

తెలుగు నిఖం టుమ్పు (విద్యాక్షరం కోసం)

పరిషుర :

అచార్య జి. యన్. రెడ్డి,
ఎం.ఎ., ఎం.రిట., పిహాచ డి.

ప్రచురణ :

తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం
కొతువునం, సైపాంచు, హైదరాబాదు-5

తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ప్రచురణ - 100

ప్రతమ ముద్రణ : 1967

ద్వితీయ ముద్రణ : 1978 }
తృతీయ ముద్రణ : 1979 }

చతుర్థ ముద్రణ : 1989 తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ప్రచురణ

ప్రతులు : 3000

వెల : రు. 58-00

ప్రతులు దొరికే కోటు :

ప్రచురణ విభాగం, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం,
కళాశాలనం, సైపాహాదు, హైదరాబాదు-500 004.

ముద్రణ :

రఘు ఆర్ట్ ప్రైంటర్స్,
పార్సుగుట్ట, హైదరాబాదు-48.

భూ వీం క

తెలుగు భాషా సాహిత్య సంస్కృతుల వికాసాభ్యుదయాల కోసం రూపు దిద్దుకున్న ఉన్నత విశ్వాసంస్త తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం వివిధ అకాడమీలనూ, కేంద్రాలనూ అంతర్లీనం చేసుకుని ఇది నువ్వుత ప్రాతిపదికపై బహుముఖంగా కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తోంది.

విశ్వవిద్యాలయం నిర్వహించే కార్యక్రమాల్లో గ్రంథప్రచురణకు ప్రత్యేక స్థానముంది. పూర్వం ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి 1981 గ్రంథాలను ప్రచురించింది. “శ్రీ సుర్యురాయంద్ర నిఘంటువు” “ప్రాణ్య నిఘంటువు” “నంస్కృతాంద్ర పదార్థవము” వంటి పెద్ద నిఘంటువులు ప్రచురించి భాషా సాహిత్య రంగాలకు అపార సేవ చేసింది. సాంఘ నిఘంటువు మొదలుకుపి శబ్దరత్నాకరం వరకు వండితులకూ, సాహితీవేత్తలకూ ఉపకరించే నిఘంటువులు తెలుగులో ఆనేకం వున్నాయి. సామాన్య పాతకులకూ, విశ్వాద్యులకూ వనికివచ్చే నిఘంటువు కారత తీర్చేందుకు సాహిత్య అకాడమి 1987 లో ‘తెలుగు నిఘంటువును’ను ప్రచురించింది. దీనిలో వివిధ శాస్త్రాలకు చెందిన ఇరవై అయిదువేల వదాలు చోటుచేసుకున్నాయి. ప్రముఖులలతో కూడిన సంపాదకవర్గం విశేష కృషిచేసి దానికి రూపకల్పన చేసింది. ఆచార్య జి. ఎన్. రెడ్డిగారు వరిష్టర్గా అమూల్య సహకారాన్ని అందించారు. ఈ ప్రచురణ విశేష జనాదరణ పొంది, లోగద ప్రచురించిన మూడు ముద్రణ ప్రతులు శిఫ్రంగా అమ్మకమయ్యాయి.

తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం నాలుగో ముద్రణ బావ్యాత స్వీకరించింది. యథాపూర్వంగా ఈ ముద్రణకూడా అందరి మన్ననలు అందుకుంటుందని మా విశ్వాసం.

తో లి వ లు కు

(ము ద బ హ ట్యూ)

భారతదేశ పర్వతములూ ఖుద్దుడయానికి ఉద్దేశించిన మన చంచల ప్రచారాకల కాంగ్రెస్ మాలలో ఆధునిక కామల అరివృద్ధి కూడా ఒకభాగము. ఈ ఆధునికములో ఆధునిక కామల అరివృద్ధి సంఘాల యొర్చుటు అన్ని రాష్ట్రాలలో ఇరిగినది. అంద్రప్రదేశ ప్రభుత్వము వర్ణాటుచేసిన ఆధునిక కామల అరివృద్ధి సంఘము తెలుగు విచార్యార్థులకు ఉపయోగకరమగు నిఘంటుపును ప్రచురించవలెనని విర్మిలించి, ఈ కార్బూజము అంద్రప్రదేశ సాహిత్య అభిమీక అప్పగించినది. ఈ కార్బూజము అంద్రప్రదేశ సాహిత్య ఆకాడమి కార్బూజము సంభోషములో స్వీకరించి, ఇందుకు పంచంధించిన కార్బూనిర్విషాము పర్వతమేళ్లు కొరకు శ్రీ మాకల పరోత్తమార్కెడ్ ఎం. వ., గారి అధ్యక్షతలో శ్రీ గడుగు వెంకట సీశాపతి శ్రీ రాయప్రోలు సుభాగురావు, శ్రీనాల్క వెంకట్చెష్వరరావు, శ్రీశ్రీయ శీమన్సుగాల్క టో కూడిన ఒక పర్వతచేకక సంఘమును పోర్చుటుచేసినది. ఈ సంఘము సమావేశ మై, యూ నిఘంటుపులో ముహూర్త అఱవది అయిదు పేల వరాటు ఉండవలెననియు, తెలుగు టోధనా కామగా ప్రీ యూనిపర్సిటీ కఠగకి పరథ విచ్ఛార్యాలు పకించు చరిత్ర, కూగోళము, అర్థకాప్రము, చాపియకాప్రము, గణికాప్రము, బ్రిప్పార్క విభూవిషాప్రము, రసాయన కాప్రము, వృక్షకాప్రము, వ్యవసాయకాప్రము, గృహవిభూవిషాప్రములకు సంఘంధించిన పరములు ఈ నిఘంటుపులో చేర్చవలెననియు శ్రీరాము నించినది.

పైన పేర్కొనిన వివిధ విభూవ కాప్రములకో పాటు అంద్ర వాట్టి యమునకు సంఘంధించిన పరణాలమును మీరి, కూర్చు. వాని అర్థములను విశరించు నిఘంటుపుము పిధముచేయటానుకు కింది సంపాదక సంఘమును నియమించుట ఇరిగినది.

1. డా. వి. విశ్వవాధం, ఎం.వ., పిపోల్.టి..
రిడరు. ఉస్కానియా విశ్వవిద్యాలయము
(గణికాప్రము, విభూవిషాప్రము, రసాయనకాప్రము)
2. శ్రీ బి. బి. రమచంద్రరావు, ఎం.ఎస్సీ..
రిడరు. వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయము
(అంమకాప్రము, వృక్షకాప్రము, వ్యవసాయకాప్రము.)

3. దా. సుశ్రావుమ్మ, ఎం వీ., పిటె.ట్.డి.

ప్రపినిషాఖ, హోం సైదును కొచ్చాల

(గృహ విజ్ఞానశాస్త్రము)

4. దా సరోజినిరేగాని, ఎం.టీ., పి.పె.ట్.డి.

రిడరు ఉస్కానియా విశ్వవిధ్యాలయము
చరిత, భూగోళమ్మ, అర్థశాస్త్రము, రాజకీయవిజ్ఞానశాస్త్రము,
వాణిజ్య విజ్ఞానశాస్త్రము)

5. శ్రీ యం. పెంకచేశ్వర ఠాపు. ఎం.ఎ., ఎల్.టీ.

(అంద్రవాజ్మైయము)

6. శ్రీ కె. నాగేశ్వరరావు. ఉథయ శాస్త్రప్రచీణ

(అంద్రవాజ్మైయము)

సంపాదక .సంఘమువారు. పాద్యవేతక సంఘమువారు సమప్తిగా
పటుమాచులు పమావేతకై యూ సిఫుంటువు ప్రాంతిచరికను చరించి.
నిర్మాణములో అనునరింపవలసిన కార్య విధానమును నిర్ద్యించిరి:
అక్కడక్కడ కొన్ని కేఫావిత్తములు కూడా వేయవచెనని నిర్ద్యించిరి.

సంపాదకులు తమ భవిని ముగించిన తఱువాత వారు ఏరి కూర్చున
శాస్త్రములను, అర్థ వివరణములను మరొకరు భరితిలించి తగు సూచనలను
చేయివలెనని పర్యవేక్ష సంఘము, . సంపాదక సంఘము సమప్తిగా
నిర్ద్యించినది. ఈ నీర్ద్యయము ప్రకారము అంద వాజ్మైయమును నకు సంబం
ధించిన శాస్త్రము శ్రీ గిడుగు వేంకట సికాపతిగారు; చరిత భూగోళము,
అర్థశాస్త్రము, రాజకీయవిజ్ఞానశాస్త్రము, వాణిజ్యవిజ్ఞానశాస్త్రము మొదలైన
కాఖలకు సంబంధించిన శాస్త్రము ఉస్కానియా విశ్వవిధ్యాలయము
కామర్పుకాఖ అధ్యయనులు దా.వీ. రామనాథంగారు. గడితశాస్త్రము, పదార్థ
విజ్ఞానశాస్త్రము, రసాయనశాస్త్రము, జంతుశాస్త్రము, వృక్షశాస్త్రము గృహ
ఎవిజ్ఞానశాస్త్రములకు సంబంధించిన వచ్చాలను శ్రీ మేడేవల్లి నరసింహస్వామి
ఎం.వ., గారు పరిషించి పరిష్కరించిరి.

ఈ విధమూడా పరిష్కరించిన శాస్త్రార్థముల పట్టికలను ఆకారారిగా
పుర్ణాంశుచేసి, ప్రాతప్రచిని సిద్ధముచేయు కాథ్యకను ఉస్కానియా విశ్వ
విధ్యాలయము తెలుగుకాఖలో రిడరు, దా. బి. రామరాఘ ఎం. వ.

పొత్త.డి. గారికి అప్పగించగా వారు ఈ కార్బ్యూమును నిర్వహించిరి ప్రాణప్రతి సిద్ధమైనతరువాన దానిని ఆమూలాగ్రముగా పరిశీలించి ముద్రణ వ్యవహరమును పార్ట్యూనేషన్ వెంకటావథాని, క్రీ. వి. ఎమణారావు గారటలు.

ఈ నినాంచుటును నిర్మాణములో ఆకాదమీకి తమ సంపూర్ణ సహకారము లభించజేసిన పర్యవేక్షక సంఘ సభ్యులకు, సంపాదకులకు పరిషత్తుర్తలకు, ముద్రణ కార్బ్యూమును పరిశీలించిన విచారణనులకు ఆకాదమీ వథాన ఆసేక ధన్యవాదములు.

సౌదర్యాఖాదు.

7-8-1967

దేవులపల్లి రామానుజరావు

తో లి పలు కు

(ద్వారియ ముద్రణము)

ఈ ‘తెలుగునిఘంటువు’ ప్రచురించిన అయిదేండ్ర కే ద్వితీయముద్రణా అశ్వయక తేస్కృతుల సంతోషింపదగిన విషయము. దీనివిలన ఈ నిఘంటువు విధాన్యర్థుల అవసరములను తీర్చుపోలో ఆకాడమీ కావించిన ప్రమాణ ప్రయోజనములను పాఠించివదని తలంచుటకు విలుపుతున్నది.

ప్రథమ ముద్రణము కి యు. సి. కరగళి విధాన్యర్థుల స్థాయినుద్దే కించి పరిష్కారింపబడినది విశ్వవిధానంయములలో డ్రగీసరగతుల వకు బోధనాకాషమగా తెలుగును ప్రవేశపెట్టివ నేటి చంపించుట కనుగొనుగుణముగా ఈ ద్వితీయ ముద్రణమును డ్రగీసరగళి విధాన్యర్థులకుగూడ ఉపయోగ పదువట్లు సిద్ధము చేయవలెనని ఆకాడమీ కావించి, ఆ శాశ్వతను శ్రీవెంక చేశ్వర విశ్వవిధానంయాంద్రశాఖాశ్వరులైన ఆచార్య డా. కి.యి.వీ. రెడ్డి గారికి అప్పగించున్నపది. ఈ ముద్రణలో మొదటికూర్చుకంటే శాస్త్రీయ పదణాలముతో కాటు సాహిత్య పదణాలము పరిమాణముకూడ పెంచున్నపది.

మా తృఫాషంతో అధ్యయనముచేయు విధాన్యర్థులు శాస్త్రీయ పరిశాసను అవగాహనము చేసికొని, అమిత కనుగొమైన పదణాలమును స్థిరికరింప చేసికొను, ఈ సంభికాలములో ఇట్టావంటి నిఘంటువుల పాత్ర ప్రయోజనాత్మకముగా ఉండగందను ఆశయమూతో ఈ ద్వితీయముద్రణమును విస్తృత ప్రాతిపదికంమీద పరిష్కారించుట సమంజసమని ఆకాడమి అథీప్రాయపడినది.

ఆ ఉష్ణము మేరికు ఈ నిఘంటువును తమ అధ్యయనమున సిద్ధము చేయించి, మా కందించిన ఆచార్య డా. ఎవ్. రెడ్డిగారికి ఆ కాడమీ పణాన కృతజ్ఞతలు.

ఈ తెలుగు నిఘంటువు మేమారించినట్లు డ్రగీ కంగతుల విధాన్యర్థులకూడ ఉపయోగపడి, మా ప్రయత్నము సార్కుము కాగఱదని విశ్వసించుచున్నాము.

ప్రైధాశాధు.

4-1-1973.

దేవులపల్లి రామూనుజరాపు
కార్యరంగు

తెలుగు - తెలుగు నిఘంటువు

(శంశవ ముద్రణ ప్రశాసన వరిష్టరీంచిన ఏభానము)

1. కాస్తు సంఖందమైన పొరిశాపిక పడ అ, నిత్యవ్యవహారమోని ఇంగ్లీషులు అనేక మైనవి అదవంగా చేస్తాండ్లవి.
2. మొదటి ముద్రణలోనే స్థాలిక్ష్యములు ప్రవరించ బడ్డవి.
కుదా : ఉండె - ఉరడె, కలరపము - కలపరము.
3. నీళ్లులో జాదించువంటి సామాన్య అరోపాలు తొలగించి, 'నీళ్లు లౌయ' 'నీళ్లు వదలు' వంటి జాతీయాలు చేర్చుబడినవి.
4. చిన్న మడక ఇత్తీపల్ల - ఇత్త్యాది వివరణ రూపాలైన అరోపాలు తొలగింపబడ్డవి.
5. ప్రధానారోపాలుగా పుష్టి ఇంగ్లీషుపడాలకు ప్రక్కనే కుండలికరచాల్లో ఇంగ్లీషు వర్ణప్రకమంతోని రూపా ఇవ్వబడ్డవి.
కుదా : ఎంపోరియం (Emporium)
6. ఇంగ్లీషు పడాలకు సమాసార్కాలైన తెలుగు పడాలు ప్రధాన అరోపాలుగా పుష్టిప్పుడు అర్థ వివరణం చివర ఇంగ్లీషు పడా లుచాపారించ బడ్డవి.
కుదా : అవసాన సూక్తము (Filum terminate)
అంగోవానువు (Mandible)
7. రూపసాదృక్కి ముండ కిన్నుధాతులన్నాలైన కిన్నుర్కపడాంము 1, 2 సంఖ్యలచే గుర్తించి వేరుగా ఇవ్వబడ్డవది.
8. రూపాంతరాలకు, సమాసార్కాలకు 'చూపై' గుర్తించబడింది.
9. శకటరేఫ, అరసున్న ప్రధానారోపాల్లో మాత్రమే పాటించబడినవి. ఇద్దా వివరణలో పాటించలేదు. ర్యిత్వారేఫ స్థానాల్లో మాత్రం శకటరేఫ చాడ బడింది.
10. సంక్ష్టా వివరణములు మొదటి ముద్రణలో నిర్ద్ధిష్టంగా లేను. ఇందులో నిర్ద్ధిష్ట పాటించ బడింది.

11. తై. (తైకుతము) అని గుర్తించిన పదాలకు అర్థ వివరణ చివర
మూలయాపా యాచాహారింపబడ్డవి.

ఉదా : కన్నదు - సం కృష్ణః.

అవతి - సం ఆజ్ఞ - మిః.

12. ఒకే శబ్దం విశేషం, విశేష్య రాపొల్లో వున్నపుడు వింగ, ఏ. అని
గుర్తించి అధ్యాత్మ వేర్చేరుగా ప్రాయంద్దివి

ఉదా : కర్మకుడు.

13. అర్థ వివరణలో సమాసార్థక పదాలమధ్య ‘.’ వాడబడింది. నానార్థక
పదాలు 1, 2 సంఖ్యలచేక గుర్తింపబడ్డవి.

ఉదా 1, 2 సంఖ్యలచేక. గుర్తింపబడ్డవి.

ఉదా : మాట ఏ. 1. సలుకు, పచనము, 2. నింద.

3. కృత్తాంతము.

14. అర్థ వివరణలో దాలవరకు స్వాప్తులై విసంధి పాటింపబడింది.

15. అర్థ వివరణలో స్వాప్తుత అవసరమనిపించినచోట్ల వాక్యరూప
వివరణము కుండలికరచొల్లో ప్రాయంద్దివి.

16. సంస్కృత పదాల్లో కొన్ని పేర్చేర్పర్చా లిచ్చే ఏక పదం విడగొట్ట
అన్నయాపా లిచ్చి భిన్నాధాతులు ప్రాయంద్దివి.

ఉదా : ఉత్తి + ధూతము.

ఉత్త + పూతము.

17. పీతై సంఖచర కన్నిపదాలకు పుర్వతు త్తీధాతు ప్రాయంద్దివి.

18. ప్రసిద్ధ పదాలకు నానాధ్యా శియబడ్డవి,
ఉదా : ఏకావః, నాగరము, ఉధాంతి.

సంక్లిష్టరూపములు - వివరణము

అవ.	: అవదము
అర్థ.	: అర్థాప్తము
అరం.	: అరంకార్యాప్తము
అవ్యా.	: దేశ్య అవ్యాయము
అ. నం. రా.	: అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రము
అం.	: ఇంగ్లీష్
అదా.	: ఉదాహరణము
అప.	: ఉపవర్గ
వీక.	: వీకవచనము
అ. లా. వ.	: లక్ష్మీరాష్ట్ర సమితి
క.	: కవ్యదము
కీల.	: కీలూప్తము
క్రి.	: దేశ్య క్రియ
క్రి. ఎల.	: క్రియాంవ్యు వీచిషణము
క్రి. క.	: క్రిమి శకము
క్ల. గచ.	: క్లైట గడిశము
క్లగో.	: క్లగోళాప్తము
గచ.	: గడిశకాప్తము
గృహ.	: గృహవిభూవర్ణాప్తము
కర.	: కరిక్త
ఘ.	: ఘాయ
ఘ. పై.	: ఘాయ పైరి
ఘం.	: ఘండకాప్తము
ఘం,	: ఘంపుళాప్తము
ఘాసి.	: ఘాసియము
ఘివ.	: ఘివరాప్తము
ఘోగ్ర.	: ఘోగ్రిళాప్తము
క.	: కమిశము
కర్మ.	: కర్మకాప్తము

నాట.	:	నాటికము
నాట్య.	:	నాట్యశాస్త్రము
ని. ఐహ.	:	నిత్యజీవువచనము
న్యో.	:	న్యోయిము
వర్ణో.	:	వర్ణాయచదము
పొ. ఈ.	:	పొ. ఈమికళాశ్రము
పొర.	:	పొరాప్రము
ప్ర.	:	ప్రకృతి
ప్రకృతీ.	:	దేఖ్యి ప్రకృతియము
ప్రా.	:	ప్రాకృతము
ఐహ.	:	ఐహువచనము
సి. గథ.	:	శిఖగడిషను
భూగ.	:	భూగర్భశాస్త్రము
భూగో.	:	భూగోళశాస్త్రము
శాంత.	:	శాంతికణాశ్రము
మి. వి.	:	మిల్క విచేషణము
మీ.	:	మీమాంసశాస్త్రము
మె.	:	మొదంగు
యోగ.	:	యోగశాస్త్రము
రసా.	:	రసాయనశాస్త్రము
రాశ.	:	రాషికియశాస్త్రము
రూ.	:	రూపాంతరము (ఱ)
వాసి.	:	వాయిష్టి శాస్త్రము
వి.	:	దేఖ్యవిచేషణము
విక్ష.	:	విక్షణి
విష.	:	దేఖ్యవిచేషణము
వృక్ష.	:	వృక్షశాస్త్రము
వేదాం.	:	వేదాంతశాస్త్రము
వై.	:	వైక్షణికము
వైద్య.	:	వైద్యశాస్త్రము

- వ్యక్తి. : వ్యక్తిరేకము
 వ్యవ. : వ్యవసాయచాప్తము
 వ్యక్త. : వ్యక్తరణాప్తము
 వ్యవ. : వ్యవహారికము
 వ్యో. : వ్యవస్థల్యము
 ల. ఎ. : కొర్కె చంగిక
 కపా. : కపాటము
 శ. ర. : శబ్దరక్తాకరము
 సరీ. : కారికచాప్తము
 సాన. : కాచము
 నం. : సంస్కృతవదము
 సం. క్రి. : సంస్కృతక్రియ
 సంగీ. : సంగీతచాప్తము
 సం. స్వా. : సంస్కృత స్వాయము
 సం. గ్రహ. : సంస్కృత ప్రశ్నయము
 సం. వి. : సంస్కృత విజ్ఞయము
 సం. విష. : సంస్కృత విషయము
 సం. సర్వ. : సంస్కృత సర్వసామయము
 సంవ. : సంవసరము
 సమా. : సమాసము
 సర్వ. : సర్వసామయము
 సా. : సామేత
 సాం. : సాంద్రాసానీ

తెలుగు సిమ్యంటువు

తెలుగు నిఘంటువు

౬

అ అచ్చులలో మొదటి అక్షరము. అవ్యా. నిశ్చయార్థకము. ఉదా. జరగతిలో రాముడ ఉత్తముడు. నం. 1. అభావార్కము. ఉదా. అభ్యానము. 2 వ్యుతిరేకార్థము. ఉదా. అనశ్యము

అంక వి. పార్స్వము. ప్రక్క. రూ. అణక అంకకౌడు ఏజ. 1. చలవటువాడు. 2 కలహ ప్రియుడు.

అంకగణితమధ్యము నం. వి. (గచ్.) రెండు రాసుల మొత్తములో సగము (Arithmetical mean).

అంకగణితము నం.వి. (గచ్.) అంకెల నువ్వుగాగించిచేయు గడితము (A-ithmetic)

అంకగణితశ్రేణి నం.వి. (గచ్.) వరుస పదముల (Terms) శేరము సమానముగా నుండు ల్రేణి (Arithmetical progression).

అంకణము వై. వి. నలుచదరపుటోటు. రెండు దూలముల మధ్య ప్రశేషము. కట్ట. నం. అంగణమ్

అంకనము నం. వి. 1. గుర్త. 2. గుర్త వేయట 3 చిహ్నము ముద్ర (హాఁ.). ఉత్సాహక సంస్థ క్రూ విభిన్నతను తెలుపు గుర్త (Trade mark)

అంకపొళి నం. వి. 1. తొడ 2 తిస్న 3. కాగిలి. 4 దారి. రూ. అంకపారి. అంకపొళిక. అంకపొళిక.

అంకపొళిక నం. వి. చూ. పై. అంకపారి. అంకపొంకములు వి. (సి. ఐఎస్.) 1. కోపము 2. విరోధము. 3. అధికము. ఏణ ఉగ్రము. రూ. అంకాపొంకములు. అంకాపొంకాలు.

అంకము1 వి. ఆషైపము.

అంకము2 నం. వి. 1. చిహ్నము. 2. దశ విధ రూపకములలో నొకటి. 3. నాటక విశాగమునకు పేరు. 4. బడి. 5. సమీపము. 6 యద్దము. (గచ్.) 1. వమ్మును తెన్ని యున్నవో లేక వస్తుచరిమాణమెంతయో తెలియ శేయు గుర్త. (Number). 2. శూన్యముతోకూడ పడి లోపలచుండు నం ఖ్య (Digiti). 3. సంఖ్య.

అంకవస్తు వి. రికాబు. గుట్టము సంక్రమితకు ప్రక్కనమర్చిన మెట్టు. రూ. అంకవస్తు, అంకెవస్తు, అంకవన్నియ.

అంకపీద్య నం. వి. గడితశాస్త్రము,

అంకశోధన నం వి (భూగో.). కొలత కుపుమొగించు సాధనముపై గీయబడిన గీతలు కచ్చితమైన పరిమాణమాలను చూపునో లేదో పరీక్షించు విధానము (Calibration)

అంకాపొంకములు వి. (సి. ఐఎస్.) చూ. అంకపొంకములు

అంకించే1 నం. లై. సుతించు

- అంకించే** ట్రె. 1 సంతోషించు 2. అంకుళము నం వి. ఏనుగును నదుపుటకు
పై కెతు 3. ఆదించు. 4 జీవించు. కుంభసలమున పొడుచు ఆయుధము.
5. చట్టుకొను.
- అంకిణి** వి. గుఱ్ఱపు జీనునకు అలంకారము.
అంకితము నం లిఙ. గుర్తు వేయబడినది
2 ఎంచబడినది. 8. కృతియాయబడినది
(గ్రంథము)
- అంకియ** పై. వి. 1. సంఖ్య. 2. వశము.
3. సమయము. రూ. అంకె. నం అంకః.
అంకియము వి. 1. ఎద్దు మొ. వాస మీద ఒక
పైపునున్న బద్దుపు 2. గుఱ్ఱము నక్కలు
టకు వేయు ఇనుచెట్టు రూ. అంకెము.
అంకిలీ వి. 1. కలత. 2. అద్దగింత. 3.
ఆసద. 4. నాళము. 5. మర్కుము.
6 కొడకిలు (అపస.) అంకికు.
- అంకిలీపెట్టు** ట్రె. 1. అద్దగించు. 2.
చాధించు 3. బంధించు.
- అంకు** వి. 1. శాలుపు మూలము.
2. అంకమ్మ అను గ్రామదేవత. ట్రె.
లభించు
- అంకుటము** నం.వి. కుంచెకోల. కాళపుచెవి.
- అంకుడు** వి. 1. అంకుడుచెట్టు. 2. వేలుపు.
- అంకురనిరోధము** నం.వి. (వ్యౌవ.) చిత్తులు.
మేలకెతునపుడు వాని శితోష్ణ చరిసితు
లలో మార్పుచేసి మొలకల వృధ్ఘని అరి
కట్టుటకు చేయు ప్రయోగము (Vernalisation).
- అంకురము** నం. వి. 1 పెంలక, బీజము.
2. నీళు 3. నాటురు. 4. పెంద్రుక.
రూ. అంకూరము. (జీవ.) పిండము.
ప్రథాంము (Embryo)
- అంకురించు** నం. ట్రె. 1. మొలకెతు.
2. కుట్టు. 3. కలుగు.
- అంకురోచ్చిత్తి** నం.వి. (వ్యక.) బీజములో
నున్న అంకురము మొలకెతులు. శితో
తుతి (Germination).
- అంకుళము** నం వి. ఏనుగును నదుపుటకు
పై కెతు 3. ఆదించు. 4 జీవించు. కుంభసలమున పొడుచు ఆయుధము.
అంకూరము నం. వి. చూ. అంకూరము.
అంకె పై. వి. 1. సంఖ్య. 2. వశము.
3. సామీప్యము. రూ. అంకియ. నం.
అంకః.
- అంకెము** వి. చూ అంకియము.
- అంకెగొను** ట్రె. 1. క్రమ్ముకొను-2 స్వాధి
నము చేసికొను.
- అంకెవన్నీయ** వి చూ అంకవ ఔ.
- అంకోటము** నం. వి. ఉండుగుచెట్టు. రూ.
అంకోడము, అంకోలము.
- అంకోడము** నం. వి. చూ. పై.
- అంకోలము** నం. వి. చూ. అంకోటము.
- అంగ** వి. కాలు చాలి పెట్టిన అదుగు.
- అంగకము** నం. వి. 1. శరీరము. 2.
అంగము. అవయవము. (ఐం.) సాధారణ
ముగా నోటిదగ్గరనుండు పొదుపైన,
మృదుపైన ఉపాంగము (Appendage).
- అంగజాల** వి. అంతపురపు కావలివాదు.
- అంగజాలుఁడు** వి. చూ. పై.
- అంగజాఁడు** నం. వి. మన్మథుడు. 2.
కొదుకు.
- అంగడి** వి. 1. దుకాణము. 2. రఘు.
స్వాయిసథ. 3. అగసాతె మొ. వారు
పనిచేయుచోటు.
- అంగడివాడ** వి. బిజారు, అంగడివీధి.
- అంగజము** నం. వి. 1 ఇంటిముందుచోటు.
ముంగిలి. 2. ప్రదేశము.
- అంగద 1** వి. 1. ఆకలి 2. ఆపద, ఉప
ద్రవము. 3. కోపము. 4. దుఃఖము.
- అంగద 2** నం. వి. దుక్కి దిక్కునందలు
వామ న ము అను దిగ్గజముయుక్క
శార్య.
- అంగదట్టుము** వి పావడ, పరికింపి.
- అంగన** నం. వి. 1. ఉత్తరదిక్కునందలు

- శార్యథావము ఆను దిగ్జము కౌక్కన్
శార్య 2. (స్త్రీ).
- అంగమీల్ల హి. ఆడుపిల్లల మొలకు గచ్ఛము
వెండి లేక బంగారుచిచ్చ. రూ. అంగవిచ్చ
అంగవశుదు నం. వి. 1. మన్మథు. 2.
పుత్రుడు.
- అంగశేర రష్ణాతములు నం. వి. (వృక్ష).
వివిధాంగములు విభజింపబిజని శరీర
ములుకా ఖజములు (*Thallophyta*).
(ఈ తరగతిలో సూర్యోదిధి దములు
(*Algae*), శింప్రములు (*Fungi*) కలవు).
- అంగమచ్చము హి. ఒడలిగుర్త 2. పుట్టు
మచ్చ. 3 ఆనవాలు.
- అంగము¹ వి 1. రితి. విధము. 2
అందము.
- అంగముశి నం. వి. 1. అవయవము,
దేహము. 2. ఉపాయము 3. ఒక
శేఖము. విజ. 1. అవయవముగలిది.
2. సమీపించినది. వి. (గణ.). వి దేని
వస్తుపుయొక్క ముఖ్యాగము, మూల
ధర్మము, మూలకము (*Element*)
- అంగరక్త హిం. వి. చొక్కాయి. నం. అంగ
రక్త. శ్రీ. అంగములను రక్షించునది.
- అంగరాగము నం. వి. 1. చందనా రి
ద్రవ్యము. 2. చందనాదుల పూత.
3 పేచి యొరువు.
- అంగలారుచు శ్రీ భయాదులచే అరచు,
దుఃఖంచు. రూ. అంగలార్పు.
- అంగలించు శ్రీ. 1. అతిక్రమించు. 2 ఉత్సు
హించు. 3. ప్రయత్నించు
- అంగపోరము నం. వి. అవయవముల కన
ిక, అంగ విశేషము.
- అంగాది ఆష్టుము నం. వి. (రసా) వుకు
సంబంధముగు ఆష్టుము (*Organic acid*)
- అంగారక వారము నం. వి. మంగళ
వార ము
- అంగారకుఁడు సం. వి. నవగ్రహములలో
కుబిడు
- అంగారఘారక సం. వి. కుంపటి. అంగార
ఘారిక. దూ. అంగారఘాని.
- అంగారకు సం వి. 1. నిష్ట శి. తొగ్గ.
అంగారకకది సం. వి కుంపటి అంగార
ఘానిక
- అంగారిచే సం వి. కుంపటి, అంగారఘకటి.
- అంగి వై. హాడవైనచొక్కాయ, అంగి
సం అంగికా. సం. విజ. 1. అంగములు
కలది. 2. ప్రఫానమైనది. ఉదా. పారి
జాతాపహరణ కావ్యమున అంగిరసము
కృంగారము.
- అంగిటిములు హి. కుతుకలో కలుగు
రోగము గాచాకురము.
- అంగిరి వి. లోకుతుక.
- అంగికరించు సం. శ్రీ. 1. సమ్మతించు,
ఒచ్చుకొను 2. స్వీకరించు.
- అంగికారము సం. వి. 1 సమ్మతి, ఒచ్చు
కొనుట. 2. స్వీకారము.
- అంగికృతము సం. విఱ. సమ్మతింపబడినది.
- అంగు వి. 1. అందము. 2. రితి, విధము.
3 అంగబలము. 4. ఇంటిలోని సాముగ్రి.
రూ. వాంగు
- అంగుటము వై. లొటన ప్రవేలు, అంగు
ష్ఠము. నం. అంగుష్ఠః.
- అంగుడుచుకీచి విజ. తంటాలమారి, ఇక్కడి
మాటలు ఆక్కడ ఆక్కడి మాటలు
ఇక్కడ చెప్పువాడు, చాడికోరు. రూ.
అంగుడు దుడుపు.
- అంగుష్ఠము సం. వి. లొటన
ప్రవేలు. (గృహం) బట్టలు
చేతితో కుట్టునపుడు ప్రేతిక
పెట్టుకొనుచిన్న టోపివంటి
గొట్టము (*Thimble*).
- అంగుళము సం వి 1. ప్రవేలు, అంగుష్ఠము

బొటన ప్రేలు. బి. అదుగులో పండిండవ థాగము.

అంగుళి సం. వి. 1. ప్రేలు. 2. తొండము లివర.

అంగుళిత్రము సం. వి. విలుకాడు ప్రేలికి ఔబై తగులక ఉడ కట్టుకొను చర్చము అత్తము.

అంగుళిప్రాణము సం. వి. చూ. లై.

అంగుళిముద్ర సం. వి. 1. ముద్రగల ఉంగరము, ముద్రటుంగరము. 2. బొటన ప్రేలి ముద.

అంగుళిమానము సం. వి. అంగుళము మాల ప్రమాణముగా గల కొలత.

అంగుళియకము సం. వి. ఉంగరము.

అంగుళియకారము సం. వి. (అగో). ఉంగరమువంటి ఆకారము, వర్ధులాకారము (Annular). ఉడా. అంగుళియకాకార సూర్యిగహాణము, చందునిశాయ సూర్యులింబ మద్ది థాగమును గప్పగా చుట్టును పెలుతుటు కనిపించు సూర్యుగహాణము.

అంగుళికలాకలు సం. వి. (అం.) చేతి ప్రేళకు కాలి ప్రేళకు ఉండు ఎముకలు (Phalanges).

అంగుశులు సం. వి. (అం.) 1. చేతిప్రేళ. 2. కాలిప్రేళు (Digits).

అంగుళశ్వస్తులు సం. వి. (అం.) ప్రేళ ఎముకలు, అంగుళి కలాకలు (Phalanges).

అంగూరు హిం. వి. ఒక రకపు ద్రాకు.

అంప్రై సం. వి. 1. కాలు. 2. వేయి. 3. పద్ధతి పాదము.

అంప్రైపము సం. వి. చెట్టు, పాదపము.

అంచనా హిం. వి. పంట, పెల మొ. వానిః సంబంధించిన ఉహా. శ్రీ. అంచనా వేయు (Estimate).

అంచనదారుడు వి. అంచనా వేయవాడు. అంచలము సం. వి. కొంగు, అంచు, కొన.

అంచితము సం. వి. ఏక. 1. పూసింపి బడినది. 2. ఒప్పిదమైనది. బి. వంగినది.

అంచియ వి. ప్రయోజికులు మార్గమును అక్కడక్కడ చేయు మకాము.రూ. అంచె. అంచె వి. వరుస.

అంచెలు వి. (సి లహస) వరుసలు ఖారులు. ఉడా. అంచెలు కట్టు (శారులు కట్టు). (అంచెలంచెలన్ శాకీ. అక్కడక్కడ).

అంచే¹ వై. వి. హంస. సం. హంసః.

అంచే² వి. 1. ప్రక్క. 2. సమీపము.

అంచేపదము వై. లి ప్రాతయందు వదలి పోయిన అకురములను ఎత్తి ప్రాయు నశ్చదు ఉండెదు గుర్తు, హంసపాదము.

అంచేయాన వై. వి. 1. హంసనడకవంటి నడకగల శ్రీ. సం. హంసయాన.

అంచేరౌతు వి. హంస వావానముగా గల వాదు. ప్రాప్తి.

అంచేల వి. ప్రక్క, సమీపము.

అంచలము వి. చల ము, మాత్సుర్యము. 2. కొపము.

అంచే¹ వై. వి. 1. కొన, 2. చీరచెరగు. 2. విధము. (గఱి.) రెండు సమతలములు కలియు చేఖ, ముఖములు కలియు ప్రకే శము (Edge).

అంచే శ్రీ. అజ్ఞాపించు, 2. పంపించు. రూ. అనుచు.

అంచుటడై వి. (గృహా.) సేతలో రెండు ప్రక్కల పొడపు నిలవులలో వచ్చు అంచు, గట్టి అంచు, బట్టి అంచు.

అంచులవాడు వి. చిత్తకారుడు, చిత్తరుపులు ప్రాయువాడు, ముచిని.

అంజన సం. వి. 1. హనుమంతుని తర్లి. 2. వడమటి దిక్కునందలి ఏనుగు.

అంజనము నం. వి. కాటుక. 2. మంత్ర గాదు నిఛేపాదులను కనిపెట్టుటు వాడు కాటుక. 3. సిరా. 4. చెంగు దిగ్గజము 5. బకపర్యుతము. 6. బకజాతిబల్లి. 7. (అం.) వ్యంగ్యాథరమును తోధించు శిల్ప వృత్తి. 8. నిప్పు.

అంజనవాడు వి. అంజనమువేసి నిఛేపాదు లను కనుగొనువాడు.

అంజనావతి నం. వి. ఈళాన్య దిక్కునంది సుప్రతిక మను దిగ్గజముయొక్క భార్య. అంజని నం. వి. చందన కుంకుమాదులచే అలంకరించుకొను త్రీ. (వ్యక.) కటుక రోహిణి, కాలాంజని అసెడి ఉషధలు.

అంజనిక నం.వి. 1. నలికండ్లపోము. 2. బక జాతిబల్లి. 3. చుంచు. 4. సుప్రతికమను దిగ్గజముయొక్క భార్య.

అంజలి నం. వి. 1. చేపొడ్పు, నమస్కరము. 2. ఒకరకపు అభినయ వాసనము.

అంజ వి. 1. అడుగు. 2. సమీపము

అంజలిగుంజలి విడ. 1. అలసట సౌందిరి. 2. చాధవొందినరి.

అంజాయించు త్రీ. సందేహించు.

అంజిక వి. భయము.

అంజు త్రీ. 1. భయపడు, జంకు. 2. వెను దీయు. 3. సందేహించు.

అంజ్ఞారు పిం. వి. 1. అతిపండు. 2. అతిచెట్టు.

అంట వి. అనుట. 2. విస్తరి. 3. గుంపు. 4. చెట్టుపట్ట ర్స. అనిశ్చితాథరమును తెలుపు అవ్యాయము. ఈడా. మంత్రిగారు రేపు ఈడారు వస్తారంట. రూ. అటు.

అంటరానివేయపు వి. అగ్ని.

అంటసిల్లూ త్రీ. అంటు. కాకు (అంటసిలబడు-సేలకూలబడు.).

అంటార్ఫీలిక్ వలయము మి.వి. (ఫూగో.) దక్కిడి ధ్రువవలయము, దక్కిడి ధ్రువము

మండి $28\frac{1}{2}$ ° దూరముననున్న మకరశేఖ (Antarctic circle).

అంటీవి. అరటి. రూ. అనటి.

అంటీంచే త్రీ. 1. అతికించు. 2. చేర్పు. 3. (శేలు)కుట్టు

అంటు వి. (వ్యక.) 1. చెట్టురెమ్మను వంచి నేలలో పాతుపలన పుట్టిన మొక్క. 2. ఒకమొక్కను వేరొక చెట్టుకొస్తును అంట గటి పెంచబడిన మొక్క. ఈడా మామిడి అంటు, నిమ్మ అంటు మొ॥వి. 3. స్వర్ఘ 4 ముట్టు, మెల.క. మిత్రుడు. స్నేహము త్రీ. 1. కాకు. 2. (సూసమొ॥వి.)రాచు. 3. అతకు.

అంటుకత్తియ వి. ప్రియరాలు, విటక త్రీ. రూ. అంటుక త్రీ.

అంటుకొడు వి. ప్రియదు. విటుదు.

అంటుకొను త్రీ. 1. అగ్ని రగులకొను. 2. ముట్టుకొను.

అంటుగట్టు త్రీ. (వ్యహ) ట్రోత జాతి మొక్కలను స్వప్తించుటకే ఒక జాతి రెమ్మను వేరొక జాతి మొక్క కాండ ముతో అంట గటి పెంచట. (Graft).

అంటుషోదు వి. చెవిపోగుల ఇత. కర్క భూమిము.

అంటు పేను వి. తల నంటుకొని యుండు చిన్న పేను.

అంటుషోగులు వి. చూ. అంటుషోదు.

అంటుమెడ వి. అంగినమెడ, పొట్టిమెడ.

అంటుతొయి వి. సూదంటురాయి. అయి సాగ్మంతము.

అంటువ్యాధి వి. ఒకరినుండి మరొకరిక(సీరు, గాలిలో నుండు రోగక్రిములవలన లేక స్వర్ఘవలన) వ్యాపించువ్యాధి (విషూచి, మశూచి మొ.) (Infectious disease).

అంటునోంటు. వి. అవిత్రత.

అందైంత ఏ. గుడ్డలకు అంటుకొన ఒక రకపు గెంటిన.

అంటుమైనము ఏ. ఒక రకపు మైనము. (ఈ మైనమును గుడ్డాపేలికలకు ఉట్టించి అంటు కట్టు మొక్కలకు చుట్టు దురు. (G.affiting wax).

అంటు ఏ. 1. వంటచేసిన విదప తోమక యొండు పాత్రలు (సి.బహు) 2. అంటు వేలు.

అండ ఏ. 1. సమీనము. 2. అశ్రవము. 3. ప్రాపు. 4. మట్టిపెళ్ళ.

అండకణము నం.వి. (జీవ.)

(స్త్రీసంయోగికణము

(Egg-cell)

అండకోశ - అధిష్టింతము నం.వి.ఐ. (వృక్ష.) అండా శయముక్రింద నుండెడు (Hypogynous).

అండకోశ-ఉపరిస్థితము నం. వి.ఐ. (వృక్ష.) అండా శయము మీద నుండెడు (Epigynous).

అండకోశ పరిచక్రము నం. వి.ఐ. (వృక్ష.) అండా శయముచుట్టును ఉండెడు (Perigynous).

అండకోశము నం. ఏ. 1. (వృక్ష.) పుష్పము లోని (స్త్రీలింగఫాగము) (Prstil or gynoecium), 2. వృషణము, ముష్టము.

అండగొట్టు శ్రీ. 1. ఆలస్యము చేయు. 2. వెనుదీయు.

అండగొను శ్రీ. 1. అశ్రయాను. 2. వెనుదీయు.

అండగోద ఏ. గోదకు ఆసరాగాకట్టినగోద అద్దగోద, అద్దగానుంచిన చిన్నగోద.

అండకోశ -
అధిష్టింతము

అండకోశ -
ఉపరిస్థితము

అండకోశ -
పరిచక్రము

అండగోశము నం. ఏ (జీవ.) అండకణము. (Cosphere).

అండజ నం. ఏ కస్పూరి. ప్రై కస్పూరి మృగముచే క్రూ బొద్దుతిత్తి నుండి పుట్టినది

అండజము నం. ఏ 1. పణ. 2. చేప. 3. పాము ర. తొండ. త్వీ గ్రుద్దుచూచి పుట్టినది.

అంటప్పుకుటు సం చి (ఎంట) రకణ కొరకు బీభాండము పై ఉండు పొరలు (Integuments)

అండదము నం ఏ. (ఇం.) గ్రుద్దను పెట్టు జాతువు (Oviparous organism).

అండనము నం. ఏ. కేడెము, చాలు, రూ. అద్దనము,

అండపితకళ నం. ఏ. (ఇం) అండపితము చుట్టును ఉండు పొర (Vitelline membrane)

అండపితము నం. ఏ. (ఇం) గ్రుడలోని పనువు పచ్చని పారారము, తెన (yolk).

అండమాతృకణము నం. ఏ. (ఇం) అండము తయారగు మాతృకీపకణము (Oocyte).

అండము నం. ఏ. 1. గ్రుద్దు 2. వృషణము (జీవ.) 3. పీర్యము కుల్కము (ovum)

అండలంండనస్థానము నం.వి. (వృక్ష.) ఇరాయువు, అండాశయముతో బీభాండములు అమర్పబడిన దిమ్మ (Placenta)

అండశైఫ్టము నం. ఏ. గ్రుద్దులోని తెల్లని ఖాగము (White of an egg).

అండనంయోగము నం. ఏ. (జీవ.) పురుష బీజములు స్త్రీ బీజములతో సంయోగము పొందుట (Oogamy).

అండా పొం. ఏ. సీశ్చు కాచు పెద్దపాత్ర. రూ. అండి. అండె.

అండాకారపత్రము నం. ఏ-(వృక్ష.) గ్రుద్దు వంటి ఆకారముగల పత్రము (Obova e)

అండాకార గవాక్షము నం. వి. (శం.) క్రమణ ప్రావరముయొక్క బయట గోద నుండు రంధ్రము (*Fenestræ Ovalis*)
అండాకాయనాళము నం. వి. (శం.) అండ కోళము నుండి అండము ప్రయాణము చేయు గొట్టు ము (*Oviducti*).
అండాకాయము నం. వి. (వీఎ) త్రీపీజ కోళము (*Ovary*).
అండాకాయయుఃఖము నం. వి. (శం.) పుష్టా థాగమున రెండుపొరలు గల అండా ఖయము (*Meso-ovarium*).
అండాకాయస్ఫోనిక నం. వి. (శం.) అండా ఖయములో కొన్ని ప్రాండకోళములు కలిసి ఏర్పడిన నిర్మాణము (*Ovarian follicle*).
అండియ వి. చిమ్మన్‌గోవి. రూ. అండె.
అండియము వి. ఎట్టు మొ. వి మోసెడుథార ములో ఒక థాగము. రూ. అండెము.
అండె వి. చూ. అండియ.
అండెము వి. చూ. అండియము.
అండోత్పత్తి నం. వి. (శం.) మొదట శీఖాసు కోళమునుండి అండము పుట్టి అఖివుధి, చెందుచు యుక్తసితిలోనికి వచ్చుట (*Oogenesis*).
అండోపుము నం. వి. (శం.) గుడ్లనుపెట్టు చేప కప్ప మొ. జంతువుల మొక్క అండ సముద్రాయము (*Spawn*).
అంత నర్సో. 1. నర్సోము. 2. ఆ కొలది.
3. పరిమాచార్క ప్రత్యయము. అప్సో. పిమ్ముట. వి. అప్పుడు.
అంతకంకాకము నం. వి. (శం.) శరిరము లోచలనుండు ఎముకల గూడు (*Endoskeleton*).
అంతకరణము నం. వి. 1. మనస్స. 2. దయ.
అంతకవచము నం. వి. (వృక్ష). ఘలకవచము మొక్క లోపరిథార (*Endocarp*).

అంతసుకుహరము నం. వి. (శం.) దేహాకుహరము తీర్ట కోళకుహరము రెండును కలనియున్న ఒకే కుహరము. దీనికి ఒకే ఇంగ్ర ముండుమ. (*Coelenteron*).
అంతసుండము నం. వి. (గతి). రెండు రేఖలను మరిచొక రేఖ ఖండించగా వాని మధ్యనుండు రేఖాఖండము (*Intercept*).
అంతసురాన్నిచి నం. వి. (వీఎ). 1. పోషితు తీవి (host). 2. శరిరములోపల నుండు పరాన్నిచి (Endoparasite).
అంతసొర్స్ట్రైము నం. వి. (శం.) అంత తేరము, అంత స్ట్రైపొర కలని ఏర్పడినపొర (*Splanchnopleure*).
అంతసురము నం. వి. రాణి వా స పు త్రీయండుబోటు. ఏక్క. అంతసురము. అంతిపురి.
అంతసుపురి నం. వి. అంతసురము.
అంతసుప్రవరము నం. వి. (వీఎ) జీవకణ ములో అస్థిముట్టును ఉండు కోళరసము (*Endoplasm*).
అంతసుక్ష్మసనము నం. వి. (వీఎ) ప్రాణ వాయువును లోపలికి చిల్పుకొను క్రియ (*Inspiration*).
అంతసురము నం. వి. (వృక్ష.) చేయలోపల కాండములోపల అంత స్ట్రైచిక (*Kind* నుండు ఒక జీవకణపు మందముగల పొర. (*Endodermis*).
అంతకము పై. వి. 1. మొత్తము. 2. ఎల్ల, సీమ. (నం. వి. అని కొండరు)
అంతకుండు వం. వి. యముడు.
అంతపొంతములవాడు వి. దూరపుముట్టుము
అంతము నం. వి. 1. తుద. 2. చావు.
3. స్వాహాము. విం. 1. సమీపము.
2. రమ్ముము.
అంతరంగము నం. వి. 1. వ్యాదయము.
2. ఉల్లము, మనస్స.

అంతరంగుడు నం. వి. స్నేహాతుడు.

అంతరకణము నం. వి. (వీఎ.) జీవకణము

అలో ఒక కణమునకు మరియుక కణము నకు మధ్య గలది (Intercellular).

అంతరక్షణి నం. వి. (వీఎ.) 1. వైచాలు తోలుట. 2. ముట్టినిరేపి మొక్కలమొదట ముట్టిని తోయట మొల్ల వనలు (Interculturing).

అంతరఖండము నం. వి. (గచీ.). చూ. అంతఖండము.

అంతరతలము నం. వి. (వీఎ). నేలయం దున్న మట్టిరేఱువుల ఉపరితల విసీరము (Internal soil surface).

అంతరహాసుర వి. సిటిప్లై కేలి పెయగు ఒక రకపు నాచు, ఇలవర్లి (Pistia)

అంతరము నం. వి. 1. ఎడము. 2 భేదము 3. సమయము, 4. నందు. 5. ఎడభాటు (గచీ). రెండింటిమధ్య నున్న సమయము దేక దూరము (Interval). లిం. 1. అన్యము. ఉడా. 1గామాంతరము. 2. పెలువలిది.

అంతరములు నం. వి. (వీఎ.) ఏటవాలుగా దున్న ప్రదేశమును చదునుచేసి మెల్లవలె కట్టిన మట్టు (Terraces).

అంతరవ్యాఖము నం. వి. (వీఎ) నేల యందున్న మట్టిరేఱువుల మధ్యమండు ఫాస్టస్ లము (Pore space in the soil)

అంతరవృత్తము నం. వి. (గచీ) ఒక ల్యిథుజమునందలి మూడు భుజములను శాకుచు త్రిభుజమునకు లోపల నుండు వృత్తము (Inscribed circle.)

అంతరతక్క నం. వి. (వేదాం.) కీపాతక్కతో గూడియందు వరమాతక్క. 2. మనస్సు.

అంతరానుపాతము నం.వి. (గచీ.) a : b == c : d అయిన a - b == c - d అను దానిని యోగానుపాతమందురు (Dividend).

అంతరాయము నం. వి. అద్దు. విఘ్నము. అటుకము.

అంతరారంశ(దారువు) నం. వి (వృక్ష) ఆది రువు కేంద్రమునకు దగ్గరగా నున్న సితి (Endarch).

అంతరాఖము నం వి. 1. ఎల్ల దిక్కులకు నడిమిచోటు. 2. (దేశ కాలముల) నడిమి ఖాగము. 3. సంకీర్ణజాతి, సంకరజాతి.

అంతరించే నం. గ్రతి. 1. చచ్చు. 2. చెదు. పాడగు. 3. అతిక్రమించు, దాటు.

అంతరిక్షాక నం. వి. ఖగోళయాత్రలో రాకెట్ చోదనముచే పయనించు విమానము (Space-Ship).

అంతరిక్షము నం. వి. ఆకాశము. దూ. అంతరిక్షము.

అంతరిష్టము నం. వి. ద్వీపము, సిటి నడిమి దీఱ్చు, లంక.

అంతరీయము నం.వి. కట్టుబట్టి, పరిధానము.

అంతరువు నై. వి. 1. శారాతమ్యము. 2. కొంచెన్చుదూరము. 3. మనుగుచోటు. నం. అంతరమ్.

అంతర్కతము నం వి. 1. లోపలనువ్వుది. 2. దాచలదినది. 3. మరవబడినది.

అంతర్హింసములు నం. వి. శం. దేహములో అంత కుపూరమున గల జంతువులు (Coelenterata).

అంతర్హింపాణము నం. వి.(శం.) ముఖ్యముగా ఏకకణాటిపులు అంతర్యింసికి ఆహారము (పైప్లా) హింసము

।గిహించుచఢతి (Ingestion). (పైప్లా)

అంతర్కతరము నం. వి. (శం.) అన్నపాపికలో కండరములు గల ఒక ఖాగము (Gizzard).

అంతర్కాతము నం. వి. (వృక్ష.) లోపల మండి పుట్టుకొనిపచినది(Endogenous).

అంతర్కాషియ - వికాంకము నం. వి. (గృహ)

విటమిన్ 'A' కి, విటమిన్ 'D' కి ఈ unit ను పరిషాణముగా వాడుదురు (International unit).

అంతర్జాతీయ కార్బికసంస్థ నం. వి. ఈ సంస్థ నానారాజ్యమమితి ఆధ్యర్థమున 1919 లో జిసివా నగర సాపించ బడెను. ఇప్పుడు ఇక్యూరాజ్యమమితి ఆధ్యర్థమున వనిచేయుచున్నది. అంతర్జాతీయములైన ఒప్పండముల ద్వారా కార్బికుల కష్టవష్టములను తగ్గించుట లేక తొలగించుట ఈ సంస్థ కర్తవ్యము. (International Labour Organization).

అంతర్జాతీయ దినరేఖ నం. వి. (భాగ్) ఏంద్రునుండి వడమరకు, వడమరనుండి హూర్పునకు, మార్కెటమునునుంటి ప్రశంఖములోని అన్ని దేశములచే నీర్దయించబడిన దినరేఖ (International date line).

అంతర్జాతీయద్రవ్యానిధి నం. వి. (అధికారి.) 1944 లో సాపించబడిన ఈ నిధిముఖ్యే దేశములు: 1. కాశ్వత సంస్థయాజమాన్యమున అంతర్జాతీయ ద్రవ్యానిధిను కార్బారమును నెలకొల్పట. 2. అంతర్జాతీయ వాణిజ్యరంగమున అభివృద్ధికిపాటు వడుట 3. ఉద్యోగమును ఉన్నతసాధకి చౌచ్చించుట. 4. వినిమయ స్టేర్చ్యమును సాపించి బహుముఖ వాణిజ్య వ్యాపారముల లకొల్పట. 5. వినిమయ నియం ప్రణము అక్కురలేకుండచేయట (International fund).

అంతర్జాతీయన్యాయపత్ర నం. వి. (వరి, రా.స.) ఈ న్యాయపత్ర మొత్తమొదట నానాజాతిమమితిచే కాశ్వతమైన అంతర్జాతీయ న్యాయపత్రగా క్ర. ఈ. 1919 సంన హేగ్ నగరములో సాపించబడెను. ఇక్యూరాజ్యమమితి సెలకొల్పబడిన తర్వాత

హేగ్ నగరములో ఈ సభ పదునై దుగురు న్యాయమూర్తులతో పునః సాపించబడెను. ఐ.చా.స. పథ్ఫ్లాప్యుములేని దేశములకూడ ఈ సభ సమకుమునకు ఏ సమస్యనై నను తేవచ్చును. సాధారణముగ ఈ సభ అతిర్మాతీయ సమస్యలను, సర్వోధనల వాక్కులకు సుబంద్రింథిన సమస్యలను విచారించును (International Court).

అంతర్జాతీయబాంక్ ఎ. వి. (అధికారి) దీనిని అంతర్జాతీయ పునర్నిర్మాణ వికాసకారక బాంక్ అనికూడ అందురు. 1945 లో యుద్ధశతితముగ ధ్వంపమైన దేశముల ఆర్థికస్వాస్థాన్యమును తిరిగి ఉద్ధరించుటకు, ఆర్థికముగచెనుకబడిన దేశములకు సాధన సామగ్రి కలిగించి వానికి ఉత్సాహం సామర్థ్యమును ప్రోత్సహించుటకు ఈ బాంక్ విరుద్ధినది. ఇది శాసు అప్పగ తెచ్చుకొని కాని తనవద్ద నున్న నిల్వలనుండి కాని సభ్య దేశములకు అప్పులిచ్చును. (International Bank).

అంతర్జాతీయ వాణిజ్య ముండులి నం. వి. (అధికారి) అంతర్జాతీయములైన ఆర్థికవిధానముల దృక్పథములను తెలిసికొనుటకు క్రి. ఈ. 1920 లో పారిస్ నగరమున సాపించబడిన సంస్థ. ఇప్పుడు ఐ. రా. స. సాపించికార్బిక సభలకు సహాయముగ చచిచేయుచున్నది.

అంతర్జాతీయమును నం. వి. మరుగుపడుట, మాయముగుట.

అంతర్జాతీయవివరములు నం. వి. (ఇం.) ముఖుకువారము డోక్కు పై కప్పునకు ముందరికాగమున నున్న చెంచురంగు ములు (కప్పులో) (Internal nares) అంతర్జాతీయము నం. వి. లోపల అడగినది. అంతర్జాతీయము నం. వి. (పృష్ఠ.) అంతర్జాతీయ నీంఖనుండి మొలకెత్తునపుడు కీ ఇ ద ఈ

ములు శూమిలోనే ఉన్నస్థితి ఈ మాదిరి
అప్పకురోత్తుతి (Hypogeal)

అండల్ పుటుమ సం. వి (వ్యవ.) గోదా
నూయి మొవి త్రవ్యినపుకు ఊరు సీరు
(Underground water)

అవకర్మమమ నం. విజ. భూమిలోపలి
శాగముకు సంబంధించినది.

అంతర్లేపన్ముడు నం ఏడ 1. దు భాదులచే
బావ్యోవ్యాపారమున కున్ను లేనివాడు
2. దుఃఖము నొందినవాడు 3 భాగ్యన
నిమగ్ను దు

అంతర్వ్యామి సం.వి.లోపల నుండువాడు.
ఎ. 1. పరమాత్మ. 2. జీవాత్మ.

అంతచుట్టుపు నం. వి (వరి.) 1. ఒక దేశ
ప్రజలలో జరుగుయుద్ధము 2. అంత కల
హాము. వి మనస్సులో జరుగు సంఘర్షణము
అంతర్ల సికపు నం. వి. (ఎం) కా. గహ
న ము (Endolymph) లోపచనుండు
దచము (Auditory Capsule).

అంతర్ల వితము సం. లిక (గజే) లోపల
శిథంపబడినది. ఉదా: ర్పుతములోలిథంప
బడిన ఘడ్యజి. ఒకే కైత్రిథుజములను
అంతర్లముగ స్పృలుంచెడి (Inscribed)
అంతర్లుత్తెన్నీ నం. లి. లోపల దశవు కలది.
గరువతి.

అంతర్జలినసము నం. వి. (సం.) బోలుగా
నున్న ఒక అవయవము యొక్క పెళ్ళ
గము లోపలికి ముడుచుకోవి ఇంగుట
లేక ముడుచుకోవి యుండుట (Invagi-
nation)

అంతర్వల్ల లితము నం. వి. (కం.) 1. భూచ
ములోనిసూక్ష్మఖండములు వృథియగుచు
లోనికి పెరుగుట. 2. అాచువై నుండి
లోనికి కొముకొరి పొతుత.

అంతర్వ్యాపి సం. విజ. పండితుడు, అంతరంగ
ప్రభోదము (inner-voice)

అంతర్వ్యాపిస నం వి భూమిలోపల పారెడు
నది.

అంతర్వైపు నం వి. లోపలనుండి జరుగు
చున్న పెరుగుదల (Inter-susception).
అంతర్వైపు నం వి. (గణ.) కొన్ని
రాసుల స్థితులనుబట్టి మధ్యరాసులను
నిరయించుట (Interpolation).

అంతక్రస్వర్పవృత్తము నం. వి. (గచ్) 1. ఒక వృత్తమును అంతక్రస్వర్పము స్వల్పము మరియు క వృత్తము. 2. తీథుఱభుజముల మూడింటిని అంతరము స్వల్పము వృత్తము (Internal or tangential circle).

అంతర్లీతము నం. 1. మరుగుపడినది.
 2. మాయమైనది. 3. కష్టబడినది.
 అంతకయ్య నం. 1. మరణము. 2. మరణ
 కాలమునందలి థూకయ్య. 3. *కృతి
 నము. 4. కవచావానము.

అంతక్కప్పిము నం లి (శి.) స్వాతి
ప్రథాణములోనుండి జీర్కోళమునక అన్న
రును నిరిచ్చిచు జీవకణములపొర అదః
పేదను (Hypoblast or Endoderm)

ప్రాము (Hypoblast of Endoderm). అంతక్కిదమ సం. వి. లోపలి లోపము. అంతశ్శాస్యము సం. వి. (గచే.) లోపల దొలగా ఉండునది. వి లోపల దొలగా నుండుతు.

అంతస్తు చికిత్స. సం. వి (ఎంపిక) లహర్మలము,
కాంచము యే క్రూ బహిశ్శర్వమునకును
అంత శ్శర్వమునకు మద్య నుండు
థాగము (cortex).

అంత స్వాచిక ఇనకము నం. లి. (పు.4.)
పెరుగుచున్న అవయవమలకొనలయందు
గల చెవి ఫాజిక తీవ్రకణఖలములో బహి-
కృరమై ఇనకము క్రిందనుండి అంత స్వాచిక
కణ నంహతిని ఉత్పత్తిచేయ కణఖలము
(Perihelion).

అంతస్తు వై. వి. 1 మేడ పైథాగము. 2. కత్వీ తొల్టికటు ఓ ఒకటిమీద నొకటిగా చుండెను కట్టడము. 4. పరువు. తారతమ్యము. 5 మరుగుచోటు. సం. అంతస్తు మ్.

అంతస్తు సం. వి. దహస్యముగానిచ్చు లంచము అంతస్తుము సం. వి. (హైక.) య, ర, 1, వ లకు వ్యాకరణ చరిథామ. విజ. లోపల మండునది.

అంతస్తు మేష్టికసము సం. వి. (ఇం) కొన్సి ఏకకాణిపులలో సంయుగ్యము (Conjugation) చేకుండగనే వాని అష్టులలో (Nucleus) జరుగు పునర్నిర్మాణము (Endomixis).

అంతస్మానము సం. వి. (ఇం.) వాహిక ద్వారాకాక, తిన్నగా రక్తమ, లోనికి గాని కోషరసము లోనికిగాని ప్రవేశించు పొచము (Internal secretion).

అంతిక సం. వి. 1. అక్క. 2. ప్రాయ్య. 3. (వృక్ష). సాతల మసెడు ఓషధి.

అంతికము సం. వి. సమీపము. దగ్గరిది. వి. సామీప్యము, దగ్గర.

అంతికలు వి. కసపుతడికెలు, గడ్డిచాపలు. అంతిపురము వై. వి. చూ. అంతపురము అంతిపురి వై. వి. చూ. అంతపురము.

అంతిపుము సం. విజ. దగ్గరిది. సమీపించినది. 2. కడపటిది.

అంతియ సర్పీ. అంతమాత్రమే. దూ. అంతే.

అంతు వై. వి. 1. మొత ము. 2. చివర. 3. పర్యవసానము. సం. అంతః.

అంతేవాసి సం. వి. 1. శిష్మ్యదు. 2. హరిజనుడు. విజ. 1. దగ్గరనుండువాడు.

2. ఎల్లయ్యెద్ద నుండువాడు.

అంత్కణము సం. వి. (వృక్ష.) సూతము వలె నుండు అవయవమునకు కొన నున్న కీవకణము (Apical cell).

అంత్క్షస్యాదు సం. వి. చండాలుడు, హరిజనుడు.

అంత్క్షము సం. విజ. 1. కడపటిది. 2. అధమఘు.

అంత్క్షములు సం. వి. (గబీ.) అనుపాత ము లో నున్న నాలుగు రాసులలో ఆద్యం . తములందున్న రెండు రాసులు $\frac{a}{b} : \frac{c}{d}$ అను అనుపాతములో a, b, c, d అను నాలుగు రాసులు గలవు, పీనిలో a, d లను అంత్క్షము లందురు. (Extremes.)

అంత్రము సం. వి. ప్రేగు.

అంత్రయిజము సం. వి. (ఇం.) పృష్ఠపంచిక ఇంతుపులలో అన్న వాహికను శరీరభిత్తి కతో కలవు రెండుపొరలుగల కీవకణ జాలము అంతర్మహినములలో ఇది ముఖ పథమును శరీరభిత్తి తో కలుపుచుండును (Mesentery).

అందక త్రియ విజ. సౌందర్యవంతి. దూ. అందకత్త.

అందగించు గ్రే. 1. రమ్యమగు. ఒప్పు. 2. ఎంచు. 3. ఏర్పరచు. 4. రచించు.

అందముకు విజ. 1 మిక్కిలి అతుకు గలది. 2. సంపూర్చి కానిది.

అందముక అవ్యో అంతపాక.

అందము వి. 1. సౌందర్యము. 2. అలంకారము. 3. విధము. విజ. 1. చక్కనిది. 2. తగినది.

అందమల సర్పీ ఎల్లరు. దూ. అందొఱు.

అందలము వై. వి. 1. చల్లక, అందోళిక; 2. ఒకరకపు చాలక్కిడ. సం. అందోళః.

అంద్రాక అవ్యో. అంతవరకు.

అందిక విజ. 1. సమీపము, 2. ఊత, ఆవంబనము.

అందియ వై. వి. ప్రీలుకాలియిందు ధరించు నగ, సూపురము; 2. శిరుదు చిహ్నముగ

- కాడకి తొడుగుకొను నగ. దూ. అంపె సం. అందుసు..
- అందు క్రీ. 1. పొందు. 2. అంబకొను 3. తాకు, 4. కను. ఓ గ్రహించు. అంగై 1. అంచోట. 2. వానిలో, వారిలో? 3. సంప్రమీవిధక్తి ప్రత్యయము
- అందుకము సం ఏ 1. అందె. 2. ఏనుసు సం కెల. 3. సుకెల.
- అందుకొను క్రీ. 1. పుచ్చుకొను. 2. పట్టుకొను. 3 స్పృష్టించు. 4. (ఒడిచినపుని) కొనసాగించబొను, కైకొను.
- అందుకోలు ఏ. అందుకొనుట. ఏఱ. అతి సమీపము.
- అందుగు ఏ. (వృక్ష.) సల్కి, చిల్లచెట్టు. రూ. అందువు.
- అందుఁడి ఏఱ. 1. సమీపమునందున్నది. 2. సులభము, 3. ప్రాప్తము.
- అందుపు సం. ఏ. ఏనుగు కాలికి గట్టెదు గొలును, 2. అందె. రూ. అందుగు.
- అందుచొటు ఏఱ. సమీపము. ఏ. సామీప్యము
- అందె ఏ. చూ. అందియ.
- అందెందెటు ఏ. (ఏ. బహు.) 1. చిక్కులు. 2. జంబాటము. 3. కట్టుచిట్టములు
- అందొలు నర్స్సీ. అందరు.
- అందకము సం. ఏ. ఒక ఆయుధము.
- అందకటిపుడు సం. ఏ. ఇవుడు.
- అంధకారము సం. ఏ. చీకటి:
- అంధకఁడు సం. ఏ. గ్రుడైవాడు. ఏ. 1. ఒకరాకునునిపేరు. 2. బృహస్పతి అన్న కొదుకు.
- అంధకూపము సం. ఏ. 1. పాడునూయి 2. ఒక నరకము.
- అంధతమసము సం. ఏ. కట్టికచీకటి. రూ. అంధాతమసము.
- అంధాతమసము సం. ఏ. చూ. అంధతమసము
- అంధిందుపు సం. ఏ. (ఐ. 1 గ్రుడై చుక్క. 2. కంటిపూపు 3. కంటిమొక్క మూర్ఖించులో అక్కినాచి ప్రవేశించు చోటు (Blind spot).
- అంధము సం ఏ చీకటి, ఏఱ గ్రుడైకి.
- అంధమ్మ సం. ఏ. అర్ణుము, వంటకము.
- అంధిక సం. ఏ. 1. చీకటి. 2. ఒకవిద్యుతు జూదము. 3. కంటిచిబ్బు.
- అంధుడు సం. ఏఱ. 1. గ్రుడైవాడు. 2 విపేకము లేనివాడు; ఏ. శాహ్యప్రచ్ఛి లేని సన్మానిసి.
- అంధువు సం. ఏ. నూయి.
- అంధము సం. ఏ. 1. తెమగుడేశము. తెనుగుళామ (అంధమునకు మొదట రూపము).
- అంపకట్టె ఏ. శాణము.
- అంపకము ఏ. పంపుట, ప్రేపణము.
- అంపకాడు ఏఱ. విలుకాడు, విలువిర్యయందు సమర్పుతు.
- అంపకోల ఏ. శాణము.
- అంపగటి ఏ. శాణమునకు కట్టిన తళక.
- అంపణ ఏ. శాణనమూర్ఖము, శాణవరంపర.
- అంపిచారము ఏ. ధారాపాతము, జల ప్రవాహము.
- అంపియ ఏ. చింపిగుడ్డ. రూ. అంపె.
- అంపు క్రీ. 1. పంపు. 2. ఆళ్ళాచించు. ఏ. జాతర.
- అంపుపోడు ఏ. ప్రయాణమందు తోదుగా పంపువాడు.
- అంపె ఏ. చూ. అంపియ
- అంబ సం. ఏ. 1. అమ్మ, తల్లి. 2. పార్వతి. 3. కాలిరాజు కూతురు. (వృక్ష.) 1. చేదు సార. 2. పులిచింత. 3. అడవి మామిడి.
- అంబకము సం. ఏ. 1. కన్న. 2. శాణము.
- అంబకళము ఏ. అంబలి. ఒకరకపుజావ.
- అంబరము వం. ఏ. 1. ఆకాశము.

2. ఖూన్యము. 3. వస్తుము. 4. కుంకుమ పుష్టి. 5. అంబరులు నెడి పరిమళ ద్రవ్యము.

6. దూర్ఘాతాది వ్యవసనము.

అంబరీషము నం. వి. 1. యొడకుము.

2. మంగలము. 3. వశ్వాత్మా వము.

4. ఒక సరకుము. (వృక్ష) అడవిమామిడి.

అంబరీషుడు నం. వి. 1. సూర్యవంశియు లలోవిష్ణుభక్తుడగుటకరాజు. 2 సూర్యదు శి. విష్ణువు. 4. ఇప్పుడు. 5. శాలకుడు.

అంబరు వై. వి. ఒక పరిమళ ద్రవ్యము. నం. అంబరమే.

అంబరు చరఫూ వి. ఏకాంబరనాథన్ అసు నతడు కనిపెట్టిన ఒకరకపు రాణుము. (ఆరాణుములో నాలుగు కదుచ్చు గల చక్రము, రాగు యంత్రము (Carding machine) కలపు.)

అంబలము వి. కలకల ధ్వని.

అంబలి వి. ఒకరకపు జావ.

అంబష్ట నం. వి. (వృక్ష.) 1. అడవిమొల్ల. 2. పులిచింత శి. చిరుఠొద్ది. 4. సరస్వతి తీగ. 5. అడవిమామిడి.

అంబష్టుడు నం. వి. 1. మంగలి. 2 మావటి అంబస్తువి. కపటములేనివాడు, అమాయకుడు.

అంబారము వి. కళ్ళములోని ధాన్యపురాణ రూ. అంబారు.

అంబారి వి. ఏనుగుమీద ఏర్పరచు పీరము.

అంబారు వి. చూ. అంబారము.

అంబాళము వి. (వృక్ష.) ఆమాతకము నల్లమామిడి. నం. ఆమాతకః.

అంబిక నం. వి. 1. తల్లి. 2. మేనత. 3 పార్వతి. 4. ధృతరాష్ట్రీనితల్లి.

అంబు వై. వి. ఆంము రూ. అమ్ము. నం. అంబక్ము.

అంబుజగర్భుడు నం. వి. శామర ఇన్స్టిచ్యూటలముగా కలవాడు, బ్రహ్మా

అంబుజము నం. వి. 1. సీటిసుండి పుట్టినది. 2. ఎంరగస్టైరుటెట్టు. 3. హోరతి కర్మారము. 4. శంఖము. 5. సారస పాకి.

అంబుదము నం. వి. సీటినిచ్చునది, మేఘము. మబ్బి.

అంబుధి నం. వి. సముద్రము.

అంబువాహిని నం. వి. దోస, 2. కొయ్యి, శోక్కెన. 3. సీశ్చమోయుస్త్రి.

అంబువు నం. వి. సీరు. (శోయితి.) లగ్నము నకు నాలుగు స్థానము. (పం.) ఒకరకపు వృత్తము.

అంబున్సేటము నం. వి. సీటిబుగ్.

అంబేద వి. 1. దిట్టతనము తేనివాడు, విరికి. 2. అసమర్థుడు. అప్రయోజకుడు.

అంబస్ట నం. వి. సీరు. (శోయితి.) లగ్నము నకు నాలుగు స్థానము. (వృక్ష.) కురువేరు

అంబోజము నం. వి. 1. శామర. (జం.) సారసపాకి, బెగురుపాకి.

అంబోజిని నం. వి. 1. శామరతీగ. 2. శామర కొలను. 3. పద్మసమూహము.

అంబోదము నం. వి. 1. మేఘము. 2. (వృక్ష) తుంగము న.

అంబోధరము నం. వి. 1. మేఘము తృప్తి. సీటిని ధరించునది. 2. (వృక్ష.) మున్స.

అంబోధి నం. వి. సముద్రము.

అంబోరాషి నం. వి. సముద్రము.

అంబోరుహము నం. వి. 1. శామరపుష్టి. 2. (జం.) బెగురుపాకి.

అంళ నం. వి. (గణ.) కోణము యొక్క పరిమాణము (Degree).

అంళకుడు నం. వి. 1. చాయాది, జ్ఞాతి. 2. పాలికాపు.

అంళమాపకము నం. వి. (రసా.) విదిత సాంద్రతగల ఇంకొక ద్రావణపు రాసాయనిక ప్రక్రియ తుదిమట్టువరకూ చేరిపు

ఒక ప్రావణయు సాందర్భము కనుగొనుట
(Literation).

అంశము సం. వి. 1. థాగము. పాలు,
వంతు. 2. విషయము.

అంశములు సం. వి. (రసా.) ఏమే ప్రవ్య
ములు కలిసి ఒక మిక్రముగా ఏర్పడినవో
అయిద్వయముల అంశములు (Components).

అంశయిత సం. వి. థాగించువాడు, వంచి
పెట్టువాడు.

అంశాంకనము సం. వి. (రసా) కొలచు
పరికరమునకు కొలతగుర్తులు చెక్కుట
(Graduation).

అంశాంకితము సం. వి. (రసా.) కొలత
గుర్తులు పేయబడినది (Graduated).

అంశి సం. వి. 1. రాయథాగము కలవాడు.
2. థాగముకలవాడు.

అంశికస్పైకికరణము సం. వి. (రసా)
మిక్రములోని పచారముల ద్వా వటి
యతల భేదమును ఆధారము చేసికాని
వానిని విడచియపడ్డతి (Fractional
crystallisation)

అంశికస్పైదనము సం. వి. (రసా) ఒక
మిక్రప్రావణములోని వివిధ ఘటకము
లను శాస్కికరించి అంశములప్రకారము
విడచియట (Fractional distillation)

అంశికరణ స్తంభము సం. వి. (రసా) అంశిక
స్ఫోదనమునకు ఉపయోగించు గౌఱగోళ
లతో నింపిన గొట్టము (Fractionating
column).

అంశుశము సం. వి. 1. వశ్రుము, 2. సన్నని
వశ్రుము. 3, 4. తరీయము, తైటు.

4. మృదుకాంతి. (వృక్ష.) ఆకుప్రతి.

అంశుమంతుఁడు సం. వి. 1. సూర్యదు.
2. హగరచ్కరవర్తి మనుమడు. 3. ధన
వంతుడు.

అంశుమాలి సం. వి. సూర్యదు.

అంశుపు సం. వి. 1 కరణము. 2 కాంతి.
3. కొన 4 అణుపు ర. దారము.

అంసకూటము సం లి ఎట్టుమూపురము.

అంసచక్రము సం.వి.(జం.)

భుజపలయము, మొండ
మునకు ముందు థాగ
మును వర్యలాకారముగ
అవరించి చేతులకు ఆధా
రముగ నుండు ఎముకల
కూర్ప (Pectoral girdle). అంసచక్రము
(కెన్)

అంసఫలకథాగము సం. వి. పోర్సోస్టి

వి. (జం.) అంసచక్ర అంస ఫలకము
ములో అంస సంధి అంససంధి

కూపము చుట్టును ఉన్న కూపము
ఎముకలలో నిదిచ్చుకటి ఊర్ధ్వాస్యాస్థి

వెడలుగా నున్న దీని పై థాగము ఉదండ
ఫలక (Supra scapula) మనియ సన్నగా
సున్న క్రొంది థాగము అంసఫలక (Scapula)
మనియ అందురు (Scapular portion)

అంసఫలకము సం. వి. (జం.) భుజపు వెనుక
ఎముక (Scapula or shoulder blade)

అంపుము సం లి 1. మూపు భుజాగము.
2. అంశము.

అంసలుఁడు సం. వి. మంచిమూపు గల
వాడు, బలవంతుడు.

అంససంధికూపము సం. వి. (జం.) భుజపు
కీలునకుండు గిస్సెపంటి థాగము.

అంహాతి సం వి. 1.—సము, జివి. 2.
విడుపు. 3. రోగము (వైదికము).

అంహాస్పు సం. వి. పాపము, దోషము.

అంపు అవ్యా. వృత్తాంతమును, కథనమును
దెలుపు అవ్యాయము. రో. అంటు.

అబుణి సం. వి. అప్పులేనివాడు. అప్ప
చెల్లించినవాడు, అన్మణి.

అక వి. 1. అక్క. 2. పూజ్యశ్రీ.

అకటు అవ్యా. అమోగ్. అకటూ, కటుకటూ.
(సంతాప సూచకము).

అకటువికటము లి. కారుమారు. అడ్డ
దిడ్డము. దూ. అకటూవికటము.

అకము నం. వి. దు.ఖము, పాపము.

అకరణీయసంఖ్య-పరిమేయసంఖ్య నం. వి.
(గణ.) సామాన్య కారచాంకములు లేని
రెండు పూర్ణాంకముల చే ఏర్పడు థిన్నము
నకు సమానమైన సంఖ్య (Rational
Number).

అకరము నం.వి. విధమగు పన్ను లేని.

అకరవు వి. 1. కామరద్దు, కరిక. 2.
చేసరము, కింజల్గుము.

అకర్పున రసాయనకార్పుము నం.వి. (రసా.)
కర్పున యాగికముల విధివిపెట్టి తక్కున
ముల ప్రవృత్తముల యాగికముల భర్మ
ముల వర్ణించు కాస్తుము (Inorganic
Chemistry).

అకర్షుకము నం. వి. (వ్యాక.) కర్షుము
యొక్క-ప్రశ్నను కల్గించని క్రియ. ఉదా.
గ్లాసు వగిలెను. (ఇందు వగిలెను అన్నారి
కర్షునులోథించుటలేదు కాన అకర్షుకము)
అకస్మాత్కుతు (గా) నం. అవ్యా. ఉన్నట్టండి.
తటాలున. హాతాతుగా.

అకదమీ ఆం. వి. (Academy) పండిత వరి
షత్తు, పంచిత సభ, విద్యుత్సభ.

అకారము నం. వి. అనర్స కాలము, సరికాని
కాలము. లి. (గృహ) 1. పక్కముకారిది.
2. యుక్క కాలమునకు ముందో వెనుకనో
ఇరుగునది (Premature). ఉదా. అకాల
భోబనము, అకాల మరణము.

అకించనుఁడు నం.వి. దరిద్రుడు, నిరుపేద.

అకించిఖ్యాదు నం. వి. కొంచెము కూడ
తెలియనివాడు, జ్ఞానశూన్యుడు.

అకూపొరము నం. వి. మేరలేనిది. వి. 1
సముద్రము. 2. ఆదికూర్మము.

అక్కతకము నం. వి. స్వాఖావనిధైమైనది.

అక్కత్వము నం. వి. చేయరానిది.

అకో అవ్యా. సంశయార్దక ప్రత్యుయము.

అక్కు¹ లి. 1. తనకంచె పెద్దది అగు తోడ
బుట్టువు, బైపుఫగిని, అప్ప. 2. పూజ్య
శ్రీ. 3. వంటలక్కు.. అవ్యా. కౌర.

అక్కు² వం. వి. తల్లి.

అక్కుజపదు క్రి. ఆశ్చర్యజపదు, వింతజపదు.

అక్కుజము వై. లి. 1. అధికము. చౌచై
నది. 2. కుక్కి మించినది. ఆశ్చర్యకరము.

అక్కుజీక లి. దయ దూ. అక్కుటీకము.

అక్కురము వై. అచ్చర్యజపదు. నం. అక్కరమీ.

అక్కుఱ లి. 1. అపేక. 2. ప్రమోజనము.

3. ఉధ. 4. ఆవళ్డక కార్యము. 5.
కార్యము. 6. అవసరము. 7. కొరత.
8. ఇచ్చింది.

అక్కుఱక్కాయ లి. అక్కుర కలవాడు.

అక్కులకర వై. లి. (వృకు.) ఇంగర్జోచ
మునకు వనికి వచ్చు ఒక మూలిక. దూ.
అక్కులకట్ట. నం. అక్కారా, అకారకరథః.

అక్కులి లి. అల.

అక్కులించు క్రి. కదులు వెన్నునకు అంటు
కొనునట్లు ముడుగఁచేయు.

అక్కునము లి. 1. దయ. 2. కోచము.
3. సంతాపము.

అక్కుసి లి. అక్కుసుగలవాడు. కోచి.

అక్కును లి. 1. కోచము. ఆగ్రహము.
2. అసూయ. దూ. అక్కును.

అక్కులి లి. 1. కలత. అంకిలి. విచారము.
2. రోగము.

అక్కు లి. 1. తొమ్ము. 2. గుండె.

అక్కును లి. ఒక రకపు వడు.

అక్కాంపెంట్ ఆం. వి. (Accountant)

పద్మలువ్రాయివాడు. లెక్కలు వ్రాయివాడు.

అక్రోపడ్ ఇం.వి. (ఇం.) (Octopus) గుండ్రని శక్తిముంగిలవంటి ఎనిమిది కాళ్ళు కలిగిన జలచరము, అష్టపాంచి.

అక్రోటిస్టుస్ ఇ.వి. (రాజు) (Octobarists) రష్యా కమ్యూనిష్ట్ పాపి రాల సఫ్టులు. **అక్రోమథిస్టుస్ సం. వి. (గణ.)** లవము కంటే హరము తక్కువగానున్న థిన్నము ఉధా. $\frac{6}{5}$ (Improper fraction)

అక్రోమము సం. వి. (ఇం.) 1. ఉక్కముకొనిచి, అన్యాయమైనది. 2. పాదములు లేనిది. వి. 1. గళించి 2. దౌచిత్యములేమి.

అక్షకంఱాకము సం. వి. (ఇం) 1. పుట్టు. 2. వెన్నెముక 3 రూమ్యులముక, వానికి నంబింధించిన ఎముక (Axial skeleton).

అక్షక్రాన్టి సం. వి. (ఇం.) కోర యొముక (Clavicle)

అక్షికనము సం. వి. (ఇం) వెన్నెముక కోని రెండవ పుట్ట (Axis vertebra)

అక్షతము సం. వి. (ఇం) 1. నొప్పించబడనిది. 2. విరుపబడనిది. 3. వగులగొట్టబడనిది. వి. 1. శియ్యము. 2. యహాస్యము.

3 ధార్యము. 4. ఖుఫస్తి. **అక్షతలు సం. వి. పమపుగాని, కుంకుమగాని** కలిపిన శియ్యును గొఱలు, సేస్ప్రాలు. దూ. అంంతలు.

అక్షధూర్పము సం. వి.క. జూదరి.

అక్షమాప సం. వి. 1. అకారము మొదలు తు కారము జూకు గు వర్ణమాలిక, 2. జపమాల, తాపశము వి. అరుంధతి.

అక్షము¹ సం. వి. (భూగో.) ఉత్తర దణికా ధ్రువములు అనడి స్థిరభిందువులను కలుపు 'ఊహారేఖ'. (గణ.) గణించుటకు వీలైన ఒక స్థిరారేఖ. (Axis).

అక్షము² సం. వి. 1. జూదము. 2. పాచిక.

3 పుట్టుతము 4 వ్యాజిము. 5. పదు సాచ మాపములు 6 తులాడఃపము.

7. రచము. 8. బుచికమ్మ. 9. ఇముసు 10. పరపము. 11. కణత క్రిందిభాగము 12. ఇంప్రియము. 13. కన్న. 14. సావ ద్వాలమునే ఉప్పు. 15. మైలుతుతము అక్షయ సం. వి. అరుపది సంవత్సరములలో కడవటివే.

అక్షయక సం. వి. (తొతి) 1. కుయము లేక ఔండుట. 2. మూసిన పరికరములో నున్న ద్రవ్యరాళి. 3. ఎన్నిరకముల మార్పు కలిగినను రాళిలో వృధిక్షితాలు లేకుండ ఉండుట దీనికి 'ద్రవ్య నిత్యతానియమ' మనిషేరు ఇది ప్రకృతికాత్మము లకు ఆధార స్థంభము (Conservation)

అక్షయపొత్ర సం. వి. థిషాపాత్ర.

అక్షయము సం. వి.జ. 1. తరుగనిది, నాశము కానిది. 2. ఇల్లులేనిది. వి. పరమాత్మ.

అక్షరచణము సం. వి. వి. ప్రాతసేర్వరి. ప్రాతకాదు.

అక్షరము సం. వి.జ. 1. నాశములేనిది (జీవాత్మ, పరమాత్మ). 2. మారనిది. వి. 1. ఇడము 2 అకారాది వర్ణము 3. ఓంకారము. 4. పరబ్రహ్మము. 5. మోతము.

అక్షరాస్మీదు సం. వి.జ. అక్షరజ్ఞానముకల వాడు

అక్షరుడు సం. వి. 1. చెడనివాడు. 2. శివుడు 3. విష్ణువు.

అక్షకతి సం. వి. జూదము, పాచికలాట.

అక్షవాపము సం. వి. 1. తెల్లు సాధనచేయు చోటు, ముల్ల భూమి, గోదా. 2. జూద మాదుచోటు. 3. పెత్త పలక.

అక్షపరము సం. వి. జపమాల.

అక్షమూత్రము సం. వి. జపమాల.

అడవింతి నం. వి. 1. అసూయ, టర్మెనెని తనము. 2. టర్మెనెమి.

అడవింతము నం. వి. (భూగో.) భూమధ్యరేఖ నుండి ద్రీశలో కొత్తిన దూరము (Latitude).

అడవింతరేఖ నం. వి. (భూగో.) భూమధ్య రేఖనుండి ద్రువముల వరకు టోపోక్రస్ ద్రీయందు అడ్డముగా గీయబడిన ఈపోరేఖ.

అడవింత రేఖాంత వృత్తములు నం. వి. (భూగో.) భూగోళముపై ఫలనిర్దేశమును చేయబడు అడ్డముగను నిలువుగను గీయబడిన ఈపోరేఖలు.

అడవి నం. వి. 1. కన్సు. 2. రెండు అను నంబ్యకు నంకేతము.

అడవితలు వై. వి. చూ. అడవితలు, నం. అడవికాం.

అడవిక నం. వి. (శం.) కిటుకము యొక్క కంటీలోగలసూక్కుమైనకన్ను (Ocellus).

అడవికూవములు నం. వి. కండ్ల గుంపలు (Eye orbits).

అడవిచాలకము నం. వి. (శం.) కన్సుగుద్దును వ్రిపునట్టిది (Occulomotor).

అడవిపటలము నం. వి. కన్సుగుద్దులోని లోపతి పొర (Retina).

అడవియము నం. వి. (గణ., శాత.) అడవినంబంధమైనది (Axial).

అడవియసంధి నం. వి. (వృక్ష.) అడవి వీపు దీప నంధి (Ventral suture) ఉదాః దిగ్విచాండ ఫలము.

అడవిథము నం. వి. (శాత.) కలకలైనిది. వి. 1. కల్పన లేమి. 2. ఏనుగును కట్టుకంచము.

అడవిహాణి నం. వి. 1. 21,870 రథములు, అన్ని గఱములు, 65,610 గుఱములు.

1,09,850 కాల్పుంటులుగల సేన, 2. చతురంగభలము (ఇది క్యూవిట్క్స్ ప్రయోజనము).

గము). దూ అషోహిణి

అక్సిన్ శం. వి. (జం.) (Auxin) 1. నుముల కణములకు గల వెంద్రుకలపంటి పోగులు. 2. అవయవాగములు నుండి వార్తాను మెండునకు అంద జేయ వెంద్రుకలపంటి నుముల కొనలు.

అణండ షైవకణ కోళము నం. వి. (వృక్ష.) మధ్యమధ్య థితికలు లేక ఒక బక్ లేగోట్టుము వంట పొడవుగా నుండు షైవకణము (Coenocyte).

అఖండము నం. వి. (శి. సంపూర్ణము, నిండై నది. ఖండము చానిది. (వృక్ష.) సంధుగాని తమెమైలుగాని లేక తిన్నగా నున్న అంఘగలది.

అఖాతము నం. వి. మనుష్యులచే వ్రతవ్య బడని సముద్రాభాసాలు. పల్ల ములో నున్న చికాల సముద్రాభాసాలు. భూమిలోనికి చొచ్చుకొని పోయిన సముద్రాభాసాలు.

అధిలము నం. వి.శి. సమస్తము, అశేషము, అంతయు.

అగచరము నం. వి. కోతి. ల్యూ. చెట్టు లేక కొండలపై తిరుగునది.

అగచ్చాట్లు వి. (వి. నమి.) అపదలు. కడగండ్లు.

అగచ్చాట్లుపోతు వి.శ. 1. అనేక ఆపదలను పొందినవాడు. 2. ఆపదులకు కష్టాలు కలిగించు స్విశాపము కలవాడు (అని కొండదు).

అగచ్చాట్లుమారి వి.చూ. అగచ్చాట్లుపోతు

అగచ్చాత నం. వి. 1. పార్ష్వం. 2. వసురాశాఖాల్సి గెరిక.

అగదిక వి. కోట చుట్టుప్రవ్వబడినకండకము. దూ. అగదత, అగద్ల.

అగదు వి. 1. నింద, రవ్వు, అవకీరి, తీర్చి రి. వి. నింద్యము, సీచము. భూ. అవదు.

అదక్త వి. చూ. అగడిత.

అనష్టాతము నం. విజ. గటింగ్రానివి. విస్తు : మైనఫి.

అదణ్ణము నం విజ. లెక్కింపి పీలుకానివి. అమితము.

అగడికుఁడు నం విజ. గతిలేనివాడు దిక్కు లేనివాడు

అదక్కెము విజ. ఆపక్యకము. అనివా నీము తఃప్రానివి. ఏ. ఆపక్యకత.

అదదంకారుఁడు నం వి. వైద్యదు. శ్వీ. ఆరోగ్యమును కలిగించువాడు.

అదదము నం విజ 1. తప్పులులేనిది. 2. పీలుకినిది. వి. 1 మంచు, శాహదము. 2 ఆరోగ్యము 3. ఆయుష్మేచమున విషాదుల వీరుగుడును తెలుపు శాహము.

అదప వి. 1. సౌంంకాయ దిప్ప. కొయ్యి గరిఁచు. 2. ఓడల మురికిని గోకి కుభము చేయు కొయ్యిసుడ్డలి దూ అపక, అబక.

అదపదు క్రి. 1. కనబడు. 2 దొరుకు 3. దీక్కు, పశమగు, లోఁడు.

అదపాటు వి. 1. అగపదుట లొంగుట, చీక్కుట. 2. తెలియుట.

అగిషము నం. వి. 1. చెట్టు. 2 కొండ. శ్వీ. కడలలేనిది.

అగిషు నం. వి. 1. చెట్టు 2. కొండ. 3 పాము. 4. సప్త సంఘ్యి.

అగమ్మము నం. విజ. 1. పోవశక్యము కానిది, చొ రానిది. 2. పొందరానిది. 3. గ్రహింపరానిది.

అగరువు నం. వి. పరిమళద్రవ్యము. అగలు.

అగడిక ఏ. చీలిక, పగులు.

అగబు¹ వి. చూ. అగరువు.

అగబు² క్రి. పెల్లగిలు, పగులు.

అగబు వి. కొండము, పగులు.

అగపాలి వి. క్షుమసాలి. స్విర్ష కారుడు. శంగారువనివాడు. దూ. అగసాతె

అగసాతె వి చూ పై.

అగస్త్యము నం. వి అర్థానెచెట్టు.

అగాధము నం. విజ. 1. చాలలోతు లనవి. 2. తెలియరానిది .వి (భూగో) లోతెక గోయి (Abyss).

అగాధచాగరము నం. వి. (భూగో.) చాల లోతెన సముద్రము (Abysmal sea).

అగాలనేయము నం విజ. వేడిచేసినసు ద్రవ ముగా మారని స్వి భావముగుది (Influ-entsible).

అగిసియ వి అగిసె,

అగిసె పై. వి. చూ అగస్త్యము.

అగు అక్కి. అవు, కలుగు, సాయవడు. అవ్యాసరే (అంగికారమును డెలుస్తును).

అగుతు వి. 1. అవురుగడ్డి. 2. విరణము. 3. పరిమళ ల్యాప్యము. 4. (వ్యావ) అప నింగ.

అగుదెంచు క్రి. గతించు, కడచు.

అగునగు అవ్యాస. సెచాన్ ! (ప్రశంసార్థ కము).

అగురువు నం. విజ. బరువులేనిది. చిన్నది. వి. అగలు.

అగులు క్రి. ఉడు, పగులు దూ. అవులు. చౌలు.

అగోచరము నం. విజ. మనస్సుచేసు ఇంద్రియములచేతను గ్రహింపరానిది.

అగోకశము నం. వి. 1. సింహము. 2 శరభమృగము 3 పణి శ్వీ కొండ లెక చెట్టు నివాస సౌనముగా గలది

అగ్గము విజ 1 అధికము 2 దుస్సహము అగ్గలిక వి. 1 అధిక్యము 2 పూనిక 3 పరాక్రమము, విఖ్యాతణము 4 విలాసము దూ. అగ్గలికము

అగ్గలికము వి. చూ. పై.

అగ్గి పై. వి. నిచ్చు, అగ్గి నం అగ్గిం

అగ్గికంటే వి శివుడు

ఆగ్నిచూపి వి. 1. కుమారస్వామి 2. నీటు.
పట్టి. నిష్పమండి పుట్టినచె.

అగ్నితత్త్వి వి. అగ్నిదేవుని వావానము,
పొత్తెలు

అగ్నించు కె. స్టోల్ముచేయు. పొగడు.

అగ్నింపు లి. సోమయ్య. పొగడ .

ఆగువ వై.పి. వెలతక్కువది. చోక. విజ.వేతక్కువాయ్మెరది. రూ. అగువ. నం. అఫ్మె.

ఆగ్ని పం. పి. 1. నిపు. వి. ఆగ్ని దేవుడు

మరుస్తాటక (ఆగి) + క్రితాండక) ४०

వి. (రసా) నిప్పును పుట్టించు గుణము కలిగి, తొండ్రా, కొనీ, పరిషీతులలో తయారు

చేయబడిన అనుమతాని, సీసముగాని
గాలి తాకిసంతనే నిష్పకలు రాల్పున
(Pyrogenic).

ఆగ్నిక్రిడ నం. 1. (రసా) ఛాణసంచు
మతాబులు, టపాకాయలు, చిచ్చుబుద్దులు
కారాజవ్వులు మొటి తయారుచేయుకో
(Pyrotechnics). 2. ఛాణసంచు (ఆగ్నిక్రిడసు)

ఆగినుచిత్తు నం. వి. అహితాగిను. నిత్యగిను
ప్రాంతి.

ఆగిన్నజిల్లయ నర. వి. (భూగో.) నిక్క
రాళు, భూగర్భమున మన్న వేడి
విరుద్ధిన రాళు.

అగ్ని నీరోధము వం. వి (గృహ.) నివాసంలో అంటుకొననిది అగ్నికి వశముకానికి (Flame proof).

ಅಗ್ನಿಪರ್ವತಮು ನಂ ವಿ. (ಹುಗ್) ಲೋಪ
ಅಹುಷಣ ಮೈನ ಘನದ್ರವ ಪದಾರ್ಥಮು ಲನ
ಕೊಂಡ. (ಅವಿ ಜ್ಯೋತಿಂಶಿಲಮು ದ್ವಾರ
ಶೂಮಿ ಉಪರಿತಲಮುತ್ತೀ ಕಲಿಸಿಯುಂಡು)

ఆగ్నివర్షాత్మిల సం. వి. (భూగో) అగ్ని
వర్షాతముల నుండి పొంగి భూమి ఉండి
తలనును చేరి గట్టిందిన లూకు.

శారీరిక ఓ జాగ్రత్తవాదము ప్రంత

చిన్న భీమాదార్చ ము పొన్నిన నష్టము
భీమాకంపెనీ పూర్తిచవలెనసుజ్ఞావము
(టీనిక ప్రతిఫలముగ భీమాదార్చమువాయి
చాలు కైలి చుచుడవలెను).

అగ్నిష్టవు నం వి. కుమారస్వామి.

ఆగ్నికుంపము సం వీ. సాలి చెటు. ఉన్నిరిక.

ಅಗ್ನಿಪೂರ್ವಾಂಶ್ಯಮು - ಮಂದಾಗ್ನಿ ಸಂ ವಿ.)
(ರುಚು) ಇತಿ ತೇಕ ಪ್ರಾಪ್ತಃ (Anorexia.)

అర్థాన్ని వ్యవహరించు ప్రభావాన్ని లభించుడు.

2. వేలువు

చెండవి షుట్ (Fire clay).

అగ్నిశిఖము నం వి. కుకుమపూవు.

అగ్నిషత్తుము సం వి. 1. అగ్ని.
2. వ్యామము. 3. వావిస్పు

అగ్రకార్మికుడైన నం వి (పాప) వాగ్యపా-
సంస్కరో చరిపాలకులకు, పనివాండ్రకు
మధ్యకువిచేయు ఉన్నతప్రశ్నలే కార్మికుడు
(కార్మికులు కష్టములను గ్రహించి ఒక
పాలకులకు విన్నచివించి పరిపాలకులు ఉత్త
రువులను కార్మికులకు అంచ్ఛేయును పరి
పాలకులు ఉద్దేశములు ప్రకాశము ఉత్పత్తి
కొనసాగించుట ఆగకార్మికుని ముఖ్య
బాధ్యత. కాస్త్రియ పరిపాలనలో అగ్ర
కార్మికునికి ప్రత్యేక స్థానము కలది
(పాపధముగ ను రింపబడేనె)

అగ్నకోరకము సం. వి (వృక్ష) కొముడు
శివరము మొగ (Terminal bud)

ಅ. ನನ್ದಂಡ್‌ಸಿ ಸಂ ವಿ (ಜಾ)

పుత్రులో క్రిందిపొవర
మునకు సక్కగానున్న
‘T’ ఆకారముగలా ఎముక
(Squamosal bone).

అగ్రగణ్యము నం వి. 1. త్రిగ్గండోస్తా
శ్రేష్ఠు, ముదట యూ
లైటిపర్ఫర్మాన్సు. 2. ఆగహము

అగ్రగామ సం. వి. ముందు నడుచువాడు. (గృహా) ఒక పశుపుర్ణా ఇయ్యా. గుటుకు దానికి ముందున్నాసితి. ఉడా. కెరొటిన్ ఇరి. ములో పటమిన్ 'A' గా మా. ఏ బదును. కనుక విటమిన్ 'A' కి అగ్రగామి కెరొటిన్.

అగ్రజాయ సం. వి. 1. ఇహాష్ట. 2. ఇహాష్ట్లు లుదు. 3. అన్న

అగ్రజీ సం. వి. ఇచ్చేష్టుడు, మొండివాడు

అగ్రజస్ట్రెచ్యూయ సం. వి. 1. మొదటి వాడు. 2. ముందునడుచువాడు.

అగ్రజు స్టైప్ప్లిమ్సు సం. వి. (ఇం) మొదటులో మొదటిథాగము (Procencephalon or forebrain).

అగ్రజు సం. వి. 1. ఎదురు. 2. సమీచము. 3. కొన. వి. మొదటిరి. (భూగో.) సముద్రములోనికి చోచ్చుకొని పోయిన నేలకొన.

అగ్రజొజవర్ధము సం. వి. (ఇం.) వెంట ముకలో నున్న చేతాకు యొముపై ప్రతి కీకసమునకు చెరి. రెక వైపున ముందు థాగమున నుండు చిన్న బోడి పెలు (Piezygapophysis). వెనుక థాగమున నున్నవి సమ్మాజవర్ధములు (Postzygapophysis)

అగ్రజుస్ట్రెచ్యూయ సం. వి. చూ. అగ్రగామి.

అగ్రజానువు సం. వి. (ఇం.) కపోంములో వాసువునకు ముంచరి థాగమున నున్న ఎముక (Premaxilla).

అగ్రజోరము సం. వి. పశు శేకుండ ఇహాష్ట్లు లుల క్షేపు ఈనాం భూమి

అగ్రిపము సం. వి. ఇప్పథానము

అగ్రిముయ సం. వి. మొదటివాడు.

అగ్రేదిధిషుపు సం. వి. 1. మారుమనువు చానిని మొదటి మగడు 2. మారుమనువు చానిని పెండ్లాడివాడు. న్ని. అక్కి అస్తి అచిరద్యుతి సం. వి. మెరుపు

వాహికగా నుండగా పెండ్లాడిన చెల్లెలు అగ్రేసపుము సం. వి. చూ. అగ్రగామి.

అగ్రోకము సం. వి. (ఇం) కిటకములు రొమ్ము థాగములో తలంరువాత నున్న థాగము (Prothorax)

అగ్రోసాన్ ఇం వి. (వ్హోవ) (Agro-san) పైరుకు పట్టు ఇలింధమును నివారించుట కుర్మాగపడు మంచులలో ఒకటి (దినిని పాచసమునుడి తయారు చేయుదు).

అగ్రోము సం వి. ముఖ్యము.

అఫ్మిపంచము సం వి. సంభవింపనిచి.

అఫ్మితిషము సం వి. కూర్చానిచి.

అఫ్మప్పురణము సం వి. స్విపాచములు పోవుటకే జపించు మంత్రము. (బుగ్గే దాము 10-190)

అఫ్మము సం. వి. పాచము.

అఫ్మాయత్క్యము వై. వి. (వ్యాక.) 1. దౌర్జన్యము, 2. క్రూరత్వము. 3. తెడ్డుకిడు. రూ. టగాట్యము టగాయిట్యము. సం. అఫ్మాట్య

అఫోరము సం. వి. మిక్కిలి భయంకర మైనవి వి. ఇప్పని ఇంస్పులలో ఒకటి భయంకరముకానిచి.

అఫోరించు సం. లై. 1. దుఃఖంచు 2. దేశులాడు.

అఫ్మిష్ట్రై సం. వి. అవు వి. చంచదగనిచి.

అచరము సం. వి. కదలనిచి. స్థాచంచు.

అచల సం. వి. భూమి.

అచలము సం. వి. కొండ వి. కదలనిచి

అచలనంధి సం. వి. (ఇం) కడలికు పీలులేని ఎముకలనంధి. ఉడా. పుత్తెలోని ఎముకలు కలాని కిలు (Immovable joint)

అచింత్యము సం. వి. చింతించానిచి

అలోచించుకు శక్కిముకానిచి

అచిరద్యుతి సం. వి. మెరుపు

- అచుంబితము నం. విజ. 1 ముద్దు చేటుకొని ఒడనికి 2 పూర్వమైన మసాల్హించినిచి అచేటితము నం ఏఱ. చేస్తిన్నము లేనిది
- అచ్చిక వి. 1. కొ. త 2. లోపము.
3. క. క
- అచ్చికబుచ్చిక వి. కలుపుకోలుచనము,
ధైము లేకుండు
- అచ్చిపచుచ్చ ట్రై అయిపచ్చ, కస్టిచ్చు
- అచ్చు నం. వి. రైము (అకారాదులు)
- అచ్చెందియము వై. వి. అచ్చెందు నం.
శ్రీరామ్
- అచ్చుటుఁడు నం వి. బిఫ్టుషు
- అచ్చుటు వి. అచ్చోటు దూ అచ్చోటు, అచ్చుటు
అచ్చోటు
- అచ్చు కై వి. అచ్చుమెనది కంగలుప
లేనిది సం. అచ్చుమ్
- అచ్చెసగండ్లు వి. బాలిక లాడెడ్ క్రిడ. దూ
అచ్చునలు, అచ్చునగాయలు
- అచ్చెనగుండ్లు వి. అచ్చున లాదుసండ్లు
- అచ్చెసలువి దూ పై
- అచ్చుము వై విజ. 1 శ్రీచుము, కెల్లనిది,
2 కేవలము దూ అచ్చు నం అచ్చుమ్
- అచ్చెర కై వి. దేపపేట్, నం. అంగా
- అచ్చెరము కై అకు ము నం. అకుమ్
- అచ్చెలము 1 కోపము 2 పూనిక
3 పట్టుకల
- అచ్చెలించు ట్రై. ఆగ్రహించు
- అచ్చుపు (ఖ) ఉ విజ. ఇంజాటము లేనివాడు.
- అచ్చు ట్రై. 1. అచ్చుపడు 2. అచ్చు. 3. దండుగ
అచ్చు. వి. 1 అచ్చువేయు ముద్ర. 2 తిరు
గలి గూటము 3. కెల్లము మొ. ని
అచ్చు విజ. శుద్ధము.
- అచ్చుపొటము వి. ముద్రా కరశాల.
- అచ్చుపుమ్మ విజ. ధనవంతుడు.
- అచ్చుపుట్టు వి. అచ్చువేసి విడిచిన యొద్దు
అచ్చోపు.
- అచ్చుదల వి. 1 అచ్చువచ్చుట. 2. అప్పు-
అచ్చుపడు ట్రై 1. స్పష్టమగు. 2. మ క్రిం
పబడు.
- అచ్చుపొటు వి. 1. అచ్చుపడుట.
వీరాపు. 2. కలిపివచ్చుట.
- అచ్చుపు వి. అచ్చోటు.
- అచ్చుపు ట్రై. ముద్రించు.
- అచ్చుపల్లుము నం. వి. ఎలుగుబంటి.
- అచ్చుపు నం. విజ. అచ్చుము. వి. 1.
ఎలుగుబంటి 2. పటికపురాయి,
- అజ నం. వి. ప్రకృతి. శ్రీ. పుట్టుకలేనిది.
శాక్యుడైనం. క. ఆదుమేక. శ్రీ.
ఎక్కువగా తిరుగునది.
- అజగరము నం. వి. పెద్దపాము.
- అజగ్గరము నం. వి. నీటిపాము,
- అజగవము నం. వి. కిపుని విల్లు. దూ. అజి
గవము. అజిగావము, అజకవము, అజి
కవము.
- అజన్మము నం. వి. ఉత్సాహము. విజ. జన్మ
ముకానిది.
- అజవ నం. వి. సగము మగ పోలికయు
సగము ఆదు పోలికయుగల రూపము.
- అజవుడు నం. వి. 1. గటైరిక గ్రంథములు
చదువునాడు. 2. జపము చేయినివాడు,
3. జపము చేయిటకు యోగ్యత లేని
వాడు. 4. మేకల కావరి.
- అజకము నం. వి. 1. మగమేక. 2. మేహ
రాళి. విజ. పుట్టుకలేనిది,
- అజయ్యము నం. విజ. జయింప శక్యము
కానిది.
- అజరుడు నం. విజ. ముసలితనము లేని
వాడు. వి. వేలుపు.
- అజప్రము నం. విజ. ఎల్ల పుడు.
- అంగాండము నం. వి. బ్రిహమ్మండము.
- అంగ్రెగ్రత్త నం. వి. జాగ్రత్త లేపి, మెలకువ
లేపి.

అంగాళి నం. వి. కీలకట్ట.

అంగాళిపుడు నం. వి. మేకలను మేఘుకొని
శీవించువాడు. గొల్ల వాడు.

అంగాతశిత్రువు నం. వి. ధర్మరాజు. ఏఱ.
శిత్రువులు లేనివాడు.

అంగితుడు నం. వి. 1. బ్రహ్మ. 2 విష్ణువు.
3. శివుడు. ఏఱ. సయంచలదనివాడు

అంగినము నం. వి. తోలు.

అంగిరము నం. వి. 1. కప్ప. 2. గాలి. 3.
ముంగిలి.

అంగిహ్యగము నం. వి. బాణము. శృంగ. వంక
రగా పోనిది, తిన్నగా పోతునది.

అంగిహ్యము నం. వి. తింగ్నస్తానది. వి.
కప్ప.

అంగిహ్యము నం. వి. కప్ప. ఏఱ. నాలుక
లేనిది.

అంగిగవము నం. వి. చూ. అంగిగవము. చూ.
అంగిగావము.

అంగిరము నం. వి. అన్నాదులు అరుగక
పోచుట. ఏఱ. కీర్త ముకానిది.

అంగివనము నం. వి. మరణము. చూ. అంగివని.

అంగివని నం. వి., చూ. పై (ఈ పదము
శాచమనంచే వాడబడున).

అంగారు నం.వి. 1. బ్రహ్మ. 2. విష్ణువు.
3. శివుడు. 4. మన్మథుడు. 5. ఇంక్వాకు
వంచమునకు చెందిన ఒకరాజు.

అంగింధా కం. వి. (Agenda) సమావేశము
మొగు వానిలో నిర్మిత కార్యిక్రమము.

అట్టి కార్యిక్రమ పటిక.

అంగేయము నం. ఏఱ. గెలువరానిది. వి.
మది చెట్టు.

అంగోహక్కర్ కం. వి. - (వ్యోవ.) (Azato-
bactor) సేలయందు మాహ్యశీతులలో
నిదిమూకటి. (ఇది సేంద్రియ వదారము
సండి చక్కెర మై. కరనోరజనిశము
అను, గాలిసుండి నృత్యనిని | గహించి

(పెరుగుచు)

అంగారేము వి. మొగసాల, హాజారము.

అంగ్జీ వి. 1. పాగము. 2. సమయము.
ఆవ్యా. బథి।

అంగ్జీవాలు వి రోడి చరచాయిథము.

అంగ్జీము పై. వి. కొన్ని పనసలుగల వేదభా
గము. చూ. అరుణము, నం. అధ్యాయ .

అంగ్జీత నం. వి. తెలివిలేనికనము. చూ, అంగ్జీ
త్వము

అంగ్జీత్వము నం. వి. చూ. టై

అంగ్జీతరాణి నం వి (గచ.) సమీకరణముల
లోని తెలియని రాణి (Unknown
Quantity).

అంగ్జీవము నం. వి. తెలివిలేనితనము.

అంగ్జీపుడు నం. వి. మూర్ఖుడు, తెలివిలేని
వాడు.

అంగ్జీయలావాదము నం ఈ దేవు దున్నాండో
లేడో తెలియ దనువాదము

అటు వి. అక్కడ. ఆవ్యా అవుల, పిమ్మటల.

అటుకలి వి. వలుగుపెండి.

అటునము నం. వి. తిరుగుట. సంచారము.

అటుని నం. వి. వింటికొస్సు

అటుపుట వి. 1. వంచన. 2 దుఃఖము.
ఏఱ. 1. వ్యాధ ము 2. అసత్యము.

అటుపుటికోడు ఏఱ. వంచకుడు. చూ. అటు
పుటేడు.

అటుపుటించు క్రి. 1. చలించు. 2 వంచించు
క్రి. అపహారించు.

అటుపుటేడు వి. చూ. అటుపుకోడు.

అటుపుర వి. పలాయనము పారిపోపుట,
ఏఱ. చనికమాలినది.

అటుపి నం. వి. అరణ్యము. విక్రి. అడవి.

అట్టాషై కం. వి. (Attache) 1. కాగితములు
పెట్టుకొనుటకు వీలగు తోలుసంచి. 2.
(రాస) దొత్తాగ్నిలయపు అధికారి. 3.
సహచారి.

అటీ విష. అటుపంటి దూ. అట్టి.
అటీక వి. ఓస్ట్రోకుండ. దూ. అటీక.
అటు అట్టి. 1 ఆప్రికార్టము. 2. అక్స్‌డిక్టు దూ అటు, అటులు.
అటుక వి ఇంటిలో దూలముఒప్పే నే ఏర్ చిన మంచే. దూ, అటుక, అటుగ, అటుప అటుపండిత వి. ఉద్దు నాసవించి వేయించి ఉప్పినపి దూ అడుబలు.
అటె అట్టి ఆప్రిక్రైము దూళము మొంది ఆప్రిము ను తెలుపు ప్రస్తావము దూ. అట్టి, అటే, అటో, అటో.
అట్టి వి. 1. మొండెము. 2 చెంపులకు అడు గున వేయు చ్ఛము 3 డశసరి కాగి తము.
అట్టిచెప్పకి వి. నాలుచుగప్పుతో ఆడెడి ఒక ఆట.
అట్టిపే వి. కోటు బుచుజు మీది ఇల్లు.
అట్టిము సం. వి. 1. వంటకము. 2. వంట చెకు 3. మేడ వెనుకటియులు. 4. అతి కయము.
అట్టిపోనము సం. వి పెద్దనర్వై.
అట్టాలకము సం. వి 1. కోటు బుచుజు. 2. సగరు.
అట్టీ విష. మా అటి
అటీక వి. మా. అటీక.
అట్టీదు విష. (అటీ+వాడు) అటువంటి వాడు
అట్టీయ వి. గుంపు
అటు వి. ఒక రకపు పిండిపంట. దోసె అప్పి. ఆప్రుకా ముగా.
అటుక వి. మా. అటుక
అటుగ వి. మా. అటుక
అటుపుట్టానవాయి వి. (కొతి) సంపూర్ణ వివ ఇము.
అటుము అప్పి మా. అటు
అటువ వి. మా. అటువ.

అటై అప్పి. మా. అటై.
అటైడ వి. పూడికమన్న ఎత్తుటకు ఉప్పొగపడుతట్ట, జ్లెడవంటి తడక.
అట్టుము వి. ఎనిమది పన్నములుగల వేద ఖాగము. సం. అప్పకము.
అట్లాంటిక్ చార్టర్ ఇం. వి. (రాబ.) Atlantic Charter)అట్లాంటిక్ ప్రతము, శెండవ ప్రపంచయుద్ధము జరుగుచుండగ, అమెరికాయుథములో ప్రవేశింపకముందు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల అధ్య కుడైన 1. 'ప్రావీన్కిన్ రూట్ వెల్చ 2. ప్రిటిస్ ప్రధానియైన విన్స్ట్రోన్ ఛరిత్' కలిసి క్రి. క. 1941వ సంన., అగస్టు 14వ తేది చేసిన ప్రకటన. (ఈ ప్రకటన ప్రకారము ప్రపంచములోని అన్ని దేశములకు, జాతులకు స్వాతంత్రముగా ఇతుకుట కథికారము కలదని ఉధాటించిరి. ఈ అట్లాంటిక్ చార్టర్ ను, 'రూట్ వెల్చ', 'చరిత్', అట్లాంటిక్ మహాసముద్రములో న్యూఫౌండ్ లాండ్ వద్ద నున్న లిటిమ్ యుద్ధసౌకలో సమావేశమై ప్రకటించుటచే దీనికి 'అట్లాంటిక్ చార్టర్' అని పేరు వచ్చినది.)
అట్లాన్ ఇం. వి. (భూగో) (Atlas) 1. దేశ పటముల గ్రంథము. 2. (భూమిని మోయ) ల్రీకు దేశట. 3. లిలియాదేశ మందొక పర్వతము.
అడ వి. 1 ముద్ద. 2, ఆకృతి. త. అడై.
అడకువ వి. విసయము, నమ్రత. దూ. అడకువ.
అడగు క్రి. 1. తగ్గు, ఉపశమిలు. 2. లోభడు. 3. వంగు 4. నశించు. దూ. అడఁగు.
అడఁది వై. వి. వసుపురంగు. దూ. అశది. హాళది. సం. హారిద్రా. క. అళది, హాళది, అడకుతెర వి. వక్కులను కత్తిరించు కత్తుర.

అదక్కము ఏఱ. లోలోపల అడగినది.
 అదకర వి. శాలిమి, కర్పు.
 అదకించు క్రి. 1. అవహసించు. 2. మోస
 పుచ్చు
 అదక్కొక్కు వి. చూ. అడక్కెర.
 అదగోల్కొను క్రి. 1. అ ప హ రి రి చు.
 2. లోబరచుకొను.
 అదచాల వి. 1. వంటవాడు. 2. వంటలక్కు.
 అలజడి వి. 1. దుఃఖము. 2. క్రమ. రూ.
 అలజడి.
 అదప వి. శాంబాలపు బరడి పట్టుకొను
 సేవకురాలు.
 అదపక్కతై ని. వక్కులాకులబరణిని మోయు
 (ట్లి).
 అదపక్కాడు వి. 1. మంగలి. 2. అదపము
 పట్టుకొనువాడు.
 అదపదచప లభ్యి. అప్పుడపుచు. రూ. ఎదప
 దచప. (వ్యాప.) అదపాదదపా.
 అదపము వి. 1. వక్కులాకులు పెట్టుకొను
 సంచి. 2. మంగలి పొరి.
 అదపొర వి. జాడ.
 అదరించు క్రి. శాణమును పయోగించు
 రూ. అదరుచు, అదర్పు.
 అదరు క్రి. 1. అతికయించు. 2. కలుగు.
 3. పూను. 4. త్వ్యరపడు. 5. వృద్ధి పొందు.
 6. వ్యాపించు. వి. 1. ఒప్పు. 2. ఆచద.
 3. ఆధిక్యము.
 అదరుచు క్రి. చూ. అదరించు.
 అదర్పు క్రి. చూ. అదరించు.
 అదరించు క్రి. గద్దించు. రూ. అదరించు.
 అదలు క్రి. 1. ఏడ్చు. దుఃఖించు. 2. భయ
 పడు. వి. 1. లోకము 2. భీం.
 అదపి వై. అరణ్యము. నం. అటచి.
 అదవికాపు వి. వానిపసుచు.
 అదవికుక్కు వి. లోచెలు. అరణ్యశునకము.
 అదవి తిరుగుడు వి. కోఠి.

అదపొల వై. వంటయల్లు. నం. అట్టుశాలా
 అపి ఏఱ. 1. అధికము. 2. ప్యిథము.
 అడిగజ్జ వి. (అదుగు+కట్ట) పాధుక.
 అపిగొట్టు విఱ. కుత్తిషుడు. కుజనుడు.
 అడిచిపడు క్రి. 1. త్వ్యరపడు. తమకించు.
 2. మండిరయ 2. తణ్ణుమంచే ఎగిరి
 పడు. మిడిసిపడు.
 అడిచిపోటు వి. 1. తొందర సాటు.
 2. తణ్ణుమంచు ఎగిరిపడుట.
 అడితి వి. 1. వర్తకములో నూటికింత యని
 పుచ్చుకొను తరుగు (కమిషన్). 2. కజ్జలమైన్డి చోటు.
 అడిల్రాగుడు వి. 1. కరపు. దుర్ఘికము.
 2. చాలిచాలని తిండి.
 అడిద్వము (అడిదము + మెకము) వి.
 అదమృగము.
 అడిదము వి. ఖగము. కతి.
 అడించ వి. దుష్టుడు: 2. అధముడు.
 అడిశీరము వి. ప్యిథ శాచుపము.
 అడియదు ఏఱ. పాదసేవకుడు. రూ. అడి
 యరి. క అడియాపన్. అడియాన్.
 అడియరి ఏఱ. 1. కింకరుడు. 2. లోధి.
 3. పాదసేవకుడు.
 అడియాలము వి. 1. గురువు చిహ్నము.
 2. రుబు. ప్రసూణము.
 అడియాన వి. 1. ప్రశాంతి. 2. ప్రశాంత.
 అడియెత్తు వి. (అదుగు+ఉత్తు) పాధుక.
 అడిగజ్జ.
 అడిపాటూ వి. తరుగుశేరము (అడితి +
 శేరము); అనామతు శేరము.
 అదుకు క్రి. దొంతిగా పేచ్చు. వి. 1. దొంతి.
 2. వెరపు. భయము.
 అదుకులు వి. చూ. అటుకులు.
 అదుగు క్రి. 1. ప్రశ్నించు. 2. యూచించు.
 3. కావశెనని కోరు. వి. 1. ప్రింతు.

2. పాదము కి. వండెండంగుళముల దూరము. 4. పాదప్రమాణము, ర్స. నడ్డు పాదము లి.జి. హీనమైస్టరి అధమము. అదుగంటు శ్రీ. (అదుగు + అంటు) 1. వటి పోవు. 2. అన్నముమొ. అదుగున మాడు. అదుగంటులు లి.జి. అదుగున నిలిచినవి (రాష్ట్రమై. వి). అదుగుపథు శ్రీ. 1. క్రిందగు. 2. అధమ మగు అదుగుపుట్టుపు వి. 1. గంగ. 2. శూద్రుదు అదుచు శ్రీ. కొట్టు అమణ్ణ వి ఒక జాతి దేగ. రూ. అణ్ణా అదువ వి.జి. ప్రాత్. పురాతనము. ఈహా, అదువ సరకులు. వి. లోకపరమ్యేనవాడు. అమవు శ్రీ. 1. ప్రశ్నించు. 2. కొట్టు. వి. అదుగు, పాదము. అదును వి. బురద. అధ్యాపుంచ్ కి.ఎ. (Adjutant) సహా యాధికారి. అధ్య వి. 1. గుంటుక మొని దిందువంటి కొయ్యి 2. కుంచములో సగము. ఆ కొలత ప్రాత్. 3. నాలుగు. అధ్యంకి వి. అద్ది, అద్దు, నిరోధము. అధ్యక్షత వి. (అధ్యము + క్షతి) చట్టక తి. అధ్యక్ష వి. 1. అద్ది. విఘ్నము. 2. ఒక రకపు సుఖరోగము. అధ్యక్షత వి. పా. అధ్యక్ష. అధ్యగుణకారము వి. (గణ.) దిగ్విషాక సమీకరణముల మూలమును, కనుగొనుటకు ఉపయోగపడు ఒక ప్రక్రియ $\frac{2}{3}, \frac{4}{5}$ అను థిన్స్ట్రాంకములలో అధ్యగా నున్న 2, 5 లను. 3, 4 లను గుణించుట (Cross multiplication).

అద్దలము వి. కేడెము. చాలు. అద్దపై వి. (వ్యోవ.) ముడి చదును పరచెడి పలక. రూ. అద్దపటిను. అద్దపాప వి. 1. అద్దముగా ఎత్తుకొనదగిన శిశువు. 2. దూరపస్తునులను చూడజాలని వాని కంటిలోనిపాప. అద్దపాప వి. బులాకి, ముంగర. అద్దమాను వి. చూ. అద్దపట్టె. అద్దము వి. 1. నిరోధము, అద్దంకి. 2. చాటు. 3 కాకట్టు. 4. పూట. వి.జి. నిరోధకము. అదునది. అద్దచేపెటు వి. పామునడకవంటి గుఱ్ఱపు నడక. అద్దపారెబు (అధ్యము + పారెబు) వి. పాచి కలు. రూ. అద్దసాచులు, అద్దసాటు. అద్దపాచులు వి. చూ. పై అద్దాచు వి. ఒకరకపు అకు. అద్దాదిద్ది వి.జి. (అధ్యము + దిద్ది) అక్రమము వక్రము, వ్యక్తిరేకము. అద్ది వి. అద్దంకి, నిరోధము. అద్దిగ వి. ప్రీలు మెదలో ధరించుకొనడు ఒక నగ. అధ్య శ్రీ. అద్దగించు, నిరోధించు. వి.జి. నిరోధకము, నిరోధకుడు. అధ్యక్షశైఖు వి. (వ్యోవ.) వెద్ద ఇనువ నాగ కులో చాలుపెడల్ని మార్చుటకు ఉచ్చయోగించు థాగము. అధ్యగ వి. రూకలో సగము. అధ్యగుణ వి. 1. అద్ది, అద్దంకి. విఘ్నము. 2. కొయ్యిగదియ, గదియమ్రాను, వి.జి. విఘ్నము, విఘ్నికరము. అధ్యచేటు వి. (వ్యోవ.) సేలను కటువటిసారి దున్నివశుడు సేలమైకగ్ని చాటుమునకు అధ్యగా చేయు చాటు. (వర్షపు సీరు సులభముగ కొరలిపోకుండ ఇవి కొంక వరకు అధ్యకొనును) (Cross furrows).

అద్దుపడు క్రి అడ్డగించు, (శత్రువులు, ఆస దలు మొని నుండి తప్పించుటకై) అడ్డ ముపడు.

అధ్యక్షేత్ర ఓవరల్ ఎం వి (శాస) (Advocate General) ప్రభుత్వ ప్రధాన న్యాయపాది.

అణికువ వి. నముత. రూ. అడకువ.

అణిగు క్రి 1. తగ్గు కి ఉనమిల్లు 3. నముమగు. 4. నశించు 5. లోపడు రూ. అడగు.

అణక వి ఎద్దు పెడమీది కాడిని మెడక్రిం దికి తెచ్చుకొనుట.

అణి నం. వి. 1. ఇరుసు తురిచిల, కడచిల. 2. అంచు. 3 ఎల్ల. 4. కొఱ్లు

అణిసు నం. వి. 1. అణుత్వము. 2. ఒక రాళ్వర్గము అప్పిసిధ్దులలో ఒకటి. రూ. అణిమము.

అణియము నం. విజ. అత్యల్పము. మిక్కి-చిన్నది, మిక్కి-లి అణువైనది.

అణకుఁడు నం. విజ. 1. అల్పదు. 2. సేర్వరి.

అణుభారము నం. వి. (రసా.) 22-41లిటర్ల వాయువు లేదా బాహ్యముయై క్రూ బరువు (ప్రమాణ వాయు ప్రైమిక్సాక్రమ పరి స్థితులలో) (Molar weight).

అణువు నం. విజ. స్వ్యల్పమైనది, అల్పము. వి. 1. లేచము. 2. జగత్కారణమగు సూక్ష్మ ప్రవ్యము, సహాజ ధర్మమును కోలోప్పుకుండ విభజింపబడుసూక్ష్మంశము (Molecule).

అణుసంకేతికము నం. వి. (రసా.) ఒక అణుభారములో ఎస్సెన్స్ స్నిరకముల పర మాణసులు ఎన్ని ఉన్నవో తెలుపు చివ్వము (Molar formula).

అణుష్టత నం. వి. (రసా.) అణుభారము యోగికము (సంయోగము) ముక్కు

శాపక్రమమును 1 డిగ్రీ సెంటిగ్రేడ్ ఎక్కువ చేయటకు ఆవశ్యకమగు శాప రాశి (Molecular Heat).

అణ్వింతర్దుకము నం. విజ. (జీవ) అణువు లలో నుండు పరమాణువులకు సంబంధించి నది (Intramolecular)

అణ్వింతరికము నం విజ (వృష.) జీవ కణములో ఉండు విచిధ వచ్చారమల అణువులలో జరుగునటివి. (Intramolecular)

అణ్వియతనము నం వి (రసా) ఒక అణు భారము వాయువుగాని బాహ్యముగాని ప్రమాణప్రైమిక్సాపక్రమ పరిస్థితులలో అక్రమించు చోటు ఇది 22-41 లిటర్ల (Molar volume)

అతడు నర్సో. ఆయన.

అతకరించు క్రి. 1. క్రించువరచు, మించు, అతిక్రమించు. 2 ఉల్లంఘించు.

అతగుఁడు విజ. 1. దుర్ఘటులు. 2, అవి చేకి. తెలివితక్కువచ్చాడు.

అతముడు నం. వి. మన్మథుడు. విజ. అధికుడు, గొప్పవాండో

అతర్పుణము వై.ఎ. (వ్యాప) మట్టిమీరిన కార్బోము. నం. అధికరణమ్

అతలకుతలము వి. 1. నలుగుట 2. చెదరి పోపుట. కి. అలసుట, ప్రమము. 4. కల గుండు.

అతలము నం. 9 భూలోకమునకు క్రింది లోకము, సప్తపూతలోకములలో మొదటిరి.

అతి నం. అవ్యా. అమీతము, అవల అను అర్థ మిచ్చు ఉపసర్గ.

అతిక్రమణము నం. వి. (రాతి.) 1. కాంతి కిరణము. 2. సామాన్య మార్గమును అతిక్రమించుట (Deviation).

అతిక్రమము నం. వి. 1. మీరుట, అతిపా-

- తము. 2 శత్రువులపై దండెత్త పోతుట.
3 అలస్యము.
- అతిక్రమించు నం. 2. మీరు, దాటు, ఉల్లంఘించు.
- అతిక్రాంతము నం ఏడ. 1. మీరినది, అతితము. గతించినది.
- అతిక్రాంతి నం ఏ. అతిక్రమము.
- అతిగంధము నం. ఏ. గంధకము. ఏడ.
ఎక్కువ వాసన కలది.
- అతితపనము నం. ఏ. (రసా.) ఒక గ్రహము
క్విఫాంకమును దాటువట్టు వేడెక్కించుట.
- అతిథి నం. ఏ. 1. థోఱన సమయమునకు
పచ్చ చరచే. 2. ఆహారము. 3 కుణుని
కొదుకు.
- అతిదేశము నం. ఏ. 1. ఒక నోటి తెప్పించిన
దానిని సామ్యమున బట్టి వేరొక నోటి
ఉపయోగించుట, ఒక దానిధర్మమును
మరొక దానియం దా రో పిం చుట.
2. బయలు.
- అతినీలలోహితము నం. ఏడ. (శాత.)
కాంతివద్ద మాలతో నీలలోహితమండల
మునకు అవలమబు కాంతివద్ద మాలకు
చెందినది (Ultra violent)
- అతి నీలలోహిత కిరణములు నం. ఏ.
(గ్రూప) సూర్యురక్షితోని ఒక రకపు
కిరణములు. (ఇవి శరీరమును శాకిన విట
మిన్ 'డి' తయారగును) (Ultra violet
rays).
- అతిముక్కము నం. ఏ. మాధవిలత, పుష్టుల
గురిపెంద. ఏడ. విముక్తి పొందినది.
- అతిరథుఁడు. నం. ఏ. పెక్కు విలుకాండ్రుతో
పోకెడి యోధుడు మహారథికుని కన్న
మిన్న అయినవాడు.
- అతిరథము నం. ఏ. అరిసె.
- అతిరూపము నం. ఏడ. 1. మిగుల సాంద
- ర్యము గాది. 2. రూపము లేనిది.
- అతిరేకము నం. ఏ. 1 అధిక్యము, పొమ్మ.
అతిశయము. 2. ఛేచము. 3. ప్రాధావ్యము
- అతిరోగము నం. ఏడ. అధిక్యైన రోగము
కలది. 4. 1. అధిక్యైన రోగము.
2. ఉయవాగ్ధి.
- అతిరోతుడు నం. ఏ. లోకాశితుడు.
మిగుల గొప్పవాడు.
- అతివ ఏ. స్త్రీ.
- అతివాదము నం. ఏ. 1. మితిమీరినవాదము
2. కరివ వాక్యము లే. అప్రియ వాక్యము.
ఏడ. 1. మితిమీరిన వాదము కలది.
2. వాదమునకు మీరినది.
- అతివాసము ఐ. ఏ. శ్రాద్ధదినమువకు
మందురినము, సాదుచేయు ఉపవాసము:
నం. అధివాసరమ్.
- అతివృష్టి నం. ఏ. 1. మితిమీరిన వాస. 2.
పైరులను పాదుచేయునట్టి పెద్ద వాస,
శకిశాధ లారింటో ఒకటి. వ్యోళ. అనావృష్టి.
- అతివేలము నం. ఏడ. అధికము, మితిమీరినది.
- అతివ్యాయము నం. ఏ. వ్యాధావ్యయము,
దుకారాభర్య.
- అతిశయము నం. ఏ. అధిక్యము.
- అతిశిక్షికరణము నం. ఏ. (రసా.)
పొమూంకమును దాటువట్టు గ్రహమును
శిక్షికరించుట (Super cooling)
- అతిశితల్పత్తికల్పితి నం. ఏ. (శాత.) శితలీ
కరించుట వలస సంభవించు గ్రహస్థితిలో
మార్పు అగవదని సితి. (Super cooled)
- అతిసంచయము నం. ఏ. ఎక్కువ కూడిటుట.
- అతిశారము నం. ఏ. నీళ వికేననము లగువ్యాధి.
- అతిసూక్ష్మగలనము నం. ఏ. (రసా.) అరి

సూక్ష్మదరిష్టము గా కణములు (Colloid) కణములు) పడపోయి ప్రక్రియ (Ultra filtration).

అతిసూక్ష్మదర్శిని సం. వి. (ఫోటి) మిక్రో సూక్ష్మదర్శిని వానిని చూపు సూక్ష్మదర్శిని (Ultra microscope)

అతితము నం. వి. మీరినది అతిక్రాంతము, కడచినది.

అతుకు¹ వి. చేర్చి
కుటుటు, కత్తిరిం
చిన వానినిదగగర

చేర్చికుట్టిన థాగ
ము (Seam). అతుకు_కుటు
ము

అతుకు² లై. 1. అతికించు, కలిసిపోయనట్టు
చేయు. 2. అంఖుకొను లి. సరిశదు వి.
1. అతుకుటు. 2. అతికించాగము రూ.
అదుకు.

అతులము నం. వి. నరితెనిది. సాటిలెనిది.

అతులికము నం. వి. చూ తై.

అత్త వి. 2, భరతలీ. 2. థార్మ్యోలీ. 3
కండ్రెకి సోదరి. 4. మేనమామ థార్మ్యోలీ.

అత్తరీ వి. అదుగుల్లమునకు బుటుకాలము
అత్తచత్తి వి. (వృష్టి) కాకిన ముదుచు
కొను అకులుగల మొక్క, సోకుదు
ముదుగు, లజావతి.

అత్తమిల్ల తై. లై. 1. ఆను. 2. క్రుంకు
3. ఉరగు. 4. వాణిచించు. 5. పశుండు.
6. ఉషామించు, 7. నశించు.

అత్తము తై. లై. 1 అరటిపండ్ల గెల 2 అర
టిపండ్ల చీపు. 3 కాయ, పువ్వు మొని
గుల్లి, 4. సమూహము. నం. హాస్తి.

అత్తరము వి. అతురత, త్వర, త్వందర.
రూ. అత్తము.

అత్తరు వి. నుగంధ తైలము. రూ. అత్త
రువు.

అత్తరువు వి. హా. తై.

అత్తలము వి. 1. ఈచు. కంతము. ప్రాస
ము. బల్లెము రూ. అత్తళము.

అత్తి వి. (వృష్టి) మేడి ఉదుంబము.
తై. వి ఏనుగు నం. హాస్తి:

అత్తు లై. 1. కలుగు. 2 కలిశెమెలసి యుం
దు. 3. యుక్త మగు. వి. మైసఫుగుద్ద.

అత్తెలము వి. హాస్తపచము హాస్తప్రాణ
ము. రూ. అత్తము.

అత్తెనదు వి. గంశి వార్గుకుండ అన్నములో
కగిరి పోనుటు పెట్టెదు ఎసరు.

అత్తుంతము నం. వి. మిక్రో ము.

అత్తుయము నం. వి. 1. అతిక్రమము. 2.
కష్టము లి. చేటు 4. దుఃఖము. 5. అన
రాధికి విధింపబడు జాగ్గానా.

అప్పుగు నం. వి. మితిమీరిన లి. పేరాస.

అదంత్రము తై. వి. 1 నదుమ భగ్గు
మైనది. నగములో చెచినది. 2. స్వాతం
క్ర్యుము లేనికి, పరాధినము.

అదము వి. ముఢిపాటు, గర్వము, మదము.
పొగడు.

అదనపు పవను వి. (వృష్టి) మొక్క వేటు
తీసికొనుటకు వీలగా మట్టిరేణువుల పై
పొరపతె నంట యుండు సీదు, స్వేచ్ఛ
బలము (Free water):

అదనము వి. కావలసిన దానికంటె
పొమ్మగా నుండునది. అధికము.

అదను వి. యుక్త సమయము, తరి. రూ.
హదను, అదును.

అవధ్రుము నం. వి. విస్తారమైనది. అధి
కము.

అదరము¹ తై. వి. క్రిందిపెరవి. నం అధరః

అదరము² నం. వి. 1. భయము లేనిది.
2. లోహలేనిది.

అవరు . లై. చలించు. 2. భయాడ. ల
వలసి ల్రుశు. వి. 1. చలనము. 2. భయా
దుల వలన ప్రుశిపడుట. రూ. అదరు,

అదరుగుంటే లి. పిరిపాదు.

అదరులు లి. బహు. మీసుగురులు, నిష్ఠ కలు.

అదలు క్రీ. బెదరు. భయపడు, చలించు.

అదవ వై. లి. ఇంటి అడై. 2. కోన, లి. దిక్కు లేనిపాదు, 4. లోకువ అయిన పాదు. నం. అదవః.

అదవద లి. 1. కలత, కలవరపాటు, చింత. 2. పరాథపము, అవమానము. లి. తారుమారైనది, వ్యాప్తినిస్తము.

అదాటు వై. అశ్వి. ఉన్నట్టండి, అకస్మాతు. నం. పూరాతు.

అదొహ్యము నం. లి. (రసా.) మంటలో ఫెట్టినను మండని స్వాధావము కలిపి (Incombustible.)

అది సర్పి. ఆ వస్తువు, ఆమె.

అదిగో అంతో. దూరమున నున్న దానిని చూపుట

అదితి నం. లి 1. చేవతలవల్లి, కళ్ళపుని ఘార్య. 2. పార్యతి. 3. కూమి. 4. పున ర్వాను నక్కతము.

అదిక నం లి. సరిమాణమే కాని దిశను తెలుపు అప్పుకతలేనిది (Scaler). వ్యతి. సదిక (Vector).

అదుకు క్రీ. లి. చూ. అథుకు.

అదుపు లి. 1. కట్టుకాటు. 2. హద్ది. 3. స్ప్యాఫినము.

అదుము క్రీ. అఱచు, నొక్కు,

అదురు క్రీ. లి. చూ. అదురు.

అదువ లి. అస్థిరము, అస్థిరుడు, దూ. అద్దువ.

అద్విక్షము నం. లి. 1. చూడసాధ్యము కానిది. చూడదగనిది, 2. కనబదనిది, మాయ మైనది.

అద్విక్షమిసేవనము నం. లి. (గృహా.) మంచివైనునకు కనబదకుండ వేసిన వార

కుట్టు (Blind stitch or Slip stitch).

అద్విక్ష్య విషట్టిపులు నం. లి. (వ్యవహ.). సూక్ష్మదర్శని సాయమునకూడ నిర్మా పించరాని కొన్ని అతిసూక్ష్మకీపులు. తదా. వంగ. సీమవంగ మొ. మొక్కలకు తెగులు కలిగించునటి కీపులు. అటి తెగుళ్లను అద్విక్ష్య విషాగములు. (Virus disease) అంచురు,

అద్విష్టము నం. లి. అగ్నిజలాదులవలన కలిగేదు కిడు. 2. సుఖదుఃఖ నిమిత్త మైన పుణ్యపాపరూపకర్మనలము. లి. ఆగ్నము. లి. చూడబడనిది.

అద్వి వై. 1. సగము. 2. అరసోల. 3. నూర్మక చేసన కుష్మాక్క క్రింది నగము ఆగము. నం. అర్థము.

అద్వికము లి. (గృహా.) అచ్చువేయుట. 2. వప్పుముసై నమోనాలు అద్విత వప్పుములకు వేయురంగు.

అద్విగోడ వై. లి. 1. సగముగోడ. వంట యుంటిలో వడ్డన పద్మన పద్మాంగముల మరుగుడై అమర్పిన పొట్టిగోడ. మరుగుగోడ నం. అర్థఫుద్యము.

అద్విమరేయు వై. లి. అర్థరాత్రము. అపరాతి. సగమురాతిరి.

అద్విము వై. లి. 1. సగము. నం. అర్థము. 2. ద్వ్యామము. నం. అబ్బము.

అద్వి సర్పి. చూ. అది.

అద్వికము లి. కావలి. రక్షణము.

అద్వియ లి. ఇంటికాదుగ. కిరాయి. దూ. అడై.

అద్వు క్రీ. 1. ముంచు. 2. రంగువేయు

అదువ లి. చూ. అదువ.

అదై లి. చూ.. అద్వియ.

అదైకొనుగోలు పద్ధతి లి. (వాఁచ.) తా. పద్ధతిలో కొనుగోలుదారుడు తనకు కావల నిపస్తువును కొంత పైకము చెల్లించి

తన ఉపయోగములో ఉంచు కొనును; పస్తువు తనవద్దనే ఉన్నపుట్టికి వాయిదాల మొత్తము చెల్లించువచు దాగివై కొను గోలు దారువు హక్కు కలుగదు.

వాయిదాల సొమ్ము మొత్తము చెల్లించ లేని పకుమున అంతపరకు చెంల్లించిన పైకము పస్తువుషే క్రూ ఉపయోగము కొరకు అడ్డెగా పరిగణింపచును.

అ(చి)ద్రావ్యము నం. వి. (రసా.) ద్రావ కములో కరుగనిది (Insoluble). ఉదా. ఇసుక.

అద్రి నం వి 1. కొండ. 2. చెట్లు 3 సూచ్యదు.

అద్రుచే ట్రీ. కంపించు, దూ. అదురును అవ్యయించు నం వి. సాటిలేనివాడు. అద్వితీయదు, వి. బుద్ధుదు.

అద్వితీయము నం: వి. సాటిలేనిది. రెండు వది లేనిది. సజాతీయమైన పస్తువులేనిది.

అదైవైతము నం. వి. 1. అథేదము. 2. తీవే శ్వాసుల ఛక్కుమును బోధించు మతము 3. పరబ్రహ్మము. వి. భేదములేనిది.

అదశకరణము నం. వి. క్రిందు పరమట. తక్కువ చరచుట.

అదశస్త్రరము నం. వి. (వృక్ష) లహింస్త రము క్రిందనుండు పొం (Hypodermis).

అదమము నం. వి. తక్కువైనది. సీచము. **అదమర్ధుండు** నం. వి. (గృహ) అప్పు తీపి కొన్నివాడు (Debtor). వ్యక్తి. ఉత్తమ. ర్ధుడు (Creditor).

అదమవాహకము నం. వి. (శాతి.) తన ద్వారా ఉపకను ప్రసరించనియిని పస్తువు (Bad conductor)

అదముండు నం. వి. తక్కువైనవాడు సీచుడు.

అదరమహాసీర నం. వి. సిరాకోటిచము లోనికి దాని క్రింది వైపునుండి ప్రవేశించు

పెద్ఫసిర (Post caval vein or posterior vena cava).

అదుకము నం వి. క్రిందిపెదవి. విజ 1 తక్కువైనది, 2. క్రిందిది. ఈ సీచము. **అదరమసువు** నం. వి. (ఇం) గడ్డమునకు ఇరువైపుల మండు థాగము క్రిందిదొడ (Lower jaw)

అదవా నం అవ్యా అట్లుకాకున్న వణ్ణాత రమున.

అదశ్వరత్రము నం వి. (ఇం.) చర్మమునకు క్రింద నున్ని (Subcutaneous).

అధశ్యైష్ట్రక్పైశిస్ట్రము నం. వి. (ఇం.) లేగు క్రూ గోడలో నుండు రెండవ పొరయగు అధశ్యైష్ట్రక్ ప్రశరము (Submucosa)లో నుండు చలుచని కండరపు పొర (Muscularis mucosa).

అధస్పుండిథాతములు నం. వి. (ఇం.) ప్రెరపుడ ముందుథాగమునకుగలఱంచ వెనుక ఉండు పొట్లు(కప్పలో) (Subrostrof fossac.)

అధాతువు నం. వి. (రసా.) ధాతువుకానిది. ధాతువర్గము లేనిది (Non-metal).

అధి నం. అవ్యా. 1. అధికము అను ఆధి ము నిచ్చు ఉపసరము; ఉదా. అధి బోఇనము; 2. కొన్ని యొడల నిర్ద్రకముగా ఉండును, ఉదా. అధిజననము=జననము.

అధికతరకోణము నం. వి. (గతి.) రెండు సమకోణముకన్న పెద్దదియు వాలుగు సమకోణములకన్న చిన్నదియు అగు కోణము (Reflex angle).

అధికమాసము నం, వి. చాంద్రమాసమున మూడెండ్ల కొకహూరి వచ్చు పదమూడవ నెల. సూర్యసంక్రమణము లేని చాంద్రమాస మాస మాసము.

అధికము నం. వి. ఎక్కువది. పెద్దది. వి. (అంం) ఒక అర్థాలంకారము.

అధికరణము నం. వి. 1. అధికారమునందు

నియోగించుట. 2. అధికారము. 3.(వ్యక్త.) సప్తమీకారకము, 4. ఆధారము, 5.(మీ.) విచారణేయ విషయము.

6. న్యాయ విచారణ స్తలము.

అధికరించు నం. 7. 1. సేస్పు, అభ్యసించు.

2. ప్రధానముగా శేసికొను. 3. పూను.

4. అధికారిగా నుండి నడువు

అధికార ప్రత నహిత ధనశేఖలు నం వి. (వాణి.) నరుకును ఎగుమతి చేయునపుడు

దాని ఎగుమతి దేశములోని ఒక శాంకు నకు కొంత వైకము జెల్లింపుమని కోరును. దిగుమతిదారుడు తన శాంకు ద్వారా ఇట్టి పరసతిశేఖను పంపును. ఆ పరసతిశేఖలో ఆ శాంకువారు ఎంత మొత్త మునకు ఎంత గడువునకు ధన శేఖను కొనవలైనో స్పష్టముగ మండును. ఇట్లు ఇట్లు కొని పంపునపుడు నొకొ సంబంధమైన ఇతర ప్రతములకూడ దిగు మతిదారునకు ఎగుమతిదేశములోని శాంక సేకరించి పంపును. ఉఱ. నొకొ శారము. థిమాప్రతము మొ.ప. ఇట్టి అధికారప్రతములలో కూడిన ధనశేఖలే అధికార ప్రత నహిత ధనశేఖలు (Documentary bills).

అధికారపక్షము నం. వి. (రాజ.) ప్రభుత్వము నడుపుసట్టి పార్టీ; ఎన్నికలలో శాసనసభకు అధికసంబుధులో సగి మంచి పగ్గము నిర్మించి తమ రాజకీయపక్ష ప్రధాన లక్ష్యములు దృష్టిలో నుంచుకొని పరిపాలనము చేయు పార్టీ (Ruling Party).

అధికార ప్రధానము నం. వి. కొన్ని అధికారములు ఇంకొక సంపకుగాని వ్యక్తిగాని ఇచ్చుట.

అధికారప్రధానము నం. వి. (రాజ.. వరి.) రాజ్యప్రాణం. తమ అధికారులకు

మాత్రమే శాధ్యత్తేన ప్రభుత్వాలోనే గులు నడుపు ప్రభుత్వము. బ్యారోక్రసి (Bureaucracy).

అధికారము నం. వి. 1. అధ్యక్షత, 2. ఉపక్రమము. 3. లెక్కించుట. 4. స్వామ్యము. 5. కర్మాన్వయాదులకు అర్థత. (అధికార సూత్రము - వ్యక్త.) ఉత్తర సూత్రములతోకిని అన్వయించు ప్రధాన సూత్రము. 6. పరిపాలనము.

అధికార పికెండ్రిక్రసము నం. వి. (రాజ.) దేశార్థిక సాంఘికాభివృద్ధికై కెండ్రప్రభుత్వము లేక రాప్రీ ప్రభుత్వము అవసరమైన అధికారములను కొన్నిటిని సానిక పరివాలనా సంస్థలకు ఇచ్చుట (Decentralisation).

అధికుటు నం. వి. గొప్పవాదు.

అధికుటుటు నం. వి. అధికారమున నియమించ బడినవాదు. అధికారి,

అధిక్షేపము నం. వి. 1. ఆఁషేపము నింద. 2. టోసిపుచుట. తిరస్కారము.

3. సాపనము.

అధిగతము నం. వి. 1. పొందబడినది. 2. చదువబడినది. చక్కగా నేర్చుకొని బడినది.

అధిగమము నం. వి. 1. పొందుట. 2. చదువుట, 3. తెలినికొనుట. 4. లాభము. 5. బహుకొనుట.

అధిచర్మము సం వి. (శం.) చర్మము మొక్క బయటి పొర (Epidermis).

అధిచద్వము నం. వి. (శం.) దేహము పై శాగమున లోపలి శాగమున ఉండు ఒక విధమగు జీవ కణములతో నేర్చు పొర (Epitheliu.n).

అధిష్టము నం. వి. ఎక్కుపెట్టబడినది (విలు.)

అధిత్యక్ నం. వి. కొండమీది నేల.

అధిక్రమ నం. వి. 1. అదిష్టించి యుండు దేవత. 2. సర్వాధిపతియగు దేవత.

అధిక్రమ దేవతములు నం. వి. (పరి. రాశి.)
అధిక్రమ పరిరక్షింద నున్న ప్రదేశములు
(Mandatory territories)

అధిక్రమ రాజ్యము నం. వి. (పరి. రాశి)
నానాజాతినిమితి ఆధేశమువై నేడేని
ఒక రాజ్యము పూర్వపు వలన నరాజ్య
ములలో శాధ్యతాయిత ప్రభుత్వము
సెలకొల్పుట (Mandate). ప్రతివర్తి
రాజ్యము.

అధిక్రమ స్వాతంత్ర్యము నం. వి. (రాశి.,
పరి.) ఒక సామ్రాజ్యములో అంతర్గత రాంగు
ముగా నుండి; అధిరాజ్యములో సమాన
ముగా స్వాతంత్ర్యము ప్రజాప్రభుతావ్యధి
కారమగల రాజ్యపరి పాలనావిధానము.
(Dominion Status).

అధిక్రమ నం. వి. నాయకుడు, ముఖ్యదు.
అధిక్రమ నం. వి. 1. ప్రభువు. అధిపురుడు.
2. తలలోని ఒక ఫాగము (దీనికి గాయము
తగిన తోడనే వ్యక్తి మరణించును).

అధిక్రమ నం. వి. ప్రభువు అధికితి:
అధిక్రమ నం. వి. అధిక్రమి. రాశి, నాయ
కుడు.

అధిక్రమ ము నం. వి. (గభ.) ఆకార
ములో సంగంధము లేక మనసుతోనే
గ్రహించబడు గుణముకలది (Abstract)

అధిక్రమ ము నం. వి. (పృష్ఠ.) ద్విరక్షి
ఖములగు మేక్కలచేశులో అన్నిటి
కంటే లావుగాను పొడవుగాను ఉండువేరు.
కలివేరు (Tap root).

అధిక్రమ ము నం. వి. 1. ఎక్కుట. ఆరో
హణము. 2. ఎక్కుంచుట. ఎత్తుట.

అధిక్రమ ము నం. వి. నిచ్చెన. మేటువరుప.

అధిక్రమ ము నం. వి. ని పసిం చు.
కూర్చుండు.

అధిక్రమ ము నం. వి. 1. గృహము. నివా
పము. 2. అడిగినది ఇచ్చువరకు వదల నని
భోజనము చేయకుండ చలవట్టి కూర్చుం
దుట. నిరశన ప్రతము. 3. యజ్ఞమును
అరంభించుటకు ముందుదినమున చేయ
దేవతాసాపనాదికర్మము. 4. గంధమా
ల్యాముల ధరించుట. 5. వాసన కట్ట.
6. పరిమళము.

అధిక్రమ ము నం. వి. చూ. అతివాసము.
అధిక్రమ ము నం. వి. సిస్కేపామైన మొదటిథార్యా.
మొదటిథార్యా.

అధిక్రమ ము నం. వి. ఆ గ్రయిండగా
మరల పెండ్లాడుట.

అధిక్రమ ము నం. వి. ప్రాయ్యి.

అధిక్రమ ము నం. వి. అధిష్టించువాడు.
ముఖ్యదు. 2. అధిక్రమ.

అధిక్రమ ము నం. వి. అధిక్రమ.

అధిక్రమ ము నం. వి. 1. రగ్గర నుండుట;
2. వసించుట; 3. ఉనిక పట్ట; 4. ఆధా
రము. 5. చక్రము. 6. ప్రాథవము.
వలుబడి. 7. బక్కానొక పట్టణము.

అధిక్రమ ము నం. వి. (రాశి. రాశి.)
శాంకియిషములలో అక్షయదికారము
గల కార్యవర్గ ము (High Command).

అధిక్రమ ము నం. వి. (శౌత.) ఒక దానిపై
పొకానిని పెట్టుటి; ఉదా. రెండు ప్రికో
ణములను ఒక దానిపై ఇంకొకటి పెట్టుటి
(Superposition).

అధిక్రమ ము నం. వి. (పరి. రాశి.) ఒక
అధిరాజ్యము తనకు లోబడియున్న రాజ్య
ములపై చూపు అధికారము (Suze-
rainity).

అధిక్రమ ము నం. వి. (వ్యవ.) స్పృహము
అధికముగా లథించు స్పృహత్వంచాముటని
దము డ్యూక్స్ లవము (Superpho-
sphate).

అధీతము నం. విజ 1. చదువ లడినది.
2. ఇజ్ ప్రియందుంచుకొన లడినది.

అధీనము నం. విజ. ఆయ తము. స్వాధీనము, అగ్గము.

అధీశుడు నం. వి. సామంతులచే సేవింపబడు రాజు, ప్రథమపు.

అధునాతనము నం. విజ. ఇప్పటి కాలము నకు సంబంధించినది, అధునికము.

అధోక్షము నం. విజ. (శం.) ఖుఖమును కును శరీరభూతికకును సంబంధించినది (రక్త నాశము) (Subclavian).

అధోక్షము నం. వి. కీతెంద్రియులకు ప్రత్యక్షుమగువాడు, విష్ణువు.

అధోగతి నం. వి. 1. క్రిందియట, చీ. తక్కువ స్థి. 2. నరకప్రాప్తి. 4. నాశము.

అధోగ్రనవి నం. వి. (శం.) కిటకముల అన్న చాపాక యొక్క మొదటి థాగము (Hypopharynx).

అధోగ్రివము నం. విజ. (శం.) కంతము యొక్క క్రింది థాగమునకు సంబంధించినది (Innominate).

అధోజతరము నం. విజ. (శం.) కడుశులోని క్రింది థాగమునకు సంబంధించినది (Hypogastric).

అధోజల విమోచనము నం. వి. (వ్యాప.) నేలలోనికి ఇంకన సీరు చెంటునే క్రిందికి వడసిపోయి మొక్కలకు కావలసినంత మాత్రమే యందునట్లు చేయుట (Under drainage).

అధోజహ్యనాడి నం. వి. (శం.) పెనపాము నుండి బయలుదేరు నాడులలో మొదటిది (ఇది నాలుక యొక్క కండరములకును, నోటి అదుగు థాగమునకు పోస్తును) (Hypoglossal).

అధోజిందకము నం. వి. (వ్యశ.) జీందక ములక. క్రింద నున్న ప్రథమ మూలము

యొక్క థాగము (Hypocotyl).

అధోభృతాతిస్మర నం. వి. (శం.) క్రిందిథాగ ముల నుండి మలిన రక్తమును కుడి కర్ణికకు తీసికొని పోస్తు సిర (Inferior Vena cavaica.)

అధోభువనము నం. వి. పాతాళలోకము.

అధోభూస్తారి నం. వి. (వ్యశ.) భూమిలో నుండు కాండ

థాగమునుండి

బయ ల దేరి

ఏట వాలగా

భూమి పైకి

వట్టి పైన

అధోభూస్తారి

అకులను క్రింద వేళ్లను వహించు కొమ్మె (Sucker.)

అధోములము నం. విజ. 1. దిగుముఖము గలది, ముఖము వంచినది. 2. తలక్రింద నది. వి. (తోశి.) 1. మూలాది నకుత గంము. 2. ఒకానోక నరకము.

అధోవాహి నం. వి. (వ్యశ.) బొగ్గుక్కు చాపాసిపుంజములో అంత స్తర ము (Endodermis) పైపున ఉండు కడా జాలము. (Bast of pholem). అకులలో పచనమైన ఆవోరము ఈ కడాజాలము ఒగ్గర మొక్కలోని వివిధావయము ఉకు పంచిదును. ఈ కడాజాలములో 1. ఇల్లెడగొట్టములు 2. నథకోళములు 3. అధోవాహి మృదుకోళజాలము అను నవి ఉండును. త్వగ్గాపోకా పుంజము.

అధోవుంతము నం. వి. (శం.) కిటకముల హానువు (Maxilla)లో ఉండు మొదటి తునక.

అధోహనువు నం. వి. (శం.)

(శం.) క్రింది దవుడ, కీట

కముల నోటి థాగము

లలో ఒకటి, దీనికిపండ్లు

అధోహనువు

(కము)

అమర్గుబడి ఉండును, చిబుకాస్థి
(Mandible.)

అద్భుత ప్రషాపభుత్వము నం. వి. (రాజ.
పొద.) రాజ్యార్థకుడు సరాసరి ప్రషట
శేత ఎన్నుకోలడి, ప్రషట పట్ల నే బాధ్యత
వహించుట (ఈపథ్థతి ప్రకారము ప్రఫుత్వ
వివిధాఖలను పరిపాలించుటకు కాసన
పథకు శాధ్యతైన మంతులుగాక అర్థ
కుసిచే నియమించబడి, అద్భుత్తినికే
శాధ్యతైన కార్యదర్శులు ఉందురు. ఈ
పథ్థతి అ. నం. రా. 1ందున్నది.)

అద్భుత్తిను నం. వి. అధిక్షాత, ప్రధానాధి
కారి. విష. 1. ఇంద్రియములకు గోచ
రించువాడు. 2. చనులు కనుపెట్టి చూచు
వాడు. 3. ప్రత్యుత్తమైనవాడు.

అద్భుత్యవస్తునము నం. వి. 1. గురుముఖమున
పేదము చదువుట. 2. చదువుక.

అద్భుతపౌనము నం. వి. 1. పూనిక, ఉత్సాహము
ప్రయత్నము, ప్రశ్న. 2. (అంధ.)
ప్రకృతా ప్రకృతముల యొక్క అశేష
నిశ్చయము.

అధ్యాత్మము నం. వి. (వేదాం.) ఆత్మ సం
బంధ మైనది. 2. వి. జీవాత్మకపరమాత్మల
సంబంధము. అవ్యా. ఆత్మకు సంబంధించి.

అధ్యాత్మకుండు నం. వి. 1. పేదములన చది
వించువాడు. 2. చదువు చెప్పువాడు,
గురువు.

అధ్యాత్మము నం. వి. పేదమును చదివిం
చుట.

అధ్యాయము నం. వి. చదువుట. 2. పేద
పరపార్త కాలము. వ్యాతి. అవధ్యాయము.
3. పేదపొతము. 4. గ్రంథాగము.

అధ్యాత్మపుట్టి నం. వి. (ఒం.) శ్రూరమాతో
నుండి సూక్ష్మాఖండములు త్వరగా వృధి
చెంది మహాఖండముల మీదికి త్రసోనికొని
వచ్చుట (Epiboly).

అధ్యాత్మము నం. వి. 1. కూర్చుండుట,
2. పీతము. 3. అప్రమణము

అధ్యాత్మము నం. వి. అరణము.
సారె.

అధ్యాత్మము నం. వి. 1. అరము కొరకు
లోపించిన పదములను తెచ్చుకొనుట.

అకాంషిత పదములను తెచ్చుకొనుట.
2. ఊహము. తర్వాము.

అధ్యాత్మ నం. వి., మా. అధివిన్న.

అధ్యైత నం. విష. చదువువాడు. పిరాయిథి.
అధ్యుగుండు వి. విష. శాటసారి. వి.
సూర్యుడు.

అధ్యైసేసుండు నం. విష. 1. ప్రయాణము
చేయుట కు సమర్థుడు. వేగముగా పయ
నము చేయువాడు. 2. శాటసారి.

అధ్యున్ముగైడు నం. విష. మా. తై.

అధ్యుము నం. వి. 1. దారి. 2. దూరము.
3. పయనము 4. పేదశాఖ. 5. కాలము.
6. ఆకాశము. 7. పయనమునందు ఆశేషి
షాలము. 8. ఉపాయము.

అధ్యుర్ఘము నం. విష. 1. హింసారహితము.
2. సాపాధానము. 3. 1. యజ్ఞము,
2. సోమయాగము. 3. ఆకాశము

అధ్యురుండు నం. వి. యాగమునందు యజ్ఞ
రేవ్విర తంత్రమును నడుపువాడు. రూ.
అధ్యుర్ఘుపు.

అధ్యునము నం. వి. ఉమార్మము. అధ్యు
న్నము. (వ్యాప.) చెడినది. సీచుమైనది.

అను 1 వి. 1. అన్న. 2. చిగురు. 3. అనక్ట.

అను 2 అవ్యా. 1. అనుటకు, అనగా మొ. వి;
ఉప్రేషణావాచకముగా ఉపయోగించ
టదును.

అనుండు కృతి. కలియు, కూడికొను ('అనగి
చెనుగు'అనియేకాని 'అనగునకు'విడిగా
ప్రయోగములే దని కొండరు.)

అనుట వి. అరటి. రూ. అంటి.

అనంగము నం. విజ. అంగములేనిది ఏ.
1. ఆకారము. 2. మనస్సు.

అనంగఁడు నం.వి. మన్మథుడు. విజ. అంగములేనివాడు.

అనంత నం. ఏ. 1. కూచి. 2. పార్వతి.
(వృత్త) 1. ఎద్దు నాలుక చెట్లు
2. గరిక 2. ఉనిరిక. 4. తిష్ణతిగ. 5. తీల
6.కఱ. చిప్పతి.

అనంత ము నం. విజ 1. మేరలేనిది.
2. సాంచరహితమైనది. ఏ. 1. విష్ణుశంఖ
ము. 2. మేఘము 3. అభకము
4. (వృత్త) వావిలి. 5. శవణ నక
త్రము. 6. అనంత చతుర్ధినాడు చేతిక
కటుకొను తోరము. 7. ఆకాశము
8. మోకము. 9. పరమాలము.

అనంతరము నం. విజ. 1ఎడము లేనిది
2. వెంబడిది. 3 చేరికైనది 4. ఏ.
5.మ్యాటు. ఏ. సామీప్యము.

అవంతవిజయము నం. వి. దర్శరాజు శం
ఖము. విజ. అంకములేని జయముకలది.

అవంత విలీస ద్రావణము నం. ఏ.(రసా)

ద్రావ్యరాశి నిష్పత్తి అంతాల్ప మూల్య
ద్రావకరాశి నిష్పత్తి అంతాల్ప మూల్య
మును స్ప్రోకరించిన ద్రావణము. అవగా
ద్రావకరాశి తోపరిపోల్చి చూచిన ద్రావ్య
రాశి అట్టుత స్ప్రోల్చించుగా మన్న ద్రావ
ణము (Infinite dilution).

అనంతశయనుడు నం. ఏ. రిష్మపు.

అవంత స్వర్వరైళ నం. ఏ. (గజే.) ఒక
రేఖను పోనుపోను సమీపించుచు ఎప్పటి
కిని కతియని సరళరేఖ.

అనంతుడు నం. ఏ. శేష్ముడు. 2. విష్ణువు
3. వాసుకి. విజ. తుదిలేనివాడు.

అనక అశ్వా. అను ధాతువుయైక్క వ్యక్తిరేక
క్కావిధక రూప. ముఢా. నాక.

అనకట్టి ఏ సీచు మరలించుటకు సీటిక కట్టు
అడ్డుకట్ట. రూ. అనకట్ట.

అనధుము నం. విజ. 1. పాపము లేనిది.
2. దోషరహితము. 3. విపత్తులేనిది.
4. దుషాములేనిది. 5. నిర్మలము. ఏ.
(వృత్త) తెల్లు ఆవ.

అనధుముడు నం. ఏ. నిర్మిషి. పాపు హితుడు
అనధ్యాహము నం. ఏ. 1. ఎద్దు. 2 వృషభ
రాశి.

అనతి నం. విజ. కొంచెము. అల్పము.

అనద పై విజ. 1. ది కుగ్గ లే నిది.
దికుగ్గలేనివాడు 2. అః క్తుడు, అల్పఁదు
3. విధవ నం. ఆనాధః.

అనవ్యస్మాదు నం. ఏ. మన్మథుడు.

అనవ్యము నం. విజ. 1. ఇతరము కానిది.
2. నికము, సాటిలేనిది. 3. నీకాగ్రమైనది.

అనవ్యాదృశము నం. విజ. అనమానము.
నిరుచమానము. సాటిలేనిది.

అనవ్యయము నం. విజ. పరస్పర సంబం
ధము లేనిది. ఏ. 1. అన్యయములేచి.
2. ఒక అధ్యాలంకారము.

అనపున్యము నం. విజ. సంకానహినుడు.

అనయము¹ అశ్వా. 1. మిక్కితి. 2. ఎల
ప్పుడును. 3. మాటిమాటికి. 4. కేవలము
5. ఇంకను.

అనయము² నం. ఏ. 1 సీతిలేనిది. 2.దుర
దృష్టవంతము. ఏ. 1. అవినీతి. 2. చెడు
నడవడి. 3. అడుము. 4. ఒకవిధమైన
పాచికలాట, 5. దురదృష్టము. 6.దూర్యత
పాశాది ప్యాసానము.

అనరు ఏ. సంకటము, కష్టము, 2. జీవ
స్థాపము.

అనర్థకము నం. విజ. అడ్డులేనిది.

అనర్థము నం. ఏ. అధికమైన పెల గలది.
అమూల్యము.

అనరము నం. విజ. 1. శీర్షమైనది.
2. అర్థములేనిది 3. పేడ. వి 1. కిడు.
3. ప్రయోజనములేమి. 3. పేదరికము.
4. అర్థములేకుండుట
అనర్థము నం. విజ. అర్థముకానిది. తగినిది.

అనసము నం. వి. 1. అగ్ని, 2. ఇరరాగ్ని
3. (వృక్ష) చిత్రమూలము, నల్లికీడి.
4. మూడు అనుసంఖ్య

అనయిడు నం. వి. 1. అగ్ని దేశుడు, 2 అష్టాసుపులలో ఒకడు.

అనవటిల్లు క్రి. అన్నము ఉక్కమై చల్లారు,
ఉమ్మగిల్లు.

అనవద్యము నం. విజ. నిండ్యము కానిది.
లోపము లేనిది.

అనవరతము నం. విజ. ఎడతెగనిది. నిరంతరము, ఎడతెగకుండ, ఎల్లస్పుడు, రూ. అనాంతము

అనవసరము నం. విజ. సమయాచితము కానిది (అవశ్యకము కానిది అను అర్థము తెనుగున సూత్రమై శాశభదు చున్నది). వి. అనుచిత కాలము.

అనవూయ నం. వి. 1. అసూయలేమి.
2. అప్రిమహార్షి ఫార్గ్య.

అవాగతము నం. వి. కవివ్యతాక్షలము.
విజ. 1. రాఖోవునది. ఫావి. 2. పొంది బడనిది.

అవాచారము నం. విజ. ఆచారములేనిది.
యుక్త ప్రవర్తనముకానిది. వి. ఆచారము లేమి. అయుక్త ప్రవర్తనము.

అనాచ్యాద నము నం. వి. (భూగో.)
1. అచ్యాదనము లేమి. 2. అరుగుదల.
3. భూమిపై ఫాగమువ ఉన్న నేఱ, రాణు నదిప్రవాహముచే కోయలడి క్రింది ఫాగమున ఉన్న రాణు శైక్షణిక వచ్చుట.

అనాత్మపరాగంత నం వి (వృక్ష)ఉథయక లింగ పుష్పములో ముఖ్యముగా సమపక్కములగు వానిలో పుష్పాడి విత్తులు కీలాగ్రము అనుకూల స్థానములలో లేక పోవుటచే స్వపరాగ సంపర్కమునకు వీలు లేక పోవుట (Herkogamy).

అనాథ నం. విజ. నాథుడు లేనిది, దిక్కులేనిది అనాథుడు.

అనాది నం. విజ. ఆదిలేనిది, నిత్యమైనది.

అనాఫి కి నీ ఇం. వి.

(Anophele) దోషు

లలో ఒకజాతి. (ఈజాతి)

అదు దోషుల ద్వారా అనాఫినీ మలేరియావ్యాపించున.)

అనామత్తు కూరూ హిం. వి. ఒక పద్మ ఉక్కాలో వ్రాయనిచేనో నిర్ధారణ కానశుదు 'అనామత్తు' కుక్కాలో | వాయుదుచు. అట్టి నిర్ధారణ ఇరిగిన పిమ్మట ఆపద్ధసు | తిప్పిన సరియైనకుక్కాలో వ్రాయుదురు. సంపత్కరాంతమున లేక్క చూచుకొనునపుడు సంభిగ్యమైన కొన్ని పద్మలను ఈ కుక్కా ద్వారా పరష్పరించి పిమ్మట పరిచేసికొండురు (Suspense account).

అనామయము నం. విజ. రోగములేనిది. వి. అరోగ్యము,

అనామిక నం. వి. చిటికెన ప్రేరిక ప్రక్కమేలు, ఉంగరపు ప్రేలు.

అనాయాసము నం. విజ. ఆయాసములేనిది.
సులు పెసది. వి. అయాసములేమి.

అనారతము నం. విజ. ఎడతెగనిది, నిరంతరము. ఎల్లస్పుడు.

అనార్క్షిఫారమితి నం. వి. (శాతి) ప్రవర్తనము లేకయే వనిచేయు ఫారమితి, వాయుఫారమితి.

అనార్క్రిము నం. వి. (శాతి) ప్రవసిద్ధము లేనిది. ఎండినది.

అనాపుష్టి సం. వి. పరపు, వాసలేకపోవుట.
వ్యతి. అతిచుప్పి.

అనాస వి. మొగలి పనన, ఒక లక్ష పండ్ల
మొక్క.

అనాహతము సం. వి. కొట్టుబడనిది, ఉత్త
రంపబడనిది, చలువచేయబడనిది. (క్రొత్త
పత్రము (గణ.) గుడింపబడనిది, వి.

1. దేహమండలి పట్టుక్రములలో ఒకటి.

2. దౌడ మొ.ని సృష్టిలేకుండ పుట్టుధ్వని.

అనాహతము సం. వి. పిలువబడనిది.

అని¹ వి. 1 యుద్ధము. 2. సేన. కి. అల్లిక
మొరలు.

అని సర్పి. అన్ని మొక్క రూపాంశరము.

అని అవ్యా. అను ధాతును తెక్క క్రొవ్యధక
రూపము. (ప్రకారము, కాలణము, ప్రశిథ
మొ., అరములను తెలుసు).

అనికి వి. 1. మూతి వెదల్పుగల కుండ
2. అల్లిక.

అనిష్టవు సం. వి. నల్ల చె. కు.

అనిత్యము సం. వి. 1. నిత్యము కానిది,
నశ్యించు. 2. నిలుకడ తెనిది. 3. సంశ
యాస్పదము. 4. కాత్యాగ్నితికము.

అనిమిషము సం. వి. 1. దెప్పపాటులేనిది.
2 జాగరూకము. 3. వికసించినది. వి చేప.

అనిమిషుడు సం. వి. వేలుపు. దేవత.

అనియత సంచారి నొకలు సం. వి. నియత
సంచారము లేని నొకలు, ఎక్కుడ సరకుల
రపాచ ఎక్కువ అవసరమో అక్కుడికి
పోవునటి నొకలు. ఇటి నొకలు తమ
ప్రయాణము లెల్ల సంకులతో నిండియే
జనగునట్ల చూచుకొని ఖర్పులను అతి
స్వల్పముగ ఉంచుకొని ఎగుమతి దిగుమతి
వ్యాపారమునకు లోడ్పుడగలవు (Tramp)
అనిరుద్ధుడు సం. వి. 1. అడ్డగింపబడని
వారు. 2. లొంగనివాడు. వి. 1. గూఢ

చారుడు. 2. ప్రదుర్భమ్ముని కొదు-
3. విషువు: 4. శివుడు.

అనిర్మిష్టవొరులు సం. వి. (పరి., రాజ.)
వి రాణ్యముచేతను పొరులుగ గుర్తింప
బడని ప్రజలు.

అనిర్మిష్టభూమి సం. వి. (రాజ.) వి రాణ్య
మునకును చెందని భూమి (Noman's
Land)

అనిర్ధారితము సం. వి. (గణ.) నిర్ధారణ
చేయబడనిది, నిక్షేయింపబడనిది (Inde-
terminate).

అనిలము సం. వి. 1. గాలి. 2. దేహము
సందలి వాతధాతువు. 3. వాతరోగము.

అనిలుడు సం. వి. వాయుదేవుడు. 4. అష్ట
పనుపులతో ఒకడు.

అనివార్యము సం. వి. నివారింపరానిది.

అనికము సం. వి. ఎడతెగనిది, నిరంతరము.
సదా, ఎల్ల స్పస్తుడు.

అనిచ్ఛితము సం. వి. (శాత.) నిక్షేయము
చేయబడనిది. (గణ.) సమాసములలోను
సమీకరణములలోను విలువ తెలియనిది
(Undetermined).

అనిచ్ఛిక్షజననము సం. వి. (శివ.) ఫలదీకర
ణము కాని అండకణము భ్రూణముగా
అథిపృథియగుట (Parthenogenesis).

అనిష్టము సం. వి. 1. ఆష్టముకానిది.
2, యసింప బడనిది వి. 1. కిడు; 2. దుః
ఖము. 3. పాపము.

అనీకము సం. వి. 1. సేన 2. సమూహము.
3. యుద్ధము.

అనీకిని సం. వి. 1. సైన్యము. 2. అణ్ణ
పాటిలో పదియవపాలు.

అనీ మీయా ఇం.వి. (Anaemia) పాలివోవుట
రక్తములో ఎత్తకణములు తక్కువగుట,
రక్తపీసత, పాండురోగము.

అను¹ త్రి. 1. చెప్పు, వచించు. 2, అను కరణ శబ్దములకు అనుప్రయుక్తముగును, అను² నం. అవ్యా. ఈ క్రింది అర్థములనిచ్చు.

ఉపసర్గ: 1. ఆశ్రయము. 2, ప్రాప్తము. 3. పోలిక. 4. తదువాత. 5. జగినది. 6. క్రమము 7. సామీవ్యము. 8. సహారము, 9. అనుకూల్యము.

అనుగున ఏ. 1. చెలికాడు. 2. గ్రేమ. 3. ముఖ్యము. ఏఱ. 1. ప్రియుదు. 2. ప్రియురాలు. 3, మనోభ్యము. 4. సహాయుడు. 5. మొదటిది.

అనుగునకౌరు ఏఱ. చెలికాడు.

అనుగునగతై ఏఱ. చెలికతై.

అనుకంప నం. ఏ. దయ, కనికరము. దూ. అనుకంపనము.

అనుకరణము నం. ఏ. 1, ఇతరులు చేసినట్టు చేయుట. 2. ధ్వనాగ్నిదులను అనుకరించు సపుడు వాడువదము. (పెళ్ళపెళ్ళ, పటుపటు మొ. ఏ.)

అనుకరించు నం. త్రి. ఇతరులు చేసినట్టు చేయు.

అనుకరించుట నం. ఏ. ఒకరు చేసినట్టు చేయుట.

అనుకారము నం. ఏ. పోలిక, అనుకరణము దూ. అనుకృతి.

అనుకాకి నం. ఏఱ. 1. పోలునది. 2. అనుకరించువాడు.

అనుకు ఏ. 1. కొంచెము పలుచ్చెనది. 2. పైత్తనది.

అనుకూలము నం. ఏఱ. 1 ఆషము. 2. నరి పదునది. 3. సహాయుమైనది. (వ్యక్తి). (పాతి కూలము).

అనుకృతి నం. ఏ. అనుకారము.

అనుక్రమణిక నం. ఏ. విషయసూచిక.

అనుక్రమము¹ నం. ఏఱ. క్రమమును అను సరించినది. ఏ. 1. యుక్కుక్రమము.

2. విషయసూచిక.

అనుక్రమము² నం. ఏ. (గజో) సహజ సౌఖ్యలతో సదృశముగా నుండునట్లు ఒక సిరీస్ త న్యాయముచే నిర్మించబడిన సమాపనులు.

అనుక్రోశము నం. ఏ. కనికరము.

అనుక్షణము నం. అన్తి. ప్రతిక్షణము, ఎల ప్రధను.

అనుగతి నం. ఏ. ఖనుసరించుట, వెంబడించుట.

అనుగతోత్పత్తులు నం. ఏ. ఒక పస్తువును తయారు చేయువపుడు డాని కొరకు వాడిన పస్తువులలో మిగిలినవానినుగా తయారాగు ఇతరవస్తువులు (By-products)

అనుగమనము నం. ఏ. 1. వెంబడించుట. 2. ఆశ్రయించుట. 3. గెహించుట, దూ. అనుగతి.

అనుగల ము ఏఱ. 1 అనుకూలము. 2. సమానము. 3. సహాయము.

అనుగుణము నం. ఏఱ. 1. సమానగుణము కలది. 2. అనుకూలమైనది. తగినది.

అనుగుల్పాస్టి నం. ఏ. (ఎం.) మదమ ఎము కలలో ఒకటి జంఘూస్టిక (Tibiale or Astragalus.)

అనుగ్రహము నం. ఏ. దయ. కరుణ, అనుచరుణు నం. ఏఱ. 1. సహాయుడు. 2. కృత్యుడు.

అనుచితము నం. ఏఱ. 1. ఉచితముకానిది, కగిరి. 2. అపరిచితము.

అనుచిరాపారము నం. ఏ. (గృహం) అపోచ్ కాపోరము (Malnutrition).

అనుచేత్రి. 1. పంచ. 2. ఆషాచీంచు, 3. వీహిక్కలుపు 4. సాగనంపు.

అనుషస్తున్మదు నం. ఏ. తమ్ముడు.

అనుషాస నం. ఏ. చెల్లె ఱ.

అనుషీవి నం. వి. సేవకుడు. విజ. ఆశ్రయంలో బిలువాదు.

అనుషీదు నం. వి. తమ్ముదు.

అనుషీ నం. వి. 1. అనుమతి 2. ఉత్తరము. ఆజ్ఞ.

అనుషీతుడు నం. విజ. ఆజ్ఞాపింపబడిన వాదు.

అనుషీపము సం. వి. 1. పశ్చాత్యాపము. 2. శాపము.

అనుత్తమము నం. విజ. 1. మిక్కితి ప్రశ్నము 2. ఉత్తమము కానిది.

అనుత్తరము నం. విజ. 1. అశ్వంతప్రశ్నము. 2. ఉత్తరము కానిది. 3. ఉత్తరము లేనిది. 4. చలింపనిది. 5. నిచము. వి.

1. సరికాని సమాధానము. 2. ప్రపుర్త రము లేకుండుట.

అనుధూపు నం. వి. దారుపులో కన్నించు పెద్దసరములు (Metaxylen).

అనుదీనము నం. వి. పతిరినము.

అనుటైర్ క్రము నం. విజ. (శాతి) పొదవు వ్యాపించియుండు దిక్కును అనుసరించు నది (Longitudinal).

అనుటైర్ క్రమేధనము నం. వి. (శివ.) నిలవుకోక్త (Longitudinal Section)-

అనుదూపైతకోరకములు నం. వి. (వ్రా.) అణగియన్న మొగ్గలు. పెకి కనబడక యుండి అవసరమైనపుడు పెట్టు మొగ్గలు

[ప్రచు]న్నుకోరకములు (Dormant buds).

అనుపదవఫలకము నం. వి. (శాతి.) ధ్వనిని ఇనుమడింపజేయు ఫలకము. ఇది స్వనించు పసు పుతో బంధింపబడియుండును (Sound-
ing board).

అనునయము నం. వి. 1. ఊరడింపు. 2. ప్రార్థనము, వేడికోలు.

అనునీతుడు నం. విజ. ఊరడింపబడినవాదు, అనుపత్రకంటకము నం. వి. (వ్రా.). అను

ప్రతము ముల్లగా మారిన నిర్మాణము (Stipular spine).

అనుపత్రములు నం. వి. (వ్రా.) కొన్ని మొక్కల ఆకులకు వృంతము యొక్క మొదలునకు ఇరువైపులను అగవడు చిన్న ఆకుల వంటి రెండు నిర్మాణములు (Stipules).

అనుపత్ర రహితము నం. విజ. అనుపత్ర ములు శేఖరి (ఆకు) (Exstipulate).

అమపదము నం. విజ. 1. అదుగుల నసున రించునది. 2. మాటమాటను అనుసరించు నరి, అవ్యా. 1. పొదము పొదుగునము. 2. అదుగుల వెంబడినే 3. అదుగుడునకు. మాటమాటకు.

అనుపమ నం. వి. సైర్పుకి దిక్కునందలి కుముదమను దిగ్గజము యొక్క ఫార్మా.

అనుపమము నం. విజ. 1. పొటలేనిది. 2. ప్రశ్నము.

అనుపలి నం. వి. పొటయందు రెండవ చరణము.

అనుపాత చతుర్థము నం. వి. (గతి.) $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ అను అనుపాతంలో 'd' అను నరి a, b, c ల యొక్క అనుపాతచతుర్థ మునిండును (Fourth proportional)

అనుపాత తృతీయము నం. వి. (గతి.) $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ అను అనుపాతములో 'd' ని a, b, c ల యొక్క అనుపాత తృతీయ ముందురు.

అనుపాత మధ్యమము నం. వి. (గతి.) $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ అను అనుపాతములో $b = c$ అయిన

దీనినే $\frac{a}{c} = \frac{b}{d}$ అని ప్రాయి వచ్చును.

అపుదు 'c'ని a, d ల యొక్క అనుపాత

మధ్యమ మని అందురు (Mean proportional)

అనుపాతము నం. వి. (గణ.) రెండు నిష్పత్తుల పశువుల మానవత్వమును చూపు సంబంధము
 $\frac{a}{c} \cdot \frac{c}{d}$ అనుపాతము దురు.
 $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ అనుపాతము దురు.

అనుపాతిక కర్ప్రగ్రహణ విధానము నం. వి. (ఆర్.) తక్కువ రాబడులు కలవారి పద్ధతి కంటే ఎక్కువ రాబడులు కలవారి పద్ధతి పశులు చేయు ఒస్సులు. 2. వాటి రేటు ఎక్కువగ నుడు పద్ధతి. (దీనివలన ధన పంతులకును పేదలకును మధ్యగల వ్యతార్థము రానురాను తగ్గట కవకాకము. కలదు. (Progressive taxation)

అనుపాతము నం. వి. 1 మందులో చేరి పుచ్చుకొనునది. 2. అన్నములోకాడ తిను కూర, పచ్చడి మొ.వి., వ్యాంజనము.

అనుపు శ్రీ. 1. వంపు. 2. ఆంధ్రాపించు

అనుప్రవర్షాప్తి నం. వి. (ఎం) అనుప్రభామి, ప్రభాతిలోనీ ఉపభాగము (Sub-phylum) అనుప్రవ్రచ్చేచ్చము నం. వి. (భాతి.) ఒక పశువును అడ్డముగా కోయుటి (Cross section).

అనుప్రవ్రష్టపటికము నం. వి. (వృక్ష) ర్షివిచారణ ఫలమునకు ఒకగింజకు మనిషుకు

గింజకుమధ్యనొక్కులు గాని భీతిక గాని అచ్చాపశ్చాటికము ఉండి, ఒక గింజగల వివిధ భాషములుగ ఉన్న ఫలమునకు ఈ పాము సరించును (Lomentum).

అనుప్రవ్రష్టపాత్రము నం. వి. (వృక్ష) | పక్కగా వంగి యున్న పి (శిఖాండము) అంప్రవ్రష్టపాత్ర (Amphitrophous) శిఖాండము

అనుమంధము నం. వి. 1. అనువర్తనము. 2. చుట్టరికము. 3. గ్రంథమునకు చివర చేర్చబడిన భాగము. 4. కట్టి; 5. తప్పు బయల్వరచుట.

అనుమంధములు నం. వి (గృహ.) వివిధ రకముల కుట్టు వేయుటకు సాధనములుగా సెప్పిన్కు అమర్చు వివిధ భాగములు (Attachments). ఇదా కుచ్చులు వేయు భాగము (Buffer).

అనుమంధ సమైక్యశనములు నం. వి. (వాణి). ఒక పసుపును తయారుచేయుటలో గల వేర్చేర్చు ఉత్పాదనప్రక్రియలలో లేక ఒక లలో పనిచేయుచున్న సంస్థలు ఒకటిగ ప్రయవహారించుట.

అసుఫవచు నం. వి. 1. ఏప్పెక్సెప్యూర్చు (ExPerience). 2. అసుఫ్ఫెక్సెప్చు, ఎందు భాషము పొంగారు.

అసుఫవించు నం. శ్రీ. (ప్రశ్నాప్రాప్తి, పొందు)

అసుఫావచు నం. వి. 1 పథాపస్స.. 2 ప్రతాము ఓ భాషమున చలికాచి మున్కొసాచి.

అసుఫావ్యము నం. వి. అసుఫ్ఫెక్సెప్చుప్రాప్తి.

అసుఫ్ఫెక్టి నం. వి. అసుఫవచు, అసుఫ్ఫెక్టి, అసుఫ్ఫెక్టిలు.

అసుఫ్ఫెరము నం. వి.ఐ. అసుఫ్ఫెరిప్ప, డిసెప్చ.

అసుఫ్ఫెరికి నం. వి. 1. అసుఫ్ఫెక్టి. అసుఫ్ఫెక్టి ము. 2 (రరటి.) ప్రెక్సిపాచి ప్రమాణ

జన్యబ్యాసము 3. భావస (Feeling).

అసుఫ్ఫెరస్ నం. వి. 1. అసుఫవచు

2. దేహిన సేక్కె యుడ్డెకు మాస్ట్రిచ్చెపచు.

అసుఫ్ఫెరిపె నం. వి. 1. ఏప్పెక్సి, ఆంగీకారము;

2. ఒక కళ ఉక్కుపై ఉపాచు చు గంపున్నము.

అనుమతిము నం. వి. సహగమనము.

అస్తిత్వప్రయోగము నం. వి. (ఎం.) మెండు తోకు ముందు శాగమున అడ్డముగా ఒట్టి వలెనుండు నాడీకణికాలము.

అనుమతిము నం. వి. (కర్ప.) 1. సత్య ఛాది ప్రమాణము లో ఒకటి. 2. ఉంహా. 3. సంచేషము. 4. (అలం) అర్థాలంకార ములలో ఒకటి.

అనుమేయము నం. విజ. ఊహింపదగినది.

అనుమోదము నం. వి. 1. సంఖోచము. 2. అంగికాము, పమ్మలి.

అనుయాయి నం. విజ. 1. వెంబడించువాడు 2. ఆప్రికుడు. 3. (గభే.) ఒకప్రకసుమును అనునరించివచ్చునది.

అనుయాయికము నం. వి. (గభే) ఒకటి వెంబడి ఒకటి పచ్చ పరుస. పరంపరగా వచ్చేదు పరుస.

అనురక్త నం. విజ. అనురాగముకలది.

అనురక్తము నం. విజ. 1. అనురాగము కలది. 2. ఎఱ్లనిది. 3. రంగుకలది.

అనురక్తి నం. వి. అనురాగము, ప్రమేష.

అనురక్తుడు నం. విజ. అనురాగము కల వాడు.

అనురక్తకప్రశాపణి నం. వి. (వృక్ష) ప్రతికుటుంబములోని మొక్కల పుప్పులకుఁడు కప్రక పలయముపైని పుతికల (విరు తికల)తో ఏర్పడిన మరియేక పలయము (Epicaylx).

అనురాగము నం. వి. అనురక్తి. ప్రమేష. కూర్చు.

అనురూపము నం. విజ. 1. తగినవి. 2. అనుగుణము. 3. సాటిటైనరి. 4. (గభే) ఒకచాని కొకటి అనుగుణముగా నున్నది. అనుగుణము కలది. (Corresponding)

అనుర్ధము నం. వి. అనుసరించుట. అనువర్తించుట.

అనులాపము నం. వి. మాటిమాటికి చెప్పుట అనులేపసము నం. విజ.. 1. చందనాలు పూత. 2. పూసికొనెడు చందనాదికము అనులోపము నం. విజ ఆరోహణాక్రమము గలది.

అనులోపచలత్తుము నం. వి. (గభే.) రెండు రాసులు అచల నిప్పుటే లో ఉండునట్టు మారుచుండుట (Direct variation)

అనులోపమానుపొతము నం. వి. (గభే.) ఒకే విధముగా రెండు రాసుల సంబంధము (Direct proportion).

అనువంశికము (విప.) నం. వి. వంశపాఠం పర్యాము (Heredity).

అనువదించు నం. క్రి. 1. ఒకరు చెప్పినది మరల చెప్పు, 2. ఆశాంతరికరించు. 3. ఉపన్యసించు.

అనువర్తనము నం. వి. 1. అనుసరించినడచుట (వృక్ష.) అన్వయార్థము పూర్వమాత్రమునండి పడము చంసూతమునకు పచ్చుట.

అనువాధము నం. వి. 1. ఒకరుచెప్పిన చానిని మాల చెప్పుట, 2 ఆశాంతరికరణము.

అనువు వి. 1. చిధము. 2. ఉపాయము. 3. అనుకూల్యము. 4. సామర్థ్యము. 5. అవకాశము. 6. బాగు. (విజ.) 1. యుక్తము, తగినది. 2. వరమైనది. 3. పీలైనది

అనువుచేయ క్రి. సిద్ధపరుచు. ఆయుతపరుచు అనువుపడు క్రి 1. ఏర్పడు. 2. అనుకూలపడు. 3. నెడవేరు. 4. ఒప్పు.

అనువాదము నం. వి. 1. ఆఱ్ల 2. ఉపచేశము 3. కలరూపు తెలుపుట.

అనువంగము 1. నం.వి. సంబంధము. కలయిక. 2. ప్రకరణమునుబట్టి పదమును అధ్యాహారించుకొనుట. 3. ప్రసంగవచున చెప్పుట

అనుష్టకము నం. వి. (గచ.) మూడుగాని అంతకప్పు ఎక్కువగాని ను శరేఖలు ఒకే విందుతుగుండ పోవునది. (Concurrent)

అనుష్టానము నం.వి. 1 ఆచారము. 2 నడ వడి లి.వాడుక.

అనుసంధానము నం.వి. 1 (కాణముమొ.ని) కూర్చుట. 2. భక్తిగంథములు) పరవము. 3. (మంత్రాదులు) చింతనము.

అనుసరణము నం. వి. 1. వెండించుట. 2. పోలుట. 3. అద్దు రూ. అనుసారము.

అనుసరి వి. సుంకరి. సుంకమువసూలుచేయు వాడు.

అనుసారము నం. వి మా. అనుసరించుము.

అనుసారి నం. విజ అనుసరించువాడు.

అనుసు వి. చేతికట్టమొ.కి చిపఁపేసెడు లోహాపుకట్టు పోన్న.

అనుసూర్యితము నం. వి. 1. ఎడతెగసిరి. 2. ఒకటిగాకూర్చువడినది.

అనుస్యారము నం. వి. విందువు, సున్న.

అనూచానము నం. వి. పరంపరగా ట్రైప్లై మైనది.

అనూచానుడు నం. వి. సాంగవేచాధ్వని గము చేసినవాడు. విజ. వినయముగ వాడు. విచకణుడు.

అనూఢ నం. వి. పెండ్లికానిపదుచు.

అనూసము నం. వి. 1 తక్కువకానిది. 2 పెలికిలెనిది. నిండైనది.

అనూరుదు నం. వి. తొడలులేనివాడు ఏ. గదుత్యుంతుని అన్న (సూర్యసారథి).

అనృతము నం. విజ అనత్యమైనది లి 1. అనత్యము. 2. నేడ్యము.

అనెకేవన్ ఇం.వి. (వరి.రాశ.) (Appendation) విలీనము, ఒకరాణ్యమును వేరొక అధిరాణ్యములో కలుపుకొనుట. ("రాణ్య విలీనపద్ధతి లార్డ్ డల్ హాస్ ఫార్మ

పెస్టానము- యొడ అపలం బిం లివ పద్ధతి).

అనేకము నం. వి. వినుగు.

అనేకము నం. వి. ఒకటికానిది. పెత్కురూ. ప్రైకము.

అనైచ్చిక కండరములు నం. వి. (సం.) అనిచ్చాపూర్వకముగ వనిచేయు కండరములు (Involuntary muscles). ఉహ. గుడైకాయ, వేగులయొక్క కండరములు.

అనోకహము నం. వి. చెట్లు.

అన్న వి. శ్రీతి. అనుచు.

అన్న వి. శ్రీపోదరుడు.

అస్కోకము నం. వి. (సం.) ఆహారపు గొట్టమునకు క్రిందిఖాగములో ఉన్న సంచివంటి ఒక అంగము (Stomach).

అన్నగృహము న. వి. (సం) ముఖ్యముగా కీటుక ములలోను, పశులలోను అన్న పాపికలో ఉన్న యందు ముందు ఖాగము (Crop)

అస్సుచెది నం. వి. సిరాతయాచుచేయటకు వాడు వచ్చార్థము.

అన్నము నం. వి. కూడు, బువ్వ. విజ. తినబడినది.

అన్నవాపిక నం. వి. (సం.) ఆహారపు గొట్టము (Alimentary canal).

అన్నా అవ్యా. ఆశ్చర్య సంశాపాదులను తెలుపునది.

అన్ని రహ్మా. సమస్తము, సర్వము.

అన్ని వి. 1. ఒడతెరుగమి. 2. లోధ. 3. శ్రీతి. మతిలు, పరవళముగు.

అన్నుకొను శ్రీ. మతిలు, పారవళ్యము పొందు.

అన్నవ విజ. 1. అల్పము, సన్నము 2 హీనుడు, దుప్పలుడు. కొంచెను తక్కువ. 4. చిన్నది. 5. మనోహ. ము. వి. శ్రీ.

అమ్రాంశు నీ. 1. ఓథ. 2. ఒడతెరుగమి పారపక్షము.	రూ. అప్పు.
అమ్రోదాంశు ఏఱ. అన్యాయకారి.	అపకరించు సం. గ్రై. హాసిచేయు.
అమ్రోదము ¹ వై. నర్సో. ఇతరము, వేరగునది. సం. అవ్యామ్.	అపకర్షణ సం. వి. 1. లొలగించుట. 2. తగ్గించుట. 3. అవమాపచరుట. (శాతి.) ఒక వస్తుపు ఇంకొకదానిని మళ్ళీ గొట్టు గుణము (Repulsion).
అమ్రోదము వై. ఏఱ. అన్యాయః. అమ్రోదా సం. అవ్యా. మరియే క విధముగా.	అపకారము సం. వి. 1. కిడు. 2. క్రోహము. 3. చెడుపని. రూ. అపకృతి.
అమ్రోదము సం. ఏఱ. 1. ఇకరము, వేరు. 2. అసాధా ఇము	అపకిరణము సం. వి. (శాతి.) 1. అన్ని దిశలలోనికి వెదచల్ల లిడుట్ (Dispersion) 2. వేరుపాటుచేందుట. ఉదా. పట్టకమును ప్రచేషించిన సూర్యకిరణ శాలక వేరుఎంగులగల కిరణముల క్రింద వేయపాటు సంఘంధము.
అమ్రోదము సం. వి. 1. పదముాకు గాని పదార్థమలకుగాని గల పరస్పర సంబంధము 2. కులము. 3. (కర్పు.) సాధ నమునపును, సాధ్యమునపును గల నియత సంఘంధము.	అపక్రితి సం. వి. చెడుపేరు. దుర్భాగ్యము.
అమ్రోదము సం. ఏఱ. సార్ఫకము, పొసరిన అర్థము కలది.	అపకృతి సం. వి. అపకారము.
అమ్రోదిట్రిక సం. వి. (ఎం) ముంజేతిలో మండు ఎముకలలో ఒకట (Radius). అర్టిక్ (Urgo) ముంజేత మండు రెండవ ఎముక. ఈ రెండును కలసి 'Radiooulna' అనబడును.	అపకృష్టము సం. ఏఱ. 1. అధమము, వ్యౌతి. ఉత్కృష్టము. 2. లొలగించబడినది. 3. ఆక్రించబడినది. 4. (ప్రాక.) పర సూప్రమునుండి అమ్రోదముకొరకుపూర్వ సూప్రమున గ్రహించబడినది. వ్యౌతి. అనుక్రమము.
అమ్రోవాయము సం. వి. కులము, వంశము.	అపకృష్టి సం. వి. చూ. అపక్రూము.
అన్వీకణ సం. ఏఱ. 1. కూడుకున్నది. 2. పదార్థుల పరస్పర సంబంధము కలది.	అపక్రమ బిస్టుము సం. వి. (గబో) ఒకటే కన్న పెద్దదైన బిస్టుము (Improper-fraction). ఉదా. 6/5
అన్వీకణ సం. ఏఱ. పెట్రపువాడు.	అపక్రమము సం. ఏఱ. ప్రకములేనిది.
అప ¹ సం. అవ్యో సమాసపూర్వ పదముగా నుండి కింది అర్థముల నిచ్చును 1. విపరితము. ఉదా. అ క్రి. 2. అపగతము, ఉదా. అపక్రమము=ప్రకము తప్పినది. 3. చెడ్డది, ఉదా. అపక్రము=చెడ్డపని	అపక్రోశము సం. వి. వింద, తిట్లు. రూ. అపక్రోశము.
అప ² వి. 1. తల్లి. 2. తండ్రి. 3. అక్రూ.	అపక్రమము సం. ఏఱ. (గృహా.) శుద్ధము చేయునది. శరీరము నుండిగాని వస్తుము నుండిగాని మరికిని వేరుచేయు సబ్సిమ్యు.వి (Detergent).
	అపగతము సం. ఏఱ. పోయనది.
	అపఘనము సం. వి. 1. శరీరావయవము.

2. శరీరము. విజ. మఱ్పులేనిది.

అపచయక్రియ నం. వి. ఆవోరమును సామాన్యప్ర ర్థములుగావిడదీసి వానిలో నున్న శక్తిని విదుదలచేయట. ఆవోర విల్కేషణ క్రియ (Katabolism).

అపచయము నం. వి. 1. హోని, నష్టము.

తగ్గట 2. పుష్టాదులను కొయ్యట.

(శస్త.) తగ్గించుట. చూ. హోసము

అపచాయక బ్యాల నం. వి. (రసో)

బుస్సెన్ బ్యాలలో గొట్టమునకు కొంచెము

ఎత్తున లోపలనుండు బ్యాలా థాగము.

అట్టే శోపలిటారలో వివరనుండు బ్యాలా

బిందువు (Reducing flame)

అపచాయక ద్రవ్యము నం. వి. (రసో)

ఒక సంఘాగములో ఉండు ఆమ్లజని

పాలు తగ్గించునది (Reducing agent).

అపచాయకము నం. వి. (రసో) ఒకయాగి

కమునుండి ఆమ్లజనినితోలగించుసాధనము

అపచారము నం. వి. 1. పెద్దలయైడ

చేయు కస్టు 2 లోచము. 3 అపథ్యము.

4. అపథ్య చార్ఫము.

అపచాలక కండరము లి శరీరము మొక్క

మధ్యరేఖనుండి దూరముగ ఎమ.కను

లాగుకొను కండరము (Abducent or

Abductor muscle).

అపచితము నం. వి. (రసో) 1. తగ్గించ

బడినది. 2. ఆమ్లజని తీసి వేయిండినది. వి.

తగ్గట.

అపజయము నం. వి. వరాజయము, క్లటిషి.

అపటి నం. వి. తెర.

అపటువు నం. వి. చాలుడు, సేర్పికాని

వాదు. విజ. తెప్పులుగొంటు.

అపశ్వము నం. వి. సంశానము.

అపథము నం. వి. 1. తప్పుత్రోవ. 2. అవి

సీటి మార్గము విజ. మంచిమార్గము లేనిది

(గ్రామాదికము).

అపథ్యము నం. వి. 1. తినరానిది. 2.

హితము కానిది, తగసిది.

అపదిశము నం. వి. రెండు దిక్కుల నడుము థాగము.

అపదూఱు వి. నిష్టారణముగ వచ్చిన నిండ, అపనింద, భూ. అపదూరు.

అపదేవత నం. వి. పిళాచము.

అపదేశము నం. వి. 1. సిపము. 2. నిచి తము. 2 కపటము. 4 ఉపదేశము.

అపసమ్మృక లి నమ్మకము లేకపోవుట.

అపసయము నం. వి. 1. కీడు, 2. తొల గించుట.

అపనింద నం. వి. నిష్టారణముగ వచ్చిన నిండ, వృ థాదూషణము.

అపవితములు (నేలలు) నం. వి. (వ్యౌవ.) నీటిచేగాని గాలిచేగాని ముట్టిచేణవులు

పుట్టిన చోటునుండి మరియు క చోటికి కొనిపోటిడి కూడుకొనుటచే ఏర్పడిన నేలలు.

అపవెపము మి. వి. వట్టిసాపము.

అపవోదము నం. వి. తొలగించుట, పోగా టుటుట.

అపచోడి వి. వి. అన్యాయము

అపప్రదాసము నం. వి. లంచము.

అపప్రధ నం. వి. చెడ్డుపేరు.

అపప్రతంశము నం. వి. 1. అపశబ్దము.

2. జారుట. 3. మార్పుపొందిన ప్రాకృత థామ.

అపపూరము నం. వి. 1. తప్పుత్రోవ. 2 ప్రక్కత్రోవ.

అపపుత్తుపు నం. వి. అకస్మాత్తుగా కలిగిన చాపు. 2. గందము.

అపశయము నం. వి. అపభాగ్యత, అపక్రి

అపరంత వి. మేలిమిలంగారము, సుధనము.

అపరక్రియ నం. వి. చచ్చినవార్థికై చేయు కర్మము.

అపరగిరి నం. వి. అస్తాద్రి,
అపరదిక్కు నం. లి. పడమటి దిక్కు.
అపరనామము నం. వి. రెండవపేరు.
అపరపక్కము నం. వి. లహుళ పక్కము.
కృష్ణపక్కము.
అపరభాగము నం. వి. 1. వెనుక భాగము
2. తరువాతి భాగమల..
అపరము నం. వి. 1. ఇతరము. 2.
క్రిందిది. 3. మీదిది.
అపరాంగము నం. వి. 1. విపుత్పునుండు
దేహభాగము, 2. గుణిభూతప్రయంగ్యము
లలో నొకటి.
అపరాగ ఫలనము నం. (పృష్ఠ.) పరాగ
సంప్రద్యములేక యే అండకోశము పండుగా
తయారగుట (Parthenocarpy).
అపరాతీరి వి. వి. నడురేయి. అర్ధరాత్రము
అపరాయ వి. కాయుధాస్వయములు.
అపర్క నం. వి. పార్యుతి.
అపరాష్టము నం. వి. పగలు మూడు
భాగములు చేయగా వానిలో చివరి
భాగము.
అపరిమితము నం వి. పరిమితము లేనిది
(గణి) ఎంత పెద్దుడైన దత్త రాతికంచును
పెద్దది, ఇరిమితము లేనిరాశి (Infinite)
అపరిమితక్రింది-(Infinite series)
అపరివర్తనియము నం టఱ (రసా.) ఒకే
దిశలో ఇచ్చుకుటి (I.eversible). ఉదా
సంఘారికామ్మముపై జింకుధాతువు చర్చి.
ఉడకని జనించు వైపుననే జయను
 $H_2SO_4 + Zn \rightarrow ZnSO_4 + H_2$.
అపరిష్కృతధాతుపు నం. వి. (రసా.) కొరిమి
నుండి తయారై విషధ్వంక్రియకు గురి
కాని ధాతువు (Coarse metal).
అపరూపము నం. వి. వికారరూపము.
అపలపించు నం. క్రి. మరుగుపుచ్చు. నిహా
వించు దాచు.

అపలాపము నం. వి. 1. మరుగుమాట.
2. ప్రచేమము.
అపవర్గము నం. వి. మోతము.
అపవాదము నం. వి. 1. నింద, దూరు.
2. ఆజ్ఞ.
అపవారణము నం. వి. మరుగు.
అపవాహాదులు నం. వి. (బం.) [పేరే
పణు కేంద్రాడీమందలము నుండి కండ
రములకు తీసికొనిపోతు నాదులు (Effe-
rent nerves).
అపవిత్రము నం. వి. పవిత్రముకానిది.
అపవేళ నం. వి. అసమయము. అవేళ,
అపవదుయ నం. వి. కి. నీచుడు.
అపక్షము నం వి. వ్యాకరణ వియద్ద
పదము, అసాధు శబ్దము.
అపవరణము నం. వి. (తొళి.) ఒక కేంద్రము
నుండి వేరువేరు మార్గములు పట్టటు
(Divergence). విజ అపస్యతము (Diver-
gent), ఉదా అప్పుత కిరణశలాక.
అపవరము నం. వి. తొలగుట, దూ. అప
సారము
అపవర్తనము నం వి విదుతు, తణవి, దానము
అపవర్వయము నం వి. 1. ప్రతికూలము,
కుడిభాగము.
అపస్యారము * నం. వి. . 1. దుఃఖాదులచే
ఒడలు మరచుట, 2. మతి క్రమించు
రోగము, దూ. అపస్యైతి.
అపవ్యక్తి నం. వి. మా. పై.
అపస్వరము నం. వి. క్రమము తప్పిన
స్వరము, తప్పిన స్వరము.
అపహము నం. వి. చెరచునది.
అపహరణము నం. వి. మోనగించి కొని
పోవుట, దూ. అపవ్యుతి.
అపహర్త నం. వి. అపహరించువాడు.
అపహాసించు నం. క్రి. గేలిసేయు, నప్పు.

అపహాసము నం. వి. గేరి, ఎడతాలి, దూ. అపహాసము.

అపహాసము వం. వి. చూ. పై.

అపహాసము నం. వి. అపహారింపలదివది.

అపహాతి నం. వి. చూ. అపహారణము.

అపొంగము నం. వి. కడకన్న, వి. అంగ శీసము.

అపొంపతి నం. వి. సముద్రయు.

అపొత్రము నం. వి. అపర్స్ట్రూ దు, అపర్స్ట్రూ ము.

అపొసము నం. వి. 1. ముడ్డి, 2. అపోస వాయవు. పిత్తు.

అపొయము నం. వి. వోని.

అపొరదర్శకత నం. వి. (రసా.) (తొతి.) ఒక వమ్ముగుండా వెలుతురును పోసియిని గుణము (Opacity).

అపొరప్రజ్జ నం. వి. ప్రతిభ, మహాబుద్ధి కుళలత (Ganius).

అపొరము నం. వి. ఈపలిదరి. వి. ఈ. దరి లేనిది.

అపొర్రి ఇం. వి. (రాష.) (Apartheid) వేరు చేయట. దక్కిచూఫికా తెల్ల వారి ప్రథు త్వము దక్కిచూఫికా నివాసులైన శ్చేయే తర శాఖలపట్ల అవలంబించు చరిపాలనా విధానము. (శ్చేయేతరజాపులు, వారికి ప్రశ్నేషించబడిన స్థలములలో సుంది వ్యాపార వ్యవహారములు జరుపుకొన వశేను. వారికి రాజకీయ పొరపత్వము హక్కులు కూడ ఈయలడలేదు.)

అపొర్రము నం. వి. తప్పురము.

అపెధానము నం. వి. మరుగు, మూత, ఆచ్చాదము. దూ. విధానము.

అపివద్దము నం. వి. 1. కట్టబడినది (పత్రము). 2. తొడగబడినది (కవచము).

3. కట్టబడనిది 4. తొడగబడనిది.

అప్పుడు వి. ఆసమయము. దూ. అప్పుడు, అప్పు.

అప్పురూపము పై. వి. అప్పుర్వము, పూర్వములేనిది, అరుదు, నం. అప్పురూపము.

(ప్రావ.) ప్రాణవదము. ఈదా. నేను దాన్ని అప్పురూపంగా చూచుకుంటున్నాను.

అప్పుష్టపర్ప ము నం. వి. పర్సాంగముల తర గతికి చెందిన మొక్కలాకు (Frontal).

అప్పుచము సం. వి. పిండిపంట, అప్పము.

అప్పుర్తథాజనము నం. వి. (ఐ.) కొంత కాగము మాత్రమే యుక్కాఖండములుగా విభజన చెందిన అండముయొక్క స్థితి. (Merolistic cleavage).

అప్పుర్వము నం. వి. చూ. అప్పురూపము.

అప్పుష్టవంశినము నం. వి. వె స్ట్రోముక లేనివి Invertebrate).

అపేక నం. వి. కోరిక, కాండ.

అపేతము నం. వి. తొలగినపి. పోయినది.

అపోపొసము పై. వి. ఓపోపొసి యందుచు భోసాంతమునందును పుడి సిట ఇల మును పట్టి మంత్రపూర్వకముడ. హాన్చు కొనుట, అట్లు పుచ్చుకొను ఇలము. నం. అపోశామ్మ, అపోశనమ్.

అపోహ(ము) నం. వి. లేనిది ఉపాంచుల, తప్పుటూహ.

అప్ప వి. చూ. అప్ప.

అప్పగించు పై. తే. బప్పగించు, అర్పించు.

అప్పచి వి. అప్పము; దూ. అప్పచి.

అప్పచిన్ వి.. చూ. పై.

అప్పులము వి. కలితిలేనిది, స్యోచ్చమైనది.

అప్పులే అవ్యో. ఆనాటే, మరల.

అప్పురము పై. వి. ఒకరకపు భక్యము. దూ. అప్పుకము, నం. అర్పించు.

అప్పుతి వం. వి. వరుగుడు. ప్రో. సీటికి అధిపతి.

అప్పున పై. వి. 2. అముతి, ఆజ్ఞ, నం. ఆజ్ఞాపనమ్, 2. అర్పణము. 3. కప్పము. కానుక. దూ. అప్పనము.

- అప్పనము వై. వి. 1 కప్పను, పస్సు. అప్పవేడ్యాలిల పం. వి. (బూగో.) పర్షణ సీటిని తనలో ప్రవేశించసియని కిల.
- అప్పనము వై. వి. శెల్లమును విండియు అప్పొవర్ ఎం.వి. (సాత.) (Approver). కలిపిచేసిన గుండ్రని భక్త్యము. గుడా చేసిన తప్పను ఒప్పుకొని ప్రథము శర్పన సాక్షిగా మారిన అప్పాధి.
- అప్పనము అవ్యా. సతము. వి. చిన్న నీటికాలువ.
- అప్పుకము¹ వి. 1. అప్పడము. 2. శాలక్రీడ లలో ఒకటి. 8. (తొడమ్ము.వి.) చరచుట. అప్పుకము అవ్యా. బిరాన. శిఘ్రముగా, తడ్డ గా.
- అప్పుచించు క్రి. 1. ఇస్క్యాలనముచేయు, చరచు, తట్టు. 2. కొట్టు, 3. పట్టుకొను, 4. శాకు, 5. ఆక్రమించు. 6. మూయు. 7. రాచు, అద్దు. 8. తుచుచు. 9. ఉడ్డి హించు. తమ్మించు.
- అప్పీల్ ఎం.వి. (Appeal) పై కోర్టుకాని పై అధికారికిగాని చేసికొను విన్న పము అప్పీలు దారు—అప్పీల్ చేసివవాడు.
- అప్పు వి. బుఱము. నం. వి. జుము.
- అప్రతిష్ట నం. వి. అగౌరవము, అపక్కి 8.
- అప్రత్యక్షతక విభజన నం. వి. (వీవ) ఈ ఈ విభజనలనో విర్మాణిస్తున్న కండు తీవ్రకణ సానములలో కోమ్మెనోములు రెండుగా చీలుటవలన సమాన సంఖ్యగం కోమ్మె ప్రోములుండును (Mitosis indirect cell division).
- అప్రశాస్తవర్తక అఫిక్రియ నం.వి. (రసా.) పెనుకు రాసటి రసాయనాభిక్రియ (Irreversible reaction).
- అప్రదక్షిణము నం. వి. ఎడు ప్రక్కగా తిరిగి పచ్చుట.
- అప్రమేయము నం. వి. 1. ‘ఇంత’ అని మితిమేర్పుపక్షముకానిది; ‘ఇది ఇట్టి’ దని నిక్కయించ శక్కముకానిది, సరిగు తెలిసికొన సాధ్యముకావిది.
- అప్రపాణిల పం. వి. (బూగో.) పర్షణ సీటిని తనలో ప్రవేశించసియని కిల.
- అప్రావర్ ఎం.వి. (సాత.) (Approver). చేసిన తప్పను ఒప్పుకొని ప్రథము శర్పన సాక్షిగా మారిన అప్పాధి.
- అప్రైంటీన్ ఎం. వి. (Apprentice). వనిని అభ్యంచువాడు, పారిగ్రామిక విచార్యి.
- అప్లికేషన్ ఎం.వి. (Application) దరఖాస్తు.
- అప్పరస నం. వి. దేవవేళ్ళ ఎక్క, అప్పర.
- అప్పోల్ స్ట్రీ ఎం. వి. (గృహా.) (Upholstery) దూరిమెత్తలతో తయారుచేయు ఆడవములు, ఉదా సోపాలు, కుర్కిలు.
- అపోరేసైషన్ ఎం. వి. (Aforestation) అడవులు లేనివోట అడవులు సృష్టించుట.
- అబందర వై. వి. కారుమారైనది, పాడైనది నం. అబంధురమ్.
- అబక వి. చూ. అగప
- అబద్ధము నం. వి. 1. పొసగనిది, అసంగ తము. 2. ప్రయోజనము లేనిది, వి. పొసగవిమాట, అనక్కువాక్యము అసంగత వాక్యము.
- అబల నం. వి. ట్రీ.
- అబెచ్ మెంట్ ఎం. వి. (సాన.) (abatement) అపరాధము చేయుచుని ప్రోత్సహించుట. ఒకదు చేయు నేరమునకు తోడ్దుడుట.
- అబ్బము నం. వి. 1. శామర, 2. మూరు కోట్లు, 3. ఉప్పు, 4 శంఖము. 5. హరతి కర్మారపు. 6 (వృక్ష.) నీటిప్రభులి. ఏడ, సీటిమటినది.
- అబ్బిజుఁడు నం. వి. బ్రహ్మ, తమ్మిచూలి.
- అబ్బిభాంధపుఁడు నం. వి. సూర్యుడు. శ్రీ. శామరలకు బంధువు.
- అబ్బిమిత్రుఁడు నం. వి. సూర్యుడు.
- అబ్బియోని నం. వి. బ్రహ్మ. తమ్మిచూలి.
- అబ్బిపైరి నం. వి. చంప్రము. శ్రీ. శామర లకు శత్రువు.

అభ్యారి నం వి. చంద్రదు!

అబ్బుడు నం. వి. 1. చంద్రదు. 2. భవ్యం తరి. శ్లో. సిటినుండి పుట్టినవాడు.

అబ్బిము నం. వి. 1. సంవత్సరము. 2. మేఘము. 3. కుంగము స్త. 4. ఒకకొండ క. అర్థము. విష. సిటి నిచ్చునది.

అబ్బి నం. వి. 1. సముద్రము. 2. సరస్సు, 3. (గచీ.) నాగ్ల వసంఖ్య.

అబ్బికథము నం. వి. సముద్రపు సురుగు.

అబ్బిజ నం. వి. 1. లక్ష్మీదేవి. 2. మర్గము ఏజ. సముద్రమున బుట్టినది.

అబ్బిపల్లిపము నం. వి. పగడము.

అబ్బిమేళల నం. వి. భూమి. శ్లో. సముద్రమే మొలనూలుగా గలది.

అబ్బి వి. తండ్రి. అవ్యో. జాధను. ఆశ్చర్యమును సూచించు పదము.

అబ్బిరము వై. విష. అమితము. నం. ఐపారమే.

అబ్బాటు వి. 1. ఇనిముద్దరముచే కలుగు కాక, ఉక్క. 2. ఆకస్మికము. వా. దశ్మాటు.

అబ్బాలాదు క్రి. తదబదు.

అబ్బి కై. క్రి. 1. కొరకు. 2. సిథించు, 3. వశమగు. 4. అలవడు

అబ్బిరము వై. విష. 1. అరిరి. 2. ఆశ్చర్య కరము. వి. ఆశ్చర్యము. అమృతకార్యము రహి. అబ్బిము. నం. అపూర్వమ్.

అబ్బిసము వై. వి. అలవాటు. నం. అభ్యాసము.

అబ్బిము వై. వి. వా. అబ్బిరము.

అబ్బిప్రాణ్యము నం. విష. ప్రాహ్లాదునికి తగనిది (వధారులి.) వి. చంపశలదు అని (ప్రాహ్లాదులు) పెట్టు మొర.

అబ్బాశి నం. వి. (అబ్బి+రాశి) సిటిప్రాగు. సముద్రము.

అబ్బయము నం. విష. భయములేనిది. వి.

1. పుమాష్ట్ర 2. పరమాష్ట్ర జ్ఞానము. 3. భయినిప్పత్తి 4. రక్షణము 5. వట్ట వేరు.

అభపుండు నం. వి. శివుడు. విష. పుట్టుక లేనివాడు.

అభాండము నం. వి. నింద (ఈ యర్థము తెనుగునంచే కలదు).

అభావము నం. వి. 1. లేచి. 2. నాకము. విష. 1. లేనిది. 2. సత్యము శానిది.

అభి. నం. అవ్యో. ఒక ఉపనగ్గ. శమాన పూర్వపదముగా నుండి క్రింది అర్థములను తెలుపును. 1. ఎదురు, ఉదా. అభిముఖము, అభియానము. 2. సామీశ్వయము, ఉదా. అభ్యాగతము=సమీపముగ వల్పినది. 3. అంతటను ఉదా. అభిచరించు=అంతటను తిచుగు. 4. అప్రాంతము ఉదా. అభిరుచి=ఎక్కువ ప్రీతి.

అభికియ నం. వి. (రసా) రాసాయనిక ప్రవ్యాపులు కలియున్నాడు వీపుడు క్రియ (Reaction).

అభిఖ్య నం. వి. 1. వేయ 2. క్రి. 3. చెప్పుట. 4. కాంతి.

అభిగతము నం. వి. 1. పొందబడినది. 2. సమీపించబడినది. 3. భోగించబడినది.

అభిగమనము నం. వి. 1. ఎదురుగాపోవుట. 2. సమీపించుట. 3. పొందుట. 4. సంభోగము.

అభిఘూతము నం. వి. 1. డెబ్బ. 2. కొట్టుట 3. సమూలనాకము.

అభిచారము నం. వి. 1. శ్రుతుపులను చంపు ఉక్క చేయుచోమాది కర్మము. 2. పిశాచములను వదతుంచుక్క చేయు క్రియ. 3. పంపు.

అభిజనము నం. వి. 1. కులము, 2. ఇవ్వు భూమి. 3. పరిజనము, 4. కులాగతమైన చౌక్కము మేం. విరుదు.

- అవిషాడుడు నం. వి. 1. గొప్పవంశము నందు పుట్టినవాడు. 2. పండితుడు 3. న్యాయవంతుడు. 4. ప్రేముడు.
- అవిజితుడు నం. వి. 1. పగలు పదునాలు గడియలపై చెందు గడియల కాలము. 2. ఒక నష్టక్రము.
- అవిజ్ఞానము నం. వి. 1. గుర్తు. 2. గుర్తు పట్టుట. 3. జ్ఞానము, శేరిని.
- అవిజ్ఞాడు నం. వి. 1. తెల్పివిగలవాడు. 2. నేర్వరి, 3. పండితుడు.
- అవీదిక నం. వి. (గణ.) పరశ రేఖముక్కరిత్కు (Series).
- అవీధానము వం. వి. 1. పేరు, 2. చెప్పుట. 3. నిఘంటుపు, దూ. అభిధేయము.
- అవీధేయము నం. వి. 1. పేరొక్కనదగినది. 2. 1. శక్తారము. 2. గ్రంథ ప్రతిపాద్య వివయము, 3. నామధేయము.
- అవీనందనము నం. వి. 1. సంతోషము, 2. పొగడుట. 3. ప్రోత్సాహపరచుట.
- అవీనయము నం. వి. నటనము.
- అవీనవము నం. వి. క్రొత్తది. వి. ముఖము.
- అవీని పై. వి. నల్లమందు, నం. అహిషేషమ్, అశేషమ్.
- అవీనివేళము నం. వి. 1. తొరవ, 2, పట్టుడఱ. 3. అవిలాస.
- అవిప్రాయము నం. వి. 1. తలపు. 2. ధావము, శాప్తర్యము. 3. అవిలాస, 4. పైఫారి, రితి, నంథితి (Attitude).
- అవిథాషణము నం. వి. మాటలాడుట. సంఖాషణము.
- అవిమంత్రణము నం. వి. 1. విలువు. 2. మంత్రము పరించుచు చేయు విషణ్డాది సంస్కారము.
- అభిమంత్రము నం. వి. 1. నమ్మి. 2. కోరిక. 3. మమకారము. వి. 1. నమ్మితము,
2. అదరింపబడినది, 3. ప్రియమైనది, 4. కోరబడినది.
- అభిమానము నం. వి. 1. గర్వ ము. 2. ప్రేమ, 3. అత్మగౌరవము, 4. హింప, క. జ్ఞానము. 6. పగళి ర్పు కొనుట. 7. అజ్ఞానము.
- అభిముఖము నం. వి. ఎదురెదురుగా నుండు నవి (Opposite).
- అభిముఖకోణము నం. వి. (గణ.) చెందు బుబులెఖలు ఒండొంటని ఖండించుకొను నపుడు వర్షాదు పరస్పరము ఎదురుగా నుండు కోణములు 1, 2 ~~1~~ 3, 4 అభిముఖ 3 ~~2~~ కోణములు. ~~4~~
- అభిముఖపత్రములు నం. వి. (వృక్ష.) ఒకే కటువునకు ఒకచానికొకటి ఎదురు చొదురుగా నున్న ఆకులు, ఎదురుచేరిక ఆకులు.
- అభిపోగము నం. వి. 1. పూనిక. 2. అనక్కి 3. పాండిక్యము. 4. పట్టిదల. 5. వ్యాఖ్యము. 6. శశ్రమ నది రించుట. 7. ముట్టడి. 8. శవధము.
- అభిరతి నం. వి. 1. అపేక. 2. అనక్కి. 3. ప్రీతి.
- అభిరామము నం. వి. మనోహరము. ఇంపైనది. ఉపిదమైనది.
- అభిరుచి నం. వి. 1. అత్మానక్కి. 2. కాంతి 3. (గృహ). రుచి. నచ్చినచవి (Taste).
- అభిలగ్నము నం. వి. (వృక్ష). పుష్పములో ఉన్న ఒకరకముథాగము మరియుకరకము థాగముతో కలిసియున్న స్థితా. ఆకర్షకపత్రములు పురుషేనరముల తో కలిసియున్న స్థితి (Adhesion).
- అభిలాస నం. వి. కోరిక. దూ. అభిలాసము.

అధికారము నం. వి. తసగోప్త నామ ములచెప్పి పాదము లంటి నమస్కరించుట నమస్కారము.

అధికారినాడులు నం. వి. (ఎం.) ప్రేరే పడను కెంద్రసాకీమండలమునకు తీసి కొనివచ్చు నాడులు (Afferent nerves).

అధివృద్ధి నం. వి. పెంపు. పెరుగుదల.

అధికైకము నం. వి. 1. తదుపుట. 2. స్నానము చేయించుట. 3. పట్టాబిచేకము. 4. స్నానము.

అధివరణ నం. వి. (గణ.) అనంతప్రేణి లోని వదముల మొత్తము అవధిని కలిగి యుండుట (Convergence).

అధివరణము నం. వి. (రసా.) ద్రావమునే గాని ద్రావ్యమును చౌరసీయనిదియు, ద్రావమునుండి ద్రావ్యమును వేరువరచు పదియునగు ఒక బొరధ్వరా ద్రావము లోనికిద్రావము ప్రసరించుట (Osmosis)

అధివరణప్రేషము నం. వి. (రసా.) ద్రావమును ద్రావ్యమునుండి వేరు చేయు బొరగుండా ద్రావము ప్రసరించ కుండ చేయుటకు ద్రావముపై ఆనించ వలసిన ఒత్తిడి (ప్రేషము) (Osmotic pressure).

అధివిసరించు నం. క్రీ. ప్రియులు నంకేత న్ఫలమునకు పోవు.

అధికుఁడు నం. వి. 1. ప్రియుడు. 2. కవి. 3. ప్రభువు. ఏడి. 1. తమకపడువాడు. 2. కాముకుఁడు. 3. భయములేనివాడు. 4. భయంకరుడు.

అధిపీతము నం. విడి. కోరబడినది. వి. కోరిక.

అధిరుఁడు. నం. విడి. థిరువుకానివాడు. వి. గొల్లవాడు.

అభూతము నం. విడి. 1. కల్పించువది. 2. చేసిది. 3. ఇయగనిది.

అభైదము నం. వి. భైదములేమి, ఏకిశావము. అభ్యంగము నం. వి. 1. తలంటు 2. కైలము అభ్యంజనము నం. వి., మా. అభ్యంగము. అభ్యంతరము నం. వి. 1. అన్నిటికి నడిమిచోటు. 2. ఆలస్యము. 3. విఘ్నము. ఏడి. 1. లోపలిది. 2. ఆటంకము. అభ్యర్థము నం. వి. కోరిక, మనవి, విన్న చెము.

అభ్యర్థి నం. వి. దరఖాస్తుదారుడు, 2 ఎన్ని కలలో పోటీచేయు వ్యక్తి (Applicant candidate).

అభ్యంగతుఁడు నం. వి. 1. వచ్చివాడు. 2. భోజన సమయమునకు వచ్చిన అతిథి. అభ్యాసము నం. వి. 1. అలవాటు. 2. ఆవృత్తి, సాధన, 3 (గణ.)గుణించుట. ఏడి. దాపైనది.

అభ్యుత్థాసము నం. వి. 1. ఆదరముచేగాని గౌరవముచేగానిలేయట. 2. గౌరవముచే తేచి ఎదురుగా వచ్చుట. 3. పూనిక. 4. పుట్టుట. 5. పెరుగుట.

అభ్యుదయము నం. వి. ఉభోదయము. మేలు, 2. వృథి, 3. అభ్యిష్టకార్యాస్థి. 4. ఉత్సవము. 5. కాన్పి.

అప్రంకషము నం. వి. ఆకాశమును ఒరయు నది మిక్కాలి ఎత్తెనది..

అప్రతికము నం. వి. (రసా.) కాకిబంగారము (రాసాయనికముగ ఇది మగ్గిషియమ్ ఇనుము, సోడియమ్, బొటాపియమ్తో కూడుకొనిన సిలికెట్ యొగికము. ఇది బొరలుగా విడదియిలడ గలదు. దీనిని శాపవిద్యుతీరోధకముగా వాడుదురు) (Mica).

అప్రగము నం. వి. వక్కి, పులుగు, ల్యూ. ఆకాశమునందు పోవునది.

అప్రతిష్టమణి నం. వి. సూర్యుడు.

అప్రథము నం. వి. 1. మేఘము. 2. ఆకాశము. 3. అప్రథకము. 4. బంగారు. 5. హోరతి కరూపము. 6. తుంగము స్త 7. (గజీ) సున్న.

అప్రథమువు నం. 7. హూర్పున మండు శరావత దిగ్గజము యొక్క భాణ్య.

అపు వై. వి. 1. డల్లి. 2. పూజ్యరాలు. రూ. అమ్ము నం అంశా.

అపుంగళము నం. వి. 1. అశుభము కీడు. 2. అముదపుటెట్లు. విజ. అశుభ మైనది. అపుడలు వై. వి. కవలు. జంటలిద్దలు. నం. యమళో.

అపుము క్రీ. 1. ఉపయుక్తమగు 2. పూర్తయగు.

అపురకము వి. 1. ఇనాము నేల. 2. వీర్పురుచూస్తు కిస్తునక్క భూమిని వ్యవసాయముచేయు వాని కిచ్చుట. 3. అమరుట. రూ. అమరము.

అపురము వి. 1. ఆవశ్యక మయినపుడు కొంత దండును తీసికొని రావలయునను నిఖంధనముమీద చిస్తు రాజులకు ఈయిందు భూమి. 2. నం. వి. ఒక సంస్కృత నిఘంటును.

అపురావతి నం వి. 1. ఇంద్రుని పట్టణము. 2. స్వద్గము. 3. గుంటూరుజిల్లాలోని ప్రాచీన పట్టణము.

అపురిక వి. 1. పొందిక. 2. అందము.

అపురు క్రీ. 1. ఒప్పు. 2. కుదురు, కి సిద్ధమగు, సిద్ధించు, లభించు, కలుగు, 4 సరిపడు. 3. ఏర్పడు, పొసగు

అపురుఁడు నం. వి. 1. దేవత, 2. అపుర సింహాడు (సంస్కృత నిఘంటు కర్త). విజ. మరణము లేనివాడు.

అపురుషు క్రీ: (గృహ.) ఉపకరణములు సదుపాయము నిచ్చునట్లు అపురచేయు

(furnish). 1. కూర్పు, కావించు, సిద్ధపచు 2. ధరించు.

అపుర్తుశ్యాదు నం. వి. దేవత. వేల్పు, విజ. చావు లేనివాడు.

అపుర్కుము నం. వి. 1. కోపము. 2. ఉర్ధుకేమి. విజ. ఉర్ధునిది.

అపులము నం. విజ. 1. నిర్మలము. 2. దోషము లేనిది. 3. తెల్లనిది. వి. అప్రథకము.

అపులుపరచు క్రీ. అచరణలో పెట్టు.

అపువస్త వై వి చంద్రుడు ప్రకాశింపని దినము. రూ. అమాస. నం. అమావాస్యా.

అమాంతము వి 1. చిల్ల ర బేరము. 2. అకస్మాత్తు.

అమాతుర్కుఁడు నం. వి. 1. మంత్రి. 2. సహచరుడు. రాజులో నుండువాడు.

అమానుషము నం. విజ. 1. మనుష్యక్రతికిమించినది. 2. మనుష్య ధర్మమయిలు లేనిది. క్రూరము. 3. మనుష్యులు లేనిది. వి. మనుష్యాంశిన్న మైనరి-పశుపణ్ణుదికము.

అమాయకుఁడు నం. విజ. మాయ. కపటము మొ. వి ఎరుగనివాడు, రూ. అమాయకుదు.

అమావాస్య నం. వి. (శూగో.) చంద్రుడు తన మార్గములో సూచ్యనికిని భూమికిని మధ్య వచ్చిపుపుడు చంద్రునిపై సూర్యుని పెలుగుపడిన థాగము కనిపించని దినము. కృష్ణపవకమున కడపటించనము. వికృ. అమవస్త. అమాస.

అమిత వి. పెట్టి, కూలిశేమి.

అమితము నం. విజ. విస్తారము, మితిలేని. మేరిలేనిది.

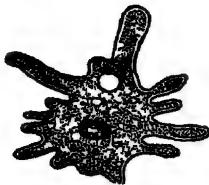
అమనో యాసిడ్స్ ఇం. వి. (జివ. రసా.) (Aminoacids) జీర్ణమైన మూంపకృత్తుల మండి జనించు అమనో గుణములుగల అమ్ములు.

అమీబా శం.వి. (శం.)

(Amoeba) ఏకకణ

జీవులైనజంపువులలో

ఇది ఉకటి.

అమీబాయిడ్ శం. వి.

(శం.) (Amoeboid)

అమీబావంటిది.

అమీబ హిం. వి. 1. ధనికుడు. 2. ప్రభువు.
3. అధికారి.

అమూల్యము నం. వి. 1. వెలలేనిది.
2. మిక్రో వెలగలడి.

అమృతకరుడు నం. వి. చంద్రుడు.

అమృతము నం. వి. 1. సిరు, 2. సుధ,
3. పాల కడలి పెన్న. 4. పాటు.

5. మోడము. 6. స్వాదుపదార్థము.

7. బంగారు. 8. పాదరసము. 9. విషము

వకు వియగుడు మండు. 10. బ్రహ్మము.

అమృతాంధసుడు నం. వి. వెలువు, దేవత.

శ్రీ. అమృతమే అన్నముగా గలవాడు.

అమెరికారాష్ట్రీములవంట నం. వి.

(రాజ. వరి.) అమెరికా రాష్ట్రములలో

ముఖ్యముగ లాటిన్ అమెరికా రాష్ట్రము

లలో కమ్యూనిస్ట్, ఫ్యాసిస్ట్ వాదములు

చ్యాపించకుండ నుండుటకును, ఉప్పుడి

శేరకడ కొరకును, 21 అమెరికా

రాష్ట్రములు క్రి. ఆ. 1948లో హోగోలూ

సగరమునండు సమావేశమై సాపించిన

సంస్థ.

అమేరికము నం. వి. మలినము, పచ్చతము

కానిది, పరిశుద్ధముకానిది. వి. పురిషము.

మలము.

అమేయము నం. వి. అపరిమితము, మితి

శేనిది.

అమైలాపీస్ శం.వి. (శం.) (Amylopsin)

క్లోమ (Pancreas) గ్రంథిమండి తయా

రగు సెంగ్రిధియిందము (Ferment).

ఇది పిండి పదార్థమును చక్కెరగా
మార్పును).

అమోఫుము హం. వి. వ్యుథ ము కానిది,
సఫల మైకరి, తప్పనిది.

అమృత వై. ల. 1. తల్లి, 2. పూజ్యరాబు.
నం. అంశా. అవ్యో. ఆశ్చర్యాది వాచ
కము, ఔర.

అమృతకచెల్ల అవ్యో. ఆశ్చర్య సంతాపాదు
లను తెలుపును.

అమృతపుదురుఁడు ల. (హాఁ) వస్తు వులను
చిల్లరగా అమృతవాడు. (Seller or
Vendor).

అమృతపుషుస్తు ల. (హాఁ.) అమృత వస్తు
తుఱ ధరలమీద ప్రభుత్వము విధించు వస్తు
(Sale's tax).

అమృతకము ల. 1. అమృతట, చికయము.
2. అమృతగా వచ్చిన ద్రవ్యము.

అమృతవాడు ల. 1. త్రీచేవత, గ్రామచేవత.
2. పూజ్యత్రీ. 3. స్టో ట క ము
4. స్టోటకాథిపానదేవత.

అమృతయి ల. 1. చారిక, లిన్సపిల్ల.
2. కూతురు.

అమృత వై. ల. 1. అమృతయి, 2. సీచజాతి
త్రీ. నం. అంబి:

అమృతపై. ల. పార్ట్యూటి, డుగ్, నం. అంబికా

అమృత¹ వై. ల. 1. చాణము. 2. పీపు
మిరి నభకతము, నం. అంబికమ్.

అమృత² క్రి. విక్రయించు, వెలకు ఇచ్చు.

అమైర్సైపియాకరణము ల. ల. (హుగో..)
రసా.) ఈ క్రియలలలో సేలయిందరి

సేంద్రియ పదార్థములో నుండు . మాంస
కృతులు కొన్ని సూక్ష్మిపుల వలన

అమైర్సైపికరణము, నుండును. దీనిఫలితముగ
కర్పన ద్వీళముజనిదము. CO₂. అమైర్సై

నియా NH₃ యును వర్ణదును(Ammo-
nification).

అమోగ్నియా గంధికితము ఎ. (వ్యవ.) ఇది నప్రతిజిని విస్తారముగ ఇచ్చు బల పైన ఎరుతు. దీనిలో నప్రతిజిని, ఉదహని, ఆమ్మజిని, గంధకము ఉండును (*Ammomium sulphate*) $(\text{NH}_4)_2 (\text{SO}_4)$.

అమోగ్నిఫోఫ్ కం. వి. (వ్యవ.) ఇది సంయుక్త స్పృరితము లగు ఎరువులలో ఒకటి. (దీనిలో స్పృరత్పంచామ్మజినిదము నప్రతిజినిలో సంఘాగించి యుండును.) (*Ammonium phosphate*).

అమ్మము సం. వి. 1. పులుపు. 2. నాగి థాగము సీళుచేరిన మళ్ళిగ. 3. పులిపిన పెరుగు. 4. పులిచింత, క. దబ్బ.

అయి వై. వి. 1. తండ్రి, 2. పూజ్యతను తెలుపు పదము, 3. పురుషనామములకు అనుప్రయుక్తము. దూ. అయ్య, సం. ఆర్యా.

అయగారు వి. 1. ఆచార్యుడు. 2. పూజ్య పురుషుడు, దూ. అయ్యగారు.

అయనపరిమితి సం. వి. (భూగో.) సూర్యుడు అరుమాశముల పరిమితిలో కర్మాగ్నటక రేఖ నుండి మకరాశలో, మకరాశ నుండి కర్మాగ్నటక రేఖలో ప్రవేశించుట.

అయనము సం. వి. 1. మార్గము. 2. స్థానము, 3. సైన్యపూర్వమున ప్రవేశించు చ్ఛారము. 4. (తోతి.) సూర్యుడు దక్షిణోత్తర రదిశలకు పోస్తుట. 5. సూర్యునియొక్క దక్షిణోత్తర దిగు మనములకు పట్టుకాలము, అయనెలలు. 6. మోకము.

అయనరేఖలు సం. వి. (భూగో.) కర్మాగ్నటక మకరాశలు.

అయసీకరణము సం. వి. (రసా.) అఱువు లనుగాని, పరమాణువులనుగాని లవణము లనుగాని అయనులగా చేయుట (*Ionsiation*).

అయన్ కం. వి. (రసా.) (Ion) విద్యుత్ ప్రవుహాశమయమందు విద్యుత్థు టములో విద్యుత్గ్రాముల వైపు చరించు విద్యుత్ ద్విశేష్య | దవ్యశాగము.

అయనులు కం. వి. (రసా.) (Ions) 1. విద్యుత్ హ్యారిషములైన పరమాణువులు. 2. అట్టి పరమాణువుల కూటములు. (బక నం దొగ్గదవ్యము కొన్ని ద్రవపదార్థములలో కరిగినపుడు ఆదవ్యములలోని అఱువులు కొన్ని ధన (+) విద్యుత్పూరితములుగను, కొన్ని బుడి (-) విద్యుత్ హ్యారిషములుగను విడిపోవును, ఉధా. ఉపు (సోడియం హరిదము) సీలిలో కరిగినపుడు సోడియపు అయనులు ధన విద్యుత్ హ్యారిషములుగను హరిదపు అయనులు బుడివిద్యుత్పూరితములుగనువిడిపోవును.

అయము సం. వి. 1. శుభకర్మము, మేలు చేకూర్చేపని, 2. శుభము, మేలు, 3. ఇంపము.

అయన్న వం. వి. ఇనుము. దూ. అయము.

అయస్కాంత దండము సం. వి. (రసా.) లోపమును ఆకర్షించెదు దండము (*Bar magnet*).

అయస్కాంత ప్రపేరణము సం. వి. (రసా.) అయస్కాంతమునకు దగ్గరగా నుండు ఇనుపముక్కను తాతాగ్గలికాయస్కాంతముగ చేయ ప్రక్రియ (*magnetic Induction*).

అయస్కాంత లలితేఖలు సం. వి. (రసా.) అయస్కాంతము డెంక్క ధనధ్రువము నుండి బుడిధువులను అయస్కాంత శక్తి ప్రసరించు మార్గముల (*Magnetic lines of force*).

అయస్కాంతము నం. వి.

(శాతి.) సూచంటురాయి,
లోహమును ఆకర్షించునది
(Magnet).

అయస్కాంతము

అయస్కాంత రేఖాపుత్తము నం. వి.

(శాతి.) అయస్కాంతమూచి ఒక ప్రదేశము నందు నిశ్చలముగా ఉన్నపుడు రాని అక్షముచే సూచించబడు నిట్లనిలవ్వ సమతలము (Magnetic meridian).

అయస్కారె అవ్యా. కొర, ఆశ్వర్యప్రశంసాదు లను తెలుపు పదము. రూ. అయ్యారే. అయ్యారె.

అయిదు నర్సీ. ఐదు (సంఖ్యావాచకము).

అయిమూల వి. రెండు దిక్కుల మధ్య నుండుదిక్కు, మూలవాటు. బూ. తిమూల.

అయిరెని వి. నాగవల్లి ప్రాతము.

అయ్యుక్త పీణాఱువు నం. వి. (పృక.) సంయుగ్మము లేకయే వీర్పడిన సిద్ధపీణము (Azygospore).

అయుగ్రము నం. వి. కేసి, ఈడా. రెండు నీళ్ళముగా థాగించబడని అంకె 3,7,9 మె. వి.

అయుతము నం. వి. పదివేలు, విజ. 1. పది వేల సంఖ్యగణి. 2. సంబంధము లేనిది.

అయో అవ్యా. దుఃఖము, భాధ మొ. నితెలుపును. రూ. అయ్యుగ్ర, అయ్యోగ్ర.

అయోగము నం. విజ. సంబంధము లేనిది. వి. 1. కూడికలేమి. ఎడభాటు. 2. పొసగమి. 3. (శ్వోతి.) తిథివారాదుల దుష్టయోగము 4. గట్ట పూనిక. 5. ఇనుపనుతె. 6. నమనముచే ఉపకమించరగురోగము.

అయోడిన్ ఇం. వి. (రసా.) (Iodine)

1. క్రావధముగాను థాయాల్చికకళనోను ఉపయోగించు ఒక రాసాయనిక్ క్రదవ్యము.

(సముద్రపు నీటిలోను పాచిలోను దౌరు కును) 2. పరమాణుద్వయమున్న అణువు.

అయోనిజి నం. విజ. గర్భమున పుట్టని స్త్రీ. వి. సీత.

అయోనిజిఎ నం. విజ. గర్భమున పుట్టని వాడు. వి. విష్టుతు, 2. శివుడు

అయోమయము నం. విజ. 1. ఇనుముతో చేయబడినది. 2. కరినము. వి. ముందు వెనుకలు తోపమి.

అయోమార్కము నం. వి. ఇనుపగారి.

అయోముఖము నం. విజ. ఇనుపమోన గలది. వి. 1. శాయము. 2. కఱ్లువేసిన నాగలిదుంచ. 3. రోకలి.

అయ్యి వై. వి. తంంది; విజ. పూజ్యాదు. రూ. అయి. నం. ఆర్యు.

అర వై. వి. 1. సగము, 2. కొంచెము. 3. గది. 4. వెట్టె మొ. వి. లోపలి గది. నం. అర్ధమ్.

అరక వి. ఎద్దులుకట్టి సిద్ధపరచిన నాగలి.

అరకాడు వి. కర్మకుడు, వైరుపెట్టువాడు, కై తు.

అరగదము విజ. ముసలి. వృథ.

అరగవి వి. జంకు, సందేహము.

అరగూడు వి. గోడయం చేర్పురచిన గూడు, అరక వి. 1. ఏరుచాటు సాధనములలో ఒకటి, చిన్న తెప్ప, 2. పూస, లొగద.

అరణము వై. వివాహకాలమందు వథూ వరుల కిమ్మ ధనాదికము, సారె, నం. హారణమ్.

అరణై నం. వి. రాచినిప్పుపుట్టించు జిచ్చి కొయ్య.

అరణైము నం. వి. అదవి.

అరణైరోదనము, నం. వి. 1. ఉడవిలోని వీడు. (చానివలెనిప్పుల మైనదనియర్థము)

అరతి నం. విజ. 1. విరక్తు. 2. సంతోషము లేవాడు. వి. 1. చిపయములందు ఇష్టములేమి. 2. అనురక్తి లేమి. 3. సంతోషములేమి. 4. శాధ. 4. అరుచిని కలిగించు పిత్తరోగము, 6. క్రోధము. 7. (అలం) మస్క్యుధాపణ్ణలు పదింటిలో నారవది (దేనియందును ఇష్టము లేకుండుట.)

అరత్తిన్న నం. వి. 1. చిటకెనవైలు చాచిన మూరకొలత. 2. మోచేయి.

అరదండిము వి. రెండుచేతులకు తగితించెను సంకేల.

అరదము వై. వి. తేరు. నం. రథః.

అరదేళి వి. 1. పరదేళి. 2. యూతికుడు, అరప వి. చిన్నచప్పరము, మంచె.

అరవది వై. నర్యా. అయిదు. పదిలోసగము. నం. అర్ధపంక్తి.

అరహూస వి. గుగీలము (Rosin).

అరమర వి. 1. సందేహము, జంకు. 2. భేదము. 3. గుట్టు.

అరమరిక వి. చూ. వై.

అరము నం. వి. 1. బండికంటి ఆకు. 2. కోణము. విజ. త్వరితము, వడిగలది.

అరయిక వి. 1. వెదకుట. 2. విచారణ. 3. పరికిలనము.

అరయు క్రి. 1. వెడకు 2. వరిశీలించు. 3. జాగ్రతతో చూచు. 4. తెలిసికొను. 5. పాలించు. 6. పరిక్షించు 7. విరిక్షించు.

అరరి నం. వి. తలపు.

అరవ వి. తమిశచ్చుపువాడు. రూ. అఱవ, 2. పర్వతమార్గము, కనుమ.

అరవది వి. బుఱము, అచ్చుదల.

అరవరలు విజ. 1. శుష్టించినది. 2. స్విస్త్రేనది. వి. తునుకలు. రూ. అఱవలలు.

అరవాయి వి. 1. పెనదీయట, జంకు. 2. జంక. 3. అశైర్యము. 4. కొరక.

అరవించము నం. వి. 1. శామర, 2. ఎణ్ణ కలువ. 3. నల్ల కలువ. 4. ఇగ్గమయకు.

అరవిరి విజ. సగము విచ్చినది, వి. సగము విచ్చిన మొగ్గ.

అరవుడు వి. తుణక, ఖండము.

అరపంజీ వై. వి. అధాసమయము, నం అర్థసంధార్య.

అరసంఘితియము నం విజ. (వృక్ష.) ఒకటి కంచె ఎక్కువ అతములలో రెండు సమానభాగములుగ విభజించుటకు చీలైన (పుష్ప) నిర్మాణము గలది (Actinomorphic), ఒపుయముగ్నకము (Radially Symmetrical).

అరపావు వి. మూర్ఖ, మైమరపు.

అరాజకము నం. విజ. రాజులేనిది, కట్టు కాటు లేనిది. వి. అనాయకత్వము.

అరాజకవాదము నం. వి. (రాజ.) ప్రభుత్వ ముతో అవసరములేకుండ సంఘము తనం తటకాను వ్యవహరములు నదువశెనను వాదము.

అరాతి నం. వి. శత్రువు.

అరాళము నం. విజ. వంకరైనది. వి. 1. మదపుచేనుగు, 2. మద్ది తిగురు. 3. పకరకపు అధినయ హాసము.

అరి 1 నం. వి. 1. చక్రము, 2. చక్రాయ ధము. 3. చక్రవాకపక్షి. 4. శత్రువు. 5. (శ్రోతి.) లగ్నమునుండి ఆరవస్తాసము. 6. చంటడసెట్లు.

అరి 2 వి. 1. కప్పము. 2. అలైటాడు. 3. హద్దు, మర్యాద.

అరి 3 అవ్యా. కలది, కలవాడు అను అర్థమున తెలుగు పదము చివరచేయ | పత్రయము, ఉదా. కలరి, సేర్పారి (కల + అరి, నేర్పారి+అరి).

అరిందముడు నం. విజ, 1. శ్రుతుల సాచువాదు, 2. అరిషద్వీగమును గేలుచువాదు. వి. 1. ఓపుడు. 2. ఉకొనొకబుచి. అరికట్టు క్రి. 1. అద్గించు, నిరోధించు, 2. చుట్టుకొను. వి. 1. అడ్డు నిరోధము. 2. దుఖచి మెతిపెట్టి రెండు ఖండముల యందును జండెపువాటుగపై కట్టిన కట్టు, వేటకట్టు. అరిగ వి. చాలు, కేడెము. అరిగాషు వి. 1. పస్సు చెల్లించుకెతు, 2. కప్పము చెల్లించువాదు. అరిగాపు వి, 1. ఆశ్రులు లోనికి రాకుండ ఉండుటకై పెట్టిన కాపలి, కట్టుకాపలి, 2. కనిపెట్టుకొని పడియుండుట. అరిగొను క్రి. అడ్డుపదు. అరిగోలు వి. నదిని డాటించు సాధనములలో ఒకటి. తెచ్చు. అరిణ వి. నీళ్చుపోవుటకై తొలచి కాలువమురట నుంచెదు తాటిదోనె, హా. అరిడె. అరిషి వి. ప్రేమ, కూరిచి. అరిత్రము నం. వి. 1. చుక్కాని. 2. ఓడ తెదు. అరిషకము పై. వి పసుపు రంగుల ఒక ఖనిఖము. నం. పారితాకః. అరిది విజ, 1, అపూర్వము. 2. అశక్యము. 3. అశ్వర్యకరము. 4. దుర్లభ ము. 5. దుస్సహము. అరిషద్వీగము నం. వి. అంతశ్శుమువులు (కామ, క్రోధ, లోధ, మోహ, మర, మాతృర్వములు). అరిష్టనివారణ(ము) నం. వి. (వ్యవ.) వ్యవసాయ దారుని పస్యములను పాడు చేయి నివిధ జంఖపులను, కిలీంధములను ప్రతికార చర్యలచే నివారించుట (Prevention of pests and diseases). అరిష్టము నం. విజ. 1. హింసింపజడనిది.

2. నిఱప్రదము. వి. 1. రాష్టులగు. 2. కాకి. 3. వెట్లుల్లి. 4. అశుభము. 5. మరణచిహ్నము. 6. శుఫము. 7. పురుటల్లు. 8. కూకంపము మొ. ఉత్సాహము. 9. రాగి.

అరిస్టోక్రసి కం. వి. (Aristocracy) 1. కుర్రి నులు, 2. ప్రభువర్గము. 3. ప్రభుతం క్రము. 4. విశిష్ట జనపూలన.

అరియ సంఘితి నం. వి. (వీ.వ.). మధ్య వర్తిగా నుండు ఒకేకేంద్రియ అంశమునకు చుట్టును పడ్డుకొన్న ఖాగము బుంచుట (Radial symmetry).

అరుంధతి నం. వి. 1. వసిష్ఠునిథార్య. 2. ఉకొరొక నశ్శకము. 3. దకుని కూతురు. 4. కృ. అరంతోతి.

అరుగు వి. తిస్సె. రూ. అరుగు.

అరుగు క్రి. 1. పోతు. 2. కదము. 3. నశించు.

అరుగుడెంచు క్రి. 1. వచ్చు. 2. వెట్లు. హా. అరుడెంచు.

అరుచి నం. వి. 1. రోత, 2. నోటికి రువి కాకుండుట.

అరుణము నం. వి. 1. ఇంచుక ఎరుపు. 2. కపిలవర్ణము. 3. సంధ్యారాగము. 4. బంగారు. 5. కుంకుమ. 6. రాగి. 7. నెత్తురు. విజ. ఇంచుక ఎఱ్లవిది. హా. అరుణిము.

అరుణుడు నం. వి. 1. అనూరుదు, సూర్య సారధి. 2. సూర్యుడు.

అరుణోదయము నం. వి. సూర్యోదయము నకు ముందు నాలుగు గడియంకాలము. వేచువణాము.

అరుదు వి. 1. అశ్వర్యము. 2. ఉకొనొక నగ. 3. వింత. విజ. 1. అశ్వర్యకరము. 2. అపురూపము. 3. అశక్యము. 4. దుష్టరము. 5. దుస్సహము. 6. దుర్లభము.

అరుడెంచు క్రి., వా. అరుగుడెంచు.

అరులు వి. వాత్సల్యము. ప్రేమ.
అరులు పరులు వి. 1. ముదిమిచే మను
నకు గలగు తల్లిబు. 2. పెళ్లిప్రేమ.
అరువరి విఱ. అప్పు తుచ్ఛకొన్నివాడు.
అధమద్దుడు (అరువు+ఆరి).
అరువు వి. 1. అప్పుగా వస్తువును కొనట.
2. జ్ఞానము.
అరువుఐంగాలు వి. రోక్కము జామీను.
అరువము వై. వి సంతోషము. వంహర్షి.
అరును వి. ప్రభువు, రాజు.
అరుపుఁడు వై. విఱ. తగినవాడు. దూ.
అర్థిడు. నం. అర్థి.
అరె అవ్యో. ఆశ్చర్యాది సూచకము. దూ.
అరె.
అరెస్టు ఇం. వి. (Arrest) ఉధించు. నిర్వం
ధించు.
అరెచకము నం. విఱ. 1. ప్రకాశించనిది.
2. వివకలిగించునది. వి. ఆచోరము ఇతపు
చాకుండుట, ఒకవ్యాధి.
అర్పుణాడు నం. వి. 1. ఇని. 2. యముడు,
అర్పుఁంధువు నం. వి. బుదుడు. ల్యో
సూర్యవంకియుడు (కావునసీవ్యవహారము).
అర్పుము నం. వి. 1. జిల్లెడు. 2. రాగి.
3. (కసా.) ఒక ప్రద్వయమునుండి స్వేదన
ముచేగాని ఇంచఁముచేగాని లాగబడిన
అంశము (Extract).
అర్పుఁడు నం.వి. 1. సూర్యుడు. 2. ఇంద్రుడు
అర్పుఁధుము నం. వి. 1. తలు పుగడియ.
2. ప్రతిభాధము, అద్భుతి. 3. పెద్దాల.
అర్పుము నం. వి. 1. పెల. 2. పూజావిధి.
3. చౌక. దూ. అధ్యాత్మ.
అర్పుత్తము నం. వి. 1. మిక్కిలి వెంగలది.
2. పూజకు తగినది. 3. పూజకొరకైనది.
అర్పువు నం. వి., చూ. అర్పము.
అర్పు నం. వి. 1. పూజకొరకైన ప్రతిమ.
దూ. అర్పన. అర్పనము.

అర్పున నం. వి., చూ. తై.
అర్పునము నం. వి., చూ. తై.
అర్పుకుడు నం. వి. పూజారి.
అర్పు వి. వి. 1. అగ్నిజ్యుల. 2. కిరణము.
3. కాంపి, పెలుగు. దూ. అర్పిను.
అర్పంతైట్ ఇం. వి. (శూగ.) (Argentite)
అర్పంతైనాలో దొరకెడి సిల్వర్ సలైప్ డె
ఫానిజము.
అర్పునకుడు నం.వి. 1. తోయ. 2. తెల్లని
వాడు.
అర్పుని నం. వి. 1. ఆపు. 2. ఒకజాతి
చౌము. 3. శాహుదానది. 4. కుంటెన
కక్క. 5. రాచాసురుని కూతురు.
అర్పునుడు నం. వి. 1. పాంపులలో
మూడవవాడు. 2. కార్ట్రిట్రార్టునడు.
3. తల్లిక ఒకడే కొదుకైనవాడు.
అర్పుము నం. వి. 1. నీరు. 2. వర్షము.
అవరము. 3. చేకు. విఱ. 1. చలించునది
2. కలతపడినది.
అర్పువము నం.వి. 1. సముద్రము. 2. అల.
అర్పురాశి నం. వి. 1. జలరాశి, సముద్రము.
అర్పి నం. వి. 1. దుఃఖము, కాథ, పీడ.
2. వింటికాప్పు. దూ. ఆ_8.
అర్పున నం. వి. 1. యాచన. 2. | పార్ఫనము.
అర్పుము నం.వి. 1. ఈ లి వి వరణ ము.
2. వస్తుపు. 3. ఇంద్రియములచే గ్రహించ
దగిన విషయము (క్షూదులు). 4. కార
ణము. 5. కార్యము. 6. ధనము.
7. పురుషార్థములలో తెండవది.
అర్పుకాత్రము నం.వి. 1. కాటిల్యునిచే
రచింపబడిన రాణసీకిచాత్రు గ్రంథము.
2. వస్తువు. 3. ఇంద్రియములచే గ్రహించ
దగిన విషయములను గురించి తెలుపు
శాస్త్రము (Economics).
అర్పుచంద్రము నం.వి. అర్పుచంచ్రునియోకా
రముగా కాణము.

అర్ధచంద్రకవాటము నం.వి. (శం.) గుండె
కాయలోని జతరిక ధమపస్యంధములోనిక
శెరచుకొనుచ్ఛారమునకు గల అర్ధచంద్రా
కార కవాటము (Semilunar valve).
అర్ధచంద్రప్రశోరము నం. వి. మెడపలై
తోయుట.

అర్ధచంద్రాకృతి నం.వి. (శాతి) ప్రదవ
పరాక్రము మొక్క స్వతంత్రతలములోని
ఫుక్రత (Meniscus).

అర్ధపరశుష్టములు నం. వి. (వృక్ష.) ఇవి
పెరమొక్కల పై నగము శూన్యభక్షు
లుగా పెరుగు మొక్కలు. (పీనికి ఆకులు
మొ. విషపరురంగులలుయిపములున్నాను
ఇవి, పేళ్ను ఇతర జాతియేలు అంగముల
లోనికి తొనిపి సారమును హరించుం
డును (Semiparasites). ఉడా. బదనిక
(Loranthus).

అర్ధప్రవేళ్నము నం. విజ (శాతి. రసా.)
మిళ్దావణములో ఉన్న ఏవోకాన్ని
స్పృటకముల మాత్రమేపనగుండ పోనియు
వది (Semipermeable).

అర్ధము నం.వి. 1. నగము. 2. తునుక.
విజ. అహంపూర్ణము, ఖండము.

అర్ధరథుఁడు నం. వి. నమరథునికంచై
తక్కువ యొధుడు, ఒక విఱుకానితో
సరిగా నిఖిలి పోరటేనివాడు.

అర్ధపుత్రము నం.వి. (గచ్.) పృత్రము
లోని అర్ధఘాగము (Semi-circle).

అర్ధనంఖై నం. (శీవ.) సంయోగికణ
ముండు ఉండు క్రోమోసోముల సంఖ్య
(Haploid).

అర్ధపూర్తణ నం. వి. (శీవ.) సంయోగి
కణములు ఉత్సత్తియగు క్రమములో
తమకోశములో నుండు క్రోమోసోముల
సంఖ్యసగముగానగువిధానము (Meiosis)

అర్ధపోరము నం. వి. అదువది నాలుగు

పేటల హోరము.

అర్థి నం. విజ. నగపాలు గలవాడు.

అర్థోరుకము నం. వి. చల్లదము, లాగు.

అర్పుటము నం. వి. అప్పదము.

అర్పుణము నం. వి. 1. ఒ ప్పు గించు
2. పొందించుట. 3. దానము. విక్.

అప్పనము.

అర్పుదము నం.వి. 1. పదికోట్లు. 2 (గృహం)

కొరకుపుండు (Cancer). 3. నేత్రవ్యాఘ్రి.

4. హోనికరమైనగ్రంథి మాంసార్పుదము.

విజ. 1.పదికోట్లు సంఖ్యగలది, 2 కరినము.

అర్పుతుఁడు నం. వి. బాలు దు. విజ.

మూర్ఖుడు.

అర్పుముఁడు నం. వి. 1. సూర్యుడు.

2. పితృదేవతలలో ఒకదు.

అర్పుమెలలు వి. (గృహం.) గుదములోని

రక్తసాశములు ఉంచి రక్తముకాయట.

మూలకంక (Piles).

అర్పుముఁడు నం. వి. 1. సూర్యుడు.

2. పితృదేవతలలో ఒకదు.

అర్పుమెలలు వి. (గృహం.) గుదములోని

రక్తసాశములు ఉంచి రక్తముకాయట.

మూలకంక (Piles).

అర్పుము నం. విజ. తగినది. వి. వెల,

అఱ్ఱ వి. 1. గది. 2. హాసు తలము. 3. పోట్లు

మొనిగిరి.

అర్పువై. వి. 1. కొరత. 2. కిడు. 3. కప

టము. 4. సంచేహము. 5. లినగు. విజ.

కొంచెము, నగము. త్రే. విజ, కొంచెముగా

నం. అర్థమ్.

అఱక వి. 1. మూపు, స్పృంధము. 2. ఎడ్డ

చెదై చేసిన నాగలి.

అఱకము వి. అటీర్తి.

అఱకాలు వి. పాదము క్రింది ఘాగము.

అఱగొడ్డియము వి. దుండగము, దౌష్ట్యము

రూ. అఱగొడ్డము. అఱగొడ్డము.

అఱగొడ్డెము వి., చూ. పై.

అఱగొఱ వి. 1. సూర్యునత. 2. కపటము,

3. థైదము.

అఱచెట్లి వి. 1. నగము చేతులుగల చోక్కాయ.

2. పొదవు తక్కువైన మాయి.

అఱచే శ్రీ. 1. కేకవేయ. 2. మొఱపెట్లు.
3. వద్దు. 4. లిగ్గిగా పిలుచు. 5. వదరు,
వాగు.

అఱణాతి ఏ విం. 1. హీనకులుడు.
2. దుష్టుడు.

అఱణా ఏ. 1. జడకుచ్చమీది పూన. 2. త్రీయ మెడకు గట్టు పూన. 3. వల్లకి
టొంగుకొనకు అమర్యు సింహాటపు
రేకు. 4. స్తంథపు లోదిక్రింది చక్రము.
రూ. అరండా, అఱదు.

అఱధు ఏ. చూ. వై.
అఱపు ఏ 1. అరచుట. 2. కూత. 3. మొర.

అఱపొఱడు ఏ. సగముగూను.

అఱవ ఏ. సాధుపుకాని అవు. విం. దుష్టుడు.
దుష్టుము.

అఱవదు ఏ. ఒక రకపు భాన్యము.

అఱవము వై. ఏ. ద్రవింధామ.

అఱవణలు విం. 1. శుష్మించినది, కీణించి
చచి. 2. ధ్వనిమైనది. ఏ. ఖండములు,
ఖనుకలు.

అఱిమెనకుండలు ఏ. రంగులో చీతములు
వేసిన పెండ్లికుండలు, లారేనికాండలు.

అఱిముతి ఏ. 1. కలత. 2. తొలదరపాటు,
సంభము. శ్రీ. విం. 1. శ్రీముమగా.
2. అనాలోచితముగా. 3. తల్పిబృగా.
4. బొత్తిగా. 5. తరచుగా. 6. నిశ్చయ
ముగా. విం. అత్యుతము, మిక్కితి.

అఱిసె వై. ఏ. ఒకరకపు విందివంట. రూ.
అరిసియ. సం. అకిరసః.

అఱు¹ శ్రీ. నకించు, కీణించు.

అఱు² ఏ. 1. కందము. 2. సమీపము.
3. ముందుఖాగము. రూ. అఱు.

అఱుఁడెపులు ఏ. కయలోగము (అఱు +
శెపులు).

అఱుకుప ఏ. అఱీరి, అశీరవాణి.

అఱుక్రముకు శ్రీ. చుట్టుముక్రముకు, క్రముకు.

మీదికి వచ్చు.
అఱుగు శ్రీ. 1. ఛీచించు, తరుగు, కృతించు.
2. (తినిన చదార్థము) జీర్ణమగు. రూ.
అఱువు.

అఱుగుచ్చు ఏం. శిథిలము. ఏ. తునుకలు,
ఖండములు. రూ. అఱువుచ్చు.

అఱుత అవ్యా. 1. సమీపమందు. 2. కంఠ
మందు

అఱుము శ్రీ. 1. ఎదుర్కొను. 2. శాధించు.
3. ఆక్రమించుకొను. 4. ప్రతిఫుటించు.
5. తెగించు. 6. విష్ణుంచించు. ఏ. ఆక్రమ
ంము.

అఱువంట్రు నర్సీ. అరువదిమంది.

అఱువది నర్సీ. అరువదులు.

అఱువు శ్రీ. చూ. అఱుగు.

అఱువుచ్చు ఏం. (సి.ఐ.ఎసు.) 1. శిథిలము.
2. తునియలు. రూ. అఱువుచ్చు.

అఱు ఏ. 1. అఱ, గది. 2. ప్రయాసమున
పాలు పిదుకదగిన అవు.

అఱుము ఏ. ముండ్ల మోపు.

అజ్ఞాక ఏ. 1. ఒత్తుడు. 2. మిక్కితిఖద్దంకి.
3. మరుగు.

అజ్ఞాకలి ఏ. 1. మిక్కితిఖకలి (అకలి +
అకలి). 2. సగము అ.కలి, అ.కలిహూర్తిగ
ఖిరమి (అఱు + అకలి).

అజ్ఞాదు శ్రీ. 1. ఇటునటు తిరుగు, చుట్టు
చుట్టు తిరుగు. 2. అందోళనమందు.
3. తహతహాపదు.

అజ్ఞీయము ఏ. అఱీరి. అశీరవాణి. రూ.
అశీచు.

అజ్ఞు ఏ. చూ. అఱు².
అజ్ఞేము ఏ. చూ. అజ్ఞీయము. ప్రమ
కమ్ము పండుగ దినములందు ఆరవదినము
(కసాదు ప్రమకమ్ములాడరు).

అఱ ఏ. తరంగము. విం. 1. ప్రసిద్ధి
శెలుపును, ఉడా. అఱమై కుంకపురంబులో.

2. నిర్దేశమును తెలుపును, ఉడా. చోరు
దల చంద్రుడు.
- అలంకరిష్టము సం. విజ. అలకరించుకొను
స్వీకారము కలవాడు., అలంకార
ప్రియుడు.
- అలంకర్త సం. వి. అలంకరించువాడు.
- అలంకారము సం. వి. 1. అలంకరించుట,
పింగారము. 2. హోరాది ఆశరణము.
3. (అలం.) ఉపమాది అలంకారములు.
డా. అలంకృతి, అలంక్రియ.
- అలంకృతి సం. వి. చూ. తై.
- అలంక్రియ సం. వి. చూ. తై.
- అలంగము వి. కోటుచుట్టును ఆనికగా వేసిన
ముట్టిమున్న, వచ్చము.
- అలంఘనీయము సం. విజ. 1 దాట
శక్కముకానిది. 2. చాట కూడ నిది.
3. అతిక్రమింప సాధ్యముకానిది. 4. అతిక్ర
మింపకూడనిది.
- అలంఘుష్టము సం. విజ. చూ. అలంఘ
నీయము.
- అలంగు క్రి. 1. క్రమపదు. 2. దుఃఖంచు.
3. పెనుసీయు.
- అలంక వి. 1. క్రమము. 2. శాధ.
3. దుఃఖము.
- అలంకి విజ. 1. సూక్ష్మము. 2. పటుచనిది.
3. అలుపుడు. 4. శక్కము. వి. 1. అలం
యశ్శము. 2. పరిమితి, కొలది.
- అలండు క్రి. పూయు.
- అలందుడు క్రి. 1. దుఃఖంచు, కలతనొందు.
- అలక¹ విజ. సూక్ష్మము, పటుచనిది.
- అలక² సం. వి. సెరికురులు, ముంగురులు
(ఇది. వి. బహు.) 2. కుబేరునిపట్టణము.
- అలకన. వి. సూక్ష్మత. విజ. సూక్ష్మము.
- అలకము సం. వి. చూ. అలక్కి.
- అలకి తై. వి. కుండ. సం. అలకా.
- అలకువ వి. 1. ఆయాసము. 2. విముఖ
- త్వము 3. సిగ్గు. 4. కొరత
అలక్రము సం. వి. లక్ష్మి, లత్క.
- అలక్ష్మము సం. విజ. 1. చూడరానిది.
2. తెలిసికొనరానిది. 3. గురి లేనిది.
4. లక్ష్మి లేనిది. వి. 1. గురికానిది.
2. లక్ష్మముకానిది. 3. లక్ష్మిసేయమి.
- అలగ్గుమధ్యపంచోగము సం. వి. (వృక్ష.)
అండాకయములో మధ్య జారాయిపు
నిలుపుగానుండి చ నిచ్చుటుమ శీఖండము
లున్నస్థితి(Free cent al placenta)
- అలఘుఁడు సం. విజ. గొప్పవాడు.
- అలచందలు వై. వి. అలసందలు, వెద్ద
బొబ్బరలు, రాజమాషములు రూ అల
సందియలు, అలసండలు, సం.అలసాంద్రః.
- అలజడి వి. 1. ఆపద. 2. క్రమ ము.
3. చింత.
- అలపు వి. అలయిక, క్రమము.
- అలబలము వి. కలకలము. సందడి.
- అలపురు క్రి. 1. శాధపదు. 2. విలపించు.
- అలమార్పు క్రి. బండికి ఎడ్డను మార్పికట్టు.
- అలము¹ సం. వి. 1. తేలుకొండి. తేలు
కొండి ముల్లు. 2. అరిదళము.
- అలము² క్రి. 1. వ్యాపించు. 2. ఆక్రమించు.
3. చుట్టుకొను. 4. కొగిలించు. 5. కప్పు.
6. అదుము. 7. చెట్లుకొను. 8. పూయు.
వి. సేల తై ప్రాకు తీగ.
- అలముకొను క్రి. 1. కలియ. 2. తైకొను.
- అలయు క్రి. 1. క్రమపదు. 2. విసుగుచెందు.
3. అలసించు. 4. చింతిలు.
- అలరు క్రి. 1. వికసించు. 2. సంతోషించు.
3. కోర్చిలు. 4. ఒప్పు కలగు. వి.
1. పుష్పము. 2. సంతోషము. 3. కోఫ.
- అలరుటోటే వి. పుష్పముకలె మనోభూరా
లగు త్రీ. రూ. అలరుటోణి.
- అలరువిలుకాడు వి. మన్మథుడు.
- అలరువిల్లుడు వి. మన్మథుడు.

అలర్నోగము నం. వి. (గృహ.) వెళ్లి కుక్క కరచినచో వచ్చు పిచ్చి.

అలవ వి. 1. కంచె. దడి. 2. పశుపులకు గడ్డి వేయుటకై కట్టిన గాడి.

అలవదు క్రి. 1. అభ్యుత్తమగు. అబ్స్ట్ర. 2. పరిచితమగు. వి. కలుగు. 4. శక్యమగు. క. సిథించు. బి. తగు. 7. కలియు. 8. ఒప్పు. 9. ఉండు. 10. స్ట్రోధిసమగు.

అలవాటు ఏడ. 1. అభ్యుత్తము. 2. సిథిము. బి. అభ్యునము. వాయుక.

అలచీ వి. 1. కొలది, పరిమితి. 2 సామర్థ్యము. కి. విధము. ఏడ. శక్యము.

అలవు వి. 1. బలము. కి. 2. ఉపాయము. నేప్పు కి. ప్రమము. 4. విధము.

అలవోక వి. 1. అప్రయత్నము. 2. విలాసము. 3. నిర్ద్రణము. ఏడ. 1. అన్నము. మందము. 2. విలాసము. కి. ఆస్తి శూన్యము, లక్ష్మ్యములేవిది. క్రి. ఏడ. 1. యాద్యచ్ఛికముగా. 2. హాతాత్మగా. 3. సవిలాసముగా. 4. అ వ పి ల గా. 5. నిర్ద్రణముగా, అక్రాద్యగా.

అలవ నం. వి. అల్లుడుతీగ. వాంపవదీలత.

అలవందియు పై. వి. చూ. అలచండలు.

అలవట వి. అలపు. ఆయాసము, ఒడలిక, గ్లూని.

అలవము నం. ఏడ. 1. మందమైనది, సోమరి. 2. ప్రమచందినరి. వి. 1. బురదలో తిరుగుటచే కాలిప్రేశ్ననడుమ వచ్చు పుండు, బురదపుండు, 2. ఒకరకపు అసీర వ్యాఘ్రి, కి. విషముగల ఎలుక.

అలవు వి. తిరస్కారము, లోకువ. రూ. అలవు.

అలవును నం. ఏడ. సోమరి, చురుకుదనము లేనివాడు.

అంసాంద్రము నం. వి. చూ. అలచండలు.

అలాతము నం. వి. కొరవి, కొరకచ్చు. ఉల్లుకము.

అలాబుకము నం. వి. (వృక్ష.) ఇది మాంపల ఫలములలో ఒకరకము, అధస్థితిగల, ఒకే గవికల పంయుక్కాండాకయము నుండి బయలుదేరిన ఫలము (దీనిలో కుడ్యసంచోగము కానసగును).

అలాబువు నం. వి. 1. సొరకాయ, అనచ్చాయ. 2. సొరకాయబుఱు.

అలి నం. వి. చుమ్మెద. 2. తేలు. కి. కోకిల. 4. కాకి. దూ. అరి.

అలికము నం. వి. నొసలు, లలాటము. చూ అలికము.

అలికిడీ వి. ధ్వని, చప్పుడు, సవ్యది.

అలిథితపంవాదము నం. వి. (రాజ.) రాజ్యాంగ సిబంధనలు సంపూర్ణరముగ ప్రాయించుకుండుట, కాసనసభ చట్టములు. స్వాయంస్థానమునందలి తీర్పులు. దేశాచారములు మొ. వానిపై ఆధారపడి యుండు సంవిధానము.

అలిపిరి పై. ఏడ. 1. దుగ్ధాము. 2. మెల్లి నిరి. కి. ఒక్కది. పలుచనిది. 5. ఒక్కచిక్కినవాడు.

అలిపీ ఇం. వి. (శాస.) (Alibi) సేరము ఇరిగి నపుడు కాను ఫలాంతరమునం దున్నట్లు న్యాయస్థానములో విచారణనమయమున సేరము మౌవిడినవాడు రుణతుచేయుట.

అలిపేణి నం. వి. 1. తుమ్మెదల కారుచంటి ఇడగలస్త్రీ. 2. స్త్రీ.

అలుగు వి. 1. చెరువుమాము. కలుబి. వరీవాహము. 2. ఆకారిచిచోషు సిరు. రూ. అలు. 3. చాచాగ్రము, కి. ఇయుధము.

అలుక వి. 1. కోపము. 2. దేవపము. 3. ప్రోహాచింత. ఏడ. 1. అలుండు. 2. కొరవహీనుడు, రూ. అలుకచ.

- అలుకు¹ క్రి. ఫయవడు, జంకు, వి.ఫయము అంకు.
- అలుకు² క్రి. 1. పేడ మొ నితో ఇల్లు మొ.ని శుభ్రముచేయు. 2. చల్లు, 3. పుష్టులు గ్రుచ్చు. 4. మొక్కలువాటు.
- అలుకుఁజాట్ట వి. అలుకుగుడ్డ.
- అలుకుదు వి. చూ. అలికిడి.
- అలుకుష వి. 1. సంకోచము, జంకు, 2. కోపము.
- అలుగు క్రి. 1. కోపించు, 2. ద్వేషించు, 3. హానిచేయు. హా. అగ్గు.
- అలుగులము వి. వ్యాకులత, క్లీశము, నల గుడు, బాధ.
- అలు వి. చూ. అలుగు.
- అలుచు వై. విజ. అలుసుదు, సోమరి నం. లలసి.
- అలైంగికము నం. విజ. (జీవ.) శ్రీ శురు పాంగములప్రమేయములేనిది(Asexual).
- అలోహము నం. వి. (శాత.) సాంద్రత రక్కువ, తశుకు లేకుండుట. విద్యుత్తును ఉష్టమును ప్రసరింపనియకుండుట మొ. కొన్ని ధర్మములు కలిగిన మూలకము (Non-metal).
- అల్టీమేటమ్ ఇం. వి. (రాష.) (Ultimatum) అంత్యసందేశము, యుద్ధాంధమునకు ముందు ఒక పశమువారు చేరోక పశము వారికి ఆఖరిసారిగా సంప్రదింపులకై పంపు పొఱ్పిక.
- అల్నా ఇం. వి. (ఇలా.) (Ulna) మోదేతి క్రించి ఎముకలలో ఎడమప్రక్కది, అరక్కిక.
- అలైన్రె ఇం. వి. (ఇలా.) (Ulnare) అరక్కిక క్రిందనున్న మటెకట్టు ఎముక.
- అలైకటేశము నం. వి. (వృష.) సంకీర్తమైన అకముపై ఒకటిగాని, స్వల్పముగాని పుష్టములుగల చిన్న శూకి (Spikelet). ఈడా. తృణధాన్యములు.
- అల్పము నం. వి. 1. నీచము. 2. మూక్కము. 3. చిన్నది.
- అల్పపంశ్చాకవద్దము నర. కి. (శాప) ఇక రాజ్యపు పౌరులలో, మతములో అన్న సంభ్యలో ఉన్న హారులు. అల్పపంశ్చాక హారుల ప్రాథమికములైన హక్కులు, యథేచ్చగ జీవించుట, తపనోపాధి, కైవారాధనము చేయుట, ప్రభుత్వముచే నిష్టుక పాత దృష్టితో చూడబడుట.
- అల్పాచమానము నం. వి. 1. మూత్రము 2. మూత్రవిసర్దవము.
- అల్పుడు నం. విజ. సీచుడు.
- అల్బోబ్యూమినాయిడ్స్ ఇం. వి. (గృహా.- (Albuminoids) ఇస్కులోని తెల్లని మాంసకృతులు.
- అల్బోబ్యూమినియం ఇం వి. (రస.) (A-paminium) తేలికగానుండుతెల్లనిలోహము. (వంట పాత్రలు, విమానాగాగ ముయచేయుట కుచ్చొగింతురు).
- అల్ల లవ్య. 1. ప్రసిధిని తెలుపునవి. ఈడా. అల్ల చిగురాకుఁ గటారి 2. నీరైశమును సూచించునది, ఈడా, అల్లాయి. రూ. అల.
- అల్లకమ్మి వి. 1. కొపినము. 2. అల్లట అల్లిక.
- అల్లకమ్ము? నం. వి. ధనియాలు.
- అల్లకల్లోలము విజ. 1. శారుమారైనది. 2. కలకనొందినది.
- అల్లన వి. మెల్లన. మాంద్యము. విజ. మెల్లగా, మందముగా.
- అల్లము వై. వి. పచినొంటి. నం. ఆర్డ్రికమ్.
- అల్లలనాడు క్రి. 1. చలించు. 2. సంశోభించు.
- అల్లలాడు క్రి. 1. చలించు. వడకు. 2. ఫయాదులచే ఉపాధపడు. వి. ఆరుగురూ, అల్లలనాడు. అల్లాడు.
- అల్లారుముడ్డు విజ. మిక్కిలి ప్రియము. మిక్కిలి ఇంపైన.

అర్థ¹ ఏడ. మండము.

అర్థ² ఏ. 1. తెల్ల కలువ. 2. కలువవంటి నీటపుప్పు. 3. ఒకానొక చెట్టు. 4. ఒక రకమైన పిల్లలయాట.

అర్థిక ఏ. 1. (చాప మొ.ని) అల్లుట. 2. (పదముల) కూర్చు. 3. నేత.

అర్థి విర్థి ఏ. ఒడిక, పెనుకువ. 2. ఒక రకమైన బాలక్రీడ. ఏడ. 1. కలని మెలని యండునది. 2. సాంద్రము. 3. ప్రియ మైనది.

అర్థియ ఏ. వింటినారి, మార్చి. దూ. అల్లి, అలియము ఏ. 1. అల్లుడగుట. 2. క్రొత్త పెండ్లి కొదుకునకు శెట్టడి అత్తవారింటి విందు, సునుగుడువు.

అర్బు త్రై (జడ. చాప. మాటలు మొ.వి) 1. కూప్పు 2. నేయు. 3. అల్లుకొను 4. పెనగొను.

అర్బుయు ఏ. 1. కూతుమగడు 2. మేన లుడు. దూ. అల్లువాడు.

అర్బుయుకోమాట్లు ఏ. ప్రభుపునకు ప్రేమ చార్టులై అంగరకులుగ ఉండువారు.

అర్బువాడు ఏ. మా. అల్లుడు.

అర్టెము ఏ. మా. అల్లియము.

అవ¹ ఏ. 1. తల్లి తలి. 2. తండ్రి తలి. 3. తలి. 4. హృష్ణత్రీ. 5. వృద్ధురాలు దూ. అవ్యా.

అవశీ నం. అవ్యా. ఇది సమాసపూర్వావదమై క్రింది అరముల శేలుపును. 1. వంగినది. ఉద్దా. అవాగ్రము=వంగినఅగ్రముకలది 2. విరుద్ధము, ఉద్దా. అవమానము. 3. అనాదరమును సూచించునది. ఉద్దా. అవకర్షనము=అనాదరముతో విషుట.

అవంతి నం. ఏ. 1. ఉష్ణ యిని. 2. అక్కు.

అవకతుము నం. ఏడ. విరుద్ధము, వ్యవశ్వర్తుము. ఏ. ప్రోత్సికూల్యము, విరోధము.

అవకతవకులు ఏ. శారుమారులు.

అవకరము నం. ఏ. 1. ఊడ్చిన చెత్తుకుపు 2. హీనకృత్యము, చెడ్డపని.

అవకరించు నం. త్రై. పెంటకుపుగా చేయు అవకరణము నం. ఏ. 1. పెడలించుట. తరు ముట. 2. బలవంతముగా పట్టి జుధుటు.

అవకలనము నం. ఏ. (గాఫ.) ఒకవిధమైన అవధికియ (Differentiation).

అవకాళము నం. ఏ. 1. తరుణము, వీలు 2. దేశకాలముల ఎడము. 3. (థోతి.) సకల రాసులను కలిగియండి ఆద్యంతములు లేనిది (Space).

అవక్రయము నం. ఏ. 1. బాయుగ, ఆదై. 2. వెల. 3. రాజునకు చెల్లించు పన్ను. 4. కూలి. జీతము.

అవకైపకము నం. ఏ. (రసా.) ప్రావణ ములనుండి అవకైపమును కలిగించు ప్రవ్యము ఉదా. విలిన సల్పారికామ్లము నుండి బేరియం సల్పేత్ అవకైపమును బయటికిపంపు ప్రవ్యము బేరియం క్లోరైడ్ అవకైపకము (Precipitant).

అవకైపణము నం. ఏ. (రసా.) అవకైపము చెప్పించు ప్రక్రియ (Precipitation).

అవకైపము నం. ఏ. 1. తప్పుపెట్టి తోసి వేయుట. 2. నిందించుట. 3. ఎగశారి నేయుట (రసా.) చెండు పదార్థముల మధ్య ఇరుగు రాసాయనికమైన మార్పులు భలితముగా ఏర్పడిన కరగనటి వేరొక పదార్థము (Residue).

అవగండము నం. ఏ. మొగము మీద బొటిము, మొటిము.

అవగదము ఏ. 1. ఏమరిపొటు. 2. అపాయము ఏడ. 1. అపాయకరము. 2. ఇతరు లకు అశక్తమైనది. 3. చెడ్డది.

అవగణన నం. వి. 1. ఉపేకు. సరకు సేయమి. 2. నిందించుట. 3. అవమాన

పరచుట, తిరస్కారము. దూ. అవగణనము

అవగణనము నం. విజ. కె. లి యి బడిన ది. జ్ఞాతము.

అవగాహనము నం. వి. 1. మునుగుట. 2. గ్రహించుట, తెలిసికొనుట. 3. లోపల చొచ్చుట. 4. స్వాముచేయుచోటు (చెరువు మొ.వి.).

అవగుంతనము నం. వి. 1. మేలు మునుగు. 2. దానిని పేసికొనుట. 3. కప్పువత్తము. 4. కప్పు.

అవగుణము నం. వి. దుర్గాము, తప్పు

అవఘుష్టము వి. 1. అశిఖయము, పెంపు. 2. సాముర్ధ్వము. 3. వ్యావసము.. విజ. 1. శాస్త్రప్రాప్తమి. 2. అ సాధ్య ము. 3. అక్రూత్యము.

అవఘుణించు క్రి. 1. తుల్యమగు. 2. వ్యాపించు. 3. మీరు. 4. అడచు.

అవఘుష్టము ఏడ సమధుడు. వ్యావకుడు.

అవఘాషకము నం. వి. (శాతి., రసా.) విక్రై వచారథమను పీటునది (Absorption band),

అవఘాషణ మాపకము నం. వి. (రసా.) ప్రదవములలో వాయువచారథముల | దావ టీయతనుకొలుచుసాధనము(Absorption meter).

అవఘాషణము నం. వి. (శాతి. రసా.) లోపరికి పీటునుట. ఆ నికి పో వు ట (Absorption). (పృథ.) బయట ఉన్న ప్రావణమను కడకవచమగుండా లోనికి కిసికొనుట (Absorption).

అవచేపము నం. వి. 1. శేర న ము. 2. మితిప్రవరచుట. 3. హద్దు. 4. వేరు

పాటు. 5. నిర్ద యించుట. 6. (గచ.) ఉక వస్తుపును ఒక సమతలమను పీపమోగించి

అద్దుగా కోయిటువలన లభించు సమతల ఖండము.

అవళ్ళ నం. వి. అవమానము.

అవటము నం.వి. 1. వల్లము. 2. బొరియ. 3. బావి. 4. (దేవమునందు) కంక మూలము, చంక మొ. వల్ల వు ఖాగము. 5 పాకిపీల్ల.

అవలేటము నం. వి. ముక్కు చప్పిడిగా నుండుట, చప్పిడి ముక్కు. విజ. చప్పిడి ముక్కు గలది.

అవదు విజ. నీచము, నిండ్యము. వి. నింద. దూ. అగదు.

అవతంసము నం. వి. 1. పూ గ మ్ము. 2. సిగబంతిప్రండితావతంసుడు మ్ము.చోత్తి (చేష్టవాచకము). దూ. వతంసము.

అవతరణము నం. వి. 1. దిగుట. 2. అవ తారము. 3. దాటుట. 4. చేపు. 5. మెట్టు.

అవతల వి. 1. పీమ్మడు. 2. ఆవలిప్రదేశము.

అవతారము నం.వి. 1. దిగుట. 2. చేవతలు మనష్యాదిరూపములలో పుట్టుట, వారు శాల్పిన రూపము. 3. | పాదుగ్వావించుట. 4. చేపు. 5. అవతారిక. 6. (నది మొ.వి) దాటుట. 7. ప్రవేశము.

అవతారిక నం. వి. పీతిక.

అవదంకము నం. వి. 1. ఊరుగాయ. 2. నంబకొను పచ్చడి మొ.వి.

అవదగాకి ఏడ. వలుగాకి, తుష్టుడు.

అవదాతము నం వి. 1. తెల్లన, 2. పసుపు పచ్చవ. విజ. 1. ఇంకైపది. 2. తెల్ల నిది. 3. పసుపుపచ్చడి. 4. దోషరపాతము. 5. ఖండింపత్తినది. 6. చేష్టమైనది.

అవదారణము నం. వి. 1. చి లుపు ట. 2. గుర్దలి. 3. గడ్డపార.

అవఫ్రాహము నం.వి. 1. వేకిమి. 2. చార్పి. 3. వేయుట. 8. వట్టపేరు.

అవదీర్ఘము నం. వి. 1. చీ ల్పి రా డి న రి.
2. కరగింపబడినది. కి. కలత పెట్టబడినది.

అవదూఱు వి. చూ. అవదూఱు.

అవద్యము నం. లి. 1. నిందింపబడినది.
2. అధమము. వి 1. దోషము. 2. పాపము.
3. నింద. 4. సిగ్సు.

అవదరించు నం. లై. 1. దయతోవిను
2. తంచు 3. ధరించు. 4. ఉనర్చుకొను.
5. శ్రథపణించిను చుసు.

అవధానము నం. వి. 1. . . . 2 ఉకా
గ్రత, బుధి ఉపి . . ర్ప ర్ప పంచయ
ములను ఇం . . ట, ఉదా. అష్టాప
ధానము, శతావధానము రూ. వధానము.

అవధాని నం. వి. 1 ఏకాగ్రతకలవాడు.
2. పెక్కువిషయములను ఏకకాలమందు
ధారణచేయవాడు, ఉదా. అష్టావధాని,
శతావధాని.

అవధారణము నం. వి. నిర్దియము, నిశ్చ
యము.

అవధారు నం. అవ్యా. వినము, చిత్రగింపుము
(పొన్చరించును తెలుపును).

అవధి నం.వి. 1. హాద్దు, మేర. 2. వేళ.
3. ఎంచు. 4. శ్రమము, కష్టము. (ఈ
సాగివ యర్థము తెలుగు క్లాష్క భాషల
యందు మాత్రమే కలదు). (శాత.) 1.సరి
హాద్దు. 2. సంఘటనల మధ్యకాలము.

అవధూత నం.వి. కేవల ఇంహార్షివిష్టో
దండకమండలాదులనుకూడ విడిచిపెట్టి
చొన్నాల్సి.

అవధూతము నం.వి. 1. కదల్పబడినది.
2. ఎగురగొట్టబడినది. 3. నింపబశేయ
బడినది. 4. తోసివేయగడినది.

అవధూతఁడు నం. వి. చూ. అవధూత.
చి. కదలింపబడినవాడు.

అవధుతము నం. వి. 1. వంగినది. 2. అఱగి
నది. 3. ప్రమేకింపినది.

అవవతి నం. వి. 1. వంగుట, ప్రాలుట
2. అడకువ 3. ప్రెముక్క, 4. (రసా)
ప్రిండికిపోవుట (Depression).

అవవము నం.వి. 1. కాపాదుట. 2. తృప్తి
సరుచుట. 3. "గృపి". 4. కొరికా.
అపాధాయము లి. అన్నాయిము, న్యాయ
ముచేసిరి.

అవచె నం.ఐ. భూమి, చేం.

అపపథ్ఫ్లము రూ. వి. హితముకానిది.
తినరానిగి. రూ. అవద్యము.

అపపాతము నం.వి. 1. క్రిండిక చదుట.
2 పజ్డ్రోయిట. 3. దిగుట. 4. పక్క
త టా లు న ప్రా లు ట. 5. గోయి.
6 వమగునుపట్టు టకై ప్రవ్వబడినపల్లము
టదము. (శాత.) క్రిండిక వంగుట, ఒక
ప్రదేశములోని సమస్యలమునకును అయి
స్థాంత సూచి అకమునకును మధ్యగల
కోణము.

అవపాతపుత్తము నం. వి. (శాత.) క్రి
తలములో అయస్సాంత సూచి చేయి
కోణమును కొలుచు పరికరము.

అవపాతసూచి నం.వి. (శాత.) ఒక ప్రదే
శము నందలి అవపాతమును వ్రిష్టి యించు
సాధనము (Dip-needle).

అవపోధకుఁడు నం. వి. 1. మేలుకొలుపు
వాడు. 2. తోధకుడు. వి. 1. సూర్యుడు.
2. రాజులను మేలుకొలుపు స్తుతిపాత
కుడు. వి. ఉపాధ్యాయుడు.

అవపోధము నం. వి. 1. మేలు కొని
యిందుట. 2. తెలివి. 3. లోధించుట.
4. మేలుకొనుట.

అవతృతము నం.వి. లుజ్జ ము చివర చేయి
స్థానకర్మ.

అవపుతి నం.వి. 1. ఆ వ మా న ము.
2. తిరస్కారము. 3. అనారము.

అవమర్దము నం. వి. 1. శత్రువుచే కలుగు రాయిడి. 2. పలగొట్టుట. 3. ఒత్తుడు కలిగించుట. 4. చంపుట.

అవమానము నం. వి. అగోరవము. తిర స్టూరము, అనాదరము.

అవయవము నం. వి. అంగము. (జీవ.) ఇంద్రియము, ఇరిరములో కొన్ని రకముల తీవకణికాలములో ఏర్పడిన ఒకప్రత్యేక ఖాగము.

అవరణాడు నం. వి. తమ్ముదు.

అవరుద్దప్పందనము నం. వి. (శాత.) స్వందించు పస్తువునకు పరిసరములందున్న వాయివువంటి | రవ్యములలో ఇనించు సంఘర్షణ పలన స్వందవాయామము క్రమముగా తగ్గి స్వందనములు ప్రతి ఘటించబడుట (Damped vibration).

అవశేషము నం. వి. 1. అంతస్ఫురము. 2. అంతస్ఫురస్తీలు. 3. అడ్డగింత 4. ముట్టడి. 5. తెర.

అవరోహణ(ము) నం. వి. (గణ.) క్రమ ముగా క్లేంచుట (Descent)

అవరోహణక్రమము నం. వి. (గణ.) వరుస తగ్గుచోప్పక్రమము (Descending order).

అవరోహణము నం.వి. 1.దిగుట. 2. చెట్టును అల్లుకొని | ప్రాకుతిగ. 3. మట్ట మొ. ని డిడ. 4. స్థారము. రూ. అవరోహణు.

అవర్ధకము నం. వి. (జీవ.). రంగులేవిది (Anchromatic).

అవర్ధై నం. వి. (జీవ.) రంగులేవిది (Anchromatin).

అవర్కకకుకము నం. వి. (శాత.) కాంతిని ఎక్కువ పతవము లేకుండ, తసగుండ ప్రసరింపవిచ్చ నిర్మిషముగు కటకము. (ఇట్టి కటకములు దూరార్థిని నిర్మించమనందు. అవశ్యకములు). (Anchromatic lens).

అవల అవ్యా 1. బ్లాట్, అనంతరము (తర్వాతి నుండి దిని ప్రశ్నల ను). ర. వేరుచోట. విఱ. 1. అవపాపి. 2. ఇంరము. రూ. అవ్యాల, అవల. భో

అవలంబనము సం.వి. 1. చేపట్టుట, 2. పట్టు ఉత. 3. ఆశ్రయము, శరణము. (శాత. రసా.) క్రిందికి మడ్డిగా దిగిపోవని సాంప్రదా కణములతో మిక్రితమైన ద్రవము (Suspension).

అవలంబితము నం. వి. 1. గ్లేలాడునది. 2. ఆశ్రయింపబిడినది. (రసా.) ఒక ద్రవ ములో ఇంకొక ద్రవయముయొక్క కణ ములు కొల్యాల్యడ్ (Colloid) రూపమున గ్లేలాడునట్టు చేసినప్పటి.

అవలాంచ్ ఇం. వి. (శాగో.) (Avalanche) కొండమీదనుండి దొర్లి పడెడు మంచగుట్ట అవలక్షణము నం.వి. దుర్లభణము. అశభ చివ్వాము.

అవలగ్గుము నం.వి. నదుము. విఱ. తగులుకొనినది.

అవలిత నం. వి. నులభము, చులకన, అనాయాసము.

అవలుంతనము నం.వి. 1. సేలపై పొర లాడుట. 2. దోచుకొనుట.

అవలైపము నం. వి. 1. పూత. 2. గర్వము. 3.సంబంధము. 4.చిమ్ముడు. 5.దూషణము.

అవలోకనము నం. వి. 1. చూపు. 2. చూచు. 3. కన్ను. 4. విచారణ.

అవలైష్టము నం.వి. మిగిలినది. వి. జీషము.

అవశేషకము నం.వి. (సం.) ఒక జంతువు యొక్క పూర్వాజ్ఞానములలో చాగుగా అభివృద్ధిచేంది, పరిచామక్రమములో క్లేంచి నిరుపయోగమైన నిర్మాణమునకు గాని అవయవమునకు గాని సంబంధించినది (Vestigial).

అవక్కము నం. విజ. 1. అడవరానిది, లోచక శరి. 2. తప్పనిసరియైనది. 3. నిశ్చయ ముగా. తప్పకుండగా.

అవష్టంభము నం. వి. 1. ఉత. 2. సామీ చ్యము. 3. ఆధారము, 4. గర్భము, 5. ప్రారంభము. 6. బంగారు, 7. అడ్డ. 8. హూత.

అవసడి వి. అవహదము, అవనింద.

అవసధము నం. వి. 1. ఇల్లు. నివాసానము 2. ఇన.

అవసరము నం. వి. 1. న మ య ము. 2. కారోగైతపమయము, వి. కురియట. 4. రహస్యలోచనము. 5. ఆవక్కక కార్బ్యము. 6. సైచెద్యము. 7. తొందర (క. 6, 7. అర్థములు తెలుగుభాషయందు మాత్రమే కలవు).

అవసానము నం. వి. 1. చివర, 2. ముగింపు. 3. మేర, 4. చాను, 5. (వ్యాక.) విరామము.

అవసానమాత్రము నం. వి. (సం.) దారము వెలె ఉన్న వెన్నుపాము చివరికాగము (Filum terminale).

అవస్త నం. వి. 1. కాలానుసారస్తి. 2. చురంపణ. 3. వాధ.

అవాంతరము నం. విజ. 1. లోపలిది. 2. మధ్యవచ్చినది. వి. 1. ఆటంకము. 2. ఆపద.

అవాచి నం. వి. దక్కిఱిక్కు.

అవాచ్యము నం. విక. 1. చెప్ప శక్కము కానిది. వి. చెప్పరగనది. వి. నిండావచనము.

అవాప్తి నం. వి. ప్రాప్తి, పొందుట.

అవాయి వి. ఆకాశభాగము, ఒక విధమగు కాణంచా.

అవారి పై. విజ. 1. అధికము. 2. అడ్డ లేనిది. రూ. అవ్వారి. నం. ఆపారమ్.

అవిచ్చిన్నమైన తర

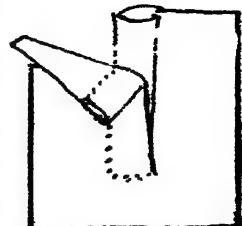
యుక వి. (గృహా.)

దుసులలోని ఉపై

నింగ్ ను ఒకేపిలిక

వేసి కుటి మగించి

వరి(Continuous

wrap opening). అవిచ్చిన్నమైన తరయుక

అవిచ్చిన్న లీన్నములు నం. వి. (గళ.)

గొలుసుకట్టుగా కొనసాగించబడు థిన్న

ములు. ఉధా. 2

$\frac{7}{7+1}$

$\frac{9}{9+3}$

$\frac{4}{4+.....}$

అవిచ్చిన్న వర్షమాల నం. వి. (శూల.) మా. వర్షమాల. (Continuous spectrum).

అవిజ్ఞాతఖండము నం. వి. (భూగో.) అప్రికా ఇండము.

అవిటి విజ. 1. అంగపీంచుడు, వికలాంగుడు, ఇగుడై. 2. వికలము.

అవితథము నం. విజ. 1. యథార్థము, 2 వ్యాఫి ము కానిది. వి. సత్యవచనము.

అవిదారితము నం. విజ. (వృక్.) పగులనిది (Indehiscent).

అవిద్యై నం. వి. 1. అజ్ఞానము, తత్త్విజ్ఞానములేమి. 2. మాయ.

అవిధి నం. వి. 1 సంకటము, దుఃఖము. కష అర్థములు తెలుగునందు మాత్రమే). 2. నియమములేమి. విజ. నియమము లేనిది.

అవిధేయుడు నం. విజ. అడకువ లేనివాడు, విధేయత లేనివాడు.

అవినీతుడు నం. విజ. 1. చెడువడవడి కలవాడు. 2. గర్భము కలవాడు. 3. (విద్యార్థులందు) అడిక్షితుడు.

అవియ గ్రై. 1. పగులు. 2. విరియు, పొంగు, 3 చెడరు. 4. శగ్గుమగు, చెడు. అవిరక్తము నం. విజ. దట్టమైనది.

అవీరి న. 1. ఒకనేత్ర రోగము, కంటీలో పెరుగు దుర్భాగ్యంసహితము. 2. నీరి మొక్క. దూ. అయిర.

అవీలంబము నం. వి. త్వర, వేగము.

అవీవేకము నం. వి. అజ్ఞానము, శెలివిలేమి, మంచిశెడుగులను విభజించి తెలిసికొను సామర్థ్యములేమి. విజ. కె. లి. వి. కె. ని. ది, మంచిశెడుగులను సిఫకించి కౌసికాను సామర్థ్యము లేనిది.

అవీసియ వై. వి. అగిసె. దూ. అగస్ట్రీస్.

అవు క్రై. 1. అగు. కలుగు. 2. శాస్త్రమగు 3. పరిణమించు. దూ. టో.

అవుగాములు వ. 1. కులిమిలేములు. గి. మేలు కీస్కు. 3. కష్మసుభములు. 4. మంచిశెడులు. దూ. కొగాములు (అవు + కామి)

అవుధు వి. 1. క్రింది పెదవి, అధరము. 2. వాల్సు, దంతము. దూ. ఔదు,

అవ్యక్తిగతము నం. వి. (గణ.) ప్రింగణ కము.

అవ్యక్తము నం. విజ. సృష్టముకానిది. వి. 1. మూలప్రకృతి. 2. అజ్ఞానము. 3. సూక్ష్మశరీరము. 4. పరిప్రహ్వాము. 5. (వి. గణ) శెలియి బడని సంఖ్య.

అవ్యక్తరాశి నం. వి. (గణ.) శెలియిబడని రాశి, అజ్ఞాతరాశి (Unknown quantity).

అవ్యక్తవాక్షు నం. వి. (గృహ.) వచ్చి రాని మాటలు (Babbling).

అవ్యక్తుడు నం. వి. 1. ఇప్పడు. 2. విష్టువు. 3. మన్మథుడు. విజ. మూర్ఖుడు.

అవ్యయము నం. వి. 1. పరిప్రహ్వాము. 2. ఖఫము. అథ్వదయము. 3. (వాట్క.) లింగవచన విభక్తి శూన్యవదము. విజ. 1. సాశరపాతము. 2. మార్పులేనిది. 3. వ్యయము లేనిది.

అవ్యయఁడు నం. వి. 1. విష్టువు. 2. ఇప్పడు.

అవ్యాజము నం. విజ. 1. కపడములేనిది, 2. సహాజమైనది. వి. 1. కపటములేమి, అక్కుతిమత్వము.

అవ్యై వై. వి.. చూ. అవీ.

అవ్యాల అవ్యై. చూ. అవల.

అవ్యారి వై. విజ. చూ. అవారి.

అవనము నం. వి. 1. భోజనము, అన్నము. 2. చ్యాపిస్.

అవని సం. వి. 1. పిడుగు. 2. మెరుపు. 3. పాగాయుధము.

అవసీరింగ్ వి. నం. వి. పూరాణములలో ఎక్కిరి పరిషేధి మాటలు, ఆకాశవాణి. ఉపాచి సం. వి. ఎనుబది.

అసుద్దికరణము నం. వి. (గృహ.) క్రీచేయుట, వస్తు పు లో నాసిక మును కలుపుట, మిక్రణము (Adulteration).

అశుభము నం. వి. 1. కిడు. 2. అమంగళము. 3. పాపము, విజ. 1. అశుభ మూర్ఖ మూర్ఖ ము. 2. పరితముకానిది. 3. దుష్టము.

అశేషము నం. విజ. అంతయు, సర్వము. వి. మిగులులేమి.

అశోకము నం. వి. 1. పొగడచెట్లు. 2. కంకేశివుకము. 3. పాదరసము. విజ దుఃఖములేనిది.

అశోషకతైలములు నం. వి. (వ్యౌవ.) గాలి పారిసను చాలకాలము జడ్డుగా నుండు మాసెలు. ఉండా. నూతులమాసె. పేరు సెనగమూసె మొ. వి. (Non drying oils)

అశాచము నం. వి. 1. మురికి. 2. పురుడు. 3. మృతాచోచము, మైల.

అశ్వంతము నం. వి. 1. పొయ్యి. 2. పొలము. 3. పొలము. 4. చావు. 4. అశుభము. 5. మేరిలేమి. విజ. మేరశేనిది.

అశ్వకుట్టకుడు నం. వి. రాతిపచివాడు, రాలు మలచువాడు. 2. వావప్రస్తుతుడు.

అశ్వగర్వము నం. వి. మరకతము, చచ్చ అశ్వజము నం. వి. 1. సిలాజితు, 2. ఇనుము పి. రాతినుండి పుట్టినది.

అశ్వపుష్టము నం. వి. ఒకరకపు గంధ ద్రవ్యము, రాతిపుణ్యము.

అశ్వము నం. వి. రాయి.

అశ్వసొదము నం. వి. 1. ఇనుము, 2. నీల మణి, 3. రంపము.

అశ్వద్భ నం. వి. 1. ఆస్తికేమి. 2. అస్తి. 3. నమ్మికేమి.(కడసటి రెండు ర్థములను తెనుగునందు మాక్రమే గలవు).

అశ్వము నం. వి. 1. కస్మిరు, అశ్వవు. 2. నశ్వరు, రూ. అస్రము.

అశ్వాంతము నం. వి. 1. ఎడకెగనిది. 2. అలయనిది. 3. ఎల్ల పుష్టు.

అశ్వవు నం. వి. కస్మిరు, కామము.

అశ్వగ్రంథి నం. వి. (శం.) కస్మిటి గ్రంథి (ఈ గ్రంథులు ముక్కుకు ఇదుప్రక్కాలి. కండుకు చేరుపుగా ఉండును.)

అశ్విలము నం. వి. 1. (అం.) ఒక అశ్వ దోషము. 2. ఒక శబ్దదోషము. 3. ఇంశ్వర్య చచనము, వివగింపు పుట్టించుమాటలు, బూతులు, అశ్వతరము నం. వి. 1. కంచరగాదిద, 2. పాశాళలోకము నందలి ఒకసర్వము. 3. కోడెదూడ, 4. గంధర్వులలో ఒక తెగ.

అశ్వత్థము నం. వి. 1. రావిశ్టో, 2. అశ్విని నక్కతము. 3. అశ్వయుః పూర్తిము.

అశ్వము నం. వి. గుఱ్ఱము. 2. ఏడు ఇను నంఖ్యి.

అశ్వమేధము నం. వి. అశ్వమును లలి పశుపుగా చక్రవర్తిచేయు య్యాంతము.

అశ్వసామర్థ్యము నం. వి. (శాం.) ఒక గుఱ్ఱము చేయగల వనిని చూపు సామ ర్థము. (శాంకిశాంత్ర విర్యువహ ప్రకారము) 88,000 కొన్ని ఒక విష్ణువములలో ఒక అదుగు ఎత్తువకు ఎత్తుటకు సరిపోతు]

సామర్థ్యము. (ఇది యాంగ్లిక శాంత్ర మందు ఇంజనులు వనిచేయు కి కీని లేక సామర్థ్యమును కొలుచు ప్రమాణము (Horse-power).

అశ్వయుక్తున్న నం. వి. 1. అశ్విని నక్కతము. 2. అశ్వయుః మాసము. వి. 1. గుఱ్ఱ ములను పూన్చువాడు. 2. గుఱ్ఱములను కట్టునది(రథము). వి. అశ్విని నక్కతమున పుట్టినవాధు.

అణ్ణని నం. వి. 1. 27 నక్కతములలో మొదటి (Aries). 2. అశ్విని దేవతల తలి. బడబ.

అశ్విని నుతులు నం. వి. దేవతల వైద్యుతులు.

అష్టకము నం. వి. 1. ఎనిమిరింటి వమూ వాము, 2. ఎనిమిది, 3. బుక్కేద మండలి ఒక ఫాగము, అట్టము. దూ. అష్టము.

అష్టము నం. వి. (శాం) 1. ఎనిమిరింటి వమూ వాము. 2. ఒక క్రించ శ్వరమునకు ఎనిమిదవ మీదిస్వరము (Octave).

అష్టపొదవర్ధము నం. 1. (శం.) సంధిశాంత జంతువర్గములోని ఒక శకారి, (ఈ శకారి ఒక చెందిన జంచువుల రు ఎనిమిది కాట్టండును). ఉదా గాలికు, కేలు మౌ.వి.

అష్టథులి న... . (గం.) ఎనిమిది థుజ ములు, ప్రక్కలు) గల సమతల చ్ఛికము (Or ఎంంచి).

అష్టమము నం. వర్షా: ఎనిమిదవది.

అష్టమి నం. వి. ఎనిమిదవతి.

అష్టమూర్తి నం. వి. కిష్ఫుడు. (పంచభూత ములు, సూర్యచంద్రులు, పురుషులు-అష్టమూర్తులు).

అష్టాదకము నం. వి. పదుససిమిదవది.

అష్టానీకము నం. వి. (గం.) ఎనిమిది తలములుగల పటిక (Alum). (నృతీకము ఈ ఆకారము కఠిగియుంటుము).

అప్పాపదము నం. వి. టంగారము.

అప్పావధానము నం. వి. చదరంగము, కవిత్వము, వ్రాయలు, దదువులు, గజితము, సంగీతము, ప్రయోగాలు, సంభాషణము అను ఎనిమిది అంశములను టక్కాల మున గమనించును చేయు ఇవధానము. అట్టుచేయ..వాడు అప్పావధాని.

అప్పాఫలము నం. వి. (పృష్ఠ.).

లో పెంకు కండకాయ, (ఈ మాబిరి ఫలము యొక్క చర్మము మూడుపొరలుగా ఉండును. మధ్యపొర గుండా అప్పి ఫలము కాని పీచుకాని కలిగియుండును. కాని లోపలిపొర అంతఃకవచము) గట్టిగా పెంకువలెగాని చెంకవలెగాని ఉండును) (Drupe). ఉదా, కొబ్బరికాయ, మాబిది పండు.

అప్పి నం. వి. (శేవ.) జీవకడస్తానము, జీవకడములో వర్ణిదవ్యముతో నిండి గుండ్రముగా ఉండు థాగము (Nucleus).

అప్పికవచము నం. వి. (శేవ) జీవకడములో అప్పిచుట్టును ఉండు పలుచసపొర, అప్పికళ (Nuclear membrane).

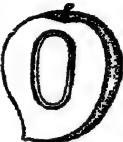
అప్పికళ నం. వి. (శేవ.) మా. అప్పికవచము.

అసంక్లిష్ట ప్రతీకారము నం. వి. (గృహా.) ఇచ్చుకేకుండగానే జరుగు శారీరక ప్రక్రియ (Reflex action).

అసందర్శనిరూపణత్వము నం. వి. (గణ.) వ్యక్తిరేక వచనము తచ్చని చెప్పి నిరూపించు పద్ధతి.

అసంపూర్ణము నం. వి. (గణ.) సంపూర్ణముకావిది (Partial).

అసంపూర్ణసంధి నం. వి. (#.) చెందు ఎముకలు కలిసినచోట మధ్య ఒకటి మృదులాస్తి ఉండుట చే కొంచెనుగా

కదల్చుటకు అవకాశము గల కిలు, ఉదా. అంసచక్రము, నికంబమేఖలము అందరి ఎముకలు (Imperfect joint).

అసంపూర్ణ స్ప్రైదనము నం. వి. (రస.) మిక్రమములో ఉన్న | దవపదార్థములను వాటి మసలు స్థానముల నాథా. ము చేసి కొని విడదీయ పద్ధతి (Fractional distillation).

అసర్డ పై. వి. 1. ఉపేడ, శ్రద్ధలేచి. 2. తృపేకా-ము న . + శ్రద్ధా.

అసర్పి నం. వి. కులట, రంసుటాలు.

అసత్తు నం. వి. 1. లేసిది. 2. చెడ్డది.

అసక్రము నం. వి. బోంకుమాట, విఱ. సత్యము కానిది.

అసత్తుఫలము నం. వి. (పృష్ఠ.) నిఃష్టైన పండుకానిది. అంచాశయముగాక పుష్టములో ఉన్న మరియు క థాగము పండుగా కయ్యారైనది (False fruit).

అసదు పై. వి. 1. అల్పము. 2. సన్నవిరి. 3. పీసాడు. నం. అనా.

అసభ్యప్రవర్తన నం. (-) పూర్వమెంటు సభామ .., "యద్దిప గపవరించుట.

అసభ్యము. నం. వి. 1 భకు తగాని. 2 అల్లిలము.

అసమకరుడు నం. వి. మన్మథుడు.

అసమకృతి నం. వి. (పృష్ఠ.) పుష్టములో నున్న రక్క ప్రతములలోగాని ప్రతములలోగాని ఆకారములోనైన పరిమాణములోనైనను కేడాలు కలుచుపము (Irregular form).

అసమానత నం. వి. (గణ.) చెందు అసమాన రాముల మధ్య నుండు సంబంధము (Inequality).

అసమానవక్ నం. వి. (వృక్ష.)
ఉపవక్తములు శేసిన-ఖ్యలో
గా లిఫ్సు పక్తము (Impari-pinnate).

అసమానవ విక్రయము నం. వి. అసమానవక్ (వాణి.) ఉత్పత్తిదారులు లిఫ్సు పక్తము తమ స్వీంకచాధృత మీద వేర్చేయ ప్రదేశ ములలో తమ ప్రతినిధిలద్వారా సరకు అను అమ్ముంచు పద్ధతి. (ఈ పద్ధతిలో సరకులు గల వారికి వాటా పై సత్కారించి కారములు లేక, వాటిని అమ్మునమేరకు ఎప్పటికప్పుడు వైకము పంపుచుండవలెను ఇట్లు అమ్మునవారికి కమీషన్ మాత్రము మిగులును).

అసమితము నం. వి. (వృక్ష.) అవయవానురూపత్వము (సాముహము) శేనిది (Asymmetrical).

అసమిత పుటికము నం. వి. సాముహము శేని పుటికము (Asymmetrical crystal), అసమిక్షకారి నం. వి. వక్కగా ఆలో లింపక వనిచేయవాదు.

అసము¹ వి. 1. అహంకారము, దర్శము.
2. ఉత్సాహము, 3. చవతు. 4. అవకాశము, బీలు.

అసము వై. వి. యశము, కిరి. నం. యశః అసర సంజ వై. వి. సాయంకాలము. నం. అసరసంధార్య.

అసరచ పుష్పములు నం. వి. (వృక్ష.) పుష్పదళ వలయములలో శేనియందున్న దళములైనను అన్నియు ఒకేమారిగా శేని పుష్పములు (Irregular flowers).

అసరు వి. చసరు. వి. 1. చసరుగలది, లేతది. 2. అల్పము.

అసలారు క్రి. 1. అతిశయించు. 2. ఒప్పు. భూ. ఎసలారు.

అసలు వి. 1. బురద. పాం. వి. (వాణి.)

అప్పుగా తిసికొనిన పొమ్ము (Prinsepia), అసలుఁబుట్టువు ఐ. కామర, పంకజము. అపలుఖర్పు పాం. వి. (వాణి.) ముడి వస్తు వృంకారకు అయిన ఖర్పు, ధర కట్టుటలో కేవలము వస్తువుక్క తీకి మాత్రము అయిన ఖర్పు.

అసహాయకూరుడు నం. వి. ఒంటరిగా నిచిచి పోరు యొధుదు.

అసహ్యము నం. వి. సహింపరానిది, భరింపరానిది.

అసాదు అవ్యా. బథి. రూ హాసాదు.

అసాధారణము నం. వి. 1. సాధారణము కానిది, అసామాన్యము. 2. (బాణి.) సామాన్య విషయములకు వ్యతిరేకమైనది. వి. (బరట.) చేతావ్యాఖానములలో ఒకటి.

అసాధ్యము నం. వి. 1. సాధ్యము కానిది, 2. కారణముల లచే పమింపరానిది. 3. సరవేర్పరానిది.

అసాధ్యపొందువు నం. వి. (గృహ.) చికిష్టకు లోలడని పాండురోగము, కుదుర్చాని రక్తహీనత (Pernicious anaemia).

అసామాన్యము నం. వి. సామాన్యము కానిది (Abnormal).

అసి¹ వి. అల్పము. కొంచెము.

అసి² నం. వి. కత్తి, ఖడ్గము.

అసితము నం. వి. నల్లనిది. వి. నలుపు, నీలవర్షము.

అసితుడు నం. వి. నల్లనివాదు. వి. 1. శనై క్రూరుడు. 2. దేవలుడు అనుముని.

అసిధార నం. వి. కత్తివాదర.

అసిధారాప్రతము నం. వి. కత్తివాదరపై నడచుటవలె కరిన నియమ ప్రతము.

అసిధావకుడు నం. వి. కత్తి సాంస్కృతము వాదు. రూ. అసిధాపుడు.

అసిప్రతము నం. వి. 1. చెరకు, . 2. టీటర.

అసిష్టెంట్ నం. వి. చురక్కతీ. చిన్నక్కతీ.
రూ. అసిష్టెంట్.

అసిమి వి. సంబి, చిన్నగోప.

అసిమిగొల్లన వి. గోపలతో నిర్మించిన
చిన్న గుడారము.

అసియాడు క్రీ. 1. చలించు, 2. అల్ల లాధు.
3. సంచరించు.

అసిపాటు వి. విహారము, మండగవనము.

అసిపోపు క్రీ. 1. తప్పిపోతు, కొంచెము
తగిలి తప్పిపోతు. 2. కీడించు, నకించు
అసుర నం. వి. 1. రాతసుడు, 2. రాత్రి.
3. వేళ్ల.

అసురము. నం. వి. 1. ఏనుగు, 2. మాలకాకి.

అసుర సంద్ర్భ నం. వి. రాత స వేళ్ల.
సాయంసంద్ర్భ.

అసురసుమ వి. శ్రమమం దగు ఉపిరిద్వని
అసుకరణము.

అసువులు నం. వి. ప్రాణములు.

అసూయ నం. వి. 1. గుడము లందు దోష
మును అరోపించుట, ఉద్యోగించుట,
2. కోవము.

అసూర్యంపశ్యి నం. విఱ. ఎండకన్నెరు
గనిరి (అంతఃపురస్త్రీజనము).

అసైట్ ఇం. వి. (Assize) ఇంగ్లాండు
లోని కెల్లాస్ట్రోయ్చాల్

అసైకర్షము నం. వి. 1. లోపము.
2. అడ్డంకి. 3. ఇబ్బంది, అనుకూలము
లేచి.

అసైష్టవము నం. విఱ. (భాతి.) సౌష్టవము
లేనిది (Unsymmetrical).

అవ్సెరింక్ అస్ట్రోము ఇం. వి. (గృహమ.)
(Ascarbic acid). విటమిన్ 'ఎ'.

అసైలితము నం. విఱ. 1. చలించనిది.
2. చెడనిది.

అసైరియిడ్ ఇం. వి. (అగో.) (Asteroiod)
గురుకుజ గ్రహకత్వం వదువు కట్టులో,

తిరుగు అఘుట్రహము.

అస్ట్రమయము నం. వి. 1. (సూర్యాయలు)
క్రుంకుట, 2. నాశము. 3. (హోప్టిటి.)
గ్రహములు సూర్యునితో కలిసియుండుట.

అస్ట్రము నం. వి. 1. ప్రాద్యమ్రుంకు కొండ,
అస్ట్రారి, 2. గ్రహములకు సూర్యునితోడి
సంయోగము, 3. నాశము. 4. క్రుంకుట.
విఱ. 1. ప్రోయబడినది. 2. నకించినది.
3. కనబడనిది.

అస్ట్రము హిం. వి. (గృహమ.) గుడ్డతో చేరి
కుటున మరియుక గుడ్డ (Lining).

అస్ట్రోకము నం. విఱ. అల్పముకానిది,
అధికము.

అస్ట్రోము నం. వి. మంత్రపూర్వకముగ
ప్రయోగించబడు ఆయుధము. 2. విల్ల.
3. క్రతి.

అస్ట్రోస్తత నం. వి. అనారోగ్యము, జబ్బు.
అస్ట్రోనికము నం. విఱ. (వృక్ష.) నిస్టీత
శాలమున గాక వేరొకశాలములో బయలు
దేరినది (Adventitious).

అస్ట్రోనికమూలము నం. వి. (వృక్ష.) తల్లి
వేరునుండికాక వేరొకశాలము నుండి
బయలుదేరిన వేరు. (Adventitious root).

అస్ట్రోనికము నం. వి. ఎముక 2. ఔంక, గింజ.

అస్ట్రోనికము నం. వి. (రసా.) ఎముకల
బొగ్గు, బొగ్గునట్లు కాల్పుటిన ఎముక
(Bone-black).

అస్ట్రోనికము నం. వి. (ఇం.) ఎముకలకు
కారణమైన కణకము (Bony tissue).

అస్ట్రోనికము నం. వి. (ఇం) ఎముకకుమైన
గట్టిగా, పీచుగా నుండు తొడుగువంటి
పొడ్డ (Periosteum).

అస్ట్రోనికములు నం. వి. (ఇం.) ఎముకకు
సంబంధించిన జీవకణములు (Osteoblasts)

అస్ట్రోవంజరము నం. వి. కంకాశము,
ఎముకలగూడు.

అస్టోబన్డుము నం. వి. (రసా.) ఎముకలు కార్బిన్ బూదిద, (ఆందు కాల్చియమ్ పాస్టేట్ ఉండును) (Bone-ash).

అస్టోమార్కవ రోగము నం. వి. (గృహమ.) విటమిన్ 'డి' లేక ఫటికలోపము వలన కలుగు వ్యాధి, ఎముకల ఇలహీవ. (సాధారణముగ ఇది చిన్న పిల్లలకు వచ్చు వ్యాధి. వంకరకాంటు) లేక దొడ్డికాంటు తయారగును) (Rickets).

అస్టోర టైలము నం. వి. (వ్యాధ.) గాలి పారిసచో వాయిరూపము నంది శీఘ్రముగ హారించిపోవు నూసెలు. (Volatile or essential oils). ఈడా. నిమ్మగడ్డి నూసె, గులాబినూసె మౌ. వి.

అస్టోరము నం. వి. 1. నిలుకడలేనిది, అకాశ్వ తము 2. నిక్కితము కానిది.

అస్టోయనము నం. వి. (ఐ.0.) మృదులాస్థి ఎముకగా తయారగు విధానము (Ostification).

అప్పుళ్ళక్రత నం. వి. (పరి.) అంటరాని తనము (ప్రైండవ సాంఫీక ర్యాపష్టలో అంతర్భాగము కానప్పటిక ఒహుపులొతనకాలమునుండి కచ్చుచున్న ఆచారము. ఆదిలో సంకీర్ణజాతులను, ప్రతిలోపు వివాహము పలన కలిగిన సంతతిని చండాలుడుగా, అప్పుళ్ళబ్లూలుగా థావించు చుండిరి. కాలక్రమేణ వారి సంతతివారు అంటరాసివారుగ ఏ ర్ప ది న ర్యావస్థ. (Untouchability).

అప్పుడీయము నం. వి. జ. మాది, మనది, నాది.

అప్రసము నం. వి. 1. కస్టియు. 2. సెత్తురు 3. మూల. 4. పెంద్రుక.

అప్రసప నం. వి. 1. ఇలగ. 2 పిశాచస్త్రి. ల్యో. సెత్తురు త్రావునది.

అప్రసపుడు నం. వి. 1. రాతుసుడు. ల్యో.

సెత్తురుత్రాగుపాడు. 2. సైర్పుకుడు. అప్రముఖ నం. వి. కస్టియు. రూ. అప్రసము. అప్రసపంత్ర నం. వి. (గణ.) మిగిలిన రాసులలో కొన్నింటి పైగావి అన్నింటి పైగావి ఇధారంపడినది (Dependent).

అసెప్టో ఐ. వి. (అష్ట) (Assets) అస్తులు (డేసునకుగాని సంస్కుగాని వ్యక్తికి గాని చెందియుండునవి.)

అహంకారము నం. వి. (గృహమ.) 1.గర్వము. 2. అంతఃకరణ చతుర్పయములో ఒకటి. 3. ఆష్టప్రకృతులలో ఒకటి. 4. ఆత్మాశ్చి మానము (Egotism). 5. క్రోధము. (కజపటి అర్థము తెచుగున మాత్రమే కానవచుచున్నది). దూ. అహంకారి. అహంక్రియ.

అహంకృతి నం. వి. చూ. పై.

అహంకెంద్రుత నం. వి. తన్న శాసు పొగడుకొనుట. ఆత్మస్తుతి (Egocentrality).

అహంథాము నం.వి. 1. గ్ర్యము, సేనసు. 2. (పేదాం) అవిర్య. దేహత్విత్రాంతి. అహమహామిక నం. వి. ఒకరితో నొకరు సేను ముందు, సేచు ముందు అని రోష ముతో పలుకుట. 3. యుధాదులందు చూపు అహంకారము.

అహము నం. వి. 1.రిసము, చేయింబవలు. 2 పగలు. దూ. అహాస్సు. 3. గర్వము.

అహమ్మత్తి నం. వి. అజ్ఞానము.

అహారహము నం. అవ్య. ప్రతినిష్ఠ.

అహార్పతి నం. వి. 1 నూర్య దు. 2 కిష్టుడు. 3. కిల్లెడు.

అహాస్సురుడు నం. వి. నూర్యుడు.

అహార్యులము నం. వి. వేకువ, ప్రాతః కాలము, ప్రథాతము.

అహాము నం. వి., చూ. అహము.

- అహాచూ అవ్యా. ఆశ్వర్యీ, అధికేప. ప్రశం అహితము నం. విజ. 1. అనిష్టము.
సారులను తెలుపును. రూ. అహాచో
అహిర్వదము నం. వి. కొండ. విజ. వారింప
ళక్ష్మీకానిది.
- అహా నం. వి. 1. పాము. 2. రాణి గ్రహము. 3. వృత్తాశురుడు.
- అహిచృతము నం. వి. అర్జునుడు జయించి ద్రోషాచార్యువు సమర్పించిన దేశము.
- అహిచృత(క)ము నం. వి. కుక్కగౌడుగు, పుట్టగు దుగు (Mushroom).
- అహితండ్రికుడు నం. వి. పాములవాడు.
- అహిద్విషము నం. వి. 1. నమలి. 2. గ్రద్ధ. 3. ముంగిన.
- అహివిషము నం. వి. 1. గరుడుడు. 2. ఇంద్రుడు.
- అహిపతి నం. వి. జేముడు.
- అహిఫైనము నం. వి. 1. నల్లమందు, అథిని 2. గరశము. 3. పామునోటి చొంగ.
- అహిభయము నం. వి. 1. పాములవలని భయము, 2. రాజులకు స్వపుకము వారి వలని భయము.
- అహిరుక్కు నం. వి. 1. గరుడుడు. 2. ముంగిన. 3. నమలి.
- అహింస నం. వి. విజ. ప్రశం అహితము నం. వి. 1. బిరుద్ధమైనది. 2. (వైద్యీ) పథ్యము రానిది. వి. చెకును.
- అహితుడు నం. వి. శక్తును, విరోధి.
- అహిర్వధుష్ట్యైదు నం. వి. 1. శివుడు. 2. ఏకాదశర్యుద్రులలో ఒకడు.
- అహాపురుషిక నం. వి. గర్వముచే తన్న గోప్యగా సంఘావించుకొను వీరాలాపము రూ. అహాపురుషిక.
- అహారాత్రము నం. వి. చేపగలు ఎల్లపుడు.
- అఇ నం. వి. 1. తుమ్మెద. 2. తీఱు. రూ. అలి.
- అఇందము నం. వి. (గృహ.) 1. బహిర్వాగ్ర ప్రకోష్టము, పంచపాఠి, తుమ్మాకటి ప్రక్కనుండు గృహము. 2. వాకిటికి వెలువల నున్న నలువగంపు చోటు.
- అఇని నం. వి. 1. అదుకుమ్మెద. 2. నుమ్మెద రఱ రముదాయము.
- అికము నం. వి. 1. అప్రియమ్మెనది. 2. అపత్యమ్మెనది. వి. 1. అప్రియము. 2. నొంకు, 3. నొసు.
- అచుకు శ్రీ. భయపదు, వెనదీయు, జంకు, వి. భయము, జంకు, రూ. అబుకు.

శ్రీ

అచ్చులలో రెండవది. కొన్ని పదాంతములకు వంటి భవము నందు చేరును. ఉడా. అన్నా. వర్షా. కుక్కింది అర్థముల నిచ్చును.

1. పూర్వము నిసేఁ, బదిన దానిని తెలుపును, ఉడా. ఏకశందు వారికి రిండేడు. ఆ కథలు. 2. వస్తువిదేశము, ఉడా. అదిగీ! ఆకొండ. 3. స్పంచి, ఉడా ఆద్యారక. అవ్యా. 1. ఆశ్వర్యీము, ఉడా. కమ్ముళా! కామరపూలు. 2. ప్రశం.

ఉడా. ఉన్నిఁ, 20, కొండ సెత్తెను. 2. ప్రశ్నము, ఉడా. పాతము చదిలిచివా? 3. ర్యాగుఁడి, ఉడా. తాగయా గరుత్పుండు ప్రార్థనము, ఉడా. నామాటుఁడు. 4. ఏకలఘము, ఉడా. ఇనిచ్చెనా, అది శిలాహరము. వయస్మా చిన్నది ప్రశ్నయా అనంతము. 7. సంచేపము, ఉడా. రఘవు, శుక్రియా. నం. అవ్యా. క్రింది అర్థములను బోధించును. 1. వరకు

ఉద్దా. ఆనము | దము = సము | దము వరకు.

2. 'నుండి' 'వరకు', ఉదా. ఆశాల
గోపాలము=శాలుర నుండి గోపాలుక

వరకు ఇచ్చే ఆసేతు హిమాచలము, ఆపందమన్నకము మొ. వి.

ఆంక పై: వి. 1. సంఘబహిష్కారము
చేయట, వెలివేయట 2. శాసించుట.

ఆంగము నం. ఏ. 1. దేవామునకు
సంబంధించినది. 2. ఆంగదేశము నందు
పుట్టినది కి వేదభాగమునకు తెంవినద
ని కోపులదేవాము.

ఆంగారము సప చి లొగ్గులప్పోవు, అంగా
రముల నమూనాము. , విం జంగార
సంబంధమైనది.

ఆంగికము నా. వి. జి. (నాట్య) అవయవములచే చేయబడునది. ఏ 1. అంగములచే చేయు అభినయము, కనోమలు కదలిం పు. — వి. 1. — — — —

ఆంగిరసుడు నం. వి. 1 అంగిరుని పుత్రుడు,
బ్రహ్మాసుపి, 2. జీవాశ్వ రూ లంగిరసుడు,

ఆంగీరన నం. వి. 1. పుచ్చా టె షట్లె సంపత్తు
రములలో ఒకటి 2. సృష్టిస్తునక్కతము
ఆంజనము నం చి. 5 టుక, లి. అంబనము
నక్క సంబంధించినది.

ఆదజనేయుడు సం వి అంజనా చేపి
ప్రశ్నల్లియు, హాముచుంతుడు

అనుమతిన కంగారూ (Antechinus) ప్రాణికిలు యొక వర్గము, పురుషుల కసటు శాగము.

సంతరిపూర్వనము నం. వి. (శాతి.) ఒక
కాంటికిరణము ఒక సాంద్రడశర యొన
కమునుండి ఒక విరశయానకమును ప్రవే
ళించు సందర్శమున దిని పతనకోణము
ఒకమేరకు (సంగిరకోణము) దా టిన తదు
వాత ఆకాంటికిరణము మొదటి యొన
కములోనికై సంపూర్జనముగ పరావ రిత

ముగుట (Internal reflexion).

ఆంపరము నం. విడ. 1. నో విడి.
2. గూఢ మైవరి.

అంతర్గతము నం. వి. 1. అభిప్రాయము,
 2. మిక్కి-లి సన్నిహిత సంబంధము,
 3. అక్షరములకు స్థానప్రవయ త్యాగ దులచే
 -కలుగు పరచేర సాదృక్యము, 4. గుట్టు,
 5 హృదయము.

ఆంత్రము నం వి. లెపేగు (బి.) అన్న
వాహికలో సాధారణముగ కదువు తరు
వాత నుండు ఫాగము (Intestine).

ఆంత్రములు సం. వి. (కం.) కదులు
మండి ప్రేగులోనికి పోవు ట్రాము
(Pylorus).

ఆంతర్ములు నం వి (సం.) [పేపరు (Intestines)]

అంతర్మూలము నం లి. (బి.) కాను
సుండి చిన్న ప్రేపులలోనికి దారి చూపు
మారము (ఇది చిన్న ప్రేపుల యొక్క
మొదటి భాగము) (Duodenum).

ఇంతవేష్టనము నం. వి. (సం.) ఉదరచ్చ దము, వెన్నె ముకగల ఇంతునులో చేపా కుహారమునకు అస్తరుగా నున్న పొద (Peritoneum).

ఆంత్రియ ఉష్ణకము నం. వి. (సం) ఆంతముపై నుండు వ్రేలువంటి ప్రవస్త్రము (Intestinal caca).

ఆంధ్ర ప్రదీపులు విజిన్ (జీవ.) అన్న
వాక్తలోనికి తెలుగు ఉచ్చారములు
సాక్షాత్ గలది (Enter)

2. (బింబామిము చేయిని.) విసరుట.
రి ఉండ్లోని 4 (నాట) కలక.

ఆంధ్రప్రదేశ్ మునిసిపల్ నెం. వి. 1. పట్టణక. 2, ఉమ్మెడ్లాల.
రూ. అందోళిక, విప్లవ. అండలము.

ఆండోళించు నం. ల్రీ. 1. క్లాగులాదు, చంచలమగు. 2. డోలాయమానమగు, సంశయించు.

ఆండోళిక నం. వి. మా. ఆండోళము.

ఆంధ్రము నం. వి. గ్రూడ్లెనము, అంధర్వము.

ఆంధ్రము నం. వి. 1. తెనుగు దేశము. 2. తెనుగుబాస. ఏక. తెనుగుదేశమునకు సంబంధించినది.

ఆంధ్రము నం. వి. తెనుగువాదు.

ఆంధీయర్ ఇం. వి. (భాతి) (Ampere) విద్యుత్క్రిని కొలుచుటలో ఉపయోగించు ప్రమాణము. (అంపియర్ అను ప్రాంచ్ శాస్త్రజ్ఞుని పేరు రినికి ఉంచడినరి, ఒక టమ్ నిరోధమునకు ఎదురుగి 1 వోల్ట శక్తిగల విద్యుద్వలము పంపించగల విద్యుత్తువాహము. 'అవ్' అను నరి అంపియర్ కు ప్రాస్ట్ స్ఫోర్సుము.) అంపుల్ల ఇం. వి. (ఎం.) (Ampulla) ఒన్న పటువనిసంచి.

అంపైక్సున్ ఇం. వి. (ఎం.) (Amplexus) ఉథయచరకీషుల లింగసంబంధమగు ఆలింగము.

అంబికేయుడు నం. వి. 1. ర్వాతరాష్ట్రుడు. 2. కుమారస్సామి, కి. విసాయకుడు.

ఆండిక నం. వి. (గణ.) ఒక దానిలోని ఒకఖాగ సంబంధ మైనది (Partial).

ఆండిక ప్రేషనియమము నం. వి. అనేక వాయువుల సంమిళణములో ప్రతి వాయువును ప్రత్యేకముగ ఆప్యాత నాశయించే యున్నపుడు ఎంత | ప్రేషము చూసుకో అప్రేషమే అది మిళణములో కూడ చూసును. | ప్రత్యేక వాయు | ప్రేషముల అండికప్రేషములు, వాయు మిళణముయొక్క మౌత్తు ప్రేషము దాని ఘటకముల అండికప్రేషముల మౌత్తుముకు నమానము అగు నియ

మము $p = p_1 + p_2 + p_3 + \dots + p_n$ మిశణపేషము petc. ఆండిక ప్రేషములు. ఆండికభిన్నములు నం. వి. (గణ.) ఒక భిన్నములోని హరము డోక్కు కారచాంకములు హరములగా గల భిన్నములు (Partial fractions).

ఆండికస్ట్రోకికరణము నం. వి. (రసా.) ప్రాణమునంచి ప్రావమును భాగముల చోప్పున స్టోకికములుగా పేరు చేయుట (Fractional crystallisation).

ఆండికస్టేదనము నం. వి. (భాతి) ఒక ప్రవమును భాగముల వంతున బాహ్యముగా మార్పి తిరిగి ప్రపీకరించుట (Fractional distillation). (రసా.) రెండు ప్రవముల పేరు చేయుటకుగాని, లేదా అందరి ప్రధాన ప్రవమును శుద్ధముగా పేరు చేయుటకుగాని లిస్టు శాపక్రమాంతములలో ఐమపు స్వేచ్ఛ దానము (Fractinal distillation).

అంపానము నం. వి. చేతులతో చూపు అభినయము,

అంక వి. 1. అద్య. 2. చెర. 3. కట్టుపాటు. 4. కెలియలికట్ట.

అంకట్టు ల్రీ. 1. అద్యగించు (అంక + కట్టు). 2. ఆకమించు.

అంక్రాచ్చు వి. కవ్యమును తగిలించుటక్క తరికంచునకు కట్టు శాచ్చు.

అంకరము వై. వి. 1. ఆగ్రహ హాము. 2. మచుము. నం. అవాంకారః, అగ్రవాః.

అంకరి వి. కుత్తు. అన్నముతినవలెననుకోరిక.

అంకిదు ల్రీ. (అంక + అద్య) అద్యపెట్టు.

అంకొము ల్రీ. అకలిగొను.

అంగు ల్రీ. 1. అద్యపదు, అరికట్టు. 2. నిలుపు. 3. ముల్లదిపేయ. 4. ఆకమించు. 5. నిచేధించు. 6. సహించు. 7. నిలుచు. 8. ఉర్పు. 9. విరమించు. 10. అణగు.

ఆంధ్రికొను శ్రీ. అవురించు, కొళ్లగొను. ఆయు శ్రీ. ఆగణేయ, ఆపు, 2 అగ్గించు.

ఆయుది వి. ఆయుది, ఇంకి, రూ. ఆయుది, ఆయుది.

ఆయు శ్రీ. 1. చాలు, చీ. కాటు, వి. ఆయుతపము.

ఆయంగి వి. మండుడు. కొళ్లా, త్రీస్వామము కలవాడు.

ఆయుది వి., చూ. ఆయుచె, రూ. ఆయుది.

ఆయుఫిక వి. కాలిక (భృదాచల ప్రాంతమున వాడుకలో ఉన్నటి).

ఆయురిషాట వి. 1. చేతకాని మాట. 2. పుంస్వము లేనిమాట. కొళ్లావాని మాట.

ఆయై ప్రత్యు. కల అను అర్థమందు వచ్చు త్రీఖిధక ప్రత్యుయము, ఉదా వగలాడి కులకులాడి మొ.వి.

ఆయు ప్రత్యు. కల అను అర్థమున వచ్చు పురుషోదక ప్రత్యుయము. ఉదా. వగ శాదు మొ.వి.

ఆయుతోదు వి. సోదరి. తోడబుట్టుతు.

ఆయుది వి., చూ. పై.

ఆయుభాదుచు వి. 1. కూతురు 2. మగని సోదరి. రూ. ఆయులదుచు.

ఆయుపొప వి. 1. కన్యక, 2. ఆయులిడ్, 3. త్రీశిలు.

ఆయోక వి. (అవు+తోక) ఆపుతోకవల మొదట లావుగనుండి క్రమక్రముగ సన్న మగు రూపము.

ఆయోకపొటు వి. ఆపుతోకవలె ఉండుట.

ఆపు శ్రీ. అద్దగించు. ఆగణేయ, వి. 1. అద్దగింప. 2. ఏర్పాటుగా సుంచుట. వి. ప్రతిబింధకము.

ఆయుద్ద వి. (అవు+పద్ద) పాలు విడిచిన అవుపెయ్య.

ఆయసి వి. (అవు+పసి) ఆపు.

ఆయోతు వి. (అవు+పోతు). 1. ఎద్దు. 2. అచ్చపోసి విడిచిన ఎద్దు, బసవదు.

ఆయోతురోతు వి. కిపుదు. శ్వీ. ఆయోతు నెక్కువాడు.

ఆయోతుసొరము వి. వీ. దియం దు ను కంతము నందును బుట్టు ఒక స్వరము, సమీస్వరములలో రెండవది, బుపథము.

ఆకంధము నం. వి. (పృష్ఠ.) గద్ద, దుంప, బంగాళాదుంప మొ. మొక్కల మొక్క (ఫూమిలోనున్న ఆహారములో) ఉచ్చిన కాండభాగము (Stem tuber). కొన్ని మొక్కల మొక్క నేరు ఆహారములో ఉచ్చియందును (Root tuber). ఉదా. ముల్లంగి.

ఆకంపించు నం. శ్రీ. విశేషముగ కదలు, వడాకు, అదిరిపచు.

ఆకూలు పై. వి. తుంటరి, దుష్టుడు. నం. ఆతకాయా.

ఆకరము నం. వి. 1. గని. 2. సమూహము. 3. ఉత్పత్తిసొంఘము. 4. స్థానము. 5. వ్యాకరణ మహాభావ్యము మొ. ప్రమాణగ్రంథము.

ఆకరువు వి. కూమరదుడ్లుచుట్టు సుందునది. డా. ఆకరు, ఆకరు.

ఆక్రూడప్రతము నం. వి. విసికి. శ్రవణము.

ఆకర్షించు నం. శ్రీ. విను, ఆకర్షించుచేయు. ఆకర్షణ నం. వి. 1. ఆకర్షించుట. 2 (శ్రాతి.) ఒకచానికాటటి దగ్గరగా వచ్చుట (Attraction).

ఆక్రూడప్రతములు నం. వి. (పృష్ఠ.) పుములో వివిధ వర్క్లములుగల రేకులు (Petals). (ఇవి కించికాచులను ఆకర్షించు మండును.)

ఆక్రూడప్రతములు నం. వి. (పృష్ఠ.) ఆక్రూడ ప్రతములతో కత్తిసియున్న (కింజల్కుములు). (ఊస్థితి సాధారణ

ముగ సంయు క్రదశములుగల ఫ్లవ్పము
లలో ఉండును.) (Epipetalous).

ఆక్రమింపులైనా నం. వి (వృక్ష.) పుస్త
యొక్క అకముతై ఉండు పుష్టిదశము
లలో ఇది సెండపరి. ఇది రకుకప్రతిము
లకు లోపల సుందు వలయము ఇది నీచ
పుష్టముఁ లో నిధి నర్స్సు ములతో సుందు
ప్రతిసమూహము (Corolla).

ఆక్రమింపు నం. వి. 1. లాగుట. 2. పాచిక
కి. జాదమాడెదు పలక. 4 ఆదము
6. చండురాద కుద్దియము 8 ఒరగల్ల

ఆక్రమించే నం. గ్రి. 1. ఆక్రమింపులైనా
తిపుము. 2. రవించు.

ఆక్రమింపు నం. బి. 1. అపగాహానము,
తెలిసికొనుట. 2. పట్టుకొనుట. 3. కట్టుట.
4. ఎన్నిక. 5. బింబనము.

ఆక్రమింపు నం. బి. 1. చీకటి. 2. దారము
లోని ముడి. 3. మరపు. 4. మూర్ఖ.
5. సంతోషము. 6. వలపు.

ఆక్రమింపు నం. బి. 1. వస్తుభాషణాది
బలంకరణము. 2. కల్పనము. 3. భూప
ణము. నం. అవ్యా. కల్పింపు వరకు.

ఆక్రమింపు నం. బి. గగుర్చాటు.

ఆక్రమింపు నం. బి. మిస్ట్సు. నం. ఆక్రమింపు.

ఆక్రమింపు నం. బి. (శీవ.) ఒక ప్రాణి
సాధారణంకుణములలో హార
తుగా మార్పు గలుగుట (ఈ మార్పు
సంశాసనమునకు నంక్రమించును) (Mutation).

ఆక్రమింపు నం. బి. ఆక్రమింపునకు నిరిగినది.

ఆక్రమించు నై. గ్రి. 1. అపగాహానము చేసి
కొన తెలిసికొను. 2. జి ప్రీకి తెచ్చుకొను.

ఆక్రమింపు నై. 1. అపగాహానము
2. జి ప్రీ. దూ. ఆక్రమింపు.

ఆక్రమింపు నై. మి. పై.

ఆక్రమింపు నం. వి. 1. కోరిక, 2. (వ్యాక.).

అస్వయముకొ. కు ప్రియసుబట్టి క ట్రలు
కర్మాదులను, విచేష్టములనుబట్టి విచేష
ణములను రాబట్టుటుకై వేయు ప్రక్కము.
ఆక్రమించు నం. గ్రి. కోరు అపేక్షించు.
ఆక్రమించు నం. వి. కోరబడినది.

ఆక్రమింపు నం. వి. (అం.) దంతము యై క్రు
కిరిటములో ప్రిండి థాగముతై కపీల
యుండు గట్టిపొం భైయక్క పదార్థము
(Enamel).

ఆక్రమింపు నం. వి. పిలుపు. ఆహ్వీనము. దూ.
ఆక్రమింపు నం. వి. పిలుపు. ఆహ్వీనము. దూ.

ఆక్రమింపు నం. వి. 1. దూపము, 2. పోలిక.
3 ఒదలు. 4. హృదగతథావములను
తెలుపుచేపు. 5. హృదగతథావము. ఇంగి
తము.

ఆక్రమింపు నం. వి. (శీవ.) ఒక ప్రాణి
యై క్రు ఆక్రమింపు, వివిధమగు అవయవ
ములు, అవి చేయుపనులు అను వానిని
గూర్చిన జ్ఞానము (Morphology).

ఆక్రమింపు నం. వి. శవము. పీసుగు.

ఆక్రమింపు నం. వి. (శోతి) ఆక్రమింపు
మైన (Aerial)

ఆక్రమింపు నం. వి. మిస్ట్సు రు. 1. మంచాకిసి
2. పాలపెల్లి (Milkyway).

ఆక్రమింపు నం. వి. కారిక మాసమున
రాత్రులందు ఎక్కెనచోట పెట్టి దీపిము,
కారిక దీపిము.

ఆక్రమింపు నం. వి. ఆక్రమింపునుండి కొండ
పైకిని అచటినుండి ప్రిండికిని ప్రచపించు
థారా.

ఆక్రమింపు నం. వి. (వ్యాప.)
పరస్పరసంబంధము లేకయుండి బుద్ధిహీను
నిచే | వాయిఱడిన చరిత్రాదులు. (దీనిని
మెట్టింపంచాంగమని కూడ అందురు. నిరా
థారపుమాట లని అర్థము).

ఆకాశపుష్టము నం. వి (న్యూయ.) ఆకాశ మందు పుత్తు, గగనకుమము అనగా అసంభవిషయము. (ఈచ్చే కుండెటి కొమ్మె. గోదాతి కొడుకు మొ.వి.)

ఆకాశపురాణము నం. వి. (వ్యౌవ.) 1. పరస్పర సంబంధములేని ప్రసంగము. 2. అవధాన ములతో ఒక అంగము.

ఆకాశభాణము నం. వి. ఆకసముజైపు విడుచుచువ్వు. భాణసంచు, (శారాచువ్వు).

ఆకాశము నం. వి. 1. విన్ను, మిన్ను. 2. భూతము లై రింటలో ఒకటి. 3. అభ్ర కము. 4. ఉహ్నుము 5. (గణ) సున్ను. శూన్యము. 6. (శాతి) అంతరాశము, ఆవాకము. థాతికవస్తుపులు ఆక్రమించు చోటు (Space).

ఆకాశరామస్తు వి. (వ్యౌవ.) ఊరు పేరు లేని మనుష్యుడు, ఉని. ఆకాశరామస్తు అర్జీ ఆకాశవాణి నం వి. 1. ఆకసమునుండి వినబడుమాట, అశరీరవాక్కు. 2. ఫార శీయ రేడియోనంథ పేరు.

ఆకీర్ధము నం. వి. 1. ఒకటితో నొకటి కరిసి ఎడము లేక నిండి యున్నట్టిది. 2. అంతటను వ్యాపిచినది. 3. విమ్ము లిడినది.

ఆకు వి. 1. చెట్టునందతి ఆకు. 2. తమల పాకు. 3. గ్రంథములోని చత్ర ము. 4. ఆళ్ళాపత్రము. 5. జాబు. 6. చెవికమ్ము. 7. ప్రాత కుపయోగించెడి శాటియాకు. 8. బండికంటి ఆకు. 9. వరి మొ.ని నారు. 10. విస్తరాకు. 11. ఇచ్చిపుచ్చుకోలు పత్రము.

ఆకుంచనికోథకము నం. వి. (గృహం) పత్రము. తడినిన తరువాత తగిపోకుండ ఉండుటకు చేయునది (Sanforize).

ఆకుంచనము నం. వి. 1. ముడుచుట, ముడుగుట. 2. వంచుట, వంగుట.

ఆసిచెఱుక వి. ఓచ ఊతి చిరుతపుతి.

ఆపచిలుక వి. తెల్లబోట్లును పెద్దరెక్కు లునుగల ఒకానొక పురుగు.

ఆపచెప్పులు వి. పలుచనిఅట్టచెప్పులు.

ఆపచెముడు వి. ఆకులు గల జెముడు, పత్రమ్ము పొ. (దీని ఆకురసము కఫమును హరించును, నుఖిచేచని).

ఆపచెల్లు వి. (అటు+ఇల్లు) ఆకులతో కపిసిన గుడినె, పర్పుకాల.

ఆపుతెగుచ్చు వి. (వ్యౌవ.) మొక్కల ఆకులకు శిలింధ్రముల వలన సంభవించు తెగుచ్చు (Leaf diseases). (ఇవి సామాన్యముగా 1. మచ్చతెగుచ్చు (Leaf Spots) 2. చార తెగుచ్చు (Rusts) 3. బాడిద తెగుచ్చు (Mildews) అని మూడు రకములుగా ఉండును).

ఆకుతేలు వి. ఆకులమీద తేలుపరి ఉండు పచ్చని పురుగు.

ఆకుతోట వి. తమలపాకుల తోట.

ఆకువంగ వి. (వ్యౌవ.) ఆకునకు కాండము సకుచుధ్వనిండు కోహ్లము (Axil of leaf)

ఆకుపచ్చ వి. పచ్చనిది. వారితము.

ఆకుపత్రి వి. ఒకానొక ఓపథి. అవంగపత్రి.

ఆకువపరు వి. ఆకులు నలిపి పిండిక రసము.

ఆకుమచ్చి వి. ధాన్యాలు నారు పోసినమడి, నామమడి.

ఆకుమడుపు వి. ఉములపుచుట్ట.

ఆకుమఱుగు పిండ వి. (శాతి) ఆకుచాటున ఉండు పిండ, ఒకరి రహజణలోనిది.

ఆకుమిదత వి. పచ్చని పెద్దమిదుత.

ఆకుమెగ్గ వి. (వ్యౌవ.) ఆకునుండి ఉయలు దేరిస మెగ్గ, పత్రకోరకము (Polar bud)

ఆకురాలుచెత్తుతుడవులు వి. (భూగో.) చెదల్పు ఆకులుగల చెట్ల అడవులు. ఇవి నమకీచుమండలమున పేరుగును. ఇవి ఉత్తరార్థగోళమునను, దక్షిణార్థగోళము

నను 45° మొదలుకొని 55° వరకు ఉన్నవి. శిత కాలమున కలుగు మంచు శితలత నుండి దక్కించుకొనుక్కే శిత కాలము రాకపూర్వమే చెట్టు తమ ఆకులను రాల్చిపై చును. ఉదా. సుందూరము. శైక్ష్య ఎల్స్ మె. వృక్షములు ఈ జాతికి చెందినవి.

ఆకుళాయి ఏ ఇనుము మొ.ని. రాఘవుకు ఉపయోగించు వనిముట్టు. ప్రతపరిశువు. రూ. ఆకురాయి.

ఆకులత నం. వి. కలతపడుట, ఈభము, వ్యాకులత.

ఆకులపొటు మి. వి. వ్యాకులశ్వము, కలత.

ఆకులము నం. వి. 1. కలతచెందినకి 2. నిండినది. 3. చిక్కువడినది (వెంద్రు కల మొ.వి).

ఆకునస్సుములు ఏ. ఒకజాతి వడ్డు.

ఆకూతము నం. వి. 1. అధిప్రాయము, ఆశయము. 2. అధిప్రాయమును తెలుపు చేపు. రూ. ఆకూతి.

ఆకూతి నం. వి., చూ. పై.

ఆకృతి నం. వి. 1. రూపము. 2. దేవము. 3. వ్యాదతథావమును తెలుపు చేపు, అనుభావము. 4. పోలిక. (రసా., భౌతి.)

ఒక వస్తువుయొక్క ఆకారము (Shape).

ఆకృతి నం. వి. (జం.) భుజస్థి నొక్క క్రీందికొన. (ఆడి స్పంజి ఎముకలతో వర్గించినది) (Trochlea).

ఆకుభినాడి నం. వి. (జం.) కపాలము నుండి బయలుదేరి కనుగొన్నద్దు యొక్క కండరమునకు బోపు నాడి (Pathetic nerve).

ఆకె సర్ఫ్. ఆమె. ఆయమ.

ఆకెరువు వి. (వ్యావ.) ఎరువుగా ఉపయోగ పదు ఆకలములు (Leaf manure).

ఆకొత్తు వి. అడక్కెర, పోక క్రించు

క్కె, రూ. అడకొత్తు ఆకోచక కండరము నం. వి. కీలునండలి ఎముకలను ముదుచుకొనునట్లు చేయు కండరము (Flexor muscle).

ఆక్షనోమీటర్ ఇం. వి. (వృక్ష) (Auxanometer) మొక్కల పెరుగుదలను కొలుచు యింటము.

ఆక్స్ ఇం. వి. (శాస.) (Act) చట్టము. శాసనము.

ఆక్రందసము నం. వి 1. లిగ్గరగా ఏడ్చుట. విడుపు. 2. మొల. 3 పిలుపు రూ. ఆక్రందము.

ఆక్రమణము నం. వి. 1. క్రమైట. ఆక్రమించుట. 2. బలిమిచే వశప చుకొనుట,

ఆక్రమిక నం. ల. (గృహ) బిలవంతముగా తీసికొనుట.

ఆక్రాంతము నం. విజ, ఆక్రమింపబడినది.

ఆక్రీదము నం. వి. 1. రాజు యొక్క క్రికొర్చానము. 2. ఆట. విడి. చిన్చి రించునది.

ఆక్రోశము నం. వి. 1. తిట్టు, శాపము. 2. నింద, అపవాదము. 3. (రకుణము నకు) లిగ్గరగా అరచుట. రూ. ఆక్రోశనము

ఆక్రోశించు నం. క్రి. 1. తిట్టు, శపించు. 2. నిందవేయ. 3. (రకుణకై) లిగ్గరగా శిలుచు. 4. చాటించు. 5. (భయాదులచే) గడుచు.

ఆక్రిడెంట్ ఇం. వి. (Aqueduct). 1. నాఢి. 2. కాలువ. 3. పొర్చుమదుము. 4. జలపు శాలి, రసపుశాలి.

ఆక్రియెన్ హృదామర్ ఇం. వి. (Aqueous humour) కంటిగ్రుడ్యులో ముందు ఖాగ మున గల స్వచ్ఛమైన ద్రవము. జలాకార రసము.

అ-షా-ప్రమాణము నం. వి. (వ్హోవ.) నేల యందలి ఆముఖమై, కూరప్పి ప్రమాణము. (ఈ ప్రాచారములలోని ఉడకని అయినుల సాంధరత (Hydrogen ion concentration) లేక పొచ్చుతగ్గుత పై ఆధారపడి యుండును).

ఆషైప్రము నం. వి. దివ్యాషైప్రము, పుణ్య షైప్రము.

ఆషైపక్కడు నం. వి. 1. ఆషైపించువాడు.
2. బోయవాడు.

ఆషైపణము నం. వి. 1. ప్రోసివేయట.
2. లాగుట. బి. అదల్చు. 4. అపవాదము.
5. అపహారించుట. 6 దోష ములు ఎంచుట. 7. ఏడకురోగము.

ఆషైపము నం. వి., చూ. ఆషైపడము.
1. (అలం.) ఒక అ ర్థా ల ० కా ర ము.
2. అద్దము. బి. విరోధము.

ఆకిన్ రాజ్యములు వి. వి. అకురాజ్యములు, రెండవ ప్రపంచ యుద్ధములో ఇటలి, జర్మనీ ఇప్పానుల కూటమి పేరు. (పీరు రోమ్, భరిన్, టోక్యో అకుము నుండి యుద్ధము నడిపించుటచే ఈ పేరు వచ్చినది).

ఆకిన్ అమ్లము వి. వి. (రసా.) ఆమ్లజని (అకిన్జన్) ఘటకముగా గల ఆమ్లము. ఉడా. సల్యూరికామ్లము, ఓపిరికామ్లము (Oxy-acid).

ఆకిన్కరణజాగ్రత వి. వి. బుస్సెన్ జ్యోలలో శిథరమున ఉండు మొన, లేదా ప్రక్కన గాలి సంపర్కించు నొందు జ్యోలాఫాగము.

ఆకిన్కరించుట వి. వి. (రసా.) ఒక యాగికమునుండి ఉడకనిని తీసివేయట, లేక దానికిలకిని చేచ్చుట, ఆమ్లజనికరణము (Oxidation).

ఆకిన్కరకము వి. వి. (రసా.) ఆకిన్కరించు

ఉకు ఉపయుక్తమైన రసాయనిక ప్రవ్యము (Oxidising agent).

ఆకిన్హోమోగ్లోబిన్ ఇం. వి. (ఇం.) (Oxyhaemoglobin) హోమోగ్లోబిన్ ప్రాణవాయువుతో కలిసి ఏర్పడిన సమ్ముఖ ప్రవ్యము.

ఆకైప్రెడ్ ఇం. వి. (రసా.) (Oxide) ఒక మూలకముతోగాని, సంయోగముతోగాని ఆక్సిజన్ కలిసినప్పుడు ఏర్పడు నమ్మెళ నము.

ఆఖండటుడు నం. వి. కండుడు, పేలుపు చేడు. ల్యూ. పుస్తకములను థేదించువాడు.

ఆఖినికము నం. వి. 1. పంది. 2. ఎలుక.
3. గుద్దలి. 4 గడ్డపార.

ఆఖినికుడు నం. వి. 1. కన్నుపురాంగ.
2. ఉప్పరి.

ఆఖరు పాం. వి. చిచర.

ఆఖుభుక్కు నం. వి. పిల్లి. ల్యూ. ఎలుకతను తిమనది.

ఆఖువాహానుడు నం. వి. వినాయకుడు.
ల్యూ. ఎలుక వాహానముగా గలశాడు.

ఆఖువు నం. వి. ఎలుక, పండికొక్కు.

ఆఖేటకుడు నం. వి. చేటకాడు.

ఆఖేటము నం. వి. చేట, మృగయ.

ఆఖ్య నం. వి. సంభ్రం, పేరు.

ఆభ్యాసిక నం. వి. చెప్పెడివాడు.

ఆభ్యాసికము నం. వి. చెప్పెదినది.

ఆభ్యాసినము నం. వి. 1. చెప్పుట. 2. పూర్వ వృత్త కథనము. 3. ప్రశ్న్యతరము.
4. కథ.

ఆభ్యాసికుడు నం. వి. 1. ఒక విషయమును విపరించి చెప్పువాడు, కథకుడు.
2. దూత.

ఆభ్యాసిక నం. వి. వాస్తవముగా జరిగిన కథను చెప్పెడి గద్యగ్రంథము. ఉడా. కౌఱుని వార్షికరికము.

ఆగంతుక కోరకము సం. వి. (వృక్ష.)
ఆకస్మాక ముగ లయలుదేరిన మొగ
(Adventitious bud).

ఆగంతుకనిధి సం. వి. (అర్థ) నిర్ణితమైన
కొన్ని ఉర్ప లకు వేరుగా నుంచిన
లాభాంశుము.

ఆగంతుకము సం. విజ. 1. కాలనియమము
శేకవచ్చునది. ఆకస్మాకముగా వచ్చునది.
2. ప్రక్క ప్రమైన గ్రంథాగము.

ఆగంతుకుడు సం. వి. అతిథి, విందు.

ఆగంతుపు సం. విజ. ఆకస్మాకుగ వచ్చు
నది, ఆకస్మాకముగ నంథవించునది. వి.
అతిథి, విందు.

ఆగదకారు వి. (ఆగదము+కాదు)
అకార్యముల చేయవాడు, దుండగిడు,
దుష్టుడు.

ఆగదపలు వి. 1. మెట్లవలె ఏర్పడిన మఖ్య
ముకల వరుసలు. 2. మేఘపంక్తి.

ఆగదము వై. 1. చెద్దపని. 2. దుష్టార్థీ
చిహ్నము. 3. కొష్టము. 4. వంచన.
5. అనాదరము. 6. అన్యాయ ము.
7. ఉత్పాతము. విజ. 1. వంచకుడు.
2. అపరాధి. సం. ఆగన్.

ఆగడిరు వి. అకార్యము చేయవాడు,
దుండగిడు, దుష్టుడు.

ఆగతము సం. విజ. 1. వచ్చినది. 2. ఇరిగినది
3. బొందబడినది. వి. 1. ఆగమనము,
రాక. 2. ప్రాత్మి.

ఆగమనము సం. వి. 1. రాక, వచ్చుట.
2. ప్రాత్మి.

ఆగమము సం. వి. 1. వచ్చుట, రాక.
2. ప్రాత్మి. 3. రాబడి. 4. కాత్రము.
5. వేరము. 6. (వ్యాప.) అతికముగా
వచ్చేడి వర్షము. 7. అన్వప్రవాదము.

ఆగము సం. వి. తప్పు, సేరము, పొచము.
అగార్యము వి. కొంచెమును గొప్పగా చేసి

కావించెడి అరపు. ఏద్దు మొ.వి. దూ.
అగాయిత్వము. టొప్పిత్వము.

ఆగామి సం. విజ. 1. వచ్చునది. రానున్నది.
2. ప్రాత్మించునది. ప్రాత్మించ నున్నది.
(అగామి సంచికార్థములు అనుభవించ
వఱినపే అని పెద్ద లందురు.)

ఆగుబ్బుతిలు క్రి. అతికయించు. ఆగుబ్బుకొను
ఆగుబ్బు వి. అతికయము. అధికట్టము. విజ.
1. అధికము. 2. అనంభాగ్యకము.

ఆగ్నిప్రద్రుఢు సం. వి. అగ్నిప్రద్రముయజ్ఞ
వేదికలో నుత్తర ఫాగము) నందుండు
ఒకానోక బుత్తింణదు. యూజకులలో
ఒకదు.

ఆగైన్య అసియాసమిష్టి రక్షణ సంరీ సం.
వి. (వరి., రాశ.) (SEATO ఒచ్చందము) ఈ
ఒచ్చందము క్రి.శ. 8 సెప్టెంబర్ 1964లో
మంగళలో ఆస్ట్రేలియా, ప్రాన్సి. ప్రిటన్,
స్ట్రోకిలాండ్, పాకిస్తాన్, అమెరికా
సంయుక్తాప్రాప్తి) ప్రచేశ ప్రతిభిధులచే
అంగీకరించబడిన.. దీని ముఖ్యాలైట్ ము
ఆగైన్య అసియాలో కమ్మానిస్. ముఖ్యముగ కమ్మానిస్ చైనా దురా
క్రమిలను అరికట్టుట ఆగైన్యఅసియా
సంధి కూటమిమొక్కు ముఖ్య కేంద్రము
కైలాండ్లోని కాంగ్రెక్స్ నగరమున
కలదు.

ఆగైన్యము సం. విజ. అగ్నిక సంఘంధించి
నది. వి. 1. అగ్నిపర్వతము. 2. వివాహ
ములో అయింధతి దర్శనాసంతరము
యిలుర్చెయదులు చేయు ఒక శంకరప్రా.
3. కృతికావక్కుతము. 4. ఆగైన్య
త్రుప్తము.

ఆగైన్య వ్యాపార పవనములు సం. వి.
(శూగో.) కూమధ్యరేఖకును మకరరేఖ
కును మర్యాదించే పవనములు (South-
east monsoon).

ఆగేన్నయాత్రము నం. వి. ఆగ్ని దేవకాకమైన అత్తము.

ఆగ్రహము నం. వి. 1. కోపము, రోపము.
2. అనుగ్రహము, 8. ఆక్రమణము.
4. అస్త్రికి.

ఆఘూతము నం. వి. హాద్దు, ఎల్ల.

ఆఘూతము నం. వి. 1. కొట్టుట, 2. డెబ్బ
3. చంపుట, 4. చంపుచోటు. 5. గాయము.
6. దుఃఖము. 7. మూర్కము అడ్డువడుట,
మూర్కాఘూతము.

ఆఘూతించే నం. క్రి. చంపు.

ఆఘూర్కషనము నం. వి. 1. తిరుగుడు
2. కదలిక,

ఆఘోషించే నం. క్రి. 1. అరచు.
2. ప్రోయి. 3. చాటు.

ఆఘ్రాణము నం. వి. 1. వాపన చూచుట,
కృతి.

ఆచంద్రతారార్పము నం. అవ్యా. చంద్రుడు
వక్కతములు మార్పుడు ఉండు నంకి
వరకు, శాశ్వతముగా, ఎల్ల స్వర్ణదును.

ఆచమనము నం. వి. 1. పుడిసిటి పట్టిన
సిటిని కేళవాదివామము లుచ్చరించుచు
లోనికి పుచ్చుకొనుట, ఉపస్వర్ణము.
2. ఆచమించుటకైన జలము.

ఆచరణము నం. వి. 1. చేయుట, అనుష్ఠానము, 2. ప్రవర్తనము. 3. ఆచారము.

ఆచరణియము నం. వి. ఆచరింపదగినది,
అనుష్ఠానపదగినది, నజవదగినది.

ఆచారము నం. వి. 1. అనుష్ఠానము.
2. సంప్రదాయము, వరంవరగా వచ్చు
వాడుక. 3. ప్రవర్తనము.

ఆచారియవాడులు పై. వి. (పరి.) గౌకము
బుద్ధుని మరచానంతరము ఉక శక్తాభము
తయవాత కొద్దుభికువులు కైశాలీపగర
ముతో సమావేశమై సంఘనియమము
లతో కొన్నిమార్పులు చేసిరి. ఆ సవరణ

లను ఆమోదించినవారిని ఆచారియవాడు
అందురు.

ఆచార్య నం. వి. 1. వేచార్థమును వ్యాఖ్యా
వించెడి స్త్రీ. 2. ధర్మప్రచేషకులు.

ఆచార్యకము నం. వి. 1. ఉపాధ్యాయయత్యము.
2. ఉపదేశము.

ఆచార్యుని నం. వి. ఆచార్యుని శార్య.

ఆచార్యుడు నం. వి. 1. వేదవ్యాఖ్యాపము
చేయవాడు. 2. వేదాధ్యాయ నము
చేయించువాడు. 3. మతస్థాపకుడు.

4. యజ్ఞాదులందు కర్మప్రచేషకుడు.
5. ఉపాధ్యాయుడు, గురువు, 6. విద్మ
ఒక విషయమున నిఃిత పొందిత్యము
గలవాడు. 7. ప్రోణదు.

ఆచ్యుద నం. వి. (శం.) శరీరముచొక్కు
పై అవరణ (థికిక)కు సంబంధించినది
(Integumentary).

ఆచ్యుదపకాచము నం. వి. (రసా.) పొత
లైపై మూతగా ఉపయోగపడేదు గాజ
మూత.

ఆచ్యుదపము నం. వి. 1. కచ్చు ట.
2. వశ్రము.

ఆచ్చికము నం. వి. (వ్యాక.) ఆచ్చుతెనుగు.
తప్పమ వ్యాపిరికమైనది. (అచ్చిక సమా
నము—ఆచ్చుతెనుగు మాటల సమానము)

ఆచ్చాకి వి. పోట్డి, జాడ, దూ. ఆచ్చోక.
ఆజకము నం. వి. మేకలమంద, మేక.

ఆజగవము నం. వి. శిరునివిల్లు దూ..
ఆజగవము.

ఆజవంజవము నం. వి. సంసార ము.
కుటుంబము.

ఆజానుబాహుపు నం. వి. మోకాశ్వరకు
ప్రేలాడు నిదుదచేయులు కలవాడు.

ఆజోనేయము నం. వి. మేలుజాతి గుర్తిము.
త్వ. అణవ్ దేశమున పుట్టినది.

ఆజి నం. వి. 1. యుద్ధము 2. యుద్ధభూమి.
3. కుడాలము, 4. మేర, 5. మాగ్దము.

ఆజైట్ ఇం. వి. (భూగ.) (Augite) ఒక పెరాకెన్ ఖనిజము.

ఆజ్ఞ సం. వి. 1. ఉత్తరవు. ఆదేశము.
2. దండనము. 3. (యోగ.) కనుటామల

నడుమ నుండి చక్రము. ఏక్కు. ఆన.

ఆజ్ఞాప్రతి సం. వి. ఉత్తరవు, ఆజ్ఞ. ఏక్కు.
అనథి.

ఆజ్ఞాపించే సం. ల్కి. ఉత్తరపుచేయు,
అనథిమ్మ, నియోగించు.

ఆజ్ఞము సం. వి. 1. నేయి, 2. దేవదారు
బంక. 3. కర్యారక్తిలము.

ఆట వి. (అదు+టు) 1. క్రిడ. 2. నృత్యము.
3. విషాదము ఉధా. ఆట తో ట.
4. స్నానముచేయట. 5. చెరకు, నుహ్యలు
మొ.ని. గానుగతో పేసి త్రిప్పుట. 6. పటు
కుట. 7. నింద. 8. పరివోసము.

ఆటంకము వి. అద్దంకి, నిరోధము.

ఆటక్తియ వి. ఆటయాదునరి. నటి,
వరకి, దూ. ఆటక్తె.

ఆటక్తె వి.. చూ. తై.

ఆటకాడు వి. ఆటయాదువారు, పటుడు.
నరకుడు.

ఆటగిలక వి. (గృహ.) గలగల శబ్దము
చేయు చిన్న ఆటవస్తువు (Rattle).

ఆటగొల్లు వి. మూడు కణ్ణలుగల గొల్లు.

ఆటజీగ్గయి వి. త్రీలు కండులాడు నడకావి.
క్రిడార్ఫ్లెన రిగుడుకావి.

ఆటకిప్పు వి. క్రిడార్ఫ్లెన మేర్పురచిన తోట,
క్రూతక్కారి.

ఆటకోలు వి. విషారార్థ మేర్పురచిన తోట,
ఉద్యానము, ప్రమదపనము.

ఆటపొక వి. వాటకూల.

ఆటలమ్మ వి. (గృహ. లి.) తట్టు, చిన్నమ్మ
వారు అను ఒక అంటువాళ్ళి (Chicken-

pox, measles). (ఇది ఎక్కువగ చిన్న
పిల్లలకు వచ్చు అంటువాళ్ళి).

ఆటవస్తువులు వి. (గృహ.) లొమ్మెలు
(Toys).

ఆటవికుఁడు నం. వి. అడవులలో నివసించు
అనాగరక మానవుడు.

ఆటవిదుపు వి. ఆదుకొనుటకై విద్యార్థు
లను విదుచుట, విశ్రాంతికై విద్యార్థులకు
సెలవిచ్చుట, బడి సెలవు.

ఆటవెలఁడి వి నరక, తెల్చి. 2. పద్మ
భేదము.

ఆటవి సం. వి. 1. జాతి శాసు. 2. ఆడెలు
పిట్ల. 3. ఒకరకపు సేవ.

ఆటు వి 1 అదుపు. దెల్ప. 2. తగ్గుట.

ఆటువైట్ ఇం. వి. (భూగ.) (Autunite).
యురేనియమ్, కాల్చియమ్ పట్టెట్
కలిగిన ఒక ఖనిజము.

ఆటుపోటు వి. 1. నముద్రతరంగములు
ముందుకు వచ్చుటకు పోటనియు. పెనుకకు
పోవుటకు ఆటనియు అందురు. (దుఃఖము
తెరలు తెరలుగా వచ్చుటకును దీనిని
వాడుదురు). 2. శాధ. 3. దుఃఖము.

ఆటోపము సం. వి. 1. వేగిర పాటు.
2. గర్యము. 3. వాళ్ళపించుట.

ఆడ వి. (అ+డ) అక్కడ, అచోట.

ఆడంబరము సం. వి. 1. యుద్ధ సంరంభము.
2. యుద్ధవాద్యుద్యుని. 3. సంతోషము.
4. ఉరుము. 5. ఏనుగుల శ్శింకారము.
6. కనుచెప్ప వెంటుక.

ఆడి సం. వి., చూ. ఆటి.

ఆడిక వి. 1. నింద. దూరు. 2. ప్రతిష్ఠ.

ఆడికోలు వి. నింద. దూరు.

ఆడిట్ ఇం. వి. (అర్థ., రాన.) (Audit)
ఒక సంస్థ డ్యూక్స్కుగాని ప్రథము
యొక్కగాని వదులను, ఆయవ్యాయము
లను పరిశోధించుట. (ఇట్లి పరిశోధన

కంపెనీలకు కార్పొరేషన్లు కు చీక్కెతి అవ సరము). అధికంము.

ఆధికర్ అం: ఏ. (అర్థ., శాస.) (Auditor) ఒక సంస్థ ప్రెక్స్-గాసి ప్ర భు త్వ్య ము యొక్కగాని అయివ్యయ సంబంధమైన పద్ధతులు పరిశోధించువాడు, అధికకుడు.

ఆధికప్పు క్రే ముందుగా చెప్పినదా నిని మార్పిచెప్పు, మాట నిలపుకొనలేకపోవు, చెప్పినట్లు ఇరుపక పోవు. మాట తప్పు.

ఆధికపోసికొను క్రే. నిందించు, దూరు. తదు క్రే. 1. చలించు. 2. నిహారించు 8. స్నానముచేయు. 4. క్రిడించు 5 నాట్యమాడు. 6. వచించు, చెప్పు. 7. నిందించు. 8. చేయ. ఉడా. జలక మాడు. 9. గ్రుచ్చుకొను. ఉడా. మహా భల్లము ఉరస్తలమున ఆడగన్. 10. యంత్రమున నలగునట్లు చేయు.

ఆధుకొను క్రే. 1. నిందించు, 2. వలుకు. 8. క్రిడించు.

ఆధువరి ఏ కోటిచుటును వేయు మట్టిల్చు, వ్యవము దూ. ఆశువరి.

ఆధైలు వై. ఏ. ఆడి, ఒకణాళివక్కి. దూ. ఆడేలు.

ఆధైలు వై. ఏ., చూ. వై.

ఆధకము వం. ఏ. నాలుగు కుంచముల ధాన్యవరిమాణము, తూము.

ఆధుక్కదు వం.ఏ. ధనికుడు, సమృద్ధికలవాడు.

ఆణీ వం.ఏ. 1. ఇరుసు తుదిచీలి. 2. చాయ మేకు 3. అంచు. 4. ఎల్ల. 5. మోకాలి మీద నున్న మూడంగుళముల దూరము (ఒక మర్కుఫాము).

ఆణీ? ఏ. ఒకణాళి ముత్తెము. 2. ముత్తెసు గుండ్రదము. ఏ. మేత్తెనది.

ఆణీకాయుపు. మర్కు మెరింగినవాడు, గుట్టు ఛెనినవాడు.

ఆణీపూస ఏ. ముత్తెము, గుండ్రజని ముత్తెము.

ఆణీపోటు ఏ.జీవస్థానమునందుపొడిచినపోటు ఆణీయ ఏ. వైత్తెక్కము వలన శరీరమున బుట్టెడు దద్దులు, ద్రుమోగము. దూ. ఆడె.

ఆణీయము ఏ. చేశము, దూ. ఆణేము. ఆణే ఏ, చూ. ఆణేయ.

ఆణేము ఏ., చూ. ఆణేయము. మాగాచి.

ఆతంకము సం. ఏ. 1. భయము. 2. సంతా పము, శాధ. 3. రోగము. 4. సందేహము.

5. ఆరాటము. 6. పాలు తోడుపెట్టుట.

ఆతంచనము సం. ఏ. చేమిరిపెట్టుట, పాలలో మజీగ కలుపుట. (రసా.) పాల విరుగువలె దగ్గరవడుట (Wagulation). (శం.) (రక్తము) గడ్డకట్టుట (Coagulation).

ఆతము సర్పో. వాడు. దూ. ఆతడు.

ఆతతము వం. ఏ. 1 విరివి త్యై నరి. 2. ఎక్కించబడినది.

ఆతశాయి సం. ఏ. 1. దుర్మార్గిదు. 2. హాంసాన్యథావము కలవాడు.

ఆతతి వం.ఏ. (శాం.) 1. లిగువు (Tension). 2. సాగరిసిన సీతి. 3. వాయువు అ యొక్కగాని బాహ్యముల యొక్కగాని ప్రేషము. 4. విద్యుత్చాగ్యలకలలము (రసా., శాం.) 1. లిగి. 2. లిగిసినస్థితి, భాతిక చాత్రుదృష్టిలో ఇరియుక బలరూపము.

ఆతప్రతము వం. ఏ. గొరుగు. త్త్వి. ఆతము (ఎండ) నుండి రక్షించునది.

ఆతపము వం. ఏ. 1. ఎండ. 2. పెలుతురు.

ఆతప్రాన్మానము వం. ఏ. (గృహ) ఎండ శరీరమునకు తగులుటకై ఎండ లో కూర్చుండుట లేక పరుండుట (Sunbath).

ఆతల ఏ. ఆవలిప్రదేశము. అవలికాలము. దూ. ఆవలల.

ఆహానికటలము సం. ఏ. (శాం.) ఒక వస్తు ప్రము విరుద్ధికల లాగుటకు ఉపయోగించు బుట్టుము (Stretching force).

ఆదట¹ ని. 1. ప్రేమ. 2. అపేక్ష. 3. దయ.

4. తృప్తి.

ఆదట² అవ్యా. అనంతరము, పిమ్మట.

ఆదటవోవు క్రి. తృప్తిచెందు, తనియు.

ఆదరణము నం. వి. 1. సన్మానించుట,

మన్నించుట. 2. లక్ష్మీముచేయుట,
పాటించుట.

ఆదరణియము నం. వి. సన్మానించడగినది.

ఆదరింపదగినది.

ఆదరభాదర వి. మిక్కుతీ కొండరగా,
అతివేగముగా,

ఆదర్శగణన్మాయము నం. న్యా పెద్ద ఏనుగు

లిన్న ఆద్రములో కన్నించుట అను
న్మాయము.

ఆదగ్గము నం. వి. చరమోత్సుప్పసితి,
మేలుబంధి. 2. అద్రము. వి. అనుకరింప
దగినది.

ఆదానము నం. వి. 1. పూచ్చుకొనుట.
2. రోగకారణము. 3. గుళ్లము డెంక్రూ
అలంకారము.

ఆదానకంకువు నం. వి. (శం.) అండము
పైనుండు అండపీత పొరకు కల శంకువు
వంటి ఉపైతునిర్మాణము. (కులక్కొళము
దీనిగుండా అండములోనికి ప్రవేశించును)
(Reception cone).

ఆదాయపున్న వి. (అర్థ.) వ్యక్తి యొక్క
ఆదాయమునుబట్టి ప్రభు వ్యక్తి మునికు
చెల్లింపవల్లసిన పన్ను, రాబడిపై పన్ను,
(ఇది వ్యక్తులు, వ్యాపార సంస్థలు ఉండిన
వలసి యున్నది. ఇది సాంపత్సరికాదాయ
ముపై విధించబడును. దీనిని మన దేశ
ములో, కేంద్రప్రభువ్యక్తి వస్తాలు
చేయుచున్నది. (Income-tax).

ఆదాయము¹ నం. వి. 1. గహించుట:
2. శాఫము, లభ్యదవ్యక్తి, రాబడి.

ఆదాయము² నం. వి. (అర్థ.) ఆసి వలన

గానీ, కృషివలనగాని మానవుడు ఆజ్ఞించు
పంచాదన.

ఆదాయ వ్యోయవల్లీక నం. వి. (గ్రేహి.)
మరు సంపత్కరువు ఆదాయవ్యాయములను
మాచించు జ్ఞాపసమైతము, రాగాదిఖర్యాల
నియమిత పట్ట (Budget).

ఆచి¹ నం. వి. (గ్రేహి.) 1. సగలుచేయు
టకు, దుష్టులు కుట్టుటకు ఇచ్చు కొలత
(Measurement); ఆ కొలతను దెల్పెడి
పస్తు. 2. మొదలు. 3. మూలము.
4. ప్రమాణము. నం. వి. 1. మొదటిది.
2. మొదలుగాగల. 3. సదృశము.

ఆది² వి. గురి.

ఆదికొను క్రి. 1. కన్న వేయు. శి. లిటు
రొక్కును.

ఆదిరాశము నం. వి. ఎనిమిది అడవముల
+ కాలము. 101 శాశములలో ఒకటి.

ఆదిత్వపారము నం. వి. చారము లో
మొదటిరోళ, ఆదివారము, థానువారము
ఆదిపుయడు నం. వి. 1. సూర్యుడు.
పేటపు. 2. సూర్యుమండలాంతర్గత
విష్టుపు.

ఆదిదారువు నం. వి. (పృష్ఠ.) దారుతులో
ప్రప్రథమమున వర్పించ చిన్న తీవకణ
ములు (Protoxylem).

ఆదివిందువు నం. వి. (గాచి.) మూలవిందువు
(Origin).

ఆదిభిష్టువు నం. వి. శివుడు.

ఆదిమవానులు నం. వి. కొండలందు,
అడవులందు ఉండు ఆ నాగర కులు
(Aborigines).

ఆదియోనివ్యంతము నం. వి. స్క్రీరేణు
కోళములుయుక్కాళ, (Archegonio-
phore).

ఆదిలవములు నం. వి. (పృష్ఠ.) తీవకణ
లోకరసములో ఉండు ప్రశ్నేక తీవరప
వచార్థ ములు(Plastids) (ఇవి గుండ్రము

గను విశ్వలవలెను ఉండును ఇవి హరిత కణములు (Chloroplasts), వర్ణ కణములు (Chromoplasts), నిర్వైర్ల క ములు (Leucoplasts) అని మూడు రకములుగా నుండును.)

ఆదిక క్రి నం. వి. పరమేశ్వరుని మాయా క్రి. 2. దుర్గ. 3. లక్ష్మి. 4. సరస్వతి ఆదిశేషుడు నం. వి. సర్వరాజు.

ఆదుకొను క్రి. 1. ఆధారమగు. 1. ప్రాపగు. 2. రక్షించు, ఆదరించు.

ఆశ్వాసము నం. ఏఱ ఆదరించబడినది.

ఆదేయము నం. విఱ. గ్రహింపదగినరి. పుస్పకొనదగినది.

ఆదేశము నం. వి. 1. ఆజ్ఞ. 2 ఉపదేశము 3. (వ్యాక.) ఒకచాని స్థానమున వచ్చి వేరొక వర్ణాదికము ఉదా. గసదరవా శేశము.

ఆదేష్ట నం. విఱ. ఆజ్ఞాపించువాదు. వి. బుత్తిజీలను నియమించువాదు, యజ మానుదు.

ఆపోకమెన వి. (వృక్ష.) ఆపుతోకవలె సన్నముగా పొడవుగా నుండు ఆకు ముక్క మొన.

ఆద్వంతము నం. విఱ. మొదటి నుండి చివరివరకు.

ఆద్వంతము నం. విఱ. 1. మొదటిది. 2. తిన దగినది. భక్ష్యము.

ఆద్విష్టరము నం. వి. (జం.) భూణములో ఉన్న మూలాధారమగు శీవకణపు పొరలలో (బహిశ్చప్రశ్నము, మధ్యాస్తరము, అంతశ్చప్రశ్నము) ఒకటి. (దీనినుండి ప్రాథ జంతు శక్యిరములో, శీవకణజీలములు. అవయవములు పర్వదును) (Germlayer).

ఆచ్ఛంతము నం. వి. (జం.) జంతు పిండములో మొట్టమొదట పర్వదు జీడ్ర కోక కుహారము (Archenteron)

ఆచ్ఛంతములము నం. వి. (జం.) సూగ్రతి భూణములోని అంతము నుండి తెరచు కొను రంద్రము (Blastopore)

ఆదుళైడు నం. విఱ. మొదటివాదు.

ఆధానము నం. వి. 1. (సంస్కూర పూర్వ కముగా అగ్నిని) స్థాపించుట. ఉదా. అగ్నాయధావము. 2. క లి గి ० చు ట. ఉదా. కౌతుకాధానము, గర్భాధానము. 3. ఉంచుట. ఉదా. నమిదాధానము 4. తాకటు పెట్టుట.

ఆధారకణజీలము నం. వి. (జం.) ఇరిర ములో ఒక ఆగమును మరియొక ఆగముతోచేర్చి కలిపియుంచు జీవకణజీలము (Connective tissue).

ఆధారకము నం. వి. (జం.) వేరొక నిర్మాణమునకు ఆధారమగు నుండు జీవకణజీలము (Matrix).

ఆధారకమూలములు నం వి. (వృక్ష.) నేలపై నుండు కాండపు కణపుల యొర్ద నుండి బయలుదేరి నేలలోనికి దిగి, కాండమునకుఊతనిచ్చువేట్టు (Buttress roots)

ఆధారము నం. వి. 1. ఆచరపు. 1. కుదురు, పొదు. 2. నాటకప్రాతము. 4. (యోగ.) మూలాధారచక్రము.

ఆధారరాశి నం. వి. (షే. గచి.) శిర్దు మున కెదుయగా నుండు భుజము (Base).

ఆధారలగ్నము నం వి. (వృక్ష.) కింజల్గుము యొక్క దండము పుట్టాడి తిత్తి ప్రీంది ఆగమున అంటుకొని యున్న స్థితి (Innate or basefixed).

ఆధి నం వి. 1. మనోవ్యధ. 2. తాకటు. 3. ఆధారము. 4. అత్యాగ్రశ.

ఆధిభోతికము నం. వి. వాగ్మిఫుసరావుది భూతములవలన కలిగినది. (ఆధి శాప్త యములలో ఒకటి).

ఆధునికము సం. విజ. ఇప్పటిది, క్రొత్త పద్ధతికి చెందిన, నూతనమైన (Modern) ఆధూతము సం. విజ. మిక్రో కదలింప బడినది.

ఆధేయము సం. విజ. 1. ఉంచరగినది. ఆధారముమీద ఉండునది. (ఖు ట ము ఆధారము. అందలిఱలము ఆధేయము) 2. కలింగివదగినది. 3. తాకట్టుపెట్ట రగినది.

ఆధోరణాడు సం. వి. మూవటివాడు ఆధ్యాత్మికము సం. వి. (రసా.) బుస్సెన్ జ్యోల పైకిగా ప్రవాహమును చంపుకు ఉపయోగపడు ఊదుగొట్టము (Blow-pipe).

ఆధ్యాత్మికము సం. విజ. 1. మనశ్శరీరాదులవలన కలిగినది. (కోక జ్యూరాది దుఃఖము. ఇదితాపత్రయములలో ఒకటి). 2. ఆత్మకు సంబంధించినది. ఉదా. ఆధ్యాత్మిక విద్య.

ఆనిషై. వి. ఉత్తరువు. సం. ఆజ్ఞ.

ఆనంతరాధ్యాత్మకము సం. వి. (హ్యాక.) ఒక క్రియ. ఉదా. వందుడున్.

ఆనంద సం. వి. ప్రభవాది సంవత్సరము లలో నలువదియవ సంవత్సరము.

ఆనందనము సం. వి. బంధు మిక్రాదులను కుళలప్రశ్న ఆలింగనాదులచే సంతోష పెట్టుటి.

ఆనందని సం. వి. బ్రహ్మపట్టణము.

ఆనందము సం. వి. నంతోషము. సుఖము.

ఆనకట్ట వి. (అను + కట్ట) ఏటి అద్దుకట్ట. కాల్యోలచ్యారా నీటిని సరఫరాచేయ టకు నిటిలోని సహాపత్రవాహమును అరికట్టు టకు నిర్మించిన అడ్డంకి.

ఆనకదుందుఖి సం. వి. 1. శ్రీకృష్ణని కండి వసుదేవు (భగవంతునికి కండి శాసోతుమన్నాదని యాకని ఆశ్వాస

మున దేవతలు ఆనకదుందుఖులు ప్రమాగించి వందువ్వలు ఈ పేరువచ్చేను). 2. పెద్ద భక్తు.

ఆనతము సం. విజ. వంగినది.

ఆనతు 1 సం.వి. 1. ప్రముఖు.. 2. సముఖ. 3. వంగటి.

ఆనతు 2 ప్రై. వి. ఉత్తరువు. సం. ఆజ్ఞ ప్రీతి. ఆనద్దము సం. వి. మృదంగాది చర్చై వాద్యము. విజ. కట్టబడినది (కేళభూష చాదికము).

ఆననము సం.వి.1. మేంగము. 2. సోరు.

ఆనపకాయ వి. 1. ఒక కూరగాయ పొరకాయ. 2. పాములవాడు ఈదు బులు కుపయోగించు పొరకాయ.

ఆనము సం. వి. ఈపిరి పెలికిబుచ్చుక. ఉచ్ఛవిసము.

ఆనయము సం. వి. 1. తెచ్చుట. పొందించుట. 2. ఉపనయన సంస్కరము. ఈ. ఆనయనము.

ఆనర్మ ము సం.వి. 1. నాటకశాల. 2. పోరు. 3. సౌరాష్ట్ర దేశము. (దిని రామాని చ్యారిక).

ఆనవాలు వి. 1. గుర్త. 2. (ఆన + పాలు) ఇగుర కాచిసపాలు. దూ. ఆనాలు.

ఆనిక వి. 1. ఆక్రయము. ఆధారము. ప్రాపు. 2. దాఢ్యోము. 3. పాపము. దూ. అనువు.

ఆనియ వి. ద్రదురోగము. దూ. ఆణెఅనె. ఆణియ.

ఆనీతము సం. విజ. 1. తీచికొనిరాబడినది. 2. పొందించబడినది.

ఆను క్ర. 1. ఆనిక అగు. 2. పట్టుకొను. 3. పొందు. 4. మోయు. 5. అరుము. 6. అడ్డగించు. 7. ఉర్పు. 8. అనుభవించు. 9. మూర్ఖుము. 10. చవిమూ. 11. విను. 12. క్రాగు. 13. ఇను. 14. నిలిచి

- యందు. 15. గోచరమగు. 16. నచ్చ. ఇప్పమగు.
- ఆనుక్కల్లు వి. ఉత్కక్కల్లు.
- ఆనుకూల్యము నం. వి. బద్దిక. తగియందుట, అనుకూలభావము.
- ఆనుగము వి. సార. దూ. ఆనుగు.
- ఆనుగు వి. చూ. కై.
- ఆనుగుణ్ణము నం. వి. అనుగుణభావము. తగియందుట, అనుకూల్యము.
- ఆనుడుళిళ్ళ వి. ఒరగుదింటు.
- ఆనుపూర్వి నం. వి. అనుక్రమము. వరున పరంపరాగతము.. పరిపాటి
- ఆనుయాప్యము నం. వి. తగియందుట: (శాఖ.) రెండింటి మధ్యగల అంగప్రత్యంగ సాదృశ్యము (Correspondence).
- ఆనువంశికము నం. వి. (శివ.) పంశపారం వ్యక్తము. తల్లిదండ్రులనుండి పీర్లలకు లభించులు సంక్రమించుట (Heredity)
- ఆనువు వి. చూ. ఆనిక.
- ఆనుషంగికము నం. వి. ప్రసంగవశమున వచ్చినరి. అప్రధానము.
- ఆనె వి. చూ. ఆనియ.
- ఆనైప్పుల్న ఇం వి. (పరి.) (Annates) అంగ దేశములో పార్టమెంటు అధికారము రాకపూ వీము ప్రజలురాజునకు చెల్లించు చుండిన పన్ను. ప్రథమఫలసాయము.
- ఆన్సైక్టిక నం. వి. 1. న్యాయ వై జెసిక రూఫ్మైన కర్కువ్యిద్య. 2. దండనితి. 3. రాజ్యవిద్యలు నాలిగింటిలో ఒకటి. దూ. అన్సైక్టిక.
- ఆపగ నం. వి. నరి. ఏరు. శ్వేత, ఇలముతో పోతునరి.
- ఆపగెయ్యెదు నం. వి. గంగాపుత్రీదు. శీమ్ముదు.
- ఆపతైల్ శం. వి. (రసా.) (Apatite) శార్పియం ప్లాట్‌రైట్ రేచా శార్పియం క్లోరెడ్‌టో మిరితమైయున్న కాల్పియం శాస్ట్రేల్ అనిజము.
- ఆపణము నం. వి. 1. అంగది. 2. బజారు ఆపచికుఁడు నం. వి. పర్తుకుదు. బెహారి. వడిజాదు.
- ఆపత్తి నం. వి. 1. ఇదుమ. దూ. ఆపద. 2. అర్థాదులసిధి కలుగుట. 3. (పర్క) అయిథార్ ఛ్లాము.
- ఆపద నం. వి. విపత్తు. ఇదుమ.
- ఆపదర్థనిధి నం. వి. (పాచి.) మున్స్పందు రానున్న పెద్ద ఖర్పులు లేదా అపసర ములకొరకు ఉద్యోగులుపిధిగ నిల్వచేయు సొమ్ము. (బక్కుక్కప్పుడు సంఘకూడ ఉద్యోగుల నిల్వచేరకు అంశచానము చేయును. ఆపదర్థనిధి ని య మము ఱు వర్తించు సంఘలోని ఉద్యోగులు ఎల్లయి అనిధిలో ప్రవ్యము నిలువ చేసికొనక తప్పదు. ఏలయిన సెలజీకములో నుండి అనిధిలో వేయవలసిన మొత్తము మినహా యించి మిగిలినకింపు ఉద్యోగుల క్లురు) (Provident Fund).
- ఆపస్సుము నం. వి. 1. ఆపదనొందినది. 2. లభించినది. 3. సంఘవించినది.
- ఆపస్సువత్వ శం. వి. గర్విణి. శ్వేత లోపల ప్రాణిగలది.
- ఆపస్సుడు నం. వి. ఆపదనొందినవాడు.
- ఆపస్సేపాలుపడు క్రీ జ్వరాదితాపక్రత మగు శాధులుపడు. ఉన్నరుస్సురను.
- ఆపాతకోణము శం. వి. (శాఖ.) పై లడిన కిరణమునకు అదిపడిన బిందుపునుండి తలమునకును గియబడిన లంబమునకును మధ్యగల కోణము. ఆపతన కోణము (Angle of Incidence).
- ఆపాతము నం. వి. 1. పదుట. 2. తెలిక. 3. హాతాతుగ పై లదుట. 4. కిందికి. దిగుట. 5. ఆకస్మికమైనరాక. 6. సంభ

వించుట. 7. ఉపక్రమము. 8. అప్పుదు. (శాతి.) ఒక కిరణము ఒక తలముతై పడుట (Incidence).

ఆపోదనము నం. వి. 1. కలిగించుట. 2. సంపాదనము.

ఆపోదించు నం. క్రి. 1. కలిగించు. 2. ఒనరించే.

ఆపోదిల్లు నం. క్రి. కలుగు.

ఆపోనము నం. శి. 1. అనేకులు గూడి కల్లు ప్రాగుచోటు. 1. కల్లు అంగది.

ఆపీతము నం. వి. 1. ప్రాగబద్ధినది. 2. కొంచెము పసుపుకస్యై కలది. వి. 1. ఇంచుక పసుపువస్యై. 2. పడ్డుకేఁర ములు. 3. నందివృక్షము.

ఆపీనము నం. వి. మిక్కిలి బలిసినది. వి. 1. నూయి. 2. పొదుగు.

ఆపూర్తి నం. వి. 1. నించుట. సంపూర్తి. 2. సమృద్ధి. 3. తృప్తి.

ఆపే నర్సో. ఆమె. దూ. ఆకె.

ఆపోసనము వై. వి. భోసనమునకు ముందు పెనుకల పుడిసిటిలో నీరుపోసికొని మంత్ర పూర్వుకముగ పుచ్చకొనుట శుద్ధాచ మనము. దూ. ఆపోసనము. నం. ఆపోశ నమ్.

ఆపోక వి. ఆపోవుట, తనివి. తృప్తి.

ఆపోపు క్రి. తృప్తినొందు, తనియు

ఆపోకనము నం. వి., చూ. ఆపోసనము. దూ. ఆపోకాసము.

ఆప్తము నం. వి. 1. పొందబడినది. 2. నమ్మదగినది. 3. యథారజాపుము కలది. 4. నిండినది. 5. యుక్కియుక్కి మైనది. 6. (గచ్ఛ.) శాగహంముచేయగా పీర్పడిన సంఖ్య, లభము.

ఆప్త నం. వి. 1. పొందుట. 2. స్త్రీసంఘోగము. 3. రాశము. 4. చెలిమి. 5. రాబోవుకాలము, ఆయం.

ఆప్తుడు నం. వి. 1. బంధువు. 2. స్నేహితుడు. 3. యథారమును పటుకు పురుషుడు, నమ్మదగిన వ్యక్తి.

ఆప్యాయమునము నం. వి. 1. బలపు కలిగించునది. 2. ప్రీతి కలిగించునది. వి. 1. బలపుకలిగించుట. 2. సంతోషపెట్టుట. 3. బలపు. 4. ప్రీతి. 5. ఆప్యాయము.

ఆప్యాయము నం. వి. 1. మునుక. స్నేహము. 2. సీశ్యులంతటను చల్లుట. దూ. ఆప్యాయము.

ఆప్తుతుడు నం. వి. 1. స్నేహము చేసిన వాడు. 2. వేదార్థ్యయనము పూర్తిచేసి బ్రహ్మచర్య ప్రతమును తీర్థస్నానాది నియమమును పూర్వినవాడు, స్నేహతకుడు. 3. తడిసినవాడు.

ఆపలోదయకర్మాదు నం. వి. ఫలము కలుగు నంతవరకు కర్మచేయవాడు.

ఆప్రికానర్స్ నం. వి. (వరి.) (Afrikaners) దాఖిచాప్రికాలోని డాన్ జాతివారు.

ఆఱ వి. 1. కంటి నల్ల గ్రుదు, కంటిపాప, 2. కనురెప్పుల వాపు. 3. ఆప్తము, తిండి మొ. పై ఎక్కువ ఆళ.

ఆఱంధము నం. వి. 1. గట్టికట్టు. 2. వలుపు. 3. ప్రేమ. చెలిమి. 4. భూమణము.

ఆఱాలగోపాలము నం. అవ్యా. శాఱుర మొదలు గోపాలుర వరకు అందరును. (ఇచ్చే ఆఱాలవృద్ధము. ఆనేకుహిమా చలము మొ.వి.)

ఆఱిడ నర్సో. (అ+చిడ్) ఆపే. దూ. ఆఱిడే.

ఆఱూతి వై. పెనుతిండి. నం. ఆభుక్కి.

ఆఱూతికాదు వై. వి. తిండిపోతు.

ఆఱీకము నం. వి. తద్దినము. మరణించిన వారికి ప్రతి సంవత్సరము ఆఱిథియందు చేయ కర్మము. శ్వా. ఆఱీమున కొకసారి చేయిలదునది.

ఆశ నం. వి. 1. కాంపి, వెలుగు. 2. పోలిక.

ఆశరణము సం. వి. 1. నగ. 2. చక్కగా పోషించుట.	ఆమద్రవ్యములు సం.వి. పొత్తరయందుంచు కాయగూరలు. లియ్యము. శాంబూలము మే. వస్తుసముదాయము
ఆభాషకము సం. వి. లోకో కి. జనవ్రవారము.	ఆమనస్యము సం.వి. ప్రసహవేచన లిడక్కట్టు. ఆమని లి. 1 వసంతబుతుపు. వసంతుడు.
ఆభాసము సం. వి. 1. కాంతి. 2. ప్రతి బింబము, లి. వాస్తవము కాకపోయినను పైకి వాస్తవమైన దానివలెకన్నించునది. కదా. హౌత్యాఖాసము, రసాఖాసము మే.	2. ఫలసహృది. లి. 1. మిక్కుటము. 2. తృపీకరము. క్రీ. లి. 1. మిక్కుటముగా. 2. తృపీకరముగా.
ఆభిజాత్కము సం. వి. 1. మంచికులమున పుట్టుక. 2. పాండిత్యము 3. సొందర్యము. 4. అధిమానము, గర్వము.	ఆమము సం. వి. 1. అచక్కము. 2. పచ్చి. లి. 1. రోగము. 2 ఆమవ్యాధి.
ఆభీరపల్లి సం. వి. గొల్లపల్లి. ప్రేపల్లి.	ఆమయము సం వి రోగము.
ఆభీరి సం. వి. 1. గొల్లది. 2 గొల్లవాని కార్య 3. గొల్లలభాష.	ఆమలకము సం. వి. 1 ఉసిరికాయ. 2. ఉసిరికచెట్టు.
ఆభీరుడు. సం. వి. 1. గొల్లవాడు, పుట్టి మిక్కులి పిరికివాడు 2. అభీరదేశవాసి.	ఆమవడ వి. పెరుగు పచ్చడిలో నానవేసిన వడ లైక గారె.
ఆభీలము సం వి. భయంకరము. వి. శరీరచాధ.	ఆమిక్క సం. వి. 1. కావరము. 2. మదము. రూ. ఆము. సం. అహమహమికా.
ఆభు కి సం. వి., చూ. ఆబూతి.	ఆమిషము సం. వి. 1. మాంసము. 2. భోగ్యవస్తుతు. 3. ఆశగొల్పు వస్తుతు.
ఆభోగము సం. వి. 1. చ 8 పూర్వ త. 2. పైచాల్యము. 3. ప్రాంతప్రదేశము. 4. ప్రయత్నము. 5. సుభాద్ర్యనుభవము. 6. విప్పిన పాముపడగ. 7. వరుఱని గొడుగు.	4. భోగము. 5. లోభము. 6. లంచము.
ఆమంత్రణము సం. వి. 1. ఆహ్వ్యసము. 2. సంబోధనము. 3. యూత్సాదులలో బంధువుల - అనుజ్ఞ పదయిట. 4. అనుజ్ఞక. 5. సంభాషణము.	ఆము సై. వి. మదము. అవ్యా. 1. అధికముగా. 2. దట్టముగా. సం. అహమ్.
ఆమచ వి. నాలుగు క్రోసుల దూరము, యోఖనము.	ఆముకొను క్రీ. 1. అలముకొను. వ్యాపించు. 2. పైకొను 3. క్రొవ్వు.
ఆమతి సై. వి. 1. సెలవు. 2. పిలుపు. సం. ఆమంత్రణము.	ఆముక్కము సం. వి. 1. విడుబడినది. 2. కొడగలడినది (అంగి మే. వి.). 3. వెయిబడినది (శాంము మే.వి.).
ఆమతించే క్రీ. 1. పిలుచు. 2. పూతించు. సత్కరించు. 3. విందుపెట్టు. 4. పుట్టు. కలుగు.	ఆముత్తికము సం. వి. ఆదుగు మేదలు తుదివరకు. మేదటినుండి చివరివరకు. అంతయు.
ఆమతిలు క్రీ.. చూ. సై.	ఆమె నవ్యా. ఆ త్రీ.

ఆమెత వి. 1. విందు. 2. ఉత్సవము.

ఆమోచము నం వి. 1. సంతోషము.
2. పరిమళము.

ఆమ్మాయము నం. వి. 1. వేదము.
2, శాశ్వతము, 3. సంప్రదాయము.
4. వంశము. 5. సముద్యము.

ఆమ్బిబిల్ బిల్ (Omnibus bill) లొను
ప్రయోజనాత్మక మైన చిత్త చట్టము.
ఆంపైఫైయర్ బిల్ (Amplifier)
(ధ్వని మొ.వి. అధికము చేసేడి
యంత్రము).

ఆమ్మెటర్ బిల్ (బోతి) (Ammeter)
విద్యుత్ప్రవాహమును కొలిచేడిపరికరము.

ఆప్రము నం. వి. 1. మాచిడ, చూతము.
ఆప్రమేదితము నర. విం. రెండు మారులు
చెప్పబడినది (పదము). వి. రెండు సారులు
చెప్పటి. (ప్రోక) రెండు మారులు చెప్పటి
బడిన దానిలో రెండవది. ద్విరుక్తము
యొక్క పరిపూర్ణము.

ఆప్స్టజికరణము నం. వి., చూ. ఆక్సిక
రించట (Oxidation).

ఆప్పత (నేల) నం వి. (వీఎ.) నేల
యందున్న ద్రావణియ ప్రదర్శించు ల
యొక్క ద్రావణములలో సీలిట్టుస్ ఎరువు
రంగుగా మారు స్వభావము కలిగి యుం
డుట ఆమ్ల లక్షణము (Acidity of soils).

ఆప్పతామాపనము నం. వి. (రసా.) ఒక
ద్రావణమున్న ఆమ్ల సాంప్రదము కూర
ద్రావణముల సహాయమున నిర్ధించట
(Acidimetry).

ఆప్పపితము నం. వి. (గృహం.) ఒక రోగము.
(ఇది అగ్నిమాంర్యము వలన జనించు
కదుపులోని ఆమ్లములచే కలుగును)
(Heart burn).

ఆప్పపు ఆయనులు వి. వి. (రసా.) బుడ
విద్యుత్ గూడిన ఆయనులు (Acidic
ions).

ఆప్పము¹ నం. వి. 1. చింతపండు పుఱుసు.
2 చింతచెట్టు. 3. ఆరు రసములలో ఒకటి.
4. పులిప్రతేషు. విం. పుల్ల నిరి.

ఆప్పము² నం. వి. (రసా.) లోహముల
కలయిక చే ప్రోడ్రోజన్ ను కోల్పోయి
లవణములుగా ఏర్పడు పుల్ల ని ప్రపము.
సీలి లిట్టుస్ ను ఎఱ్గా చేయునది;
కార్బోనేట్లతో బుసబుసలాడునది; నురుకై
ధాతువులలో ఉడకని ఇచ్చునది; ఔరము
ఉతో లవణములను ఇచ్చునది. (Acid).

ఆప్పముల్యము నం. వి. (రసా.) ద్రావణము
లోని ఆమ్లముయొక్క కొలత (Acid
value).

ఆప్పలణము నం. వి. (రసా.) ఆప్పము
నందలి ప్రోడ్రోజన్ పదమాటుపుఱు
కొంతవరకే తొలగించగా ఏర్పడు లవ
ణము (Acid salt).

ఆప్పతేఖనము నం. వి. (రసా.) ప్రోడ్రో
జోరికామ్లము నైట్రుకామ్లము యొ., ఆమ్ల
ములతో గాజు, లోహములు యొని పీడ
గరుకులు వదునట్లు ప్రాయిట.

ఆప్పవేతనము నం. వి. పుల్లప్రచురి మొక్క.

ఆప్పతిలు నం. వి. (థూగో.) 'సిలికా' అను
పదారము 66%కన్న ఎక్కువకల కిలలు.

ఆప్పత నం.వి. 1. చింతచెట్టు. 2. పులిప్రతేషు.

ఆప్పకరణము నం. వి. (రసా.) 1. ఆమ్ల
మును కలిపి ఆమ్లగుణము కలదిగా
చేయుట. (Acidification). 2. కొలదిగా
ఆమ్లంకుణములు కలుగునట్లు చేయుట
(Acidulation)

ఆప్పకృతము నం.వి. (రసా.) ఆమ్లగుణము
కలదిగా చేయబడినది (Acidulated).

ఆప్పోత్ప్రవర్తకము నం. వి. (రసా.) ఆమ్ల
మును జనింపచేయునది (Acid forming).

ఆయక సర్ప. (ఆ+అక) 1. ఆపూర్ణతీ.
2. ఆకె. ఆ యక్క.

- ఆయక్ష్ము వి. వి.** (ఆయము+కట్టు) **ఆయతనాతక్కుకసంయోగము నం.వి. (రసా.)**
1. రాబడి పరిమాణము. 2. చెరువుమొని.
- క్రింద సాగగు భూమి పరిమీతి.
- ఆయక్ష్ములు వి. వి. (కాషి., భూగో.)**
- (దక్షిణాధారత దేశములోని వాడుక పదము) కాలువల ద్వారా లోయలో పండించు వరిపంటలు.
- ఆయక్ష్ము వి. తాక్ట్యు.** కుదురు. ఆధి.
- ఆయక్ష్ము వి. పన్ను వసూలు చేయుకరణము మొగు గ్రామాధికారి.**
- ఆయతము నం. విజ.** 1. వెడల్పుకన్న పొడవు ఎక్కువ కలది, దీర్ఘ చతురస్రము (Oblong). 2. లాగబడినది. 3. నిరోధించబడినది. 4. దీర్ఘము, నిడువైనది.
- ఆయతన నం. విజ. (రసా.)** యాగికము లోని మూలద్రవ్యముల ఫునపరిమాణములనిష్టి నంబంధమైన (Volumetric)
- ఆయతనము నం. వి.** 1. అల్లు. 2. అళ్ళయము. 3. యజ్ఞ కాల. 4. చేవాలయము. 5. బోధాలయము. 6. (భాతి., రసా.)
- ఒక వస్తుపు యొక్క ఫునపరిమాణము (ద్రవముల విషయమై 'ఆయతనము' ఫునపరిమాణార్థమున ప్రయోగములో ఉన్నది.) ఒక వస్తుపు ఆక్రమించు చోటు, ఒక ద్రవము ఆక్రమించుచోటు (Volume)
- ఆయతనాతక్కుక ద్రావణము నం. వి. (రసా.)** నియతాయతసములలో విలీనమై యున్న ప్రమాణ ద్రవ్యమును ఆధారముచేసికాని. ఒక నియతాయతసము యొక్క ద్రావణములో నున్న రాసాయనిక ద్రవ్యమును నిర్ధరించుట (Volumetric solution).
- ఆయతనాతక్కుక విశ్లేషణము నం. వి. (రసా.)** ప్రమాణ ద్రావణములను ఉపయోగించి ఒక నియతాయతసములోనున్న రసాయనిక ద్రవ్యరాఖాని నైర్మించుట (Volumetric analysis).
- వాయు స్థితిలో రెండు ద్రవ్యముల నియతాయతసములు సంయోగించుట (Combination by volume).
- ఆయతము నం. విజ.** వెడల్పుకన్న పొడవు ఎక్కువ కలది (Oblong).
- ఆయతములము నం. విజ. (రసా.)** వెడల్పైన ముఖముగల (Wide mouthed).
- ఆయతి¹ నం. వి.** 1. రాబడి. 2. నిడుపు. 3. రాగలకాం ము. 4. కోశ దండముల పలన రాజనకు గలుగుశక్తి, ప్రశాపము. 5. ఫలము గలుగు సమయము. 6. ప్రాపణము. 7. కూడిక. 8. పని. 9. సంయమము.
- ఆయతి² వి.** ప్రైప్స్టాది మాసచత్తుప్యయము. కంచాయము.
- ఆయతము నం. విజ.** 1. సంసిద్ధము. 2. అధినము. 3. ప్రయత్నించునది.
- ఆయత్తుఁడు నం.విజ.** ఒకరికి లోబడినవాడు. అధీనధు.
- ఆయమ నర్స్రో.** (అ+అమ)అమె. ఆపె. ఆకె.
- ఆయము¹ వై.** 1. తీవ్సానము, ఆయవు పట్టు. 2. మర్క్కము. నం. ఆయుః.
- ఆయము² నం.** 1. రాక. 2. లాభము. 3. రాబడి. 4. పన్ను.
- ఆయవారము వై.** 1. ఇంటింటికి తిగి ధాన్యముగాని లియ్యముగాని లిచ్చెమెత్తుట. 2. అట్లు లిచ్చెమెత్తుట పలన పచ్చిన ధాన్యము. నం. యాయావరము.
- ఆయసము నం. విజ.** ఇనుపది. వి. 1. ఇనుప వస్తుపు. 2. ఇనుము.
- ఆయపొన్మాతిక హైతము నం. వి. (భాతి.)** అయస్కాంత ప్రశాపమును కనపరచు చోటు.
- ఆయసానము నం. వి.** 1. ప్రము. 2. ఉత్సాహము. 3. పరిశాపము.

ఆయిలీ ఏ, బారుగు.

ఆయితము ఏడి. సిద్ధమైనది. రూ. ఆయితము ఆయితు ఏడి. 1. తగినది. 2. సాధ్యము. రూ. ఆయితు.

ఆయురైచేదము నం. ఏ. చొందూ వై లీ కొప్పము.

ఆయుషు నం. ఏ. కీవితకాలము. ఆయుస్సు.

ఆయుష్మారము నం. ఏ. ఆయుర్వీధికర మగు పని, హోరము.

ఆయుష్మాంతుదు నం. ఏ. దీర్ఘ కాలము తీవించువాడు, చీరంజివి.

ఆయోగము నం. ఏ. 1. తెలివి. 2. గంధ మాల్యాదుల కానుక. 3. చక్కని కూడిక. 4. బద్దు. 5. కూడికి గట్టిన పశుఫుల పక్కాయోగము నం. ఏ. 1. యుద్ధము. 2. యుద్ధభాషి. 3. వధము.

అర¹ నం. ఏ. 1. మాదిగచాడు తెప్పులు కుట్టు మాది. 2. (పైద్యో.) కొప్పము: లో ఒకటి. 3. గుఱ్ఱములను లోలు కొరడా.

అర² లవ. సంబోధనమునబహుపచచనముండు వచ్చు ఆగమము. ఉదా ఇనులారా, మగుచ లాద మే. ఏ. రూ. ఆరా.

అరంచోప్పితి వై. ఏ. 1. వసిష్ఠుని ఖార్యా. 2. ఆ పేరుగల సక్కతము. నం. అరుంధతి.

అరంటము వై. ఏ. 1. మొదలు పెట్టుట, ఉపక్రమము. 2. ప్రేయత్సుము. 3. కార్య ము. 4. త్వర. నం. అరంథః. 5. పైరు (ఇది తెనుగున మాత్రము కానవచ్చును). రూ. అరంటము.

అరంథించే నం. గ్రే. యత్సుంచు, మొదలు పెట్టు.

అరంథము నం. ఏ. చూ. అరంథము.

అరకాయు ఏ. కృష్ణివలురు, కైతు.

అరకూటము నం. ఏ. ఇత్తడి.

అరకోణము నం. ఏ. (గాణ.) అధ్యవ్యాసము వకు సమానమైన పొఱవుగల శృతి!

చావమునకు వృత్త కేంద్రము వర్ధ అధి ముఖముగా ఉన్నకోణము, క్రైస్తవీయము ఆరకుఁడు నం. ఏ. 1. తలారివారు కొక్కులు. 2. గ్రామ దండనాధికారి. రూ. ఆరకుఁడు. ఏక్క. ఆరెకుఁడు.

ఆరకుము నం. ఏడి. రక్షించునది. ఏ. 1. రకుణము. 2. ఏనుగు కుంభముల కెందరి చోటు. 3. సైన్యము.

ఆరగించే వై. గ్రే. 1. ఖజించు. 2. గ్రాగు.

అరగింపు వై. ఏ. ఆహారము కుజించుట.

అరఘుట్టము నం. ఏ. సూతిసిటిని కోడు సాధనము. చక్కాము.

అరజము నం. ఏ. ఒకరకపు వాద్యము.

అరజమే ఏడి. మనోజ్ఞ మైనది. అంపైనది. ఏ. 1. అవ్యక్త మధుత ధ్వని. 2. విశా నము. 3. దుర్యులాసము.

అరట ఏ. పరికాపము, దుఃఖము, చాఢ, రూ. ఆరటము. ఆరాటము.

అరటము ఏ. చూ. పై.

అరటము ఏ. ఉస్సావాము. పూనిక.

అరజ్యకములు నం. ఏ. (పైదాం.) అరజ్య మందు రచింపబడిన లేక పరింపరగిన తేడ శాపములు. ఉదా. ఒకచేయదణ్ణకము చేయి.వి.

అరజితి. వై. ఏ. దేపుని సమకమున దీప ధూపముల క్రిష్ణుల, సీరాజసము. నివ్వుచి రూ. హోరతి, నం. ఆరాత్రికమ్.

అరజితి² నం. ఏ. 1. విరామము. 2. ప్రశాంతి.

అరజాకము నం. ఏ. పులియ పెట్టిన కదుగు సీళ్ళు. దూ. అరజాకము.

అరజిదము వై. ఏ. 1. తొలకరిపైరు. 2. పైరు. నం. అరంథః.

అరజ్ఞము నం. ఏడి. అరంథింపబడినది.

అరజుట నం. ఏ. 1. ప్రోత. 2. (పంచ.) క్రాద్యశిథస్సురసములో వాడు ఒక కావ్యపృష్ఠ. రూ. అరథటము.

ఆరథటము నం. వి. ప్రమోత.
 ఆరథటే నం. వి. 1. ప్రమోత. 2. సెర్పు.
 3. (అలం.) ఒక కాప్యూవృత్తి.
 ఆరయు లై. 1. చూచు. 2. పరిషీచు.
 3. వెదకు. 4. అలోచించు. 5. రషించు.
 6. కనుగొను. దూ. అరయు.
 ఆరపము . నం. వి. 1. ధ్వని, అరపు దూ.
 అరావము.
 ఆరపేయుట వి. (గృహా.) తడిబట్టలనుఎండ
 పేయుట.
 ఆరాటము వి. చూ. ఆంటము.
 ఆరాధనము నం. వి. 1. పూజించుట.
 2. సంతోషపెట్టుట. 3. (దేవతాదలు) కొలుచుట.
 4. వాసికి సాధనము. 5. ప్రాతి
 దూ. ఆరాధన.
 ఆరాధ్వయైడు నం. వి. పూజింపదగినవాడు
 వి. 1. లింగధారి. 2. శైవమత గురువు.
 ఆరాచుము నం.వి. ఉపవసము, తోట.
 ల్యో. విహారించు సఫలము.
 ఆరిశేఖ లై. నిష్పత్తినొందు. సమర్థుడగు.
 ఆరివేరపుచుపసి వై. వి. కలచ్చాపియు
 డగుముని నారదుడు.
 ఆరివేరము వై. విరోధము, కలహము
 నం. అరివీర్యమ్.
 ఆరు¹ లై. 1. కలగు 2. నిందు 3. ఉప్పు
 4. తెలికయ్యలు. వి. 1. రొమ్ము నుండి
 నాభివరకు గల రోమావచి. నూగారు.
 2. నింద. ఉధా. ఆరును, పోరును లేని
 సంసారము.
 ఆరు² వి. (వ్యౌవ.) గుంటకయను పనిముట్టులో
 ముఖ్యమైన ఖాగము (Blade).
 ఆరుగ వి. ఒక రకపుపైరు. దూ. అరిక.
 ఆరుచు లై. ఆదించు, విసరు. ఎండించు.
 దూ. ఆర్పు.
 ఆరుదూడు వి. 1. అల్ల. 2. నింద
 3. కైకల్యము.

ఆరుద్రపురుగు వి. వర్ధాకాలమువ ఆర్యద
 కార్యలో కన్నించేడి పట్టువంటి దేహము
 గల ఒక ఎత్తుని పుచుగు. ఇంద్రగోపము.
 ఆరుపోరు వి. ఎడతెగని జగడము.
 ఆరురుఱువు నం. వి. 1. ఎక్కువిచ్చకల
 వాడు. 2. ఉచ్చదశను పొంద నిచ్చగల
 వాడు.
 ఆరూధము నం వి. 1. ఎక్కువి, 2. ఎక్కు
 బడినది (చెట్టు మొ) 3 పొందినది. వి.
 1. ఆరోహణము. 2. పెంపు అధికము.
 ఆరె వై. 1 చెప్పులు కుట్టు సూది.
 2. కోడి మున్నగు పటుల కాతి పెనుక
 గొరు. వి. ఒకరికపు బాణము. నం. ఆరా.
 ఆరెముడు వై. వి. తలారి. నం. ఆరకు. 2.
 ఆరోగిణము వై. వి. భోజనము. దూ. ఆరో
 గణము.
 ఆరోగ్యము నం. వి. రోగ ము తే మి.
 స్టోఫ్యూము.
 ఆరోగ్యరక్షణము నం. వి. (గృహా) రోగము
 రాకుండుట కై శుభ్రత నవలంచించుట
 (Sanitation).
 ఆరోపము నం.వి. 1.(నిందాదులు) మోపుట.
 2. నిఘంటుపులలో అకారాదిగ ఇచ్చిన
 పదము. 3. ఒకదాని ధర్మములు అవితెని
 శేరొకదాని యందు ఉన్నట్లు చెప్పుట.
 దూ. ఆరోపణము.
 ఆరోమేటిక్ ఐ. వి. (రసా.) (Aromatic)
 శంజీన్ సంబంధమైనది.
 ఆరోహకుడు నం. వి. ఎక్కుడివాడు.
 వి. 1. మావటిడు. 2. గుఱుపు రోతు.
 ఆరోహణ నం. వి. (గజ.) క్రమముగా
 పుఢిచెందుట (Ascent).
 ఆరోహణక్రమము నం. వి. (గజ.) వరుసగ
 పెరుగుచుపోవు క్రమము (Ascending
 order).

ఆరోహణము సం. వి. 1. (అశ్వములను) ఎక్కుట. 2. నిచ్చెవ. 3. మొలకెతుట. 4. నరసమునకై ఎత్తగ. కట్టిన రంగ స్తలము.

ఆరోహణ సం. వి. ఎక్కువాడు. (ఫోతి.) ఒక వస్తువును నిశితముగా తూచుటకు తులాదండ్రముపై పెట్టిటడు నన్నుని తీగముక్కా.

ఆరోహణడు సం. వి. 1. గుఱపు రాతు, 2. మావటిదు.

ఆర్క్ ఇండికేటర్

ఇం. వి. (వృక్ష.)

(Arc Indicator)

మొక్కల పెరుగు

దలను కొలుచు

యుండుము.

ఆర్క్-ఫీక్ వలయము

వి.వి. (భూగో.)

ఉత్తరధ్రువవర్తత

ము, $23\frac{1}{2}$ ° క్రా

టకరేఖ, ఉత్తర

అక్షాంశరేఖ, ఉత్త

రాయణ రేఖ.

ఆర్కియోప్లైరి ఇం. వి.

(ఇం.) (Archaeopteryx) పక్కి జాతు

లలోబకటి. (పరిశామములోసరిస్టిసములనుండి పతులు వచ్చిన పని చెప్పటకు ఇది దేవీక తారాగ్ంణము.) -

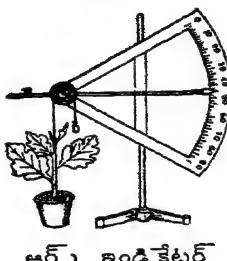
ఆర్కోస్ ఇం.వి. (భూగో.) (Arkose)

గ్రానైట్, ఇనుకలను కలిగిన ఒక శిల.

ఆర్గానైజర్లు ఇం.వి. (Organizers) వడవస్థాపకులు, వీరాగ్నిల్లు చేయవారు.

ఆర్గాన్ ఇం.వి. (రసా.) (Argon) సామాన్య వాయవులో మిక్కటి విరశముగ కలినియున్న ఒక వాయవు.

ఆర్గుబూర్జో ఇం.వి. (రాశ.) (Orgbureau)

రహ్య కమ్మానిస్ట్ పార్టీ ప్రచారములను సాగించు కేంద్ర సంఘము.

ఆర్క్సిపిషప్ ఇం.వి. (వరి.) (Archbishop)

కై ప్రమాదగురువు, విషప్పుల ప్రైథికారి.

ఆర్పసము సం. వి. సంపాదనము, గడవ.

ఆర్పము సం. వి. 1. మంచిన డిట.

2. సరళత్వము.

ఆర్జిరోడిట్ ఇం.వి. (భూగో.) (Argyrodite)

గంధకము, జర్మనియము రజతములను కలిగిన అనిధిము.

ఆర్టికల్ ఇం. వి. (సాస.) (Article)

1. పరిచేధము. 2. వ్యాపము.

ఆర్టర్ ఇం. వి. (Order) ఉత్తరును అభ్య.

ఆర్టర్ చెక్ ఇం.వి. (అథ.) (Order cheque)

పేరొక్కనటిన వ్యక్తికిగాని, అతని అనుమతి పొందిన వ్యక్తికిగాని చెల్లించబడే చెక్. (శాంక్ నందిచెక్ సామ్యతీసికాను వాడు శాంక్ చారిక తెలిసియుండవలెను)

ఆర్డినెన్స్ ఇం.వి. (శాస.) (Ordinance)

అయ్యిపసరాచేక ము, తీవ్రపమయములందు రాష్ట్ర పతి లేక రాష్ట్రపాలుడు జారీచేయుచాసనము. (సమయతీవ్రతనబట్టి ప్రాథమిక హక్కులను విలంబన చేయవచ్చును)

ఆర్ట్రము సం.వి.ఐ. 1. దుఃఖము నొందినది.

2. నొప్పింపబడినది. 3. రోగము గలది.

ఆర్ట్రవము సం.వి.ఐ. 1. వసంతాది బుఱు

సంబంధమైనది. 2. శ్రీ బుఱు సంబంధమైనది. 3. 1. శ్రీ బుఱుతువు. 2. పుత్రువు.

3. బుఱుస్నానమైన పిదప గర్చితుక్కి

అనుకూల మైన కాలము.

ఆర్టి సం.వి. 1. దుఃఖము. 2. రోగము.

3. అవద. 4. వింటికొచ్చు.

ఆర్థిక అధికారిధము సం.వి. (అథ.) 1. ఫూట్

బండి, వాణిజ్యముపై ప్రభుత్వ నిషేధములు. 2. ఉడల రాకపోకల నిషేధము ఉత్తరువు; (Embargo).

ఆర్థిక అంతలు ని. (అర్థ.) అంతజ్ఞాతియ రాజకీయ రంగములో తమతో వ్యక్తచిం చని రాజ్యమును లొంగతీయుడై ఒక కూటమికి చెందిన రాజ్యములు దానిపై ఆర్థిక నిర్వంధములు విధించుట.

ఆర్థిక భూగోళము నం. వి. ఉత్తర సానములను, పరిశ్రమ కేంద్రములను గురించి చెప్పు భూగోళ శాస్త్రము.

ఆర్థిక పుద్ది న్యాయము నం. వి. (అర్థ.) ఉత్తర ఏక్కువ చేయుటవలన ఖర్చులు తగ్గట. (పస్తూతావ్వదనతో స్థిరమైన అస్తిర మైన అర్పులుండును. అస్తిరమైన ఖర్చులు పస్తూతావ్వదనలో పెరుగుచుదును కాని స్థిరమైన ఖర్చులు అట్లు — — — నచే ఉత్సాహం వెరిగిన కొలచి — — — కు కు తగ్గుచుండును) (Large Scale Economics).

ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము నం. ల. (అర్థ.) ఒక వ్యక్తికాని ప్రథమత్వముగాని, దేశముకాని మరియు కరి నుండి ధన సాహాయ్యమును అర్థం చు వపనరముతేని సితి.

ఆర్థిక ము ని. ఆరుహాములు.

ఆర్థిక నం. వి. 27 వక్కుమొలలో అరవది.

ఆర్థికము నం. వి. అల్లము.

ఆర్థిక నం. వి. మెత్తదనము, స్నేగుత.

(శాస్త.) గాలితోని కేము, తడి (Humidity, Moisture).

ఆర్థికము నం. వి. (శాస్త., రసా.) తడిసినది. తడిగా నుస్కది (Damp).

ఆర్థికిఫివనము నం. వి. (రసా.) చెమ్ముగిల్లట, కొన్ని ఔరములు, లవణములు. గాలిక ఎదురు పెట్టునపుడు గాలితోని సీటితో నంయాగించి దనము లగుట.

ఆర్థికము నం. వి. ఆర్పుతో గూడిన విష్ణంభంము.

ఆర్థికము నం. వి. ప్రొత. 2. విష్ణంభంము.

ఆర్థికము నం. వి. (గృహా.) (Armhole)

దుస్తులతోని చంకఖాగము, జాకెట్లు, కమీజలు చొచ్చు. దుస్తులకు చేతుల నతుకు ఖాగము.

ఆర్థిక ప్రోచర్చ శం. వి. (శాస్త.) (Armature) కైనమోలోని తిగచుట్.

ఆర్థిక నం. వి. 1. పదునారేండ్ల కన్ఱి. 2. పూజ్యరాలు, లి. పార్వతి, 4 (భంద.) మాత్రావృత్తాధేదము. 5. అత్త. 6. (సాట.) నటుడు ఖార్యము పిల్లునపుడు వాడెడి మాట.

ఆర్థికము నం. వి. (పరి.) కైరికధర్మ పునర్వుద్దరణమునకై స్వామి దయానంద సహస్రతి (క్రి. శ. 1824-1888) చే క్రి. శ. 1975వ సంవత్సరమున స్థాపించబడిన సమాజము. ప్రాందప సమాజములో కులభేదము లుండరా దనియు, చాల్య వివాహములు వద్దనియు, విగ్రహాధన కూడ దనియు. ఎవరినైనను కుద్దిచేసి ప్రాందప సమాజములో చేర్చుకొనవచ్చు ననియు తెలియజెయు స్థాంతముతో కూడిన సమాజము. ప్రాందప ధర్మపున దుర్ధరణయు చాల పాటుపదు సంఘ.

ఆర్థికము నం. వి. 1. పూజ్య రాలు. 2. పార్వతి.

ఆర్థికము నం. వి. ఆర్పుతు తమ పశు సమాయముతో చరించిన భూమి (వింధ్యాచల హిమాచల మధ్య భూమి.) పుణ్యభూమి.

ఆర్థికము నం. వి. 1. పూజ్య దు. 2. మంచివాడు. (పరి.) (Aryan). వి. 1. ఆర్యాపర్త దేశపువాడు. 2. (సాట.) నటి కుర్తను పిల్లునపుడు వాడెడి పేరు. నాట్య పరిషామయందు పెసిమిటి.

ఆర్థికము నం. వి. 1. బుమెనంబంధమైనది. 2. బుమెప్రోక్రము. (వ్యక్త.) తాకికము. వి. అష్టవిధ వివాహములలో ఒకటి

(ధర్మార్థము వరునివలన గోమిభునమును పుచ్చుకొని కన్యక నిచ్చి యాశాప్తు ముగ చేయు విచాహము).

ఆర్పెనిక్ ఆం. ఏ. (రసా) (Arsenic)
పరమాణు సంఖ్య 83 గాగల ఒకమూల పదార్థము, ఒక విషపదార్థము, పొంపాణము, తాలము.

ఆర్పెనెట్ ఆం. ఏ. (రసా) (Arsenate)
ఆర్పెనికామ్లము యొక్క ఉపాయి.
ఆఱడి ఏ. 1. కష్టము. 2. హోని. 3. నింద. 4. 1. వృత్తిరుము. 2. దుష్టము. 3. నింద్యము.

ఆఱడిపదు ట్రై. 1. నిందపదు. 2. వ్యుతమగు. 3. నాశమునొందు.

ఆఱులు ట్రై. 1. ఎండు. 2. ఉపశమించు. 3. నశించు. 4. కీచించు. నర్సీ. వదు నొకటి.

ఆఱుపు ఏ. 1. కూత. 2. యోధుల బోఖు రింత. 3. చల్లార్యుట.

ఆఱుసు ఏ. అరుకుంచముల కొలత గల మానము.

ఆలంకి ఏ. 1. కుర్చీవంచి పల్లకి. 2. బాల క్రిడలోట్ ఒకటి.

ఆలంబము నం. ఏఱ. ప్రేలాదునది. ఏ. 1. ఆశ. 2. అశ్రయము. 3. ప్రాపు. 4. ప్రేలాదుట. 5. (శాతి.) ఉచ్చాలము

కదలుటకు చనికివచ్చు స్ఫోర్చెనఅధారము.

ఆలంథము నం. ఏ. 1. సంస్పర్శము. 2. చంపుట.

ఆలకి ఏఱ. 1. నాథులులేనిది. 2. దిక్కులేనిది.

ఆలకించు ట్రై. 1. విను. 2. అదరించు. రూ. ఆలించు.

ఆలక్కించు నం. ట్రై. 1. చూచు. 2. సంశాఖించు.

ఆలగోడు కొలగోడు ఏ. 1. విపరీతధ్వని. 2. మొత్తుకోస్తు. 3. పెడవొఖులు.

ఆలతి పై. ఏ. రాగాలాపము. నం. అం ప్రీ. అలన్డు ఏ. 1. మొరవిమట. 2. ఆలింఘమట. 3. రకుణము.

ఆలపించు పై. ట్రై. రాగముతీయ. రూ. ఆలాపింఘు.

ఆల పీ నం. ఏ., చూ. అలతి.

ఆలము¹ పై. ఏ. 1. యుద్ధము. 2. ఆగడము.

ఆలము² నం. ఏ. 1. తెలుకొండి. 2. అరి దళము. ఏఱ. 1. చాలివి. 2. అధికము. 3. ప్రేష్టుమైనది.

ఆలము³ ఏ. ఉపేతు. ఏఱ. 1. ఉపేక్షితము. అనాదరింపబడినది. 2. అసత్యమైనది.

ఆలయము నం. ఏ. 1. ఇలు. 2. స్థానము. 3. కతిసిపోవుట. 4. గుడి.

ఆలయవనము నం. ఏ. (వ్యోవ.) దేవాలయములు, మసీదులు మొనిఅవరణలలో పెంచుతోట (Temple garden).

ఆలరి ఏఱ. 1. దుక్కిలుడు. 2. అవిపేక.

ఆలండేడు ఏ. ఎద్దు, అబోహు, బహవదు.

ఆలవట్టము పై. ఏ. వత్సముతో చేయబడిన గుండ్రని వినవకఱ. 2. గుండ్రని వినవకఱ వలె నుండి రాజులకు ఎండ తగులకుండ చట్టు సాధనము. నం. ఆలావర్తమ్.

ఆలవాలము నం. ఏ. పొదు.

ఆలవ్యుము పం. ఏ. 1. సోమరితవము. 2. అబ్రగ్రత. 3. జాగు.

ఆలాతము నం. ఏ. (రసా) కొరవికఱ ముక్క (Red hot splinter).

ఆలానము నం. ఏ. ఏనుగును కట్టుకంఱము.

ఆలాపనము నం. ఏ. 1. రాగాలాపనము. 2. మాం లాదుట.

ఆలావర్తము నం. ఏ., చూ. ఆలవట్టము. ఆలి నం. ఏఱ. కుఢాంతఃకరణము గలది.

ఏ. 1. తెలు. 2. తుమ్మెదు. 3. ప్రేణి. 4. చెలికట. 5. ఆనకట్ట.

ఆలింగనము నం. ఏ. కౌగిలింత.

ఆలీంచు పై. క్రి. విను, ఆలకించు, ఆకిగొను క్రి. 1. అపహసించు. 2. తఫ్ఫు-వశరచు.

ఆలీచిప్ప వి. ముత్తెపు చిప్పవంటి ఒకరకపు గుల్ల, వత్తగుల్ల.

ఆలీధము నం. విజ. 1. నాకబడినది, ఆస్ట్రో దితము. 2. గాయపడినది. వి. విలుండు బాణప్రయోగ సమయమున కుడికాలు ముందరికి చాచి నిలుచుట.

ఆలు¹ వి. 1. త్రీ. (ఉదా. బాలెంతరాలు, గుణవంతురాలు మొది). 2. ఆర్య.

ఆలు² వి. బిహలు. ఆపులు.

ఆలు³ హిం.వి. బంగాళారుంచ, ఉర్లగడ్డ. ఆలోకనము నం. వి 1. చూచుటి.

2. చూచు. 3. కాంతి

ఆలోచన నం. వి. 1. చూచులు. 2. ఆలో చించుట, యొచన, తలంపు.

ఆలోలము నం. విజ. 1. చంచల మైనది, 2. ఆనక్కు మైనది.

ఆల్ఫి ఇం.వి. (శీవ.) (Algae) 1. సీచ్యులోను తది గోడలమీద చెట్ల కొమ్మల మీద పెరుగు తీవులు. 2. ప్రాకుడు.

అల్డ్రెమన్ ఇం.వి. (రాజ.) (Alderman) ఇంగ్లాండ్, ఇర్లాండ్ మునిసిపల్ సంఘ ములటోని గౌరవసభ్యుడు.

ఆల్ఫిమిన్¹ ఇం.వి. (పృష.) (Albumin or endosperum) అంకురచ్చుదము, శీజ పోషకవచారము, భూణము పెరుగుటకు క్రూణమ్మానములో వర్గీన అహారము.

ఆల్ఫిమిన్² ఇం. వి. (Albumin) ఆపార వదారములలో ముఖ్యముగా పాలలోను, గ్రుడ్లలోను గల ఒకరకపు మూంసక్కాతు.

ఆల్ఫిమిన్ రహితశీజములు వి.వి. (పృష.) ఆల్ఫిమిన్ విడిగాలేక శీజదములలో చేరియన్న గింజలు (Exalbinous seeds or exospermous seeds)..

అల్ఫిమిన్ సహితశీజములు సా... త్రు...) అల్ఫిమిన్ వేచుగా సుంచి, గోడిగా నుచ్చ గింజలు (Albuminous or endospermous seeds).

ఆవ వి. 1 ఆవగింజ. 2. బాడవ. పల్లపునేల. 3. చీడ. 4 జ్ఞావకము.

ఆవజీము పై వి. రుంజ అను ఒక వాద్యము. ఆరజము, నం. ఆవాద్యమ్.

ఆవతము వి. పొందిక. విజ పొందికై నది.

ఆవలీలు క్రి. 1 పొందుపదు, 2. కలుగు. 3. (వ్యావ) మిక్కులి దుఃఖంచు.

ఆవద వి. 1. ఆమవద. 2. చేచుశీర.

ఆవడ వి. 1. ఉపద్రవము. 2 బాధ. రూ. హోవడి.

ఆవపాఱు క్రి. 1. జ్ఞాపికివచ్చ. 2. తోచు.

ఆవపల్ల వి. (వ్యావ.) సంపూర్ణ పరపుష్టము లగు మెక్కులలో ఒకటి. ఇది ఆవ, గోబి మొ, మెక్కులనుండి ఆపారమును గ్రహించు వానిని కీటించజేయును (Orobanche indica).

ఆవము పై. వి. కండ్లలు, అటికలు మొ.ని దొంతరగా పేర్చి కాల్పునోటు, కుమ్మర ఆవము, ఇటుకలు కాల్పునోటు, నం. ఆవామః.

ఆవరణ నం.వి. (వ్యావ.) వ్యవసాయదారుడు పశువుల నుండి, దొంగలనుండి పొలమును కాపాడుకొనుటకు దానిచుటునువర్పరచు కొను నిర్మాణము, కంచె (Fence)

ఆవరణము నం.వి. 1.ఇంటిచుటు ప్రదేశము 2. మూత. 3. కవ్స. 4. ప్రాకారము. 5. రత్నణ సాధనము. 6. అద్ద. 7. దాలు

ఆవర్ధా హిం.వి. ప్రతి దినవులక్కు, దినసరి లెక్క. (అర్థ.) రాబడి వ్యాయములను తెలియజేయ రోజువారి పద్మల పుస్తకము (Ledger).

ఆవర్త(ము) నం. విఱ. (రసా. శోతి.)	ధించినది (Periodic).
తిరిగి తిరిగి అదేసైతిక సమయవధులలో వచ్చునట్టిది (Periodic).	ఆవర్తిత్తుము నం. వి. (శోతి.) ఒక సంఘ టును అదేరూపమున తిరిగి తిరిగి సంభవించు చుండుట (Periodicity).
ఆవర్తకము నం. వి. (గణ.) (రాత్రింబవశ్వ వలె) తిరిగి తిరిగి ఏచ్చునది (Recurring)	ఆవర్త ల. 1 ఆప్రెక్ట్. 2. (డెశకాలము లందు) అనంతరము.
ఆవర్తక్రష్ణవట్టి నం. వి. (రసా.) చూ ఆవర్తక్రమము పగీకరణము (Periodic table).	ఆవర్తి 1 నం. వి. 1. చంత. 2. సమూహము. దూ. ఆవర్తి.
ఆవర్తక్రష్ణ వట్టికరణము నం. వి. (రసా.) మూలద్రవ్యములను వాటి పరమాణ్మంక ముల పరునలో అమర్పి అచ్చటచ్చట తొలి మూలద్రవ్య ధర్మముల పర్యాయ ప్రసర్ణనమును చూపు పగీకరణము (Periodic classification)	ఆవర్తక్రము, కొఠికరము, బాధ. రూ. ఆవడి. ఆవలు వి. ఆవగింజలు. రూ. ఆవాలు.
ఆవర్తత నం. వి. (రసా.) ఒక సంఘటన పర్యాయత్వము సప్రకటించుట (Periodicity).	ఆవక్కుకము నం. వి. ఆక్కర. విఱ. ఆక్కరైనది. అగక్క్యమైనది, ముఖ్యమైనది.
ఆవర్తనము నం. వి. 1. గిరిగిర తిరుగుట. 2. లిలుకుట. 3. మరలుట. 4. పారమును వల్లించుట. 5. త్రిప్పుట.	ఆవళి ల. 1. సమూహము. 2. బాధ. దూ. ఆవళి.
ఆవర్తపత్రము నం. వి. (వృక్ష.) ఒకే కఱుపు దగ్గర చుట్టును మూడుగాని అంత కంచె ఎక్కువగాని ఉన్న ఆకులు (Whorled leaves)	ఆవాపము నం. వి. 1. విషుట. 2. ధాన్యాదు లుంచెడి ప్రాంతము. 3. పాదు.
ఆవర్తము నం. వి. 1. చుట్టుతిరుగుట. 2. సీటిసుడి. 3. వెంచుకలసుడి. 4. ప్రశయకాల మేఘము. 5. పాతము వళైయటు. 6. థార్యోను కోలోయియసవాడు చేసికొను ద్వితీయ వివాహము (కొన్ని ప్రాంతములందు ఈతరములో వాడు దూరు. 7. (వృక్ష.) పేలయికారముగ అముగ్గులడిన ఒకేమాదిరి అవయవముల సమూహము (Whorl)	ఆవాహనము నం. వి. (వృక్ష.) సానుపులు, సంకార ద్రవ్యములలో ఒకటి. Cruciferae అను కుటుంబమునకు చెందిన ఆన మొక్క, గొంజలు (Mustard)-
ఆవర్తము నం. వి. 1. చుట్టుతిరుగుట.	ఆవాహనము నం. వి. ఇల్లు.
2. సీటిసుడి. 3. వెంచుకలసుడి. 4. ప్రశయకాల మేఘము. 5. పాతము వళైయటు. 6. థార్యోను కోలోయియసవాడు చేసికొను ద్వితీయ వివాహము (కొన్ని ప్రాంతములందు ఈతరములో వాడు దూరు. 7. (వృక్ష.) పేలయికారముగ అముగ్గులడిన ఒకేమాదిరి అవయవముల సమూహము (Whorl)	ఆవాహనము నం. వి. 1. పిలుపు. 2. మంత్ర ములచే దైవతలను పిలుచుట. 3. మంత్రోచ్చారణచే దైవత కీని విగ్రహములందు నిలుపుట. వ్యతి. ఉధ్యానము, విసర్జనము
ఆవర్తము నం. వి. 2. ఆపిరి. 3. ఆవిరి. 4. చీడ.	ఆవి1 లి. ర్యాసము, ఊపిరి. 2. శాపము.
ఆవి2 నం. వి. 1. ప్రసవచేదన. 2. రజస్వల. 3. చూలాలు.	3. ఆవిరి. 4. చీడ.
ఆవిరి వి. శాగుగ కాచిన సీటి నుండి లేచు ఉప్పుము, ఆవి (Steam).	ఆవిర్పువము నం. వి. ఱ. పుట్టుక. దూ. అవిరాఫివము.
ఆవిలము నం. వి. 1. కలుషమైనది. 2. కలకబారినది (సీరు మొ.వి). 3. నల్లనిది.	ఆవిలము నం. వి. 1. కలుషమైనది.

- ఆవిష్కరణము నం. వి. ప్రకటనము, వెల్లడి చేయట.
- ఆవిష్కరించు నం. క్రి. . ప్రకటించు, వెల్లడిచేయట.
- ఆవు వి. గోవు.
- ఆపురు వి. రోదనధ్వని (ఆపురుభావు రని మడుట).
- ఆపులించు క్రి. 1. జ్యంథించు, ఆపులింత విడుచు. 2. పగులు. దూ. ఆపులించు.
- ఆపులింత వి. ఆపులించుట. దూ. ఆవలింత.
- ఆపుతము నం. విజ. 1. ఆపరించబడినది కపుబడినది, ఉదా. మేఘా వృత ము. 2. (ప్రాకారాదులచే) చుట్టు కొన బడినది.
- ఆపుత్తము నం. విజ. 1. తిరుగుడు పడినది. 2. వర్లించబడినది. 3. మరలినది. 4. చెనులీసినది.
- ఆవృత్తి నం. వి. 1. తిరుగుట. 2. వర్లించుట, కంరహాతముచేయట, 3. వెను దీయట. 4. తడవ. 5. (శాత.) ఒక లెకండులో సంభవించుకంపనముల సంఖ్య 6. పొనఃపున్యము(Frequency). 7. ప్రాల వ్యవధి అంతమున సంఖుటనలు పూర్వికముననే సంభవించునో అటి కాలవ్యవధి (Period). (శాత. రసా.) 1. ఒకే వరుసలో సంఖుటనలు తిరిగి తిరిగి సంభవించుటకు అగు కాలవ్యవధి. 8. లోల కము వంటి ఒక వస్తువు యొక్క ఒక చరిపూర్ణకంపనమునకు వట్టుకాలము. 9. పొనఃపున్యమునకు ప్రై ప్రక్క మ సంఖ్య. 10. ఆస్తర ప్రకమపటికలో అద్ద వరుసలో అమర్పులదిన మూలప్రవ్యముల వరంపర. 11. భూగంధాక్రూయియకాలము యొక్క ప్రధానాండము.
- ఆపేగము నం. వి. 1. తొట్టుపాటు. 2. చింత. 3. చిత్తసంప్రాప్తము.
- ఆపేదనము నం. వి. 1. తెలియచేయట. 2. వ్యాఖ్యముతెచ్చుట. 3. వ్యాఖ్యము.
- ఆపేశనము నం. వి. 1. చొచ్చుట. 2. చొను పుట. 3. పిచాచాదులు ఆపేశించుట. 4. కిల్పికాల. 5. పట్టెడ. 6. కోపము.
- ఆపేశపూరితము నం. విజ. ఆపేశముతో నిందిన. 2. భావపూరితమైన. 3. మనో వికార సంబంధమైన.
- ఆపేశము నం. వి. 1. ప్రపేశము. 2. పిచాచాదులు సోకుట. 3. వేగిరపాటు. 4. చలము. 5. గంభ్రము. 6. కోపము. 7. (శాత.) ఒక పస్తువుపై ప్రోగ్రెసివిటీచార్జీ (Charge)
- ఆప్యాక్షపము నం. వి. (గణ.) నమూనమైన వరుసలుగా ప్రాయించిన కొన్ని రాసుల సముదాయము.
- ఆశ నం. వి. 1. కోరిక. 2. దివ్య.
- ఆశంసనము నం. వి. 1. ఆచ్చ. 2. చెవ్సుపు, తెలుపుట.
- ఆశము నం. వి. 1. ఓసుట. 2. అస్తము. 3. వ్యాప్తి.
- ఆశయము నం. వి. 1. తలశు. 2. మసస్సు. 3. పదుక. 4. మృగములను వట్టుటకై చేటకాంద్రుప్రవ్యగోయి. 5. ఆధారము. 6. సాసము. 7. (పెద్దా..) దేహము సందర్భి శేషాందుల సాసము. ఉదా. పిత్తాశయము, మూర్క్షాశయము మొ.వి
- ఆశాసనము నం. వి. 1. అశీర్వదనము, దీపన. 2. కోరుట, ప్రారించుట.
- ఆశి నం. వి. పాముకోర (ఆశివిషము, కోరయుందు విషముకలది, పాము). విజ. తినువాడు. ఉదా. మూంసారి మొ. వి.
- ఆశియా, ఆగేన్నియాశియా ఆర్థిక సంఘము వి. వి. (అర్థ. రాశ.) లక్ష్మిరామ్య సమితి ఆధ్వర్యమున ఆశియా, ఆగేన్నియాశియా ఆర్థిక పునరుద్ధరణకై క్రి. 4. జాన్

1847వ సంవక్షిరములో ప్రత్యేకముగ పర్వడిన సంఘము.

ఆశిరుదు నం. వి. 1 అగ్ని. 2. రాకుసుడు.
3. సూర్యుడు.

ఆశిన్న నం. వి. 1. దీపన. 2 హితము
కోరుట. 3. కోరిక. 4. పాముకోర.

ఆశుకవిత్వము నం. వి. తలచినంత మాత్ర
మున వేగముగ ధారాశముగ చెప్పు
కవిత్వము. (ఇటి కవిత చె ప్పవారు ఆశు
కపులు).

ఆశుగము నం. వి. 1. శాఙము. 2. గాలి.
ల్యా. వేగముగ పోనునది. రూ. ఆశుగాని.

ఆశువు నం. వి. వేగము కలది,

ఆశాచము నం. వి. అశుచిత్వము. అంటు. మైల
ఉదా. (జాకాకొచము, మృగాకొచము).

ఆశ్వర్యము నం. వి. అచ్చెర్యువు.

ఆశ్రమములు నం. వి. 1. బ్రిహమ్మాచర్యము.
2. గార్భాశ్యము. 3. వానప్రశ్ఫము
4. సన్మానము.

ఆశ్రమము నం. వి. 1. మునుల ఇల్ల.
2. అకుటిల్ల. 3. మకము. 4. బ్రిహమ్మా
చర్యాది. 5. పాతకాల.

ఆశ్రయము నం. వి. 1 ఇల్ల. 2. ఆధారము.
3. శప్తవులచే పీడింపబడుచు వారి
నాశ్రయించి యుండుట. సంశ్రయము.
4. ప్రాపు. 5. శరణాలయము.

ఆశ్రితము నం. వి. 1. ఆశ్రయింపబడినది.
2. ఆశ్రయించినది.

ఆశ్రితుడు నం. వి. ఒకరిమీద ఇధారపడి
యుండువాడు. ఆశ్రయించినవాడు.

ఆశేష నం. వి ఇరువరియేడు నట్టత
ములతో తొమ్మివపది.

ఆశేషము నం. వి. 1. కాగిలింత. 2. కూడిక
ఆశ్రూముజము నం. వి. అశ్వనీ సంక్రముతో
గూడిన పున్నమగలమాసము. శర్మ్మితువు
లోని మొదటి నెల.

ఆశ్వాసము నం. వి 1. గ్రంథాగము.
2 ఊరడించుట. 3. లకిమాలుట.

ఆశ్వితాతములు నం. వి. (భూగో.) స్వల్ప
సాయంత్రులు గలిగి. వ్యాపార పవనముల
ప్రాంతములకుచూ. పశ్చిమ రిక్షుగ వీచు
చాయువుల ప్రాంతములకును నదుమనువు
పచేళము.

ఆశ్వినుడు నం. వి. గుట్టపు రౌతు.

ఆశ్వాదము నం. వి. 1. ఆశ్వాధానక్రతముతో
గూడిన పున్నమ గల మాసము, చైత్రము
మొదలు సాగ్గపోల. 2. బ్రిహమ్మాచారి
ధరించు మోదుగుకోల.

ఆస వై. వి. అపేక్ష 2 రిక్షు. నం. ఆశా.

ఆసంగము నం. వి. 1. ఆస క్రి. 2. చట్టురల.
3. సంబంధము. 4. ఆశ్రయము.

ఆస తీ నం. వి. 1. సంగము. 2. లాభము.
3. అవ్యాయానుకూలముగా వదములు
డగ్గ గా నుండుట.

ఆసనము నం. వి. 1. పితమ్మ. 2. దేశకాలా
దులను చట్టి దండె తీపోక నిలియుండుట
(ప్రాచీ) యొనము. 3. యోగానసనము.

ఆసనాస్తి నం. వి. (ఎం.) తుంటి ఎముకలతో
ఒకటి (Ischium).

ఆసన్నము నం. వి. దాపు. వి. సమీపము,
డగ్గరమన్నది. (గజే.) కచ్చితపు విలువకు
సమీపమున ఉన్నది. (మా. స్థూలము)
(Approximate).

ఆసరా వై. వి. ప్రాపు. ఆశ్రయము, అంద.
నం. ఆశ్రయః.

ఆసవము నం. వి. 1. కల్ల. 2. పూడేస.
3. ప్రాణానసవము మొ. పాసీయములు.

ఆసాది వి. 1. మారిగచాదు, మతంగుడు.
2. గ్రామదేవతను పూజించు పూజారి

ఆసామి వి. 1. వ్యంతి. మనమ్ముడు.
ఆసీనుడు నం. వి. కూర్చున్నవాడు.

ఆసు¹ ఏ. నేపరనిలో పదుగుతోదుటకు ఉపయోగించెదు చట్టము. సాలవాని ఉపకరణము.

ఆసు² ఇం.వి. (Aco) పేకాటలో ఒకముక్క..

ఆసుబోయు క్రి. పోగువాటించు, నూలు ఆసునతోడు.

ఆసురము సం.వి. దన మిచ్చి కన్యను కొని చేసికొసడి పెండీ. అష్టవిధ వివాహములలో ఒకటి. ఏఱ. ఆసురులకు సంబంధించినది.

ఆసురుడు సం. వి. 1. నిర్వతి. రాకుసుడు.

ఆసేకము సం. వి. 1. తదుపుట. 2. చల్లుట

ఆస్క్రూండనము సం. వి. 1. యుర్ధము.

2. తిరస్కారము. 3. ముట్టడి. 4. ఒక

రకపు అక్షాగతి. 5. హొంసించుట.

ఆస్క్రూండితము సం. వి. అతివేగముగా పొరచి అక్షాగతి. ఏఱ. ఆక్రమింపబడినది.

ఆస్కారము వి. ఆధారము. అవకాశము

ఆస్టోమలేషియా ఇం. వి. (Ostomalacia) ఎముకల బలహివర (సాధారణముగ ఇది చాలమంది పిల్లలను కన్న తల్లులకును, ఎండ తగులని స్థ్రీలకును కలుగువ్వాళ్ళి)

ఆస్తరణము సం. వి. 1. పరచుట. 2. పర

చెడికంబిమె. 3. చిత్రకంబి. 4. ఏనుగు

మీద పరచెడి కంబి. 5. పరుపు.

ఆస్ట్రీ వి. సంపాదించిన భూమి, ధనము

మొ.వి., సొత్తు.

ఆస్ట్రిక వేదాంతము సం. వి. (వేదాం.)

వేదములను ప్రమాణములుగా తీసికొను

తత్త్వశాస్త్రము. (పూర్వా పీమాంస, ఉత్తరమీమాంస. సాంఖ్యీ, యోగ, వైశే

షిక్, న్యాయ, వేదాంతములు).

ఆస్ట్రికుడు సం. వి. దేవుడు కలదు, పర

తోకముకలదు అని నమ్మువాడు. వ్యక్తి.

నాస్తికుడు.

ఆస్ట్రిపరుడు వి. స్థితిమంతుడు, ధనపాతుడు.

ఆస్ట్రేనియా ఇం. వి. (గృహ.) (Asthenia) బలము తగ్గుట లేక బలము లేకపోవుట.

ఆస్ట్రోనము సం. వి. 1. ఉనికి. 2. ప్రయత్నము. 3. కోరిక. 4. శర్ధ, 5. సథ.

ఆస్ట్రోనము సం. వి. సథ. రాజసథ, సథా మందపము.

ఆస్ట్రోవము సం. వి. 1. సెలవు. 2. చని. 3. గొప్పవదచి.

ఆస్పరాగస్ లిల వి. వి. (థూగ.) (Asparagus stone) అస్ప్రెట్ సంబంధ మగు ఒకళిల.

ఆస్ప్రెస్ ఇం వి. (రసా) (Aspirin) అసాటిల్ శాలిసిలికామ్ముతో చేయబడినమంచు(ఇది క్రిష్ట నొప్పుల అగించి ఉంచించి) ఆస్ప్రోలవచ్ సం. వి. ఆస్ప్రోయి సం. వి. ప్రిలక. 1. టీఎస్ ఎస్ ఎస్, బాచుచు పోటు, 1. ఫూము లప్పుపెంచాట. 5. బయలుపుచెటు. 6. వికసించుట. 7. ధాన్యములు పొట్టుపోవునట్టు చెయగుట.

ఆస్ట్రోము సం. వి. 1. ఘుమిము. 2. నోరు. ఏఱ. 1. నోటు నున్నది. 2. ముఖమున ఉన్నది.

ఆస్ప్రోము సం. వి. 1. డూసు రోస్టు. 2. పెంగులు:

ఆస్ట్రోప్లాస్టిక్ సం. వి. ఆస్ట్రోప్లాస్టిక్ ఎమిషన్. 2. చంచుచుంచులు. డూసు. ఆస్ట్రోప్లాస్టిక్ ముము.

ఆపాకము¹ వి. కుదువ, జూకట్టు. రూ. అయికము.

ఆపాకము² సం. వి. ముక్కున గలుగు ఒక రోగము.

ఆపాతము సం. ఏఱ. 1. కొటబడినరి. 2. వాయింపబడినది (మడ్డల మొ.వి.).

3. (గణి.) గుణింపబడినది (సంఖ్య.) వి. 1. భక్క. 2. క్రోత్తవత్తుము. 3. ప్రాత వత్తుము. 4. (సంగి.) గమకశేదము.

ఆపూరించు నం. క్రి. 1. అవహారించు.	విధమగు అభినయము.
2. ఆకర్షించు. 3. ఖుజించు.	ఆపోకము నం. వి. 1. వంతుజ్యరము.
ఆపూర్త నం. విజ. 1. అవహారించువాడు,	2. ఒకరకపు సుషిరవాద్యము (సన్నాయి మొ.వి.) 3. ధూమకేతువు.
దొంగ. 2. తెచ్చువాడు. 4. గడించువాడు.	ఆపోకోప్తరుషిక నం.వి. గర్వముచే తన్న గొప్పగా సంభావించుకొనుట. బడాయి, కయ్యమున శత్రువును దూషించి, తన్న పొగడికానుట. దూ. ఆపోకోప్తరుషిక.
ఆపోవనము నం. వి. 1. య జ్ఞ ము.	ఆపోక్కము నం. విజ. 1. పగలు చేయ తగినది. 2. పగలు ఇరుగునది. 3.1. పగలు చేయదగిన కర్కుము. 2. మహోళాహ్యి ప్రకరణము.
ఆపోవనము నం. వి. 1. య ధ ము.	ఆపోవము నం.వి. సంతోషము.
2 లంజ్జ ము.	ఆపోవ్వి సం వి పేరు, నామశేయము. రూ. ఆప్యాయము.
ఆపోవై. అవ్యా. ఆశ్చర్యార్థకము.	ఆప్యాయము నం. వి. 1. పేరు. నామ శేయము. 2. ప్రాణిహృతము, (కోడి చుడము మొ) చండము.
ఆపోరకోశ చిషములు నం. వి. (వ్యోవ.).	ఆపోవ్విషము నం. వి. పిలుపు.
మొక్కల ఆగములను తిను పురుగుల కదుపులోనికి పోయి వానిని చంపు విష ప్రఘ్యములు (Stomach poisons)	సం వి. 1. పేరు. నామ శేయము. 2. చెరికత్తె. కిత్తె. సమూహము. క. అనకట్ట.
ఆపోరనాళిక నం. వి. (బం) రపు గొట్టము, గొంటునొము ఉండుకాల నకుముద్వయన్న ఏండ్రుము (A. ophagocyst)	అపు.. వి. ముత్తె పుచ్చిపువంటి ముండ్లచే కప్పబడిన ఒకరకపు పంచి. దూ. ఆశువ.
ఆపోరము నం.వి. 1. అవహారణా.. 2. తెచ్చుట పదార్థము. 2. అవహారణా.. 3. తెచ్చుట ఆపోర్ధ్వకము నం. వి. నాట్యమున వాత్రో చిత వస్త్రాఫరణములు ధరించుట.	ఆశువరి వి. అలిగము, వ్రపము. రూ. అలువరి, ఆదువరి.
ఆపోర్ధ్వము నం. విజ. 1. తెచ్చుకొవడగినది.	ఆశువారు వి. 1. వారిథక్కుడు, 2. గరు త్రుంతుడు. దూ. ఆళ్యారు.
2. అవహారింపడగినది. 3. ఆకర్షింప దగినది. 4. కృత్రిమము. 5. థక్కింపడగినది. 6. 1. ఊడదీయటచే చికిత్స చేయ దగిన రోగము (దంతరోగాది). 2. ఒక	ఆశ్వార్దు వి. చై. మా. పై.

ప్ర

జ్ఞ అచ్చులలో మూడవ అశువ.

ఇంకు క్రి. 1. నేల మున్నగు వానిలో (ద్రవధారములు) ఇగిరిపోవు. 2. వట్టపోవు, ఎండు. 3. నశించు. 4. కృషించు. దూ. ఇనుకు.

ఇంకువ వి. 1. స్థానము, ఇంకువ. గురుతు.

ఇంక్కెషణ పథలు వి. వి. (వరి) (Inquisition) ధర్మవిచారణపథలు. 1.కి.శ.17వ శతా.లో రోమన్ కాథలిక్ పేరాల్ఫెర్ కారులు రోమన్ సిభాంతములను ఏది

రించిన వారిని విచారణచేసెడి పథలు, (తసఫల శైయిన్ పోర్టుగీస్ ప్రకటి) అయిన 'బిన ఫిలిప్' ఆధ్వర్యమున చాల ప్రాఱ్లుము పొందినవి).

ఇంగలము వై. విప్పు. నం. అంగారక. ఇంగాలము నం.లి. బోగ్గు. అంగారము. ఇంగితము నం. వి. 1. హృదాచాచి ప్రాయమును తెలుపు చేపు. 2. కదలిక. లి. కదలినది.

ఇంగిలము వై. వి. చూ. అంగాలము.

ఇంగిలికము వై. వి. ఎఱ్లని ఖనిజము (దీనిని కౌపధములకు ఉపయోగింపులు) రూ. ఇంగిలికము. నం. హింగుళమే.

ఇంగిలికము వై. వి. 1. ఇంగిలికము. 2. ఎఱ్లమూలిజాలి కోథి.

ఇంగ్నుదము నం. వి. గారచెట్లు రూ. అంగుది.

ఇంగుది నం. వి. చూ. వై.

ఇంగువ వై. వి. ఇది Umbelliferac అను కుటుంబమునకు సంబిన (Ferula alliacea, F. foetida అను) మొక్కల వేళ నుండి శీయబడు కిగురు దవ్వుము. ఇది వంశార్థ వస్తువును, కౌపధముగను ఉపయోగపడుచున్నది. నం. హింగులి.

ఇంచేస్ క్రి. 1. అంపగు, వియమగు, మనోజుమగు. 2. సంతోషించు. 3. ఉప్పు అర్థాయించు. 4. అర్థింపించు.

ఇంచేస్ వై. వి. 1. తెరుకు. నం. ఇంకి. 2. ప్రైముము. ప్రభాయము.

ఇంచేసోడి వి. ప్రై. అంపగుప్రై.

ఇంచేక. అవ్యా. కొంచెము.

ఇంచేమించే అవ్యా. సుమారు, రమారమి. దాఢాపు.

ఇంచేమిలుకొడుకు వి. మన్మథుకు. అస్తి. దెస్కులుకులుకులాడు.

ఇంచేమిలుడు వి. చూ. వై.

ఇంచేసీక్రె ఇం. వి. (Engineer) ఇండ్లు

వంతెనలు మొ. చానికి సమూహాలు తయారుచేసి నిర్మించువాడు.

ఇంటరము వి. 1. ఇరుకు. 2. సంకటము.

3. సమైర్లదము. రూ. ఇంటుము.

ఇంటర్కిట్ ఇం. వి. (వర.) (Interdict) బహిష్కార ప్రతిక, మధ్యయుగములో కై నీపు వమతాచార్యులు జారీచేసిన ఆఖ్యలు ఇంటాతఁడు లి. భర్త. రూ. ఇంటియాతడు. ఇంబీటాపు వి. గృవాస్తుడు.

ఇంబీపట్టు వి. 1. గృవాస్త ధ్రుము. 2. స్వగృవాము. 3. నివేశన స్తలము. 4. ఇంటి దగ్గర.

ఇంబీపాప వి. వెలకు కొన్న దాసి. చానిస ప్రై.

ఇంబీల్లపొది అవ్యా. ఇంటో నుండు పారందరు.

ఇంబ్రము వి. చూ. ఇంటుము.

ఇంటు వి. తంతెట్లు.

ఇంటె వి. 1. పూదండ. 2. ఎముక కిలు. 2. పీరిక.

ఇంటెంట్ ఇం. వి. (వాష.పి) (Indent) కొను వాడు వంపు పట్లు, (దీనిలో నరకుల పేర్లు చాని విఱువలు చూపును). క్రయాచేశము.

ఇండోగ్రీకులు ఇం. వి. (వర.) (Indo-Greeks) ఇంధియాను పారించిన గ్రీకులు ఇంత వధ్య. 1. ఈ కొలదిది, ఈనమయము, ఇది అంతయు. అవ్యా. 1. అధికముగా. ఎక్కువగా. 2 కొంచెము. 3. ఇక్కుచ. 4. ఈమీడటు.

ఇంతలు వధ్య. ఇంతలేసి. (సందక్కాను పాకముగ అధిక్కమును అంగ్వక్కమును చూచించును).

ఇంతవట్టు వి. 1. ఇంత వర్ణింతము, ఇంత వరకు. 2. ఇంత కాలము. 3. ఇంత మాత్రము.

ఇంతవది వి. చూ. ఇంతవట్టు.

ఇంతి సై. వి. 1. ప్రీ. 2. శార్ధ. వి. చెలి కె. నం. స్ని. ప్రొ. ఇక్కి. ఇక్కియ.

ఇంద అవ్యా. ఇదిగో తినికొనుము. దూ. ఇందము.

ఇందనుక అవ్యా. ఇంతవరకు.

ఇంది నం. వి. లక్ష్మి. దూ. ఇందిర.

ఇందిందిరము నం. వి. తుమ్మెర.

ఇందిర నం. వి. లక్ష్మి.

ఇందివరము నం. వి. 1. నల్లకలువ. 2. నీలి కామర.

ఇందు క్రె. 1. అంగు. ఇముడు. అవ్యా. ఇవ్వులు. ఈలోకమున.

ఇందుఁడు నం. వి. శుందుడు.

ఇందుగు వి. చెల్లిగింజ. దూ. ఇందువు.

ఇంతవప్ప వి. సైంధవలవడము, రాళింపుస్తు.

ఇంతువారము నం. వి. సోమవారము.

ఇంతువు వి. చూ. ఇందుగు.

ఇంద్రగోవము-వి. ఆర్యద్రవురుగు.

ఇంద్రణాలము నం. వి. 1. కనకట్టు విద్యు. 2. మాయ. 3. మోసగించుట.

ఇంతుచిత్తు నం. వి. మేఘనాథుడు, రావణుని కొదుకు. శ్రీ. ఇంద్రుని జయించినవాడు.

ఇంద్రధనుస్తు నం. వి. (శోత.) సూర్య కిరణములు నీటి బిందువులాటై బడి పుట్టక రణము చెందునపుడు వీర్పుడు వర్షమాల.

హరిఖల్లు, కొఱ్లు (Rainbow).

ఇంద్రసీలము నం. వి. నీలమణి.

ఇంద్రయ ప్రకము నం. వి. 1. బట్టతల. 2. తల వెంద్రుకలూడిపోవు ఒక రోగము, దూ. ఇంద్రయ ప్రము.

ఇంద్రాణి నం. వి. ఆందుని శార్ధ. శచీదేవి, ఇంద్రావరణాదు నం. వి. ఆందునితముష్టు.

ఇంద్రేందుడు. విష్ణువు.

ఇంద్రియభానము నం. వి. ఇంద్రియముల శ్వాసావయము తెలికొనుట, ప్రవ్యవ

భానము (Perception).

ఇంద్రియము నం. వి. 1. త్వ్యక్తురాది భూనేంద్రియ క శైలిం ప్రియముల లో ఉకటి. 2. రేతస్స. 3. ఐదు అను సంఖ్య.

ఇంద్రుఁడు నం. వి. 1. దేవతలరాజు. 2. సమాసో తర పదమైనపుడు ప్రేష్టుడు.

ఇంధనము నం. వి. వంట చెరకు, (రసా).

1. నిష్పచేయటకు ఉపయోగించు ప్రదవ్యము (Fuel). ఉదా. కఱులు, తొగ్గుమె. వి. 2. (Feul) మండి చేడి నిచ్చెడి పదార్థము.

ఇంధనవాయివు నం. వి. (రసా.) ఇంధనముల మండి ఇంధ్యమగు వాయివు (Fuel gas).

ఇది కూడ ఇంధ్యలించు స్వ్యావము కండి (వస్తువులను వేడిచేయట కువచోగించును) ఉదా. ప్రయోగశాలందు రాతి నూసె నుండిగాని రాతని తొగ్గు నుండి గాని తయారుచేయబడు వాయివు.

ఇంపితము ఏడ. ఇంపైనది.

ఇంపు వి. 1. ఇచ్చ. 2. అనందము 3. మనో జ్ఞాత. ఏడ. ఇము, ప్రియము.

ఇక అవ్యా. ఈ మీద, ఇటుపైని. దూ. ఇంగ. ఇంక.

ఇక్కు వి. 1. ఇల్లు 2. సంకేత ఫలము. ఏడ. వోటు.

ఇక్కుట్టు వి. 1. ఆపద, సంకటము. ఏడ. ఆర్పైనది.

ఇక్కుడ వి. ఈ చోటు.

ఇక్కుము వి. ఆరుకటము, సంకటము. దూ. ఇక్కు, ఇఱుకు,

ఇక్కుపు వి. ఈ రు కు. 2. సంకటము. 3. నదుము.

ఇక్కుప వి. 1. ఉనికి. 2. చోటు. 3. సంకేత ఫలము. 4. కశాస్మానము ర్స. జాడ.

ఇక్కుపు నం. వి. చెరకు.

ఆశ్వాసన్యాసము నం. వి. చెరకు విటుకాదు, మన్మథుడు.

ఆశ్వాసన్యాసము నం. వి. చెరకుతోట.

ఆశ్వాసన్యాసము నం. వి. (రసా.) చెరకునుండి కయ్యారైన చక్కెర (Sucrose).

ఆశ్వాసన్యాసము నం. వి. చెరకు నమ్మదము.

ఆశ్వాసన్యాసము నం. వి. 1. మంచు. 2. కైత్యము, వల్లదనము. దూ. ఇవము, ఈము. నం. హిమమ్.

ఆగిరిక వి. 1. హాబిస్పు. 2. అత్తెసరు. దూ. ఆగిరికె.

ఆగిరించు గ్రై. పండ్లుమాపు. దూ. ఇగులుచు. ఇవులుచు, ఇవుల్చు. ఇగుల్చు.

ఆగురుచెట్టుతు వి. (రసా.) గ్రదపదార్థములో ఉన్న ఘనపదార్థములను వేరు చేయుటకు గ్రదమును అవిరి రూపమున తీసివేయుట (Evaporation).

ఆగురు వి. 1. చిగురు, పల్లవము. 2. పండ్ల చుట్టును మృదుపుగా నుండికి కండ. దూ. ఇవురు.

ఆగురుచెట్టోడి వి. చిగురువంటి మేనుగల త్రీ, చక్కని త్రీ.

ఆగురుట వి. సమ్మరిగా రామ్ప మగుట (Evaporation).

ఆగులుచు గ్రై., చూ. ఇగిలించు.

ఆగో అవ్యా. ఇదిగో.

ఆగ్ని గ్రై. వెనుకు ఒరగు, లాగు. దూ. ఈగు.

ఆగ్నిలాదు గ్రై. ఒకరినొకరు లాగుకొను, వెనగుచూసు. వెనుకకు లాగు.

ఆచేటు వి. ఈ స్ఫురము. దూ. ఇచ్చెటు. ఇచ్చెటు, ఇచ్చెటు.

ఆచ్చె వై. 1. కోరిక. 2. చితము. నం. ఇచ్చు.

ఆచ్చెకము వి. 1. ముఖప్రీతి, ముఖస్తుతి. 2. ప్రీయవచనము. విఱ. ప్రీయము, ప్రీతికరము.

ఆచ్చెకాలమారి వి. ఇచ్చుకాలాదువాదు. ముఖస్తుతి చేయు స్వయాపము కలవాదు.

ఆచ్చెగొండి విఱ. ఇచ్చెకాలమారి.

ఆచ్చెటు వి. చూ. ఇచ్చెటు.

ఆచ్చెవై గ్రై. 1. బనగు. 2. దానముచేయు, ఇచ్చెవైటు వి. చూ. ఇచ్చెటు.

ఆచ్చెవై అవ్యా. ఈ స్ఫురమునందు,

ఆచ్చెవైటు వి. చూ. ఇచ్చెటు.

ఆచ్చె నం. వి. అభిలాష, కోరిక.

ఆచొరాదారు హం. వి. (చరి.) కాళ్వైతమైన ఓస్సవిధానము ప్రవేశ పెట్క పూర్వము, కొన్ని సంతప్తిరముల వరకు భూమి కౌలకు తీసికొని రైతులవద్ద పన్ను వసూలుచేసి ప్రభుత్వమునకు ఇన్నకట్టడి అసామి.

ఆజూకు వి. క్రమము. సంకటము. ఇక్కుట్టు. అపద.

ఆలీక వై.. వి. మటి శోకాల్చి చేసిన రాయి. దం. ఇటిక, ఇటుక, ఇటుక, నం. ఇట్టికా. ఇటు అవ్యా. 1. ఈ వైపు. 2. ఈప్రకారము. 3. ఇక్కుడికి. దూ. ఇటు, ఇటులు.

ఇటులు అవ్యా. చూ. వై. ఇట్టులము విఱ. అధికము. వి. అధిక్యము.

ఇట్టె విఱ. ఇటువంటి. ఇట్టెఎటు విఱ. (ఇట్టి+వాదు) ఇటువంటి వాదు.

ఇట్టు అవ్యా. చూ. ఇటు. ఇట్టులు అవ్యా. చూ. ఇటు.

ఇట్టు అవ్యా. చూ. ఇటు. ఇట్టు అవ్యా. చూ. ఇటు.

ఇద నం. వి. 1. (చోగ) ఒకసాడి. 2. మైత్రావరుణియను వేరుగల బుధుని కార్య. 3. గోవు. 4. వాక్కు. 5. హావి రన్నము. 6. దుర్గాచేవి.

ఇడి వి. ఒకరకపు ఫక్కము, సేమియాలు, త. ఇడి. ఇడియు గ్రై. చీలు, పగులు, ప్రిద్దలగు.

ఇదు క్ర. 1. ఉంచు. 2. ఇచ్చు. 3. పెట్టు.
4. మూయ. 5. నాటు. 6. అదు.
7. ఆరోపించు. 8. దాచిపెట్టుకొను.

ఇదువు వి. 1. గోడ. 2. లిలిక. 3. గోడ
ఇరుపొక్కుముల మీదిచోటు.

ఇదుము వి. 1. ఆవద. 2. అలపతు.

ఇడైన వి. వాసెనకుడుము.

ఇతడు సర్ఫ్. తికడు.

ఇతము¹ నం. విజ. 1. పొందబడినది.
2. పొందినది. 3. పోయినది. నం. వి.
1. గతి. 2. జూనము.

ఇతము² వై. 1. కోరిక. 2. ఇంపు. రూ.
ఇతపు. నం. హితమ్.

ఇతరము నం.విజ. 1. అన్యము. 2. సీచము

ఇతరెతరము నం.విజ. అన్యోన్యము. పర
స్వరము.

ఇతవరి వై. విజ. (ఇతవు+అరి) హితము
చెప్పవాడు. మేలుకోరువాడు.

ఇతవు వై. వి. చూ ఇతము

ఇతిహసము నం. వి. పూర్వాచరిత్ర ప్రతి
పాదక కావ్యము (Epic).

ఇత్తడి వై. వి. ఆరకూట మన లోహము.
రూ. ఇత్తమ్, నం పిత్త ఇమ్. (రసా.) రాగి
శింకుల కలయికగల ఒకధాతుమిశ్రమము
ఇత్తిగ సర్ఫ్. (ఇరు+టిలిగ) ఆరు. వి.పాచికల

మీది మూడు భోట్లజత, దుండుళి (పాచి
కల ఆటలోని పరిథాప).

ఇది సర్ఫ్. 1. ఈవస్తువు. 2. ఈమె. 3. ఈ
కాలము. రూ. ఇద్ది.

ఇద్ది సర్ఫ్. చూ. ఇది.
ఇద్దుగ వి. (ఇరు+దుగ) పాచికమీది రెండు
భోట్లజత, నాలుగు.

ఇద్దుము వి. (ఇరు+తూములు) రెండు
హూములు (ధాన్యపుకొలత).

ఇద్దుము నం.విజ. 1. పరిశుద్ధము. 2. కాంతి
మంతము. 3. కాల్పనిబడినది. 4. అద్దు

లెనిది. వి. 1. ఎండ. 2. ప్రకాశము.
3. ఆశ్చర్యము.

ఇద్దుము నం. వి. 1. సమిథ. 2. చిదుగు.
వంటచెరుకు.

ఇని సర్ఫ్. ఇన్ని.

ఇనిషియేటివ్ ఇం. వి. (రాజ. పొర.)
(Initiative) కాము ఎన్ను కొనిన |వతి
నిధులు వియే చట్టములు కాసనసథలో
ప్రవేశపెటువలయనో వోటర్లు సూచిం
చుట (ఈప్రథమి ముఖ్యముగా స్వీచ్ఛరాండ్
డేకములో ఉన్నది.)

ఇను సర్ఫ్. రెండు (సమాసమందే దీనిక
ప్రయోగము). ఉదా. ఇనుమారు.

ఇనుకు క్రి. చూ ఇంకు.

ఇనుపడ్డపిరితిత్తి వి. (గృహా.) కృతిము
మైన ఊపిరితిత్తి. దీనిని ఇత్తునికిత్తులో
ఉపయోగించురు (Iron lung).

ఇనుమడి వి. రెట్టింపు. బ్యాగుఱము రూ.
ఇన్డ్రుడి. ఇమ్మ్రుడి. ఇబ్బడి.

ఇనుమనుమఁడ వి. మునిమనుమఁడు. ప్ర
పోత్రుడు.

ఇనుమారు వి. రెండు మారులు. మిక్కిలి.

ఇనుము వి. ఒక లోహము. కాలాయనము
ఇన్స్టాల్యూలు సర్ఫ్. (ఇరు+మాఱులు) రెండు
వందలు.

ఇత్త ప్రైషన్ ఇం. వి. (అర్థ.) (Inflation)
ద్రవ్యాల్పణము డేశములోని వస్తుపుల
సముద్రాయము పెరుగకయే చెలామడి
ద్రవ్యము మొత్తము పెరిగిన పరిస్థితి
(ఇందువలన ధరలు పెరిగిపోవును).

ఇన్డ్రుడి వి. చూ. ఇనుమడి.

ఇన్స్టాల్ట్ మెంట్ ఇం. వి. (Instalment)
వాయిదాలప్రకారము చెల్లించు సామ్యు,
కంతు.

ఇన్సులైన్ ఇం. వి. (గృహా.) (Insulin)
క్లోమును అని గ్రంథిలో పుట్టిన ఎంక్లైమ్

శరీరమలో ఇది పిండి లేదా చక్కర పదార్థములను ఆస్కిరించి క్రతి నిచ్చుటకు సాయిబడును. (ఇది తక్కువైననో చక్కర వాగ్దారి కలుగును).

ఇప్పుడు వి. 1. ఈ నమయము. 2. ఈ చాలము, దూ. ఇప్పుడు, ఇప్పు.

ఇప్పు వి. చూ. తై.

ఇప్పు వి. మధూక వృక్షము:

ఇప్పుడు వి. చూ. ఇప్పుడు.

ఇప్పంది వి. (ఇరు+పంది) 1. అడవి పండిక ఉపండికని వృష్టిన పంరి.

2. ఇక్కట్టు. 3. నిర్వంధము.

ఇప్పంది వి. చూ. ఇనుమడి.

ఇప్పము నఁ. వి. ఏనుగు.

ఇప్పి చం. వి. అచేనుగు.

ఇప్పకు వం. వి. అచేనుగు. విజి: ఒడయ, రాలు, రాణి.

ఇప్పుక్కాడు వం. వి. 1. ధరికుడు. 2. మావటి కాదు.

ఇప్పుకు గ్రే. 1. చూండుపడు. 2. అణగు.

3. చూచియుండు.

ఇప్పుకు వి. 1. స్థానము. 2. విరివి. 3. ఆను కూడ్యము. 4. ఇంపు. 5. ఉపాయము.

6. మఖము. విజి. 1. అనుకూలము

2. ఆమ్యాలము. 3. మనోజ్ఞ ము. 4. యుక్తము. 5. స్వష్టము.

ఇప్పుకుపపు వి. (ఇమ్ము+తపు) ఇక్కట్టు సంకటము,

ఇయ్యుకొను గ్రే. సమ్ముతించు, అంగికరించు.

రూ. ఈయకొను.

ఇరవు వి. చోటు. స్థానము. విజి. స్థిరము.

ఇరాయి వర్ణ. (ఇరు+ఇఱి) హండెంచు రూ. ఈ రాయి.

ఇరిఱము వం. విజి. 1. చవుటిడి (సేల). 2. పాచైనది. రూ. ఈరిఱము.

ఇరివిలి వి. పోగరణో చేయబడిన రంధ్రము

ఇరు వర్ణ (సమాసమున వాల్ల ఫరమగు. నపుడు) రెండు. ఉహ. ఇరుగడ.

ఇరుఎదలపొము వి. (ఇరు+తలపాము) రెండు ప్రక్కని తలలుగల పాము.

ఇరుఎదలపులుగు వి. (ఇరు+తలపులుగు) రెండు తలలవి, గండభేరుండేము

ఇరుఎట్టుపు వి. (ఇరు+పుట్టుపు) 1. క్రావ్య లుడు, దీంఘాడు. 2. పక్క.

ఇరుగడ వి. రెండు ప్రక్కలు.

ఇరుగు వి. 1. ప్రక్క-ఇల్ల. 2. ప్రక్క-.రూ. ఇరుగు ఇరుగురు వర్ణ, ఇద్దరు. దూ. ఇరుగురు. ఇరుగిగ వర్ణ. ఆరు.

ఇరులు వి. (సి. ఈహల.) చీకటి.

ఇరులుగొంగ ల సూర్యుడు. ల్యూ. చీకటు లకు క్రువు.

ఇరువంద్రు వి. ఇరువదిమంది.

ఇరువది నప్ప. (ఇరు+వది) రెండువదులు. ఇరువాగు వి. ఉథయసేనలు.

ఇరువాయి కట్టు వి. మలమూర్కజంధరోగము ఇరుపురు వర్ణ. చూ. ఇరుగురు.

ఇదున వి. రెండు కుంచములు. అరహాము ఇరును వి. ఎండి చ్రక్రములకు అద్దముగ వేయ ఇనుపక్కి, అహము.

ఇరెపైన్ గ్రే. వి. (సి.) (Erepsin) లిన్న ప్రేపల గోద నుండి ఉరు సేంద్రియ మందము. (ఇది ఫక్క మాంసక్కత్తు లభిస్తుందను అమైనో ఆమ్మములుగా మార్పును).

ఇణియు గ్రే. 1. నలగు. 2. కదియు. 3. సన్న గీలు.

ఇఱకు గ్రే. 1. కొంచెముతావులో అదగు. 2. రెంటి సందున చిక్కియదుముదు వదు.

3. కొంచెముతావున అదచు. 4. రెంటి సందున చిక్కిబట్టి అదుము. వి. 1. ఇరుక టుము. 2. గొంది.

ఇఱకుమ్మాను వి. పశువులు పోకుండులు కె నాము పంగలగుంజి.

ఇలుము వి. మరుగు.

ఇట్లి వి. చింక. హరిణము.

ఇట్లికులు వి. (అంకులు + ఇంకులు) మిక్కిలి ఇంకుటలు.

ఇట్లిగేషన్ ప్రోజెక్ట్ ఇం. వి. (Irrigation project) నీటి పారుదల యోహన (ప్రచారిక).

ఇట్లిగేషన్స్ ము వి. కష్టారి; మృగమదము.

ఇట్లియలు వి. (ని. బహ.) పార్వత్యము. ప్రక్క.

ఇల నం. వి. 1. నేల. 2. బుధునిథాయ్ 3. అన్. 4. మాట. దూ. ఇశ.

ఇలక్షణము క్రి. 1. చండ్లువిగించు. 2. ప్రాణము లిగబట్టు.

ఇలకోడి వి. తలపురుగు.

ఇలాతా పిం. వి. సంబంధము. (వ్యాప.) ప్రచేషము.

ఇలాయి వి. చుట్టు వత్తులు వేసెడి దివ్యటి.

ఇలాస్టిక్ ఇం. వి. (గ్రహ.) (Elastic)సాగుదు గుణముగల ప్రాదు లేక లిడ్. నీతిసాపక గుణము గల వస్తువు.

ఇలు వి. గృహము. దూ. ఇల్లు.

ఇలుకు వి. కిల్ల నరము భేటుకుట.

ఇలుగు క్రి. చచ్చు. దూ. తలుగు.

ఇలుదొర వి. గృహము.

ఇలువడి వి. 1. మంచినడత. 2. కుశినత.

ఇలువరము వి. 1. గోదలుతేని ఎత్తుదుగుదిసె. 2. పుట్టివంటిగూడ. దూ. ఇలువారము.

ఇలువరువ వి. 1. వంశానుక్రమము. 2. గృహ ప్రేణ.

ఇలువారము వి. చూ. ఇలువరము.

ఇలువెలుపు వి. కులసేవత. దూ. ఇలులేల్పు.

ఇల్లింపుము వి. అల్లుడు మామగారియింటనే పాన ముండుట, దూ. ఇల్లింపుము.

ఇల్లద వి. భద్రపరచి యుంచి అడినపురు ఇమ్ముని ఏచైనిపస్తుపును టకరిపద్ద ఉంచుట. న్యూపము.

ఇల్లరి వి. (ఇల్ల + ఱరి) 1. ఇంటిపస్తు.

2. అడ్డ.

ఇల్లిటికము వి. (ఇల్ల + అటికము). మా. ఇల్లింపుము.

ఇల్లామల్లి వి. కొండెగాదు.

ఇల్లాలు వి. శార్ధ, ఇంచీయిజమానురాలు.

ఇల్లి వి. ఉపవాసము.

ఇల్లిగ్గులు వి. (ఇగ్గలు + ఇగ్గలు) మిక్కిలి వెనుకు ఉగుటలు, అడైర్యము.

ఇల్లిముక్క వి. నెత్తురు కారు ముక్కురోగము.

ఇల్లు వి. చూ. ఇలు.

ఇవక పై. వి. క్రైస్తవు, పొమము. వం. మిహికా.

ఇవకల వి. 1. జవతి ప్రచేషము. 2. జి విమ్ముట. దూ. తణల.

ఇవతళించు క్రి. చల్లనగు. దూ. ఇవతాళించు.

ఇవము పై. వి. చూ. ఇగము.

ఇవల వి. ఇవతల. దూ. ఇవ్వల. తణవల.

ఇవసూదు వి. సూర్యుడు(ఇవమునకుతలు).

‘ఇ’విటమిన్ ఇం. వి. (గ్రహ.) (Vitamin E.) సంకానోక్కుత్తిక తోడ్డుడు విటమిన్. ఇది గోధుమ మెలకంలో ఉండును.

ఇవురు క్రి. చూ. ఇగురు.

ఇవులుచు క్రి. చూ. ఇగిలించు.

ఇవులున్న క్రి. చూ. ఇగిలించు.

ఇవ్వల వి. చూ. ఇవల.

ఇషణము వం. వి. ఇచ్చ. దూ. తణమణము.

ఇషికము నం. వి. 1. చిత్తరువు ప్రాసెడి కుంచె. 2. వినుగు కనుగుడ్డు. 3. ముండ్ల దుబు.

ఇషుది వం. వి. అమ్ములపొది.

ఇషుపు నం. వి. కాణము.

ఇష్టక నం. వి. చూ. ఇటీక.

ఇష్టదేవత నం. వి. ప్రియేదేవత.

ఇష్టము నం. వి. 1. యజ్ఞ కర్మము. 2. సంస్కారము. 3. యజ్ఞము. 4. కోరిక. వి.

1. కోరలడినది, 2. ప్రీయ మైనరి. 3. పూజించబడినది.
- ఇంగ్లీషు నం. వి.** 1. యజ్ఞము. 2. యజ్ఞము. 3. కోరిక. 4. (హృత.) పతంజలి అధికాయమును తెలుపు వాక్యము. 5. సంగ్రహ కోకము.
- ఇంఘ్రీడు నం. వి.** 1. ప్రీయదు. 2. అవ్వదు. 3. విష్ణువు.
- ఇంజ్యోనము** వం. వి. విల్లు.
- ఇనడిలు** క్రి. 1. వినుగు. 2. అలయు.
- ఇ. సి. వి. ఇం. (ఆర్థ.)** (E. C. A.) ఆర్థిక సహకార పరిపాలనము. మార్కెట్ ప్రచారిక ప్రకారము ఆర్థిక సాహాయ్యము. సహకారము లభించిన యూరవ్ దేశములు తమ బుఱము తీర్చుటకై చెల్లించిన ధనమును అమెరికా ఇ. సి. వి. సంస్ ద్వారా తిరిగి యూరవ్ పునరాధివృద్ధికి కఱ్పు చేయుచున్నది (Economic Co-operation Administration).
- ఇనీరో అవ్య.** శీకొట్టుటను. రోతనుసాచించునది. రూ. ఇనీరో, ఇనీరో.
- ఇనిటింటలు** వి. చలనము.
- ఇనీ అవ్య.** చూ. ఇనీరో.
- ఇనుకు** వి. ఇనుము, సికత.
- ఇనుకు గ్రదములు** వి. బంకరేణువులు, సస్నేహందిరిచుటలు ప్రమాణములు సూటికి
20. 80 ఉన్న సేఱ ఇనుకెరెనెలింపును సముద్రసమీపమునకున్న సేఱ. ఇనుకతిన్నెన్న వి. ఇనుకదిబు, సైకతము. ఇనుకనేలలు వి. బంకరేణువులు, వండలి రేణువులు తప్పగ్రహగా సుండి ఇనుక హెచ్చగా నున్న సేలలు (Sandy soils). ఇనుకపులకండము వి. ఇనుకవలె నుండు చక్కెర, మహాన్యిందిక.
- ఇనుమంత అవ్య. కొంచెము.
- ఇనుము** వి. ఇనుక.
- ఇనుటు** వి. రెక్క చెదలు. రూ. తస్తులు.
- ఇస్లాము ధర్మము** వి. (హరి.) భగవంతుడు ఒక్కడే అనియు, అతని నిజమైన ప్రవక్త మహామృదానియు నమున్న మతము (ఈ ధర్మము ప్రకారము ప్రతి మహామృదియుడు రోషనకు తిసారులు డైవప్రారణ, రంణాన్ సెలలో ఉపవాసము, దాన ధర్మములు. మక్కాకు కసీదము ఒక సారి అయినను తీర్థయాత్ర చేయవలెను).
- ఇనీరో అవ్య.** చూ. ఇనీరో.
- ఇంగ్లీషు** అవ్య. చూ. కై.
- ఇంహము** వం. వి. 1. ఈలోకము. 2. ఐహిక సుఖము.
- ఇహిహా** అవ్య. నస్ప్రోకు యందలి అనుకరణ ధ్వని, నిందనుసూచించును.
- ఇళ** వం. వి. చూ. అల.

రు

రు అమ్మాలోని వాలవ అఫరము. నద్వి. దగ్గర నున్న దానిల్లి తెలుపును. ఉడా. ఈ నిఘంటుపు. అవ్య. 1. ప్రచ్ఛారకము. ఉడా. ఏరి సి సాటివారుకి 2. ప్రార్వాధికము, ఉడా. సన్ను రక్షింపుమీ వేగ నతిసనాథ.

రుంద్ర వి. కల్పగిలి. కీవించు ఒకజాతి. రుండ్ర. రుంద్రము వి. రూపిడి, పీడనము. శాధ. రుంద్రించు క్రి. నలుగుడు పెట్టు; పెట్టించు.

రుండ్రెక వి. పంక్రిక్కె. రూ. ఈండె.

రుండ్రెకుట్టు వి. (గృహ.) పంక్రి ఈకను పోలు అలంకారపు కుట్టు (Feather stitch).

రుండ్రు క్రి. ఇంకు.

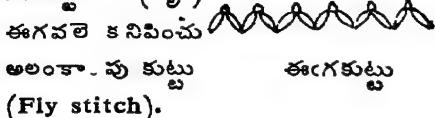
రుండె వి. చూ. ఈండె.

రుండు వి. మంకము.

శాస్కరుటంటము వి. (వ్యోవ., కీట.) ఈ కుటుంబమునందలి జాతులకు పూర్వదళలో రెండు రెక్కలు మాత్రమే యుండును. వీనికి సామాన్యముగ తొండపు నోరుండును, దింథములకు కాశ్చుండపు. ఉడా. కోడు శాగు. మాచిడి శాగు, సామాన్యపు టీగలు, దోమలు మొ. వి.

శాస్కరుట్లు వి. (గృ.)

శాగవలె కనిపించు.

అలంకా. వు కుట్లు శాస్కరుట్లు
(Fly stitch).

శాస్కరుట్లు వి. సాంప్రదాయి.

శాస్కరు గ్రై 1. ప్రవేశించు. 2. దాగు. 3. తొలగించు. 4. (ఖుఱము, పగ మొ.వి.) శీర్పు. 5. డయ్యు. 6. చమ్చ.

శాస్కియ వి. పొడిచెడి సాధనము, కుంతము. దూ. ఈటె.

శాస్కి వి. చూ. పై.

శాస్కు ప్రత్యో. కల అను అర్థమునందు వచ్చు తథిత ప్రత్యుథియము, ఉడా. సంగదియు, ఆగ దీయు మొ. వి.

శాస్కత వి. 1. ఈతచెట్టు. 2. ఈదుట. 3. ఈనుట.

శాస్కతక్కాదు విడ ఈడడివాడు.

శాస్కద వి. 1. చలిగాలి. 2. తుపానుగాలి. 3. ఒక రకపు అయ్యుధము, దూ. ఈసదర.

శాస్కదర వి. చూ. పై.

శాస్కు వి. 1. ఈతచెట్టు. 2. గాలి. 3. తడి, చల దనము. త్రై. ఈతకొట్లు, ఈదులాడు

శాస్కుగాయ వి. ఈదుటకు సాయపడు సార కాయ.

శాస్కుగొయ్య వి. ఈదుటకు సాయపడు కొయ్య, తెచ్చుకొయ్య.

శాస్కువ వి. తడి, తేమ, అర్ధోత.

శాస్కె నర్స్స్. ఈమె.

శాస్కొను త్రై. ఇయ్యుకొను, అంగికరించు.

శాస్కోలు వి. అంగికారము. దూ. ఈయోలు. శాక్షియోనాక్స్ (Equinox) సూర్యుడు భూమధ్య రేఖలైన్ నున్న సమయము. (సంవత్సరములో ఇట్లు మార్పి 21వ శారీభున, సెప్టెంబరు 22వ శారీభున ఇరుగును. ఈ రోజులలో భూమియం దంతటను పగలు రాంపి సమానముగ నుండు ఉయ్యేగాక, సూర్యుడు సరిగా హూర్పున ఉచయించి పడమట దిక్కున అస్త్రమించుట కూడ ఇరుగును.)

శాస్కణము నం. వి. 1. కన్న. 2. చూపు. వికుణము:

శాస్కితము నం. వి. 1. చూడబడినది. 2. ఆలోచింపబడినది. వి. చూపు, దృష్టి.

శాస్కద వి. జాడ, పోగడ, ఆచూకి.

శాస్కరి వి. శాస్కగము. దానము. విశరణము. దూ. ఈవి.

శాస్కికాడు వి. ఇచ్చువాడు, దాత, శాస్క కిలుడు దూ. ఈవికాడు.

శాస్కిమాను వి. కల్పవృక్షము.

శాస్కు గ్రై వెనుకు బరగు, తగ్గు.

శాస్కే వి. 1. సన్నగిల్లినది. 2. వ్యురము. వి. 1. కాలుసేపులవంకర. 2. వ్యురపదము.

శాస్కే త్రై. పాలు వట్టపోవు, కోచించు, అదుగంటు.

శాస్కేకపోవు త్రై. (పశ్చాదులు) చల్చిన దూడను ఈను.

శాస్కురుచ్చ త్రై, తడిపోశేయు, ఆరపెట్టు.

శాస్కు వి. పొలు. వ్యురము.

శాస్కా వి. 1. ఈచోట. 2. ఎఱ్లక తలి.

శాస్కా నం. వి. పొగ త్రై.

శాస్కాపోవు త్రై. యుధుమునుండి పారు. వెనుదీయు.

శాస్కిగ వి.. చూ. ఈంప్రద.

శాస్కిగిలింపదు త్రై. చతికిలబడు, ముందుకు రానవి భయాదులచే కూలబడు.

ఈడు¹ ఏ. 1. వయస్సు. 2. యావనము.

విజ. 1. అమరూపమైన వయస్సు గలవి.

2. సామ్యము. 3. తాకట్టు. విజ. సమానము.

తగినది శక్యము.

ఈడు² క్రీ. 1. పాలు పిదుకు. 2. ముందు నకులోఫు. 3. వెనుకబడు,

ఈడుపు ఏ. 1. లాగుట. 2. జాగు. విలంబనము.

ఈడుముంత ఏ. పాలు పిదుకు పొత్తము.

ఈడులేనివాడు ఏ. సాటలేనివాడు,

ఈడె ఏ. ఎఱకి తిలి.

ఈడేఱు క్రీ. (ఈడు+విలు) 1. వృద్ధి నొందు. 2. నారవేరు. 3. ప్రశమ రజ శ్వలయగు.

ఈశతుడు సర్పు. ఇతడు.

ఈశతల ఏ. 1. ఈవలి ప్రదేశము. 2. ఈవవి కాలము. పిమ్మిలు. రూ. ఇవతల,

ఈశతి నం. ఏ. 1. ఉపద్రవము. 2. ఊరు విడిలిపోవుట. 3. మారి మేస. అంటువ్యాధి.

4. అతివృష్ట్యాది ఈతిశాధ (అతివృష్టి. అనావ్యషి. మిచుతల దందు. ఎలుకల దందు. చిలుకలదందు. చేరువరాణలు అను నవి ఆరు ఈతిశాధలు.)

ఈథర్ ఇం. ఏ. (ఎథర్) (Ether) రంగు లేక, పారదర్శకమై సులువుగా ఇగిరిపోయేడి ప్రవ్యము.

ఈథర్వశము నం, విజ. ఇట్టెది.

ఈసన ఏ. ఆకులలోని నరము. చీపురుపుల్ల. రూ. ఈనియ. ఈనె.

ఈసనముభూమి హిం. ఏ. మాస్యపు భూమి. మాస్యము. బహుమతిగా ఇచ్చిన భూమి. రూ. ఇనాము.

ఈసనియ ఏ. మా. ఈన.

ఈసు క్రీ. 1. పశ్యాదులు ప్రసవించు. కలిగించు.

ఈసెలు ఏ. (వృక్ష.) 1. ప్రతశలముపై అగ పదు మధ్య ఈన. దాని కాఫోపశాఖలు

(Veins).

ఈసెవాయ్యాపై ఏ.ఏ. (వృక్ష) ప్రతశలకము పై ఈసలు అమర్పుబడిన తీరు (Venation).

ఈసపి ఏ. 1. తలయం దుండి అంటుపేను. పేనుగ్రుడు. 2. ఈగ పెట్టిన గ్రుడు. 3. ఈగ మలము.

ఈసపె సర్పు. ఈమె.

ఈస్పు నం. ఏ. ఇచ్చ. వాంచ. -కోరిక

ఈస్పెతము నం. విజ. 1. కోరబడినది. 2. పొందుట కిష్టమైనది. ఏ. కోరిక.

ఈబరి ఏ. నిష్పుయోజనదు. అప్రయోజకదు. రూ. ఈబరిగొట్టు.

ఈబరిగొట్టు విజ. మా. ఈబరి.

ఈబిడ సర్పు. ఈపె.

ఈమ నం. ఏ. పుండు. ప్రణము.

ఈమిరి ఏ. తడి.

ఈము పై. ఏ. 1. మంచు. 2. చల్ల దనము, నం. హిమమ్.

ఈమె సర్పు. ఈపె, ఈ స్పీ.

ఈయు పై. ఏ. అపేకు. కోరిక. వాంచ. నం. ఈపో.

ఈయకొను క్రీ. అంగీకరించు. రూ. ఈకొను. ఇయ్యకొను.

ఈయకోలు ఏ. అంగీకారము రూ. ఈకోలు ఇయ్యకోలు.

ఈయచు సర్పు. ఇతడు.

ఈరము ఏ. నికుంజము. పొదరిల్లు.

ఈరస పై. ఏ. 1. అనూయ. 2. పగ. 3. కోపము. రూ. ఈరసము. నం. ఈర్యా.

ఈరసించు పై. క్రీ. 1. అసూయచెందు. 2. పగగొను. ఏ. కోపించు.

ఈరాణు సర్పు. (ఈరు+ఆణు) రెండు ఆర్లు అనగా పంచెందు.

ఈరిక ఏ. 1. మొలక. 2. గుడ్డపేలిక.

ఈరికెత్తు క్రీ. అంకురించు. మొలకెత్తు. ఈహా. కోరిక లిరికలైత్తు.

ఈరిణము నం. విజ. చూ. ఇరిణము.

ఈరు విజ. అల్గము. వి. పేనుగ్రుద్దు

ఈరుడు నం. వి. చందురుడు.

ఈరుపెన వి. పేనుగ్రుద్దులను ఈర్చెడు పొడ
వగు దుష్యేన. రూ. ఈర్చెన.

ఈరువు వి. మూర్ఖము. ఎరచి.

ఈరేండ వి. (ఈరు+ఎండ)కొంచెము పాటి
ఎండ, లేత ఎండ. సీకెండ.

ఈరెలుగు వి. (ఈరు+ఎలుగు)హీనస్వరము
ఈరేడు సర్పి. (ఈరు+ఎడు)పదు సాలుగు.

ఈదా ఈరేడు జగంబులు.

ఈరేను సర్పి. (ఈరు+ఎను) పది.

ఈరైన వి. చూ. ఈరుపెన.

ఈర్ధృత్తి నం. వి. ఉర్వులేనితనము, అసూయ.

ఈర్ధ్వాశువు నం.వి. అనహాను. అసూయా
గ్రస్తుడు. ఉర్వులేని తనము స్వభావముగా
గలవాడు.

ఈఱచాఱ వి. 1. ఉయ్యావలె సూగుట. 2.
పొచ్చుతగ్గులు. విజ 1.వక్రము.2.తారు
మారై నది. 3. పరుషము. 4. పొసగనిది.

ఈఱము విజ. తరకైనది. వి. తీగలు మొ
వాని తఱచు. తొంపము. సాంద్రత
(శ.పం.). రూ. ఈఱమి.

ఈఱవాఱు వి. పేడుకగాతిరుగుట, విహిరము.
వయాట. స్వారి.

ఈఱల వి. 1. తస్మిరాదుల సంకేతధ్వని. 2,
సముద్రప్రాంతపు సేలను అంటి మొలచెడు
ఉపునియిచిగలకూర, ఈలకూర వి.చిమ్ము
కూత. 4. సిగు.

ఈఱలకరచు లై. ప్రాణముల లిగపటు. రూ
ఇలకరచు.

ఈఱలకూతలు వి. బాలక్రిడులలో ఒకటి.

ఈఱలగ్రద్ద వి. ఈల వేసెడు డేగ, ఒకజాతి
డేగ. విజ. లోథి.

ఈఱలపురుగు వి. ఈలవలె ధ్వని చేయుపురుగు
ఇలకోడి. చిమ్ముట. రిఖల్.

ఈలుగు లై. 1. సీలుగు. 2. చచ్చ.

ఈలువు వి. 1. మంచినడవడిక. 2.మానము.
వి. పాతిప్రత్యము.

ఈలపుటాలు వి. 1. మంచినడవడికగల స్త్రీ.
2. పతిప్రత.

ఈలవ వి. ఈగ.

ఈలపరి విజ. ఈవికాదు. రాత.

ఈలల వి. 1. ఇద్దరి. 2. ఈప్రక్క.

ఈలవి వి. 1. దానము, వితరణము. 2.వరము
3. చహుమానము. రూ. ఈగి.

ఈలవు నర్స్ర. నిపు.

ఈలవులమెదవు వి. కామధేనుపు.

ఈలవులమ్రాను వి. కల్పవృక్షము.

ఈలవులరతనము లి. చింతామణి.

ఈల నం. వి. 1. ఏడికోల. బండినొగ. 2.
ఐక్యర్ధము. 3. ఐక్యర్ధవంతురాలు. 4.
దుర్గాదేవి.

ఈళానము నం. వి. 1. కాంతి. 2. ఇవుని క
ముఖములలో ఒకటి. 3. పదుకొకండు
అను సంఖ్య. 4. ఆర్ట్రాసక్తుతము.

ఈళానుడు నం.వి. 1. ఇవుడు. 2. రాజు.

ఈళాన్ధము నం. వి. తూర్పునకు, ఉత్తరము
నకు నడుమగల దిచ్చు.

ఈళాన్ధ వ్యాపార పవసములు నం. వి.
(భూగో.) భూమధ్యరేఖకును, కర్మాంతక
చేఖకును. మధ్య చీమ పవనములు.

ఈళుడు నం. వి. 1. ఇవుడు. 2. ప్రభుతు.

ఈళ్లర నం. వి. ప్రభవాది అరువది సంవత్స
రములలో పదునొకండవది.

ఈళ్లరి నం. వి. పార్యతి.

ఈళ్లరుడు నం. వి. 1. ఇవుడు. 2. పర
మాత్రు. విజ. లైప్పుడు.

ఈఱణము నం. విజ. త్విరాపెట్టునది. వి.
త్విర, ఇచ్చ (ఈఱణితయము: దారేషణ
విత్తేషణ, పుత్తేషణ.)

ఈఱత్త నం. అవ్యా. కొంచెము. రూ. ఈఱత్త

- కణవరము ని. 1. దూరాలు, నింద. 2. అనహ్య ఫావము.
- కణవరుడు వై. వి. కణక్కురుడు.
- కణవరి వై. వి. కణక్కురి.
- కణను వై. వి. 1. ఉర్ధ్వశేనికనము. 2. కోపము. 3. ద్వేషము. 4. కొర్కెల్లి.
- కణనుశ్శు వి. చూ. ఇస్తులు.
- కణస్త్ ఇం.వి. (వ్యక్.) (Yeast). ఏకకణకిలీం దములలో ఇది ఒకటి. ఇది ఉచ్చమేన్ అనుమందమును ఉత్పత్తిచేయును.)
- కణహా నం.వి.1. కోరిక. 2.కడక, ఉద్యమము.
- కణహాపోప్పుగము నం. వి. 1. తోచేలు. 2. ఒక విధమగురూపకము (లేడివలై అలభ్యయగు స్పీకొరకు కానాయకుడు వెన్నాడినట్టు పరింపబడిన కథగల నాలు గంకముల నాటకము.)
- కణహీ అవ్యా. ఎగతాళిచేయట యందును, నిందించుట యందును వాడబడును. దూ. ఆహీహీ.
- కణళి నం వి. 1. క త్తిపీట. 2. చూరక తి. 3. దుడ్డుకట్ట రూ. కణళిక.
- కణళిక నం. వి.చూ. కణళి.
- కణళితము నం. విజ. పొగడబడినది.

ఉ

- ఉ వర్ణమాలలో ఐదవ అకురము.
- ఉంకించు శ్రీ. యిత్తించు. రూ. ఉంకించు.
- ఉంకు శ్రీ. 1. వై. కెగయు. 2. భయపడు. వి. నమ్మితి.
- ఉంకుటుంగురము వి. పెండియందు వధూ వరులు వరస్సరము మార్పుకొనడి ఉంగరము.
- ఉంకువ వి. అల్లుడు కన్యకొరకు మామ కిచ్చ ధనము, ఉలి, ఖల్గుము.
- ఉంగ వి. ఇళువులకు ఉగుపెట్టినపుడు పారిచేట్టు చొక్క ధ్వన్యనుకరణము.
- ఉంగరపుగొట్టము వి. (వ్యక్.) లోపల ఉంగర ముల వంటనిర్మాణము

 గల దారువు గొట్టము
- ఉంగరము వి. కైత్తిచేతి 1 2 3 4 4
 సగ.రూ. ఉంగరము. 1. ఉంగరపుగొట్టము.
- ఉంగికిపి.నాముమొ.వి.2.మర్చుట్టుగొట్టము.
 తినుటచే చశువులకు 3. మెట్లు గొట్టము.
 గలుగురోగము. 4. గుంటల గొట్టము.
- ఉంగుటము వై. వి. నొటనప్రవేలు. నం. అంగుష్ఠః.
- ఉంచు శ్రీ. 1. పెట్టు. 2. నిలువచేయ. 3. శాకటీరు.
- ఉంచము నం. వి. 1. క్రిందపడియున్న గింజలను ఏరికొని బ్రాంచుకు. 2. లేకి బదుకు.
- ఉంచవుత్తి నం. వి. రాలిన గింజలను ఏరికొని జీవించుట, ఉంచ మను జీవనోపాయము.
- ఉంట వి. 1.ఉండ.2.ఉండుట.విజ.గుండ్రనిది.
- ఉండ వి. గుళిక. విజ. గుండ్రము.
- ఉందు శ్రీ. 1. వసించు. 2. మిగులు.
- ఉండ్ర వి. చండజెట్టు. రూ. ఉండ్రస.
- ఉండ్రము¹ విజ. గుండ్రనిది, వర్తులము.
- ఉండ్రము² వై. వి. శేడినీళ్ళతో తడిపిన పిడిని గుండ్రని ఉండలు చేసి ఆవిరిపై ఉడికించిన భక్త్యము, మోదకము. నం. ఉండేరకః.
- ఉండ్రాలు వి. చూ. ఉండ్రము²(లు).
- ఉందురము నం. వి. 1. ఎలుక. 2. పందికొక్కు. రూ. ఉందురువు, ఉందురును.

ఉందురువు నం. వి. చూ. పై.

ఉంపదుము వి. 1. వేళ్లు నుంచుకొనుట. 2. ఉంచుకొనబడిన వేళ్లు.

ఉంపుడుగత్తె వి. భోగార్థ ముంచుకొనబడిన వేళ్లు (Steel).

ఉంబి విజ. పన్ను లేనిది, ఉడా. ఉంబి

గ్రామము=సర్వదుంబాలా గ్రామము.

ఉక్కు వి. ఉమ్మి, కాపము, వేడి.

ఉక్కిస్తుడు విజ. అవివేక, మూర్ఖుడు.

ఉక్కురుగు ప్రతి. 1. కౌర్యము ఉదుగు. 2. చచ్చు. 3. కీణించు.

ఉక్కురుము పై. విజ. శ్రేష్ఠము, గొప్పది. నం. ఉత్కుటమ్.

ఉక్కుడిడు విజ. శూరుడు. వి. సేనకు సహాయముగ ముందుగా పంచబడినబంటు.

ఉక్కుణము వి. సేనలకై ఉంపటిన కాపలి.

ఉక్కురి విజ. 1. కౌర్యవంతుడు. 2. దైర్యి కారి.

ఉక్కులుడు పై. వి. కౌర్యవంతుడు. ధూ. ఉక్కుశుడు. నం. ఉత్కులాం.

ఉక్కు-ళము¹ వి. శత్రువులు దండెతి వచ్చు టను కనిపెట్టుటకై ఉంచినకాపలి.

ఉక్కు-ళము² పై. వి. పట్టంచునకు పోసు 'రాషమార్గము. నం. ఉన్నిష్టురమ్.

ఉక్కు-శుఁడు పై. విజ. చూ. ఉక్కులుడు.

ఉక్కు-రిఖిక్కురి విజ. ఊపిరాడనిది. వి. ఊపిరాడకండుట.

ఉక్కు-వము వి. 1. కపటము, మోసము. 2. కపటకృత్యము.

ఉక్కుపుఁడు విజ. 1. మోసగాడు. 2. మూర్ఖుడు. 3. దుష్టుడు.

ఉక్కు-స వి. పొడిదగ్గు, కాసరోగము.

ఉక్కు ప్రతి. చచ్చు, నలగు, ప్రుగు. వి. 1. కాలి శుభము చేసిన ఇనుము. 2.

కౌర్యము. వి. బలము. 4. గౌరవము.

క్ర. ఫెర్మము. 6. సాహసము. 7. 2% మొదలు 1.5% పరకు కర్పునము కలిసి యుడు ఇనుము (Steel).

ఉక్కుతుసుక విజ. శూరుడు.

ఉక్కుదండెకాటా వి. దండె, గుండు, జంట కొక్కెము, రికాబు, అను ఛాగములు గల ఉత్కుకాటా.

ఉక్కుమిగులు ప్రతి అతిశయల్లు, ప్రబలు.

ఉక్కుల పై. వి. చక్కెర, పిండి కలిపి చేసిన భక్కుములి నం. ఉపకారికా, ఉత్కురికా.

ఉక్కుము నం. విజ. చెర్పుబడినది.

ఉక్కీ నం. వి. మాటలు.

ఉక్కుము నం. వి. ఎద్దు.

ఉగ్నము వి. 1. ఆయవు. 2. సంవత్సరము.

ఉగ్నాది వి. సంవత్సరాది.

ఉగ్గ అవ్యా. విగుచుగా.

ఉగ్గబట్టు ప్రతి. విగబట్టు, నిరోధించు,

ఉగ్గడించు పై. ప్రతి. 1. ప్రొగు. 2. ప్రకటించు. 3. చెప్పు. 4. పాటించు. 5. ఉచ్చరించు. నం. ఉచ్చాట్.

ఉగ్గదుపు పై. విజ. అధికము. నం. ఉత్కుటమ్.

ఉగ్గము పై. వి. పట్టుకొని పోసుటకు విలుగా పొత్రలకు గట్టు క్రాడు. నం. ఉగ్గాప్రాపః.

ఉగ్గించు పై. వి. 1. పట్టుపుడు. కొలిపించు (శ. వం.) 2. కాగిలించు, పెంచు, గొప్ప దిగా చేయు.

ఉగ్గించు ప్రతి. డట్టుముగా సేయు. ప్రతి. ధూ పించు.

ఉగ్గు వి. 1. చనుశాలతో రంగరించి పచి విడ్డలకు పోయు ఆముదము. 2. ముదుత.

ఉగ్గుగిన్నె వి. పిల్లలకు ఉగ్గు పోయుటకు చాదు చిన్న గిన్నె.

ఉగ్గుడు వి. మార్యాద, మేర.

ఉగ్గుపదు ప్రతి. 1. ముదుతలుపడు. 2. కీణించు.

ఉగ్నతి ల. 1. స్త్రీ. 2. స్నేహితురాలు.

3. ఇల్లాలు.

ఉగ్రము నం. విజ. 1. క్రూరమైనది.

భయంకరమైనది. 2. మిక్కుటమైనది.

ఉగ్రాణము ల. 1. సామగ్రు లుంచడిగి.

2. బొక్కుసము.

ఉగ్రుడు నం. వి. 1. శివుడు. 2. క్రతింయు

నకు శూద్ర స్త్రీయం పుట్టిన వాడు.

విజ. భయంకరుడు.

ఉచ్చిత ల. ఉస్తోచెట్టు. రూ. ఉచ్చిత.

ఉచ్చితము నం. విజ. 1. తగినది. 2. ఉంచ

బడినది, కి, తెలియబడినది. 4. మితము.

5. (ఖ్యాప.) పెల్లేనిది.

ఉచ్చత నం. వి. 1. ఎత్తు. 2. ఆదిక్యము.

3. (ఖ్యాత.) ఎక్కువకాలము ఎక్కువ

దూరము వినబడు ధ్వనిలకు ఓము

(Loudness).

ఉచ్చతర్వము నం. వి. 1. ఎత్తు. 2. (గణ.)

ప్రతిబంధము యొక్క ఒక అగ్రమునుండి

ఎదురుగా నున్న ఆధారమునకు గియబడిన

అంబిల్ (Altitude). 3. (గణ.) క్రతిజము

నకు మీద ఉన్న వస్తువు యొక్క ఉన్నతి.

ఉచ్చము నం. విజ. 1. ఉన్నతము. 2. ఉత్కృ

షము. 3. మిక్కుటము. (వృక్ష.) ఉథవి

స్థితము (Superior)..

ఉచ్చయము నం. వి. 1. సమూహము.

2. పోకముడి. 3. పూలు మొ. ని.

కోయట. 4. అతిశయము.

ఉచ్చరణము నం. వి. నోట వలుకుట.

2. ఉథవ్విగమనము. 3. బహిరమనము.

రూ. ఉచ్చరణము.

ఉచ్చారునము నం. వి. 1. ప్రేళ్ళతో పెరు

కుట. 2. తెపగొట్టుట. 3. విశాచాదులను

పోద్దోలుట.

ఉచ్చారణము నం. వి. వలుకుట, ఉచ్చరించుట.

ఉచ్చారము నం. వి. 1. ఉచ్చారణము.

2. మలము, పురీషము.

ఉచ్చారమూర్గము నం. వి. (బస.) (Cloaca)

మూత్రమునకు, పురీషమునకు కలిసి ఒక

టీగా నుండు మార్గము, ఉచ్చార

ద్వారము (Cloacal aperture).

ఉచ్చావచము నం విజ. నానావిధములైనది,

ఉచ్చసీచము. వి. (ఖ్యాత.) తిరిగి తిరిగి

క్రిందికి మీరికి అగుట (Fluctuation).

ఉచ్చిత ము. బ్రహ్మార్థంథము, నడితల, సోదు.

ఉచ్చిత లి చూ. ఉచ్చిత.

ఉచ్చైవ్రక్షము నం. వి. ఇంద్రుని గుఱ్ఱము.

విజ. నిక్కివచెవులు గలద్ద, జెవిటిది.

ఉచ్చుకరించే క్రీ. అనాదరముచే 'ఉచ్చుక్కు మను.

ఉచ్చు లి. మూత్రము.

ఉచ్చుషుడ్డ లి. మూత్రాశయము.

ఉచ్చుషుల్లి లి. 1. దిసమెల స్త్రీ. నగ్నిక

2. రోత పుట్టించు స్త్రీ.

ఉచ్చు క్రీ. 1. అంకురించు, పైకిపచ్చ. 2. చీలు. 3. చీల్పు. వి. ఉరి, వాగుర.

ఉచ్చాదనము నం. వి. (రసా) ఒకపస్తువును పెలుతురుకు ఎదుట పెట్టుట (Exposure).

ఉచ్చిష్టము నం. విజ. 1. ఎంగిలి, తినగా మిగిలినది. 2. పూర్ణులు ఉపయోగించి నది. వి. తేస.

ఉచ్చియము నం. వి. 1. పొడపు. 2. గొప్ప తనము. 3. గ్రహాదుల ఉదయము.

4. అతిశయము. రూ. ఉచ్చాయము.

ఉచ్చాయము నం. వి. చూ. పై.

ఉచ్చాయనము నం. వి. 1. ఉపిరి పచుట. 2. నిట్టూర్పు. 3. ఉపరట. 4. గ్రంథాగము.

ఉచ్చి లి. ఇత. విజ. సాటి. రూ. ఉజ్జీ. ఉద్ది.

ఉచ్చివనము నం. వి. 1. బ్రతుకుట, 2. బ్రతి కించుట, 3. చావునకు సిర్ఫుమై బ్రతుకుట,

ఉజ్జ్వలము నం. విజ. 1. ప్రకాశించునది.
2. తెల్లనిది. 3. అద్దునేనిది. 4. 1. సింగా
రము. 2. శృంగారరసము. 3. బంగారు.

ఉజ్జ్వలి. 1. ఊహ. 2. లక్ష్మయు.

ఉజ్జీలు క్రి. పోవు, తొలగు, వశించు, రూ.
ఉజ్జగిలు.

ఉజ్జ్వలము వై. విదుచుట, ఉత్సవము.
నం. ఉజ్జనమ్.

ఉజ్జ్వలకల్లు వి. అగ్నిపర్వతమునుండి బయలు
పడిన రాయి.

ఉటంకము వి. సంగ్రహము.

ఉటంకి విజ. 1. థెర్మపంచుడు. 2. చౌరవ
కలవాడు. 3. సీమదు.

ఉటజము నం. వి. 1. పర్మాల, పూరిలు.
2. మున్మాల్క్రమము.

ఉటము నం. వి. 1. అకు. 2. గడ్డి.

ఉట్టంకించు క్రి. 1. ఉచాహారించు. 2. ఆణై
పెంచు దూ. ఉటంకించు.

ఉట్టే వి. 1. పాత్ర లుంచుకొనుట ఇంట ప్రేల
గట్టబడిన చిక్కుము. 2. చింతచందులోని
పీచు.

ఉట్టేచీల వి. ఇస్యుప్రక్కల తలలుగల చీల.

ఉట్టేపడు క్రి. 1. ప్రసవించు. 2. ఉన్నట్టుండి
ప్రపుడు లేక పచ్చు.

ఉట్టు క్రి. 1. ప్రసవించు. 2. కలుగు. వి.
ఉప్పు పండదగినానేల.

ఉతాణి విజ. గొప్పది, ఎక్కెనది. వి. పొదుగు.

ఉడికించుట వి. 1. ఉడుకబెట్టుట. 2. పరి
పోసముచేయుచు లోపములను చాటుకి.

ఉడిగము వి. 1. సేవ. 2. అడకువ, దూ.
ఉడిగము.

ఉడిపోవు క్రి. 1. నశించు. 2. వ్యర్థమగు.
3. విచ్చిన్నమగు. 4. తొలగు.

ఉడుబోఁతు విజ. ఉడుగువాడు, విరతిశీలుడు.

ఉడుబోఁతుపిండి వి. చెట్టు కాపుడిగిన విమ్ముట
పుట్టిన పిండె.

ఉడుక వై. వి. ఒక విధమైన చర్మవార్యము.
రూ. ఉడుకుగై, హుడుక. నం. హుడుక్కా.

ఉడుకాటము వి. సంతాపము, బాధ,
ఉడుకు క్రి. 1. తపించు. 2. పచపమగు. వి.

శాపము, వెడిమి.

ఉడుకుగప్పి వి. ఉడుకుడు కప్పు.

ఉడుకుఁచోపు విజ. 1. ఎవరైనను ఎత్తి
పొడినను పరిపోసము చేసినను ఉర్ధ్వలేక
కోపము దుఃఖము తెచ్చుకొని బాధపడు
వాడు, ఉడుకునట్టి స్వ్యాఘాపము కలవాడు.
2. అసూయాపరుడు.

ఉడుకుప వి. ఉడుగుట, ఉచ్చట.

ఉడుగర వి. ఇహూమానము, కానుక, కట్టుము.

ఉడుగు క్రి. 1. మాను. 2. ఇంకు. 3. నశించు.

ఉడుచు క్రి. 1. మరలించు, 2. ఆపు. 3.
లయింపజేయు.

ఉడుత వి. చిక్కోడము. దూ. ఉఱుత.

ఉడుపము నం. వి. తెప్పు, పుట్టె.

ఉడుపు క్రి. 1. అణగించు. 2. పోగొట్టు. వి.
దు సు.

ఉడుపులు వి. (గృహా.) దుష్టులు. (Clothing).

ఉడుము వి. బల్లివంటి పెద్ద జంతువు, గోధ.
రూ. ఉఱుము.

ఉడురాజు నం. వి. చంద్రుడు.

ఉడువు¹ క్రి. దూ. ఉడుగు.

ఉడువు² నం. వి. నష్టుతము.

ఉడ్డ వి. 1. నాలుగు. 2. రాళి. దూ. ఉడ్డా.

ఉడ్డచెలువేలుపు నం. వి. చమర్యాజుడు, విష్ణువు.

ఉడ్డచొమామువేలుపు వి. నలువ, బ్రిహ్మ.

ఉడ్డినము నం. వి. (పక్క) పై కెగురుట.

ఉడ్డుగుచు క్రి. ఉపెరి తిరుగక బాధపడు,
ఉక్కారిలిక్కారి యగు.

ఉతక వి. తల్లుపుకుసి తిరుగుటకై దాని క్రింద
అమ్మైపై కొయ్యచిపు. ఉతరాసి కిరి
గెదు కొయ్యి.

ఉతుకు క్ర. మురికి పోవుటకై వస్తుములను రాచిమిద కొట్టు. దూ. ఉదుకు.

ఉత్కుంక నం. వి. కోరిన పసువును పొందు టకైన వేగిరిపాటు, తహతవూ.

ఉత్కుంపము నం. విజ. అధికమైనది, మరించి నది.

ఉత్కుము నం. విజ. ఉత్కుంక గలది, కుఱు హాలము గలది, ఉవ్విళ్లారునది.

ఉత్కురము నం. వి. రాశి, గుంపు, నమూ హాము.

ఉత్కురము నం. వి. 1. మేలు. 2. అణిశ యము. 3. అభివృధి.

ఉత్కురిక నం. వి. 1. ఉత్కుం. 2. అల. 3. మెగ్. 4. విళానము.

ఉత్కులుడు నం. విజ. నిర్మాహకుడు, థారవాహకుడు. 1. ఉత్కుల దేశస్థుడు. 2. లోయవాడు.

ఉత్కుళము నం. వి. అంధ దేశమునకు ఉత్తరమున నుండు ఒక దేశము, అంధ దేశము, దూ. ఉత్కులము.

ఉత్కుష్టము నం. విజ. 1. మేలైనది. 2. అధికము.

ఉతోస్కులకము నం. వి. (వృక్ష.) ఒకరకపు మాంసలవలము (Pome), రెండుకాని ఎక్కువకాని గదులు, సంయుక్త ఫల దళము, అధిసైత అంధాళయము కలిగి పుష్పపీతముచేపూరిగా కశ్పులదియున్న ఫలము, ఉడా. సీమ చేగు (Apple), వియర్,

ఉత్స్థాతకులు నం. వి. (పరి.) ప్రాచీన శిథి లములకొరకు థామిని ఉప్పించేచివారు (Excavators).

ఉత్స్థాతనము నం. వి. (పరి.) శిథిలములకొరకు థామిని ఉత్పుట (Excavation).

ఉత్స్థమణము నం. వి. 1. వైకిపోవుట. 2. కొలగుట. 3. మీరుట.

ఉత్స్థమానపాతము నం. వి. (గణ.).

a : b = c : d అంచు న b : a = d : c అనుసరి (Invertends).

ఉత్తోస్కము నం.వి. 1. మేర. 2. దాటింపు. 3. ఒకజాతి పక్కి.

ఉత్త్రుతనము నం. వి. (రసా.) బుడగలు వైక వచ్చునట్లు మరుగుట (Ebullition).

ఉత్త్రవై. విజ. 1. పట్టి. 2. కేవలము. 3. అనత్యము. 4. పనిశేసిది. 5. ఉవ్వాము. నం. ప్రెరింపు, 8 క్రమ్.

ఉత్తంపనము నం. వి. 1. నిలుపుట. 2. ఆధారము. 3. వృద్ధిచేయుట.

ఉత్తంపనము నం. వి. 1. కర్ణభూషణము. 2. శిరోభూషణము. 3. ప్రేష్మాచకము.

ఉత్తంసుఁడు నం. విజ. గొప్పవాడు.

ఉత్తమము నం.వి.1.ప్రేష్మము.2.ముల్యము.

ఉత్తమర్ముడు నం. విజ. అప్పిచువాడు. (ప్రోతి. అధమర్ముడు.)

ఉత్తమాంగము నం. వి. తల.

ఉత్తర నం.వి. 1. ఉత్తర ఫల్గునీ నక్కతము. 2. ఉత్తరదిక్కు. 3. విరటునికూతురు.

ఉత్తర అట్లాంటిక్ సంధి (పరి. రాశి.) నాటో (NATO). ఈ సంధి ఒప్పందము క్రి.శ.4వ ఏప్రిల్ 1949లోవాపింగ్ టన్ నగరమున సమప్రింగాజకియ సైనికిడులు భద్రతలకై పాటించు. ప్రాన్న, డెల్మియమ్, ఫ్రార్సుగ్ల్, డెన్మార్క్, సార్ట్ర్, ఇటలీ, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రప్రతినిధులచే అంగీకిరించుచెను. ఐక్యరాష్ట్రమితి కీవ నిబంధన ప్రకారము సమప్తి అత్మరకుడై యిం కూటమి క్రమి చేయునని స్పష్టికరించెను. విరిలో ఒక్కరిపైగాని, తెక కొండరిపై గాని, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముపై గాని అతరులు దాడిచేసినచో, అందరిపై దాడిచేసినట్లుగా థావించి ఒకరికొర్కు నైన్య సహాయము చేసికొనుటకై, సంయుక్త సైన్యములు తయారువేసిరి

- ముఖ్యముగ ఈ ఒస్పుందము సోవియట్ ఉత్తరవాషము నం. వి. పై వస్తుము, రష్యాకును తదితర కమ్యూనిస్ట్ దేశము ఉత్తర పై వాయిస్టలము.
- అక్కను వ్యక్తిరేకముగ నుండుకై తై చేయ లడినది.
- ఉత్తరఅతిథితమందలము నం. వి. (భూగో.)**
- కర్కట రేఖలను ఉత్తర ధ్రువమును కును మధ్య నున్న ప్రదేశము. (సంఘ త్సరమున కసీసము ఒక్కరోషైన ఇక్కణ సూర్యోదయము ఉండు. ధ్రువము చేరు కొలది సూర్యుడు కనబడని రోజులు ఆధి కమై ధ్రువముదగ్గర అరుసలల దీర్ఘ రాత్రి యొర్పుదును. ఇచ్చట ఎక్కువ చల్లగా నుండి చాలవరకు హిమముచే కప్పులడి యుండును.)
- ఉత్తరక్షిష్ణి నం. వి. (వ్యవ.) విత్తనములు**
- చల్లిన తరువాతగాని, నాట్లు చేసిన తరువాతగాని చేయు గొప్ప వ్రతప్ర్యాటి, కలువు శియట మొ. వనులు:
- ఉత్తరక్రియ నం. వి. అవరకర్మ.**
- ఉత్తరము నం. వి. తరించుట, చాటుట.**
- వి. దాటువది, కడచునది.
- ఉత్తరధ్రువము నం. వి. (భూగో.) భూమధ్య రేఖకు 90°దూరమున ఉత్తరమున నున్న విందువు (North Pole).**
- ఉత్తరవక్తము నం. వి. 1. సిథాంతము (వ్యక్తి పూర్వ పకుము) 2. కృష్ణపకుము.**
- ఉత్తరపట్లుని నం. వి. శంక్రమండపవనకుప్రము.**
- ఉత్తరపశ్చసిర నం. వి. (జి.) సిరాకోటి రములోనికి దాని క్రింద నుండి ప్రవేశించు వెద్దసిర (Precaval or anterior venacava.)**
- ఉత్తరము నం. వి. 1. బదులు. 2. ఒకదిక్కు 3. ఓటు. (ఈ అథ ము తెనుగునందు మాత్రమే కలదు. సంప్రుతమున కెదు). వి. మీదిది.**
- ఉత్తరవాది నం. వి. 1. ప్రతివాది. 2. పూర్వ కాపు.**
- ఉత్తరవాషము నం. వి. పై వస్తుము, ఉత్తరపశ్చసిర నం. వి. పై వాయిస్టలము.
- ఉత్తరపశ్చసిర నం. వి. పై వాయిస్టలము నం. వి. (భూగో.) కర్కట రేఖలను ఉత్తర ధ్రువము నుకును మధ్య నున్న ప్రదేశము.
- ఉత్తరపాణి నం. వి. 1. సాముల వాటూరై లములను ధ్రువపరచు పాణి. 2 ముద్దాయి కరపు పాణి.
- ఉత్తరహముము నం. వి. (జి.)**
- ఉత్తర హానువునకు కలిసియుండు పొడు పైన శాగము (Maxillary pulp). (కిట కములలో (బోద్దింక); ఇది ఉదు చిన్న శాగములచే ఏర్పడియుందు).
- ఉత్తరహానువు నం. వి. (జి.)**
- పైరపుడ, (కిటకముల నోటి శాగములలో ఒకటి. కిట కములలో ఇది కార్బో సెపిన్, ఉత్తర హాను ఉత్తరహానుత్త మృళము, లసినియా, గాలి (మెరటి) యా అను శాగములకో వీర్పుడి యుండును) (Maxilla).
- ఉత్తరాయణము నం. వి. (భూగో.)** సూర్యుడు దిశంబరు బింబి తేది మకర రేఖను చేరి అచ్చటినుండి ఉత్తరమునకు మరలునవ్వటి మండి ఆరుసలల కాలము, సంవత్సరమున వచ్చు రౌడు అయినములలో ఒకటి.
- ఉత్తరాషాద నం. వి. ఇరువది దొఱకటువ పక్కప్రము.**
- ఉత్తరించేటి. ఖండించు.**
- ఉత్తరించేటి నం. వి. దాటు,**
- ఉత్తరాయు నం. వి. ప్రతిప్రాపుదు. వి. 1. విషుదు. 2. విష్టువు. 3. విషటుని కొడుకు.**
- ఉత్తరపు పై. వి. ఆశ్చ. అస్థి. నెలపు నం. ఉత్తరమ్.**

ఉత్తరేసు ఏ. ముండ్లుగల కాయలు కాయ ఒక మెచ్కు, కై ఖరిక, అపామార్గము. (దీనివేరు దంతధావనమునకు ఉచచోసింపును) రూ. ఉత్తరేసి.

ఉత్తరోత్తరము నం. విజ. 1. క్రమముగా పోషునది. 2. ప్రైవై. 3. మరిమరి. 4. ఎడతెగక.

ఉత్తలపదు క్రి. 1. కలతపడు, 2. త్వరపడు 3. శారుమారగు. 4. పరితపించు.

ఉత్తలము ఏ. 1. కలత. 2. పరితాపము. 3. తత్తర. 4. థిథి. 5. వ్యక్తాయసము.

ఉత్సాహము నం. ఏ. 1. లోతులేనిది. 2. వెలికిలబడినది. 3. మాయలేనిది.

ఉత్సారకుండు నం. విజ. 1. దాటించువాడు. 2. రకుడు.

ఉత్సాలము నం. విజ. 1. పొడవైనది. 2. విరివిరుసునది. 3. తట్టిరమైనది. 4. గొప్పది. పి. కోతి.

ఉత్సీలము ఏ. 1. ఈదు, ప్రతినిధి, 2. చెల్లు, పరిపూరము.

ఉత్సీర్కుము నం. విజ. 1. దాటిబడినది. 2. పరిషాదులందు కృతాఫ్మెనది.' తి. కడవినది.

ఉత్సీర్కుండు నం. విజ. 1. దాటినవాడు. 2. పరిషాదులందు కడతేరినవాడు. 3. సమధుడు.

ఉత్సుంగము నం. విజ. మిక్కితి ఎత్తెనది, పొడవైనది.

ఉత్సుండు వై. విజ. తగినవాడు, అర్థదు, 'స్తుతుడు. నం. యుక్తః.

ఉత్సేషము నం. విజ. ఉత్సేషమును కలిగించునది. ఉత్సాహము పుట్టించునది; (శాతి. రసా.) ఉత్సేషమును, చురుకునచును కలిగించు పెలుతును, ఎదురు పెట్టిన ప్రాణిణ్ణన్, క్రోర్స్ వాయు మ్ర్యాముము ఉత్సేషింపటి కూసాయనిక వంచోగము

నకు గురియగునది, లేదా పెలుతురు పైబడిన సెతెనియం ధాతువు ఉత్సేషితమైవిభ్యుతును తనగుండ ప్రపణించసియగలగునది (Exciting) ఏ. (గృహ.) చురుకునచును నిచ్చు పద్మారము (Stimulant), ఉదా. టీ. కాఫి మ్యూ.వి.

ఉత్సేషము నం. ఏ. (శాతి., శీవ.., రసా.) విశ్రాంతిలో నున్న పస్తువును చలనమునకుగాని, లేదా చలించున్న పస్తువును అధికికృత చలనమునకుగాని ప్రేకేచించు ప్రక్రియ (Stimulus).

ఉత్సాహము నం. ఏ. 1. ప్రయత్నము. 2. యుద్ధము, కి.సంతోషము. 4. సమాప్తి. 5. సైన్యము.

ఉత్సీతము నం విజ. 1. లేచినది. 2. పుట్టినది. 3. పూనినది.

ఉత్పుత్తము నం. ఏ. 1. ఎగురుట. 2. పుట్టుక. 3. మీదిక పోతుట. 4. (రసా.) వెడిచేసి సప్పుడు ఘనపద్మార్థము సూటిగా వాయుస్థితికని. చల్లార్పినప్పుడు వాయుపద్మార్థము ఘనస్థితికిని మార్పుచెందు భర్మము (Sublimation).

ఉత్పుత్తి నం. ఏ. పుట్టుక. 2. వైకింపోతుట. 3. (అర్థ.) ముడి పద్మములను అనుభోగ్యపస్తులుగ తయారుచేయుట, తీవీతమున కవసర మగు వివిధ పస్తులు తయారుచేయబడుట (Production).

ఉత్పుత్తి పంటలు పండించుట, పత్రములు సేయుట, లోహములతో వివిధపస్తులు తయారుచేయుట. మ్యూ.వి.

ఉత్పుత్తి లరిదు కట్టుల ఏ. (వాతి.) ఉత్పుత్తి విలువను కనుగొనుట. ఉత్పుత్తి విలువను అంచనా పేయుట, ఉత్పుత్తి విలువను సియంచించుట. (ఉత్పుత్తిఖరిదును శాస్త్రియముగ కనొన్నచో ఖర్చుల ఎందుకు చెరుగుచున్నవను విషయమును, ఎక్కువ

పొదువు చేయుటకు విలువ్వుచో ఆ పడ్డ
శియు విపరముగ తెలియును) (Cost
accounting).

ఉత్పత్తిదారు ఎ. వి. (హాసి.) వస్తువులను
**ఉత్పత్తి చేయువాడు (Manufacturer
or Producer).**

ఉత్పత్తిమూల్య నిర్కల్య య స్థాంకము నం.వి.
(అర్థ.) ఉత్పత్తిచేసిన పస్తువుల యొక్క
మూల్యమును ఉత్పాదనలో ఖర్చుంచు
మొత్తమువలై ఆధారముచేసి—సీక్షయించు
పడ్డతి. (Cost of Production theory)

ఉత్పత్తిము నం. వి. 1. ఆకాశమార్గము
2. తప్పుదారి, తప్పు. వి. 1. మార్గము

తస్మినది. క్రి. న్యాయము నతికమించినది.

ఉత్పన్నము నం. వి. 1. పుట్టినది. 2. ఒన్
గూడినది.

ఉత్పత్తిలము నం. వి. కలువ, నల్లకలువ.

ఉత్పత్తిశాఖాలాస్థులు నం. వి. (అం.)
పుత్తుమొక్క క్రింది భాగమున అసమాన
ముగ నుండు రెండు ఎముకలు (Exocen-
pitals).

ఉత్పాటము నం. వి. పెల్లగించుట. 2:
కురువు వలన గలుగు శాధ.

ఉత్పాటించు నం. క్రి. పెల్లగించు.

ఉత్పాతము నం. వి. 1. ఉల్కాపొతము
మొ. అపశకునము. 2. ఎసుచు. 3. ఉప
ద్రవము.

ఉత్పాదకకణములు నం. వి. (అం.) దేవము
తోని పునరుత్పత్తిక్రియలో సంబంధముగల
జీవకణములు (Germinating cells).

ఉత్పాదకలు నం.వి. (అర్థ.) 1.ఉత్పత్తిచేయు
వాడు. 2.పరిక్రమలలో ఉత్పత్తిచేయుటను
నియంత్రించువారు.

ఉత్పాదన(ము) నం. వి. కలిగించుట, (అర్థ..
వాస) భూమి (ప్రాకృతికముగ లభించు
సదుపాయములన్ని). క్రిమ, మూలధనము,

ఉద్యమి అనునాలుగు అంశముల ఉపయో-
గము వలన ఒక పస్తువునుగాని, సేవస్తు
కాని, ఉపయోగమును కాని తయారు
చేయు కాద్యము.

ఉత్పాదనక తక్కి నం. వి. (అర్థ.) నియతకాల
ములో చేయగలిగిన ఉత్పాదనకార్యము.
(ఇది క్రూమికులకు, యంత్రములకు వేరే
రుగ వర్తించును).

ఉత్పాదిల్లు నం. క్రి. 1. కలుగు. 2. పుట్టు.
విక్ర్. ఉపాంతిల్లు.

ఉత్పాదము నం. వి. మనస్సు నొచ్చునట్లు
చేయు అవహస్యము, ఎత్తిపొదుపుమాటి:
రూ. ఉత్పాదనము.

ఉత్పేషణ నం.వి. 1. ఊహా. 2. పొన్చరికశేమి
కి. (అం.) ఒక అర్థాలంకారము.

ఉత్పేరకము నం. వి. (రసా.) శాస్ట్రి
మార్పును చెందక పదార్థముల మధ్య
రాసాయనిక చర్యను ప్రేరించుపదార్థము
(Catalytic Agent).

ఉత్పావితకము నం. వి. (గచ.) ద్రవములలో
కాని, వాయువులలోకాని శేలుట (Buoyancy). రూ. ఉత్పాదనము.

ఉత్పుల్లము నం.వి. 1.వికసించినది (పుత్యు).
2. తెరలినది (కన్ము).

ఉత్పుంగము నం. వి. 1. తొడ. 2. ఒడి.
3. ఆలింగనము.

ఉత్పన్నము నం. వి. 1. శథిల మైనది. 2.
ప్రచారములో తెనిది.(గ్రంథము మొ.వి.).
3. ఉచికినది. 4. పెల్లగించబడినది.

ఉత్పరణపిడనము నం. వి. (పృష్ఠ.) ఉత్పరణ
క్రియవలన కలుగు ఒత్తిడి (Osmotic
pressure)-

ఉత్పరణము నం. వి. (వృష.) రసాకర్మ ఇము
(అర్థప్రవేశయించుగు ఒక పొరగుండా తక్కువ
సాంద్రత గల క్రియములోనికి ప్రవే
శించుట) (Osmosis).

ఉత్సర్వద్వారము నం. వి. (అం.) ఉత్సర్వ నాళిక దేహకుహరఘులోనికి శెరచుకొను చ్యాపరము (Nephrostome).

ఉత్సర్వస్థాలిక నం. వి. (అం.) సామాన్య గొట్టముపలె నుండు విషర్కకావయవము (Nephridium).

ఉత్సర్వము నం. వి. 1. దానము. 2. (వృషాదులను) విచ్చులవిడిగా తిరుగ బిడుబుట. 3. సామాన్యవిధి (వ్యాశి. అపవాదము—విచేషించి). 4. (ప్రతాదుల) సమాప్తి. దూ. ఉత్సర్వము.

ఉత్సర్వరంధ్రము నం. వి. (అం.) ఉత్సర్వ నాళిక బయటికి శెరచుకొను రంధ్రము (Nephridiopore).

ఉత్సర్వము నం. వి. చూ. ఉత్సర్వము.

ఉత్సవము నం. వి. 1. ఊరేగింపు. 2. పండుగ. 3. కోపము. 4. గర్భము.

ఉత్సహించే నం. క్రి. 1. యత్నించు. 2. ఉత్సాహపడు. దూ. ఉత్సాహించు.

ఉత్సాహద్రాసము నం. వి. (ప్రోఫ.) హౌచ్చు సారవంతములగు వశవుల దాఢా మొ.వి. ఉదా. ఉలవలు, తవడు, తెలకపిండి మొ.వి. (Concentrated food).

ఉత్సాహములు నం. వి. (ప్రోఫ.) కొద్ది పరి మాంములో సారము హౌచ్చుగా నుండు ఎఱువులు (Concentrated manures).

ఉత్సాహము నం. వి. 1. ప్రయత్నము. 2. సంతోషము. 3. కోరిక. 4. ప్రభుక్క. 5. (అం.) పీరిచనమునకు స్థాయి. 6. ఆథ.

ఉత్సాహించే నం. క్రి. చూ. ఉత్సాహించు. ఉత్సుకుడు నం. వి. 1. ఇష్టకార్యసిధ్యక్తి | వయత్నించువాడు. 2. ఇష్టవము ప్రాప్తిక్త తప్పచాపడువాడు.

ఉత్సులజము నం. వి. (శైవ.) గ్రంథి మండి బయటికి కారు ద్రవము (Secretion).

ఉత్సేకము నం. వి. 1. అతిశయము. 2.

గర్భము 3. ప్రోఫణము.

ఉత్సేకించు నం. క్రి. 1. అతిశయించు. 2. గర్భించు. 3. ఉప్పొంగు. 4. ప్రోక్షించు. ఉత్సేధము నం. వి. 1. పొడవు. 2. బయవు. 3. శరీరము. విజ. పొడవైనది.

ఉత్సేవదనము నం. వి. (వృక్ష.) ఆకుల మండ్చి కాని, కాండమునుండి కాని సీరు అవిరిరూప మున బయటికిపోవుట (Transpiration).

ఉత్సేచ్చుతుకము నం. వి. (వృక్ష.) పెట్లు నట్టిది (Explosive).

ఉదంచనము నం. వి. 1. మూకుడు. 2. చేద. 3. ఎగజిముడ్లు. విజ. ఎగజిముడ్లుకు సాధనమైనది.

ఉదంతము నం. వి. వృత్తాంతము. సంగతి. దూ. ఉదంతకము.

ఉదంతుడు నం. వి. 1. మంచివాడు. 2. వడ్డివ్యాపారము చేయువాడు.

ఉదకము నం. వి. సీరు. (వ్యా.). తడుపునది. దూ. ఉదము.

ఉదగ్రము నం. వి. 1. పొడవైనది. 2. భయంకరమైనది. 3. (వృక్ష.) కొనసన్నము గాను పొడవుగాను తోకవలె ఉన్నట్టిది (అకు) (Acuminate).

ఉదగ్రాక్షము నం. వి. (గజీ) మీదిక తిన్నగా నున్న అడము (Vertical axis)..

ఉదజ్ఞి నం. వి. (రసా) అల్లుజనితో సంయోగించి ఉదకము నిచ్చుటచే ఈ మూలద్రవ్యమునకు ఉదజని అను పేరు వచ్చినది. (Hydrogen).

ఉదజనికరణము నం. వి. (రసా.) ఒక యాగికమునకు ఉదజనిని రాసాయనికముగా కలుపుట. ఉదా. | దవరూపట్లులము అకు ఉదజనిని కలుపుటవలన గడ్డకట్టుకై లములుగా మారున్నదాల్చా పేరుసెనగ మానెనుండి తయారుచేయుటలో.

ఉదిష్టము - నం. వి. సెటబుటినది. వి. 1.
పద్మము. 2. పశుభూము క్రోలుటు.
ఉదధి నం. వి. సముద్రము.
ఉదన్వైంతము నం. వి. సముద్రము.
ఉదయము నం. వి. 1. పుట్టుక. 2. పుట్టి.
3. పొదుపుకొండ. 4. సృష్టి. 5. ఫలసిథి
6. పడ్డి. 7. ప్రాతఃకాలము.
ఉదయించు నం. క్ర. 1. పుట్టు, కలుగు. 2.
సూర్యచంద్రాదులు పొదుచు.
ఉదరంభరి నం. వి. తనపొట్టును మాత్రమే
పోషించుకొనువాడు.
ఉదరకుహరథమని నం. వి. (శం.) ఉద
కుహరమునకు రకమును పంపు ఖుత్ర
రక్తసాళము (Coeliac artery).
ఉదరము నం. వి. 1. కదుచు. (తృప్తి) ఆహా
రముచే నింపబడునది. 2. నదుము. 3.
యుద్ధము. 4. మధ్యాంగము. 5. (శం.)
మొండెములో రొమ్మునకు దిగువగా
నుండు థాగము (Abdomen).
ఉదరు క్ర. 1. అదరు, చలించు. 2. థయ
పదు. 3. కోపించు.
ఉదరక్కము నం. వి. 1. థావికాలము. 2.
థావి ఫలము. 3. ఉమ్మెతములు.
ఉదరిపు నం వి 1. కిపుడు. 2. అగ్గి. విజ
పై కెగయు ఖ్యాలలు కలది.
ఉదాత్తము నం. వి. 1. వేదమాడలి ఉండ్చు
స్వరము, (వ్యౌతి.అనుదాత్తము). 2. దానము
3. పెద్దమడల. 4. (అలం.) ఒక అర్ధాం
కారము. విజ. 1. ఎక్కెనది. 2. గౌరపము
కలది. 3. థారాళము.
ఉదాత్తుడు నం. వి. 1. గొప్పవాడు. 2.
ధాత. 3. మనోజ్ఞాడు. వి. (అలం.) థికో
దాత నాయకుడు.
ఉదానము నం. వి. 1. లొడ్డు. 2. కంతము
వందలి గాలి. 3. ఒకానొకపాము
ఉదారతా వాదము నం. వి. (రాజు చరి.)

వ్యక్తికి స్వాతంత్ర్యము, సేసుండ ఇరిక
అవకాశములు ఉండవలెనను వాదము
(Liberalism).

ఉదారము నం. వి. గొప్పరి. వి. కేసాకతలు
ఒక రకపు ధాన్యము.

ఉదారుడు నం. వి. 1.
గొప్పవాడు. 2. ధాత.
3. నెంపురి.

ఉదావర్తిణించము నం. వి.
(క్రు.క.) తల క్రించుగా
నున్న శిఖాండము (Anattra-
opous ovule.) ఉదావర్త శిఖాండము

ఉదాసీనమైన ఆక్రైప్స్ (రసా.) ఆమ ధర్మ
ములుగాని, ఔర ధర్మములుగాని చేసి
ఆక్రైప్స్.

ఉదాసీన పద్ధతి నం. వి. (చరి.) పిట్
ఇండియా చట్టము (క్ర. వ. 1784 నం.)
ప్రకాము థారతదేశములోని ప్రిటిష్
షాప్టిండియా కంపెనీ ప్రథమ్ము థారత
సంస్థాసాధికుల తగపులలో కలుగాయి
కొనక, తటస్థితాన మవలంబింపవలయు
నను వాదము.

ఉదాసీనము నం. వి. తటస్థితాన మవలు
నది.

ఉదాసీన పక్కరేఖలు నం. వి. (ఆర.) రెండు
వస్తువులను ఒకేవ్యక్తి అనుభోగించువస్తుడు
తనకు లభ్యమగు ఉపయోగిత వివిధము
లైన వస్తురాళి మిక్రమములనుండి లభించు
ఉపయోగితతో సమాన మగును, ఇట్టిమిక్ర
ములన్నింటిని పక్కరేఖల ద్వారా చూపిం
చిన అవిఉదాసీనపక్కరేఖ లగును (ఏలయన
ఇట్టి మిక్రములలో చేసివలన శైనను
వ్యక్తికి లభించు ఉపయోగిత సమానము.
అందువలన వివిధమిక్రమములపట్ల వ్యక్తి
ఉదాసీనతను చూపించును.)

- ఉద్ధారణము నం. వి. 1. రృష్టాంతము, శారాగ్రణ. 2. ఒకరకపు కావ్యము, ఉదా. ప్రతిపురాంతకోదావరణము. రూ. ఉదావారము.
- ఉద్ధారించు నం. క్రీ. ఉదావరణముగా చెప్పు, ఉదావరణముగా చూపు.
- ఉదితము నం. విజ. 1. పుట్టినది, కలిగినది. 2. చెప్పుబడినది.
- ఉదియ సై. వి. యత్నము. రూ. ఉద్దియ. నం. ఉద్యమః.
- ఉదీరి వి. అవరంజి, మేలిమి బంగారము.
- ఉదీచి నం. వి. ఉత్సర్వదికుస్తు.
- ఉదీచ్యము నం. విజ. 1. ఉత్సర్వదికుస్తున ఉన్నది. 2. ఉత్సర్వకాలమున ఉన్నది. వి. 1. శారావతినది వాయవ్యమున ఉన్న దేశము. 2. కురువేరు.
- ఉదీర్థము నం. విజ. 1. గొప్పరి. 2. చెప్పుడినది. 3. అతిశయించినది. 4. పుట్టినది. 5. గర్హించినది.
- ఉదుంబరక ఘలము నం వి. (వృక్ష.) పుష్పముంగరి అంతయు కలిసి ఏర్పడిన ఘలము లలో నిది మొకటి. దీనిలో చుట్టును అవరించి యొన్న పుష్పానివము మాంసల మైయుండును, ఉదా. అత్తి మొ. వి!
- ఉదుంబరము నం. వి. 1. గడవ. 2. అత్తిచెట్టు. 3 రావిచెట్టు.
- ఉదుంబరుయ నం. వి. పేడి, నపుంసక య.
- ఉదుకు క్రీ. చూ. ఉతుకు.
- ఉదుటు వి. 1. గర్వము. 2. సీటు. విజ. 1. గర్హించినది. 2. సీటుగలది. రూ. ఉదురు.
- ఉదూఖలము నం. వి. రోలు. రూ. ఉలూఖలము.
- ఉదూరువు నం. వి. (శం.) కీటకముల కాలిశాగములలో ఇదిరెండవది(Trochanter).
- ఉదోష్టధరము నం. వి. (శం.) కీటకముల నోటశాగములలో ఇది ఒకటి. (పై పెదవి

- లీనిపై ఆధారపడి యందును(Clypeus). ఉదోష్టము నం. వి. (శం.) కీటకముల పై పెదవి (Labrum).
- ఉదుతము నం. విజ. 1. ఛేదించుకొని బయటిక వచ్చినది. 2. క్రక్కబడినది.
- ఉద్దతి నం. వి. 1. ఎగయుట, 2. పుట్టుట 3. వాంతి.
- ఉద్దమన వర్షమాల నం.వి (శీవ.) ఒక కాంతి ప్రభవసానము పై కిపంపు వర్షమాల రేఖల మొహము (Emission spectrum).
- ఉద్దమము నం. వి. 1. ఎగపు. 2. పుట్టుక. 3. వాంతి.
- ఉద్దమించు నం. క్రీ! 1. ఎగపు. 2. ఉమ, పైకిపచుపు
- ఉద్దాత నం. వి. యజ్ఞ మందు సామవేద తంత్రమును నముపు వ్యక్తి.
- ఉద్దారము నం. వి. 1. క్రక్కుట. 2. ప్రేపు.
- ఉద్దారించు నం. క్రీ. 1. ప్రేమ. 2. వెలిగ్రథు.
- ఉద్దార్హము నం. వి. 1. పైకెత్తి పట్టుకొనుట 2. ఉగ్గము. రూ. ఉగ్గాహణము.
- ఉద్దాటనము నం. వి. 1. పైకిలాగుట. 2. పుతము. 3. పెలికి చెప్పుట. 3. అడ్డము శేకుండ చేయుట. 5. శాశవు చెవి.
- ఉద్దాటించు నం. క్రీ. 1. ఛేదించు. 2. చంపు 3. పైకిలాగు.
- ఉద్దాతము నం. వి. 1. ఆంధము. 2. దెబ్బ. 3. ఇనుప గురియ. 4. తొట్టుపాటు.
- ఉదోష్టము నం. వి. 1. మొర. 2. పెద్దధ్వని. 3. చాటుట. 4. కింపదంతి.
- ఉదోష్టించు నం. క్రీ. 1. మొరపెట్టు 2. పెద్దధ్వనిచేయ.. 3. చాటు.
- ఉదు అవ్యా. మీక్కరి.
- ఉద్దండము నం. విజ. 1. పొడువైనది. 2. ఎక్కువైనది. 3. భయంకరమైనది. 4. పైకి తెలిన కాడ గలది. 5. ఎతలడిన కఱళ గలది. వి. ఉన్నతమగు దండము.

ఉద్దర వి. శాకట్టు.

ఉద్దరి వి. 1. నిప్రిటముగా నుండు గట్టు.

2. నదిలో దిగుటకు యుక్తము కాని దరి.

3. కట్రెర బద్దు.

ఉద్దరువు వి. ఉద్దర, శాకట్టు పెట్టి తీసికాసడ వడ్డి లేని అప్పు.

ఉద్దవడి అవ్యా. 1. మిక్రోవేగముగా 2 క్రమముగా, రూ. ఉద్దవడి.

ఉద్దవిడి అవ్యా. రూ. పై.

ఉద్దాముఁడు నం. విజ. 1. స్వితంత్రుడు

2. భయంకరుడు. 3. అధికుడు. 4. వదులుడు.

ఉద్ది వి. 1. జత, జట్టు. 2. చెలిమి. ఐజ. 1. నమామము. 2. ప్రతిన్ధి.

ఉద్దిఁడు వి. 1. జతకాడు. 2. మిక్రుడు. రూ. ఉద్దికాడు.

ఉద్దిష్టవము నం. వి. 1. వెలుగుట. 2. వెలిగించుట. 3. (అలం.) అలంబన విశావ శేడము.

ఉద్దిష్టించు నం. ఐ. 1. ప్రకాశించు, 2. విష్ణుంధించు, చెలిచేసు. 3. వెలిగించు.

ఉద్దిష్టవ్యక్త నం. వి. ఉద్దిష్టవము (Stimuli)లకు ప్రాణి సంకోచము విమ్చుక్తి (Irritability).

ఉద్దిశ్యము నం. వి. 1. గురి. 2. తలంపు. 3. విక్రయము. 4. ఎత్తెన పశేశము.

ఉద్దేశించు నం. క్రి. 1. గుర్తించు. 2. అనుకొను.

ఉద్దోషతము నం. వి. (శాఖ.) కాంచి వస్తు పుటై బదుట. వెలుతురుకు ఎదుటపెటుట (Irradiation).

ఉద్దతుము నం. విజ.. 1. గర్హించినది. 2. ఎత్తించినది. 3. కణిస్తేనది. 4. కొట్టించినది.

ఉద్దతి వం. వి: 1. గర్వము. 2. పైకి గురుట. 3. పెద్దఁడు.

ఉద్దతుఁడు నం. వి. 1. గర్యి. 2. రాజు నొద్ద నుండు మల్లుడు.

ఉద్దరణము నం.వి. 1. పైకితుట. 2. శాగు చేయిట. 3. వాంతి. 4. కక్కినఱన్నము. 5. బుణము తీచ్చట. 6. ముక్కి. రూ. ఉద్దారణము.

ఉద్దరించు నం. క్రి. 1. పెల్లిగించు. 2. మీదికెతు, 3. రక్షించు.

ఉద్దర నం. విజ. 1. పైకితువాడు. 2. ఆపదనుండి రక్షించువాడు. కీ.నా.శము చేయవాడు.

ఉద్దారకుఁడు నం. విజ. రూ. పై.

ఉద్దారణము నం. వి. రూ. ఉద్దరణము.

ఉద్దరిణి నం. వి. 1. ఆచమానాదులందు చేతిలో నీచుపోసికొనుకుట ఉపయోగించు మిల్లిగరిచుపటి సాధనము. 2. ఏతము.

ఉద్దారము నం. వి. 1. వడ్డి లేని అప్పు. 2. పైకితుట. 3. రక్షించుట. 4. దాయశాగమునుండి శైఫ్యున కియదిగినసామ్మణి.

ఉద్దాతము నం. విజ. (క్రి+ధూతము) 1. మీదికి కదలింపబడినది. 2. ఎగురగొట్టబడినది. 3. వడకింపబడినది. 4. (క్రి+ధూతము) గట్టిగా పిలువబడినది.

ఉద్దుతము నం. విజ. 1. పైకితుబడినది. 2. ఉద్దరింపబడినది. 3. చేదబడినది. 4. ఎగజిమ్ముబడినది. 5. తీసి చూపబడినది.

ఉద్దుతి నం. వి. 1. పైకితుట. 2. ఎగజిమ్ముట. 3. రక్షించుట 4. విముక్తి. 5. గర్వము.

ఉద్దైధము నం. వి. 1. మేలుకొనుట. 2. విశాసము. 3. సంస్కారోద్దిపవము.

ఉద్దుటము నం. విజ. అధికము. వి. 1. చెటు 2. శాబెలు.

ఉద్వుపము నం. వి. 1. పుట్టుక. 2. ఇన్నుకారణము. విజ. పుట్టినది.

ఉద్వువించు నం. క్రి. ఇనించు, పుట్టు.

ఉద్ధిజ్ఞశాలము నం. వి. (వృక్ష.) ఒక ఫలమునం దున్న పటలకములు ఉపజాతులు.

లకుచెందిన మొక్కల లసమూహము (Flora)

ఉద్ధిజ్ఞమాంసకుర్తులు నం. వి. (వృక్ష.) మొక్కల కరిరమలో తయారైన మాంసకుర్తులు (Plant proteins) ఉదా. లెగూమిన్ (Legumin), గ్లూటెన్ (Gluten).

ఉద్ధిజ్ఞము నం. విడ. భూమిని ఛేదించుకొని పుట్టునది. (చెట్లు, తీగలు మొ. వి.) దూ. ఉద్ధిజ్ఞదము.

ఉద్ధిజ్ఞపీర్యదములు నం. వి. (వ్యవ.) మొక్కలు కీవరసము నుండి ఉత్పత్తి చేసి కొను కొని ప్రత్యేక రసాయన పదార్థములు. (ఇవి మొక్కల పెరుగుదల మొ. జీవనవ్యాపారములకు ముఖ్యావసరము).

ఉదా. ఇండిల్ అపిట్రీ అనుము.

ఉద్ధిజ్ఞము నం. విడ. చూ. ఉద్ధిజ్ఞము.

ఉద్ధిజ్ఞదములు నం. వి. (భూగో.) మానవకృమిలన గొక తమంతట కాము నుండి చెందు నహాజ వృక్ష సరపద.

ఉద్ధిజ్ఞదవ్యాధికార్యము నం. వి. (వ్యవ.) మొక్కలకు సంభవించు లెగూళును గూర్చి తెలియజేయు కార్యము (Plant Pathology).

ఉద్ధిస్తుము నం. విడ. 1. వికసించినది. 2. పుట్టినది. 3. మొలచినది. 4. మోసముచే పట్టి యాయించినది. 5. వెల్లడి చేయబడిన రవాన్యము కలది.

ఉద్ఘాతము నం. విడ. 1. పుట్టినది. 2. ప్రత్యక్షయోగ్యమైనది. వి. కాశ్య కడబడుట.

ఉద్రూపము నం. విడ. 1. తిరుగుడు వడినది. 2. క్రాంతి నందినది. (మనస్సు మొ. వి.)

ఉద్వతము నం. విడ. 1. యత్నించినది. 2. వైకెత్తబడినది.

ఉద్వతి నం. వి. తైకెత్తుట. 2. యక్కను.

ఉద్వష్టము నం. వి. 1. యత్నము. 2. సిద్ధమగుట.

ఉద్వష్టమి నం. విడ. 1. గట్టి పూనిక గలవాడు. 2. ప్రయాసపదువాడు. 3. (ఆర్థ.) ఉత్సాహనాంశములను సరియైన పాశ్చాత్యాకలిపి, ఉత్సాహనకార్యమును సరియైన రీతిని నదుపు వర్ణించి (ఈ వర్ణికి కష్టమునకు ప్రతిఫలముగ లాభము కాని, దురదృష్టపంచలకు నష్టముకాని సంక్రమించును.)

ఉద్వష్టమించే నం. క్ర. 1. ప్రారంభించు. 2. యత్నించు.

ఉద్యానవక్రచి నం. వి. (వ్యాప.) పండ్లు, కాయగూరలు, పుష్పములు ఇంచుపెంకులను, రమణీయముగ నుండు మొక్కలను తోటలో పెంచుట (Gardening or Horticulture).

ఉద్యానవిర్యాపము నం. వి. (వ్యవ.) ఫలము మొక్క అనుకూలత, నీటివసతి, బాటలు, కాలిక్రోవలు, వివిధ జాతుల మొక్కలు మొ. వి పరిశీలించి అమర్యకొని ప్రచారిక ప్రకారము తోటనునిర్మించుట (Construction of a garden).

ఉద్యానవిర్యాపము నం. వి. (వ్యవ.) తోటలో నాటిన మొక్కలు బలముగను, ఆరోగ్యముగను పెరుగుచట్లు తగిన దోహదములు చేయుట (Maintenance of a garden).

ఉద్యానము నం. వి. 1. (రాజుల) విహోరాఫ్ మైన తోట. 2. విహోరముకొరకు వెడలుట 3. ప్రయోజనము.

ఉద్యానవనము నం. వి. రమణీయములగు అనేకవిధము లైన చెట్లు, లతలు, గుల్మములు అందముగ వమర్పి చెంచుతోట (Garden).

ఉద్యానము నం. వి. 1. ప్రతసమాప్తి. 2. వెడలించుట.

ఉద్యోగము నం. విజ. 1. పూర్వాని నరి.
2. సిద్ధమైనది.

ఉద్యోగము నం. విజ. 1. యత్నించువాడు.
2. సంసిద్ధుడు.

ఉద్యోగము నం. వి. 1. యత్నము. 2. వని.
3. కొలవు. 4. పాటువడుట.

ఉద్యోగశస్త్రకళాశాల నం. వి. (వ్యాపారమునకు చెందిన ఉద్యోగశస్త్రకళాశాలకు ఇథిడి ఇచ్చుక కళాశాల (Staff-College).

ఉద్యోగపాఠక కార్యాలయములు నం. వి (వ్యాపారమునకు చెందిన తగినవారికి, తగిన వరిని చూపించు కార్యాలయము. (ఉద్యోగములు కాపలసిన వారు ఈకార్యాలయములలో తమపేరును నమోదు చేసికొందురు. అట్టే వనివాందు కావలసినవారు కూడ తమ అవసరములను ఈకార్యాలయములకు తెలియుశేయదురు. తమకు లభించిన ఈభోగట్టాను నమవ్యాయించి నిరియైన పనికి నరియైన పనివానిని చూపించుకోండి ఈకార్యాలయము లోడ్చుడును) (Employment Exchange Offices).

ఉద్యోగితము నం. విజ. ప్రకాశితము.
**ఉద్దీక్తము నం. విజ. 1. ఉద్దేకించినది.
2. విషితము.**

**ఉద్దేకము నం. వి. 1. అతిశయము.
2. విష్ణుంధణము.**

**ఉద్దేకించు సంస్కరితి. 1. విష్ణుంధించు.
2. అతిశయించు.**

**ఉద్యోగము నం. వి. 1. వలుగు. 2. వలుగు విండి. 3. దెడువడవడి. 4. పైకిపోవడి.
5. రాబెడి. విజ. సిఇ నిక్రమించిన నడక గలది.**

ఉద్యోగశస్త్రము నం. వి. ఏడైన టక అవయవమువై ఖయలుచేరి పెరిగినది (Out-growth).

ఉద్యోగము నం. వి. కుమారై.
ఉద్యోగపత్రము నం. వి. 1. పైకితుట.

2. భరించుట. 3. పెగడ్లి యాడుట.
ఉద్యోగము నం విజ. 1. పైకితువాడు.

2. మౌయువాడు. 3. పితృదేవతలను నరకమునుండి రక్షించువాడు, కుమారుడు.

ఉద్యోగపనుము నం. వి. 1. ఇంటినుండిగాని పురమునుండిగాని పెడలగొట్టిట.
2. చంపుట. 3. విదుచుట. 4. దేవతాదులను పూజానంతరము స్వస్థానమునకు చేరుట.

**ఉద్యోగపానము నం. వి. 1. పెండ్లి యాడుట.
2. పెండ్లి చేయుట. 3. పైకితుట.
4. చేయుట. 5. ఇనుమారు దుల్చినపొలము విజ. 1. పైకితునది. 2. చేరునది.**

**ఉద్యోగము నం. వి. 1. పెండ్లి. 2. పైకితుట.
3. మౌయుట.**

ఉద్దీగ్నము నం. విజ. 1. భయము, నొరిని నది. 2. మనసు కుదురుతేనిరి, వ్యాపక మైకరి.

ఉద్వీలంతము నం. వి. (జం.) కిటకముల హాసుపు (Stipes maxilla) లో అధో వృంతము తర్వాత నున్న తునక.

ఉద్వీలితీ నం. వి. 1. గర్వము. 2. చెడు నడక. 3. హంతి. 4. కలత. 5. మిడిసి పాటు.

ఉద్దేగము నం. వి. 1. భయము. 2. విర హామువలన కలుగు దుఃఖము. 3. కలత.

ఉద్దేగిల్లు నం. వి. 1. ఫీకిల్లు. 2. వ్యాపక పదు.

**ఉద్దేషము నం. వి. 1. లితంచాంచల్డ్ము.
2. విధహవ్యధ. 3. భయము. 4. భయ పెట్టిట.**
5. కలత. విజ. 1. భయపెట్టి నది. 2. కలచునది.

ఉద్దేశము నం. వి. 1. గట్టుమీరిశరి (నది మొని). హద్దుమీరినది. 2. అధికమైనది.
ఉనికి వి. 1. ఉండుట, సిఇ. 2. సాపము, 3. వివాసము, ఉనికిపట్టు. 4. మృగము,

లక్ష పొందియందుట. రూ. ఉనుకువ. (గజో.) ఒక పస్తువునుఉన్నచోటు (Position).

ఉనికిపత్తు వి. చూ. పై.

ఉనుకువ వి. చూ. పై.

ఉన్న తము నం. వి. 1. పొడవైనది, ఎక్కెనది. 2. గొప్పరి.

ఉన్నతి నం. వి. 1. ఎత్త, 2. ఉచ్చస్తి. 3. గరుడుని శార్ధ.

ఉన్నతోదరబహుభుజి నం.వి. (గజో.) రెండు లంబకోణములకు మించిన కోణములు గర్భిన బహుభుజి (Convex polygon)

ఉన్నరూప లియోరథము. కలరూపు.

ఉన్నామక కండరము నం. వి. (శం) అవయవములను పైకెతుటకు ఉపయోగపడు కండరము (Elevator muscle).

ఉనిన్ వి. గొట్ట ము. ని లొచ్చు.

ఉనిన్లాలిక వి. (గృహ.) ఉఱను దుస్తలగా అల్లుట (Knitting).

ఉనిన్ద్రము నం. వి. 1. మేలుకొన్నది. 2. విసించినది.

ఉన్క్రతము వం.వి. 1. వెళ్లి యొక్కినది. 2. కెపెక్కినది వి. గర్మించినది. 4. పిచాచార్యోపయుషము కలది. వి. ఉమ్మైకచెట్ల.

ఉన్నాదము నం. వి. 1. వెళ్లి, విచ్చి. 2. (శం.) సంచారిభావములలో ఒకటి.

ఉన్క్రిలనము నం. వి. 1. వికసించుట. 2. (కస్టు మొ, వి) శెడచుట. వి. బయలు పరమట. 4. రంగువేయుట.

ఉన్క్రించు నం. క్ర. వికసించు.

ఉన్క్రద్రవకములు నం. వి. (వృక్.) గడ్డి కుటుంబములోని మొక్కల పుష్టులలో పుష్టి పరికోశమునకు బదులుగా నుండు రెండు తెల్లని సూక్కుమైన ఆకులు (Lodicules).

ఉన్క్రిషుము నం. వి. 1. కమవిచ్చుట. 2. విచాపము. వి. కాంచి. 4. స్ఫూరణము.

ఉప నం. అవ్యా. సమీపము. సహాయము ము. అర్థములను కలిగించు ఉపసగ్గము (Sub.) ఉదా. ఉపార్థకుడు.

ఉపవిన్నిక వి. (వ్యాప.) (శాస., రాజ. పోర.) ఎన్నుకొనబడిన అభ్యర్థి మరణము, వలనగాని, రాజీనామా వలనగాని, ఎన్నికలలో లోపమువలనగాని నిర్దిష్టకాలము నకు ముందుగా మరల జరుగు ఎన్నిక.

ఉపకంతము నం. వి. దూషించడి. వి. 1. పాలి మేర. 2. సమీపదేశము. వి. సమీపకాలము ఉపకథ నం. వి. ఒకకథలో వచ్చు అప్రధాన మగు చిన్నకథ,

ఉపకరణము నం. వి. 1. వనిముట్టు. 2. ఉపయుక్తమగుట. వి. (శాశ.) ప్రయోగ శాలలో ప్రయోగములకు ఉపయోగపడు పరికరము (Apparatus).

ఉపకరణములు నం. వి. (శాశ.) సాధనములు (Appliances).

ఉపకర నం. వి. మేలు చేయవాడు. రూ. ఉపకారి.

ఉపకారము నం. వి. మేలు. రూ. ఉపకృతి, ఉపకారపత్రండీ వి (హాస.) సరకుల అమ్మకము వలనచాక, కేపలము ధనసహయారథము ఒక వర్తకుడు మరియుకనికి ప్రాసియిచ్చు వచుండి. (ఇట్లి హండిని ప్రాసియిచ్చువాడు తాను అమ్మిన శరుల నిమిత్తమున ఈ వచుండిని ఇచ్చినట్లు ప్రాయమన. దానిని రెండవాడు అంగికరించిన పిమ్మట కాంకులో ఎవరి కెపత అనవరమో అంత వాడుకొందరు. వచుండి చెల్లించు సమయము పూర్తి అయినప్పుడు బొమ్ము చెల్లించవలసిన వాసికి రెండవవాడు తాను వాడుకొన్న సామ్మును కూడ అందజేయమన. ఇట్లు కాక్కాలిక ముగ వ్యాపారములో సంభవించు ఆటి

- కావసులను తీర్చు కొనటలో ఈ ఈ జంతువు గాని. 3. (ఛ.0.) వడ్డయైరము.
పుండి ఉపయోగపడును.)
ఉపకారి నం. విజ. 1. ఉపకఃము చేయు ఉపచేచ్చివై నం. విజ. ఒకరినమునరించి బ్రదుకు
వాడు. 2. బండినోగల క్రింద ఆధార వాడు. రూ. ఉపచేచ్చుకుడు.
ముగ నుంచ లడినచె. ఉపచేచ్చిచించు నం క్రి. ఒకరినాక్రయించి
ఉపకృతి నం. వి. మేలు. జీవించు.
ఉపక్రమము నం. వి. 1. ప్రాంతించుట. ఉపక్రమిక నం. వి. 1. లైతుకు 2. జీవనో
2. విక్రమము. 3. చికిత్స. 4 సమీపిం పాయము.
చుట. 5. మంత్రులు మొ. వారిని పరిశీం
చుట.
ఉపక్రోషము నం. వి నింద.
ఉపగతి నం. వి. 1. పొత్తి. 2. సమీపిం ఉపజ్ఞ నం. వి. ఉపదేశము శేకయే తనంత
చు . 3. జ్ఞానము. 4. అంగికారము.
ఉపగమము నం. వి. 1. అంగికారము.
2. సమీపించుట. 3. జ్ఞానము 4. ఫూపొత్తి
న. కలియుట.
ఉపగూఢము నం. వి. 1. కాగిలింపబడినది.
2. చాబటిడినది. 3. పటు కొనబడినది.
ఉపగూహనము నం. వి. 1. కాగిలింత.
2. చాచుట.
ఉపగ్రహము నం. వి. 1. ఉపయోగము,
2. చెర. 3. (ఫగో.) ఒక పెద్దగ్రహము.
చుట్టు తిరుగు చిన్నగ్రహము (Satellite)
ఉపగ్రాహ్యము నం. వి. కానుక. విజ 1.
కానుకగా సీయడగినది. 2. దగ్గరపెట్టు
కొనగినది.
ఉపచయము నం. వి. 1. వృధి. 2. ఎత్త.
ఉపచరించు నం. క్రి. 1. సమాఖ్యనించు. 2.
సేవించు 3. బోధించు. 4. నియోగించు
ఉపచారము నం. వి 1. సేవ. 2. సన్మాని
నము. 3. లికిత్స. 4. పూజ.
ఉపచాలకండరము నం. వి. (శ.0) శరిరము.
యొక్క మధ్యారేఖ దగ్గరకు ఎముకను
లాగుకొనుటకు ఉపయోగపడు కండరము
(Adductor muscle).
ఉపహాతి నం. వి. (జీవ.) 1. తెగ. 2.
బక్కొక్క తెగకు చెందిన ఉపిష్ఠముగాని
- జంతువు గాని. 3. (ఛ.0.) వడ్డయైరము.
ఉపచేచ్చివై నం. విజ. ఒకరినమునరించి బ్రదుకు
వాడు. రూ. ఉపచేచ్చుకుడు.
ఉపచేచ్చిచించు నం క్రి. ఒకరినాక్రయించి
జీవించు.
ఉపచేచ్చివై నం. వి. 1. లైతుకు 2. జీవనో
పాయము.
ఉపజ్ఞ నం. వి. ఉపదేశము శేకయే తనంత
కలుగు జ్ఞానము.
ఉపత్వీక నం. వి. కొండచేరువనేల (వ్యక్తి
అధిత్వక.).
ఉపద నం. వి. 1. కానుక. 2. లంచము.
ఉపదంళము నం. వి. 1. ఉపచేచ్చుకు
మునగచేట్టు. 2. ఏదువంగచేట్టు.
ఉపదర్శకుడు నం. విజ. 1. తప్పుసదవ
కుండ చూచుకొను అధికారి. 2. చూచు
వాడు. చూపువాడు వి. ద్వారా పాలకుడు.
ఉపదానము నం. వి. 1. అరణము. 2.
కానుక. 3. లంచము.
ఉపదారువు నం. వి. (వృక్ష.) వేరుగాని.
కాండముగాని ముదిరిన తరువాత రెం
డవసారి ఏర్పడిన దారువు. (Secondary
xylem).
ఉపదేశము నం. వి. 1. హితపచనము. 2.
మంత్రాపదేశము. 3. విధివాక్యము.
ఉపదేష్ట నం. విజ. బోధించువాడు, ఉపదే
శించువాడు.
ఉపద్రవము నం. వి. 1. ఆపద 2. శాధ.
3. విషపము. 4. పీడ. 5. రోగోప్రేక
కారణమగు లైప్పాష్టాది వికారము.
ఉపదధ నం. వి. ఉద్దోగి మిచ్చ న పు దు
మంత్రి మొ. వారి గుణములను పరిశీం
చుట. 2. (హృదీక) కడపటి. యఁరము
నకు పూర్వాక్షరము.

ఉపధాతువు నం. వి. (రసా.) ధాతుష్టుల శర్గుములు కొన్ని ధాతువులు కానివాని (అధాతు) ధర్మములు కొన్నిగల మూల ద్వయము. ఈదా, ఆంటిమనీ, సెతెనియమ్ (Metalloid).

ఉపధానము నం. వి. 1. తలగడ. 2. స్నేహము, 3. విషము, 4. సమీపమున ఉంచుట.

ఉపధానీయము నం.వి. (బోక.) ఉప్పైవర్జ ములగు ప.,ఫ.,బ.,భ.,ములకు పూర్వముందు వినర్గము. ఈదా. ప్రాతఃపవనము.

ఉపనది నం. వి. (భంగో.) పెద్దనదిలోనికి పోయిచేరడి చిన్ననది. —

ఉపస్తయము నం. వి. 1. వదుగు 2. దగ్గరకు తెచ్చుట. 3. అర్పించుట. రూ. ఉపవాయము, ఉపవయము.

ఉపవిషత్తు నం. వి. 1. ఖ్రమ్మజ్ఞానము. 2. వేచాంతము, ఛాండోగ్యము, మొ.వి. 3. ధర్మము. 4. ఏకాంతము.

ఉపవిష్టురము నం. వి. పురహరము. రాజురూపము.

ఉపవిష్టురము నం. వి. చూ. వై.

ఉపవిష్టురు నం. వి. 1. వదుగైనవాడు. 2. సమీపమునం దుంచబడినవాడు. 3. పొందబడినవాడు.

ఉపవిష్టునము నం. వి. 1. దగ్గరపెట్టుట. 2. ఆల్డడ పెట్టుట. 3. ఒక పీషయమును విప్పరించి చెప్పుట. 4. స్వకార్యసిద్ధికి ఇనిరించుకొను నంది.

ఉపవక్తవు నం. వి. (సృష్టి) రీయినిస్టు పుతుమువై అగపదు ఒకొక్కక్క చిన్నాలు (Pinnule).

ఉపవతి నం. వి. రంకు మగడు.

ఉపవత్తి నం. వి. 1. కలిమి. 2. పుట్టుక, 3. కారణము. 4. (గచ్.) ఒక సిద్ధాంతమును స్థాపించుటకు శేషారుషఫు చేయు

ఉకు కల్పించబడు సబబు.
ఉపప్రతము నం. వి. (ప్లేట.) పుకకము. చిన్నాప్రతములో అగపదు ఒకొక్కక్క చిన్నాలుపంటి భాగము. (Leaflet or pinna).

ఉపవన్నము నం. వి. 1. పుట్టినది. 2. పొందబడినది. 3. యుక్కియుక్కము. 4. తగినది,

ఉపవరిక్రమలు నం. వి. (అర్థ.) ముఖ్య పుత్రికిగాని పరికమకు గాని సహాయ కారిగా నుండి రాబడిని అభివృద్ధి చేయు చిన్న పరిక్రమలు. (Supplementary Industries)

ఉపపొదనము నం. వి. 1. కలిగించుట. 2. సభలో ఒక విషయమును ప్రచోళించుట. ఉపపొద్దుము నం. వి. (గచ్. శాతి.) నిర్యాపణకు కావలసిన విషయము. (Conclusion).

ఉపపొదవము నం. వి. 1. ఉత్సాహము. 2. ఉపప్రదవము. 2. సీటివై తేలులు.

ఉపపలము నం. వి. ఒక ప్రధాన వస్తేశును తయారుచేయు ప్రక్రియలో లభించు అప్రధానఫలము. (దినికి కూడ ఒకపుడు ఉపయోగ ముందును-ఉపా, చెరకునుండి పంచదారను తయారు చేయుటలో మిగిలిన లిక్కని, నల్లని పాకము) (Bye-product). .

ఉపప్రాము నం. వి. 1. తలగడ. 2. పీడించుట.

ఉపప్రాగము నం. వి. అనుభవము.

ఉపపు వై. వి. ఉపాయము వెరపు.

ఉపపుఁ నం. వి. ఒక అర్థాలంకారము. -2. పోలిక. వి. సమానమునందు ఉత్తరపద మైనచో సమాపము.

ఉపపురి వై. వి. ఉపాయశాలి.

ఉపమానము నం. వి. పోలిక. సేనికోపోయ్ చువ్వుమో అది. అప్రకృతము (చంద్రుడు మొ.వి.). రూ. ఉపమితి.

ఉపమితి నం. వి. చూ. వై.

ఉపమేయము నం. వి. దేవింగ రాజుచు చూన్నామో ఆది, ప్రకృతము (ముఖము మొ. వి.)

ఉపయమము నం. వి. పెండ్లి. రూ. ఉపయమము.

ఉపయాకము నం. వి. చూ. పై.

ఉపయుక్తము నం. వి. 1. అనుకూలమైనది. సరిపడినది. 2. ఉపయోగింపబడినది. 3. న్యాయమైనది.

ఉపయుక్తి నం. వి. (అర్థ.) ఉపయోగిత, వస్తువు మొక్క - ఉపయోగము, వ్యక్తిమొక్కవాంఛలను తీగలక్ష్మి, ప్రయోజనము. (వదేని పదార్థమును అనుభోగించుట మొదలిడిన వెంటనే ఆ పదార్థాలివలన వచ్చు ఉపయోగిత ఎక్కువగుచుండును. అటుపై ఇంకను ఈ దేవపదార్థమును అనుభోగించిన ఉపయోగిత స్థిరముగ నుండును. అటుపిమ్మిట క్రమముగ తగిపోపుచుండును.

ఉపయుక్తి నం. వి. (అర్థ.) ఉపయోగము, ఉపయోగిత, అక్కరగల వస్తువు మొక్క అనుభవస్థాభ్యము.

ఉపయోగము నం. వి. 1. అనుకూలయినము. 2. వాడుక. కి. ప్రయోజనము.

ఉపయోగితావాదము నం. వి. (అర్థ., రాజ.) 19వ శతాబ్దములో జెంఫామ్ “స్టీపర్ మిల్” మొ. వారు ప్రతిపాదించిన సిధాంతము. ప్రభుత్వము చేయు ప్రతికార్యము ప్రశాల ఆనందమునకు కౌన్సుత్వమునకు తోడ్డుడవలయు నను మతము, వర్తికి స్వామ్యవాదమును బలపరచసిధాంతము.

ఉపయోగిజనము నం. వి. (జీవ.) నిర్మాణము నందును, శరీర ధర్మముల యందును ప్రాణి ఒక ప్రశ్నేక పచ్చార్యవరణమునకు తగియుండు క్రమము (Adaptation).

ఉపరతము నం. వి. 1. ఉదిగినది. వి. 2. ఉ

తతి, సిలుపుదల. 2. పురుషాయితము.

ఉపరథ్య నం. వి. రాకపోకలచే నేర్చిన ఉరి ముంచిదారి, పుంత.

ఉపరమము నం. వి. 1. నిలుపుదల. 2. విషయవిరక్తి, 3. మరలుట. 4. చావు.

ఉపరాగము నం. వి. 1. సూర్యావిగ్రహము. 2. వ్యాసనము, దుర్వ్యాసనము. 3. అన్యాయము.

ఉపరామము నం. వి. చూ. ఉపరమము.

ఉపరిజిమోచవము నం. వి. (వ్యవ.) చౌచ్చు పరము కురిసినపుడు నేలపై సీరు నిలుపకుండచేయట (Surface drainage)

ఉపరిభూమిక నం. వి. (వ్యవ.) అంకురము గొండ నుండి మెలకైతునపుడు బీజదళములు భూమి నుండి పైకి వచ్చినస్థితి (ఊమాదిరి అంకరోత్పత్తి) (Epigeal).

ఉపరిప్రానము నం. వి. (గచీ.) ఒక వస్తువుపై మరి చొకవ సుఖుందుట (Superposition)

ఉపలంపరేభలు నం. వి. (వ్యవ.) భూమిని కొలచునపుడు ఒక రేఖకు రెండు పైపుల నుండు సాంఘములకును, ఆ రేఖకును మధ్య తీయబడ్డ చిన్నలంబ రేఖలు (off-sets).

ఉపలంపము నం. వి. అనుభవము.

ఉపలభ్రద్రవ్యములు నం. వి. (పా.సా.) ముఖ్యమైనపరిక్రమలో లభించు ఉపయోగకరమైన ఉప పదార్థములు (By-products).

ఉపలాలనము నం. వి. బుజగించుట.

ఉపలేవనము నం. వి. అలుకుట, పూయుట, రాచుట.

ఉపవదము వి. మేలుకొనుట. రూ. ఉపవదము.

ఉపవనము నం. వి. పెంచినతోట, ఉధ్వ నము. అవ్యాపక వనపశీపమున.

ఉపవాసము నం. వి. వస్తు, భోజనము చేయకుండు.

ఉపవిష్టుడు వం. వి. కూర్చుండినవాడు.

ఉపపీతము నం. వి. సవ్యముగా పేసికాన్న
జం ము.

ఉపపృక్షుము నం. వి. (జం.) మూర్తపిండ
మునకు సమీపముగా నుండు వాహికలేని
గ్రంథి (Adrenal gland).

ఉపపృక్షు సం. వి. (జం.) ఉపపృక్షు
గ్రంథులనుండి ఊరు రసద్రవ్యము
(Adrenalin).

ఉపవేళము నం. వి 1. అననము. 2.
కూర్చుండుట.

ఉపకమము నం. వి 1. అడగుట. 2 రోగా
దులబాధ తగ్గుట. 3. కందియనిగ్రహము,
4. టిర్పు. రూ. ఉపకాంతి.

ఉపకథుము నం. వి. 1. రగర పరుండుట. 2.
వథ్యాదులచేత రోగోపశమనము కలిగి
చుట. 3. వలచన్ని దానికి రగరలో దాగి
యుండుటకై త్రవ్యబడిన వలు ము, మాత్రు
గొయ్యి. అవ్యా. చేతిదగర.

ఉపకాంతి నం. వి. చూ. ఉపకమము.

ఉపసుక్రకోశములు నం. వి. (జం.) శుక్ర
జనక్రియ లో ద్వితీయశుక్రమాత్ప
కణము (Secondary spermato-cyte).
విభజన చెందుటచే సేప్పడిన అర్థమాత్ర
ములుగల రెండుకోశములు (Sperma
tids).

ఉపప్రుతము నం. వి. 1. వినబడినది.
2. అంగికరింపబడినది, సమ్ముతింపబడినది.

ఉపప్రుతి నం. వి. 1. ప్రసంగవళమున ఇత
రులు పలికన శుఖాశుఫసాచక మగు
వాక్యము. 2. సమ్ముతి. వి. వినికి. అవ్యా.
చెవిదగర.

ఉపసంహరము నం. వి. 1. మరలించుట.
2. సమూత్తి. (వ్యతి. ఉపక్రమము). వి.
సంహరము.

ఉపసర్ద నం. వి. సంస్కృత పదములకు
మొదటచేరు ప్ర, పర, ఉప, మొ.వి.

ఉపసర్దనము నం. వి. ఇప్పానము. వి.

1. ఉపద్రవము. 2. త్యాగము.
ఉపసర్కపంచ (ప్రోప.) (రాజ. పోర.)

గ్రామ వంచాయతీ సభ ఉపాధ్యక్షుడు.
ఉపసర్వణము నం. వి. 1. సమీపించుట. 2.
అశ్రయము. ప్రాపు.

ఉపసర్పించే నం. క్రి. 1. సమీపించుట. 2.
అశ్రయించు.

ఉపచౌధనములు నం. వి. (గృహ) సహ
కారి పస్తపులు, అలంకారిపరణములు,
ఉదా. పటములు, పుష్టుల పాత్రలు చేస వి.
(Accessories).

ఉపసిద్ధాంతము నం. వి. (గచ్ఛ) సిద్ధాంతము
మండి వేరే ఉపపత్తి అపసరము లేకయే
అనుసరించు గడితసత్యము, అరికరణ
సిద్ధాంతము (Corollary).

ఉపస్తురణములు నం. వి. (గృహ.) ఉప
కరణములు, కుర్చీలు, బల్లలు మొ. శం
నాసనములు (Furnishings). ఇంటినిసదు
పాయముగాను, అలంకారముగాను చేయు
ఉపకరణములు.

ఉపస్తురము నం. వి. 1. సంకారము. 2.
వాక్యమండలి అధ్యాహోరము.

ఉపస్తుర్ము నం. వి. 1. ఆచమనము. 2.
శాకుట. వి. సాన్చినము.

ఉపహాతి నం. వి. 1. డెబ్బ. 2. ఉపద్రవము
3. నాళము. 4. అద్దగించు.

ఉపపోరము నం. వి. 1. కానుకగా నిచ్చు
ప్రవ్యము. 2. సత్కారము.

ఉపాంగ కంటాళము నం. వి. (జం.) కాట్ల,
చేతులు, వినికి సంబంధించిన ఎముకల
నముదాయము (Appendicular skele
ton).

ఉపాంగము నం. వి. 1. సుతివేసెడితి తి
2. మీమాంసాది వేదాంగము.

ఉపాంగుష్ఠము నం. వి. (జం.) కూర్చు
సులకు ఒకప్రక్క నుస్సు వేలు వంటి అద
నవు ఎముక (Calcifer).

ఉపాంతము
రీ, మూల:

ఉపాంతోత్వ త్రివేతన సిద్ధాంతము నం. వి.

(ಅಧ್ಯ.) ಕರ್ಕಾಗಾರಮುಲ್ತಿ ಚಿಪ್ಪಿ ವಿವರಿಕಾರ್ಡ್‌
ಹನಿ ಯೆಸ್‌ಕ್‌ ಉತ್ಪಾದನ ನಮುಕಿರಿಂದಿ ವೇತ
ನಮು ಕಾರ್ಡ್‌ಕುಲ ಕೆಲರಕು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯಂಚವಲೆ
ನನು ಸಿದ್ಧಾಂತಹಣ್ಣು. (ಕರ್ಕಾಗಾರಮುಲ್ತಿ ಮಿಗಿ
ಲಿನ ಉತ್ಪಾದಿ ಸಾಧನಮುಲನು ಅಳ್ವಿಯಂಚಿ
ಕಾರ್ಡ್‌ಕುಲ ಸಂಭಾವ್ಯಾತ್ರಮು ಪೆಂಪು
ವಚಿನ ರಾನುರಾನು ಒಕ್ಕೊಕ್ಕೊಕ್ಕೊರ್ಡ್‌ಕುಲದು
ಚೆಯು ಅಥಿಕ್‌ ಶಾಪಾರ ತರುಗುಮುವುನನು
ಆರಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಮುಲ್ತಿ ವೇತನ ಸಿದ್ಧಾಂತಮು
ಆಧಾರ ಬಡಿಯನ್ನು ರಿ) (Marginal productivity of wages).

ఉపాకరణము సం. వి. సంస్కర హూర్ఫ్
కముగ వేదార్థ్యయనారంభము. యా.
ఉపాకర్షము.

ఉపాకర్షము నం. వి. మా. పె.

ఉపాధ్యానము నం. వి. ప్రధాన కథలు
వచ్చేడి అవాంతర కథ.

ఉప్పు త్రము నం. ఏక. 1. పొందబడినది. 2.
ఆరంభింపబడివున్నది. కి. పంపోకింప ఇడినది

ఉపాచానము నం. వి. 1. కారణము. 2.
భికు. 3. ఇంద్రియములను విషయముల
మండి వున్నాము.

ఉపాయము నం. వి. 1. గ్రహింపదగి
వరి. కి. పెంపోలినపర్చినది

ఉపోదానము నం. వి. 1. ఉంచుట. 2.
కస్తుంచుట. 3. దరిలుంచుట.

ఉపాధి నం. లి. 1. ధర్మచింత. 2. కపటము
3. కుటుంబమున మిక్కిలిఅన కిగలవాడు.
4. వీచేసుకును. 5. ——కు.

ఉ. వాళుము. ల. ఆధారము.
ఉపోధార్యు నం. వి. చదువు చెప్పు స్త్రీ.

ఉ. ఉపాధ్యాయులు.
ఉపాధ్యాయుని వం. వ. ఉపాధ్యాయుని
కార్య.

ఉపాధ్యాత్రువు నం. వి. మా. ఉపాధ్యాయు
ఉపానహము నం. వి. చెప్పు. పాదరక
శ్రీ. పాదములందు కలబడినది.

ఉపాధ్యాయుమ సం. వి. చదువుచెప్పువాడు.

ఉపాయనమ్మ సం. వి. 1. కానుక. 2.గుర్వ
దుల సమీపమునకు పోవుట. తి. పొందుట.

ఉపాయము నం. వి. 1. సాధనము. 2.
వెరపు. 3. సమాధి (ఇవి సామ, దాన,
శేర, దండ్రపాయములని నాలుగు విధ
ములు).

ఉపాలంబము నం. వి. దూషణ. ఎత్తి
పొదుపు, దెక్కన్త.

ಇವುಗಂಡಿ ಸಂ. ವಿ. (ಹಂ.) ಕನ್ನಡ
ತವ್ವತ್ತಿ ಚೆಯಗಂಡುಲಕು ನರೋಯಕಾರಿಗಾ-
ನಂದು ಗಂಡಿ. (ಇದಿ ನೈತ್ರ ಶುಕ್ತಮುನ
ತಡಿಗಾ ನಂಬುಂಡುನು,) (Hardciran
gland)-.

ఉపోసకి నం. వి. (వరి) బ్రాహ్మమతమును
అనుచరించు చున్న గుహాట.

ఉప్పానకుడు నం. వి. (వరి.) బొద్దమశ-
వలంబి యగు గ్నహస్తము.

ఉపొనకులు సం. వి. (వరి.) గుహానులుగా
నుండి తొద్దిధర్మ మాత్రముల ప్రకారము

వదుచుకొను తోద్ది మకామయాయులు.
ఉపాసనము నం. వి. 1 సేవ. 2. చింశనము

ప్ర. పూ. 4. శరాఫాన్నిసము. 5 చిన్నపిలు.
ఉపాన్సికణజాలము నం. 6. (శీవ.) మెతని

ఎముకవంటి కణజాలము (Cartilaginous tissue)

జిపెంద్రుడు నం. వి. 1. వామనుడు,
విష్ణువు. 2. కృష్ణుడు.

ఉపేక్ష సం. వి. 1. ఆర్కాద్, 2. నిర్వహణము.
ఉపేక్షాతము సం. వి. 1. పీరిక. 2. ఆరం

భము ఉపాయము నం. వి. చన్న. ఉపవాసము.

తపోస్థ నం. వి. (వరి.) బౌద్ధప్రాణులు
పకుమున కొకసారి ఇరువు నమూనెళకిము.

ఉప్పము నం. విజ. 1. విత్తబడినది. 2. గౌరి గింజబడినది.
 ఉపీ నం. వి. ఇత్తుట, వెద.
 ఉప్పర వి. చెరుపులు మొ. వి. త్రవ్యి గోడలు మొ. వి. కట్టి శిలించెదు జాకి.
 ఉప్పరము వై. 1. ఆకాశము. 2. పై థాగము. మీదు. నం. ఉపరి.
 ఉప్పరచిథి వై. 1. ఆకాశమాగ్గము. 2. ఆకాశము. నం. ఉపరిచిథి.
 ఉప్పరి వి. ఉప్పరివాడు.
 ఉప్పరించు గ్రై. (ముల్లయుధమునందు) వై కెతు. రూ. ఉప్పుంచు.
 ఉప్పరిగ వై. వి. మేద. ఉపరిగృహము నం. ఉపకారికా.
 ఉప్పలవాయి వి. బొటనప్రేలికిని చూపుడు ప్రేలికిని మధ్యగల థాగము.
 ఉప్పలి వి. 1. కిదు. ఆపద.
 ఉప్పవడము వి. చూ. ఉపవడము.
 ఉప్పకము వి. ఉప్పచందు సేల.
 ఉప్పైంచు గ్రై. 1. ఉప్పరించు 2. ఉదుకు. వైకెతు.
 ఉప్పింది వి. ఉప్పులేనిది.
 ఉప్పిట్ల వి. ఉప్పుడు లియ్యము.
 ఉప్పు గ్రై. ఆవిరిపోకుండ ఉడకబెట్టు. వి. 1. లవణము. 2. ఉప్పదనము. 3. సొమ్ము
 ఉప్పుగండ వి. ఉప్పురాచి ఎండబెట్టినకండ.
 ఉప్పుగడలి వి. (ఉప్పు+కడలి) అవణ ముద్రము.
 ఉప్పుగొయివి. (ఉప్పు+కాయ) కొరుగాయ.
 ఉప్పుజేడ వి. ఉప్పురాచి ఎండబెట్టిన చేప.
 ఉప్పుఱళ్ల వి. (ఉప్పు+పఱళ్ల) ఉప్పుతనంతట వండడి సేల, జనుటిసేల.
 ఉప్పుఖిండి (ఉప్పు+పిండి) ఉప్పువేసి వం దినపిండి.
 ఉప్పుము వి. ఉడికినది, ఉదుకబెట్టినది.
 ఉప్పుములియ్యము వి. (గృహ.) వడ్లు

కొంచెము ఉడకబెట్టి ఎండిబెట్టినపిండ దంచిన లియ్యము (Parbo Ied rice).
 ఉప్పునీలికయ్యలు వి. (భూగో.) సముద్ర తీచరిసరములలో సముద్రజుముచే నిండి ప్రశ్నేకమగు ఇసుక ఒడ్డులచే నేర్చిన భూప్రదేశము.
 ఉప్పుసేల వి. చనుటి సేల.
 ఉప్పురిల్లు గ్రై. ప్రాతగిలి ఉప్పుమళ్లిగారాతి పోవు. ఉప్పురిసిపోవు.
 ఉప్పెన వై. వి. సముద్రపు పొంగు. నం. ఉండ్చామ్.
 ఉప్పొంగు గ్రై. (ఉచ్చి+పొంగు) 1. మిక్కితి ఉబుకు 2. మిక్కితి సంతోషించు. 3. అధికమగు, వించ్చించు.
 ఉప్పలాపిము వి. 1. ఉత్సంర, తహతహా, జాలి.
 ఉబుకు గ్రై. 1. ఉప్పొంగు. 2. వైకించు.
 ఉబును వి. 1 విరామకాలము. 2. వృత్తాంతము. 3. కాలిషేపము. రూ. ఉబును.
 ఉబు వై. వి. ఉక్క. రూ. ఉమ్మ, ఉమ్మరము. నం. ఉమ్ము
 ఉబుకము వి. ఉశ్శాహము. హెచ్చు.
 ఉబైతిల్లు గ్రై. ఉబుకు, పొంగు.
 ఉబైనీరు వి. పసవమునకు ముందువచ్చు నీరు, ఉమ్మినీరు.
 ఉబైరషోపు గ్రై. (ఉబు+ము+పోవు) 1. నివ్వెరపడు. 2. బాధనొందు.
 ఉబైరము వై. వి. 2. కదువుబ్బ. నం. ఉండ్చామ్. 2. నివ్వెరచూటు. నం. ఉద్రుమః
 ఉబైరించు గ్రై. 1. కదుపుబ్బరించు. 2. అతిశయించు.
 ఉబైలి వి. బురద. రూ. ఉమ్మలి.
 ఉబైనపుదగ్గు వి. (గృహ.) ఉబైనము.
 కారమైనదగ్గు: ఆపిరాడకుండ వచ్చు దగ్గు. (Asthma)

ఉచ్చవ్యవము ప్రై. వి. ఉచ్చవ్యవము రోగము,

వగరుపురోగము. నం. ఉచ్చవ్యవము:

ఉచ్చవ్యవము క్రి. 1. స్ట్రింగ్ ఉచ్చాంగ్ జేయు.

2. వృద్ధి నొందించు.

ఉచ్చవ్యవము క్రి. 1. ఉచ్చాంగ్ చొంగు.

3. లేయ. 4. సంతోషించు. 5. లావగు.

6. 1. సంతోషము. 2. ఉబ్బరము. నం

ఉచ్చవ్యవము.

ఉచ్చవ్యవము ప్రై. నడుమ ప్రైకి ఉలికి యుండుట.

ఉచ్చవ్యవము ప్రై. (గృహా.) ఉలికిన, ప్రైకి తేచునట్లు అర్దినవిత్రము (Emboss)

ఉచ్చవ్యవము ప్రైపింగ్

ప్రై. వి. (గృహా.)

గుండడని నాడాను

బొడవు క్రిరింపు

పేలికలో మడచి ఉచ్చవ్యవము

శెందు అంచుల మధ్యలో మంచి పైపునకు కనపించునట్లు పెట్టికుటినది. ఉడా. దిండ్లు మొ. నిలో ఉపయోగించుట. (Cord-welding).

ఉచ్చవ్యవములు నం. వి. (ఎం.) సీటియందును, సేలసైనను జీవించు ఇంతువుఱు (Amphibia). లి. ఉచ్చవ్యవములు సంబంధ మైన (Amphibious).

ఉచ్చవ్యవము నం. వి. (రసా.) జార, ఆమ్ల గుణములు శెందును కలిగియుండు అనుజని దము. ఉడా. అలూడ్యమినియమ్ ఆక్రైడ్.

ఉచ్చవ్యవము నం. వి. (శాతి.) శెందు పైపులలోపలకణి యున్న (Biconcave).

ఉచ్చవ్యవము పోర్చువ్యవము నం. వి. (వృత్త.) ఈపాహానీ పుంజములో ఏధ. అధోవాహా కణభాలములు దారుపు పైనను క్రిందను ఉండును, ఉడా. గుమ్మడి కుటుంబములోని మొక్కలు.

ఉచ్చవ్యవము నం. నర్స్. 1. శెందవయవములు గలది. 2. శెందు. వి. గుడికస్టివము

నడువు వంతు.

ఉచ్చవ్యవము నం. వి. (శైవ.) త్రిశిలము, పురుషాంజము ఒకచానిలోనొకటి సమ్ముఢమగుట. శెందుప్రాణల పిత్ర్య ద్రవ్యము సమ్ముఢమగుట., ఉడా. పార మీసియమ్ అను ఏకకణ జీవులలో.

ఉచ్చవ్యవము నం. వి. (రసా.) శెందు సమ్ముఢనములు కలిగినప్పుడు మౌళికలను విడదిసి తిరిగి కొత్త సమ్ముఢనములుగా సేర్పరచెడి రాసాయనికమైన మార్పు (Double decomposition)

ఉచ్చవ్యవము నం. వి. (శైవ.) మా. ద్ర్యుటుంభియము (Biconvex).

ఉచ్చవ్యవము నం. వి. 1. పార్ప్రై. వ్యౌ. తపము వలదని తలి చేతుల్లు పెట్టి బడినది. 2. కాంతి. పసుపు. 4. యశము.

ఉచ్చవ్యవము నం. వి. వెట్లి. రూ. ఉన్నాదము నం. ఉన్నాదః

ఉచ్చవ్యవము నం. వి. ఉచ్చవ్య.

ఉచ్చవ్య వి. ఉచ్చిసిన ఎంగిలి. రూ. ఉచ్చిస్తై.

ఉచ్చవ్య ప్రై. ఎంగిలి ఉచ్చిస్తై.

ఉచ్చవ్య ప్రై. వరిపొట్టు. రూ. ఉచ్చిక.

ఉచ్చవ్య ప్రై. చూ. ఉచ్చి.

ఉచ్చవ్య ప్రైల్లు ప్రై. వార్పి పెట్టిన అన్న ము మొ. వి. లోపలి ఆవిరిచే సరిగా ఉడుకు.

ఉచ్చవ్య ప్రై. పొత్తు. అవ్యై. ఒక్క మార్పు. లి. (గణ.) వివిధరాసులకు సంబంధించిన (Common).

ఉచ్చవ్య ప్రై పగటు ప. సగటుల సగటు. (Common average)

ఉచ్చవ్య ప్రై పార్ప్రై ప్రై. కొండరు ఖాగ ములు కలసి చేయవాల్పారము (Partnership).

ఉచ్చవ్య ప్రై పార్ప్రై ప్రై. (గణ.) పెక్క అవ్యై కొండరులను కలిగియున్న సమీకరణములు (Simultaneous equations).

ఉమ్మడి సేద్యము వి. (వ్యవ.) కొండరు కుటుంబకమతములు గల వ్యవసాయదారులు ఉమ్మడిగా సాగుచేయు పద్ధతి.

ఉమ్మడము తై. వి. ఉఱ్ఱ నం. ఊమ్మడమ్.

ఉమ్మనీరు వి. 1. ఉఱ్ఱనీరు. 2. ప్రసవము నకు ముందుపచ్చ సీరు, ప్రసవజలము (Bag of water)

ఉమ్మలము వి, దుఃఖము, సంతాపము.

ఉమ్మలి వి, చూ. ఉబ్బలి.

ఉమ్మలించు క్రి. దుఃఖంచు, తప్పించు.

ఉమ్మలిక వి, 1. దుఃఖము. 2. శాధ. రూ. ఉమ్మలికము.

ఉమ్మాదము పై వి. చూ. ఉమ్మాదము

ఉమ్మాయము తైము వి. కృతకవ్వాకికము. మాయముత్యము.

ఉమ్మి వి. చూ. ఉమ్మి.

ఉమ్మెత తై. వి. దుహూరము. రూ. ఉమ్మెత నం. ఉన్నతః

ఉయాల వి. డోల. రూ. ఉయేల, ఉయ్యల, ఉయ్యెల, ఉయ్యోల, ఉయ్యోల, ఊయల, ఊయేల

ఉయిలు వి. (గృహ.) పీలునామా, వారసు సత్యమును తెలియజేయుప్రతము (will).

ఉయ్యల వి చూ. ఉయాల.

ఉయ్యలపులుగు వి. సారసపక్.

ఉయ్యలమంచము వి. డోలామంచము.

ఉయ్యాల వి. ఊగెడిడోల. రూ. ఊయేల.

ఉయ్యాలతోట్టి వి ల్తాళ్ళాభారమున ఊగు తొట్టి, బిడ్డలను పరుండటట్టు తొట్టి.

ఉయ్యోల వి. ఉయ్యాల.

ఉయ్యేల వి. ఉయ్యాల.

ఉరావంజరము నం. వి. (కం) (కిటకముల) శరీరము ఏర్పడిన మూడు శాగములలో మధ్యశాగము, పాలిచ్చ జంతువులలో రొమ్ముశాగము (Thorax).

ఉరావచ్చము నం. వి. (కం) (కిటకముల) తొమ్ముశాగములో క్రిందినైపున నున్న

శాగము (Meta-thorax).
 ఉరక అవ్యా. మిన్నక. రూ. ఊరక.
 ఉరగము నం. వి. 1. పాము. శ్వీ. రొమ్ముతో ప్రాణవది. 2. ఆశైషా నత్తప్రతము.
 ఉరడించు క్రి. 1. వేగిరపడు. 2. విజ్ఞం భించు. 3. పరాక్రమించు. రూ. ఉరవ దించు. 4. ఉరవడించు. ఉరవడించు.
 ఉరణము నం. వి. పొట్టెలు. శ్వీ. లిగరగా మేరపెట్టునది.
 ఉరణించు క్రి. చూ. ఉరడించు
 ఉరఫము నం. వి. ఉగణము, పొట్టెలు, తగరు.
 ఉరపరిక. వి. రమారమి. రూ. ఉరామరిక.
 ఉరపు నం వి. వృకుము. రూ. ఉరస్సు. విక్రీ. రొమ్ము
 ఉరలు క్రి. 1. దొర్ల. 2. కారు. 3. రాలు. 4. ఎలలోచిక్కు..
 ఉరవడి వి. 1. అంచిగము. 2. కౌర్యము. 3. విజ్ఞంభణము.
 ఉరవడించు క్రి, ఉరవడిగాను. ఉరడించు.
 ఉరవడించు క్రి. ఉరవడించు.
 ఉరవు వి. 1. తగినది. 2. అధికము. వి. చౌచిత్యము.
 ఉరస్సు నం. వి. చూ. పకుము.
 ఉరళించు క్రి. ప్రకాశించు.
 ఉరామరిక వి. చూ. ఉరపరిక.
 ఉరి ల. 1. ఉన్న. వాగుర. 2. కంరపాకము.
 ఉరికె వి. 1. కుమ్మరిపురుగు. 2. ఊరు మూలదేశము.
 ఉరిదీయు క్రి. మెడకుప్రాదుకట్టి ప్రేలదిసి చంపు
 ఉరియాడు క్రి. 1. ఊగులాడు. 2. సందే హించు. 3. కళవకపడు.
 ఉరియు క్రి. 1. విడిపోవు. 2. చలించు. 3. దుఃఖంచు.

ఉరుచేటక నం. వి. (వృక్.) కొబ్బరి, కండ, చేమ మొ. మొక్కల పుష్పగుచ్ఛములను కపిపియందు పెద్దచేటిక.

ఉరుముంజి వి. ముత్తెములకు ప్రసిద్ధమైన ఒక దేశము, రూ. హరుముంజి.

ఉరువడించే క్రి. ఉరవడించు.

ఉరువదు క్రి. నెరవేరు, నెగ్గు.

ఉరువు¹ క్రి. 1. త్వయించు. 2. తోలుబలుచు.

వి. 1. రూపము. 2. వస్తువు. 3. విధము.

ఉరువు² నం. వి. 1. విరివిమైనది. 2. అధికము. 3. పెద్దది 4. క్రేష్టము.

ఉరోంసౌఖ్యములు నం. వి. (బి.) అంసవక్రక ములో బోరయొముక క్రిందమందు రెండు గట్టి యొముకలు (ఉదా. కప్ప) (Coracoids), ఉపోరస్కములు (Epicoracoids) పురోంస్యాఫములు (Pre-coracoids).

ఉరోజుము నం. వి. జీ. స్థనము. త్వీ. ఉరము నందు జినించినది.

ఉరోమధ్యము నం. వి. (బి.) కిటకముయొక్కరొమునుకు గల మూడుభాగమీలలో మధ్యభాగము (Mesothorox)-

ఉరోస్టి నం. వి. (బి.) రొమ్ము యొక్క ఎముక, ఇది పూరోంద్రోరుకాసిఫి (Ephesternum). పూరోంద్రోసి (Omosternum). మధ్యోరోసి (Mesosternum), పశ్చారోసి (Xiphisternum—Metasternum) అను నాలుగు భాగములుగ కలిసియుందును. ఉదా. కప్ప.

ఉర్వర నం. వి. ఎల్లాపైరులు పండిత నేల, భూమి.

ఉర్విడ్ నం. వి. భూమి. త్వీ. విచాల మైనది.

ఉర్విడ్ పతి నం. వి. రాణి, భూమీకుడు.

ఉర్విశుండు నం. వి. రాణి, భూపతి.

ఉత్సిది వి. 1. దార్ఢ్యము. 2. వేగము.

3. కైర్యము. 4. బలము. వి. 1. దృఢము.

2. సీరము.

ఉత్సియ పి. 1. ధిదుడు. 2. సాహసికురాలు.

3. సహాయుడు. 4. క్రూరము.

ఉత్సియు క్రి. ఇంటి పైకప్పు తెడి వావ విఱు లోనికి పదు.

ఉఱు¹ పై. వి. 1. క్రేష్టమగు. 2. తగు.

3. కలుగు. 4. ఇష్టమగు. నం. ఉరి.

ఉఱు² క్రి. 1. లక్ష్మిపెట్టు. 2. మాను.

3. జంకు.

ఉఱుచొఱు వి. పాలు పితుకునప్పుడు అవు వెనుక కాళ్ళకు గట్టెడి బందపు కొఱ్ఱు. రూ. ఉఱ్ఱుచొఱ్ఱు.

ఉఱుకు క్రి. 1. దుముకు, పరుగెత్తు. 2. దాటు.

ఉఱుకుడుగప్పు వి. దుముకుచు పోవు ఒక జాతికప్ప.

ఉఱుకుడు, బోధు వి. పైకి పెరిగిన బొధు, ఉఱుగొఱ్ఱు క్రి. కోతి ఉఱ్ఱు మని ధ్వనిచేయు, ఉఱుత వి ఉదుత.

ఉఱుపు వి. ఇంటి పైకప్పుచుండి వానసిరు కారుట, ఉరియుట.

ఉఱుము¹ వి. మా. ఉదుము.

ఉఱుము² క్రి. గర్జించు, వి. 1. మేఘధ్వని.

2. వీరహంకాంము.

ఉఱుటలూగు క్రి. 1. మిక్కిలి చలించు, ఉఱ్ఱాడు, ప్రేలాడు. 2. ఉత్సహించు.

ఉఱు వి. కోతి ఉఱ్ఱు మని చేయ ధ్వని.

ఉఱుద్రాపు వి. మా. ఉఱ్ఱుచొఱ్ఱు.

ఉఱ్ఱుకట్టు వి. ఉఱ్ఱుచొఱ్ఱు కట్టు.

ఉఱ్ఱూతలూగు క్రి. మిక్కిలి ఉఱ్ఱుగు.

ఉలక వి. చులుక, నిర్ల క్షుము.

ఉలగరము వి. తడిచేత నేల ఉబుకుట, దుక్కిపరును రూ. ఉలగరము.

ఉలవ వి. వి. కుశుత్తము, ఒకరకపు కాయ ధాన్యము.

ఉలవరము వి. మా. ఉలగరము.

ఉలి వి. వడ్డంగి సాధనము. వి. 1. అల్పము.

2. నులి.

ఉరిపి విజ. 1. తులువ. 2. పొగరులోను.
3. కోఫరోగము కలవాడు.

ఉరిపిగాట్లు విజ. చూ. పై.

ఉరియు క్రీ. 1. చలించు. 2. ప్రోయు.
3. తొలగు. రూ. ఉరియు.

ఉరివు వి. 1. ధ్వని, ప్రోత. 2. చలనము.

ఉలుకు క్రీ. భయవేదు. వి. భయము.

ఉలుచ పై. వి. మిక్కాలి చాపల్యముగల చేప.
నం. ఉలూపిటి.

ఉలుచే క్రీ. ఉడడియు. రూ. ఉలుపు.

ఉలుప పై. వి. కానుక. లహుమతి. రూ.
ఉలుపా. నం. ఉపదా.

ఉలుపడు విజ. కోఫరోగముగలవాడు.
రూ. ఉలిపి.

ఉలుపు క్రీ. ఉలుచు,

ఉలుము వి. కుష్టరోగము. రూ. పులుము.

ఉలూకము వి. గుద్దగూబి, శ్వీ. సెక్రెటేజి
స్ప్రైచే కాకులను దహించునరి, బిలము
గలది.

ఉలూఖలము నం. వి. రోలు. రూ. ఉదూ
ఖలము.

ఉలూఖలపనంచి నం. వి. (కం.)

బంతిగిన్నెక్కలు. గిన్నెవంటి
థాగమువందు బంతివలె
సుందు ఎముక థాగము

ఇమిడి కదలునరి, ఉహి. ఉలూఖల సంది
థుబముకిలు (Ball and Cleft joint)
శండెట జింటుక ఉలూఖలము
సండెట జింటుక). తొడ ఎముక శల

ఉలూపి నం. వి. 1. ఒకనాగకస్టి. 2. ఉలున
చేప.

ఉలైపొలు వీం. వి. ఇస్లాముమతపండితులు.
ఇస్లాము ధర్మము తెలిసినవారు.

ఉల్గు నం. వి. 1. కొఱవికష్టు. 2. కాగచా.
3. అకాశమునుండి పదు తేజఃపుంషము.

4. అగ్ని కణము (Meteoric).

ఉల్గుక్కలోహము నం. వి. (రసా.) ఆకా

కమునుండి అప్పుడప్పుడు థూతలమువై
బిడుకుల్గులలో సుందు ఇనుము (Meteo-
ric iron).

ఉల్పణము నం. విజ. 1. అధికమైనది. 2.
ఎగుడుచిగుడుకలది. 3. దాబుకలది, వి.
1. పొంగు. 2. అతిశయము,

ఉల్పైము నం. వి. (గృహం) పిండములోపలి
పొర (Amnion).

ఉల్పుకము నం. వి. మందుచున్న కొరవి.

ఉల్లంకి వి. చేపలను, పురుగులను తిను ఒక
జాతి పిట్ల.

ఉల్లంఘనము నం. వి. 1. దాటుట. 2. అతి
క్రమించుట.

ఉల్లకుట్లు వి. మనస్సికొచ్చునట్టే పరిహాసము.

ఉల్లద పై. వి. మేలుకట్టు, చాందిని. రూ.
కెల్లెడ. నం. ఉలూథః.

ఉల్లము వి. 1. హృదయము. 2. కోరిక
ఉల్లం ఇము విజ. దుస్సహము.

ఉల్లల వి. ఉడుకుటయం దగు ధ్వన్యను
కరణము.

ఉల్లలము నం. వి. చలనము. విజ. 1.
చలించునది. 2. పెక్కు రోగములు కలది.

ఉల్లసము¹ వి. 1. ఎత్తిపొదువు. 2. ఎత్తి
పొదువుమాట. 3. పరిహాసము. 4. నిండ.
5. కాధ.

ఉల్లసము² నం. వి. 1. సంతోషము. 2.
ప్రశాశము. 3. వికాసము. రూ. ఉల్లా
సము.

ఉల్లతు వి. చీటి.

ఉల్లపము నం. వి. 1. గదరస్ట్రోముతో
చెప్పినమాట. 2. దూషణవాక్యము. 3.
విగరగా పిలుచుట.

ఉల్లాఫము నం. వి. చూ. ఉల్లద.

ఉల్లారు వి. గుఱుపుఁడును మీది పరుపు.

ఉల్లాసము నం. వి. చూ. 1. ఉల్లసము
2. ఒక అర్ధాలంకారము.

ఉల్లి ల. 1. సీరులీ, ఎజ్జగడ్. 2. పెల్లులీ, తెలగడ్.

ఉల్లిపొషణము ఏ. వి. సాచిరము. (R.s.).

రాసాయనికము గానిది (White arsenic) అస్టోనిక్ స్ట్రోయాక్సైడ్.

ఉల్లంతనము నం. వి. 1. ఉపాలంభము, దెప్పుట. 2. వ్యుజస్తుతి.

ఉల్లేద హై. ఏ. చూ. ఉల్లడ్.

ఉల్లేఖనము నం.వి. 1.గోకుట. 2. వ్రాయుట 3. చెప్పుట.

ఉల్లేఖము 1. ఉల్లేఖనము. 2. (అఱం.) ఒక వస్తువును పలురితుల వర్ణించు ఒకానొక అలంకారము.

ఉల్లోలము నం. వి. పెద్ద అల.

ఉవిద హై. ఏ. 1. ఆడుది. 2. అందగత్త. 3. ఫార్డై. నం. యువతి.

ఉవ్వుయి ఏ. 1. సంతోషము, వికాసము. 2. జయము, గెలుపు.

ఉవ్విశులూరు లై. 1. త్వరితము, తహతము వడు. 2. మిక్రోలింగుంచు.

ఉవ్వు ల. 1. త్వరిత మొ. ని కెలుపు అనుకరణము. 2. పూనిక.

ఉవ్వైత్తు లై. ఏ. 1. పూర్తిగా, నిశ్చేషముగా. 2. సునాయాసముగ.రి.ఎక్కువగా.

ఉక్కనుఁడు నం. వి. బుక్కుడు. ద్వా.ఉక్కనుఁడు ఉక్కిరము నం. వి. వట్టివేచు.

ఉష్ణ నం. వి. 1. రేయి, 2. రాత్రిశేషము. 3. చాచాసురుని కూతురు.

ఉష్ణర్పముఁడు నం. వి. 1. బుగ్గు. 2. బిడ్డు ల్యూ.ప్రభాతకాలమున మేలుకొనియుండు వాడు.

ఉష్ణస్సు నం. వి. తెల్లవారుటకు ముందు నాలుగేదు గడియల కాలము, ప్రశ్నాలిము, వేకువ.

ఉష్ణితము నం. వి. 1. నివాసము. 2. చలిదాన్నము. ఏ.ఫై. కాల్పుబడినది. 2. బిహు

కాలముంపబడినది. పర్యుషితము.

ఉష్ణము నం. వి. ఒంటె. ల్యూ. ఎల్లప్పుడును ఉండచే తపింపబడునది.

ఉష్ణకము నం. వి వేసవికాలము.

ఉష్ణత నం. వి. (శాతి) పెడిమి (Heat).

ఉష్ణశాగతిశాత్రుము నం. వి. (శాతి) ప్రవ్యముతో సహారించు పేడి, ఆ ప్రవ్యముటక ములగు కణముల చరణము ఉష్ణగతివాన కలిగినది యని నిరూపించు సిద్ధాంతము (Kinetic theory of heat).

ఉష్ణశాధారణక్కు నం. వి. (శాతి) ఉష్ణ రాశి నిముడ్చుకొను క్కు (Thermal capacity).

ఉష్ణశాప్రవాహము నం. వి. (శాతి) ఒక స్థానమునుండి మరియుక స్థానమునకు అడువులు కదలకుండగనే ఉష్ణమును వ్యాపించియు పద్ధతి (Conduction).

ఉష్ణశాప్రసారము నం. వి. (శాతి) ఒక చోటి నుండి ఇంకొక చోటిక పెడి ప్రవరించుట (Transmission of heat).

ఉష్ణశామాపకము నం. వి. (శాతి. రసా.) ఒక ప్రవ్యము యొక్క విశిష్టాపకము, లేదా వేరొక్క భాతిక రాసాయనిక ప్రక్రియలలో లయటికివచ్చు ఉష్ణతను కొలుచు సాధనము (Calorimeter).

ఉష్ణశామాపనము నం. వి. (శాతి., రసా.) ఉష్ణనిస్టర్యము (Calorimetry).

ఉష్ణ(హా)వాహకము నం. వి. (శాతి.) తన ద్వారా ఉష్ణమును ప్రపరింప నిచ్చెడి వస్తువు (Good conductor of heat).

ఉష్ణశాసంపానము నం. వి. (శాతి.) పదార్థమునందలి కణములు పెడిమిని గ్రహించి ఒక స్థలమునుండి మరియుక స్థలమునకు

పోవుచు, ఉష్ణమును ప్రసరింపజేయు విధా నము (Convection).

ఉష్ణప్రమాణము నం. వి. (శాత.) ఉష్ణము యొక్క కొలతను తెలుపునది (Temperature).

ఉష్ణమందలపు వచ్చికటయిట్లు వి. వి. (భూగో.) ఉష్ణదేశములలో నుండు గడ్డి మైదానములు, (వీనిని అఫ్రికాలో 'సవానాలు' అని, లైటీలో 'కంపాన్' అని వెనిజులలో 'లావాన్' అని యందురు)

ఉష్ణమందలము నం. వి. (భూగో.) కర్కాటక మకర రేఖలమధ్య నున్న ఆత్మిణి ప్రదేశము

ఉష్ణమందలశిలోషసితి నం. వి. (భూగో.) మకరకర్కాటక రేఖలమధ్య నున్న ప్రదేశములోని శితోషసితి (ఇట్లి శితోషసితిలో భూమధ్య రేఖాప్రాంతమున గల శితోషసితిలో వలె అత్యంతమైన వర్షాఘాతము, ఎందలు ఉండవు. సంవత్సరములలో కొంతకాలము వాల్ఫారాప్రవసనముల మధ్యావముతోను, మిగిలినకాలము పర్షపాత ప్రభావముతోను ఈ శితోషసితి ఉండును.)

ఉష్ణము నం. వి. 1. వేడి. 2. ఎండకాలము. వి.ఐ. 1. వేడిగలది. 2. కోపోప్రేకము గాది.

ఉష్ణరథిక నం. వి. సూర్యుడు.

ఉష్ణవారణము నం. వి. గౌదుగు.

ఉష్ణయప్రక్షోభము నం. వి. (శాత.) ఉష్ణ నంబంధమగు ప్రవోభము (Thermal agitation).

ఉష్ణప్రము¹ నం. వి. (ఐ.ఐ.) అంతర్జ్యహ్వా. Galea, Iacina అను రెండును కీటకముల నోటి భాగములలో మొదటి ఉత్తర హను వునకు తెందిన భాగములు.

ఉష్ణప్రము² నం. వి. తలపాగ. కిరిటము. వ్యు. వేడిని తగలకుండ చేయునది.

ఉష్ణోగ్రత నం. వి. (భూగో.) భూమిపరమ, అధమ ఉష్ణోగ్రతల సరాసరి. (శాత.) ఉష్ణపరిమితి (Temperature).

ఉష్ణోగ్రహాసంచారము (నేలయొక్క) నం. వి. నేల యొక్క పెదిమి, ఏ ఉష్ణోగ్రత వ్యాపించు ప్రమాణము (Range of soil temperature).

ఉసి వి. 1. కుక్క మొ. వానికి చేయు ప్రపేరించము. 2. పొడి, నుసి. 3. అవకాశము.

ఉసికోలుపు క్రి. 1. పురికొల్పు. 2. కుక్క మొ. వానిని కవియించి.

ఉసిరిక వి. 1. అమలక వృక్షము, సెల్లి చెట్లు. 2. నేల ఉసిరిక.

ఉసుక వి. ఇసంక.

ఉసుము క్రి. 1. ఉరుకు. 2. తోము. 3. తుదుచు.

ఉసుము వి. శాపమునందగు నిక్కానధ్వన్యాన్నము కరణము, దూ. ఉస్సురు.

ఉసుఱు వి. ప్రాణము, ఆయువు. 2. ప్రాణకోశమువలని దుష్పలము.

ఉసురు వి. చూ. ఉసురు.

ఉపుహు వి. చలిచే వణకునపుడు కలుగు ధ్వనికి అనుకరణము.

ఉపు వి. 1. సిప్పు, భూళి మొ.ని ఉంచుట యం దగుధ్వనికి అనుకరణము. 2. ఉస్సురు.

ఢురి

ఉండి అమ్మలలో రెవ అడురము,

ఉండి అమ్మ, 1. క్రోత వినుచున్నట్లుసూచిం | సూచించును.

చును, ఉకొట్టుటును తెలుపును. 2. అంగి | ఉండిక వి. 1. ఉంగులాట, 2. ఉముక, పాట్లు.

చీఇక వి. 1. ఉంగులాట, 2. ఉముక, పాట్లు.

చీఇక దంపు వి. (శాత.) ఉపయోగము తెని సంభాషణము.

ఉండకబంతి వి. ఒకరకపు బంతిచెట్టు.
ఉండకర సై.వి. సంతోషాదులు గలుగువచ్చును
చేయు వశంకారము. నం. వశంకారః.
ఉండకించే క్రి. పూను.
ఉండకు వి. పూనిక, యత్నము. క్రి. పూను,
యత్నించు.
ఉండగాదు క్రి. (ఉగు+ఆదు) ఉగులాదు.
ఉండగు క్రి. కదలు, చలించు, అందోంచు.
ఉండచే వి. 1. శొస్సు మొ.ని. కంకాడ. 2.
అరటిదూట. 3. ఇనుము మొ. నిచే చేసిన
కడ్డి. 4. కంప.
ఉండచెపదు క్రి 1. కృశించు. 2. ఉంచు
(దూడ) కలియిగు.
ఉండచేపోవు క్రి. కృశించు.
ఉండచేచియ్యము వి. లేత శొస్సులు మొ.ని.
ఉండచేముట్టు క్రి. వి. నిశ్చేషముగ.
మొదలంట. మూలముట్టగ.
ఉండటు క్రి. 1. పొడుచు. 2. నొవ్వునాటు.
వి. పోటు.
ఉండతు¹ వి. 1. ఉనిక, అవలంబము, 2. చేపలు
పట్టు సాధనము.
ఉండతు² వి. (శాతి.) చేనికై ఆధారమను
నట్టరి (Support).
ఉండకోల వి. ఉంచుకొనడి కఱ. ఆధార
ముగ పట్టుకొను కఱ. 2. రక్షణము.
ఉండతపదము వి. వి. వాక్యభూషణము.
ఉండతాళ వి. ఉడిరాకుండ చేయు చీల.
ఉండద వి. 1. ఈర్ధ్య. 2. వాపు.
ఉండదహొడ్డు వి. ఉరికిన హొడ్డు.
ఉండదర వి. (కాయలు పండుటకును ఎలు
కలు మొ.ని. చముటకును వేయు) పొగ.
ఉండు క్రి. 1. వాచు. 2. నిప్పు. మొ. వానిని
రగుల శేయు. 3. శంఖము మొ. వానిని
శర్మింపజేయు 4. ఉంచు. 5. ఉండతో
చేపలుపట్టు. 6.
ఉండుఎగ్రోవి వి. 1. అగస్టాలివాడు తుంప.

ఉని ఉడి గొటుము. 2. పిల్లనఁగ్రోవి.
ఉండువత్తి వి. 1. విత్తరూపము. 2. సాంగ్రామివత్తి అగరువత్తి.
ఉండువెండి వి. శుద్ధమైన వెండి, ఉదిన
వెండి.
ఉండిపు వి. ఉంచుట, ఉగచేయుట.
ఉండిపురము వి. మూపురము.
ఉండు క్రి. వ్యాధిచే తలవెంట్రుకఱు. రాలు.
ఉండిత వి. 1. ఉరుగాయరపము. 2. చేత.
3. మూలగ. 4. భూమిలోనిలినుండి
విడనమువలన పైకి ఉలికివచ్చు జలము
(Spring).
ఉండివెలువటు గ్రంథులు వి. (గృహం)
లోపల ఉరిన రసమును వాచులచ్చారా
బయటిక పంపుగ్రంథులు (Exocrine
glands).
ఉండిటాడు క్రి. సంఘమిలచు, చలించు,
తత్తరపడు.
ఉండివెంచే క్రి. 1. ము ఖ స్తు కి చే యు
2. వంచించ, మోపపుచ్చు.
ఉండిటు వి. వాసవలన కలిగిన చెమ్ము.
ఉండిడ వి. మజ్జి మొ. వాని కొమ్మల మండి
క్రిందికి దిగెడివేరు ఇఠ. (ఈ యూడల
వేళ్వపలననే చెట్టున కాపోర మందును).
ఉండనిపొడు క్రి. 1. తొ ల గి పో పు.
2. పొరిపోవు.
ఉండడిగము వి. వరివర్యై, సేవ. భా. ఉడెము,
ఉడగము. ఉడిగము, ఉడిగము.
ఉండడు క్రి. 1. రాలు. 2. విడుచు. 3. జారు.
4. కారు. 5. పారు.
ఉండుగు వి. అంకోలవృక్షము.
ఉండుచు క్రి. 1. చెత్త త్రోయు, చిమ్మిపై చు.
2. నారు నాటు. 3. విప్పు. 4. విడుచు
5. జారిపోవజేయు. దూ. ఉడుపు.
ఉండుపు వి. 1. చెత్త త్రోయుట. చిమ్మి
పై చు. 2. నాటు. నాటుట. దూ. ఉడుపు.

ఊరు నం.ఏ. 1. పెండియైన ట్రీ 2. ఫాల్టీ. ఊతి నం. ఏ. 1. కుట్ట. 2. సేత. 3. రకు

అము. 4. క్రిడ.

ఊరు దర ప్రై.వి. ఒకంకముగడై. నం. ఉదారః. ఊదా హి. ఏ. ఎదువు నలుపు కలిసనరంగు. ఊదధము నం. వి. అవు మొ. వాసి పొదుగు.

(ఇది లహుప్రీహియందు ఉత్తరవద మైనచో “ఊధ్ని” అగును. ఊదా. కుండోధ్ని).

ఊరుప్యము నం. ఏ. పాలు, కీరము. ల్యూ. పొదుగున పుట్టినది.

ఊరుము నం. వి.ఐ. 1. తక్కువైనది. కొర వడినది. ఊదా. ఎకోనవింశతి (టిక + ఊన + వింశతి) ఒకటి తక్కువగా ఇరువది (పండొమ్మెరి) 2. (హ్యావ.) నప్పము.

ఊరుకే ఏ. 1. రిట్చు 2. అనిక.

ఊరు క్రీ. 1. వహించు. 2.పొందు. 3. అవలం వించు. 4. లోలును మెత్తవరచు.

ఊరుపిరి ఏ. శ్వాసము. ఊర్పు.

ఊరుపిరుష్టు ఏ. ఊపిరి పీలునపుడు శాధ కలిగించెడి ఒక వ్యాధి, యోకము.

ఊరు ఏ. 1. నపుంసకుడు, పేడి, 2. ఒకవిధ మగు పాతర.వి.జ. గుల్లగాపెరిగి బలహీన మైనది

ఊరువి ఏ. బురద. అదును. ఊరుయల ఏ. (గృహ.) చంటిష్టిడలను పరుండ పెట్టు తొప్పి, బట్టితోగాని, వలశోగాని కట్టిన. ఊయెల. దూ. మా. ఉయోల. (Cradle).

ఊరుయెల ఏ. మా. పై.

ఊరుగంద ఏ.ఊరియందు పైరుచేసెడి కండ.

ఊరుఱంది ఏ. (ఊరు + వంది) ఊరియందు తిరుగు వంది, గ్రామమాకరము.

ఊరుఱిండి ఏ. పచ్చడి, నంజొను వ్యంజ నము.

ఊరుఱిచివ్వక ఏ. (ఊరు+పిచ్చిక) ఊరి

యందు తిరిగెదు పెట్ట, చటకము. దూ. ఊరుఱిచివ్వక.

ఊరుఱిచిమ్మెక ఏ.(ఊరు+పిచ్చుక) మా.ప్ర.

ఊరుక అవ్యై. 1. అప్రయత్నముగ 2.వ్యక్తముగ. 3. విదువక. 4. ప్రతికారము పొందక., 5. అదుగుకుండ. 6. వీరణము చేయక 7. మాటూడక. దూ. ఉరక.

ఊరుఱోగి ఏ. ఊరియందు తిరిగి లిచ్చిమెత్తు కొను సాన్నా ల్యసి.

ఊరుఱ్యైడు నం. ఏ. పై ల్యూడు, కోమటి. ల్యూ. విరాటుపురుషుని తొడలనుండి పుట్టిన వాదు.

ఊరుఱ్పు క్రీ.(ఊరుపు + ఆర్పు) 1.ఉదార్పు. 2. ప్రతిమాలు. దూ. ఊరారుచు.

ఊరు క్రీ. 1. లోపలనుండి సీరు బయటిక వచ్చు. 2. నాను. 3. పుట్టు. 4. పెద్దది యగు ఏ. 1 గ్రామము. 2. ఏడికోల లేని నాగలి. 3. దేశము.

ఊరుకోను క్రీ. 1.అఫ్రాటించు. దూ.మ్యారు కొను. 2. (హ్యావ.) ఊరకయుంచు.

ఊరుచు¹ పై. క్రీ. నిక్షసించు, శ్వాసించు. దూ. ఊర్పు.

ఊరుచు² క్రీ.పొత్రము సాన మొ.నిఱంటి యున్న దానిని) చేతితో సొక్కుతీయ. దూ. ఊర్పు, ఊడుచు, ఊడ్చు.

ఊరుపు¹ పై. ఏ. ఊపిరి, శ్వాసము. దూ. ఊర్పు. నం. ఊర్జు.

ఊరుపు² ఏ. ఒకవిధముగా వండినకూర, ఒకరకపు వ్యంజనము. దూ. ఊర్పు.

ఊరుపర్యము. నం.ఏ. మోకాలు, జానువు. ల్యూ. తొడుకు కణుపు తంటిది.

ఊరుపు నం. ఏ. తొద. ల్యూ. వత్తుముచే ఆచ్చాదింపబడునది.

ఊరుసంది నం. ఏ. (ఐ.ఎ.) తుంటకిలు, పెల్చిన్ (Pellvis), తొడ ఎముకతోకరియ శాగము (Hip-joint).

శిఖరేగించు ట్రై. గ్రామఫ్లూలో లిపినీ ఉత్సవముచేయు, ఊరేగుపట్లుచేయు.

శిఖరేగింపు బి. గ్రామములో లిపినీ ఉత్సవము, మెరవడి.

శిఖరేగు ట్రై. ఉత్సవముకో ఊరిలోపల్లక మొ. వానిపై తిరిగివచ్చు.

శిఖర్ము నం. వి. 1. కారికమాసము. 2. పూనిక, 3. ఉత్సవము. 4. శిఫిరివెలు వలికి విదుచుట. విజ. బలముగలది.

శిఖర్షప్పలుఁడు నం. విజ. 1. మిక్కిలిబలము గలవాడు. 2. మిక్కిలి ఉత్సవము కలవాడు. 3. గొప్పవాడు.

శిఖర్సింగ్ నం. విజ. మిక్కిలి బలవంకుడు. వి. ఒక అధాలంకారము.

శిఖర్తిరము నం. విజ. దృఢము. చేవగలది. వి. 1. బలము. 2. ఉత్సవము.

శిఖర్వాశము నం. వి. సాతపురగు. రూ. ఊర్ల వాథి.

శిఖర్వాధి నం. వి. చూ. వై.

శిఖర్ము నం. వి. 1. నూఱు, 2. కమబొమల వడుమ సుడి, వి. ఉన్ని.

శిఖర్యాయువు నం వి. 1. పొట్టెలు. 2. ఉన్ని కంటి. 3. సాతపురగు. విజ. ఉన్నికలది,

శిఖర్వైకోణము నం. వి. (గణ.) సిటిముట్టము సకు పైనున్న వస్తువు చేయు కోణము (Angle of elevation).

శిఖర్వైతాన నం. విజ. (శాశ., గణ.) నిటారుగా, నిలువుగా నున్న (Vertical).

శిఖర్వైపుండ్రము నం. వి. నిలుపులొట్టు.

శిఖర్వైపుండ్రము నం. వి. (శాశ.) గుండెకు సైనున్న ఖాగమునుండి మరినరక్తమును కుడికర్తకు తెచ్చుసిర (Superior vena cava).

శిఖర్వైము నం. విజ. 1. పొడపైనది. 2. మిదిది. 3. (గణ.: శాశ.) దిక్కుకమునకు అంచ ముగా పైనున్నరి.

శిఖర్వైరేతసుడు నం. విజ. 1. శింప్రది యుదు. 2. అధః పతనములేని రేతస్సు కలవాడు. వి. 1. సనకాది బుములలోని వాడు. 2. శిఫుడు. 3. భీమ్ముడు. రూ. ఊర్ధ్వాన్ని రేతము.

శిఖర్వైరేతుడు నం. విజ. చూ. వై.

శిఖర్వైలోకము నం. వి. స్విగ్లోకము లోకము, ఖువలోకాదికము.

శిఖర్వైలోచనము నం. వి. మీగండ్ల మెకము. కరథము.

శిఖర్వైక వి. ఉబుసుపోక, కాల ఛైవము.

శిఖర్వైవు ట్రై. (ఊర్పు+పోవు) ఊపిరివిదుచు.

శిఖర్వై నం. వి. 1. అల. 2. ఉన్ని. 3. వొపి. 4. తహాకమ. 5. వస్తుపు ముదుక. 6. కదుపుమీదనుండు ముదుక. (అకరి, కోరిక, మోహము, దుఃఖము, ముసరి తనము, మరణము - వినిని పదూర్పు లందురు).

శిఖర్వైక నం. వి. 1. అల. 2. ఉంగరము. 3. వస్తుపు ముదుక.

శిఖర్వైక నం. వి. 1. లష్టుఱానిథార్యై, ఇనక మహారాజు కూతురు. 2. వెనిమిటి సాదాసిన స్త్రీ.

శిఖర్వైక వి. ఉ. ఉకానొక అప్పరస.

శిఖర్వైసై నం. వి. (శాశ.) (ఊర్పు+అప్పి) తోడ ఎముక (Femur).

శిఖర్వై వి. 1. విశ్రాంతి, విరామము. 2. ఊరిదించుట. 3. స్వాస్తిచిత్తత. విజ. విశ్రాంతి నిచ్చునపి.

శిఖర్వైదు ట్రై. 1. ఊరకుండు. 2. ఉపశమిల్ల. 3. స్వాస్తిచిత్తమగు. 4. అప్పగించు.

శిఖర్వైల్లు ట్రై. 1. ఉపశమిల్ల. 2. స్వాస్తిచిత్తమగు. 3. విశ్రాంతించు.

శిఖర్వై ట్రై. సరిపోలు.

శిఖర్వై వి. 1. అర్థర్సైని, మేళ్ల.

ఉల్లంశులనుడుచు	క్రి. 1. పహాతహావదు. 2 ఆర్తినొందు. 3. గ్రుక్కిశ్చుమింగు.	ఉల్లంశులనుడుచు	ఉల్లంశులనుడుచు సాటి నూది (Crewel needle).
ఉల్లంశు	క్రి. ఉగాదు.	ఉల్లంశు	వై. మూదు వస్తులంతొండ,
ఉల్లంశులనుడుచు	నం. ఏ. చవిటి ఉప్పు.	ఉల్లంశు	రింబకము (రంగులు మార్పు తొండ).
ఉల్లంశులనుడుచు	నం. న్యో. చవులి నేలయిందు విత్తిన రీజములపశ నిరుప యోగము.	ఉల్లంశు	ఉల్లంశు నీటి కెందుకు? దూ. ఉబును.
ఉల్లంశులనుడుచు	నం. ఏ. చవులిది (నేల).	ఉల్లంశు	ఉల్లంశు నీటి కెందుకు? దూ. ఉబును.
ఉల్లంశులనుడుచు	నం. న్యో. చవులి నేలలో వరు ముపడినట్లి నిరుపయోగము.	ఉల్లంశు	ఉల్లంశు నీటి కెందుకు? దూ. ఉబును.
ఉల్లంశులనుడుచు	నం. ఏ. 1. ఆవిరి. 2. వేసరి, గ్రీమ్ముబులుకుపు. 3. (హ్యాక.) ఉంప్పు ధ్వనిలు. (క, వ, న, హ).	ఉల్లంశు	ఉల్లంశు నీటి కెందుకు? దూ. ఉబును.
ఉల్లంశులనుడుచు	వం. ఏ. 1. ఉమ్ముగలది. 2. అవిరిగలది.	ఉల్లంశు	ఉల్లంశు నీటి కెందుకు? దూ. ఉబును.
ఉల్లంశు1	వై. చవులిది (నేల). నం.	ఉల్లంశు	ఉల్లంశు నీటి కెందుకు? దూ. ఉబును.
ఉల్లంశు2	వి. క్రూరించినది.	ఉల్లంశు	ఉల్లంశు నీటి కెందుకు? దూ. ఉబును.

ఇంగ్లీషు

ము అచ్చులలో 7వ అఫరము. దూ. 8ల
ఉంచురణ కలది.

ముక్కు నం. ఏ. 1. ఛండోబ్భద్రుమగు వేద
మంతము. 2. లుస్టేరము. 3. ముతి,
ముకుము నం. ఏ. 1. ఎలుగుగొద్దు. 2. కైవత
కాద్రి. 3. నక్కతము. 4. మేషాదిరాషి.

ముహ్రూ నం. ఏ. 1. చం ట్రు దు.
కాంబవంతుడు.

ముగ్గేదము నం. ఏ. నాలుగు వేదములలో
ఒకటి.

ముఖాకణ విభాగము నం. ఏ. (శీవ.) కీవ
కణమునందు కండపోగులు ఏర్పడకుండనే
అయిగు కణవిభజన, అస్మాత్ప్రథాభిము
(Amitosis).

ముజారేఫీయము నం. ఏ. (గాస.) ముజా
రేఫుకు సంబంధించినది (Recti-linear).

ముజారేఫీయచలనము నం. ఏ. (గాస.)
ముజారేఫు గుండా ఒక వస్తువు స్వీకరించు
చలనము (Linear motion).

ముజావర్తమీహందము నం
ఏ. (వ్యక్త.) తిస్సుగా.నిలు
పుగా నున్న శిఖందము
(Orthotropous ovule)

ముజావు నం. ఏ. 1. వర
శము, వంకర లేనిది. 2. ముజావర
నిష్టమటము.

ముఖుక త నం. ఏ. అప్పుచేసినవాదు.

బుణ్డాత నం. విఱ. అప్పిచువాదు.

బుణ్డువము నం. వి. (రసా.) ధనవిద్యుదా విషకంములను (Ions) ఆక్రీంచుద్దువము (Cathode).

బుణము నం. వి. 1. అప్పు. 2. దుర్భాఖి. 3. జలము. 4 (గచ్.) a. కీసివేయు సంఘర్ష. b. కీసివేతగుర్తి. విఱ. బుణరాళి (Negative).

బుణాత్కుము నం. వి. (గచ్.) శూవ్యము కన్న తక్కువైనది. (Nagative).

బుణార్తత నం. వి. (గృహ.) పరపతి రొక్కు ము ఈయకుండ వస్తువులను కొనుట. అయిపు తీసికొనుట, భాకా (Credit).

బుణతంభరుడు నం. వి. 1. సత్యపాలకుడు. 2. పరమేళ్వరుడు.

బుణము నం. విఱ. 1. సత్యమైనది. 2. పూజింపదినది. 3. ప్రాప్తము. వి. 1. జాము. 2. సత్యము. 3. మోకము. 4. యజ్ఞము.

బుణి నం. వి. 1. గతి, పోక. 2. జగుపు. 3. క్రోచ. 4. మంగళము. క. శత్రువు.

బుణుడు నం. వి. సూర్యుడు.

బుణుకాలము నం. వి. 1. వసంతాదిబుతు కాలము. 2. గడ్చారణకు శూగ్యముగు కాలము.

బుణుపతి నం. వి. వసంతర్తువు.

బుణుపవనములు నం. వి. (భూగో.) వ్యునై బక బుణువులో వీచు పవనములు. (అవీ అరు సెలల కొకసారి వీచుచుండును. ఇవి ఆగ్నీయ ఆసియా, హిందూ మహాసము ద్రములో ముఖ్యముగా వ్రపిల్ నుండి ఆట్టబరువరకు సైర్పుతి మండియు, అకోబరునుండి వ్రపిల్ వరకు ఈశాస్యము నుండియు వీచును. వ్యాపార పవనములు శూమధ్య రేఖను రాటునపుడు అక్కడి ఉష్ణ శివతచేత రిక్కును మార్పుకొని బుతు

పవనము లగుచున్నవి.) (Monsoon.)

బుణుపవనారణ్యములు నం. వి. (భూగో.) 40" మొదట 80" పరకు వర్షమాగల ప్రదేశములలో నున్న ఆడనులు (వెడల్ప) యున ఆకులు గలిగి, వేసవిలో ఉష్ణమునుండి కప్పించుకొనుటకే ఆకులురాల్చును, వర్ష కాలమందు పుష్పించి ఆకులువేయచేట్టు గల ఆడనులు. ఉడా. చేకు చెల్ల ఆడవి.)

బుణుపుతి నం. వి. పుష్పపతి. ముట్టుత.

బుణుపు నం. వి. 1. రెండు మాసముల కాలము. 2. గర్భధారణ శూగ్యకాలము. 3 శ్రీరథమ్మ. 4. వెలుగు, ప్రకాశము.

బుణుపుత్తి నం. వి. సంవత్సరము.

బుణ్ణికుప్ప - నం. వి. యజ్ఞక రవలన ధనము పుష్పుకొని యజ్ఞము చేయించువాదు, యాజకుడు. దూ. బుణ్ణిజుదు.

బుణ్ణిజుడు నం. వి. చూ. బుణ్ణికుప్ప.

బుణ్ణుధము నం. వి. 1. సమృద్ధముపెరిగినది. 2. సూర్యి హూర్మెత్తుటకు సిద్ధముగానుంచి నది(ధాన్యము). 3. 1. వృథి. 2. సిద్ధాంతము.

బుణ్ణు నం. వి. 1. వృథి. 2. పార్వతి. 3. లక్ష్మి. 4. ఒకానోక గంధ ద్రవ్యము. క. తుజేరుని కార్య.

బుణుభుకము నం. వి. 1. స్వగ్రము. 2. వ్రజము

బుణుభుజీడు నం. వి. ఇంద్రుడు.

బుణుషభద్యజీడు నం. వి. కిష్ఫుడు.

బుణుషభము నం. వి. 1. ఎద్దు. 2. మదించిన ఏనుగు. 3. సచ్చస్వరములలో ఒకటి.

బుణుషి నం. వి. 1. జ్ఞానముచే సంసారపార మును పొందినవాదు. 2. మంక్రిత్రప్ప. 3. వెలుగు.

బుణుషిపంచమి నం. వి. శాద్రపదశుద్ధ పంచమి, ఒక ప్రతము.

బుణుష్టమూకము నం. వి. పంపాసరోవర శింమందలి పర్వతము. (వారి సుగ్రీవాది వావరులు నివసించినది).

v

ఎ అంద్ర శాహలోని అచ్చులలో నొకటి.
ప్రశ్నమును, వ్యక్తిరేకమును, ప్రశంసను
దెలుపువది. ఛైరుపాటు దెలువును. అదు
గుట తెలుపును. ఉడ్డ.రాజేసుందరి.తేమిని
తెలుపు ప్రక్ష్యయము.
ఎంగిలి ఏ. 1. ఉచ్చిష్టము. 2. లాలాజలము.
ఎంచు క్రీ. 1. గణించు. 2. అంశించు,
3. ప్రశంసించు. 4. తలంచు.
ఎంకిల్స్ సిద్ధాంతము (అర్థ.) కుటుంబ
అదాయమును, ఖర్పులను గూర్చిన సిద్ధాం
తము. (ఇందు ముఖ్యాంశములు మూడు.
1. రాండి పొచ్చుకొలది అందుఅహోరము
వక్క వినియుక్తమగు భాగము తగ్గను.
2. క్రిడ, వైటోఫచారము, వాహన
ములు ఇక్కాది విలాసములకై యుచు
యోగపదు భాగము పొచ్చుయంధును
3. ఇంటికాదుగ, వస్తుములు, తక్కిన
గృహాపకరణములు, వివికై వెచ్చించ
చడు రాజదిపాలు, రాజదితో మరక
సిరముగ నుండును.
ఎంక్లైం ఇం. ఏ. (ఐఎ.) (Enzyme) ఒక
సౌందర్యియ పదార్థము, ఫైనక ద్రవ్యము.
ఎండ ఏ. సూర్యాప్రకాశము, ఆతము.
ఎండ్రెగ్స్ట్రోప్పు. ఆరగ్టు.
ఎండ్రెగ్స్ట్రోప్పు క్రీ. ఎండ్రెషెయు.
ఎండ్రెక్సెస్టులుగని కాసె. రాణివాసమం
దుండి బయటికిరానట్టి (ఎండ కస్టెలుగని
పుట్టు టోగి. ఎండకస్ట్టు, వాన కస్ట్టు
ఎదుగని వారు.)
ఎండ్రకారు ఏ. (వ్యోవ.) ఉష్టకాలము.
క్లీవీర్, మేసలం కాలము, పునాశకారు.
ఎండ్రోర ఏ. సూర్యాదు.
ఎండ్రమాస్టలు ఏ. (కాసె.) ఎదారులలో
సైదావములలో సీరున్నట్లు క్రాంతిని

గొల్పుడి ఉష్ట వాయు మండలము, మృగ
తృష్ణ (Mirage.)
ఎండ్రార్పుమెంట్ ఇం. ఏ.(Endorsement)
వినిమయ సూచన, తనకురావలసిన
సొమ్మైను తాను పేరొక్కన్న వానికి
చెల్లింపు మని ప్రాయు ఆజ్ఞ.
ఎండు క్రీ. 1. సీరింకు. 2. తడియారు.
3. కుమ్మించు. 4. తపించు
ఎండుగులు ఏ. ఎండబోసిన ధాన్యము. దూ
ఎండుపులు.
ఎండుతెవులు ఏ. దేహమును కుమ్మించ
కేసెడి ఒక వాగ్దాధి.
ఎండుపుఁడ్చు ఏ. ఏడేని ఎండ తెట్టుట కై
వెదురుఖ్యల మొ. నితో అల్లిన తట్ట.
రాగర. ప్రసేవకము.
ఎండుపులు ఏ. చూ ఎండుగులు
ఎండోషిలియమ్ ఇం.వి. (ఇం.) (Endothe-
lium) శరీరములోగల అవయవములలోని
లోపలిపొర.
ఎంద్రకాయ ఏ. కర్పుటకము, పిత. రూ.
ఎంద్రి జి. ఎంద్రిక.
ఎంద్ర ఏ.. చూ. తై.
ఎంద్రిక ఏ. చూ. తై.
ఎంద్రిన ఇం. ఏ. (వ్యోవ.) (Endrin) పురుసు
లను నాళనము చేయుటకు ఉపయోగించు
ఒక రసాయనిక విష్టద్రవ్యము.
ఎంత నర్స్. ఏ కొలరి.
ఎందులు నర్స్. ఎంతమంది.
ఎండోక అవ్యో. ఎంతవరకు,
ఎందు అవ్యో. ఎచోపు, ఎక్కుడ.
ఎందులకు అవ్యో. 1. దేనిక. 2. ఎచోపుటిక.
ఎం. పి. ఇం. ఏ. (M.P.) సంసద్ సభ్యుడు.
పార్లమెంట్ సభ్యుడు(Member of the
Parliament)

ఎంపోరియం ఇం. వి. (హాసీ.) (Emporium) వివిధ వ్యాపార పశ్చిమలు అమృత పర్క స్టేషను, శండారము. మణ్ణొల.

ఎంపోరిక్ ఆట్కెప్ట్ ఇం. వి. (రసి.) (Amphoteric oxide) అమృత ఘ్రములు కూరథర్ములు కలిగిన ఆట్కెన్ ద్వారా ఉథయదర్శి.

ఎంబన్స్ ఏస్. (ఎంబె+అన్స్) నిమ్మయోజకదు, చేతకానివాదు.

ఎంబసీ ఇం. వి. (రాస.) (Embassy) రాజకీయ దౌర్య కార్బాలయము.

ఎంబెట్ మెంబ్ ఇం. వి. (ఎస.) Embasslement) ధనాచహరణము, ప్రభుత్వము నకుగాని ఒకసంస్థగాని చెందినదనమును అప్రక్రమముగ వినియోగించుట.

ఎంబ్రాయిడరీ ఇం. వి. (గృహా.) (Embroidery) బుచ్చేరారిపని, లిప్రతపు కుట్టు. అలంకారపు కుట్టు.

ఎంబ్రాయిడరీ ప్లైమ్ ఇం. వి. (గృహా.) మిషన్ మీద పుప్పులు మొ. అలంకారపు కుట్టు ను చేయునపుడు మిషనుకు అమర్పు వలిసిన ఫాగము.

ఎడు ప్రక్రస్త. పరిమాణార్థక ప్రక్రయము. ఇం. గంపెదు. చేరెదు మొ.వి.

ఎక్స్‌ట్రూ క్రి. ఎగ్గెగ్గోట్లు. అంతయించు.

ఎకరము ఇం. వి. (Acre) 4840 చదరపు గజములనేల, 100 సెంట్లు. రూ. ఎకరా.

ఎకరా ఏ. 1. ఏనుగును గట్టు మొగసాల. 2. ఎకరము.

ఎకరారు హిం. వి. ఒప్పుకొనుట.

ఎకసెకియము ఏ. 1. వికటమాట. 2. అవమానము. 3. నంచన. 4. అపచోస్యము.

ఎస. వికటము. రూ. ఎకసెకియము, ఎకసెక్కియము, ఎకసెక్కెము, ఎకసెక్కెము, ఎకసెక్కెయము, ఎకసెక్కెయము, ఎకసెక్కెయము.

సెకియము, ఎక్కుసెకము, ఎక్కుసెక్కియము, ఎక్కుసెక్కెము.

ఎకసెక్కెము వి. చూ. తై.

ఎకసెక్కెము వి. చూ. తై.

ఎకాదమి ఇం. వి. (Academy) పరిషత్తు, ఇం. అంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య ఎకాదమి.

ఎకాయకి హిం. ఏస. ఎక్కుడను-నిలువకయే, అంతిమేగముగా, అకస్మాత్తుగా... దూ. ఎకాయకి,

ఎకిమీఎదు వి. రాజు, ప్రభువు.

ఎకిరింత వి. వాహనము. రూ. ఎక్కురింత.

ఎక్కువీ వై. 1. ఒకటి. 2. ఒంటరివాదు. ఏస. శూరుడు. నం. ఏకా.

ఎక్కువీ కయ్యిము ఏ. ఒకసిలో ఎక్కుడే చేయు యుద్ధము, ద్వాంద్వయుద్ధము, దండపోరు.

ఎక్కులేదు వై. ఏస. అనహోయశూరుడు.

ఎక్కుడ వి. (మిక్రోకాప్) మహోటు.

ఎక్కుములు వై. ఏ. గుణకార పథకము. దూ. ఎక్కులు. నం. ఏకా.

ఎక్కులి ఏ. 1. ప్రహాహాంగమున వచ్చి కమ్ముకొనిన ఇసుక. 2. రెగడిమట్టి.

ఎక్కు-దు క్రి. 1. పురికొలువు. 2. ఎక్కువ చేయు.

ఎకిస్కురింత ఏ. చూ. ఎకిరింత.

ఎక్కులి వై. ఏ. రప్పి మొ. నిచే గలుగు కూడా. నం. హిక్కా.

ఎక్కు ఏ. వింటినారి. క్రి. 1. అంతయించు. 2. ఆరోహించు. 3. ఇచ్చుమగు.

ఎక్కు-చీంచే క్రి. 1. పొచ్చించు. 2. నారి సరలించు.

ఎక్కు-కు ఏ. 1. ఆరోహించు. 2. వాహా నము. 3. వింటినారి. ఏస. అధికము.

ఎక్కు-థుమెకము ఏ. మహోమృగము. రమగు. ఎక్కువ ఏ. అధిక్యము. ఏస. అధికము.

ఎక్సెంటోరేషన్స్ రేటింగ్ ఇం. వి. (అర్థ.) (Exchange Ratio) రెండు తెలామయిల మారకపు సంబంధాన్ని నిప్పుత్తి.

ఎగెన్‌గొట్టు క్రి. 1. ఎగురకేయ, 2. మాను 3. అప్పు. తీవ్రకుండ.

ఎగెన్‌గ్రైలు క్రి. పొదుగు నందలి పాలు రాకుండ మీదిక చేపుట.

ఎగెదమ్మ క్రి. ఎగువకు తమ్మ.

ఎగెఱట్టు క్రి. ఎత్తిపట్టు.

ఎగెఱోత వి. 1. ఎగువకు వ్యాపించుట, 2. దుర్భ్రథ.

ఎగుమ్ క్రి. తరుము.

ఎగుళాళ ఐ. గేరి, పరిహాసము.

ఎగుదువ్వు క్రి. మీదిక దువ్వు.

ఎగుదిగ క్రి. వి. శైకిని క్రిందికిని, శైనక కును ముందుకును.

ఎగున్నాదు క్రి. 1. శైక ఊదు. 2. ఇద స్కూరించు.

ఎగునెత్తు క్రి. మీదికెత్తు.

ఎగుపు వి. 1. గర్జము. 2. మండివదుట.

ఎగుయు క్రి. శైకలేయ, ఎగురు.

ఎగురోపు క్రి. ఎగోళు. వి. వగుపు.

ఎగువేయు క్రి. అపహారించు.

ఎగువనవ వి. ఎక్కువ అవ్యా. ఎగువగా.

ఎగుసిపాటు వి. 1. గర్జము. 2. మిడిసిపాటు.

ఎగువిం వి. 1. ఎక్కెన. 2. ఎగురగల 3, ఎగువ శబ్దమునకు వమానమునమిగిలివరూపము.

ఎగుచో క్రి. తరుము.

ఎగుధు వి. మిట్ట (ఫ్రోటిగిసుడు, పల్ల ము).

ఎగుబోద వి. రెక్కులు వచ్చి ఎగువనుంకించు పశ్చించి.

శుభుజము వి. వి. ఉన్నత ఖజము.

ఎగుమతి వి. ఇద మొక్క పరకు లెక్కించుట.

ఎగుమతులు వి. (అర్థ) విచేషములకు సరకు లను పంపుట.

ఎగురఁబోక్ వి. (ఫ్రోవ.) మార్పిన ఛావ్య ములో పొట్టు, దుమ్ము మొ.వి డేకుండ చేయుటకు ఛావ్యమును గాలి పీచునవుడు కొంత ఎత్తునుండి చేటలతో మెల్లగా క్రిందికి విధుచుండుట, హూర్మారపట్టుట (Winnowing).

ఎగువ వి. 1. మీదు. 2. ఆధిక్యము.

ఎగువపథ వి. వి. (రాజ.) శాసనమండలి (Legislative council).

ఎగ్గదికతె వి. అధ్యాపుర కావలిక తె.

ఎగ్గతము పై. వి. రహస్య పథలము. నం. ఏకాంతః వి. ఏ. ఏకాంతమైనది.

ఎగ్గాదు క్రి. దూషించు. రూ. ఎగ్గులాదు. పీగించు.

ఎగ్గు వి 1. కీడు, అపకారము. 2. దోషము.

ఎగ్గుబుటు వి. (ఎగువ + గుబుతు) విషయ ఎంగ్లోము. రూ. ఎగ్గుర్చు.

ఎగ్గీబీలర్ (Egg beater) ఇం. వి. (గ్రూపా.) గ్రూడ్సును కొట్టి నురుగువేయటకు ఉపయోగించు చక్కాకారపు పరికంము.

ఎచ్చిరిటు క్రి. 1. వధిలు. 2. శాగుండు. రూ. ఎచ్చిర్చు.

ఎచ్చిపు క్రి. చూ. పై.

ఎచ్చు వి. (మ+చోటు) ఎక్కుడ. రూ. ఎచ్చొటు, ఎచ్చోటు.

ఎచ్చురించు క్రి. ఎచ్చురికిషేయు. రూ. పొచ్చ రించు, ఎచ్చురికించు.

ఎచ్చర ము వి. పొచ్చరిక.

ఎచ్చెప్పు వి. అదిక్యము, వి. అదికము. క్రి. అదికమగు.

ఎచ్చోటు వి. చూ. ఎచ్చటు.

ఎచ్చోటు వి. చూ. ఎచ్చటు.

ఎణైండా ఇం. వి. (Agenda) సభలో చర్చిం చెడి విషయానుక్రమణిక, చర్చనీయం ముల వటిక?

ఎటు వి. ఎక్కుడ.

ఎటు అవ్యా. 1. ప్రిపకారము. 2. ఏటైపు. ఎట్లుకునేని అవ్యా. 1. కట్టకడపట. 2. అంతిమయానమున దూ. ఎట్లుకేని, ఎట్లుకేలకు.

ఎట్లుకేని అవ్యా. కట్టకడకు.

ఎట్లుకేలకు అవ్యా. అంతిమయానమున.

ఎట్లుపోగు వి. దండు.

ఎట్లుసెదురు వి. (ఎదుదు+ఎదురు) మిక్కితి పెట్టి విఱ. ఎటువంటి, ఎట్లిదు, ఎట్లివాడు. (బహు. ఎట్లివారు).

ఎట్లు అవ్యా. ప్రశ్నార్థకము.

ఎడ¹ వి. 1. సానము. 2. అవకాశము. 3. దూరము. 4. గదువు. 5. ఫేరము 6. విష్ణుము. 7. వ్యవవోరము. 8. దొక్కము. విఱ. 1. అధికము. 2. ఎల్క్రాయము. కలరి. 3. ఎదుమప్రక్కనున్న అవ్యా. అందు విషయమున.

ఎడ² పై. వి. హృదయము. నం. హృత్.

ఎదుదై పై. వి. ఎద, హృదయము.

ఎడుహాటు వి. వియోగము.

ఎడుహాటు ప్రై. పీదు, పదలు.

ఎడకట్లు ప్రై. ఎండినపుండు మరల చీముపట్లు.

ఎడక్కియ వి. తార్పుక్కియ, దూరి.

ఎడక్కాడు వి. తార్పువాడు.

ఎడక్కారు వి. మాఘమాసమునుండి తేర్చు మాసములోపల పండు పంట (దాకావా.)

ఎడగడ్ల వి. ఉద్దు, తీరము.

ఎడగాడు ప్రై. 1. జేరు. 2. వచ్చుచుపోవును నుండు 3. ప్రతిషుటించు.

ఎడతెను ప్రై. 1. ఎదవడు. 2. ఎడివడు.

ఎడతెఱి వి. వ్యవధానము, విరామము.

ఎడదవ్వు వి. అంతారము.

ఎడసిరు వి. శేకశెంకాయలోని సిరు. దూ. ఎలసిరు, ఎళసిరు.

ఎడనెక అవ్యా. 1. అప్పుడప్పుడు, మధ్య మధ్య. 2. అక్కడక్కడ.

ఎడపఁదడప అవ్యా. అప్పుడప్పుడు.

ఎడపిల్ల లి. చంటపిల్ల కు పూర్వముజనించిన పిల్ల.

ఎడపోవు ప్రై. దొక్కుముచేయు.

ఎడమ వి. సవ్యము. వ్యోతి కుడి. వి. వాను కాగమా.

ఎడమడుగు లి. వ్యుత్కాయ్యరము. వి. వ్యుత్క్య స్తుము. దూ. ఎడమడువు.

ఎడమడువు దూ. పై.

ఎడము లి. 1. చోటు. 2. అవకాశము 3. సడిమిథాగము.

ఎడయిక వి. ఎడబాటు.

ఎడయు ప్రై. 1. తొలగు. 2. విస్త్రించు.

ఎడరు ప్రై. భగ్గమగు. వి. 1. ఆపద. 2. భంగము. 3. సందు. 4. ఎడారి

ఎడలు ప్రై. వికలమగు, విచ్చిన్నమగు.

ఎడవు వి. నిర్జలప్రశేషము. వి. దూరము.

ఎడసాల వి. వేత్తెనగరి. ప్రశ్నేక మైనగరి.

ఎడాటము వి. 1. విషయము. 2. ఆట. 3. ప్రణయకోపము. 4. ఫేదము.

ఎడారి వి. నిర్జనమగు ఇసుకబయలు.

ఎడారిభూములు మి. వి. (భూగో.) కర్మాంతుక మకరచేఖలపైన అధికపీడన ప్రశేషములో గల భూములు. (ఇక్కడ వర్ష ము నామ పూర్తముగా నుండును. మనుష్ణులుచెట్లు చేమలు లేని ప్రశేషము. నమకితోషమండలమున గల వర్ష చ్యాయా ప్రశేషములలో కూడ ఎడారు లన్నవి). ఇసుకభూములు

ఎడై పై. వి. మా. ఎడ².

ఎడ్డమి వి. ఆపద.

ఎడ్డము వి. అడ్డంకి, అడ్డము.

ఎడ్డియ పై. వి. మూఢుడు. దూ. ఎడ్డె. ఎడ్డెడు.

ఎడ్డె పై. వి. మా. ఎడ్డియ.

ఎడ్డెన వి. భోజపూర్వ పెట్లుకొను పీట.

ఎడ్జీర్లోఎం.వి.(Admiral)సౌకాదశాధిపతి.

విశ్వరు వర్ణా. 1. ఏ పూజ్యదు. 2. ఏ పురుషుడు.

విశుభికౌము లి. కొంగ. రూ. ఎత్తుబరికాదు.

విశ్వనగోలు లి. ఆరంథము. మేందలు.

విశ్వరము లి. ఉన్నతము.

విశ్వి లి. కొరమట్టు. సాధనము.

విశ్వికోలు లి. 1. ప్రయత్నము. 2. సంకాలము.

విశ్విపొదుచు గ్రై. దోషము లై తిచెప్పు.

విశ్వి లి అవ్యా. 1. లిగరగ. 2. హోయిగా.

విశ్వు¹ గ్రై. 1. దండెత్తు. 2. అపహారించుట. 3. పైకెత్తు. 4. తీయు. 5. ప్రస్తావించు. 6. పహించు. 7. సంగపించు. లి. 1. చక్రరంగపుటెత్తు. 2. ఉపాయము: 8. ప్రయత్నము. 4. తూనిక. 5. పూసరము.

విశ్వు² (ఉన్నతారంకము) లి. (గణ.) దిక్కు క్రములోచేయకుస్తువ్వుకోణము (Altitude

విశ్వగద లి. 1. ఉపాయము. 2. యత్నము.

విశ్వగదలు లి. ప్రాయ్యగడ్డలు.

విశ్వగున్న లి. వెనగుగున్న.

విశ్వబికౌము లి. చూ. ఎత్తుబరికాదు.

విశ్వచెచ్చ గ్రై. పరిపోలు. సాటిపచ్చ.

విశ్వచు గ్రై. 1. జవన త్వము లుడిగి పడిపోను, లేవలెక పడిపోను. 2. చెడు.

విశ్వెల లి. చేపలబట్టు. వల.

విదు లి. పశుబుటు.

విదు² కై. పూర్వాయము నం, పూత్.

విడుగినమంచి లి. వయస్యుడు, వయోజనుడు. ఖాల్ఫ్యమాచాటివాటు (Adult).

విదిరి లి. 1. విరోధి. 2. ప్రతివాది.

విదుగు గ్రై. వరిలు, లి. 1. అధికము. 2. వెరుగుట.

విదురు గ్రై. ఎదురించు. లి. 1. ముందు. 2.

వలశుక్కలైవలశుక్కాని కిమ్పు ధనము, లి. 1. అన్యుడు, 2. సాటి. 3. లదులు. గ్రై.

విజ. 1. అభిముఖముగా. 2. సమానముగా.

విదులైకాళ్ళతో తానుపు లి. (గృహ.). ప్రసవసమయమున శిశువుకాళ్ళ ముందు వెలుపలికి వయ్యాట (Breach-birth).

విదురిదు గ్రై. (శాతీ.) ప్రపాహమున కెదురిదు నంతటి కష్టపుచని చేయు,

విదురుకుత్తుకలు లి. లి. అంకిళ్ళ పట్టుకొనడివ్వాన్ని.

విదురుకొను గ్రై. అభిముఖమగు. రూ. ఎదురొక్కము.

విదురుకోలు లి. 1. విపాహమునందు పదుచింటివారు వరుని కెదురుగా లోపుట. 2. ఎదురొక్కములు. రూ. ఎదురొక్కలు.

విదురుమక్కు లి. 1. అశుభప్రదము. 2. అనిష్టము. 3. కూడనిది. శుక్రవంకుత్రము ఎదురగునచ్చుడు ప్రయాచేచుక కూడరందురు).

విదురుచూచే గ్రై. ప్రతిషీంచు.

విదురుచే గ్రై. 1. ప్రతికూల మగు. 2. ఎకిరించు.

విదురు(రు)చోముకై లి. రొమ్ము నడిచి శాగము.

విదురొక్కము గ్రై. 1. అభిముఖమగు. 2. ప్రతిషుటించు.

విదురొక్కలు లి. చూ. ఎదురుకోలు.

విద్దుకే లి. (విత్త+తది). 1. దారిద్ర్యము. 2. శూన్యము. గ్రై. కరపు.

విద్దుము లి. చట్టతీర్పిన యంచు (విద్దుపు చీర).

విద్దు లి. వృషము (ఉపఁ. ఎద్దు).

విద్దుమొద్దు లి. 1. మూఢుడు. 2. అరసికుడు.

విన లి. సమావము. పోలిక.

వినయు గ్రై. 1. సరిపోలు. 2. పొందు. 3. పోలు.

ఎనా మీల్ ఇం. వి. (Enamel) (గృహ.) దంతపు పైథాగము లేదా పింగాటి థాగము.

ఎనిక వి. గణనము. దూ. ఎన్నిక.

ఎనిమిది సర్ప్. ఏడు నోకటి.

ఎనియు క్రి. కలిసికొను.

ఎనుబంధు సర్ప్. ఎనిమిదిమంది.

ఎనుబిది సర్ప్. ఎనిమిదిషదులు. అశీం.

ఎనుము వి. మహిషి. బాట్. గేడె.

ఎనువు క్రి. ఎనియజేయ.

ఎనైమ్స్ ఇం. వి. (Enzymes) (గృహ.)

శీవకణములలో నుడ్చవించెదు ప్రైరక ప్రవ్యములు. (ఇవి శరీరములో అనేక రాసాయనిక ప్రక్రియలను అయిపుచుండును).

ఎన్నదు వి. (వత్తాదు). 1. ఏకాలము. ఎప్పుడు. 2. ఎల్లపుడు.

ఎన్నిక వర్షా. ఖంక పంచ్యి గలవి.

ఎన్నిక వి. మా. ఎనిక.

ఎన్నికచేయు క్రి. లక్కించు. లెక్కిషెట్టు (ఉండుఎన్నికచేయవలసినపనివాదు).

ఎన్నికదారులు వి. నియోజకులు.

ఎన్నికలు వి. (రాశ.) ప్రథమిథులను ఎన్నికొనుట, నియోజనపలక్కను (Elections).

ఎన్నిక వర్గము వి. (శాఖ., రాశ.) ఎన్నికదారుల నమూనాము, నిర్వచనగుణము.

(Electorate).

ఎన్ను క్రి. 1. లక్కించు. 2. ఆషైపించు.

ఎన్నువ వి. ఆదువా రేడ్యుపుడు అనుభవ మును ఎంచి యొంచి పాటగా పాడెడు చచ్చిపారి చరిత్ర.

ఎన్నెము వి. పురుటపురుగు. దూ. ఎస్సెమ్ము. ఎస్సెమ్ము.

ఎపిగ్రాఫి ఇం. వి. (Epigraphy) (వరి.) ప్రాచీన లిపి పరిశోధన శాస్త్రము.

ఎపిడమిక్ ఇం. వి. (Epidemic) (గృహ.) అంటు వ్యాధి, ఊరంతయ వ్యాపించెడి వ్యాధి.

ఎపిలెప్సీ ఇం. వి. (Epilepsy) (వైర్స్.) స్నాగ్రకము లేకపోవుట, స్వహాతప్పట, కాకిసోమాల, మూర్ఖురోగము, అపస్నార రోగము.

ఎపిసోప్సి ఇం. వి. (Episcopacy) (వరి.) లిపస్సులుతపండు కై నైపుచుకూచార్యుల పరిపాలన.

ఎప్పుడు వి. ఎల్లపుడు, ఏకాలము, దూ. ఎప్పుడు, ఎస్ట్.

ఎప్పుచీ అవ్యా. అప్పటి, యాపూర్యముగా, మరల.

ఎప్పు వి. మా. ఎప్పుడు,

ఎబేకవ్ ఇం. వి. (Aba-

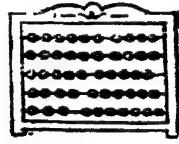
cus) (గణి.) పూన

ంతో నున్న తీగ లము

ర్పులిడెన చ్చటము.

(దీనిలో పూర్యము

కూడిక. తీసిచేతమ్మె.

ఎబేకవ్

ప్రక్రియలు అయిపబలు చుండెడి).

ఎప్పెళ్ల అవ్యా. అసహ్యమౌచకము.

ఎప్పెట్టు వి. వికటము, జుగుపు, కోక.

ఎప్పెరాసి వి. రోతకలవాదు.

ఎప్పెతీకము వి. కోక.

ఎమిడిక వి. కడుపులో కలుగు పామువలె సెందు క్లెలని పురుగు. దూ. వటిక.

ఎముక వి. శల్యము. దూ. ఎమ్ము.

ఎముకపొట్టు వి. (వ్యోవ.) ఎముకలను పొడి చేయువపుడు బయలుదేరు రద్దువరచాథు (దీనిలో నూతికి సుమారు 12 వంతులు నప్రతిజనియు. 5 వంతులుస్సురక్షంచాము ఇనిదమును 6 వంతులు నున్నమును ఉండును) (Bone dust).

ఎముకబూడిద వి. (వ్యోవ.) ఎముక తొగ్గు కాల్పగా వచ్చిన బూడిద (ఇది సస్యము లకు స్సుపు పెరుపుగా నుప యోగించ ఉడును) (Bone ash).

ఎముకలపొడి ల. (వ్యోవ.) ఇది జంతునంబందు మైన స్ఫూరపు తెరువులలో ముఖ్యమైనది. చచ్చిన జంతువుల ఎముకలను పొడిగా చేసిన పదార్థము (Bone meal.) ఎముకలవట్టు లి. వాగ్దాధిచే బక్క-చిక్క-నది, శేక బక్క-చిక్క-నవాడు.

ఎముక్కులు ల. (ఎముక్కు + ఔట) ఎముకల లోసి క్రొవ్వు, మూలగ, ఎమ్మె ల. మనోహరత్వము, విలాసము. ఎమ్మెకౌడు లి. విలాసవంతుడు, ఎమ్మెలూడి లి. విలాసిని. ఎయిదు క్రి. 1. అనుగమించు, వెంచడించు 2. పొందు, దూ, ఎయ్యు.

ఎయిక్రోలర్ కం. లి. (Air cooler) (గృహా.) గాలిని చ్ఛలసరచు యంత్రము, (దీని పెద్దచాలిక్షలో కూటములు ఇరుగు నపుడు గాలిని చ్ఛలపఱుచుటకు ఉపయోగింతురు).

ఎయిక్రోఫ్రెన్ కం. లి. (Air force) విమాన శంము, వాయుసేన.

ఎర లి. 1. తిండి, 2. బలి. కి. వ్యాసనము. ఎరగు క్రి. 1. దిగు, 2. నమస్కరించు, దూ, ఎలుగు.

ఎరగలీ లి. కార్బిన్చు, అడిపిలో ప్రూకులు ఒకటితో నొకటి ఒరసించగాపుట్టిండవిని రహించడి అగ్ని.

ఎరగొను క్రి. (ఎర + కొను) 1. కబళించు, 2. చరపళముగు.

ఎరపు లి. ఒకటి కెండు దినములు చాడు కొనుట కై యదిగి తెచ్చుకొను సాముడై.

ఎరిత్రో క్లాస్టిసిస్ కం. లి. (Erythroblastosis) రక్తకుళములు సరిగా పెటుగక పోస్తు.

ఎరియు క్రి. 1. ఇంరించు, మండు, 2. పరితపించు.

ఎరువు లి. పైరు కై చేర్చియుంచిన తక్క

పేడ మో.వి. ల్యూర్, ఎండచే ఎరియునది. ఎరువు లి. (వ్యోవ.) నేలలో తగ్గిన సార మును మరల దేర్చి సత్తువ చేయుటకు ఉపయోగించు పదార్థము (Manure).

ఎరువుగోయి లి. (వ్యోవ.) వ్యువసాయదారుడు పశువుల ఎరువును కూడ తెట్టు గోయి (Manure pit).

ఎరువువేయుట లి. (వ్యోవ.) తెట్టుచేమలకు కావలసిన ఆపోర శ్రద్ధవ్యములు ఏవేని నేలలో లోటుపదునో అవి కల పదార్థము లను నేలకు చేర్పుట (Manuring).

ఎరుసు వై.. లి. ఇసూయ, ఈసు, నం ఈచ్ఛాయి. ఎఱ లి. వానపాము, విజా, ఎఱలైనరి, ఎఱిఎస్ క్రి. చూ, ఎరిఎస్.

ఎఱక లి. 1. ఈక, 2. పశుము, రెక్కి, 3. భుజము, దూ, తెక్కు.

ఎఱగంచు లి. (ఎల + కంచు) లేతిశువు.

ఎఱగన్ను లి. ఇసుని ఆగ్ని సేత్రము,

ఎఱచి లి. పొల, మాంసము.

ఎఱటలీకము లి. అనహ్యము, కోత.

ఎఱపం జె వై.. లి. 1. ప్రాతస్థంధ్య. 1. సాయం నంధ్య.

ఎఱిఎస్ క్రి. తెలియు.

ఎఱుక లి. 1. ఎలుగుట, 2. చరిచయను, 3. సోద, కోస్ట్రము, 4. గురుతు, కాతి, ఎలుక పిడికెడు ధనము—రాత్రిన్నాసమ్ము.

ఎఱుకపదు క్రి. 1. తెలియు.

ఎఱుకవాడు లి. లోయవాడు.

ఎఱుకత లి. నోయ త్రీపు, ఎఱుకసాని.

ఎఱుకుప లి. తెలివి.

ఎఱ్ వై.. లి. చూ, ఎఱ.

విష్ణుకుళములు లి. (కం.) చిన్న ఉంగరముల వలె నుండి ఎరుపు రంగు నిచ్చు కుళములు. (ఆవిప్రాణవాయుతును సరఫరా చేయును) (Red blood corpuscles).

ఎడుక్షన్ వి. (వ్యవ.) ఇది మొక్కల కాండ మునకు పట్టు తెగుళ్లలో ఒకటి. సామాన్య ముగా చెఱకుగడలకు ఎడ్డని డాగులవలే

ఈ తెగులు పట్టుచుండును (Red rot).

ఎడుగందము వై. వి. రక్తచందనము.

ఎడ్డగడ్డ వై. వి. నీరులీ.

ఎడ్డగొంగళిపురుగు వి. (వ్యవ.) ఈపురుగు మొక్క దింభము వేరుసెవగ, గంచె, జొన్న మావు మొ. జాతుల మొక్కల అశులను తినివేయును (Red hairy caterpillar, Amsacta albistriga).

ఎడ్డనిలేవు వి. అగ్గి.

ఎడ్డనేల వి. (భూగో.) ఎడ్డనేల (శిలల చేసవిలో వెడిట్టు వర్ష ముచే తడిసి, శిథిల ములై ఎడ్డ నేలగా మారును).

ఎడ్డనేలలు వి. (వ్యవ.) ఎడు చెక్కు నేలలు, ఎరుపురంగు గల నేలలు, కణిల (Granite) నుండిగాని, నైసిం (Gneiss) నుండిగాని సాధారణముగ పుట్టిననేలలు (Red soils)

ఎడ్డరక్తకణములు వి. (శం) రక్తమునకు ఎరుపురంగు నిచ్చు కణములు (Erythrocytes).

ఎడ్డరోడయిలండ్లు శం. వి. (వ్యవ.) ఒక విధమైన విదేశపు ఖాతికోట్లు (ఇవి ఎడ్డగా సుండును) (Rhode island reds).

ఎల వి. 1. శేఫరి. 2. స్వల్పము. 3. యొవ నము గలది. 4. సాక్షి ట్యూనది.

ఎలక్ట్రోనిస్ శం. వి. (రసా.) (Electron) పరమాణువులోని లుఱివిద్యుత్కుణము.

ఎలక్ట్రోనిక్స్ శం. వి. (Electronics) ఉపయివద్యుత్కుణముల ప్రపారమను పరిశీలించు లేక అన్యయించు శాతికాప్తువిభాగము.

ఎలక్ట్రిక్ హీటర్ శం. వి. (Electric heater) విద్యుత్కుటి వంప వెడి నిచ్చెడి పరికరము.

ఎలగోలు వి. 1. కలకలము. 2. మెడట ఒపటవ మని నచ్చు వాసళు. వి. 1.

ముందరిది. 2. సేవాముఖమునం దుండు నది. శి. ముందు నడచునది.

ఎలదోటు వి. ఆరామము, ఉద్దానవము. ఎలనప్పు వి. చిరునప్పు.

ఎలనాఁగ వి. 1. యొవనవి. 2. శ్రీ.

ఎలనీరు వి. లేతచెంకాయలోని నీరు. దూ. ఎడసీరు, ఎషసీరు.

ఎలమీ వి. 1. ఆనందము. 2. వికాసము. 3. ఛైర్జ్యము.

ఎలయు శ్రీ. 1. పొందు. 2. చేరు. 3. కలుగు.

ఎలరారు శ్రీ. 1. అతిశయించు. 2. బప్పు.

ఎలరు వి. 1. అతిశయము. 2. వికాసము.

ఎలర్చు శ్రీ. 1. అతిశయించు. 2. వికసించు.

ఎలుగు వి. 1. కంతస్యరము. 2. ఎలుగు బంటి. దూ. ఎల్లు, ఎలువు.

ఎలుక వి. మూడికము.

ఎలువు వి. చూ. ఎలుగు.

ఎల్ల వి. చూ. ఎలుగు

ఎల్ల వి. 1. పొలిమేర. 2. సమస్తము.ఆవ్యాసర్ఫ్టు

ఎల్లరు సర్పో- (ఎల్ల + శారు) అందరు.

ఎల్లాపి వి. (ఎల్ల + ఆపి) అడవిలో ఎల్లయండి జనుల నాపి కోచుకొనడు చాడు. దొంగ.

ఎల్లాపిక్ త్తియ వి. దొంగతవము గల శ్రీ. దూ. ఎల్లాపిక్ త్తె.

ఎల్లి వి. రేపు. 2. గౌడుగు.

ఎల్లిదము వి. 1. చులుకదనము. 2. అవమానము, అగౌరవము. 3. కిరస్టారము. ఏడ. 1. గౌరవము లేనిది. 2. చులుకనిది. దూ, ఏలిదము.

ఎల్లిదుడు వి. అనమర్చుడు, అల్పుడు.

ఎల్లండి వి (ఎల్ల + ఉండి) రేపటికి అవరి దినము.

ఎవరు నర్స్. ఏమనుజదు. రూ. ఎవ్వదు.
వివాదు. ఏడు.

ఎవత నర్స్. ఏయాడుది. రూ. ఎవతి. ఎవతుక, ఎవతె, ఎవరిత, ఎవరితి, ఎవరితె,
ఎవర్తుక.

ఎపుచు ట్రి. చూ. ఎగుచు.

ఎవ్వుదు నర్స్. చూ. ఎవదు.

ఎవ్వుత నర్స్. ఎవ్వుతె. రూ. ఎవ్వుతుక, ఎవ్వు
రిత, ఎవ్వరితె, ఎవర్తుక.

ఎవ్వుల వి. ఏప్రిక్స్ (విపలను).

ఎప వి. 1. అధికము. 2. అవ్వంతము.
3. రితి. 4. ప్రేరణ. ట్రి. ఎఱ. 1. మిక్రి.
2. క్రూగా.

ఎసకము వి. 1. అతిశయము. 2. ఎగిసిపాటు.
ఎఱ. 1. అధికము. 2. ప్రియము.

ఎపకొలుష్టు ట్రి. ప్రేరేచు.

ఎసరు వి. 1. హంట్కై కాగబెట్టిన సీరు.
అక్సెసరు. 2. కవోఫ్సిలము. ట్రి. మీరు.

అతిశయించు.
ఎసపీక వి. కీరిక, అవకాశము.

ఎసలారు ట్రి. అతిశయించు, (ఇంపెసలారు).

ఎసపు ట్రి. చూ. ఎసగు.

ఎసిటిలీకరణము వి. (రసా.) ఎసిటిల్ నంబింధు మైన రసాయనిక ప్రక్రియ
(Acetylation).

ఎసిడిక్ ఆక్సైన్డ్లు వి. (రసా.) (Acidic oxides) సిటిలోకరగి ఆముముల నుత్పత్తి
చేయు అధారువుల ఆక్సైన్డ్లు.

ఎసిమోలు ఓం. వి. (చరి.) (Eskimos) ఆరిగ్-టిక్ దీవులలోను ఉత్తర అమెరికా
మండు ఎడారులలోను నివసించు మానవ
జాతి.

ఎశనీరు వి. చూ. ఎడనీరు.

ఎక్కుము వి. వి. (ఏదు+పలము) ఏదు పల
ములు.

ఎట్లు వి. ఎద్దు, ఎద్దులు.

వి

వి ఒక అచ్చు. అవ్స్. ప్రశ్నమును, ఉద్దేశ్మును,
ప్రశంసను, వ్యక్తికేమును,
ప్రార్థనను, నిర్మారణమును, నిర్దేశమును
కనంతట అను అరమును మాచించును.

వింబిలియోటిక్స్ ఓం. వి. (గృహా.)
Antibiotics) విప్రక్రిమి వినాశకములు,
వ్యాధింపక్రిములను వాళనముచేయు
మండులు.

వీకట వి. మిక్రో అపేక్ష, ఏకరుట.

వీశరి వి. కిరాతులలో ఒక తెగ.

వీశరు ట్రి. చానిపోషు. చూ. ఏకారు.

వీకారు ట్రి. చూ. తై.

వీచు ట్రి. కాధించు.

వీచెల్ల అవ్స్. సంశాఖమూర్చము.

వీచుది వి. సంపుర్ణరము.

వీటి వి. ఏకాశములు. రూ. ఏడి. 2.

సాగబిమెడి, ఏడికోల.
వీడికోల వి. సాగలికాయ్డ్

వీఎ వి. సంపుర్ణరము. కము. వీంట్లు.
నర్స్. ఎవదు.

వీఎడి వి. చనిపోయినవారికి మొదటి సంపుర్ణరము ఇరుపు ఆట్లికము.

వీఎము వి.(ఏదు+మాము)ఐదుమాములు,

వీఎపు వి. 1. కాధ, 2. కోకము, 3. కాటియ

వీఎంద్రు వి. ఏలదిమండి.

వీఎది వి. ఐదుపదులు.

వీఎఱుము వి. ఉదుపలములు (వాదుకలో
నవాఁదు)

వికికణిష్టులు నం. వి. (విక.) ఒక లీప
కడమే శరీరముగా గం ప్రాణులు
(Unicellular organisms).

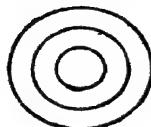
విక్రాణ్టక నం. లిం. (వృక్.) ప్రతఫలక ములో ప్రధాన మగు ఒకచే ఈనెగల (ప్రతము.)

వికరుండలుదు నం. లి 1. బలరాముదు.
2. కుశేరుదు. 3. ఆరి శేషుదు.

వికరుదు నం. లి. అసహాయుదు, ఎక్కుటి.

విక్రేంద్రపుత్రములు నం.

లి. (గణ.) ఒకే కేంద్ర ములో ఏర్పడిన వృత్త ములు (Concentric circles).

విక్రేంద్ర

విక్రోనిసములు నం. లి. (శం.) వృత్తములు ఏకకణిపులు (Protozoa) ఉదా. అమీబా.

వికోణికము నం. లి. (వృక్.) ఒకచే గరి కంది (Unilocular).

వికలటికస్పురితము నం. లి. (వృక్షప.). ఇది ప్రావణీయరూపములోనున్న స్పురితము. ఎముకల పొడిలోనున్న అప్రావణీయమగు ప్రిథికస్పురితము (Monocalciumphosphate.) $\text{Ca H}_2(\text{PO}_4)_2$, ప్రావణీయ మగులకు Tri-calcic phosphatea₃ (PO_4)₂ రూపములోనికి మారవలను.

వికగురువు నం. లి. సహాయి.

విక్రిపము నం. లి. ఏకవాక్యం, భేచాథి ప్రాయరహితము.

వికచక్రస్తితము, వికచక్రియము నం. లి. (గణ.) ఒకేవృత్తముటై నుండిదిరి (Cyclic-con-cyclic).

వికచరము నం. లి. 1. బంటరిగాదు. 2. అడిపి పంది. లి. ఏకాంతమైనది.

వికఛాపితము నం. లి. (శం.) అండములో నున్న అండపితము ఒకేద్రువముదగ్గర కేంద్రికరించబడినఱండము (Teleolecithal).

వికతమాడు క్రి. ఆలోచించు, తలంచు,
వికతము సై. లి. 1. అంతావ. 2. ఆలో

చవకు దగినవోటు. నం. ఏకాంతః.

వికతలియము నం. లి. (గణ.) ఒకే తల ములో నున్నది. (Coplanar.)

వికండంతుదు నం. లి. వినాయకుదు.

వికద్రుష్టి నం. లి. కాకి, ఏకాశము ల్యో. ఒక చూపు కలది.

వికదేశము నం. లి. అంశము, భాగము.

వికనతము నం. లి. (శాశ.) స్పృతికరూప మును నిర్దేశించు మూడుఅకుములలో ఒకటి తక్కువ రెండింటికలంబముగానుండక ఏటవాలుగా నున్నాటి.

వికపశ్చి నం. లి. 1. పశిప్రక. 2. సవతి లేని ట్రి. 3. పవతి.

వికపశ్చిప్రతుదు నం. లి. ప్రతికరణస్తుగా ఒకేశార్ధ యును ప్రతము గలిగినవాదు.

వికపదము నం. లి. (గణ.) ఒకే పదమును గలిగినది. లి. ఒకే పదమును కలిగిన లీజ గడితసమాసము (Monomial).

వికపది నం. లి. 1. మూర్గము. 2. ఒకచే నడువదగ్గ మూర్గము.

వికపొర్కువ్వస్త వాహానీపుంజము నం. లి. (వృక్.) అథోవాహాదారుతు ఒకేఅకుముటై నుండి అథోవాహా అథ పరము దిక్కువను దారుపు లోపలి దిక్కువను ఉండును. ప్రవిశాతికణణాలము కూడ ఉన్నచో అది విధావిపుంజము (Open bundle) అనియు, లేనిచో అనేథా విపుంజము (Closed bundle) అనియు పిలువలడును (Collateral vascular bundle).

వికపింగచుండు నం. లి. కుశేరుదు.

వికప్రతినిధినియోజకపర్సము నం. లి. (పార., రాజ.) ఒక నియోజకవర్గము నుండి ఒకే ప్రతినిధిని ఎన్నుకొను పడ్డా.

వికపంధము నం. లి. (రసా.) అఱవులలో పరమాణువులను పరస్పరము బింధించే సాఫ్టనము. (రెండు పరమాణువులకు మధ్య

ఒకేఖండ మున్నెపుదు చానిని వికబంధ మందురు. (Single bond).

వికాసింధయుతములు నం. వి. (వృక్షా.)
గొంజలలో ఒకచే శీఖదశముగలమొక్కలు (Monocoty-Iledonous plants or monocotyledons, or monocots.)

వికాసింధార్థము నం. వి. (వృక్షా.) కుష్కాఫలమై, అవిదారణఫలమై, లోపల ఒకే గది, ఒకేగింజకలకై. ఊర్ధ త ఏక్కుస్తిఫల దళ, అండాశయమునుడి బయలుదేరిన ఫలము (Achene).

వికథితికగోళము నం. వి. (బం.) ఫలరికరణ మైన తరువాత అండము అభివృథిపొందుదశలలోనిది యొకటి, లోపల లోలుగా నుండి, చుట్టును ఒక జీవకడము మందము గల గోడతో గోఢాకారముగా నున్నదశ (Blastula).

వికథితికాకుహారము నం. వి. (బం.) ఏక థితిక గోళములో నున్నతొఱి (Blastococle).

వికథుకి నం. వి. (వృక్షా.) వికాశా (Uniparous).

వికము నం. నర్సీ. 1. ఒక్కటి, 2. ముఖ్యము.
3. అసోయము. 4. అవ్యాము.

వికరూప నం. వి. (గణ. శాతా.) మార్పు శేఖి (Uniform).

వికరేణ్ణాకోణము నం. వి. (గణ.) రెండు సమకోణములకు సమానముగు కోణము.

వికరేణ్ణాస్తితము నం. వి. (గణ.) మూడు కాని అంతకంటె ఎక్కువకాని లింగువులు ఒక సరళరేఖాపై నుండులు (Colinear)

వికరేణ్ణియములు నం. వి. (గణ.) ఒకే బుఱారేఖాపై నున్నవి (లింగువులు).

వికలక్షణసంకరజీవి నం. వి. (జీవ.) ఒక లక్షణములో తేడా యిన్న తలిదండ్రుల సంతాపము (Monohybrid).

వికలము నం. వి. అసోయ ఏ. డిలివిపంరి (ఇది దేశ్యపదముగా గూడ వాడ బదుమన్నారి. కాని పూర్వుకవిప్రమోగము మృగ్యము).

వికలవణాధారీయము నం. వి. (రసా.) లవణాధారముచే ప్రతిస్థాపించబడుటకు యోగ్యమగు ఒకే ఒక ఉదఱని పరమాణుపుగల (అమ్లము). (Monobasic)

వికలస్తాత్రములు నం. వి. (జీవ.) క్రోమేసోముల మొక్క సగము భాగము (Chromatids).

వికలింగ (పుష్టములు) నం. వి. (వృక్షా.) పురుషభాగములు గాని, స్త్రీభాగములు గాని ఏవో ఒకటి మాత్రమే కల (పుష్టములు). (Unisexual flowers).

వికలింగి నం. వి. (వృక్షా.) మగపుష్టులు ఒకమొక్కమీదను ఆడపుష్టులు మరియుక మొక్క మీదను గల (మొక్క) (Diocicous).

వికలిండు వై. వి. అడవిపంది, వరావాము. నం. వి. కలాం.

వికవర్షకాంతి నం. వి. (శాతా.) ఒకేరకపు రంగుల వెలుతును కోణముల నిచ్చుకాంతి (Mono-chromatic light), ఈదా. బున్నన్ దీపముతో పెట్టిన సోదియం లవణము ఒక పసుపుకాంతినే ఇచ్చును.

వికవర్షక్కుయియము నం. వి. (వృక్షా.) ప్రధానాకుము పుష్టముతో అంతముగాక, అది పొడపుగా సెదుగును ప్రక్కలనుండిపుష్టములుగాని ఇంటలుగాని బయలుదేరు నట్టిరి (Racemose).

వికవర్షాక్షము నం. వి. (వృక్షా.) మధ్యారిసారి (Raceme).

వికవార్డికము నం. వి. (వృక్షా.) ఒక బుఱుపుగాని, ఒక సంవత్సరముగాని పెరిగి చవిపోవు మొక్క (Annual).

వికవిదారణఫలము నం. వి. (వృక్ష.) శుష్టు ఫలములలో ఇది యైకరకము. ఇది ఎండిన తరువాత ఒక సేవని (Suture) పైనే పగులును (Follicle), ఉడా.జిల్లెదు చొంగా వికాశి నం. వి. (వృక్ష) (Monochasium) చొంగా ఏముధ్యార్థంభమంఙరి.

వికాశియుముధ్యార్థంభమంఙరి నం. వి. (వృక్ష) ఈ మారిరి పుష్పగుచ్ఛములో పుష్పరండముచివర సౌక పుష్పముండును దాని ప్రక్కనుండి ఒక కొమ్మె మాత్రమే బయలుదేరి ఒకపుష్పముతో అంతమగును మరం దానిప్రక్క ఒకకొమ్మె మాత్రమే బయలుదేరును (Monochasial cyme).

వికసంఘితయము నం. వి.క. (వృక్ష.) ఒక అకము పైనే రెండు సమాన భాగములుగ విభజించు టు కు పీలగు నట్టిపె (పుష్పము) (Zygomorphic).

వికసంయోజకము నం. వి.క. (రసా.) ఒక ఉదఱని పరమాణవుతో సంయోగించగల మూలాల్పర్వై పరమాణవు యొక్క స్థితిగలది. ఇట్లే ర్యు, ప్రి, చతుః, వంచ మొ. వానితోది సమానములను భోధపరచు కొనునది (Monovalent or homovalent).

వికసంయోజనియము నం. వి.క. (రసా.) ఒకే ఒక్క ఉదఱనితో సంయోగించ గలది శేచా ఒకే ఒక ఉదఱని స్థానమును స్వీకరించగలది. (Monovalent).

వికసంలగ్నము నం.వి. (వృక్ష) కింబలగ్నము లన్నియు వాని కేసరములతో కలిసి ఒకే కట్టగా నున్న స్థితి. (శప్పాడితిత్తలు విడివిడిగా నుండును) (Monadeiphous).

వికస్సుర్పుపద్ధతి నం. వి. (శాత.) ఉక్కుకట్టిని అయస్కాంతముగా మార్పు పద్ధతులలో ఒకటి (Single touch method)

వికస్సము నం. వి. కొతగా కనిపెట్టిన యంత్రము మొదలగువానిపై ప్రభుత్వము

ఇచ్చు హామ్స్-ప్రతము (Patent).

వికాంకము నం. వి. 1. (రసా.) కొలశలక్ష ప్రమాణముగా తీసికొనబడు రాశి(Unit) 2. (శాత.) ఏదేని పస్తువు మొక్క పరిమాణమును కొలుచుటకు ఉపయోగించు ప్రమాణము (Unit)

వికాంగి నం. వి. విరక్తుడను విష్ణుభక్తుడు. ఏడా. ఒంటివాడు,

వికాండము వై. ఏ.ఐ. అముకులేనిది. నం. అఖండమ్.

వికాంతము నం. ఏ.ఐ. 1. మిక్కతి, 2. ఇద్దర కంటె ఎక్కువ జనములేనిది (చోట). 3. రహస్యము.

వికాంతరము¹ నం.వి (శాత., రసా., గణి..) ఒకటి ఎడిచి ఒకటి (AInterne). (వృక్ష) ఒకొక్కుక్కచోట ఒకొక్కుక్కటి మాత్రమే కలది (AInterne)

వికాంతరము² నం. ఏ. (గణి.) వస్తువుల పరుసలో ఒకదాని తరువాతికాక మూడ పరి (AInterne)

వికాంతర కోణములు నం. వి. (గణి.) రెండు సరళ రేఖలను ఒక ప్రిర్యుగైశి ఖండించగా ఏర్పడు కోణములలో రెండు రేఖల మధ్యను తిర్యుగైశికు ఇయిపై పుల నుండు కోణములు (Alternate angles).

వికాంతరానుపాతము నం. వి. (గణి.) $a : b = c : d$ అటున $a : c = b : d$ అను చూచిని ఏకాంతరానుపాత మందు రు (AInterando).

వికాకి నం. ఏ. 1. అ స హో యు దు. 2. ఒంటరి. 3. ఏకాంగి.

వికాకము నం.వి. 1. కాం 2. ఒక కమ్ముగలది.

వికాశుకము నం. ఏ.క. (రసా.) ఒక అణువు నకు పర్యాప్తమైనది (Mono-molecular) ఒక అణువుతో సంబంధించినది (Unimolecular).

వికాదశము నం. నర్స్. పదునొకండు. ఏఱ. పదునొకండవది.	విగుదెంచు క్రి. (ఏగు+తెంచు). 1. వచ్చు. 2. పోపు, రూ. వీతంచు.
వికాదశి నం. ఏ. 1. పదునొకండవ తిథి. 2. పదునొకండు తంత్రులుగల పరివారిని యెను వీఱ.	విగుపెండ్లై వి. పెండ్లై యూరేగింపు. విగురు నర్స్. ఐదుగురు. రూ. విషురు. వీచే ఏఱ. 1. గ్రామ్యము. 2. వంకర, రూ. వీప.
వికాదిపత్యము నం. ఏ. (వరి. రాజ.) ఏక శాసనము, ఒకడే అధివరిగా నుండుట, ఒక రాజకీయపకుమువారు ఇతర రాజకీయ పకుములకుగాని, వారి ప్రతిసిఫ్యూషనుగాని తావియక, తామే సర్ఫ్యూషికారము లలో ప్రభుత్వము నడుపుట (Totalitarianism).	వీచేకంకటీమేక్కు వి. ఉత్తరాషాషాధానక్తము. విచ్చే క్రి. 1. అతిశయించు. 2. విష్ణుంథించు. 3. పెరుగు. 4. విసరేగు.
వికాష్టికము నం. ఏఱ. (రసో) ఒకే ఒక ఉదఃసని. ఒక అఘ్యమునుండి తొలగించి చాని స్థానమున ప్రవేశించగలది (లవచాధాగము) (Monacidic).	విజంట్ ఇం. ఏ. (Agent) పతినిధి, ఒకరికి బదులుగ లేక ఒకరితరథున పనిచేయు అధికారమును పొందిన వ్యక్తి. విటు ఏ. పకుము, ప్రక్క.. ఏఱ. అతిశయము. రూ. విటము.
వికాష్చ నం. ఏ. 1. ఒంట్రిపేటహోరము. 2. (అలం.) ఒక అధ్యాంధారము.	విటపాము వి. చూ. ఎమిడిక.
వికాశము నం. ఏ. 1. ఒకదినము, 2. మృతి నొందిన వానికి పదునొకండవ దినమున శేయు క్రాంతము. 3. ఒక రోజున శేయు ఉత్సవము.	విటికోప్లు వి. (ఏ. బహు,) నమస్కారములు. విటిపింత వి. శరద్యుషపక్షి. రూ. ఏట్రింత. విటిషేధు వి. (ఏరు+చేధు) సముద్రుచు, సరిక్కుటి.
వికిరణము నం. ఏ. ఒకటిగా చేయుట. వికిభావము నం. ఏ. పక్యము, ఒకటియగుట.	విటు ఏ. 1. డెబ్బ. 2. బాణప్రయోగము. విటులాడు క్రి. (ఎటులు+అదు) అయిధ ములతో పోరాదు.
వికుదు ఏ. ఏకట.	విట్రైంత ఏ చూ. ఏటిరింత.
వికై నర్స్. ఏయము. ఏమె.	విద ఏ. ఎక్కుడ.
వికైకము నం. ఏఱ. అదివ్యతియమైనది. వేటోక చానిని పోలియుండనిది (Unique)	విదక నం. ఏ. గొష్ట. విదకము నం. ఏ. పొట్టేలు
వికోత్తరాంశములు నం. ఏఱ. (గిఫీ.)	విదాగోదము ఏఱ. విరుద్ధము. రూ. ఏడాకోదము.
1, 2, 3, 4, 5... ఈ వరుసలో మనము వాయు అంకేలు (Natural numbers.) (ఈ వరుసలో సమీప సంఖ్యల శేధము)	విదాటలాడించు క్రి. 1. సప్తవ్యాసనములు కలిగించు. 2. మిక్కుల్క్రమపెట్టు.
'1' కనుక వీనికి ఏకోత్తరసంఖ్యలని పేరు.	విడికోల వై. ఏ. చూ. ఏడకము.
విగాని ఏ. డుగ్గాని.	విడికోల ఏ. (వ్యవ.) నాగలిలో నాగటి
విగు క్రి. 1. పోపు. 2. ఉత్సవములలో	యంపు మేడని కలిపియుంచు పొడవైన ఫాగము (Shaft).
ఉరుగు. 3. ఉరేగు.	

విడు నర్స్. ఉరుళాకటి.

విడుఎడు నం. విజ చెవిటివాడు.

విడుగడ విజ. (పరు+కడ) గురువు. తల్లి.

తండ్రి, పురుషుడు, విద్యు, దైవము, రాత అని విడువిధము శైన రకుము. దూ ప్రదడ.

విడుగీరు నర్స్. విడుమంది.

విడుఘే క్రి. దుఃఖంచు, రోగనముచేయు. రూ. ఏడ్చు.

విడుపు వి. రోగనము. రూ. ఏడ్చు.

విడ్డు వి. చూ. ఏడుగడ.

విడ్చు క్రి. చూ. ఏడుచు.

విట్టెం ల 1. అతిశయము. 2 పరాక్ర మము. 3 పిల్లంథణము

విడ్చు లి., చూ. ఏడుపు.

విషము నం. వి. పెద్ద కన్నులుగల నల్లచింక.

విషి నం. వి. పెద్దకన్నులు గు నల్ల ఆడు లేది, కింక.

వితఱు నర్స్. ఎతడు.

వితము¹ వై. లి. (వ్యౌహ.) సిటిని తోడుటకు ఉపయోగించు ఒక విధమగు సాధనము.

రూ.వితళము.(Piccotah).నం యింత్రమ్.

వితము² నం. వి. చిత్రవర్ణము. విజ. చిత్ర వర్ణము కలది.

వితరి విం. దుర్కాయచరుడు, కుజనుడు.

వితాము వై. వి. చూ. ఏతము.

వితు వి. ఉధతి, గర్వము.

వితెంచు క్రి. చూ. ఏగుచెంచు.

విది నర్స్. ఎది.అవ్ర్. అట్లు ఎక్కుడనున్నది, సీకు పోరుప మేరి? (ఇది 'ఎది' అని దీర్ఘంతముగా నుండచచ్చును).

విదు¹ క్రి. నశించు. వి. ముండపంది.

విదు² వై. క్రి. పెంచు, పోషించు. నం. ఏధనమ్.

విధ నం. వి. (వ్యక.) వర్ధకావళి, వాహినీ పుంజములో దారువునకు, అధోవాహిక

మశ్యుచుండి ప్రతిథాజికణములలో ఏర్పడిన పట్టివంటి భాగము.(ఇది సామాన్యముగా వికాశించయికము లగు మొక్కలలో నుండదు) (Cambium).

వినాదము లి. సముద్రతీరము.

వినాది లి. 1. ఒక కులము. 2. ఆకులము లోనివాడు.

వినాచ్చు లి. (పిను+నాట్చు) 1. అయిదు దినములు. 2. వివాహమైన విదప పంప బదు సారె.

విని అవ్ర్. చణాంతరమును అనిక్కయమును తెలుపును.

వినికంపై. లి. రంతి, ఏనుగు. నం. అనేకపణ, వినికదిండి లి. సింహము. ల్యూ. ఏనుగు తిండిగాగలది.

వివికపోమ లి. ఒకతెగ పెద్దదోమ, ఫోటిక.

విను నర్స్. 1. అయిదు. 2. సేను యొక్క రూపాంతరము.

వినుఎదు వై. లి.. చూ. ఏనిక. విజ. పెద్దసి, రూ. ఏపు.

వినుఎదుకాలు లి. కాలు లావగు వ్యాధి, బోదకాలు (Elephantiasis).

వినుఎదుగళ్ళి లి. మూగగళ్ళి (Eczema).

వినుఎదుగొంగ లి. సింహము. ల్యూ. ఏగులకు శత్రువు.

వినుఎదుపల్లెరు లి. పెద్దపల్లెరు,

వినుఎదుపొండి లి. అమితమైన కంచి.

వినుఎదుమోముసామి వై. లి. గజానుడు. రూ. ఏనుగు మొగముసామి.

వినుఎదురాకాసిగొంగ లి. గజానుర వైరి, శివుడు.

వినుఎదుసోరము లి. నష్ట స్వీరములలో ఏడవది. నిశాదము.

వినుఎల నర్స్.(పిను+నూలు)ఐదువందలు, ఏపరించు క్రి. దుఃఖపరచు, కాధించు.

విషాదు లై. (విష+శరు) 1. అతిశయించు. 2. అధికవిగు. 3. విజృంఖించు. 4. ఉపప్ర. 5. కోఖిల్లు.	విరాలు ని. తోడికోడబు. విరాళము వై. విఱ. 1. అధికము. 2. అనం ఖ్యము. నం. హేరాళమ్.
విషు వి. 1. అధిక్యము. 2. బౌద్ధత్వము. 2. గర్వము. 4. విలాశము. 5. మదము.	విరిమొలెర్ టీస్యూ ఇం. ఎ (ఇం.) (AeroIar tissue) ఇది ఒకరకపు సంధాయక కణ కొలము.
విషుమాష్టు లై. (విష+మాషు) 1. ఉడించు, 2. ఉంపు.	విరు వి. 1. ఎద్దులమగట్టి దున్నటు సిద్ధ పరచిన నాగలి. 2. తలనొప్పి.
విషురేగు లై. (విష+రేగు) చెలరేగు.	విరుగు లై. విష్టించు, మలము విడుము. వి. విష్ట.
విషె వి. నల్ల మద్ది.	విరుపదు లై. 1. వేరుపదు. 2. తేటపదు. 3. బయలుపదు. 4. నిర్మయించబడు. 5. సిద్ధపదు. రూ. వర్గుడు.
విషె నర్వో. (వి+అషె) వియమ, విస్త్రి.	విరుపాటు వి. 1. నిర్మయము. 2. నియ మము. 3. వివరణము. 4. భేదము. రూ. వర్చాపటు.
విషుతీపాటు వి. 1. వరాకు. 2. ప్రమాదము. విఱ. 1. అకస్మాతుగా. 2. వంచనగా. రూ. విమలుపాటు.	విరువాక వి. నీచెట్లుచేయు మొదటిదుక్కి.
విషుతీలు లై. 1. విషులు. 2. ఉపేక్షించు. 3. మఱము. రూ. ఏమరిల్లు.	విరువు లై. 1. ఏర్పరచు. 2. తలనొచ్చు. — 3. కాల్పు. 4. చక్కనిరచు.
విషుతు లై. ప్రమాదపదు, ఉపేక్షించు, మరచు, ఏమరిలు, ఏమరిల్లు.	విరుడు లై. చూ. ఏరుపాటు.
విషుతుపాటు వి. చూ. ఏమితీపాటు.	విరువు వి. 1. మంట. 2. జాథ.
విషుతుమ్మె లై. ఏమిరశైయు, రూ ఏమూ ఱుచు.	విలు లై. 1. క్రింద నున్న వానిని ఒకటూక టిగ నెతు. 2. ఎంచు, గణించు, వి. నరి.
విషుతుమ్ము వి. ఏమి. ఏమిల్లు. ఏమిల్లు. (విమిలి). రూ. ఏమి.	విలువ వి. దేశము. సీము.
విషుతుములు వి. (రసా) చెట్టుచేమలనో మర్పుడు ఒకవిధమగు చేంద్రియ వచ్చార్థ ములు. (పీనిలో కర్మనము, ఆమ్లజని, ఉద జని, స్క్రజసి ఉండును. (Amides).	విలి పై. వి. 1. ఒక విలు. రీనినే వలే రయదు. 2. ఒకవిధమైన పాట (విలపాట.) పం. హేలా.
విషుతు అవ్యో. చూ. ఏమి.	విలి పై అవ్యో. ఎందులకు. రూ. ఏలా, వలదు, కూడదు, అనావక్యుకము అను ఖుర్చములను డెలుపును.
విషుతు నర్వో. ఏ పూఖ్యారాలు.	వికిల పై. వి. రల, ఏలకతిగ.
వియెర్ అటూషై ఇం. వి. (Air-attaché). పైమానిక సహకారి,	విలకికాయ వి. 1. ఒక భక్యము. ఏలకతిగ చాయ.
వియెర్ కమారోర్ ఇం.వి. (Air-commmo- dore) చాయుసేనాపతి.	విలకుల పై. వి. చెసుపు కుటుంబము (Zingiberaceae) ను చెందిన Elettaria
వియు లై. (శాంము) ప్రయోగించు, (శాం ముకో) కొట్టు.	
వికండము నం. వి. ఆముదపుషెట్టు.	
విరాది వి. ఒకచాని నంతకిమైన గుట్టము.	

cardamamum అను మొక్క హె.క్క సండ్ల లోని గింజలు. (ఈ పరిమళ ప్రవ్య ములుగ ఉపయోగించును). (Cardamo- rum.)	విలు ట్రై. 1. పరిగ్రహించు. 2. పాలించు. విలుకోటు యి. 3. పలుబడిక లోబడిన జనము. విలుబడి షి. పరిపాలనము. దూ. ఏల్వడి. విలుపి షి. చూ. ప్రై.
విలము ¹ హీం. వి. వేలము, అమ్ముటలో ఒక విధము దూ. ఏలము.	వివము. రోత. విజ. రోతమైనది. దూ. వివము.
విలము ² పై. వి. కల్పగించువాడు ఆలోపు నందు పేసికొనడి గుడిసె.	వివగించు ట్రై. 1. రోతపదు. 2. నిందించు. చి. విడుచు.
విలముపట్టు వి. ఆలంబనము, ఊత.	వివగింపు వి. రోత.
విలా అర్యో.. చూ ఏలి	వివము వి., విజ. చూ. ఏవ.
విలాము వి. చూ. ఏలము. ¹	వివల వి. ఏ ప్రక్కు. దూ. ఎవ్వుల.
వీలి విజ. కృత్రిమమైనది.	వివాడు సర్వ. ఎవ్వుడు.
వీకి వి. 1. రాజు. 2. యజమానుడు	వివారు సర్వ. ఎవ్వరు.
వీలికపాము వి.(ఇం.) మనమ్ముట ప్రమేశుల లోని పరాన్నతేవి (6-12 అంగుళముల పొడ వుండును). (Round worm).	వివురు సర్వాప పదుగురు. దూ. ఏసులు.
వీలికపాన్ని వి. దొరసాని. రాణి.	విషణీ సం. వి. 1. నారాచి, 2. క్రాసు. 8. ప్రచాములోని చీము., మొ. ని పైకి శియు సాధనము.
వీలిదము వి. చులుకదనము. విజ. చులుక నిరి. దూ. ఎల్లిదము.	విష్టిము సం. విజ. 1. కాగలది. 2. పొంద దగినది, కోరదగినది.
వీలినవాడు వి. వీలిక, రాజు.	విస వి. విష్యుంభణము విజ. 1. గ్రామ్యము. 2. ప్రకము. దూ, ఏవ.
వీలియన్లు ఇం. వి.(పొర., రాజ.) (Alians) పర కేంచియలు, శాకాగ్నిలికముగ ఒక రాజ్యమండుండి, వేరాక రాజ్యములో పొరసత్యముగలవారు. శాకాగ్నిలికముగ సున్న రాజ్యమండు వారికి కేవలము సివిల్ హక్కులు మాత్రమండును. రాజ కీయపు హక్కు లుండపు.	విసదు క్రై. మీరు, అతికయిగచు. విసి అవ్యా. 1. కొలది. 2. వంకువ. పరి మూడా ర్ఫక ప్రవ్యయము. ఉదా. ఇంత చేసి, మూడేసి.
	విష్టిము పై. వి. ఏవము, విజ. రోత పుట్టించునది. సం. హేయమ్.

ఱ

ఐ ఆచ్చులలో ఒకటి.ఆకథింపును పిలుచుటను తెలుపును, అవ్యా, అయి, అగుధాతును మొక్క క్రౌన్ఫర్కచూపము.	చాంప్రాయిడ ప్రతము. బందవి సం, వి. పలుక్కచెలి. సరప్పుతి.
బంగుదము సం. విజ. ఇంగుది వృక్షసంబంధ మైనది. వి. 1. గారపండు. 2. గారపువ్యి	బంద్రము సం.వి. 1.మూలకాకి. 2.(క్రైసి.) బటానోక పంచాంగ యోగము. విజ. ఇంధునకు సథించినది.
బందవము ² సం. విజ. చందుని సంబంధ మైనది. వి. 1. చాంప్రమాసము. 2.	

బంద్రి నం.ఐ. 1. జయంతుడు. 2. అర్జునుడు.
3. ఇంద్రుని భార్య. 4. బైషణికుత్తము
5. హర్ష.

బంద్రుతు నం. వి. 1. ఇంద్రపుత్రుతుడు వి.
1. జయంతుడు. 2. అర్జునుడు. 3. వారి.
బ-టీ-యు ఇం. (లడ్.) “నేను సీకు శాకీ”
అని తెలుపు బుఱవితము. (I. O. Y =
I owe you).

బక్కంత్రము నం. వి. 1. ఏకకంతవ్యము.
2. ఒద్దిక.

బక్కమత్తము నం. వి. 1. ఏకమతిక్యము.
ఒద్దిక.

బతాహికము నం. వి. 1. ఒకేదినమున సాధ్య
మైనరి(యాగము). 2.ఒకదిన ముందునది.
బక్కము నం. వి. ఏకిభావము, ‘మైత్రి
బక్కరాజుము నం. వి. (రా.శ.) ప్రథమాభి
కారములన్నియు ఒక చోట కేంద్రికరించ
ఇడిన రాజ్యము. (Unitary-state)

బక్కరాజుపమితి నం. వి. (పరి. రా.శ.)
శెండ వ్రప వం చయ ద్వానంతర ము,
మిత్ర రాజ్యముల కూటమివారు “దంశా
ర్గుట్న్ టీస్” నమాషేషములో, భవిష్య
త్రవుపంచ సమస్యలు కాంతియుతముగా
పరిష్కారించుటకు, యుద్ధమును అరికట్టు
టకు, ఒక అంతర్జాతీయ సంస్థ నెలకొల్పి
వల నవి నిక్షేయంచిరి. తన్న లితముగాలక్కి
రాజ్య సమితి క్రి. శ. 1945లో “సాన్
ప్రాన్సిస్ట్స్” నగరమున స్థాపించబడి
నది. బక్కరాజుపమితి ముఖ్యోచేశములు—
అంతర్జాతీయకాంతిఫ్రదతలను కాపా
డుట. మానవహక్కులందును, గౌరవ
మర్యాదలందును, త్రీపురు పాదుల
యొక్కయి, చిన్న పెద్ద జాతుల
యొక్కయి నమాన హక్కులను విశ్వా
సములను పునరుద్ధరించుట, ప్రజాసికము
యొక్క నమానమైన హక్కులు స్వయం

నిర్ణయ సూత్రముల సాధారముగ, తిసి
కొని వివిధమానవజాతులలో సై హావ
మును పెంపాందిరచి, ప్రపంచాంతిని
బలపరచుట, న్యాయము, సంధిబదంబడ
కలు, అంత జాతీయ నిర్ణయములు అమలు
జరుపుటకు వలయు పరిస్థితులను కల్పిం
చుట. విశాలమగు స్వాతంత్ర్యముతో
మానవకోటిసాంఘికాభివృద్ధి జీవితప్రమా
ణములను పెంపాందించుట, ప్రాపంచిక
అరిక సాంఘిక వైజ్ఞానిక సమస్యలను
పరిష్కారించుటలో అంతర్జాతీయసహకార
మును సమకూర్చి. జాతిలింగభేదములు
లేకయే, ఎల్లమానవులకు జీవితమునకు
సంబంధించిన హక్కులు, ప్రాథమికస్వాత్మక
ములు చేకూరుటకు తగిన ప్రోత్సాహము
కలుగ తేయుటకు పాటుపడుట. ఈ ఉద్దేశ
ములు సాధించుటకు వివిధజాతులుతేయ
పనులను క్రోడీకరించు కేంద్రముగ ర్యావ
హారించుట. బక్కరాజసమితికి ఇంర
దేశముల అంతరంగిక వివయములలో
కలుగ తేసికొనుటకు అధికారము లేదు.
స్వరంకచార్పు పై ప్రతి రాజ్య మునకు
స్వాతంత్ర్యముగా గాని, ఉమ్మడిగా గాని
చర్యతీసికొనుటకు అధికారము లేదు.
బక్కరాజుపమితి-ఆరికసాంఘికసభ నం.
వి. (పరి., అర్థ.) బక్కరాజుపమితి ఆరిక
సాంఘికసభకు సాధారణ సభనుడి పదు
నెనిమిది సభగ్యలు ఎన్నిక అగుదురు. అంత
జాతీయ సాంఘిక, ఆరిక, సాంస్కృతిక,
ఆరోగ్యభివృద్ధి సాధించుట వీరి ముల్య
లక్ష్యము, మానవస్వాత్మకములను, ప్రతికా
స్వాతంత్ర్యమును త్రీలహక్కులను కాపా
డుట, జాతి మతవిచకులేకుండ చూ బ
వీరిక రచ్యము. ఏదేళ మైనను వీరి విరుద్ధ
ముగా నడిచినవో వీరు బక్కరాజ్య సమితి
దృష్టిక తేవచ్చును లేదా ఆదేశమునకు

ఉనిట్ మైనసలవో ఈయిపచ్చును. (UNES
CO=United Nations Educational
Social and Cultural Organisation)

బక్కరాజ్యసమితి - ఆహారవ్యవస్థాయసంస్థ
నం. వి. (చరి., రాజ.) బక్కరాజ్యసమితి

సభ్యులేకములలో ఆహార అధిక వ్యవస్థ
లను అభివృద్ధిచేయుట కొరకు గ్రామీణ
ప్రజలకు, శైలులకు, వ్యవసాయ రంగ
ములో ఉచితమైన సలహాల నిచ్చుకు
తగిన సహాయము చేయుటకు బక్కరాజ్య
సమితి ఈ సంస్థను క్రి.ఐ. 1958 సం. లో
స్థాపించెను.

బక్కరాజ్యసమితి భర్మాధికారిశ నం. వి.
(చరి., రాజ.) భర్మాధికారిశ, మా. అధి
చేశ రాజ్యము, అధి చేశ రాజ్య ప్రచేశ
ములు.

బక్కరాజ్యసమితి సౌధారణిశ నం. వి.
(చరి., రాజ.) సంయుక్త జాతుల మహా
సభ, బక్కరాజ్యసమితి ముఖ్యంశము
లలో ఒకటి. అంతస్తాతీయ కొంతి భద్రతల
విషయములో తప్ప కక్కన అన్ని విషయ
ములలో ఈ సభకు సర్వాధికారములు
గలవు. కీనియందరి ప్రతి సభ్యులికి ఒక
వోటు ఉండును. బక్కరాజ్యసమితి ముందు
కొనికేళిన ఏపమస్త అయినను చర్చించు
టుకు ఈ సభకు అధికారముకలదు. ఈ సభ
సంవత్సరమునకొకసారి తెప్పంటరు నెలలో
సమావేశమగును. అ వసర మయి న వో
అక్యవసరపరిశీలనలో ఎ ప్పు డై న ను
సమావేశమగును.

బక్కధనువు నం. వి. చెరకువిల్లు.

బక్కపము నం. వి. ఈ. చెరకునుండి కీనిన
మద్యము.

బక్కపుటు నం. వి. ఇణ్ణుకు వంశమున
బుట్టినవాదు.

బచ్చిక కండరములు నం. వి. (ఐ.)
ఇచ్చకండరములు ఇప్పము వచ్చినవ్యాధి
పనిచేయు కండరములు, తరు. చేయి,
కన్ను, కాలు మొ. వాని కండరములు
(Voluntary muscles).

బట్ట ఐ. వి. (ఐ.) (Iter) మస్టిష్కము
లోని మూడవ కుహారమును నాలుగవ
కుహారముతో కలుపు సన్నని మార్గము.
బణము నం. వి. వణము (ఇల్) యొక్క
తోలు, మాంసము మొ. వి. (తీంక
మాంసము, లేడిమాంసము, దుప్పి
మాంసముబణములదును) (Venison).

బణియము నం. వి. నిటి యొక్క తోలు,
మాంసము మొ. కి సంబంధించినది.
బభరేయము నం. వి. ఒక బ్రావ్యూలము.
బతి వి. శక్రము. దూ. అయితి.

బతిహాసికుఱు నం. వి. 1. ఇతిహాసము
కెలినవాదు. 2. చరిత్రకారుడు.

బతిహ్యము నం. వి. 1. పారంపర్యముగా
వచ్చిన ఉపచేశము. 2. ఆనారిప్రవాద.

బదార వి. అగ్ని.

బదు నర్వా. నాలుగునొకటి, అయిదు.

బదువిచేయు /కి 1. నమస్క రించు.
2. ఖండించు. 3. ఉడిచోసు.

బదుమోముల వేలుపు వి. పంచములుఁడు,
ఇవుడు. దూ. అయిదుమోముల వేలుపు.

బదువ వి. బదు వన్నెలు కలది (మంగళ
సూప్రము, పసుపు, కుంకుమ, గాజలు,
చెవ్వుకు ఈ లదువన్నెలు సుమంగళ
చిన్నములు). కీవ థ ట్రూక. సొఫాగ్య
వరి. దూ. బదువరాలు.

బద్దాయులు వి. (లదు ఫొయిలు) వ్యాధి
కుమ్మరి, కంచరి, అగసాలు, కాసెకులముల
పనులు.

బన అవ్యా. మా. అయివ.

బనింటివారిచిడ్డ ఏ. (శాకి.) సద్వంశమున బుట్టినది.

'బనిలు ఏ. 1. నట్టిలు. 2. అంతగ్గుహము. 3. మంచికుటుంబము.

బపు ఏ. 1. జాడ. 2. సేరము, తప్ప. రూ, అయిపు.

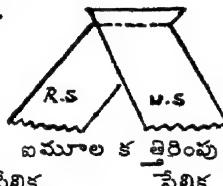
బపోవు క్రీ. ముగియు. రూ. అయిపోవు.

బమచ్చు ఏ. లక్షణము, గుర్తు.

బమూల విజ. మూలవాటు. ఉడా. ఈ యిలు బమూలగా నున్నది.

బమూల పేలిక ఏ.

(గృహ) అడ్డము
నుండినిలుపుకుషట
వాలుగా క తిరిం
చిన పేలిక, వేట బమూల క తిరింపు
వాలు క తిరింపు పేలిక
(Cross way piece).

బర ఏ. కంటితెవులు, సేత్రలోగము. రూ. అయిర.

బరకొను క్రీ. చక్కబడు. సరిపడు, యుక్త మగు. రూ. అయిరకొను.

బరావణము నం. ఏ. 1. ఇంద్రుని ఏనుగు(నాలు దంతములు కలది.) 2. అమృతము.

బరావతము నం. ఏ. 1. వంకరలేని నిడు పైన ఇంద్రధనుము. 2. ఇంద్రునివనుగు. 3. మబ్బమీద వచ్చు మబ్బు. 4. రాజ మేఘము. 5. హారుపుడిక్కెనుగు.

బరావతి నం. ఏ. 1. మెరుపుకోల, 2. బరావతము యొక్కార్య అభ్రముపు.

బరెని ఏ. వెంచవర ములతో చతురుపులు వేసిన పెండికుండ. రూ. అయిరెని.

బరిన్ కం. ఏ. (ఇం.) (Iris) కనుపాపలో

దృష్టిని క్రమపరచు ఖాగము.

బరిపు ఏ. అగ్ని, నిష్పు

బరేయము నం. ఏ. 1. కల్లు, సుర. 2. నూగు కోన. ఏజ. అన్నముతో సంబంధించినది.

బలిచిలుడు నం. ఏ. 1. ఇలచిలకొడుకు, కుశేరుడు 2. దిలీపుడు.

బలారము ఏ. ఒకానొకమూలిక.

'బలు ఇం అవ్యో. (శాస) (Ayes). శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టిన చట్టమునకు శాసని (Aye అని) తమ అంగీకారమును సూచించుట.

బలుడు నం. ఏ. 1. పుచ్చారవ చక్రవర్తి. 2. అంగారకుడు 3. అందగాదు

బలేయము నం. ఏ. 1. నూగుదోన, 2. ఒక వరిమళ్ళద్రవ్యము.

బవచ్చు క్రీ. అచ్చివచ్చు. రూ. అయివచ్చు.

బళాని నం. ఏ. ఈశాస్వదిక్కు.

బళుడు నం. ఏ. ఈశ్వరునికుమారుడు.

బళ్ళర్ధము నం. ఏ. 1. విభూతి (అణిమ, మహిమ, గరిమ, లఘిమ, ప్రాప్తి, ప్రాకామ్యము, ఈళత్వము, వణిత్వము అనునవి). 2. ప్రభుత్వము, 3. సంపద.

బసింగ్ ఇం. ఏ. (గృహ) (Icing) మెత్తని పంచారస్త, మీగడ మొ. ని కలిపి కేకును అలంకరించుట. (మెత్తగానూరిన బాధాముపిండి రంగు మొ.ని కూడ కలిసి బసింగ్ లో వాడపచ్చను).

బసోలేషన్ ఇం. ఏ. (Isolation) వేరుచేయట అంటు వ్యాపి గల రోగులను ఇతరులకు దూరముగా నుంచుట.

బహికము నం. ఏజ. ఇవూలోక సంబంధ మైనది. వ్యూతి. ఆముషిణ్ణకము.

ఇ

ఇ. 1. ఒకఱచ్చు. 2. సంచేహారకము.

ఇంకియ ఏ. చిలుకొయ్యి. రూ. ఒంక, ఒంకె ఏ., మా. మై.

ఒంకియ ఏ. దుఃఖము. ఏజ. దుఃఖము కలవాడు. దుఃఖము కలది. రూ. ఒంకియ.

ఒంటరమించిరములు పి. 1. పదుడ వచనములు. 2. ఎక్కువతక్కువ మాటలు. ఒంటరి పి. 1. ఏకాకి. 2. అసహాయుడైన వంటు. దూ. ఒంటరీఁడు.

ఒంటరిండు వి. ఒంటియై తిమగువాడు, ఏకాకి. 2 పంది, ఒకచరము.

ఒంటరీఁడు వి. చూ ఒంటరి.

ఒంటే వి. ఏకాకిక్కుము విజ. ఒకటి.

ఒంటింపు వి. 1. ఆనుకూల్చిము. 2. పనులు యొరాటులు. 3. మైక్రో. 4. సహాయము.

ఒంటికంచేగాము వి. శుక్రుడు.

ఒంటిండు వి. పంది. విజ. 1. వియోగి. 2. ఏకాకి. 3. సన్మాణి.

ఒంటికొమ్ముచేలుపు వి. ఏకదంతు, గంపతి.

ఒంటిపొటు వి. ఏకాంతము.

ఒంటిపోగు వి. బలరాముడు, ఏకకుండలుడు.

ఒంటిమి వి. 1. వైరము, పగ, 2. అనుకూలతలేమి.

ఒంటియ వి. ఉష్ణము, మహాంగము, లొట్టు పిట్ట. దూ. ఒంటె.

ఒంటి క్రి. 1. ఇముడు, అనుకూలించు,

ఒంపెద్దుకాడి వి. (వ్యాహ.) ఒక యొద్దు మాత్రమే నాగళి దున్నుపుడు అమర్పు కాడ (One bullock yoke)

ఒంపె వి. చూ. ఒంటియ.

ఒండు నర్స్. 1. ఒకటి. 2. అన్యము,

ఒండునేలు వి. (భూగో.). పనుపుచున్ని మట్టితో కూడిన సారవంతమైన నేలలు (Loams).

ఒండె అవ్యా. అటుకానివో కాని.

ఒంటొండ అవ్యా. క్రమక్రమముగా ఒకటి తర్వాత నొకటి.

ఒంద్రుమట్టి వి. (భూగో.). నరీ ప్రవాహము వలన కొట్టుకొనివచ్చి నిర్మిపోయినసన్నని యుసుక మట్టియొక్క మిక్రమము.

ఒంద్రుమట్టిమైదానము వి. (భూగో.). అప్పు

డప్పుడు పచారల మూలముగ కొట్టుకొని చచ్చి కొండ్న ఆముసల మందమున పేచు కొస్సు ఒంద్రుమట్టి గల మైదానము.

ఒంచిక చి. ఆనుకూల్చిము. దూ. ఒక్కిక, పొంచిక.

ఒంచిం పి. దూఃఖము. విజ, దూఃఖము కలవామ లేక కలది. దూ. ఒంజిలి.

ఒండు క్రి. 1. కలుగు. 2. పొందు. 3 ఒచ్చు. 4. చేరు.

ఒక సర్పి. ఏకార్థ కము. దూ ఒక్కు, ఒకానొక.

ఒకఁడు సర్పి. 1. ఒక మనుషుడు. 2. అన్యాదు. దూ. ఒకొదు. ఒకరుడు, ఒకొరుదు, ఒకొరువుడు, ఏనిసిక్క కారధ్విత్యములును (క్రు) కలవు.

ఒకత అవ్యా. ఏక కాలమున, కూడ. దూ. ఒక్కట, ఒకొటు, ఒకోటు.

ఒకతల సర్పి. 1 అన్యము. 2. ఒకడు దూ. ఒకొటి, ఒక్కటి. ఒకొస్టి, ఒక్కడు, ఒకొస్టు. నం. ఏకి.

ఒకతల సర్పి, ఒక స్టీ. దూ. ఒకటి, ఒకతక. ఒకతె, ఒకరిత, ఒకరితి, ఒకరుతుక, ఒకరిత ఏనిసిక్క కారధ్విత్యములుకలవు). ఓర్త, ఓరి, ఓర్తు, ఓర్తుక అను రేపతకారంయుక్క ములును గలవు.

ఒకొ అవ్యా. సందేహాంధుము. దూ. ఒకో. ఒకొస్టు, ఒకోస్టు.

ఒక్కట్టొద్దు వి. ప్రతనియముచే చేయు ఒకపూట భోజనము. ఉపవాసము.

ఒక్కెండ వై. వి. ఉగ్రగత, కోపఫావము. నం. ఉగ్రమే.

ఒగరు వై. వి. పచివెలగ. పచిరానిమై కాయల యచివంటి రుచి. నం. తువర్గ.

ఒగి అవ్యా. క్రమము. దూ. మొగి.

ఒగుడు వి. జొస్సు మొ. వి ఎండిన యాకు.

ఒగుడుకఱచే క్రి. కృశించు. చిక్కిపోవు.

- ఒగ్గము వి. అవపాతము, వనగులను చట్టు
టకె త్రవ్యబడిన గోయి.
- ఒగ్గు క్రీ. 1. మొనయు. 2. ఒడ్డు 3. చాచు.
- ఒగ్గుంల్ల వి. తలేమెన కొయ్యెకు ఆధార
ముగ సుంచు బల్ల.
- ఒచ్చెము వి. 1. నూనశ, కొరశ. 2. అవ
మానము. లిం. అనుచితము.
- ఒచ్చెల అవ్యా. సంతాప సూచకము. దూ.
ఒచ్చెల్ల, టచెల, టిచెల.
- ఒజ్జె వై. వి. 1. ఉపాధ్యాయుడు. 2. పురో
హాతుడు. 3. యాజకుడు. నం. ఉపా
ధ్యాయః.
- ఒజ్జేదనము వై. వి. ఉపాధ్యాయుత్యము.
- ఒజ్జబంచి వై. 1. ఉపాధ్యాయుడు. చూపిన
పదాతి. 2. మేలుబంచి దూ. ఉజ్జబంచి.
- ఒజ్జసాని వై. వి. ఉజ్జఖార్యి.
- ఒభ్యియ వి. చూ. ఒంచై.
- ఒట్టు క్రీ. 1. కలుగు. 2. ఉంచు. 3. రగులు
అంటంచు. వి. శవధము.
- ఒదంబడిక వి. (శాన. వాట.) ఇద్దరి మధ్య
చాని ఎక్కువమంది మధ్యచాని న్యాయ
బద్ద మగు ప్రతిభఫలము కల ఒక్కందము.
దీనివలన ఒకనికి కొన్ని హాక్కులు నుక్క
మించుటగాని, తేడా రెండవవాడు తన
హాక్కులను వదులుకొనుటకాని జరుగును.
ఒదంబడిక న్యాయుభ్యం సుగుటకు ముఖ్యం
శములు:- సమాంగికారము, ప్రతి
ఫలము కలిగియుండుట, ఒదంబడిక చేసి
కొను వారికి యోగ్యత కలిగి యుండుట.
- ఒదంగూడు క్రీ. 1. సథించు. 2. చేరు.
దూ. ఒనగూడు.
- ఒదఱటు క్రీ. 1. సమ్మతించు. 2. సంతో
షించు. 3. అనుకూలించు.
- ఒదఱటిక వి. అంగికారము, ఒదపాటు.
- ఒదపి వి. గండి, రంధ్రము.
- ఒడతమి వి. 1. ధనము. 2. భూవణము దూ.
- ఒడమె.
- ఒడయుడు వి. 1. మగదు. 2. ప్రశుపు. దూ.
ఒడయుఁడు.
- ఒడలు వి. మేను. దేహము. దూ. ఒచ్చు.
- ఒడలిచూపొడయుడు వి. ఇంద్రుడు.
- ఒడి వి 1. తొడ పై శాగము, ఉపంగము.
2. బట్టముంగొంగు. 3. పశుయోని.
- ఒడిఏప్రాలు వి. పెండ్లికూతురి ఒడిలోపోసెడి
లియ్యము.
- ఒడికట్టు క్రీ. 1. యత్నించు. 2. పాల్వాడు.
వి. 1. ఒడ్డాణము. 2. ఒడిపై ధరించిన
వత్తము.
- ఒడికము వి. ఉపాయము. 2 ఇంపు. 3.
యుక్తము. 4. అందము లిం. ఆంపైనది.
- ఒడిదారము వి. శ్రీ మొలనూలు.
- ఒడియు క్రీ. 1. కొంచెముపై గెనురు.
2. ఆకర్షించు. 3. ప్రవహించు. 4. కారు
5. వ్యాపించు.
- ఒడిసెల వి. రాశు విసరుటకు ఏవ్వరచిన
శాదు, ఔషధి. ఐహ ఒడిసెళ్లు.
- ఒడుచు క్రీ. 1. ఉడించు, గెలుచు. 2 శాధించు
3. వధించు. 4. అపహరించు. 5. బలా
శ్యారముగ గ్రహించు.
- ఒడుధోదుకు వి. 1. సమముకామి. 2. సంక
ం ము. లిం. విషముమైనది.
- ఒడుపు వి. 1. లక్ష్ముపెట్టి దాటిన దాటు.
2. పూనిక. 3. లాభము. 4. అధికము.
- ఒడ్డగిల్లు క్రీ. 1. ఒరగు 2. అంశయించు.
- ఒడ్డగెడవు వి. ఒకప్రక్క క్రిందికిని మరి
యొకప్రక్క పైకిని లేచుట.
- ఒడ్డణము¹ వి. వండము. 2. వ్యాపాము.
- ఒడ్డణము² వై. వి. తెత్తము మొ. చే చేయ
బదిన కేడము. నం. అందనమ్.
- ఒడ్డాణము వై. వి. సదుమునతు ధరించు
నగ. నం. ఉధ్యాణమ్.

- ఒడ్డురము వి. 1. ద్వేషము. 1. మారొడ్డుట. 2. మార్క్యుము. రూ. చిద్దురము.
- ఒడ్డురించు శ్రీ. 1. ప్రతిఫలించు. 2. ద్వేషించు.
- ఒడ్డిమ వి. పండిము.
- ఒడ్డియ వై. ఏ. ఉద్రుదేశియుడు. రూ. ఉడ్డె. నం. ఉడ్రుసి.
- ఒడ్డియు వై. ఏ. 1. ఉడ్డెవాచు. 2. పల్లిటి. కొటు పాపురము.
- ఒడ్డు¹ శ్రీ. 1. పం. మువేయు. 2. చాచు. 3. ఉంచు. 4. అడ్డగించు. వి. 1. తీరము. 2. పండిము. 3. హృద్యపూము. 4. పూనికి. ఏఱ. 1. స్థాలము. 2. అధికము. 3. విశాలము.
- ఒడ్డు² సర్పి. అన్యదు.
- ఒడ్డుగుండ్లు వి. (థూగో.) గుండుకైలములు, కొండములై దొర్లు పెద్ద రాశ్యాలు.
- ఒకై వై. ఏ. మా. ఉడ్డియ.
- ఒకైనపని వి. ఒకవిధమైన వగ.
- ఒకైలగము వి. పేరోలగము, నిండుకొలవు.
- ఒత్తగిలు శ్రీ. 1. బరగు, ప్రక్కకొంగు. 2. అంటుకొను. రూ. ఉత్తగిలు.
- ఒత్తగిల్లు శ్రీ. మా. ఉత్తగిలు.
- ఒత్తడము వి. ఒత్తడు. ఏఱ. తరచు, ఉత్త.
- ఒత్తడి వి. రాశ్య. ఒత్తడు, పీడనము.
- ఒత్తరము వి. 1. ముమ్మురము. 2. ఉత్తేకము.
- ఒత్తరించు వై. శ్రీ. 1. మించు. 2. ఆక్రమించు. నం. ఉత్తరణము.
- ఒత్తిడి వి. (థూగో.) ఒక వైశాల్యము తై పనిచేయు మైత్తము బలము (Thrust).
- ఒత్తిరి అవ్యా. గట్టిగా.
- ఒత్తిలు శ్రీ. మా. ఉత్తగిలు.
- ఒత్తు శ్రీ. 1. పొదుచుకొను. 2. బరగు. 3. అయిము. 4. (కాటు) పిసుగు. 5. (ఎంట మును) ఉయు 6. బలాత్కరించు 7. నొక్కు
- . 8. తుడుచు. 9. క్రోయు. 10. తీర్పు. 11. ఆక్రమించు. వి. 1. అదుముడు. 2. తరచుదనము. 3. ఆక్రమణము. 4. విడ్ల రేఖినగ. ఏఱ. తగచు.
- ఒదరు శ్రీ. 1. విజృంఖించు. 2. నిందించు, వి. గర్భించు.
- ఒదరుచు శ్రీ. ఉదదీయు, పిడదీయు. రూ. ఉవర్పు.
- ఒదబు శ్రీ. పరిలు. రూ. పొదబు.
- ఒదవు శ్రీ. 1. కలుగు. 2. ఉపయోగించు. 3. పరిలు. 4. లభించు. 5. ఇచ్చు.
- ఒదపుటడి ఏ. ఉపయోగము. ఏఱ. ఉపయుక్తము.
- ఒదుగు శ్రీ. 1. తోలగు. 2. రాగు. శిఖి కిలు.
- ఒదుగు శ్రీ. సమృద్ధమగు, అధికమగు. వి. సమృద్ధి. ఏఱ. సమృద్ధము.
- ఒదుగుటడి ఏ. సమృద్ధి.
- ఒదుపు శ్రీ. క్రమ్మి. వి. సమృద్ధి. ఏఱ. సమృద్ధము. రూ. ఒదుగు.
- ఒద్ద ఏ. సమీచము. రాశ్య. రూ. వద్ద.
- ఒద్దిక వి. నాటక ప్రదర్శనము చేయు. అభ్యాసము. 2. అనుకూల్యము, పోలిక. 3. వినయము. 4. ప్రతిమానమైన పది, వస్తువు వశు పమానమైన పూకపురాయి.
- ఒనగూడు శ్రీ. సిద్ధించు.
- ఒనగూర్పు శ్రీ. సిద్ధించునట్లు చేయు.
- ఒరికిక వి. పొందిక. పొంకము.
- ఒనరు శ్రీ. 1. కలుగు. 2. పొంగు. 3. ఉపు. ఏ. 1. ఉంపు. 2. పొందిక. రూ. పొంరు.
- ఒనరుచు శ్రీ. చేయు. రూ. ఒనరించు, పొంరుచు, పొంరుపు, ఉపుచు.
- ఒనర్పు శ్రీ. మా. ఒనరుచు.
- ఒప్పందము వి. 1. వ్యాపారుల ఒడంబడిక. 2. అంగికారము.
- ఒప్పగించు శ్రీ. మా. అప్పగించు.

ఒడిగొడ్డెము వి. మర్యాదపీఠిన మాట.

ఒడటు విజ. మెరకు, దుళ్ళులుడు.

ఒడపరి విజ. 1. సాందర్భపంచుడు, ఉపాయ శాలి.

ఒడపిఁడి విజ. అయోగ్యుడు.

ఒడపు వి.1.సాందర్భము. 2. ఉపాయము.

3. యోగ్యత. 4. దైర్ఘ్యము. 5. తాపము,

6. ప్రతాపము. విజ. 1. దృఢము. 2.

యోగ్యము. 3. విశాలము.

ఒడఱు ట్రె. 1. విలపించు, 2. ప్రేమాగు. రూ. తోలు.

ఒడఱ విజ. 1. వక్రము. 2. వ్యవక్ష్యాసము.

3. వికృతము.

ఒడపు ట్రె. చూ. ఉదిగు.

ఒడపిఁజము వి. వి. ఉక్కీజము వాచి పెద్ద దగుట.

ఒడ్డు విజ. కారమైనది. వి. కారము,

ఒడ్డుదనము వి. బడ్డున, కారము.

ఒడ్డన వి. చూ. బడ్డుదనము.

ఒడ్డీయ వి. 1. సాధువుకాని ఆపు. 2. వక్ర స్వాధావము కలవాడు. విజ. వక్రము.రూ. బట్ట.

ఒడ్డు విజ. పెద్దరీ, గొప్పది. వి. 1. ఒడు శీజము. 2. కారము.

ఒడ్డె వి. చూ. బడ్డీయ.

ఒలండా వి. హోలండుదేశము (Holland).

ఒలందులు వి. హోలండుదేశస్తులు.

ఒలయు ట్రె. 1. వ్యాపించు. 2. కలుగు. 3. ప్రవేశించు. 4. చుట్టుకొను. 5. కలయు రోచెరు.

ఒలి వి. దోపుడు, ఒలుపు, అపహారణము.

ఒలికి వి, పొరపేర్చుచోటు, శ్వాసము.

ఒలియు ట్రె. చర్మము మెయి. వి ఉండు.

ఒలిపడు ట్రె. దోపుపోటు, అపహారింపబడు ఒలుకు ట్రె. 1. చిందు. 2. కారు. 3. చలు. 4. పోయు.

ఒలుకులమిట్ల వి. శ్వాసము, కాదు.

ఒలుచు ట్రె. 1. తోలూద్య. 2. అపహారించు

ఒలుపు వి. అపహారణము.

ఒలె వి. వత్తుము ఉత్తరియము. రూ. బలె. బల్లియ, వలె, వల్లియ.

ఒల్ల బొంచి వి ఒల్ల మి, అపేక్షలేమిసి.

ఒల్ల బోక వి. 1. అనాదరము. 2. తాపము.

ఒల్ల బోపు ట్రె. మూర్ఖిలు, సామ్మణిలు.

ఒల్ల మి వి. ఇష్టపడమి.

ఒల్లియ వి. చూ. బలె.

ఒల్లె వి. చూ. ఒలె.

ఒల్లెవాటు వి. ఉత్తరియము మౌదచుట్టే వచ్చు నట్లు భుజముల మీద వైచుకొనుట. రూ. వలైవాటు.

ఒపుట్టి ట్రె. గిట్లు, సరిపడు. రూ. ఉచ్చి.

ఒపేగు ట్రె. ఇచ్చు. వి. 1. ఉగీ. 2. ఉపు మానము. రూ. ఉనపు.

ఒపపరి విజ. 1. సుందరుడు. 2. ఉత్సంఘము.

ఒపపు ట్రె.చూ. ఒపెగు.

ఒపో అవ్యో. ఆశ్చర్య. సంబోధనార్థకము, విమి. రూ. ఉపో.

ఒకగు వి. 1. మర్కుము. 2. నోకువ. 3. వీచాదండము. రూ. ఉపు.

ఒకపు వి. చూ. ఉకగు.

ఒకపరి విజ. మర్కుజు డు.

ఒక్కు వి. చూ. ఉకలు.

ఒక్కుపెట్టు ట్రె. ఒలియు.

ఓ-అంద్ర థాపకు గల అచ్చులలో ఉకటి, అవ్యో. సంబోధనమును, తలపును, ఆర్టిని దెలుపును, సందేహర్థకము, ప్రక్కార్థకము.

ఓమ్ నం. వి. 1. వర్షిల హోర్ఫ్ కము.

2. ప్రారంథార్థకము. (ఉంకారము వేద ముతే యొక్క సారథూతము. వేదార్థం

గ్రంథము లన్నియు దీనిని ప్రకంసించు చున్నవి. ఇదియే ప్రశాపము (అ+ఉ+మ). మాత్రములక్కు కోమణి, టింకారమునందు పమ సజగత్తును ఇమిడి యున్న దని వేడములు చెస్టాచున్నవి).

టింకారము నం. ఏ. 1. ప్రణ వము.

2. ప్రారంభము.

టింకారేష్ట్రేడ్రుడు నం. ఏ. 3. తుడు.

టింద్ర ఏ. గాదిదకూత.

టింప్రైంచు క్రీ. టండ్రాపెట్టు, గాదిదవతకూయు

టిక నం. ఏ. పుల్ల కలిపెట్టు.

టికము నం. ఏ. 1. ఇల్ల. 2. స్ఫానము.

3. చోటు.

టికర వై. ఏ. 1. ధృనిపూర్వకమగు వాంశి, దోకు. 2. రోకు. నం. ఉధారా,

టికరించు వై. క్రీ. 1. టికర కొకు) వచ్చి ఇమియు. 2. అపహారించు.

టికస్టు నం. ఏ. 1. ఇల్ల. 2. స్ఫానము. 3. అల్కయము.

టికిలి వై. ఏ. టికర. క్రీ. టికిలించు, దోకు, అపహారించు. నం. ఉధారా.

టికు ఏ. 1. దురిపు. దూరదర్శిని 2. అప కారము.

టిక్కము నం. ఏ. 1. మంచితాపు. 2. ఇంటి కనుకూలమగు స్ఫానము.

టిగితము వై. ఏ. ఘోగ్యము. యుక్క మైనది. నం. యుక్కము.

టిగిరము వై. ఏ. అన్నము. ఆహారము. రూ. టిగెము. టియిరము నం. ఆహారా.

టిగు ఏ. 1. అశుభము. 2. కిదు (కాగోగు లని చాదుదురు చాగు+టిగు).

టిగులొడుచు క్రీ. 1. దేసురించు. 2. కై వ్యవదు.

టిపుము. నం. ఏ. 1. పమూహము, మూక. 2. పరంపర. 3. ప్రహాహము.

టిచెం అప్ప. సంకాపార్కము. రూ. టిచెల్ల. టిజము నం. ఏ. 1. శేసి, విషము. 2. కోర్టీ

రూ. టిజము.

టిజమ్ము నం. ఏ. 1. తేజము. 2. ఉత్సాహము. 3. బలము. 4. వెలుతురు. 5. పటిము.

టిజస్వింపుడు నం. ఏ. బలము మొ. వికలపాదు, టిజస్వి.

టిజస్వి నం. ఏ. బలము. పై.

టిజో ఏ. 1. క్రమము. 2. విధము. 3. స్వాము, 4. ఆజ్ఞ.

టిజో వై. ఏ. 1. ఉత్సాహము. నం. ఉత్సాహము. 2. బజ్జ. 3. భయము. నం. టిజు.

టిజబంతి వై. ఏ. మేలుబంతి.

టిజు ఏ. 1. కమసాలి. 2. కిల్పి. 3. కిల్పిల పేర్ల కుదిని వచ్చు కిరుదాంకము, కర్మి, వర్షమంటిది, ఉదా. లింగోజు.

టింసైన్ ఇం. ఏ. (రస.) (Ozone) ఆమ్లజని (అక్సిజని), వానిసంకేతము.

టింసైనికృతము ఏ. (రహా.) (Ozonised) టింసైనతో మిక్రితమైనది.

టిటు ఏ. 1. భయము, దిగులు. 2. జంకు.

టిటమి ఏ. 1. అపజయము. 2. భంగము.

టిటులు క్రీ. అశక్తియగు. నిస్సత్వమగు.

టిటైపులుకు - ఏ. 1. ఉత్తమాట. 2. పరపతి లేని మాట.

టిటు ఇం. ఏ. (Vote) ఎన్నిక మొ. వానిలో వ్యక్తులు ప్రకటించు అభిమతము, నమ్మతి. రూ. వోటు.

టిట్టుపడు క్రీ. 1. అపజయమైందు. 2. కోపు పోవు. 3. మోసపోవు.

టిట్టు ఇం. ఏ. (Oats) యచాన్యము.

టిడ వై. ఏ. నావ, తరణి. నం. వోడః.

టిడంగి వై. ఏ. టిడవాదు, నావికుడు.

టిడకంబము వై. ఏ. టిడనము వేయు నిదుపాటి కంబము.

టిడరెపు ఏ. రేపు చట్టించు.

టిడెకు నం. ఏ. సివారథాన్యము, ఒకరకము వద్దు.

- టిడీక² వి. 1. ప్రవాహము. 2. తూము. టదు వి. 1. కుండ మొ. ని తూటు, కీట. 2. పరాజయము. ట్రై. 1. పచుగిదు. 2. వెనుదీయ, 3. ధారపదు. 4. టదుగిల్లు. ర. కారు. వి. 1. టిటి. 2. పగిలినది.
- టిడుబిళ్ళ వి. ఇంటి పైకప్పు పెంకు,
- టిడ్డాణము సం.వి. టడ్డాణము.
- టిట్రుదేకము సం. వి. ఉత్కులము (బరిసా).
- టిటి వి. 1. ఉత్తరియము, కండువా. 2. యుక్తపయన్న వర్చిన ఆడువారు పరికణి పైన భుజముపైకి వేసికొను పైట.
- టితము సం. వి. (గృహా.) 1. నేయిలడినది. 2. నేతకు సంబంధించినది (Woven). సం. వి. (గృహా.) పదుగు, నేతలో సిలుపుగా వేయు దారము (Warp).
- టితుపు నం. వి. పిల్లి మార్జాలము.
- టిదనము నం. వి. అన్నము.
- టిదము వి. ఏనుగును బట్టుటకై ప్రవీన వల్లము (గుంట) అవపాతము.
- టిదారుచు టై. ఆశ్వాసించు. రూ. టిదార్పు.
- టిదియ వి. కోక కోసి చేతిలో ఆక్కుడక్కుడ నుంచు చిన్నకున్న, రూ. టడ.
- టిడె వి.చూ. టదియ.
- టినికట్లు వి. కొండునకిమిరండు (లోయ వంటిది).
- టిపమి వి. 1. బద్ధకము, జడ్డుతనము. 2. అసాముర్ధ్వము. 3. నింద.
- టిపిక వి. 1. బలము. క్రికీ. 2. టర్పు.
- టిప్పు వి. బలిమి. టై. 1. చాలు, 2. నహించు
- టిప్పెన్స్‌లు ఎం. వి. (పరి.) (Obelisks) ప్రాచీన ఈజిప్ట్ దేశియలచే కట్టబడిన నాలుగు మూలల సంభము. (ఈ సంభాగాగాగు ముఖ్య ఉండును).
- టిమటి వి. క్రాన్సు ము, సాదము, టగిరము.
- టిమనగుంటలు వి. ఖారికలక్రిడలో ఎంపి.
- టిమము వి. జీలకట్లవలె నుండు ఒకరకపు వాసనగింజలు, దీఘ్వము. రూ. వాము.
- టిము ట్రై. 1. కాచు, రక్షించు, ఈదాధర్మము నినోముగాత. 2. సంస్కరించు.
- టియారము వి. చూ. ఒయారము.
- టియారి వి. చూ. ఒయారి.
- టియై పై. అవ్యా. 1. పురుష సంభోదనము నుండు ఉపయోగించబడునది. 2. సంప్రార్థ నంబున కియల కనుప్రయుక్త మగును. ఈదా ‘సీయిచ్చయొ మిన్నకపోవోయి మునిచ్చపర’.
- టియిరము పై. వి. అన్నము. రూ. టగిరము, సం. ఆవోరా.
- టిరు¹ వి. 1. అంచు,బద్దు. 2. మేర. 3. పైపు. అవ్యా. అద్దముగా.
- టిరు² పై. వి. అహోరాత్రము సం. హోరా.
- టిరంతప్రాద్యు పై. వి. 1. అహోరాత్రము. దినమంతయు. 2. ఎల్లుపుడు 3. రవంత.
- టిరగచ్చ వి. (టర్+కచు) |పక్కింది గించిన కౌపినము.
- టిరగిల్లు ట్రై. అవవశమగు. ప్రక్కుతుబరుగు. ప్రాలు. రూ. టరగిలు.
- టిరచూపు వి. 1. ప్రక్కుచూపు. క్రిగంటి చూపు. 2. ఉపేతు. 3. మోహనుచూపు.
- టిరణము వి. ఒకవిధమగు దేగ.
- టిరపోక వి. వంచు దూలములులేక వంచి కటిన పాక.
- టిరి అవ్యా.స్నేహ లేక సీచనంబోదనార్థకము.
- టిరిమి వి. కుసు. కాంతము, కీరుపు.
- టిరు¹ పై. వి. పెద్ద. సం. ఉరుఱ.
- టిరు² వి. 1. ఎఱుపుల్లిప్పు. 2. గాం మే.ని ర్వాని.
- టిరుగాల్ వి. శబ్దముతో వీచుగాలి. రూ. హోరుగాలి.
- టిరుపు వి.చూ. టరిమి.
- టిరెము పై. వి. చూ. ఒయిరము.

ట్ర సర్ఫ్. చూ. ఒకత.

ట్రి సర్ఫ్. చూ. ఒకత

ట్రె సర్ఫ్. రూ. ఒకత.

ట్రిట్రె లి. తుమ, సహనము, సహాయమట. .రూ
ఒరిమి (Tolerance).

ట్రాఫ్మె వి. టర్డ్లైనితనము.

ట్రల వి. 1. సపము వ్యాఖము, 2. జూక్రీడా
సమయమందు ప్రవేశించుట కుపచ్చో
గించు శబ్దము. 3. జలక్రీడ.

ట్రలగందము వి. 1. పూసిన పసుపు. 2.
పసుపుపూత.

ట్రలగము వి. 1. కొలువు. 2 కొలువు
కూటము.

ట్రలగించు లై. 1. కొలుచు. 2. సఫతిర్చు

ట్రలచెంగనాలు వి. అపశయము.

ట్రలమాసగొను లై. 1. శరీరము రక్తించు
కొను, 2. మరుగుపథ్థ ఓ వెనుదీయు.

ట్రలము వి. 1. వృక్షములు మొ. చే మరు
గగు చోటు. 2. దేహము. రూ. ఒరిమి.

ట్రలలాచు లై. 1. స్నానముచేయు 2. టల
టల యనుచు నీటిలోఅడు.

ట్రలాకు వి. 1. అలసట, శ్రమము. 2. కలత.

ట్రలీ వి. ఉంకువ, కన్యాశుల్భము.

ట్రలి వై. వరుస, బాచు. సం. ఆశి,

ట్రల్లము పం. వి. 1. అల్లుము. 2. కంద.

ట్రవరి వై. వి. 1. లోపలిగది. 2. చంద్రచాల

ట్రవర్స్‌ప్రాప్తి లం. వి. (Over draft) బాంకు
లలో కరంటు కాతాయు పరపతియుగల
కాతాదారులకు తమకు బాంకులోగల
సాముక్కన్నెవక్కువ- సాముక్కను కాతా
రికముగ తీసికొను అధికారము బాంక్
వారితురు. దినినే టవర్‌ప్రాప్తి అందురు.

ట్రవు లై. చూ. ఒవ్వు.

ట్రవెన్ లం. వి (గృహ) (Oven) కేకు
లిస్కుట్లు కాప్పడి పెనముగల పెట్టె.

ట్రషథి సం వి 1. మండుచేట్లు. 2. ఘలించిన
తోడసే నంించెడి అరటి మొ.వి.

ట్రషథిశుదు సం. వి. చంద్రుడు.

ట్రషధులు సం వి (వృక్ష) ఔషధములుగా
సుపయోగసదు మొక్కలు ఉడా. సునా
ముఖ, అడ్డసరము మొ.వి. (Medicinal
plants or herbs)

ట్రషము సం. వి. కాలుట. 2. కాలుపు.

ట్రష్టము సం.వి (శం.) పెదవి (Labium).

విడ. పెదవులకు సంబంధించినపి (Labial).
ల్యో ఉష్టాపోరముచే కందునది.

ట్రష్టముశుశ్రములు సం. వి. (శం)

కీటకములనోటి థాగములలో

ఒకవిధ మైనథాగములు (La-
bial palps)

ట్రష్టమృకము

ట్రష్ట్యము సం. వి. 1. పెదవులకు రగిలి
పలుకునది. (ప. ఫ. ల. థ. మ. లు). 2.
పెదవులకు సంబంధించినది.

ట్రసరిలు వై. లై. 1. తొలగు. 2. విరమించు
రూ. టసరిల్లు.

ట్రసి అవ్యా. శ్రీసంబోధనారకము,

ట్రహము వి. వెనుదీయుట

ట్రహచీంచు లై. వెనుదీయు.

ట్రహటీల్లు లై. వెనుదీయ.

ట్రహరినాష్టారి లై. వి. తండ్రిపెతండముగా

ట్రహాం అవ్యా. అశ్వాం సంబోధనారకము.

ట్రిక వి. కపోళి, ఒకరకము భవ్యము.
రూ. వోళిక.

ట్రో

ట్రో 1. అంద్రవర్షమాలలోని ఒక అచ్చు. 2.

అంగికారమును ప్రశంసన, నిశ్చయ | పోగదే అవ్యా. చౌరా.

పోగాక అవ్యా. అంచే కామమ్ము.

పోగాములు వి. (పోట + కామి) 1. కలిమి లేములు. 2. మేలుకీళు, వి. యుక్తాయు కతలు. రూ. అనుగాములు.

పోచితి నం. వి. 1. ఉచిత త్వయి ము. 2. యోగ్యత.

పోచిత్వము సం. వి. యోగ్యత.

పోజనము సం. వి. బంగారు.

పోజ్యల్యము సం.వి. ఉజ్యలత్వము, ప్రకాశము.

పోజ్య వి. 1. కాలువ. 2 పనివాడు. రూ. అప్పుడే.

పోదవము సం. వి. ఐదుస్వరములతోగూడిన రాగము, సం. విజ. నక్కలుసంబంధి.

పోదు వై. వి. పెదవిక్రిండచోటు. సం. ఉష్ణి,

పోత్కుంర్యము సం. వి. ఉత్కుంర, తహాకహాథెగరిపాటు.

పోత్కుంష్ట్యము సం. వి. ఉత్కుంష్టత.

పోత్రాశుదు సం. వి. ఉత్ర రచేశపువాడు.

పోత్ర రెయుఁడు సం. వి. పరికున్నహారాజు.

పోత్రానపాది సం. వి. భువుడు. శ్వీ. ఉత్రానపాదునికొడుకు.

పోత్వగికము సం. విజ. 1. సామాన్యవిధి సంబంధించినది. 2. సహవము విధుచునకి.

పోత్వుక్కము సం. వి. ఉత్పుక్కము.

పోదనికుఁడు సం. విజ. వంటవాడు.

పోదరికుఁడు సం. విజ. 1. తిండియండే ఆసక్తి గలవాడు. 2. ఏమియుపనిశేఖండ నుస్సేవాడు.

పోదల వి. (పో+తల) నడితల, తల.

పోదార్యము సం. వి. ఉదారత్వము, దార్యత్వము.

పోదాసీన్యము సం. వి. ఉపేక్షగా నుండుట మిత్రక్రు ఫావములు లేకుండుట.

పోదు వి. చూ. పోజ.

పోపండరము సం. వి. 1. ఉక్కోపాము. 2. రాగి విజ. ఉమంబర (మేరి) వృక్ష సంబంధమైనది.

పోద్దూలకము సం. వి. పుట్టుతేడ.

పోద్దుత్వము సం. వి. ఉద్దతత్వము, ఏపు

పోపవత్తికము సం. విజ. ఉపవత్తి గలది, యుక్తియుక్తము, తగినది.

పోపవిభక్తికము సం. వి. ఉపవిభక్తులు చేర్చు ఒడు ప్రాతిపదికము.

పోపొసనము సం. వి. గృహస్తాపకు పొహ్య లాదు ప్రాతఃకాలమువందు దేయ అగ్ని ఉపాసన.

పోర అవ్యో. ఆశ్చర్యమును ఔలుపును.

పోరనుఁడు సం. వి. ధర్మపత్మి యందు బుట్టిన కొదుకు.

పోరు వి. 1. పీరణము. 2. తృణము (అవరు గడ్డియని వాడుక కలదు).

పోర్యైపొకము సం. విజ. చచ్చినవారికి చేయబడు కర్మకు సంబంధించినది.

పోర్యము సం. వి. బదహాగ్ని.

పోల వి. చూ. అవల.

పోలు క్రీ. చూ. అగులు.

పోలెముగై అవ్యో. 1. పోనొను. పోను లెమ్ము.

పోళినరుఁడు సం. వి. ఇతిచ్ఛకవర్తి.

పోళిరము సం. వి. చామరము. సురటి. విజ. వట్టవేళ్ళతో చేయబడిన మందు.

పోషధము సం. వి. 1. ఉషధి. 2. ఉషధులతో చేయబడిన మందు.

పోషించుఁడు సం. వి. 1. ఉషధుల కథివచి ర్మేన సోముడు. 2. బుధుడు.

పోషరము సం. వి. 1. రాతి ఉపు. 2. సూరంటురాయి. కి. చౌటినేల.

పోషని సం. వి. వేకువ, ఉపఃకాలము.

పోసు వి. 1. పొగమ. 2. ఉయ్యారము. రూ. అవును.

పొనుకత్త ఏడ. 1. సాగసుక తీయ. 2. పొనుకాదు ఏడ. 1. సాగసుకాదు. 2. విలాసవతి.

విలాసవంతుడు

క్ర

క హలులో ప్రథమాకురము.

కంకతుము నం. వి. 1. కవచము. 2. శిశ్మని ప్రిశాలము.

కంకటి పై. వి. మంచము. దూ. కంగటి. నం. ఖట్టికా, ఖట్టావ్.

కంకటేకుఁడు నం. వి. ముక్కంటి. శిశ్మదు. కంకణము¹ నం. వి. 1. కడియము. చెతివగ.

2. లోరము. 3. జలబింధు. (గణి.) అంగంథియాకార శైలిక్రము. రెంటు వీక కేంద్రవృత్తముల మధ్యమన్న శైలిక్రము (Ring-shaped-region)

కంకణము² వి. ఉకరక మగు ఇంచకి. కంక చాయి.

కంకణాయి వి. చూ. పై.

కంకతము నం. వి. దుష్టేన.

కంకపత్రము నం. వి. అమ్ము. శాంము.

కంకము నం. వి. 1. చాంభందు 2 పద్మము.

కంకర పై. వి. కంకరచాయి. నం. కర్కురమ్.

కంకరతలమి వి. మూర్ఖుడు, అజ్ఞాని.

కంకరనేలలు వి. వి. (వ్యోవ.) ఎఱ్లని కంకర రాణ్ణ అధికముగా నువ్వు నేలలు (Laterite soils) ఇష్టకారిల (Laterite) నుండి వుట్టిన నేలలు:

కంకొళము నం. వి. ఎముకలగూడు.

కంకి వి. (తొన్నులోనగువాని) ఎన్ను.

కంకు గ్రై. 1. ఇంధించు. 2. ఇట్లు. 3. గదించు.

కంకుఁడు నం. వి. 1. కపట్కొన్నిఱుడు.

2. కంకుభట్టు (అణ్ణాతవాసమున ధాక్క

రాళ పెట్టుకొనిన మారుపెరు). 3. యముడు.

కంకుష్టము నం. వి. ఏనుగుపిల్ల రేణుము.

కంఫాణము నం. వి. గుణ్ణము. హాయము.

కంగాణము వి. కళ్ళమునందలి కావలి

కంగారు వి. 1. ఆపత్నమయమున గలుగు తొందర. 2. కలపరపాటు వి. యుద్ధము.

కంగార్చి పిం. ఏడ. 1. సీచ్మెనది. 2. అల్ప కైవది.

కంగు వి. 1. మాలిపోగుతో వంకరగా నేర్చరచిన కన్న. 2. ప్రమోగుటయం దగు అనుకరణము (కంగుకంగు).

కంగేరి పై. వి. శకోకము. నం. కంకేరి.

కంచి పై. వి. కాంచినగరము. ఏడ. పెద్ద.

కంచిమేక వి. పెద్దపొదుగు గలమేక.

కంచుకప్రాధారము నం. వి. (వ్యోవ.) టొప్పిమే. మొక్కల ఔకుల మొదక్కు కనుపులచుట్టును ఇరవత అమరి యుండు నది (Sheathing leaf base).

కంచుకము నం. వి. 1. రవిక. చి. వొక్కాయ. 2. కవచము.

కంచుకి నం. వి. 1. అంతఃపురవు కావలి వాడు. 2. విటుడు.

కంచె వి. ఆశక్తముగా పెట్టిన కంచ.

కంచెకత్తుర వి. (వ్యోవ.) కంచెలను అవసర మేనపుదు క తీరించుటకు ఉపయోగించు పెదకత్తెట.

కంచుము పై. వి. భోషన పాత్రము. నం. కంసమ్.

కంచర పై. వి. కంచుపనిచేసి ప్రభకుజాతి. దూ. కంచరి, నం. కాంస్యకారి.

కంచరగాడిద పై. వి. కంచరము లాగు గాడిద, అణ్ణాతరము.

కంచరము వై. వి. ఒక రకపు శకటము. సం. కంచరః.

కంచరి వై. వి. చూ. కంచర.

కంచలే వై. వి. రవికి రూ. కంచల. నం. కంచలీ.

కంచె వై. వి. ఒక విధమగు లోహము. సం. కంస్లీ (Bronze).

కంచుతాగడాలు వి. శాతి. ప్రకాశవంతమైన దీపములు.

కంచెకొమ్మె వి. ఒక రకపు వాడ్యము.

కంచెమించు వి. ఒక రకపు డేగ. విజ. అగోచరము, అద్వాశ్యము.

కంజంక్రైష్టా ఇం. వి. (ఇం.) (Conjunctiva) కంటిపెప్ప లోపలి శాగము.

కంజసాధు సం. వి. నలువ, ఉప్పు.

కంజనుదు సం. వి. మన్మథుడు. తృష్ణ ముఖమును కల్గించువాడు.

కంజము సం. వి. తామరపుప్పు.

కంజాతము సం. వి. తామర, పద్మము.

కంజే వై. వి. కౌబిట్. సం. కపింజలః.

కంత వి. 1. కనుట. 2. నాట్యబంధము.

కంటక్రదుమము సం. వి. 1. బారుగుచెట్టు. 2. ముండుచెట్టు.

కంటకము 1. ముల్లు. 2. రోమాంచము.

3. వెదురు. 4. సూదిమెన. 5. కాకి.

6. తప్పు.

కంటకము² వి. విరోధోక్తి. లి. విరుదము.

కంటకి సం. వి. 1. రేగు. 2. ముండు గల చెట్టు. 3. చేవ. విజ. కంటకము గలది.

కంటకిఫలము సం. వి. 1. పనస. 2. ఉష్టత. 3. పల్లెరు.

కంటకుము సం. వి. సీవబుట్టి గల శత్రువు.

కంటగించు క్రీ. 1. విరోధించు. 2. నొచ్చు. 3. రోతపదు.

కంటగింపు వి. 1. రోత, అసహ్యము. 2. ద్వేషము.

కంటాణి వి. కాగితములు మొ.ని కుట్టుట కనువగు ఇమప జీవ. రూ. కంటాణి.

కంటిపొప వి. కంటి నల్లగ్రుద్దులోని చుక్క, (ఈ ద్వారమునే వెలుగు లోప లిక ప్రవేంచును) (Pupil).

కంటియ వై. లి మెడనగ. రూ. కంటె. సం. కంరికా.

కంటిలోపువ్వు వి. నల్లగ్రుద్దుమీద ఏర్పడు కెల్చుక్క (పుష్టి). హైటమిన్ "A" లోపముచే కలగు కంటి వ్యాధి (Xerophthalmia).

కంటివాలు వి. చక్కాయుధము.

కంత్రోలర్ ఇం. వి. (వ్యావ.) (Controller)

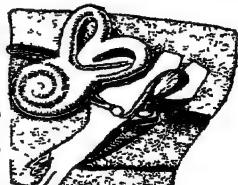
1. నియంత్రకుడు, కరెన్సీ (Currency) నియంత్రకుడు. 2. (అర్థ.) ప్రమ్యము మొక్క చలామణి నియంత్రించువాడు. 3. విక్ష్యావిద్యాలయ పరిషానియంత్ర కుడు. 4. గణక నియంత్రకుడు. 5. ప్రభు త్వాంచాయవ్యాయ నియంత్రకుడు.

కంత్రోలుధరలు వి. వి. (వ్యావ.) అత్యవసర సమయములందు వ్యాపారులు వస్తు పుర ధరలు పెంచకుండ ప్రభుత్వముచే నియమితములైన ధరలు, నియంత్రిత మూల్యములు (Controlled prices).

కంత్రోల్సు ఇం. వి. (అర్థ.) (సా.స.) (Controls) ఆరిక వ్యవహారములపై ప్రభుత్వము విదించు నిఱంధనలు.

కంతకర్మ నాళము

సం.వి. (ఇం.) నోటి లోనుండి కర్మభేరి లోపలి వైపునకు పోవు గొట్ట ము (Eusta chiantube).

కంతగ్రహము సం. కంరకర్మ నాళము వి. ఆవోరము మొ.ని రికాబు ఎముక ప్రింగలేక పోవుట సుత్తి ఎముక దాకతి ఎముక

కంత విలము నం. వి. గళమునుండి శ్వాస నాళికలోనికి పోవు ద్వారము (Glotitis).

కంతమాల నం. వి. మెడిచుట్టు గడ్డలు లేకెదు తెప్పలు. రూ. గండమాల.

కంతము నం. వి. 1. మెడముందరి థాగము, కుత్తుక. 2. కుత్తుక డెమిక్కు ధ్వని. 3. సమీచము.

కంతరోహిణి నం. వి. ఒకరకము అంటు వ్యాధి.

కంతళోషణము నం. వి. 1. కుత్తుక ఎందుట. 2. వ్యుత సగభాషణము.

కంతసూత్రము నం. వి. పుస్తి, మంగళ సూత్రము.

కంతస్తము నం. విజ. కంతపారముగా వచ్చినది.

కందాభరణము నం. వి. కంతమునకు భూషణము.

కంరీరపము నం. వి. 1. సింహము. 2. మదపు చేసుగు. 3. పావురము.

కంరేకాలుఁడు నం. వి. శివురు. పుర్య కందము నందు నలుపు కలవాడు.

కంరోక్కి నం. వి. 1. గట్టిగా డెప్పుట. 2. సుషుముగా డెప్పుట.

కంత్కము నం. వి. కంతమునందు పుట్టునది. (వ్యోక.) అ, ఆ, క, ఖ, గ, ఘ, జ, హ, ః అను ధ్వనులు.

కండ వై. వి. 1. మాంసము. 2. మాంసపు ముక్కు, నం. ఖండః.

కండకాపరము వి. 1. గర్జము. 2. అవొంకారము. నం. ఖండగర్జః.

కండచీప వి. పెద్దచీప. రూ. గండచీప కండచక్కెర వై. వి. చటిక బెల్ల ము, కల కండ. నం. ఖండశర్మురా.

కండని నం. వి. 1. రోలు. 2. రోకలి.

కండరకణణలము వి. మాంసపు కండ (Muscular tissue).

కండర బంధనము నం. వి. (జం) కండరము య.. క్కు కొన. (ఇది కండ మును ఎముకలో అతికించును. ఆధారపు కణ జాలము (Connective tissue)తో నేరపు డిన పట్టి వంటి నిర్మాణము) (Tendon). కండరమండలము నం వి. (జం.) శరిర ములో నున్న కండరముల సంపుటి (Muscular system).

కండరము నం. వి. స్నాయుపు, మాంస రజ్జుపు.

కండరములు నం. వి. (జం.) మాంస పు కండెలు (Muscles).

కండవదము వై. వి తెర, యపనిక. నం. కాండచటుః.

కండిక వి. లంకపొలము.

కండుకము నం. వి. బంతి, చెందు. రూ. కండుకము.

కండువా హిం. వి. ఉత్తరియము.

కండువాచూలము వి. అడ్డచూలము.

కండుపు నం. వి. తీట. దుల.

కండూతి నం. వి. 1. తీట. 2. గోకుట

కండూర నం. వి. దూలగొండి.

కంచె వై. వి. 1. జొన్న కంకి. 2. కండెము. 3. ఊచవ చుట్టిన నూలిచుట్టు నం. ఖండః.

కంచెతెగులు (వరి) వి. (వ్యోవం.) కొన్ని తుణధాన్య జాతుల ఎన్నులకు బట్టు ఒక తెగులు. (వరి దుబ్బులకు ఒక జాతి ఇశీం ప్రధము పట్టుటవలన రెల్ల లన్నియు తిగు రుతిః అతికింపబడినట్లు నల్ల నికండెగా విప్పదును (Spike disease).

కంచెము వై. వి. సాముచేమిగుల గట్టిపడిన భుజములము. రూ. కండె. నం. ఖండః.

కంచ్చైక వై. వి. ముక్కు.. నం. ఖండిక.

కండ్ల కలక వి. ఒకరకపు సేత్రవ్యాధి, కనులు వాచి పుసులు కట్టు వ్యాధి (Sore eyes).

కంత వై. వి. 1. చంద్రము. 2. సందు. 3. వీధి.

కంతి వై. ఏ. 1. ఎబ్బవలనివాసు కి బోప్పి.
2. ద్వారా 4 చెరకు మో ని కమసు. రూ.
కడితి, కడితి నం. గ్రంథి..

కంటు వి. గదువు, మితి

కంతుఁడు నం. వి. మరుదు, మన్మథు.

కంప్రి హిం. వి. సేర్వరి, టక్కరి.

కంధ నం. వి 1. గుండ. 2 మట్టిగోడ.

కంద నం. వి. కందగడ.

కందకము వి. అగ్డ.

కందనకాయ వి. గుండెకాయ.

కందము నం. వి 1. మేఘము. 2 ప్రణము.
3. ఒకానొకజాతి. 4. (వృష.) కంద, నేమ
మొ. మొక్కలకు భూమిలో సుందు
కాండము (Corm). (దీన్సై కోరకము
లుండును).

కందర నఁ. వి. కొండబిలము, గుహ..

కందరము నం. వి. 1. అల్ల ము. 2. అంకు
శము. 3. లిలము.

కందర్పుఁడు నం.వి. 1.మరుదు శ్యో కుత్తిత
మగు దర్శనము కలవాడు.

కందసొరము నం.వి. నందనవనము, ఇంద్రుని
ఉద్యానవనము.

కందసుందరము నం. వి. పటురంగుల
శామరపద్మము.

కందళము నం. వి. 1. క్రొత్తమొలక. 2.
ఆప్యుక్త మధురధ్వని. 3. గ్రహణము. రూ.
కందలము.

కందళించు నం. టై. మొలుచు, అంకురించు,
కందళికుసుమము నం. వి. అరటిపుష్టి.

కందాయము మం. వి. నం వత్సర మున
మూడవ భాగము, జైప్పాది మాస చతు
షంయము.

కంది వి. ఒకరకపు సస్యము.

కందిచి నం. వి. గడ్డకలది. వి. 1. కంద
గడ్డ. 2. మాసగ్రంథి.

కందు వి. 1. శాపము. 2. నలువు, తొ.

చాప్రలింబములోని కందు. 3. శిశువు.
4. 1 తప్పముగు. 2. వాడు. 3. కృశించు.
కందుఁడు వై. వి. కుమారస్వామి. నం.
స్క్రంచ..

కందుకము నం. వి. బంతి, చెందు.

కందుపీటిగ వి. కందురు.

కందువ వి. 1. ఒమూహాము. 2. ఏకాంతము.
3 చుమశ్శారము. 4. సామర్థ్యము.
5 జాడ.

కంచెన వి. లంకి ఆచుసునకు పూసెడు మసి,
ఒక విచము చమురు, తొ. “ఇయసును
గంచెన ఇట్లక చరమేళ్లయుబండి యైను
చాలచు మమతి”, (Lubricant).

కంచెఱ వి. (కస్టి + తెలు) కంటచిరణ్ణించు
తెలు, కనురెచ్చు.

కంధచము నం. వి. 1. కంరము. 2. మెద.
3. మబ్బు.

కంధి నం. వి. సముద్రము. శ్వీ. కం=
సీటికి. నిధి=స్థానము.

కంప వి ముండ్ల మండ.

కంపనము నం. వి. అదరు, చలనము.

కంపనావృత్తి నం. వి. ఒక కొననుండి మటి
యొక కొనవరకు అదరుటకు పట్టు కాలము
(Period of oscillation).

కంపము నం. వి. 1. వణకు. 2. వేపధువు.

కంపరము వి. పాడె, శవవాహనము వై. వి.
గగుర్మాటు. నం. కంపమ్.

కంపలటడ్కతాకి వి. శాతి. చిక్కులలో లడిన
వర్లికి.

కంపు వి. వాపన, (పూర్వగ్రంథములందు
ఇవి ఈ యిర్మమున వాడబడినది. ఇప్పుడు
దుర్గంధ మను అర్థమునందే వాడబడు
చున్నది).

కంపెనీ ఇం. వి. (పాటి) (Company). 1.
కూటము, సమూహము. 2. వ్యాపారసంస్థ.

కంప్యూటర్ ఆ. వి. (Computer) గణిత యంత్రము.	కకపాల వై. వి. సన్మానుల జోపి. నం. కుపాలః.
కంపోష్ట్ ఇం వి. (Compost) చీకుడు ఎదువు. (ఏ చెత్తచెదారము లైనను ముందుగా కొన్ని దినములు చీకి, క్రొస్టుట్ చేసిర్పుడు ఎదువు).	కకపికలు వి. యథాయథలు, చెల్లాచెదరు. విజ. మిక్రోలిచెదరినది. బూ. కకావికలు.
కంబమయ్య వై. వి. కంబము (<u>సంభము</u>) నందు ఉద్ధవించిన సృసింహస్యమి.	కంబత్తు నం. వి. 1. ఎద్దు మూపు. ము, కకుదము. 2. ప్రేషము.
కంబము వై. వి. గుంజ. నం. స్కూంథః.	కకుత్రువర్ధము నం. వి. (ఆం.) (కప్ప మొక్క) క్రింది దవుడ ఎముకలలో కోణ నిహానవశిసి (Angulo-splenial bone) అను ఎముకకు పైకి పొదుచుకొని యుండు ఖాగము (Coronary process).
కంబరక్రూడు వి. కొబ్బరి పిచుతో వేవిన త్రాడు.	కపుద్రుంతము నం. వి. గౌప్య మూపుము గల ఎద్దు.
కంబళభోజనన్నాయము నం. న్యా. గొంగ ఇలో భోజనము చేయచు వెంట్రుక లేరు పదతి.	కపుప్పు నం. వి. 1. దిక్కు. 2. సంపెంగ దండ. 3. కాంతి. 4. అల్లిక. క. ఇడ.
కంబళము నం. వి. 1. ఇలము. 2. కంబడి, గొంగడి 3. కంబళిపురుగు. 4. ఏనుగు పై పరచెడి రత్నకంబళము.	కప్పురము వై. విజ. కర్పుళము, గట్టిపి, కర్పునది. నం. కర్పు.రః.
కంబళికుట్టు (గృహః) పోగులు రేగి 	కప్పునము వై. వి. కశ, కొరాడా. విజ. సంకటము, కర్పుళము. నం, కర్పు.ళః.
యున్న అంచు కంబళి కుట్టు అను పోగులూడ	కప్పుసీంచు వై.లై. శాధించు, సంకటపరచు.
కుండ ఉండుటకు ఉపయోగించెడి కుట్టు.	కప్పిరి కికిప్పిరి విజ. తారుమారు.
కంబాలాట వి. (కంబాలు+అట) బాల బాలిక్క క్రిడ.	కప్పు.లై. 1. కదుపులోనిది పెలిపుచ్చు. వి. విసరురాయి, రోలు మొ.కి కలుగతేసెడు గరుకు.
కంబి నం. వి. 1. చెదురుకమ్మి. 2. గరిచె.	కప్పు-టీషి వి. 1. లోఫము. 2. అప్రథ.
కంబు ¹ నం. వి. 1. ఇలము. 2. తల.	కప్పు-వాయి వి. ఒక తెగ కాసరోగము.
కంబు ² వి. సజ్జపైరు.	కప్పు-ను వి. మరుగుదొర్కె. పాయిథానా.
కంబుగ్రీవ నం. విజ. 1. మూడు ముదు తల గల మెడ. 2. శంఖము వంటి మెడ గలరి.	కప్పుర వై. వి. గొంగ. నం. ప్రకరః.
కంబువు నం. వి. 1. శంఖము. 2. ఏనుగు. 3. కడియము. 4. నత్తగుల్ల.	కప్ప వి. 1. వంక. 2. పోటీ, పండము.
కంపము నం. వి. 1. కంచు. 2. కంచుపాత్రము.	కక్కపాల నం. వి. చూ. కకపాల.
కంపారాతి నం. వి. శ్రీకృష్ణము.	కప్పుగము నం. వి. (బం.) కిటకముల కారి ఖాగములలోనిది మొదటిది (Coxa).
కంపారి శ. కమపారి స్వర్దకారుడు.	కప్పు ¹ నం. వి. 1. మొలనూలు. 2. తోట్టి కట్టు. 3. ఏనుగు పదుమునకు గట్టు గొలును. 4. పసారా. 5. (గణ.) పరి ప్రధమం మూర్గము (Orbit).
కంపుచు నం. వి. కృష్ణుని మెనమామ.	

కష్ట² నం. వి (భూగో.) భూమి సూక్ష్మాని చుట్టు పూర్తిగా తిరుగుబడు కష్టము వై. వి. కత్తి, నం అడ్డా. కష్ట లై. 1. నల్లనగు, కంచు. 2. వివర్జము కంచబంధము నం. వి. జాటుముడి. కచము నం. వి. జాటు, కేళము. కచేరి హిం. వి కొలువుకూటము. దూ. కచ్చేరి.

కచ్చితము విం. పూర్తిగా సరియైనది. (Exact).

కచ్చురము నం. వి. ఎఱకసింద. షడ్రీంధ.

కచ్చేరై. వి. 1. వెనకకు చెక్కుకొనడి రోవతికొంగు. 2. గోచి. దూ. కాసె నం. కచ్చు.

కచ్చురము¹ వి. ఒకసాకపు శకటము.

కచ్చురము² వై. వి. గోచి, కాపీసము నం. కచ్చులూ.

కచ్చు వి. 1. గర్వము. 2. సిగబంతి వి. రేకు.

కచ్చు నం వి. చిమ్ముటపురుగు

కచ్చుపము నం. వి. తాబేలు, కమరము

కజ్జలము నం. వి. 1. మేఘము. 2. కాటక. 3. (రసా.) దీపాంగారము, దీపపుమసి (Camp black).

కజ్జలి నం. వి. (రసా.) పాదంసము, గంధ కము కలిపి నూరిన లభ్యమగుయోగికము (Black sulphide of mercury).

కజ్జాయము వై. వి. ఒకరకపు భక్ష్యమై, అరిసె. సం.భాగ్యమ్. (వ్యాప.) కజ్జలము.

కజ్జారము వై. వి. ఖర్జారము.

కటి అవ్యా. సంతాపసమాచకము. దూ. కట్టా, కటుకట్టా.

కటుకటుబడు లై. కోపించు, 2. బాధపదు, 3. రోపించు.

కటుకటూలు వి. ఇనుపకమ్ములతో ఏర్పరచిన అడ్డు.

కటుకము¹ నం. వి. (శాతి.) కాంతి కిరణము

ఉను కేంద్రాధిమాఫములుగగానికేంద్రాధి సాచులుగ గాని తిప్పగల పారదర్శక ఫునరూపము (Lens).

కటుకము నం. వి. 1. కడియము, 2. రాచ విదు. 3. నితంబము. 4. కొండనడుము రీ. టాథడేశపు రాజధాని కటుక్.

కటుము నం వి. 1. అతిశయము. 2. మౌల. 3. ఏనుగు చెక్కితి. 4. కణత. 5. వీనుగు 6. శ్రుంగము.

కటుపయసము నం. (గృహ.) చావ అల్లిక సేతట్ట (Matty weave).

కటూకము నం. వి. 1. కడకంటి చూపు. కడకన్న.

కటూరి వై. 1. కత్తి. 2. చాకు. దూ. కలూరు, నం కరారి.

కటూరు వై. వి. మా కటూరి.

కటూహము నం. వి. 1. కడవ, చాస. 2. తాబేలి వెన్నుచిపు. 3. కప్పెర.

కటీ నం. వి. నడుము.

కటిక వై. వి. 1. కటికవాడు. 2. పెత్తము పట్టియందువాఢు. 3. మాంసముఅమ్ము వాడు.

కటికమెకము వై. వి. ఖద్దమ్ముగము.

కటిమాత్రము నం. వి. పురుషుని మొల్త్రాడు

కటిరము నం. వి. మౌల.

కటుకరోపాణి నం. వి. ఒక టిషాడి. (వ్యాప.) కటకరాణి.

కటువు నం. వి. కారముగలది. 2. వాడిమి గలది. వై. పాడె. నం. భాటికళ.

కట్ట వి. 1. అడ్డకట్ట. 2. మోపు, అవ్యా. సంతానమును దెలుపును.

కట్టకడ వి. (కడ + కడ) చిట్టచివి, తుట్టతుద.

కట్టడ వి. నియమము, అజ్ఞ.

కట్టడసేయు లై. అజ్ఞాపించు.

కట్టనము వి. 1. కానుక. 2. లంచము దూ. కట్టుము.

కట్టవ వి. (వ్యాప.) ఆవరణ, ముఖ్యముగా సజీవావరణ (మొక్కలతోవేసిన ఆవరణ) (Fence)

కట్టాణి వి. (కదు+అణి) విక్రిలి గుండిని తనము (గల ముత్యము)

కట్టాయతము విజ. (కదు+అయితము) సంసద్ధము, సన్వద్ధము

కట్టీచీ విజ. కరినుఁడు. ఉడా. ‘కట్టి దైవమెంతగ జేసే’ నిర్యాదు.

కట్టు వి 1. చోటు. 2. తొట్టికట్టు 3. కట్టుపాటు 4. నిర్వంధము. 5. బంధము

6. పొల్ల, భోతిగాగింజపట్లని ధాన్యము, 7. ఉడికిన కందిపప్పు మె..ని రసము లై. 1. తయారచేయ, 2. బంధించు. 3. ధరించు 4. జంతువులు గర్భము ధరించు.

కట్టుగంబము వి. ఏనుగు మొ. ని కట్టు కంబము.

కట్టుగొంగు వి. కోకయొక్క కట్టుకొను చెరగు.

కట్టుగొమ్మె వి. అడ్డకట్ట, సేతువు.

కట్టుగొయ్యు వి. నాగటిమేడి.

కట్టుగొఱ్ఱు వి. పశులను కట్టుటకు పొల ముతో పాతినకొయ్యు.

కట్టుగోక వి. మొలగుడ్డ, దోవతి.

కట్టుదిట్టము వి. కట్టుపాటు.

కట్టుదొన వి. కోనేరు.

కట్టుపకాసి వి. పోటుమగదు, యుద్ధము నకు నిదుగువాడు.

కట్టుపకాను విజ. అచలుడు.

కట్టుబండి వి. సకలచరికరసహితమైన బండి.

కట్టుబడి వి. 1. బంటున కిచ్చెడు మాన్యము.

2. (వ్యాప.) పాలేరునకిచ్చెడు మాన్యము.

2. పంటమీదఅధారపడు లిస్తు. 4. లాథ సాటి.

కట్టుమట్టు విః 1., పశుల కొట్ట ము. 2. నీరాపుటు.

కట్టుపూను వి. తెప్ప.

కట్టుపొము వి. కట్టుగలిగిన సప్పము.

కట్టరి ఇం, (గృహ) (Cutlery) కత్తులు, గరిచెలు, ముండ్ల గరిచెలు మొ. వంట యింటిసామాను.

కట్టవ్ క్ర్యూ ఇం.

(గృహ.) (Cut work) ఎంట్రాయి

డరి నమూనాలో

కొన్ని భాగములు కట్ వర్క్-ప్ర

కత్తిరించి కట్టుట లేక కుట్టిన తరువాత కత్తిరించుట.

కతారము నం. వి. 1. శాకు 2. కత.

కతిసంజలము నం. (గృహ) సబ్బుతో నురు గును తేలికగా రాసీయని సీరు, (సిటిలో ఎక్కువ మెగ్గీపియం, కాలియం లవ ళము ఉన్న చో సిటిక కరినత్వము కలు గును) (Hard water)

కతినత్వము నం. వి. (రసా.) సబ్బు ప్రావణముతో పెంటనే నురుగు సీయక అవశేషమునిచ్చునిటిగుణము (Hardness)

కతినము నం. విజ. 1. పరుషము. 2. నిష్టు రము. 3. క్రూరము వి. వంటకుండ.

కతిని నం. వి. పలకమీద ప్రాయుఖలపము.

కతోర్చుడు నం. విజ. కతినుడు.

కడ పై . వి. 1. దిక్కు 2. పార్శ్వము. 3. అంతము. 4. సమీవము. 5. స్థానము. 6. కాష్టా.

కడగు లై. యత్తించు, పూను.

కడఁజా వి. గోకర్ణమృగము. రూ. కడఁజా,

కడతి వి. గంధర్వమృగము. రూ. కడతి. కడతి, కడితి.

కడతి వి. కడతి.

కడఁజడు లై. 1. నిస్సారముగు. 2. తగ్గ.

కడకొఱి వి. కాలగామిగిలినకట్టె.

కడగండ్లు వి. కష్టములు, ఇక్కట్లు

కడగన్న వి. కటాకము. లైంగన్న

కదగొట్టు విజ. కదవటిసి. తై చచ్చు.
కదచేను తై. 1. చచ్చు 2 ముగియు. 3
తెగు. 4 దాటు 5. నశించు.
కదచే తై. 1. గతించు. 2. చచ్చు. 3.
పొచ్చు. 4. దాటు.
కదచుక్కు వై. వి. రేవతి నక్కతము.
కదతెగు తై. సమాచమగు, పూర్తియగు.
కదతేఱు తై. 1. చచ్చు, నశించు.
కదవ వి. దేవాణి. దూ. గడవ వై. వి
కవంబము (చెట్లు). నం. కరంబం.
కదవల వై. వి. అంచము, చివరి.
కదవు తై. 1. ఇయ్యక పొమ్మను. 2 చంపు.
3. తోలు. 4. వచలు.
కదమ వి. 1. కొరత, 2 జేషము.
కదమపదు తై. కొరతపదు.
కదముట్లు తై. ముగియు.
కదరి వి సముద్రము.
కదలికాలవ వి. సముద్రపుపాయ.
కదలికూఁతురు వి. లచ్చి, లక్ష్మి.
కదలిమీగడముద్ద వి. చందుమామ.
కదలియల్లుఁడు వి. పెన్నుడు, విష్టవు.
కదలిషేడు వి. పరుణదు.
కదలివెన్న వి. 1. చంద్రుడు. 2 అమృతము.
కదలు వి. పెద్దలల.
కదబుకొను తై. 1. అతిశయించు. 2.
ఉప్పాంగు. 3. సంతోషించు. 4. వ్యాపించు.
కదవసము వి. తోలు. దూ. క దా స ము.
కళపసము, కళాసము.
కదవాఁడు విజ. 1. అన్యుడు. 2. కనిష్ఠుడు.
కదవరము వి. బక్కానోక జాతిఁడెగ.
కదాని వి. మేలిమి. అవరంజి.
కదాసము వి. దూ. కదవసము.
కది వి. 1. కలశము. 2. (పేడ) ముద్ద.
8. వాసన.
కదీఁది వి. కుపద. విజ. 1. కలినము. 2.
అక్కము.

కపెికండలు వి. ఖండభండములు ముక్కు
ముక్కలు.
కపెిగొను తై. కబళించు.
కపెిమి¹ వి. 1. అతిశయము. 2. పరాక్రమము.
కపెిమి² వి. కదవ (చెట్లు) నం. కరంబం.
కపెియము¹ వై. వి. హాస్త భూపడము. నం.
కట్టక. దూ. కడెము.
కపెయము² వి. వరికుపు మార్పుచేయచు
చుట్టును వేయు గడ్డివామి.
కపెపోవు తై. చెడు, నశించు.
కదు అప్పి అత్యుపము, మిక్కలి. (వ్యాక.)
అచు పరమైనపుడు ఇండలి దకారము
నకు ద్వియుక్తటకారం లగు, ఉదా. కట్ట
నపు, కట్టలుక, కట్టెండ, కట్టాయితము,
కష్టముదు మె. వి.
కదును వి వియ్యము. మొ.వి కడిగిన సీరు.
తై ప్రమాణించు.
కదుషు వి. ఒకజాతి దేగ.
కదుపు వి. ఉదరము, పొట్లు.
కదుపుపంట వి. కూర్చులీ, అనూయ, ఉర్వ
లైనితనము.
కదుపూద వి. 1. ఊను, కదుపుబ్బరించెడు
పశురోగము.
కపెము వై. వి హా. కడియము¹.
కట్టి వై. వి బంగారు మొ. ని కట్టి. నం
ఖటికా.
కజాలము వి. ఒకే వ్యాపారమును నిర్వ్య
రించు అనేక కణములుగూడి ఏర్పడిన
నిర్మాణము (Tissue).
కజము నం. వి. 1. కొంచెము. 2. సూక.
3. సూక్కుంశము. విజ. సూక్కుమైనది.
నం. వి. 1. (శాతి.) అత్యుంశాలు ప్రమా
ణము కల ప్రవ్యశకలము (Particle).
2. (శీహ.) శీహకజము (Cell).
కజవిథాగము నం. వి. (శీహ.) జీవకణ విభ
ాజ (Cell division).

కణసిద్ధాంతము నం. వి. (జీవ) "పాణల శరీర నిర్మాణములో జీవకణము ముఖ్య మైన మూల ప్రమాణము" అను "సిద్ధాంతము (1839లో ఫ్లైచెన్, ప్రౌన్ అను శాత్రుజులు ఈ సిద్ధాంతమును చేసిరి) (Cell theory).

కణాంతరావ్యాఖము నం. వి. (వ్యుక్) ఒక జీవకణమునకును మరొక జీవ కణమునకును మధ్య మండు స్థాము (Intercellular space).

కణాంతర్కర్మ నం. వి. (వ్యుక్.) జీవ కణములో పల నున్న బి (Intra-cellular)

కణాంతస్థము నం. వి. (జీవ) చూ కణాంతర్గతము.

కణాభములు నం. వి. (జీవ.) జీవకణకోశ రసములో నూక్కుమైన కడ్డిలపటను, పోగులపటను, రేణుపులపటను ఉండు ఒక విధమగు పదార్థములు (Chondriosomes or mitochondria).

కయపు వి. 1. బడిపి. 2. చెదురు, చెరకు మొ. వి కనుపు. 3. (వ్యుక్.) కాండముపై ఆకు బయలుదేరిన స్థానము (Node).

కత వై. వి. చరితము. నం. కర్మ.

కతము వి. 1. కారణము. 2. గురుతు,

కత్తరి వి. నానావర్ధములు గలది.

కత్తలాని వై. వి. తెల్లని గొరిజయు తోకయు గల నల్లని గుఱుము. నం. కరలాణా.

కత్తవ వి. మత్తిని పెలిగించెను పనిముటు.

కత్తి వై. వి. 1. అగ్రము. 2. మంగలిక తి. నం. క త్రి.

కత్తియ వై. అవ. ప్రీతి ప్రత్యయము, ఉదా. చెలిక తియ, సాగసుక తియ.

కత్తివాతియముకై వై. అర్థచంద్రకాణము.

కత్తెర వై. వి. 1. వస్త్రాదులను కత్తిరించెను సాధనము. 2. భరణి మూడు, నాలుగు

పాదములందును, కల్పత్రిక యందును, రోహిణి మెదటి పాచమందును సూర్యుడుండు కాలము. 3. కల్పత్రికా నక్కతము.

కత్తెరచుక్క వి. కల్పత్రికా నక్కతము.

కప్పరనెల వి. కార్పిక మాసము.

కథ నం. వి. తొల్లింటికత, వాస్తవారము కలది.

కథకుడు నం. వి. 1. కథలు చెప్పువాడు. 2. పురాణము తెలిసినవాడు.

కథనము నం. వి. చెప్పుట, వర్షించుట, ఉల్లేఖనము.

కథితము నం. వి. చెప్పబడినది.

కద అవ్యా. ప్రసిద్ధిని తెలుపునది రూ. కదా. కాదా, కడే, కాడే

కదంబరము నం. వి. గుంపు. వై. వి. మిక్కము

కదనము నం. వి. 1. దోసము, పాపము, 2. యుధము.

కదను హిం. వి. ఒకరకపు అశ్వగతి.

కదరే అవ్యా. సంతాపార్థకము

కదలనికిష్టు వి. (శం.) కదల్పుటకు వీలు కాని కిష్టు, ఉదా. తలఎముకలు (Immovable joints).

కదలెకిష్టు వి. (శం.) అవయవ బాగము వంచుటకు లేదా ప్రతిపుటకు వీలగుకిష్టు. ఉదా. చేతి ఎముకలు (Movable joints).

కదష్టి నం. వి. (జీవ.) జీవకణ స్థాన గద్భము, వర్ణ పదార్థముతో నిండి అష్టోలో నుండు గుండ్రిశి నిర్మాణము. (Nucleus).

కదళి నం. వి. అరటి.

కదళివంధ్య నం. వి. ఒకసారి మాత్రమే ప్రసవించిన ప్రీతి. (అరటి చెట్టువాటి, అరటి చెట్టు ఒకసారి మాత్రమే గెలవేయును).

కదించు క్రీ. కదియజేయ.

కదియు క్రీ. 1. రగ్గరకు వచ్చు. చేరు 2. సమానమగు.

కదుపు వై. వి. సజాతీయ పకు పణ్ణైది సమూహము. నం. కదంబమ్.

కదుము క్రి. అక్రమించు. వి. తొప్పి.

కదురు వి. 1. నూలువడకు శాధనము.
2. సన్నని కమ్ము. క్రి. 1. అతికయించు.
2. కలుగు.

కదుష్టము నం.వి. ఇంచుకవెడి. ఏజ. ఇంచుక సేడి కలది.

కద్రువ నం. వి. పాములతల్లి, కళ్యాపుని థార్ణీ.

కధాపత్తు నం. వి. (పరి.) మౌర్యుల కాల ములో రచింపబడిన భౌధ గ్రంథము.

కనకన లి. మండుట, ప్రకాశించుట మొ.ని యం దగు అనుకరణము.

కనకము నం. వి. 1.ఖంగారు. 2. ఉమ్మెత.

కనకాచలము నం. వి. ఖంగారుకొండ, మేరువు.

కనదు వి. 1. కంరగడ్డ.మొ ని నన, దురద. 2. వెగటు.

కనట వి. కోపము. 2. మంట. క్రి. 1. కోపగించు. 2. మండు.

కనికట్టు వి. కండ్ల కగవడకుండ శేయు గార్డి. రూ. కనుకట్టు.

కనికరము వి. 1. దయ. 2. కోకము.

కనిష్ఠ నం. వి. 1. చిటికెనప్రేలు. 2. అందరి కంచె చిన్నదగు చెల్లెలు.

కనిష్ఠము సం. ఏజ. (గణ.) దత్త రాసు లన్నింట చిన్నది (Least).

కనిష్ఠ సామాన్య గుణిజము నం. వి. (గణ.) దత్త రాసులన్నియు కారణాకములుగా దల రాసు లన్నిట చిన్నది (L.C.M) = (Least common measure).

కనిష్ఠము నం. వి. చిన్న తమ్ముదు.

కనినిక నం. వి. 1. కంటినల్ గ్రుడ్లు. 2. చిటికెనప్రేలు.

కనినికాపటలము నధ. వి. (శం.) కృపణము,

కనుపాపను పెద్దదిగను, చిన్నదిగనుచేయు కండరములు గల పొర (Iris).

కనీనపుచందొ వి. (వాఁ, శాన.) కంపెసీ శన కా ర్యై క్ర మ ము మొదలిదుటకు ముందే పసూలు చేయవలసిన కనీనపు వాటా మూలధనము.

కనీనపు వేతనము వి. (అర్థ, వాఁ, శాన.) కార్బ్రూకులకు చట్టము రితార్ణ లభించవలసిన మిక్కిలి తక్కువ కూలి. (ఇంతకంచె తక్కువ కూలి ఇన్నిన పారిక్రామిక సంఘ లపై ప్రభుత్వము చర్య తీసికొనును).

కనీనము వై. ఏజ. తక్కువైనది, హీవము, అధమము. నం. కనీయన్.

కనీన(పు)వేతనములు వి. (అర్థ.) కార్బ్రూకు లకు చట్టము రితార్ణ ఇయ్యవలసిన కనీ పపు వేతనములు (Minimum wages).

కను క్రి. 1. చూచు. 2. ప్రసచించు. 3. కెలియ. వి. నేత్రము.

కనుక అవ్యా. పోత్వ్యధకము. కావ, కాబట్టి.

కనుకట్టు వి. చూ. కనికట్టు. ఇంద్రజాలము కనుకని వి. సంభ్రమము.

కనుకలీ వి. చూపు, కానుపు.

కనుకుట్టు ఏజ. కాధకుడు.

కనుకుట్టుఎదనము వి. కంద్లలీ.

కనుగీటు క్రి. కనుసెగచేయు.

కనుచీకటి వి. లేసీకటి, మసకచీకటి.

కనుపాప వి. (శం.) కనీనికాపటలమునకు గల రంధ్రము, (దినిగుండా వెలుషురు కంటిలోనికి ప్రవేశించును). (Pupil.)

కనుపు వి. గనుపు, పర్యాము. రూ. కండుపు.

కనుపుగొట్టు క్రి. 1. నం హ 8 0 మ. 2. ఫండించు. 2. చిందరవందర చేయు.

కనుపుల విలుకాడు వి. చెరకు విలుకాడు, మన్నుభుడు.

కనుపెట్టు క్రి. ఎదురుచూచు.

కముబోము. వి. కముబోమ్మె.

కముబ్రాము/కే.మోసమ్ము, కముమూయు,
కముము వి. కొండలపందు, ప్రోవ. (భూగో.).
కొండలవరున.

కముము వి. 1. శరము. 2. తృణము. 3.
మకరసంక్రమణమునకు తరువాతిరోజు.

కముమూయు క్రీ. 1. నిద్రించు. 2. వంచించు.
కముమొఱగు క్రీ. వంచనసేయు.

కమువినికి వి. పాము, చకుక్కావము.

కమువేచ్చు విం. నుతివేచ్చు. వి. కంటివేడిచు.

కమువేదుఱు వి. చూచినంతనే కలుగు
వలపు, కంటిపిచ్చి.

కస్టంటి అవ్హీ. ప్రత్యక్షముగా.

కస్మై ప్రత్యే. ‘కంటె’ అను అర్థమున
వచ్చు ప్రత్యయము.

కస్మైడు వై. కృష్ణదు. డా. కస్మైయ్య
కస్మైతండ్రి నం. కృష్ణః.

కస్మైద వి. 1. ఉపేక్ష. 2. రాగములలో
ఒకటి.

కస్మైదము వై. వి. 1. కాళాటచేశము. 2.
కాళాటభాష.

కస్మైదీదు విం. (కస్మైద + కస్మై) ఉపే
కీంచువాడు. వి. (కస్మైదము + కస్మైదు).
కస్మైడచేశపువాడు.

కస్మైము వై. వి. రంధ్రము. నం. ఖననము.
కస్మైవిలి విం. అందుడు.

కస్మైకు విం. మేలుశరము, ప్రేషము.
వి. 1. ముఖ్యాడు. 2. తమలపాకు కట్టి
యందు పైనమందు పెద్ద ఆకు.

కస్మైయ వై. వి. చెండ్లికాని పడుచు. నం.
కస్మై.

కస్మైరు వి. హార్ జోకముల వలన కస్మైల
సుండి కారెడు సీరు.

కస్మై. 1. సేత్రము, 2. జాడ. 3. కముపు.
4. చక్రము, 5. వంతెనాగ్యారము. 6.
సమరిపురికస్మై. 7. చూపు. 8. శల

యందలి రంధ్రము. 9. ప్రచా దులయందతి
రంధ్రము.

కస్మైల ప్రమాని చిలుకాడు వి. మన్మశుడు.
కస్మైలప్రమాను వి. చెరకు.

కస్మైబావి వి. 1. పెద్దబావి. 2. సీచ్చు లేని
బావి.

కస్మైము వి. కోడిగుండెకాయ.

కస్మైతికము వి. 1. కన్యాత్వము. 2. వార
కన్యా ప్రఫల సంగమము.

కస్మైటు వి. భయము.

కస్మైక్రియన్ వి. (చరి.) (Confucius)
చైనాదేకపు గౌప్య వేదాంతి. (గౌతమ
బుద్ధి సమకాలికుడు. ఈతని బోధనల
ప్రచావము చైనా సాంఖ్యిక వ్యవస్థలపై
క్రి. శ. 1911 వరకు ఉండెను క్రి. శ.
1948కి పూర్వము చైనా సంస్కృతి
యాతని బోధనల ప్రకారము మలచబడి
నది.)

కస్మైరక్ ఇం. వి. (చరి.) (Confessor) 1.
పాపస్వీకర. 2. పాపనిమోచకుడు అగు
కై 1 స్తవమతగురువు. 3. మతగురువు
వద్ద తన పాపములు ఒప్పుకొనువాడు
కస్మై నం. వి. 1. చెండ్లికాని పడుచు. 2.
కన్యారాళి. వి. కన్చియ.

కన్యాశులగ్రము నం. వి. ఉలి, వధువును
గ్రహించుకు ఇచ్చు భనము.

కపటము నం. వి. కపుడు. వ్యాజము.

కపర్మము నం. వి. 1. గవ్వి. 2. శివుని జటా
జాటము.

కపర్మి నం. వి. శితుడు.

కపొలనాడులు నం. వి. మెదడు నుండి
వచ్చు నాడులు (Cranial nerves).

కపొలము నం. వి. 1. తలపుట్ట. 2. సమూ
హము. 3. కుండపెంకు. (ఇం.) 1. పుత్తు.
2. పృష్ఠ వంతెకిక జంతువుల తలలో నున్న
ఎముకల సముదాయము,

కపి నం. వి. కోతి.

కపింబలము నం. వి. కముషు అను పిట్ట.

కపిత్తము నం. వి. వెంగచెట్టు.

కపిధ్వణీదు నం. వి. విజయదు, అర్జు నుడు. ల్యూ. కపిచిహ్నము ధ్వణమందు కలవాడు.

కపిల నం. వి. 1. ఆగేన్యాయదిశయందతి ఆడైనగు. 2. పుల్లాపు.

కపిలె వి. సీచెత్తడి యంతము, మోట. కపికము నం. వి. పసుస్త మించిన ఎరువు.

కపురము వై. కపురము. నం. కర్మారః.

కపోణి నం. వి. మోచేయి.

కపోణైగ్రాప్రపర్ఫర్మము నం. వి. (ఇం.) మోచేతికిలులో రెడియో అల్యూకు పైకి పొడుచుకొని వచ్చిన ఘాగము (Olecanon process).

కపోతము నం. వి. పాతురము, గువ్వి. పారావతము.

కపోతవృక్షము నం. వి. (గృహ.) బలహీన మైన చాటి, బలహీనత వలన సీరసమగ్ర పెరిగిన ప్రక్క ఎముకల గూడు (Pigeon chest).

కపోలము నం. వి. చెక్కిలి.

కప్పు వి. మందూకము.

కప్పుకుఱుపు వి. అరకాతియందు లేచెదు గుల్ల.

కప్పుకము వి. 1. కప్పుకొను వత్తము. 2. చినిగిన గుడ్డ.

కప్పులాకము వి. వి. పెద్దతాళము.

కప్పురపడు ట్రి. సంఫ్రమముపడు.

కప్పులి వి. టడ, నావ, శ. కప్పల్.

కప్పీళి వి. (శాతి.) సీళ్ళు, బరువు మొ.వానిని లాగుట కుపయోగించు చక్కము (Pulley.)

కప్పు వి. 1. ఆచ్చాదనము. 2. ఇంటిపై కప్పు. 3. నలుపు. 4. చీకటి, ట్రి. 1.

క్రమ్మ. 2. మూర్య.

కప్పుకుట్టక పులుగు వి. సమతి, సీల కంరము.

కప్పుఁదెరువరి వి. అగ్ని.

కప్పుమల వి. కాటుకకొండ,

కప్పుమేనిగాము వి. శనిగ్రహము.

కప్పుతాయి వి. సీలమణి.

కప్పువేల్వ వి. క రి వే ల్వ, కృష్ణుఁదు, విష్ణువు.

కప్పెర వై. వి. 1. పుత్త. 2. భిక్షాపాత్రము. నం. కర్మరః.

కఫము నం. వి. తెమడ, జ్ఞేషము.

కబంధము నం.వి. 1. జలము, 2. మొండము. 3. సముద్రము.

కబంధుఁదు నం. వి. 1. కేతుపు. 2. ఉక రాతుసుడు.

కబరి నం. వి. కొప్పు.

కబళము నం. వి. ముద్ద, కడి, గ్రాసము.

కబాయి హిం. వి. అంగి.

కబురు హిం. వి. సమూచారము, వార్త.

కబుము వై. వి. ప్రభంధము, నం.కావ్యమ్.

కబిపు వి. కల్లమ్మువాడు, కౌండికుడు.

కమండలువు నం. వి. సన్మాను లుంచుకొను గిండి వంటి పాత్ర.

కమటము వి. అగసాలైవాని కుంచటి.

కమతకము నం. వి. శాబేలు, భిక్షాపాత్రము.

కమతకోఁదు వి. కమతము చేయవాడు.

కమతపు జమూళర్నులు వి. (వ్యాప.) వ్యవసాయదారుడు తనకమతములో చేసిన కృషికి అయిన రోషావారీ ఖర్పులు. (ఫల సాయము మొని అమ్ముకము వలన వచ్చి రాలడి తెలియకేయ రోషావారీ పద్మలు (Farm accounts)).

కమతము వి. 1. అనేకుల చేరి చేయు సేద్యము. 2.(వ్యాప.) వ్యవసాయదారుని సేద్యములో నున్న భూమి (Farm).

కమనీయము నం. వి. మనోహార మైనది.

కమనుడు సం. విజ. కాముకుదు. ని. మన్మథుడు.

కమరు గ్రే. కాలు వి. 1. కాలినకంపు. 2. మొలమాలు.

కమల సం. వి. 1. లక్ష్మి. 2. హూజ్యుత్తి. 2. కమలాఫలము.

కమలము సం.వి. 1. శామర, ఎట్లుతామర. 2. ఇలము. 3. రాగి. 4. మందు.

కమలాప్తుడు సం. వి. సూర్యుడు, విష్ణువు.

కమలాసనుడు సం. వి. నలువ, బ్రహ్మ.

కమలిని సం. వి. 1. శామరకొలను. 2. శామరతీగ.

కమలు గ్రే. 1. తచించు. 2. సంతాపించు. 3. కాలు.

కమలుడు సం.వి. 1. బ్రహ్మ. 2. ఇంద్రుడు.

కమాలీ హం. వి. వ్యవసాయము కూతి. రూ. కామారి.

కమాను హం. వి. 1. విట్లు. 2. చయనము. 3. ఫిచెలు చాయించు కొడువు. 4. అర్చి (Arch).

కమి వి. 1. వంపబడిన ప్రేష్టుగల పుడిసితి (కమికిలి). 2. కబినము. 3. తృతీ.

కమికిలి వి. వంపబడిన ప్రేష్టుగల పుడిసితి.

కమిలీ ఇం. వి. (Committee). సంఘము, కార్యవర్గము.

కమిచు గ్రే. 1. కవియు. 2. వ్యాపించు. 3. ఊగచేయ. 4. మ్రింగు. 5. కొరుకు. 6. ఆస్యాదించు.

కమిపారియట్ -ఇం. వి. (Commissariat)

1. సేనలకు అహారపదార్థములు చెఱ.వి సరఫరాచేయ సైనిక శాఖ. 2. రష్యా ప్రభుత్వశాఖ.

కమిసార్ ఇం. వి. (రాస.) (Commissar).

రష్యా ప్రభుత్వములో ఏకాధికారము చెందిన ఉన్నతోద్యోగి. రష్యాదేశమంత్రి, పరిషత్తులోని సభ్యుడు.

కమీషన్ ఇం. వి. (రాజ జాన.) (Commission). 2. ఒక వ్యవహారమును విచారించుటకు, ప్రభుత్వము, కొన్ని ప్రశ్నల కాథికారముల నిచ్చి, నియమించిన సంఘము. 2. ఇద్దరు వ్యక్తుల మధ్య వ్యవహారమును తీర్చినందులకు మధ్యవర్తి తీసి కొను ధనము. 3. ఒక వర్తకుడు మఱి యాక వర్తకునికి సఒకులకొని వంపుటకు లేక అమ్మిపెట్టుటకు నూటి కింత అని తీసి కొను తరుగు. 4 (వాళి.) వ్యాపారమచే వారి ప్రతినిధుల కీయలదు ప్రతిఫలము.

కమ్మ వి 1. శాటియాకు. 2. శాటంకము. ప్రీల కడ్డభూషణము. 3. జాబు. 4. ఒక కులము. విజ. పుల్లనిది లేక కమ్మగా (ఇంపుగా) మండునది.

కమ్మగ్గాడుపు వి. మలయమారుతము.

కమ్మచున్నాయిముత వి. (కాతి.) లొంగ సీయుట.

కమ్మపుటము వి. కమసాలి కుంపటి.

కమ్మప్పీలేదు వి. కమసాలి.

కమ్మనిమ్మ వి. తియ్యేనిమ్మ.

కమ్మనీరు వి. పూదేసె. మకరంచము.

కమ్మసూనియ వి. సంపెగ. మొని చేరి చేసిన తైలము. రూ. కమ్మనూసె.

కమ్మపంఱలు వి. రత్నశాటంకము, కమ్మ పువ్వు.

కమ్మపిల్లి వి. పునుగు విల్లి.

కమ్మప్ర ప్రై. వి. ఇనువ పనిచేసి బింబుజాతి కమ్మరి. నం. కర్మారః.

కమ్మప్రీలు వై. శాణములు చేయవాడు, నం. కర్మారః.

కమ్మపిలుకాదు వి. మరుడు, కమ్మవిల్లిదు, కమ్మపిలుయువి. మన్నథుడు.

కమ్మ వి. ఇనుము మొగు లోహావు కడ్డి.

కమ్మ ప్రై. గ్రే. 1. చుట్టుకొను, 2. కమ్మగా సాగగాట్టు,

కమ్మురాకు వి. కారపు నల్ల తమలపాకు.

కమ్ముర్యనిజం ఇం. వి. (రాస) (Communism). 'కార్ల్ మార్క్స్' రచించినసామ్యవాద సిద్ధాంతము, సంఘసామ్యము. పుంజీవిధానమును వర్ణించును విషపము ర్యాగ్రా నిర్మాతిలించి సరవనమాన సంఘసామ్యము నెలకొల్పివలయు నను వారము.

కమ్ముర్యనులు ఇం. వి. (రాస.) (Communists) చైనా కమ్ముర్యనిష్ట ప్రభుత్వము నడుపు సమష్టి జీవిత విధానము.

కప్రమము నం. వి. ఇంప్రెనది. ఏ. పిడకనిక్కు. కయు వి. 1. చేయి, హాస్తము. 2. (కై) చమ్మిచిథక్కి ప్రత్యుథము.

కయుకానుక వి. రాజులను చూడవోపునపుడు కొనిపోవు కానుక.

కయుకొను క్రి. 1. పూను 2. పుచ్చుకొను. 3. లక్ష్మీపెట్టు.

కయుకొలు వి. అంగీకారము, సమ్మిళి.

కయుదండ వి. హాస్తావలంబము. హా.కై దండ.

కయుషీయతు హిం. వి. వాట్కూలము, కవిత్రగ్రంథము.

కయుమోదుపు వి. నమస్కారము.

కయువడి వి. ప్రకారము, విధము. డా. కై వడి.

కయువారము వి. చౌగడిక.

కయువ్వాలు క్రి. పతులు మొ.వి. క్రిందికిదిగు. ఇరగు. వి. చేప్రాలు.

కయుపేత వి. అలంకారము. డా. కై సేత.

కయ్యి వి. 1. చిన్ననీటికాలువ. 2. మది.

కయ్యిపుచిండి వి. (కయ్యము+తిండి) కుహాశోజనుడు, నారదుడు.

కయ్యిము వి. జగదము, యుద్ధము.

కయ్యిర వి. తక్కువజాతి ముత్యము.

కయ్యిలమైకము వి. జంబుకము,

కర¹ వి. తీరము.

కర² పై. విజ. తీట్లము. నం. ఖరమ్.

కరంకము నం. వి. 1. పుట్టె. 2. లోచల సేమియు లేని బొండ్లపుచిప్పు. 3. తల. 4. కంకాళము.

కరంజము నం. వి. కానుగుచెట్టు.

కరండము నం. వి. 1. కత్తి. 2. కేసెపెర. 3. పేటిక.

కరఁగించు క్రి. కరగజేయు.

కరఁగు క్రి. ద్రవమగు. ఏ. కరగుట.

కరక¹ నం. వి. వడగల్ల.

కరక² వి. ఒకానొక అడవిచెట్టు, హరీతకి.

కరకంచు వి. కరక్కాయి నీటితో ప్రాసిన అంచు.

కరకము నం. వి. 1. ఎముకలగూడు. 2. కమండలువు. 3. దానిమ్ము. 4. పక్కి. వడగల్ల.

కరకర వి. ప్రాయటు, సమయట యందు గల ధ్వన్యముకరణము.

కరగ్రహణము నం. వి. చెండ్లి, చౌటిగ్రహణము.

కరజము నం. వి. పులిగోరు, గోరు.

కరట నం. వి. 1. ప్రయాసచే పిదుకరగిన అస్తి. 2. కాకి.

కరటము నం.వి. 1. కాకి. 2. గోదురుకప్పు. 3. ఒకరకపువార్యము. 4. కుసుమపువ్యి. 5. మాచేటు.

కరటి నం. వి. ఏనుగు, హాసీ.

కరదు వి. అల, కేరటము.

కరడకమ్మలు వి. బ్రాహ్మణులలో సొక తెగవారు.

కరణము¹ నం. వి. 1. గణకుడు. 2. కారణము. 3. పని. (ప్రికరణములు-మనస్సు, వాక్య, శరీరము).

కరణము² నం. వి. (వ్యాక.) పనిని స్థిరం చేయటయందు ఉపయోగించు సాధనము,

ఉదా. కత్తిచేత ఖండించెను. ఖండించుట

అనెడు పనిని సిద్ధించ చేయుట యందు
కత్తి ముఖ్య సాధనము కావున కత్తి
కరణము

కరణి వి. విధము, రితి.

కరణిచిహ్నము వి. (గజీ.) వర్గమూలము
ఘనమూలము మొ. మూల ము అను
సూచించు గుర్తు (Radical sign).

కరణియము నం. విజ. చేయదగినది, కర
వ్యము.

కరణియనంఖ్య నం. వి. (గజీ.) సహజ
సంఖ్యలచే గణయము కాని లేదా రెండు
పూర్ణాంకముల భాగవోర ఫలముగా
కచ్చితముగా చూపుటకు పీలులేని సంఖ్య
(Surd). ఉదా. $\sqrt{2}$, $\pi = 22/7$.

కరతలము నం. వి. అరచేయి.

కరతలమలకము నం. వి. కాతీ. అరచేతి
లోని ఉసిరికాయ, సులువుగాలీనమగునది.

కరతాళము నం. వి. అరచేతులు తట్టుటచే
కలు ధైని, చప్పట్లు.

కరతి తీ వై. వి. వట్టతు సంచి. తమల
పాకులు మొ. వి. ఉంచుకొను చేతిసంచి.
నం. కరదృష్టి.

కరదివియ వై. వి. కాగడా. నం. కర
దిపికా.

కరపత్రము నం. వి. 1. ప్రకచము, రంపము
2. ఇలక్రిడ వి. ప్రకటన పత్రము.

కరపాలము నం. వి. కరపాలము, కత్తి.

కరపుచ్చ వి. కర్యాజా.

కరఫము నం. వి. 1. మనికట్టు మొదలు
చిట్టికెనప్రేలి మొదలుచాక చేతి పెలుపరి
చోటు. 2. ఒంటెపిల్ల.

కరఫాస్తులు నం. వి. (బి.) అరచేతి ఎన్ను
కలు. (Metacarpal Bones).

కరఫిరము నం. వి. సింగము.

కరపాలము నం. వి. 1. ధూపము, 2.

మబ్బు.

కరము¹ నం. వి. 1. చేయి. 2. కిరణము-
రి. తొండము. 4. కప్పము.

కరము² అవ్యౌ. మిక్కలి, కదు, అత్యంతము.

కరపూచము నం. వి. నఖము. గోరు.

కరపాడి విజ. మిక్కలి వాడిగలది

కరపాలము నం. వి. కత్తి.

కరపీరము నం. వి. 1. కత్తి. 2. గన్సేరు.

కరశాఖ నం. వి. ప్రేలు.

కరాళము నం. విజ. పెరపు పుట్టించునది.

కరాలించు క్రి. 1. లొప్పరించు. 2. సకి
లించు, నిందించు.

కరి¹ నం. వి. 1. ఏనుగు. 2. కోతి.

కరి² వి. 1. నిర్వ్యానము. 2. మేర. విజ,
సాక్షి.

కరిషీప్రసవనాగ్నయము నం. న్యా. పందిక
పదిపిల్లలు పుట్టుట కన్న వినుగుకు ఒక
పిల్ల పుట్టుట మేలు అను భావము.

కరిబ్బెన్ సంఘము వి. వి. (రాబ్.) కరిబ్బెన్
(Caribbean) సముద్ర ప్రాంతమున తమ
వాణిజ్య, సాంఘిక వ్యవహారములను
పెంపిందించుటకు అమెరికా, ప్రిటన్,
ప్రాన్స్, సెడర్ లాండ్స్ దేశముల మద్గ్రా
క్రీ.శ. 1942నం.లో జరిగిన ఒచ్చందము.

కరిము ఖుడు నం. వి. వినాయకుడు
కరివేపాకు వి. (వ్యౌవ.) కరిముకము నియ్య
టక్కె ఆహార పదార్థముల యందు వాడు
అకు. నారింజ కుటుంబము (Rutaceae)
నకు చెందిన Murraya koenigii అను
చెట్టుయొక్కాకు (Curry leaf).

కరిరఫలిని నం. వి. నారికేళము.

కరిషము నం. వి. 1. ఎరువు. 2. వరు పిడక.
3. గోమయము.

కరుడు నం. వి. 1. కనికరము. 2. దయ.

కరుణించు నం. క్రి. కనికరించు.

కరువలి వి. గాతి.

కరువలిపట్టి వి. (గాలిచూలి.) 1. శీముడు.

2. అంజనేయుడు.

కరువలిచిందు వి. వాయుచఖుడు, అగ్ని.

కరువు¹ వి. 1. బోధపోచెడి అచ్చ. 2. మూన.

కరువు² వై. గర్వము. నం గ భి.

కరెంట్ అక్స్‌గ్రాంట్ ఇం.ఎ.(అర్థ.) (Current Account) ప్రస్తుతపుకాతా, బాంకులో నున్న కరెంట్ దిపాజిట్ కాతా.

కరెంటు డిపాజిట్లు ఇం.ఎ (అర్థ.) (Current Deposits) వ్యాపారాలకు నిషేషములు.

(తని షేషములపై సాధారణముగ భాతా దారునికి వడ్డిరాడు. ఇట్టి నిషేషములను కావలినిపుడు చెట్కు ర్యాబ్రా భాతా దారుడు తిసికొనవచ్చును):

కరెన్సీ ఇం. ఎ. అర్థ (Currency) చెలా మడిలో నున్న ద్రవ్యము, ప్రఘుత్వ మోదముచే ఉపయోగములో నున్న రొక్కుము.

కరెన్సీనోట్లు ఇం. ఎ. (అర్థ.) (Currency Notes) కాగితపు ద్రవ్యము (ప్రఘుత్వాధి కారమువలన ద్రవ్యముగా పరిగణించాడు ఈ నోట్లకు అంతర్యాపువిలివ వాని చెలా మడి విలువకన్న చాల తక్కువగ నుండును).

కరేఱువు నం. వి. అచేనుగు.

కరోణ్డిరినాతూ హిం. ఎ. (శాస.) ఎగుమతి లిగుమతి సరకులపై నుంకము తిసుకొను స్థలము.

కరోనరీ నం. ఎ. (శాస.) (Coroner) రుద్ర రణ విచారచాధికారి.

కర్మాంగము నం. ఎ. 1. ఎండ్రకాయ. 2. కర్మాంగరాణి.

కర్మాంగరెఖ నం. ఎ. (భూగో.) భూమధ్య రేఖకు ఉత్తరమున 28 $\frac{1}{2}$ రో ఉన్న రేఖ (Tropic of cancer).

కర్మాంగము నం. ఎ. 1. ఆందము. 2. అద్దము.

3. అగ్ని.

కర్మాంగము నం. ఎ. 1. కరకు. 2. ఇతువు. ఏఱ. 1. గట్టిరి. 2. నొప్పించునది. 3, కనికంము లేనిరి.

కర్మాంగము నం. (గృహ.) నడుచునచ్చము వత్తములుచేయు శబ్దము.

కర్మాంగాంగము నం. ఎ. 1. మారేదు. 2 ఒకపాము.

కర్మాంగుడు వి. ఉడవాడు, సరంగు.

కర్మాంగుడు నం ఎ. సరంగు.

కర్మాంగుడు నం. ఎ. చెవితమ్మై.

కర్మాంగుడేరి నం. ఎ 1. (శారీ) చెవి యొక్క మధ్యభాగము. మధ్య కర్మాంగుడు లయ టి దా ని నుండి వేచుచేయు పొర (Ear-Drum) 2. (శం.) శబ్దములను వినుట కుపయోగించు కంపశక్తి గల పొర, చెవిలో నుండు దోలువంటి నిర్మాణము (Tympanum).

కర్మాంగుడు నం. ఎ. 1. చెవి. 2- మక్కాను.

కర్మాంగుడు² నం. ఎ. (గచ్ఛ.) లంబకోణ ప్రిథుజ ములో లంబకోణమునకు ఎదురుగా నున్న భుజము (Hypotenuse).

కర్మాంగాయసము నం. ఎఱ. (శాశీ) చెపుల కింపై నది. కర్మాంగాయము,

కర్మాంగసంబంధము నం. ఎఱ. చెనికి సంబంధించి నది (Auditory).

కర్మాంగుడైడు నం. ఎ. యి ధిష్టి దుడు, ధర్మరాజు, కర్మాంగుని జమ్ముడు.

కర్మాంగుములు నం. ఎ. (శం.) అంతర్లసిక ములో నుండు స్ఫూర్చికారమైనపున్నపు సంబంధమగు రేణువులు (Otolicles, ear Stones).

కర్మాంగ నం. ఎ. 1.చెవికమ్మై 2.తామరదుద్దు.

కర్మాంగలు నం. ఎ. (శం.) 1. హృదయము లోపల ఇరికల వైశాగమున నున్న రేణుకుపారములు, 2. బయటి చెపులు.

కర్ణడు నం. వి. కుంతి పెద్దకొనుకు.

కర్ణము నం. వి. గులిమి, గులిలి.

కర్ణ నం. వి. బ్రహ్మ. విజ. చేయవాడు.

కర్ణము నం. (గృహ) కత్తిరించుట, గొఱ్సెలొచ్చు మొనికత్తిరించుట(Shearing)

కర్ణరి నం. వి. కత్తెర.

కర్ణప్యము నం. విజ. చేయతగినది.

కర్ణప్రత్యము నం. వి. కర్ణఫావము

కర్ణికపాక్రము నం. వి. (వ్యాక) క్రియ కర్ను బోధించుట గల వాక్యము దీనినే కర్నికప్రయోగసుందరు. (Active-voice) ఉదా. రాముడు రావణుని చంపెను.

కర్ణము నం. వి. అదుసు, పంకము, బురద.

కర్నల్ ఇం. వి. (Colonel) సేనాచిపతి, ఒక సైనికదళమునకు అధికారి

కర్పుడము నం. వి. 1. చినిగి నిట్ట, 2. మాసినగుడ్డ.

కర్పురము నం. వి. 1. వెడల్పు ముఖము గలపాత్ర. 2. థ్రూపాత్రము. 3. (ఇం.) కపాఠము, పుత్తె (Cranium).

కర్పురము నం. వి. ఘుససారము, కప్పురము,

కర్పుల్ ఇం. వి. (రాజ) (Curfew) తీవ్ర పరిస్థితులయిందు ప్రయత్న రాకపోకలను నిషేధించు ప్రఫుత్తుము జారీచేయు కలివశాసనము.

కర్పునదిగ్గంధకిదము నం. వి. (వ్యాప.) ఇది కర్పునము గంధకములతో గూడిన

ఒకరసాయన ద్రవ్యము (CS_2) carbon-di-sulphide చిత్తును ఘట్టివ కీటకము లను వాశనము చేయటభును నిలువ చేసిన ధాన్యమునకు పురుగు పట్టకుండుట కును ఈ రసాయన ద్రవ్యము యొక్క పొగ పెట్టుదురు.

కర్పునవచనము నం. వి. (వ్యాప.) గాలిలో నుండు కర్పునదిఅమ్మజనిదము (Carbon)

di-oxide)ను తీసికొని ఆవోరములోనుప యోగించుకొను Carbon assimilation కర్పునము నం. వి. (రసా) ఉద్దిష్ట, జంతు సంబంధ మగు (సేంప్రియ) పదార్థము అన్ని టియందును గల ముఖ్యమగు మూల ద్రవ్యము. అంగారము, బొగ్గు, అధాతు మూలద్రవ్యము. ఆవర్తకమటికలో నాలు వర్గములోనిది. (Carbon)

కర్పునరసాయనశాస్త్రము నం. వి. (రసా.)

కర్పునము ప్రధానముటముకగా గల యోగికముల రచన. లభణముల వివరించు శాస్త్రము.

కర్పునాస్టము నం. వి. (రసా.) కర్పున మూల ద్రవ్యము నుండి ఉత్పన్నమైన ఆమ్లము (Corbonic acid).

కర్పునోదజనితము నం. వి. (రసా.) వీండి పదార్థము, కర్పునము (Carbon), ఉదజని (Hydrogen). ఆమ్లజని (Oxygen) రసాయనిక ఘటకములగా గల పోషక పదార్థము (Carbo-hydrate), ఉదా. పీండి, చక్కుర. సెల్వైనోన్ మె. వి.

కర్పురము నం. వి. 1. ఇలము, 2. బంగారము విజ. చిత్రవర్ణములు గలది.

కర్పు¹ నం. (వ్యాప.) ధాతువ్యుక్క అర్థమైన ఘలమునకు ఆక్రయమైనది. ఉదా. వాడు అన్నము వంచెను. వందుట అను పనికి అన్నమగుట ఘలము. ఈ వాక్యములో అన్నము కర్పు.

కర్పు² నం. వి. (థోతి.) ఏబలప్రయోగ విందువు కొంత దూరము ఆ బలము వాని చేయు దిక్కుననే జుగునో ఆబలము సాధనముగ ఒక ఘలమును ఐనింప చేయు క్రియ. (Work). (బలమును బలప్రయోగ విందువు ఇరిగిన దూరముచే గుణించినచో ఘలత-కర్పు=(పని) లభ్యమగును).

కర్పుండి నం. వి. యతి.

కర్మకారుడు నం. వి. ఇనుప పని చేయు
వాడు. పిక్చ. కమ్మరి.

కర్మధారయము నం.వి. (వ్యక్త.) చేషపము
నకు చేషప్యము తోడి సమానము, ఉదా.
మంచిమాట, నల్లని పుట్టు.

కర్మభూమి నం.వి. కర్మాచారణమం దెక్కువ
అదఱణ గల భూమి, ఆర్యవర్తము.

కర్మము నం. వి. 1. ప్రయోజనము.
2. కార్యము పని, మట్టుర్ములు:—
యఱనము, యాజనము, అధ్యయనము.
అధ్యాపనము, చానము, ప్రతిగ్రహము.
పోడకర్మములు - గర్వాధానము, పుంస
వనము, సీనుంతము, జాతక్కుము, నామ
కరణము. అన్నపూశనము, చోతము,
ఉపనయనము, ప్రాజాపత్యము, సౌమ్యము.
ఆగ్నేయము. వైక్యదేవము, గోదానము,
సమావర్తనము, వివాహము, అంత్య
కర్మము. (వ్యక్త.) ద్వితీయా కారకము.

కర్మయుగము నం. వి. కలియుగము.

కర్మస్థాకి నం. వి. సూర్యుడు. శ్రీ. జీ పుల
కర్మలకు సాక్షియైనవాడు.

కర్మగారము నం. వి. పరిక్రమాలయము,

కర్మచరణ భాగస్వామి నం. వి. కార్య
నిర్వాహక భాగస్వామి. (Working
partner).

కర్మధకవాక్యము నం. వి. (వ్యక్త.) క్రియచే
కర్మచెప్పబడుట గల వాక్యము. దీనినే
కర్మచేప్రయోగ మందురు (Passive
(Voice). ఉదా. రావణుడు రామునిచే
చంపబడెను.

కర్మిష్టుడు నం. వి. 1. కర్మయందు అధిక
నిష్ఠగలవాడు, 2. పనియందు సేర్పరి.

కర్మపుషు-నం. వి. ప్రధాన వగరము. (కోట,
అగ్రద అను వానిచే దుర్గమమైనది).

కర్మకుడు నం. వి. 1. దున్ను కొని. బ్రథుకు
వాడు. 2. ఈచ్చువాడు. నం. వి. కుజథు,

అంగారకుడు.

కర్మము నం. వి. 1. ఈచ్చుట. 2. దున్నుట.
3. ఒరపిడి.

కఱ వై. వి. 1. నలుపు. 2. మరక. నం.
కాలి.

కఱకంపుడు వై. వి. సీలకంపుడు, ఇశ్రుడు.

కఱకటి వి. 1. దుఃఖము. 2. శాధ. 3.
బలాశ్చారము.

కఱటి ఏఱ. 1. దబ్బరకాడు. 2. వంచకుడు.

కఱవు వి. కాటుకము, ఛామము, దుర్మిషుము.

కఱివేలుపు వి. కృష్ణదు, నల్లనయ్యు.

కఱి వి. కొయ్యి, పుల్ల, దండము.

కఱి వై. అర్జునుడు, ఏఱ. నల్లనివాడు,
నల్లనిరి. నం. కాలి.

కఱి వి. నాగటి దుంప యందు అమచ్చెడి
ఇనుప పాశము.

కలు నం. వి. 1. కళ. 2. థాగము. 3. చంద్రు
నిలో పదునారవ థాగము. ఏఱ.
అవ్యక్త మధుర స్వరము.

కలి వి. స్వయంపుము.

కలంకారి వి. 1. పాత్ర. 2. అద్దకపు పనిగల
వస్తుము.

కలందాను హిం.వి. ప్రాతకలంములంచెట్టు.

కలండంబాటు క్రి. కలతపడు.

కలంచు క్రి. కలఁగుఁజేయు.

కలఁత వి. 1. కోఫము. 2. సంతాపము.

కలకంపము నం. వి. 1. కోయిల. 2. పారా
వతము. 3. హంస. శ్రీ. మధుర మైన
కంఠము కలరి.

కలకండ వి. 1. మధుళర్మం. 2. పటిక
చెల ము.

కలకలము నం. వి. గుంపున పుట్టిన పెద్ద
పొత.

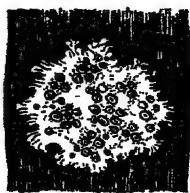
కలకాలము వి. వి. ఎల్లప్పుడు.

కలగలవు క్రి. కలియగలవు. వి. కలుగోల
తనము.

కలగుండు వి. 1. కలఁత. 2. సంతాపము.
కలధైతము సం. వి. 1. వెండి. 2. బంగారము.
కలధ్వని సం. వి. 1. అవ్యాక్త మథుర ధ్వని.
2. కోయిల. 3. నెమలి.
కలన సం. వి. 1. పొందుట. 2. జ్ఞానము.
3. విష్ణుట,
కలను వై. 1. యుద్ధము. 2. స్థానము.
సం. 1. ఖలః. 2. ఖలమ్.
కలప వి. ఇల్లు కట్టుటకు ఉపయోగపదు
దూలములు వాసములు మొ.వి.
కలపజాతి వృక్షములు వి. వి. (వ్యౌవ.)
గృహ నిర్మాణమునకు గాని కట్ట సామ
గ్రికి గాని ఉపయోగపదు కలప నిచ్చు
చెట్లు (Timber trees), ఉదా. తాడి,
చేతు, మర్మి, సాల, చంద్ర మొ. వి.
కలపదము వి. 1. ఒక సంఖ్యలో నింకొకటి
కలుపుట, కూటుము. 2. ఒకటిలో సొకటి
కలియట.
కలంది వి. 1. ఒక రకమైన మొక్క. 2.
గృహకాన్యి.
కలశము సం. వి. నీనుగు గున్న.
కలమము సం. వి. 1. కలము. 2. వరిపైరు.
కలయంపి వి. దుమ్ము అడగుటకు చలు
పేడనీశ్శు. దూ. కలాపి, కలపదము
కలరవము సం. వి. పాపురము.
కలరా ఇం వి. (గృహ.) (Cholera) వాంతి
ఫెది. (ఇది నీటి చ్ఛారా. వ్యాపించ
ప్రాణపాయకరమైన జాడ్యము.)
కలటూపు వి. యూధార్ధ్యము, నిజము.
కలరవడు క్రి. కలతపడు.
కలరము వి. 1. సంతాపము. 2. కంత.
కలవరించు క్రి. మొమరచి మాటాడు.
కలవాడు వి. 1. అప్పుడు. 2. ధనవంతుడు.
3. ఈ క్రుడు.
కలళము సం. వి. ఘటుము, కుండ.
కలళాభి సం. వి. పాల నము.

కలశాంస సం. వి. 1. కాదంబము, ధూమ్ర
వర్షమాగల రెక్కులు గల హంచ, రాజ
హంచ, 2. హంచ.
కలపము సం. వి. సమరము. విక్రి.
కయ్యము.
కలాదుఁడు సం. వి. 1. స్వీర్ష కారుడు, కంసాలి.
2. చం ద్రుఁడు 3. గురుపు, ఉపా
ధ్యాయుడు.
కలాయి హిం. వి. పాత్రలకు తగచము
పూయట. దూ. కళాయి.
కలానే హిం. వి. ఉడమీదిచనిచాడు.
కలి సం. వి. 1. కయ్యము, కలియుగము,
4,82,000 సంవ. 1 కాలము.
కలింగుఁడు సం. వి. సేర్పరి.
కలికి వి. 1. ఆదుది. 2. మనోజ్ఞ రాలగు
(శ్రీ). వి. మనోజ్ఞము.
కలిమ వి. 1. ఉత్సియము. 2. సంపద.
కలియు క్రి. పొందు.
కలిలము సం. వి. 1. చొరచానిది. 2.
ఎమగరానిది. వి. గండ్రగూడలి. దూ.
కలలము.
కలుపుతీయట వి. (వ్యౌవ.) చేనిలో పెరిగిన
కలుపుమొక్కలను తీఱవేయట (Wee-
ding).
కలుపుమొక్కలు వి. (వ్యౌవ.) మడిలో
సాగుచేయిండుచున్న మొక్కలు గా క
అచట బయలుడేరిన ఇతర జాతి
మొక్కలు (Weeds).
కలువ వై. వి. ఉత్పలము. దూ. కల్పి. సం.
కైంవమ్.
కలువకించే వి. కలువచేతులవంటి కన్నలు
గల శ్రీ.
కలువడము వై. వి. (కలువ + వడము)
ఉత్పవములలో కట్టెడు బంగారు కలువ
పూదండ, సం. కైరప వటిః.

- కలువము వి. మందునూరెడు రాయి. దూ. కల్పము.
- కలువరాయఁడు పై. వి. చందుమామ.
- కలుషము సం.వి. పాపము.
- కలెక్టర్ ఇం.వి. (Collector)కిల్లాకుఅధికారి.
- కల్పనము సం.వి. (శస్త్రం) నుఢి దిగువట్లు చేయుట (Sedimentation).
- కల్పము సం. వి. (శస్త్రం) ఒక ప్రవ్యమలో ముడివలె క్రిందికి దిగు ప్రవ్యము.
- కల్పి సం. వి. దశావతారములలో ఒక అవతారము.
- క తీ హిం. వి. కలసదము, మిగ్జమము (Adulteration).
- కల్పన సం. వి. కల్పించుట.
- కల్పము సం. వి. బ్రహ్మాదినము, 2. ప్రకయము. 3. శత్రుము.
- కల్పితము సం. వి. (గచే.) ఊహించబడి నది (Hypothetical).
- కల్పిషము సం. వి. 1. కసటు, 2. పాపము. 3. నలుపు. వి. 1. నల్లనిది. 2. కలక శారినది.
- కల్పిషకంతుఁడు సం. వి. ముక్కంటి. ఇన్నదు. ల్యూ. సల్లని కంతము కలవాడు.
- కల్పిషపొదుఁడు సం. వి. ఇణ్ణుకు కులు దగు ఒక రాబు.
- కల్పము సం. వి. 1. వేకువ. 2. ఉపాయము.
- కల్పివత్తము సం. వి. ప్రాతఃకాల భోజనము.
- కల్పిణము సం. వి. 1. ఛేమము. 2. శుభము. 3. పెండి.
- కల్పిణి సం. వి. 1. గౌరి. 2. సేలి. 3. ఒక నొక రాగము. 4. ఆపు.
- కల్ల వి. 1. అసత్యము. 2. పరుషవచనము.
- కల్లు సం. వి. కెవిటి, బధిరుడు.
- కల్లు¹ వి. 1. బండికన్న (చక్రము). 2. శిల. 3. కన్ను.
- కల్లు² పై. మద్యము. సం. కల్పమ్.
- కల్లోలము సం. వి. 1. పెద్దఅల. 2. ఆనందము కల్లోలని సం. వి. నరు, నది.
- కల్పము వి. (శస్త్రం) ప్రయోగశాలలో ఫున్చ్రపములను చూర్చు చేయుటకు ఉపయోగించును పాత్ర, దినిని పింగాణ, ఇమము, ఏగేటురాయి భీనితో చేయును (Mortar).
- కల్పారము సం. వి. మిక్రోలి పరిమళము గం కలువ.
- కవ వి. 1. ఇత. 2. కపలలు.
- కవకశాస్త్రము సం. వి. (వ్యవ.) శిలింద్ర ముల జీవికమును గూర్చి తెలియజేయ శాస్త్రము (Mycology).
- కవచము సం. వి. 1. బొందలము, తను ప్రాణము, 2. తప్పెకు. వి. ఒక రకమైన మంత్రము.
- కవట వి. పెద్దకంమ్మ. విజ. లేక.
- కవనము సం. వి. కవిత్వము.
- కవల వి. జంటగా బుట్టేవారు. అమడులు (కులవలు, నకుల సహాయిలు).
- కవాటము సం. వి. 1. తలుపు. 2. (లొతి.) ఒక వైపునకు పోయిన వాయు పదార్థము లను గాని, ప్రవ పదార్థములనుగాని, వెనుకకు చాకుండ అడ్డుకొనును ఒకేవైపు నకు తెరచుకొనియుండు తలుపు (Valve)
- కవాటిక సం. వి. (బం.) ఒకే వైపునకు తెరచుకొను ద్వారము (Valve).
- కవాతు హిం. వి. కసరతు, సైవ్యముచేయు కసరత్తు.
- కవాప్యము సం. వి. (పృష్ఠ) పాచి, ఒక తేవు ము, ఒక శిలింద్రము, రెండును (Lichen)కలిసి సహార జీవముచేయు నిర్మాణము (ఇరిచెట్ల కవాప్యము

కాండములు, కట్ట దుంగలు, రాశ్చ., గోదలు మొ.. వానిపై వివిధములను రంగులు గల పెచ్చులుగా ఏర్పడు చుండును).

కవి నం. వి. 1. కావ్యక త్ర., 2. ఖుత్కుడు 3. వాళ్ళిక. 4. సీబికాకి.

కవిత్వము నం. వి. కవిత.

కవితె ని. గంభిముతో ల్రాసిన శాఖాకుల లెక్క పుష్టకము, గ్రంథము.

కపుగిలి పై. వి. 1. అలిగనము. 2. ఖుణాంతరము. దూ. కొగిలి. నం. కోలి.

కవోషము నం. వి. ఇంచుకవేడిమి, మండో తము. విజ. ఇంచుక వేడి గలది, నుంచి వెచ్చనిది.

కవ్వము నం.వి. పితృ దేవతలకిచ్చు అన్నము.

కవ్విషుగోండ వి. (కవ్వము + కొండ) మంథరగిరి,

కవ్వము వి. పెరుగు చిలుకు సాధనము.

కశ నం. వి. గుఱ్ఱము మొ. వానిని కొట్టు కొరడా.

కశము నం. వి. (శం.) చలనమున కువయో గించుచు, జీవకణమున కున్న పొడవైన కొరడాచంటి అచ్చయవము (Flagellum)

కశ్మిలము నం. విజ. మలినము. వి. 1. మూర్ఖ. 2. బోయచల్లె.

కషాయము నం. విజ. (రసా.) వగరు రులి కలరి. (Astringent). ఉడా. పటిక. వి. 1. వగరు. 2. ఉచధులు పేసి కాలిన సీరు. విజ. 1. వాసనగలది. 2. ఎఱసిది.

కష్టము నం. వి. 1. దుఃఖము. 2. దోషము. 3. పాపము.

కషదు క్రి. కోపించు. వి. వాసగాలి.

కషపు పై. గడ్డి, తృణము. నం. ఘూషం.

కషాయ హిం. వి. మాంసము అమ్మువాడు, కటికవాడు.

కషాయుచెత్త మి. వి. (వ్యవ.) కషాయ

అంగళలో పారవేయ, పనికిమాలినచెత్త. (ఆందు న్యూజిలిం ఎప్పువగ నుండును).

కసీ వి. 1. కోపము. 2. దురద. 3. కోరిక.

కసిపునగు క్రీ. 1. ఖండించు. 2. చంపు, సంహరించు.

కసుగందు వి. లేత లిడ్, వసికూన.

కసుగందు క్రీ. (కందు + కందు) 1. మిక్కలి వాడు. 2. శాధనదు.

కసుగాయ వి. లేతకాయ.

కషప్మీ ఇం. వి. (శాన, అర్థ) (Customs) ఎగుమతి రిగుమతులవై చన్ను.

కషట్ట్ పుట్టింగ్ ఇం వి. (గృహ) (Custard-Pudding) పాలు, గ్రుష్మ, చెక్కుర కలిపి ఆవిరిమిదవండిపచారథము (ఇది భోజనా నంతరమిచ్చు తీసి పచారము).

కసీ 1. కషపు. 2. వగ. 3. దుఃఖము. 4. విపత్తు.

కస్టారి నం. వి. మృగమదము. విక్ర్. కస్టరి.

కశ నం.వి. 1. 8 శెక్కులకాలము, 2. చంద్ర కశ. 3. ఒకపాలు. 4. ఓల్పుల సెప్పణ్యము

5. ద్రుతాంతము కాని పదము.

కశంకము నం. వి. మచ్చ.

కశతము నం. వి. 1. పెంచ్చాము. 2. కోట, 3. నితంబము. (శోతీతి.) లగ్గు ము నకు ఏడవస్థానము.

కశవధము వి. కోలు. దూ. కాసము.

కశకశపాటు వి. కలతపాటు. తొప్పుపాటు.

కశాకుకలము నం. విజ. (గృహ.) 1. చమ త్యాగ మైనది. 2. కశాపూర్వక మైనది. 3. నాగరికత గలది. (Artistic).

కశాగహానము నం. వి. (శం.) కర్పుప్రాప రములో నున్న లోపలిచెపి (Membranous labyrinth).

కశానిధి నం.వి. చంద్రుడు.

కశాయ వి. ఇతడి. మొ. పాత్రలకుపూయు నీపపు పూత. దూ. కలాయి.

క్రానము లి. చూ. కళవసము.

క్రైబరము నం. వి. మేను, శరీరము.

కళ్లము వై. గుఱ్మమునకు నోట దగి లించు కళ్లము యా కళ్లియము, కళ్లము.
నం. ఖలీసః.

కళ్లము వై. ఎ. ధాన్యము నూర్చెడిచోటు.
యా కళ్లము నం. ఖలు

కళ్లము వై. వి. గుఱ్మమునకు నోట దగి చిక్కుల గుఱ్మమునకు కక్కుల కళ్లము.

క్రి

క్రా వి. కాకి అరచుటయం రగు ధ్వన్యను
కరణము, విజ. కుత్తిత శబ్దమునకు వచ్చు
ఆదేశము. తొండు దుషుడు మొ. వి.
అవ్యా. కదా.

క్రాంక్రీట్ ఇం. వి. (Concrete) 1. అమూర్త
ముకానిది. 2 గులకరాళ్లు సిమెంటు
మొ. వి. కలిసిన మిక్రమము.

క్రాంక్త నం. వి. కోరిక, వాంఛ.

క్రాంక్లితమునం. విజ. కోరబడినవి.

క్రాంచనకర్మ నం. వి. బంగారపుటరటి.

క్రాంచనగిరి నం. వి. బంగారు కొండ, మేరు
పర్వతము.

క్రాంచనము నం. వి. 1. బంగారము, 2.
ఉమ్మెత్త. వి. నంపెగ.

క్రాంచి నం. వి. 1. స్త్రీలు ధరించెదు ఒంటి
పేట మొలనూలు. 2. కాంచీపురము
(పుణ్యనగరము లేదింటిలో ఒకటి).

క్రాంచు క్రి. 1. చూచు, వీషించు. 2. పొందు.

క్రాంజి నం. వి. పులి కదుగు. విక్రు. గంజి.

క్రాండకంటకము నం. వి. (వృక్ష.) కాభగా
పెరగవలసిన మొగ్గ మార్పుచెంది అయిన
ములు (stem spine).

క్రాండకందము నం. వి. (వృక్ష.) ఫూమిలో
నున్న క్రాండపు కాభ చివర ఆహారపదార్థ
ముతో ఉచ్చిన గడ్డ. తొండు, ఆలుగడ్డ.

క్రాండత్రయము నం. వి. 1. జ్ఞానము. 2.
కర్మ. 3. ఉపాసన.

క్రాండపుము నం. వి. తెర.

కొండపునులిపిగ లి. లి. (వృక్ష.) కాభగా
పెరగ వలసిన మొగ్గ మారి అయిన నుట
తిగ (stem tendril).

కొండము నం. వి. 1. గ్రంథాగము,
కాక్కపరిచ్చెరము. (రామాయణమునందు
పట్టాండములుగలవు) 2. సమూహము.
3. శామము. 4 జలము. 5. కాస. 6. లోద.
7. గుఱ్మము. 8. వికాంతము, థి. సమయము.

కొండిడెన్చీ ఇం. వి. (Candidate) అక్షిం
టక పదవి కొరకు ప్రయత్నించు వ్యక్తి.
కొండ్ర వి. ఒక తెగ కసపు.

కొండించ్చే క్రి. 1. గట్టగా గొంతు చించు
కొను. 2. కాండించి ఉమ్మడ్ల.

కొండ్రు వి. పెద్దవులి (బెబ్బులి) చేయుధ్వని.

కొంత నం. వి. కోరతగిన స్త్రీ. స్త్రీ.

కొంతపక్షి నం. వి. సమలి. మయూరము.

కొంతము నం. వి. 1. ఇనుము. 2. లోహము
3. చండ్ర సూర్య పర్యాయ శబ్దములకు
తరువాత వచ్చినచో రాయి అను అర్థము
నిచ్చును. చండ్రకాంతిల, సూర్యకాంత
ళిల మొ.వి. 4. కాంతఫస్టము, కౌషధము
లలో ఒకటి

కొంతరజము నం. వి. కుంకుమము.

కొంతారము నం. వి. 1. పోతానీ మారము.
2. అడవి. 3. చెరకు, 4. కొంతారములు
పచ్చ ఆపద. .5.

కొంతాకట్టు స్టో 1. జంతులు, కొంతాకట్టు.
2. స్టోలోనట్టు.

కాంతి 1 నం. వి. 1. కోగిక. 2. (అలం.) ఒక

కావ్య గుణము.

కాంతి 2 నం. వి. (శౌతి.) వెలుతురు, ప్రభ్య లించు ఎస్తువుల నుండి వెలువదు ఈ తీర్మానము, వెలుగువన్నుపులు కనబడునట్లు చేయునది (Light).

కాంతికిరణపుంజము నం. వి. (శౌతి.)

కాంతికిరణములగుంపు మా. కిరణశలాక (Beam of Light)

కాంతిహాషణము నం. వి. (శౌతి.) కాంతిరి మ్యింగి వేయుట (Light absorption)

కాంతి జన్మ సంయోగము నం. వి. (రసా.) చేసోరసాయన శాస్త్రములో ఒక థాగము. కాంతి ప్రభావముచే మూల ద్రవ్యములనుండి యోగికము తెర్వడుట. దీనికి ప్రసిద్ధి దాఖరణ:- వృత్తములు శార్గ్వ వ్యుత్తుల క్రైట్ వా యు వు ను ప్రసాంచి నీటి సన్నిధానమున వానికి కావలసిన పోషకద్రవ్యములను తయారు చేసిన టాట (Photo-synthesis).

కాంతి చుట్టు (L) నం. వి. (శౌతి.) తరంగ ఆకాశమందు ప్రసరిం కాంతిస్తీరము ల.

గురించిన ప్రయోగి (Optics) కాంతిని కటకములు మొ. చరిక. కాంతిని చేయుటకు

కాంతి పోషకము నం. వి. (శౌతి.) థార్మార్య థార్మాపకమీ కాంతి మొక్క తీక్కతల

పోషకమీ కాంతి మొక్క తీక్కతల

పూర్వ సిహాంతము నాథారముగా గొని ఈ పదము పుట్టినది (Luminiferous).

కాంతి విద్యుత్ పటలము నం. వి. (శౌతి.) శూన్యములో నున్న సోడియమ్, పొటాసియమ్ థాతువుల పొరలపై కాంతి కిరణములు పడినపుడు ఆపొరల నుండి ఎలక్ట్రానులు విడివడి అందే అమర్చుబడిన ఒక తీగ వలయము వంటి ధనద్రవ్యము పైకి ప్రవహించగా విద్యుత్తువాహము మొక్క తీక్కత, పడిన కాంతి యొక్క తరంగ క్లెర్ఫ్టుముతో విలోపానుపాత ములో నుండును. ఈ పరికరమును చలన చిత్రమందు కాంతిని ధ్వనిగా మార్పుట కుసమోగింపురు (Photo-electric-cell). కాంతిచి శైఫషము నం. వి. (శౌతి.) తెలులి వెలుతురును దాని ఘటకములగు సవర్త కాంతులుగా విడరీయుట (Dispersion of light).

కాంతికలాక నం. వి. (శౌతి.) కాంతి కిరణములనమూవాహము (Pencil of light).

కాంతి శాస్త్రము నం. వి. (శౌతి.) శాస్త్రము, కాంతి స్వాధానమును గురించి చర్చించు శాస్త్రము (Optics).

కాంతి సంవత్సరము నం. వి. (శౌతి.) ఒక సంవత్సరకాలములో కాంతిప్రయాణించు దూరము(సుమారుక. 880,000,000,000

(మైళ్ళు)). నక్కలముల దూరము కొలుచు ఉక్క వాడు ప్రమాణమ్ (Light year).

కాంతి నం. వి. 1. మగదు. 2. అధిషితి. నుండి ర్య. విష. అందగాడు.

emission), నం. వి. (శౌతి.) ఒక వస్తువు కాండిక్కుడు నం. నిరమించుట (Light

శరణారి.

ఏచ్ చే పరుగిడు

కాందిశీకులు నం. వి. (బరి.) సుత, రాజ తాఁడి వి. 1. కడుగుసిను. 2. బండి. కియ పిదన భరించలేక స్వదేశము వదలి, ఇశర దేశములలో ఆశ్రయము పొందువారు. (18వ శతాబ్దిలో ప్రఫంచ్ ప్రొస్ పైంట్ మతష్ఠులు (హూట్ నాట్ న్) రోమన్ కాథలిక్కుల శాధ పడలేక ఇంగ్లండు, ప్రష్టాన్‌దేశాలకు వెడలిపోయిరి. థారత దేశము క్రి.శ. 1947లో స్విటంత్ర మైన తరువాత పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వము పెట్టిన శాధలు పడలేక పాకిస్తాన్ నుండి శోట్ కొలది పొందవలు, నిక్కులు థారతదేశమునకు శరలి వచ్చిరి).

కాంప్ట్రోలర్ ఆం.వి (అధ.). (Comptroller). ఒక కార్పొరేషన్ యొక్క గాని, ప్రభుత్వ శాఖ యొక్క గాని ఆచాయ వ్యయముల శిక్కలను చూచు కార్యకర్త.

కాంపిల్క్యుము నం. వి. 1. ఒకానొక పట్టణము. 2. ఒకానొక దేశము.

కాంపోజము నం. వి. 1. ఒకానొక దేశము. 2. కాంథోజ దేశపు గుణము.

కాంప్స్క్రాచుఎడు నం. వి. కంచర.

కాంప్స్టము నం. వి. 1. కంచు. 2. లోహపాన పాత ప్రాతము.

కాఁక వి 1. జ్యూరము. 2. కాపము. 3. కోపము. ఏ. వేదిమైనది.

కాఁకర వై. వి. ఒక తెగ కూరగాయ. నం. కారవేల.

కాఁకరవత్తివై. వి. ఒక రకపు బాణపంచా.

కాఁకవెలుడు వి. మార్పుదు, ఉడ్డ రథిత్త కాఁగ అవ్యా. వేంత్వురకము.

కాఁగు వి. పెద్దభాన. గ్రై. 1. తసించు. 2. సంతాపించు. 3. కోపవదు.

కాఁగుడు వి. 1. తపనము. 2. సంతాపము. దూ. క్రాగుడు.

కాఁడ వై. 1. ఆమరతాదు. 2. కూరాపులోని కామ. 3. లొడిను. నం. కాండక.

1. కడుగుసిను. 2. బండి. నాగలి పెయి. ని పూమృటకై ఎద్దుమెడవై నుంచి కట్టెదు కట్ట.

తాఁడిగట్టు వి. ఒకరోకరి పొలాలకు హద్దుగా ఉంచిన కట్ట.

తాఁడు గ్రై. నాటు. అన పుంలింగ ప్రత్యయము ఉదా. వస్తుకాదు, సాగసుకాదు.

తాఁదారి ల. అర్దమచేయి, అర్దచాత్రము.

కాఁచారి మాచారి ప్రొద్దు అని వాడుక.

కాఁపదము వి. నొప్పికలిగినచోట వేదివస్తు

వుతో కాచుట.

కాఁపు వి. 1. గృహసుమ. 2. పంటపెట్టు

వాడు. 3. శూద్రుము. 4. కాపురము.

కాఁపురము వి. 1. నిచాసము 2. సంసారము,

కాఁపురించు గ్రై. 1. కాపురము చేయు. 2 పసించు.

కాఁబట్టి అవ్యా. (కాన్ + చట్టి) కనుక, పేంపువు తెలుపునది.

కాఁబడు గ్రై. (కాన్ + చదు) అగు, ఒప్పిద మగు.

కాఁబోలు అవ్యా. (కాన్ + చోలు) అగు సేమో.

కాఁక అవ్యా. 1. ఆశిరాద్విరకము (మేంగుగాక) 2. వినాథకము (ఇంశేకాక).

కాఁకశాశీయము నం. న్యా. కాకి ల్వాలినం తనే శాటపండు పడెన విధము, డైవిక ముగా రెండు పనులు ఏకకాలమున ఇరుగుట వంటిచి.

కాఁకత్రోటి వింబనాంగ్యయము నం న్యా. కాకి ముక్కున దొండపండు కట్టిన విధము. (అసమానరూప వస్తు సమైక్యము ఇంపు కాదనుట). ఒకన్యాయము.

కాఁకదంత పరిక్ష నం. న్యా వ్యుట్ మైన పని. (కాకికి దంతము లుండవు కాపున వానిని పరిషీంచుట వ్యుట్ కార్యము.)

- కాకపత్రము నం. వి. పిల్ల జట్టు, కూకటి, తాకుచేయు గై 1 అవమానించు 2. అపహారించు. 3. ఆక్రమించు. 4. బాధపెట్టు. తాకుత్థుగైదు నం.వి. కకుత్థన వంశపురాణా. తాకుదము నం. వి. తాలును, దఘుడ.
- కాకపుష్టము నం. వి. కోయిల, శ్రీ. కాకిచే పోషింపబడినది.
- కాకఫలము నం. వి. 1. నింబఫలము, నేము కాకము నం. వి. కాకి, వాయసము.
- కాకలము నం. వి. కాగితము.
- కాకలి నం. వి. సూక్ష్మమైన అవ్యాక మధురాకరధ్వని.
- కాకొక్కన్యాయము నం. న్యా. కాకి చూపు వలె ఏదేని ఒక ప్రక్కకు ఉరగుట.
- కాకి పై. వి. వాయసము. ఏడ. అల్పము నం. కాకః.
- కాకికలువ పై. వి. అల్లిపూరు. కాకొత్పలము కాకిచావు వి. ఆకస్మిక మధణము.
- కాకిచిప్ప వి. ముత్తెపు చిప్పవంటి గుల్ల. శంబాక.
- కాకిచెఱడు వి. చెరకు వంటి తృణము తేజనకము.
- కాకిణి నం. వి. 1. కాణి, కర్మ ము నందు నాలివ పాలు. 2. గవ్వ. 3. కొలతకోల.
- కాకితము హిం. వి. ప్రాయసప్తము. రూ. కాగితము.
- కాకితిప్ప వి. ఒక రకపు మూర్ఖ వ్యాఖీ. ఈమ్ముకొని పదు మూర్ఖ రోగు.
- కాకిబంగారము వి. పీతాంధ్రకము.
- కాకిషెలు వి. కాకిపెదురు. (దీని పుల్లాలను చివర సన్నముగా చెక్కి కలములుగా వాడెడివారు).
- కాకిసోమాల వి. (గృహ) మూర్ఖ, సంధి, అపరాని ఉద్దేశకముతో పట్టినట్లు కనబడు ఒకవ్యాధి (Hysteria).
- కాకు వి. 1. తిరస్కారము 2. గాసి. ఏడ. 1. వ్యధము, 2. శూన్యము.
- తాకుచేయు గై 1 అవమానించు 2. అపహారించు. 3. ఆక్రమించు. 4. బాధపెట్టు. తాకుత్థుగైదు నం.వి. కకుత్థన వంశపురాణా. తాకుదము నం. వి. తాలును, దఘుడ.
- తాకువు నం. వి. స్వీరము. 2. కోకభయాదు లచే ధ్వని వికారము. 3. డగుత్తిక.
- తాక్కుత్థుము నం. వి. అకార్బ్యము, చెద్దపని.
- తాకోడిల్ ఇం. వి. (రసా.) (Cacodyle) అస్ట్రోనిక్, కార్బ్యన్ ఉదజనులతో కూడిన రంగులేని ఒక ద్రవము.
- తాకోదరము నం. వి. 1. పాము. 2. గుడ్ గూబి.
- తాకోలము నం.వి. 1. ఒకవిధమగు నరకము. 2. బొంతకాకి.రి.ఎణి పాము.4.విషము.
- కాగడా వి. (కాగు+గడ) కొయ్య, లేక గుడ్తో వర్పరచిన చేతి దివ్యిటీ.
- కాగు వి. సీచ్చు కాచుటకు వాడు పెద్దపొత్ర (Boiler).
- కాచపొత్రము నం. వి గాజిగెన్నె.
- కాచబింబము నం. వి.(ఇం.)
-
- కంటి గ్రుడులోని ఎదుటి ఖాగము. (ఇది కొంచెన్చు ఉప్పెత్తుగా ఉన్న స్వీచ్చ మైన పొర) (Cornea). కన్ను యొక్క కాచము నం. వి 1. గాజ. ఖాగములు 2.గాజ మన్న. 3.గాజ కాచబింబము పూస. 4. కాసు. సేత్తకు కము.
- కాచబిధ్వంతు నం.భ. (భోతి.) కన్నపొచ గా జు కడ్డి పై ఉన్నితో కనీనికాపటలము రుద్దిన జనించు పీర విధులై అంధబిందువు ప్రాపము. (ఈ ఖావము కటకము విద్యుత్పాత్ర) దశలో కాచరవేళ్లము కల్పించబడినది. ఇప్పుడు అక్కినాడి అట సరి త్యై నది కాదని రుషు పెనపి) (Vitreous electricity).
- కాచరకాసై నం. వి. (ఇం.) పారదర్శకమగు మృదులాసి (Hyaline cartilage)

కాచరజలము సం.వి. (జం.) కాచర వేళ్ల ములో నిండియున్న తెగురు పదార్థము (Vitreous humour).

కాచరవేళ్లము సం.వి. (జం.) కనుగ్రుద్దులో కనినికా పటుమునకు వెనుక నున్న గది (Vitreous chamber).

కాచు వి. (వృహ.) తుమ్ముగడమునకు చెందిన సల్ల రండ్ర లేక కాచు తుమ్ము (Acacia catechu) అను చెట్టు యొక్క చేవక జ్ఞ నుండి శీయబడు ద్రవ్యము, కవరి. (రీనిలో శానిసము (Tannin) పొచ్చుగమండును) (Catechw)

కాచు లక్ష. 1. (కాయ) కాచు. 2. (ఎండ) కాయు. 3. రక్షించు. 4. ఉర్పు, పహించు. 5. ఎదురుచూచు.

కాజా హిం. వి. (గృహ.) బొత్తాములు దూర్పుటకు కుట్టిన పొడవుపాటిరంధ్రము (Button hole).

కా జా

కాజాకుట్టు వి. వి.

(గృహ.) కత్తి రించిన రంద్రపు అంచులనుబలవరచు టుకుఉపయోగించు మండికుట్టు Button-hole stich).

కాజాకుట్టు

కాచీ హిం వి. 1. మహామ్మదీయుల ఆచారి. 2. (ధరి.) న్యాయాన్యాయ విచారణ చేయవాడు, ఇస్లాము ధర్మ ప్రకారము న్యాయము నిర్ణయించువాడు. న్యాయ మూర్తి.

కాట్ (Cot)=కోటాంజంట్ (Cotangent) ఇం. వి. (గణ.) నమకోణ ప్రతిఖుంఘములోని

రత్నకోణమునకు సన్నిహితముగాను ఎదురుగాను ఉండు భుజముల పొడవుల నిష్ఠతీ టాంజంట్ అను చానికి ఇది వ్యుత్ప్రమము (Reciprocal)

కాపుకము వి. కరవు, దుర్ఘితము. కాబైపోటడు వి. గొల్ల వాడు. 2. కాటి కాపరి.

కాబైపేటడు వి. శితుడు. దూ. కాప్రైటు

కాటు వి 1. మాడి అడుగంటుట. 2. కర చుట. 3. కరచిన గాయము.

కాటుక వి. 1. అంఱనము. 2. జొన్న ఎన్ను నకు గల్లవ్యాధి.

కాటుకతెగులు వి. (వృహ.)

ఇది గింజలకు బట్టు తెగు శులో ఒక టీ. ఈ తెగులు పటీనకంబులోనిగింజలు కొంచెము లాతుగా గాని పొడవుగా గాని యుండి తోపల నల్లని మసిపొడు

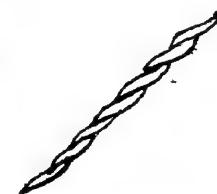
ములో నిండియుండును. కాటుక తెగులు ఉదా. వరి, జొన్న (Smut disease).

కాటుకపిట్ల వి. ఖంజరీటము.

కాటుకషాయి వి. సాపిరాంజనము.

కాడకు టు వి.

(గృహ.) కొమ్మ చుట్టు, పొడవు కుట్ట తో కు టు మిద కుట్ట వేసి కుట్టుట ఒక విద మెన ఎంప్రాయిడరి

కుట్టు (Stem-stitch) కాడకుట్టు

కాడు పై. వి. 1. వల్ల కాడు, శ్రుశానము. 2. అడవి. 3. నాశము. నం. కట్టి.

కాడుచేయు పై. వి. నాశముచేయు.

కాడుపదు పై. జి. 1. కలతపదు. 2. కన బడకపోవు. 3. నశించు.

కాడిటియమ్ శం. వి. (రసా.) (Cadmium) ఒకవిధమగు ధాతువు, మూల ప్రదవ్యము.

(అవర్త క్రమపట్టికలో ఇది రెండవ వర్గమునకు చెందినది).

కాణము¹ పై. వి. గుణమునకు తెచ్చెడి దాచా నం. భాదనమ్.

కాణము² నం. వి. 1. ఒంటి కమ్మ గలది.
2. భూటుపడినది. వి. కాకి.

కాణయాచి వి. చిరకాల వాస స్తో న ము. లి. చిరకాలానుభవము గలది. దూ. కాచాచి.

కాణాదము నం. వి. కచాద బుపి ప్రాసిన న్యాయశాస్త్రము. (దీనినే వై జేషికదర్శన మందురు).

కాణఁడు నం. వి. ఒంటికంటివాడు. ఏకా తుదు.

కాత అవ్యో. అశీరాద్విరకము దూ. కాప్పత. అగుత, ఉదా. “అభిల జనులకు సుఖమగు గాత”.

కాతరము నం. వి. అధిరము, పిరికి.

కాతరుఁడు నం. వి. శయిళుదు, అదీ రుదు.

కాతాళము వి. కోపము.

కాతోడ్ శం.వి. (శాం.) (Cathode) విద్యుత్తు విడిచిపోవుకొన.

కాత్యాయివి నం. వి. 1. గారి, పాడ్యతి. 2. నగము వయసు చెల్లి కావిచీర కటివిధవ.

కాదంబము నం. వి. 1. మధురముగ కూయు హంస. ధూమవర్ణము లేన ముక్కు, కాటు, ఔక్కలుగల హంస, కలహంస. ఇ. కాణము.

కాదంబరము నం. వి. 1. పెరుగుచీరి తెట్టి
2. కడివి పూలకలు.

కాదంబరి సం. వి. 1. ఎల్లు. 2. అరు కోయుల. 3. అంగోరువంక. 4. కాణ

విరచిత కాదంబరీ కావ్యము. క. సరస్వతి కాదంబిని నం.వి. మేఘపంక్తి.

కాదాచిత్పుము నం. వి. ఏడి ఒకప్పదు కలుగువది, కచాచిద్భవము.

కాద్రవేయుఁడు నం. వి. కద్రువ కొడుకు, పాము.

కాను అవ్యో. 1. కనుక. 2. సంతోధనార్థ కము, ఉదా. “తల్లి కాన, పామికాన”.

కాను² పై. వి. అడవి. నం. కాననమ్.

కాననము నం. వి. 1. అడవి. విపినము.
2. ఇల్లు.

కాననివాడు లి. గ్రుడ్డి, అంధుడు.

కానరానిచుక్కు వి. అభిజిత్ నక్కతము.

కానీ 1 అవ్యో. వికల్పార్థకము. ఉదా. వాడు గాని సీపు గాని అడుగవచ్చును. లి. సంభవించని, తగని మొ. అర్థముల సూచిం చును. ఉదా. కానిచని, కాని తలపు మొ. వి.

కానీ² పై. వి. పీసమున నాల్గవ భూగము. కాకిటి. కానికి గౌనక (శాతీ.) = 1ట్టు పెట్టక.

కానిక వి. ఉపహారము. దూ. కానుక. కాన్కానిచని లి. 1. చెద్దని. 2. తగనిచని. 3. సంభవించని చని.

కానిపించు క్రి. కనిపించు.

కానీ అవ్యో. కానిమ్ము, ఆలాగుని చేయుము అనుటను తెలుపును (అంగీచారమును తెలు పును).

కానీనుఁడు నం. వి. కన్యకు పుట్టినవాడు.
లి. 1. కర్ణుడు. 2. వ్యాసుడు

కాను లి సీటు కలియని మళ్ళిగ.

కానక లి. మా. కానిక.

కానుగు లి. కరండవృక్షము. దూ. క్రామగు.

కానుపు లి. 1. వీకఱము. 2. ప్రసూతి. దూ. కాన్పు.

కాన్స్ట్రేషన్స్ శం. వి. (Conference) శఢ.
నమూచేశము, నమూతోచనము.

కాన్సోకేషన్ ఇం. వి. (Convocation) పట్ల ప్రదానిస్తువము.

కాన్సోల్ ఇం. వి. (అర్. రాజ.) (Consul) వాణిజ్య దూత, ఒక దేశములో వేరొక దేశము తరఫున నుండు దూత. ప్రచెధి.

కాన్సోలేట్ ఇం. వి. (రాజ.అర్.) (Consulate) వాణిజ్య దౌత్యకార్యాలయము, (Consul office), ప్రచెధి కార్యాలయము.

కాపంతము వి. కుక్క మెడకు గట్టడకాయ్య కాపట్టము నం. వి. జిత్తు, మోసము, కపట్టము.

కోపథము సం. వి. 1. కుత్తితపు ట్రోచ. 2. నీటివట్ల వేరు.

కాపరి వి. (కాపు+అరి) రకులు. ఉనా. పనులకాపరి.

కాపొదు క్రి. రక్తించు.

కాపొలి సం. వి. 1. కోమటిది, వైశ్వ. స్త్రీ కాపియుడు నం. వి. సాంఖ్యకాస్త్రవేత్త కాపిశము నం. వి. వువ్వులనుండి శీయబడు మద్యము, కాపిశాయనము, కల్లు, సుర.

కాపు వి. 1. కాపుగడ, రకులము. 2. కాయలు కాచుట.

కాపురుషుడు నం. వి. కుత్తిత పురుషుడు దుష్ట ప్రవర్తన గల పురుషుడు.

కాపేయము నం. వి. 1. కోమిటి. 2. కోతి చేపు.

కాపోతము నం. వి. 1. బూడిద రంగు గలది. 2. కపోత సంబంధమైనది.

కాఫి ఇం.వి.(వ్యాప.) (Coffee) ఇరి (Rubiacaceae) అను కుటుంబమునకు చెందిన *Coffea arabica*, *C. robusta*, *C. liberia* అను పెంచియముగా ఉపయోగించురు. కాఫి గింజలో కెఫిన్ (Caffeine) ఎక్కువగా ఉండుము.

కాఫినెలు వి. వి. (వ్యాప.) ఉన్నక్కొపచే కముల యుందు ఎక్కువ సేంగ్రింయపదార్థమును గలిగి కాఫితోటు శాగుగా పెరుగునట్టి సేలు (Coffee soils.)

కాబినెట్ పద్ధతి సం. వి. (రాజ.) (Cabinet system) మంత్రుల పరిపాలన, శాఖ్యకాయుతమగు మంత్రివర్గ పరిపాలన, పార్లమెంటరి రాజ్యాంగ విధానము. (లోక్ సభకు, లేక విధానసభకు ఎన్నోనాడు ప్రభావితినిధులలో, అధిక పక్క నాయకుని మంత్రివర్గ నిర్మాణము చేయుచుని రాష్ట్రపతిగాని, రాష్ట్రపాలకుడు గాని కోరును. అటడే కేంద్ర ప్రభుత్వపు ప్రభావ మంత్రి. లేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వపు ముఖ్య మంత్రి. వీరు లోక్ సభ, శాఖ్య సభల నుండి కాని తమ పక్కను వారిని అనుకూలు రను మంత్రిమండలి సభ్యులుగా పేర్కాం దురు. వీరు, వీరిమంత్రి వర్గములు నమిషిగా శాఖ్యత వహించి, లోక్ సభ, విధానసభల ప్రభావితినిధులు ఆవోద మతితో ఏపుత్వమును నడిపెరరు, ప్రభావితినిధులు వ్యక్తిరేకముగ శీర్మాపంచి నహో మంత్రిమండలి రాజీనామా ఈయి వలెను. ప్రతిమంత్రియు తన పరిపాలన క్రింద ను న్ను శాఖలు వ్యక్తిగతముగ శాఖ్యత వహించుటయేగాక ఇతర పరిపాలనా శాఖలలో జరిగేన ఏ ముఖ్య విషయములోనే నను ఇతర మంత్రులతో పాటు శాఖ్యత పంచుకొను భారతదేశపు కాబిసట్ పద్ధతి ప్రతిష్ఠ పార్లమెంటరి రాజ్యాంగ విధానమును దృష్టియందుంచు కాని ర్పాజింపబడినది.)

కాబినెట్ మిషన్ ఇం. వి. (వరి. రాజ.) (Cabinet Mission) మంత్రివర్గవు రాయ శారము. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానంతరము (ష్టైదు చేయబడిన) భారతశాశియ

నాయకులను విడుదల చేసి దేశములో ఎన్నికలు జరిపిరి. భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమును, తదితర రాజకీయ సమయములను గూర్చి భారత జాతీయ నాయకులలోను, దేశములోని వివిధ రాజకీయ పక్షముల తోను చర్చించుటకే ల్రిటిష్ ప్రభుత్వము క్రీ.శ. 1947న సంవ. మార్చినెల 24వ తేదీని పంపిన రాయభారపు మంత్రి పగ్గము. ఇందులో ఇండియా కార్బోర్టరీ పెఫిక్ లార్నెస్ ప్రభుత్వ. సర్. స్పాఫర్ క్రిప్స్, ల్రిటిష్ సౌకాయిక ప్రభమప్రభుత్వ అలెగ్జాండర్ ప్రభుత్వను ఉండిరి.

కొమ వి. 1. కామర మె.ని కాడ. 2 గౌదుగు మె.ని రండము. 3. మగగురి 4. చనుమెన

కొమంచి వై. వి. క తృణము, ఒకాకెగగడి. రూ. కామంచి, నం. కామంజికా.

కొమంజిక నం. వి. క తృణము.

కొమదుఘు నం. వి. కామధేనువు.

కొమదేవుడు నం. వి. వలపురాయడు. మన్మథుడు.

కొమధేనువు నం. వి. వెల్పుటావు. కోరిన పస్తువులను ఇచ్చేడి ఆను.

కొమస్వైల్ కూటమి వి. వి. (చరి. రాజ.) శూర్యపు ల్రిటిష్ సామ్రాజ్యస్థ రాజ్యము లైన ఇంగ్లండు, కెనడా, ఆఫ్రీసియా, బ్రిటిష్ రాజులు, దక్కించాప్రిటా రాజ్యములు ల్రిటిష్ చక్రవర్తి ఆర్హార్యమున ఒకితో సొకరు వాటిక్య, రాజకీయ, ఆఫ్ క వ్యవ హారములతో సహకరించుటకు ల్రిటిష్ కొమస్వైల్ అను పేరిట ఏర్పరచుకొనిన సాధనము శెండవ ప్రపంచ యుద్ధానంతరము ఒకప్పుడు ల్రిటిష్ సామ్రాజ్యములో అస్వతంత్ర రాజ్యములుగ ఉండి న ఇండియా, పాకిస్తాన్, సింహాశము, మలయా, నైచీరియా, ఫూసా, రోడీ

పియా దేశములుకూడ జాతి విచక్క పాటించుండ ఈకామస్వైల్లో సభ్యత్వమును పొందినచి క్రీ. శ. 1960లో ఇండియా కామస్వైల్ సభ్యత్వము స్వీకరించినపుడు ఇండియా ప్రతిపాదన పై కామస్వైల్ కేవలముప్రాతంత్రాయ్యముల సంఘగా, ల్రిటిష్ రాజు(రాజ్యాఖాలు) అస్వతంత్ర రాజ్యముల సంఘముగా ల్రిటిష్ రాజ్యముల సంఘముగా మాత్రమే అంగికరించబడెను ఈ పునరవ్యవహార పేశికరణ జరిగినపుడు కామస్వైల్ను "ల్రిటిష్ కామస్వైల్" అని మాత్రము పిలుచుటకు అంగికరించిరి. ఒకప్పుడు ల్రిటిష్ సామ్రాజ్యస్థ రాజ్యమైన బర్మా దేశము కామస్వైల్లో దేరలేదు. కామస్వైల్ రాజ్యములు స్వతంత్ర రాజ్యములుగ వారి వారి ప్రశ్నేక రాజ్యాంగ చిధానమున, విదేశ వ్యవహారములను నడుపుచు, ఒకదేళపు సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ విషయములలో ఇతరం దేశము లకు కలుగజేసికాను అధికారము లేదు.

(Commonwealth)

కొమపొలుడు నం. వి. బలరాముడు, బలచేపుడు.

కొమము నం. వి. 1.కోరిక. 2. మోహము. శి. రేతస్సు.

కొమరూపము నం. వి. 1. కామరూప మును దేశము. (ప్రస్తుతము అస్సాందేశపు పదమటి భాగము. ప్రాగ్జీల్తిష నగర మనిపుత్తితి.అసట నరకాసురుడు రాజ్యమేతి నని పూడుక). 2. కోరినరూపము.

కొమరేళ నం. వి. లోగముది, వేళ్లి.

కొమల నం. వి. కామలరోగము, కన్నులు పచునగు వ్యాధి, (Jaundice).

కొమాటము వై. వి. మోటచని, కూలిపని. నం. కర్కుతః.

కొమారి నం. వి. ముక్కుంటి, శిపుడు.

కౌమి నం. వి. 1. కామకుడు 2 పాపురము.
2. జక్కువ.

కౌమిని నం. వి. 1. ప్రియ సంగమముదు
అధికేచ్చ గల త్రీ. 2. ఉదుజక్కువ. 3.
ఔదుపాపురము. 4. బదనిక, (కాముకి)

కౌముడు నం. వి. మరుదు, మన్మథుడు.

కౌమేశ్వరి నం. వి. పరాశ క్రి. మహాలక్ష్మి.

కౌమృత్యము నం. ఐ. కోరదగినది.

కౌమేసోమల్ని నం. వి. (రాజ.) (Komso-mols) రష్యా కమ్యూనిస్ట్ పారీ యువ
సభ్యులు.

కౌయ వి. 1. చెట్టున కాయకాయ. 2. కరినవస్తు
స్వార్థచే హాస్తాదులందు కలుగు కాయ.
3. జూదమందలి సారె. 4. వీణసా-కాయ.
5. కంటితెచ్చలు.

కౌయకంటి వి. కుబేరుడు.

కౌయకస్తు వి. కాయకాచిన కస్తు.

కౌయకము వి. ఖరుకు, ఓచనము

కౌయగూరలు వి. చెట్టసంబంధమైనకాయలు.
ఆకుకూరలు మొ వి (Vegetables).

కౌయజలము నం. వి. మూర్తము.

కౌయజుడు నం. వి. మన్మథుడు.

కౌయధాన్యములు వి. (వ్యవ.) ఉలవ, కండి,
పెసర మొ వి (Pulses).

కౌయమానము నం. వి. పందిరి.

కౌయము¹ నం. వి. 1. మేను, శరీరము.
2 స్వాఖావము.

కౌయము² వి. బాలెంతకిచ్చ మందు, సర్డైలై.

కౌయముడు నం. వి. 1. లెక్క ల్రాయ
వాడు. 2. పరమాత్ముడు. 3. కాయ న్ఫ
తెగకు చెందినవాడు.

కౌయక నం. వి. వడ్డి, నానాటిపడ్డి.

కౌయకము నం. ఐ. శరీరసంబంధమైనది.

కౌయలా హిం. వి. రోగము, జబ్బు.

కౌయ శ్రీ. వెన్నెల ఎండ మొ. విప్రకాశించు

కౌర నం. వి. చెరసాల, బంధనాల యము.

కౌరకము నం. వి. 1. కారణము గలది.

2 చేయువరి. (వ్యోక.) కచ్చాలై పట్టాగు
రకములు. వి. (రసా.) ఒక రాపాయనిక
ద్రవ్యమందు మార్పుతేగల ఇంక్కుక రాసా
యనిక ద్రవ్యము. ఉడా.సింగ్వర్ సైచైట్
ల్రావణమునకు సోడియం కోరై ద్వ
ల్రావణము వీర్పినచో వినుగుంటి అవ
షేషపా క్రిందికి దిగును. ఇచ్చట సోడియం
కోరై ల్రావణముకారకము (Reagent)

కౌరణము నం. వి. 1. వేతువు, 2. వనిముట్టు.

కౌరణరాత్రివజన నం. వి. (గణ.) దత్త రాణి
వివిధకారణాంకములుగా విథ కిం చు
పద్ధతి (Factorisation).

కౌరణాంకము నం. వి. (గణ.) దత్త రాణి
నిశ్చేషముగా థాగించురాణి (Factor).

కౌరము¹ వై. వి. 1. అరు రుచులో ఒకటి.
2. విడ్డలకు పోయు మందు. 3. చవుడు.
4. నూలు తడిపెడి ఒకానోక ద్రవ
ప్రవ్యము. నం. ఇంరాణి.

కౌరము² నం. వి. కప్పము.

కౌరయత నం. ఐ. చేయించువాడు.

కౌరాహూరము ఐ. 1. కలగినది. తుథితము
2. మలినము. వి. కోథము.

కౌరాగారము నం. వి. చెరసాల.

కౌరించు నం. శ్రీ. శాధించు టిడించు.

కౌరిక నం. వి. 1. సూత్రాది వివరణ లైక్
ములు ఉడా. అధర్వ్యం కారికలు. 2.
పట్టుపుని పెండ్లాము.

కౌరికము ఐ. చలువ చేయని కోతి
(వత్సుము).

కౌరిజము వై. వి. కదుపులో సీరుతి త్తి క్రింద
మందు మాంపఖంధము. రూ. కౌరము.
నం. కాలేయమ్.

కౌరు¹ వి. 1. శ్యేషమానముమొదలు నాలు
గేసి నెలల కాలము. 2. వద్ద కాలము
శి. వయను.

కారు² ఏ. 1. ఉపు. 2. అడవి. 3. నలుపు.
4. నస. 5. ముదిశు.

కారుచిచ్చ వి. రవాసలము. రూ. కార్బియు
కారుచౌటీనేలలు వి. (వ్యోవ.) సో డి య
కర్బనితము, హూగ్యమ్స్ తో కలిసి నల్ల
పడిన చౌటీనేలలు (Black alkaline
tonics).

కారుణ్యము సం. వి. దయ.

కారులు (విత్తులకు) వి. (వ్యోవ.) వ్యుర్ పాత
శైఫములను ఇతర వాణాపరణ పరిస్థితుల
భేదములను బట్టి (పెలుగు) వ్యుపసాయ
దారులు ఆయు ప్రెడులను విత్తి పెంచు
కాలము. సంపశ్చరమును పునాస (ఎండ)
కారు, తొలకరి (ముంగటి వాన కారు).
నడివాన కారు. వెనుకటి వానకారు. కిత
కారు పయుకారు అని అరుకారులుగా
విధకింప వచ్చును (Sowing seasons).

కారెట్ సం. వి. (Carat) 1. ద త్వ ము ను
తుచ్ఛి తూనిక 2. బంగారపు వ్యు.

కారెము వి. (వ్యోవ.) దోకెన. తక్కువ
లోపునుండి నీటిని లోడుట కుపచ్చొగించు
దోన వంటి సాధవము (Trough lift).

కార్టొనా పాం.వి. పనిచేయు స్థలము కర్మ
గారము. (Work-Shop).

కార్కున్ సం. వి. (పర) (Kurkun)
గుహాస్త, ప్రాతగాదు.

కార్టెల్ సం. వి. (అర్థ., వాటి.) (Cartel)
స్పృహాపూరితమైన పరిస్థితిలో ఉత్పత్తి
దారులు తమ ఉత్పాదనను ఏగొంచు
కాని తమ లాభములు పెంచుకొనుటకు
ఉపయోగపడు ఒక వధ్యతి (ఇందు ఉత్పత్తి
దారుల్లలు ఒక అమ్మకము సంస్కు తమ
ఉత్పత్తి నల్ల అందజేయదురు ఎవరేని
తమకు కేటాయించిన మొత్తము కన్న
ఎక్కువఉత్పత్తినిఅందజేసినకో జరిమానా
చల్లింపవలని యుండును. ఈ వధ్యతి మొదట

జర్నలీ దేశములో ఉద్ఘవించెను.)
కార్బన్డైరము సం. వి. బంగారము.
కార్బోంపిక్సుడు సం. వి. జోస్ఫ్ స్ట్రోడు.
కార్బికము సం. వి. కార్బిక మాసము,
కార్బిటెయిండు సం. వి. కుమారపస్యామి. ల్యూ.
క్లూతికల కుమారుడు.
కార్బేట్ వి. మార్ఫ్ దుండు నక్కతము,
ఉహ, చిత్తకార్బే, స్ప్రోతికార్బే మొ, వి.
సం. క్లాంతిం.

కార్బోలాస్ సం.వి (వరి.అర్థ.) Corn laws
అపోరథాన్యముల ఎగుమతి దిగుమతుల
వర్తకము విషయమై ఇంగ్లండు ప్రభు
తము క్రి. శ. 1486 నుండి 1846వరకు
విధించిన శాసనములు.

కార్బోలైకుండు సం వి. కోమటి.
కార్బోణ్యము సం. వి. 1. కృపణత్వము,
లుఖ్యము. 2. క్రోధము.
కార్బోరల్ సం. వి.(Corporal) సైన్యములో
గాని, నావికారములో గాని ఒక చిన్న
ఉపోగి. లిడ. కారీక మైన.

కార్బోపము సం. వి. 1. ప్రత్తి. 2. నూలు.
శి.వస్త్రము. కాగితము లిడ. నూలుతో
సేయండినది (వస్త్రము).

కార్బోరెషన్ సం.వి.(కాస.) (Corporation)
శాసనప్రకారము ఒక వ్యక్తిగ వ్యవహా
రించుటకు అధికారము గల సంస్థ. (ఇటి
సంస్థలు నగరపాలన, వాగ్యపారము, అధి
వృధి కార్బోర్కమముల కొరకు మన దేశ
ములో వీర్పడి యున్నవి.)

కార్బోక్సికింకాష్టము వి. వి. (రసా.) (Cor-
boxylic acid) COOH (కార్బోక్సిల్)
అను పరమాణు గడము చివరను గల
కర్బో యాగికము, ఉదా. CH₃-COOH
అనెటికాష్టము.

కార్బోపికాష్టము వి. వి. (రసా.) (Carbo-
nic acid), కర్పన వ్యుణ్ణ జనిదము

సీటిలో కరిగిన పర్పుడు నిర్వచితమైన ఆముము.

కార్యక్రమ నం. వి. 1. పట్లు, 2. వెదురు.

వ్యూ. కర్ణార్కారునిచే చేయబడునది.

కార్యక్రమ నం. వి. (శాస.) వ్యవహార నిర్వచారికారము (గల పరిపాలక వర్గము) కాసనకర్తలుత్వము నిర్మించు శాసనములను న్యాయ కర్తలక మిచు తీర్చు అను ఆమలు ఐరుపు వ్యవస్థ ప్రభుత్వాంగ ములలో ఒకటి.

కార్యదర్శి నం. వి. ఈ. ఈని నిర్వచించువాడు, (శాస) పరిపాలనములో ప్రత్యేకపరిపాలన శాఖాధికారి. తన శాఖకు సంబంధించిన చిహ్నయములలో ముఖ్య కార్య నిర్మాయ కుడు, ఒక సంస్థ డైక్స్ కార్య నిర్మాయ హకుడు, కార్యాధికరుడు.

కార్యదర్శి నం. వి. (పాఠి.) ప్రభుత్వ పరిపాలన శాఖామైక్క గాని, సంస్థ దొమెక్క గాని, కంపెనీ యొక్కగాని వ్యవహారము అను నిర్వచించువాడు.

కార్యము నం. వి. 1. పని 2. హైకును. 3. ప్రయోజనము. నం. వి. చేయదగినయి.

కార్యవర్గము నం. వి. రాజకీయ పక్షము యొనిలో కార్యక్రమములను నిర్మించు వర్గము (Working Committee).

కార్యసంఘ రోష నం. వి. (ప్రశ్న.) మొక్క సీటిలో పెరుగుచున్నను ఉప్పు సీరగుట వలన సీటిని పీలుకొనబడాలని స్థితి (Physiological draught).

కార్యక్రమ నెసిన్ ఇం. వి. (పృతక) (Karyo-kinesis) మెటోనిస్, పరోక్త-అప్పివిభాగము

కార్యాసోమ్ ఇం. వి. (తీవ.) (Karyosome) తీవకణములలో నున్న అప్పిలో నుండు క్రొమాటిన్ పదార్థము.

కార్యపీస్ ఇం. వి. (పృతక) (Caryopsis) కవచాంజికము, శుష్టిఫలములలో ఒకే

గొంగగల అర్థి—రణఫలము. (వరి, తొప్పు, రై. ఇంస్ట్రీషన్ ఫలములకు ఈ పదము తేవహారించ ఉదును).

కార్బూరోగిము నం. వి. (గృహ.) లిక్ష్మి కల్ప మాసికు క్లీసించి పోవుట (Emaciation) కొర్మాపణము నం. వి. కర్షమైత్తు వెండి టుంకము. (కర్షమనగా 16 మాసముల యొత్తు).

కార్పుడు నం వి. దున్ను కొనిబ్రింగుకువాడు కాణియ వై. వి. 1. యూతన, కష్టము. 2. నలుపు, 3. రుసిపి, నం. కారికా.

కాఱు వి. 1. అజ్ఞానము. 2. మరపు. 3. కాఱు. టై. ప్రస్వించు, రాలు. వి. సాంద్రము.

కాఱుకొను టై. 1. సందడించు. 2. న్యానగు. 3. ఒగంగు.

కాఱుల వి. అన్నతవనములు. 2. పరుష పచనములు. 3. వ్యుర్ వచనములు.

కాల్ అపెనీచ్చన్ నోలీసు ఇం. వి. (శాస.) (Call attention notice) దేశములోని తీవ్ర సంఘరువులను కాసనసభ్యుల దృష్టి లోనికి తెచ్చుపుకు కాసన సభ్యులు చేయు అపాదన.

కాలకము నం. వి. పుట్టుమచ్చ.

కాలకూటము నం. వి. ఏష ఫేదము.

కాలపెవము నం. వి. 1. స్పృఫాగా జేయ అలస్యము. విలంబము. 2. ఉబుసుపోక, కాలచక్రము నం. వి. చక్కాకామునికిరుగు కాలము.

కాలజ్ఞము సం. వి. 1. కోడి, 2. కోయిల.

కాలజ్ఞదు నం. వి. కోస్టుదు.

కాలప్రయము నం. వి. 1. భూతకాలము. 2. వర్తమాలకాలము కి. భవిష్యత్కాలము

కాలధర్మము నం. వి. కాలము యొక్క దర్శనము. 2. మరణము. ఉదా. అతడు, కాలధర్మము నొండను.

కాలపరిశీలన సం. వి. (వాణి.) కార్బికుల ఉత్సాహవ కార్బోములో అంగకార్బోములను విర్యహించుటకు కాలమును పరిశీలించుట. (దీనివలన ఒక పనిచేయుటకు ఎంత కాలము అవసరమో నిర్ణయించుట. దానివలన వేతనములను నిర్ణయించుట నుఱువును).

కాలప్రప్రము సం.వి. 1. కర్డునిల్లు, 2. విల్లు కాలము¹ సం. వి. 1. సమయము, 2 లయప్రమి చాపు. ఉదా. అతడు కాలముచేసెను. ఏడా. నల్లనిది.

కాలము² సం. వి. (గణి) ఘటనల మధ్య కొరలు కాలము. (Time)

కాలయావనము సం. వి. కాల జీవము కాలరాత్రి సం. వి. 1. ప్రశయ కాలము 2. రూగామూర్తి శేదము. కి. చీకటిరాత్రి కాలరి వి. కాలిబంటు, పదాతి.

కాలరి ఇం. ఏ. (శౌతి.) (Calorie) ఒక గ్రామ్ నీటి ఉష్టోగ్రథ 10కు వొమ్మటకు అవసరమగు ఉష్టరాఖి.

కాలసర్వము సం. వి. కృష్ణసర్వము, నల్లక్రాచు.

కాలాంతకుడు సం. వి. శివుడు. (వాణిష.) అస్థాధ్యదు.

కాలానుసార వేతనము సం వి (అర్థ. వాణి) కార్బికుడు కర్బ్రైగ్యారములో గడిపిన కాలమునుబట్టి అతనికి రావలసిన వేతనమును లెక్క గట్టుట.

కాలిక సం. వి. 1. నొగు, 2. ల్యోపసి, 3. చీకటి. 4. పార్యుతి, 5. క్రొత్తమబుపు.

కాలితోవ నడచిపోదగిన తోవ.

కాలిఫ్ పంట వి. వి. (భూ.గో. అర్థ.) ఉత్తర హిందూసానములో మాన్ సాన్లలో నాటిన శికాలము, కొయిందు పంట.

కాలియ వై. వి. పిళాచము. సం. కాలికా. కాలిచి సం. వి. 1. నాయంయిచారణ సలము.

కచ్చేరి. 2. బాలుడు చదువునోటు.

కాలీయము సం. విజ. కాలసంబంధమైనది.

కాలు వి. 1. పాదము. 2. పాతిక థాగము. 3. మంచపుకోదు, క్రై. మందు.

కాలుఎడు సం. వి. యముడు.

కాలువ వి. సీరుపారు మాగ్గము.

కాలుష్టము సం. వి. కలక.

కాలేయ ప్రశంసము సం. వి. (గృహం) జీర్ణమైన ఆవోరమును రక్తసాళములు ప్రవేశుండి కాలేయమునకు కొనిపోవుట (Portal circulation).

కాలేయపుసిర సం. వి. (ఇం.) కాలేయమునకు రక్తము నందజేయసిర (Hepatic vein)

కాలేయము సం. వి. (ఇం.) యక్కత్తు దేవంకుహారములో ఎఱ్లగా, గోధుమ రంగుగానుండు పెద్దగ్రంథి, (దీనికి రెండు పెద్దతమై లుందును. పిత్తాళ యము దీనితో చేరియుండును. ఇదిపైత్యరసమును తయారుచేయును) (Liver)

కాలేయసంబంధము సం. విజ. (ఇం.) కాలేయము (Liver) కు సంబంధించినది Hepatic).

కాల్వినికము సం. విజ. (శౌతి) వాస్తవికము కాకపోయినను కొన్ని ప్రయోజనములకు వాస్తవిక మని పరిగణించబడుటకు వీలైనది (Virtual)

కాల్వినిక కర్కు సం. వి. (శౌతి.) వాస్తవ మగా చేయబడినది కాకపోయినను చేయబడినట్లు పరిగణించబడుటకు వీలుగానున్న కర్కు (Virtual work).

కాల్చిము సం.విజ. కాలము నందు మొగ్గిమైనది వి. వేతవజాము.

కాల్చురు వి. పాతికపగ్గము.

కాల్చిమియా ఇం. ఏ. (ఇం.) (CaIcimia) రక్తములో సున్నము ఎక్కువగాణించుట.

కాల్చియమ్ ఇం. వి. (రసా.) (Calcium)

కూడా మృద్ధిశుభ్రతలో ఒకటి. ఆప్త్రకము పట్టికలో ఇది 2వ వర్గములో వచ్చునది.

కావరము లి. క్రొప్ప్యూ. మదము.

కావారి నం. వి. మెగలియములతో ఏర్పరిచిన గొడుగు

కావి లి. 1. ఎరువు. 2. కావి వస్త్రము.

కావిణాయి లి. ఎఱ్లని సుద్దరాయి.

కాపు లి. అరచుట, ఏడ్చుట మొ.లి. ర్ఫ్స్వ్యూ నుండి నుకరణము.

కావేరి నం. లి. 1. కావేరినరి. 2. పసుపు.

కావేషము లి. (వ్యాహ.) నిరోధము.

కావ్యగుంచములు నం. లి. (అలం.) క్లైషము, ప్రసాదము, మాధుర్యము, సమత, అథ దీపము, బౌద్ధార్యము, కాంతి, ఉఱము, సమాధి, సౌకుమార్యము.

కావ్యచోషములు నం. లి. (అలం.) పరదిషోషములు 17:- అప్రయుక్తము, అప్రప్తరము, అనమురము, నిరర్థకము. సైయురము, చ్యుత సంస్కారము, సంధిగ్రము అప్రయోజకము, లీప్పము, గూఢార్థకము, గ్రామ్యము మొ.లి.

కావ్యపాకములు నం. లి. (అలం.) ప్రాణపాకము, కదళిపాకము, నారికేళపాకము.

కావ్యము నం. లి. కవికృత గ్రంథము, కవికల్పితమైనది, గద్యకావ్యము, పద్యకావ్యము, మిల్క కావ్యము (చంపువు).

కావ్యులు నం. లి. జుక్కుడు.

కాళము నం. లి. 1. రెల్లు. 2. వెలుతురు.

కాళి నం. లి. 1. వారచాసి. 2. పకాళము. 3. సూర్యుడు. 4. అలచుట.

కాళ్ళిరము నం. లి. 1. కుంకుమపూతు. 2. మెట్లుకామురదుంప. 3. కాళ్ళిరదేశము

కాళ్ళిపి నం. లి. భూమి. త్వ్యా. పరశురామునిచే కళ్ళిపునకు యజ్ఞ దక్షిణాగా సీయబడినది.

కాపొయము నం. లి. 1. కావివస్త్రము. 2.

కావిచీర,

కాష్ట నం. లి. 1. పడునెనిమిది చెప్పపాస్లై కాలము. 2. చిక్కు. 3. మేర.

కాష్టఘలము నం. లి. (వృక్ష) ఒకే గతి. ఒకే గింజకలిగి, జుష్మాఫలమై, ఊర్ధ్వాస్త్రి ర్మిలైక బహుఫల దళయుతమగు అంచోళయము నుండి తయారైనది. దీని ఫలకవచము గట్టిగా, దారుయుతమగా నుండును.

కాష్మము నం. లి. కఱ్ల, కొయ్యు.

కాసై(Cos)కోసై(Cosine) నం. లి. (గజ.) సమకోణ త్రిభుజములోని దత్త కోణమునకు ఆసన్నముగా (సన్నిహితముగా) నుండు భుజము కర్ణముల పొడవుల నిష్పత్తి.

కాస వై. లి. దట్ట. దూ. కాసి. నం. కచ్చా.

కాసము నం. లి. రగ్గు.

కాసరము నం. లి. ఎనుపోతు. త్వ్యా. 1. గొప్పశరీరముచే మందగళి పోవునది. 2. ఉదకమును పొందునది.

కాసా లి. రాసి పుత్రుడు.

కాసారము నం. లి. కొలను. త్వ్యా. జలముకలది.

కాసైనము నం. లి. మయిలుతుతము.

కాసు వై. లి. దుగ్గానిలో నాలివ భాగము, అరపైసా, విత్తము నం. కాకణి. కంచః.

కాసె వై. లి. చూ. కాస.

కాసెయులి లి. రాయి లొలిచెడి ఉరి.

కాస్టిల్కోగ్రూంట్స్ ఇం. లి. (అర్థ) (Cost Accounts) ఒక వస్తువును తయారుచేయుటకు అయిన మొత్తము ఖర్చును కనిపెట్టుటికండి ఇషణ ఇచ్చు కాత్రము.

కాసైరము నం. లి. (రసా.) ఖరిజము, వంగర్ధిష్టమనిదము SNO_2 (First ore).

కాసైకము నం. లి. (జం.) కోమలాస్థిని ఉడి కించినచో వచ్చి ఒక విధమగు సెంగ్రియ వచ్చారథము (Chondrin).

కాస్టికర్పరము నం. వి. (ఇం.) పూర్తిగా కోమలాసితోనే ఏర్పడిన పుణ్ణ (Chondrocranium).	అలో నొకతె. 2. బొగు.
కాషాకము నం. వి. 1. కోదిపుంజు. 2. శబ్దము. 3. శాకా ఈడెడు కొమ్ము.	కాళింగము నం. వి. ఏనుగు. ఏఱ. కళింగ దేశమున పుట్టినది.
కాళంజి పై. వి. తమ్ముపడిగము. నం. కలాచి.	కాళింది నం.వి. యమునానది.
కాళయు క్రి నం. వి. ప్రథమాది అరువది నంవత్సరములలో ఏబదిరెండవది.	కాళియ పై. వి. బూరగొమ్ము. రూ. కాళి. నం. కావాళికా.
కాళి నం. వి. 1. గౌరి. పార్వతి. ఆదిశ క్రు	కాళి పై.వి.చూ. పై.

ల్రి

కి వ్యువీభ కి యందు వచ్చెదు ప్రత్యయము. కింక వి. 1. రోగము (పశ్యారులకు వచ్చు పట్టది). 2. కోపము, రూ. కినుక.

కింకరి నం. వి. పరిచారిక. దాసి. రూ. కింకర

కింకర్పుడు నం. వి. పరిచారికుడు. ల్యూ. నీమి చేయుదు నని అడుగువాడు.

కింకిణి నం. వి. చిరుగంట. ల్యూ. కొద్దిగా శబ్దించునది.

కింకరము నం.వి. 1. కోయిల. 2. తుమ్మెన్నద. 3. గుఱుము.

కింకిరాటుడు నం. వి. మన్నెటుడు. రూ. కింకిరాటుఁడు.

కింకిరు నం. వి. చూ. పై.

కింకిరుడు నం. వి. మన్నెటుడు.

కింగిరి విఱ, అల్పము, స్వీలము,

కింగ్స్ కోనెల్ ఇం. వి. (చరి.శాస.)(Kings council) గౌరవ అంగ న్యాయవారి.

కింగ్స్ బెంచ్ ఇం. వి. (చరి.శాస.)(King's Bench) ఇంగ్లాండులోని న్యాయసానము. అంగ ఉన్నత న్యాయసానములలోఒకటి,

కించము నం.వి. ఏనుగు చెచి ఆకు.

కించిత్తు నం. అవ్యా. ఇంచుక కొంచెము.

కించు పై. విఱ. అల్పము, హీనుడు. రూ. కించు.

కింజల్గుము నం. వి. ఆకరువు, కేసరము. (వృక్ష,) పుంకేసరము, పుష్పములలోని పురుషాగము, పుపొపొడితి తిగల కాడ (Stamen).

కిందర్ గార్డెన్ ఇం. వి.(Kindergarten) చిన్న పిల్లలకు లోమ్మెల అటల ద్వారా చదువు చేయుబడి.

కింపచానుడు నం. వి. లోథి.ప్రథ్మ. ఇంచుక వంటచే బ్రితుకువాడు, పినినిగొట్టు.

కింపాకుఁడు నం. వి. 1. నిరాకుడు. 2. మూధుడు. 3. మాతృశాసితుడు.

కింపురుఫుఁడు నం. వి. అక్యములమును. నర శరీరమును గల ఒక దేవణాతికిచెందిన వాడు.

కింపదంతి నం. వి. ఇను లాదుకొను మాట.

కింపరాటుఁడు నం. వి. అ తి వ్యా య ము చేయువాడు.

కింపుకము నం. వి. పలాశము. మోదుగు చెట్లు.

కికిదివి నం. వి. పాలపిట్ట. రూ. కికిదివి.

కికురించు లై. వంచనచేయు. మోసపుచ్చు.

కింగ్స్ నెట్ వి. 1. మిక్కిలి కదియక. 2. బలాశ్వరము.

- కిగ్గాడీ వై. విజ. నిప్పుయోజకుడు. నం. కినుక వి. అలుక, కోపము.
కీకటు.
- కిచిది హిం. వి. చిత్రాన్నము.
- కిచిత్తి వి. ఒక జాతి నారింజ పండు.
- కిటికిల వి. 1. పెక్కురు ఎడుములేకుండ
కిక్కరియట. 2. వీ తె బి ర ఇ త్రిప్పుట
యండలి ధ్వన్యనుకరణము
- కిటీ నం. వి. పండి. సూకరము.
- కిటుకు వి. 1. కపటము. 2. మర్మము.
- కిట్టాలము నం. వి. 1. రాగిపొత్త. 2. రాగి
గాబు.
- కిట్టు క్రీ. 1. సమీపించు. 2. సరిపడు. 3.
చంపు. 4. చచ్చు.
- కిణకము నం. వి. (వృక్ష.) గా య ము ను
కప్పుచు వ్రుగైన మృదుకళముల సమూ
హము. (Callus).
- కిణము నం. వి. కినిపస్తు స్వర్పుచే హాస్త
దులి యుండు కాచెకియ.
- కిణ్ణములు నం. వి. (శీవ.) ఫేనకములు,
ఆహారమును ఛీర్చముచేయు రసములలో
మండు ప్రశ్నేకముగు సేంగ్రియ రసాయన
పదార్థములు (Ferments).
- కిత వి. కళమున దేవతార్థంముగ మొదల
పోయ మూడురోసిళ్ళ ధాన్యరాషి.
- కితపము నం. వి. ఉమ్మెత.
- కితపుడు నం. వి. జూరరి, విజ. మత్తుడు,
మోసకాడు.
- కితాబు హిం. వి. 1. లిరుదు 2. పుస్తకము.
- కిత్తనార వి. 1. చాగనార. 2. మోటుగుడ్డ.
- కిత్తలి వి. నారింజ జాతికి చెందిన చెట్లు. భూ.
కిచ్చితి.
- కిత్తి వి. అగ్ని. నిప్పు.
- కిరుకు క్రీ. 1. లిడ్డలు లేచునపుడు ఆలస్య
ముచే చేయు ఒక విధమగు మూలుగు.
2. (లిడ్డలు) మారాముచేయు.
- కినియు క్రీ. కోపించు, కోపించు.
- కినుక వి. అలుక, కోపము.
- కిన్నురుడు నం. వి. నరముఖమును, అశ్వ
శరీరమును గల దేవజాతికి చెందినవాడు.
- కిన్నురెచుడు నం. వి. కుబేరుడు.
- కిన్నెర వై. లి. చూ. కిన్నర. నం. 'కిన్నరా'
కివ్వపరికరము వి. వి. ఉదజని, గంధకిద
కుదజని మొ. వాయువుమ తయారు
చేయుటకు ఉచితమగు పరికరము (Kipp's
apparatus).
- కిముల నం. వి. విచేపసంతాసము గల స్క్రీ.
- కిముడు విజ. అల్పము.
- కిమ్మిరుము నం. వి. 1. చిత్రవర్కము. 2.
సారదబ్లూ.
- కిమ్మిరుడు నం. వి. కిమ్మిరనామక రాకు
సుడు.
- కియ్యి వి. (క్రిందు+యు) యూవడి. ఒక
అఫరము | కింది యడురము (Taste.)
- కిరకుడు నం. వి. లేఖకుడు.
- కిరణస్వర్ప నంయోగక్రియ నం. వి. (వృక్ష.)
వెలుతురు కిరణముల సాయముతో ముడి
పదార్థములను సంక్లేషించుట, సూర్యై
రాత్రిలో ఉధీజములు తొగ్గుపులును
గాలిని నీటిని సంక్లేషించి పిండిపదార్థ
ముగా తయారు చేసికొనుట.
- కిరణ పుష్పకము నం. వి. (వృక్ష.)మాండక
పుష్పమంజరిలో సాధారణముగ చుట్టును
కిరణములవలె లేకనాలుకవలె నుండు ఆక
ర్ష ఇప్తములుగలపుష్పము (Rayfloret)
- కిరణమాలి నం. వి. సూర్యుడు.
- కిరణము నం. వి. వెలుగు మయూఖము.
- కిరణశలాక నం. వి. (శోతి) సమాంతర
ముగ నున్న కిరణముల సమూహము
(Pencil of rays).
- కిరము నం.వి. పండి, దూ.కిరి. ల్వ్య. ముఖము
(ముట్టె)చే భూమిని త్రవ్యునది.

కిరాటుడు నం. వి. కోమటి.

కిరాణా హిం. వీచెల్ల ర దినములు, ఉదా.
కిరాచా కొట్టు.

కిరాతుడు నం. వి. అటవికుడు, అడవియందు
తిరిగెడు బోయ.

కిరాయి హిం. వి. శాధుగ, కూతి.

కిరీటము నం. వి. రాజు భరించు ఇరోభూష
ఘము, మకుటము.

కిరీటి నం. వి. 1. అజ్ఞనుదు. ల్యూ. ఇంద్ర
దత్తమగు కిరీటము గలవాడు. 2. కొత్తి.

కిరీటిపచ్చ వి. వి. మరకతము, గరుడపచ్చ.

కిరును వి. రెండుపైపుల వాదరగల కత్తి.

కిరోసైన్ ఇం. వి. (కోతి) (Kerosene)
మండడి ఒకసూన, మటిసూన.

కిఱుకు ట్రై. ప్రిప్పు. రూ. |కిక్కు.

కిఱుదు విష. తక్కువైన నది.ఉదా. కిఱుదునేల.

కిఱుడైప్పు వి. సదుచునపుడు కిఱుచుని
శర్మించు గాలిటోడు.

కిలక్కు ట్రై. ప్రొమోగు.

కిలాటము నం. వి. దధికము, పాలముండి
పాలవిరుగు వడియకట్టి దగ్గరగ నొక్కు
తయారుచేయు పదార్థము (Cheese).

కిలాడి హిం. వి. రౌడి, సేర్పురి. రూ. కిల్లాడి.

కిలాతము వి. గుఱుము.

కిలారము వి. పసులమండ. రూ. కిలారము.

కిలారి వి. గొలడు.

కిలాసము నం. వి. దేహమునందు గలుగు
ఒక విధమైనపొడ,

కిలికించితము నం.వి. (లలం.) ట్రీ వె.క్కు
క్కుంగార చేపలలో ఒకటి (రోషహార్ష
శీతాయ్యదులను డెలపునది).

కిలుము వి.(గృహా.) ఇతడి లేక రాగిమీద
పరుడు మాలిన్యము. (ఇది ఒకవిధమైన
విషము). రూ. చిలుము. (Veradigris).

కిలోగ్రామ్ ఇం. వి. (కోతి) (Kilogram).
1. వేఱు గ్రాములు. 2. 40 ట్రీల

చెంటిగేడు వద్ద ఒకక్కాయ్యలిక్ డెసిమీటర్
శుద్ధజలము యొక్క ఫారము.(ప్లాటినమ్.
ఇరిడియమ్ ధాతుమిక్రమముతోతయారు
చేసిన ఇదే బరుపుగల సిలిండర్ పారిస్
వద్ద సెవర్స్ అంతర్జాతీయ విజ్ఞానసంస్థలో
సంరక్షించబడుచున్నది).

కిలోమీటర్ హి. వి. (కోతి) (Kilometre)

1. వేఱు మీటర్లు, 2. కరగుచున్న మంచు
శాప్రకమమువద్ద నుంచబడిన ఒక ప్లాటి
నమ్, ఇరిడియమ్ దండముపై గీయబడిన
రెండు సన్నని గీతల మధ్యదూరము. (ఈ
మానదండము కూడ సెవర్స్ లో సంర
క్షింపబడుచున్నది).

కిల్విషము నం. వి. దోషము, పాపము.

కిల్లాకు వి. (కలి+అకు) చీటి.

కిల్లాడి హిం. వి. మాయచేయువాడు. రూ.
కిల్లాడి.

కిప్పు ట్రై. 1. తునగు. 2. మడియు.

కిశోర న్యాయాలయము నం. వి. (శాన.)
యుక్తయస్సురాని శాలశాలికలు చేసిన
సేరములు విచారించు స్లము. శాల
స్ట్రీయస్టాసము (Juvinial court).

కిశోరము నం. వి. 1. గుఱుపై పీల్ల. 2.
మృగాదుల పీల్ల.

కిశోరుడు నం.వి. వేడివేలుపు (సూచ్యదు).
విష. యొవసావస్థ కలవాడు.

కిష్మిష్మిష్మి నం. వి. 1. ముంశేయి. 2. జేన.
3. మూర.

కిషమస వి. వ్యాథ, దుఃఖము.

కిసరు వి. 1. కోపవికారము. 2. అంటు
సోకుటచే పసిలిడ్డలకు గలుగు దోషము.

కిసలము నం. వి. చిగురు. రూ. కిసలయము
కిసాలము, కిసాలయము.

కిసలయము } నం. వి. చూ. వై.
కిసాలము } నం. వి. చూ. వై.

కినెమిసిపండు వి. లఘుద్రాక్షాఫలము.
కిన్ని హిం. వి. వంపు చొప్పున చెల్లించు
సరాగ్రథు శిష్ట.

కి కి వి. చరిమశ ప్రవ్యములకో గూడిన
శాంబూలము.

శ్రీ

కీట వై. వి. 1. ఏనుగుకూత. నం. థీంకారణ.

2. నెమలి కూత. నం. కేకా.

కీచు వి. కోతులు. పకులు మొ. వి చేయు
ధ్వనికి అనుకరణము.

కీచుడాయి వి. 1. కుమ్మిరిపురుగు. 2. ఇలకోడి.

కీటము నం. వి. 1. గుఱుము. 2. మగద
దేశము.

కీటటుడు నం. వి. 1. లోభి. 2. పేదవాడు.

కీటన నం. వి. (ఇం.) కాళెరుక. వెస్సెముకలో
నుండు ఒక్కొక్క పురాస (Vertebra).

కీటనాయము నం. వి. (ఇం.) వెస్సెముక
లోని వెన్ను పూనకుండు ముఖ్యాఖాగము
(Centrum).

కీటనము నం. వి. 1. ఎముక. 2. నులిపురుగు

కీచకము నం. వి. గాలి తాకున మ్మాగెడివెడురు

కీచరాతి నం. వి. కీచకుని శక్రువు థిముడు.

కీచకుడు నం. వి. థారతములో సుధేష్టకు
సోదరుడు, విరటుని శాపమరిది.

కీటక్కోళము నం వి. (ఇం.) పురుగుయై క్కు-
నాలుగుదశలలో ఏడక సై సను కపిల
రహించుసంచి (Cocoons).

కీటక్కాదములు నం. వి.

(వృక్ష) వు రు గు ల ను
పట్టి జీ సి ం చు కొ ను
మొక్కలు (Insecti-
vorous plants).

కీటకనిరోధకము నం. వి. 1.

(గృహా) పురుగు పట్టనిది. కీటక్కాదము
పురుగుకొట్టనిది. (నిషేష్టిక్షేష్ట అను మొక్క)

శా. నా పరీవ్ లేక కర్కారపు ఉండలు

(Moth-proof).

కీటకము నం. వి. పురుగు. దూ. కీటము.

కీటకములు నం. వి. (ఇం.) ఆరు కాల్పగల
చిన్న ప్రాణులు (పురుగులు) (Insects).
కీటక (పరాగ) సంపర్కము నం. వి.
పురుగుల సహాయముచే పరాగసంపర్కము
జరుగుట (Insect-pollination or ento-
mophily).

కీటక్కాత్రము నం. వి. (ఇం.) పురుగు
జీవితమునుగూడు తెలియజీయకాత్రము
(Entomology).

కీటమణి నం. వి. మిణుగురు పురుగు.

కీటము నం. వి. చూ. కీటము.

కీటు వి. 1. గోద పెట్టునపుడు ఒక తడవ
పెట్టెదు మట్టిపడున. 2. ఉపేక్ష.

కీటు వి. 1. అశుఫము. 2. తప్పు, దోషము.
3. పాపము. 4. అప్పకారము 5. ఆప
రాధము.

కీటుపడు క్రీ. 1. తక్కువగు. 2. డైన్యుపడు.
3. చచ్చు. దూ. కీటుపడు.

కీటుపడు క్రీ. చూ. పై.
కీట వి. 1. తక్కువ, లోపము, తోకువ.
2. నిక్కము, సీచము.

కీటు వి. కొబ్బరియాకుల చాప.

కీటుశము నం. వి. ఎటువంటిసి.

కీంపుడు నం. వి. 1. యముడు. 2. రాకు
సుడు. వి. 1. పేద. 2. పిసినిగొట్టు.
3. కటికివాడు.

కీరము నం. వి. 1. చిలుక. 2. ఉకానొక
దేశము.

కీర్తి ము నం. వి. 1. కప్పబడినది. 2. చెదరినది.

కీర్తన నం. వి. 1. కీర్తి. యశస్వి. 2. పాట.	కీలాగ్రము నం. వి. (వృష్టి.) కీలము యొక్క కొన (Stigma).
కీర్తనము నం. వి. సోత్రము, పొగడ్త.	కీలారము వి. చూ. కీలారము.
కీర్తి నం. వి. 1. యశస్వి. (విక్ర.) కీరితి.	కీలాలము నం. వి. 1. నెత్తురు. 2. నీరు.
2. పేరు. 3. తేట. 4. అదుసు. 5. విరివి.	కీరి నం. వి. అగ్ని. శ్రీ. కీలలు కలది.
కీల నం. వి. 1. మోచేతిదిబ్య. 2. మేకు. 3. మంట, జ్యాల.	కీలించు నం. క్రి. తగిలించు.
కీలక నం. వి. ప్రశ్నవాది అరువది సంవత్సరములలో నలువది రెండవది.	కీలితము నం. వి.క. కట్టబడినది.
కీలకము వి. కిటుకు, మర్మము.	కీలు వి. 1. మర. 2. మర్మము. 3. ఉపాయము.
కీలభిన్నత నం. వి. (వృష్టి.) పొడువైన కింజల్గుములు పొట్టి కీలము గల పుష్టులును, పొట్టి కింజల్గుములు పొడువైన కీలములుగల పుష్టులును ఒకే మొక్కపై నుండుట (Heterostyly).	4. కఱులకు పూసెడు నల్లనిచమురు.
కీలము నం. వి. 1. మేకు. 2. మంట. 3. లేకము. 4. మోచేయి, (వృష్టి.) అండకోశములో అండాళయమువైన నున్న కాద (Style).	కీలుకౌను క్రి. 1. తగులు, 2. నాటు,
కీలరి పై. వి. (కీలు+అరి) కీలరిగినవాడు.	కీలుగంటు వి. జారుగా విడిచిన కొన్సు.
కీలింగంధి, వివర్తనంధి నం. వి. (గృహా.) బొంగరపు కీలు, ఒక ఎముకలో ఇంకొక ఎముక గుండ్రముగా తిరుగుటకు అమరించి కీలు, ఉదా. మెడ, తల కీలు (Pivot joint).	కీలుచోమ్మక వి. 1. మరలతో అమర్పుటడిన బొమ్మె. 2. వ్యంకిత్వము లేనివాడు.
కీలింగంధి నం. వి. కోతి.	కీలింగల్లి నం. వి. ఉత్తరేణి.
కీలింగల్లి నం. వి. కోతి.	కీన వి. తక్కువ, అల్పము. అవ్యా. కొంచెము. కించితు.
కీసర వి. తితి మే.ని లోపలిపార. వి. అల్పము.	కీసరబాసర వి. అర్థముకాని భాష, గాసట బీసట.

కు

కు¹ అవ. పుష్టివిభక్తి ప్రత్యయము.

కు² నం. వి. భూమి (దీనికి తెలుగున వ్యాస ప్రయోగము లేదు. ఉదా. కుధరము, కుజము, కుతలము మొ.వి.) నం. అవ్యా. 1. వృత్తియందుపాపనిందాలాప్యద్విర్భవముల కుత్తితశబ్దమునకు వచ్చు అడేకము, ఉదా. కుజనుడు, కుతర్పుము, కుగ్రామము మొదలగునవి. 2. ఒకానొకపుడు దీనికి కదా-దేశము వచ్చును, ఉదా. కదశ్వము, కదుష్మము మొ.వి. 3. ఒకొక్కక్కపుడు

దీనికి కా, కవాదేకము వచ్చును, ఉదా. కాపురుముడు, కవోష్టము మొ.వి.

కుంక వి. బాలవిధవ, రండ.

కుంకటి వి. పిల్లలుట్టు. వి. ప్రధానము.

ఉదా. కుంకటివేరు — తల్లి వేరు. రూ. కూఁకటి.

కుంకుడు వి. ఫేనిల వృక్షము.

కుంకుమపుష్టి వి. ని. అగ్నిశిఖయను అంగడించును. కాథ్రిరము. (వ్యాప.) 'ఇరిడేసి' (Iridaceae) అను కుటుంబము

నకు చెందిన *Crocus sativus* అను మొక్క మొక్క పుష్పములలోని కీలూగ్రములు. ఇవి నారింజస్త్రముతో గూడిన ఎరుపు రంగు కలిగియుండును. ఇది వరిమళ్ళ ప్రద్వ్యముగను, ఓషధిగను ఉపయోగింప లడుచుండును (*Saffron*).

కుంకుమ వై. వి. నుదుట బెట్టుకొను, రాగ ప్రద్వ్యము. ఎత్తని చూరాలు, చెందిరము. దూ. కుంకుమ, కుంకుమము. నం. కుంకు మమ్.

కుంచము నం.వి. నాలుగు మానికెలకొలత.

కుంచించుకోనిపోవుట వి. (గృహా.) ముదుచుకొని పోపుట, కొత్త బెట్టును సీటలో ముంచినచో లేదా ఉదికినప్పుడు ఇది ముదుచుకొనుటకే చిన్న దిగ నగుట (*Shrinkage*).

కుంచిక నం. వి. 1. శాశవుచెచి. 2. కుంచె కోల. 3. చిత్రములు ప్రాయము తూర్పిక.

కుంచియ వై. 1. కుచ్చు. నం.గుచ్చు. 2. చామరము. 3. చిత్రములు ప్రాయములిక. 4. గోడకు సున్నము కొబ్బెడు. మట్ట. నం. కుంచికా.

కుంచు క్రీ. కుంగచేయు. కురించు.

కుంజము నం. వి. 1. పొదరిల్లు. 2. ఏనుగు కొమ్ము.

కుంజరము నం. వి. 1. ఏనుగు. త్వి. కుంజము కలది 2. వెంద్రుక.

కుంజరుడు నం. వి. 1. మార్యుడు. 2. బ్రహ్మా.

కుంట వై. 1. కొలను. 2. పల్ల ము. దూ. గుంట. నం. కుండమ్.

కుంటముకున్న వి. ఒకానోక చేప.

కుంటి వి. 1. కాలు విరిగినవాడు, ఖండు. 2. పుట్టుకతో కాలుచెడినవాడు, పంగుపు.

కుంటికత్తె వై. వి. తార్పునట్టి స్త్రీ. దూ.

కుంటినకత్తె, కుంటెనకత్తె.

కుంటేగాము వి. శనిగ్రహము.

కుంటు క్రీ. చక్కగా కాలూనక నాడుచు.

కుంటుపదు క్రీ. 1. తగ్గ. 2. పొల్పపదు. 3. చెడు.

కుంపెన వై. వి. తార్పెడువాడు. దూ. కుంటె సీదు. పం. కుట్టని.

కుంపెనముడి వి. తాటాకుల పుస్తకము నకు నాడుచు నుంచు దారపుముడి.

కుంపితము నం. వి. మెక్కవోయినది.

కుండ వై. వి. 1. మట్టిపాత్ర. 2. ఇరుచు తగిలించెడి బండికంటి నాడుచు గుబ్బ. 3. ఏనుగు కుంఠస్తలము. 4. స్ఫోటకపుపొక్క. నం. కుండమ్.

కుండక భ్రాహ్మణములు నం.వి. మహారాష్ట్ర (భ్రాహ్మణములలో ఒక తెగ).

కుండగోకరి వి. జ. వంటలవాడు.

కుండమార్పు వి. ఒక టిచ్చి మకిము కటి పుపుకొనుట.

కుండము నం. వి. 1. వంటకుండ. 2. గుడి లోని గుంట. 3. నిష్టుల గుండము. 4. కొండ.

కుండరాళి వై. వి.. కుంథరాళి.

కుండలము నం.వి. 1. యిళ్ళ ము చేసినవాడు. ధరించు కర్ణభూషణము, గుండునితనము.

కుండాలాకార నం.వి.జ. (వృష.). గడియారపు స్మీంగువచులెట్టుకొని యుండెడి (Circinate).

కుండలాకార మధ్య

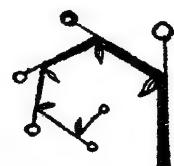
రంభ మంజరి నం.

వి. (వృష.) పాము

చుట్టవలై నుండు ఏక

శాఖియ మధ్యరంభ

మంజరి (Helicoid కుండలాకారమధ్య cyme). రంభ మంజరి

కుండలి నం. వి. 1. పాము. 2. మండలా కార నృత్యము. 3. సెమలి. 4. గొండై. (శాతి.) 1. తీగచుట్టు. 2. విద్యుత్పవా హామునకుచిత మైన తీగచుట్టు. (Coil). ఏజ. పోగులు గలవాడు.

కుండలించు నం. క్రి. 1. సున్నచుట్టు. 2. చాక్యమునకు గాని, పదములకుగాని ఇఱ ప్రక్కల వంపురీతలు () వేయి. (లూకెట్లు, కుండలి కరణము).

కుండలికరణములు నం. వి. (గజి.) కొన్ని రాసుల సముద్రాయములను మరికొన్ని రాసుల సముద్రాయముల నుండి వేయ

చేయు గుర్తులు, (), { } . [].

కుండి నం. వి. కమండలువు. పెక్క. గిండి.

కుండిక నం. వి. 1. రసాతలము. 2. లిన్న పాత్ర.

కుండుఁడు నం. వి. నుగ దుండగ రంకుమగ నికి పుట్టినవాడు.

కుండము నం. వి. 1. ఈటె. 2. శాంము.

కుంతలము నం. వి. 1. వెంట్లుక. 2. ఒక దేకము. 3. నాగరి.

కుంతి నం.వి. పాండపులచల్లి. లిక్క. గొంతి.

కుంద వై. వి. గుంజ, స్తంథము. నం. గుంధః.

కుండకము వి. 1. లోపము. 2. అభ్యం తరము.

కురదనము వి. అపరంజిలోహము, మేలిమి బంగారము.

కుండము నం. వి. 1. ముల్ల. 2. ఒక నిధి.

కుంది వి. 1. దీప ముంచు ప్రమిదరాతితో చేసిన కుదురు. దూ. కుండన, కుందియన.

కుంధియస వి. వా. పై.

కుందు క్రి. 1. దుఃఖంచు. 2. వగచు. 3. ప్రుంగు. 4. కాంచివిహీనమగు. 5. శాధ పదు. వి. 1. తక్కువ. 2. శాధ.

కుండుఁడు నం. వి. విష్ణువు.

కుందెన వి. 1. వడ్ల దంపురోలు. 2. కుంది. 3. ఒకానొక చెట్లు. దూ. కుండెన. కుందెయన.

కుందెసకొమ్మై వి. కుండేటి కొమ్మై.

కుందెటికొమ్మై శాతి. అసంభవము. పుళక్కు. వి. ఒక తెగ గడ్డి.

కుందేలు వి. చెపులచోతు. శశము,

కుంపటి వి. చలి కాచుకొనుటకై నిప్పు నుంచెడి పాత, హసంతి.

కుంపె వి. తాంబూల పాత్రము.

కుంపెరుగు వి. (కుండి + పెరుగు) ప్రదశము, అడుగున నుండు గట్టి పెరుగు.

కుంఫిణి ప్రభుత్వము వి. వి. (రాజ.) ఈస్ట్రీ డియూ కంప్యూని వారి ప్రభుత్వము.

కుంభకము నం. వి. ఈపిరి లిగబట్టుట. (ఇది ప్రాచీయామమునకు ఒక అంగము.)

కుంభకూరుఁడు నం. వి. కుండలు చేయు వాడు, కుమ్మరి.

కుంభజుఁడు నం. వి. 1. అగస్త్యుడు. 2. క్రోణుడు.

కుంఘము నం. వి. 1. కుండ. 2. పనగు. నతి మీది గుబ్బి. 3. పదునొకండవ రాతి.

కుంఘసంభవుఁడు నం. వి. 1. అగస్త్యుడు. 2. క్రోణుడు.

కుంభాకార నం. వి. (శాతి.) గోళకేంద్రము నకు వెలువల నున్న తలము. ఏఱ. పరావర్తన తలముగా పనిచేయు (దర్పణము) (Convex).

కుంభాకార అర్ధచంద్రాకృతి నం.వి. (శాతి.) ప్రదవదార్థము యొక్క స్వతంత్రతలము లోని కుంభాకార వ్యక్త (Convex meniscous).

కుంభాకార కటకము నం. వి. (శాతి.) మధ్యమందముగా నుండి అంచులచ్చద్దు పలువగా నుండు. కటకము (Convex lens).

కుంభాఖిషేకము నం. వి. కొ త గా గుడిలో ప్రతిషీంచిన విగహమునకు కుంభమునందు ఉదకము నింపి అథిషేక మొనర్చుట.

కుంభి నం. వి. 1. ఏనుగు, తృప్తి. కుంభములు గలరి. 2. కుమ్మరి.

కుంభిని నం. వి. సేల.

కుంభిరూపము నం. వి. (వృక్ష.) కుండవంటి ఆకారము (శీటుదుంప ఆకారము) (Napiform).

కుంభిలుడు నం. వి. 1. చోరుఁడు. 2. శ్యామలు, ఆర్యతోబుట్టినవాడు.

కుంభినసము నం. వి. పాము, విషజ్ఞాలలు గ్రెక్కు సర్వము.

కుంభిరము నం. వి. మొనరి.

కుంభిరుడు నం. వి. చోరుడు.

కుకుందరము నం. వి. పిరుదుమీది గుంట.

కుకూలము నం. వి. 1. పసినాటిన గుంట. 2 కుమ్మరి, పొట్టునిప్పు.

కుక్క కై. వి. శునకము. నం కుర్కురి.

కుక్కగొడుగు వి. వృత్తగొడుగు. (ఇది తెల్లగా మృదువుగా చిన్న గొడుగును పోలియుండును). (వృక్ష) ఇది ఇంద్రజితిలోని ఒక ఉండ్జుషుము (Mushroom Agaricus sp.).

కుక్కమూతిపిండ వి. చెట్టుకొణ దుగునస్తుడు కలిగేడు పనికమాతినపిండ.

కుక్కవెత్తి వి. (గృహ.) వెత్తికుక్క చాటు పల్ల కలిగేడు ఒక రోగము. ఇలచ్చేషము (Hydrophobia).

కుకిస్తి వి. 1. పల్లము, 2. ల్రాచ్చు సదల పల్ల ముపడిన మంచము. విజ. లోతుగలది.

కుక్కు-టపొలనము నం. వి. (వృక్ష.) గ్రుడ్ కొరకును, మాంసము కొరకును, విశోదముల కొరకును కోళ్ళను పెంచుట, కోళ్ళ పెంపకము (Poultry keeping).

కుక్కు-టము నం. వి. 1. కోడి. 2. కపటము. 3. కుక్క. 4 మిణుసురులు.

కుక్కురము నం. వి. 1. కుక్క తృప్తి. ఎముకలు మొని తెచ్చుకొనునచి. 2. మాచి పశ్చి.

కుక్కి నం. వి. కదుపు, ఇరకము.

కుక్కింభరి నం. విజ. తనకదుపు మాత్రము నింపుకొనువాడు, ఉదరంభరి.

కుచము నం. వి. చన్ను, స్తవము.

కుచేలము నం. వి. 1. చిలిగిన వస్తుము, 2. సముద్రము.

కుచితము వై. విజ. 1. కపటము. 2. నీచము, నింద్యము. నం. కుత్తితః.

కుచ్చెట్ల వి. (గృహ.) వెడల్పు లట్టను కుచ్చువలె రగ్గరకు తీసి అముమ్మట, టహా ఫ్రాక్ (Frock) లేక లంగాకుచ్చెట్లు (Gathers).

కుచ్చెల వి. ఎనిమిది గొఱ్ఱులకొలది. (గొఱ్ఱు అనగా ముప్పెది రెండు కుంటలు).

కుచ్చెట్ల అంచు వి. (గృహ.) గలేబులు. బెడ్కపట్ల మొ. నికి అందముగా నుండు టక్కె కుచ్చెట్లు వేసి అతికనబట్ట (Flounce of Frill)

కుచ్చెట్ల చూ. కుచ్చెట్లు.

కుచ్చెలిగంత వై. వి సహాయులు ధరించు బొంత.

కుచ్చు వై. వి. 1. గుత్తి. 2. ఫూగుత్తి. 3. విచేని చేర్చి కట్టినది. కొనచెచి నుంచు కొనడి భూషణము. నం. గుచ్చు.

కుచ్చుప్పు వై. జదల లట్ట, చమరీ మృగము.

కుజనుఁడు నం. వి. కుత్తిత పురుషుడు.

కుజము నం. వి. చెట్లు. తృప్తి. ఫూమినుండి పుట్టినది.

కుఱ్ఱయ నం. వి. 1. నరకాసురుడు. తృప్తి. ఫూమికి పుట్టినవాడు. 2. అంగారకడు (Mars).

కుటుంబము నం. వి. కొండమల్లె.

కుటీ నం. వి. 1 గుడినె. 2. బుద్దిపి. 3.
సీటు మోయు పవిక త్తె.

కుటేలము నం. విజ. వంకరైనది.

కుటీర పరిశ్రమలు నం. వి. (వ్యవ.) కుటుంబ
వృత్తులు కర్మగారముల అవసరము
లేకుండ, వ్యవసాయచారు దుత్తిత్తిచేయు
దినుసులమగాని, గ్రామ పరిశరములలో
అభ్యములగు ముడిపదారములమగాని
ఉపయోగార్థముగ జీయు పరిశ్రమలు
గృహపరిశ్రమలు. (ఇట్టి పరిశ్రమలలో
ముఖ్యముగ కుటుంబములోని వారే వని
చేయుదురు. ఇతరులను ఇట్టి పరిశ్రమలలో
నియమించుట అసాధారణము.) ఉదా.
ఖట్లలు అల్లుట. (Cottage industries).

కుటీరము నం. వి. గుడినె. ఫ్లూ. కుటీలమగు
(వంకరయగు) ఉరము (గుడినె).

కుటుంబకుటుంబములు ఎలి. వి. (వ్యవ.)
అధమము ఒక కుటుంబ జీవికమునకు తగి
నంత కనిష వి సీరముగల చిన్నకుటుంబ
ములు (Peasant holdings).

కుటుంబాన్నియంత్రణము నం. వి. (గృహ.)
ఎక్కువ మంది పిల్లలు పుట్టుకుండుటకే
తీసికాను జాగరూకశ (Family
planning).

కుటుంబము నం. వి. పెంచ్చాము, బిడ్డలు
మొ. రు. థార్మాథ రలు, వారి సంశ్శా
నము. ఒక గృహములోని నివసించు బంధు
వర్గము (Family). (వ్యక.) సమాన లక్షణ
ములుగల కొన్ని గణములలోని మొక్కల
సముద్రాయము (Family) ఉదా. గుఫ్పుడి
కుటుంబము, ప్రతికుటుంబము. (శం.)
కొన్ని ముఖ్యమైన సమాన లక్షణములు
గలిగి కొన్ని గణములకు చెందిన ఇంతువు
లతో ఏర్పడిన సమూహము (Family).
ఉదా. ఈగ కుటుంబము, కుక్క కుటుం
బము.

కుటుంబి నం. వి. కుటుంబ పోషకుడు.

కుటుంబిని నం. వి. 1. పురంద్రి. స్త్రీ. 2.
థార్మి.

కుట్టునము నం. ఛేదనము, నరుకుడు.

కుట్టుమితము నం. వి. (అలం.) దంతపీడనాదు
లచే కోపభావము అభినయించినను లోపల
అనందము జెందు ప్రీల శ్రీంగారచేష.

కుట్టొరము నం. వి. కొండ.

కుట్టే నం. వి. కోవిదుడు విచార్యాంసుడు.

కుట్టేమము నం. వి. రాతికట్టిపు నేల.

కుట్టేయ వి. గునఢానము.

కుట్టు వి. 1. శూఱ రోగము. 2. కదుపు
వొప్పి, వి. పొయ్యిలోని బూడిద. క్రై.

1. (శేలు మొ.వి.) కుట్టు. 2. (వత్తుము)
కుట్టు. వి. (అకులు) కుట్టు.

కుట్టుడాకు వి. విస్తరి. కుట్టేన విస్తరాకు.

కుట్టుపోగులు వి. ఉంగరమువంటి పోగులు.

కుట్టుసురు లి. (కులు+ఉసురు) కొన
పొణము.

కుట్టులము నం. వి. 1. సగము విరిసిన
మొగ. 2. ఒక విధమగు పరకము.

కుట్రు లి. మోసము, వంచన, కుత్సితపు
అలోచన. విజ. కుత్సితము.

కుట్రుపువాడు వి. దుములు కుట్రువాడు.
కుట్రు పవిచేయువాడు. దక్కి

కులారము నం. వి. గొడ్డరి.

కుడపము నం. వి. మానిక.

కుడుమ ప్రాపరము నం. వి. (శం.) ఇటి
యక వృకుము (Hydroid colony
obelia) లో పునరుత్స్వాదక థాగములను
కప్పియుంచు పారదర్శక కవచము
(Gonotheca).

కుడుమ సంప్రాప్తము నం. వి. (శం.) ఇటిలి
యాతో మెడూసాలను ఉత్పత్తిచేయు
థాగము (Blastostyle).

కుడి వి. కుడుచుట, కుడుపు.విజ. అవసవ్యము,
వలచల.

కుడితి వి. వియ్యము మొ. ని కడుగునీరు.
కుడిపి వై. వి. వికృతరూపుడు. నం. కురూఫి.

కుడిమివాడు వి. 1. పాములుబట్టు ఒక
తెగవాడు. 2. విషవైద్యుడు.

కుడుంగము నం. వి. పొదరిల్లు.

కుడుక వి. తక్కుడ తట్ట.

కుడుచు శ్రీ. 1. అనుభవించు. 2. తిను. 3.
గ్రాగు.

కుడుపు శ్రీ. కుడుపజేయు. వి. 1. అనుభవము.
2. భోజనము.

కుడుము లి. మోదకము.

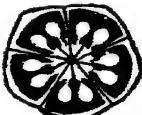
కుడ్యము నం. వి. 1. గోడ. 2. పూత.

కుడ్యనంయోగము నం. వి.

(వృష.) ఈ సంయోగ

ములో అండాశయము

నందు ఒక గదిమాత్రమే

యుండును: జరాయువులు కుడ్య
అండాశయముయొక్క సంయోగము
లోపలి థిత్తికపై ఇమ్మాబడి యుండి
వానైపై బింబము లుండును (Parietal
Placenta).

కుణకము నం. వి. పిల్ల.

కుణపము నం. వి. 1. పినుగు. 2. దుర్గంధము.

కుతపము నం. వి. 1. ఉసమందు చదునేను

థాగములలో ఎనిమిదవ థాగము, 2. ఒక
రకపు వార్ధము.

కుతపుడు నం. వి. 1. తోడబుట్టిన చాని
కొదుకు. 2. సూర్యుడు, తృత్తి. భూమిని
తపించజేయువాడు.

కుతిక వి. గొంతు. హూ. కుతుక, కుతుక.

కుతినీ వి. ఒక దినుసుపట్టు.

కుతెల వి. 1. ఆధ. 2. కుంభము.

కుతిలపడు శ్రీ. గానిచెందు, బాధపడు.

కుతుకము నం. వి. తమి, అనుభవించని

కోరిక య్యాదలి అన, కోరిక.

కుతూహలము నం. వి. 1. కోరిక. 2. అనం

దము. 2. నాయకకు మనోష్టమైన వస్తు
వును చూచుటయందుగల లోలత్వము.

కుత్తులము నం. వి. కొండ.

కుత్తుకబంటి విజ. కంఠము వరకు, ఉదా.
కుతుక బంటి అన్నము తిని.

కుతు నం. వి. నింద, దూఱు.

కుత్తించు నం. శ్రీ. 1. రోతపడు. 2. దూఱు.

కుత్తితము నం. విజ నిక్కిష్టము.

కుత్తిరము నం. వి. పడ్డిబతుకు.

కుథము నం. వి. 1. పవిత్రము. 2. దంప.

3. ఏనుమపై పరచెడి ఎఱ్ల కంపి.

కుదప వి. రొంపిదుక్క. అదుసుదుక్క.

కుదరము నం. వి. గుఱ్లము. లిక్క. కుదిర.

కుదికిలబడు శ్రీ. చదికలబడు, కూలబడు.

కుదియు శ్రీ. 1. అడగు, క్రుంగు. 2. తగ్గ.
మరల, వెనుదీయు.

కుదిర వై. గుఱ్లము. నం. కుదరః.

కుదెరిక వి. 1. నిలుకడ. 2. సమ్ముఖి.

కుమకనగోలు వి. వంచన, మోసము.

కుమప వి. 1. దుర్మాంస వీండము, 2.
వంచన. 3. సెతురు. మొ. వి చేరుకొప్పు
ముద్ద.

కుమపు శ్రీ కరలించు ఇటునటు ఊపు.
వి. కదలిక. విజ. పంగువు.

కుమరు శ్రీ 1. అనుకూలమగు. 2. స్విఫ్
మగు. వి. 1. పాదు. 2. సెమ్ముడి. 3. ఆగ
సాలె వాని కుమటి. 4. స్థానము. 5. ఆధా
చము. 6. చుట్టుకుదురు.

కుమలు శ్రీ. 1. చలించు. 2. (నిద్రనండ
మేలుకొనువపుడు) కదలు.

కుమప వి. తాకట్టు.

కుద్దాలము నం. వి. గుద్దలి. ప్రత్యుసాధ
మము. తృత్తి. భూమిని చీలువనది.

కుధరము నం. వి. కొండ.

కుమకు శ్రీ. నిద్రాసే తూలు, హూగు. కునిక
పథు.

కున్న వై. వి. లిడ్. రూ. కున్నె, కూన, నం. కుణక.

కున్నడు వై. వి. రాలుడు, లిడ్డడు.

కుపనము వై. వి. 1. పాముపొర. రూ. కుబుసము, కుప్పుసము, కూసపు. 2. అరచట్ట, రవిక. నం. కూర్చాసః

కుపితుఁడు నం. విజ. కోపించినవాడు.

కుప్పి వి. ధాస్యము మొ. ని రాశి.

కుప్పుగూర వి. కుప్పువడుఁ క్రీ. విజ. కుప్పుకుపులుగా. రూ. కుప్పునేగూర.

కుప్పుకోలు వి. అతికయము. అధిక్యము.

కుప్పుగూలు క్రీ. 1. కుప్పగా కూలు. 2. పెక్కు దుఃఖములచే స్థంభితుడగు.

కుప్పుగోలుకోను క్రీ. మెండగు.

కుప్పుల వి. ధాస్యము వలని ధనము.

కుప్పుతించు క్రీ. అధికముగా రాల్పు.

కుప్పుతిప్పులుగా అవ్యా. సమృద్ధిగా, కొల్లలుగా.

కుప్పుతిలు క్రీ. కుప్పగాచేరు.

కుప్పునేగూర వి. మా. కుప్పగూర.

కుప్పుము వి. గ్రామము.

కుప్పుపనము వై. వి. మా. కుపనము.

కుప్పిగంటులు వి. జాల జాలికల పట్ల టీలు.

కుప్పీలు వి. ఒకానొక జాలికాక్రిడ.

కుప్పే వి. గాఱిగెన్న. 2. గౌదుగుపీరిగుపై, 3. ఇడ నగ (జడకుపైలు). 4. గిస్సెన్నమూత. (మందు కుప్పే అనియువాడు. గలదు). 5. ఓరోఫూషణము. నం. కూపీ.

కుప్పేంట వి. మంటి దిబ్బలలో మొలుచుపేక్క, వారిక మంజరి.

కుప్పేకోల వి. ఒకరకపు జాంము,

కుప్పైము నం. వి. వెండి, బంగారు తక్కుమిగిలిన లోహము.

కుముసము వి. 1. పాముపొర. 2. తలుపు నకు క్రిందు మీదుల సంఘ కూచము.

కుబేరాకము నం. వి. గచ్చకాయ.

కుబేరుఁడు నం. వి. ఉత్తరపిక్కాలకుడు, ధనదుడు, రావణుని అన్న.

కుబ్బ నం. వి. గొట్ట.

కుబ్బము నం. వి. 1. గజ విచేషము. 2. బకానొక చెట్టు. విజ. మచుగుబ్బ

కుమారస్థామి నం. వి. స్కూదుడు, శంకరుని పుత్రుఁడు, దేవసేనాధిపతి. వికృ. కొమరుసామి.

కుమారి నం. వి. 1. కూతురు. 2. పెండి తాని ఎనిమిదెండ్ల పడుచు. 3. పాండ్యతి.

కుమారిలు క్రీ. కుములు, పొగులు

కుమారుఁడు నం. వి. 1. కొదుకు. 2. చాలుడు. 3. స్కూందుడు.

కుముద నం. వి. 1. శేకు. 2. గుమ్ముదు.

కుముదము నం. వి. 1. ఎళ్ల తామర. 2. నైబుతి దిక్కునందలి ఏనుగు. 3. తెల్లకలువ.

కుముదిని నం. వి. 1. తెల్ల కలువ తిగ. 2. కలువలు గల కొలను.

కుములు క్రీ. లోలోన తషించు.

కుమేరజ్ఞైతి నం. వి. (థూగో.) దక్కిడుచువచు వద్ద కనిపించు ఎళ్లని ఉషాకిరణములు.

కుమ్మకున్న హం. వి. 1. గూడుపుతాణి. 2. రహస్యాలోచన. 3. దొమ్మి. 4. తోదు. రూ. కుమ్మకు.

కుమ్మరు వై. వి. కుండలు చేసి తీవించెదుకాశి. నం. కుంభకారః.

కుమ్మరపురుగు వి. అదుసునందు తిరిగియుఅదుసుంటుకొనక చరించు పురువు. మట్టపురువు.

కుమ్మరసారెచుక్క వి. విశాఖా నక్కత్రము.

కుమ్మై క్రీ. 1. నలియగొట్ట. 2. పొదుచు. మ్రుమ్మై. వి. 1. పొట్టునిప్పు. 2. పోటు. 3. లగడము.

కుమెన్ వి. పోటు.

కుమెన్లువోప్ప క్రీ. 1. గాయమగు. 2.
నొకుగ్నలుపడు.

కుయి వి. 1. మేర. 2. రకణము. హూ.
కుయ్య. కూయి,

కుయ్య వి. చూ. కుయి.

కురంగనాఖి సం.పీ. కస్సారి.

కురంగపొజి సం.వి. ముక్కంటి. జివుదు.

కురంగము సం.వి. జింక.

కురంగము సం. వి. 1. జింక. 2. కోతి.
రూ. కురంగముము.

కురంట వి. సమీపము.

కురంటకము సం.వి. తుమ్మిచెట్టు.

కురంటము సం.వి. 1. చచ్చువువ్వులగోరింట.
2. పచ్చ కీమంతి.

కురండము సం.వి. అండవృథి, బుడ్డ.

కురరి సం.ని. ఆదుగొత్త.

కురవకము సం.వి. ఎఱ్ల గోరింట.

కురవము సం. వి. తిలకము

కురుడి వి. లోపలిసీరింకిన కొఱ్చెర,

కురియు క్రీ. 1. గుఫ్ఫించు. 2. వర్షించు.

కురుజు వి. దూలము మీదనుంచు నిలువు
కొయ్యి, గుళ్ల, మంచె.

కురుజు వి. 1. జాన్సు. 2. ఒకటెగ డేగ.
3. ఈకలు రాల్పిన పణి.

కురుమ వి. గొఱ్చెలొచ్చుతో కంబ్లు నేయు
గొల్ల జాతి.

కురుమగొత్త వి. కంబ్లునేయుటకు పనికి
పచ్చ ఉన్ని నిచ్చు గొత్త.

కురులు పై. వి. ముంగురులు, వెంద్రుకలు,
సం. కురలః.

కురుప వి. కొండమీది కాలితోవ.

కురువిందము సం. వి. ఎఱ్లని తెంపు.
అద్దము (రసా.) గనులతో దొరక ఎలూడి
మినియం ఆక్షేప్ట్ (శ్రీఎల్యూమినియమ్
స్ట్రాంముజనిదము) (స్వీర్కాయలుబంగారు)

మెనుగుపెట్టు ఉకు దీనిని ఉపయోగింపులు) (Corundum).

కురుళము సం. వి. ముంగురులు.

కురూపి సం. వి. అనాకారి. కుడిపి.

కుర్రై హిం. వి. (గృహా) వదులుగా ఉండు
అంగీ.

కుర్వాణుఁడు సం. వి. పనివాడు. సేవకుడు.
విజ సమర్పుము.

కుతుగలి వి. రగ్గర. హూ. కుఱుగట.

కుఱు విజ. సమాసమందు కుఱుచ శభ్యము
తుదివర్ణము లోపించగా మిగిలినరూపము
ఇదా. కురుగ్గియ, కుఱుమాపు.

కుఱుఁచ వి. ప్రాశ్వస్యస్వరము. విజ ప్రాశ్వము

కుఱుకొను క్రీ. త్వరింపడు.

కుఱుమాపు విజ. కొంచెము మాసినరి.

కుఱుపు వి. లోడ.

కుఱు వి. 1. కొదుకు. 2. లిడ్, వి. చాలడు
రూ. కుఱుడు.

కుఱ్చె వి. వి. పాడియాపు.

కుఱ్చు క్రీ. కూయు

కులకము సం. వి. 1. ఒక క్రియతో ముగి
సెడు పద్ధురమూహూము. 2. పుట్ట.

కులకుఁడు సం.విజ. 1. కుల్కెప్పుడు. 2.
పనివాంద్రలో పెద్ద.

కులజుఁడు సం. విజ. కులీనుడు, ముచి
పుట్టుక కలవాడు.

కులట సం. వి. రంకుటాలు.

కులదేవత సం. వి. ఇలవేలుపు.

కులపతి సం. వి. 1. కులస్ట్రోమి. 2. పరిపేల
శిఘ్నుల పోషించి అధ్యయనము చేయించు
ప్రమ్మాది. వి. (చరి.) విశ్వవిద్యాలయోపా
ధ్యానుడు.

కులపర్వతములు సం. వి. హిమవంతము,
వింధ్యము, నిషధము, మాల్యువంతము.
పారియాక్రము, గంధమాదనము, హేమ
కూటము.

- కులపొలిక నం. వి. 1. తల్లిదండ్రులచే ట్యూము. రూ. కువాళము. నం. కువాడః. ఒసగబడి పెండై చేయబడిన ట్రీ. 2. తన కుపిందము నం. వి. లోహమునకు మెరుగు పెట్టుటకుపయోగించు చూర్ణము (Emery Powder),
- కులము నం. వి. 1. వంశము. 2. ఇల్ల. 3. తెగ. 4. శరీరము. 5. క్షేరు. కులము నం. వి. 1. పక్కిగూడు. 2. చోటు. 3. ఇల్ల.
- కులాయము నం. వి. 1. పక్కిగూడు. కులాయము నం. వి. కుమ్మరవాడు.
- కులికుడు నం. వి. కులికుడు ముదు.
- కులికము నం. వి. ఎండ్రుకూయ. రూ. కులికము.
- కులికము నం. వి. ప్రజాయథము. ల్యో. కొండల రెక్కులను ఫేసించునది.
- కుల్పినత నం. వి. మంచి కులమున పుట్టుట. కులుకము నం. వి. నాలుక మురిక.
- కులుకు క్రీ. 1. పోయ. 2. పెయిం. 3. పెద చల్ల. 4. కుదిలించు. వి. శ్రీంగారపు కుదిలిక.
- కులుకులాడి వి. కులుకులు గల ట్రీ.
- కులుకులాడు వి. కులుకులు గలవాడు.
- కులుచ వి. కోఫ, వాపు.
- కుల్మ నం. వి. 1. కయ్య. 2. నది నుండి క్రమిన కాలువ.
- కుల్మము నం. వి. శల్మము, ఎముక, నం. వి. 1. గొప్పది. 2. మంచి కులమున పుట్టినది.
- కుల్మికలు నం. వి. (కం.) ఎముకలో నుండు అంచి నూక్కుమైన కాఖలు గల చిన్న చిన్న గొట్టములు (Canaliculi).
- కువ వి. కువ్వ. కుప్ప.
- కువలయము నం. వి. 1. భూమండలము. 2. నల కలువ. దూ. కువలము.
- కువలయేకుడు నం. వి. 1. రాశ. 2. చంద్రుడు.
- కువలైకుడు నం. వి. విష్ణుమూర్తి కువాడము వై. కపటకృత్యము, కావ
- కుపిందుడు నం. వి. సాలెవాడు.
- కువేణి నం. వి. చేపలబుట్టు
- కువేలము నం. వి. 1. కలువ. 2. పద్మము
- కుళ నం. వి. 1. ల్రాడు. 2. గుజ్జపు కళ్ళము.
- కుళము నం. వి. 1. దర్శ. 2. పలుపు. 3. ఒక ద్రీపము. 4. సిరు.
- కుళలప్రక్కము నం. వి. జైమ మరయుట.
- కుళలము నం. వి. 1. జైమము, కుళము, 2. (ప్రాచి) చిన్నది. ఉదా. “మాయిలు కుళము” = ఇరుకైనది. వి. తనివి. 4. పుణ్యము.
- కుళసలము నం. వి. కన్యాకులజి దేశము.
- కుళసత్తి నం. వి. చాగ్గికానగరము, ఉదా. “కుళసత్తి పురమున యాదవ ప్రకరముల్ల భటియింపగ నున్న వాడు ”
- కుళిలపుడు నం. వి. 1. చారణుడు. 2. నానాదేశ సంచారియైన నట్టుపుడు. 3. వాల్మీకి. 4. బట్టివాడు.
- కుశుడు నం. వి. శ్రీరామ రంద్రుని శైఘ్ర పుత్రుడు.
- కుశేకయము నం. వి. కామరపువ్వ. ల్యో. సిటియం దుండునది.
- కుష్మము నం. వి. 1. కులుము. 2. చెంగల్య కోపు.
- కుష్మరోగము వి. పెద్దరోగము. (ఈ వాగ్దధి వలన కండరములు క్ర మ ముగా క్షీణించి అవయవములు వకము కాక పోవు) (Leprosy).
- కుష్మాందము నం. వి. గుమ్మడి.
- కుషమాయోజనము నం. వి. (గృహం) సర్దు కొన లేకపోవుట, అమర్పుకొనలేకపోవుట.

అలవడకపోవుట, కలనిమెని యుండలేక పోవుట (Mailadjustment).	కునూలము వం.వి. ధాన్యముపోసెదు గరిసె. కుస్తరించు శ్రీ. 1. ఊరడించు. 2. సవరించు, 3. బుళగించు. 4. ధరించు. 5. కప్పు 6. ఆజ్ఞాపించు.
కుసిని సం.వి. (Cusine) వంటకాల్లు.	కుస్తుంబరి సం. వి. కొక్కి మిరి.
కుసినుంపులు వి. క్రమము, శాధ.	కుహాకము సం. వి. మోహము, వంచన.
కుసిదకుడు నం. వి. వడ్డి కిచ్చి కివనము చేయవాడు.	కుహాన సం. వి. అర్థాప్రేతిషేషు కమటచర్య.
కునుంభము సం. వి. 1. కునుంబపుత్వి 2. కమండలువు.	కుహానము సం. వి. 1. ఎలక. 2. పాము. కుహారము సం. వి. 1. గుబా 2. రంధ్రము. కుళాయి హం. వి. టోపి. దూ. కులాబు. కుళాయి. కుళాయి.
కునుంభరాగము సం. వి. ఓయటికి కన ఖదుచు అంతకరణమందు లేనిప్రేమ.	కుళిరము సం.వి. ఎంద్రకాయ, మీత.
కునుమ వి. 1. ఒకరకపుధాన్యము (వడ్లులో పెద్దకుసుమారి చిన్న కునుమ, గుత్తికునుమ మొ.వి. 2. (వ్యార.) గ్రింజలనుండి "కునుమ" నూనెనిచ్చెడి సైరు (Chifflower).	కుష్టుము సం. వి. ఉలవలు. కుష్టుపు వి. ఉంగరమున పొదిగెడు ఒకా నొక మడి.
కునుమము సం. వి. 1. హూవు. 2. నేత్ర కోగము. 3. త్రీరజన్మ. 4. చండు.	కుష్టు శ్రీ. 1. క్రుష్ణ. 2. చెడిపోవు. 3. లోలోన అసూయవడు.
కునుమాకరము సం. వి. 1. వసంతర్మువు. 2. తోట.	కుష్టుకోనేరు వి. (గృహ.) మరుగుద్ది సీరును మలములతో సవో భూమిలోనికి గొట్టములధ్వరా పారచేయటకు త్రవ్యి పైన పూడ్చిన నూయి (Septic tank)
కునుమాయధుము సం. వి. మన్మథు.	కుష్టుపోతు విజ. కుష్టుచుండువాడు.
కునులు శ్రీ. అత్మప్రిచే దుఃఖంచు.'	

కూ

కూ అవ్యా. కూయి, పిలువగా పామర ఇను లెన్చరించుకొనుటయందగు ధ్వని.	కూతురుబుడమ వి. నూగుపోసకాయ. కూకె వి. ఒకరకము పాపురము,
కూక వి. అరపు, కూత.	కూవు వి పాల విరుగుడు.
కూకటి వై. వి. పిల్లజట్టు, జట్టు, విజ, 1. ప్రధానము, 2. లేతది. సం. కూటకః.	కూకువు సం వి. ఎనిమిదేండ్లవరకు పెండ్లి కాని పడుచు.
కూకు శ్రీ. అప్పమించు.	కూచి వి. 1. యధ్యాత్రకై వాద్యము [మోగించుట. 2.ఆదుది. విజ. 1.వాడియై సది. 2. వికసించినరి.
కూత వి. కూయట.	కూచేము వి. 1. గూటము. 2. సంభము, కూతీతము సం. వి. అవ్యక్తధ్వని.
కూతు వై. కూయట.	
కూతునేల వి. 1. కూతవేటు, 2.కొసు.	
కూతురు వి. కొమారై.	

కూడా హిం. వి. పొదుగుపాటి

సన్న లి మెడగల పాత్రము

కూట పొదములు నం. వి.

(శం.) అమీళా వంటి ఏక

కణజీవులుచలనమునకుపయో కూడా

గించు కృతిముమైన కాళ్ళవంటి ప్రవర్ధములు. (Pseudopodia).

కూటము వి. 1. కూడిక 2. సురతము.

కూటము¹ వి. 1. కొలుపు కూటము. 2.

చావడి.

కూటము² నం. వి. 1 అమ్ము. 2. కపటము

3. కాళ్ళు. 4. దుఃఖము, కి. ప్రోగు. 5.

బొంకు. 7. ఇల్లు. 8. కొండకొమ్ము, పర్యవత ఇఖరము.

కూటయుగ్కుకాఫియము నం. వి. (వృక్ష.)

అగ్రకోరకము రెండు శాఖలుగా చీరి నపుడు ఏదో ఒకపై పున ఉన్న శాఖ అఱగి పోయినస్థితి (False dichotomy).

కూటసాక్షి నం. వి. అబర్ఫపు సాక్యము చెప్పువాడు.

కూటసాక్యము నం. వి. తప్పుడుసాక్యము.

కూటస్టవి నం. వి. (వృక్ష.)

ఇది శుష్టిఫలములో ఒక

రకము అసత్యమైనస్టుటము

(Replum)కలిగి, క్రిందినుండి

పైకి రెండుథాగములుగా కూటము¹ టి పగులుకాయ ఉదా. ఆవకుటుగిబములోని మొక్కలు. (ఇది సన్న ముగా పొడఫుగా నుండును) (Siliqua).

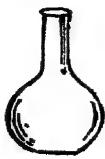
కూటస్టవికము నం. వి. (వృక్ష) పొట్టిగా

వెడలుగా ఉన్న కూటస్టవి టి ఫలము (Silicula).

కూటాగారము నం. వి. 1. మేడమీదియల్లు.

2. ఇంటికప్పు:

కూటువ వి. 1. గుంపు. పోతు. 2. కూడిక.

3. సంభోగము.

కూడముట్టు టై. త రు ము కొ ని పో వు. వెన్న అటు.

కూడలి వి. రెంటి మూటి-కూడిక.

కూడలిణాయి వి. సరిహద్దురాయి.

కూడలివాయి వి. రెండు పంచలు చేరెడు మూల వీరురచిన నీటిదారి.

కూడిక వి. సంయోగము చేరిక. (Addition).

కూడు వి, అన్న ము టై. 1. ఒప్పు 2. సాధ్య పదు, కి. కూడజెట్టు 4. లెక్క కూడు. 5. కలుపు.

కూడుదల వి. లాఫము.

పూన వై. వి. కున్న. కుర్ర నం. కుణకి.

కూనలమ్మత వై. వి. సంతతినిమ్మ దేవత.

కూపకము నం. వి. (శం.) పొత్తికడుపు చుట్టునుండు అస్తిపంజరము (Pelvis).

కూపము నం. వి. 1. బెజ్జుము. 2. నూయి. 3. చెలమ. 4. ఓడకంబము, కి.రంధ్రము.

కూపారము నం.వి. కడలి. సముద్రము.

కూపి నం. వి: కుప్పె, గాజుకుప్పె.

కూబిరము నం. వి.జ. మనోష్టుము, నుండ రము.నం.వి. 1. బండికొగ.2. మాచేయి.

కూబు వి. పూ. కుబ్బు.

కూచు టై. ఆరచు, మొరపెట్టు.

కూర వై. వి. శాకము, వ్యుంజనము. నం. కూరమ్మీ

కూరదినుసులు వి. (వ్యోవ.) కూరగాయల నిచ్చు పైరులు. ఉదా. బెండ, బీర, తోట కూర. మొ.వి.(Vegetables).

కూరము నం.వి. అన్నము, వంటకము

కూరిచి అవ్యై కూరింగి గురించి ఉద్దేశా మందు దివ్వితియా విఫ కి తో చేరి వచ్చునది ఉదా “రామునిగూర్చి”

కూర టై 1 కలుగు (సమకూరు), 2. దూసపోవు టి. చొప్పించు.

కూరుకు వి. నిద్దుర. లై. నిప్రించు.

కూరుచు లై. 1. సంబంధించు. 2. ప్రియ పదు. 3. కూడ తెట్టు. 4. సంగ్రహించు. 6. రచించు. దూ. కూర్చు.

కూరుపరి విం. సం ధా య కుఁడు. దూ. కూర్చరి.

కూర్చుము నం. వి. 1. తృణము. 2. కపఠము. 3. కనుబోమలనదుము. 4. పెరిగిన మీసములు గడ్డములు.

కూర్చుస్థలు నం. వి. (శం.) మడమ యందుండు ఎముకలు (Tarsals).

కూర్చిక నం. వి. 1. కుంచెకోల. 2. శీగము. 3. మొగ్గ. 4. సూది. 5. జూన్న.

కూర్చు లై. దూ. కూరును.

దూర్చునము నం. వి. 1. మోచేయి. 2. మోకాలు.

కూర్చునము నం. వి. 1. కవచము. 2. రవిక. 3. అరచ్చు.

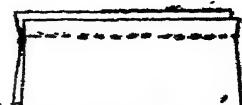
కూర్చు వి. 1. కూరుపు. 2. ముద్రణము.

కూర్చు, చిన్నపోగు

ఏ.(గృహం.) చిన్న

చిన్న టూ కాల

కుట్టు (Running).

కూర్చు

కూర్చిము నం. వి. కమరము, శాఖేలు.

కూలంకష నం. వి. వరు, నది. శృంగాల నొరయునది.

కూలము నం. వి. 1. గుంట. 2. మంటిచ్చు. 3. రచి.

కూలి వి. పనిచేసినందుల కచ్చెదు ధనము.

కూలు లై. కూలిలడు, చచ్చు.

కూపొక్కిందము నం. వి. 1. గుమ్మడి. 2. ఒకవిధమగు పిశాచము.

కూసము వై. వి. కుప్పుశము, కుబుసము. నం కూర్చునః.

దూళ పై. వి. 1. కుత్సితుడు. 2. క్రూరుడు. నం. కూర్చరః.

క్రూ

కృంతనము నం. వి. ఛేరనము, క్రతిరించుట. కృతకము నం. వి. కంరనాళము, కంరపు బుడిపి, కుత్తక.

కృతలాసము నం. వి. ఊరరవెల్లి, తొండ. దూ. కృకలాళము శ్వర్య. కంరముతో ఆడు నది.

కృతవాకుధ్వణాడు నం. వి. కుమారస్యామి, కృతవాకువు నం. వి. 1. కోడి. 2. నెమలి.

శ్వర్య. తలయొత్తి కూయునది. 3' మైల చాయ తొండ, సరటము.

కృతాటిక నం. వి. 1. పెదతల. 2. పెదతల యండలి ముచ్చిలిగుంట.

కృత్స్చిము నం. వి. 1. పాపము. 2. పాధ. 3. దోషపరిహారమునక్క చేయు వతము.

కృతకము నం. వి. మనమ్మలచే చేయ లడునది, కృతిమము.

కృతకములు (ఎరువులు) నం. వి. (వ్యావః.) కృతిమపు ఔరువులు, మానవునిచే తయారుచేయిదు ఎరువులు. (ఇవి సహజ ముగా లభించవు (Artificial manures),

కృతకాది నం వి క్రీడించుటకొరకు ఏర్పడిన శొండ, చేతగట్టు.

కృతకృతుణ్ణుడు నం. వి. నెరవేరిసహని గలవాడు, మక్కలి.

కృతఫున్నుడు నం. వి. చేసినమేలు మర చెడివాడు, ర్యాశి. కృతజ్ఞుడు.

కృతజ్ఞుడు నం. వి. చేసినమేలు తలచ వాడు.

- కృతము నం. వి. యుగములు సార్టింటిలో మొదటిరి. విజ. చేయబడినది.
- కృతహస్తాదు నం. విజ. 1. నేరవి. 2. గురితప్పక వేయువాడు.
- కృతాంజలి నం. విజ. చేతులుమోడ్సినవాడు. వి. లజ్జాఖువు.
- కృతాంతము నం. వి. 1. అశుభకర్షి. 2. ఖాగ్యము కి. సిధాంతము.
- కృతాంతాదు నం. విజ. యముడు.
- కృతార్థాదు నం. విజ. ధన్యాదు, తల చిహనాని సరవేర్పుకొనినవాడు.
- కృతి నం. వి. 1. ప్రబంధము, సప్తసంతాన ములతో ఒకటి. 2. చదువరి. విజ నేరవి.
- కృతికర్త నం. వి. గ్రంథము రచించినవాడు. కవి.
- కృతిపతి నం. వి. గ్రంథమును అంకిత మందిన వాడు.
- కృతము నం. విజ. ఛేదింపబడినది,
- కృతి నం. వి. 1. చర్మము, లోలు. 2. కృతికానక్తము.
- కృతిక నం. వి. ఇరువదియేదు నక్తతము లలో మూడవది, కత్తెర.
- కృతికానుపుఁడు నం. వి. కుమారస్వామి.
- కృతివాసుఁడు నం. వి. ముక్కుంటి.
- కృత్తి నం. వి. (వ్యాక.) విజేష్య విజేషణ రూపము లేర్పుకుటకై ధాతువులపై చేరు ఇక, కమ్మె.గు ప్రశ్నయములు, కప్రత్వత్తీ యము. ఉదా. ఏలిక (ఏలు+ఇక). మొలక (మొలుయు+క).
- కృత్వ నం. వి. 1. ఒకానొక దేవత. 2. చేప్త.
- కృత్వము నం. వి. పని, వ్యాపారము. విజ. చేయదగినది.
- కృత్రిమతంతులు వి. (గృహా.) రాసాయనిక సంయోజనమువలన తయారుచేయబడిన దారములు (Synthetic fibres).
- కృత్రిమచోషణ నం. వి. (గృహా) అచోర మును కృత్రిమ మార్గమున దేవమునకు అండజేయుట (Artificial feeding).
- కృత్రిమము నం. విజ. మనుష్యులచే చేయబడినది. (శాశ. రసా.) ప్రకృతిలో దొరికునరికాక మానవునిచే నిర్మిత మైనది (Artificial).
- కృత్రిమాయస్క్రాంతము నం. వి. (శాశ.) కృత్రిమముగా నిర్మించబడిన అయస్క్రాంతము (Artificial magnet).
- కృత్రిముఁడు నం. విజ. 1. పండిందుగురు పుత్రులలో ఒక దు 2. కపటి.
- కృత్వుము నం. వి. 1. జలము. 2. కడుపు. విజ. సర్వము.
- కృదంతము నం. వి. (వ్యాక.) ధాతువుల వలన గలుగు నామవాచకము, ఉదా. అలుగు-అలుక, కలుగు-కలిమి, కోయు-కోత.
- కృప నం. వి. దయ, కనికరము.
- కృపణము నం. వి. కిటకము. విజ. కుటీల మైనది.
- కృపణుడు నం. విజ. 2. పిసెం.గౌట్టు. లోఫి. 2. కులింగుడు.
- కృపాణము నం. వి. పెద్దకత్తి, ఖడ్గము దూ. కృపాణకము.
- కృపాణి నం. వి. 1. చురకత్తి 2. కత్తెర.
- కృపాశవు నం. విజ. దయాఖువు, దయ గలవాడు.
- కృపి నం. వి. ప్రోటోటిఫిథార్మి.
- కృపిటము నం. వి. 1. జలము. 2. కడుపు. 3. సమిథ.
- కృపిటయోని నం. వి. అగ్ని. ల్యో. నీటికి ఉత్పత్తిసానమైనది.
- కృపుఁడు నం. వి. ప్రోటోటిఫిథార్మి మరిది.
- కృమి నం. వి. 1. పురువు. 2. లక్ష్మి.
- కృతము నం. విజ. 1. బక్క. 2. సన్మము. 3. అల్పము.

కృశాంగి సం వి. స్త్రీ. విజ ఒక్కవలుచని దేహము కలది.

కృశానుషు సం. వి. అగ్ని.

కృశానురేతసుడు సం. వి. ఇనుదు, శ్రీ. అగ్నిలో పదిన పీర్యము కలవాడు.

కృషపతము సం. వి. కట్టు.

కృషి సం. వి. సేద్యము, చ్యావసాయము.

కృషికుడు సం. వి. దున్నివాడు. వ్యవసాయి.

కృషివలుడు సం. వి. కృషికుడు. వ్యవసాయము చేయ వాడు, వ్యవసాయిదు, రైతు, కర్షకుడు, సేద్యగాడు (*Cultivator*).

కృష్ణ సం. భ. 1. కృష్ణానది, 2 యమునానది, 3. ప్రదాపది, 4. సీలి, 5. ప్రాతః, 6. జీలకట్ట, 7. కృష్ణతులసి, 8 నల్లావాలు

కృష్ణజన్మస్తాసము సం. వి. బంధనాలయము

చెరసాల, శ్రీకృష్ణ భగవానుడు జన్మించిన సమయము.

కృష్ణద్వాపాయనుడు సం. వి. వ్యాసుడు,

కృష్ణము సం. వి. 1. ఇనుము, 2. మిరియము క్రి. నలుశ్రు. 4. కాకి. 5. కోకిల. 6. కాలా

గురువు, విజ. నల్లనిది,

కృష్ణమూర్తి సం. వి. కృష్ణవతారము.

కృష్ణలోహితము సం. వి. నలుపు ఎరుపు గలిగిన రంగు, ధూమ్రవర్ణము.

కృష్ణవర్తత సం. వి. 1. అగ్ని. 2. రాఘు గ్రహము విజ. దురాచారుడు.

కృష్ణవేజి సం. వి. కృష్ణవేడి అను నవి. కృష్ణానది.

కృష్ణసక్కము సం. వి. నల్లత్రాయ.

కృష్ణసారము సం. వి. నల్లయట్టి.

కృష్ణముడు సం. వి. 1. విష్ణువు, 2. వ్యాసుడు క్రి. శ్రీకృష్ణ భగవానుడు.

ర్మ

కప్తము సం. విజ. 1 ఏర్పాటు చేయబడినది కప్తి సం. వి. 1. ఏర్పాటు. 2. రచించుట, ఉ 2. సంగ్రహము చేయబడినది. 3. రచించబడినది.

క్రీ

కెంతిగురు వి. (కెంపు+చిగురు) ఎఱ్ఱసిచిగురు కెంతి సం. వి. 1. ఏర్పాటు. 2. రచించుట,

కెంజాయ వి. (కెంపు+చాయ) ఎరుపు.

కెంపమ్మ వి. (కెంపు+తమ్మ) ఎఱ్ఱదామర

కెందొగ వి. (కెంపు+తొగ) ఎఱ్ఱకలువ.

కెంపు వి. 1. పద్మరాగమణి. 2. ఎతుపు.

విజ. ఎఱ్ఱనిది.

కెంపుకంటీ వి. కోయిల. శ్రీ. ఎప్రసి

కన్నలు గలది.

కెంపుగాము వి. అంగారకుడు.

కెంపునవతు వి. స్వాత్మినక్రతము.

కెటుబోలిసమ్ ఇం. వి. (గృహ.) (Katabo-lism) అపచయము, ఆహార పదార్థముల విభజన.

కెద వి. పార్శ్వము.

కెదయు క్రీ 1 పతనమగు 2. చచ్చు.

కెమేరా ఇం.వి. (ఫోటి.) (Camera) ఛాయా-చిత్రములను తీయుటకు ఉపయోగించు పరికరము.

కెరకోట్టు క్రీ. కలకల కూయు.

కెరటము వి. అల, కరడము.

తెరట **క్ర.** 1. అతిశయించు, 2. ఆగ్ర. పొంచు. 3. కూయు, 4. విష్ణుంధించు. తెరిహో ఇం. వి. (బూగ్జో.) (Caribow) మంచు ఎడారులలో మండు 'రాన్ డీర్'. (Reindeer)' అను జీక.

తెరోటిన్ ఇం. వి. (గృహ.) (Carotene) పసుపు వచ్చుని పదార్థము. 'వ' విటమిన్ తయారగుటకు కావలసిన పదార్థము (అది కనుల బలహీనతను నిరోధించును.)

తెలితు **క్ర.** 1. పెల్లగించు, 2. కదిలించు, కల బెట్టు.

తెలను వి. 1. పార్శ్వము. దిక్కు. 2. తెలిచేగు. 2. గర్భించు. 3. వికటముగా వలులు.

తెలపు వి. 1. వలపు, స్నేహము, అను రాగము. 2. తైపు.

తెలనము వి. 1. పని. 2. కావలసినపని.

అక్కుల. 3. నిమిత్తము. 4. సేవ.

తెలారిమీటర్ ఇం. వి. (శాతి.) (Calorimeter) [ప్రయోగశాలలో విషిష్టమైన కనుగొనుటకు ఉపయోగించు సాధనము. తెల్లగించు **క్ర.** 1. పెల్లగించు. 2. పురి. కొలుపు.

'తె' విటమిన్ ఇం. వి. (గృహ.) (Vitamin 'K') రక్తము గడ్డ కట్టుటకు తోడ్పడు విటమిన్

తెవ్వు వి. అరచుట మొ. యందలి ధ్వనికి అనుకరణము.

తెకకుళి తై. వి. నడతావి, బొడ్డునభావి. 2. క్రిడాసరమ్మ. రూ. కేళాకుళి. కేళాకూరి. వం. భేలాకూలమ్.

తెకవు వి. 1. తైపు. 2. దూరము.

తెకొకుళి తై. వి. మా, తెకుళి.

కేంద్రము నం. వి. (శాతి.) ఒకవస్తు యొక్క వస్తునడిమి ఖాగము (Nucleus). కేంద్రకియము నం. వి.ఐ.ఎ. (శాతి.) ఒకవస్తు యొక్క కేంద్ర బిందువునకు సంబంధించి నది (Nucleolar).

~ద్రసాడిపుండలము నం. వి. (ఇం.) మెదడు, పెన్ను పాము పీనికి సంబంధించిన నాదులగుంపు (Central nervous system)

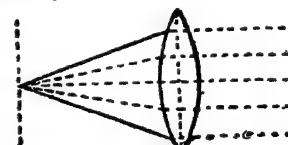
కేంద్రఖాంక వి. వి. (అం.) దేశములోని ఖాంకు లన్సింటికి ఖాంకు. (దిని ముఖ్యికర్తవ్యములు-ఖాంకు పరపతి నియంత్రణము, కరెసీనీ నోట్లను ఉరిచేయుట).

కేంద్రము నం. వి. కేంద్ర స్థానము. (గజీ.) వృక్షపరిఫలాని బిందువులకు సమాన దూరములో మండు బిందువు (Centre).

కేంద్రశేఖ నం. వి. (గజీ.) వృత్తముల కేంద్రముల ద్వారా పోవు సరళశేఖ

(Line of centres).

కేంద్రాభిముఖము నం. వి.ఐ. (శాతి.) ఓక బిందువు వద్ద కేంద్రికరించునట్టిది. (Convergent).

కేంద్రాభిముఖము

కేంద్రిక నం. వి. (ఇం.)

శా రా కే ం ద్ర ము యొక్క కేంద్రస్థానమున సుండు చిన్న రేణువు (Centriole).

కేక నం. వి. సెమలికూత. కేంద్రికశారసాథి కేకయి నం. వి. కై కేయి. అష్టి.

కేకరించు¹ ల్రి. 1. కేకలువేయు. 2. గొంతుక సరిచేసికొనునట్లు ద్వానిచేయు. **కేకరించు²** నం. ల్రి. క్రిగంటచూచు. **కేకి** నం.వి. నెమలి. **కేకినలు** వి. 1. అంజలులు. 2. చప్పట్లు. **కేకుడబ్బా** వి. (గృహం.) కేక్ కాల్పుకు ఉపయోగించు గుండ్రని అణ్ణమినియం లేక రేటు డబ్బా (Cake mould). **కేషీన్** ఇం. వి. (వ్యౌప.) (Casein) పాలలో నుండు ఒకవిధమగు మాంసకృతు. **కేట్లప్రాడు** వి. యమపాశము. **కేటాయించు** ల్రి. వేమపరచు, చంచు. **కేటాయింపు** వి. (పాస.) వంపకము, చంచుట (Allotment, distribution). **కేద** లి. ధూర్చుర్దు. **కేదర్** ఇం.వి. (ఇస.) (Cadre) 1. ఉద్యోగి పర్గము. 2. దళము. 3. స్థాయి దళము. **కేడించు** ల్రి. 1. తొలగించు. 2. అలక్యము చేయు. 3. ఎడచాయు. **కేడెట్** ఇం. వి. (పరి. రాస) (Cadet) సైనిక శిక్షణ పొందుచున్నవాడు. **కేడెము** కె. వి. దాలు. రూ. కేడియము నం భేటకమ్. **కేతకి** నం.వి. 1. పచ్చపూవుల మెగిలి (ఇది శివపూజకు అర్పించు కాదు). ఎక్క గేరగి. 2. జాకి. **కేతనము** నం.వి. 1. చూక్కెము. 2. గురుతు 3. ఇల్లు. **కేతువు** నం.వి. 1. తొమ్మిరువ గ్రఘమయు. 2. గురుతు. 3. తోకచుక్క. 4. అగ్గి. 5. కాంతి. **కేదారము** నం.వి. 1. వరిమడి. 2. కొండ. 3. కేదారఘుట్టము (కాళితో నొక పుణ్య స్థలము) 4. పాదు. 5. శివలింగఫేదము. **కేదారుడు** నం.వి. గంగాధరుడు, శివుడు. ల్యూ. శిరస్సున ఆంగ్ని కలవాడు.

కేస్స్ అప్పిక సిద్ధాంతము వి.వి. (అర్థ) జూన్ మేనాబ్బ కేవ్వ (ల్కి.శ.1883-1948) అను అంగ్ అరచాస్తవేత చెప్పిన సిద్ధాంతము. బొదుపుద్రవ్యమును లాభరాయిక మగు పెట్టు ఇడి రూపములో పినియోగించియుచల సంఘములో నిరుద్యోగము పెరుగునను వాదము. **కేస్సెర్** ఇం.వి. (సైర్ఫ్) (Cancer) పుట్టి. పురుపు. **కేబల్** ఇం. వి. (చబి.) (Cabai) కుతంత్రపుకు, కుట్టుదారుల ముతా. **కేయూరము** నం. వి. భుజక్కిర్తులు. ల్యూ. భుజాగ్రమున నుండునది. **కేరచము** వి. 1. ఉపేకు. 2. తిరస్కారము. 3. వంకరమాట. 4. ఎగ్గాట. 5. బయ్య రము. **కేరలము** నం.వి. ఒకదేశము. రూ. కేరళము. **కేరించు** ల్రి. 1. నప్పు. వాసించు 2. విజ్ఞం థించు, చెలరేగు. **కేరింతలు** వి. నప్పులు, వోసములు. **కేరు** ల్రి. 1. ఉత్కుపొంచు. 2. యత్తించు. 3. తిరస్కారించు. 4. పరిహాసించు. **కేలు** వై.వి. 1.చేయి. 2. తొండము.నం.కుల్చి. **కేలుమొగ్గ** వై. వి. కేలుమోద్దు. అంజలి బంధము. **కేవలద్రవ్యము** నం. వి. మిరియము. **కేవలము** నం. వి. 1. నిర్ణయము. అవధారించు. లి. 1. అంత, సమస్తము. 2. అచ్చము, ఉటటి. 3. ప్రధానము. **కేవలుడు** నం. వి. 1. వరమాత్మ. 2. సామాన్యుడు. **కేవు** వి. ఉడకూలి. **కేశనాశికలు** వి. (శీవ. శారీ) పెంద్రుళల పద సన్నగా చీలియున్న రక్తనాశములు (ఇవి ధమనిని సిరసు కలుపుచుండును) (Capillaries).

కేశబంధము సం. వి. 1. కొప్పు 2. ముటి.

కేశపూర్ణము సం. వి. దుష్యోన. (గృహ)

జుట్టుదుప్పుట, చిక్కుతీయుట, సాపు

చేయుట (Combing). రూ. కేశమార్జనము.

కేశము సం. వి. 1. తలవెండ్రుక. 2.

కురువేరు.

కేశపీధి సం. వి. పాపట.

కేశవుడు సం. వి. విష్ణువు.

కేశాక్రమశక్తి (నేలల) సం. వి. (వ్యవ.)

నేలల పై భాగమునుండి తేమ ఆరిపోయిన

కొలాపి మట్టి రేణులను అంటియుండు

తేమ క్రిందినుండి పైకి తేమచుండుట

(Capillarity of soils).

కేళి సం. వి. 1. బకానోక రాకుసుడు.

2. సింహము, విఱ. మంచి తలవెండ్రుకలు

కలవాదు.

కేళికాణూటము సం. వి. (శం.) వొచ్చు

తరగతి సృష్టివంచిన జంతువుల మూత్ర

పిండములో మూత్రనారిక చిపర ఉన్ని

యుండు చోట నున్న బంతివంటి నాళికల

చుట్టు (Glomerulus).

కేళికాభాజి సం. వి. (శం.) వ్యాదయము

నకు రక్తముచు తీసికొనివచ్చుచుచుధ్వనిలో

మరొకఅవయవములో కేళికలుగా చీలిన సిర (Portal vein). ఈ మారిరి సిరా సమూహము కేళికాభాజి మండలము (Portal System) అనబడును

కేళిసూదనుడు సం. వి. శీకృష్ణుడు. వ్యౌ.

కేళి యను రాకుసుని చంపినవాదు

కేసరదండము సం. వి. (వృక్ష) కింజల్గుము నకు గల కాడ, కైవలసూత్రము (Filament).

కేసరము సం. వి. 1. అకరువు. 2. ఇంగువ

బి. జూలు. 4. పొగడ. 5. పొన్న. రూ.

కేశరము.

కేసరి సం. వి. 1. సింహము. 2 గుణము పుణి. కేసరములు గలది. 3. ఒక విధమగు వరి పైరు, విఱ, కేళ్ళుడు.

కేసిన్ శం. వి. (గృహ) (Casein) పాల కోవలోని ఒకమాంసకృతు.

కేళాకూరి పై. వి. చూ. కేళకూరి.

కేళి సం. వి. 1. ఆట. 2. శ్రీపురుషుల శ్రీంగారచేష్ట.

కేళిక పై. వి. 1. ఆట. 2. నృత్యము. సం. కేళికా.

కై

కై అవ్యై. చతుర్థి విభక్తి ప్రత్యయము (కొంకు, కై). వి. 1. చేయి. 2. తొండము రూ. కయి.

కైంకర్యము సం. వి. 1. భగవంతునికి చేయి సేవ. 2. ఊడిగము.

కైకట్టు వి. 1. సందర్భము. 2. చేమోదుపు కైకాసుక వి. చూ. కయికాసుక.

కై కేయి సం. వి. కైక, కేకయ రాజపుత్రి, భగవునికల్లి.

కైకొను క్రి. చూ. 1. కయికొను. 2. వనిగా పెట్టుకొను 3. వివాహమాదు.

కైకొలుపు క్రి. 1. కైకానజేయ. 2. ధైర్యముచెప్పు.

కైకోల వి. గుడులు సేసి జీవించెడి ఒకజాతి రూ. కయికోల.

కైకోలు వి. 1. సమ్ముతి. అంగికారము. 2. స్నేహికారము. 3. శపథము.

కైచొపులు వి. అంఛలి, నమస్కారములు.

కై టపటిత్త నం. వి. వెన్నుదు, హరి.
కై తకము నం. లిఱ. కేతకీ పుష్పమునకు
సంబంధించినది.
కై తప్ప వి. బొరపాటు, ప్రమాదము. లిఱ.
చేజారినరి.
కై తవము వి. 1. కపటము. 2. జూదము.
3. ఉమ్మెత. 4. వైడూర్యమణి.
కై టీన్ ఇం. వి. (ఒం.) (Chitin) సంభిషాడ
జీవుల శరీరము యొక్క వైఫాగమున
కవచముగా నేర్చు కొమ్మెపంటి చద
రము.
కై దండ వి. 1. హాస్థువణము. 2.
హాస్థావలంబము,
కై దుషు వి. ఆయుధము.
కై నితము ఇం. వి. (వ్హిట.) (Kainite) ఇది
నేలయందు లభించు పొట్టాసియమ్ సంబం
ధముగు నొకఖనిభింబయ్యము (ఇది ఎరువుగా
ముపయోగపడును. దీనిలో పొట్టాసి
యమ్ గంధకిత, హారిత రూప ముల లో
నుండును)
కై పదము వై. వి. కవి కిమ్పుసమర్యా. చిక్కు
ప్రక్క. సం. కవిపదము.
కై పోల వై. వి. 1. కడపాల. 2. మంగళ
తితి. అడపము.
కై పు వి. 1. సారాయిమత్తు. 2. అందము
3. విఱ్పంతిజము.
కై పొచ్చు వి. నమస్కృతి.
కై రఫి నం. వి. 1. చందమామ. 2. వెన్నుల.
కై లాట వి. 1. మాయ ఛడా. కల్లుగారిది

కై లాట గాము సుమ్ము డా. కై లాట
కము,
కై లాటము వి. 1. గ్రమెక్కు నతి. 2.
మోయోపాయము. డా. కయలాటము.
కై లాస్పాథుడు నం. వి. 1. కుబేరుడు.
2. ఇపుడు.
కై లాస్పము నం. వి. కుబేరుని ఉనికిపట్ట.
2. ఉపుదుండు పెండికొండ.
కై లు హిం. వి. (వ్హైవ.) పండిన ధాన్యపు
కొలత (Assessment of produce).
కై లుచేయుట వి. (వ్హైవ.) ఆయో ధాన్య
ములను తగిన విధముగా సూర్యికిచేయు
విధానము (Method of threshing).
కై లుప్పుడు నం. వి. 1. జాలరి. 2. పదవ
నదుపువాడు 3. సీలెలో వర్తించువాడు.
కై లుప్పైము నం. వి. ముక్కీ, మోతము.
కై లుపుము వి. అధీనము, వకము.
కై పారము నం. వి. పండిస్టోపము.
కై ప్రాలు ట్రై. 1. ఉగు. 2. దిగు, 3. పడు.
వి. చైప్రాలు.
కై రికము నం. వి. పెంద్రుకల సమూహము.
కై రికుడు నం. వి. చందుడు.
కై రోరము నం. వి. పండ్లు మెలచిసది
మెదలు మూడెండ్ల వరకు గల వయస్సు.
కై సప్పు వి. 1. పిలుపు. 2. హాస్థసంజ్ఞ.
కై సాపీచుప్ప వి. హాస్థానక్కప్రము.
కై సేపేత వి. అఱంకారము. డా. కయసేత.
కై సేచు ట్రై అలంకరించు. డా. కయసేయు.

గ్రో

కొంకనక్క వి. ఒకజాతి సక్క.
కొంకర వి. వంపు.
కొంకరులువోవు ట్రై. కైతాగ్యములచేత కాశ్చ
చేపలు మొ.వి. వంకరపోవు, విక. కొంకు
వోవు.

కొంకి వి. 1. వంపుచీల. 2. కొంకిపురుష.
3. కాయలు మొ.వి. కోయుటకు గడకు
చివర వంకరగా కట్టు పుల్ల. డా. క్రొంకి.
కొంకు వి. 1. భయము. 2. జంకు, ట్రై.
1. వెనడియు. 2. భయపడు.

కొండ వి. (వృక్ష.) సంపెంగవంటి కొన్ని మొక్కలకు పట్టుకొని పైకెకుర్తుటకై కాండముపై వంకర తిరిగియుందు సాధనము (Hook).

కొంగ వై. బకము. నం క్రుజీ.

కొంగవాలు వై. వి. మారిగకత్తి.

కొంగు వి. చెంగు, చెరగు.

కొంగువసిడి వి. కారీ. కొంగుబంగారము విజ. సులభసాధ్యము, వశమైనది.

కొంచెతాడు విజ. అల్పుడు.

కొంచె వై. 1. కొంచము. 2. ఒకాకొక వర్యతము. నం కొంచః.

కొంచెనుబ్బిలి వి. కొంచపర్యతము.

కొంపె విజ, ఆకార్యక్షిలుడు, తులువ.

కొండ వి. మల, పర్యతము.

కొండకాలువ వి. సెలయేరు.

కొండగాలి వి. (భూగో.) శితకాలమున ఉదయమున ఉత్తరమునుండి కాని వాయి వ్యమునుండి నుండి కాని చీచు చరిగాలి (Cold wind).

కొండగుఱుతు వి. సామాన్య లక్షణము, సూలమైన ఆనవాలు.

కొండచిలువ వి. కొండపాము, అంగరము

కొండచీమ వి. పిఫిలిక, ఒకరకమైన చీమ.

కొండచేత్తియ వి. కొండపార్స్యభాగము.

కొండచూలి వి. పార్పుళి.

కొండత్రిమ్మురి వి. కోతి.

కొండవగతుడు వి. ఇంద్రుడు. శ్రీ. కొండలకు కప్పుపు.

కొండమల్లయ్య వి. ఇప్పుడు.

కొండము వై. నిప్పుఖండము. నం. కుండమే.

కొండముచ్చు వి. నల్లని మూరిగల కోతి.

కొండయల్లుడు వి. ఇప్పుడు.

కొండజేడు వి. హామవంతుడు.

కొండాడు క్రీ. పొగడు, ముతించు.

కొండి వి. 1. తేలుతోక. 2. తలపుల కమరించు ఇనుప గొచ్చుము.

కొండిక వై. విజ. 1. చిన్నది. 2. అల్పము. వి. 1. చిన్నవాడు. 2. శాలుడు. 3. జాలిక. నం. కుణకః.

కొండియము వి. చాడి, లేని నేచుచెప్పట. దూ. కొండెము.

కొండియేదు విజ. 1. చాడిలు చెప్పువాడు. కొండెకాదు. 2. పిసినిగొట్టు.

కొండెము వి చూ. కొండియము.

కొండొక వై. విజ. 1. కొంచెము. 2. చిన్నది. 3. చిన్నవాడు, 4. ఒక. క్రీ. విజ. 1. కొంచెముగా. 2. కొంచెమునేతు. 3. కొంచెము దూరము. దూ. కొండిక.

కొండ్ర వి. మళ్ళీంచి దున్నిసచాలు, (వ్యోవ.) వ్యంపసాయాయారునికిగల భూమి (Land).

కొండ్రకైదువు వి. నాగరి.

కొండ్రవేయుల వి. (వ్యోవ.) మదితో నొక్కై పైన కొండపెదల్పున నాగలితో దున్ని పద్ధతి.

కొంత వై. నర్సో. కొంచెము, నం. కించిత్.

కొంతము వై. ఈచౌ, బల్లెము. నం. కుంతః.

కొండలు నర్సో. (బహు.) కొంతమంది.

కొండలపదు క్రీ. (కొండలము+పదు) 1. కలతపదు. 2. దుఃఖంచు.

కొండలము వి. 1. కలత. 2. దుఃఖము. 3. వ్యిథ. 4. నంశయము.

కొంప వి. చిన్నయిల్ల.

కొంపోవు క్రీ. (కొని+పోవు) తీసికొనిపోవు.

కొక్కురాయి వి. కొంగ, ఒకము. దూ. కొక్కుర, కొక్కురాయి.

కొక్కు వి. పండికొక్కు.

కొక్కురాపు వి. వినాయకడు.

కొక్కు-ములు, వానికమ్ములు వి. (గృహ.) జాకెట్లు, క్రాకులు, మొని బంధించుటకు

ఉవయోగించు చిన్న కొ కై ము లు
(Hooks and eyes).

కొత్కెర వి. చూ. కొక్కురాయి

కొజ్జ్ఞ వి. 1. పుంస్త్రములేనివాడు. 2. రాణి వాసపు కావలివాడు.

కొటూరము వి. ధాన్యరాసు లుంచెడిచోటు.
రూ. కొటూరు, కొటురును.

కొటూరు వి. చూ. కొటూరము.

కొట్టిక వై. వి. చిన్నగ్రామము, పట్లె. 2.
నగరము. నం. కుటీ. చి. పొట్టివాడు.

కొట్టుకొన వి. (కొన + కొన) అన్ని టీకి కొన.
చిట్టిచిదర.

కొట్టుడి వై. వి. సామగ్రు లుంచగది. రూ.
కొట్టు. నం. కోషు;

కొట్టురపు వి. చూ. కొటూరము.

కొట్టుము వై. 1. పసుల గట్టెడిచోటు.
రూ. కొటుము. నం. గోష్టమ్. 2. కొట్టు
నం. కోష్టమ్.

కొట్టీకాడు వి. వెగరి, వెగువాడు రూ.
కోటికాడు.

కొట్టు¹ వై. వి. చూ. కొట్టిడి.

కొట్టు² క్రీ. ప్రహారించు.

కొట్టుము వి. 1. ధాన్యము, . 2. వడ్డరంపు.
3. ఊడిగము.

కొట్రు¹ వై. వి. వామనుడు, నం. భాటేరకః

కొట్రు² వి. పిండి మొని ఉడుక తెట్టి కు
పెట్టిన ఎసరు.

కొట్టువైలు హిం. వి. (వరి)

పుట్టించులలో గ్రామ
ములలో శాంతి శ్రద్ధత

లను కాపాడు ఉద్యోగి
రూ. కొట్టువైలు.

కొడవలి వి. కోయు సాంధ
నము, లవిత్రము. (వ్యౌవ) కొడవలి

చిన్న పిడితో వంపురిగి,

అంచునకు చిన్నరంపగరి యుండు కతి

(Sickle).

కొడి వై. 1. దీపశిఖ. 2. దీపశిఖ నుండి
వెడలు పొగ. 3. వత్తి మొ.వి. కాలిసత్కుని
ఖాగము. నం. కోల్చి.

కొడిదిలి వి. పుడిసిలి.

కొడిమె వి. 1. దోషము. 2. పాపము.
3. అపదూలు.

కొదుగురు వి. 1. దీపశ చిట్టెము. 2.
కొంకర.

కొదుకు వై. వి. కుమారుడు. నం. కుడాకః
కొడుపు వి. 1. గంట మొని వాయించు సన్న
కొయ్య. 2. హాస్తకవచము.

కొడుచు వి. బిండెవంటి కుండ.

కొణజో వి. వాకిటి కావలి యిల్ల.

కొణప వి. కుక్కను కట్టెడ కొయ్య. రూ.
కొణపము.

కొణిగ వి. ముంజారు.

కొఱుఁజు వి. పిడుజు, పశుపుల దేవమున
కేరి రక్తముచిల్పు క్రిమి.

కొతీమిర వై. ధనియాల మొలకాల,
ధనియపు మొక్క రొట్ల. (ఇరిఅవోరపదా
రక్తములలో పరిమళము కొరకు ఉపయో
గింపబడుచుండును. రూ. కొతిమెర, కొతి
మెర, కొతుమరి, నం. కుసుంబరి (Cori-
ander leaf).

కొతుకు క్రీ. 1. సంకుచితమగు. వర్ణలోప
ముగా మాటూడు. 2. జంకు, వెనుడిల్చు,
వి. జంకు, సంకోచము, విజ. వర్ణలోపము
గలవి (మాట మొ.వి.)

కొతుముట్టు వి. మూలుపోగు అతుకు.

కొతికెము వి. 1. డెబ్బ. ఉడా. ఈ నేరము
నకు నాలు కొరడా కొతెములు విధింప
నగు. 2. శాటిపండు తొడిమ. 3. పెలక.

కొత్యాల్ హిం. వి. చూ. కొట్యాలు, పోలీసు
అధికారి.

కొద వి. కొదవ, తక్కువ.

- కొదమ వి.** పశువణ్ణాదుల పిల్ల. ఉదా. సింగపుర్గొదమ, అంచకొదమ, శేటి కొదమ మొ.వి. 2. ఆడమేకపిల్ల. లి. 1. యావనము తలచూచినది. 2. దృఢము 3. శేతది.
- కొదమ క్రీ.** అతిశయించు, చేగు. పెల్లి విరియు,
- కొద్ది వి.** 1. పరిమితి, 2. శక్తి. ఎఱ. 1. అల్పము. 2. ప్రమాణము కలది. ఉదా. పిండికొర్రి రోషై. రూ. కొలఁది, కొర్రి.
- కొన వి.** 1. చివర, 2. చెట్లు చివరికొమ్ము 3. గుఱ్ఱపుజాలు.
- కొనకొను క్రీ.** ప్రయత్నించు. రూ.గొనకొను కొనరిక్కు వి. చేపతీనక్కతము, అర్ధని మొ చానిలో చివరి నక్కతము.
- కొనలిదు క్రీ.** (కొనలు+ఇదు) వర్ధిలు.వృధి పొందు.
- కొనలొత్తు క్రీ.** (కొనలు+ఒత్తు). చూ. కొనలిదు.
- కొనసాగు క్రీ.** 1. సనుకూడు, 2. నారావేరు. 3. వరిలు.
- కొని సర్వ.** కొంత నంబ్యాగలది. మొ. కొనిస్తు కొనిపోవు క్రీ. తిసికొనిపోవు.
- కొనియాడు క్రీ.** నుచించు, స్తుచించు.
- కొను క్రీ.** 1. అనుశుపదు. 2. నాటు. 3. గ్రహించు. 4. అణ్ణిపెట్టు. 5. అపచారించు, పెలకుతీయు.
- కొనుగోలు వి.** 1. క్రయము. 2. నట్టువుడు. కొలిపించుట.
- కొనుగోలుదారు వి.** వి. (వాఁఁ.) వస్తువులను కొనువాడు. (Buyer)
- కొనుజో వి.** చూ. కొఱుజా.
- కొపురు వై.** 1. కొండకొమ్ము. శిఖరము. 2. ఉన్నతి. నం గోపురమ్
- కొప్పురము వై.** 1. కొండ కొమ్ము. 2. ఉన్నతి. 3. మూపు. 4. వికసించినరి-
- కొప్పురించు వై.** క్రీ. అతిశయించు.
- కొప్పు వి. 1:** దోషిన వెంద్రుకలముడి. 2. వింటికొన. 3. కొపు. 4. ఇంటినడికొప్పు.
- కొప్పెర వై.** 1. పెద్ద పాత్రము. 1. తల పుట్టు. నం. కర్పరా.
- కొప్పెర వి.** చిప్పతిసినచుంకాయ, చెంకాయ లోని పేశము.
- కొము వి.** ఆడుది. రూ. కొమ్ము.
- కొమురసామి వై.** వి. స్కూండుడు.
- కొమురాలు వి.** 1. యువతి. 2. సౌందర్యపతి,
- కొమురు వై.** 1. మనోళ్ళత. 2. అందము. 3. కుమూరసామిమీ, 4. పైమూలము మీది గుజ్జ. (కొ మురుద న ము, కొ మురు ప్రాయము=యావనము).
- కొమురుఁడు వై.** వి. 1. కొడుకు, 2.కుమూర స్వామి. నం. కుమూరః.
- కొమురేఱు వి.** స్వామిపుష్టిచి.
- కొమూరి వై.** కూతురు. నం. కుమూరి
- కొమిరె వై.** వి. కుమూరి. యావనము గల (స్త్రీ).
- కొమ్మక వి.** 1. రాభ. 2. (స్త్రీ).
- కొమ్ముంటు వి.** (వ్యోవ.)
గోశెములో పెరుగు
చున్న ఏకైన మొక్కకు
వృధి చేయ దల చిన
మొక్క కొమ్మును అతి కొమ్ముంటు
కించి పెంచబడిన మొక్కలు (Branch grafts)
- కొమ్ములైమ్మురి వి.** కోతి.
- కొమ్ములక్తెర వి.** (వ్యోవ.) మొక్కల కొమ్ములను కత్తిరించుటకు ఉపయోగించు కత్తెర (Pruning siccateurs)
- కొమ్ము వి.** 1. ఉకారముమొక్క రూపాం తరసామము, 2, ఎద్దు మొ, ని కొమ్ము. 3,చిమ్మునగ్గోవి. 4,పసుపు మొ,ని ఎండిన గడ్డ, ఉపా పసుపుకొమ్ము, కొండకొమ్ము,

5. పల్ల కి వెదురు. 6. ఏనుగు దంతము.
 7. పండికోర. 8. ఊదెడివార్యము, కాళ
 9. శిఖరము, కోన. 10. ఉత్సాహము.
- కొమ్మకోడు** ఏ. 1. కొమ్మనూడెడు
 మాదిగవాడు. 2. చంది. 3. ఏనుగు. రూ.
 కొమ్మన్వాడు.
- కొయుగూర** ఏ. కొయ్యగూర, మాటి
 మాటకి కోయదగినది నల్ల తోటకూర, అర
 కూర.
- కొయ్య** ఏ. కట్ల, ప్రమాన.
- కొయ్యబద్ధి** ఏ. (గృహ.) ఎనుక విరిగినప్పుడు
 అసారపెట్టి కట్లసాధనము (*Splint*).
- కొరదా** హిం. ఏ. చబుకు.
- కొరుకు** పురుగులు ఏ. (ప్రోఫ.) మోక్కల
 ఆకులు, చిగుళ్ళు, పూవులు. మొగులు
 మొ, ని మొ క్కు డేతథాగములను కొరిక
 తిను పురుగు జాతులు (*Biting insects*).
- కొరోనర్** ఇం. ఏ. (సాన.) (Coroner) దుర్గై
 రణ విచారచాధికారి.
- కొఱ** ఏ. 1. చారీనము, 2. చేప 3. కొఱ
 ధాన్యము, 4. కొరత, వెలతి. 5. ప్రచో
 ఇనము. 6. కిల్పము.
- కొఱకచ్చు** ఏ. కొరవి. (కొరకంచు అని
 వాడుక).
- కొఱకు** అవ. చతుర్థి విభక్తి పత్యయము.
- కొఱకొఱలాడు** గ్రె, కోపాదులచే వినుగు
 కొను.
- కొఱగామి** ఏ. (కొఱ + కామి) 1. అకా
 ర్యము. 2. దుర్నిమిత్తము. 3. దోషము.
 4. పనికమాలినపనము.
- కొఱడు** ఏ. 1. ఒకరకపు అయిధము. 2.
 ప్రమానిప్రోడు. 3. సంభము. ఏడ. మూర్ఖుడు.
- కొఱపొఱము** ఏ. ఏ. కుట్టుసురు, కొన
 యూపిరి.
- కొఱమూలు** గ్రె. 1. పనికమాలు. 2. రయ
- మాలు 3. శాందర్భహీనమగు.
 కొఱముట్టు ఏ. పనిముట్టు, ఉపకరణము.
- కొఱలు** గ్రె. 1. ప్రకాశించు. 2. ఒప్పు
 లి ఉండు. 4. పగగొను. 4. వలచు. 5.
 అభిలషించు. 6. పొందు.
- కొఱవిఖాల్పు** ఏ. ఏ చా చ ము (కొఱవి
 రయ్యము).
- కొఱవోపు** గ్రె. (కొఱ + వోపు) 1.
 మూర్ఖిల్లు, సామ్మిల్లు. 2. తెల్లపోపు
 నిశ్చేషిత నందు.
- కొఱసందె** ఏ. ఆయము. జీపసానము.
 మర్మము.
- కొఱుకరానికొయ్య** ఏ. కొత. 1. మూర్ఖుడు.
 2. కెప్పినమాట విననివాడు, 3 కరినము.
- కొఱుకు** ఏ. 1. ఒకరకపు మేహారోగము.
 2. ఎం. 3. తినుట. గ్రె. 1. కఱము. 2.
 2. సంద్రు చటుపటలాడించు. 3. అపహారించు.
- కొల** ఏ. 1. కసటు, కష్టము. 2. పాపము,
 2 పొంస 4. పగ. 5. కొలత.
- కొలంబోప్రచారిక** ఏ. ఏ. (ఆర్. రాష. చరి.)
 కామస్టోర్ దేకము లయిన ప్రిటన్,
 ఆస్ట్రేలియా, కెనడా, సిలోన్. ఇండియా,
 పాకిస్తాన్ (దక్కిచా ప్రాంకాతప్ప) కొలంబో
 నగరములో క్రీ.శ. 1950వ సంవ. జనవరి
 సెలంబో సమాపేళ మై వెనుకబడిన దేశ
 ముల ఆర్థికాభివృద్ధికి సాయముచేయటకై
 ప్రకటించిన ప్రచారిక (*Colombo plan*).
- కొలఁడు** పై. ఏ. పరస్సు, చెరువు రూ.
 కొలను. సం. కూలమ్.
- కొలఁది** ఏ. 1. పరిమితి. 2. బలము. 3. స్థితి.
 4. విధము. ఏడ. 1. పరిమాణము కలది.
 2. సమానమైనది. 3. అల్పము. 4. శక్తిము.
- కొలగారము** ఏ. ధాన్యారులు కొలిచినందుకు
 కొలగానికి ఉచ్చేదు కూలి.
- కొలత** ఏ. 1. కొలుచట. 2. పరిమాణము
 (గణ.) ఒక వస్తువు పొదవు. * నైడల్పు

ఎత్తు మొ.ని కొలత. 2. రాశిపరిమాణము
(Measurement).

కొలను పై. వి. మా. కొలకు.

కొలపద వి. (కొలము+పగ) జాతివైరము.

కొలము పై. వి. 1. వంశము. సజాతియ
ప్రాణిసముదాయము. నం. కులమ్.

కొలాయడల్ ఆం. వి. (రసా.) (Colloidal)
వైకి చూచుటకు ద్రవములో కరిగినట్లు
న్నమ వదహోయిటకు వీలుకానట్టి.

కొలాయడ్ ఆం. వి. (రసా.) (Colloids)
ఒకవిధమైన లిగురు గల చిక్కునిద్రవములు

కొలి వి. లిల్ గోడాచుటకు త్రవ్వినగుంట.

కొలికి వి. 1. ముక్క నంటిన కంటిమూల.
2. వోరము తగిల్పుదు వంశరకమైని.
వరిచాకము, ఉడా, ఇద్దలకును ఈడయి
యున్నది. కార్బోను కొలికి వర్ణివది.
(కొలికపూన = కొలికి తగిలించెదుపూన).

కొలిమి వి. కమ్మరి లోవోదులను కాల్పుడు
నిప్పుగుంట.

కొలుచు వ్రి. 1. కొలకవేయ. 2. ఉపా
సించు. 3. సేవించు. వి. ధ్వానము.

కొలువు వి. గ్రామశక్తికి చేసెడి ఉత్సవము.
జాతర. వ్రి. 1. నమ్మితించు. 2. సరిషడు.
4. పురికొలువు. 4. కలిగించు,

కొలువడి వి. కొలత.

కొలువు వి. 1. ఉలగము, ఆస్థానము. 2. సేవ.

కొలువుకౌడు వి. సేవకుడు.

కొలువుకూటము వి. ఆస్థానమంటపము.

కొలె అవ. మొదలుకొని అను అర్థమును
దెలుపు ప్రత్యుయము. దూ. కోలె.

కొల్లకత్తె విజ. కొల్లపెట్టు వ్రీ.

కొల్లకౌడు విజ. కొల్లగొట్టువాడు.

కొల్లకొట్టు వ్రి. 1. అపహారించు, 2. అధి
కముగా సంపాదించు.

కొల్లాడు వ్రి. 1. దోచుకొను. 2. అపహా
రించు, 3. అధికముగా పొందు. 4. తనివి
తీర అనుభవించు, దూ. కొల్లలాడు.

కొల్లాయపంచే వి. చిన్న అంగవస్తుము.

కొల్లారము వి. చముళ్లాల నడుమ బయలును
సాలుగుప్రక్కల కట్టడమును గల యిల్ల.
దూ. కొల్లారము, ఉల్లారు.

కొస వి. 1. కొస. 2. కొంగు. 3. కొరచా
కొనుగట్టు తోలు. విజ. చివరిది,

కొసరు వ్రి. 1. ప్రార్థించు. 2. మతేకొంచే
మిమ్మని యాచించు, 3. సంకోచించు. వి.

1. ప్రార్థనము. 2. సరకులు కొనువానికి
వ్యక్తిత యిచ్చు పెచ్చ. 3. వెనుదియుట.

క్రో

క్రో వి. అరపునం దగు ధ్వన్యసుకరణము.

క్రోగట వి. ఔరము. ముండనము. దూ.
గోగట.

క్రోగు వ్రి. ఖారముచేయు, గురుగు.

క్రోచ పై. వి. పిరికిషనము. విజ. పిరిక.
వం. క్రోచః.

క్రోచేవాఱు వ్రి. బెదరు, భయపడు.

క్రోచు వ్రి. ధాన్యము చేటలో పోని ప్రక్క
వాటుగా ఇటువట్టు తీప్పు.

క్రోత వి. 1. క్రోయట. 2. ధాఢ. 3. ఖండ

నము. (వ్యోవ.) ఒకేసారి ఫలించు పైరును
కొదవలి మై. సాధనములలో మొదటిక
కోసివేయుట.

క్రోతి వి. వానరము. దూ. క్రోతి.

క్రోతికొమ్ముచ్చి వి. ఒకవిధమగు శాలక్రిడ.

క్రోదాడు పై. వి. ఒకేరకపు కాటచెట్టు. నం.
కుంతాళ.

క్రోత్తుచేయుట మి. వి. సహనియామకము.
ఒక సంఘమువారు ఇతరులు తమకో
కలిసి పనిచేయుటకు వారిని సభ్యులుగా

ఎన్ను కొనుట (Coopt) కోక ఏ. పలువ, చీర.
 కోకనదము నం. వి. 1. చెంగలువ. 2. కెండమిన్స్
 కోకము నం. వి. 1. జక్కువ, 2. కోచెలు.
 3. కప్పు, 4. బల్లి, 5. ఈత,
 కోకిలము నం. వి. కోయిల.
 కోకో ఇం. వి. (వ్యాప.) (Cocoa) (Stercu-
 -laceae) అను కుటుంబమునవు చెందిన
 (The obrama cocoa) అను చిన్నచెట్టు
 (దీని గింజలను పొడిచేసి 'కోకో' అను
 ఆహార పాశియముగ తయారు చేయు
 దురు. ఈ గింజలనుండి ఒకవిధమగు వెన్న
 (Cocoa butter)నుకూడ తయారు చేయు
 దురు. ఇది తరచుగ చాకోలేట్ యందు
 ఛీపయోగించ బదుచుండును).
 కోణగరము నం. వి. ఆక్ష్యయుజ పూర్తిమ.
 కోట వై. వి. 1. దుర్గపురము. 2. చట్టము.
 చుట్టుగల ప్రహారి. నం. కోటః.
 కోటఁడు వి. గుడ్లగూబ.
 కోటరము¹ నం. వి. చెట్టు తోట.
 కోటరము² వి. కోడంట్రము, కోడలితనము.
 కోటరాలిందము నం. వి.ఱ. (ఇం.) సిరా
 కోటరమునకు కట్టి కకు సంబంధించినది
 (Sinu-auricular).
 కోటలికము వి. కోడరికము.
 కోటూనకోటలు ఏమి. వి. (కోటులు +
 కోటులు) అసంఖ్యాకములు.
 కోటీ¹ నం. వి. 1. అంచు. 2. వింటికొన.
 3. విపర. 4. కోటిసంబ్యు, నూరులకులు.
 (గఁ.). (తిథుజ క్లేప్రమున భుజకర్ణము.
 అకు థిన్నమగు అవయవరేళ.
 కోటీ² వి. వేగు, చారుడు.
 కోటీట్లు నం. వి. కాఢిదాసకవి.
 కోటీరము నం. వి. 1. కరిటము. 2. జట్టా
 ఆటమ్ము.
 కోటైరు వి. దుంపమీదుగా కాడికి తథిలించిన

సాగరి.
 కోట్లము నం. వి. దుగ్గపురము. కోట.
 కోట్టారము నం. వి. 1. కోట్టము కీ.కొలని
 మెట్టు. 2. నూయి.
 కోడంగి వి. అంగములను వికారముగా
 చూపి జనులను నవ్వించుచు లిచ్చు మెత్తు
 ఉని రూ. కోడంగి.
 కోడంట్రము వి. కోటరికము. రూ. కోడంట్రి
 కము, కోడరికము.
 కోడంట్రైకము వి. చూ. వై.
 కోడలు వి. కుమారసి థార్మ్య.
 కోడాడు క్రి. 1. గాసిచెందు, బాధపడు.
 2. కుమ్ము. కి. (ప్రాణము) తీయు, రూ.
 కోరాడు.
 కోడి వై. వి. అజ్జవాలు, నం. కుక్కుఁ :
 కోడిగ వి. 1. ఇరువది రక్కముల సంజ్ఞ
 2. ఆహారము.
 కోడిగము వి. 1. విలాసచేష. 2. పరిహారము.
 3. కొంచెన్టపము.
 కోడియ వి. కోడెదూడ, గిత్త రూ. కోడె.
 కోడు వి. 1. మంచము, పీట మొ. ని కాలు.
 2. ఊరిదం సిటిపల్లము. 3. రేళ, గిత.
 కోడ్ ఇం.వి. (Code) స్క్రూపి, సంహాత, గుర్త
 కోడుఙుగ వి. (వ్యాప.).

ఈ జాగయు కర్కడింథము
 వరిమొక్కల మొప్పుల
 మొ ద ట తొలచుటచే కోడుకఁగ
 ఆకులు ఉల్లి కోశ్చవంటి రూ ప ము
 చాల్చును. (Silver shoot fly-Pachydi-
 plaxis oryzae)

కోడె వి. 1. కాడి మరపదగిన దూడ. 2.
 విటుడు.

కోడెకాడు వి. 1. యుక్ వయసువాదు.
 2. విటుడు,

కోడెక్రాచ వి. 1. పురుషసర్గము. 2.
 పశుచుక్కాచ.

కోడరాషు వి. వృషథవాహనదు, ఇన్నదు. కోణంగి వై. వి. అంగములను వికారముగ జూపి లిచ్చమెట్టు దాసరి.

కోణప్పుడు నం. వి. సైర్పుతుడు.

కోణభుజములు నం. వి. (గజీ.) ఒకకోణము నేర్పిన చు సరళరేఖార్ధయము (Arms of angle).

కోణమాని నం. వి. (గజీ.)

కోణములను కోలు చు!

పరికరము (Protractor). కోణమాని

కోణము నం. వి.

మూల, అంచు.

(గజీ.) 1. రెండు

భుజరేఖల వాలు

తనములేచా. 2.

రెండు ప్రకరేఖలు

లకు గీయబడిన కోణములు

న్నర్చురేఖల వాలుతనము. 3. రెండు

బుజరేఖలు ఇండించుకొనునప్పుడు చాని

మధ్య సేర్పుదు ఇకారమునకు కోణమని

పేరు. 4. రెండు సరళరేఖలు ఒకబిందువు

పద్ద కలియగా సేర్పువాలు (Angle.)

కోణాంకము నం. వి. (గజీ. శాతి.) విస్తరణము,¹ లోలకము యొక్క విస్తరణ

కోణాంకము (Amplitude).

కోణియము నం. వి.ఐ. (గజీ.) కోణంబంధ

మైనది. (వృక్ష.) కోణములు గలది

(Angular).

కోణియత్వరణము ఫం. వి.ఐ. (శాతి.) ఒక

వస్తువు కేంద్రము చుట్టూ తిరుగునప్పుడు

అది శ్రీమించు వేగమందరి వృథి, ఇచ్చటి

వేగవల్ఫి లేదా త్వరణము, ధృతిమారినిది

అయినను ఆ ధృతియొక్క దిశ మారుట

వలన సైనది (Angular acceleration).

కోణాలు నం. వి. శని.

కోదండము¹ నం వి. 1. విల్లు (నాలుగు మూరలు గలది). 2. వెచురువిల్లు ల్యో కుత్తితమెన దండము గలది.

కోదండము² వి. జాలును దండించుటకై పట్టుకొనిప్రేలాదునట్లుమీదగట్టెడై తాడు

కోను వై. వి. 1. అడవి. నం. కానవమ్చే 2. కొండల యందలి మరుగుచోటు లోయ. 3. దేశభేదము. 4. కొన, మూల నం. కోణాలు.

కోను² వి. గోనమూలము.

కోనిశక్క వనములు వి. వి. (భూగో) ఈ వనవృకుములు శాదవుగానుండి, సూదుల వంటి ఆకులు గలిగియుండును వీనికాయ లను కోనులందురు. వీని కలప మెత్త గా నుండి లెలిగ్గాఫ్ లెలిపోన్ స్తంఘములు చేయుటకు ఉపయోగపడును. ఈ వన ములు ఎక్కువగా సైఫీరియూ దణిం ప్రాంతమున ఉన్నవి.

కోనేలు వి. (కోనప్లిటు) చుట్టుచు మెట్లు గల నలు చెరచు గుంట పుష్టిరిఁడె.

కోపము నం. కేనుక, క్రోధము.

కోపు వి. 1. కడ్డి, 2. అగరము. 3. ఏంట కొప్పు. 4. నాట్యము. 5. తీర్పు. 6. కల్లు 7. నిమిత్తము.

కోబాల్ట్ ఇం. వి. (రసా.) (Cobolt) నికోల్ వంటి తెల్లని లోహము, దానినుండి తయారగు ముదురు నలుపు రంగు.

కోమ వి. 1. గోపురమువలే పెరిగిపుట్ట చివర. 2. త్రీ.

కోమవీ వై: వి. వైశ్వర్యదు. నం. కార్పటికః

కోమలము నం. వి. 1. సీరు. 2. హరిణము.

వి. 1. మృదువైనది. 2. అందమైనది. 3. ఇంపైనది.

కోమలాస్తి నం. వి. (జం.) సంకోచన వ్యక్తోచనక కిగల సున్నితమయిని(ఇంతు సంబంధమగు, ఎముకవంటి పదార్థము

(Cartilage).

కోమలి నం. వి. చక్కదనము గం టీ.

కోమలికము వై. వి. చక్కదనము.

కోమెన్ లెరన్ దేశములు ఏ. వి. (వరి.రాజ)

కమూర్ణనిష్ట రష్యా ప్రథావక్కేతములో నున్న మధ్య యూరవ్ కమూర్ణనిష్ట దేశము అయిన పోండ్, హంగేరి, జకోస్టో వేకిలూ, రుమానియా, ఆల్ఫీ నియా, యుగోస్లావియా దేశములు.

కోయ వి. ఒకజాతి భోయ.

కోయచ్ఛికము నం. వి. చీకుకొక్కర, గ్రుడ్ కొంగ.

కోయు క్రీ. 1. చేదించు. 2. చిదుము. 3. గిల్లు

కోర వి. 1. కల్లు ప్రతాగేదుగిస్తు. 2. తట్ట. విజ 1. పెద్ద. 2. వంకర.

కోరమ్ కం. వి. (Quorum) సమావేశ వ్యవహరము నడపుటకు ఉండవలసిన నియుక్త సభ్యుల సంఖ్య.

కోరకప్పత విన్యాసము నం. వి. (వృక్ష) మెగ్గలో ఆకులు అమ్మాదియున్న విధానము. (Prefoliation).

కోరకము నం. వి. 1. మెగ్గ. 2 తామర తూడు. (వృక్ష.) మెగ్గ అలపికసిత కాండము (Bud).

కోరకొండె వి. ఒక ప్రక్కకు వేసెడుకొండె.

కోరగించు వై. వి. 1. మెగ్గతూడు. 2. ఎఱుగు. 3. ఉదయించు. 4. మారాము దేయు, ముకుంచు.

కోరడి వి. ఆవరణముగా వేసిన మట్టిగోడ. (వృక్ష.) కట్ట, సేలను కోసివేయకుండ సీటి ప్రవాహమునకు అడుగుగా మట్టితో గాని రాళ్ళతోగాని వేయు ఎత్తెన నిర్మాణము.

కోరమీనము వి. పొడవైన కొన వంగిన మీసము.

కోరవాయువు వి. వాతరోగము.

కోరవోపు క్రీ కొంకరలువోవు.

కోరపంచి నం. వి. మహతజందుకీలు,

(Hinge Joint).

కోరసిగ వి ఒరముడి.

కోరాడు క్రి. కొముగ్గులతో నేలపొడిని దుముగ్గు పైకి ఉలు.

కోరింత దగ్గ వి. కుక్కరగు (Whooping cough). (ఈ దగ్గ సాధారణముగా చిన్న పిల్లలకు వచ్చును)

కోరిందపూనలు వి. ఆటవికులు ధరించుగాజు పూసలు.

కోరిక వి. ఇచ్చ. విజ. అబీష్టము.

కోరిపేత (నేలను) వి (వృక్ష) సీటి ప్రథాముఁఁగాని షెడ్ పెద్ద గాలులచే గాని సేలపై నున్న మట్టి కొట్టుకొని పోవుట (Soil erosion).

కోరుడు వి. (భూగో.) రసాయనిక ప్రథామువలన ఇలంతో ఏర్పడు కోతలు పగుల్లు అరుగుదు, కోరుడు. ఇది చాలకాలము నుండి జరుగుచున్న రాసాయనిక ప్రథాము వలన కలుగును.

కోర్ట్ అఫ్ వార్డ్స్ ఇం. (శాస.) (Court of wards) మైనర్ వారసుల ఆసిని సంరక్షించు కోర్ట్, సంరక్షితులన్నాయేస్తానము

కోర్ట్ మార్కెట్ ఇం. వి. (శాస.) Court martial) 1 సైనిక న్యాయస్థానము. 2. సాధారణ న్యాయమూర్తులచే గాక, సెనికాధికారులచే సైనిక న్యాయకార్ప్రసాదముల ప్రకారము విచారణజరుపుట

కోఱ వై. వి. పందికోలు, పాముకోలు, దంపు. నం. ఖరుస.

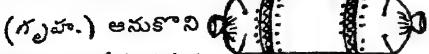
కోఱదము వి. 1 అపహరణము. 2. కోచము. 3 దొప్పిము

కోఱము వి కొంచెన్ తురిమెడు పనిముట్టు

కోల వి. 1. శాణము. 2. దండము. 3 వంట కట్టు. విజ. దీర్ఘ ము.

కోంగర్డెక వి. పశువును లాడము కొట్టుట్కె పాదములు బంధించి పడవేయుట.

కోంల దిండు వి.

(గృహం.) అనుకొని

కూర్చుండుటకుఉ
యోగించుగుండ్ర కొలదిండు
ముగా పొడవుగానుండు దిండు.

కోంలము¹ నం. వి. 1. రేగుపండు. 2. పంది.
3. ఒడి. 4. కౌరిలి. 5. తెప్పు

కోంలము² వి. ఒకవిధమైన నాట్యము.

కోంలహారు వి. వేతధరులు.

కోంలాలము వి. చేతులలో కోంలాలంచుకొని ఆడిడి ఆట.

కోంలాహాలము నం. వి. 1. కలకలము. 2.
ఒకానొక కొండ.

కోంలు వి. 1. అను ప్రయుక్తమైన కొను
ధాతువునకు కృదంతరూపము, ఉధా. చీయ
కోంలు, ఇచ్చుకోంలు, కొనుగోలు. 2. కొల
విజ. మిక్కలిపెద్ద.

కోంలుకొను క్రి. 1. వర్థిలు. 2. తెరుకొను.
3. ఉత్సహించు.

కోంలుతల వి. 1. ఎదుట నిలిచి ఉచ్చము
చేయుట, యుధ్య పన్నాహాము, హా. కోంల
కోంలుపదు క్రి. 1. నశించు. 2. పోగొట్టు
కొను, కోంలుపోవు. 3. కెడు.

కోంలె వి. పెరు కోసివేయగా మిగిలినమొక్క.
అవ్యా. 1. మొదలుకొని, ఉండి. ఉధా.
నిన్నఁటిగోలె. 2. వరకు, చాక. ఉధా.
యోజనంబునంగోలె, హా. కొలె.

కోంలెల వి. మా. కోంలుతల.

కోంలుపురి వి. పెద్దపురి. హా. [కోంలుపురి]
కోంలుపురి.

కోంపునుగుక్రి. విజ్ఞంథించురూ. కోంలుమనగు.

కోంప వి. 1. గొపురాకారముగ నుండు పుట్ట
చివర. 2. హారము. 3. ముత్యము. 4.
పోరమందలిపేట. 6. వంశానుక్రమము.

కోవారంటోరిట్ ఇం వి. (శాస.) (Quo
Warranto writ) అధికారపున్పు, ఒకరిక
గల హక్కులను రుజువు చేయవలసినదిగా
కోరుట.

కోవిదారము నం. వి. ఎళ్ళకాంచనప్పుడుము.
కోవిదుఎదు నం. వి. వివ్యాంసుడు. ల్యో.
ఇది అది ఒన్నియిమము లేక సర్వమును
ఎరిగినవాడు.

కోవెల వి.గుడి. వై. వి. కోకిలము,

కోశగుదము నం. వి. ఏకకణజీవులలో అన
వసరములగుపదార్థములను తోసివేయుట
కేర్వడిన ర్యారము (Cytopyge).

కోశము నం. వి. 1. కెత్తియొర, 2. గ్రుడ్డు.
3. పుస్తకము. 4. బొక్కుసము. (పెంచ
కోశములు:-అన్నమయ, ప్రాణమయ,
మనోమయ, విజ్ఞానమయ, అనందమయ
కోశములు).

కోశముఖము నం. వి. (శం.) ఏకకణజీవు
లలో నోరువలి బనిచేయ ర్యారము
(Cytostome) ఇది కోస్ట్రగ్రససి (Cyto-
pharynx) అను గరాటువంటి గొట్టము
తోనికి దారిచూపును.

కోశరసము నం. వి. (శీప.) జీవకణములో
నుండు జీవరసము (Cytoplasm). Proto-
Plasmలోఅషై (Nucleus)నిమిసహించి
నచో మిగిలిన ద్రవపదార్థము.

కోశస్తము నం. వి. (శం) కోంతము, కొన్ని
కీటకముల జీవితచరిత్రలలో డింఫరశకును
ప్రాథదకును మధ్యనున్న చలనము లేని
దశ. (ఈ దశ సామాన్యముగా గూడు
కట్టు కొని ఏర్పడుచుండును (Pupa)).

కోశస్తవిదారణము నం. వి.
(వృక్ష.) బహు విదారణ
ఘంము ఘలకువచుము
ఘలములోని గదుల కోశస్తవిదారణము

మద్య పగులుట, కోష్ట విదాంబము (Loculicid dehiscence.)	కోష్టము నం. వి. ఇంచుకవేడి. విి. ఇంచుక వేడిగలది.
కోశాధికారి నం. వి. ఒక సంస్ రొముక్కు లేక ప్రభుత్వము యొక్కుసముపై అధికారీ.	కోసము అవ్యా. కొరకు, నిఖిత్తము, ఉన్నా వానికోసము.
కోష్ట వై. వి. 1. చెంగల్య కోష్ట దగ్గ నివారించు ఉపథి. నం. కుష్టమ్.	కోసలము నం. వి. ఒకానొక దేశము.
కోష్టము నం వి. 1. లోకదుషు. 2. గాడె. 3. సామగ్రు లుంచుకొట్టు. (శం.) అనుకూల పరిస్థితులలోగాని పునరుత్సృతి సమయమునగాని ఒక ప్రాణిచుట్టును ఏ. ఏడిన నిరోధక శక్తి కల పొర (Cyst) (cneystment)=సరివేషిసము. (వృక్ష.) కోశము, అండాశయములో నుండు గది (Locule).	కోసు ¹ విి. దీర్ఘము. పొడుగైనది.
కోష్టిత సంయుక్త బీపము నం. వి. (శం) (Oocyst) చుట్టును రకుణకొరకుచుపైడిన పొరగఱ సంయుక్త బీజము (Zygote.)	కోసెక్ (Cosec) కోసెకంట్ (Cosecant) శం. వి. (గణ.) 1. సమకోణ ప్రతిభుజము లోని కర్ణము. 2. దత్త కోణమున కెదురుగా నున్న భుజముల పొడవుల నిష్పత్తి. సైన్ (Sine) అను చానియొక్క పుణ్యత్రగ్గము (Reciprocal).

క్రో

కోగిలి ఔ. ఆలింగనము.రూ. కప్పగిలి.	కోదు వై. వి. 1. మోసము. 2. ప్రమాదము, తప్పు. రూ. కప్పడు. నం. కపటి.
కోఱు వై. వి. కపుఱజపిట్టు. నం. కపింఱలః	కోతుకము నం. వి. 1. తమి, తహతహా. 2. పెండ్లి యందు చేతగట్టుకొను లోరము
కోకైయకము నం. వి. కత్తి. ఖడ్డము. తీవీ. కుషిక దగ్గరగా ఉంచుకొన బడినది.	3. శ్రీ పురుషుల పరిహసము. 4. సంతోషము. 5. కల్యాణ పరంపర,
కోచింగ్ శం. వి.	కోతూహాలము నం. వి. 1. తమి, సాయికు మనోషు వసువును చూచుటయం దథి లాప. 2. సంతోషము.
(గృహ.) (Couching) లావు జరిలేచాసిలుక్క దార్ మును నమూనా నమూనామీద అమర్పి దూర దూరముగా కుట్టువేసిసాపించిన నమూనా కోతీల్యము నం. వి. 1. వంకరణము. 2. కాపట్టుము.	కోద్దాలికుడు నం. వి. గుద్దలితో (కండమూలాదులను) ప్రపుణ్యకొని తీవించువాడు కోద్దాళికము నం. వి. (వృక్ష.) వంపుతిరిగి సన్నగా విస్స పారవలె నుండు ఇనుప పనిముట్ట, గుద్దలి (Small curved axe)
కోవెల్యాడు నం. వి. చాణక్యదు.	కొను వి. 1. నడుము. 2. వింటనడుము.

కోచింగ్

కోదు వై. వి. 1. మోసము. 2. ప్రమాదము, తప్పు. రూ. కప్పడు. నం. కపటి.
కోతుకము నం. వి. 1. తమి, తహతహా. 2. పెండ్లి యందు చేతగట్టుకొను లోరము
3. శ్రీ పురుషుల పరిహసము. 4. సంతోషము. 5. కల్యాణ పరంపర,
కోతూహాలము నం. వి. 1. తమి, సాయికు మనోషు వసువును చూచుటయం దథి లాప. 2. సంతోషము.
కోద్దాలికుడు నం. వి. గుద్దలితో (కండమూలాదులను) ప్రపుణ్యకొని తీవించువాడు కోద్దాళికము నం. వి. (వృక్ష.) వంపుతిరిగి సన్నగా విస్స పారవలె నుండు ఇనుప పనిముట్ట, గుద్దలి (Small curved axe)
కొను వి. 1. నడుము. 2. వింటనడుము.

కౌన్నిలక్ ఇం. వి. (శాస.) (Councilor) పరిషత్తుఖుణ్ణుడు.

కౌన్నిల్ ఇం. వి. (Council) పరిషత్తు.

కౌపినము నం. వి. 1. గోచి. 2. గుహ్యం గము. 3. అకారము.

కౌమారము నం. వి. మూడవయేదు మొదలు పదునారేండ్ర పరకునైన ప్రాయము.

కౌమారి నం. వి. 1. పార్యతి. 2 ల్రివ్వై చర్య ప్రతమున నుండి వానిని పెండ్లి యాడిన త్రీ. 3. సమాత్రకలలో ఒకతె

కౌముదము నం. వి. కార్తికమాసము.

కౌముది నం. వి. 1. వెస్టెల. ల్యూ. కుము దములను వికసింపేయునది, భూజనులను సంతోషపెట్టునది. 2. ఉత్సవము, వండుగ 3. కార్తిక పూర్ణిమ.

కౌమోదకి నం. వి. విష్ణుమూర్తి గద.

కౌరవులు నం. వి. కురువంశవు వారు.

కౌరు వి. ముదురుంగు, వర్ణాధిక్యము దూ. కవురు.

కౌలటునేయుడు నం. వి. థికుకియగు పతి ప్రత కొడుకు. దూ. కౌలచేయుడు.

కౌలపేయుడు నం. వి. చూ. పై. కులటూ. పుత్రుడు, రంకుటారి కొడుకు.

కౌలపేరుడు నం. వి. రంకుటారికొడుకు.

కౌలినము నం. వి. 1. గొప్పవంశమునందలి పుట్టుక. 2. అవవాదధు. 3. కుకార్యము వి. వంశపరంబాగా వచ్చినది(అచారము మొ. వి.)

కౌలు వి. ఒడంబడిక ప్రతము. హిం. వి. (వ్యోప.) 1. భూస్వామి నుండి కొంత భూమిని ఇస్తే చెల్లించు పరిషిపై రైతు తీసికొనుట. 2 భూభాగమందు రైతుకు భూస్వామి ప్రాసియుచ్చు ప్రతము. (శాస. అర్థ.) రైతులు భూస్వాముల యొద్దు

మండి (సేద్యము చేయుటకై) నిర్మిషు కాలమువరకు భూమిని తీసికొను ఒప్పం రము (Leave).

కౌలుదారీచట్టము వి. (శాస.) కౌలుకు నంబంధించిన చట్టము.

కౌలుదారు (వ్యోప.) భూస్వామి నుండి భూమిని కౌలుకు తీసికొన్న రైతు.

కౌలుదారు కమతము వి. (వ్యోప.) కౌలుదారు అధినములో సాగునందున్న భూమి (Lessee's holding).

కౌళలము నం. వి. 1. సేర్వరితనము. జేమము.

కౌళాంబి నం. వి. ఒక పట్టణము, ల్యూ. కుళాంబునిచే నిర్మించబడినది.

కౌళికము నం. వి. 1. గుడ్ల గూబ, 2. ముంగిస

కౌళికుడు నం. వి. 1. విళ్యమిత్రుడు, ల్యూ. కుళికపుత్రుడు. 2. ఇంద్రుడు. 3. నిఘం టువు తెలిసినవాడు. 4. పాములవాడు.

కౌశేయము నం. వి. పట్టుది. (శీర). 1. కౌశేయమును శాంము. నం. వి. (అప్ప) పట్టు. పట్టుపురుగులలోనుండి పచ్చుకగురు వదారముతో తయారైన నూలు (కః మాలుతో బట్టలను సేయుదురు).

కౌసీద్యము నం. వి. 1. ఉలస్యము. 2. కునికి పాటు. 3. వడ్డివలన జీవించడి.

కౌసు వి. మాంసము. దూ. కవుసు.

కౌసుమము నం. వి. 1. పూదేస. 2. పుప్పాడి వి. కుసుమ సంబంధమైనది.

కౌసుభము నం. వి. విష్ణువకస్పలము నందలి మణి. ల్యూ. కుసుభ = సముద్ర మందు బుట్టివరి.

కౌసుభవక్షుడు నం. వి. విష్ణుపు.

కౌచుత్తము నం. వి. ఉలవలతో చేయబడిన చారు, చిండివంట మొ. వి.

క్రో

క్రోరకఫు నం. వి. (వ్యాక.) భూతకాలిక | ఇందులో వచ్చి క్రోరకము
అసమాశక ప్రియ, ఉదా. వచ్చియిచ్చెను.

క్రో

క్రోరమెల్ ఇం. వి. (గ్లూహ) (Caramel) | సంస్థలో పైకము ఇన్ని పుష్టికాను అధి

చెక్కంగు పచ్చువరకు వండిన చక్కెర.

క్రోలిఫరల్ ఇం. వి. (గ్లూహ.) (Calsiferol) శస్త్రముగా చేయబడిన లింగమీన్ ది.

క్రోషియర్ ఇం. వి. (అర్ట.) (Cashier) ఒక

క్రోలిఫరలో పైకము ఇన్ని పుష్టికాను అధికారి.

క్రోషెట్ ఇం. వి. (వ్యాప.) (Cash crops) ధనాచాయ మిచ్చు పంటలు. (చెరకు, పొగాకు మొ. వి.).

క్రూ

క్రూములేట్ ప్రిఫరెన్స్ షైర్ల్ ఇం. వి.

(అర్ట.) (Cumulative Preference Shares) ఉపచితములగు కొన్నివాటాలు.

నీర్చి క్రైన ఒకారేటు ప్రకారము లాభాగము పంచిపెట్టి పలసిన వాటాలు.

(పీనికి ఒక సంవత్సరము లాభాభావముచే లాభభాగమీయిని యొడల రెండవ సంవత్సరములోనైన లాభభాగ మీయని ఏటిది కూడ చేర్చి నీర్చిత లాభభాగము ఈయ

పలసి యుండును).

క్రూములేట్ వోలెంగు పద్ధతి ఎ. వి. (రాజ.) ఉటురు తన అభిష్ట ప్రకారము వోలును అభ్యర్థులకు పంచు విధానము (Cumulative voting system).

క్రూసెక్ ఇం. వి. (వ్యాప.) (Cusec) హాముల నుండి ఒకసెకనుకు వెలువదు ఒక ఘనస్తుటదుగు నీటి ప్రమాణము.

క్రూ

క్రంగు ఎ. ప్రోగుటయం డగు భ్యని. రూ. కంగు.

క్రంతు 1. ఎ. పెండ్లీ కొడుకువారు పెండ్లీ కూతు నకు తీసికొనిపోయెదు ప్రధాన్మార్గవ్యాము. రూ. కంత.

క్రంతు 2. ఎ. 1. సందుర్తోవ. 2. రాజ వీధి. 3. రచ్చ. 4. రంధ్రము. నం. గర్జ.

క్రందనము నం. వి. 1. ఆర్థభ్యని. ఏడుపు.

2. (యోధుల) ఆప్య: కి. పిలుపు.

క్రందు వై. 1. ఘోషించు. 2. విలపించు. ఎ. 1. ప్రోతి. 2. ఉపద్రవము. 3. సందించ. నం. క్రంట.

క్రందుకయ్యము ఎ. దొమ్మియుద్దము.

క్రందుకొను కృత. 1. అతిఖయించు. 2. తరువగు. 3. ప్రకటితమగు. 4. గుమిగూడు.

క్రంప ఎ. కంప.

క్రికెట్ చము నం. వి. రంపము.

క్రికెట్ చవత్ నం. వి. (గృహ.). (Serr.). రంపపు పండ్లు వలెనున్న, రంపగరివలె నున్న (Serrated)

క్రికెట్ చము నం. వి. 1. రంపము. 2. కెక్కు-రపకీ. 3. వెఱుతురు చెట్లు.

క్రికెట్ వి. కెక్కు-తెప్పలు. క్రి. వికారమునే కదుపులోనిపదార్థములను వాంతిచేయట.

క్రిచ్చుణ క్రి. వి. (క్రిచ్చు+అఱన్) 1. శ్రీఘ్రముగా. 2. నిప్పుణ్ణముగా.

క్రిచ్చు క్రి. చుట్టుకొను. వి. 1. క్రాదుపై నుండు తుక్కు. 2. కాంక్. 3. మాలిన్యము.

క్రితుధ్వంసి నం. వి. శిఫుదు. పుణ్య. దక్కయిజ్ఞమును నాశము చేసినవాదు.

క్రితుధుష్టాండ్ నం. వి. వేలుపు, జన్మపు, దిండి. ధా. క్రితుధుక్కు.

క్రితురాజము నం. వి. రాజమూయయాగము

క్రితుపు నం. వి. యిజ్ఞము.

క్రితునము నం. వి. వధము.

క్రితున్నసి వి. 1. శ్రీఘ్రముగా. 2. పిమ్ముట. 3. మరల.

క్రిమము నం. వి (గజీ.) 1. 2. 3:.....

అను నహాజ నంగ్యల వరుసలో ఏసంగ్య అంకెల నైన గుడింపగా వచ్చు లభించు.

ఆ లబ్బిమునకు L గుర్తి. ఉడా. $L^8 = 8 \times 7 \times 6 \times 5 \times \frac{4}{3} \times 3 \times 2 \times 1.$

$L^n = n \times (n-1), (n-2) \dots \times 1$

క్రిమచయనము నం. వి. (గజీ.) క్రిమవర్తనము (Permutation).

క్రిమంచము నం. వి. అడుగిదుట.

క్రిమిన్నము నం. వి. (గజీ.) ఒకటికన్న తక్కువ మూల్యముగల భిన్నము, ఉడా. 5/6. (Proper fraction).

క్రిమభుజి నం. వి. (గజీ.) సమానకోణములు సమానభుజములు కలిగిన లిపు భుజి (Regular polygon):

క్రిమము నం. వి. 1. విధము. 2. వరుస.

సారిది. వి. విధి. 4. క్రమాలంకారము.

క్రిమిక్షణ నం. వి. (గృహ.) వినయవిధేయతలను కలిగించుట (Discipline).

క్రిమప్పటికము నం. వి. (రసా) సౌష్టవము కలిగిన స్పటికము (Symmetric crystal)

క్రిమాంకనము నం. వి (శాతి) కొలుచు పరికం ముచ్చె కొలత గుర్తును చిప్పాం చుట. లేదా ఇదిపరకు పరికరమున కున్న కొలత గుర్తుల యాభార్యమును ప్రయోగముచే నిర్ధరించుట (Calibration) (గజీ.) ఏకైన కొలుచు పరికరముచ్చె చిప్పాంత మైన క్రిమభాగముల నేర్చరుచుట, ఉడా. అదుగుబడ్డ లేదా మీటర్ లద్దపై నుండు కొలత గుర్తులు (Graduation).

క్రిమాంకితము నం. వి. (శాతి, రసా) చూ. పై. | క్రిమమైన కొలత గుర్తులు వేయబడినది (Calibrated).

క్రిమాంకిత జాడి పి. వి. (శాతి.) ద్రవము లను కొలుచుట కుపయోగించు జాడి (Graduated Jar).

క్రిమాకుంచనము నం. వి. (గృహ.) అన్న కోక ములో కెరటములవలె వలనమువలన ఆహారము ముందుకు క్రోయిలడుట (Peristaltic Movement).

క్రిమిక నం. వి. (శాతి, గజీ, రసా.) వరుస క్రిమములో ఉన్న (Respective).

క్రిముకము నం. వి. పోంక.

క్రిమేలకము నం. వి. ఒంటె.

క్రిమ్ములు క్రి. మరలు.

క్రిమ్ములై క్రి. 1. కవియు. వాణపించు. 2. పైకుబుకు.

క్రియము నం. వి. 1. ఖరిదు, వెల. 2. వెల ఇచ్చికొనుట.

క్రియ చిక్రియములు నం. వి. కొనుట. అమ్ముట.

క్రయక తీ సమచా సిద్ధాంతము నం. వి. (అర్థ., వాచి.) రెండు దేశముల వినిమయ హారము నిర్ణయించునపుడు ఆయోదేశము లలో నున్న ద్రవ్య ప్రమాణములు అపరి వర్తసియములైనచో ఈ రెండు ద్రవ్యము లకు తమ తమ దేశములలో కల కొను గోలు ఇక్కి ఏ నిష్పత్తిలో నున్నదో ఆ నిష్పత్తిలోనే ఈ రెంటి మర్గ్య వినిమయ హారముకూడ నుండపెనము సిద్ధాంతము ఈ సిద్ధాంతమును మరుగుసుండి పైకి తీసిన వాడు 'గుస్టావ్ కాసెర్'.

క్రయకీ వి. కుల్య. కాలువ.

క్రయక్కము నం. వి. కొనువారలకు అంగడి యందు పరుపఁబడినది (సరకు) క్రత్తలపడు క్రీ, ఎందు. క్రప్రము నం. వి. మాంసము. క్రప్రాప్తి నం. వి. రాషుదు. ల్యో, మాంసము తినువాడు. క్రప్రాదుఁడు నం. వి. 1. మాంసము తిను వాడు. 2. రక్కసుదు. రూ. క్రప్రాత్. క్రప్రాధి నం. వి. చూ. పై. క్రప్పి నం. వి. 1. కృశించువాడు. 2. దున్న వాడు. 3. లాగువాడు.

క్రో

క్రాంతి నం. వి. 1. ఆక్రమణము. 2. తిరు గుట. 3. అయిగిదుట. 4. మీరుట. 5. సూర్య మార్గము. 6. చేఖ. క్రాంతికోణము నం. వి. (శాశి.) ఎచ్చు క్రాంతి కింఱము సంపూర్ణ పరావర్తన మొందునో అట్టి కనిపు మూల్యము గల పతనకోణము (Critical angle). క్రాంతివృత్తము నం. వి. సంవత్సరమునకొక సారి మార్యుడు ఆకాశమునందు ప్రయోగముచేయు వలయాకార మార్గము. క్రాగు క్రీ. 1. కాగు. 2. తపించు. క్రాయుకుఁడు నం. వి. క్రయుకుడు, విలువ.

కాడు, కొనువాడు. క్రేత. క్రాయు క్రీ. 1. కక్కు. 2. ఉమియు. క్రార వి. (క్రయ్యి+ర) జడ్డమై బకఱకర ముతో కలియు రేఫము. రూ. క్రావడి, క్రావడి. క్రారవడి వి. చూ. పై. క్రాలు క్రీ. 1. ఒప్పు. 2. చెవరు. కి. అల్లలాడు. 4. గిరగిరశిరుస. 5. నంచరించు. 6. సంచ ఇంచు. క్రాలుగంటి వి. 1. చలించునటి కన్నులుగల ప్రీ. 2. ప్రీ.

క్రీ

క్రించు పై. వి. అల్పుఁడు, సీముడు, హాసుడు. నం. కించిత్. క్రిందినేల వి. (వ్యవ.) దుక్కిచేయిలడు చుండు నేలకు అడుగునన్నన్న నేల (Sub-soil). క్రిందు వి. 1. అధోభాగము. 2. గతకాంము క్రిందుపడు క్రీ. 1. అడుగునపడు. 2. వక్

మగు. 3. టడు. 4. తగ్గు. క్రిక్కు వి. బట్టువాడు, వంది. క్రిక్కిప్పాటియు క్రీ. సందు లేకుండ వ్యాప్చింసు ఇరుక్కగు. క్రివ్వరాయబారము వి. వి. (వరి.. రాజ.) క్రిటివ్ ప్రఫుత్యము తరతున భారతదేశ ప్రచఱలు రెండవ ప్రపంచ యుద్ధావంతరము

వారి యిచ్చానుసారముగ సంవిధాన మును ఏర్పరచుకొన వచ్చునని హాచీ యిమ్ముచు, థారతదేశ జాతీయ నాయకులు లతో సంప్రదింపులు జరుపుటకు క్రి. ఈ. 1942వ సంవ. మార్పినెలతో సర్కెస్ట్టాఫర్డ్ క్రిప్పీన నడిపిన రాయభారము (Cripp's Mission).

క్రిమి సం. వి. 1. కీటకము. 2. లక్ష్మి. 3. సాలెప్పురుగు.

క్రిమిక సం. వి. (గృహం.) పెద్ద ప్రేష్టునుండి వెలువదుబకచీలిక. (Vermiform Appendix).

క్రిమికల్గ్రు-ము సం. వి. (గృహం.) శరీరము లోని విషక్రిములను నింపజేయు మందు (Vaccine).

క్రిమినికోధకము సం. వి. పురుగుపట్టనిది, పురుగుకొట్టనిది, ఉదా. నాట్కతలిన్ లేక కర్మారపు ఉండలు. 2. కోరాబట్ట (Moth-proof).

క్రిమికైలము సం. వి. పుట్ట, వల్లికము.

క్రిములు సం. వి. (ఇం.) ఎముకలు, కాళ్ళ లేని బహుకణాటిలు (Worms).

క్రియ సం. వి. 1. ధాత్వధము. 2. చేయట. 3. చేప, చేత. 4. యత్నము. 5. ఉపాయము. 6. చికిత్స. 7. ప్రాయక్రితము. 8. విధము (అను అర్థము తెలుగున

మాత్రమే). (థాం.) వని. ఒక వస్తువు తన మట్టుకుతాను చలించునపుడుగాని లేదా దూరమున నున్న మటియెక వస్తు మీద తన ప్రభావమును చూపునపుడుగాని జరుగుచని (Action).

క్రియాకారుడు సం. వి. క్రొత్తమ్ముడు, విజ. వనిచేయవాడు.

క్రియావంతుడు సం. విజ. వనియందు పట్టు రలగలవాడు.

క్రియాకూన్ముడు సం. వి. వనియందు పట్టు రల లేనివాడు.

క్రియోజోట్ ఇం. వి. (వ్యోవ.) (Creozote) నిలువచేసిన గింజలకు పురుగుపట్టుండ ఉపయోగించు రొక రా సా య ని క ప్రద్వయము. (ఇది కఱ్లతారునుండి లభించును).

క్రియోలు ఇం. వి. (ఖూగో. చరి.) (Creoles)

1. పెట్ట ఇండిన్, మారిషియన్ దీపులలో నివసించు శ్యేతజాతి లేక సీగ్రో జాతివారు 2. ఆఫ్రికాలోగాక పెట్ట ఇండిన్లో పుట్టిన సీగ్రోవారు. 3. ఉత్తర అమెరికాలో ప్రథమ స్పానిష్ మిక్రమజాతులకు పుట్టిన వారు. 4. అలాస్కాలో-అప్ప్యన్ దేశియ ఇండియన్లకు పుట్టినజాతి. 5. స్పానిష్ అమెరికాలో మిక్రమజాతులకు వారి భాషలకు ఈవదము వాడుదురు. 6. మిక్రశామ.

తీర్మ

క్రిగడుఁపు వి. (క్రిందు+కడుపు) పొత్తి కడుపు.

క్రిహిం వి. (క్రిందు+తొడ) తొడుడుగు థాగము,

క్రిత సం. వి. 1. ఆట. 2. ప్రియల పరి వోసము. 3. అసాదరము. 4. వినోదము. 5. విషాదము. 6. గంతులుచేసి ఎగురుట.

క్రిదనము సం. వి. 1. థేలనము, పిలాసము. 2. అటలోమ్ము.

క్రిదాదురము సం. వి. అచ్చనకాయలాట. చాలికాక్రిడ.

క్రిదాస్థానము సం. వి. నాట్యశాల.

క్రిది లై. వి. అర్థనడు. సం. కెరిటి.

క్రిదించు సం. క్రి. అటలాడు, విహారించు.

ప్రతితకుడు నం. వి. తలిదండ్రుల యొద్ద
పెలకు గొన్న కొడుకు.

ప్రతితకుడు నం. వి. చూ. పై.

ప్రతివాయి నం. వి. (ఇం.) పైప్రో అను

బంతువునకు శంకువువలె మండు నోటి
థాగము, హుస్కము (Manubrium or
Hypostome).

క్రు

క్రుంకు లై. 1. అస్టమించు. 2. మునుగు.

3. స్టానముచేయు. వి. మునుక.

క్రుంకుగట్టు వి. అస్టాడ్రి, క్రుంకుమల.

క్రుంకుమల వి. చూ. పై.

క్రుంగు లై. 1. (క్రిండికి) అణగు. 2. రిగ

ఇడు. వి. తగు. 4. ప్రాణ్యమగు. 5. నీరు
సించు.

క్రుంకు లై. 1. పేను యొ. వి. గోటితో నొక్క
2. అడచు. 3. హారుచు.

క్రుంధ నం. వి. క్రోఫము, రోఫము.

క్రుంధుడు నం. వి. క్రోఫము నొందినవాడు.

క్రుంఘరిలు లై. 1. తిరుగు, సంచరించు 2.
ఒక్కశారిగా (కడవ యొ. వి. నీ నుండి జలా
రులు) క్రిందపడు. హూ. క్రుంఘరు

క్రుముగ్గరు లై. చూ. పై.

క్రుముగ్గు వి. కొముగ్గులపోటు. లై. పొడుచు.

క్రుముగ్గులాడు లై. పోట్లాడు.

క్రుముగ్గై పై. లై. 1. తగు. 2. పెనుకబడు.
3. క్లించెంచు. నం. కృష్ణ.

క్రుంగ్గించు లై. 1. లోలోన దుఃఖంచు,
వగచు. 2. ప్రసుక్క.

క్రుంగ్గింత వి. (మనమలో) దుఃఖంచుట.

క్రుండు లై. 1. మనసులో వగచు. 2. అవియు.
3. పండ్లు యొ. వి. చెడిపోవు.

క్రుండె ఆయుల్ ఏప్రణము వి. వి. (వ్యోవ.)
ఇది కీటకబులను నాశముచేయుటకు
ఉపయోగించు మం దు 1 లో ఉటట
(Crude oil emulsion).

క్రూ

క్రూరదృక్కు నం. వి. 1. పిఱునుడు, లోథి.

2. ఇని. 3. అంగారకుడు. 4. రావులు.
వి. | క్రూరదృష్టి కలవాడు.

క్రూరదృష్టి నం. వి. 1. అంగారకుడు. 2.
ఇని, వి. | క్రూరదృష్టికలవాడు.

క్రూరము నం. వి. 1. గుగ్గిలము. వి. 1.
భయంకరమైనది, గట్టిరి. 2. దయలేనిచి.

క్రూరుడు నం. వి. దయలేనివాడు.

క్రూరు వి. వాడి.

క్రూసెల్ ఇం. వి. (గ్రూస.) (Crusset)

ఉప్పు, మిరియములపొడి యొ. వి వేసి
భోజనపుల్లలై పెట్టు బుద్దు,

క్రూసెడ్స్ ఇం. వి. (వరి.) (Crusades)

క్రోస్ ప్రవమతయుద్ధములు, మధ్యయుగ
ములో పరోపా క్రోస్ ప్రవసేనలకు, తల్లిగ్-
మహామృదీయ సేనలకు ఇరిగిన మతయుద్ధ
ములు.

క్రై

ప్రతివిజమ్ ఇం. వి. (Cretinism) మరు
గుజ్జ తనము, పొట్టి, అముదిన్ శరీరము

నకు అందకపోవుటచే శరీరము పెరుగి
సి తి.

క్రై

క్రైంకుతము నం. వి. 1. హంసాదులభ్యని.	క్రైటి వి. 1, పరివోసము, 2. అధికారము.
2. అందెలచప్పుడు.	3. ఉన్నతపదవి.
క్రైగస్టు వి. (క్రైవ + కస్టు) కడకన్న.	క్రైత సం. విజ. (అర్థ.) కొనుగోలుదారు.
అపాంగము.	క్రైపు వి. శిఖరము (గిరిక్రైపులు). 2. దూడ.
క్రైటుకొను క్రై. శబ్దించు.	3. పాడిపశువు.
క్రైడి వి. 1. ఎఱ్ఱవద్దు. రూ. కేడి. 2. పరివోసము.	క్రైప వి. పార్షవ్యము.
క్రైడి సేయు క్రై. పరివోసముచేయు.	క్రైపుచూటు క్రై. 1. ఎగిరిపడు, లంఘించు,
క్రైడించు క్రై. 1. తొలగు. 2. ఉపేషించు, అలణ్ణముసేయు.	2. గంతులిడు, క్రైష్టువారు, క్రైష్టలుకు.
	క్రైష్టవాలు క్రై. మా. వై.
	క్రైష్టలుకు క్రై. మా. వై.

క్రో - క్రో

క్రోయి వి. థాస్ట్యము నూర్చి కొలుచుట.	అపూర్వము.
బల్చిడి. రూ. కైలు.	క్రోతడి వి. 1. మగనాలు 2, వత్తివిల రూ. కొతడి, గొతడి.
క్రోప్తవుతము వి. ఏనుక్రిస్తు బోధించిన దర్జము.	క్రోప్పెలలు వి. ఒహల. చెక్కుక్కాయిందును, తొడలయించును పిరుదులమీదను కావించు నఫుతములు.
క్రోప్తసుడు వి. క్రోస్తవుత స్వీకారి, క్రోస్తవుతమానుయాయి, క్రీస్తును ప్రవక్తగా థావించువాడు.	క్రోమాటిన్ ఇం. వి (శీవ.) (Chromatin) పరి, అష్టలో రంగును గ్రహించి స్పష్ట ముగా అగవడు పదార్థము.
క్రో విం. సమాసమున క్రోత శబ్దిలు ప్రచేషము, ఉదా. క్రోక్కారు (క్రోత + కారు), క్రోగండి (క్రోత + గండి), క్రోంసి గురు (క్రోత + చిగురు), క్రోంచావి త్రోత + కావి), క్రోంబట్టు (క్రోత + పట్టు).	క్రోమ్యూడిడి వి. (క్రోత + ముడి) ఒకరకపు కేళబంధము, పేనలి.
క్రోంకి వి. కొంకి.	క్రోవిందము వి. 1. మదించి చేసినపని, దుష్టార్యము. 2. పరుచము.
క్రోంచ పై. వి. కొంచ. నం. క్రోంచః.	క్రోప్పు వి. 1. మదము, కామము. 2, బలుపు. 3. శరీరధాతువులలో ఒకటియగు వస. ఒహల. గర్మోక్కలు. క్రై. 1. మదించు. 2. మిక్కుటమగు.
క్రోంటిసు విచ్ఛాగ్నము వి. మన్మాథుడు.	
క్రోక్కారము వి. కోడి కూత.	
క్రోత వి. 1. పాపిసము, నూతనము. 2.	

క్రో

క్రోటి వి. వానరము, రూ. కోరి.	కొముడైన నిముడ్చుకొను. పాడములు కలది.
కొడపొదము నం. వి. కాబెలు. ల్యూ.	

క్రోడము నం. వి. 1. రొమ్ము. 2. చంది.
3 బడి.

క్రోచాడు క్రీ. 1. (ఎడ్సు మెం. వి.) కొమ్ము
ఉతో సేలను టాడిచి దుమ్ముగజల్లు. 2.
(చంది) ముట్టెతో సేలను కెల్ల గించు.

క్రోషికరణము నం. వి. 1. ఒకటిగా చేర్పుట.
2 అలింగనము.

క్రోడుడు నం. వి. శనిగ్రవంము.

క్రోధము నం. వి. 1. వథ, చంపుట 2.
హాంసించుట.

క్రోధన నం. వి. అరువది సంవత్సరములలో
విలది తొమ్మిదవది.

క్రోధము నం. వి. 1. కోపము, రోషము.
2. రొ ద్రదరస స్థాయిఖావము.

క్రోధి నం. వి. అరువది సంవత్సరములలో
ఒకటి.

క్రోమికామ్ము వి. ఏ. (రసా.) క్రోమియం
ట్రైయూక్సైడ్ (Chromium trioxide,

క్రోమియం త్రి ఆమ్లజనిదము) సీటలో
కరిగినవమృ ఆమ్లము (Chromic acid).

క్రోమియమ్ ఇం. వి. (రసా.) (Chromium)
రమణీయమైన రంగులు గల యాగికముల
నిమ్మ ధాతువు. (ఆవర్తక్రమవట్టికలో

ఓవ వర్గమునకు చెందినది.)

క్రోమోసోమ్ ఇం. వి.

(శీవ) (Chromocome)

వర్ణభండము, ప్రిత్య
సూత్రము.

క్రోలు వి. 1. పానము

చేయు. 2. తిను. 3. అనుభ క్రోమోసోములు
వించు.

క్రోలుచు¹ క్రీ. 1. పరించు. 2. అభ్యసించు.
3, కూయి.

క్రోలుచు² క్రీ. త్రాగించు, దూ. క్రోల్పు.
క్రోలించు.

క్రోప వి. 1. పరము. 2. లిడ్జలకు గొంతుక
యిందు కలుగు రోగము.

క్రోపి వి. 1. శామరణాళము. 2. గొట్టము.
3. తుపాకి. 4. బుడ్డి. 5. భూమిలోపం
సీటు పచ్చుటకు ఏర్పారచిన తూము. 6.
మూస. 7. ఊదుక్రోపి

క్రోశము నం. వి. 1. ఏడ్పు. 2. పిలుపు.
3. కూత వినిపించు నంతదూరము. కోసు.

క్రోషె ఇం.వి. (గృహా.) (Crochet) కొచ్చె ము
గల సూరి, క్రోషె తేసును అల్లుసూరి.

క్రోష్టుపు నం. వి. నక్క.

క్రో

క్రోంచదారణు నం. వి. కుమారస్వామి.
గుహాడు. ల్రో. క్రోంచపర్వతమును
ఫేరించినవాడు.

క్రోంచము నం. వి. 1. క్రోంచపర్వతము.

2. ఒకానొక ద్రీపము. 3. ఒకరకపుకొంగ.

క్రోర్పము నం. వి. క్రూరఖావము. క్రూర
త్వము.

క్రూ, క్రూలు, క్రూలు, క్రూలు

క్రూమథము నం. వి. క్రమము. బడలిక. దూ.
క్రూమము.

క్రూమము నం. వి. చూ. పై.

క్రూంతము నం. వి. 1. బడలినది. 2. వాడినది.

క్రూంతి నం. వి. 1. బడలిక. 2. వాడిపోన్చు

క్రూత్ ఇం.వి. (Clause) 1. నిబంధన. 2. ఉప

వాక్యము. వాక్యంగము.

క్లిన్సుము నం. వి. ఆర్ద్రిము, తడిసినది.

కీ యరింగ్ హౌస్ ఎం. వి. (ఆర్.) (Clearing house) బుడపరిష్కార సంస్థలు. (ఒక శాంక్ చాల చెక్కుల నొమ్ము ఈయ వలసియుండవచ్చును. ఇంటే ఇతర శాంకుల నుండి తాను వసూలు చేసికొన వలసిన చెక్కులకూడ ఉండవచ్చును. ఇట్లు శాంక్ తక్కిన శాంకులనుండి వసూలుచేసికొను ఫొమ్మును, ఇతర శాంకులకు ఇయ్యవల సిన ఫొమ్మును బుడపరిష్కార సంస్థ చ్యారా పోటీపద్ధులను దృష్టిలో నుంచు కొని నికర మెంత ఫొమ్ము సీయవలెను? ఎంత వసూలుచేసికొనవలెను అను విష

యము నీర్ల యించుకొనుటకు ఉపయోగ వదు సంస్థ.).

కీ శితము నం. వి. డారిచ్యాదులచే శాధ వొందినది.

కీష్టము నం. వి. 1. పూర్వోత్తర వియుది వదాన్యయము గలది. ఉదా. నా తల్లి గొప్పాలు. 2. దూరార్థము గలది.

కీ బము నం. వి. నపుంసకము. వి. విక్రయము లేనిది.

కీ బుడు నం. వి. నపుంసకుడు. వి. 1. మగతనములేనివాడు. 2. విక్రమము లేనివాడు, పిరికి.

క్రై, క్రైస్టి

(Pancreas).

క్లైట్రోస్టము నం. వి. 1. తది. 2. ఉపద్రవము. (శీర.) లిక్కుని సీరు ఎక్కువగా నుండి కారుడు ఉటణములు గల కైమ్ముసంఖంధ మగు పదార్థము, తెమడ (Mucilage), కైశము నం. వి. 1. పగ. రుఖము. 2. కోపము. 3. కృషి, ప్రయత్నము.

క్లోమినాళము నం. వి. (ఎం.) శ్వాసనాళము యొక్క శాఖ (Bronchus).

క్లోమము¹ నం. వి. (ఎం.) 1. కడుపులోని సీరు తిత్తి.

క్లోమము² వి. (గృహ.). సర్వకిణ్ణము. (ఇది ఒక నాళ్లగంభి. ఇందులో పుట్టు మధుర రథము చిన్న [పేపులలో ఆహారము జీర్ణమగుటకు సహాయపదును]). 2. తియ్యరఖ్య.

క్లోరిచ్యూము వి. వి. (రసా.) క్లోరిక్ పంచాములనిదము (పెంటాక్లైనిడ్) సిటిలోకరిగిన లభ్యమగు ఆమ్లము (Chloric acid).

క్లోరిషన్ ఎం.వి. (రసా.) (Chlorination) వడబోసిన సిటియందు విరంజన చూర్చమును (Bleaching powder) కలుపు క్రియ. ఒక రసాయనిక సంయోగము నందున్న ఉదళనికి బదులు క్లోరినును ప్రవేశ పెట్టటట.

క్లోరెల్లా ఎం. వి. (శీర.) (Chlorella) సిశ్చలో నివసించే ఏకకణ జీవి.

క్లై, క్లైస్

క్లైషిస్టము నం. వి. చీఱ, ఫూమణము మొ.వి. ప్రమోత.

క్లైతుపాంకము నం. వి. (రసా. శాక.) ఒక ప్రతము మరుగు శాపకము (Boiling Point).

క్లైతితము నం. వి. చక్కగా కాగినది.

క్లైషిస్టము నం. వి. చీఱాదుల ప్రమోత.

క్లైథము నం. వి. శాధ, రుఖము. (పైరట్.) కంపాయము.

క్వారంటైన్ ఇం. వి. (Quarantine) రోగ నిర్ణయం ధము, ఉడలో నున్న వారు అంటువాడ్చికి గుటీయై రనితెలిసి, ఉడను చేపులోనికి రాసియకుండుట.

క్వార్ట్ ఇం. వి. (గృహ.) (Quart) రెండు వైంట్ల పరిమాణము అనగానాలుగు 'టీ' కష్పులకు సమానమైనది.

ల్పివీ

క్వింటాల్ ఇం. వి. (Quintal) నూరు కో గ్రాముల కొలత, రూ. క్వింటాల్.

క్విట్ ఇండియా తీర్మానము ఐ. వి. (చరి. రాజ.) 'ఇండియాను వదలిపెఱుదు,' 'Quit India' అను తీర్మానము, క్రిష్ణ శాయ బారము విఫలమైన తరువాత, మహాత్మా గాంధీ నాయకత్వమున భారత జాతీయ కాంగ్రెసు లొంగాయి నగరములో సమావేశమై, భారత స్వాధింతప్రయోగము సాధించు ఉట్టి, కాంజియత సహాయ నిరాకరణము సాగించవలెనని నిశ్చయించినది. సత్యాగ్రహాద్వయమును సాగించ వలయనను తీర్మానముతో పాశు క్రి.క. 1942 పసం వ.అగ్స్టు 15వ తారీఖున జాతీయకాంగ్రెస్ మహాసభ "క్విట్ ఇండియా" తీర్మానమునుకూడ ఆమోదించెను. ఈతీర్మానము

ననుసరించి వారు బ్రితీస్ ప్రభుత్వమును ఇండియా నుండి తొలగిపొమ్మని ఆడే కించిరి.

క్వినీన్ ఇం. వి. (ప్రోఫ.) (Quinine) మలేరియా జ్యురమునుబోగొట్టు మందు,(కాఫీ మొక్క కుటుంబము (Rubia ceae)నకు చెందిన(Cinchona officinalis)అనున్న చెట్టు ద్వారా పట్టనుండి దీనిని తయారు చేయురు)

క్విల్టింగ్ ఇం. వి. (గృహ.) (Quilting) లొంతక్కట్టు, పిండగలేబులు మె. నికి అస్తరుచేసి మధ్యలో దూరిపెట్టి మంతి వైపున నన్న కుటుంబముని తయారుచేసిన ఉప్పెత్తు నమూనాలు.

క్వినీలింగ్ ఇం. వి. (రాజు.. చరి.) (Quisling) శ్రుతపణావలంబి. క్రోహి.

ట్ర్యూ

కంత నం.వి.జ, ఉపరి, నహిష్మదు.

కుణద నం. వి. 1. రాత్రి. 2.పసుపు. శ్వీ. తీరికను వేడుకను కలిగించునది.

కుణిషథ నం.వి. మెరపు. శ్వీ. అల్పకాలమే వెలుగునది.

కుణథంగురము నం. వి.జ. అవిరము, అని శ్వయము, అచ్చాశ్వయము. శ్వీ. కుణమాత్రమున నశించునది.

కుణము నం. వి.ఫుటీకయం దారవభాగము.

కుణికము నం. వి.జ. 1. కుణకాల ముండు చది. నం. వి. రెప్పపాటు కాలము.

కుతప్పుము నం. వి. అక్క.

కుతము నం. వి. 1. సెత్తరు 2. చీము.

కుతము నం. వి. 1.గాయపడినది. 2. చీల్వ బిడినది. 3. నాశనమైనది. నం. వి. 1. గాయము. 2. చీల్వుల. 3. దెబ్బ.

కుతి నం. వి. గ్రాయము. 2. నాశము.

కుత్త నం. వి. 1. బ్రహ్మ. 2. సారథి. 3.

దాసిపుత్రుడు. 4. శూద్రస్త్రీయందు

కుత్రియునకుగాని కుత్రియ్స్త్రీయందు శూద్రునికిగాని పుట్టినవాడు. 5. చేప. 6. కోకలి.

క్రతుంధవు నం. వి. స్వి ధర్మ ము లేక క్రత్తియీయనకు బంధుమాత్రు దగువాడు, సీచక్కత్తియీయదు. (ఆది నిందార్థమున వాడబడును.)	క్రమాపణ నం. వి. కుమింప వేడుకొనుట. కుమించు నం. క్ర. 1. సహించు, ఉర్పు. 2. మన్నించు. రూ. కుమించు.
క్రత్తియీము నం. వి. 1. క్రత్తియకులము, 2. కురిచము. 3. ధనము. 4. సిరు.	క్రముఎడు నం. వి. 1. సేర్పురి, సమర్పు. 2. సహించువాడు.
క్రత్తియాణి నం. వి. క్రత్తియ త్రీ. రూ. క్రత్తియ. క్రత్తియక.	క్రయకరణము నం. వి. (రసా.) ఒక పదా ర్థమునందలి. ఆక్షిజన్ మొ. ఖుడి విద్యు దాత్మకము లగు మూలకములను తొల గించుట లేక వాని నిష్పత్తి తగ్గించుట. మ్యాన్సికరణము, అపచయము (Reduc- tion).
క్రత్తియ నం. వి. క్రత్తియని శాఖ. క్రత్తియుఎడు నం. వి. రాచవాడు.	క్రయము నం. వి. 1. క్రయవ్యాధి. 2. తగ్గ రల 3. ప్రశయము, 4. క్రయసామ సంవత్సరము.
క్రపణకుఎడు నం. వి. చౌధుర్యస్తి. క్రపణము నం. వి. 1. అటుచిథావము. 2 ఉపవాసము విజ. సిగులేనిది.	క్రయరోగము నం. వి. ఊపిరితిత్తలరోగము, క్రయవ్యాధి, (Tuberculosis).
క్రపాకర్పుడు నం. వి. చంద్రుడు. శ్వీ. రాప్రిని కలిగించువాడు.	క్రపము నం. వి. 1. నించునది. 2. సిరు. 2. మన్ను.
క్రపాచరుడు నం. వి. రక్కముడు. శ్వీ. రాపులందు తిరుగువాడు.	క్రఫధువు నం. వి. 1. కాసరోగము. 2. మన్ను. 3. దగు, 4. ఎక్కులి.
క్రపాటుఎడు నం. వి. 1. రాకము. 2. యమ దూత.	
క్రపు నం. వి. 1. ఉర్పు. 2. సేల. 3. మన్నింపు.	

టై

టోంతము నం. వి. 1. ఉర్పు స్విథావము
గఱది. 2. మన్నింపబడినది.
టోంతి నం. వి. 1. ఉర్పు. 2. మన్నించుట.
క్రత్తియీము నం. వి. క్రత్తిధ్వనిము.
క్రమము నం. వి. కరను. విజ. తక్కువైనది.
క్రరకము నం. వి. 1. పసరుమెగ్గ. 2 చేపలను
పకులను చేయబడ్డి.
క్రరజలవ్యాపుతుల నం. వి. (బూగ్.)
సుందరవనములు, సముద్రపునీఱు నదుల
యొక్క డెల్టాలచ్చారా లోనికి వల్పి
చిత్తదినేల లేర్పుటుచే, ఆ చిత్తది భూము
ంతో, పంటచెంకులో ఉపయోగపడు

వృక్షములు పెరుగు అడవులు.
క్రశత నం. వి. (రసా.) జారగుణము కల్పి
యుండుట, నేలయం దున్న ప్రావణియ
ప్రవ్యములయొక్క ప్రావ ఇంచులు లో
ఎరుపు లిట్టున్ సీతిగా మారు స్విథావము
కలిగియుండుట (Alkalinity).
క్రమాపణము నం. వి. (రసా.) ప్రమా
జాము ప్రావణముతో ఒక ప్రావణ
మందున్న జారపాంప్రతను నిర్మించుట
(Alkalimetry).
క్రము నం. వి. 1. గాం. 2. బూదిర. 3.
కారము. (రసా.) చేతికి జిడ్డుగ తగులు

నది. ఆమ్లములతో లవణముల నిచ్చునది.	శరశిలలు నం. ఏ (భాగా.) 'సిలికా' అను ఎఱలిట్ మన్ ను సిలిరింగుగ మార్పునది (Alkali).	శరశిలలు నం. ఏ (భాగా.) 'సిలికా' అను వచ్చార్డ్ ము 50% కన్న తక్కువ గల శిలలు.
శరమృతులు నం. ఏ. (రసా.) ఆమ్లజనితో సంయోగించి శారములనిచ్చు ధాతుపులు.	శరసీంధువు నం. ఏ. లవణ సముద్రము శాశనము నం. ఏ. కదుగుట.	శరసీంధువు నం. ఏ. లవణ సముద్రము శాశనము నం. ఏ. కదుగుట.
కాల్చియమ్, స్ట్రోమియమ్, కేరియమ్.	శైతము నం. ఏ. కి. కదుగబడినది.	శైతము నం. ఏ. కి. కదుగబడినది.

శైత

శైతి నం. ఏ. 1. భూమి. 2. ఉనికిపట్లు.
శైతిధరము నం. ఏ. కొండ.
శైతిపత్రి నం. ఏ. రాజు, భూమిశాండు.
శైతిరుహాము నం. ఏ. చెట్లు.

శైతిప్రము నం. ఏ. 1. ల్రోయబడినది. 2. ల్రాతబడినది.
శైతిప్రకము నం. ఏ. బొడి పిండి.
శైతిప్రము నం. ఏ. కిప్రము

శైలు

శైలము నం. ఏ. కయించినది, కృషించినది.
శైలించేం నం. ఏ. తరుగు, కృషించు.
శైలించేతు నం. ఏ. (గృహా.) 1. శుషుక్రం చుట్ట. 2. బలహీనమగుట. 3. సన్నగిల్లట.
శైలోపయు శ్రీనాయయము నం. న్యా. (లథ.) ఒక కే నమ్మపును అనుభోగించునపుదు, రాను రాను ఆవ్యాక్రికిని దానికిని గల ఉపయు క్రిత తరుగుచుండు నను న్యాయము.
శైలకంరుఢు నం. ఏ. చాలకుండు.
శైలదము నం. ఏ. (శేవ.) శైలగ్రంథులు

గల జంతువు, పాలిచ్చు జంతువు (Mammal).
శైలమావకము నం. ఏ. (ఫోతి) పాల సాంద్రతను కనుగొనుట కుపయోగపదు ఒక పరికరము (Lactometer).
శైలము నం. ఏ. 1. పాలు. 2. పాల సముద్రము. 3. నీట్లు. 4. పాలపిట్ల.
శైలాన్నము నం. ఏ. పరమాన్నము.
శైలాశము నం. ఏ. హంస. ఏ. పాలుక్కాగు నది.

శైలు

శైల్జ్లము నం. ఏ. 1. పొడిచేయబడినది.
2. పూర్తిగా చదువబడినది, పూర్తిగా.
శైతు నం. ఏ. ఆకలి.
శైద్రు నం. ఏ. 1. ఈగ. 2. వేళ్ల. 3. అంగ హీనయగు శ్రీ. 4. నట్లువక్కుతె. 5. గయ్యార్థి.
శైద్రుము నం. ఏ. కొంచెము, స్వల్పము.
శైద్రుఁడు నం. ఏ. 1. అధముడు. 2. వనిక రానివాడు, 3. లోఫి. 4. హాంసకుడు.
శైల్ముము నం. ఏ. కలతపెట్టబడినది. ఏ.

శల్లకవ్యము.
శైమము నం. ఏ. (గృహా.) అవిసెచ్చునార లేదా గోగుచెచ్చునార. (ఈనారను బట్టలు సేయుటకు ఉపయోగించురు. దీనిని నార బట్ట అందురు.) శామము (నారబట్ట) (Linen),
శైలకర్కు నం. ఏ. మంగలిపని, ముండ పము.
శైరధార నం. ఏ. (ఫోతి) సున్నితపుక్కాసులో తులాదండము ఇటునటు ఊగుటుకు, తులా

ప్రాతము దండపు కొనల ప్రేలాజదీయు | క్లరము నం. వి. 1. చురక త్రి. 2. మంగలిక త్రి.
ట్లై ఆధారముగా నుంచబడిన వాడి | క్లరి నం. వి. మంగలి. ఛౌరకుడు.
అంచులుగల ముకోగ్రణపు చట్టకములు | క్లల్ల కము నం. వి. 1. నతగుల్ల. 2. పేరి
(Knife edge). కము, వి. నూలుపోగు.

శైలములు

శైలము నం. వి. కర్లోగ్రంటిక మును పాశుము.
శైలక్రము నం. వి. (వ్యోవ.) భూమిని సంగు
చేసి పైరులను పెంచు వ్యవసాయశాఖ.
(ఈ శాఖలో సామాన్యమైని ఉదాహన
కృషి, తరుక్కమి అను ఉపశాఖలు గలవు) (Arable farming).

శైలగణితము నం. వి. (గణ.) భూతలము,
వస్తు పరిమాణము మొ. వానిని గూర్చి
తెలుపు గడిశశాస్త్ర విభాగము (Geometry).

శైలస్తాడు నం. వి. 1. పుత్రుడు. 2. దేవ
రాది స్వాయము నమనరించి శర్తచే
నియమించబడిన ఇతరుని వలన భార్య
యందు గలిగిన పుత్రుడు.

శైలస్తాడు నం. వి. 1. పుత్రుడు. 2. పర
మాత్రమై.

శైలమితి నం. వి. (గణ.) శైలతలముల
కొలును విభాగశాస్త్రము, కొలతల వలన

పెక్కలవలన వస్తువులపొదవు. వైళా
ల్యము. ఘనపరిమాణమును కనుగొనుట
(Measurement).

శైలము నం. వి. 1. వరిమడ. 2. భూమి.
3. శరిరము. 4 భార్య. (లొతి.) అయి
సాగ్యంతము చుట్టూ అయిసాగ్యంతశ క్రిస్పన
రించు ప్రదేశము (Field) (గణ) కొన్ని
రేఖల మధ్యనున్న ప్రదేశము (Figure).
(లొతి. గజి.) కొన్ని రేఖలమధ్య నున్న
శైలము (Figure). (లొతి.) బింములు
(Forces) పనిచేయచున్న ఆకాశభాగము
(చోటు, Field).

శైలము నం. వి. 1. చిమ్ముట. 2. పూత.
3. కడవుట.

శైలమంకరుడు నం. వి. జి. కుథంకరుడు. ల్యా.
శైలమును కలిగించువాడు.

శైలము నం. వి. కలిగిన కుథము చెడ
కుండుట. లిక్క. సేమము.

శైలములు

శైలింధ్యము నం. వి. కీడత.
శైలితిజము నం. వి. (గణ.) కీతిజ సంబంధ
మైనది. (ఆకాశము భూమి కలియునట్లు)

కనపడు వలయమును కీతిజముని పేరు).
భూమితో నమానమైన లేదా సమాంతర
మైన మట్టము గలది (Horizontal).

శైలి, శైలి

శైలి నం. వి. 1. సేల. [2. మొల్కాడు.
8. ముంజ-తృణముచే న్నిన బ్రహ్మాచారి
మొల్కాడు.

శైలము నం. వి. 1. నూరుట. 2. పొడి. 3.
పెనుగుల కట్టుకంబము.

క్షోభ నం. వి. (శౌచి.) అల్లకట్టించు క్షేదము నం. వి. 1. తేన. 2. ఉదకము.	క్షేదము నం. వి. 1. తేన. 2. ఉదకము.
క్షోభము నం. వి. 1. సంతాపము. 2. కలత. 3. వికారము. 4. చలనము.	క్షేదము నం. వి. 1. సారచీర. 2. తెల్లచీర. 3. వైరము నం. వి. మంగలిపని.
క్షోభించు నం. త్రీ. కలతపదు.	క్షేరము నం. వి. మంగలి.

హైల్, హైల్

క్షై నం. వి. తూమి. ల్యూ. థారము నోర్మునది	క్షైద నం. వి. సింహానాదము.
క్షైజము నం. వి. చెట్ల, ల్యూ తూమినుండి జన్మించినది.	క్షైదము నం. వి. 1. చెవుడు. 2. గ్రొత. 3. విసము.
క్షైఫ్లుత్తు నం. వి. 1. కొంగ. 2. తేడు. ల్యూ. థామిని మోయునది (వాడు).	క్షైళము నం. వి. విషము.
క్షైయుత నం. వి. ఐ. కంపించువాడు.	క్షైలితము నం. వి. సింహానాదము. డ్యా. క్షై.

థి

థి ఒక అకురము నం. వి. 1. రవి. 2. బ్రమ్మము. 3. ఇంద్రియము. 4. స్విగ్రము.	థిండము నం. వి. 1. తునుక. 2. ప్రెలకండము.
ఖండుఖండు వి. ఇండ్రియములు ఒకటిలో వొకటి తాకునపుడు కల్గిఉన్నది.	థి. పెద్దభూథాగము (అసియా, అమెరికా, ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా, ఏరోపాఫండములు). (గణి.) ఒక వస్తువును ఖండించగా లభించు థాగము, రెండు సరళచేఖల మధ్యమన్న సరళచేఖ థాగము, ఒకసరళచేఖ వేర్పుని వృత్త థాగము, ఒకఘన తలముచే ఛేరింపబడిన ఘనరూపథాగము. (భూగో.) పెద్ద భూథాగము, సముద్రముచే థిన్న థిన్నముగ చేయబడని భూథాగము.
ఖంజ నం. వి. ఐ. కుంటిది. వి. 1. పసుపు. 2. దూరిది.	థిండశర్పుర నం. వి. కలకండ విత్కు. కండ చక్కెర.
ఖంజనము నం. వి. కాటుక విట్ట.	ఖండాంతర శితోష్ణస్థితి నం. వి. ఖండాం కరములలో కనపడు శితోష్ణస్థితి వేసవి కాలములో ఉష్ణస్థితి గ్రహ అధికముగాను, చరితాలములో చరితాలముగాను కలిగి స్థాల్చు పర్చు పాతము గల శితోష్ణస్థితి.
ఖంజము నం. వి. నరకుట.	ఖండాంతము నం. వి. మేఘశకలము.
ఖండపరశుపు నం. వి. 1. శశుదు. 2. పరశుపుములు.	
ఖండవిందువు నం. వి. (గణి.) కొన్ని చేఖలు కలియు విందుషు (Point of Intersection).	
ఖండనము నం. వి. నరకుట.	
ఖండపరశుపు నం. వి. 1. శశుదు. 2. పరశుపుములు.	
ఖండవిందువు నం. వి. (హ్యాక.) అరమున్న. అర్థానుస్థూరము.	

ఖండిక వి. 1. చిన్నపల్లి. రూ. ఖండిక, కండిక, 2. పన్న లేకుండ గుత్తకిచ్చిన థాఫందము. ఖండితము నం. వి. 1. నరకబడినది. 2. సృష్టపరచునది.

ఖండిత వృత్తములు నం. (గణ.) ఒకదాని నొకటి ఖండించుకొను వృత్తములు (Cutting circles).

ఖండిక వి. (వైప.) చూ. ఖండిక.

ఖంబు నం. వి. 1. ఆకాశము. 2. స్వర్గము 3. శూస్వము. 4. సుఖము.

ఖగవతి నం. వి. గరుడుడు.

ఖగము నం. వి. 1. పక్షి. 2. బాణము. 3. గ్రహము. 4. మంచము.

ఖగోళము నం. వి. ఆకాశమునచోపునది.

ఖగోళశాత్రుము నం. వి. (ఖగో.). నక్షత్రములు, గ్రహములు మొగు వానినిగూరిపు తెలుపు శాత్రుము (Astronomy).

ఖచరము నం. వి. 1. గాలి. 2. మేఘము. 3. పక్షి.

ఖచరుడు నం. వి. 1. దేవుడు. 2. సూర్యుడు. శ్రీ. ఆకాశమున చరించువాడు.

ఖచించు నం. క్రి. చెక్కు, పొదుగు.

ఖచితము నం. వి. చెక్కు-బడినది. పొదుగు లడినది. నం. వి. బ్రిహమ్మయ్యక్క ఖగము. నిక్క. కచ్చితము.

ఖజానా పాఠ. వి. ధనాగారము.

ఖటిక నం. వి. 1. లభపుష్టలు. 2. కర్మరంద్రము.

ఖటిక చౌషాణము నం. వి. (వైప. రసా.) ఖటికము, శాలము, ఆమ్లునికలిపి ఏర్పడినది (Calcium arsenate).

ఖటికపుట్టుపులు వి. వి. (వైప.) పున్నమెక్కువగా కల ఎరువులు (Calcareous manures).

ఖటికము నం. వి. పిడికలి. రూ. ఖటికము. (రసా.) 1. పున్నములోని ఛాతుద్రవ్యము

(Calcium). 2. పుద్ద (Chalk). (రాసాయనికముగ నిది కాల్చియం కార్బనేట్, ప్రకృతిలో గనులలో దొరుకును. ఖటికశిల నం. వి. (రసా.) పున్నము రాయి (Lime stone).

ఖటిక సంబంధము నం. వి. పున్నము సంబంధమైనది (Calcareous).

ఖట్టిక నం. వి. 1. గద్దియ, సింహపసనము 2. మంచము.

ఖట్టికుడు నం. వి. 1. వేటకాడు. 2. పతులను వేటాడువాడు. వర్షా, మృగయుదు, వ్యాధుడు. విక్క. కటీకవాడు.

ఖట్టు నం. వి. మంచము.

ఖట్టాక్రంగపాణి నం. వి. ముక్కంటి, శివుము. శ్రీ. ఖట్టాక్రంగము చేతియందు గలవాడు.

ఖట్టాక్రంగము నం. వి. 1. శివుని ఆనుధములలో ఒకటి. 2. మంచపుకోడు.

ఖట్టము నం. వి. 1. కత్తి. 2. ఖగ్గమృగము, రాని కొమ్ము.

ఖత్త హిం. వి. 1. పథము. 2. ఉత్తరము.

ఖదోగ్రతము నం. వి. 1. ముబ్బు. 2 మిఱుగురు పురుగు శ్రీ. ఆకాశమున వెలుగునది.

ఖదోగ్రితుడు నం. వి. సూర్యుడు.

ఖనకము నం. వి. 1. ఎలుక: 2. పందికాక్కు-3. త్రోవ.

ఖనకుడు నం. వి. 1. ఉస్పరవాడు. 2. కన్నపుదొంగ. వి. 1. తప్పివ్వెదువాడు. 2. తప్పులెన్నువాడు.

ఖని నం. వి. రత్నములు, లోహములు. పుష్టిదిచోటు. విక్క. గని.

ఖనిజపుట్టుపులు వి. వి. (వైప.) సోడియమితము మొ. ఖనిజసంబంధము ఔరుపులు (Mineral manures).

ఖనిజము నం. వి. లోహము. శ్రీ. గనియందు పుట్టునది. (రసా.) సమ్ముశవస్తి

యందు లభించులోవాము (Ore). (భూగ.),
గనులనుండి త్రవిష్ట తీయిండిన లోవాము
(Mineral).

ఖనిజ లవణము నం. వి. (రసా) గ్రౌలలో
కూరుకు ఉపు, (రాసాయనికముగ ఇరి
కూడ సాంగ ఉపువలె సోడియంకోరెడ్
యోగికమే. (Rock salt) (గృహ) లవణ
చెందారము (Mineral salt).

ఖనిజ విజ్ఞానము నం. వి. (రసా.) ఖనిజ
ముల ప్రథమస్థానములను, ధర్మములను
ఉపయోగములను చర్చించు శాస్త్రము
(Minerology).

ఖనిజాంగరవాచువు నం. వి. (రసా.)
రాషన బొగ్గును కాల్పి తయారుచేయు
వాయువు. చూ. కైలవాయువు (Coal-gas).

ఖనిజాంపురితము నం. వి. (ఫ్ఫోఫ.)
ఖనిజజ్రవ్యములనుండి తయారుచేయబడి
ఎక్కువ స్పూరమును కలిగియుండు ఎదుపు
(Mineral superphosphate).

ఖనిజాస్టము నం. వి. (రసా.) ఖనిజ సంబంధ
మైన అమ్మము (Mineral acid).

ఖనితము నం. వి. గడ్డపార్, గుర్దలి.

ఖర నం. వి. అరువది సంవత్సరములలో
ఒకటి (25వది).

ఖరకిరణాదు నం. వి. సూర్యాదు.

ఖరము నం. వి. 1. గాదిద. 2. వాడిమి. 3.
వేడిమి. 4. 1. వాడిమికలది. 2. వేడిమి
కలది.

ఖరారునామా హాం. వి. (శాస.) ఒడంబడిక.
ఒప్పందము, అగ్రిమెంట్ (Agreement).

ఖరారునామాకూరి హా. వి. (రాశ.) కొంత
కాలము వరకు వసిచేయటకని ఒడంబడిక
చేయించుకొని, వలన తీసికొని పోటదిన
వారి కిమ్మకూరి. (ఫారాక్షిషము వ్రిటిసు
ప్రశుత్యపు అధినములో నున్నపుడు

రక్కిచాప్రీకా ప్రశుత్యము, ల్విటిస్
ఇండియా ప్రశుత్యములో ఒడంబడిక చేసి
కొని ఖాద తీయులను ఖరారునామా
కూరిగా ద కి చా ప్ర్ఫ్ కా కు రప్పించు
కొనెను) (Indent labour).

ఖరుఁడు నం. వి. ఒక రాకుసుడు. అందూమ
చాదులలో ఒకడు. విం. 1. వాడిమి కల
వాడు. 2. వేడిమికలవాడు.

ఖరుపు నం. వి. 1. గుఱ్లము. 2. దర్పము.
3. కిపుడు. 4 దంతము. 5. క్రూరము వరించు
కన్ధి. విం 1. దురాచాచుడు. 2.
క్రూరము.

ఖరుపు హాం. వి. వెచ్చము. వ్యాయము.

ఖర్మారము నం. వి. 1. వెండి. 2. తేలు.
3. ఖర్మాంపుచెట్టు, ఖర్మారపుపండు.

ఖర్మాంపు నం. వి. 1. కోచము. 2. కొండ
దొన నాక యించియుండు పల్లె. 3.
నమ్మారు గ్రామములు గల పరగచాకు
ముఖ్యగ్రామము. దూ. ఖర్మాంపు.

ఖర్మాంపు నం. వి. 1. పట్టుబట్ట. 2. పొయిషము.

ఖర్మాంపు నం. వి. 1. ఒక సంఖ్య (10,000.
000,000). 2. కుబేరుని నిధులలో ఒకటి.
విం. 1. అధమము. 2. పొట్టి. 3.
స్వల్పము.

ఖర్మాంపు నం. వి. బట్టతలవాడు. దూ.
ఖర్మాంపుడు.

ఖలపువు నం. వి. కళ్ళము మాధ్యము
వాడు.

ఖలము నం. వి. 1. చోటు. 2. పొపము.
3. తలికపిండి. 4. వెదురు. 5. ఉమ్మెత్త.
6. క్రూరము. 7. సీచము. లక్క.
కళ్ళము.

ఖలీసము నం. వి. గుఱ్లవు కళ్ళము. దూ.
ఖలీసము.

ఖలీపోలు హాం. వి. మహామ్మదుకు తర్మాత
ఇస్లాం మతరాజ్యములకు అధినేషలుగా

ఎన్ను కొనబడినవారు,
ఖలుడు నం. వి. 1. దుర్జనుడు, సీమదు,

అధముడు. 2. సూర్యుడు, ఉళ్లి. ఆకాశ
మున సుందువాడు.

ప్రా

ఖాండవము నం. వి. ఇంద్రుని యొకానొక
వనము, 2. వటిక బెల్లము. శి. ఒక తిను
బండము,

ఖాణము వై. వి. గుఱుములదాచా. నం.
భాదనము, భానము.

ఖాతకుడు నం. వి. 1. అప్పు పడినవాడు.
2. త్రప్పెదువాడు.

ఖాతము నం. వి. 1. గాతము, 2. అగ్ద.
3. పుష్టిరిహి.

ఖాతా పొ. వి. 1. చద్దు. 2. జమ ఖర్పు
చూపుపోక (Account).

ఖాతాదారు పొ. వి. (వాణి.) మామూ
లగా ఒక్కచోటనే వస్తుపులు కొనువాడు
(Customer)

ఖాదనము నం. వి. 1. తినుట. 2. ఆహారము.
2. పల్లు.

ఖాద్యము నం. వి. చిరుతిండి, తినుబండము.
విజ, తినదగినది.

ఖాయము పొ. వి. స్తిరము.

ఖాళి పొ. వి. 1. ఉత్తరి. 2. ఆక్రమించ
పడినది. రూ. భారీ.

థి, ఖు

ఖిన్నుము నం. వి. 1. ఫేదము నొందినది. 2.
దీనిక కొందినది.

ఖిన్నుడు నం వి. ఫేదము నొందినవాడు,
ఖుర్దుపరథుట (నేలను) వి. (వ్యోవ.) కోరి
చేయిందిన ఖూమిని పాగుచేయటకు తగి
పట్టుగా చేయట (Marking soil
arable).

ఖిలము నం. వి. 1. దున్న నిరి. 2. చేమము.
3. తెడినది. పాకైనది.

ఖురణసుడు నం. వి. బుఱు ముక్కుగల
వాడు.

ఖురము నం. వి. 1. గొరిజ. 2. మంగతి
కతి. 3. మంచపుకోదు.

ఖుర్చి నం. వి. పాము, గరిడి. రూ. ఖురాక.
ఖురాము పొ. వి. (వరి.) మహామృదియ
మత గ్రంథము.

ఖురాలకము నం. వి. ఇమిచ కాణము.

పై

పేంథాణము నం. వి. గుఱుము.

పేటకము నం. వి. 1. దాలు. దూ. పేటము.
2. ఒకరకష్ట గ్రామము. 3. తేమ్మము.
పేటము నం. వి. 1. తైలుయందువలై. 2.
వరకు లండు పేట. 3. సూర్యాది
గ్రహము. 4. తేమ్మము, 5. తలచాముని
గద. 6. పేట. 7. చర్మము. 8. గడ్డి. 9.
చాలు. వి. 1. అధుము. 2. చద్దీ

పైదుకునది.

పైదము నం. వి. దుఃఖము.

పైయము నం. వి. 1. అగ్ద. 2. అనకట్ట.
చేపువు. వి. త్రప్యదగినది.

పైల నం. వి. ఆట.

పేటకము నం. వి. 1. ఇశువు. 2. వర్షికము.
3. కుల్లాయి.

వీరే, ఖ్లార్టీ

భోదుడు నం. వి. శనిగ్రహము. విజ,	స్వర్గము.
కుంటివాడు.	ఖ్లార్టీతము నం. విజ. వాసికెక్కినది.
భోలకము నం. వి. 1, కుల్లాయి. 2. పుట్ట.	ఖ్లార్టీ వం. వి. యశమ్మ, కీర్తి.
3. పోకచిష్ట. 4. ఒకరకపు సంటపాత్ర, కీ.	

గ

గ ఒక యికరము.

గంగ వం. వి. 1. గంగావది, 2. సీరు. (ఈ యరము తెలుగున మాత్రమే కలదు). విజ. పూజ్యము (గంగగోవు).

గంగజోలు వి. ఆపులకును ఎడ్డకును మెడ క్రింద ప్రేలాడెదు తోలు, సాస్న.

గంగమైలావు వి. (గంగమైల + అపు). 1. పెసుపును, నలుపును కలిపిన వర్ణము కల అపు. 2. మిక్కలినల్లని అపు.

గంగలు నం. వి. కావేరి, తుంగభద్ర, కృష్ణ పేటి, గౌతమి, థాగీరథి-వీనినే పంచ గంగ లందురు.

గంగవెత్తీ వి. 1. విశేష మైవ మైవరపుచే ఏమియు తోపకయించుసికి. 2. పశును లకు వచ్చు ఒక విధమైవ వరముల జబ్బ.

గంగాధరుడు నం. వి 1, ఇశ్వరు. 2, సముద్రుడు.

గంగాపుత్రీదు వం. వి. 1. శీఘ్రమైదు. 2. కుమారపూష్మి.

గంగాకము వి. పెద్ద సీళ్కూపేర, మూరి పెదల్చు గల పొత్రము.

గంగి విజ. పూజ్యము (గంగెద్దు=గంగి+ ఎద్దు). వి. సాధుపైన అపు.

గంగెద్దు వి. (గంగి+ఎద్దు) దానరులు వస్త్రీమలచే అంంకరించి థికాదివముకై కీస్కాని వచ్చేడి ఎద్దు. రూ. గంగ రద్దు.

గంగ వం. వి. 1. కల్లుపాత. 2. గవి. 3.

గంజాయి. 4. కల్లుకుండ. 5. గుడిచె. గంజము నం. వి. 1. గారి. 2. బిరస్చారము. 3. గోప్తము, పశులపాక. 4. అంగది. 5. తొక్కుసము.

గంకి తై. వి. అన్నము వాట్టిన సీరు. నం. కాంజిక్కమ్.

గంజాయి వి. 1. గంజామెక్క. 2. దాని ఆకు. 3. ఆ ఆకుతో తయారు చేసిన మత్తు చదారము, కశంజము. (వ్యాహ.) ఉన్నాడుక ప్రవ్యములలో ఒకటి (Hemp). (ఆది Cannabinaceae అను కుటుంబమునకు చెంరిన Cannabis sativa (గంజాయి మెక్క) అను ఆదు మెక్కల పూపుల మండి తయారుచేయిదురు. భంగు అనువది ఈ మెక్కలమండయు, చాని కాదల మండియు, తయారుచేయిలదును. గంజాయిలో 'కన్నబిన' (Cannabin) అను ముఖ్యమైన కూరాకము (Alkaloid) ఉండును.

గంజ వి. 1. దుకాడము. 2. కూరలుమె, విఅమ్ము లకారు.

గంకు తై. వి. 1. శెందుస్వర ఫడియలు. 20 శిమిషముల కాలము. 2. ఒకివాద్యము. 3. చిఱుగం. నం. ఘుంటా.

గంకు వి. గడ్డి దుల్చు.

గంకుము వి. కాటాకుతై ప్రాయిటులు విత్త వ ఉప్పుసాధనము. అనుమతో

చేసిన ప్రాత వనిముట్టు.

గంటచేట ని. దీపములు, చిరుగంటలు ఉపయోగించుచు రాత్రివేళ ఆడెరు ఒక రకపు చేట.

గంటి ని. 1. గాయము, తతి. 2 దుఃఖము కి. కన్నము.

గంటు ని. 1. కనుపు, బుడిపి, 2. గాయము. 3. వెంద్రుకలముడి. 4. రూకలముడి త్రై. గాయపరచు.

గంటుపెట్టు త్రై. కోపముచే ముఖము ముడుచు.

గంటె ని. 1. గరితె. 2. సజ్జ పైరు, ఒక రకపు పస్యము. బహు. గంటెలు.

గండఁడు పై. ని. 1, శూరుడు. 2. మగదు. నం. గుండఁ.

గండకత్తెర పై. ని. దాట శక్కముకాని కష్టము. 2. మెడను కత్తిరించు పెద్ద కత్తెర. 3. చాడియైన కత్తెర. నం. గండ కరరి.

గండిక బరిణ పురుగు ని. (ప్రైవ.) కొమ్మె పురుగు, ఎన్నెమ్మె పురుగు. (ఇది బరిణ పురుగు కుటుంబములోనిరి. కొమ్మెరిచెల్ల మొఫ్ఫోలను కొట్టివేయును (*Oryctes rhinoceros*)

గండకము నం. ని. 1. విఘ్నము. 2. ఖదు ముగము. 3. పులిగోరు పదకము. 4. చేప చిల్ల. 5. ఒక సంభ్రం.

గండకి నం. ని. 1. సాలిగ్రామములు పుట్టెడి నరి (గంగానరికి ఉనరి). 2. అదు ఖదు ముగము.

గండగొడ్డలి పై. ని. కుతారము, పరశును. రూ. గండగొడ్డలి.

గండరిగించుక్కి. 1. గండదన, శౌరుము. శదను. 2. వశింపచేయు.

గండరఁడు క్రి. బలహీనుడగు.

గండదిషము పై. ని. ప్రొమెక్కు-ఉడికై పెట్టు

తొచ్చి.

గండపెండరము ని. పండితులు, శూరులు పెరుదుగు కాలను ధరించెదు 40 డి. రూ. గండపెండారము, గండపెండరము. గండ పెండేరము.

గండబేరుండము నం. ని. ఒకానొక పెద్ద పక్కి అని చెప్పెదరు, కాని ప్రయోగము లందు మృగపర్యాయముగ కావచ్చు చున్నది.

గండమాల నం. ని. గలగండ మనురోగము, మెడచుట్టును | వణములు లేచెడి ఒక వ్యాధి (గ్రూప.) కంఠకణత పెరిగిన తైరాయిడ్ ప్రగంథి, కంరగ్రంథి పెరుగుట (Goitre).

గండము నం. ని. 1. ఏనుగు చెక్కుతి. 2. ఖదు ముగము. 3. గుర్తు. 4. పుండు. 5. చెంత్రు, 6. ప్రాణాపాయము.

గండరగండఁడు పై. ని. శూరుల క్లిం శూరుడు.

గండకైలము నం. ని. 1. పెద్దరాయి. 2. కొండనుండి ఖూకంపాదులవలన జారిన పెద్దరాయి. 3. కోయిల.

గంఢారు ని. చెరసాల.

గండి 1 ని. 1. విలము. 2. సందు. 3. నిశ్శాధిక ముగా వచ్చుటచేత తెగిన చెరువుకట సందు. 4. నరి పర్వతముపై వడిగా పారు నశ్చదు ప్రవాహావేగముచే రెండుగా కోయిబడిన పర్వతఫాగము.

గండి 2 నం. ని. చెట్టుబోడె, స్క్రూధము.

గండిక నం. ని. గులకరాయి.

గండిదొంగ ని. కన్నపుటొంగ.

గండు పై. ని. 1. పొరుము. 2. పోతు. 3. మగకుక్క. 4. బలము, రెడ. 1. పెద్దది. ఉదా. గండుముఖము. 2. మగది. ఉదా. గండుకోయిల. నం. గండు.

గండుగోయిల పై. ని. 1. మగకోయిల 2. కొష్ణేక్కున కొయిల.

గండూపదము నం. వి. (శం) వానపాము,
ఎఱ్ల (Earth worm)

గండూపదము, దాని సమాండములు
గండూపము నం. వి. 1. పుక్కలింత. 2. పుడి
సిలి. 3. ఏనుగు తొండము లివర. 4.
పుక్కట పట్టిన నీరు.

గండోలి నం. వి. 1. ఎఱ్ల తుమ్మెర, కాలుడు
రిగ. 2. ఆదుహంస. 3. భద్రావది.

గండోలిగాడు వి. విక్రుతవేషభాషంచే
నవ్వించువాడు.

గంద్రు 1. ఐ. 1. దుష్టుడు. 2. దృష్టుడు. 3.
బోయదు. 4. పెదరి. ఉడా. గండ్రాచీము.
బహు. పరుషవచనములు.

గంద్రు 2 ఐ. వి. తునుక, ముక్క నం.
ఖండః.

గంద్రగుద్దలి వి. (వ్యోవ) గట్టిగా
నున్న జేలను త్రవ్వు సాధనము
(Pick axe).

గంద్రలు వి. పరుషపచనములు
పై. 1. తునుకలు గంద్రగుద్దలి

గంత¹ పై. 1. ఎద్దు మొ.ని మీద వేసెడు
గోనె. ప్రాతసుద్దలు చేర్చి దట్టముగా
కుట్టిన తొంత. నం. కంథా.

గంత² నం.విజ. 1. పోవువాడు. 2. పొందు
వాడు.

గంతవ్యము నం. విజ. 1. పొందగినవాడు.
2. పోగినది.

గంతవ్యుడు నం. విజ. పొందగినవాడు.

గంతు వి. 1. దుముకు, ఒకవిధమైన గుఱు
నడక బహు. క్రుశు, మిడిసిపాటు.

గంతుకొను క్రై. (గంము+కొను) 1.
దుముకు, దాటు. 2. చచ్చు.

గందపుగొండ పై. వి. (గందము+కొండ)

మలయావలము.

గందరగోళము వి. (వ్యోవ.) 1. అల్లరి,
గౌడవ. 2. కలకలధ్వని.

గంధకము నం వి. ఏనుపురుంగు గల ఖనిజ
వస్తు. (రసా.) ధాతువు కాని పనుపు
రంగుగల ఒక మూల పదార్థము (Sul-
phur). చెట్టుచేమలకు కావలసిన ప్రధాన
మూలప్రవ్యమలలో ఒకటి, ఒక మందు
దినుసు.

గంధకాశకము నం. వి. (రసా.) గడ్డకట్టిన
గంధకము (Brim stone)

గంధకితము నం. వి. (రసా.) సల్ఫూఫ్రి
కామమునుండి ఉప్పున్నమగు లవణము
(Sulphate) ఉడా. సోడియమ్గంధకితము

గంధకితాష్టుము నం. వి. (రసా.) గంధక
లియామ్ జనిదము సీటిలో కరగినపుడు
వ్యుదు అష్టుము (Sulphuric acid).

గంధకిదము నం. వి. (రసా.) ఒక మూల
ప్రవ్యమును కేవలము గంధకములో
సంచోగించిన వ్యుదు యోగికము
(Sulphide).

గంధజము నం. వి. మదపుచేసుగు, ఒక
రకమైన మనగు.

గంధనము నం. వి. 1. ఎలెగించుట. 2. నలు
గిడుట. 3. నొప్పించుట. 4. పెలిగించుట.
5. ఉత్సాహపెట్టుట. 6. నూచించుట. 7.
హాంసించుట. 8. ఉద్వైర్తనము.

గంధప్రావరములు నం. వి. (శం.) ప్రమాణ
సంబంధమైన కుదుషలు (Olfactory
capsules).

గంధఫలి నం. వి. సంపెంగ మెగ్గ. రూ.
గండఫలి.

గంధమాదనము నం. వి. 1. ఒక పర్యాతము.
2. ఒకానొక కోటి. 3. మగ తుమ్మెర.
4. మదపుచేసుగు. 5. నల్లనిపెద్దతుమ్మెర
విజ. మగందముచే పరిషము చేయునది.

గంధము నం. వి. 1. గర్వము. 2. గంధకము.

3. సంబంధము. 4. చందనాదిలేపన శ్రద్ధము. (రసా.) వాసన (Odoour).

గంధమూళికము నం. వి. చుంచు.

గంధమృగము నం. వి. 1. పునగుపెల్లి. 2. కస్పారీ మృగము.

గంధర్వము నం. వి. 1. ఒకానొకమృగము.

2. గుణము. 3. మగకోయిల, 4. కడెతి, మంణమునకున పునర్జన్మ మునకున మంణమున యూతనాళరిదమున ధరించిన ప్రాణి.

గంధర్వహాస్తకము నం. వి. ఆముదపుచెట్టురూ. గంధర్వ హాస్తము.

గంధర్వలు నం. వి. దేవలోకమునందు గామముచేయ ఒక తెగ దేవతలు.

గంధవతి నం. వి. 1. కల్లు. 2. వ్యాసునితల్లి. 3. సేల. 4. అడివిమల్లె. 5. వాయుదేవుని పురము.

గంధవహ నం. వి. ముక్కు. రూ. గంధచాహ.

గంధవహసుడు నం. వి. వాయువు, గాలి. రూ. గంధవావసుడు, ప్ర్యో. వాసవము కొని బోవువాడు.

గంధికాస్తము నం. వి. (రసా.) గంధకశ్వర్మణిదము నీటిలో కరిగినపుడు వర్షాడు అమ్మము (Sulphurous acid).

గంధిరము నం. వి. 1. లోతుగలది. 2. దురవగాహము. 3. మంద్రము.

గగనకుసుపుము నం. వి. (కూతీ.) ఆకాశ పుప్పము (అసంభవము, శూన్యము అనుశ్రముల ప్రయుక్తము).

గగనము నం. వి. 1. ఆకాశము. 2. శూన్యము, పుస్తు. వి. దుర్భాగము.

గగురు వి. శయహూదులచేత పెంచ్చుకలు నిక్కపొడుచుకొనుట, పులకాంకురము, రోమాంచము. రూ. గగురాపు, గగుర్పు,

గగుర.

గగురుపొటు వి. రోమాంచము కలుగుట. గగోలు వి. 1. కలత, కోథము, అల్లరి. 2. పరాక్రమము. క్రై. లి. గగోలుగ = 1. అధికముగ. 2. ఆకస్మికముగ.

గచ్చాంకము నం. వి. (గజి.) ఒక ల్యెచిలో నుండు పరముల సంఖ్య (The period of progression).

గచ్చే వి. ఒకానొక ముండ్ల తీగ.

గచ్చు వి. 1. కాంటి 2. పూత వి. గాధని పూత. వై. వి. 1. ప్రెడలోపముగాని పదలోపముగాని కలిగినపే. నం గ్రసమ్.

గజకర్మము నం. వి. 1. ఏనుగుచెవిని బోలిన వింజమర. 2. గజకర్మవిద్య (ఒకరకపు ఇంద్రజాలము.)

గజదొంగ వి. మేటిదొంగ. పెద్దదొంగ, గొప్పదొంగ.

గజిమైపై వి. పెద్దనిమైపై, లకుచము.

గజము నం. వి. 1. ఏనుగు. 2. మూడయగుల కొలత. 3. సేనాంగములలో ఒకటి.

గజయాన నం. వి. ఏనుగు నడకవంటి నడక గల స్థిరి, స్థిరి.

గజవదనుడు నం. వి. వినాయకుడు.

గచిచిచి వి. 1. కలత, కోథము, కలవరము. 2. సందడి. 3. ఉప్యేకము. 4 అల్లరి. వి. 1. నలిగినది. 2. పోయిరది.

గజై వి. తీటకురువులు. నం. కచ్చాపి, ఇర్చాపి.

గజైమ వి. ఒకవిధముగు చిరుగంట. రూ. గజై.

గజై వి. చూ. వై.

గజై వై. నం. పెద్ద. నం. గజి.

గజగజ వి. వణకుటయందగు అనుకరణము.

గజై వి. కొడనందు, వంణణము.

గజ్ఞావై. వి. 1. మదము. 2. మతు. నం కచ్చాపి.

గడ్లన వై. వి. గట్టించుట, దిమ్మిశకేయుట.
నం. ఘుట్ట నా.

గడ్లై వై. విజ. ధృఢము, కలినము, కర్కు
శము, విగువైనది. సడలనిది, గుల్ల కానిది
నం. ఘుట్ట.

గడ్లైకుట్టు వి. (గృహ.) మిషన్ కుట్టును
పోలిన చేతికట్టు (Back stitch).

గడ్లైవాడు విజ. సేర్పరి, సమర్థుడు.

గడ్లైవాయి విజ. గయ్యారి, ధూర్చురాలు.

గడ్లు వై. వి. ఉడ్డు, తీరము, కొండ, చెఱువు
కట్ట, చెర్వుకము. నం. ఘుట్ట.

గడ్లుఎద్దిముక్కరి వి. కోతి. చావరము. శ్రీ.
గడ్లులందు తిరుగువది.

గడ్లురాబుపు వి. విష్ణువు. శ్రీ. మందరగిరి
సెత్తివాడు.

గడ్లువాఱు వి. 1. సైరంద్రి. 2. సుగంధ
ప్రద్వములను ఆమ్ము శ్రీ.

గడ్లువిలకూడు వి. ఇనురు. శ్రీ. మేరుపు
విలుగా గలవాడు.

గడ్లుచేయువనిముట్టు
వి. (శ్రోవ.) వశువు ——————
అచే లాగించి బొల

గడ్లుచేయువనిముట్టు.
ములో ములుగడ్లుట కువయోగించు సాధ
నము (Bund former).

గడ వై. వి. 1. నిదుపాటికోల. 2. పెదురు
గడ. 3. సంఫను. 4. గణన. 5. ఉకరకపు
యుడ్డ సాధనము. 6. కెరచాపుయ్య.
7. చెరకు మొని కాండము. నం. కాండః.

గడగడలాడు శ్రీ. (గడగులు+అరు)
వణకు.

గడన వై. 1. ఎన్నిక. 2. ప్రోకము.
3. సంపాదనము. 4. తెక్కు వం. ఘుట్టనా,
గడనా.

గడపక తె వై. వి. పేళ్లై.
గడపిడ హం. వి. 1. ఉల్ల. 2. కొండర,

కాధ.

గడము¹ వి. కుండలోనగువాని మూక, గడి.

గడము² నం. వి. 1. తెర. 2. కంచె. 3.
అగ్రద. 4. విష్ణుము. 5. గండె చేప. 6.
ఒకారోక దేశము.

గడియ వై. వి. 24 నిమిషముల కాలము.
నం ఘుటీకా.వి.తలుపునకు అద్దుగ వైచు
కఱ. దూ. గడియ.

గడియారము వై. వి. కాలపరిమాణమును
డెలుపు యంత్రము. నం. ఘుటీకా
యంత్రమ్.

గడి వి. 1. ఎల్ల, సీమ, పొలిమేర, మేర.
2. చదురంగపు లల్ల మీదిగడి. 3. సమీ
పము. 4. దుర్గము, కోట, కోటెచూప.

గడించు వై. శ్రీ. 1. సంపారించు, ఆచ్చించు.
2. కలించు.

గడువు¹ వి. నిర్మయకాలము, కాలము
యొక్క ఆవధి, మేర.

గడువు² నం. వి. 1. పల్లెము. 2. వావ
పాము. 3. మెడమీరికంఠి.

గడువరి విజ. 1. అసాధ్యుడు. 2. కలినము.
3. దుష్టుడు.

గడును వి. 1. కాలిన్యము. 2. కైర్యము.
3. మెండిషనము. విజ. 1. అసాధ్యము.
2. కలినము, గట్టిరి. 3. గాధము. 4.
అధికము.

గడ్డ వై. వి. 1. కురుపు. 2. మంటిగడ్డ. 3.
కండమూలముల. 4. ఉడ్డు. నం. గండః.
కండః.

గడ్డకట్టు శ్రీ. ముర్దుకట్టు.
గడ్డపలుగు వి. గుంటుకపలుగు, గునచము.

గడ్డపాఱ వి. సేల పెల్ల గించు సాధనము,
గునచము.

గడ్డప్రాయ్య వి. గడ్డఉతోనేర్పరచినప్రాయ్య.
గడ్డము వై. వి. 1. చులుకము. 2. క్రైస్తవు.
నం. గండః.

గడ్డి వి. తృణము, కసపు.

గడ్డిబోద్దు వి. మట్టకుదురు.

గడ్డు వి. 1. అసాధ్యము. 2. మిక్కిలి.

3. అధికుదు. వి. 1. అధిక్యము. 2. అతి శయము.

గణకుడు నం. వి. 1, జోస్యుడు. 2. కరణము.

గణనము నం. వి. (గఢ.) లక్కగట్టుట, లక్కపెట్టుట (Calculation).

గణాయిక నం. వి. గౌరి, పా. న్యతి.

గణపతి నం. వి. చినాయకుడు.

గణము నం. వి. 1. గుంపు, సమూహము 2. సేనలో ఒక భాగము. వర్షముల సమూహము. 4. గురులఘు వర్షముల కూడిక కలది.

గణరాజ్యము నం. వి. (వరి.) | చాలీన భారత దేశములోని గణతంత్ర విభాగము, (ఈ గణరాజ్యములలో అధికారము రాజు నందుగాక గడ ప్రముఖుల నథయం దుంచెను.) (Republic).

గణి నం. వి. 1. సాంగమగ వేదార్థయనము చేసినవాడు. 2. ఉపాధ్యాయుడు. 3. లెక్కించుట.

గణిక నం. వి. 1. ఆడెనుగు. 2. వేణ్యి.

గణితము నం. వి. అంకవిద్య. వి. ఎలచిడినది.

గణితశాస్త్రినిగమనము నం. వి. (గఢ.) ఒక రాశికి సంబంధించిన వరకు ఒక సిద్ధాంతము సరియైనదైన, తరువాత రాసులకు సంబంధించినప్పుడుకూడ సిద్ధాంతము నరియైనదే యని చూచెను వధుతి (Mathematical induction).

గణిబు వి. ఎద్దు రంక వేయద్వాని.

గఱుత వై. 1. ఎన్నిక. 2. పొగడ. 3. లక్ష్ముము. 4. లెక్క. నం. గణితమ్.

గణిము వి. వేషధారులు ధరించు లక్క

సామ్యు.

గణ్యము నం. వి. (గఢ.) లక్కపెట్టుటకు వీలై విభిన్నముల ఏకాంకముచే కొలుచు టకు వీలై నది. (బ్యాంకముచే విభజింప బయ అంకెలు—గణ్యము లవిదును, 48, 56 అంకెలకు సామాన్య విభాగము 8. అందుచే ఈ అంకెలు గణ్యములు) (Com-mensurable).

గణ్యము నం. వి. ఎఱ. ఎంచరగినవాడు.

గతుజల సేతుబంధన న్యాయము నం. వ్యా, సీరిపోయిన తర్వాత సేతువు కట్టుట, గతిం చినదానికై విచారించుట.

గతము నం. వి. 1. పోయినది 2. జరిగి నది, 3. చచ్చినది, 4. ప్రాప్తము. 5. గహించబడినది. వి. 1. పోవుట. 2. సచక. 3. ప్రకారము.

గతి నం. వి. 1. పోక. 2. విభము. 3. లైవ్ 8. స్థానము. 9. ప్రమాణము. 6. ఆధారము. 7. ఉపాయము. (శాతి) చలనము (Motion).

గతిక తీ నం. వి. (శాతి) వస్తు చలనము వకు టోడ్చుడు క్రికెట (Kinetic energy).

గతికాశ్త్రము నం. వి. (శాతి) ప్రస్తుతుల చలనమునుగురించి చర్చించు శాతికాశ్త్రము (Dynamics); వస్తుపుల చలన రూపములకు చెందిన సియమముల చర్చించు కాశ్త్రము (Kinetics)

గతికాశ్త్రియము నం. వి. (శాతి) గతి శాశ్త్రమునకు సంబంధించినది (Dynamical).

గతిసిద్ధాంతము నం. వి. (శాతి) వస్తుపుల చలన స్వ్యామ స్వ్యరూపముల చర్చించు సిద్ధాంతము (Kinetic theory).

గతుకు క్రి. ఎంగిలిసిన. వి. ఎంగిలి తినట. బహ. ఎత్తుపట్ల ములు.

గ్రంత వి. ఉప్పుద్దరచు. విపత్తు.

గతు వి. మూర్తి గంధము.

గత్యముకీలనము నం. వి. కార్ణిపుడు ఉక పనిచేయటలో అవయవముల కదలికను పరిశిలించి అవసరమైన కదలికను నిర్మాణించుట. (మీనివలన వృథాశ్రమ తగ్గించ వచ్చును చ్ఛాయనిర్వహణలో కాలము కూడ కలిసివచ్చున).

గద నం. వి. దుద్దువలె సుందు ఒకరకపు అయిదము. ఏక్క. గుదియ.

గదాగ్రఖాడు నం. వి. గదునిలన్న, విష్ణువు

గది 1 వి. ఇంటలోపలి అర.

గది 2 నం. వి. 1. రోగి. 2. గదను ధరించినవాడు (విష్ణువు).

గదుము క్రి. గద్దించు. అదలించు.

గద్దదము నం. వి. డగ్గుతీక పడినది (స్వాము).

గద్ద వై. వి. ఒకరకపు పణి. గరుడపణి దూ. [గద్ద. నం. గృద్రః.]

గద్దగోరు వై. 1. గరుడపణిగోరు. 2. ఒకవిధమైన గొచ్చుము. 3. తమలపాకులు ప్రమంచుటకై ఉపయోగించు ఇనుపగోరు 4. దొంగ లుపయోగించు ఒకానొక సాధనము.

గద్దతీ వి. 1. సేర్వరి, నిపుణుడు. 2. పొగరు గలది. పొగరుగలవాడు. 3. దుష్టము. దుష్టుడు. 4. రట్టమైనది, సాంద్రము.

గద్దియ వై. 1. సింహసనము. 2. పీకము. 3. పుత్రులలోని దుద్దు. దూ. గడై, నం. ఖట్టికా. 4. బంగారునాటము. పరహో. దూ. గడై. నం. గద్యాంఘము.

గద్దై వై. [గంధములలో ఆశ్వాసాంతమున గ్రంథక త్రిలురూపాపాటిలో సుందు వినరణము. దూ. గద్యము.

గద్దుకావ్యము నం. వి. వచన కావ్యము. గద్దము నం. వి. 1. వచనము. 2. చెప్ప

రగినరి. వ్యాచి. పర్వము.

గద్యాంఘము నం. వి. చూ. గద్దియ.

గనయము వి. 1. పోకముడి. నీచిబంధము.

2. వింటికాప్పు.

గని వై. 1. బంగారు మొ. వి. పుట్టు చోటు. ధాకువులను వ్రతవ్యి తీసెదు భూధాగము, 2. బిలము, రంద్రము. నం. ఖనిః.

గనిమ వి. మడి చుట్టుగల చిన్నగట్టు, ఒక రకపు సేమపు.

గన్నెరు వి. ఒకరకపు పూలచెట్టు. దూ. గెన్నెర, గన్నెరు.

గప్పులు హిం. వి. బహు. గొప్పులు, దచ్చీలు. దంచాలు. అతిశయపు మాటలు.

గద్ది వై. వి. 1. గడ్యముగలవాడు. 2. దుష్టము 3. నిక్కినరి, 4. గొప్పవాడు. 5. థిదుడు. వి. మోసమే, కపటము, కపుడు.

గద్విలము వి. తైలపాయిక, ఇంటికపు మొ. మండితలక్రిందుగా వ్రేలాదుబకపు పణి దూ. గద్విడా, గద్విడాయి. గద్విలాయి.

గప్పు 1 వి. 1. చెదుకంపు. 2. చాసన. 3. ఒకరకపు మొక్క.

గప్పు 2 వై. వి. మదము. ద్ర. గద్యః.

గప్పుచీకటి వి. గాఢాంధకారము.

గధ్యి సి. నం. వి. 1. సూర్యకిరణము. 2. సూర్యుడు. 3. అగ్నిధార్య, స్వాహాదేవి.

గధీనము నం. వి. 1. బుక్కిలోతైనరి. 2. తెలియ శక్యముకానిది. 3. మంద్రమైనది (స్వారము). దూ. గంభీరము.

గమకము¹ వి. 1. యత్నము. 2. సేర్వ. వి. 1. మనోజ్ఞము. 2. అధికము.

గమకము² నం. వి. (సంగీ.) స్వర విశ్వాస కేదము. వి. 1. తోపచేయనది. 2. నిరూపచేయనది.

గమకించు క్రి. 1. యత్నించు. 2. మనో జ్ఞానగు.	గర2 సం. వి. దేవతాశవృక్షము.
గమనము సం. వి. 1. పోవుట. 2. తలపు. 3. ప్రయ్యాణము. 4. పొందుట. 4. రమించుట.	గరకట్టు క్రి. గడ్డకట్టు.
గమనిక సం. వి. 1. విధము. 2. సూక్ష్మపద్ధతి. 3. పొచ్చరిక.	గరగన వై. 1. చిన్నపాత్రము. 2. గ్రామచేవతాఘటము. సం. కరకా.
గమి1 సం. వి. పోవువాడు (శెయవరి).	గరగర విజ. 1. నిర్దోషము. 2. నిర్వ్యాలము.
గమి2 వి. సమూహము. విజ., తరచైనది.	3. సునుపైనది, చక్కనైనది. క్రి. విజ. చక్కగా, బాగుగా, పూర్తిగా.
గమికత్త వి. 1. అంతశ్శరమన కావలియందు త్రీ. 2. అంతశ్శర చరిచారికలలో ముఖ్యరాలు.	గరగరిక వి. 1. సైర్ప్రాణము. 2. అందము, చక్కనదము, అలంకారము.
గమికాదు వి. 1. అధిషంతి. 2. అల్పసేనాధిపతి. సేన్సాపతి. 3. ముఖ్యమనదు.	గరము సం. వి. 1. కృత్రిమ పీషము. 2. తడుతుట. 3. రోగము.
గమికాను క్రి. ప్రోగుపదు.	గరళము హం.వి. 1. సర్వవిషము. 2. విషము.
గమ్మ వి. వాసనకొట్టుటయ దగు అనుకరించు.	3. గడ్డిమోపు.
గమ్మకైన్ ఇం. వి. (వ్యోవ.) (Gammexane). విషప్రవర్థ ప్రయోగము చేసి కిటకములను నాశనమచేయబడు ఉపయోగించు రసాయనిక ప్రవర్థము. (దీనిని నీటిలో కలిపి కూడ చల్లవచ్చును.)	గరాటు వి. (రసా.) వడపోతకాగితము ఉంచుకొనుటకు పనికిచ్చు శంక్వాకారము గల పరికరము. (ఇది సంధారణముగ గా జాతో చేయటాను) (Funnel).
గమ్మము సం. వి. 1. పొందరగినది. 2. తెలియదగినది.	 గరి వి. 1. ఆతిశయము. 2. వరినారు తలత్తి విప్పరిల్లు చెప్పటి భాగము. (వృక్ష.) పరాంగము యొక్కప్రతము (Frond).
గయు సం. వి. ఫలునీ నది ప్రాంత నగరము, శీహరు రాష్ట్రము వంద లి ఒక ప్రసిద్ధ పొందూ పుణ్యశేఖరము.	గరిట వి. కణ్ణలోక ఇనుముతో చేసిన తెద్దు. దా. గరించై, గంచై. (రసా.) ప్రష్టము లను గ్రహించు సాధనము (Ladle).
గయాచి విజ. 1. ధిక్కరించి మాటలాడునది. 2. వదరుబోతు. దూగయ్యాచి. విధార్త త్రీ.	గరిది వై. 1. సాము. 2. సామునేయుకొను చోటు, సాముకూటము. 3. సమీపము. సం. ఖురథి.
గయురమ్మ వై. వి. పొర్చుచి. దూ. గౌరమ్మ. గవరమ్మ. సం. గౌరాంశా.	గరిటిముచ్చు వి. గడిముచ్చు, మంచివాని వలె దగ్గరచేరి సమయముచూచి దొంగి లించువాడు, ఆరిచేరిన దొంగ.
గయుర్చి విజ. మా. గయుాచి.	గరిత వై. 1. ఇల్లాట. 2. పకివత. 3. త్రీ. దూ. గర్త. వం. గృహస్థా.
గర1 వై. వి. కొమంటిముద్ద. 2. అందమాడుట. కుపచ్చాగింయ ఉక విధమైన పూతిక. త్రీ. కానొక రేఖ. వం. భరి.	గరిషు వం. వి. 1. గొప్పకనము. 2. తరుతు. 3. ఆంధ్రాద్యుషైశ్వర్యములలో ఉకటి.

4. విధము (కంయర్థము తెలుగునమాత్రమే కలదు.)

గరిషునాథి సం. ఏ. (శాఖ.) గురుత్వ కేంద్రము (Centre of gravity).

గరిషుము నం. ఐ. 1. మిక్రో గురుత్వమి.

2. మిక్రో లైఫ్ట్ మెనడి 3. (గణ.)

రత్నరాసులన్నింటిలో పెద్దది (Greatest.)

గరిషు సామాన్య కారణరాశి సం. ఏ. (గణ.)

దత్తరాసుల సామాన్య కారణరాసులన్ని

టిలో మిక్రో పెద్దరాశి (H. C. F.).

గరిషె వై. ఏ. 1. గాద. 2. బకాసొక

ధాన్యపుకొలత, ఆరువందల కుంచముల

పరిమాణము. నం. గంజి.

గరుచే హిం. ఏ. అక్కుర, అవసరము.

గరుడకంబము ఏ. ఏ. 1. విష్ణువులయము

వందలి ధ్వజప్రంథము. 2. నేరముచేసిన

వారిని బంధించుటకై కొత్తాన్నలుచాపడి

ఎదుట పొతలిడిన స్థంథము.

గరుడధ్వజాండు నం. ఏ. పెన్నదు, విష్ణువు.

శ్రీ గయదచిహ్నము ధ్వజమునకఁచాదు

గరుడచచ్చు ఏ. ఏ. ఆకుచచ్చు వ్యుగల

మాణిక్యము, గారుత్కుతము.

గరుత్తు నం. ఏ. రెక్క, సకుము.

గరుత్కుంతుఁడు నం ఏ. 1. గరుడుడు. శ్రీ.

సారవంతములైన రెక్కలు గలవాడు. 2. అగ్ని.

గరుపకొడి బంకనేలలు ఏ. (ప్రోప.) బంక

రేఱువులు, సప్పుని వండలిరేఱువులు

మాటిక 50, 60 వంకులున్న నేలలు (Loamy clay soils).

గరుపకొడి యిసుకనేలలు ఏ. (ప్రోప.) ఈ

నేలలలో బంకరేఱువులు, సప్పు వండలి

రేఱువులు మాటిక 10, 20 వంతు

లుండును, తక్కువని ఇసుక రేఱువులు (Loamy sandy soils).

గరుపనేలలు ఏ. (ప్రోప.) ఇసుకనేలలకుము.

బంకనేలలకుము మధ్యస్వామము గల నేలలు. (ఈ నేలలలో ఎక్కువ జిగురుగాని శొత్తిగా జిగురు కేకుండుటగాని యుండదు. ఈ నేలలలో బంకరేఱువులు సప్పుని వండలిరేఱువులు మాటిక 30, 40. వంతు లుండును).

గరువము వై. ఏ. 1. గర్వము. 2. గౌప్య తనము. ఐ. 1. విశ్వతము. 2. పెద్దది. నం. గౌరవము.

గర్జనము నం. ఏ. 1. మేఘము మొని ధ్వని 2. కోపము.

గర్జము నం. ఏ. 1. గుంట, క్రంత. 2. ప్రిగ్ర దేశము.

గర్జభము నం. ఏ. 1. గాదిద. 2. బకాసొక గుధద్రవ్యము.

గర్వకవిత్వము నం. ఏ. ఒక భండో లకు డము కల పద్మమువందు మరియుక భండో లకుడముకల పద్మమును ఇమిడ్ప్రాయు కవిత్వము. (కవిత్వము నాలుగు విధ ములు:- ఆశకవిత్వము, బంధ కవిత్వము, గృవిత్వము, లిత్రకవిత్వము).

గర్వకోళము నం. ఏ. (శేవ.) గర్వగయము విశ్వతితి, పిండము పెరుగుసంచి.

గర్వము నం. ఏ. 1. కడువు. 2. కడుపులోని పిండము, విడ్డ. 3. అగ్ని. 4. లోపలి ధాగము. 5. నాటక పంధులలో ఒకటి. 6. సంకానము. 7. శీజము.

గర్వపతి నం. ఏ. చూలాలు.

గర్వప్రాపము నం. ఏ. (గృహ.) గర్వ విచ్ఛితి, విచ్ఛిన్నము, నాలుగు మాన ములలోపఁ గర్వము కారిపోపుట (Abortion).

గర్వగారము నం. ఏ. 1. శయనశ్రవము. 2. లోపలిగది. 3. గర్వగయము. 4.

పురుటిలు. క. దేవాలయములందు దేవతా వ్యగ్రహము లుంధుకోటు, గర్వగుడి.

గర్వాకయము సం. వి. (బం.) మాచి, గ్రు మును చుట్టుకొనియుండు సంచి, అండా కయ నాళము చివర ఉర్మియుండు శాగము (Uterus). (అండము అలివృద్ధి చెందుటకై దీనిలో నిలిచియుండును).

గర్విణి సం. వి. గర్వపతి

గర్వణము సం. వి. నింద. దూఱు.

గర్వించు సం. లై, నిందించు, దూఱు.

గర్వ్వులము సం. వి. నింద్యము.

గడిగొఱ వి. వెరితి. తక్కువ.

గడి వై. 1. గరుకుతనము. 2. శాట కమ్మ. 3. పక్క, శాటము మొ.ని తెక్క., తంక. సం. కరుతే.

గడిక వి. తృణము.

గలనపత్రము సం. వి. (రసా.) వడపోత కాగికము (Filter Paper).

గలన ప్రంఠము సం. వి. (రసా.) గరాసు తగిరించుటకు ఉపయోగించు పరికరము (Filter stand).

గాని వం. వి. (రసా) వడపోయి సార నము (Filter funnel).

గరిఖిరి వి. 1. సందడి, రొర. 2. కలత. కోథము.

గల్ల వి. 1. పొల్ల, 2. మారిగవాడు తోలు నానచేసెడి కుండ.

గల్లంతు వి. గోఽ, అల్లరి. (వ్యాప.) అడ్జ శ్యము.

గపయము సం. వి. 1. గురుపోతు. వనవృష్టము, అడవియొద్దు.

గవాక్షప్రసాధనము సం. వి. (వాఁ.) ఇంగ్లందులోని శాంకులు తమయైద్ద నున్న ధనరాసులనుగూర్చి సమాశారము నిచ్చు సంప్రదాయము కలదు. కొంత కనీసము ధనరాాఁ ఉండవలె నని శట్టము రీక్యు నిట్టేశింపబడినది కనుక ఒక శాంకు రనయైద్ద నుండవలనిల ధనరాాఁ తక్కుఖగా

నున్న ఎదల, పొరుగు శాంకునుండి ఆ సొమ్మును బదులు తీపికొని, తనయైద్ద నిరీపుధనరాాఁ ఉన్నట్లు చూపించు పర్చతి. అవసరము తీరిన పిమ్మట ఆ సొమ్మును ఆ పొరుగు శాంకుకు తిరిగి ఇచ్చి వేయు దురు.

గవాక్షము సం. వి. కిటకి.

-గవి సం. వి. ఆవు.

గవి వి. 1. గుహ, 2. గుంట.

గవుండ్లవాదు వై. ఏ. కల్లు, సారాయి అమ్మువాడు.హా. గౌండ్లవాదు, గౌఁడు. సం. గోండు.

గవేషణ సం. వి. వెదకుట.

గవ్వ సం. వి. 1. ఆవులమంద. 2. చెందు క్రోసుల దూరము, గప్పుళి. 3. గోరో జనము.

గవ్వుము సం. వి. 1. వింటినారి. 2. పసులు మేయ పొలము. వి.ఇ. 1.గోహితవైనది 2. గోసంబంధమైనది 3. గోవికారమైనది (పాల మొ.వి).

గవ్వుములు సం. వి. వి. గోసంబంధమైనవి. (పంచగవ్వుములు:- గో మయ ము. గోమూర్కము, గోభృతము, గోదధి. గోకీరము. ఇవి చవిత్రములు, పాచ హరములు).

గవ్వ వి. 1. గాజవంటి ఒకానోక పురుగు లిప్పు, పరాటిక. 2. ఒకానోక చిన్న నాటము.

గవ్వుచోకము వి.నాలుగు గవ్వల మొత్తము, వెరిగారము.

గజికము సం. వి. నూసెమ్మడి.

గసగసాలు వై. ఏ. ఒకదినును వితులు. (వ్యాప.) ఇవి నంశార్గ్రదవ్యుముగా వాడ బదుచుండును. (ఇవి సంల ముందు మొక్క మొక్క గింజల.వినిలోసుమారు నూటకి రించంతులు చమురుండును). సం. గసకఁ.

గడిక ని. 1. మేకు, 2. శాంము. వి. త్రత్వులు ఉను అనుపుగా కొనచెక్కున కొయ్యు.

గస్టీలు వి. (గస్టు+శలు) కావలివారు. పొం. పష్టు.

గహనము నం. వి. అదవి. విజ. 1. ఎయగ రానిది. 2. చొరరానిది.

గహ్వరము నం. వి. 1. కొండగుహ. 2. అదవి. 3. గాంధిర్ఘము. విజ. 1. గాంధిర్ఘముకలది-లోకైనది. 2. చొరరానిది.

గళగండము నం. వి. కండమాల, మెద చుట్టును గడ్డలు లేచు వ్యాధి. (గృహా.) అంగుదువాపు, ఒక తీవ్ర కండవ్యాధి. (ఇది విషకంత ఔరము) (Diphtheria).

గళగహనము నం. వి. (ఇం.) గళగమని బయలుదేరుచోట ఉచ్చిన సుంబిలిన్సు సిర్మ్మాను. దీనిలో గళగమని యొక్క అంతి సూక్షురక్త నాఱక అందును) (Carotid labrynth).

గళగ్రంథి నం. వి. (ఇం.) ద్ర్విత సాధనమునకు గళగంథి (కప్పు) (Hyoid apparatus) ద్ర్వితసాధనము

గాని, పర్కోవేటికణు గాని ఇరువైపుల సుందు అంతస్థాప గ్రంథి (Thyroid gland) దీనినుండి జలశిగ్ని (Thyroxin) అను స్థావము ఉందిను. కాకళము, (గృహా) గ వడలిక్కుల లేక గాంధిక్కుల అసెడివ్యాధి (Mumps).

గళధమని నం వి (ఇం) తలలో మందు వివిధ భాగములకు మంచిర క్రమము పంపు రక్త నాశము (Carotid artery)

గళమను నం. వి. జారుట.

గళము నం. వి. 1. కుతుక 2. ఇచ్చానొక వాద్యము.

గళశంఖిక నం. వి. చిరునాలుక, కొండ నాలుక.

గళశంఖింధము నం. విజ. (ఇం.) గొంతుకో సంబంధము కంది (Pharyngeal).

గళ్ళ వి. కళ్ళ, లైమ్ఫ్స్యూల్సు.

గళ్ళము వి. శాంమీగడవంటి లేక కొట్టెర.

గ

గాంగము నం. విజ. 1. గంగయందు పుట్టు నది. 2. గంగకు సంబంధించినవి.

గాంగుడు నం. వి. 1. థిమ్ముడు. 2. కుమార స్వామి.

గాంగేయము నం. వి. 1. ఇంగారము. 2. శామర. 3. ఉమ్మెత్. 4. ఇచ్చానొకచేవ.

గాంగేయడు నం. వి. చూ. గాంగుడు.

గాండిషము నం. వి. అర్చునుని విల్లు, దూ, గాండివము.

గాండిచి నం. వి. అర్చునుడు

గాంద్ర వి. కాంద్రునమస్టాటిము. (పెట్టులి,

‘కాంద్రు’ మము.

గాండ్రెంచు క్రి. 1. ఉబ్బా 2 పెద్దగా అరచు

గాండ్ర విజ. నూనె ఆడి అమ్మి జీవించుచౌరి కులము, శెలికల కులము

గాందిని నం. వి. గంగానది 1. అక్రూరుని తల్లి

గాందినిసుపుడు నం. వి. 1. థిమ్ముడు 2. అక్రూరుడు 3. కార్లికేయుడు

కుమారస్వామి

గాంధర్వము నం వి 1 గానము, సంగి

తము. బి. గుఱ్లము. బి. వథూవరులు పరస్పరే చెచ్చేత చేసికొను వివాహము. ర. వినము డెక్క చదునేను భాగములలో ఏడవ భాగము.

గాంధర్వవేదము నం వి. సృత్తగీతవాద్య భినయాదుల వివరించు ఉపవేదము.

గాంధారము నం. వి. 1. (సంగి.) ఒకవిధ మగు స్వదము. 2. సింధూరము. 3. కాంధ వోర్ అను ఒకానొక దేశము.

గాంధారి నం. వి. 1. గంజాయి. 2 దృత రాష్ట్రవిభాగాల్.

గాంధారేయుడు నం. వి. దుర్మైధనుడు. గాంధారికొరుకు.

గాంధికుడు నం వి. సుగంధ పస్తుపుల విక్రయించువాడు.

గాండి వి. 1. తొలినిపశల్ల ము. 2. పసులను గట్టుచోట కసపువేయుటకు గాంగా ఏర్పర లిన స్తానము. 3. పసులు సీరు త్రాగుటకు

గాండియేర్ప రాతిలో కట్టిన తొట్టి.

గాండిప్రాయ్య వి. నిదుపాటిహాయ్య, గాండి ప్రతిఖ్య ఏర్పరినిప్రాయ్య.

గాండు వి. 1. కామవదము. 2. కండూతి. దురద.

గాండ్ వాయి శ్రీ. కాంతిహీనమగు.

గాంజే వి. 1. ఒకరకమగుమన్న. 2, గాజు మట్టిలో చేసిన వలయములు.

గాంజూతాయ వి. సీసా.

గాంటు వై. వి. కారము (పొగాకుగాటు). ఏఱ. కారముకంది (గాంటు పొగాకు). నం. కట్టుల.

గాంకిద వై. వి. ఖరము, గాలిగాదు. నం గార్డుథా.

గాంకిదక్కవాడు విజ ఒకచానికొకటి తగులు మోకాళ్ళవాడు, ముడికాళ్ళవాడు.

గాంకిదపురి వి. 1. దుమ్ములగొండి. 2. కొర్నువ గంటు.

గాండుపు వి. గాలి, భాయువు. భూ. గాండు. గాండుపుచూరి వి. 1. హానుమంతుదు. 2.

భీముదు. భృత్య. భాయు సంతానము. గాండుపుమంగాంపెండు. వి. పాము, పవనాశము, గాండుపుమంగాంపెండు. వి. అగ్ని. గాలికి స్నేహితుడు.

గాండు వి. చూ. గాండు. గాండత నం. వి (గృహా.) తీవ్రత. తీవ్రత (Intensity)

గాంధము నం విజ 1. అవికము, పొచ్చు. 2. బిగుటైనరి 3 దబ్బమైనరి. (రసా) సీరు కలియనిది (Concentrated).

గాం వై. 1. పాటకాడు. 2. పాటుక తై. నం. గాయనః.

గాంశాపత్ర్యము నం. వి. ఒక మతము (గణ పతియే ముఖ్య దైవమని విశ్వసించు మతము).

గాంటిక్యము నం. వి. వేశ్యాసమూహము.

గాంతము వై. వి. పశ్చల్లము, గుంత. నం, ఖాతమ్.

గాంతము¹ నం. వి. 1. దేహము. 2. అవయవము.

గాంతము² విజ. సూలము.

గాంఠ నం. వి. 1. చర్చిత. 2. పాట. 3. పద్మము. 4. ప్రాకృతభాష, చక్కపరుప బడనిభాష.

గాందము వి. 1. పైరులోని కసపు, ఆకు. 2. లొపిపి.

గాందిలి వి. 1 | పేమము, ముదు. 2. ముట్టము. 3. ప్రియదు. 4. భర్త. క్త. భార్య. విజ. ప్రేమపాతము.

గాంధము నం. వి. 1. లోతులేనిచోటు, మొట్ట. 2. సంపాదింపకోరిక, విజ. 1. లోతులేనిచి. 2. దాటుటకు యోగ్యమైనరి. వ్యాతి. అగాంధము.

గాఢేయము వం. విశ్వామితుడు (గాఢి
పుత్రీదు.

గానము నం. వి. 1. పాట. 2. ద్వాని. 3. స్తుతి
గానుడు వి. మాని. చెరకురసము ము. వి.
తీసెడియంతము. పరంబము, రూ గానిగ
గానుడు.

దాసు వి. మూత్రి వెడల్పు గల ప్రాతము,
కొచ్చెర.

రామతికియూ పొం. ల. (గృహా.) గుండ్రని
పొదుగుకాట దిందు (Bolsher cushion)
గామిడి వై. ఎస. 1. కేళ్ళుదు. 2. పీసము
బరిమినది. 3. గయ్యాళి, 4 దుష్టము.
వం. 1. గామిడీ.

నొము కై . వి. I. సూర్యది గహను 2.
పీళాచము. నం. | గహం.

గొయకము ని. 1. మర్కుము, 2. మాయ,
వంచన. విజ. 1. వంచకము. 2. మెక్కిలి
వెలగలది.

గొయకుడు సం. పి. 1. పాటపాదువాదు
2. నర్తకుడు. నటుడు. 3. క్రోచుడు,
నేర్చి, చతురుడు.

నాయక్తి నం. వి. 1. పంచావందన
సమయమున జపించు ఉక్కానొకమంత్రము
2. సంధ్యావందన సమయమున ఉపా
పంచబదు దేవత. 3. పాదమునకు ఆదేశి
ఖరునులు గల ఉక్క తెగిక నుండి

గొ యని వం. వి. పాటక్కె.
గొ యనుఁడు నం. వి. 1. పాటపాదువాడు.
2. గానును వండి నా శ్రావణ.

గాయవుధనము పి. వి. కమ నిధులు నెర
వేరుచు గాయవడిన సై నికులకు, నావి
కులకు కిమ్ముదుచు

గొయము వి. కత్తి మె.వానికామన గలుగు
డెబివర్కు. తక్కి.

గార్డీ వై. ఎ. 1. ఇసుక చేర్చ దంచిన
సునుము. నం. కార్డ. 2. పట్ట. 3. మరక.

4. ఒక రకప, రత్నదోషము.
 గార² వి. 1. ఇంగుదీ పృష్ఠము. 2. ని
 చక్కుతో తీస గంభము. 3.ఒకానొకచేప
 గారదము లై. వి. 1. గరుడదేవతాక మైన
 విషయంతము. 2. మాయసం గారుడమే
 గారడివాచు లై. వి. 1. ఉండ్రజాలికుడు.
 2. పాములవాడు, గారుడముప్రతముతెలి
 పిత్రవాడు.

గౌరము వై. 1. గౌప్యతనము 2.
ప్రేమము ముడ్చు. 3. విధము. వీళ. అధి
కము. నం. గౌపయమ్.

నొరుచుము సం. టి. గరుడపచ్చ. 2. పదు
చెనిమిది కృచ్ఛాములలో ఒకటి, 12000
కోకములు గఱిచి. గరుడచేవతాకమైన
అండ ము.

కార్పులు సం. వి. గాడిర.

గార్త పర్వతము సం. వి. 1. మూడు క్రోచా
గుండెలో ఒకటి. (మూడు క్రోచా గుండెలు
గార్త పర్వతము. ఆహావనీయము, దక్కి
చూగాలి). ఇం. గార సెమ్ము.

గౌర్వప్రశ్నలు నం. 1. గృహాక్రమము.
2. గృహసంధరణలు. 3. గృహాస్తమి ప్రతి
దినము అనుమతించబడిన వంచయక ములు
లేయి.

గొలము ని. 1. చేపలను వట్టు వంపు గల
కొక్కు-బడికము. 2. నూతిలో పదిపోయిన
చేద మై. వి. తీయు సార్థకము.

గాలి 1. వాయవు. 2. రయ్యము,
(కుమెకు గాలి పోకినది). 3. మృగముల
దేహవాసన, పసి. 4. ఉక్కవిధమైన పశు
వ్యాపి.

గొ-రి² నం. వి. 1. నింద. 2. శాపము.
గొ-రించు /స. 1. వియుదము మే. ని రాచు

— లేకుండ కోధించు. అన్వేషించు. వెదకు
గా లికాలిమి వ. (రసా.) ఇనుము, రాగి మొ.
శినిమముల నుండి ధాతువులను నంపాడించు

టకు ఉపయోగపదు స్త్రీంఫము వంటి
టోలివు (Blast furnace).

గాలిగాడు న. గాడిద.

గాలిగుడి వి. సూర్య చంద్రులకు చుట్టు
ఏర్పడు మండలము. పరిషేషము.

గాలిగుష్టుటము వి. ఆకాశమున పోతు
విమానము సుండి సైనికులు భూమి పీడిక
దిగుట కుపయోగించు గాడుగువంటి సాధ
నము (Parachute)

గాలిషూలి వి. 1. థిముడు. 2. ఆంజనేయుడు
3. అగ్ని.

గాలిధిండు వి. సర్వము.

గాలిధుష్టు వి. (భూగో.) దుమ్ముళో
కూడిన గాలి దుమ్మారము. (దినికి కార
ణము దుమ్ముళో పదేశముల పైన విపరి
షైన గాలి వీఘట. ఇట్టి గాలిదుమ్ముళో
వహ్నయుటు ముందు దుమ్ముళో ఒక గోదవలై
శేచి వరిసర ప్రాంతములు కనబడకుండు
నండటముగ ఏర్పడును. లోక్కుప్రశ్నలు
ఇట్టి దుమ్ముగోడ 10 వేల ఉదుగులఎతుకు
కూడ పోతును. గాలిదుమ్ముళో సాధారణ
ముగ ఇరాక్, ఉత్తర ఆధ్రికా. ఇంది
యాలో రాష్ట్రాన్ ప్రాంతములోనువహ్ను
చుండును).

గాలినెచ్చెలి వి. అగ్ని.

గాలిపంట వి. నిర్ద్రాయములేని వంట.

గాలిపటము వి. కాలాకిద. 2. గాలిపడగ.

గాలిపూట వి. 1. లోకప్రమాణము. ఆధా
రము లేనిపూట. ఒప్పుతి.

గాలివాన వి. గాలితోకూడినవాన.

గాలివేట్లు వి. (వృక్ష.) గాలిలో ప్రేలాడు

మందువేట్లు (Aerial roots).

గాలిపూడు వి. మబ్బ.

గాలవొన్‌పోస్‌గ్రెవ్ ఎం.వి. (శోశ.) Galvano-
scope) ఒక వలయములో విద్యుత్వక్రీ
ంస్ఫ్రెషియు, లెనిదియు ఛెలిసికోమట
కుపయోగించు పరికరము.

గాలవొన్‌మాపకము ఎ.వి (శోశ) (Galvano-
meter) విద్యుత్వప్రాపొమును కొలువు
పరికరము.

గాలివప్పువులు వి.

వి. (శం.) కొన్ని

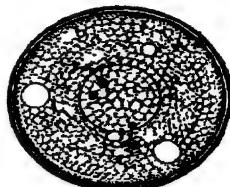
జీవకణముల కోశ

రసములో నుండు

ప్రశ్నేకమగు జీవ

వార్ధ ముఖులు

(Golgi bodies).

గాలివప్పువులు

కోశరసము

గావంచ వి. కొల్లాయి

గుద్ద, తుండుగుద్ద.

అష్టి

గావుపట్లు వి. గట్టి పట్లు. ట్రి. 1. చంపు 2.

వాశనముచేయి.

గాపటపిపట వి. సక్రమముగాని విద్యుత్.

సంహమముగాని చదువు.

గాపము పై. వి. 1. ఆహారము, తిండి, 2.

ప్రక్తము. నం. గ్రాసి.

గాసి వి. 1. అలసట. 2. వ్యాధ. పెత. విష.

1. నశిచినది. 2. సలిగినది. 3. సనికిమాలి

నది.

గాపానము నం. వి. 1. స్నానము, మను

గుట. 2. కొమ్ముట. దూ. గాహము.

గాళకుఁడు వి. 1. థిరుడు. 2. ప్రోధుడు

గి

గి వి. నిందయిందు ప్రాపొలోష్యులైప్లామేడిక్
కులముమొక్కు ఆద్యకురమునకు వహ్ను
ఆచేశము, ఊడి. దబ్బ గిల్లు, చిలక

గిలుక.

గింగురు వి. సుంయమును ర్యాని. ర్యాన్స్ట్రో
కరణము.

గింజేన విత్త,

గింజెకోము క్రీ. 1. (బిడ్లుల విద్యునపుదు కాణ్ణు) విదిలించు, చిష్టు. 2. క్రమపదు, గిజగిజలాడు.

గింకి వై. ని. సన్నని పెదగల చిన్నచెంబు. నం. కుండి

గించ్చు క్రీ. గోటికోవాక్కు, గిచు, గిల్లు.

గింగాడు వి. పచ్చపెట్ట.

గింగిజే వి. 1. కాణ్ణుచేపలు విదలించుట యందగు అనుకరణము.

గింగరు వి. 1. పందులో నుండు గుంజు, పేసెము. 2. కొండిగ్రుడ్లుని పచ్చసాన. దూ. గింగరు.

గింగక విజ. పొట్టి. పొట్టిఖాడు.

గింగు వి. 1. పసులకాలిగోరు, డెక్క. 2. కాణము.

గింట్లంచు క్రీ. 1. గింట్లుబడియగు. 2. చంపు.

గింట్లు క్రీ. 1. అనుకూలించు, పొందుపదు. 2. చంపు. 3. నశించు. 4. లాభించు. 5. చాలు.

గింట్లుబడి వి. అమ్మకమునందలి లాభము.

గింపన విజ. ప్రాస్సుము, పొట్టి, గింగక.

గిండుగు వి. 1. కామశేనిగొడుగు. 2. కామ అక్కరలేని గొడుగు.

గిండుంగి వి. పరకులు నిలువచేయు ఇల్లు (Go-down).

గింధై వై. ఆను, పొట్టియాపు. నం. గృష్ణి:

గింధై వి. కోచ, పొట్టియెద్దు.

గింధు వి. 1. పాపుపోల. 2. లిస్టుకొడవరి.

గినీ ఇం. వి. (Guinea) 21 షిల్లింగులు.

గిన్నియ వి. 1. లోహది పాక్రము. 2. పాపపాక్రము. దూ. గిన్నె.

గిన్నె వి. మా. గిన్నియ.

గింపు వి. 1. అమ్మచెద్దు. 2. బుడ్డకొట్టిని కోచ. 3. ఎద్దు. 4. సమాచో తర పచ్చె నపుడు క్రేష్ట వాచకము, దూ. అక్కమ

గిబ్బులు మొ. వి.

గిబ్బురోతు వి. వి. కిపుడు, వృషభ వాచు నుదు.

గిరక్ వి. మాతిరాట్టుము. దూ. గిలక.

గిరపు వి. 1. కాకట్టు, కుదువ. 2. చానుక. పొం. గిర్డ్య.

గిరాకి పొం. విజ, అధికమగు పెలగంది. (కొతీ.) ఒక సమయమందు ఒక నిరీతి మైన ధరకు కొనుగోలుదారులు కొను టకు సిద్ధపదు వస్తువుల రేక సేవల సొకర్ణి ముల రాకి.

గిరాకి సరఫరా పక్రరేళులు వి. వి. (ఆర్.) ఒక సమయమందు ఒక సరకు యొక్క చ్యాపారులకు నమ్మకమైన గిరపుమైవ కొనుగోలు ధరలను కనిష్టమైన అమ్మకపు మార్కెట్టులు ధరలను చూపు రేళలు.

గిరి నం. వి. 1. కొండ. 2. అచ్చనగాయ. 3. గుండురాయి,

గిరిజ నం. వి. 1. పార్యాకి. 2. కొండయరటి. 3. మల్లెకిగ.

గిరిజనులు నం. వి. (ప్ర్యావ.) కొండజాతులు, ఆరివాసులు.

గిరిధన్ముదు నం. వి. కిపుడు. శ్ర్యా. మేరు పర్యాతము ధనస్సుగా గలవాడు.

గిరిధరుఁడు నం. వి. విష్టువు. శ్ర్యా. మందర పర్యాతమును ధరించివచ్చాడు.

గిరివిద్కారి వి. (వాజ.) వస్తువు కుదువపెట్టు నపుడు పెట్టుబడిదారునకు కుదువపెట్టు చానికి మధ్యమందు మధ్యవ టి.

గిరిశుదు నం. వి. 1. పామవంకుడు. 2. కిపుడు,

గింఱ వి. వరయాకారపురేళ, వృత్తము. వరయము.

గిలక వి. 1. నీరు తోడుట కువకరించు సాధ ము. 2. గిలిగిల ప్రొగుపట్టి పిల్లల అట వస్తువు.

గీలకరించు క్రి. 1. గీలకొట్టు. 2. చిలకు.
3. ప్రోగు. 4. కలుపు. 5. రంగరించు.

గిలి¹ వి. భయము.

గిలి² నం. వి. మ్రీంగుట.

గిలిగింత వి. చక్కలిగింత.

గిలోటిన్ ఇం.వి. (సా.స. వరి.) (Guillotine)
శాసనసభలో చర్చ నిరోధముచేయట.
2. ప్రథమ విష్ట వకారులు ఛాన్సు దేశము
లోని ప్రథమవరదముల, విష్ట వ వ్యక్తిరేకుల
ఇరస్సులను అండించుటకు ఉపయోగించిన
యంత్రము. (ఈ యంత్రమును తోన్ఫ్ ఆగ్నేయ్ గిలోటిన్ (క్ర.శ. 1784-1884)
అనునాశకు కనిపోతాడు.)

గిల్డ్ ఎట్ పేపర్ ఇం. వి. (పారి.) (Gilt-

edged-paper) ప్రథమవ్యపు పూఢిగల
బుడ ప్రక్తము.

గిల్డ్ సోషలిజం ఇం. వి. (రాజ.) (Guild-Socialism) సంఘ సామ్యవాదము.
రాజ్యములోని పరిక్రమలు, కార్బూకసంఘు
| జేసిల అధినములో నుండవలననియు,
ఎన్నికలలో ప్రతినిధులను ఎన్నుకొను
నస్సుడు వల్తి ఆధారముగా తీసికొనవలె
ననియు చేయవాదము.

గిల్లకన్ను వి. మెల్లకన్ను.

గిల్లు క్రి. గోత్తో గిమ్పు. వి. నఖకతము.

గిల్లురు క్రి. 1. గిలు, గిరు, గోకు. 2. భేదించు.
3. రక్కు.

గిప్పుడు నం. వి. 1. చేదాంతి, 2. గాయ
కుడు. 3. సామపేదవేత.

గి

గీక వై. వి. ఏనుగుకూత, ఆంహితము
నం. ఫుంకారా.

గీకు క్రి. రక్కు, గోరు మొ. నితో గిము.

గీటు క్రి. 1. పండ్లు కొరుకు. 2. కన్ను
గిటు. వి. చిమ్ము.

గీటిరుగు క్రి. 1. చమ్ప. 2. టదు. 3. గడ్డ
మణగు.

గీటు¹ వి. గీత, రేఖ.

గీటు² వి. 1. అనాదరము. 2. ఉపేక్ష.

గీటునుఱుచ్చు క్రి. 1. అనాదరించు. తృణిక
రించు. 2. పోగాట్టు.

గీత నం. వి. (పేదాం.) ఆధ్యాత్మిక తత్త్వ
విషయమై ప్రశ్నాతరయాపమున ఉండు
ప్రగంథము, ఉపా. భగవద్గీత, రామగీత
మొ. వి. వి. రేఖ.

గీతము నం. వి. పాట. నిన. వలుకబడినది.
పాడబడినది.

గీతి నం. వి. 1. గోపకుల గీతము, పాట.

2. వృక్షభేదము వి. 1. గానముచేయ
వాడు. 2. సంగిపముతో చదువువాడు.

గీపెట్లు క్రి. 1. ఏనుగు ఫుంకరించు. 2 చుర
పెట్లు.

గీము వై. ఇల్ల. నం. 1. గేహము. 2.
గృహము.

గీరేవి నం. వి. సరస్వతి, వాగ్దేవి.

గీఱు క్రి. 1. నాటు. ప్రస్తుతొను. 2.
భేదించు. భేదించు. 3. (పండ్లతో) చీకు.
4. (గోక్కుతో కురులు) దుప్పు.

గీఱునామము వి. 1. గీగలనామము. 2.
పంగనామము. 3. గోటతో గిరి తీర్చెడ
బోట్లు.

గీలు క్రి. ప్రవించు, కారు.

గీలుకొను క్రి. అచ్చిముఖము.

గీప్పువు నం. వి. 1. నటుడు. 2. గాయకుడు,

గీప్పుతి నం. వి. ఆంహాస్పుతి. 2. పండితుడు.

గు

గుంజ నం. వి. 1. గురిపెంద తీగ. 2. తప్పెటు
3. కల్లు దుకాణము. 4. అవ్యక్త మధుర
ద్వాని. 5. ఉప్పుకము.

గుంజాటన వి. (వ్యాప.) 1. వ్యవసాయము.
పెనుకముందులాడుట.

గుంజిట్లు వి. ని. కహన. దేశులు కట్టుకొని
రెండుకాచ్చు చేరి కూర్చుండితేచుట. దా.
గుంజీలు.

గుంజా వి. (గృహ.) పెదిపి పడకట్టిన ఉదా
ధము, ఉదా. జామ్ చేయటకు తీసిన
టుమాటూ గుంజా 2. శాటి ఉంక మొ॥
వానిలో గుజు.

గుంజ వై. వి. 1. స్తంభము. 2. కట్టుగొఱ్లు.
సం. గుండ్రమ్.

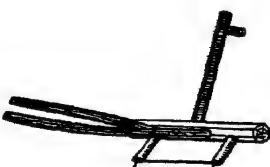
గుంజా వి. గుజ్జలై. 1. తణద్యు. 2. జాచించు
8. ఉరుకు.

గుంజాకోసు లై. 1. పెనుకు ముందుకు
ఉన్నలాడు. 2. లాగుకోసు. 3. పెనుగు
లాడు.

గుండ వై. వి. 1. వల్లము. 2. తెంబు. సం.
కుండమ్, మాం. (విశాఖపట్టణ ప్రాంత
మువ) జాలిక.

గుంతుక వి.

(వ్యాప.) సేలను

దున్నిన తరు

వాత మట్టిని

కదల్పుటకు

ఉపయోగించు

గుంటుక

పనిముట్టు (Blade harrow). వర్షాపాశ
టము, చెక్కుమాను.

గుంటుక్క వి. 1. సృగాలము, చిన్న
జాతినక్క. 2. కుంతంత్రములుపన్ను వాడు.

గుంటల గొట్టము వి. (వ్యాప.) దారు నాళము
ఉలో గుంటలవలెనుండు బలవర్ధకనిర్మాణ

ములు గల కొట్టము.

గుంటే వి. దున్నుచ కేస్టుచిన ఖాగము,
చేసిఖాగము.

గుండా వి. వస్త్రము.

గుండాలై. వి. పొడి సం. గుండకా.

గుండడు వి. దాసుచు, సేవకుడు.

గుంగాయ్య విజ. 1. దుష్టుదు. 2. పని
చేయినివాడు. మోలబొక్కెనమై మోకు
తగిలించు ఇనుపకడియము.

గుండములై. వి. 1. నిష్పులగుంట. 2. నీటి
గుండము సం. కుండమే.

గుండములై. సం. ఓ వాసనగల ఒక విధమైన
గడ్డి.

గుండిగ వై. వి. పెచల్చు నోచుగల పెద్ద
లోహాత్మము. సం. కుండికా.

గుండియు వి. హృదయము. రూ. గుండె.

గుండి వి. బొత్తాము, తీ. గొండి.

గుండు వై. 1. పెద్దరాయి, 2. ఫిరంగి
గుండు. 3 గుండాయి. 4. మానికరాయి.
5. కొండ. 6. పెంద్రుకలు గొరుగబడిన
తల సం. గుండా.

గుండుసూది వి. గుండని తలగల సూది.
గుండె వి. చూ. గుండియ.

గుంపు వి. 1. ప్రాణి సమూహము. 2.
సమూహము. నూలు 3. వదుకునపుడు
నదుమ నదుమ వచ్చేడి ఉండ.

గుంపెన వి. 1. గంతు. 2. విజ్ఞంతాము.
3. పోటు, ఔబై. 4. ఒకావొక చెట్టు.

గుంపునము సం. వి. 1. మాటలు చక్కగా
అల్లట (పదగుంపునము), కూర్చుట, 2.
విధము (ఈ యర్థము పెనుగునమాత్రమే
కలదు). రూ. గుంభనము.

గుంపితము సం. విజ, కూర్చులడినరి. రూ.
గుంభితము,

గుర్దిలము లి. (వ్యోవ.) ధూపద్రవ్యముగ నువయోగించలదు ఒకపదార్థము(Burseraceae) అను కుటుంబమునకు చెంపిన “*Boswellia serata*” అను చిన్న చెట్టు నుండి ప్రీవించుకిగురుపదార్థము(Indian-balsam).

గుచ్చకము నం. వి. 1. కుచ్చ. 2 పూగుతి. 3. సెమలిఫ్రి, దూ. గుచ్చము.

గుచ్చము నం. వి. చూ. తై.

గుజప్పా హిం. వి. కదలిన, కదచిపోయిన. గుజనుజపోవుట వి. రహస్యముగా మాట లాదుట, గునగునలాదుట.

గుజనుజెలాదుట వి. 1. క్రొక్కులాదుట గజిబిజిపడ్డుట. 2. గునగునలాదుట.

గుజోరి వి. ధనపంతుడు.

గుళ్ళ వి. 1. పొట్టిడనము. 2. కోచెదూడ. 3. పాపట. 4. చూలము మీది గురుజి. 5. కొప్పు. వి. 1. పొట్టివాడు. నం. కుబ్బా.

గుళ్ళవెలువు వి. వినాయకుడు.

గుఛెనగూళ వి. 1. శారికలు లొమ్మెలు పెట్టి ఆడుకొనుపుడుగురుగులతో వందు వంటకము. 2. శారిక లాడుకొసడి ఒక ఆట.

గుటక వి. గుక్క.

గుటి పుంజము నం. వి. (ఇం.) చాల బింపు పులలోఖండము మొదటి దళలో అభివృద్ధి చెందుచున్న పుఱుడు ఏర్పడిన గోళాకార ముగనువ్వు జీవకణముల ముద్ద (Morus).

గుటిశలము నం. వి. (వ్యక.) కండకాయ, లోపల గట్టిచెంక లేకుండ, ఖండయుకండ కాని గుంఙకాని యున్న శలము (Berry)

గుట్ట తై. వి. 1. చిన్నకొండ. 2. ప్రోపు. నం. గోక్క. వి. థిరువు. గుటక వి. తెంకాయ బుళ్ళ.

గుడము నం. వి. ఉండ, గోల. 2. తెల్లము. 3. ఏనుగు కవచము. 4. పొగడచెట్లు. గుడాకెశుడు నం. వి. 1. అర్జునుడు. 2. తివుడు. శ్ర్వ. తెముదువలె గుబురుగా పెరిగిన జాట్లు కలవాడు.

గుడారము వై. వి. దేరా, పటకుటీరము. 2. గుడాలయము దూ.గుడారు. గుడారము, గుడారు నం. కుటీరః.

గుడారు వై. వి. చూ. తై.

గుడి వై. వి. 1. పరిపేషము. 2. వలయరేఖ కి. ఇకార చిన్నము. (థ) 4. దేవాలయము. నం. కుటీ.

గుడిగి వి. చెద్ది, మోకార్కవరకు తొడిగికొను వస్తుకవచము.

గుడిదిరుగు క్రి. గుండ్రముగా దిరుగు.

గుడిసె వై. వి. గుండ్రని చిన్న ఆకుటిల్ల. నం. కుటీరః.

గుడిసెవాటు వి. (వ్యోవ.) రంకులాడి, కులట. దూ. గుడిసెటు.

గుడుగుడుగుంచము వి. ఒకార్క శాలక్కిడ.

గుడుసు వి. గుండ్రము. వి. 1. పరిపేషము. 2. గుడిసె. 3. ఇకార చిన్నము.

గుడుసుకయిదువు వి. విష్ణువుకము. వర్షా. గుడుసువాలు.

గుడ్డ వి. 1. వస్తుము. 2. వస్తుఖండము గుడ్డిక్కన్ పొదుష్టా వి. కుబెరుడు.

గుడ్డ వి. (వ్యోవ.) 1. ఖండము. 2. మున్న గుడ్డగూళ వి. పెద్దగుడుగల రకీ, దివాంధము.

గుణకము నం. వి. 1. వెంచెదుకెక్క. 2. (గణ.) ఒకరాళిని గుణించునది (Coefficient) 3. గుణించురాళి. (Multiplier).

గుణకారము నం. వి. పొచ్చుపేక (గణ.). అంకగడిక ప్రక్కియలలో ఒకటి (Multiplication)

గుణవస్తూర్వదళ నం. వి. (శా.) మానవ రక్తకణములలో ప్రవేశించిన మలీరియూరోగజిని అభివృద్ధి చెందుచు విభజనకు సిద్ధముగా నున్న దళ (Schizont).

గుణము నం. వి. 1. కిలము. 2. అలైట్రాడు.

3. చారము. 4. (అఱి.) కావ్యగుణము.

గుణాత్మకము నం. వి. (రసా.) రసాయనికయోగిక మున ఏరకవు మూలద్రవ్యము

లున్నవో తెలుషువది (Qualitative)

గుణాత్మక విశేషము నం. వి. (రసా.) ఒక యోగికములో నుండెదు మూలద్రవ్యములను వాని గుణవరిషిలన వలన గుర్తించుట (Qualitative analysis).

గుణాత్మయము నం. వి. మా. గుచారము.

గుణి నం. వి. లి. గుణముగలవాడు వి. విల్లు. శ్రీ. గుణము (అలైట్రాడు) కలది.

గుణిజ నిష్పత్తి నియమము నం. వి. (రసా.) రెండు మూలద్రవ్యములు రసాయనికముగ సంయోగించి ఒకటి కన్న ఎక్కువయోగికముల నియువో వానిలో నొకమూలద్రవ్యపు నియతరాశితో సంయోగించు రెండవ ద్రవ్యపు సంయోగ ఛారములు చెరిస్పరము గుణిజ సంబంధములో అవగా 1, 2, 8. వంటి పూర్వాంకములచే తెలుషుదు సంబంధములో నుండునను నియమము (Law of multiple proportions).

గుణిజము నం. వి. (గణ.) అంకొకరాశిచేక నీరుకముగా ఖాగహారించబడుటకు పీలైరాశి (Multiple).

గుణికము నం. వి. హల్లులతో అచ్చులను హల్లులను చేరి చెప్పటి. లి. చౌచ్చించి లిడినది.

గుణితాంగరూపత నం. వి. (రసా.) మా. గుణితాంగ రూపనము (Polymerism).

గుణితాంగరూపనము నం. వి. (రసా.)

వికణాతి అణువుల బహు సంయోగము వంచ నంకీర్చతరమును, అదే ప్రాయోగికసాంకేతికము గలదియు అగు పెద్ద అణువుగా మార్పుటి. ఉడా. ఎతిలీన్ చానితో అది బహుశముగా సంయోగించి పోలీఎతిలీన్ ఏర్పడుట. దీనినే ఇప్పుడు ప్లాస్టిక్ సంచుల క్రింద తయారుచేయుచున్నారు (Polymerisation).

గుణాత్మక ప్రశ్న సంప్రతి సం. వి. (గణ.) మా. జ్యామితిక్రిష్టి (Geometric progression)

గుణాత్మకము నం. వి. (గణ.) ఇంకొకరాశిచే గుణించబడవలసినరాశి. లి. ప్రశ్న గుణము కలది.

గుత్త ప్ర. వి. 1. అంతయను ఒకేసారి వేకుకొనుట (టటీ.) 2. యించు-నికి తగినఫలమచ్చుటకు ఒప్పుకొని భూమ్యాదులన తన అనుభవమున ఉంచుకొనుట. కొలు, లి. గుత్తకు తీసికొనబడినది. నం. గుత్తమ్.

గుత్తము ప్ర. వి. లిగువు. లి. 1. ఎచ్చుతక్కువలు లేక సరిగా నుండునది, కచ్చితము (రైక మొ. వి.). 2. గట్టిది. 3. రహస్యము, గూఢము, నం. గుత్తమ్,

గుత్త వ్యాపారము లి. వి. (అఱ.) ఏకాధికార వ్యాపారము, ఒక పరిక్రమకాని. వ్యాపారము కాని, ఒకే వ్యక్తియొక్కగాని, సంఘ యొక్కగాని ఆధినములో నుండి, ఇతర వ్యాపారులు కావలనన్నను అట్టి వ్యాపారములో జోక్కము కలుగచేసి కొనుటకు వీలులెనట్టి వ్యాపారము (Monopolised trade).

గుత్తి ప్ర. వి. 1. పూగుత్తి. 2. చీలిమండ. 3. మడికట్టు. క్రింది హతశాగము. 4. ఒకానోక వస్త్రము. 5. (కవ్యముయొక్క) లిక్క. నం. గుత్తి.

గుత్తి పద్ధతి ఏ. వి. (వ్యవ.) మొక్కలకు అంటుగట్టి పద్ధతులలో ఒకటి. (నిలుసుగ నున్న కొమ్మెతు ముదిరినథాగమునకు ఒక అంగుళము పట తీసివేసి, ఆ థాగములను మట్టితో కప్పి గోనశోగాని, గడ్డితోకాని కట్టి తడియారకుండ సీరుపోయిచుండిన కొన్నాళ్ళకు అచట వేట్లు పుట్టును) తరువాత క్రింది థాగమును కోసి వేరుగా నాట వలెను) (Gooty).

గుత్తియంటు ఏ. (వ్యవ.) కొమ్మెతు క్కాండముచుట్టును నుమారు 1. అంగుళము వెదలువున పైవట్టను తీసివేసి దానిపై మట్టిని చేర్చికట్టిన అంటు (Gooty).

గుత్తిము నం. ఏ. 1. ముశ్విదికెండు మఱులు గ్రుచ్చినహారము. 2. కంబము. 3. పరిము. ని దుట్టు 4. పూగుత్తి.

గుదప్రక్షేపములు నం. ఏ. (ఎం.) కీటముల జనన రంధ్రముచుట్టునుగల కై లిన్ ప్రపరథ ములు. ఉధా. బొర్డింక (Gonapophyses)

గుదము నం. ఏ. మూడి (ముడ్డి), పాయువు. (ఎం.) అన్నవాహిక లివర నుండు చ్చారము (Ampas).

గుది ఏ. 1. ఆకులు మొ.ని గ్రుచ్చిన సరము. 2. చీలమండ, శాటిచెట్టు మొ.ని ఎక్కుటకు కాళ్ళకు తగిలించికొను బందము.

గుదిగజ్జు ఏ. పోట్లాపు మొ.గు వానికి ఘోడను గట్టెదు కొయ్యడి.

గుదిగొను శ్రీ. 1. అతికయించు. 2. తట్ట మగు. 3. మూటకట్టుగా కూలిండు. 4. తడబడు.

గుదిగ్రాదు ఏ. దూడకాలిక గట్టుక్కాదు, బంధము.

గుదియ కై. ఏ. 1. అనుపగద. 2. నాలుగు మూరాలదండము, (యుము) దండము. 3. గుదిగిఱ్ల, దూ. గుడె. నం. గడ్డా. గుదియతాలవు ఏ. యముడు, దండ

ధరుదు.

గుదివము (గుది+పదు) శ్రీ. కట్టుచుము, స్థానికముగు.

గుద్దు ఏ. (వ్యవ.) పిడికిటిపోటు. శ్రీ.

పిడికిటి కొట్టు. దూ. గుద్దు

గునపము ఏ. ప్రత్యులు కుపయోగించు ఇనుపక్కి. (వ్యవ.) గడ్డపార (Crow-bar).

గున్ను పై. ఏ. 1. పిల్ల. 2 ఏనుగుమె ని పిల్ల 3 గుబురుగా పెరిగిన లేతమొక్క, ఉధా. మామిడిగున్న. నం. కుణకి.

గుప్తము నం. ఏ. 1. దాచబడినది. 2. కావ లదినది.

గుప్తాపారము నం. ఏ. (వ్యవ.) వెంటనే నీటిలో కరిగి మొక్కలవేటు తీసికొనబాలు నీటిలో నుండక ప్రమమగా నట్లగుటకు తగియుండు నేలయందలి అపోరము (Available plant food).

గుప్తి నం. ఏ. 1. కాపాదుట, 2. చెంసాల. 3. వడ్డపాతర. 4. దాచుట. 5. గోయి ప్రత్యుట.

గుప్పొష్టత నం. ఏ. (శౌతి.) ఒక ఎస్తువును వేడి చేసినప్పుడు దాని తాపక్రమమందు మార్పు చూపకుండ వస్తువునకు చేరిన వేడి, ఉధా. మంచుగడ్డను వేడిచేసిన అది యంతయు సీరగువరకు తాపక్రమములో మార్పు అగుపడదు (Latent heat).

గుప్పాంచే శ్రీ. 1. వప్పు ము మొ.ని ఉపుము. 2. పుట్టించు, శీ. పుక్కించు. 4. అతికయించు.

గుప్పించే శ్రీ. 1. (అధికముగా) ఇచ్చు. 2. శాచా దులను (అధికముగా) ప్రయోగించు. 3. కురించు.

గుప్పు శ్రీ. 1. ఎక్కువగా ఉంచు, తెట్టు. 2. దూడ తల్లిపొదుగును పొదుచు. 3. విసరివైచు. ప్రయోగించు. మా.గుప్పించు.

ఎ. వాసనగొట్టుట. గ్రమోయుట మేం,
నియం దగు తీమకరణము.

గుప్తవ క్ర. విష. 1. శ్రీఘ్రముగా. 2. ఆక
సైకముగా.

గుబ్రాంచు^{శ్రీ}క్ర. నువాసనగొట్టు. ఎక్కు
వగా పరిమళించు.

గుఫిలి ఎ. 1. చెవిలోనిమురిక. 2. వైడికంటి.
మేలుక్కెను సూచించు ఒకానొకపడు.

గుబురు వి. 1. దట్టము, 2. గుంపు. రూ.
గుమురు.

గుబులు వి. 1. వెరపు. 2. గుప్తని కొట్టు
వాసన. 3. పిచ్చి. 4. ఉదుకు.

గుబులుకోను క్ర. వాసన గుప్తవ కొట్టు,
పరిమళించు.

గుబును వి కచ్చెటము, మోనము,

గుబ్బ వై. వి. 1. కుచము. 2. బుడిసి. 3.
గొదుగుమీది భూమ్మ. 4. పర్మికము. 5.
కలుపు గండ వశ్చైలమీద అమర్పిన
తోహము ముద్ద. విష. గుండ్రనిరి. నం.
కుళథి.

గుబ్బకాయ ఫి. వీణకమర్య సారకాయ.

గుబ్బటీలు క్ర. 1. అతికాయించు. 2.
ఉప్పాంగు. 3. తిరుగుపదు. 4. పరిత
పించు. రూ. గుబ్బటిల్లు.

గుబ్బతిలు క్ర. 1. అతికాయించు 4.
ఉప్పాంగు. 2. పరితపించు. 4. మండు.
రూ. గుబ్బతిల్లు.

గుబ్బతిల్లు క్ర. చూ. వై.

గుబ్బలుఁడి వి. యువతి. రూ. గుట్టెత.

గుబ్బలి వి. చెర్పుతము.

గుబ్బదొర వి. హిమవంతము.

గుబ్బలిఖిలుకాదు వి. శిఫుడు.

గుబ్బత వి. చూ. గుబ్బలాఁడి.

గుబ్బను హిం. వి. అనుమానము.

శ్రుమాష్ట్రా హిం. వి. 1. లెక్కలు ప్రాయము
వాదు. 2. పశుక్కువ్వార్యాలయములలో

చిన్నతరగతి ఉద్దోగి.

గుప్తి వి. 1. గుంపు. 2. గురి. శి మదుగు.
4. పొద.

గుమురు విం చూ. గుబురు.

గుమ్మత వి. 1. పాలు పిండునపుడు పచ్చ
చార (పుమ్మివాలు). 2. శ్రీ. (శ.)
కుమ్మలి=శ్రీ. 3. గాచ.

గుమ్మిడు విష. అలంకరించుకొమపాదు.
సాగసుకాదు.

గుమ్మిటము వి. 1. దీప ముంచెదు కాగి
తపుగూడు. 2. డెలూన్.

గుమ్మిడై వై. వి. పెద్దపెద్దకాయలు కాయు
తీగ. నం. కూర్కు(పూర్క)ండి.

గుమ్మిపొలు వి. అప్పుడు విదికివాలు,
ఉష్ణధార లని వాదుక.

గుమ్ము వి. 1. విడికటిపోటు. 2. పరిమ
ంచుట. తిరుగుట మునియం దగు అను
కరణము. 3. గాచ.

గుమ్మెత వి. 1. కుంభవార్యము. 2.
ఉదుము. రూ. గుమ్మెత.

గురిగి వి. చిన్నపిడత.

గురిగింజ వి. గురిజహూన.

గురిజ వై. వి. గురిగింజ, గురిచెంద. నం.
గుంజా.

గురుఁడు నం. వి. గురువు. బృహస్పతి.
(Jupiter).

గురుకోణ త్రిభుజము నం. వి. (గచే.) ఒక
కోణము గురుకోణముగా గల త్రిభుజము
(Obtuse angled triangle).

గురుకోణము నం. వి. (గచే.) సమకోణము
కన్న పెద్దదియగు కోణము (Obtuse
angle).

గురుచాపరేఖ నం. వి. (గచే.) అర్ధవృత్తము
కన్న పెద్దదియగుచాపరేఖ(Major arc).

గురుజ వి. (వ్యోచ.) తిరుగలిక కొట్టు
కొయ్య.

గురుధాతువు సం. వి. (రసా.) సాంద్రత ఎక్కువగా నున్న ధాతువు. ఉడా. ఒంగారము. ఆస్నేమియమ్ (Heavy metal).

గురుత్వ కేంద్రము సం. వి. (బోతి) ఒక పస్తువు కిరిరములో ఏ బిందువుటై దాని ధారము పనిచేయు నని పరిగణించబడునో ఆ బిందువు (Centre of gravity) (గజి.) ప్రిథుజమునందలి మ ధ్వని గ త రే ఇ లు ఖండించుకొను బిందువు. మధ్యగత లేళల అనుష్ట బిందువు (Centroid of a triangle).

గురుత్వ జనితత్వరణము సం. వి. (బోతి. గజి.) భూమార్గకర్మ ఇ బలముచే ఏర్పడిన త్వరణము (Acceleration due to gravity)

గురుత్వ నియమము సం. వి. (బోతి.) రెండు ఛాతిక పస్తుపులమధ్వని నుండు ఆకర్షణ బలము వాని ప్రవ్యు సంచయ గుణం ఫలమునకు అసలోముగను వానిమధ్వని దూర వర్గమునకు విలోమముగను మారు చుండును అను నియమము (Law of gravitation).

గురుత్వము సం. వి. గౌరవము, గురుధాతువు. (బోతి.) భూమార్గకర్మణక్తి (Gravity), మనము నివసించు భూమిపై నున్న పస్తుపులకు, భూమికి మధ్వని గల ఆకర్షణ (Gravity). దానినే మనము ధారము అండము.

గురువానక్ వి. (పరి.) గురువానక్ (క్రి. క. 1469-1588) సిక్కు-ధర్మా-స్తాపకుడు. చంటాబు రాష్ట్రమందరి తాల్ వంది గ్రామ ములో (లాహారోరు నగరమువద్ద) జన్మించెను. తుర్కు-ఆశ్రమ సులాసులు ధారశిశేషమును పాలించున్నప్పుడు ఉపనిషత్తులు బోధించిన అండ్రోత సిధ్ధాంతము లను ఆధారముగ తిసికొని హిందూ ధర్మ

సంస్కరణము చేసి, హిందూ-ఇస్లామ్ ధర్మముల మధ్వని సభ్యుత సెలకోల్పి ఉద్దేశముతో ఇస్లామ్ మత సూత్రములు కూడ కొన్ని గ్రహించి. మహాపాశము చాటుచు సిక్కు ధర్మమును లోధించెను. (సిక్కుల పవిత్ర గ్రంథమును 'ఆది గ్రంథము' అని పిలుతురు. పీరు విగ్రహాధశమును కుల శేరములను అంగికరించరు)

గురువు సం. వి. ఇంపాధ్యాయుడు జ. కులము పెద్ద. 3. తండ్రి. 4 తండ్రితో బుట్టినవాడు. 5. తాప. 6. అన్న. 7. మామ. 8. మేనమామ. 9. రాజు 10. కాపాడువాడు. చూ. గుచ్ఛుడు.

గురుపులవాఱు క్రె (గుపులు + పాఱు)

1. అతిశయించు.
2. వేగముగా పరుస్తు.
3. ఉప్పాంగు.

గురుసు వి. 1. ముగ్గుము అయిచ్చుపట్టు. 2. మేర. 3. కుదురు. మూలము 4. ఒక రకమైన పశురోగము. 5. తిరుగలి త్రిపుటుకు ఆధారమగు కొయ్యి.

గురింది సం. వి. గర్జిచే.

గులక వి. విద్రయిందలి ధ్వని. గుఱ్ఱు గుళి వి. 1. లక్ష్మిము. 2 గుర్తు 3. నిదర్శనము. 4. నమ్మిక. 4. సాక్షి. 6. నిర్మయము. 7. యుక్తి. 8 సరిమితి, 9. కళం కము,

గుఱ్ఱుతించు క్రె. ఆనవాలుపట్టు.

గుఱ్ఱుతు వి. 1. చిహ్నము. 2. మేర. 3. క్తి. 4. పరిమితి. 6. స్తానము 6. విధము. 7. మచ్చ. 8. సాక్షి. చూ. గుర్తు.

గుఱ్ఱుములు వి. గింజలు.

గుఱ్ఱుము వి. అశ్వము.

గుల వి. దురద.

గులక తై. వి. పన్ననిరాయి. సం. గుడికా గుడికా.

గులకరములు ఏ. మొలకలు.

గులకరించు క్రి. 1. కలుగు, అంకరించు.

2. ధ్వనిచేయు, 3. రమ్ముమగు. 4. కలియ పెట్టు క్ర. బయలుపరచు.

గులాబీ¹ వ్రక్కపు పీకపురుగు ఏ. (వ్యవ.) ఇది పరుపుకెక్కు పురుగుల తరగతిలోని

కీటకము. (దిని దింఫము చోదు, గోధుమ, చెరకు మొ. మొక్కలకాండములోనికి తొలుచుకొనిపోయి వాని మొప్పులను ఇంపును) (*Sesamin inferens*).

గుల్కము ఏ. గుల్కరోగము. (ప్లీవాము పెద్ద రగు రోగము). 2. ప్లీవాము ఎదము ప్రక్కనుండు పచ్చని మాంస ఖండము.

3. పొద. 4. బోదలేవిచెట్లు. 5. పురాళి ముఖి చౌఱ, మార్గము. 6. ఓ ఏనుగులు, 27 గుణములు, 45 పదాతులు, 8 రథ ములు గల సేన, 7. పట్లెయందలిచాచా.

గుల్కైడు నం. ఏ. సైనికుడు (గుల్కము= చేన-అంధుండు వాడు.)

గుల్క వై. 1. నత్తగుల్క, 2. లోఖ్లి. 1. అల్పము. 2. బోలు. (గుల్క కడియము.) నం. కుల్లి.

గుల్లకాఁడు ఏ. ఏ మి యి లే ని వా దు, వ్యైర్యుడు.

గుల్లపడు క్రి. అవమానపడు, భంగపడు.

గువ్వ ఏ. 1. అడవిపొపురము. 2. పణ్ణ.

గువ్వకరిగొను క్రి. 1. చుట్టుకొను. 2. విజృంఖించు.

గుహ వం. 1. కొండబిలము, 2. పల్లము. 3. రాగుట. 4. ప్యాదయము. 5. బుచ్చి.

గుహశక్యము వం. ఏ. 1. పరమాత్మ. 2. సింహము మొ. వి. విజి. గుహశయందుపరి గుహుఁడు నం. ఏ. కుమారస్వామి. త్వీ. దేవసేవలను పొదిచి ఒక్కించువాడు. 2. ఒక నిషాదరాజు.

గుహ్యకుటు నం. ఏ. గుహ్యక జాతివాడు. యములలో నాగతెగవాడు.

గుహ్యకైళ్లు నం. ఏ. కుబేరుడు.

గుహ్యము నం. ఏ. 1. ఏకాంతము. 2. పురిష మార్గము. 3. వంచన. 4. తాబేలు. వి. రాచదగినది.

గుళిక నం. ఏ. ఉండ, మాత్ర. (రసగులిక).

గుఖచ్చము నం. ఏ. 1. గుత్తి. 2. ఘూగుత్తి.

గూర్చ

గూండ ఏ. 1. గుడగూబకూక. 2. కడు పులో కలుగు వికారము.

గూఁటే వై. ఏ. పంది. నం. ఘ్యప్పిఁ.

గూడు¹ ఏ. 1. కులాయము. 2. పంజరము.

3. గోడలో దీపముంచుటకు ఏర్పరచిన చోటు. 4. ఆకుగుడిసె. 5. చాపమొ. నితో కట్టిన లండిపైకపు. బహు. గూండు. గూడులు.

గూడుకాసుపు ఏ. పణ్ణ, సింగ్రెవము.

గూఁటుము వై. 1. గుంజ. 2. దేరామేచు,

3. వ్రద్ంగి మొ, వారు. ఉపయోగించెదు పరిమట్టు. దూ. గూటాము. నం. కూటి.

గూడ ఏ. 1. వానకు కడియ కుండ తలవై పేసికొను (అమ్మై, తాటా కుతో అల్లిన)

గూడుగు. 2. పల్లము నుండి మెరకు సీరుతోడి సాధనము (శంక్యాకారముగ వెదురుబద్దలతో అల్ల బడినది (Suring basket)) 3. ఘూలబుత్త. 4. దొచ్చు. 5.

పైషువులు తిరుమచిపెట్టె మొ. ఏ ఉంచి కొను తాటాములమట్ట, తిరుపగూడ.

గూడము వి. 1 కొండ ప్రాంతమందలి లోయిలై. 2. చిన్న గ్రామము. ఉదా. గొల్ల గూడము మొ. వి దూ, గోడము.	గూడచారుడు.
గూడచారి నం. విజ, వేగులవాడు, ఇతర దేశముల రహస్యములను తెలిసికొనుటకు నియమింపబడినవాడు.	గూడము నం. విజ. 1. రహస్యమైనది. 2. చాచబడినది.
గూడవథము నం. వి. 1. అంత, కరణము, హృదయము. 2. రహస్య మార్గము.	గూడచారి నం. విజ. పెద్దకుండ.
గూడపాత్తు నం. వి. పర్పము. త్వ్య. కాన రాని పాదములు కలది.	గూడనివాడు విజ. కుజుడు.
గూడపురుషుడు నం. వి. వేగులవాడు.	గూడను వి. నడుము మీది వంపు, నడ్డి. గూడి పై. వి. చెవిగూబ. కర్ణమూలము. గూడిచై పై. వి. గుడ్డ గూబ. నం. మూకః. గూడపరి వి. మాదిగవాడు. గూడానము నం. వి చాచుట.

గు

గృష్ణుడు నం. శి. మన్మథుడు.

గృధ్రము నం. వి. గ్రద్.

గృహాదేవత నం. వి. ఇష్టదేవత, కులదేవత.

గృహానిర్వహణ నం. వి. (గృహా.) ఇంటిని
చక్కటెట్టట (House keeping).

గృహాపీడకములు నం. వి. (గృహా.) ఇంటిలో
కాదించు కీటకములు మొ. వి. ఉదా. ఎలు
కలు. బోదీంకలు, పెంకిపురుగులు మొ. వి
(Household pests).

గృహామణి నం. వి. దీపము.

గృహాము నం. వి. 3. ఇల్లు. 2. ఫార్మ.

గృహామేధి నం. వి. గృహాస్తు, త్వ్య. కార్యతో
శేరియుండాపాడు.

గృహాస్త్రాణము నం. వి. నిట్రాడు, ఇంటి
నడిమి కంబము.

గృహాణి నం. వి. ఇల్లాలు, కార్కడ.

గృహాసము నం. విజ. 1. గ్రహాంపబడినది.
2. స్వికరింపబడినది. 3. తెలిసికొనబడినది.

4, ధరింపబడినది.

గృహాపోపచారము నం. వి. (గృహా.) రోగిక
చేయు ఉపచారము, వైద్య విధానము
నకు అంగముగ రోగికిగృహములో చేయు
సేవ (Home-nursing):

గృహాపోపవనములు నం. వి. (వ్యాప.) ఇండ్
అవరణలయందు పెంచుకొను చిన్న పూల
తోటలు (House gardens).

గృహాశ్రీ నం. వి. శాఖానగరము, పేట.

గృహాశ్రీకము నం. వి. 1. పెంపుదుమృగము.
2. పక్కి. విజ. పరాధినము.

గృహాశ్రీము నం. వి. 1. పెంపుదుమృగము.
2. పక్కి. 3. ఇంటియందలి అగ్ని హోత్రము.

4, స్వార్థకర్మ విధానమును తెలుపు
ఉకానొక గ్రంథము. విజ. 1. ధరింపదగి
నది. 2, పట్టు కొనదగినది. 3. స్వాధినము.
4. అంగీకరింపదగినది. 5. తెలిసికొనదగి
నది.

గ

గెంఱవము వి. కట్టెలిరుపుమాట, పరుష వచ
నము. విజ, తీక్ష్ణము, వాడియైనది.

గెంయించు తీ. 1. చలింపవేయ. 2. బయ

తీకి నెట్టించు. 3. పాడుచేయ. 4. కొట్టు

గెంటు తీ. 1 తొలగు, చలించు. 2. చెడు
3. తపిపోవు. 4. వెనురీయ. 5. తోయు

6. (అప్పు మొ. వి) తీర్చు. 7. (అ స్త్రీము మొ.వి) ప్రయోగించు. 8. చలనము. గెంపెము వి. జంటనేతవస్తుము. వి.జ. దట్టము. అధికము.
గెదు¹ వి. 1. జత. 2. రగ్గర. 3. పోతిక. పగిది. 4. వెటకు తగిన సాధనము.
గెదు² వై.వి.వెదురు. తెరకు.మొ.నికాండము. రూ. గద. నం. కాండః.
గెరగూడు క్ర. 1. జతగూడు. 2. వెన్నంటు.
గెనయు క్ర. 1. పుష్టియగు. 2. వర్ధిల్ల.
గెనసు వి. చిలగడదుంప. రూ. గెనుసు.
గెబ్బు¹ క్ర. 1. అపహారించు. 2. లగ్పించు
4. గెంటు. 4. చంపు.
గెబ్బు² వై. పొగరు, కావరము. తిమురు.
వం. గర్వః.
గెయిపద్మ ఇం. వి. (బూగ్.) (Geysers).

1. మ్యాజిలాండులోని వెడినిటిబుగ్లు.2. వెడినిటిని అందించు విష్ణుచ్ఛక్తి పరికరము.

గెల వి. పండుకాయలు మొ.ని గుర్తి. ఉదా. అరటిగెల రూ. గౌల.

గెలవిధి వి. 1. సంకోపము. 2. ఉత్సాహము. రూ. గలివి.

గెలుచు క్ర. 1. పోవు. 2. జయమును పొందు. 3. జయించు, గుచ్ఛు.

గెలుపుపేరుగలవాడు వి. పొట్టారుడు, అర్జును, విజయు దను పేచుగలవాడు.

గెలలి వి. ఉప్పుకుప్ప.

గెల్లు వి. కలకలము. రూ. గొల్లు.

గెల్లువడు క్ర. 1. రంకెవెయు. 2. విష్ణుభించు.

గే

గేందుకము నం. వి. చెండు. బంతి. రూ. గేందుకము.
గేరగి వై. వి. 1. 1. పచ్చశూమెగలి. 2. మొగలిపూవు. నం. కేతకి.
గేదె వి. లిచ్చ. ఎనుము.
గేదెచెలప వి. మూడెండ్ల యెనుపదూడ.
గేయము నం. వి. పాట. విజ. పాడతగినది.
గేలి వై. వరిహాసము. సంకేతి.
గేష్టువు నం. వి. 1. నటుడు. 2. గాయ్లు కుడు. విజ. పాడెడివాడు (అనికాండఱు.)

స్తు వై. వి. 1. ఇంటి యజమాని. 2. సోమ యాతి. 3. భర్త. నం. గృహాసః.

గేపాము పం. వి. గృహము. ఇల్లు.

గేపాళి నం. వి. గడవ. రూ. చేహాథి.

గేపేశూరన్యాయము నం. న్యా. ఇంటిలో దంబములు కొట్టువాడే కాని పనికిరాని వాడమట.

గేపేశూరుడు నం. వి. ఇంటిలోనే దంబములు కొట్టువాడు, చిరికివాడు.

గై

గైరికము నం. వి. 1. కేగురురాయి. 2. బంగారు. 3. గైరికధారువు. 4. ఒకరకపు పర్యవేకధారువు.
గైరికుడు నం. వి. 1. కిరాతుడు. 2. గై

ఇనుడు.

గైరేయము నం. వి. 1. కిలాజితు. 2. కేగురురాయి.

గొ

గొంగ ఏ క్రతువు.

గొంగడి. ఏ. 1. కంబి. 2. ఒకానోక పక్క.
రూ. గొంగి.

గొంగి పురుగు ఏ. కంబి

పురుగు. (వృథ తీఱ.)

శరీరము పై రోమములు గొంగిపురుగు
కల కిటక దింభము (Hairy caterpillar)

గొంజ ఏ. 1. గొంగాల. 2. గొంగిపురుగు.

గొంటరి ఏఱ. 1. కుత్తిపుడు. 2. కఠినుడు.
3. దిట్ట.

గొంటు¹ ఏఱ. 1. దుష్టము. 2. వంచకుడు.
3. క్రూరుడు. 4. రిట్ట. నం. కుంతః.

గొంటు² వై. ఏ. మెద్దుపక్క. బందనతేని
పక్క. నం. ఫోంటా.

గొండిలి వై. ఏ. 1. కుండలాకారస్వత్యము.
2. అట. 3. నర్కి. నం. లీకిడా. రూ.

గొండీ.

గొండెము ఏ తలశు చిలకు. రూ. గొండ్చు,
గొండెము.

గొంధోలా ఇం. ఏ. (Gondola) వెసిన్ నగ
రములో నీటి కాలవలందు ఉపయోగించు
చిన్నవరదవ.

గొంతి వై. ఏ. పాందురాజ పెద్దభార్య.
నం. కుంతి.

గొంతు వై. ఏ. కుతుక. 2. కంతధ్వని. రూ.
గొంతుక. నం. కంంఁ.

గొంతెమ్మ కోర్కెలు ఏ. అలభ్యము కోర్కెలు
కోండగవికోర్కెలు.

గొంతెమ్మ ఏ. (వ్యాప.) ఒకానోక ల్రామ
చేపర. రూ. గొంతెము.

గొంది ఏ. 1. మూరి. 2. కొండ యొక్క
చిన్నమరుగులోటు. 3. చిన్నసందు. 4.
స్ఫానము.

గొంగి ఏఱ. 1. ఎచ్చుతక్కువైనది. ఏ. 1.
ఎచ్చుతగులుగా నుండుట, 2, శిరస్తాణము.
2. ఎచ్చుతగులుగల ముత్తెము.

గొంగినిరు వై. ఏ. పస్సిరు రూ. గొంగిగ
నీరు. గొంగిగినిరు, గొంగిగనీరు.

గొంగిగ వై. ఏ. 1. రేకులచేమంతి. 2. పసపు
పూల మొగిలి. 3 పస్సిరు పూమొక్క..
రూ. గొంగి. గొంగిగ. గొంగి. నం.
కుబ్బకి.

గొంగిగ వై. ఏ. మూ. వై.

గొంగిపుసూయి ఏ. (వ్యాప.) నెలలో నీరుగల
యినుక పొరవరకును లోతుగా గొంగ
మును దింపి నీరు పైకి తెచ్చ ఏర్పాటు
గల మాయి (Tube well).

గొంగిము ఏ. క్రోవి. (శౌశి.) ఒక చోట
నుండి మరియుక చోటికి, ప్రవ్యమలను
గాని, వాయువులనుగాని, కొనిపోవు చరి
కరము (Tube).

గొంగు¹ వై. ఏ. 1. కరినము. 2. దుర్లభము.
3. భయంకరము. 4. విరోధి. ఏ. 1.
చౌష్ట్రము. 2. అల్ల 3. 3. గాలి. నం.
కటులి.

గొంగు² ప్రవ్యాప. కాచ్చిల్యద్వ్యారమున వచ్చు
ప్రవ్యయము. ఉదా. (కాచ్చిల్యమున)
గొండగు. (స్ప్యార్ఫమున) పిసినిగొంగు.

గొండగు వై. 1. మాట వినబడకుండగొంగు.
2. కసరు. 3. (పావురములు) కూయ.

గొండగ వై. ఏ. ఏడికోలచేనినాగలి. నం. కూట
కమ్.

గొండగ ఏ. మారిగణాలి.

గొండగరి ఏ. మారిగణాలు. రూ. గొంగారి.

గొండవ ఏ. 1. ఆవడ. 2. తప్పు 3. కలత.
4. అద్ద. 5. దుఃఖము. 6. కోలి, నంబింధము.

గొంగారి ఏ. మూ. గొంగారి.

గౌడిగ వై. ని. గులకరాయి. నం గుడికా.
గుడికా.

గౌదుగు వి. ఎండవానల కడ్డము పెట్టుకొను
సాధనము, ఆతపత్రము చ్ఛతము.

గౌద్దంబలి వి. నూకయలేనిగంజి.

గౌద్దగము వై. వి. శాధకము. నం. కుట్ట
కము.

గౌద్దలి వై. చెట్టునరకు సాధనము, కురా
రము (ప్రోవ.) పెద్దచెట్లను వానిశాఖలను
నరకుట కుపయోగించు ఇనుప పనిముట్ట
నం. కుతారః.

గౌద్దు వి. 1. ఈనని పశువు. 2. గౌద్దాలు
వి. శూన్యము.

గౌద్దుభోతు వి. 1. నిష్ప్రమ్యమోగమయ.
2. సంతకి లేనివాడు. 3. కాపులేనిచెట్లు.

గౌద్దుక్రోషువ్వ వి. (రసా.) గౌడ్దల, ఎద్దల
క్రోషువ్వ (Follow.)

గౌద్దుచెట్లు వి. ఘరించని వృక్షము.

గౌద్దువోపు క్రి. 1. ఘలశూన్యమగు. 2.
పొరుపహీనుడగు. 3. పల్చిరమగు. 4.
ఉక్కు తిలేనిదగు.

గౌద్దేఱు వి. 1. నీరులేనివిరు 2. ఒక అడవి
చెట్లు. క్రి. గుతకు తిసికొను. వి. వ్యాఘరము.

గౌహిద వి. తలవు లిగించుటకై ఏర్పరచినచీల
గౌద¹ వై. వి. ఆకలి. తుటు. నం. తుఫా.

గౌద² వి. అతిశయము, త్వర.

గౌదగొను¹ వై. క్రి. ఆకలిగొను.

గౌదగొను² క్రి. 1. అతిశయించు, వి. త్వర
పడు. 2. కాలు.

గౌవకొను క్రి. 1. యత్కుంచు. 2. ఫమ్మ
తించు. 3. అతిశయించు. 4. సిల్చిను.
5. తపుసించు.

గౌవప వి. అరిగిననాగలి. వి. పొట్టిశాడు.
వామనుడు.

గౌనటు వై. వి. మనోళ్ళత. వి. 1.. మంఙ

లము. 2. మధురము. 3. కొవ్వము. 4.
పరిమించు. నం. గుడా.

గౌనటుకొడు వి. అందగాడు. మందరుడు.,
గౌనము వై. 1. సౌశిల్యాది గుణము
2. వింటివారి. నం. గుడా.

గౌనయము వై. 1. వింటినాది. 2. వింటి
కొప్పు. నం. గుడా.

గౌప్ప వి. అధికము. పెద్దచీ.

గౌప్పలు వి. 1. పరిమించోని చిన్న మెరక
ఫలములు. 2. మిరపతోట మొనియందు
కొంచెము చెప్పగా మండడిచోట్లు.

గౌం వై. 1. గౌంది. 2. కిలము. 3.
మూల. నం. ఇగుపో

గౌప్పండు వి. (గౌసు+పండు) పెద్దపండు.

గౌప్పరము వి. ఎరువు.

గౌప్పి వి. 1 ధనుర్మాసమునబాలికలుచేతులు
చరుచు గుండ్రముగా తిరుగుచు పాటలు
పాడుచెడుక. 2. ఇమురకము. గౌలిమిడి.
మొగలీర.

గౌప్పిట్లు వి. 1. గౌప్పి. 2. సమస్కార
థెరము. 3. చాలక్రిడ. 4. గౌప్పిపాట.

గౌప్పున అప్పు. శిష్మముగా, దా. గౌప్పున.

గౌయ్యి వి. పల్లుము. దా. గౌయ్యి.

గౌరక వై. 1. ఇనుపశాళము. 2. చిన్న
యూటె. 3. ఒకశాలిమ్మగము. వి. 1.
గరుకు. 2. బిరుసు. నం. ఖురాకం. ఖురా
లకం. ఖురకం.

గౌరిజ వై. పశువుకాలిగిట్లు. నం. ఖురః.

గౌరిల్లా కొ. వి. (Gorilla) మానవాకార
మును పోలిన పెద్దకోతి.

గౌరిల్లాముద్దము వి. (చరి.) చాటుమాటు
యుద్దము, అకస్మాతుగ గుంపులు గుంపు
లుగ శ్రుతులమై యుద్దముచేసి నిష్ప్ర
మించుట (Guer(r)illa war).

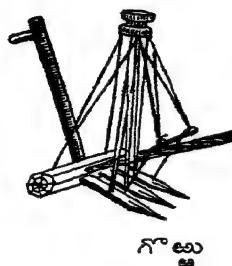
గౌఱకు వై. వి. 1. సీచుడు, దుర్ముర్దులు.
నం. తుల్లకః

గొఱపము వై. 1. గుఱుమును తోషెదు సాధనము. నం. కురపః. 2. అర్థ చంద్రాకార బాణము. నం. కురపః.

గొఱగు క్రి. హౌరముచేయు.

గొఱియ వై. వి. గొఱ్ల. నం. కురపః. కురరి.

గొఱ్ల వి. (వ్యా.) 1. విత్తులను వరుస లలో వేయుటా పుచ్చొగించుచని ముట్టు, (Seed drill), 2 ముచ్చరి రెండు కుంటల కొలది.

గొఱ్ల

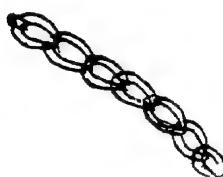
గొల వై. గౌల. నం. గుటుక్కః.

గొలక వై. వి. కలకలము.

గొలును వి. 1. మెడను వేలాడు నగ. 2. వినుగకాలికి కట్టుమ సంకెల. 3. సంకెల.

గొలుకుట్టు వి.

(గృహ) గొలును ఆకారము గల కుట్టు (Chain stitch).

గొలునుకుట్టు

గొలునుపంపు వి.

(వ్యావ.) ఒక

గో

గోందుడు నం. వి. పామర జాతివాడు. విజ. వృషభముయొక్క అండమువంటి భోద్దు గలవాడు.

గోండ్రించు క్రి. పురి మొని బోభృతించు.

గోంద్రు కప్పులు వి. గోదురు కప్పు.

గోకు క్రి. గీకు, గీరు.

గోకుడు వి. పాలు కాచినపుడు అదుగున తేలు సత్కము, మడ్డి.

విధమైన సీటి పంపు. (దీని భాగములలో ఒక గొట్టుము, దానిలో నిముడు ఇనువ విళ్లుగల గొలును ముఖ్యమైనవి) (Chain pump)

గొలునుపొడి వి. కలిపి క్లైవాన్ వాత (గొలునుకట్టు వ్రాత).

గొల్ల 1 వై. వి. 1. గొల్ల జాతి. 2. పాడి పసరముల మేపి పాలమ్మె జీవించు జాతి. నం. గోపాలః.

గొల్ల 2 వి. 1. ద్వ్యారపాలకుడు. 2. కోశాగారమును కాపాడువాడు.

గొల్లభామ వి. 1. గొల్లభామిక చెందిన (శ్రీ 1.(వ్యావ. కీట) సన్నగా నుండు మిదుత కుటుంబములోని పురుగు. (కొన్ని గొల్ల భామలు ఇతరకీటకములనుదినుచుండును) (Mantis).

గొల్లము వై. వి. 1. లోతైనాశలము. 2. నీళ్లగుంట, నం, ఖల్లః.

గొల్లన వి. ఒకరకపు గుచారము. దూ. గొల్లయన.

గొవరు వి. తాపము, ఉదుకు.

గొప్పరు వి. 1. ఉప్పద్రవము. 2. తాపము ఉ. 3. పెర్చ్చమైత.

గొప్పె ము వి. (వ్యావ.) తలుపు చిలుకు, దూ.

గొండెము.

గోకుడుపొఱ వి. గోకుడుపొఱ, కసవు చెక్కుపొఱ.

గోదు వి. కోకారము. (దీనియాకులు కూరగను, పై పట్ట నారగను ఉపయోగ చదును. ఇది కీరగోగు, కొండగోగు అని ద్వీవిధము.)

గోచి వై. వి. కచ్చడము, కొప్పనము. నం. కచ్చః.

గోవికట్టు వి. బ్రహ్మాచారి.

గోవికాదు ఏడ. నిర్ధనదు. (గోవిపాత రాయదు అని వాడుక). వి. బ్రహ్మాచారి.

గోఱు క్రీ. పిడింబి యదుగు. వి. పీడ, శాధ.

గోఱు వి. 1. కోరికయించున చేర్చికుట్టెడు

సన్నని సరిగప్పె. 2. చేతినగ. కి. ఒయ్యారము.

గోఱుక తై. ఏడ. ఒయ్యారము గలరి.

గోఱుకాదు ఏడ. ఒయ్యారము గలవాడు.

గోదు వి. జిగురు, బంక (తుమ్మగోదు = తుమ్మబంక). హిం. గోంద్.

గోదురు వి. పెద్దకప్ప.

గోకర్కు ము నం. వి. 1. కడిమృగము. 2-పాము. 3. కంచర గాడిద. 4. ఆపు చెవి యాకారము గల పాత్రము. 5. దణిఁడ దేశమందలి ఒక ఓవళ్ళుతము.

గోచారము నం. వి. సూర్యాదిగ్రహముల సంచారము.

గోటాపన వై. వి. 1. పణియాక 2 ఘోష. ఘోషించుట.

గోడ వై. 1. భిత్తి. నం. కుడ్యమ్. 2. గుట్టము. రూ. గోఢ, నం. ఘోటః

గోడాడు క్రీ. దుఃఖంచు, విలపించు.

గోడిగ వై. వి. ఆడు గుట్టము. నం. ఘోటకా.

గోదు పట్టి వి. (వ్యాప.)
దున్నిననే లో గాని,
దమ్మక్క చేసిన నేలలో
గాని ముక నుండి
పల్లమునకు మట్టి
లా గి వే యు ట కు
ఉపయోగించు పనిముట్టు (Levelling board.)

గోము వై. వి. గోచి, కౌపిము. రూ.
గోచాము. నం. కౌపినమ్.

గోచాము వై. వి. చూ. పై.

గోచే¹ వై. వి. ఎద్దు. సం. గోసీసి.

గోచే² నం. వి. పెద్దగోతము. వి. గోస.

గోతము వి. 1. జనుపనారసంచి. 2. ఒకా నొక మ్లాసాధనము. రూ. గోతాము.

గోతము నం. వి. 1. వంకము. 2. వేరు. 3. కొండ.

గోపులు నం. ఏడ. 1. గోపుల కాచువాడు.
2. భూమిని రక్షించువాడు.

గోద¹ నం. వి. 1. విష్టువిత్తని పుత్రీక.
గోదాచేప. 2. గోదావరి.

గోద² వి. ఎద్దు. వృషభము. (వ్యాప.) గోడ్దు
గోద.

గోదా హిం. వి. కుసీచేయు ప్రదేశము.

గోదారి వి. 1. పెన్న కాచినమ్మడి. 2. గోదా వరి.

గోదావరి నం. వి. గౌతమీనది.

గోదుపు వై. వి. గోధుమ. ఒకరకపు చాప్యము. నం. గోధూమః.

గోధ నం. వి. 1. ఉదుము. 2. అల్లెక్కాటి కెబ్బుతగులకుండ (ఉదుము తోలుకోచేసి) ప్రెలిక తోడుగుకొను కవచము.

గోనపము నం. వి. కొండచిలువ.

గోపతి నం. 1. ఆటోపు. 2. ఇంద్రుడు. 3. రాజు. 4. ఇప్పదు. 5. సూర్యుడు.

గోపనము నం. వి. 1. దాటుట. 2. కాపాదుట. 3. గుప్పచరచుట, రహస్య ముగా నుంచుట, గూడ చుచుట. దాచిపెట్టు, మరుగుచేయుట (Concealment),

గోపాయితము నం. ఏడ. 1. రక్షితము. 2. దాపబడినది.

గోపాలుయ నం. వి. 1. గొల్ల. 2. శ్రీకృష్ణదు. 3. రాజు. 4. ఇప్పదు.

గోపి నం. వి. గొల్లరి (గోపిక).

గోపిందసము నం. వి. ఒకటెగ నుద్దమచ్చు.

గోపువ్వము నం. వి. 1. కోతి. 2. అపుతోక

గోపురము నం. విజ. రక్షించువాడు. 1. 1. రాజు. 2. గొల్లవాడు. (ఎరి) మౌర్య కాలమునాటి గ్రామాధికారి. (అయిదింటి పైగాని, పదింటి పై గాని అధికారము కలిగి గ్రామములలోని భూముల ఆదాయ వ్యవయములను, జనాభాను, దానవిక్రయ ముం జాలితాలను తయారుచేయుట, ప్రజల ఆధిక సాంఘికక్షేపరసిస్థితుల వివరములను గ్రహించుట యాతని ముఖ్యకర్త వ్యములై యుండెను.)

గోపురము నం. వి. 1. గవము, పురద్వారము, వాకిలి. 2. గాలిగోపురము. దేవాలయ ముఖ్యమున ఎత్తుగా కట్టినద్వారము, (గణి-)మాచ్యుగ్రస్తాపము (Pyramid).

గోప్యము నం. విజ. రక్షింపదగినది. (ప్రావ.) రహస్యమైనది.

గోప్యుడు నం. వి. 1. ఉడిగపువాడు. 2. చాసీపుత్రుడు. విజ. కావరగినవాడు.

గోము నం. వి. శోకమార్యము. 2. వికాపము. 3. గారాము. 4. విధము కగారము. 6. గర్వము. విజ. మృదువైనది. 8. అందమైనది.

గోముఖము నం. వి. 1. ఖలుకుట. 2. ఒకపాద్మము. 8. వంకరగా కట్టిన యిల్ల. 4. అనుమోగము.

గోమేరికము నం. వి. పశుపుచచ్చని రంగుగల రత్నము. దూ. గోమేరకము, గోమేరము.

గోరపె. వి. గోరంకిపిట్ట. నం. గోరంకుః. గోరికా.

గోరంకువు నం. వి. 1. లట్టువాడు. 2. దిసములవాడు. 8. గోరువంక చిట్ట.

గోరు వై. వి. 1. నభము. 2. బ్రాహ్మిక చోర సంధనము. విజ. అల్పము. నం. ఖురః.

గోర్ధుగళ్ల వి. గోర్ధు కిషకి లోహాను పలాక.

గోరుగాలము వి. చేపలు పట్టు గాలము. గోరుచిక్కుడు వి ఒక జాతి చిన్నచిక్కుడు ఒక కాకము.

గోరుచుట్టు వి. గోటికి చుట్టు లేచెడి పుంసు. గోరువెచ్చన వి. గోరుపట్టు వెచ్చుదనము, కొంచెము వెచ్చున.

గోరోచక నం. వి. పసుల నాభియందు పసుపువచ్చని వస్తును. దూ. గోరోచనము. గోర్వతము వై. వి. నల్లకంబి. దూ. గోరుచడము. నం. కాలపట్టః.

గోల నం. వి. 1. వట్టువయాగు నిటికాగు. 2. గుండ్రిని పద్మారము. 3. మణిశిల. 4. చెలిక త్రై, 5 గోధాపరినది. వి. 1. ముగ్గు, ముగ్గుడు. 2. కలకలము.

గోలాంగూలము నం. వి. 1 కొండముచ్చు, 2. కోతి.

గోలి 1 నం. వి. ఉదుము.

గోలి² వై. వి. కొండముచ్చు. నం. గోలాంగూలమ్ము. (అని కొండరు).

గోలీ వై. వి. పిల్లలాడుకొను గొలీకాయ. నం. గోలకః.

గోవ వి. 1. యోవనము. 2. పురుష గవయము, గురుషోతరి. 3. విశ్వమ సముద్ర శిరమందలి యైక పట్టణము.

గోవిందుడు నం. వి. 1. శ్రీకృష్ణదు. 2. శ్రీపూర్వాన్ని. 3. శ్రీ శంకరాచార్యుల గురువు.

గోవ నం. వి. 1. అపు. 2. భూమి. 3. కిరణము. 4. స్వీరము. 5. సూర్యుడు.

గోప్యము నం. వి. అవులమంద యుందు చోటు, గొట్టము.

గోప్యై నం. వి. 1. పరిష్కు సఫ. 2. ఇష్టాగోప్యై.

గోప్యుదనము నం. వి. 1. అనుషేక్క. 2. గోపుల ఉంగడిగోయి. 3. గొపుపాదమంతచోటు

గోపన వై. 1. చాటించుట. 2. గోల కలకలము, నం. ఫోషా.	యొక్క కేంద్రము (Centre of curvature).
గోపనము నం. వి. 1. నలుబడి పేటలుగల హోరము. 2. ఆశ్వచన్ము.	గోళము నం. వి. మండలము ఉదా. భూగోళము, ఖగోళము. (గజీ.) ఒక స్థిరతీందువు నుండి ఒకే దూరములో వరించు లిందువు యొక్క పథము.
గోపని నం. వి. 1. ప్రాకు. 2. ఒకనది.	గోళార్థము నం. వి. (వృక్ష.) గుండ్రముగా మన్నది. (Rotund) (ప్రతము.)
గోప్యమి నం. వి. 1. గోపాలుడు. 2. రాజుకుమారుడు. 3. జితేంద్రియుడు.	గోళియ విపథనము నం. వి. (శాతి.) ఒక కటకము యొక్కగాని, రఘుణము యొక్కగాని, మధ్య భాగము, అంచు భాగము వికాశికములు కాకపోవుటచే లైన్స్కాంటి కిరణముల వికేంద్రత (Spherical aberration),
గోపరి వి. పరాక్రమము.	
గోళకుయు నం. వి. విధవు రంకుమగని పలన పుట్టినవాడు. దూ. గోలకుడు.	
గోళకెంద్రము నం. వి. (శాతి.) ఒకదర్శమునుగాని లేక వట్టకమునుగాని ఒక భాగముగా కలిగియుండు గోళము	

గ

గొండవాడు వై. వి. గమళ్వాడు, గండుండవాడు. సురాణీవి. నం. గొండః.	గొండేరము నం. వి. చూ. వై.
గొకీగేడ వి. పొట్టిశ్రీమృత పెద్దలక్కె.	గొరము నం. వి. 1. అకయవు. 2. తెల్లావ. విఱ. 1. తెల్లానిది. 2. ఎఱ్లానిది. 3. స్వచ్ఛమైనది.
గొండము నం. విఱ. అప్రధానము (Secondary)	గొరవము నం. వి. 1. మర్మార, సన్మానము. 2. గొప్పకమము. 3. సున్నవ.
గొతమట్టుడు నం. వి. (వరి.) సిద్ధార్థుడు. (క్రి. పూ. 566-486). బౌద్ధరిష్ట ప్రాపుడు, తథాగతుడు, శాక్యమని.	గొరి నం. వి. దుర్గ, పొండి. 2. రజస్వలకానికప్యుక, 3. భూమి. 4. వరుణుని భార్య.
గొతముడు నం. వి. 1. గొకమమని. 2. బుద్ధుడు.	గొరుడు నం. వి. చంద్రుడు.
గొట్టాంకము నం. వి. గుద్దలికంటె లరువగు వనిముట్టు.	గొలు వి. దుర్గంధము.
గొధారము నం. వి. ఉడుముపిల్ల, దూ. గొధియము, గొధేయము.	గొసై వై. పెల్లి. దూ. గప్పురి.
గొధేరము నం. వి. చూ. వై.	

గొసై వి. పీఱ. మొ. ని. మొర. దూ. గప్పున. గప్పునెన. నం. కోళః.	గొసై వి. పీఱ. మొ. ని. మొర. దూ. గప్పున. గప్పునెన. నం. కోళః.
గొసై వి. పీఱ. మొ. ని. మొర. దూ. గప్పున. గప్పునెన. నం. కోళః.	గొసై వి. పీఱ. మొ. ని. మొర. దూ. గప్పున. గప్పునెన. నం. కోళః.
గొసై వి. పీఱ. మొ. ని. మొర. దూ. గప్పున. గప్పునెన. నం. కోళః.	గొసై వి. పీఱ. మొ. ని. మొర. దూ. గప్పున. గప్పునెన. నం. కోళః.
గొసై వి. పీఱ. మొ. ని. మొర. దూ. గప్పున. గప్పునెన. నం. కోళః.	గొసై వి. పీఱ. మొ. ని. మొర. దూ. గప్పున. గప్పునెన. నం. కోళః.
గొసై వి. పీఱ. మొ. ని. మొర. దూ. గప్పున. గప్పునెన. నం. కోళః.	గొసై వి. పీఱ. మొ. ని. మొర. దూ. గప్పున. గప్పునెన. నం. కోళః.

గ్రౌ, గ్ర

గ్రాంలరి నం. వి. (Gallery) నాటక శాఖ శాఖాలలో విద్యార్థులునుకూర్చుండుటకే మెట్ల వలె అంచెలగా కట్టబడిన బల్లిల
--

వరున. ప్రైన్ గ్ర్యాలరీ = శాసనసభలో ప్రతికా విలేఖనులకు ప్రశ్నేకింపబడిన ఫలము. ప్రైకులగ్రాలరీ=శాసనసభలో ప్రైకులు కూర్చుండుటకై ఏర్పరచిన ప్రశ్నేకసలము.

గ్రంథక్ర నం.వి. గ్రంథకారుడు.

గ్రంథకువీ నం. వి. 1. ప్రాసెడిగరి. 2. కరణము లెక్కలు ప్రాసెడి చావడి. 3. పుస్టిక శాంచాగారము.

గ్రంథవము నం.వి. 1. పుష్పములు మొ వి. కూడుట, గ్రుచ్చుట. 2. రచన దూ. గ్రంథ నము.

గ్రంథము నం. వి. 1. కొవ్యము, పుస్టికము 2. ధనము. 3. ముచ్చది రెండింగర ముల క్లోకము.

గ్రంథి నం. వి. 1. బుడి. గడ్డవలె పుట్టు రోగము, 2. చెట్లు మొ, ని ముడి 3. కిలు (శీల.) శరీరమునకు అవసరమగు ఏడైన ఒక ప్రవమును తయారుచేసి ఉచాసరన చేయు (పైకి ప్రవింపచేయు) తీవకమ సంహతి (Gland),

గ్రంథికుడు నం.వి. 1. తోస్యుడు. 2. నహి చేపుడు.

గ్రంథులనేరలు నం. వి. (శం.) పొచ్చు తగ్గులుగా ఉచ్చిన సిరలు (ఎక్కువ కాలము నిలిని పనిచేసినచో పిరలు పైకులికి ఉండును (Varicose veins).

గ్రంథులైలు శ్రీ. 1. భయపడు, బెదరు, 2. కంపించు.

గ్రంథితము నం. వి. గ్రుచ్చుండివడి.

గ్రిష్మము వి. శిశ్రుముగ.

గ్రిష్మము నం. వి. 1. తివలదివడి. 2. ప్రైంగ లదివడి. 3. లోపించిన వ్యర్థములు గలది (మాట).

గ్రహ కల్పిలము నం. వి. రాహుగ్రహము

గ్రహాచారము నం. వి. 1. గ్రహముం

మొక్క సంచారము. 2. దురదృష్టము. **గ్రహాంశుము** నం. వి. రాహు కేతువులు సూర్యచంద్రులనుచ్చుట. 2. గ్రహాంచుట. శి. బుద్ధి. (శౌతి.) గ్రహమునకు వేరు గ్రహము అడ్డుచచి కస్మించకుండుట. (Eclipse). (భూగో.) భూమిమొక్క కణ్ణి, చంఠుని మొక్క కణ్ణి రెండు బిందు పుల (రాహుకేతువుల)లో కిలియును, ఆ రెండింటిలో ఏడైన ఒక బిందువు భూమికి తిన్నగా వెనుకగాని ముంమగాని, దూమికిని సూర్యునకును మధ్యగాని, వెనుకగాని వల్పినచో గ్రహాంశు కలుగును.

గ్రహాంశి నం. వి. 1. ఒక విధమైన రోగము. జరాగ్నిక అధిష్టానమగు నాడి. (ఆది చెడి పోయినచో గ్రహాంశిరోగము కలుగును).

గ్రహాపతి నం. వి. సూర్యుడు.

గ్రహము నం. వి. 1. రాహుగ్రహము 2. అసుగ్రహము. 3. చెర. 4. యుద్ధ యుత్సుము. 5. పిశాచము. 6. సూర్యరి నవగ్రహములు (సూర్యుడు, చతురు, అంగారకుడు, బుధుడు, లృహిస్మి, కుక్కుడు, శని, రామాతు, కేతుపు). (శౌతి.) ఆకాశములో సూర్యునిచుట్టు తిరుగుచు స్థిరముగా కాంతిని వెదజల్లెదు ఖగోళరాశి (Planet).

గ్రహారాణ నం. వి. 1. సూర్యుడు. 2. చంద్రుడు.

గ్రహము సిద్ధాంతము వి. వి. (అర్థ.) “రెండు లేక ఎక్కువ చెలామణి ప్రవ్యములు ఉపయోగింపబడినప్పుడు, తక్కువ విలువగల ప్రవ్యము, ఎక్కువ విలువ గల దానిని చెలా మణి మండి తొలగించి వేయును” అను సిద్ధాంతము. (Graham's theory).

గ్రహాంశు, నం. వి. 1. గ్రహాక. 2.

కోపానురాగాదులచే పుట్టిన తలనముకల | గ్రాఫీత సం. ఏఱ. గ్రాఫించువాడు (గ్రాఫించుడు).

గ్రాఫ్

గ్రాఫన్ ఇం. వి. (Gallon) ఉదపదార్థము | జము, మమారు 4 1/2 లిటర్లు.
లను కొలుచుటలో వాడు ఒక ప్రమా

గ్రాఫ్

గ్రాఫికము సం. ఏఱ. గ్రంథసంబంధమైనది.
గ్రాఫ్యూట్లే ఇం. వి. (Gratuity) ఉద్దోషి
గమనుండి విరమించిన వ్యక్తికి అధించు
ఉనికార్థ పారిశోషికము.

గ్రాఫ్ ఇం. వి. (గణ.) (Graph) రెండు
రాసుల పరస్పర సంబంధమును చూపు
చేథా చిత్రము.

గ్రాఫ్ ఇం. వి. (గణ.) (Gramme) లరుచును
కొలుచుకు ఉపయోగించు పరిమాణము.

గ్రాఫిం సం. ఏఱ. 1. గ్రామాధిపతి. 2.
ప్రేష్ముదు. 3. మంగళ 4. వేళ్ళ. (వరి.)
మార్యులకాలమునాటి గ్రామపెద్ద.

గ్రామత సం. వి. 1. గ్రామముల సమూ
హము. 2. త్రాళ్ళ సమూహము.

గ్రామ పంచాయతి వి. వి. (రాజ.) గ్రామ
మంగళ ప్రజలకు సంబంధించిన వివిధ విష
యములను స్క్రమముగా నిర్వహించుటకే
గ్రామమున కొండరి పెద్దలతో ఏర్పడిన
సభ. (1000 మైదాలు 5000 వరకు జనాభా
కతలిగి, సాలుకు వరిపేల రూపాయలు ఆదా
యముగల గ్రామములో నుండు స్థానిక
స్వాపరిపాలనా వ్యవస్థ)

గ్రామము సం. వి. 1. ఊరు. 2. సమూ
హము. 3. (సంగి.) ఘడ్డారి స్వీరము.

గ్రామముఖము సం. వి. అంగళ్ళవిధి
ఒకారు.

గ్రామమునపటు వి. వి. గ్రామములో

ఖూమి కిస్తు వసూలు తదితర ప్రభుత్వ
ప్రయవశారములు నిర్వహించు ఉద్దోషి.
(సాప.) గ్రామ ము లో ని ఖూమికిస్తు
వసూలుచేసి జనూ ఖర్చు లెక్కలు వాసి
ఖూమి సర్వే మొ. పనులలో ప్రభుత్వము
నకు తోడ్కుడు గ్రామాధికారి. (రూ. 50క
మించని స్థానిక వ్యాక్షేములను ఇతడు
విచారించును. గ్రామపంచాయతి కోర్టులు
లేనిటోట్లతో ఉధయ పకుముల సమ్ముఖితో
రూ. 500లకు మించని వ్యాక్షేములను
కూడ ఇతడు విచారింపవచ్చును.)

గ్రామముగము సం. వి. కుక్క. (గ్రామ
సింహము.)

గ్రామనంభము సం. వి. గ్రామములోని
ప్రజలందరును కలసిన సంఘము (Village
community).

గ్రామస్తత సం. వి. (రాజ.) గ్రామ పంచా
యతి ఎన్ని కలలో వోటు చేయుటకు అధి
కారమున్న నియోజకపర్గము.

గ్రామసేవక్ పాం. వి. (వ్యాప.) గ్రామ
ములో జాతీయ వికాస పథకములను అమ
బలో పెట్టుటకే ప్రభుత్వముతర పునర్నియ
మింపబడిన ఉద్దోషి. 4. త గ్రామములకు
ఒక సేవక్ ఉండును.

గ్రామాంతము సం. వి. మాలపల్లె.

గ్రాఫీషియల్ సం. వి. 1. వేళ్ళ. 2. పాలకూర్త.
సం. వి. ఉరి సంబంధమైన.

గ్రామ్యము నం. ల. 1. అణ్ణిలము. **2.** **● స త్వ్య మ గు మాట.** **3.** పామరజన వాక్యము. **విష.** **1.** ఊరియందు పుట్టినది. **2.** తెలివీలేవిది. **3.** నాగరికతలేవిది.

గ్రావము నం. వి. 1. కొండ. **2.** రాయి. **3.** మేఘము.

గ్రాపము నం. వి. 1. కబళము, తిండి. **2.** **గ్రహణము.**

గ్రావాకము నం. వి., **గ్రహించునది**(Receiver). **వి.** డేగ. (రసా.) స్వేదన శలిత ముల గ్రహించుటకుగాని, వాయువుల సంగ్రహించుటకుగాని. ఉపయోగించు పాత్ర, రేచకపంపుతైనుండు. గాజపాత్ర ఇంచే కూన్యము సృజించబడును. వైద్యుత

సంకేతముల ఉత్తిశరూపములకు మార్పు ఉకు ఉపయోగించు పరికరము, ఉదారేడియో గ్రావాకము. **వి.** **గ్రహించునది.** స్వేదనమువలన ఉత్సవ్ను ములగు ద్రవముల సంగ్రహించు పాత్ర, లేదా వాయుపులను సంగ్రహించు పాత్ర.

గ్రాహకుండు నం. వి. పాములను వట్టుకొనువాడు, పాములవాడు.

గ్రావాము నం. వి. **1.** వంది. **2.** చెర. **3.** మొసలి. **4.** గ్రహణము. **5.** గ్రహించుట, **గ్రాహి నం. వి.** వెలగ. **విష.** **1.** గ్రహించునది, **2.** మంబంధము కలిగించునది.

గ్రావ్యహార్యము నం. విష. **గ్రహింపదగినది.**

గ్రి, గ్రీ

గ్రిక్కు-ర వి. డోకు, వాంకి.

గ్రీనివ్ పుధ్యాహ్నరేఖ వి. వి. వి. (భూగో.) గ్రీనివ్ అనునది లండనులో ఒకవీధి, దిని గుండా పోస్తు ఊహిరేఫాంశము. **०** రేఫాంశ వృత్తము(Greenwich meridian).

గ్రీనివ్ వేళ వి. వి. (భూగో.) మార్యుడు గ్రీనివ్ రేఫాంశపు ఊర్ధ్వార్థించువుతై వచ్చి నప్పుటివేళ. మధ్యాహ్నము 12 గంటలు. **గ్రీతివ్** దినులలో నిది ప్రామాణికవేళ. (గ్రీనివిచటి ప్రపంచములోని యితర దేళముల వారు తమవేళను కొన్ని గంటలు ముందు వెనుకులో సరిదిద్దుకొండురు.

మార్పు ప్రామాణికవేళ.(మ్యాయార్క్) గ్రీనివ్ వేళకంటె 5 గంటలు వెనుకబడి యుండును. థారతదేశ ప్రామాణికవేళ (బియన్.టి.) గ్రీనివ్ వేళకంటె 5 1/2 గంటలు ముందుగా నుండును) (Greenwich time).

గ్రీవ నం. వి. 1. కంతము. **2.** మెడనరము. **రూ.** గ్రీవము.

గ్రీవము నం. వి. 1. కిరణము. **2.** కంతము గ్రీవముతువు నం. వి. వెసవి(శ్వేషాంశ మాసములు.)

గ్రీష్మము నం. వి. 1. వేడి. **2.** వేసంగి.

గ్రై, గ్రే

గ్రైక్కు వి. 1. మ్రింగుట. **2.** గుటక. **3.** ప్రామాణిక రూపముగు పరిపారి. **4.** కంతనాక రూపముగు పరిమాణము.

గ్రైక్కు-లుమింగు గ్రై. **1.** అపేక్షించు. **2.** సంకోచించు, అనుమాంచించు. **రూ.** గ్రైక్కి జ్ఞానమింగు.

గ్రుచ్చు శ్రీ. 1. గ్రాఫమూగా బ్లైట్ కొను. 2. గ్రుద్దుపూబు లో దీపాంధము. ఘూకము.
సాటించు 3. థేరించు. 4. పెల్లగిచు
గ్రుడ్డి విష. అంధుడు (రాలు). చూడక కి
లేనిది (పాదు).

గ్రుటీచీచుక్క వి. (గృహా.) కన్నుగ్రుద్దులో
రెటీనాకు వెనుకథాగమున రృష్టిపదము
ఖయలుదేరు తోటమన్న చుక్క (చూచిన
వస్తుస్తునీడ ఈ చుక్కపైబడిన రృష్టి కని
పించదు) (Blind spot).

గ్రుడ్డివాటు విష. (గ్రుడ్డి + పాటు) డైవము
వలన కలిగినది. కైవికము.

గ్రుద్దు వి. 1. కనుగ్రుద్దు. 2. చమలఱండము
విష. గ్రుడ్డితనము.

గ్రుటీకాసువు వి. 1. పాము. 2. పిట్ట.
పక్కి.

గ్రుట్టు వి. పిడికిటపోటు. శ్రీ. 1. పిడికిటపో
పొదుము. 2. కూలముమె. ని తోపొదుము
గ్రుట్టులాము శ్రీ. 1. ఒకరినొకదు గ్రుట్టుము
పోరాదు. 2. ఒగడమాదు.

గ్రేటర్ ఇం. లి (గృహా.) (Grater) కొన్చరి
లేక కాయలు, దుంపలు మొ. ని తరుగుట
కుపయోగించు పరికరము.

గ్రేట్ డివైడింగ్ రెంజి ఇం. లి. (భూగోళి)
(Grate dividing range) ఆస్ట్రేలియాలోని
పూర్వ మెట్ట భూములు 'ఆస్ట్రేలియన్
అల్ఫా' 'బ్లూ మౌంటెన్స్' నీలి పర్యవ్యక
ములు.

గ్రేడ్ ఇం. లి. (గచ్.) (Grade) లంబకోణ
ములో సూర్య థాగము.

రై, రీ, ర్ల్, ర్ల్ల్

రైర్ వము నం. లి. 1. మెడ్రాదు. 2.
మంగళపూతము.

రైరీపేయకము నం. లి. మెడకు పెట్టుకొను
నగ, కంఠభూషణము.

గ్రోచ్చు శ్రీ. 1. గుద్దలిలోనగు వానితో
త్రత్వు. 2. చిల్పు. విరకించు. 3. పెల్ల
గించు.

గొయ్యు శ్రీ. పల్ల ముపడు.

గ్రస్తము నం. లి. 1. భక్తింపబడినది. 2.
గ్రస్తము.

గ్రహము నం. లి. 1. జూదపుపంచము. 2.
పాచిక శి. జూదమాదుట.

గ్ల్యాని నం. లి. 1. క్రమచే కలిగిన ద్యార్యాయము.
2. అశక్తి. 3. రోగము. 4. సాకము.

గ్ల్యాపుము నం. లి. తెవులుగొంటు, రోగము
చేత కృషించినపాదు.

ర్ల్ల్

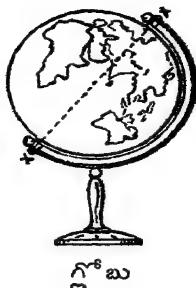
గైకోషివ్ ఇం. లి. (గృహా.) (Glycogen)
కాలేయపు చక్కెర, (కాలేయము రక్త
ములో ఎక్కువగానున్న గ్ల్యాపును)

గైకోషిగాన్ మార్పి ని ల్యాచేయు ను
కాలేయములోను, కండర జీవకణము
లోను నిఱవచేయబడు చక్కెర భూపము)

గ్లోబు

గ్లోబు ఇం.వి. (భూగో.)
(Globe) భూగో
ళము.

గ్లోసో ఇం. వి. (ఇం.)
(Glossa) కీటకముల
నోటి ఆగములలో
నొకటి, జిహ్వ.

గ్లోబు నం. వి. 1. చందుడు. 2. కర్యారము.

ఘుంట

ఘుంట నం.వి. 1. గంట. 2. వాద్యము.

ఘుంటాకాంస్ట్రము నం. వి. (రసా) గంటల
పోతకు ఉపయోగించు కంచు (Bell
metal).

ఘుంటాకారము నం.వి.ఐ. (వృక్ష.) ఘుంటవలె
నున్నది(Companulate or bell-shaped

ఘుంటాపథము నం. వి. 1. ఘుంటలలో
కూడిన ఏనుగులదారి. 2. నిస్పందేహా
మార్గము. 3. పదిశారలు వెదల్పుగల
రాజ మార్గము. 4. మల్లి నాథకృతమగు
కిరాకార్పునీయ వాడ్చల్చై.

ఘుంటాపోత్ర నం. వి. (రసా.) పరిచాపు
కము. (కప్పియుంచునది) ఏదేని వస్తుపుము
మూసినుంచుటకు తగిన గాఱపోత్ర
(Bell-jar)

ఘుంటిక నం. వి. 1. చిరుగంట. 2. కొండ
నాలుక. (గృహమ.) చిరునాలుక (Epiglo-
ttis).

ఘుట నం. వి. 1. గుంపు. 2. ఏనుగులగుంపు.
3. గోప్తి. 4. కూర్చుట.

ఘుటకములు నం. వి. (రసా.) యోగికముగా
ఏర్పడిన మూర్ఖ ప్రశ్నములు (Consti-
tuents) ఉండా. అమ్ముజని, ఉదజని, నీటిలో

:మన్న రసాయనిక ఘుటకము.

ఘుటిన సం.వి. సంధానము, కూర్చు.

ఘుటము నం. వి. 1. ఎశసీరుకాయ. 2.
కడవ. 3. ఏనుగుకుంభ స్థలము.

ఘుటయంత్రము నం. వి. 1. నూతిగిలక.
2. ఏతము.

ఘుటించే నం. క్రి. 1. ఘుటల్ జేయ. 2.
సంపాదించు.

ఘుటీక నం. వి. 1. 24 నిమిషములకాలము.
గడియ. 2. చిన్నకుండ. 3. ముహూ
రము. 4. ఒకానొక విచ్ఛానంఫ.

ఘుటీలు నం. క్రి. కలుగు.

ఘుటీకాచము నం. వి. (రసా.) పొత్తలపై
మూతపెట్టుటకు కొంచెములోతుగానున్న
గాల పంక (Clock glass).

ఘుటీకారము నం. వి. కాల సూచక
యంత్రము, వి. గడియారము.

ఘుటీకార్పుడు నం.వి. కుమ్మరి.

ఘుటోదృవ్యాపు నం. వి. అగ్రప్రణ మహార్షి.

ఘుట్టము నం. వి. 1. గట్టు, తీరము. 2.
సుంకము పశుాలుజేయుచోటు. 3. నచ్చా
దుల రేపు. 4. కదల్పుటు. 5. రాపిడి.

ఘుట్టితము నం. వి. 1. గట్టింపబడినది. 2.

కద్దుబడినది. 3. నిర్మింపబడినది. 4. దీర్ఘమాచులకు రంగువేయుటకు యొక్కపు గంజి మె.నిరావి గట్టింపబడినది (వస్తు దికము).

ఘనరాళము సం. ఏ. 1. వానకోయి. 2. శాతశేదము.

ఘనవదారము నం. ఏ. (శాత.) 1. ఒక నీపిత పైనరూపము. 2. ఘనవరిమాణము గల వదారము (Solid).

ఘనమానము నం. ఏ. (గజ.) ఉడా. 1728 ఘన అంగుళములు = 1 ఘనపుటదుగు 27 ఘనపుటదుగులు = 1 ఘనపుగజము 1000 కూడ్యలిక్ మిలి మీటర్లు = 1 కూడ్యలిక్ సెటిమీటర్లు

1000 కూడ్యలిక్ సెటిమీటర్లు = 1 లిటరు. (Cubic measure).

ఘనము నం. ఏ. 1. దట్టమైనది. 2. గొప్పమైనది. మేఘము. (గజ) ఒకరాళి వగమును తేచే రాళికి గుణించగావచ్చు లభము (Cube); (శాత) ప్రవ్యాపథలు మూడి తీలో ప్రవము. వాయుపుకానిది. ఉధమైన వస్తువు (Solid).

ఘనమూలము నం. ఏ. (గజ.) ఏ సంబ్యును రానికితనే రెండు సాములు గుణించిన ఇషపంట్య లభించునో ఆ సంబ్యు (Cube root), ఉడా.7 అంకేను 7 తేత మరల దిని లభమును 7 తేత గుణించగా వచ్చు ఘల మగు 848కు 7 ఘనమూలము.

ఘనవరసము నం. ఏ. 1. నీరు. 2. కర్మారము. 3. చల్ల, 4. చెట్టులంక.

ఘనవల్లి నం. ఏ. మెరపు తీగ.

ఘనసారము నం. ఏ. 1. కర్మారము. 2. నీరు. 3. పాదరసశేదము.

ఘనాఘనము నం. ఏ. కురియువటి మేఘము. 4. శాతిమొగులు. 8. హింసించువటి మరపు చేసుగు.

ఘనాఘనము సం ఏ ఇంద్రుడు.

ఘనా(స)పొం డి. ఎ. వెచాధ్యమన సంఘ స్నాము

ఘనికరణమైళ్ళచము సం. ఏ. (శాతిఖసా.) ప్రవముచు గడ్డకట్టించుటకు ఉపయోగించు మాచు, ఇచ్చు పంటి ప్రవముల మిళ్ళము (Freezing mixture).

ఘనికరణము రం ఏ. (శాత. రసా.) గడ్డకట్టించుట (Freezing).

ఘనివధవనము సం. ఏ. (శాత) చల్లరన మును ఉపయోగించి ఒక ప్రవమును గడ్డకట్టించుట, (Freezing).

ఘనముచు సం. ఏ. గొప్పవాచు. ఏ. మేఘము.

ఘనప్పిము సం. ఏ. బింగలి.

ఘరావో పొం. ఏ. అధికారులను క్రింది ఉద్యోగులు లేక కార్బికులు స్విఫ్టానము సుండి కదలకుడేయు నిరసన ప్రదర్శన ము

ఘరురము నం. ఏ. 1. కొండదారి; 2. ఉచుము. 3. వాకిల. 4. గ్రుడ్ గూల. 5. పోస్ట్ము -

ఘర్మము సం. ఏ. 1. చెచుట. 2. ఎండ. 3. వెడిమి. 4. వెసగి.

ఘర్మణ సం. ఏ. (గృహ.) 1. ఉచ్చించుట. 2. రాపిడి. ఇరపిడి. రుద్దుట (Rubbing or scrubbing or friction).

ఘర్మణ ఘలకము సం. ఏ. (గృహ.) లట్టులను ఉపకుటకు ఉపయోగించు ఉల్ల. రవాకుల మూరిగిగా నమర్చిన మెట్లబల్ల, (కది మాలు బట్టలుకుటకు ఉపయోగ చదును) (Scrubbing board).

ఘర్మణము సం. ఏ. 1. పీడనము. 2. ఉరుయుక.

ఘర్మణక్తి సం. ఏ. (గజ.) రెండువస్తువుల ఘర్మణలో నెంగుష్ఠక్తి (Frictional force)

ఫ్లూట్ తాచము నం. ఏ. (శాశ. రసా.) ఇను | ఫ్లూష్ట్రైచ్ దు నం. విజ. 1. భక్తుడు, తిండి
కతో పామలది మనకగాచేయబడిన గాలు | పోతు. 2. చంపినవాడు.
విళ్ళ సైంపా పలక (Ground glass), ఫ్లూష్ట్రైచ్ ము

ఘ్రూర్

ఘ్రూంటీక్కుడు నం. వి. 1. వేకువ సమయమున రాఖల మేలుకొలుపువాడు. 2.	ఘ్రూంక్కు ఘ్రూతము.
గంటవాయించువాడు.	ఘ్రూతాంకము నం. ఏ. (గణో.) ఒక అంకెను దానిచేతనే బహుగు తిండి ము కావించినపుడు
ఘ్రూతకుడు నం. విజ. హీంసకుడు.	అగుణితము ఎన్నిసార్లు అభ్యసింపబడినదో తెలుపు అంకెకు ఘ్రూతాంకము అని పేచు.
ఘ్రూతకుడు నం. ఏ. (రసా) 1. ను తీచెట్టుకు విరగకుండ మైత్రిలు గుణము. 2. తీగలులాగుటకు అనుకూల మైనగుణము.	ఉడా. $2 \times 2 \times 2 \dots \dots \dots \text{ఎసార్లు} = 2^n$ ఇచ్చట మా ఘ్రూతాంకము.
. (Malleability)	ఘ్రూతిని నం. ఏజ. చంపునటిచి.
ఘ్రూతము నం. వి. 1. ఔబ్జె. 2. శాంసము. (గణో.) 2^4 అని వ్రాయునపుడు '4' '2'	ఘ్రూతము నం. వి. తృణము, లేబల్చిక్ కసవు.

ట్రీప్లు

ఫ్లీకార్ ము నం. వి. ఏనుగు కూత. డా. | ఫ్లీంక్రూతి.

ఘ్రూపు, ఘ్రూపూ

ఘ్రూపీక నం. వి. 1. గుళిక, చిన్నమాత్ర. 2. శీలమండ.	ఘ్రూప్లు రము నం. వి. పందికూత, ఘ్రూప్లు జుంచము నం. వి. కుంకుమపుపు నై.
ఘ్రూపు జుంచము నం. వి. ప్రూనిని తొఱుచు వురుగు.	ఘ్రూప్లు ము నం. వి. గుళ్లు గూబ.
ఘ్రూపుకూత నాగ్యయము నం. నాగ్. ప్రూని యందు నుసిపురుగులుతొలువగా ఏన్నడిన అక్కరములనాగ్యయము. ఈ యందు ములు పురుపు మొక్క ప్రయత్నమువలన ఏర్పడి నవికావు. అప్రయత్నముగ ఏర్పడినవి. ఉద్దేశములేక జరిగిన ఘం సిథి పట్ల ఈ నాగ్యయము చెల్లును.	ఘ్రూప్లు ము నం. వి. గుళ్లు గూబ. ఘ్రూప్లు నము నం. వి. 1. తిరుగుడు. 2. కుని. కించటు. ఘ్రూప్లు లు నం. వి. పరిప్రమించు, కలగుండు పడు.

ఘ్రూప్లు

ఘ్రూప్లు నం. వి. 1. కనికరము. 2. అపహ్యత.	ఘ్రూప్లు కుము నం. వి. కౌగిలింత.
ఘ్రూప్లు నం. వి. 1. కిరణము. 2. వెలుగు.	ఘ్రూప్లు వింత నం. వి. 1. పాచితీగ. 2. పోటి. 3. పంది. 4. చాపిడి. 5. కిరణము.
ఘ్రూపు నం. వి. 1. సయ్య. 2. సీరు.	

ఫ్రెంచ్

మోటక బ్రిప్స్‌చర్యము నం. వి. (శాతే.) ఎవ్వురును కన్యక సీయక పోవుటచే, గతిలేక బ్రిప్స్‌చర్యము చేయబడు, బూటుక పు బ్రిప్స్‌చర్యము (నక్క-వినయము. ఇక ధ్వనము మొ.వి ఇట్టివే అనత్యములు).	పక్క, కుంకుమ పువువై.
మోటకము నం. వి. గుళ్లము. వి. గోదా.	మోషణ సం. వి చాటింపు.
మోణ నం.వి. ముక్క..	మోషము సం. వి. 1, గొల్లపల్లి, 2. అపుల మంద.
మోణి నం. వి. ఏనుగు. దోషు, పండి.	మోషవతి సం. వి. వీటి.
మోరదర్శనము నం. వి. 1. పులి, 2. గూల.	మోషపూర్ణములు నం. వి. (జం.) మగ కప్ప గొంతునకు రెండు వైనుల గల పంచులు. (ఇవి శబ్దమును దీర్ఘ ముగా చేయటకు ఉపమోగచరులు (Vocal sacs).
మోరము నం. విజ భయంకరము. నం. వి.	

ఫ్రెంచ్

ప్రూణము నం. వి. ముక్క.. లిం. మూర్కొన లడినది,	చూచ.
ప్రూణ సంబంధము నం. వి. (జం.) ఫూచెంగ్రియమునకు సం లం థిం చి న ది. (Olfactory).	ప్రూతము సం. వి. వాసన చూచబడినది. (వ్యోవ.) అవాప్రూతము.
ప్రూణించు నం. లై. మూర్కొన, వాసన.	ప్రూతి సం. వి. 1. ముక్క.. 2. వాసన. 3. వాసనచూచులు.

చ

చ తెలుగు వర్ణమాలలో ఒక అకురము.	చపలచితుడు.
చంకరము నం. వి. 1. తేరు. 2. చెట్టు. రూ. చంకురము.	చంచుపొత్ర వి. (రసా) ముక్క..గల గాజి పొత్ర (Beaker).
చంక్రమణము నం. వి. 1. చాటుట 2. కరలుట-	చంచువు నం. వి. చక్కిముక్క..
చందగము నం. వి. 1. సేర్వరి. 2. చక్క విది.	చందుము నం. వి. 1. భయంకరము. 2. కోపములు మిట్టిపైనది. 4. ఫూటులు నది. 6. వెడిమైనది. వి. 1. కోపము. 2. క్రిపత. 8. వెడిమి.
చంచరికము నం. వి. తుమ్మెడు. త్వా. చరించు చుండునది.	చంచాతకము నం. వి. వేళ్లల చుండు.
చంచల నం. వి. 1. లక్ష్మి. 2. మెరుపు.	చంచాలుడు నం. వి. 1. మాలవాడు. రూ. చాంచాలుడు.
చంచలము నం. వి. 1, గారి. 2 మంద విచ్చుక. 8. వి. చలించునది.	చండి నం. వి. 1. పార్స్సి. 2. కోపము గల స్థి. 8. స్థి. రూ. చండిక.
చంచలుడు నం. వి. 1. కాముకుడు. 2.	

చండించు నం. క్రీ. మిక్కలి కోపించు.

చండిము నం.వి. వాడిమి, తీవ్రము.

చండుఁడు నం. వి. 1. మిక్కలి కోపము

గలవాడు. 2. వాడిమిగలవాడు.

చందనము నం. వి. 1. కుంకుమశువ్వ. 2.

గంధము. (ఆచి ని Santalaceae అను కుటుంబమునకు చెందిన Santalum album అను మొక్కాయై క్రూ కట్ట (Sandal wood) మురిరిన కట్ట నుండి చందన తైలమును తీయుదు.)

చందా నిం. వి. సంస్కలకు ప్రతికలకు మొ. వానికి కట్టలవలనిన డబ్బు (Subscription)

చందా పూచీదారులు (వాణి.) కంపెనీ వాటాలు 'అమృతమహాపూనట్లు ముందుగి హామీ ఇష్ట్టు వ్యక్తి లేక సంభ్రమించి ఉనియత సంఖ్య వాటాలను ఒక నియత ధరకు కొండుమనిగాని ఒక నియత కాలవ్యవధిలో నియతసంఖ్య వాటాలను అమృతమహాపూనట్లు చూతునిగాని హామీ ఇష్ట్టు వారు.

చందిరుడు నం. వి. చంద్రుడు.

చంద్రకము నం. వి. సమలిపురి కన్ను.

చంద్రకాంతము నం. వి. చలువరాయి,

చంద్రకి నం. వి. 1. సమలి. 2. కౌజ.

చంద్ర కుండము నం. వి. ఒకరకపు పిండి వంట.

చంద్రచ్చుండము నం. వి. వేయి వేటలు గల ఘోరము.

చంద్రపీఱము నం. వి. పెండి.

చంద్రము నం. వి. 1. కరూపము. 2. సిరు. 3. బంగారు.

చంద్రముఁడు నం. వి. చంద్రుడు.

చంద్రశాల నం. వి. 1. పైమేడ. 2. వెన్నెల

చంద్రశేఖరుడు నం. వి. 1. శిశుడు. నల శాలవు.

చంద్రశోషము నం. వి. 1.క త్తి. 2.రాషా

సురుని ఇడ్డము.

చంద్రాతపము నం. వి. వెన్నెల.

చంద్రిక నం. వి. వెన్నెల రూ. చందరిక.

చంద్రుడు నం. వి. సెల. చందుమామ.

చంద్రోదయము నం. వి. 1. ఉల్లెడ. 2. చందురా. 3. చందుని పొడువు.

చంపకము నం. వి. సంపెంగ, సంపెగ.

చకితము నం. వి. 1. థయము నం. వి. 2. థయపడినది.

చకోరకము నం. వి. 1. వెన్నెల పులగు. రూ. చకోరము. శ్వీ. వెన్నెలచూచిత్తప్రిపి పొందునది.

చకోరము నం. వి. చకోరకము.

చక్రచోల నం. వి. రంగుల రాట్టుము.

చక్రధరము నం. వి. పాము.

చక్రధరుడు నం. వి. విష్టువు.

చక్రధ్వజము నం. వి. (శ్వీప.)

పెద్ద ఇనుప నాగలి మైక్క దూలమునకు చక్రమును తగి లించునిలువుకమ్మి (Standard)

చక్రపక్షము నం. వి. వాంస చక్రధ్వజము చక్రము

చక్రపోణి నం. వి. విష్టువు.

చక్రము నం. వి. 1. శ్రీకృష్ణని ఆయు ధము. 2. బండికల్లు. 3. గుంపు. 4.దండు కీ. రాష్ట్రము: 5, కుమ్మరిసారె. 7. నీటి సుడి 8. ఇక్కువ.

చక్రవర్తి వి. (గణి.) 1. చక్రవర్తి. 2. అసలు పైనేకాక నియమిత కాలానంత రము వమ్మ సాధారణమైన వర్డ్డిపై కూడ యివ్వవలసిన వర్డ్డి. (Compound Interest).

చక్రవర్తి నం. వి. సార్వభూముడు, రాజు ఎతు రాజు.

చక్రవాకము నం. వి. ఇక్కువ.

చక్రవాళము నం. వి. 1. గుంపు. 2. మండ

లము. 3. లోకాలోక పర్వతము. 4. చుట్టు కొండ.

చక్రపుద్ది సం. వి. పడ్డికపడ్డి, చక్రపడ్డి.
చక్రాంగము సం. వి. 1. హంస. 2. ఇక్కువ చక్రాంగము సం. (వృక్ష.) ఆకారములో చక్రముపాటెనున్నది (అక్రూరథ వలయము) (Rotate or wheel shaped).

చక్రి సం. వి. 1. విష్ణువు. 2. రారాజు. 3. కుమ్మరి. 4. హంస. 5. పాము.

చక్కియము సం. (గజీ.) వృత్త సంబంధమైనది (Cyclic).

చక్కపు సం. వి. కస్సు.

చక్కప్ర్యావము సం. వి. 1. పాము. కనుచినికి చట్టకము సం. వి. పిచ్చుక.

చణకము సం. వి. శెనగలు.

చతురంగము సం. వి. చదంంగము.

చతురంత యూనము సం. వి. చల్లకి.

చతురము సం. వి. 1. గజచాల. 2. చతురప్రము. 3. చదరము. విడి. సేర్పుగలది.

చతురము, చదరము సం. వి. (గజీ.) సమ ఓ, సమఖాహు చతుర్భజము (Squa. ^).

చతురాది, 'ప్రము సం. వి. (వృక్ష.) ఒక గింజగల నాలుగు శాగములుగా విడిపోవు పందు. ఉదా :- తులసి కటుంబములోని మొక్కల పందు. (Carcerulus).

చతురానసుఎదు సం. వి. చతురాస్యుదు, నలువ, బ్రిహ్మ.

చతురానీకము సం. వి. (గజీ.) నాలుగు సమతలములుగల ఘనరూపము (Tetrahedron).

చతురిమ సం. వి. సేర్పురి.

చతురుఎదు సం. వి. సేర్పురి తసము.

చతుర్థి సం. వి. 1. పకుమున నాలుగదినము, చపితి. 2. నాల్దివది.

చతుర్థి సం. వి. 1. పకుమున పదునాల్దివ

దినము. 2. పరివారిచి యను వీడి. 3. పచునాల్దివది.

చతుర్థితిక సం. వి. (వృక్ష.) పుష్పములలో ఆరు కింజల్లాము లుండి నాలుగు పొడవుగాను రెండుపాటీగాను ఇందుస్తితి. (Tetradynamus). చతుర్థితిక

చతుర్యజము సం. [] వి. (గజీ.) నాలుగు [] [] []

భజములుగల సమ చతుర్యజములు తల లిత్రము (Quadrilateral).

చతుర్యజాఎదు సం. వి. విష్ణువు, ఉడ్డోలు వేలుపు.

చతుష్పతము సం. వి. 1. చదుకము. 2. చవిక. 3. నాలు,

చతుష్పత్తి రుగ్గియొస్తి సం. (ఇం.) పైదపుడ ఎముకలలో నొకటియగు హానుపుచొక్కుపెనుక శాగములో కలసియందు సన్నని ఎముక. దీనికి చండ్లు ఉండవు (Quadrato Jugal).

చతుష్ప్రణాస్తి సం. (ఇం.) కపోంములోని ఎముకలలో అగ్రగండాసి యొక్క పొడవైన శాగమునకు నురోస్తి పెనుక శాగము నకును మధ్య ఉడ్డివెల నుండు మృదులాస్తి (Quadrate).

చతుష్ప్రయము సం. వి. నాలుగు, నలుగురు, చీ, (వృక్ష.) సూత్రులీకాలు మాతృకోళిలలో ఏర్పడు నాలుగు (పుపొడి చేఱల పుల) కణములు, (Tetrad) (ఇట్లే స్ఫూర్తికాలు మాతృకోళికలో గూడ నాలుగు తీవణములు ఏర్పడును.)

చతుష్పుత్రము సం. వి. 1. చదుకము. నాలుగు కాళ్ళ జంతుతు. దూ. చతుష్పుత్రము.

చతుర్థితిక

చతుష్ప్రాత్మ నం. వి. 1. చతుష్ప్రాత్మ, 2, నాలుగు కాళ్ళ జంతువు.

చతుష్ప్రాత్మ నం. వి. అరువది నాలుగు.

చతుష్ప్రాత్మ (నం) స్పృంపోజకము నం. వి. (రసో) నాలుగు ఉరజని పరమాణువులతో సంయోగించగలది. నాలుగు ఉరజని పరమాణువులను యోగికములనుండి తొలించి వాని సాసమును ఆక్రమించగలది. (Quadrivalent).

చత్వ్యరము నం. వి. ముంగిలి.

చత్వ్యరిక నం. వి. శాలవిధవ.

చదునుకుట్టు వి.

(గ్రహా.) కొప్పరి
ఆకు ను పోతి
యుండు అలంకా

చపు కుట్టు(Flat stitch). చదునుకుట్టు చపటము నం. వి. చపేటము.

చపల నం. వి. 1. లక్ష్మి. కి. మెరపు. 3. రంకుటాలు.

చపేటము నం. వి. 1. శాలవ ప్రైస్కుగల యురకేయి, చప్పట. దూ. చపటము.

చమత్కారము నం. వి. 1. సేర్పి. దూ. చమత్కారి.

చమత్కులతి నం. వి. చమత్కారము.

చమరము నం. వి. 1. వింణామరము. దూ. చామరము. 2. సవరము. 3. చమరి మృగవు.

చమరి నం. వి. అదు చమరిమృగము.

చమురు గ్రంథులు వి. (తీవ్ర.) ఉమురును అందచేసి శరీరముల్లిద రోమములు పెరుగుటకు సహాయపడు గ్రంథులు (Sebacous glands).

చమువు నం. వి. 1. 729 రథములు, అన్ని ఏనుగులు, 2187 గుళ్ళములు, 8647 కాల్పులమగల సేన. 2. సేన.

చమూపతి నం. వి. సేనానాయకుడు.

చయము నం. వి. 1. సమూహము. 2. సంగ్రహము. 3. (గణ.) ఒక ప్రేణి చెంక్క సమీప పదముల మధ్య అంతరము (Difference).

చయాపచయ్యకియ నం. వి. (తీవ్ర.) జీవరములో జరుగు సంశోషణ విశేషణ క్రియల కలసియున్న భర్మము (Metabolism). చరణము నం. వి. 1. తినట. 2. తిరుగుట. 3. నడవడిక. 4. పాదము. 5. పేరు. 6. పర్ఫైషాడము.

చరణాయుధము నం. వి. 1. కొడి. ఇజ్జ వాలు.

చరమప్రకియ నం. వి. అంత్యకగ్గుము.

చరమము నం. వి. 1. కడపటి. 2. పడమటి.

చరమాది నం. వి. అ స్త్రిరి, క్రుంకుమెట్ట, చరము నం. వి. 1. కదలునది. 2. తిరుగు పది. 3. చలనశ కిగలది (Mobile).

చరరాళి నం. (గణ.) అ స్త్రిరాళి (Variable).

చరాచరము నం. వి. 1. ఆగత్త. 2. వి. తిరుగునదియు, తిరుగనదియు.

చరా స్త్రీ వి. వి. (వాణి.) ఒక చోటునుండి మరొక చోటక కినుకొనిచోదగిన (ఖంగారు డబ్బు మొనవి) ఆస్తి (Movable property).

చరించు నం. క్రి. 1. కదలు. 2. తిరుగు. 3. చేయు.

చరిత నం. వి. 1. నడవడి. దూ. చరితము, చరితము.

చరితము నం. వి. చరిత.

చరిత్ర నం. వి. 1. చరితము. 2. మానవ సాగరికత, గత చరిత్ర సంఘటనలతో అవినాశావ సంబంధము కలిగి భవిష్యత్త మానవ సాంస్కృతికార్థిక, రాజకీయ, సాంఘిక, పురోగమమునకు దారిచూపు కాస్తుము.

- చరిత్రయుగము నూ. వి. (చరి) కేశ చరిక్రమి చలచేస్తే ప్రసమానము సం. విడి. (శాఖ.) కదల తీగచుట్ట కలికి నొయి సి మా చక ము (Moving Coil).
- చలనచరిత్రము సం. వి. సినిమా (Cinema).
- చలనప్రాములు సం. వి. (అం.) కెంద్ర నాకీ మండలమునుండి కుదంచులను కదలు టకు ప్రేపణము తీసికొనిపోవు నాడులు. (Motor nerves).
- చలనము సం. వి. 1. కదలు. 2. తిరుగుట (శాఖ) ఒక ప్రచేషము నుండి అన్య ప్రచేషమునకు ప్రయాంచుట. (Motion)
- చలము సం. వి. 1. చలించునది. 2. పణకు నది. 3. వి. వధకు.
- చలయైక్తము సం. (అం.) క్రిమివలె కదలు చుండు సంయుక్త రీళము. ఉడా:- మలే రియా రోగ తీవి యొక్క. (Ookinete).
- చలసిద్ధభిజములు సం. (వృక్ష.) సిలిలో చలసిద్ధభిజములు (Zoospores or zoogonidia).
- చలించు సం. లై. తిరుగు.
- చలవ్వణము సం. వి. నమలుట.
- చలర్యితచలవ్వణము సం. వి. 1. నమలిన దానిని తిరిగి నమలుట. 2. ఏమరుచేయుట. 3. చెప్పిన దానినే మరల చెప్పుట.
- చలర్యితము సం. వి. నమలించినది.
- చల సం. వి. 1. లక్ష్మీ 2. మాయస్వామావము గల వాయవు యొక్క ఆయతనము దానిపై నుండు ఒక్కి తిడిని లట్టి ఉండును (కాప్క్రముము మారానప్పుడు) అందుచే వాయవు యొక్క ఆయతనము ఒక చలము లేదా చలరాశి. (Variable)
- చలత్వము సం. (గణ.) రాష్ట్ర విలువులు మారుచుండుట. (Variation).
- చలదయస్కాంతము సం. వి. (శాఖ.) కదలు అయిస్కాంతముగలది గాలిస్కి మాపకము (Moving magnet,
-

చె

చాంచల్ ల్యాము నం. వి. చవలత్వము.

చాందిని హిం. వి. మేలుకట్టు.

చాంద్రమానము నం. వి. చంద్రుని గతిని

బట్టి యొర్పగచిన కాల ప్రమాణము.

చాంద్రసంవత్సరము నం. వి. చందుడు

అమావాస్య మొదలుకొని అమావాస్య

వరకు భూమిచుట్టు తిరిగివచ్చు కాలమును

బట్టి సెలను నిర్దయించుట, చాంద్ర

సంవత్సరములో 85 $\frac{1}{2}$ 1/28* ఇలండుటచే

స్థానం సంవత్సరమున గల 85 $\frac{1}{2}$ 1/28 ఇలకు

ధానిలిని సరి పుచ్చుటకై అధిక మాసము

వచ్చును.

చాంద్రాయణము నం. వి. చంద్రుని కృథి

షయముల ననురించి ఆవోర పరిమితిని

ప్రకమున పొచ్చించుచుతగ్గించుప్రతము.

చాంద్రి నం. వి. పెంచుల.

చాంపేయము నం. వి. 1. బంగారమీ. 2.
సంపెంగ.

చాక్షచక్కము నం. వి. 1. చక్కవక్కావము.

2. సేర్పు.

చాక్షశిసోడా వి. (గృహా.) బట్టలుముటకు
వాడు పోడా. (ఆది తురికి బట్టలను
గాని, మురికినేలనుగాని శుభ్రముచేయుట
కుపొయాగసాడును. ఇదిసోడియం శైకార్బ్ర
సేట్ (Sodium bicarbonate) అనబడు
రసాయనిక సంయోగము.) (Washing
soda).

చాక్షిరి హిం. వి. నీచమైన కొలువు.

చాక్షు హిం. వి. చిన్నక్కతి.

చాక్షుషము నం. వి. (శాతి.) కంటిచేగ్రహించ
ఖడునది. (Optical) దృష్టి (చూపు.)
పంచంధ్రమైనది. (Visual).

చాక్షుషరికరములు నం. వి. (శాతి.) కాంతి
శాత్రు: విక్షాపమును గ్రహించుటకు తగిన

పనిముట్లు. (Optical instruments).

ఉహా:-దూరదర్శిని సూక్ష్మదర్శిని మొద
లసునవి.

చాక్షుషఫ్రము నం. వి. (శాతి) వాస్తవముగ
లేకున్నను కంటికి అగసదినట్లుండుట
ఉహా:- ఎండమావులతో సీరు. (Optical

illusion).

చాక్షుపొక్కము నం. వి. (శాతి.) ర్యివక్రీ భవన
గుణముగల స్ఫూర్టికములో ర్యివక్రీ భవన
మునుచూపని దిశలోనున్న స్ఫూర్టికాకుము.

(Optic axis).

చాక్షువు నం. వి. 1. ప్రియమైనమాట. 2.
గ్రంథస్థముకాకున్నను లోకమున ప్రశా
దరణ పొందిన పర్యాము.

చాక్షము నం. వి. వాస్కోయల.

చాతురి నం. వి. సేచ్చు.

చాతురికుడు నం. వి. బండితోలువాడు.

చాతుర్ముంద్రము నం. వి. ఆమాఢ శుద్ధము
మొదలు కార్పిక శుద్ధమువంకు అనగా
నాలుగు మాసములుచేయు ఒక ప్రతము.

చాతుర్ము నం. వి. 1. సేర్పు. రూ. చాతరి.

చాతుర్వద్దుము నం. వి. బ్రిచ్చూత్క్రియ
ప్రెక్ష్య శూద్ర జాతులు.

చాద్వన్ము వి. 1. చాందసము. 2. లోక
జ్ఞానము లేకపోవుట. వింత ప్రవర్తన.

చాపము నం. వి. 1. ధనుస్సు, విలు. 2.

(శాతి.) ఒకవ్యక్తిలేఖ యొక్కగాని
వృత్తము యొక్కగాని భాగము (Arc).

చాపరెళ నం. వి. (గజి.) పరిధిలోని భాగము
(Arc).

చాపలము నం. వి. 1. చవలభావము. రూ.
చాపల్యము.

చాపల్యము వి. చాపలము, సెలుకర
శేని స్నికి.

చూమరము సం. వి. వింజాపురము. చూమరము.

చూమీకరము సం.వి. బంగారము.

చూరణుడు సం. వి. 1. నానాచేశ సంచారకుడైనట్టి నటకుడు 2. దేవతలలో చారణతెగకు చెందినవాడు.

చూరము సం.వి. 1.చెర. 2.నడ. 3.చారచెట్లు.

చూరవాయువు నం.వి. ఉడమ టెగారి.

చూరిత్రక భూగోళకార్త్రము సం. వి. 1. అంతర్జ్ఞాతీయ భూరాచసీతి. 2. చరిత్రయగాలతోసి భూగోళకపరిస్థితులు.

చూరిత్రము సం. వి. 1. చరిత్రము. ఏడ. చరిత్రకు సంబంధించినది,

చూరువు సం. వి. 1. ఉహస్పతి. 2. ఏడ. ఇప్పిదమైనది.

చూర్చి ఇం. వి. (Charge) 1. ఖనము, 2. ధర. 3. నించారోపణము. 4. కాధ్వత.

చూర్చిదెఅపేర్సు ఇం. వి. (రాఫ) (Chargde Affairs) కాచార్కులిక రాజదూత.

చూర్చు అక్టోబరంటు ఇం. వి. (పాచె) (Chartered Accountant.) కద్దులు/వాయుటల్స్ పట్టాపొందినవాడు.

చూర్చిస్ట్రింగ్స్మం ఎ. వి. (చరి రా.క.) క్రి.శ. 18 వ కార్బినో (1840-48) ఇంగ్లందు పార్లమెంటుకు సార్వజనిక

పార్శవర్తులు కోరుచు ప్రతము హంపివ్రంజోద్వాము.

చూచ్చు ఇం. వి. (Chart) 1. రేఖాపటము. వడు. మార్గప్ర. 2. చ్యాట్ము. 3. కులము చారిగ్ ప్రాయశిసెన పట్టిక.

చూలతంతుష్టులు సం. వి. (శీ.వ.) మెరదు నుండి అంగములకు ప్రార్థలందసేయు సాములు అనగా అపి అంగముల చలనమును కలుగచేయును. (Motor fibers).

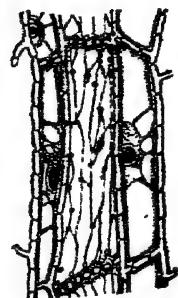
చూలసము ఇం. వి. 1. జల్లెడ. 2. చలింపచేయట.

చూలని సం.వి. (డస్ట.)

1. జల్లెడ. 2. ఖనిః పరిశోధనకుపయోగ పదు పరికరము (Sieve).

చూలనీనాకములు సం.

వి (ర్యూషి) జల్లెడ గొట్టములు, వాహాసీ పుంచ ములో నున్న అధోవాహి కణికల ములో ఉండు జల్లెడ సఫకోళములు వంటివర్గాటులుగల అధోవాహికణములు నాకములు. (Sieve tubes).

చూలనీనాకములు సం. వి (ర్యూషి) జల్లెడ గొట్టములు, వాహాసీ పుంచ ములో నున్న అధోవాహి కణికల ములో ఉండు జల్లెడ సఫకోళములు వంటివర్గాటులుగల అధోవాహికణములు నాకములు. (Sieve tubes).

చి

చించు క్రి. 1. లినుగచేయు దూ. చింపు.

చింత సం. వి. 1. తలవు. 2. వ్యవసాయము. 3. సై.వి. చింతచెట్లు. సం. చింకా.

చింతన సం.వి. వచుమారు ఉలచుట.

చింతసీయము సం. వి. చింతింపగినది. అలోచింపదగినది.

చింతామణి సం. వి. 1. కోరికలొసగు చేవ మడి.

చింతించు సం. క్రి. 1. శంంచు. 2. వగము

చింతితము సం. వి. చింతింపబడినది.

చింతక్కుము సం. వి. చింతింపదగినది.

చిందు వి. కంటము.

చిందఱ వి. 1. విష్ణుంథణము. 2. తూటులు.

చిందఱగొను క్రి. విష్ణుంథించు.

చిందఱరేగు క్రి. ఆవేశమెత్తు

చిందఱవందు వి. 1. తునాతువకలు. 2.

కలగుండు. వి. కెలగుండు వడినది.

చిందఱచోవు క్రి. 1. మాటువడు 2. ఫేదించు

3. చిందర సేయు.
 చిందాడు క్రి. 1. నాట్టుమాడు, చిందులు
 | కొక్కు.
 చిందియ పి. 1. జెట్లకుల్లాయ. మల్లులు
 ధరించుటపోవి. రూ. చించె.
 చిందిలి లిజ. చలించినది.
 చిందిలిషడు క్రి. సంభ్రమించు.
 చిందిలిషాటు వి. 1. చిందిలిషడు. వెగిర
 పాటు.
 చిందిలు క్రి. చలించు. రూ. లింతిల్ల.
 చిందు క్రి. 1. నీణ్ణుతొసకిచడు. 2. రాలు.
 3. వాగ్యపించు 4. వెచ్చుముసేయు, వి.
 1. నాట్టుము. 2. మాదిగలపద్ద యాచించు
 ఒక తెగ.
 చిందువ వి. చిన్న పెట్టె.
 చిందువందు విజ. చెడరినది.
 చిందె వి. చిందియ.
 చింద్రము వి. 1. రంద్రము. 2. ఖండము.
 చింపొంకి ఇం. వి. (Chimpanzee) ఆఫికా
 చేశములోని నరవానరము.
 చింపి విజ. చినిగినది (వత్తుము).
 చింపితి విజ. వి. లిధసెక్కి వంకరట్టునవి
 (పెంద్రుకలు) 2. విరియహోసికొన్నది.
 చింపు క్రి. 1. చించు. 2. వి. చినిగినవత్తు
 ఖండము.
 చింటు వి. మేకపోతు.
 చింబోతు వి. మేక.
 చికటారి వి. 1. చిన్నకటారి. చిన్నక తి.
 రూ. చిక్కటారి.
 చికమక వి. చిక్కు.
 చికిచికి విజ. చిన్న
 చికిత్స నం. వి. రోగమునకుచేయు ప్రతి
 క్రియ.
 చికిత్సకుడు నం. వి. పై ద్వ్యాడు.
 చికిత్సించు నం. క్రి. చికిత్సించు.
 చికినము పై. వి. 1. చిక్కాణము. 2. చాయ
- చక్క.. రూ. చికిని.
 చికిని పై. వి. చికినము.
 చికిరి వి. 1. మందిలి చక్కచేయుట. విజ. 1.
 నున్నని. 2. అందమైన
 చికిరిసాన వి. ఒరపిడిరాయి. సానరాయి.
 చికిలు క్రి. చనుపుతో సేద్య మారాము
 చేయు.
 చికిర్క నం. వి. చేయవలయునడి కోరిక,
 చికిర్పువు నం. విజ. చేయ విచ్చకలవాడు.
 చికురము నం. వి. 1. పెంద్రుక. 2. కొండ,
 3. ఒకజాతిపట్ట. 4. పాము. 5. ముంగిస.
 విజ. కదలునది.
 చిక్కంటే వి. తలచిక్కు తీసికొసడి నిడుపు
 రువైన.
 చిక్కంటారి వి. లికటారి, చిన్నక తి.
 చిక్కణము నం వి. 1. చాయవక్క.. విజ.
 1. నున్నపైనది. 2. తరచైనది. 3. చిక్కు
 సైనది. రూ. చికినము.
 చిక్కన పై. వి. 1. చిక్కణము. 2. తరచు
 3. దార్ఢము. 4. బలము,
 చిక్కము పై. వి. ఇక్కము, ఉట్టి, దార
 ముతో అల్లిన చిన్న నంచి.
 చిక్కు క్రి. 1. కృంచు. 2. తక్కు. 3.
 తగులు. 4. దొరకు, క. మిగులు. 6. మెతి.
 7. సాకటము,
 చిక్కండు పేను వి. (వ్యావ.) ‘మేక్కాల
 పేలు’ అను తరగతికి చెందిన కీటకము.
 ఇది చిక్కండు పాదులకును, ఇతర కాయ
 ధావ్యముల పై రులకును పట్టుచుండును.
 (Aphis medicagenis).
 చిక్కంపడు క్రి. 1. మేలివడు. 2. సంకట
 పడు. 3. చిక్కగు.
 చిక్కంపాటు వి. 1. చిక్కంపడుట. 2.
 సంకటపాటు.
 చిక్కాట్టు క్రి. 1. శీరీయను, రూ. చిక్కాట్టు

చిక్కెల ని. చిక్కంటి, తలచిక్కు తీసు కొను దువ్వెన.	మిక్కెలి కోపించు.
చిక్కోడము నం. ని. ఉదుల.	చిట్ట 1. ఆక్రూడ్ము, 2. అన్నపొర.
చిగురించు క్రి. చిగుర్పు, పల్లువించు.	చిట్టంపులు ని. నథక్కత దంతకుతములు.
చిగురింత ని. 1. చిగుర్పుట. 2. కృణ విజీ ము.	చిట్టకము ని. 1. శృంగారచేష్ట. 2. లిల. 3. కపటము. దూ. చీక్కికము.
చిగుర్పు ని. 1, పల్లువము. వీఱ. లేక. దూ. వినురు.	చిట్టచివర ని. మిక్కెలి చివర.
చిగుర్పుఛోడి ని. 1. చిగురువలె మనోళ్లరా ంగు త్రీ. 2, త్రీ.	చిట్టచవి ని. పొత్తిచెట్టుహోను, పొదంతోను నిండిన అడవి.
చిగురు విలుకౌడు ని. మన్మథుడు.	చిట్టమిదుచు క్రి. చిట్టికపేయు.
చిగురూత్తు క్రి. 1. చిగుర్పు. 2. అనురక ముగు.	చిట్టాధు క్రి. 1. సంచరించు. 2. తప్పుటదుగు లిడు.శి.ప్రశరించుకి. .చలించు.క., కిడించు.
చిచ్చుణ వై. ని. 1. అగ్ని. దూ. చిచ్చుఱ, నం, శుచి.	చిట్టాముదము ని. లిన్న ఆముడను విత్తుల చమురు.
చిచ్చుణ వై. ని. 1. అగ్ని. దూ. చిచ్చుఱ, నం, శుచి.	చిట్టీ ని. చిన్న దూ. చిట్టి.
చిచ్చుణకంటి ని. కివురు, అగ్నిసేప్రుడు.	చిట్టీచేతలు ని. విలాసము.
చిచ్చుణపిదును ని. అగ్ని పిదుగు,	చిట్టీయ ని. 1. వెదురు గమువు. 2. వస్తుతు టంచుల సప్పుకమ్మినై, దూ. చిట్టె.
చిచ్చు ని. 1. కిఖ, అగ్ని, 2. శాపము,	చిట్టీయము ని. ఇనుము కాచునప్పుచు వచ్చు మురికి. దూ. చిట్టెము.
చిచ్చుణ వై. నిచ్చుడు.	చిట్టు (ఘృవ.) పరిధాన్యమును దంచగా వచ్చు పొట్టు.
చిట్టపొట్ట ని. 1. జీక్కుచే త్రీకి కలిగెదు కోపము. 2. చా. వచ్చిన కులు వచుట	చిట్టుముకునీశ్చు ని. పొంగునీశ్చు.
చిట్టి ని. 1. చిన్న దూ. చిట్ట.	చిట్టుములు ని. గర్జియేకి కలుగు ఒక లడ ణము, వేవిశ్చు.
చిట్టిక వై. ని. 1, నడిమి ప్రేలిని పెద్ద ప్రేలిని చేరి ధ్వనింపచేయుట. 2. అట్టు - ధ్వనింపచేయుటకు వట్టుకాలము, కుడి కాలము,	చిట్టె ని. చిట్టియ.
చిట్టికరించు క్రి, చిట్టికపేయు.	చిట్టెము ని. చిట్టియము.
చిట్టికెన ని. 1. చిన్నపేలు. 2. కనిష్ఠిక.	చిట్టులక్కె ని. మిక్కెలి కోపము గలవాడు
చిట్టితాళము ని. ని. కఱ్లతాళము.	చిదిపి ని. 1. అల్పము. 2. పరుషము.
చిట్టిపొట్ట ని. అల్పము.,	చిదిముడి ని. తొట్టు.
చిట్టిపొట్టు ని. ముక్కె దుపు లుంచుకొను బోట్టు.	చిదిముడివరు క్రి. తొట్టువరు.
చిట్టిప్రేలు ని. చిన్నప్రేలు.	చిదిముడిపొటు ని. తొట్టుపొటు.
చిట్టుకు ని. 1. అల్పకళ్లము. దూ. చిట్టుక్కు చిట్టులు క్రి. 1. వగులు. 2. చిట్టు. 3.	చిదుగు ని. అల్పము.
	చిదుము ని. 1. చిన్నకురుపు.

చిత నం. వి. 1. సాద. 2. ప్రోఫ్. రూ. లిథ.

చితి నం. వి. 1. సాద. 2. ప్రోగ్.

చితుకు క్రీ. తురుపు మొ.వి నలగు.

చిత్త వి. 1.చిత్ర. 2.నక్కతము లందొకటి.
3. ఒక కారె పేయ.

చిత్తగించే టై. క్రీ. 1. మనస్సు-రించు.
2. లంచు- 3. యోచించు.

చిత్తడి వి. మిక్రో తడి.

చిత్తడినెలలు వి. (బుగ్.) 1. ఎల్లప్పుడు
సీక్సులో నిండియుండు భూములు 2.
నదుల సమీపములో నున్న భూములు
(Marshes)

చిత్తడి వాయువు వి. వి. (వైవ.) రంప
సేలలో సూక్ష్మశీఖరులు సేంప్రియ పదార్థ
మును ఓధిలము చేయటచే నువ్వుతియగు
ఒక విధమగు వాయువు. (CH_4) (Marsh
gas or Methane).

చిత్తము నం. వి. మనస్సు.

చిత్తరువు టై.వి. 1.చిత్రము. 2.అస్పర్సము.
3. పటమునందలి రూపు.

చిత్తణి వి. వర్జ రూపు, వాసకాలము.

చిత్తినీ టై. వి. 1. చిత్తిడి. 2. త్రీలలో ఒక
జాతి. 3. ఆ జాతికి చెందిన త్రీ.

చిత్త నం. వి. 1. జ్ఞానము. 2. వి. మొదట
వ్రాసిన వ్రాత.

చిత్ర నం. వి. 1. చిత్త. ఒక నక్కతము.
2. మాయ.

చిత్రకంరము నం.వి. 1.కపోతము 2. గువ్వు

చిత్రకము నం.వి. 1. చిలుతపులి. 2.బోట్టు.

చిత్రకాయము నం. వి. చిలుతపులి.

చిత్రకారుడు నం. వి. 1. చిత్తరుపు వ్రాయు
వాడు. 2. ముచ్చి.

చిత్రగుప్తుడు నం. వి. 1. యముడు. 2.
యముని యొద్ద లేఖకుడు.

చిత్రదర్శిని నం. వి. (శోతి.) రంగురంగుల
ప్రతిశించమలను చూపించెడి ఒక అట

వస్తువు (Kaleidoscope).

చిత్రబింబము వం. వి. ఊసరపె ల్లి.

చిత్రభాను నం. వి. అరువది సంవత్సరము
లలో సొకటి,

చిత్రభానుఁడు నం. వి. 1. అగ్ని. 2.
సూర్యుడు.

చిత్రము నం. వి. 1. అస్పర్సము. 2. పట
మున వ్రాసిన రూపము. 3. చకురిధి
కవిక్షములో సొకటి. 4. విఱ. నానా
వర్ణములు గలది.

చిత్రశిలండీ నం.వి. సప్పులలో సెకరైనను
ఉకడు.(సప్పులకు చిత్రశిలండులని పేరు.

చిత్రశిలండీజుడు నం. వి. బృహసప్తమి.

చిత్తిణి నం. వి. చిత్తిని, ఒకజాతి త్రీ.

చిత్తితము నం. వి. చిత్తింపబడినది.

చిదక వి. చప్పట. రూ. చిదుక.

చిదగొద వి. వ్యాశ్యాసము.

చిదెయు టై. నలగు.

చిదుకు టై. చిప్పిలు.

చిరుగు వి. 1. ఎండిన సన్నపుల్ల. 2. సమిధ.

చిదుము టై, 1. గిల్లు. 2. పూలుకోయు.
3. పుంచు. 4. కై చు.

చిదురలు వి. సూక్ష్మఖండములు. రూ.
చిదురపలు, చిద్దుపలు.

చిదురపలు వి. చిదురలు.

చిదుపలు వి. చిదురపలు.

చిన వి. రూ. చిన్న.

చిని వి. చిన్ని.

చినుఁడు టై. వస్తార్చుడులు చిన్నమగు.

చినుకు టై. 1. కారు. 2. కురియు. 3.
కార్పు. వి. వానబోట్టు.

చినుకుఁబాస వి. ముక్కెము.

చిన్న వి. 1. అల్పము. 2. కనిష్ఠము.

చిన్నకాణు వి. కాల్పుకాలము.

చిన్నటపాడు వి. కాల్పునమేయము.

- చిన్నతనము వి. 1. శాల్యము. 2. అడ చిప్పముతెము వి. 1. క్రైమ హీ ట్రై మూనము.
 చిన్నది వి. శాలిక. విడ. చిన్నట్టెవచి (పస్తువు).
 చిన్ననామ వి. శాల్యసమయము. దూ. చిన్నటనాడు.
 చిన్నము వి. నాలుగు గురిగింజల ఎత్త. (ఖంగారము మొ.వి.).
 చిన్నరి పొన్నరి విడ. మనోళ్ళము. దూ. చిన్నరి పొన్నరి.
 చిన్నవాడు వి. శాలుడు.
 చిన్నవోపు క్రే. ఖన్నుడగు.
 చిన్నారి విడ. మా. చిన్నరి పొన్నరి.
 చిన్నారి. 1. చిన్న. 2. మనోళ్ళము.
 చిన్నిదము వి. చిన్నపుపుడ్లి. 2. ఖంగారు.
 చిన్నిపుపు వి. 1. నమస్కరితి. 2. భూపా విశేషము. దూ. చిన్నపుపుడ్లి.
 చిన్నియ వై. వి. 1. చిన్నము, గుచుతు. 2. విలాసము. దూ. చిన్ని.
 చిన్నె వై. వి. చిన్నియ యొక్క రూపాంతరము.
 చిన్నెలాడు విడ. విలాసవంతుడు.
 చిన్నెలాకి విడ. విలాసవచి.
 చిపిటితలము నం. వి. (ఫాటి., గట.) చదు నుగా సుండెడుచోటు (Flat place).
 చిపిటము నం. వి. ఆదుకులు విడ. చప్పుట ముక్కు వాడు.
 చిప్ప వి. 1. కప్పిలిప్ప, 2. కల్లుప్రాగెడు గొస్సు. 3. ఆంకాయిచిప్ప. 4. తాచేటి లిప్ప. 5. ముక్కుచిప్ప. 6. మోకాటి లిప్ప. 7. తలపుక్క, 8. చేపమీరిపొలును. 8. తునుక. విడ. అల్పము.
 చిప్పక్కతి వి. మోటక్కతి.
 చిప్పకూడటి వి. పెల్ల జాట్లు.
 చిప్పగొడ్డలి వి. పెట్లునరకుగొడ్డలి.
 చిప్పపెడక వి. ఇంటి పొర్కుముత కప్ప.
- చిప్పముతెము వి. క్రైమ హీ ట్రై ము, దేం ముతెము.
 చిప్పమూపె వి. కొప్పికమగు ముఖము.
 చిప్పెలు క్రే. 1. పెటివొట్లుతోనగునవి లోపల నుండి పైకుబుకు. 2. పావించు, దూ. దీప్పలు.
 చిప్పెవాడు వి. కుట్టిపువాడు. డాక్టరీ.
 చించము కం. వి. గడ్డము. మా. చీఱ కము, చుఱుకము.
 చించు క్రే. చప్పరించు.
 చించుట వి. 1. పస్తోచుల పాడుచేయ పురుగు. 2. రెఫ్లీ. దూ. చిమ్మైట.
 చిమిడిక వి. చిమిడిక అన్నము.
 చిముటు క్రే. కనుసై గటియు.
 చిముము క్రే. 1. ఆన్నమథికముగ నుడికి ముద్దయగు. 2. పాకముచెడు.
 చిముక్క వి. జలకణ చమూహము.
 చిమ్మైచీకటి వి. గాధాంధకారము.
 చిమ్మైట వి. లిము.
 చిమ్మైదిరుగు క్రే. గిరగిర తిరుగు.
 చిమ్మైనస్క్రోచి వి. జలక్రీడయందు సీటు లిపెక్కడు గొట్టము.
 చిమ్మైనము వి. చిమ్మైట.
 చిమ్మైనయంత్రము వి. వి. (వ్హావ.) పై రు ల ను శాధించు కీటకములను నాశనము చేయటకు నీటితో కలిపిన మందును చల్ల సాధనము చిమ్మైనయంత్రము (Sprayer).
 చిమ్మైక్కి కుట్లు వి. (గృహం) - చెందు పోగులు రెగినఅంచు అను మడిచి పైని దూరముగా చేయు తీమ్మిడికుట్లు కూడా ఉండి.....

చిమ్మకరి ఏ. నువ్వులు కెల్లము చేరి
దంచిసది. రూ. చిమ్మకలి.
చిమ్మకేగు క్రీ. మిక్కలి విష్ణుంథించు.
చిమ్మకలి ఏ. చిమ్మకలి.
చిమ్మకలి. 1. తై. 2. పొడుచు. 3. 1.
పొడుచుట. 2. మీటుట.
చిమ్మకుడు ఏ. చిమ్మకుట.
చియ్య ఏ. కండ. మాంసము.
చిరంబి నం. ఏ. 1. ఇపరాలు. 2. ఐరు
వరాలు.
చిరంతనము నం. ఏ. 1. ఉహుదినములది
2. ప్రాతిరి. రూ. చిరకుము.
చిరక్రియుడు నం. ఏ. శామసించి
కార్యము చేయువాడు. రూ. చిరకారి.
చిరఛివి నం. ఏ. 1. చిరకాలము ఛీనించు
వాడు. ఏ. 1. కాకి. 2. విష్ణువు. 3. చిరం
ళీవి. 4. చిరాయువు. 5. వేలువు.
చిరత్నము నం. ఏ. చిరంతనము,
చిరమర ఏ, భేదము.
చిరము నం. అవ్యా. ఇహుకాలము.
చిరలగ్నము నం. ఏ. (వ్యక.) కొన్ని
ఎండ్లవరకు ఉండునట్టిది (Persistent).
చిరాకు ఏ. కోపము.
చిరి నం. ఏ. చిలుక.
చిరుగు క్రీ. చినుగు.
చిరుధాన్యములు ఏ. ఏ. (వ్యాహ.) సజ.
రాగి, తమిద మొదలగునవి. కవి గడ్డి
జాతి ధాన్యములలో చిన్నవి. (Millets).
చిరుపామ ఏ. జాబు మొదలగు వాని
మీద ప్రాయు విలాసము.
చిరుపిలకలు ఏ. (వ్యాహ.) కిత్తవార మొద
లగు మొక్కల గెలలయందు పూపులకు
ఉదులు బయలుదేరు అకు మొగ్గలు.
(Bulbils).
చిరుసాటపుగులు ఏ. (వ్యాహ. కేల.) కీటు
కలిగి, 8 కాళ్ళకో నుండు సొక విధమైన

సాతెపురుగులు. (ఇవి బెండ, ఆముదము.
ప్రతీ మొదలగు మొక్కలను పాడు
చేయును.) (Mites).
చిఱచిఱ ఏ. కోపవికారము.
చిఱగాలి ఏ. మందమారుతము.
చిఱగూబ తై. ఏ. గూబవంటి చిన్నపక్క.
పైడికంటి.
చిఱత తై. ఏ. 1. చిన్న. ఏ. చిన్నజాతి
పులి.
చిఱతక తై. ఏ. చిన్నవయసుగలది
(టీ).
చిఱదిండి ఏ. 1. థక్కుము. 2. అల్ప.
పోరము.
చిఱదొడ ఏ, పిక్క.
చిఱనపుల్ల ఏ. స్నేహము.
చిఱము క్రీ. 1. విష్ణుంథించు. 2. చిమ్మక.
చిఱవాలు తై. ఏ. 2. ఇగురగాలిన పాల.
రూ. చిలువాలు.
చిఱ ఏ. కోపము.
చిఱచిఱ ఏ. కొట్టుపాటు.
చిఱలు వౌడుచు క్రీ. కొట్టుచడు.
చిఱద్ది ఏ. చిన్నయ్యద్ది.
చిఱమను క్రీ. కోపగించు.
చిఱముక్కాడు క్రీ. 1. పెనగులాడు. 2.
భేదించు.
చిలిపి ఏ. 1. అంపము. 2. నికృష్టము.
చిలిపిలివోపు క్రీ. సందడించు.
చిలుక ఏ. కీరము, సుకము. రూ. చిల్క.
చిలుకకొయ్య ఏ. 1. వాత్రుములు కగిలించు
కొను కొయ్య. 2. సాగదంతము.
చిలుగడ ఏ. పగములోనగు వాని కొను
పైయు కొలికముడి.
చిలుకతాళి ఏ. చిలుకరూపేర్పురచిన పత
కము.
చిలుకరించు క్రీ.
చిలుకరౌపు ఏ. మదనుడు.

చిలుకలకొలికి వి. త్రీ.

చిలుకు గ్రే. 1. చిందు. 2 ప్రసరించు. 3. మీరు. 4. చల్లు. 5. ప్రతయ్య. వి. 1. కొలికి.

2. గొండైము. 3. శాషము. 4. శాషసు. అలుగు.

చిలుకుడు వి. చిలుకుట.

చిలువ వి. 1. కొంచెనుగ చేరి నిఱచిన సీరు. 2. జండెనలె చుట్టిన నూటిచుట్టు. విజ అలుము.

చిలుము వి. 1. రాగి మొదలగు లోహము లందతి మురికి. 2 విషము. 3. పోగ పీలుగుట కుసమోగించు గొట్టము.

చిలుమువాలు విజ, 1. కులువ. 2. కుతి తుడు. 3. కుప్పుపట్టిన కార్తి.

చిలువ వి. పాము.

చిలుపశాలుపు వి. శిర్మిదు, భుజంగశూమణిదు.

చిలువతిండి వి. 1. గరుడపక్. 2. నెమలి.

చిలువజేడు వి. సర్పరాజు, శేమదు.

చిలువాయనము వి. 1. విల్లర. 2. కుద్రము.

చిలువాలు వి. 1. కష్టరగాణశాలు. 2. ఆనవాలు. దూ. చిఱువాలు.

చిల్ల వై.వి. 1. శల్యము. 2, కతకవృక్షము.

చిల్లకోల వి. లోమరము (బక ఆయుధము).

చిల్లగొండి వి. కలవాకారి.

చిల్ల పెంకు వి. విరిగిన కుండ పెంకు.

చిల్లమళ్ళీ వి. అందుగుబంకతో చేసిన ధూప ద్రవ్యము.

చిల్లర వి. 1. కొంచెపాటినాషము. 2. చింత పండు మొదలగు సరకు. విజ. సామా

స్వయము.

చిల్లరవర్తకుడు వి. వి. (హాస.) టోకు

పర్తకుల చొడ్డ చిన్న మొక్కములలో సంకలను కొస ఫోక్కల కంచించు వర్త కుడు.

చిల్ల వి. రంధ్రము.

చిల్లంగి వి. 1. ఉచ్చాలవ్వకియ. 2. కొంచె కవము.

చిల్ల వి. చిమ్ముట లోనగు వానియందగు ధ్వన్యపుకాణము.

చిల్లపొల్లు వి. 1. కలత. 2. చిరాకు. 3. సంకోథము.

చిప్పగి వి. 1 బక తెగ వెట కుక్క. దూ. చివ్వంగి, చివ్వగి, సివ్వగి, సివంగి.

చివక వి. సన్నని నిదుపాటి కొమ్మ.

చివర వి. 1. కొన. 2, అగ్రము.

చివుక వి. దూచాయిలో నాలవపంతు.

చివుకు గ్రే. 1. సారహీనముగు. వి. ఎగ యుటయి దగు ధ్వని. దూ. చివుక్క.

చివుక్కుమను గ్రే. మనస్సు కలగు, మనసు శాధపదు.

చివురు వి. దూ. లిగురు.

చివ్వ వి. 1. కలవాము. 2. చివక, సన్నని పొదుగు కొమ్మ.

చివ్వంగి వి. దూ. లివగి.

చివ్వంగి వి. సివంగి.

చివ్వగి వి. సివంగి.

చివ్విలాడి విజ. కలవాశిలురాలు, పోట్లాడు స్వయామముకలరి.

చివ్వై గ్రే. 1. చెక్క. వి. లిగువుచే.యుట యం దగు ధ్వని.

చిప్పున విజ. క్రిఘుముగ)

చిప్పును నం. వి. 1. గురుపు. 2, చెక్కుము.

చీ

చీ అవ్య. తిరప్పుచార్థకము.

చీకటి వి. అంధారము.

చీకటిగాము వి. రావువు.

చీకటిగొంగ వి. సూర్యదు. ల్యో. చీకటి శత్రువు.

చీకటిచెట్లు వి. తమాల వృక్షము.

చీకటితప్ప వి. జారత్వము, వ్యధిచారము.
చీకటి బజారు లి. వి. (వాజే. అర్థ.) కావలసి
నంత సరకు లేనప్పుము ప్రశ్నత్వము విధిం
చిన ధరకల్ని ఎక్కువ ధరకు రహస్యముగ
పసుపుల నమ్మి పద్ధతి.
చీకటి యోగ లి. చిన్నదోష,
చీకిత లి. చీఫురుగట్ట.
చీకు గ్రై. 1. చప్పరించు, 2. చుంబించు.
లి. అంధత్వము. విజ. అంధుడు.
చీకుంచు గ్రై. అంధమగు.
చీదఱ లి. 1. ఉపద్రవము. 2. చిద్రము.
3. అసహ్యము.
చీడఱగొను గ్రై. 1. ఉపద్రవపదు. 2.
ఆవేళ మెత్త.
చీడఱరేగు గ్రై. ఆవేళ మెత్త.
చీదు లి. (ముక్కు) చీదు.
చీఎపు లి. పొరకకట్ట, సమ్మార్జన.
చీకాకు లి. 1. చివికిన ఆకు, 2. శ్రమ.
చీకాకు లి. 1. నలకువపడు. 2. శ్రమ
పడు.
చీకిలించు గ్రై. మిరుమిట్లుగొను, కన్నలు
మాటమాటికి మూసితెకుచు.
చీకిలిమాకిలి లి. 1. కొక్కురి చిక్కురి. దూ
చీకిరిమాకిరి.
చీకుడువిరువు (వ్యాప.) కంపోస్ట (Com-
post).
చీకురువాయి లి. 1. భక్క తెగ గల్పించు.
2. బుపిపణి. 3. జతుక. దూ. చీకురాయి.
చీకొట్టు గ్రై. తిరస్కరించు.
చీటికము త్రై. లి. లీల. దూ. చిట్టకము.
చీటి లి. 1. చిన్నఖాబు. 2. అండప్రతిక.
3. రంగు ముదలు గల పత్రము. దూ. చీటి.
చీలెకిమాటికి అవ్యా. మాటమాటికి.
చీలీనిదులు లి. లి. (వాజే.) పశ్చిమాత్రులైన
వారు ప్రతిమాపము ఒక నియమిత్తమైన
మొత్తము చ్ఛించ్చు చుండుటు. ఇట్లు

ప్రోగుపడిన సాముద్రంతను సభ్యులలో
ఎవరి కవశరమో వారికిగాని వేలము
పాటలో ఎక్కువ వడ్డికి సాడినవారికిగాని
అందచేయురుబు. సర్టిఫికాలాంతము
వరకు సభ్యులు వారికి ముందే పై కము
అందినము, అంవకపోయినము నియతమైన
మొత్తమును చెల్లించు చుండవతను (Chit
Funds).

చీడ లి. పైరులను చెరిపెడి పురుగు.
చీనామృతిక నం. లి. (చ.) పింగాటి
పొతలు తయారుచేయుటి కుపయోగించు
సన్నని తెల్లని మట్టి. అందు పొట్టాపియమ్
అఱ్యమినియమ్ సిలైట్లు నమ్మెళన
మందును, చీనమట్టి (China Clay).
చీపు లి. 1. అరటిగల యండలి యొక
కాగము. 2. అతము.
చీమ లి. పిపిలిక.

చీమిడి లి. నాసామలము, కింఘూఅము,
చీము లి. చెడి తెల్లసైన నెత్తురు,
పూయము,

చీర పై. లి. పత్రము (ఇది వాడుకయందు
శ్రీపత్రమాత్ర పరాగ్యయముగ కావ
ఖదుచున్నది. నేడు "కోకో" అను-అర్థ
మున దూఢము).

చీరణము లి. చిన్నయలి. దూ. చీరము.
చీరపేను లి. 1. చీరబోతు. 2. గుడ్డ నంటు
కొని యండు తెల్లపేను 3. చేమకము,
చీరము నం. లి. 1. కొపినము. 2. నార
చీర. 3. పలుపడి పూసలు గల సరము.

చీరిక లి. 1. పాయ. దూ. చీలిక.
చీరు గ్రై. 1. చీలుచు. 2. చీరు. 3. పిలుచు.

చీలు గ్రై. 1. సిరు. 2. చీలు.
చీల లి. 1. మేకు. 2. కిలము. దూ. సిల.
చీలమండ లి. 1. కాలిమడమల కిరుప్రక్కల
నండు కీలు, గుల్మము. దూ. సిలమండ
(Ankle bone).

చీలిక ని. మా. చీలిక.

చీలికలోయ వి. (ధూగో.) రెండు రకముల భూభాగముల మధ్య పుస్తేస్తే, భూకం పము లేక యిరర కాదాముల పడవ భూమి దించుకొని పోయి లోయగా జే.

దిన భూభాగము.

చీలు త్రి. ఒడ్డల రు.

చీలుచు త్రి. 1. చీలుచేయు. 2. విడారించు.

3 ఒడ్డలుచేయు. దూ. చీలు.

చీలుట్టు వి. 1. గ్రెంచు మాటలు. 2. తిట్లు.

చు

చుంబకము సం. వి. 1. ప్రాసుములు, 2. చుక్కము సం. వి. 1. చీతపండు. 2 ఘలుచు. సూదంటురాయి.

చుంబకుడు సం. వి. 1. పెక్కు గ్రంచ చుంబకము సం. వి. గడ్డము. దూ. చుంబ ములయం వించించుక చవినిపాము 2. కము.

ముదు పెట్టుకొనుపాము. 3. మోచగాము. చులుకము సం. వి. 1 పుట్టిలి, 2. పేర.

చుంబనము సం. వి. ముద్దు చుల్లి సం. వి. 1. ప్రాయ్య. 2. నాద దూ. చుంబించు సం. త్రే. ముడ్డిదుకొను.

చూ

చూచుకము సం. వి. 1. ప్రాసుగము. 2. అంచు.

చూడ సం. వి. 1. సెమలిజట్టు. 2 జట్టు 3. చూరు. 4. కాపుపురి.

చూడాకర్మము సం. వి. పుట్టుపెంచుకలు శియటు.

చూడామచై సం. వి. 1. ఇరోరత్నము. 2. ఇశ్చేషువాచకము.

చూతము వం. వి. మాచిడచ్చెట్టు.

చూపువిల్లు వి. వి. (వాణి.) దిగుమతిచారుడు సరకులను తాను కష్టమ్మ వారి సమకు మలో వివీచ్యాచుకొనవలచెనన్నచో నింప వలసిన ఒక పారము.

చూడ్కుంతలము సం. వి. అలకలు. ముంగురులు.

చూడ్క్రపావరములు సం. వి. (శం.) మృదువైన

శరీరముల పై రకు చూడ్క్రపావరము కొరకు దట్ట గుల్ల గల నక్క.

జంతువులు. (ఈ గుల్ల వెక్కువ సుస్నము

కల్పించును). ఈచా.- నక్కగుల్ల. శంబ ములు (Mollusca).

చూడ్క ము సం. వి. 1. గండహాది. 2. సెస్కుము 3. దుమ్ము. 4. పొడి.

చూరెక సం. వి. 1 గంగ్యాఫేచము. 2. యమ కము గల పక్షము.

చూరెక సం. వి. పిల్ల జట్టు.

చూషక పీపసము సం. వి. (వృష.). ఉత్సేప దన | కియచే దారువాహికలలో నుండి పోషక ప్రాపణములు ప్రైకెక్కుపశుదు కలుగు బత్తి ది (Suction Pressure).

చూషణధావక యంత్రము సం.

(వి. గృహ.). సీటిని పీలుపు కలన బట్టల ను తుకు యంత్రము.

చూషణము సం. వి.

పలుటు. 2. సం. వి. (రసా.) పీలుపుకొనుట (సీటిని స్ఫంజి

వలె (Suction), 3. సం. చూషణధావక (తీవు) ఆసోరాదిప్రవచధార్థ యంత్రము

ములు సాంఖ్యములగు శైవకణములతోనికి

ప్రవేశించుట. (Absorption).

చె

చెంక ని. కపోలము, చెక్కితి. రూ. చెంప. చెంగఁగొట్టు గ్రై. టిడించు.

చెంగనాటు వి. 1. గంపులు. 2. నమన్మృతి చెంగలి విజ. సమీపము.

చెంగలించు గ్రై. 1. అతిశయించు. 2. ప్రకాంధించు. 3. విభృతించు. 4. హాసించు చెంగలువ వి. ఎఱ్లకలువ.

చెంగావి వి. అందరమైన ఎరుపు బట్ట.

చెంగు గ్రై. 1. తొలగు. 2. వెనుదీయు. వి. చెరగు.

చెంచు వై. వి. ఒక తెగ భోయ.

చెందాడు గ్రై. ఖండించు.

చెండు గ్రై. ఖండించు. వి. 1. కండుకము, ఖంచి. 2. పూబంతి.

చెంత వి. చెరువ, సమీపము.

చెందిరము వై. వి. 1. సింధూరము. 2. కుంపము. రూ. చెందరము. చందురము.

చెందిరిక వి. 1. కమ్ముపైరుద్దు, రూ. చెందిరిక.

చెందు గ్రై. 1. కలగు. 2. పొందు.

చెంద్రము. వై. చెందిరము.

చెంద్రిక వి. చెందిరిక.

చెంప వి. 1. కపోలము. 2. పార్పుయము.

చెంపకాప్పు వి. ప్రక్కాకొరగ వేసికొనకాప్పు

చెంపనరులు వి. త్రీ భూషాపి చేషము.

చెంటు వి. చిన్నలోహ పాత్రము.

చెంబుతల వి. బట్టతల.

చెకపికాడు గ్రై. కొండరపెట్లు.

చెకుముకి వి. నిష్పత్తిను కలిగించుకొనురాయి.

చెక్క ఇం. వి. (అర్థ.) (Cheque) 1. హుండి.

2. ప్రాణింకు ఫాకాదారు తన ఫాకాలో ఒక నిరీక మైన మేళ్ల మును అడిగిన

చెండ నే శ్యాంకరుకు ప్రాసి యిచ్చు. ఆశ్చర్యము. రూ. చెక్కు.

చెక్కు వై. వి. ప్రూపులోనగు వాని తునుక నం. కికలి.

చెక్కుదము వి. రత్నములను పొదుగుట.

చెక్కించుయము వి. 1. ఎముకలయం దుండు నైయ్య, రూ. చెక్కించు.

చెక్కితి వి. 1. చెంప. కపోలము. రూ. చెక్కు

చెక్కు గ్రై. 1. పాదుగు, 2. చేయు; 3. చెక్కులుచేయు. వి. చెంప. ఇం. వి. (అర్థ) శ్యాంకులో ఫాకాదారుడు తనకు గల సౌమ్యులో కొంత ఫాగమును తనకుగాని కాను ప్రాసిన వానికిగాని ఇయ్యువలని నరిగా శ్యాంకుకు ప్రాసి యిచ్చు. ఆశ్చర్యము.

చెక్కుదు పొఱ. వి. గడ్డిచెక్కుదు పార,

చెచ్చెర విజ. కిముముగా.

చెట్టు వై. వి. 1. కిడు, 2. చేయి, విజ. దుష్టుడు.

చెట్టువట్టు గ్రై. విఖాహమాదు,

చెట్టు వి. 1. గుల్ముము, 2. వృక్షము.

చెట్టుఏద్రిమ్మురి వి. కోతి, వృక్షచరము.

చెట్టుగట్టు గ్రై ఉట్లగా నేర్చుడు (అవయవ శాష్టవ మేర్చుట).

చెట్లువ వి. 1. రెక్క. రూ. చట్టువ.

చెదగరము విఱ. 1. ప్రూరము, 2. కురుడు.

చెదనాటు గ్రై. 1. విందించు, 2. శపించు.

చెడిప వి. రంకుటాలు,

చెదు గ్రై. 1. కనబడకపోపు, 2. కొల్ల పోపు. 3. నించు,

చెడుగు ఏ. 1. అశుభకార్బ్యము. ఎఱ.	వినిసమాట, చాడి,
1. క్రూము. 2. దుష్టము.	చెపులు ఏ. 1. స్వేదము. రూ, చెపురు.
చెడ్జ్ వై. 1. కిడు. విజ, దుష్టము.	చెపులుతాయ ఏ. ఎండ వేడికి దేవమున లేచు చిన్న గుల్ల.
చెడ్జీ ఏ. మోకాలి వరకు తొడిగికొను లాగు రూ. కెడ్జీ.	చెపులుగొట్టు విజ. చెమటపట్టివాడు.
చెడ్జీ ఏ. (గృహ.) లోపల వేసికొనడి దుస్తు (Under wear).	చెపులుపట్టు క్రీ. చెమటపోయు.
చెడ్జు క్రీ. తొడచరచ.	చెపురించు క్రీ. చెమటపోయు.
చెత్త ఏ. 1. తృణము. గడ్డి. 2. పనికిరానిది.	చెపురుఁబోతు విజ. మిక్కులిచెపులుగంవాడు.
చెత్తనేలలు ఏ. (వ్యౌవ.) అడవులలో అకులు అలములు రాలి క్రుషుట లలన సేంద్రియ పడ ర్థములు ఎక్కువగా నుండు నేలలు. (Organic or peaty Soils).	చెపురుచు క్రీ. చెమ్మైంచు.
చెదరు క్రీ. 1. నీటిస్తులోనగునవి యెగిరిపడు. 2. వ్యాపించు. కీ. చెదరుట.	చెపుక్కుగిలు క్రీ. 1. తడిగలదియగు. 2. చెమ్మైలు. 3. చెమ్మైయురుకు.
చెదలు వై. ఏ. పుట్టలు పెట్టు చీమల వంటి శెల్ల పురుగులు, నం. ఇధిలీ.	చెపుక్కుగొట్టు తెగులు ఏ. (వ్యౌవ.) సామాన్య మూగా మదియందు తేచు హాచ్చగామందు టాచే. కొన్ని జాతుల నారు మొక్కల మొదళ్ళకు ఒక విధమగు బూజు తెగులు పట్టి అవి చీకి వాని తలలు వడిలిపోపుట (Damping off.)
చెచారము ఏ. తృణంలేకము. చెత్త (చెత్త చెచారమని వాడుక.	చెయి ఏ. 1. హాస్తము. 2. శాండము. రూ. చేయి, చేం, చెయిల్చు
చెన్నగి ఏ. 1. పొట్టి కొబ్బరిచెట్టు, 2 ఒక తెగ పరి. రూ. చెన్నగి.	చెయిదము ఏ. 1. వని, చేప్ప. రూ. చెయిరి. చేయి, చేయవు.
చెన్నటి విజ. 1. కుత్సితము. 2. వీర్భము. 3. శూన్యము. రూ. చెన్నటి.	చెయిదము ఏ. చెయిదము. చేప్ప. చెయువు ఏ. చూ, చెయిదము.
చెనకు క్రీ 1. ఎదిరించు. 2. తాకు. రూ. చెనయు. ఏ. గోటినొక్కు.	చెయువుల సాకిరి ఏ. 1. కర్కుసాకి. సూర్యదు.
చెనయు క్రీ. 1. ఎదిరించు. 2. తాకు. 3. సోలు.	చెయ్యము ఏ. చెయిదము.
చెసుటరి విజ. గ్రామ్యపు మాట.	చెయ్యము. ఏ. చెయిదము.
చెన్నగి ఏ. చెనగి.	చెయ్యి ఏ. చెయిదము.
చెన్నటి విజ. చెనటి.	చెయ్యు ఏ. చెయుపు.
చెన్ను ఏ. 1. అందము, 2. విధము. 3. ఎరువు.	చెరలాపిము ఏ. 1. విహారము. 2. క్రీడ.
చెన్నుఁడు విజ. అందగాడు.	చెరలాడు క్రీ. 1. విహారించు. 2. క్రీడించు. 3. వ్యాపించు.
చెప్పు ఏ. పాదరకు. క్రీ. వచించు, అను.	చెరికి విజ. ధూర్చు దు.
చెప్పుఁడుమాట ఏ. ఒకరు చెప్పినది కాను	చెరుగు క్రీ. ధాన్యమును చేటలో చెయగు.

చెల వై. 1. కారాగ్విషము. 2. నిర్వం
ధము. సం. కారి.
చెలుగు వి. 1. అంచు. 2. కొంగు. 3. విక్కు
చెలుగుషాయు క్రి. ఒహాష్టుయుగు.
చెలుడ వి. దెంప.
చెలుకచమ వి. భెల్లు ము.
చెలుక వి. ఇతుప.
చెలుకు తణగ వి. (వ్యోవ.) చెలకు తోట
నొకొక్కుస్పుదు అధికముగ శాధించు
నొక రకపు వెళ్లు పురుగు. (Sugar cane
flypyrrilla Perpurilla).
చెలకు ఎఱుకపు వి (వ్యోవ.) చెరకు గడ
ంపై ఎఱుని మచ్చులెవ్వదు తెగులు. (ఇది
ఒక విధముగు బాణ తెగులు) (Sugar
Cane red rot).
చెలకు చక్కెర వి. (వ్యోవ.) చెరకు రసము
నుండి తయారైన చక్కెర. (Cane
Sugar).
చెలకు విలుకాడు వి. మన్మథుడు.
చెలగొను క్రి. చెరపట్టుకొను.
చెలచెం విజ. కీఫముగా. దూ. చెప్పెర.
చెలచెలలాడు క్రి. కోపమున నుండు.
చెలచు క్రి. 1. ఉడచేయ. 2. పోగాట్టు.
దూ. చెరుచు.
చెలపనచేట విజ. 1. నాళకుడు. 2. నాళకు
రాలు.
చెలపు క్రి. చెరచు. వి. కీడు.
చెలమ వి. నాసాపుటము. దూ. చెరమ.
చెలవడు వై. క్రి. పట్టుపడు.
చెఱి అవ్యి, ఒకొక్కుక్కునికి. దూ. చెరుక.
చెఱుచు క్రి. చూ. చెరచు.
చెఱుచరి విజ. నాళకుడు.
చెఱువు క్రి. చెరచు. వి. కీడు,
చెదుగు.
చెఱువు వి. తటూకము.
చెలుగు క్రి. 1. ఉన్నహించు. 2. వంతో

పించు. 3. ఒప్పు. 4. వికసించు. 5.
శ్రీంచు.
చెలఁది వి. సాతెరుగు.
చెలఁదితెర వి. సాతెపురుగు నేత.
చెలక భూమి వి. (బూగో.) ఇసుక తే:
భూమి, (సున్ను ము ఇసుక కలసిన భూమి
యగుటచే సీటిపదును నిలిచి యుండ
శాలము.)
చెలగము వై. వి. సాతెపురుగు. సం. శలకః.
చెలగు క్రి. 1. ఖాడించు. దూ. చెలవు. చెల్లు.
చెలప వి. 1. పీటి కొంకు యిసుక తో
క్రత్వింప పల్లము, 2. కూపకము
చెలయు క్రి. 1. చిమ్ము. 2. విజ్ఞంభించు.
చెలచేసు క్రి. మిక్కిలి విజ్ఞంభించు.
చెలి వి. 1. త్రీ. 2. స్నేహితురాలు.
చెలికాడు వి. స్నేహితుడు.
చెలికారము వి. స్నేహము. దూ. చెలిమి.
చెలిది వి. 1. చర్మకోగము. 2. మేహ
రోగము. దూ. చెల్లి.
చెలిషురి విజ. 1. చెలికాడు. 2. చెలిక తే.
చెలిమి వి. స్నేహము.
చెలిమికాడు విజ. మిత్రుడు.
చెలిచుక్క వి. అమూరాద.
చెలియ వి. త్రీ.
చెలియలికట్ట వి. సముద్రపుగట్టు, చెల.
దూ. చెల్లెలికట్ట.
చెలియలు వి. తనకంటె చిన్నారియగు
తోటుబట్టువు, దూ. చెల్లెలు, చెల్లియలు.
చెలువ వి. 1. అందగతె. 2. త్రీ. దూ.
చెల్లెల్డ.
చెలువము వి. 1. అందము. దూ. చెలవు.
చెలువుడు వి. 1. అందగాడు. 2. హితుడు.
చెల్ల అవ్యి, సంతాపారకము. దూ. చెల్లవో.
చెల్లరే, చెల్లచె.
చెల్లుచెదరు విజ. 1. మిక్కిలి చెదరు. దూ.
చెల్లా చెదరు.

చెల్లియలు ని. 1. చెల్లెలు. దూ. చెలియలు.

చెల్లు క్రి. 1. అయిపోవు. కడచు. 2. కొన సాగు. 3. తగు. 4. శక్రమగు. 5. చేరు.

6. చాతు. 7. మారు. 8. లి. చెల్లినది.

చెల్లుటడి ఏ. 1. అధికారము. 2. మాట సాగురల క్రి. చెల్లుట.

చెల్లుటడి నాణెము ఏ. (అర్థ.) ప్రభుత్వాను మరుతితో ప్రచారములో నున్న నాణెము. (ఈ నాణెమును ఎవ్వురేని ప్రపంచముగా స్వీకరింపకపోయిన కోపికప్రభుత్వము కించు).

చెల్లెలు ఏ. చెలియలు.

చెవి ఏ. 1. ప్రవణము, విశదియింద్రియము. 2. రాట్సుము మొదలగు వానియందుగం

మొక శాగము. 3. కాళపుచెవి.

చెపికొణక ఏ. కొనచెవి.

చెవి గొట్టము ఏ. (గృహ.) చెవి లోపలి శాగము పేరు. (Eustactrian tube).

చెపివి విజ. 1. చెవిటివాడు, బధించుడు.

చెవిభ్రముగాగ విజ. చెవుడును, మూగశనమును కలవాడు, ఏడమూకుడు.

చెవియాకు ఏ, లక్ష్మికు, కమ్ము, రూ. చెవ్వాకు,

చెవుడు ఏ. చెతులు వినని కోగము, శాధిర్యము.

చెవ్వు ఏ. 1. విడ్డలకు పుట్టిన వెంటనే కలగుచ్చాధి విశేషము. 2. చర్మమాలిన్యము.

చెవ్వాకు ఏ. చెవియాకు, కమ్ము.

చె

చే అప శృతియా విఫక్తియందు వచ్చు ప్రత్యయము. ఏ. 1. హాస్తము. 2. లోండము.

చేందరు ఆఫ్ కాపరేచు కం. ఏ. (అర్థ.) (Chamber of Commerce). వాణియించుండలము, వ్యాపార సంఘము.

చేంత కై. ఏ. 1. చేయట. 2. చేప్ప. విజ. కృతిముము.

చేంతకాండు ఏ. క్రీయావంతుడు.

చేంతగట్టు ఏ. కృతకాండి, క్రీడార్థము కృతకముగా నిర్మించుకొన్న కొండ.

చేంతతికము ఏ. కీడు.

చేంత్రాదు ఏ. నీట్టుచేదు క్రాదు.

చేయు క్రి. 1. అక్రించు. 2. నీట్టుచేదు. ఏ. 1. రుచులలో నొకటి. 2. కిక్కము.

చేప ఏ. మక్కయము.

చేపు క్రి. స్తునములు పాలు ప్రశించుట కనునగు.

చేపుడు ఏ. చెపుట.

చేకట్లు ఏ. చేతికట్లు, హాస్తభూషణము.

చేకత్తి ఏ. చిన్నక్కత్తి.

చేకానుక ఏ. పెద్దల దర్శించబోలునపుడు తీసికానిపోస్తు కానుక, చేర్చెనము.

చేకులు క్రి. 1. లభించు, 2. సిధించు. రూ. చేకూరు.

చేకూరు క్రి. చూ. పై.

చేకొను క్రి. 1. ప్రశాంచు. 2. అదరించు.

చేగ ఏ. 1. కొయ్యి నడిమి నల్లని గజ్జశాగము. 2. సారము. 3. కైర్యము. రూ. చేవ.

చేగలమెకము ఏ. ఏనుగు. హాస్తి.

చేగలవాడు ఏ. ఈవికాదు, వచ్చామ్మిదు.

చేట ఏ. చెరికెడి సాధనము, శూర్పము.

చేటకొల్లారు ఏ. మూడు ప్రక్కలచేరిక కట్టడము గల యిల్లు.

చేటగోళ్లాలోలే ఏ. శూర్పమిళ.

చేటచెపులమెకము ఏ. ఏనుగు.

చేటచెపులవేలుపు ఏ. గంచతి.

చేటరిక్స్ ఏ. విశాఖపత్రము.

చేటి నం. ఏ. 1. పనికట్టి. రూ. చేటక.

చేటిక నం. ఏ. చేటి.

చేటు ఏ. 1. విసాకము. 2. కిడు. 3. అశవము. 4. మండము.

చేటుఎదు ఏ. 1. పనివాదు. ఒ కృంగార నాయకుని పచిపుదు. ఏక. నిక్కమ్ముదు.

చేట్లకొఱవి ఏజ. నిదాభగ్యదు. రూ. చిట్కొఱవి.

చేడియ వై. ఏ. 1. చేటి. త్రీ. రూ. చేడ. పం. చేటి.

చేడె వై. ఏ. చూ. వై.

చేడు క్రి. 1. శాధవదు 2 చలించు.

చేద్దు ఏ. శాధ.

చేర వై. అప. 1. ఉత్తియా విభక్తి ప్రత్యయము. రూ. చేనీ

చేతథునుము ఏ. (రసా.) పోత యినుమును కరగించి మలినములను పోగొట్టగా మిగి ఇన యినుము. (Wrought iron).

చేతనము నం. ఏక. 1. ప్రాణము కంది. 2. ఆత్మ. కి. పదమాత్మ.

చేతము నం. ఏ. మానసము.

చేతపులు క్రి. 1. లభించు. 2. నష్టమువచ్చు

చేతస్సు నం. ఏ. 1. మనస్సు. రూ. చేతము

చేతాకు ఏ. సాహసము.

చేతిబిట్ట ఏ. పాశిట్.

చేతిబోడి ఏజ. నిర్ధనుడు.

చేతివల (వ్యవ కీరు.) చేనివైనున్న కిటకములను పట్టుకొనుటకు వీలుగా నుండు వలవంటి చిన్న సాధనము(Hand-net).

చేతివిప్పు ఏ. నమస్కారము.

చేతివెలుగు ఏ. దివ్యటీ, దివ్యోటీ.

చేతివాలు ఏ. (సి బహు) హాస్తాకురము. చేతించో ప్రాసినది. చేతాలు, సంతకము.

చేతోభవుయు నం. ఏ మన్మథుడు. ఫమనసి

జదు.

చేదండ ఏ. హాస్తాపలంబనము, చేతిలోనుంచు ఓహ పూర్వాదండ.

చేదర్థకము నం. ఏ (వ్యౌక) సంస్కృతమునందలి 'చేత్' అనుదానిక ఏని, చో, ఆ ఏన మొగు ప్రత్యుయములను తెలుగు క్రియలకు చేర్చి ప్రయోగించబడిన క్రియారూపము.ఉదా.వాదు కొట్టిన నేను కొట్టుదును, వాదు కొట్టునేని, వాదుకొట్టునా, వాదు కొట్టినవో. వ్యవవహార ఖాషలో 'తే' అనునది చేరగా చేదర్థక క్రియ ఏప్పుడును. ఉదా.వాదు, వస్తేనేను వెళతాను. గెదర్పెనము వై. ఏ చేకానుక

చేదలమోట ఏ. (వ్యౌప.) సామాన్యముగా నూతులలోనుండి నీరు తోడుట కుపయోగ పదు యంత్రము (దీనిని పశువులు గానుగ వలె లాగి ప్రతిప్పుచుండును, ఈ యంత్రము నకు చేదలదండ అమర్పబడి తిరుగుచుండును). (Persian-Wheel).

చేదివియ ఏ. ఏ. 1. దివ్యటీ, దివ్యోటీ.

చేదోదు ఏక. కార్బ్రైడపోయడు. రూ. చెయ్యిదోదు.

చేను ఏ. 1. పంటనేల. 2. అదవి.

చేపట్లు క్రి. 1. అవలంబించు. 2. గ్రహించు. 3 పెండ్కాడు. ఏ. 1. అవలంబము. 2. అముగ్రహము. కి. స్థానము.

చేపడు వై. క్రి. 1. చిక్కు. 2. లభించు.

చేపనూనె (చేపనూనె) అరపూస పబ్బు ఏ. (వ్యౌప.) దీనికి తయారుచేయబడు 10 గాలముల సీటిలో 1 కొను చేపనూనె సబ్బును కరగించి, దానిలో 1/2 పొనుగుగ్గిల మును శాగుగా పొడిచేసి కలుపవలను ఇది మా బాడిపూత పిండె కట్టుకుండ చేయు కే నెముంచు పురుగు (Mango hopper) మొదలగు కి టు క ముల ను నివారించుట కుపయోగపరును. (Fish oil rosin soap.)

చో

చోలుకార్య క్రి. (గృహ.) పసిలిడ్లు | కార్య, చొంగ కార్య (Slaving).
ఉమ్మని వ్రింగుటకు చేతకాక నోటిసుండి |

చో

చోకము నం. లిఱ. 1. తీక్కము. 2. పరి శుద్ధము, 3. మనోజ్ఞము. 4. సముద్ధము.	చోలదగినది.
చోదకుడు నం. లిఱ. 1. క్రోలువాడు. 2. ప్రేరేపించువాడు.	చోరుడు నం. లి. దొంగ. రూ. చోరుడు.
చోదనము నం. లి. క్రోలుట.	చోలము నం. లి, 1. కుష్ణము. 2. రవిక.
చోదైము నం. లి. చోద్యము, ఆక్షర్యము.	చోషము నం. లి. పీల్చుట.
చోద్యము నం. లి. 1. ఆక్షర్యము. లిఱ.	చోష్ణము నం. లిఱ. పీల్చుదగినది.

చో

చోర్యము నం. లి. దొంగశనము.	చోలము నం. లి. వెంద్రుకలు తీయు నొకా
చోర్యస్నానము నం. లి. దొంగలింపవలె నను పోతురహితి (Kleptomania).	నొక కర్మ, చూడాకండ్ర, పుట్టు వెంద్రు కలుతీయు సంస్కరము.

చోల్లీ

చోల్లీతము, నం. లిఱ. జారినది.

చోల్లీతి నం. లి. 1. జారుట. 2. విడుపు.

చ

చోటక యక్కరము.	రూ. చందురమామ నం. చందురమాః.
చోటక వి. కఠము. చాంపుచూలము. హూ.	చందుమామపులుఁగు లి. చకోరము.
చంకిలి, చక్కిలి,	చందుము వై. లి. చందుము, విధము. నం.
చోటకలాళి లి. చంకమూట.	చంది.
చంకిలి లి. చంక.	చందా లి. 1. కానుక. 2. ధర్మార్థమువసూ
చంగలించు క్రి. 1. చలించు. 2. కొలగు.	లగు వైకము. 3. పత్రికలకు చెల్లించువెల.
చంగు లి. దాటుటయందగు ననుకరణము.	చందికి వై. లి. చంద్రిక, వెన్నెల, నం.
చండి వై. లి. చండి, పార్యతి. లిఱ. 1. మూర్ఖపుట్టుగలవాడు.	చందికా.
చండి పోతు లిఱ. మూర్ఖపుట్టుగల స్విఫ్టా వము గలవాడు.	చందు వై. లి. 1. విధము. 2. అందము.
చందుమామ వై. వింద్రుముడు చంద్రుడు	3. చంద్రుడు.
	చేందురకావి లి. సిందూర వర్షము. దూ. చంద్రకావి.

చెందురుమాసు వై. వి. చంద్రము. చందులుమాసు,
చెందురము వై. వి. సింధూరము. కుంకుమ
రూ. తీందూరమ్.
చెందుర వి. చంద్రకాంతము.
చెందువ వై. వి. మేలుకట్టు. ఉల్లడ. దూ.
వంసువా. నం. చంద్రోదయః.
చెంద్రకావి వి. మా చందురకావి.
చెంద్రము వై. వి. చందురము. నం చంద్రి.
చెంపు క్రీ చావచేయి.
చెంపుదునట్టు వి. చర్ధుస్థానము.
చెక్కు వి. 1. సుందర మైనది. 2. తిన్న సైనది.
చెక్కుదనము వి. 1. సొందర్యము. 2.
బుఱుళాపము. దూ. చక్కన.
చెక్కుదుము క్రీ. 1. ఖండించు. 2. చంపు.
చెక్కున వి. 1. అంచము. వి. సరిమైనది.
చక్కునయ్య వి. 1. సుందర మైనవాడు.
2. వి. మన్నుభుదు.
చక్కుండు. 1. ఖండించు. 2. చంపు.
రూ. చక్కనదు.
చెక్కు వి. 1. స్ఫూర్మము. 2. వార్గ్యనిశేషము
3. వైపు.
చెక్కుయ వి. ప్రక్కు. దూ. చక్కు..
చెక్కులి వి. మా. చంక. చంకిలి యెక్కు
రూపాంతరము. నం. కత్తి.
చెక్కులీరింత వి. గలిగింత, కతకిత.
చెక్కు వై. 1. పట్టుము, ఆరు. నం.
పట్టుమ్. 2. శుల్కము. 3. తునక. నం.
శకలమ్, శల్కమ్.
చెక్కెర వై. వి. శర్కుర, చంచార. నం.
శర్కురా.
చెక్కెరతిండి వి. చిలుక.
చెక్కెర విలుతాడు వి. మదమడు, ఇం
ధన్యుదు.
చెక్కెర పంటలు వి. (ప్రాప.) చక్కెర

అధించు టైప్లలు అందు కెరకు. బీటుమంప
మొరు రుసా. (Sugar Crops).
చెంపుదు వి. కాపపుమన్న. దూ. చప్పతు,
చౌడు.
చెంపు క్రీ. మరణించు.
చెంపుకము వై. వి. (చోకము + చోకము)
సరిమైన చోకము దూ. చప్పతుకము.
చట్టాం వి. 1. ప్రవేషుటయం రాగు చ్ఛాయ్యను
కరణము. 2. అకస్ట్రోత్తు. దూ. చట్టాలు.
చట్టాలు వి. మా. వై.
చెంపులుపడు క్రీ. చెంపుక్కెంచోవు.
చెప్పు వై. వి. 1. కవకము. 2. చోక్కాయ.
3. పూత. నం. కాటకి. వి. 1. లిన్సు
గోం. 2. లోడకు పెలుపటి భాగము,
చెప్పిన వి. క్రిష్మముగ.
చెప్పిము వై. వి. 1. న్యాయశాస్త్రము. 2.
శాసనము. 3. మండము లోనగువాని
రట్టెలసేరిక. వి. పునుగు చట్టము.
చెప్పిలచీరు క్రీ. చంపు.
చెప్పిలువాపు క్రీ. నాశముచేయి.
చెప్పే వి. నోరు పెడలుపుగల చిన్న మట్టి
పొత.
చెప్పు వి. 1. రాపరాయి. 2. రాయి. 3.
వై. వి. కిష్మ్యదు. నం. చూత్రి.
చెప్పుప వి. రెక్కి. దూ. చెప్పుప.
చెప్పుపము వి. 1. గరిచై. 2. తాడ్చ.
చెప్పాయి వి. చాపరాయి.
చెప్పికిలు క్రీ. పిఱ్లలు సేంనాను. దూ. తదికిలు.
చెదీర వై. వి. కూర్పుండెడి దిన్నుచాప. దూ.
చదరిక.
చెదరంగము వై. వి. 1. చతురంగము. 2.
ఒక యాట. నం. చతురంగమ్.
చెదరము వై. వి. సమమైన నాలుగు
మూలలుగలది, సమానమైనది. నం. చతు
రంగ్మ్.

చేదలము వి. 1. సైన్యము, 2. సేనవిచిపిన టోటు.	2. విచ్ఛి, 3. వెదము.
చేదలు వి. ఆకాశము.	చేదువుల పడుతి వి. సరస్వతి.
చేదలుకొండు వి. వేలుపు.	చేదువుల పులుఁగు వి. చిలుక.
చేదలుహానికము వి. సూర్యుడు, ర్యామణి. స్కోమణి.	చేదువుల ముదుకుడు వి. బ్రహ్మ. చేదువులయ్య వి. ఉపాధార్యయ్యుడు
చేదలైషు వి. ఇకాశగంగ.	చేదువుల వేలుపు వి. బ్రిహ్మ. చేసేవరి విజ. చెను గలవాడు.
చేదికిలు క్రి. చూ. చతికిలు.	చేసతు వి. 1. అధికారము. 2. అనురాగము 3. కోరిక 4. చెల్లుబడి.
చేదియు తే నలుగు.	చేసు క్రి. 1. పోతు. 2. చెల్ల. 3. తగు. 4. కడచు.
చేసీపించు క్రి. 1 చరువేయు, 2. పెండ్లిండ్ యందు వధూవరులకు కానుకలు పురో హితునిచే చెప్పించి యిచ్చుట.	చేసు వై. వి. చన్న. నం. స్త నః. చేసుఁగప్ప వి. రవిక. 'రూ. చన్నగప్ప. చేసుకట్టు వి. 1. రవిక. 2. స్త నప్రదేశము. చేసుఁడెంచు క్రి. 1. వచ్చ. 2. పోతు. చేసుఁప వి. 1. విధారు. 2. మార్గము. చేసుఁపకము వై. వి. చంపకము, సంపెగ. నం. చంపకః.
చేదుకము వై. 1. చతుమ్ము, నాలుగు దారులు కలియుచోటు 2. శృంగాటకము చేదుకు వి. బురద.	చేసుఁపు వి. చన్న. నం. స్త నః. చేసుఁపుక్క వి. చూచకము. చేసుఁపాడు విజ. చెల్లుబడి కలవాడు. చేసుఁపు వి. శితలోదకము. చేసుఁపై. వి. 1. స్త నము. 2. మొగలి యూడ. 3. శాటిముంజె. 4. శాటి చన్నులు. నం. స్త నః. చేసుఁఁగప్ప వి. చూ. చన్నగప్ప. చేసుఁ విజ. 1. రసహినము, డి, అణగినది. రూ, చవ్వ.
చేదుసుప్పు వి. (వ్యోపి.) దమ్ముఁచేసిన తరు వాత సేలను చదును చేయట కుపచోయా గించు పనిముట్టు. డినివి పశువులులాగును (Levelling board).	చేసుఁపు వి. చూచేటము. చఱు, నం, చుప్పుఁట. 2. చుప్పుఁట.
చేదుపు క్రి. 1. చంతు. 2. వలుచు.	చేసుఁపు వి. చూచేటము. చఱు, నం, చుప్పుఁట.
చేదుము క్రి. 1. గ్రూపు. 2. చంతు.	చేసుఁపు వి. చూచేటము. చఱు, నం, చుప్పుఁట.
చేదుర వై. 1. చతుర. 2. సమర్థ రాలు. రూ. చదురా, నం. చతురా.	చేసుఁపు వి. చూచేటము. చఱు, నం, చుప్పుఁట.
చేదురాలు విజ. చతుర, సమర్థరాలు.	చేసుఁపు వి. చూచేటము. చఱు, నం, చుప్పుఁట.
చేదురు వై. వి. 1. చతురము, సేర్పు. నం. చతురమ్, 1. ఆటకచ్చేరి. 3. సభ. నం. సదన్.	చేసుఁపు వి. చూచేటము. చఱు, నం, చుప్పుఁట.
చేదురుదు వై. విజ. 1. చతురుడు. 2. సమర్థుడు. నం. చతురః.	చేసుఁపు వి. చూచేటము. చఱు, నం, చుప్పుఁట.
చేదువరి విజ. విద్యాంసుడు.	చేసుఁపు వి. 1. పైని చంపికత సేర్పరి చిన నలువదరపు ప్రానిచట్టము. 2.
చేదువు క్రి. వతించు. వి. 1. చతనము.	

- శాకము తీర్పివేసిన వంచిరి 8. గుడా
రము. దూ. చ్రమము.
చేప్పరించు క్రి. చచిచూచు.
చేప్పి విజ. లోపతికణిగినది.
చప్పిడి విజ. 1. చప్పనికి. 2. లోపతికణి
నది.
- చేప్పుఉంచు క్రి. శబ్దముచేయు.
చేప్పుదు వి. అంచేతన వస్తువులు ఒకటితో
నొకటి తాకుటచే కలుగుధ్వని, శబ్దము.
చేప్పము వి. మా. చప్పరము.
చేమరు క్రి. 1. అరచేతకొట్టు. 2. చంపు.
చేమురు క్రి. రాచు. వి. నేయి మానె
మొదలగునవి. దూ. చమురు.
- చేమురు గింజల పైరులు వి. (వ్యాప.)
మూనెనిచ్చు గింజల పైరులు. ఉడా. అము
డము, వేచునెనగ, కుసుమ, మూవు మొద
లగునవి. (Oilseed Crops).
- చేమురు దినుసులు వి. (వ్యాప.) మూనె
గింజల పైరులుగాక మూకె అభించు ఇతర
ప్రద్వయములు, ఉడా. నిమ్మగడ్డ. చంద
నము, సిమశాదము, కొఱ్పి మొదలగు
నవి. (Oil stuffs).
- చేయుడు విజ. శిథ్రముగా.
- చేరలాట వి. 1. క్రిడ. 2. చర్లాట, చర్లా
టము.
- చేరలాడు క్రి. క్రిడించు.
- చెరి వి. గంజి, అంబలి.
- చేమురు క్రి. చూ. క్రి. చమురు.
- చెలుచు క్రి. 1. అరచేత తట్టు. 2. అరచేత
కొట్టు. 3. కొట్టు. 4. అక్రమించు 5.
తుడుచు.
- చెలువు వి. 1. ఆస్మాలనము, అరచేత దెబ్బ
2. కేకు.
- చెఱి వి. సంవరించ నళక్కుముగు పర్యత కొ
రము క్రిందిచోటు. దూ. చఱియ.
- చెఱియ వి. చూ. తై.
- చెలేచలన విజ. ప్రదవరూపము కలది.
చెలపకాచము వి. మాత్సుచ్ఛము.
చెలపకారి విజ. మాత్సుర్ఘృతిలుడు.
చెలపట్టు క్రి. మాత్సుచ్ఛముగౌను. దూ.
చలముకొను, చల పొదుచు.
- చెలపొది విజ. మాత్సుర్ఘృతిలుడు. దూ. చం
మరి.
- చెలపొదుచు క్రి. మాత్సుర్ఘృతముగౌను.
చెలపొరు క్రి. చలముపట్టే పోరాదు.
చెలము వి. మాత్సుర్ఘృతము. దూ. చలప
కారము.
- చెలపాది వి. చాపు సమాచారము తెలుపు
వాదు
- చెలాతము వై. సగము కొచవరకు
కొడిగొనుదుసు. దూ. చల్లడము, చల్లా
డము.
- చెలి వి. కీళము.
- చెలికారు వి. కీళాకాలము, కీళిరర్పువు.
- చెలిగరువు వి. మీద యినుకగల రాకిపారు
సేల.
- చెలిగొండ వి. హిమాప్రి, చలిచట్టు, చలిమల
చెలిచిమ వి. ఒక విధమగు చీమ.
- చెలిది వి. సిటపోసి యుంచిష అన్నము,
పర్యుషితము. దూ. చల్లి.
- చెల్లి వి. చూ. చలిది.
- చెల్లినెల వి. మాముము, పాల్లువము.
- చెల్లిపందిరి వి. 1. దహనమునకు సీరిచ్చు
పోటు. 2. ప్రపచ.
- చెల్లిపని వి. కైత్యోపచారము.
- చెల్లిపిడుగు వి. చెడగరపు మంచుగడ్డ.
- చెల్లిమిరి వి. చలువ. కైత్యుము, దూ. చలిక్కరి
- చెల్లియినుక వి. హిమవాలక, కర్మారము.
- చెల్లివాపు క్రి. బుజ్జిగించు.
- చెల్లివెలుగు వి. చంద్రుడు, కీతకిరణదు.
- చెలువు క్రి. 1. చేయు, 2. కరపు. దూ.
పలుపు.

చేలువ ని. 1. కైత్యము. 2. ఉదికిన
వస్తుము. రూ. చెలువడి
చెలువగట్టు వి. హామవంతము.
చేలువకోతి వి. చంద్రుడు.
చెలువడి వి. చలువ.
చెలువకూయి వి. చంద్రకాంతము.
చేలువజేడు వి. చల్లుల్చుడు.
చెల్లి వి. 1. మజ్జిగ. విజ. కీళము.
చెప్పి చప్పుడు విజ. అసమర్థుడు.
చెప్పి జంపు విజ. 1. భయంకరుడు.
చల్లగా చంపువాడు.
చల్లదము వై. వి. చూ. చలాదము.
చల్లన వి. కైత్యము. విజ. కీళము.
చల్లిపడు క్రి. చల్లనగు. చల్లారు.
చల్లరాడు వి. తరిగంబము.
చెట్లు క్రి. 1. సీసు మొయి వి. చిలుకరించు. 2.

విత్తనములు చల్లు.
చెల్లుచోరు వి. సీసు చల్లుకొనుచు సీఎడి
యూట, చల్లులాట.
చెపలము వి. వరహోలో సనిమిదవ ఖాగము
చెచి వి. 1. రుచి. 2. రసము.
చచితె వై. వి. చతుష్ణి, మండపము. రూ.
చవిక, చవికము.
చెప్పుడు వి. చగుడు.
చెప్పుడు వి. (వ్యౌవ.) చౌడు, ఊసరకైల్ప్రము
లలో సేలమీద కనపడు తోర పచ్చరము
(చాకలివాందు దీనిని బట్టల నుటుటు
మపయోగించుచుండురు.) (Alkaline
material).
చెప్పు విజ. చూ. చప్ప.
చెప్పుంచ సర్ప్ప. అయిదు.

చొ

చొగఱ వి. వినాశము.
చొగఱగొట్టు క్రి. 1. చంపు. 2. బాధించు.
చొగఱగొను క్రి. 1. కొట్టు. 2. ఖండించు.
చొగఱలాడు క్రి. నాశముచేయు.
చొగిలింత వి. నమస్కారము.
చొగు క్రి. 1. దీర్ఘ మగు. 2. రంధూకార
ముగ సేలకు ప్రాలు. అవ్యై. ప్రశంసాధ
కము. రూ. సాగు.
చొదు క్రి. సీసుపోసి రాచు. వి. లొట్టు
పెట్లుకొనుట కుమయోగపడు నల్లని
ప్రయ్యము.
చొప వి. 1. క్రింద పరచుకొను అసనము.
2. ఉడకు కట్టు తెరచాప. వి. ఒకంకపువల
చొపకట్టు వి. చాప పరశు వంట పరశు.
చొపకూయి వి. విశాలమైన బండ.
చొపు క్రి. 1. చాగచేయు. 2. చాచుట
3. పడుగుకొలది వస్తుము.

చొకల వి. గుడ్డలడికి జీవించుటాలి. రూ.
చాకలి, చాక.
చొకలి వి. రజకుడు.
చొకి వి. చూ. వై.
చొగకౌడు వి. చాగి, తాగ్గరి.
చొగము వై. తాగ్గము. తంబి. సం.
తాగ్గగి.
చొగరతనము వై. వి. చింతామణి.
చొగు క్రి. 1. పోవు. 2. ప్రవర్తిలు. 3.
యత్నించు. రూ. సాగు.
చొగుటడిక వి. 1. పూజ. 2. నమస్కారము.
చొటు క్రి. 1. విశదపరచు. 2. ఎగ్గల్లి చెప్ప.
వి. మరుగు, రహస్యము.
చొటువ వి. చాటించుట.
చొడి వి. కొండెము. రూ. చాడి.
చొడికొట్టు విజ. కొండెకాదు, చాడికోరు.
చొడుపు వి. విధము. రూ. చాద్యు.

చేటు వి. చూ. వై.

చేన వి. శ్రీ.

చేసపి వి. కలయంపి. రూ. సాన్స్.

చేపరుషు వి. చానుపరుషు.

చేమ వై. 1. యోవనవతి. 2. నలుపు.
3. ఒకజాతిపైరు. సం. 1. శ్యామా. 2. శ్యామాక..

చేమనచూటు వై. వి. నల్లనిరంగు.

చేమసము వై. వి. శ్యామలము, నల్లనిరి.

చేయ వై. వి. 1. ధాయ. 2. కాంతి. 3.

సూర్యసిథార్థి. 4. నీడ. 5. ఔలిక. 6.
రంగు 7. వైపు. 8.బాద. 9. బమిపము.
10. చక్కన. 11.(సేప.) తీవ పదార్థము
అకు గహామైస రంగు నిమ్మ పారములు
(Pigment).

చేయపట్టి వి. శ సై శక్రదు.

చేయమగఁడు వి. సూర్యదు.

చేయవాఱు క్రి. పోలు.

చేరు వై. 1. సున్నము కతిపినకల్లు.

2. మిరియము మొరలగు సంఖారములు

చేరి కాచిన లింతసందు రసము. సం.

చౌచు.

చౌణ వి. సై, చై, చైఫ. దూ. వైరిష.

చౌణల పెకము వి. పెణ్ణుం.

చౌలెక వి. చూ. చాజు.

చౌలమె వి. ఆక క్రత, అచుభుత, అచ్ఛత.

చౌలించు క్రి. సిలుపు, ఆపు.

చౌలిక వి. సాచుట్టుము.

చౌలు క్రి. కాచలచికంతయగు, ఉపు. వి.

1. వచుప. 2. మచ్చునప్పుదు కఱ్పుతే
సేపుదేశ, ధార. 3. (క్రోప.) నాగటి
కఱ్పు సేపునికి పోయి కొంతమట్టిని లేవ
దీసి యిరుచక్కలకు హోతగించగా చేపు
డిన రేశ. (Furrow of the plough).

చౌలుపు వి. వచుప

చౌలుమాస వి. పరాథినుడు.

చౌలుప్పుడు వి. శక్రుడు.

చౌవణ్ణాచు క్రి. చంపు.

చౌవడి వి. 1. కొలువుహాటము. 2. మండ
పము.

చౌవు వి. మృంతి.

చు

చుంగులు వి. ప్రేలాదు వత్తుపుకుచ్చె.
ఎన్నలు.

చుంచెలుక వి. 1. చుచుదరి చుందరి. 2.
కంపెలుక. రూ. చుండెలుక.

చుంచు వి. 1. కలకు. ముందు ప్రక్కనిది
చిన విల్లాలు. 2. జూలు. సమతిసగ.

చుంచు వై. 1. కంపెలుక. సం.చుచుందరి
చుండు క్రి. (అకు చుమావి) ఎండు. వి.

తలకువచ్చు ఒక వ్యాధి (Dandruff).

చుండి వై. అవ్యా. చూడుడి రూ. సుడి.
చుండి, చుఁడు.

చుక్క వై. 1. శుకుడు. శుక్రవక్

తము. 2. నక్కతము. 3. గుండ్రనిబొట్టు.

4. నీడు మున్నగు వాని బొట్టు. సం.

1. శుక్రః. 2. చుక్రః.

చుక్కకార వి. ఒకరకమై అకుకూర.

చుక్కచేఱు వి. 1. నుదుట ప్రేలాదువై చు
పకము. 2. చుక్కలచాలు. 3. చేర్చుక్క.

చుక్కమేదుడు వి. 1. శుక్రవక్త మేదు
రుగ నుండుట. 2. అసుభమును కలించు
నది. వి. ప్రాతికూల్యము.

చుక్కలతెరువు వి. ఆకాశము, నవక్త
మార్గము.

చుక్కలదొర వి. చందుడు.

చేక్కెలజేడు వి. చంద్రుడు.

చేక్కును వి. పడవనడక్కుతెడు, అరితము.

చేక్కును వి. 1. మేక. 2 సంకాశమునంచు కళగించు భ్వని.

చేఱుకు విజ. చురుకునురుకు, మిక్కటి చురుకు,

చేప్పి వి. 1. గుండముగా చుట్టిపడి. 2. పొగ చుట్ట. 3. మోస్త మోయుటీపుడు తల పై పెట్టుకొను చుట్ట.

చుట్టుకుదురు వి. కుండలు కునురుగా నిలుచు టకు వాని క్రింద పెట్టుకుదురు.

చుట్టుము వి. 1. ఇంధువు, సంబంధి. 2. స్నేహము.

చుట్టుతీకము వి. బంధుత్వము, సంబంధము, చుట్టులుగు వి. (చుట్టు+ఉలుగు) చక్రాయధము, చుట్టుగైదువు. రూ. చుట్టులు.

చుట్టెలు వి. నిట్రాదు నాటి గుండముగా గట్టిన యిల్లు, చుట్టుగుడిసె.

చుట్టెవచ్చు క్రి. ప్రదక్షిణముచేయు.

చుట్టు క్రి. 1. చుట్టగాచుట్టు. 2. తిరిగచూచేయు. 3. నలుపైపులు. 4. త్రుక్కాలియంగరము.

చుట్టుగొండ వి. చక్రవాచ పర్వతము, చుట్టుమల, చుట్టుగట్టు.

చుట్టుమలుగు వి. చక్రవాచము.

చుట్టుకొను క్రి. పరిషేషించు.

చుట్టుగుల్ల వి. వలయాకార శంఖము.

చుట్టుదారి వి. థిరిగి థోదగిన దూరపు క్రోప.

చుట్టుకూలియ వి. గుండ్రని యిల్లు.

చుప్పువాక పై. వి. కూర్చుణా, రావడని చల్లెలు. రూ. చుప్పునాశి.

చుప్పునచూఱ వి. 1. మిక్కిలిచూర. 2.

చెడకొల్ల. 2. విజ. సప్తప్రదీ, పుష్టులము.

చుమె పై. అష్టో. చూడుమి. రూ. చుమీ, సుమీ, సుమీలై.

చుము పై. అష్టో. చూడుమి. రూ. చుమీ, చుమీలై. చుమ్మై, చుప్పై, చుప్పై, సుమ్మై, సుమీ, సూపై.

చుమ్మి వి. వేదన.

చుమ్ముచుట్టు వి. కదుపునుదలి వేదన.

చుమ్ములుచుట్టు క్రి. చుమ్మైవారు, వేదనవదు.

చురక్కి పై. వి. చురిక, చిన్నక్కి, రూ. చురి, చురియ, చూరి, చూరియ, సురియ.

చురచర వి. కాలుటయందలి భ్వస్యను కడణము, చురచర.

చురచరవోవు వి. చురచరమనుట,

చురి పై. వి. చురిక.

చుఱుకు వి. 1. వాడి, వాడిమి. 2. వేడిమి. 3. వేగము. 4. ఆయుధము నాటుట. 5. నిప్పు సోకుటయందగు అనుకరణము. రూ. చురుక్కు.

చుఱువుచ్చు క్రి. కాల్పు.

చుఱు వి. కాలుట మొదలగు వానియందగు అనుకరణము.

చుఱుకొను క్రి. కాల్పు.

చులుక విజ. తేలికగా, సులభముగా. రూ. చుల్స.

చులుకేషేయు క్రి. అగౌరవించు.

చులుకన వి. 1. లాఘువము. 2. సొలభ్యము. విజ. లఘువు.

చుల్లుకము వి. 1. కోడెవయసు గల పంది.

2. కోడెవయసు గల చుట్టిసాటు చుప్పెద్ద అష్టో. చుమీ.

చూరు

చూ అవ్యా. చూడుము, చూడుడు. రూ. సూ. | చూడు క్రి. కాల్పు. వి. 1. చుండు. 2. వాత.

చూడెడి వి. గర్భము, చూరు.

చౌచాయ వి. 1. జాడ. 2. తేలిక.

చౌపట్టు కె కనుపట్టు.

చౌపటి ఏఱ అంచగాదు.

చౌపఱ ఏఱ చూచువారు. ప్రైవెకులు.

చౌపు వై క్రీ చూపించు. వి. రైప్పి

చౌపుస్త్రుము ఏఱ. ఉ పయోగ ము లేని నాడు, దూ. చూపుమ గుల్లము.

చౌపుచు | వేలు వి. జట్టునప్రేలు తరజ్జని.

చౌపోపమి వి. అసూయ.

చౌపోవ క్రీ. సహించు, ఆసూయపడకుండ.

చౌరక త్తి వి. దూ. చురక త్తి.

చౌతు పై వి. 1. కాటమీరి కప్ప లింగర సం, చౌడా. 2. వీకేనికమ్మలు చై క్రుషమి. సం. చౌక్కమీ. క్రీ. పొగతసులు.

చౌఱ పై. వి. కొల్ల.

చౌకొడుడు పి, ఏఱ కొల్ల పెట్టించాడు.

చౌకులోసు క్రీ. కొల్ల పెట్టు.

చౌకులూడు క్రీ. చూరకొను.

చౌకొదు క్రీ. కొల్ల పెట్టు.

చౌలాయ వి. గర్భవతి.

చౌలు వి. 1. గర్భము. 2. విడ్డ.

చౌపె అవ్యా. మమీ. దూ. చూవే.

చౌ

చౌంగ వి, కొల్ల.

చౌకా వి. కంచుకము, చౌక్కాయ. దూ. చౌకొయ, చౌక్కా, చౌగాచి

చౌకాటము | వై, ఏఱ. చౌక్కాటము.

చౌకాయ చౌక్కా.

చౌక్కము వై. ఏఱ. 1. దోషమ లేనిది, 2. స్వశ్వము నం. స్వశ్వము.

చౌక్కా వి. చౌక్కా

చౌక్కాటము వై. ఏఱ. మిక్కలి స్విచ్చ మెనది,

చౌక్కిదు క్రీ. మోసపుచ్చు.

చౌక్కు క్రీ. పరవళమగు. వి. 1. పార పళ్యము, చౌక్కుపొడి, 2. మూర్ఖ. 3.

మోసము. వై. ఏఱ. కుమ్మము, ఎండినరి

చౌక్కునీరు వి. కల్ల.

చౌక్కుపెట్టు క్రీ. మత్తుమందు మొగు నవి నల్లి చౌక్కంచు.

చౌక్కుపొడి వి. పీద చల్లినచో పరవళ ముగ చేయు ఒకవిధ మగు పొడి.

చౌచిను క్రీ. వాచ్చు.

చౌచ్చే క్రీ. 1. ప్రవేశము. 2. ఆదంబించు. దూ. చౌచిను, చౌచిల్ల, చౌక్కలంచు.

చౌరబదు.

చౌటచౌట వి. కాచుటలో నగువానియం దగు ధైవ్యముకరామము. దూ. తొడితొట.

చౌదచౌడ వి. కారుటయందగు ధైవ్యము కంణము.

చౌతెంచే క్రీ. చౌచ్చు. ప్రవేశించు.

చౌదుగు వి. చెమ్ము, తడి.

చౌదుము వి. ఎండిన యరటి పట్ట.

చౌసుపు క్రీ. చౌంచేయు, చౌప్పించు. దూ. చౌసు.

చౌపు వి. తొన్నతోనగువాని దంటు.

చౌపుడు క్రీ. 1. సలివడు. 2. దొరుకు. 3. కలుగు దూ, చౌప్పిలు, చౌప్పిల్ల.

చౌపురి ఏఱ. తోప తెలిసినవాడు.

చౌపు వి. 1. జాడ. 2. మూర్ఖము. 3. విధము.

చౌరబదు క్రీ. చౌచ్చు. దూ. చౌరబాదు.

చౌరబాఱు క్రీ. దూ. చౌరబదు.

చౌరపోత ఏఱ ఎడములేనిరి.

చౌరవ వి. 1. ప్రవేశము. 2. బుద్ధికుంఠ.

చౌరవకత్తె ఏఱ చౌరవకలది,

చౌరవకాదు ఏఱ. చౌరవకలవాడు.

చేటగు వి. చొక్కాకు, ఎండన ఆకు. రూ. కొముతు.
చేటుపు వి. చౌధరు.
చేట వి. ఒక తెగ తేట, రూ. చోక.
చేటగాయ వి. చోయ, వ్యాఘాయ.
చేటయ శ్రీ 1. మూర్ఖులు 2. వెనచీయ

3. టై ముఖ్యమునొందు. 4. టైస్ట్యము
నొందు. దూ. నాలయు.
చేలు వి. చొంగ, రూ. జొల్లు.
చేష్టిచుము వి. బజుచుట్ట. రూ. చొళ్లము.
చేష్టిచుము వి. చొళ్లియము.

చేటు

చేటు వి. కావ.
చేట రాగిటైరు, (ఉపు, చోట్లు.)
చేటు వి. ప్రమ్మింధము. రూ. సోడు.
పోచుమ పి. కష్టము. రూ. చోద
చేట పి. కోదుమ.
చేటె వి. చోట. 2. అప్పుడు.
చేట్లు శ్రీ. 1. కలచు. 2. ల్రోలు. 8.
తపుము. వి. కలత. సం. కోభమ్.

చేపుడు శ్రీ. లి. కలత.

చేపుదారుడు శ్రీ. వి. చే ధదుడు. హిం.
చోబ్బార్.

చేణ వి. చూ. చోర. విజ. బాలుడు.

చేఱిచుట లి. 1. చోరమీనుపిల్ల. 2.
చేపలవంటి కన్నులు గల స్త్రీ.

చేపి వి. బూరెలమీవ మూరగా పెట్టు
పిండి.

చేపు

చే శ్రీ. నర్సి. వాలుగు. రూ. చెను. (చోకము
నకు సమాంకర్తక రూపము) నం. చతులి.
చేక నిక. 1. అగ్గివ. 2. కట్టువ. 3. తేలిక.
చేకటులు వి. నాలుగు ముక్కెములు చేరి
కట్టినపోగులు. రూ. చోకట్లులు, చోకట్లు
చపుకటులు, చపుకట్లులు.

యినుపదండము. రూ. చపుకాడిగుదియ,
చేతారము వి. సబ్బి, బట్టల మతుకు
సాధనము. చాకలిసబ్బి, రూ. చపు
కారము.

చేతాపపీట లి. నాలుగు కాట్టుగల మొత్తుపీట
చేకి శ్రీ. వి. పన్నులు పన్నాలుచేసెడచోటు.

సుంకరిమెట్లు. రూ. చపుకి. నం. చతుఫ్చమ్

చేకు వి. కొరడా. రూ. చపుకుడు, చబుకు.

చేగంటి వి. 1. అగ్గి దేపుడు. 2. శరథము.
రూ. చపుగంటి.

చేలినెలలు వి. (వ్యవ.) పైకి ఉపుశేరిన
సేలలు. (సామాన్యముగా యిట్టి సేలకు
కగురగా క్రింద రాతిపొరగాని, లోహ
సంబంధమగు చట్టుగాసి యుండును)
(Saline soils).

చేడు వి. 1. ఊపరికేతము. 2. చోట
సేల. 3. చోటిమన్న.

చేకాడిగుదియ వి. నాలుగు ప్రక్కలు గల
అశ్వగత విశేషము.
చేకాడిగుదియ వి. నాలుగు ప్రక్కలు గల

చౌదులు వి. చతురంతదీల, ఏనుగు మేడి అంబారి. దూ. చవుడోలు. చౌతా, చపురో.

చౌతా వై. వి. టోలి.

చౌతి వై. వి. చతుర్థి, పకుమందు నాలిన తిథి. దూ. చవుతి.

చౌదంతి వై. వి. చతుర్ధంతి, బరావతము. దూ. చవురంతి. నం. చతురంతి.

చౌదరి వై. వి. |గామమునక్కి వెత్తనకాడగు కాపు, (కమ్మువారి పేర్లో చివరిభాగము దూ. చవురంతి. నం. చతుర్థి.

చౌపచము వై. వి. 1. నాలుగు మూలలు దూ. చ్ఛపుపదము. 2. నాలుపాదములు గలది. ఇ. సి. నం. చతుష్పరమ్.

చౌపుచిము వై. వి. అక్కుగతి విశేషము. దూ. చపుపటము.

చౌరు వి. 1. తెపితో కలిపిన ఇంచుకటప్ప. 2. చెకిమిడె వరివెచ్చు ఎంకిపోపులోగము. దూ. చపురు.

చౌలు వై. వి. ముత్తెపు కాంతి, దూ. చపులు.

చౌషషి వై. సర్ప. చతుషషి. అరుపచి నాలుగు.

చౌసాల వై. చతుక్కాల, నదుమి బింబ లును నాలుగు ప్రక్కలును గల ఇల్ల. దూ. చవుసాల.

చౌసీతి వై. సర్పి. చతురసీతి, ఎనుజి నాలుగు.

చ

చ ఒక యికురము.

చందము నం. వి. 1. అధిప్రాయము. 2. వశము.

చందస్సు, నం. వి. చద్యలకుణము తెలిపెడి శాస్త్రము.

చగలము నం. వి. 1. మేకపోము. దూ. ఛాగము 2. పిడుకనిప్పు.

చటు నం. వి. 1. గుంపు. 2. వరుస.

చత్ర నం. వి. పుట్టగొదుగు.

చత్రగంధి నం. వి. (ఇం.) మగ పురుగులలో మన్న శుక్రాశయములు, వానిలో కలిసి యున్న ప్రేక్షపంటి అంధనాళికలకటి

కలిసి 'చత్రగ్రంధి' యిలిడును, ఉదా-శోద్దింక. (Mushroom shaped gland)

చత్రనితభము నం. వి. (ఇం.) చత్రిక యొక్క పుట్టాకార తలము (Sub-umbrella).

చత్రతంగము నం. వి. 1. రాజ్యసాంఘము. 2. స్వాతంత్ర్యము. 3. వైధవ్యము.

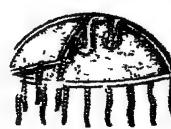
చుతము నం. వి. గొదుగు.

చుత్రాకము నం. వి. పుట్టగొదుగు. దూ. చత్ర

చుత్రాకార పుష్ప మంజరి నం. వి. (పుష్ట.) ఇది తికవర్ధక పుష్పమంజరి రులలో నొక రకము. చుత్రాకార పుష్పములన్నియు కలిసి పుష్పమంజరి గొదుగువలనుండును. (Umbel). చుత్రాకార పుష్పమంజరి సమూహము. (Compound umbel).

చత్రిక నం. వి. (ఇం.) జల్లియకూటము నుండి విడువదు ఒక పుట్టేక జీవి. మెదునా (Medusa).

చత్రతోత్తరము నం. (ఇం.) (పశీయి) (Ex-Umbrella) చత్రిక (Medusa). మొక్క ఉపైతు ఛాగము.

చత్రిక

భద్రము సం. వి. చూ. భద్రము.

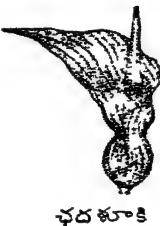
భద్రము సం. వి. 1. అకు, 2. దక, 3. ఇక్కు, 4. కప్పు. దూ. తదనము. సం.

(పుట్ట) పుట్టము తొక్కు మూలమును సాధారణముగ నరపతు ఇన్న ఆకుపటి నిచాడ్రము చీకికి ముఖార్థపమునకును

మండ్రము కండలో పుట్టము ఇయలు దేరుచు (Bract.)

భద్రశక్కాకి సం. వి. (పుట్ట)

శక్కాకి పుట్ట మండలిపై రక్కణకొరకు ఒక టి దేండు పెద్ద చేటిక బున్నాలో అనుష్ట మంఘర్కి పదము వరిం మను. (Spadix.)

చాందనము సం. వి. 1. శెలివితక్కువ. 2. అమూయకర్మము. లిల. చందనస్సునకు సంబంధించినది.

చాందనస్సుడు సం. వి. 1. వేపము తదనిన వాడు. 2. క్రోటియడు. 3. తాకకళ్లాన ఃహాతుడు.

చాంపియన్ ఎం. వి. (Champion) అటల పోలీటో ప్రథమ స్థానము సాధించిన వాడు.

చాగము సం. వి. మేకపోకు. పర్మా. భగ లము, భగల.

చాగి సం. వి. మేక.

చాతనములు సం. వి. (రసా.) కారను విత్రికప్పువపుడు తైలిచేయ పొంలు. అట్టే ఇనుము తక్కువ ధాతుల చాతన ములుతయాదుచేయవచ్చును. (Shavings)

చాత్రుడు సం. వి. కిమ్ముడు.

చాచనము సం. వి. 1. కప్పుట. భద్రము.

చాదనము సం. వి. (రసా.) మూత (Disc)

చాది సం. వి. (అం.) బహీ. ప్రశరణమువై కొన్ని ప్రాణులకు గల దృఢమైన సాగు నట్టి చొర. (Pellicle).

భద్రము సం. వి. 1. రెపము. 2. మోసము.

భద్రము సం. వి. విజ. 1. వికాంతమైనకి. 2. కప్పబడినవి.

భద్రము సం. వి. వమనము, వాంతి భద్రి సం వి. వమనము, వేపచెట్టు. దూ. భద్రనము.

భద్రము సం వి. నెపము. 2. వెచు దీయుట.

భద్రశక్కాకి సం. వి. ఒక అనిప్రాయముతో చెప్పిన పదమునకు మరిం. క యిథి ప్రాయము చేసికొసి ఉత్తరము చెప్పట, చమతాగ్నిరఫు మాట.

భవి సం. వి. 1. కాంతి, 2. కిరణము 3. చర్మము. 4. రంగు.

చూ

చానీగలర్ - ఆఫ్ - ది - ఎక్స్ - చెకర్ ఎం. వి. (Chancellor - of - the - exchequer) ప్రిట్ రెయిక్కు కోశాధ్వర్య మంత్రి.

చాయ సం. వి. 1. సీడ, 2. కాంతి. 3. రంగు 4. ప్రతిలింబము. 5. సూర్యవిభాగార్థి. 6. లంచము. 7. పరుస. 8. కొంచెము. 9. చీకటి. (శాతి.) ఒక కాంతి నిరోధకమైన వస్తువునకు వెనక వైపున నుండు కాంతి విహాన లిత్రము, (Shadow).

చాయాకరుడు సం. వి. గొడుగువట్టు వాడు లిల. సీడను కలుగచేయువాడు.

చాయాచిత్ర గ్రహణము సం. వి. (శాతి.) ఒక వస్తువుపై లడిన కాంతి కిరణముల సంగ్రహించి కాంతి చేతన్యము గల ఫలకమువై పడనిచ్చు ఆ చాయాగ్రహణ వస్తువు చాయా ప్రతి లింబ వేటిక ములు గ్రహించుట, అందుల కుపయోగ

పదు ఉపకరణము, కెమెరా, చాయా
| గవాపైటిక. (Photography).
చాయాపుత్రుడు నం. వి. శని.
చారము ఓం. వి.(శాస.) (Charter) 1. పట్టా.
2. ప్రేతము. 3. శాసనము. కార్పురేషను।

లేక ఏడైనా ఒక సంఘ స్థానించుటకు
| పథుత్యమిచ్చు పట్టా, ఐగ్నోరాజ్య పమితి
మొదలగు పార్ట్యూనిక సంఘల సంవిధాన
ములు తెలుపు ప్రతము.

చీ

చిత్యరము నం. వి. 1. కరము, 2. శాఖము.
3. కత్తి.
చిద సం. వి. శేదము. 2. నరకడు.
చిద్రము సం. వి. 1. బెజ్జము. 2. తప్పు. 3.

లోచము,
చిన్నము సం. లి. చేదించబడినవి.
చిన్నా(న్ను)భిన్నములు సం. వి. ముక్కలు.

చీ

చీక్ స్టిక్స్ లేక చీక్ స్ట్రౌంట్ ఓం. వి. (గృహ.)
(Cheese sticks or Cheese straws) మైదా
శీస్, (గట్టిగాఅదునుబడిన పాలవిఱగు
గుడు సాన మొదలగునవి కలిపి కాలిపి

కయాదుచేసిన కారపు ఫలవోరము.)
చీక్ జస్టిష్ ఓం. వి. (Chief Justice) ముఖ్య
న్యాయాధిపతి.

చు

చురి సం. వి. చిన్నకత్తి.
చురి సం. వి. చిన్నకత్తి, చురకత్తి. దూ.
చురి.

చురితము సం. వి. 1. కప్పబడిపరి. 2. కటువ
బడిపరి.
చుల్లి సం. వి. చుల్లి, ప్రొయ్యి.

చీ

చేకము సం. వి. 1. పెంశుదు మృగము,
లేక పక్కి. వి. నాగరికము
చేకానుప్రాపము సం. వి. కట్టాలంకారము
లలో కొకటి.
చేత్త సం. వి. చేచంచువాడు.
చేత్తప్యము సం. వి. చేదించబడినది.
చేదనటు కత్తి వి. వి. (వ్యోవ.) తోటలోని
మొక్కల చిన్న కొమ్మలను, వెళ్లను
కోయట కుపుచొగించు చిన్నకత్తి.
(Pruning Knife).

అను కోయట కుపుచొగించు దంపము
(Pruning Saw).
చేదనము సం. వి. చేదించుట, (వ్యోవ.)
చేళ్లను, కొమ్మలను, ఆకులను కత్తి
రించుట. (Pruning).
చేదనరేళ సం. వి. (గణ.) ఖండించురేళ
(Secant)
చేదము సం. వి. (గాత.గణ.) 1. ఒ వమ్మతు
నైన చేరించునపుడు (ఖండించునపుడు)
వర్పుదు సమతలము. (Section). 2. రెంటు
సమతలములు ఖండించుకొను రేళ. క్ర. ఒ.
ఒక వమ్మతును చేరించునపుడు 'ఖాగించు

వస్తును) ఉన్నమ కాగమలలో కొకలే ! సంఘర్ష, బంచము (Section).

4. పూర్వాక్షర త్రిప్తితో దేయు పరిశీలనకు వేదిలము సం విజ, కేరించబడినది.

తప్పాచేయబడిక ఇక వస్తుభ్ర యొక్క దీపితచ్ఛము దం విజ ఫేరింపదగినవి. దూ.

పలురచిపొం. డం. వి. వఃకుతు, పుస్తక. | కేరింపు.

సం, లెటి, విష్ణుండమసమస్తి. ఫేరింపుము సం విజ, కేరింపదగినవి.

చోటి

చోటిక సం. వి. లిటిక.

శ్యాగము.

చోరణము సం. వి. విడిచిపెట్టుట, చు|

జీ

జి ఒక వ్యవరము.

జంగమము సం. విజ. తింగుపారి.

జంగముయు సం. వి. జంగముపాయు. ఇంగము,

జంథు సం. వి. పిక్క.

జంఘానుజంఘాస్తి నం. వి. (శం.) జంఘా స్తి అనుంఘాస్తి కలసియున్న యొముక (Tibio-fibula).

జంఘాలుయు సం. విజ. మిక్కలి వేగముగా నడచువాదు.

జంఘాస్తి నం. వి. (శం.) పిక్క ఎముకలలో లోచలివైపున నున్నఎముక. (Tibia).

జంఘిక నం. వి. (శం.) పిక్క యొముకలలో రెండవది, అనుంఘాస్తి. (Fibula).

జంటచేరిక వి. (వ్యాప.). ఇక విధమగు పత్ర విన్యాసము. ఒక్కొక్క కఱుపునకులదురు టొరుగుగా రెండు పత్రములుండగా కింది కఱుపు పత్రములకు పై కఱుపు పత్ర ములు సమకోణములలో నుండు స్థి. (Decussate).

జండా హం. వి. ఔక్కెము. దూ. తెండా.

జంపుక్కుషి సం. వి. (వ్యాప.) పశువులు మొదంగు జంతువుల పెంపకముతో సంయం ధించివ క్షీ ప సా య శా త్ర శాఖ. (కు

కాబలో పశుపాలనము, కుక్కుట పాల నము, మధుమక్క పాలనము, మత్స్య పాలనము అను ఉపశాఖలు గలవు. (Animal husbandry).

జంపుఖాలము సం. వి. (శం.) ఒక కాల మునగాని, ఒక ప్రదేశమునగాని ఉన్న జాతువుల మేల త్తము. (Fauna).

జంతుమాంపక్కుత్తులు సం. వి. (శం.) జంతు వుల శరీరములో తయారైన మాంస క్రుత్తులు. (Animal protiens) ఉదా. అల్బుమిన్ (Albumen), కేసిన్ (Casein,) ఫైబ్రిన్ (Fibrin), మయోసిన్ (Myocin), జెలాటిన్ (Gelatin).

జంపుపు సం. వి. చేతనము, ప్రాణముగలది. జంపుశాత్రుము సం. వి. (శం.) జీవశాత్రువు శాఖలలో నొక శాఖ, జంతువుల జీవితము లను గురించి తెలియుచేయు శాత్రుము. (Zoology).

జంతు సంఘంధమైన యొరువులు (వ్యాప.) జంతువుల శరీరమునుండి ఏర్పడిన యొరువులు. ఉదా:- పశులదొరువు, ఎముకల పొడి మొదలగునవి(Animal manures).

జంత్వాప్యాపార సంబంధము సం. (శం.) కిపు మగు సేంద్రియ పదార్థ ములను లోనికి

- జంచు ను — శీర్షాని లభ్యులలకే జంచు సంబంధము ఉన్న (అం.) కథును ను
జిడ్డము చేసుకొనును. ('Holozoic'). గోపిక. గోపి. (Gastric).
జంచు ను నం. వి. అలుములు దూ. చూచి ఇచ్చ. కసి. ఇంచి గుండెరాయలో నుండి
తులు. : కముచు ఏచ్చటికి మంచులు. ('Ventricular').
జంచూలము నం. వి. 1. అదుచు. 2. పూచి. ఓఎ.
జంచీకము నం. వి. 1. నిమ్మ. 2. పుచువము. జంచీకం సం ఒ (గృహా.) గుండెలోని
జంచుకము నం. వి. సక్క.
జంచుకుండు నం. వి. 1. పచుమాచు. 2. ఉడచీ సం. వి. ఇంచ్చుచు. దూ. ఇంచ్చుము,
ఖాచ్చుము, ఇచ్చిచుము.
జంచుపు నం. వి. 1. సేరేడుచెట్ట. 2. సేరేడు
దీవి. సేరేచేయ
జంచుధేది నం. వి. ఇంచుము.
జంచూరి నం. వి. ఇంచుము.
జంచుపుషు నం. వి. మార్చుము.
జగతి నం. వి. లోకము. దూ. జాచు, జోము.
జగము నం. వి., చూ. పై.
జగ్గి నం. వి. భోజనము.
జఘునము నం. వి. మొల.
జఘున్యము నం. వి. 1. మగగురి. 2. తోక.
వి. 1. పెనుకటి. 2. నిందించ రగిసరి.
జట నం. వి. 1. జడ. 2. ఊడ.
జట్టాలము నం. వి. జడలుగలది, దూ. జటి
లము.
జటి నం. వి. జడలుగల సాగ్యాని.
జటిలము నం. వి. జట్టాలము. వి. సింహము
జట్టులము నం. వి. పుట్టుముచ్చు. దూ. జడ
లము.
జట్టీమిరుత వి. (వ్యాప.) ఒక్కొక్కొచ్చుదు
దండువలె వచ్చి పశ్చినాళనముచేయు ఒక
రకము బిధుతి. (Locust).
జటరము నం. వి. కచుపు. వి. 1. ముదిసి
నది. 2. కరినమైనది.
జటరరసము నం. వి. (గృహా.) తంరసము
అన్నకోళములో పుట్టి, అమ్మ పశ్చాయ్య
ముచే కొంత సిందిపదార్థమును చేక్కు
రగా మార్చును. (Gastric Juice).
- జవరిము నం. వి. ఇంచుము నిమ్మ. ఇంచుము నిమ్మ కుండ
ఉన్న విశ్వాసితిలో నిమ్మ వరించుచున్న కుండిలోని ఇంచు
కుండ ఇంచి స్థితి మాచ్చుకొన కుండ
ఉన్న సాధారణ. (Inertia.).
జవచి సం. వి. ఇంచు కము.
జవము రం ఒ సీప్పు. దూ. జంచు. వి. ఇంచి
ఉన్నిచేసి.
జవ్వక్కుచు వి. (ప్రాచ.) ఉత్తరము,
ఇదా:- క్కు, మ్మ.
జీడి అం. వి. / Judge / సాగ్యాంబూథి కుండ.
సాగ్యాయమూర్తి, జీడి మెంటు (Judgemen-
t) = సాగ్యాయనిల్లు యము, తిర్యగ్.
జహప చం.వి. లక్కు. దూ. ఇతుప్ప. ఇంచువ.
జహ్యుప్ప నం వి. 1. పెదవముక. 2.
కొంకులు (Collarbone or Clavicle).
జనకుడు నం. వి. 1. రండ్రి. 2. శీతంపుక్క
కుంట్రి, (ఇనక్కర్లి).
జనత నం. వి. ఇచ్చిచుమూహము.
జననము నం. వి. 1. పుట్టుక. 2. వంశము.
జననచిద్య నం. వి. (వీవ.) అనువంశమును
దూర్చు తెలియచేయుకొత్తము. (Genetics).
జననస్వాస్యము నం. వి. (జం.) అంచాళయ
సాఫము నుండి వచ్చిన అందము లుండు
సంచి. (Genital pouch).
జననాంకురములు నం. వి. (జం.) వాన
చాము శరీరముపై 17 వ 19 వ ఉంగర

ములమీక నుండు గుండ్రని పట్లపు కాగ ములు. (Genital papillae).	జనాభా వి. (వ్యావ.) దేశాదుల మొత్తము జన సంఖ్య.
జననావయవము నం. వి. (శివ.) సంతా పోత్పత్తిక సంబంధించిన అవయవము. (Reproductive organ).	జనార్థనుడు నం. వి. విష్ణువు.
జనని నం. వి. 1. తల్లి. 2. దయ. 3. లక్ష్మి. 4. కోరిక.	జనార్థయము నం. వి. మండపము, జని నం. వి. 1. స్త్రీ, 2. ఫార్మ. 3, కోడలు, పుట్టుక.
జనసెంద్రియ మండలము నం. వి. (ఎ.) పునరుత్సుక్తి క్రియతో సంబంధము గఱ అవయవములు (Reproductive system).	జనసొంధుడు నం. వి. పుట్టుగ్రూడి జనోసైడు ఇం. వి. (రాజ.) (Genocide) జన పద, ప్రజలను జాతులను మతవర్ణాలను ద్వేషము పలన విచ్చాలించుట.
జననేంద్రియ సంబంధము నం. (ఎం) పున రుత్సుక్తి చేయు అవయవములకు సంబంధించినది. (Genital).	జనక్కుము నం. వి. పుట్టుక.
జనపదము నం. వి. 1. గ్రామము. 2. దేశము. రూ. జానపదము. (పరి.) ప్రాచీన కూడాక దేశము (క్రి. పూ. 600 ఉత్తర హిందూ స్తావమందలి) లోని రాజ్యములు. (పీరి వరిశాలకులను ‘విచాటీ’ అనిపిలుచుండిరి.)	జనిక్క నం. వి. 1. తల్లి, చెలికత్త. 2. తోడి పెండ్లికూతురు. 3. సుఖము.
జనపదుడు నం. వి. పట్లెట్లూరిపాదు. రూ. జానపదుడు.	జన్మము నం. వి. 1. యుద్ధము. 2. అంగది. 3. నింద.
జనము నం. వి. ప్రజ.	జన్మజనకము నం. వి. (వృక్.) జన్మకణ ములు లేక సంయోగకణములను ఉత్సుక్తి చేయు ఉద్ఘిజ్జ కాగము (Gametophyte.)
జనయిత నం. వి. తల్లి.	జన్మడు నం. వి. 1. తండ్రి. 2. తోడి పెండ్లి కొడుకు. విజ. పుట్టుదగినవాడు.
జనయిత్తి నం. వి. తండ్రి.	జన్మపు నం. వి. 1. జంతువు. 2. అగ్ని. 3. ఇంహ్మా.
జనరలిజేషా ఇం. వి. (General) ముఖ్య సేనా పతి.	జనపము నం. వి. 1. మంత్రాన్వత్తి. 2. వేదా ధ్యాయము. రూ. జపము.
జనస్కతి వం. వి. నామడి. కింపదండి.	జపించు నం. వి. జై. జపముచేయు.
జనసౌందర్యత నం. (భూగో.) ఒక నిర్దిష్ట మైన వైశాల్యములో సగటున ఉన్న జన సంఖ్య, చదరపు మైలుకు ఇందరు జనులు అనుట జన సాందర్భతకు ఒక ఉదాహరణ.	జైప్పె (జప్పె) నం. వి. 1. నవ పరివోరము నియ్యకయే పథుత్వము నాజ్ల పై వ్యక్తి యొక్క అన్నిని స్వాధీనముచేసికొనుట. 2. బుఱము లేక ఇస్తుచెల్లించనిచో కోర్చు యొక్క అనుమతి పొంది, బుఱమిచ్చు వాడు, లేక పథుత్వము వ్యక్తి యొక్క ‘చరానీ’ని తమ స్వాధీనము చేసికొనుట. జైప్పె చేయుట.
జనాంతము నం. వి. జనపదము. దేశము.	
జనాంతికము నం. వి. చాటుమాటు.	

జమ హిం. వి. (వాస.) లెక్కలోకట్టుట (Credit).

జమాంది లెక్కలు (వ్యాప. శాస.) భూము లాపై సంపత్తిరమునకు వచ్చు ఆదాయపు లెక్కలు.

జమీంధారు హిం. వి (వరి) పెద్ద భూస్వాయి తన అధినములో నున్న భూములకిను సేరగా ప్రభుత్వమునకు కట్టువాడు.

జమీను హిం. వి. భూమి, బడుండికపై రైతు సేక్కము కొరకు తీసికొను వ్యవసాయ భూమి.

జయ నం. వి. 1. పార్షవ. 2. పార్షవితిచెలి. 3. సంపత్తిరములలో నొకటి. 4. మహా భారతము.

జయింతి నం. వి. 1. ఇంద్రుని కుమారై. 2. పార్షవి ఔక్కుము. 3. ఇన్నడినోత్సవము జయింతుడు నం. వి. 1. ఇంద్రుని కుమారుడు. 2. థిముడు. 3. ఇవుడు.

జయఫుంటి నం. వి. జేగంటి.

జయపెట్టు నం. ట్రై. జయఖయయని దీసించు జయఘు నం. వి. గెలుపు. సెగ్గుస. కార్య సిద్ధి, సాఫార్యము. (Success).

జయవారము నం. వి. మంగళవారము.

జయించు నం. ట్రై. గెలుచు.

జయుడు నం. వి. 1. ఇంద్రుని కొడుకు. 2. ధృగ్వరాజు. 3. విష్ణువుచు క్షు ద్వారప్పాలకుడు.

జయ్యము నం. విజ. గెలువ శక్యమైనది.

జర నం. వి. మునితితనము.

జరతము నం. విజ. 1. మునితి. 2. గట్టియై నరి.

జరద్దవము నం. వి. మునిలి ఎడ్డు.

జరాథిరువు నం. వి. మదనము.

జరాయుజము నం. (శం.) శాగుగా అథ వృథి తెందిన శిశులును ఉత్సత్తి చేసి తలి శరీరములోనే వాటిక అవోరము వియు

చుండ్చుకి. శిశునకు జరాయు పుంచును (Viviparous).

జరాయుసాగ్నిము సం. (వృక్ష.) అంచా కచుములో నున్న జరాయుపుల అమరిక (Placentation).

జరాయువు సం. ట. 1. మాని. 2. జటాయువు (వృక్ష) జంపుముల అంచాశయ ములో క్రొండము అమరియుంచు చిమ్మడి (Placenta).

జర్జరము సం. ఏజ. శిథిలమైనది. రూ. జర్జరితము.

జర్జరితము సం. ఏజ. చూ. పై. జలగడ. (శం.) జంతుపుల ఉక్కాన్ని పీలుగొని సేక్కలో కీపించు వరాన్ని తీవి. (Leech). రూ. తెలగ.

జలగ్రాహక ప్రదేశము సం. వి. (భాగో.) నదినోనికి గాని సరచ్చులోనికి గాని వాన నీటిని సరఫరాచేయు ప్రదేశము, నది పోషక ప్రదేశము.

జలచుకము సం. వి. (వ్యాప.) సీటినితోడి చేయుట కువయోగపదు చక్రముగల యంత్రము. (Water wheel).

జలచరము సం. వి. వీట కిచుగు జంతువు.

జలజము సం. వి. 1. శామర. 2. శంఖము.

జలచరపకము నం. (రసా.) జలమును వేడెక్కుంచుట కువయోగపదు పాఠ. (Water bath)

జలచుల్యంకము సం. (శాత.) విప్పుపుతో సైన సమారోష ధారణకకి గల జలము చుక్కు బరువు. (ఇది వస్తువు యొక్క ప్రద్విరాశి, విషిటోషముల లభమునకు సమానము. (Water equivalent)

జలదము సం. వి. మేఘము, మొగులు.

జలపరాగ సంపత్తిరమునం. (వృక్ష.) సీటి సాయముచే వరాగ సంపర్కము జరుగుట (Water pollination or hydrophily).

అంధకారియు నం. 2 (ఫ్లాగ్) కోలిపులు	ప్రతి.
అంధకారియు నం. 2 (ఫ్లాగ్) కోలిపులు	అంధకారియు కైత్రియు సం. వి. (ఫ్లాగ్).
అంధకారియు నం. 2 (ఫ్లాగ్) కోలిపులు	వచివాలు, రకి ఉత్పత్తి పొనము.
అంధకారియు నం. 2 (ఫ్లాగ్) కోలిపులు	అంధకారియు వెనము సం. (ఫ్లాగ్) నీటివడుపు.
అంధకారియు నం. 2 (ఫ్లాగ్) కోలిపులు	(Drainage) (నేను నుండి) ఉపరిజలింపొందించు అందోల విషోదనము.
అంధకారియు నం. 2 (ఫ్లాగ్) కోలిపులు	అంధకారియు ముఖం జలశాఖల ముఖం యొగికమును బిస్కెమించుట (Hydro-lysis)
అంధకారియు నం. 2 (ఫ్లాగ్) కోలిపులు	అంధకారియు సం. వి. సస్థలైన సముద్ర మార్గము
అంధకారియు నం. 2 (ఫ్లాగ్) కోలిపులు	అంధకారియు సం. వి. (ఫ్లాగ్) జమ్మురము లోను, నమంలోను పెద్ద స్థంభము విచేచుచు పడు నీరు.
అంధకారియు నం. 2 (ఫ్లాగ్) కోలిపులు	అంధకారియు సం. వి. (ఫ్లాగ్) నీటి లోపం సంచరించు ఉడ (Submarine).
అంధకారియు నం. 2 (ఫ్లాగ్) కోలిపులు	అంధకారియు సం. వి. (ఫ్లాగ్) జలములు నున్న నీటి యూనివిని పిల్పుకొను సామర్థ్యము గలది. (Hydroscopic).
అంధకారియు నం. 2 (ఫ్లాగ్) కోలిపులు	అంధకారియు సం. (వృక్ష.) లీరుకున్న రిక్కుగా పెరుగు స్వాహావముగలది. (Hydrotropic)
అంధకారియు నం. 2 (గ్రూప్) తమపనిచి.	అంధకారియు సం. (వృక్ష.) జలపనితములు (నేలలు) సం. (వృక్ష.) జల ప్రవాహము వలస ప్రటీనిటోటీనుండి మట్టి చేఱవులు మరియుక చోటిక తీసి కొని పోబడి అప్పట సేరుడిన నేలలు. (Alluvial soils),
అంధకారియు నం. 2 (గ్రూప్) తమపనిచి.	అంధకారియు నం. వి. (ఫ్లాగ్) సిల్వికారు దుకు చెడనిది, నీటిని చొంసియనిది. (Water proof).
అంధకారియు నం. 2 (గ్రూప్) తమపనిచి.	అంధకారియు నం. వి. కట్టాకము.
అంధకారియు నం. 2 (గ్రూప్) తమపనిచి.	అంధకారియు నం. వి. (రసాయనికంగా) నీటితో రసాయనికంగా ప్రక్రియ. (Hydrolysis)
అంధకారియు నం. 2 (గ్రూప్) తమపనిచి.	అంధకారియు నం. వి. (రసాయనికంగా) నీటితో సంయోగమునకు చేఱడినది. (Hydrated)

జ లీయకము నం (శం.) అంతస్థితి జ జంతుపు లలో నాకటి (Hydraspis).
జరీయరాశిపొషకము నం. వి. (శం.) పోషి శంకీవముయుట్టుకు పొత్తులెనుండు పరాగ్వపరము. (Hydrotheca).
జరీయరాశిఫ నం (శం) సుపుహారము (Obelia) అను జంతువు ప్రక్కన కడ్డ రాయి, సముద్రపు మొక్కలు అంబుకోలి యుండు పొదధాగము. (Hydrorhiza).
జరీయకాథ స్టంపము నం. (శం.) ఉకు మారము యై క్రూ చాండముపంటి కలిక ధాగము. (Hydrococcus).
జరీయము నం. వి. (రసం.) సిలెపో కలిక నది. (Aqueous, aqua = సీఎం) (చృష్ట.). సిలెపో నుండునది. (Aquatic);
జరీయకము నం. (శం.) భర్తిక ద్వాక.

జ్యేణము (Planula) అను దీఘము క్రమమాసిక పూర్వాగ్నము Polyp గా మాంసభాషు చాలికి పెటు వ త్రిమును. Hydrola, జంచోచై కండు పు చ్చుకు లేటిలో పెచురు మెంక్రూ (Hydrophytic).
జలప్పము నం. వి. జంయుక్తముకాచి మాట. జలానుపంచు నం. వి. వండితోతు జంపసము చం. వి. వేముకంచి. వి. చేంము.
జవరిక నం. వి. చంప, యిచరిక.
జవకము పం. వి. చేంము.
జవాను పం. వి. 1. ఎంము. 2. జంత.
జహాన్సు తింపు నం. వి. గండ.
జహాన్సుక్క చం. వి. 1. ఉకముని 2. పెండ్లతు.

జ్యో

జాంగలము నం. వి. మెరకసేల.

జాంగలికుడు నం. వి. 1. విషమై ర్యాము.

2. గారడివాదు. దూ, జాంగలికు, జాంగియా ఇం. వి.

జాంగియా ఇం. వి. (Jangia)

జ్యేణి శాగమలో అ ము కు శేకుండ
కుటీన చిన్నచెడ్డి,
అంగోటివంటిచెడ్డి,
జాంగియా

జాంబవము నం. వి. 1. వేరెడువండు. 2. బంగారు.

జాంబానదము నం. వి. బంగారు.

జాకీ జం. వి. (ప్రావ.) (Jacky) పంకెపు గుఱ్ఱపు రౌతు.

జాగరము నం. వి. మేలుకొని యుండుట.

జాగరిత నం. వి. మేలుకొని యుండునది జాగరుకుడు నం. వి. మేలుకొనియుండు

జామ.

జాగా హిం. వి. చోటు.

జాగీరు హిం. వి. రాజు లహరమావముగా నిష్పు భూమి.

జాగీరుదారు హిం. వి. (వరి.) భూస్వామి.

మేగలు శార్కోముల పద్మనుండి, తలి కర సంచోనాశిశలపడ్డ నుండి యూనా ముంగా సియబడిన తూముల అధిచరి. (తన లభీనములోనుక్క హూములు కిస్తు కై తుల పద్మనుండి వసూలుచేసి, తనకై అధికారి అయిన ప్రభుత్వోద్యోగికిగాని సంచోనా దీపచక్కలాని కట్టుట యాతని విధి,) జాగ్రత్త నం. వి. జాగర్యంకత.

జాజికాయ వి. (వ్యైచ.) (Nutmeg) ఇది Myristaceac) అను కుటుంబమునకు చెందిన Myristica fragransను మొక్క మొక్క గింజ, ఇది పరిమళ ప్రవ్యమగ

నుపయోగపడుచుండును. (జాప్రియను పరిషుక ద్రవ్యము జాస్టికాయి పై నుండు బీచ్ డాఫ్ము)

జాత్యుము నం. వి. ఇదయ్వము. 2. అల స్ట్రుము.

జాతక కథలు నం. వి. (చరి.) బుద్ధుదు గొతుమబుద్ధుదుగాజన్మ మెత్తకపూర్వము భోధించుయ్యాగి అనేకావారమువెత్తెనని గొతుమ బుద్ధుని గురించియు, ఇతర బోధించుయ్యాలను గురించియు కథల రూపముగా తెల్పు తోథ గ్రంథము.

జాతకర్మము నం. వి. పుట్టినప్పదు చేయు క్రియ.

జాతక్కుయ నం. వి. 1. పుట్టినవాడు. 2. అద్భుతప్రవంకుడు.

జాతము నం. వి. సమూహము. విజ. పుట్టి నది.

జాతరూపము నం వి. టంగారము.

జాతవేదుడు నం. అగ్ని.

జాతపత్రు నం. వి. శాశ్వత.

జాతి నం. వి. 1. కులము. 2. పుట్టుక. 3. సమూహయ్యము. 4. జాస్టికాయ. 5. మాలతి. 6. వద్యశేరము.

జాతి నం. వి. (తీవరి.) గణము. ప్రాణులలో కొన్ని ఉప జాతులు కలసి ఒక జాతిగా పరి కరింపబడినది. (Genus).

జాతి నం. వి. (చరి. రాజ.) ఒక దేశములో నివసించుచు సాధారణముగ ఒకే తెగకు చెంది ఒకే థాడ, సంస్కృతి, ఆచారములు కలిగి ఒకే రాజకీయ ఆర్థిక వ్యవస్థలో నుండు జనులు.

జాతికోశము నం. వి. జాస్టికాయ.

జాతిచరిత నం. వి. (తీవరి.) ఒక జాతి యొక్క పూర్వీకుల వృత్తాంతము. (Phylogenesis).

జాతిప్రతి నం. వి. జాప్రతి.

జాతియబుడము నం. వి. (అర్థ.) దేశాధి వృద్ధి లేక ఠకు కొరకు ప్రభుత్వము ప్రజలవద్ద తీసికొనిన అప్పు.

జాతియకరణము నం. వి. ఒక పరిశ్రమను కాని, వ్యాపారమును కాని ప్రభుత్వ రంగములోనికి తీసికొనుట, లేక దాని పరిపాలనమును ప్రభుత్వము వశవరచు కొనుట. (Nationalisation).

జాతియగీతము నం. వి. రాష్ట్ర గానము, దేశమును పొగడుచు దేశభక్తిని ప్రశ్నా దించు గితము. (National Anthem).

జాతియ - పొదుపు ప్రతములు వి. వి. (అర్థ. వ్యాప.) ప్రభుత్వము | పజలవద్ద నిల్వయున్న ధనమును సేకరించుటకు ఉపయోగ పడుచున్న ప్రభుత్వి ప్రత ములు. (National Savings Bonds) ఇవి పోస్టాఫీసుల ద్వారా ముఖ్యముగా అమ్ము చున్నారు.

జాతియ వికాస కార్బైడము నం. వి. ఇంగ్రశ దేశములో గ్రామ పునరాచివృద్ధికి థారత ప్రభుత్వము తయారుచేసిన పథ కము. (National extention cheeme)

జాతియ సంపద నం. వి. దేశసంపద, దేశ ములో కల అనుభోగయుక్త వస్తు సము దాయము యొక్క విలువ.

జాతియాదాయము నం. వి. (అర్థ.) ఒక దేశములోని జనులెల్లరి కృషిశాఖల ముగ దేశ సంపదకు కలిపిన మొత్త ము సంపద దేశములో ఉపత్తియొన పరకుల సేపల యొక్క మొత్త ము విలువ. (National Income).

జాత్యంధుడు నం. విజ. పుట్టు గ్రుడ్.

జాత్యుము నం. వి. 1. మంచి కులమున పుట్టినది. 2. మేలైనది. 3. తక్కునిది.

జాత్యైకీకరణసమితి నం. వి. కులమత వైషమ్యములను రూపుహాపి థారత

జాతిని సుసంఘటికముగ చేయుటకే క్రి. 7. 1962 నంపత్తయములో భారత ప్రభుత్వము అధ్యయనమున జరిగిన వివిధ సాయకుల సమావేశము. (National Integration Samiti).

జానకి సం. వి. జనకుని కూతురు, సీత. జానవదము నం. వి. జనపదము.

జానపదుడు సం. వి. గ్రామస్తుదు, ప్రాంతురివాదు, దూ. జనపదుడు.

జాని సం. వి. 1. ముదిమి. 2. ఆర్గై. 3. ఫ్రీ. జానుక సం. వి. (ఎం.) అనుజంఘాసి. విక్రూ ఎముకలలో బయటివైపున నున్న ఎముక (Fibula.)

జానువు సం. వి మోకాలు.

జాను భలకము సం. వి. (గృహ.) మోకాట చిప్పు, తొడ ఎముక మోకాలి ఎముక కీలువైగల లిఖ్య. (Knee-cap.)

జాబాలుడు సం. వి. 1. మేకల మేపువాదు. 2. ఒక లుపి.

జాబిలూ హిం. వి. చట్టి.

జామాత సం. 1. అల్లూ. 2. పెనిమిటి.

జామీను పత్రములు ఏ. వి. (సా.స.) పూటి కట్టులు, ముద్దాయిని అవసరము వచ్చి వచ్చుటు పోతలు పరచుటకు జామీనుదారులు వ్రాసియిచ్చ పూటి పత్రములు (Security bonds.)

జాయ సం. వి. ఆర్గై.

జాయమానము సం. వి. 1. కలుగుచున్నది. 2. పుట్టుచున్నది.

జాయాతీష్వరు సం. వి. 1. వేషగాదు. 2. నాట్యము చేయవాదు. 3. ఆర్గై వలన తీవించువాదు.

జాయింప్ స్టోకు కంపెనీ సం. వి. (ఆర్) (Joint Stock Company) కంపెనీలచట్టు ముల నమసరించి సాపించిన సంస. (అందు పటుపురి మూలధనము సేకరించి ఆశ

ములు సంపాదించుటకే వినియోగింపు. జారిచే సం. వి. రంకుటాలు.

జారితచ్చావ. (వ్యవ.) పూర్త మేక్కలకు సీస్కపోయు రిక్షలుగలడచ్చా (Rosecan) జారుడు సం. వి. వ్యాఖీచరించే పురుషుడు, ఉప పరి.

జాణికెకిలు వి. (ఎం.) వదువగా అమర్పిన ఎముకలు ఒకచాని మీదిక ఒకటి జమగు కీలు, ప్రసరసంధి, (Gliding Joint)

జాలకము సం. వి. 1. మేగ. 2. వల. 3. కిటిక. 4. సమూహము. 5. కపటము.

జాలరానికాద్రవము సం. వి. (ఎం.) కెల్ప కాని, అముకాని తగులకుండ కాపాదు ఉకై వెన్ను పాము చుట్టున ఉండు పాత చట్టు వంటి విర్మాణము గల ద్రవము. (Arachnoid fluid).

జాలవిద్య సం. వి. గారడి విర్య, ఇంద్ర జాలము.

జాలాతారథిరావివ్యాపము సం. వి. (వ్యక.) ప్రతిఫలకములైన నున్న కాలెలు వల మారి రిగా నమర్పుటడియున్న సీరి. (Reticulate venation.)

జాలికాసాకము సం. (వ్యక.) వల గొట్టము, వాహాని పుంజములో నున్న చారువుముక్క గొట్ట ములో వలమారిరి ఓలవర్ధక విర్మాణములోపలి జాలికాసాకము పైపువగలగొట్టము. (Reticulate vessel)

జాల్కెరు సం. వి. 1. మోచింపక చేయువాదు. 2. క్రారుడు. 3. పామరుడు.

జావముదు ఏ. వి. (గృహ.) కాటిక్ అద్దకము, మైనములేకకిగురుతో చ్ఛితములను బట్టిమిరవేసి రంగువేయుటి (Batic-print).

జాస్తి హిం. వి. అధికము.

జాప్పువి సం. వి. గంగ.

బ్రి

బెంక వి. ఆట్లీ.

బెంకితలచుక్కు వి. మృగశిర్మయు,
బెంకరలచుక్కునెల వి. హార్డోము.

బెంకరాయవరి వి. 1. బెంకు 2. చంద్రుచు
బెంకబొక్కెర్రి వి. 1. కస్తూరి. 2. మృగ
నాథి.

బెంకరోటు వి. వాయువు.

బెంగోయె మే ఇం. ఎఱ. (Jingoism) కౌద్ర
ర్ముచు.

బెంపి వి. 1. ఒంక. 2. బంగాన.

బెగపిలోచనములు (గృహం.) మలము
శీము రక్తముతో కలిసి పదుచుండుట.
(దీనికి లొడ్డు దగ్గర కూడ నోపీ
యుగదును. (Dysentery).

బెగమిష నం. వి. పోవు కోరిక.

బెగమిషు నం. వి. పోవు కోరిక గల
వాడు.

బెగిలి వి. కెక్కునైనది.

బెగిలిష నం. వి. ఆయైన్స్. గెలువనిచ్చ.

బెగురు వి. ఒంక. డూ. కెపురు, శీగురు.

బెగురు వి. (వృక్షం) కొన్ని వృక్షాగములు
నుండి వైపచ్చ అనుంటుకొను స్వభావము
గల లిక్కని పదార్థము. (ఆరి సారాయ

ములో కరగడు, ఉరా. తుమ్మకిగురు
(వ్యోవ.) కిగురు పదార్థములు. (Gum)

బెగురు తెగులు వి. (వ్యోవ.) సారింజ గడము
నందలి శాఖల మెక్కల కాండము నుండి
బెగురు బయటకువచ్చ తెగులు. (Gum-
mosis).

బెగురుబొడి వి. (గృహం.) పట్టు బట్టలకు
మెరుతు, బిరును విచ్చుట కుపయోగవదు
నది, తుమ్మబంక. (Gum arabic).

బెగుత్తు నం. వి. ఆకరి.

బెఫూండ నం. వి. చంపనిచ్చ.

బెఫూంసువు నం. వి. చంపనిచ్చ గల
వాడు, కుప్రతు.

బెఫ్ఫుక నం. వి. గ్రహించ నీచ్చ.

బెఫ్ఫుప నం. వి. తెలియనిచ్చ, తెలినికాసవలె
నమ కుపూహాలము. (Curiosity)

బెఫ్ఫుసువు నం. వి. తెలియకోరువాడు.

బెఫ్ఫు వి. 1. పెమరు యొక్క యొచ్చు. 2.
కుప్రాతి పక్క.

బెఫ్ఫుకములు వి. కోడిగములు, ఎగ్గాళి
మాటలు.

బెఫ్ఫీకరింత వి. మోసపు మాటలు.

బెఫ్ఫీ వి. మోసైనది.

బెఫ్ఫు వి. నేఱు మొదలగు వాని యందలి
మెరుగు.

బెఫ్ఫుకరలి వి. పాలసముద్రము.

బెఫ్ఫుకరి నం. వి. యుద్ధమున జయించిన
వాడు, జయముకే ప్రకాశించువాడు.

బెఫ్ఫు వై. 1. స్థిరపరుడు. 2. వాడుక
పదు. 3. అనుకూలపదు. జీతించు.

బెఫ్ఫు నం. వి. జయించబడినది, వై. వి. స్థిరము,
నం. స్థితము.

బెఫ్ఫెందియుదు నం. వి. ఇంగ్రియము
లను జయించినవాడు.

బెఫ్ఫు వై. వి. మాయోపాయము. నం.
యుక్కి.

బెఫ్ఫులమారి వి. కిప్పులు చేయవాడు.

బెఫ్ఫురుదు నం. వి. జయకిలుడు.

బెఫ్ఫు వి. 1. జగదము. 2. కోపము.

బెగుఁడు వై. వి. 1. నూక్కుము. 2.
అంగుము. 3. మృదువు. డూ. కెలగు.
కెలవు. నం. ఆలికా.

బెగుఁడు నం. వి. 1. బుద్ధచేతుడు. 2. విష్ణువు.

శిఖమ్ ఇం. వి. (రసా.) (Gypsum) గోవంతి.
ఫలక గంధకము (కార్బియమ్ నల్చెట్).
(దీని ప్రత్యుఱుతో అర్థభలాషుపు రసా
యనికము, సంయుక్తమై యుండుమ.).
సాంకెతిక ము. Caso₇. 1/2 H₂ O. చూ.
పూర్వాగోవము.

శిఖమ్ ఎ. గర్జిలము. దూ. కెంచ్చాయి.

శిఖమ్ క్ర. కిర్పున వెలిషురుకు.

శిఖమ్ పోలిటిక్స్ ఇం. వి. (రాశ. భూగో.)
(Geo-politics) భూగోళక రాషటియ
శాస్త్రము, భూగోళక పరిస్థితుల నాభార
ముగా అంశర్థాశియ. రాషటియ సమస్య
లను, దేశరకుడా సమస్యలను ఎదుర్కొనుట.
భూ రాషటికి.

శిఖ్య శై. వి. 1. దేవుడు. 2. రాజు. నం.
ఆచార్యు.

శిఖ్యదు శై. వి. వైష్ణవ సాగ్నిసి. నం.
ఆచార్యు.

శిరాయతి పొం. వి. (వ్యవ.) సాగుబడిలో
మన్మహా భూమి, శిస్తు కట్టిన భూమి
(Agricultural land).

శిష్టున వి. కిఫ్మముగా.

శిల వి. దురద.

శిలక్ష్మి శై. వి. తీరకము, ఒక సంశారవు
దినుము. దూ. శిలక్ష్మి, శీలాల.

శిలిచిలి వి. 1. అల్పము. 2. మాక్షుము.
3. ఏగులారయుక్తము.

శిలుఁడు శై. వి. 1. మాక్షువత్తుము. వి. 2.
3. అల్పము. 3. మండలము. నం, జాలికా.

శిలు వి. 1. గొలుస్తుప్రాత. 2. లిక్క.

శిల్ల వి. కురుచని కష్టముక్కు. శిల్ల గోదు.

శిల్ల పొం. వి. మండలము. (పరి.) ఫారక
దేశములో పరిపోగా సదుపాయమునకే
విభకించబడిన భూభాగము. (ఈ భూభాగ
మునై శిల్ల కలెక్టరు ప్రభుత్వాధికారి
గాను, సెపన్సు ఇడ్డి సాగ్నియాధిపతిగాను

మందుము.)

శిల్లకర్త్వర్ ఎ. వి. (పరి. రాశ.) శిల్ల నీ
ముఖ్య దేవిమ్మా అధికారి.

శిల్లపరిషత్తు ఎ. వి. (పరి. రాశ.) శిల్ల
స్థానిక పరిపాలనకై ఎన్నుకోబడిన సంఘ.
క్రి. శ. 1 బ్రిటిష సంవత్సరమై చట్టము
ప్రకారము ఆధ్ర రాష్ట్రములో, తదితర
ప్రదేశములలో శిల్ల లౌట్టుల స్థాపన
ప్రచేశపెట్టబడిన స్థానిక సంఘాలు.

శిల్లాంధ్ర ఎ. వి. (రాశ. పరి.) శిల్లాసానిక
పరిపాలనకై యొస్సుకొనబడిన మండలి.

శిల్లామేజిస్ట్రేటు ఎ. వి. (పరి. రాశ.) శిల్ల
సాగ్నియాధికారి.

శిల్ల వి. కై శాస్త్రమును తెలుపుట
యుండగు అనుకుండాము.

శిల్లెదు ఎ. అర్చవ్యక్తము. దూ. శిల్లెదు.

శిప్పురు ఎ. జిగురు.

శిప్పున వి. కిఫ్మముగా.

శిప్పుపు నం. వి. 1. ఇంద్రుడు. 2. అట్టునుడు.
వి. ఇయిశిరుడు. దూ. శిప్పుడు.

శిప్పుగము నం. వి. పాచు. వి. పంక
రగా పోపునది.

శిప్పు నం. వి. నాయక. (Lingua) కిటక
ముల క్రింది పెదని. (Labium) లో గల
మూడు కాములలో నొకటి. చియకము
(Mentum) (Sub-mentum) అనునని
కక్కన రెండు భాగములు.

శిప్పుగ్రసని పంపందము నం, (ఇం.) నాయక
గళములలో పంపందము గలది. (Glosso-
pharyngeal).

శిప్పువంపందము నం. (ఇం.) నాయకకు
పంపందించినది. (Lingual).

శిప్పుచాపల్యము నం. వి. తినవతెనది
కోరిక.

శిప్పుమూరీయము నం. వి. (వ్యాక.) 1.
శిప్పు మెక్క మూలమునుండి (మేదిలు

నుండి) పుట్టు అడవములు. క. ఖ అను చాచికి ముందున్న విషర్గ సానమందు వచ్చు లక వర్తము. దీనిని గ అను విధముగ ప్రాయములు. ఈడా., యిశగ్గ కాయము.

2. కపర్ ము.

శిహ్నాక వం. ఏ. నాలుక. (వృక్.) తృణ

పుచ్చము, వరి, ఓన్న మొదలగు తృణ జాతి (గడ్డిజాతి) మొక్కల ఆకులకు ప్రతి ఫలకము, ప్రతప్రయంతము కలియుచోటు లోపలి వైపు కనబదు చిన్న శోకపంటి శేక నాలుకపంటి నిర్మాణము. (Lingua)

బ్లి

జీండ్రము ఏ. దుగువస్తు.

జీసురు ఏ. చూ. జీసురు.

జీడి ఏ. భల్లాకకము, మామిడి మొదలగు వాని తొడిము యందలి పాలు.

జీదిమామిడి ఏ. ఉక జాతిపెట్టు, ముంత మామిడి.

జీతగాఢు ఏఱ. జీతము గొని వనిచేయు చాదు.

జీతము తై. ఏ. వేవనము. వం. జీవితమ్.

జీవపథము ఏ. రట్టి.

జీవము ఏ. జీసు క్రింద వైచు మెత్త.

జీవి ఏఱ. నాడెమైవది, దూ. జీము.

జీవిగిరివాడు ఏ. 1. ముచ్చివాడు. చిత్ర కారుడు. 2. చర్చుకారుడు.

జీను ఏ. గుళ్లపు వల్లము క్రిందవైచు మెత్త. దూ. జీని.

జీనుఁగ్రీవి ఏ. పాములవా దూడెడు బుళ్ల.

జీనువ ఏ. చిత్రమగు గూడు కట్టుకొను ఒక ఔతి పిచ్చుక. దూ. జీనువాయి.

జీము ఏ. 1. ఆదురానికట్టుకోక. 2. అకుల తిగల తరము. 3. ప్రాయులోనగు వాని మీది పీచు.

జీముకొను తై. తరువగు.

జీముఁకము వం. ఏ. 1. మెఘము. 2. కొండ.

జీర తై. ఏ. రేఖ. వం. చీరము.

జీరకము వం. ఏ. కిలకళ. దూ. ఆరగము.

జీరా ఏ. కవచము. దూ. కొండ. కిరాయి.

జీరాదు తై. నేలకు తగులుట. దూ. జీరు కాదు, జీరులాదు,

జీరు తై. 1. నేలకురాయి. 2. గీరు. దూ. జీరాదు.

జీరుకు ఏ. 1. జరుగుదు. 2. జరుగుడాట.

జీరుకుబండ ఏ. జీరుకులాదుబండ.

జీరువాణి తై. 1. జరుగు. 1. తొంగు. 8. వ్యాపించు.

జీర్కోక కుహరము వం. ఏ. (శం.) అన్నవాహిక లోపలనుండు థాసిస్టిలము శేక తొర్ర. (Euteron).

జీర్కోక గ్రదంథులు వం. ఏ. (శం.) ఆపోర మును జీర్కుము చేయుటకు కావణివ రసములను తయారుచేయు గ్రంథులు (Digestive glands).

జీర్క్రియ వం. ఏ. (జీవ.) కోషము నకును ఉపయోగమునకు వీలగా నుండు. నట్లు ఆపోరమురసాయనికముగా సూక్ష్మ కరణము వొందుట. (Digestion).

జీర్పండలము వం. ఏ. (శం.) ఆపోర మును కోను, జీవకణజాలములుగాను మార్పుటతో సంబంధము గల అవయవములు, అన్నవాహిక, జీర్కోకగ్రంథులు. (Digestive system).

జీర్ము వం. ఏ. 1. అరిగివది. 2. చినిచి వది. 3. ప్రాతరి. 4. కిధిలము.

జీర్కు జూల వం. ఏ. (గృహా.) కదురువొప్పి

అన్న పిల్లలకు అసైరము పలన వచ్చు) కదులు నొప్పి. (Colic) జీలకణ ట్రే. వి. చూ. వి జీలకడ, లీలకడ. నం తీరకః. (వ్యోవ.) ఇది సంశారపు ప్రదవ్యములో నొకటి. (Cumin). ఇది umbelliferae అను కుటుంబమునకు చెందిన Cuminum Ciminum అను మొక్క మొక్క పంటు. జీలగు వి. బెండు.

జీవంజీవము నం. వి. పెక్కల పుటు. వ్హోర పక్కి.

జీవకణకవచము నం. వి. (వ్యక.) జీవ రసము చుట్టును రక్కడ నిచ్చుచుండు థిల్ క (Cell wall). (ఉండిజీ జీవకణములగు కడకవచముండును. ఇది సెల్లులోనే అనుచూరమును కలిగియుండును.)

జీవకణజీలము నం. వి. (జీవ.) ఒకే నిర్మాణము, ఒకే వ్యాపారము గల జీవ కణముల సమూహము. (Tissue)

జీవకణము నం. వి. (వ్యక.) జీవరసము కో నిండి. యున్నగది. ఇరిం నిర్మాణ జీవకణముల ఇంచుకను, ఇరిం ధర్మములు ని న్యోంచు టుకును ఇరి ప్రమాణము. (Cell).

జీవకణరసము నం. వి. (వ్యక.) జీవకణ ములో నుండు రసధానులలో నిండి యున్న ఆహార పదార్థ ద్రావణము (Cell - Sap)

జీవకణాత్మము నం. వి. (జీవ.) జీవకణ నిర్మాణము ను గూర్చి తెలియ చేయు కాన్ట్రుము. (Cytology).

జీవకణ సంహతి నం. వి. (వ్యక.) జీవకణ సమూహము. (Tissue).

జీవకణాక్రూము నం. వి. (వ్యక.) కొన్ని జీవకణ శ్రూము

మొక్కల ఆకుల నొక్కు శీవకణములలో ప్రాక గుత్తి పకె నేర్చు ఖటిక క్రూరిశపు స్పులీకములు (Calcium carbonate). ఈదా. ఇందియా రభ్యు, మళ్ళీ మొక్కలు.

జీవగడ్ల వి. ఒ శీవవొషధము. జీవనాధారము.

జీవదంతము నం. వి. ఏమగు. జీవించి యుండగా కోస్కాను దంతము.

జీవదుఁడు నం. వి. పైమ్ముదు.

జీవధనము నం. వి. గోపులు లోనిసువరి. నం. (వ్యక.) వ్యవసాయదారుడు పెంచు పశు శులు, గొణ్ణెలు, మొరలగు జంపు సంపద జీవస్పపమాణము నం. వి. (అర్థ. రాస.) జీవించులో మానవుడు ఆరోచెడి కనీసపు అవసరముల సముద్రాయము, ఒక దేశము నందు ప్రథంచే అనుభవించిని వస్తువుల సపర్యుల సముద్రాయము. (ఈ సముద్రాయము ఎక్కువయికచో జీవన ప్రమాణము పెరిగిసరవి లేనిచో కగ్గినడని అందురు.)

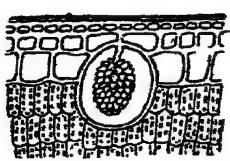
జీవవ్యక్తము నం. వి. (అ.) అండరశ సుండి జీవి పుట్టినరి మొరలు ఇరి తిగి సంశామును పునరుప్పిత్తిచేయు వదకు దాని జీవములో ఇరుగు క్రమచ్చైలు (Life cycle)

జీవము నం. వి. 1. ప్రాకు తెరువు. 2. స్తులు.

జీవన్నక్రూతుడు నఁ వి. జీవించియుండియు. ముక్క నొందినవాడు.

జీవన్నక్కలుడు నం. వి. ఒ. ప్రాకికి యుండియు వచ్చిన వానిచో సమానుడు.

జీవపరిషామము నం. (జీవ.) ప్రాణములు తక్కువ ప్రేచి నుండి హెచ్చుప్రేచిప్రాణములుగా వికాశము నొందు క్రమము. (Organic evolution).

జీవము నం. వి. ప్రాణము.

జీవరత్నము నం. వి. లైఫ్‌ట్రైట్స్ ము.

జీవరనము నం. (శవ.) ప్రోటోప్లాసం. (Protoplasm). జీవకాదములోనుండుకోణ రనము. (Cytoplasm).

అట్లి రెండును కలసి జీవరచము అనబడును. (ఇది ద్రవ ఘన రూపములకు మధ్యస్థముగా (స్టేట్) ఘము (Colloid) నుండును. దీనికసాయనిక సంఘట్టనము క్రిష్టుముగా నుండును. ప్రాణి యొక్క ప్రాణమునకు ఇది మూలాధారము.

జీవరసాయనకార్యము నం. వి. (రసాయనికంతామునకు సంబంధించిన రసాయన కార్యము. జీవి శరీర మందున్న ద్రవ్యముల, ప్రక్రియల రసాయనకార్య వివరణము ప్రదర్శించు కార్యము. (Bio-chemistry).

జీవవృత్తి నం. వి. గోపులు మున్నగు వానిని కాచుకొని జీవించుట.

జీవకార్యము నం. వి. (శవ.) ప్రాణిలను గురించి కెలియిచేయు కార్యము. (వృక్ష కార్యము. బంతుకార్యము కలిసి జీవకార్య మందును.) (Biology).

జీవకార్యములు నం. (శవ.) జీవ భాషిక జీవరసాయన, మాక్రోజీవ, చృత, ఇంచు కార్యములు. (Biological sciences).

జీవాణవిభజనము నం. (శవ.) జీవకాదములు ఒకటి రెండుగా రెండు వాలుగు దాఖిజన చెందుట, వీనిలో పొరిదశ (Prophase), మధ్యదశ (Metaphase) లనదశ (Anaphase), అంశుదశ (Telophase) అను వాలుగు దశలుండును. (Cell division)

జీవాత్మవు నం. వి. జీవగడ్ల, ప్రభము.

జీవాత్మ నం. వి దేహి, జీవుడు.

జీవి నం. వి. జీవిచువాడు, వి. ప్రాణి, జీవిక నం. వి. ప్రభము తెచుపు.

జీవితకాలము నం. వి. ఆయుతు.

జీవితప్రక్రము నం. (గృహా.) మా. జీవప్రక్రము. (Life cycle).

జీవితచరిత్ర నం. వి. (శవ.) తల్లి శరీరము నుండి బయటికి వచ్చినది చెందలపూర్క జీవిగా తయారగువరకు ఇరుగు అభివృద్ధి మార్పులు చెందలగునని (Fe-history).

జీవితప్రిమా ఏ. ఏ. (అర్థ. ఆస.) ఫీమా జేసి కొనువాడు తనకు ఒక వియత కాలము లోపల మృత్యుపు సంభవించినచో కాను ముందుగ పేరొక్కన్న వ్యక్తికి కొంత సామ్మాని భీమా సంస్థ చెల్లింప వరెవను ఒప్పందము. ఇట్లి ఒప్పందమునకు ప్రతి శరముగ, భీమా చేసుకొనువాడు నిరీక కాల వ్యవస్థలో వాయిదాల సామ్మాని చెల్లింప వలసి యుండును. దీనిని జీవిత భీమా అందురు,

జీవితము నం. వి. 1. ప్రాణము. 2. జీవము జీవితస్థాయి నం. (అర్థ.) వ్యక్తి తప జీవితసాధనములను సమకూర్చుకొన గలుగు చరిమితి (Standard of Life.)

జీవితశ్రేదు నం. వి. 1. ప్రాణానాథుడు. 2. యముడు.

జీవుడు నం. 1. ప్రాణి. 2. గృహాస్పతి.

జీవోత్పత్తి త్రమము నం. (శవ.) ప్రాణిలు ఇదివరకున్న ప్రాణిల నుండియే పుట్ట గలవు గాని ఆకస్మికముగా బయలుదేరుట కవకాశము లేదను భావన (Biogenesis)

జీసుస్ తైర్స్ కం.వి. (చరి.) (Jesus Christ) ఏనుక్కిస్తు. (క్రి. ఘూ. - 8 - క్రి. 4. 29). కేర్న వ మతమును స్థాపించిన ప్రపక.

ఇం

అంచోవెల్, జాంచోవెల్లై కం. వి. (కం.) (Zoochlorellae - Zoocanthellae) ప్రాచీ మొక్క అంతశ్శరడై కీటకణ ములలో నుండు ఏకకణ ఉన్నిజు ములు. అగుప్పని సం. వి. 1. రోత, 2. సంద, 3. దయ.

అంచోవెల్లై ప్రాచీ. వెంటి పెల్లలు తొములు టోచ్చెతుబు లెని అంచోవెల్లై అంచోవెల్లై ను కొను పదులు . ఉన్న అం .	ప్రాచీ
అంచోవెల్లై ప్రాచీ ప్రాచీ వింపులైనచే, అంచోవెల్లై ప్రాచీ గుళ్ళము. బూ అంచోవెల్లై ములు.	

ఇం

అంచో వి. (వ్యాప.) ఒక విధమైన క్రాఫట ఇంచు.

అంచోము సం. వి. 1. ఇన్వని ఇడముడి, 2. ఇడముడి.

అంచో పిం. వి. అబద్ధము.

అంచో కం. వి. (వ్యాప.) (Jute) ఇది పలాస్త్రి కుటుంబము (Tiliaceae) నకు చెందిన Corchorus capsularis C. olitorius అను మొక్కల కాండమునుండి కీయిఁదునార. అంచో కం. వి. (Jury) (కాన.) ప్రమాణ పురుషగణము. ముద్దాయి నేరము చేసేనో లేదో యని నిర్ణయించు ప్రశ్నేక న్యాయ

సభలోకి పెద్దలు లీరు పండించుగురికి తక్కువ కాకుండ ఉందురు.

అంచోప్రతి వి. వి. (కాన.) ముద్దాయిని న్యాయస్థానమందు విచారించినచ్చుదు న్యాయాధికారికి సంహా నిష్పత్తు నియమించబడిన పండించుగురు సామాన్య వ్యక్తులను అంచో యిందురు. ముద్దాయి ప్రమాణ నేరములను పూర్తిగా విని, తమలో తాము పండించిన కరువాక న్యాయాధికారి యదుగుగా వారి అధిప్రాపు ములలో ముద్దాయి నేరగాడో కాదో న్యాయాధికారికి కెలుపుట లీరి కర్తవ్యము.

ఇం

అంధము సం. వి. 1. అవులింత, ఒడులు ఇంధము సం. వి. అవులింత. వి. 1. విరుదుకొనుట, 2. వికాసము. రూ. అంధ ఇంచు.

ఇం

జెండా పిం. వి. ఔక్కము.

జెంద్ (చర.) ప్రాచీన ఇండో-ఇరానియన్ శాస. శుద్ధాంశు. (Zend).

జెందుతుణిప్పా (వర.) పా. ర శి. క మశ్ గ్రంథము, ఖుగ్యేదముతో పన్ని పొత పంబందనూ గం. గందము /zend

Avesta).

శై ఏ. 1. మల్లులు. 2. కూరుడు. ఏస.
ప్రశ్నము.

శై వి గుద్దులోని ప్రచపచారము.
శైముదు వి సింహండము, ఒక తెగొగాగాడి.
శైలి ఏ, అధారిక, రూ. శైలి.

శైపోతు ఏ. ఒక తెగపాము. రూ. శైలి
పోతు.

శైల వై. ఏ. భూమిమండి ప్రకృతిక వచ్చు
ఎడతెగని ఆలధార, బుగ్. సం. జలమ్.

శైలీ అచ్చులు ఎం. వి. (గృహ) నీరుపాసి
వేర్క్కనబెట్టు చిన్న లీస్ వివిధాకారము
అల్బ్యూమినియము గిస్సెలు. (Jelly
moulds).

శైష్ట వై. ఏ. 1. దారిద్ర్యదేవత. 2. పెద్దమ్మ.
సం శైష్టాస్.

జ్యే

జై వై. అవ్యా. 1. జయ, జయజయ యము
దీపిన. 2. నమస్కారము. రూ. శైజై.

జైంద్ర ఏ. మా. దేంద్ర.

జైగంట వై. ఏ. జయఘంట, జయించువుదు
వాయించు పెద్ద ఘంట.

జైగీయమానము సం. ఏస. మిక్కారి కొని
యాడగినది.

జైగులు ఏ. ఎరుతు. రూ. శైవురు.

జైగులుగండ్ల ఏ. కోటలో సుండి కుపాకులు
కాల్ప రంధ్రములు.

జైగులుఐరువు ఏ. ఆరుద్రములు.

జైసై వై. ఏ. వెలువు, రూ. శైజై. సం.

జయజయ.

జైశై వై. 1. నమస్కారము. 2. దేవుడు.
3. జయము జయము.

జైశైగట్టు వై. ఏ. మేరువు.

జైజైపు ఏ. స్వగ్గము. శ్వీ. దేవతలుండు
శోటు.

జైడియ బురదానేల. రూ. శైడ,

జైదు ఏ. బంకమట్టి.

జైన ఏ. పంచెండంగుళముల కొలది, విత పీ.

జైపెటు క్రీ. 1. నమస్కరించు. 2. సుఖించు.

జైచు ఏ. రూ. శైచు, అదుదాని కట్టకోక.

పీం. ఏ. కొక్కాయ సంచి.

జ్యే

జై | తుడు సం. ఏస. జయించువాదు.

జైనధర్మము (ప.ఱ.) ప్రతివస్తువునందును
ఆక్కె కలదనివిక్ష్యానించు ధర్మము, అహింస.
సక్యము, నిస్పంగము అనువాని. ద్వారా
మోకుము బొందవచ్చును ధ్యానము.
(జైనిధాంకముల ప్రకారము భగవం
మదు శేడు).

జైనాగమములు (ప.ఱ.) జైన ధ్యానములు
చెప్పు ప్రాక్కుత ధ్యానలో ప్రాయందిన
గ్రంథములు.

జైనులు (పరి) జైనులు, జయించినవారు.

జైసాంబర జైనులు, తెల్ల ని వాత్మములు
ధరించిన జైనులు, వాత్మములు ధరించని
జైన సప్యాములు. రిగంబర జైనులు,

జైవాత్కుము సం. ఏ. 1. కరగ్గరము.
2. కండకము. 3. ఇనుపగద,

జైవాత్మకుడు సం. ఏ. 1. చంద్రుడు.
2. పంటకాపు 8. వైద్యుదు. ఏస. దీర్ఘ
యువు కలవాడు.

బ్లో

కొన్నిబోధ ని. (వ్యోప.) కొన్ని మొదంగు తృణాధాన్య శాఖల మొక్కల లేకుపై పెరుగు పుష్టిసహాతములగు అర్థపరప్రమ్ప ములలో నిది మొక ఉద్ధృజము. (Strigalutea).
కొన్నిబొలుపుడు పురుగు ని. (వ్యోప.) (కోట.).

కొన్ని కాడను కొరిచి పాదుచేయు కీటము (Chilozonellus).
కొన్నిమిదుక ని. (వ్యోప.) (కోట.) లేక కొన్ని మొక్కలను కొట్టిచేయు మట్టి రంగు మిదుక (Grass hopper, chrotogonus soussurei).

బ్లో

కొన్నాకము నం. ని. కొన్ని పైరు.

| కొష నం. ని. 1. క్రీ. 2. మూష.

జో

జోలునేత ని. (గృహ.) ఇంటపోగుల సెత | జోహకము నం. ని. తొండ.
(Double weave).

బ్లో

జ్ఞాపితము నం. ని. కెలియిచుది.

| జ్ఞాపి నం. ని. 1. కెలివి. 2. తలసు.

బ్లో

జ్ఞాత నం. ని. కెలియుచాదు.
జ్ఞాతము నం. ని. కెలియుచుది.
జ్ఞాతవ్యము నం. ని. కెలియుచుది.
జ్ఞాతి నం. ని. 1. చాయారి. 2. కండి.
జ్ఞానతంతువులు నం. ని. (గృహ.) జీవరముల తంతువులు జ్ఞానేంద్రియముల నుండి మొదడునకు వార్తలను గొంపోతుమ. (ఇవి తేకన్యము కలగచేయును), (Sensory nerves).
జ్ఞానము నం. ని. కెలివి, ఎడక.

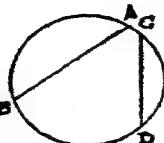
జ్ఞాని నం. ని. 1. కోస్టుడు. 2. కోడి ఏక. కెలివి గలచాదు.
జ్ఞానేంద్రియము నం. (శీప.) ప్రశ్నేకమగు వడైన పొక పేరణట శ్రీముర్తి-పాట్మేన అవయవము (Sense organ).
జ్ఞాపకము నం. ని. కెలియ చేయుచుది. నడ్లులి (Memory).
జ్ఞాపసము నం. ని. కెలియచేయట.
జ్ఞాపితము నం. ని. కెలుపుచుది. దూ. జ్ఞాప ము.

బ్లో

జైయము నం. ని. కెలియుచుది.

జ్యోతి

జ్ఞా సం. వి. 1. వింటి
నారి. 2. చూ మి.
(గణ.) వృ త చరిథ
లోని రేండు లింగువు
లభో నంతమగు సరళ
రేఖ. (Chord).

జ్ఞామితిక్రేఢి సం. వి. (గణ.) స్థిర నిష్పత్తి క్రేఢి వెరుగుచున్న రాశుల వరంపర,
ఉదా. $a, ar, ar^2, ar^3 \dots \dots$ ఇచ్చట

క్రమముగా వెరుగుచున్న ఏరగగ రెండు
రాశుల మధ్యనైన నిష్పత్తి ఒక స్థిర
రాశి, (హా. గు టో త ర లేఢి)
(Geometric progression).

జ్ఞామితిక్రేఢి మాధ్యమము సం. వి. (గణ.)
ఇ రాశుల గుణన ఫలము యొక్క గం
మూలము $\sqrt{a_1 \times a_2 \times a_3 \dots \times a_n}$
(Geometric mean).

జ్యోతి

జ్యోతి సం. వి. 1. ఒక నక్కతము. 2. పెద్దమైన
జ్యోతిము సం. వి. 1. ఒక మాపము. 2
మాంస.
జ్యోతిధారము సం. వి. (శాఖ.) జ్యోతిము

క్రమ వారసత్వము, పిక్రాజీతమైన
అస్టో జ్యోతి కుమారుచే వాసనడగుట.
జ్యోతిము సం. వి. 1. అగ్రజదు. 2.
మిక్కాలి వృద్ధుడు.

జ్యోతి

జ్యోతి సం. వి. 1. వెలుగు. 2. నక్కతము.
3. అగ్ని. 4. మార్గదు,
జ్యోతిరింగణము సం. వి. మిదుగురు వురుగు.
జ్యోతికృతము సం. వి. గ్రహానక్కత
మండలము.

జ్యోతిషము సం. వి. జోస్యము.
జ్యోతిషికుము సం. వి. జోస్యదు.
జ్యోతిష్టా సం. వి. వెస్సులరేయ. రూ.
జ్యోతిషీ.

జ్యోతి

జ్యోతిషికుము సం. వి. జ్యోతిషికుడు.

| జ్యోతిష్టా సం. వి. వెస్సులరేయ.

జ్యోతి

జ్యోరఘాపకము సం. వి. (శాఖ.)
మానవ శరీరాప్పమును కను
గొనుట కుపయోగించు ఉర్మా
మీటర్ (Clinical thermometer
జ్యోరఘము సం. వి. వేక.
జ్యోరింపుడు సం. వి. జ్యోరఘు కల
చాదు.

జ్యోలంక్ సం. వి. ప్రకాశించునట్టు (ఇరి
పంచ్యుత సమాసములందే యుండును.)
జ్యోలనము సం. వి. 1. మంట. 2. అగ్ని.
జ్యోలనశిల సం. వి. (రసా.) మండెడు
స్వాధాపము గల, ఉదా. ప్రైటోల్.
(Inflammable).

జ్యోలనికోదక ద్రవ్యములు సం. వి. (రసా.)
మండుట కు సవాయపడక, మంటలను

నిరోధించు వద్దార్థములు, (Non supporters of combustion).
జ్యులించు సం. క్రి. మండు.

జ్యులించు సం. ఏఱ. 1. మండివరి. 2.
క్రాశింబివరి.

ట్రోల్

జ్యుల సం. వి. మంట. సం. వి. (రసా.)
పరిశోధనాగారములో బుస్సెన్ లిర్సున్
(= హని) వంటి గొట్టముల రాప్పిరా వంప
లదు ఇంధన వాయవును జ్యులింపచేసి
నపుడు లభ్యమగు తేజీ వంత మైన గాలుల
ప్రపాహము. (Flame).

జ్యులాచెప్పులైడు సం. వి. అగ్ని.
జ్యులాచిలము సం. వి. (ఫోగ్స్.) అగ్ని
పర్వతములై గెంచ్చువలె సుందు పై
శాగము. దీని రాప్పిరా ఉపరితలమునకు
గొట్టము వంటి దారి యుందును.

చెట్టు

జంకు వై. క్రి. 1. భయపదు. 2. సంకోచ
పదు. వి. 1. భయము. 2. సంకోచము,
శంక. సం. శంక.

జంగ వై. వి. 1. పిక్క. 2. చాటు. సం.
జంఘూ.

జంగగొను క్రి. 1. చాటు. 2. దుముకు.

జంగాళము వై. ఏఱ. 1. నిదువాటు. 2.
వదులైనది.

జంగి వి. 1. అగ్ని ప్రసారణము. 2. ఒక
నొక శుష్కాకి.

జంగియ వి. ఒక విధమగు గడ్డ. రూ. జంగే.

జంగిలి వి. గోసమూహము, చశసమూ
హము.

జంగుపిలి వై. వి. అడవి పిలి.

జంగె వి. జంగియ.

జంజాటము వి. తగులము.

జంజాడి వై. వి. కటూరి. రూ. జంజాడి. సం.
యమధాటి.

జంట వై. వి. జత. సం. యమధాటి, అవ్యా.
1. వెంట. 2. సమీవమునకు. రూ. జమట.

జంటముక్కాలి వి. తుమ్మెర్ల, వట్టుభము.
జంటమోమువేలుపు వి. అగ్ని దేవుడు.

జంతె వి. పరిగపెట్టె. రూ. జంటీ.

జంటు వై. క్రి. జంటుపదు.

జంత ఏఱ. ధూర్చురాలు.

జంతపట్టు క్రి. కలుపు తెగుటకు పైరు
నదుమ దుష్టు.

జంతిక వై. వి. ఒకానోక భక్త్య విశేషము,
జంతికలనుచేయు యంత్రము. వం.
యంత్రికా.

జంతికప్పుండు వి. అనేక రంద్రములు గల
వుందు.

జంత్రికాదు వై. వి. సూక్షధారుడు.

జంతము వై. వి. 1. యంత్రము. 2.
సూక్షము. 3. సూక్షపులొమ్మె. వం.
యంత్రమ్.

జందియము వై. వి. యట్టోపచీవము. రూ.
జండెము, జన్మిదము.

జందెము వై. వి. జందియము.

జంపాదు క్రి. కదలు.

జంపారు క్రి. మందమగు.

జంపాలు వి. తోలపాట.

జంపు వి. 1. అలప్యము. 2. శాథరు. 3.
గుంపు. 4. సన్నరపము. 5. పొదపు.

జాపులు ని. చెంపవరాయ.
జంపె వై. వి. రుండ. కాళభేరము.
జంబు ని. ఒక విధమైన తుంగ.
జంబుగూడు ని. జంబుతో వలినగూడ. దూ
జమ్ముగూడ.
జంబేఱు ని. జంబూవకి. వేరేడేఱ.
జక్కుర ని. వది.
జక్కురరాయుడు ని. సముద్రము, నరి
తృపి.
జక్కురించు క్రి. గేరినేయ.
జక్కువ వై. వి. చక్రవాక పణి. దూ
అక్కువ.
జక్కువగొంగ ని. చంద్రము.
జక్కువలించేడు ని. సూర్యము.
జక్కు ని. 1. గుఱుము. 2. ఇఱగతి.
జక్కుంచు క్రి. కట్టువదు.
జక్కుఁడు వై. 1. యిక్కిడి. 2. కుశేరుని
శార్ధ 3. లోచంకర మొంది దేవత్యము
పడసిన ముక్కెయిచ.
జక్కునీఁడు ని. కుశేరుడు.
జక్కుమౌరపేలువు ని. కింపురుముదు.
జక్కులిఁడు ని. కుశేరుడు.
జక్కులు వై. ని. యిఱులు, దేవతలో
నొక తెగ.
జక్కువ వై. ని. అక్కువపణి. నం. చక్ర
వాక.
జగ వై. వి. గొప్ప, పెద్ద. నం. జగ్గ.
జగజంథు ని. మిక్కిలి అంపు, శాలరు.
జగజెట్టి వి. గొప్పమూరుడు.
జగదగొండి విఱ. కలహాకిలుడు, కలహాకిల
రాయ.
జగదుము వై. వి. కలహాము, యుద్ధము.
నం. రుకటి.
జగకి ని. కిస్కు
జగము వై. వి. లోకము. విఱ. గొప్ప
పెద్ద. నం. జగ్గి.

జగముకమ్ము ని. సూర్యుడు.
జగముచుట్టుము ని. సూర్యుడు.
జగముతలి ని. 1. పాంపు. 2. లంక్కి. 3.
లోకమూరు.
జగా వై. విఱ. గొప్ప. పెద్ద.
జగితె ని. కిస్కు. దూ. జగితె
జగితె ని. జగితె మొక్కు రూపాంతరము.
జగ్గు ని. తళతళ.
జగ్గి వి. వంపన, మోసము.
జగ్గికాఁడు విఱ. వంచుకుడు.
జగ్గు ని. మిక్కిలి లినిగినద.
జగ్గుకొ ము క్రి. బలహినతపొందు.
జగ్గే ని. 1. వెల, 2. అమ్ముట. 3. గుత
వెల.
జడ వై. వి. 1. వెంద్రుకం యల్లిక. 2.
శాలు. నం. 1. జటూ. 2. సటూ.
జడదారి వై. ని. జడలు. ద్వరించిన పన్మాని.
నం. జటూధారి.
జడభష్ట ని. చమరమ్మిగము.
జడముడి ని. 1. కపర్దము, కశ్మీరుని జటూ
ఖాటము. 2, జడలుగంటు.
జడముదించము ని. కిపుడు, కపర్ది.
జడలమెకము వై. నింపాము. చమరము.
జడి ని.చారు, వై. వాన. విఱ.నిరంతరము.
జడిగొను క్రి. 1. నిరంతరసుగు. 2. అభి
యుంచ.
జడియు క్రి. 1. భయవదు. 2. చలించ.
3. కోఁగు. 4. ప్రోగు. 5. క్రోయు.
6. నిపారించ.
జడుపు ని. భయము.
జడ్డు వై. ని. సంకటము. విఱ. సంయుక్తము.
జడ్డవ లవ్యు. కట్టాలున.
జడ్డు వై. మోపుమోసికొనిపోయెడి కణ.
జడ్డిగము వై. వి. పిదచకు మూడు గొట్టము
ంపర్చి విత్తుట కుపయోగించు నాగలి.
మదము.

- జిడ్డి వై.** 1. శాధ్యము. 2. మూంద్యము
తగులము. 3. జోలి.
- జిత వై.** 1. ఇంట. 2. సామాన్యము.
(గణ.) రెండు పస్తిపుల గుంపు (Pair)
- జితన వై.** వి. యత్నము, పయత్నము.
రూ. జతనము, జతన. నం. యత్ని.
- జితనవదు వై.** క్రి. సిథిమగు. రూ. జతమవదు
- జితనము వై.** వి. చూ. జతన.
- జితను వై.** వి. చూ. వై.
- జితి వి.** గాన నాట్యయోగ్య శబ్దస్వరసంతతి
- జితిగెలు వి.** ఎద్దుల మెడను తగిలించి కాడిక
గట్టెదు పట్టెము.
- జితిగె వి.** జ్ఞాగము.
- జిద్దు వి.** కరిన హృదయత్వము.
- జినపవార వి.** జనుము నుండి తీయనార.
- జనము వై.** వి. శఱము, ఒక తెగ తైరు.
రూ. జనుము.
- జన్మవుఱుక్క వై.** వి. మహానక్కతము.
- జన్మపుటింటి వి.** వేలుపు, క్రతుభుజు.
- జన్మపుగొంగ వి.** కెతుడు, క్రతుర్ధుంసి.
- జన్మపుఱుళ్ళ వై.** బుత్తిజుడు.
- జన్మపురిక్కపెల వి.** మాఘమాసము.
- జన్మము వై.** వి. యజ్ఞము, వేలిమి.
హౌమము, వేలిస్త. నం. యజ్ఞి.
- జన్మి వై.** వి. జన్మించాకము, త్రింగోవ
ములకే గలిగిన మోహరోగము.
- జన్మిగట్టు వి.** కొహ్యాఱుడు.
- జన్మిదము వై.** వి. యజ్ఞ వచ్చి తము
ఇండెము. చూ. ఇంరియము.
- జన్మియై వి.** 1. దేవతాదుల నుదేశించి
యెత్తియంచిన పస్తు. 2. మీదు. 3.
వ్రతము.
- జన్మియపట్టు క్రి.** వదేని నొక పస్తిపును
డెవతాదుల నుదేశించి యెత్తియంచు,
ముదుపుకట్టు.
- జన్మియచిడుచు క్రి.** అచ్చుఫ్ఫోసి ఆటోహను
- విచుమ.**
- జిచ్చ వై.** 1. భుజము. 2. తొడవెలుపటి
మీరి థాగము. నం. భుజా.
- జిచ్చు విష.** అలసము, వి. రోగము.
- జిచుటి వై.** వి. చూ. ఇంట.
- జిచులించు వై.** క్రి. రెట్టీంచు.
- జిచులిక వై.** వి. యమరిక, ఒక విధమైన
చర్మవార్యము. రూ. ఖమలిగ, జమలి
నం. యమలికా.
- జిచులిషుక్కాలి వి.** మమైర, మట్టుదము.
(జమలి= రెండు X ముక్కాల = మూర్ఖ
కాసు—ఆరుకాసు కలది).
- జిమాంది హం. వి.** కిస్త తర్వాటు చేయుట.
- జిమీను హం. వి.** భూమి.
- జిమీందారి హం. వి.** జమీందారుని వశమున
నుండు భూమి.
- జిమీందారు హి. వి.** 1. భూమి కంపాదు.
2. రాజువు కిస్త తెల్లించు ఒక అధికారి.
- జిముదు వై.** వి. యముదు. శముదు.
నం. యమి.
- జిముకాణము వి.** కూర్చుండుటకు ముశక
మార్కింగ్ సేనివ చట్టు. చూ. ఇంబుథాణము.
- జిముదకము వై.** వి. జముదాడి. చూ.
జంజాది. నం. యమధాటి.
- జిమున వై.** వి. యమున.
- జిమునతోఖుట్టు (పు)** వి. యముదు.
- జిమునయ్య వై.** వి. సూర్యదు
- జిమునెక్కిస్తిరింత వి.** దున్నపోతు, యముని
చాపానము.
- జిమ్మె వై.** వి. శమీ వృక్షము. నం. శమీ.
- జిమ్మెక్క వై.** వి. చూ. ఇంబు.
- జిర వై** వి. కతిపిడి. నం. త్యరు.
- జిరుగు క్రి.** 1. కొమ్ముతో ప్రాతు. జారు.
2. జీవనము నడుచు. 3. కడచు. 4. పోపు
రూ. జారుగు.
- జిరత వి.** అలతారు, సరిగ, చూ. జరతారు.

- జీరష్ట శ్రీ. జయగచేయ.**
- జరి వై. వి. జరి.** వెండి లంగారములతో మొలాము చేసిన నూలిపోగు
- జీరిన ఏడ క్రిఘముగ. రా. జరిలున.**
- జరుగు శ్రీ. మా. జరగు.**
- జీరుగుటాటు వి. జీవనము రా. జరుగుబడి. జరుగుదు.**
- జీరుపుచు వి. దినములు జయపుట.**
- జిఱథి వి. అంకుటాలు. అసతి.**
- జిలకము డై. వి. జలకము, ఉదకము. స్థానము, సం. జలకము.**
- జిలగడు శ్రీ. లంగారు రజము వెదక దుతుటకుగాను ఇనుకను నీళ్ళలో పోసి గాలించు, పూర్తిగా కడుగు.**
- జిలగరి వి. జలగడుగు వాడు.**
- జిలహారు వి. మా.జరత.**
- జిలదరము వై. వి. కంపము, భయముచేనగు గగురాపుటి. వం. చలవమ్.**
- జిలదరించు వై. శ్రీ. కంపించు.**
- జిలదారి వై. వి. 1. మురికి సీకు పోపుదారి 2. అసీరు పోతుట కేర్పిరిలిన మాము. వం. జలధారి.**
- జిలపోత వి. వెండిలంగారములనీటిమూలాము. రూ. జలపోననము.**
- జిలపోనము వి. జలపోత.**
- జిలుబు వై. వి. కైత్రిము. సం. జలమ్. కైత్రిమ్.**
- జిలేరి వి. పాసవట్టము, లింగపీరము.**
- జిల్లి వి. 1. నశరము. 2. చామరము. 3. కుచ్చు. 4. జూలు. 5. అనశ్యావచనము**
- జిల్లించు శ్రీ. 1. కారు. 2. జలైడలో పోసి క్రిప్పు. 3. కోంచించు.**
- జిల్లి రాయు వి. అలద్ మారువాడు.**
- జిల్లి మూకుడు వి. సగము వరకు చిల్లలు**
- గల మూకుడు.**
- జిల్లి మెకము వి. చమర మృగము.**
- జిల్లి వేరు వి. పేళ్ళకాసను కుచ్చువలనుండి వేరు.**
- జిల్లు వి. ఉమియట, రాలుట మొదలు వానియందగు ధ్వని.**
- జిల్లు వై. వి. వాన, వానకురియు నశ్చదు చెదరిషు నీట్లు. సం ఇలమ్.**
- జిల్లెద వై. వి. జలిసాధనము. సం చాలసి.**
- జిల్లెతకురుపు వి. రాచపుండు.**
- జిల్లెడపక్కము వి. (వృక్ష.) జల్లెడ గొట్టము లేక చాలసి నాకములో నుండు జల్లెడ వంటి నిరాక్రమము. (Sieve-Plate).**
- జిల్లెపై వి. 1. చామరము. 2. కుచ్చు.**
- జివ వి. 1. అంచు. 2. చుట్టు. 3. రక్కాలు పొదుగుటకై కట్టిన బంగారు గూడు.**
- జివతు వి. చాటిమట్టకు అడుగున నుండు పంగ.**
- జివరము వి. 1. తరచుకనము. 1. సాంద్రము**
- జివరాలు వి. యోవకవతి.**
- జివళి వి. అమ్మదగిన క్రొత్త వత్తము. రూ. జవిళి.**
- జివాజి వై. వి. సంకుమదము. రూ. జవాజి. జప్పాజి, సం. జవారీసి.**
- జివాజిపిలి వై. వి. సంకుతు. జవాజినొసగు పిలి.**
- జివాబు హిం. వి. ప్రతుల్మతరము.**
- జివ్వునము వై. యోవనము, పదునా రేండ్లుకుపై ప్రాయము. సం. యోవనమ్**
- జివ్వుని వై. వి. యోవనవతి.**
- జివ్వు వి. 1. దుర్గుదజలము. 2. చర్మము. తోపలి పొర. శి. సొగసు.**
- జిల్లించు శ్రీ. కత్తిని అడించు.**
- జిల్లకు వి. భద్రు.**

—
ప్రా

- జ్ఞాన వై.** ఏ. 1. పెద్దది, గొప్పవి. 2. జ్ఞానుగు. దూ, జగ, జగా, జెగ, నం. లగర్
- జ్ఞాగరము వై.** ఏ. జాగరము. రాత్రి మేల్గునియుండుట సం. జాగరః
- జ్ఞాగిలము వి.** పెద్దచేటుకగ్గ.
- జ్ఞాగు వి.** అంస్యము.
- జ్ఞాబర వి.** 1. బకరకపు పాటలో వాదు ఉపపదము. 2. వంచన. దూ. జజ్జర, నం. జజరణ
- జ్ఞాతి వై.** ఏ. 1. జాతి. మూలాచీవుకము బకతెగమలె 2. జాతికాయ దూ. జాతి నం. జాతి.
- జ్ఞాజ్ఞ వై.** ఏ. ఎరువు దూ. జాదు. నం ధాతుః
- జ్ఞాజ్ఞవారు క్రి.** ఎత్తమగు.
- జ్ఞాయి వి.** పశ్చాదుల నదల్పుటకై క్రాదు కట్టిసకోల,
- జ్ఞాత వి.** 1. అదుగుల గురుతు. 2 సైగ 3. క్రోవ 4. విధము.
- జ్ఞాదించు క్రి** విరిలించు, అటునిటుకదలించు.
- జ్ఞాదు వి.** గింజపట్టని జొన్న కఱ్ల.
- జ్ఞాణ వై.** ఏ. సేర్పిరి దూ. జాణదు. నం. చడి
- జ్ఞాతర వై.** ఏ. 1. యాత్ర. 2. గొమ దేవత మేదలగు శక్త్యుతివము. 3. ఉత్సవము. నం. యాత్రా.
- జ్ఞాది వై.** ఏ. చూ. జాచి.
- జ్ఞాదిలి వి.** బుదుబుదుక్కులవాదు.
- జ్ఞాదు వై.** ఏ. చూ. జాబ.
- జ్ఞాదురంబు వై.** అవ్యో. చామర్యము సేప్పిరికనము.
- జ్ఞానక వి.** కార్యాటకపు తుపాకుల చెవియందు నిప్పు ముట్టించుక్రాదు.
- జ్ఞానము వి.** గుణపు తినుమీది మెత్త.
- జ్ఞాను వి.** అంచము. దూ. జానువు. జ్ఞానుగు వి. ఒచి. దూ, జానుగ.
- జ్ఞానుతెనుగు వి.** అచ్చతెనుగు, దేశితెనుగు.
- జ్ఞాపత్రిప వై.** ఏ. జాతిపత్రి. దూ. జాతిపత్రి. నం. జాతిపత్రిపమే.
- జ్ఞాపిరము వై.** ఏ. అల్యము. జాగు. దూ. జ్ఞాపాము. నం. యాపామ్మే.
- జ్ఞాప్యము వై.** ఏ. చూ. పై.
- జ్ఞాపిలి వి.** చూపమామ. దూ. జాపిలి.
- జ్ఞాపిలిహాయష్ట వి.** ?పుదు, చంద్రభరదు.
- జ్ఞాపిలిమేపటి వి.** రాహువు.
- జ్ఞాపిలిఖాయ వి.** చూపకాంతము.
- జ్ఞాపిలిక్కు వి.** మృగశిర్దునశుక్రము.
- జ్ఞాపు వి.** దేఖ, కమ్మ, ఉచ్చరము.
- జ్ఞాపు వి.** బకానోక చెట్టు, హిం, జాం. (కేమ అని వాదుక.)
- జ్ఞాపూడు వి.** కోపముచాపు. సెల్లా.
- జ్ఞాపీను హిం. వి.** పూట. బకనికైతాను అమృకొమట.
- జ్ఞాపువై.** ఏ. యామము, చిదున్నర గడియల కాలము. నం. యామమి.
- జ్ఞాక్రి వి.** గిండి, కమండలువు.
- జ్ఞాఖుక్కె.** 1. జరగు 2. ఉచుకు. 3 వచలు. 4. ప్రచించు. ఏ. 1. స్ఫులనము. 2. జామట.
- జ్ఞాఖుఁడు వి.** జారుట.
- జ్ఞాఖుపు వి.** 1. కొండచలీ. 2. జారుట,
- జ్ఞాం వై.** 1. జాలము, చెపలపట్టు 2. కిటకి. నం. జాలమ్
- జ్ఞాలతణ్ణ వి.** నల్ల రాతితలో చేసిన కిటకి.
- జ్ఞాలము వి.** జాగు, అలన్యము.
- జ్ఞాలరి వై.** ఏ. చేపల వట్టవాదు.
- జ్ఞాలరు వై.** ఏ. గొదుగు మొదలగువా నిచివర వేలాదుకుచు. దూ. జాతి. నం. రుధుల్లరి.

శౌలవర్తిక ని. చిత్రశు వనిచేసిన కాంబూ
లపు వచ్చేము,
శౌలి ని. 1. మన, ఫేదము, విచారము, 2.
కనికరము
శౌలు వై. ని. ఏరు, చిన్న ప్రహాహము నీరు.
రూ, కొలువు, (జామునకు పము.)
శౌలువా ని అపరంట, రూ, జాటువ, జాశ్య.
శౌలువారు క్రి, | పమహించు.
శౌలువు వె.ని. జాలు, నం. రులా.
శౌలె ని. 1. ఒకటెగడేగ. 2. వరాలంపంలి.
8. నొంగరపు క్రాదు, రూ, జాలియ.

శౌవ వై.ని, యివాగుపు. వఱుచగా కావిన
గంజి వం. ప్రావః.
శౌవరము ని. 1. పిరికకనము. 2. పొట్ట
గుళుము. 3. గుర్తుపుతట్ట. 4. ఒక జాతి
డేగ, రూ, జావళము.
శౌవడి ని. చాకలిచాదు.
శౌవకము ని. మా, కావడము.
శౌవణి ని. శృంగారగితము,
శౌలియము ని. జాళిము, సంచి.
శౌచువ ని. మా, జాలువా.

శౌచ

శౌం ని. 1. శావిషిచుటయం దనుశరణము.
2. కుమ్మెరలు చేయు ధ్వన్యముకరణము.
శౌంజ్ఞేరు వై. ని. 1, చింపిరి. 2. గుబురు.
నం. జర్జర్స.
శౌంటితెవె ని. అన్నుకేస. అంటీగల
కూర్చువకేస.
శౌంలీగ ని. చిన్న కేవటీగ, పరఘు.
శౌంలు వై. ని. గుబురు, నం. జర్జర్స.
శౌంప్రవేలు ని. తర్జని. రూ, అట్టవప్రవేలు,
అతనప్రవేల.
శౌంప్రవేలు ని. మా, వై.
శౌంప్రి ని. 1. ప్రాదేశము. 2. చాపలదిన
బోట్టపువెలు, చూపుబుప్రేరి నది చి
కొలక. రూ, అత, అతరి.
శౌంప్రు వై. నిగ. నం. చూడా.

శౌంపుపీట్ల ని. సమలి కిఖ.
శౌదుగు క్రి. భయముచే ఒరుగు. దాగు,
చెనుచీయ. రూ, జాటుగు,
శౌత ని. మా, ని. ఒట్టరి.
శౌతనప్రవేలు ని. మా, అట్టప్రవేల.
శౌన్న ని. 1. కునివ మూదు చివముల
తోపలిపాలు. జాన్నుగడ్డ. 2. కేనకట్ట
8. ఒకవిధమైన మందు.
శౌన్నాటు ని. మా, జాన్ను.
శౌమాయించు క్రి. కుద్దిపట్ల.
శౌణు క్రి. పీలుగు, ని. పీలుగు. పీలుగు
యుందగు ధ్వని.
శౌవ్వి ని. ప్లకవ్వుకము, ఒక చెట్ల.
శౌప్రుఢియి ని. వ్వుకప్పొచుకు.

శౌప్రా

శౌప్రక ని. 1. తతరపాటు. 2. ఓతము.
శౌప్రించు క్రి. 1. తతరపడు. 2. కోంచు.
శౌప్రము వై. దూర్ఘతము, పండము చేసి
యాడెడియాట. మోసము. రూ, జాదము
సంధి. దూర్ఘతమ్.
శౌప్రు వై. ని. మోసము, వం. యుక్కి.

శౌప్రదము వై. ని. మా, జాంచము.
శౌప్రు ని. 1. సింహము మొదంగు వాని
మెడ మీది సంద్రుకలు. 2. వినుగువై
పరచు ఎణ్ణ కంటి.
శౌప్రతము వై. ని. 1. ఇగ్గరము. 2. సాశా
ము.

లో
దీ

శైంపము వి. అకులు కొమ్మెలుతోనగు వాని గులురు రెమ్ము. ఏడ. నిరంతరము.

శైంపు వి. కొండ యూటసీరు,

శైంసు వి. థిషము. దూ. జోగు.

శైంతిలు క్ర. 1. ఎఱునగు. 2. రంజిలు.

శైంతు వి. ఎఱుపు.

శైంప్రపాప వి. నెత్తురు కందు, మిక్కితిపసివిడ్.

శైంస్ను వై. వి. తోసాకము. ఉక తెగ పైరు. కొస్ను ధాన్యము.

శైంబిల్లు క్రి ప్రచొంచు, నిండారు. ఉపు తిలు. దూ. బొల్లిలు,

శైంటేగ వి. ఉక తెగ పెద్ద యాగ. దూ. జోరిగ.

శైంల్లు వి. చౌంగ, లాల.

లో
దీ

శైం వి. తోకొట్లు ధ్వని.

శైంక వి. 1. సామ్యము. 2. చాగు. 3. ఇత. 4. విధము. 5. ఉత్సాహము.

మొ అము. ఏడ. యు కము.

శైంకచెయు క్రి. సంపాదించు, సిద్ధపరచు.

శైంకపదు క్రి. ఇతపదు.

శైంకు క్రి. తిట్టు. వి. తిట్టు.

శైంకొట్లు క్రి. 'తో'యని లిడ్డును నిద్రపుచు ఉకు తట్టు.

శైంక్రము వి. సంబంధము, ప్రవేశము.

శైంగపట్టియ వై; వి. యోగపట్టము. నం. యోగపట్టియ.

శైంగము వై. 1. యోగము. 2. ధార్మము. నం. యోగః.

శైంగి వై. 1. యోగి. 2. లిషుకుడు. నం. యోగి.

శైంగిని క్ర, వి. యోగిని, పోడక తె. సం యోగిని.

శైంగు వి. థికము. దూ. కొగ్గు, ఉడ.

శైంజో అవ్యా. 1. జోకొట్లు. 2. దీపవ.

శైంపి వై. వి. త్రీ. దూ. తోటిక. నం. యోపిత్.

శైంపిక వై. వి. చూ. పై.

శైందగి వి. ఉక-తెగ పెట కుక్క. దూ.

శైండాగి, తోనుగి.

శైందన వి. అశ్వగళి విశేషము:

శైందముకై వై. వింటికో చేంక చేంతో విసరు చాము. నం. తోచాంబకః.

శైందించు వై. క్ర. ఇతచేయ.

శైందు వై. 1. ఇత. 2. చెప్పులఱత. 3. సమానము. ఏడ. సమాహము. నం. తోడః.

శైందుకోచై విడ. 1. సమానుడు, 2. ఇత.

శైందుపెల్చులరిక్క వి. విశాఖ వక్కతము.

శైంంగి వి. చూ. జోడగి.

శైంత వి. సమస్సాః ము. దూ. తోకము. తోకము.

శైంచాము వి. చూ. జోత.

శైంక వై. కోయ్యితి, కాంతి, దీపము. నం. తోయ్యితిః.

శైందు వై, వి. యోధుడు, యుద్ధముచేయ వాడు. నం. యోధః.

శైంసంగి వి. చూ. జోడగి.

శైంచిల్లు వి. సమస్సారము, దూ. కొలింగు.

శైంటేగ వి. చూ. తోటీగ.

శైంల-వి. రిడ్డల నిద్రపుచుటకు పాడెడిపాట. దూ. జోవ.

శైంలి వి. 1. సంబంధము. 2. వృక్షాంతము.

3. పని. 4. విధము. 5. గాథ.

శైలియ ని. చంకు ప్రవేం వేసికొను లిచ్చపు పంచి. రూ. జోలె.

శైలియ ని. మా. జోల.

శైలియ ని. తోస్తుదు. వం. శాఖిషికః.

శైలియ వే. ని. తోస్తిశ్శాప్తుము. నం. శ్శోసిషమ్.

శైలియ వి. నమస్కారము. రూ. జోహూ రువు, జోహోరు, జోహారువు, జోహోరు.

— జోలు

జోలు శ్రీ. మిక్కాలి మెత్తగిలు. వి. బురద. | జోలు శ్రీ. కౌట్లు. తూ. ఇందురు.

రుపు

రుపు ఒక యించరము.

రుపంకారము నం. వి. కుమ్మెరలరొద. రూ. రుపంకృతి.

రుపంచు నం. వి. చాచగాలి.

రుపంప నం. వి. 1. జంపెతాకము. 2. దూకుము,
రుపంరు నం. వి. సెలయేరు. రూ. రుపరి.

రుపల్లి రి నం. వి. 1. ఉదుక. 2. జాలరు, 3.
సీతిసుడి. రూ. రుపల్లి 8.

రుపల్లి రి నం. వి. (ఐ.) కనుగుగ్రుద్దుపైమన్న
పొరలలో మధ్య పొర (Choroid).

రుపంప నం. వి. 1. చేప. 2. మొనఱి.
రుపంరు నం. వి. మన్నధుడు.

రుపూ

రుపూతు ము వం. వి. 1. నమూహము. 2. హార | రుపూతే వం. వి. పెద్ద గొంగళ.
రిల్ల. 3. చీపురుకట్ట.

రిపు

రిపుల్లి నం. వి. 1. కఱలపురుగు. 2. కఱలపురుగు | కూత. తూ. రిపుల్లిక. రీపురుక.

టు

టు ఒక యించరము.

ఉండకము నం. వి. 1. విక్క, ఇంఫు. 2. వెలి గారము.

ఉండకము నం. వి. పెండిహాచెము

ఉండకము నం. వి. (రసో.) శ్లోటిసమ్
శిగను జుస్పేన్ శ్లోటలో కార్బి టంకటి
ములో పొగి మరల క్యూలలో పెట్టి
నశుడు శిగకాసను ఏర్పాయి చిన్న గోళి
(Boron bead).

ఉండకము నం. వి. తెలిగారము. (కసో.)

పెలిగారము. (రాసాయనికసామము :
నోడియమ్ క్ల్యూటోలోరెట్). (ఫ్యోవ.).
పెలిగారము లేక సోడియటంకడితము,
 $(Na_2 B_3 O_7 + 10 H_2 O)$ లో నున్న
(ఉప) ధాకుపు, మొక్కలకు సూక్ష్మ పకి
మాంపములో కావలసిన మూల ద్రవ్య
ములలో నిధి డ్యూకటి.

ఉండకము తై. వి. ప్రాచీన కాలపు బంగారు
చాపెము, దీసారము. నం. వి. 1. చెలి
గారము. 2. క్ల. 3. కోపము. వం. వి.

(రస.) ధాతువును ధాతువునకు కలుపు టక్కులు కం.
టకు వాడుకలో నున్న సులభమగా
కరగు ధాతు మిళ్ళము. (Solder).

టంకెల వై. వి. నాచెములు ముద్దించు
చోటు. నం. టంకెలా.

టంకొరము నం. వి. 1. వింటినారి ధ్వని.
2. ఆక్ష్యర్ధము. 3. ఆక్ష్యర్ధము కల్గించు
కళము.

టంకు వి. ధూర్తుడు, మాయావి.

టంకుడు నం. వి. గోల్ల.

టంగణ హిం. వి. మట్టపు గుణము.
టాంకినీ దేశపు గుణము.

టంగము నం. వి. 1. కత్తి. 2. త్రప్పుకోల.

టంగు వి. గుణముల మీది గంత జారక లిగ
కశ్చెదు వారు.

టకట్టంకు వి. 1. కుళింపము, 2. మోసము.
ఎం. ధూర్తుడు.

టకము నం.వి. 1. ఇష్టము. 2. కామారము.

టకిస్టంగ్ కం. (గృహం.) మదుచుట, కోపుట,
అంచులు కనబడకుండ లోనికి మదుచుట.
(Tucking).

టక్కు వై. 1. మోసము. 2. అసక్కుము.
టక్కు. నం. కత్తి.

టక్కు-లాడి వి. టక్కులు చేయవది (ట్రై).

టక్కు-లాడు వి. టక్కులు చేయవాడు.

టక్కులు కం.

(గృహం.) పొడపు

దుషులను పొట్టి

చేయుటకు కొంత

ఒట్టు లోపలికి

చెట్టి కుట్టు ట. టక్కులు

కొన్ని పాద్య చిన్న టక్కులను అంచమగా

సుందుటకై వై. కనిపించున్నట్టు వేయు

దుపు. Plintucks = చిన్నవి. Double

tucks = పెద్దవి.

టన్ కం. వి. (Ton) ద్రవ్యరామల రయశును
డాలింగ్ నుండి కుచయోగించు ఒక ప్రమా
ణము.

టపో హిం. వి. 1. ఉత్తరము. 2. ఉత్త
రముల సంచి.

టర్పింగ్ రాయణము నం.(కం.) కచ్చ అరుపులు.
(Croaking of frogs).

టర్పు రెస్ట్ నాగలి కం. (వ్యవ.) కావలసిన
కేశున అమర్యకొనుటకు వీలుగా సుందు
రెక్క రేకుగల ఇనుప నాగలి. ఈ రేకు
సాయముకో కావలసిన విధ ముగా
చాళ్ళను, గట్లను ఏర్పరుచుచురు. (Turn-
rest plough).

టవలి వి. కల్ల, బొంకు.

టవలి వి. ధూర్తుడు, ధూర్తక్కుము.

ట్రై

టాకు వి. 1. ఉంగరము మొదలగునవి ఛారి
రాకుండ వేసికొను చుట్టు వంటి చిన్న
యుంగరము. 2. వసారా. 3. కర 4.
కుడము.

టాటానగరము (పరి. భూగౌ.) ఇమ్మెడ్ పూర్
పూర్, శీహోరులోని ముఖ్య పారిక్రామిక
స్థానము. (ఇమ్మెడ్ టాటా అను పారీని
పారిక్రామికుని పేరిట నీ పట్టణము వెలసి
నది. ఇచ్చటికి నమీపమున ఇనుము, లోగు

గనులు కలవు. అందుచే టాటా టక్కు-
పరిక్రమ కేంద్రము ఇచ్చట అభివృద్ధి
వొండెను. ఆసియాలోనికెల్ల పెద్దయంక్రా
గార మిచ్చట కలదు.)

టా టిం గీ కం.

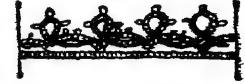
(గృహం.) గుండ్రని

రంద్రములు వచ్చు

వట్లు చేతితో వేసిన

టాటింగ్

గట్టులేను. (Tatting).

టాంటోటు వి. మోసము, కపటము, ఎజ, డాంబికుడు, కుత్సితుడు.	టారిఫ్ ఇం. వి. (రాజ. అర్థ.) (Tariff)- పన్నులు, ఎగుమతి దిగుమతుల పన్నులు, సుంకముల పద్ధతి, రైల్వే రేటులు.
టాన్ ఇం. వి. (Tan) (గడీ.) టాన్ జెంట్ (Tangent), సమకోణ త్రిభుజములోని ఉత్కోణమున కెమరుగాను, సన్నిహితముగాను ఉండు భుజముల పొడవుల నిష్పత్తి.	టాల్స్ ఇం. వి. (రసా.) (Talc) చూ. సబ్యరాయి.

ట్రై

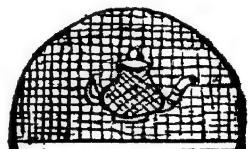
టెంగణ విజ. పొల్చేవాడు. వామముడు. టెకము వై. వి. ముడ్డిపూన, నం. త్రికమ్. టెకాణా వై. వి. 1. గం. 2. చోటు, హం బికానా.

టీటీఫము నం. వి. లకుముకి పిట్ట. టీప్పుణము నం. వి. టీకికు టీక, టీక అని కొందరు వూ. టీప్పణి, టీప్పని..

ట్రై

టీక నం. వి. అర్థ. వివరణము. టీకము వి. ఒరగల్లు. నికపోశలము. టీకా వి. 1. పతకము. 2. స్టోటకము పొడి వించుట. టీకాలువేయు క్రీ. (గృహా.) మశూచి రాకుం డుట్కె చానికి విరుగుడును శరీరము లోనికి ఎక్కుంచు. (Vaccination). టీకు వి. నదుచుటయందలి నిక్కు, గర్వము.

టీకోషీ ఇం. వి. (గృహా) (Tea-cozy) టీపాట్ వైని మూయు ఉన్ని లేక దూది సంచి. తేసిరుచల టీకోషీ బడకుండుట్కె టీ పాత్రను మూయు మెత్త, గలైబు. టీట్ ఇం. వి. (గృహా) (Teats) రబ్బర్ పిక, చంటి లిడ్ల లకు పాలుపట్టుట కుపయోగించునది.

ట్రూ

టుండ్రాలు ఇం. వి. (భూగో.) (Tundras) మంచు ఎడారులు, (ఆచి చాలమట్టుకు రష్యా. సైలీంయా, ఉత్తర అమెరికా లోని ఆలాసాక్ ప్రాంతము అర్కిటిక్)

మహాసముద్రపు ఒడ్డున గలపు, సంవత్సర ములో కొమ్మిడిసెలలు మంచులో భూమి కండుగట్టి యుండును. తక్కున రోజులలో నాచు, పాచి, పల్పనిగడ్డి కలిగియుండును).

ట్రూపా

టూకి వి. సంగ్రహము. రూ, టూకి. టూకించు క్రీ. సంగ్రహించు.

టూత్ పల్స్ ఇం. వి. (గృహా) (Tooth pulp) రంత పోషణ కాగము.

పెంక వి. మామిడిలోనగు కాయిలలోని విత్తు. దూ. తెంక.	పెక్కియము వి. జండా. దూ. చెక్కెము.
పెంకణము వి. సమసాగ్నిరము. నతి. దూ. చెంకణము.	పెక్కప్పు వి. 1. ఏలాడము. 2. ముల్లియుర్దము లోచి మెంకువ. 3. యాపనామీలచే కల్గి నిక్కి.
పెంకాయ వి. కొబ్బరికాయ (తెక్క=దక్కి ఇము అచట ఎక్కువగాదొరుకుకాయ.)	పెక్కప్పుడాము వి. 1. కేతుగ్రహము. 2. మిత్రిచూలు.
పెంకి వి. 1. చోటు, పోవము. 2. చాటాకు లకు రంధ్రముచేయపనిమట్టు ఓ.మధుగు	పెక్కిము వి. చూ. చెక్కియము.
పెండరు ద్రవ్యము (శాన. వాణ.) సంపకర ద్రవ్యము. (Tender money).	పెముగా ఇం. (భాగా.) కోనిథర్ అడవులు. కంకులవనము.
పెండర్లు ఇం. వి. (Tenders) ఒక వ్యవ హారము నడిచించుటకు పెట్టుకొను దర ఖాస్తులు.	పెరిషోఫిటములు ఇం. (పృష.) పట్టాలిక ములు ఈ తరగతి ఔచ్చలలో పట్టాంగ ములు(ferns) ముద్దరహారితములు (club mosses) అర్ధవాంములు(horsetails) అను ఉప తంగటులకు చెంచిన మొక్కలు చేర్చ ఉడినవి.
పెక్కి వి. ఆసరికుల్లాయి, ఒక రకమైన పొదుగు టోపి.	

లై

పేకు వి. చాక వృక్షము.	పేచిల్ నాపెస్ట్ ఇం. వి. (గృహా.) (Table napkin) భోజనము తరువాత ఖదుచు కొను చేతిగుడ్డ.
పేకుదీని వి. చాక దీంపము.	పేచిల్ రన్నర్ ఇం. వి. (గృహా.) (Table runner) భోజనపు బల్లాపై మర్యాద పరచు చిన్న అలంకారప్ప గుడ్డ.
పేనిన్ ఇం (వృష్ట.) (Tannin) వృక్ష జీవ కణములలో నుండు ఒక విధమగు చేదు రుచిగల పదార్థము ఈఱ. తేయాకు మొ పేక్ ఫేసెనింగ్ ఇం. (గృహా) (Tape fastening) బద్ది లేక చైవ్ కుట్టుట, నాడా ముక్కలను బట్టుకు కుట్టుట.	పేస్ట్ బిప్పెస్ ఇం. వి. (శేవ.) (Taste buds) నాలుకలోగలరసనాముకుచుములు, రుచిని తెలియి శేయ కణములు.
పేచిలుస్పాన్ ఇం. వి. గృహా. (Table spoon) కొన్సు పరిమాణము గల గరిట.	

లై

పైఫాయిడ్ ఇం.వి. (Typhoid) అపాయకర మైన విషయము. (ఇది రీటి మూలమున)	ఊగల మూలమున వాయపీంచును.)
--	-------------------------

టో

టోంప వి. 1. చిన్న టోంప. 2. వంకర. 3. గుదిబండ.	టోంపు వి. వంకర.
--	-----------------

ట్రోకు

ట్రోకు అ. 1. మొత్తము. 2. ఛెట్లు ఘుజము ఘుజములో శాకించుట.

ట్రోకుచేరము ని. మొత్తము జేరము, వ్యతి దీర్ఘ జేరము.

ట్రోకుచర్చస్తాపు ని. పెద్దరాసులలో నరకులు కొని లీలారవర్తకుల కమ్మువాడు.

ట్రోకెనునాశము ఇం. (వ్యాప.) చట్టము రికార్సిడ్యుయింపబడిన విలువకన్న ఎక్కువ విలువగల చెలామణి ద్రవ్యము (Token-money).

ట్రోపి ని. కుల్లాయ. (వ్యాప.) మోసము,

టగా. (వానికి జేరములో టోపిషరిగినది), దూ టోపిస్.

టోపి నిం. వి. 1. కానిలో సారములేనిది. 2. సారములేనిది. 3. అత్యల్ప మైనది.

టోలు ఇం. వి. (అర్థ.) (Toll) సుంకము పస్సు

టోష్టర్ ఇం.వి. (Gutster) డబల్ రొపై ముక్కలను శాఖుట కువయోగించు విద్యుత్ యంత్రము లేక తీగ చ్చటము.

టూబ్స్

టూబ్‌నింగ్‌ఫోక్‌గ్రూ ఇం. వి.
(శాంత.) (Tuningfork)
కెలిసిన స్టాయిలో కంపించు
రెండు పంగలు కలిగిన ఒక
ఉపకరణము.

టూబ్‌నింగ్‌
ఫోక్‌గ్రూ

టూబ్‌బెక్టమీ ఇం. వి. (Tubectomy) సంకాసము లేకుండుటకు స్త్రీలకు చేయు ఆవశ్యకము.

ట్రై

ట్రిస్టీ ఇం. వి. (Trustee) భర్మకర్త. ఒక పంచముక్క గాని, నిధిముక్క గాని ఆర్థిక కరితర వ్యవహారములను, మైనదు

బాలబాలికల ఆస్తిని కాపాదుటకు నియమింపబడిన వ్యక్తి.

ట్రై

ట్రాక్టరు ఇం. వి. (వ్యాప.) (Tractor) నాగ్ క్రూను లాగుటకువయోగించు నొకవిధమగు | ఈక్కి యంత్రము.

ట్రై

ట్రైఫిల్ పుటింగ్ ఇం. (గృహ.) (Trifle pudding) పుంజికేకును, పండ్ల ముక్క

ఒను పొరలు పొరలుగా అమర్చి. మీద ప్రేము (మీగడ) వేసి థోఱనానంతరము

పెట్లు పదార్థము.

ప్రిపిన్ అం. ఎ. (ఎం.) (Trypsin) మాంస కృతు పదార్థములను పక్క పదార్థములుగాను తరువాత వానిని తిక్త ఆమ్లముగాను మార్చి సెంప్రియ పదార్థము, ఇది

పర్ఫైక్షన్ ట్రిప్పిగంధి నుండి తయారగును.

(Trimming edges) రేగిన పోగులను సాపుచేయుట, బిపినముగా చేయుట, రేగిన పోగులను దగ్గరగా కంతి రించుట.

ప్ర్రొ

ప్రొమను సిద్ధాంతము (పరి., రాజ.) అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్ర అధ్యక్షుడైన ప్రొమను క్రి. శ. 1947వ సంవత్సర ములో అమెరికా కాంగ్రెసు ఎదుట ప్రపంచములోని కమ్యూనిస్టు దొర్జన్యము లక్ష దురాక్రమణలకు గురియైన ప్రజా

స్వామ్య రాష్ట్రములను అమెరికారాష్ట్రము వని, అట్లు రక్షించుట అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వము యొక్క ప్రధాన లక్ష్ముని చాటి చెప్పేను. దీనినే ప్రొమన్ నిధాంతమని అందుచు.

ప్రై

ప్రైమెంటుమార్కు అం. ఎ. (వాచ.) (Trademark) వ్యాపార చిహ్నము. వర్తకు గుర్తు. టెక్స్కుక్క ఉక్కాదక సంస్థ తయారుచేసిన పస్తువులై టెక్స్కుక్క గుర్తు ఉంచును.

ప్రైచెంబ్యూనియన్లు అం. ఎ. (అర్థ. రాజ.) (Trade unions) కార్పొక్స సంఘములు. కార్పొక్స హక్కులను కాపాదుటకు, వారికి తగిన ఆర్థిక సాంఘిక సదుపాయములు కలిగించుటకు ఏర్పడిన సంఘములు.

ప్రైవీ

ప్రైవీల్ నేత అం. ఎ. (గృహ.) ముదుగుబట్టలు సేయసముదు ఉపయోగించు ఒక విధమైన

నేత. దీనిని నిక్కర్లు మొరలగు దుస్తు కుపయోగించుట. (Twill weave).

ప్ర

పంగన ఎఱ. పొట్టివాడు. పొట్టిది. డా. లింగణా.

పణాయించే హిం. క్రి. 1. అటునిటుతిరుగు 2. పసిచేయక తప్పించుకొను తిరుగు.

పణతవ వి. 1. అలయక. 2. అడ్డంకి. 3. లొంకు. 4. పాథ.

పణటిల్లు క్రి. 1. ప్రవర్తిల్లు. 2. ఉప్పు.

పవర విజ. 1. సేర్పరి, సమర్థులు, నేర్చు గలరి. సప్పిట్రురాలు.

పవలి వి. 1. మోసము. కపటము. 2. అస క్ర్యము.

పవల్కార్డు విజ. మోసకాఁడు.

కవిజి ఎ. భక్క, భంక.

టో

తాకురు పై. వి. 1. తండ్రి. 2. అధివచి 3.
గురువు. దూ. తాగ్నామ. నం రక్కురా.
తాణము పై. వి. 1. స్థానము, చోటు. నం.
స్థానము. 2. చుంకము పసూలుచేయు
కార్బాలయము.
చాపా హిం. వి. 1. కావలిచండు 2 కావలి

సంఘము. 3. పోలీసు స్టేషను అధికారము
క్రిందనున్న ఆగము. 4, పోలీసు స్టేషను
తాణి పై. వి. 1. ఇలు. 2. చోటు.
చావు పై. వి. 1 తాపు. స్థానము దూ.
తావు. నం. తో.

ఠి

టింగెం ఎఱ. 1. కాలుడు. 2. పొట్టిచాడు.

టి. అందము.

టోలో

టేవ వి. ఒప్పిదము, చందము, విధము.

టోలో

టోలో వి. 1. సమూహము. 2. తెగ.

టోడు

డ ఒక యిక్కరము.

డంక ఎఱ. 1. దిప్ప. 2. దుష్టుడు, చెనట.

డంతా పై. వి. నగారా. డక్కు, నం. భక్కా.

డంగు క్రి. శియ్యములోని తపుదు పోవు
నటుల మెదుగు. ఎఱ. నలగినది.

డంబము పై. వి. స్థితికమించిన వేషము.
బాంచు. 2. కాంచి. నం. డంభః, ఇంభః,

డంబరము నం. వి. విజుంభణము.

డంబు పై. వి. 1. గర్వము. 2. కాంచి. 3.
విధము. 4. కపటము. నం. ఇంభః, డంభః

డగులుపూళి వి. (వ్యాప.). 1. తుంటరి. 3.
మోనగారు. దూ. డగులుపూళి.

డగ్గులు క్రి. సమీపించే.

డగ్గుత్తిక వి. గగ్గడ సర్వము.(డగ్గు + కుత్తిక).

డచ్చున్ సెట్ ఇం. (గృహ). (Dutches set)
బంగారపు అద్దము గల బల్ల మీద వోడరు.
కుంకుమ, కాటుక మొదలగు దశ్మాల
నమర్పుటకు వాని క్రింద ఉపయోగించు
వివిధాకారపు బట్టలు.

డచ్చీలు వి. (వ్యాప). గౌప్యలు, దంబములు.

డప్పి వి. దప్పి.

డప్పు వి. దండోరాపేయు తప్పెట.

డసుల్ బోల్క్ స్టైచ్ ఇం (గృహ.) (Double
back stich) సిద కనుపించు ఎంత్రాయిడరి
కుట్టులో నుపయోగించునది.

డసుల్ బోయిలర్ ఇం. వి. (గృహ.) Double
boiler.) ఆవిరిమీద ఉడుక బెట్టుటకుపంచో
గించు పాత్ర.

రచ్చుల వై. 1. ఆపద. 2. లొంకు. నం. రంథః, రథ్రః.	వపి.
రచ్చులు విజ. రచ్చులు, అదరిషాటు, ఒక స్త్రీత్వగా.	రముపుషు సం వి. 1. చమక్కారము. 2. దమరుకము.
రచ్చులు సాకిరి విజ. ప్రసంగవశమున పర్వి అన్నియు తెలిసికొసు పాకి.	రమాను హిం. వి. తెరచాప.
రచ్చులు విజ. రథ్రము. గ్రి. లొంకు.	రమనము సం. ఏ. చాలకాదుల క్రీడా ఇకటము.
రమరము సం. వి. దేళోప్రదపము ఉదా:- కొల్లగొట్టుట మొల్లా రూ. దామరము.	రముప్రై. బలహినమగు, కృషించు.
రమరము సం. వి. ఒంపోత్తము (దమ రుగము), బుదుబుదుక్క అను శబ్ద మిచు	రలాయిషు హిం. వి. విశ్వమాట్టేతు. హిం. ధలైత్.
	రపాలీ హిం. వి. బంపోతు ఇశ్చ తగిలించు పట్టి.
	రపిణి వి. డంకా, ఒకానోక చర్చపాపము

డ్రె

దా విజ. ఎదమ. దాకద, దాకన్న, దాపల. దామూపు మొదలగునవి.	నీకటి (దీనికి కొన్ని రకముల బూజాలు కారణము. దీనిపలన కాయలపైగానిఁ చండ్లపై గాని చాగు లేర్చుటున.) (Fruit rot).
దాంబికుఁడు నం. వి. మాయలుచేయవాదు.	దాపా ఇం. వి. (ప్రాప.) (Data) ఆధార పామగ్రి, థోగట్టి.
దాకోను గ్రి. మరుగపదు రూ. దాకోను.	దావలించు గ్రి. చుట్టివచ్చు.
దాగనన మ్యుచ్చులు వి. దాగిలి మూతలు.	దాపురము వి. దాపురము, ప్రాపి.
దాగు గ్రి. దాగు, దాగియండు. రూ. దాగు.	దాపా వి. లోడిమిక్.
దాక వి. కొర్మము, విజ్ఞంభణము.	దాబు పై. వి. డంబము. నం. రంథః.
దాకద వి. ఎడమ పైతు, ఉత్తర దిక్కు.	దాపరము నం. వి. తూ. దమఃము.
దాకిని సం. వి. ఆడుదయ్యము.	దామ్ (ఫాగో. అష్ట) (Dam) నీటిపారు దల, వియుచ్చకి తయారుచేయటకై నపి లోని నీటు సృఘాకాకుండ నిలుచుటకై కట్టిన ఆవకట్.
దాకెలింగ్ ఇం. వి. (వాజే.) (Docketing)	దార్ట్ (ఇం. వి. (గృహా.) (Darts) ఉ కుండలు, దుస్తులో వయలును తగించుటకై బట్టన లోపలికి పెట్టి కుటుట.
దాలి ఉంచవలసిన కాగితములను ఉంచు ఒక పురాతనపద్ధతి. ఒక భాషాదారునికి సంబంధించిన కాగితములన్ని నిలువుగ మడచి, పైని ఒక కాగితముపై లోని కాగి తములలోని సారాంశము సంగ్రహముగ ప్రాసి ఒక చోట పరిం పరచుట.	దార్మిషిం ఇం. వి. (ఇం.) (Darwinism) జీవవరిచామమునగూర్చి ఉపశాఖలపుట్టు కను గూర్చి ఛార్సెన్ రాబర్ట్ దార్మిషిం చేసిన సిథాంతములు.
దాక్టర్ ఇం. వి. (Doctor) 1. పైద్యదు.	
2. వరిళోధనచేసిన వ్యక్తికి విశ్వవిధ్యాలయ మిచ్చు వి. పోచ్చడి.పట్టము.	
దాగు వి. 1. గురుకు. 2. కర, మరక.	
దాగుతెగులు వి. (వ్యాప.) కాయ తెగుళ్లో	

ధార్మ రాజనీతి ను న. (రాస) ఒక దేశము

తన ఆర్థిక వాణిజ్యాలివృథికొరకు ఇతర దేశములలో నడుపు రాజనీతి.

ధార్మ న. 1. కాంగి. 2. రంగు. 3. కెండా.

4. కేడెము.

దాలిపునునోము ఇం. వి. (బూగ్.) (Colpox-) గోసె) అంద్రప్రదేశ్ లోవిశాఖపట్టాములో హార్ప్యరువద్ద 300 అడుగులవత్తుగల గుట్ట.

డి

డీంకపేయు క్రి. చమ్మ, మరణించు.

డీంకిలు న. మొగులు.

డీంచు క్రి. దిగచేయు. దూ. దించు.

డీండిముము నం. వి. వార్డ్స్ కేషము.

డీండిరము నం. వి. నురుగు.

డీందు న. 1. అడకువ, 2. తక్కువ, 3.

ముందు క్రి. దిందుపద్మ. అడగు,

డీంపు న. రింపు.

డీంపుము నం. వి. పిల్ల, గ్రుడ్లు.

డీంఫోషణము నం. వి. (గృహ.) పొదుగు టకు అనుపగస్తి, గ్రుడ్లుగాని, క్రిమిబీజ ములుగావి వృక్షాల్లిపులకు అనుపగు సూచనలు అనగా తగు క్రింపుస్తి ములు కలిగి యుండుటి. (Incubation).

డీంఫోషణకొలము నం. (ఇం) గ్రుడ్లు వగిలి చానినుండి ప్రాణ బయటిక వచ్చుటకు పట్టుకాలము, శరీరమున రోగశివులుప్రవేశించినది మొదలు రోగ చిహ్నములు పైకి కనబటువరకు పట్టుకాలము (Incubation period).

డీక్రి ఇం. వి. (Decree) ఎంచు, శాసనము, చట్టము.

డీగద్రావు క్రి. విడువు, విసర్లించు

డిగియ క్రి. వి. నడచావి దూ. డిగియ, రిగియ, రిగియ, నం. డిగి కా.

డిగు క్రి. రిగు, తగ్గ, ప్రుక్కు..

డిగున విడు. తట్టాలున.

డిగ్రీ ఇం. వి. (Degree) వేచిన

కొలుచు మానము, ఇం. (గజీ.) సంపూర్ణ ఆధుమిం జనికమైన కొఱములో 860 వ

థాగము.

డి. డి. వి. ఇం. (రసా.) ఇటీవల కనిపెట్ట బడిన కీటక వినాశక ప్రవ్యాములలో నాకటి. (ఇది కృతక రసాయనిక ప్రవ్యాము.) (DDT-Dichloro-diphenyl-trichlorethane).

డిపోటిటు ఇం. వి. (ఆర్.) (Deposit) శ్యాంకులోగాని, ప్రభుత్వములోగాని, పారిశ్రామికసంస్లాభోగాని ప్రభలుదాచు కొను ధనము.

డిప్పుకొయ వి. (వ్హౌవ.) అల్ల రిపెల్ల వాడు.

డిప్పుకైర్ ఇం (గృహ.) (Dipdry) మురిక అంటనిబట్టి దీనిని తడిపె ఆరచేసిన ముదు తలు పడక త్వారలో అరిపోవున. దీనికి ఇస్త్రీ చేయవలసిన అవసరము లేదు.)

డిపెంచెర్లు ఇం. వి. (అర్) (Cebenture) బుణ ప్రతములు, అప్పు కావలసినపురు వ్యాపార, పరిపాలక సంస్థలు పీనిని వ్యక్తియించి ధనము సేకరించుచుండును.

డిమాండు ఇం. (అర్) (Demaad) వస్తు రాశిని కొనుటకు అవసరమైన ధనము పొచ్చినామటకు సంసిద్ధతగలకోరిక, గిరాకి. అర్థము. ఏ వ్యక్తియైన నోక నియమిత వస్తురాశిక ఎంత ప్రవ్యారాశిని చెల్లించ సంచిద్ధుడో ఆ ప్రవ్యారాశి యావ్యక్తికా పసుపు కొరకు తనకుగల యిరస తీవ్ర తను సూచించును.

డిమానితైజేషను ఇం. వి. (అర్) (Demonetization) నాటములను లేక నోట్లను చెలా మణిలో నుండి తొలగించుట.

కిష్కితి పి. కిష్కితి. సోమరి.

చెల్లిపడు క్రి. కేలుపడు, సత్కృహిసమగు,
పెల్లులపోపు.

డివిజను ఇం. వి (Division) 1. ఎకాగము.
2. సెనిక పరిపాలనా బిభాగము.

'డి' విటమిన్ ఇం. (గృహ.) (Vitamin-D)
సూర్య కిరణముల కాకిడేచే చుట్టుములో
తయారిగు విటమిన్.

దివిడెండు ఇం. వి. (అర్థ.) (Dividend) సంస
అర్జించిన లాభములో వాటాదారులకు
పంచవలసిన భాగము.

డిసెఫెక్షన్ ఇం. వి. (గృహ.) (Disaffection)
దుర్భ్యాయములేను పోగాటుట.
క్రిములను నాశనముచేయట. అంటు
వార్షిధులను దూరిముచేయి విధము.

డిస్ప్రైనాగ్రాలి ఇం. వి. (వైప) వాట్చుము
వంటి రేకులు ప్రధాన భాగములుగా గల
యినుపనాగలి. (Disc plough)

డిస్కౌంటు ఇం. వి. (అర్థ.) (Discount)
1. ధరల పట్టీలో చూపిన ధరలో వ్యాపా
రములకు ఇచ్చు తగ్గింపు. 2. సొమ్మై కాల

ప్రైవేట్ లెర్సింజినిగరుకు బుఱాక
యిచ్చు ఆడిషి.

డిస్టైంటుచేయటి ఇం. (అర్థ.) ఒక విల్లు
విలనకాని, మరి ఏ యికం మైక చెనిమయ
ప్రాముఖ్యములైని ప్రముఖై నున్న
పేరికి ముంచుగానే కాని సొమ్మైను
రాచుట్లు కొచుటకు చ్యాంకునకు కాని
ముఖమూల్యముకన్న తక్కువకు అమ్మాట
ఉండా. ఒక లెల్లు మూడు సెలల కాలము
తపువాత లెర్లించపలసినదైన. లెల్లు కల
వారు అంతకుముండే చ్యాంకునకు ముఖ
మూల్యములో కొంత సొమ్మై పట్టముగ
సెల్లించి పెగిలిన సొమ్మై ప్రచ్ఛుకొనుట.

డిసెంపర్ ఇం. వి. (గృహ.) (Distemper)
గోడలకు వేయ శిగుబు చేరిన ఉంగు.

డిస్సెంట్సిట్సు ఇం. వి. (చరి.) (Dissenters)
భిన్నాభిప్రాయము గల ప్రాచీట్సెంట్లు
కేర్లిప్పతలు. (క్రి. ఇ. 16, 17 ల శాస్త్ర
ములలో ఓరిగిన మత సంస్కరణోద్య
మములో వీరికి ఈనామథేయము వచ్చేను)

ట్రీ

డీ అవ్యై. తలతో తలనుపొదుచుట (డీడ్కులు). | డీలుపడు క్రి. డెల్లుపడు, బలహీనమగు,
డీకొను క్రి. కవియి, ప్రతిఫలించు.

డినము నం. వి. పశుగళి. మీకి కెగురుట.

డీలుపడు క్రి. డెల్లుపడు, బలహీనమగు,
చచ్చు, వ్యర్థమగు. దూ. డెల్లుపడు.

డ్రెపు

దుంకు క్రి. 1. ప్రమక్క. 2. తగ్గ 3. లొంగు. | దుయ్య క్రి. 1. పారు. 2. ఊడదియు. 3.

దుండుభము నం. వి. రెంకు తలల పాము.

(విషరహితమైనది).

దుబుడక్కువాఁచు వి. బుడబుడకవాడు.

దుయ్య క్రి. 1. పారు. 2. ఊడదియు. 3.
శాంమునాట వెడలు. దూ. దుయ్య.

దుల్లు క్రి. 1. పొల్లు, దొల్లు. 2. ఊడు.
రొలు.

డ్రె

డెంకణము వి. (వ్యాప.) నమస్కారము.

డెంటిన్ ఇం. (గృహ.) (Dentine) కాలిని

యమ్ శేచా నున్నములో నిండిన రంత
ముల ముఖ్యభాగము. (డినిచే ఉంతము

యొక్క కరిటాగ మేర్పుడును).

పెందము ఏ చ్చారయము.

పెక్క ఏ. గిట్.

పెక్క క్రె. అడ్డగించు.

డెక్స్‌రోష్ ఇం. ఏ. (శే.) (Dextrose) ల్రాకు చెక్కర.

డెజర్ట్‌స్పూన్ ఇం. ఏ. (గృహ) (Dessert-spoon) సగము కొన్నపు పరిమాణము గల గరితు.

డెప్పు ఏ. కొండమీది సమమైన చోటు, ఎక్కువు.

డెప్పురము ఏ. 1. కష్టము, వివక్తు. 2. ఆశకర్మము. దూ. డెప్పురము.

డెప్పు క్రె. ఎత్తిపొడుచు. దూ. డెప్పు.

డెబ్బిండ్రు నర్స్. డెబ్బిమంది.

డెబ్బిది నర్స్. సప్తి, ఏదు పదులు.

డెప్రిన్‌పొడి. ఏ. (వ్యోవ.) ఇరి (Deriss elliptica అను చిక్కుడు కుటుంబపు మొక్కా యొక్క ప్రేపు) పొడి, కీటక నాళని.

(Deriss powder).

పెలిగేటు ఇం. ఏ. (వ్యోవ.) (Delegate) నియుక్తుడు, అధికార మిల్చి పంచబడిన వాడు.

డెల్టా ఇం. ఏ. (ఫూగో) (Delta) నది పెక్క పాయలుగా నేర్చడి సముద్రమున కలయినపుడు ప్రికోణముగ ఏర్పడిన భూభాగము. అట్లు పాయలుగా తీరి నప్పుడు | గీకు అషరములలో డెల్టాలె నుండుటచే ఈ పేరు వచ్చినది. డెల్టాభూము లన్నియు ప్రికోణాకారముగా నుండునని ఖావించుటకు పీలు లేదు.

డెవలప్‌మెంట్ కమీషనర్ ఇం. (Development commissioner) రాష్ట్రము లందు స్టానింగు శాఖ వ్యవహారములను చూచుకొనుటకు ఉండు ఉద్దేశి.

డెస్ట్రెట్ ఇం. ఏ. (గృహ) (Dessert) భౌజన ములో చివర తిను పండ్లు లేక తీయని పదార్థము.

డే

డేగ ఏ. చైనము.

డేగకన్న ఏ. నిఱికర్పష్టి.

డై

డైక్కలు ఇం. ఏ. (ఫూగో) (Dykes) హాలెండు లోని సముద్రపు సీటిక అడ్డకట్టలు.

డైనమో ఇం. ఏ. (సోతి) (Dynamo) విద్యుత్ క్రిత మత్తుత్తె చేయు సాధనము.

డైపున్ గడికట్టు (గృహ) . ఒక మాదిరి చేప ముల్లను పోలుకట్టు. (Heading - bone stitch),

డో

డొంక ఏ. 1. కాలిచారి, నడచుటచే చల్ల | డొంకు క్రె. 1. ఇంకు. 2. ఎండు. 3. అదగు. ముగా నేర్చడినది. 2. పొడ. 8. కోన. | ఏ. వంకర.

దొంగ వి. దొ. దొంగ.	పొట్టు తీ. ముఖియు ఏఱ. ముచిసినపి.
హొకారము వి. లోను, అంతరాళము.	పవిత్ర మాలినపి.
హొకారముసోచుపై తీ. లోఁడు. శరణు	పొగరు వి. 1. నింవ. 2. అపరాధము.
సామ్పు.	పొల్ల వి. 1. బల్లచంటి. 2. బుల్ల. 3. కొలక.
డోక్కు వి. 1. ఒడలి యొముకలగూరు 2.	పొల్ల తీ. 1. పొల్ల 2. పదు. 3. పచ్చ.
ప్రక్క కడువు.	

డ్రైట్

డోకు వి. వాంచి, టికర (క్రికిలింప). క్రి	పోయిన వారిని పాతిపెట్టుటకై నవకిలా యుగపు మానవు లంఘయోగించిన చాన.
డోకడాలు వి. అనలు సామ్మును జెలలచే గుణంచగా వచ్చిన సంభ్య, నూరవచాలు.	డోల సం. వి. ఉయ్యాలవంటి అంబలము, తొట్ల, ఉయ్యాల.
డోయిలీరియమ్ ఇం. వి. (రసా.) (Deuterium) చూ. థారోరజని.	డోలము సం. వి. కుంచుట.
డోరము సం. వి. 1. ప్రతసూతము. 2. డోరము.	డోలు పై. వి. ఒక చర్చువాద్యము, డోలు.
డోరములు వి. క త్రిమిరి చారలు.	డోలు పై. వి. ఒక చర్చువాద్యము. సం. కోలి.
డోరియా హిం. వి. 1. బట్టయొక్క పదుగు పేకల గచ్చ, 2. చారలు.	పోర్ప్రిమ్యు ఇం. వి. (ఫూగో.) (Doldrumms) భూమధ్యరేఖ సమీపమున నున్న నిర్మాక మండలము.
డోలోమెన్ ఇం. వి. (ధరి.) (Dolmen) చని	

డ్రెట్

డ్రాఫ్టింగ్ ఇం. (గృహా.) (Drafting) కొలక	పొందిన మరొకనికి కాని పేరొక్కన్న
లలో తయారుచేసిన అది.	చొల్లమును చెల్లింపుమునట్టి ఆట్లా ప్రతము.
డ్రాఫ్టు ఇం. (అర్థ.) (Draft) ఒక క్యాంకు	
పేరొక్కన్న వ్యక్తికి కాని, అకని అనుమతి	

డ్రెట్

ప్రెస్సింగ్ గోను ఇం. (గృహా.) (Dressing రూపమ్) ఇంటియందు వేసికొండి కోటు	table) 1. అద్దములనముర్చిన శృంగారపు బల్ల. 2. త్రీలు శృంగారించుకొనుట కుపయోగించు నిలువు టర్డముగల బల్ల.
ప్రెస్సింగ్ పేబల్ ఇం. (గృహా.) (Dressing	

డ్రై

డ్రైక్లీనింగ్ కిపెంట్ ఎం. (గృహ.) (Dry-cleaning-reapent) దుస్తుల శుద్ధతకు ఉపయోగించు ఉదము, ఉదా. పెట్రోలు.

బెన్ డై ను మొదలగునవి కలిపి తయారు చేయు వ్రదము,

డ్రై

ఈ ఒక యత్కరము.
థంకము సం, ని. అచ్చుపోసిన ఆబోతు.

థక్కు సం. ఏ. దంకా, రాజులు బయలు చేరునపుడు ముందు వాయించువాడ్యము.

డ్రై

థాకా ఏ. డెబ్బ. (సీ థాకా అగలేము. | ప్రతాపము.

డ్రై

చులి సం. ఏ. ఆదుకాబేలు. రూ. దులి.

డ్రై

శోలము సం. ఏ. డోలు.

డ్రై

ఈ ఒక అణరము.

పరోవరము.

అయిము సం. ఏ. బ్రిచ్యూలోకమందలి యొక

త

ఈ ఒక యత్కరము.

తందువు సం. ఏ. 1. ప్రెడ్సుకాయ్ద. 2. సందికేళ్యరుడు.

తంకము సం. ఏ. దుఃఖము, థయము.

తందెలు ఏ. ఓడపెత్తనగాదు, రూ. తంచేలు తంప్రది ఏ. చూ. తండ్రిరి.

తంగెలు ఏ. ఒక వృక్షవిశేషము. రూ.

తంతి వై. ఏ. లోహపుతీగ. సం. తంత్రి.

తంగెలు ఏ. ఒక వృక్షవిశేషము. రూ. తంతెలు.

తంతు వై. ఏ. 1. తంత్రము. ఉపాయము. 2. ఉపాయము. సం. తంత్ర.

తంతు ఏ. 1. కలహము. 2. చాడి. 3

తంతు వై. ఏ. వివాహాదులలో చేయు కార్య విశేషము.

తంతు వై. ఏ. వై. వై.

తంతు వై. ఏ. వివాహాదులలో చేయు కార్య విశేషము.

తంతు వై. ఏ. వై.

తంతు వై. ఏ. వివాహాదులలో చేయు కార్య విశేషము.

- తంతునాగము నం. వి. 1. పామువంటి ఆచరము. 2. సాగడు.
- తంతునాథము నం. వి. సాతెపురుగు.
- తంతువాయుఁడు నం. వి. సాతెవాడు.
- తంతువు నం. వి. మాలుపోగు.
- తంతువు నం. వి. (శాతి) విద్యుత్తిపములో నుండు టంగ్స్టన్ లీగవంటిది (Filament)
- తంత్రము నం. వి. 1. ఉథయార్థసాధక మైనుపాయము. 2. స్వరాష్ట్రీచింత. 3. కారణము 4. గుంపు. 5. శాత్రుము.
- తంత్రి నం. వి. 1. కంటి 2 పరము. 3. శ్రాదు.
- తందనము వే. వి. 1. కానము. 2. మాటి మాటికి కానళ్ళ పూర్వుకముగా చేశియు రాగాలాపము. 3. పోరు. తగపు. నం. శాసః.
- తందర వై. వి. తంద్ర, తూగు. కునికి పాటు. నం. తంద్రాః.
- తంద్ర నం. వి. తూగు. దూ. తంద్రి,
- తందర వి. కామర మొగు వాని గుంపు.
- తంపి వి. 1. దాలిగుంట. 2. కలహము.
- తంపక వి. శివార్పన చేసి ప్రథికెదు ఒక జాతి. దూ. తమ్ముళ,
- తంబి వి. తమ్ముదు. దూ. తంబు
- తంబు వి. మా. తంబి.
- తంబగ వి. మెడ నిదుపగు చెంబు. దూ. తంబిగి.
- తంబుల వి ప్రథికై యుంచుకొను తంత్రి వాద్యము.
- తకపికలాదు వై. 1. కట్టటు చలించు. 2. మోసపదు.
- తకరాయ పిం. వి. 1. వివాదము, తగపు. 2. థేదము.
- తకాచి పిం. (వ్యాప.) సేద్యము చేయుటకై సంహాయ్యముగా నివ్వబడు పొమ్ము.
- తక్కు అప్పు. విసా. కాక అను సర్ఫము నిచ్చును.
- తక్కు-టై వి. మూర్ఖ ముఖములు గల టీపాక్రూతికపు తట్ట. ప్రిముఖాపీపిక,
- తక్కు-వి అప్పులు మి. వి. (లభ.) వ్యవసాయచారులకు ఎరుపు మొదలుగునవికొనుటకు | పథువ్వు మిచ్చు శాత్రూతిక బుడములు.
- తక్కిప్పించు వై. 1. కొలగించు. 2. చక్కిచేయు.
- తక్కిప్పిడి వై. వి. 1. మోసము. 2. శ్రాసు దూ. తక్కెడ.
- తక్కు వి. 1. తప్పు. 2. మిగులు. 3. నిదుము. విజ. ఇంరము.వై. 4. టక్కు చేయు. నం. తక్కా.
- తక్కుడు వి. 1. తక్కుట. 2. విడచుట. 3. మిగులుట.
- తక్కులాడి విజ. 1. టక్కులాడి, వస్కులాడి. 2. మోసక తె.
- తక్కువ వి. కారక.
- తక్కెడ వై. వి. శ్రాసు. దూ. తక్కెడ. వం. ప్రయోంకటమ్.
- తక్కుఱ విజ అంగము.
- తక్కు-మ వై. పూమకొను.
- తక్రము నం. వి. మజ్జిగ, చల్ల.
- తక్రాటము నం. వి. కవ్వము.
- తక్కుఁడు నం. వి. 1. నాగరాజు. 2. వద్దచాదు. 3. విశ్వకర్మ. దూ. తక్కుదు. నం. విజ. చెక్కువాడు
- తక్కుణము నం. వి. చెక్కుట.
- తక్కుణి నం. వి. శాడిస. చెక్కులు చెక్కుపనిముట్టు.
- తక్కుదు నం. వి. మా. తక్కుదు.
- తగటి విజ. ఇరి, సరిగకంది. దూ. తగటి.
- తగటు వి. సరిగ, ఇరి.
- తగదు వి. బంగారు మొరలగు వాని రేటు,
- తగరము వై. వి. తగురము ఒక తెల్లనోహము, దూ. తగరము. నం. తగురము

వై. వి. (రసా.) వంగము సుభముగా కరను వెడివలెత్తెల్ల శగు ధాములు (Tim) (ఇది ఆవర్తకము పట్టికలో నాల్గవ వగ్గ మున కనసగును.) నం. వి. పొత్తేలు.
 తగరు తై. వి. పొత్తె- నం. తగరః
 తగరురోతు తై. వి. అగ్ని.
 తగవరి వి. 1. దుర్జ్యాదు, న్యాయాధిషతి
 తగవు వి. 1. తగుట, 2. న్యాయము 3
 అగదము. 4. పెండ్లియప్పుడు పెండ్లి
 కూతునకు తల్లి దంటు లిచ్చు బహు
 మానము,
 తగప్పగోలి విఱ. సందిచేయవాదు, మధ్య
 స్థు
 తగాదా పొం, వి. తగవు, వార్డ్‌షైము.
 తగు తై. అర్థ మగు. రూ. తవు:
 తగులుగట్టు తై. తగిలించు.
 తగులుబడు తై. 1. తగులు, 2. లిక్పు-
 3. కాలు, దగ్గమగు.
 తగులుచెట్టు తై. 1. తగిలించు. 2. కాలు.
 తగులము వి. 1. అనక్క. 2. తగులు. 3.
 అడ్డపాటు, నిరోధము. 4. ప్రేమము.
 తగులాపము వి. 1. బంధము, తగులు. 2.
 తోడును.
 తగులాయము వి. సంబంధి. కావలసినవాదు,
 తగులు తై. 1. లిక్పు. 2. పట్టు. 2. తాకు.
 4. సక్కమగు 5. అంటు. 6. పొసగు. 7.
 పెంబడించు. వి. 1. అనక్క, అభిలాష. 2.
 తగులాటము. రూ. తపులు. కాలు.
 తగులుకొను తై. 1. తగులుకొనుట. 2. వలపు.
 తగులుకోలు వి. 1 రగులుకొనుట. 2 వలపు.
 తగులుగొండి విఱ. తగులుకొనువట్టిది.
 తగులుచు తై. తగులచేయు.
 తగులుడు తై. తగులు.
 దగులుదల వి. తగులుట.
 తగులువదు తై. 1. పట్టువదు. 2. అనక్క
 పొందు.

తగ్గు తై, 1. తక్కువగు. 2. పెనురియు. 3.
 తగివడు. వి. తక్కువ.
 తగ్గుదల వి. తక్కువ,
 తచ్చున వి. కపటము. 2. పరిహాసము.
 తచ్చువలాడు తై. 1. పరిహాసించు. 2.
 లిక్పువడు.
 తపుతా వి నిచ్చేప్పత.
 తపుతాపడు తై. నిచ్చేప్పత పొందు.
 తపుపట వి. 1. మోహము. 2. కలత. రూ.
 తపుపట.
 తపుపటించు తై. 1. కలచు. 2. మోహపుట్టు.
 తపుపటు నం. వి. 1. ఏటి చొద్దు. 2. కొండ
 చరియ. 3. ప్రదేశము.
 తపుపటు నం. (బాత. రసా.) రెండు పర
 స్వర విరుద్ధసిములలో దేనికిని చెండకుండు
 నరి (Neutral). ఉదాసీనము. నం. విఱ.
 1. సమిపమందున్నరి. 2. ఒసగూడినరి. 3.
 ఏపకమును చెంకున్నరి, నిష్పకపాతముగ
 నున్నరి.
 తపుపురాజ్యములు నం. వి. (రాజ. చరి.)
 ప్రపంచములలోని వివిధ రాజుకూటము
 లలో. సైనిక కూటములలో చేరక ప్రతి
 సమస్యను స్థూలర్పిప్పితో విమర్శించి,
 కమకు న్యాయమని తోచు విదేశాంగ సీమ
 అవలంబించురాజ్యములు. (Non-aligned
 countries).
 తపుపు విధానము నం వి. (రాజ. చరి.) ఒక
 రాజ్యము విదేశియ యుద్ధములలో కలగ
 చేసినిక, విదేశ రాజ్యుకూటములలో
 చేరక, విదేశ వ్యవహారములలో స్వతంత్ర
 రాజకీయ విధానమును అవలంబించుట.
 (Non-alignment).
 తపుస్థికరణము నం. వి. (రసా.) ఆమ్బుఱ
 ముల రెండింటి లక్షణములు లేకుండచేసి
 నీరు లవణములు వర్గుడునట్టుచేయుట.
 (Neutralisation).

తటస్తువు నం. విజ. న్యాయముదు.
 తటాకము నం. వి. చెరువు. రూ. తటాగము.
 తటాన విజ అచిత్తిఘముగా. రూ. తటాలున
 తబి నం. వి. 1. ఏట మెడ్డ. 2 ప్రచేశము.
 తబిత్త నం. వి మెరపు.
 తబిత్తంతము నం. వి మేఘము. ల్యో.
 తబిత్త కలది.
 తబీని నం. వి. ఏరు. ల్యో. తటముకలది.
 తటుకున విజ. తటాలున. రూ. తటుకున్న,
 తదుకున.
 తట్ట వి. 1. వెదురులద్దలు మైరాలగువానితో
 నల్లిన పల్లిక. 2. నోహముతో చేసిన
 తబుకు, వచ్చెము.
 తట్టగిల్లు క్రీ. తల్లువలెనగు.
 తట్టమ్మువారు వి. చర్మమువై ఎట్లనిమచ్చులు
 కనిపించు అంటువ్యాధి, మాంగు (Mea-
 sles).
 తట్టస వై. వి. 1. బైర్యము. నం. సైర్ప్యమ్.
 తట్టాదు క్రీ. 1. ఇటువటు తిరుగు. 2. కుగు.
 తట్ట వి. 1. కంచము. 2. తెర. 3. తడక.
 తట్ట క్రీ. 1. కలుగు. 2. తోచు. 3. చరచు.
 విం. వి. పొట్టగుఱ్ఱము. వై. వి. దరి,
 పార్క్యూము.
 తట్టముట్టాడు క్రీ. 1. చుట్టుకొను. 2. అపార
 మగు. 3. మిక్కుట మగు.
 తట్టువ వై. వి. గుఱ్ఱము. రూ. తట్టువము.
 తట్టువదు క్రీ. చాధవదు.
 తట్లు వై. వి. జంగారు వనిచేసి బతుకు
 జాతి, అగసాలె. నం త్వష్టా.
 తడ వి. 1. అడ్డు. 2. కడ. 3. దూరము.
 తడణదు క్రీ. 1. తొట్టువదు. 2. వ్యక్త్యాస
 వదు, చలించు.
 తడణాటు వి. తొట్టుపాటు.
 తడక వి. తలుపులు మొగు వాని కుపయో
 గించుటకై బద్దలతో నల్లినది. రూ. తడిక.

తడకట్ట క్రీ. అడ్డగించు, నిరోధించు.
 తడగము వి. అడ్డమేక నీళ్ళు తెచ్చు తోలు
 సంచి. రూ. తణాము, తణగాము.
 తడవ వి. పట్లూ ముఖునార. త. తేడక్.
 తడము క్రీ. అలస్యముఁయు.
 తడవు క్రీ. కేఱులతో ప్రాకు, దోగాదు.
 సిమురు, వె. కు 2 ప్రస్తుచించు. 3 విచా
 రించు వి. 1. అలస్యము. 2. చింకాలము.
 3. సేపు.
 తడవుడు వి. వెదకుట.
 తడవుల నిడుపడు వి. కేషము, ల్యో. చిర
 కాలమునుండి యుండు పీర్పు మైన కృషి
 రము కలవాడు.
 తడిక వి. చూ తడక.
 తడియు క్రీ. అర్జుముగు.
 తదుకు వి. 1. వెలుగు. 2. కంచె.
 తదుకున విజ. తటుకున, వాతాతుగ.
 తదుపు క్రీ. తడియుఁయు. వి. 1. గోవి.
 2. లిన్నవత్తుము.
 తడుపుదాబువు వి. 1. బ్రిచ్చుచారి. 2.
 3. గోలికటు.
 తడుము క్రీ. 1. అలోచించు. 2. నిమురు,
 తణభాదస్తాపేజు (అడ్డ, ఈన.) కాకట్టు
 చుక్కము (Mortgage deed).
 తడగము వి. చూ. తడగము.
 తడము నం. విజ. (శాఖ.) 1. లిగించబడినది.
 2. వ్యాపించివచి (Stretched). వి. 1.
 ఇటువటు బంచుగా లాగబడిన తంతువు
 (Stretched String). 2 లించాలుత్రిప్పివ
 లాగబడిన (లిగిసన) శిగ. 3. పీచారి
 వార్యము. 4. గాలి.
 తడ్డడి వి. 1. గుర్రము. 2. వాహనము.
 తడ్డబడ వి. 1. పరివారము. 2. సేన.
 తడ్డం వి. సంప్రదము. రూ. త త్రచము.
 తడ్డి తించు క్రీ. 1. క్రమించు. 2. చరించు.
 తడ్డిల్లు.

ఉచ్చ వి. సాధారయి పోడిముంగితి.
ఉపురుషు సం. విజ. ఆచగలవాదు.
తత్తత్త్వము సం. విజ. ఆక్రూదమన్నాపి.
ఆచటపి.
తత్త్వము సం. వి. 1. పదమాత్మ. 2.
స్విథావము. 3. సాంము. సం. వి (భోతి)
పోలికమైన, సా మైన విషయము. దేని
మీద ఇతర సత్యములు అధారపడి యొం
దునో ఆట్టి హోలక సత్యము లేకా చేని
నుండి ఇంర సత్యము లుత్తన్నములగునో
అట్టి హోలిక సత్యము (Principle).
తత్త్వమము వం. వి. (వ్యోక.) సంస్కృత
ప్రాకృత శబ్దములకు తెలుగు ప్రస్త్రయి
ములు చేర్పగా వర్ణచిన పదములు, ఊఢా.
రాముడు, కృష్ణుడు మొనపి.
తద్వయము సం. వి. సత్యము.
తదియు కై. వి. తృతీయ, పకుమునందు
మూడవ తిథి. సం. తృతీయ.
తదియుము నం. విజ. తత్త్వంబంధమైనది.
తద్వ అప్యా. మిక్రో హ. తద్వయి.
తద్వినము నం. వి. 1. ఆదినము 2. మృతి
పొందన దినము. 3. ఆట్టి కముపెట్టిదినము.
తద్వై కై. వి. తదియ, తద్వియ, అట్లు తడై
ఉండ్రాశ్చ తడై.
తద్వరక్షము నం. వి. (వ్యోక.) 1. మూడు
కాలములను కోదించు క్రియాపదము.
ఊడా. సూర్య రూదయించును. 2. దాని
యొక్క ధర్మము. కి. స్విథావము.
తద్వితము నం వి. (వ్యోక.) విశ ట్రైంత
శబ్దములకు థావారమందు మతుబరథ
మందు విధింపబడు ప్రత్యయముబు తద్విత
ప్రత్యయములనబడును. ఊడా. రాముని
తనము, మగ తనము. (థావారమునందు)
తవ ప్రత్యయము. అందగాడు, అంద
కతియ (మతుబరథమున) కలవాడు,
కలది అను అర్థమున కాదు, కతియ

ప్రత్యయములు.
తద్విపము సం. వి. (వ్యోక.) సంస్కృత
ప్రాకృతముల నుండి వర్ణచిన వికృతి
రూపములైన తెలుగు శబ్దములు ఊడా.
గోడ, పొత్తము మొనచి. (పీచినే వికృతు
ంందరు)
తన సరప్ప. ఆశ్చర్యకము
తనకతి వి. 1. చిక్కు. 2. చిక్కుపెట్టువాడు.
తనయ సం. వి. కూతురు.
తనయుడు సం. వి. కొదుకు.
తనరాదు క్రీ. 1 ఉన్నతమగు. 1. అతిఖ
యించు. 2. ఒప్పు.
తనరు క్రీ. 1. ఉప్పు. 2. అంశియించు.
విషయించించు. హా. తనయుచు, నచ్చు.
తనరుచు క్రీ. చూ. తై.
తని వై. విజ. 1. అల్పము 2. సూత్రము.
సం. తనుఁ.
తనిఫీ హిం. వి. సరిచూచుట.
తనియు క్రీ. తృతీపదు.
తనిచి వి. తృతీ దూ. తనిపు.
తనివోవు క్రీ. తృతీపదు.
తనిసమ క్రీ. తనిపోవు.
తనుకు క్రీ. 1. కలుగు. 2. జ్యులించు. 3.
ప్రకాశించు. 4. తపించు. దూ. తన్న.
తనుకోశములు సం. (జం.) తునరుత్పత్తి
క్రియ కాక శరీరమాతో తక్కున కీవిక
వ్యాపారములతో సంబంధము కల జీవ
కణములు. (Somatic or body cells)
తనుత్రము సం. వి. కవచము. త్వర్ణ. దేవా
మును రణించునది.
తనుప్రాణము సం. వి. కవచము.
తనుపార్శ్వము సం. (జం.) థావ్యాసరము,
ప్రాచీరసరము కలిసి వర్ణచిన పొర
(Somato-pleure). అన్నపార్శ్వము
అంత సరము, అన న్యాపొరము కలిసి వంగ
దిన పొర. (Splanchno-pleure).

రసపు శ్రీ. తనియ రేయు. వి. 1. తనియ. 2 కై రైము. 3. కై లోపచారము. 4. చెంచ జ్ఞము. 5 తడి.

రసపుద్ర్వ నం వి శ్రీ. సన్నిధినిషుముకలరి. రసపుహము నం. వి. 1. రెక్క. 2. వెందుక. దా. రసారుహము.

తసుపు నం వి. 1. దేహము. 2. లోటు. ఇం. 1. ఉన్న. 2. సన్న.

తసుపుఎడు నం వి. కుమారుడు. దూ. తను ఇఁదు, తనూథవదు.

తసుపుపొత్తు నం. వి అగ్ని. శ్వేత అన్నాదును పదనముచేసి శరీరము రదకుండ కాపాదునవి.

తసుపు శ్రీ. 1. పాదజాడనముచేయు. 2. బరయు.

దిసుపుగోల వి ఆధారముగా నుంచిన కర్మ.

తసుపులాడు శ్రీ. కొట్టుకొను.

రస్మియము నం. విం. 1. ఆ స్వరూప మైనది. 2. మైమరపు.

తస్మాత్తుక్తములు నం. వి. శబ్ది స్వర్ణ రూపరథ గంధములు.

రస్త్తుత నం. వి. (శాశి.) సాగతిసిన తీగవలె సాగుగుణము. బంగారు, మెండి, రాగివంటి ధాతువులు కమ్మెన్చుతో లాగినపుడు మిక్కలి రస్తుతీగల నిచ్చును. (Ductility)

తపతవ వి. రెక్కలు కొట్టుకొనుటయం రగు ధ్వని.

తపన నం వి. తాపము. దూ. తపనము.

తపనీయము నం. వి. బంగారు.

తపనుకు నం. వి. సూర్యుడు.

తపము నం. వి. 1. ధాన్యము. దూ. తపమ్మ. 2. ఎండ కాలము. ఇ. శిఖిర్యు ను.

తపస్సి నం. వి. తపస్సుచేయవాడు.

తపస్సిని నం. వి. తాపసురాలు.

తపొలా హిం. వి. ఉత్తరములు మొనవి అందించు కాళ.

తపించు వం. శ్రీ. 1. శాపముకొంచు. 2. తపముచేయు, తప్పము వం. విం. తపించేయబడినవి, కాచ ఒడినచి.

తప్ప వి. సింజిచ్చులి భాక్షము, లేక కాయ, లఘ్య. చెనాథకము, కాట.

తప్పుఱూచు శ్రీ. 1. అంచరించు. 2. ఉపే కీంచు.

తప్పుక అప్పి. తప్పేకట్టిప్పితో, చలింపక, తప్పించు వి. కొంచు.

తప్పువారి విం. 1. పొరపకి 2. సురిపిం.

తప్పు శ్రీ. 1. చెడుగుచేయు. 2. అంచిక మించు వి. అంచాథము. దా. తప్పించు. శ్రీ. చిక్కు.

తప్పుచు వి. తప్పుఁ.

తప్పుదల వి. తప్పుట.

తప్పుదారి వి. చెడుక్కోవ

తప్పుట వై. వి. బక వాయ్యిశేషము. నం. కమ్ముటఁ.

తబము వై. వి. తపము, తపమ్మ. నం. తప్పు.

తప్పిసి వై. వి. తపసి, ముని. నం. తప్పీస్, తబుకు వి. 1. తములపాపతట్ట. 2. పచ్చుము.

తచేలా హిం. వి. అశ్వశాల.

తచ్చిట్టువై. వి. తడకాటు.

తముంగము నం. వి. మంచె.

తమకము వి. 1. త్వర. 2. మోహము.

తమకి విం. 1. త్వరగలవాడు. 2. మోహము కొండినచాడు.

తమకించు శ్రీ. 1. త్వరవడు. 2. చలించు.

తమకు శ్రీ. 1. చలించు. 2. దాగు. వి. విధము.

తమగము వై. వి. మంచె. నం. తమంగఁ.

తమటము నం. వి. తమ్ముట. దూ. తమ్ముటము.

తమము నం. వి. 1. లీకటి. 2. బక గుణము. 3. కోకము. దూ. తమమ్మ.

తమర వ. పంగ.

తమరము నం. వి. 1. తగరము. 2. సీసము.

తమలపొకు (వ్యాప.) ఈ ఆకులు శాంబూలమునకును, వై ద్వారమునకును ఉచ్చయోగించును. (ఈ కీగి మిరియపు కుటుంబము (Piperaceae) నకు చెందిన *Piper betle* అను పేటక్క..) దూ. తమలపొకు.

తమస్సైని నం. వి. రాతిరి.

తమస్సు నం. వి. తమము.

తమాలము నం. వి. 1. బొట్టు. 2. కుత్తి, కి, చీకటిచెట్టు.

తమి వి. 1. త్వర, 2. కుమాహాలము. 3. అపేడ.

తమి నం. వి. రాతిరి, చీకటి.

తమిఁద వి. రాగిటైరు. దూ. తవిద, తవ్విద,

తమిరె వి. 1. కాది నడిమిచీల, 2. శయ్య

తమిప్ర నం. వి. చీకటిశేయ, చిమ్ములీకటి.

తమిప్రము నం. వి. 1. చీకటి. 2. కోపము 3. పసుపుపొడి.

తముకు వి. తుదుము. దూ, టముకు.

తములపొకు వి. నాగవల్లి దళము. దూ. తము అపుటాకు.

తములము వై. శాంబూలము, ఫక్కాకు. దూ. తమ్ములము. నం. శాంబూలమ్.

తమ్ము వై. నమరిన శాంబూలము. నం శాంబూలమ్.

తమ్ముంటు వి. కుండలము, ఆశ్వరణ విచేషము.

తమ్ముతనుకు వి. తమ్ముపడిగ, శాంబూలముమియు పొత్తము.

తమ్ముక వి. చూ. తంబళ.

తమ్ము వై. 1. తామరసము, 2. పర్మము, 3. పర్మపూర్ణమాము. దూ. తామర, నం. తామరసమ్.

తమ్ముకంటే వి. 1. క్రూ. 2. విష్టువు.

తమ్ముకెంపు వి. పర్మరాగము. ల్యూ. తమ్ము

వంటి కెంపు ఎచ్చు కలది.

తమ్ముచూలి వి బ్రిహ్మా. తమ్ముయండు శుట్టినవాడు.

తమ్ముచీచి వై. వి. పుష్టిరద్వీపము.

తమ్ముదౌర వి. సూర్యదు.

తమ్ముపగటుఁడు వి. చంద్రదు.

తమ్ముయ వి. చెవితమ్మై. పలుపుతమ్మై దూ. తమ్మై. తంబె.

తమ్ముయింటిగరిత వి. లక్ష్మి. సద్గులయ

తమ్మురుడు వి. గెసుక శుట్టినవాడు. ఆను జాడు. దూ. తమ్మువాడు.

తమ్ముగుఱ్ఱ వి. ముద్దుల తమ్ముడు.

తమ్మువాడు వి తమ్ముడు.

తమ్మై వి. 1. తమ్మైయ. 2. చెవిఅడుగు ఖాగము.

తయమిన్ ఇం. (గృహ.) (Thiamine) 'బి' విటమిన్. నంజవ్వాధిని తొలగించు విటమిను. 'బి' గ్రూపు విటమినులలో మెదటిది.

తయారు హిం. వి. సిద్ధము

తరంగకము నం.వి.విల్ల తరంగము, చిన్నాలల.

తరంగగితిసంకోచము నం. (ఇం.) అన్న వాహిక మొక్క గోడలు సంకోచము చెంచు ఆహారము తరంగము మారికిగా ముందుకు ఇరుగుట. (Peristalsis).

తరంగణము నం. వి. (శాతి.) తదంగరూప చలనము. (Undulation).

తరంగము నం. వి. 1. అల, తరగ. 2 ఒక రీతిగేయము. నం. వి. (శాతి.) వీడైన వస్తువు వేగముగా చరించుటచే గాలిలో నంపేదనము, విరళికరణము ఒకదాని వెంబడి ఒకటి సంభవించుటచే ఏర్పడిన చలనము. (Wave)

తరంగవంతము నం. వి. (వృక్ష.) ఇకార ములో అలలవలె నున్నది. (ఉదా:- ఆకు అంచు.)

తరంగిణి నం. వి. నది, పవాహము.	తరాసు, క్రాచు.
తరండము నం. వి. 1. ఓడ. 2. తెప్ప. శ్రీ. దాటించునది. తేలునది.	తరి వి. ప్రచ్చుట. చిలుకుట, నం. వి. 1. ఓడ. 2. మబ్బు.
తరంగ శై. వి. తరంగము, అల. నం తరంగః.	తరించు నం. క్ర. 1. దాటు, అంధ్రకమించు, తరికోడు విష. ప్రచ్చుహాయ.
తరకత వై. విజ. అంతయిము, నం. తర్కుః.	తరిగంచము వి. పెచ్చగు చిలుకు స్వంభము.
తరకబేంచు వై. క్రించు. నారించు.	తరుగొండ వి ముఖాచ్చి.
తరకఫము వి. అమ్ములపొరి. దూ. తుకస్తా.	తరిగోల వి. కవ్యము.
తరకిషు నం. వి. సివంగి.	తరితిషు వి. 1. ఉపేక్ష. 2. వెలాసము 3 కోరిక.
తరగతి నం. వి. నిర్ణయించిన పద్ధతి. ప్రమా. ఇము, తరమును తెలుపు థాగము.	తరితిషు వి. 1. ఉపేక్ష. 2. వెలాసము 3 కోరిక.
తరణము నం. వి. 1. దాటుట, 2. తరించుట.	తరితిషు వి. 1. గర్మించు. 2. ఉపే. కించు 3 వలపించు.
తరణి నం. వి. 1. ఓడ. 2. దాటుట, 3. సూర్యుము.	తరుకృషి నం. వి. (వృషచ.) కలచ, పంట చెరకు నిమ్మ వృక్షములపెంచుట. అనీ పొలనము (Forestry) కూడ ఈ కాఫి లోనికే. (Arboriculture).
తరతరము వై. విష. క్రమక్రమముగా. పరంపరాగా.	తరుగుదల వి. (పాచే) వస్తువులను రవాణా చేయునపుడుగాని, వాడినపుడుగాని చాని విలువలోకలుగుపెట్టము (Depreciation)
తరపు క్రి. 1. దోగ్గాటు. 2. దాటు.	తరచు వై. క్రించు.
తరపు హిం. వి. చక్కము.	తరుణము వి. సమయము. నం. విష. క్రొతరి, యోవనముగలది,
తరము వై. 1. పురుషాంతరము. 2. మానము 3. సామ్యము. 4. వరుస 5. దినము. 6. శక్యము, నం. అంతరమ్. నం. వి. దాటుట.	తరుణి నం. వి. యువతి. స్నీ. దూ. తలుని.
తరలు క్రి. వ్రయోజుమగు.	తరుణిమ నం. వి. యోవనము. దూ, కాచు జ్యాము.
తరవరి వై. వి. తరవారి, పట్టాక తి. దూ. తరవలి. హిం. తల్యార్క.	తరువడి వి. తరిమెన.
తరవణి లి పుల్లిస్టు.	తరువాయి వి. అనంతరము,
తరవాయి వి. 1. సమయము. 2. అను క్రమము. 3. పరిషిష్టము, 4 తడవ,	తరువు నం.వి. చెట్లు, వై. వి. ఈయనసిన చాని నిమ్మని నిర్వంధము చేయుట నం త్వరా.
తరవారి నం. వి. చూ. తరవరి.	తరువుకోడు వై. విజ. తరువు వచ్చినపాదు
తరమ్మ నం. వి. బలిమి. 2. వడి.	తరునంబంధము నం. (జం) వృక్షములత సంబంధముగలది, చెట్లుపై నివసించునది.
తరపో హిం. వి. రితి.	తర్కము నం. వి. 1. ఊహ. 2. అధా వోరము. 3. ఒక కాప్ట్రుము.
తరశకము నం. వి. నాయకమణి నం. విష. 1. చలించునది. 2. ప్రకాశించునది. 3. అను రాగము కలది.	తరిగ్ంచు నం. క్రి. 1. ఊహించు 2. చర్చించు, హేతుపు చూపుచు వాదించ
తరశేక్ష నం. వి. త్రి. క్రాలుగంటి.	
తరాళ హిం. వి. కూచెడి సాధనము. దూ.	

తప్పురూపము నం.(వృత్త.) మాలు కండె ఆకారముగా నున్నది. (ముల్లాగి దుండ ఆకారము). (Fusiform).

తప్పనము నం. వి అచలవు భయపెట్టుట. తప్పని సం వి ఇట్టనిపేలు, చూపాడునిపేలు. తప్పకము నం. వి. అవ్యాదు పుట్టిన దూడ తప్పిలము నం. వి. 1. తృతీ. 2. పిత్తు యజము.

- తర్పిదు హిం. వి 1. అధ్యాపము. 2. ఆచాము. 3. కికు.

త(థ)రాక్షమేటరు కం వి. (థోమి.) (Thermo meter) ఉపాఖిమాణమున కొలము కుపయోగించు పరికరము.

త(థ)రాక్షప్లాస్టామ్పు కం. వి. (థోమి.) (Thermos flask) వెడి క్రఘ్యములను చల్లాకుండను చల్లని క్రఘ్యములను వెడి యొక్క కుండగ ను నిలువ యుంచుట కుపయోగపడు థర్మాస్టాప్లాస్టామ్పు ఒక జాడి.

త(థ)రోక్ ప్లాస్టిక్ ఫైబ్రో కం. (గ్రహ.) (Thermo Plastic fibro) వెడిచే మెక్ బడి రూపము మార్గం పోగులు. తాట్టపై వెడి ఇస్ట్రీ పెట్టె పెట్టిన బట్ట కరగిపోవును.

త(థ)రోక్ స్టోవ్ బరన్ కం. (గ్రహ.) (Thermostat Iron) కరోక్లైప్లాటిక్ ఇస్ట్రీ పెట్టె ఉపకరు శౌమ్య తగ్గులుగా అమర్ప గల వియుచ్చుక్క పచోయముతో వనిచేయు ఇస్ట్రీ పెట్టె.

తప్పుమా హిం. వి. అనువాదము, ఒక థాపలో రచితమైన దానిని మరొక థాప లోనికి మార్చుట, థాపంతరికరణము.

తప్పము నం. వి. 1. రప్పి. 2. ఇచ్చి. దూడైపు, 3. నడవ.

తఱక వి. 1. గింజ సరిగా వట్టని ధాన్యము.

2. కాచిన పాలమీద కట్టు సన్ననిపొర. తఱచు వి. 1. అంకము. 2. దట్టము. తఱటు క్రి కొరచాతో కొట్టు. 3. కొరచా.

2 మోర్టల్ ము, తఱతల వి. సంక్రమము. దూడ తత్తర, కత్తరము.

తఱపి వి. 1. పెయ్యి. 2. తారుణ్యము. తఱలు క్రి. 1. చలించు, సంక్రమించు. 2. చిదుచు.

పణి వి. 1. సమయము. 2, సమీపము. 3. బరపిడిచే గలిగినరేభ, తరులు (ఇహస.). వశులు.

తఱిగొను క్రి. ప్రయత్నించు. తఱిచెన వి. కొయ్యిను యంత్రమున పెట్ట వలసినట్లు అరుగచీయుట.

తఱియు క్రి. అంక్రమించు, దాటు. 2, కరియలదు.

తఱియు క్రి. సమీపించు. తఱిచెదు క్రి. ఒత్తుడుపడు. తఱుగదు క్రి. కుయించు. దూడు, తర్లు. తఱుగరి వి. తరుగు తిసికొనువాడు. తఱుగు క్రి. 1. ఖండించు, చించు. 2. అమ్ముదు వానికిని కొకెదు వానికిని ఒక సరుకును వెల కుదిర్చి వానివద్ద నూటికింతయని తిసి కొను క్రఘ్యము.

తఱుగుదల వి. (హాణి.) వార్లిపార సంస్కరు గల ఆసుల చిలువలో వచ్చు తగ్గించల.

తఱుచు వి హి. తఱుచు. తఱువు వి. 1. ఏడాది-వయసు చెల్లిన అడు దూడ 2. మణి విశేషము.

తఱుము క్రి. 1. కవియు. 2. క్విరవడు. 3. వెంబడించి పరుగెతు. 4. లలాతప్పరించు. 5. కరిమెన పట్టు.

తఱులమెకము వి. కోతి, వారీముఖము. దూడుతలు మొగ మున గల అంధువు.)

తఱువు క్ర. 1. ఒగ్గు 2. ఖండిగిను దా. తఱుగు.
తఱుస్థలి చిక ఇద్దము.
పెణ్ణి విక నీచుదు. దా. ఉఱ్ఱ.
తల వ. 1. కోటు. 2. రంగము. 3. పశము.
సం. ఫలమ్. తలమ్. వ. 1. కిరస్పు. 2. శిల్డోబము. 3. కొన. 4. ఘూనిక. 5. ఎత్త
6. ముందుభాగము. 7. మెత్తము. 8. విజ. 9. సమయము. విజ మొదలు.
తలంటు వ. అభ్యంగన స్నానము దా. తల
యంటు
తలంపు వ. 1. కూహించుట. 2. ఆలోచనము.
దా. తలపు.
తలంధొలు వ. పెండ్లీలో వభూవరుల రల
లాషై పోయు నష్టతలు. దా. తలధొలు.
తలము క్ర. 1. చలించు. 2. భయపడు.
తలుగు క్ర. 1. ఉదుగు. 2. బవిగించు. 3.
తొలగు.
తలము క్ర. 1. ఎంచు. 2. ఛానించు. దా.
తలు
తలపు వ. 1. తలచుట. 2. కోరిక. 3. ఆలో
చనము. 4. జ్ఞప్తి. 5. హృతయము. 6.
అధిప్రాయము. 7. కూహించుట
తలపుచూలి వ. సున్నధుదు, భావజాదు.
తలపుమిన్న వ. చింతామణి. దా. తలపు
రాయ.
తలపుసొకిరి విజ. నీ వెరిగియండు మని
వారి చెప్పియంచిన సాక్షి.
తలకట్టు వ. 1. (✓) ఆకార లిహ్నానామము
2. పాగా. విజ. ముఖ్యము.
తలకడుచు క్ర అతిక్రమించు.
తలకాయ వ. కిరస్పు.
తలకూడు క్ర. సిద్ధించు.
తలకెడవు విజ. తలక్రిందు. దా. తలకెడవు.
తలకొట్టమారి వ. 1. శంచ్చేదముపొందిన
వారు. 2. అవినిము.
తలకొను క్ర. 1. కలుగు. 2. యత్నించు.

3. కాల్పు.
తలకొఱచి ఏ కముపలకడ నుంచు నిప్పు.
తల క్రించు చిక. అధోముఖము, విలోమము.
దా. తల క్రించు.
తలగడ వి. చరుంచునపురు తిరి యుంచు
కొను చిక్కు, కెండు. దా. తలాడ.
తలగడుగు వి. తలాంచు.
తలగొపు వ. రాహువు.
తలగుండె వి. చిట్టాదు.
తలచుటు వి. పాగా. దా. తలచుట.
తలచూపు క్ర. తోచు.
తలదిల్లు క్ర. చల్లించు. దా. తల్లిదిల్లు.
తలతన్నెత సం (ఫాం) గ్రదముల, ఘన
ములపై ఉంచుండు పనిచేయు ఒకము.
(Surface tension).
తలతల అప్పు ఒక్కుక్కునికి.
తలవట్టు వి. 1. వెరుపురుగు కొండుకిచే
మొవ్వు పాండుట. 2. చెట్లు, పైరులకు
పట్టు తెగులు.
తలవమ క్ర. 1. ఆరంభించు. 2. ఎరించు
3. కాకు.
తలవస్తు వి. (పరి. రా) దక్కిచూప్రికా
చెకు కోటులలో మొదల పనిచేయుటకే
వెళ్ళి. అచు సిరనివాస మేర్పురుచుకొను
భారతీయులపై దక్కిచూప్రికా ప్రథు
ప్రయము విధించిన పన్ను. భారతీయుల
ఆరికపోమత పెచుగకుండ దక్కిచూప్రికా
శ్రేష్ఠప్రథుత్వము భారత శ్రీ పురుషులపై
18-19 సంవత్సరముల వయసుగల భాల
చాలికలకు తల ఒక్కింటికి కిహానులు చో॥
పన్ను రద్దు చేయించుటకు మెట్లుమొదటి
సారిగొ వహిత్తుగాంధి దక్కిచూప్రికాలో
సత్యగ్రహము చేసెను. (Pole tax).
తలపెట్లు క్ర. 1. ఆరంభించు. 2. ప్రాస్తావించు
తలపోలము వి. 1. పొలిమేం పెంబడి నున్న
పొలము. 2. ఎక్కెనఫలము.

తలచోచు క్రి. చింగిచు, ఆలోచించు.
తలపాటు వి. రాబోవుచేటు, సాకము.
తలమానికము వి. 1. శిరోరష్మము. 2.

[శేషము].

తలమించు క్రి. 1. ముంఘపోవు. 2. అతిక్రమించు.

తలమీఱు క్రి. ప్రమిగులు.

తలము వి. 1. పటము. 2. శద్యము. దూరము. సం. వి. 1. అక్షము. 2. సంము. సం. వి. (శాతి) (గజే.) ఏవస్తువుకిన ఉపరితలమందలి సరిహద్దు. (Surface).

తలముదప్ప క్రి. ఆశక్రమగు.

తలమునుక వి. 1. శిరసాన్నినము. 2. శిరప్రమాణము, తలబంటి.

తలయంపి వి. తలగడ. దూర. తలాపి. తల్లిపి.

తలయెట్టు క్రి. 1. వరిలు 2. మొలచు.

తలకు క్రి. 1. వలించు. 2. లింతించు. 3. కలగు. 4. బచ్చు. 5. సంభ్రమించు.

తలపంపు వి. అవమానము

తలపరి వై. వి. ఊరికావలివాదు. దూరతలారి. సం. స్థలవారః.

తలవాకిలి వి. మొదటివాకిలి.

తలపియ వి. సమీపప్రదేశము.

తలక్కి సం. వి. (శాతి.) ఒక వస్తువుకి తలమందుందు శక్తి. (Surface energy).

తలసాచిడి వి. ఇంటి ముందటి సాపడి

తలా అవ్యా 1. చెరి. 2. తలకు. (ప్రతియుక్తికి). ఉదా. తలా యొకటి.

తలాటము వి. కురాయి.

తలారించు క్రి. మరలు, వెనుదిరుగు.

తలీ వి. ఇనని. దూర. తల్లి.

తలిమము సం. వి. 1. దూరిపరవు. 2. రాళి కట్టడపు నేల.

తలియ వై. వి. భోజనపాత్రము. సం.

పూర్తికా

తలియ వి. చిగురు.

తలిరుడు వి. కేవు పుచ్చుకొను ఆధికారి.

తలిరుదిండి వి. కోయిల

తలిరుటోడ వి. స్నీ.

తలిరువిలుపుడు వి. మదనుదు. దూ.

తలిరువిలుడు, తలిరువిలుకాఁడు.

తలిరువు వై. వి. తలిమము, శయ్య, సం.

ఉతిమమ్.

తలుగు వి. 1. పటము. 2. సంధానము.

తలపు వి. కవాటము.

తలోదరి సం. వి. శ్రీ ల్యో. చలుచని ఉనరము కలది.

తల్లిము సం. వి. దూరిపరవు.

తల్లుజము సం. వి. సమాసమున శెండవ పదముగనున్న 'ప్రేషము' అని అర్థము. ఉదా. కవితల్లుజాదు=కవిప్రేషుడు.

తల్లడము వి. చలనము.

తల్లుడిల్లు వై. క్రి. చల్లించు. దూర. తలడిల్లు.

తల్లి వి. ఇనని. దూర. తలి. విఱ. మొదటిరి. సం. వి. ఇవరాలు, తరుణి.

తల్లిరేకు (వ్యవ.) ఇనుపనాగలికి కప్రదరేక్క రేకు అతికింపలడు ముఖ్యభాగము.

తల్లివేరు వి. మొదటి వేరు.

తలప వి. నిర్ణయకాలము, గడువు, మితి.

తవరము వై. వి. తగరము. సం. తమరము.

తవడి, వి. రవడి, అనత్యము.

తవిచ వి. తమిద.

తవు వి. తగు యొక్క రూపాంతరము.

తవుడు వి. వియ్యము మీది పొట్ట. దూర. కౌడు.

తవులు క్రి. దూర. తగులు.

తవెల. వి. నోరు పెడలుగానుండు లోహప్రతికులు.

తవ్వు వి. రెండుసోలలు.

తనుకు క్రి. ప్రేమకలిగినట్లు చేప్పించు వి. ప్రేమను నటించుచేస్తు, ఉక్కు.

తనుకులాడి వి. ఉక్కులాడి.

తప్పారించు నం. క్రి. కొంగిలించు.

తప్పారుఁడు నం. వి. బోంగ.

తప్పా వి. దుర్మానము.

తప్పాతహా వి. ఉక్కండ.

తప్పాసీఁఱు హిం. వి. పశ్చు.

తప్పాసీఁఱు హిం. వి. (వృథ. వరి.)

తప్పాసీఁలు. రెవిష్యూ (ఇస్ట్) అవికారి.

తప్పాతళ వి. 1. మిచుమిట్లు గొలుపు. 2. కాంచి

8. మెరయుటయుం దగు అమకరణము.

తప్పా తై. వి. 1. స్తోతము. పోతన పొత్తము

2. తేపువిం నివేంచు అన్నము. రూ.

తప్పా తిం. నం. సాతికా.

తప్పాతు వి. మిక్కిలి ప్రకాశము.

తప్పాతు వి. ప్రకాశించు.

తప్పాతు వి. మెరయుటయుం దగు నమకరణము.

త్రిం

తాంతవము నం. వి. ఉద్దతమైవ స్ఫుర్యము.

తాంత్ర వి. 1. విధితక వృకుము. 2. తాడి,

3. ఘలరనముతో చేసిన అడవ.

తాంతము నం. విజ. బడలినరి.

తాంతవచని నం. (బిం.) రక్తములో మందు

ద్రవపదార్థములనున్న మాంసకృతు. దీని

మండి తాంతవము తయారగును (Fibro-glyogen).

తాంతవము నం. వి. (బిం.) రక్తము గడ్డ

కట్టపుదు దానిలో నేర్చిదిన సూక్ష్మమైన

తంతుకములలోనుండుపదార్థము (Fibrogen)

విజ. తంతుసంబంధమైనది.

తాంత్రికుఁడు నం. వి. 1. సిస్టాంతము సారి

గినవాడు. 2. విషమైద్యము. 3. తంత్ర

శాస్త్రము ననుసరించువాడు.

తాంత్రాకము వి. పెద్దలోహావు పచ్చము.

తాంకబూలము నం. వి. వక్కాకు, తములము.

తాంబూలవల్లి నం. వి. తములపాకు తీగ.

రూ. తాంబూలి.

తాకెంచు క్రి. 1. లక్షమపరమ. 2. తాక

చేయు.

తాకు క్రి. సప్తాంచు, అంటు.

తాకుడు వి. తాకుట. సోకుడు, స్పృర్మ.

తాకుడువేక వి. వరుసజ్యరము, పోవుచు

వచ్చుచుండు ఔరము.

తాకుదల వి. యుధారంథము.

తాచు క్రి. తమ్ము.

తాట వి. 1. చెట్లుపైపెట్ట. 2. మోము.

తాటక తై. వి. మోసక తై.

తాటదమ్మడు వి. 1. శీవనార్థ ము

సన్నాధ్యిం పెషము దాల్చినవాడు. 2. రింగి.

3. కపటసన్నాధీం.

తాటడె వి. తాండ్రాటెట్టు.

తాపు వి. తమ్ము, తాడనము.

తాపేలు వి. కూడ్లము. రూ. కామేలు.

తాకట్లు వి. 1. కుదువ. ఉద్దర. 2. తాఫా.

3. ఆస్తికుచుపచెట్టి బుడము కీసికొనుట.

తాకట్లు ఉత్తరము వి (పాణి.) ఎగుమతి

దారుడు తన శాస్యంకుకు రిగుమతి దారు

నిపై అవసరమైన చుట్టు కీసికొనుటకు

అభికాటము నిచ్చు ఉత్తరము. దీని అవ

సరమేమన ఎగుమతి చేయగనే విల్లను తన

శాస్యంకునకు ఎగుమతిదారుడు అమ్ము

వేయును. విల్లు వసూలుచేసికొను శాధ్యత

శాస్యంకులై నున్నది కాన అవసరమైవఱి

కారము కూడ దానికి ఈ ఉత్తరము

చ్యార్మా ఎగుమతిదారుడు సుక్రమింప

చేయును.

తాకీదు విం. వి. అజ్ఞాపత్రము. రూ.

తాఫిదు. విం. తాఫిద్.

తాగదించు క్రి. 1. నిర్వంధించు. 2. తాఫ

పెట్టు.

శాగు క్రి. పానముచేయ. దూ. శ్రాగు. శాగుటోతు విజ. అమితముగ మద్యము నేవించువాడు.

శాచు క్రి. చెక్కు, తొలుచు, అవలంబించు. శాటంకము నం. ఏ. చెవికమ్మ.

శాటాకుతెగులు ఏ. (వ్హిప.) ఇది పరి ఇకుల చిచ్చును దొలిని అందు పెరుగు, చిన్న బరిడె పుచుగు. (Rice hispa-hispa armigera).

శాటించు క్రి. 1. శాటించు. 2. కోట్లు.

శాటిపదగవాడు ఏ. 1. బలరాముడు. 2 థీమ్ముడు.

శాటిపక్క తై. ఏ. జ్యేష్ఠాపకపక్కము.

శాటిరిపక్కపెల ఏ. జ్యేష్ఠమాసము.

శాటోటు ఏ. మోసము. దూ. టాటోటు.

శాదనము నం. ఏ. కోట్లుట.

శాదించు నం. క్రి. కోట్లు.

శాదితము నం. ఏ. కోట్లుపడిని.

శాదు తై. ఏ. శాటిచెట్లు. నం. శాటి.

శాదు ఏ. దాము, దూ. శ్రాదు.

శాక ఏ. 1. తండ్రికి తండ్రి రి తల్లి తండ్రి. తై. ఏ. విధాత. ఖప్పు. నం. ఏ. తండ్రి

శాత్పర్వము నం. ఏ. ఇథిపొయిము.

శాదృకము నం. ఏ. అటువంటిని.

శానకము తై. ఏ. 1. స్థానకము. 2. చెట్లు నిలుచుండు తీరు, 3. టినికి. నం. స్థానకము.

శానము తై. ఏ. 1. సానము. 2. స్నానము. 3. చోటు. 4. మునుక. నం. ఏ. సంగీత మున కన్న కారముతో శాడెరు పాట.

శాను నర్వీ శాశ్వతమునకు ప్రథమైకవచ నము.

శాప ఏ. 1. నిచ్చెనే. 2. మెట్లు.

శాపక్రమము నం. ఏ. (శాతి.) శాపతిష్ఠ తమ తెలుపు అంకె. (Temperature).

శాపసోపకము నం. ఏ. (రసా.) చెడిని ఎలిపెట్టుని (Exo-thermic)

శాపమాపకము నం. ఏ. (రసా.) చెడిని ప్రమింగునది (Endo-thermic).

శాప్తయము నం. ఏ. మూడు విధములైన శాపములు - ఆధ్యాత్మికము, ఇధిదైవికము, ఆధిభౌతికము.

శాపదీప్తి నం. ఏ. (శాతి) ఇనుపగుండు వంటి వస్తువును కాల్చినపుడు అది మొదట ఏగ్రగను ఉరువాత తెల్లగను ఉన్న కాంతిని పెలిపుచును, అట్టి వస్తుపుల పుక్క దీప్తి (Incandescence).

శాపనఫలకము నం. (శాతి.) విద్యుత్పక్కతీతో చెడిచేసిన వంటకు ఉపయోగించు యినుప రేపు, విద్యుత్పక్కతీతో వంటచేయట కము ర్పిన పొయ్యి (Hot-Plate).

శాపము నం. ఏ. 1. చెడిమి. 2. శాద. నం. ఏ. (శాతి.) చెడి (Hot).

శాపవానము నం. (శాతి) చెడిని వహించుట. చెడి ఒక వస్తువు(ఘనములు) ఒక చోటినుండి ఇంకొక చోటికి మ్యాసికొని పోపుట, ఉష్ణప్రసరణము (Heat conduction)

శాపవాహాకము నం. ఏ. (శాతి.) చెడిని ప్రసరించచేయినది: ఉష్ణతావాహాకము (Heat conductor).

శాపవియోజనము నం. ఏ. (రసా.) ఒక సమ్మైక్షనమును చెడిచేసినపుడు ఇది సూక్ష్మతరమగు అఱువులగా విఫలింపబడి, చల్లార్పినపుడు ఓరిగి మొదటి సమ్మై నము ఏర్పడి రసాయనికపు మార్పు (Thermal dissociation).

శాపతరుపు నం. ఏ. గారచెట్లు. (దీని మాసుతో శాపనులు తలంటుకొందురు).

శాపనుము నం. ఏ. తపసి.

శాపసోపకము నం. ఏ. (రసా.) ప్రయోగ వరి సరముల శాపక్రమమునుమారకుండనుచూచుట కుపయోగించు పరికరము. (thermostat).

తాపి ని 1. రాతిగోడ కట్టువాడు. 2. కరిండ. దూ కాపి. 3. మర్మము, కాజ. తాపించు వై. క్రి. 1. ఫాపించు, సం కొలువు. 2. చెక్కు. తాపించు ని. 3. లికట్ ప్రూసు, తమాలము. తాపిక త్రియ వి. సంధానము చేయువది. తాపికాఎ వి.జ. సంధానము చేయువాడు తాపిత వి మేలైన పట్టుగుడ్. తాపియము నం. వి. (రసా. థో.ఎ.) తాప సంబంధమైనది (Thermal).

తాపు వై. క్రి. 1. చెక్కు. 2. రక్కాదు (ను) పొదుగు. వి. 1. అవలంబము. 2. తన్న.

తామర వై. వి. తామరసము, పర్మము. దూ తమ్మి వి. చర్మలోగము. (Ring worm). (ఇది చర్మమును శుద్ధముగా నుంచని యొడల ఏర్పడు అంటువ్యాధి.) తామరచెలి వి సూర్యుడు, పర్మమిత్తుడు. తామరతంపము వి. 1. తామరల సమూహము. 2. అభివృద్ధి, దూ. తామరతంపద తామరతంపర వి తామరతంపము. తామరతూపరి వి. మరణుడు.

తామర పురుగు కుటుంబము వి. (ప్రో.వ.) ఈకుటుంబమునకు చెందిన పురుగులు చాల చిన్నవిగ నుండును. మగపురుగులకు వాలుగు సమమైన రెక్కలుండును. ఆదు పురుగులకు రెక్కలుండపు. నోరు రన మును పీల్పుటకనుకూలముగా నుండును. ఉడా. మిరప తామరపురుగు, వరి తామార పురుగు ఇత్తాయ్దులు, ఈ జాతి పురుగులు (Thrips) పట్టిన అకులు తామర పట్టిన చర్మమువలె నుండుటచే వాని కి వేరు కలిగెను. (Thysanoptera).

తామరసము నం. వి. 1. తామర. 2. బంగారు. 3. రాగి.

తామసము వి. 1. అలస్యము. 2. పాము. వం. వి. తమోగుడము కలరి. తామసీంచు క్రి. అలస్యముచేయు. తామిప్రము వం. వి. 1. లీకటి. 2. లీకటి మయమైన వరకము. తామేలు వి. కాజేలు. తాముచారము వం. వి. కోడి. తాముపక్కి వం. వి. 1. ఒకవక్కి. 2. పడమటి దిక్కువందరి అంజన మను దిగ్గజము యొక్క ఖాండి. తాముపటి వం. వి. 1. రాగి. 2. ఎరుపు. వం. వి. (రసా). (Copper) రాగి, పికంగ (Brown) పర్లము గం చాతువు. (ఇది ఆప్రతి కమపటికలో రెండవనర్దిమలో ఎండి బంగారములో పాటు అమర్పణది యొమ్మను ది. మొక్కలకు కాపలిన సూప్రమ్మ మూల ప్రవ్యములలో నిది డె.కటి)

తాముకోగములు నం. వి. (ప్రో.వ.) ఎఱ్లగా క్రుపు పట్టినటుంటుటచే ఈ రోగములు ముఖ్యముగ గోధుమ, సెనగ మరి కొన్ని తృణధాన్యజాములకు సంభవించుచుండును. (ఇటి మచ్చలవలె చారలవలె నుండును, కొన్ని రకముల శిలీంద్రములు ఈరోగము లకు కారణములు) (Rusts)

తాయి నం. వి. తల్లి.

తాయెషు పిం వి. తల్లి విడ్డిలకు కట్టు రక్కలంఘము. దూ. తాయెతు.

తార నం. వి. 1. నక్కతము. 2. బృహస్పతి. కొర్చు. 3. వాలిఫార్మ్.

తారకము వం. వి. 1. కంటినల్ గ్రుడ్. 2. నక్కతము. దూ. తారక, తరింపచేయు నది.

తారకాణ వి. దృష్టాంతము. దూ. తారాగుణము, తారకాణము, తారాగుణ.

తారక నం. వి. అరువది సంవత్సరములలో నోకటి.

తారతమ్యము నం. (కోతి,) దెండు రాసుల
మద్య మన్మ పచ్చప్ప సంబంధము (Relative). నం. వి. తప్పతము భావము, ఎన్ను
తక్కువలు.

తారమ్య నం. వి. 1. వెండి. 2, పులుగదిగిన
ముక్కెము.

తారనము వి. 1. సమీపము. 2. తలపాటు.
తారసించ్య క్ర. 1. సమీపించు. 2. తగపడు.
తారసిలు క్రి. తారసించు.
తారన్విరము నం. ఏ. (ఫోతి.) గట్టగా విని
పించు చ్చరము. (High-note).

కొరపడిన నం. వి. ముక్కెలనసరము.
కొరాకేంద్రము నం. వి. (బి.) తీవ్రకణ
రసములో కేంద్రికతో చెందు ఒక
ప్రతీక్షలున కాగము. (Centrosome).

శొరాదు శ్రీ. తిడుగులాదు, లేచాదు, తదను.
శొరానాథి సం. వి. (శం). కెంప్రిక మట్ట
మండు గుండ్రాని ఫాగము. (*Centro-
sphere*).

కొరాపక్కి సం. వి. చందులు.

శాస్త్రవేదము పేరి. ని. ఆమాను.

కారు క్రి. 1. సంచరించు. 2. పోతు. 3.
కదియు. రూ. కార్బోను.

తొట్టు కూరులు, రూ. తారులు.

తారుడ్జమ్ము నం. వి. జవ్వనము.
తారునీరు వి. వి. (ప్రోఫ.) కారు, పబ్లిక
సీరు ఆ. రెండింటి మిక్రమము. (Tar-
Emulsion). ఇది చెక్కురుగులను నాళము
చేయట కుపయోగించును)

బౌర్గుజము వి. పూ. తారకాంగ

తారిగుకుడు నం. వి. తర్వాతము
తెలిపివ్వాడు

త్వార్యుడు నం. వి. 1 అనూరుదు. 2.
గరుత్వంతుడు. ప్రీ. తృతుని కొద్దుకు.

శాముక తె వి.ఐ. శాపిక తె.

తాలుచూసు వి. వ్యక్తాగ్నము.
 తాలధ్వజ్ఞాడు సం. వి. బలరాముడు.
 తాంము నం. వి. తాంచిచెట్టు దూ. తాంచము.
 తాలవ్రము నం. వి. (శం.) హానుపును
 మస్తిష్కగ్రాఫితో కలుపు ఎముక.
 (Palatine). (వ్యాప.) తాలుజర్వమైన
 అతుము (Palatal) ‘చ’ మొదలగునవి.
 తాలాంకుడు నం. వి. బలరాముడు
 తాలి వి. మంగళసూతము. దూ. తాళ.
 తాలించు క్రి. తిరుగబోయి, దూ. తాళించు.
 తాలింపు వి. తిరుగబోత. దూ. తాళింపు
 తాలింపు ద్రవ్యములు వి. (వ్యాప.) కొన్ని
 ఆవోరపదార్థమరకు తాలింపు లేక పోవు
 పెట్టుట కవసరమైన సంబాం ములు, ఉడా.
 మిర్చి అవాలు తీలక జు మొదలగునవి.

వారిక వి. మెలిక.

హాలిబొట్టు వి. మంగళసూర్యపు నొట్టు. హా. తాండ్రిబొట్టు.

వారమి వి. 1. కుమ. 2. వైష్ణవు. దూ.
తాలిక్క.

తూర్పు విష తుమకలది.

తా. లిమిట్డ్ ఎం. తమకలవాడు.

తాలు వి. 1. ఎన్న తిని ఎండిపోయినవైరు.
2. పొలుగింజ.

తాలుచ్చ ర్స. 1. ధరించ. 2. పురిపెట్ట. 3. వారముపెను. శూ. కాలు.

ప్రాణికు వు ఏ హోదా కూడదు (Palate)

ప్రాణికి దేవతలో కొన్ని

ತಾಲಿಪ್ಪ ಏ ತಾಲಿಮಿ.

తావక్కాటు వి. వత మెత్తువాడు కాశ్యంచు
కొను కణలు

తావక్కినము సం. విష. నీరి, త్వదీయము,
తావద్దము పి. రుధాతలు చెయదుగుని

కూర్చున వోరము. డా. తావళము.

శ్రీవం ము వ్ర. పక. స్టావరము, తిరుమైనది
వం. స్టావరమ్.

శాపలము వై. వి. 1. స్థానము. 2. ఆధారము.
శాపకము వి. శాపడము.
శావి వి. పరిమశము.
శావిగట్టు వి. మలయ పర్యవము.
శావిస్తానె వి. అత్తరు.
శావిషాపం వి. గాలి. గంభవవండు.
శావివిలుకాదు వి. మదనుడు.
శాపు వి. స్థానము.
శాపుకొను క్రీ. సెలకొను.
శాపవత్తము నం. వి. 1. శాటియాచు.
2. చెవ్వాకు: చెవికమ్మ

శాకము నం. వి. 1. శిగము. 1. శాదు
నపుడు చేషులతో చరచుచరణ. 2. శాటి
చెట్టు. 4. శాకముచేయ కంచువాద్యము.
శాఫప్పంతము నం. వి. విసవకణ.
శాఖ వి. పతకము, హోరము. దూ. శాథి.
శాంక వి. ఉఱ్పు. విష. 1. శాంకింద. 2
ఉఱ్పుతగినది.
శాంపు క్రి. శాంకియగు, పహాంయ. విచ
వించు. దూ. శాంకిందు.
శాంపువారము వి. వంచపాక, ఇంటికి ముందు
శాగమున వంచి కట్టినది. దూ. శాంపువారము

లి

శింట వి. శినుట.
శింది వి. ఆహారము.
శింకితాయ విష. ఎక్కువ తిము స్వయాపము
కలవాదు.
శిందిపోతు విష. శిందీరు, శిండికాదు.
శింతిది నం. వి. చింతచెట్టు శింతిది.
శింతిదికము నం. వి. చింతచెట్టు, శింతిది.
శింతింక నం. వి. చూ. శింతిం.
శింతింకము నం. వి. చింతచండు.
శికమక వి. కలత, తొట్టుపాటు.
శిక్క వి. పిచ్చి. దూ. ప్రిక్క.
శిక్కుకొను క్రీ. పిచ్చియొతు.
శిక్కుటిమక్కుట వి. కలత,
శిక్కము నం. విష. చేచైనది.
శిగ వై. నర్మా. మూదు. దూ. ఓివ. నం ప్రికమ్.
శిగంబి వి. ఇప్పుడు. ల్యో. మూదు కన్నలు
కలవాదు.
శిగలువై వి. ముగ్గురు బిడ్డ లౌక కాన్ములో
కలగుట (Triplet).
శిగవంచ సర్పీ. నాలుగు.
శిగియు క్రీ. ఆకర్షించు. దూ. శిగ్గుచు శిగియు.
శిగ్గుము నం. వి. చేడిమి.

శిటు వి. శాథి.
శిట్టు వి. 1. శాపము. 2. వింద. క్రీ. 1.
శిపించు, వించించు.
శితిక నం. వి. ఉఱ్పు.
శితిజపు నం. వి. ఉఱ్పురి.
శితి వై. 1. చిన్నసంపి. 2. కొలిమి
పించి. 3. సుపితి తి. నం. ర్చుతి.
శితిరి నం. వి. శికుపువిట్ట.
శిథి నం. వి. 1. పాద్యమి ముదలగుపవి.
2. ప్రార్థినము.
శిను క్రీ. భుజించు.
శినుకు క్రీ. ముక్కుముక్కు విష్టించు. వి.
ముక్కుముక్కు విష్టించుట.
శిన్న విష. 1. మనోష్టము. 2. యుక్కము
3. స్వస్మము. 4. బుబుపు. 5. సొమ్ముము.
శిన్నియ వి. అయగు, చెరిక. దూ. శిన్న.
శినియ, శిస.
శిన్నెను వి. శిన్నియ.
శిపిరి వి. (ప్రాపి.) సిరకాయ, ఆనపకాయ.
శిష్టరుకట్టు క్రీ. వాగ్యపించు.
శిప్పు వై. 1. చిన్నికొండ. 2. కొండ.
3. దిఱ్ప నం, ఢైచం.

తిప్పనీషుర్ రి. కోతి. తిప్పంందుతిరుగునరి. తిమి సం వి. సముద్రమందలి ఒక చేప.
 తిమింగిలము సం వి. తిమిని ల్రింగెడు చేప.
 తిమిరమండలము సం. వి. (రసా) క్రొప్పు
 వత్తి జ్ఞాలలో వత్తి నానుకొనియుండు
 కాంతిని అంతర్భాగము
 తిమిరము సం. వి. చీకటి.
 తిమిరి ఇ స్పంధము తెలియని రోగము.
 ధా. తిమిర్లి.
 తిమురు క్ర. 1. త్వరింపదు. 2. ఉద్దేశించు
 3. ఉడలువిరుము 4 గర్వించు, విగర్వము.
 తిమ్మ ఐ. చ్యాపము.
 తిమ్మతు వి. కోతి.
 తిమ్మనము వై. ఎ. 1. తేమనము 2. మజ్జగ
 పులుపు 3. పాలు. దైల్చుము, పిండి ఉడి
 కించి చేసిన పరార్థము. సం. తేమనమే,
 తిమ్మప్పురు వి వేంకచేశ్వరుడు, కొండ
 మీది తండి
 తిమ్మక్రి. చీవించు. (శ. ర.). నిందించు.
 (అని కొండరు).
 తియ్యు విజ. మధురము. దూ. తియ.
 తియ్యుచోడి వి. త్రీ.
 తియ్యుగూర వి. పులుసులేని కూర.
 తియ్యుము వి. 1. ఉచాచ్చు. 2. ప్రియము
 రూ. తియము.
 తియ్యువిలుక్కాడు వి. మదనుడు.
 తికము వై. విజ. స్థిరము వం. స్థిరః.
 రస్సరిణి సం. వి. 1. తెర. 2 ఉండానొక
 మంక్ర విద్యి.
 తిరస్కరితి సం విజ. తిరస్కారము.
 తిరి వి. 1. సుడి 2 జట 3. కలత.
 తిరిక వి. మెలిక.
 తిరితీపులాడు క్రి. చెవగులాడు.
 తిరివకొట్టు వి. విచ్చుమెత్తుటయే వృత్తిగా
 కలవాడు. రూ. తిప్పిగొట్టు.
 తిరేవగత్తె వి. తిరుకత్తె.

తిరివగాడు వి. విచ్చగాడు
 తిరిపము వి. విషము.
 తిరియు క్రి. విచ్చుమెత్తు. రూ. తిరుచు.
 తిరు వై. విజ. తీప్రదము, పూజ్యమెత్తెన.
 సం. తీ.
 తిరుదు వై. విజ స్థిరుడు.
 తిరుకాపు వి. కోవెల తలపు.
 తిరుకొలను వి. పుష్టిరిణి, కోసేరు.
 తిరుగడ వి. మరగొట్టము.
 తిరుగలి వి. పిండి విసరు కిలాసాధనము,
 మరటము, భ్రమము.
 తిరుగు క్రి. 1. సంచరించు, పరిభ్రమించు.
 2. వెనకకు మంలు. 3. పరిషైషించు.
 ధా. తిరుపు, తిర్మి.
 తిరుగుడు వి. 1. తిరుగుట. 2. మారు
 పాటు 3. మర
 తిరుగుడుచీల వి. మరచీల.
 తిరుగుడు తిగ వి. (వృక్ష.) నుతింగలు
 మెదలగు సాంధనము లేపియు లేక నన్న
 ముగా నున్న కాండముతోనే నీరైన
 ప్రాటినిగాని, గడమగాని చుట్టుకొని సై
 కెగ్గొకు తీగ (Twiner)
 తిరుగుడుపదు క్రి. పరిభ్రమించు.
 తిరుగుడుమోట వి. వి. (వృక్షమ.) సీరు తోడు
 సాంధనము. (Circular mhotec.) (పశు
 పులు గానుగలోవతె చుట్టిచుట్టి తిరుగుచు
 దీనిని లాగుచుండును. ఈ మోటకు
 రండు గూసలుండును)
 తిరుగుబాటు వి. (వృక్షమ.) ఎదురు తిరుగుట.
 (తిరుగుబాటు).
 తిరుచు క్రి. తిరియు.
 తిరుచిన్నము వై. వి. నన్నగాఢ. ఒక
 రకమైన చిన్నవార్ధము. సం. తీ
 చిన్నమ్. తీ తూర్పమ్.
 తిరుచూర్చ ము వి. వి. ఎఱ్చబొట్టుపొడి.
 తిరువాళ్ళ వి. (సి. బహు), భేవోస్పవము.

తిరువీఱు వి. బూది విభూతి.

తిరుపగూవ వి. తిరుమడిపెక్క చెంకలైని
యుంచు కాటాకు బుట్ట.

తిరుపు వి తిరుగుట.

తిరుషులుగట్టు శ్రీ. వ్యాపించు.

తిరుమజ్జసము వి. వి. శగవంతులికి చేయు
అభిప్రాకము.

తిరుమణి వై. వి తెల్లనామము. దూ. తిరు
సున్ను. సం శ్రీమృత్త.

తిరుపల వి. వేంకటాచలము.

తిరుమాళిగ వి. 1. గృహము. 2. వైషణవుల
పుట్టాగ్రహము. 3. పూజ్యమందు
గృహము.

తిరుముది వి. 1. వైషణవుడు. 2. ఇందు
కట్టిన బట్టు.

తిరువడి వి. 1. పుణ్యసంఘము. 2. భక్తుడు.
రాసుడు. 3. పూజ్యల పాఠము.

తరువడికోల వి. దాసరి దీప త్రంఖము.

తిరోగమనము సం విజ వెనుకకు వెళ్లుట.
ప్రోత్సహితి. ప్రోత్సహమనము.

తిరోధానము సం. వి. మరుగుపాటు దూ
తిరోధాపము.

తిరోహితుడు సం. విజ. మరుగున పదిన
వాడు. అంతర్మా తుడు.

తిర్యక్ సం. విజ. (గచే.) సమాంతరము
గాని, లంబముగాని కానిది (Oblique).
సం. విజ. (గచే. శౌతి.) అడ్డుగా నున్న,

ఇంకొక దానికి సమాంతరము కానిది
లంబము కానిదియగు దిక్కు (Oblique).

సం వి. 1. అడ్డముగాపోవునది 2 పశ్చాది.

తిర్మక్తరంగము సం. వి. (గచే.) చరణ
దిక్కునకు అడ్డముగ (లంబముగ)స్థంచించు
తుంగము (Transve . way)

తిర్మక్కెప్పచసము రం. వి. (శీవ.) అమ్మకోక
(Transverse section).

తిర్మాక్కము సం. వి. 'గదే' ఆచాకశము
నకు ఒంబము → లేని అము 'Oblique
axis). సం వి (గదే.) అమ్మా ఉన్న
అము (Transverse axis).

తిర్మారేఫ సం వి. (గదే) కొన్ని సరళ
రేఖలను అమ్మా ఖండించు సరళ రేఖ
(Transversal)

తిలకము సం. వి. 1. బొట్టు. 2. సల్ల
గుర్రము. 3. పుట్టుమండ్ర 4. లొట్టుగు
చెట్టు. విజ. కేషము.

తిలకసంచి సం. వి. (శం.) (కస్పర్స) కర్క
శేరి క్రింద నుండు ఎడ్డని రెండు గ్రంథు
లలో నొకటి, ఉహతోష్మాకపు పొర క్రింద
నుండు అంతస్మాప్రగంథి (Thymus gland)

తిలకించు క్రి. 1. ప్రధాకాశించు 2. ప్రచెన్నత
నొందు 3. చూచు.

తిలమాతకురు సం. వి. గాండ్ల వాడు,
తెలికవాడు,

తిలకండుల న్యాయము సం. న్యా. నుప్పులు
బియ్యము కలిసిన విధము

తిలయంతము సం. వి. గాసుగ.

తిలలు సం వి. నుప్పులు,

తివ వై. నద్దో వా. తిగ.

తివాసి వి. చిక్కాచనము,

తివియు క్రి. తిగియు.

తివుట వి కోరిక.

తివురు క్రి. కోదు. వై. క్రి. 1. త్వరించు.
2. కుహుహాలపదు. 3. యత్తించు. 4.

| మొగు తిసోల్ గరాటు శం. వి. (రసా.) ఒక విధ
మైన గరాటు (Thistle funnel):

తీర్మ

తిర్మ. వి. సమాకమునందు తిగ శబ్దము | నకు ఆచేశ రూపము. ఉహ. తివంచ.

శీంచుము వి. రుదర. దూ. తీట.

శీంచ వి. 1. ప్రకాశము. 2. వేడిమి.
3. తెజము. 4. మరుకు.

శీండ్రము విఱ. తీటుము.

శీండించు క్రీ. ప్రకాశించు. దూ. తీడిరించు.
శీండ వై. వి. లక. దూ. తీంగియ, తీంగె,
తీప. తీవియ. నం. దీర్ఘ.

శీంగబోడి వి. త్రీ.

శీంగమెరువు వి. ఉరుము లేని మెరువు.

శీంగమోకి వి. 1. ప్రాతపని. 2. గొలును
కట్టు ప్రాత.

శీంగయిల్లు వి. పొదరిల్లు.

శీంగమెలుగు వి. హీవస్యుధము.

శీంగవిలుకారు వి. మనుడు,

శీంగసొను క్రీ. వర్ధిల్లు.

శీంగ వి. గజ్జ, రుదర.

శీండీరించు క్రీ. ప్రకాశించు దూ. తీండించు.

శీంపురము వి. అగడము.

శీంక్రషరము నం. వి. (రసా.) గాఢ మైనది.
చేరిణో కాన పొక్కునడి యగు జూబము
(Caustic alkali). ఉడా. దావాక మగు
సోడా. (Caustic Soda).

శీంత్తత నం. వి. తీవ్రత.

శీంత్తతుండము నం. వి. దోమ.

శీంత్తము నం. వి. వేడిమి, విఱ. వాడియైనది.
చురుకైనది.

శీంత్తసము నం. వి. (రసా.) సాంగ్రీక్రుతా
ముము, చాల గాఢ మైన ఆప్ణ ము.
(Strong acid).

శీండు క్రీ. 1. వాడిచేయ. 2. చీరు, చీల్పు.

శీంత వి. (వ్యవ.) పెశర, మినుము, చేర
చెనగ మొరలగు సస్యములను ఫలించిన
తరువాక ప్రేచ్చకో ఉడ పెరుకుట.
(Rooting out the crop).

శీంతువు వై. కి త్రాపి, శికువపిట్ట. (దీని
కూడ అపశునముగా థాచింపులు). నం.

తిత్తిడిః.

తీనియ వి. చూ తిన్నియ.

తీపారు క్రి. మనోజ్ఞ మగు.

తీపి వి. 1. మాధుర్యము. 2. ఇచ్చ.

తీపు వి. 1. మాధుర్యము. 2. గుంటెడుబాధ.

తీయ విఱ. 1. తియ్యినైనది. 2. ఇంపైనది.

తీయము వి తియ్యము.

తీయు క్రి. 1. కొలగు. 2. కృశించు. 3.

తగ్గ. 4. తండ్రు. 5. కొను. 6. వెలయిచ్చి

కొను. 7. వెయు. (తీపవేయు, ఎత్తివేయు)

తీరము నం. వి. రచి. నం. వి. (భూగో.)

అంచువలె నముద్రపు సీటిక తగితియున్న

భూమి.

తీరయానప్యాచీనకరణము నం. వి (వాజి).

ఒక దేశపు తీరముపై నున్న ఒక రేవు

నుండి మరిచొక రేవునకు సరకుల

రవాచా చేయటలో ఆ దేశపు నొకళేపని

చేయివలెనని ప్రభుత్వము విధించు ప్రశి

లంధకము.

తీరు క్రి. 1. చక్కలడు. 2. శక్కుమగు, వి.

1. చక్కువ. 2. విధము.

తీరుచు క్రి. 1. తీరుచేయు. 2. రిద్ద. దూ.

తీరుపు, తీరుపు, తీరుపు.

తీరువ వి. కిస్తు, పన్ను, తీరవ.

తీరుము నం. వి దాటబడెనది.

తీర్మాను వి. క్రీ. స్టూనముచేయు.

తీర్మము నం. వి. 1. పూణ్యమినది. 2. చేపు. 3.

పుణ్యకైత్రము. 4. నూత మొద్ద కట్ట

కొట్ట.

తీర్పరి వి. స్యాయాధిపతి.

తీర్మానము వి. నిర్దయము.

తీర్మమి వి. 1. అక్కర. 2. ఇబ్బంది.

తీటిక వి. 1. అవకాశము. 2. తీరుబడి.

తీఱు క్రీ. 1. నశించు. 2. పాయు. 3. అవ

కాశపదు.

తీఱుగడ వి. 1. తీరిక. 2. ముగియిక.

పీఱుచు క్రి. నిఖిలచేయ, పాటు.
పీఱుపొటు వి. తీరిక, తెంపి, పెనులు
పాటు.
పీఱుపు క్రి. 1. తీమచడు. 2. నిఖిలు,
పీలగు క్రి. అడగు, మీచించు.
పీలు వి 1. అడగుట, తగ్గుట 2. అల్పత్వము
పీవ వి. తీగ, రూ, తీవియ, తీవె.
పీవంచ వి. నాలుగు. (తీ=తిగ=మూడు +
వంచ=బకటి).
పీవరపొటు వై. వి. తొందరపాటు.
పీవరము వై, వి. తీవ్రము, త్వరితము. నం.
తీవ్రమీ.

పీవరించు లై. క్రి. తీవ్రముచేయు, తీవర
పదు.
పీచియ వి, మా, వీచ.
పీవికము వి తీట.
పీవె వి. మా, టెవ.
తీవ్రక్కము నం. వి. (రసా) కేచిమీక పదిన
బొంబైక్కెగ్గడి తీవ్రాలు: ములు (Caustic
alkalies) చూ. ప్రభుత్వములు.
తీవ్రము నం. వి. 1. అంకము. 2. వేచిమి
గంది. 3. కారముగంది. (హాథి.) గట్టిగా
వినందునరి (ధ్వని.) (Loud).

తు

తుంగ వి. ఒక విధమైన గడ్డి.
తుంగము నం. విజ. పొడ్డెవైనది.
తుంట వి. 1. తునుక. 2. చెరకు. రూ.
తుంట. వై. విజ. దుష్టుడు. తుంటరి.
తుంటరి విజ. దుష్టుడు.
తుంటవిలుకోడు వి. మవ్వుడు. రూ.
తుంటవిలుతుడు. తుంటవిల్లుడు.
తుంటవిల్లుడు వి. మా, వై.
తుంటి వి. కటిపార్కవ్వి థాగము. రొండి,
తుండుము నం. వి. 1. ఖండము. రూ. తుండు.
తుండు. 2. పణిముక్కు. 3. నోరు. 4.
మొగము. 5. గజుపొస్తము. రూ. తుండి.
తుండి నం. వి. 1. ఉరకు బొడ్డు. రోగముచే
పెరిగిప బొడ్డు. 2. తుండుము.
తుండిధుడు నం. విజ, ఉరకు బొడ్డువాడు
రూ. తుండిలుఁడు.
తుండిలుఁడు నర. విజ. మా, వై.
తుండు వై. వి. ఖండము, తుండుగుడ్డ.
రూ. తుండె.
తుండుపడు వై. క్రి. మోదువలెనగు,
మొండియగు.

తుందము నం. వి. కదుస్తు.
తుంది నం. వి. 1. కదుస్తు. 2. ఉరుకుబొడ్డు
విజ. బొడ్డు కదుపు కలవాడు.
తుందిధుడు నం. విజ. 1. బొడ్డు కదుపు గల
వాడు. 2. ఉరుకుబొడ్డు కలవాడు. రూ.
తుందిలడు.
తుందుడుకు వి. 1. సంతాపము. 2. నిచా
రము. 3. కలత. విజ. త్వరపడిచేయు
వాడు, రూ. దుందుడు.
తుందునుకలు వి. చిన్నచిన్న తుసుకలు.
రూ. తునాతునకలు.
తుందపర వై. వి. చెరిపడు సీటిబొట్టు. కీక
రము. రూ. తుంపురు, తుప్పర. వం.
పుషారి.
తుంపిటు వి. తుంపరలు. తుంపరవాన.
తుంపురు వై. వి. మా. తుంపర,
తుంపెనలాడు క్రి. 1. చలించు, 2. నర్తించు.
తుంపెనలు వి. చలనము.
తుంపి నం. వి. 1. తుమ్మిచెట్టు. 2. సారతీగ.
తుంపిక నం. వి. 1. ఖండిచ్చకము నదిమి
రంధ్రము. 2. సారతీగ.

పుకపుక వి. 1. సంతాపము. 2. కోరము. 3. అన్నము ఉడుకుటలోని ధ్వనినుకరాము.

పుకము వి. 1. మరింపు. 2. విత్తనాల చల్కకపు ఔంచక. (క.ర.). 3. సారమణి. 4. స్థాపనము, నాలువు (అని కొండరు).

పుట్టు ఎడ. 1. సూక్ష్మంశము. 2. చెత్తచెచ్చమునం ఏడ. 1. అంధము. 2. శూన్యము.

పుట్టగు ఎడ. త్వంపదువాదు.

పుట్టాయించు క్రి. 1. అలహ్యపరచు. 2. నిరసించు.

పుట్టారము వి. 1. దిట్టతనము. 2. పుట్టప వచనము.

పుట్టారి ఎడ. 1. దిట్టతనముగలది, 2. పారుఘ్యముగలది.

పుట్టారించు క్రి. 1. అలహ్యపరచు. 2. తిరస్కరించు.

పుట్టము వి. సమూహము. దూ తుదుము.

పుట్టతుద వి. చిట్టవిపరి, కట్టకడ.

పుట్టమర అవ్యా. కొరిగా.

పుట్టయ వి. సమూహము. దూ తుటై, తుట్టయ, తుటై.

పుట్టపైపురుగు వి. ఒక తెగ చిన్నపాము.

పుట్టెగట్టు క్రి. ధాన్యములు పురుగు పట్టండగట్టు.

పుట్టు వి. 1. నష్టము. 2. కీడ.

పుట్రు వి. 1. మంచువంటి తూరపాన. 2. ఊద్దీన కుప్ప (అని కొండరు).

పుటుచు క్రి. 1. తడపొప నొత్తు, 2 ఊద్దు.

పుటుము వి. తప్పెట. 2. పుటుము. 3. గుంపు.

పుత్తినాగము వి. బూడిదరంగు గల ఒక లోహము.

పుత్తుంథిక వం. వి. భావోక వార్యము.

పుత్తునీయులు వి. మిక్కిలి చిన్న తుమకలు.

పుత్తుమురు వి. మిక్కిలి పొడి.

పుత్తనాగము నం. వి. (రసా.) యిదము (Zinc) (కసుచరేకులు ప్రతప్పుకట్టకుండ తెల్లని పూత పెట్టుటకు ఈ లోహము సుఖయోగింపురు. మొక్కలకు కావలసిన సూప్తు మూలపదార్థములలో నిపియుకటి).

పుదు వి. చివర, కడ, అంతము. దూ. తుది. పుదితాకు క్రి. నిరవేరు.

పుదిముట్టు క్రి. 1. చచ్చు. 2. నిరవేచు.

పుదిరేయ క్రి. 1 క్రాంతము. 2 చివరిరాత్రి. పునికోల వి. తూనికికోల, తక్కెడకోల.

పునియ వి. తునుక.

పునుమాడు క్రి. 1. ఖండించు, 2. చంపు.

పునియు క్రి. ఖండమగు. దూ. తునుగు.

పునుము క్రి. 1. ఖండించు 2. చంపు దూ. తున్ను.

పుపోకి వి. మందుగుండు పేసి కాల్పు ఇమప క్రోవి

పుపోను వి. గాలివాన.

పుపోసి వై. వి. ర్యోఫాసి, ఒక ఛామను మరొక ఛామలో చెప్పవాడు. దూ. దుశాసి. నం. ర్యోఫాసి.

పుప్పు వి. చిన్నపొద. వి. (వల్ప.). సామాన్యమగు ఏతు గుబురుగా నున్న దృఢమగు శాఖలు కలిగి ప్రవేశికమగు కాండము సృష్టమగా జేని మొక్క (Shrub).

పుప్పెల్లిల్లు వై. క్రి. తనియు.

పుప్పుర వై. వి. తుంపు.

పుప్పులుదూలు క్రి. మిక్కిలి చలించు. దూ. పుప్పుదూల.

పుపొను హం. వి. (భూగో.) పెద్దగాలివాన. దూ. పుపొను. హం. తూఫాన్.

పుమున్నె దక్కము నం. వి. (ప్రోక.) సంపూర్ణమును 'గంతమ్', 'భోక్తమ్' మొంచి తుమున్నంతములనబడును. ఇందు తుమ్ అనుపరి చివర కలదు కాపున్న అట్లు విలువ

ఉము, ఈ యర్కమున తెలుగులో పెళ్ళుక్క, తిన్ ఇట్టివి రామున్నద్దక ప్రియులు. వ్యవహారమున కన్ అనుసరి చేరి వారు దుము. పెళ్ళగా, తినగా.

ఉమురు చ 1 చిన్న తునక. చూడ్దము. బొడి. భారి.

ఉములము నం. చి. దొమ్మెయుద్దము.

ఉముక్క తీ. కుతముచేయు. వి. కుతము.

ఉమెర్పుద చ ప్రథమరము.

ఉమెర్పుద కంటు వి. సంపెగ. త్వా. కుమెర్పు దకు కంటు గర్చించునచి.

ఉమెర్పుదకుటుంబము వి. వి. (ప్రోఫ.).

కుమెర్పుదలు, చీమలు. తేచటీగలు, కందు రిగలు మొదలగు పునుగు లీ కుటుంబము

నకు చెంవినవి. (Hymeno ptera).

ఉరంగమును నం. వి. గుఱ్ఱము దూ ఉరంగము, తురగము.

ఉరంగము నం. చి. చూ. పై.

ఉరక పై. వి. కురుమెర్పుదు, స్నేహుడు, వం. కురుమెర్పు.

ఉరకజాయి వి. బొంతరాయి.

ఉరా. హిం. వి. 1. నిదుపుకాడ పెట్టి కట్టిన పూలంతి. 2. తల నుంచుకొనునగ, దూ. తురాయి

ఉరాయి హిం. వి. చూ. తురా.

ఉరికి పై. వి. తురుమ్మదేశవు గురము. దూ. తురికి. తురికు వం. తురుమెర్పు.

ఉరితము పై. అవ్యా. త్వారితము, తీప్రము. దూ. తురిన. సం. త్వారితము, ద్రుతము.

ఉరియము నం. వి. బ్రిహ్మము. విజ, నాలి వది, దూ. తుర్యము.

ఉరుముపీటు వి. (గృహా.) కొబ్బరిచొచురు లగు వానిని కోయటకువయోగించు వరి కరము. దూ, ఉఱుము పీట (Grater).

ఉరుగలి వి. ప్రకాశము.

ఉరుగలించు తీ. 1. ప్రకాశించు. 2. అచిష

యుచు.

ఉఱుగు తీ. ప్రతుస్త.

ఉఱుపు పై. విజ. త్వారితము, తీప్రము. వం త్వారితచీ.

ఉఱుము తీ. 1. కొస్ట్రూ ముచుచు. 2.

కొస్ట్రూన పుట్టాములను ధరించు. తీ.

ఉరుము పీటలో పొడిపొడిచేయు. విపొడి.

ఉరుముపీటు వి. మా. ఉఱుము పీట.

ఉఱు వి. 1. ప్రతిరుచయం దగు అనుకరణము. 2. వెగిరపాటు. విజ తీప్రము.

ఉల వం. వి. 1. ప్రాసు. 2. పోరిక. 3. రాపులలో ఒకటి.

ఉలకింపు తీ. 1. ప్రకాశించు. 2. కుహా పోలచడు.

ఉలకింపు వి. 1. ప్రకాశము. 2. కుహా పోలచడు.

ఉలము వి. ఒక రూబిక మూనము, రూపాయి నాచెము ఎత్తు.

ఉలకోటి నం. వి. అండె.

ఉలాదండము వం వి.

(ఫుల్క.) ఆ ధార ము

(Fulcrum) అనలందు ఒక సీరమెన విం దు పు పై తులాదండము స్వేచ్ఛగా తిరుగుట కు వీలుగామండు తిన్నని లేక వంగిన క్రీడిక ఒక పై పు దృఢ మైన బలము రెండవ పై పున ధారము ఉండు సాధవము, ఉలాయంప్రము (Lever).

ఉలామానము నం. వి. ప్రాసున తూచు వూనిక.

ఉలితము నం. విజ. 1. పోంగాలినరి. 2. హూబచడినరి.

ఉలుచు విజ. వేగముగలది.

ఉలువ విజ. తుంటరి.

ఉలువక తీ వి. వంపు చురక తీ.

ఉల్మీత వం. వి. (రసా.) ఒకచానితో నింకొ కట వి విధముగ సైనమ వమముగా

నుండిదు స్థితి (Equivalence).

తుల్యభార నియమము నం. వి. (రసా.) ఉదఱని యొక్క ఒక | పమాణభారముతో సంయోగించు ఇతర మూలద్రవ్యముల ప్రత్యేక భాదములు ఎల్లప్పుడు మార్కుండ ఉండుటను. (Law of equivalent Proportion).

తుల్యభారము నం. వి. (రసా) ప్రమాణముగా గ్రహింపబడిన ఉదఱని భారముతో రసాయనికముగా తుల్యమైన మూలద్రవ్య భాదము. (Equivalent weight)

తుల్యము నం. వి. సమానము, సాటి.

తుల్యధికారములు ఖా. (రాష.) సంవర్తికాధికారములు. చంచిధానములో కేంద్రము నటు రాష్ట్రమునకు ఉమ్మడిగా సీయబడిన అధికారములు.

తుల్యికరణము నం. వి. (రసా.) తనవలనే చేసికొనుట. ఇంతుకరిరమందు ఆహారము

తన నర్సెక్రప్రవ్యముగా మార్పుకొనుట. ఉదా. వాశావరణములో నున్న కార్బన్ దై ఆక్సైడ్ నుండి కర్పునమును గ్రహించి చేట్లు తనకు కావలసిన యోగికములుగా

మార్పుకొనుట (Assimilation)

తువర వి. తుంపురువాన దూ. తువ్వుడ, తూర్. తువరము నం. వి. బగరు తుషములు నం. వి. (వ్యౌవ.) వరి, జొన్న మొరలగు ధాన్యములపై నగుచు ఊకపాయలు. (Glumes).

తుషోరము నం. వి. 1. మంచు. 2. తుపర.

తుషోర ముద్దణము నం. వి. (గృహ.) జల్ల అద్దకము, రంగు తుప్పుల అద్దకము (Spray printing). (ఠంగులుగాని ఇండియన్ ఇంక్ గాని దీనికి ఉపయోగించుటు).

తుషోరాంకము నం. వి. (భూగో.) గాలిలో గల తేమ రాత్రులందు చల్లబడి నీటి తీందుపులుగ మారి సేల వైగాని సేలకు నమీచమున నున్న ఆకులపై గాని పడును.

తుష్టి నం. వి. 1. తల్లిపీ. 2. సంతోషము.

తుస్సు వై. వి. తుచ్చముకు సీచము. నం. తు చృమ్.

తుహినకరుడు నం. వి. చంద్రుడు. ల్యూ. చల్లని కిరణములు గలవాదు.

తుహినము నం. వి. మంచు

త్రూ

తూగాఁడు క్రి. తూగు. తూ. తూగియాడు.

తూగు క్రి. 1. ఊగు. 2. నిర్దించు. 3.

చలించు, వి. 1. ఊగుట. 2. కునికిపాటు.

తూగుపంచము వి. ఉయ్యాలమంచము.

తూచు క్రి. తూనికిపెయు,

తూఁట వి, కుంట, కునక. విజ. దుష్టుడు.

తూఁటక్కు క్రి. కునుకయగు,

తూఁటరి వై. విజ. దుష్టుడు, దూ. దూడరి.

నం. దుష్టి.

తూఁటాడు క్రి. 1. నెథించు. 2. రంధ్రముచేయు.

తూఁటు వి. రంధ్రము, చిల్ల.

తూఁటుక్కు క్రి. రంధ్రముపడు.

తూఁడు వి. కామరకాడ. విసము.

తూఁడుదిండి వి. హంస. ల్యూ. తూఁడే థోజు నముగా కలరి.

తూఁతక్కుముక్క వి. పిల్లనగ్రోవి.

తూకము వి. 1. తూనిక. 2. పూనిక. దూ. తూకు.

తూకు వి. ప్రమాణము, కొలది. 2. లరువు.

తూకొను క్రి. 1. పూను. 2. చొచ్చు.

తూళాము నం. వి. అమ్ములసారి. దూ. తూళి రము. తూణి.

తూచీరము సం. వి. చూ. పై.

తూనిక వి. 1. చూచు.. 2. పోలిక. ఒఱము

తూనికపోల వి తూచుచుటె.

తూనికచేయు క్రి తూచు.

తూనీచ వి. ఒక ఏధమును ఈగ. రూ తూరీగ.

తూనీచక్కటింబము వి. వి. (ప్రాప)

దూరీగలు, చెచ ఫ రగులు మొకలువచి

తి కుముంబమువకు చెంచినఁ (Nupuram-
tera).

తూపకము వి. రంభము చిత్తి

తూపరాణ వి. దూరము, ఇల రారి డా నొడ
రాణము, సూపరాణి

తూపరాచి వి. చూ. పై.

తూపి వై. వి. గులో మూలాగ్రహ
ముండెదు చోటికి విమానమువలె ఎత్తు రూ
కట్టిన కట్టడము. సం. సూపః.

తూపు వి. శాణము.

తూపురిక్క లి క్రవణ నక్తతము

తూపురిక్క నెల వి. క్రావణమాసము.

తూపొడుచు క్రి. ఉమియు.

తూపరము సం. వి. కాలమన కొమ్ములు
మొలనని ఎద్దు.

తూపరుడు సం. వి. 1. గడ్డము, మీరము
రానివాడు. 2. అంతపురస్థ కావలివాడు.

తూము పై. వి. 1. సీరుపోవుటకు కట్టిన
కాలువ. 2. నాలుగు కుంచముల కొలత

తూర వి వానట్టుము. చూ. తువర.

తూరి వి. తడవ.

తూరు క్రి. 1. సన్న నివానపడు. 2. కొమ్మ. రూ. దూరు. ధాన్యముతో కలిసిన పొల్లు

పొం.

తూపుజొడుటు క్రి. పొల్లుండఱలు తూర
ముగ పోపుట్టు నాడి కె తెపోయు. రూ.
పొచుపెత్త పొచెత్త, పొచుపెత్త.
తూపుపు వి సూచ్చు తువయిచు విక్కు.
| పొస్సిక. డా నొస్సు.

తూపుపుండ వి ఇచ్చయ్యాచి.

తూపుపుచేచు వి. కంచిము.

తూపుపు సం ప్రా. త్వరికము.

తూపుపు వి. వి. వాక్కము, వాప్పు
ప్రొత

తూపుపొసలు వి. (ప్రాప) తూపుపొ ప్ర్ర
వాయుపుచే వచ్చు వానలు. (Eastern
rains),

తూపా ఏ. సీరు వాయిచు తాటి పట్టికో కేసిన
పూము. క్రి. కొమ్మ డా, దూఱు, దూర
ఖండ.

తూపాశు క్రి చరించు.

తూపాచు క్రి. సించిచు, కిట్టు.

తూపాచుచు వి. క్రి. అవ మా నప రుచు,
లాఘవపుచుచు.

తూపాచోపు వి. క్రి. లిన్నపోచు,

తూపాలము సం. వి దూపి.

తూపిలిక సం. వి. 1. చిన్న యాక. 2 ప్రాసెము
కలము. 3. చిత్రముప్రాయుషుండె డా.
స్పు.వి.

తూపు క్రి. 1. చలించు. 2. తొప్పగు రూ.
తూలచాలు, దూలచాలు, మాతియాడు.

తూప్పింట్రావము సం. వి మాటూడకూర
కుండుట.

తూప్పికుఁడు. సం. విజ. మాటలాచక ఉండ
కుండెదు స్వేఫాపము గలవాడు.

త్రు

త్రుట్లు సం. వి. 1. రప్పి. 2. ఇచ్చ. రూ.
త్రుష, త్రుష్.

త్రుణిగ్రాహి సం. వి. మరకతము. (శ.ర.)
ఇంక్రసిలము (అని కొండరు.).

తృణాలూక నం. వి. కొన్సలో తిరుగు ఉంగ వంటి పురుగు.

తృణాద్యుమము నం. వి. కొమ్మెలు లేని కాటి, కొచ్చరిచెట్లు మొదలగువచి.

తృణాదాన్యము నం. వి. (ప్రోఫ.) గడ్డిశాఖి ధాస్యము. (Cereals) ఈడా. వరి, కొన్ని గోధుమ, కోడి మొదలగువచి.

తృణాదాన్యము నం. వి. చిత్క వండెడు నివ్వరిధాస్యము.

తృణాద్యుము నం. వి. వెదురు.

తృణము నం. వి. గడ్డి, చామలోనగు పైపు.

తృణారాజము నం. వి. 1. కాటిచెట్లు. 2. కొచ్చరిచెట్లు. 3. గికకాడిచెట్లు.

తృణాపోకము నం. వి. (ఒం.) శాఖాపోకము. వి. ఆకులలములు లిమసి.

(Herbivorous).

తృపీచరించు నం. క్రి. అంహముచేయు. తృపీచు నం. వి. 1. పకుమువందు మూడవ రిము, తరియ.

తృపీచుకము నం. వి. (గృహమ.) మూడ వరి దా. తృపీచుము.

తృపీచునేత్రగ్రంథి నం. వి. (ఒం.) నుస్తి ప్రములో పూర్వి రుల్లరి ప్రశాసము నకు వెనుక మందు గంభివాటి నిర్మాణము. (Pineal stalk)

తృపీచుము నం. వి. సరప్పి చ. ప్రైసియకము.

తృపీచు నం. వి. తృపీచుపొందినది.

తృపీచు నం. వి. తనివి.

తృపీచు నం. వి. తృపీచు.

తె

తెంటాయ వి. తెంకాయ.

తెంకి వి. సాసము. దూ. తెంకి.

తెంచు క్రి. తెగచేయ. దూ. తెంచు. తెంచు.

తెంచు క్రి. పచుండు. దూ. తెందు,

తెందెగ అవ్యో అధికముగా.

తెందెపులు వి. అచారము. దూ. తెందే పులు,

తెంపరి వి. తెంపుగలవాడు.

తెంపాడు క్రి. నిందించు.

తెంపి వి. 1. విధవ. 2. తెగువ.

తెంపు క్రి. తెంచు. వి. 1. తెగువ. 2. తెగుట.

తెకతెక వి. 1. ఉటుకుటయందగు ధ్వన్యము కరణము. ఔ. వేసవి కాలమున ఉష్ణాధిక్యమును సూచించు ధ్వన్యముకరణము.

తెకతెర వి. 1. వ్యురముగా. 2. మలథ ముగా. 3. నిష్ట్యారణముగా.

తెక్కురము వి. విలాసము.

తెక్కుత్త వి. వి. 1. కొంగళవము, చంచన.

2. ప్రమాదము. నం. తస్కురి.

తెక్కుకోరు వి. ఈ. కొంగ, వంచకుడు. దూ. తెక్కునికాడు.

తెక్కులిపొటు వై. వి. ఆపద.

తెక్కు వి. తెక్కు.

తెగ వి. 1. సజాతీయ చమూహము. 2.

సమూహము. దూ. తెవ. 3. పకుము. 4.

విధము. 5. అల్లెప్రాడు ఎక్కు-పెట్టుట. 6.

విదుశ. అవ్యో. 1. నిష్ట్యముగా. 2.

ఖండితముగా.

తెగఁగొట్లు క్రి. నరకు.

తెగఁఱాచు క్రి. చంపు.

తెగఁఱడు క్రి. తెగింపు, సాహసించు.

తెగఁఱాలు క్రి. తెగించు.

తెగఁచు క్రి. కంగు, కోరించు.

తెగఁఱాలు క్రి. చచ్చు.

తెగఁము క్రి. 1. తుప్పు. 2. గర్వము.

తెగఁదు క్రి. 1. తిరప్పు-రించు. 2. ఆమేక్కించు

3. నిందించు. దూ. తెకడు

- పెగడెంట్ వి. తెగువ, సాహసము.
పెగనాచు క్రి. 1. కరినముగ పలుకు. 2. న?ంపచేయు.
పెగవేచు క్రి నడుకు.
పెగించు క్రి. సాహసించు.
పెగు వై. క్రి. 1. అండితముగు. 2. థిన్నముగు.
3. తీసుగు. 4. సాహసించు. దూ. క్రెగు
కై. న్ది. నం. తిగి.
పెగుకు వై. వి. 1. తెగులు. 2. తెగువ.
పెగుదల వై. వి. 1. అంతము. 2. ఉయము.
పెగుదారివై. విజ. 1. సాహసికుము. 2. ఆక.
పెగుదెంపు వై. వి 1. తీసు. 2. తెగువ,
8. ఫలితము.
పెగుపడు క్రి. వేదుపడు.
పెగుబడి వి. 1. తెగులు. 2. దుక్క. 3. అమ్ము
కము.
పెగులు వి. వ్యాధి, చిడ. దూ. తెవులు.
పెగులుగొట్టు విజ. వ్యాఖ్యికలవాడు.
పెగులుకోసు క్రి. రోగపడు.
పెగువ వి. 1. చాప్పత్వము. 2. సాహసము.
పెచ్చు క్రి. నడివిధిలు వి. 1. నిస్సారమగు. 2.
అలయు. 3. తేయకొను. దూ. తెట్టగిలు,
తెట్టగిలఁడు.
పెట్టితెరువు వి. నడివిధి.
పెట్టియ వై. 1. తెట్టువ. తేసపెర. 2.
కృషణాప్పాదులకుపు. దూ. తెట్టె. నం.
ధట్టి.
పెట్టువ వై. వి. 1. సమూహము 2. నీటిపై
గాలి కొకప్రక్కగా చేరిన తృచాదుల
సమూహము. నం. ధట్టి.
పెట్టెము వై. వి. మొత్తము.
పెట్టెలుగట్టు క్రి. రాళిపడు.
పెట్టు వి. 1. మండువు. 2. కొయ్యగరిచె.
8. పడవ క్రోసెడు పలక. దూ. క్రెడ్చు,
పెసుము క్రి. శయిచెము, పచుఁడు.
పెసుఁడు వి. కొభ్యాచ. దూ. తెలుకు.
పెస్టు వి. పాప.
పెస్టుంచు క్రి : చూచు.
పెచ్చ వి. 1. జీషై పడవపల తెగ్గిత
కొయ్యులు. 2. నా? దూ. తేప.
పెచ్చలఁచేయ క్రి బులలాడు.
పెచ్చిచేయ క్రి తెచు. దూ. తెచ్చిటిలు.
పెచ్చిస్తు, పెచ్చిఱు.
పెచ్చున విజ. కొముగా,
పెచువ వి. కొప్పుము.
పెచులు క్రి. 1. చలించు. 2. కొట్టుపడు.
3. పెకరిచోక్క 4. కులు. 5 మచలు.
6. న?ించు. 7. పని పూర్తి చేసుకొను.
పెచుట్టు వై. వి తచి. దూ. తెచు. నం. తెచు.,
పెచుట్ట వి. 1. చల్లనిగాలి, 2. గాలి.
పెక వై. వి. 1. మచగుటీచ, 2. అల, 3.
పరంపర. నం. 1 ఓకి. 2. కరంగి.
3. పరంపరా వై. వి. (ఫాస.) ప్రతి
బింబములను చెట్టుటకు వీలయిన సమ
తలము (Screen).
పెదలిక వి. గుంపు.
పెరులు క్రి. 1. మచలునట్టు కారు. 2. ఖయలు
కేరు. 3 కలగు, 4. కొలగు. దూ. తెర్చు.
పెదువాఁటేదు విజ చారిదోపిడికాఁడు. దూ.
తెరువాఁటుకాఁడు
పెరువాటు వి. దొంగలు చారికట్ట కొట్టుట.
పెరువు వి. దారి దూ. తెచ్చు.
పెఱ విజ. 1. తెరపచునది. మసులైనిని.
దూ. తెఱ
పెఱను వి. 1. విధము, క్రమము. 2.
చక్కన 3. సంఘి. దూ. తెఱవు.
పెఱనువడు క్రి. సంఘియగు.
పెఱకువ వి. తెలివి. ఉపాయము.
పెఱగంబి వి. 1. రెప్పచాటుకేనివాడు,
2. చెవత. 2. చేప.

శెకగందీజేడు ని. ఇందులు,
శెఱచు క్ర. 1. తెంపియు. 2. బయిటచు.
శెఱసోఫ్టోకము ని. శింహాము త్యా విస్తార
మరు దోషు గొ మృగము.
శెఱచు వి. 1. శెఱచుట. 2. ఉపిమము
విం మరుణులైనికి.
శెఱచు వి. ఆపకాళము.
శెఱచుమించు వి. తడ్డిబృ.
శెఱచు క్ర. వాసన బయలువెకలు.
శెఱచు వి. త్ర. శ్రీ. శెరపు + వా(య)
కండి. ఒహ్యాము దాగజి సోరు కలచి,
శెల ఏస. తెల్ల. సం. రవళి.
శెలచు క్ర. 1. ప్రొమెక్క 2. స్తుతించు. దూ.
శెలుచు,
శెలవాఱు క్ర. తెల్లవారు.
శెరి ఏస. 1. తెల్లనికి. 2. నిఃఘాము.
శెరికపింటి తై. వి. గానగ పిండి.
శెరికలు వై. కిలలు. నుప్పులు. సం. కిలకి
శెరికవాడు వై. వి. గాండ్లవాడు.
శెరిసంచి వి. త్రీ. శ్రీ. శెలని కన్నులు
గండి
శెరిగాము వై. వి. శుక్రుడు.
శెరిగొను క్రి ప్రమాణముచేయించు.
శెరిదమ్మ వై. వి. తెల్లకామర.
శెరిషకప్పము వై. వి. శుక్కపకుము.
శెరిచెప్పి వి. హంస
శెరిమెచువు వి. కామధేనువు,
శెరిచు క్ర. 1. విదికము. 2. ప్రొలుకొను.
3. ప్రసన్నతవొందు. 4. శేచు. 5. ఎరుగు.
శెరిమేఱు వి. ఆపకాళగుగ.
శెరిచి వి. 1. వివేకము. 2. ప్రకాశము. 3.

కాంచి, వికాశము. 4. శేచుట. 5. శెలుచు.
శెరిచికి వి. 1. దృష్టాతము. 2. శెరియ
శేయుట.
శెలుగు వి. శెనగు.
శెలుచు క్ర. 1. నమచ్ఛరించు. 2. శెర్ప.
3. ప్రార్థించు. దూ. శెలు.
శెలుపొరు క్రి. తెల్లనగు, దూ. శెలుపువాఱు.
శెలుపు క్ర. 1. ఎరిగించు. 2 ప్రొలుకొలవు.
3. శెర్పు వై. 1. ధావళ్యము. 2.
పరిశుద్ధి.
శెలుపుడు వి. ఎరుక.
శెలుపురుచేయు క్రి. ఎరిగించు.
శెల్ల ఏస. 1. ధవళము. 2. స్వప్తము.
శెల్లచోపీనేలలు వి. (వ్హోవ.) సోడియు హారి
దము (ఉప్పు), గంధకితము ఎక్కువగా
సుందరుటవలన తెల్లగా సుండు చౌట
సేలలు. (White alkaline soils).
శెల్లచాలుమెకము వి. సింహము. శ్రీ.
శెలుపువడ్డెకల మెకము.
శెల్లహోర ఏ. 1. శిశ్రుదు. 2. లలరాముదు.
3. అంగైయుదు, పాశ్చాత్యుదు.
శెల్లనేలలు వి. (భూగో.) సముద్రమునందలి
కాని యొటియందలి కాని ఇనుకచే సేర్ప
డిన రంగు లేని సేలలు. (White soils).
శెల్లమి వై. ఏస. నష్టము, దూ. తెల్లము,
శెల్లమేనుగు వి, ఏరావతము.
శెల్లవాఱు క్ర. 1. ఉదయమగు. 2. తెల్ల
నగు. 3. సారహీనమగు. దూ. శెల్లవాఱు.
శెవ వి. సమూహము, వూ. శెగ.
శెవడు క్రి శెగదు.
శెవులు వి. శెగులు.

టై

శేకు వి. శేకు. త. శేక్కు.

శేకువ వి. 1. భైరవ్యము. 2. భయము. 3.

మెలకువ. 4. సందేహము. 5. వివేకము.

శేషెట్టు వి. ఔంకాయచెట్టు. దూ. శేమాను.

శేన్ + చెట్టు = రక్షణచేషపు చెట్టు.

శేయై వి. కుష్మాద్ర, శేసటీగ.

పేదు శ్ర. 1. తెండు. 2. శయనించు

పేగ వి. కాటమొలక

పేగర లక. 1. అరిగినది. 2. లేకవి. 3 ఏషు గంబి.

పేగము ప్రై. వి. క్యాగము. జివి. దూ. క్యాగము సం. క్యాగు.

పేజము సం. వి. 1. ప్రకాళము. 2. ప్రభా జము 3. ప్రాక్రమము. 4. రేటస్సు. రూ పేజస్సు.

పేజస్సై సం. వి. పేజము గలవాడు.

పేజరిల్లు సం. శ్రీ. ప్రకాళించు. దూ. పేజిల్లు పేజిలు.

పేజి వి. గ్రూషము. దూ పేజీ.

పేజిల్లు నం. శ్రీ చూ పేజిల్లు.

పేజిష్టము సం. వి. మిక్రిటి పేజస్సుగలది.

పేజి ప్రై. వి. 1. పేజము, ప్రకాళము. 2 ప్రశాపము. సం. పేజి.

పేజో రసాయనకార్పుము సం. వి. (రసా.) రాసాయనిక యోగికముల ప్రక్రియల ప్రకాంతిక గల ప్రభావము, రాసాయనిక ప్రక్రియలలో పెలుతురు విడుదలయిగుట మే. విషయముల చర్చించుకార్పుము (Photo chemistry).

పెపు వి. నైర్మూల్యము, ప్రసన్నత.

పెటితెల్లము వి. మిక్రులి సృష్టము.

పెటిపడు శ్రీ. విశదమగు.

పెది వా.వి. తిథి, దినము రూ. పెది. సం తిథి.

పెనియ్ వి. మధుపు. రూ. పెన.

పెనెదిండి వి. తుమ్మెన.

పెనెమంచుపురుగు వి (వ్యావ.) మామిడి చెట్ల కు పూతపనుయమున ఈ జాతిపురుగులు అమితముగ పట్టి పిండ విర్పుడకుండ చేయును. (Mango hopper Idiocerus niveosparsus). (ఈ పురుగులు 'పేన మంచు' అను కిగురుగా మండు ద్రవమును విడుచును.)

పెప వి. తపప. చూ పెచ్చ.

పెమ పై. వి. పండి. దూ. పెమ్మె.

పెమగిల్లు శ్రీ. తచియుసు, దూ. పెమగిలు.

పెమనము సం. వి. 1. ముక్కుపులుము. 2. తచియుసు చూ పెమము.

పెమానము వి. . పండి. 2. ఆల్గ్రోము.

పెమాతు వి. పెదు వాచియమున తుపయోగిచు ఉక ఆకు (Terestroemiaaceae) కుటుంబమునకు చౌపిన Camelliathe అను మొక్క మొక్క చిగుట్టు, లెక ఆకు లను ఎండ చెట్టి పెయాకు తయారుచేయు దురు. ఈ ఆకు కపాచముతో పేనీరు తయారుచేయుదురు, (Tea)- పేనీటిలో తెల్లే (Thein), కాఫిన్ (Caffine) అను ఘారములుండును.)

పెము శ్రీ 1. అచ్చు, కృషించు. త. పెయ్. లెక వి. 1. తెట. 2 సంబంధము శేఖి. అవ్యా. 1. వ్యుఫ ముగా 2. అనాయాస ముగా.

పెకత్తె వి. 1. సంబంధములేనికి. 2. విటురాలు.

పెకక్క వి. 1. వ్యుఫముగా. 2. అనాయాసముగా.

పెకకుదేర అవ్యా. మిక్క-ఱ అనాయాస ముగా.

పెరకోను శ్రీ. 1. పెటపచు 2. పెప్పవెయు కుండ.

పెరగాథ సం. వి (చరి) తొఢ్చికువులచే రచింపబడిన కథలు.

పెరవాదము సం. వి. (చరి.) 1. స్థాపీర వాదము. 2. సనాతన తొఢ్చ ధర్మము.

పెరిగాథ సం. వి. (చరి.) తొఢ్చికువులు రచింపిన తొఢ్చమతమునకుచెందిన కథలు.

పెరు శ్రీ. 1. కలుగు. పై. వి. 1. రథము. 2. బండి. సం. రథి.

పేచుకూడు వి. కరికుదు.
పేచుపూడ్చెం వి. సారడి.
పేఱు శ్రీ. 1. పేటచదు. 2. గ్రహసన్నతికొండు
3. ఉండిల్లు. 4. స్వప్తక వొంచు. 5.
మంగియి.
పేఱుకొను శ్రీ ర్యాస్టర్ కొండు.
పేఱుడిక వి. 1. ముగియిక. 2. తెలివడి.
3. కైపుణ్ణయి.
పేలగిల్లు శ్రీ. 1. పైకిపేలు 2. పరవళముగు
దూ. పోలియి.
పేలచేయు శ్రీ. పేలగిలచేయు.

పేలిక వి. చులకన, లఘుర్వ్యము,
పేలికనెలలు వి (వ్యోవ.) దున్నటకు నుబు
పుగా నుండు ఇసుక కొడి సేలు. (Light
solids)
పేఱు శ్రీ 1. నీళ్ళలో మునగక పైకిచు
2. నీటిలో | కీచించు. 3. పేలగిల్లు. 4. పొడ
చూపు. వి. పృథివీము.
పేలురాసి వి. వృక్షికరాశి.
పేలువాటు శ్రీ. పుట్టు.
పేవ వి. ఉంగిచెయు.

తె

తైతక్కులాడు శ్రీ. 1. నాట్యమాడు. 2.
ఎగిరిసదు.
తైరు వి. పెచుగు, దధి తూ. తయిను. 3.
తైర్లీ.
తైరికుడు వం. విజ. తీర్థసేవచేయవాడు
తైలరములు వం. వి. (రసా) కొరెన్ కో
రాసాయనికముగ సంయోగించు తైలము
వలె కస్టమ్ గ్రదవ్యముల నిమ్మక కర్పునోద
ఇనిదములు (ప్లైట్రోకార్బన్) (Olefines)
ఉధా:- ఎత్తిల్ల.
తైలపొయిక వం. వి. గర్భిలము. శ్వేతమాన
క్రాగునది.
తైలము వం. వి. తిలలనుండి ఉధ్యముగు
మూలి. (ఏ మూలనైన తైలమనుట పరి
పాటియైనది. (రసా.) తైలములు

కార్బన్, ఉదఱని, ఆక్రీజన్ గం రాసాయ
నిక యోగికములు.)
తైలయంత్రము సం. వి. (వ్యోవ.) మూలచే
నడుపబడు చలన యంత్రము. (Oil
engine).
తైలవాయువు వం. వి. (రసా) పెడిచేసి
రాతి మూలెల నుండి తయారుచేయబడు
వాయును. ఇదియే ఓఫవాగారములో
బుస్ట్ బర్బుర్ కు ఉపయోగించు
వాయును. (Oil gas).మూ (అనిజాంగార
వాయుషా).

తైలికుడు వం. వి. గాండ్ల వాడు.
తైపము వం. వి. పుష్యమానము.
తైత్క్ష్యము వం. వి. 1. పదను. 2. మిక్కిలి.
పేదిమి. 3. చురుకు. 4. కాలిస్యము.

తో

తోంక వి. పున్చము శ్వేత. తోంగునది.
వంగియిందునది. దూ. తోంక.
తోంగరి విజ. 1. వాలునది. 2. స్ఫోందించు
నది. వి. 1. వడ్డు. 2. గౌదుగు.
తోంగరించు శ్రీ. 1. అశయించు. 2.

ప్రకాశించు. 3. వికసించు. 4. వరిల్లు. 5.
విక్కు. 6. స్ఫోందించు. దూ. తోంగలిగొను.
తోంగరిపొట్లు వి. నమస్కారము.
తోంగిక్కు వి. నీళ్ళలోనగు వాని బోట్లు.
తోంగదు శ్రీ. వందుకొను, తోంగుండు,

తొంట **ఏ.** 1. చెట్టుర్పు. 2. కసపువెంటి.
తొంటచెయి **వి.** ఈ వరోయిన దేయి.
తొంటి **విడ.** పూర్విషు. దూ. తొల్లి టి.
తొంత **ఏ.** సంటము.
తొండపుదోషు **వి.** దినగుదోషు
తొండము **వై.** 1. మండము. గజు
హాన్తము. 2. కపిలశాసన తోక. నం మండము
తొండరూపురిక్క **వి.** పుష్టిమీ నక్కలక్కము.
తొండారు **గ్రై.** క్షీరపరుచు.
తొండి **వి.** రంధ్రము దూ. దొండి.
తొందు **వి.** వేరుకెనగలోపగు వాని ఆకు
విలా. పోమరి.
తొంద వై. తుదిలుందు, బొణ్ణకదుపు
శారు. దూ. తొందు, నం. మంది.
తొందర **ఏ.** 1. మిక్కిలి త్వర. 2. శాధ.
తొందరచేయు **గ్రై.** 1. శాధించు. 2. త్వరపడు.
తొందరపొటు **వి.** త్వరపడుట.
తొంబండు వర్ణి. తొంబినమంది.
తొంబి **వి.** మూకి. సుంపు.
తొంబిగిలు **గ్రై.** గుమికూడు:
తొంబది నర్వి. తొమ్మిది పదులు
తొంబనూలు నర్వి. తొంబది మార్లు.
తొకతొక **విడ.** తొక్కు (మాట.)
తొక్కు వై. 1. చెట్టుపట్ల 2. పండ్లమీది
చర్మము. నం. త్విక్
తొక్కుట **వి.** 1. తొక్కుదు. 2. సంకటము.
దూ. లైక్కుటి.
తొక్కుటపడు **గ్రై.** సంకటపడు.
తొక్కుటపొటు **వి.** సంకటము,
తొక్కు **వి.** 1. ఉప్పుకారము చేరి దంచిన
కాయలు (ఊరగాయ.) దూ. తొక్కుదు.
2. అవ్యక్తము (మాట.) 3. పసిలిడల
వచ్చియు రాని మాటలు.
తొగ **వి.** 1. కలువ. 2. సమూహము. 3.
విధము. దూ. తొవ.
తొగకంటి **వి.** కలువకంటి, త్వి.

తొగచెల్కాఁడు **వి.** చంద్రుడు.
తొగమ **ఏ.** లోపి కణగుట
తొగక టై. **వి.** 1. మండము. 2. అగు.
దూ. తొగ్గు, తొవక. నం. మండము.
తొగచు **వి.** ఎచ్చుపు.
తొగరుకొను **గ్రై.** ఎఱ్లనగు.
తొగజేడు **వి.** చంద్రుడు.
తొగజించు **వి.** చంద్రుడు.
తొగసూడు **వి.** మాఘ్యుడు ప్పి. కలువలకు
శక్రువు
తొచ్చియము **వై.** తుచ్చపరచము. దూ.
తొచ్చము. నం. మండ్లము.
తొట్టు **వి.** సూ. ము.
తొట్టుగిలు **గ్రై.** 1. అణియించు. 2. కలుగు.
దూ. తొట్టుగిలిపడు, తొట్టుపడు.
తొట్టె **వి.** సోచు పెకల్పయిన మట్టి లేక కళల
పొత్తుము, కొప్పెర.
తొట్టెకట్టు **వి.** లోగిలి.
తొట్టెయ **వి.** 1. చేయవాడు మాలుకండె
మంచుకొనువాడె. 2. ఉంఘ్యాలలొట్టె.
తొట్టెయల **ఏ.** ఇడ్లి పరుండకెట్టు ఉంఘ్యల.
దూ. తొట్టెల, తొట్టు, తొట్టెయ, తొట్టె.
తొట్టు **గ్రై.** 1. వ్యాపించు. 2. ప్రవహించు.
3. ప్రవించు. 4. ఎగకట్టు. 5. నిందు.
6. నాటు. 7. స్పృశించు, 8. మొదలు
కొను. 9. చెరువులోపలి పొలము.
తొట్టువ **వి.** కెట్టువ.
తొట్టె **వి.** దూ. తొట్టెయ.
తొట్టెపెనొల్ల **వి.** (ప్పోవ.)
దుస్సిన నేలమీన మెరక
మంకి పలమునకు మంటిని
టాగుట పువయోగించు
తొట్టె జకారము గల పని
ముట్టు (Buck-scraper)
(దీనిని పశుపులు టాగును.

తొట్టెవీల్

తొఱ్ఱ ఏ తొఱ్ఱ.

తొఱ్ఱిబెచు క్రి. రంగ్రథమించు.

తొఱ్ఱెల్ల క్రి. 1. రంగ్రథమించు, 2. శేణల్ల

తొఱ్ఱు వి. రంగ్రథమించు.

తొఱ్ఱుపకు క్రి. రంగ్రథమించు.

తొఱ్ఱ ఏ .. ను.

తొఱ్ఱెలు క్రి 1. రంగ్రథమించు, 2. రంగ్రథమించు, 3. రంగ్రథమించు.

తొఱ్ఱును క్రి 1. రంగ్రథమించు, 2. రంగ్రథమించు, 3. రంగ్రథమించు, 4. రంగ్రథమించు, 5. రంగ్రథమించు, 6. రంగ్రథమించు, 7. రంగ్రథమించు.

తొఱ్ఱుప వి. య్యాము.

తొఱ్ఱుప వి. భూమించు.

తొఱ్ఱ ఏ. ఉప్పిరి.

తొఱ్ఱియడు క్రి. 1. తలించు, 2. తెదరు.

తొఱ్ఱికలు క్రి. బడిసిపట్టుకొను.

తొఱ్ఱిచ వి. కార.

తొఱ్ఱు క్రి. 1. కొడుగు, 2. సంధించు

తొఱ్ఱుకు క్రి. 1. పట్టు. బడియు, 2. తెగించు, 3. అపు, 4. దొంగమేత, 5. ఎద్దు, 6. పశువు.

తొఱ్ఱుకొను క్రి. కొడుకొను, 2. కొడుగు, 3. కొను.

తొఱ్ఱుగు క్రి ధరించు, వి. 1. అఫండము, 2. కవరము, 3. శాంఘము, 4. గవిషిన, 5. ముండ్ర కంప హోపు, దూ. కొరుపు.

తొఱ్ఱువు వి. 1. కవచము, 2. కఱ్ఱుకువెనెడి పొన్న లేక కడియము, 3. చెప్పినపరిమరల చెప్పుట.

తొఱ్ఱును వి. సంబంధము.

తొఱ్ఱువనల్లిక ఏ (ప్రోప) దూకు చర్చిక మాగాఁ భూమిలలో వరిపంటము

గోయుటకు ముందు పెపర, మినుము, జముము షైకలగు విత్తులను నేలను చున్న కుండనే చల్లుట. (Free broad casting).

తొఱ్ఱు ఏ. 1. శాసిస. 2. రంకుటాలు.

తొన ఏ 1. లోల. 2. సారింజ, పనస మెనులగు వానిలోని తొన, విజ, రకుకము.

తొనకు క్రి. లోలకు, వి. తొఱ్ఱుపాటు.

తొస్సుండు క్రి. శయనించు, దూ. తెన్నుండు, తొపొరము వి జెగల మొగమునకు గట్టు శోలుగంత దూ తోపా. ము

తొప్పువోగు క్రి. మెక్కాతి మునుగు.

తొప్పుజీల్లు క్రి. ఉగుగు, దూ. తొప్పుజీలు, తొప్పులు

తొప్పులుచోరులు విజ, కోటానగోట్లు.

తొప్పి వి. టోపి.

తొపక విజ, విత్తులు రాలినది (కాయ), వి. గుల్ల.

తొప్పుండు వర్ష్య. తొమ్మిదిమంది.

తొప్పున్నాలు వర్ష్య. తొమ్మిది మారులు, దూ. తొమ్మిన్నాలు.

తొమ్మదు వి. సాకము.

తొమ్మిది వర్ష్య. ఎనిమిదియు కొకటి.

తొయ్యిచి ఏ. స్ట్రీ, దూ. తోయలి, క, కెయల్.

తొర వై ఏ. 1. త్వర, వేగిరపాటు, 2. ఆవర, నం. త్విరా.

తొరుగు క్రి. 1. ప్రవించు, 2. ప్రవహించు 3. పదు 4. ప్రాలు దూ, తొరుగు.

తొరులు క్రి. 1. కలుగు, 2. మారు, 3. ఎదు ర్మును.

తొరువు క్రి. 1. తొరించు, 2. సిచ్చి చల్లార్పు

తొఱగు క్రి. 1. విదుచు, 2. కారు, 3. 1. విదిపదుట, 2. తొఱపు,

తొఱట ఏ, కోటరము, దూ, తొఱ, తొఱ్ఱ తొఱ్ఱ ఏ. చూ. పై.

తొట్ట వి ముండు పద్ము కేని కోసి.

తొట్టిప్రాక్షు వి గట్టి తొక్కుము.

తొట్ట పి. అవు.

తొట్టుపట్టు వి. 1. అశ్వామండల. 2. ఏపులు సాల. 3. గొల్లిల్లతె

తొల పి. తొన

తొలకరివానకారు వి. (వ్యోవ.) ముంగటి వానకారు, జూన్ జూలై సాలలు. రదుమటి వరములు పదు మొకటి శాగము, మృగ శిల్పి, అచ్చుద్ర. పున న్యు, పుష్టుమి కార్టెలు గ్రీమ్స్ట్రుపు (Early monsoon time).

తొలకు క్రి. 1. తొనకు, చలించు 2. అంశించు, 3. ప్రకాశించు పి. 1. చలనము 2. అల

తొలచు క్రి. ఒడుగు. దూ తొలగిశాయి.

తొలగుడు వి. తొలగుడి.

తొలగుభావ వి. శప్రువు, దాయ.

తొలచు క్రి. 1. తొలగచేయి. 2. కదుగు. 3. తుదుచు.

తొలకరి వి సై త్రిణి వెళాబములందలి వాన. వరష్టును దూ. తొలగురి.

తొలకరించు క్రి. వానకురియు, పుట్టు. దూ. తొంగురించు.

తొలకరిసూడు వి. వాంస. శ్రీ. వర్షాకాల విరోది.

తొలి వి. 1. ముందు. 2. మొదలు. 3. రంధ్రము దూ. తొలి.

తొలిక వి. 1 రంధ్రము. 2. తుప్పు సాధనము. దూ. తొలిక తొలిక.

తొలుకారు వి మొదటికారు, వర్ష ర్యును

వాకాల్కుప రాంటెల్ మె డటికారుచంతు.

తొయచు క్రి కురిము.

తొయమచుపు వి అష్ట్రు పొశిము.

తొయసుచు వి ఉంయ్యు

తొయమచ్చుమ వి జేచెములు.

తొయమ క్రి. 1. లోచమ, రోచు. 2. వోచు.

తొయమ వి. 1. ముండ. 2. మెదట.

తొయచిచి వి జుపాచ్చేయైము

తొయచిచిలిక్కు వి. పూర్వాంశ.

తొయపంది పి ఆచేరాచుము.

తొయపక్కము పి కుక్క కెచుము.

తొయమిసుకులు వి వ్యాపించుచ్చు మేఘము.

తొయమిక్కు వి. అష్ట్రువి

తొయంక్కునెల పి. ఆక్కుయిము,

తొయమెటపు పి. 1. బ్రహ్మ. 2. అసుచు.

3. పూర్వాంశేషుము.

తొయమంజ వి ప్రాతస్థంశ్యి.

తొయ్యరి పి తొయకరి

తొయ్యరించు క్రి తొయకరించు.

తొల్లి వి. తొలి.

తొల్లిక పి. తొలిక.

తొల్లివ వి. తొలగ.

తొపర వై. పి. తొగు.

తొపరు వి. తొగరు.

తొసన్ వి. ఉచారణ తొపము.

తొసన్ పి. బోసి, బోక్కు..

తొశని వై. పి. తులసి.

తొశుక పి. (వ్యోవ.) త్రప్పుకోల

గొప్ప త్రప్పువుట కుపచొగించు

చేతిచనిముట్టు (Hand hoe). తొశుక

తోక

తో అప. తృతీయా చిక క్రి ప్రత్యుయము.

(అప్పి.) కూడ, వెంబడి.

తోక పి. తొంక.

తోకచిచ్చు పి. 1. విష్ణు రగిల్చిన పిడకల

వరుస. 2. ఒకదానిసుండి మరొకటిఖంటు

మొనుచ వ్యాపించు అగ్గి.

పోక్కల అప్ప కోడ లోదు.
పోత్తులు శ్రీ. తోదుపదు.
పోవ్వాయి వి. లోదుపాయి.
పోక్కము నం. వి. ఎరిగోల. అంకుళము.
మనికోల.
పోదు వి పరుకక్కలు.
పోపారము వి. చూ. తొపారము.
తోప్పకుచుటకులు వి (గృహా) వక్కములు
గం తోప్పదుటల్లు (Trolley-tray).
తోమచము వి లోముట. దూ. తోముచు.
తోమరము నం. వి. రెల్లుకోల.
తోమారె వి. చూ. తోటపూరియ.
తోము శ్రీ. రుద్ర.
తోయజము నం. వి. 1. శామర. 2. నీట
నుండి వుటిపది.
తోయజాకీ నం. వి. తమిల్కంటి.
తోయజము నం. వి. 1. మేఘము. 2. రాయ్య
శ్రీ సీతనిచ్చుపది.
తోయధి నం. వి. సముద్రము.
తోయము వి. 1. విధము. 2. తెగ. 3. తడవ.
4. పరిపారము క్ర. నమయము. నం. వి.
నీరు:

తోచుచుచుము సం. వి. శామర. ఉళ.
సీటిప్పాము ఉడ్డించెని
పోచుట వి తొప్పుల్లి, శ్రీ.
పోకణము సం. వి. 1. పోక్కమాటాములు
కట్టుట్టే శ్రీపాముసకు పెలుడం రైము
ప్రాంతి పోక్కముషిన రాష్ట్రము 2.
ప్రారముసకు కట్టు మామిచియాకులు
కుడ. దూ. రో ఇ
తోకము వై. వి ప్రచుస్తాతము. ఇం 1.
శూలము లావు బలిషము. 2 అంకము.
నం ఫూము.
తోకట్టు వై. ఇం. రచ్చిక్కము.
తోలనపోత సం వి (టం) ప్రచ్ఛము
ఉను శిశులాతాపలో కొలుచుటక్కిష్ట
మైన పరికరము. (Weighing bottle).
తోలు శ్రీ. పసపులము నదుపు. వి. చర్మము
దూ. తోలక.
తోలుదాలంపు వి. కిపుదు. చర్మాంబుదు,
తోలువాయిదము వి. ఆనథము: తోలకప్పిన
వాద్యము.
తోసిరాజు వి. వి. 1. తోలగదగివచారం.
2. చరంగమునందలి పరిశామ.

తో

తోక్క. 1. తగు 2. ఒప్పు. దూ. తగు. తవ.
తోదు వి. తప్పుడు.
తోర్ముతికము నం. వి. వృత్తాగిత వార్య

ముయ.
తోలు క్ర. తగులు. దూ. తప్పులు. తగులు,
తోలువుదము వి. ఆనథము: తోలకప్పిన
వాద్యము.

తోనీ

తోక్కము నం. వి. విదువబడినది.
తోక్కసనము నం. వి. 1. విడుపు: విదుచుట,

2. కాయగము,

తోల్మీ

రాష్ట్రము వం. వి. ఈవి. చాగము, తేగము. తోల్మీ నం. వి. తివికారు.
విదుపు.

రాష్ట్రము వం. వి. విదువదగినది.

త

త్రంపి వి. ఎలి, దూ తంపి.

త్రచ్చుసు కై. వి. 1. డలుకుట. 2. కెక్కుట.

త్రచ్చు కై. క్రి. దీరుకు, మథించు. రూ. తమయ, నం. ఫక్క, తక్క.

త్రచ్చ సం. వి. సిగ్గు

త్రచ్చపు సం. వి. తగ్గాము, సీచము.

త్రచ్చుకై క్రి. ముమ్ముచేయు. వి. దుమ్ముడై.

త్రచ్చుము నం సడ్డు. మూటి సమూహము దూ. ప్రయి.

త్రచ్చు నం. వి. 1. ప్రయిము. 2. మూడు వేదములు.

త్రచ్చొతసుపు నం. వి. సూచ్చిదు. లైంగుమూడు చేదములే మూర్తిగా గలవాడు

త్రచ్చొదక్కము నం. వి. వేదవిహాతధక్కము.

త్రచ్చొదక్కము నం. నర్సీ. పదుమూడవది. వి. ప్రథమోదకి.

త్రచ్చొదకి నం. వి. 1. పదుమూడవది. 2. కిథులలో నొకటి. 3. వరివాదిని: పదు మూడు కిగలు గల వీణ.

త్రచ్చు క్రి 1. కోదు, 2. అననమూ చేయు. 3. అండించు. 4. పుట్టుపూర్వోన్తులు

సతు. కె. ప్రస్తావనకు తెచ్చు. రూ. త్రవ్వు ప్రవ్వటించు.

త్రచ్చిందుము విజ. అసంఖ్యాకము, లక్షుకు మిక్కలి.

త్రపువ్వ క్రి. త్రవు

త్రప్పుకోల వి. గుడ్డలి. రూ. త్రవ్వుకోల. వి. (శ్రవ.) తొళ్ళిక, మెట్లపై రులకు గొప్పు త్రవ్వుటకుపొగపడు పనిముట్టు (Hoe) (ఆరు కొంచెము వెడల్పుగా నున్నచో దీనిని లొరిగ యిందురు. ఇది గడ్డి గోకుట కుపొగపడును.)

త్రపుము నం. విజ. 1. తిరుగునది, జంగము. 2. అడవి.

త్రపేఱుపు నం. వి. 1. సంభూతేవి. 2. ముప్పుది పరమాణుపుల కొలది.

త్రప్పుము నం. విజ. భయపడినది.

త్రప్పి వి. పరిహాసము.

త్రప్పించు క్రి. పరిహాసించు.

త్రప్పు కై. వి. పేరార్ధయనవేళ రాలునోతి కుంపర, 2. బ్రహ్మా విందువు. నం. త్రప్పు.

త్రో

త్రాచు వి. వాగుకాము.

త్రాగు క్రి. పాసముచేయు. రూ. త్రావు.

త్రాగుడు వి. త్రాగుట. రూ. త్రాపుదు.

త్రాదు వి. 1. పేనినదారము. 2. పాశము. 3. కిడణము. వెలుగు.

త్రాదుఁదాలుపు వి. పదుఁడు.

త్రాదుఁఫయ క్రి. 1. కృశించు. 2. దారమగు.

త్రాణ కై. వి. 1. ప్రవిష్టము. 2. నాశము. 3.

సతువ, నం. ప్రవిష్టమ్.

త్రాణము నం. వి. కాపు, రక్షణము. విజ.

కావబడినది. రూ. త్రాతము.

త్రాత నం. వి. కాచువాడు.

త్రాయమాణము నం. విజ. కావబడుచున్నది.

త్రావు క్రి. త్రాగు.

త్రాపము నం. వి. భయము.

త్రాను వి. తరాను, తరాళు.

లై

శింశత్తు నం. నర్సీ. ముప్పది.

శింశము నం. నర్సీ. ముప్పదపది.

శికము నం. ఏ. 1. క్రయము. 2. ముడ్డి పూన. (హ్యాక.) ఆ. తః. ఏ అను మూడు సర్వసామ రూపములు,

శిక విందువు నం. ఏ. (రసా.) ఒక ద్రవ్యము యొక్క మన ద్రవపాయి రూపకములు మూడును పమసితిలో నుండు శాప శికము. (Triple point)

శికాస్టి నం. ఏ. (ఎం.) కప్పుయొక్క వెస్సె ముకలో మన్న యొముక. తొమ్మిదవ క్రికస. వెస్సెముకలలో ముడ్డి పూన లన్నియ ఒకటిగా కలిసియొన్న యొముక (Sacrum).

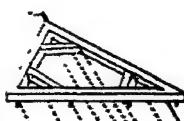
శికోణకూటము నం. ఏ. (ఎం.) భూజాస్టిపై నుండు చాలు. (Deltoid ridge).

శికోణిష్టపుత్రులు నం. ఏ. (గచే.) లంబికోడ శిథిజములోని కోణములకు సంబంధించిన భూజముల నిష్టపుత్రులు. (Trigonometrical Ratios).

శికోణపుపండ్ల చట్టము ఏ. ఏ. (వ్యోపం.) మూడు కోణములు గల ఒక విధమగు పండ్ల చట్టము. [శికోణపు (మెట్లపైరులలో పండ్ల చట్టము చాలు తోలుట కిరి ఉచ్చయ్యగించును). (Triangular harrow).

శికోణమితి నం. ఏ. (గచే.) శిథిజముల భూజములకు కోణములకు గల సంబంధ ముల చరించు గడిశాంత్రు శాఫ. (Trigonometry).

శికోణము నం. ఏ. మూడు మొనలు కలిసిన రూపము.

శికోణాకృతి నం. ఏ (వ్యక.) ముక్కొడ్డా కారము గలవి. (ప్రతము) (Hastate).

శిక్కు ఏ. తెక్క.

శిక్కు శి. 1. తక్క. 2. చిక్క.. ఏ. శాఫ.

శిజ్యశపుంఙము నం. (వ్యక.). పేళ్లలో నుండు మారిగా చారుక ఇంచాల ము (Xylem) అంపాపిం కంచాల ము (Phloem) వేదువేదు అషరములలో ఒక చాని ప్రక్క వోకటి యొన్న స్థితి. (Radial bundle).

శిథాకరణము నం. ఏ. (గచే.) మూడుపమ శాగములుగా విభజించుట, నమ్మిథాజా పము. (Trisection).

శిదండి నం. ఏ. మనిందంచుము, వాగ్గం దము, కర్మదంచుము అను మూడు రండ ములు గల సాగ్యాని.

శిదండయము నం. ఏ. ప్పుగ్గము.

శిదపుచు నం. ఏ. వెల్పు, శృంతి. ముప్పది యేంద్లు చయస్సుగా గలవాడు.

శిదిచము నం. ఏ. స్ప్రుగ్గము.

శిదివేచుచు నం. ఏ. వెలుపు.

శిదొచములు ఫం. ఏ. వాత పిత జేప్పు ములు.

శిద్యున్నిక్కు నం. ఏ. మూడు దివములు వ్యాపించిన తిథి; అవము.

శిధామురు నం. ఏ. 1. అగ్ని. 2. విష్ణు. 3. శత్రువు. 4. యముడు.

శినత నం. ఏ. స్పుటికముయొక్క మూడు అషరములు చరస్పురము ఏ ట వాలుగా నుండు స్థితి. (Triclinic).

శిపశాకము నం. ఏ. మూడు రేఖలు గల శాలము. 2. ఒక అంతిపయ ముద్ర.

శిపతగ నం. ఏ. 1. గంగ. 2. ముట్రోవ ప్రిమ్మిర్చి.

- క్రిపది నం. వి. 1.** ఏనుగు కాలి సంకెల, 2. గాయక్రి
క్రిపరిమాణిక నం. వి. (ఫోటిస్ గచ్.) క్రిందు.
 మీదు, కుడి-ఎదువు, ముందు పెనుక అను
 ప్రథావ రిశలు గలరి. (Three dimensional).
- క్రిషికరకము నం. వి. (చరి.)** తొఢ్ఢధాత్రై
 గ్రంథములు-వినయ పీకరము, సూక్ష్మ కీర
 కము, అభిభాష్య పీరకము. ఇవి పాఠి
 శాపలో వ్రాయబడినవి.
- క్రిష్టందము నం. వి.** నౌసట మంచుకొను
 చిబారి మూడు రేళలు, (నామము ఉండ్రవీ
 పుండ్రము.)
- క్రిష్టాట నం. వి.** ఒక చిథమైన శాఖ విజేషము
- క్రిప్పుట వి.** ఇరుగుట.
- క్రిప్పురి వి. క్రిమ్మరి.**
- క్రిప్పు క్రి.** ఇఱగడేయ
- క్రిప్పుతాడు వి. కరిత్రాడు.** దూ. క్రిప్పుదు
 క్రాడు.
- క్రిపందము నం. వి. (రహి.)** వి. ఏక
 సంధము. (Triple bond).
- క్రిప్పిష్ట పత్రము నం. వి. (పృక్.)** మూడు
 ఉపపత్రములు గం భిన్నపత్రము. (Trifoliolate leaf).
- క్రిధుజము నం. వి. (గచ్.)** ఒక పమశల
 ములో ఒకే పరశ రేళలో లేని మూడు
 చిందులులు కలువగా నేర్చుడవ క్షేత్రము
 ఇది మూడు భుజములు మూడు కోణ
 ములు కలిగియుంటాయి. (Triangle).
- క్రిమూర్తులు నం. వి.** లిప్పై విష్టు మహే
 శ్వరులు.
- క్రిమ్ముట వి. 1.** క్రిప్పుట. 2. ప్రశయము.
- క్రిమ్మరి వి. 1.** ఇచ్చువచ్చినట్లు ఇరుగువాడు:
 ప్రిమ్మటకాడు. దూ. క్రిమ్మరిందు,
 క్రిమ్మరీందు వి. చూ క్రిమ్మరి.
- క్రిమ్మరు క్రి.** 1. సంచరించు. 2. చుట్టివచ్చు
 క్రియామ వం. వి. 1. రాతరి. 2. పసుపు.
 3. యమున.
- క్రిరాత్ సం. వి** ముట్టురి.
- క్రిలోచనుడు నం. వి.** ఇతుడు, ముక్కంటి.
- క్రివర్షములు నం. వి.** 1. ధర్మార్థకామ
 ములు 2. సత్క్వరజన్మములు 3. కయ
 స్థాన వుద్దులు.
- క్రివిక్రముడు నం. వి.** విష్టువు. ల్యూ. మూడు
 లోకముల మూడుగులుగా కొలిన
 యూకమించినవాడు.
- క్రివిష్టపము నం. వి.** స్థిరము.
- క్రివేణి నం. వి.** గంగ. ల్యూ. గంగ, యమున,
 సరస్వతి అను మూడు నదులు గంంది.
- క్రిశంకువు నం. వి.** 1. హారిశ్వంద్రుని తండ్రి.
 2. పిల్లి 3. మిదుత.
- క్రిశాలనాడి నం. వి. (అం.)** ఇచ్చు ప్రిప్పు
 వాడులలో ఉదనవాడి. (Trigeminal
 nerve). (ఇది మూడు శాఖలుగా మిక్ర
 వునాడి)
- క్రిశిము నం. వి.** 1. క్రిశాలము. 2. నిగదండ.
- క్రిశాలము నం. వి.** ముచ్చెమ్మన రాలు.
- క్రిష్టరజనితము నం. వి. (శం)** ఇఖాడము
 దెముక్క లహిక్కస్తుము, మధ్యస్తరము,
 అంతర్జస్తుము అను మూడు ఆద్యస్తర
 ముల నుండి తర్వాతినది. (Triploblastic).
- క్రిస్టోత నం. వి.** గంగ. ల్యూ. మూడు
 ప్రశాపములు గలరి.
- క్రుంగు క్రి.** 1. శుముగు. 2. నశించు. 3. చమ్పు

త్తు

క్రుంగుడు వి. 1. నాశము. 2. ప్రశయము

క్రుంచె క్రి. 1. హనుకలుచేయు. 2. చంపు.
 3. చించు,

శుంఖ వ. క్రూము, రూ. తుంగ, శుంఖము సం. వా. తెగు.

పుటి కం. వి. 1. అమ్మకంపు చమ్మ లూచ్చిచ్చాయిము కేయవార నాము 2. అమ్మక.

పుటిచెట్లు సం విష తోపరి.

పుట్టు వ. చూ. తుంగియి.

పుట్టు వ. (కంపించి) పుట్టుచెట్లు దుష్టిన్ని. 1. ఏరియాటు, 2. గ్రామము వై వాశాపకా ప్రశాపము నంబు. పుట్టుచెట్లు విష. ఏరియా.

పుట్టిన ఫూకచెట్లు ముగం చూర్చము. (Rust). ఇది రాశాయనికముగ రైతోహి

(క్రూము విషము), వా. అరుచి. పుట్టుచెట్లు వి. పశు చూచ్చిమామేనిషిముము. పుట్టుగించ వి. ఏరియాటు, గ్రామము, రూ. వెంటించ.

పుట్టుంచ వి చూ తై.

పుట్టు వ. (కంపించి) పుట్టుచెట్లు దుష్టిన్ని. 1. ఏరియా, 2. గ్రామము.

మువై వాశాపకా ప్రశాపము నంబు. పుట్టుచెట్లు విష. ఏరియా.

ప్ర

ప్రాంచు వ్రి. | ప్రాగేయం. రూ. ప్రాంచు ప్రాంచు వై. వి. ప్రాత్, వం. తంయాం, ప్రాంచు, ప్రాంచు.

ప్రకొస్త్రు వ్రి ఎగిప్రు.

ప్రకొస్త్రు వ్రి. 1. ప్రాంచు, కంచు. 2. ప్రాంచు.

8. ప్రాంచు, 4. ప్రాంచు.

ప్రగు వ్రి. తెగు.

ప్రాంచు వై. ప్రాత్.

ప్రాంచు వై. ప్రాత్.

ప్రాంచు వై. ప్రాత్.

ప్రాంచు వై. ప్రాత్.

ప్రీ

ప్రేచు వ్రి. క్రొరించు, ప్రేచువిధుము. రూ. ప్రేచుచు, ప్రేచు.

ప్రేచు వి. ప్రేచుచు, క్రొచుము. రూ. ప్రేచుచు.

ప్రేచుచు వి. జిగటపారిప ఎంగిలి లోకసుపరి. రూ. ప్రేచుచు.

ప్రేత వం. వి. 1. ప్రాండపయుగము. 2. గ్రామపత్యము, పంచాగ్ని. అపోవిషము అను మూడగులు, ప్రేచుగ్ని.

ప్రేచుచు వి. ప్రేచు.

ప్రేచుచు వి. ప్రేచు.

ప్రీ

ప్రేగుణ్ణము సం. వి. సత్యాంపత్తమో గుణములు.

ప్రేగుణ్ణము పొట్టాచియ స్వరితము వి. వి. (వ్యాప.) ఇది పొట్టాచియము, పొట్టాచియము.

గం రసాయనపు ఔరుపు. ($\text{K}_2 \text{ PO}_4$). ప్రేగుణ్ణము వి. వి. ధర్మార్థకామములం దివు గలవాదు.

ప్రేగుణ్ణము వి. వి. వేకముతెలవాదు.

తొ

తొక్కుడు వి. 1. తొక్కుడు. 2. అపద. 3. తొక్కుపాటు.

తొక్కుడు వి. పాదములతో వదుము తొక్కుడు వి. పాదములతో వదుములు.

రిగ తొక్కుట, అవడ. దూ. తొక్కు. తొక్కురుగమ్మ వి. కడవ క్రింది పలక. తొక్కురుచుప్పె వి. ఏదవ క్రింది పలక. తొక్కురుచుపదు క్రి. మెదుగు వంగు. దూ.

తొక్కువదు.

తొక్కుదుపలక వి. 1. సారెవాడు నేయు వస్తుదు కాలితో తొక్కు చెక్కులు. 2. రాలపనివాని కాలిక్రింది పలక.

తో

తోచు క్ర. 1. పూను. 2. మీరు. 3. తోయు 4. ఉపేక్షించు. 5. చంపు. తోయి వం. వి. 1. పక్క ముక్కు. చంచువు. 2. చేపముక్కు. తోపోపు వి. మిక్కరి తోపు. తోప్రోపులు వి. మిక్కరి తోపులు. తోపదు క్రి. తోయిలదు. తోపంగించి వి. ఈ. 1. ఉధయ భ్రమ్మదు. 2. ఉధయ భ్రమ్మరాలు. తోపరి వి. తోయువాడు. తోపాడు క్రి. తోయు. తోపు వి. 1. తోయుట. 2. నిరాకరణము

. 8. నిచేధము. దూ. తోపుడు.

తోపుడు వి. 1. తోపు 2. కొయ్యలువయను చేయు సాధనము, చిక్కిక.

తోపుసేయు క్రి. 1. తోపుడుతో కొయ్యను చదునుచేయు. 2. నిరాకరించు.

తోపుపదు క్రి. దూ. తోపదు.

తోపుసేయు క్రి. నిరాకరించు.

తోయు క్రి. తోసి చేయు.

తోలు క్రి. చ్ఛాయదులను తోలు. దూ. తోలు.

తోవ వి. మార్గము..

తోవరి పిక. దారి తెరిసనవాడు.

త్రై

త్రైంట పథుదు వం. వి. కుబేరుడు

| | త్రైంటకుఁడు వం. వి. శివుడు, ముక్కంటి,

త్రాపి

త్రాపిల్లిక వం. వి. (రసా.) మూడు ఉరు జని పరమామాచులుగలామ్మమునకు నంబం

థింబిన. (Tribasic). దూ. లహోపిల్లిక.

| | త్రాపాణము వం. వి. పిట్ట, పక్కి.

త్వై

త్వైక్కు వం. వి. 1. చర్మము. 2. చెట్టుపట్టి 3. లవంగపట్టి. 4. నార. దూ. త్వైచు. త్వైక్కుతనము వం. వి. (శం.) నందిపాద ఃంపువులు శరీరముపై నుండు చర్మమును విరక్తించుట. (Ecdysis.)

పారము.

త్వైచుము వం. వి. (వృక్ష.) బెరదు, తెందు (Cork).

త్వైగ్రాహము వం. వి. (గృహ.) 1. చర్మ దాహము. 2. కరకైన చర్మము. 3. చర్మవాయిధి. 4 తొటిమలు పెరిగిన, పగిలి చర్మము. (పిటమిన్ ‘ఎ’ లోచమునఁ కలుగు వాయిధి. (Der matitis)).

త్వైరము వం. వి. పెదురు. దూ. త్వైతి

త్వైర వం. వి. పెగిరపాటు.

త్వైక్కారము వం. వి. పెదురు. దూ. త్వైతి

త్వైరపదు కై. వి. పెగిరపదు.

త్వరితము వం. వి. కిము, పడిగంది. | రిష్యులో వాకు, 8, వ్యుదంగి,
త్విష్ట వం. వి. 1, విక్ష్యకర్మ, 2. ద్వారా।

త్వీ

త్వాదృకము వం. వి. నిషంచితి. | వృక్షాసుసుదు 8, చరిమారివాచు.
త్విష్ట్రీతు వం. వి. 1, విక్ష్యరూపుడు. 2.

త్వీ

త్విష్టు వం. వి. 1. కిరి, కాంకి. 2. మంచి. | త్వీజొంపతి వం. వి. సూర్యుడు.
2, తెలుగు. దూ. క్రైష్ణ.

త్వీ

త్విరువు వం. వి. క త్వీ మొదంగు వావిపిడి. |

త్వీ

త్వారుకుతు వం. వి. క త్వీయుద్దము | వందు చేర్చరి.

ఫ

ఫ ఒక యకరము,	వించు విద్యుత్పక్తి. ((Thermal Electric-city)).
ఫర్కుల్ విద్యుత్పక్తి ఏ. వి. (వాతావ.) వేది	
చేసిన లోగు లేక నూనె ద్వారా ఉన్న	

ద

ద ఒక యకరము,
దంగు క్రీ వియుద్దములోనగునవి మొదుగు
రూ. దంగు.
దంగుతు వి. దంచినది.
దంచేస ఏ, పెద్ద చింగి, దూ. దంచనము
చెంచనము
దంచే క్రీ దంగచేయ, మొదగించు. దు.
దంచు.
దంట వై. వి. దిట్టకనము గలవాచు.
సేర్చరి. వం. భృష్టి.
దంట ఏ. ఎంట.
దంటమౌలదేవర ఏ. అగ్ని.

దంటు వై. వి. కొన్నటోవగు వాని కళలు	వం. దండు.
దంతు వై. వి. వేరము, వం. దండొలూ.	
దండ వి. 1. రగ్గర, 2 జ్ఞాపు, ఆధారము.	8 చోటు.
దండకవియ ఏ. ప్రాత లక్ష్మిం శుష్టకతు కట్ట, దూ. దండకవిలె,	
దండగోల ఏ. 1. ఊత, 2. ఊతగళు.	దండచేయ వై. వి. సందిరి.
దండచేయ వై. వి. సందిరి.	
దండచేయ ఏ. వి. నందిటకట్టుకొను తోరము,	దండద్రుయు వం. వి. యముదు.
దండవము వం. వి. కి. దండించుట.	

దండ్రపాయకుఁడు నం. వి. సేచాపకి.
దండ్రపేతి పట. వి. అప్పకాస్త్రము. రాకటి

దండ్రపచు క్రి. సమీపిచుచు.

దండ్రపాటు వి. సమీపిచుచు.

దండ్రపాశికుఁడు నం. వి. తలవరి, రషక
థిలుచు.

దండ్రము వి. సమశ్శాంకము.

దండ్రము నం. వి. 1. దుష్టుక్ర. 2. చమచు
పాయములో కొకటి, 3. రాజభిక. 4.
రంచు. 4. శార. 6. హోరమునంచలిసేట,
8. కష్ము. 8. ఇత. 9. గుంపు

దండ్రపాత్ర నం. వి. 1. రిగ్గిజయము. 2.
యుద్ధమునకు పెదలుట. 8. అఫ్స్యోరయాత్ర

దండ్రశాసకము నం. వి. కోలాటము.

దండ్రవిష్ట్యుంతము నం. వి. తరిగంబము.
చల్ల చిలకుట కాధారమైన స్టంఫము.

దండ్రసెట్లు క్రి. మరుగుపడు, అడగు. రూ
రండపిలు.

దండ్రాఛింపు వి. వివాహమంతరము వథూ
పకుఁ సెత్తి కొని ఆదెదు ఆట.

దండ్రాపూపాయముచు నం. న్యా. చిలక
కొయ్యుకు గారెలు తరిప్పిరి. ఆ చిలక
కొయ్యును ఎలుక కొట్టి వేసినరి ఆనిచెప్పిన
తరువాత గారెలు తిన్నరని వేర చెప్పి
చేశాలి? దినినే 'కై ముక్కువాయాయు'మందురు.

దండ్రాభూపికావాయము నం. న్యా. మా. తై.

దండ్రాభావాయముచు నం. న్యా. కష్టులని
చాపిని గ్యారై కరలిపదను రికి.

దండ్రాపాతము నం. వి. మళ్ళీగ. శ్రీ. కష్ము
ముకే క్రమ్మందినది.

దండ్రి వి. 1. ప్రశాపము. 2. గొప్ప. నం.
వి. 1, యముచు. 2. ద్వారపాతము.
ఏ. రండముగలవాడు.

దండ్రించు నం. క్రి. కించించు.

దండ్రిక నం. వి. 1. కిస్కుర.. 2. హోరము
నందరి పేట

దండ్రితు నం. వి. దండ్రింపబడినవాడు,
కీతితుచు.

దండ్రియ వై. వి. 1. దండ్రిక. 2. కిస్కుర.
3 పిటా 4. మేచావండము. 5. కింబుర.
6. కల్లుక్కొంసు. 7. క్రాసుకోల. రూ.
వండె.

దండ్రియము వై. వి. 1 గుడ్డ లారపేయుటకు
కట్టిన వెదురు లేక క్రూడు. ఉకావొక
గరిది పాధనము. రూ. దండెము. నం.
దండు.

దండు వై. వి. 1. దండక . పి. సేన. 8.
గుంపు. నం. రండు.

దండుదిచియ వై. వి. కీచపు సెమ్ము.

దండుచాట వి. 1. ఘుంటాపథము. 2.
దండురారి.

దండువ వై. వి. 1. దండము. 2. రాజ
భనవంతుని బలాశ్శాంకము చేసి వుమ్మ
కొసెదు ధనము. 8. అప్పకారి అప్పాధి
వలన గొసెదు దబ్బు. 4. జరిమానా.
క. నష్టము. రూ. రండుగు, రండుగ,
దండువు.

దండెత్తు క. దాడివెదలు.

దండోర హిం. వి. చాటింపు. రూ. తండోరా.
దండూరా.

దండుక్కుడు నం. వి. దండింపదగినవాడు.

దండోర్ము నం. వి. (శం.) దండము
ముక్కు లోపలి శాగమున మధ్యలో
సున్న తొఱులో సుండు రక్తసాశములు
అధారకణికలము, సాచిపోచలున్నియు
కలిపిన శాగము. (Pulp of the tooth)

దండూవనము నం. వి. పలుదోముట.

దండుము నం. వి. వలు, కోర.

దండుకిలురము నం. వి. (శం.) పంటి ముక్కు
పైశాగము, దండకరీటము. (Crown of
tooth). (ఇది దెన్టిన్ (dentine) అను
వారముతో నిర్మింపబడును దీనిని ఎవా

పెల్ (enamel) అను పచాళము కింది యొంచును).

పంచార్థము నం. విజ. (వృక్ష.) లంబ ముగా నున్న పండ్లుగల ఆకు యొక్క అంచుగలరి (Dentate).

పంచావళము నం. వి. ఏచుగు. ఉళ్ల. ప్రత్యక్ష దంతములు గలరి.

పంచాస్తి నం. వి. (ఇం.) (కశ్చ) క్రింది దప్పద ఎముకోలో ఒకటి. (Dentate).

దంతి నం. వి. ఏచుగు. విజ. కోరపెడ వారు. దంతియ తై. వి. 1. మ్ల్యు - బింబిక అంచుగు

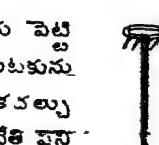
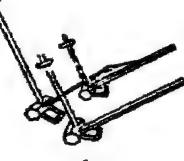
వేపెడుపై, దూరము. 2. చ్యావసాంయు పనిముట్టు. వి. దంతి. దూరికి.

దంపులపుక్రము నం. వి. (శోష.) పండ్లుగల క్రము. ఉడా, సావర్త పండ్ల చ్యక్రము (Toothed wheel).

దంపులము నం. వి. 1. ప్రక్కలణగి నడుము పొడువైనఁ. 2. విట్టపల్ల మైనరి.

దంపురుడు నం. విజ. మిట్టపండ్ల వారు.

దంపులు వి. (వృషప) చేమ ఎదిగిన తను వాక అంతర కృషిక పనికచువు లిప్పు గుంట కం నంపుటి. (Blade harrows)

దంతెన వి. (వృషప) నీటు పెట్టి గట్టు, మస్టు ఏక్కురుచుటకును మొక్కల ఏధ్యమట్టిని కంలు టుకును ఉపయోగించు చేకి వాని ముట్టు. దూ. దంతి. (Toothed harrow).

దంత్యము నం. వి. (వృషప.) దంతసాంయు నందు పుట్టివధ్వని, ఉడా, చె. జి.

దందడి వి. 1. కరచు. 2. పమ్మురుము.

దందడించు శ్రీ. 1. తరచు 2. క్రిందుకొము.

పంచటిపెట్టు శ్రీ. రాయుఁచేను., మర్మించు. పుట్టిద్దము కడ్డి-ము.

పంచస్త తై. వి. ఏ. ఏండెచము, మాయము. 2. ఆంగుము. సం. దంచము.

పంచహాపిము నం. వి. పాము. పుట్ట పుత్రి ముండు కంపచకి

పంచహాపిము సం. వి. ఒక రాకముడు.

పంచస్తము సం. విజ. కాశ్యాంయు కాసిచి.

దంప వి. (ప్రోప.) పాగుపడ సేల.

దంపక్క ఏ కమ్మురాగలి. అడుసుమిశక.

దంపపులు నం. వి. అఱమగలు. చూ. జంపులు

దంపనాచు వి. (ప్రోప) చావ చరిసాగు కౌకు నాయ మటిక వమ్ముచేసి, విశ్రంబు మొలకకట్టి దార్లి పెంచిన వారు. (Wet nursery).

దంపచారు వి. (ప్రోప) రంపచేర్చుము, నీటుపెట్టి దమ్ముచేసి పైరు ఫైయు విధానము. (Wet cultivation).

పంపు శ్రీ రంయ. వి. దంపు.

దంపము నం. వి. 1. కపసము. 2. కప్పు.

3. గర్భము.

దంపోళ నం. వి. 1. ప్రక్కాయిధము 2. రాతివాలు. పుట్టి. శ్యాముపులను దూరిపెట్టుకపి.

దంపఖుటము నం. వి. (ఇం) అండ్లుపొన కీవి శరీరములో సూచ్యాంగము పృథివీ యగు కీవకము. (Cnidoblast).

దంపస్తము నం. వి. 1. కాటు. 2. కపచము. 3. కట్లు దూ. దంపస్తము.

దంపము నం. వి. 1. అడవియాగ. 2. కాటు. 3. దంతము.

దంశాంగము వం. వి. (ఇం) ఏకకడ కీవుల శరీర ములో శాహ్య ప్రసంగము సుండి పొదుచుకొని వచ్చు కండె అశాంగము గల విర్మాణము. (Trichocyst).

దండ నం. వి. 1. అదవిడోమ. 2. చిన్న అదవి యాగ.

దండిక నం. వి పట్టుకారు.

దంటోద్దామి నం. వి. (ఇం.) దంశఫుకము నుండి తంతువును బయటికి విసరట కుపయోగించు చిన్న మీటవంటసాధనము (Cnidocil).

దంష్ట్రీ నం. వి. కోరపల్లి.

దంష్ట్రీయెపుదము నం. వి. పంది. ల్యూ. దంష్ట్రీకే అయిదముగా కలవి.

దంష్ట్రీ నం. వి. పంది. ల్యూ. దంష్ట్రీలుకలది, దంపనము నం. వి. మా. దంశనము.

దక్కిపునష్టురాయెచు వై. వి. యముదు. దక్కిపునష్టురథి.

దక్కిపునము వై. వి. దక్కిఱము, వలదెన. నం. రక్షించా.

దక్కు క్రి. 1. అనుభవ యోగ్యముగు. 2. చేరూరు. విజ. అనుభవయోగ్యము.

దక్కుము క్రి. స్వేచ్ఛంప్రుదగు, దూ. డక్కొను దక్కొప్పలు వి. వశము,

దక్కుయ్యము నం. వి. గ్రగ్ర. ల్యూ. దూర దూరమునకు పోతునది, హాసించునది.

దక్కిణ నం. వి. 1. కుడిచిమ్మ. 2. యాళ్ళ ము మున్నగు చానిలో బుక్కించాలు మొదలగు చారి కెచ్చ ధనము, దూ. దక్కిఱము.

దక్కిణ-క్రికల మంచలము నం. వి. (భూగో.). దక్కిణ .ద్రువపుత్రమునకు దక్కిణ ద్రువమునకును మర్గ్య నువ్వు ప్రదేశము. (ఇదియు, ఉత్తర అక్రికలమంచలమునకె నుండును. ఇక్కడ హిమపవనములు ఎక్కువగా నుండును)

దక్కిణమునకు నం. వి. (భూగో.). భూముద్ర్య శేఖ శీల 900ల దూరమున దక్కిఱమున నువ్వు చిందువు. (South Pole).

దక్కిణ సమశితలమంచలము నం. వి. (భూగో.). మకరశేఖ నకు దక్కిణార్థ వృత్తము

నకును మర్గ్యనున్న ప్రశేషము. (South Temperate Zone).

దక్కిణాపథము నం. వి. వింధ్య మేదలు నేతుపై పరకు గల దేశము.

దక్కిణాయునము నం. వి. (భూగో.). మార్యుడు జాన్ 21 తేదీని కర్మాటుక రేఖను చేరి అచట తన కిరణములను లంబముగా | ప్రశరించి దేశిన తమాత దక్కిణమునకు మరలుట, (దీని పరిమితి ఇరునిలలు).

దక్కిణావ ద్రము నం. వి. (వృష.). కుడి నుండి ఏడమ వైపునకు చుట్టుకొనుసది.

దక్కిణాయు నం. వి. అనేక నాయికలందు సమముగా వర్షించువాడు. విజ. 1. చక్కని మనస్సుకలవాడు, దాక్కిణాయుకలవాడు. 2. నేర్పర్చి.

దగ వై. వి. 1. దాహము. 2. శాపము. 3. దప్పి. నం. దాహా.

దగర వి. మా. దగర.

దగరము వి. కిడు. దూ. దగరము.

దగ్గణ వి. దగ్గర.

దగ్గలు క్రి. సమీపించు. దూ. దగ్గలు,

దగ్గు క్రి. శాపముచేయు, కాపము. దూ. దగ్గు.

దగ్గుతిక వి. గద్గదస్యురము. దూ. దగ్గుతిక.

దగ్గపటనాగ్యయము నం. న్యూ. మడతపెట్టివ చట్ట కాలిపోయిన మడతలు మడతలుగాను

నూతిపోగులు స్వప్తముగాను కన్సించును. కాని చేత పట్టుకొనిన విడిపోతు నసరికి.

దగ్గపద మార్కూలనాగ్యయము నం. న్యూ. నలు గురు దూరి వర్తకలు పీల్లిని పెంచిన కథ, అందు నాగ్యయాధికారి తిర్యగ్గికి. (కాలు కాలిన విల్లివలె).

దగ్గము నం. వి. కాల్పనికినది.

దఫ్మార్కము నం. వి. (వ్యాక.). లోతును తెలుపువది, ఉదా. మోకాలింపి, మోకాలి కొలది. విటలో బంటి, కొలరి-దఫ్మార్క ప్రత్యాయములు.

దచ్చికాళ్లమెకము ని. శరధము, అప్పి పదము.

దచ్చిక తై. సరపో. (ఎంచు+కొకము). ఏనిపిచి. రూ. పట్ట. సం. ద్వాజతలము.

దష్టిన వై. ఏ. 1. అచలుపు 2. క్రికెలు. సం. భర్షిణు, భడ్డిశుము.

దట్టము ఏ. 1. పాచచ. 2. గుఱ్ఱము. విం. తచుమ పించము. రూ. రణము.

దట్టించు శ్రీ. 1. అచలుచు. 2. ఎయించు. 3. పూను

దట్టి తై. ఏ. 1. లట్టము 2. కాచె సం. భటీ.

దట్టుఁడు తై. విం. కృపుఁడు, చిట్టించము కలవాడు. సం. భృష్టి.

దడ ఏ. పణకు.

దడకట్టు శ్రీ. పడికట్టు.

దడబడ వి. ఆచేపము.

దడము ఏ. దట్టము రూ. గంము.

దడము తై. ఏ. 1. సేన 2 సమూహము. సం. రంము.

దడి తై. ఏ. తడక. వం. తడి.

దడిగ తై. ఏ. కేండిము. సం. ధాలమ్, తడక:

దడించు తై. ఏ. తలిమము, పంపు. రూ. రడిమము. సం. తలిముము.

దడియ తై. ఏ. కొండచేరువ సేల, ఉపచ్యక. సం. భృష్టి, భర్ష్టి.

దడియము వి. చౌడా, పించల ఎత్తు. (240 మందుల మొత్తు). రూ. దచెము, దండియము.

దణా తై. ఏ. దణము, సేవ. సం. దణా.

దణాయఁడు తై. ఏ. దణనాయకుడు, సేనా పతి. సం. దణనాయకః.

దణాయఁంచు శ్రీ. 1. ల్రిక్సిరియు, 2. కూర్చుడి కదలకుండు.

దణి తై. ఏ. 1. ప్రమథు. 2. సేనాని. సం. ధని.

దత్తకుఁడు సం. ఏ. దత్తపుఁకురు.

దత్తము సం. ఏ. ఇయ్యించివరి.

దత్తంశము సం. ఏ. (గణ.) గణత ప్రవచనముచ ఇంగ్లెన విషయము (పూతు.). (Hypothesis).

దత్తు తై. ఏ. 1. కత్తము. 2. స్ట్రోము. సం. కత్తి.

దత్తుఁటు సం. ఏ. దత్తు క్రింకొన్న కొదుకు.

దత్తుఁడు ఏ. కోటిముడై. రూ. దత్తుఁము.

దత్తుఁట్లు తై. శ్రీ. 1. కృపుఁట్టుఁటు. 2. సెంచు. రూ. కర్కుము, కర్కుణు.

దత్తు తై. ఏ. చట్టుపు, చిన్నవాంపు. రూ. దట్టుపు. సం. కిముః.

దత్తుఁపు సం. ఏ. దత్తు.

దత్తి సం. ఏ. చెంగు.

దత్తిచారము సం. ఏ. కష్టము.

దనియాలు తై. ఏ. ధనాగ్నిము, కొత్తిమించితులు, సం. ధనికః.

దనియు శ్రీ. సంగమించుము. కూడు.

దనివు ఏ. కూడిక, సంగమము.

దనుక అవ్యా. పంచ్యాతార్థకము, వరకు. రూ. చాక.

దనుకు శ్రీ. 1. తాకు. 2. పాందు. రూ. రనుకు.

దనుజు పం. ఏ. రాకసుడు. శ్రీ. దనుపు వందు ఇన్నించివారు.

దనుగు శ్రీ. చూ. దనుకు.

దప్పము వై. విం. దట్టము. సం. దర్శి.

దప్పుఁచు ఏ. పులుసు.

దప్పుఁటు ఏ. 1. సీమవట్టు, పించాస. 2. క్రమము. రూ. దప్పిక, సం. తాపః.

దశాయఁంచు పం. శ్రీ 1. అదుము. 2. అదలించు.

దశాయాలు (అవ్యా.) (ప్రాతివ.) వేగముగ, దబు కున్నా.

దశ్వి ఏ. ఒక శేగ నారింజ.

దశ్వు తై. ఏ. 1. బద్ర. 2. వెదురుభద్ర. 3. దర్శ. సం. దర్శి.

దఱ్వుక్కాడు వై. ని. మేళకి.
దఱ్వుచుము వి. మూకయి. స్క్రి. దూ. కబ్బుదు.
దఱ్వుటించు శ్రీ. 1. కోణించు. 2. చేతులతో
క. చు
దఱ్వునము వి. ఏపెల్ల కుట్టుడు పెద్దసూరి.
దఱ్వుఱ వి. 1. లొకు. 2. మోసము. 3.
పింతు. 4. తస్సు. రూ. డబ్బులు.
దఱ్వుఱక్కాడు విజ. 1. నొంకులాడు. 2
మోసకాడు
దఱ్వుఱు విజ. డబ్బులు.
దఱ్వుఱ వి. మాట.
దఱ్వున అవ్యా. శ్రీఘ్రముగ.
దఱ్వుర వి. గస్సెన్. రూ. డబ్బులు.
దఱ్వుము నం. వి. సన్నము. వి. 1. సము
ద్రము. 2. లొంకు.
దఱ్వునము వం. వి. 1. అడచుట. 2 దవవము
దఱ్వుము నం. వి. 1. టైచుచుసోర్చుగుణము.
2. కాప్చెంట్రియ నిగ్రహము. 3. అడ
చుట. 4. అదుము.
దఱ్వుఱుడు వై. విజ. 1. ధర్ముదు. 2. కప
టము లెనివాడు. వం. భాష్టకః,
దఱ్వుము వై. వి. ధృతము. నం. ధృతః.
దఱ్వుటి జీ. లిప్పు రాగివాచెము. (అప్పుడు
వాడుకరో శేడు).
దఱ్వుష్ట వై. వి. 1. దమము. 2. అదుసు.
(ఫ్రో.) దంప సాగుచేయబడు మడిలో
సీరుపెట్టి శేల వాసిప కరువాత సీరు
స్టోముగ మడిలో మండగనే వాగలిలో
దున్నట. (Pudding).
దయ వం. వి. కనికరము.
దయచేయు వి. శ్రీ. 1. కరుణొచు. 2.
విచ్చెయు. 3. ఇచ్చు.

దయచుఖు వం. వి. కనికరము కలపాడు
దయిత వం. వి. 1. భాష్టి. 2. శ్రీ.
దయితుచు వం. వి. 1. పియుడు. 2. పథి.
దయివాఱు శ్రీ. అతిథియించు. భూదైవాఱు,

దయ్యము వై. వి. 1 కైవము. దేవుడు.
2. చేపతి. 3. విధి. 4. పించావము. నం.
కైవమ్.

దయుట్ట శ్రీ. డయ్య్.

దర వై. వి. ధః. పెల. సం. భారా భాంచా
దరణము వి. ఎనిమిది దబ్బుల నాపెము
దరము సం. వి. 1. థయము. 2. గొయ్యై
3. శంథిము అవ్యో. ఇంచుక.
దరహసము నం. వి. చిరునవ్వు.
దరి వై. వి. 1. తీము. గట్టు. 2 మేర.
3. సమీచము. నం. తీంమ్.

దరి నం. వి. గుహ.,
దరికొను శ్రీ. కాలు. మండు.
దరిషే హం. వి. కుట్టుపువాడు. రూ. దరి.
దరిముడు నం. విజ. బీదపాడు.
దరిచేసి వి. 1. దీనుడు. 2. లోథి. 3. చేత.
హం. దర్శివేష.
దరిసించు వై. వి. 1. దర్శించు. చూచు.
2. కానుక యిచ్చు.
దరిసెనము వై. వి. 1 దర్శనము. 2. పెద్దల
చూడకానిపోపు కానుక. నం. రంగునము.
దర్శిపని వి. (గృహః) సౌచకము. దుస్తులను
కుట్టట. (Tailoring).
దర్శవు వై. వి. 1. పాట. 2. ప్రధువము.
3. ఒక కాళము. నం. ప్రధువా.
దర్శరము నం. వి. కప్ప.
దర్శకుడు వం. వి. మన్మథుడు. ల్లో.
దర్శంచేయు,
దర్శించము నం. వి. అద్దము. (శౌతి.) కాంతి
కిరణమును క్రమపరావర్తనమునొందించు
మన్మథున ఉపరితలము గల న న్ను పు.
(Mirror).

దర్శము నం. వి. 1. గ్రాము. 2. కమ్మా
దర్శించు వం. శ్రీ. గెర్సించు.
దర్శిరు హం. వి. కొలుపుకూటము.
దర్శిష్ట హం. వి. విచారణ (Enquiry)

దర్శనం. వి. కుళ. చా. దమ్మ.

దర్శక్కాలండ్ బిం. (బ్యాప.) నిమోక్కలు
కార్బికులను ఏ కారణముతే క్రింగ్ కర్మ
గాము పనికి రాకుండ చేయబడు.

దర్శినం. వి. 1. గట్టె, అంక. 2. పాము
పడగ.

దర్శికరము నం. వి. పాము.

దర్శికాస్టులు నం. వి. (బి.) క్రింగ్ పైకిలో
ముద్రాకాసీ పలయముతే చుట్టబడి అద్భుత
చంద్రాకార కవాటమువల సుధు కోము
లాస్థి నిర్మాణములు (కప్ప) (Arytenoid
cartilages).

దర్శిపాకరసన్నాయము నం. బ్యా. గట్టె
పాకమున ఉన్నను ఆ రుచి దాకి తెలియ
దను రిం.

దర్శకుడు నం. వి. బ్యారపాలకుము. విజ.
1. చూపేదువాడు. 2. సెప్పి.

దర్శనము నం. వి. 1. చూపు. 2. కమ్మ.
3. అద్దము. 4. తెలి. 5 శాస్త్రము.

దర్శనీయము నం. విజ. చూడగానిది.

దర్శము నం. వి. 1. అమ్మావాగ్య. 2. చూపు.

దలాలి హిం. వి. కరగి. దూ. దశాలి.

దలిషము విజ. దడిషము, సన్నము.

దల్లు వి. జలు.

దల్లాయి వై. వి. 1. సైన్యాధిషి. 2.
కార్బ్రూకట్. దూ. రశవాయి.

దవ వి. దుమ్ము.

దవంతి వై. వి. అగద్ద. పరిభ.

దవపము వై. వి. దమనము, సువాసగం
ఒకటెగె మొక్క. నం. దమనః.

దవము నం. వి. 1. కార్బిము. 2. అదవి
రూ. దావము.

దవియము వం. విజ. మిక్కిం రఫ్యైనరి
దవ్వ వి. ప్రూని వదిమి మెత్తని ఫాగము.

(బ్యాప.) కొమ్మ వేరు మెరయిన ఫాగ
ముల లోపం మధ్యగా సందు తీవెకణ

సాపాతి (Path or medulla).

దష్టుకేటు వి. (బ్యాప.) డ్రింగ్ లీంకము
ఉం మొక్కల కాండములోని దవ్వమండి
'ప్రెక్సెమ' వి. కు బ్యాపించుచూపాని
స్టేముల పాప్రె వసుపదు మృదు కణ
భాషముల రేఖలు (Medullary Rays.)

దష్టుక్కు లై ప్రి. దూము నం. పాచియి.

దశ పి. పి. 1. అవధ. 2. వభ. 3. బభ.

దశకంపుడు నం. వి. రాపాతు.

దశకము ఎం. ఎప్పు. పప్.

దశకపుము ఎం. ఎ 1. కవచము. 2. కాటు.
3. లెల్లు.

దశపు పం. పి. 1. ఒకమున పరియనతిథి.
2. పరియనతి.

దశాంకపద్ధతి సం. పి. (గచి.) పచులను
పచుల పగ్గములను ఉంమోగించి సంఖ్యా
లను ప్రాముఛి (Decimal system).

దశాంకఫాగము సం. వి. (గచి.) సంవర్గ
ఫాగములో కశాంక ఫాగము, ఫూతాం
కము మొక్క రకాంక లిందుతు తపు
చాతి ఫాగము (Mantissa) ఉం. 80

అను 10 అధారముగా గ్రహించ
ఉదిసపుదు లఘు గణకము 1.2010

ఇందులో .2010 అను ఫాగము రకాంక
ఫాగము. 1 అనువది పూర్ణాంక ఫాగము.

దశాహము సం. వి. మృగించిన చాలిక
పరియవనాదు చేయు ప్రాధము.

దష్టము వం. విజ. కరవబడినది.

దశరా వై. వి. 1. దశరాత్రము. 2. దేవి
వరాత్రము. వం. దశరాత్రము.

దసిలి వి. 1. వదలు. 2. ఒకరకముపట్టు.
3. పట్టువత్రుము. దూ. దసిలి.

దనుపంది వి. గ్రుదులాటకు తెట్టిలను
కూర్చువాడు.

దవ్వరము వి. (బ్యాప.) శాగితముల కట్ల.
యూ. దత్తము.

దస్తావేచు హిం. వి. ప్రక్తము, లిథప్రక్తము,
దస్త హిం. వి. పోగుచేసిన సామ్యు. హిం. దట్ట
దస్తాపెట్టి హిం. వి. 1. సైప్రాత. 2. సంతకము.
దస్తుడైయ సం. వి. 1. కొంగ. 2. శ్రుతు.
దస్తులు సం. వి. ఆధ్యాత్మిక దేవతలు.
దహనకరచే సం. వి. (రసా) నీటిని ఖన
ప్రక్తమును గొట్టములో పెట్టి చేది
చేయుట కుపచ్చొగించు లిస్టు తెచ్చవంటి
ప్రాత్ర. (Combustion boat)
దహనవాచము సం. వి. (రసా) ఒక ప్రవ్యా
ముచుపెట్టి కాలుట కుపచ్చొగించుగాజు
గొట్టము. (Combustion tube).
దహనము సం. వి. కాల్పుట. సం. వి. (రసా)
ప్రదార్థములు గాలిలోని ఆక్రిషన్ తో కలిసి
మండుట. (Combustion).
దహనవాధారము వం. వి. (రసా) ఒక వస్తు
పును తపోలో మండిచుపువది. (Supporter
or Combustion) ఓరా. గారి.
దహనము వం. వి. ఆగ్ని.
దహనోష్టక వం. వి. (రసా) ఒక అణు
ధారము దాహ్యరాసాయనిక ప్రవ్యాము
కాల్పుటడినపుడు తెలికి వచ్చు శాపరాశి.

(Heat of Combustion).
దహించు రం. క్రి. కాల్పు.
దళకొను క్రి. (దళము+కొను). 1.
దళముకొలపు. 2. అధికముగు.
దళనము సం. వి. 1. ఖండించుట. 2. చీల్పుల.
దళము వి. ఆధిక్యము. విజ. 2. రట్టము.
3. శంచు. రూ. రదుము.
దళము సం. వి. 1. ఆకు. 2. దంచు,
దళవాయి పై. వి. 1. సేరాదిపతి 2. మంక
రిక సహాయుడైన యుద్ధాగ్రి.
దళనరి వి. 1. మందము. 2. ఘనశ.
దళాభము సం. విజ. (వృక్ష.) ఐకర్జు
ప్రక్తమువలె వగుపదువది. (Petaloid).
దళారి హిం. వి. (పాచి.) ఉత్పత్తిదారునికి
ఇకారులో వర్తకునికుమధ్యకొంత కమీషను
శచ్చుకొని పనిచేయు మధ్య మనిషి.
(Commission agent).
దళిత జాతులు సం. వి. (శాస.) ఫాంత
దేశములో సామాజికముగ పీడింపబడిన
జాతులు.
దళితము సం. విజ. 1. ఖండింపబడినది.
2. వికసించినది, 3. చేదింపబడినది.

దా

దా విక. 1. ఎడము. 2. పవ్యము. దా
యొక్క రూపాంతరము (భాషల-చాపల)
క్రి. రమ్ము.
దాంతి వం. వి. 1. తపా టైపము నోర్ము
గులము. 2. శాహేంద్రియ నిగ్రహము.
దాంపత్ర్యము వం. వి. దంపతి ధావము,
శాధార్థకర్మ ధావము.
దాంప్రికుఁడు సం. విక. దంభము కలవాడు.
దాంక అప్ప. దనుక, పద్మంతము.
దాంకొను క్రి. దాగుకొను. రూ. దాకొను.
దాంగర వి. ఎందుకు తట్ట.
దాంగిలి మూత్రము వి. వింటు అధుకొను

ఒక ఆట.
దాంగు క్రి. మరుగుపదు. రూ. దాంగు.
దాంగురించు క్రి. 1. దాచు. 2. మరుగు.
3. వంచించు. రూ. దాంగురించు.
దాంటు క్రి. 1. లంఫించు. 2. తరించు.
3. ఉల్లంఫించు. వి. లంఘనము.
దాంటుకట్టు క్రి. 1. గుంపుగూడు. 2.
సంతనకట్టు.
దాంపన వి. దాచుట. రూ. దాంపు.
దాంపరము వి. దాంగిరించుట.
దాంపరించు క్రి. 1. ప్రాశించు. 2. కొంగి
వించు

దాపరియ ని. 1. కొంగ. 2. వంచకుడు.
దాపరికము ని. గోపనము.
దాపు క్రీ. దాచు. చూ. దాగు.
దాపురము ని. 1. మరుగుపుచ్చుట. గోపనము. 2. దాచిన పొమ్మె.
దాక ని. వెదలుపు నోరుగల యటికపొత్త.
దాకలి ని. లోహము కాబి సాగగొట్టుటకు
క్రింద ఉతముగా నుంచుకొను ఉనుపి
రిమ్మె. విఫూళిక రూ. దాకలి, దాగలి.
దాకస్సు ని. ఎదమకస్సు.
దాకలు ని. బండిచుక్కు కట్టు. సేమి. రూ.
దాకల్లు.
దాకొను క్రీ. సమీక్షించు. రూ. దాకొను.
దాకైయణి నం. ని. 1 పార్వతి. 2. రోహణి
వక్కుము,
దాకైయణము నం. ని. 1. దయ. 2. సేర్పి.
3 సామర్థ్యము. 4. ద కి ఇ సాయక
భావము.
దాగలి ని. దాకలి.
దాకి తై. ని. 1. గడ్డము. 2 దాటి. రండె
తుట. పొం. దాఢి. నం. దాఢికా. దాటి.
దాకికాయ తై. ని. 1. వేగులవాడు. 2.
రండెతువాడు.
దాడినిమ్మ తై. ని. దాడిము. ఒక ఘం
వృకము. రూ. దానిమ్మ. దాడిమ్మ.
దాడిషము నం. ని. చూ. తై
దాత నం. ని. ఇచ్చువాడు.
దాత్రపిజము నం. ని. (శం.) సిజాఱుఘుటము
నుండి వెలుపడు కొడవలి (దాత్రము)
అకామలోగల తీవకణము. (Sporo-
zoite).
దాత్రము నం. ని. కొడవలి.
దాదాపు ని. మిక్కిలి సమీపము. ని. ఇంచు
మించు, సుమారు.
దాడి తై. 1. దార్థి. 2. పార్చిప్పిపెంచు
తలి. రూ. దార్థి. నం దార్థి.

దాదుంగ ని. తిక్కుటు ప్రమాదిక ఉతగా
నుంచుకొను చుంచ. ఉద్ద నము.
దానము నం. ని. 1. కుబి. 2. విషుగు రషు
దలనుండికారు మదము. 3. చతురుపాయ
ములలో వొకటి. 4. ఛేరవము.
దానవుడు నం. ని. రముజు. రాకముడు.
దాని నం ని. 1. మచముకలది. 2. దాక.
దాపరము ని. ప్రాతి రూ. దాపురము.
దాపరించు క్రీ. ప్రాతిమించు.
దాపరించ ని. సమీపము. 2. థయము. 3.
రకణ.
దాపురముగు క్రీ. ప్రాతిచు.
దాపచి నం. ని. దామెన క్రాదు.
దాపము నం. ని. 1. వలుచు. 2. వోకము.
రండ.
దాపర ని. 1. ఉరికాదు. 2. తబ్బ.
దాపెన తై. ని. దామెని పెక్కు కటుగుబు
గల నిదిని కాదు. కం. దామెని.
దాపొదురుడు నం. ని. కృష్ణము.
దాయ తై. ని. 1. దాయాదు, ఖూకి. 2.
క్రుషు. నం. దాయాదు.
దాయము ని. స్థారికలలో వొకటి. 2.
గడ్వలాటి. 3 ఆపర. నం. ని. వంచుకొన
దగ్గిన రండ్రి స్తుతు.
దాయాదుడు నం. ని. 1. ఖూకి. 2. పుతుదు.
దాయ ని. దాకలి. నం. ని. ఇచ్చువాడు.
దాయ క్రీ. సమీపించు. రూ. దాయ.
దార తై. ని. 1. ధార. 2. సిలొచాలు. 3.
చానము. 4. క్రుషుము. నం. దారా.
దార నం. ని. ధార్య.
దారకుడు నం. ని. 1. కాలకుడు. 2.
క్రుషుని సారథి ని. చిలువాడు.
దారణ తై. ని. ధర. పెల. రూ. దర. నం.
కారణ.
దారణము నం. ని. చిలుగుట.

దారపుండ న. (గృహ.) కొన్ని దారపు

పోసులు కలిపి చుట్టకషైక పిడి (Skien).
దారపుండము వై. న. ద్వారారబంధము.

దారము న. చేనిచ్క్రామ, మాలు, పోసు
(Yarn).

దార వై. న. 1. ద్వారము. 2. మార్గము
3. గం. నం. ద్వారము.

దారించు నం. క్రీ. చీఱు
దారితము నం. వి. చీల్యులిచినరి.

దారించ్చుము నం. వి. లీకిపనము, లేచిమి.

దారుణము నం. వి. భంచుంకరము.

దారుతంతుషులు నం. వి. (వృ.ఎ.) దారుపుణో
మందు రైఫ కణములు. (Wood fibres).

దారున అవ్యా. తటాలున.

దారపురుషప్రాయము నం. న్యో. కళ్ళ
మెద్దును చూరి మనుష్యుడని భ్రమపడిన
రికి

దారువాయువు నం. వి. (రసా.) కళ్ళను
గారి దేకుండ స్వేరించిన లభ్యమగు
వాయువు. (Wood-gas).

దారువు నం. వి. 1. కొయ్య. 2. ఇత్తది

దారువు నం. వి. (వృ.ఎ.) వాహిని పుంజ
ములో మందు ఉక శాగము. (Wood o
xylem), దీని గుండా ప్రేక్షమండి | దావణా
ములు ఆమలకు చంపచును. దీనిలో (1)
దారువాశములు (Wood vessels), (2)
వాహికోశములు (Tracheids), (3) దారు
పోలు (Wood fibres) (4) దారుమృదు
కణాశము (Wood parenchyma) అను
నవి యుండును.

దార్క్షుము నం. వి. దిట పు, రైఫశావము.

దార్క్షుంగారము నం. వి. (రసా.) కళ్ళలోగు
కళ్ళలు కాల్చిచేసిన లోగు. (Charcoal).

దార్క్షీపుణుండి న. వి. (ఆర్.) 'చూపు
విలు' చూడగానే రొక్కుము తెల్లింపవల
సిన చేశియ వినిమయ ధనవర్షము.

చారి ని. పిడకల ప్రోగు.

చార్పునిచెక్క న. (వ్యాహ.) ఇరి Lauraceae
అను కుటుంబమునకు చెందిన Cinnamo-
mum Zeylanicum అను మొక్క
చుంక్క కాండముమై చెట్ట (Cinnamum)
పరిమళ ద్రవ్యము.

దావంతము న. దుఃఖము. త. దావందం.

దావము నం. వి. 1. రవము. కార్ప్రిమ్స.
2. అడవి. 3. శాధ.

దావరము న. దొంగశనము.

దావరి వి. 1. పీరుదు. 2. దావరిదు.

దావా పొం. వి. 1. వ్యాజ్యము. తగపు. 2.
చౌర్యము.

దావమిక నాణక విధానము నం. వి. (ఆర్.
శాస.) 1957 ఏప్రిల్యూ నెలలో మనిష
ములో | పెళ్ళ పెట్టిన నాణక విధానము
అణాలు బేడలు పోయి ఒక రూపాయిక
100 ప్రేలు అను పద్ధతి.

దావాద్దుడు నం వి. కృష్ణదు. శ్రీ. రణ
ధ్రువి సంతతివాడు.

దావరయ్య వై. న. 1. కాబేలు. 2. విషు
థక్కుదు.

దావరి వై. విష్టుసేవకుడగు జూద్రుదు.
రూ. దావారి. నం. దానః.

దావరిపొము న. చారలుగల పెద్దపాము.

దాసి నం. వి. పనిక క్లె, పరిచారిక.

దాసుదు నం. వి. 1. పనివాడు; సేవకుడు.
2. భక్కుదు. 3. జూని.

దాసేయుండు నం. వి. పనివాడు. వే.స.
చాసిక పుట్టివాడు. రూ. దాసేరుదు!

దాహకము నం. వి. (రసా.) 1. కాలు
సట్టది. (Caustic).

దాహకశారము నం. వి. (రసా.) శాఖివ
పాక్కులు ఉనింపచేయు శారము. (Cau-
stic alkali), ఉడా దాహకశారా
(Caustic soda).

చాపకచూటుము రం వి. (పం). అన్నము రాయి ఉపీలో కాల్ఫిన్ లోప్పులు కాక గుణము గల అటికాస్ట్రాష్ ము 'కాలిస్ యమ్ ఆకైస్ము' ఇవి నీటి లాగి కలచ తుతకుత ఉపీలో ద్రుష్టిలు. అంటే కేవిక లైట్ (ముకైస్, సుక్కము అని పేరు వివిధము. (Quick lime)).

చాపకపొట్టాష్ సం వి. (పా.). పొట్టాష్ యమ్ ఆకైస్ నీటిలో కలిపి ఉన్నము కారము. (Caustic potash)

చాపకప్ప సుస్నేము పి. వి. (పా.). మా. సుక్కము (Caustic lime).

చాపకప్ప పొండా వి. వి. (పా.). పొండియమ్ ఆకైస్ నీటిలో కలిపినప్పుము ఉన్నము కారము. (Caustic soda).

చాపకప్ప ఎ. వి. (పా.) చాపకప్పము బుడిము కాల్ఫిస్టు. (Deflagrating spinon).

చాపకము రం. వి. 1. కాలుస. 2. భప్పి. చాపకప్ప రం. వి. (పా.) ఒక ప్రస్తుత కుండు ఇంద్రియ సామాన్యము (Combustibility).

చాపకప్ప కై. వి. చాపకప్పు. ఉన్నమ్మ. వం. రాష్ట్రమీ.

చాప వి. 1 ఒకలేఖము. 2 లేకప్పు.

చాపకప్ప కై. వి. కాలుపు దౌడ.

చాపపాండి వి. (పాండి) కరి రెండవ రంట లేక పెరచ వండ వండ. పాండి. (Paddy Second crop)

చాపపాంచ కే 1. ఉప్పు. 2. ప్రకాశియ.

ది

దించే క్రి. 1. రిగచేము. 2. తగ్గిము దూ. రింపు. దొచు

దిందు వి. 1. పలగడ. 2. పొదువుగా గుండ్ర ముగా తెక్కిన మ్రూము. 3. ఉటీ దూ. ప్రిందు (ప్రోప.) గుంటక గొఱ్పల మొదంగు పనిముట్టుకు గల దూలమువంటి థాగము. (Body of guntaka)

దింపు క్రి. దించు. వి. ప్రేలుట.

దింపుదు వి. దించుట.

దింపుము కళ్వుతుఅశ వి. (వ్యోప.) 1. మర్యాద మూర్గమున పీనుగును రించి బ్రిలుకునేమో యని చూచు ఆశ. 2. కడపటి ఆశ.

దిక్కుమెగములు వై. వింగ. భయముచే రిక్కువ కొకరుగా పారినవాచు. దూ. దిక్కుమెగములు. దిక్కుమెకము.

దిక్కు వం. వి. 1. శరణము. 2 దిశ. స్థావము, సెలవు,

దిక్కుకిశ వం. వి. (గాం.) క్రింబిశ.

దిక్కుకమువకు సమాంకరముగ మండు. దిగుడుము

దిశ. (Horizontal).

దిక్కుకము వం. వి. (గాం.). క్రింబిము, క్రింబించలము మన మట్టుమ దృష్టి అమ వంత దూరము పరకు థూమ్యాక ములు కలిపినట్లు అగుపదు చక్రము (Horizon).

దిక్కుతము వం. వి. (గాం.) థూగో క్రింబించ వృత్తమునకును అయిస్కాంత దృవాంశ వృత్తమునకును మ ర్యాగ రింబిము. (Dedication).

దిక్కుచి వం. వి. నావికులు చాదు ఒక పరికంము. (Compass).

దిగుబరుయు వం. వి. కిప్పులు, వింగ. నగ్నుయు

దిగుదేయు క్రి. దృష్టిదోషము పోపుటకు ఉప్పు ముంపకాయలు మే.గు వానిని చుట్టును క్రిపుట.

దిగుముడు చు క్రి. కింకియు.

దిగువాదు క్రి. వినరించు.

దిక్కుకమువకు సమాంకరముగ మండు. దిగుడు క్రి. 1. అడగు, 2. రిగు. 3 శారు.

దిగవిషుచు క్ర. వివరించు.

దిగు క్ర. 1. క్రిందికివచ్చు. 2. దిగుమియగు 3. ప్రయాణమునుచు నిచియు రూ. దిగు, దిగు, దిగు.

దిగుచు క్ర. 1. దించు. 2. గ్రుచు.

దిగుచు వా. 1. పల్లమైనరి. 2 తక్కు పైనరి. రూ. దిగుచు. వా. పల్లమైనరి పైనరి.

దిగువల వా. 1. క్రింబి శారము. 2. పండిజ పంట ప్రమాణము 3 దిగుబడి:

దిగుమళి వా. 1. ఇధ్యై మండి పరకులు దించుట, (అర్.) విశేషము, మండి పరకు లను కెప్పించుట.

దిగుచు వా. 1. గుండెయవరు. 2. అధైర్యము. దిగుచుచు క్ర. దిగులొంచు.

దిగువ వా. క్రింద. వా. క్రిందైనరి.

దిగువాయి వా. తక్కువ.

దిగువాఱు క్ర. 1. క్రిందపదు 2 కాయ దిగ్గువ అవ్త. తటాలున రూ. దిగువ.

దిగ్గియ వై. వా. దిగ్గియ, సభావి. వం. క్రింఫో.

దిగ్గుచుము క్ర. గుండె గథిలుము, భయపదు దిగ్గుము వం. విం. పూయిందినవి.

దిగ్గుచుము వం. వా. పిక్కుల తల్పిఖ్యు. తిక్కులోపము. క్రాంతి.

దిచ్చెరి వై. మాయిలాది. 2. వ్యధి చారణ, సం. దిక్కారణ.

దిచ్చుమెగము వా. అధైర్యము.

దిఉ వై. 1 దార్ధ్యము, పత్తువ, శక్తి. 2. దైర్యము. రూ. దిటము. దిటపు. వం. దృఢము.

దిటము వై. వా. వై. వా. దృఢము. దిటపు వై. వా. వై.

దిట్ల వై. వా. దార్ధ్యము. శక్తి. వా. దార్ధ్యముకలవాడు. వం. దృఢః, దృష్టః.

దిట్టుచు వై. వా. నమశ్రుదు. 2. వెన్నరి. 3. కైర్యము గంపాడు. వం. దృష్టః.

దిట్టుము వై. వా. 1. దృఢము. 2. నిశ్శ్రయము. వం. రృఢము.

దిట్టీ వి పెద్దవాకి ప్రక్కమండు చిష్టువాకిలి దిట్టు క్ర. 1. శించుచు. 2. సవరించు 3. తీసు దిట్టుభద వి. సరిచేయుట, సవరించుట.

దిట్టుపాటు వి. సరిచేయుట, సవరించుట. దిట్టుబడి వి. సరిచేయుట, సవరించుట.

దిట్టుక వం. విం. చూడచిచ్చగువాము

దిధిషుచు వం. వి. 1. మానుముతుది. 2. మారుమునురుచాని మగదు 3. తనకంటే ముందు పొట్టయిన చెట్లెలు కలది.

దినకరుఁడు వం. వి. మాయ్యదు

దిపంతైము వి. వా. ప్రతిదినమిము లతైము. దినము వం. వా. 1. పగలు. 2. రెపవళ్లు చేరిపది.

దినరేఖ వం (భూగో.) 180° రేఖాంశ ముతో సరిపోవు రేఖ. (పశ్చిమముగ పయ నించువాడు ఈ రేఖ దాటిపశ్చుము తేదీకి ఒక కోఱ కలుపుకొనవలెను. అల్సై మార్పుగ పయనించువాడు ఒక కోఱ కిసి చేపికొనవలెను ఈ ఊపోఱ రేఖ మార్పునుకు అలాసాగ్ని వర్షిమమునకు రక్షించ నముద్ర క్రీషములు (South Sea Islands) కలసు.

వినపెచ్చేము వి. వా. ప్రతిదినమగు లార్పు. వినారి వై. వా. దీనారమ్మ, ఒక లంగారు నాటము. వం. దీనారా.

దినుసు వి. వస్తువు. 2. ప్రస్తావము. రూ. దినుస్సు.

దినుమరూప (పు) శిష్ట వి. (వ్యాప.) కాలు చారు భూస్వామికి వస్తురూపమున నిశ్చేధ శిష్ట. (Rent in kind).

దిఘ్వ వై. వా. ఎక్కెవసేల, కుప్పి. 2. దీవి. వం. ర్యోపి.

దిఖుర వి. వైతాగ్యాధికముచే ముక్కుచెపులు మూసికాని పోపుటవ్వల కలుగు చాధ.

దింపురము ని. మూకుడు. రూ. రఘురము.
దశ్మేము వై. వి. దింపము. నం. దింపి.
దిమాకు హిం. వి. గుర్తము. హిం. దిమాక్.
దిమ్మ ని. 1. స్పృహ. 2. భ్రమ. భ్రాంతి.
వై. ని. 1. స్పంధము. 2. దింపి. నం.
దీంపిపి.
దిమ్ముదిరుగు క్రి. స్పృహతప్పు.
దిమ్ముల వై. వి. 1. భ్రమకలవాదు. 2.
మత్తుకలవాదు. రూ. దిమ్మురీయ.
దిమ్మురీయ వై. వి. దిమ్మురి.
దిమ్మున వి. సెంబచి చదుముసేయు సాధ
నము. రూ. దిమ్మున.
దిమ్ము వై. వి. 1. భ్రమము. 2. మత్త
3. పొగదు.
దిమ్ము ని. సమూహము.
దిమ్ము వి. 1. శామరలోని దుర్దు. 2. కొయ్య
రిండ 3. రాణ్ణ మెదలగు వావితో
సార్పించి లిన్న మట్ట. 4. రాపు పొడశు
గల కొయ్య.
దిరిషినము వై. వి. 1. శిరిషము 2. శగ
సెట్లు. రూ. దిరిషము. నం. శిరిష.
దివిలీ వై. వి. 1. దీపయిషి. 2. ఇనుప
సలాకునకుగాని కళ్ళకుగాని గుడ్లు చుట్టి
ముట్టించు దీపము, హా. దివ్యటి. నం. దీప
యిషి.
దివము నం. వి. 1. ఆకాశము. 2. స్విరము.
3. వగలు.
దివపము నం. వి. 1. వగలు. 2. పినము.
రోతి.
దివాంధము నం. వి. గుడ్ల గూరు.
దివాకరుడు నం. వి. సూర్యుడు. తృప్తి. వగ
శని కర్మించువాదు.
దివాణము వై. వి. 1. రాజభవనము 2.
కొలుపుకూటము. నం. దేవాయవమ్.
దివాసు వై. వి. మంత్రి. (పరి.) మెగలు
పామాణ్యములో పాధారణ ముగా

రపెమ్ము మంత్రికి ఈ చనము ఉపయోగించేవారు. నం. కీమాన్. హిం. దివాన్.
దివాంధము నం. వి. గుడ్ల గూరు.
దివాంధిషుయ నం. వి. కొంగ.
దివాలా హిం. వి. ఒక స్వర్తక కనకు గల
అప్పులను తెల్లునావలేని స్తుతి, ఆస్తిని
మించిన ఆస్తులన్న స్తుతి.
దివాలాపెంచు చ. క్రి. అప్పులు చెల్లించలేక
యందు. వ్యవహారము తెడి నష్టము
పొందియుండు.
దివి నం. వి. 1. ఆకాశము. 2. స్విరము.
దివిజాదు నం. వి. 1. తేవత.
దివియ వై. వి. 1. దీపము. 2. దివ్యటి.
రూ. దింపి. దింపై రిఖ్యాయ. దివియ, దింప.
నం. దీపికా.
దివిషదుడు నం.వి. దేవక. స్విరమున నుండు
వాదు.
దివెకంబము వై. వి. దివెకో. రిఖ్యటి. నం.
దీపికా సంధి.
దివెనుడి వై. వి. దీపము పెట్టుగూడు. దింపై
గూడు.
దివోకసుదు నం. వి. వెలువు. రూ. దివో
కసుదు. శ్రీ. స్విగమే సెలవూరా గల
వాదు.
దివోకనము నం. వి. వక్కి. రూ. దివోకసము.
దివ్యచఢువు నం. వి. 1. క్షావద్యష్టి పల
వాదు. 2. గ్రుడ్లివాదు. ఇమంలికస్తులు
కలవాదు.
దివ్యాక్షాన పహాడము నం. వి. (పరి.) థియో
పాఫికల్ పొసెచి. పొచిన ములై న
పైందవ, పార్శిక. కొడ్డ ధర్మములను
శ్రవయ్యదించి చాని లోధనల ప్రథావముచే
థారషియలలో సూతన చరివర్తనము.
మహింద్రేర్యము, కలుగజేయటపు పాటు
చదుపహాడము (Theosophical Society).

దివ్యపరిక వం. వి. (పరి.) కణవ పరిక.	దిష్టాంతము వం. వి. రాశు. శ్ర్యా. శీవిక ప్రాచీన కాలమందు విచారణ చేయు వస్యాదు మనమ్ముల నికాయితి పరికించు ఉకు పెట్టుచుండివ అగ్ని కైలజల పరికలు. దివ్యము వం. వి. 1. రివియాను పుట్టివది 2. ఒప్పువరి.	దిష్టాంతము వం. వి. రాశు. శ్ర్యా. శీవిక కాలము ఓమక్క అంతము. దిపంతడుచు శ్రీ. దూరు, నిందించు. దిపంతు వై. వి. 1. నింద. 2. రోత. వం. దూర్మికమ్.
దిక వం. వి. ఓమక్క. డెస. (గచ.) అంత రాశములో మనము గుర్తించగల క్రిందు- మీదు, ముందు-పెనుక, కుడి-ఎడమ ఓమక్క- లో నొకటి.	దిపంతుకొట్టు శ్రీ. దిపంతువదు. దిపమొల వి. నగ్గిత్వము. రూ. దిప్పమొల. దిపమొలవారు విజ. దిగంబరుడు. దిపమొల వేబుపు వి. 1. శివుడు. 2. రాత కైరపుడు.	దిపంతుకొట్టు శ్రీ. దిపంతువదు. దిపమొల వి. నగ్గిత్వము. రూ. దిప్పమొల. దిపమొలవారు విజ. దిగంబరుడు. దిపమొల వేబుపు వి. 1. శివుడు. 2. రాత కైరపుడు.
దిష్టము వం. వి. 1. ఫాగ్యము, 2. సమయము,	దిష్టము వై. వి. దృష్టివోషము. సం. దృష్టి.	

దీ

దీకొను శ్రీ. 1. పొట్టేసు మొలి శలంకో పొదుము. 2. ఎరించు, 3, కవియు. 4. పిద్దపదు దూ. దీకొము	దీపకము వం. వి: 1. ఉమము. 2. దీపము. 3. దీమము. 4. (అలం.) సాహిత్యమున వొక యలంకారము.
దీక వం. వి. 1, యజ్ఞాదుల యందు ఆరంభ మున అమ్మీంచు ఆచార నియమము, 2. పట్టిరల.	దీపము వం. వి. లాంతరు, దూ. దీపిక. దీపవంకము వం. వి. (పరి.) సింహాశే చరితను గూర్చి తెలుపు పొళి గ్రంథము. (ప్రి. శ. 4-5 ఈతాళ్లము.)
దీకింతుడు వం. వి. 1. యజ్ఞ దీక వచ్చించివ చాదు. 2, పట్టుదఱ చార్పివవాదు.	దీపవల్లి సం. వి. దీపవున తీ. దీపవుంతము వం. వి. దీప ముంచుట కమ ర్చిన నియపు కట్ల.
దీముకొను శ్రీ. 1. నిండుకొను, 2. నవరించు. 3. పరిపోలు.	దీపావళి సం. వి. వంకవతుర్కి మరునాదు పచ్చ పండుగ. 2. దీపముల పచ్చాహము
దీదివి వం. వి. 1. అన్నము. 2. బృహప్సి. 3. స్వర్గము.	దీపించు సం. శ్రీ. 1. ప్రసిద్ధ మైయండు. 2. ప్రకాశించు.
దీధితి వం. వి. 1. కిరణము. 2. వెలుగు.	దీప్తము వం. వి, 1. పెలిగినది. 2. కాలిపరి.
దీహారము వం. వి. బంగారు పాటము.	దీప్తి వం. వి. కాంచి నం. (శాఖ.) ప్రకా శము. (Luminosity), కాంచి ఓమక్క తీచ్ఛ. (Brightness).
దీముదు వం. వి. 1. అన్నము. 2. దర్శిదుడు	దీప్తమండలము వం. వి (రసా.) గ్రోప్పు వక్తి జ్యూలణ్ కిమిర శాగము నాపరించి కాంకిని వెదనలు అంతర్మాగము (Lumi- nous zone).
దీనె ఇలాహి (గరి.) థగవక్ ధర్మము. మొగలు చక్రవర్తియైవ అక్షము తన సామ్రాజ్యములో మత తైమయ్యములు పుడివివేని సకల మాపవ సాక్రాతము నెంకొల్పుటకై స్థాపించివ ధర్మము	

దీప్మానము సం. బి. (ఎం.) వెలుతు రును వెడల గ్రంతుచున్నారి. (Luminiscent).

దీపము వై. 1. దీపకము. 2. కోర్కు టక్కె వెటకాదు తెంచు పక్క. వ్యాము రూ. దీపము.

దీపసము వి. 1. దైర్యము. 2. ఉంధము రూ. దీపము.

దీర్ఘ చతురస్రము సం. వి. (గచ్.). వెలువు కన్న పొడవు ఎక్కువగా నుస్స పమకోణ సమాంతర చుట్టుభాగము. (Rectangle).

దీర్ఘదర్శి సం. వి. విచ్ఛానము. బి. దూరపు యోచన కలవాటు.

దీర్ఘదృష్టి సం. వి. (ఎం.) చూచుచును నుస్స వస్తువులే కనిపించు దృష్టి (Long-sight) (గృహ.) దగ్గర వస్తువులు సిగ్గా కనిపించకపోవుట, చక్కారము.

దీర్ఘనీద్ర సం. వి. చాపు

దీర్ఘవృష్టము సం. వి. పాము.

దీర్ఘము సం. బి. నిదుద.

దీర్ఘవృత్తము సం. వి. (గచ్.)

రెండు సిరిందువులనుండి కన దూరముల మొత్తము సిరముగానుందుపట్లు చరించు

శిందుళ్ళ యొక్క పథము, దీర్ఘవృత్తము

(Ellipse). దీర్ఘ వొడ్కోచ గుణము సం. వి. (ఎం.) ఒక ఒస్తువు లొక్క టోల్విప్లిటిభి దారి అఱు పొట్టపునుగల నిష్పత్తి (Coefficient of linear expansion).

దీర్ఘసూప్తుడు సం. వి. అంధించ పని చేయించు.

దీర్ఘకృత సం. వి. (ఎం.) ఒన్నము-చొప్పుగా ఇక్కిపోచ వకెనున్న ఆశారము. (Linear shape).

దీర్ఘయుచ్చ సం. వి. రోడ్ వి. చిరకాలము బింబమువాడు.

దీర్ఘిక సం. వి. నచ్చాలి, తిసుదురాలి, దేవియ.

దీర్ఘము సం. వి. 1. చెంపుచేపటి. 2 ఇంచు పడినఁ

దీలు క్ర డిల్యూడు చూ. కీలు.

దీపన వి. ఆంశురము డూ. ప్రపన.

దీపనప్రాయు వి. అపతలు.

దీపనము వి. వీపచము.

దీవి వై. 1. శ్రీపము, సిటిసిద్ధి శూఫాగము. సం. శ్రీపః

దీవియ వై. వి. విచియ, సం. దీపికా.

దీపన వి. దీపన,

దీపనకోలు వి. సమశాస్కము.

దు

దుంకము వై. వి. రంధ్రము, చిల్లి.

దుంగ వై. వి. ప్రూ-ని మొద్దు, తుండు సం. తుంగమ్.

దుండగము వై. వి. 1. తప్పు, 2. దొప్పము. 3. కీడు. రూ. దుండణికము. సం. దుంకుకః.

దుండగీడు వై. వి. 1. దుష్టుడు. 2. కొంచె

దుండణికము వై. వి. దుండగము,

దుండి వి. 1. దూరసాని. 2. ప్రేయసి.

దుండుబలి వి. కోమకి.

దుంత వి. దుష్ట.

దుంతరోతు వి. యుముదు.

దుందుకు వి. 1. గ్రాము, ఉద్దం. 2. తొందు.

దుందుఫి సం. వి. 1. పాలిక యింవలి ఆచు చుక్కులు గల పాలిక, ఇతిగ. 2. థెరి.

3. 60 సంవత్సరములలో నోకటి.

దుందుము వి. చుక్కాక్షరపు దివ్యాలి.

మందులు వి. మా. జంపాలు.

మంప వి. 1. జనులోఫగు వానిగడ్డ.
2. సారేట్ గొడగ

మంప ఇనుము వి. (రసా.) దుక్క ఇనుము.
కొరిమి నుండి పైకి వ్యాప వెంట నేకిలీ
రూపములో తయారుచేయబడిన ఇనుము.
(Pig Iron).

మంపము నం. వి. 1. బాధ. 2. చింత.

ముక్కాణము వి. అంగడి.

ముక్కాలము నం. వి. 1. తెల్ల వ్యాపము. 2.
సన్నవశ్రుతము.

ముక్కి వి. (వృషివ). నాగలి మొదలగు పని
ముక్కుతో నేను, దున్నట. (Tillage o -
tilth)

ముక్కిప్పెద్ద వి. దున్నట ఆపయోగపడు
ఎద్దు,

ముక్కిప్పర్మము వి. వి. (వృషివ.) వేలను
దున్నటకు తగిన తేమ నిచ్చునంతకి
పర్మము, సుమారు. 1/2 అంగుళముపర్మము.
(Agronomical unit of rainfall.)

ముక్కివాలు వి. నాగరి.

ముక్కివాలువాలుపు వి. ఊరాముడు.

ముగ వై. సర్పి. ర్మీకము, కెందు, డా.
మిచ. నం. ర్మీకము.

ముగమెగముల పులుఁడు వి. గండభేరుల
డము.

ముగమెగముల వేలుపు వి. అగ్ని.

ముగినుఁడు వై. వి. క్రుహిణుడు, బ్రిహ్మ.
వం. దుహిణా.

ముగుణము వై. సర్పి. ర్మీగుణము కెందు,
కెండింశలు. నం ర్మీగుణము.

ముగులము వి. వరహాలో వదువారవ
ఫాగము.

ముగ్గ వై. దుర్గ, కాథ. పార్వతి. హ.
దుర్గి. నం. దుర్గా.

ముగ్గాని వై. వి. (యగ+కాని) కెందు

దముక్కుక్కు.

దుగ్గు వి. నలిచినపొడి, విజ రూపము చెడి
నది.

దుగ్గుము నం. వి. పాటు. విజ. పిదుకబడినది.
దుగ్గరపక్కము నం. వి. (వృక్ష.) దుగ్గరస
మును తయారుచేయబడిన పక్కము (Latici-
ferous cell).

దుగ్గరపనము నం. వి. (వృక్ష.) కొన్ని
మొక్కల కాండమును, ఆకులను కటి
నచో బయటికి వచ్చు తెల్లనీ పాంచంటి
ద్రవము. (Latex) ఉదా. రబ్బరు మొక్క
మట్టి., మొదలగునవి.

దుగ్గరపవాహిని నం. వి. (వృక్ష.) దుగ్గ
రసము ఒక కోటినుండి మరియుకోటక
ప్రవహించు గొట్టము. (Laticiferous
vessel).

దుడుకు వి. 1. దొష్టము. 2. ఉధకి. 3.
ఉడ్డవని. త. తటుక్కు. త. దుడుకు.

దుడ్డు వి. దబ్బు

దుడ్డు వై. వి. 1. లాపుకఱ్ల, దండము. 2,
గద. నం. దండ.

దుడ్డుఁడ్రజ్జ వి. లాపుకఱ్ల, దండము,

దుడ్డె విజ. 1. చాలకుడు. 2. ధూరుదు. 3.
ధూడ (వాయక).

దుత్త వి. 1. లిన్నకడవ. 2. పాలముల త-
మూలాయ వి. కురుచ చొక్కాయి.

దుత్తారము నం. వి. ఉమ్మెత.

దుత్తారము వై. వి. కపటము నం ధూర్తతా.

దుద్డు వి. 1. కామరలోని దిమ్మె. 2. ఒక
తెగ తెవి కమ్మె. 3. కాటూకుమట్ట.

దుద్డువెట్టు శాఖ. (దుద్డు+వెట్టు) మోసము
చేయు.

దుడ్డెక్కు త్రి. (దుర్దు+ఎక్కు) 1. అరిక
యించు. కి. లాపెక్కు.

దును త్రి. దున్ను,

దుసుకు వి. చాధ.

దునెదారి పై. ఇం. గ్రెంథారి, క్రిం
కార్లిన శూరుడు. దూ. దునే - 8
దున్న వి. మహిమము. దున్నపోతు.
దున్న క్రి. దుకీగ్రేచేయు.
దుప్పటము పై. వి. వెలగల సమ్మిచత్తము.
వం. ర్యొపట మ్మ
దుప్పటి పై. వి. ర్యొకటి. కప్పకొను
వత్తము. నికోళము. దూ. దుప్పటి. సం.
ర్యొపటి.
దుప్పి వి. పొదలుగల అడవిమృగము. చమూ
రుషు.
దుప్పాసి హిం. వి. శామాంతరమునేయవాడు
ర్యొఫాపి.
దుబ్బు పై. వి. గడ్డిలోవగువాని గండ
ర్పుడాసంధము. సం. ప్రోపు.
దుబ్బునేలలు వి. వి. (భూగో.) సాలుకు
40''లకండై తక్కువెర్రముగల్లాపటేళము
లలోముండ్ల చెట్లు, చిట్టి పొదలు మున్నోగ
వానికో ఏర్పడిన నేలలు.
దుమగళికేతు పై. వి. ధూమకేశవు, ఉరిష్ట
సూహకమగు తోక చుక్క..
దుమదుమ వి. 1 ముక్కులిగా తడియుట,
వి. కోపాదులకే చిరిచిరలాడుట.
దుమారము వి. దుమ్ము.
దుమాలు వి. సమూలము.
దుము పై. వి. దుమ్ము సం. ధూమః.
దుముకు క్రి. 1. ఉరుకు, గంతువేయు,
ధూకు.
దుముదారు వి. 1. దండు. 2. రణవాయి.
దుమ్ము పై. వి. ధూఢి. దూ. దుము. సం.
ధూమః.
దుమ్ములగొండి వి. ఉకానొకమృగము,
కొర్మానిసి గండు.
దుమ్ముకై. దూయు.
దురంతము సం. వి. 1. అంతము లేనిచి.
2. కడపట చెయగనునది. వి. క్రూరపుచని.

దురచ్చికపుము కం వి. అతిక్రమింపరానికి.
దురచ్చిషుము రం. వి. చేటులేనికి.
దురచ వి. 1. తం. 2. కసరు. 3 తిట.
దురచుక పై. ఇం శిష్టముగ. రం. క్రూరా.
దురచ్చిష్టము రం. వి. దౌచ్యాగ్నము.
దురచ్ఛిము రం. వి. లెశుకోవ.
దురచిట్ల క 1. శోకించు. 2. తపించు. 3.
కంగు.
దురము పై. వి. 1 యుథము. 2 శిష్టము.
సం. ఉరమేత్కూరా.
దురా పై. వి. ఆజ్ఞ. దూ. మాయి, సం.
చూపా.
దురాప్రతము రం. వి. ఆగ్నాగ్నము. తెక్కపని.
దురాప్రము రం. వి. తెచునడకడి.
దురాపు. వి. ఉసు చించు.
దురాపుడు సం. విడ చెయమనస్తు కల
వామ.
దురాపము రం. వి. పొంచరానికి.
దురాయి. వి. దూ దురా.
దురాపము రం. వి. చెయమూట.
దురారోకము రం. వి. చూడశక్యము
కానికి.
దురాశ సం. వి. వ్యర్థమైన ఆశ.
దురాసదము రం. వి. 1. పొంచరానికి.
2 చొరానికి.
దురితము సం. వి. పాపము.
దురుసు పై. వి. 1 కారిన్యము. 2.
శిష్టము రం. శృంగ.
దురోచకము రం. వి. జూము. 2.
పంచము పై. చెక్కుతో నిండియున్నది.
దుర్క సం. వి. పాడ తి దూ. మరీ.
దుర్మంధము సం. వి. లెచువాసన.
దుర్కపి సం. వి. 1. నకము. 2. శీతము.
దుర్కము సం. వి. 1. పోవుక కప్పతర
మైని. 2. సులువుగా పొంచరాపి.
దుర్దము సం. వి. కోట.

దుర్వాతము వం. విజ. ఘటించరానిది, చేయ దుర్విడ్సీతుడు నం. విజ. వివయము తెలివాడు.

దుర్వాతము వం. విజ. దుష్టుడు.

దుర్వాతముడు నం. విజ. జయించ పీలులేని చారు.

దుర్వాతి నం. విజ. దుర్వానుడు. వి. చెడ్డబాతి.

దుర్వేయము నం. విజ. ఎరుగరానిది.

దుర్వాంతము నం. విజ. 1. అడపరానిది. 2. గర్భించనిది. వి. 1. పోరు. 2. దూట.

దుర్విషము నం. వి. చెదు కలిగిన దివము.

2. మఱ్ఱు క్రమిష్ఠ దివము 3 వాన.

దుర్విడు నం. విజ. పమిపించరానివాడు.

దుర్వాయము నం. వి. 1. అన్యాయము. 2. దుర్వితి.

దుర్విక్కిష్టము నం. వి. చూడరానిది.

దుర్వాలిలట్టుము నం. వి. (తీవ.) (Receisive character) పరస్పర ప్ర్యాత్యాసము గా లక్షణములలో వొక బలీయ లక్షణ ముకో (Dominant character) కూడి పంకమించిన శెండవ లక్షణము, సంతాస ములో ప్రైకిఫికాసమును చూపకుండునిది.

దుర్వాలుడు నం. విజ. బలహీనుడు.

దుర్వారము నం. విజ. భరింపక్కముకానిది, దుర్వితి పొం. వి. దూర వస్తు దర్శన యంతము.

దుర్వికము నం. వి. కరపు.

దుర్వితి నం. విజ. 1. తెదుబుద్ది కలవాడు. వి. 80 సంవత్సరములలో వొకటి.

దుర్విరణము నం. వి. చెదు.

దుర్విష్టి నం. వి. 80 సంవత్సరములలో వొకటి.

దుర్విశము నం. వి. 1. భాండళక్కము కానిది. నం. విజ. (రసా.) విరథము, అరు దుగు కొరకుపరి (Rare). ఉఱా, అగ్గ వంటి వాయువుల.

దులచుల వి. వేగిరపాటు.

దులపు క్రి. రాల్పు. విదరించు.

దుక వై. సర్పు. దుగ. నం. దేవై,

దువారము వై. వి. ద్వారము. వాకిలి. రూ. దోరము, నం. ద్వారమ్.

దువాళము వి. గుఱుము యొక్క ఒక విధమైన నడక, ప్లూతము. రూ. దువాళి,

దువ్వటుము వై. వి. దుష్టుటాను. నం. దీపటి దువ్వటువ వి. 1. దుష్టుటి. పి.కట్టువత్తుము.

దువిషి వై. వి. దీపి, పులి. చిరుతపులి. రూ. దువ్వై. నం. దీపిపీ.

దువ్వై క్రి. 1. దుష్టైనతో తల వెంద్రుకల చిక్కుదీయ. 2, నిమురు, 3. పులి.

దువ్వైన వి. దుష్టైదు సాధనము, కంకతిక. దుష్టురము నం. విజ. చేయసాధ్యము కానిది,

దువ్వుతము నం. వి. పాము.

దుష్టుము నం. విజ. చెడ్డది,

దుష్టువర్షపము నం. వి. దురభాగ్యము.

దుష్టువ్రీపము వం. విజ. దురాపము, పొందగూడనిది.

దుసికిలు క్రి. 1. శారు. 1. తప్పించుకొమ. దువ్వరము నం. విజ. తరింపచానిది.

దుష్టు వి. 1. ఉదుపు. 2. అందము. విజ. నిక్కమ.

దుష్టులచెయ్యి వి. (గృహ.) మీద దుష్టుల లోని దేశి ఖాగము (Sleeve).

దుష్టులు వి. (గృహ.). ఉట్టులు, వత్తుములు ఉడుపులు (Garments or clothe^r).

దుష్టుజము నం. విజ. విడువరానిది.

దుష్టుపేనుడు వై. దుక్కాన సురు.

దర్శింధనవి తమ్ములలో వొకదు,

దుష్టుపూము నం. విజ. సహించరానిది.

చూడా

దూరకలి తై. వి. భాద. నం. దుఃఖమ్.

దూరు క్రి దుముకు.

దూరుదు వి. 1. దినుడు. 2. కొంతచాటు

దూరుకొను క్రి. 1. దుచిహాచు. 2. పొంచు.

3 కలగు.

దూరు వి. అరటియూచ, రవ్వ

దూరు క్రి. పొదుచు.

దూరుటుకొను క్రి. 1. ఎగుడు. 2. వ్యాపించు

దూరుణాదింధి వి. మిగుల శెట్టిక అంధయు వెచ్చించి తినువాదు.

దూరుణ వి. కరదూచము, ధావ్యాదులలోని రుముత్తి.

దూరచ వి. వశుళిశుచు.

దూరచ నం. వి. రాయఛారి, కుంచెనకాదు. రూ. దూచుచు.

దూరుషి నం. వి. కుంచెనకత్తె రూ. చూరిక, దూర్క్యము నం. వి. దూరఫాచము, దుంపకార్యము. రూ. దోత్క్యము.

దూరి వి. ప్రతి.

దూరేకుట (దూది+వికుట) వి. (గృహా.)
[ప్రత్తిని పించలుగా చేయుట, ప్రత్తి మండి గింజలను వేరుచేయుట] (Carding).

దూరచ వి. రప్పి.

దూరచీల్లు క్రి. 1. రప్పిగొను. 2. వరిక పించు.

దూరచము తై. వి. ధూచము, వాసవగల పొగ. నం. ధూచః, ధూచుః.

దూరార్థి తై. వి. దూచము వేసెరు చిన్న పాత్ర.

దూరించు క్రి. దూరచీల్లు.

దూరిల్లు క్రి. దూరచీల్లు.

దూరాబ తై. వి. 1. ఇచ్చముడు. 2. సిగ్గువడిన వాడు. నం. దుఃఖాగః

దూరు క్రి. 1. పాదు. 2. శాఖము శాటి దూరి తై. వి. ధూరి, దుమ్ము నం. ధూరి.

చెడలు 8. చిడికెల్లో ఆచులు మొక్కలు చాని కోయు. 4 కిలో. రూ. రయ్యై దూయి, పుచ్చుల్లు.

దూరాచుముడి వి. భాచుముడి. రూ. చుయ్యై ముడి చూముడి.

దూరచిటు నం. వి. (శౌతి.) తెఱు వస్తుపూ మధ్య అంధాచము (ఎజము) ఉన్నము అని పెచ్చారము ఆక్రోంచుకొనుట. లేదా వికరించుకొనుట (Action at a distance)

దూరచరితిప్రాయము నం. వ్యాపారముగా నుస్స వ్యాపములు మమతుగా కాగ్నిం చును. డగ్గాకు పోడ గుట్టలు మిట్టలు ముందుగా నుండు ను ను కీ కీ దూరచు కొండలు మనుపు,

దూరచరిత్తి నం. వి. 1. విచ్ఛాంసుడు. 2. గ్రది. ఏం దూరపు టాలోచనకంవాదు.

దూరచరిత్తిని నం వి. (శౌతి.) దూరమున నుస్స వస్తుపులను పెద్దుగను, డగ్గాగను అగుచుసట్లు చేయు వరికరము. (Telescope).

దూరము నం. వి. దశ్వై.

దూర్క్య నం. వి. గరిక.

దూరు క్రి నింవించు. వి. నింద.

దూరాల వి. దుండర, నవ.

దూరాలము తై. వి. 1. తుల. స్తంభపికము. 2 ఇంటికుండల కాదరుపుగా వమస్సు పూను, తలాచి. (వ్యోహ.) పెద్ద యుచు నాగలిలోని ఒక కాగము (Beam).

దూరాణము నం. వి. నిందించుట.

దూరాచిక నం. వి. 1 కంటిషుసి 2. సాతపురుగు.

దూర్ఘము నం. వి. గుడు. ము. ఏసి. దూరింపతగినది.

దూరసరి వి. ఉజాగి గ్రా.

దం

దృంఘప సం. వి. 1 పాము. 2. వజ్రా
యథము. 3. సూచ్యదు 4 రాబు. దూ.
దృంఘపు.

దృంఘపు సం. వి. 1. కన్న. 2. చూపు. 3.
బుట్టి.

దృంఘించములు సం. వి. (శం.) పుట్టును ప్రే
ప్కుము యైక్కు పార్కుపులందు రట్ట
ముగా సే ప్రేసిన భాగములు (Optic
thalamus).

దృంఘకోణ ఛీవకణసమితి సం. వి. (పూక్)
కడకపదము దట్టముగా లిగ్నున్తో కూడి
యున్న ఛీవకణబూలము.(Sclerenchyma)

దృంఘతానిక సం. వి. (శం.) వెన్నెముక్తో
సుండు కాలువ లోపలిభాగమున అస్త
రుగా సుండుకట్టదృంఘైన పొర.(Dura-
mater).

దృంఘము సం. వి. (శాతి) వంగనిపి, చిన్న
చెఱుంకు వికారము చెందనిపి, గట్టిది.
(Rigid)అది. దృంఘపస్తువు(Rigid body)
దృంఘరోషము సం. వి. (శం.) వాయిత
ప్రాణాలలో (Annelida) చలమున
కుచొయోగించు సూక్ష్మమైన రోషము
వంటి చిర్మాణము (Seta).

దృంఘిఫహనము సం. వి. (శూగో). అవిరి
రూపమునుండి ఒక పదార్థము ద్రవముగ
మారుట (Condensation). నీరు సూర్యు
కిరణముల వెడివన ఇవిరిగ మారి కొంత
దూరము పథునించి అటుపై ఖాళైన
కొండల ఆటంకమువలన గాలితో పైకి
పోయి చల్లారి మరల నీయగ మారుటవలన
వర్ష ములు కురియట.

దృంఘము సం. వి. 1. ఆదరింపబడినది. 2.
పుట్టిరది.

దృంఘి సం. వి. 1. ఉత్తి 2. లోలు, 3. చేప,
దృంఘిక సం. వి (శం.)(Utriculus) చెవిలో
పుట్టు గుహ.(Vestibule) యొక్క పై
భాగము.

దృంఘులైదు సం. వి. దర్శించినవాడు, పాగపు
పోతు.

దృంఘ సం. వి. చూపు.

దృంఘము సం. వి. చూడబడినది.

దృంఘత్తు సం. వి రాయి, సస్పెకల్లు.

దృంఘపుత్తి సం. వి. క ల్యు పు గుండు.
గుండ్రాయి.

దృంఘైము సం. వి. చూడబడినది.

దృంఘైంతము సం. వి. 1. ఉదాహారణము.
2. శాప్రము 3. చాపు. 4 (అం.) ఒక
అరాలంకారము.

దృంఘైంతరీకరించు సం. క్రి. ఉదాహారించు

దృంఘైంతి సం. వి. 1. కన్న. 2. చూపు 3. బుట్టి.

దృంఘైంచు సం. క్రి. చూపు.

దృంఘైంపాడి సం. వి. (పేవ.) దృంఘైంపాడినమును
మెదడున కండచేయు నాడి (Optic
nerve)

దృంఘైరేఖ సం. వి. (శాతి) మనచూపు పంచు
బుజురేఖ. (Line of vision)

దృంఘైపైషుమ్ము సం. వి (శీవ.) సేపి
పము వలన అతపటలముపై బొమ్మును
కెంప్రీకరించ లేకపోవుట.(Astigmatism)

దృంఘైనంబంధము సం. వి. (శం.) చూపు
నకు, కనుగ్రుద్దునకు సంబంధించినది.
(Optic).

దె

దెంచనము వి. దంచనము.

| దెందము వి. దెందము.

ricartery).

దేహమహాధమని నం.ఎ. (సం.) ఇవి లృహాధామని చాపములలో ప్రాకటి. ఇరు పైపాలలో వెనులు అస్థిములు కూడా ప్రాప్తి చూధనిగా వేస్తాడును. (కప్ప) (Systemic trunk).

దేహము నం. ఎ. శరీరము, మేను.

దేహయాత నం.ఎ 1 తిండి. 2. కీచనము.

రి. చావు.

దేహాధి సం. ఎ. గడప; కాసప. దూ. ర్యాస. దేహాధి సం. ఎ. గడపమీద చింతను పెట్టిన నింటిలోన జైట గూడ మపయోగించు కీతి, దేహాధి ద్వారా యము.

దేహాధి సం. ఎ. దేహము గలవాడు.

దై

దైలేచుటు నం. ఎ. రికొదుకు. శోభ
చెల్పు. హ. కై తుణ్ణుయు.

దైర్యారి నం. ఎ. విషువు.

దైన్యమధు నం. ఎ. క్రి. (కై న్యము+మధు)
దీవక్యమును బొందు.

దైవ్యము నం. ఎ. దారిక్ర్యాదులచే కలుగు
దురవథ, దీనక్యము.

దైర్యము నం. ఎ. నిదువు. (శాఖ. గణ.)
రెండు విందువుల మధ్య కనిష్ఠదూరము.
(Length).

దైర్యమధు నం. ఎ. (శాఖ.) ఒక వస్తుతు
నిలుపుగా సాగగా లభించు కైర్యము

లోని వృధి. (Elongation).

దైవజ్ఞ నం. ఎ. 1. సోదక తై. 2. శలీ.

దైవజ్ఞయు నం. ఎ. 1. శోష్యుడు, 2.
గఱవుడు,

దైవతము సం. ఎ. చెలుపు. విం. దేవతా
సంబంధమైనది.

దైవము నం.ఎ. 1. దేవుడు. 2, అక్ర్యప్యము,
3. యజ్ఞ ము నడిపిన బుత్తిజు నలంకరించి
కన్య నిచ్చిచేయు వివాహము.

దైవాలు క్రీ అంశయించు, హ.దయివాలు-
దైవికము నం. ఎ. దైవము వలన కలిగినది.

దౌ

దౌంకెవ ఎ. దౌంకెవ, ఒకవిధమైన ఆయు
రము.

దౌంగ ఎ. 1. శోరుకు. 2. అరటి పుత్సు
లోని కాడ.

దౌంగకూడు ఎ. 1. ఇకరు ఉయగక తిన్నారి.
(అన్నము, లంచము మొదిని). 2. రంతు
కచను.

దౌంగగొడ్డు ఎ. దౌంగమేతమేయససరము.
దౌంగచూపు ఎ. ఇకరులకు కవణశకుండ
చూపుట.

దౌంగవిద్ర ఎ. ఎ. కపటు నిద్ర.

దౌంగపని స. శోరణ్ణము.

దౌంగపీగము ఎ. మారుకాళపు చెలి.

దౌంగథక్కి ఎ. ఎ. థక్కని నటించుట.

దౌంగయిసుక ఎ. క్రింది సీసు శరియమిక
పీద వ్యాపించిన యమక.

దౌంగరెయ ఎ. అర్ధరాజుకుము.

దౌంగసొమ్ము ఎ. దౌంగలించిన సామ్ము.
దౌంగ యొద్ద పటులడిన సామ్ము

దౌంగలించే క్రి. దౌంగిలు, ప్రముఖించు.
దౌంగు క్రి. దాగు.

దౌంత తై. ఎ. ఒక జాతి కీగ. నం. తుండి.

దౌండ తై. ఎ. తూటు, రంద్రమా.

దౌంతర ఎ. చరంపర, శౌంత.

దొంతి ఏ. 1. ఒకటి మీర్ రాకటిగా నుంచిన
కుంచలలోనగు వానివస. 2. వచ్చి.
దొందశి ఏ. (హాందు+రది) సమైక్యము.
సందర్భి

దొందదించు క్రి సందదించు.
దొందము వై. ఏ. రోగము, వాత షి. త
శేఖర్ములలో ఏ తెంటిచేపడ్డు కలి
ఎగము, నం. ద్వ్యంద్ర్యమ్.

దొంగు వై. ఏ. (అశ.) వం. ద్వ్యంద్ర్యమ్.
దొంపు ఏ. 1. ముఖ్యమయి. 2. వేదువులుగు
వల్ల తల ఎంచుట.

దొంబలిగొస్టు ఏ. (హాందు+పులి+కాట్టు).
షి.రి.

దొరచ వి. కురూపి, అనాకార.

దొడ్డ వి. గౌచ్చ. రూ. దొడ్డ.

దొడ్డి వై. ఏ. క్రోణి, పసులుమేయు కంచె.
పసులొట్టము, పెందు. వం. క్రోణి.

దొడ్డికట్టు వి. చుట్టుకొల్లారు.

దొడ్డికాళ్వాడు వి. మోకాళ్వాస్త్ర విల్లు
వలె వంగిన కాళ్వు గలవారు.

దొడ్డువాఱు క్రి. 1. గొప్పయగు 2.లావగు.

దొత్తు లి. ప్రేలాదునది.

దొట్ట వి. కొల్ల.

దొట్టుకత్తె వి. కొల్ల పెట్టు త్తు, త్రుముచ్చు.

దొట్టుకాఁడు వి. కొంగ.

దొట్టుగొను క్రి. కొల్లగొను.

దొట్టుపోవు క్రి. కొల్లపోవు.

దొట్టు వై. వి. కుందిలుడు, పెద్దబోష కల
వాడు.

దొస వై. ఏ. 1. తూఱము, అమ్ములపోరి.
2 క్రోణి, కొండమీరిడల ము. 3.చెచువు.
వం. 1 తూఱము, 2. క్రోణి.

దొస్సియ వై. ఏ. క్రోణి, గౌచ్చ, గొస్సు, ఛాచు

దొశ్వరోగు క్రి. కేటియాడు.

దొప్పి వి. 1, మాంపణండము, 2, ముద్ద.

దొప్పు వి. 1, వశరోగము. 2.కండులోని

ఒక అప్పా ఏ...
దొప్పుర ఏ. ఒకట్టుమాడి జీవించు ఒక
శారి, గొప్పు, దొప్పులిరి.

దొప్పు కై. 1. 1. అంచు కణమంకిచేయు
యుద్దము, 2 అంచు కణమంకిచేయు. 3.
ఉపటి, నం. మముంచు.

దొప్పులాయ కి. దొప్పుస్టుథము-యు,
వెనును.

దొక ఏ. 1.రాత. 2.సేనావచి. 3.యోధు.
వి. 1 గొప్పువాడు. 2. సమానుము.

దొరకునన్నాన్ని ఏ. వమ్ములి మోశుచి
కొనిచోరు కొంగ రూ దొరకోలు సన్నాసి.
దొర్కొను క్రి. 1 యచ్చించు. 2.మెదలు
కొను.

దొరకు క్రి. 1. ఉధించు. 2. చిక్కు.
దొరకోను క్రి. 1. ఉధించు. 2. వ్యాఖ్యించు.
3 సిధ్ధించు

దొరకోలు ఏ. 1. ఉచ్చకమము, యత్తిం
చుట 2 ఉధించుట.

దొరగడు ఏ. గొప్ప అల.
దొరగు క్రి. 1. ఉధించు. 2. సమావము.
3, కలుగు. 4. అయగు. 5, పోలు.

దొరలు క్రి. 1. పొరలు. 2. పచు. 3.
కలయి. 4. మారుకొను 5.అముఖచించు.
రూ. దొర్లు.

దొరవి ఏ. కొలను. రూ. దొరుస్తు.
దొరసావి ఏ రాణి.

దొరుగండి ఏ. దొరస్తు హాము.

దొరువప్పెడ ఏ. ఎద్దులకోక క్రిందగిలించు
పశ్చిడ

దొరువు ఏ 1 వడకావి. 2 కొంను. మా. దొరవి

దొరుమ్మాను ఏ.(ప్రోవ.)
ముడిలో వి గడ్డంను
చితుక కొట్టు ట రు
ఉపయోగించబడు వని
ముట్టు. (Roller). దొరుమ్మాను

దొంయు శ్రీ. పొందు.

దోలపు శ్రీ. కొర్కెయు.

దో (టో) లుస్టపు ముగులు వి. (వ్యవ.)
దుంపయ, వేచ్చు, కాండము, కాయలు
మొదలగులోని వానిని తొలుయకొనితిను
పుడుగులు: (Borers)ఎమా. గండక బరింజె దొసెగులంట్లు శ్రీ. కాధించు, పీడించు.

పురుగు మొ. బరింజె పురుగు కుటుంబము
లోనిని.

దొసెగు వి. 1. ఆపద. 2. విష్ణుము. 3.
బొరపాటు. 4. తప్పు. రూ. కొసవు.

దో

దో వం. వి. కాపులు.

దోకిన వి. దోకుట, గడ్డిని చెక్కుట.

దోకు శ్రీ. 1. లేంపై కపు చెక్కుట. 2.

పొచెకిణ్ణ శ్రోయీ. రూ. దోకు.

దోకురు వి. దోకుట.

దోకుచుపొం వి. కపు చెక్కువట్టి పొర

దోగు శ్రీ. 1. మెనితో లొలియు 2 ప్రాకు
రాదు. రూ. దోగెయియాదు. దోధాద్యు

దోగురు వి. దోంగళనమ్ము

దోయు శ్రీ. 1. దోంగెలియు, అచహారించు
2. లలవంపుగా దోంగెలించు,

దోయుమ్మి వి. దోటివంపైన అలుగులు గల
కాయము, కర్మి కరము.

దోయి వి. వందు కోసికొనుసాధనము, వంకర
చిల్డ్రనోపివ కోల,

దోయు శ్రీ. ఇచ్చు.

దోయిది వి. దోయుకొపుట, కోల్ల. రూ.
దోయురు.

దోయు శ్రీ. చౌప్పించు, వి. దోయుకొముట, కోల్ల

దోయెన్ హం. వి. (భూగో.) శెందు నదుల
మధ్య నున్న భూమి.

దోయ్య వం. వి. 1. గొల్లవాదు. 2. రూద.
3. కవిత్యము చెప్పి కీంచువాదు, విష.
పాతు పెదుకువాదు.

దోయ్యి వం. వి. 1. జనిన అన్. 2. గొల్లి

దోయు వి. 1. ఖుజముట బలము వచ్చు
టకై శ్రీప్పును తపకరణమ్మ 2. మూను

మకరముగా చీల్యటకై మేకులు దిగ
గొస్టైదు సాధనము రూ. దోచాము
ద్రోణము, ద్రోచాము.

దోదని వై. వి. ద్వారాది, బకానాక తిథి.

దోదుము వి. పట్టాకత్తి. రూ. దోదుచ్చిన్న.

దోసము విష. అఱ్పము.

దోసి వై. ద్రోణ, దొన, కాలువహము.

దోసె వై. వి. ద్రోణ, చిన్నపెడహ.

దోసు వి. చీకటీగ, మళకము.

దోసుటి వి. అన్నము.

దోసుతెర వి. దోమలు ఛొంకుండ చేయు
వల గుడ్ల.

దోసు వి. 1. పశువు పారుకొనుట. 2. అటీ
రి చే పారుకొనుట.

దోయి వై. వి. ద్వాయి, ఇత. సం. ద్వాయా
దోయికట్టు శ్రీ. ఇతగూడు..

దోయిడి విష. శూస్యము, రిత.

దోయిలి వై. వి. అంబలి, పంపబడిన శెందు
చేతుల వేరిక. రూ. దోసిలి.

దోర వి. రాణ. విష. 1. పఱ్పపారినది. 2.
ఒరిగినది.

దోరగల్ల వి. పాటువడట.

దోరగిల్ల శ్రీ. 1. కాయలు ఎత్తావాదు. 2.

పాలు. దోరణ వై. వి. తోరణము, మామిదాచులు
మొదలగునవి గ్రుచ్చిన నరము. రూ. దోర
ఘను. వం. తోరణిల్లు.

పోరణాలు పిత్రులు వై స్వాము ఏచె సం. వి. (గాజీ) కొరతంలోని తప్పులు.
అవ్వకడ్డ ప్ర.
పోరణాలు పై లై. ఎ కిలె లై 1 టోన్
యడ్డ ప్రము.
పోరణాలు దొడింక్రె ట అస్టరాడ, తోక
అమువు చుండు సక్కతము.
పోరపాక ఎ టరపాక.
పోరము ట. బువారము, రావ్వారము.
పోరు క్ర. 1. తొంగు. 2 రామ్య. వి.
అద్దులో పెట్టు ముట్ట కంఠ.
పోరుచు క్ర. చావచేయు, దోస్టు, పోరెయు,
పోర్కుధృతము సం. వి. 1. పిడికటిపోటు. 2.
భంగమల నడిమి ప్రచేషము.
పోర్కుగము సం. వి. రెండు శాపమపులు
పోల నం. ఎ డోల, ఉమ్మైల.
పోషతి వి. మగవాని కట్టు వస్తుము,
పోష సు వి. 1, ఖుజము. 2. రాత్రి,
పోషకము సం. వి. 1. టోసె, 2 అపుచూడ.
(అవి కొండరు.)
పోషకారి నం. వి. లోషముచేయునాటు,
పోషళ్లాదు నం. వి. 1. విద్వాంసుడు. 2.
శైర్ములు, వి. లోషమెరిగినవాడు.
పోషము నం. వి. 1. తప్పు. 2. పాపము.

పోర్కుసెకము సం. వి. లై 1 టోన్ మును గాలి.
పోర్కుసెకము కలాలి. (Faulty.
పోర్కుపెదు రం. వి. 1. పోర్కు ము
పోర్కుపెదు.
పోర్కుచిపు రం. వి. 1. పోర్కు ము
పోర్కుచిపు. ఉప లోపించుట గాలి. 2.
పోర్కు పె విచ లోపించు కలాలి.
పోస వి. పోర్కు లో, కోపచాపించు గాలి.
పోసక్కు స్థ. ఎ పోసము.
పోసి ట. పిక పోసి.
పోసిల క్ర. ఎ కోయిలి, రామపూర్ణము.
పోసి వి. అట్టు. ద పోసి. క. పోసి.
పోసిపు సం. వి. 1. ఇచ్చు ట. గ్రహిణ్యి
గల వేవింటు. 2. ఎపుపు. 3. రచుకుల్లు
లచాడలను అచాలమున పుష్టించడయే
క్రిం పాచకాడచాకి క్రియ.
పోసిపలకణము సం. వి. 1. క్రిం యోవన
సంట. 2. గడ్డలకుణము.
పోసిపచరి సం. వి. వేవిచ్చు గల క్రి.
పోసిపము సం. వి. పాలు పిదుకుట.
పోసిలము సం. వి. 1. ఉత్సాహము. 2.
చూలు. 3. కోరిక. 4. ఆదరము.

దో

దో తై. వి. దూరము, విజ దూరముగా.
నం. దూర్. దూ. దశ, దశ్వ, దోవు.
దోద వి. శాలవు. దూ. దవుఢ.
దోరు తై. వి. పరుగు. దూ. దవుడు, నం. ధావ్.
దోత్కము నం. వి. దూత్కము రాయ
శారము,
దోతు వి. కాంథి. దూ. దవురు.
దోర్వన్యము నం. వి. చెడ్డతనము, దుండగము
దోర్వుల్యము నం. వి. శలహీనత, అశ్వత.
అనర్వత. (Disability).

దోర్వాగ్నము నం. వి. దురదృష్టము.
దోవారికుఁడు నం. వి. డ్వరిపాలకుడు.
దోవు వై. వి. దూ. దవుడు.
దోష్టుము నం. వి. దుష్టుత్వము.
దోపొక్కి నం. వి. దుహీతకొమారై. మనుము
రాలు.
దోపొత్తుడు నం. వి. దుహీతకొదుకు.
మనుముడు.
దోప్పుదము నం. వి. వేవిచ్చు.
దోప్పుదిని నం. వి. చూఫాలు, గ్రూవులి.

దౌలై

ద్వారాపుతులు నం. వి. శూమాకాళ | ములు, ద్వారాఫూములు.

దులై

ద్వ్యాపి నం. వి. 1. కాంచి. 2. కిరణము.	3. పరాక్రమము
ద్వ్యాపి నం. వి. మార్పుడు, చరలు	ద్వ్యాపు నం. వి. 1. ఆకాశము, 2. దినము.
మానికము.	స్విగ్రము.

ద్వ్యాపుము నం. వి. 1. ధనము. 2. ఖలము.

దూలై

మ్యాకము నం. వి. జూదము.	8. నిప్రించుట.
మ్యాచము నం. వి. 1. అదుట. 2. సుఖించుట.	

దోలై

దోలైతకము నం. వి. 1. ప్రకాశింపచేయి	దోలైంచే నం. ట్రి. ప్రకాశించు.
వది. 2. ప్రకాశించువది.	దోలైతితము నం. వి. 1. ప్రకాశితము.
దోలైతకము నం. వి. 1. ప్రకాశము. 2. ఎండ	2. స్పృరింప చేయబడినది.

దు

ద్రవశ్వము నం. వి. 1. అదుగు తెరుగు. 2. నీటిబాట్టు. 3. నీట్టుకలిపిన తెరుగు.

ద్రవపదార్థము నం. వి. (గఢ., శాశ.)

ద్రవము. (Liquid). ఒక నీర్షిక ఘనవరి మాణము కలిగి అది యుండు పొత్త రూపమునే ధరించు ద్రవము.

ద్రవము నం. వి. 1. కడి. 2. పరిషోసము. 3. పరుగు. 4. యుద్ధముమండి పారుట.

5. వేగము.

ద్రవరాజము నం. వి. (రసా.) ఇంగారము. స్టోలిపములను కరిగించుకొనడి సైట్రిక్ అన్నము. సైట్రిక్ రికాస్టముల మిక్రము. (Aqua Regia).

ద్రవసాంద్రతాఫూకము. నం. వి. (శాశ.)

ద్రవము లోక్కు సాంద్రత లేక లిక్కు దసము కమగొమట కుపయోగపదు ఒక పరికరము. (Hydrometer).

ద్రవించు నం. ట్రి. కారు.

ద్రవిడము నం. వి. 1. దక్షిణాదేశము. 2. దక్షిణాదేశ భాష. రూ. ప్రావిడము.

ద్రవిషము నం. వి. 1. ధనము. 2. ఇంగారు. 3. ఖలము.

ద్రవికరణము నం. వి. (రసా.) వాయపు కిశలీకరించియో చానివై ప్రేషము సట్టువచేసి కిశలీకరించియో ద్రవస్థితి లోనికి తెచ్చుట. (Liquefaction.)

ద్రవితపవనుపైష్టత నం. వి. (శాశ.) ఉప్పో గ్రెక ఘూతకుండ ఒక్కుగ్రాము (దవ్వుమును

ఘనస్థితినుండి ప్రాచీనికి ఘనముతు కవరక మగు ఉణ్ణారి. (Latent heat of fusion).

ప్రాచీనము నం. 2 (శాఖ.) అందించల్లారి 1881 ప్రాచీనముగా ఉదయు (Condensation). ఘనస్థితినుండి ప్రాచీనికి వచ్చు ఘనము. (Melting).

ప్రాచీనము నం. 3 (శాఖ.) ఒక ఘన పదార్థము ఘనస్థితినుండి ప్రాచీనికి ఘనము ఉకు ప్రారంభమగు వచ్చేటి యుణ్ణుగు.

ప్రాచీనము నం. 4 (శాఖ.) ప్రాచీనము నం. 1. ధనము 2 వస్తువు.

ప్రాచీనము నం. 5 (శాఖ.). 1. క్రయచికయ కావ్యములలో వినియోగమునకు ఉపయుక్తమగుణటిరి. (Money). 2. ప్రథమ త్వామోదము కలిగిన ఏకైన వస్తువు 3. (శాఖ.) పదార్థము (Matter).

ప్రాచీనము నం. 6. (ఎసా.) చలనమందరి ఘనమున కిం ఘనము నిరోధము ఘనముగా గల వస్తువునందరి భాషికప్రాచీనము సంచయము. (Mass). నం. 7. (గచ.).

శాఖ.) కమ్పుతులోని మేతము పదార్థము (Mass).

ప్రాచీనము నం. 8. (శాఖ.) ప్రాచీనములలో ప్రథమ విధానము. ప్రాచీనములలో ప్రాచీనము యొక ఘనము ఉను విషయములై ప్రథమ విధానము

ప్రాచీనము నం. 9. (శాఖ.) ప్రాచీనము నం. 10. (శాఖ.) ప్రాచీనములలో ఒక వస్తువులో ఎత్త పరిమాణము. ప్రాచీనమున్నదో తెలుసు సంఖ్య. (దీనికి లిన్నము 3)

ప్రాచీనము నం. 11. (శాఖ.) ప్రాచీనములలో గల ఒస్తుపులు ప్రాచీనము వానిని అనుభవించుటకోస్తే పోట్టించాడన ప్రాచీనము కమ్మువగన్ను పరిస్థితి దీనివంద వస్తు పుట ధరలు వడిపోతును.

ప్రాచీనము నం. 12. (శాఖ.) అపశరమై వంత కన్న ఎక్కువ చెలామడి ప్రాచీనము దేశములలోన్న పరిస్థితి. దీనివంద వస్తు పుట ధరలు పెరిగిపోతును.

ద్రో

ప్రాచీనము నం. 13. ఒకజాతి ఫలంత, ప్రాచీనము.

ప్రాచీనము నం. 14. వ. వి. (ఎప్ప.) ప్రాచీన పండ్యలలో నుండు చక్కర, గ్లూకోజ్. (Glucose).

ప్రాచీనము నం. 15. మిక్కులి దీర్ఘ ము.

ప్రాచీన 1. అసారము. 2. అసారము. 3. అధము. 4. అధముడు.

ప్రాచీనము నం. 16. 1. వస్తువులమండి శియ. 2 వస్తు. 2. లరుతైనరాయి. వి. (రసా.)

ప్రాచీనము నం. 17. ప్రాచీన ప్రాచీన ముఖ్యముగా ఇంకోక ప్రాచీన మును ఎక్కువ పులభముగా కరగుపట్టు

చేయ ప్రాచీనము. (Flux). ఘనపాధ శాఖ.

వలో నిట్టి ప్రాచీనము లావశ్యకములు.

ప్రాచీనము నం. 18. (రసా.) ప్రాచీనములలో విడైన వస్తువు పూర్తిగా కరిగిపోగా పర్పు దిన మిక్రము. (Solution).

ప్రాచీన నం. 19. (రసా.) కరిగించుకొను ప్రాచీనము. (Solvent).

ప్రాచీనము నం. 20. (రసా. శాఖ.) ప్రాచీన (Solubility) ఒక వియవిత ఉణ్ణుగు మొదట 100 గ్రాముల ప్రాచీనమును సంతృప్తము చేయడి కు కావలిన ప్రాచీనము ముక్కు బయలు.

ప్రాచీనము నం. 21. కరగుపట్టు (Soluble).

ప్రాచము నం. వి. (శాత. రసా.) ఒక ప్రాచ లోలో కంగాల ప్రవ్యాము. (Solute). ఇది ప్రాచిన రాతులు మూడిటిలో ఘన ప్రవాయు ద్వితీయ తుల ఏదిట్టున కావచ్చును. (గుహన.) కంగించు ప్రాచము. (Solvent). ఉదా సీరు, స్పృరిథు, మంగ్లపూరము మొదలునవి.

ప్రాచము నం. వి. (రసా.) కంగు ఘన ప్రాచము. (Solute) ప్రాచిన ప్రాచాయామము నం. శాత. 1. ములథముగా కానిపని. 2. మూటిగా చెప్పక కొంకతియగుడుగా చెప్పటి. ప్రాచితము నం. వి. (రసా.) కరిగిన ప్రవ్యాము.

ద్రీ

ద్రింధు వి. ద్రింధు.

8ంచు, రూ. దిమ్మరించు.

ద్రిష్టికముగా ప్రమ్మై

ద్రు

ద్రుజము నం. వి. 1. క త్రి. 2. విల్లు. 3. శేలు. 4. తుమ్మెద.

శుంచి వస్తుపు చలించు చరిమాణము. (Speed).

ద్రుతము వం విజ. 1. శ్వరితము. 2. కంగ నిరి. 3. జారినరి. వం. వి. 1. వ్యాకర

నుపదము నం. వి. బొండ కొయ్యి.

ణమునందు వకారము. 2 శేలు. 3 చెట్టు.

ద్రుము నం. వి. వృక్షము.

ద్రుతప్రకృతికము వం. వి. (వ్యాక.) ద్రుతము వివరగం తెలుగు పదము: ఉదా. కచ్చెన్, కొట్టెన్.

ద్రుమిక నం. వి. మొలక, మొక్క.

ద్రుతప్రకృతికము వం. వి. (వ్యాక.) ద్రుతము వివరగం తెలుగు పదము: ఉదా. కచ్చెన్,

కొట్టెన్. అనుమతిలను హింసచేయు వాడు.

ద్రుతి వం. వి. (శాత.) చలించు దిశను ఉపే

ద్రూ

ద్రూఘణము నం. వి. 1. గండగొడ్డలి. 2. ద్రూఘణము నం. వి. ఎఱ్లశేలు, శేలు. రూ. ఇనువగురియ రూ. ద్రూఘణము.

ద్రూఘణము నం. వి. ఎఱ్లశేలు, శేలు. రూ. ద్రూఘణము.

ద్రో

ద్రోషు క్రి. పదప్రకోయు.

యోగించు సాధనము.

ద్రోషుధుపటము వి. చెపలను వట్టుట కుప

ద్రో

ద్రోణదళములు నం. వి. (వ్యక.) పతంగా కార పుష్పము మొక్క వాతలము (Keel) ఏర్పడిన రెండు ఆక్రూ ఇ పతక ములు. (Keel Petals).

ద్రోణము వి: రోణము. నం. వి. 1. తూము. 2. శేలు. 3. మాలకాణి. ప్రోష వం. వి. 1. చివ్వపదచ. 2. దోచ. 3. తములు మేయు కంచె. 4. కొండవల్లము.

ప్రోఫిడి డై. ఎ. ప్రొఫిడి, | దుషచచాల | నిచ్చ. | ప్రోఫిడి సం. విం. ప్రోఫిడిము చేయువాము.
కూతురు.
ప్రోఫిడిము సం. వి. కిరుతలను. 2. చంతు

ద్వీ

ద్వీంద్వీపొరసప్తము సం (రాశ., పోర.) ఒక రాజ్యములో పుట్టుట పలవగాని, నివాసమువలనగాని లభించిన పొరసప్తము హక్కుగాక తల్లి లేక కండ్రి ఇతర రాజ్య పొరులయినచో వారి వంన ఆ రాజ్యపు పొరసప్తము లంభించుట. ఉదా. ప్రాస్సు దేశియులసంకానమునకు కొన్ని రమాఖ్య రాజ్యములలో సమాఖ్య రాజ్య పొర సప్తముగాక శాము నిపసించు రాష్ట్రము నందు కూడ ప్రత్యేక రాష్ట్ర పొరసప్తము పొత్తులుందును.

ద్వీంద్వీపరిపాలన సం.వి. (వరి.) ద్వీంద్వీపి పశ్యము. ప్రభుక్కార్యాధికారములు రెండు థాగములుగా ప్రత్యేకింపబటుట. (స్వతంత్ర థారక పంచాయతీ పరిపాలనలో కూడ ఈ రిం కన్నించును.) (Dyarchy).

నిచ్చ.

ప్రోఫిడి సం. వి. ప్రోఫిడిము చేయువాము.

2.

చంతు

ద్వీంద్వీపపుత్తము సం. వి. (వరి.) రెండు ప్రభుత్వములు. బ్రిటిష్ ఈ స్టోండియూ కంపెనీ 'రాజుపుక్కో' అవ్వి ద్వీపమువుకి. 1765 సంవత్సరములో బెంగాల్ రాష్ట్ర ముము ప్రతేళపెట్టిన పరిపాలనా విధానము.

ద్వీంద్వీపు సం. వి. 1. ఏర. 2. ప్రీపరు ముల జత. 3. ఇద్దను ఒకరితో ఒకరు చేయు యుద్ధము. 4. రహాజ్యము. 4 కెతోప్పాములు.

ద్వీపము సం. వి. 1. జత. రెండు.

ద్వీయ సం. వి. ప్రోయి, జత.

ద్వీయాష్టి సం. వి. (వృక్ష.) రెండు పెద శులు (పై పెకచి లింబి పెకచి) గఱ ఆకారము (Bilabiate) (ఆక్రూడ ప్రత వంయము).

ద్వీ

ద్వీధశకము సం. సర్పి. పండించు, ద్వీధశకము సం, సర్పి. పండించపరి, ద్వీధశకప్పుడు సం. వి. సూర్యుడు. ద్వీధశి సం. వి. పశుమందు పండించవిథి, దోదసి,

ద్వీపరము సం. వి. 1. మూడప యుగము.
2. సందేహము.

ద్వీరకము సం. వి. (శాశ.) కాంపి ప్రవేశించుట కుద్దిపుటైన చాకుష పరికర మందటి ద్వీరము యొక్క వ్యాసము. (Aperture).

ద్వీరకోశములు సం. వి. (వృక్ష.) ఆటల లింగాశ్చర్మముననుండు ప్రతరంద్రములకు గఱ రెండు జీవకణములు. ఇవి ప్రతరంద్రమును మూయుటకు, తెరచుటకు వినియోగపడునుందును. (Guard-cells).

ద్వీరకోశములు

ద్వారకపొత్త సం. వి. (శం) (Pylangium or conus arteriosus) ఈమనస్కూలము

(Trunkus arteriosus) ఇంక్క రెండు కుహాల ముల్లో మొదట కుహారము. ఇది గుండికాయల్లో నదమ కట్టి కా థాగముచే కప్పుడియుటును. దీనిలో బృహాధ్యము కుహారము. శ్వాసత్వక్ కు హారము ఉండును. భదున మూలము.

ద్వారకపొత్త లక్కుము సం. వి. వాకటి శాఖలి వాయ.

ద్వారకంధము సం. వి. వాకటి కమర్పున మూని చెట్టుము.

ద్వారకము సం. వి. 1. వాకటి 2. ఉపాయము ద్వార్పెన్టిన్కండు సం. వి. ఎంచరపొత్త కు డ్వాఫ్టుము,

ద్విప్రకర్గ్రహాలము సం. వి. (ఆర్డ., వాట.) ఒకే వ్యక్తినుండి ఒకే పేను రెండు పార్టులు వస్తు వసూలు చేయుట

ద్వికము సం. వి. 1. రెండు. 2. కాకి. త్రై రెండు 'కా' లను గలది. 3. ఇక్కువ.

ద్వి

ద్వికుంపియము సం. వి.

(ట్రాక.) రెండు ప్రక్కల ఉపైకులూ నున్నారి. (Biconvex).

ద్వికోస్క్రూకము సం. వి. (బ్రుట.) ద్విఖంషియ రెండు గదులుగలది. Biconcave lens) (అంధాకయము). (Biconvex lens)

ద్విలందినరేఖ సం. వి. (గణ.) రెండు సమాగములుగడేయ సంశాఖాలు. (Bisector) ద్విగతిచర్య సం. వి. (రసా.) ద్వివిఘుటనము పునర్వర్తనియ ప్రతిక్రియ, రాసాయనిక వియోగము వలన ఒక పదార్థము రెండు పదార్థములగ విడిచోయిన పరిసీతుల మార్పు వలన మరల పమ్మెళవము తెంది మొదటి పదార్థముగా మారేడి రాసాయనికపుమార్పు. (Reversible reaction)

ద్విగుణ సం. వి. (జీవ.) తయారైన అండము, శుక్రకోణముత్వ శరీరమున విగిలిన జీవకడములన్నిటిలోను క్రోమోసోములు రెండు పదార్థములగా నుండుట. (Diploid).

ద్విగుణాదిన్స్పృతము సం. వి. (వ్యోవ.) సామాన్యమగు అధిన్స్పృతము (Super

phosphate) లలోకంటె స్పూర్చత్వంచామ్ల లనిదము సుమారు రెట్టింపు ఉండునది. (Double super phosphate).

ద్విగుపు సం. వి. (వ్యోక.) సంఖ్యాపూర్వక సమాసము. ఉడా. ముల్లోకములు, ముత్తె రగులు,

ద్విజము సం. వి. 1. పక్క. 2. పాము. 3. రంతము. 4. చేప. దూ, ద్విజన్యము. ల్యూ రెండు పీట్లుకలు గలది.

ద్విజరాజు సం. వి. 1. చంద్రుడు. 2. గరుడు. 3. చేముడు. 4 ఉత్తమద్విజాడు.

ద్విజిప్ప్రాము సం. వి. పాము. ల్యూ రెండు సాల్గులు కలది.

ద్విజిప్ప్రాము సం. వి. కొర్మండెగాడు.

ద్విజాడు సం. వి. 1. క్రాహ్నాడు. 2. క్రతియదు. 3. వైశ్వర్యదు. ల్యూ, ఇన్నించిన పిదవ ఉపనయనముచే రెండు పుట్టుక గొప్పవాడు. దూ. ద్విజ న్యూడు.

ద్వితీయచము సం. వి. (శం) భైక ఇశువు యొక్క కపోలము క్రిందనున్న ద్వితసాధనము జలక్కోము చాపములకు (కపు)

ముందున్న ఒక సిర్పుణము 'Hyoid' (re3. 'B.-Foss')

అప్పిక్రమముగా క్రీతసాధు (Hyoid apparatus)గా మారుసు.

ద్వితయము సం. దర్జా, రెండు

ద్వితియ సం. వి. 1. ఫాస్. 2. విశిష్ట
3. రెండవచి (త్రీ) 4. (హైడ్) క్లోయింగ్
విథక్.

ద్వితియసిష్టిక్ సం. వి. (గచ.) రెండు
రాసుల పర్మముల నిపుటి (Duplicate-
ratio).

ద్వితియప్రశ్టి సం. (వృక్ష) కాంపములో
గాని వేడలో నాసి ప్రశ్టమున ఉన్న
కణబాంముల (Tissues) కు రెండిప్రాశి
కణబాంములు చేపులక అంది లావెక్షణ
(Secondary growth)

ద్వితియాక నిరూపకము సం వి. (గచ.)
ప్రశ్టమాంముమండి ఒక లింగులుమూరుము
(Ordinate.)

ద్వితియాయ సం. వి. కొదుకు. విఱ.
రెండవపాదు.

ద్విత్వము సం. వి. (వ్యక.) బత్తకరము.
ఉదా. క్రూ. మ్యూ.

ద్విఢిర్ఘకము సం. వి. (వ్యక.) వాలుగిఁటిలో
రెండు పొదవుగా నున్న కింబలక్కములు
కలరి. (Didynamous).

ద్విధాతుకము సం. వి. (రసా) రెండు
ధాతువులు కలిసియున్నది (Bimetallic).

ఉదా. రాగి, తగరము అను రెండు ధాతు
పుల మిక్రమము కంచు,

ద్విధాతుక మిక్రము

ద్వివెలోదరము సం. వి.

(శాస) రెండు వైపుల

శాసుగా నున్నది. (Bi-concave)
ద్వివెలోదర
ములు). కటకము

ద్వివాశీయము సం. వి. (Biconcave

(శాస) రెండు నాథులు

మైసామచచ్చిత సం. వి. ఒక రకము

మైక్రో నోమెనేటివ్ - ని పే.ఎల్

రెండు మామ లాపులు 1. గ్రాసా

మము. 2. ఉంటి రామము మైక్రో

గ్రాసామము 3. వార లోప సామము

బిప్పులైటు (Binomial nomenclature)

(జుక్కతో రాక్కల్లింగ్ అను లేచి

కాప్ట్రా చు స్టోల్సు)

ద్వితపక్కర్తి సం. వి. (ప్లైట్) ప్లైటఫలకము

మీదున్న మార్పులు రెండు సార్లు.

ప్రశ్టమున కుప్రశ్టములు కుప్రశ్టములు

గలవి. (Bi-pinnate), అను క విభాగాలు

భిస్టులైటు.

ద్విపదీ సం. వి. ప్లైట్. ప్లైట్.

ద్విపద సం. వి. రెండు పాంచములు గం

పద్యము సం. వి. (గచ.), ద్విపద

యుక్రీజిటెత మాము (a + b)ఏ

వంటి రెండు పద్యములు లేకా పద్యములు

a, b లు గల పాంచము (Binomial).

ద్విపదగుణాంపము సం. వి. (గచ.) ప్లోప

విస్టాలోని గుణాంపము. (Binominal

coefficient).

ద్విపదము సం. వి. (గచ.) ద్వితియ

బీలగణిత సమాసము. (Binominal).

ద్విపదము సం. వి. వనగు. ల్యూ. రెంటిష్ట్

క్రాగునరి.

ద్విపొర్చుమునురూపత సం. వి. (ఎం.) ఇరు

పేపులను సమాన రూపము గలగి యుం

దుట (Bilateral symmetry).

ద్విపుటారము సం. వి. (ఎం.) రెండు

పేపులను మధ్య పులముగా నున్నది.

(Amphicoelous). ఉదా. పెన్నుముకలోని

కొన్ని పులమలు.

ద్విపంధము సం. వి. (రసా.) (Double bond)

మా. వికంధము.

ద్విపీషదళయతములు నం. వి. (వృక్ష.)

గంజలలో రెండు పీషదళములు గల మొక్కలు (Decotyledonous plants or Dicots).

ద్విశాస్చిల నం. వి. క. రెండు శాగములుగా విభజన చెందు నట్టిటి (Binary).

ద్విశాస్చి నం. వి. క. రెండు శాపలు తెలిసిన శాదు, దుర్శాసి.

ద్విమందిర నథావిధానము నం. (రాజ; వరి; పూర.) రెండు శాసన సఫలుగల రాజ్యాంగ విధానము, ద్విపథావిధానము.

ద్విరదము నం. వి. ఏనుగు ల్యూ. రెండు దంతములు గలది.

ద్విరస్తనము వం. వి. పాము. ల్యూ. రెండు వాయకలు కలది.

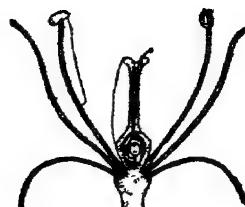
ద్విరూపము నం. వి. (శీవ.) రెండు రూప ములలో నువ్వురి. రెండు రూపములు కలది. (Dimorphic).

ద్విరూపత నం. వి. (శీవ.) రెండు స్వప్తమైన రూపములలో నుండట. (రసా.) కొన్ని ఇరవ్వములు రెండు థిన్స్ స్ట్రాటిక రూపములు కలిగి యుండుకి. (Dimorphism). ఉహా. గంధకము యుక్క మోసోక్ నిక్, రాంబెక్ స్ట్రాటిక రూపములు.

ద్విరేషము నం. వి. భ్రమరము. ల్యూ. రెండు రేషములు కలది.

ద్విరంజము నం. వి. (రసా.) రెండు లంజములు కలిపి ఒకే రాశిగా సేర్చిడిన అవణము, (Double salty). ఉహా. వటిక ఇది ఎఱామినియమ్ పొటూసియమ్ పశ్చే టులు కలిపి ఏర్పడిన లంజము.

ద్విలింగము నం. వి. (వృక్ష.) త్రీపురప శాగములు రెండును గల (పుష్పము). ద్విలింగయతము Bisexual or hermaphrodite).

ద్విలింగ (పుష్పము)

రక్కకప్రకపలయము
ఆకర్షణప్రకపలయము
పుంకేసర పలయము
అండ కోశము

ద్విలింగి నం. వి. క. (వృక్ష.) అదు పుత్తులు మగ పుత్తులు ఒకే మొక్క పై నున్నట్టి (Monoecious) ఉహా. ఆముదపు మొక్క.

ద్విపయనము విం. వి. (గృహా.) ఇపులిసేత, రెండు పోగుల నుపయోగించిన సేత, అంటపోగుల సేత. (Double weave). ఈ సేతను దుప్పట్లు సేయుట కుపయోగింపుదు

ద్వివార్షికము నం. వి. క. (వృక్ష.) రెండు బుటులుగాని రెండు సంవత్సరములు గాని పెరిగి చనిపోవ మొక్క (Biennial).

ద్వివిధారణ (ఫల)ము నం. వి. (వృక్ష.) రెండు సేవనుల (Sutures)మీదమ చగులు సట్టికాయ. (Lugume).

ద్వివిభజనము నం. వి. (వృక్ష.) ముఖ్య ముగా ఏకకణ జీపులలో ఆప్టి రెండుగా చీలి కీవకణము రెండు దుహిత్కణము లగా విభజన చెందుట (Binary fission.)

ద్విశాస్చియము నం. వి. క. (వృక్ష.) రెండు శాఖలు గంది. (Biramous).

ద్విశాస్చియ పుధ్యారంభమంజరి నం. వి. (వృక్ష.) ఈ పుష్ప గుచ్ఛములో పుష్ప దండము చివర నొక పుష్పముండును, చాని ప్రక్కలనుండి రెండు మధ్యారంభ మంజరులు ఓయలు దేరును. (Compound cyme or Dichasial cyme).

ద్రోషతు వం. వి. శ్రుతు. దూ. ద్రోషాదు. ద్రోషంయోజకము వం. వి. (రసా.) రెండు

ఉడకని పరమాణువులతో సంయోగించ గల మూలాద్రవ్య పరమాణువు గలది. (Divalent).

ద్రోషంలగ్నము వం. వి. (వ్యాఖ.) డిమ్ముము

తోని పుంకేపరములు వాని రండములతో కలసి రెండు కట్టులుగా నున్నది (Diodelphous). (ఇచ్చటి పుట్టాడి తిత్తులు కలిసి యుండును).

బిసైరకండపము వం. వి. (శిహ.) చెతిదండ (Biceps muscle).

బిసైరజనితము చం. వి. (ఎ) ప్రథాదము మొక్క ఉహిక్కర్నము అంశప్రథము అంగ రెండు ఆద్యసరములా మండి ఏర్పడి వచి. (Diploblastic).

బిస్ట్రూప్ట్రోప్ట్రో చం. వి. (కోం.) ఉండ్క కట్టిని అయిప్పాతముగా మార్పు పడ్డ కులలో నిరి మొకటి. (Double-touch method).

ద్వీ

ద్రోషము వం. వి. 1. పులితోలు. 2. లంక

దీవి స్వల్పమైపుల నీటిచే చుట్టుబడిన భూమి.

ద్రోషంజము వం. వి. (భూగో). సమ్మిలి

మధ్యమున తేక నీటి మధ్యమున నున్న

ద్రోష సమూహము.

దీపతి వం. వి. నాట.

ద్రోషంయు వం. వి. (భూగో). సమ్మిలి

మధ్యమున తేక నీటి మధ్యమున నున్న

ద్వీ

ద్రోషాదు వం. వి. శ్రుతు.

ద్రోషాధు వం. వి. పగ.

ద్రోషి వం. వి. ద్రోషము కలవాడు.

ద్రోషించు వం. శ్రీ. పగవహించు.

ద్రోష్ట వం. వి. ద్రోషించువాడు.

ద్రోషుడు వం. వి. పగవాడు. వి. పగ

గానదినవాడు.

ద్వీవీ

ద్రోషతము వం. వి. 1. జీవాత్మపురమాత్మలకు శేడము కెల్పెడి మతము. 2. ఒక వనము.

ద్రోషద్వాపారము వం. వి. (వాటి.) సాహా

సికి వ్యాపారములోపలే ఇట్టి వ్యాపారములో గూడ ముమ్ముందు ధరలు మార్పు

వని యొంచి బడంబడిక చేసికొందురు.

ధరలు తదుగువని అనుకొని ఒకరితో ప్రస్తు

తపు ధరలు పరకు వమ్ముదవని వ్యాపారి

బడంబడిక చేసికొమను, అట్టు ధరలు

పెరుగును ఉక్కేశముతో ప్రస్తుతపు

ధరకు పరకు కొందునని అకదు మరి మొక బడంబడిక చేసికొమను. రీనివండ

బక బడంబడిక వలవ నష్టము వచ్చిపు

చెండవదానివలవ శాఫము వచ్చి వవ

శాఫముందును.

ద్రోషతము వం. వి. దీపి చర్మముచే శప్ప

పడినది (రథము). ద్రోష సంబంధమైవది.

ద్రోషతురుడు వం. వి. 1. వివాయతుడు.

2. ఆరాసంధురు ల్యూ. ఇద్దరు తల్లులు

గలవాడు.

ద్విలీ

ద్విగ్రహము సం వి. (రసా.) రెండు అఱువులు పొల్గొనివి. (Bimolecular).
అఱువుతో సంబంధించినది. రెండు ద్విగ్రహము సం. వి. రాగి, కామము.

ధ

ధ బక యకరము
ధటము సం. వి. కొయ్య క్రాసు.
ధబి సం. వి. డట్టి, గోలి.
ధబిని సం. వి. నూతి మొల్క్రాడు.
ధనంజయేదు సం. వి. 1. అగ్ని. 2. అర్జునుడు.
ధనదుఁడు సం. వి. కుబేరుడు. విజ. దాత.
రఘువము సం వి. (రసా.) బుణ విద్యుత్ విష్టకణములను ఆక్రీంచు ద్రువము (Anode).
ధనము సం. వి. వితము. 2. అలమంద వి. (గచి.) అంకగచిత సంజ్ఞ (Positive)
ధనాగము సం. వి. (భాసి.) విద్యుత్పేటిక యందు విష్టుక్రిప్తవావాము ప్రవేశించు కొన (Anode).
ధనాత్మకము సం. వి. (గచి.) కూన్యము కన్న పెద్దకైవరి. (Positive).
ధనాదిపుఁడు సం. వి. కుబేరుడు.
ధని సం. వి. ధనము కలవాడు.
ధనిక సం. వి. 1. వర్తకని ఫార్మా. 2. యవతి.
ధనికము సం. వి. దనియాలు.
ధనికపర్మాదితత్వము సం. వి. (రాశ.) ధనిక స్వామ్యము, ధనిక ప్రథమత్వము (Pluto-cracy).

ధనికుఁడు సం. వి. 1. ధనము కలవాడు. 2. మంచివాడు. 3. అప్పిమృవాడు.
ధనియము సం. వి. (వ్యోమ.) సంశార ద్రవ్యములలో నొకటి. ఇది Umbelliferae

అసు కుటుంబమునకు చెంచిన కొ విమిరి మొక్క (Coriandrum sativum) దొక్క ఎండిన కాయ. (Coriander).
ధనిష్ట సం. వి. నష్టితములయిం బొకటి.
ధనుర్ధరుఁడు సం. వి. విలుకాడు
ధనుర్వాతము సం. వి. (గృహ) ఇది అంటు వ్యాధి సంబంధమైన జబ్బ. 'టిటునస్' (Tetanus) అసెడి విషక్రిముల వలన ఈ వ్యాధి కలుగును. ఇది ప్రాణాపాయకరమైన వ్యాధి.
ధనుషు సం. వి. 1. విల్ల. 2. గ్రహాసు లలో నొకటి. 3. నాలుగు మూరట కొలది. దా. ధనుస్సు.
ధనుష్కంతుఁడు సం. విజ. విలుకాడు.
ధన్య సం. వి. దాది. విజ. ధన్యరాలు
ధన్యవాదము సం. వి. కృతజ్ఞ తన తెలుపు అర్థివండనము.
ధనుక్కఁడు సం. విజ. పుణ్యవంతుడు,
ధన్యంతరి సం. వి. 1. చేవపై ద్వురు. 2. సూర్యాదు. 3. మహాక్షురుడు.
ధన్యము సం. వి. 1. మెట్టనేల. 2. విల్ల. 3. నిజలనేల.
ధన్యి సం. వి. 1. విలుకాడు. 2. సేక్కరి.
ధమకము సం. వి. (రసా.) ప్రదములు వేడి చేయబడినవు బొకస్పుడు వాని క్యథ సాంకుమువద్ద మరుగు చిహ్నాములను చూపక ఇంకను వేడిని తిసికొని తాపింగ్ యొక్కవయ్యేన హాతాతుగా మరుగుట కారంభించుటలో పొత్త అదుగున

ద్రవములో ఉప్పుమ్మై ఆవిరి వ్యవహారాల క్రమమును పై తెలిపి క్రిందికి ఇచ్చి చుట్టు. ఇంచు ధమనము యను తథ్యము పుట్టును కనుక ఈ పేరు బుట్టునపి (Bumping).

ధమనమూలము నం వి (ఎం) ధమన స్కూంధము యొక్క రెండు భాగములలో స్కోకటి. అది పొడవుగా వ్యారయకుపోత ముత్తోనున్న భాగము. (కప్ప) (Conus arteriosus or pylangium)

ధమనస్కూంధము నం. వి. (ఎం) ఇరికటో నుండి మంచి రక్తము ప్రవేశ పెట్టుటు పెద్దగొట్టము(కప్ప) (Truncus arteriosus).

ధమని నం. వి. 1. అవయవములకు గుండె నుండి సెత్తురు తీసికొనిపోవునపు. 2, మెడ. 3, అగసెంలెవాని కుందుగొట్టము నం. వి (ఎం.) మంచి రక్తమును తీసికొని పోవు రక్తానాళము. (Artery)

ధమనుడు నం. వి. అగ్ని. వి. 1. కొలిమి తీటి నూదువాడు. 2. కూరుడు.

ధమిక్కలు ము నం. వి. కొప్ప.

ధర నం. వి. భూమి.

ధరణము నం.వి. 1.ధరించుట. 2.ఒకకొలత.

ధరణి విం. వి. సమైచేయవారు కార్యాలయముల ముందుచేయ ఆటంకము.

ధరకా నం. వి. భూమి. దూ. భారజి.

ధరిణిసురుడు నం. వి. క్రావ్యాష్టులుడు.

ధరణిధరము నం. వి. 1. కొండ. 2. సేం తాలుపు.

ధరణిక్కురుడు నం. వి. 1. రాజు. 2. కేముడు, 3. విష్టువు.

ధరణిక్కురుడు నం. వి. రాజు.

ధరమ్మ నం. వి. 1. కొండ. 2. పెల.

ధరాధరము నం. వి. 1, కొండ. 2. కాబేలు.

ధరావత్తు (వాఁస.) (వస్తుల కొనుగోలు,

ఉప్పిక, ఉండ్రు వె.) వానికి ముండ గా వెమిట్టు భనము (Deposit).

ధరించు సం. వి. భూమి. దూ. భారయ్య. భరత సం. వి. భరించువాడు.

ధర్మశాస్త్రము సం. వి. భూంపచునపి.

ధర్మశాస్త్రము సం. వి. (ఎం, రాజ) ధికోపి (Theocracy) కుత గుచుఱలచే రాని ప్రచ్చేక పత భాగై సూత్రముల ప్రచాపము ఏ పూర్తింపడు రావ్యము.

ధర్మప్రపిడి సం. వి. జీవార్థము సస్మాగ్ని పేషము ఉంచినవాడు

ధర్మసిబద్ధమైన రాజతికము ల. (పాఠ) సియమంద్రమైన రాజతికము. సంవిధానము ప్రకాశము నడచుకొను రాజక్రమము. (ఇచ్చ | వాముఖ్యము రాజున మగాక ప్రభాయించుడును. (Constitutional monarchy).

ధర్మము నం. వి. 1. పుణ్యము. 2. స్వాయము. దూ. ధర్మము, 2. సామ్యము. 3. స్వభావము. 4 అచారము. 5. అపాంస. 6. వేకోక విధి. 7. విలు. (గఁ) గంము (Property)

ధర్మములు నం. వి. (శాశ.) వస్తువుల గుణములు. (Properties).

ధర్మరాజు నం. వి. 1. యుధిష్ఠిరుడు. 2. యుముడు. 3. బుద్ధచేపుడు.

ధర్మశాస్త్రములు నం. వి. (వరి.) భాంతియ సామాజిక వ్యక్తిగత జీవితములనుకొనియి గ్రంథాలు. (కౌఢాయన, ఆవస్తంబ విషపు ధర్మ సూత్రములు, మమస్తుపియు ఇవల్కృతి, సాందర్భ, ఉపస్థితి స్తుతులు, దేవానిధిభట్టు ఉచితిస్తులు చంద్రిక. క్రి. 4. 12వ శతాబ్దము, సీల కందు రచించిన వ్యవహార ముఖము ధర్మశాస్త్రములుగా గుర్తించబడినవి).

ధర్మాదికరణము నం. వి సాగ్యయ విచారణ సంఘము.

ధర్మాదికిర్పతఁడు నం. వి. సాగ్యయము విచారణమారు. రూ. ధర్మాదికాపి.

ధర్మావనము నం. వి. ధర్మాదికాపి కూర్చుండు పీరము

ధర్మాది నం. వి. ధర్మాముగలది.

ధర్మాదు నం. వి. 1. యముడు. 2. సోమ యాజి.

ధర్మాము నం. వి. ధర్మామునుండి తొలగ నిది.

ధర్మాము నం. వి. 1. తిరస్కరించుట, 2. బెదరఁచుట.

ధర్మాసే నం. వి. రంకుట్టాలు.

ధవళము నం. వి. కోడ్కిగుడ్డులోని తెల్లని సొన (Albumen).

ధవళ నం. వి. ఆపు శ్రీ. పరిశుద్ధమైనది.

ధవళము నం. వి. ఆబోతు. విం. 1. తెల్ల 2. చక్కనిది.

ధవళము నం. వి. తెలుపు.

ధవళము నం. వి. జింకతోలు విశనక్కణ.

ధవళము నం. వి. 1. పెనిమిటి. 2. రాజు.

ధా

ధాటి నం. వి. దండయాత్ర, రాది.

ధాత నం. వి. 1. ప్రిమ్మా. 2. 60 సంవత్సరములలో నొకటి, ఏడి 1. ధరించువాడు 2. రక్షించువాడు.

ధాతుమలము నం. వి. (రసా) ధాతు సాధ వలో ద్రవిథవించిన ధాతువునై చేసిన కెట్టె (Slag)

ధాతుమిక్రము నం. వి. (రసా) ఒఫేకలోవూ ముత కల్యాక (Alloy).

ధాతు రసాయనకార్ప్రము నం. వి. (రసా) ధాతువూక శీలములకు సంబంధించిన రసాయనకార్ప్రము (Metallurgical chemistry) (ధాతుసాధన ధర్మాములు వాని యోగిక ముంద ధర్మాములు వర్ణించు కార్ప్రము)

ధాతువు నం. వి. 1. వాతాది ధాతువులు. 2. శిలావికారము 8. శక్తారి గుణములు (తొఱ, రసా) లోహం (Metal) (మూల)

ప్రవ్యాము. (వ్యోవ.) అధాతువు (Non-metal) కొగంధకము, ధాస్వదరము మొ. 8. (ప్రాకి) ప్రవ్యాయములు చేర్చని క్రియారూపము. కొగి. విను, తిను, చేయు మొ.

ధాతుసాధనకార్ప్రము నం. వి. (రసా)

అనిజములముండి లోహములను తయారు చేయు పరిశులను చుంచుకొన్నము.

ధాతుకార్ప్రము (Metallurgy).

ధాత్రి నం. వి. 1. భూమి. 2. దారి. 3. తల్లి. ఏడి. ధరించునది.

ధాత్రేయి నం. వి. 1. దారి 2. భూమి.

ధానుష్మాదు నం. వి. విలుకాడు.

ధాన్యపు నుసిష్టురుగు వి. (వ్యోవ.) నిలువ చేసిన వడ్లు ను కొత్తించి పాదుచేయు పురుగు (Sitophilus oryzae Rice weevil). (జి పరిణామాలు కుటుంబములోనిది).

ధాన్యము నం. వి. 1. వడ్లు మొ. గునవి, 2. దనియాలు. 3. కొఱ్ఱ, కొన్న మొదలగు కృణధాన్యములు (Grain).

ధాన్యాకము నం. వి. దనియాలు.

ధాన్యాస్తుము నం. వి. పులియకెట్టిన కడుగు నీరి.

ధామనిధి నం. వి. సూర్యదు.

ధామము నం. వి. 1. ఇల్లు, 2. కోట్లు, 3. కిరణము, 4. కాంచి. 5. ప్రభావము. 6.

మేను, 7. పుట్టువు.

ధార నం. వి. 1. సీలిచాయ,—2. అయిదుల వాదర. 3. చిల్లి. 4. అక్షగతి విచే మము. 5. ప్రవాహము. 6. పరంపర ధారణ నం. వి. 1. భగవంతునం దేకాగ్ర లిత్తము. 2. మేర. 3. వస్తువినిమయము. 4. జ్ఞాపకశక్తి.

ధారణక్తి నం. వి. (భాషా.) అయస్కాంత శక్తిని నిలుపు కొనగలగిన శక్తి (Retention).

ధారణి నం. వి. భూమి. రూ. ధారణి ధరణి.

ధారపోయు క్రి. చేతనిరుగాని దత్తముచేయు.

ధారాటము నం. వి. 1. గుళ్లము. 2. వాన కోయిల.

ధారాధరము నం. వి. 1. మేఘము. 2. కాల.

ధారాళము నం. వి. లి. అద్దుపాటులెనిది.

ధారాస్వర్చి నం. వి. (వృత్త.) శమ్పు పత్ర పారస్పరమతో నిదియొక తీరు, పత్ర ముల అంచులు ఒక దానితో నొకటితగులు చుండు తీరు (Valvate).

ధార్తరాష్ట్రము నం. వి. 1. వల్లని ముక్కు-

కాశ్ము గల హండ.

ధారైష్ట్రక్షుదు నం. వి. 1. పుచ్ఛాక్షుదు. 2. విలుకాదు.

ధార్జము నం. వి. ధరింపదగివది.

ధార్జుము నం. వి. రిట్టుకషము.

ధావకపొత్త నం. వి. (రసా.) పొత్తలము కోధించుటకు అవాఁజెపములను కడుగుటకు అంశేకము నిమ్మ పొత్త (Wash-bottle).

ధావకుడు నం. వి. చాకరి.

ధావనము నం. వి. 1. పరుగు. 2. ఖుద్ది.

ధావనము నం. వి. (రసా.) కడుగుట (Washing).

ధావనమ్మతిక నం. వి. (గృహ.) చతుడు. చవిటిమన్న (Fuller's earth). (పీనిని బట్ట లదుకుటకును లెడ్డు మరకలు తీయు ఉకు నపయోగింపురు);

ధావనయంత్రము నం. వి (గృహ.) వియ్య చ్చక్తి సహాయముతో బట్టలదుకు యంత్రము (Washing machine).

ధావక్కము నం. వి. కెబుపు. రూ. ధవకము.

ధి

ధికాస్తరము నం. వి. తిరస్కారము. ధిక్రిక్యాయ, ధిక్కారి.

ధిషణ నం. వి. బుధి.

ధిషణుడు నం. వి. బ్యాహస్వరి.

ధిష్ట్ర్యూము నం. వి. 1. ఇల్లు. సరవము. 2. కోటు. 3. ఱలము. 4. వక్క్రము.

ధి

ధి నం. వి. బుధి.

ధిందియము నం. వి. (ధి+ఇందియము). జ్ఞానేంద్రియము.

ధిమంతుడు నం. వి. 1. బుధిమంతుడు. 2. విద్యాంముడు.

ధిర నం. వి. 1. వ్యంగ్యముగా కోపప్రకాశము చేయునాయిక. 2. ధిరురాలు.

ధిరాశీర నం. వి. వ్యంగ్యముగా కోప ప్రకాశముచేయు సాయిక.

ధిరుడు నం. వి. విద్యాంముడు. వి. 1. దైర్యము గలవాడు. 2. స్వాతంత్ర్యము కలవాడు.

ధివరుడు నం. వి. జాలరి.

ధిహరుడు నం. వి. మండుడు.

ధు

ధుంధమారము నం. వి. 1. కరమాపము.	ధని నం. వి. ఏరు.
2. పట్టుపుర్కు.	ధుక సం. వి. ఖారము.
ధుతము సం. వి. 1. కరింపబడినది.	ధువలధరము సం ఏ బరువుమో సెడి ఎద్దు.
చెదుపబడినది, దూ. ధూతము.	మరంధరుఁడు సం. వి. బరువు మోయు చాదు.
ధుత్తారము నం. వి. ఉమ్మెత్త.	

ధూ

ధూంక్రము నం. వి. తెల్లి కాక.	కలరా.
ధూతము సం. వి. ధుతము.	ధూర్కువి సం. వి. 1. శిఫుడు. 2. ఒకావొక అంగ్రె కవి.
ధూపము సం. ఏ. వాపనగలపొగ, ధూపము.	ధూర్కుఁడు సం. వి. 1 అందరి. 2. మోస కాదు. రూ. ధూర్కు.
ధూపనము సం. వి. కరలించుట.	ధూర్కుహము సం ఏ, బరువు మోసెడియెద్దు.
ధూపాయితము సం. వి. తవింపచేయబడి నది. తచ్చెము.	ధూపనర్దుపుము సం. ఏ. (సం.) వెస్సు పాము లోపలి థాగమున నుండు నాడి కణబాలము (Greymatter).
ధూపితము సం. వి. 1. కచ్చెము. 2. ధూపము వెయబడినది.	ధూపనర్దుపుము సం. ఏ. 1. బూడిదరంగు, 2. గాడిద వి. బూడిదరంగు గలది
ధూపకెతువు సం. ఏ. 1. తోకచుక్క. 2. ఉక్కాకము. 3. అగ్గి.	ధూళి సం. ఏ. చుమ్మె.
ధూపము సం. ఏ. పొగ.	ధూళిధ్వజాఁడు సం. ఏ. గాలి. ల్యూ. దుమ్ము షెండాగా కలవాదు.
ధూపయొని సం. వి. మేఘము. ల్యూ.	ధూళియంత్రము సం. ఏ. (వ్యోవ.) కీటకము లను నాళము చేయుటకు మందు పొడిని చల్లు సాధనము (Duster).
ధూపలము సం. ఏ. ఎక్కువ నలువు గలిగిన ఎరువు. రూ. ధూమము.	
ధూపిక సం. ఏ. దట్టుమైన మంచ.	
ధూమ సం. ఏ. పాంతి శేడి కాద్యము,	

ధృ

ధృతము సం. వి. ధరింపబడినది.	3. సంతోషము. 4. సౌఖ్యము.
ధృతరాష్టుఁడు సం. ఏ. 1. దుర్గోదనుని రంగ్రి. 2. ఒక పర్పురాశ. 3. రాశ.	ధృష్టుఁడు సం. వి. దిట్టతనము గలవాదు. రూ. ధృష్టుపు.
ధృతి సం. ఏ. 1. ధైర్యము. 2. ధరించుట.	

ధే

ధేనుక వం. ఏ. 1. లేగటియాపు. 2. అధేమగు.	పార్యకి. రూ. ధేనుపు,
3. ఆయగుఱ్ఱము. 4. అవ్వక గ. 5.	

ధైనుకము నం. వి చీచేను.

| ధైనువు సం. ల. లేగటి యాసు.

దై

దై ర్యము నం. వి. దిరత్యము.

పది (ఈ సుఱ్మము కెలింత ర్యవిషాయి.)

దై వతము నం. లి. సప్తస్వాములలో వాడ

దై

ధోరణము నం. వి. చావాసము,

| ధోరణి నం. ల 1. చథ్యతి, 2. సంతీ.

దౌ

దౌతము నం. వి. కదుగబడినవి,

దౌరేయము నం. వి. ఒస్సప్పుమైజెకి దౌమ్ము.

ధౌరితకము నం. ల, జోదస, ఒక విధమైన

దౌర్యుము నం. వి. ధూర్తతప్పము.

సుఱ్మపు నడక. దూ, ధోరితకము,

దౌ

ధౌత నం. వి. ధౌనించువాడు,

ధౌతము నం. వి. ధౌనించుబడినవి.

ధౌతవ్యము నం. వి. 1. ధౌనించుబడినవి.

ధౌనించుబడినవి.

2. ధైయము.

ధౌనించుబడినవి.

2. కోరదగివరి.

ధై, త్రి

ధైయము నం. వి. ధైనించుబడినవి.

చున్నది. 2. ధరించుబడ్డి.

త్రియమానము నం. వి. 1. ధరించబడు

|

ధై

(ధువకాయములు నం.వి.(ఊ). శ్రీ బీజాలు కోళములు యుక్త దళలోనికి అఖివృద్ధి చెందునపుడు వానిలో సేర్పుడు సూక్ష్మ మైన విష్ణులమైన జీవకణములు (Polar bodies).

నొకటి, వి. 1, కదలనిచి, నిఱుకదగలది నం.వి. (శ్రాతి.) అయిసాక్షంతదండములో ఆకర్షణ శక్తి కేంద్రిక్తమై యున్న బిందువు, దర్శనము పట్టకముల మధ్య కిందువు (Pole).

ధ్రువమంత్రము నం. వి. ఉత్తరార్ధిక్షులో సుందు నక్తము (Pole star).

ధ్రువము నం. వి. 1. ఊహా. 2. విశ్వయము.

ధ్రువము నం. వి. 1. ఊహా. 2. విశ్వయము. 3. దిర్యులకొన. 4. సంగీతకాళముల రో

ధ్రువితము నం. వి. (శ్రాతి.) కాంతి విషయమున ప్రథమస్థానము నుండి కిష్మతల ములలో ప్రవరించు కాంతి తరంగముల నేడో ఒక తలములో ప్రవరించునట్లు

చేయడినది. విష్టిత్వాహా విషయమున విష్టిత్వాహా ప్రశాపమువలన విష్టిత్వాహా బుడ ధన ప్రమాదుల స్వాధాషముతాపమారై కరి(Polarised). ప్రవీకరణము నం. వి. (శాశ) విష్టిత్వాహా కేషములో నుట్టవించు ఉదబని రన

ప్రధమగా పనిచేయటచే ఎదుగుగా వేరిక విష్టిత్వాహా ముద్యవించి మొదటి ప్రశాపమును కీటింపచేయు సంఘటన (Polarisation). ప్రధమాదు సం వి 1. ఉత్సాహాదునికాదు. 2. విష్టిత్వాహాదు.

ధై

ధైంపము నం. వి. వాళము.

ధైంపము నం. వి. వాళము చేయ బడినది.

ధైంపము నం. వి. 1. ఔక్కము. 2. ఔక్కపు కంబము. 3. గురుతు. 4. గర్జము

ధైంపిని నం. వి. సేవ.

ధైని సం వి. 1. శర్మము, చప్పుదు. 2. వ్యంగ్యిప్రధానశర్మము. 3. వ్యంగ్యము.

(శాశ) ల్రోకెంట్రియము ద్వారా గ్రహింపచెందు సంభోధము, (Sound.)

ధైవికము నం. వి. (శాశ). ధైని సంభాద

పైనచి (Acoustic).

ధైనితము నం. వి. శర్మించునది.

ధైనిరూపము నం. వి. (శాశ). ఒక ధైని యొక్క గుడము, తీవ్రత ఉచ్చత కన్న శిన్న పైనచి, స్వరభేదము (Timbre).

ధసికాత్మము నం. వి. (శాశ). ధైని యొక్కపుట్టుక, ప్రసారము, స్వాధాషము- పిసిని గురించి తెలుపు భాతిక శాత్మకాలము (Acoustics). శర్మపంచంధమైన విధ్య.

ధవ్వము వం వి. 1. నించినది. 2. జారినది.

ధౌ

ధౌంహము వం. వి. 1. కాక. 2. కొక్కుర.

ధౌంతమటి సం. వి. మిఱుగురు పురుగు.

శ్రు. చీకటి మణిపట ప్రకాశించునది.

ధౌంతము నం. వి. చీకటి.

ధౌనము వం. వి. ధైని.

ను

ను అవ. 1. ఒక యకరము. 2. ప్రపమ్ముక వచ్చుమునందు వచ్చేదు ఉత్సాహ ప్రశ్న యము.

నంతు శ్రీ. చేలను కోరాదు.

నంగపాచి వి. పద్మచిలాక. వి. 1. వైకె మియు తెలియన్నుండెని దిట్ట. 2 గుండు మారి.

నంగి వి. ముక్కుకో మాటూదినది.

నంగు శ్రీ. ముక్కుకో మాటూదు.

నంజనేలలు వి. (శ్రోవ.) మెట్టలేక మెరక నేలలు. వర్షాధారమునవే సాగుచేయబడు నేలలు. (Dry lands.)

నంజ వి. నంజకొను వస్తువు.

నంజె శ్రీ. తిము. వి. 1. విషము. 2. సత్తురు చచ్చి తెల్లపారుట.

నంజాదు వి. మాంపము.

నంజెహుదిండి వి. రక్కముదు. వి. మాంపము కిషువాదు.

నంశేవ్యాధి లి. వి. (గృహ.) 'B' విటమిన్ (చాయమిన్) లోపమువలవకలగువ్యాధి (Beriberi). (గుండెరడతో సహా శరీర ములో నీరుపట్టుట లేదా కుష్ణించుట, చిక్కిపోవుట ఈ వ్యాధి లక్షణములు).

నంటు లి. స్నేహము. వి. స్నేహితుడు దూ. నంటుకాదు.

నందకము నం. వి. విష్మాలగ్దము, వి. సంతోషించునది.

నందన నం. లి. 1. కూతురు. 2. అరువది సంప్రదములలో ఒకటి.

నందనము నం. లి. 1. ఉందుని ఉద్యాన శనము 2. ఉద్యానవనము.

నందనుడు నం. లి. కొదుకు, వి. సంతోషించువాడు.

నంది నం. లి. 1. ఇనుని వాహనమైన శృంఘ థము. 2. వృషభము.

నందివర్క్షనము నం. లి. 1. ఒక జాతి పూల తెట్టు. 2. అమావాస్య లేక పున్నమ.

నంద్యానర్తము నం. లి. 1. పడమట తక్క. తక్కినమూడు రిక్కుల వాటిక్కు గం రాజ గృహము. 2. నందివర్క్షన వృక్షము.

పంబి లి. విష్మాలగ్దము.

పంచెరుమాచ్చు ల. వి. శ్రిరంగసాయకుడు, పశుకనకల లి. ఆకర్షి కల్పననుడు కడుపులో కలుగు జాధ కనుకరించుట.

పశుకనకలుపరు శ్రీ. 1. కృంయ. 2. ఆకలిచే కాధ నొందు.

పశుకలు లి.ఎ. ఒక దానిని చూపి వాసినది. పశుకీ లి.ఎ. అలంకారపు వని.

పశుకీపట్టీ లి. వి. (గృహ) అంచులను ముదువకుండ వేరే పట్టీని అఱి ముదుచుట. (False-hem).

పశులు లి. పెండి తెక్క మువాడు.

పశులము నం. లి. ముంగిన.

పశు లి. అంబుకము. వి. కుప్రము.

నక్క-జీత్పుల లి. మోసపు పనులు.

నక్కసు, తొక్కులు జాతి. కుశశకునమగులు. నక్కపినయము జాతి. కపటములో కూచిన లినమ్రుత.

నక్క-హిం లి. మోటుఱరి.

నక్కపుళ్ళ లి. (నక్క+క్కపుళ్ళ) ప్రక్కపండ్ల కీపుళ్ళ.

నక్క శ్రీ. బదులు. లి. 1. గ్రూవియలుకు. 2. బంగారపు విల్ల. 3. బంగాచు నచుకొనుమ కనుపట్టేము నిగ్గి. 4. నాగలికఱ్ఱు.

నక్కంచరము నం. లి. కుడ్దగూబి. శ్రీ. రాములందు తిరుగునది.

నక్కంచరుడు నం.ఎ. రాషుదు, రైక్రిమ్మరి.

నక్కము నం. లి. 1. చినిగిన వత్తుము. 2. మాసినవత్తుము.

నక్కము నం. లి. రాచ్రి.

నక్కము నం. లి. 1.-అడ్డకమ్మి. 2. త్రోక్కుడు గమ్మి. 3. మొసలి.

నక్కలైట్ లి. లి. (Naxalite) సాంఘిక ఆర్థిక రాషటియాది వ్యవస్థలను మార్పుటకు హింసామార్గము నాచరించు అతిచాది. (బెంగాల్ రాష్ట్రములోని నక్కల్ లరి | పాంతములో భూమంల దురాక్రమ ఉలో పాణ్ణిని విషపువాడులను బట్టి ఈ పేరు వచ్చినది).

నక్కత్తము నం. లి. రిక్క.. శ్రీ. నశింపనిది (పక్కత్తము లిరువది యొదు).

నక్కత్తమాల నం. లి. 1. ఇరువేడు ముత్యముల కూర్చిన వోరము. 2. ఇరువేడు పర్యములు గం కావ్యము.

నక్కత్రాతారము నం. లి. (వృక్ష) నక్కత్రాతారము వంటి ఆకారముగలది (Stellate).

నక్కత్రాతారమేళలు నం. లి. (శం.) అప్రత్యక్ష కడవిథాగముజరుగునపుడు తీవుకణములో కారా కేంద్రము చుట్టూను ఏర్పడు నక్కత్రమువలె ముందు రేఖలు. (Aster)

నక్కలేశుడు నం. వి. చంద్రము, రిక్రూట్ రాయుడు.

నఖము నం. వి. గోరు డా. నఖరము.
నఖువజము నం. వి. (గృహ) ఆట్ల, గోరు చుట్టు, గోరుండు. ప్రేరిక చివరమచ్చు కురుపు.

నఖరాయుధము నం. వి. కోడి. శ్రీ. గోరే అయిధముగా కలది.

నఖోళ్ళాటని నం. వి. గోరుగల్ల.

నగ వి. భూషణము.

నగదు హిం వి. నాశేము రూపమైన సొమ్ము. (ఆర్.) రొక్కము, సొమ్ము, తైకము, ప్రవ్యము.

నగము నం. వి. 2. కొండ. 2. తెట్టు. డూ. అగము.

నగరభాగోళకాత్రము నం. వి. (భూగో.) వల్లిలయు, చట్టణములయు చివరములు తెల్పు భూగోళకాత్రము.

నగరము నం. వి. చట్టణము. డూ. వగరి.

నగరు వి. 1. రాజగృహము. 2. దేవ గృహము, డూ. వవరు.

నగవు వి. హాసము. డూ. నవ్వు.

నగవైరి నం. వి. ఇందుడు. శ్రీ. కొండలకు శ్రీమతు.

నగరా హిం. వి. పెద్ద డంకా.

నగించు క్రి. నవ్వొచు, వగుపించు.

నగు క్రి. హాసించు, అవహాసించు వి. హాసము. డూ. వప్పు, వగపు.

నగుబూ. వి. 1. నవుళాటు, పరిహాసము. 2. కలపంపు.

నగ్గి వి. మగ్గి, వలినలియగు.

నగ్గుపుష్టములు నం. వి. (ప్రక.) రకక ప్రతదశములు, అకరణ ప్రతములుచేని పుప్పులు (Achlamydae).

నగ్గిక వి. 1. కణ్ణ. 2. దివమొల అయిది. డూ. వగ్గి.

నగ్గుపుష్టుడు నం. వి. బుద్ధుడు. విజ. దివమొల వాడు.

నచిపుక వి. విశ్వాసము. డూ. వచ్చిగ, వల్లి కము.

నచ్చుప్రె. నచ్చు, వి. 1. ఆలస్యము. 2. చాధ.

నచ్చుతాడు విజ. ఆలసుడు, కాధకుడు.

నచ్చుపెట్టు క్రి. 1. తొందరపెట్టు. 2. చాధించు.

నజరాన హిం. వి. సామంతుడు ఇకవరిని సేవకుడు ప్రశుశ్రు దర్శించునపుడు. ఉత్సవ సమయములప్పుడు నిచ్చు పారితో ఏక ధనము,

నజరు హిం. వి. 1. కామక. 2. సముఖము 3. సొందర్యము.

నజ్జె పై. వి. అఱుపు విజ. 1. మిక్కితి సలికినది. 2. చిన్నముక్క. డూ. నరులు. నం. నష్టమే.

నటవము నం. వి. 1. నాట్లము. 2. కపట వర్తనము.

నటీ నం. వి. 1. చెళ్లి. 2. నట్లుపుని థార్డె.

నటించు నం. క్రి. 1. వర్తించు, వర్తించు. 2. కపటముగా వర్తించు.

నట్ల వి. పాచిక

నట్లనడుపు వి. (నడుము+నడుము) 1. సరి మధ్యము., నట్లక నడుము. 2. నట్లక నడురేయి. 3. గృహమధ్యథాగము,

నట్లు వి. 1. నాసస్తానము. 2. స్తానము 3. ఆలస్యము 4. ఆటంకము. పై. వి. నట్లు పుడు. నం. నట్లః.

నట్లువోడ్ పై. వి. నాట్లోపాథ్యాయుడు.

నడ వి. గమనము. 2. ప్రమర్చనము. డూ. నడక.

నడగడు వి. (నడ+కాదు) గుళము.

నడగొండ వి. నడచెడు కొండ.

వకదొట్టు క్రి. 1. నిలుచు, 2. ఉండు.

వదచు క్ర. 1. గమనించు. 2. ప్రవర్తించు.
రూ. నశువు.

వదశైల్యాదు వి. కాలిబంటు.

వదత వి. ప్రవర్తనము.

వదతంచు క్ర. 1. వచ్చు. 2. పోసు.

వదదివియ వి. దివిటి.

వదభావి వి. వదచుటకు తగినమెట్లుగల కావి.
డిగియ.

వదయాదు క. 1. సంచరించు. 2. చలించు.
వదవ వి. 1. మార్గము 2. అణించము,
(తల వాకిటికిని మధ్యగల చోటు).

వదవది వి. ప్రవర్తనము, వదత, చరితము
రూ. వదవడిక.

వడి వి. వదుము అను శ్లైమునక సమా
పము నందువచ్చు రూపము. ఉదా. నడితల.
సడిరేయి. 2. మధ్యము. రూ. నదు.

వడికట్టు వి. 1. లిగికై వదుమునకు కట్టు
కొను కట్టు, కాసెకోక.

వడికట్టుభాదు వి. 1. ఏనుగు వదుమున
కప్పెదు క్రాదు. 2. కష్టి.

వడికిరేయి వి. అర్థరాత్రము. రూ. నదురేయి.

వడిమిరాం వి. వి. (గచి.) మూడు రామం
ఛోని మధ్యరాం (Middle value)

వడివానకాదు వి. (వ్యోవ.) వర్ష బుటువు-
అగస్తు, సెప్టెంబరు సెలలు, ఎళ్ళేష మఖ
పుల్చి ఉత్తర కార్టెలు (Mid-rainy
season).

వడివేలు వి. (వడిమి+వేల) మధ్యము.

వదకు వి. కంపము. క్ర. 1. కంపించు.
2. వడుకొను. 3. ఒదుగు. 4 ఫయచు.
5. వంగు.

వదుచు క్ర. వదచు.

వదుదినైన్న వి. దీపించము.

వదుముంకరము వి. వి. 1. కౌను. 2.
మధ్యకాలము. వి. మధ్యకాలమున
శలిగివది. రూ. వదుముంత్రము.

వదుముంత్రష్టసిరి వి. వి. మధ్యకాలమున
పచ్చిప త్రైపర్యైము. మిడిసిపాటు కగ్గిం
చువచి.

వదుము వి. 1. కౌను. 2. మధ్యకాలము.
రూ. నద్యు

వదుముకట్టుకొను క్ర. సిద్ధమగు.

వస్త్రి వి. పూర్వకాయము వెనుకకు పంగి
యుండుట. గూను చప్పట.

వస్త్రీనుంట వి. కుకుందరము, పిరిదిమీరిగుంత
వశము వం. వి. (గచి.) వాలుగామన్నచి.
(Inclined). వం. వి. 1. వంగివది. వంక
రైవది. 2. లోతైవది.

వసి వం. వి. ల్రైప్టు. వి. (గచి.) వాలు
కనము (Slope, inclination).

వత్త వి. గుల్లలుందుందు పురుగు.

వత్తగుల్ల పంపు వి. వి. (వ్యోవ.) యంత్ర
శక్తికే వదుపుటకు పీలగు సీరు కోడు
యంత్రము (Centrifugal pump).
(దినిలో వత్తగుల్ల ఆశారము గం డి
పరిచె. దానిలోనున్న పిసరు చక్రము
(Fan) ముఖ్యమైన కాగములు.

వత్తి వి. వడచాదుచు మాటాదు.

వత్తివాదు వి. 1. వత్తిగలవాదు. 2.
అషైవచు.

వత్తు వి. ముక్కుపోగు. క్ర. తడబచుచు
మాటాదు.

వత్తజని వం. వి. (రసా.) పోడియమ్
సైప్రైట్ ను (Nitre) జనింపచేయువది.
రాసాయనికముగా సాధారణ పరిసితు
లలో చురుకుగనమును చూచని వాయు
రూప మూల ప్రవ్యము (Nitrozen).
(మొక్కలకు ముఖ్యమైన మగు మూల
ప్రవ్యములలో నిది యైకటి).

వత్తజనిమాపకము వం. వి. (రసా.) సక్ర
అని గం యోగికము నుండి ఉనిష రాసా
యనిక ప్రక్రియలచే విడుదల చేయబడిన

న్యక్రజని వాయువును కొలచు పరికరము (Nitrometer).

న్యూయిలములు నం. వి. (రసా.) న్యూము (HNO_2) లో ఏడిన లవణములు (Nitrites).

న్యూయితికరణము నం. వి. (భూగో. రసా.)

నేలలో ఏడిన అమోగ్నియా నేల యందలి కర్పునికామ్మము (CO_2) లో కలసి అమోగ్నియా కర్పునిదముగ మారును. ‘నైట్రోసోమోనాస్’ అనబడు సూక్ష్మ కీపులు అందలి న్యతిజని ఆమ్బిసికరణము

గావించిన న్యూయిలములు (Nitrites) గా మారును (Formation of Nitrites).

న్యతితకరణము నం. వి. (రసా. భూగో.) నేలలో ఏడిన న్యూయిలములు సైట్రోకాప్టరు (Nitro bacter) అనబడు సూక్ష్మ కీపులు న్యతిజని మారుట (Formation of Nitrates).

న్యతిజని నం. వి. (రసా.) సైట్రోకామ్మము నుండి ఉత్పన్నమైన లవణము (Nitrate) తరా. లెడ్ సైట్రోట్ [Pb (NO_3)₂].

న్యతితోక్కాదనము నం. వి. (వ్హవ.) న్యతి కములు (Nitrates) అనబడు లవణముల నుత్పత్తి చేయట. నేలలో పశుభముగ జరుగు ఈ ప్రక్రియలలో మూడుసౌయులు గలపు:- అమోగ్నియా కరణము, న్యూయిలము, న్యతితకరణము (Production of Nitrates).

పదము నం. వి. 1. పడమరగా పారాడి యేరు. 2. మడగు. 3. సముద్రము. 4. ప్రోత.

నది నం. వి. 1. ఏరు. 2. అమదకు మీరి పారెడు ఏరు.

నదీగర్భము నం. వి. (భూగో.) 1. సీటిలో గల సర్వ్యంతరాగ్రము. 2. నది శేక సరస్సు యొక్క నీటి స్థావరము. 3. నది

లోపల రాళ్ళలో కూడిన భాగములను సృష్టిముగా తెలుపు ఫలము.

నదీపరివాహ ప్రదేశము నం. వి. (భూగో.) నది యొక్క నీటి పోవు ఫలము. సరస్సు లోని నీటి నిలుచు ఫలము (River basin). (River basin).

నదీపోవక ప్రదేశము నం. వి. (భూగో.) ఒక నది జలస దాని యుపనదుల వాన ఫలింపబడు ప్రాంతము (River basin). నదీమాత్రకము నం. వి. ఏటి నీటిచే పండించు భూమి.

న్యూయాల నం. వి. (భూగో.) ఒక నది నుండి వేరుపడి ప్రవహించు కాథోప్యాఖలు, (ఇట్టి కాఖలు ఓఱిగి నదిలో కలియవు).

నద్దము నం. వి. 1. కట్టబడినది. 2. పై కట్టబడినది,

నన వి. 1. వుప్పు. 2. మెగ్. 3. చిప్పురు. ననఁబోడి వి. అలరుపోడి.

ననకారు వి. పసంతము; పూల బుతువు.

నననిరు వి. మకరందము, తేనె.

ననయు క్రి. పూచు, లిగిరించు.

ననవిలుకొడు వి. మన్మథుడు. దూ. నన విలుపుడు

ననుఎప్రాయి వి. చక్కగా ఉడుక ని తియ్యము, నన్నాన్యాయి.

ననుచు క్రి. 1. పూచు, చిగిరించు. 2. మెగ్ రౌడుగు. 3. అతిశయించు. 4. అనురాగ మందు. 5. ఇంవుగు. దూ. ననయు.

ననుపు వి. 1. అనురాగము. 2. అతిశయము. 3. ఇంపు.

ననుపుక తె విఱ. ప్రియురాలు. విటి.

ననుపుకొడు విఱ. ప్రియుడు, విటుడు.

ననుపువడు క్రి. పొత్తు కలుగు.

నన్న విఱ. తురుచ.

నన్నాలు నర్వి. (సాలుగు+మారు) నాలు వందలు.

నపుండకలింగము నం. వి. (వ్యాక.) శు
లింగ త్రీలింగములు కాని శర్మములను
బోధించునని. త్రీలింగ, సుంలింగముల
కంటే వేరైనది. ఈదా జ్ఞానము, చరి
తము మొఱి.

నపుండకఁడు నం. వి. పెడిచాడు, వండుడు,
నప్త నం. వి. 1. మనుమరాలు. 2. మను
మదు. 3. మనుష్ణమనుమదు. దూ, సమీ.

నపుము నం. వి. 1. ఆకాశము. 2. మేఘము
రూ. నథస్సు.

నపుప్రాంతుడు నం. వి. వాయువు.

నపునము నం. వి. వంగుట.

నపులు క్రి. తిను.

నపునిటుడు నం. వి. అర్పితు, నమస్క
రింపబడివచ్చాడు,

నపుస్థారము నం. వి. [మొక్క.. దూ.
నమస్థియ, నమస్థితి.

నపుస్థి నం వి. 1 పూజ. 2. సపర్ఫై.

నపుస్సు నం. వి. నమస్థారము.

నపించు నం. క్రి. నమస్కరించు.

నపితము నం విజ, వంగినని.

నపిలి వి. నమిలి. దూ. నమిలి, నమిష్ట.
నమిష్టి. నమిష్ట.

నముచిసూదనుడు నం. వి ఇంద్రుడు.

నమూనా హిం.వి. మారిరి (వ్యాఖ.నమోనా.)

నమేరుపు నం. వి. సురపొన్న చెట్టు.

నమోదు హిం.వి. ప్రాసికొనుట (To record).

నమృకము వి. విచ్ఛానము, నచ్చిక, దూ.
నమృక, నమృగ్.

నమృక వి. నమృకము.

నమృక్ క్రి. విశ్వాసించు.

నమృ నం. విజ. (రసా.) ఎటువంచిన అటు
సులభముగా వంగు గుణము గలది
(Pliable).

నమృత నం. వి. ఆళకున, విషయము, అగ
ర్యము.

నప్రము నం, విజ వంగినని, నకము.

నయ వి. అంకము, నయము.

నయగాచము వి. 1. మృగుత్వము. 2. మృగు
వచనము. 3. అసుకూలము.

నయగాచ విజ. మృగుత్వము గలవాడు.

నయనము నం వి. 1. కమ్మ, 2. పొంచించుట.

నయము వి, లాఘము. 2. మనువు. 3.
మృగుత్వము. 4. అంబము. విజ. చౌక.

నయము నం. వి. 1 సీతి. 2, పొంచించు,
నయించు నం. క్రి. పొంచించు.

నర వి. వెంద్రుకలయంచు గలుగు తెలుపు,
తెల్ల చారివ వెంద్రుక. దూ. నంపు.

నరకఁడు వై. విజ, 1. దుష్టుడు. 2. రయలేని
వాడు. నం. వాకగా.

నరకము నం. వి. దుర్గతి-పాపముచేసి అనుభ
వించునని.

నరగ వి. శేరి, దూ. నరగజము.

నరగజము వి. నరగ.

నరవద్దము వి. నరసిన గడ్డము.

నరవమీశము వి, నరసిన పీచము.

నరచొలుడు నం. వి. రాజ.

నరపు వి. నర, నరుపు.

నరము వి. నాడి.

నరయు క్రి. ముదిమిచే వెంద్రుకలు తెల్ల
వగు. దూ, నరియు.

నరవ వి. కొండ క్రోచ.

నరవాహనుడు నం. వి. కుబేరుడు,

నరసింహుడు నం. వి. 2. రణవతారము
ఉలో నాకటి. 2. న-క్రోషుడు.

నరాజి వి. 1. కల్పి.. 2. అమృత. దూ వరాజి,
నారాజి, నారాజీ. నం. నారాజః.

నరియుడు వి. నక్క..

నరుడు నం. వి. 1, మనుష్ణుడు. 2. అర్య
మదు. 3, ఒక బుమి..

నరెంద్రుడు నం. వి. 1. రాజ. 2: పొముల
వాడు.

నర్తక సం. వి. 1. ఆటక తై. 2. ఆచేగును, సర్కెకుడు సం. వి. 1. నట్టువుదు. 2. పాములవాడు విజ. ఆడెదువాడు,

నర్తనప్రియము సం. వి. సెమలి.

నర్తనము సం. వి. 1, నటనము. 2, ఆట.

నర్తించు సం. క్రి. 1. ఆడు. 2. నటించు. దూ. సర్కిల్లు, సర్కిలు.

నర్మము సం. వి. చరిహివము.

నర్మనభుఏదు సం. వి. విదూషకుడు, వేదుక చెలికాడు.

నర్మితి వి ఆపేకు, దూ. అర్చితి.

వర్నరిష్టాల్ ఇం. వి. (గృహా). (Nursery-School) చిన్న పిల్లలను ఇదు సంవత్సరములకు ముందు పంపుటాడి, చిన్న పిల్లలను సమయమ్మలో ముందు పిల్లలలో కలిసిమెలసి ఆటపాటలను చేయుకొనుటకే పంపుటాడి.

నఱకు క్రి. ఖండించు.

నఱకుఎదు వి. ఖండనము.

నఱవ వి. అకవ, సాధువుకాని యాపు.

నఱజు వి. అడువు, దూ. నజ్జ.

నఱమాడు క్రి. నరుము, పొడిచేయు.

నఱ వి. 1. ప్రయాసముచే విదుకరగిన యాపు. 2. ప్రయాసముచే ఎండికి గట్టి బిడిన యొద్దు.

నల సం. వి. అరుపది సంవత్సరములలో నొకటి. వై. విజ. నల్ల.

నలిక వి. 1. వార్ది, 2. శ్రమము. 3. శాఢ నలికుప వి. నలక. దూ. నలకువ.

నలిగు క్రి. 1. ఫలియగు 2. వీడతమగు. 3. చెటు. 4. శ్రమవడు.

నలిగుడు వి. పీడనము.

నలిచు క్రి. నలగచేయు,

నలకూబరుఎదు సం. వి. కుబేరునికాడుకు.

నలదము సం.వి. 1. వట్ట వేరు. 2. పూడేస. పలమేనికొర వి. విష్ణువు.

నలి వి. 1. రోగము. 2. పొడి. విజ. 1. నలిగినవి. 2. సన్నము. అవ్యాయతము. 2. మోగ్గము.

నలికండ్ల పొము వి. రక్తపుచ్చిక. దూ. నలికి, నలికిచు.

నలికము వి. సన్నదనము.

నలిగులి విజ మిక్కిలి నలగినవి.

నలీణ్ణు విజ. సన్ననిరి.

నలితిండి వి. చిరుతిండి.

నలినము సం. వి. 1. శామర. 2. శామర్ కొలను. 2. శామరతీగ.

నలియు క్రి. నలగు.

నలు సర్పి. సమాసమందు నాలుగునకు వచ్చు రూపము. (నలుమోములు).

నలుగు క్రి. నలియగు, వి. ఓడలు రుద్దుకొనుటకు నూరిన సుగంధముల పిండి, ఉడ్డురునము. దూ. నల్లిను.

నలుగద వి నాలుగు ప్రక్కాలు.

నలుగురి నోక్కులోటదుట వి. కాశీ. 1. అల్లరిపొలగుట. 2. అపక్కిరిపొండాట.

నలుకువ వి. నలక.

నలుగురు సర్పి, నాలుగుమంది, దూ. నల్యారు నల్లిరు, నలుపురు.

నలుచు క్రి. నలియచేయు, నలుపు.

నల్లెము వి. నాలుగు తూములు. దూ. నల్లిము

నలువ వి. బ్రిహ్మ, చతుర్ముఖులు.

నలువంట్రు సర్పి. నలువదిమంది.

నలువది సర్పి. నాలుగు పదులు. దూ. నల్యది.

నలుపు వి. 1. ఒప్పురము. 2. సామర్యము.

నలుసాల వి. చుట్టుకొల్లారు.

నలుసు వి. రేణుపు.

నౌల వి. కెత్తురు. వై. వి. నలుపు, 2. బొగు. విజ, నలువైనది.

నల్లగ్రదు వి. కంటిలోని నల్లభాగము, కనీవిక,

నల్లచిగ్గాయ వి (నల్ల + ఉప్పుచుము + కాయ.) 1. భరద్వాజపక్క. 2. ఒక చెప్ప లిట్ల.

నల్లచీటి వి. (పృష్ఠ.) ఇప్పి మామిడి కుటుంబమునకు (Anacardiaceae) వెంపిన Semicarpus anacardium అను తెట్టుదొఱుక్కగింజ. (డినియం దుండు చముచుతో ఒట్టు లపై గుర్తుంచు వేయుదురు) (Marking-nut). ఇది వైర్యమునందు కూడ నుపు యోగపడును.)

నల్లచేకము వి. ఇంగ్లండులోని చక్కిడస్టాఫ్స్‌రూ షైచలోని బొగ్గుగ నుండి ప్రాంతము. (ఇచటికరాగ్గాకమలనుండి నిరంతరము వచ్చు పొగపలన ఈ ప్రాంత ముక్కకపేదు కచ్చినవి (Black-country). నల్లద్రావుడు వి. రావుసుడు, అస్రవుడు. నల్లనయ్య వై. వి. కృష్ణసు, కరిచెల్లు. నల్లనేలలు వి. (వ్యోచ.) సలుపు ఒంగుగా నుండు నేలలు (Black soils) (కృష్ణ రేవడి కొన్ని డెల్ఫావండలి. కొన్ని చౌట్సేలు).

నల్లమందు వి. (వ్యోచ.) అధిని. అహిఫేసము (Opium). (ఇది మారక పదార్థముగను వైర్యమునందును ఉపయోగింపబడును దినిని Papaveraceae అనుశటుంబమువికి చెంపిన �Opium poppy (అధిని లేక గసగసా) అను మొక్క కాయలను గియగా వచ్చిన పాలతో తయారుచేయుదురు. నల్లమందులో మార్ఫిన్ (Morphine) అను ముఖ్యమైన ఔచముండును.)

నల్లరేకలు వై. వి. (శాతి.) సుచ్యు కాంతి యొక్క వర్ణమాలలో నగుపడు వల్లని రేఖలు (Dark lines) (కృష్ణ రేఖలు).

నల్లరేగిడినేల వి. (భాగి.) వర్షవాతాతప కై ధిల్యముచే అగ్నిపర్వత కిల (కిలా ద్రవపుసేల) నల్లరేగిడి నేలగా మారుమ, ప్రతి నల్లనేల (Black cotton soil)

(పృష్ఠ., శీసుపగా నుండు నల్లనేలలు (Black clayey soils)).

నల్లపువ తాటుప్ప వి. సిలాంచయదు, బలాముదు.

నల్లపో అప్ప. బోరా దూ. నల్లవో.

నల్ల సేసప్పురాయి వి. భూమి ఉపరితలము చల్లుండుటచే సేక్కడిన పురాతన కరిన శిలలు (Granite).

నల్లి వి. మహ్నాము.

నల్లింట్ల వి. ఆగ్వారము, కొండరు ('నల్లిలు' లో మాపిరి).

నల్లిక వి, నలికండ్ల పాము.

నల్లికుబుంబము వి (పృష్ఠ.) లిక్క పురుగులు లేక పురు నల్లులు (Plant bugs) పిండి నల్లులు (Mealy bugs) మొక్కచేలు (Plant lice). పొలసు పుచ్చగులు (Scale insects). మొదలైన కీటము లీటటుంబమునకు చెంపివి (Rhynchota).

నల్లె వి. కేన.

నల్లెయ వి. ఒక తెగళిగ, వ్రజపల్లి, హు. నల్లెయ. నవ వి. దురద దూ. వహ్య.

నవహాకు హిం, వి. సేరులో కివ వంతు.

నవహత వి. 1. క్రమ. 2. దుఃఖము. 3. కయ రోగము.

నవకము వి. మృదువ్యము. నం. వి. కొమ్మెడి.

నవజీరము వం. వి. నలాసారము.

నవగోట్టె వి. పెద్దగుడారము.

నవతి నం. వార్షికో. తొంపిది.

నవపము నం. వి. ట్రోక్రము.

నవపీతము వం. వి. అప్పుడు చిలికి తీసిన వెన్న.

నవచిందు వృత్తము నం. వి. (గణ.) ఒక తిథుంబములోని భుజముల మధ్య విందును అను, అంబపాదములను, కీర్త ములను అంబ కేంద్రమునకు కలుపగా వచ్చు పెంచ రేఖాఖండముల మధ్య విందువులగుండా పోత్త వృత్తము (Nine point circle).

విషము నం. వి. కొమ్మిదవరి.

విషమాలిక సం. వి. విరజాలీ,

విషము నం. వి. విషమందు కొమ్మిదవ తిథి.
వి. కొమ్మిదవది.

విషము నం. వి. స్తోత్రము. వి. కొత.

విషము క్రి. రోగాదులచే కృషించ, శుష్టించు
విషము.

విషము నం. వి. అదురి. దూ. విషమా. ఈ. వి.
కల్పిత కథ (Novel).

విషిలాయుగము నం. వి. (పరి.) కొత
రాతియగము. (ఈ కాలములోని మాన
వులచే రాతి చసిముట్టు నాడెములు
వాడబడుచుండెను. కీర్తి వ్యవసాయము,
మాలు వదుకుట, కుండలుచేయుట, ఆగ్నిని
ఉపయోగించు విధము తెలియును, వీరు
సిరనివాసము లేర్వురచుకొని, వండిన
విధములు తిముండిరి).

విషము నం. వి. 1. ప్రభుతు, 2. రాజ
ప్రతినిధి.

విషము నం. వి. మంచమున కల్లు మాలు
పశుడ.

విషము వై. వి. విషమారము. ఒక
దినును ఉప్పు. వి. (రసా.) అమోగ్నియమ్
క్లోరెడ్ (Salammoniac) తెల్లనిలవణము—
(వేడక్కంచినచో విఫుటము చెంది
అమోగ్నియ, ప్రోట్రోన్ క్లోరెడ్
క్రిండ విడిపోతును).

విషము నం. వి. కొత.

విషము నం. వి. కొత.

విషము హిం వి. కొలుపుకాడు. దూ.

సౌకరు:

విషేదిగ్ర్యజుము నం. వి. (పూక.) మొంక,
చిన్న లేత మొక్క, నారుడళలో నున్న
మొక్క (Seedling).

విషము నం. వి. 1. నూతనము. 2.
ముతింపదరినరి.

విష్వ క్రి. 1. హాసించు. 2. వికసించు. 3.
పరిహాసించు. 4. అపహాసించు. దూ. విషు,
వగు. వి. 1. హోసము. 2. వికాసము.
3. పరిహాసము, తిపహాసము. దూ. విషు. సౌ.

విషుచూటు వి. వగుబాటు.

విషించు నం. క్రి. నాశమగు.

విష్మము నం. వి. వించినరి.

విష్మము నం. వి. 1. నాశమొందినరి. 2. మరుగు
పడినరి.

విషు వి. 1. నాశము. 2. ప్రవ్యాశము.
3. (వ్యాశ.) వాగుదు. 4. దురద క్ర.
ఉపప్రవము. నం. వి. ముక్క, దూ. నాసిక.
విషుగూటి వి. కొమోద్రెకము గలరి-
కలవాడు.

విషుగూటు వి. కొమోద్రెకము.

విషిమిరి వి. దురద.

విషుకు వి. అనశ్యవచనము. విం, అనశ్యము.
క్రి. అస్ప్రముగా మాటలాడు.

విషుగంధకము నం. వి. (రసా.) దూశ
క్రిరలవంటి కటికల దూపమున పోత
చోనిన గంధకము (Roll sulphur).

నొ

నొ వర్య. 1. నేను శ్వామువకు ప్రాతివరి
కము. 2. అవ్యాస అనగా నును వర్షము
నిచ్చును. ఉడా విష్మము కృష్ణము నొ
జనించెను.
వాంచి నం. వి. 1. పెద్దలు పేయ అశిర్వా

దము. 2. నాటక ప్రారంభమున జరపు
మంగళము. 3. భేరి
నాందికర్యాడు నం. వి. 1. అశిర్వాదము
జేయవాడు. 2. భేరి వాయించువాడు.
దూ. నాందివాది.

నాగలీ చేయ పేరి యితిచ వి కెత.
నాగవిచిష్ట వి, ఉడత, నాగకిడుండ.
నాగలీవోదు వై. వి. బట్టాముదు చూర్చి
యుధుము.
నాగినీదుంప వి. పంత.
నాగలి వై. వి. దున్న సాధనము, లాంగు
లము. దూ నాగలు, నాగలు. సం.
లాంగలు.
నాగు వి. భాన్యమునకు వస్తిగా నిచ్చు
భాన్యము.
నాచు క్రీ. అపహరించు, నాచకొను. వి.
తీంగపాచి.
నాచు వి. ఆకాలము, ఆవినము. కాళము,
నాచెము వై. వి. నాచెము. సం. నాంచెము
నాకబలి సం వి. నాగవలి.
నాకము సం, వి. 1. స్విరము. 2 ఆకాశము.
నాకిని సం. వి. దేవకా స్త్రీ.
నాకు క్రి, 1 నాలుకతో రుచి చూచు
లేపాసము చేయు.
నాకేశుదు సం. వి. ఇంద్రుదు.
నాకోకనుదు సం. వి. 1. పేలువు. తృతీ.
స్విరము నివాసముగా గలవాడు.
నాకము సం. వి. వక్రములమువంటి
ముఖము గల నక్క.
నాగ వై. వి. 1. పూజ్యము. (ఉరి. నాగ
వైతము.) 2. పెద్ద (నాగగైన్చు) సం.
నాగః.
నాగదు వై. వి. జేముదు. సం నాగః.
నాగదాళి వి. ఒక తెగ ముండు పొద.
నాగవసాని వై. వి. నాగవల్లి నదువు
ముత్తెదువ. దూ. నావసాని.
నాగపోళము సం. వి. వరుణుని యాయు
ధము.
నాగబెత్తము వై. వి. మంత్రపూతమైన
బెత్తము. తృతీ. పామువంటి ఆశారముగల
బెత్తము,

సాగచు సం వి. 1. ఇన్సు. 2 ము
2. సాము. 3 చుగు కం కొండ. 8.
మేఘము. సంపురణాక్రమి.
సాగచు సం వి. 1. సాంకు. 2. తుంగ.
3 సంకుతిపుటిమి. సం విజ. నగరమున
క్రమించి. వి త్రిలు లంబై కరించు ఒక
శ్రీ.
సాగింకత సం వి పూకెము, సాంకుకు.
సాగింకము సం. విజ, చాడెమైనచి, చాపు
కై చుపి
సాగింకము సం, వి. పూతాము.
సాగపద్ద వై, వి. పెంచైలో తుంగి దినమున
జిండు ఇంకాయిము. సం. వి. తముల
పాకు తీర సం. సాకఁలి.
సాగపద్ద నిష్ఠురము (కాశీ.) పెంచియైదవ
సాటి తెప్పులు, చనియైనపిదవపోరాటము.
నాగవాసము వి. గొండైము తగిలించెదు
టెందు కొనలు వంలిన యినుప కమ్మై.
వై. 1. పెంచైచమూహాము 2. ఆట
మేళము. సం వి. సాగలోకము.
సాగపద్దరము సం వి, పాములవాడు ఊరు
క్రోవి, సాగసాము.
సాగాంతకుఁడు సం. వి గచుదు, తృతీ.
పాములను చంపువాడు.
సాగిని వి. చూ. సాకిని.
సాగువు వై. వి. నాగము, ల్యాచు. దూ.
సాగుతాము, సాగులు. సం. సాగః.
సాచు వి. (వృషి.) బ్రయోఫిటముల తరగ
తిలో నాక తెగకు చెందిన ఉర్మిజ్ఞము
(Moss)
సాభియిజమ్ ఇం (రాష.) (Nazi-ism)సాసి
జమ్మువంటి విపరిత జాతియ వాడ ము
(మొదటి ప్రపంచ యుద్ధము తరువాత
ఇర్మైని దేశములో 'అంగో' పాట్లు
అధ్వర్యమున ఈ వాడము ప్రజలను.)
సాంకు పొం, విజ. నాచెము, మన్నితము.

నాటకము పై. వి. 1. నర్తనము. 2. పచర్తనము. సం. వి. సాంక్లీ ప్రధాన కాస్ట్రము. (పశ విధ రూపకములలో హోకటి).

నాటకసాల పై. వి. నాట్యశాల. వం. నాటక శాలా.

నాటు గ్రతి. 1. గ్రుమ్ప. 2. గ్రుచ్చుకొను. వి. 1. నాటుటి. 2. గడ్డపార ముస్తుగు వానితో పొడివిన రంధ్రము.

నాటుటొంబు పి. పి. ప్రేషెలుడు సదార్థము లతోచూస్తుముగా తయారుచేసిన బాంబు (Hand grenade).

నాట్యము వి. నాటుటి. దూ. నాటనము.

వాట్టుము సం. వి. సృజ్యము, సృత్యగ్రిత వాక్యముల కూడిక.

నాదా చిం. వి. 1. పస్సనిమూల. 2. గుఱ్ఱ ములు ఎట్లు మొదలగు వాని డెక్కలకు వేయు యినువ ముక్క.

నాడి పం. వి. 1. పఃము. 2. గడియ కాలము, 3. ఈనె, 4. కాడ.

నాడిక వి. దేశము. దూ. నాడి. గడియకాలము. దూ. నాడి.

నాడిముడి వి. (శం). కొన్ని నాడికణములు ఇత ముడిగా ఏర్పడినది (Ganglion).

నాడికణము సం. వి. (శం) ప్రేరణలను శరిరములోనికితినికొనుపోస్తివకణ సంహతులలోనుస్తు జీవకణము (Neuron or nerve cell). (దీనిలో కణశరింపు (Cell body), లాంగూలము (Axon), నాడి లోము (Dendron or dendrite)అను మూర్ఖాగము లుండును.)

నాడికణశాలము సం. వి. (శం) నాడి కణ ములు, వరములు (Nerve fibres) కలిసి

దీర్ఘదిన కణశాలము (Nervous tissue)

నాడిజీవకణము సం. వి. (శం) నాడికణ శరిరము దాని కోశరనప్రవర్ధకములలో

కూడియున్న జీవకణము (Neuron).

నాకీతంత్రావరణము సం. వి. (శం) నర ముపై ఆవరణగా మండుపొర (Neurolemma).

నాడి మండలము సం. వి. (శం) కేంద్ర నాడి మండలము. వరిచావా నాడి మండలము ఆ మండలములలో నున్న నాడులు మే॥ (Nervous system).

నాకీప్రణము సం. వి. నారి కురుపు.

నాకీప్రణబంధము సం. వి. (శం) నాకీకి గాని, రాడిమండలమునకు గాని సంబంధించినది (Neural).

నాడు గ్రతి. నాటు. వి. 1. దేశము. 2. ప్రామము.

నాటె వి. సాతెవాడు నూత్రికండె మంచు గౌట్ట ము.

నాటకధాతుపు పం. వి. (రసా.) నాటము లను చేయుట కుపయోగించు ధాతుపు (Coinage metal). కొ. వెండి, బంగారు, రాగి, నికెల్.

నాటకము సం. వి. రూపాయ మొగు నాటము.

నాటము పై. వి. 1, సొగసు. 2, అలం కారము. 3. నాగరికత. దూ. నాటము. సం. నాటకమ్.

నాతము వి. లక్ష్మీ ము.

నాతి వి. త్రై. దూ. నాతుక.

నాదము సం. వి. ధ్వని

నాదస్వరము సం. వి. మేళగాంద్రుపాటలు వలికించు క్రోవి, సన్నాయి.

నాదు పై. వి. నాదము, ధ్వని. సం. నాదః.

నాదేయము సం. వి. నది సంబంధమైనది.

నాధము సం. వి. ముక్కుద్రాదు.

నాథుఁడు సం. వి. 1. పెనిమిటి. 2. రాజు.

నాని. పై. వి. సిగు. సం. జ్ఞానమ్. త. నాట్.

త. నాట

నాన్ బ్రాలు ఎ. సీట నానిన తియ్యాము.
నానగడ వై. ఎం.సిగ్గుమాలినవాడు (నాన

గండ.)
నానవియ్యము వి. నాని జాలు.

నానా నం. అవ్యా అనేకము.

నానారాజువమతి నం. వి. (పది. రా.)
 మొదటి ప్రమచయద్దము క రు వా త
 ప్రమచములో శాంతి సెక్షన్‌ల్పుటకై
 క్రి. క, 1920లో స్థాపించబడిన అంత
 రాళీయ సంస. రాష్ట్ర) సంఘము
 (League of Nations).

నొను క్రె. ఇలాదులందు చాలకాలముందు.
పీ. వోరమ్మ.

వైపులు / తి. సావత్రియ, రూ. వైపు

నానుడి వి. (నాను + మడి) కింవదంతి,
సోలైప్

వారు విజయాలు చేసినప్పుడు

నానుడువాన వి. విదువక కురియు పొడి
నావ

వాసుదేవ కె. చలువచేంగు

నానుక్కముతేటివ్ ప్రిఫరెన్స్ షైఖ్ కు १०
 చి.(వాచి.) Non-cumulative Preference shares). లాభము వచ్చిన సంవత్సరములో ఇట్టి వాటాలపై నిడికమైన రేటు ప్రకారము లాభాంకము చెల్లిప వలెను. లాభములు రాని సంవత్సరములో లాభాంక మియ్యు సవసరములేని వాటాలు మరుసటి సంవత్సరములో లాభము వచ్చే నను గత సంవత్సరములో లాభాంక మియ్యుని కార్బూచిముగ ఈసంవత్సరములో ప్రియునపశరములేని వాటాలు.

సాముద్రిశ్చ వి. సాముద్రిశ్చిము.

నావరాసు వి. (భూగో.) పెట్టు వేల సంచ తృప్తములు భూగంచులో నుండి వావ రాసుగా మారివ నిషైప కిలు.

వాపసొని వె. వి. వాగపసొని వాగవరి

| నక్క పెడ్డి ముత్తె దువ.
పాచితుండు నం ఇ. చు-గు.

పాపకెన్న రు. చి. (గృహ.) (Napkins)
 ద్వారమాలు, కొకము తోట్టతికము.
 కొకము = కోణాచంచలము లేయ
 తమముకొను వరచడ ఉట. తీకము =
 చంటి ద్వారలకు ఉట్టికి ఉచులుగా ఉట్టిచూ
 గించు తీకోణముంచ కుటైన ఉట.

నాఫ్తాలెన్ కం ఎ. (స్టోప.) (Naphthalene)
--యవలు కిటకములను ఉగ్గచకు రాశి
యిని లెల్లని ఒచ్చక్కము (టీఎని ఉండల
రూపమున --ని హాసిచేసి కాని వాడు
దురు.:

నాఫ్తె లైన్ అనిహి రాష్ట్రము ४०- ఏ (వ్యాపా.)
కది రాసాయనికముగ తయారుచేయబడు
కండిజెస్ వీ- గ్లోబములోనొకటి (Naphtha-
lene acetic acid).

నాభి నం. ఐ. 1. కమ్పూరి. 2. బోడ్చు. 3.
 20డి చక్కపు నక్కిమిశూము, 4. విష విశే
 షము 1. (గజ్) ఒక చిందువు నొడ్డ
 నుండి ఒక శంకుచ్ఛేరముపైను విందువు
 నకు గల దూరము. ఆ శంకుచ్ఛేరనంబంద
 మైన నిర్దేశకము నుండి మరల చాసి
 రూపము స్థిరిణిష్టాతిలో నుండుపట్టి స్థిర
 విందువు (Focus). 2 (శాశీ.) పరావర్తత
 ములై కాని వక్రిక్షాతములై కాని కాంతి
 కిందము లే విందువు నొడ్డ ఉపపచాత
 (Convergence)ను చెందు నో యట్టి
 విందువు. ముఖ్యాతమునకు సమాంతర
 ముగా నుండు కిందములు పరావర్త
 నము చెంది కేంద్రికరించెడి విందువు. లేక
 వింద్రికరించునట్లు కనిపించు విందువు
 (Focus).

వాఫిబన్స్ట్రేడు నం. లి. ప్రమ్మ, పొక్కలి
చూరి. పురీ. బొద్దునుండి జనికైన
వాడు.

నాశ్వరము సం. చి. (ఫోటి) నాథ దుర్వల మధ్య దూరము (Focal length).
 నాశ్వరము కంపి ద్వారా వేసుపెట్టుకి, నాశ్వరము కి, గొంతుకి త్రించి కల్గము, ఇంగ్లీషు.
 నాశ్వరము నం. చి. పై., నామము.
 నాశ్వరము ఏ. కి. పండు.
 నాశ్వరము ఏ రూపటి పెట్టుకొను బోట్లు. సం. ఏ. నామధేయము.
 నాశ్వరములు ఏ, వారికలు.
 నాశ్వరము ఏ. 1 సుఖలుతో పదమేగు వాని ఎన్ను 2 జూన్నలోనగు వారి మెలక, నాశ్వరము ఏ. అధిష్టానము,
 నాశ్వరము ఏ. 1. అధిష్టానము వాయికపు బంటు, నాశ్వరము వై వాయికపు బంటు.
 నాశ్వరము వై. 1. అధిష్టాని. 2. వని ద్వారా భట్టుల కథిషతి వం నాయకః.
 నాశ్వరము వై. 1. ప్రశ్నము 2. ఉత్సిలు మున్నగు వారి పట్టపు పేరు. వై. ఏ. ప్రేషేష్టుడు, సం. నాయకః.
 నాయికము సం. ఏ. వోరంమందలి వడిమి ఉత్సము,
 నాయికము వం. ఏ. 1. అధిష్టాని వై. నాయికపు కథిషతి వం నాయకః. నాయికము వై. 1. ప్రశ్నము 2. ఉత్సిలు మున్నగు వారి పట్టపు పేరు. వై. ఏ. ప్రేష్టుడు, సం. నాయకః.
 నాయికము సం. ఏ. వోరంమందలి వడిమి ఉత్సము,
 నాయికము వం. ఏ. 1. అధిష్టాని వై. నాయికపు కథిషతి వం నాయకః. నాయికము వై. 1. ప్రశ్నము 2. ఉత్సిలు మున్నగు వారి పట్టపు పేరు. వై. ఏ. ప్రేష్టుడు, సం. నాయకః.
 నాయికము వం. ఏ. 1. అధిష్టాని వై. నాయికపు కథిషతి వం నాయకః. నాయికము వై. 1. ప్రశ్నము 2. ఉత్సిలు మున్నగు వారి పట్టపు పేరు. వై. ఏ. ప్రేష్టుడు, సం. నాయకః.
 నాయికము వం. ఏ. 1. అధిష్టాని వై. నాయికపు కథిషతి వం నాయకః. నాయికము వై. 1. ప్రశ్నము 2. ఉత్సిలు మున్నగు వారి పట్టపు పేరు. వై. ఏ. ప్రేష్టుడు, సం. నాయకః.

ఫాములలో నొక రకము. ఔర్ధ్వస్తిఫసంయుక్త ఫలదళముగు అండాశయము నుండి ఈ ఫలము తయారగును. ప్రశ్నేకముగా నారింజ జాతి పండ్ల కి పదమువట్టి చును (Hesperidium)

నారంగము సం. ఏ. నారింజ చెట్లు.

నారకము సం. ఏ. న కము. లిం. న. క సంబంధమైనది

నారగోగు ఏ. (వ్హోవ.) ఇది ప్రతీ కుటుంబము (Malvaceae) నకు చెందిన గోగు (Hibiscus Cannabinus) మొక్క, దీని కాండమునుండి తీయిలడు నార గోగు నార అనబడును (Deccan hemp, Bombay hemp or Bhimilipatam Jute).

నారదము సం. ఏ. నారింజ రూ. నాం గము, నాగరచాగము.

నారపంటలు ఏ. (వ్హోవ.) నారనియ్య సస్యములు (Fibre crops) కథా. ప్రతీ. గోగు ఇనుము, మొదలగునవి.

నారపురుగు ఏ. (ఐం.) నిచ్చునుండిమనుఘ్యల శరీరములో ప్రవేశించి నారుకురుపుకు కారణమైన పురుగు (Guinea-women).

నారమణి ఏ. నారతో వేసిన మడిబ్లట్.

నారము సం. ఏ. 1. నరసమూహము. 2. వీట్కు.

నారసము వై. ఏ నారాచము, కాణము.

నారాజి ఏ నరాజి, కత్తి. సం నారాజః, నారాయణి సం. ఏ. 1. లక్ష్మి. 2 పాయితి, నారాయణములు సం. ఏ. 1. విష్టువు. 2.

మార్యుడు. 3. చంద్రుడు. 4. కిఫుడు. 5. అగ్ని. 6. బిబ్బు. లీటి. సముద్రములేక ఇనసమూహము సానముగా గలవాడు.

నారి ఏ. అలై ప్రొడు. వై. ఏ. నరము. సం. నాడి. సం. ఏ. (స్టీ).

నారింజ వై. ఏ. నారంగము, నారింజచెట్లు. సం. నారంగః.

నారికదము పై. వి. నారికేశము, కొబ్బరి కాయ రూ.నారికేదము. సం నారికే. నారికురుషు వి. నారిదీపదము, నారికేదము వా నారికదము. నాలము హం. వి. గుజ్జలులాదము. నాలి వి. కుత్తికపు పని. లి. 1. కుత్తి తము. 2. పంచకము. 3. మందము. నాలిక వి. జిహ్వ. రూ. నాలుక, నాల్క. నాలిబాతము లి. కుత్తితుడు. నాలిముచ్చు లి. కుత్తితుడు. నాలుక వి. నాలిక. నాలుగు సర్వ. మూడునొకటి. రూ. నాలువు. నాల్ల. నాలుగు కన్నుల వేలుపు వి. అగ్ని. నావ నం. వి. టడ. నావి వి. సస్యరోగము. నావికాదికూపచి నం. వి. (శౌత.) సము ద్రము పై ప్రయాణము చేయు నావికు లుపయోగించుకొచ్చి (Mariner's compass). (నావ ఎట్లూ రిగినను ఇరి సనుతలము నసే యుండుట దీని ముఖ్య లక్షణము.) నావికుడు నం. వి. టడ నదుపువాదు. నావ్యము నం. వి. నావచే రాటదగినవి. నాళము నం. వి. 1. చేటు. 2. కనబడమి, 8. అనుభవము లేపి. నాళిల్లు నం. క్రి. నశించు. నాన నం. వి. ముక్క. రూ. వశ, నాసిక.

నాసత్తులు నం. వి. అక్షిసీచెవకలు. నాసామచే నం. వి. ముక్కర, ముంగ్ర. నాసాపిచెవకములు నం. వి. (శం.) బయటక కెరతుకొను ముక్కుకొన. మందు రంధ్ర ములు (Nostrils). నాసి వి. పిల్ల. నాసికాసంబంధము నం. వి. (శం) ముక్కుతో సంబంధము గలరి (Nasal) నాసిరిల్లు కై. క్రి. నశించు. నాసచము నం. వి. 1. సేనాముళము, 2. రంగము. నా స్నిక వేచాంతము. నం. వి. (చరి.) వేదము లను ప్రమాణముగా స్నీకరించని తైన, ఔర్ధ, లోకాయత, చార్యాక సిథాంత ములు. నాస్తికుడు నం. వి. దేవుడు లేడనువాదు. నాస్తిక్కము నం. వి. నాస్తిక ఆపము. వర్యా. నాస్తికత. నాళము నం. వి. 1. కామరలోసగు వాని కాద. 2. క్రోవి, చిమ్మన గ్రోవి. నాళరహిత గ్రంథులు నం. వి. (గృహ). చాహిం లు లేని గ్రంథులు (Ductless glands). ఉడా. పిట్టూటికీ, తైరాయిడ్ మొదలగు గ్రంథులు. నాళికము నం. వి. 1. కామర. 2. చాణము. 3. చాణపు ములికి.

ని

ని అవ. దిన్యశియా విఫ క్రి ప్రత్యాయము. నింతెల లి. శిఘ్రముగా. నింగే మా వి. ఆచాశము. నింగిచాలు వి. వాయుపు. శ్వీ. ఆకాశము సుండి పుట్టినది. నింగివడు క్రి. అ వ్యమించు. నింగిసిగ వి. ఇవుడు, వ్యోమకేశుడు.

నించు క్రి. నిండచేయు. నింట లి. 1. అలపూరము, వెల్లువ. 2. పొంగు నిందు క్రి. పూర్ణమగు, నిండారు, నిందు కొను. వి. పూర్ణత. నింద నం. వి. దూరు, అవదూరు. నిందితుడు నం. వి. దూరపదినవాదు. నించ్చుటు నం. వి. దూరదగినవాదు.

నింపొది విడి సమృద్ధము. (వ్యాఖ్య) కెమ్ముకి
నింపొదు శ్రీ. పూర్వమగు. రూ. నినుసారు.
నింపు శ్రీ., చూ. నించు, వి. సమృద్ధి. రూ.
విషయం.

నిండము నం, వీ పేపచెట్టు,
వికటము వి. నిచ్చుందము నం. వి. సమీపము.
వికము వి. నిక్కము.

నికరము ఎక. 1, పోవంసెనదిచోగా మిగిలి
వరి. 2. [శేషము. నం. ఏ. 1. సమూ
హము 2, నిధి.

వికషము నం. 2. ఇరగలు. 2. సాన.

నికాపము నం. १३. యదేచ్చము. ॥

ಮುಕ್ತಾ ५४५.

నికాయము వం. వి. 1. గుండు ? ఇల్ల.

వికాయ్యము వం.వి. ఇల్ల. రా. సీకాయ్యము.
వికాయ్యము.

వికాగణము నూ 2 వరకు

వికారము వం. ఏ. వంచన. 2. తిరస్కా-
రిస్తు

నితాకము నం. వి. వి కృయ ము. విల.
ప్రశ్నలు

ప్రాణికము.

విషయాల విప్రాణికి విషయాల విప్రాణికి

వితుల్గములు వం. వి. (శం.) ఎముకలలో
పూర్వముగు రక్తపొళములందు చిన్న
చిన్న కాలువల (Haversian canals).

మిక్రోంతవము వం. వి. ఖండవము. సద్గురు.

నిక్కతి వం. వి. 1. తెదరుమాట. 2. వంచన,
3. కిరస్కృతి.

విక్రీ త్తము సం. విష. వచకాలినది.

విక్రము పం. విజ. అధికారి.

நிக்கெல் அ. ஃ. (ரஸ.) (Nickel) வகை

పూర్వం తడముగాల తెల్లని ధాతుపు.
(ఆరి అవ రక్కమ వటీకలోని ఈ వర్గమున
ఇమముకోశాలులలో హృదయియున్నది).

నికెతనము సం. వి. ఇల్లు,
విక్రు-చ్చి వై. వి. 2. నిర్పుదము. 2,
సారము. 3, శేగమోటమి లేది. సం.
నిష్కర్షం.

విక్రము ని. 1. నిశ్చయము. 2. యథా
రము. 3. అన్వరథము. దూ. నికము,
నికులవము.

నిక్కల వి. (నిక్కము+కల) నిజమైన కల.
నిక్కవుడు వే. వి. నిష్కర్షము; కపటము
శైకసిహు

విక్కవాడుచు ట్రి. విలువుననిఱుచు; నిక్క
బొదుచు.

నిక్కా-క ఎ., (నిండు+కాక) మిక్కలికాక.
నిక్కు లై. 1. ఉన్నతమగు. 2 అతిశ
యించు. 3. గ్రౌము, 4 వర్ధిలు, ఎ. 1.
ఉన్నతి. 2. గర్జము.

విక్రూతి వి. గర్వస్వామయి గల
కాదు.

విక్రుతులు 1 స్కూల్ లీచెన్స్

విద్యార్థి విద్యార్థి

ప్రముఖులు వ. సిద్ధము.
పితృప్రాపీనులక్షణిస్తు వ. ఉచ్చైర్ప్రాప్తము.
పితృంఘము నం. 2, వింగ లోవగు చాని
మొత. దూ. వికాంజము.

విజ్ఞాపము సం. వి. (రసా.) కొన్ని పదార్థములు కలిసినపుడు బరువు కలిగిన పదార్థములు క్రొద్దికి దిగిపోవుట (Deposit). సం. వి. ఈ కరు తెచ్చి చూపియుంచెనయిలడ. నిది.

ఇక్కెవరిల వం, ఏ, (బూగో.) ఇట్లిలలు
స్వరూపధారకు ముందు ద్రవరూప
మంతో నుండి తమలో గల మట్టి, చెత్త,
రాశాయనములు మున్నగు వానితా
ఘనవదార్థములగ తరువారసును, వం ఏ,
సదులచే కొనిరాబడిన రాశ్శు. ఒంద్రు
మన్న సముద్రశ్శ ముఖాన్నిరముల
యొద గాని, సదులు కతియు పక్కను।

- అలోగాని విభ్యాలుగా సేర్పడి, పెన్కుచేల నంబతపురముల తరువాత క్రింది పొరల ద్వారా తిడిసే పైపొందు రాతికొండవతె సేర్పడి ఖాకంపముల వలన గాని ఆగ్ని చుప్పుతముల వలనగాని నీటి పై థాగము నకు వచ్చిన శిలాథాగములు. (విశేష శిలలు=దాచిపెట్టబడిన రాళ్ళు)
- నిక్షేపించు నం. క్రి. 1. పూడు 2. దాచు. 3. ఉంచు.
- నిఖాతకము నం. విజ. (శం) ఖామి నుండి క్రివ్యి యొత్తుడినరాయి, లెక అనిఃము. రాళ్ళో నిక్కి ప్రమై యున్న పూర్వాశీలు యొక్కాలంకము (Fossil).
- నిఖాతము నం. విజ. క్రప్రవ్యాధినవి.
- నిఖిలమీ కీం, విజ. సమస్తము.
- నిగదము నం. వి. సృష్టి ముగా చెప్పుట.
- నిగదించు నం. క్రి. సృష్టిముగా చెప్పు.
- నిగదము నం. వి. 1. వేవము, 2. అంగది మార్గము. 3. పట్టణము. 4. వరక సంఘము.
- నిగదము నం. వి. ఔహారి.
- నిగరణము నం. వి. 1. బ్రైంగుట. 2. కంరము.
- నిగరము నం. వి. బ్రైంగుట. పై. విజ. క్రేష్టము.
- నిగళము నం. వి. (శం.) అన్నచాహికలో గళము తరువాత నుండు థాగము (Gullet or oesophagus). నం. వి. 1. ఏనుగు కాలి సంకెల. 2. సంకెల. దూ. నిగదము నిగ్గా పిం. వి. దృష్టి. దూ. నిఖూ. జాగ దూకత.
- నిగుదారు క్రి. వ్యాపించు.
- నిగుదు క్రి. 1. వ్యాపించు. 2. నిక్కు. 3. దాగు. 4. విజ్ఞంభించు. 5. కవియు. 6. తక్కులడు. 7. వర్ధిలు. దూ. నిప్పుదు, నిగుదుంచు క్రి. నిక్కు. విగుడు. వి. కష్టుల నిప్పుమించి బూడిద. దూ.
- నిప్పురు, సీరు.
- నిగుభము సం. విజ. ఆచాయ్యమైనచె. తెలియ నికి.
- నిగ్గడి విజ. కరివము.
- నిగు క్రి. విర్పుచొల్లు. వి. 1. కాంచి. 2. నికిము.
- నిగ్గహము సం. వి. 1. కోపాట. 2. కౌరు మాట. 3. తెర. 4. మేర.
- నిగ్గహించు సం. క్రి. కోపాదు. (వ్యోవ) దెలపొందు.
- నిఘుంటుపు సం. వి. పంచచార్ధములు తెలియచేయ గ్రంథము.
- నిఘుతిక సం. వి. దాగతి.
- నిఘుండు పం. విజ. అభినుము.
- నిఘుతము సం. వి. (పుక.) ముండక పుప్ప మాటలి చుట్టును లయట రక్కా కొంకు ఎండిన నిపత్ర (Bract's) వలయము (Involucro of Bracts).
- నిచయము నం. వి. సమూహము.
- నిచర్పుము నం. వి. (శం) మధ్యాప్తము నుండి ఉత్పత్తియొ పృష్ఠావంశిన జంశువు లలో అధిచర్మముక్రింద నున్న చర్మ థాగము (Dermis).
- నిచితము నం. విజ. పరశలదినది.
- నిచులము నం. వి. 1. కప్పుదు దుప్పతి. 2. ఎలగ్గనేయ.
- నిచోకము నం. వి. గాసెన. కప్పుదు దుప్పతి.
- నిచైన పై. వి. నిచేటి, పై తెక్కురగినసాధ ము. నం. నిచేటి.
- నిచ్చు పై. అవ్యా నిక్యము. సదా. ప్రశ్ని హము. నం. నిత్యమే.
- నిచ్చుయము పై. వి. నిక్యయము.
- నిచ్చేలము పై. వి. 1. నిక్యలము. 2. నిక్య యము. 3. నిరోషము. 4. నిరంతరము.
- నిచ్చేయ పై. వి. నిక్యయము. అవ్యా సదా.

విజము నం. వి. స్వాధావము. ఏడ. 1. తనది.	విట్లుపొసము వై. వి. చూ. నిట్టుపొసము. విటచి వి. పొడవు.
2. శాశ్వత మైనది.	నిదుద ఏడ. పొడవు. దీర్ఘ ము. రూ. నిదుపు.
విజము వై. ని. సత్యము. ఏడ. 1. శాశ్వత మైనది.	నిదుదమోము వి. పొడవైన మొగము. రూ. నిదుమోము
విజము వై. ని. సత్యము. ఏడ. 1. శాశ్వత మైనది.	నిదుదపెన్డు వి. పొము. రూ. నిదుపు.
విజము హం. కారీ. (కం.) రాష్ట్రము సేలు వాడు. క్రి. క. 1724నుండి 1948 వరకు దక్కను సుఖా(ప్రేదరాచారు రాష్ట్రము) సేలిన ఆశఫ్ కాపొ వంశియులైన దక్కను సుభేచ్చారుల విరుటు.	వితంబము నం. వి. 1. పిరుదు, ముల. 2. కొండ నడుము. 3. మూర్ఖ. 4 దరి, ఒద్దు.
నిటలము నం. వి. కొసలు. రూ. నిటాలము.	వితంబమేళల నం. వి. (కం.) కటిపలయము.
నిటలాట్లుడునం. వి. కిపుదు.	తుంటి యొముకల చ్క్రము. (Hip-girdle or pelvic-girdle).
నిట్ల వి. 1. గ్రహావాము. 2. సంభము. 3. స్తోవము. 4. నిక్కు.	నితంపసంబంధము నం. ఏడ. (కం.) తుంటిక సంబంధించినది (Sciatic)
నిట్లకనిలుచు క్రి. సరిగా నిలుచు. రూ. నిట్ల నిలుచు.	నితంబిని నం. వి. (క్రి).
నిట్లకనిలువు వి. పరినిలుపు. రూ. నిట్లనిలువు. నిట్లకనిలుపు.	నితాంతము నం. ఏడ. పెల్ల. అదికము.
నిట్లగమ్మత క్రి. 1. నిట్లవౌదుచు. 2. ఉప్పాంగు. 3. రోమాంచితమగు. 4. విజ్ఞంభించు.	నిత్యత నం. వి. (బోతి. రసా.) గ్రదవ్యము చౌక్కుాని, కాక్కి యొక్కగాని రాకి మొక్కముమిద కుయవృద్ధులు లేకుండుట (Conservation). గ్రదవ్య నిత్యతానియము = Law of conservation of mass, కాక్కి నిత్యతానియనము = Law of conservation of energy.
విట్లరాడు వి. గుడిసె యింటి నడుము నిలుపు బొడవుకంబము, క వోరము, మొకరము, రూ. నిట్రాడు, నిట్రాడి.	నిత్యము నం. ఏడ. ఎల్ల ప్రుదు, ఎడతెగనిది.
విట్లు వై. 1. ఉపవాసము. 2. జూమము, ఏడ. కుష్మము. రూ. నిట్లు. నం. నిట్టా. నిష్టురక్ష.	నిదర్శనము నం. వి. దృష్టాంతము. 2. (అం) ఒక అధాలంకారము.
విట్లుపొసము వై. వి. కుష్మాపవాసము. నం. నిష్టురోపవాసము.	నిదాఘము నం. వి. 1. వేశగి, వేడిమి. 2. చెచుట.
విట్లూరుము క్రి. (నిదుద+ఊరుచు) దీర్ఘ నిచ్ఛాసముచేయు.	సిదానము వై. వి. ఆప్రపదకుండుట. నం. నిరారణము. నం. వి. 1. ఆదికారణము. 2. పెయ్యుపులుపు. 3. రోగనిర్లయము.
విట్లూరుపు వి. దీర్ఘ నిచ్ఛాసము.	నిదిధ్యానము నం. వి. మరిమరి తలచుట. మిక్కాలి అలోచించుట.
విట్లైంచు క్రి. ఉపవాసముందు.	నిదుర వై. వి. నిద్ర, కునుకు, కూరుకు, రూ. నిట్టుర.
విట్లు వి. ఉపవాసము. ఏడ. కుష్మము. రూ. నిట్లు.	

నిదురపోతు లిల. నిదాశువు దూ లిష్టు పోతు.

నిదేకము నం. వి. 1. అజ్ఞ. 2. కెప్పు. 3. దాఫు.

నిదేష్ట సం లిల. అజ్ఞాచించువాదు.

నిద్దము వై. లిల. 1. నిగ్దము, నునుపైనవి. 2. స్నేహము. దూ. నిద్దా, నం, స్నీగ్దము నిద్దర కై. ఎ నిదుర, నం. లిద్దా.

నిద్ర నం వి. కూరుకు.

నిద్రాగతి నం. వి. (వృక్ష.) నిద్రపోతు చున్నటు ఆకులుగాని పూనులుగాని ముకు శించుకొనుట (Sleep movement).

నిద్రాషుయ నం. వి. నిదుర పోతు. దూ. లిద్రాశువు.

నిద్రాపువు నం. లిల. నిదురపోతు, నిద్రించు స్వాధావము గఱవాదు.

నిధనము నం. వి. 1. కులము. 2. చాపు. 3. చేటు.

నిధానము నం. వి. 1. ఉంచుట. 2. పాతర.

నిధి నం. వి. పూడ్చి యుంచిన ధనము, పాతర. (అర్థ.) ఒక యివసరము కొరకు ప్రశ్నేకముగ నిలుకచేసిన ధనము. (వి యివసరమునకై నిధి ఉపయోగింపబడునో ఆ పేరు దానికి పెట్టబడును. ఉహ. రకు నిధి.)

నిధువనము నం. వి. 1. కలయిక. 2 పణకు.

నినదము నం. వి. 1. ధ్వని. 2. నినాదము.

నినుచు ల్రై. నిండించు. దూ. నించు, నింపు. నినుపు.

నిసుపారు ల్రై. పూర్ణ మగు, దూ. నింపారు.

నిసుపు ల్రై, నిండించు. లిల. పమ్పుధి,

నిస్సు వి. నడతిన దివము.

నిపతము నం. వి. పాకము చదువు. దూ. నిపారము, నిపతము.

నిపత్రము నం. వి. (వృక్ష.) చేటిక. కొన్ని పుష్పమంఙలులో ప్రతిస్తుమ వృంకము

నకు మెంట ఒప్పుకండముతై తగువదు తన్న ఆకులంటి లింగ్యాంఘము (Bract). లింగ తగపొతము = (Braeteate) లింగత్ర రహితము (Bractless).

నిపితకలు రం వి. (పృష్ఠ.) లిరుచేతికలు, సాచారణముగ రూపుచ్చుంకముతై నుండు లిప్పుతముకంటే లిస్సుటైన ప్రకములవఱి లింగ్యాంఘములు (Bracteo's).

నిపొతనము నం. వి. లిగ్గ్రోబ్స్ట. పడ ప్రోయుట.

నిపొతము నం. వి. పదుట. (వ్యాక) లింగ యము. 2 స్వాతముకు వ్యక్తికేకముగ విధించు శల్లము.

నిపొతము నం. వి. పశ్చాములు లీయ ల్రాగు టకు శావి దగ్గర కట్టిన తొట్టి.

నిపుణత నం. వి. కాళము. సేర్పురికము (Skill).

నిపుణుయ నం. వి. సేర్పురి.

నిపుచ్చరము వై. వి. దారిప్ర్యము,

నిప్పులే వి. భయ్యవిచేషము.

నిప్పుట్ల వి. కుపోగ్రహవాసము.

నిప్పు వి. అగ్ని. అగ్నికణము. దూ. నిప్పుక.

నిప్పుకోడి వి. ఉప్పువుకు

నిపందనము నం. వి. 1. ట్రాపు. 2. బంధము. 3. మార్గండినది.

నిపంధము నం. వి. 1. మలమూత్రబంధము. బంధము.

నిపంచించు నం. ల్రై. 1. బంధించు. 2. అద్ద గించు.

నిపాద్ది లిల. నిజము దూ. నిప్పాద్ది,

నిపాద్దించు ల్రై. నిజపరుము. దూ. నిపాద్దిలించు.

నిపాద్దము నం. లిల. 1. బంధింపబడినది. 2. అద్దగింపబడినది.

నిపర్మాంఘము నం. వి. చంపుట

నిపిధుంఘము నం. లిల. రట్టము.

నిపిధుంఘము నం. ల్రై. దట్టముచేయు.

నిచిక్కతము సం. విజ. నిచిడముగా చేయ లడినది.	నిమ్మము వై. విమిషము. సం.నిమేషః.
నిటోరసము సం. వి. చూపు.	నిమోనియా ఆం.వి. (Pneumonia) కుసిరితి వాపుతో కూడిన ఊర్ధుము, శ్వాసకోశమునకు సంబంధించిన విషయరము, కఫష్యరము, లైమ్సైస్ట్రాప్రము.
నిట్టుకము. సం. వి: ఖృః	పుస్పచరాహము.
నిట్టురించు తై. క్రి. 1. అకిశయించు. 2. నిట్టానించు.	నిమ్మకోణము సం. వి. (Angle.) సీటి ముట్టి ముకో క్రిందనున్న వస్తువు చేయకోణము (Angle of depression).
నిట్టురికము వి. కరుఱ.	నిమ్మగ్రసం. వి. ఏరు. ల్యూ. పల్లమునకు పారునది.
నిట్టురించు క్రి. కరుణించు.	నిమ్మము సం. వి. పల్లము. విజ. లోకై నది విజ. (వ్రక్ష.) అధస్థితము (Inferior).
నిట్టంప్రటము సం. వి. యజ్ఞము మొ,గు వాని కాపోనించుట;	నిమ్మానుత రేఖలు సం. వి. (భూగో.) సముద్రమునకు వైనిటకే ఎత్తున ఉన్న ప్రదేశముల నన్నిటని కలుపు ఊహారేఖలు నిమ్మ వి. జంబీరము.
నిమ్మంతితము సం. వి. నిమ్మంతింపబడిన వాడు, ఆపోనింపబడినవాడు,	నిమ్మకము వై. విజ. స్వేచ్ఛము. సం. నీట్రోమ్. నీయంత సం. వి. తేరునడతువాడు. విజ, వడపువాడు. సం. వి. (వరి. రాజ.) సర్వ ధికారి, అధివాయకుడు (Dictator).
నిమ్మము సం. వి. వస్తువుల మారుపు. రూ. వినిమయము.	నియంతృత్వము సం. వి (వరి. రాజ.) అధి వాయక తంత్రము. రాజ్యములో అన్ని అధికారము లోకనియందే కేంద్రికరింప బడుట. ◆ ప్రతి బంధుక సత్తాకము (Dictatorship).
నిమ్మము సం. వి. 1. కారణము. 2. కు కము. 3. గురి.	నియత నిష్పత్తినియమము సం. వి (రసా.) యోగికమందలి ఘటకమూల ద్రవ్యముల రామల యొక్క నిష్పత్తి నియతముగ నుండును నియమము, స్థిరనిష్పత్తి నియ మము (Law of definite proportion).
నిమీలకచ్చదము సం. వి. (ఆం.) మూడవ కనుచెప్ప (కచ్చ) (Nictitating mem- brane). (దినిని స్వేచ్ఛగా కదలుటకు పీలగును). కంటపొర.	నియతము సం. వి. 1. నియమముగలది. 2. నిర్ణయమరి. (గభ.) నియత పకి మాణము గలది. (Definite).
నిమీలనము సం. వి. 1. కనులుమూయుట, 2. చాపు.	నియత సంచారి వౌక వం. వి. (వాష.) క్రమ అద్యైన సంచార కార్బో/కనుముగల
నిముకు క్రి. స్వేచ్ఛపానముచేయు. మురు క్రి. శరీరమున మెల్లగా తడుము, నిపురు.	

సౌక. ఒక టి రెండు సంవర్క్షముల వరకు ఏరోజు ఉచ్చమును కాకును వ్యాప్తి ముందే నిర్ణయించబడిన కార్బ్రీకమముగల సౌక (Liner).

నియతి పం. వి. 1 నియమము. 2. ఫాగ్రోము నియమమనము సం. వి. ఏర్పాటు.

నియమంద్ర ప్రథమము సం. వి. (రా.) సంవిధానము ప్రకారము నచుచుకొను ప్రథమక్యము (Constitutional government)

నియమము సం. వి. (శాశ.) కొన్ని ప్రకృతి సంఘటనల సంక్రమమును సూచించు సూక్తము (Law) విజ్ఞానశాస్త్రములందు ప్రత్యుథేషీలంపబడిన ఏడేని ఒక సంఘర్థ భూతార్థముల చమూహమును చమన్యి యించి ప్రకృతి ప్రవర్తనను సూచించు సూక్తము సం. వి. (గచో) ఘరము (Condition), కారణప్రక్రియల తైప్రవర్త మానమగునరి. నం. వి. 1. ఏర్పాటు, 2. కట్టు, 3. పసచు. 4. ప్రతిష్ట. 5. ప్రతము. ద్వా. నియామము.

నియమించు సం. వి. 1. ఏర్పాటుచేయు. 2. అభివించు.

నియమితము సం. వి. నియమించబడినరి. నియమించు సం. వి. నియమించగినరి. నియామకము సం. వి. నిర్ణయించు తోసు. ఏర్పాటు.

నియమినే ఇం. వి. (గృహ) (Niacine) నికోటినిక్ అమ్లము (Nicotinic acid) ఇది విటమిన్ B₃, (అహారములో నిని తక్కు తైన పెల్లిగ్రాయను వ్యాధి కల్గును.) నియుతము సం. వి. లక్ష.

సిమోప్రచ్ఛము సం. వి. ఏక్షి. యుక్కము. సిమోప్రచ్ఛము సం. వి. సిమోగించబడినపటి. సిమోగించు సం. వి. ఏళ్ళ. దూ. విమో ఇంచు

సిమోగించు సం. వి. 1. మంత్రి 2. నియోజ్యి. జాప్యూ. ఉల్లో సౌక తెగ.

సిమోగించు కం. క్రి అజ్ఞాపించు. సిమోగుర్గుడు సం. వి. విమోగింపరగిన వాదు.

సిమోజకపదము సం. వి. (శాశ. రాజ.) ఎర్యాచన తైతము, ఎర్పుక పిరాక్. ఎన్నిక సాపము

సిమోజకులు సం. వి. (శాశ. రాజ.) ఎన్నిక చారులు, నియామకులు, నియమించ వారు. (Elector).

సిమోగ్గి. తై. వి. నియోగి. సం. వియోగి. నిరంకుశ ప్రథమక్యము సం. వి. (పరి. రా.) నిరంకుశ పాలవ (Depotism).

నిరంకుశము సం. వి. అద్భుతెనిరి.

నిరంజము సం. వి. 1. కాటుక తెనిరి. 2. దోషములెనిరి.

నిరంతరము సం. వి. 1. దట్టము. 2. ఎడకెగనిరి.

నిరంతర హరితారణ్యములు సం. వి. (భూగో.) ప్రకారమునను తెట్ల ఆకులు హూర్చిగా రాలిపోని అడవులు (వర్షము 80") కంటె అధికముగ నుండు | పాంత ములో ఈ అడవులుండును, రబ్బరు, సింగోనా, దేవరాచు తెఱ్పు మొదలగునచి యుండు పెరుగును.

నిరతము సం. వి. మిక్కుతి ఆసక్తి గాన నిరతి సం. వి. మిక్కుతి ఆసక్తి.

నిరత్యయము సం. వి. నాశము లేనిరి.

నిరపేకము సం. వి. (గచో.) ఒక దానితో పంబంధము లేనిరి (Absolute). (నిరపేక గుణకము = Absolute coefficient).

నిరపేక నిశ్చరము సం. విజ. (గజీ). ఏ పరిస్థితిలోను మారనిది (Absolute invariant).

నిరచుము సం. ఏ.1.డ రత్న 2. న. కము.

సిరడకము సం విజ. అద్దులేనివి

నిరఢకము సం. ఏ. ప్రయోజనము లేనిది.

నిరషికము సం ఏజ. మే. లేవి.

నిరపనము సం. ఏ. 1. కిరస్కారము, ఆణై ఇము బి. పథము. డూ. నిరాసనము.

నిరస్తము సం ఏజ. తిరాగ్రాంపబడినది పెదలగ్రాక్షబడినది, నిరాకృతము.

నిరాకరణ సం. ఏ. (గృహ) విసర్జన. తోసి వేయట (Rejection).

నిరాకారము సం. ఏ. ఆకాశము. విజ. ఆకాశము లేనివి

నిరాకృతము సం. ఏ. న్యాయముచేతోయ బడినది, నిరస్తము.

నిరాఘాటము సం. ఏ. 1. హద్దు లేనివి. 2 అద్దులేనిది.

నిరాకంకము సం. ఏ. 1. భయము లేనిది. 2. స్వాధితినిది.

నిరాచారి తై. ఏ. మాని. నం. నిరాపారీ.

నిరామయము సం. ఏ. 1. రోగములేషి 2. సౌఖ్యము.

నిరాయిథికరణము సం. ఏ. (వరి. రాశ.) యుద్ధములు అరికట్టే ప్రవంచశాంతిని శాంతిల్పుటక్క తమ. సాయంధబలములు ఏకమై ఒక పరిమితిలో శ్వేచ్ఛాపూర్వాన్వికముగ రాజ్యములు నియంత్రణ చెట్టుకొనుట.

నిరాపారదీక సం. ఏ. (వ్యాప.) అన్న పానాడులు లేక యుండుట, తమ రాజకియాధిక సాంఘిక లక్ష్యములను సాధించుటక్క నిరాపారదీకను అయిధముగ ఉన్నయోగించుట.

నిరిందియస్త పెఱువులు ఏ. ఏ. (వ్యాప.)

సెంప్రియ పదార్థము లేని ఎచువులు (Inorganic manures). ఉదా. బూడిద. పాటిమన్న, వండలిమన్న, సూచేకాము మొ.

నిరీక్షణము సం. ఏ. చూపు.

నిరీక్షించు సం. క్రి. ఎచురుచూచు.

నిరు వై. అవ్యా. గతించినది. భూ. నిరుదు సం. నిర్.

నిరుదు ఏ. గతించిన సంవన్నము.

నిరుదజనీకరణ సం. ఏ (రసా.) ఒక యూరిక మంచి ఉదఱనిని ఉచిత రాసాయనిక ప్రాప్తియలచే పెదలగొట్టుట (Dehydrogenation).

నిరుద్ధము సం. ఏ. (రసా.) ఉదకముకలిపిన చొదల ఆముము నిమ్న ఆముజిదము (Anhydride) ఉదా. పాస్ట్రాన్ పెంటాక్రోప్లోట్ + ఉదకము = పాస్ట్రాకాముము,

నిరుద్ధము సం. ఏ. నిరోధింపబడినది.

నిరుద్గ్రస్తిగప్పిమా ఏ. ఏ. ఒక వద్దీకి నిరుద్గ్రస్తిగప్పిమితి పాపాయ్యము పొందుటకు చేసికొను ఫిమా.

నిరుపమము సం. ఏజ. సాటిలేనిది.

నిరూపి సం. ఏ. ప్రసిద్ధి. రూ. రూఢి.

నిరూపణ సం. ఏ. (గజీ.) ఉపసత్తి ఒక ప్రపచన సత్యమును నిరూపించు ప్రక్రియ (Proof).

నిరూపణము సం. ఏ. 1. అరయిక, చూపు 2. కారాగ్రంము. సం. ఏ. (గజీ.) నిరూపించు విధానము, రూపకల్పకచేయు పద్ధతి (Representation).

నిర్వతి సం. ఏ. (నిర్ + బుతి) 1. అలిక్కు. 2. ఒక దిక్కాలుడు. ఏజ. ఉపద్రవములేనిది

నిరోధము సం. ఏ. 1. అద్ద. 2. చేటు. నం. ఏ. (శోతి.) ఒక పస్తువుచొక్క చలనము నకు ఇంకొక పస్తువు కలిగుంచు అగ్దంకి (Resistance).

నిరోదించు సం. క్రి. అడ్డగించు.

నిర్వంధకరణము సం. వి. (రసా.) వాసన లేకుండిచేయుట (De-odorisation) ఉదా రిఫైన్ అయిల్ = వాసనలేని అముదము) నిర్వతము సం. విజ. ని ప్రష్ట చించి వరి లయల్యెదురినది.

నిర్వతి సం. వి. వెదలచాటు. పర్యా. గొ మనము, నిర్వమము.

నిర్వమననాళము సం. వి. (రసా.) ఒక పరి కరమునుండి వచ్చుచుస్తు వాయువును ఒక పొత్తలో సంగ్రహించుట కుపయోగించు వాళము. (Delivery tube).

విరమించు సం. క్రి. వెదలభదు. ఓచ్చు. నిర్వమించు సం. వి. భగవంతుచు. విజ. గుడి రపాతుడు.

నిర్వాతము సం. వి. 1. చిదుగు. 2. వజ్రము నిర్వపుఁడు సం. విజ. కనికరములేని వాడు, నిర్వయుడు.

నిరోషము సం. వి. ద్వాని.

నిర్వనము సం. విజ. జనములేనిది.

నిర్వరుఁడు సం. వి. వేలుపు,

నిర్వలఫుటము సం. వి. (శాచి.) నిర్వాత మందు నీటిని వాడనివియ్యదుటము (Dry-cell). ఉదా. టార్పిడిపము లందరిచ్చాట రిలు.

నిర్కలఫుట్లోద్దిర్చిదము సం. వి. (పృష్ట) నీరు లభించని ఫలములో పెరుగు మొక్క (Xerophyte).

నిర్తతికరణము సం. వి. (రసా.) నీరులేకుండ చేయుట (Dehydration)

నిర్మితుఁడు సం. విజ. గెలువబడినవాడు. ఓడినవాడు.

నిర్మించు సం. క్రి. గెలుచు, జయమును పొందు.

నిర్మితావరణ సం. వి. [ప్రాణములేని వచ్చును లతో సేర్పుంచిన అవరణ(Dead fence)]

ఉడా గోళ కుంచె. ఇనుపక్కిగలు, ఇనుపక్కులు ముస్తుగు వానికో జెక్కపిచిన ఆవరణలు మైంలగువని.

నిర్మితము సం. వి. పెలచేయు. దూరభావము నిప్పుకచే సం. వి. సంచి.

నిర్వయము సం. వి. పొర్చుటు.

నిర్వయించు సం. క్రి. పొర్చుటుచేయు.

నిర్వయక(పో)చేయు వి. వి. (రాశ) నిర్వయక సమ్మతి, ఉథయ పకుములు సమాన మైనప్పుడు అర్ధముడు తన అభిక సమ్మతి పోక పకుమును కిచితిర్మానిచును-(Casting vote)-.

నిర్వయకుఁడు సం. విజ. పొర్చుటుచేయు చాడు. రూ. నిర్మేత.

నిర్మితము సం. విజ. నిర్వయింపబడినది.

నిర్వయ సం. విజ. చక్కగా కాలినది.

నిర్వయుఁడు సం. విజ. దయచేసివాడు.

నిర్వయనము సం. వి. చక్కగా చేఖించుట.

నిర్వహసము సం. వి. చక్కగా కాలుట.

నిర్వహంచు సం. వి. చక్కగా కాలుపు.

నిర్వాతము సం. వి. చక్కగా చీలుట.

నిర్మిష్టము సం. విజ. నిర్మేశింపబడినది.

నిర్మిష్టము సం. విజ. (గాచి.) ఒక నిర్వాతము గాని, ప్రమేయముగాని సాపెంచు విషయమున తిగులేనిది (Rigorous) సం. విజ. (గృహా.) కారక లేనిది. తప్పులు లేనిది. నిష్టాంకమైనది (Faultless, perfect).

నిర్మేశకులు సం. వి. (వాచి.) కంపెనీ మొక్క కెనందిన కార్బిక్ ముములను పర్యవేక్షించు లుకు వాటాచారులు ఎన్నుకొన్న ప్రతి నిధులు.

నిర్మేశము సం. వి. 1. ఆస్తి. 2. చెప్పుట.

నిర్మేశ్ సం. విజ. నిర్మేశించువాడు.

నిర్మారణ సం. వి. నిక్కయము.

నిర్మారణియము సం. విజ. నిక్కయింపదగినది.'

నిర్మాతము నం. ఏ. 1 విదువబడినది.
2. ఎగరగొట్టుబడినది

నిర్విదము నం. ఏ. ఇం జాగరూకత గలది.
నిర్విధ నిషేషము నం. ఏ. (పాణి..శాస.)
గదుపుకాఁము లీరువరకు థాకాదారుడు
తియుటకు పీలులేని ధనవిషేషము కట్టి
నిషేషము ప్రభుత్వము యొక్క ఆళ్ళపై
అమ దేయబడును. (ప్రస్తుత థారత దేశ
ములో ప్రఫక్తుము తన ఆర్థికావస్థముల
కొరకు ఈ వద్దతి సమయపరిచినది).

విచ్చింధప్రపాచు ఏ ఏ (అర్థ.) ప్రభుత్వపై
ఆళ్ళపైన తప్పని సుగా స్వామ్యు మిగిలి
రాచుకొనుట.

నిర్వింధము నం. ఏ. 1. బలాక్కాఁము.
2. కదల మెదలగూడని కట్టు.

నిర్వింధవిద్య నం. ఏ. (ప్రాచ.) తప్పనిసుగా
కొన్ని సంవత్సరముల వయస్సు వచ్చు
వరకు ప్రభుత్వము యొక్క నిర్వింధము
పలన చాలచాలికలను చదివించుట.

నిర్వింధసైనిక సేవ వం. ఏ. (పశ.. రాజ.)
నిర్వింధముగా సైన్యములో కేయకొనుట.

నిర్వయము నం. ఏ. ఇం. థయము లేకపోవుట
థయములేచు.

నిర్వరము నం. ఏ. పెల్లు, అధికము.

నిర్వర్తనపము నం. ఏ. అదలపు, అదల్లు.

నిర్వాస్యాదు నం. ఏ. ఇం. థాగ్రములేనివాడు.

నిర్విస్మము నం. ఏ. ఇం. జక్కుగా భేరింపబడినది

నిర్వలము నం. ఏ. ఇం. మలినములేచు, ఖద్దము,
నిర్వాలము.

నిర్వాణము నం. ఏ. (గణ.) నిరూపణకు
సహాయపడు నిర్వాణము (Construction).

వం. ఏ. (రసా.) వస్తుపులను, పారిక్రా
మికముగా తయారుచేయుటకు (Manufacture).

విర్మాతయిత్తము నం. ఏ. (రసా.) ముడి
వస్తుపుల నుండి సంవక్కుత వస్తువుల

తయారు చేయుట కుద్దిష్టమైన యంత్ర
క్రమము (Plant).

నిర్వాణశాల నం. ఏ. (ఒసా) పారిక్రామిక
వస్తువుల తయారుచేయు కర్మగారము
(Manufactory).

నిర్వాణాత్మకము నం. ఏ. (గృహ) కట్ట
దము సంబంధమైనది (Structural).

నిర్వాత నం. ఏ. నిర్వించువాడు. రూ.
నిర్వాయ.

నిర్వాల్యము నం. ఏ. ధరించి తిసివేసిన
పూలదండల మొచ్చి.

నిర్వించు నం. క్రి. కలగచేయు, సృష్టించు.

నిర్వితి వం. ఏ. నిర్వాణము, సృష్టి

విర్మాల్యించు నం. క్రి. మొదలంట సాకము
చేయు.

నిర్వోత్సవము నం. ఏ. (శం.) శరీరముపై
నున్న పొరను వదిలివేయుట (Moultting)

నిర్వాణము నం. ఏ. 1. వెదలు. 2. ముక్కి
3. చాతు.

నిర్వుద్దసంధి నం. ఏ. (రాఖ.) యుద్ధము
చేయుని ఉభయ రాజ్యముల రధ్యగాని
రాజ్యకూటముల మధ్యగాని రయగుసంధి.

విర్కుము నం. ఏ. (గృహ.) 1. ముందు
అలోచనలేనిది. 2 కై వా ధీ న మై న రి
(Casual). ఏ. అశ్రాద్ధ.

నిర్విప్తము నం. ఏ. పూతలేనిది. నిస్సంగ
ము. తగులుపాటు లేనిది.

నిర్విచనము నం. ఏ. అర్థవివరణమ్ల చేసి
చెప్పుట. నం. ఏ. (గణ.) వీలైన విషయ
మునుగాని వస్తువునుగాని దాని గుణము
లచే లేక ధర్మములచే వర్ణించుట (Definition).

నిర్విర్తకంములు నం. ఏ. (వృక్ష.) ఇది ఆది
లవణములో కొకటి. ఇని జీవకణమునకు
న విధమైన రంగును కలుగ చేయు
(Leucoplasts).

ర్హై టీఎచు సం. క్రి. - రచేచు.

నిచ్చల్ టీల్లు సం. క్రి. రచేచు.

నిర్వాహాంశుము సం. వి. (గృహా.) పక్కాపెట్టు కొనుట (Management). పంపార నిర్వి హా ఇ ము = House-management, కుటుంబ సహాత మైన కంటిని ఉద్ధూకాములు.

నిర్వాహాంచు సం. క్రి. (గృహా.) వచిసించు, చేయ (Transact).

నిర్వాహాల్లు సం. వి. ఇరుగు, రచేచు

నిర్వాహము సం. వి. 1. ము $\frac{1}{2}$ 2 నాళము 8 సుళము 4. జీవిత వ్యాపారాహముల నుండి సంపూర్ణ విము $\frac{1}{2}$ ని పొంచులు,

నిర్వాతము సం. వి. చలించనిటి. విక గాలిచేనిటి (చోటు.)

నిర్వాతస్థేదనము సం. వి. (రసా.) ఒక మూసి యుందిన పాతలోని ద్రవ్యము లను శాగుగా చేసికేయుటకే ఎగిరిచియేడి వాయు ద్రవ్యములను ప్రోగుచేయు పద్ధతి (Destructive distillation)

నిర్వాదము సం. వి. నిర్మికవాదము, అప వాదములేపి.

నిర్వాపణము సం. వి. 1. జువి. 2. విశ్వలు చలుట 3. చంపుట.

నిర్వారపత్వ సిద్ధాంతము సం. వి. (పరి) ప్రిటిష్ కాస్టిండియా కంపెనీ సైన్లీ సహాకారపు భవ్యందములు గల ఖారంత పంపానాథిశులు పుత్రులు లేకుండ మర, జీంచినచో వారి చాఱ్యములు ఈపీం డియా కంపెనీకి చెందునని 'లార్డ్ దెల్సి' (1848-కరి) ప్రతిపాదించిన 'లాప్సీ' సిహాం తము.

నిర్వాసము సం. వి. 1. చంపుట 2. చెడల గొట్టుట.

నిర్వాహకుడు సం. వి. నిర్వాహాంచువాడు.

నిర్వాహము సం. వి. 1. క $\frac{1}{2}$ 2 జుగు ఖాటు

నిర్వాహాక సంఘ వి. (సం) వాహికా నాళము లేకుడ తిస్తు రూ కములోకి స్వాచ్ఛమును ప్రవిషచేయు |గుఢి (Directless g and, endocrine).

నిర్విష్టము రం. వి. నిర్విష్టము వాంచిన వాడు.

నిర్విష్టము సం. వి. 1. వారండివరి. 2. పొంచికచేయి.

నిర్వైంపు సం. వి. (వృక్ష.) కాడ కేసిపి, కృంతములేసిపి, అప్పుతము (Sessione)

నిర్వైతి సం. వి. 1. సుళము 2. ఊరట. 3. నాళము.

నిర్వైతి సం. వి. 1. సంకోషము. 2. మోకము. 3. సంవేరుట, విక. వృత్తి లేసిది.

నిర్వైదము సం. వి. 1. దుఃఖము, 2. వైరాగ్యము.

నిర్వైశము సం. వి. 1. కూతి 2. జీతము. 3. భోగము.

నిర్వైజము సం. వి. జెపములేసిరి.

నిలు వై. ఉత్త. మిక్కలి. సం. నిర్క.

నిల్లినిలుగు క్ర. (నీలుగు + నీలుగు) మిక్కలి నీలుగు. గిర్వైంచు.

నిలక వి. నిలుపు, నిలకడ స్థితి.

నిలగ్నము సం వి. (ఖం) ఒకే స్థానము వందు అంటుకొని యున్నట్లుండునది (Sedentary).

నిలయము సం. వి. ఇల్లు.

నిలింపుటు సం. వి. 1. చేవక. 2. లోయ.

నిలింపును సం. వి. మిక్కలి అడగినది.

నిలకడ వి. 1. ఉనిక. 2. సైర్పైము. 3. విరామము. వి. (గజ్, భాత.) నిశ్చలముగా మండుట (Rest).

నిలుగు క్ర. 1. ఉడుల వియుకొను. 2. కర్పొంచు వి. గర్జము. దూ. నీలుగు,

నిలుచు శ్రీ. 1. కాశ్యాని లేపియందు.
2. ప్రతిషీతమగు. 3 ఉండు, 4. మిగులు.

నిలుషు శ్రీ. 1. నిలువ శైట్టు, ప్రతిషీంచు 2. అడ్డగించు 3. స్థిరపదుచు, వి. 1. నిలుచుట, 2. నిష్ట 3. సై గ్రిము.

నిలుషోష్ట శ్రీ. ఉంచు.

నిలువ వి జేపము. దా. నిర్ణయ.

నిలువరచు విష. స్థితి మైది.

నిలువరించు శ్రీ. 1. చరింప నిలుచు. 2. నిలపు.

నిలుపు వి. 1. నిలుర్ప, నిలుచుట. 2. చేయి మీది కెపుకొని నిలుచున్న మనుజునిపొడవు కొలది. 3 మీరియంతస్త. 4. ఆకృతి. 5. బదలు.

నిలువుక క్షేము వి. (వ్యవ.)
పెద్ద యినుపాగాక్కలోకు
తగ్గించుటకును పొల్చించు
ఉటును ఉ పయ్యా గవరు
ఖాగము (Vertical Bridle).

నిలువుగొలుపు వి. నిలుచుండి
చేయు సేవ. నిలువుక క్షేము
అడ్డుక క్షేము

నిలువుకీతము వి. నిలుచుండి వనిచేయుటక్క.
అచ్చెదు కీతము.

నిలువునీరగుల వి. కాచీ. బదలంతయు కంపమందుట.

నిలువుహండ్లకోం వి. (వ్యవ.) ప్రతప్రుణటకు
పనికపమ్మ పండ్లకోం (Digging fork).

నిలువుపోఱ వి. (వ్యవ.) పొడికైన కఱ్లగల పార (Long spade).

నివర్తువము నం. వి. మరలుట,

నివర్తిల్లు నం. శ్రీ. నివర్తించు,

నివసతి నం. వి. ఇల్లు.

నివసథము నం. వి. గ్రామము,

నివపనము నం. వి. ఇల్లు.

నివసించు నం. శ్రీ. ఉండు, వాసముచేయు.
నివపము నం. వి. గుంపు.

నివాతము నం. వి. 1. ఆణములచే భేదింప రానిది (కవచము). 2. గాలితెనిది.

నివాపము నీం. వి. పెతరుల నుట్టేంచిన తిల తర్వాది కర్నైము. నం. వి. (శం.) మత్తిపుములో దృక్ స్వా_సికము వెనుక మధ్య మత్తిపుము యుక్క ఇదుగు ఖాగము రెండు తమ్ములు పొట్టపడి యుండు ఖాగము (Infundibular form).

నివాపరూపము నం. వి. (శం.) గరాటు వలె ను_ఎ_ (Infundibular form).

నివారణము గ. వి. అడ్డగింత.
నివారణీయము నం. వి. అడ్డగింపదగినవి.
ధం. నివారణము

నివానము నఁ. ఇల్లు. రూ. నివపనము,
వాసము.

నివానే నం. వి. వాసముచేయవాడు.

నివారి వి. హారతి. దా. నివారిక, నివ్వారి,
నివ్వారిక.

నివారించు వై. శ్రీ. హారతినిచ్చు.

నివిష్టుండు నం. వి. 1. కూర్చున్నవాడు.
2. ప్రవేశించినవాడు.

నివుదు శ్రీ. 1. నిగురు, పైకితేచు. 2.
ప్రవించు.

నివుదు శ్రీ. నిగురు.

నివులు వి. నిగురు, బూడిద.

నివుత్తము నం. వి. 1. మరలుట. 2. తేమి.
నివుత్తి నం. వి. 1. మరలాటు. 2.
మోకము.

నివేదనము నం. వి. 1. ఎరుక. 2. సమర్పణము.

నివేదిక నం. వి. ఒక విషయమును గురించి
శేక కార్బ్రూకమును గురించి తెలుపు
రచన (statement or report).

నివేశము నం. వి. 1. ఇల్ల. 2 వోప. సిక్కెచెప్పడము సం వి. 1. ముక్క. 2. మేలు.
 3. దండు విదీసిన పొళము. 4. ఇల్లక.
 నివ్వుటేల్ల టై. 1. 1. నెర్వోల్ల, రమేయ సిక్కెచెప్పడము సం వి. స్టోర్చు, నికాప్సించు
 2 అశికయించు. 3. కలుగు. 4 వ్హ్రెచ్చిచు సికాప్పడము సం వి. స్టోర్చు.
 దూ, నివ్వుటిలు,
 సిప్పెరి టై. వి. నివారము. ఉండియను సిప్పంగము సం. వి. 1. అండిచె. 2
 కపపు గింజలు. దూ. నివరి, లేవరి. సం సిప్పంగము సం. వి. అమ్మలపారి.
 నివారి.
 నివ్వుటి. వి. నివారి.
 నివ్వెఱ వి. (నిందు + వెలు) 2. వాండ్ర్యుము సిప్పాచము సం. వి. స్క్రోఫ్స్ ములతో కొకణ.
 2. నిచ్చేప్పత, 3. లాంచి. దూ. సిప్పెపు, విక్కులిథియము. దూ. నివ్వెఱగు.
 నివ్వెఱము టై. 1. పాపశ్యోము చెందు.
 2. మిక్కటి భయపదు.
 నిశ సం. వి. 1. రేయి. 2. పసుపు.
 నిశాంతము న. వి. 1. పేకువ. 2. ఇల్ల.
 నిశాకరుటు సం. వి. చంద్రుటు
 నిశాచరి సం. వి. 1. రక్కసి. 2. రంకు టాలు. 3. వైడికంటి పక్క.
 నిశాచరుటు సం. వి. ఒక్కసుటు. కేప్రి మృతి.
 నిశాటుఁడు సం. వి. ఒక్కసుటు. ల్యూ. రాములందు తిరుగువారు.
 నిశాతము నం. వి. మిక్కటి వాడిచేయబడి వచి. దూ. నిషితము.
 నిశాపతి నం. వి. చంద్రుటు.
 నిశిధము సం. వి. పడురేయి.
 నిశిధిని సం. వి. రేయి. (పడురేయకంటి.) నిష్కర్షించుటము సం. వి. నిర్మయము.
 ఒక్కయించు సం. టై. నిర్మయించు.
 ఒక్కర(ల)ము సం. వి. (గణ.) చలించనికి (Invariant).
 ఒక్కల సం. వి. నేల.
 ఒక్కతము సం. వి. నిక్కయించుడినపి.
 ఒక్కట సం. వి. చేప్పులుగుట.
 ఒక్కటి సం. వి. నిచ్చేప.

చేయు ప్రక్రియ (Elimination).¹ నం. వి. వెజల్డూట్టుట.

నిష్టా-సితము నం. వి. 1. వెడలింపబడి నం. 2. ఉంచబడినవి.

నిష్టా-టము నం. వి. 1. తొఱ్ట 2 అంతి పురము. 3. ఇంటితోట. 4. తలవు. దూ నిష్టా-టము.

నిష్టా-తము నం. వి. క్రాయిస్టితము చేయబడినది.

నిష్టా-పము నం. వి. వెడలుట.

నిష్టా-పెంచించు నం. క్రీ. వెడలు.

నిష్టా-పంతి నం. వి. బయలువెడలుట.

నిష్టా-య నం. వి. (గృహ) ఏమియు చేయ శేకపోవుట, ఊరక కూట్టండుట.

నిష్టా-యత నం. వి. (రసా) గాఢ నైట్రి కామ్ములోగాని. క్రోమి కామ్ములో గాని ఉపాధి ముంచి తీసివేసిన యినుము దాని రాసాయనిక ప్రవృత్తిని కోలు పోవుట (Passivity).

నిష్టా-యము నం. వి. (గృహ.) నెట్ ముగా నుండునది (Passive).

నిష్టా-యాథాగస్టామి నం. వి. (అర్థ.) వ్యాపారములో పెట్టు బడి మాత్రముపెట్టి కైనందిన శార్ఫుకలాపములలో కలుగ చేసికొనకుండ నుండు థాగస్టామి.

నిష్టా నం. వి. 1. ఉనికి. 2. చేటు. 3. ముగి యక.

నిష్టా-ంచు నం. క్రీ స్థిరముగు.

నిష్టా-తము నం. వి. క్రీవక్కగా నుంచబడినది.

నిష్టా-వనము నం. వి. 1. ఉమియుట. 2. విరసనము.

నిష్టా-రము నం. వి. కలినము, పదుపము.

నిష్టా-తము నం. వి. 1. ఉమియబడినది. 2. తోయవడినది.

నిష్టా-కుండ నం. వి. సేర్పరి.

నిష్టా-తి నం. వి. సిథి, పరిశమా-ప్తి.

నిష్టా-తి నం. వి. (గట.) సణాతికి చెందిన రెండు రాసులో ఒకరాళి రెండవరాళిక ఎన్ని రెల్లో లేక ఎన్న వథాగమో తెలువు సంబంధము (Ratio) ఉదా. a,b అను నవి సణాతికి చెందిన రెండు రాసులు. వినికి గల నిష్టా-తి a ని b చే థాగించగా వల్పిన ఘలము అనగా a : b దినినే a : b అని గాని a/b అని గాని చూపు నదు.

నిష్టా-న్నము నం. వి. సిథించినది.

నిష్టా-దనము నం. వి. సిథి.

నిష్టా-దించు నం. క్రీ సిథించచేయు.

నిష్టా-యోజనము నం. వి. క్రమోజనము లేవిది.

నిష్టా-లము నం. వి. ఘలములేమి.

నిష్టా-రము నం. వి. స్వయావము.

నిన్ వి. వి. నిక, రేయ, నం. నికా.

నిన్సిపోన్ ఇం. వి. (వ్యోవ.) (Niciphos) నత్రజని, స్పృము కలిసియుండు బల మైన కృతకమగు ఎయవు.

నిన్సివెలుగు వి. చంద్రుడు.

నిష్టా-గు నై. వి. కిశువు, విద్ధ. దూ నిషువు. నం. కిశుః.

నిష్టా-ంద్రము నం. వి. కొరవ గలది.

నిష్టా-పము నం. వి. (రసా.) కాల్పుబడినది. నిష్టా-రము (Calcined).

నిష్టా-రము నం. వి. దాముట. దూ. నిష్టా-రము.

నిష్టా-రించు నం. క్రీ. దాము.

నిష్టా-పనము నం. వి. (రసా.) కాల్పుట, గాలిలో కాల్పుట. నిష్టా-రము (Calcination).

నిష్టా-ంకము నం. వి. కత్తి.

నిష్టా-ంద్రము నం. వి. మిక్కుతి లలనము.

నిష్టా-పము నం. వి. ఆసతేనిది.

నిష్టా-ంద్రము ఫం. వి. కారుట.

నిష్పదనము సం. వి. ధ్వని, ప్రోత, దూ. నిష్పత్తి సం. వి. చాత్ర.
నిష్పదనము.

నిష్పంతు వై. విజ, చిస్సికానము, సాకా
నములేనిచి. సం. నిష్పంతిః.

నిష్పంతు వై. వి. అశ్తకి. సం. నిష్పత్తమ్.
నిష్పరణము సం. వి. 1. ఇంటి ముండటి
థాగము. 2. చాత్ర 3. ముక్కి.

నిష్పరణము సం. వి. ఒక వాడ్యవీచేషము.
వర్ణి. నిష్పానము, నిష్పానము.

నిష్పరము సం. వి. సాంములేనిచి.

నిష్పంత సం. విజ. చంపువాయి.

నిష్పతము సం. వి. గుడాకాంము. విజ.
చంపబడినది. గుడింపబడినది.

నిష్పత్తము సం. వి. (ఎ) పుత్తతో
| కెంచెక్క తీస్తయుందు చ్ఛాటు
(Suspensorium, (కపి అగ్గంచాస్థి,
చుట్టుచూస్తి రోస్ట అసు ఏముకలతో
సేర్కుచీయస్తుటి.)

నిష్పతము సం విజ. ఉండబడివచి.
నిష్పత్తము సం. వి. 1. అచ్చాపము. 2.

కపటము. 3. తిరస్కారము. 4. చావ
రికము. 5. సమ్ముక, 6. మరుగుమాట.

నిష్పత్తించు సం. వ్రి. మరుగుపెట్టు, చాయ.
నిష్పత్తి సం. వి. మరుగుపుచ్చుట.

నీ

నీపర్యా.నీవు అను పదమునకు ప్రాతిపదికము.
నీఁగు తే. నివర్తించ.

నీదు వై. వి. కమ్మరివారి లిరుదు పేచు.
దూ. నాయదు. (ఉమా. అంకినీదు). సం.
నాయకః.

నీరాళము సం. వి. 1. ప్రకాళము. 2. నిక్క
యము. విజ. తుల్యము.

నీచము సం. వి. (శాతి.) మంద్రము (ర్ఘ్వి),
అధము (Low).

నీచు వి. 1. కేపమీది పొలును. 2. రక్తము
చెడి నీరైనది. 3. నీచుదు.

నీచుదు సం. విజ. అధముదు. దూ. నీచు.
నీటికానుపు వి. అగ్ని. శ్రీ. నీరు లిడగా
కలది.

నీటికుప్ప వి. జలరాషి. దూ. నీరుకుప్ప.
నీటిచూచి వి. అగ్ని.

నీటితాత వి. చాయుష. (గాలి నుండి అగ్ని
దీని నుండి నీరు పుట్టుటచే నీటికి తాత.)

నీటిదయ్యము వై. జలగ్రహము.
నీటిపాఱుదల వి. మావవ ప్రయత్నము చేత నీడ వి. చాయ

కాలువల చ్ఛారా, ఉపవదుల చ్ఛారా
సేక్కము కొరకు సీతిని పొలమున కండ
చేయుట.

నీటిపత్తుపు వి. చామర.

నీటిపుగ్గ వి. నీరు ఉరువోటు (Spring).

నీటిమంచ వి. గాలిలోని నీటి యావిరి గ్రహి
శవస మెంది గడ్డిపరకలు, రాష్ట్ర మెంద
లగు వస్తుపులపై సేర్వదు మంచు విందు
పుల (Dew).

నీటియక్క వి. కొస్తుభము.

నీటికిక్క వై. పూర్వాపాఠ.

నీటిజేడు వి. 1. వరుఱుడు. 2. సముద్రము.

నీటిజేవికిక్క వి. శతఖిము. (వరుఱుడు
అధిచేవతగా గలది.)

నీటివాలు వి. (శాతి.) నీరు ఎత్తునుండి చల్లము
నకు పారు వైశారి.

నీటివ్రాలు విజ. విలివియుండనిది.

నీటు వి. శ్రుంగారగర్యము.

నీడక్కలు వి. (గృహా.) సరియైన తైత్తి ప్రమూహా నీడ కవబడుటకే పెనుక థాగ మున పన్నని ఒట్టమీద చేయు ఎంతాయి డరి (Shadow work).

నీరము నం. వి. 1. చోటు, 2 చణ్ణ గూడు.

నీశోద్ధము నం. వి. పణి, గూటికామసు.

నీతము తై. వి. నియతము నియతము, నం. నిచ్చుకమ్. నం. వి. 1. తేబడిసరి. 2. పొందించబడినది.

నీతి నం. వి. న్యాయము.

నీపము నం. వి. కడిమిచెట్టు.

నీరంధ్రము నం. వి. సందులేనిది.

నీరజము నం. వి. 1 కాషుర. 2. ముత్యము. వి. దుమ్ములేనిరి.

నీరదము నం. వి. మేఘము.

నీరది నం. వి. సముద్రము.

నీరము నం. వి. జలము.

నీరపము నం. వి. రంపులేనిది.

నీరాకు వి. పాచి.

నీరాజనము నం. వి. హోరి.

నీరాట వి. స్నానము. ఇలక్రిడ. నీరాడుట.

నీరాటము వం వి. జలచరము.

నీరాడు క్ర. స్నావముచేయు.

నీరామని వి. వర ఖులుతువు.

నీరు తై. వి. 1. నీరము, జలము, 2. మూర్తము. నం. నీరమ్.

నీరుకట్టు వి. మూర్తింధరోగము.

నీరుకాయ వి. నీటిబుడగ. బుద్ధుదము.

నీరుకాయలు వి. కమసాలి దుక్క ఏక జని మేట్టు. క్రి.దిగాలుపదు, నీరుకాపూపదు.

నీరుకావి వి. కొంచెమెరుపు.

నీరుకాచున్న వి. సాయంకాలములందు కోచు ఎఱుని వచ్చని కిరణములు.

నీరుగండి వి. కూము.

నీరుచిచ్చు తై. వి. బద్ధాగ్ని (సీటిలో మంచు అగ్ని).

నీరుచులుకు వి. మూర్తము దిగునశుదు మంటయొత్తు రోగము,

నీరు తెంకి వి. జలాశయము.

నీరుడి వి. అతిమూర్తము.

నీరుచాలుపు వి. మృగులు.

నీరుతి త్తి పై. వి. మూర్తకోశము.

నీరుపాప వి. 1. అగ్ని. 2. సిటిమనుమ్ముడు.

నీరుపుట్టువు వి. 1. శామర. 2. శంఖము, 3. కొస్తుభము.

నీరుపుచ్చిగ తై. వి. మూడుపాశ్చ నీచ్చు కలిపిన మళ్ళిగ.

నీరుపుట్టుము వి. 1. సమమును కనిపెట్టు సాధనము. 2. జలవాయ్యిగల భూథాగము.

నీరుపుట్టు తై. 1. మూర్తించు. 2. జం స్వర్ఘముచేయు.

నీరుపొపరి వి. 1. కదవ. 2. మేఘము.

నీరువట్టు వి. దప్పిక.

నీరువాయి వి. జలరాశి.

నీఱు లి భస్మము. రూ. నిగురు. నిపురు.

నీలకంతము నం. వి. 1. సెమలి. 2. చిచ్చుక. (నల్ల ని కంరము కలది).

నీలకంతుడు నం. వి. కిపుడు.

నీలకము నం. ల. నల్ల కోతి.

నీలటుభ్రము నం. వి. (రసా.) నీలహారిత వర్షమాల కలగలుపు గల రాగి ఉవఱము (కాపర్ సల్ఫైటు) మైలకుభ్రము. (Blue-vitriol).

నీలము నం. వి. 1. సీలిచెట్టు. 2 వలుపు. 3. నల్ల రాయి.

నీలము నం. వి. (రసా.) ఒక విలువ గల రత్నము (Sapphire)- (ఇది రాషాయని కముగ ఎల్యూమినియమ్ ఆ కైన్ ట్ (Corundum). దీని సీరంగువకు కార ఇము అందులో అతిసూష్మరాశిగా నుండు క్రోమియమ్ ఆకైన్ట్).

నీలలోహాతము నం. విఱ. (రసా.) బహు
పండు : గుగు గలది (Purple).

నీలలోహాతుడు నం. వి. కిప్పుడు.

నీలాంధనము సం. వి. (రసా.) ఆవర్క్రమ
వట్టికలోక్క తజనికాల్ము(తజ వర్క ము)లో
నుండు ఉపాధాతు గుణములు గల ధాతుపు
(Antimony).

నీలాంధరుడు సం. వి. 1. బలాముడు.
2. లైర్పుతి. వి. శని.

నీలాంధము సం. వి. నల్కలువ

నీలాలి వి. రెండు వైపుల వర్తి పెలుగు
బీపపు కుండి.

నీలి వై. నల్కలునూళు. విఱ. నల్కలుచి.
నం నీలమ్మ నం. వి. భకానొక చెట్టు. విఱ.
గారంము. నం. వి. (ప్యోవ.) నీలిమందు
(Indigo), రంగు ద్రవ్యములలో నొకటి.
(Legumininose అను కుటుంబములో
Papilionaceae అను కుటుంబమునకు
చెందిన Indigoferatinctoria అను
మెక్క మెక్క పట్టమండ దీనినికయారు
చేయడురు).

నీలిమ నం. వి. నలుపు.

నీలికరణము నం. వి. (గృహా.) బట్టలకు

సీఎచ్ యుక్, టెల్లుట్రిలము ఉక్కెనప్పుడు
చేసిచ్చుక్కే కొంచెను కీర్తి రంగు
పెయింగ్ (Bluing).

నీలుగు క్రి. 1. బడలు విడుమొను. 2.
కచ్చు. దూ. దిలుగు, కులుగు, ఇలుగు.

నీపరి వై. విష్ట్రి. నం. సీపాః.

నీపారము సం. వి. విష్ట్రి.

నీప సం. వి. 1. సుచి మెరలు (మూర్ఖ
ధరము). 2. పోకముకి 8. చుండెపు
నొమ్ము 4 కైసాల.

నీపు సరపా. సెఫ్ట్ మునికుప్పచ్చెక వచనము
దూ. కుండ.

నీపర్పుత్తు నం. వి. 1. చేకము, 2. గ్రామము.
నీపోరము నం. వి. మంచు.

నీప సం. వి. విష్ట్టు భాస్క్రోలో నొకకె.

నీళువరుగు వి. ఉప్పు.

నీళుడు క్రి. 1. ప్రచలించు. 2. సౌనము
చేయ.

నీళు వై. వి. చీరు.

నీళుతోడు క్రి. కాతి. బ్రోహముచేయ,
కీడు కలపెట్ట.

నీళువదలు క్రి. కాతి, అప్పుగా నిచ్చినవి
రావని నిక్కయము చేసికొను.

ను

ను అవ 1. వ్యుతియా విఫ క్రి ప్రత్యుయము.
2. క్రియాప్రత్యుయము. ఉడా. తద్దర్మాన్నదు
లందు ప్రథమ పురుషైక వచనమున చేయ
ప్రత్యుయము. సూర్యుదు తూర్పున ఉద
యించును. 3. సముచ్చయార్థకము ఉడా.
చాడును నీపును రండు.

నుండు వి. చస్తు

నుక్కతి వి. చలనము.

నుగ్గాడు క్రి. ఖండించు.

నుగ్గు క్రి. నలగు. వి. 1. చూడ్లము. 2

ఖండము, వి. విడకతునుక.

నుచిచ్చు వి. నురుగు.

నుచ్చు వి. వెంట్లుక (మేకల గొర్రెల)
పెంటిక.

నుడి వి, అపవాదు, మాట. దూ. నొడి.

నుడికాడు విఱ, మాటకారి.

నుడికారము వి. మాటచుక్కాన్డము,
చలుకులడి.

నుదువు క్రి. చెప్పు. వి. మాట. దూ. నదుపు,
కొదుగు, కొదుపు.

సుదుజేడు వి. ఒకవాస్పతి, కిష్కితి.
సుదుపరి పిక. మాటలమారి. వాచాలడు,
సుదుపు క్రై. నుమగు.
సుతము నం. ఏబ. సుతింపబడినది,
సుతె సం. వి. పోత్రము.
సుతించు నం. క్రై. పోతముచేయ.
సుదురు వి. నొసలు.
సునుపు వి. శ్చిద్రత.
సునుసెగు వి. కొంచెము సిగు,
సున్ను వి. నునుపైనది.
సుయి వి. చావి. దూ. నుయ్యి, నూయి.
సురుగు వి. ఛేనము. దూ. సురువు.
సురుదటు వి. కారిజము, యక్కితు.
సురుపు వి. నుమగు.
సుటీపిడి వి. సురుచుట. దూ. నూర్పిడి
నూర్పు.
సుఱిచు క్రై. ధాన్యము పశుపుల కాక్కలో
క్రోక్కించి నలుపు.
సుఱిపు క్రై. 1. సురుచు. 2. చంపు.
సుఱిమాడు క్రై. సురుముచేయ.
సుఱిము క్రై. 1. చూర్చిము చేయ. 2. చంపు.
వి. చూర్చిము.
సులక వి. మంచమల్లెడు త్రాడు, దూ.
నుల్క.
సులి వి. 1. ప్రైగులలో కాప్పి. 2. చిక్కు.
వి. అల్పము.
సులించు క్రై. నలుచు.
సులిగొను క్రై. లిక్కువడు.
సులితిగ వి. (వృక్ష.)
కొన్ని లతలకు పెకి
ప్రాకుటకు ఆధారముగా
మండు పన్నుని చుట్టు
కొను స్వయాపముగల
తంతి (Tendril)శా

మలితిగ

గుమ్మడి కుటుంబములోని మెక్కలు.
సులిప్పరుగులు వి. కదుపులోని సన్నని పురు
గులు.

సులియు క్రై. 1. స్థానము తప్పు. 2. పొడి
యగు.

సులివు వి. సులియుణ..

సులివెచ్చు వి. గోరువెచ్చు.

సులివెట్టు క్రై. సులుచు.

.సులినేవనము వి.

విజ. (గృహమ.)

పోగులు రెగిన

అంచును మెలివేసి

పై కుట్టు కుట్టుట.

(Whipping).
నులినేవనము

నులుచు క్రై 1. పొడిచేయ. 2. నలుపు.

రూ. సులుపు.

నులుము క్రై. 1. ప్రేక్షణోనలుపు, 2. పెల్ల
గించు.

నులుసు వి. నూర్యానత,

నుపు వి. తిల, దూ. నుప్పు. నూపు.

నుప్పు వి. ఒకరకపు పంట.

నుపులు క్రై. 1. ఆలసించు. 2. పూను. వి.
ఒడలు విరుచుకొను,

నుసి వి. పురుగులు తొలువగా రాలిన పొడి.
విజ. అల్పము.

సుసెప్పరుగు వి. ఘుణము, దూలముఁ ను
తొలుచు పురుగు,

సుముగు క్రై. తిరస్కరించు,

సుముము వి. కన్నులముందు ముసిరెడుచిన్న
దోము.

సుముము క్రై. 1. ఆక్రొంచు, 2. బట్టలను
రాతిపై నలుచు.

సునులు క్రై. మెదలుట, వి. లాఫువము.

సూగు

సూగు ఏ. 1. ఆకులు లోపగువాని వై నుండు షష్ణుని ముండ్లు. 2. తేరువనము. ఏఱ. శేత.	సూపురము నం. వి. అండె. సూహిపికి వి. సూర్యికి. సూలు క్రి. 1. వాటిచేయు, 2. మళ్ళించు. నద్దు, శరము, వండ.
సూగుమీసము వి. అప్పుడే వైలాచుచుష్ణి మీసము.	సూబుచు క్రి. సుమచు, సూబుప్ప వి సూర్యు.
సూక వి. బియ్యుపు కుమక.	సూలిగెకసు వి, ఉట్టిరెల, ఇంజిలుస్తకము.
సూలు క్రి, 1. త్రోచు. 2. త్రోలు.	సూలు వి. 1 ప్రతి వడిన పోట ఇంచువు.
సూకుడు వి, త్రోయుట.	సూలుకొను క్రి. 1. బప్పుకొను రి. కుమరు కొను, 2. చక్కండు. 4. పు-గాసు, దూ.
సూలు వి. సుచ్యు. ఓంచస్యము.	సూలొస్తము,
సూల వి. పోడి. దూ, సూలము.	సూలుకోటు వి. 1. అంగికారము. 2. ఒక జాతి శాక విశేషము. దూ సూలోస్తము.
సూతనము నం. ఏఱ క్రొత్త. దూ సూత్తము.	సూలు వి. సుచు. దూ. సుచ్యు, సూలు.
సూనియు వి. చమరుడు. దూ. సూనె.	
సూనూగు మీసము వి. సూగు మీసము.	
సూనెముడి వి. కిఱుగంటు, దూముడి.	

నులు

నృత్తము నం. వి. నర్తనము,	నృపొలుడు నం.వి. రాజు.
నృత్యము నం. వి. శరీరవాస్తస్తేక్షాభినయ ములచ్ఛై ఖావములను తెలుపుచు ఆడెడి ఆట.	నృపుడు నం. వి. రాజు.
నృనతి నం. వి. రాజు. దూ. నరపతి	నృశంసుడు నం. విఱ, క్రూరుడు
నృపలత్క్షము నం. వి. రాజునకు ప్రట్టెడి తెల్ల గొదుగు,	నృసింపుడు నం. వి. నరసింహుడు. నర. క్రేష్ముడు.
	నృహారి నం. వి. నరసింహుడు.

నె

నెంజిలి ఫి. మనోవ్యధ.	నెగపు వి. ఎగపు.
నెక్కును క్రి. పాదుకొను	నెగయు క్రి. ఎగయు.
నెక్కులు వి. పాదుకొనుట,	నెగులు వి. కాఢ, మనోవ్యధ. దూ నెపులు
నెక్కకర్ణ్య ఇం. వి. (గృహ.) (Neck curve) దుస్తులలో మెడ క తి రింపు దుస్తులలో తలను దూ ర్ఘుటకు తెరుపబడిన ఖాగము,	నెగ్గు క్రి. నిర్వహిలు.
నెగడి వి. మృగములు బెదరుటకును, చరిత్రాచాయనుటకొను వేసెడి మంట,	నెలిక వి. ప్రెచ్చు కిశ్చ కదలిక వలని చమ్పుడు దూ. నెటిక.
నెగడు క్రి. 1. బయలు మెరయ. 2. వధిలు. దూ, నెవడు.	నెట్లక అవ్యా. అనివార్యముగ,
	నెలికసీల వై. ఏఱ, సైషైకషిలుడు, సదా చారసంపన్నుడు, నం. సైషైకషిలః,

నెట్లేయము వి. 1. చుట్టు కుదురు. 2. గుండు పాగు. దూ. నెట్లేయము.

నెట్లు క్రి. పూనిక్రియ. వి. పూనిక.

నెట్టుకొను క్రి. 1. పూనుకొను. 2. నెలకొను 3. అతిశయించు. 4. బలాత్కరించు.

నెప్టీ వి. సంయగు జత. ఉద్ది.

నెప్టైకమ్మ వి. పాచికల సంచము.

నెప్టైపలక వి. పాచక లాడెదు పలక, అట్టప పదము.

నెప్టుము వి. 1. పాచికలాపి. 2. పంచము. 3. కొండమీద విశాల సమపదేళము.

నెప్టి వి. తల.

నెప్టురు వి. రక్తము. దూ. నెత్తు.

నెప్టురుకందు వి. కొత్తపాప, పసిలిడ్.

నెప్టురుద్రావుడు వి. ఒక్కముడు.

నెప్టురుబ్రోధు వి. సంధ్యాకాలము.

నెప్టురుబంక వి. రక్తముకో కూడిన బంక వి రేచనము.

నెనదు వి. మజ్జ, మూలగ.

నెనదు వి. కృతజ్ఞత. 2. ప్రేమము.

నెనదుము వి. (ఎత్తి+నదుము) అంద మైన కడుము

నెపము వై. 1. వాయిషము. కారణము. 2. కచ్చు, దూ. నెవము. నం. నిథ. త నిపమ్. త. సెవ. నెవము.

నెప్పురము వి. వేగము. దూ. నెప్పుళము.

నెప్పరి విజ. ఉపాయశాలి.

నెప్పరించు క్రి. మూదలించు, నిరూపించు.

నెప్పు వి. 1. సొపము. 2. సైర్యము. 3. ఉపాయము.

నెప్పుకొను క్రి. పాదుకొను.

నెప్పుక్కన్ ఇం. వి. (Neptune) సూర్యుని చుట్టు తిరుగు భక్త గ్రహము

నెప్పెరిటిస్ ఇం. వి. (గృహ) (Nephritis). మూర్క విండములు చెపోపుట. (ఈ వ్యాధికమాచనలులేవు. ఇది చాల అపాయ

కడ మైన వాయిషి.)

నెబ్యులా ఇం. వి. (Nebula) వాయిథరిత మేఘమువలె నుండి మెరయుచుండు ఖగోళ విశేషము, నీహరిక.

నెపురు క్రి వెదకు.

నెపుకుదు వి. వెదకుట.

నెపురు వి. పశువులు మొదట తిన్న దానిని ముల నోటికి డెప్పుకొని చక్కగా నమ లుట. రోమంథము.

నెపురుచు క్రి. నెపురువేయు.

నెమిలి వి మయూరము దూ. నెమ్మిలి.

నెమిక్క వి. 1. ప్రేమ. 2. సమ్మిది. 3. సంతోషము. 4. జీమము. 5. నెమిలి. వై. 1. తిసాసవుడము 2. బండిచక్రముకమ్మిన్ నం. నెమిలి.

నెమ్మిరౌటు వి. కుమారస్వామి.

నెమ్మిలి వి. నెమ్మిలి.

నెమ్ము వి. 1. తడి. 2. తలుపు చెక్కులు లోనగునవి ఒకదాని కొకటి చెర్పి అంట వేయ లోపల చొప్పించు మేకు.

నెయి వై. వి. ఘృతము. దూ. సెయ్యి. నెయి నం స్నేహా.

నెయ్యిపుటులుక వి. ప్రపాయకోచము.

నెయ్యిపుటేడు వి. మదనుడు.

నెయ్యిమాడు క్రి. స్నేహించు.

నెయ్యిము వై. వి. స్నేహము. చెలిచి. 2. ఇంపు. దూ. నెయ్యిమి, నెయము. నం. స్నేహా.

నెయ్యిటు వై. విజ. స్నేహితుడు, నెయ్యరి నెర విజ. నమాసమందు నెరవు శబ్దమునకు మీదిపర్చమలోపించగా మిగిలిసరూపము. దూ. సెలు, సెత్తా, సెత్తా (సెలజూల, సెలజోదు).

నెరదు వి. గొగ్గి, విషము.

నెరను వి. 1. తప్పు. 2. కళంకము. 3. వలును,

నెరి ఏ పంకర.

నెరికుచులు వి. వ్యక్తాలకమ. రు, ముంగురులు

నెజక వి. చెంద్రుక.

నెజకు వి. ముడైము, జీవస్థాము. దూ. ఎరను.

నెఱపు క్రి. 1. నిండించు. 2. ఇంపేరచేయు

నెఱపు క్రి. 1. నిండించు. 2. ఇరచు. 3.

సరవేన్ను 4 వాగ్యపించేయు. వి. వాగ్యపు నము. విజ. అభికము. దూ. నెఱపు.

నెఱయు క్రి. 1. నిండు. 2. ఇరవేరు. 3. వాగ్యపించు.

నెఱవాది విజ. నేర్చరి.

నెఱ్లవిధై వి. వోస్తలాఫ్టువముగల జాంవిధై.

నెఱపు వి. 1. పూర్తి. 2. వ్యాప్తము. 3. మార్గము. విజ. 1. అధికము 2.

యుక్తము. 3, విశాలము. దూ. ఇరపు.

నెఱవేణ క్రి 1. మరియు. 2. నిధించు.

నెఱసి విజ. శూరుడు.

నెఱా విజ. సెరి. పూర్ణము, గొప్పది.

నెఱి వి. 1. అందము. 2. ఆచారము. 3. వత్సుషుకుచై. 4. క్రమము. 5. వాగ్యయము 6. పరాక్రమము. 7. పూర్తి 8. దెక్క. 9. వక్రత. 10. విధము.

నెఱిపదు క్రి. సిద్ధించు.

నెఱియ వి. చీలిక, నెలపగులు. దూ. నెఱ్లి, నెఱ్లియ, కెళ్లి.

నెల వి. 1. మాసము. 2. చంద్రుడు. 3. పున్నము. 4. స్థానము. 5. కర్మాగ్రము.

నెలకట్టు వి. రాతికట్టుడునేల, కుట్టము.

నెలకువ వి. స్థానము.

నెలకూన వి. 1. శాలచంద్రుడు. 2. నఖ కుటము.

నెలకొను క్రి. స్థిరపదు.

నెలగ వి. ధనము.

నెలచూరి వి. బుచుదు, ఉంపట్టి త్యాగి చుండుకి కుమురదు.

నెలచూర వి. త్రై. దూ. నెలచుక,

నెలచూయపు వి. తెనుదు, చుంక్కిశేఖరుడు.

నెలచూయ వి. చూచికి,

నెలచౌచి వి. రాఘవపు.

నెలచౌయి వి. చుంద్రికాంతిల.

నెలచంక వి. శాలచుదుడు.

నెలచంకకోల వి. ఆక్షచుంద్రాణము.

నెలచత్తి వి. పత్రకప్పురాచు ఒలుకు.

నెలచతి వి. 1. పశి దయము కలవాదు. 2. మర్మజ్ఞాడు.

నెలచిసము వి. చంద్రకి.

నెలచు వి. వాసస్థానము. 2. స్థానము 3. పరిచయము.

నెలచుకొను క్రి. 1. నిలుకడయగు. 2. నిలు చుండు. దూ. నెలకొను.

నెలచెలుగు వి. వెస్సెల్.

నెల్లి వి. ఉసిరిక.

నెల్లిబద్ధ (వ్యావ.) వి. చూరుకుట్టుబద్ధ.

నెవడు క్రి. సెగడు, ఉయలుమెరయు, విజ్ఞంభించు.

నెవము వై. వి. సెవము.

నెవయు క్రి. సెగయు,

నెవిలి వి. సమిలి.

నెవ్వులు వి. ఉగులు.

నెవ్వు వి. 1. దారిద్ర్యము. 2. అపద 3. వరపు.

నెళవరి విజ. 1. పరిచయము కలవాదు. 2. మర్మమెరిగినవాదు. దూ. నెలపరి.

నెళవు వి. 1. పరిచయము, 2. మర్మము, దూ. నెలవు.

నీ

నే. నేయి.

నేచ్చెల్ల అచ్చో సంతాపార్థకము.

నేడు వి. ఈగెనము.

నేత వి. నేయుట.

నేతకాదు వి. నేయువాదు, తంతువాయుదు.

నేతప్పురుగు వి. సాతెప్పరుగు,

నేతరి ఓ నేతకాదు.

నేఱ వి. ఈచ్చె. దూ. నేఱము, నేఱో.

నేబేంచు క్రి. 1. నేఱుకొను, 2. చాగిలచడు.

సత్యముచెప్పు.

నేషు వి. నిశ్చయము. విజ. ఉధము.

నేక సం. పెళ. | చటువు.

నేతిచీర వి. ఘృతకోశాకక, ఒకవిధమైనశీర

నేత్రపరచ్ఛము సం. వి. కనులపండువు.

నేత్రమర్గపటలము సం. వి. (ఇం.) కను
గ్రుడ్పుపై నున్న పొంలలో మర్గచొర
(Choroid).

నేతము సం. వి. 1. కన్న. 2. తరిక్రాదు.
3. పలిపము.

నేత్రరసము సం. వి. (ఇం.) నేత్రరస వేళ్లు
ములో మండు నీలవంటి ద్రవము, కన్నిరు
(Aqueous humour).

నేత్రరస వేళ్లము సం. వి. (ఇం.) కను
గ్రుడ్లలో కన్నికాపటలముకు ముండున్న
గది (Aqueous chamber).

నేత్రశక్కము సం. వి. (ఇం.) కంటి గ్రుడ్లు
మొక్క కావశింపుతో కలిసియుండు
పటుచని అధిచ్ఛరపు పొర (Conjunctive).

నేత్రకోష సం. లి. (గృహ) కన్నుమపక
విటమిన్ 'A' అవోరములో తక్కువగుట
పటన కలుగు వాగ్ది. (Kerophthalmia.)
(ఆది ఎక్కువగా మురికిన కన్ను గ్రుడ్లి
యగును).

నేత్రిక సం. వి. (ఇం.) సంయుక్తాలో

నున్న కడ్డివంటి | పమూడి పదార్థము
(Ommatidium).

నేమ సర్పి. నాళజీ ప్రథమైకవచనము.
రూ. ఏను.

నేపథ్యము సం. వి. 1. పస్తార్ద్యలంకారము.
2. నాట్యపోనము. రూ లైపథ్యము.

నేమకము పై. వి. 1. నియామకము, 2.
నియమము. రూ. నేమము. సం. నియా
మకః.

నేమి సం. వి. 1. బండి కంటికడకమ్మి 2.
గిరక, 3. తినాసవృతము,

నేము క్రి. ధాన్యము చేటిలో పోస్కొని
యిటునటు ల్రిప్పు. సర్పి. నేమ యొక్క
బహువచనరూపము. రూ. ఏము, మేము,

నేయము పై. లి. సాయ్యదు, సం స్నేహః.
నేయ పై. వి. సెయ్యి, సం, స్నేహః.

నేయ క్రి. నేతచేయ, చాపలు లోనగు
వాని నల్లు.

నేరచోతు విజ. తెలియనివాదు.

నేరగాదు విజ. తప్ప దేసినవాదు.

నేరమి వి. అజ్ఞానము, దోషము.

నేరము వి. తప్పు.

నేరిమి వి. సాముర్ధ్యము. రూ. నేరుపు.
నేరిస్తే. నేర్పు.

నేరుచు క్రి. 1. నెరువచేయ. 2. సాముర్ధ్యము
నేరుపుకాదు విజ. నేరుపరి. సమర్థుడు.

నేరుపులాదు విజ. నేరుపుకాదు,

నేరెపేఱ వి. జంబూనది.

నేరెయ వి. జంబూవృతము. రూ. నేరేడు.

నేరెడుదీపి వి. జంబూ దీపము.

నేల వి. 1. భూమి. 2. ప్రదేశము. 3.
చేశము.

సేలగలుష్టు క్రి. జాప.

సేపూలీ ఏ. పీర, భూపూత్రి.

సేలతాలుష్టు వి. భూధరము.

సేలమగవ్వు సప్పుములు ఏ. ఏ. (వ్యవ.)
బొంగిపోషు పర్పు పుచ్చిని కొట్టుకొనిపోతు
మట్టిని తగ్గించుచు సేలమ కప్పియియుండు
పైపులు (Cover crops). ఉడా. ఇలి
పెసర, వేమ సేనగ మొదంయిచవి సేలమై
ప్రాకు పైరులు.

సేలపట్టీ ఏ. 1. అంగాలకుదు. 2. నుక్క
సుచుడు.

సేలబోగ్గు ఏ. (భాగో.) భూగంభీమందు
అధించు బోగ్గు, రాతసి బోగ్గు (Coal).
సేలమాలియ ఏ. భూమిలోపల యల్లు. డూ.
సేలమాలి.

సేలమాళిగ ఏ. 1. సేలలోపలిగది. 2. పాతర.
3. సేలమాణ్ణము (Cellar).

సేలయంత్రు ఏ.

కొమ్మలను సేఱ సేలయంత్రు

పైకి గాని, గోలెములలో పోసిన మట్టి
లోనికి గాని వంచి దానిపై మట్టివేసి
తయశ్చు అంటు గట్టిన మొక్కలు
(Layers).

సేలయందలి ఉప్పోగ్రత ఏ. ఏ. (వ్యవ.)
పగలు సూర్యకిరణములకే గలిగిన వేడి
మిలో సేలయందు నిరీచియున్న ఉప్పోగ్రత
(Soil temperature).

సేలయొక్క స్నేగ్గత ఏ. ఏ. (వ్యవ.)
సీటికో మట్టి తడిసినప్పుడు మట్టిరేణు
వులు సులభముగ విడిపోకుండ ఒక దాని
బొకటి గట్టిగ వంటుకొని యుండు లినురు
లేక సంశోధక స్ఫూర్హావము (Plasticity of
the soil).

సేలపేచు ఏ. రాజ.

సేల జంగ్రపూడాక త్రి ఏ. ఏ. (వ్యవ.)
సేలయంది ఇంప కపచుకు ములు పూర్తిగ
అవుండియులకు కావులిన బోధము
అము (Soil capacity for water),
సేల జంగ్రపూడాక త్రి ఏ. ఏ. (వ్యవ.)
కర్త ము కురిపినప్పుముగాని. సీటు పైటి
క్రూముగాని మట్టికేషన్లు కొండ
సీటిని పట్టియుండగించుక్కి (Retention
power of soil).

సేలలోని సూక్ష్మప్రియులు ఏ. ఏ. (వ్యవ.)
ఇవి అంగాలిథాగ ముక్కగా తేక కుంటలో
చూచుటకు పీలుడేనంత లిన్న ప్రాణులు
(Soil micro-organisms) సేలలోని
మూడుక్కిపులు — 1. పిర్మింధములు వాని
సిద్ధప్రియులు (Fungi and their spores)
2. కిరణతండుక ములు (Actinomycetes)
3. మూడుర్దడికలు (Bacteria). 4.
కౌసి ర్దియమ్ (Clostridium). 5. ఆర్గ్య
కీపులు (Protozoa).

సేలవిదిచిసాము ఏ. కాకి. విరాధార
వ్యాపారము.

సేల వేలుష్టు ఏ. భూమచుడు.

సేలు ఇం. (శాస.) (Nays) శాసనపథలో
ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానమునకు తమ వ్యక్తి
లేకమను 'నే' అని మాచించు సభ్యులు.
సేపచము ఏ. మఱులు గ్రుచ్చిన హరము.
డూ. సేవచము. సేవరము.

సేపి ఇం. ఏ. (Navy), శాకసేన, సముద్ర
సేన.

సేపసల్ కేంట్ కోర్చు ఇం. ఏ. (N.C.C.)
శాసీయ యువకైనిక దశము.

సేప్పక తె వై. ఏ. మిగ్రురాలు.

సేప్పకాడు ఇం. మిగ్రుదు.

సేప్పము ఏ. స్నేహము, సయ్యదులు,

నై

<p>నై బుతి ప్రశ్నపాయువు నం. వి. (వ్యవ.) జాన్ నుడి సెప్టెంబరు వరకు నై బుతి మూలముడి పీచు వాయువు (South-west monsoon).</p> <p>నై కథేదము నం. వి. అనేకథేదములు గలికి.</p> <p>నై గనిగ్రహము నం. వి. నిగనిగలాడుట.</p> <p>నై గచము నం. వి. వేదాంతము.</p> <p>నై చికి నం. వి. 1. మంచిరూపము 2. ప్రాయము. 3. సమృద్ధి. 4. పాలిచ్చునటి యాచు.</p> <p>నై చ్యము నం. వి. నీచభావము.</p> <p>నై జము నం. వి. 1. తనరి. 2. స్వాఫా వికము.</p> <p>నై ఉపాష్టము ఏ. వి (రసా.) వక్రజని క్రాయముజనిదము నీటిలో కరిగిన ఉత్పన్న మగు ఆష్టము (Nitrous acid).</p> <p>నై త్రైకాష్టము ఏ. వి. (రసా.) వక్రజన చంచామ్మజనిదము నీటిలో కరగగా వచ్చు ఆష్టము (Nitric acid).</p> <p>నై టొచాక్టరు ఇం. వి. (వ్యవ.) (Nitro bactor) వక్రాయితములను నక్రితము లాగా మార్పు సూక్ష్మికిపులు.</p>	<p>నై ట్రోసోమోనాస్ ఇం. వి. (వ్యవ.) (Nitro somonas). అమోనియా కెప్పినితము నందలి నత్రజనిని సేలలో నక్రాయితము లగా మార్పు సూక్ష్మికిపులు.</p> <p>నై పత్రుషము నం. వి. సేపథ్యము.</p> <p>నై పుణము నం. వి. సే ఎరితనము. దూ. సై పుణి. నై పుణ్యము.</p> <p>నై మిత్రికము నం. వి. నిమిత్తము వలవ కలిగినది.</p> <p>నై యాయికుడు నం. వి. నాగ్యయశాస్త్రము తెలిసినవాడు.</p> <p>నై రాక్రోము నం. వి. ఆశలేనితనము.</p> <p>నై ర్ఘతి నం. వి. నిర్వతి.</p> <p>నై ర్ఘతుడు నం. వి. నాలవ దిక్కు సేఱ వాడు, నిర్వతి.</p> <p>నై ర్ఘణణము నం. వి. దయలేనితనము.</p> <p>నై ర్ఘల్యము నం. వి. నిర్దైలత్వము</p> <p>నై చ్ఛికుడు నం. వి. నిష్ఠగలవాడు,</p> <p>నై సరికిము నం. వి. స్వాఫావికము.</p> <p>నై సరికిలక్షణము నం. వి. (భాగా.) ఒక ప్రదేశశ్రు సహజగుణము. ఉడా. ఒక ప్రాంతము చెట్లలోగాని, కొండలలోగాని, నదులలోగాని నిండియుండు స్థితి.</p>
---	--

నో

<p>నోంచు క్రి. కొప్పించు.</p> <p>నోకుగ్న క్రి. అదుము. వి. 1. అదుముటచే గలిగిన సల్ల ము. 2. ముడుక.</p> <p>నోకుగ్నడు వి. 1. ముడుక, 2. అదుముడు నొన.</p> <p>నోకుగ్నలజ్ఞట్లు వి. (గృహా) ముడుకలు పడినట్లుగా నగపదులజ్ఞట్లు (Crepe).</p> <p>నోగ వి. కాడకి దగిలించు నియుపు ప్రూతు,</p>	<p>కూబరము. (వ్యవ.) గుంటక. గొళ్ల మొదలగు పనిముట్ల కుగల ఏడికోల (Shelf).</p> <p>నోగులు క్రి. వికలమగు. నొచ్చు. వి. 1. వికలమగుట. 2. నొస్సు.</p> <p>నోచ్చిచ్చు వి. చొంగ.</p> <p>నోచ్చు క్రి. 1. నొప్పిచెందు. 2. చారి క్రాయదులచే పీడనాందు. దూ. నోయ.</p> <p>నోచ్చుకోను క్రి. పరితాపమొందు. ప్రుక్క.</p>
--	--

నొచ్చుకోలు ని. వరిశాసము.

నోకె లి. నుడి.

నొదీవారము ని. మూటువముక్కాంచుము. దూ.

నుడికాంచుము.

నోడికారి లి. నుడుచూ. చమక్కాంచముగా మాటలువాడు.

నోడుగు క్రి. నుడుగు. రూ. నోడువు.

నోడుచు క్రి. 1. తప్పులుపట్టు. 2. నొడుచు.

నోప్పి ని. జాధ. 2. అవద.

నోప్పిగుంబె లి. వ్యాధిగ్రసుము.

నోల్లి లి. (వ్యంప.) మెట్టు దక్కి చన్నివు

తరువాత మట్టిని మెరకసుండి రల్లు మువకు నొసలు లి. నుండి.

నోల్లి మట్టు.

నోల్లి

నోల్లి క్రి. కెక్కలు నోటు తెచ్చుకొని ఉపా రించు

నోల్లిప్పి లి. 1. వేదన. 2. వ్యాధి. దూ. నొప్పు, నోటి, నోవు.

నోల్లి

నోల్లి క్రి. నోము, ప్రతమాచరించు.

నోల్లత లి. నోచుట.

నోలైఫిగము లి, దేహశా ప్రార్థనల యందు

దొడలయందు కుట్టుకొను లోహాను కల్పిసుకొన్ని.

నోలైసు ఇం. లి. (Notice) 1, పకటన. 2.

ప్రకటన ప్రతము, 3. సంజాయిమీ ప్రతము

నోదకము ఎం. లి. (శాక.) ముందుకు

క్రోయునవి. వాయు విమానము యొక్క

ముఖమందుకు మూడు ప్రతములు గల

ప్రథమించు పరికంము (Propeller). (ఇది

విమానమును ముందుకు నడుపును.)

నోమడు ఇం. లి. (Nomad) దేశప్రిమ్సుపి.

అసీరపాసి.

నోము క్రి. 1. ప్రతముచేయు. 2 సోగాట్టు

లి. ప్రతము.

నోయు క్రి. నోచుపు.

నోరు లి. 1. ముఖచ్ఛారము. 2. పదనము.

నోరుమెంగ లి. మూగ.

నోరుమెదల్పు క్రి, మాటలాడ ప్రయు క్రించు

నోరూరు క్రి. 1, దులిగల పసుపులు తిను కోరకచే నోటు నీళ్ళారు. 2. ఆపేక్షించు.

నోరెత్తు క్రి. మాటలాడ యత్కించు.

నోవరి లి. నొప్పి కుంటి.

నోవి లి. నొవు. రూ. నొవ్వు.

నోవు లి. మా. వై.

నోల్లి

నో లి. నపు. నశ్శ్య.

నోక నం. లి. టడ.

నోకాదండుము నం. లి. టడ వదువు, గడ.

నోకరు పొం. లి. వనివాండు. సేవకుడు.

నోకా(క)వన్ను లి. లి. (పరి.) దేశరకణ

కొరకు పూర్వ్యపు ఇంగ్లొదు రాజలు

నోకలు నిర్మించు నిమి తము చేపుల మీద

నగరముల మీద విధించిన వన్ను.

నోకాశాల నం. లి. ప్రభుత్వపు నోకాద వ్యవహారములను చూచుకొను శాఖ.

నోకాస్థావరము నం. లి. యుద్ధ నోక లందు ఫలము.

నోకు లి. మెట్టు. రూ. నపుతు.

ప్రాతుకోట్లు కే మిసెచించు. డా. నశ్వరు | పతముల క్రింగ్ నే ఎడిన పడవ కీలువంటి భాగము (Keel).

నాతలము నం. వి (పృష్ఠ.) పతంగాచారు నోబతు హిం. వి. ఒక వాద్య విశేషము.

ప్రపములో రెండు ఆకర్షుల పత్రములలో నొరు విజ. ముదువు. రూ. నశ్వరు.

స్వి

స్వయంకువు నం. వి. 1. ఇట్లి. 2. ఒక మసి. | స్వర్ఘదము నం. వి పది యిర్పుదములు.

స్వాప్తారము నం. లి. అవహేళనము. | స్విస్తము నం. లిజ. ఉంచబడినది.

స్వైగోధము నం. వి. 1, మణ్ణి 2, ఇమిష్టి.

నౌ

న్యాయకర్తాకము నం. విజ. (శాస.) | ధికులకు మార్గదర్శిగా నుండును).

స్వాయాధిక వర్గము, న్యాయశాస్త్రము | న్యాయ్యము నం. విజ. న్యాయములో కూడినది,

పకుప్యాథాద్య రముచేసి ప్రజలకున్యాయము | న్యాయము నం. వి. 1. ఉంచుట. 2. ఇల్లడ శి. వాడిక,

చేకూర్యట (Judiciary).

న్యాయపంచాయతీలు వి. వి. (రాజ.) ల్గామ | న్యాయసర్వము నం. వి. (శం) పెద్ద జగతువు లలో నిర్వాహిక గ్రంథినుండి ప్రసించుచు శివన వ్యాపారముల కవసరమగునట్టి పదార్థము (Harmonie).

న్యాయపంచాయతీలు వి. వి. న్యాయపరిష్కారములు చేయు సఫలు.

న్యాయము నం. వి. 1. తగవు. 2. స్వధర్మము | న్యాయసంస్థ నం. వి. (పాసే.) పారిశ్రామిక సంస్థలు కొనిిన్న కలిసి స్వర్థము తోలగించు కొనుటకు ఏ ఎరువుకొను ఒక సంస్థ. (ఈ సంస్థకు వ్యక్తి-సంస్థలు పూర్తిగా అధిసముత్తే యందును, వ్యక్తి-సంస్థల లోనివాటూ దారులకులాభములో భాగము తప్ప సంస్థ ఆధ్వర్యము ఎంతమాత్రముండదు.)

న్యాయాధికక్రత న్యాయము నం. వి. | న్యాయమూర్తులు నిర్ణయము చేయునప్పుడు అనుసరించు విధానము. (ఈ న్యాయ నిర్ణయము శాసనముగా నము కాకపోయినప్పటికి శాసనముగా గొచింపబడి భవిష్యత్కార్యం న్యాయా

న్యాయా, ప్ర

న్యాయము నం. విజ. తక్కువైనది | దండ ధరించినవాదు.

ప్రస్తుతిమాలి నం. సి. కివుదు. ల్చు. పుణ్ణల

ప

ప ఒక పుకరము.

పంపిణ్యము సం. వి. శామర. త్వ. యతకలో
పుట్టినవి.

పంకము సం వి. 1. బురద. 2. పూషము.
వి. పాయ.

పంకమహము సం. వి. శామక.

పంకా హిం వి. పెద్ద విసనకజ్జ (శోక).
గాలిని విసరునది (Fan).

పంకించు త్ర. 1. పట్టించు. 2. చలించు. 3.
లించు.

పంకిలము సం వి. బురదగంచి.

పంకేరుహము సం. వి. పంకము, శామర.

పంక్తి నం. వి. 1. వరుస. 2. చవి.

పంగ వి. 1. పలవకొమ్మ. 2. పాయగొమ్మ.
3. ఎదముగా చాపటదిన రెండు కాళ
నదిమి థాగము.

పంగనామము వి. నదుమ ఎదము గలుగ
పంగవలె తీర్చిన తిరుమణి.

పంగము వి. దేవ ప్రాహ్లాద వృత్తుల మీద
దొరణము వాచు తీసెదు చట్టాకమైన
కప్పము.

పంగమొగ్గ వి. (వృక్ష.) కత్తుఫ
కోరకము, అకు పంగలో
సుండు మొగ్గ (Axillary bud)

పంగిది వి. ఉదము.

పంగు వి. థయము.

పంగుపు సం. వి. శని, విం. పంగమొగ్గలు
కుంటివాడు. అగ్రకోరకము

పంచకము సం. వి. అయిదు

పంచషైతములు నం. వి. తీకైలము,

పంచగప్యము సం. వి. అవుపేడ. అపు పంచి

తము, అవుపాఱు. అపు పెరుగు, అపు
సెయిండ్.

పంచములు సం. వి. 1. మనసులు. 2.

ఒక రాకుసుల వేషము.

పంచతంత్రము సం. వి. జానపుర కథల
ధ్యానా చూసపునకు సీత భోధాచు
సంక్రమిత కథాబుద్ధములు:- 1. మైత
శాఖము. 2. మైతచేచము, 3. సంచి
వ్యాకూము. 4. ఉత్సాఖము. 5. అంం
ప్రేష కాంచర్చను అమసి యంచాచైచైచ
తం లములు.

పంచతస్క్రితములు సం. వి. శక్తిప్రశ్న
ధూపఃసగ్గంచములు.

పంచత్వము సం. వి. మరణము.

పంచదళి నం. వి. 1. అమవస. 2. పున్మమ.

పంచమా శాఖ. శాస. ఐనుమ్మాన పుస్తికు
అలో మహాము కలిగిన యుచల చెచారించు
సంఘము.

పంచనిలము సం. వి. పులి, శాధూలము.

పంచపోతము సం. వి. లోహపోత చించి
మము.

పంచప్రము సం. వి. ఇదుచోట్ల మంచి
సుక్క గల గుణము.

పంచభుజి సం. వి. (గడ.) ఇమ సంసురేఖ
లకే సమష్టిక్రమున సేర్పించి చిత్రము
(Pentagon).

పంచమంగళము సం. వి. ఇదు మంచి సుక్క
గల ఏనుగు.

పంచపుము సం. వి. 1. కోయిల 2. రాగ
విచేషము. 3. ఒక స్వరము. వి. ఇదవమి.

పంచమి సం. వి. 1. పశుమునందు ఇదవ
తిథి. 2. క్రోపది.

పంచముఖుడు సం. వి. శివు (ఇదు
మొముల వేలశు.)

పంచముయుడు సం. వి. మూలాడు. వి. ఇదవ
వాడు.

పంచలక్షణము నం. చి. పురాణము-సగ్గము. పుత్రిసగ్గము. పంచము. మహ్యంతరము వంశానుభరితము, అను లక్షణములుగలవి. పంచవద్దుప్రచారిక నం. వి. (అర్థ) దేశము యొక్క ఆధికాథిప్రాథి ఒక నియమిత మార్గమున సాధించుటకే ప్రఫుత్వము తయారుచేయు పథకము. మొదటిసారిగా రఘ్యోన్ కమూర్యిస్పిప్రఫుత్వము ఈ పంచ వర్ష ప్రచారికను తమ దేశములో ప్రవేశపెట్టి ఉను భేదియములను సాధించ గతిగాను. మనదేశములో వంచవర్ష ప్రచారికలను అమలు పరుచుటలో ప్రఫుత్వ రంగమునే కాక వైయక్తిక రంగమున కూడ ప్రాధాన్యమీయించెను క్రి. శ. 1951 నుండి ఆధికాథివ్యక్తికించివరవర్ష ప్రచారికలు వర్షం 1981 వరకు రెండవ వంచవర్షప్రచారిక 1981 మండి మూడవ పంచవర్ష ప్రచారికి అమలు ఇరిగెను ఇప్పుడు ఆంధ్రం అమలులో నువ్వురి. పంచశంకము నం. వి. (వృక్ష) పుష్పములోని దళములు ఏదేసి చొప్పున నున్న నిర్మాణము (Pentamerous) పంచరుఁడు నం. వి. మన్మథుడు. ఉన్నాట దన, కాపన, శోషణ, స్థంభన, సమోర్మానానములను ఐదు శాఖములు కలవాడు, పంచశిల నం. వి. (ఎరి. రాజ.) క్రి. శ. 1954 సంవత్సరములో ఏప్రిల్ 29వ తేదీని కారణ ప్రధాని శ్రీ సిహూ చైనా విదేశాంగ మంధితి శ్రీ చౌఎస్- లైతము యుథయ దేశముల తరఫున ప్రపంచ శాంతి కొరకు, వేసికొనిన స్వాతములు, 1. వివిధ రాజ్యములు ఇండోరుల రాజ్యములు అధికారములను గౌరవించుట, 2. ఒకరి రాజ్యముపై నింకొకరు దురా

క్రమణ చేయకుండుట, 3. ఒకరి అంతరంగిక విషయములలో నింకొకరు కలుగచేసి కొనకుండుట, 4 సమానత్వము. అనోర్ధోన్య సాహాయ్యము. 5. శాంతియుత సహజీవనము.

పంచసంచోజకము నం. విజ. (రసా.) చూ చతుస్సంచోజకము (Quin quivalent),

పంచసారము నం. వి. పంచదార.

పంచాంగము నం. వి. (గణి.) తిథి పార నక్షత్రాలు కరణముల తెల్పుడి పొతము (Almanac).

పంచాంగులిక నం. విజ. (ఎం.) ఐదు చేతి ప్రవేశుగాని కాలి ప్రవేశుగాని కలది (Pentadactyle).

పంచాంగులు నం వి 1. స్విర్మకారుడు. 2. శిల్పి.

పంచాననము నం. వి. సింహము. త్వా. విశాలమగు ముఖము గలది.

పంచాననుఁడు నం. వి. ఇశ్వరు త్వా. ఐదు మొగాలు కలవాడు.

పంచామృతములు నం. వి. ఉదకము, పాలు పెరుగు, సియ్యి, తేనె.

పంచాయతి నం. వి. అయిదుగురి కూటమి.

పంచాయతి నమితి నిధి నం. వి. త్వాకు పంచాయతి నమితి నుండి యొక్క ధనాదాయిత్త నిధి.

పంచితము వి. గోమూర్ఖము.

పంచ వై, వి, పంచపాక, పంచాది. నం. పార్శ్వాయి.

పంచకరపాటులు వి. అత్యధిక దుఃఖములు.

పంచదార పై. విజ. చక్కెర. నం పంచసారః,

పంచబంగాళము సై. విజ. 1. చెల్లాచెదరై నది. 2. దూరము.

పంచీ పై. వి. కప్పము. నం. భంజీ-భాగః.

పంజీ పై. వి. రవిశ.

పంజకము వై. వి. గండులను రైతెకుగూడు | నం. ఒంగిరమ్.

పంజ వి ప్రశ్నలు.

పంచ వి. 1, పందులు. 2. కృషి.

పంటపలాపి వి. భూమి.

పంటసాల వి ధార్మాచలుయాడే.

పంబి వి. (గృహి.) ప్రశ్న. ఉట్టులను ఇంయు నప్పదు పదుగు దారములను చెడకీయు పరికరము (Reed). (ఇని పంచ దుష్టువు చుస్తును కోతి యుండును)

పంచీంచు త్రి. 1. జాగుచేయు. ది. కడలకు,

పంచు వి. చల్లులుగల అలుగులు మూర్ఖు నాలుగు కల కళ్లు, పంచ కోల.

పంచ్చాము వై. వి. (గృహి) (Pantaloons) సా ధా ర ఇ ము గా తొత్తాములు గల పొదుగు పూర్ణాయి.

పంచాలు వి. జగ్గాన్నాచ | పాంతచాసులు (పోహితులు).

పండితప్రస్తుతించు నం. వి (సా.తి) పండితువి కొదుకు (సుంరయని వాదుక).

పండితమ్మతస్యుంచు నం. వి. తస్తు పండితునిగా తలచుకొ డివాదు

పందు త్రి. ఫలించు వి. 1. ఫలము. 2. గెలుపు.

పంచుగ వి. సంబరము, ఉత్సవము, సంక్రాంతి మొదలైనవి.

పంచుండు నం. వి. పందుడు, నపుండకుడు.

పంచైంచు సర్పా. (పరి+చెందు) దాప్యవక సంభ్య.

పండకజ్జు వి. (వ్యాప) మట్టిని వై వైని కరల్పుటకును గడెని చెత్తును ప్రోగుచేయు టకును ఉపయోగించు చేతి పవిముట్టు (Handrake).

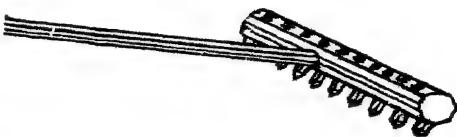
పండ్ల గుద్దలి వి. (వ్యాప.)

పొడ్లుపెపండు గలిగి ఖర్చు పండ్లగుద్దలి చేయుటలో నుపయోగింపుడు బక్ విధి

పండ్లచెచిముట్టు (Toothed rake) పండ్లచెచిముట్టు వ ప్రశ్న.) ఇంజుకి ప్రశ్న కు దుష్ట భూమితో గృహాములను లా. కేచుటకు పండ్లచెచిముట్టు (Toothed harrow) (టోన్డ టాచ్రెలు క్రించి ప్రశ్నలు)

పంచుక్కెట్ల వి. వి. గృహి, పండు రం ముతో తయారుచేస ప్రశ్నమైన ప్రశ్నమైన వాక్ (Fruit jelly). (ఇని తిల్క కడి కిరి కాణ యిప్పాడుములు కెట్టిన ఇవి గట్టిగా పేరు కొనుచు. ఇంచ నాన ఒకడము కొని పంచుతోచి పాంచీగడతోగాన చేయని పొడ్లముగా ప్రశ్నితురు)

పంచుమూడు వి. (ప్రశ్న.) పంచు అనుచ్చ ఉచిన దూరమువంటి పనిముట్టు (Raek).

పండ్ల మూడు

పంతము వై. వి. 1. స్వర్ధ, పోటీ. 2. విధము. వం. స్వర్ధో.

పంచులు వై. వి ఉపాధ్యాయుడు నం. పండిత.

పంద వై. వి. పిరాకి. నం. బ దః.

పంది వి. సూకరము

పందికొక్కు వి. మూమికము,

పందుము వి. పరి తూములు.

పందెనమందుము వి. పదునవినిచిత్పుములు.

పందెము వై. వి. 1. బద్దనము. 2. జూద ములో బద్ద ధనము. దూ. పందియము. వం. పండితమ్.

పంపకము వి. పంచుట.

పంపరపునప ఏ వి ఫలవిచేము.

పంపాలు కం. వి. (తూగో.) (Pompas)

రక్కిలు అయిరికాలో వీసమళ్ళో ప్పు కుపద్ధక ఉయించు.

పంచిచే న. 1. పంచిపెట్టుట. 2 పద్ధతి.

వి (గణ.) వ్యాపారము (Distribution).

పంపు తీ. 1. అభ్యాసించు. 2. పంచించు. వి.

1. మాదణకును 2. అభ్యాసించు.

పంప వై. వి చుండువాచ్యము (ఎంబలవాదు.) నం. పంపచు.

పంపు వి. ఎండుమీద వేయు పెద్ద స్థితి.

పక్కిచు హిం వి. మహాస్మాత్తీయ శైలాగి.

పక్కణము నం. వి. బోయిపటలై

పక్కి వై. వి. పక్కి, పులుగు. నం. పక్కి.

పక్కియు వై. వి. పార్ష్వము. నం. పక్కి.

పక్కు వి. 1. ఎండిన మెతుకు, 2 నప్పుట యుండగు ధ్వన్యముకాణము.

పక్కెర్కెరాయ వి. అంతపురపు కాణలికట్టె.

పక్కమాంసకృతులు నం. వి. (శం.) మాంస కృతులు, 'పాచకము' అసు సేంద్రియ మండమ, ప్రసంగమ అనుకూలముగా నుండునట్లు మాంసందిన వచ్చారములు (Peptones).

పక్కము నం. వి. 1. విపాకము పొంది వరి. 2. చేటుమూడినది.

పక్కచరుడు నం. వి. 1. చంద్రుడు, 2. సేవకుడు,

పక్కదళములు నం. వి. (వృక్ష.) పక్కిరక్కల లఱ ప్రక్కమండు పూర్చెకులు (Alea or wings).

పక్కపాతము నం. వి. ఒక ప్రక్క కొరగుట పక్కపాత బుద్దితో మెలగుట.

పక్కము నం. వి. 1. సెలయందు బదుసైదు దినములు (శుక్కక్కుప్పు పక్కములు). 2. రెక్కల పక్కములు నం. వి. (గణ.) సమీకరణము లోని సమక్కయుము చూపు గుర్తున కిరు వేశిం నున్న పదముదాయములు (Sides).

పక్కంతరస్తాపన నం వి (గణ.) ఒక ప్రక్కము నుండి మరియుక పక్కమునకు రాశులను కొనిపోస్తు ప్రక్కియు (Transposition).

పక్కంతము నం. వి. 1. పున్నమ. 2. అమపన.

పక్కంతరము నం. వి మరియుక విధము.

పక్కచాతము నం. వి శరీరము నొక ప్రక్క కొంగచేచెడి రోగము.

పక్కచారము నం వి. (వృక్ష.) పక్కిరక్క.

పక్క చీలి యున్నది. (ఆకు) (Pinnatifid).

పక్కకృతి నం. వి. (వృక్ష.) పక్క జకవలె ఒక మధ్యాకమునుడి దానిపై నియ వైపు ఉను ఉపప్రతము లమ్ముబడిన రూపము (Pinnate).

పక్కి నం. వి. (పక్కములు గలది) పులుగు,

పక్కిణి నం వి. 1. (రెండు పగ్గులో కూడి నది) రాత్రి. 2. ఆదుతక్కి.

పక్కిము నం. వి. 1. రెప్పపెంట్రుక, 2 పక్కిజక. 3. ఆకరుపు.

పక్కిములు నం. వి. (శం.) జీవకణము పై నుండు మాగుచంటి చిన్నచిన్న పోచలు (Cilia). (బినికి సమానావశ్యకతతో కంపించు క్రిగలదు.)

పక్కిపలయడింపులు నం. వి (శం.) జీరి పండు ఆకారముతో మధ్యరేఖపై పక్కి ముల (సూగు) పంక్కిగల పైన్నముక లేని జంతువు యొక్క దింపులు (Trochophore larva).

పగ వి. విరోధము.

పగగొను తీ. విరోధపదు,

పగటు వి. ప్రకాశము.

పగద వై. వి. పాచికల మీది ఒంటి చుక్కా. నర్సో. ఒకటి. నం. వటికా.

పగడపురిక్క వై. వి. ఆర్ధానిపగడప్రతము.

పగడము వై. వి. ప్రవాశము, పగడము. నం. ప్రవాశా.

పగడు లి. (పగ+అతదు) శత్రువు.
పగవాదు.

పగడట్లు క్రి. పగడాను.

పగడు లి. (అహ.) శత్రువు (పగ+వాయి),
పగలు లి పవలు, దివము.

పగిది వై. లి. 1. కష్టము. 2. విధము. నం.
థాగదః.

పగిది వై. లి. 1. ప్రకృతి. 2. విధము, రితి.
నం. ప్రకృతి.

పగులు లి. చీలిక. క్రి. భిన్నమగు.

పగోడా ఇం. లి. (పగోడా) (Pagoda). పోర్పు
గిసు థా మ లో ని అప్రథంచ పదము.
(మొదట థారత వైనా దేళాలలోని
ప్రాందప తొఫ్ దేవాలయములకు వాడ
అడుచుండెను. ఇప్పుడు బాగ్న తొఫ్
దేవాలయములకు ప్రత్యేకముగా వాడ
అడుచున్నది)

పగ్గము వై. లి. పశుతల లాగిప్పెడు క్రాదు
నం. పగ్గమో.

పగ్గించు వై. క్రి. ప్రజ్జలు పలుకు. బా.పగ్గి.
పగ్గియ వై. లి. ప్రజ్జలు. బూ. పగ్గి.

పచనము నం. లి. వందుట.

పచారి హిం. లి. చిల్ల రదినును లమ్మువాడు.
పచేఇమము నం లి. క. తనంతట పక్కి ప్రెకరి

అసగా చెట్టుమీదనే పండిపాది.

పచిని లి. 1. తడిగలది. 2. ఎండినది. 3.
కాలజిది. 4 ముదురనిది.

పచినిక లి. (పచి+కలది) శాదము.

పచినికపడియ లి. (ప్రావ.). అల్పసరన్ను

పచినికబయలు లి. (ప్రావ.). ఎల్ల ప్పుదు
పచుని పచినికతో చదునుగా, లోటులలోను
ఇండ్ల అవరణయందుమ నీర్పుదుకొను
థూథాగము (Lawn).

పచినిలియ్యము లి. నావ్రాతులు.

పచినియుము వై. చూచుచుండగ దొంగి
లుట. నం. పశ్యతో హరణమ్.

పచ్చిమెరువు సప్పుములు లి. (ప్రావ.). ఎరు
పూగా వేయుటకు పచ్చిరొట్టును ఇచ్చు
పైరులు. తథా. వెంపరి, తీటుగ, ఇనుము
మెంగ (Green manure crops).

పచ్చిను లి. (ప్రావ.). శాలికాక్రీడ.

పచ్చెత్తాడు లి. పచ్చితొంగ

పచరణ వై. లి. నటవ. నం. ప్రచరణమ్.

పచ్చెరము దై. లి. అంగడి. నం. ప్రసారణ.

పచ్చు వై. లి. 1. వసుపుచస్సు. 2. మరకత
మణి. 3. కరచరణామల పొదుచు పసరు
రేఖ. నం. పలాకః.

పచ్చుకప్పరము వై. లి. చల్లదనము మంచి
ప్రమశము గల కర్మారము.

పచ్చుకామెల్లు లి. (గృహం) కామిల, ఒక
విధమైన కాలేయపు వాళ్ళది (Jaundice).
(దినిచే కస్సులు మొరలగునని పసుపు
పచ్చగా నసును)

పచ్చుదము వై. లి. 1. బట్ట. 2. పరపుమీది
దుపుటి. నం. ప్రపుదః.

పచ్చుడి లి. వ్యాంజనము, ఉపదంశము.

పచ్చునేలలు లి. (ప్రావ.). పసిమిరంగులో
మందు మట్టిచే నేర్చుదు నేలలు (Yellow
soils), కంకరనేలలు అడుగు పొరలలో
నిట్టి మన్ను కనబిడుచుందును.

పచ్చుపురుగులు లి. (ప్రావ.). సామాన్య
ముగ అపపసరువర్కము గలిగిన కీటక
డింథములు (Green caterpillars) ఉఱ.
సీకాకోక చిలుక మొక్క డింథము.

పచ్చుప్రాతులు లి. కోఫనాడతలు.

పచ్చుపొడు లి. (పాదు+పాదు)
మిక్కిలి శూన్యము.

పచ్చువీలుపురుదు లి. మన్నుధుడు.

పజ్జ వై. లి. 1. సమీపము. 2. వెనుక. నం.
పశ్యతో.

పతుకారుడు నం లి. సాలెవాదు. శ్యూ. పశు
ముల (పత్రముల) తయారుచేయవాదు.

పటచ్చకరము నం. వి. ప్రాతగుడ్ల.
 పటప్రతము నం. వి. ప్రతిక.
 పటము వం వి. 1 వస్తుము. 2. చిత్రరుషు
 ప్రాయు కస్త్రోవికము.
 పటలము నం. వి. 1. సమూహము 2. ఇంటి
 కప్ప 3 కంటపొర. 4. గ్రంథాగము.
 పటవాసము నం. వి. గుడాము.
 పటచాము నం. వి. 1. తప్పెత. 2. యద్ద
 వార్ణవు ప్రమాత.
 పటా వై. వి. 1. పట. 2. గోనపటు మొ'వి.
 దూ. ఎట్టా.
 పటాటి వి. గుజ్జము.
 పటాపంచులు వి. 1. చెల్లాచెవరు. 2. అగో
 రచుము. 3. కకపికలు.
 పటాలము నం. వి. రంధు. సేన. నం. పటూ
 లము.
 పటీ నం. వి. (జం.) రెండు నిర్మాణములను
 గాని. రెండు కుహాములనుగాని వేరు
 పరచు గోద (Septum).
 పటిక వై. వి. స్ఫృతిక, బంగామునకు
 మెసుగునిచ్చు ఉపు వం, స్ఫృతికమ్. వై. వి.
 (రసా) పొటూనియమ్. అణ్ణామినియ
 ముగా డబుల్ సలైట్ము (Alum).
 పటీపు నం. వి. సేచ్చు. సామక్యము.
 పటీష్టము నం. వి. మిక్రోలి పటువైనరి.
 పటీరమున్సం. వి. చండసము.
 పటువు నం. వి. 1. చౌచు. 2. సేచ్చు.
 పటేలు (మపోరాష్ట్రిము) వి. |గామాధికారి.
 పటోలి నం. వి. 1. పొట్ల తిగ. 2. కాయ.
 పట్ల వై. వి. చెట్లమీది తోలు, భరదు. వై. వి.
 (వృక్ష.) వృక్షకాండము వైకాగమున
 నుండు రటుమైన తెరిడు. వం. పటమ్.
 పట్లకము నం. వి. పడిగ, మూడు పలకలు
 గల గాజుకడై.
 పట్లకము నం. వి. (శౌతి, గస్టి) పొరదర్శక
 పద్మరముతో చేయబడిన ఒకఘనరాపము

(Prism) చివరలు సరూప సమాన సమాం
 తర బహుభుజములుగను, ప్రక్కలు
 సమాంతర చతుర్భుజములుగను గల ఘనా
 కృతి.

పట్లడ వి. కుమ్మరి పనిచేయుచోటు.

పట్లణము నం. వి. కోటిచేతను, అగ్డతచేతను
 దురమమైన ప్రధాననగరము.

పట్లిపగలు వి. (పగలు+పగలు) మట్ల
 మధ్యాహ్నము

పట్లిప్రముడు నం. వి. పట్లాథిపి క్రిడు.

పట్లిము నం. వి. 1. రాణ్యాథిచే కమండు
 వొసట కట్టెదు పట్టె. 2. రైతుల కిచ్చు
 సట్టా (కపులు.)

పట్లాక్తి వి. రెండువైపుల పదను గల
 క్రతి.

పట్లాలు వి. (శౌతి.) అరిగిపోకుండ చక్ర
 ముల చుట్టు ఇనుముచే గాని రబ్బులుగేగాని
 తయారుచేయబడినవి (Tyres) చుట్టులుడునవి

పట్టి అప. పంచమి విథ టక్కిప్రత్యయము వి. రిడ్డ.

పట్టికాపంచము నం. వి. పట్టెమంచము

పట్టికాపర్చుమాల నం. వి. (శౌతి.) పట్టికలు
 లేదా కాంతిచాలు చూపు పర్చు మాల
 (Band Spectrum).

పట్లిపట్లి వి. 1. మనుమడు. 2. మనుమ
 రాలు. విజ. గట్టిగా నొక్కి నొక్కి.

పట్లిపురుగు వి. (గృహ) బద్దిపురుగు, అంటు
 వ్యాధులు కలగచేయు ఒక విధమగు
 పురుగు (Tape worm).

పట్లిపము నం. వి. 1 అడక్తి. 2 ఒక రివ్ట్ల
 క్లైకము.

పటీ నం. వి.
 (గృహ.) లంగా
 అను, ప్రాక్
 చేతుల కుచ్చి

ప్రునుతేకప్పిట్లను పట్లిఖంధనము

బంటమడత గల పటీతో అమృత కుట్టుట (Bond).

పటీ నం. 1 (గచే.) అద్యగా, నిలవుగా నుచ్చ పటీలలో క్రమ ప్రకారముగ్రాయి లడిన విషయ వివరములు (Table),
పటీదొఫలాభాయింకులు ఏ, ఏ (అర్థ. బాపే. శాస.) రిజిస్ట్రే కాంగ్రెంటు చట్టము చివర ఇచ్చిన పటీలో పేరొక్కన్న కాంగ్రెంటులు.
(ఆచి యన్నియు కలకుల రూపాయల కన్న ఎక్కువ పెట్టుబడి కలవి)
పట్టు లై. 1. చెల్లు. 2. ప్రాంధించు. 3. కలుగు. 4 గ్రహించు. ఏ. 1.గ్రహించు
2. స్థానము. 3. అవలంబము.

పట్టు వై. ఒక జాతిపురుగులవల్ల కలిగేడు ఒక రినును మేలు నూలు. నం పట్టి.

పట్టుకట్టి ఏ.(గృహ.) బూజకట్టి, బూజాలు మొదలగు వానిని తీసివేసి గోడలను ఇంటి కప్పులను ఖుఫ్రముగా తుడుచుకట్ట (Ceiling crush).

పట్టుకొఱు ఏ. నిచ్చున కాచిన లోహములను ఎక్కు ఒక యినుప కోరముట్టి, సందం శము.

పట్టుకుట్టి ఏ. (గృహ) పువ్వులు ఆకులు మొదలగు నమోనాలను ఏటవాలుకుట్టతో నింపినరి (Satin stich).

పట్టుకృషి ఏ.ఏ. (వ్యాప.) పట్టుపురుగుకెను వృధ్యిచేసి పట్టు నుత్తత్తిచేయట (Seri-culture).

పట్టుగొప్పక్క ఏ. ఆనకట్ట, ఊతకోల (పట్టుకారు).

పట్టుదల ఏ. వదలనిపట్లు, చలము.

పట్టుపురుగు ఏ. ఒకరకపు పురుగు, ఇంద్ర గోపము.

పట్టుబడి ఏ. ఏదే నొకదాని క్రింద వ్యాయ మైన సొమ్ము. (బాపే.) ధాన్యాదులు సంచులలో వింపుట.

పట్టె వై. 1. డాలు. 2. మంచమహాప్తి, దుష్టినచాలు, సం. పటీకా.

పట్టెడ ఏ. 1. నవారు. 2. వచ్చారుల మెడకు కట్టు పట్టె. 2, కంసాలివాని డాగలి.

పట్టెవ్హస్టనము ఏ. ఏ. వెచల్పుగా (పటీవలె) దళముగా పెట్టిన నామము.

పట్టు వై. ఒకానొక కిరాము. -నం, వాటచురు.

పట్టురి హిం, ఏ (చరి.) ప్రథమప్రాపణమున భూమికాలతలు, పట్టులు. శిస్తు రికార్డు ఉంచు ఉద్దోగీ, కరణము.

పరశనము నం. ఏ. చదుపు,

పరశకు ఏ. 1. సందు. 2, గుహ.

పరశత ఏ. 1. హాము. 2. కాదిభారము,

పరణి ఏ స్త్రీ. రూ పణితి.

పదక రదుపుకొనుట ఏ. (గృహ) పదకలో మూర్కము విదుముట (Enuresis).

పదకపుండు ఏ. (గృహ.) ఎక్కువ జబ్బుతో కదలలేకుండ పండుకొని యున్న వారికి మంచమువేడిపల పచుపుండు (Bedsores).

పదగ వై. 1. పాముపదగ కెక్కెము.
నం. 1. స్ఫూర్తా. 2. పతాకా.

పదమర ఏ. స్థిరమ దిక్కు.

పదము వై. ఏ అందలమున క్రింద పరచెదు రిత్తుకంచికము. నం. పట్టి.

పదవ ఏ. 1. ఎక్కుటి కయ్యము చేయు భూమి. 2. ప్రశయము. వై. ఏ. చిన్న దోసె. నం. ప్ర వః.

పదవలము ఏ. 1. సేవాముఖము. 2. పూజ్యక్ష్యము.

పదవాలు వై. ఏ, సేవాధిపతి, రూ. పడాలు. నం. భటపాలః.

పడి ఏ. రెండు సోలల కొలది, తవ్వ.

పడికట్టి ఏ. 1. మానికకట్టి, 2. మర్మార్. ఏ. సోపాసము.

పడిగల్ల ఏ. కుపాకిమందు.

పడిగాపు ని. పంచన కాచియుండుబడటు.
పడిగాపులుండు క్రీ నికిష్మాతియుండు.

పడితరము ని. 1. ఏర్పాటు. 2. వార్షికము
3. పశేట రచ్చు మెక్కము (ఒకైము).
పడిచియ ని. చాకరి చలువలు అడ్డొకియుట.
పడిదియము ని. ద్రవరూపముగు వ్యాంధన
విచేషము.

పడియంచు ని ఒకై రూప మేఘముట కై
తొలివిన యచ్చు,

పడవాగె ని. ఎక్కుటకాయ త పరుచునప్పుడు
చేయు గుణ్ణపు సవరణ.

పడిహారి వై. ని. పడిహారి, ర్యారపాలకుడు.
నం. ప్రతిహారి.

పడు వై. క్రీ. 1. శయనించు. 2. పతన
మగు.ఓః అనుభవించు(కష్ట పదు). నం. పత్త,
పదుగు ని. పత్రము నేతయందు నిదుపు
నూలు.

పదుచురాసి ని. కర్మారాశి.

పదుచు ని. 1. కష్టక, 2. కస్ట్రికముగాని
చేశ్శు

పదుపు ని. వ్యాఖ్యిచారము, పదుచుణై.
ఉడా. పదుఱై కూడు.

పదవ ని. మిక్కిగ్గతి పట్లామైనవి.

పద్ద ని. కొరిమారియాపు,

పణము నం. ని. 1. పండెము. 2. విలువ.
శి. కూతి. శి. ధనము, కి. జారము.

పణతము నం. ని. 1. పొగఁబడినది. 2.
పండెముగా చేయటినవి.

పణిహారి వై. ని. పడిహారి.

పణ్ణిపత్యేకికరణము నం. ని. (పాణి అర్థ.)
వేర్యేరునంష్టిలచే తయారైన వస్తుపులు
యథారముగ ఒకేంక మైపన్పుటికి, అను
భో క్రిందరకు తమ సరకులనే అమ్మవల
నను అదురాపలన విక్రేతలు అనుభో క్రిం
మమన్పులలో కర్మించు విభిన్న ఫాఫము;
(ఇది అంకము (Grading) వరంక ప్రక

టనల పలన విక్రేత్తు కొళలము పలన
కల్గింపులు.)

పణ్ణుము నం. ని. అమ్మదగినది
పణ్ణువీథి నం. ని. విపణివీథి, అంగదివీథి.

పణ్ణాంగదన నం. ని. వేళ్ళ.

పణ్ణాంగేవురు నం. ని. వర్త కుడు

పణ్ణారము వై. ని. నానవ్యా శకుంము.
నం. పణ్ణాంగోరా.

పతంగము. నం. ని. 1. మిదుత. 2. పక్క.
శి. కాణము. 4. పాదంసము.

పతకము వై. ని. పోరము నడుమ నుండు
రతనపు బిళ్ళ, నం. పదకము.

పత్రము నం. ని. 1. రెక్క. 2. ప్రతము.

పత్రులు నం. ని. పక్క. ల్యూ. రెక్కలుగలది

పతసము నం. ని. పదుట. (శొతి) ఒక
పస్తుఖుపై కాంచి కిరణము పదుట (Incident).

పతనరేఖ నం. ని. (భూగో.) ఉత్తర అమె
రికాలోని ఆశలేవియను పీతథూమి నుండి
పనులు హూముతిరమునకు దిగునప్పుడు
జంపాతము లేర్పు ప్రదేశము. (Fall
line).

పతనశిలము నం. ని. (వృక్ష.) క్రిందికాలి
పోవునట్టి. సామాన్యముగా శికాల
మున రాశిపోవునట్టి (అయిలు)(Decid-
uous).

పతాకదశము నం. ని. (వృక్ష.) పతంగా
కారముగల పుష్పములో నున్న పెద్ద ఆక
ర్షు ఒక్కము(Standard of vexillum)

పతాకము నం. ని. 1. పదగ. 2. ఔక్కము

పహాతాధికారి నం. ని. సైన్యములో జాతియ
ద్వాజమును పోయు పై నికోదోగ్గి.

పతాకిని నం. ని. సేన. ల్యూ. పతాకములు

కలది.

పతీ నం. ని. మగదు, తరిక, విజ, కాపాదు

వాడు.

పతింవర నం. వి తనంతట మగని పరించు సల్పీ ఇండురి.

పతింపుడు నం. వి. 1. పడింవాదు 2. పరవిచెంచవాదు.

పతింప్రత నం. వి సాధిం.

పత్తనము నం. వి. 1. పట్టుణము, 2. చిన్న గ్రామము.

పత్తు హిం. వి. జాడ.

పత్తి వి. ప్రతీ. నం. వి. 1. గమనము. 2. ఒక రథము. ఒక వినగు, మూడు గుజు ములు, ఐదుగురు కాల్యూలు గల సైనిక దళము. 3. కాలిబంటు.

పత్తిరి వై. భి. పూజకుషయోగించు ఔక్కలు.
నం. పత్తమ్

పత్తిన నం వి కాంగ్.

పత్తకంటకము నం వి. (వృక్ష) ఒక ముల్లు, అకు యొక్క అంచుగాని అగ్రముగాని ఆకు పూర్తిగాగాని ముల్లుగారూపాంతరము చెందిన నిర్మాణము (Leaf spine).

పత్తకందము నం. వి (వృక్ష) ముఖ్య కుము చుట్టును ఇకులతో శేర్వడిన ఒక ప్రత్యేకముగు మొగు, ఇది బూమి పైకడిన తరువాత మొక్కగా నథి వృధికాగలదు (Bulbil).

పత్తకము నం. వి. (జం) సలుచని రేకు వంటి పొర (Lamella)

పత్తకార్ప్యవృంతము నం. వి (వృక్ష) వృంతఫలము. ప్రకాశవృంతము, చథ్యముగా వెదలుగా పత్తకారితము కలిగి ఆకుచేయు ఆహార పచనాది క్రియలుచేయు పత్త వృంతము (Phyllode).

పత్తకిణము నం. వి. (వృక్ష.) ఆకుమచ్చ, ఆకురాలిన తరువాత కాండముపై పత్తాధారముతో సేంద్రింగుర్చు. (Leaf scar)

పత్తన్యాఘము నం. వి. (వృక్ష) కాఖమై

మన్న కమపుల యొద్ద ఆకులు అమర్పు ఉంటున్న వీధానము (Phyllotaxis). (బొగ్గుక్క కమపుకు ఒకటిగాని రెండు నీమ్మీ)

పత్తపతకము నం. వి.

(వృక్ష) పెద్దాకులు

కిందను వానిపైని

చన్నవి వానిపైని

మరికొంతచిన్నవి, ఈ

విధముగా ఒకే సాంస్కారికము

మన దొంతరులుగా ఆకులు అమరి

యుండుట (Leaf mosaics).

పత్తపదుపు నం వి. ఆకురాయి.

పత్తపితము నం. వి. (వృక్ష). పత్తవృంతము మొక్క మొదలు (Leaf base).

పత్తపితము నం. వి. (వృక్ష.) వర్ణకమములు (Chromoplasts) పసుపుపచ్చని రంగు ప్రవ్యము (Xanthophyll)

పత్తఫలకము నం. వి (వృక్ష.) పత్తములో తొడుకాక మీరిన ఆకుపచ్చని నిర్మాణము (Leaf blade or lamina).

పత్తఫంగము నం. వి. మకరికాపత్తము, పత్తరేఖ.

పత్తమధ్యము నం. వి. (వృక్ష). ఆకులలో పై సందు లహిక్కర్మమునకును 1. కింది లహిక్కర్మమునకును మధ్యనుడు జీవకణ సంహాతులు (Mesophyll).

పత్తము నం. వి 1 ఆకు. 2. రెక్క, 3. స్వీపోరము చెల్లులడికై ప్రాసికొను కాగితము. 4 వాహనము. 5. కాణము.

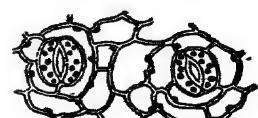
పత్తరంద్రములు

నం. వి. (వృక్ష.)

ఆకు వోస్పు.

పత్తఫలకము

పకు సాధారణ

పత్తరంద్రములు

ముగ్గా క్రింది ఒహిక్కున్నముతో వగుపడు
సూక్ష్మమైన దాటములు (Stomata).

విశ్లేషము నం. వి. పక్క. తెక్కితే
దాటము → గలచి,

విశ్లేషణ నం. వి (వృక్ష.) విశ్లేషణ కార్బోకాండము, ఆకువలె ఆకువచ్చుగా
నుండి ఆకుచేయు వనులు నీటించు
కొమ్మె (Cladode or phylloclade or
cladophylla).

విశ్లేషణము నం. వి. (వృక్ష.) ఆకు
తోదము. విశ్లేషణకమునకు కార్బోకాండము
నకును మధ్యసుందు కాడ (Petiole).

విశ్లేషముచాయము నం. వి (వృక్ష.)మొక్క
ఎక్కు పచ్చని యాకుల కన్నిటికి కలిసి
ఈ పడము రక్రించును (Foliage).

విశ్లేషాచి నం. వి. ముల్లు.

విశ్లేష్టిజము నం. వి. (వృక్ష.) మధ్య
గుండ్రముగా కొంత రాగమును వడితి
చుట్టును విశ్లేషము పట్టియుంచు సాధ
పము (Leaf clasps). దీనికి విశ్లేషము
చూక్కి అదుగుథాగమునండి ఉచ్చేసి పె
డనము ఎక్కువగా జరుగుచుండునని నిరూ
పించవచ్చును.

విశ్లేషితకణములు నం. వి. (వృక్ష.) జివ
కణకోశసములో విశ్లేషితము కల
గుండని లేక బిఖులవంటి నిర్మాణములు
(Chloroplasts). ఇవికివకణకోశరసములో
నుండు ఆరిలవములలో నొకటి.

విశ్లేషితము నం. వి. (వృక్ష.) ఆకులలో
నుండు ఆకువచ్చని పచారము, వారితము
(Chlorophyll).

విశ్లేషిత నం. వి. 1. దేగ. 2. పక్క. 3. భాండము
4. కొండ. 5. మాను. వై. వి. పత్తి. 6.

విశ్లేషిత నం. వి. 1. కాగితము. 2. పట
పితము. 3. వార్పాపత్రిక.

విశ్లేషిత నం. వి. (వ్యాప.) విశ్లేషితకు

వార్టలు సేకరించువాడు.
విశ్లేషము నం. వి. 1. ఎక్కుములు మేడలగు
మానము. 2. నద్దతి.

విశ్లేషము నం. వి. భట్టము.
విశ్లేషము నం. వి. పాంధుడు కాటసారి.

విశ్లేషము నం. వి. సంబ్రిము,
విశ్లేషము వి. సంబ్రిము.

విశ్లేషము వి. బూడిద, భస్యము.
విశ్లేషము వి. 1. సమయము. 2. నైళిత్యము.

విశ్లేషము వి. పదును కి పంపాకము.
విశ్లేషము వి. బ్రాంపెడి అవ్యో మరియు అనుటకు. దూ.
పదంపడి.

విశ్లేషము నం. వి. 1 కాలు. 2. పుద్యమందలి
నాలవ చరణము. 3. చిహ్నము. 4.

స్థానము కి. కబ్బిలు. నం. వి. (గణ)
1. ఒక సమాసములోగాని. సమీకరణ
ములోగాని ఉండు కొక రాశి (Term)

$ax^2 + bx + c = 0$ ఉండుమూడు వదము
లున్నవి. 2. ఒక లెక్కచేయుటలో కనబరి
చిన ప్రకమము (Step).

విశ్లేషము వై. వి. తమలపాకుల యడపము.
నం. ప్రారంభం.

విశ్లేషము వై. 1. క్వోప్పడు. 2. కోపించు.
3. చలించు. 4. ఆచైపించు. వి. క్వోరిషపు
మాట.

విశ్లేషము వి. (వ్యాప.), అరపీసె (గోచారపరి
మండలములోని వాడుక వదము.)

విశ్లేషము వి. మార్కము. వై. ఉన్నత
సీతి వం. పదము.

విశ్లేషము వి. భట్టము. దూ. విశ్లేషిత.
విశ్లేషము వి. 1 వస్తున్న. 2. కబ్బిలుల
అరము, పదవివరణము.

విశ్లేషము వి. వర్షో. దశకము. నం. పంత్తి.

విశ్లేషము వి. విశ్లేషితిగి క్రి. విష. 1. చక్కగా. 2.
గట్టిగా (పియిన్ + పరి + కావ్) 3.
అశేషసిగా.

పదిలపడు వై. క్రి. స్థిరపడు.

పదిలము వై. వి. శ్రేర్విము. వి.ఐ. 1. జాగ్రత్తము. 2. శ్రీపథు సం. భద్రము.

పదిలుడు వై. వి. 1. మేలుకొనియుండు వాడు. 2. సిరుడు.

పదుగు వి. 1. నశాంతియ ప్రాణి సమూహము 2. కొలము 3. సంక్తి.

పదుసు వి. 1. తది. 2. ఉక్కును వేడిసేసి గమ్మరిగా చల్లార్పిన పచ్చ కాలిన్యము. (Temper).

పదురు క్రి. త్వరపడు. వి. 1. విధము. 2. అధికారము.

పద్మియము వై. ఛంబోలద్దమైన వాక్య సముదాయము గలది. రూ. పద్మము సం, పద్మమీ.

పద్ము వై. వి. 1. అంకెల అడ్డువరుస. 2. ప్రతిజ్ఞ. 3. పంతము. సం. 1. భద్రి. 2. సృధా.

పద్మంచి సం. వి. 1. మార్గము, 2, వరుస. సం. వి. (గచ. శాతి. రస.) సమకూర్ప బడిన అవయవములు (ఖాగములు) కలిగి క్రమసహిత సంలభ పూర్ణముగా చరిగ తింపబడునది (System. లేదా ఒక పూర్ణముగా పరిగటింపబడు పస్తువుల సమూహము.

పద్మత సం. వి. 1. 1. లక్ష్మి 2. మెట్లచామర. పద్మతము సం. వి. 1. శామర. 2. ఒక నిధి 3. ఒకపూర్ణహాము. 4. నుగు. 5. ముఖము. వై గల మక్కలు.

పద్మరాగము సం. వి. మాణిక్యము (ఉత్తమ జాతి రక్షము.)

పద్మపూర్ణహాము సం. వి. పద్మాకారముగ యుద్ధములో పన్ను మొగ్గరము.

పద్మాకారము సం. వి. కొలను.

పద్మాలయ సం. వి. లక్ష్మి.

పద్మానసము సం. వి. ఆసనములల్కి నొకటి.

పచ్చిన సం ఓ ముగు, మాస్తి. పూర్ణ. మొగ ముక మాచ్చలు గలది,

పచ్చిని సం ఓ. 1. శామరతీగ. 2. ఒక స్నేహ. 3. ఎడ్డిని జాతి స్త్రీ.

పచ్చ సం ఓ. ప్రతోప.

పచ్చుము సం. వి. గణయతిప్రాస నియమ ములు గలది.

పన వి. కేసెలో కోసియుంచిన టిచె.

పనఁచే వి. 1. కుండ. 2. వంకికుండ.

పనస వై. వి. 1. వేదభాగము, ఏంది పరముల సమూహము (సంచాశత్త) అని బిడుసు సం పంచాశత్త. 2. ఒక ఘల వృక్షము సం. పనశః.

పని వి. 1. కార్ప్రము. 2. వ్యాపారము. 2 ప్రయోజనము. 4. శిల్పము.

పనిగొను క్రి. నియోగించు.

పనిచిను క్రి. 1. ఆచ్ఛాచకవర్తియగు. 2. గౌంపముతో పచ్చ పాపు.

పనుకు క్రి. ఆగ్రహించు.

పనుగొను క్రి. 1. గతిపడు 2. కలుగు.

పనుచు క్రి. నియోగించు, అముచు.

పన్ను వి. 1. పృధుదు 2. ఆనామధేయదు పన్నుకము వి. రచన. రూ. పన్నిక, పన్ను గడ.

పన్నుగము సం. వి. పాము.

పన్నుము వై. వి. వేదమునందలి అట్టము నకు అవయవము, వేదపరిచేరము సం. ప్రశ్నః సం. వి.ఐ. జారినది.

పన్నా. వి. (ప్రాచి.)కాగితము, పత్రము మొదలగు వాని పెడల్పు.

పన్నాగము వి. ఎత్తగడ, పన్నుగడ.

పన్నిద్దము వై. వి. 1. ఆందమునందులడ్డెడు ధనాధికము. 2. పాచికల పొరలిక. పం. పణితమ్.

పన్నిద్దులు సర్ఫా. (పరి + ఇర్దు). పండ్రెండు. గురు.

పన్నీరు టై. వి. చల్లునిసేరు నం పన్నీర భీ
పసెట్ క్ర. 1. యుద్ధమునకు సిఫారు. 2.

కలుగు 3. దేయ. 4. ఏర్పాతు. వి.
(ఆర్.రా.) రాజ్యము చోకక్క ఆదాయ
మును పెంపొ: విచుటకు అస్తిత్వాని.
వాణిజ్యపు సుకులపైగాని ప్రథమశ్వము
ఒక చిప్పుతి నిక్కయించి వసూలుచేయు
చ్చమ్ము, కప్పము.

షస్తు పుడింపు వి. మొత్తము రాబడినిభట్టి
పన్ను ఎంచించు

పనెట్ వి. 1. సేత

యచ్చు. 2. అంక

ప్రై పెచుక భాగ

మున గల ముల్లు

దూ. పన్ని య

(వాచుక.) 8.

దుష్టేన.

పప్పు వి వప్పుము

వందలి చిక్కపడ్డము.

పప్పు వి. బొట్టుపోయి బ్రిడ్జెన కాయ
ధాన్యము సూపము.

పప్పుగుత్తి వి. (గృహ.) వండిపప్పును
లేదా కాయగూరలను మెదుపుట. కు
ఉపయోగించు కఱ్లకాడ బంచి(Smasher)

పప్పుచినుపులు వి. (గృహ.) కందులు.
పెనలు, అనుములు, బటాచేలు మెదలగు
నవి, కాయధాన్యములు, శింపిధాన్య
ములు. (Legumes).

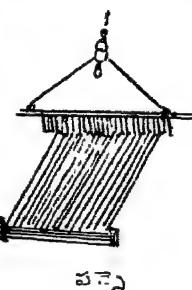
పయతు టై. వి. ప్రథమపు. నం. ప్రథమ..

పబ్లిక్ ము టై. వి. 1. వందుగ. ఉత్సవము.

2. అతిథ్యము. నం. పర్పుమ్

పల్లిక్ కార్పొరేషన్ కం.వి.(వాస.) (Public
corporation). ప్రత్యేకమైనశాసనమూల

ముగ ఉర్ధవించిన ఒక ప్రథమశ్వ సంఘ.
(అది ప్రథమశ్వశాఖవలోక శాసనమ్ముత

మగు వ్యక్తిశ్వము స్వాతంత్ర్యము కలిగి
యుండును

పల్లిక్ రంగము వి. వి (ఆర్.రా.స.) దేశము
లోని పరిశ్రమలు రాజ్యము చోకక్క
అధినమంగుండుట (Public sector)

పల్లిక్ పర్సున్శాఖ వి.వి.(వాస.) ప్రథమశ్వ
నిర్మాణశాఖ (Public works department).

పల్లిక్ కం. వి. సా గ్రాజనికము. వి. ప్రజ.
ఇనసామాన్యము (Public)

పయెటు టై. వి త్రీలరొమ్ముమీదివస్తుము
చెరుగు. దూ. పయ్యెటు, పైట. నం.
ప్రతిష్ఠానమ్, పైరా.

పయనము టై. వి. ప్రయాణము. నం.
ప్రయాణమ్,

పయర వి దాషిణపుగాలి. వాయువు. దూ.
పయ్యెర.

పయరకారు వి. (వ్యవ.) పయరగాలి
విసుకాలము ఫీలవరి, మార్పి నెలలు.
కతథిషము, పూర్వాధాద్ర, ఉత్తరాధాద్ర,
శేవతి కార్టెలు, కింగర బుటువు.

పయరగాలి వి. (భూగో.1) వేరవి వలికాల
ముల యందు అగ్నేయదికమండి సము
ద్రమునుండి భూమిమీదిక వీచుగాలి.
(South-east sea breeze).

పయస్సెని నం. వి] 1. ఆపు బి. నిరు. ల్యో.
పాలు లేక నీరు కలది.

పయస్సు నం వి. 1. కీరము. 2. నిరు.

పయిడి వి. బంగారు.

పయికొను క్ర. 1. మీరు. 2 అతిశయించు.
దూ. పైకొను,

పయోదరము నం. వి. 1. స్తునము 2.
మేఘము.

పయోది నం. వి. సముద్రము.

పయోరియా కం. వి. (గృహ.) పంటచిగురు
కోగము, ఒక విధమైన పండ్ల వ్యాధి.

పన్న కురులలో నుండి తీము రక్తము పరపతి ఊండి ఏ. వి. (ఆర్.) బచాతము. ప్రసిద్ధి వ్యాపి, (Pycocystea), పచోలని నం. వి. (బం) తీర్చమైన క్రొవ్వై పదార్థములను పీల్పులకే ప్రేగు యె.క్రూ గోదలోనుండు శోషరససాఖము (Lacteal).

పయ్యెద వి. (కై+ఎర) పయట. దూ. పయ్యెద.

పరంజ వి. పరంజా, గోదకట్టుటకు ఎత్తగ కట్టిన కట్టడము.

పరంపర నం. వి. 1. పగస. 2. విడువక సాగునది, నం. వి. (గబో) ఒక వరువలలో నే గ్రుపటిన రాసుల గుంపు (Series). ఉదా. 1, 2, 5, 7, 9...

పరక వి. రెండు విసములు. 2.పంచ దెండ్రు. 3. ఇడ్డిపోవ.

పరకాయ ప్రచేశము నం. వి. ఒక శరీరము నుండి వేరాక నిక్కి వ శరీరమున తీవుని ప్రవేశింపచేయట.

పరకీయ నం వి. 1. అన్యసంబంధమైనది. 2. ఒక నాయక. వ్యక్తి. స్వీయ.

పరగదుపు వి (పరము+కదుపు)అవోరము వేయని కదుపు.

పరతంత్రము నం. విజ. పరాధినము. వ్యక్తి. స్వీకంఠము.

పరనిర్వాణము నం. వి. (పరి) బుద్ధుని మరణాభుషు.

పరపతి వై. వి. చేబడులుగా ల్రవ్యము పుచ్చుకొనుట, నం. పుశ్పించి. (ఆర్) బుండాతలు భుజమును తీసికొను వానిలో కోరు లంకణము. భుజా విచోచన సామర్థ్యము—(ఇది ఒక వ్యక్తిక ఎంత ఆస్తి. అప్పు కలదు ఏయే మార్గము లలో పెట్టు బడి పెట్టును, అతనికి గల నిజాయితి మొదలగు విషయముల పై నాథార పడి యుండును.)

వ్యక్తిపై గల నమ్మకముతో ధనసాహియ్యముచేయు ప్రతము (Bill of credit) పరపరము నం. వి. (గబో) నిష్పత్తిలోని రెండ పరము (Censequent).

పరపు వై. క్రి. 1. ఖాంము ప్రయోగించు. 2. ప్రపహించేయు. కి.విరివి. విజ. విరివి గలది. ఏ విచ్చెత్తాలి.

పరపోడకము నం. వి. (జీవ.) పరాన్న తీవికి శరీరముపై గాని లోపలగాని నివసించు ఉకు అవకాశ మిల్చిన ప్రాణి (Host).

పరశక్తకములు నం. వి. (వ్యోవ.) ఇతర భాషుల కీటకముల దిని తీవించు పురుగులు (Predators). ఉదా. మిదుత కుటుంబము లోని గొల్ల భామలు. చుక్కల బరిజె శుయగు (Lady bird beetle) మొదలగునవి పరశక్తము నం. వి. కోయిల.

పరచుము నం. విజ. (శాత.) అన్ని టికిని శ్శర మైనరి (Absolute).

పరమశాపోగ్రత నం. వి. (శాత.) ఔరమ శూన్యస్థావమునుండి లెక్కంపటదు ఉట్టోగత. (Absolute temperature).

పరమపదము నం. వి. విష్ణువుండెడువోటు. పై కుండము.

పరమ ప్రథునశ్శాక సిద్ధాంతము నం. వి. (రాశ.) జాన్ ఆస్ట్రీన్ 1882లో పరమ ప్రథునశ్శాకమును గురించి ప్రాసిన సిద్ధాంతము (Absolute theory of Sovereignty)

పరపమిత్రీరాష్ట్రీఫిండము నం. వి (రాశ.) ఒడంబడిక చేసికొనునపుడు ఒక పేళము మరియుక దేళము నెడల వాణిజ్యవర్క విషయములలో పథక పాతము చూపసి పోషించి యుండు.

పరమము నం. వి. పరమాశ్శ. విజ. 1. ఉత్కృష్టము. 2. అద్యము. 3. ప్రధానము పరమశాస్త్రము నం. వి. (శాత.) పరమ

తాప క్రమమానము దౌక్క శూన్య చిహ్నము (Zero-absolute).
పరమాణంస నం. వి ఉత్తమ పదము నొండిన సస్థాపి.
పరమాణముకత నం. వి. (రసా.) ఒక మూల ద్రవ్యాఱువునాయందు పుష్టాఱువుల సంఖ్య ఉడా. నృతజని వః మాఱుకత. 2. అనగా సతజని అఱువు రెండు వ్రతజని పరమాణుల కూర్చు (Atomicity).
పరమాణధారము నం. వి (రసా.) ఒక మూల ద్రవ్యమునైక్క పద మాఱు భారమనగా ప్రాపాణముగా తీసికొనబడిన ఉడజని పదమాఱుపు కన్న చాని పరమాఱువు ఎన్ని రెట్లు ఇచ్చవో తెలియ చేయు సంఖ్య (Atomic weight).
పరమాఱురచన నం. వి (రసా.) ప.మాఱు శరీరమలో వివిధ భాగముల విస్మానము (Atomic structure).
పరమాణవాదము నం. వి (రసా.) ద్రవ్యము పరమాఱువు కూర్చు అని తెలియచేయు వాదము (Atomic theory).
పరమాఱువు నం. వి. సూక్ష్మముల కన్న సూక్ష్మమైన అఱువు. వి. (రసా.) ఏ క్రియ చేతను అంతకంటే చిన్నదిగావిభజించుటకు వీలుకాని సూక్ష్మకణము (Atom). (ఇటీ వల ఇది వివిధభాగములుగా విభజించబడినది.)
పరమాణుతనం. వి (రసా., శాశి.) నదేని మూల ద్రవ్యము యొక్క పరమాఱు భాగమునకు తాపక్రమమును చేర్చి ఒక సెంట్ గ్రేడ్ డ్రీ తాపక్రమమును ఎక్కువ చేయుట కవసరమగు తాపరాథి (Atomic heat) (ఎలోరీల్టింగ్.).
పరమాణ్యంకము నం. వి. (రసా.) ఆవర్త క్రమ పల్కతలో మూలద్రవ్యము యొక్క స్థానమును తెలియచేయు సంఖ్య (Atomic

number).
పరమాణ్యంచుపెనము నం. వి. (రసా.) ఒక మూలద్రవ్యము యొక్క పరమాఱు భాగమును - ని సాందర్భతతో భాగించిన పచ్చ ఫలము (Atomic volume).
పరము నం. వి. 1. మోతము. 2 కేవలము. వి. 1 ఇతరము. 2. దూరము. 3. మీది. 4. గ్రేషము.
పరమేష్టి నం. వి. బ్రిహ్మ.
పరవశము నం. వి. 1. పరాధీచము. 2. ఒడితెలుగుకుండుట.
పరవు క్రి. వ్యాపించు. వి. వ్యాపనము దా. పర్యు.
పరపురాముఁడు నం. వి. ఇమదగ్గి మహా రికిని రేణుకకును పుట్టినవాడు.
పరపు నం. వి గంద్ర గొద్దలి.
పరపుధము నం. వి గంద్రగొద్దలి. రూ. పరస్యదము.
పరశ్శతము నం. వి నూటికంటే పొచ్చు సంఖ్య గలరి (పంసుచాప్రము ము.)
పరస్వరము నం. వి. అన్యోన్యము.
పరస్ప్రపదము నం. వి సంస్కృత భాషలో క్రియాపదము యొక్క భేదము
పరపొలార్డవ్యాప్తటుఁడు నం. వి. (గ్లాపా.) ఎల్లప్పుడు ఇతరులముచేనే తలంచువాడు, స్వల్యాధి పరుదు కానివాడు (Extrovert);
పరాకు వి 1. తత్పరత. 2 ప్రమాదము.
పరాక్రమము నం. వి. 1. బలము. 2. కొణ్ణము.
పరాగకోశము నం. వి. (వృశి) పుప్పాడి తిత్తి, పుప్పాడి యానబడు పిండితో నిండి పుంకేపరము చివం ఉచికియుండు కోశము (కింబల్కుము) (Anther).
పరాగనాళిక నం. వి.
(వృశి) పరాగ సంపర్కమైనపరువాత పరాగనాళిక పుప్పాడి రేణువు నుండి బయలుచేరి అండ

కోశ కీలములోనికి చొచ్చుకొని పెరుగు నాశము (Pollen tube).

వరాగము నం. వి. 1. పుప్పాడి 2. దుమ్ము. వరాగదేఱు బహీకవచము నం వి. (వృష) పుప్పాడి రేణునుకు లయటనుండు పొర (Exine).

వరాగదేఱ్పాంతః కవచము నం.వి (వృష.) పుప్పాడి రేణునుకు గా రెండు పొర అలో లోపలసున్న మృదువైన పొర (Intine).

వరాగనపచర్పము నం. వి. (వృష.) పుప్పాడితిలో నున్న పుప్పాడి లయటికి పుప్పస తదువాత పుప్పములోని అండ కోశము యొక్క కీలాగ్రముత్వై పదుటి. ఇది రెండు విధములు : 1. స్వపరాగసంపర్మము :— ఒక్క మొక్కాపై నున్న పుప్పములోని పుప్పాడి అదే పుప్పములో గాని ఆ మొక్కాపైనున్న మృదువుకి పుప్పములోగాని అండకోశము మొక్కా కీలాగ్రముత్వైపదుటి (Self-pollination)

2. చరవరాగ సంపర్మము :— ఒక మొక్కాపైనున్న పుప్పములోని పుప్పాడి అదే ఉపణాతికి చెందిన మృదువుకి మొక్కాపైనున్న పుప్పము యొక్క అండకోశ కీలాగ్రముత్వై పదుటి (Cross-pollination) సంపరాగ ఫలితికరణము (Cross-fertilization).

వరాజ్యాఖ్యాండు నం. వి. పెడమేగము పెట్టినవాడు.

వరాతియవ్ కం. వి. (వ్యోవ.) (parathion) పురుగులను చంపుట కుపయోగించు నొక గాలైన మందు.

వరాక్షరుఁడు నం. వి. క్రైష్టుల కండరిక చేపుడు (భగవంతుడు).

వరాఫవ నం. వి. అరువది సంవత్సరములలో నొకటి.

వరామర్పము నం. వి. 1. చక్కగా చిను

క్ర్యంచుచ. వి. విచారించుట.

పరామిసి నం. వి. (గజ.) ప్రచక్త సందర్భ మున సియమిసముదా ఉండి యితర సంబంధములాడు మామ్మ చెందు పరిమాణము, ప్రాక్త నియతాంకము (parameter),

పరాయణము నం. వి. 1. ఆక్రమము. 2. అత్యాకాంక్ష. వి. అచ్చిష్టమైనపటి.

పరాపి వి. ఉండు విడిచి పారిపోయినవాడు హం. ఫరార్.

పరాథ్రఘాది నం. వి. వక్కిలు.

పరావర్తకము నం. వి. (శౌత.) కాంతికరణ ముక్క ప్రతి ఫలింప చేయు వస్తువు (Reflector).

పరావర్తనకోణము నం. వి (శౌత.) ఒక కాంతికిరణము చరావర్తక తలముత్తె లడి పరావర్తికమైనపుడు పరావర్తిత కిరణము లంబముతోచేయు కోణము, (Angle of reflection)

పరావర్తనదూపదర్శిని నం. వి. (శౌత.) దూరముననున్న కాంతిఫవ సానమునుండి వచ్చు కాంతికిరణములను దర్శణముచే కేంద్రీకరించి వస్తువును చూస్తుయాందర్శిని (Reflecting telescope).

పరావర్తనము నం. వి. (శౌత.) కొన్నితలము లాపైండి కిరణములు క్రమముగ వెను దిరుగుల (Reflection).

పరాపణము నం. వి. 1. చంపుట. 2. హింస.

పరాసువు నం. వి. చచ్చినవాడు.

పరాసుము నం. వి. 1. అపఱయ మొంది సది. 2. నిరాకరింపబడినది.

పరికరము నం. వి. 1. ఉపకరణము, సాధనము. 2. సమూహము. (అఱ.) ఒక ఆర్థాలంకారము.

పరికరములు నం. వి. (గృహా.) సామాయ్య సామగ్రి (Equipments).

పరికరకు నం. వి. (గజ్) (సామా-స్వయముగ) చేయబడినది. (పరిమితాఫంచులో) అంక గడిశమంచు చేయబడు సంకలనచ్చెకలన గుడన విభాజనములవంటి క్రియ (Operation).

పరికరకుషేషు నం. వి. దేవామునండతి ముంకి పోగొట్టుటు

పరికించు తై. తై. 1. పరీక్షించు. 2. విచం రించు

పరికేంద్రము నం. వి. (గజ్) పరివృత్త కేంద్రము (Circumcentre).

పరికోములు నం. వి. (ఎం.) కీటకముల ఉరిపఱించునకు గల బాహ్య కంకాం ములో ప్రక్కలనున్న కై టన్ పట్టములు ఉరించరములో నుండు రెండు పొరలు గల ఆస్తరు ఒక టార ఊపిరిత్తులపైన, ముణ్ణుకపొర ఉరించర మూర్ఖము చుట్టును ఉండును (pleura).

పరిక్షిప్తము నం. విజ. అంతటచ్చుబడనది

పరిషేషణ నం. వి. అతిమాత్రకై ప్రప్రధి కణ ములు గాలిలో ధూళికణముటు వంటివి కాంశిని అమునిటుచిమ్ముట (Scattering)

పరిభి నం. వి. అగ్ద.

పరిగణనీయము నం. విజ. (గజీ.) ఒక ప్రమాణమునకు కచ్చితముగా కొన్ని శాశ్వతముని (Commensurable).

పరిగతము నం. విజ. (గజీ.) ఒక ఔత్త్రము యొక్కిర్చు ముగుండాపోసునది (Circumscribed).

పరిగె వి. 1. మశ్యులిచేపము. 2. కోసిన చేనిలో రిగబడపోయిన వెన్నులు.

పరిగ్రహించు నం. తై. క్రేమతో తీసికొను.

పరిఘము నం. వి. 1. లాటీకళు. 2. ఆయుధ విశేషము.

పరిఫోషము నం. వి. 1. ఉరుము. 2. మోత పరిచయచ్ఛతము నం. వి. (పాజీ.) కంపెసి

స్థాపించుటలోగల యుద్ధేకములు, కంపెసి నిఃప్రాణమునకు చేసిన పరావ్యాప్తు మొదటగా గల విషయములగూర్చి పెట్టుపడి చారులకు చట్టము రీతాన్య బహింగప్రకటన చేయబడిన ఒక సమాచారప్రతము (కంపెసిల చట్టము ప్రకాశము దీనిలో ప్రాయి తప్పులకు నిర్దేశకులు ప్రాక్తిగత ముగ బాధ్యుగుదురు)

పరిచయము నం. వి. 1. ఎరుక. 2. స్నేహము.

పరిచరుడు నం. వి. 1. కాలియండుభటులు. పరిచారిక నం. వి. సేవకురాలు.

పరిచేప్తము నం. వి. 1. గ్రంథభాగము.

2. ఆశ్వాసము. 3. మేర.

పరిజనము నం. వి. సరివారము.

పరిడోలకము నం. విజ. (వృక్ష.) పుంకే పరము యొక్క కాద పుపొప్పిడి తితి వేసుక భాగమున నుండి పుపొప్పిడి తితి అన్ని వైశలకు తిరుగు వవకాశము గలది (Versatile).

పరిఠపము తై. వి. 1. హోచ్చు. 2. ఆంశయము. నం. ప్రథిమా.

పరిథచించు తై. తై. 1. అతిక్రమించు. 2. ధరించు.

పరిణతము నం. విజ. పరిపాకముపొందినది.

పరిణధము నం. విజ. 1. కట్ట లడినది. 2. విశాల పైనది.

పరిణయము నం. వి. వివావాము.

పరిణామము నం. వి. 1. మారురూపు. 2. షైమము. (అలం.) ఒక అలంకారము.

(శైవ.)పురాతన కాలములోనున్న సాధారణ జీవులు క్రమమైన మార్పులు చెంది సేచి ఉన్నతప్రాణులేర్పడినపునాదము. వికాసము (Evolution).

పరిణామ నాటి మండలము నం. వి. (ఎం.) కేంద్రసాడి మండలమునక రిరముయొక్క వివిధ భాగములతో కలువు నాడికూటము.

ఈ మండిములో ప్రమస్తిష్ట నాడులు, మైచనాములు, సహవేదనాములు అను మూడు తింగతుల నాడు లుడును (Peripheral nervous system).

పరిచేత సం. వి. మగదు.

పరితము టై. వి. కోయిల, నం. పదధృతీ. పరితోషము సం. వి. మిక్కలి సంతోషము.

పరిత్యాగము సం. వి. కొత్తగా విడిచి పెట్టుట.

పరిత్రాణము సం. వి. రక్తము.

పరిచేపనము సం. వి. 1. దుఃఖములో పరి కెడు మాట. 2 దుఃఖము.

పరిధానము సం. వి. ఫోవతి

పరిథి సం. వి. 1. పంచి. 2 సూర్యాచి పరి వేషము, 3. పరిగుడి 4 సున్న రైక్కు చుట్టుగీత సం. వి. (గజీ.) కృతమున కెల్లగామందు లేలి. (Circumference).

పరిథిభలకము సం. వి. (బోతి.) వరుస అంకెల వర్గమూలమల నిష్పత్తిలో వ్యాప ములు గల టిక కేంద్ర వ్యక్తముల పదు సతోకూడిన గాజిభలకము (Zone plate). ఏకాంతరముగ ఆవరుల రేఖలకు నల రంగు పూర్యవలెను. ఈ గాజి చూకు కాంతిని కేంద్రీకరించు లక్షణమున్నది).

పరిషంధి సం. వి. 1. శత్రువు. 2. దార గౌట్ట దొంగ.

పరిపక్వము సం. విజ. సంపూర్ణముగా వభి శృధి చెందినది (Mature).

పరిపతము సం. వి. (బోతి.) విద్యుత్పక్తి ప్రవహించు మార్గము (Circuit).

పరిపరి విజ. లఘుప్రకారము.

పరిపాలీ సం. వి. రకువడి, సొరిని, క్రమము, పరిపాలక ప్రతినిధులు సం. వి. (రాజి.) కేవలము కంపెనీ పరిపాలన చేయుటక నిశ్చేశింపబడిన ప్రత్యేక మైవ పరిపాలక సంస్థలు. (ఇవి మన దేశములో చాల

కాలము పనిచేం. 1956 సంవత్సరము కంపెనీల పరిపాలనలు నమచరించ కొన్ని అంకులకు లోనిచి)

పరిపొలకుమ సం. వి. ప్రక్కగా పాలించు నాడు

పరిపొలసము సం. వి. ప్రభుత్వాన్నిర్వహించు, పరిపాలనా నియుత్తరణ, పరిపాలన అదు పులు, పరిపొలకుడు = ప్రభుత్వపరిపాలనా నిరావ్యవహరము, బ్రహ్మాధకుడు,

పరిపొలనా ద్వాపహిల నాగ్రాయస్తాసము సం. వి పరిపాలనా వ్యవహారములను పరి కీంచు న్యాయస్తాసము.

పరిపొలనాకాపనము సం. వి. ప్రభుత్వ వ్యవహారములకు సంబంధించిన శాసనము.

పరిపూరితము సం. వి. పవిత్రమైనది.

పరిపూర్ణ త సం. వి. సంపూర్ణత

పరిప్ర పము సం. వి. సీరుకోడి.విజ కరలునది.

పరిపూష సం. వి. శాస్త్రకాములు చేయు సంకేతము.

పరిపూణము సం. వి. నిందాసహితమైన వాక్యములు, ఆలాపము.

పరిప్రమణ కండరము సం. వి. (బం) ఒక ఖాగముపై మరియు క ఖాగ ము ప్రతిపుట కుచొయోగపదు కండరము (Rotator Muscle).

పరిప్రమణము సం. వి. (బాతి., గజీ.) చక్రమువలె ఒక పసుపు తనలో తాను చుట్టు తిరుగుట. (ఇది భ్రమణమునకు విరుద్ధము)

పరిప్రమము సం. వి. ఓంతట తిరుగుట.

పరిపు ద్రవ్యములు సం. వి. (ప్రోవ.) మావాసన గల ద్రవ్యములు (Spices), జీడా. ఏలకులు, లవంగములు, కుంకులు పూర్వ మొదలగునవి.

పరిపుకము సం. వి. మంచుకావి.

పరిమాణము సం. వి. కొండ, పరివి. లి. (గణ.) ఒక నుండి సంబంధములేనికొన, ఒక వస్తువు తెల్కు శారము లేదా అది అక్రమించు నోటు (Magnitude). రాకి ఒక వస్తు వుతో నున్న ఇవ్వరాటి (Quantity). (రసా., శాతి.) ఒక్క ప్రమాణాలక్క కొలత, ఉచ్చత.

పరిమాణాత్మకము నం. వి. (రసా.) రాసా యనికి ఇవ్వచుటకముల రాశినిష్టుతిని తెలియ తేయనది (Quantitative) పరిమాణాత్మక లిట్లైషనము నం. వి. (రసా) ఒక యోగిక మందున్న మూలాల ఇవ్వముల పరిమాణముల నిర్ణయించడ (Quantitative analysis).

పరిమాణార్థకములు నం. వి. (ప్రోక.) 'ఱం ఇంత, ఎదు' అనుష్ఠాని (సేకరణ, దోసెడు).

పరిమాణముచే క్రి. సంహారించు, తంపు.

పరిమితముణభాద్యత నం. వి. (ఆర్థ. శాస.) ఒక కంపెనీ దివాలా స్క్రీటలో నున్నప్పుడు పెట్టుబడిన రూల బుణశాద్యత జాగన ప్రకారము తమ తమ వాటా ధనమునకు జరిమితమై యుండు పద్ధతి. (Limited Liability).

పరిమితక్రమ వోలీంగు పద్ధతి వి. వి. (రాశ.) అల్పసంఖ్యకులకు ఎన్నికలలో ప్రాంతి నిధ్యము లభించుటకై ఏర్పరిచిన ఎన్నిక పద్ధతి.

పరిమృత ప్రోటోటాయలు నం. వి. (శీవ.) శూర్వ మెప్పుళోయుండి ఇప్పుడు లేని ప్రోటోటాయలు (Extinct organisms).

పరియాచకము వై. వి. పరిపోసము. ఎగ శాసి. నం. పరిపోసకః.

పరియు క్రి. 1, తప్ప 2. నశించు, కి. మీది కాగము సాంకీర్ణయై రాలిపోతు.

పరిరంభము నం. వి. కప్పగిలింంత.

పరిలసికము నం. వి. (ఎం.) కర్క ప్రావర

ములో నుండు లసికాంసము (Periyamah) పరిపుట్టము వై. వి. భగవంతున కర్పంచి ప్రసాదముగా తలకు చుట్టుకొను బట్ట, ఆంచులు, పరపేష్ట న. నం, పరిపేష్ట. పరివర్తకము నం. వి. (శాతి) ఒక వోల్టేజీ గల విద్యుత్తువాహమును ఇంకొక వోల్టేజీ కిలగుదానిగా మాచ్చుసరికఁ ము (Transformer).

పరివర్తనము నం. వి. 1, మార్పు. 2. చుట్టి వచ్చుట (శాతి) మార్పుట. ముఖ్యముగా తికముఖముగా ప్రవహించుచున్న విద్యుత్తును ఆవర్తించి విద్యుత్తుగా మార్పు ట (Conversion). ఈ పరికరము తికముఖ (Commutator) అనబడున. (శాతి) క్రిప్పట (Turn). (గణ) ఒక పరిపుటినుఁడి మరియుక పద్ధతికి మార్పు విధానము (Conversion Transformation).

పరివర్తనియము నం. వి. (రసా, శాతి) ఇటునటు ప్రవర్తించగలది (Reversible) పరివర్తనియత నం. వి. (రసా) ఇటునటు ప్రవర్తించగలగుట. (Reversibility).

పరివర్తిత కిలలు నం. వి. (భూగో). పీడి నము వలన పీడి ప్రవాహమువలన వేడి వలన స్వరూపములలో మార్పుచేందిన కిలలు. పాలరాస్టు. నాచరాస్టు. వేల కొలది సంవత్సరములు భూగర్భములో నుండి మారిపోయిన నిషేష కిలలు.

పరివనధము నం. వి. ఉండు.

పరివారము నం. వి. 1, దండు. 2. క తి యుర. 3. పరిజనము.

పరివిత్తి నం. వి. తమ్మునికి పెండి యైన తనకు లేకుండి యైన్న. దూ. పరివిత్తిందు.

పరివృత్తుడు నం. వి. విలిక, రాజు.

పరివృతము నం. వి. చుట్టు బడినది.

పరివృత్తచేంద్రము నం. వి. (గణ) త్రిభుజ శిర్మ ములగుండ పోవ వృత్తము మొక్క

కేంద్రము. ప. 8 కే 0 ప్రము (Circum-centre).

పరిషృతము సం. వి. (గచో) బ్లైన్ క్రైతము ఒక క్రైతములగుండా పోస్ట్రల్ తము (Circum-circles).

పరిషేత సం వి అన్నకన్న ముండు పెంట దైన తమ్ముడు.

పరిచేత గ్రహములు నం. వి. (ప్రోఫ.) చుట్టును అంయగల గుంటలు (Border-ed pits). (ధారానా ములో కొన్ని టి కటి బలవర్ధక నీరాడైము లు ఉను).

పరిప్రాణార్థము సం. వి. (గచో) ఒక రము తల లింగము చుట్టులిఖంచబడిన ప్రాతము ఎ. క్రై వ్యాసార్థము (Circum-radius).

పరిప్రాంతకుడు సం వి సాంస్కృతికి.

పరిషిష్టము సం. వి. నివాకు మిశినిరి.

పరిశీలకుడు సం. వి. (రసా.) ఓధకుడు (Observer).

పరిశిలనము సం. వి. (రసా.) పస్తుతత్వమును తెలిసికొనుటకేయోధనము, మిక్రో కోధించుట (Observation).

పరిషుద్ధ (పైన) అలగ్రాపోలు ఎ. వి. (రసా) సీరులేవిల్యుల్గ్రాపోలు (Absolute alcohol).

పరిశోధన సం. వి. ప్రకృతి మొగువానిలోని కొత్త రవాన్యములను తెలిసికొనుటకేయు కృమి (Research).

పరిశ్రమ సం. వి. 1. శ్రమము. 2 కర్మా గారము మొనచి (Industry).

పదిష్టతు సం. వి. సమితి, సభ.

పరిషేచనము సం. వి. పుడిసిట సీక్సుపోసి కొని భోజన ప్రాతాదులచుట్టు విడుచుట.

పరిష్కారించుట సం. వి. 1 అలంకరించు. 2. కగాదాలు చక్కాదిద్దు. (రసా.) శుద్ధ ముగాచేయుట (Refinement).

పరిష్కారము సం. వి. తీర్పు, నిర్ద్యము పరిష్కార ధాతువు సం. వి. (రసా.) శుద్ధ.

ప్రస్తుతము గిరేచుబడిక ధాతు (Fine metal).

పరిష్కారము సం. వి. 1 ప్రక్కాపెట్టచే నది. 2. అలాకరించబడినచే.

పరిపరము సం వి. 1. ప్రమీచము. 2. వ్యాపారము.

పరిపరములు సం.ప. (ప్రెష్ట.) 1. జరిథితులు. 2. చుట్టుపక్కలు. ఇ రు గు పొ రు గు (Environments).

పరిప్రంపము సం వి (ప్రెక్స) ప్రత ఫఱకము ... క్రై పప్పెల్లతో కాంచము చుట్టుము కావుటు: ఇంచురించిన ప్రతము (Amp-lexical).

పరిపోరము సం వి. విచుపు. యోచరము పరిపోర్చుము సం. వి. వొస్త కంకణము. విజ, విదువగినిది

పరిషీల సం. వి. (రసా) ఒక రాసాయనిక ప్రవ్యమును గుర్తించ చేయు ప్రయోగ ప్రచారిక (Test).

పరిషీల ప్రయోగము సం. వి. (శాత, రసా) ఒక స్థాంతము పత్యమో కాదో నిరూ పించుట కుప్పిష్టమైన ప్రయోగము (Trial experiment.)

పరీతము సం. వి. చుట్టుకొనబడినది.

పరిధాచి సం. వి. అచుపది సంపచ్చములతో నొకటి.

పరుషము వై. వి. ప్రాయము, యోవసము. సం. పర్యవ్యము.

పరువు సం. వి. 1. వెదురుగనుపు. 2. సము ద్రము.

పరువు వి. 1. ధావనము, పరుగెత్తుట. 2. కోసుదూరము. దూ. పరుగు.

పరువు వై. వి. 1. పరిపాకము 2. గొరవము సం భరణి.

పరుషము సం. వి. 1. నిషురము 2 నిషుర వాక్యము. (వ్యాక.)క, చ, ట, త, వ, లు.

పరుస వేడి వై . ఓ స్వర్షాషేధి, ఇనుమునంటి బంగాః ముచేయు రసము. సం.స్వర్షావేధి.

పరెక్తరాష్టు సం. వి యముడు.

పరోక్తము నం విజ 1 లక్షటలేవిజి, చాటున నున్నది.

పరోక్త(మైన)పనిక మి. వి (రాజ వార.) ఒకర్లు ఎన్నుకొనిన సమినిధులలే- శాసన సభ్యులుగాని, అక్కుతమిగాని ఎన్నుకొనుట.

పరోక్తష్టపస్సు మి. వి (ఆర్థ) పస్సు చెల్లించువాసకి తెలియకయే చెల్లించునటి పస్సు ఉడా. అమ్మకపు పస్సు.

పరోక్త సం. వి. ఇకరుని పెంక్కాడిననాయిక

పద్మస్యము సం. వి. 1. ఉమెడు మేఘము, 2. ఉరుము.

పద్మస్యము సం. వి పద్మాంచలి.

పద్మము సం వి. ఆకు పద్మము.

పద్మములు సం. వి. (వృక్ష) ఫైర్ సులు (Fe ns).

పద్మాంగములు ; చెరిడో ఫీటములను కరగితో

నొక ఉపతంగశించిన పద్మము మెక్కలు.

పద్మకూల సం వి. ఆకుబీలు.

పద్మంకము సం. వి. మంచము.

పద్మంటనము సం. వి. తిరుగుల.

పద్మవసానము సం. వి. సమాపి.

పద్మస్తము సం. వి. 1. తల క్రిందుజీయ బదినరి. 1. వినరబడినది.

పద్మస్తము సం. వి. 1 యథేష్టము, 2. శైథి. 3 సామర్థ్యము.

పద్మస్తపత్వము సం.వి. (గృహ.) చరిపోయట (Adequacy). సరిపోయటి=(Adequate).

పద్మపరణము సం.వి. (భూగో). ఒక ప్రాణి

చుట్టును నుండు శితోష్ణావి శాహ్వాపరి స్థితులు (Environment).

పర్మావరము సం. వి. (బి.) జలియకాథ స్టంఫముచెయ్కు బయటిపొం (Perisarc)

పర్ముద్దంచనము సం. వి. అస్సు

పర్ముచ్ఛికము సం. వి. చల్లి. విజ. ఎక్కువ కాలముంచబడినది.

పర్వతారణ్యములు సం. వి. (భూగో). పర్వతములనుండు పెనుగు చడవులు [కొండల యొతునులపై అరణ్య పృతములు మారు చుండును].

పర్వము సం. వి. 1. పండుగ. 2. పమూ హము రి అమావాస్య లేక పున్నమ. (పృత) కణపుల మధ్యనుండు కాండ భాగము (Internode). [గుధి.

పర్వవేలాపరంగము సం. వి. (భూగో) అధిక మైన పోటు, అమావాస్యనాడు పోర్ట మివాడు సూర్యుడు చంద్రుడు భూమి ఒకే పరుపతో నుండు నప్పుడు సూర్యచంద్రుల ఆకర్షణ శక్తి చే నము ద్రవు సీటి మట్ట ములో గలిగిన అధిక పైన పోటు.

పర్సెంటు ఇం (Percent)నూటికి నూటిలో పఱ్లు వి. 1. పఱ్లనేల ఊపరశైతము. నిస్సారమగు బూమి. 2 ఉప్పుండునేల.

పలక వె. వి. 1. కే కె ను. 2. చెక్క. 3 ప్రాయదగిన సాధనము. సం. ఫలకః.

పలకము వై. వి. చిన్నమంచము, కుక్కి. సం. పల్గుంకః.

పల్పైతృకము సం. వి. శ్రాద్ధమున మం నము నుపయోగించు పూర్వకాలపు కర్మ పలము సం. వి. 1. నిష్టము, మూడు తులములు. 2. మాంసము.

పలలము సం. వి. 1. నూంచము, 2.బురద పలవరము వై. వి. 1. పలాపము రి స్వస్థ భావణము. సం. ప్రలాపః.

పలాయనము సం. వి. పారిపోవుట.

పలాశము సం వి. 1. ఆకు 2. ఆకుచచ్చ.

3 మొదుగు.

పలాశ్చై. వి. ప్రణములకుటించు పలాయను
పట్ట. (గృహ) మండు రాంస గుడ్డ
చెప్పుమీద పుండుమీద వేయు కట్టి
లేదా బెడికిన స్థలముమీద వేచిన పట్టి
(Plaster)

పలితము సం, వి 1. నరపు. 2. నం వెంక్రూక
3 బురద.

పచు వి. రంతము ఏడ. అనేకము, విస్తారము.

పలకరించు క్రి మాటలాడు. దూ పల్పరించు
పలకు క్రి. మాటలాడు. అను. వి. 1. వచ
నము 2. నింద. 3. విద్య. 4. తునుక.

పలుకుఁడెలి వి. సంస్కరితి.

పలుకుఁడత్తి వి. చలుక.

పలుకుఁడి వి. ఉచ్చారము వి. (గృహ.)
- ధనము, ప్రాబల్యము, మాట చెల్లుబడి
(Influence).

పలుకుఁడి షైతములు వి. వి. (రాజ., చరి.)
సామ్రాజ్యవాద దేశములు యితర దేశ
ములలో వీరుచుకొనిన ఆరిక రాజ
కీయములైన పలుకుఁడి షైతములు.
(ఈ షైతములలో అధినివేశ రాజ్యము
లకు విశిష్టమైన ఆరిక రాజకీయాది
కారము లుండును. పలుకుఁడి షైతము
పేరువాట మార్కము స్వతంత్ర రాజ్యముగ
పరిగణించవచ్చును.)

పలుగోల వి. చండ్ల పొడి.

పలుగాకి ఏడ. దుష్టుడు.

పలుగు వి. 1. గడ్డపలుగు. 2. స్ఫురితము.
(వ్యాప.) గుసపము (Crowbar).

పలుగుండ్రు వర్షా. పలువురు. పెక్కండ్రు.
రూ. పలువుండ్రు.

పలుచ ఏడ. 1. దళపరికానివి. 2. వెలిం
మైనది.

పలుచ విడ. పలుచుక

పలుచిప్పు ఏడ. పలుపురకు కట్టివచ్చాడు.

పల్లుండుము సం వి. 1. పాలకి. 2. ముంచము.

3 ఎంతులు లోనగువారి యానము.

పల్లుంకిక సం. వి పాలకి, పల్లకి

పల్లుంము సం. వి. ఉనుగుమీసి అంబాకి.

పల్ల వై ఏడ. పాటల (కచిల) పల్లము
గలది. నం. పాటలి.

పల్ల పీటు క్రి. 1. చద్దించు. 2. వ్యవర్విస్త మగు.

వై వి 1 తల్ల బోపు. 2. ఎఱ్ల వారు.
ఓ. పల్లియల.

పల్లుపంచ సం వి 1. చిగురు. 2. చిగిరించిన
కొమడి. 3 కోకచెగు. 4. విరివి.

పల్లుచించు సం. క్రి. ఇగురోత్త, చిగురుకొను.

పల్లుచితము సం. విడ. 1. చిగురించిచివచి.

2. చిరవియైనది.

పల్లుపుఁడు సం. వి చిట్టుడు.

పల్ల హిం. వి. 120 శేర్ల మానము.

పల్లాయనము వై. వి. 1, స్నేహము. అప్త.

2. ఛిను (కొండరు). సం. పల్లుణమ్.

పల్లి సం. వి. 1. పల్లె 2. దేశము. 3. లల్లి.

పల్లులము సం. వి. పడియ.

పవడపు దీపులు వై. వి. (భూగో.) పవడవు
పురుగుల గుల్లలచే సముద్రపు అయిగు
ఖాగమున సెడ్చుడిన దీపులు. (హాందూ
పవడముద్రములోని లక్షదీవులు. మంచి
దీపులు ఈ కోపకు చెందినవి).

పవడము వై. వి. 1. పగడము. 2. ప్రవా
శము, సం. ప్రవాళి.

పవడించొ క్రి. శయనించు. దూ పవడించు,
పవళించు.

పవతుఁడు వి. పగతుడు. శత్రువు.

పవసము సం. వి. 1. గాలి. 2. తూర్పెత్తుట.
చెరుగుట.

పవనస్తి సం. వి. (భూగో.) కొండి కాల
పరిమితియందుండుశితోస్సితి (Weather)

పదాలు డై. వి. 1 కోర్క సాంపే లివాదు తెప్పని గూర్చి దేయు రీండారోపిలము.

లేండ్ నాలుక కోర్కానుట మొదటగు సాహాశక్కార్బ్రము.

పటి సం. వి వ్యాయామము.

పటిషు సం. వి. (ప్రహా) సాయన కొప్ప ప్రయోగములలో ద్రవ వ్యవసులలై చంత్ర ఉపరిస్థితుల కుపయు క్రమేన గ్రాజు పోట (Flash).

పచించు సం. వి. 1. జూము. వి నీచు. 2. అపుచేట. పిండి. పరిశుద్ధము.

పచిత్రపక్కార్బ్రము సం. వి. (కాస) 1. సత్య సిమణోచెయు ఏంఫిం కాపము. 2 భగ పచసున హేం తట్టు చెట్లు కొనుట క్రపుము లేనివాదు కేయు సత్యనిష్ట ప్రకటన.

పప్పుఱు వి. 1. పండి. 2. క్రేస. 3. దండు పప్పుగూడ సప్తిములు సం. వి. (ప్రాచ)

ఒససుల మేకకొండ కుండపయోగపడు ప్రాంతులు (Fodder crops) తూ గెర్రాస్, సేపి యెర్గాస్, ఇనుము, ఎర్మిస్ తోంగా.

పథపతి సం. వి. లివుడు.

పచపోలపము సం. వి. (ప్రాప) ఉన్ని. పాలు, మాంపము క్రొప్ప మొదలిగు వాని కొర కు పశువులను పెంచుట (Cattle rearing)

పచపు సం. వి చతుచూపము, గొడ్డు.

పచ్చము సం. వి. (శీచ.) తెమక నున్ని. (Posterier).

పచ్చకాపోల పచ్చార్బ్రపములు సం. వి. (ఓం.) కపోల చ్యామున కిరుప్రక్కల నుండు ఉత్పవ్వక పాలాస్థూలు గల ఉప్పున గుండ్రముగు ఖాగములు (బొడుపులు) (Occipital condyles).

పచ్చాల్టాపము సం. వి. విపత్తిసాంము. వెనుక చింతించుట, అనుత్సాపము.

పచ్చుతోహరుఁడు సం. వి. కమసాలె, పచ్చై

కాదు శ్రీ. చూచుచుండగనే బొగి లుండవాదు.

పచ్చిర్పొయిఁడు సం. వి లిపుతు, ముక్కుల పచ్చ వి. 1 చాతు గ్రము. 2 సారము. 3. పుల్పిఁడై.

పచదనము వై. వి కృజ్జతతో నిచ్చ పారితోపికము సం. ప్రసాదనమ్

పచచు వి. 1. అకు నలిపిన ఒసము 2. అకుపచ్చన లిం. అకు పచ్చనిరి.

పచుపట్లులు వి. (ప్రోవ.) పిళ్ళపురుగులు (Plint bags),

పసి వి. 1 పర్మాగుల మీంగాలి, 1 పశ్వు మీంగాలి లిం. లేత. వై. వి. గోగణము గోవులు. సం పశుం.

పసిడి వి. 1 బంగారు. 2. ధనము.

పసిచ్చ వి. (గృహ) లింకు. చంటివిచ్చ (Infant child).

పసిమి వి. ఎరువు మించిన పసుపువస్నా.

పసిల వి. 1. పసరువ వై. 2. పచ్చుపిట్ల.

పసుపు వి (ప్రోవ) ఇది ఒక దుంపజాతి సంబార ద్ర్వుము (Turmeric). అల్లిపు కుటుంబము (Zingiberaceae) లోని curcuma longa అను మొక్కను వ్యవసాయచారులు ప్రెరు కెయిదురు. ఈ మొక్కల దుంపము ఎండ తెట్టి పసుపు తయారు చేయమడురు.

పసుపుచేక్క వి (గృహ) కన్ను గ్రుడ్లులో ఈ చుక్క ఉన్నచోట పుతివింబము వడిన అరిపుష్టముగాకనబడును (Yellowspot).

పస్తము వి. కల్లు.

పస్త వై. వి. లంకణము, ఉపవాచము. సం. ప్రతస్తః.

పచ్చిక వై. వి. పల్లిక, సం. లిలకా.

పచ్చము వై. వి. పచ్చైము. పచ్చేరము. థోణపచ్చైతము. తాంబాళము. సం. లిలకా.

పోట

పొంచజన్మము సం. వి. విష్ణుకుళము.
పొంచాలి సం. వి. 1. దైవమి (పొంచాల రాజుపుత్రిక). 2. బోన్డ్రె.
పొంఛేబుబు వై. వి. కాలిక ధరించుకొనుగొలుసులు.
పొండితి సం. వి. పొండిత్యము.
పొండిషము సం. వి. తెలుపు.
పొండిందు వై. వి. పొండ్యచేశపు రాజు, సం. పొండ్యి.
పొండురము సం. వి. తెల్లినిరి.
పొండురోగము సం. వి. (గృహ.) పాతి పోపుసు, ఉక్క హీనత (Anemia).
పొండువు సం. వి. 1. పొండురోగము. 2 పొండురాజు. సం. వి. (వృక్ష). ప్రత లకము హాదితవర్ణము లేక తెల్లగా నుండుట (Chlorosis).
పొంధుడు సం. వి. పథికుడు. తెరువరి. ఖాటసారి.
పొంపువు సం. వి. 1. దుమ్ము. 2. ఎఱువు. దూ. పొంసువు.
పొంపనుఁడు సం. వి. 1. దూషకుడు. 2. తెరుపువాడు.
పొంపుల సం వి. రంకులాడి.
పొండుడు వి. 1. మాతిపాకుడు 2 సిశ్చ మీరి పాకుడు, సిట్లై పెరుగు తీగె.
పొంచి వి. 1. పండ్ల మురికి. 2 పాలతీగె. (మళ్ళిగి చిక్కన చేయ తీగె).
పొండి వి. పాలు.
పొంత వై. వి. 1. వత్రుము. 2. తీర్చవత్రుము. విఱ. లహూ కాలమునాటిది. దూ. ప్రాత. సం. పురాతనమ్.
పొంతల వి. 1. ధాన్యముంచెడిగొయ్య. 2. నిధి.
పొంతు వై. క్రై, పూడు. సం. పత్త.
పొంపజగము వి. నాగలోకము.

పొంపజేఁడు వి. నాగరాజు,
పొకము సం. వి. 1. పుచుక్కము. 2. పంట.
(అఱం) కావ్యపాకము (కావ్యపాకములు: పొకా కడకి సారికేఁ పాకములు).
పొకశాసని సం వి. 1. అర్థపదు. 2, అయ్యతపదు ప్రప. పాకశాసనువికొడుకు.
పొకశాసనుఁడు పం వి. ఇంద్రుడు ప్రశ్న.
పాకుడను రాకునునిపరిమాణిసువాడు
పొకశాత్రుము సం, వి అయ్యైరమున నిది పెక భాగము.
పొకాన్నము సం. వి. పెండ్లో మూడవ సాటి విందు. దూ. పాకెన, పాకెస్న.
పొకేవాడు వి. (గృహ.) కక్కను రూడ్లు ముఖము చేయవాడు (Scavenger),
పొకేకుఁడు సం. వి. పిట్లు వేటకాడు.
పొగా వి. 1. తలగుడ్ల. 2. అక్కశాల. దూ. పాగ.
పొగా వై. వి. పాపకోస్సు, కట్టైతో చేసిన పాదులు. సం. పాదుకా. వి. 1. గుట్ల ములసాల. 2. తలపాగ.
పొగు వై. వి. చక్కెగురపాకము. సం పాకః.
పొచకము సం వి. (జం.) ఇరరిసమందు కల సెంగ్రియమండము (Pepsin).
పొచకి సం. వి. పంటలక్క.
పొచికి సం. వి. ఆచమాడెం అడ్డపాట్లు.
పొచితము వై. వి. ప్రాయిధితము.
పొచినము వై. వి. వీరేచనము.
పొచు క్రై. 1. చక్కెడలించు, 2. పొలగించు.
పొట వి. 1. సంగీతము. 2. వేలముపాట.
పొటకము సం. వి. 1. పట్టాక తి. 2. సేనా నివేశము:
పొటచ్చర యామిక న్యాయము సం. న్యా. కొంగను గస్సి తిరుగుటకు నియమించినచో వాని కొంగతనముపట్టువారుండరను కిథి.

పొతుచ్చరుడు సం.వి.రోగ ల్యా. మునుగు
పేసికానిపిల్లు కనపడకుండ తిరుగువాదు.

పొడన ని 1. అలాకా.ము. 2. ఆవరణము
పొడనము సం హ. చీలుట.

పొతుము వై. ని కెంపుల నాడెము చూచు
టకు తగిన మొండ. సం. ప్రభాతమ్.

పొతులము సం ని. తెలుపు మించినయొరుపు
పొతుపము సం. ని. 1 ఆరోగ్యము. 2. క క
పొతై ని. సామ్యము. పి. సమము.

పొతెంచు క్రి. 1 ప్రమాణముగా గొను.
2. ప్రకటించు. 3. అరరించు.

పొతెనేలలు ని. (వ్యవ) పురాతన గ్రామ
కంఠములందరి మన్ను తో నెడ్విడినసేలలు
(Old village site soils)(పీచేలో పొటు
సియ న్యూతము (Knoy)) కొంచె మెక్కు
వగా సుండును అందుచే పొతిమన్న
కూడ ఎఱుతుగా ను ప యో గి 1 పచటు
చుండును.)

పొతెరెవు ని. తిగివడలిపోరగిన రేవు.(కాల్చు
డకో పోరగిన రేవు.).

పొతు వై. ని. 1. కష్టము. 2. క్రమము,
3. పదుట. 4. అలయడగుట. 5. అల
పొతుగుట. సం. పత్త, పాతమ్ (అర్థ.)
క్రమ, వా చి 0 చి న ఏవమ్మువునైనను
ఉత్కిచేయుటకు చేయబడు యుత్సుము
(Labour).

పొతుయూనిట్లు ని. ని. (అర్థ.) పొంత
క్రమనే ఉపయోగించి పనిచేయుకుటుంబ
ములు తెదా కొంతమంది క్రామికుల
సమూహము (Units of labour).

పొవ్లక్ కొ ని. (గృహ.) (Pot-luck).
ఒక ఫలముసకుమిత్రులు భోజనము తేదా
వంటకములను తెచ్చుకొని కలసివేదుకగా
భుజించుట.

పొతకము సం. ని. 1. చదువు. 2. పేరపడసము,
పొతకాల సం. ని. బడి.

పొరి సం. ని. పరించువాదు. ని పీశు.
పొరీనము సం. ని. ఒకటక మైన చేస.

పొర్క్ట్రిగంథము సం ని వింగ్లాలయము
లతో విద్యార్థులకు పతసీయముగా నిర్మిత
మైన గ్రంథము (Text book).

పొర్క్ట్రిప్రణాళిక సం ని. (గృహ.) విద్య
కాలంలందును, కాచాలాలంలందును విద్య
సుపదేశించుట కుపకరంచు విషయముల
జాబితా (Syllabus).

పొర్క్ట్యంశములు సం. ని. (థాతి.) ఏదేని
కొలుచుట కుపయోగించు ఉపకరణము
(థాతమితి పంటి) పైచిప్పాతమైనకాలత
గురుతుల గుర్తించుట (Readings),

పొదగము వై. ని. స్త్రీల కాలియండె. సం.
పాటకః.

పొడి ని. 1. ధర్మము, న్యాయము. 2
స్వభావము కి. వ్యవహారము.

పొడు ని. 1. పాటిశేల. 2. శూన్యగ్రామము
క్రి పాటపాడు.

పొడె ని. 1 వయానము.

పొడ్యుమి వై. ని. మెదటి తిథి. సం. ప్రథమా.

పొడింధమము సం. ని. 1. కొలిమితి కి,
2 తీకటి 3. ఒక రక మైన వార్యము.

పొడి సం. ని. మనికట్టు మొదలు చాచిన
ప్రేశ్చతో కూడినచేయి,

పొడిగ్రూపాతి సం. ని. అగ్నిసాంగిగా పెండ్లా
డిన పెండ్లాము,

పొడిగ్రహణము సం. ని. వివాహము.

పొడివడము వై. ని. అమ్ములపొది. సం.
పాటపాపాతమ్.

పొడికలాకలు సం. ని. (అ.) అరచేతికుండు
ఎముకలు (Meta-carpals),

పొత సం. ని. 1. కాచువాదు. రతకుదు,
2. క్రాగువాదు.

పొతకము సం. ని. మవోపావము (పంచ
మ వో పాతకములు : స్విట్ స్వేయము

సూర్యాశానము, ప్రిహ్నాహాత్య, గురువాత్సి గమనము, ఇవి కేయువారి ఫోడి సహానము).

పొతము నం. వి. 1. పతనము, పదుట.

పొతరథితు క్రి. 1. నర్తించు, 2 గంతులు చేయు.

పొహాళము నం. వి క్రింబిలోకము.

పొతిప్రతక్షము నం. వి. పతిప్రత తెక్క కీలము

పొత నం. వి. (బోత) ప్రవ్యాముల నిలువ యుంచుటకుపయోగించునది (Vessel).

పొతము నం. వి. 1. యోగ్యము 2 లోజనఫు 3. నాటకపేషము. నం. వి. (బోగో.) కిలాప్రదేశములలో సహాయముగ పొతవీతె ఏర్పడిన ప్రాంతము. (ఇట్ల ప్రాంతములలో నీరు నిండి యుండు వచ్చును. లేదా వాసలు లేనికో పొడిగా నుండవచ్చును.)

పొతలు నం. వి. (గృహా.) ఉపకరణములు, వంట గైన్లు (Utensils).

పొతస్సు నం. వి. 1. జలము 2. అర్పము.

పొతేయము నం. వి. అన్నము. బియ్యము లోనగు దూరించతేము.

పొతోది నం. వి. సముద్రము

పొదము నం. వి. (గణ.) ప్రిభుజ కీర్త్తముల నుండి భుజములకు గీయబడిన అంబముల పొదములకు సంబంధించినది (Pedal).

పొదట్లు వి. (పాదు+తట్లు) వాసములకు పట్టు బూసి. బూజి. డూ. పాదాట్లు.

పొదక్రూభుజము నం. వి. (గణ.) చక్కణ ప్రిభుజము, ప్రిభుజమునంటి లంబ పొద ములు కీర్త్తు ములుగా గం ప్రిభుజము (Pedal triangle).

పొదపము నం. వి. చెట్లు

పొదము నం. వి. 1. పాదు. 2. కిరణము. 3. చర్యమునందరి ఒక చరణము. 4.

1/4వ వంతు. ఎ. వేచు. నం. వి. (గణ.) పొదతలములలో అక్కడ్వాయముచే వేఱ చేయబడిన నాటు పూథాగములలో నాకటి (Quadrant)

పొదమూలాస్టి నం. వి. (ఎం.) మాదమ ఎము కల కూటము (Tarsus).

పొదరశము వై. వి పారదము. రాము. నం. వాదంపః.

పొదకలు నం. వి. (ఎం.) పొదముల కుందు ఎముకలు (Meta-tarsals).

పొదు వై. వి. 1. కుదురు, ఆలవాలము. 2. విలకడ. 3. ఆకయము. నం. పారః. పదమ్

పొదుక నం. వి. పావకోట్లు, చెప్పులు.

పొదుచౌ. వి. రాజు పొం. శార్ద పాషో.

పొదోదకము నం. వి. మేఘము.

పొద్యము నం. వి. పొదము కొరకైన నీట్లు

పొనకము నం. వి. తెల్ల ముతో మిక్రికమై చాసియము.

పొనకము వై. వి. ఫలరశము. నం. పావకమ్.

పొనము నం. వి. 1. క్రాగుడు 2. క్రాగుతు గిస్సె. వై. వి. పానపటము. రింగపిఠము.

పొనము వి. వి. పడక, మంచమ్. 2. పరుస్త.

పొన్కెకు ఎం. వి. (గృహా.) (Pan-cake).

పెనము మీదపేయు అట్లు, మైదాపిండి.

గుడ్లు పాట చక్కరకో తయారుచేసినఅట్లు

పొప వి. 1. ఇప్పడు, 2. కంటి నల్ల గ్రుడ్లు లోని ప్రతి వింబము.

పొపట వి. కేపిధి. నీమంతము.

పొపటపుచ్చటము

వి. (స్టోప)

అంతర కృషికి

చనికివచ్చువిచే

కపుచనిముట్టు, పొపటపు చ్చటము.

(దీనిని పశుపుతులాగును.) (Plant junior hoe).

పొదటము వి గోల్ పైరు మీవ - గాదము | పొయిటు త్రి. 1. ఉక్కెజచించు 2 లోలు.

కొ-పుటకు దున్నెడు ఒనిముట్టు,

పొపటు లి. జాలుడు, చూచుషికుట.

పొపము సం. వి దుష్టుతము కలుషము.

పొపిల్లా ఇం. వి. (పెపి) (Papilla) ప్రాణి శరీరములందు మెక్కలారుండు కలువు పాటి పెడగుచల.

పొపిస్టు ఇం. వి. (పపి.) (Papist) పోపు సంప్రదాయవాది. రోమన్ క్రాఫలిక్.

పొపిస్టు వై. వి. ముచ్చె, సం పారబోషః.

పొమ సం. వి గజి.

పొమరుడు సం. విజ. 1. మూర్ఖుడు. అజ్ఞ దు. 2. నీచుడు.

పొము వి. స్ప్రెము. 2. కష్టము. త్రి, రుదు.

పొములచింధము వి. (ప్రోవ) పుట్ల.

పొయ వి. 1. ఖండము. 2. ఒక నిలింపు నుండి చీలిన శాఖ.

పొయము వై. వి. ప్రాయము. ఎయస్సు. సం. ప్రాయః.

పొయపట్టము వై. వి. కాలింధ. సం. పాద పట్టము.

పొయనము సం. వి. పరహాన్నము త్వి. చయన్పుకో వండినరి: పొయము. సం. వి (రసా.) (Emulsion) ఒక ద్రవమును ఇంకొక చానిలో కొల్లోయడ్ స్థితిని పొందునట్లు చేయబడిన అవలంబితము (Suspension).

పొయింట్, ఆఫ్ ఆర్డరు ఇం. వి. (రాశ., జాస.) (Point of order). చర్చాసీయాంశ విషయమునకు సంబంధించి లేక పథ్యుల వడవడి క్రమముగా లేకని అసింఛైమట

పొయింట్ పోరు తార్క్షికముము ఇం. వి. (రాశ., వరి) ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల్లు అసియా ఖండ దేశముల ఆర్థిక

సాంఘికాభిప్రాధికై ప్రవేశ పెట్టిన ప్రశ్నా ఇక.

పొయిటు త్రి. 1. ఉక్కెజచించు 2 లోలు. పొయిపు నా. వి. గుంపు

పొరంగటుము సం. విజ. ర తే నవాదు

పొరంపర్చిము సం వి కులక్రాంతము, అను స్వ్యాతము.

పొర వి. (వ్హోవ.) వ్యవసాయ వారు నేను పై పై ని త్ర పుయ టు కుపయోగించు నొక విధ పార

మగు ఇనుప పనిముట్టు (Spade)

పొరగమ్మిము సం. విజ (రసా.) చౌంచిచ్చు వది (Permeable).

పొరణ సం. వి. ఉపవాసముండి మరునాదు చేయు భోజనము. వా గ్రామము.

పొరతపుత్రుము సం. వి. పరాధీనత. వ్యక్తి. స్వాకంత్రుము.

పొపదర్శకము సం. వి. (బోతి.) కాంతి క్రిఱములను తన గుండా పోనిచ్చునచి (Transparent).

పొరము సం వి. (రసా.) సాధారణముగ క్రిపసి తిలోనుండి వెండివలె తెల్ల గా ప్రకా శించు ధాతువు (Mercury). ఇరి ఆవర్త క్రమ పటి కలో రెండు పర్గములోనిది).

పొరదీయము సం. విజ. (రసా.) పారద (పారరన) సంబంధ మైనరి (Mercurial).

పొరహాన్కము సం. విజ. (బోతి..) అస్వాష్మ ముగ పొందర్శక మైనరి(Translucent).

పొరము సం. వి. 1 ఆవర్తిరి. 2. సమీపము.

పొరలోకము సం. వి. పొయము, పరమాప్తము విజ. చరలోక సంబంధ మైనరి.

పొరవళ్ళము సం. వి. 2. విప్పుతి. 2. పరవళ్ళము.

పొరసైడ్ ఇం. వి. (వ్హోవ.) (Paracide) వితులకు పురుగు పట్టకుండ నుపయోగ పదు వొక మందు.

పొరస్వర్గము నం వి. (వృక్ష.) కడికాంతః ప్రత పొరస్వర్గము, మెగ్గలో నున్న చిరుతయాకులు పరస్పరముగ సమర్పణాయిన్న చిన్నాశము (Vernation).

పొరాణి వి. కుంకుమ మొవలగు వానిలో పాదములకు దేయ అలాకారము.

పొరాయణము నం. వి. అంతయ చదువుట పారమును ఓందట.

పొరారబ్ర జం. వి. (వ్యౌవ.) (Para-rubber). ఇముడు కుటుంబమునకు (Euphorbiaceae) పెందిన Hevea brasiliensis అను చెట్టు పాలనుండి ఈరబ్రిల్యూను తయారుచేయుదురు.

పొరావతము నం. వి. పాపురము.

పొరావారము నం. వి. 1. ఈవలాచలిదరులు.

2. సముద్రము.

పొరాశరి నం. వి. 1. వ్యాసముని. 2. ముని. 3. ఖకుమహారి.

పొరి పై. వి. 1. కడవ, నం. పర్మాయి. 2. ప్రహాకామువాడు. నం. ప్రహారి. వి. మున్ను.

పొరికాంకీ నం. వి. ముని, తపస్వి

పొరికాంపు వి. 1. పరిచరు. 2. ప్రహారి కామువాడు.

పొరిజాతము నం. వి. వేలుపుచెట్టు. (పారి జాతము. మంచారము. సంతాసము, కల్ప వృక్షము, హారిచందనము-ఇవి దేవ వృక్షములు).

పొరితోషికపువాటూ వి. వి. (వాటి.) నిధులలో నున్న పొతలాభముల సామున్నను మూలధముగ మార్పిపుడు పొతవాటూచారులకు తమ వాటాల కనుగుణముగ లభించు నిధిలోని వాటూ.

పొరితోషికము నం. వి. బహుమతి.

పొరిపొరిగ్గుకుడు నం. వి. (అఱం.) సూక్తధారుని చెంతనుండి అతడు చెప్పేదుపరావ్వం

శమలను పరిష్కారించువాడు, మారిపుడు చొలిష్టపము ఎం బిబ, చరించునది, లోలము, పొరిష్టాత్మికము నం. వి. థాంతదేశము లోని కుంగిచులలో నొకటి.

పారిక్రామికషైత్రములు నం. వి. (వాటి.) ప్రథమావ్యవర్యపము క్రింద నెలకొన్నిఖడి కొన్ని చిన్నతఃపో పరిశ్రమలకు ఒకే ప్రదేశములో స్థానమును నిచ్చి, వానికి కూనలసిన రహాణా, ముడిపరాధములు మొరలయిన నిషయములతో కొన్ని ప్రశ్నేకమైన గదుచాయములను సమ కూర్చుచున్న కొన్ని ప్రదేశములు. (మొదటం పారిక్రామిక షైత్రము దిగ్గి చుమ్మద్దనున్న టిఫ్లాలో 1958 లో స్థాపించ బడెను),

పారిక్రామిక బ్యాక్టింకు వి. వి. పరిశ్రమల తపసచములకు అప్పుల నిచ్చు బ్యాక్టింకు.

పారిక్రామిక రసాయన కాత్మము నం. వి. (రసా.) థారి పస్తాత్పరితికి ఆవశ్యకముగు రసాయనిక ప్రక్రియల పరిపుంచుక్కాత్మము (Industrial chemistry).

పారిక్రామిక విష్టపము నం. వి. (వరి.) 18వ శతాబ్దియందు ఇంగ్లాండు ఏరోపా దేశములలో పారిక్రామిక రంగములలో ఉరిగిన తీవ్రమైన మార్పులు.

పారిక్రామికసంఘములు నం. వి. (ఆర్.) కొందరు కార్బికులుగాని, క్రామికులుగాని కొందరి నాయకత్వమున బకమక్కయముతో తన వాక్యులను కాపాడు కొనుటకే నెలకొన్ని కొనిన సంఘములు (Labour unions).

పారిక్రామికుడు నం. వి. పరిశ్రమల స్థాపించి నియ్యమించువాడు (Industrialist)

పారిష్ జం. వి. (వరి.) (parish). ప్రశ్నేక స్టోనిక కైల్ ప్రవాసికాలయము(వరిప్). కైల్ సమమశ్శీర్ణవు కలిగి ఆవర్షి చెంద

- పలసిన పోట్టెక్కపు పన్నులు కట్టుచున్న బిటును తేశములో భూవిధాగము.
- పొలిషుడుయు నం. వి. 1. శివాటుడు. 2. రాజున కనుచదుడు. 3. సఫల్యదు.
- పొరిష్ గ్రీన్ అం. ఏ (పోప.) (Paris Green) కీటకములచు నాశనము చేయు నొక విభమగు పొషణపు ముచు, పొరిష్ పోరిష్ ము వం చి పరి హో రము చేయాడు.
- పొరిషుడు నం. ఏఱ. పొడము ముట్టిన చాడు, చెక్కుల సే ఏరి.
- పొరుప తెఱు ఏ దేవుచీక దొంతనము వారిక రాచలహిన ధనము ప్రజలనుండి రాళచ్ఛాది అధికారము, రాబడి, క్యాయము పీవి పై అధికారము.
- పొరుష్యుము నం. ఏ. పసుషువచనము పరు వ్యాపు.
- పొర్టీ అం. ఏ (Party) పడము, (ఎంగ్ల పోకథాపలో రాజకీయ పడమునకు వాడుడుచున్నది).
- పొర్టీ టీకెట్ అం. ఏ. (శాస., శాస.) (Party ticket). ఎన్నికలలో పోటీకెయుట్ కే రాజకీయ పడము తమ అభ్యర్థుల కిచ్చు అధికార ప్రకము.
- పొర్టీవిధానము ఏ.ఏ. (శాస.) పడవిధానము ప్రభుత్వము పొర్టీ లపై నాథారపడి యుండుట.
- పొర్టుక్కుతలము నం. ఏ. (శాశ.) రెండు పసుపుఱ విభాగించుతలము (Surface of Separation).
- పొర్టు నం. ఏ అరువది సంపుర్ణరములలో శాకట (14 వది).
- పొర్టు నం. ఏ. పుథి నంబింధుమైనది. నం. ఏ. గుఱ్ఱము.
- పొర్టువుడు నం. ఏ. 1.రాజు. 2. అర్జునుడు, పొర్టుమెంటరీ ప్రభుత్వము ఏ ఏ శాస (రాజ., చరి.) సంచియ ప్రభుత్వము, మంత్రి పరము కాని, కాంగ్రెసరముకాని ప్రధాన శాసనసభకు ఒడ్డు లేవటి ప్రభుత్వము.
- పొర్టు మేటు అం. ఏ. (శాస రాజ.) (Parliament) సంసత్తు | పణా | పతినిధి సభ, ప్రధాన శాసన సభ.
- పొర్టువిము నం. ఏ. పిండ | పదానము. ఏఱ. సర్వసంబంధమైనది.
- పొర్టుత నం. ఏ. 1. గౌరి (పర్వతముత్తి), 2 ద్రాపరి,
- పొర్టుప్రకపోరాస్టి నం. ఏ (ఎం.) పుత్తుకు పేశాగమున ప్రక్కటై పునుర్చు ఎముక (Parietal bone)
- పొర్టుచుమ్మితి నం. ఏ. (శాతి.) ఒక యానకము నుండి ఒపొర్గతము యైగైడికిరణ ములు పొందు సానచలనము (Lateral displacement).
- పొర్టువైము నం. ఏ. 1, ప్రక్క. 2. సమీ పము. (శాతి.) ఒక వస్తువుయొక్క ఒక శాగము (Side). ఏం. ఏఱ. (శివ.) క్రస్కులనుండి బయలుదేరినది. (Latral).
- పొర్టువాహి నం. ఏ (శాతి.) విద్యుత్తు వాహము యొక్క ఒకశాగమునుఇంకొక దిక్కునకు మళ్ళించు విద్యుద్వాహము (Shunt).
- పొర్టువ్యతాళానము నం. ఏ (శాతి.) ఒక వస్తువు యొక్క కుడిశాగము | ప్రతిలింబ ములో ఎడ మ శాగము గను, వస్తువు యొక్క ఎడమశాగము ప్రతిలింబములో కుడిశాగముగను కనిపించుట (Lateral inversion).
- పొర్టువైసిరి నం. ఏ. (వృత్త.) ప్రతఫల కము పైనున్న మధ్య ఈ..నుండి | ప్రక్కలకు బయలుదేరు ఈ క (Lateral vein).

పొత్తు సం వి. 1. ఉన్నటురాలు. 2 మశమ. |
 3. దండు రెచుక
 పొత్తు క్రి. 1. త్వాహించు. 2 బుట్టత.
 పొత్తుడు వి క్రావ్‌డైయు.
 పొత్తువేట వి బస్టానాథు ఉప్పు వీగ
 వోదులను వేటకు దీసికొని పోస్టు లైఫ్‌స్టు
 కొనిదోషు ఉన్నటము.
 పొత్తుస్టోమలు వి (గృహ.) సూక్ష్మ రక
 నాశములు ఇవి క్రూగముల మధ్యల్లో
 నుండును (క్రొప్పు అంచు ము క్రీర్మైన
 తరువాత పీచిచే దక్కుములోనికి రెక్కాన
 ఒదును) (Lacteals).
 పొత్తు బలపణుచుట వి. (గృహ.) పొత్తు
 పోషణప్రాప్తముల కలుపుబ (Forti-
 fying milk), ఇది 'డి' విటమిన్ కలిపిన
 పాలు (Vitaminised milk)
 పొత్తుపండ్లు వి. పుట్టుదంతములు ఉట్టే వ
 తరువాత మొదటసారి వచ్చిన పండ్లు
 (Milk teeth). (ఆరు లేదా ఏదు సంవత్సరముల ప్రాంతములో పొత్తుపండ్లు ఉట్టే
 పోయి స్థిరమైనపండ్లు వచ్చును).
 పొత్తుపుంత వి ఆకాశములో నత్కుత నము
 చాయములో కూడి కాంతిముంతముగ కని
 పించు మాగ్గము, ఆకాశగంగ (Milky
 way).
 పొత్తుపుస్త వి. తెల్లిని గాజుపూస
 పొత్తురాఘు వి (భూగ) చలువరాయి.
 భూగ్యములో పెక్కు వేల సంవత్సరము
 లఱగియండి పొత్తురాఘుగా మూకినని ఛేప
 కిలలు.
 పొత్తుపంటిద్రవము వి. (గృహ.) నూరు
 సీటిలో కాని ఝారములలో కాని కలిసి
 వశ్వదు నురుగు వచ్చి పొత్తుపతె కనబదు
 ద్రవ మేర్పుడును. రానిలో చమురు కరు
 గక చిన్న చిన్న కణములుగా సేచ్చడి
 సబ్బునురుగువతెను పొత్తువలెను ఉండు

చిక్కుల్లి క్రమమూ అని తంచూడును
 'Emails'టా.

పొత్తుచుస్తికు వి (గృహ), వీరోపోయిస
 టెల్సో కోవాచు చికచీర కుచార
 ముప్పు ర్యూ (Whey)

పొత్తుపెల్లి వి 1. రాంచముల్కము. 2. రాం
 పుట్ట.

పొత్తుసుము కై విజ జాతిఖము, మూర్ఖుము
 సం కాలిక..

పొత్తుపెల్లి క్రి. 1 లు. 2. రాంచు
 పొత్తుపెల్లి వి. (పి. ఇంజ) స్తనములు.
 రాంకు కండు పంటిచి

పొత్తుకాపు వి 1. పొత్తువాడు. 2. భాగ
 పెదు (చ్యాప.) కొంత పాలు ఫలసాయ
 మును పుచ్చుకొని తనతోపాటు వనిచే
 యుట కొంపుకొన కైతు. (Sharing
 partner)

పొత్తు బ్యార్బో జం. వి (పాట.) (Polit.
 Bureau) రష్యా కమ్యూనిష్టు పాటీ
 విధానములను నడుపు కేంద్ర సంఘము.

పొత్తు వై. వి. 1. కీరము 2. చెల్లయందు
 గలుగు తెల్లుని దసము నం. పయిం. వి.
 భాగము వంతు

పొత్తుమాలిక వి 1. విలంబనము. 2. బద్ద
 కము. దా. పొత్తుమాలిక.

పొత్తుగాడు వి 1. చిన్న తిమీంచారుడు.
 గుత్తగాడు. మొభాసాంచారుడు.

పొత్తురు వి, పొత్తుకాపు.

పొత్తుకు నం. వి అగ్ని.

పొత్తు వి. 1 పరికించి. 2. భాతవత్తుము.

పొత్తుము నం. వి. పచిత్రము.

పొత్తుని నం. వి. 1. అశు. 2. ఫీముడు. 3.
 ఆంజనేయడు. విజ. పచిత్రురాలు.

పొత్తు వై. వి. పాపి. నం. పాపి.

పొత్తు వై. 1. పరహోలో నాగు వ భాగము.
 2 నాగు వ భాగము. నం. పాపి.

పొవురాయి వై. వి. పొవురము. వం. పొరావతః.

పొవము నం వి. ప్రతాదు.

పొం సం వి. 1. వరుణాదు. 2 యముశు.

పొంకెండు నం వి. పిట్ల వేటప్రాదు.

పొరుపతము నం. వి. 1. పశుపతి (శిష్టాదు).

అధిక్కాల వకముగా గల అస్త్రము 2. పశు పతి మతము.

పొక్కాత్ముడు నం. వి. 1. పదమటిపాదు.
2. వరుణాదు.

పొషందము నం. వి. వేదశాహ్యమతము.

పొషాణము నం. వి. 1. రాయి. 2. విష ప్రభ్యము

పొప్పు ప్రైస్టేషన్ ఇం వి. (P.S.) (Pasturization). ఒక పదార్థములో కొన్ని క్రిములు విధించుకు సరిపోవు నంత కాంము సరియైన వేడి కలిగినట్టు

కాచుట లేక మరిగించుట.

పొస్పోర్టు ఇం వి. (Pass-port), విదేశ ప్రాంతమయ్యాము. విదేశ ములకు పోవుటకే ప్రభుత్వము పొరునకిచ్చు ఎగి కార ప్రతము.

పొకము వై. వి. 1. లోవాపుక ద్వి. 2. కొలది వి. హాద్దు, నం. పాలమ్ పారమ్,
పొళ వై. వి. జాదమాదుపలక. నం. పాచికా, పాలి.

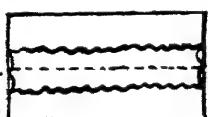
పొళ నం వి. 1. అంచు, 2. గురుతుచోటు
8. వరుస.

పొళయము వై. వి. 1. కాచలి. 2. పాక గాని ప్రదేశము (పట్టణము). 3. రండు టు. రూ. పాచెమ్. నం. 1. పాం పమ్. 2. పట్లి. 3. బలమ్.

పొళ వి. ప్రాసెడి యినుప కలము యొక్క మొన. రూ. పాచి.

ఓ

పింక్ సీమ్ ఇం. వి.

(గృహ.) (pinked-
Seam). నుంచిగుల

అంచులో దారము పింక్ సీమ్
లూడిపోటుండ నుండుటకై వంకలుగా
కళిరించిన అంచుల కలయిక కుట్ట,
పింగము నం. వి. గోరోజునమువంటి వస్తు
(కొంచెము నలుపు కలిపిన చసుపు వస్తు).

పింగరి వి. 1. వెనుక బిడి. 2. వెనుక బిపాదు.

పింగళ నం. వి. 1. దక్కిఱ లిక్క నందలి
ఆదేనగు. 2. అరువదివస్తురములో హాకటి

పింగళఁడు నం. వి. 1. ఆగ్ని. 2. ఉపురు.

పొగాజీ వి. ఒక దినము తెల్లమన్న. చీనా
మన్న.

పింగాజిపొత్రల్యోమి. వి. (గృహ.) చీనా
మట్టిలో కయారైష సేట్లు, కప్పులు,

సాసర్లు మొదలగునవి (Crockery).

పించెము వై. వి. నమిలిపురి. నం. పించమ్.

పించను వై. వి. (వ్యాప., రాశ.) ఉపకార
చేతనము, ఉద్దోగముచేసివనినుండి లోలగిన
తరువాత ప్రభుత్వము నుండి లొరకు
భరణము (Pension).

పింజ నం. వి. 1. దూరి. 2. పసుపు. 3.
గుంపు.

పింజనము నం. వి. దూరెకు విల్ల.

పింజరము నం. వి. బంగారు.

పింజె వై. వి. వత్సుపుకుచ్చ. రోవతి లొంగు
బుబ్బిపు, ఎం పింజా.

పించము నం. వి. 1. ఖదుకుతెరువు. 2.

పింజెవెతల కెచ్చెదు అన్నపుముద్ద. 3.
గ్యాము. 4. సమూహము. నం. వి.
(గృహ) గర్జములోని ఉటు. (Foetus
embryo).

పిండి వై. వి. పిష్టము. నం. పిష్టమే, పిండిఎంది కిర్ణి వి (రసా) కర్పును ప్రౌదోజీను అక్కిలనులు కలిసిన ఒక సమ్మేళనము (Starch).

పిండితము నం విం. 1. ముద్దగా చేయబడి వరి. 2. ఒకచో చేపుడినది.

పిండినల్లులు వి. (వ్యవ.) పిండి నుఱుగులు (Mealy bugs)

పిండిపెట్టులు వి. (గృహా.) నూలు కమీజల కాలర్ కుకప్పులకునిక్కుని పిండిరాచి వేడి కస్త్రీతో కస్త్రీచేయునది. కస్త్రీను కాలర్ ను ఎక్కువ లిఖుసుగా చేయబడు కినిని ఉపయోగింపురు (Cold starch).

పిండు శ్రీ. 1. పాలుపితుకు. 2. ఒసము పిండు. 3. తడిసిన బట్ట పిండు వి. 1. గుంపు 2. చెడు,

పింపిట్లు వి. కాలక్రీడా విశేషము.

పికము నం. వి. కోయిల

పికులు శ్రీ. (వ్యవ.) చినుగు. దూ. పిగులు.

పికెటీంగ్ కం. వి. (రాశ., వ్యవ.) (Picketting), నిరోధస, చేయుచున్న పనిని పద్ధతిని కాంతియుతముగ చెప్పుట. పని వాన్నించు ట్లై పనిచేయుచున్నచోట తిప్పనేసినాని యుండుట, కొన్ని రాజకీయాలకు సాంఘిక లక్ష్యములను సాధించుటకే ప్రణాసహకారము కొరకు ఈ పద్ధతిని అవలంబింపురు.

ట్లై కం వి. (రాశ.) (pickets) 1. అడ్డిగించువారు. 2. సైనికిరకుకడకము.

పిక్కు వై. 1. చిరుతాడ, జంఫు. 2. గింజ నం 1. పిండికా. 2. స్పృకార్.

పిక్కు-చెదులు శ్రీ. 1. చెదులు 2 భయపదు, పిక్కు-లెలు శ్రీ. 1. వర్ధిలు, 2. నింధు.

పిగ్గెలు కం. వి. (బరి.భూగో) (pygmies). ఆప్రికా-చేశములోని పొట్ట మనుష్యులు. కాంగో ప్రాంతవామలు.

పిచందము నం. వి. + దుపు.

పిచందిలు నం. వి. పెద్ద లొంగ్ కం వాదు.

పిచుమందము నం వి. చెపచెట్టు, వేము.

పిచ్చెలించు శ్రీ. 1. అంశియించు. 2. కణు చెడు.

పిచ్చికకుంటు వి. అమారుడు. విం. కాచ్చ లేనివాదు.

పిచ్చు వై. విం. తక్కువ (పిచ్చకుంచము) వై. 1. పెట్లు 2. ప్రాపణము. నం. 1. పితమ్ 2. పిచ్చు.

పిటము నం. వి. 1. పుండు, 2. లిన్సుగంప, పిటెలు వి. పిదుగులు పదునపుటి భ్రవణ్యము కరణము. దూ. పిటెలు, పిటెలు.

పిట్లు పిదుగు వై. విం. అనివార్యము, వై. వి. 1. పెద్ద పిదుగు 2 హాచాత్సుంఘుటన.

పిటూర్యులరి మాంసప్రగంధులు వి. వి. (గృహా.) పీచస మాంసప్రగంధులు, పోషప్రగంధులు (Pituitary glands)

పిటూర్యులైన్ కం. వి. (శం) (Pituitrin). పోషప్రగంధి తయారుచేయబడినప్పాపము (Hormone) పోషప్రగంధి నిస్సారము.

పిడి వి. 1. పిడికిలి. 2. కత్తిలోను వాని పిడి, 3. నూలిపిడి 4. అదుంబువు.

పిడికోల వి. మేడి.

పిడియము వి. కాచ్చ. దూ. పిడెము,

పిడివాదము వి. (వ్యవ.) తవ మాటయే చెల్ల వలెననుట మూర్ఖ వాదము,

పిడిసీల వి. (వ్యవ.) నాగరికే పట్టుకొనుట కుపయోగించు మేడియోక్కుసీల (Handle.)

పిడిమాది వి. (గృహా.) రంధ్రము పిడిమాది చేయు సూది అలంకారపు కుట్లో రంధ్రము చేయబడు కువకరించు సూదిపంట పరికరము (Cillet.)

పిడుగు వై. ఏ. అశని నిర్మాకము. నం. విషారమ్.

పిడుచ ఏ. 1. ముద్ద. 2. కబచము,
పిణ్ణుకము నం. వి 1. గానుగపిండి. 2.
ఇంగువ.

పిణ్ణుకములు నం. వి. (హృవ.) పిండి యొగు
పులు (Oil cakes). తా. ఆముదపుపిండి
పేరునెనగ పిండి మెరలగునవి.

పిత నం. వి జనకుడు (కన్నవాడు, వడుగు
చేసినవాడు, చూపుచేపింపవాడు, అన్నము
పెట్టినవాడు, కంటోనిసనవాడు.)

పితరుఁడు వై. ఏ తండ్రి. నం. పితా.

పితరుఁలచుక్క ఏ. మఘావక్తుతము.

పితరులు వై. పిత్రులేవతలు. దూ. పితాచు

పితలాటము ఏ. మోసము దూ పితలాటకము

పితాచుపొ నం. వి తండ్రింటి.

పితామహుడు నం. వి. 1. తండ్రికంట్రి
2. లభ్యా.

పితుకు క్రీ. పశుపుల పాలుపండు. దూ సిద కు

పిత్రతంత్రము నం. వి. (గృహ.). తండ్రి
మండి తనకు దక్కివ హక్కు వనుశరించి
గృహ యాంమాన్యమును నిర్వహించు

పురుషునికి సంబంధించినది (patriarchal).

నం. వి. (చరి.). పిణ్ణాధికారము, పిత్రు

వంశియుల అధికారము గల సాంఘిక

వ్యవస్థ.

పిత్రు మేధము నం. వి తలిదంద్రులకు చేయు
అంత్యుకర్మ.

పిత్రుకోళము నం. వి. (గృహ.). చేదుకట్టి,
పైత్యరసమును నిలువచేయు సంచి, పిత్రు
కయము (Gall bladder).

పిత్రుము నం. వి. ఒక ధాతువు (వాత పిత్ర
కేషప్రము లనునవి త్రివిధధాతువులు.)

పిత్రుతలము నం. వి. ఇతడి.

పిత్రుకయము నం. వి. (అం.) కాలేయము
సుండి ఊరు పైత్యరసమును నిలువచేయు

చిత్తి, ఉర్ధ్వః సము చేరు సంచి (Gall
bladder).

పిత్రుజితము నం. వి పైత్యకసంచత్తి.
తండ్రివలన గాని తేక పెర్చలవలవ గాని
ప్రాప్తించిన ఆస్తి.

పిత్రులింపుచిచ్చిన్నిత నం. వి (జీవ.)
అనువంథిక లక్షణములు గల సంయోగ
కణములలోనున్న ఛీపః సము తఁ తఁము
లకు ఎడకెగకుండ ప్రపహించుననుల.
(పెయిన్ మాన్ అను శాస్త్రజ్ఞ
తము చేసు) (Continuity of germ-
plasm).

పితుద్రవ్యము నం. వి. (జీవ.) అనువంథి
కమునకు భాషికాధారం లైన పరార్థము,
విశేషి, (Germ-plasm) (వ్యావ.), తను
ద్రవ్యము (Somatoplasm).

పిత్రుము నం. వి. పిత్రుజితము, తండ్రిచే
సంపాదించబడినది.

పిత్రుసూత్రములు నం. వి. (జీవ.) క్రోమో
తోములు, తీవకణము విభజన చెందు
పురుడు రాని అష్టలో సేవుడు క్రోమో
తిన్ కట్టిలు (Chromosomes).

పిధానము నం. వి. (జీవ.) మూత, కొన్ని
శేషల మైక్రూ పువ్వారములను మూసి
యించు వై కవచము (Operculum).

పినద్దము నం. వి. 1. కట్టబడినది. 2. (పిత్రుము)
2. తొడుగబడినది. (కవచము).

పినాకము నం. వి. 1. ఇత్యనివిలు. 2.
లికూలము.

పినాకి నం. వి. ఇత్యదు.

పిన్ను ఏడ, చిన్ను.

పిన్నె ఏడ, చిన్నె.

పిపాస నం. వి. దప్పిక.

పిప్పిలిక నం. వి. చీమ.

పిప్పిక నం. వి. 1. పండ్ల పాపి, దంతమలము

2. అండుకాటుకపిట్ట.

ప్రివార్డులు లేదా పొట్టువార్డులు ని. (గృహ). ఆహారములోని పించి ప్రార్థనలు (Roughage). (అని మలందకము లేకుండ చేయును.)

పిపెట్టు ఇం వి (రసా) (Pipette). అయిత న్యాక్ రాసాయనిక విస్కేషణ యందు ద్రవముల నియతాయితనము గ్రహించు ట్లై నీరిగించబడిన గొట్టముపంటి పరికము (శాత) ద్రవముల నొక కొలపతలో తీసికొనుట కుంచొగచడు ప్రకము.

పిమ్మటి అప్ప. 1 మునుపు. 2. పరోకుమందు. వి. మనోవ్యధి.

పిరమిడ్లు ఇం.వి. (వర.) (Pyramids) ఈకొప్పులోని పెద్దారాతి కట్టడములు. ఇవి త్రికోణాకాంములో ప్రాచీన కాల ప్రాజిపు చక్రవర్తులైన ఫారోలకు స్మారక చిహ్నములుగా కట్టబడినవి (పీనిలో కెల్ల పెద్ద పిరమిదు 'గిషే' పొమిదు 6 మైళ్ల పొడవులో 484 అడుగుల ఎత్తు 13 1/4 ఎకరముల వైశాల్యముతో నైఱనది దొర్దు నుస్సు వి.)

పిరి వి. మెతి, చెంటి. రా. పురి

పిరికి వై. విజ. భయశిలయ నం. థిరుకః.

పిరికిపండ వి. బెదుబుపోతు. పిరికి (Coward).

పిరికిమెకము వై. వి. కీంక.

పిఱతివియు క్రీ. (పిరుదు + తివియు) వెను దీయు. జంకు.

పిఱము వై. వి. పరుషావము. నం. పరుషమ్.

పిలక వి. 1. మెలక. 2. పిలకబుట్టు.

పిలకలు వి. (వృక్ష.) అరటి మొరలగు మొక్కల కాండము చుట్టును బయలుదేరు చిన్న లిస్స మొక్కలు (Sucker's). దుంప లేక పకాండభాగమునుండి పుట్టు నహాళు ముగ తొడిగి మొక్కలుగ నేర్చి పెరుగు పిల్లారి వి. వినాయకుడు. శ. పిస్కైయార్.

శాఖలు (Suckers), ఉదా. అం. టి. రూ. పిలుక, పిల్లు.

పిలుకమాచు క్రీ. మచుచెంచు.

పిల్చు నికప్పుక్క ఇం. వి (గృహ) (Pitch knicker) కలాస్టైక్ వేసిన కాంగియా.

పిల్ల వై. వి. 1. పండ్యమల సంతతి. 2. పాదుమ. విజ. చెన్నాచి. సం. పిలుకః.

పిల్లము సం. వి. తడికస్సు.

పిల్లమెఱము వి. తంక్రించుగ వేయుగంతు పల్లం.

పిల్లము నం. వి. పక్కపిల్ల.

పిల్లాచి వి శ్రీ కాలిప్రేలిసగ.

పికంగము నం. వి. (రసా) లాగి రంగు గలది. (B.OWN) సంపి. కపీలవర్ష ము.

పికాచము నం. వి. 1 దేనయోని విశేషము. 2. భూతము.

పికితము నం. వి. మాంసము.

పిశినుఁడు నం. విజ. 1. కొండెగాడు. 2. హీము వి. నాచురు.

పిష్టము నం. విజ. (రసా) చూర్చు ముగా చేయబడినది (Pulverised).

పిష్టకము నం. వి. 1. కంటితెచులు. 2. పిండి వంట.

పిష్టద్వష్ట సప్యములు నం. వి. (వ్యోవ.) పిండి పదార్థ మునిచ్చుపైరులు (Starch crops).

ఉదా. ఆలుగడ్డ, కజ్జలపెండలము మొదలుగునవి.

పిస వి. 1. అవివేకము. 2. క్రూరయ్యము. 3. కామము.

పిసయ విజ. స్వల్పము.

పిసాళము వి. 1. వికాసము. 2. వరిహసము. 3. దొంగమెతు.

పిసిడి విజ. పిసిని, పిసినారి.

పిహితము నం. వి. 1. కమరెప్పమూత. 2 (అలం.) ఒక అర్థాలంకారము. విజ. కప్పబడినది.

పిల్లారి వి. వినాయకుడు. శ. పిస్కైయార్.

పీట్ క్రి. 1. టెండ. 2 తీసివేయు.

పీట్ టి. 1. శాగాల్ ను లోనగు వాచ్య ముఖమున చోప్పించు క్రోవిపుల్. 2. క్రాగగా మిగితిన పొగచుట్ (చుట్టిపేకె) పీటెదొను వి. తమ్మిపడిగము, నమితిన శాంబూల ముఖియ్యుషాత్ర.

పీట చు రణచ్చ క్రి. 1. సంహరించు 2. పొగ రణచు, అహంకా మణచు

పీచపేచ్చు వి. (వృక్ష.) తల్లి వేమ ప్రత్యేక కముగ లేకుండ అన్నియి నారవదనుండు చేఫ్స్ (Fibrous roots).

పీటముడి వి. దట్టముగ వేయబడ్డ ముడి.

పీటవెట్లు క్రి. లేవక ముక చోటనే వాడు కొని యుండ.

పీటథామి నం. వి. (భూగో.) లోయల మర్యాద నుండు విశాల మైన థామి. (Plateau).

పీఠము వం. వి. 1. ఇల్ల కట్టుటకు వేసిన పునాది స్థాపను (Plinth), 2. పీట.

పీఠనంయోగము నం. వి.
(వృక్ష.) ఒక గరి మాత్రమే గల అంధాశయములో క్రింది థాగమున పుష్పించము వై నేర్చిన జరాయపు మీద పీఠనం నొకటిజాండ ముందు స్తి యోగము (Basal placentation).

పీఠిక నం. వి. 1. మైలైన పీఠము. 2. గ్రంథ ప్రారంభమున క్రాయు ఉపోచాతము.

పీఠ నం. వి. శాధ.

పీఠన నం. వి. (భూగో.) వాతావరణము యొక్క బరువు.

పీఠనంలము నం. వి. (భూతి.) ఒక వస్తువును కుదించికాని చోపువట్లు నొక్క ఎలము

(Compression force).

పీఠసము నం. వి. రాయిడి ఒత్తి డి. 1. నం.

ఎ. (భూతి.) ప్రేషము (Pressure,) 2 టక చదరపు పరిమాణము పై నుండు బలము.

పీఠమూనము నం. వి పీడెంబిడుచున్నది.

పీత వి. ఎండ్రుకాయ.

పీతనగము నం. వి. (జం.) ల్యాంపము ఏక భూతిక గో ఇ ర ఇ యి ం దు న్న ప్పు దు ఆచ్యాంట్లములమునకు లింగావతె నుండు అండపీతముతో నిం డి న జీవకణములు (Yolk Plug).

పీతము నం. వి. పసుపురంగు. విజ. క్రాగ బడినది.

పీతాంబరుడు నం. వి. పచ్చవలువ ధరించు వాడు, విష్టువు

పీఠవు నం. వి. సూమ్యాదు. త్వా. కిరణము లచే సీటిని పీల్చువాడు,

పీఠము నం. విజ. బలిసినది. వి. సంతోషము..

పీఠ్ కోడ్ ఒం వి. (సాన.) (Penal code),

శిక్షాస్క్రూటి. దం ద స్క్రూ లి. పీఠ్ స్ట్రోట్యూట్ (Penal statute) = శిక్షాస్క్రూటి. పీఠ్ = దండన నంబంధ మైన.

పీఠిట్టిరము నం. వి. ఇలుబు ఏడిశముతో వచ్చ ఇంరము. (ఇది ఒక రకపు ఎలార్జి వలన కలుగు ఇంరము). (Hay fever).

పీఠసము నం. వి. పడిసెము.

పీఠాపము నం. వి. శాగాడి.

పీఠిగు వి. ఇవము.

పీఠోచ్చి నం. వి. పెద్దపొదుగు గల యావు.

పీయూషము నం. వి. 1. అమృతము. 2 ఆమ్ము.

పీల విజ. ఒక్క.

పరికాదు వి. చూక్కాను పట్టుచూడు,
అతికము నం. వి. చక్కిల్ల.

పలుపు నం. వి. వి. 1 ఏనుగు. 2, అమ్ము.
3 పంచమాయివు 4. గోగు. 5 లైకు.

పలువు పురుగులు వి. (వృషం.) తెట్టుచేమల
వివిధభాగములనుండి రసమును పీలు

పీచు పుచుగుచూమలు, ఉదా. నల్లి
కుటుంబమునందరి బైళ్ళపురుగులు. పిండి
పురుగులు, మొక్కాపేను, కొన్చి పొలును
పురుగులు మొకలగునచి (Sucking
insects).

పీవరము నం. విజా. ఒలిసినచి. వి. శాబేలు.

పుంజేఱు

పుంజేఱవరనాళము నం వి. (వృష.) కొండ
ల్గుము లన్నియు కలిని గొట్టముగా
నేడ్చెడిన నిర్మాణము (Staminal tube)
పుంజేఱముకుటిము నం. వి. (వృష.) కొన్ని
పుష్పములు కొండల్గుముల పై నగుపడు
రోషములు మొదంగు ప్రెవర్డుకములు
(Staminal corona).

పుంజేఱవలయము నం. వి. (వృష.) ఇది
పుష్పములలో ఆకర్షణప్రతిములలోపల
నుండుమూడవవలయము (Androecium.
పుష్పులలో నున్న కింజల్గుముల కన్నిటిక
ఈ వదము వరించును.

పుంథము నం. వి. 1. ఆంపుషిడి. 2. వింజ
పుంథానుపుంథము నం. విజా. పరింపరగా,
ఒకదాగి పెంట నింకొకటి. ఉదా. శంఖా
రవంబులు పుంథాను పుంథంబుగా.

పుంగదము నం. వి. పృఘంధము.

పుంగదుము నం. వి. (పమాసమున ఉత్తర
పదమైనచో) లేచేషుడు.

పుంజనెలలు వి. (వృష.) మాగాణి లేక
వల్లపునెలలు, సీరు చిప్పారముగ చెట్ట
వరి సాగుచేయు నెలలు (Wet lands).

పుంజన్యము నం. వి. (శవ) రుషపసంధోగి
కణము (Male gamete).

పుంజన్యధానివృంతము నం. వి. (వృష.)
పుంజేఱుకోళములు గల శాఖ (Anther-
idiophore),

పుంజఫలము నం. వి. (వృష.) ఉకేపుచ్చము
నందు బయలుచేరి, విశక్తకమైన అండా
ళయము నుండి తయారైన పండు (Aggregate
fruit), (ఉదా. నీచాఫలము). చూ.
నమూహాపాలము.

పుంజము నం. వి. ప్రోఫు, గుంపు. రాళి.
పుంజే వి నాలుగు.

పుంజము వై. వి. 1. ముప్పుది యెనికల
నూలు. 2. నులక మంచపు కాళ్ళకట్ట
కాదు. నం. పుంజా.

పుంజా వి. 1. కోచెపుంజా, కాలజుము.

పుంథ. వి. సంధ్య. దూ. పూర్ణ.

పుందరీకము నం. వి. 1 తెల్లుదామర. 2.
ఆగ్నేయపు కిట్టునందరి యేసుగు. 3.
కార్పూలము.

పుందరీకాళ్ళదు నం. వి. విష్టుపు.

పుండు వి. కురుపు, ప్రణము

పుంద్రము నం. వి. 1, పలుపు గలిగిన ఎజ్జ
చెకు. 2. తెల్లుదామర. 3. నుదుటింట్లు.

పుంత వై. వి. 1. ఇనుకచారి. 2. కాలిచాట.
నం. పంథా.

పుంథాపము నం. వి. 1. పురుషత్వము. 2.
పొఢిమము.

పుంజేఱుకోళము నం. వి. (వృష.) గ్రియో
ఫిటములు, తెరిడో ఫిటములు అను ఉద్ఘాజ
పరగులలో కేర్పగు పురుషభాగము
(Antheridium). (డిసిలో పురుషజేఱు

పులు : యూచ గుచు.)
 పుంబింసము నం. వి. (హౌక) పుంపెపి
 ఒపేఫక మైన శబ్దము-రాముడు, కృష్ణుడు
 మై, నవి.
 పుంక్రతిల సు, ఏ ఉంకులాడి.
 పుండింసము నం వి. 1. గర్వచిహ్నము
 గర్వించనె ఘన పుడు పుట్టవరెనని చేయు
 రాజకర్మను 2. కుటుము, పాలు.
 పుంక్రతి వి బుగ్గ.
 పుంక్రింటైప్పురాణము కొపి. పుక్కిటి నుడి
 (సోటిసండి) ఉలుపడు క్విక్చపు పలుకులు
 నమ్ముడిగచ కద
 పుక్కించి ఏ టుగ్గతోపలి థాగము.
 పుచ్చికిక వి 1. సిగ్గర. 2. సిగ్గ.
 పుచ్చు క్రి 1. అజాపించు, 2. గ్రహించు.
 3 పుచ్చిపట్టు 4 పంపించు. వి.అముదపు
 ముది.
 పుచ్చుక్కిలు వి. 1. ప్రతిగ్రహము. 2. పుచ్చు
 కొనుట.
 పుచ్చుము నం వి. తోక.
 పుచ్చుఛిథదాహకము నం వి. (రసా.) గర్వి
 ఉపి రెక్కపరి వెడల్పుగా నుండువాయి
 బహ్మారమసద్యారము గం దాహకము
 (Bat's wing burner).
 పుచ్చుసంబంధి నం. వి. (ఇం.) తోకకు
 సంబంధించినది (Caudal).
 పుటు వి. పొరట, కాగితమంహోక వైపు.
 పుటుభేదనము నం. వి. పట్టణము రూ.
 పుటుభేదము,
 పుటుము నం. వి. 1. పూలబుట్ట. 2. దొచ్చ.
 3. లోహాదుల పుటుము వేయుట.
 పుటారము నం వి. (హౌతి.) గోక్కెంద్ర
 మున కెరురుగా నున్నది (ఉపరితలము).
 పరావర్తనసలముగాపనిచేయునది. (దర్ప
 ఇము). లోకికి పంగినది (Concave)
 పుటారము అర్దచంద్రాక్షిసం.వి. (హౌతి.)

పుటపచార్థము యొక్క స్వతంత్రతలము
 లోని పుటారమవక్కాక్షి (Concave
 meniscus).
 పుటారమ కటకము నం. వి. (హౌతి.)

 మద్యభాగము పఱుచగ నుండి
 అంచుల పద్ద మందముగ
 నుండు కటకము (Concave
 lens).
 పుటచీకతు వై. గంప.సం పిటుకి. కంకము
 పుట్టి వి. 1. వల్లికము, 2. చిన్నపొద.
 3. స్థానము. దొ. “రోగమూ పుట్టి”.
 పుట్టుతోలు వి. లోగకాలు.
 పుట్టుకిటు వి, (హౌప) పుట్టుగోడ.
 పుట్టుకోవున్న వి. పుట్టుగొంగు, చ్రూకము
 పుట్టుచూలు వి వాల్మీకి మహారి.
 పుట్టుతెనె వి పుట్టలో పెట్టిన పెరతేన.
 పుట్టు క్రి. సంభవించు, జన్మించు.
 పుట్టుగొంగు విజ. పుట్టుక మొదలు గొంగు
 తనము గలది.
 పుట్టుగొంగ్గి వి. పుట్టుక మొదలు గొంగ్గివా
 దైనవాడు.
 పుడమి వై, వి. భూమి. సం. పుంచివి.
 పుడమికానువు వి. 1. సీత. 2. చెట్ల,
 పుడమితాలువు వి. జేముడు. ల్యూ. భూమిని
 దరించువాడు.
 పుడిసెడు విడి కుదియపటిన కేరలో సగము
 సరమాణము గలది.
 పుచుకు క్రి. 1. కొంచెముగా ఇచ్చు. 2.
 నిమురు, 3, పినుకు, 4. కొంచెముగా
 ల్యపాంచ.
 పుచుకుగల్లు వి. చింతామణి. ల్యూ. చానము
 చేయు రాయి.
 పుణ్యభైతము నం. వి. చివ్వైషైతము.
 పుణ్యజనుడు నం. వి. 1. సైర్పుతి. 2,
 రాతనుడు. 3. పుణ్యపురుషుడు.
 పుణ్యభూమి నం. వి. వింధ్యపొమానలమద్య

సీమ (ఆర్థికర్త ము).

పుణ్యము నం. వి. 1. క్రమము. 2. పుకృతము, పుణ్యహాము నం వి. పుణ్యవినము.

పుణ్యహాచనము సరా. వి. 1. అశ్వినివారక క్రము. 2. కైవాచి కడ్డలు, భమున మంగళారము రీయు కర్మ, పుత్రదివై. వి. అపరంజి. వం పురటమ్.

పుట్టంచే క్ర. (తుమ్మి+ తెంచు) పంచుచుచు.

పుత్రకామేషి నం. వి పుత్రునికోర చేయుయాగము.

పుత్రిక నం. వి. 1. కూతురు. 2. బుగాచి బోమ్మలు.

పుత్రుడు నం. వి. కొడుకు, పున్నామ నపకమునుండి రణించుచాడు పుత్రులు పుడ్చించుచు; ఔసుడు, కైత్రజాడు, నపుడు, కృత్రిమదు, గూఢోపన్నుడు, అపవిధుడు, కాసినుడు, పహాళభజదు క్రితుడు, పొనర్పుళుడు, ప్రయుండత్తుడు, జ్ఞానిశేషుడు).

పుధీనాపుచ్ఛు వి. (శ్విప.) (Sp. -ar-mint) తులసి కుటుంబము (Labiatae, e) నడు చెందిన (Mentha viridis) అను పుధీనా మొక్క ఆకునుండి దీనిని తయారు చేయుదురు ఇది ఒక పరిమాద్రాముగను, ఉపభిగును ఉపయోగించుచుండును. ఈ మొక్క ఆకులతో పవ్వడి చేసికొని తినుచుగుదురు. పునరుక్తి వం. వి. చెప్పినదే చెప్పుట (అలం) ఒక వాక్యరోపము.

పునరుత్తుతి నం. వి. (శ్విప.) ఖాగములను ములన్నిష్టించుకొనుట (Regeneration) చంతానోతుత్తి (Reproduction).

పునరుద్దరణ (ము) నం. వి. ములాంకుర్రించుట.

పునర్కీషనోద్యమము నం. వి. (వరి.) క్రి. శ. 14 15. శతాబ్దములలో పక్కిము యూరిపున సాంపుర్తికాదిరంగాలలో ఇరిగిన

వి కా స ము. (కు డాన్స్‌లీ రసోవ్‌క్ర్యూముము మూడుమున మాపస్తము మూఢిచిరాప్రముల చీకలి తెను చీల్పుకొని, కేవలము మరగురుపులపై అభాసపడక, కొత్త అత్యుచిక్కానము, లౌకిక జ్ఞానము, శాస్త్రచిష్టానము నంపాచించెను. పునర్జీవసోక్క్లిముములో ప్రపంచ చరిత్రలోని ఆఫుసిక యోము ప్రాంతమగుచున్నచి ఈసెంద్రీముము ప్రపంచముగా ఇంటి దేశములో ప్రారంభమైనది. [Renaissance].

పునర్క్రమము నం. వి. గోరు ప్రా. తీసిచేసిననుమిల నచ్చును.

పునర్సీమా వి. (ప్రాం) శీమాపూతీ నిధిని సాచ్చ అంచే శీమాకు నంబంచించిన పశ్చాను అను ముంచాక సంస్కర్తలో శీమా చేసి కొనును దీనిని పునర్జీమా యందురు.

పునర్జీసు నం. వి. ఒక పక్కతము.

పునర్దిచారణ నం. వి. (శాస) ప్రతాలోచన (Review).

పునర్కురణము నం. వి. మంక్రము పూక్కువుని పునః పునః ఒరవము,

పునర్నిల్చిపేళకము వం. వి. (గృహ). తిగి నీర్మాటుచేయుట, మరల పచుంచుట, తిగి సిద్ధపరచుట. (Rearrangement).

పునానకారు వి (వ్యోవ) ఎండకారు, రేపతి అశ్వాని, భరణి, కృత్రిమ, రోహిణి, కారెలు, ప్రపిల్, మే సెలలు, పనంతర్పుట (pre-monsoon period)

పునాసపంట వి. (వ్యోవ) మే సెల మొదలు అగష్ట సెలలోపల చేయు పునాసరకముల వరిసాగు (paddy third crop)

పునావలు తై. వి. పున న్నిసు పక్కతముందు సూర్య దుండినపుడు చల్లిన ధాష్యము.

పునీతుడు నం లి. పవిత్రుడు, శుద్ధుడు.

పునుగు వి. పునగుపిల్లి వలవ క లు గుసుగంధ్రదవ్యము.

పుసుక వి. తలప్పత్తె, తలయొముక.

పుస్తుము వై. పూర్ణిమ. సం. పూర్ణిమా.
పూర్ణిమ.

పున్నాగము సం. వి. 1. పొన్న 2. ఇంద్రుని
యెచగు. 3. పుచుచ్చెష్టుడు.

పున్నెము వై. వి. పుణ్యము. రూ. పున్నీ
యము సం పుణ్యము.

పుప్పున భధని సం. వి. (గృహ.). కుడిజర
ికనుడి ఊర్చితితులలోనికి చెడ్డ రక్త
మును కొనిపోవునాళములు (Pulmonary
artery)

పుప్పుస్ట ప్రచురణము సం. వి. (గృహ.)
రక్త ము గుడెనుండి ఊచితితులకు చేరి
ఉచిగి ఊర్చితితుల నుండి గుడెకు చేరు
సారకు ఇంచు రక్త పసండము (Pu-
lmonary circulation)

పుప్పుస్ట సిరలు సం. వి. (గృహ.) ఊచిరి
ితులలో నుండి కుప్రచులిన రక్త మును
ఎదు కర్మికలోనికి గొంపోవు నాళములు
(pulmonary vein))

పుప్పుస్ట సం. వి. (ఇం.) ఊచితితులకు
సంబంధించినది. (pulmonary).

పుప్పుస్ట వి (పూ+పాడి) పుప్పుములందలి
ధూళి.

పుప్పుస్టము సం. వి. (ఇం).

క్రోము, ఊచిరి లితి
(Lung).

పుప్పుస్టోదరనాయి సం. వి.

(ఇం.) ప్రాణేళ నాకి పుప్పుసములు
(pneumogastric (కప్ప)

nerve). (ఇది పరియవ కపోలనాడ. స్వర
పేణక వ్యాచయము, ఊచితితు, ఉద
రము అనువారికి ఈ జాచిపోవుము).

పుప్పు వి. పూ వ్యాపట్లునీ నక్కతము. కి పుప్పు.
పుప్పులోలు వి వెనుదీయట, సంకోచము.

పురుంచరుఁడు సం. వి ఇంద్రుధు. శ్రూతిప్రతి

పురముల నాళ మొనచ్చవాడు.

పురంధి సం. వి. కుటుంబిని, త్రీ.

పురఃకర్మాప్రాపి సం వి. (ఇం) శివణ ప్రాపావర
ములో నున్న ఎముక భాగము (proto-otic).

పురంధించు వై. క్రీ. విచ్ఛింఫించు. రూ. పుర
ఁఁచు.

పురపాలక్కికరణము సం. వి. (వాఁఁ.) ఒక
పరిశ్రమను పురపాలక సంఘము అధి
నమునెనికానుట. (సాధారణముగ విధ్య
చ్చ) కి, నీటి శరఫరా, పాలనరఫరా,
ఊరిలో ఒక చోటునుండి మరియుక చోటక
పోవు లన్ని రంధ్రా, పురపాలక వర్గము
మూక్క ఆధినములో నుండును)

పురము సం. వి. 1. పట్టణము. 2. కరికము
కి, ఇల్ల.

పురస్కారము సం. వి. 1. ముందిదుట. 2.
పూజనము.

పురస్కృతము సం. వి. పూజింపబడినది.

పురాకృతము సం. వి. పూ క్రూక్రుమునే
చేయబడినది (శుఖాశుభ క్రూము).

పురాణపురుషుడు సం. వి విష్ణుస్తు.

పురాణము సం. వి. సర్గము, శరీరసర్గము.
పురము, మన్మంతరము వంశానుచరి
తము అను సైదు లకుణములు గల గొప్ప
గ్రంథము, పురాణములు పదు సానిమిది.
అవి— ఒహా పదక్క విష్ణుభాగవత నార
దీయ మార్కుండే యాగ్నేయ భవిష్యత్త
ఉప్పువై వర్త లింగ పరాపూ వాయు
స్క్రంద వామప కూర్చు మత్స్య గరుడ
ఉపోశ్మిండములు.

పురాణములు సం. వి. (చరి.) ప్రాచీనేతి
హోసములతో కూడిన పదు సానిమిది మహా
శాయ్యములు. సూర్య చంద్ర వంశపు
రాజుల వంశావశులు, మహార్షుల వంశా
వశులు చెప్పు వ్యాందవధగ్నకాప్యములు.
చీనికిని మహారాజమునకును సన్నిహిత

సంబంధము కలదు. పురాణముల లో ముఖ్యమైనవి గుడక కూడా మశ్యు-- అగ్ని మాంగ్రాదేయ పద్మాంశువైన ర్తు విష్ణు థాగవతసాగ్రావ శివ లింగ భవిష్యత్ పురాణములు.

పురాణించు వై. క్రి. 1. వర్ణిలు 2. విజ్ఞం శించు నం. పురాణము. నం. క్రి. పురాణము చెప్పు

పురాతత్త్వకొత్తము నం. వి. (చరి) ప్రాచీన వస్తుశాస్త్రము. (Archaeology). పురాతత్త్వి కౌత్సుదు = పురాతత్త్వి కొత్తము తెలిసినవాడు (Archeologist) పురాతనకతనిలాపర్వతములు నం. వి. (థుగో.) పర్వతప్రాంతములలో కొన్ని పగుళ్ళ మూడు ముగ ఏర్పడిన కలిన లిలాపర్వతములు.

పురాతనము నం. వి. జి. ప్రాతది.

పురి వి. 1. మెతి. 2. నమతి సించము. 3. ఆక్రమణము

పురికొను. క్రి. వ్యాపించు

పురికొలువు క్రి. ప్రేరిపించు.

పురితత్తు నం. వి. ప్రేప.

పురిష్ణనాళము నం. వి. (శం.) అన్నవాహిక యైక్క చివరి థాగము. (Rectum) దీనిలో మలముండును పురిష్ణనాళ సంబంధి = Rectal.

పురిష్ణము నం. వి. మలము.

పురుగు వై. వి. క్రిమి, పురువు. నం. పులకః, పురుడించు క్రి. పోలికయగు.

పురుడు వి. కాతము, జాతాంశుము. వి. జాపువము.

పురులోము క్రి. వరాక్రమము చూపు.

పురుషకారము నం. వి. పురుషప్రయత్నము.

పురుషాంతరము నం. వి. శరము.

పురుషార్థములు నం. వి. ధర్మార్థకామమూకులు.

పుచ్చపటు సం. వి. 1. మనుష్యుడు. 2. చెంపుత్తు

పుచ్చపటాపుచు నం. వి. ఇంద్రుడు. పుచ్చ యజ్ఞముం తెక్కువగ చిలుపణమవాడు. పుచ్చోగమచుము సం. వి. ముంచుకు వెచ్చు, పుగళి, అష్ట్యువచుము.

పుచ్చోహాకము సం. వి. 1. యజ్ఞార్థమైన ఆహాచము. సోమలతరఃము. 2. హుశేషము.

పుచ్చోనించాసీ నం. వి. (శం.). తుంటి ఎముకలలో నొకటి (pubis).

పుచ్చోహితుడు నం. వి. 1. యజ్ఞార్థికుడు 2. కౌరోహిత్యముచేయు ప్రాప్తిషాము.

పుచ్చుంగికము సం. వి. (శం.) పోషి సంజివము ఉట్టును అంగములు గు నోటి వంటి అవయవము (polyp).

పుఛ్చి వి. ఎడము.

పుఛ్చె వి. (గృహం) పుచ్చుంగము కల ఎముకల (సుకుమారముముక్క) గూడు(Cranium). అంగకము

పులకండము వి. ఆధోముఖము కండ చక్కెర, కల కండ.

పులకము నోట్లు కుహారము జీర్ణ కోళ కుహారము ఇలీయకాళప్రావరము

పులకము నం. వి. 1. పులగము. 2. పురుగు.

పులకరము వై. వి. 1. ఔరము. 2. గగు ర్యాటు. నం. పులకః.

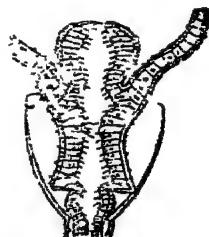
పులి వి. 1. నల్లని. 2. పులిసినది. వి. జార్యాలము.

పులికోచ లి జక విషణ్ణి సాలెప్పురుగు.

పులిత్రేషు వి అట్టిద్దపుత్రేషు.

పులినఘు నం. వి. ఇనుక తిష్ఠు.

పులియోర వి. (వ్యాహ.) పులుసులోమనవి కలిపిన అన్నము, చీక్కాన్నము. పులి

యోగిరము (పులుని అన్నము). (వ్యోవ.) పుష్టిలము నం. విజ. 1. ప్రేషము. 2. సమృద్ధము.

పులు వి. 1. తృణము. 2. రక్తమాలిన్యము. (పులుగడిగిన ముత్కము).

పులుగు వి. పిట్ల,

పులోటుజము నం. వి. గొరుగు,

పులోమజ నం. వి. శచీదేవి. త్వీ. పులోమని కూతురు,

పుల్కముడు నం. వి. 1. లోయ. 2. మాల. 3. అధముడు. దూ. పుల్కముడు.

పుల్ల విజ పులుపు గలది వి. పుడక.

పుల్లవినుగుడు తెగులు వి. (వ్యోవ.) తెట్ల కొమ్మలు, రెమ్మలు నీరసించి ఆకులు రాలిబోయి యెండిబోపుట (Die back disease). ఉమా. వారింజ, మామిడి మొ.

ఇది యొకకాతి కిలింద్రము వలన కల్లును పుల్లనేయ క్రీ. భయాదులచే వివరమను. భయపడు. దూ. పుల్ల సిల్లు.

పుల్లాపు వి. కపిలగోత్త.

పువు వై. పుష్పము దూ. పుత్తు నం. పుష్పము. పువుబోండి వి. అందగత్త. దూ. పువుబోండి. పూలోండి.

పువ్వారులు వి. (ఎం.) మొప్పలు. నీటిలో నివసించు జంతువు (చేప మొ.) యొకక్కా శ్యాసావయవములు (Gills).

పువ్వువిలుతుడు వి. మన్మథుడు. దూ. పువ్వులుతుడు.

పువ్వికము నం. విజ. 1. పోషింపబడినది. 2. పుష్టము.

పువ్సురము నం. వి. 1. మెట్లకామరుండుండ. 2. శామర. 3. ఆకాశము. 4. సిరు. 5. శాండముచిచర. 6. ఛక దీణము. 7. పంచ్రెండెండ్ల కొకపారి వచ్చు తీవు నదుల పంచుగ.

పువ్సురిణి నం. వి. 1. శామరకొలను. కోసెరు, 2. ఆచెమగు.

పుష్టిలము నం. విజ. 1. ప్రేషము. 2. సమృద్ధము.

పుష్టి నం. వి. 1. బలుపు, సమృద్ధి.

పుష్పంధయము నం. వి. తుమ్మెర.

పుష్పకము నం. వి. 1. కుచేరుని విమూసము. 2. దత్తుకంకణము. వి. (వృక్ష.) ముండక

పుష్పమంజరిలోని పూపు (Floret).

పుష్పకరండకము నం. వి. (గృహ.) పుష్పించు పెట్టుకొను కూజా, పుష్పులనమర్పి గిస్సెన్ (Flower vase or bowl).

పుష్పకోరకము నం. వి. (వృక్ష.) పూమెగ్గ (Flower bud).

పుష్పనుచుదండము నం. వి. (వృక్ష) పుష్పమంజరి యొక్క ప్రధానాకము (Peduncle).

పుష్పచిత్ర ఫలకము నం. వి. (వ్యోవ.) రమ్మముగా పూలమొక్కంచే వీర్పరుచ లిడిన వివిధాకారములు గల మదులు (Ornamental flower beds).

పుష్పదళ రహితము నం.వి. (వృక్ష) ఆక ర్రక రక ప్రతముల రెండువరుసలతో నొకటి గాని రెండునుగాని లోపించినది (Apetalous).

పుష్పదళవినాశనము నం. వి. (వృక్ష) పుష్పదళములగు రకకప్రతములుఅకర్షణ ప్రతములు వాని అంచులతో పరస్పర ముగా నమర్జుబడిన తీఱు (Aestivation)

పుష్పనిర్మాణచిత్రము నం. వి. (వృక్ష) పుష్పములోని వివిధ దళముల కూర్చును తెలియజేయ చటుము(Floral diagram)

పుష్పపథకము నం. వి. (గృహ.). పుష్పుల వీతములతో తయారుజేసిన పమూనా (Floral design).

పుష్పపరాగము నం. వి. (వృక్ష.) పుష్పాది (pollen), పరాగ చేఱుతులు =pollen grains.

పుష్టిపరికోశము నం. వి (వృక్ష..) పుష్టిము యొక్క రకకప్రతిములకు. ఆకర్షణ ప్రతపూలకు ఛెడము లేక టెందును ఒకే మాదిరిగా నున్నచో ఆ తెందు పలయము అట ఈ పడము వర్తించును. పుష్టిని కోశము (perianth)

పుష్టిమంజరి నం. వి. (వృక్ష.) పూలగుత్తి (Inflorscence).

పుష్టిము నం. వి. 1. సుమము, పూవు. 2. శ్రీ రథస్సు.

పుష్టియుతములు నం. వి. (వృక్ష.) పుష్టించు వెంక్కలు (phanerogams). (సంవృత శిఖికములు, వివృతశిఖికములు).

పుష్టిరసము నం. వి. మకరందము.

పుష్టిరహితము నం. వి. (వృక్ష.) పుష్టి ములు పండ్లు, గింజలుగాక వేరొకమాదిగి అవయవముల ద్వారా పునరుత్పత్తి చేసి కొను మొక్కలు (Cryptogams). ఈ మాదిరి మొక్కలకు పునరుత్పాద కావయములు ప్రతి స్వప్తముగా నగుపడవు (థాతోఫిటములు, బ్రియోఫిటములు, తెరిడిఫిటములు).

పుష్టివంతులు నం. వి. సూర్యవందులు.

పుష్టివతి నం. వి. రజస్వల, ముట్టుత.

పుష్టివృంతము నం. వి. (వృక్ష.). పుష్టియొక్క శాడిము (Pedicel) పుష్టివృంతములు—(Pedicellate).

పుష్టికరుఁడు నం. వి. మన్మథులు.

పుష్టిసమయము నం. వి. పసంతబులువు పుష్టిసూర్యము నం. వి (వృక్ష.) పుష్టి యొక్క సమయితి, లిగము. పుష్టికముల సంగ్రహ, వాని కలయిక, అంచుకోశము చేయక్కుస్తి తి ముస్కుగు వానిని తెలియచేయు సూచము. (Floral formula).

పుష్టిచికములు నం. వి. (గృహ.) పుష్టి ముల కొరకు, రమణీయాల కొరకు పొనచెడు మొక్కలు (Flowers and plants) ఉదా గుళాబి, కోటములు మొ.

పుష్టిలంకరణము నం. వి. (గృహ.) పుష్టి లను ఆకులను చేపు వివిధాకారపాతలలో కాని గాజగిర్వైలలో కాని ఆంకారముగానమర్ముట (Flower arrangement)

పుష్టిసపనము నం. వి. (వృక్ష.) పుష్టి పీరము, పుష్టిసంతము యొక్క పెద ఐయిన పీరముపతె నుండు శాగము. దీనిపై పుష్టిపాతములమర్పండియుండును (Torus or thalamus or receptacle)

పుష్టిపై నం. వి. పుష్టివతి. పుష్టిము నం. వి. 1. ఒక పక్కతము, 2. శౌషమూనము.

పుష్టిరాగము నం. వి తెల్లని తొకమచే పుష్టికము నం. వి. పొత్తము.

పుష్టి నై వి. కారిలొట్టు. పుష్టిందులు నం. వి. టోయ (థాపాజూనమే శేక అడవిలో తిరుగు లోయ).

పూ

పూంచు క్రి. 1 పూనించు. 2. ధరించు. దూ. పూనుచు, పూపు.

పూచు క్రి. పూను.

పూఁట వి. 1. సంధ్య. 2. సమయము. 3. దినము. 4. పూచీ. 5. కాకట్లు.

పూఁటకాఁట వి. 1. జవాబుభూ. 2.

పూతిఖవ. పూతులు క్రి. ఒకనికి లదులు అవని నేను చేపాదనని ఒప్పుకొను.

పూఁడులు వి. 1. నెక సంవత్సరములు. దూ. పూఁడు. (కాతీ. ఏండు పూఁడు.).

పూత వి. 1. చందవము. 2. పాలగచ్చ.

- పూదటి వి. పుష్టిస మయము, వసంత పూను క్రి. 1. కడగు. 2. ధరించు 3. బుతుపు.
- పూదేనియ వి. మకరండము.
- పూడు వి. 1. పూనిక. 2. సత్తవ. 3. కోణము.
- పూగము నం. వి. పోక.
- పూచి వి. 1. శాధ్యత. 2. కార్యభారము, దూ. పూచి.
- పూబిసతంగేరు (కాళి.) సిరిసంపదలతో తులపుంగు—నంసారము.
- పూచె వై. 1. పుష్టించు. 2. నిస్సారముగు. 3. గొడ్డలు తప్పు సుక్కు కల్లు.
- పూజ నం. వి. 1. సపర్య. 2. అర్పన.
- పూజనయుండు నం. విక. పూతింపదగిన వాయు.
- పూజె వై. వి. ఖుట్టాదుల మీది చిత్రము. నం. పూజా
- పూజెరి వి. పూజుచేయవాయు. అప్పుకుడు.
- పూజిము వి. లిరుపు.
- పూడి వై. చిన్నగ్రామము. నం. పూర్క.
- పూడిక వి. మాకిలో అడుగువ పేరుకు పోయిన మన్ను.
- పూడైటు ఇం. వి. (ప్రోఫ). (Poudrette). మానవ పురీషము నుండి వాసనలేకుండ తయారుచేసిన పొడియోప్పులు.
- పూతము వం. వి. పరిశుద్ధమైనది.
- పూతిగంధము నం. వి. దుర్గంధము.
- పూతిదోష విరోధి నం. వి. (గృహి.) కుట్టును లిరుగుడు చేయవడి (Antiseptic), ఉడా. డెట్లోల్, ఫిస్కోల్ మొదలగువచి.
- పూతిథుక్క నం. వి. (శైవ)కుళ్ళినపదార్థము లపై పెరుగు కీవి (Saprophyte).
- పూదియ వి. బంగారుపూప.
- పూనిక వి. 1. యత్నము. 2. సస్నాహము. 3. చట్టుదల.
- పూనీరు వై. వస్త్రిరు. నం. పుష్టిసిరమ్.
- పూను క్రి. 1. కడగు. 2. ధరించు 3. వహించు.
- పూనూనె వి. సంపెంగనూనె.
- పూప వి. 1. పూసిండె, 2. ఓశువు. 3. కంటో పాప. విక. తేత,
- పూపము నం. వి. అపూపము, అప్పము.
- పూయము నం. వి. 1. చీము. 2. పీముగు.
- పూయు క్రి. అలదు. మెత్త.
- పూరకకోణము నం. వి. (గణ.) దత్తకోణ ముకో కలసి ఒక సమకోణమయ్యుడి కోణము (Complementary angle).
- పూరకము నం. వి. ఉంపిరి నిండించుట. విక. నించునది.
- పూరగించే వై. క్రి. సిరవేర్పు. దక్కు.
- పూరణము నం. వి. 1. నించుల. 2 గుణిం చుట. 3. పూర్ణము. 4. బూరెలు మెర లగు పిండివంటలతో చేర్చెదు పప్పు బెల్ల ము ముద్ద. వి. (భాతి.) 1. విద్యుది కిరణము (Charge). 2. ఆసేకము. 3. భరణము.
- పూరము నం. వి. జలప్రవాహము.
- పూరి వి. 1. తృణము. 2. మృగముల చనుపాటు.
- పూరుషుండు నం. వి. మనుషుండు.
- పూరేదు వి. ఒకరకము వక్కి.
- పూర్కిటుకదక నం. వి. (ఇం.) రెక్కులతో ప్రాధసి తిలో నున్న కిటకదక (Imago).
- పూర్కపొత్రము నం. వి. 1. దోషు. 2. ఉత్సవ నమయమున సంతోషముచే వస్తార్థిరచాదిక మచొరించుట. 2. వస్తు సంపూర్ణపొత్రము.
- పూర్కఫాజినము నం. విక. (ఇం). అండము సంపూర్ణముగా తీవ్రకణములుగా విభజన తెందునట్టి (Holoblastic).
- పూర్కము నం. వి. (గణ.) చిన్నముకాని అంకము (Whole number). విక. 1. వరి

పూర్వము. 2. కణ్ణితమైనచి.
పూర్వాంకము సం. వి. (గచ.) నిర్మముకాని
సంఖ్య (Integer).
పూర్వాంకధాగము నం. వి. (గచ.) ఒంపగ
మానములోని పూర్వాంకధాగము. (Char-
acteristic.)
పూర్వాంకము సం. వి. 1. తప్పెట. 2.
పూర్వప్రాతము.
పూర్వాంశుతి నం. వి. హాంమాంతమందు
ప్రీతికై వరమే ద్రహ్యదలతో చేయు
పూర్వము.
పూర్విషు సం. వి. పున్నమ, అఖండచంద్రుడు
గలది
పూర్వము సం.వి. నూతిని, చెఱుతును |కల్పిం
చుట, గుడి కట్టించుట, తోట నిర్మించుట,
అన్నము పెట్టుట. విజ. నింపబడినది.
పూర్విలా ఇం. ల. (శార) (Poor-law).
చారిత్ర్య నివారణచట్టము, దరిద్రులకు
సంబంధించిన కాశనములు,
పూర్వీ నం. వి. పూర్వీ.
పూర్వీకుహారము నం. వి. (ఇం.) ముందు
ధాగము రొపుగానున్న (Proceolaus).
ఎన్ను పూసలకున్నట్లు.)
పూర్వీజన్మావర్తనవాదము నం. వి. (ఇం.)
తన జాతియొక్క పూర్వీపరిణామదళ
లను మార్పుచెందని రూపములలో ఒక
ప్రాచీ తన తీవిత చరిత్రలోక పచరచునను
నిధాంతము (Recapitulation theory).
పూర్వీవదము నం. వి. (గచ.) నిష్పత్తిలోని
మొదటి పదము (Antecedent).
పూర్వీపుంపక్కము నం.వి. (వృక.) పుష్టి

ములో మన్న కొణ్ణములు కీల్చాగము
కంటే ముందు = పక్కాశము డైర్ (స్థితి)
(protandrous).
పూర్వీము సం. వి. పెంకటిచి. (ఇం.)
ముండుగానున్న (Anterior).
పూర్వీము సం. వి. (పం.) పరిత
పూర్వీములు లిఫాచాధాములు లేని
కాంచు.
పూర్వీ శ్రీ పక్కము సం. వి. (పృష్ఠ.).
పుష్టిములోనున్న కింజల్పముల కంటే
ముండుగా సానిలో నున్న అండ్రోకము
పక్క స్థితికి వచ్చిన(స్థితి) (Protogynous).
పూర్వీంగ సంబంధము నం. వి. (ఇం.)
శరీరము ముందరి అవానుపములకు కంబం
ధించినటి (Brachial).
పూర్వీంగ జాలకము వి. పూర్వీంగములో
ప్రవేణించుటకు ముందు ఏర్పడిన సాధుల
యొక్క వర (Brachial plexus).
పూర్వీంగ సం. వి. ఇరువదియొదవ నక
ప్రతము.
పూర్వీంగాథ నం. వి. నీటిరికగ్. (27 నక
ప్రతములలో నిరువదవ పత్రము).
పూర్వీంగము నం.వి. దివ పూర్వీంగము.
శేషగటు.
పూర్వీవీతర (ము) నం. వి. 1. ఉండావ్య
దిగ్భాగము. 2. ముందువెనుక,
పూర్వీము నం. వి. గడ్డికట్ట.
పూర్వీము నం. వి. సూర్యుఢు.
పూర్వీము నం. వి. 1, పూర్వీ. 2. మంచి. 3. ప్రేమలలో
నగు వాని కిల.
పూర్వీము నిష్పత్తి శాఖ. విపకముగా.

పుట్ట

పుట్టము నం. వి. కూడుకొన్నది.
పుట్టము నం. వి. ప్రశ్నము.

| పుట్టించు నం. వి. ప్రశ్న ముచేయు,
అదుగు.

పృతన నం. వి. దండు. 242 రథములు, 248 ఏనుగులు, 729 గుళ్లములు, 1215 కాల్పులము గల సేన.

పృథక్కరణము నం. వి (బోతి) కలిసి యున్న రంగులను విడదియు ప్రకియ (Desperserion).

పృతక్కవ్యక్త నం. వి. (పృక్) ఒక పుష్ట ములోనున్న కింజల్గ్రములు అండకోళము వేర్చేయు సమయములలో పక్కస్తికివచ్చుట (Dichogamy).

పృథగ్గనుయ నం. వి. 1. నీచుడు. 2. మూర్ఖుమ.

పృతగ్గిద్దము నం. వి. పెక్క విధములు గలరి

పృథివి నం. వి. పృత్తి, తూమి. ల్యూ. పృతు చక్కవర్తిచే చక్కచేయబడినది, విరాల మొనది.

పృథుకము నం. వి. 1. అదుకులు. 2. శిశులు.

పృథుక్రిమిలు నం. వి. (శం) చదునుగా చేపువలె నుండు క్రిమిలు (Platyhelminthes).

పృథులము నం. వి. విలియ్మినది.

పృథువు నం. వి. గొప్పది. వి. ఒకరాళ.

పృథాకువు నం. వి. 1. పురి. 2. పాము. 3. తేలు,

పృత్తి నం. వి. కిరణము. వి. 1. పొట్టిది. 2. చిశ్శుది

పృతుకము నం. వి. 1. దుప్పి. 2. సీటిలొట్టు వి. ప్రిహ్నాచించునుతో కూడినది.

పృతుక్కము నం. వి. అమ్ము. జాణము.

పృతుదంశకము నం. వి. మూర్ఖాలము.

పృతుడశక్కితు నం. వి. చాయుపు.

పృతుష్మము నం. వి. అదుగబడినది.

పృత్తుకటి సంబంధము నం. వి. (శం) వీపు నడుమునకు సంబంధించినది (Dorsolumbar).

పృత్తునితంచాస్టి నం. వి (శం) తుంటి ఎము కలలో నొకటి (Llrum).

పృత్తుఫలకము నం. వి. (శం) కీటకముల ఉండమాజుము మొక్క ప్రతిభాగమునకు గల బాహ్యకంకాళములో పృత్తుభాగమున నుండు కై టన్ రట్టము (Tergum).

పృత్తుము నం. వి. 1. ముడ్డి. 2. పెందు. 3. వీపు. 4. వెనుకప్రక్క. వి. (తీవు) పైభాగమునకుగాని, వెన్నుభాగమునకుగాని సంబంధించినది. (Dorsal). క్రింది భాగమునకుగాని, రొమ్ము భాగమునకుగాని సంబంధించినది (Ventral).

పృత్తుమేరువు నం. వి. (శం) పృత్తువంకిన జంతువుల బ్రూణములలివృద్ధిచెందునప్పుడు దేహాకువారము మొక్క పృత్తుభాగమున ఏర్పడిన ఊచవంటి నిర్మాణము దీని చుట్టూను తరువాట వెన్ను పాము ఏం దును, మేరుమంత ప్రాణులకు ముఖ్య లక్షణముగా తీవుడి కోళములలో సేర్చి దిన కద్ది. దీని స్థానమున పృత్తువంకిన ప్రాణులలో పెందుముక ఏర్పడును (Notochord).

పృత్తులగ్నము నం. వి. (పృక్) కింజ ల్యూ.ము యొక్క దండము పుట్టుడితి వెనుక భాగమున అంటుకొని యున్న (ప్రింటి) (Dorsifixed).

పృత్తువంశము నం. వి. (శం) పెందుముక (Vertebral Column-Backbone).

పృత్తువంకినము నం. వి. (శం) పెందుముక గల జంతువు (Vertebrate).

పెంకు వి. 1. ఇంటి కప్పున కువయోగించు | ఉదురిల్ల. 2. కుండముక్క.. 3. తలపెంకు.

పెంకెతనము ని. చెప్పినమాట వినకుండులు, మూర్ఖులు, పెంచు క్రి. పోషించు.

పెంట వి. 1. మేకలులోసగు వాని పేద. దూ పెంట్రీక 2 ఇంటి పెంట, చెత్త కనవు

పెంట వై. వి. పేట, శాఖానగరము. నం. 2107A.

పెంటి వి. పశుపత్నాయి త్రీ జాతి.

పెండ వి. పేద.

పెండియము వి పెండియము, దొడ్డివాటిక పెట్టు పెండియము.

పెండిలి వి. వివాహము దూ. పెండ్లి.

పెండ్లము వి. శాఖా దూ. పెండ్లాము.

పెండ్లి వి. వివాహము.

పెందలకడ లిక. ప్రొద్దుపోకమునువు, దూ. పెండలాడ.

పెందిరువడి వి. గరుడుడు (పైషపవర శాషయిందు.)

పెందెరువు వి. రాజమార్గము.

పెంపు వై. వి. 1. సమృద్ధి. 2. నాకము. 4. గౌరవము. 4 మహాత్మ్యము. 5. నాకముచేయు నం. 1. సుశ్రీ, 2. భంక్షి పెకలు క్రి.1. పెల్లగిలు, 2. ప్రయాణముగు పెక్కణము వై. 1. అభిసయములోడి సృష్టము. 2. మల్లరంగము. నం. 1. ప్రైక ఇమ్.

పెక్కు వై. వర్షా. అనేకము. నం. పుష్టాలమ్.

పెచ్చు వి. 1. అతిశయించు, 2. కొసరు. 3. బెండు. వఱ. అదికము.

పెట్లిషన్ కం. వి. (Petition) అర్జి.

పెటుకుమాట వి. విరసపుమాట.

పెట్లు క్రి. 1. నాటు. 2. ఉంచు. 3. ఇచ్చు. 4. మొపు.

పెట్లుడు వి. కెవి.

పెట్లుబడి వి (కాప్.) మూలధనము (Capital) ఒక సంస్కృత చెందినశాఖల్ని మొనిషియలు కలి కరమైనదియునగు ఆస్తి యంతటలో నుస్స సాములై, పెట్లుబడి పలుకములుగ కేకరించబడియుండవచ్చును. వాటాలు బుణప్రతములపలనచే కాక గతసంవరసు రములలో ఆక్రించిన లాభములో వాటా రాయలు పంచపెట్లని భాగములు కూడ బెట్టి సమకూర్పువచ్చును. ఒకపొర్చామిక మేన లేక వాణిష్ట సంబంధమైన ఆఫ్టిక మేన సంస్కరించియుటు ఉపయుక్తముగు చుస్స మొత్తము ధనము, మూర్ఖధనము, బుణములు, వాటా దా రు లకు పంచి ఇయ్యుని లాభములనిచి ఇవియన్ని యుక్తి సిన మొత్తము.

పెట్లుబడి ఆస్తి వి. (ఆర్.) వ్యాపారమును నడవులు ఉపయోగించు ఆస్తి, యంత్ర సామగ్రులు (Capital assets).

పెట్లుబడిదారి విధానము వి. వి. (ఆర్.) ధనస్వామ్యము, ఆఫ్టిక రంగ ములో వైయక్తికముగ పెద్దతరహా పెట్లు ఉదు లను పెట్లు విధానము. (ఒకొక గ్రహపుడు లాభమే ముఖ్యాల్చేశముగ గల ఈ విధాన ములో కార్బికులకు ఇక్కణ్ణ పంఫవించ వచ్చును. (Capitalism).

పెట్లుబడిదారు వి. (ఆర్.) సంస్కృత కావల సిన ధనము విచ్చినవాడు.

పెత్రీషియన్ కం. వి. (Patrician)- కులినుడు, ప్రాచీన రోమను ప్రామ్రాయినునకు చెందిన ఉన్నత వంశియ కౌరుడు.

పెత్రోలు కం. వి. (Petrol) భూగర్భమున లభించు క్లెలము. మోటారు లండు మొ. వానికి ఇంద్రధనముగా వాడుదురు.

పెత్రుకంబము వి. అదురుపెట్లుగొట్టము, ముందు కూరి పెట్లుగొట్టము.

పెట్టు వి. పెట్టులు, రోచలు, ట్రికాలిపోయి ప్రోకెట్టో పగులు.

పెట్టుప్పు వి. ఉషణ బిహేమము.

పెద తై. ఏడ 1. పెద్ద. 2. వెనుకటివి. 3. విచరితము. నం. వృద్ధి.

పెడక పై. వి. కత్తి అకు మొదరగువాని వెనుక భాగము. నం. స్ట్రాప్పుకమ్.

పెక కేలు పై. వి. వెనుకకు త్రిపీనథుజము.

పెదదారి పై. వి. తప్పుతోవ.

పెదనెల వి. తీ వ్వరి.

పెడట్రాయు ట్రి. ఎదశాయు, వేరువడు.

పెదబోట్టి వి. యుద్దమునం దుకాస్పాహముచే చేయు ధ్వని, విచరిత ధ్వని

పెకమరు ట్రి. వెనుకకు తిరుగుచూ. పెద మర్లు.

పెతనగము వి. మార్ఫ్యిము, మూర్ఖత్వము.

పెథాలజీ ఆం.వి.(Pathology). రోగిలక్షణ కాస్త్రము, రోగనిధి న తంత్రము.

పెస్ట తై. వి. 1. పురుదు 2. క్లైమ్యూదు. 3. అధికదు. 4. లైప్టము, క దీర్ఘ ము. 6 అత్యంతము. నం. వృద్ధి. చృధుః.

పెర్కర్ట ఏ. వి. ముటింలిన వ్యాటికి హాండుపులు ఒక పడములోపల చేయు క్రాఫ్ట కంట్.

పెద్దకారూ వి. (భూగో.) డకిచాప్రికా లోని ఉన్నత పీరకూమి, కేపుకాలనీ సముద్రపు ఒడ్డున రెండు మెట్టుగా దిగు చున్నది, లీనిని పెద్దకారూ, చిన్నకారూ అందురు (Great-Karoo).

పెద్దగుద్దతి వి. (ప్రోఫ.) గొప్పు తప్పుట కుపయోగించు పారసంటి చేతి పనిముట్టు (Big hand-hoe).

పెద్దతల ఏడ. పెద్దగా నుడి కార్బోము వడ వించువాడు.

పెద్దనిద్దుర పై. వి. మరణము. దీఫ్సిల్ట్.

పెద్దనెల వి. క్లైప్టమానము,

పెద్దచోగు వి. (గృహా.) కూర్చునేయుట. టాకా టెయిటు, పొదుగుకుట్లో కుట్టుట (Tocking)

పెద్దమ్మ పై వ 1 క్లైప్టాచెవి. 2. పెద్దతల్లి.

పెద్దలోగము వి. వి. కుమ్మను

పెద్దవారము వి. తి. బుధవారము.

పెద్దవిస్నుపము వి. 1. చెపుదు 2 గొప్ప మనచి.

పెన వి. 1. మెలిక. 2. బంధము.

పెనకుప వి. 1. మేకసము. 2. చుట్టుకొనుట, 3. వివాదము, కలహము

పెనఁదు టై 1. పెనగాను. 2 చుట్టుకొను 3 మారాడు 4. నుద్దముఁయు.

పెనపట ఏడ (పెనపు + అరి) వివాదశిలు పెనము వి. అప్పముల కాల్పు ఇనుప రేకు.

పెనికుట్లు వి. (గృహా.)

సూడికి దారమును చాల సారు చుట్టి పున్యులు అకు లతో నమోనానుకుట్టుట (Bullion stitch).

పెనపు వి. పె.పు అధి

క్లైము, వృద్ధి.

పెనమననము వి. (పెనపు + మననము) కాశి. వార చాసి.

పెనమినుకులు వి. వేరము.

పెనలోయ వి. (భూగో.) నది ప్రవాహము వలన కలిగిన లిల నడుమ లోయ లేక కండకము (Canyon).

పెనువెల్లి వి. ఏకార్ప వము ఇలప్రశయము

పెన్న పై, వి. పినాకినీ నది. నం. పినాకినీ

పెనిపిల్కె ఆం. వి. (Pencillin) కొన్ని రోగమలను నివారించుటకు వాడుమందు.

పెషోనులు ఆం. వి. (గృహా.) (Heptones) మూసకృతులు నగము తీర్చుమెన అవ్యాప్తి ఇనించు ద్రవ్యములు.

పెప్పరిట్రంటు ఈ. వి. (ప్పోప) (Peppermint) కులచీ కుటుంబమునకు చెంబిన Mentha piperata అను మొక్క ఆకుల నుండి దీనిని తయారుచేయుదురు. (ఇది పంచుళ్లిద్రవ్యముగను ఉషధిగను ఉపయోగపడును.)

పేయ్య వి. పత్రం, ఆదుదూడ దూ. పేయ. పెర వి తేస తెట్ట.

పెరటిలోటలు వి. (వ్యోప.) ఇండ్లు లోకె నాది నామసరములకు పనికిచుటక్క వేయ బదు కూరగాయల తోటలు (Kitchen-gardens)

పెరిక్లీన్ యుగము ఏ. వి. (పరి.) పెరిక్లీన్ పరిపాలనలో (ట్రి, పూర్ క వికాసము) ప్రార్థిన గ్రికు చంసక్కుతి ఏడెన్ పగర ముళ్లో పంపూర వికాసము చెందుటచే ఈ కాలమునకు 'పెరిక్లీన్' యుగ మని పేరు వచ్చేను.

పెరిసోప్రవు ఈ. వి. (ఫోట) (Periscope) పెర శాగములలో జరుగు విషయములను క్రింది నుండి తెలిసికొనుట కుపకరించు పరి కరము.

పెరుగు క్రి. వృథిచెందు, ఎదుగు వి. దధి. వి. వృథుడు.

పెరుగుట వి. ఎదుగుట, వృథిపొందుట (Growth).

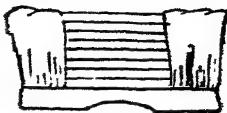
పెరుమాచ్చు వి. విష్ణువు. క. పెరుమాణ్ణ. పెలుకులు క్రి. దయారులచే అంగము విల విలక్కోస్తు.

పెలుచే వి. 1. అభికానుము. 2. ఆధిక్యము 3. కారిన్స్యము లప్పో గట్టగా.

పెల్ మెట్ ఈ. వి.

(గృహ) (Pel-met). గుమ్మము మీద తెర ల ను

అమర్పు చ్ఛాటము

పెల్ మెట్

(ఇది చెక్కులతో గాని లోహములతో గాని చేయబడును. తెరవేయుటకుపయోగించిన తీగ తేదా కొయ్యిచు పైకి కనిపించకుండ చట్టములో నసులునచి).

పెల్ వి మట్టిగడ్డ.

పెల్లిలక్క వి. (రసా.) ముడిలక్కము కర గించి వడపోసిన ద్రవము పెల్లిలవలె ఏర్ప దిన లక్క (Shell-lac).

పెల్లు పై. వి. పొచ్చు. వి. అత్యంతము. నం. ఒపుళాము.

పెటుచ్చే పై. వి. 1. మూర్ఖుడు. 2. విర సము. 3. తేలికగా విరుగునది. నం. పరు చమ్.

పెక్కెము వి. మర్యాదము చేయుటక్క కలిపిన పిండి.

పే

పేట పై. వి. 1. కాకానగంము. 2. నగ రమ్మ. 3. నగరములోని శాగము. నం. పింతా.

పేండ వి. గోమయము. దూ. పెండ. పేండ్రుగులు వి. పేండ్రుం దుండు వొక రకము రెక్కపురుగులు, ఉడైపురుగులు (Grubs).

పేక వి. 1. వస్తుముం నేతయందఱి అడ్డ

మాలు 2. చీట్లిపేక.

పేచకము వం.వి. 1. గుడ్లగూబి. 2. ఏనుగు తోకమొదలు.

పేట వి. హోరములో వొక సరము.

పేటు వి. 1. చేతప్పు. 2. పర్ముత కిఫారము

పేపెంటు ఈ. వి. 1. (పాత., కాన.)/(Patent) ఒక పస్తువును ఒకే సంఘ ఉత్పత్తిచేయ ఉకు ప్రథమ్యము కెర్విన పమ్మించి. 2.

కాసన రీతార్థ ప్రాక్తిక సంస్కరణకు ఉక వస్తువులడు లేక వస్తువు నువ్వు తిచేయు విధానమునుదు నిరీక్షితకాలము వరకు గల స్వామ్యము. అనుకరణచే ని ఈ రు లు వంచించకుండటకు ఈ స్వామ్యము ఇయ్యి బడును, ఏ (శాస.) ప్రత్యేక మైన వార్కర్సు సర్వస్వామ్యము. పేరుంటుచేయట = సర్వస్వామ్యములు పొందుట.

పేరి పై. ఏ నపుంచకుడు, నం మండః.

పేరె పై. ఏఱ. మీనము గడ్డము లేనివాడు; నపుంచకుడు,

పేద పై ఏ 1. దరిద్రుడు. 2. భట్టుదు. 3. అశక్తుడు సం. వర్ణికః.

పేమ ఏ. తలలో పేరుగు సూక్ష్మిప్రాణి, యూకము.

పేపల్ బల్ ఎం, ఏ (పరి.) (papal-bull) రోమన్ కాథలిక్ మతానిసేత అయిన 'పోవ్' ఖారిచేయ శ్రీమతిముఖము, అజ్ఞా పత్రము.

పేపిల్ ఇం, ఏ. (ప్యాబ్) (pay-bill) వేతన పక్తము. ఇరావత్తు.

పేము ఏ. హూ. (ప్రమేయ). జెత్తము.

పేయము నం. ఏ. 1. సీక్కు. 2. పాలు. ఏఱ. ఇంచర్డునది.

పేరంటము ఏ. పనువు బోట్లులడు శుభకాల్య సమయమున ముక్కెద్దుపుల విలువుట. వారుచేయ కాట్యము. హూ. పేరంటము పేరంటాలు ఏ. 1 పరలోకమున నున్న ముక్కెద్దువ. 2. పేరంటమునకు వచ్చిన ముక్కెద్దువ.

పేరణము ఏ. 1. పేరణి 2. అంగి, కవచము పేరణి ఏ. కడవమీది సృత్యము.

పేరలాక్షు ఎం. ఏ. (గజి.) (parallax) స్థానభేదపక్తము.

పేరిమి ఏ. 1. పేమ, 2. గౌరవము. 3. అంశిశయము.

పేరు ఏ. 1 నామము. 2 కిరి 3 దండ (కాసులపేచు). కీ. ముద్దకట్టు పేరుంగరము ఏ. ముగ్గిక, పేరు చెక్కున ఉంగరము.

పేరుకొను క్రి. 1. పేరుపెట్టి పిలుచు. 2. పంచించు.

పేరుచు క్రి. 1. ఒకటిటి నొకటి యొర్పు రుచు. 2. అంశిశయించుట.

పేరుదు ఏ. ఘనీథవించుట. పేరోల్ ఇ. ఏ. (ప్యావ) (pay-roll) వేతన దారుల సట్టి.

పేర్పు ఏ. అనేక పనువుల ప్రకము (అసగా ఒకచానిపై నొకటి) విన్యాసము (pile). ఉదా. వోల్పాపేర్పు (ఇంచు జింకు వెండి లిళ్ళులు ఒకచానిపై సింకొకటి ప్రతి లిళ్ళపై ఉప్పు నీటిలో మాంచబడిన ఉత్త కాగితపు ముక్కునుంచి పేర్పురు. వెండి లిళ్ళలన్నియు, జింకు లిళ్ళలన్నియు పేర్చేరుగ రెండు తీగలతో అంశించినచో ఈ రెండు తీగల కొనలనుండి విద్యుత్ శైవా వామును పదయిచ్చును).

పేలవము నం. ఏఱ. చలుచనిది, కోమల మైనది.

పేకచోలము నం. ఏ. (ఎ) చారలు గల కండంముల ముక్కు పోవలపై కప్పి యుండు పొర (Sarcolemma).

పేకలము నం. ఏఱ. 1. సేర్పుగలది. 2. శక్కునిది. ఏ. 1. కోయిల. 2. రోకలి.

పేళి నం. ఏ. 1. గ్రుద్దు. 2. కళియుర. 3. మాంసపుమద్ద.

పేషకము నం. ఏ. (రసా.) చూర్చకరణ యంత్రము (pulverisor).

పేషణము నం. ఏ. (రసా) చూర్చు ముగా చేయుట. అనిజముల నుండి చాతుపుల తయారుచేయు విధానములలో మొదటిది పేషణము-మారుట (pulverisation).

పేషణ నం. ఏ. స్క్రూకల్లు.
పేసెము వై. ఎ పండ్లతోని గుజు. నం.

పేకి. పేకి.

వీ

పైంట్ ఇం. ఏ. (గృహ.) (Paint). పుద్దెందు
బౌన్సుల పరిమాణము—అవగా రెండు టీ
కప్పులకు సమానమైనది ఇంచుమీంచు
అర్ధ శేమ.

పైటు వై. ఏ. పయట. నం. పైతా.

పైటి ఎ బంగారు. 2. ధనము.

పైటీకంటి ఏ. 1. చిన్నగూళ. 2. కంరమున
పెట్టు కొను బంగారు కంటె.

పైటిచూలాలు ఏ. వసుంధరి. భూమి.

పైటిషేడు ఏ. కులైరుడు.

పైటినెలిత ఏ లక్ష్మి.

పైకము ఏ. ధనము, నం. ఏ. కోకిలగుంతు.

పైకుట్లు ఏ. (గృహ.) రెండుమధతలను లేక
అంచులను కలిపి దగ్గరగావేయు మీరి
కుట్లు (Top-sewing or Over-sewing).

పైగంబరు పొం. (పరి.) మత్తప్రపక్త
పైతామహము నం ఏఱ పితామహ సంబంధ
మైనది.

పైతుకము నం. ఏఱ. పిత్రప్రసంధమైనది.

పైతుష్ట సేయుఁడు నం. ఏ. తండ్రిడోడ
బట్టినవాని కొడుకు (మేనత్త కొడుకు)

పైతుము నం. ఏఱ. పైతుష్టము. పితుము
వలన కలిగిన వ్యాధి.

పైత్యరఘుము నం. ఏ. (ఇం.) కాలేయము

మాడి ఉసురసము (Bile). (ఇది పితాశయ
ములో నిలువచేయబడును.)

పైతము నం. ఏఱ. పిత్రప్రసంఖంధమైనది.

పైదలి ఏ. ప్రీ. దూ. పయిదలి.

పైర ఏ దక్కింపుగాళి. గాళి.

పైరము ఎ ఆపు.

పైరు ఏ. వ్యాము.

పైరుల యెకిమీఁడు ఏ. 1. చంద్రుడు. 2.
ఒషధి శుదు.

పైరెక్క పొత్ర ఏ. ఏ. (గృహ.) నిష్ప
మీర లేక విద్యుత్పక్తి కుంపటమీర వండ
చేయుట కువయోగించగల రథసరి గాళ
గెన్న (Pyrex-dish).

పైరెత్రమ్ ఇం. ఏ. (వ్యాప.) (pyrethrum).
కీటములను నాళముచేయు నొక విధ
మగు మందు. (దీనిని బంతి కుటుంబము
నకు చెందిక ఒక జాతి మొక్క పూవు
నుండి తయారుచేయుదురు).

పైరెత్ ఇం. ఏ. (థూగ) (pyrite). గంధ
కము కలిగిన ఒక లోహానిఖము.

పైరాచము నం. ఏ. ఒక విధమగు అధమ

వివాహము. ఏఱ. పితాచసంబంధ మైనది.

పైసరము ఏ. రతి.

పో

పొంకము ఏ. 1. చాందిక, 2. సొందర్యము,
పొంగటిపెల ఏ మారళ్లి మాశము
(పొంగటి + సల). పొంగటిపండుగ వచ్చు
సల.

పొంగటి పండుగ ఏ. మకర సంక్రాంతి.

పొంగట్లు ఎ (పొన్న + గట్లు) మేరుగిరి.
పొంగటి ఏ. 1. పాయ చేర్చి పొంగించువటి
అన్నము. 2. పొంగటి పండుగ.

పొంగారు త్రీ. 1 సంరకించు. 2. విష్ణుంథించు.

పొంగిలి ఏ. చమల అహారము.

పొంగు వి. 1. సంతోషము. 2. పమ్ముక్రపు పోటు. 3. ఆటలన్నై. శ్రీ. 1. సంతోషము. 2. ఉబ్బ.

పొంచు శ్రీ మచుగుననుండి కనిపెట్టియుండు. పొంపె లవ్య కొకు అను ప్రత్యుథాంధున పచ్చునది.

పొంత వై. వి. 1 తీరము. 2. నమీపము. నం. పొంతః.

పొంతనము వి. (పొందు + తనము) 1. గ్రహమైత్రి. 2. పోలిక.

పొందు వి. 1. మైత్రి. 2. సంధి వి. ఆను కూడ్యము.

పొందుకొడు వి. స్నేహితుడు.

పొంపిలికోపు శ్రీ. అతిథయించు, వధిలు. పొక్కలీ వి ఎత్తుడు పొయ్యి.

పొక్కలీ వి. 1. బొడ్డు. 2. సుంట.

పొక్కు వి. 1. బొబ్బ. 2. ఎండి లేదివశెల. 3. ఇన్క్రుతి. శ్రీ. 1. దుఃఖించు. 2. బొబ్బ లేచు.

పొగడ్డారు శ్రీ. పొగడ్డు.

పొగడ వై. వకుళ ర్ఘుకము. నం. వకుళః.

పొగద్ద వి స్తుతి. మెప్పు.

పొగమంచ వి (శాశి) గాలిలో రాగురు చుండు పొగడుమై నలుషుల పై తేలి యాదు ప్రవించిన సీటియావిరి విందుపుల పమూహములు (Fog and mist).

పొగమలై వి. (వ్యాప) ఇది తరచు పొగాలు

మొక్కల వేళ నుండి సార మును

గ్రహించు చెయగు సంస్కర్త వరష్ట పొగమలై

మగు మొక్క (Orobanche cernua)

పొగను శ్రీ. కుములు.

పొగరు వి. 1. గర్జుము. 2. పొంగు. 3. మెందు

పొగాకు వి. (వ్యాప.) వంగ కుటుంబము

Solanaceae నకు చెంపిన Nicotiana tabacum అను మొక్క యొక్కానులు (Tobacco) (వీనిలో నికోటిన్ (Nicotine) అనునది ముఖ్యమైన శారకము, పొగ క్రాగుటకును నస్యము, జర్రా మొరల గును వి తయారుచేయుటకును కొన్ని పైర్యవిషయములకును పొగాకు ఉపయోగించియందును ఇది ఉద్దేశమును మత్తును కలిగించు ప్రవర్హము. చెట్లకు పట్టు చీడపురుగులనశింపచేయును)

పొగాకుకషాయము వి. వి. (వ్యాప.) క్రీక నులను నాశనము చేయుటకు ఉపయోగించుటకే పొగాకును సీలతో నుడక వైపీ తీసిన కషాయము (Tobacco decoction).

పొగులు శ్రీ. పరితపించు. దూ. పొపులు.

పొచ్చెము వి. 1. కషటము, 2. నూడినత.

పొట వై. వి. 1. దొప్పు పుట నం. పుటము.

పొటకరించు శ్రీ. అతిథయించు.

పొటమరించు శ్రీ. 1. బొబ్బలేచు. 2. లిగుర పుట్టు.

పొటాసియమ్ ఓం.వి. (రసా.) (potassium) చెట్లుచేమలక కావలసిన ప్రభానాచోర ప్రవ్యమలలో నాకటి. జారధాతునులలో నాకటి. (ఇది సీటిపై తేలును. కత్తితో కోయదిగినంత పెత్తగా సందును, వెండి వర తెల్లగా నుండును).

పొట్టెలు వి. మగగొణ్ణ. దూ. పొట్టెలు. పొట్టెలు.

పొట్టు వి. 1. కడుపు. 2. పరిపొట్ట.

పొట్టెయ వి. తేలు.

పొడకట్టు శ్రీ. సాంకాప్తురించు, కనబడు.

పొడనీడ వి. సంయలలో నుండి కొద్దిగా గసిపించు ఎండవలన వర్షదు నీడ.

పొడవు వి (రజి.) రెండు విందుపుల పథ్య దూడు (Length).

పొడిచె త్రవ్హతి మ. వి. (వృష.) పోడిరాని గడ్డిగాంచములు, చెత్త, ఎంజీన కలుపు మొక్కలు, రాలుటాకులు మెదలగు వానిని పచచి పశువులాంలో మూర్తి ముతో తడిసిన తరువాత దానిని ఎయిపు కుప్పతో చేర్పిటికనిమ్మపద్ధతి (Dry refuge system).

పొడిప్రాంతము లి. వి. (శాఖ.) మర్గైని చేసి భద్రము గల | పొంతము (Dry-zone).

పొడిమట్టి పద్ధతి లి. వి. (వృష.) ఎరువుగా నుపయోగించుకోనుటకు పశువుల మూర్తి మును బాగ్ర తపెట్టు నొక పద్ధతి. (ఈ పద్ధతిలో పశువుల శాలలో నుండిన పొడిమట్టిలో పశువుల మూర్తిము ఉండుము)

పొడికుఫ్రత లి. వి. (గృహ.) ఉన్ని, సట్టు మెదలగు రంగు దుష్టులను నీటు ఉపయోగించకుండ కుఫ్రతము చేయట. ఈ దాక్షాటోల్ లేదా సుద్రపొడికే కుఫ్రతము చేయట (Dry-cleaning).

పొత్తర వై. వి. 1. అకులు పూలు లోనగు వాని కట్ట. 2. పితుకార్యము ఉందు ప్రాప్తులల కిమ్మ వియ్యము మొ విగల విసరి. నం. పత్రమే.

పొత్తి వై. వి. 1. మెత్తని పశువని పాక గుడ్డ. దూ. పొత్తిక. 2 నొమ్ముచీక. 3. అరటపట్టముదుత. నం. పుత్రికా.

పొత్తు లి. 1. స్నేహము, సంగతి, 2. అవి క. క.

పొత్తువు వై. వి సరస్వతి. నం. పుత్తకమ్ పొత్తెము లి. గరిదిసాలలో క్రిందపరచు ఎఱుమన్ను.

పొడ లి. చిన్న చెట్లుగుంపు.

పొడక లి పెద్దగొండు

పొడి లి. 1. గుంపు. 2. అమ్ముడిపొది. 3. మంగళిపొది.

పొచుగు లి కొస్టాంలకు పాలుండుచోటు ఇంచము.

పొచుగు లి. 1. క్రమ్మ. 2. కాణ్ణుములు చెక్కె, 3. పతులు గుడ్డ ను కెక్కులంకో కప్పు.

పొచుగుపెట్టె లి. (వృష.) కోడి గుడ్డ ను కేడిమిచే కొములట కుపయోగించు పెట్టె (Incubation).

పొచుపు లి. 1. అవకాశముగ వ్యాయము చేయకుండట. 2. స్థితి.

పొచుపు లి. (గృహ) అసపసరముగ ఖర్ప చేయకుండట. (అధి) అసుఖోగమును కసీముగ సెసికాని కొనుగోలుక క్రిస్తిని దాలిపెట్టుకొనుట (Thrift Economy)

పొచును లి ఒక నిస్తేజము, కాంకిశేమి. లి. జృణవిశేషము,

పొసుగుపదు లి. 1. సఖించు, శూన్యనుగు 2. కప్పువడు. 3. పాదుబడు.

పొస్సు వై. వి. పున్నాగవృకుము. నం. పున్నాగః.

పొస్సురి లి. మకోజ్జ ము,

పొస్సుడ లి. ఒక తెగ చిరుపపులి

పొస్సు లి. 1. బంగారు 2. కట్టుగాచేయు లోహవలయము.

పొస్స లి. 1. పలుచని చెడ్డము. 2. కపటము 3. మడత

పొరచి లి. చేబదులుగా తెచ్చుకొన్నది.

పొరపు లి. భేదము.

పొరచారుట లి (గృహ) గొంతుకపడుట, అపోరము గాలిగొట్టుములోనికి పోయి వచో కలుగుస్తి (Choking).

పొరి వై. లి. 1. అత్యంతము. 2. దృఢ ముగా. 3. క్రమముగా. 4 మాటమాటికి

పొరిగొను లి. చంపు, సాఫముచేయు,

పొరును లి ప్రక్క, ఇరుగునకు ప్రక్క, నమీపము.

పొల వై. వి. 1. మాంసము. 2. దుర్గంధము.
3. చెప్పిది పొట్టు నం. పలమ్.
పొలంతి వి. త్రీ.. దూ. పొలఁతుక, పొలతి.
పొలఁతుక వి. త్రీ.. చూ పై
పొలపరి విజ. జాడ తెలిసినవాడు.
పొలమరి వి. పొలముకాపు.
పొలము వి. 1. పైయ పెట్టునేల. 2. ఊరు.
3. బాడ. 4 విధము.
పొలయులుక వి. (పొల్ల + అలుక) ప్రణయ
కోసము.
పొలయు క్రి 1. సంచరించు. 2 సమీపించు
3 ప్రవేశించు.
పొలను వై. వి 1. మాంసము. 2. మాంసపు
దుర్గంధము. 3. చెప్పిది పొట్టు నం.
పలమ్

పొలను రెక్కుల పురుగులు వి. (వ్యావ)
(Lepidoptera) ఈ కుటుంబములోనిరావు
గుల రెక్కులపై సులభముగా రాలిపోవు
పొలను ను కం టి పొల యుండును ఈ
కుటుంబములో పరుపు రెక్కుల పురుగులు
(Moths) అనియు, నిఱు రెక్కుల పురు
గుల లేక సీతాకోక లిలుకలు(Butter
flies) అనియు రెండు కరగపుల కీటక
ములు గలవు. ఉడా, ఎత్తగొంగళిపురుగు

వరిపీక పుసగు, వరిచొక్కుయి పుసగు
సారింజ పచ్చ పుసగు మొ,
పొలను రేకులు వి. (వ్యక) ఉల్లి మొదలగు
గడ్డా కుండు తెల్లని పొలల వంటి ఆకులు
(Scale leaves).
పొలి వై. వి. 1. లాభము 2 బలి. నం 1
ఫలమ్ 2. బలిః వి నష్టి, తరుగు,
పొలికలను వి. యుధ్యభూమి.
పొలికలగు వి. లాభము కలుగు. (ఇది
ధాన్యాదుల కొలత ప్రారంభపుమాట)
పొలికేక వి పెద్దకేక
పొలిమేర వి, 1. రెండూళ్ళను వేగుచేయు
పంపాడ్య, ఎల్లి.
పొలియు క్రి. నిఖించు, సమయు,
పొలివెంటి వి. శుష్మగోమయము.
పొలివెయు క్రి బలివెయు,
పొలుపు వి, 1. విలాసము 2. ఇందము,
పొల్ల వై. వి. గింజవట్ట నిధాన్యము. విజ.
వ్యాపము. నం. చలాలః,
పొల్లుఁదనము వై. వి. పొయహీనత.
పొల్లులు వి. డ్యాంజనములు, హాల్లులు
పొనుగు క్రి. 1. అనుకొలించు. 2. ఒప్పు.
3. నిధించు,
పొనుగుడు వి. ప్రాప్తి. 2. స్నేహము.

పోతి

పోత వై. వక్క. నం. పూగః.
పోతగంజి వై. వి. కాచు.
పోతముడి వి. సీవి, త్రీల కట్టుకోక ముడి,
పోతు వి, మంచుకపిన గడ్డి.
పోతొత్తు వి, అడకొత్తు, పోకలను కత్తి రించు
సాధనము,
పోగు వి. 1. దాఃము. 2. చెవివగ.
పోచ వి. గడ్డిపరక.
పోచి వి. మనికట్టు మీది చోటు.

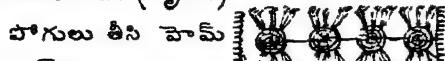
పోచీలు వి. ఆదువారి ముంజేతి నగలు.
పోచిమి వి. 1. ఒప్పు. 2. సంపద. చి. విధము.
4. పొఖ్యము.
పోత వి. 1. పోయుల. 2. కరిగిన లోహ
దుల పోత. 3. వృత్తాదులకు సీకుపోత.
పోత యెనుము వి. (రసా.) ఖాసు ఫర్మెన్
మండి మాటిగా ఘనిథవింపచేసినయునుము
(Cast iron).
పోక వి. సడక, గమనము.

పోకద లి. గమనము 2. నాశము,
పోకదపెట్టు క్రి. 1. నాశముకేయు. 2.
విక్రయించు.

పోకలాండు విజ. కపట పర్త సము గలవాడి.
పోగండుడు నం. విజ. వికలమైన శరీ.ము
గలవాడు.

పోగర లి. ఆగసాతెవాని పనిముట్టు.

పోగుతీఁత వి. (గృహా.)

పోగులు తీసి పోమీ పోగుతీఁత
ప్రతీ కుట్టుట (Drawn
thread work). పోగుతీఁత

పోచికోలు వి. (వ్యాప.). 1. నిప్పుయోగ
కుదు. 2. ఊరక ఏచేవో వాగువాడు.

పోచిట్లు వి. శకునము చూచుటకై యిరుగు
పొరుగిండ మీద అడుతలు సీసు చలుట
దూ. పోచిట్లు.

పోటకతీఁ వి (వ్యాప.) పొడవైన
పిడితో వంపు తిరిగి యుండు
లిన్నకతీఁ. (ఇది కొమ్ములను
నరకుట కుపయోగించును)
(Bill-hook).

పోటకము వై. పోటకము.
పెద్దమ్మవారు, ఒడ లెల్ల పోటక తీ
బొబ్బులు లేచువ్యాధి. నం. పోటకి.

పోటముండు వి. పుట్టగోలి
పోటరి విజ. హంవీరుడు, ఖూరుడు.

పోటీ వి. 1. స్వర్ధ. 2. ఊతగానిర్మిన స్వంథ
రికము.

పోటు వి. 1. పొడుచుట. 2. యుద్ధము
3. ఛార్యము 4. పెద్దఅల.

పోటుముట్టు వి యుద్ధసాధనము.

పోటుసాగు వి. (వ్యాప.) ఇది మెట్ట సేదల్న
ములో నొక అనాగరిక పద్ధతి. అడవి నరకి,
కంపలను, ఆకులను, అలములను అనటనే
కార్పి, నేలను దున్న కుండ విత్తులను చలి.

పైబుకేయుట. ఏచేట క్రొత యడవి
వరకి విత్తులను చల్లుచుండుచు. (Shifting
cultivation).

పోతము సం. వి. 1. పణిపిల్ల. 2. పచెండ్ల
మేనగు. 3 టడ.

పోతరము వి. క్రొప్పుడి.

పోతవిషిషాదు సం. వి. ఉడ చేరగాడు.

పోతు వి. 1. పశుపత్యాచులలో ప్రచుమఖాలి.
2. ఆనోలు. 3. ఎనుపోలు. 4. ఎన్న.

పోతుకరదు వి. పెద్ద అల.

పోతురోతు వి. యమడు

పోత్రము నం. వి 1. వంచిమూళి. 2. నాగట
రుంప మౌన.

పోయీరీచు ఇం. వి. (రాజ) (Pioneer)

ఎస్ట్రో కమ్మాల్విష్టు పార్టీ భాంసభ్యాదు.

పోయు క్రి. 1. షట్టు. 2. విడుచు. 3.
సంధించు.

పోరంబోకు హం. వి. (వ్యాప.) సాగుండిక
రాని సేల. శిస్కట్టవి భూమి (Waste
land).

పోరచి వి. 1. కామక. 2. లంచము. విజ.
క్విరము.

పోరాటము వి. ఆగడము. క ల హ ము
యుద్ధము.

పోరామి వి. 1. స్నేహము. 2. ప్రేమము.
ఆపత.

పోరతము వి. 1. స్వర్ధ. 2. పోరాటము,

పోర్డు ఇం. వి. (పాట.). ఉడ చేపు.
ప్రయాణికులు సామానులు ఎత్తుటకు
రిగుటకు పిలియిన నదుపాయములన్నియు
గల చేపు.

పోర్పుపోరియో ఇం. (రాజ.) (Pyrit-folio).
మంగ్లిమండలిలోని మంగ్లి క్రింద మండు
ప్రత్యేక పరిపాలనా శాఖ.

పోలండు విజ. బాలదు.

పోలుండు విజ. బాలదు.
పోణి విజ. అడ్డపిల్ల, కాలిక.

పోలింగ్ అధికారు కం. వి (రాజ.) (polling officer). ఒక్క వేయ స్థలము నొచ్చ తోడ్పుడుత ఏకారి.

పోలింగ్ కేంద్రము బి. వి ఎన్నికలలో ఒక్క వేయటకు విర్ణ యింపబడిన స్థలము (polling-booth)

పోలిక బి. సామ్యము.

పోలిగమీ ఇం. వి (గృహ.) (polygamy) లహుళార్యాశ్వము. ఒక తెకన్న ఎక్కువ శాంతిలు కలిగియుండుట.

పోలిసు ఇం. బి. (రాజ.) (police). రక్షక భట్టడు.

పోలెవాడు వి (వ్యాప) వ్యాధుడు.

పోవు క్రి. 1. వెచ్చ. 2. నించు. 3. యత్నించు. 4. కలయి.

పోషక కవచము నం. వి. (వృక్ష.) శీజకణ మార్కులోక లుందు గదిచుట్టును రక్షణ కొర కేర్పుడు ఒకటి రెండు పొరలు గల కీషకణంహాతి (Tapetum), ఉదారుపొండి తిత్తల అరణలో సుందరునట్టు.

పోషకగ్రంథి నం. వి (శం) మస్తిష్కము నటు క్రింది శాగమువకుంచు ఒక ముఖ్య మగు గ్రుథి (pituitary body)

పోషకపద్ధతములు నం. వి. (గృహ.) శరీరము పెరుగుటకు సహాయపడు పద్ధతములు (Nutrients)s ఉదా. పండి.

చక్కెర పదార్థములు, మాంసకృతులు, అపాములు.

పోషణ సం. వి. (గృహ) తిన్న ఆవశయము ఒంటికి పట్టుట (Nourishment)

పోషాహారము నం. వి. (తీవ) శరీరపోషణ నిచ్చ ఆవశయము (Nutrition).

పోషితుపొదపము సం వి. (వృక్ష) పరాన్న భుక్కను పోషించు మొక్క, పోషిత (Host plant).

పోషిసంజీవము సం. వి. (శం) పూర్వాంగ కము, పాలింథ (Hydranth).

పోషైష్టము సం వి. పోషింపదగిని,

పోసరము సం. వి. 1. కీరము. 2. వైపూత కి. కాంతి.

పోష్టు ఆఫిసు ఇం. వి. (వ్యాప) (post-office). తపాలా ఆఫిసు.

పోష్టు ద్వ్యారా వ్యాపారము (వాణ) క్రేత విక్రేతలు ఒకరి నొకరు చూచుకొనపోస్తు ద్వ్యారా క్రయాదేశము పంచిన వాంకి పోస్తు ద్వ్యారా నే సరుకుల ను దక్కేయు కాదు (న. కుల విషయమై అవసరమైన జ్ఞాపము అనుభోక్తల కుస్తప్పుడు ఇల్లే వ్యాపారము సాధ్యమగును)

పోషణ వి. (పోషము) 1. కూర్చు 2. సేర్పు

పోషి వై. వి. (పోశి) తొబ్బట్టు (భక్ష్యాచే పము)

పో

పోండు ఇం. వి. (Pound). 1. 16 కౌన్సల కొండ. 2. 20 పెల్లింగులు రూ. పోసు.

పోజు వై. వి. దండు, కారు. సం. పుంజి.

పోగండడు నం. వి. శాఖలు.

పోగ్రి నం. వి. మనుమాలు. (కొడుకు లేక కూతురు కూతురు).

పోతుడు నం. వి. కొడుకు కొడుకు.

పోనశ్వన్ధము నం. వి మరల మరల చెప్పుట (Frequency)

పోసు ఇం. వి. ఇంగ్లొండులో తూకమునకు వాడుకలో నున్న కొలమానము లేక ఒక సాపేము (pound), చూ. పోండు.

పోరాచీతికాత్మము నం. వి. పోరధరణ కాన్సుము. వగరము లేక దేశము లేక

పొరస్తుము చెంక్కు సభ్యుడూ పొదు
గడవలసిన ఈ తమ జీవితమును తెలుపు
కూత్తము

పొరస్తుము సం. వి. (హారి. రాజ.) రాజ్య
మందు పొదు డనుథవించు హక్కులు ఎం
వేరువలసిన విధుల నముదాయము.

పొరస్తుము సం. వి. అంగోసః సమయము
ఎందు దేశఃషణ కోటు స్థాపించబడిన
పొదల సైన్యము (Militia).

పొరాణిందు చం. వి. పురాణము తెలిసిన
వాదు, పురాణము చెప్పివాడు.

పొరుడు సం. వి. (హారి, రాజ.) పురాణము,
వారవాసి. ఒక రాజ్యమందు కొండత
ముదా నివసించుచు అందలి పొరహక్కు
లను అనుథవించువాడు.

పొరుషము సం. వి. 1. పురుషము. 2.
పురుష ప్రయోగము. పురుషవ్యాపా

: ము. 3. పొరాక్రమము.

పొరుషైచుము సం. వి. పురుషము చేసినది
(పొరుషైచుములు వాట చేయములు కాపు).

పొరోపొరుషము సం. వి. పురోహితుని
కూర్చ్చిము.

పొరుషుని సం. వి. పున్నము.

పొరుషుని సం. వి. (హాగో.) సూర్యము.
భూమి, చంద్రుడు లకే తుములో నున్న
పుషు సూర్యుని కాంతి చంద్రుని అర్థ
భాగముతై పుటగా చంద్రుడు భూమితై
పున్న వారంలకు పూర్తిగా కనిపించుట.

పొరుషున్నము సం. వి. పుంచ్చు బ్రహ్మ
చంశమువామ. 1 కుటేచు 2. రావామ.

పొరుషుని సం. వి. కథిచేచి.

పొరుషుని సం. వి. పుష్యమీనక్రత సహిత
పూర్ణిమ గల జీల, పుష్యమాసము.

పొరుషుని సం. వి. ఉడికిన గుగ్గిలు.

పోర్ట్

పోర్టుపుటక్కు ఇం. వి. (అర్థ) (Pass-book) | కాతారా దఱవికిగల సొమున్నిపుటీ కప్పుము
శాంతికు చలానాపున్నకము. శాంతికులో | తెలియచేయు పున్నకము.

పూర్వి

పూర్విషిష్టు ఇం. వి. (శాంతి) అదనపు న్యాయి
మూర్తి.

పూర్విరిష్టు ఇం. వి. (వరి.) (puritans). | పొరుషైచెటు తైసపులలో సనాతనా
చారపరులు.

ప్ర

ప్ర సం. ఉప మిక్కిలి అను అర్థము గల
కుచెసర్గ.

ప్రండి. వి. (వ్యాపారి.) 1. ఖల్గము. 2. కన్యా
శుల్ఘము.

ప్రకండము సం. వి. (వ్యాపారి) అల్ల ముపనుపు
మొదలగు మొక్కలకు భూమిలో నుండు
కాండము (Rhi zome).

ప్రకంపనుము సం. వి. 1. మిక్కిలి ఖలము | గల గాలి. 2. ఉక రాకము.

ప్రకటన సం. వి. (వాణి.) సరపులకు సంబం
ధించిన సమాచారము అనుథలో కులకు
ఇష్టమగురితిని శారిక అందచేసి, వారి
పోత్తానిపామును చూరగొమట.

ప్రకటనము సం. వి. పెల్లించుట.

ప్రకాశము సం. వి. 1. ప్రస్తావము. 2.
గ్రంథఫాగము. 3. ఉక తెగ భూపకము.

ప్రకరము నం. వి. గుంపు రిఱ. చెరిరినెచ్, ప్రకరము నం. వి. 1. మేలు 2. అసిశయము ప్రకాండము నం. వి. ఉట్టుబోచె. ఉత్పత్తి పదమైనచో క్రేష్టు వాహము ఉదా

పండిత ప్రకాండు=పండితక్రేష్టుడు ప్రకాండహృదాము నం. వి. (వృక్ష.) మేగ్క్రూకు భూమిపై నున్న కాండము, కొమ్ములు, అకలు మొదలగు భాగముల సముచ్చాయము (Shoot system).

ప్రకాండము నం. వి. 1. ఆచ్చివచ్చిసట్లు 2. మిక్రో కామము గలది.

ప్రకాండము నం. వి. 1. విధము. 2. ఓపోలిక.

ప్రకాశ నిరోధకము నం. వి. (శోతి) కాంతి కిరణములను నిరోధించునది. అపారద్ధర్మ కము (Opaque).

ప్రకాశము నం. వి. వెలుగు. రిఱ. లయలు పడినది.

ప్రకాశానుర్తి నం. వి. (వృక్ష.) వెలువు తురువచ్చి దిక్కునకే పెరుగు స్వాధావము కలది (Positively heliotropic).

ప్రకాశానువర్తనము నం. వి. (వృక్ష.) వెలుతురు వచ్చి దిక్కునకు తిరుగుట (Heliotropism).

ప్రకాశపత్రి నం. వి. (వృక్ష.) వెలుతురు మండి విముఖముగా పెరుగు స్వాధావము కలది (Negatively heliotropic).

ప్రకీర్ణకము నం. వి. 1. విచివి. 2. వింణాను రము. 3. గుణము.

ప్రకృతము నం. వి. 1. చక్కగా చేయి బడినది 2. ప్రకరణము వలన పొంద బడినది.

ప్రకృతపడ్డయము నం. వి. (వృక్ష.) నంవ శురము పొడుగునను ఆయ్యా పనులకు వలయువ్యయము (Current expenditure)

ప్రకృతి నం. వి. (వ్యాక.) 1. ప్రశ్నయము చేరకముందటి శ్శు రూపము భి. భార

పర్గము. 2. స్వాధావము. 4. అప్లైక్టము, (స్వామి. అమాత్యుడు. మిస్తుడు. కోకము రాష్ట్రము. దుర్గము, బలము-ఇవి సమ్మిపక్కతులు).

ప్రకృతి శాస్త్రములు నం. వి. (శైవ) వృక్ష శాస్త్రము, జంతుశాస్త్రము, భూగ శాస్త్రము మొదలగునని ప్రకృతికి సంబంధించినశాస్త్రములు (Natural Sciences) ప్రకృతి సీధ మందలము నం. వి. (భూగో). ఒకే ఒక శైలికి స్వాధావము. క్రోష్ట్ స్థితి. ఉద్ఘినములు కలిగియున్న భూప్రాంతము.

ప్రకృతప్పము నం. వి. రిఱ. ప్రక్ర ము గలది. క్రేష్టేపైనది.

ప్రకోపము నం. వి. పొచ్చు, ముమ్ము ము.

ప్రకోపము నం. వి. 1. తొట్టికట్టు 2. ముంశేయి.

ప్రక్కయెముకలు వి. (గృహ.) రొమ్ము ప్రక్కయెముకలు (Ribs).

ప్రక్రమము నం. వి. 1 క్రమము. 2. ఉపక్రమము, వి. తరువాయి

ప్రక్రాంతము నం. వి. కడవబడినది.

ప్రక్రియ నం. వి. 1. ఉధికారము. 2. ప్రకరణము. 3. మేలైన కార్బ్రూము వి. (శోతి. రసా). క్రియల తేదా కాండముల వరుస, ఒక వనినిచేయు రిచి (Process). వి. (గజీ). గడితశాస్త్ర సీధాంతముల నుపచ్చొగించు విధానము (Operation).

ప్రక్కిప్తము నం. వి. 1. చేర్పుబడినది. 2. సరిచేయబడ్డది.

ప్రజేపణ నం. వి. (గజీ) వైకి విసరుట (Projection) జ్ఞానితీయ శాస్త్రములో నమూంతర కేంద్రాధిముఖ కేషిర్ప్రసారి కి రణ ముల వ్యవస్థాసాయమున ఒక చిత్రము యొక్క ఆన్ని విందువులకు అనుగుణములగు ఇతర విందువులు గం

మరి యొక చిత్రమును వేరోక శలముటై
పడునట్టు చేయుట.

ప్రభరము నం. వి. 1. గుళ్ళపు కవము
2.50చరగాడిద ఐ. మిక్కలివాడిట్టునది,
ప్రఖ్యాండు నం. వి. సమానుమ. (ఉత్తర
పదమైనవి).

ప్రగడ వె. వి. ప్రధాని, రూ.ప్రగడ, ప్రగడ
ప్రగడ. నం ప్రభను.., ప్రా.జి.ప్రధానః.
ప్రగట్టుడు నం ఐ. ప్రాధురు.

ప్రగుల్వాస్తి నం. వి. (ఒ.ఎ.) మడమ ఎము
కలలోనొకలి(Fibulare or calcaneum).

ప్రగ్రహము నం.వి. 1. తెరసాల. 2. త్రాస.
త్రాదు 3. పగ్గము.

ప్రగ్రీవము నం వి. ఉరగు దిండు.

ప్రఘణము నం. వి 1. తలవాకిలి ప్రక్క
నుండు చిన్నగది. 2.ఇనుపగులియ. రూ
ప్రఘాణము.

ప్రచండపవనములు నం. వి ((భూగో.)ప్రశ్నము
'ఇండిట్' దీవులలో సంభవించు మహా
వక్రవాతములు (Hurricanes)

ప్రచండము నం.వి. మిక్కలి వాడిమిఱలి.

ప్రచక్కము నం. వి. పయునమైన సేన.

ప్రచురము నం. వి. వెల్ల కిట్టునది, విస్తార
మెనది.

ప్రచేతనుడు నం. వి. వాళ్ళికిముగే తండ్రి.
విజ. గొప్పమనస్సు గలపాదు

ప్రచోదనము నం. వి. (శాం) హాచాక్కు
కణికముగా నారోపింపబడిన బింబు
(Impulse), మా. అఫూతము.

ప్రచ్చన్నము నం. వి. కప్ప
బడినది

ప్రజ నం. వి. జనము, నంతరి.

ప్రజంఫుకండరము నం. వి.

(ఒ) పిక్క ఎముకపై

నుండు బిమైనకండరము ప్రజాముకండ
(Gastrocnemius muscle) ఠము(కప్ప)

ప్రజనము నం. వి. చూలు.

ప్రజాత నం. వి. చాలెండ,

ప్రజాతి నం. వి. (ఒ.ఎ.) ఇంతుజామును
వరీకరించుటలో నొకముఖ్య వీశాగము
(Phy:um)

(ప్రజాపతి నం. వి. ప్రాప్తా. (చరి.) 1. యుద్ధ
సమయములంచు కులపతులపై చుండు
సైనిచికారి, 2. గ్రామపెద్ద.

ప్రజాసత్క్యముల మహాజరు ఏ వి. (చరి.)

క్రి. 1628న సంవత్సరములో ఇంగ్లెన్లు
చౌర్ మెంటు పట్టును ప్రాప్తు రాక్షణ
ప్రథమ చార్సేన్ రాజువకు రమరిగ్-లిన
నివేదిక. ఇందు రాజు ప్రజల అసుమతి
లేకుండ చెన్ను విధించరాదనియు, అకార
ణముగ ప్రశాసన నిర్వాచించకూడదనియు
నేనికటు ప్రజలయిండ్ల లో మాము
చేయాదనియు నివేదించుకొనిరి (Pete-
ration of rights)

ప్రజాస్వాకర్ష్య పరిక్రమలు నం. వి. (శర్మ.
వాఁ, శాన.) ప్రజల స్వాకర్ష్యము ప్రధాన
కర్తవ్యముగ వనిచేయు పరిక్రమలు (ఇట్లే
పరిక్రమలు రాథమే తమ ముఖ్యచేయ
మున్కొనకుండునట్లు ప్రథుత్వము వియం
శించును. ఒక పరిక్రమ ప్రజాస్వాకర్ష్య
పరిక్రమ యోనోకాదో నిర్మయించుకు
ముఖ్యమైన లక్షణము ఇట్లే పరిక్రమ
ఉత్తరిచేయు సరకు లేక సేవ మావాళిక
ఉపయోగపరునట్టి ద్వారా యుండవలెను:
ఇవి సాధారణముగ చూల మూలధము
కలపై యుండును. సాధారణముగ ఇవి
వనిచేయు ప్రాంతములలో వీనికి గుత్త
అధికారము బుండును. (ఉదా. కై లేట్లు,
పొలు, విద్యుత్పుక్కి. సిటిసరచరా, రోడ్లు
రవాచా).

ప్రజాస్వామ్యము నం.వి. (రాజు; చరి; పొర.)

ప్రజాపతివిధుల ప్రజాసుమతము ప్రకా

- రము పరిపూర్వించుట, ప్రకాప్రభుత్వము, ప్రజ్ఞ నం, వి. బుధి, సామృత్యము.
- ప్రజ్ఞలనశాపక్రషుము** దేదా ప్రజ్ఞలన బిందువు నం వి (రసా.) వెడి ఎక్కించి నశో మండగల ప్రవ్యము. ప్రజ్ఞలించు తాపక్రమము (Ignition point)
- ప్రజ్ఞలనము** నం వి. మందుట. వి. (శౌతి.) ఒక మండగల పస్తువును జ్యులన స్థితికి తెచ్చుట (Ignition) వి (రసా.) కాలుట.
- ప్రణతి** నం. వి 1. విషము, 2. నమ స్థాపనము.
- ప్రణయము** నం, వి. 1. పేమము, 2. విషయము.
- ప్రణయని** నం, వి. ప్రియురాలు,
- ప్రణవము** నం, వి. ఉంకారము.
- ప్రణాదము** నం వి. 1, అనురాగముచే కలిగిన ధ్వని 2. పెద్దధ్వని.
- ప్రణాళి** నం. వి. 1. నీటుపోవుచారి. 2. క్రమము. రూ. ప్రచారము.
- ప్రణాళిక** నం. వి. ముందుగా రూపొందించు కొనిన కార్బ్రైక్ ము విధానము (Plan).
- ప్రణీతము** నం. వి. 1. ఉంచబడినది. 2. ఛాయానము దేయబడినది.
- ప్రణిథి** నం. వి. వేగులవాదు.
- ప్రణిష్టత్తి** నం వి, అధివాదము. గ్రేమక్కు
- ప్రణిహాతము** నం. వి. పొందబడినది.
- ప్రణితము** నం. వి. ముంత్రముచే సంస్కరింప అడవ ఏగ్గి.
- ప్రణుతము** నం, వి. మిక్రోబొగడ్డాడినది.
- ప్రణంతువు** నం. వి. (వృక్ష.) లింఘాఫిల ముల కరగికి చెందిన వాయ మొక్కల నెడలీజిషము మొలక్కెత్తిన ద్వారా జీవులను శాఖలు గల సూక్షము (Protonema).
- ప్రతతి** నం. వి. 1. సమూహము. 2. తీగ. 3. విధి.
- ప్రతాపము** నం. వి. 1. కేజము. 2. వెడివి.
- ప్రతారణము నం వి. మోసపుచ్చుట.
- ప్రతితి** నం అవ్యా. 1 సమూహము.ఇ. మారు. 2. ఒకొక్కక్కు.
- ప్రతికట్టలు** నం. వి. (రాజ.) ఎన్నికలలో శాసనసభకు స్విల్పి సంఖ్యలలో ఎన్నుకొన బడిన రాజకీయ పక్క సభ్యులు. (పీచు అధికారపక్క నాయకుల చర్చలను వారి ప్రభుత్వ పరిపాలనలోని లోపములను విమర్శించుచు తమ విమర్శలచో ప్రభుత్వ పాలనములో తోడ్పుడుచురు).
- ప్రతికారము** నం. వి. (రసా.) ప్రతిక్రియను ప్రాధుర్యవింప చేయు ద్రివ్యము. రాసాయనిక శోధనాగారములలో అరలలో మందు ప్రవ్యము లన్నియు ప్రతికారక ములే(Re-agent). వి మారునేత ప్రతికృతి. రూ. ప్రతికారము.
- ప్రతికారిత లోలకము** నం. వి. (శౌతి.) ప్రతిక్రిత లోలకము, శితోష్ణితులకును గుణముగ తనపొడవును తనకుతానే సరి దిద్దుకొను లోలకము. (Compensated pendulum).
- ప్రతికూలము** నం. వి. అనుకూలముకానిది.
- ప్రతికూల వాణిజ్యవేషము** నం, వి (అర్థ.) ఒక చేశము యొక్క ఎగుమతుల విలువ దిగుమతులకున్న తక్కువగ నుండుట.
- ప్రతిక్రియ** నం. వి. (శౌతి) ఒక క్రియకు వియుద్ధముగా జరుగు మరిమొక క్రియ. (గఫికారాత్రుము) (రసా) రసాయనిక ప్రవ్యముల మధ్యజరుగు మార్పు (Reaction).
- ప్రతిక్రియోష్టత** నం. వి. (రసా) అంచు భారముల యోగికముల మధ్య రాసాయనిక ప్రతిక్రియ జరుగునపుడు బహిర్గత మగు (విచూపితమగు) కాపరాషి (Heat of Reaction)

ప్రతిక్షేపము నం. వి. (గో.) ఒక ట్రెచ్ స్టోనమున మర్కెల్ కు రాథి ప్రాయము పిధానము (Substitution) లి. (భారతి.)

వెనుకు ట్రెచ్ ట్రోన్, తుచ్ఛాచి పేల్చుటలో గుండు ముందుకు చెట్టుబడిన సనుయము వనే రుపాకి పెముకు ట్రెచ్ ట్రోన్ (Recall)

ప్రతిగృహిక నం. వి. దానము పుచ్చుకొసు వాదు.

ప్రతిఫుటినము నం. వి. మార్కోటు.

ప్రతిఫూతనము నం. వి. చాప్టట.

ప్రతిచ్వరచాతము నం. వి. (భాగో.) ప్రతి చక్రవాతము గల ప్రదేశము మధ్యలో వాయిపీడనము ఎక్కువగ నుండి. ప్రదేశభటంచలలో బియలుదేరి నుండులు తిఱు గుచు బయల్సి బోవును

ప్రతిచక్రవాతములు నం. వి. (భాగో.) అధికారీడన ప్రచారికలు. ఇందు ఉత్సాహ గోళమున పచనములు సవ్యముగాను. దక్షిణాధగోళమున ఆపసవ్యము గాను పీచును. (పీచిన వంన చక్కని పచనస్థి ర్యేప్పుడును).

ప్రతిధ్రువకణములు నం. వి. (వృత్త) మొక్కల ట్రూటస్యానములో ప్రతీణాధారమునకు దగ్గరగా నుండు మూడు కీపకణములు (Antipodal cells).

ప్రతిధ్వని నం. వి. మార్కుమ్మెం (ప్రతిధ్వనము) వి. (భారతి.) ప్రయాణము చేయనపుడు కొన్ని అటుంకములవలన చరావరనము చెంది వెనుకు వచ్చుర్ధవి చరావరిత ధ్వని (Echo).

ప్రతినిధి నం. వి. ఒక నికి బదులుగా వచ్చిన వాడు. వి. (వ్యోవ.) కొంతమంది ప్రజలు కలిసి తమ కార్య ని నీచాణమునకై ఏర్ప రుచుకొనిన పెద్ద.

ప్రతినిధి ప్రభుత్వము నం. వి. (రాశ., చరి, పూర.) ప్రజామూర్ఖములో ఎన్నుకొపళడిన

శాసకు కూరటి నీచ్చిపుచుచిన కోణ ప్రభుత్వము రాసాధకు ఆచ్చుత నించి పెంచాడిను ..

ప్రతిపక్షము నం. వి. (రాశ.) రాసాధకలో ప్రభుత్వ పక్షము వెంటని పక్షము (Opposition Party).

ప్రతిక్రియ నం. వి. 1. శామక్రియము. 2. ప్రోటి 3. లాఫము,

ప్రతిక్రియ నం. వి. పాడ్యోమి.

ప్రతిపదార్థము నం. వి. ప్రతిక్రియము. ఖండాస్యోయము.

ప్రతిపాదనము నం. 1. కెలుపుట 2. శిహాపించుట. 3. మొకరిపుట. 4 ఇచ్చుట

ప్రతిఫలచర్య నం. వి. (సం) ఇచ్చాము సాముగా కాక తనుతటకానే ఒక ప్రేరణకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చు చుట్టి (Reflex action).

ప్రతిబంధకము నం. వి. అడ్డగించునవి.

ప్రతిబంధము చేయు వ్యాఘరులు లి. వి. (గృహ.) వ్యాఘరులు రాకుండ తప్పించుట. ఆపోలోపము పలన కలుగు వ్యాఘరులు రాకుండ తప్పించుకొనుట (Preventable diseases). డిఫిసిస్ (Deficiency diseases) ఎట్లనాటక. కండ్రుజబ్బు మొదలగువచి.

ప్రతిబిలము నం. వి. (భారతి.) ఒక వస్తువుతై ప్రయోగించిన బిలముల ఫలముగ ఆ వస్తువులో ప్రాముఖీంచిన అంతర బలములు (Stress).

ప్రతిబిలము నం. వి. 1. ప్రతిమ 2. ప్రతిఫలనము, వి. (భారతి) అద్దము మొదలయిన వానియందు అగుపటు వసుపాల ప్రతిఫలిత వింబము. వస్తుశును కోలిన్ ర్యూశము (Image).

ప్రతిఫల నం. వి. అప్పటికపుడు వికసించుటి.

ప్రతిఫలితి ప్రతిపక్షము నం. వి. (గృహ.) ప్రయ్యక్తి త్వము. ఆకారము. (Personality).

ప్రతిరూపము నం. వి. (బోతి) నమోనా, పదేనిభవనము. సొక. ఇంజను. యుంత్రము తయాదుకేయటకు ముందుగా సిద్ధపరుప లదు చ్ఛిన్ననమోనా (Model).

ప్రతిలోప వర్గ నియమము నం. వి. (బోతి) సురుక్కార్డు నియమము (Inverse Square Law). ఒక గుర్తుక్కార్డు అనే కాక వైద్యకాయస్క్రాంతాకరణలు కూడ ఈ నియమము ననుచరించును.

ప్రతిపాది నం. వి. వాదికి ప్రతిపక్షమువాడు ప్రతివిమృద్ధచ్ఛాలకటలము నం. వి. (బోతి)

విమృద్ధ టములో కొన్ని పరిస్థితులలో విమృద్ధత్వహాస్తాపనముసకులవనుచు పించుచ్ఛాలకటలమునకు ఎదురుగ జనించు విమృద్ధచ్ఛాలకటలము (Back electromotion force), దీనిచే విమృద్ధ టమందు ప్రవాహము తగ్గిపోవును,

ప్రతివ్యాపార పవనములు నం. వి. (భూగో.) కర్మాటక, మకర రేఖలు. మొద్దమండి ఉత్తర దక్షిణ ద్రుష్టాత్మముల యొద్ద నుస్న అల్పపీడన ప్రసేకమునకు వీచు పవనములు. (ఇవి వ్యాపారపవనముల దివ్యప్రస్తుతాక వ్యుతి లేకముగా వీచుచుగ దును)

ప్రతిక్రియము నం. వి. 1. కొలుపుకూలము 2. గృహము.

ప్రతిక్షాయము నం. వి. పడియెయి రూపతిర్థి.

ప్రతిషేధము నం. వి. వ్యుతిరిక్తముగ, చెప్పుట ప్రతిష్ఠంభము.

ప్రతిష్ట నం. వి. 1. గౌరవము 2. నోటు ఏ. (గృహం) 1. గౌరవము (prestige),

2. మానము. 3. ప్రతిథ. ఏ. (వాసి)

ప్రజల ర్ఘషీలో ఒక వ్యాపార సంస్కు గల ఫ్యాటి (Status). ఆ సంస్క యొక్క ఆధారములు దీనిపై చాలారకు అధారపడి

యుండును. కనుక దాని మిగత ఆన్నలలో పాటు దీనిని కూడ పెక్క చూచుకొనుట పరిపాట్టునది.

ప్రతిస్థాపకములు నం. వి. (అర్థ.) ఒక దాని బదులు మరియుకటి ఉండయ్యుక్కము కాగల రెండు వస్తువులు ఉత్సారన రంగములో ఒక ఉత్సార తిస్థాపకమునమరియుకటి ప్రవేశ పెట్టుటకు వీలయినచో ఆ రెంటిని ఒక దానికాకటి ప్రతిస్థాపకము లంఘించు అట్టే అనుభోగరంగమున ఒక వస్తుపు బదులు మరియుకటి సేవించి అదే ఉపయుక్తిని అనుభవించ గలిగినచో ఆ రెండు వస్తువులు ఒక దానికి మరియుకటి ప్రతిస్థాపకములు. ఉదా. కాఫీ, టీ

ప్రతిస్థాపన నం. వి. (బోతి రసా) ఒక వస్తుపు స్థాపనములో దానికి బదులు ఇంకొక దానిని ప్రవేశ పెట్టుట (Substitution). ఏ. (బోతి) ఒక దానినిచోటుతో దానిని తీసి చేసి యింకొక దానిని పెట్టుట (Replacement).

ప్రతిష్టార్పుడు నం. వి. ద్వాగుపాలకుడు, పదిషారి.

ప్రతికొరము నం. వి. (గృహం) ప్రతిఘాతము (Reaction).

ప్రతీచి నం. వి. పడమర.

ప్రతీతి నం. వి. పసిథి.

ప్రతీపుడు నం. వి. శిత్రువు.

ప్రతోఽి నం. వి. పెద్దవీథి.

ప్రతిరేపదినేలలు ఏ. (వ్యవ.) కృష్ణ రేపదినేలలు, ప్రతిసాగుచేయట కువయోగ కదు ఒక విధమగు లంకనేలలు (Black cotton oils).

ప్రత్యక్షప్రణాస్వామృద్ధము నం. వి. (చరి. రాశ.) ప్రజలు ప్రతినిఖల ద్వారా గాక ప్రయమగా పరిపాలించుట. పూర్వకాల గ్రిసుచేకపు ప్రత్యక్ష ప్రణాప్రఫుత్వము.

ప్రత్యక్షమైనవస్తు వి. (ఆడ.) విచింపబలిన వస్తు ఫారమును ఇతరుఁ పైకి తోప వేయుటకు వీలుతేనట్టి ఉన్న.

ప్రత్యక్షమైనికలు వి. (రాజ.. పొర.) ఇటర్లు ఉమ నియోజకవర్గము నుండి ఉచా సరి ఉమ ప్రతినిధులను ఎన్ను కొనుట

ప్రత్యుయము సం. వి. 1. నమ్మకము. 2. ఉద్దేశ్యము 3. జ్ఞానము. (వ్యాక.) స్వితంత్ర ప్రయోగము లేనిది. స్వితంత్రముగ ఏ అర్థమును తెలుసిది. కప్తి ప్రత్యుయములు తథిత ప్రత్యుయములు మొనిచి. ఇవి ఉదములపై చెప్పాడును ఉదా. రాముడు, 'డు' ప్రత్యుయము నన్నె కాదు ఇందు. 'కాదు' ప్రత్యుయము

ప్రత్యుయితి. సం. వి. ఈ ప్రత్యుయము

ప్రత్యుయితికణ సం. వి. (భౌతి., రసా) ఔగ్రతతో చూచుట, ఇట్టి సావధానమైన చూపు విజ్ఞానకాస్త్రములకు మూలాధారము. ప్రకృతిలో ఇంగు సంఘటనల యాతథముగ గుర్తించుట (Observation).

ప్రత్యుయములము సం. వి. (భౌతి.) సమముతిస్తితిలో నున్న నమ్ముతును 'అ స్థితి నుండి కొంచెముగ తప్పించ చూచినప్పుటు ఆ నమ్ముతును మంగల తొంటిస్తితిక తే ప్రయత్నించు చూచి. (Displacement). విరుద్ధముగా పచిచేయుటలము (Restoring force).

ప్రత్యుయుటుము సం. వి. బిద్రులు, మార్పు ప్రత్యుయుటక విద్యుత్ సం. వి. (భౌతి.) ఒక ఆవృత్తిని వెంటడించి తనదికను మార్పు కొను విద్యుత్పువాహము (Alternating current).

ప్రత్యుయుటరము సం. వి. (శైవ) ప్రేరణ ననుఱించి ప్రాణి కవరచు | ప్రత్యుయుట

(Response), (గృహ)ఇవాటు (Response) ప్రత్యుయుటానము సం. వి. అభ్యర్థానము. ప్రత్యుయుటి సం. వి. (శం.) రాకానోపత్తి (Reproduction)

ప్రత్యుయుటము సం. వి. వేగుళాము. ప్రత్యేక నియోజకము సం. వి. (చరి రాజ.) కుల మత లైంగిక వృత్తి భేదముల నాటా దమగ తీసికొని ఎన్నికలలో ప్రాపనిధ్య మిచ్చుట.

ప్రత్యేక విపరణము సం. వి. (గఢి) సామాన్య వికరణమునాకలి పచచమును ఒక పచచమునకు సంబంధించిపీ ప్రత్యేక పచచములలో కెలుపుచవనము (Particular enunciation).

ప్రత సం. వి. ప్రభాగితి

ప్రధమ (మా) ఆక్షనియాపకము సం. వి. (గఢి.) విశీషియాకమునుండి ఒక రీందును దూరము (Abscissa).

ప్రధమచికిత్స సం. వి. (గృహ.) ద్వారా రాకమునచే వెంట చేయవలసిన చికిత్స (First aid).

ప్రధమము సం. వి. 1. ముఖ్యము. 2. మైదటిడి.

ప్రధమమూలము సం. వి. (వృక్ష) గింజలలో నుండు | పాథమిక అవములో భూమిలోనికి పెరుగుభాగము ఇది ద్విదశ శిళకములలో తల్లి వేరుగా పుర్ణిచెందును (Rodicle).

ప్రధమ రూప సంబంధము సం. వి. (శైవ.) ఒక ఫాగముగాని ఒక అవయవముగాని సంపూర్ణముగా అభివృథి చెందక యుండు నరి (స్టీతి) (Rudimentary).

ప్రధమశాఖ సం. వి. (వృక్ష.) గింజలలో నుండు అంతరము మొక్క ప్రభానాకములో పకాండమును నిర్మించు ఫాగము (Plumule).

ప్రధక్షిణము నం. వి. దేవాలయములందు
కుడికై పునకు చుట్టివచ్చును
ప్రధరము నం. వి. 1. శాఖము 2. ఆదు
చానికి కలుగు రక్తప్రసాద రోగము.
ప్రధర్వకులు నం. వి. చూపువాడు
ప్రధర్వము నం. వి. విశదముగ చూపుట.
ప్రధానము నం. వి. ఐచ్చుట, కొవి.
ప్రధేకము నం. వి. ఫలము, చోటు.
ప్రధేహము నం. వి. (వృక్ష) శిజాండము
యొక్క ముఖ్య శరీరము (Nucellus).
ప్రధేషము నం. వి. 1. మునిమాపు. 2.
మిక్కలి దోషము.
ప్రధావణము నం. వి. (రసా) అనిజము
ముడి ధాడున్నచు వేరుచేయుటకు అనిజ
మును కంగించుట (Smelting).
ప్రధాన (నా) అక్షము నం. వి (వృక్ష.)
శిన్నప్రతమునకుగాని పుష్పమంచరికిగాని
కల ముఖ్యముగు కాడ (Main rachis).
ప్రధానమంత్రి నం. వి. (రాజ., శాస.) మంత్రి
వర్గసాయికు, తేంద్రమంత్రి వర్గసాయి
కుడు.
ప్రధానము నం. వి. 1. ముఖ్యము. 2
ముందియొసామ్మై. 3. వివాహస్వామ్యము
వధువున కలంకారాదుల నిచ్చినిస్సయి.చు
కొనుట. 4. పరమాత్మ.
ప్రధానసంక్లిష్ట నం. వి. (గణ) ఒకటి తప్ప
మం యొకటిరసంక్లిష్ట చేతను తెగని సంక్లి
8, 7, 11, 17, 19, వంటిని. ఒకటికాక
ఇతర కారచాంకములు తెని సంక్లి
(Prime number).
ప్రపంచ (చా) ఆరోగ్యకాల నం. వి.
(పరి., రాశ.) ఏక్యరాాఖ్య సమితి అధ్యార్థీ
వమున ప్రపంచములోని వివిధచేషముల
ప్రపంచ ఆగ్నిగ్యాధివృద్ధికై కృషిచేయు
చున్నపంచ,
ప్రపంచము నం. వి. 1. లోకము. 2. సంసా

రము, ఓ, విరివి.
ప్రపంచించు నం. వి. విరివిచేయు.
ప్రపిలాపహుఁడు నం. వి. ముత్తాత.
ప్రపోల్రి నం. వి. ము మ్మై ము రా లు.
పోతుని కూతుము.
ప్రపుల్ల సము నం. వి. (రసా) చూర్చుముతో
కప్పబడునట్టగుట. కొన్ని లవణములు
గాలిలో వాని సంయోగజామును కోలు
పోయి చూర్చుమగుట. ఇది చెమ్మైల్లుట
(Deliquescent) కు వియద్ధసంఘటన
(Efflorescence)

ప్రపుల్ల ము నం. వి. బాగుగా వికసించినది
(సుపుల్ల ము)

ప్రపంచము నం. వి. కాంగ్ర్యము.

ప్రపలము నం. వి. చిగురు ఐఱ మిక్కలి
లలము గలపి.

ప్రపీచాధారము నం. వి (వృక్ష) శిజాండము
యొక్క ప్రసేహము (Nucellus), అండ
త్విక్కలు సంధి రేఖ (Raphe) క
మూడును కలియుటోటు (Chalaza).

ప్రపుఢము నం ఐఱ. చంపుల్ల ము.

ప్రపుల్లకై. 1 వ్యాపించు. 2. అతిశయించు
3. నింపించు. 4 కలయు.

ప్రఫ నం. వి. 1. వెలుగు. 2. సూర్యుని
ధా య్య. 3. కుళేరుని నగుము.

ప్రపంచసుదు నం. వి. గాలి. లైట్. వృక్షశాదు
లను బాగుగ విరుచువాడు.

ప్రఫవప్రమాణ ప్రతము నం. వి. (వాణి.)
దిగుమకియగు సరకు ఏ దేశములోకయా
రైనదో తెలియచేయు ప్రతము. (ఇటి
ప్రతమును ఎగుమతి దేశపు ప్రశ్నత్వశాఖ
గాని, కప్ప మ్సైవారుగాని ఛేంబర్ ఆఫ్
కామర్స్ వారుగాని యత్తురు.)

ప్రఫవము నం. వి. పుట్టుక, సంప్రవము

ప్రఫవస్తానము నం. వి. (భసా.) పుట్టుచోటు
దొరకుచోటు, అకరము, (Source).

వ్రథాచము నం. వి. పరువాన, వేరుజామ, వ్రథాచము నం.వి 1 వ్రథాచము. 2.
తేజము

వ్రథాసిని నం.వి.(బి). చుక్కము యొక్క పుపొర(Epidermis).

వ్రథక్కు నగరాభివృద్ధి సంఘము నం. వి. వగరములు మంచి కళదములతో ఉధ్వనములతో క్రమచర్చలిసి అభివృద్ధి చేయటకు వ్రథక్కు మేర్పులిన సంఘ (City Improvement Board).

వ్రథక్కు పరిపొలనా నిపెదిక నం. వి.(రాశ., వరి.) వ్రథక్కు పరిపొలనా పుస్తితులను పురోగమనములు తెలుపు పీరిక, పరిపొలనా వ్యవహార నిపెదిక.

వ్రథక్కుము నం. వి. (రాశ.) పరిపొలనము. రాజ్యము యొక్క ఆదర్శములను అమలతో పెట్టుటకై ఏర్పడినంస్త సర్కార్య (Government).

వ్రథవ్యాంగములు నం. వి (రాశ., శార.) శాసన, కార్యవద్గ, వ్యాయాఖలు.

వ్రథపీదనా పరిపొలనము నం. వి. (రాశ.) వ్రథవగ పరిపొలనము గావించున్న శిష్టమను లభికార గట్టమతో కాలక్రమేణ స్వీరపరులుగ మారి, వా. దుష్ప ప్రవర్తనచే శిష్టజన సత్తాకమును ప్రథమిదన తంత్రముగ మార్చుదుంని అంస్తా అభిప్రాయము.

వ్రథవగ పొలనము నం. వి. (రాశ., ఆరిస్టోల్ అరిప్పు.) రచించిన వ్రథక్కువగక్క ములతో వాకట. నిరంకుశ రాజ్యతంత్ర మతో ప్రజలు విసుగుచెంది శిష్టజన సత్తాకము నేర్చుచుకొందరని అరిస్టోల్ అభిప్రాయము.

వ్రథసత్తాకము నం. వి. (రాశ., శాస., వరి.) స్వామిత్వము. ఆంతరంగిక శాశ్వత వ్రథక్కు స్వాతంత్ర్యము. ఇతర రాజ్యము

లకు లోపక శ్శీర్చుచాట్టుతక్కారి. వ్రథక్కు కృష్ణపోకములతో బుపూరాథికా చుండి సోవేరీము (Sovereignty), వ్రథక్కుత సం. వి మేర్ల., వ్రథిపై రం. వి మేర్ల. యుక్కమాసులాలు.

వ్రమ సం వి అమారజ్ఞానము. ప్రమచ్చుము సం. వి. ప్రమాదచ్ఛినవాము. ప్రమధము సం. వి. బంపుల ప్రమచ సం. వి. యోవసాచి ముక ముగల్ ప్రమచాచము సం. వి అంపించు వ్రిలు విషారించు ఒక శ్రీనవము.

ప్రమ స్థిష్టుకోరకములు సం. వి. (బి) ప్రమ స్థిష్టము యొక్క ముఖ్యముల అండాకారము గఱ రెండు గోళ భాగములు (Cerebral hemispheres).

ప్రమ స్థిష్టు నాడిముటులు సం. వి. (శం) మేందువలె చాని సానమున పనికేయ నాడులణో పర్పిన ముడిపంట నిర్మాణములు (Cerebral ganglia).

ప్రమ స్థిష్టు నాడులు సం. వి. (బి.) మెరదు నుండి బయలుదేరి వివిధభాగములకు పోపు నాడులు (Cerebral nerves).

ప్రమ స్థిష్టము సం. వి. (బి.) మెరదులో మర్దణుస్తు ఒక ముఖ్య శాగము (Cerebrum).

ప్రమ స్థిష్ట వ్రుంతయోజము సం. వి. (బి.) మజ్జికము (Medulla) నుండి ప్రమ స్థిష్ట గోళముల పరకు దృక్కాంచల (Optic lobes) కించనుండి వ్యాపించు. తెల్లి స్వంథాకార సాడీ పదార్థములు (Crura cerebri).

ప్రమణ (పు) కొలతలు వి. (గృహ) సరాచర కొలతలు, సగటు పరిమాణము (Standard measurements).

ప్రమాణ గ్రద్భవణము నం. వి. (రసా.) నియత రాశి గ్రావ్యము గల గ్రద్భవణము (Standard solution).

ప్రమాణము నం. వి. 1 ప్రత్యుషాది జ్ఞాన కారణము, 2, సక్షము, 3 మేర. 4. కొలత. 5. శాత్రుము. వి. (శాతీ). కొలతకు ఆధారముగా చరిత (Standard). ఈదా. సెవర్స్‌లో సంరక్షింపబడుచున్న మీటర్ రండము తక్కున ప్రపంచములో వాడుకలోనున్న మీటర్ బద్దులకు ప్రమాణము, వి (గజీ) ఏకాంకము కొలతల కుపయోగించు మూలప్రమాణము (Unit).

ప్రమాణములు నం. వి. నియమిత పద్ధతులు (Norms).

ప్రమాణికరణము నం. (శాతీ) ఉత్పత్తి చేసిన సరకుల నాటెతను నిర్ణయించుట దినికిలన లాభము: ఒక | ప్రమాణ నిర్ణయము జరిగిన విష్టుట ఆ ప్రమాణము కల్గినకన్నియు అదే నాటెము గల సరకు అని నిర్ణయించుటను.

ప్రమాణికృతము నం. వి. (శాతీ) ప్రమాణముగా చేయబడివరి (Standardised).

ప్రమాదము నం. వి. (గ్రహ.). వాటాత్మకా కలిగిన ఇష్టము (Casuality).

ప్రమాది నం. వి. అరువది సంవత్సరములలో నాకఱ. (18 వరి),

ప్రమాదిత నం. వి. నలువదియేదవ సంవత్సరము.

ప్రమీల నం. వి. 1. కునికిపాటు. 2. మళ్లయాకదేశపు రాణి

ప్రమేతులము నం. వి. (శాతీ) శరిరమున కొంతశాగముపై చుట్టును వర్గుదు వట్టి వంటి గ్రంథికణశాలము (Clitellum). ఈదా. వాసపాము.

ప్రమేయము నం. వి. యాధారముగ చెరుగరగివరి. వి. (శాతీ) విరుచించ

పీలియిసరి (Theorem). వి. (గజీ) తెలిసికొనవలసిన విషయమును గురించిన వాక్యము (Proposition). ఈదా. త్రిభుజము యొక్క మూడు కోణములును రెండు సమకోణములకు సమానము, వి. (గజీ) కొన్ని స్వితంత్ర, స్వితంత్ర చలచానుల మధ్యగలసంబంధము (Function) ప్రమేయలేఖనము నం. వి (గజీ) ప్రమేయముగా ప్రాయి వధానము (Functional notation)

ప్రమోదూత నం. వి. నాగ్ వ సంవత్సరము, ప్రయివేటు కాశాల చి. వి. (వ్యాప.) విశ్వవిద్యాలయము ఆధ్యర్థమునగాక, స్వితంత్రముగ వ్యక్తిన ఒక ప్రత్యేక సంప్రచే గాని వ్యక్తులచేగాని నడుపబడు కాశాల

ప్రయివేటురంగము వి (అర్థ, రాశి) దేశము లోని పరిశ్రమలు రాజ్యాధినములో గాక వ్యక్తుల ఆధినములో నుండటట.

ప్రయుతము నం. వి. దశలక సంభ్య.

ప్రయోగము నం. వి. 1. నడవుల. 2. శార్గుణము. 3. ప్రయత్నము వి. (శాతీ) కొత విషయములను తెలిసికొనుటకు గాని ఒక సిద్ధాంతమును పరిచూచుటకు గాని చేయు పరిక (Experiment). వి. (గజీ) శాత్రు ప్రయోగము. శాత్రు స్వాయము నుపయోగించుట (Application).

ప్రయోగశాల నం. వి. (శాతీ) విశ్వాన పముపార్కన కుద్దిష్టమైన ప్రయోగములు గావింపబడు మందిరము. (Laboratory), వి. (శాతీ, రసా.) ప్రయోగాత్మకముగా ప్రాణపత్యములను చర్చించు ప్రదేశము (Laboratory).

ప్రయోగస్థితి సాంకేతికము నం. వి. (రసా.) కేవల ప్రయోగము వలన ఒఫ్స్‌మైన్

రాసాయనిక సాంకేతికము (Emperical formula).

ప్రయోగాత్మకము నం. ఏజ. (శాసి.)
ప్రయోగమునకు వంబంధించినది, అనుభవ సిద్ధమైనవి (Practical), మాప్రయోగము ప్రయోజకుడు నం. ఏజ. కార్యము నెర వేచ్చవాడు.

ప్రయోజనము నం. ఏజ. (గృహం) ఉద్దేశము. కారణము (Motive). (లద్ద). - వ్యక్తి యొక్క వాంఘలను అవసరములను తీస్తు క్రితి (Utility).

ప్రయోజనము,- విలువ (మూలాల్ఫి) సిద్ధాంతము ఏ. (లద్ద.) వ్యక్తి యొక్క అవసరములు తీస్తు క్రితి నిలటి, రాశి యొక్క విలువ (మూలాల్ఫి) నిశ్చయించబడును రాశి కట్టువ యస్సు చో మూలాల్ఫి మధికము. అవసరములకన్న రాశి (వస్తువు) అధికముగ తేక సులభముగ లభించినచో విలువమూలాల్ఫి మీటించును

ప్రకోపము ను. ఏ. షెలక. (వృక్ష.) మొక్కకు భూమిపై నుండు కాండము (Shoot)

ప్రథంతము నం. ఏ. పుచుకము
ప్రఖాపము నం. ఏ. 1. అధ్యరహిత వాక్యము.
2. పలవరము.

ప్రతీభనము నం. ఏ. 1. మృగాదుల పట్టు టక్కె పెట్టు మచ్చు. 2. ఆళపెట్టుట.

ప్రఫలదము ఏ. 1. దుర్మాణము. 2. దుష్టువ్యాప్తము.

ప్రపక్త. నం. ఏ. 1. చక్కగా మాటాడు చూడు. 2. మతప్రపక్త.

ప్రపచనము నం. ఏ. 1. పెదము. 2. గొప్ప మాట, (గాలి) విషయ విష్ణువికరణము (Exposition).

ప్రవణత నం. ఏ. (శాసి.) ఒకరాశి దూరముతో మారుచేటు (Gradient). కిలో.

ఎతుకోబాటమితి పాపరస సుంఫట్ ర్ఫ్లైము మారు చేటు.

ప్రవణాదు నం. ఏజ. 1. సముదు. 2. సముద్రుడు.

ప్రవర్తకము నం. ఏ. (రసా) ఇంజనును చూసమలో పెట్టు పరికంచు, ఒక రాసాయనిక (ప్రక్రియను ప్రవర్తించునటు చేయునది (Starter)-ఉదా. కొంకు, ఆమెడినుల మిళ్ళ చూర్చుట మధ్య రాసాయనికపు

• మార్పును ప్రవర్తించేయునని కొన్ని ఉదక బిందువులు. ఉదకము కంపకముండు రాసాయనిక వికారము దృష్టిగోచరము కాందు

ప్రవర్తన నం. ఏ. (గృహం) వడవడి. వడక (Behaviour).

ప్రవర్తకము నం. ఏజ. (శాసి.) ద్వారానిగాని విద్యుత్పక్తి నిగాని ఎక్కువ చేయునది (పరికరము, వృధినొందించునది Amplifier.)

ప్రవర్తనము నం. ఏ. (వృక్ష) అభివృద్ధి (Development). ఏ. (వృక్షప.) విత్తులు, పిలకలు, దుంపలు, కొమ్మలు, అంట్లు మొదలగు వావి ద్వారా కావలసినన్ని మొక్కలసువృద్ధిచేయట (propagation)

ప్రవల్లిక నం. ఏ. గూఢార్థప్రబంధము రూ. ప్రచోడక.

ప్రవాదము నం. ఏ. కారణము తేకయే వ్యాపించిన మాట.

ప్రవాసము నం. ఏ. పరదేశవాసము, పరదేశ గమనము.

ప్రవాహము నం. ఏ. 1. పెల్లవ. 2. పరంపర. ఏ. (శాసి.) ప్రవహించునది (Current).

ప్రవాహి నం. ఏ. (రసా.) ప్రవహించునది (Current) ప్రవాహము గల ద్వివ్యాప్తము, చలన స్వీచ్చ

గం అఱవుల కూర్చు అయిన ర్హిఫ్యూము (Fluid). ఈదా. ద్రీసములు వాయువులు ప్రవాహిత వం. ఏ. (శాత.) ఇటువట్టు చలించు

టకు స్నేచ్చగం అఱవులుగలిగి యుండుట (Fluidity).

ప్రవాహము నం. ఏ. 1. పగడము. 2. చిగురు. 3. విచావండము.

ప్రవాహమాపకము నం. ఏ. (శాత.) పిద్యు త్రవ్వవాహమును ఆస్సెనలో కొలదు ప్రకమ్ (Ammeter).

ప్రవిభాతి నం. ఏ. (ఎక్స్) కి. ఘముగా విభజనచేయడు శక్తి గలది(భివకణ సంఖ్యాతి) (Meristematic),

ప్రపీణించు నం. ఏ. విష విషుణుడు,

ప్రపృతి నం. ఏ. 1. నడక. 2. ప్రవేశము. 8. బ్రథుకుతెచుపు,

ప్రప్రచితుఁఁచు నం. ఏ. చెర్చుపు,

ప్రప్రవ నం. ఏ. కుండ

శా. ఏ. (ఎడ్) 1. అనుకూలాగరిష్ట జనసంఖ్య. 2. లీట్రీమునుబట్టి, పారిశ్రా మికోప్పత్రినిబట్టి, సహాజసంపదనుబట్టి ఒక ప్రచేశమునం దుండరగిన అశ్వంతాను కూలాగరిష్ట జనసంఖ్య.

ప్రశంస నం. ఏ. మెప్పు. మ్తుతి ప్రస్తావించుట, ప్రశ్నాత్మి వం. ఏ. 1. ప్రశ్నిధి. 2. పొగడ

ప్రశ్నక్రోషములు నం. ఏ. (ఎం) క్లుక్రమన క్రియ జరుగుటకు ముందు వృషణములో నుండు సంయోగ కణములు (Spermato-gonia).

ప్రశ్నాతంధ్రము నం. ఏ. (ఎం) కిటకముల శరీరములో నుండు క్లోసప్పాకలు బయటిక తెంచుకొను ఒక రంధ్రము. ఉత్సయ చర జంతుపులలో మొప్పుల చీలిక లుండు గరి బయటికి తెరచుకొను రంధ్రము (Spiracle).

ప్రష్ట నం. ఏ. విష. అదుగువాడు.

ప్రసంగము నం. ఏ. ఉపవ్యాప్తము.

ప్రపస్తము నం. ఏ. 1. నీర్మలము. 2. సంతుష్టము.

ప్రపరిణము నం. ఏ. అంశట వ్యాపించుట ఏ. (శాత.) కాంతికరణముల పయాణము (Propagation).

ప్రపరసంధి నం. ఏ. (ఎం) జారుమికిలు, వరుసగా నమర్పున చిస్కు ఎముకలు ఒక దానిపై నొక టి బరుగుచుండు కీలు (Gliding Joint). ఉదా. అరచేతిలముకలు

ప్రపవపూర్వము నం. ఏ. (గ్లూప) కాన్స్ట్రుక్చలు ముందున్నారి (Antinatal or prenatal).

ప్రపవము నం. ఏ. 1. కాసుపు. 2. స్వమ్మము 3. పుట్టుక. 4. పండు. 5. బిడ్.

ప్రసాదనము నం. ఏ. 1. తేయుట 2. అన్నము.

ప్రసాదము నం. ఏ. 1. అనుగ్రహము 2. పిసన్నత. 3. భగవంతునికి నిషేధించిన అన్నము.

ప్రసాదనము నం. ఏ. పస్తాద్యులంకరణము.

ప్రసాదని నం. ఏ. దుష్యోన.

ప్రసారణము నం. ఏ. (శాత.) భ్రమలను ప్రసారము చేయుట (Broad-casting).

ప్రసారము నం. ఏ. చెర్చుపచనము. నం. ఏ. (శాత.) రెడియోతరంగములను వ్యాపించ చేసి దాని చ్యారా మాటలను సంగీత ద్వయములనుపాకాశములోనికిపంపుట (Broad-casting).

ప్రసారయంతము నం. ఏ. (శాత.) భ్రమ లను ప్రసారము చేయు యంతము (Transmitter).

ప్రసాత నం. ఏ. శాతోతరాలు.

ప్రసాతి నం. ఏ. కానుపు, పుట్టుక.

ప్రసాదనము నం. ఏ. 1. పుప్పు. 2. ఘలము, ప్రసేకము నం. ఏ. చెర్చుట.

ప్రస్తరము నం. వి. 1. రాయి. 2 రాము. 3. చినుచ్చ మొదలగువానిచే ఏప్రిఃక

ఒడ.సు. 2. శ్రీతాంచెము. డాసిపి సం వి తో తము.

సైజ.

ప్రస్తరించు నం. గ్రే విస్తోచు.

ప్రస్తరిధూత ప్రొటోక్రోత్తము నం వి. జీవ. శిలాంఘములుగా నిలిచియున్న ప్రూపప్యకు జూ తుప్పలను గూర్చి తె తి యు చే యు కొత్తము (Palaeontology).

ప్రస్తావము నం. వి. ఛందశ్శాత్మకమునావరి గురు లఘుప్రతి గుణకారము వి. (గజీ.) కొంత సంభ్రంగల వస్తువుండి వారి నన్ని ఉనిగాని లేదా వానిలో నొకఫాగ మునుగాని తీసికొని ద్వారపగల వినాయి సము. ఒక గుండ్రలోని వస్తుప్పల = స్ని విధముల వేర్యేరు వినాయిసముల క్రింద కూర్చుటకు లీలగునో అన్ని వినాయి సములను కూచ్చుట (permutation). ఉదా a, b, c అను మూడు వస్తువులకు abc, cab, acb, cba, bac, bca అను ఆస వినాయిసముల నీయవచ్చును.

ప్రస్తావన నం. వి. (నాఱ.) 1 నాటకము లందు నాంది తదువాత వచ్చ సూత్ర ధారడు, నటి గావించు సంభాషణము. (ఇందు కవి, నాటకేతిక) తము ప్రస్తావించ

ఒడ.సు. 2. శ్రీతాంచెము. ప్రస్తావము సం వి. 1 తాము. 2. కొంత రము.

ప్రస్తావము నం వి. 1. శ్రీయూము. 2. కొంత రము.

ప్రస్తుతము నం. వి. (శాంతికాం) కాంతి క్రణములు వైబ్రాష్టికు ప్రకాంచు గుణముగల కొన్ని క్రయముల గుణము (Fluorescence).

ప్రస్తుతము నం. వి. 1 చేట. 2. రమ్మ.

ప్రస్తావము నం. వి. 1. అయుకము. 2. శాము. 3. కొట్టు.

ప్రస్తరము నం. వి. 1. రమ్మ. 2. కొము,

ప్రస్తావి వై. ప్రొకాంము. నం ప్రొకాంప.

ప్రస్తావసము నం. వి. 1. ఒక రూపకము.

2. కెర్డ్రసప్పు కి. రామహిసము.

ప్రస్తావము నం. వి. చచ్చట, చప్పెటము.

ప్రస్తావము నం. వి. వింటినుడి విదువ

ఉడినది.

ప్రస్తావిక నం. వి. గూఢార్క క్రయము.

ప్రస్తావిదము నం. వి. సంతోషము.

ప్రస్తావయము నం. వి. 1. కల్పాంతము. 2. అపాయము, 3. మృత్యువు. 4. మూర్ఖ.

ప్రో

ప్రార్థింకురము నం. వి. (పృష్ఠ) గింజలో మండు | పొథమీకాతము యు.క్రూఫూమి ప్రేక్ష పెరుగు కొన (Plumosite)

ప్రార్థింగణము నం. వి. ముంగిలి. ప్రార్థికేక శిలోషస్థితి, జంతువుత సంపదాలు గల భూభాగము. (రాజ.) పరిపాలనా సదుపాయమునకై విభజింప ఉదిన రాజ కియ భాగము

ప్రార్థిండకోకము నం. వి. (ఇం.) అండము తయారగు కోకము (Oogonium).

ప్రార్థింతరము నం. వి. 1. అదవి. 2. కొణ. 3. ఎదారితోవ. 4. పొలిమేర.

ప్రార్థింతీయభావము నం. వి. (రాజ.) ఒకే ప్రార్థింతమున నివసించుచు, ఒకేజాతి, ఒకే భాష ఆచార సంప్రీదాయములు కలిగిన

ప్రజలు ఆ ప్రాంతముపై ప్రశ్నేక సంకు
చిత్తాధిమానమును పెంచుకొనుట.

ప్రాంశువు నం. ఏఱ. పొదుగైనది.

పోర్చీడుడు వి. పాకుడు.

పోర్చీగించ్చేము వై. ఎ. (ప్రాత + కంపుము)
చేరము.

పోర్చీజేడుల పెట్టె వి. సూర్యుడు.

పోర్చీత వై. 1. భృత్యుడు. 2. జీర్ణ
సత్తుము, వస్తుము ఏఱ. 1. బహు
కాలము నాటిరి, పూ. గిము, పురాతనము
నం. శృంత్యు, వస్తుము, పురాతనము

పోర్చీబడు వై. క్రీ. 1. అలవడు. సిద్ధించు.
2. పాతకిల్లు, మాయు,

పోర్చీకృతము నం. వి. ఒకాన్వేక శామ.

పోర్చీకృతికోవసో సిద్ధాంతము నం. వి.
(రాజ..చరి.) రాజ్యము. శాసనము లేని
కాలములో మానవుని ప్రాకృతికావస్థను
గురించి క్రి.క. 17, 18 శతాబ్దములలో
వాక్యాలు, రూపో లాక్ అను రాజకీయ
శాత్రువేత్తలు ప్రాపిస సిద్ధాంతములు.

ప్రాకృతిక గోప్తము నం. వి.(వ్యక.) ముఖ్య
మగు కొన్ని సమానాలకుణములుగానొన్ని
కుటుంబముల సమూహము, స్వీకారిక
గోప్తము.

ప్రాకృతిక పరణము నం. వి. (శీ.వ.) విడ్న
వాక ప్రశ్నేక పర్యావరణము(Environment-
ment). లో చావక నిలిచి యుండుటకు
శాగుగా తగియున్న ప్రాణులను ప్రకృ
తియే ఎన్ను కొముడు(Natural selection)

ప్రాకృతుడు నం. ఏఱ. 1: పామరుడు.
2. హీమరుడు.

ప్రాక్టరు ఇం. వి. (Proctor). విష్ణువి - ట్రై
టయముల విచారణులు క్రమపద్ధతిలో
వదులకొనువట్టు చూచు అధికారి, విష్ణు
విచారణయక్రమశిక్షణాధికారి.

ప్రాక్టనము నం. ఏఱ. 1, ప్రాతది. 2.

పురాతనము.

ప్రాక్టనజనష్ట నం. వి. పూర్వజనష్ట.

ప్రాక్సిస్ ఇం వి (Proxy). 1. ఉదితిదారు,
2 ప్రతినిధి. 3. వకీలు.

ప్రాగభ్యాసము నం, చి. 1 ప్రగణప్తము.
2. స్త్రీ ఔంగ్రేజు ఉకరకము శృంగార
చేష్ట.

ప్రాచి నం. వి. తూర్పు.

ప్రాచీనపర్మి నం. వి. ఇంద్రుడు.

ప్రాచీన శిలాచుగము , వి. (ఎర.)
శిరాయగప్ప మొద టి భాగము. ఈ
శాసనములో రాతి పనిముట్లు మొరటుగా
నుండెను నాటి మానపులకు వ్యవసా
యము. బట్టలు ధరంచుట. అగ్ని ఉప
యోగించుట తెలియదు, పీరు పనిపూస
మును, కాయలను, కందమూలములను
పండకయే తినుచుండిరి సిరనిపాశములు
తేక త్రిమ్మయలై తియగుచుండిరి.

ప్రాచీనాచీతము నం వి. కు డి థు ఇ ము
మీదుగా ఎడమపార్చునున ప్రేతెడు
జండెము (పీలు కండ్రైలలో ఇట్లు చేసి
కొండురు).

ప్రాచ్యము నం ఏఱ తూర్పుపిక్కు నందతిది

ప్రాచాపత్యము నం. వి. 1 అధికారము.
2. ఒకరక మైన వివాహము.

ప్రాపెక్టు ఇం. వి. (వ్యాప.). (Project).
యోజన, ప్రచారిక.

ప్రాప్తుడు నం. ఏఱ. 1. సమర్థుడు. 2.
పండితుడు

ప్రాతిష్ఠావాకుడు నం.వి. తగవరి, స్వాయము
తీర్చువారు.

ప్రాణగొడ్డము వై. ఏఱ. ప్రాణపొంకము.
నం. ప్రాణకట్టి.

ప్రాణము నం. వి. 1. గాలి. 2. వృత్తయ
మందలి గాలి, ఉనురు.

ప్రాణవాయుయొతక్కొననము నం. వి. (వృక్ష) ప్రాణవాయుస్తును తీసికొని బొగ్గు పులుసుగా లిని పదలివేయు శ్వాసన క్రియ (Aerobic respiration)

ప్రాణవాయు రహిత శ్వాసనము నం. వి. (వృక్ష) ప్రాణవాయుస్తును తీసికొనే కుండనే బొగ్గుపులును గాలిని పదలివేయు శ్వాసనక్రియ (Anaerobic respiration) ప్రాణాచారము నం. వి. ప్రాయోడ వేకము ప్రాణాచారము నం. వి. నాసికాములు ములయించు సంచరంచెడు వాయువును మంచ్ర పూర్వకముగా నిరోలించుట.

ప్రాణి వీరాంతరోత్వత్తిక్రమము నం. వి. (శీవ) ప్రాణి కేవితమున లింగ సంబంధ మును లింగసంబంధము కానిధియునగు రెండు డళలు నొకచాని తరువాత నొకటి వచ్చుట (Alternation of generations)

ప్రాతిపదికము నం. వి. | పత్యియము చేరక ముందున్న శబ్దరూపము.

ప్రాతర్వమనము నం. వి. (గ్రహమ.) వేవిశ్శు. గర్భాంశీ శ్రీలకు మొదటి సెలలో నుండు కదుష్టలోని వికారము (Morning sickness)

ప్రాంథమికము నం. వి. ఇ. ము ఖ్య మైనరి. ప్రధానమైనది. మొదటటి (Primary).

ప్రాంథమిక (కా) అక్షము నం. వి. (వృక్ష). శీజ భూర్జములో నుండు అక్షము (Primary axis). (ఆది ఒక వైపు ప్రాంథమిక మూలము గను రెండవవైపు ప్రాంథమిక మూలము గను పెరుగును)

ప్రాంథమిక (విద్యుత్) ఘటము నం. వి. (శాత.) రాసాయనిక ద్వివ్యముల మధ్య వర్జిక్రియలు ప్రాంథములుగా వరిచేసి విద్యుత్ ను శాందించు ఘటము (Primary cell).

ప్రాంథమిక దాచువు నం.

వ (పృక్) వేచుకాని

కాంచముకాల తెతగా

ను క్షు పు దు = ని

పొపొస్పంజములలో

మొదటమన్న = దవు

(Primary xylem).

ప్రాంథమిక మూలము

ప్రాంథమిక = రువు

సం. వి. (పృక్.) ఉపచారము

ప్రాంథానమగు వేమ (Primary Root or Radicle).

ప్రాంథమిక పత్వములు సం. వి. (శాత)

రాజ్యంగ రాసము ప్రాంతము చౌక్

పొదునకు గల ప్రాంథమిక హమ్ములు.

ప్రాంథమిక స్టైక్ట్రెటము సం. వి. (గదే-)

ఉపపత్తి లేకుండగనే స్టైక్ రింపబడిన | ప్రాంథ

మిక సహ్యము (Postulate).

ప్రాంథర్వము సం. వి. పుట్టుక.

ప్రాంథచము సం. వి. చాలన బొటన ప్రేలు

చూపుడువేర్చి నడిమి కొలత, జీ తీఱి.

ప్రాంథము సం. వి. ప్రాంపించుట.

ప్రాంథ పై. ఎ, ఆశ్రియము. సం ప్రాంథము

ప్రాంథించి.

ప్రాంథల్యము సం. వి. 1. ప్రాంథలత్వము. 2.

బలిపుత.

ప్రాంథల్యము సం. వి. (శాత.) వచిచెయుట

కువ్వ సాముర్ధ్యము. (Strength). (బల

ముగా నుండుట)

ప్రాంథము సం. వి. ప్రాంథత్వము.

ప్రాంథతము సం. వి. కామక.

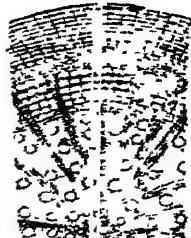
ప్రాంథదీకచేత సం. వి. (భూగో) దేశము

మధ్యమన్న రేఖాంశమునుతీసికొని చానికి

అగుకాలము లెక్కించి దేశమంతటకి

అదియే కాలముగ నిర్ల యించిన కా

ప్రాంథము.

ప్రామాణికుడు నం. విజ. 1. శత్ర్యము తప్పనివాడు. 2. మేరమీరనివాడు. 3. శాత్రుము సిరిగినవాడు.

ప్రామాణికుము నం. వి. 1. దృష్టాంతము. 2 స్థాయికుము.

ప్రామిడి వై పి (ప్రామి + ఇడి) క్రొర్ధము విజ. క్రూరుడు.

ప్రామినుకులు ఎ. (సహ.) వేడము.

ప్రాము వై. క్రి 1 పూరుషు, రాము తుడును. 2 ఖండిచు, 3. పులుము, సం. ప్రశ్నాత్.

ప్రాముము నం. వి. 1. వయస్సు 2 శాఖల్యము భి. చాపు.

ప్రాముశ్చిత్తము నం. వి. 1. పాప పరిషోభము. నొక్కిచేయుకర్మము. 2. ప్రతిక్కాము.

ప్రాయి ఎ. 1 భాగ్యము. 2. పొడుషము. 3. సౌమంగల్యము.

ప్రాయికము నం. విజ. 1. సామాన్యము. 2. తరుచు.

ప్రామూర్గిక రసాయనశాత్రుము నం వి. (రసా.) శాత్రుభాషముల, సిద్ధాంతముల ప్రార్కుము గ్రహించుట కుద్దప్పుమైన ప్రయోగముల విపరించు శాత్రుము.

ప్రార్థము నం. వి. జన్మము కిలిగించుపూర్వకర్మము. విజ. 1. అభింపబడినది.

ప్రార్థనాసమాజము నం. వి. (చరి.) ఆశ్రామ పాండురంగ అనుషఠనిచే ప్రార్థనింపించి, స్వాయముత్తి మహాదేవ గోవింద రానిచే శంచాగ్నార్ల స్విరా ప్రాంతప సమాజములోని పెనుకబడిన తరగతులలో నిది వ్యాపిచేయలడెను. ఈ సమాంగోర్ధ్వము 19వ శతాబ్దములో భారితదేశము లోని సాంస్కృతిక సాంఘిక పునరుజ్జీవ నోర్ధ్వములోని అంతర్భాగము,

ప్రార్థనింపము నం. వి. మెడసుండి రోమ్యుని వేలు పోరము.

ప్రార్థి ఎ. 1. తలక్రాలు. 2. బియ్యము ప్రార్థమూలు క్రి 1, సోమరితసముపాందు. ప్రార్థేయము నం. వి మంచు.

ప్రాప వై వి. దీపము, సం. పాపమ్.

ప్రార్థణము నం. వి. 1 ఉత్తరియము. 2. ముసుగు.

ప్రాపసాదక కంకరము నం. వి (ఒం) అవయవములకు క్రిబద్ధిక దించుట కువయోగపదు కండరము (Depressor muscle).

ప్రాపిచెంటు భండు ఒం వి. (చాన) (protovertebral fund). భవిష్యన్నిధి, ఆందర్థవిధి. ముందు జాగ్రత్కారకు ఏర్పాటు చేయలడన నిది ఉద్భోగి ఉద్భోగము నుండి చిపించునప్పుడు పారి తో పికముగా స్రాథుత్యముగాని సంస్కారించు ఇచ్చు నిది. ఈ నిదికి ఉద్భోగికూడ ఉద్భోగములో నున్నంతకాలము ప్రతిమాసము తన వేతనములో కొంత శతాంకము ఇయ్యిపలసి యుండును.

ప్రాపిణ్ణము నం. వి సేవు

ప్రాపుట్లు నం. వి. వర్ష బుతువు రూ. ప్రాపుమ.

ప్రాపుతస్సాయువు నం. వి. (ఒం) తుంటికీలునకు గల స్సాయువు (Capsular ligament). ఇది యట్టును అమృతులడి యుండును.

ప్రాపసము నం. వి. కుదుపు, భోజనము.

ప్రాపితము నం. విజ. 1. థుసింపబడినది. 2. ప్రాగబడినది,

ప్రాపికుడు నం. వి. సభ్యుడు, విజ. ప్రశ్నిచేయవాడు.

ప్రాపసము నం. వి. 1. పద్మపాదమున రెండవ యతరము, 2. తాచె.

ప్రాసాదము నం. వి. 1. దేవాలయము. 2. రాజగుహము.

ప్రాసికుడు నం. వి. ఈలెక్టు.

ప్రాస్టారిక్ కణికాలము నం. వి. (శైఫ్).

అధిచృందీయ కణికాలము. పెగపులు. శోయు.

మొదలగు వాని మీథిపో (Epithelial)

Tissue).

ప్రాక్టాము నం. వి. ఉక్కయాచిగ రంగి గడి

యిల వుకు గల కాలము, లేపగలు.

'

లీ

ప్రీదులు వై. క్రి. 1, సదల వి. విరియు.

2. తగ్గు. 4. ఈలు, రిజారు. 6. లొలగు.

ఎం. భివ్, ప్రాప్తి.

ప్రీఫరెన్స్ప్రాండ్లు ఇం. వి. (preference bonds). సామాన్యవాటాలకు లాభము పంచికు పూర్వము నిర్ణితమైన పద్ధతి బొందు బుడప్రతిములు.

ప్రీయ నం. వి. ప్రీయురాలు,

ప్రీయంగుపు నం. వి. 1. కొడ్డుదాస్యము.

2. నల్లావలు. 3. కుంకుమము.

ప్రీయంవదుడు నం. వి. ఇ, ఉచ్చక మాడు వాడు. ప్రీయవాది.

ప్రీయము నం. వి. 1. ఇష్టము. 2. హౌచ్చు వెలగలది.

ప్రీయవాదిక నం. వి. వివాహోప్ప్రయుక్తమంగళవార్యము.

ప్రీయాంబిల్ ఇం వి (Preamble). ప్రస్తావన, సంఘానము డెక్కగాని, చట్టము డెయిక్కగాని ముఖ్యాధైకములు గురించి విశికరించిన ఉపాధాతము.

ప్రీయాలము నం. వి. ఒక విధమగు మామిడి చెట్టు దూ. ప్రీయాభువు.

ప్రీయుడు నం. వి. ప్రాణాశుదు.

ప్రీవిలేజ్ ఇం వి (కాస.) (Privilege). ప్రాప్తి కాధికారము

ప్రీవికోన్సిలు ఇం.వి (కాస.) (Privy council) రాజు డెక్క మంత్రాలో చన వభ.

తీ

ప్రీణము నం.వి. తృ. ప్రీ పుట్టించుట.

ప్రీపి నం.వి. 1. సంతోషము. 2. స్నేహము.

ప్రీపిదత్తము నం వి. అతిమామలచే ప్రీమచే నియ్యిలడివ త్రీధనము.

ప్రీమియము ఇం. వి. (వాపీ.) (Premium).

జీవితశిఖమా చేసినవాడుని వ్యిష్టకాలాంతము

- వరకు చెల్లించు వాయిదాల సామ్యున్న.

అడికిసొమ్ము, కంపెనీల వా టూ ల కు వాటాల విపటిలో గిరాకి ఎక్కువగ నున్న ర్పుదు వాటాల డెమెక్కగాని, బుడావ్రతముల డె క్కగాని ముఖమూర్యము

అదనముగ వసూలుచేయు సొమ్మున్.

శీమాకు చెల్లించవలసిన సొమ్మున్.

ప్రీపిపర్సన్ ఇం. (కాస.) రాజశ్శతి.

తీ

ప్రుంగుడు వి. తెల్లుకుష్టము.

ప్రుచ్చు క్రి. పుప్పిష్టట్టు. దూ. పుచ్చు.

ప్రుపుక్క వై. పురుగు. నం. కులకో.

ప్రుష్టము నం. వి. 1. వావకాలము. 2.

బీటినొట్టు.

లై

ప్రైవె లై. 1. మంత్రి. 2. ప్రధాన సుఖము. దూ ప్రైవెడ, ప్రైగడ, పేగడ. సం. ప్రఫుసః ప్రకృష్టః, ప్రధానః. ప్రైబోలైచిడ. (పేరు+బోలై). 1. నిక్షయముగా, 2. పెద్దగుంపుగానుప్పురి(అని కొంపరు).

ప్రైయరీలు ఇం. వి 'ఫూగో.' (Prairies). ఉత్తర రాష్ట్రమేరికాలో వికాల చమళితోష్టతు వచ్చిక బయట్టు.

ప్రైసర్ కుక్కర్ ఇం.వి (గృహమ.) (Pressure Cooker). అవిద డై తీడిచే వందువాత్ర ప్రైస్ ఇం. వి. (శౌతి.) (Press) సస్తువులను ఉతీడి పఱస కావలసిన రూపములోనిక తీసికాను వచ్చు యంతము. (రాష.). చూర్చికా ప్రపంచము, ముద్దణ యంతము.

ప్రైస్ సెసార్ ఇం.(రాష.) (Press-Censor) ప్రతికలతో వార్తలు ప్రమారించుటకు ముందు ప్రమార్పించే సంకీరింప బయట.

ప్రైస్ప్రై పూట ఇం.

వి. (గృహమ.)

(Pressure foot)

కుట్టు యుంతము

లోని ఒక శాగము.

ఒట్ట ల కు ట్టు

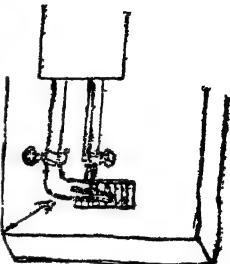
నప్పుడు కు ట్టు లో

కుట్టు చుగా పదు

నట్టు సూది క్రింది

ఒట్ట ను అది మి

కుట్టు శాగము.

ప్రైస్ప్రై పూట

మేషిన్ పారము

లై

ప్రైంకదము వై. వి. ప్రైయాలు సృష్టము. దూ ప్రైంకము. వం. ప్రైయాలు.

ప్రైంథ సం. వి. 1. డోల. 2. వర్గుటనము. 8. సృష్టము. 4. అష్టగం.

ప్రైంథనము సం. వి. 1. ఊగట. 2. పర్ణిటనము. 3. ఒకేచౌతము గల రూపకము

ప్రైంథితము వం. వి. ఊ. ఊగించబడినది

ప్రైప్సుటు ఎడ అధికుడు.

ప్రైకుటము వం. వి. 1. నైక్రము. 2 సృష్టము 8. చూచుట.

ప్రైకుటుటునం.వి.ఐ. ప్రైకుటు, చూచువాడు ప్రైచు వై. క్రి. ప్రైచేప్పించు

ప్రైతపురము వం. వి. యమపట్టుటము.

ప్రైతము వం. వి. 1. ఫూతము. 2. వినుగు.

ప్రైతపనము సం. వి. శ్వాసము, బలికినిట్లు

ప్రైపు వై. వి. వేగుళాము,

ప్రైము వి. ప్రైతము, బెత్తము. దూ. పేము-

ప్రైముడి వై. వి. స్నేహము. సం. ప్రైమునే

ప్రైయసి నం. వి. | పియురాలు.

ప్రైరకత్వము సం. వి. (శౌతి.) ఒక విద్యుత్ త్వరితపడమందు విద్యుత్ప్రవాహ తీక్ష్ణతమ మార్పుటచే ప్రైరేపించబడుని ద్వ్యాచ్చాలక శాలమును ప్రైర్చించు భర్మము (Inductance).

ప్రైరణము వం. వి. ఇతరులను చేయుమని యుద్ధించుట.

ప్రైరణము సం. వి. (శౌతి.) కేవలముగ సమీపమున నుండుటచేతనేఇంకొక్క వస్తువు నందు ఒక వస్తువు కలుగజేయు క్రియ (Induction)

ప్రైవేట్ కమ్సు నం. వి. (వ్యాక.) ఒకరు మరియు కనికి చేసిన నను చేయించుటను తెలుపు క్రియ, ఉడా. ఉపాధ్యాయము శాలునిచే పుస్తకమును చదివించెను,	స్వందనము (Forced oscillation)
తెలుపు క్రియ, ఉడా. ఉపాధ్యాయము శాలునిచే పుస్తకమును చదివించెను,	ప్రైవేషణ వం. వి. 1. చరీపదేయుట. 2.
ప్రైవేట్ కమ్సు నం. వి. (వ్యాక.) ఒకరు మరియు కనికి చేసిన నను చేయించెను,	ప్రైవేషణము (Motivation).
ప్రైవేషణ విద్యుత్ప్రవాహము నం. వి. (బోతి.) అయిస్ట్రోంతపు దొడల మధ్య నొక రాగి తీగను కనంచిన యొడల ఆ తీగలో విద్యుత్ప్రవాహము ప్రైవేషణ మగు ను (Induced current).	ప్రైవేషణ విద్యుత్ప్రవాహము నం. వి. (బోతి.) ఇంకోక చోటికి పంపునచి (Transmitter), ఉడా. రేడియో ప్రైవేషణము.
ప్రైవేషణ విద్యుత్ప్రవాహము నం. వి. (బోతి) ఒక వస్తువులో ఇంకోక దానిచే ప్రైవేషణించిన	ప్రైవేషణము నం. వి. (బోతి) ఇంకోక చోటికి పంపునచి (Transmitter), ఉడా. రేడియో ప్రైవేషణము.

ప్రైవేషణ

ప్రైవేషు పారశాల వి. వి. (వ్యావ.) ప్రఫుత్వముచేగాక స్వితంత్ర సంస్థలు తేక వ్యక్తులచే నడుపబడు పారశాల, ఖాగీ పారశాల.	bill) ప్రఫుత్వ పక్షము మండికాక అనచి కార శాశన సభ్యులాచే ప్రివేష పెట్టడడిన చిత్తు చట్టము.
ప్రైవేషు బిల్లు ఇం. వి. (బాస.) (private-	ప్రైవేషము నం. వి. 1. ప్రైవేషము. 2. మర్క నము. 3. టైక్ ము. 4. ఉన్నాసము.

ప్రో

ప్రోటోకలేట్ ఇం. వి. (రాస) (protectorate). రకుక వుపాలన.	ప్రోట్ వై. 1. సూర్యుడు 2. శాలను. 3. రివము. నం. బ్రధృః.
ప్రోటోస్టాంటులు ఇం. వి. (పారి.) (Protostars) రోమన్ కాథలిక్కు మతాచార ములను ఏహికాధ్యాత్మిక పిషయములో 'ప్రోట్' యొక్క అధికారమును భిక్కు రంచిన క్రీస్తవులు. ప్రీ.ఐ. 1529 నుండి ఈ తెగ వ్యాప్తిలోనికి వచ్చెను.	ప్రోట్ రట్లు వి. సూర్యకాంత ఇల. ప్రోట్ గొదుకు వి. 1. యమదు. 2. రాహుపు. 3. శని. 4. కర్మదు. 5. సుగ్రీ పుదు.
	ప్రోట్ల లంచిల వి. ప్రసచమగు నెఱ. ప్రోయ్ వి. ప్రోయ్.

ప్రో

ప్రోగ్సు వి. పోగు.	ప్రోమే పై. క్రి. అన్నపానాదు లొసగి పోషించు, నం పుష్.
ప్రోక్సము నం. వి. (సీస్పు). 1. చిలక రంచి. 2. (యజ్ఞ మహావందు) చంసును	ప్రోటాన్ ఇం. వి. (రసా) (neutron) రస విధ్యతు యొక్క శుభిష ప్రమాణము.

ప్రోటోజోం శం. వి. (జీవ) (protozoa)	కృతు. దానిచుట్టును పిండిసదార్థపు పొరకల గుండ్రచు నిర్మాణము (pyrenoid).
ప్రోద వై. ఐ. 1. ప్రోథ ట్రీ 2. ప్రోథదు 3. నిప్పుడు. 4. ఉపాయకాలి నం. 1. ప్రోథా. 2. ప్రోథః.	ప్రోహలు వి. (ప్రోలు + అలు) 1. ఇల్లాలు. 2. ఆదుది.
ప్రోతము నం. వి. వస్తుము. విజ. కు ట్రీ లక్షినది. వి. (గృహ.) పేక, బట్టనెతలో ఆడ్డముగా వేయు నూలు (Weft or Woof).	ప్రోలిపెరియటు శం. వి. (రాజ.) (proletariat). క్రామిక వర్గము.
ప్రోథము నం. వి. 1. గుణ్ణతు ముట్టు, 2. గర్వపిండము. లి పిండము, విజ. ప్రెసిఫి కెక్కినది,	ప్రోలు వై. వి. పట్టణము, నం. పురి, పూర్వ ప్రోషము నం. వి. కాల్పుట.
ప్రోద వై వి. 1. పోవణము. 2. వైభవము 3. కోథ	ప్రోషితపర్యక నం.వి (అలం.) ప్రియదు దేశాంతంగతుడై యుండ ఫేరము చెందు నాయక.
ప్రోదగొను ట్రే. పోషించు, కాపాడు.	ప్రోషితుడు నం. విజ. దేశాంతరంగతుడు.
ప్రోధూజకము నం. వి. (వృక్ష.) ఏకకంటో ద్వితముల హారిశకణములో నుండు మాంస	ప్రోషము నం. వి. 1. కూర్చు. 2. సేర్పు 3 ఏనుగుకాలు.
	ప్రోషుడు నం. విజ. 1. తాంక్రూకుడు. 2. సమర్పుడు.

ప్రో

ప్రోద నం. వి. వదుడానిమిచేండ్రకు పైఖదిన వయస్సుతోడి సంఘార్ణ యోవనముగలరి	3. కృష్ణి. 4. గుండ్రము,
ప్రోథము నం. విజ. 1. పెరిగినది. 2	ప్రోథదు నం. విజ. 1. నిప్పుడు. 2. ప్రవృత్తము.
వయస్సు వచ్చినది. 3. సేర్పుగలరి.	ప్రోష్టపద నం. వి. పూర్వాంగాద్రావడక్తప్రము.
ప్రోథి నం. వి. 1. సామర్థ్యము. 2. సేర్పు.	ప్రోష్టపదము నం. వి. భాద్రపదమూనము.

ప్రీ

ప్రీంబర్ శం. వి. (గృహ.) (plumber).	ప్రీరము.
సీనపు వని చేయవాడు, చేడ్రెక్స్ సిటి గొట్టముల నశువాడు.	ప్రీవంగము నం. వి. 1. కోతి. 2. కప్ప, ల్యూ. దాటుచు పోతునది.
ప్రీవ నం. వి. 1. జావ్యిచెట్టు, 2. రావి చెట్టు. 3. ఉక దీవ్యివము.	ప్రీవనము నం.వి. (శోతి.) ద్రవపదార్కములో శేలియాదుట (Flotation).
ప్రీవంగ నం. వి. నఱుబడి యొకటవ నంవప్రీవడు	ప్రీవము నం. వి. 1. తప్ప. 2. కప్ప. 3 కోతి. అంతర్జాతివాడు,

ప్లాటినమ్ అం. వి. (రసా.) (Platinum).

పెండివలె మేయు తెల్లని, బదువెన ధాతుపు. (ఇది లేచ్చధాతుపులలో నొకటి. చాల అరుదుగా దొర్కును. ప్రైంక రస్త రూపమున చాల చురుకుగా రాసాయనిక ప్రక్రియల ప్రవర్తింపదేయను.

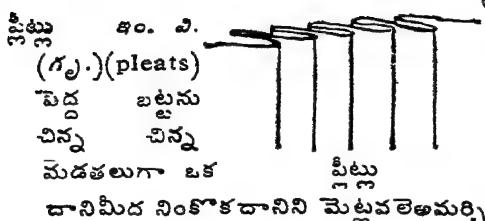
ప్లాటినమ్ కజలి వి. వి. (రసా.) నలుపు రంగు గలిగి సూక్ష్మకణములలోనికి విశక క్రమేన ప్లాటినమ్ ధాతువు (Platinum black). (ఇది చాల చురుకై వ ప్రైంక

(కవ్యము).

ప్లాసింగ్ అం. ఓ. (అర్థ.) (Planning). రోజన, ఉడిక సామాజిక ఒంగమీలలో కొన్ని చేయములను సాధించుకొండు ప్రభుత్వము తన పైకి. ప్రభంపైకి కొన్ని వింపంచమును విధించి ఉదించుట.

ప్లాసిక్ అం. వి. (plastic) శాప్పులు, డబ్బులు మె. వాటని తయారుచేయడము వాడు ఎక్కిమ పరార్థము.

325

కుట్టుట.

ప్లాహము సం. వి. హృదయమున ఎడమ ప్రక్క నుండు మాంచగోళము. సం. వి. (జీ.వ.) అధారంత్రము వెనుక ఫాగమున నుండు ఎడ్డ ని గోళాకారపు గ్రంథి (Spleen).

ప్ల్యూ

ప్లూటము సం. వి. 1. మూడు మార్కల

కాలముగల స్వరము. 2. అ క్రూగ లి

విశేషము.

ప్లూటము సం. వి. 3. దహంపథడివది.

ప్ల్యూ

ప్లూటో అం. వి. (Pluto). సూర్యునిచుట్టు | తిరుగు ఒక గ్రహము.

326

ప్లైబిసైట్ అం. వి. (రాజ.) (Plebiscite).

జనపాక్షం, ప్రజాభిప్రాయ సూచన.

రాజకీయ సమస్యల పరిష్కారములో

పూనిక చెంబంధము గల ప్రజాభిప్రాయ

మును ట్ల్యూ చ్యారా తెలిస్కామట.

ప్ల్యూ

ప్లేగు అం. (గృహమ) (plague). ఒక భయం | గ్రంథి ఇంరము.

కరమైన అంటువ్యాధి, ఇది మహామారి

ప్లైపాన్ అం. (గృసా.) (play pan).

ప్రాకెడి లిన్సు పిల్లలకు పడిపోకుండ ఆటకై
ఏర్పరిచిన ఫలము.
ప్రోఫెక్ట ప్రాథమిక స్వీకృతము లి.వి. (గచ్ఛి)
బక సరళ రేఖకు సమాంతరముగా దత్త

లిందువు నుండి బకే సరళ రేఖను నిరిణింప
గల మండి ప్రాథమిక స్వీకృతము (Play-fair's Postulate).

ప్రీ టీ

ప్రీటము నం. వి. 1. గాయమువకు కట్టు | ప్రీటము నం. వి. దహనము. దా. ప్రోమము
గుడ్డ. 2. బట్ట

భ

భ ఒక యుక్తరము.

భక్తిరు హిం. వి. (పక్కిరు) మహామైవీయు
లతో కైరాగి.

భక్తిప్ర నం. వి. రితి.

భంచు నం. వి. పాము పడగ.

భాషి నం. వి. సాధ్యము. తృతీ భంచు గలది.

భాషితము నం. వి. వాక్యా. శబ్దము. విభ. చెప్పుబడినది.

భాషితి నం. వి. 1. వాక్యా. 2. పాచెదు
పద్ధతి.

భలకము నం. వి. 1. పలక. ప్రాతపలక.
2. కేడము, చాల.

భలకపచ్చు నం. వి. (వృక్ష.) పండుపై
శాగమున నున్న తొకక్క.

భలక్కుచ్ఛి నం. వి. (వృక్ష.) పండుతోటలను
పెంచుట (Fruit culture).

భలదశము నం. వి. (వృక్ష.) పుష్పములో
నున్న త్రీ శాగము యొకక్క దక్కములలో
నిది యొకటి (Carpel). (ఇది విడిగా
నున్నచో ప్రతిభలమువకు ఒక అండా
శయముండును).

భలదీకరణము నం. వి. (తీవ.) పుష్పములైన
దన క్రియలో రెండు శిన్నముగా నుండు
(పామాస్యముగా త్రీ పుష్ప) సంయోగి
కణములు (Gametes) సమ్ముఖితమై

సంయుక్త శిలము (Zygote) ఏర్పడుట.
(Fertilization).

భలము నం. వి. 1. పండు. 2. పంట. 3.
ప్రయోజనము. 4. లాభము. వి. (రసా)
శాఖిక రసాయనిక ప్రక్రియల యొకక్క
ప్రోపసానము (Effect). వి. (గచ్ఛి.)
కొన్ని రాసులపై గడిశచ్చాన్న విధాన
ముల నుపయోగించిన లభించు రాశి
(Result).

భలకర్కుర నం. వి. (వృక్ష.) సాధారణముగా
శియని పండ్లలో నుండు చక్కుర (Fruc-
tose).

భలసాయము వి. (వ్యాప.) సండినపంట.

భలితము నం. వి. శలించినది. విజ (శాఖి.)
1. రెండుగాని ఎక్కువగాని బలములచే
సంఘటితమైనది (బలము) (Resultant).
2. రెండు సరిశచాసుల సంకలనమైన
(భాము) (Vectors). వి. వృక్షము.

భలితోప్పోడిగడ నం. వి. (శాఖి.) వివిధోష్ట
తలు కలిగిన పచ్చారముల కలయికచే
శేర్పు మిక్రమము యొకక్క ఉష్టోగ్రత
(Resultant temperature).

భలిషము నం. వి. పండ్లగలది (వృక్షము)

భలునుడు నం. వి. అష్టసుడు.

భల్యవు నం. వి. శిస్సార మైనది.

ఘనలీ హిం. వి. మహామృదీయుల సంవర్జన
అము
ఘనలు హిం. వి. (ప్రోఫ.) 1. పంచ. 2

3. రూప. 3, కాలము. 4. ఇముగుచున్న
సంవర్జన ము.

పో

పొషితము సం. వి. కండచెక్కర,
పొరెన్స్‌పొట్ ఇం. ('బోతి) (Fahrenheit.)
సీరు గడకట్టు ఉండ్రిగత 32° గను సీరు
మసలు ఉండ్రిగత 212° గను ఉండు
శాచ్చ్రమమును కొలుచు ఒక పథితి.
పొలనేట్రుఎడు సం. వి. ముక్కంటి.
పొలము సం. వి. కె. తీ. లలాటము,
పొలోఫియన్ గొస్టుము ఏ. వి. (గృహం.)
గర్ఫుకోళమనకు ఇరు ప్రక్కల గల నాశ

ములు (Fallopian tube.) ఇందులో
గలోపుత్తి యగును.
పొలునము సం. వి. పండిండన మాసము.
పొసిజిమ్ ఇం. వి. (రాజ.) (Fascism).
నిరంకుశ జాతి య రాజ్యవాదము.
(జాయ్యన్నాతి. దేశోన్నాతికై ఐలు ప్రభు
త్వయి ప్రత్యుత్త పరిశిలన క్రంద పాటుపడ
వంయము. ఆరిక వురోభివృథి వీచముల్ని
అణము గాదు.

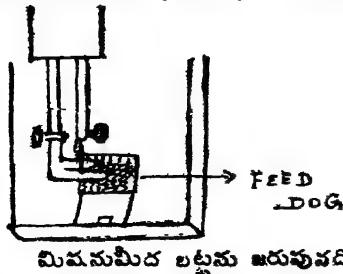
చి

చిక్కెడుడిపోటిల్లు ఇం. వి. (అర్థ) (Fixed-
deposits) పోర నిషేషములు, శాఖం
కులో నిర్మిత కాలా తము వరకు విధిగా
ఉంచవలనిన నిషేషములు, ఇట్టి నిషేష
ముల్ని ఎక్కువ వడ్డి నచ్చును.
చియోర్ధులు ఇం. (బూగో.) (Fiord). ఇనుకు
మూత్రి సముద్ర శాఖలు, ముఖ్యముగా
స్వీడను దేశ తీర్పుప్రాంతములోని సముద్ర

శాఖ, పిరంగి వి. పెరంగి.
చిర్ము హిం. వి. శాలూకాలోని శాగము.
చిర్మాది హిం. వి. మొరపెట్టువాయి.వాది,
చిర్మాదు హిం. వి. మొర. విన్నపము,
చిలమెంటు ఇం. వి. (బోతి) (Filament).
ఎలక్ట్రిక్ బల్యులో మండు సన్నని తిగ
చుట్ట.

తీ

శ్రీకెందుగ్ ఇం. వి. (గృహం.) (Feed dog).

కుట్టుమీచనులో గల పండ్ల వంటి ఒక
శాగము. ఒట్టులు కుట్టువప్పుదు కుట్టు
సమానముగా నుండునట్టు చేయుటకే
లట్టను ఇచ్చుటకు కుపకరించు పండ్ల గల
శాగము.

పు

పుట్టము కూ నిష. లికసి, లికసి.

పుట్టలికము నం. ఏ 1. ఒకానొక చేకము.

2. పాము.

పుర్

పురాణము నం. ఏ. 1. పాము బున | కొట్టుట. 2. ఊదుట,

పుర్వి

ఫగాట్ స్టిచ్ ఇం. (గృహ) (Faggot stitch). రెండు ఒట్టునుచేరి అలంకారములో కుట్టినది.

ఫ్లాజ్యు సూతము ఇం ఏ. (భూగో.) పపనములు వీచుటనురిచి చేపు రాత్రము.

అరిక కీడన ప్రదేశములనుండి అల్వి వీడన పశేశములకు వీచునప్పుడు పపనములు ఒక వైపునకు తోయబడి, ఉత్తరార్థగోళమున కుడిపైపునకును దక్షిచార్థగోళమున ఎడిమవైపునకును మరలుచే

ఉత్తరార్థగోళమున తశాస్య వ్యాపార పపనములు వైపు వ్యాపార పపనములు. దక్షిచార్థగోళమున ఆగ్నేయ వ్యాపారపపనములు వాయవ్య వ్యాపార పపనములు కలగుచున్నాచి.

ఫెల్సపారము ఇం. ఏ. (భూగ.) (Felspar). అల్వాయిచియం యొక గ్రాయిల్. నోడియమ్ ఖటికములలో ఒకటి రెండు ధాతువుల యొక గ్రాయిల్ నంయోగ కైలికము (Double silecate)

పుర్వి

ఫేనము నం. ఏ. 1. సముద్రపు నురుగు. 2. నురుగు, చౌంగ.

ఫేనిలము వం. ఏఱ. నురుగుకలది. ఏ. 1. కుంకడు. 2. కేగుపండు.

ఫేబియన్ సామ్యవాదము ఇం, (రాజ.) ఫేబి

యన్ సమాజధాగము, వగ్గ సంఘర్షణ చేకుండ సామ్యవాద సిథాంతములను సాధింపవచ్చునను వాదము.

ఫేరవము నం ఏ నక్క. దూ. ఫేరువు. ఫేల నం. ఏ. ఎంగిలి దూ. ఫేలము, ఫేలి.

పుర్వి

ఫైర్ అలారమ్ ఇం (శాత.) (Fire alarm)

పుర్వి

నిప్పంటుకొనిపపుడు చేయబడు సూచన.

ఫోరమెన్ మాగ్నమ్ ఇం. (గృహ.) (Foramen magnum), మొదయ పైకైనుండి వెన్ను ముక గొట్టములోనికిగల మాగ్నము. తలకు వెనుక క్రిందిధాగమున గల ఆప్సి పిటల్సుకలో 1 1/2 అంగాల వెడల్పుగల

రంగ్రము. దీని చ్యారా మెదడునుండి వెన్నుపూన వరములు వారును.

ఫోటోగ్రాఫీ ఇం. ఏ. (ఫో.) (Photography), చాయాచిత్రమును తీయు కళ.

ఫోలిక్ ఆసిడ్ (B₆) కం.(గృహ) (Folic acid) (B₆) లీటర్ కినివుచ్చి చేసి విరోధపాత.

ఫైస్
ఫైస్ డార్ పిం (పర.) నై న్యూమును పాపా | లింఘవాదు, నై నికాథికా.

ఫూల్

ఫూల్ క్రింట్ కం. (శాత) (Fuse) విడ్యూల్వెలయ్ | రాకుండ కరిగిపోయి ప్రపాపమును ఆపి
ములో ప్రపాపాలము రకఱు వాద్యను | వేయు తీగ.
మించివపులు అగ్గి ప్రమాదములు |

ఫో

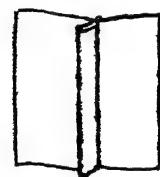
ఫ్రెంచ్ ఏంజెక్ కం. (ఎ.) (Franchise). | ఎన్నికలలో వోటు వేయు ఆధికారము.

ఫైల్

ఫ్రైజింగ్ కం. ఎ (గృహ) (Freezing). | ములో సీరు గడ్డకట్టుకట్టే గ్రత వద్ద పెట్టి
అపోర పస్తుఫలను శితలికరణ యంత్ర | వానిలోని తేమను గడ్డకట్టునట్టు చేయుట

ఫైల్

ఫ్రెంచిముడి ఎ. ఎ. (గృహ) చుక్కలవపె | కనబడకుండ రెండు
వేయు ఒక విధమైన | పార్లు తెచ్చికుట్టిన
అలంకారపు కట్టు | అ తు. రేగిన
(French Knot). | పోగులు కనబడకుండ
ఫ్రెంచినీమ్ కం. (గృహ) (Frenchseam), | ఉపాసి దా. ల పై పు
నప్పని బట్టల అపుకులలో చారపు కొనబు | కుట్టిన ఆపుకు.

ఫ్రెంచినీమ్

ఫైల్

ఫ్లష్ టాంక్ కం.ఎ. (శాత). (Flush tank), | వడు ఒక టాంక్.
మరుగు దొడ్డులను కదుగుట కుప యోగ |

ఫైల్

ఫైక్సైల్ నంవిధానము ఎ. (రాశ, వరి, శాస.,) | శాసనపథ్యలు సా
పీఎస్ రాజ్యాంగము. రాజ్యాంగమును | రిటేల్ మార్పుచేయగలిగినట్టి నంవిధానము

ప్లోరినము

ప్లోరినము ఇం. వి (రసా.) లవణయకము |
అగు మూల ద్రవ్యములలో వొకటి. ఆ |

వర్గము లో మొదటి చురుకైన ద్రవ్యము |
(Flourine).

బి

బి ఒక యాకురము.

బంక వి. 1. చెట్టుయందు కలుగు తిగట
వస్తువు. 2. బ్రైమాటి.

బంక కొడి గరువ నేలలు వి (వ్యోవ) ఒక
చేఱావులు నూటిక 40 పంచులును, నన్న
పండలి చేఱావులు నూటిక 50 పంచులును
గల నేలలు (Clayey loamy soils).

బంకగరుములు వి. (వ్యోవ.) ఒక నేలల
కును. గరువ నేలకును పుధ్వీకముగా
మండు నేలలు (Clay loams)

బంకనేలలు వి. (వ్యోవ.) జీగురుస్వాభావము పోచ్చుగా గల నేలలు (Clay
soils).

బంకు వి. నందు చీథి, విజ. 1. శూరుని వలె
నటించువాడు. 2. కావలివాడు.

బంకోలు వై. వి. ఇన్స్ట్రుబులుదీలను వంపు
దీంపాంశురము.

బంగనపయలు వై. వి. (బయలు + ఖయలు)
శట్టుఖయలు, దూ. బంగరణయలు (ప్రోవ.)

బంగరు వై. వి. బంగారము. నం. శ్వాగారః.

బంగారము వై. విజ. రుద్రఫము. విస్వర్ధము

బంగారుతీగెలు వై. వి. ఒక జాతి పద్మ,
బంగీ హాం వి, తపాలులో వచ్చువస్తువులకట్టు
బంజరు హాం. వి. శీదునేల.

బంజరుభూమి వి. (వ్యోవ.) సాగుబడికి
చవికిరాని భూమి.

బంటి అవ. లోతును దెలువు ప్రత్యాయము,
మోకాలింటి కుతుకబంటి మొదలగువని

బంటు వై. వి. (అటుడు) 1. పేచకుడు. 2.

థక్కుదు, కి. శూరుడు, నం. భట్టి.

బంటూలు వి (పరి) రక్కించ ఆఫికా సీగ్రోలు.
బండ వి. 1. పెదల్పగురాయి. 2. పొట్టి
రోకటి వై. వి. వోరక్కుత్కుషుమలనే విచ్చు
మెత్తెదు ఒక సీచ జాతి. దూ. బండదు.
నం. భండః. విజ. అరిగినది.

బండగు వై. వి. వోను. నం బండకః,
బండగుదు వై. విజ. బండదు, ఆకాయి,
నం భండః.

బండము వై. వి. వస్తువు. (తినుజండములు).
నం, భాండః.

బండరువు వై. వి. (భండాచువు), లోక్కు
సము, దూ. బండారము, బండారు. నం.
భండారః.

బండవలము వై. వి. 1 సామర్ధ్యము. కె.
సంచి మొదలు, మూలధనము. నం, భాండ
బలమ్.

బండారి వి. భోక్కుసమున కథికారి.
బండారు వి. వసుపుచొది.

బండి వి. 1. శకటము 2. రథము.
బండికల్లు వి. రథవక్రము,

బండిగిల్లు క్రి. 1. కడగండుపదు. 2. బండి
తలక్రిందుగ కోల్టాట్టు.

బండి రిక్కు వి. రోహాణి నక్కత్రము.
బంతి వి. చెందు, కందుకము. వై. వి. 1.

పంక్తి. 2. పరి. నం, పంక్తి.

బంతికట్టు వి. కుప్ప మారుచువుదు ఎడవరు
సకు క్లెడి వలువు, పశువుల ప్లోక
క్రాచుటో కట్టు.

బంపి గిస్తుకిలు ఎ. (E.O.) లక ఎముక యెక్కు గుండ్రని తల మరియుక ఎముక కలు గల కిట్టులో నమరి అన్ని వైపులకు కదశుటకును చక్రము వలె తిరుగుటకును చిలుగా నంటు కిలు (Ball and socket joint).

బంద్ హిం. వి బంధించుట, సమైక్యారకు అంగస్త మూయుట.

బందన వై. వి. జిగట, గోదు. నం. బంధ నము.

బందొ వై. ఏ. 1. ఖయిల్, బంకాడు.
1. సేపకుడు నం. లద్దా.

బంది వై. వి. నియంధము. తెర. నం. బంధి. బందికాడు వి. బందివిటు టొంగ.

బందిభానా హిం. వి. చెరసాల (బందిగము).

బందు వై. వి. 1. పెట్టె మొదలగువాని మూలల బిగించు తగదు. 2. గోపనము
3. ఆవరణము. 4. కట్టివేత. నం. బంధా. వి. బోరువ వక్క.

బందుగుటు వై. వి. బంధువు నం. బంధు.

బందె వై. వి. (బంధము) 1. పశువుల చెర.
2. నియంధము. 3. రాసుల కిచ్చెదుడండుగ.

నం. లద్దా. లంధి

బందోబస్తు హిం. వి. కట్టుదిట్టము, వర్షాటు.

బంధకము నం. వి. 1. చెరసాల 2. మార్పు.

3. కురువ. 4. ప్రతిజ్ఞ. 5. ఆవకట్ట.

బంధక పుత్తిక నం. వి. (ప్రోవ) బంక రేణువులలో సూక్ష్మకర్మని సహాయమున గూడ నగపడని సూక్ష్మమగు రేణు రాసుల దాయము (Colloidal clay). నేల చెక్కు స్నీగ్గత పొచ్చుగ దీనిపై నాభారపడి యిందును.

బంధకచిత్వము నం. వి. చక్రము, ఖగ్గము, రథము మొదలగు వాని యాక్షుతులుగు పద్మములు వ్రాయుట.

బందకి నం. వి. 1. రంకులాడి. 2. ఆటక తె.

లి ఆచేనుగు.

బంధనము నం. వి.

1. కట్టు. 2. కె. కె.

3. తొడిమ. 4. —

కట్టె దు సా ధ

నము. (బాక్కడు) బంధనము

బంధనములు నం.

ల (గృహా).

తె చు కొ ని

యున్న రెండు

పట్టీలను కగ్గుకు (కొంకి) బంధనము చేర్చి బంధించునచి ఉదా. గుండీలు, చుక్కులు మొదలగునవి (Fasteners).

బంధన రంజన ముద్రణము నం ల (గృహా.)

మధుర, ఇయపూర్, జామనగర్, అద్ద కాలు, బట్ట దార ములతో ముదులువేసి రంగువేయుట (Tie and dye print).

బంధము నం. వి. (రసా.)లక యొగికమందు

మటకములుగా మన్న పుమాఱువుల మర్యాదనుడు ఆకర్షణక్తినిసూచకముగా కల్పించబడు అండె (Bond).

బందితజలము నం. వి. (ర్యోవ.) తల్లి వరును,

నేలలో పహాదముగ మట్టి రేణువులను పట్టుకొని వదలకు దు తేమ (Hygroscopic moisture).

బంధుత్వము నం. వి. (రసా.) రాసుల

సమూహము (Affinity). (గృహా.) చుట్ట రికము, సంబంధము (Relationship).

బంధుర నం. వి. వేళ్ళ.

బంధురము నం. వి. 1. ఉప్పిరమైనది. 2.

వంగిపచి. 3. ఉప్పుత్తయినది, రట్టమైనది.

బంధులుడు నం. వి. 1. రంకుటాలికాడుకు,

2. వేళ్ళ యింటి సేపకుడు.

బంధూకము నం. వి. మౌదుగ పూతు

మౌదుగ.

బంబ వై. విష. స్ఫూలము, పెద్దది. నం. బృంపొ.	బట్టి వి. 1. వాగ్ధోరణి 2. ఆనము. 3. పలుకు నేర్చు.
బంబోతు విజ. (బంబ + పోతు) బలిసినవాడు. బంధరము నం. వి. తుమ్మెను.	బట్టుకౌడు వి. 1. చిలువ. 2. గోర్యవంక. శ్రీ. పలుకునేచ్చు కగది.
బకపొత్ర నం. వి. (రహా.) వస్తువులను స్వేరిం చుటు కుపొగాంచు పొత్ర. (Retort).	బట్టీ వి. (రసా) ద్రవ్యముల సావిరిగానూర్చి ఆ అవిరిని వల్లచేసి తిరిగి ద్రవముగా మార్చు యంతము (Steel).
బకపొత్ర స్తంభము నం. వి. (రహా.) బక పొత్రను కదలకుండ బందించుట కుపొగాంచు ఇనుప పీటి మీద బందించ బడిన ఇనుప కడ్డి (Retort stand).	బట్టు వై. 1. వంది. 2. పాతకుడు. నం. భట్టుః.
బకము నం. వి. కొంగ. రూ. లకోటము.	బట్టె వి. కాటువ.
బకాయి పిం. వి. చెల్లింపవలసిన సొమ్ము	బడిబ నం. వి. 1. అదుగుఱ్ఱము. 2. ప్రాహ్లాదా శ్రీ. 3. శాచ్చవక్త్తి.
బక్కు విజ. కృశింపినది, కుప్పుము.	బడలిక వి. అలసట.
బకీ పిం. వి. (కాలీ, వరి.) ఇచ్చువాడు, మొగలు ప్రథుక్కాయికారులలో సైవైపు వేతనము లిచ్చు ఉద్ఘోగి.	బండాలు పిం. వి. గర్జుము, దంబము.
బగ్గము పొదు విజ. (పాదు + పాదు) మిక్కాలి పాడై నది	బడి వి. 1. పాతకాలి. 2. క్రమము అవ్యాపింబడి.
బచ్చలీ వి. కాకలిజేషను.	బడితోటులు వి. (వ్యవ) బడిపిల్లలకు ప్రకృతి జ్ఞానము గరపుటకు పాతకాలల ఆపరాములలో పెంచు తోటు (School gardens).
బచ్చు వై. వి. వైశ్వయుద్ధము, నం. వైశ్వతీః.	బడియ వి చిన్న దుడ్డుకణ్ణ.
బచ్చెన వై. వి. 1. పూర్త. 2. వర్ష ము. 3. గుర్తు. 4. మోసము. నం. ప్రచ్ఛన్ధః.	బడికము నం. వి. గాలము.
బచ్చె వి. ఎనిచి పలుచచగా చేసిన పూర్త.	బదుగు వి. పినుగు. విష. 1. కృషము. 2. ఆళక్కుడు.
బచ్చులము వై. వి. శ్యామిచారము నం. వ్యధిచారః.	బదువ విష. పల్లవునేణ, రూ. జాడువ,
బచొరము వై. విష. గోప్య, ఆడిబరము. నం. భట్టాచారః.	బడైటు కిం. వి. (అర్థః. రాన.) (Budget). ఆదాయ వ్యుతయముల అంచనా, రాశోపు సంపత్తిరపు ఖర్చు నిర్ధారణకై గతసంవత్సరు ముల ఆదాయ వ్యుతయములను బట్టి అంచనా నిర్ధముచేసి కాసనసభలో ప్రథుత్యముచే ప్రవేశపెట్టి బయ ఆదాయ వ్యుతయముల అంచనాల పట్టి.
బటువు వై. 1. గుండుని యుంగరము. 2. గుండని తలగడ. 3. గుండునిది. వై. విజ. దృఢము. నం. దృఢులక.	బతము వై. వి. ప్రతము. నం. ప్రతమ్మే.
బట్టు వి. 1. పశువుల మేని చార. విజ. వెంద్రుక లూడినది. "బట్టుకల" వై. వి. వశ్రుము. నం. వట్టః.	బత్తుకి వి. అమ్ములపొరి. రూ. బత్తిక, బత్తః.
బట్టుల దొంతద్దు వి. (గృహః.) బట్టుల కానుల మూటలు (Bales).	

- బత్తా ఇం. (బాటా) ఒకము, సెల్ ఉచ్చమ్ము పై. ఏ. జలువ నం బ్రహ్మా. తీకములుగాక పొరుగు క్రూరు ప్రయాణము రేయు సమయములం దిచ్చుచుండి ప్రశ్నేష్క వేతనము.**
- బత్తుడు ఏ కంసాలివారి పట్టపు చేయుపై. ఏ. భక్తుడు. నం, భక్తః.**
- బత్తెము పై. ఏ. భోజనమునక్కె యిచ్చుధవ్యము నం. భృతిః, భృత్యమ్.**
- బదనామి హిం. ఏ. చెడ్డుపేరు.**
- బదనిక పై. ఏ. చెట్టుమీక మొలచు ఉపథి విశేషము నం. వంధానికా. (పృష్ఠ.) పరాన్నఫుక్కుగా తీవ్రించు ఉద్ధిష్టము (Parasitic Plant).**
- బదర ఏ. 1. సగులు. 2 తునక.**
- బదరి నం. ఏ. 1. రేగుచెట్లు. 2 ప్రత్తిచెట్లు 4. ఒక పుణ్యక్షేత్రము**
- బదరికము నం. ఏ. పెట్టె.**
- బదులు ఏ. 1. అస్ప. 2. మారు. ప్రతి.**
- బద్ద పై. ఏ. 1. కాయ డె. క్రూరండము 2. వెమరబద 3. తీర్చిక. నం. శితః.**
- బద్దించే తే 1 కొలిచనది మరలు ల కొలుచు 2. లెక్కపెట్లు.**
- బద్దు ఏ. భౌంకు.**
- బదై పై. ఏ. 1 ఎత్తుము మొలలు. 2. అపుకర్మను చేయునపుడు జండమువలె వేసికాను వత్తు ఖండము (బద్దియ). నం వస్తిః. పట్టికా.**
- బదిరుడు నం విజ చెవిటివాడు.**
- బన్నుము పై. ఏ. 1. అపమాసము. 2. అపద. నం భగ్నమ్.**
- బన్నుసరము పై. ఏ. వివిధములగు ముఱులు గ్రుచ్చిన వోరము. డూ. ఒడ్డుచు లన్నునరి.**
- బప్రథు నం. ఏ. 1. కపిలగోపు. 2. అగ్ని. 8. బట్టలవాడు. ఏఱ. 1. పచ్చనిది 2. రోగము వలన రట్టతల కలవాడు.**
- బమ్ము ఉ. ఏ. జలువ నం బ్రహ్మా. ఉచ్చమ్ములంచు పై క్రితి తిరుగు. భమించు. ఉపేత్తర పై ఏ. భ్రమము | భాంతి. నం. భ్రమః.**
- బయట పై. ఏ. 1 బహూప్రచేషము. 2. ఎంచి విష. శూవ్యము. నం. ఎంచిక.**
- బయ్యాడు ఏ గాయకుడు.**
- బయానా పొం. ఏ. ఒక ఒడగాబడికను పురస్కరించుకొని ఇయ్యునఱసిన సామ్మాలో ముందుగ చిచ్చు సామ్మా. (Advance).**
- బయాన్ బైంచింగ్ కం. ఏ(గృహ) (Bias Binding), బైచింగు దిఁహాలుగా కత్తి కంచిన సన్నుని చేలికను అంచుకు మొదట పుట్టి సగముగా ముడిచి ఉత్సిష్టులో ముగించినది.**
- బయసి పై. ఏ. 1. మర్యాద, గౌరవము. 2. కయ. 8 భాగ్యము.**
- బయో-కెమిస్ట్రీ ఓఎ. (గృహ) (B.o-chemistry).**
- బరీక సంఖిధమైన రసాయన కాంత్రము బయ్యాంకలు ఏ. వెవిస్కు.**
- బయ్యాడు ఏ. మందుడు.**
- బరదు పై. ఏ. కరుకైన చెట్లు పట్టు**
- బరజి పై. ఏ. కరాటము. నం. భసిం.**
- బరవసము ఏ. 1. దైఘ్యము. 2. ఉళ్ళము. నం. పరవశః.**
- బరాడ్ ఇం. (బాటా), అర్థ. భూగో. (Baraz) నీటిపారుదల వసమలక్కె నది లోని నీరును భద్రము చేయుటక్కె కట్టిన కట్టుడము.**
- బరాతము హిం. ఏ. లిఖకపూర్వకమైన ఆశ బరాబరి ఏ. పొచ్చరిక ఏఱ. సరియైన.**
- బరావట్టు హిం. ఏ. 1. తీకముల విలు. 2. ఉళ్ళయిపు. కి. మదింపు.**
- బరి ఏ. పార్చుయైము.**
- బరికాడు ఏ. మావటివాడు.**
- బరికె ఏ. గరుకైన ఎందు కాటి మట్ట.**

బరిగోల ని. 1. శాణము, 2. వినుగును పొడిచ తెదరించుటకైన ఉక్క వేఱు రండము.

బరిగోల వి పాములవాడు బరిజెపురుగు కుటుంబము లి (వ్యన్., కీ.ట.)

అక్కించలపురుగు (Epilachna Punctata) శాటాకు తెగులు పురుగు (Rice hipsa-Hispa armigera) గండకంరిణె పురుగు (Oryctes rhinoceros), ధాన్యపునుసి పురుగు (Sitophilus oryzae) మొదలగునని (Coleoptera) కుటుంబమునకు చెంరిన కీటములు.

బరిన వి. లదిత.

బరుజు వి, గడ్డె,

బరువు వి. (గచ్. శోత) ఒక వస్తువుపై పనిచేయఖామాకర్షణాలు ము(Weight) బర్తరపు హిం శాసీ (వ్యాప.) ఉద్దోగము నుండి తొలగించుట

బర్పింగ్ ఇం. (గృహా.) (Burping). చంటి కీడ్లకు పాలుపట్టిన తర్వాత ఖుజము మీద వేసుకొని వీపుత్తె రెమ్మడిగా కట్టుట. (ఇట్లు చేయిక వలన పాలలో మన్న గాలి బుడకలు బయటికి వచ్చుము).

బర్ట్రము నం. వి. సెమలిపుం.

బర్ట్రి నం. వి. 1. సెమలి. 2. ద బు.

బర్ట్రిస్పున్ నం. వి. అగ్ని.

బలము నం. వి. 1. సత్తువ. 2. సెన్యుము.

బోవియోజనము ఎం. జి (శోత) ఒక బలముమ రెండు పుటక బలమొల ఫల ముగా ప్రసరించుట (Resolution of forces).

బలసూదనుఁడు నం. వి. ఇంద్ర.రు.

బలాక నం. వి. పెద్ద కొక్కెర.

బలాహకము నం. వి. మయ్య.

బలి వం. వి. 1. దేవత ముదుట మృగాదుల నరకుట. భి. కవ్వము. 2. కాన్సెక. విజ.

బలము గలవాడు.

బలిష్టప్పము నం. వి. కాకి.

బలిభుక్కు నం.వి. 1. కాక. 2. ఊరుపియ్యక.

బలియుఁడు వై. విజ. బలవంతుడు. నం. బలియ్య.

బలిప్పము నం విజ. మిక్కలి బలము గలది

బలియము నం. విజ. ఎక్కువబలము కలది (బలి, బలియము, బలిష్టము).

బలియు (మైన) లక్షణము నం వి. (జీవ) శిశులో ప్రవేణించిన -ాను చరస్పర వ్యాధ్యానము గల లడుఁఁములో ఒక లక్షణము (తండ్రి మండి వచ్చినదిగాని, తల్లి మండి వచ్చినదిగాని) మాత్రమే వైకి కనిపించునది (Dominant character)

బలివర్కము నం వి. ఎద్దు.

బలు వై. విజ. 1. సమాపనందు బలువు శబ్దమున కేర్వుడు రూపము. 2. గొప్పది. 3. బలము కలది,

బలుఁడు నం. వి. బలరాముడు. విజ. బలము గలవాడు.

బల్ల వి. 1. కూర్చు-డుటకయిన ఎత్తువలక. 2. కడుపులో దుర్ముంసపు లిక్క. 3. కుంచము.

బల్లకట్టు వి. 1. అడుగు వెడలైన వడవ. 2. కాలవలో నిటునటు మనుష్యులు దాచెదు సారనము.

బల్లమప్పటి వి. (గృహా.) చేలిల్ మీదపరచు లట్ (Table cloth).

బల్లిదము వై. విజ (బలిప్పము) మిక్కలి బలముగలది. నం. బలిష్టమ్.

బలియుఁడు వై. విజ. మిక్కలి బలము-గలవాడు. పు బలిష్టమ్.

బలిదురాలు వై. విజ. మిక్కలి బలముగలది.

బల్లిము వై. వి. అలుగులు గల శాణము. 2. కాఁచె. నం. భల్లి.

బల్దుతము వి. కపటము.

ఒవంతి న. 1. ల్యూపర్స్ట్రము. 2 ఇల్లు. ఒప్పుషచ్చ ఒప్పకము
ఒవరము వై. 3. డ్యూర్ఫము. నం ప్రహోర. సం ఆశిష్ట.
ఒపిక న. గుండ్రని క్రష్ణభూషణము వై వి.

1. వలయము 2. భ్రమ
ఒపిసి వై, వి భాగ్యము, గౌరవము. దూ.
బైసి వై. బిసి. నం భవిష్యమ్.
ఒపచేటు వై. వి. వృషభము.
ఒసిచి వై వి. శిశ్వనకు పరిపర్య చేయట కై
చేస్తు తనమునందే యర్పింపబడిన శ్రీ.
నం. పశుపి,

బస్ట్ ఎం (గృహ.) (Bust). ఊర్ధ్వభాగము.
శ్రీలకు నదుమునకు వై భాగము, రోమ్ము
బహిఃప్రచచము నం వి (పృష్ఠ) ఫలకపచము
యొక్క వై పొర (Epicerap).

బహిఃప్రసరము నం. వి. (శీహ.) శీపకణ

ములో నున్న కోళరసమువై నుండు

పొర (Ectoplasm).

బహిఃప్రసరము నూ వి (జూ) భోగులును
గాలిని బయలికి వదలిచేయు శ్రీయ

(Expiration)

బహిఃస్తురము నం. వి (వృష.) వెబు.
కాండము మొదలగు వాసిపై నుండు ఒక
శీపకణము ముంచము గల వై పొర

(Epidermis).

బహిఃతము నం. వి ఒక రకము ఓడ.

బహిరంగము నం. వి. వెలుపలి అవయవము
విజ. బయలు పడినరి.

బహిరారంథ (దారువు) వ్య. వి. (వృష.)
దారువులో ఆది దారుపు కేంద్రమునకు
దూరమగా నున్న స్థి (Exarch).

బహిర్దూతము నం. వి. (వృష) బయటనే
(ఉపరితలముననే) పుట్టివది (Exogenous)

బహిర్దూపి నం. వి. ఒకరకము విషమ పమస్య.

బహిర్యోకసము నం. వి. (గచే.) కొస్సు
రాసుల స్థితునుబట్టి బయటనున్న రాసు
లను నిర్దయించుట (Extrapolation.).

బహిర్ప్రస్తు ఒప్పకము

సం ల (ప్రెష.)

బెంగుపుచ్చ అం

యవము, ముఖ్య

ముగా కాంట

పెళ్ళ కొ నల లహిశ్చర్మై ఒనకము

యందు గల ప్రతి అంత స్ట్రైపికిలనికము

భాషక జీవకణ స్టెంచరకము

జాలముల లోగోగ్రించుటున్నారి (Dermato-

gen). (ఆరి లహిశ్చర్మైముచు ఉత్పత్తి

చేయును కంటి ఒక జీవకణ మంత మండ

ముగ నుండును)

బహిష్కరణము నం. వి. వెలివేయుట

బహుకణచేయులు నం వి. (బం.) కరీరము

అనేక జీవకణములలో సే ఏడి చేయచేయు

జీవకణఖాలములు గల జంతువులు (Meta-

zoa).

బహుకరుటు నం విజ ఖంపువు. కళ్ళము

నూడ్చు వారు.

బహుకాష్టకము నం. వి. (వృష.) ప్రత

ఫలకములో ప్రధాక మగు తాండుల ఒకటి

కంటె నెక్కుప కలది (Multicostate).

బహుక త్ర్వ్యాధము నం. వి (రాజ) ప్రథమ

సత్తాకము కేవంము రాణ్యమునే కాక

రాణ్యములోని యితం సంస్థలకు కూడ

కలదను వాదము (Pluralistic theory).

బహుదకయతము నం. వి. (వృష.) విడి

విడిగా నున్న ఆకర్షణ ప్రతములు కలది

(పుష్పము) (polypetalous).

బహుధా నం. అవ్యా. అనేకవిధముల.

బహుధాన్య నం వి. చండ్రిందివ సంపత్కరము

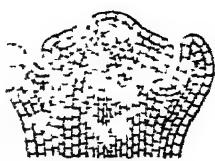
బహునాఢి దాహము నం వి. (గృహ.) ఒక

వ్యాధి. దీనిచే కరీరమంతటిలోను నాదులు

శాధ కలిగించును (polyneuritis).

బహుపదము నం. వి. (గచే.) అనేక పద

ములు కలిగినది, బహుపద యుక్త శిఖ

గడిక సమాంము (Multinomial). నం. (గచ.) అనేక పరమలు కలిగిన ఘమాసము (polyonomial).
బహుపరమాణుకము నం. వి. (రసా.) అనేక పుమాణులు ఘుటకములుగా గారి, పరిస్థితి (polyatomic)-ఉదా గంధకశు అణువులలో 8 గంధకపరమాణులున్నవి. ఈ.
బహుపొదము నం. వి. మళ్ళీ చెట్టు.
బహుధుజము నం. వి (గచో.) ఒక సమతలములో లభు భుజములు, కోణములచే సేర్కుదు షైప్రము (polygon).
బహుధుచిం నం. వి. (వృష్టి.) లభుశాఖియము (Multiparous)
బహుపుత్రీ నం. వి. కానుక, బహుమానము
బహుమానము నం. వి. (గృహా) కానుక,
 ప్రతి ఫలము (Reward).
బహు రకుక ప్రత యుతము నం. వి.,
 (వృష్టి.) విడివిడిగా నున్న రకుక ప్రతములు కలది. (polysepalous).
బహుభూపత నం. వి. (రసా.) ఒకేసాయి నిక ద్రవ్యము అనేక స్పౌటక రూపముల దాల్చుట (Polymorphism). ఉదా. గంధకము మోసోక్కినిక, రాంబికు రూపములలో కలదు.
బహురూపత నం. వి. (శం) రెండు కంటే ఎక్కువ రకములైన రూపములు ఒకే ప్రాణీలో నుండుట (polymorphism). ఉదా. ఒలీలియాలో, ఒలీలియా భూర్భూంగకములు, కుడమ సంజీవములు, భృతికాకోరకములు కాననగును.
బహురూపము నం. వి. ఊరం వెల్లి.
బహురోపము నం. వి. మేక.
బహులిపకాధారియము నం. వి. (రసా.) ఒకటి కన్న ఎక్కువ లిపకాధార గడములలో సంయోగించ శులది (polybasic).

బహువర్ధక్యుటకము నం. వి. (వృష్టి) ప్రధానాణము కొంత పేరి ఆగిపోవుచు పురులుని ప్రక్కలనుండి శాఖలు బయలుదేరి ఆగిపోవుచు నుండు నిర్మాణము గలది (Cymose).
బహువార్షికము నం. వి. చాల యొండ్లు జీవించు మొక్క (వృకుము) (Perennial)
బహువిధిందనము నం. వి. (శం) సిద్ధిజాణ భపనము (Sporulation) ఏకణ జీవులు కొన్ని పరిస్థితులలో సిద్ధ కోష్టములుగా నేర్పడి, అనేక సిద్ధిజిములుగా విభజన మొందుట (Multiple fission).
బహువిదారణ ఫలము నం. వి. (వృష్టి.) శుష్మాఫలములలో పగిలి గింజలను పెర చలు వండ్ల లో నిది మొకటి. ఇది రెండు కంటే ఎక్కువ శాగములుగా పగులను (Capsule).
బహువు నం. వి.జ. అధికము. పెక్కు.
బహువ్రీహి నం. వి. అవ్యాపదప్రధానమైన సమాసము, ఉదా. నీంగశుదు- సీలమగు కారముగలవాడు. - ఇవుడు
బహుశాఖియ మధ్యారంభ మంజరి నం. వి. (వృష్టి.) ఈ పుష్పగుచ్ఛములో పుష్పరండము ఒక పుష్పముతో అంతమై అట్టేదాని చుట్టును చాల పుష్పమంజరులు బయలుదేరును (Polychasial cyme).
బహిశ్చర్మము నం. వి. (శం) భూణము యొక్క తొలిదశలో నున్న బయటి ఆద్య శ్రేరము లేక జీవకణములపొర (Epiblast or Ectoderm).
బహుసంయోజకము నం. వి. (రసా.) (సంయోజనియ) అనేకములైన ఉండని పరమాణువులతో సంయోగించగలది లేదా అనేకములైన ఉండని పరమాణువులను ప్రతిస్థాపించగలది (Multivalent)

బహుసంలగ్నము నం. వి. (ప్రశ్న). పుచ్చాతి |
ఉత్తులు విడివిడిగా నుండి దుఃఖములతో |

కలిసి కొజలగ్నములు తెందు కంటే ఉత్కువ |

కట్టలుగా నున్నారి (Poly-adelphous).

బహుళనిష్టతీ నం. వి. (గఢి.) తెందు |
నిష్పత్తులలోని పూర్వపదముల అభ్యము |
పరపదముల ఉబ్బము వరుపగా పూర్వపద |
పదములుగా నుండునిష్పత్తి (Compound ratio).

బహుళపథము నం. వి. చేకటిపథము |
వ్యతి. ఖద్దరకము.

బహుళ ప్రతినిధి నిషోషకవర్గము నం. వి |
(పొర., రాజ) ఒక నిషోషక వర్గము |
నుండి ఒకరి కంటే ఎక్కువ మార్గి ! పరి |
నిధులను ఎన్నుకోనుట,

బహుళము నం. వి. 1. ఆకాశము. 2. కృష్ణ |
పతము. ఏఱ. 1. అధికము. 2. తరచు, |
(ప్రాక) ఒకప్పుదు కలుగుట ఒకప్పుదు |

కలుగ కుండుట ఒకప్పుదు వైకర్ణమూ |
నుండుట, ఒకప్పు ఉండొక బిధమూ |
నుండుట,

బహుళ వోటీంగు పద్ధతి వి. .. (రాజ.) |
పొరుని జముళికాప్పుకలు దృష్టియు |
చుంచుకొని, ఒకే పోటు, ఒకటి |
కంటే ఎక్కువ వోట్లు వేయుటు అంటే |
కంటము కలిగి ఉండుట, (ఈ పద్ధతి తెల్తు |
యంతో గడు, థారతదేశముతో 1935క |
చట్టము ప్రకారము పట్టక మంకు థూ |
స్వాములకు నీ ఇధికాం మియ్యెబెను) |
(P.ural voting).

బహుళకణము నం. వి. -హామూనము, |
బహ్యప్లీచుము నం. వి. (రసా.) ఒకటి |
కన్న ఎక్కువ ఆమ్లగడములతో సంఘో |
గింజ గలరి(Poly-acrylic)

బొయి తై. ఏఱ, బువంతుము నం. బల |
వాన్

ట్రో

బాండుంగు సమావేశము వి. (రాశ) ప్రక్తి 4. |
1947వ సంవత్సరము ప్రపిల్ లేట 17వ |
తేదీన జరిగిన ఇసియా అప్రైకాడేశ ప్రతి |
నిధుల సమావేశము.

బాండు ఇం. (అర్థ, రాస.) (Bond). ఒప్పు |
దలవుతము, బుఱాలేఖ్యము.

బాండువ వై. వి. కుండ. నం. థాండా.

బాంపెడ్ గిడ్డంగులు వి. వి. (పాస.) కస్టమ్స్ |
శాఖ వారి యాజమాన్యముక్కింద పని |
చేయు అధికారము పొందిన గిడ్డంగులు.

(అట్టి గిడ్డంగులలో నిల్వ యించు కొని |
వందునలన ప్రశ్నేక ప్రయోజనములు. |
దిగుమతి సూకములు చెల్లించిన మేరకు |
నరకు తీసికొనిపోవచ్చును, విలువైన |
సామగ్రి నిల్వచేయుటకు ఇనసగమెన

సాధనసామగ్రి యుండును, సాంకేతిక |
నిపుణుల పర్యవేక్షణ కూడ వీనియందు |
గల వస్తువులకు లభించును.)

బాంధకినేయుటు నం. వి. రంకు లాడి |
కొదుకు. -

బాంబు ఇం. వి. (Bomb). అణ్ణయుధము.

బాంబ్ టెలోక్రిమీటర్ ఇం. (గృహ.) (Bomb's |
calorimeter), అహంకారమున ఇరికము |
నటు లభ్యమగు ఉపకా పరిమాణమును |
కొలచు యంత్రము.

బాంకు వి. 1. కాండము. 2. కట్టారి.

బాంతి వి. 1. అధికము. 2. ప్రీతి.

బాంపండు వై. వి. ప్రాహ్లాడు. నం.

బాంపండు. బాంపత వి. ప్రాహ్లాచి.

ప్రాతా పొం. వి. కా హా శ య ను ఉండు
వాద్యము.

బాకినోబిషెకము వి. పించాము.

బాక్టీరియా కం వి (జీవ.) (Bacteria) కణ
నిర్మాణ మున్న అదినుకీలాసులు.

బాగములు వై. వి. పూగములు, పోక
చెక్కులు, వక్కుపొడి.

బాగరి వి. 1. సాందర్భచంతుదు, 2. అంద
గతే.

బాగు వై. వి. కేమము ఏడ యోగ్యమై
వది. నం. భగః.

బాగుదార వై. వి. చిన్నక్తి

బాగ్గాదు ఒప్పందము వి. (వరి., రాశ.)
ప్రీటను, ఇరాక్, ఇరాను, టర్కీనేశ ముల
మద్య జరిగిన అఫోన్స్ న్యూరికు సంబం
ధించిన ఒప్పందము. ఈ బాగ్గాదు ఒప్పం
దము మెరటి కి సంవత్సరముల వరకు
అమలులో నుండి తరువాత అమలులో
నుండుకు సభ్యుల యిష్టముకై ఆధార
పడి యుండునట్టు నిర్ణయించిరి. కాని
క్రి. శ. 1958వ సంవత్సరము జూలై
14వ తేదీని ఇరాక్ రాష్ట్రం ఫెసల్
దు: క్రీంజుముకో ఇరాక్ ఈ సైనికకూటమి
నుండి విడిపోయెను. ఇరాక్ వైని చెప్ప
బడిన నియమము లేచియు పాటివంతెదు
ఈ ఒప్పందము మొకటిపొగా క్రి. శ
1959వ సంవత్సరముఫీబ్రవరి 24వ తేదీని
బాగ్గాదు నగరమున టర్కీ ఇరాక్ దేశాల
మద్య జరిగేను. తరువాత పై చెప్పాడిన
తడ్డున నేళాలు సభ్యులుగా చేరెను.
అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల ములు
దినిలో చేరలేదు.

ప్రాణి వై. వి. 1. కాంపి, వెలుతురు. 2.

| పక్క-

బాణాందు వై. వి. 1. ఖుబింధము. 2.
భూషణము. శం. కావుకుంధః,

బాటుకము వి. (ఆర్.) సోష్ట్ యోగము
సంయన్న గృహమునకుగాని భూమికగాని
చెల్లింపవలసిన సాముడై అర్థశాస్త్రములో
భూసారకారతమ్ముల, కారణముగా ఒక
భూమిక మరి కి దానికంటే ఉభిచు
అధికశాఖము, భూమి తదితర ఉత్పత్తి
సాధనములు దుర్లభము లగుటచే అవి
ఉభించినవారు అనుభవించు ఆదనపు
శాఖము, ఆచాయము.

బాటము నం. వి. 1. బడబాసమూహము.
2. బడబాసలము.

బాడిగ వై. వి. 1. కూరి. 2. అడై. నం.
భాటకః.

బాడిత వై. వి. కొయ్యను చెక్కుపనిముట్టు
రూ, కాడిసి. నం. బాడాసుః.

బాదుగ వై. వి. అడై, భాటకము, భూమిపై
గాని, భవనముల పైగాని, వస్తుసుల పై
గాని, వాటి ఉపయోగము కొరకై
చెల్లించు ధనము.

బాదుగ నియంత్రణము వి. (ఆర్.) ఇంటి
యజమానులు అడైకు ఇచ్చు ఇంట్లు, వానికి
ఇచ్చు బాదుగను ప్రథుత్వము నియంత్రిం
చుట.

బాదుగోలు ఏడ. 1. మానపీసుదు, 2.
కార్లు తెచ్చువాడు.

బాటె వై. బురద, అదుసు. నం. వంకమ్
బాడము నం. వి. ప్రతిభాజ. ఏడ. పెల్లా
అధికము.

బాణము నం. వి. అముడై.

బాణలి వై. వి. వేచుట లోనగువానికి ఉప
యక్కముగు లోహపొత్ర. నం. కాండా
వలః.

బాణవంచు, ఏడ. వి. దీపావళినాట రాల్రి.
“ మహాకి ముండుచేర్చి కాట్చెరు మతాబులు
పూరుపుత్తులు ముదంగునవి.

భాషాగ్రహపము సం విజ (వృష) భాణము దు క్రూ కొనవలే నుండినది (ఆకు) (Sagittate).

భాషాసనము సం వి. విల్లు

భాతిని వ్రాం.వి.ఉపాశ్మయుగాచంపబడుదూరుత,

భాదరంది లి (ఘ్రావ.) ఇంజాటము,

భాదరము లి. క్రూటకపు తువాకీ చెవి.

భాదరాయిఱుడు సం. వి. చ్యాసుడు,

భాదిర్ఘము సం. వి. బరిరత్నము. చెవుటు

భాద్యభాయిత ప్రభుత్వము సం వి. (రాశ.,

(బరి., పోర) పార్లె మెంటరీ (సంసదీయ)

ప్రభుత్వ పిధానములో క్రొ ల్యాపర్ ము కాసనసభకు భాద్యత వహించుట.

భాన వై. వి. కడవ. సం. భాండి.

భానస్సీఁడు లి విజ వంఁ వాడు.

భానిన వి. రాసి, తొత్తు.

భాభా వై గుఱ్ఱము. నం లిడకా, వాహా.

భాభారు వై. ల కుశేరుడు

భాబు వై. ల. 1. పూజ్యదు. 2; తండ్రి, సం. భావ్యః.

భాము వై. ల. 1. జన్మము. 2. శోకము. 3 అవద. సం. భవః.

భాయుతాము ఇం. (వాఫ., అర్థ.) (Boy-coit)

బింపాగ్రము. ఒక ధైయము సాధించు

ట్లై కొందరు వ్యక్తులు కలసి ఎదుటి

వానితోగాని, ఎదుటి వారితోగాని. దివిధ

మైన వ్రక్త వ్యాపార సంబంధములు

పెట్లుకోసమని నిక్షయించుట. (ఈ సాధన మున్సుచైదుయూనియన్ యొడను కార్బూక

క్రూమిక యంహానుల యొడను కార్బూక వర్గ సంఘర్షణలో సాధారణముగ ఉప

యోగించుచున్నారు. క్రీ. ల. 1880లో

ఇంగ్లండులోని కాపాను భాయుతామును

మెందటిసారిగా బహిమృతించుటచే సీపేరు వారుకలోనికి వచ్చేము).

భాయులక్ ఇం. ల. (బోల). ప్రవ

భాయులును మ గపెట్లుట కుపయో ఇంచు పొ.త.

భారపొల లై. లి నామకః ఇము భారపారె

భారసి లై లి. ల్యూడ్రి. సం. ల్యూడ్రి.

స.గ. = ల్యూకాచూః,

భారాది పిజ అంకము. ఇనేకము.

భారి వై. ల. పొం. 2. ని.ప్రాంధము.

భారిషము లి వాలకము

భారు లై. లి. గుంపు, 2 పరున సం. వారి..

భారువ లై, లి. ఇరువంచి మంగుసలు సం. భారి.

భారోసోస్క్రోప్ ఇం లి. (బోరి) (Baroscope) వాయి సాంప్రదతలోని మార్పులను తెలియు చెయు యంప్రము.

భార్యతము సం, లి ములక ఘఱము.

భార్యత్రిప్రథి సం. లి. ఇరూసంధుడు.

భార్యత స్వత్త్వ మానాటము సం. లి. ఒక రాకి యందు ఖ్యాతాస్పది నివసించి యందు కాలము. (ఇది వింధ్యపరవ్యవమున కుత్త రమున వ్యవవహారములో గలదు. సంవత్సరమునకు 3661 దినములు).

భాల సం లి. పదునా రేండ్లు లోళిడిన పిల్లి భాలట్ ఇం. (రాశ.) (Ballot) లిఫత సమ్మితి లిఫతపూర్వకముగ నియోజనమ చీట్లు చేసి అథిప్రాయమును సూచించుట, వ్యాప్తి నియోజనము.

భాలెట్ పెట్లె ఇం. (రాశ.) టిట్లెపెట్లె, భాలటు ప్రతములు చేయు పెట్లె, భాలెట్ పేపర్ ఇం. (రాశ.. భావ.). (Ballot paper). టిట్లు కాగితము, నియోజన పుత్రము.

భాలత్పుణము సం. లి. పచ్చిక.

భాలన్స్ వ్యక్తము లి. లి. (బోరి) గడియా ఇము మూలో నొక భాగము (Balance wheel).

బాలాజి ప్రై. వి. శిరుపతి పేంకచేర్వర స్నాయిక బైరాగులు వాయి పేరు. నం. కాలా.

బాలారిష్టము నం వి. పుట్టినచి మొదలు 12 సంస్కరముల లోపున కాలబాలికలకు కలుగుకిడు, మరణము.

బాలికము నం. వి. తలగడ (కాలిసు).

బాలిపుడు నం. వి. 1. మూర్ఖుడు. 2 కాలుడు.

బాలెతత వి. శిడ్డను గన్నది, ప్రమూత, (బాలెంటరాలు)

బాలెన్సు అం. (గృహమ.) (Balance). 1 తల. క్రాను, తాక్కుడ. 2. జేమము 3, మిగిలి నది.

బాలేయము నం వి. గాదిదరి.వి.జి. మెత్తవిది.

బాప ప్రై. వి. తోడ పుట్టిన దాని మగదు. నం. కాపుకి.

బాపి ప్రై. వి. 1. నుయ్య. 2. దొరువు. 3. తడుపు.

బాపిలి వి. శ్రీలు చెవికి పెట్టుకొను నగ.

బాపుటా పాం, వి. భెండా.

బాపురు వి. ఉద్దుట యందలి ధ్వని.

బాపురుచిలి వి. బాపు రని కూపెరు పెద్ద గంధుపిలి.

బాపుక్రియ నం. (గృహమ.) ఆవిరి పెట్టుట, కెల్ పెట్ దుస్తలను సాపుచేయటకు ఆవిరి పెట్టుట (Steaming).

బాపునపొత నం వి. (రసా.) ద్రవములు వేడిచేసి ఆవిరిగా మార్పుట కుప్పొగించు కుటక చంటి పొత (Evaporating dish)

బాపుము నం. వి. 1. కస్టిరు.2.ఆవిరి. వి. (బాతి.) ఘన, ద్రవ ద్రవ్యముల ఆవిరి,

సందిగ్గ కాపక్రమము క్రిందమండి ప్రేమము వలన ద్రవిథవించుటకు విలుగా నువ్వు వాయువు (Vapour).

బాపువాయువు నం. వి. వాయురూపముగ

బాప్యాపించి కండ్లమంట, క్రూసీభు కలిగిం చెడి ఒక రసాయనిక పదార్థము. (అల్ల మూకలను చెకంగొట్టుటకు పోలిసులు వినిని ప్రయోగింసును) (Tear gas).

బాప్పుళిల ద్రవములు నం. వి. (బాతి) చుచ్చు కుగం బాప్పుళపనము కెండెడి ద్రవములు (Volatile liquids)

బాప్పీపుషపన గుప్పెషిత నం. వి. (బాతి.) ఉప్పోగత మారకుండ ఒక గ్రాము ద్రవ్య మును ద్రవస్థితి నుండి వాయు ప్రతికి మార్పుటకు అవసరమగు కాలరీలో ఉప్ప రాశి (Latent heat of vapourisation)

బాప్పీ భవనము నం. వి. (బాతి.) ద్రవాదవ్య ములు అల్లి ఉప్పోగతల యొద్దును సెమ్మిరి గాను, |క ము ము గా ను వాయుస్థితిని పొందు మార్పు (Vapourisation).

బాపోవైపైక మాపకము నం. వి. (వృక్షము) ఉత్సేవిదనామాపకము. (మొక్క భాగము లలో నుండి సీరు ఆవిరిగా బయటికి ఎంత వేగముగా పోపుచున్నదో కొలచు సంధ నము (Potometer).

బాస ప్రై. వి. 2.భాప. 2. ప్రతిష్ట. 8.బట్ట. 4. సంకేతము. నం. భాపా.

బాసట వి. సహాయము.

బాసనము వి. పచనపాతము.

బాసవాలు ప్రై. వి. 1. శేలపు. 2. బుపి. ప్రై, చబుకే అయిపుధైన వాయు.

బాసికపట్టు వి. పచ్చాసనము. (బాప్పు.) బాసి పట్టు.

బాసికము వి. పెండియందు వధూవరుల నొసట కట్టుడు మొక్కికపోరము, లలా మకము.

బాపోటము ప్రై. వి. బహిరంగము. నం. కాపోటము.

బాపోరచోపు శ్రీ. మూర్ఖిల్లు.

బాపోరము ప్రై. వి. బయలుపడిపరి.

బొహుకుడు నం. వి. 1. అశ్విచిదు. 2. పుణ్యటోము నలుడు. 3. కిచకుడు 4. పుణ్యటోము బొహుజుడు నం. వి. రాజవాడు.	స్కలోరిక్ లైయర్ (Sclerotic layer). దాహ్యపరాసైటిచి నం. వి. (శైచ) పోషిట్ టీఎస్ (Host) ఏక్సెంట్ ముడై పెలుచి చాగమున నిపచించు పరాసైటిచి (Ectoparasite).
బొహుపూరి వి. వి. కేయూరము, బొహుమాలము నం. వి. చంక.	బొహుపూరి వి. వి. కేయూరము. 2. కారీక మాసము.
బొహులేయుడు నం. వి. కుమారస్వామి.	బొహులేయుడు నం. వి. కుమారస్వామి.
బొహువు నం. వి. భుజము,	బొహువు నం. వి. గచి (Gache) పెలుచలనున్నది (Exterior)
బొహ్యాకంకాళము నం. వి. (శం) ఇంచుపు యొక్క శరీరమునకు బయట నుండు ఎముకల గూడు (Exo-skeleton).	బొహ్యాకంకాళము నం. వి. (శం) ఇంచుపు యొక్క శరీరమునకు బయట నుండు ఎముకల గూడు (Exo-skeleton).
బొహ్యాకము నం. వి. (శం) కొన్ని యిప యివములకు. ముఖ్యముగా మనిష్టు మునకు ప్రైసుండు పొర (Cortex).	బొహ్యాకము నం. వి. (శం) ఇంచుపు యొక్క శరీరమునకు బయట నుండు ఎముకల గూడు ప్రైసుండు పొర (Cortex).
బొహ్యాకోణము నం. వి. (గచి) ఒక త్రిభుజ ములో ఒక భుజమును పొడింపగా సేరుదు బయటనున్న కోణము (Exterior angle).	బొహ్యాకోణము నం. వి. (గచి) ఒక త్రిభుజ ములో ఒక భుజమును పొడింపగా సేరుదు బయటనున్న కోణము (Exterior angle).
బొహ్యాత్మచాజాద్యము నం. వి. (గృహ.) కాబ్యింబము మెత్తనగు వ్యాధి, అహరములో పైటమిన్ "A," తక్కువైన ఈ వ్యాధి కలుగును.	బొహ్యాత్మచాజాద్యము నం. వి. (గృహ.) కాబ్యింబము మెత్తనగు వ్యాధి, అహరములో పైటమిన్ "A," తక్కువైన ఈ వ్యాధి కలుగును.
బొహ్యాపటిలము నం. వి. (గృహ) కన్ను	బొహ్యాపటిలము నం. వి. (గృహ) కన్ను వ్యాధి వి. చాంఫ. కాంఫ..

ఓ

వింకము వి. 1. గర్యము. 2. నిక్కు. లిగువు. లింధియ వి పాతము. దూ. లిండ. లిందుగలని నం. వి. (రసా.) ఒక ద్రవమును చుక్కులు చుక్కులుగా క్రిందిక పడనిచ్చు పరికరము (Dropping funnel). విందుపంత్రము నం. వి. 1. చదరంగము. 2. నెత పలక.

విందుపథము నం. వి. (గచి.) రత్నచియము ననుసరించి చరించు విందువు యొక్క మార్గము (Lecus). విందువు నం. వి. 1. నీటిబోట్లు. 2. చుక్కు. 3. సున్న. నం. (గచి.) స్థితి మాత్రము కలిగి, పొడసు పెడల్పు మందము డెని ఇక్కు (Point).

సంఘము నం. వి. 1. ప్రతిమ. 2, ప్రతి
వింఘము. 3. దొండపండు. 4. చంచల
సూర్యమండలము నం. వి. (వృక్ష.)
కొన్ని ప్రమాదాలలో అండాకయము
క్రింద సుండు గుండ్రచి పశ్చము వంట
దిమ్ము (Disc)

బింబపుష్టవకము నం. వి. (వృక్ష) బంట
కుటుంబపు మెక్కల పుష్టముంజరిలో
గొట్టము వంట ఆకర్షణ ప్రత వలయము
గల పుష్ట్య (Disc floret or tubular
flower).

బింబోష్టి నం. వి. 1. దొండపండువంట
పెదవి గల త్రి. 2. త్రి.

బికారి కై ఏడ. బిచుగాడు, రథమ్రదు.
వికృతపేషధారి నం. వికారి.

బికిరము కై. వి 1. వేడికోలు. 2. బిచ్చము,
వం. వికరము.

బిక్కు కై. ఏడ. 1. నిమపేర. 2. బచురు
గలది. వం. బిముకము. 2. భీరుకము.

బిగమీ ఇం (గృహ.). (Bigamy). బ్రైఫారాల్
క్ష్యము శేక డ్రైఫ ర్ట్రైక్ష్యము. ఉద్దరుఛావీ
అను గాని భర్తలను గాని కళి యుండుట
భా. లైగమి, బిగమి.

బిగి వి 1. బిగుపు, 2. గర్వము.

బిగుపు వి. బింబు బిగిసి (Tension).

"బి" గ్రూపు విటమినులు ఇం. (గృహ.)
(B-group or B-Complex vitamins)
శయామిన్, లైబోఫెనిన్, నయాసిన్.
పోత్క ఏసిడ. "బి" విటమిన్ మొదలగు
నచి.

బింబు గ్రై. బొంకు.

బిడారము వి. వాససాహము, విడికి,

బిడారు వి. 1. వాస సాహము. 2. చనుచ.
3. లంఛాడి తండూ. 4. ఎడారులలో వరు
సగా లోపు లొట్టీయల గుంపు.

బిడాలకము నం. వి. 1. పునగు చట్టము.

2. కంటిమండు వి. విల్లి.
బిడాలము నం. వి. 1. పిల్లి 2 కనుగొడ్డు
బిడియము వి. సిగ్గు

బిదువు వి అవకాశము.
బిడోబాడు నం. వి. ఇంద్రుడు.
బిద్ద వి. 1. సూనము. 2. కూతురు.

బిద్దకుట్టు వి ప్రసవజేచన.
బిత్తరము వి. 1. శ్రుంగారచేష్ట. 2. ప్రకా
శము. ఏడ. 1. సరచము, 2. చంచలము,
బిత్తరపోపు త్రీ. పిగ్గమచెందు, చలించు
బిత్తరి వి. శ్రుంగార చేష్ట గం (స్టీ).

బిత్తల వి. దిసమెల
బిత్తి (ప్ర్యావ.) వి మాయ.
బిద్దము కై. ఏడ. 1. పగిలినది 2. బిన్నము.
నం. బిన్నము

బిద్దు క్రో, చమ్మ
బిద్దె వి. దురతి, సరకము
బిల్ ఇం (గృహ.) (Bib). అన్న విల్లలకు
రొమ్ముమీద వాయనట్టు మెడకు కట్టు
చిన్న లట్ట, చొల్లు ఆపోంపదార్థములు
బట్టమీద పడకుండ నుండుటకే పైని
చేయు చిన్న దుస్తు.

బిపీ వి. తురుముగ్గల అంతఃపుర త్రి. హం,
తీపీ.

బిపోకము నం. వి నాయకు గర్వాతి
శయముచేత ఇష్టవస్తుపునందేనియు కలు
అనాదరంము,

బిపీషణము నం ఏడ. శయంకరము. వి.
శయవరుచుట.

బిపీషిక నం. వి 1. శయము. 2, బడ
రించుట.

బిప్రమిష నం. వి. (గణ శౌతి) ఒక వస్తువు
యొక్క ప్రథమం శఱపు కొలత. ఒక
బిందువునకు సాపేకముగ ఒక బలము
యొక్క శిథిమిష - ఆ బిలమును ఆ
బిందువు నుండి ఆలిలము పనిచేయు కేళకు

గీచుపడిన లంబముకే గుర్తింపగ లక్ష్యముగు ఫలము (Moment).	పెత్తతము. 2. మొత్తము.
బిమ్మిలై ఏ. 1. వివశత్యము. 2. సంకోచము.	బిల్లిక ఏ. సూర్యచందుల కీటము.
బిరదిర ఎడ శిఘ్రముగ. బిరాన,	బిల్లు ఇం (బాచే) (Bill) చిక్కువట్టము.
బిరువము నం ఏ. సామర్థ్య ఉభావుము.	బాండి ప్రతము, చీటి, లెక్క, విక్రేష ప్రతము
బిరుదు, కౌర్యచివ్వాము, పట్టము.	బిల్లుము సం ఏ. మారేడు.
బిరుదులు, దు విజ, ప్రతిజ్ఞాచుము.	బిషప్ ఇం. (బిప) (Bishop) ప్రశమక సుచపు, పాచెరిలపై అటికారి.
బిరుసు ఏ. కారివ్యము	బిస్ ఏ 1 యంతము. 2. యంతపు కీటు
బిషప్ విగిరియు క్రే విక్రైల లిగిసికాను.	బిస్టము సం, ఏ. శామరతాండు, శామర తీగ.
బిఱు 1. బిగుపు. 2. ఉర్ధు,	బిసోటు ఇం. ఏ. క్రెటి ఉలము
బిఱిలించులు ఏ. (వ్యాప.) ఒకజాతి పట్టులు.	బిసిని నం ఏ. 1. శామ-కొండు. 2.
బిలము నం. ఏ. 1. ఎంద్రము. 2. గుహ.	శామరతీగి.
బిలమెట్లు ఏ. (వ్యాప.) విల్లిచెప్పులు.	బిస్ట్రము నం ఏ. మాడ, సుచర్చ ము.
బిలిబిలి ఏ. (వ్యాప.) ముద్దుముద్దు.	బిస్టీ హిం. ఏ. లోలుచంచులతో నీళ్లు మోయివాదు.
బిలియను ఇం. ఏ. (Billions). నూరుకోట్లు.	బిస్క్ట్ ఇం. ఏ (Bismuth) ధాతు మూర్ఖరవ్యములో నొకటి, ఆవర్త క్రమచట్టికలో కవ వడ్మునకు చెందినది.
బిలుపము పై. ఏ. మారేడు పంయ, నం.	బిస్క్లూ హిం ఏ. (వరి.) అల్లానామముపై మహమ్మదీయ పాఠిని.
బిల్యూసు. 2. శాలక్కిడ.	బి. పోచ. సి. ఇం.(వ్యాప.)(సీఎ.) (B .H.C.) (B engenehexa-chloride) కీటక నాశన మున కుపయోగింపబలు నొక రాసాయనిక ద్రవ్యము.
బిల్లువాలు ఏ. చక్కాయమిరము.	
బిల్కుత్తొ హిం ఏ. 1. కొన్సి రాసులుకలిసిన	

బీ

బీటల ఏ. పగులు రూ. బీటి,	బీజకణినకము నం. ఏ. (వృక్ష) సిద్ధాంతము
బీటలవోపు క్రే, పగుస్కువారు.	లను ఉత్సత్తిచేసి, అలైంగిక పద్ధతిలో పునరుత్సత్తిచేయు ఉద్ఘాట ఫాగము (Sporophyte).
బీగము ఏ తలుపు మువ్వుగు వానికి పేయి శాశము.	బీపకణపత్రము నం. ఏ. (వృక్ష.) సిద్ధాంతము
బీగముచెపి ఏ. శాశము తీయు సాధనము.	లను వహించు పత్రము (Spyrophyll),
బీచ్ ఇం ఏ. (Beach). సముద్రపు ఒర్డు.	బీజకణథవనము ఏం. ఏ. (ఎం.) ఏకకణ కీ పుం లో బీజామవులు ఉప్పతీయగు విధము (Sporulation).
బీజకణకోశము నం. ఏ. (వృక్ష.) సిద్ధాంతించయము, సిద్ధాంతించము లందు గరి(Goni-dangium or sporangium).	

వీషకణమాతృకోణక సం. వి. (వృక్ష.) పుప్పాడి కణములు భూణస్యానమువంటి సిద్ధాంతములను ఉప్తిచేయు తల్లి జీవ కణము (Spore mother cell).

వీషకణము సం. వి. (జీవ) సిద్ధాంతము: నిరోధకశక్తి గల పైపొరణో కూడిన జీవకణము (Spore). (ఇది స్వయముగా నొక క్రొత్త ప్రాణిగా అధికంగా చెంద గలదు).

వీషకోణము సం. వి. (జీవ) అండాకయము, అండములను స్త్రీ వీషములను ఉప్తిచేయు స్కూము (Ovary).

వీషఖండము సం. వి. (శం.) మతేరియా వ్యాధికి కారణముగు రోగిస్తి జీవనవక్ర ములో మనుష్యుని రక్తములో వగువదు దశలలో నొకటి (Merozoite)

వీషగడితము సం. వి. (గణ.) అంకెలను వీషములను ఉపయోగించి చేయగడితము గడిత కాప్త్రములో నొక విథాగము (Algebra).

వీషచోలము సం. వి. (వృక్ష) రకుణకొరకు గింజపై నుండు రెండు పొరలలోబయటిది (Testa).

వీషవ్యవము సం. వి. (వృక్ష.) బీటోపాంగము, గింజను అంటిపెట్టుకొని యుంచు, దాని పై శాగమును అవరించియుండు నిరాక్రూణము (Aril). ఉదా. సిమచింతగింజ జాచికాయ. సం. (వృక్ష.) రకుణకొరకు గింజపై నుండు రెండు పొరలలోనిది అంకోలము, (Tegmen).

వీషదకములు సం. వి. (వృక్ష.) వీష ప్రతములు. (గింజలోని భూణా శాగములలోనివి యుక వీషదకములు శాగము. ఇవి ఆయ్యమిన్ సహాత వీషములు లలో వఱచని ఆకులవలె నుండును, అయి

మన్ రహిత వీషములో ఆవోరపదార్థ ముతో ఉన్ని పశ్చాలద్దవలె నుండును (Cotyledons).

వీషనాథి సం. వి. (శుక్.) వీషాండము వీష బంధముతో కలిసిన చోటు (Hilum).

వీషప్రతోపరిభాగము సం. వి. (వృక్ష.) వీష రకములకు పైనుండు ప్రథమ శాఖ శాగము (Epicotyl).

వీషపుచ్చము సం. వి. (వృక్ష.)

గింజ కొకచివర సేర్పుదు టోపి వంటి నిరాక్రూణము (Caruncle) ఉదా. అము దపు గింజ.

వీషపుచ్చము

వీషబంధకము సం. వి. (వృక్ష) వీషాండ మును అండాకయములోనిజరాయవుతో కలిపి యుంచు కాడ (Funicle).

వీషము సం. వి. 1. విత్తనము. 2. విత్తుల. 3. ముష్టుము. 4. హేతుపు. 5. రేతస్సు.

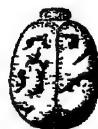
వీషాండము సం. వి. (వృక్ష.) అండాకయ ములో మంచు తెల్ల ప్రస్తుత వంటి నిరాక్రూణము (Ovule) (దీనిలో భూణ స్యాన పేర్పుదును. | భూణ స్యానములో అండము తయారు గను. ఫలికరణమైన కరువాత వీషాండము గింజగా మారును.)

వీషానుగుణము సం. వి. (శం.) కోమ జారిములో జరుగు మతేరియా రోగిస్తి జీవిం దశలు (Sporogony).

వీషానుఘటము సం. వి. (శం.) వీషాలు పూర్వదకలో నున్న కోపిత సంయుక్త వీషము విభజన చెందగా సేర్పించిన ఒక్కాక జీవకణము (Sporoblast).

వీషాంబజవర్డము సం. వి. (వృక్ష.) సిద్ధాంతములను ఉప్తిచేయు ఉద్ఘాటణ శాగము (Sporophyte).

వీషానుఘటము సం. వి. (శం.) పరాస్స భుక్కులను ఏకకడ ఉంతువుల కేరపరిచిన

తరగతి (Sporozoa). (చొఱు దళ దీని జీవిత దశలలో నొకటి.)	పెదు వి. 1. బీటి సేం (దున్నస సేం). 2. లోహము. ఏడా నిక్కిపుచు.
వీషానుష్టాప్త వక నం. వి. (జం.) రాత్ర బీఇములను ఉత్పత్తి చేయబడ్డపు తోష్టిత సంయుక్త వీఇము (Sporont) ఉండమలే రయా రోగ జీవి జీవిత చరిత్రలో.	పీచు లై. వి. భయము: వం. భీతి.
వీషావాపము నం. వి. విత్తుట.	బీవ లై. ఏడా. దుండుడు, దా. పేవ. వం. భీతి.
వీషాశయము నం. వి. (జం.) పుసుక్కావ కావయవము. వృషణము లేక అండా శయము (Gonad).	బీఫక్కము నం. వి. అపోగ్రమైనకవి. వి. నవరథములలో నొకటి.
బీఓఫ్సైపములు నం. వి. (పృష్ఠ) గింజల నుండి ఉత్పత్తియగుమెక్కలు (Spermatophyta) (సంస్కర్త బీఇ జ ము లు= Angiosperms). (విశ్వత బీఇకములు= Gammosperms).	బీఫము పై వి. పీర్ధము. కొర్ణము.
బీఱ్స్ట్రేచు నం. వి. జంచి కులమున పుట్టిన వాదు.	బీరము పై వి. (బీఇము) అండకోసము. ముష్టము. నం. బీఇము.
	బీఇలు వి. వ్యాఘరము.
	బీఇలవడు లై. వ్యాఘరమగు.
	బీఇలవాణు లై, బీఇలవడు.
	బీఇలవోవు లై. 1. వ్యాఘరమగు. 2. బంహీవ మగు

బు

బుంగ వి. చిన్న మూతి గల పొర్త,
బుంగానుము వి. వదుమ ఎడము లేక తీర్పువ తిరుమణి.
బుక్కు వి. వత్స్రములను వాసనకట్టు గంభు పొడి. పటపాసకము దూ. బుక్కా.
బుక్కానుము నం. వి. కుక్క-కూత
బుక్కము నం. వి. కొతమునం దుష్యో గించు మాంసము
బుక్కాపకీరు హిం. వి. బీదవాదు. ఏడా. బిఖ్యు-తేనివాదు.
బుక్కము వి. పుప్పాడి, ముమనోరాజము.
బుక్కాకీపింగ్ కం (అర్థ) (Book-keeping)
వర్క వ్యవహారములను ఉక్కమహద్ధతిలో రిఫాతధూపములో నుంచుట. (ఇట్లు చేయుటణన ప్రోజెక్టే. వాగ్యపార సంస్థముక్క ఆర్థిక పరిస్థితి విశిష్టముగా బుగ్గి ఏడా. కూడిద.

తెలిసికొనవన్నము)
బుగులుకొను లై. 1. గుణార్థించు. 2. చిప్పిలు 3. విస్మంభించు. 4. వాగ్యచించు.
బుగ్గ వి. 1. కెక్కుతి. 2. సిటిబుడగ. 3. పంతతధారగా పై కులిక వచ్చు సీరు.
బుగ్గబావి వి (బుగ) బత్తిదెవలన సీరు ప్రక ఉత్తికపచ్చెదు శావి(Artesianantwell)- భూమి అంతర్భాగమున గల సీటి ఆట లను నూతులు త్రవ్వి లేక గొట్టముల రావ్యరాపైకి తెచ్చించుట, నాళముల వండ రావ్యర మేవ్రకిచినవో రాసంతట వడే భూతలమునకు వచ్చు భూగర్భములో నున్న సీరు. (బుగద్దములో నున్న పిడక వలన తణీదు లైవ భూపివంతనే పైకి వచ్చును)

బుగ్గి ఏడా. కూడిద.

మచ్చి విడ. చిన్న.

టుజ్ వై. వి. థుజము. సం. థుజః.

టుజ్గెము వి. ఇన్వుకము. ఉపలాలనము,

టుటొ హిం వి. పత్రముల మీక వేయు పువ్వు.

టుడక్కిచులు వి. పోర్చుగిసు దేశములు.

(Portuguese).

టుదము వి. మెముదలు.

టుడిపి వి. 1. | మాని యందలి ముడి, కనువు

2. లొప్పు.

టుటుక వి. మునుక

టుదుత వి. 1. లిడ్, బాలుదు. విడ పొట్టి.

(బుదుసదు.)

టుదుబుదుక్కు వి. దుబుడక్క

టుట్ట వి. 1. అండవృథి. 2. నిటిబుగ్.

టుట్ట వై. 1. భోగము. 2. భోజనము

టుట్టి వై. 1. భోగము. 2. భోజనము.

సం. భుక్కి.

టుద్ది వై. బుద్ది, మఱి. సం బుద్దిః.

టుద్ది సం. వి. (గృహః) తెలివి తేటల. (Intelligence).

టుద్దిచుండుడు సం. విడ. బుద్దిగలవాడు

టుద్దుడు సం. వి. 1. బుద్దిదేశుడు. 2. విద్యాంసుడు.

టుద్వుదనము సం. వి. (రసా) బుడగలతో మరుగుట, రాసాయనిక ప్రక్రియలోబుడ గలతో ఏడేని వాయమ్మ ప్రద్వములనుండి బయలీక వెదలుట (Effervescence)

టుమ్ముదము సం. వి. నిటిబుగ్.

టుదుడు సం వి. 1. ఒక గ్ర వా ము

(Mercury). 2. విద్యాంసుడు. వి. వెలవు

టుస్సెవ్ బ్యాల సం. వి. (రసా) బున్ వెన్ చే

కనిపెట్టబడిన ఒక బర్కుర్ ముండి లభించు

శిల (Bunsen flame)-

టుస్సెవ్ దాహకము సం. వి. (రసా) బుస్సెవ్

అను రాసాయనికునిచే తయారుచేయబడిన

అంధన వాయు జ్యులన నాళము (Bunsen

burner)

టుఫుక సం. వి. థుఫించ సిచ్చ. ఆకలి.

టుఫుక్కు సం. వి. బోధ గౌన నిచ్చ.

టుయ్యారము వి. బంధనాలయము, చెంసాల,

టుర్క్ హిం. వి. ముఖమును కప్పునట్టి

పత్రము.

టుర్సి వి. చిరుగజై.

టురుక వి. లిడ్, విడ పొట్టి.

టురుక్కుడు విడ. వామనుడు, పొట్టివాడు

టురుష్ హిం. వి. కోటగోదయం దుండెడు దిప్ప.

టుణ్ వి. 1. కొబ్బెర్కాయ మేలరలగువాని

చిప్పి. 2. ఎండిన సొర కాయ, 3. పాముల

వాని సాగసరము. 4. క్రోవి. 5. పు. త్తె

6. శాటింక, విడ. పెద్ద.

టుణ్ణుట్టికొమ్ము వి. చిమ్మున గ్రోవి.

టుణ్ణుబొడిష వి. రాలు చెక్కెదు చాడిస.

టుణ్ణీ వి. తరిపియాపు.

టులియను ఇం. (ఆర్ట్) (Bullion). మేలిమి బంగారము లేక పెండి.

టులుపు వి. ముఖము, సంతోషము.

టుల్సోంర్ ఇం. (వ్హోవ) (Bull-dozer). అడ

చిని నరకి చెట్లను చేపుతోసహం పెకరించి నేలను పాగుచేయట కనుకూలముగా చేయు యంత్రము.

టుల్నె ఇం. (ఆర్ట్) (Bull). సావానిక

వ్యాపాములో ధర పెరుగు వని ఆశించి ఆశ ఫలించినచో లాఫము పొందు ఒక

కంపెనీ వాటా వ్యాపారులు

టుప్పు వి. అన్నము

టుప్పుము వి. 1. పెండివారి సహాజోజనము.

2. ఆవోరము,

టుప్పుముంతి వి. వివావము నందు నాల్గ వాడు బంధుపులు ప్రీ పురుషాదులు ఒక టిగా కూర్చుండి భుంకించుట.

టుపు వి. పాము యొక్క పూతాగ్నరము.

అనుమతి నం. వి. 1 పాల్సు 2. లైగడ తీసున | నము” (Lemma) అనుమతి. అసి నం. వి. ప్రోమెస్మెంట్ నమతు పెరుసు. 3. బూగర. పం. వి. (ప్రెక్ష.) పడ్డ రీజిష్ట్రేషన్ నుండు రెండు కోడమాయ నుండు చచుకోవాల్సిన నమి. అలో లెస్ట్ లెస్ట్ (Palea). (పెద్ద తే “అవ్వాబు ఉనిషిష్ట్ శ్రీ. నాము,

బీర్లా

మూడు వి. తక్కిపున్నిపుత్తాపై గల బుసి, కం దూపము. వి. (ప్రెక్ష.) శింధుము ఎంక్కు శరీర మేర్పుదు సూక్ష్మతంతువుల సముద్రాయము (Mycelium). (గృహమ.) నిలువవేసిన ఆహార చద్రార్థములలో కెమ్మె వేడిలుచేత బూడిద పర్షపు మచ్చ శే ఏ డట (Mildew). (కింది విధముగా కెమ్మె కిల్లిన ఒట్టలను కొర్కిరోజులు దేనిలో ఉన పేసి మూసి యుంచిన వారిపై కూడ ఈ విధపు మచ్చులు తయారును. ఒక విధ మగు శింధుములు పెరుగుట లలన ఈ మచ్చులు ఏర్పడును).

బూక్ లిల. బూటుకము.

బూగర వి. 1. రాగి మొదలగు ధాన్యము ఉపై గల పొట్టు. 2, కం దూపము.

బూచి పై. వి. భూషణము నం. తూర్పః బూచులతోఇదు వి. శత్రుదు.

బూటుకము వి. మాయ, వంచన.

బూటుకీఇదు లిల. వంచకుదు, మాయావి.

బూహేదారికళ వి. (గృహమ.) పూవుల కుట్ట పని. అందమైన కుట్ట తో లిత్రములను తయారుచేయాలు. (Embroidery)

బూతీచ పై. వి. 1. కట్లలు మొదలగునవి కాంగా మిగిలిన భర్తలు. 2. గోమయ భస్మము నం. భూతిసి

బూతుము పై. వి. భూతము, పిశాచము, నం. భూతః.

బూతు వి. 1. కుచ్చితపు తిట్టు. 2 బట్టుపాదు బూత వ. పాంథుండ.

బూచె పై. వి. దూపక. తిథి. పం. మార్పి, బూఫై భోజనము కం. (గృహమ.) ఎపరాపట వారు ఉండించుకొని గుండులు — రెండు లేదా బూచ్చుండ భక్తి-మూ (Beefit dinner), (ప్రథమ ఉక్కుప యుండ ఐక్కుపమాని యు స్నా చో కటుపంటి పొప్పు చేయండుమి.)

బూమియ పై. వి. 1. మారువేషము. 2. మాయ, వంచన. నం. 1. భూమికా. 2. ప్రామాకా.

బూర్ వి. 1. పూర్, కాహాళ మను వార్యము. 2. నాగస్వరమునకు సుఖి యిచ్చు వార్యము. నం. పూర్పః.

బూరఁడు పై. లిల. విచ్చుంధించిన వాడు.

బూరకాలు వి. భోదకాలు.

బూరగీముక్క వి. కొముకొముక్క.

బూరట పై. వి. ఉబ్బుట. నం పూర్ణః.

బూరుగు వి. శాల్మల్చి సృష్టము. దూ. బూరుపు,

బూరుగుభూచి వి. (గృహమ.) పట్టప త్తి (Kapok).

బూర్జువా ఇం. (రాబ., అర్జ) మధ్య కరగిపిజలు సామంత కంపతు కాలములో ఉన్నత ప్రథ వంశమునకు చెందనని కాయ క ప్రముచేసి తీవీంచెడి ప్రజలను. (రినిలో వర్తకులు, ఉబ్బులు, పై ర్యాలు స్వాయి వాదులు కూడ చేర్చబడిరి ఇట్లు నంలో ధించుచుండిరి.

బూల వి. కాటిమూనిలోని మైత్రవిభాగము.

బూలి లిల. 1. నిస్సార్కైనిడి. 2. బెందు.

బిల్

బృంద సం. వి. కులని, హార్టియ,
బృందము సం. వి. సమూహము,
బృందారక్తము సం. వి. వేలపు, విజ. మనో
జీరు.

బృంచొతము సం. వి. మనకు సీక. ఫీంకా
రము.

బృహతి సం. వి. విశ్వాపనుని వీఱ. విజ.
గొప్పరి.

బృహతున్కి సం. వి. పెద్ద దుషు వాయ.

బృహత్త సం. విజ. గొప్పది.

బృహద్భమనకండరము సం. వి. (శం.)
దమనస్కాధము మొక్క రెండు థాగము
లలో శాక థాగము. ఇది పొత్తిగా
గుండెకు పైగా నున్న థాగము, ధమని
స్కాధాంతము (Bulbus aorta or synan-
giun).

బృహద్భమన కుహారము సం. వి. (శం.) ధమన
మూలము (Pylangium) మొక్క లోచల

థాగమును ఒక కుంతల కవాటము అను
పూర్ణముగా రెండు అంలుగా విభ
జించును. వీనిలో కుడిపైచున నున్న అర
(Cavum aorticum).

బృహద్భమని సం. వి. (శం.) హృదయము
నుండి మాచి ఉత్తమును తీసికాని పోస్తు
పెద్ద రక్తాశము (Aorta).

బృహద్భమి శం. వి. అందవ్యధి.

బృహద్భమపు సం. వి. అగ్ని.

బృహస్పతిల సం. వి. అభ్యాతవాసమంకతి
అర్జునుని వేచు.

బృహస్పతిరీచము సం. వి. చిరచకాయ.

బృహస్పతిష్ట్రీష్ట్రము సం. వి. (శం.) పెద్ద
మెరదు (Cerebrum).

బృహస్పతి సం. వి. 1. సురగుయిషు. 2.
గురుదు.

బృహస్పతివారము సం. వి. గురువారము,

బీ

చెంగ వి. 1. లిరహాయ్యి. 2. కూత.

చెంగకొట్టు క్ర. 1. వాపోసు. 2. చెంగకొసు.

చెంబిమాటిష్ట్రీటు శం. (హ్యావ.) (Bench-
magistrate)కీతముకీనికొవకుండన్యాయ
విచారణచేయు గౌంవ న్యాయమూర్తి.

చెండ వి. ఒక తెగ శాకము.

చెంగిల్ల క్ర. 1. పెల్ల గ్ల్ల. 2. ప్రయాణ
మగ్గు.

చెందు వి. తెలుగు. విజ. నిస్సారము.

చెందుచాప వి. (గుహ.) బెండువలె (నొక్క)
పటుచగా చావవలె తయారుచేసిన అట్ట
(Linoleum), (దినిని సేలమీదగాని ఇల్లల
మిగాని వేయుట కుపయోగింపులు.)

చెందుమానిసి వి. బలహీనుడు.

చెండువదు క్ర. బలహీనక చెందు.

చెందడి వి. (వ్యావ.) 1. ఒక రకముకంకర.

2. అదును.

చెగదు క్ర. థయవదు, రూ చెగదు, చెగ్గదు
వదు, చెగ్గడిలు.

చెగ్గలము వై. థయాదులచే అవయవ
ములు స్థాధింపత తప్పుట, విహ్వాలము. సం.
వి. క్లెప్టింజ్

చెగ్గిలు వై. క్ర. 1. విహ్వాలించు. 2. థయ
వదు. కి. చింపించు. 4. చలించు, 5. బెదరు.

చెగ్గరు వి. సారసపాతి. రూ. చెగ్గరము.

చెట్లియన్ శం. వి. (Battalion) సైన్య
ములో ఒక విథాగము.

చెత్త విజ. 1. తీట్లము. 2. సెంద్రము.

ప్రచీనము తీ. మహాలంఘ.

ప్రచీనము వి. 1. ఉద్దత్త. 2. కొర్కెలంఘము.
ఇది కండినము.

ప్రచీనము యా 1. కలినండు. 2. క్రూషిండు.
లోడ్లు, ద్వాగులు, బొగులు, తొండులు.

ప్రధు వ 1. అలింయము 2. ర్మాంయము
3. గ్రాంయము

బెట్టుపరి వ (ప్రధు) 1. విశేషము లోల్లులు
లింకములు లోలు లోనము.

ప్రధు తీ. 1. చెల్లించు. 2. తొలగు. వి.
1. చునము, 2. తొలగులు.

ప్రధు వి. విలొపము, అందము. తీ.
అందగించు. దూ. దెళగు.

ప్రధు వి. 1. చూధ. 2. అసుధము. వి.
అపర.

ప్రధిదము వై. వి. 1. భయంకరవ్యము. 2
కలినవ్యము. 3 అధికము. నం. భీశిదము.

ప్రధియు తీ బెసుకు తప్పు.

ప్రధిసికొట్టు తీ ఎదుకు లోగు.

ప్రధు వి. తర్తుని మొదలైన నాలులై అడ్డ
కొండ. దూ. పెత్తిలి.

ప్రధు వి. ఎండిలేండ మట్టిపెళ్ళ. దూ. పెత్తు

పే వి. అపుషుక్క అరపు ‘అంపే’ యమట.

పేయు వి. 1. ఎండిన అడుపు పెల్ల. 2.
కొండలోనగు వాని యందలి లీలిక.

పేగడ వి. కాకి లంగారు.

పేగి వై. విజ. త్వారగా. నం. వేగః.

పేజారు హిం వి. శమము, అలయుక.

పేర వి. పరక రూపాయ.

పేరలు వి. కాయధావ్యముల వప్పు.

పేడిగ వి. కిస్తు

పేడిజము వి. టుక్కు, వంచన.

పేమూక వి. (వ్యావ.) అల్ల రిమూక.

పేడిన వి. ఒక రకము చేప.

పెరము వి. సైంట్ పె పె కాపు, పెరదు,
(Bark)

పెరము తీ. 1. కలుసు. 2. లాగ్వింము.
3 పెరు 4. పొండి.

పెరము వై. చిం. 1. కూమము. 2 ముసుక
సు. పెరుము.

పెరుము వి. 1. ఛేరము 2. ప్రయోజనము
3 పిరిక

పెత్తెపి అం వి. (ఫూగ.) (Baryta) దేశము
మోనాక్రైస్ట.

పెట్లము వి. చెపువాలు కాచగా నగు ముప్పు,
గుపము.

పెల్లి పిండి. వావకము.

పెల్లించు తీ. ఎంగించు, ఊరించు

పెన్న వి. 1. ఒక తెగ టోయు (చేపలుట్టుటు
పల్లకీ మౌయుట వీరి పుత్తి)

పెషోరము వై వి. వాణిజ్యము, దూ.
బేహరము, బేహోము. నం. వ్యవహారః.

పెళు తీ. 1. చల్లించు. 2. ఒచ్చయు వి.
చెలనము

పెళప వి. పావురమునుటోలుపిట్ట (పెళువ్య).

పెళుకు వి. తశతకమును ప్రకాశము

బీ

బేచిలు హిం. వి. సంకెలలు.

బేతాళము నం. వి. పించాచము, భూతావిష్ట
మృత శరీరము.

బేతాశుడు నం. వి. యమకింకరుడు.

బేది వి. పాచము, విరేచము.

బేరజము వి. కుత్సితపు నడక. వి. 1.
కుత్సితుడు. 2. కుత్సితురాలు.

బేరణ్ అం. (వర) (Baron) ఏరోపాఖండము
లోని జాగిరుదారుడు, ప్రఫువు, ఆంగ్ల
జాగిరుదారు.

బేరస్ అం. (వర) ప్రాచీన మధ్యయిగము
వాటి ఇంగ్లండు దేశ సామంత ప్రఫువులు.

యూరాప్ డేశములోని పెద్ద భూస్వాయి ములు (Barons)

జేరము నం. 2. గ్రహిమ. బై. వాగ్యపాచము, ఎలకిడుగుట. నం. వ్యవహారాల.

జేరరుచెక్కు ఇం (ఆర్.) (Bearer cheque)

పేరొన్నపడిన వ్యక్తి లేక మరియు ప్రేసు పసూలు చేసికొనగల చెక్కు. (కట్టి చెక్కు పొమ్ము చెల్లించునపుడు చౌణ్ణంకువాగు పొమ్ము తీసికొను వానిని గుర్తు చట్టపలసి అవసరము లేదు.

బెరియమ్ ఇం. (రసా.) (Barium) ఒక మూల ద్రవ్యము, ఔరమృధాతువులో వొకటి.

బెరిల్ - ఇలు (భూగ.) (Beryl) వైద్యార్గమ్యము బెరీలు హిం. వి. రాబడి మొత్తము, లెక్కా వివరము.

బెరుండము బై. వి. భేరుండము, గజముల తన్ను కొవిపొవు పక్క.

బెరైట్ ఇం. (భూగ.) (Baryte) బెరియమ్ సలైటు కలిగిన ఖనిజము.

బెల క్రై. వి. 1. మూర్ఖురాలు 2. ముగ్గు. 3. మూర్ఖుడు. 4. గోల. 5. అమాయకుడు. నం. భేలిసి.

బెలరి ఏ. మోసకాడు.

బెలు వి. మోసము, వంచన.

బెవారసు హిం. వి. వారుడులేని, హాక్కుచాథుడు లేని.

బెషము బై. వి. పండ్ల లోపలి గుజరా. దూ

పేసెము. నం, పేళి, పేళః.

బేసరి వి. ఒక ఒకము ముక్కర, అడ్డబాప, బేసల్ మెటల్ లోరిజమ్ ఇం. (గృహా.)

Basal metabolism) ఏరీము కదలికలేని సమయమున కావలసిన పోషణ కి. కీవధారణ మూలక చయాపచయ క్రియ.

బేసి ఏ. నిషమము, సమముకానిది, ఏ. (గణ.) సరగాని సంఖ్య(Odd). 1, 3, 5, 7 వంటి. మా. (అయిగన్న సంఖ్య).

బేసికంటి వి. (బేసి + కంటి) ముక్కంటి. బేసికైదువుచోదు వి. ఆ సమకయుడు, మన్మధుడు.

బేసిక్ ఆక్రైప్టులు ఇం (రసా.) ఆష్టములకో తటస్థికరణము నొందిన లవణములు, ఇల మును ఏర్పరచెడి లేక నీటియందు కడి జూరముల సేపురచెడి ఆక్రైప్టులు(Basic oxides).

బేసిక్ ఎద్యుకేషన్ ఇం, వి. (వ్యాప.) (Basic-Education) | పాశిపదిక విద్య విషయాల పమానముగ వై ప వృత్తి సేఱు విద్య.

బేస్టు వి (వ్యాప.) పేకాల, జూతమునండకి కొద్ది గెలువు.

బెసారము బై. వి. వ్యాపారము. దూ, బెసారము.

బెసారి బై. వి. వ్యాపారము తెలిసినచాలు, వడిజాడు.

బ్రి

బై ఎలైక్టన్ ఇం. వి. (రాస.) (Rye elect-ion) భారిపడిన భావపథ సభ్యత్వమునకు అరుగు ఎన్నిక.

బైకలు (ప్రాచి.) వి. బయ్యంకలు, వేవిక్కు. బైక్కలు వి. 1. అభ్యాసము. శి.అర్థముతేనిమాట.

బై దాలము వి. కోపము. దూ. బయుదాలము బై నోరల్ ఇం. వి. (Bin oral). 1. విసుటు. 2. వివిపించుట.

బై బిలీ ఇం, వి. (బసి.) (Bible) బై. ఫ్రాంధర్మి గ్రంథము.

కైరవాసము వై. వి. ఉత్తరియము, ఉపార్యాసము, నం. ఉపార్యాసము.

కైరాగి కై. వి. విశ్వాసేన తీకాపాసి. నం విరాగి. *

కైసణ వి. పీణపొరకాయ చౌక్క రంధ

నము. దూబయింద.

పైసి కై. వి. 1. గౌరహము. 2. ఆగ్నము. ఉబయిసి. ఉపిసి, ఉగిసి, నం భూయిసి.

పైసుక వి. క్రతిజ్ఞ దూబయింద.

చో

చోంకణము వి. విభూతి సంచి. దూ. చౌక్క

ము, భోక్కుడ

చోంకరి వి. చోంకులాదువాడు.

చోంకు వి. కల్లుమాట. క్రి. కల్లులాడు.

చోంగరము వై. వి. క్రాముచీయాడెదు అటవస్తుస్తు. నం. క్రమంకమ్.

చోంగు వి. ఎండిన శావు లోలు పెయరు.

చోంద వి. తస్సుచేసిన వారి కాలు సేకులకు

తగిలించు కొయ్యి. ద్రుపదము, (చోండ కొయ్యి).

చోండము వి. పెచ్చుతో కూడిన తెంకాయ, కొబ్బరి చోండము. దూ. చోండామా,

చోండలము, భోండము. చోండ్లము, చోండిగి వి తోడిమ.

చోండుమల్లె వి. గుండుమల్లె

చోండెము వి. ముండుకంపతో అల్లి తెట్టున కమపెదు తడిక.

చోంత వై. వి. దబ్బముగా కుట్టిన గంత. వి. పెద్ద. సం బుంథా.

చోంతకాకి వి. మాలకాకి.

చోంతకుట్టు వి. (కు)

చోంతను కుట్టు పద్ధతి.

చోంతరటి వి. పెద్ద కాయల అరటి.

చోంతు వి. కొవ్వులు చోంకుట్టు మొదలు వాని యిందుగు నుండు పొట్టు.

చోండ వి. 1. రంధ్రము. 2. కాట మొద

ఉస చిన్న తెఱ్పు. 3. గుంట.

చోందకోం వి. మల్లలు ధంచు నోక అయిదము

చోందకము వి. కవచము. దూ చోండము. చోంవకము చి చూ పై.

చోంది వి మేను, చోంపియ వి అరటిసుచ, భూట. దూ. చోండ.

చోందు వి. 1. దారము. 2. చౌక్కాయ ముదివేసయ లిన్ననాడ.

చోక్కు వై. వి. 1. చింము, కన్నము 2. శవమునుపూడ్చెదు గొయ్యి నం భూకః.

చోక్కుసియ పై వి. భోక్కున, గుళ్లము లకు వాచాపెట్టు పంచి. నం భకుణమ్.

చోక్కులాదు వి. 1. కష్టుగాడు, 2. ఎలుక.

చోక్కునము వి. 1. పంటసాల. 2. ముల్లె. 3. ధనాగారము.

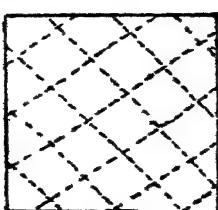
చోక్కు వి. తోస్సె. తోసి, మాంపము లేవిది.

చోక్కుంమున్న వి. మాంపము లేని కొమున్న.

చోక్కుప వి. బట్టలపెట్టి, చోక్కుసా వి. చిన్నమాట.

చోక్కు క్ర. నోటి విందుగ చేసికొని వమలు. వి. విండిన నోరు.

తొగడ వి. 1. చూచుకము. 2. మంచు కొదు. 3. కిఫరము. 4. గుండపట్టమీది గుబ్బ. 5. చెరువుకట్టలో వడిన చిన్న తెకము.

బొగ్గరపు నేలపు వ. (వృష.) కొద్దికాలము పరమ లేకపోయినచో తేమ మిగుల తగిపోవు నేలు (Sandytype soils).

బొగ్గరము వ. (వృష.) ఉండుతో కూడిన వేపమి,

బొగ్గు వి మండి చల్లాదిన కళ్ళతునుక, అంగారము.

బొచ్చె వ. 1. కుండలోనగు వాని పెంకు. 2. తంపుక్కె.

బొహెగు వై. వి (ఖుంగసు) విటుడు. నం. భుజగం.

బొహే వి కడుపు

బొహేదేవర వి వినాయకరు

బొటనప్రేలు వి. అంగుష్ఠము, టా టొటమున ప్రేలు, బొ ట ప్రేలు, బొట్టన ప్రేలు, బొట్టి ప్రేలు,

బొతీమ వి. మెటిమ.

బొత్తిము వి, గోచి, లంగోటి.

బొత్తియ వై. వి. 1. శాంపు ములికి. 2. కొడుకు. 1. కూతురు. నం. 1. ధేత్తి. 2. పుత్తి. 3. పుత్తి.

బొత్తు వై. వి. 1. తిలకము. 2. చుక్కమున్న. 3. మంగళ సూత్రమున కూర్చు స్విఫ్టాఫటము, నం. 1. పుండ్రమ్. 2. విందుః 3. వృత్తమ్.

బొతిప వి, చెట్లయందరలి బుడిపి.

బొడ్డనచావి వి. నడుమ పిల నూయిగల కోసేరు, దిగుడుభావి.

బొద్దు వి 1. నాథి. 2. నూతిచుట్టు పెట్టిన గోద.

బొద్దుచేపలు వి. (గృహ) నాథిగొట్టము. బొద్దుక్కాడు (Umbilical cord).

బొణిగ వి. 1. సరకుతో నున్న చేతిసిద్ధి. 2. నొండు వీడని కొన్న మొదలగు ధాన్యము. 3. వశుపు మెదనుకట్టి గంట.

బొత్తాము ఇం.వి. గుణ్ణి.బొత్తాను(Button)

బొది వి. ఉడ విరామమగు చోటు.

బొదింక వి (బం) కీట కములలో నొక జాతి (Cockroach)

బొద్దు వి. 1 గోడ అంచు.

1. పేముబొద్దు లి గడ్డి. బొద్దింక బొద్దు.

బొప్పెరు వి. మూఢుము.

బొప్పె వి. బుడిపి.

బొపు వి 1 పొక్క 2 సింహాదము, బొపుమెకము వి సింహము, గజించు మృగము

బొపు వి. 1. కనబొపు, 2. ప్రతిమ. రూ. బొప్పు.

బొపుముడి వి. కోపముచే కలిగెడు కను బొపుల ముడి, ప్రథుతి.

బొమిక వి. 1. ఎముక. 2. బోకో.

బొమికము వి. కిరిటము. రూ. బొమ్మికము. బొమ్మిడికము.

బొమ్మత వై. వి. 1. కనబొపు. 2. లిరుడ చిహ్నము. 3. అవమానచిహ్నము. 4. ప్రతిమ. 5. బ్రిహ్మ. విం. అల్పము. నం. 1. ప్రథూ. 2. ప్రతిమా. 3. బ్రిహ్మో.

బొమతిచుక్క వై. వి. కానరానిచుక్క, అభిజిన్నక్కతము.

బొమతిపెట్టు క్ర. వెక్కిరించు.ఉబా..“దేవతామణలకు బొమ్మి పెట్టు క్రియ మర్దల శాశనింద పద్ధతినీ” (రా మా భ్యా దయము).

బొమ్మర వై. వి. క్రాంతి.

బొమ్మరము వై. వి. బొంగరము నం. శ్రథమరః.

బొరాక్స్ ఇం.వి. (ఖూగ.) (Borax) ఒక ఖనిజము.

బోరిగ వి. గడ్డి పెల్లగించెడు గోదలి.

బొరుగు న. 1. వేపుడుచట్ట. 2. కచిత్ మృగము.	బొల్లిగ్గద్ద వి. గరుడుడు.
బొరుగులు వి పేలాలు. రూ. బొరుగులు.	బొల్లు వి. అపక్కిము బొంకు.
బొటీయ వి 1 లిలము. గొయ్య 2. ఎండిన లొండ్లము	బొపికె వి చౌంకాయ మీరి తోలు.
బొల్లెలు వి నొల్లిగుజ్జము.	బొసుక విజ. బలిసినవి, ఒలిసినవాడు.
బొల్లి విజ. 1. తెల్లి సిరి, 2. తెల్లి నివాడు.	బొళ వి. బొల. విజ. శూన్యము, ఉత్తరి. బొళ్ళిపాయి వి.కల్పుక్కాగు తాటాకువాయ

బోయిక

బోకి వి 1. పాత్రము (నించారమున). 2. తలపుత్తు. 3 ఇలగడుగు దోనే.	కుడుచుకొనుటకు వేయు నాచ చాప లేదా ఇనుపజాతి చాప (Door mat).
బోకె వి. నొమికె, కణ్ణము.	బోధకరుడు ఎం. న. వేకువు రాజుల మేల్కూర్కిలెదు వాడు, వై కాథికుడు.
బోటి విజ. వంటి, వంటివాడు, పోలినవాడు	బోధకుడు నం. వి ఉపాధ్యాయుడు.
బోనము వై. 1. లంజె వెల. శుల్కము. 2. విక్రయము. నం. భోగి.	బోధము నం. వి, తెలివి.
బోగి వి. సంక్రాంతి వందుగకు తొలిదినము	బోధి నం. వి.1. రావి. 2. సమాచిషీషము.
బోటి వి. 1. స్త్రీ. 1. చిలికె.	బోనకత్తియ వై. వి. (బోనము + కత్తియ) అన్నము నండి పెట్టునరి, దాసి.
బోటు వై. కొండ మొరలగు వానియం దుబ్బుగామండు బోటు. విజ. 1. క్రొధుడు 2 దుర్మాదుడు. నం స్ఫూర్ష, ప్రాంగః.	బోనము వై. వి. అన్నము నం భోజవమ్.
బోడతరము వి. ముందిని (చెట్లు)	బోనము పెట్టె వై. వి. కోలుకప్పిన గుండ్రని చెప్పె.
బోడపత్రము వి.(వ్యావ) పోమీలేని దస్తావేజు నోదిక వి. 1. శాలకుడు 2 సేనకుడు.	బోనను కం. (అర్థ..శాస) (Bonus). శీమా కంపెనీలు తమ పట్టాదారులకు, కదితర వ్యాపారసంస్థలు తమవర్గ వనిశేయు వారికి నొసగు బహుకృతిద్రవ్యము
బోడిగ వి. (వ్యావ.) 1. విండెవంటి కుండ 2. గాజు గిస్సె.	బోను వి. మృగాదులను పట్టు కప్పిమ యంత్రము, ఎలుకలబోను.
బోడి వి. మెట్టిమేరటి అమ్మకము.	బోమన్స్ సంచి లేక తిత్తి కం. (గృహ.) ఈ తిత్తి లో రక్తము మరినపదార్థములను తీయుటకు వడగట్టించును (Bowman's Capsule).
బోదికాలు వి. వ్యాధిచే వచ్చు ఏనుగు కాలు వంటి కాలు.	బోము వి. బలవంకము.
బోదియ వి. 1. ప్రకాండము. 2. విరచ చేల యండు కాలువ లేక్కుచి కట్టిన కట్ట 3 స్తుంభముల మీరి దూలముల క్రింద మండు పిటు.	బోదా వి. కిరాతుడు, కైవర్యడు,
బోదె వి. (గృహ) గుమ్మము దగ్గర కాటు	బోయిక వి. కిరాత స్త్రీ. రూ. బోయిక, (చెంచెక వాలె).

చోయరులు కం. (పరి.) ఆఫ్రికా దేశము నకు ఎలస వచ్చిప డచ్చివారు (Boers).

చోర ల. 1. రొమ్ము. 2. పెద్దరెక్క తలుపు.

చోరగిలు క్రి. రొమ్ము భామి నాను.

చోరన విజ. శిథ్రముగా.

చోరప్రాతుడు వి. పాము.

చోరపెల్ కం. వి. (ఖూగ.) (Boracite) మెగ్నిషియమ్ లోకేటు, మెగ్నిషియమ్ క్రోరెడ్ కలిగిన ఒక ఖనిజము.

చోరాన్ కం. వి. (రసా.) (Boron). ఒక మూల ప్రయ్యము. (అధారు స్వాధావము కలది వెలిగారమందు ఘనటకముగా నుండును. అకర్ క్రమ పట్టకలో కివ పరము లోనిది. అత్యల్పప్రమాణములో మొక్కలకు కాపలనిన మూలద్రవ్యములలో నిరియైకట. పరమాణమంట్టు ర్కగా గలభక అలోహా మూలకము.)

చోరికాస్టము నం. వి. (రసా.) చోరాన్ ప్రతిష్టమినిదము సీటిలో కలిగిన విధు ఉమ్ము (Boric acid).

చోరుకంగు క్రి. ప్రోగ్రస.

చోరుకాదించు క్రి. స్ట్రోపము చేయించు.

చోరుకాడు క్రి. బిడ్డలు స్ట్రోపముచేయు.

చోరెంబోతు విజ. (వ్యాప.). 1. తిండిపోతు. 2. బలవంతుడు.

చోరెము వి. (వ్యాప.) 1. దూరిలోపగు వావి మూట. 2. గోనపట్టాలతో వమర్పించు గుండ్రని గాడె.

చోరేట్ కం. (రసా.) (Borate) లోంగాము యొక్క సోడియమ్ ఉపఃాదము

చోర్ట్ కం. (ఖూగ.) (Bort) వజ్రిశోకము. క్రిరునము యొక్క అనంపూర్ణ స్ఫూర్ట్ కరణ రూపము.

చోర్స్ కం. (వ్యాప.) (Board) సంఘము కార్బోనిచ్యాపాక నంఘము.

చోర్స్మెక్రిటము కం. (వ్యాప.) ఇది శిల్పింధ సంబంధమగు తెగుళ్నాను నివాంచుట కుపయోగించబడుచుండును 1 పాలు మెలతుకము 1 పాలు పొడిసున్న ము 100 పాశ్చ సీటిలో కలిపి దీనిని తయారుచేయు దురు (Bordeaux mixture).

చోరైట్ కం. (ఖూగ.) (Bornite) ఒక తామ ఖనిజము.

చోరము నం. వి. బాలె త లోచము.

చోలు విజ. లోపల నేమియు తెనిది, గుల్ల దొల్ల.

చోలె వి. 1. శలవుట్ట. 2. టటికుండ. 3. కుండలొచ్చె.

చోలెదు విజ. (వ్యాప.) లెక్కపెట్టి లేవిన్న.

చోల్విజిట్ కం. వి. లెగిన్ నాయకవ్యమున రిప్ప్యు దేశమున సంఘస్ట్రోమిత్యము గల ఆర్థిక రాజకీయ సాంగ్రామిక పరిపాలన సాపీంచుక్కాలవలంచించిన తీవ్ర వామ ప్రక సిధ్యాతము.

చోసి వి చెంద్రూడినది.

చోకా విజ. కప్పటముకేచిది, హం. భోలా.

బో

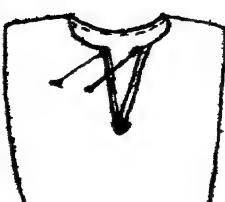
బోండ్ టెనింగ్

కం. (గృహ) (Bound opening)

వై పింగు వేసి ముగించిన తెర యాక.

పొద్దుధర్మము నం.

వి. (వరి.) గోతమ బుద్ధునిచే (క్రి. శూ.

566-488) చోధింపబడిన ధర్మము.

గోతమబుద్ధుని తరువాత అశోక చక్ర వర్తి కాలములో ఈ ధర్మము ఒక్క ఖారత దేశములోనే కాక విదేశములలో కూడ వ్యాపించెను గోతమబుద్ధుదు చోధించిన ధర్మము, ప్రపంచములోని సుఖాదుఃఖములకు మానవుడు చేయు దున్న కర్మయై మూల కారణమని సుఖ

దుఃఖములకు అట్టతానే మానవులు సన్మానించు వచ్చాడు. పంపుర్ల నిరావిడము పొంది జన్మిరాహిత్వము పొంద వచ్చున్నాయి కోణంచు ధ్వనిము. దౌర్జన్యభింబము పం. వి. (పరి) వౌడి రామాయణిసి.

ప్రాచీన సంఘ. బుద్ధులు స్తోత్రానిన మంగళు
ప్రాచీనంథము సం. వి. (పర) కొర్కెడుల
సంఘము.
ప్రాచీన సం. వి. బుద్ధుమంగళు,

೨೫

భూమికరు ఈ ఏ (బంకర్) (Bunker) ప్రాయి
ఇతరుల ఫారమును ఒనవడ్ పదిలపరిచి
అపసరమైనవారికి తగ్గితిని బుఱము
రిట్టు, పాసిష్టై ఎచ్చు వడ్ పలన లాఫము
చెందువారు

ବ୍ୟାଙ୍କ ଶତ (ଅର୍ଥ) (Bank) ଉପରୁଥିବା ଏହା
ମୁନ୍ଦ ନେକରିବା, ଅବସରମଗୁ ବାକୀ
ବୁଣିମୂଲ ନିମ୍ନ ପାଶ ଯାଏ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ

ప్రాణికున్నిటు ఇం. వి. (ఆర్.) (Bank-note)
 రోక్కమునకు బదులు వాయి ప్రాణికు
 ప్రతములు

చ్యాంకు రేటు ఆం లి. (అర్థాట) (Bank-rate)
డేశమలోని కెంప్రెంట్ చ్యాంకు మిగిలిన
చ్యాంకులకు ఖుషముల నియు వడ్డి రేటు
రిడిస్చ్యూంటు రేటు డేశమలోని వడ్డి
రేటు, వస్తుషుల ధరల మట్టము రినిషై
కాల ఆదారవడ్డి యుండును.

భాగ్యంకు నందాన పట్టిక మ. వి. (హాజి.)

కాతాన్ని వ్యాంకును మధ్య ఇగిన
పైవడురమున్ని చ్యాంకు కాకాలోన
కాతాదాడిపై పుష్టకమలలో ఒకే రమ
యమున ప్రాయికపోపుట పలన వచ్చ
వ్యక్తాసమున రుజువుచేసి సంధానము
యొపిక.

బాటులక్. १० (గృహ) (Batter) జాతులు
కతిపున ఒండె.

చౌక్కిలెసు కం. ఎ. (ఆర.) (Balance) • వ
శేషము, కా తా ని లై ఇమ్మార్గుల
తొల్లాడ్చనవతరమున కనబడు ఆస్తి లెక
బుడ శేషము.

భాగ్య తెను స్థితి ఈ. వి. (లడ్జ.) (Balance Sheet) లోని పక్షట్లీ, నిరీక కాలాసంతరమున వాగ్దిపొరణంపుకు గల అస్తులను, అప్పులను వేడవెరుగ సూచించు పట్టి. (దీనివంచన సంస్కరణక్క నికిలమైన ఆస్తి నిజమైన ఆరిక వరిసీళి కెలియను.

೨೫

బ్యాక్లరెట్ ఇం. ఎ (బ్రోచ.) (Burette) ద్వారా
ములను కావలసిన కొలతలు తీసికొనుట

సువర్ణోగవదు ఒక పరికరము.

L83

ప్రశ్నలు ఏ. 1. తీవ్రమి. 1. తీవ్రమి పాయము
ప్రశ్న ఏ. తునుక. తీగా,
ప్రశ్నలవారు చి. వేత్రహస్తులు.

ప్రధనుడు వంచి, 1. సూర్యుడు, 2. శివుడు, ప్రభుతుము వై. (క). త్రమించు, జమ్యుర వోపు, పించూ ఫిట్టా ఆం. చి. (పుట్ట) (Brayophyta)

బ్రయోఫిటములు ఈ తరగతికి చెందిన ఉభ్యజీవములు సూక్ష్మార్థిదిగ్దముల కంచె వొచ్చు ప్రేసికి ఉండినవి. పొతిజాతి

మొక్కలు (Mosses and liverworts)

బ్రహ్మాక్త నం. వి. నలువ బ్రో. ప్రజలను వుటి లో 0 రిం చు వా డు (నవబ్రహ్మాలు.- కృగులు, పుంస్త్రులు, పులహులు అంగిర సుదు, అత్రి క్రతులు, దఱులు, వసిష్ఠులు మరీచి).

బ్రహ్మాచర్యము నం. వి. మొదటిల్ల శమము.

బ్రహ్మాచారి నం. వి. బ్రహ్మాచర్య ప్రజలము . నమష్టించువాడు.

బ్రహ్మాణ్యము నం. వి. 1. బ్రాహ్మాణులకు పాతమేనది. 2. గంగరావి.

బ్రహ్మాణందువు నం. ఏ. 1. సీమదు 2. సీచ బ్రాహ్మాణులు.

బ్రహ్మాణిందువు నం. వి. వేదపారమందలి నోటిముంపర.

బ్రహ్మాధూయము నం. వి. బ్రహ్మాత్మయము.

బ్రహ్మాము నం. వి. 1. వాంసుడు. 2. వేదము. 3. సామాత్ము. 4. తపము.

బ్రహ్మామేఖలము నం. వి. బ్రాహ్మాచారులకు ముంజిగా నుపచ్చోగపడు తృణము.

బ్రహ్మాయజ్జము నం. వి. వేదపారము.

బ్రహ్మారంధ్రము నం. వి. నదునెత్తి.

బ్రహ్మారథము నం. వి. ముత్తినొందిన సన్మాన్య సులను తీసికొని పోయెడు వాహనము.

బ్రహ్మాపంచము నం. వి. సాంచారాధ్య

యన సమ్మిథి.

బ్రహ్మావర్ణసున్ నం. వి. బ్రాహ్మాణాతేజము.

బ్రహ్మావాది నం. వి. వేదాంతి

బ్రహ్మానమాజము నం. వి. (బరి.) క్రి. శ.

1820వ సంవత్సరములో రాజురామ

మోహనరాయిచే వంగ రాప్రె (గ్రాప్రె) మును

స్థాపింపబడిన సమాజము (భగవంతుడు

ఒక దేయని సకల మానవ సౌభాగ్యమును

బోధించుధండ్రము. ఈ సమాజము విగ్రహం

రాధకను నిచేధించును)

బ్రహ్మాపర్వము నం. వి. నలికండ్లపాము.

బ్రహ్మాసువు నం. వి. 1. మన్మథు 2.

మరీచి. 3. వారదుడు.

బ్రహ్మాసూత్రము నం. వి. యత్కోసవితము.

బ్రహ్మాపాత్మ్య నం. వి. విప్రుని చంపుట (మహాపాతకములలో నాకటి).

బ్రహ్మాంజలి నం. వి. వేదధ్యయన కాల మందలి మొక్క.

బ్రహ్మాంధము నం. వి. భూగోళభగోళాది

కము, అందలి లోకములు చరాచరా కాలము.

బ్రహ్మారణ్యము నం. వి. వేదపారభూమి.

బ్రహ్మావర్తము నం. వి. ప్రస్తుతపు ధితీ

నగరమనకు వాయవ్యభాగపు దేశము.

బ్రహ్మానము నం. వి. ధ్యానోపాయ భూత

మైన వద్దున్నిటిక రండూర్ధవాసనములు.

బ్రాహ్మా నం. వి. 1. సరస్వతి. 2. పొన్నగంట

కూర. రూ. బ్రాహ్మా.

చ్యా

బ్రాంతి వి. ప్రేమ. ఏ. 1. అధికము. 2. దుర్భథము.

(బ్రాడ్-గేజ్ రైలు మార్గము ఏ. వి. (భూగో.).

సమతలప్రదేశములలో మంచు రైలు మార్గము. (రిసికి రైలు పట్టాం మధ్య

5'—8' దూరముందును).

బ్రామాప్రేస్ అం. వి. (బ్రాప్.) (Bramah

Press) నీటి ఒత్తిడి ప్రహారములన వచ్చి

చేయు ఒక విధమైన ప్రేస్.

బ్రాసో అం. వి. (గ్రాప్.) (Brasso) అంంకారపు

ఇతడి సామానులను పాలిష్ (Polish)	బ్రాహ్మణంబ్రువుడు నం. వి. పారుడు.
చేయుటకు పద్మాగించుద్రవము లేక పొడి	బ్రాహ్మణంబ్రువుడు నం. వి. 1. బ్రాహ్మణంబ్రువు కర్మము, 2. బ్రాహ్మణం భావము.
బ్రాహ్మణంబ్రువుడు నం. వి. జాతిమాత్రాంగోప కీవియైన బ్రాహ్మణంబ్రువుడు, చెడిపోయిన జాపడు.	బ్రాహ్మణంబ్రువు నం. వి. 2. బ్రాహ్మణం సంబంధ మైనది వి. విక్ర్యయ నాచారమును గల వచని పితిచి పద్మాసహితముగ పస్తార్థిదు ఉచే నలంకరించి పూజించి, కన్య నిల్చి చేయు వివాహము.
బ్రాహ్మణంబ్రువు వి. 1. బ్రాహ్మణం సమూహము. 2. వేదభాగము.	బ్రాహ్మణంబ్రువు నం. వి. 1. సరస్వతి. 2 బాపవ చెమ. 3. పొన్నగంటి.
బ్రాహ్మణంబ్రువులు నం. వి. వైపిక ధర్మ శ్రీంభములు, యజ్ఞ తంత్రములను, పురాణ గాథలను చేస్తే ధర్మ గ్రాంతములు.	బ్రాహ్మణంబ్రువు నం. వి. 1. బక తరగతి వివాహము. 2. బిహ్మత్యము.

బ్రి

బ్రిగేడు కం. (రాశ) (Brigade) సైనిక వాహిని, రెండు లేక రెండు కంచుఎక్షప్ ఇనులు గల వటాలము, బ్రిగేడియరు-

వాహినీపతి, బ్రిగేడియరు-మేజరు బ్రిగేడియర్ - ఇనుల్, మహావాహినీపతి.

బ్రు

బ్రుంగు బ్రి. 1. పూడు. 2 మరుగు, 3. మునుగు,	బ్రుంచే బ్రి. బ్రుంగచేయ.
బ్రుంగుడు వి. 1. మరిగినది. 2. మునిగి నది.	బ్రుంచై నం. వి. బ్రతస్థులు కూర్చుండు దర్శాప సనము. డూ. బ్రుసి.

బ్రుసా

బ్రుసాసైట్ కం. ఏ. (బ్రూగ.) (Brucite) మెగ్నీషియమ్ ప్రోక్రాక్ట్ కలిగిన ఒక

బ్రై

బ్రోమిన్ కం. వి. (బ్రసా.) (Bromine) ఒక అలోహమూల పదార్థము. (At no : 85) అధారుమూల పదార్థము - ప్రో బ్రో ఐ ఎన్	(లవణి ఇనకముల) వర్గమునకు చెందినది చానికి గల ఎత్తిరంగువలన ఆ పేరు వచ్చి నది.
---	---

ప్రానియన్ గతి ఇం. వి. కొ లా యి డ ల్
సాల్వోషన్ లోని అణవుల రాపిడివలన |

బ్రోడ్ బ్రోడ్ మోటింషన్ (Brownian motion)

బ్రోడ్

బ్లాంచింగ్ ఇం. వి. (గృహ) (Blanching)
మరగంలినసీటిలో ముంచితాక్క తీయట
బ్లాక్ డెవలప్ ఎంటు ఆఫిసర్ ఇం. వి.
(రాష.) (Block-development officer)
బ్లాక్ అధివృద్ధి ఉద్యోగి బ్లాక్ పంచా
యతి ముఖ్య కార్బ్ నిర్మాణానులను
సభుత్వముచే నియమించబడిన ఉద్యోగి.
(‘. D. O.’)

బ్లాక్ పంచాయతి సమితి లి. ఎ (బం. రాజ.)
గ్రామ పంచాయతిలకు, జిల్లా పరిషత్తులకు
మద్ద సుండు స్థానిక సంస్థ.

బ్లాష్ ఫర్మెన్ ఇం. వి. (రసా.) (Blast fur-
mace) ఇనుము కలిగిన ఖనిజములను
కంగించుకుపయోగించు కొలిమి, గారి
కొలిమి,

బ్లైండ్

బ్లైండ్ ఇం. వి. (భూగ) (Blende) ఐంక్ |

సలైండ్ కలిగిన ఒక ఖనిజము.

బ్లౌస్

బ్లౌస్ ఇం. వి. (గృహ) (Blouse) ఐంక్ |

(ఆది చీరపై వేసికొనడి దుస్తు)

బ్లూ

బ్లూ ఒక యతుకరము:

బంగజాత చివరము పం. వి. (పృష్ఠ) రారు
కడ సంహాతిలో హోక్కుక్కప్పుడు కడ
థితి కలు జీర్ణించి పోపుట వలన నేప్పుడిన
కుహారము (Lysigenous cavity) దీనిలో
సీర్పు, గారి, పరిమళపు మూనలు మొదలగు
వచి నిలువ యుండుసు.)

బంగము పం. వి. 1. చెఱువు. 2. అవమానము,
అల. 3, రోగము.

బంగి నం. వి. విధము.

బంగించు నం. వి. క్రై బంగపచుచు.

బంగుర నం. వి. (రసా.) నులభముగా
పొడియగు గంభకము వంటి ద్రవ్యము
(Brittle).

బంగురము పం. వి. 1, నుంచినది. 2.

వంకరె నది.

బంగకము పం. వి. విధుచునది, చీల్పునది
బంగక స్నేధనము పం. వి. (రసా.) ఒక
ద్రవ్యములు రాసాయనిక విఫుటనముతో
పాటు స్నేధించుట (Destructive distilla-
tion)

బంగనము పం. వి. విధు. పం. వి. (రసా.)
విడగొట్టుట, బ్రెక్సిట్ గొట్టుట (Breaking)
వేడిచేసి రాతి సూటిలో సుండు సంకీర్ణ
కర్మనోదశరి యోగికము చరణ యోగిక
ములుగా మౌర్యుట.

బంగళి నం. వి. పొమువలె వంకరగాపోవు
గుళ్లపు నడక, రూ. థంజిక.

శండనము నం. వి. 1. యుద్ధము. 2. దుష్టేష్టు.
శండారము నం. వి. లోక్పుసము.
శండుఁడు నం. వి. 1. ఆకాశయి. 2. దుష్టే
ష్టుదు
శంబు నం. వి. 1. ఆకాశము. 2. నష్టుష్టము.
శక్తి ము నం. వి. భాగింపబడిసరి. వి. 1.
అన్యము, 2. పూజ. 3 ఖాగము.
శక్తి నం. వి. 1. సేవ. 2. శయముతో
కూడిన స్నేహము 3. ఖాగము.
శక్తుఁడు నం. వి. భక్తిగలవాయ.
శక్షక కణములు నం. వి. (ఇం) శైవత కణ
ములు (Phagocytes) సూక్ష్మికీవులు తిని
వేయు జీవకణములు (Leucocytes).
శక్షణము నం. వి. తిండి
శక్ష్యము నం. వి. భకణియము, తినుబండము
(పొచశక్ష్యములు:- భక్ష్యము, లోష్యము,
శైవ్యము, చోష్యము, పొసియము.)
శగము నం. వి. 1. అదుగు. 2. సంవత్తి
3. తైరాగ్యము 4. కెలిని. 5. పీర్యము.
6. కించి. 7. మహాత్యము. —
శగవండుఁడు నం. వి. 1 విష్టును. 2.
శివుడు. 3. బుద్ధుడు. వి. సాధ్యానికుడు.
శగవతి నం. వి. 1. సరస్వతి. 2. పొత్తుతి
3. గంగ. వి. పూజ్య శ్రీ.
శగవదీత నం. వి. మహాథా తములోని
ఆరాత్రాపూర్ణమైన వేదాంత గ్రంథము.
శగిని నం. వి. సహాదరి
శగ్నము నం. వి. భోగ మెందినరి.
శజనము నం. వి. 1. సేవించుల. 2. ఖాగిం
చుట.
శజమానము నం. వి. 1. సేవించునది. 2.
ఖాగించువద.
శజించు నం. వి. 1. సేవించు 2. ఖాగించు.
శజిష్టుము నం. వి. 1. సేవించదగినది. 2.
ఖాగించదగినది.
శటుము నం. వి. దిషుము చుంక్క ఘరువేళ జ

ఖాగము.
శముఁడు నం. వి. బంటు, సేపకుడు, పని
వాడు.
శట్టారముఁడు నం. వి. 1. సూచ్యదు 2.
ముచి. 3. నాట్ వీపరిభాషయంయ రాజు
శజ్జీని నం. వి. (నాట్ వీపరిభాషయంయు) 1.
రాజు ఖాద్య. 2. క్రూహాప్రాపువిభాద్య
శముఁడు నం. వి. 1. పాతకుడు. 2. బట్టు
వాడు.
శ్రమత నం. వి. (గృహా.) 1 నిర్మయత్వము
2. కాపాడఁడట. 2 నిఖయముగా
నుండుట.
శద్రశా పంఘము నం. వి. (పరి., రాజ.)
పక్కిరాజ్య సమితి ముఖ్య కార్య నిర్వి
చాక సంఘము. (దినిలో పదునొకంచు
గురు సభ్యులుండరు. పీరిలో క గురు
శాశ్వత సభ్యులు, వీరు అ మె ర కా
సంయుక్త రాష్ట్రము, ప్రిట ను, రష్య, ప్రాసు,
చైనారేషముల ప్రతినిధిలు
శక్యన అదుగులు సభ్యులను పక్కిరాజ్య
సమితి సాధారణసక 2 సంవత్సరముల
పరకు సెన్సుకొనును. పీంచరికి తమాంగి
కామును పూర్వించుచు వోటు వేయు
అధికారము కలదు, కాని శాశ్వత, భుజుల
లో నేటక్కటైనను శద్రశా సంఘములో
చర్చించుచున్న విషయము, అంతరాయాతీ
శాంతి శద్రశలకు హాని కలుగునని తమ
ప్రభుత్వము ఖావించిపచో తమకు గల
శీతలో అను విశేష నిచేధాధికారముచే
ఆ విషయముపై చృంగ జరుగుండ చేయ
పచును.)
శద్రుశ్రీ నం. వి. చందనము, గందము.
శద్రాకరణము నం. వి. ముండనము.
శద్రాషుపము నం. వి. రాజపీరము,
శద్రుఁడు నం. వి. పీరశద్రుడు. వి. మేలు
కాని యుందు వాడు.

శయానకము నం. వి. 1. పులి. 2 శాహసు,	శల్లుకము నం. వి. 1. శల్లుము. 2. ముల్లు.
3. శయానకగుము.	3. కోతి. రూ. థల్లూకము.
శరటుడు నం. వి. 1. కూలివాడు. 2.	శవంతి లి. (వ్యౌవ.) ఇల్లు. రూ. బవంతి,
కుమ్మరి.	శవదీయము నం. విజ. నీది.
శరణము నం. వి 1. శరంచుట. 2. జీతము	శవసము నం. వి. ఇల్లు
3 కూలి.	శవసాని లి. (వ్యౌవ.) 1. లింగాని గెన్న
శరణి నం. వి. 1. రెండవ నష్టతము. 2.	2. అతయపాత్ర.
బరిటె.	శవము నం. వి. 1. బాము, పుట్టుక. 2
శరణ్యము నం. వి. 1, కూలి. 2. జీతము.	పొప్పి. 3. సంసారము.
శరతము నం. వి. 1. నాట్యము. 2. శరణ	శవాని నం. వి. పార్వతి.
చెట్ట. 3. థరంత ఖండము,	శవికము నం. వి. మేలు, శుభము.
శరతవాక్యము నం లి (నాట.) నాటకము	శవిలుడు నం. విజ. నటుడు.
చిపర ఉండు మంగళ వాక్యము.	శవిష్టత్తు నం. విజ. కాగలది.
శరము నం. వి. 1. పరువు. 2. అతిశయము.	శవిష్టము నం. వి. 1. శుభము. 2. శాగ్యము
3. బరువు. 4. శారువ.	శవుడు నం. వి. శిశ్వదు.
శర్ముడు నం. వి. శిశ్వదు.	శవ్వ నం. వి సార్వతి, ప్రౌమహతి.
శర్మనము నం. వి. 1, వేచుట. 2. ధ్వంసము	శవ్యము నం. విజ. 1. శుభ మైనది. 2,
శర్మించు నం. క్రి. వేచు.	యోగ్య మైనది. వి. ఎముక.
శర్త వం. వి. మగదు. విజ. ప్రోచువాడు.	శశకము నం. వి. శునకము.
శర్తుదారకుడు నం. వి. (నాట్యపరిశాప యందు) యువరాసు,	శసలము నం. వి. తుమ్మెద.
శర్తుదారిక నం. వి. (నాట్య పరిశాప యందు) రాజు కూతురు.	శసితము నం. వి. శస్త్రము.
శర్తునము వం.వి. దెదరింపుమాట, గద్దింపు	శశ్రు నం. వి. 1. కొలిమి కితి 2 తోలు
శర్తుము నం. వి. 1. బంగారు. 2 జీతము.	కితి రూ. శస్త్రి.
శల్లము నం.వి. 1. ఎలగుగొడ్డు 2.బల్లము.	శస్త్రము నం. వి. బూడిద.
శలవత్ నం. (బృక.) బల్లము రూపు గల (ఆకు) (Lanceolate).	శస్త్రోంగుడు నం. వి. శిశ్వదు.
శల్లతకి నం. వి. జీడి చెట్టు.	శస్త్రోక్కంించు నం. క్రి. బూడిదగా చేయు.

భూ

భూ నం. వి. 1. సూర్యకణము. 2.సూర్యని వెలుగు.	బ్రొక్కసము.
భండము నం. వి. 1. శాడవు. 2. మట్టి పాత్రము. 3. పసుపు.	శాగదూఘ నం. వి. (వరి). ప్రశాచినార్యుల శాలములో శాన్యపువంటల పై విధించేడిస్తే శాగదేయము నం. వి. 1. శాగ్యము. 2.
భండాగారము - నం వి. బండారము.	కమ్ము.

భాగఫలము నం. ఏ. (గజీ.) ఒక రాళిని పేరొక రాళికి భాగింపగా వచ్చు ఫలము (Quotient).

భాగము నం. ఏ. 1. పాలు, వంతు, వాటా.
2. భాగ్యము.

భాగస్వామి నం. ఏ. (పాజీ) వ్యాపార సంసలు మొ, వానిలో భాగము గొప్పైకి (Partner)

భాగస్వామిత్వము నం. ఏ. (పాజీ, శాస.) ఉపాయి గాని, అందరి తరఫున ఒకనికి గాని ని వ్యాపారములు చుండడి వ్యాపారము వలన ఒక్కమను లాభములను పంచుకొను ఉట్క గాను ఒడంబడిక చేసికొనిన : క్షీర మర్యాదనున్న సంబంధము, లాభస్వామి అను భాగస్వామిలు నియత నిష్పత్తిలో గాని. ఇది లేనివో నమానముగ గాని పంచుకొందరు చట్ట, రీశ్యా ఒక భాగ స్వామి చేయు పనులకు మిగిలిని చారు వైయ కి కముగను, సమష్టిగను అవరిమిత కాఠ్యత కలిగి యుందరు.

భాగపోరము నం. ఏ. (రసా, గజీ) భాగించుట, అంకగణిత ప్రధాన పరికిట్లలో నొకటి (Division).

భాగినేయుడు నం. ఏ. 1. భగినిపుటుడు.
2. మేనలుడు

భాగిరథి నం. ఏ. గంగ (శ్రీ. భగిరథిని భూమిక తేజిదినది).

భాగ్యము నం. ఏ. అచ్చప్పము, సుకృతము. ఏఱ. భాగింపదరిసరి.

భాజకము నం. ఏ. (గజీ.) ఒక రాళిని భాగించురాశి (Divisor).

భాజవము నం. ఏ. పాత్రము, దొంగ్యము.

భాజనము నం. ఏ. (జీవ.) సంయుక్త బీళము (Zogote)కీవకములుగా విభజన మగుట (Cleavage).

భాజ్యము నం. ఏ. (గజీ.) భాగించబడ

వలపిన రాశి (Dividend).

భాటకము నం. ఏ. 1. ఇంటిపన్ను. 2. కాదిగ.

భాటము నం. ఏ. నాటకభేదము.

భాటెకము నం. ఏ. నాటిక. (ఒక అంకము, హోస్యము, ప్రధాయకలహము, కాణము, దూషణాదులు కలది).

భాతి నం. ఏ. 1. కాంతి. 2. రితి.

భాద్రపద నం. ఏ: 1. ఉత్క భద్రపద నక్తము. 2. ఇరువది యూరపది.

భాద్రపదము నం. ఏ. భాద్రపద మూర్ఖము.

భానువు నం. ఏ. 1. సూర్యికరణము. 2. సూర్యుడు.

భామ నం. ఏ. త్రీ.

భామము నం. ఏ. 1. కోపము. 2. కోపము.
3. సూర్యికరణము.

భామిని నం. ఏ. 1. కీడానుయమందు కోపము చూపెడు త్రీ. 2. త్రీ.

భాముఁడు నం. ఏ. 1. సూర్యుడు 2. భావ.

భారకము నం. ఏ. 1. మేనిబరువు. 2. భార కింపు.

భారకుఁడు నం. ఏ. ఒరు ను చో సెడి కూలివాడు, భారవాహుడు.

భారజలము నం. ఏ. (రసా) మామూలు సీటికంటె పది జాతము ఆధిక సాంద్రత గం సీరు (Heavy water).

భారత ఉపరాష్ట్రిపతి నం. ఏ భారత సర్వ సత్తాక రాళి ఉపాంగ్యము, రాళి సభాధ్యకుడు.

భారతము నం. ఏ. 1. వ్యాపారట్టారక ప్రోక్ట్మెన పంచమవేదము. 2. భారత ఖండము.

భారత సంచిత విధి నం. ఏ. ప్రభుస్యముచే నిల్చేయబడునిధి. (Consolidated fund of India).

భారత సంవిధాన సత్త నం. వి. (రా. చర.)

భారత రాజ్యంగ నిర్మాదా సభ. 1948ల సంవత్సరము ఉసెంబరు 17వ తేది నుండి 1948ల సంవత్సరము నవంబరు 28న తేది పరిష భారత రాజ్యంగమును తయారు చేసిన సత్త. భారత రాజ్యంగము తయారు చేసిన తరువాత ఈ సత్త పరసమాప్తి నొందినది.

భారత సంస్కారాధికుల పద్ధ నం వి (చరి.) క్రి. శ. 1919ల సంవత్సరము ఇందియా చట్టము ప్రకారము భారత సంస్కారాధికులకని, క్రి. శ. 1921ల సంవత్సరము లో నేర్చరిచిన సత్త.

భారతి నం. వి. 1. నరస్త్రి. 2. వాకుప్రభ భారద్వాజము నం. వి. ఏట్రీంత, ఒకపక్కి.

భారమితి నం. వి. (భాతి.) వాతావరణ పీడనమును కొలుచు ఒక పరికరము (Barometer). (భాగో.) వాయుపీడనము కొలుచు సాధనము. సాదంపముతో తయారుచేసిన భారమితిలో "30" పొదవు గల గాజగౌటము పారుసము గల ఒక ప్రాక్రణో నుండును. వాయుపీడనము ఎక్కువగులోలి, పారుసము గాజు గౌటము లోనికిపోపుమందును.

భారము నం. వి. 1. బిపతు. 2. భారవ. నం. (భాతి) కిడై వస్తువుతో నున్న బరుతు (Load).

భారయిషి నం. వి. (భాతి.) పీడనమును

కాగితముతో గ్రాఫ్ గా సీసి చూపు యింక్రము (Barograph).

భారవాహ్యము నం. వి. 1. భార ము మొయువాతు. 2. నిర్మాపకుము.

భారత్కు విశ్లేషణము నం. వి. (రసా.) ఒక యోగికములో మన్న మూలద్వార్మ ముం భారముల ప్రశ్నేక నిశ్చియము

(Gravimetric analysis).

భారత్కు సంచోగము నం. వి. (రసా.) రాసాయనికముగ కలియగల ద్రవ్యముల నియత భారముల సంచోగము (Combination by weight).

భారీపరిత్రమలు ఏచ్. వి. ఇనుము ఉక్కు మొ, వానికి సంబంధించిన పెద్దపరిత్రమలు (Large Scale Industries).

భారీదబ్బని నం. వి. (రసా) పరమాణు భారముగల ఉదఱిన (Heavy hydrogen) (దీనికి దోయేటరియమ్ అని కూడ పేరు గలదు).

భార్యి నం. వి. 1. అక్ష్య. 2. పార్క్సి.

భార్యాదు నం. వి. 1. కుత్రుము 2. వంశు రాముడు.

భార్య నం. వి. అగ్నిసాంక్షిగ వుంయమాదిన పెండాము. ల్యూ. భరిందగినది.

భార్యాటీక్షేదు నం. వి. భార్యమాట జవ రాటని వాడు.

భావ నం. వి. ఎనిమిదవ సంవత్సరము.

భావస్తుదు నం. వి. మన్మథుడు.

భావన నం. వి. 1 తలపు. యోచన. 2. వానవకట్టుటు.

భావము నం. వి. 1. అభిపొయము. 2.

మనోవికారము. 3. పుట్టుక. 4. ధాత్విర్ధ రూప క్రియ. 5. సత్త. 6. స్వభావము. నం. (గృహం.) ఊహా. సామాన్యమైన ఊహా, భావన (Concept).

భావార్థకము నం. వి. (ప్రాతి.) స్వభావ సిద్ధమును తెలుపునది. ఉదా. దోశ దొంగతము.

భావి నం. వి. భావిష్యత్తు. కాగిలది.

భావితము నం. వి. పొందలదినది,

భావిని నం. వి. 1. భావముభు త్రీ 2. అందక్కె.

భాషిసూచన పం. వి. (శోతి) రాబోవు కాలమణిలోని వాకావరణము మొదలగు

వాని పరిస్థితి సూచించుట (Forecast) భాష్యకుడు నం. 2. (నాట్య పరిభాషయిందు) విచారణంసుడు.

భాష్యకుడు పం. వి. శుభము.

భాష్యకుడు నం. వి. తోడడట్టిన దాని మగదు, బావ.

భాష్యము పం. వి. అపశ్వము కాదిగినది.

భాష నం. వి. 1. మాణి: 2. ప్రతిజ్ఞ. 3. ప్రమాణము. 4. వ్యవహారయోగ్యమైన వాక్యాలికము. 5. సంస్కృతాది భాష. వి జాస.

భాషాచేషణలు నం. ల. (బోవ.) భాషా విషయమైన భేదాలిప్రాటియములు.

భాషితము నం. వి. మాట.

భాష్యము నం. వి. సూక్త వ్యాఖ్యన గ్రంథము.

భాషనము నం. వి. (రపా.) లేంయం సలైప్పిడ్ వంటి ప్రవ్యాములు కొన్ని కొంత సేపు వెలుతురు కెదురు పెట్టి మరల లీకటి

లోనిక తెల్పి వెలుతురును ప్రవర్తించుట (Phosphorescence).

భాసమానము పం. వి. ప్రకాశము గల ఒ.

భాసీల్చు నం గ్రె. ప్రకాశించు

భాసీడు నం ల. 1. సూర్యాదు. 2. ఒక సంస్కృతపాటక కపి.

భాసుదము నం వి. పటికపురాయి. విజ ప్రకాశించునపి.

భాస్కర్ముడు నం. వి. 1. సూర్యాదు. 2 అగ్ని

భాస్వింతుడు నం. వి. సూర్యాదు, విజ. | ప్రకాశించువాడు.

భాస్విరము నం వి (రపా.) కల్పితో కోయ గలినంత మెత్తగా నుండు కొంచెము చమపురంగు గల అధాతు మూలప్రవ్యాము (Phosphorus). (ఎల్ఫి) స్ఫూరము, చెట్టు చేమల ముఖ్యావోం ప్రప్రయుం లో కొకటి.

భాస్విరితము నం. వి. (రపా.) జాస్పరి కామ్లము నుండి ఉత్పన్నమగు లపణము (Phosphate).

భాస్వీరు నం. వి. సూర్యాదు.

భి

భిండిపొలము నం. వి. ఇనుప యలుగు కళ్ళ దూ. భిండివాలము.

భిక్ నం. వి. భిల్పము, భికిరము.

భిత్తికుడు నం. వి. భిల్పగారు.

భిత్తిపు పం. వి. సన్మానిసి, ప్రభుత్వారి. (పరి.) కొద్ద సన్మానిసి.

భిత్తిము నం. వి. శుభక, శకలము.

భిత్తి నం. వి. 1. గోడ. 2.

భేదనము 3. ఆక్షరి.

భిత్తిక పం. వి. 1. పి.సుగు. 2 గోడ.

భిత్తిచేరక విద్యారథము భిత్తి చేరక పం. వి. (వృక్ష.) బహు విద్యారథము

విద్యారథము కోష్టముల మధ్య నుండు గోదలపై పగులు (Septicidal dehiscence).

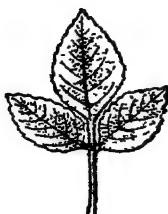
భిత్తిభంజము నం ల. (బం.)

కొన్ని అశ్వప్ప వంకిన ప్రాణుల లలో ప్రెగు యొక్క టపు రములోనిక వొచ్చు కొని నిలుపుగా మునిగి యున్న భిత్తిభంజము గోదవంటి ఆగము (Typhlosolite) ఉదా. వానపాము.

విద పం. వి. 1. భేదము. 2. భేకోపాయము విదురము పం. వి. ప్రజాయథము.

థిన్నప్రతము నం. ఐ.
(వృక్ష.) మధ్య
తము ఒకసారి విభ
జన భేంది. చాని
వలన వేరు వేరు ఉచ
ప్రతములు గల ఆకు
(Compound leaf). థిన్నప్రతము
థిన్నము నం. ఐ. 1 వగిలినది, తీలినది.
2, వేరుపడినది, నం. ఐ. (గచో.) ఒక రాళి
లోని థాగము (Fraction).
థిన్నయుగ్న గుణదములు నం. ఐ. (జీవ.)
సధర్మములను కొమ్మెనోములపై నుండు

గుణలలో ఏకాంతర లక్షణములకు కార
ణము లయిన గుణలు (Genes). ఉడా.
పొడుగు పొటి మొదలగునవి (A lelo-
morphs).

థిన్నసంఖ్య నం. ఐ. (గచో) (Fractional
number). మా. థిన్నాంకము.

థిన్నాంకము నం. ఐ. (గచో.) ఒక టిలోని
థాగము (Fractional number).

థిల్లుఁడు నం. ఐ. బోయివాయు.

థిషక్కు నం. ఐ. వైద్యద్వాడు.

థిన్న నం. ఐ. అన్నము.

థిప్పుటి నం. ఐ. మాడన్నము.

థి

థి నం. ఐ. థయము,
థికరము నం. ఐ. థయంకరము.
థికము నం. ఐ. ఇం, థయము కొండినది. ఐ.
పెరపు.
థితి నం. ఐ. థయము, బెనురు.
థితుఁడు నం. ఐ. 1. పేద. 2. థయపడిన
వాడు.
థిమము నం. ఐ. థయానకరసము.
థిమసేనుఁడు నం. ఐ. 1. మారుతి. 2.
స్కోదరుడు.
థిమా ఐ. (అర్థ.) ఆకస్మికముగ సంభవించు
అప్పుల నుండి కాని సంఘటనల నుండి
కానీ కొంత పరకు ఆర్థికముగ తేరుకొను

టకు ఉపయోగించు ఒక న్యాయసమ్మత
మైన పూచీదారు విధానము. శం.(గృహ)
అథయము. అథయ ప్రతము(Insurance)

థిముఁడు నం. ఐ. 1. థచ్ఛరాజు సోదరుడు
2 లిపుడు. ఐ. థయంకరుడు,

థిరుకుఁడు నం. ఐ. పెరపరి దూ. థిలుకుడు
థిషణము నం. ఐ. థిమము. ఐ. థయంక
రము

థిష్టము నం. ఐ. థయానక రసముగలది.
ఐ. థయంకర మైనది.

థిష్టుఁడు నం. ఐ. 1. శంతను పుత్రుడు.
2. లిపుడు. ఐ. థయంకరుడు.

థు

థుక్తము నం. ఐ. 1. తినబడినది. 2. అనుభ
విపబడినది.
థుక్కి నం. ఐ. 1. థోఱసము. 2. అనుభవము,
థుగ్నము నం. ఐ. 1. వంగినది, వంక రైనది.
2. విరినది.
థుజంగథుక్కు నం. ఐ. సెమలి. ప్ర్యూ. పాము
ఱను తినునది.

థుజంగమము నం. ఐ. పాము. ప్ర్యూ. థుజ
ములో పాకపోవునది.

థుజంగుఁడు నం. ఐ. విటుడు,
థుజకిరి నం. ఐ. చాపులురి, కేయూరము.

థుజము నం. ఐ. (గచో.) సమతల కైత
ములో వరుగానున్న రెండు కోణమిందు
చుల కులచగావచ్చు సరళరేఖ (Side).

భుజప్రము సం. వి. (శం.) భుజపు కీలు, చెయ్యి ఎముక భుజపు ఎముక క లిసిన శాగము (Shoulder joint).	భుజప్రము సం. వి. చేతకల్లు కొను తోచు. భుజికిమ్మెడు సం. వి. పరిచారకులు. లిజ. స్వతంత్రుము.
భుజి సం. వి. అగ్ని. త్వీ. సర్వమునుభుజించు వాడు.	భుజి ము సం. వి. 1. ఇగము. 2. ఆకాశము. 3. ఉడకము.
భుజిప్రము సం. వి. 1. పరిచారిక. 2. వేళ్లు.	భుజిప్రము సం. వి. చుట్టుబంతి.
	భుజి సం. వి. 1. భూమి. 2. సానము.

భూరా

భూ సం. వి. భూమి. (సమాసముఽందే)

భూకంప భూగము సం. వి. (భూగ) భూమిలో కంపించిన ప్రాంతము (Earth quake belt).

భూకంపము సం. వి. (భూగ) అగ్ని పర్వతముల వలన గాని లేక భూపటలము యొక్క అంతర్మాగమునిజరగు మార్పుల వలన గాని కయగు తీవ్రమైన భూమి యొక్క కదలిక.

భూకము సం. వి. 1. లొక్క, 2. కాలము

భూభండములు సం. వి. (వృష.) రునుక లుగా నున్న భూభాగములు (Blocks of land).

భూగత్కాండము సం. వి. (వృక్ష.) గుచ్ఛ కాండము, కొన్ని మొక్కలకు నేలంలోపల నుండు కాండము (Under-ground stem)

భూగరిష్టపరిమితి సం. వి. (అర్థ) ఒక వ్యక్తికి ఇంతకంటే ఎక్కువ భూమి యొండరాదని జాసించుట.

భూగోళము సం. వి. భూమండలము.

భూగోళశాత్రుము సం. వి. భూమి యొక్క ఉపరితలము దాని సైపరిక స్వరూపము, సైపరిక, రాజకీయ విభాగములు, కోషిష్ఠ సాతి, ప్రైవెట్, ప్రణా విస్తరణము మున్నగు వావినిగుడించితెలుపుకాత్రము భూచరము సం. వి. (శం.) భూమిమీద నిఫ

సించునటిది, భూసంబంధము (Terrestrial)

భూజము సం. వి. వ్యుతము.

భూజాని సం. వి. 1. విష్ణువు. 2. రాజు.

భూతకూలము సం. వి. కడలిన కాలము.

భూతద్దము వి. (శాతి.)

చిన్నవస్తుపులను కొన్ని

రెట్లు పెద్దవిగా నగు

పరుచుల్దము (Magnifying glass).

భూతద్దము

భూతద్వాత్రి సం. వి. భూమి, త్వీ. జీవుల వన్నిటిని ధరించునది.

భూతము సం. వి. 1. సృంగివ్యాది భూతములు

(ఇవి:-పృథివి, అప్పు, తేఱము, వాయువు. ఆకాశము.) 2. పికాచాది. 3. క్లష్ట తమ ర్ది. లిజ. 1. కడలినది. 2. పొందలినది.

భూతాత్మకము సం. వి. దేహము.

భూతి సం. వి. 1. ఐశ్వర్యము, సంపత్తి. 2. పుట్టుక. 3. భస్మము.

భూతికము సం. వి. 1. వాసనగడి. 2. లీపురుకసవు.

భూతేశుడు సం. వి. లీపుడు

భూదానోద్యమము వం. వి. భూదానోద్యము ము మహాక్షుగాంధి లిమ్మిటేన్ ఆచార్య వినోదావే అర్ధప్రామున నదుపలుచున్నది. ఆచాధ్య వినోదావేకు భూములే కాక, పూర్తి పల్లెలు

భూ దా నానమీయబడినవి. భూదానోర్ధ్వ ముము భాంతనేళ ము స్వీతంత్రముపొందిన తర్వాత భారతదేశములో కొంతియుత ముగాసామ్యవారసిథాంతములనుసారము ఆరిక విషపము తెచ్చుకు తోడ్వదు చున్నది. మొదటి భూదాన యజ్ఞము అంద్రుక్కఁడేళ లోని తెలంగాణము నకు చెందిన పోచంపల్లి గ్రామమందు క్రీ. 9. 1951 సంవత్సరము ప్రపిల్ 18వ తేదీని క్రి రామచంద్రారెడ్డిచే చేయబడినవి.

భూపతిలము నం లి. (భూగో.) భూమి నైక్కు ప్రభాగము.

భూపతి నం. లి. సేలరేయ, రాజు.

భూపరిభ్రమణము నం. లి. (భూగో.) సూర్యోమట్టు భూమి తిరుపుల. కిలోమీటర్ 1/4 రోలు కట్టు బ్రహ్మమణము (భూమి ఆట్లు తిరుగుటలో ఒక నిర్మిషపైన క్రోపను పోసును ఈ మార్గమునకు గ్రహంపథము లేక కట్టు అని పేయ, ఒకసారి భూమి సూర్యోమట్టు తిరుగుటకు ఒక సంవత్సరము కాలము పట్టిను).

భూఘూడు నం. లి. రాజు,

భూప్రేత్తు నం. లి. 1. రాజు 2 కొండ

భూపరిభ్రమణము నం. లి. (భూగో.) అడు బ్రహ్మమణము. భూమి తనమట్టు కాను తిరుగుట, (ఒకసారి భూమి తనమట్టు కాను తిరుగుటకు 24 గంటల కాలము పట్టిను.)

భూపర్వత్తేఱ నం. లి. (భూగో.) భాగోళికాతమునకు లాభముగామనందు పృతము అన్నింట పెద్ద నిరికురేళ, నాడిరేళ, బ్రధువముల నమ మర్గముగా భూమి యొక్క ఉపరితలమువ నున్న 'హంపుతము'. (ఆది ఉత్తర దాటిఁ బ్రధువము అకు 90° దూరమునక్కన్నరి) (Equator).

భూమి నం. లి. సేల, చోటుపుర్ణివి. (భూగో.)

భూగోళములోని వాయపు నీరు కానటు

వంటి దృఢమైన పదార్థము, నేల. భూమిక నం. లి. 1. మారువేషము లి, రచన. భూమికాపుందు లి. (వ్యవ.) భూస్పామి, భూమిపే పొత వాక్కుగల యజమాని (Land owner).

భూమికోణము, భూకోణము నం. లి. (గణ.) భూమి సానుకొని యున్న కోణము, ఇథార్కోణము (Base angle).

భూమిగతము నం. లి. (వ్యక్త.) భూమిలో నున్నది (Under ground).

భూమిజ నం. లి. సీత ల్వి. భూమినుండి జిన్నిపినది.

భూమిజాయ నం. లి. 1. అంగారకుడు. 2. వరకానురుదు

భూమితిక్రేఫి నం. లి. (గణ.) వరుస వద ముం నివ్వత్త సమమగా నుండు క్రేఫి. గుణోత్తత్తప్రేఫి (Geometrical progression).

భూమిపన్న లి. (అర్థ.) ప్రతి త్వము చే భూమిపై విధింపబడిన పన్న (Land tax)

భూమి సీలింగు లి. లి. ఆస్తి రూపమున నున్న సేంద్రపు భూమి కమతముల పరిమితి నిర్దియించుట.

భూమిపన్నాపుడు నం. లి. కోమటి.

భూమ్యంతర్వాగ జలప్రవుధేశము నం. లి. (భూగ.) భూమిలోపలభాగమునకుంభి రాధి పొనిగా పారుచుండన నీటి ప్రదేశము.

భూమ్యకర్మణము నం. లి. (గణ., భాతి.) ఏ వస్తువుపై సేన గల భూమి కేంద్రాకర్షణక్రికి (Gravitation).

భూయస్సు నం. లి. అధికము.

భూయస్సుము నం. లి. మిక్కుటము.

భూరి నం. లి. బంగారు. లి. అధికము.

భూరిమాయము నం. లి. నక్క. ప్రో. పెక్క మాయలు గలది.

భూకాయి నం. లి. (ప్రశ్న.) సేలపై | పాక

నట్టిది (Prostrate).

భూశాత్రము నం. వి. (ప్రోఫ.) సేంగ పుట్టు
శూరోంతరమయ, శాఖలునము, ఉకణము
లను గూర్చి తెలియేయశాశ్వతము (Sol
Science).

భూష నం. వి. భూషణము, తొండు.

భూషణము నం. వి. అలంకరణము.

భూషించు నం. శ్రీ. స్తుంచు

భూషితుడు నం. విజ. అలాకరింపబడిన
వాడు.

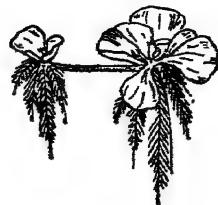
భూ సంధి నం. వి. (బూగో.) రెండుసముద్ర
ముందున్న సన్వగ పోవుచు భూస్థలముల
కలుపు రేఖ (Isthmus).

భూసురుడు నం. వి. సేలవేలుపు, క్రావ్హైడు
వాడు,

భూప్రారి నం. వి. (వ్లుక.) సన్వముగా, పొడు
కైన ప్రములతో కమప్పు చే. ద్వా వేటు
కలిగి భూమిపై ప్రాతుళాఖ భూ ప్రసార
(Runner).

భూప్రారిక నం. వి.

(ప్రోక.) ఏకు పాగ
మండి బయలుగేరి
పొట్టగా లాపుగా
భూమిపై గాని,
నీటి మట్ట మున
గారీ ప్రాతు చు చు భూస్థారిక
చింద దొందరల నంటి ఇకులు గల
చాండము (offset).

భూస్పేటము నం. వి. పుట్టగాడుగు.

భృత్యలు

భృంగము నం. వి. తుమ్మెక, మట్టురము.

భృంగరాజము నం. వి. 1. గందు తుమ్మెడ.
2. గుండాగలిశేసు.

భృంగారము నం. వి. 1. బంగాద పాత్రము.
2. గుంటగలిశేసు.

భృంగి నం. వి. కివభృత్యులలో వొకడు.

భృగుపు నం. వి. 1. ఒకముని. 2. కొండ
వరియ 3. లుక్కడు. 4. కివుడు.

భృతకుఁడు నం. వి. కూలివాడు.

భృతము నం. విజ. భరింపబడినది.

భృతి నం. వి. 1. కూతి. 2. మోచుట. 3. విలువ.

భృత్య నం. వి. కూలి.

భృత్యుడు నం. వి. సేవకుడు, పనివాడు.

భృతము నం. విజ. అధికము.

భృత్యేము నం. వి. వేచబడినది.

భృత్యీ నం. వి. 1. పాడడవి. 2. చేపుడు.

బీటి

భేకము నం. వి. 1. కప్ప, మండూకము. 2.
మేఘము

భేకిశువు వం.వి. (ఇం.)
చిరుకప్ప, కప్పయొక్క

జీవితదశలలో చేపబలె భేకిశువు
నుండు మొదటి కింభ రశ (Tadpole).

భేకి నం. వి. ఆదుకప్ప.

భేదనము నం. వి. భేదించుట. నం. (గృహా.)

విడచియుట, చీల్పుట, విశబన, క్రిందలు
చేయుట (Splitting.)

భేదము నం. వి. 1. భేదము. 2. విశేషము.

3. వేరుపాటు. 4. ఒక ఉపాయము. నం.
ఎ.(రసా.) మార్గు, భేదము (Change).

నం. (గచ్ఛ) ఒక రాశిమండి చేరోక రాశి
తిసివేయగా విగిరిపరి (Difference).

భేదవ్యము నం. విజ. భేదింపదరివరి.

ఛేరి నం. వి. దుందుథి.

ఛేరుందము నం. వి. ఒక పెద్ద పక్కి.

ఛేల నం లి పేల, ముగ్గ.

ఛేలుఁడు నం. విజ, 1. మూర్ఖుడు. 2.

చలించువాడు.

ఛేషజము నం. వి. ఓషధము ల్యో భిషక్ సంబంధమైనవి.

భై

భైకుము నం వి. 1. థిణాసమూహము.

2. థిణాద్రవ్యము.

భైరవము నం. వి. 1 భయానకంసము. 2. భయము.

భైరవి నం. వి. 1. పార్వతి. 2. ఒకానొక

రాగము.

భైరవుడు నం. వి. 1. శివుడు 2. శనికము.

విజ. భయానకరసము గించాడు.

భైషజ్యము నం. వి. ఛేషణము.

భో

భోక్త నం. విజ 1. బుకించువాడు. 2.

ప్రాహ్లిడార్థము చేయువాడు.

భోక్త వ్యటము నం విజ. 1. థుసింపదగినది

2 అనుభవించడగినది.

భోగగృహము నం లి పడకిల్ల.

భోగము నం. వి. 1. సుఖము, సంతోషము.

2. సాముహడగ. 3. ధనము. 4. వేళ్ళీ

దుల కిచ్చెదుపెల. (భోగములు తెలిసిది:

గృహము, శయ్య, వత్రుము, ఆశరణము

(స్త్రీ, పుష్పము, గంధము, తాంబూలము)

భోగవతి నం. వి. 1. పాతాళము. 2.

పాతాళమంది నకి విజ, భోగముగలది

భోగి నం. వి. 1. సాము. 2. రాజు. 3

భోగిపండుగ. 4. మంగలి.

భోగిలచు నం. క్రీ. 1. సుఖాచు. 2. అనుభ వించు

భోగిని నం. వి. 1. ఆదుపాము. 2. వేళ్ళీ.

3. ఎట్లాథిమిక్కురాలుకాని రాజు భాగ్య.

భోగ్యము నం. వి 1 ధనము. 2. ధాన్యము.

విజ. భోగింపదగినది

భోజనపట్టి లి (గృహమ.) భోజన పదార్థము

లను తెలియిచేయు జాలికా (Menu).

భోజనము నం. వి ఆహారము, సాపాటు.

భోజ్యము నం. విజ. థుసింపదగినది

భోజ్యము వి. పెద్దపెట్టు.

భోగోళిక

భోగోళిక ద్రువములు నం. వి. (భూగోళికములు).

భూమియొక్క ఉత్తరందక్కణించువములు.

(Geographic poles of the earth)

భోగోళిక ద్రువమాంశులు త్తుము నం. వి.

(భూగోళిక ద్రువములచే సూచించ

చడు నిట్టినిలువసుమకళము (Geographic

meridian).

భోగోళికము నం. వి. (భూగోళికములు).

భోగోళిక ద్రువములను కలుపు సరణీభేట

(Geographical axis).

భోగోళిక ధర్మము (గుణము) నం. వి. (రసా..

శాంతి.) ప్రద్వయము యొక్క పాంప్రదత్త, సితి

మొదలగు గుణములు.

భోగోళిక భూగోళిక శాస్త్రము నం. వి. తూచి

లో కై సరీక స్వగూవమును గురించి తెల్పు భూగోళాశ్రము.

భౌతికము నం డి (భౌతి) శక్తి, ప్రవృత్తి మయమాగు ప్రపంచమునకు సంబంధించి నాయ, లేదా వాని అనుశీలనకు సంబంధించి నని. (Phys. cal) నం ఏ ముత్తము, విడి, భూసంబంధమైనవి.

భాషా రసాయన శాస్త్రము నం. ఏ (రసా) రాసాయనిక ప్రక్రియలపై భౌతిక పరిస్థితుల ప్రభావమును చర్చించు శాస్త్రము (Physical Chemistry)

భాషికలక్షణములు (నేలయొక్క) నం. ఏ, (భూగ., భౌతి.) నేలయంది అంతావ కొశము. అంతరిజిము, మట్టి బట్టి, దంగు, వాసన, స్నిగ్ధత, సంకోచ వాయ్కోచములు, ఉష్ణత మొదలగు లక్షణములు (Physical properties of the soil).

భాషికవికారము నం ఏ (రసా). ప్రవృత్తి ముఖ రాసాయనిక సంఘటనము మారుకుండ శక్తిప్రభావము పాన ప్రవృత్తము నందు కవట్టుమార్పు (Physical Change)

భౌతికశాస్త్రము నం. ఏ. (భౌతి.) శక్తి స్వాక్షరి, ప్రవృత్తము యొక్క ధర్మములు (రాసాయనిక ధర్మమూలి విడివిపెట్టి) పరిశీలించు శాస్త్రము (Physics) భౌతిక లక్షణములను చ్యాంచు శాస్త్రము. నం. ఏ. (రసా) ప్రవృత్తము, శక్తి వీని ధర్మము అను వీని వాహ్యవాహాక సంబంధమును తెలియజెప్పు శాస్త్రము (Physics).

భౌతికశోష నం. ఏ. (వృత్త) నిర్జల శఫల

ములలో మొక్కలకు నీచ లభించని స్థితి (Physical drought).

భౌతిక సంఘట్టము (నేలయొక్క) నం. ఏ. (భూగ., భౌతి.) నేలయందున్న మట్టి రేణుపులు, సెంగ్రియ పాచార్థము, నీరు, గాలి మొదలగు భౌతిక ఘుంక ములకూర్చు (Physical structure of the soil).

భౌతికహరణక్రమి నం. ఏ. (వృత్తప.) మట్టిక కొన్ని యావో ప్రదశ్యములు నీటితో క్రిందికి దిగి సమ్మేళించు వానిని వారించి పట్టి యుంచగలా సహజ శక్తి (Physical absorption)

భౌతికహరణము నం ఏ మంగళవాః ము.

భౌతికపొన్మంత్రములు నం. ఏ. (భౌతి.) భూమిపై మాచీవిషాదిన అయి పొన్మంత్రములు (Magnetic poles of the earth).

భౌతికపొన్మంత్రము నం. ఏ. (భౌతి) భూమికి సంబంధించిన అయి పొన్మంత్రము (Terrestrial magnetism).

భౌతికములు నం. ఏ. 1. అంగారకుడు. 2. వరకాసురుడు. వృత్త భూమికి పుత్రుడు.

భౌతికములు నం. ఏ. (వృత్త.) భూమి వైపునకే పెరుగు స్వభావము (Geotropism).

భౌతికములు నం. ఏ. (వృత్త) భూమినుండి విముఖముగా పెచుగు స్వభావము కలది (Negatively geotropism).

భౌతికములు నం. ఏ. బంగారు ప్రాంతముల్లో మున కథికారి.

ప్రతింశము నం. ఏ. 1. చలించుట. 2. జారుట. | ప్రతికులై నం. ఏ. కనుటొమ. దూ. ప్రతికుట్టి: | ప్రతికుంసుఁడు నం. ఏ. ప్రీవేషము వేసికొని | ప్రతికుము నం. ఏ. తన తప్పును కప్పిపుచ్చుట. | ప్రతికుము నం. ఏ. 1. మైళము. 2. ప్రాంతి. 3. | యాడెడు పుడుషుడు. దూ. ప్రతికుంసుట.

నందేహము.

ప్రథమకము నం. వి. (రోతి) ఒక వస్తువు ప్రథమణఫలమునుకొలుచురాశి (Moment)

ప్రథమకాలము నం. వి. (రోతి) ఒక వస్తువు ఒక అడవుపై తిరుగుచు మరల తొంటి స్థానమునకే వచ్చుటకు వట్టుకాల వ్యవధి (Period of rotation).

ప్రథమణము నం. వి. 1. తిరుగుట 2. తుమ్మెన్నద నం. వి. (రోతి., గజ.) పరిప్రథమణమునకు విరుద్ధముగ ఒక వస్తువు ఇంకోకదాని మట్టు ఒక కడ్యలో తిరుగుట (Revolution). ఉదా. భూమి సూర్యునిచుట్టు తిరుగును నం. (గజ.) వ్యక్తి విందుపు చుట్టుగాని సంకలనే చుట్టుగాని తిరుగుట (Rotation).

ప్రథమము నం. వి. 1. 1. ప్రాణతి. 2. తిరుగుదు, 3. సీటిహాము.

ప్రథమరకము నం. వి. 1. తుమ్మెన. 2. తొంగరము,

ప్రథమరకీటిప్పాణియము నం. న్యా. ఒక పదార్థమును తీవ్రముగ థాచించి దాని యత్తె కానగురితి. (తుమ్మెనద పురుషుం డెవ్వి తన గూతిలోనుంచి దాని చుట్టు తిరిగి భ్రమించిని చుట్టుగాని చుట్టుగాని తిరుగుట)

చేయుచుండగా ఆ పురుగు లీనియి. దే మమన్ను నిల్వి తుమ్మెనద యగునను కీతి) **ప్రథమరకము నం. వి. 1.** తుమ్మెనద. పుమంగు రుబు.

ప్రథమరాంబ నం. వి. అంబ. పొర్ప్రాతి. **ప్రథమి నం. వి (రోతి.)** శరిర కెంద్రమంగ దొక కుహారమును కల్పించుకొని ఒక ప్రవాహి గ్రహించుప్రథమణము (Vortex motion). (పరాయియ పగము, ప్రథమరకము).

ప్రథమించు నం. క్రీ. తిరుగు, పరిప్రథమించు.

ప్రథమయుగ్గుపుంజరి

నం వి. (పృష్ఠ) ఇది ఒక ప్రశ్నేక పుష్ప మంజరి, ద్విశాఖియమధ్య రంభ మంజరి

సంకీప్తముకాండి ప్రథమయుగ్గుపుంజరి ఇది వ్రుదును, దీనిపుష్పములకువ్యంతము లండవు. తులసి కుటుంబము మొక్కల కిరి కానవగును (Vertical-Laster)

ప్రథమము నం. వి. జారినది.

ప్రథముడు నం. వి. 1. ఎలివేయబడిన వాదు, వ్యాధుడు. దూ, ప్రథము.

భూమి

ప్రథాంతము నం. వి. ప్రాంతి నొందినది.

ప్రాంతి నం. వి. మిథాగ్యమతి, ఉన్నది రేవ ట్టును రేసిరి ఉన్నట్టును కలచుట.

ప్రాంతికము నం. వి. ప్రాంతి ప్రకాశము శొందినది.

ప్రాంతిప్పు నం. వి. ప్రాంతి ప్రకాశించువాదు.

ప్రాంతి వి. తోడబుట్టి నవాదు.

ప్రాత్మవృక్షము నం. వి. 1. తోబుట్టినవాని కాదుకు. 2. ప్రత్మపు.

ప్రామరము నం. వి. ప్రథమరములు గూర్చిన తెల్లని తేస.

ప్రామరి నం. వి. పొర్ప్రాతి.

ప్రాప్త్రిము నం. వి. మంగలము, వేపుడు చట్టి

భూమి

ప్రథమంసుడు నం. వి. ప్రథమంసుడు, ప్రీవేష చారిత్ర్మై నటనముచేయు పురుషుడు.

ప్రథకులి నం. వి. ప్రథమమది. దూ, ప్రథమతి

భూర్జా

ప్రథాణ నం. వి. చూలాలు.

ప్రథాణగుదము నం వి (సం.) లహింగ్రమ్లము లోనికి పెరుగుట వలన వర్వడిన అన్న రాహిక యొక్క చివరి ఆగము (Protocodaeum).

ప్రథాణమ్యానము నం. వి. సంయక్త శీజము | ప్రథాణముగా పెరుగునంచి (Embryo sac)

ప్రథాణము నం. వి. గర్భము, కిడ్డ, కుక్క, కోడిత విండము. (శీవ.) ఫలాదికరణమైన అండము. దానితరువాత అభివృద్ధిరక్షలు.

గింజలోనుండు అంకురము, శీజదళములు, చయుక్త శీజము (Embryo).

ప్రథాణమూలచోలము నం. వి. (వృక్ష.) అంకురము తొక్క ప్రథమ మూలముపై నుండు ఒర. (Coleorrhiza).

ప్రథాణాగ్ర చోలము నం. వి. (వృక్ష.) అంకురముయొక్క (ప్రథమశాఖ) నుండు ఒర (Coleoptile).

ప్రథాఫంగము నం. వి. బోమముడి. ప్రథాపు నం. వి. కనుబొమ్మె.

మం

మం ఒక అతరము.

మంకు విజ. చూర్చుదు. మొండి.

మంకెన వి. 1. ఇంధూకము, మోదుగు. 2. ఎద్దు మీద సీళ్ళవింటెలు అనుటకై వేయు పెత్త పు బుట్టల ఇత.

మంగల¹ వి. ఔరముచేసి జీవించు కాతి, మంగలి² నం. వి. 1. చతివ్రత, 2. దుర్గ.

మంగలక్ష్మిరూప వి. కృత్తికావక్తవ్యము.

మంగలము వి. వేపుదు చట్టి.

మంగలి వి. అంబుడు.

మంగలితోషు వి. సన్నాయి. ల్యో. మంగలి క్షుదు గొట్టము.

మంగళ నం. వి. పార్వతి.

మంగళదేవత నం. వి. లక్ష్మి.

మంగళము నం. వి. శుభము, శేషము.

మంగళవారము నం. వి. వారములలో మూడవది.

మంగళసూత్రము నం. వి. మాంగల్యము, వుసై.

మంగళపోరథి వై. వి. మంగళకరమైన పోంథి.

మంగళకాశపనము నం. వి. దీవెన, ఆశి

ర్యాదము.

మంగళకుఁడు నం. వి. కుజాదు.

మంగు వి. 1. మారిన్యూము. 2. మొగము నందు వుట్టు న్నల, పొడ, దూ, మూగు. మంగుఁడు, మాగుఁడు. 3. మిగులచందుట.

మంచిపొము వి, నాగుపాము.

మంచేకారు వి, చేమంత బుతువు.

మంచేగుచ్చలి వి. మంచుకొండ.

మంచరి నం. వి. 1. లిగిరించిన లేకకొమ్మై. 2. పూగుత్తి. 3. పెద్దముకైము.

మంచడి వై. 1. చిత్రవర్క వత్తుము లీల వత్తుము. నం. మాంచిష్టుమ్.

మంచిష్టు నం. వి. మిక్కిలి ప్రకాశించు ఎరువు.

మంచిష్టారాగము నం. వి. గాఢానురాగము.

మంచీరము నం. వి. అండె,

మంజులము నం. వి. 1, పాచి, ఆశ్వలము, 2. పొదరిల్లు. విజ. ఉప్పిదమైనది.

మంజుత్రీ నం. విజ. బుట్టుదు.

మంజూరు వి. వి. 1. చెల్లుబడి. 2. సమ్ముశి.

మంజూష నం. వి. పెట్టియ, పెట్టై.

మంట వి. 1. రోషము. 2. జ్యోలి. 3. చుయు మను నొప్పి.

మంచుచూరి ఏడ, జ్వలనకీలుడు, కోపకీలుడు
మంతు¹ నం. వి ఉసికి.

మండ² వి. 1. శాఖ, లిన్సు కొమడ్ 2 చీల
నుండ.

మండకంబము వి. అంచు కట్టిన కంచము.
మండనము నం వి. 1. ఫూమణము. 2.

అలంకరంచుకొనుట

మండపము నం. వి. చవికె. చూవడి.

చందము నం. వి 1 మీగడ. 2. గంజి.
(పృష్ఠ) పిండి చూర్ధుము (Starch)

మండలము నం. వి. 1. దేంచు. 2. పుర
వేషము. 3. చిలుకాడు రెండు కాళ్ళను
మండలాకాః మూగ నుంచి నిలుచుండుట
4. సూర్య చంద్రవింబములు. 5. సమూ
హము.

మండలాకారము నం విజ. (పృష్ఠ.) కలయా
కారము గలది. ప్రత ఫఱకము (Orbi-
cular).

మండలి నం. వి. 1. సమూహము 2. వర
షత్తు 3. సూర్యాదు. 4. పాము.

మండలిత రాజుములు నం. వి. (రాజ)
రాజు మండలములో సథికత్వము గల
రాజుములు.

మండలైక్ష్యరుఁడు నం. వి. రాజ.

మండాదు క్రి. కైన్యముతో యాచించు.

మండి వి. 1. ఒక కాలు నేల మోకరించుట.
2. సరకులు మైత్రముగ విక్రయించు
చోటు.

మండిగమ్మ వి. వాకిట్క్రింద అద్దు కొయ్యి.
మండితుఁడు నం. విజ. అలంకృతుఁడు.

మండు క్రి. 1. జ్వలించు. 2. కంచ్చాదుఁడుచే
తపించు. 3. ఎగసిరుడు.

మండువా వి. చదురముగ స్వంభముల మీద
మంచినది, ఒక లంఘి నదును వాన నీరు
పదుటుకు, వెలుగు నిచ్చుటకు తగిన శాసీ
శాగము. హిం. మంచ్చా.

మండూకము నం. వి కప్ప.

మంచారము నం వి ఇనుచ చీటైము.

మంచెము వై. వి. మచ్చెపు గ్రౌచేశము,

మంద్రాటము వి. సంతాంము

మంతనము వై. వి. 1. ఆలోచన 2. ఏకాం
తము. 3. దచ్చాయము. నం మంత్రః.

మంతరసాని వై వి. ప్రసవ మంత్రముల
టలిసినది. సుఖప్రసూతిచేయ ఉపాయము
సెలుగు దారి. రూ మంతు సాని. మంత్ర
సాని.

మంతవుగ్గెడు నం. విజ. అలోచించడగిన
వాడు.

మంతిరి వై వి. మంత్రి, ప్రధానుడు నం
మంత్రి.

మంపుపు నం వి. 1. తెరివి. 2. అపరాధము,
3. రాజు. 4 మనుషులు.

మంత్రము నం. వి. దహస్యాలో చనము,
ఏక్ర. మంతనము

మంత్రము¹ నం. వి. 1. గాయత్రి. మై. వి.
2. దహస్యము కి అధర్యణ వేదము.

మంత్రము² వై. వి. 1. ప్రస వోపాయము.
2 జాల విద్య

మంత్రసాని వై. వి (గృహా) చూ. మంతర
సాని (MidWife)

మంతి నం. వి 1 ధిసచివుడు. 2. సహ
యుడు.

మంథనము నం. వి 1.ప్రతచ్చుట. 2.కష్యము.

మంథరజ్ఞావు నం. వి. తరిక్రాదు. కష్యపు
క్రాదు.

మంథరము నం. వి. 1. చౌరవతేనిది. 2.
మెల్లగా పోతునరి. 3. వంకరైనది. వి.
కష్యము.

మంథానము నం. వి. కష్యము.

మంథుఁడు నం. వి సూర్యాదు.

మంద వి. 1. ఊరిబయట పసులుండుచోటు.
2. గొల్ల పట్ల. 3. వశ సమూహము.

మంచట వి 1. అశకు. 2. రామీచము.

మంచటి వై. వి. గజ్జస్థుచా.. నం కండుగా.

మందచక్కనిము నం. వి. (ఉసా.) కొల్లగా

అసిజర్సో సుయోగించు? (low come-
k. 1910).

మందచ్చియాలు ఏ. గొల్ల వి

మంచము¹ నం. హి. ఎన్న శ్వకాలపన వాహన
యోగ్యమైన గజబాలి,

మంచము² ఒక దట్టము, స్తూపము.

మంచచము నం వి 1. కచ్చిపు కొండ. 2

మంచామిను కొప్ప వృతము. విజ అలు
సము

మంచల వి. 1. మేం 2 విధము 3. తీసము.

4 మనుచల 5 రామీచము

మంచలించు వై 1. చెప్పి 2. ఆజ్ఞాంచు.
3. మనవిచేయ. 4. పొచ్చుంచు.

మంచన వై. వి; మంచామ. పెట్టె. నం
మంచూచా.

మంచస్తుతిము నం. వి. చింనగపు.

మంచాకిని నం వి. 1. గొగ 2 అంపదే ద్వార్పి.

మంచాతము నం వి. సిగ్గు

మంచాగ్ని నం. వి. అగ్నిమాండ్యము
కర్మాగ్ని సన్నగ్నిల్లట.

మంచారము ని. వి 1. ఇల్లేదు. 2. పారి
జాతము.

మంది వి. 1. కాణ్ణము. 2. జనసమూ
హము. 3. పరిజనము.

మందిరము నం. వి. 1. ఇల్లు 2. పట్టణము.
3. దేవగ్రుహము. 4. దేవపీఠము-

మందు వి. 1. దూషధము. 2. ఉపాయము.

మందుఁడు నం. వి. శని, విజ. 1. అల్పధు.
2 మూర్ఖుడు. 3. వాగ్యభిగ్యస్తుడు

మందుమల వి. 1. మందు చెట్టుండు కొండ
2. ట్రోణ పర్వతము, హిమవత్పర్వము.

మందురా వి. చందుఁడు

మందులమారి విం. మర్లుమందు పెట్టుపరి.

మర్లు మందులు పెట్టువాడు.

మందె మేలము వి. 1. ఉపేకు. 2. చనతు.
3. రైపాము. 4. గర్వము.

మంచోపర్ నం వి. రావణుని భార్య. దూ.
మందోపరి.

మంచోష్టము నం వి. కొంచెము వేదమి
మంచుచము నం. విజ. గుంఫి : మై నరి.
(ప్రము.)

మంటిల్లు వై మత్తిలు.

మంపు వి మత్తు, మైకము.

మంపుగొను వై. మత్తిలు

మంపుపము వి. దహనము.

మంపుచము నం వి. పాగ.

మకరందచోళము నం వి. (వృత.) పుష్టి
మతో తేచె కాపుషంము లేక తేచె
ఉప్పితిచేయు గ్రంథి (Nectary)

మకరంచము నం. వి పుష్పాసము, మరం
చము

మకరపుంచలము నం. వి మై సరి ముఖ
మేఘచేసిన కర్మభూషణము.

మకరకేతనుఁడు నం. వి. మన్మథుడు.

మకరతము నం. వి. మంకతమణి. దూ.
మరీకతము,

మకరచోరణము నం. వి మైనలి రూపము
గల తోరణము,

మకరము నం. వి. 1. మైచరి. 2. ఉక నిధి.
3 ఉక రాశి.

మకరరేఖ నం. వి (భాగో.) భూమధ్య
రేఖకు దష్టించున 28 1/2° లోకస్నేరేఖ
(Tropic of Capricorn).

మకరాలయము నం. వి. సముద్రము

మకరిక నం. వి. మకరికాపత్రము, త్రీంకల
చెత్తుక్కుపై లతుకతోప్రాయు మకరరూప
మగు రేఖ.

మకిల వై. వి. 1. మాలిన్యము. 2. నఱుపు.
వం. మలినమ్.

ముకుటము నం. వి. కిరిటము దూ ముకుటము ముకురము వం. వి. 1. అద్దము దూ. ముకు

రము 2. కుమ్మరిసంపె త్రిపెన్డు కఱ.

ముకురుతనము వి. వోర్ట్యూము.

ముక్కులించు క్రి. 1. తిరుగుకొను. 2. సరి

పడు. 3. సరిపోలు. 4. ఉ లీపించు.

ముక్కు బిబి. విస్మారము. శెండు.

ముక్కుకిమక్కు వి. (బాటి.) ఉన్నదున్నట్లు.

ఉబా. 'తెల్లు సేయుచో మక్కుకిమక్కు యన్నటుల మార్పిక కావ్యము ల్రాష్ట్రీ మెట్లుగున్న' అనులకు సరియైన నకలు.

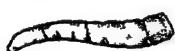
ముక్కు వి. 1. మాలిన్యము. 2. లింక అంట లింకో కొమ్ములకు పెట్లు అనుకు వి.కాంతి హీపత. 4. కఱలు మొ. వాని పగుళ్లులో మెత్త రంపపు పొడి. క్రీ. చమ్ప.

ముక్కువ వి. కూరిచి, స్నేహము.

ముక్కు హం వి. కై తు ఈవాందారుచ కిచ్చు ధాన్యాదికము, గుత్త.

ముక్కిక నం. వి. తంగ.

ముక్కికాడింఫము నం వి.
(బం) తంగ గ్రుడ్లు
సుండి మెదటి బియ్య
టిటి వచ్చిన పొకుడు ముక్కికాడింఫము
పురుగు (Maggot).

ముఖము నం. వి. యిఖిము.

ముఖపంచుడు వం. వి. ఇందుడు.

ముగటేమి వి. పౌరుషము.

ముగదు వి. 1. పురుషుడు. 2. భ ర్త. 8.
రాజు. 4. శూరుడు.

ముగధు నం. వి. 1. ముగధ దేశపువాడు. 2.
హంశాఖాళి చదివెడివాడు. దూ మూగధుడు.
నుధుడు.

ముగనొలు వి. (మగని + ఆలు) చంపచ్చి.
కుల క్రి.

ముగమానికపువాలు వి. వ్రాయిధము.

ముగమానికము వి. వ్రాయిధము.

ముగజాయి వి. వ్రాయిధము.

ముగిది వి. పాములవాడు ఊడెడు వాద్యము
ముగియించు క్రి. సంహారించు, దూ. మగ్గించు
పగుడ అవత్త. (పునర్ ర ర క్ర ము)మరల,
వెండియు.

ముగులు వి. గోడమీది కప్పు, మదురు.

ముగువ వి. క్రి.

ముగుము వి. సాలెవాడు సేసెదు యంతము.

ముగురి వి. సాలెవాడు.

ముగు క్రి. ఉక్కుచే చెమ్మగిలి చెడు, పరిపక్కు
ముగు.

ముగ్గుము నం. విం. మునిగిసది. వి (రసా)
సేల సుండి మెక్కులు తిసికొను మూల
ప్రవ్యములలో ఒకటి (Magnesium).

ముగ్గైరుకుర్తా హం వి. (గృహా.) చేమలతో
సహా క తిరించి కుట్టివ అంగీ.

ముఘు నం. వి. పదియవ నక్కతము.

ముఘుము నం. వి. యిఖ్లము

ముఘుపుడు నం. వి. ఇందుడు, ముఘు
పంతడు,

ముచ్చెరిక నం. వి. ప్రశ స్త వాచకము
మతల్లిక.

ముచ్చిక వి. 1. స్నేహము. 2. మోహము.

ముచ్చెకంటి వి. (ముచ్చెము + కన్ను) చేపల
పంటికన్నులు గల క్రి.

ముచ్చెము కై . వి. చేప, నం. మతస్త్రి.

ముచ్చె వి. 1. గాయపుగుర్తు. 2. పుట్టుముచ్చె.

ముచ్చెతెగులు వి. (వ్యోవ) ఆకులపై ఎరువు.
గోధుమ, నల్లని రంగు గల ముచ్చెతెగులు
రోగము.

ముచ్చెమాయు క్రి. నశించు.

ముచ్చెరము కై . వి. విరోధము, చ్యోషము.
వం. మతస్తరి.

ముచ్చెరి కై . వి. మాత్సుగ్ధాలుడు.

ముచ్చెరికము కై . వి. 1. పోటి. 2. చ్యోషమ్మలు

మచ్చ వి. 1. శీరకట్టముడ లేకి మిక్కెటిల్ల. వొక్క పొడి కి. మైద. 4 వస్తు సరి చూచుకొనుటకు అగసాతెవా డిచ్యు పెండి బగారము ముక్కు.

మళ్ళ నం వి. 1. చెట్టుచేవ. 2. ఎముకల యందలి నేయి.

మళ్ళనము నం. వి. స్నానము.

మళ్ళాద్రవ్యము నం. వి. (గృహం) క్రొవ్వు పదార్థములు, ఉయ్యి వెన్న, నూనె మొ.వి (Fats)

మళ్ళాయోగికములు నం వి. (రసం) క్రొవ్వులమండ ఉత్పన్నములాగు క్యాన యోగికములు (Aliphatic Compounds)

మళ్ళారళ్ళవు నం. వి. (జం) వెన్నుపాము. సుమమ్మ నాడి మెదడునుండి వెన్నుముక గుండా రాని చివడవరకు గల నాదుల క్రాచు (Spinal cord).

మళ్ళిగ వై. వి. చల్ల. నం. మార్కి కా.

మతము వై. వి. పదచేసులు, సన్నాయిములు మొ.పాచు నిపసించు గృహము.

మతిక వి. గోరుచిక్కుడు. దూ మట్టిక.

మతుమాయము వి. (మాయము + మాయము)పై క్రొతిమాయము, బొ తొ కవపడకుండ శేయుటి.

మత్త వి. 1.కొబ్బరి, శాటిమొ. వాని ఆకుల కొమ్ము. 2. మొ. ఆవు వానితోక.

మత్తపలక వై. వి. కిల్పులు మత్తము చూపెడి పలక. వం. మరఫలకమ్.

మత్తమధ్యహ్నము వి. వి. (మధ్య హ్నము + మధ్యహ్నము) చట్టపగల, మత్తము¹ వై, వి. కొలది. విజ. 1. పమము 2 కొంచెము. 3. పొట్టి. వం. మతమ్.

మత్తముచి వి. (గచ్ఛ., శాచి.) వీకశలము (Level).

మత్తపము వై. విజ. 1. కురుచై వది. 2. వచి ముత్తము.

మత్తీతెలము వి. వి. కిరోసిన్ నూడె. మత్తీయి¹ వి. శ్రీ కాంఠ రౌద్ర ప్రేతి పగ్. దూ. మట్టె మెట్టె

మత్తీయి² వై. వి. మట్టి. నం. మృత్. మత్తు¹ క్రి. క్రొకుగ్. వి. 1. క్రొకుగ్దు. 2 కురుదు. 3. ప్రదేశము.

మత్తు వై. వి. మితి, ప్రొంపము, విణ. తక్కువ, మితము మత్తుపడు వై. క్రి. 1.అడగు 2.కురురుపడు. మత్తుపెట్టు క్రి 1. సహారించు, చంపు. 2. పొక్కు.

మతము నం వి. సన్నాయిములు మొ వారుండు చోటు.

మద వి ప్రచాహమార్గము.

మదక వి 1 మతుపు చలువచ్చు, 2 అపక మదకి వై ల, మదకి. శ్రీ. నం. మండ యంతీ-అలంకరించుకొనునది.

మదత వి. (గృహం) మదత (Crease)

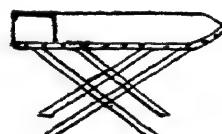
మదతఙ్తాప్రీపల్ల వి.

(గృహం)దుమ్ములు

ఆ శ్రీ చే యు

సన్ననిమదతబల్లు

(Skirt board).

మదతందుకిలు వి. మదత కాస్త్రీబల్ల.

(శేవ.) తలపువలె ముదుముటకు వీలగు కీలు, ఉదా. మోచేతి కీలు (Hiuge-jont).

మదతిలలు వి. (భూగో.)భూకంపము వలన భూమి వై భారమున మదత లేది ఉద్ధ వించిన పర్వతములు.

మదక్రొకుగ్ క్రి. శాటాకులు కొంతిగా అడగ క్రొకుగ్. (మదగన్ + క్రొకుగ్.)

మదము వి. గురికాలు. చీలమండ అదుగు భాగము.

మదవు క్రి. 1. నిష్టుంచుగు. 2.ఖిముఖముగు

మది వి. మదుగు వప్పుము. విజ. పుశుర్ధ ము పమూసముపుడు మదుగు క్రిమువకు

ఆపేక్షమగు రూపము, ఇనుమడి మొ, (ప్రోప.) సమమట్టముగా నున్న సేలలో నాలుగు పై పులను అడ్డుక్కల్లుగల భాగము (Plot of cultivable land).

మణికట్టు క్రీ ఆచారమ నక్కె ఆపేయ బడిన పత్రము ధరించు ఏ 1. పల్లపు చేను. 2 ఆచారాధము మడిట్లు ధరించుల మణికాసు వి వెండి.

ఎపిగట్టు వి ఇనుగట్టు మణిచేఱు వి. (మడిచనిచేఱు) వైష్ణవ శ్రీలు మందునుండి యెత్తు పెసకకు వైష్ణుకొను కోక లేఱు

మణిమంచు వి. లలహీనము.

మణియెడు పి. మూర్ఖుడు.

మణియెలు వి రజకి. చాక తి. దూ. మణేలు, మణియు క్రీ. మచించు.

మణివాలు వి. ఉబకుడు

మణిసంది వి. చాహమమూలము, చంక, మండుగు క్రీ. అదుగు. వంగు. ఏ 1 గుణము 2. కొలను తి. 8 వీసెలు. దూ. మండువు, మగ్గు, మండుగు, మండువు.

మండువు వి. మండక, ఆకుమట్లు.

మండై వి. నూనె మొ. వాని మండై. పి. 1. మూర్ఖుడు. 2. అంబుశుడు (గృహమ.)

(Scium) 1. బట్ట లుతుకునశుదు రాబు చాలకన్న మురికి కడములు తయారు అయి బట్ట కు తెలుపునీయవు 2 చక్కెర పాకము పట్టునపుడు గరిశెడు పాలువేసి పొంగించిన చక్కెరలోని మురికి మడిగా ప్రక్కగాలకు తేలున. దీనిని తీయకున్నచో చక్కెర పాకము తేంగా నుండదు.

మణి నం వి 1. పచ్చరాయి. 2. ముత్తె ము. 8. మనికట్టు.

మణికారుండు నం. వి రత్నములను సావ బట్టువాడు.

మణిగము వి, అధికారము. దూ. మణియము.

మణిప్రచారము వి. రెండు భావలు కలిసిన కవియము.

మణిపంచము: మణికట్టు వి. (గృహ). అర చేతికమోచేతికి మద్యసున్నకీలు (Carpus). మణి బంధాస్తి సం. వి. (జం) చేతి మడి కట్టలోనున్న ఎముకల సముద్రాయము (Carpus)

మంతంగజము సం. వి. వినగు.

మంతంగుఁడు సం. వి. 1. బుసీ, 2. మారిగవాడు.

మతకము వై. కపటము, మాయ. సం. మంతకం.

మతకరి ఇఱ మాయాని (మతకము + అరి)

మతము సం వి 1. అభిప్రాయము. 2. కులాచా, సధితి. 3. శాస్త్రము, 4. సమ్ముళి, (త్రిమంచములు). దైవతము, అండ్రులము, చిచిష్టాదైవతము, మణ్ణైత ములు. వైష్ణవము, కైవము, శాకము, గాచాపత్నము, కాపాలికము, సౌరము).

మతయుద్దము సం. వి. (పరి.) మతము ఆధా. ముగా తీసికాని ఒక మతమునకు చెందినవారు అంహావమతో ఇతర మత స్థలపై ప్రకటించు యమధము.

మత పంప్రతచోచ్యమము సం. వి. (పరి.) క్రి. త. 1517 సం లో రోమన్ కాథ లిక్ మతపంపంలోని లోటుపాటును విమ క్షుంచుచు "మార్టిన్ లూథర్" అమ జ క్రైన్ ఆచార్యుడు లేవదీసిన కైస్టప మతములోని తిరుగుబాటు.

మతల్క సం. వి. ప్రచ్ఛపాచకము, ఊదా. లతామతల్కిక.

మతి సం. వి. 1. తలపు. 2. శాస్త్ర చింత నాదులచే గలుగు అర్థనిర్ణయ భూమము. వికి. మది

మతుబర్క కము నం. వి. (ప్రాణవ.) కలవాడు. కలది అను అర్థములందు పెచ్చు ప్రత్యాయ

ములు, ఉదా. చెలిమికాండు—చెలిమిక తియ మదిర నం. వి. కల్లు.	పెదురువు వై. వి. 1. మత్తు. 2. కల్లు.
చదువు—అరి—చదువరి. లోయ + త —లోయత.	నం. మదిరా.
మత్సు-ణము నం. వి. 1 నద్ది. 2. కాముక్కలు శేని యేసుగు.	మద్దతు హిం, వి. పోత్తాహము, అండ (Support).
మత్సు-ణము నం. వి. గడ్డము మీరము శేని వాడు.	మద్దెల వై. వి. పాటకు తోదుగ వాయించు చర్మవాద్యము: నం. వి. కల్లు.
మత్తకొళని నం. వి. మదముకే పకాళించుట్టి.	మవ్విపొరము సం. వి. 1. (రసా.) పిండి నస్తపుల పులియబెట్టుట వలన లభించు మతుకలిగించు ద్రవము, ఇవి యొకకంపన యోగికము (Alcohol). 1. (గృహ) మత్తనిచ్చు పాసియము, ఉదా. సారా. కల్లు. విస్క్రి (Alcohol).
మత్తవారణము నం. వి. 1 ఒడుగుదించు, 2. మదపు చేసుగు.	మద్దార్పుము నం. వి. (రసా.) మద్ద సారము (Spirits).
మత్తి వై. వి. 1. కామము, 2. అవివేకము నం. మదః.	మదుకము నం. వి. ఇప్పుచెట్టు, బూ మధుకము.
మత్తు వై. వి. మంపు, మదము; నం. మత్తా, మదః.	మదుకరము నం. వి. భింజున్నము. 2. తు మైద్ర
మత్తుఱు నం. వి. మదించినవారు.	మదుకోళపికము సం. వి. (రసా.) సీటి వాయిపుల సంగ్రహించటకు ఉపయోగ పదు పరికరము (Beehive shelf).
మత్సురము నం. వి. మత్సురము, క్రోధము.	మధుజని నం. వి. (రసా.) రక్తములో అధిక మూగా నున్న చక్కెరనుండి కాలేయము తయారుచేయు ఒక విధమగు పిండి పదార్థము. ఇది కాలేయములో నిలువ చేయి బడును.
మత్సుప్పు నం. వి. ఇంచులనము.	మధుపము నం. వి. తు మైద్ర.
మత్తనము నం. వి. ప్రతమ్మట.	మధుపర్పుము నం. వి. 1. పెరుగుతో కల పిన తేస. 2. పెండ్లితో వధూవచుల కిచ్చెరు నూతన వస్తుము.
మత్తికము నం. వి. నీస్పు కలియని మజ్జిగ; వి. ప్రతచ్చుబడినరి.	మధుపక్కికాపొలనము నం. (వింప.) కొరకు తేసటిగలేను పెంచుట (Apiculture).
మదకలము నం. వి. మత్తుచేత అవ్యక్త మధురమైనది; వి. మదపు చేసుగు.	మధుమేహము నం. వి. మూర్క రోగము (Diabetes).
మదనము నం.వి. 1. అమని వసంతకాలము 2. ఉమ్మైత.	
మదనుఱు నం. వి. మన్మఖుడు,	
మదము నం. వి. 1. కొవ్వు. 2. రేసమ్మ. 3. గడ్వము. 4. కస్తూరి.	
మది వై. వి. బుటి, మనస్సు. నం. మతిః.. మదించు వై. వి. 1. పెలయూహించు. 2. నరకలించు.	
మదింపు వై. వి. వెల సిక్కయించుట, అంతా మదిమది వై. వి. 1. నెమ్మది, శాంతి. 2. అనాలోచపము.	

మధుర నం వి. ఒక పట్టణము.

మధురము నం. వి. విషము. లి. తియ్య
నిది. ఇండైనాడి.

మధురప నం. వి. ద్రాక.

మధురిపుడు నం. వి. చిష్టుపు.

మధులిహాము నం. వి. మధుసము తు మెళ్లద.

మధువశి నం. వి. (ఇం) ఇన్ స్ట్రీల్ నీ సరవై
కింప్యే గ్రంథి నుండి సెపించు అంతః
ప్రానము, (ఇది రక్తములో నుండవలసిన
చక్కర పరిమితిని అదుపులో నుంచును
(Insulin).

మధువశి గ్రంథులు నం. వి. (ఇం.) స్వి
కింప్యే గ్రంథిలో మధువశిని తయాగుచేయు
కేవకణ కూటములు (Islands of lang:-
hans).

మధువు నం. వి. 1. సిదు. 2. పాలు. 3. తేన
4. కల్లు. 5. వసంతర్యు. 6. మైత్రవాసము

మధూకము నం. వి. ఇప్పి చెట్టు.

మధూచిష్టము నం. వి. మయినము.

మధూరిక నం. వి. పుప్పాడి.

మధూరి నం. వి. 1. కల్లు. 2. పూదేనె.

మధ్య నం. వి. పదుమూడెండ్ నుండి పదు
సెనిమిది పరప పయన్సు గల కవ్య.

మధుకపచము నం. వి. (వృక్ష.) ఫల కవ
చము యెక్కు మధ్యపొర (Mesocarp)

మధ్యంతర ఎన్నికలు వి. వి. (రాజ.) నిట్టిత
శాఖమునకు ముందు శాసనశ లేక ఠోక్
సభ రద్దయినశ్రద్ధ ఇరుగుఎన్నికలు (Mid-
term elections).

మధ్యగతము నం.వి. (గఁ.) ఒక ప్రిథివము
యెక్కు కోణ విందువును దానికి అధిముఖ
ముగా నువ్వు ఖండము యెక్కు మధ్య
విందువుతో కలుపురేఖ.

మధ్యగుహ (ఇవి) నం. వి. (ఇం.) చెవి
యెక్కు పటుల గహనము (Membran-
eous labyrinth) వఱ సంబంధించిన

సంచి వంటి థాగము (Vestibule).

మధ్యచేచ్చదనము నం. వి. (గఁ.) అడ్డుకోత
(Cross-section).

మధ్య పటులము నం. వి. (గృహ) చూపులో
చాంతి కిరణములు కన్ను గ్రుడ్డులో దిని
ద్వారా లోపలికిపోవును (Choroid).

మధ్యప్రోచ్ఛ దేశముల కూతుమి వి. -వి.
(పరి.) శాగ్గాద్ ఒడంబడిక కమూర్యానిలిమ్
వశిము ఆసియాలో (మధ్య ప్రాచ్య దేశ
ములలో) వి పరింపకుండుట కై - జుపిన
నుండి ఒచ్చందము. శాగ్గాద్ ఒడంబడిక నుండి
ఇరాక్ దేశము విడిపోయిన తరువాత
తక్కున నాలుగు దేశములైన ప్రిటన్,
టల్గ్రు ఇరాన్, పాకిస్తాన్ కమూర్యానిలి
మును అకట్టుట తమ ముఖ్య లక్ష్మమని
పునరుధాటించుచు తిరిగి చేసికొనిన రకులు
సంధి ఇరాన్, టల్గ్రు, పాకిస్తాన్ రాజ్య
లతో అపెరికా స. యుక్ రాష్ట్రములు
చేరు చేరు రకులు ఒచ్చందములు కమూర్య
నించును అకట్టుటకై చేసికొనినపి.
M. E. D. O. (మీడో) C. E. N. T. O.
(సెంటో)

మధ్యమ నం. వి. నడిమిప్రేలు. (గఁ.)
చెందురాసుల మధ్య నుండెడిపి (Medial.)

మధ్యమము నం వి. నడుము, (గఁ.),
చెందు పదుముల మధ్య చౌప్పించబడిన
పదము (Mean).

మధ్యమ స్టీప్సుము నం.వి.(ఇం.) మెదడులో
చృక్కాపులకు (Optic lobes) ముందు
నున్న మెదడు యొక్క మధ్య థాగము
(దీనిలో మెదడు యొక్క మూడవపార
ముందును (Diencephalon or thala-
mencephalon).

మధ్యములు నం. వి. (గఁ.) అనుపాతములో
నున్న నాలుగు రాసులలో మధ్యనున్న
చెందు రాసులు, క్లోర్ అను అనుపాత

మరులో a, b, c, d, అను నాల్గుగు రాసులు గలపు. వీ లో b, c అను మధ్యముల అందులు (Means).	చాదు.
మధ్యవర్తి నం. వి ఇరుపకముల మధ్య వ్యాపచోదము నడుపువాడు (Mediator)	మధ్యాంత్రము నం. వి. (శం.) కీటకముల అన్నపాహిక యొక్క రెండవ భాగము. మధ్యి ప్రేగు (Mesenteron).
మధ్యవర్తిత్వము నం. వి. (వాసీవ., శాస.) రెండు పక్కముల మధ్య వచ్చిన సంఘర్షణ లను తీఱ్పుటకు ఉన్నాయిన కాచన సమ్మైక మైన ఒక పద్ధతి. ఇరుపకముల వాచు ఒక మధ్యవర్తిని ఎన్ను కొనపచ్చును తేద్దా చారాదువురు ఒకొక్క రెండిని ఎన్నుకొన పచ్చును. ఇద్దరు మధ్యవర్తులున్నప్పుడు ఇంకొక నిర్ణయకుని (అంపైర్) ఎన్ను కొందరు.	మధ్యారంపము నం. వి. (వృక్ష.) పుష్ప మంజరిలో నున్న పుత్యులు మధ్యనుండి ప్రారంభించి క్రమముగ మధ్య వరకు వికసించు విన్యాసముగలరి (Centripetal).
మధ్యవర్తిక నం. వి. (వృక్ష) చ్రాఫలకములో మధ్యగా రట్టముగా, స్వప్తముగా నుండు ఈనె, మగ్నికోనె (Mid-rice).	మధ్యారంపము నం. వి. ఆచిచారువు మధ్యగా నున్న స్థితి (Mesarch).
మధ్యశ్లేషము నం. వి. (శం) అంతర్గొపొనము లలో బహిక్షుర్మునకు. అంతక్షర్మును నకు మధ్య ఏక్కు జెల్లి వంటి పదార్థము (Mesogloea).	మధ్యశ్లేషము నం. వి. చట్టపగలు, దినము నడిచి భాగము.
మధ్య ప్రంపము నం. వి. (వృక్ష) కాండ మరులో గాని, వేంటలోగాని అంతక్షుర్ము ములో కలిపి దస్త వరకును ఉండు తీవ కణ సంహాతులు (Stele).	మధ్యశ్లేషము నం. వి. (భూగో.) కేథాంశ ములు. ఉత్తర, దక్షిణ భూవముల గుండా పోతు వృత్తములు.
మధ్యస్తంపము నం. వి. (వృక్ష) కిలీంద్రముల యొక్కము, ప్రయోధిటముల యొక్కయి సిద్ధ శీఖాశయములలో* మధ్య నగసాడు లిన్న ప్రంపము వంటి రిక్త (పంధ్రి) తీవకణబాలము (Columella).	మననము నం. వి. చింతన.
మధ్యస్తంపిక నం. వి. (వృక్ష) కిలీంద్రముల యొక్కము, ప్రయోధిటముల యొక్కయి సిద్ధ శీఖాశయములలో* మధ్య నగసాడు లిన్న ప్రంపము వంటి రిక్త (పంధ్రి) తీవకణబాలము (Columella).	మనసిసాధు నం. వి మన్మథుడు.
మధ్యస్తం రము నం వి. (శం) భూణములో లిహి క్షర్మునకు అంతక్షర్మునకు మధ్య నుండుతీవకణముల పొర (Mesoblast or mesoderm).	మనసప్తరించు నం. వి. ఇష్టపదు.
మధ్యస్తందు నం. వి. ఇ రు క క ల కు నాణ్యయము చెస్పువారు, కి వదుమనుండు	మనసికి వి. వాస స్థావము.
	మనియార్డు శం. వి (శం.) (Money-order). దూర ప్రదేశమునకు ద్రవ్యము వంపుటకు తీసెకొను అణ్ణ. ఈ యొక్కాను సా ము ద్రవ్యము దూర ప్రదేశమున ఉన్న వ్యక్తికి జెల్లింపబడును.
	మనిషి నం. వి. వింధ్యంపుడు.

పదు కి 1. జీవించు. 2. వరించు. వి. 1. పదున్న. 2. నేల.

పదుగడ వి. 1. జీవనము. 2. జీవనో పాయము.

పదుగుడుపు వి అల్లియము, క్రొత్త పెండ్లి కుమారునకు అత్తగారుచేయి విందు

పదువర్తి వి. (వ్యాప.) వితంతుపున కిచ్చెడు భరణము.

పదువు వి. 1. జీవనము. 2. వర్తనము. 3. మగఁడు. 4. కాపుల ము. 5. పెండ్లి.

పదువులు సం, వి. స్వాయంభుజుడు (శ్రుతి కర్త.) స్వారోచిమండు, ఉత్తమదు, తామ ముదు, త్రైపతుడు, చాకముదు, వైవస్వతుడు, సూచ్యసావర్ణి, దక్షసావర్ణి, బిహ్వాసావర్ణి, ధృత్సావర్ణి, రుద్రసావర్ణి-రాఘ్వుడు, థాచ్యుడు (పడు నాగులు).

పదుముక్కదు సం. వి. మానిసి. మాపవుడు పదోళ్ళత సం. వి. (గృహ.) 1. ఆకర్షించు కి. 2. రంజింపచేయు కి. 3. సొందర్శిము (Charm).

పదోళ్ళము సం. లి. 1. చౌర్యము. 2. అందము.

పదోరథము సం. వి. కోరక,

పదోహరము సం. వి. ఒంగారు. లి. 1. చౌర్యము. 2. అందము.

పదున్నన వై. వి. సమ్మానము, గొంపము సం. మానవమ్

పద్మీఁడు వి. ప్రథుతు.

పదున్న¹ వై. వి. 1. ముత్తు. 2. నేల.

పదున్న² వి. 1. బకజాకి జెంక, 2. బకరకపు యుధ సాధనము కి. (భూగోవ్యాప.)

రాశు విళేషము నొందుట వలన వర్షాప్రది.

పల్లపు ప్రదేశములలో కూడుకొని కొండ నేంద్రియ పదార్థములో గలసి, యిదివంకు

పెక్క మార్పులను పొంది, యింకను పెక్క మార్పులను పొందుచున్న వివిధ।

పరిమాణములు గం కిలోగ్రాములు సంచయము ఇబ్బిమట్టిఁడే నాక్రమింపజుఁన క్రొడె శము వ్యవసాయచాపలచే 'నేల' యిన జడును భూమి క్షేత్రము.

పన్నెక్కాడు వి సామంతరాజు.

పన్నెము వె. వి. 1. కొండల మధ్య గల భూమి 2 సన్మానించి యున్నన భూమి, రూ. మాన్యము, మన్యము సం మాన్యమ్ పన్నెములు వి. పక్కా దుల కాళ్ళతలోని మల్లెలు (పుచుపులు) తీయు ముల్లు రూ. మల్లెములు.

పన్నుధ సం వి అసువది సంపత్తి ములలో కరావది తొమిట్లు దవది.

పన్నుధుడు సం. వి. మారుడు. చిమ్మపు కుమారుడు. శ్వేత బుడ్లని కలవడముచేయు వాడు.

పన్నువు సం.వి. 1. క్రోధము, 2. కోకము 3. యజ్ఞము.

పన్నుంతరము సం. వి. డెబ్బరి యొక్క దివ్య యుగములు.

పప్పు వి. మరపు. క్రీ. నేర్పు. పట్టము వి. 1. మేఘము. 2. చీకటి, 3. అజ్ఞము.

పఫ్ఫుపెట్టు వై. క్రీ. 1. మోసపుచు. 2. ఉపాయమగ దాటవేయు.

పముకారము సం. వి. 1. ప్రేమ. 2. నాది యను అభిమానము.

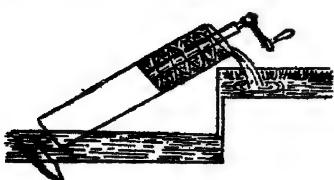
పమత సం. వి. ప్రేమము, అభిమానము.

పమత్త అవ్యాప్తి. ప్రకంసార్థకము, రూ. మమ్మత్త మమ్మికే. మమ్మాకే.

పమ్మిణి ఇం. వి. (చరి.) (mummy). 1. శవము, 2. సువాసన ద్రవ్యములలో కుల్చిపోకుండ ఉంచిన శవము.

పమ్ముక్క వి. సముద్రముపై ఉడలకు విఘ్రాత ముగ పీచు సుడి గాలి.

మయిము నం. వి. 1. ఒంచె 2. క~తగ గాడిద.
మయి వి. 1. దేవాము 2 విధము. 3 పార్క్యూము. 4. తదన. రూ. మై.
మయికోసు క్రీ. సమ్మిలించు.
మయిలారు వి. ఒక కులదేవత.
మయుఁడు నం. వి. అమర శిల్పి.
మయూభము నం. వి. 1. కిరణము 2 కాంటి 3. జ్యోల.
మయూరకము నం. వి. మయిలు తుతము.
మయూరము నం. వి. సమితి. 2. సమితి ఆట్టు.
మయోసిన్ ఇం. వి. (గృహ.) (Myosin)
మాంసకండప ములలోని ఒక మూంసకప్పత్త
మర వి. తిరుగుదు చీల, కీలు. (బోత). 1.
మరలు కలిగిన మేకు (మైల). 2. నర్మిలా
కారముగ నుస్స గాడికల స్తూపము
(Screw).
మరక్తము వం. వి. (రసా.) పచ్చ. తెరియమ్, అలూర్మినియమ్ సిల కెట్ (Emerald). (ఇది మఱల(రక్తముల)లో
ఒకటి, చాల విలువగలది.)
మరక్కాడు వి. సావిత్రదు.
మరగాలు వి. కృత్రిమ పాదము,
మరగొట్టము వి. (ఫోవ.) కొంచెము లోలు
మండి సీరు లోడుటకు ఉపయోగించు చేతి
ఖుంకము (ఒక రేకు గొట్టములో వోక
యిరుసును, చౌని చుట్టును ఒక మర
చుట్టును దీనిలో అమర్పించడి యుండును.)

మరగొట్టము

మరచుటు వి. తిరుగుదు చీల.
మరచుష్టు గొట్టము వి. (వృష.) కుంఠల
సాళము. రూరునాళములలో మరచుట్టు
వలె నుస్స బలపరథకు నిర్మాణములు గల
గొట్టము (Spiral vessel).
మరణ సుపకఘులు వి. (లర్.) ఒక వర్గటి
కురణము తరువాత వాసులకు సంక్ర
మించు ఆ స్తోప్తి ప్రభుత్వము వసూలుచేయు
పన్ను.
మరిమేకు వి. తిరుగుదు చీల.
మరమ్ముతు వి. (గృహ.) చినిగిపోయిన్నిట్ట
ంను సరిచేయుట ఉదా. ఠస్పుచేయుట
(Mending).
మరామత్తు హిం. వి. (గృహ.) చినిగిన
వానిని తెండా ఉడి చోయిక థాగమును
తిరిగి కుట్టుట (Repair)
మరిచము నం. వి. మిరియము. రూ. మరి
చము.
మరిచి నం. వి. 1. కరణము. 2. వెలుగు.
3. ఎండమాపులు. 4. ఒక పణావళి.
మరుఁడు నం. వి. మన్మథులు,
మరుత్తు నం. వి. వెలుపు, గాలి.
మరులు వి. 1. ప్రశాచము. 2. మోహము.
3. వలపు. 4. తీరని ప్రేమ.
మరులుమాతంగి వి. క్రొ క్రొ స తో డ చే
మరులు పుట్టించెడి ఓషధి.
మరువకము నం. వి. మరువము, వాసన
మొలక.
మరువు నం. వి. 1. కొండ. 2. ఎచారి.
మర్క్కము నం. వి. కోతి.
మర్క్కుఁడు నం. వి. మనుమ్ముడు
మర్క్కవము నం. వి. 1. చినుకుట. సంతా
పొసము. 2. మారుట.
మర్క్కలము నం. వి. ముడ్లెల.
మర్క్కము నం. వి. తీవ్స్సానము, ఆయుమున్న

పర్మాగ్డ నం. వి. 1. కట్టుపాటు 2. తీరము
3. నమ్రాగ్నము.
పుర్మము నం. వి. ఓరువు, తుమ,
పరిగైక్ ఇం. వి. (గృహ) (Mercerize)
నూలకు మేచ గు పెట్టుట, నూలను పెట్టు
వలె మేరియిట్లు చేయిట.
పుఱక వి. 1. కణ, 2. మేకపడ్డ. (రసా.)
నూనె మొ.వానిచే కలుగుమన్ (Stain)
పుఱకువ వి. అజ్ఞానము.
పుఱి అవ్యో, వెండియు, ఇంకను. అనంతరము.
పుఱిపుత్తి అవ్యో. అత్యుతము, పుఱియు
మతియు
పుఱుఁగు వి. మఱుఁగు చోటు. లై. 1.
డాగు, చాటగు. 2. నంతాపి.చు.
పుఱుకుప వి. నంతాపము.
పుఱుగుఙ్జు వి. మిక్కతి పొట్టివాదు.
పుఱువ వి. కుండ.
పుఱువకండు వి. కూళ సంభవుడు. అగ
స్తుదు,
పుఱువు వి. 1. కచరము. 2. మ ఇము.
3 చాటు.
పుఱునండ్ వి. సాయం సంద్య.
పుల వి. వర్షయకము. శ. మలై,
పులికవాలు వి. పారిక.
పులఁగు లై. కియగు వంకరగు.
పులఁపు వి. నర నము.
పులక వి. 1 తురక. 2. మూకుడు.
పుథిచేము వి. 1. అధికము. 2. గొప్పరి.
పుథిప ఏ. దూడచవ్వి పాలిచెడి అవు. -
పులబద్ధము నం. వి. (గృహ.) చిచేచనము
సరిగాకపోషుట (Constipation),
పులమల వి. 1. మూడుట. వేగుట యందు
అగు ద్వాన్యనుకరణము.
పులమానము నం. వి. అధిక మానము.
పులము నం. వి. 1. పేడ. రెట్ల, విష. 2.
మంత్రి. 3.పాచము. 4. దోషము. (వచ.,

శుక్క ము. ర కము. మజ్జ ము, మూత్రము
విష్ట, పింజూపము. నఖము. శైష్మైము.
అక్రువు. దూ పిక. స్వేదము అని. 12
రకములు.)
పులయజము నం.వి. చంచనము.
పులయి పూరుతము నం. వి. కమ్మ గాడ్చు
పులయము నం. వి. 1. ఒక కొండ. 2
ఆరామము.
పులయమ్మ వి. (పుల + అమ్మ) పొ యిశి.
పులయిక వి. విహోరము.
పులయు లై. 1. తిరుగు. 2. పెనగు 3.
వ్యాపించ. 4. ఉద్దేశించ. 5. ఉద్యమించు
పులామా హిం. వి. (రసా.) పై పూత. ఒక
చాతుపుపై వేరాక చాతువును పొదగా
పరచుట, ఉడా. బంగారమును వెండి మీద
గాని రాగిమిదగానీ పూత పూనుట
(Plastering).
పులారము వి. 1. మట్టిగాజల గుది. 2.
విధుల నూపు పెద్దపొంక. నమ్రాజుని.
పులితము వి. సంచేహము.
పులిగంధు వి. పులిచి ఎత్తదగిన రాశు.
పులినము నం. లి. 1, మాసినది. 2. నల్లనిచి
పులిష్టుచము నం. వి. 1. దోష 2. పుల
మానము.
పులిష్టుచుఁడు నం.వి. 1. దొంగ 2. అగ్ని.
పులిషునము నం. లి. మాసినది వి. ఇనుము
పులు లింగ, రెండపడి (తొలి. పులికానుపు.)
పులుగు లై. ఆరిపోపు.
పులుచు లై. 1. తరిమెన పెట్టు. 2. రాపి
తొలుచు.
పులేరియా ఇం. వి. (గృహ) (Malaria).
చరి జ్వరము. (తిణ్ణుట ము దోష కుట్టు
వలన కలుగును.)
పుల్ వి. మట్ట కంచము.
పుల్ కము నం. వి. ప్రావింద.

మల్లి డి. 1. పరితాపము. 2. పెనకువ
గ్రుధులాట. 3. మిక్కడము.

మల్లి డిగొను శ్రీ 1. పెనగొను. 2. గుంపు
కూడు.

మల్లిము నం వి. మల్లి.

మల్లియుద్ధము. నం వి పోరాటము, షెట్టి
పోరాటము, కుస్తి మొ. నవి.

మల్లిక నం. వి. మల్లి తీగ.

మల్లు వై. వి. 1. కోటి 2 మల్లుడు. షెట్టి
నం. మల్లి 6.

మల్లుడు నం. వి. షెట్టి

మల్లె వై. వి. మల్లె పుప్పు. నం మల్లి
మల్లికా.

మవ్విము వి. కోమలత, సౌకుమర్యము.
మకకము నం. వి. కోమ.

మకహరి నం. వి. రోమారె. దూ. మకహరి

మకూచకము నం. వి. (గృహ.) సోటకము.

అమ్మువారు. (Small-pox) (ఇది అంటు
వ్యాధి. నీటి ద్వారా వ్యాపించును)

మకూచిక నం. వి. సోటకము.

మచి నం. వి. కాగికమువై ప్రాయి మసి
(సిరా.)

మషిమణి నం. వి. మసి బుడై, మషిఘుట (సిరా
బుడై).

మన వి. విలాసము, తచుకు,

మనసు శ్రీ. రేగు, విష్ణుంథించు.

మనక వై. వి. 1. ఇంచుక నఱుసు. 2. మని
చీకటి, నం. మేనకి.

మనకము వి. 1. పాములపొందు. 2. రతి,
సంభోగేచ్చ, సంభోగము.

మనకొను శ్రీ. (మనః ము + కొను) సంభో
గేచ్చగొను.

మననము వై. శ్వేతావము. నం. శ్వేతా
నము.

మనలిక వి. మాంద్యము, లిల. అలపము.

మనలు శ్రీ. 1, అంస్యముచేయు, నీసు)

పలచలకాగు.

మసయిచ శ్రీ. (శ్రీ.) ప్రవమంతయు ఒకా
నొక స్థితమైన ఉష్టోగ్రం యొద్దు ప్రవ
స్థితి మండి వాయుస్థితికి మార్పు నొందుట
(Boiling)

మసయిచానము వి. (శ్రీ.) ఒక ప్రవ పదా
రము ప్రస్తుతి నుండి వాయుస్థితికి మార్పు
ఉటు ప్రాంతం భ మగునప్పటి ప్రవము
చూకగు ఉష్టోగ్రం. క్వి థ నాం ఈ ము
(Boiling point).

మసి వై. వి. 1. చూర్చము 2. నలుపు. 3.
లొగ్గు నం మప్పి.

మసీదు వి. తురకల ప్రాథమాలయము.

మసుర నం. వి. 1. వేళ్ల కి చిరుసెనగలు
మసుణము నం విం. 1, చిక్కనిది. 2. మను
పేదది.

మపోడా వి (ర్యాచ.) చిక్కుప్రాసినది. దూ.
ముసాయిడా.

మసుక్కరి నం. వి. సన్మానిసి, యూచకుడు.

మసురుపెట్టికలు వి. (శాస.) సైనికిడఛ వివ
రములను తెలుపు పట్టికలు (Muster
rolls).

మసుకము నం. వి. కిఫరము. దూ. మస్తము.
మస్తిష్కములు వు

వి. (శం) మెదడుమొక్క
వివిధాగములలో నుండు
గుహలు (Ventricles of
the brain).

మస్తిష్కము నం. వి. పుచ్చము నం. వి. (శపు)

(శం) మెదడుమొక్క నిలపుకోక
లైకోచారములు నుండు మస్తిష్క
చెనుక థాగముల్లిని తరు కుహరములు
వాత పెన్నుపాము ఉండును) (Medulla
oblongata).

మస్తిష్కము నం. వి. తల మెదడు. (శం)
మెదడు (Brain) (పుత్తలోనున్న థాఁ

పులములో ఉది అమరియండును.) వెన్ను పాము దీనితో క 1 సి యు న్న వెనుక థాగము.

పటము (1)
మస్తిష్కము
(కప్ప)

పులపుచ్చక్కయము
దృకాశులు
మజ్జకము
ప్రమస్తిష్కము
అనుమస్తిష్కము

పటము (2)
మస్తిష్కము
(కప్ప)

పురదృక్కయము

మస్తిష్కార్గాస్తి నం. వి. (ఎం) పుత్తలో ముందుశాగమను టైని నాసాసుల చేశను పార్క్యూలలటాఫుల చేశను, క్రింది రోస్టాఫు చేశను, అసంహ్రాటముగా కప్పులదియండు గొట్టమువంటి ఎముక(Sphenethmoi:d).

మస్తు వై. 1. సమ్మధి. నం. మృష్టః 2. మదము, నం మత్తామదస్థః.

మహాంతు వి. దేవస్థానమునకు ధర్మకర్తలు త్వయము జరిపించెడు టైరాగి.

మహాతి వి. వి. 1. సూర్య తంతులు గల నారదమహార్షి వీఱ. 2. (ప్రాక.) శ్రీ వాతక శబ్దసంబంధి. విఱ. గొప్పది.

మహాతమము నం. వి. (గణ) దత్తరాసు లన్నిట పెద్దది (Maximum).

మహాత్తు నం. వి. 1. దూరతనము. 2. గొప్ప తనము. 3. (ప్రాక.) పురుషవాచక శబ్ద సంబంధి.

మహానీయుడు నం. విఱ. గొప్పవాడు.

మహామగ్రదు వి. (వరి.) ఇస్తాము మత ప్రివక్ (క్రి. శ 590-682),

మహాలు పాం వి. 1. దేశములోని థాగము 2. రాజమందిరము.

మహాల్ వారి పద్ధతి వి. (వరి.) భూమి మొత్త మును సమష్టిగా ఒక | గామము లోని కొండరు టై తులుగాని, లేక గ్రామము లందరుగాని దున్నచు ప్రథమ నీరుయించిన పన్నుపు షేత్ర ముగా అందడను కలిసి చెల్లించుట / ఈ పద్ధతి చంబాబు, ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్ర ములలో నున్నది.

మహామాలు వి (వ్యవ.) సర్వ్యాంగ్రహణముకోత. కుప్పవేత, నూరిప్పిడి, ఎగుచీత, ఎంబితోత మొ. వ్యవసాయపు పనులు (Harvest).

మహాన్ని నం. వి. 1. తేజము. 2. వెలు తురు. 3. యిజ్ఞ ము. 4. ఉత్సవము.

మహాంగము నం. వి. 1. లొట్టిపిట్ల. 2. పందికొక్కు.

మహాతాలుడు నం. వి. 1. ఇనుడు. 2. ఇవ భటుడు.

మహాచక్తవాతము నం. వి. (భూగో.) అలవ పీడన ప్రదేశములో చెంకేగు తీవ్రమైన తుపాను (Cyclone) దీని ముఖ్య లక్షణములు: గంటకు 90 నుండి 180 మైళ్ళ వేగము గల సుడిగాలి. దీని వాగ్నసము 50 నుండి 900 మైళ్ళు. ప్రయాణవేగము గంటకు 20 నుండి 80 మైళ్ళు. విపరీతమైన వర్ష పాతము. సుడిగాలి దొక్క కేంద్రములో వాయుపీడన చాల తక్కువగ మందును.)

మహామృతుడు నం. విఱ. 1. గొప్ప ఆత్మకలవాడు. 2. గొప్పవాడు.

మహాదేవుడు నం. వి. ఇత్తరు.

మహానసము నం. వి. వంటయిల్ల. శాసనము

మహావధము నం. వి. 1. | పాంచాంతము. 2. రాజమార్గ ము.

మహాపక్షయము నం. వి. లోకవాశము మహాబలము నం. వి. సీ.ము.

మహాప్రిజిమాతృకణము నం ఐ. (జం.) (స్త్రీ) సంయోగి కణమును ఉత్పత్తిచేయు జీవ కణము

మహాభారతము నం. వి. (వరి.) భారత వంకియులైన కొరవ పాండవులు యుద్ధమును గురించి తెల్పు 1,00,000 రోటముల మహాకావ్యము. (శంఖసూర్యీంధుము) భారత పాండవుల యుద్ధమును గురించియేకాక, భర్మార్థకామమోకము ఉను గురించియు తెల్పుచున్నది. ప్రాందపుచే భగవదవతారముగ భావింపబడు (శ్రీకృష్ణుడు కుకాలమునకు చెందిన వాయుగా భావింపబడుచున్నాడు. మహాభారత యుద్ధ సమయ ము నం దు (శ్రీకృష్ణుడు భారత పీమడైన అర్థమునకు లోధించిన నీతిభర్మము) "భగవగ్దిక" యను సామముతో మహాభారతములో అంతర్మాగముగా నున్నది, అందుచే మహాభారతము పుణ్యకావ్యముగ ఎంచబడుచున్నది. మహాభారతము వేదవాయిసునిచే రచింపబడినది. కాలక్రమమున ఎన్నో విషయము ఉండు చేర్చబడినచి. మహాభారతమును "పూర్వమచేదము" అని కూడా పిలుచుచున్నారు).

మహామాత్రులు నం. వి. (వరి) మార్క్షి ప్రథుతోద్వోగ్యగులు (సాధారణముగ నగర పరిపాలకులుగా నియమింపబడుచుండిరి). మహాముని నం. వి. 1. గౌప్యముని. 2. బుద్ధుడు.

మహామృగము వం. వి. ఏమగు.

మహాయానము నం. వి. (వరి.) బోధ్యధర్మము (కి. శ్రూ. 1వ శతాబ్దిమున అంధ దేశమున మొదటిసారిగా పెలువడి, 2వ-శతార్థములో అచార్యనాగార్భవ, ఆర్ణ

దేవ. అవంగ, వాసుబంధులచే ఉత్కర పొంచుస్తానమున ప్రచారము చేయబడెను బుద్ధుమ భగవంతుని అవకారమని, ప్రతిమానతునకు లోధిసత్కుడగుటకు ఖవకాళములు కలపని, విగ్రహశాధనచేయవచునని, విముక్తి పొందుటక్కు బుద్ధుడు చెప్పిన పస్సుగ్రముల పలననే కాక మంత్రాపోదేశము వలనను విముక్తపొందవచునను వారము. మహాయానధర్మము స్తూపములను బోధ్య విగ్రహమ్ములను ఆరాధించవచునని ఆడేకించుచున్నది మహారథుడు నం. వి. పదునొకండు వేలవిలుకాండతో పోరు యోధుడు.

మహారాజులు నం. వి. పీరు పదునాగురుయి-గయ్యుడు, అంబరీషుడు, చుప్పువు, మరుత్రువులు, మరువత్తు, మహాత్రుము, పరకురాముడు, శ్రీరాముడు, కిలీపుయున్నగుడు, రంతిచేపుడు, ఎఱయారి, మాంధాత, భగీరథుడు, కళిచించుపు, అనంగుడు.

మహారాత్రము నం. వి. ఒద్దుమచేయి.

మహాలక్ష్మీ నం. వి. 1, సరస్వతి. 2. లక్ష్మి. వారాయణశక్తి.

మహాలయము వం. వి. మహాలయమావాస్యమహావంకము నం. వి. సింహాశచేశపు పరిక్రమ గురించి తెలువు పాశీగ్రంథము (క్రి. ఇ. కవ శతా.).

మహావాక్యము నం. వి. రెండు సామాన్యవాక్యముల సంబంధము కలది.

మహావాతము నం. వి. 1. గాలితో గూడివిద్దవాన. 2. పెద్ద వాతరోగము.

మహావీరుడు నం. వి. (వరి.) ఔనైసతీర్థంకరుడు, చివరి (2వ) కైసమక ప్రపక్త.

మహాకయము నం. వి. సముద్రము,

మహాకయుదు నం. విజ. గొప్ప అభిప్రాయము కలవాడు

మహాభాద్రి నం. వి. గొల్లది.

మహాషముద్ర ప్రవాహమునగతి నం. ఎ (బూగో) సీటిపై బలముగా చీచు గాలి ధాటిచే సీతిని ఒకటోటి నుండి ముంచుక చోటికి పారునట్టు చేయుట (Droft.)

మహాసముద్రప్రవాహములునం.వి. (బూగో) ఉష్టత యందలి భేదముచే కలిగిన సముద్ర ధారలు. 1. కవోష్ట ప్రవాహములు. దేశముయొక కృతితోష్టసీతిని సమళితల ముగా నుండునట్టు చేయును, 2. శిత ప్రవాహములు, దేశమాయొక కృతితోష్ట సీతిని చల్లగా నుండునట్టు చేయును.

మహాసేనుడు నం. వి. కుమారస్వామి.

మహాస్థానము నం. వి. పెరోలగము, సింయ సథ.

మహి నం. వి. వుడచి, భూమి.

మహిత నం.వి. మంచుదూ మిహిక. హిమిక.

మహితము నం. వి. కిఫుని శూలము, విజ.

గొప్పది, శూజ్యము.

మహిమా నం. వి. 1. గొప్పకనము. 2. ఇక్క ర్యాము.

మహిషము నం. వి. ఎనుబోతు.

మహిషి నం. వి. 1. పుట్టుపుచేవి. 2. బణ్ణ. మహిష నం. వి. స్త్రీ

మహిరుహము నం. వి. కృతము.

మహోంద్రము నం. వి. కుల పర్వతములలో ఒకటి.

మహోతము నం. వి. ఆబోసు

మహోదయము నం. వి. 1. కన్యాకుబము.

2 ఆదిపశ్యము, 3.అధివృద్ధి.4.మోకము మహోషధము నం. వి. 1. కొంతి, 2, గొప్ప పాషధము.

మశయాకము వై. వి. మలయాద్రి చుట్టును గల దేశము.

మథిగ వి. సరకులు మెత్త ముగా అమైత్తు అంగడి.

మశ్వర్ త్రై. మరులు.

మూర్

మూర్ నం. వి. 1. ఉష్టి, 2. తల్లి.

మూర్ వై. విజ. మిక్కలి. నం. మహాన్.

మాంగన నం. వి. (రసా.) మొక్కలు లేనండి తీసికొను మూల్రదవ్యములలో ఒకటి(Manganese).

మాంగల్యము నం. వి. 1. మంగళయ్యము. 2. కాలిబోట్టు.

మాంగింగ్ ఇం. వి. (గృహ.) (Mangling) జట్టులను శుభ్రముచేయు యంత్రములో లట్టులను పిండి ఉప్పుచేయు వేరొక థాగము

మాంగ్లేర్ ఇక. వి. (గృహ) (Manglre) బట్టలుతుకు యంత్రమునకు మీది థాగ మున గల చెందు స్థాపన గుండ్రనికట్లల

అమరిక (ఆది ఇట్లాను యంత్రములో శుభ్రముచేసిన తరువాత, సీటిని పిండు టకు ఉపయోగించు థాగము.)

మాంతిష్ఠము నం. వి. 1. ఎరుపు మొచిష పసుపు వస్తు. 2. అట్టి వస్తు గలది.

మాంతెమాన్ రిట్ ఇం. వి. కాన. (Mandamus writ) ప్రవర్తకాది లేఖ, న్యాయ స్థానము నుండి దిగువ న్యాయ స్థానము వకు వచ్చు ఆజ్ఞ.

మాంత్రికుండు నం. వి. మంత్రజ్ఞుడు.

మాందార్ వి. 1. వచ్చుపట్టు చీర. 2.కృతిమ మరకతము.

మాంద్రము నం. వి. 1. అలస్యము, 2. శాశ్వము.

మాంధాత నం. వి. ఒక రాజు.

మాంసకృత్తులు సం. వి. (జీవ. రసా.)

“పోరి పదార్థములలో ఒక ప్రధాన వగ్గము (ఇందు క్యూనము, ఉదఱని, ఆము జనితో పాటు ముఖ్యముగా నిర్జితని, తరువాత గంభుకము, భాస్వరము కూడ నుడును) (రసా) శరీర పోషకములగు నిర్జితని కూడి యుండిన కొన్ని సమ్ముళన ములు (Proteins). (గృహమ..) కండరాథి వృథిచేయ అవోరము. పెదుగురలకు తోడ్డు అవోరము, ప్రష్టినిచ్చు ఏపో ము, బలమునిచ్చు ఏపో రము (Proteins) మాంసకృత్తుల యకము సం. వి. (శం) మాంసకృత్తుల పై పనిచేయనది. (Proteinolytic).

మాంపలఫలము సం. వి. (పృష్ట.) కండగాని గుణగాని కల పంచు (Fleshy fruit)

మాంసలుడు సం. వి. బలిసినవాడు.

మాంకు వి. ప్రమాన.

మాంగాయ వి. మామిడికాయ.

మాంగు శ్రీ. కమియబండు. వి. మాలిన్యము

మాంగుడు వి. కసటు, నలుపు.

మాంటీనంగ వి. కాముకి

మాంతు వి. కాంతు, తగులము

మాంతుమడుగు శ్రీ. జంబాటము మాని నిశ్శులమగు.

మాండు శ్రీ. దగ్గమగు. వి. 1. ఇంటి యెక భాగపు కప్పు. 2. అదుగంటి మాడిన ఆన్చుము మొ. వి.

మాంటెము పై. వి. మండెము, సం. మండలము

మాంతు వి. చరరంగపు ఆటయందు బంటుతో కాక ఇతర బలముతో రాశను కట్టుట.

మాకందము సం. వి. మామిడి చెట్టు.

మాకొను శ్రీ. కాటుచేయ, కరచు.

మాగాటిపైరు వి. (వ్యోవ.) పల్లవు వాట.

మాగాటిపూములు వి. (వ్యోవ.) నంజనేలలు Wet lands).

మాగాన్నిట్రో శం. వి. (Magana carta) మహాధికార ప్రతము క్రి. శ. 1215 వ సంపత్తిరము జాన్ కెంటిని ఇంగ్లందు రాణైన “జాన్” రాణ ఇంగ్లండులోని సామంత ప్రభువులకు తట్టావ్రా ప్రజానీ కమునక్యూప్రాసి యిచ్చిన ప్రజాస్వామ్య ప్రతము ఈ ప్రతము ఇంగ్లందు ప్రజా స్వామ్య సంవిధానములో గొప్ప మైలు రాయిగా కావించబడుచున్నది. ఈ మహా ప్రతము ప్రకారము ‘జాన్’ రాణ ఇంగ్లందులో మత స్వాతంత్యమునకు, శాస్త్రామ్మణముగ విచారించి ప్రజలను దండించుటకు, ప్రజల కుమారులను పస్సు విధించుటకు, ప్రజల అన్న వాట్కురాను గాంచించుటకు అగ్గికరించెను.

మాఘుము సం. వి. మాఘుమూసము.

మాజిక్ లాంతరు శం (శాశి.) (Magic-lantern). వస్తువుల ప్రతి వింబములను తెరపై లదునట్టుచేయ యంత్రము.

మాజీ పిం. వి. ముందుండి యిస్సుదులేని ఉదా. మాజీ మంక్రి. (ex.).

మాట వి. 1. పలుకు, పచనము. 2. నింద. వృక్షాంతము.

మాటకౌరి వి. 1. వాగ్ని. 2. వాచాటుడు మాటలమారి వి. వాచాటుడు.

మాటికి అవ్యో- అదుగునునకు.

మాటీనీకోవ్ శం. వి. (గృహమ) (Matenee-coat) చిన్న విల్లిలకు ఊలుతో అల్లిన వదులు అంగీ.

మాటు వి. 1 మరుగు 2. వేటకాని రాగుడు చల్లము, 3. టంకపు పొడి, 4. తదవ. శ్రీ అకికించు, మాగుపచనచు.

మాటువదు శ్రీ. మరుగుపచు.

మాడ వి. అరవరా, వదిరూకలు.

మాదపట్లు ని. తలమీద ఎదుటి వెనుకటి ఎముకల బూడికలు (Fontanelle)

మాముగు ని. హర్షితము. క. మంగై.

మామువు ని. హర్షితము.

మాముస్క్రోచు నం. విః. సిరింగో గూడినవాదు

మాణవకము నం. వి. ఇరువరి పేటల మడి పోరము.

మాణవకుఁడు నం. వి. 1. శాలకుడు, కిశువు 2. దుష్టుడు.

మాణవ్యము నం. వి. శాలుగసంపు.

మాణిక్యము నం. వి. కెంపు.

మాత నం. వి. 1. తల్లి. 2. లక్ష్మి. 3. పార్వతి (పంచవ్యాపతలు; రాజుభార్య, గురుభార్య అన్నభార్య, భార్యజనని, స్వజనని).

మాతంగిము నం. వి. వినుగు.

మాతంగి నం. వి. 1. పార్వతి. 2. వసిష్ఠుని శాస్త్రి.

మాతంగుఁడు నం. వి. మాధిగవాదు.

మాతరపితలు నం. వి. మాతాపితలు, తల్లి దంధ్రులు.

మాతరిథ్యుఁడు నం. వి. గాలి: ల్యో. ఆకాశమున వృథినొందువాదు.

మాతరి నం. వి. ఇంద్రుని సారథి.

మాతాపితలు నం. వి. తల్లిదంధ్రులు, కన్మారు (Parents).

మాతావి వి. జలశారు,

మాతాపుహీ నం. వి. తల్లి తల్లి, అమ్మమ్మి.

మాతామగుఁడు నం. వి. తల్లితండ్రి, శాశవాదుల నం. వి. మేనమామభార్య, బుమాతలి, మాతులి, మాతులాని.

మాతులాని నం. వి. మా. మాతల.

మాతులంగము నం. వి. మాదిఘలము.

మాతులేయుఁడు నం. వి. మేనమామకాదుకు మాతృక నం. వి. 1. తల్లి. 2. దారి. 3.

పార్వతి. 4. అసలు గ్రంథము.

మాతృకలు నం. వి. క్రాచ్చైన్. మహాశ్వరి.

కౌమారి, వైష్ణవి, వారాహీ, ఇంద్రాణి చామండి.

మాతృతంత్రము నం. వి. (గృహ) 1.

పాశపారంపర్యముగ స్త్రీ హక్కు దారు అగుట. 2. స్త్రీ యూజమాస్యముతో గృహమిస్యహరణము ఇరుగుట. 3. (వరి) తల్లి అధికారముగల సాంఘిక వ్యవస్థ (Matriarchal).

మాతృత్వము నం. వి. (గృహ) తల్లితనము (Motherhood).

మాతృద్రవము నం. వి. (రసా) ఒక ఫును మును | భావణము నుండి స్మృతీకరణముచే వేరుచేయగా మిగిలియున్న ద్రవము (Mother-liquor).

మాతృమూలము నం. వి. (వృక్ష) తల్లివేరు (Tap-root)

మాతృప్వ్యసేయి నం వి. తల్లితోడబుట్టిన చాని కూతురు.

మాతృప్వ్యసేయుఁడు నం. వి. తల్లి తోడ బుట్టిన దాని కొదుకు

మాత్ర¹ నం. వి. 1. కొండెము. 2. అకురావయవము. 3. కొలది. 4. ప్రతుటి.

మాత్ర² వి. 1. చిన్నమందుండ. 2. శాటు. సారుల సామానుసంచి.

మాత్రము నం. వి. 1. అవధారణము అదియే 2. కొలది

మాత్రవ్యము నం. వి. చలము, మత్సురము.

మాత్రవ్యాంగ్యయుము నం స్వా. పెద్ద చేపచిన్న చేపను తిను నను స్వాయము.

మాద వి. వాపురోగము.

మాదవకము వి. 1. కపిల వర్షము. 2. కపిల వర్షముగల చీర. దు. మాదశము.

మాదిగ వై వి. చెప్పులు కుట్టి తీవించు కూతి కురటుడు, గోహాంనెకుడు. నం. మాతంగః

మాదిరి వి. 1. సామ్యము, నం. విధము. 2. (గృహ) మోస్తరు, సమూనా క్రించు

కుగాని కుట్టు ఉకుగాని తయారు చేసిన
మారిరి (Pattern or Plan).

మాదిరితీయుట ని. (గృహం) ఒక సమూహానా
మపయోగి చినకలు తీయుట (Tracing).

మాదృశుదు నం. వి. నావంటివాడు.

మాద్రి నం. వి. పాండురాజు భాగ్యం.

మాధవకటికము నం వి (వ్యాప) మధుకర
సంబంధమైన ముద్ద, భగవంతుని స్మరిం
చుచు అడిగెడి థిఱాన్నపుముద్ద (మా-
కవళమని వాడుక)

మాధవకము నం. వి. ఇచ్చిపుచ్చుకల్లు. డూ
మాధ్వికము.

మాధవము నం వి 1. పై శాఖమాసము.
2. వసంతముతువు

మాధవి నం. వి. పూర్తి గురిపెంచ. 2.
కల్లు 3, షేన. 4. లక్ష్మి. 5. కుండైనక తై

మాధవుడు నం. వి. లంచిమగదు. లిమ్మితు.

మాధురి నం వి 1. మాధుర్యము. 2. కల్లు

మాధుర్యము నం. వి. 1. తిప్ప. 2 వహులు
మొ. వావి వచ్చుటకు లోయ చేయు ఈల.
3. శృంగారచేష్ట.

మాధ్వము నం. వి. (శాత.) యానకము
విచేసి యాంత్రిక కార్యాఫలమును తన
రావ్యరా ప్రశరించనిచ్చు | రవ్యము, ఉహ
ధ్వనికి గాలి యానకము, అలకు. సీరు
యానకము (Medium).

మాధ్వమికము నం. వి. నదిమిది, మర్గిష్ఠ
మైనది. (Intermediate).

మాధ్వస్థము నం. వి. మర్గిష్ఠుడు చేయు
తీర్చు.

మాధ్వి నం. వి. 1. మర్యము. 2. మక
రండము.

మాధ్వికము నం. వి. మాధవకము.
సౌసై. వి. కెందు తప్పులు, సాలుగు
ఓలిలు. నం, మానము.
నం. వి. మన్నము.

మాసనీయము నం. వి. మన్నింపదగివబి.
తమి పదగివబి.

మాసము సం వి. 1 కొలది
(ఇవి ప్రాచీనము: జులామాసము, ఇంగ్లిషీ
మాసము ప్రథమాసము). 2. చెక్కెన్న
త్విము. 3. గర్వము. 4. స్థీలకు పురు
ముల తెచ్చ కలుగు కోచము 5. (గజ.)
1 కొలద 2 స్కెల్. కొలబర్డ (Measure)
3. రాసులు పరిమాణములను కొలు
పర్చుతి.

మాసవతి నం. వి. మాసము గల ట్రి. అంచి
మాసము గల ట్రి.

మాసపక్షాత్రము నం. వి మాసవుచి శాసీక
మాసిక నిర్మాణ వర్ణనాశాత్రము (An-
thropology).

మాసవి నం. వి. మాసవ ట్రి.

మాసవుచు నం. వి. మనుష్యుడు. శ్రీ.
మనువు వలన జన్మించిన వాడు.

మాసపము నం వి. 1. ఒక కొలను (మాస
సరము) 2. మనసు.

మాససికాథిపుద్ది నం. వి. (గృహం) బుట్టి
వికాసము. మనో వికాసము (Mental
development.)

మాసనీకపము నం. వి. హంచ

మాని నం. వి. మాసముగల వాడు.

మానికదారి వై. వి. 1. వేళ్ళ. 2. మాణిక్య
ధారణి.

మానికము వై. వి. కెంపు. రత్నము. నం.
మాణిక్యము.

మానితము నం. వి. మన్నింపండినది.
సామ్రాజ్యితము.

మానిని నం. వి. మాసవతి.

మానిసి వై. వి. 1. మనుష్యుడు. 2. పురు
షుడు. 3. ట్రి. 4. భటుడు.

మాను క్రి. విదుము. వి. మనోజ్ఞ ము. వి.
ప్రమాను యొక్క రూపీంతరీము

మానుచి నం. వి. మచుష్ట్య్ స్త్రి.

మాశ్వము నం. వి. 1, పన్ను లేక అనుభ వించునట్లు సన్నానించి యిక్కుబడిన భూమి. 2 కొండల నడుమ అరణ్యముల మధ్య గల భూమి (రోగభూయిష్టమగు భూమియని కొండరు.) దూ మన్నియము మెడ్చుము.

మాన్ పెల్ పీచ్ ఇం. వి. (గృహా) (Mantelpiece). నిప్పు గూటి మీది అంగు వంటి భాగము, నిప్పు గూటిమీద గోడలోనికి అమర్పివ రాతిబల్ల.

మాన్సాన్ డ్రిఫ్ట్లు ఇం. వి. (భూగో.) (Monsoon Drifts) బుతుచువనముల ధాటిచే కలిగిన హిందూమహ సముద్ర ప్రవాహములు.

మాన్సాల్ ఇం. వి. (గృహా) (Man-hole) మనుష్యాదు దూసాగల ఎంద్రశస్తరము, భూమిలోని సీళ్ళ గొట్టములు, సూచేజి గొట్టములు మొ, వాని దగ్గసు చేర్చ మాగ్గద్వారము.

మారక క్రెచె నం.వి. (గణ.) క్రమాంకితమైన గురుషులగల కొలుచువరికరము(Scale). మాపు క్రె, పోగొట్టు. వి. 1. రాత్రి. 2. సాయంకాలము వి. మై.

మాపురు వి. మైలినము.

మామ వై. 1 తలి సోంరుడు, మేన మామ. 2. ఆలుమగలతండ్రి, శ్వయశురుడు.

2. తండ్రెతోబుట్టిపుథర్త, నం. మామకః. మామకినము నం. వి. నారి.

మామకుడు నం. వి. 1. నావాడు. 2. పూఖ్యాదు.

మామిడల్ ము వి. (వ్యోవ.) పచ్చిమామిడి కాయ వాసనగలిగి ఆల్ మువలె నుండు దుంప (ఇది పనుపు కుటుంబము (Zingerberaceae)నకుచెందిన Curcuma amada అను మెక్క మొక్క దుంప) (Mangro-

ginger).

మామిడి వి, మామిడిచెట్లు. దూ. స్క్రాఫి మామిడి తఁగ వి. (వ్యోవ., కీట.) ఒక ఒక మైన ఈగ (Mango-fly, Chaetodacus incisus) ఈ ఈగ మొక్క దొంగము మామిడికాయలను పొడుచుట వలన ఇవి కుట్టును.)

మామూలు హిం. వి. 1. పాడుక, అలవాటు 2. వాసుకగా నిచ్చెపు విత్తము, లిహుమ్మ మామ నం. వి. 1. అవింగ్ 2. ఇంద్ర జాలాదివిద్య. వి. ఒక పట్టణము వి. (గృహా.) మావి. పిండపుసంచి(Pacentra)

మాముడు విజ, వంచకుడు, మాయావి. మాయము లి మాయ. కనికట్లు, కనుకట్లు మాయలాడి లి విజ. స్త్రీ టమ్కులాడి. మామలాడు వి. విజ మాయ కాదు. మాయావి నం. విజ మాయారి, మాయలు కలవాడు, దూ. మాయకుడు, మాయ.

మాయు నం. విజ. మాయ వారి, మాయలు.

మాయించు క్ర. 1. సంహరించు 2. కాంకి. హీనముచేయు.

మాయు క్ర 1. మలినమగు. 2 నశించు మాయురె అవ్య. లింగ బాపురె.

మాయువు నం. వి. పైత్యకోగము.

మాయురము నం. వి. నెమిక్క గుంపు. విజ. మయూర సంబంధమైనది.

మారకపు కంక్రెలు లి వి. (అర్థ.) విదేశి నియమ వినియంత్రణ విదేశినాచెములను దేశియనాచెములతో మారకముచేసికొను టలో ప్రభుత్వపు అంకలు.

మారకపుధర వి. (అర్థ.) వినియయమానము (ఒక దేశపు చెలామణి ప్రవ్యామునకు గల విలువ తేడానుటటి ఈ ధర నిర్ణయమగును మారకపు బ్రాంక్, విసిమయబ్రాంక్ వి. వి. (అర్థ.) విదేశ ప్రవ్యాముల వినియయము ముఖ్యక రవ్యముగాగల కాంక్.

మారకము నం వి. 1. ఒంటువ్యాధి. 2 దేగ. ల్యూ. చంపునది,
మారకము² వి (ఆర్థ) వినిమయము. ఒక దేశపు క్రిష్ణమునకు మరి సొక దేశపు క్రిష్ణముతో గల విలువ.
మారకడు నం. ఐ చంపుణాడు,
మారణము నం వి. చంపుట.
మారణము వి. 1. కలహము. 2 యంద్రము
మారాము వి. 1. మర్గము 2. గారాటము.
3 పెంకెరకులు.
మారాముక్కు వి. తెనిపోని చిక్కు లు తంటాలు.
మారి¹ నూ. వి. 1. మసూక, సోపుకము.
2. పార్యతి. 3. జనతయము. 4. ఒక గ్రామే దేవత.
మారి² అవ. శాచీల్యమునతమృ ప్రస్తుతము ఉదా కొట్టమారి. మై నవి.
మారిమసనగు క్రి. 1. చంపు. 2 పొంసించు.
మారిషు నం. వి. రథుని తల్లి.
మారిషుయ నం. వి (సాంగ్ సంపూర్ణాయము నందు) అర్యదు, పూర్ణయ, పారిపార్ష్వ కుడు..-
మారు వి. ప్రతి.
మారుడు నం. వి. మన్మథుడు.
మారుతము నం వి వాయువు,
మారుతి నం. వి. 1. స్వాతీ పతుకము. 2.
శీమ సేనుడు. 3. హనుమంతుడు,
మారేడు వి. లిల్యము.
మారోతోరియం ఇం వి. (శాన., ఆర్.) (Mortarium) అత్యవసర పరిసీఫులలో శాశ్వత ముగ బుఱములను తిర్పునవనరము లేదని ప్రథుత్వము కారీచేయు ఆణ.
మార్క్ ఇం. వి. (Mark) 1. గుర్తు. 2. బడి పిల్లలు గెలుపువందు ఓండెడుగుఱములు
మార్కెట్ ఇం. వి. (Market)) వివిధ, లభార్య,
క్రియ విక్రియములు అరుగు ప్రచేశము.

మారోప్రము క్రి. ప్రతిఘటించు, ఎదరి గ్రము,
మార్కటము నం. వి 1. వెదకుట 2 యాచిం చుట 3 కాణము. ల్యూ. గుం వెదకుచు పోపునది
మార్పిండు నం. ఐ. యాచకుడు.
మార్పము నం. వి. 1. క్రోవ, తెలువు. 2.
అస్సైప్పంచము. 3. మార్గ కపిత్యము
మార్కశిరము నం. వి తొమ్మినవ ఔల.
మార్క్యము నం విజ 1 వెదకదగినది 2.
తుడు వదగినది.
మార్పు క్రి. 1. పద్దించు. 2. బిలీపేయ
మార్కము నం వి (రసా.) రసాయనశాస్త్ర
మున ఇంధన వాయువునుండి శామను,
ఎష్ట్రోనియాను, గంధ కోద ఇనిదము
(Sulphurated hydrozen)ను కొలగించు
టు ఉపయోగపడు పరకటము (Scrubber).
మార్కనము నం వి. 1. శుధి. 2 తుడుచుట.
మార్కని నం. వి చీపురుకట్ట.
మార్కాలము నం. వి. పిల్లి. రూ. మార్కాలము.
మార్కాలకబళన్యాయము నం. స్ట్రో. పిల్లి
ఫోజనముచేయ వాని వద్ద కూర్చుండి
వాడు తీసికాను కబళములన్నియు తన
నిమిత్తమేయని తలచెడు రీతి
మార్కాలము నం. వి, మా. మార్కారము,
మార్కించు నం క్రి. తుడుచు.
మార్కిన్ లూథర్ ఇం. వి (వరి.) (Martin Luther) ఒక క్రోస్వ సాంగ్లోన్ క్రి. ఏ. 1483-1546) ప్రొక్కాస్టో క్రోస్వ మశమును పొపించినవాడు. భగవంతుని యందు దృఢ విశ్వాసమున్న యొదల మానవుని పమస్త పాపములు కమింప బటువనియు పోవీలకు ముదుతులు చెల్లిం చుట వలన మోకమును సాధించే తెమనియు అతడు వాదించెను,
మార్కాండుడు నం. వి. మార్యదు.

మాత్రము వి. క్రుసు,
మాక్షంగికుడు నం. వి మృదంగ ము
వాయించువాడు.

మాక్షపము సం వి. మృదువ్వము
మాక్షైఫ్ట్ ము సం వి. ద్రాహసారాయి.

మాచైప్పు క్రీ ఎదించు.

మాక్షల్ ప్రచాళిక వి. వి (చరి.ఆర్.)
శేష ప్రపంచ యధ్యకారణముచే ఇర్థిక
ముగ చెఱ్చ తిన్న వదునేమ చెప్పిము
యూస్ప్ దేశములకు యూరప్ పునర్జ్వల
రట్క్రీ అమెరికా లేసిన ఇర్థిక సాహం
య్యిము. (ఈ ఆర్థిక సాహాయ్యిప్రచాళిక
అమెరికా కాబ్యదర్శి అయిన మార్కె
అను సంఘ క్రిక. 1947లో ల్యూమన్
సిధాంతమును దృష్టి యి. దుంచు కొని
తయారుచేసు. అందుకే దీనిని ‘మార్కె
ప్రచాళిక’ యని యిందురు.)

మాఱు 1. ఎదుర్కొను. 2. చంపు.
విం. 1. పచి. బదులు. 2. తడవ.

మాఱుమూల వి చాడుకలేసి చోటు.

మాఱుమౌత వి. పచి ధ్వనము.

మాఱుడ్చు వి ప్రతిఫుటనము, క్రీ ఎదించు.

మారు¹ వై. వి పూరండ. 2. వరుస.

మారు² వై. వి. చండాలుడు. నం. మాలః
మాలంకషము సం. వి. సముద్రము.

మాలిడు వై. వి. చండాలుడు. నం. మాలః.

మాలకరి వై. వి. 1. దండలు కట్టువాడు.
2. తోటమార్చి. నం. మాలాకారి.

మాలిగటోతు వి. సోమరి

మాలగుడు వి. అలపత్యము,

మాలతి నం. వి. 1. ఒకానాక త్రి. 2. కాశి
తీగ.

మాలము సం. వి. బడ్జరణారి.

మాలి1 నం. వి. మాలాకారుడు. విం. మాల
గల వాడు.

మాలి2 నం. తోటకాచువాడు,

మాలిక నం. వి 1. పూవండ. 2. వరుస. 3.
పీరణాజి. 4. కంచాభరణము 5. కూతుము
మాలికుడు నం. వి 1. మాలకరి. 2. తోట
మార్చి. 3. చిత్రికారుడు,
మాలివ్యము సం. వి. మలినక,
మాలిమి వి 1 ప్రేమము, వాత్సల్యము
2. ఓడనడపు శాశ్వతము.

మాలిమికాఁడు వి ఓడనడపు శాశ్వత మెరగిన
వాడు.

మాలిషు హిం. వి. గుజ్జుమును తోముట.

మాము క్రీ. చెడు, నించు.

మాముగు వి. 1. బెస్టల భుజముల మీది తడి
మదక 2. సోమరి తనము,

మామారము సం. వి. 1. మారేడు చెట్లు.
2. వెంగ చెట్లు.

మాలత వి. (మాల+ఎత) మాలవి,

మాలుఖారీ విధానము వి. పెద్ద భూకమట
ములు గల సాగుబడిరాల్న యజమాను
లుగ గుర్తించి వీరిని వారివారిప్రాంతము
లలో ఇస్తు చెలిమటకు కాధ్యలుగచేసి,
చారి కుటుంబమునకు మాలుఖారీ అధి
కాచము ప్రతుత్యముచే వంశపారంపర్య
ముగ సీమిబడుట. (ఈ ఆచారము మధ్య
ప్రదేశ్ నో విస్తారముగ నుండెను.)

మాల్నే ప్రహప్పుధి సిధాంతము వి. వి.
(ఆర్.) ఆహారోత్తుత్తి కంటే ఎక్కువవేగ
ముతో జనాభా పెరుగునను సిద్ధాంతము.

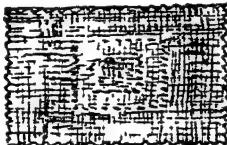
మాల్యము సం వి. 1. పుష్పమాలిక. 2.
పుష్పము.

మాల్యపంతము సం. వి. మేరు పర్యతము
నకు పడమట గల ఒక కొండ.

మాపటము వి. ఈమలపాషలకట్ల.

మాపి వి. 1. గడ్జిప పెండమునకు మీద
కప్పికొని యిందు తోలు సంచి, జరా
యువు. 2. మామిడి,

మాపు వి. గుజ్జుము. 2. అశ్వసంగము.

మాపుమోసుకొడు వి. కింపురుషుడు.
శాష్టము నం. వి. 1. మినుములు. 2.
అయిదు గురిగింజల యొత్తు,
మాసదే వి శారుడు, మల్లుడు. దూ. మాస
కేడు, మాస్టీడు. విం. ల్రేష్చుడు.
మాసము నం. వి. సం (కైత్రము, వైశా
ఖము, జ్యేష్ఠము, అషాఢము, క్రావణము
భాద్రపదము, అక్షయముజము, కార్తికము
మార్గశిరము, పుష్యము, మాఘము,
శాలునము అని 12 తెలుగు మాస
ములు). మాపురిమాణము.
మాసరము నం విం. 1. పొడ వెనరి. 2.
వ్యాపించినది. శి. అందైనది.
మాసి¹ వై. వి. మాశిసి. నం. మానుషః,
మాసి² వి. 1. మసి. 2. మురికి,
మాసిక వి. 1. అశుకు
2. విష్కు. (గృహ)
దుస్తులకురంధ్రము
పడిన రాని మీన
అచే రకపు బట్టను
వేసి కుట్టుట (Patch).

మాసిక

మింగడ వి. కాగిన పాలమీద కెట్టు. దూ.
మీగడ, మీవడ.
మించు వి. 1. విద్యుత్తు. 2. కిరణము. 3.
ప్రకాశము. 4. కాలిమిట్. 5. ఆధిక్యము
క్ర్త. 1. అతిశయించు. 2. రాటిపోవు.
మించుగాలు వి కుడి పాదము.
మించుఏడి వి. మెరపువలె మనోళ్ళ రాలగు
శ్రీ. దూ. మించుఏడి.
మింఱువలె హిం. అవ్యా. మెత్తుములో ఒక
పాలు.
మింటితుపరి వి. సూర్యాశ్రమ.

మాసికుట్టు వి. (గృహ.) ఎంక్రాయిడకి
సమోశామీర వేసు ఉంగు ముక్కాను
వేసి కుట్టుట (Patch work).
మాసిక జేబు వి (గృహ.) కోట్లుకు. కమీజ
లకు ముక్కు వేసి కుట్టేశ జేబు (Patch
pocket).
మాసికము నం. వి. ఆధీకమువదకు సం రో
చేసెడు శాధ్యము. విజ. మాస సంబంధ
మైనది.
మాపోత్కుషము నం. వి. గొప్పతనము
మాపోషము నం. వి. దున్నపోతు, లిఫ్ట్-లకు
సంబంధించినది. పెరుగు మె. వి.
మాపోయి నం. వి. గోవు.
మాపోయుఁడు నం. వి. 1. అంగారకుడు.
2. నరకాంసుషుడు.
మాశిగ వై. వి. మేడ దూ, మాయుషి. నం.
మాంలికా.

మీ

మింగడ నం. వి. విటుడు,
మిండు వై. వి. 1. మింగుడు, 2. శురు
ముడు. విజ. అధికుడు. దూ. మిండగాఁడు
మిండగీడు. నం. మింరః.
మిండతుమైదు వి. మగ తుమైదు.
మిండతికము వి. జారత్యము.
మిక్కుటము విజ. మిక్కిలి, అతిశయము.
దూ. మిక్కుటము.
మిక్కిలి విజ. 1. అధికము. 2. ల్రేష్చుము.
మిక్కుటికంబీవెల్పు వి. ముక్కంటి.
‘మిగత వి. శేషము.

మిగులు క్ర. 1. అతికయించు. 2. కేషించు. 3. చట్టమీచు. రూ బెట్టులు.
మిటాయ పొం. వి. కియ్యని పిండివంట. రూ మిటాయ.
మిటారము వి. నిక్కు, అజికయము.
మిటారి ఐ అతికయమగల త్రీ. విజ. విభాసపతి, నిక్కుగలది.
మిట్ట ఐ ఉన్నత భూమి. వీస. ఉన్నతము.
మిట్టమెట్లు వి. (మిట్లు + మిట్లు) అయ్యన్నత భూమి.
మిట్లు క్ర. ఎగుచు, మిట్టివడు, ఎగిరిచడు.
మిటీ వి. మిటీపాటు, గర్జము. విజ. 1. మిటిసిపాటు గలది, 2. ఉన్నతము.
మిడిగ్రూచ్చు వి. టై కుబికిన కుగ్గుల్లు.
మిడిసాగు వి. ఎగిరి ఎగించడు పాము. రూ మిదునాగు.
మిడిమేలచు వి. గర్జము, అవంకారము
మిడియ పి. వేద వాక్యము.
మిడిపిపాటు వి. మిటీపాటు.
మిదుగు వి. అగ్గికణము,
మిదుగుఱుబురుపు వి. మిడుగురు పురువు ఖద్దోతము.
మిదుతు వి. తీవము. క్ర. 1. శ్రుత్తు. 2. పరపించు. 3 సంచరించు.
మిదుచో క్ర. 1. పిండు. 2. మెటిక విరుదు
మిదుత వి. శలభము.
మిదుత కుటుంబము వి. (వ్యౌవ.. తీట.) ఫరి మిదుతలు. తొస్సు మిదుతలు, జట్టి
మిదుతలు మొక్కిటకములు ఈకుటుంబము
నచు చెందినవి.
మిజాకరము వి. ఏమియు లోచక లిక, లూస
మితంపచుడు నం. విజ. లోఫి.
మితము నం. వి. కొలదియిదబడివది, పరి
మితము.
మితి నం. వి. పరిచితి, గడువు.
మిత్రి శై. వి. 1. మృత్యుదేహం, చాతు. 2.

మధ్య. నం 1. మృత్యు. 2. మితి.
మిత్రీగొంగ ల మృత్యుజయము క్షిపురు,
మిత్రిపూలు వి. కేతువు
మిత్రమండలి రాజక్షములు నం. ల (పరి.)
చెండవ ప్రచంచ యుద్ధములో పాలోనిన
ప్రజాసాధ్య రాజ్యములు, ఇంగ్లందు.
ప్రాన్స్ప. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు
మిత్రుడు నం వి 1 పొతుడు. 2. సూయ్యదు.
మిథునము నం వి. 1. ఆలుమగల ఇత 2.
ద్వయయిము 3, మిథునరాషి.
మిథునికరణము నం. వి. (ఇం.) పురుషప్రాణ
సుండి త్రీ ప్రాణి శరీర ము లో శుక్ర
కోశములను ప్రవేశపెట్టు శాతాగ్నిక
లెంక సమైక్యము (Copulation).
మిథైల్ బ్రోమినము ఇం. వి. (వ్యౌవ.)
(Methyl bromide) కీటకములను నాళ
నముచేయు విషవాయు ప్రయోగము
నిమిత్తము ఉపయోగపడు రసాయనిక
ద్రవ్యములలో నిది దుఱకటి.
మిథ్రి నం. అవ్త మృష, అనత్యము.
మిథ్రాగ్దాష్టి నం. వి నాస్తికత్యము. ఇహ
లోకమే కాని పరశ్రాకము శేడ నాదు బుద్ధి.
మిథ్రాప్రతిచింబము నం. వి (శౌత.) కెప్పె
పట్టటకు రాని ప్రతి వింబము (Virtual
image).
మిథ్రామతి నం. వి, ప్రాంతి.
మిథ్రియ వి 1. తదునుగాగారచేసిన ఇంటి
కప్పు. 2. శామరదుద్దు. రూ. మిట్రే.
మిథ్రై వి. మా. మిదియ.
మినమిన వి. కాంతి, వెలుకుదు,
మినమినసివాడు ఎ గంగరనివాడు, మేదు
రుడు. చక్కాడై నున్నాడై నవాడు.
మినపోయింపు పొం. వి. తగ్గింపు, తిసివేత.
మినిట్ ఇం.వి (గస.) (Minute) 1. దిగ్రిలో
అరువదియవ భాగము. 2. గంటలో అరు
వదియవ భాగము.

ఏనిట్ ఆఫ్ సైసెంట్ కం. ఎ. (శాస.) ఇరెప్పాయ న. బృ హా స్వర్ణ రి చము రా. (Minute of dissent) థిన్స్ థిప్రాయము | వురపాలక సంఘు సమావేశములలో, తది వురపాలక సంఘు సమావేశములలో, మొత్తము మొత్తా రిటి తీర్చానము ఆమోదించబడిన 48 గంటలలోగా తమ వ్యక్తిరేకమును తెలియ పరచుచు భోద్య అధ్యక్షులకుగాని. మమిని పత్తు చే గైన్ లుగాని ప్రాత మూలకముగా అందశేయ విజ్ఞప్తి.

మిను వి. ఆకాశము. రా. మిన్ను. మినుతు వి. 1 కిరణము. 2. తాలివాళ్లు. 3 మినుకు మినుక్కు మను కాంతి. 4. వేదము.

మినుకు జేడియ వి. సరస్వతి. మినుకులబరణి వి. సార్యుడు. వ్యూ. కాంతులకు నిరణివంటి వాడు.

మినుచూలు వి. వాయవ్య. మినుము వి. మినుపైరు, మాపము. మిన్న వై. వి రత్నము. విఱ. 1 జేప్పము. మిన్నక అవ్యా. 1, ఉరక. 2 అప్పయత్తుముగ. మిన్న వి. ఆకాశము. రా. మిను. మిన్నవాడక వి. ఆకాశగంగ, మిన్నకాలకు. మిన్న వితిగి మీదపడుట వి. కాంతి. ఆపత్తుత తట నీంచుట.

మిప్పుటము విజ. మిక్కుటము, ఎక్కువ. మిర సం. వి. మేర, హాద్దు, మర్యాద, మిరాశి హిం. వి. 1. స్వల్పమైన తీర్చు గం భూమి. 2. చారంపర్యముగ వచ్చిన పొతు. రా. మిచాక్.

మిరియము వై. వి. కారముగల సంశారు వస్తువు. రా. విరిశు. నం. మరిచమ్. (వ్యోవ.) Pepper piparaceae అనుకుటుంబముకు చెందిన Piper, Longum అను తీగ మొక్క ఎండిన పండ్లు. (ఇది సంశార ప్రతి ముగ ను. టింధిగను ఉపయోగించుమి.)

ఇరెప్పాయ న. బృ హా స్వర్ణ రి చము రా. మెరపకాయ, మిలిట్లు వి. మిఱుమిట్లు. మిఱుమిట్లు వి. (మిట్లు + మిట్లు) కన్నులు ఒక్కితి విట్టుటలు (చెదరుట). మిఱుమిట్లుగొను టై. కన్నులు మిక్కతి చెదరు, చిరుతలు కపియు, చిరుతలు క్రమ్ము.

మిష్టు వి. ఉన్నత భూమి. మిఱుచౌపు వి. ఊర్ధ్వ దృష్టి. మిలమిల వి. అధికకాంతి ఉడా "మిలమిలని ప్రాదు పొదుపున, తశతకమను కాంతి దిగ్గితానము సిండెన్." మిలాయించే హిం, గ్రె. కలుపు. మిలిందపస్త వి (చరి.) పాలిథాపలో ప్రాయ బడిన బోర్డఫర్డ్ గ్రంథము. ఇ-డ్రోగ్రెచాలైన మిలిందపస్తను బోర్డమక గురువైన నాగసేనునకును జరిగిన సంవాదము. మిలియను కం. వి. (Million) వచి లకులు. మిల్లి వి. మిక్కతి చిన్న గంచె. మిల్లు కం. వి. (Mill) యంత్రము. మిష్టులు టై మిగులు.

మిక్రము నం. వి. (రసా.) మిక్రము చెయుట, కలుపుట (Blending).

మిల్లోన్నము వి. (గజే.) పూర్ణాంక సును కీర్తి మును గల రాశి, ఉడా, రీచ్ ల్యా. వి. (Mixedfraction) మిల్లోన్నము అర్థికప్పువస్త నం. వి. (అర్థ.) వైయిక రంగములోనేగాక ప్రథమయ్య రంగములో కూడ పరిప్రమలు పనిచేయు ఆర్థిక వ్యవస్థ.

మిక్రము నం. వి. (రసా.) చెండు లేక ఎక్కువ మూలకములగాని. వమ్మెన్నములుగాని సహజధగ్నములను కోలో కుండ కలిసియుండు పదార్థమూలము (Mixture).

మిక్రమ సేవ్యము నం. వి. (వ్యోవ.) రెండు గాని తెలికంటే ఎక్కువగాగాని పైను అను గలిపి సాగుచేయట, ఉధా. మొక్క కొన్ని, కండి, మెట్లవరి, కండి, పత్తి మొ. వి. (Mixed cropping)

మిక్రము నం. వి. కలిసినది. దూ. ముక్క తము. వి. (రసా.) అనేక లోహముల కలయిక, మిక్రలోహము (Alloy)

బిష నం. వి. కపటము.

బిన వి. కాంతి.

బినమిన వి. చెరయట యందగు అను కరణము.

బినమి లి. సూతన కాంతి.

బినమింట్సుడు వి. ఒ ని సి న వారు, వంచన.

1. శాంతదు.
బినుకు ల్రె చింపు, కరఱ,
బిహా విడ, 1. ప్రేష్టము. 2. నున్న లిబి.
3. ప్రోత్సది.
బిహాక నం. వి. మంచు.
బిహారాఖుడు నం వి. లిపుదు.
బిహారుడు నం, వి. 1. సూర్యుడు. 2.
చంద్రుడు. 3. వాయువు. 4. పృథ్వుడు.
బింబింబము నం. వి. తుప్పురి.
బిజితము నం. వి. 1 మెలిక. 2 పేన
బిడినది. 3. కలిసినది.
బిక్కు లి. మిల్లి.
బిక్కంతలు వి (వ్యోవ) దగా, మోసము

వీపు

మీగడ వి. పాలమీది తెట్టె, పాల నుండి మీటర్ అం.వి. (గడీ) (Metre) పొడవుచు
వేయచేయటకు పీలగు వెన్నుతో గూడిన
ఫాగము. (Cream).

మీగడతిసిన పాల వి. (వ్యోవ.) మీగడ
మరిగోని, మరియుక విధముగాగాని
మీగడ కీసివేయబడిన పాల (Skimmed
milk.).

మీగడమర వి. (వ్యోవ.) పాలనుండి మీగడ
మర వేరుచేయు యంత్రము (Cream
Separator).

మీగాలు వి. పాలోపరిఫాగము, పాలము
యెక్క వై ఫాగము.

మీడిసొక్కిరి వి. ఉత్తరసాక్

మీదు వి. 1. ఉపరిఫాగము. 2. భవి
ష్టతాగ్నిము. 3. దేవకకుక్కినముదుపు
(మీదుకట్టు)।

మీదుమిక్కిరి వి. కడుమిక్కిరి. దూ.
మీదిమిక్కిరి.

మీట వి. 1. అదిమెదు మర 2. ఏక్ష, ప్రొమిలో ప్రొక్కుడు ఫాగము.

కొలుచుటకు ఉపయోగించు చుమ్మాడము
మీటర్గేట్ రై లోపూర్పు సి.లి. లోగ్.రై.
(Metre Gauge Railway), రైలైములు
కొండ పొంతములు మొ స్లములలో
వేయు రైలుసూర్యు ము (దీనికి రైలు
ప్రోల్ వధ్యదూరము 3' — 3½'
ఉత్తును ఈ రైలు మార్గము మలుపూ
రెక్కువగానున్న కోట్ల వేయడురు).

మీటు, లై, 1. పొడుచు. 2. కుట్టు. 3. ఎగ
జిమ్ము వి 1. పెంపు. 2. ఉద్దేశము
వి. అధికము.

మీరము నం.వి.జి, విడువబడినది.(మూతము)
మీద్ర వి. నలికండ్ల పాము.

మీనకేతనుడు నం, వి. మన్నిథుడు,
మీనపుచ్చదాహకము నం. వి. (రసా.)
చేపతోక ఆకారముగల వాయువిగ్గమన
చ్ఛారముగల చాహాకము (Fish-tail
burner).

మీనము నం. వి. 1. చేప. 2. మీనరాకి (Pisces).	మీనకట్టు వి. మీనముతొక్కు యొర్చాము.
మీనరము నం. వి. సెమినలి, మకరము.	మీనము వి. శృంగారము. మగవాచి తై పెజవి
మీనవల్లంకి తై. వి. బహుసౌకాపిట్ట. దూ	మీది పెంద్రూకలు. (అషు.) మీరలు,
మీనవల్లంకి. నం. మీనవల్లి కా.	మీనసాలు.
మీనరూపురికంగ్రు తై. వి రేవతి.నక్కత్రము.	మీనక తై. వి. మృగళ్లు.
మీమాంస నం వి. (వేదాం.) 1. విచారణ.	మీశరము వి. చేప్పము, మేత్తెనది.
2. కంగ్రుబ్రిహివ్యాప్తిపాక కాంత్రము.	మీనశలయవ్య వి. కాత. తైక పథూరము
మీఱు క్రి. అతిక్రమించు, కడను.	తోపఱ తొటూరము(మీసాలకు పెరుగుతో గూడిన బువ్వు చట్టించుకొనిబయటకువచ్చి
మీలనము నం వి కనుమూయుట.	మీసలు దుస్వికొనుచు పెరుగు తిడ్డుచు
మీలితము నం. విజ. మూయిలడినది.	వర్షించుట)
మీవద వి. మీగడ.	

ము

ముంగ తై. విజ మూక మూగపోదు. దూ.	పంగారము, ముంగొంగునమన్న లంగా
మూగ మూగి, మూకుడు. నం.	రమువలె సులభముగా నశీప్ప మును తీసు
మూకి.	నది. ఉడా. ముగొంగు పసిడి శీరంగ కాయి.
ముంగద వి. 1. ముందర, ముందులోటు	ముంగోపము యి, వి, ముకోగ్గపము. టర్పు
2. పూర్వకాలము.	లేక తటాలున వచ్చు కోపము.
ముంగమురము వి. ముంజేతి కంకడము.	ముంగోపి వి. విజ. టర్పులేక తటాలున
దూ, ముంగమురాము, ముంగమురారి.	కోపము జేనికొనువాయి.
ముంగైమురారి.	ముంగోలు వి. (ముందు + కోలు) మెంద
ముంగద వి. ముక్కర, అడ్డబాస.	టది. ప్రాథమికము.
ముంగాలు వి. ముందుకాలు.	ముంచు క్రి. 1. మునుగశేయు. 2. అతిక్
ముంగి వి. ముంగిచ, నకులము.	మించు, దాటిపోవు,
ముంగిముకాతనము వి. (వ్యాప.) మూట	ముంజము నం. వి. ముంజగ్గి.
లాడని మూర్ఖులిన స్వధాసము.	ముంజి తై. వి. బ్రహ్మాచార కట్టుకొనెడు
ముంగితి వి. (ముంగల + ఇల్లు). 1. అంగ	ముంజద్రు మెల్క్రాము, గడ్డిపై
ఇము. 2. ఇయలు.	ల్చాడు. నం మౌంచి.
ముంగురులు వి. (ముందు + కురులు.)	ముంజై వి. లేక తాటికాయలోని లి
నొసటితై సుఖిని యోడెదు ఉంగరపు	దూ. ముంజియ.
వెంద్రుకలు.	
ముంగొంగు - వి. (ముందు + కొంగు)చెంగు	ముంజెయ వి. (ముందు + చెయి) ముంకి
కొవ.	ముంజారు వి. ముందుమారు.
ముంగొంగు పసిడి వి. కాత. ముంగొంగు	ముంద వి. 1. ముండమోపి, నిధవ. 2. వే

ముండకము నం. 2.

(వృక్ష.) బంధి

చేమంతి, సూర్యకాం

తముము. మొక్కల

పుష్పగుచ్ఛము నం ముండకము

బది (కపుష్పగుచ్ఛమందలి పుష్పవునకు

వృంతము లండశ్ర. అవి చుట్టును ఉన్న

నిపక్రతక్రముచే రకింప

ఖదుచుండును. ఇది

'మధ్యభిసార' పుష్ప

గుచ్ఛముల ఉరగిలో

ఒకటి (Capitulum or

head). అశత్యముండ ముండకము

కము=False head). (అశత్య)

ముండనము నం. 2. 1. జూరము.

2. సంరక్షణము.

ముండము నం. 2. తల.

ముండరి విష. చేచ్చార్జు సంగమిల్చిలుడు.

ముండి నం. 2. మంగలి.

ముండితుడు నం విష. లోడియైనవాడు.

ముండురు నం. 2. రాహుగ్రహము. విష

శెచినకాశ్చ చేతులు కలవాడు.

ముండ తెముడు వ. (వృక్ష)

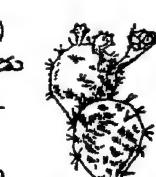
కంటాలము, బ్రహ్మాజీతెముడు

జాకికి చెందిన మొక్క

(Cactus).

ముంత వి. చిన్న మాని

పాతము.

ముండ తెముడు

ముంతమామిడివి కీచిమామిడి, బ్రహ్మాజీతెముడు

ముండర వి. 1. మునుశ్ర. 2. మెదలు.

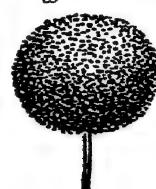
8. ఎదురు.

ముండటికాళ్ళకుఁ బండెములు వేయుట వ.

శాస్త. రాతోపు దానికి అధ్య చెప్పుట.

ముండలభీర వి. తలపాగ.

ముంపు వి. 1. ముంచు, 2. గుంపు.

ముక్కద్దమూ హిం. వి. వ్యవహారము.

ముక్కాసౌ హిం. వి. మన్మ లేకుండగ తణయ

బడిన గ్రామము. దూ, మొఖాసౌ,

ముక్క వై, వి. నాసిక. దూ. ముక్కు.

ముకండము నం. వి. 1. ఎఱ్లామర. 2.

నిధి. 3. ఉండానొకమణి.

ముకుందుడు నం. వి. విష్మువు. ల్యో.

మోకము నిచ్చువాడు.

ముకుటము నం. వి. ముకుటము, కిరిటము.

ముకురము నం. వి. అద్దసు.

ముకుళము నం. వి. అరణ రి చుగ్గ.

ముకుళించు నం. క్రీ. పెంగుడు. మోద్యు.

ముకుళితము నం. వి. ముకుళినినది.

ముక్కుంటేచుక్క వి. క్రితోచనుడు ఇతుడు.

ముక్కుంటుప్రము, ఆర్ట్రాన్సుప్రముని కొండరు.

ముక్కుంటిచెలి వి. కుబెరుడు.

ముక్కుంపిపండు వి. కొబ్బరికాయ.

ముక్కుండ వి. (మూగు+కాండి) అనేక

లకు ఒక పెట్టున ఫిలెడి వ్యాధి(సాంక్రా

మికామయము). 2. దుక్కి చాలించి

నిరిపిన అంకం మెత్తము.

ముక్కుం వి. ముంగర.

ముక్కుంపిట వి. మూడుకాళ్ళపిట. దూ,

ముక్కుం పిట.

ముక్కుంకలుఁదేలు క్రీ. మీగుల సమర్పుడగు.

ముక్కుంరు వి. మూడుకారులు.

ముక్కుండ వి. ముక్కు పోలునవాడు.

ముక్కుండము వి. వి. మూడు కోణములు

(ప్రిథుజము).

ముక్కుంపము వి. (వ్యాధ.). ముంగోపము.

ముక్కుంల వి. ప్రిదండము, మూడు కోణలు

కలిపి కట్టిన దండము.

ముక్త నం. వి. 1. ముక్తము. 2. రంపు

టూలు. వి. ముక్తి నొందిస్తది.

ముక్కతకణ నిర్మాణము నం. వి. (వృక్ష.) ఒక శీవకణ సుహాతలో విడివిగా శీవకణము

లేర్పుది యుండుట (Free cell formation)

ముక్కతపద ల్గనష్టము నం. వి. (అఱం.) విడివిన పదమే అవ్యావధానముగా మరల ముల వచ్చుట, ఈడా. “మేను ధరాధరదీరా థిరా శ్యానందకర”.

ముక్కత సరి హిం విం. సంగ్రహమైన.

ముక్కాయింపు వి. 1. ముగింపు. 2. వాద్యము తోను ఆటలలోను గూడినపాట. 3. పాట చెనుక వాద్యము.

ముక్కాపచి నం. వి. ముక్కాయిలదండ

ముక్కి నం. వి. మోకము, విడుపు, విమో చనము.

ముక్కిచెచుప్పుయము నం. వి. సామీచ్యము, సాలోక్యము, సారూప్యము, సాయు జ్యము,

ముక్క్యైరు హిం. వి. స్వతంత్రాధికారమును బొందినవాదు.

ముక్క్యైరునామా హిం. వి. స్వతంత్రాధికార పత్రము.

ముఖకుహాములు నం. వి. (అం.) నోరు (Buccal cavity).

ముఖవథము నం. వి. (అం) లింగాక్షర్ములు లోనికి పెరుగుటచే ఏర్పడిన అన్నవాహిక యొక్క ముందరి భాగము. (Stomodaeum).

ముఖపొకము నం. వి. (గృహ.) సాలుక పూత (Red-tongue) విటమిన్ 'B₁₂' లేక డి' లోపము వలన కలుగు వ్యాధి (Stomatitis).

ముఖము నం. వి. 1. మొగము. 2. నోరు. 3. మాట. 4. ముందటి భాగము.

ముఖరము నం. వి. 1. గ్రోగుపరి. 2. అపంచిథపచనము లాదునది.

ముఖవలయము నం. వి. (అం.) నోరుచుట్టును

ఉండు శరీర ము (Peristome).

ముంకాల సం వి. మొగచాల, కౌసల, రించాకల్చి చూడి.

ముంక్రిప్పనము సం. వి. (అం.) సోతికా-గ్రిప్పిట్రి కపలిచేయుట (Buccal respiration).

ముంపుమూ వి (ప్రాప) ఎబ్బుచోదుకి, ముంపుము సం. వి. ఎబ్బుచోదుగా.

ముంపుము హం పి మాస్టిము, అచుపతెని కూమి

ముంపుముత్త సం వి. (ఫాస., రాస., పోర.) మం. ఆంచి రక్కుచాయకులు, రాష్ట్రపీప్రభాగా. రాష్ట్రపీప్రభాగాలు చాయకులు.

ముంపుము సం. వి. ఇచ్ఛాకము.

ముంపుసంబ్యాయి సం. వి. (గచి.) ఎన్ని? అం ప్రశ్నకు సమాధానము నిడ్డా 1,2, 3 4 సంఖీ అంకాలు (Cardinal numbers) (మా. క్రమిక=Ordinal)

ముంపుస్తకచేత సం. వి. (ఫాగ్స.) గ్రూపు మను. గోళ కేంద్రమును కలశుచేట (Perpendicular axis).

ముంపుపెసరమైనఅమినో ఆసిట్యూ వి. వి. (గృహ.) ఇమ్పెటిక్ 22 అమినో ఆసిట్స్కెటిక్ నుగొపచడినవి. టీనిలో కి మానవునకు భోజనము చ్యార్బో ముంపుముగా లభించ వలెను. ఇచి శరీరములో తయారుచేయు లడవు. మిగిలినవి శరీరములో తయారు గును. కనుక వాని వలన లోపము కలుగదు. (Essential amino acids).

ముంపి పై. వి. 1. ముక్కి. 2. విడురల. సం. ముక్కి.

ముగియు క్రి. మరణించు, అయిపోవు.

ముగుద వై. వి. (శ్రీ). సం. ముగ్గు.

ముగురు నర్స్స్. (మూడు+గురు) ముప్పురు. దూ. ముగ్గురు, ముప్పురు, ముగ్గురు.

ముగురు.

ముగ్గు ఏ క్రమగ్గు.

ముగ్గోయ్య వి. (ముందు + కొయ్య) అగ్గ
రండము. ఎజ. అసార్యము.

ముగ్గు నం. వి 1. ముదిత. 2. ఒక నాయిక
విక్రీ ముగుర.

ముచ్చులక హిం. వి. (వ్యోవ) ఒడంబడిక
(Settlement). రైతు భూస్వామిక ప్రాణి
యిచ్చు అత్త.

ముచ్చిన వి. చిత్రకారుడు

ముచ్చిచ్చు ద్వి. వి. (మూరు + చిచ్చులు)
క్రై కా గ్ర్యా (గం రైన్ ప్యూ త్యై ము. ఆహావ
సియము. దక్కిచ్చాగ్ని).

ముచ్చిరి విజ. దుఃఖము నొందినవాడు.

ముచ్చిరితసము వి. మనోష్యిద.

ముచ్చిరు క్రి. కోకించు.

ముచ్చీలక వి. రైతు భూమికామందునకు
ప్రాసి యిచ్చేద్దు సాగుషదు పత్రము.
ఒడంబడిక, ముచ్చలక.

ముచ్చిలి వి. ముచ్చిలిగుంట, శైధతల యంకలి
గుంట

ముచ్చిలించు క్రి. దొంగలించు.

ముచ్చిలిపొటు వి. కునికిపొటు.

ముచ్చె వై. వి. మీగాలు గురికాలు కప్పు
కొనుచెప్పు. నం, మోచకా.

ముచ్చెటింగారు వి. కాకి లంగారు.

ముచ్చె ఏ ముడ్డిపూరు.

ముచ్చుల వి 1. వృత్తాంతము. 2. గుసగున
3 కోరిక.

ముచ్చెటిముడి వి. అల్లికతోగూడిన సిగ
ముడి.

ముచ్చుల్లు వి. 1.(మూరు + వోల్లు)మూరు
ప్రచేశములు. 2. ఘార్యాఫర్లు గాని,
తచితరులుగాని అనురాగముతో ఆదు
కొనెడు సంభాషాదికము.

ముచ్చె వి. 1. దొంగ, క్రుము 2. అరటి
పుత్పులోని కార.

ముచ్చెకము వి. 1. పంచ్రెండు (3×4).
2. మూడు చౌకములు.

ముజాముదూరు హిం వి, లెక్కలను పరిషీ
లించు ఉపోస్థిగి.

ముజ్జీధు వి. శెరపికాని చిక్కు..

ముజరా హిం. తిరిగి రావలసిన పైకము
మొ వి.

ముతుము వి. ముద్ద పిడుక.

ముటూలు వి. (హ్యోవ,) వంట కట్టియలు.

ముట్టుడము వి. ముట్టుణము. ని. గ్రంథము.

ముట్టుడి వి. కప్రువులను చుట్టుముట్టుట.

ముట్టు క్రి 1. పరిగ్రహంచు. 2 తాకు 3.

ముట్టుడించు. 4. కదముట్టు. వి. 1 సాధ
వము. 2. స్త్రీరజన్ము (ముట్టు అగుట
=బుతుస్తావము) వి. (గృహం.) (Mens-
truation)

ముట్టుకోలు . వి. ముట్టుడి.

ముట్టుగోద వి. అండ గోద, తన్న గోద.

ముట్టుత వి. రఇంగైల.

ముట్టువడు క్రి. సంతాపించు.

ముట్టునందు వి. పెలుచలిక దారిలేని సందు

ముట్టె వై. పచ్చారుల మూళి, పంది
ముక్కు. నం. ముఖము.

ముప్పెతోటు వి. (హ్యోవ.) నిదానముశేని
తొందర.

మురొ హిం. వి. 1 కొన్ని | గామములు
కతిసిన సంస్థానము క్రి. జననమూహము.

ముడి వి. 1. గ్రంథి, 2. చెట్లు మొ.ని ముడి.
3. దారముతోని ముడి. 4. వెంద్రుకల
ముడి. 5. గొంతుముడి. 6. కలహము.

విజ. 1. అఖండము. 2 వికసింపనిది.

ముడి కట్లు కట్లుల వి. (వ్యోవ) వితులను
గడ్డి పెంచెలతో కట్లులుగా కట్లుట (Hund-
ling).

ముడికాదు విజ. ధూర్చుడు, వంచకుడు.

ముడిగిల్ప వి. ఆపోతు.

ముడిపద్ధతిములు వి. (ఆర్.బాగో.) అను భోగయుక్తమును వస్తువులను తయారు చేయటకు కావలసిన పదార్థములు.
ముడిజట్టు వి అంచు కమ్ములుతేని లట్ట.
ముడియి వి. మూట.
ముడిపదు క్రి. 1. షెవగొను. 2. అతికయించు 3, సందిల్లు.
ముదుంబ వి. (వ్యాప.) 1. చిక్కు. 2. ఉమ్మడి (ఉత్తర సాగ్రారులో వాడుక.)
ముడుగు వై. క్రి. 1. నంకోచించు. 2. చేపులుడుగు నం. ముకుళనమ్.
ముడుతలు వి. (గృహా) నలుగుట, సాపులేకపోవుట, చుట్టుము లేదా ఒట్టుల ముడుతలు (Wrinkles.)
ముడుతలువరసిది వి. (గృహా) ఉండినపుడు నలుగవిది (Dipdry-Finish).
ముడుపు వి. శుఫ్ కార్బ్రూడుల ఆరంభమున దహనము ముడిచి మీదు కట్టిప మూట, ముల్లె.
ముడుసు వి. ఎమ్మక.
ముడ్లీ వి. అపానము, గుదము.
ముడువరాములు వి. (వ్యాప.) ఎట్లుతోవని స్థితి (గోద వరి ప్రాంతమున వాడుక).
ముతరాబ వి. రఘురిటు, వాహసములు ప్రొక్కు ఏక క్రూడ్ జాతి. డా. ముత్రాబ, ఎంతిక్రూప.
ముడుక వి. ముడక.
ముడ్లుపాయిముప వి. సుమంగలి.
ముడ్లుకి బగ్గుముప వి. కస్టమ్పిమీది మూడు వచ్చులు.
ముత్తప వి. గృధ్ర పితామహా, ముత్తచ్ఛి, ప్రపాతామహి.
ముత్తొత వి. గృధ్ర పితామహుడు, ప్రపితామహుడు.
ముత్తి వై. మోకము. నం. ముక్కి, ముత్తియము వై. వి. ముత్యము. నం. ముక్కికమ్, ముక్కా.
ముత్తుము వి. మూడు తూములు.
ముత్తెపురిక్కప్పెల వి. కైప్రమాసము (లిక్కా నడ్డప్రయుక్తము).
ముత్తెపుపులాడి వి. ఆకాశగంగ.
ముత్తెసరము వై. వి. ముక్కాలవోరము ముత్తెదువ వి. ముత్తయిదువ.
ముత్తుము వై. వి. చూ. ముత్తయము.
ముత్త్యలమ్మ వై. వి. ఒక గ్రామదేవత.
ముదము నం. వి. సంకోచము.
ముదల వి. ఆఙ్గి. సెలవు.
ముదలకించు క్రి. 1. ఎత్తిపొదుచు. 2. మార్కోను.
ముదల పెట్టు క్రి. ఆఙ్గాచించ.
ముడి వి. చార్డకము. మురిచి, మురితినపము.
ముదిగారము వి. మోట్యము.
ముదిత నం. వి. ముద్దియ, శ్రీ.
ముదిమి వి. ముసలితనము.
ముదియ వై. వి. (శ్రీ). శ్రీనియు, నం. ముగ్గు.
ముడించి వి. నం. నిండినము పొందు.
ముడించు వి. వి. వించుచు,
ముడుకిపర వి. వి. ధార్యము.
ముడును వి. డా. డశకరియగు.
ముడుకు క్రి. కాయపరిమించు, వధిల్లు.
ముడుపతి వి. ముడుకడు.
ముద్దచు నం. వి. పెనపలు
ముద్దరము నం. వి. ఇనువ గురియ, వస్తేట్లు
ముద్ద వి. కబ్లకము, పిండము, విండ్లు.
ముద్దడిపుండి వి. (ఆర్.) కొంతకాలచ్ఛిప లింగపైకము చెల్లింపవలసిన పూఱాడి.
ముద్దతు వి. వి. కాలచరిమితి.
ముద్దయ్య వై. వి. (ముద్దతు+అయ్య) కుమారస్వామి.
ముద్దర వై. వి. ముద్దు, అచ్చు, మెయిహారు.

ముద్రాల వి. ముగ్గుల్.

ముద్రాలు క్రి. చుండనాది పూర్వుకముగా
శాలవచేయు. ఆదరించు.

ముద్రాలు హిం.వి. సే. ముఖొపళదివథాలు
ముద్ర వై. వి. 1. లైమము. అరం ము.
2. ప్రాణోజుర. 3. చుంటనము.

ముద్ర చాండు సై. విం. నీమేయు తెలియని
వాడు. వా. ముగ్గు.
పాపునుచ్చు వి. మనోజురాణ. 2. ప్రీ
ముద్రటుంగరఘు వి. అషరములు చేక్కిన.
ఉంగరము. లక్ష్మిపి. క్రూగరము. వం.
ముగ్గుంగుళియా ము.

ముద్ర వం. 1. సంభూతములు చేక్కిన
ఉంగరము. 2. అందలి అషరములు. 3.
అచ్చు.

ముద్రణము వం. వి. ముద్రించేట.

ముద్రణాలయము ఎం. వి (ప్రావ)ప్రతికలు
ఫుస్తకములు. కరపుతములు ము. వి.
శుస్తించు. శేలము.

ముద్రవేయిట వి. (గృహ.) గుర్తువేయిట
(Stamping).

ముద్రికాస్టి వడ్. వి. (ఎం.) కప్పుమొక్క
స్టైరప్టికలో ఉన్న రెండు ముద్రకూసి
సిర్కాలములలో సిది యొకటి Cylindrical
cartilage). రెండువద్ది రింకాస్టి (Aryte-
noid cartilage).

ముద్రిక వం. వి. ముద్రటుంగరము.

ముద్రితము వం. వి. 1. ముద్రింపబడినేరి.
2. ముఖుంపంపదివది.

మునగ వై. వి. ముగ్గు. 1/గూవ్ముచుము.
మునపట హిం. వి. 1. గ్రామాదికారి. 2.
శ్వాయాదికారి.

మున(ము)ప్రాణ్ దారులు హిం. వి. కొర్కె.
వర.,)మొగలు సైనికోడ్సులు. మొగలు
కైర్యమునకు కావంపిన సైశ్వములను
సమమార్పటకై కాండ వేకవములేక

జాగిరిచిన్ నియమించిన సైనికోడ్సు
గులు.

ముని సం. వి. 1 బుపి. 2. అవిసెచెట్టు
మునికోల్ నో కో, ఎట్లుల నదలించు
కోల. దా. ములుకోల

మునిమాపు వి. (మును+మాపు) ప్రక్రి
యము, సంచ.

మునిముచ్చ వి. (మును+ముచ్చు)ప్రక్రితో
హరుడు, చూచుచుండగసే రొంగలించు
వాడు.

మునిషే హిం. వి. 1. చదువుచెప్పవాడు.
2. తెంకుడు.

మునిసిపాలిటీ ఇం. వి (పరి.) (సామాజి)
-pality)పురపాలక సంఘము.

మునిసిఫ్ హిం. (వరి.) (Municipal)
స్ట్రోయిఫికల.

మును వి. 1. పూల్లుకాలము. 2. ఆరంభ ము
3. అంతము.

మునగు క్ర. 1. మునుకపేయు. 2. మర
చేంచు. 3. మునగువడు.

మునక వి. మునగుట, మునకపేయుట.
మునకు క్ర. 1. సంశాపించు. 2. మారు
వలుకు.

మునగట్లు వి. తూరుపు కొండ.
మునుము వి. 1. సైరు క్రోతకేర్వరచుకొన్న
మికి. 2. లురు. 3. సేనాముఖము. 4.
శరచుధనము. 5. ఐటుటిచోటు.

మున్నడి ఇష్టోఫ్లుందుగా. దా. మున్నడి.
మున్నరక వి. 1. కొలికిపు. 2. సైర్యము.

మున్నిచెపూరి వి. క్రింగసాగరకన్యక, లిక్కు
మున్నిరు వి. (మును+నీరు) సముద్రము.

ముట్టీ హిం. వి. (ఫటి) పాతకాడు.
ముప్పురుపునేల వి. ముదు క్రోసుల
యాదము.

ముప్పు హిం. వి. చితా అవ్యాలలేనివరుస
పద్మల పొత్తము.

ముప్పిది వి. చాక్,
ముప్పిలిగొను శ్రీ. పెనగౌను.
ముప్పు వి. 1 వార్డకము, 2 విశాఖ.
ముప్పె వి (వ్యవహ.) వ్యాధుడు.
ముప్పెకలాదు వి. (మూడు + పోకలు +
ఆదు) ల్రిగుణ త్వకుడు, భగవంతుడు.
ముముళ్ళవు విజ. 1. విదువసిచ్ఛగావాదు,
2. మోకముపొందు కోక గలవారు.
ముమూర్జు నం వి. చావనిచ్చ.
ముమ్ముడుగు విజ, మూడుట్టు, ముమ్ముడి
ముబ్బిడి.
ముమ్మురము విజ అధికము.
ముమ్మునవాలు వి (మూడు + మొనవాలు)
ల్రిశాలము.
ముమ్ములు విజ. (మును + మొటు)-
మూఢాల్గేచరుడు.
ముయ్యద వి. (మూడు + ఇడ). అచుమూ-ని
కలు.
ముయ్యులనుట్లు వి. (మూడు + ఎల్ల + గుట్) 1
2. మూడు ఎల్ల లు కలియునోటు. 2.
మూడుదారులు కలియునోటు. 3. ల్రికము
(ఎల్ల ఇట్లు మున కిచట సాసమని అరము)
ముయ్యులు వి. 1 తిపథగ, గంగ
ముర నం. వి, మరువము చాసనగల మొక్క
ఫ్లూరిజము నం. వి. మృదంగము.
మురదించు శ్రీ. తిరస్కరించు.
మురట్టు విం. వి (మురచ్చ). 1. ఒల్లపు
మురచ్చయను లేవ్యము 2. వెంకిషనము.
మురి నం. వి. 1. పిల్లనగ్రోవి, 2. ఒక
విధమైన గుట్లపువడక.
మురిచ్చుచ్చ శ్రీ. 1. కిరస్కరించు. 2
పోకఫచేయి.
మురారి నం. వి. 1. కృష్ణపు. 2. ఉపాసక
సంస్కృతకవి.
మురాకము వి. దిగుదుపు.
మురి వి. 1. గర్వము. 2. నడక యందలి

కులుకు.
మురికిపేచు వి. నగరమంతో పేక ప్రైసలు
ల్రిక్సురిసి సిపసించువాడ (Slum).
ముడిచి వాయువు గొట్టము వి. (గృహమ.)
చెడ వాయువును పై కిపంపు గొట్టము.
ఫ్లోప్ కక్కను గొట్టమునండి గాతిలోనిక
కట్టిన పొడవుపాటి గొట్టము. దొడ్డిలో
నుండి తెదువాయువులను తొలగించునది.
ముఱుగుగొట్టము (Soil pipe).
మురిచీగొలును వి ముం పేక పెనికొనడి
బంగారుగొలును (మెరీళు గంది).
మురిపెము వి. 1. విలాసము. 2. శృంగార
గొట్టము. 3. నడక యందలి కులుకు
4. సంతోషము.
మురియ వి ముక్కు, మునక.
మురియు శ్రీ. 1. గ్రంచు. 2. సంతోషించు.
మురుగు వి. 1. ముం కేళి నగ, 2. ఆర్టిక
పెశప బంగారుక ముడై.
మురువు వి. 1. గ్రంచు. 2. శృంగార
గొట్టము. 3. సాందర్భము.
మురుక్కుము నం. వి. 1. కుమ్ము. 2.
సూర్యుని గుట్లము.
మురుక్కుడు నం. వి మన్మథుడు. శ్రీ-
అదర నావరంచుచాదు
ముణీ విజ. 1. అప్పము. 2. కుత్రిగుము.
ముణకి వి. కల్పనము, మాలివ్యము.
ముణకినాడు వి ఒకశేషము. భూ. మురికి
చాదు.
ముణిముణి విజ. కొరచెము కొంచెము.
ముణియు శ్రీ. 1. గర్వము. 2. సంతోష
ముతో పొంగు.
ముఱుడుకొలువ వి. (గృహమ.) గొట్టముల
చూచా ముఱుగు నీటిని పార శేయ
చూచువ (Drainage sewage).
ముఱుతోచు వి ముఱుగుతోచ, ముర్మిలు
ముర్మిచాటి.

ముఖ్య వి. చూతైన ఆను ము. వాని చన్నులు పిదుకగావచ్చి జిగట పదార్థము (ములుఁకాలు).

ములికి వి. 1. బాణము. 2. కాజపుటలుగు. 3. భోంగరము కొనసండు ఇనుపముక్కరూ. ములికి.

ములు వి. 1. కంటకము, 2. త్రాసుములు. 3. నచి మొ. వాని ములు. దూ. ముఖ్య (ఉపః) ముక్కు.

ములుకత్తి వి. ముల్లు సీసెడు కత్తి.

ములుకోల వి. ఎడ్డును పొడిజెడి మునికోల.

ములుగు¹ వై. శొక్కుసము. నం. మూలకమ్

ములుగు² క్రీ. మూలుగు.

ములుచ విష. 1. ధూర్యదు. 2. ఛలికి, తక్కువ.

ములము వి. కాపుల సీస్కుచే పండించు పొలము.

ములుసూపు క్రీ. 1. అశికయించు. 2. మీలు, 3. త్రాసు ముల్లు ఇరువులైపు ఒంగు.

ముల్కు హిం. వి. (వరి.) దేశము.

ముల్చిపు హిం వి. (వరి.) 1. స్వుడేశియుడు, స్వుడేశవస్తుపు.

ముల్లియ వై. వి. మూట, ముయుపు. నం. మూలమ్.

ముల్లియచిప్పు వి. మూటల దొంగ.

ముల్లు వి. నాం. ములు.

మువ్వు వి. మూడు గీరిలవుటి సందుబుగల పెద్దగడ్డి,

మువ్వుఁచ విష. మూడు పంచలుగలది.

మువ్వుకోడె వి. మువ్వుచసరము, కాడికని గంకిలును కొత్తగా అలవరించెడి ఎద్దు మువ్వుబోనె వి. అడుగు బంటిపలకగలదోనె, మువ్వున్నెకాదు వి. సూచ్యదు.

మువ్వున్నె మెకము వి. పెద్దపురి.

మువ్వున్నెవిల్లు వి. ఇంద్రిధనుస్సు.

ముచ్చిప్పుము లి మూడు విశములు,

ముషలకపుపంపు వ్యా (వ్యావ) ఒక విధమైన సిటిపంపు (Piston Pump) (దీని లోగోటిము, ముషలకము కపాటములు ప్రధానభాగములు).

ముషలకము నం. వి. (శోత.) వాయు పదార్థములను గాని ద్రవపదార్థములను గాని ఒకే పై పునకుట్టు ఒక యంత్రభాగము (Piston),

ముచ్చిణి నం. లి విషముష్టి (ఉపః), (దీని రసము చ్చూర్చిగములను వాంపంచును).

ముచ్చితము నం. విష. దొంగలింపబడినది.

ముష్టము నం. లి. 1. వృషణము. 2. మొత్తము.

ముష్టురుఁడు నం. విష మొక్కలుఁడు, కుటిలుడు.

ముష్టి నం. లి. 1 కత్తిపిడి, 2. పిడిఱి, 3. (వ్యావ) లిచ్చము.

ముష్టింపచుఁడు నం విష. దరిద్రుడు. ఇది కెదు లియ్యము మాత్రమే వండుకొనువాడు.

ముష్టి హిం. లి. లెక్కచాదు, లేళకుడు.

ముష్టీపేచి హిం, వి. ప్రాతరుసుము ముట్టినిచో ప్రాతకాదు ప్రాతయిందు చేయుతోవము.

ముసనాటు వి. అందలము ప్రక్క తెర.

ముసరు క్రీ. 1. వాగ్చించు. 2. కమ్ము. 3. కవియు.

ముసలము నం వి. రోకతి.

ముసలి నం. వి. 1. ఉచుము. 2. బలరామము విష, వర్షధుడు.

ముసాము వి. నామదు వాన. దూ. ముసావు.

ముసాయుద్దా హిం. వి. చిత్తప్రాత, మతలబు

ముసీ వై. వి. దొంకు. నం. మృషా.

ముసించు వై. క్రీ. వశించు.

ముసిడి డై. వి. మషి డెట్లు.

ముసిసగవు వి. లచునగవు.

ముసిముసినప్పుడ్లి వి. చిరునగవు, దాః జోసము.

ముసుండి నం. వి. 1. ఆయుధము. 2. కొ గ్రూప్ లేక ఇనుప గుర్దియ.

ముసుంగు వి. కడ్డాశు, అరకుండము.

ముషణ రు వి. కొండముషణ

ముష్ట సు, వి. తు. G.

ముష్టాచు హి. 1. సిద్ధమైనశ్రీ. అయ్యతము
దూ మంసోబు ద్రుష్టులు ఆపరణములు
దరిండి సిద్ధమైనశ్రీ.

ముష్టాచు వి. చూ. ముష్టాచు.

ముసై డై. వి. తుంగగడ్డ. వం. ముస్తా.

ముచుం నం. అప్పు మూర్తికి మూర్తికి.

ముచుంచు నం. వి. 1. పండ్రెండు ఉడి
ముల కాలము 2. రెండు గడియల
కాలము.

ముచ్చువాచ వి. (గృహం) కంగ్లీపు పద్ధతిలో
భోజనము సించుకు ఉపయోగించు ఒక
గరిపె (Fork).

ముచ్చుమాటలు వి. (శాతీ) కడపాశమాటలు.

ముచ్చుముతి వి. వి. నాచుచు, సన్మానిసి
(ముదులు పెట్టుయతి.)

ముచ్చు వి. మారాముట్టు, లిక్కలు.

ముర్గా

ముర్గాక . 1. సమూహము. 2. దండు. ముర్గురు సర్వో. ముగ్గురు

ముర్గాకండు. వి. మట్టిమూత, కరావము. ముర్గేలు వి. చుంచు. దూ. మూగీలు.

ముర్గాద డై. వి. 1. మూగవాడు. వి. మూగాడులే (Dumb) 2. కోమ. నం మూగో.

ముర్గాదతిలు వి. ఒడలిపై రట్టముగ పేలిన తీటలు.

ముర్గాగు క్రి. వ్యాపించు.

ముర్గాడు సర్వో. రెండు నొకటి. క్రి. 1. నం వించు. 2. ముగించు.

ముర్గాధూములూకాయటు వి. (శాతీ). ఆఖివ్యాప్తి అతికయ కళము. ఇంటు ముడు మాటలాలు తప్పులు అనగా ఎక్కువ తప్పులని అథరము.)

ముర్గత వి. 1 మూకుదు. 2. బిరడ. 3. కనురెప్ప ముర్గా.

ముర్గపు వి. భుజ కిరస్సు. అంచము.

ముర్గాపురము వి. ఏద్దుభుజిరము, కకడము.

ముర్గక తంత్రము నం. వి. (రాజ.) ప్రశాస్యమ్యము కూడ కాలక్రమేడ అరాజ కపు ముర్గక తంత్రముగ మారునని గ్రీక్ రాజనిఖిల్లదయిన అరిస్టాటల్ వాడము.

ముర్గురు సర్వో. ముగ్గురు

ముర్గేలు వి. చుంచు. దూ. మూగీలు.

ముర్గాచు క్రి. (మూతి+చూచు) మూర్గాచులు, చాసన చూచు.

ముర్గుచౌపాని వి. (ప్రావ) నోటి మాట.

ముర్గాట డై. వి. ముగించు, ముక్కె.

ముర్గాదమంచు వి. దట్టముగు మంచు.

ముర్గాడుండు నం. వి. 1. మెండి. 2. మోటు 3 మెండు, కెలివిలేనివాడు.

ముర్గాతము నం వి. రాజులు చేతి కొదనుంచు కొనుతలాడ. వి. కటుబడివది.

ముర్గాతి వై వి. నోటి ప్రెఫాగము, ముఖము, నం. ముఖము.

ముర్గాత్రక్రపాచ్చము నం. వి. 1. ఉఖురము నీచుకట్టు కెసులు 2. అతి మూతము.

ముర్గాత్రకోశము నం. వి. ఉఖురుడ్డ, నీరుతి.

ముర్గాత్రజనన పుండులము నం వి. (అం.)

ముర్గాత్రముళో సంబంధము గల అవయవములు కలసియున్న మండలము.
(Urinogenital system)

మూర్తివాచము నర. వి. (జి.) ముఖ పిండమీలనుండి ఉచ్చార మూర్తి గాని, మూర్తిపుసంచితోనికింది త్రమును తీవ్రికానిపిచ్చేసు గొట్ట (Preter) మూర్తివాచికలు (10. 9. 10.) మూర్తి మును తీవ్రికానిపిచ్చేసు : “నీ గొట్ట ముఖము (Urinary Tubules).
మూర్తిపిండములు నం. వి. (జి.) ప్రాక్తముల రక్తమునుడి మూర్తిమును తయారు చేయు అవయవములు రక్తమును శుభ్రి చేసి మూర్తిమును వేరుచేయు చెందు పెద్ద క్రిందాలు (Kidneys).
మూర్తి మూర్తిము నం. వి. (జి.) మూర్తిపుసంచి నుండి మూర్తిమును బయటికి చెంపు గొట్టము (Urethra).
మూర్తిము నం. వి. ఉచ్చార, కాలుషుడి.
మూర్తికయము నం. వి. కోలుసంబి (Blood-
sor) (మూర్తి వాళముల రాక్షాధా మూర్తిము మూర్తికయమునకు కొని పోలుచును : మూర్తికయము ఫూర్తి పీళ్లక ములకి వేరుఫడి త్రాక్షాక మూర్తికయముల ముల రాక్షాధామూర్తికయముతో కూడి కొనును.) (ఇం.) మూర్తిము వేరు శుభ్రి (Urinary Bladdar).
మూర్తిచు నం. క్రి. కాలుషుడాలు.
మూర్తి వి. (మౌలిక్త-కల) ప్రమాణము.
మూర్తివి వి. (వ్యావ.) పేద్దమై.
మూర్తి వి. విశ్రగారితముచేయగా రాలక చేసిలిపరి, పొలు.
మూర్తి వి. విశ్రగారితముచేయు.
మూర్తిన్నాన్ని శ్వాప్తిప్రగలు వి. కోళ. మౌర్తికు రోలల మధ్యాహ్నము, స్విత్తాంకము.
మూర్తి వి. రెక్కు కేనల కొలదీ.
మూర్తికోల వి. అరిగణము ఒద్ద.
మూర్తిచోష్ట క్రి. విశ్రగారితము.
మూర్తికొను క్రిందాల్ఫ్రెంచియిసమాచార్యము.

మూర్తిము వి. ద్వారా పోర్ట్లీము గలది.
మూర్తి వి. గాదులచెత సత్తల్లి
మూర్తి వి. నం. వి. సంగీతమందు ప్రకమ
మూర్తి స్విప్సన్విరముల ఆరోహణావ
రోహణములు,
మూర్తిప్రాణుడ్దు నం. వి. మూర్తిరోగి.
మూర్తి నం. వి. 1. కరిరము. 2. దేవుని
స్వరూపము. 3. ప్రతిమ.
మూర్తికళ నం వి (వరి) విగ్రహాదులు
చెక్కు ఇంపు విద్య (Sculpture).
మూర్తిపటము నం. వి (జి.) కమ్ప్రెస్టు
ప్రాగలలో అన్నిటి కంచె లోపలనుప్పు
పొర. (ఇది వలుతురును శ్రీమతుశ్రీ
గ్రహించును. అందుచే నిది దృష్టి అపసథ
మగు ముఖాఘ్రపయవము (Retina))
మూర్తి ము నం. వి. 1. 2.
మూర్తిభీక్షుకుడు స్వి. 1. 1. తప్రియుడు
2. చక్రవర్తి (శిరసునం దధిచ్ఛేకము
చేయబడినవాడు)
మూర్తి 1 నం. వి. ముఖానక్రమము
మూర్తి 2 వి. 1. చిదిక్కు. 2. కోణము: 3.
సోంది 4. కోప్పు.
మూర్తికందము నం. వి. (వ్యక్త.) తల్లివేరు
గాని దాని కాఖగాని అవారముతో ఉట్టి
యున్నది (ఇంపు. 4. 4. 4.).
మూర్తికందికలు నం. వి. (వ్యక్త.) వేళ్లపై
నుండు ఇందిపెలు శైక మేలములు (Root
tubercles).
మూర్తిము నం. వి. (ఎన్.) ఎట్టి రాసాంశు
నిక ప్రియలచెతను శిన్న దర్శములు గం
మార్కుప్రాశాధములుగా విభక్తులుగాని
వచ్చారము.

మూలకేంద్రము నం. వి. (గస్.) మూల వృత్తముల సూడి లభించు మూడు ఒత్తల వృత్తముల మూలాతములు అనుష్టక్తము ఉగు విందువు. కేంద్రము ఉన్నియు ఒకే సరళ శేఖలో తెచి మూడు వృత్తములను ఉంచుగా ఖండించు వృత్తము పై క్రంద్రము.

మూలగ పై ఏ ఎను కల మధ్యములు మాంససారము, మజ్జ. నం. మూలగం. మూలదుండ ఏ. వి. ఔ. మొదటిగడ్డ. 2. మొదటికారణము,

మూలద్రవము నం. వి. (రసా.) వరాసాయ నిక ప్రక్రియలవలనను విశేషించ వీలుగాని ద్రవ్యము (Element).

మూలదనశైమునిది నం. వి. (వాట్) ఒక వ్యాపార స్థాఫ యొక్క ఈనందిన వ్యవ శోరములవలన కాక అసామాన్యముగ సంస్కు, వచ్చు లాభములన కలిగిన నిధి ఉధా. ఒక పాతయంత్రమును చాలిక్కు వ ధరకు అమ్మిస్తాడో. కాకాలోనే కాని విలవక్కన్న అదనముగలభించిన పొమ్ముకు ఇటివిధిలో వేపిరు. సాధారణముగ ఇట్టి నిధిని వాటా విలవల న్యాసికిరణ వంటి నష్టములను తుడిచి వేయుటకు ఉపయోగించురు.

మూలదనము నం. వి. (ఆర్.) ఒక వ్యాపార సంస్కు యొక్క కాద్యిక్రమము కొనసాగు టకు అవసాన మైన ధనము, దీనిని కంపెనీ వాటాలవలనగాని బుడి వ్యక్తములవలన కాని. అప్పువలనకాని. గత సంపత్కరము లలో కలిగిన లాభాంశముల వలన కాని నేకరింపవచ్చును.

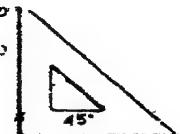
మూలదనశుల్కము నం. వి. (ఆర్.) మూల ధన రూపములోనున్న ఆసిపై ప్రశ్న శ్యము విధించు వచ్చు.

మూలపిదనము నం. వి. (వృక్.) వేరులో

మూడు అంతర్భూతికలోని కేవకములు వాని యందున్న ఆచోర ద్రవములను చారువులోనికిని చాని. నుండి కాండముప లోనికిని పంపుటలో కలుగు ఉమ్మడిచ్చు.

మూలమట్టము ఏ మూల ఉను సరిమాచు మూలము చట్టము

మూలము నం. వి. 1.

వేరు. 2. ఈడ. 3. మూలమట్టము మొదల. 4 (గస్.) ఒక రాళిసి ఇంచే రాళిచే కొన్ని తడవలు గుడే వగా లభించు లభించు. దత్తరాళిక సహానముకాగా మొదటిరాళిని దత్తరాళిక మూలముగుము (Root), ఇదా. (Root) x = a అను సమీక్ష కరించును సూత్రప్రతి చేయు x కౌస్క కు విలివ.

మూలరక్తకము నం. వి. (వృక్.) వేరులోని వేరులకొనందు కొన్ని పొరలుగావ్రాయు టాపి వంటి నిర్మాణము. ఇంచున్నిక మైన వేరుకొనను కాపాడు చుండును) (Root-cap).

మూలరోమములు నం. వి.

(వృక్.) ఒన్ను వేళ్ళ మూల రక్తకమునకు కొంతము

మీదుగా అగసాడు పూత్సు

మైన రోమములు. ఇంచే

సేలలోనున్న ద్రావణము

లను పిల్పుకొసు కొండము

రోమములు (Root-hairs)

మూలప్రాయి వి. వ్యక్తము.

మూలజేడు నం. నిర్వితి. కోణపుదు.

మూలవ్యాప్తము నం. వి. (ఆర్.) చేయబడ చిన కృషికి కావలసిన సాధన సామగ్రి కొరకు మొదఱ కొకేసార వ్యక్తయేము చేయు ద్రవ్యము. (వృష్టి) ప్రాణంకము

నకు హాయు పెట్టుబడి (Capital Investment),

మూలపుర్వచాము నం. (పృష్ఠ.) సెయిక్కుతు థూ మి లో ను న్న పేళ్ళ సమావాము (Root-system).

మూలసిద్ధాంతము నం. వి. (గచీ) నిరూపణ అపసరములేకుండ స్వీఏతమైనసిద్ధాంతము (Axiom).

మూలారంపురము నం. వి. (పృష్ఠ.) గింజలో నుండు ప్రాథమికాకము క్రమాలలో కొనసాగుతున్న మొత్తములు (Radicle) మూలాంగములు నం. (పృష్ఠ.) పేరువంటి అంగములు (P., 20° d.).

మూలాక్షము. నం. వి. (గచీ, ఎవెండ్ర తెంకు పుట్టి ముండు గొయిలిడిస్ ప్లై రెస్), సిఫూపువుగ నుండుక్క ఉన్న దుర్దించుచుట్టుకొనుటానికి.

మూలింపు. వి. వి. ప్రా. మూలింపు మిచేరు పూర్ణాంగము ప్రతి కొండ కూర్చు కొండ ప్రతి వరజము నం. వి. (అంగ.) బ్రిక దెశపు ప్రవ్యమును విశేష ప్రప్యముతో పోల్చిచూచినమైదటటిచానికి గం విలువను కూడా కొండ తగ్గించి వేయుట, ఇదా ఒక రూపాయకు 1 పి. లీంగ్ 10 పెన్ఫ్లూ విలువ నుండి 1 పి. లీంగు మూలికమే ల భించుసట్లు చేయడి రూపాయ మూలాంగ్ నూగ్నికండమగును. దేశపు ఎగుములను ప్రోత్సహించుటకు నూగ్నికి కరణముగావింతురు (Devaluation).

మూలము నం. వి. 2. పెల. 2. జీవము 8. (బోతి.) విలువ ఒక రాఖి యొక్క

విశేష నిర్ధారిత ప్రమాణము (Value.) 4, (గచీ.) గాంచిత థౌతికాత్మములో మన మొక రాంకి అచ్చు లేదా కనుగొనవలసిన విలువ (Value). దాఖియొక క్రపరిమాణము (magnitude).

మూలసిద్ధాంతము నం. వి. (పృష్ఠ.), గింజు వాటు ధ కస్ట తమ్ముపదంకు సరకుపనమ్ముట (ప్రసికి ముఖ్యముగ చెడు ను దేశములు రవు థారి యొతున చీసిన ఉత్పత్తి మొత్తయు స్వదేశాలు, రో ఆమ్లు లేక ఆర చేశములు కుస్తవ ధరలకు ఎగుముతిచేసు చుక ప్రాంప కారణము. తెంపుకో రోవ్ ప్రైస్, బాసురాసు దిగు రోవ్ ప్రైస్ కుస్తవులు అంతమొందును. చెంపుక్కుట ఇతర దేశముల పరిక్రమలు ఏ దరకు సరకులను అమ్మినను కొనక తప్పును)

మూలము నం. వి మువ్వు

మూలపు నం. వి దూరాసు.

మూలాంకము చం వి 1. ఎలుక. 2. పందికొమ్ము.

మూలసిద్ధాంతము (సా.) ప్రవ్యములను వేడిచేయుటకు ఉపయోగించు (ప్రిగాటిటో గాని, ఇనుము, రాగి, ఘ్లాటినమ్మేవంటి ధాతు పుంతో గానిచేయబడున) కుటకవంటిపొత్త (Crucible).

మూలసిద్ధాంతము నం. వి. మంగళమూత్రమునందు తాటి బొట్టునకు ఈవలావల కూర్చు కటుకొను నాన్నకోపి.

మూలసిద్ధాంతము నం. వి. కనుమూలసిద్ధాంతము, చాలికలకు నంబంధించిన ఒక రకమైన అట.

ముల్లి

మృగణ నం. వి. చెదుకుట.

మృగతృష్ణ నం. వి. మరితిక, ఎండమాపులు.

మృగదంశకము నం. వి. 1. కుక్క.. 2. ఎఱుగు.

మృగధూర్కము నం. వి. నక్క మృగనాచి నం. వి. మృగమచము, కస్తూరి. మృగమచము నం. వి. కస్తూరి మృగము నం. వి. 1. జింక. 2. అడవి యిదు తిరిగెదు ఏనగు 3. మృగశిర్ప నక్క తము. మృగయ నం. వి. 1. వేట 2. వెదకుట. మృగయుడు నం. వి. బోయ మృగరాషీ నం. వి. సింహము. మృగవాహనుడు నం. వి. జింక రౌతు (వాయువు). మృగిర నం. వి. అయిదవ నక్కతము. మృగాంసుడు నం. వి. చంద్రుడు ల్యూ లెడి గుర్గుగా గలవాయి మృగ్గిము నం. వి. జె వెదుకదినది. మృదాని నం. వి. పార్యతి మృదుడు నం. వి. లిపుదు, ల్యూ భక్తును సంతోషపెట్టి వాయి. మృణాలము నం. వి. 1. వట్టవెరు. 2. శాముడూడు. మృణాలయపొత్రలు నం. వి. మట్టితోచేసిన పొత్రలు (Earthen ware) మృణాలయిల నం. వి. (భూగ.) 1. అఖ్యా మినియమ్. 2. మట్టిగల లిల మా. మృత్తికాలిల మృత్తిక నం. వి. చల్చినను కిరి వహించిన వాయి. మృత్తము నం. వి. చల్చినది. యూచ నావృతీ. మృతీ నం. వి. చాపు. మృతీక నం. వి. 1. మన్ను. 2. తొగరిమన్ను. మృతీకాలిల నం. వి. (భూగ.) మృతీకతో వేర్పాడిన రాయి, స్వీచ్ఛనగు మృతీక "స్ఫూర్తితము" "అనబడును $Al_2(SiO_4)_3$ దీనిలో" అల్యూమినియమ్, కైలికము ఉండును (Clay stone).

మృత్తురికెపిజ్ఞానము నం. వి. (రఘా.) లీనమట్టితో పొత్రలు మే. వస్తువులు తయారుచేయుటకు వలయు జ్ఞానము (Ceramics). మృత్యుంజయుడు నం. వి. లిపుదు, మిల్లి గొంగ ల్యూ మృత్యువును జయించివాడు మృత్యువు నం. వి. 1. చాపు. 2. మర్మాధికేచవ మృత్యునై నం. వి. ముంచిమన్ను మృదము నం. వి. యుష్మము. మృదంగము నం. వి. 1. మట్టెల 2. తప్పెట. 3. సద్ధు. మృదుకోణ జీవకణసమితి నం. వి. (పృష్ఠ.) కణకవరము మృదువుగామన్న జీవకణ బాలము (Paren chyma) మృదుగంధకము నం. వి. (రఘా.) ల్యూప్టెక్ గంధకము, క్రొథనాకమును లేచిన 10ఫ్క మును సీ ల్యూ పోసిన లభ్యమగు బంధనతె సాగు గంధకము (Plastic sulphur). మృదుజలము నం. వి. (గృహా) నిర్జ్ఞ సైన సీరు, సబ్బు నురుగు లేలికగా నమ్మిపట్లు చేయు సీరు (Soft water). మృదుశాంకిక నం. వి. (శం.) చెన్నుపాము కై నుండు పలుచని పొర (Piamater), మృదులము నం. వి. జి. మెత్తనిది. మృదుశాంకిక నం. వి. (గృహా.) బల హీనముగా సున్నవారికిని, మంఱద్రకము గల వారికిని కొంచెముగా విరేచనము లగుటకు మందు లేక విరేచనముల కమ కూలముగ ఆవోరమిచ్చుట (Laxative); కదువును కుట్రముచేయుటకై యిల్చినచో దీనిని (Purgative) అందురు. మృదువు నం. వి. మెత్తనిది. మృద్వషికోశములు నం. వి. (వృష.) సూత్రప్రిదములు, ఉండ్రి జ్ఞములు ప్రఫమ తరగతికిచొదినవి (Thailophytes)

మృద్యాష్టము నం. వి. (రసా) రాసాయనిక మృచొవాది వం. వి కల్లరి.

లలములేని ఆష్టము, ఉదా. కర్ణాష్టము, మృష్టము నం. విజ. కడుగుట మౌవానికేత శుధిషైవరి (మృష్టార్థము).

మె

మెంచ్ వై. వి. తురక. నం. స్నేచ్ఛ.

మెంటో మెకెలియన్ ఇం. ఎ (ఇం.)

(Mento meekelian) భేకళిశువు చ్యుక్కు క్రింది దపుడలో దంతాస్థి ప్రక్కనున్న లిన్న ఎముక.

మెండియము వి. చూపుడు ప్రేతి ఉంగరము. రూ. మొండెము.

మెండీటు వి. చూపుడు ప్రేతి, తర్వాతి.

మెందు వి. 1. అధిక్యము, అతిశయము. 2. మిట్లు.

మెందుకొను శ్రీ. 1. అతిశయించు. 2. నిందుకొను. విష్ణుంధించు.

మెండులు వై. వి. ఒక సంబారపు దినును. (వ్యవ.) ఇవి యొక దినును సంబార ప్రద్వములు (Fenugreek), ఇవి (Leguminosae) అను కుటుంబము యొక్క ఉనకుటుంబముగు Papilionaceae కెందిన Trigonella foenum graecum అను మొక్క యొక్క గొంజలు నం. మెంధి మెకమెకపడు శ్రీ. ఉద్ధితివిందు.

మెకానిక్ ఇం. వి. (Mechanic.) యంత్ర ములను నడిపించుటకు అవసరమైన జ్ఞానము కలవాడు.

మెకెల్ కార్టిలేజ్ ఇం. వి. (Meckel's cartilage,) భేకళిశువు మొక్క క్రింది దపుడలోనున్న మృదులూస్తి ఖాగము.

మెక్కు శ్రీ. తిమ. భక్తించు.

మెగ్నెచియమ్ ఇం. వి. (Rasa.) (Magnesia,) వెండివలె ప్రకాశించు తెల్లిని ఖాఱను. (ఇది గాలిలో ముట్టించివ ఉఱ్ఱుల కాంతి మండును) (మూకాశా తిగు).

మెచ్చు వి. 1. క్లూఫున. 2. ప్రేమము. శ్రీ క్లూఫుంచు.

మెచ్చులచెట్లు వి. కల్పవృక్షము,

మెచ్చులాండి వి. మెచ్చుకొనదగినశ్రీ. విం. మెచ్చుకొనదగినది.

మెచ్చులాండు విం. మెచ్చుకొనదగినవాడు.

మెజారిలీ ఇం ఎ (Majority) 1. అధిక ఖాగము. అధిక సంఖ్య, అధిక సంఖ్యక పడము. 2. యుక్త వయస్సు.

మెజారిలీ వయస్సు వి. వి. (శాన) వ్యవ హోర యోగ్యమైన వయస్సు తనకుసంబంధించిన స్విప్పాముల వివయములలో శాసవరితాగ్ని వ్యవహారింపగల వయస్సు.

మెలెక వి. 1 సోపానము. 2. ప్రేతిగనుపు. రూ. మెట్లు, మెట్లిక.

మెట్లు వి. సీరాన లేక పండిటు చేను, మెరక బొలము.

మెట్లుకామర వి. స్టలవర్డ్రుము.

మెట్లునేద్వము వి. (వ్యవ.) సీరుపెట్లకుండ కేవలము వర్షాధారమునునే సస్విములను పెంచుట (Dry cultivation).

మెట్లీనిల్ల వి. శ్రీ యొక్క అత్తపారిలులు.

మెట్లు వి. 1. చీడా సోపానము. 2. పుత్రికడుగు, తి. సుంకము తీయు ఘుట్లము, తి. కొండ, శ్రీ, శ్రీకున్.

మెట్లుపులు వి. తల్డుక్కాలు.

మెట్లుకు అవ్యా. తుదకు. మెత్త మునకు.

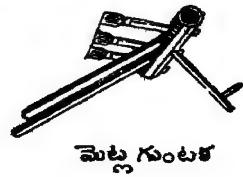
మెట్లగుంటుక వి.

(వ్యవ) వీమలో

చా శ్చ మథ్య

అంకర శ్చమ్

చేయట కువయో

గించు పనిముట్టు (డినినిపశువులలాగును), (Stepped harrow).	మెయికొలుపు ని. క్రాణ. శరిరి.
పెద వి. కంరము. దూ. పెదకాయ పెదవాలు వి చాకలవాదు, చాకలి.	మెయిపొబు వి. సమఖాగము.
పెడిదము వి ధ్వని.	మెయిమఱుపు వి. సారవక్ష్యము.
పెదుద వి పులిసిన మజ్జిగ.	మెయిమఱువు వి కవచము.
పెణకరి వి 1. ల్రిహ్మచారి. 2. సేర్వరి (అని కొందరు).	మెయివడి ని. 1. సమైతి. 2. సామైత.
పెతుక వై. ఎఱ. 1. మృమచైనపి. 2 మందము.	పెరక వి షెట్ల సేల.
పెతుకు వి. ఇన్నము, ఇన్నము యుక్క కడము.	పెరమెర వి. 1. మనోఘ్యం. 2 సంక యము. 3. భేదము.
పెత్త వై. వి. వరుపు, దూరిచేసి కుట్టన లింగ నం, మృదుః	పెఱగు వి మించు, మెరుపు. 2. అచికప్రథ
పెత్త, బదు వై క్రి. లొంగిపోవు, అడగు.	పెఱమ్ క్రి. తపుక్కని ప్రకారించు.
పెత్త వి. 1. మన్ముళో రథముగా పూసిన పూత. 2 అలకుట క్రి అలకుద్దటముగ పూయు.	పెఱపుడీఁగ వి. తీగవంటి మెఱలు.
పెదు వై. వి. తలయందుండు క్రొప్పి (గృహ). నాడీ ఇంచముదాయము. నం. పెదన్ (Brain).	పెఱమెచ్చె వి. (మెయ్యి + మెయ్యి). 1. మిక్కిలి మెయ్యి 2. ఇచ్చకమునక్కెన పొగడ.
పెదలు క్రి. కొంచెము చలించు. సంచరించు.	పెఱవడి వి. 1. ఇతిశయము, హోమ్మి. 2. గౌంవము.
పెదుక వై. ఎఱ. మందుడు,	పెఱవడి వి కొరేగిపు.
పెదుగు క్రి. 1. ధాన్యము పొట్టు పోవ నలగు. 2. నలగు.	పెఱికలు వి. పొట్టు పీడి పీడని చిచ్చుము
పెదుగు వి. ప్రాత వత్తుము.	పెఱితె ఎఱ. (ప్ర్యావ.) అందరికంటే అధికుడు.
పెన్నియవ్ వి. (భరి.) సైవా వేదాంతి (ఇతు కస్పాణ్మియిం లోధనలను ప్ర జా మో ద ము గా చే సే ను (క్రి పూ 872-289).	పెఱియడు వి. చలింపనివాదు.
పెప్పు వి. 1. మెయ్యి. 2. వరము. 3. ప్రీతి పెయి ఉవ్వా. తృతీయా విథ కియందు ఒకఫో వచ్చు ప్రక్ష్యయము. వి. 1. విధము. 2. పొర్పుణము. 3. సెంబడి. 4. భూమి, మహి. 5. దేహము.	పెఱికలు వి. చాగారు,- పెండి మొ. నగలకు పెట్టుకశుకు. 4. పొగరింపు (ఉబుపు)
పెఱలుగుడు వి. ప్రాత వత్తుము.	పెఱలుగు పెఱ్లుట వి. (గృహ.). తీర్పి రిద్దుట. చెనిక్కెనను చివర ఇచ్చు పెరుగు, సరిచేసి ముగించుట(Finishing touches); ప్రాత వస్తువులకు పెరుగు పెఱ్లుట, కమీజ మొ, ఓట్లకు పెరుగు ఇచ్చుటక్క మైనమును గంభిలో కలిపి పెట్టి ఇప్పిచేయుట.
పెఱలుగుఁడోఁడి వి. (మెలుగు+పోఁడి)	పెరుపువలె మనోజ్ఞ రాలగు స్త్రీ
పెఱలుగుడు పుటువు వి. మిదుగులు	పెఱలుగుడు పుటువు వి. మిదుగులు బురువు.

మెఱగురిక్కు వి. 1. ప్రహాచము. 2.	2 పెనగు (కలసిమెలని).
కాంతిగల చుక్క రాయి. 2. పెండిక మెరుగు పెట్టు రాయి.	మెలి వై. వి. మెలిక, చిక్కు. నం.మిశ్మె మెలిగొను క్రి. పెనగొను.
మెఱగురాయి వి. పెండిక మెరుగు పెట్టు రాయి.	మెలిదారము వి. రాక్క పనిపారు దిండు ప్రక్క కొయ్యిలకు కట్టు విగిచారము.
మెలఁఁవ వి. 1. మెలుకొనుట. 2. వర్తము. 3. జీననము. 4. జాగ్రత్.	మెలి విజ. 1. ఉరగినది (చూపు) (మెల్లి కెన్ను). 2. మెలైనది క్రి. విజ. 1. మెల్లగా. 2. నిశ్చిబముగా.
మెలఁఁ క్రి. వర్తించు, సంచరించు.	మెల్లకంటి విజ, కాకి.
మెలఁఁ క్రి. మెలగచేయ.	మెల్లి వి. 1. చివక, 2. మెఱత.
మెలఁత వి. త్రీ. దూ. మెలఁతుక, మెల్లక వి. కచటపు వంచన.	మెనగు క్రి. తిను. దూ. మెనవు.
మెలకు క్రి. జ్యలించు.	మెసావిక్ లాడ్ ఇం వి. Mesonic Lodge, (వ్యాప.)ఒక విధమగుగోవ్యమతసంఘము.
మెలవు క్రి. ప్రవర్తించశేయ, సడపు. వి.	మెహానత్ హిం. వి. 1. ఇహుమతి. 2. పాటు. 3. కష్టము.
1. జాగరూకత. 2. చాపుర్వము.	
మెలయ క్రి. 1. జాగరూకతతో వర్తించు.	

మేల్లి

మేండము నం. వి. పొత్తెలు.	మేండి వై. వి. నాగటిదుంప పెనుక నిలిపిన కొయ్యి. సం మేది,
మేండ్రించు క్రి. 1. ఫెరించు. 2. నశించు చేయ.	మేండికోరు వై. వి. సేక్కముచేయ వాని కిచ్చ ఖాగము.
మేంతి నం. వి. మెంతి.	మేండిచీల వి. మేడి జారిరాథుండ చేసిన చీల మేండిపొలు వి. మేడికోరు.
మేంక వై. వి. అదుమేక, నం.మేకః.	మేంత వి. చశువుల ఆశోరము,
మేకటిండి వి. కోచెలు. శ్వీ. మేకలు తిండిగా గంది.	మేంతరి విజ. తిండిపోతు. వి. కొందరు కిఱులలో ముఖ్యము. దూ. మేకరిడి.
మేకపోతు వి. ఖాగము.	మేకము నం. వి. ఖాగము.
మేకపోతు గాంపీర్యము వి. వి. కొత్.	మేకు వి. 1. శూలము. 2. బీల.
మేకపోతు ఘైర్యమువంటి ఘైర్యము, లోపల వశచేకుండుట,	మేకొను క్రి. 1. సమ్మతించు 2.యత్పుంచు,
మేకరాసి వై. వి. మేకరాశి,	మేకోలు వి. 1. అంగికారము, సమ్మతి. 2. పూనిక.
మేకవస్తై పులి వి. కొత్. మేకవతె సాధు పుగా గానిపించుతు క్రూర స్వాధావము కలది	మేళల వం. వి. 1. త్రీలు ధరించు ఎనిమిది మేటల మెలమాలు. 2. కొండవదుము.
మేంగు క్రి. 1. పూయు, శేవముచేయ.	2. ఆయుధము కారకుండ మటికట్టు వగ్గు కట్టు.
2. అవరించు,	

మేళలకన్ధక సం. వి. నర్సైచాసది. ల్యూ. మేళల పర్యతమునుండి శుట్టినది.
మేగలి వి. సన్నాహము, యశ్వము,
మేఘమాదము నం. వి. ఉరుము.
మేఘమాదము నం. వి. రావణుని కొడుకు.
మేఘపుష్టము నం.వి. 1. నీరు. 2. కృష్ణని
తేగుపుష్టములలో ఒకటి.
మేఘము నం. వి మబ్బు.
మేఘస్థి నం. వి. వడగల్ల,
మేఘకము నం. వి. 1. చీకటి. 2. శెమరి
పురికమ్మ. వి. నల్లనిది.
మేజస్టీట్ కం వి (Magistrate) తాలూకా
జిల్లా స్టోయికి సంబంధించిన న్యాయాధివిత
మేజివాసి పిం. వి. 1. విందు. 2. బోగము.
వాంద్ర మేళము 3. కోగమువాంద్ర
అటవులము.
మేజోదు వి. (వ్యాప.) పాదరక్కాకు లోపల
వేయు పత్రుకవచము.
మేటి వి. ఎక్కులి, రిబ్బ.
మేటిరి వి. లైఫ్స్ట్రోము.
మేటి వి. 1. గడ్డివామి. 2. అధిష్టుడు. వి.
లైఫ్స్ట్రోము.
మేటీల్స్ ట్రై. అతిశయించు.
మేడ వి. సాధము,
మేడము పై. వి. 1. యుద్ధము. 2. సంయో
గము (మేళనము),
మేడి వి. అంబారు, అత్తి చెట్లు.
మేదుపదు ట్రై. అజ్ఞతనొందు.
మేదకము నం. వి పెక్కెము, మర్యాదము
చేయటక్కెన. పిండి.
మేదకుము వి. 1. మెత్తినివాడు. 2.
కపటము లేనినాదు.
మేదర వి. పెదురుచాపలు. మొ.వానినిఅల్లి
తీవించు ఒక జాతి.
మేదస్స నం. వి. మేదడు.
మేదాచి వి. దొపాననాగ్ని మసి.

మేదిని నం. వి. భూమి.
మేదురము సం. వి. 1. నిక్కగామండి
మనుపై నది. 2. అంకమైనది.
మేదోమయకణజాలము నం. వి, (గృహ.)
క్రొన్స్స్ కణజాలము (Fatty Tissue).
మేద నం. వి. ధారచాళ కీ గల బుటి.
మేదాచి నం. వి. ధారచాళ కీ గల
గొప్ప బుటి కలవాడు, వి. చిలుక.
మేది నం. వి వశవును కట్టునటి స్టంభము
మేధ్యము నం. వి. చచితమైనది. పూతము.
మేనొ సం. వి. మేనక.
మేన? వి. తోడబుట్టిన దాని యొక్కయు,
తలి తండ్రులతో దబుట్టినవాాస్యుక్కయు
దేవాసంబంధము, తింగ. మేనకోడలు,
మేనత.
మేనటికము వి. తండ్రు తోడబుట్టిన వాని
యొక్కయు తలి తోడబుట్టిన వాని
యొక్కయు దేవాసంబంధ శావము.
మేనా వి. (వ్యాప.) పల్లకి, సహారి.
మేని వి. కాంచి.
మేను వి. 1. శరీరము. 2. ఇన్స్ట్రుము. 3.
పార్క్యూము.
మేనజర్ ఇం. వి. (Manager,) వ్యాపార
సంస్థయొక్క పరిపాలకుడు. 2. కార్పొ
నిర్మాచక సంస్థలో పనిచేయించుకు
కాధ్యమైన అధికారి.
మేమఱుడు వి కవచము. దూ. మేమఱువు.
మేమఱువు.
మేయర్ ఇం. వి. (పొర.) > Mayor, పుర
వాలకార్యముడు. సగరాధ్యముడు, వోరా
గ్రాంటి. నగరపాలక సంఘాధ్యముడు.
మేర పై. వి. 1. ఎల్. 2. మర్యాద. 3
క్రమము. 4. ఏర్పాటు. 5. మారము.
నం. మీరా.
మేరమీఱు ట్రై. దాటు, అతిక్రమించు.

మేరువుచ్చము నం. వి. (సం.) ఫైకిలు తోకలోనున్న కికసలు కలసిపోయి పొడ కైన కడ్డిపతె ఏర్పడుఎముక (Unostyle).

మేరుమంతములు నం. వి. (సం.) కాక్కా లికముగా గాని కాక్క్యతముగాగాని వేష్టముక గల జంతువులు (Chordata).

మేరుపు నం. వి. 1. మేరుపఃప్తము. 2. కిఫరము నందుండి మడి. 3. హోర మధ్యమునఁదు ప్రేటెడు మడి.

మేరుశిర్డము నం. వి. (సం.) మజ్జాముఖము పై మెదడనకసు పెనుకామునకును మధ్యలోనున్న ఫాగము (Medulla oblongata).

మేంమాదు క్రి, పరిపోసముచేయు.

మేరిమి వి. 1. అపరంచి. 2. అదిక్యము
మేలు వి. 1. శేమము, శుభము. 2. వలపు

3. పుణ్యము, సుకృతము, 4. లాభము

మేలుకట్టు వి. 1. మెట్లు. 2. చాందిని.

మేలుకొబుప్రీ క్రి. మేలుకొనశేయ,

మేలుకరము ఏఱ ప్రేప్తము,

మేలుపథు క్రి. వలపుగొను.

మేలుమచ్చె వి. మేడ, చంద్రశాల.

మేలుమేలు అవ్యో సెషాను.

మేలురాసి వి. కూర్చె త్రిన చాన్స్ట్రప్పింపు.

మేలువంగడములు వి (శీవ.) అధివృద్ధి చేయబడిన రకములు (సస్యాకులు, ఇంతుషులు) (Improved strains)

మేలువాడు వి. వలపుకాదు

మేల్హాపరి వి. వేళ్లీ.

మేర్పుంతి వి ఒంపడిప్రాయి, మారింక మీద ప్రాసిన ప్రాత, ఒజ్జబంతి.

మేవడి వి. 1. నమ్రత. 2. ఉపాయము.
విం తగినపి. ఉలితము.

మేషము నం వి. 1. మేక. 2. ఔషధిపోతు.
పొట్టెలు. 3. మేషరాశి (Aries).

మేహము నం వి. ఒక రోగము.

మేళకము నం వి కూడిక.

మేళగాఁడు వి. 1. మేః ము వాయించు వాడు. 1. పేశ్యకాంతల-పెనుక మేళము వాయించువాడు.

మేళగించే వై. క్రి. 1. జకగూడు, కలియు
2. క్రుషులు కలుపు దూ. మేళవించు.

మేళము¹ వి. 1. నాదస్వరాది వాద్యము
ఇత. 2. పేశ్యల ఆట.

మేళము² నం. వి. 1. కూడిక 2. రాగాన గుడముగ స్వరస్థానములందు మెట్లు కుడ ద్వుల. 3. వేళ్లీది జనసమూహము.

మై

మై వి. మా. మయి. 1. దేహము. 2. విధము. 3. పార్క్స్టిము. 4. తడవ. అవ్యో కృతియా విధ త్రీ ప్రక్షయము.

మైకము వి. మత్తు.

మైహాలు నం. వి. చెరగు, దూ. మయిజాలు.

మైటోంటియా శం. వి.(శీవ.) (Mito-chondria,) చయ్యాపచయ్య క్రియలో చంపంటముకలిగి కోరపసములో మన్న క్రమ మైటోంటియారముగల కీవ్డ్రప్పములు

మైతావరుణి నం. వి. అగస్టుదు. ల్యూ మిక్రావరుణల వలన గరిగివాయ.

మైప్రతి నం. వి. 1. మిక్రఫావము, స్నేహము
2. అసూరాధ. 3. యెత్తిమైప్రతి. 4 (రస రాసాయనిక ఆకర్షణ (Affinity)).

మైతునము నం. వి. 1. ల్గామ్యుదర్పు
2. కూడిక, సంఘోగము.

మైదానము బాం. వి. లింపింపి ప్రదేశము,

మైదు పై. 1. మాయ. 2. మైకము. 3. వశ్వాపధము, చౌక్కపొడి, నం. మాయా, మడః.

మైనము పై. వి. కేరణతైస్ట్రే నుండి తీయు పస్తితు, సెక్కము, తేనెపట్టునుండి అభ్యర్థి మగు మెక్కని ద్రవ్యము, నం. మదనః. **మైనర్** ఇం వి. (Minor.) స్థ్యతంత్రము నకు తగిన ఉండురానివాడు.

మైనాక్సిడు నం. వి. హిమవంకునికొడుకు, మేనకాత్మజాడు.

మైనారిటీ ఇం. వి. (హోర., ఈవ) Minority
1. శాఖ్యదళ. 2. అల్పసంఖ్యాక పక్కము **మైపూత** వి. అంగరాగము.

మైకవము నం. వి. (ఇం) వెన్నెముకు గాని, వెన్నుపామునకుగాని, సంబంధించి నది. మేరుపు = వెన్నుపాము, (Spinal)

మైరేయము నం. వి. జెంకు రసమువచేసిన కల్లు.

మైల్ పై. వి. 1. అటుచిక్కము. 2. మాతి

వ్యము. 3. శీకటి, మరిన వస్తుము. వం మలినమ్.

మైల్కోవి వి. మురిచి.

మైలార్ వి. 1. కోముటుల నడిగొని తీవించు వాడు 2. కుప్రదేవతనుపూజించువాడు (కొంచరు).

మైలావు వి. పాగ చాయగల ఆను.

మైము ఇం. వి. (Mile,) అరక్రించుదూరము 8 ఫ్లాంగులు.

మైముతుత్తము వి. (వ్యవ.) ఇది మైక్కం తెగుళ్ళకు ఉపయోగించబడు మందులలో ఒకటి, రాగి గంధకము. ఆమ్లజని ప్రీనిలో కలిసియుండును (Copper Sulphate).

మైకపడి వి. 1. విధము. 2. సమ్ముచి. 3. హొమ్యూత.

మైపోక్కి పై. వి. హిగవేయట కుప్పో గించు మాడు పస్తితు.

మైపూరుజాతిఎల్లు వి. (వ్యవ.) చంపలలో హోక మంరి రకపు శారి.

మేయి

మేంటై వి. శాలికలాశుకొను చిన్న చేట. మేండి పై. విం. 1. జెములు శాశులేని వాడు. మూర్ఖుడు, మూర్ఖురాలు. 2. మేక్కర్‌బోయినది. 4. పట్టిది. నం. ముండమ్.

మేండికట్టె పై. వి. మేండితనము గల వాడు.

మేండెష్టుగాము పై. వి. శావులు.

మేండెపురక్కనుడు పై. వి. కబంధుడు.

మేండెము పై. వి. తలతెగిన కాశేలరము, కబంధము. నం. వి. ముండమ్. (గృహం.)

భుజము క్రింది తుంట్లపై శాగము, కబంధము, ఔర్ధ్వకాయము (Trunk).

మేక్కఠమా హిం. వి. వ్యవహారము.

మేక్కమాలు వి. మేలగుపట్టు.

మేకము పై. వి. ముఖము. నం. ముఖమ్.

మేకరము వి. స్టంథము, గడెప్రమాను.

మేకరపు హిం. విం. నిర్మయించబడినది.

మేకరి విం. 1. ప్రోగుపడి, 2. అసంఖ్య చచనము లాడునది. నం. ముఖమ్.

మేక్క పై. వి. మేలక. దా. మోక = చిన్న చెట్లు. (వ్యవ.) ఉండిజ్జము, చెట్లు. వృకము (Plant).

మేక్కాడు విం. 1. బలినివవాడు. 2. కణ నడు.

మేక్కొన్ను వి. ఒక విధమగు శాన్న.

మేక్కుడి వి. చిన్న కొమ్ములుగల ఏనుగు. రూ. మేక్కుడియు.

మేక్కుపోవు లై. 1. మేవమరిబోవు. 2. శంగవము.

- మొక్కరము వి. మొకరము.
మొక్కలము వై. 1. కొండము, 2. దైర్యము, ముహ్యరత్నము, ఉత్సాహము, నం. ముహ్యరః.
- మొక్కలి వై. 1. మూర్ఖుడు 2. శూరుడు, రూ. మొక్కలికాడు. మొక్కలీడు, మొక్కలీలుఁడు.
- మొక్కలికాడు వి. ముహ్యరుడు.
- మొక్కలిఁడు వి. మొక్కలి.
- మొక్కలుఁడు వై. వి. మొక్కలి. నం. ముహ్యరః.
- మొక్కళి వై. 1. తండ్రి 2. ముందు పెనక జూడనివాడు. 3 తణు.
- మొక్క క్రి సమస్కరించు, వి. ముడుపురూ. మొక్క.
- మొక్కుబడి వి. చేతతలకిచ్చెరనని ప్రమోక్కు కొనిన కానుక.
- మొక్కాసా విం. వి. 1. తీరువలేని భూమి చిన్న జమీంధారి.
- మొగ వై. 1. ఆయరము 2. కాకిలి, 3. అప్రాజ్ఞస్తు ముఖము. 4. మెత. నం ముఖము.
- మొగకొను క్రి. ఎదురగు.
- మొగచాటు వి. పెగటు. తి. ముసుగు,
- మొగడ వై. మొగ్గ. నం. ముకుళమ్.
- మొగడు వి. ఇంటినడికొస్సు.
- మొగతప్ప క్రి. పిరు తివియు, పెనాతియు
- మొగడల వి. ఎదురు, ముందర.
- మొగపిటికి వి. మొగము(ఫిటికి) కాఁశెలు వ్యో. మొగముచూచుటకు పిరికితనము కలది.
- మొగముట్ట వై. అశ్వముఖాలంకారము నం. ముఖపట్టమ్.
- మొగమోట వి. చాక్కిణ్ణము, ముఖప్రీతి. రూ. మొగమోటము, మోమోటము
- మొగరంబము వి. కుష్మేద
- మొగరము వి. వ్యాఘరము రూ. మొగ్గరము.
మొగరించు క్రి 1. ఆప్రకమించు 2. ఎదిరించు. మొగలి వి. గేరంగి, కేతకి.
- మొగలివాకితి వి. తలవాకితి, హజారము.
- మొగలేఱు వి. సుశ్రావముఖనది.
- మొగవశము వై. వినగు మీద కప్పెదు నల్లకంబకము, నం. ముఖపటః.
- మొగవాళము వి. ఇల్లుమె, వాని ముందటి థాగము.
- మొగసరి వై. వి. మొగముట్ట. నం. ముఖ పటః.
- మొగసల వై. వి. 1. నగరి తలవాకిటి చావడి. 2. ఏనగులశాల. నం ముఖ శాల.
- మొగాళము వి. (హ్యావ.) నదీసముద్రాదుల ముఖము.
- మొగి వై. 1. మొత్తము, సమూహము. 2. పూనిక, 3. విధము
- మొగిలి వై. వి. నల్లి, నం. ముహ్యాణః.
- మొగుచు క్రి. ముడుచు.
- మొగుడు వై. క్రి. ముకుంచు.
- మొగులు వి. మేముము. రూ. మొగిలు, మొయిలు.
- మొగులుదారి వి. ఆకసము.
- మొగులువిరి వి. జణము, మేఘ శుహృము.
- మొగ వై. 1. ముకుళము, వికసించని శుహృము 2. ఇరముశాదములతో జేర విల్లుపతె వెలికిల వంగుట, నం. ముకుళమ్.
- మొగుంటు వి. (హ్యావ.) గోతెములోగాని, సేలలోగాని పెరుగుచున్న మొక్కతు. వృద్ధిచేయదలచిన మొక్కమొక్క మొగ్గలను ఆతికించి పెంచబడిన మొక్కలు.
- మొగరము వి. వ్యాఘరము.
- మొగ్గలము వి. మొక్కలము.
- మొగ్గవిచ్చు క్రి. 1. వికసించు. 2. యథాయథలగు. 3. విప్రిపోవు.

- మొగ్గ వి. గౌరవము. క్రి. బరువు పై పు వంగు.
- మొలిమ వి. యోవనమునందు ముఖమున లేచు గుల్ల. ఏడ మొటిమె, భోటిము.
- మొట్టమొదలు వి. (మొదలు + మొదలు) అన్ని టికిని మొదలు.
- మొట్టికాయ వి. తలమీన పిడికిటి పొదువు. సె ట్యూ.
- మొట్టె వి. ఒక నకపు మత్స్యము.
- మొట్ల వి. వాకిటలోపలి ప్రక్క గోద,
- మొత్తము వి. : మూహము, వెరసి, భోకు (గజి) అంబు వడ్డిలు కలుపగా వచ్చు మొత్తము (Amouint) దత్త రాషు ను కలుపగా వచ్చు మొత్తము (Total) రాశులు మొత్తము (Sum)
- మొత్తు వి. డెబ్జీ క్రి. 1. మోదు కొట్టు, నరుకు.
- మొత్తుకోట్టు వి. పెదలొబ్బ.
- మొత్తులాడు క్రి కొట్టులు
- మొదచే వి. (గృహా), 1. ప్రథమము. 2. ముఖ్యమైనది. 3. ఆదిమము (Primary) | పాఠమికము, అదికాలికము (Primitive)
- మొదచినమూనా, ఆదినమూనా వి. (గృహా) జాకెట్టు, ప్రాక్ మొదుస్తునుక తీరించు టకు ఉపయోగించు నమూనా Block-pattern (Pattern)
- మొదలారి వి. అరవ శూగ్రులలో ఒక తెగ (ముదతియార్, మొదలియార్).
- మొదలు వి. 1. ఆది. 2. పూర్వము. 2. మూలము. 4 మూలధనము. 5. ప్రథమి.
- మొదలుకొను క్రి. 1. యత్నించు. 2. ప్రారంభించు.
- మొద్దు వై. వి. మూనిమోదు. ఏడ. 1. మూఢుతు. 2. వాడిలేనిది. వం ముగ్గు. మొన వి. 1. అగము. 2. రండు. 8. సేచా ముఖము,
- మొనకట్టు వి. ఉత్సాహము.
- మొనకోదు వి. సేచాఫిషి. ఏడ. 1. కూరుడు. 2 మఖ్యాదు.
- మొనపు వి. పూర్విక. క్రి. 1. పూపజేయు. 2. కలుగజేయు.
- మొనయు క్రి. 1 యత్నించు, పూను. 2 ఇచ్చించు 3. నెంచు.
- మొన్న వి. (మొదల + సాడు) కడన దినమనకు ముందు దినము).
- మొప్పులు వి. చేప మెడ కిమ ప్రక్కల నుండు న్యూరములు.
- మొప్పె ఏడ. 1 మూర్ఖుము. 2. కఁకు.
- మొఫసిల్ ఇం వి. (భాగో) (Mofussil,) లిల్లాగోని పట్లె ప్రాంతములు
- మొపెంటమ్ ఇం.వి(గజి శాకి) (Momentum) గతి భారము, వెగము ప్రయాణ భూరముల అభిము
- మొయలు వి. మేఘము.
- మొర వి. పశ్చాదుల దీర్ఘ ముఖము. దూ. మోర, మొరచ,
- మొరపనేల వి. రాతిసేల.
- మొరము వి. నన్ననిరాయి, గులకరాయి.
- మొములు వి. (వ్యాహ.) చేటచే తనపై పుకోడగా వచ్చిన పెద్ద సింఘలు, గుండ్రలు, మొఱ వి. ఆర్ భ్యాని, మొఱలు.
- మొఱగు వి. 1. కుక్కకూత. 2. మోసము. ఏడ. వంచకుడు. క్రి. పొండు.
- మొఱక వి. మూడ్చనత. ఏడ. హోనము.
- మొరకడము వి. దౌష్ట్యము (మొకడని స్వధావము.)
- మొఱకు వై. ఏడ, మూర్ఖుడు. సం. మూర్ఖా. మొఱటు వై. ఏడ. మోటు.
- మొఱి వి. అంగవ్యాపత, మొఱీ.

మొత్తి ఏస. వా. మొత్తి.

మొం ఏ. 1. కటి ప్రదేశము. 2. చీల. 3.
క్రాసుముల్లు.

మొంక వై. 1. మెక్క., అంకురము.
2. ప్రణమనందు పెరుగు దుర్భ్యంసము.
ఏస. లెత. నం. మూలికా.

మొంక బంగారు వై. పుట్ట బంగారు
(పుట్టలో పురుషులవలన కలిగినది.)

మొలతెంచు త్రి. పుట్టు. సంఫలించు.

మొలప్రాధు ఏ పురుషుని కటి సూత్రము.

మొరదట్టి ఏ, మొలకట్టుకాపె (పుల్లల
పోరాట మందు మొలను ధరించునది.)

మొలనూలు ఏ. ఆదువారు అలంకారార్థము
ధరించెదు కటి సూత్రము.

మొలాము ఏ. 1 బంగారు మొ. చాని పూత
2. పుంటికి పూసెడు మందు, దూ. మలాము
పొందు.

మొల్ల ఏ. కుంరము (మల్లె జాతికి చెబడినది).

మొల్లమి ఏ. సాంగ్రదక.

మొలము¹ ఏ. కరచు, అధికము.

మొలము² వై. ధనము. నం. మూల్యము.
మొవు ఏ. 1. తాటి మొ. వాని ముశుత.

2. పీడని లేత అకు. దూ, మొవ్వు. మోవు,
మొవపలి ఏ నక్రము, మకరము.

మొవలికాటు ఏ. మొసలి సౌరుగల కాక్కిపిడి
కొన

మొవలి దోరణము ఏ. మకర తోరణము.

మొవలిరాళి ఏ, మకరరాళి,

మొవలివాపోగులు ఏ. మకర కుండలములు.

మొవలివాయి ఏ. మొవలికాటు.

మొహాదు హిం. ఏ గ్రామపు సాకయి.
దూ. మోతాదు,

మొహాదు ఏ. అడ్డక తీ. పట్టిపము.

మొహాములు హిం. ఏ. మొకములు.

మొహారము హిం. ఏ తురకల పీరపంచుగ.

మొహారించు త్రి (వ్యావ) మోహారించు.

మొహారి ఏ, తులమెత్తు స్విర్మముద్రిక, 80
లిస్సుముల ఎత్తు బంగారు సాపెము.

మొహారు హిం. ఏ. ముద్ర.

మో

మోకరించు త్రి. మోకాట్టు సేలనూని
ముండరికొరగు, మోకరిలు.

మోకోలు ఏ, (మోపు+కాలు) జానువు

మోచేయి ఏ. (మోపు+చేయి) కూర్చు
రము.

మోచత ఏ. బరువు.

మోద ఏ. మోదు (డఱు)చెకకట్టివ నతురు
గడ్డ.

మోదు త్రి. కొట్టు, ఏ. డెబ్బ.

మోక వై. మొంక. మెక్క.

మోకు ఏ, లాస్టుతాదు.

మోకము నం. ఏ. 1, కై వల్యము. 2. మోన
వము, విదువు. 3. ముక్కి.

మోపుము నం. ఏస. వ్యారము.

మోచ నం. ఏ. 1. అరటి. 2. బూరుగు.

మోచక నం. ఏ. మచ్చ.

మోచకము నం. ఏస. విదుచునది, ఏ. 1.
అరటి, 2, మునగ,

మోచనము నం. ఏ. విదువు, 2. మోక.
కాలము,

మోచితము నం, ఏస. విదెసింపబడినది,

మోచ్చతీ. 1, అను 2. ఊను, వహించు,

మోచ్చో ఏ, (వ్యావ,) అకు చెప్పులు,

మోచ్చో హిం. ఏ. ఉష్ణము, సమ్ముతి, వాంచ.

మోట ఏ.(వ్యావ.) కపిలె. (సూతినుండినిరు
తోడుటకు ఉపయోగించు సాధనము. దీనికి
తోలుతో త యూరు చేయ బడి వ గూడ

తోండము ముఖ్యాఫాగములు, (Mhote).

మోటివ్సు నం. వి. 1. బ్రద్జలు చేయుట,
2. గాత.

మోటింగి వి. పరువు మోటింగి ఎద్దు.

మోహర్ ఇం వి. (మోట.) (Motor) విడ్యుల్
చ్యూక్ వలన తిఱుగు యంత్రము.

మోటింగ్ క్రి. పోటీగా (అనికగా) నిలుపు.
మోటు వై. వి. 1. మొద్దు 2 తట్టువ గుళ్లము.
3. పండికెదుట మనుష్యకారముగ నిర్మించు
కపటలక్ష్ముము. విం. మూర్ఖుడు. నం.
మూర్ఖా.

మోటుకోడు వి. రక్షణి.

మోట్లాయితము నం. వి. ప్రియుని కథా
దుల యందు మనసు తగిలియుండుటనే
శచిగోడ్కొనుట మొ.స్త్రీల కృగారచేష్ట.
మోదము వి. మేఘావరణ, మందారము.
మోది వి. 1. లిగున్త. 2. లింకము. 3. గజి
కామలు మెగ్గచూరి పాదనమీప మందు
చిన వస్తువు నెత్తుట. 4. క్రాత వై.రి.
గొలుసుకట్టు. [క్రాత.

మోదు వి. 1. మొద్దు. 2. తం నరికిన చెట్టు
రూ. [మోదు. మేరదు.

మోదుపదు క్రి. కునుగు, మొక్కాపోసు.
మోడగు, ఖండికమగు

మోదుపు వి. నతి, మోదుట.

మోతాదు పిం. వి. మేవాతాదు, ఒక్క
సారి యిచ్చెదు. మందుకొలత.

మోతుబరి పిం. వి. మంచిస్తి.

మోతుబరు పిం.విం. స్థితిపరుడైన, గొప్ప
ఫువకగం.

మోద వి. తమలపాతుల కట్ట.

మోదకము నం. వి. కుడుము లడ్డు.

మోదము నం. వి. 1.వాసన. 2. సంతోషము

మోది వి. (హ్యావ.) వెచ్చమిచ్చువాదు.

మోదుగు వి. కించుక వృక్షము. దూ. మోదువు

మోపాది వి. అపాయము.

మోపి వి. ముండమోపి, విధవ.

మోపిక వి శారము, ఇదువు.

మోపు క్రి. 1. మోయకేయ, ఆరోపించు.
(నిందమోపు). వి. 1. గడ్డిమోపు. 2. వింటి
నాప. విం. అధికము.

మోపెట్టు క్రి. ఎక్కువు.

మోము వై. వి. మేగము. నం. ముఖము.

మోమోటిము వి 1.రాక్షిణ్యము, కనికరము
2. మనస్సంకోచము రూ. మేగమూటము

మోయను పిం. వి. 1. రికి. 2. లాక్టె

మోర వి పక్కాదుల ముఖము, ముట్టె.

మోరటిల్లు క్రి. మోము పీకికెతు.

మోర్తోపు వి. వై ముఖము.

మోరపోక వి. లిస్నుగోడల యిల్లు కోపిడి.

మోరు వి. పంచ శిలరము.

మేరింగ్ పిం. వి. నోటి దగ్గర చెట్ట
వాయించు తంత్రిచాద్యము.

మేలకము వై. వి. మూర్ఖ త్వము. నం
మూర్ఖకా.

మేలము వి. మేలాము, కరిగిన ఇంగారు
చ్చె. వానిశ్శాత.

మేవి వి. పెదవి.

మేవు వి. మేవ్వుడ, శేక ఆపు,

మేవు నం. వి. దొంగతనము.

మేవుపుఁడు నం. వి. దొంగ.

మేవుసము వై.వి. 1. దొంగతనము. 2. ప్రమా
రము. 3. వంచన నం. మోపం.

మేవురిక వి. (హ్యార.) అంపురము.

మేవుల వై. వి. నగర తలవాకిటి చావడి.
రూ. మేవపాల. నం. ముఖచాలా.

మేవు వి. 1.మేలక. 2.తునుక. 3.అందము
మేవులెత్తు క్రి. పుట్టు, కఱగు.

మేవులు వి. (హ్యావ.) 1. మాదికి. 2 స్వాకా
పము.

మేపాన వం. వి. ఉకావొక శాగము.

మేపానము నం. వి. మూర్ఖా.

మౌహము నం. వి. 1, అజ్ఞానము. 2. పలపు.
3. మూర్ఖ.

మౌహించు నం. శ్రీ. 1. సొమ్మచిలు. 2
అజ్ఞానము పొందు, 3. వలచు.

మౌహించు వి. మెగ్గరము, పూర్వమౌహము,

మౌహించు వి. 1. మోకాంపకేసటు **శ్రీ**.
2. దేష్టక 3. పికావ **శ్రీ**.

మౌకూ హిం. వి. 1, కిం 2. తరగతి.

మౌకీ వి. (శ్రీవ.) గారడివాసి విద్య.

ము

మూంచి నం. వి. ముంబదర్శ మొల్క్రాధు.
ముంచి.

మూండె హిం. వి గ్రామము క్రింద చేరినపాటె,
సిపారు.

మూకరి నం. వి. కాకి.

మూక్రికము నం. వి. ముత్తియము

మూలరి నం. వి. ముఖరశ్వము, చాగుట.

మూళికము నం. వి. (ఎం.) నోటి సంబం
ధము గలది (Oral).

మూడ్రుము నం. వి. 1. మూర్ఖానము, 2.
గురు శుక్ర గ్రహముల అస్తమయము.
శుక్రార్ధ్య నిరోధము.

మూదరి నం. వి. మూకరి. కాకి.

మూనము నం. వి. మూర్ఖాదకుండుట.

మూని నం. వి. మూన్ప్రపుడు. ముని,

మూర్కికుడు నం.వి. మృదంగము చాయించు

మాదు.

మూరి వి. నాగపరము. నాదశ్వరము, రూ.
మవురి.

మూర్ఖ్యము నం. వి. మూర్ఖరశ్వము.

మూర్ఖ్యి నం. వి. అలైక్రాధు.

మూలగ్రము నం. వి. ములగ్రము.

మూష్మిర్ణము నం. వి. ముష్మిర్ణము
చెప్పియు.

మూష్మార్పికుడు నం. వి. జోస్టుము.

మూర్ఖి నం. వి. 1. కొప్పు. 2. కిరిటము. 3.
సిగ. (ఉత్తరపద్మముల శేషాక్షము.)

మూర్ఖికము నం. వి. (రసా) ఒకేపరమాణువు
వలె ఆచరించుట ఒకే నమ్మేళనము మండి
మతియుక నమ్మేళనమునకు మార్పు
లెకుండపోయెడి పరమాణు నమూరాము
(Radical).

ముఖ్య

ముఖ్యపిసిపల్ షైర్క్ల్ ఎం. వి. (పోర.) | పంచూధ్యముడు.
(Municipal chairman) పురపాలక |

ము

ముంగు శ్రీ క్రుంగు. పొలు.
ముందిరి వి. నాచ్చివది.

ముంచు శ్రీ. 1. చచ్చు. 2. చరియు. 3.
సాచ్చు. 4. సొలు.

ముత్తు శ్రీ. 1. నవయు. 2. చచ్చు.

ముద్దు శ్రీ. 1. చచ్చు. 2. నష్టమగు. 3.
చిహ్నార్థించు.

ముదిషము నం. వి. మృదుమశ్వము. చెంతున.
ముట్టు వి. మఱ్ఱు.

పూర్వా

మూడు వి. మాను, చెట్లు.	మానుగోయి.
మూడును వి. (మూడు + కన్న) సోలిన కన్న.	మానుద్రిష్టపి వి. కోరి.
మాను వి. మూడు.	మానుపదు శ్రీ. సంభించు.
మానిచోటు తులుగు వి. వడ్డంగి పిట్లు.	మాని శ్రీ. సోలు, మాలుచెంచు.

ప్రీ

మింగు శ్రీ. కబించు.	ప్రీచు కువము శ్రీ. కబించు ముగు.
---------------------	---------------------------------

ప్రు

ప్రుక్కు వి. ముక్కుపోయినరి.	ఒడి చేయు యుద్దము.
ప్రుక్కుడి వి. స్వల్పము.	ప్రుచ్చె వై. వి. 1. దొంగ. కి. అరటి
ప్రుద్దు వి. రంగవల్లి. దూ. ముగు	పుత్సులోని కేసరము. దూ. ముచ్చు. వం.
ప్రుద్దులు వి. (వ్యాపారం) పేచిలు, చిక్కులు.	మోహః. వి. మోసగాదు
ప్రుచ్చిలి వి. దొంగతనము.	ప్రుచ్చెగొర వి. పెద్దదొంగ.
ప్రుచ్చిలించు శ్రీ. అపహారించు, దొంగిలించు	ప్రుచ్చుపోవు శ్రీ. కొల్లపోవు, చోరపోవు.
ప్రుచ్చిలిపోటు వి. నిదులంచుండగా వై	ప్రుచ్చుపోద్దు వి. అర్ధరాక్రము.

ప్రే

ప్రేముగ్గబడు శ్రీ. 1. మోకరించు. 2. ప్రేముగ్గతిలబడు. 3. ప్రేముగ్గతిలు. 4. ముందు తకుపదు.	ప్రేముగ్గు శ్రీ. ప్రేమకరిల్లు. వి. ఎక్కువ- రూ. ప్రేముగ్గు.
--	---

ప్రేమా

ప్రేముగ్గు శ్రీ. 1. ప్రేమాయ. 2. శర్మించు. రూ. ప్రేమావు.	ప్రేమాపుండు.
ప్రేముత వి. ర్యాని.	ప్రేమాయు శ్రీ. 1. ప్రేమాయ. 2. ప్రేముగ్గు.
ప్రేము వి. 1. ప్రేము, స్థాయితు. 2.	ప్రేమాల వి. 1. ఎదురు. 2. ముందర.

పూర్వా

మూనము నం. విజ. వాడినది.

మూని నం. వి. (పుష్టములు). 1. వాడుట.

2. మురికి.

వీప్

వీప్ ము నం. విజ. 1. పుష్టము కానిమాట | 2. గొఱగుచు మాట.

వీప్

మేచ్చుములము నం. వి. రాగితామ్రము. | మేచ్చుము నం. వి. 1. ఆచారహీనదు.
ల్యో. మేచ్చబూతి వ్యక్తి ముఖముపటి ఎట్లు | 2. పాపరహు కి. నీచబాతిఫాఁడు.
ఎనది.

యు

య ఒక అడు ము.

యులత నం.వి. 1. సాంధి. 2. మాచటివాడు.

యంత్రము నం. వి. 1. బింధనము. 2.

రకుడము. 3. నియమనము.

యంత్రము నం. వి. 1, కీలు పచిముట్టు.

కష్టము తగ్గుటకే సులభముగ చేయట
కేగ్గడిన సాధనము. 2. బీణాకరచక్రము
3. కిరుగళి.

యంత్రాంగము నం.వి. సిబ్బంది, పరివారము
(Machinery).

యంత్రితము నం. విజ. కట్టబడినది.

యక్కతఁణ్ణుకములు నం. విజ. (ఐ.ఎ.) కిట
కముల అన్నవాహికలో అంకర్తరము
తరాప్త శాగముపై మందు వేఁవంటి
ధిరాగ్నిములు. (Hepatic caecae).

యక్కతకేంకితా థూసిపుండలము నం. వి.
(ఐ) హృదయమునకు రక్తమును తీసి
తొని వచ్చి సిరకాలేయములో కేళకలుగా
నీరి, మదల దానిమండి వేరుసిరలు ఏర్ప
డుట. (దీనిలో పూర్వోదరసిర, యాక్రూత
సిరముల్నిమైవచి). (Hepatic portal

system)

యక్కతు నం. వి. 1. కాలేయము. 2.
శార్జము.

యక్కరాట్లు నం. వి. 1. ఇక్కులచేడు. 2.
కుశేరుఁడు,

యక్షిణి నం. వి. 1. గతించిన వృత్తాంత
ములదెల్చు విద్య. 2. కుశేరుని శార్ధ.
3. యంత్రము కా గ్రీ.

యక్కఁడు నం. వి. 1. కుశేరుఁడు. 2. ఒక
దేవ జాతివాడు.

యక్కము నం. వి. తయరోగము

యజనము నం. వి. 1, యజించుట, 2,
యజ్ఞముచేయుట

యజమానుదు నం. వి. 1, గృహపతి, 2,
యజ్ఞకర

యజ్ఞపురుషుడు నం. వి. చిష్టువు
యజ్ఞము నం.వి. 1, యూగము, 2, ప్రేరిమి
3. క్రతురాచము, (ప్రవ్యాయయజ్ఞము, దేవ
యజ్ఞము, పితృయజ్ఞము, థూతయజ్ఞము
మనవ్యాయయజ్ఞము ఇవి పంచయజ్ఞ
ములు). ఎక్క. అన్నము

యత్నాపచితము నం. వి. 1. జాకెము. 2.

యజ్ఞమూర్తము.

యజ్ఞ వం. వి. చిథ్యక్తముగా యజ్ఞ ము చేసినవాడు.

యతనము నం. వి. యత్నము. ఎక్క. జతనము.

యతి నం. వి. 1. పర్యవీళమస్తావము. 2. సన్మాని,

యత్థాక్రమము నం. వి. అవ్యోక్తమమునటిక్క మింపక.

యత్థాజాతుడు నం. వి. 1. మూర్ఖుడు. 2. జ్ఞానము తెనివాడు.

యత్థాతథపు ఒడంబిడిక ఏ.ఏ.(పరి.,రాశ.) రెండు రాణ్యములమధ్య సమస్య పరి షాస్కరముకాక పూర్వము కాత్మాలిక మగ నేర్చుచుకొనిన ఒడంబిడిక,

యత్థాతథము నం. అవ్యో. ఎట్లున్నదో అట్లు. యత్థాయతలు నం. అవ్యో. చెల్లాచెరు.

యత్థార్థత నం. వి. (గణి., శాసి., రసా.) | పయోగశలము కచ్చితముగా నుండుఁ (Accuracy). నం. వి. (శాసి., గణి.) ప్రశియోగ లభ్యమైన ఫలము కచ్చితముగా ఖుఢుముగా ప్రమాదరహితముగా నుండుఁ(Precision).

యత్థార్థపతిమింఱము నం. వి. (శాసి.) తెర పై చట్టుటకు అనువగు ప్రతిమింఱము. (Real-image).

యత్థార్థము నం. వి. 1 సత్యము. 2 ఉన్నరూపా.

యత్థార్థవర్ణుడు నం. వి. 1. చారుడు, వేగువాడు,

యత్థార్థము నం. వి. 1. సత్యము. 2 ఉన్నరూపా.

యత్థార్థవర్ణుడు నం. వి. 1. చారుడు, వేగువాడు,

యత్థార్థము నం. వి. 1. జప్పువచ్చినట్లు. యత్థార్థవర్ణుడు నం. వి. (పాశి. అం. రాశ..పరి) 1. ప్రథమ్య లిరోధరహిత

స్ట్రీటంత్ర్య వ్యాపారపద్ధతి. 2. వ్యక్తి స్ట్రోప్పువారములతో నోకటి. (Laissez

faire).

యచ్చుద్దు నం. వి. ఇచ్చువొప్పు.

యచ్చుచూపిట్టాడు నం. వి. డబ్బాటు సాకిప, ప్రసాగవశమున తనంతట కానే వచ్చిన సాకి.

యద్దువిష్ట్రేడు నం. వి. కాగలదికాక మాపదని స్వీచ్చయత్నము చేయనివాడు.

యచ్చుకము నం. వి. 2. కట్టాంంకారము.

2. సంయుకుము.

యచ్చుకీటిము నం. వి. కుమ్మరిపురుషు.

యచ్చుధాబీ నం. వి. 1. జముచారీ, 2 ఒక ఒక మైవ ఆయుధము.

యచ్చాకము నం. వి. ఇరుప్రక్కంచారచ గల కతి.

యచ్చుపతిష్టి నం. వి. ఐరావతి,

యచ్చుము నం. వి. పొంసారులనువిస్ట్రించుట.

యచ్చుళము నం. వి. 1 జంట, 2 యుగళము.

యచ్చుళిఖపులు నం. వి. 1. జంటుఖపులు 2. కవలపిల్లలు.

యచ్చుళిక నం. వి. ఒక చర్చువ్యాధి.

యచ్చుమి నం. వి. 1. ముని, 2. హంస.

యచ్చుముడు నం. వి. 1. కాబుడు, 2. శని, ఎక్క. జముచు.

యచ్చుమున నం. వి. 1. యచ్చునాసది. 2 పొర్సుచి ఎక్క. జమున.

యచ్చునము నం. వి. 1 వరానుల దేశము. 2. పండెపు గుఱుము.

యచ్చునిక నం. వి. 1. తెర, 2. తెరలీర. నం. (గ్రహం) తెర, వరణ, మరుగుపియ్య

టక్కె కటికింటుచ్చారములకు వేయువరదా లేక తెం (Curtain), ఎక్క. జవనిక.

యచ్చుపలు నం. వి. కారీయసెడు కావ్యము. యచ్చుపు నం. వి. మాకలగంటి.

యచ్చియసి నం. వి. చెల్లెలు.

యచ్చియముడు నం. వి. 1. కమ్ముడు. 2 ఉన్నరూపాడు.

యశపతిహాము నం. వి. డంకా, బక రక
మైన వాద్యము.

యశదము నం. వి. (రసా.) కుత్తునాగము.
కొంచెము సీరింగు గల తెల్ల నిధాతువు
(Zinc) (ఇది అర్థక్రమ పట్టికలో
చెండవ వర్గములో నున్నది)

యశదరజము నం. వి (రసా) సన్నపొడిగా

చేయబడిన కుత్తునాగము. (Zinc dust).
యశము నం. వి. కీర్తి.

యశస్వి నం. వి. కీర్తిగలవాడు.

యశ్చ నం. వి. యాజకర్త.

యష్టి నం. వి. 1. హోరముపేటి. 2. చేతి.
కణ. 3. శుక్రపుకామ.

యష్టిక నం. వి నూబుపేట హోరము.

యా

యాంత్రికలాభము నం. వి. (శాఖ.) బక
పొందు ఫారమునకు సమమైన యత్నమునుచేసి 10 పొనుల ఫాంమునకు సమానమైన నిరోధమును అతిక్రమించగలగుదుచేసి చేకారు యాంత్రిక లాభము 10, నిరోధమునకు యత్నమునకు గల నిపుణియే యాంత్రిక లాభము.

$$\text{యాంత్రిక లాభము} = \frac{\text{నిరోధము}}{\text{యత్నము}}$$

(Mechanical advantage).

యాంత్రికశాస్త్రము నం. వి. (శాఖ.) పశుపుంపై బంధించి ఉముల చెయ్యను గురించి చర్యాంశుశాస్త్రము (Mechanics). (ఇందు గంచించి శాస్త్రము (Dynamics), సైకశాస్త్రము (Statics) ఇమిడి యున్నది.)

యాగము నం. వి. యాజ్ఞ ము.

యాచక్కుడు నం. వి. 1. శికుక్కుడు. 2. చేదువాడు.

యాచన నం. వి. కైవ్యమునోచేదు.

యాజక్కుడు నం. వి. యాజ్ఞ క్కుడు,

యాజ్ఞక్కుడు నం. వి. 1. పురోహితుడు. 2. యాజ్ఞముము పదుపువాడు.

యాత నం. వి. తోడ్డోదల. విజ. ధోవువాడు.

యాతన నం. వి. తీవ్రపేదన.

యాతము నం. విజ. పోలునది, గతము.

యాతయామము నం. విజ. జీర్ణించినది.

యాతధానుడు నం. వి. రాతసుడు.

యాతువు నం. వి. 1. బాటసారి లియముడు. 2. రాతసుడు. 4. వాయువు.

యాత్ర నం. వి. 1. హోవుట. 2. పుణ్యశైత్రముల కీగుట. 3. జాతర.

యాదన్న నం. వి. 1. క్రూరజించండు. 2. సిటిదయ్యము. 3. పది. 4. సిరు.

యాదోహసుడు నం. వి. సముద్రుడు.

యానకము నం. వి. (శాఖ.) పెలుతురుద్వసి క్రసరించుటకు (ప్రయాణించుటకు)కావలిన మధ్యమండు వస్తున్న. (Medium).

యానము నం. వి. 1. పోవుట. 2. దండెత్తి పోవుట. 3. వాహనము. 4. యానపొత్రము. జనక్కిపోయెడి టడ.

యానోడ్ ఇం. (శాఖ.) (Anode) విద్యుత్తు ప్రవేశించు కొన.

యాపనము నం. వి. 1. కాలయాపనము. 2. గడువుగడువు.

యామము నం. వి. జాము, మూడు గంఁట కాలము.

యామశము నం. వి. యమశము, ఇంట.

యామి నం. వి. 1. కుఱ త్రీ. 2. తోడుటి వది.

యామిని నం. వి. శాత్రి.	యామ్సై నం. వి. 1. సాంకేతిక రిట్యూ. 2. థరచీ నడ్జ్మలు.	యామోగ్లెరిడ్జెన్టరిము నం. వి. (బోత) అయి ప్రాంతర్వున వృత్తము. (Magnetic-meridian) 2 అయిసాంత సూచి. 3. ఒక ప్రశ్నమాదు నిక్షులముగా నుండు వచ్చుచు దూర అఱము సూచించు నిట్ట నిలుపు తలము	యామిని వి. (బ్రౌచ.) 1. ధ్వానము. "సాపుత్రు కిష్ట యావపాతిపరి. 2. ర్యాష్టి. యాపర్ట్ నం. లప్టో అంతము.
యామోగ్లెరిడ్జెన్టరిము నం. వి. 1. ధాన్యాయావహ.	యామోగ్లెరిడ్జెన్టరిము నం. వి. 2. అక్షాయమేధ వశువు	యామోగ్లెరిడ్జెన్టరిము నం. వి. 1 ధాన్యాయావహ, 2. అక్షాయమేధ వశువు	యాపర్ట్ నం. వి. లప్టో. యాపర్మిషన్ నం. వి. గ్లోబులింగి. యాపోటోచేయించు నం. వి. యోకోద కొడుకు, క్రీప్లిష్టిస్టులు.
యామోగ్లెరిడ్జెన్టరిము నం. వి. లప్టో వశువు.	యాపోటోచేయించు నం. వి. యోకోద కొడుకు, క్రీప్లిష్టిస్టులు.	యామోగ్లెరిడ్జెన్టరిము నం. వి. గ్లోబులింగి. యాపోటోచేయించు నం. వి. యోకోద కొడుకు, క్రీప్లిష్టిస్టులు.	యాపోటోచేయించు నం. వి. కొస్టా. యాపర్మిషన్ నం. వి. లప్టో.
యామోగ్లెరిడ్జెన్టరిము నం. వి. లప్టో వశువు.	యామోగ్లెరిడ్జెన్టరిము నం. వి. గ్లోబులింగి. యాపోటోచేయించు నం. వి. యోకోద కొడుకు, క్రీప్లిష్టిస్టులు.	యాపోటోచేయించు నం. వి. కొస్టా. యాపర్మిషన్ నం. వి. లప్టో.	యాపోటోచేయించు నం. వి. కొస్టా. యాపర్మిషన్ నం. వి. లప్టో.

ఱు

యాయుడువు నం. వి. 1, యాగముచేయోదు | యాయుడువు నం. వి. 1 పోవనిచ్చగలవారు.
వాడు.

ఱు

యాస్ట్ రో (గ్లూహ.) (Yeast) మధ్యసారము | "లీ" లైటిమిలకు సంబంధించిన చూడు ము. ఇది చూర్చుముగాను చూతులు గాను అమ్ముచును.)

యు

యుక్తము నం. వి. కూడుకొన్నది, తగినది. వి. శార.

యుక్తపయుస్సుఁడు నం. (గ్లూహ.) పదు మూడు సంకొమ్మిది సంవత్సరములకు వడుము వయస్సుగలవాడు (Adolescent) యుక్తి నం. వి. 1. కూడిక. 2 ఉపాయము 3. నాగ్యయము.

యుగంధరము నం. వి. వీటిలకణ్ణ. యుగవత్ నం. లప్టో. టిక్కాలమున. యుగము నం. వి. 1 ఇత. 2. కూర. 3. కూడి 4. యుగములు నాగ్య 1.క్రూత. 2. కేంక. 3. చ్ఛాయపర. 4. కథియుగములు.

యుగకళిషులు నం.వి. యుమా కిళులు

ఇంటపిల్లలు.

యుగాంతము నం. వి. మహోవిశయము, యుగ్దక లింకములు నం. వి. (శం) ఫలదీ కేంకైన క్రాక అండము యొక్క కొలి విభజనలో వేగ్వచు కీవకణములు (Blastomeres).

యుగ్దము నం. వి. జంట. (బోత., నాఫ.) స్టికించువచు చెందిన పదము. ఒకే వసువు మీద సమాసాంతః ముగను. వియుద్ద రికలలోను పనిచేయి సమాన లలముల ఇంట, ఒకే వసువుపై వియుద్ద రికలలో పనిచేయి సమాసాంతర లలములు. (Couple)

యుగ్మవేళ్లపలము నం. వి. (వృక్.) రెండు గదులు గల పుష్టి అవిరాచి ఫము. ఇది అధిస్మిత. ద్విపల రథాండాకయము నుండి తయారైనది ఉదా. క్రొతీమిరి కుటుంబములోని మొక్కలు (Cremo-carp).

యుగ్మవేళ్లపలము నం. వి. (వృక్.) అగ్రకోంకము రెండుగా చీలి రెండు కొమ్మలు బయలుడైనది (Dichotomous).

యుగ్మవేళ్లపలము నం. వి. (జీవ.) రెండును ఒకే లక్షణ కారణములగు గుణములు సంయుక్త శీఖములోనున్న స్థితి కలది (Homozygous)-

యుగ్మవేళ్లపలము నం. వి. (జీవ.) పరస్పర విరుద్ధ లక్షణ కారణములగు గుణదములు రెండును సంయుక్త శీఖములో నున్న స్థితి కలది. (Heterozygous), యుగ్మము నం. వి. 1. గణార్థివాహనము.

2. కాడి మోసెడి యొద్దు.

యుజ్యోజనకము నం. వి. (జీవ.) సిద్ధమైన యుజ్యోజనకము తెర్వదు విధానము. (Gametogenesis).

యుజ్యోజనకము నం. వి. (జీవ.) ఒకటిగాని ఒకటి కంటే నెక్కువగాని యుజ్యోజనకములను ఉప్పుతీచేయగల తల్లి జీవ కణము. (Gametocyte).

యుజ్యోజనకము నం. వి. (జీవ.) సిద్ధమైన పునరుజ్యోజనకము.

రుతాపురక జీవకణము (పురుష = శుక్రధాతువి. స్త్రీఅండము.) (Gamete).

యుటోపియా నం. (వరి, రాజ) (Utopia) కల్పితమైన ఆద్భుతోకము.

యుటోపియా సమాజవాదము ఏ. వి. (రాజ., అర్థ) క్రీ. శ. 18, 19 వ శతాబ్దముల లోని సంఘనుస్థరణ రచనలు

యు. డి. సి. కం (రాజ) ఉన్నతక్రియ గుమాస్తా. (Upper Division Clerk)

యుతము నం. వి. కూడుకొన్నది.

యుధిష్ఠిరుడు నం. వి. ధర్మరాజు అజాత శత్రువు.

యుద్ధము నం. వి. 1. కయ్యము. 2. పోరు యుద్ధమైన నం. వి. (Uranus) మార్యదిని చుట్టూ తిరుగు గ్రహములలో ఒకటి.

యుద్ధమైన నం. వి. (రసా.) (Uranium) చెడియో ఫార్మాకతను | పదర్శించు పదార్థము (Radio active Element),

యువ నం. వి. 60 సంవత్సరములలో ఓమ్మీదవది. పి. వయసువాడు.

యువగండము నం. వి. మొతిము.

యువతి నం. వి. 1. ఇవరాలు, యువతి. 2. పసుపు.

యువరాజీ నం. వి. 1. చిన్నరాజు, రాజు తర్వాత రాజ్యమున కర్మ దైవవాడు. 2. కర్మరుడు.

యూరా

యూరము నం. వి. 1. చీరపోతు. 2. పేను.

యూరపిల్స్ట్ నూనె నం. (రసా.) (Eucalyptus oil) ఇది జావి కుటుంబము (Myrtaceae) నకు తెందిన Eucalyptus globulus, E. citriodora, అను తెండ్లు యూరులనుండి తీయలదు అస్త్రితాము.

యూరము నం. వి. సహారీయ పశుసమూ

పాము. పశుసంక్లిపమూహము.

యూనిట్ నం. వి. (గణ.) (Unit) పుకాంకము-రాసులను కొలు చుట్టు కువయ్యోగించు మానము.

యూవము నం. వి. యుజ్యోజనమున పశులంధ సాధ్యము సాటివ పై పశ్చలేని పాలకొయ్యు యూరపు అర్థిక సహకార సంస్థ మా.

మార్క్ ప్రచారిక.
యూరపు ఉప్పుడి చిపచి ఏ.ఎ (బసి, రాజ) ప్రానుదేశార్ధకుడైన దీగాల్ పకెము
యూరపు దేశముల ఆర్థికాభివృద్ధికి
సూచించిన ఆర్థిక సహకారపద్ధతి.
యూరపు పునరుద్దరణ తార్ఫ్రైక్రమము చూ.
మర్క్ ప్రచారిక.

యూరియా ఇం. (రసా) (Urea) మినము
నం. మూర్తమ లో నుండు వత్తిజని
సంబంధించేన లక్షణాలము,
యూరము సం వి. కట్టుచాపు, పశ్చికట్టు.
యూరోషియన్ ఆర్ట్రియిం ఇం. (తీవ) (Eustachion tube) ఐపిలోపలి శాగము
పేము

యెసు

యెసుక్క అవ్యా, సంబంధ పుయిందు వచ్చు) ప్రశ్నయము.

యెరా

యోక్క్రమము నం. వి. వనుపుల మైద సలుపు.
యోగివరుడు నం. వి ఆంజనేయము.
యోగపట్టము నం. వి. యోగులు జండము
వలె వెనికొను వత్తుపట్టె దూ. యోగ
పట్టె
యోగము నం. వి. 1 ప్రాచాయామాది
కము 2 కూడిక. 3. బౌపదము 4.
ప్రయక్కము.
యోగవాగులు వై వి. యోగపాదుకలు,
సిద్ధులు తమ యోగపిలుముకే నాతకిక
మున బోపునపుడు దరించు పాదరకులు.
యోగానుపాతము నం (తీగళి.) a = b =
c : d అయిన a + b : b = c + d : d అను
చానిని యోగానుపాతముందురు (Com-
pounds).

యోగాఖ్యాపము నం. వి. (యోగ) జీవాత్మక
వరమాత్మక సంయోగము బొందుటకు
జీయ నభాగ్యము.
యోగి నం. వి. యోగాఖ్యాపము జీయు
పురుషుడు.

యోగికము నం వి పిల్చికుక్క.
యోగిని నం వి. 1. లో కతె. 2 యోగా
ఖ్యాపముచేయు త్రీ పిక్క జోగిణి.
యోగ్యక సం వి అర్థమ
యోగ్యము నం. విక 1 తగినవి. కి నేర్చు
గలది.
యోగప నం. వి. ఆలోవన.
యోజన నం వి. 1 కూర్చు. 2 ఆలోవన.
యోజనము నం వి. 1. ఆమడ. 2. ఆలో
వనము
యోజి నం. వి (ప్రశ., తీవ) కంజల్యము
యెక్క కాడ పుప్పాడి తిత్తల చెనుక
కూడపె. గియున్న శాగము (Connective)
యోజికము నం వి (గళి.) లక్క కలియ
గూడుట, సంకలనము లిఙ కూర్చుపడినది.
యోధ సం. వి యుద్ధము చేయువాడు.
రూ. యోధ. యోధుడు.
యోని నం. వి. 1. ఇదుగు. 2 కారణము.
యోష నం. వి. 1. బోటి. 2 ఆయుది. దూ.
యోషిత, యోషితు.

యో

యోకము నం. వి. ఉపిరి కుట్టు.
యోవతము నం వి. యువతి సమూహము. | యోవనము నం వి. పదియాఱు మైదలు
వీపలి సంవత్సరముల వఱకు గల

పొయిము. డా. ఆచ్యునము.
యోవరాజుము నం. వి. (రా.శ.) యువ |

చాబి యొక్క దోష తసము.

ర

క ఒక యకుము అప్పటి. నీచ, విప్రతోదేశములయించు అగు అంతాగమము, ఏలర, ఏమిర మౌ.

రంకు వై. వి. వ్యుతిభారిణి, నం. అంగః, రంకః.

కంటుచూటులు వి. వ్యుతిచరించు శ్రీ
రంకుపు నం. వి. భెల్లని పెంద్రుకలును మెత్తని తోలను గల జింక.

రంగఁదు వై. వి. 1. శ్రీరంగఁ. 2. నం భెలుమాట్లు.

రంగము నం. వి. 1. సత్తు. 2. యద్దఫూమి.
3. శాట్యస్థానము. 4. శ్రీరంగము. 5. రంగు.

రంగరి వ రంగువేయవాడు.

రంగరించు క్రతి. కౌషధ చూర్చుములో తేన. మొ వానిని చేరి కలుపు.

రంగవల్లి నం. వి. 1. రచించివ మ్రుగు
2. నాగవ లిపట్లు.

రంగు వై. వి. 1 చాయ, కాంతి. 2. సొంపు వం, రంగః.

రంగుదినములు వి రంగునిచ్చు వస్తువులుగా నుఫయోగపడునవి.ఉడా. సిలి మొ (Dyes)

రంగుపంటలు వి. (హ్యాచ.) 1. సిలి. 2. కాలరా. 3. చిరువేరు.

రంకుఁడు నం. వి. 1. రం కొంచువాడు
2. రంగువేయవాడు విత్తకారుడు.

రంపంకిరణములు నం. వి. (శాఖ.) ఒక శూన్యవరణములో నుంచిదిన బుడా

గ్రము నుండి వెలుకురు ఎలక్కాను కిరణ సంక్లిష్ట ఒక వస్తువుతై బడివచ్చుడు ప్రాదు ర్ఫువించు తేఙి కిరణ విశేషము. (Rontgen rays).

రంజనము నం. వి. (గృహ.) రంగువేయులు.
చాయవేయులు. (Dyeing).

రంజనము నం. వి. రంజించునది. వి.
ఇంగిలికము.

రంకము వి తుపాకి తెవిని కాళ్చుకు పెట్టెదు మందు.

రంద నం. వి. విదవ.

రంత నం. వి. ప్రీడించుభాయు.

రంతు వై. వి. రతి, క్రిడ. నం రతి.

రంతుకాండు వి. క్రీడాపరుడు.

రంధి వి. (హ్యాచ.) పేచి, "వారియవురకు గంధిపెరిగినది". చింత. వై. వి. అనక్కి తక్కరత. నం, రక్త.

రంద్రుకము నం. వి. బోగుముక్కపై గాని,
చార్పుల పెందు లిరచాలకుగాని కన్న ములు పొదుచు పనిముట్టు. (Boorer)

రంద్రుము నం. వి. 1. కంత, సందు. 2. దూలు.

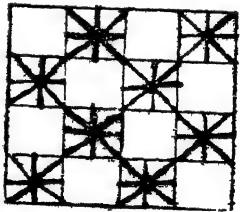
రంద్రుముల కుట్టు
(గృహ.) అలం

కారపు కుట్టలో

రంద్రుముల సేపు

రు చు కుట్టు.

(Eyelet-stitch).

రంద్రాన్సైప్పణము రంద్రుముల కుట్టు
నం. వి. రంద్రుములు అన్సైప్పించుట
(తప్పులు పెదుకుట యని వాడుకలోని యెర్ఫము.)

రంద్రిణములు నం. వి. (బం.) స్పృంతి శాఖ
చెంరిన (ఇలచరములు) ఇంపువులు (తూ
కాళి ఇంపువుల ఛరి రము న అనేక
రంద్రుము లుంధును.) (Porifera).

రంపి వి. అతి దారుచమగు చెప్పాము.

రంపెలాడి లిల, రాకుస్టాక్యూములుకం తీ
రంథ నం. వి. 1. ఉకొనొక అచ్చర ఇ.

ఆరటి చెట్టు.

రంహస్సు నం. వి చేగము. లిల. వడిగలవి
రక్తము వి. 1. సాటు ఇ. వస్తుపు. 2. కాతి
లిల మందరము.

రక్తస్సి లై. వి. రాకుసి, రాకుచు, రక్తస్సి
సీటు. నం రక్తసః

రక్తెన లై. 1. రాకుసి తీ 2 రక్తెన
చెట్టు లిల. అయ్యు క్రము. నం రాకుసః

రక్తోను లై. 1. వర్షిల్లు 2. తెలుకొను.
3. సంధవించు.

రక్తకణము (ఎఱుకణము) నం వి (శం.)
రక్తములోనున్న ఎఱుని కణములు (Ery-
throcyte) (Red blood corpuscles)

రక్తకణములు నం వి.

(శం.) రక్తద్రవములో
విడివిడిగానుండు తీవ
కణములు, (Blood
corpuscles).

రక్తకుడు నం. వి. అను రక్తకణములు
రాగము గలవాడు.

రక్తకుహారము నం. వి. (శం.) రక్తమున్న
చేపకుహారము (Haemocoel).

రక్తచందనము నం. వి ఎఱు చందనము,
(రక్త) | దషపదార్థము నం. వి. (శం.)
సామాన్యముగా రక్తములోనున్న గ్రహ
పదార్థ ఖాగము. (Plasma) రసకం. Plasma
membrane.

రక్తపర్చము నం. వి. (భూగౌ.) గాలిలో
నుండు దుమ్ముచే ఎఱుగామారిన వర్ష తు
సిరు. (తంఎఱుదుమ్ము బర్షిని ఇటలిలలో
ఎక్కువగా నుందును.)

రక్తప్రసరణ మందలము నం. వి. (శం.)
శరీరములో రక్తము ప్రవహించు నాక

ములు, నాళికలు, కేకలు, గుండె.
(Circulatory system or Vascular-
system).

రక్తభల నం. వి. కొండచెట్లు.

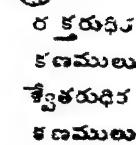
రక్తము నం. వి. 1. సెతుము. 2. కుంకుమ.
3. ఎపుపు.

రక్తరుదిక కణములు నం. వి.

(శం.) రక్తములోనున్న
ఎఱుని కణములు. (Red
blood cells or muscles),

రక్తసంబంధుల పిల్లోర్ము
నం. వి (గృహ) 1. సన్ని
హితులు కోటోటే. 2. పాఠ
పగ (Sibbing rivals); కణములు

రక్తప్రాపము నం వి. (శివ.) రక్తము
పెలువదుట. (Hemorrhage) (ఇది శరీర
ములో ఇరిగిన చాల అపొయకరము.)

రక్తాకి నం. వి. హిందూ సంవత్సరములలో
వొకట (కెపరి).

రక్తాయుతము నం. వి. (భూగౌ.) లోహా
కామ్లు ఒనికము (Fe_2O_3) అనుము యోక్క
అమ్ల జనిదము) గల ఖనిజము (Hema-
tite). ఇది ఎఱునేఁల కారంగును కలగ
జేయును.

కక్కి నం. వి. అనురాగము.

రక్తము నం. వి రక్తవర్ణము

రక్తిష్టత నం. వి. (శాశ.) ఒక పస్తుపు ఎఱుగా
కాలినపుడు అదిపెదదల్లు పెడ. (Red heat)

రక్త నం. వి. 1. రక్తము. 2. లక్ష.

రక్తక దీపము నం. వి. (రసా.) లోగ్గు గను

లలో ఎల్లప్పుడు మందు మీకేవే చాయు
నును అగ్గి ప్రమాదమునకు రేపకుండ
పెలుగు నిఱ్పు నూనె దీపము. (Safety
lamp) (ఇది డెవిచే నిర్మికమైపది.)

రక్తక ప్రతపాలయము నం. వి. (వృక్ష.)
పుష్టు యోక్క అషములై నుండు చుపు

ప్రతపలయములలోనిచి. అన్నిటి కంటె క్రిందిరి. రక్క ప్రతములనన్నిటిని కలివ వ్యవహరించు సాముఢాయక పదము. (Calyx).

రథకుండ నం. వి. రక్కించువాడు.

రథకు నం. వి. (గృహ) కాపాదుట, (Protection).

రథకు సుంకములు వి. వి. (ఆర్) దేశియ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించుట. కొఱకు విదేశములనుండిగుమతి కీసికొను వస్తుపు లాపై అధికముగా వసూలుచేయుదిగుమతి వస్తులు.

రథకుస్స నం. వి. రాతసుడు.

రక్కతమ్మెము నం. వి. 1. రక్కింపదగినది 2, గోవ్యము.

రథులు శ్రీ. మంట యొత్తు, మండు.

రథన నం. వి. నిర్మాణము, రచనము, నం వి. (రసా.) పరమాణముల స్వభావము, సంఖ్యాయొకాక, అవి యోగికమందు ఆముం యున్న శీరును తెలుపు విన్యాసము. (Constitution). నం. వి (శోత) ఒక వస్తుపు యొకస్తు అవయవ విన్యాసము. (Structure). నం. వి. (రసా.). యోగిక మంపిషయములో రచన యహగా వాని ఫటకాంగ విన్యాసము. (Structure), రచనాత్మకము నం. వి. (రసా.) రచనా సంబంధమైనది (Structural).

రచనానద్విక నం. వి. (వీవ.) మూల నిర్మాణములో ఒకే మాదిరిగా నుండుట చేయువులు వేరుగా మండవచ్చును (Homology).

రచనాసొంకేతికము నం.ఏ. (రసా.) యోగికము యొక్క రచన తెలుపు సాంకేతికము. (Constitutional formula).

రచనోష్టవ నం. ఏ (రసా.) ఒక అంశ కావము యోగికము (సంఘోగమ్ము).

మూలప్రవ్యాములనుండి వీ.పునప్పుడు బహిర్గతమైన లేక తీసికొనబడిన కాపిరాళ (Heat of formation).

రస్స వై. 1. కలకల ద్వాని. 2. గోపి శీ. కలవాము. 4. మండవము శీ. మెగ సాల నం, రాజమార్గము. 7. జాధ. రచ్చకోట్లము వై. వి. రాజకూటము. నం. రథ్యాకూటి.

రజకి నం. వి చాకలి.

రజకుండ నం. వి. చాకలివాడు.

రజతనత్తితము నం. (రసా.) రజతము. ప్రతకని, ఆష్టుజని గల లవము. (Silver nitrate) (మొక్కలకు చీకు తెగుఱవట్ట కుండచితులను దీని ప్రాసాదములో తడుపు దురు.)

రజత ప్రమాణము నం వి. (ఆర్) వెండి మారకపు ప్రమాణముగా నుండుట.

రజతఫరణము నం వి. (రసా.) వెండితో కలిసినది. (Argentiferous).

రజతము నం వి. 1 వెండి. 2. వోరము వి. తెల్లనిది (ఖూగ.) ఒక లోహము (Silver) నం. ఏ (రసా.) వెండి ధాతువు లలో నొకటి. (Argentum). నాణము లలో ఉపయోగపడు ధాతువు.

రజరాద్రి నం. ఏ. 1. వెండి కొండ. 2 కైలా పము.

రజతోత్పము నం. వి. సంసీలకు 2క సంవల విందిన సందర్భముగా చేయు ఉత్పన్నము

ర (Silver jubilee);

ఓని నం. వి. రాత్రి.

రజనీజిలము నం. వి. మంచు.

రజము నం. వి. మా రజస్సు.

రజన్యుల నం. ఏ. ముట్టురి.

రజన్యలయగుల శ్రీ. (గృహ.) కారుణ్య వథ. ప్రీలలో బుట్టుప్రావ మారంథ మగుట. (Puberty)

రజన్న నం. వి 1 రతోగుణము. 2. దుముడై.
3. త్రీ జన్న 4 పుట్టాడి.

రజ్జుకులు నం వి (చరి) మోట్టి కాబము
న్నాటి రాతోద్వోగులు, రాజ్జుప్రతినిధులు
రజ్జువు నం వి. 1. శాయ. 2. త్రీ జడ.
రజ్జుయి పా తలిక కన్నుకొడి దుప్పటి
రజ్జు లై ప్రేలు వి. 1. వ్యుర్ శామణము
2. గ్వీము.

రజ్జులాడి విజ 1. వ్యుర్ శామణురాలు.
2 ఆత్మస్తుతి పరురాలు

రజ్జులాదు విజ. 1. వ్యుర్ శామణుదు.
2 ఆత్మస్తుతి పరుదు.

రథనము నం వి. 1. ధ్వని 2. ప్రొత.
రష్టుడి విజ. నింద్యము.

రష్టు ల. 1 దూతు. 2. నింద. వై. వి ఉప
ద్రవము.

రద్ది వి. రెడ్డికి మొదటి దూషము. చూ. ఎడి.

రణపెంకి వి (హ్యావ) మిగుల మొండిపట్లు
కలవాడు.

రణచేరు వి. పండెపు కోకి పుంజ.

రణము నం వి. 1, యుద్ధము. 2. ప్రొత

రతము నం వి 1. సుచకము. 2 పంయోగము.

రతి వి. 1. రతనాల షాంచికయం కొక
యెత్తు. 2. మంగునం రిరువడి యొదవ
శాగము, నం.వి. 1. సురకము 2. మండ్చ
ధుని శాగ్యి. 3. అనురాగము.

రత్నగర్వ నం. వి. భూమి.

రత్నగర్వుడు నం. వి. 1. సముద్రము.
2 కుచేరుడు.

రత్నము నం. వి 1, మణి. 2 స్వింజియందు
| చేపుమైనది (నవరత్నములు—మూక్తి
ము, పద్మరాగము, వృజము, ప్రవాళము
మంకము, సిలము, గోమేధికము, పుష్టి
శాగము, వైదూర్యము.)

రత్నాకరము నం. వి. సముద్రము.

రత్ను నం. వి. మూర, మోచేయి మొనలు

పిచివరకు గల కొలత.

రత్నైన్ నం. వి. ప్రాచీనాప్ర్యుల కాలమున
రాజమూయుగము కే యు న వు దు
రాజుతో సమానముగా కొన్ని యజ్ఞ విధు
అందు పాల్గొన అదికాశులు. (సేవాని
క్రామణి, శాగమూయు, కృతియ, గోవి
కృతనదు, పాలగాలుడు తమదు, రథ
శారుదు మొఱీ).

రథకారుడు నం. వి. కేచుచేయువాడు,
సడ్డవాడు.

రథశ్మే నం వి 1. అరచము. 2, శరీరము
రథాంగము నం. వి 1. దథవృకము 2.
వృక్తవాకము.

రథి నం. వి. రథము సక్కువాడు,
రథ్య నం. వి. 1. రథనమూర్ఖము. 2.
రాంచూరము 3. మార్గము.

రథ్యము నం. వి. రథము నీట్చు గుణము.

రదనము నం. వి. దంతము.

రద్ది వి అల్లర్గ్ గొప్పధ్వని.

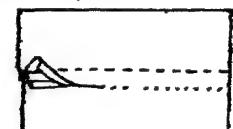
రద్దు వి. 1 తీసివేత, కొత్తివేత.

రన్ ఎండ్ ఫెల్ సిమ్
60 (గృహం.)
(Run and fel)
seam) ఒక ప్రక్క
కూర్చు. వేరిక రన్ ఎండ్ ఫెల్ సిమ్
ప్రక్క ఏటవాలు కుట్ తోకుట్టిన అతుకు.
(రెండు పోగులు రేగియున్న అంచులను
కలిపి కుట్టట. (Seam).

రప్పు వి. పోగు తీయుట.
రప్పుతీత వి. (గృహం.) దా ర్చి ० గ్
(Darning) చిరిగిన బట్టమీద చిరుగు
కనబడకుండ ఆ బట్టమీద చిరుగు
ఉ స యో గి ० చి
బట్టతో కలిసిపోవు

న టీ కుట్టు.
రప్పునొదుము వి.
(గృహం.) రప్పు

రప్పుసాధనము

తియునప్పుడు ఉపయోగించు గుండ్రజిని
పరికరము. (Darning ball).

రఘురె కం. వి. (Rubber). 1. ఒక రకము
చెట్లు నుండి తియులిగిటవంట పదారము.

2. అపదారముతో చేయిండిన వస్తుపు
రఘురుదుప్పులే వి. (గృహ.). చిన్నపిల్లలకు

వడకపీద వారు మూర్కము చేసిన వడక
కడయకుండుటకై ఉపయోగము సర
ఖట్టి. (Mackintosh). (ఇది సీటిటో కడి
యనిది.)

రథపశము వం. వి. 1. వడి. 2. వేగము

రము వం. వి లంక్కిలై

రముడి పై. వి. 1. ఉప్పిదము. 2. ప్రైతి.
వి. రమణము. రమ్మిమ్.

రముడము వం. వి. మనో జము.

రముడి వం. వి. ఇరైన ప్రై. 2. నాయు
కుసి రమింప తేయునట్టి ప్రై. 3. ప్రై

రముడియము వం. వి. 1. ఉప్పినది 2
మనోహార ప్రైనది.

రముడుయు వం. వి. 1. మగడు. 2. మహా
ధుడు. ఏడ పొందర్చువంశుడు.

రమించు వం. క్రి. క్రీడించు.

రమ్మిము వం. వి. ఉప్పిర ప్రైనది.

రయుము వం. వి. 1. వేగము. 2. ప్రవాహము
రథ్మకము వం. వి. కంబి.

రవ పై. వి. 1. శునుక. 2. అఱవు. 3.
వుషము. 4. వేగము. వం. రవః, లవః.

రవణము పై. వి. భూపణము. వం. రమ
పము. వం. ప్రొమాగుపరి.

రవము వం. వి. కంఠధ్వని.

రవసెల్లా పై. వి. మిక్కిళి సస్తుంట్టి.

రవం పై. వి. మిక్కిళి సస్తుంట్టి.

రవాళా పిం. వి. 1. పంచుట. 2. జాయు
పోదగిప గ్రామము.

రషి వం. వి. 1. సార్యుడు. 2. కీసుడు.

రవుతు వి. గుళ్లము సెక్కువాడు, దూ,
రౌసు.

రవ్వె పై. వి. 1. అల్లరి. 2. అపకీరి. సం.
రసః.

రకణ సం. వి పరియారు పేటలుగల ప్రై
మొలనూలు.

రకిత సం. వి. (శాతి.) 1 కిరణము 2.
శాంతి. 3. పెలగు.

రన నం వి 1. నాయుక. 2. రసాతలము

రనళ్లాడు సం. వి. పండితుడు. విష. రుచి
సరిగెవాడు, కాసొండ్ డ్రైవెట.

రపదాడి పై. వి. (వృక్ష) ఒకరకము చెరకు.
2. ఒకరకము అరటి. వం. రసదాళికా.

రసదారుపు ను వి. (వృక్ష) పెద్దపెద్ద
పుషుకాండముల దాచుఫలో నీటిని లభి
చూచాలినను ప్రసరంపశేయు దారు
శాగము (Sapwood or alburnum).

రసదాని సం. వి. (శేవ) తీవకములో
తీవరిస వ్యాపారముల భలికముగా వర్చిన
రసముచే నిండియుండు సూక్ష్మమైన సందు
(Vacuole)

రసన సం. వి. నాయుక.

రసఫరితము సం. వి. (వృక్ష) రసముతో
నిండినది. (Succulent).

రసప్రమణము సం. వి. (శీవ) తీవకములోనున్న
తీవరసమువర్తులాచారముగ
తిరుగుచుండుట. (Cyclosis)

రంచు రంచువం. వి. 1. పాదరసము 2. నీరు
3. మండ్ల రసము. (శృంగారము, చోస్ట్రము
కరుణము, బీరము, రౌద్రము, భయాన
కము, బీధతసుము, అద్యుషము, శాంతము,
వశరసములం).

రసమిత్రము సం. వి. (రసా) పాదరస
ముతో కలిపిన మిత్రము. రసమిత్ర
ఎంశము (Amalgam).

రసవాదము నం. వి. పాదరసమును కట్టి బంగారము చేసేడి విర్యు. (రసా) సీవలో మాములము బంగారముగా మార్పుట కుట్టిష్టమైన కళ. (Alchemy)

రససింధూరము నం. వి. (రసా) ఎఱ్పని దంగుగల గంధక పాదరుముల సంచోద గము (Red Sulphide of mercury).

రసాతలము నం. వి. పాచా లోకము అధోలోకము

రసాయనపద్ధతి నం. వి (రసా) ఉసాయన క్రియాంభంధమైన పద్ధతి (Chemical process).

రసాయన వృత్తక్రూరణము (నేలయొక్క) నం. వి. (భూగో., రసా) నేల యొక్క రసాయన సంఘట్ట నమును ఇర్డు యుచుట. (Chemical Analysis of the soil)

రసాయనము నం. వి. 1. ఇరావ్యాధులను పోగొట్టడి మందు. 2. మజీగ

రసాయన శాస్త్రము నం.వి (రసా) పరార్థ నిరామిములను గూర్చయు ఇవి చెంసు మార్పుముగూర్చయునర్చించు శాస్త్రము (Chemistry).

రసాయన సంఘట్టము (నేలయొక్క) నం. వి. (భూగో., రసా.) నేల యందు వివిధ ఉసాయన ప్రవ్యాములు. వాని పరిమితి. (Chemical composition of the soil).

రసారోహణము నం. వి. (వృక్ష.) వేరు నుండి పోషక ప్రాపణములు అపులలోనికి కాపడములచ్చారా పై ఏ కుగుట. (Ascent-of-sap),

రసాతలము నం. వి. 1. చె.కు 2..మామిడి. రసి.టై. వి. (శం)చీము నం రసా..

రసి నం. వి. (శం) గడ్డకట్టిన రంకము నుండి పేఱువడి, కీవకు కోళములుగాఁచి

తంత్రిం (Fibrin)గాని శేకయుండు ప్రపము (Serum).

రసిక నం. వి. కె.కులూ లు. వి.జ, రసికురాలు. రసిచు ఒం వి. (R-ceipt) సొమ్ములోకిగు నవి మట్టింట్లు ప్రాసియిచ్చేదు పత్రము. చెలు ప్రపము

రసిట్ హం వి. మార్గము.

రసిషై వి. (ప్రాప.), రాడి.

రహాటము నం. వి. నూలు వదు తు యుంతము, రాట్టుము.

రహాటారి హిం వి. పామాస్ట్రముగ నందరు పోదగిన వారి-మార్గము.

రహాప్రోఫోగ్ బృందము నం. వి. ఐ.వి. (ప్రాప.) ప్రశుత్యముచే రహాప్రోపుములు కెయుటకు నియమింపబడిన ఉద్దోగులు. (దేశములోని విద్రోహమంగలు. తుట్లు ఇకర దేశపు తుట్లు, కోపియులు మొదలునవి కనిపెట్టుట వీరి విధి.)

రహాస్యపు బ్రాక్టెట్ వి. వి. (రా.శ.) రహాస్య ముగా వోటునిచుపద్ధతి (Secret ballot)

రహాస్యము నం. వి. వికాశము. వి.జ, దాచ కగినది.

రహాస్యవ్యాపారము నం. వి. (వా.శ.) వాటి బ్రాపు సుంకములను చెల్లించకుండ అక్రమ వ్యాపారము వదుచ్చట

రహాస్య వ్యాపారి నం. వి. (వా.శ.) బ్రాఫుత్యముకే నిచే థింపబడిన సరకులను దొంగతన ముగ ఎగుమతి దిగుమతి కేయువాడు. వాటియైన్తు సుంకములను చెల్లించకుండ రహాస్యముగా సరకులు తెచ్చువాడు.

రహా వి. 1 జూనము. 2.రక్తి సంతోషము. 8. ఆపక్తి.

రహించు టై. 1. ఉచ్చ. 2 వర్షిల్లు.

రహాతము నం. వి.జ, వియవచిష్టి.

రో

రా ప్రై. వి. రావ కళ్లములకు మీది పర్చము లోపింపగా మిగిలిన రూపము. ట్రై.—

రమ్మె.

రా వి. ర అను దాని రూపాంతరము. విజ. రాయి. కళ్లమునకు మీది పర్చము లోపింపగా చిగిలినవి, సింహాంధ్ర నార్కము (విమిర.)

రాంకపము నం విజ చృగ రోమములలో చేయబడినది (సాలవు).

రాంచీ శం. వి. (వరి) (Ranch) అమేరికా దేశములో పశువులను పెంచు విశాలమైన గడ్డి మైదానము, పశుకాల.

రాపు ట్రై. నిష్పత్తి అంటుకొను, రగులు

రాపట్టు ట్రై. 1. ఇచ్చిన దానిని మంచి దీర్ఘ కొను. 2. నేకరించు,

రాక నం. వి. 1. సంపూర్ణకళలు గల చుండ్రు నించి గూడించున్నము. ఔ. ఒకయొలు. వి. ఆగమనము.

రాకాసి ప్రై. వి. రాకసి. రక్కసి. నం. రాకసి. రాకెట్ శం. వి. (ఫాసి) (Rocket) కొన్ని ప్రవ్యాములు మండుటకే వేగిడిన కుక్కలే అంతరికములోనికి గొనిపోబడు వస్తువు

రాకస నం. వి. అరువది సంవశరములలో 40వ దాని పేచు.

రాకసము నం. వి. బలాకూరమున కన్ఱ సపహారించుకొనివచ్చి చేసికొనడి పెండి.

రాకసి నం. వి. రక్కసి.

రాగము నం వి. 1 అమరాగము. 2. కంగు 8. మాన్సర్వము. 4. సంగిరమున నాటమ్ము. రాగమ్మ.

రాగరజ్జులు నం. వి. మన్మథుడు.

రాగసూత్రము నం. వి. క్రాసు క్రాదు.

రాగి వి. ఒకవిధమైన పైరు. ప్రై. వి. క్రామము. నం. వి. 1. అమరాగము

కలది. 2. ఎరుపుగలది,

రాగిల్లు నం. ట్రై. రంజిల్లు.

రాచ ప్రై. విజ. రాజ సంబంధి. నం. రాజ్ఞి.

రాచకుఱువు ఏ రాచవుండు. (Carbuncle). రాచలీకము వి. రాజభావము.

రాచపీయ వి. రాజభావి.

రాచు ట్రై. 1. బుసికొను. 2. రుద్దు,

రాజకము నం వి 1. రాజనమూహము. 2 కుత్రియ జాతి సమూహము.

రాజకీయ పక్కము నం. వి. (రాశ) రాజ్య ములో జాతి పురోగమనము కొలఁకు కొన్ని రాజకీయార్థిక. సామాజిక సిద్ధాంత ములు కలిగి. వానిని సాధించుటకే ఉమ్మడిగా ఐక్యములో వ్యవహారించుపోరసము చాయము. ఎన్నికలచ్చుడు వారి ప్రశ్నేక రాజకీయ పక్కలక్ష్మీములను సంధించుటకే పోటిచేయు పక్కము రాజకీయ పాటి.

రాజగ్రూహము నం వి. నగరు.

రాజతంత్రభూధు నం. ఎ. రాజతంత్రము తెలిపినవారు.

రాజతంత్రము నం. వి. (రాశ) రాజపికము రాజుచే పరిపాలించలడు ప్రభుత్వ విధానము.

రాజతంత్రము నం. వి. (రాశ.) కూటసితి.

రాజధాని నం. వి. రాజ నివసించునటిప్రధాన నగరము. (రాశ., వరి.) ముఖ్యపట్టణము.

రాజనీతిజ్ఞత నం. వి. (రాశ.) పరిపాలన విద్య. రాజ్య నిర్వహణ విద్య.

రాజనీతికాత్రుము నం వి రాజ్యము. ప్రభుత్వ మును పొరులను గులీంచి తెల్పుకాత్రుము

రాజన్ముద్దు నం. వి. కుత్రియదు.

రాజభరణము నం. వి. ఛారత ప్రభుత్వము సంపూనాదిపకులకుయిచ్చురినము (Privy Purse).

రాజమణ్ణుడు నం. విడ. పొగరులోటు.

రాజమార్గము నం. వి. రథములు పోదగిన విశాం మార్గము.

రాజయక్షము నం. వి. కయరోగము.

రాజరాజు నం. వి. 1. చక్రవర్తి. శా.వ్రీ శాముడు. 2. దుర్గోదనుడు. 3. చంద్రుడు.

రాజనము నం. విడ. రకో గుణముపలన కలిగినది.

రాజనూయము సం. వి. ఒక రాజు తక్కున రాజుల గెలిలి చేసేడు యొప్పము.

రాజహంస నం. వి. 1. రాయించ. 2. ఎఱని ముక్కు-కాశ్మీరగల హంస. 3. మధురముగ రిలకు హంస.

రాజాంశము నం. వి. (వ్యోవ) ఒక వచ్చిక మరముకనికి సంక్రమింపజేసిన హాక్కులైక జీపాధికారమునకు ప్రతాగ్నమూల్యముగ. రెండవవాడు లెట్లిం చవరాసి వ ప్రవృత్తము. ఈదా. ఒక వస్తు నిర్మాణము వకైగాని లేదా ఒకగనిని ప్రత్యే ఖనిజమును తిసి అమ్ముటకుగాని హాక్కును పొందినవాడు ఆ హాక్కును తనకు సంక్రమింపజేసిన వానికి చెట్లించు మొత్తము.

రాజాన్నము నం. వి. 1. రాజనము, ఒకరక మైన పరిధాన్యము. 2. రాజులు భుజించు దగిన అన్నము.

రాజీ నం. వి. 1. చంక్రి. 2. రేఖ.

రాజితము నం. విడ. ప్రకాశితము.

రాజీల్లు నం. వ్రీ ప్రకాశించు.

రాజీ హిం. వి. తగవు శింకొనుట (Compromise).

రాజీనామా హిం. వి. 1. ఉప్పంరము. 2. ఉటోగోగాదులను ఇష్టము మీద విడుచుట.

రాజీవము నం. వి. శాముర.

రాజే నం. వి. 1. కేయ, రాచవాడు. 2. ఇంద్రుడు. 3. చంద్రుడు.

రాజై నం. వి. రాయి.

రాజ్యపాలుడు నం. వి. (పొర., రాజ.) పరిపాలకుడు.

రాజ్యమండలము నం. వి. (రాజ. చరి.) కొన్ని ద్వేయములను పాధించుటకే ఏర్పడిన సర్వాత్మాక రాజ్య సమ్ముఖము. ఉదంబడికవలన ఏప్పిన రాజ్యపమిత (Confederation).

రాజ్యము నం. వి. (పొర., రాజ.) నిరీష మైన భూభాగము కలిగి, సుప్రయవస్తిత ప్రజల పై శాసనార్థికారములు కలిగి అంతస్సిగి సర్వ సత్తాక ముతో శాసనార్థి రాజ్యములకు లొంగక స్వికంతముగా నుండు సంప్రేషణ.

రాజ్యాంగ నిరీషక సూత్రములు నం. వి. (శాసన) కొన్ని శాసనము సూత్రములు. భాషాత సంవిధానమందు నాలుగవాగ మున నీ సూత్రములు విశరీకరించాలిని విధానారథ రాజ్య పరిపాలనా కర్తవ్యవిధానము లోధించు మూలాధారములు. (ఈ సూత్రములను న్యాయ స్థానములందు నిర్వంధముగ అమలు వఱుచుటక విలుపైదు) (Directive principles).

రాజ్యాంగములు నం. వి. (రాజ.) రాజు మంత్రి, చెలికాంద్రు, శండారము, చెట్ల ఇము, కోటు, సైన్యము అనువి ఏడు.

రాటనము వై. ఆ నూలు వడికెంటియ్యకము డూ. రాట్లుము, రాటుణము. నం. రహటః రాటు వై. ఆ ఉపద్రవము. నం. రాష్ట్రిమ్.

రాటు నం. వి. కేదు.

రాజీకర్పార్టీ శం. వి. (Radical Party) తీవ్రపతము.

రాజు వై. రఘుడ. నం. రమ మ్.

రాజే వై. రాజై. శార్య.

రాజీంచు వై. వ్రీ. ఉచ్చు, పమ్మితి.చు.

రాజీవాపము వై. ని. 1. అంతము.
 2. రాజు భావాల్.

రాషువ వి. 1 దండు. 2 పరిపాదము.

రాతినార వి. (రసా.) నారివరె నుండు పొట్టాసియము, మెగ్నిపియి, సిలికేటు అనిఇము. (Asbestos).

రాక్రి నం. వి. సూర్యాస్తమయము నుండి సూర్యోదయము వరకుగల కాలము.

రాక్రించర్చుడు నం వి. రాకుసుడు. ల్యా. రాక్రిలందు తిరుగువాదు.

రాక్రిదుస్తులు ఏ వి (గృహ) పై జామాజత మొదలగు రాక్రిమస్తులు (Night-dress)

రాక్రిమణి నం. వి. చంద్రుడు.

రాధ నం. వి. ఒక గొల్లాస్త్రి, కడ్డని పెంపుడు తల్లి.

రాధేయుడు నం. వి. కర్ణుడు.

రాధ్యాంతము నం. వి. సిథ్యాంతము. ఫిర మైన పకుము.

రాన్డీక్ కం. వి. (ఖుగో) (Ran-Deer) ద్రువపుటిక, ఉత్తర దక్షిణ ద్రువములలో ప్రయాణ సౌకర్యములకై ఉపయోగించ బడు తీంక.

రావడు క్రి. 1. న్యంభించు. 2. గట్టిపడు.

రాపాదు క్రి. రాబు.

రాపులుగు వి. రాబందు.

రాఫిల్ కం. వి. (Raffle) టికెట్లు అమ్మి లచుములు పంచు విభాగము.

రాబతె వి. ఆచాయము.

రాబీపంటలు వి. (ప్రైవ.) శిక్షాలములో నాటబడి వచ్చితటులుపులో కోశకువచ్చి పంటలు.

రాబ్బిధౌన్యము వి. రెండవ ధౌన్యము.

రామ నం. వి. త్రి. ల్యా. గింజకాందు చేరిపు రమించునది.

రామకృష్ణ మిషన్ కం. వి. (వచ.) (Rama-krishna Mission). కి. వి. 1896వ

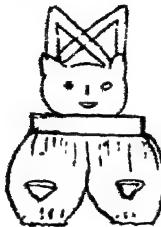
పంచు ములో స్వామి వివేకానందునికి నీరంపు వంగరాష్ట్ర ములో సాపించబడినది. (ఈ నంప 19, 20 శతాబ్దిములలో ప్రాందవ ధర్మ పునుర్ధరణకై చాల క్రమి చేసినది. రామకృష్ణపాపమహంప లోధసలను వ్యాపించ కేయుటకు సకల మానవ సౌక్రాత్రము పెంపొంవించుటకు విదేశములలో కూడ ఈ సంస్కారాటుపదు చున్నది శ్రీరామకృష్ణని అనుయాయులు నన్నాప్రాపులగా భగవపేవకు తమ జీవిత మును అంకితము చేయపచును) -
 రామచంద్రామోట (వ్యోవ.) రామచంద్ర రాశుగారిచే నిర్మించేటదిన ఒక విధమగు మోట (Ramachandra lift)
 రామరము నం. వి. ఇంగువ,
 రామతమ్మ వి చిలుక.
 రామదాసు వి. ఒకపిట్ట.
 రామబాణము నం. వి శాట్రామలోనగు పుస్తకములు తొలిచెడి పుచుపు.
 రామరాజ్యము నం. వి. రామునిరాజ్యము సుఖమైన రాజ్యమని వాడుక యిందలి యర్థము
 రామానుజకాపాటము నం. వి. పైషాపుల రాకపోకల కేర్పిడిన యల్లు.
 రామాయణము నం. వి. రఘువంశియుడైన శ్రీరామవంద్రుని కథను తెల్పు పుణ్య కాప్యము. (శ్రీరామచంద్రుని భగవదవకాంముగ హిందువులు కావించు చుండురు. వార్షిక మహార్షి చే రచింపబడిన ఈ గ్రంథము క్రి పూ. 2580 - 1850 ప్రాంతములలో రచింపబడినదిగా చరిత్ర కారులు భావించుచున్నారు. రామాయణము వింప మనకు ఆర్యులు మొదటి పారిగా పైదిక ధ్యమును. సంస్కృతాని దక్షిణాపథమున వ్యాపించ విషిన నట్లు తెలియుచున్నది.)

రాముడు నం. వి. 1 అమురాముడు. 2. బల రాముడు. 3. పంకురాముడు.

రామేక్కరము సం. వి. ద కీ. ఈ దిశనున్న యుక్కానోక గొప్ప పుణ్యచేతనము.

రాముపర్ కం.వి. (గృహ)

(Romper) చిస్కు పిల్లల లకు వెనవి కాలములో వేయ పదులు చెడ్డి. పట్టిలు వేసిన శీల్జ నిక్కరు.

రాముడు వై. వి. రాజు.

రాయలు సం. రాజు. రాముపర్

రాయబారము వై. వి. దౌత్యము.

రాయబారి వై. వి. (రాజు.. బరి) రాజ్యప్రతి నిధి తన దేశము పకుమున రితర దేశము లలో నుండు ప్రభుత్వానికి, రాజదూత రాయబార్యారు వి.జాబులు | వాయు నుదోగ్గి ప్రాతకాడు, కార్యదర్శి.

రాయసము వి. కార్యదర్శిపని.

రాయు వి. శిల.

రాయుడి. వి. ఉపుదవము, విపత్తు.

రాయుతి హిం. వి. కగ్గించు, నోక.

రాయు క్రి. 1. ఉరయు 2 కమ్ము. 3. ప్రాయు. 4. కలహించు.

రాల నం. వి. (రసా.) ఉర్మిశ్లైవ్ ను స్వేచ్ఛిం చుట వలన లభ్యమగు ఘన ద్రవ్యము. (క్రినికే రోసిన అని పేరు (Rosin) లేదా ఈ రోజిను ఏ వర్ధమమునకు చెందునో ఇటి పగ్గమలోని ఏ ద్రవ్యమైన కావచ్చును. (ఇని వృక్షములనుండి ఉత్పన్నమగును)

రాలు. క్రి. 1. సడలు. 2. పదు, గళిలమగు రాలుగాయ వి. 1. మంటరి. 2. చెట్టునుండి వడినకాయ.

రావణి. వి. ఉప్పుదవము, వోవడి, విపత్తు.

రావము వం. వి. 1. రపము, 2. ధ్వని.

రావి వి. 1. ఒక్కటము. 2. రావితెల్లు.

రావిరేక వి. ఇద్దలు ఇడను గట్టు వగ రాపు వై. వి. అంచిపలి, రాజు. సం. రాజు.

రావి నం. వి. 1. రావి 2 నికాయము.

రామూహము. 3 మేచారి రాములు (ఆర్థ.) పరిమాణము. మొత్తము (గఢ.) సంఖారించుట కనువై నిషయము వస్తు సమూయము (Quantity).

రాప్పుపట్టిక నం. వి. (రాజు) కారక సంవిధాన ములో రాప్పుధికారములను తెలుపు చెట్టిక.

రాప్పుపటి నం. వి. (శాస., రాజు, పరి..) కారక చాజ్యాధిపతి. అద్యముడు (President).

రాప్పుపునర్మిర్మాది (రాపునము) చట్టము వం. వి. (పరి.) క్రి. శ. 1956లో కారక ప్రభుట్ట మీ చట్టము ప్రకారము ఫామాయుక్ రాప్పుముల సేవ్యరుచుటకుఅమోదించినది.

రాప్పుపునర్మిర్మాది సంఘము నం.వి. (పరి) దేశములో ఫామాప్రయుక్ రాప్పుములు స్థాపించుటకు పూర్వము ఆ పము స్వము పెంచిరించుటకై కారక ప్రభుత్వము శ్రీపట్ల అపీ అద్యకుమ క్రి. శ. 1958 సం. ఏర్పరిచిన సంఘము (ఈ సంఘములో సర్కార్, కే. ఎమ్. పణిక్కరు, పండిత హృదయనాథ కుంజుంగార్లు సభ్యులుగా నుండిరి. బీరు క్రి. శ. 1955 వ సం. లో సెప్టెంబరు 30 తేదిని జమ నివేదికమైక తెంవిరి.)

రాప్పుము వం. వి. 1. దేశము, 2. ఉప్పుదవము రాప్పుముడు నం. వి. సాట్టు పరిశామలో రాస పెండ్లము తోడ బుట్టినవాడు.

రానుకిద నం.వి. 1. ఉచావొక క్రిడ. 2. సల్లాపము. 3. పరిశోషము. 4. ధ్వని.

రాపుభము వం. వి. గార్థభము, గాండిర.

రాసము నం. వి. గోవచల క్రిడ.

రాసాయనికము నం. వి.జ. (రసా.) రసాయన శాస్త్ర సంబంధమైనది. (Chemical).

రాసాయనిక తుల్యాంకము నం. వి. (రసా.) ఉదఱిని పరమాణు థారమునకు రాసాయనికముగా తుల్యమైన ద్రవ్య థారము. (Chemical equivalent).

రాసాయనికవికారము నం. వి. (రసా.) తొరిద్రవ్యముల నుండి నూతన ద్రవ్యములను ఇనింపేయు మార్పు. (Chemical change).

రాసాయనిక చిట్టోగము నం. వి. (రసా.) సంచోగపదార్థము సూక్ష్మ పదార్థములగా విధిపోస్తురాసాయనిక మైన మార్పు. (Chemical decomposition).

రాసాయనిక సంచోగము నం. వి. (రసా.) మూర్ఖ ద్రవ్యములు కలియు న వ్యుడు క్రొత్త పదార్థము లేపుడి రాసాయనిక మైనమార్పు. (Chemical combination)

రాసాయనిక స్టోన్ఫ్రంకము నం. వి. (రసా) సమ్మేళనములోని ఒక మూలకమును తోలి గించి దాని స్థానమును మరియుక మూలకము ఆక్రమించుకొను రసాయనిక మైన మార్పు (Chemical displacement).

రాసాయనికర్డాంకము నం. వి. (రసా.) పదార్థములలో వివిధ మూలక పరమాణు పుల మధ్య నుండి పరస్పరాకర్షణ. (Chemical attraction).

రాసము వై. వి. ఇవి పండించు మేవము, వృషభము, మిథునము కర్ణాటకము, సీహము, కణ్ణముల వృథికము, భనస్ప మకరము, కుంభము, మీనము.

రాష్ట్రము నం. వి. రహితథామము, శేఖం డుట.

రాష్టుతు వై. వి. గుణపు రౌతు. నం. రాష్టుతు.

రాష్టుపు నం. వి. ఒక థాయాగ్రహము, రలగాము.

రి

రింథ నం. వి. 1. గుట్టపుడెక్క. 2. అశ్వగధ విచేపము. 3. సృత్యదము.

రింథము నం. వి. జారుట, ఫలనము, రూ. 8ంగమము.

రింగు వి. 1. తెక్కులగాలినప్పుడు. 2. పత్రుపు కుచ్చె.

రించోళ నం. వి. సమూహము.

రింజ ఏ., మల్లింధ విచేపము థాలిపట్ట తచ్చిన వానిని థాలి తప్పించి నందిట మెడ తొదిని వచ్చెడి పట్టు.

రింఱ ఏ. రిమ్మ, విచ్చె.

రికము అవ. థావార్థక ప్రత్యుథము. రూ. తికము, శిదా, చుట్టరికము.

రికరింగ్ ఎం. వి. (గస.) (Recurring) మరం మరల వచ్చునది.

రికొబు ఎముక వి. (బి.) మధ్య తెలి థాగులో నున్న పంచికు ఒక మైన అంటి యుండు లిన్న కోమలాస్టి తొడిపె. (Stapes).

రికొమీ (గ) హిం. వి.జ. పనిపాటు శేఖండ తీరికగా.

రికెట్సు ఎం. వి. (వైర్డ్జె.) (Rickets) అసి మార్పు వరోగ ము. విటమిన్ 'డి' (vitamin D) లోప్పుమునలన కలుగువాగ్ది (ఎముకల బిహీనత, సాభారణముగా లిన్న పిల్లలకుపచ్చు వ్యాధి.ఘంకర థాటు ము.)

రిక్కు వై. వి. నక్కతము. నం. బుతమై.

రిక్కు థారి వి. ఆకాశము.

రిక్సు ని. తోక ల్రిప్పుట యందగుర్వివ్యను కరాము.	రిత టై. ఎఱ. 1. రిక్సు. 2. కల్ల. 3. కారణములేనిరి. అవ్యో. ఉరక. నం. 1 రిక్సు.
రిక్సు నం. ఎఱ. శూన్యము, వట్టిరి.	రిత టై. ఎఱ. శూన్యముగు.
రిక్సు నం. ఎఱ. 1. ధనము డిహిరణ్యము, (శాస.) మండల సమయమున విడివిన ఆసి (లెగెసీ Legacy లిక్వెషన్ bequest).	రిత టై. ఎఱ. మరదల. తమ్ముసిఖార్య. రిత టై. ఎఱ. (గృహ.) (Renovation) ప్రాతచానిని కొత్తవిగా చేయుట,
రిక్సు నం. ఎఱ. రిక్సు. చూ బుకము, రిక్సు ఎఱ. (ప్రోవ.) (R ekshaw ¹) ఒక వాహనము.	రిపబ్లిక్ (రాజ చరి) (Republic). గణ రాజ్యము సర్విస్యతంత్ర ప్రజాప్రభుత్వము. ఈ రాజ్యాంగ పద్ధతిలో రాజ రిక్సునకు స్థానము లేదు
రిచ్ కేక్ (ప్రూట్ కేక్) ఎఱ. ఎ. (గృహ.) (Richcake or fruit cake) కింబిన్, శారాము, పిస్టా మొదలగు వానినివేసి తయారుచేసిన కేకు.	రిపువు నం. ఎ. శక్తుతు.
రిచ్ టై. ఎ. నిక్షేపణ.	రిపువు ఎ చెరితి, శొట్ట.
రిజర్వుడు అరణ్య ప్రొంతము ఎ. ఎ. (శాస.) ప్రభుత్వమునకు సంపూర్ణాధికారము గల అరణ్యములు.	రిచేటు ఎఱ. (అర్థ) (Rebate). తగ్గింపు, చెల్లించిన సాముళ్లతో కొంత తిరిగి యిచ్చి చేయుట, అన్నరోటు సాముళ్ల చెల్లించి సందుగుని, ఎప్పుడును తమ యొద్దసే సరకులు కొను సట్లు చేయుటకుగాని చెల్లించవలసిన సాముళ్లతో కొంత తగ్గించుట.
రిజర్వుచ్యంకు ఎఱ. (శాస., అర్థ.) (Reserve Bank) శారతదేశము యుక్క కేంద్ర చ్యాంకు ఈ దేశములోని చేలామణిని, ఏర్పిక పంచాని తనకుగల అధికారముతో కమపద్ధతిని నదుపుట కేర్వెడివ చ్యాంకు.	రిమాండుచేయుట ఎ. టై. (శాస.) కోర్టు ముక్క ఆఫ్ టో పోలీసు అధినములో కై దిని తిరిగి ఉంచుట.
రిజల్యూషన్ ఎఱ. (ప్రోవ.) (Resolution) తీర్మానము.	రిమిల్ ఎ. ఉన్నాదము. చూ. రింబ.
రిజిట్ సంవిధానము ఎ. ఎ. (రాజ చరి శాస.) కలిన రాజ్యాంగము, సామాన్యశాసనవశచే తేలికగ మార్పుటకు వీలుతేని రాజ్యాంగము (ఈ రాజ్యాంగ శాసనమును మార్పుటకు తగిన నియమములు పాటించవలయను. ఉదా. శారతదేశము. అమెరికా సమాఖ్య రాజ్యాంగములు).	రిరంప నం. ఎ. రమింపనిచ్చ.
రిట్ ఎఱ. (శాస.) (Writ). ఆఫ్. ఆఫ్ ప్రతిక లిఫతపూర్వకముగా ఆఫ్ కారి చేయుట.	రిరంప నం. ఎ. రమింపనిచ్చ.
రిటర్నింగ్ అపీల్సు ఎఱ. (శాస.) (Returning officer) ఎన్నికాల అధికారి.	రిరంప నం. ఎ. 1. కేమము. 2 అస్తము. 3. అధావము.
	రిప్పు నం. ఎ. 1. శెడ్జక్ త్రి.

ఓ

క్రికాలు నం. (రాశ.) (Re-call) ప్రతినిధించు తొలించుట, శాసనశాపతినిధిలులు అవంతు ప్రతికరముగ ప్రవర్తించినచో, వారి నియమిత కాలమువకు ముందే వారి నియోజితవలు, శాసనశాపతినండి తొలించ గల వాట్కు. (ఈ పద్ధతి స్వచ్ఛరాష్ట్ర పం దున్పది)

ప్రిధిసౌక్రాంటుచేయుట ఏ. క్రి. డిసౌక్రాంటు చేసిన ఈ విభ్రమ కాగ్యంత మరియుక

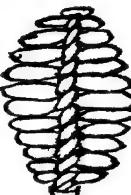
కాగ్యం కు లో సాధారణముగ కేంద్ర శాస్త్రాంటులో డిసౌక్రాంటు చేసికొని, మగత సౌమ్యు అవసరము కొరకై సొందులు. రీత నం. ఏ. తిరసౌక్రాంటు, కౌంకనము. రీటము నం. ఏ. కారిహది. రీతి నం. ఏ. 1. తెగు. 2. మేర. 3. ఆతడ. 4 కాగ్యంకైలి పద్ధతి (కావ్య కైలి త్రివిధము., పాంచాలి, గౌడ, వైరంప.)

రు

రుండే ఏ. వర్షావాద్య విశేషము.
రుంధము నం, ఏ. మెండెము.
రుంద్రము నం. ఏ. 1. ఎడముగలది. 2. విరివిమైనది.
చుక్క హం. ఏ. చివ్వబీటి.
చుక్కు సం. ఏ. 1. కాం. 2. సూర్యకిరణము. 3, ఇచ్చ.
చుక్కకాచుఁడు నం. ఏ. స్విర్షకారుడు.
చుక్కము నం. ఏ. 1, బంగారు. 2. లోహము చుక్కిడూరి నం. ఏ. లలరాముడు.
చుగ్గము నం. ఏ. జి. విరిగినది
చుగ్గత ఏ రోగము.
చువకము నం. ఏ. 1. మాల్ఫము, 2. మంగళ క్రదయము.
చుచి నం. ఏ. 1. ఇచ్చ. 2. చచి. 3. కాంపి. 4. సూర్యకిరణము.
చుచి నం. ఏ. (ఉసా.) నాలుకతో గుర్తించ బడు నమ్మగుణము. ఉధా. పులుపు, తీపి, చేయి.
చుచిగ్గాయ ఏ. ఊరుగాయ.
చుచిరము నం. ఏ. ఒప్పిరమైపరి, దా. డుచ్చము.
చుజ నం. ఏ. 1. రోగము, 2, చెరుసు.

చుజావు హం. ఏ. సాత్యము,
చుటము వై. ఏ. 1. రూఢము. 2. గట్టిది.
నం. రూఢము.
చుట్టు నం. ఏ. కోపము, రోపము.
చుఱము నం. ఏ. మృగపణ్ణాందుల ధ్వని.
చుత్త ఏ. సాధము.
చుత్తు క్రి. కొట్టు.
చుదితము నం. ఏ. రోదము.
చుదురిక్కు వై. ఏ. చుద్రాక శివభక్తుల శాపచు పూన దా, చుదురాక.
చుద్దు క్రి. పులుము, తోము.
చుద్దుమ ఏ. తోమకము.
చుద్రభూమి నం. ఏ. శ్రుశాచము.
చుద్రవాతము నం. ఏ. (వైశ్వ., గృహా.) మెదడులో భక్తి నాశములు వగిలి రక్తిసాచములన కలుగు వ్యాపి (Apoplexy)
చుద్రాకుమాల నం. ఏ. అకుమాల.
చుద్రాకుము నం. ఏ. చుద్రాకుపూస.
చుద్రాణి నం. ఏ. సార్వ్యా
చుద్రుఁడు నం. ఏ.. కిపుడు.
చుదిరము నం. ఏ. 1. సెత్తరు. 2. సింహారము

రుధిరోదారి నం. వి. సంవత్సరములలో
వొకటి (57పది).
రుద్దము నం. విం. 1. ఆడ్జీంచరడినది. 2.
చుట్టుబడినది.
రుచ్చు శ్రీ. రుచ్చుగుండులో మెదుపు.
రుచు నం. వి. 1. ఉప్పు వండదగిన వేల. 2.
సుగ్రీవుని భారణీ.
రుమాయ హిం. వి. చెకిగుడ్డ, కలగుడ్డ.
రుమేనియన్ కుటు (గృహా)
ఎంచ్రా యి జీ రి సమూ
సాలో అపులను, పుష్టి
రేకులను నింపు ఒకఁకపు
కు ట్యూ (Rowmanian
stitch).
రుమేనియన్ కుట్టు

రురువు నం. వి. నల్లచారల దుప్పి-
రువాఱము వి. 1. కాంతి. 2. చెలుత్తు-
రువాఱము వి. విలాచ విచేషము.
రువ్వు వి. 1. రచిగైడి, పైప.
రువ్వుము వై. వి. కెప్పికకే మథకప్పుట,
అప్పుతి, తచవ. నం. రూపొంత్రు త్తమ్.
రుష్టి శ్రీ. విసరపె య వై. వి. పట్లి, తచవ-
వం రూపొంత్రుక్క.
రుష వం. వి. లోషము.
రుషితము వం. విం. చెక్కుబడినది.
రుసి వై. వి. బుమి.
రుసుము హిం. వి. 1. లంబము. 2. లాఫిష్టు
3. ఫిస. 4. కమీషము.
రుసుము వి. (గచ.) రిబకమూల్యము మండి
తగ్గించిన మూర్ఖ శాశము. (Rebate).

రూ

రూక వై. వి. 1. ధనము. 2. లిస్టు పెత్తు
3. పెండి రంగాంముల సాఫము. నం
రుక్కమ్,
రూక్కమ్ నం. విం. 1. కంకై నది. 2. ప్రైమ
లేనిది.
రూధము వం. విం. 1. ప్రసిద్ధికెక్కినది. 2.
విశ్వయింపబడినది. 3. మ్యూలకెత్తినది.
రూపకము నం. వి. 1. నాటకము. 2. అరక
రముల కాలము గల శాఖఫెదము. 3.
రూపము. 4 రూపకాలంకాంము.
రూపడఁగు శ్రీ 1. చచ్చు 2. వశించు.
రూపనిర్మాణశాస్త్రము నం. వి. (శేవ) ఏరి
రము, రానిరూపము, విచేం అవయవము
లలో నిర్మింపబడినది, అవిచేసు పను
తెవో తలియాకేయశాస్త్రము (Morphology).

రూపఫేదము నం. వి. (శం.) ఒక ప్రాణి దింథ
డశ వండి ల్రోఫచ వఱకు అభివృద్ధి
85

చెందినపు వివిధ డశల రూపములలో
విషాఫ్మెన శేదముండుట. (Metamor-
phosis).

రూపము నం. వి. 1. అకారము 2. చకు
రింప్రియ గోచరము. 3. సౌందర్యము.
4. అగ్నిగుణము. 5. స్వాధావము.
రూపరి విం. సౌందర్యపంచుము. అందక త్రియ
రూపము శ్రీ. 1. చచ్చు 2. అంగపిష్టిసమగు.
రూపొంతరక నం 1 (రసా) ఒకేరాసాయ
నిక ధ క్రైములను కలిగి వేచువేయ శాతిక
ధ క్రైములను కత్తిగియుాడు కొన్ని మూర్ఖ
ముల ధర్మము. (Allotropy) నం. వి.
(రసా.) మూర్ఖ ప్రవ్యముల అనేక
రూపములలో మండుట. ఉహ. గంధకము
రాంబిక్. మోసో క్లినిక్ రూపములలో
మండుము (Allotropism)

రూపొంతరము నం. వి. (గృహా.) ఒక
పమూనా మపమోగించ తేయవేయ తప్పు

లను క్రిసించుట. తా. రాదిన్ ల్యాక్

హాబిరి నుపయోగించి. బాకెట్టు, కమీష ప్రొట్ మొలగు వానిని క్రించుట.

(Adaptation).

హూపొంతకరికరణము నం. వి. (శా.శ.) ఒక వస్తు యొక్క రూపమును ఇంకాక రూపమునుకుమాట్టుట తా. రాయిక్ గంభీరమును వేడిచేసి మోటోకి నిక్ రూప

ముగా మార్పుట. (Transformation). హూపొంతక నం. వి. వేక్ట్-రూపమే ఖండుకు

ఉముగుగలది.

రూపొయ. నై. (అర్.) పదునాను అధార సాపెము. నం. రూప్యమ్.

రూపించు వం. శ్రీ. నిరూపించు.

రూపు నై. 1. ఇక్కరి. 2. రి. 3. సాందర్భము. 4. కవ్యకల మొదలందు కట్టెడి బొట్టు.

రూపుమాట్ట శ్రీ. చంపు, నాశవయోవయ్య.

రూపితము నం. వి. 1. ధూఢ మొవలగు వానిచే గచ్చబడినది. 2. ఖండితము.

రె

రె అప్ప. ప్రెచంపార్క శబ్దముల కన్పు యుక్ మనువది. “అంపె. కాపురె”,

రెంచ వి. (శామమువందు) రెందు.

రెండు వి. రెండగుట. డైఫరము

రెండుకూనుడు వి మమగు, రైఫలము. లైం రెంటెక్ క్రాగువది.

రెంటము వి. అంటిచెకటట్ట. మమపు.

రెండు వి. 1. థైటము. పెరుపాటు, 2. ద్వాయము.

రెంబ వి. రెంబ్, కుంకా.

రెక్క వి రెక్క, వచ్చిపుక.

రెక్కచేకు వి చేంపు ఇమచ నాగితి.

రు ప్పు శ పు దు

చాలమండి లైస 1. క్రె

చెంప మళ్ళి 2. రెక్కచేకు

చెల్ల మ కెయగెయు కాగము. (Mobile-board.)

రెక్కమ శ. 1. వరిలు. 2. పెరుకొము.

రెగ్గమ శ. (వృక్ష) (Regma) అది వెక్కచేస్తే శంమంలో వాటటి. ఈ శంము ఒక్కిక్క గొం కల కాగములుగా ఎండిన పరోవాక విడిచిస్తుము. తా. అముద్దు రాయ.

రెప్పు వి. అగ్గాలమారి.

రెచ్చీ శ్రీ. విష్ణుంథించు

రెట్ వి. 1 పాకమిలు. 2. ఖజము.

రెట్లి వి. 1 రెట్లిపు. ద్విగుణము. 2. గుణము, 3. మమగు

రెటు వి. ముక్కకట్టు

రెట్లి క్రామ శ. (Red-cross) యుద్ధములో గాయపడిన సైనికులకు సేవచేయిరథశుషు (కు దశమువారు) శ. 1864కోఱలిన కేవివా భాగీంపు | పకాంము ఇమ్ము ఇయుగు సఫలమూకి తెల్చి నివభ్రంతరమ్మగే పెనికులకు సేవచేయును. వీరు ఎంచి క్రాసురిక్క ద్వ్యాజము ధకంచుటచే వీ వేటు కంటము.)

రెట్లి వి. రాపువారి పట్టపు తేరు

రెట్లిము వి. ముముక్షుస్తు యొక కాటి కొడసీన మొకొలు శీదుగా ముదుము కొస్తు మరియుక కాటిపాదము మోసి ల కాటి విషు అంగపత్రములో వీట్లు కట్టుకొచి కూర్చుండుట. దా. రెడ్డికము,

రెప్పుము వి. వి. పూర్ణ ము, నిందినది. వం. పూర్ణమ్,

రెప్పమ్ శ. (వృక్ష) (Replum). శామ మృషి పుమంలో మన్న పరశ్శమేష మధ్యాంతము.

రెఫరెండమ్ శం. (రాస., పొ.ర.) (Referendum). రాసవసభ కావించిన విల్డు యి మలను పణమోదము పొందుట కొరకు ఎన్నికల చ్యార్ట ప్రాణాఖిప్రాయము తెలిసికొనుట.

రెమ్ము క్రి. ఉడిని తిగుచు, ఉడియు.

రెయి క్రై. ని రాజీని దూ. రెయి. నం రాజీని రెబమ్ క్రి. అటలు పుష్టులకోయు, గిల్లు లిద ము.

రెల్ల ని. 1. మెకుకు. 2. ఎన్నుకో ఒక ముక్కా.

రెవెమూర్ ఇం (ఆర్) (Revenue) అదాయము, రాజ్యము యొక్క ఆదాయము. రాజ్యము యొక్క మొత్తము రాజది.

రెవెమూర్బోర్డు ఇం. (ఆర్.బోర్డ్) (Revenue board) రెవెమూర్ చ్యావహా: మంత్ర ఏది కారముగల సంప్రదా దేసికెంటు ఇం. (రాస.) (Resident) ప్రానికులు, స్క్రిప్ట్ పరిపాలనములో స్వదేశ చంపానములందుండివ ఇందియా ప్రథుత్వ ప్రశినిధి.

రే

రే క్ర. ని. రెయి, రెస్ క్స్ రూపాంతరము రాజీని

రేపెక్ ఇం. ని. (Range) వ్యాపి, వ్యాపి చంఖి.

రేపు ని. 1 విష్ణుంథించు. 2. వై కెతెచు. 3. ఉప్పేంచు 4. వుంకరించు. ని. ఉదరి వృష్టము.

రేపెగులు ని. రోస్, అపోరాక్రము.

రేప్ ని. కాటాకు వట్టతో గట్టివ కొప్పు. క్రై. ని. సీరజాయ, పంక్తి. నం. రేపా, రేపా.

రేకంటు ని (రేయి + కంటు) మార్పులు శ్యో, రాజీని క్రమము.

రేకు ని. 1 పుష్టుడికము. 2. కుప్పుటిల్ పగము. 3. ఇలాజాయ. 4. జక. 5 అంచు కమ్ములుతేని పత్రము.

రేపు నం. ని. 1 దగ్గరదగ్గంగా నువ్వు వ్యాపుల పంక్తి. 2. పొదె పాదకలము లందరి సీర, సీర. (గచ్ఛ.) సీతి, పొదపున్నాక్రము కాలీ వెడబ్బుమందముతేని ఆక్రూతి (Line) పొడవు కలిగి మందము వెడబ్బు రేపిలి. (Curve.)

రేపొంకవృత్తము నం ని. (థూగో.) కాత్తర దక్కిలా ద్రుష్ములుగుండపోవు గోళ కెంద్ర ఉపః వృత్తములు.

రేపాగజితము నం. ని. (గజీ.) గజితకాప్రము లోని ఆక్రూతల దగ్గుములను చెర్చించుటక విభాగము. (Geostrophy).

రేపా చిత్రపొంకెతికము నం ని. (రపా.) లుకోకమందు పం మా ఇంపు కెట్టు చరపేర లంధితములైనవో తెలుపు సాంకేతికము. ఇదా. సలూఫ్ట్రి వాముము (Graphic formula)

రేపా వర్షమాల నం. ని. (రోష) రేపామయ మైనపర్డు మాల (Line spectrum).

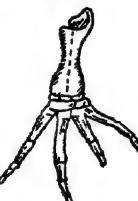
రేగడ ని లంకమున్న.

రేగడినేల ని. (థూగ.) కావించి రకముకై కిలు అంచు మాక్కు రేయితులుగ పగిలి వరి గర్మము వందుండిపట్టి ఒకరక మైనపట్టి. అంచు నీటికో కలిసిపట్టుండు ముద్దగ తయారై - నిఱి వ్యాపున్నాక్రమువకై వంయారుచేయిపచ్చును. (ఇట్లీ మద్దిని ఇట్లి కలు పెంటలు, కుండలు మున్నుగుపచ్చి తయారుచేయుట ఇట్లియోగింపుటియి.)

రేచకము నం. వి. సోరి విడుచుట. రేచిక్కు ఏ (వ్యాప.) తల తిక్కు, విసువు. రేచితము నం. వి. వంకరశేక వేగముతో బోయెడి యక్కుగతి. రేచికటి ఏ. రాత్రి కన్ను తెలియమి, నికాంధ్వము. రేచితు ఏడ రాత్రికానవివాదు రేటు ఇం. (గజీ) (Rate) ఒక నిష్పత్తి, ఒక పస్తువు విలువ. రేడియన్ ఇం. (గజీ) (Radius) (కై ఇంగ్లీష్ కోడము). పృత వ్యాపారముతో సమాన మైన పొడవు గలగిన చాపము కేంద్రము, ద్వారా వేగము. రేడియన్ ఇం. (గజీ) (Radius) మోచేచి క్రింది రెండు ఎముకలలో కుడి ప్రక్కాది. రేడియో ఇం. (గజీ) (Radiate) మణి ట్లో నున్న ఎముకలలో అన్న రీక క్రిందనున్న ఎముక. రేడియోధారిక్కత నం. వి. (శాతి,, రసా..) కొన్ని రాసాయనిక మూల రేడియో అల్ఫా ప్రవ్యముల (యూచేచీ (కపు) యమ్, బోరియమ్ మొ..) రేడియో స్వాయం ప్రేపిక విచేస్తే. అల్ఫోర్ రనము. ఇందు అల్ఫా పాశిశలాకలు (ఎ) పిట్టా (B-) గామా (ట్రెక్) కిరణ ములు లయటిక చిమ్మెలదును. (Radioactivity).

రేణము ఏ. దూడపేడ. రేఱుక నం. వి. 1 గంభ ప్రవ్యము. 2 జమ దగ్గి శార్ధి. రేఱువాపము నం. వి. తుమ్మెడు-పుప్పుడలో నుండి విధి.

రేఱుమయము నం. విడ. (రసా..) సెనగ ప్రశ్న అంత చిన్నుచిన్న ముక్కులుగా జేయబడి

నది (Granulated) ఉడా. రేఱుమయ పుత్రనాగము (Granulated zinc). రేఱువు నం. వి. 1. చూర్చము, భూఢి. 2. నలుసు నలక. రేతము నం. వి. 1. వీర్యము, శుక్కము 2. పాదమయము. భూ. రేచన్స్. రేతోవాహిణి నం. వి. (ఇం.) పుషణము నుండి లయటకువచ్చు గౌట్రము (Vasaderens) (Vasae fferentia.) రేనాఁడు ఏ. దేశ విశేషము, సీమ. రేము ఏ. రేగు (ఉదరి పృతము) రేపకడ ఏ. | పాతఃకాలము. రేపుఁడు ఏడ బోయ. రేషము నం. ఏ. రవర్షము. ఏడ. అధమము. రేయు క్రే. 1. విజ్ఞాంధించు. 2. ఖండించు. రేయుండ ఏ. వెన్నల. రేవ నం. ఏ నండై నది. రేవంతుఁడు నం. వి. అశ్వాషకుడు. రేవడు ఏ (రేవ + అడు)చాకలివాదు. రేవళ నం. ఏ. 1 ఇదుఁడి వదవ సక్కతము. 2. బలరామమి శా ట్రై. రేవలచిన్ని ఏ. (వృక్షి.) ఒక రక మైన టమధి. రేవు ఏ. 1. సాంగ్రామికులయం దీవలి కావలి నదుమట కేర్పారివిన చారి 2. సీలాట రేపు. 3. పాటి రేవు. 4 ఉడపలోని నరకులు ఎగుమతిచేయు బోటు. 5. రేగు చెట్టు. రేవుఁక్కి ఏ గాడిద. రేవుపోషక ప్రదేశము ఏ. (భూగో.). సముద్ర తీరమున వర్తక వ్యాపారములకు అను పూగా నున్న భూమి. రేవుతోయ ఏ. ఉడనదుపువాదు. రేవనలై శేషన్ ఇం. (గజీ.) (Rationalisation) నుంచిదీరణము. ఒక పరిశ్రమను ని వ్యాపించు విధావములో ఉచితస్థితిని కసుగొని దానిని ఆచరణలో పెట్టుట.

రేషనింగు 40. (వాజ.) (Rationing) అర్థ నమమునకు సరిపోవు ఉక్కాడనలేనపురు, మానవుని కసినములైన అవసరములను తీర్చు వస్తు వుల సరఫరా విషయములో ప్రశ్నక్కుము విరించు అంతాపూర్వక విధానము, (యుద్ధసమయములో వియ్యము,

ఒట్ట వగైరా వస్తువుల పట్ల ప్రభుక్కుము చెషినింగు అమలులో పెట్టును.)
రేషను హిం. (వృక్ష.) వార, పీచు, ఓగు, (Fibre).
రేసు ఏ. చులకవ. ఏడ. చులకవిరి.

రై

రై నం. 1. ధనము. 2. హిరణ్యము.
రై క. ఏ. రవిక.

రై జోపన్ ఇం వి. (జీవ.) (Rhizopus)
తదిగా ఉన్న రొట్టె మీద పెరుగు బాఱ

రై తు వి. సేద్యకాదు,
రైతువారీ ఇస్తువిదానము ఏ.వి. (ఆర్..చరి.)

ఈ పద్ధతి మొదటి సారిగా రాష్ట్రమందు
సర్ ధామన్ మున్రో క్రీ. శ. 1800లో

ప్రవేళచెట్టును, ఈ పద్ధతిప్రకారము రైతు
నిర్ణయించిన ఇస్తును మధ్యవర్తుల చ్యారా
కాక సేరుగా ప్రభుక్కుమునకు చెల్లించ
వచ్చును.

రైలు ఇం (Rail) ఇనుపట్టా (వ్యవహార
మువ పొగ బండి.)

రైవతుడు నం. ఏ. ఇస్రాయు,

రో

రో అవ్యో త్రీ చంతోధనమందు ప్రయుక్త
మగునది. (అక్కరో, ఇంచిరో.)

రోంఱడు ఏ. ప్రశాపము. వదరుట,

రోంటి ఏ. నదు ము యొ క్క పా ర్చుని
ఖాగము.

రోంప ఏ. పడిసెము.

రోంపి ఏ. అడుసు, బురద.

రోంపిదుక్కిప్ప ఏ. నిశ్చుఅడుపుగా దున్నట.

రోక్కుషుటోర ఏ. కుబేరుడు.

రోక్కుము వై. 1. నగదు, చేతిపెల. 2.
సమూహము. నం. బుక్కమ్.

రోక్కించు వై. ఏ. రోక్కువరుచు.

రోటీయ వై. ఏ. రొట్టె. నం, రోటికా.

రోచ్చు ఏ. 1. అడుసు. కీ. మారిస్టుము. 2.
అపాదము.

రోట్ల ఏ. 1. ఆచంపిపోవు. 2. ఉపాధి

రోఢ్డు ఏ. తులవు. ఏం. పులిసినది.

రోద వై. ఏ. కలకలధ్వని. నం. రుతమ్.

రోప్పు క్రీ. 1. కూయు, రోప్పించు. 2. వెంబ
డెంచి పరిగెక్కించు, కరుచు.

రోమ్ము వై. ఏ. పశుము రూ. తొమ్ము..వం.
ఉరస్.

రోమ్ము పడిసెము ఏ. (నైట్రో.. గ్రూప)
గుండె జలుబు. (Bronchitis).

రోయి ఏ. కెక్కునిపుమీది నిసుగు. దూ. రోయ్య
రోయ్య ఏ. లింగచెప, పొడవు మీచములుగల
చేప.

రోల్లు క్ర. ప్రశాపించు.

రోష్టు ఏ. (హ్యాచ.) 1. నిష్పతచు. 2. అప్రతిష్ఠ.

ర్యా

రోవై . ని. 1. కుదువ. 2. చేలదులు. 3. వేళ్ళు
కెచ్చు శుల్గుము. దూ. రోయి. నం. రై
రోనం. వి. ధనము.
రోకుటండ ఎ. 1. శతవది, ఒక పురుగు.
2. పొన్నులేని లిన్న రోకలి.
రోకలి వై. పి. దంచుసాధనము. ముసలము.
నం. గోకిలా.
రోజు వి. వగంతు.
రోత ఎ. 1. ఏవము. 2. ఎప్పెరికము.
రోకము నం. వి. 1. ఓడ. 2. రంద్రము.
3. వెలుగు. 4. కదలిక. 5. రోక్కపు
టమ్ముకము
రోకు ఎ. వికాశము.
రోగినిర్వాయత నం. (శవ.) రకుటక్కి.
శరీరములో. రోగమును ఉలిగించు కీట్లులు
ప్రశేషించి రోగములు కలుగజేయకుండ
విరోదించుకి. (Immunity)
రోగినికోర్కచక్కి. నం. వి. (శవ.) రోగము.
పెదురోక్కని దానిని అయించుకి.
రోగము నం. వి. వ్యాధి.
రోచన నం. వి. 1. గోరోజనము. 2. ఎడ
గలవ. ఉత్తమ ట్రీ.
రోచనము నం. వి. ప్రమాత్తి. చుశది.
రోచిష్టువు నం. వి. ప్రమాత్తించువాడు.
రోచిస్టు నం. వి. 1. చాంపి. 2. మూర్ఖు
కిరణము.
రోఫ్ వై. వి. 24 గంటలు, దినము ఫూడు
తప అభముషై పశుపుటుండి తూర్పునకు
తపముట్టును కిరింగి కిరుగుటకు తిసికొను
వ్యవర్తి. నం. రోఫ్టి.
రోఫ్ ని. 0. వి. రివము.
రోఫ్ బర్నర్ ఎం. (రోఫ్.) (Rose burner).
ఒక విరమైన లాచ్చురు.
రోటు వి. జువ.

రోటుబోపు క్రీ. జుచపోపు.
రోడ్డు శం. వి. (Road). మార్గము, రస్తా.
రోదనము నం. వి. రోకము ప్రము.
2. కస్సిరు.
రోదము నం. వి. భూమార్గకాళము మధ్యము
పేదనే నం. వి. 1. మన్ను. బి. మిన్ను.
రోధము నం. వి. తటము, తీరము,
రోధించు నం. క్రీ ఆడ్డగెంచు.
రోషణము నం. వి. మోహు. (సందారోషణ).
రోమంధము నం. వి. సమరు.
రోమన్ కెథరికుస్కులు శం. వి. (raman catholics) లహికాధ్యాత్మిక విషయము
లలో పోపు అను మత గురుపును అధి
సేకగా అంగికరించిన కై నువ్వులు.
రోమను పంచాంగము వి. వి. (భూగో.,
చరి.) రోమన్ రేక కై నువ్వు పంచాంగము
(ఈ పంచాంగము ప్రకాంచు సంవత్సర
మునకు కిరి రోజులుండును కత్కు-వ
పదిన 1/4 రోజును నాలుగు సంవత్సరముల
కొకమారు “శీపు ఇయ్యు” నే-చీటిచి
ఆ సంవత్సరమునకు కిరి రోజులు వచ్చు
టక్కె ఫిట్లారి సాలకు ఆ పంచాంగములో
29 రోజులు నిర్ణయించిరి. రోమను
పంచాంగము ఇప్పుడు అంకరాశియ
పంచాంగముగా అందరు గుర్తించుచు
న్నారు. (roman calendar).
రోమము నం. వి. ముఖము, కిరముతక్కు
కిర్పు-న దేహములోగల పెందుక.
రోమశము కం. వి. 1 పంచి. 2. గోత్త.
వి. పదార్థాలై నెక్కున పెందుకలుకలది.
రోమహర్షము నం. వి. రోమాంచము.
రోమాంచము నం. వి. రోమములు గగు
ర్యాపుదుచులు, పులకరము.

రోయు నై వి. మా రో. 1. పేశ్వర్కచ్చెరు
శుంగము. 2. పండము. కుదువ. 3. చేఱ
దులు. 4. ఎరవు.

రోయు ట్రి. 1. రోపచు 2. పెదక.
3. నిందించు.

రోలంబము నం. వి తుమ్మెన.

రోలు ట్రి. 1. విలసించు 2. జాధపచు. వి.
రోలు. ఉలూళలము.

రోపెలంది ద్వీ. బోగముది.

రోషణుడు నం. లి. కుపితుడు.

రోషము నం. వి. 1. కిసుక. 2. రోసము.

రోస్ట్రీ నం. వి. (సం.) కపాలమునకు అదుగు
ఖాగమున నుండు T అకారముగల
ఎముక (జ్రిహ్న్యులిపిలో "రో" అను అడ

రము T వలె మందుము). (Parasphen-
onid).

రోహంము నం. వి. 1. ఎక్కుట. 2. ఒక
కొండ.

రోహము నం. వి. ఎక్కుట. 2. మొలక.

రోహాణి నం. వి. 1. నాల్గాన సక్కరము.
2. కొమ్మిచేండ్ల కవ్వుక. 3. బలరాముని
కల్లి

రోహతము నం. వి. 1. కుంకుడు పుఱ్య.
2. వశ్తురు. 3. ఎనుపు. 4. ఎఱ్లచేప.

రోహాశుండ్రుడు నం. వి. 1. అగ్ని. 2.
హరశుంద్రుని కొదుకు. రూ. 1. రోహా
శుండ్రుడు. 2. రోహాశుండ్రుడు.

రోహాషము నం. వి. కొండగొండ, ముశ్యము

రో

రోందు పేచిల్ పసూపేచము వి. వి. (పరి.
రాశ.) ఇండిధూ రాజకీయ పమస్యంలు
పంచుంపంచుట్టె ట్రిట్ట్ ప్రథుత్యము
లండములో ట్రి. క. 1980-88 నం. లలో
ఇరిపిన సమాపేచములు. (Round Table
Conference)

రోచికుడు నం. వి. మృదుమధురముగ
కవిత రచించువాడు.

రోడి పాం. వి. దుష్టస్యభావము గలవాడు
రోతు పై. వి. రాశుకు. రాహుతు రఫుకు
నం శాహుతు.

రోద్రము నం. వి. 1. శయంకరము. 2
తీక్కము. వి. 1. ఎండ. 2. కొద్రరము
కీ దివముయుక్క మొదటి ఖాగము.

రోద్రి నం. వి. ఏలిది నాల్గాన సంపక్కరము.

రోప్పకరణము నం. వి. (రపా.) చెండిక కాయి
పూయిట. (Silvering). ఉదా. అద్దములు.

రోప్పుము నం. వి. దూప్యము క్షుమ్కు
రూపాంతరము. బంగారు. చెండి, లోపగు
చాని నాణిము.

రోరము నం. వి. వరక విచేచము లిక
థయంకరము.

రోలు ట్రి. రవులు, రగులు

రోహాణేయుడు నం. వి. 1. బలరాముడు.
2. బుధుడు.

రోహాషము నం. వి. 1. కామంచిగద్ది (పృణ
విచేచము). 2. కొండగొండ.

ఱి ఇక అకరము, ఇకట రేపము.

ఱింకులైట్. వి. కారప్పుము. నం రంకం.

ఱింకులరాట్టుము పై. వి. కాలికులు ఎక్కు

క్రిప్పించెడి వంయాకారపు యంక్ర విచే
పము (ఎంగిల శాట్టుము).

ఱింకులరాట్టుము పై. వి. 1. కే. 2. వృషథధ్వని 3

ధ్వని రూ. అంకియ.
అంతు వి. 1. కలకలద్వని. 2. సంబరము.
3. మాట. 4. గజలిచి.
అంపము వి. క్రికచము. పలకలులోసగు
చానిని కోసెడు సాధనము.
అంపిల్లు క్రి. 1. వ్యాపించు, 2. వర్షిల్లు
విష్ణంరించు, అకిశయించు.

అంతు వి. కంళము. రచ్చ.
అంపె వి. 1. లోలుకోసెడు సాధనము.
2. శాటాకులు మట్టగించి కోసెడు సాధన
విచేషము.
అక్కు క్రి. గిరు. వి. గర. గిటు.
అప్పు వి. చిన్న రాయి.
అప్పై వి. 1. సింద, 2. దూఱు.

త్రై

తాగ త్రై. వి. కారిండ. విం. 1. థూర్పుడు.
2. ఉద్దతుడు. వం. లంకా,
తాతిగుండె వి. కతిన హృదయము.
తాతినార వి. ఒక. టిథి.
తాతినార-నాదరాయి వి. (హృషి. భూగ.).

ఇది లవణముల నారతో తయారు చేసిన
అట్టపంటి రేకు. (నిప్పుతో నిధి కాలరు).
(Asbestos),
తాతివాలు వి. వ్యక్తియుధము,
తాయి వి. శిం.

త్రీ

తీంగు వి. రెక్కుం గాలి చప్పుడు.
తీచ్చివడు క్రి. చేష్టులుడక్కు, ప్రూవుడు.
తీచ్చు వి. ఎగయుట యందగు ర్యవ్వను.

కరణము.
తీపుడున అవ్యా. తటాలున, కిఫ్రుముగ.

త్రె

తెచ్చు వి. కమురెస్పు.
తెక్కు వి. పకుము.
తెల్లు వి. తృణ విచేషము, శరము.

తెల్లుచొలి దే. వి. కుమారస్యామి, శర
అన్నదు.

త్రే

తేచ్చే వి. ఖనక విచేషము (తేచుకుక్కు). | తేడు వి. కొర. మగదు, అధిచతి.

త్రో

తోడ్డ విం. ఎడము (తోడ్డచేయి).

| తోమ్ము త్రై. వి. వకుము. వం. ఉరవ్.

త్రోకి

ణోలు క్రి. 1. చారచే నలుచు. 2. విలపించు.
వి. ఉలూళాలము.

| ణోలగాలి వి. వెద్దగాలి.

ల

అ ఒక యతరము, స్వీచ్ఛియాది బహువచనముల వచ్చు ప్రత్యుథము, ఉధారముల అన్న, గృహములన్.

అంక నం. వి. 1, అంకాదేవి. 2. రాకానాక రాకుని. 3. రావఁసి వట్టము. 4. రంకులాడి, వి. రీవి.

అంకణము వై. వి. రోగకాలమం దుష వానము. దూ, అంకనము. నా అంఘరమ్.

అంకించు వై. క్రి. పెనవేయ, తగులు, అవమానించు

అంకియ వై. వి. లంధము. తగులుపాటు నుండి

అంగము నం. వి. సంయోగము.

అంగరు వై. వి. ఒడవిలుపు త్రమపసాదనము నం. లాంగరమ్,

అంగా వి. (వ్యాప) 1. అంగరట్టము:
2. పావద.

అంగులు నం. వి. విట్టుడు.

అంగోచీత్తాం. వి. గోవి.

అంఘనము నం. వి. 1. రాటు. 2. లాగు
3. గుల్లపు దూకుడు. నం. (గ్లూమ.) అండ లేక మారుటు (Starvation).

అంచగొండి విఱ. లంచముగొమచాదు.
వై. వి. కార్బోర్ఫ్ మిచ్చు సామ్ము

అంచ నం. వి. చేర్చి.

అంటఁడు వి. (వ్యాప.) గుంఠువళి మండు చాదు.

అండి విఱ. కుల్పితుడు, కెడుగు, కుల్పితురాచు.

అంద విఱ. పెద్ద, పొట్టుచాదు. భ. చర్చు చాదులు కోట్టు నానవే కెడి కోట్టు.

అంపటి వి. I. అంపటి. 2. అంపటి.

అంపత్తా వి. దాసిపుత్రుడు.

అంధ తంఁ వి. దుర్గ, కాండ్రు

అంయక్కము నం. వి. మేష. ఏడ. క్రైలాడిడి

శెరులు గేందరి,

అండకేంద్రము నం. వి. (గంచి.) ప్రతిభుజము లోని అంధముల ఇమ్మిక్కములగు చిందులు (Ortho-centre).

అండకోణ ప్రతిభుజము

వం. వి. (గంచి.) ఒక

కోణము అంధకోణ

ముగాగల ప్రతిభుజము

(Right angled triangle). అంబకోణప్రతిభుజము

అంబనము నం. వి వేలుడు

అంబము నం వి (గంచి.)

ఒక సర్కారేగాళింపు

కోణముచేయు సరశ

రేఖ (Perpendicu-

lar). అంబ రేఖ

అంబాది పిం. వి. రాకానాక జారి.

అంధి వి. కుటుంబము,

అంధిక నం. వి. కొండవాయక.

అంధిక, అండకోణించుము నం. విఱ. (గంచి.) ఒక రాని కొకటి అంధముగా అండించు కొనడిది. (Orthogonal).

అంబు వై. వి. ప్రోట్టోగ్రాము. గొవ్వుతవము. నం. అంబి.

అంబుషము నం. వి. విట్టుపేటల ముక్కు పారము.

అంధోదరుఁడు నం. వి. విసాయుడు.

అంధనము నం. వి. 1. కిట్టుట. 2 కొరకుట.

అకుచము నం. వి. గజవిష్ట దూ. కిట్టుచము అకుచిక వి. చేపలంట్టు వట్టి, కిట్టిచము.

అకోటా పిం. వి. క్రొత్తముమంచ కాసిటమీ వంచి

అకోటి వి. క్రొత్త క్రొత్తముమ్ము ఒక క్రొత్తము

లక్క వై. వి. బక్కస్టూ బంక. నం లాక్క
(బ్రేవ) (Lac coccus lacca) అను రోక
జాతి కిటకములను కుసుమ, రేగు, పలా(శ్రీ)
ము, కొన్ని జాతుల చెట్లలై వృద్ధిసేసిలచి
వ్యవహరుచూసు ఉచ్చార్షాసంచి తథా దవ్వుము
ఉన్నతిచేయుదురు.

లక్కనము వై. వి లక్కము, గురుతుసం.
అవణమే.

లక్కపరిక్రమ వి. వి. (బ్రేవ) లక్క.
కొలఁ లక్కపుసుగులను వృద్ధిసేసి పెంచి
లక్కశియట (Lac industry)

లక్క పిదత వై. వి లక్కతో తేసిన బుడిగ.

లక్క వి. వి లక్క. నం లక్క.

లక్కము వై. వి లక్క.

ఎక్కుమనుడువై వి. లక్కుమాలు. నం. లక్కుఱి
లక్క నం. వి 1 మారువేలు. 2. నియుతము
లక్క నం. వి. ఒక శబ్దాల్తి

లక్కము¹ నం. వి. గురి. గురుకూత్తము.

లక్కము² నం. వి. (రసా. శాత) ఒక
వస్తువునకు తేడా ప్రభ్యమునకు నియత
ముగా మండి, ఆవస్తువును (ప్రవ్యమును)
గుర్తించుటకు ఆవశ్యకమైన ర్మాము.
(Characteristic).

లక్కము³ నం. వి. (గృహా.) 1. గుణము.
2. స్వాధావము (Trait).

లక్కము నం. వి. 1. గురి. 2. రపము. 3.
వ్యాపము.

లక్కము నం. వి. 1 చివ్వము. 2. మచ్చ.
3. ముఖ్యము.

లక్క. నం. వి 1. రమాచేచి. 2. సంపద. 3.
వత్తుభూషణాదులశోభ. 4. మెట్లుచామర

లక్కము నం. వి. 1. గురి. 2. లక్క..

లగద వి. దేగ.

లగాము హిం. వి. క్లోము.

లగాయతు హిం. వి. మెదలు.

లగుతము నం. వి. దుర్దుకణ్ణ. దండుము.

లగువు వై. వి గంతు. విఱ. తేతిక, చులశన
వం. లంఘు, లఘుః.

లగ్గ వై. వి. కోటను | పాకుట. నం. లంఘు
లగ్గదింపు వి. కోటవైనుండి శ్రుతులవై
బోల్లించు తాతిండ.

లగ్గ వి. మేలు. ప్రోతి. ఎగు.

లగ్గము నం. వి (బ్రేవ) కింజల్గము
యెంక్క దండము పుప్పుడిత్తి పొడవున
అంటుకొనియున్నస్తితి కలది. (Adnate).

లగ్గము నం వి మేపాడుచాసుల ఉఁయము
పిఱ. తగుబుకొస్సుది

లఘిచు నం వి. అధుత్వము.

లఘిష్టము నం. వి. 1. మిక్కారి చులక
వై వరి. 2. మిక్కాలి తక్క వై వరి

లఘుకోణ ప్రిభుజము నం. వి (గచే) మూడు
కోణములు లఘుకోణములుగా గలిగిన
ప్రిభుజము. (Acute angled triangle).

లఘుకోణము నం. వి. (గచే.) సమకోణము
కన్న లిన్నరియగు కోణము. (Acute
angle).

లఘుచాపరేఱ నం వి (గచే.) అర్థవృత్తము
కన్న లిన్నరసు చాపరేఱ. (Minor arc).

లఘుతమావేషము నం. వి (గచే.) ఒక
అంకెను మరియుక అంకె ఫాగింపగా
మిగిలిడి జేషములన్నింటిన్నది (Least
residue).

లఘుదాతువు నం. వి (రసా) సాంగ్రదత
చాల తక్కువగానుకదు ధాతువు ఉదా.
మెగ్గి పియమ్ ఎల్యూమినియమ్, సోడి
యమ్, పొటాసియములు నీటి మీద తేలు
నంకటి చులచిని. (Light metal).

లఘువరి కపులు నం వి. (గృహా. వాతా.)
విషువరసా వరిగ్రములు (Small scale
industries).

లఘువాల్యు వి.వి.(శాత.) లఘు కవాటము.
(Aerovulve).

ఉఘువు నం. విజ. 1. చులకవిరి. 2. వడిగంది. 3. 1. ఒక మాత్ర, ఒక మాత్రకాంతమున పలకబడినది.

ఉఘువేలప్రహాహము నం. వి (భూగో.). ఈద్ద లఘుల పకములందలి అప్పమీతిథుల యందు సముద్రపు సిటిమిట్టము నుమార్యై డోక వైపు, చంద్రాదు మరియుక వైపు ఆక్షరి చెటునే కలిగిన అధిక మైవపాటు ఉఘూధంతము నం. వి. (గృహః) చిన్న ప్రైపునకు మైదటలో వంగియ వ్వాగము (Deuodenum)

ఉచిప్ర రై. వి. లంక్కై. స. పద. సం. లంక్కై పంచ్చిసము వై. వి. 1. లక్షము. 2. గురుతు 3. వ్వాగకండిశాస్త్రము.

ఉడ్డ నం వి సిగు ఉట్టు వి. తొట్టి. గాది. వడియ. ఉడ్డాయి పొం. వి దెబ్బలాట.

ఉడ్డు వై. వి. ఉడ్డుపు, (లడ్డుము) లడ్డుప చాకులో చేసిన భక్కుము (లడ్డుకుము)

ఉత నం. వి. 1. తిగ. 2. ముక్కులపోరు పేట. (వృక్ష.) తిగ. 3. కైన ఆధారమును ఉంగిగిని ప్రాపు మొక్క

ఉతకూన వి. వి. లేక తిగమంట త్రీ ఉపాంతము నం. వి. షిఫ్టుల్డు.

ఉత్తిక నం. వి. 1. తిగ 2 మారు చేటల నోపము.

ఉత్క వై. వి. ఉక్క. నం. లాంక్క ఉర్దీ వి గుల్లము మొరంగువాని మంచు ఉ. నము నం. వి. 1. ముఖము. 2. వొరు. 3. మాట

ఉప్పు వి. రాచి. విజ. కండకలది. బలిసినది. ఉప్పుము వై. వి. కళ్ళల నందులకు మెత్తు నుద్ద ముద్ద.

ఉప్పీఱు పొం. వి. భాగొక తుంక భాగి ఉడ్డమీ వం. విజ. పొందిదివది. వి (గచ్.) భాగపోరము చేయగా సేక్కుయ నంఖ్య.

ఉధుము నం. వి. (గచ్.) అంకగటిక ప్రక్క య లో ప్రకట (Product).

ఉధ్యము నం. వి. లాభము.

ఉధ్యము నం. విజ. 1. ఉథింపరగిసవి. 2. యుక్తము. వి ప్రాశ్వము.

ఉయ నం. వి. వృక్షగీక వార్షములు సముగా నుండట. 1. స్వరగీకముల కను గుణముగా కాళము వేయుట (ప్లాషిడ్మెంట్). 2. తా త్రీత్తికసామ్యము 3. మోఘము ఉయచారి విజ. వంచకుడు.

ఉయము నం. వి. 1. వాళము. 2. అలింగ నము. 3. నీటి వట్టివేరు.

ఉలంపిక నం. వి. కంతహోము.

ఉలన వి. వి. చిలసనశిలయగు త్రీ.

ఉలటపొర్కుప్పి నం. (శం) శంక్లో కైశాగమును ఏర్పరుచు ఎముకంలో కొకటి. ఓరి ఉలాటాప్పి, పార్కుప్పి అను చెందు ఎముకలుకలిని ఏప్పిడిన రి. (Frontoparietal bone).

ఉలాటము నం. వి. నదురు.

ఉలాపము నం. వి. 1. గురుతు. 2. చుక్కెము 3. తొడవు. 4. సావతొటు. 5. కొక. 6. గుఱుము (ఉత్తరపదమైవచో ప్రైపుము).

ఉలి వి. 1. పేమము. 2. ఉయాము. 3. క్రమము. 4. ఉత్సాహము.

ఉలితము నం. వి. సౌకర్యముచే అంగ వివ్వాసస్థూపముగు త్రీల-కృంగాంచేప. విజ. మనోజ్ఞ ము, తిప్పికము.

ఉవంగము నం. వి. కరాపువు.

ఉవంగములు నం. వి. (వృక్.) (వృక్.) ఇవి Myrtaceae అను కుటుంబమునకు చెందిన Engenia caryophyll అను చొక్కుయుక్క పూల మెగ్గలు. (ఈ మెగ్గలు వించక పూ గ్రమేకోపియెంట్ పెట్టుచురు (Cloves). ఉవంగములు కాంబూలమందును, వైర్సుముశిదును, వరి

మక సంహార ప్రత్యుముగు ఉపయోగింపబలుయంతును వీని నుండి ఒక విధమగు సగాను తయారు చేయుదురు (Clove oil).

అవండరు కం. (వ్యోవ) (Lavender) ఇది పరిమళము నిచ్చు అస్థిం తైలములలో నొకటి, దీనిని తుఱి కుటుంబము (Labiateae) వకు తెంపిన Live oil ఏకి Sp. అను మొక్కల పూపులునండి తియుదురు అవండనకము నం. ఏ (రసా) ఈ వర్గము వట తెంపిన భూరిన్, క్లోరిన్, బోమిన్, అస్మిడీనలలో క్లోరిన్ సోషియములలో కలసి లపణము నిచ్చునని తెలియుటచే వీనికి అవండ అనక ములని పేరు వచ్చినది (Halogen).

అవండలము నం ఏ (రసా.) అవంఘు సాలు ఎట్టవగా కలిగియున్న సీమ (Brine).

అవండనిగరణక క్రి నం. ఏ. (వ్యోవ, భూగో.) సేఱ యంగలి సీతిలో కడిగి యండు అవండములను మట్టి రేఖలు కొన్ని తిని పోచుగమ. కొన్ని టని తక్కువగమ ఇక రీంమశక్తి (Salt absorption power)

అవండము నం. ఏ (రసా.) లోహము, అలోహములకే సేర్పిడిన సమ్మేళనము ఒక అవండాధానుము. ఈ ము లోని ప్రైండ్రోజన్ ను తప్పించి, అస్థానము నాక్ర మించి మిగిలిన ఆస్థా శాగములో కలియగా సే గ్రు కొత సమ్మేళనము. (Salt).

అవండము నం. ఏ. ఉప్పు, సైంధవ, సౌశర్జ, కాచ, విడ్డా, సమ్మద్ర అవండములని పంచ అవండములు.

అవండ ఏ. విగుపు.

అవండము నం. ఏ. పైరులోనగు వాని కోత.

అవండము కం. ఏ. కీవనార్కమై యిచ్చు

సొమ్మై (Allowance).

అవండము నం. ఏ లేకము, కీన్నాంకములోని పై అంకె

అవండము నం. ఏ (గచ్చ.) కీన్నములోని మీది కాగము. 2/3లు కీన్నములో 2/3లునని అవండము (Numerator).

అవండము నం. ఏ. అత్యంతాల్పము

అవండము ఏ. గ్రామసేవకుల తీకముల కై కీసికొనబడు పన్ను.

అవిలే ఏ 1 రెక్కమేరులు. 2. చెవిటి.

అవితము నం ఏ కొడవలి, లిక్క-

అవండము నం. ఏ. వెల్లుల్లి (వృత్త.) ఉల్లి మొదలగు మొక్కలకు భూమిలో నే గ్రు గడ్డ. (ఇది రసములో కూడిన శంగు ప్రతములలో పొంలుగా నే గ్రె యిం దును. (Bulb).

అప్పురు పం. ఏ. దంచు.

అసికాకోటురములు నం. ఏ. (శీవ.) కోష రసముండుస్తోలములు (Lymph sinuses).

అసికారము నం. ఏ. (శీవ.) తీకకణకాల ములో నున్న తీవకణములు మునిగియుండు తెల్లరక్త కణములలో కలసియున్న ల్డవ పద్మార్థము. (Lymph).

అసికా హృదయములు నం. ఏ. (శీవ.) గుండెవలె సంకోచచాయ్కోచములచే కోష రసమును ప్రశరింపచేయు నిర్మాణములు (Lymph hearts).

అసితము నం. ఏ. | పకాశించునది.

అసితకు క్రి. నాక నముచేయు.

అసితకము నం. ఏ. 1. సిడికట్టు. 2. వింటి నదుము.

అప్పురు కం. ఏ. (గృహం) గాజదిపాల ఆధారము, కొమ్ముల దీప సెంఫము. గాజతో క యారు చే య బ డిన అలంకారదిపాధారము (దీనిని గదులలో ప్రేలాడగట్టు దురు.) (Chandelier).

అంగ. నం. వి. 1. పెద్దల, 2. శీచి.

లూ

అంగలము నం. వి నాగరి.

అంగూలము సం వి. లోక.

అంగూలతరణ న్యాయము నం. న్యా. కుక్క
లోకపట్టకొని గోదావరి యా ఇనురిచి
అంధనము సం వి. 1 గురుతు. 1, నామము
8. వివాహాదులందలి మచ్చాదలు.

అందులాయినేషన్ చట్టము ఎ. వి (శాస)
శ్వయసాయ దారులు భూమి నితయలకు
మార్పుకు పీట లేకుండ శాసించుచటము.
(Land alienation Act)

అండిమార్కెగేజ్ బ్యాంక్ ఇం. వి. (అర్)
(Land mortgage bank), మావి తనథా
చ్యాంకు నథివ్యక్తిచేసికొనుటకు భూమిని
శాకట్టు పెట్టుకొని అప్పంచిచ్చు చ్యాంకు
లాక వి. పక్కియాక.

లాకక్షై వి. పెదరెక్కులు విరివికట్టినకట్టు.
అంగ రంద్రము, తొరియ.
అంగదాగుడు వి. సంగ్రము, శ్యో. బొరియ
లందు చాగుకొనువది.

అంగరి వి. చెవి.

అంగు వై. వి. 1. చల్లడము. 2. మజ్జ లంఘము.
3. లంఘనము. నం. 10 లంఘః.

అంచు క్రి. 1. వాడ్చించు. 2 పొంగు. 3.
చాకొను.

అంత వి. 1. గాయట. 2. విష్ణుంథింపుట.

అంతి వి. 1. ఇతరము. 2. వేరు.

అంతు వి. అధికము.

అంచో వి. (అపు+రాయ) అంచో
ముఖమున తృచ్ఛాధికము చొరకుండ
వేయు గంఢ్ రాయ.

అంత వి. లాకలద్దు(పదుగువందు చౌప్పించు

| బద్ద)
లాకకట్టు వి లాకలతోడ చుట్టి యుంచిన
పదుగు

లాకు ఇం వి. (Lock) కాలవయందిటునటు
నచ్చే ప్రపాహము నాపుము పెలువరిం
చుచు నుండు అడ్డతలుపుల కట్ట

లాకోట్ ఇం వి. (Lo. k otl) మూసివేత,
నమైలు. మె. నవి ఇరిగినపుము కర్మగా
రములను యిజమానులు మూసివేయుట)

లాక్ నం వి లక్క.

లాక్సిపెక్సరు నం వి. 1. లక్షాల్కు, 2.
శాస్త్రకారుము.

లాష్టరపము వం. వి. పారాట్

లాగము వై. వి. లాఘవము నం లాఘవమ్.

లాగు క్రి. ఆక్రించు. వి. 1. విధము. 2.
ఆక్రించము. 3. సమైక్యి

లాగూను ఇం. వి. (Lagoon) సము
ద్రమునుండి ప్రవ్యక్తిచేపేరుచేయిలడిన
సిట్ ప్రదేశము.

లాఘవము నం. వి. 1. లఘుక్యము 2.
అరోగ్యము.

లాజము నం. వి. 1. నట్టిచేయ. 2. సాచ
చియ్యము.

లాజఱ నం. వి. పెలాలు.

లాఖము నం. వి. 1. లిలక. 2 ఒకానొక
చేశము

లాబారీఇం. వి. (Lottery) చీట్లుకరిపివస్తుపుల
నమైటు.

లాబారీ ఇం. (వ్యాప.) (Lottery) 1. వందెపు
ఔరము: 2. చీట్లు పేసి నిర్ణయించు
వందెము.

లాటీ వై. వి. దుద్దుకట్ట

లాటు లం. వి. (Lot) వలములోని కాగము.

గుట్ట.

లాతము వి. గుల్లము గుట్టలకు గుట్టు అనుప తిశ్చ. రూ. లాతము

లాడి వి. పెద్దపుండు, బరి,

లాడిచెడి వి. (వ్యావ) మూట ముటె లాతము వి. 1. చేతి డెక్కము. 2. సాగ్ని ముట ఈతి దండము.

లాటు వి. (వ్యావ) కట్టడములలో వంపుల కాథారముగా కట్టు కట్టడము.

లాషము సం. వి. కోకము.

లాషులు ఇం. (Kapps) యూరవు మంచు ఎదారులలో నివసించు మానవులు లాష్ లాండ్ (Lapland) దేశములు.

లాషి ఇం. వి. గోట్టి ప్రదేశము. 2. లాషవ సఫ్టుల గోట్టి. 3. తమప్రకృతు ప్రిప్పు కొమటకు పశ్చాత్యు చేయు ప్రయత్నము.

లాతప్పములతాకా వి. వి. (వాష) సిల్లిక కాలాంతమువ ఒక సంస్కేరించ నికంపు లాతములు కసొనుటకు మపకరించుకూకా (సంప్రథయైక్క రాబధులు ఒక వైపున కార్పులు రెండవ పైపున పేపి మొదటి చూవిలో రెండవది తీపివలాతమో, సమమో మొత్తము చేఱున.

లాతము సం. వి. (లాట) పరిశమల వలన కావి ప్రాణపోం మువలవకావిభాగులపోను మిగిలివ వికరసు ఆదాయము, విక్రయించు టకు కావలసివ అన్ని వ్యాయములు రోగ మిగిత పొమ్ము. సం. వి. క్రయ విక్రయములందు వచ్చు పొచ్చు భవము అధికముగా పొంరించినది.

లామారిక్కాజ్ఞం కం. (జీవ) (Lamarckism) సంపొదిత లక్షణములు అనువంశికముగా వచ్చుచుండుటవలన జీవపరిచారము కలుగుచుప్పుడని లామార్క్ అను లాప్ర్

పెత్త చేసిన సిద్ధాంతము.

లాయము వై. వించ్యూరాల. సం ఆలాయమ.

లాయర్ ఇం. వి. (lawyer) నాగ్నియవాది.

లాయల్సాపో హిం. వి. క్రమము.

లాయు క్రీ విష్ణుంబించు.

లాల సం. వి. చొంగ

లాలము సం. వి. బుజ్జగము, మ. ద్వాచేయుట,

లాలము వి. క్లోరు క్రింది జాలరు.

లాలము సం. వి. అదికేచ్చు, బొమ్మక్యము

లాలా జలగ్రంథులు సం. వి. (ఎం.) ఉమ్మి ఉత్కత్తి చేయు గ్రంథులు (Salivary glands).) ఇవినోటికి ఇనుప్రక్కల దవడ లలో ఉండుని)

లాలాజలనాకము సం వి (ఎం) లాలా క్రుగ్ ధు మండి ఉమ్మిటిని తీపికొనివచ్చు గొట్టము. (Salivaryducts).

లాలాజలము సం (ఎం) సోలిలో ఉండి సిరు, ఉమ్మిసిరు. (Saliva).

లాలాబికుఁడు సం. వి | ప్రథమాదయము కనిపెటువాదు.

లాలి వి. ఉమ్మెగ్ల.

లాలిత్యుభాపము సం. వి ఉలిత కావము.

లాబూచి హిం. వి. 1. లాగ్నిక 2. లైచ్చుము

లాలోచి వి. (వ్యావ.) లోపాయుకారి.

లాపణము వి. క్రొత్తగావచ్చిన పేచకుని పట్టి కలో ప్రాపికొమట.

లాపణ్ణమువిం వి. అపయివకాంతివిచేపము.

లాపణము సం. వి. కోయిమట.

లాపరి విం. (లాపు + ఇరి) ఇలావంశుడు.

లాపా ఇం. (భూగ) (lava) కిలాగ్రదము. అగ్నిపర్వతముల మండి రాయికరగి ప్రవ హించు అప్పురికోప్పుగ్రశకల గ్రహము.

లాపాదేచిలు హిం. వి. వర్తకప్రాణారము లలో ఉన్నిపుట్టుకామట.

లాపు వి. 1. లాము. 2. అంశయము. సాముర్ధ్యము విం మూలము.

శాస్త్రము బైనా వేదాంతి,
శాపకము వం. వి. సెషిలి.
శాపక్సెడు వం. వి. అటగాయ.
శాపము వం. వి. వృథాము. దా. శాప్సుము.

శాస్క వం. వి. అటక్కె.
శాప్సుము వం. వి. వృత్యుము, తొణ్ణుతికము.
శాస్చరి లి మతు.

లి

శింగఁడు బై. వి. జింగమయ్య. కివఫక్టుయ, శింగము ధుంఘమవాయ.

శింగిపీతము వం. వి. పానవట్టము.

శింగఁలిషెలు వి. శింగధారులగు బలిజులమువాయ.

శింగము వం. వి. 1 శింగధారుల సజ్జకాయ.
2. పానవట్టముసీది కివమూర్తి. (గ్రూప.)
అడమగ భేరము, శ్రీ పురుష కాపితో
బకటి (Sex).

శింపొకము వం. వి. పంచు.

శింపొకుఁడు వం. వి. ముఖురుడు.

శికుచము వం. వి. 1. గళివిమ్మ. 2. రెంగ
చేసు.

శిక్కి - వి. కొదవరి.

శిక్క వం. వి. కురు.

శిథించే వం. క్రీ. క్రాయు.

శిథితము వం. వి. క్రాయుబడివరి. వి.
అక్కరము.

శిథిత పంచిధావము వం. వి. (రాశ, రామ.)

రాజుభూంగ జ్యోతః. నిషందవ పూర్తిగ
శిథిత పూర్వము చేయుట, తాడ. అమె

ప్రాకా కుంచుక్క రాష్ట్రముల, కాడకాఁశ
ప్రామ్మ చేశముల పంచిధావములు.

శిథిషుఁడు వం. వి. 1. పాష. 2. ఒక ముఢి.

శిర్రిప్పే శం (ప్పుక.) (Lignin) ఇది మొక్క
కిష్ట నిర్మాణము గం గల్లి రపాయవ
పుర్వము. శీపకణ కపరములుగాని,
శీపకణ శాస్ములుగాని. అపసరమైన
పోటు కంపచార్ఫములే వేర్పడిన పొరలతో
రృథముగా వగుమ.

శిట్టప్పే శం. (రసా.) (Litmus) అమ్లములు
కగిలివ ఎల్లాగాను. కూరములు కగిలివ
నీలముగాను మారెడి ఒక ప్రవ్యాము.

శిట్టి లి 1 పడిశెములే ముక్కడచుకొనుట
2. రోటిలో గొట్టెదు గూటుము.

శిపి వం. వి. ప్రాక.

శిప్పకము వం. వి. విషము పూపివ శాసము
వి. పూయబడివరి.

శిప్పము వం. వి. 1 పూయబడి 2.
ఖుటింపబడివరి.

శిప్పు వం. వి. ఇచ్చ, వాంఘ.

శిప్పు వి. 1. పాతర. 2. రాస. 3. నిరి. 4
ప్రాగు, రపము.

శిప్పిమొర వి. శ్రీరుదు, ఇశేషుడు.

శిప్పిపథితి వి. లంక్కు.

శిప్పు వి. అగం కోలు తెచ్చు.

శియ్యము బై. విష, లయించివరి. వం. శిషః.

శియ్య వి. రాఘవము.

లి

శితియువ్ అవ్ అవర్ శం. (హరి.) (Legion
of Honour) ఒక ప్రాంతి కియదము.

శింక్ శం. వి. (Litre) క్రమపచార్ఫములు

కొలుచుటకు వాడు ఒక ప్రమాణము-
గ్రామమలో కొమ్మెన్టింట పెందుక్కాగాలు.

శితము వం. వి. 1. విషింపరి. 2. కాశబడివరి

శీనము నం. విం. లయించినది. కరగినది. | చేప్. 4. రీట.
శిల నం.వి. 1, క్రిడ. 2. క్రియ. 3. శృంగార.

లు

టు (హ్యాక) ప్రథమా ఒహెవనము.
యంగ వి. 1. రథ్తలచ్చట. 2. వాత్రుభారము,
బుంగము నం వి. మాచిపలము.
బుంగి వి. 1. తురకల మొలచ్చట. 2. మాది
ఫలము. 3. కుల్లాయి, కుప్పనములు చేరి
చుట్టివ పాపద.
బుంటాకుడు నం. వి. రొంగ.
బుంతనము వం. వి. 1 భూషిమీదపొల్లిక
2. గులపు పొల్లిక.
బుకిలుక వి. 1 పరిగెత్తుట. 2. పురుగులు
తొలుచువశ్వరుడు గలగు ధ్వన్యనుకరణము.
బుక్కు వం. వి. పెళ్ళికి, తోచము.
బుగచెడు క్రి. 1. శిదయగు. 2. శాగుతప్పు.

బుగచొను పొం వి. నష్టము (బుగ్గము.)
బుదుగు వి. పసుల మేడను గట్టు గంట.
బుప్పుము నం. వి. రొంగ సొమ్ముత్త. విం.
బోపించినది. కోయిబడినది.
బుట్టకుడు నం. వి. 1. పిసినిగొట్టు, లోథి.
2. కోయివాడు.
బుబ్బుడు నం. వి. 1. లోయ. 2. లోథి పిసిని
గొట్టు.
బులాయము నం. వి. దుస్స.
బువి వి. తక్కువ.
బులితము నం. విం. చలించినది.
బులించు క్రి. 1. అరుగుదుపడు. 2. హీనమగు
బుల్లిగొడు వి. 1. కీ-నుదు. 2 అధముడు.

లూ

బూలీ వి. 1. కొల్లగొనుట. 2. ఉపద్రవము.
3. ప్రవఱంద్రము, దౌడయందరి వడము.
బూడుపుటు వి. పాదరకులు.
బూడ వం. వి. 1. పాపెపురుగు. 2. రోగము.
బూనము వం. విం. కోయిబడినది.
బూలాపూలము వి. వంచత.

బూచిక వం. వి. సాలెపురుగు.
బూసర్చై ఇం. (వ్యోప.) (Lucerne) ఇదిపశుతు
ంకు ప్రాశ ప్రమున మేకపైరు (Lucerne-
alfa - alfa medicago sativa). ఇది
Papilionaceae ఘను కుటుంబమునకు
చంపిన మొక్క..

లై

లైంక వి. సేవకుడు.
లైంకి వి. సేవకురాలు..
లైంప వి. ప్రక్క, తెంప.
లైంపకాయ వి. తెంప దెహ్న.
లైక్కు-క్రై. 1. ఉష్ణము. 2. ఉష్ణము. 3.
తప్ప మం 1. ఉష్ణము. 2. ఉష్ణము.
లైక్కుగ్గింపు ఉష్ణములైంపు. . ఉష్ణమొక్క.

లైక్కు-పెట్టు క్రి. లెక్కించు, ఎన్నికచేయు.
లైగీంగ్ని ఇం. (గ్యాహ.) (Leggings) మేళో
శ్వుతోసహి చేయబడిన నిక్కరు.
లైప్ప వి. గురి. రూ. లైప్పము.
లైప్ప వి. పేమము. విం. కేష్టము.
లైప్పెందసము వి. థూగ్గుత్, మంచికము.
లైప్పుతాడు ఇం. థూగ్గుడు.

లే

లే ఏడ. (లేత) అల్గము. (ప్రోక.) లేత రిబ్బమనకు మీదివర్షము లోపించగా మిగి లిన రూపము.

లేత వి. లైక.

లే న వి. (లేత + కానుపు) క్రొ త్తగాబుళ్లన దూడ.

లేగడిచూపు వి. లేతదూడగల యూపు.

లేసిసువు వి బాలశృంగము

లేత ఏడ. 1. లేతరి 2, చులకన. 3. సుకు మారము.

లేంగలు వి. (లేత + వగలు). ప్రాణము.

లేంపరువు విడ లేత పయనగల కాయ,

లేంబోక వి (లేత + పోక) మందగమనము

లేంప్రాయము వి. (లేత + ప్రాయము) శాల్యము.

లేంప్రాద్య వి. (లేత + ప్రాద్య) అపరాహ్నము,

లేత వై వి 1 జాబు. 2 మిక్కిరి వేరిగల వృణ్ణాదుల వరుస, 3 సమూహము. నం లేఖ.

లేకరి వి. లేఖకుడు

లేకి వి. రాలిన ధాన్యపు గింజలు సిఱ, అప్రయోజకుడు

లేకి బ్రథకు వి 1 పరిగె గింజలు విచుకొని బ్రథకువాసు 2 నీచమును బ్రథకు.

లేకివాడు ఏడ. 1. పరిగె గింజలేరుకొని బ్రథకువాడు. 2, అప్రయోజకుడు.

లేఖ నం వి 1. మిక్కిరి లేరికయగువృణ్ణదుల చంక్తి 2. లిపి 3 జాబు.

లేఖగము నం. వి ఆకసము.

లేఖనము నం. వి. లిపి, ప్రాత

లేఖని నం వి. ప్రాయుకలము. రూ. లేఖని, లేఖనికుడు నం. వి. 1. జాబుకొనిపోసు వాడు. 2. తన గురుచిడి యొక నిచే ప్రాయించువాడు.

లేంప్రాధిభండు నం. వి కండుదు.

లేంప్రాయు నం. వి. వేలుపు.

లేంప్రాప్రతకము నం. వి. శాటిచెట్లు.

లేంప్రాము నం వి. వ్యవహార విషయము ప్రాత.

లేచు ట్రి. 1. సిద్రతెలియు, మేలుకాంసు 2 ఉబ్బ 3 పొటమంసు.

లేచిపెడిసిచ్ ఇం.

(గృహి.) (Lazy-daisy stitch)

లేకొక గొలుసు
కుట్టుతో పుప్పులు
ఆకులు మొదలగు లేకొడకొకులు
వానిని ఉపయోగించు కుట్టు ఒక గొలుసు
కుట్టు.

లేటు వి 1 కొవ్వు 2 కాఫు.

లేపిమెగమువడు ట్రి 1. విముఖమగు. 2. కైన్యడచడు.

లేటు ఇం వి (Late) 1 ఎనుకటి. 2. మండిచినది. వి అలచ్చుము.

లేడి వి జింక రూ. లేటి.

లేదు వి, ఎలుగుబంటి.

లేదుంతి వి టొంకు.

లేపకుడు నం. వి. పూయువాడు.

లేపనము నం. వి. 1. పూత. 2. అలుకటి. 3. భోజనము.

లేపరము నం. వి. (రసా) పూతపూయటి, (Plating).

లేపు ట్రి. లేవ లేయు వి. 1. పడకమీదపరచు పరపు. 2. జాబు.

లేపరము ఏడ. 1. శూన్యము. 2. వ్యర్థము.

లేప వై. వి. ట్రై. నం రామూ.

లేపరి వి. పెల్లెవాడు.

లేపులు వి. ప్రథమాసురాశిము.

లేఖ వి. చారిద్ర్యము, లేఖిడి, ఉడమి.
లేలిపోసము నం. వి. సర్వము, ల్యో మాటి
మాటికి నాలుక చాచువడి.
లేవ వి. గుళ్లపు తలాటము.
లేవడి వి. లేఖిడి.
లేవిడి హిం. వి. 1 అవమానపచుట 2.
సంకెష్యావేసి దొంగను వీధిఫిథిక గ్రిప్పటి.
(రూ. లెపుడి)

లేశము నం వి. కొంచెన్చు రవము. ఎఱ
కొంచెము,
లేసు వై. విజ. చులకన, సులతము, నం.
లేశః.
లేహనము నం వి. 1, అవలేహము 2, నాకుట.
లేహము నం. వి భోజనము.
లేహ్యము నం. వి నాక కుణింపదగిన మందు.

ల్రో

లైబ్రరీ ఇం వి (Library) శ్రస్తక భాండా
గారము,
లైసెన్సు ఇం. కాస. (Licensee) ప్రభుత్వపు
అనుమతి, అనుభ్రాత (పరిక్రమలు స్టోపింపి

వలెనన్న ఇది అవసరము అట్లే మోటారు
వాహనములను, వదుపుటకు కూడ ప్రభు
త్వానుమతి అవసరము)

ల్రో

లొంక వి. కొన.
లొంగు క్రే లోకువగు, వెనుదీయ, లోబదు,
లొంప వి. 1. కొంప. 2. చిన్నయల్లు. 3.
టోంప.
లొక్కు వి (హ్యాప.) లోకువ.
లొగడ వి. కోభము, కలగుండు.
లొచ్చే వి తక్కువ. విజ. మాధ్యమము.
లొళ్లు వి. కట్కువ, విజ. మాధ్యమము
లొటారము వి. 1. బొక్కు, 2. శూన్యత
లొటీపిట వి. ఒంటె. దూ. లొటిపిట్లు, లోట్లి
వీట, లొటిపిట్లు.
లొట్లు వి. పట్లము విజ. అణినది.
లొట్టె వి కట్లుదిసెడి ముంత.
లొట్టీమ్యుమ్పు విజ. క్రాగుబోసు.

లొడిత వి. ప్రాదేశము, బుత్తి లి. దూ. లొడితిలి.
లొడుగు వి. ఆవు ఎండగంట.
లొద్దు విజ. రొద్దు.
లొత్త వి. లొట్ల
లొద్ద వి. రాటి, ప్రోవ
లొద్ది వి. లోయ.
లొద్దుగు వై. వి. లొద్దవుకము. నం.
లోద్రి.
లొల్ల వి. డున్నిన సేలను సమముచేయు
బ్లాక్ల.
లొల్లి విజ. 1. తఱచు. 2. అధికము. వి.
అల్లరి.
లొముకు వి. (హ్యాప.) వెరిటి.

ల్రోటి

లో లవ్య. విధారణ పట్టియందు వచ్చు
ప్రశ్నాయము లోపల లోసు శబ్దములకు
పుత్తియందు పీచి వర్షములు లోపింపగా
మిగిలిన దూషము. ఉదా. లోబొపు,
లోపల మొదలగునవి.
లోకువ విజ. అధికము, తక్కువ

- లోగితి వి. ముంగిరి.
- లోగద వి. గతకాలము.
- లోగు క్రి. 1. అడగు 2. లోకువగు. 3. వెనుదీయు 4. కొన్చు.
- లోగు క్రి. వేషుతో కెలగించు.
- లోటు వి. మిక్కిలి రల్లి ము.
- లోటదు క్రి అధినమగు,
- లోకజనని సం వి. 1. ఇగము తల్లి. 2. ఉష్ణి 3. గంగ.
- లోకనము సం. వి. విషువు.
- లోకపాంధ్రవైషు వం. వి. సూర్యుడు.
- లోకమాత సం వి 1. ఇగము తల్లి. 2. ఉష్ణి. 3 గంగ
- లోకము సం. వి. 1. చరూచం ము. 2 ఇనము. 3 కుటుంబము.
- లోకములు సం. వి. స్విరమ ర్యా పాతాక ములు భూలోకము, భుస్టోకము, సువర్లోకము, మహాలోకము, ఇనలోకము, ఇపోలోకము, సత్యలోకము ఈ యొయెను ఉద్ద్రవ్యలోకములు అతలము, జితలము సుతలము, రసాతలము, మహాతలము తలాతలము, పాతాకము. ఈ యొదను ఇథోలోకములు.
- లోకపథ సం. వి. (శాస., రాజ., పోర.) ఖారక పఃజల రిగుల సథ. పార్లమెంటు దిగువ పథ.
- లోకపమ్మతము సం వి. చంద్రని గౌయగు
- లోకసేవాసంఘము సం. వి. (శాస.) ప్రశు తోయిలోగ నిర్లయ సంఘము, ప్రభుతోయిలోగము లియ్యునప్పుడు అభ్యర్థి యొక్క యోగ్యతలను పరిషీలించు సంఘము. (Public Service Commission)
- లోకార్థిరామాయణము వి. లోకములోని విశేషాంకముల ముచ్చట.
- లోకాయుతము సం. వి. ఒక నాస్తికమయితము.
- లోకము వం వి 1. చాక్సాగ సర్డు | తము, భూమిచుట్టుకొనియుండు కొండ, లోకైత్తి సం. వి. 1. వామకమాట. 2. పుకారు. 8. పామెక.
- లోచకము సం. వి. 1. దీపపుకొఱును. 2. జొట్టు 3. బింబియలై క్రాదు.
- లోచకుఁడు సం వి డీరాచోప్పక్కతుడు
- లోచవము సం వి. సేతము.
- లోచెయి వి అంచేయి ఏడ, మాక్కము తం సిం వాదు.
- లోట వి. సీరి టెంబి, ఉన్న పార్టిము.
- లోటు వి. వష్టి. లోచము.
- లోచసము సం వి. (గ్రూప) గుండ్రముగా చుట్టుటకు చీలుపడుకిణ్ణ ముచ్చుముకొను చీరును ఉత్కినతర్యాత సాగళిసినతకణ్ణకు చుట్టు ఆరపెట్టు: రు (Roller).
- లోటే టై. వి. లగుడము, నుద్దుకణ్ణ, మల్లులు పాధనమునకై ప్రిప్పు చుద్దు కొయ్యి.
- లోచు వి. 1 ఆసుదురిల్ల, ఒరగుదిండు.
- లోటు వి (శాస) ఏకై వ నొక బిందుపుండుకు స్థి బిందుపునకు క్రించుగానున్న దూరము (Deprh).
- లోప్రము సం వి. లొచ్చుగచ్చెట్టు.
- లోమ వి 1. లోపల. 2. మెచుకలు, విజ. లోపల.
- లోపము సం.వి 1 తక్కువ. 2. మరుగుపాటు.
- లోపల అవ్యా. విధారణ పష్టియుము వయ్య ప్రత్యయము. వి లోను, అంతరము.
- లోపోయూరి లింగ ఒహ్యుముగా జ్ఞాకరి పెకముననున్నది.
- లోప్రము సం, వి కొంగిలించిన సామ్యు.
- లోప్తము సం. వి. 1. కచ్చురితి 2. పితలాట కము. 3. పినినితము.
- లోప్రి వం. వి. బుట్టాడు.
- లోపము వం. వి. తన్నారుపంచు. వెండ్రుక. దూ. రోపము.

లోపుకుడు నం. వి. శరీరమండెల్ల నిదు
పెగ్గుదుకలు కలవాడు.

లోయ వి. 1. కొండపగులు 2. పంచుకళలల
మర్గశాగము.

లోల నం. వి. 1 నాలుక 2, లక్ష్మీ. వి. 1.
1. కదలనది 1. మిక్కిలి యిచ్చగలది
నోలంబము నం. వి తుమ్మెద, రోలంబము.

లోలకము నం. వి. (బోతి)
చాచమునకు కట్టలడిన
టక బగువైన కణము
(Pendulum).

లోలము నం. వి. 1. చల
నము. 2. కంపనము,

లోలితము నం. వి. కొచ
చిదినది.

లోలకము నం. వి. మిక్కిలి ఇచ్చగలవాడు.

లోవ వి. 1. ఇంటమారు. 2. రథ పీరము
పీది పట్టపు అంచు 3. లోయ.

లోవయినము ఏడ కడలినది.

లోవి ఏ వంటకుండ, స్థాతి, పనపాత్ర.
లోవు క్రి. లొంగు, లోగు.

లోష్టము నం. వి) మంటిగడ్డ.

లోహండి ఏ. వంటకుండ.

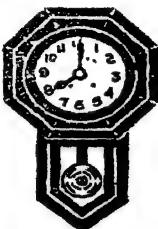
లోహారకుడు నం. వి. కమ్మెర్ల.

లోహార్ము నం. వి. (రసా.) ఇనువ
రజము, చూర్చుముగాచేయుండన ఇనుము

(Iron filing).

లోహకిత్తు నం. వి. వజ్రము.

లోహపునేలలు ఏ. వి. (వ్యిష.) ఇనుము
సంబంధమగు ప్రప్రములు పొచ్చుగాగం

సేలలు (Ferruginous soils).

లోహము నం. వి. బంగారు, వెండి, ఇనుము
మెనదలగునవి, ఖనిజము (రసా.) ఇనుము,
(మానవులకు మిక్కిలి ఉపయోగము గల
ధాతువు ఇది ఆవర్త్రకముందు నికిల్
కొశాల్లులతో పాటు 8వ వర్గములో
నుండును).

లోహము నం. వి. (బోతి) పారదర్శకము
కాని ఉష్ణవాహకము, పిద్యద్వాహకము.
మరి కొన్ని దర్శకములు కలిగిన మూల
(రవ్యము).

లోహయిగము నం. వి. (చరి.) చవిలా
యిగము తర్వాత కాలము (ఈ కాలము
నాటిమానస్తులు తమ పనిమట్లను, ఆయ
ధములను లోహముతో చేయుచుండి)

లోహయుడు నం. వి. కి. నత్తి వాడు, స్ఫుర్తము
గాని మాటలుగలవాడు.

లోహస్వలేకము నం. వి. (రసా) ఇనుము
పొటాసియం సల్ఫైట్ (గంభీరము)

సమ్మోహనము (Iron alum).

లోహాధిపారము నం. వి. యుద్ధసన్నద్ధుడైన
ప్రచువునకు ఇచ్చు పోరతి,

లోహాతకము నం. వి కెంపు,

లోహాతము నం. వి 1. రక్త చందనము. 2.
2. సింధారము. 3. సత్తురు

లోహాంగుడు నం. వి. అంగారకుడు.

లోహాస్మృదు నం. వి. హరిశ్వరంద్ర స్ఫుర్త
లుని కొమరుడు. దూ. రోహాతాస్మృదు.
(తాపికాశ్వదని కొండలు.)

లో

లోకికము నం. వి. లోకవ్యవహారసిద్ధమైవది.

లోకికుడు నం. వి. లోకవ్యవహారదకుడు,

లోకము ఏ. వి. (వ్యాప.) కొకిము.

లోయము నం. వి. లోయారమైవది.

లోపిత్కము నం. వి. ఎళ్లన, ఎలుతు.

వ

వ ఉక అష్టము.

వంప వై. వి. 1. వంకర. 2. వాగు. నం. వక్రః.

వంక వి. 1. దిక్కు 2. పతము.

వంకకల్తి వి. (వ్యోప) కొడవలి
వంటి వంపుతీ-గివకతీ Scythe).

వంకము నం. వి 1. ఏటి రెండు
దరుల వడుము 2. గుఱ్ఱమునకు
శల్లము పెట్టువోటు వంకకల్తి

వంకర వై. వి వక్రత్యము.

వంకరబెంకర విజ నానావిధ వక్రత.

వంకాయ వి. (మంగ + కాయ) వంగకాయ,
వార్కాకము.

వంకి వై. వి వాకు, నం. వక్తి.

వంకి వై. వి. త్రీయిలు సందిష్టంచంచ నగ నం.
వక్తి.

వంకె వి. చిలుక కొయ్యి.

వంగ వై. వి. వంగచెట్టు నం. వంగము.

వంగాదియు క్రి వంచు.

వంగదము వై. వి. వంగము. రూ. వంగ
సము. వై. (వ్యోప.) పశుజాతిమండిగాని,
శృంగజాతిమండిగాని యొంచండిన ప్రశేష్టక
లభించులుగలతరగతి(వంశము) (Strain)
ప్రశేష్టక లక్షణములను కలిసియున్న ఉప
జాతిలోని రకము.

వంగము నం. వి. 1. తగరము, సత్తు, 2.
మంగ. 3. వంగచేశము.

వంగలేపనము నం. వి. (రసా) ఇమమునకు,
ఇత్తుడికి రాగికి తగరపు కళాయి పూర్యము.
(Tinoponik).

వంగు వై. వి. ముండటిక వాలు.

సంచకము నం. వి. సక్క. విజ. మోసము
చేయునరి.

వంనతుఁడు నం. విజ. మోసకాడు.

వంచస నం. వి. మోసము.

వంచ విజ. 1. ముఖ్యము. 2. ఉకటి.

వంచేపించు క్ర. కెకరు.

వంచుల నం. వి. ఎమ్మువగా పాలిచుఅపు.

వంచులము నం. వి. ఆశోక వృకుము.

వంచైఁగు వి. త్రీయి పార్శ్వమేళంచలము.

వంజ వై. వి. వంధ్య, గౌఢాయ నం.
వంధ్య వి. గౌదుగులోవలి శలాకల
కాసరాగా శేర్విరివ కమ్ములు.

వంటి వి పాకము.

వంటికట్టియలు వి. వంటకట్టెలు, వంటిచెకు.

వంటికము వి. ఇన్నము

వంటిచెఱకు వి. వంటకట్టియలు,

వంటిచెఱకుచెఱు వి (షోప.) వంటకట్టెల
నిచ్చు వృకుములు. ఉదా సంగులు మొద
లగులవి(Fuel trees).

వంటివుట్టి వి వంటిచేసి తీవించునరి

వంటియింబేకుందెలు (కాతి) స్వాధీనమైనరి.

వంటిరాయి వి. మన్మి వండిచేసిన మణి విశే
షము.

వంటిరి వి. (వంట + అరి) వంటకాదు, వంట
లక్కు.

వంటలక్కు వి. వంటక త్తె.

వంటి విజ. లోటి, పోలిక.

వంటియము వి. (వండెయము) ఒకని క్రింది
రాజ్యమువందు కొంత ఫాగము.

వంటు వి. అనుకూల్యము.

వంటుము వి. మందులసంచి.

వంటుఁడు నం. వి. బిమ్ముచారి. విజ. పొట్ట
వాడు.

వండ నం. వి. రంపటాలు. విజ. మొండి.

వండ వి. 1. ఆపద. 2. చెరుసులోనగు వాని
యిదుగువ నుండి యొండిన బురద.

వండలి వి. (వ్యవ) వర్షాలమున నదులు మొదలగువాని బురదసీటిలో కలిసి తేలు చుండు మృదువైన మట్టి (Alluvium).
 వండతినేలలు వి. (వ్యవ) నది ప్రవాహముల వలన సేర్పుదువంద్రుము ట్టీల డెబ్బానేలల వంటి నేలలు (Alluvial soils).
 వండు క్రి. వంటకేయ. వి. వండలి.
 వంత్సు. వ్యధి. ఏద్దు సంతాపము.
 వండు వి. 1. ఆగము. 2. వరుస. 3. సామ్యము. 4. పోటి.
 వంతెన వి. పెట్టి పైకట్ట, వాఁచి
 వండ సర్వి. నూరు,
 వందనము సం. వి. 1. పూజ. 2. పోత్రము.
 3 సమస్యాదము.
 వండల వి శకలము (చిందలవండల).
 వండాలాడు క్రి ఖండించు.
 వందరువు సం. వి. గోత్రనామములు చెప్పి పాదములు సోక ప్రముఖులు-వాడు.
 వంది సం వి. స్తుతిచేసి జీవించువాడు.
 వండు క్రి. సంతాపించు
 వండరు క్రి కోకించు, క్లేశపడక
 వందేమాతరం ఉద్యమము సం. వి. (రాజ.) క్రి. 4. 1905 సం. లో ప్రిటము టైన్ రాయి అయిన 'కర్నీ' ప్రభుతు వంగ రాజుమును విఫజించి పచ్చదు ఎక్కు వంగ రాప్రైఫ్స్ సౌసనకై ఖాద తీయములగా వించిన తీవ్రాంగోనము. ఈ అందోళనము కొనసాగించుచున్నప్పుడు "ప్రిటించంద్ర చట్టీ" దారించిన" వందేమాతరం" కారణదేశమాతకు ప్రముఖైరవను నిసాడములు చేయుటకే సీ అందోళనకు వందేమాతరం" ఉద్యమమని పేరు వచ్చేము ఈ ఉద్యమము ఇరుగు పమయములో క్రి. 4. 1906వ సంవత్సరములో జాకియ్ కాంగ్రెసు మహాసభ కలకత్తాలో నము పేశమై వందేమాతరం గితమును రాప్రై

గితముగ గుర్తించినది.
 వంద్రుఁడు సం. వి. నమర్కారించ డగిన వాడు.
 వంధక్క సం. వి. గొట్టాలు, గొడ్డుగావు వి.క. ఫలించనిది.
 వంధక్కేపేరము సం. వి. వచ్చిప్పించితీ పుంకేసంము (Staminod).
 వంపు వై వి వంగుట వి.క. వాగినది. సం. కంగస. పక్కా.
 వంశము సం. వి. 1 కుంచు 2 వాసము (వెనురు). 2 పిట్లనగ్గోవి. 3. వెన్ను గాడి. 4. సమూహము. 5. ఒక వురాణ లభణము.
 వంశకము సం. వి. అదరుచెక్క, అగరు గంధము
 వకము సం. వి. బికము, కొంగ
 వకవకలు వి. వకాచకలు, వికావికలు, బ్రద్దలు.
 వకాలటునామా పి.ం. వి. మఖ్యారునామా ఒకరి శరస్వత వ్యవసాయించుటకు నాగ్యయ, సాసమునందు అధికారము పొందుట.
 వకుశము సం. వి. పొగదిచెట్లు .
 వక్క వై. వి. ఉడకచెట్టిన పోకచెక్క. సం. సంగస.
 వక్కుణ వై. వి. 1 వివరము వ్యాఖ్యానము 2. ఆఖునదు మొదటప్రాయి గొరవ లిపుదముల పగ్గతి సం. వ్యాఖ్యానమ్.
 వక్కురము వై. వి. వక్కము, సం. వక్కమ్.
 వక్కురాలు వై. వి. కుటింప్రీ.
 వక్కురింపు వై. క్రి. తిరుగుండు వక్కురింపు.
 వక్కుణము వై. వి. 1. వ్యాఖ్యానము. 2 సమాచారము. సం. 1. వ్యాఖ్యానమ్. 2. వృక్షాంశమ్.
 వక్కుణించు వై. క్రి నొచ్చివచించు.
 వక్కు వి. వి. విక్కాచిక్కనది.

పక్కిత్రాత్మియ విజ. బక్కవాడు.

పక్క గ్రె. 1 కృంచు 2 అడుగంటు
పక్క నం విజ 1. విశేషముగ మా-ఎం-డు
వాడు వాచాటుడు 2.పండితుడు.

పక్కప్రైము సం విజ. మాంలాడ దగిని
పక్కము సం విజ (గజీ) వంకంగా ఉన్నది
(Curved)

పక్కతమములు నం. వి. "ప. బ." ఉ
(ఎ. ఏ. ఉ. ఉ లు పక్కములు)

పక్కతాఖ్యాసోరము నం వి. (బోసి) గ్రధువ
గోఽ కేం ఇ ముల మద్దురూరము
(Radius of curvature)

పక్కదర్శణము నం. వి. (బోసి) నశోదర
ముగాగాని ఉన్నతోదరముగ గాని ఉన్న
ఉపరితలముగల దర్శణము (Curved
mirror).

పక్కము నం. వి ప్రక్క వుకు. విజ ప్రూర
మేనది.

పక్కము నం వి (గజీ) వంకరగా నున్న
రేఖ, బుబలానిది, ఒక సమీకణణ
మును తృప్తిపెచుచు రేఖ ఏం యొన (అడ
బుబలారేఖయొన కావచ్చును) పక్కమని
చించుకొనును (Curve).

పక్కములు నం వి ఎ. ఏ. ఉ. ఉ. ఉ లు (వంక
ంగా నుండునవి)

పక్కరేఖ నం. వి. (గజీ) ఉకే కిట్టుతేని
రేఖ (curved line).

పక్కావర్తము నం వి. (పుక్క)
గుఱ్ఱపు నాడమువపె ఏగి
యొన్నది (బీటాండము) పక్కావర్త
(Campylotropous). బీటాండము

పక్కిమము నం, వి. ఒంగుల వంగినది.

పక్కితపన గుఱకము నం వి. (బోసి) కాంచి
కిరణము ఒక యూనకము నుండిఇంకొక
చానిని ప్రవేశించివచ్చుడు పతనకోణ
ఖ్యాకు పక్కితపక్కాడ జ్ఞాకుగలనిష్టతి
(Index of refraction).

పక్కితపన డూరత్విని నం. వి. (బోసి)

కాంచి ఉ నముల పక్కికరిచి పెలుతును
ఉంప్రెకరి చు కంక విశ్వాసు గం
హూ ద్రుష్టి (Ref ac. ఇం telescope).

పక్కితపనము సం వి (బోసి)

ఒక యూనకము ద్రుష్టా
చయసించు కాంచికిడఁ

ములు వేరొక యూన
కమును జొమ్మునప్పుడు

వాని ఉత్తములలో కల్గి
పక్కత (Refraction). పక్కితపనము

పక్కిభూతము నం వి (బోసి) పక్కితపన

మును చెంరినపి (Refracted,.మా పక్కి
తపనము

పక్కము నం వి 1. శని 2. అంగాంకుడు.

పక్కము నం వి 1 ఒక అంంకుము. 2.

అశ్వార్థకలున మేన ప్ర. 3. వంకం
ము ట

పక్కము నం వి ప్రసంగ చాటుర్యము.

వ ము నం. ఎ. నోరు. ప్లెగము.

పక్కము నం. వి. రొమ్ము

పక్కిరుహాము నం. వి స్తువము.

పగ వి. 1. సంకూపము, చింత. 2. రితి.

పగకౌఁడు ఏడ విలాసపంతుడు.

పగుచు క్రె కొకుచు. విచారంచు.

పగదెగు క్రె పరిష్కారుకము, సప్యాంపబడు.

పగపు ఎ. కోకము

పగర్పు ఎ. జ్ఞాపరోగము.

పగరుచు క్రె. సిట్టుర్చు

పలాగుడి ఏడ విలాసవతి.

పగ్గెరా పొం వి. మొదలగునవి, ఇత్యాది

పగ్గు క్రె. వక్కా

పగ్గాము నం. వి కంతు (అపగ్గాము.)

పచుత్తువు నం. వి. 1. పక్క, సఫలోనిర్ఘంచు

ముగా మా టాడునకడు. 2. ప్రామ్ముఁడు.

పచనము నం. వి. మాట.

వచము సం. వి. చిలక.

వచ్చే వై. వి. వాంఛ. సం. వాంఛా.

వచ్చు క్రి సమీపమునకు నడుచు.

వచ్చుపది వి రాబడి, లాఫము.

వచ్చురాములు వి (వచ్చుట + రామి.)
రాకయు, రామియు.

వచీరు హిం. వి. మంత్రి, వచీర్.

వచీరము పి. 1. ఎజము. 2. మత్యము.

వజ్రము సం. వి. (గజి.) అంకెలను
అద్దుపరుసలోగుణించుట (Cross-multiplication) (చూ. అద్దగుణకారము)

వజ్రములడుడు సం. వి గరుడుడు శ్రీ
వజ్రము వంటి ముక్కుగలవాఁడు.

వజ్రనిష్ట్రతి సం. వి. (గజి.) ఒక బుఱ
శేఖవై క.చ, ట, త అను నాలుగు లింధువు
కచ, ఉత అను నిష్ట్రతి
కత, టవ

అమిందుపులవజ్రనిష్ట్రతియనిపేచు (Cross-ratio) చూ. అద్దనిష్ట్రతి. A, B, C, D ఒక
A B C D

పరుసలో నుస్కా బిందుపులు | | | |
$$\frac{AB}{AC} \neq \frac{AD}{BC}$$
 అయివచ్చుడు
$$\frac{AB}{CB} \neq \frac{AD}{CD}$$

ఇది A.C డ్యూక్కు వజ్రనిష్ట్రతి.

వజ్రాచువు సం. వి. నల్లి.

వజ్రము సం. వి. (రసా.) గమలలో కొడక
కర్పునము (బొగ్గుసెయిక్కు పండిర్చిక
స్ట్రీటికరూపము (Diamond).

వజ్రము సం. వి. 1. రవ్య. 2. వజ్రాయిధము

3. కణ్ణలు మెదలగు

వానిచి అతికించు

బంక.

వజ్రసేవము సం. వి. + + + + + + + +
(గృహం) ఒక దూసి + + +

మీద మరొక్కు ఏట

వాయ కట్టు తో

వజ్రసేవము

చీతములను కుట్టుట (Cross-stitch)

వజ్రాలయము సం. వి. వెండి కొండ.

వ్యాసి సం. వి. 1. ఇంద్రుడు. 2. బుధుడు.
3. ఆకుజెముడు.

వజ్రిశ్వము సం. వి సంస్కు రి సం. లు
ని దిన సంద్రభమునచేయు ఉత్సవము
(Diamond jubilee).

వజ్ర వై. ఉపాయము, వెరు సం. వ్యాసః.
వటకము సం. వి. వడియము.

వటము సం. వి. 1. క్రాదు. 2. మట్టి; 3.
గవ్వ

వహారి వై. విజ. సమ్మర్థము. సం. వసుతరః.

వటి సం. వి. 1. క్రాదు. 2 వటము.

వటువు సం. వి. ఇప్పాచారి, బాలకుడు.

వట్ట వి. 1. చెంకుగానుగకు వేసెడు ఉద్ద
మాను. 2. వృషమము.

వట్టము వి. మారకము: చిల్లర మార్పునవుడు
చెట్టు నప్ప ము. (Discount).

వట్టి విజ. 1. రిక్ము. ఉపయోగములేనిది.
2. అసత్యము.

వట్టిగొర్ధుశాకట్టు (శాలి.) వ్యధిమైన చాకిరి.

వట్టివెచ్చు వి అవిత్యాకుటుంబము Graminae
సకు చెందిగి Vetiveria zizanoides అను
మొక్కల వెచ్చు (Cus cus) (ఇవి చాల
చరికుము నిమ్మును. వినిమండి అత్తరువు
కూడ తీయుదురు.)

వట్టు క్రి. ఇంకు, కృషించు. వి వఠగు, ఎండిన
వక్కు.

వట్లు వై. గుండ్రము సం. వృత్తమ్.

వట్లము వై. విజ. కురుచ, ప్రాస్యము, వి,
వక్కుకు తిప్పి.

వట్లించు వై. క్రి. పెదుపోమువడు, ఇను
దీయు.

వట్లియ వై. క్రి. కణ్ణగు, సంభవించు.

వట్లతలము సం. వి. (గజి.) సమకలము
గానిది (Curved surface).

వట్టువ వై. ఏ. గుండుము. నం. వర్తులమ్. వతర వై. ఏ. వటూరి, శమధు. నం. వటు తరః.

వద ఏ 1. శాపము, వేడిమి 2. భక్షయము, 3 బిలపట.

వదబంము ఏ (రో.) వ వస్తువునైన నిట్టారగా మన్నది లేనిది లెలింగానుటకు కుపొగపడు పరికరము. (Plumbline).

వదణు క్రి. వడకు. వరించు.

వదకుగుణ్ణుల్ ఏ. హోమాలయము, మంచు వర్యుకము

వదకుతోవ ఏ. ఉత్తరాయణము.

వదగండ్లు ఏ. (ఖుగో.) మంచు ముక్కలు అపరిష్టు వైకెగసిన సీరు చాల త్వరిత గతని చల్లండి వాగగా భూతలములైదు టుకుముఁడే సీరు మంచుగ మారి భూమివైచడున.

వదగండ్లు ఏ. (వద + కలు) వావరాయి.

వడగాతి ఏ. శిశ్మగాతి. వడగాడ్లు.

వడగొట్టుక్రి. వడగామ. వేడిమిచేసేప్పుసిలు వడదెన ఏ. ఉత్తరపు దిక్కు.

వడగొఱు ఏ. 1 వెటకాడు. గసుండ్లవాడు కెప్పుకొను కోఱు క్రి. వడగాతి లీచు.

వడజప్పు ఏ. నావతెట్టివ వెవరపప్పు.

వడపిందెలు ఏ. ఈండ వేస మామిడిపిందెలు,

వడబోత ఏ (రఘ.) గ్రవ పదార్థములను డికరగకయున్న ఘనవదార్థములను కెరుచేయుతద్దం (Fertilization).

వడబోతవటంఫము ఏ. ఏ. (వ్యాప.) చేయ వలనివసని శార్దూళాయుక్తముగ, స్కర్మములగ లరచేర్పుభవకో లేదో యని పరిశరంఫము ప్రత్యేకముగ ఏర్పువన అధిక చంపుము.

వడబోతగీస్తుఫము ఏ. ఏ. (రఘ.) వడబోత కాగికము నుపుఁఁఁగిలి క్రచాక్కాను కట్టాచిపుష్టుకు క్రింపి రిగిన

స్వచ్ఛమైవ ప్రవము (Filtrate) వచ్చము వై. ఏ. 1. మోకు. 2. దండ. సం. పట్ట.

వడిముడి ఏ. పృతోదము, భీముడు. వడలు క్రి. ప్రసుక్కు, వారు.

వడలుతెగులు ఏ (ప్రావ.) మెక్కాపేళ్ళకు పటు బూలు తెగులు. (ఆరి పట్టుఁఁచే మెక్కా వాదిపోవును) (Wilt disease)-

వడారము ఏఁ. మొరలఁట, బొత్తుఁఁా.

వడి ఏ. 1. వేగము. 2 కాలము 3. కార్యము. 4. రాంముపిడి. వై. ఏ. పట్టుఁఁయతి. సం. వధి.

వడియుగట్టుఁట క్రి. (ప్రావ.) నేలవైరి లోపలను అధికముగా నిలిచియుండు సీరు పోవునట్లు చేయుట వడుపు (Drainage).

వడియు క్రి. 1. కాచు. 2. కృషించు

వడుకు క్రి. దూదిని నూలుగా తీర్చు (వ్యాప.) మోసముగ ప్రవ్యార్థనముచేయు

వడుగు వై. ఏ. ఉపనయనము, బ్రహ్మచారి సం. వటుకఁ.

వడుపు ఏ. వడియుట

వడువు ఏ. విధము, రీఓ.

వడును ఏ. బట్టలు వలువ చేయుటలో సందర్భించి వంకరగా తొలగుట.

వడీ వై. ఏ పుట్టి. సం. పుట్టి.

వడ్డికాసులవాడు వై. ఏ. తిరుపతి వేంక చేశ్వర స్వామి.

వడ్డిలతుకు ఏ. పుట్టిటీవిక, వడ్డితోకివచము చేయుట.

వడ్డి వై. ఏ. (గచ.) పొమ్ముపువయోగించు కొన్నాదుకు ఆదవముగానిచు పొమ్ము

(Interest) (అర్థ.) పుట్టి. ఒకరివద్ద తీసి కొనివ ప్రైకము ఉపయోగించుకొని వందువ ప్రతిపలముగ చెల్లించు అధిక ప్రప్యము (Interest).

ప్రతంగి పై. ని. 1. పద్మవాడు, కొయ్యి
పనిచేయవాడు. 2. పణివిశేషము. రూ.
పద్మంగి. పద్మకిం.
పద్మచిలిక ని. (వ్యాప)నిలవచేసిన పద్మను
పాడుచేయ ఒకవిధమగు రెక్కుల పురుగు
(Sitotroga cerealella).
పణము నం. వి. 1. గప్ప. 2. తోట,
పణిక్కమాజము నం.వి. పరక్కిచేట. (Trade
guaid)
పచ్చిజుఁడు నం వి. పర్తులు.
పతంనము నం. వి. సిగంబతి, పూగమ్మ.
దూ. అవతంనము.
పకను హం. వి. వాయక, మామూలు,
రిపాల.
పత్త వి. పదుగు.
పత్తి నై లి కిషపు పత్తి.
పత్సుతరము నం. వి. పయసుగలకోడె.
పత్సురంతము నం. బాణము.
పత్సునావి నం. వి. ఒక విషపన్నువు.
పత్సుము నం. వి. 1. ఏడాచిలోపు దూడ.
2. రీమ్ము.
పత్న ము నం. వి. ఏడారి.
పత్నులము నం. వి. పహ్న్య. తృచాగ్ని.
పత్నులుఁడు నం. వి. వి. వాప్సుల్యము(రయ)
గలవాడు
పదంతి నం. వి. గాలిమాట, గూమాను,
పెకారు
పదసము నం. వి. నోయ, ముఖము.
పదరు పై. క్రి. ప్రశ్నలు. నం. పక్కలు.
పదలు క్రి. ఇథిలమగు, పట్టుపీడు.
పదామ్యుఁడు నం. వి. వి. మిక్కిలియిమ్మ
వాడు, ఉడాటులు.
పదాలము నం. వి. నీటిసుడి.
పది వి. ఏనుగు మొదలగువావిని బట్టుటకె
క్రివ్యబడిన పళ్లము.
పదిపె పై. వి. అవ్వార్య, మగని

తోబుట్టువు, మేనత్తు మేనమామలకూతురు
శార్యులక్కు.. నం వధూని.
పదులు వి. లిగుతుకానిది.
పదము నం. వి. చంపుట.
పదువు నం. వి. పెండ్లాము, పెండ్లైకూతురు.
కోడలు నం. వి. (గృహ) పెండ్లైకొమరిష,
క్రొత్తగా పెండ్లైమైన యమచి
(Bride).
పధూటి సం. వి. 1. కస్యక. 2. కోడలు.
పధూవరులు నం. వి. పెండ్లై దంపతులు.
పధ్మైఁడు నం. వి. చంపాదిగినవాడు.
పనచంద్రికాన్యాయము నం. న్యా. అపచి
గాచినపే గ్రులయనరీకి. (నిచ్చుచోఇన
మని యుర్ఫము).
పనచరము నం. వి. కోతి
పనచము నం. వి. శామర, త్వ్య సీటియందు
పుట్టినది.
పనచట వి. కోకము.
పనధి నం. వి. కడలి.
పనపాఖుఁడు నం. వి. తోటకాపు.
పనపు వి. పనలు.
పనబంధము నం. వి. పరస్సు, కోసేరు.
పనభోజనము నం. వి. (గృహ.) | కీడ కై
వేరే స్థలముకు కొంతమంది కలిసి
అపోం పదార్థములనుతీసికొనిపోయి లేదా
పండుకొని భుజించుట.
పనమహాత్మవము నం. వి. (వ్యాప.)చెట్ల
పండుగ. సంపక్కరమునకొకసారిక్రొత్త
పృకుములను నాటు పండుగ. (ఇది మన
పేళములో ఇటీవల సుమారు 15 ఏండ్ర
ముండి ఆచారములోనికి తీసికొని రాణడి
నది, పనములను పెంపొందించుటకై పృకు
ములు నాటు ఉత్సవము. ఈఉత్సవము
శారతదేశములో మొదటిసారిగా శ్రీ
కొనయ్యలాల్ ముస్లిమీ క్రి. #, 1950లో
ప్రారంభించబడెను.

వసమాల నం. వి. ఆకులు పుష్టిలు చేస్తే కట్టిన హా ము.
వనమాలి నం. వి. క్రష్ణవు.
పనరు క్రీ. విలచించు, రోకించు.
పనప్పతి సం. పి. 1, పూచుక కాడెడిచ్చెస్తు.
2 చెట్టు
పనాటము నం. వి. పనమసందు చరించు ఇంతువు.
పసిత నం. వి. శ్రీ. మిక్కాలి అసురాగము గల శ్రీ.
పనేచరము వం వి వానరము
పనోకసము నం వి. వానరము
పస్సియ వై వి. కాంతి, దంగు, పసిధి మేలిని. డా. వెన్న నం. వర్షా
పన్నెక తియ విజ. ఘా. వెన్నకత్తె.
పన్నెకత్తె విజ. విలాసపకి.
పన్నెకాదు విజ. విలాసపకంతుడు
పన్నెలాడి విజ. వెన్నకత్తె.
పన్నెలాదు విజ. వెన్నకాదు.
పన్నము నం. విజ. పనమసందు బుట్టినది
పప నం. వి. 1. కడువులొ లొడ్డుక్రింది
నుడు ఉలి పొరపంటిక్కొవ్వు 2 రందుము
పపనము నం. వి. కౌరము. అయిష్ట జ్ఞము
పపువు నం. వి. 1. శరీరము. 2. నక్కని రూపము
పపోతి నం. వి. (ఒం) కొవ్వు (Adipose)
పప్ప నం పిజ విత్తెదివాడు. నం వి తండ్రి.
పప్పక్రీత నం. వి. వినుగు మొదంగువని రంతములతో కుంథములతో భూమిని కోరాడెడి యాఁ.
పప్పము నం. వి. 1. కోట్కొరదు, కోట.
2. కొండనెత్తము. 3. తీరము.
పపుధువు నం. వి. పపనము, వాంతి,
పపనము నం. వి. దోకు, పపుధుప్ప.
పపనేచ్చ నం. వి. (గృహా.) వికారము, వాంతిపపువట్లండులు (Nausea)

పముగై వై. వి. సాశము విజ, వ్యుతము.
పమ. వై. వై. వై. (గృహా.) సాంతె.
పమసఫోకము సం. వి. (గృహా.) సాంతె.
పమసునేయము: దు సూటుక టెంపు అలు ఇటు తీయము సాఫసము (Shuttle).
పమసము సం. వి. (గృహా) చేతనేయట.
పమముతో ఉప్పునునేచి తయారుచేయట (Weaving).
పయము సం. వి. పూయము, యోపనము.
పయప్రాణ సం. వి. చెలికత్తె.
పయప్ర్యుము సం. వి. ప్రెచ్చికాదు
పయాకి వై. వి. వాప్స్టోచి. పయాకిము దూ.
పయాల్టి సం. వాప్స్టోల్టి.
పయోజనచిద్రు సు. వి. (ప్రోచ.) ప్రోచ
యోవనువి ల్ర. బాలగ్రమ దువిల్యోన్ విని
వారికి ఈడుచ ప్రవ కావ్వత విద్యసేర్యుట (Adult education).
పయోజన వోదెంగుపద్ధతి పి. వి. (రాశ.)
యుక్త పయస్సుచ్చిన (శ్రీపరుషుప్పెళ్లు
వోటుపేయు అధికాము కలిగియుండుట.
(Adult franchise). (ఇండియాలో 21
సంపత్తి ములు యుక్త పయస్సుగా
భావింపబడుచున్నది.)
పయోజనలు నం.వి. ఈడుచాటిన వ్యక్తులు
పచుస్స వచ్చిన వారు(Adults).
పయ్యుంది వి. కుంపటి.
పయ్యుము విజ. వ్యుతము.
పరంకము నం. వి. 1. మొగమందతి మొటిము.
2. నోరడికెడి తెపులు. 3. గడ్డివామి 4.
సమూహము
పరఁకు వి. చిక్కు, సంకటము.
పరఁగలించు క్రీ. ప్రకాశించు,
పరఁత వై. వి. 1. విచ. 2. వల్లము. 3.
పంత. నం. ప్రక్క.
పరకత్తుము వి. (గృహా.) పెండ్లి బేరములో
వధుతు తరచున పరుసిక ఇచ్చు ధనము.

వరకు వి. ఇంగారములోనగువాని రేకు.

వరజు వి. నాగటి చాలు, సీత.

వరట నం. వి. ఆడుహంస, వి.పేదయొండిన

చెక్కు.

వరణ నం. వి. కాళినగరమునకు తరమున గల ఏలు.

వరణము నం. వి. 1. వరంచుట. 2. చుట్టు కొనుట, ప్రహరి (గృహ) ఎగొన్నిక ఎంచుట, ఎన్నుకొనుట (Selection).

వరట్ర నం. వి. 1. టంగువారు. 2 ఏన్న నడుము, తోలు మోక,

వరద నం. వి. 1. పెండ్లి కాని వదుచు. 2 దుర్గ. వై. వెల్లువ. నం ప్రపచ్ఛో

వరముడు నం. వి. 1. సముద్రకుచు. 2 మిగులదయాఖుచు.

వరణడి వి. 1. కఁపు 2 వానలేమి, వరపు వరము నం. వి. కోరిక, వరించుట

వరపరిని నం. వి 1 అంధయందనురాగము గలియుండు ఉత్తమ శ్రీ 2. పసుపు.

వరపు వై ని దాసి, దాసుడు నం. భరటు భరటా

వరపుడు వి. రాష్ట్రము.

వరపు వై. వి వరాహముద్రగల ఇంగారి వాణిము. నం. వరాహము

వరాంగము నం. వి. 1. ఏనుగు. 2. తల, చరాకము నం. వి 1 పెద్దక శ్రీ. 2 యుద్ధము

వరాటుడు నం. వి. పేరుతేనివాదు. (శ్రీ. వరాకి.)

వరాటకము నం. వి. 1. గవ్య. 2. శామర. దుద్దు, 3. మోకు.

వరాట నం. వి. ముతకవస్తుము.

వరారోహ నం. వి. ఉత్తమ శ్రీ, పెద్ద పిరు దుల గల శ్రీ.

వరాఱి నం. వి. (రహాని.) 1. ప్రేష్టమైనక శ్రీ. 2. ముదుగుకోక.

వరాహము నం. వి. 1. పంది. 2. వరపు.

8. శోభ. 4. కొండ.

వరాఱి నం. వి. 1. చందమామ. 2 ముతక బట్ట.

వరి వై. వి. వడ్లు, శాలిధాన్యము.

వరినేలులు వి, (ప్రోప.) నీరు సుఖముగ పాచుచు దుమ్ముచేం వరినాటులకువక్కువ అనుకూలముగా నుండునేలులు (Paddy-9115)

వరిపికపురుగు వి, (ప్రోవ) ఇది వరి సెపక్కులకు పట్టి పిలకలను దొలుచుంచే వాని మొ ప్రాల్ఫోవను ఎన్న లెండిపోయి తెల్లిగానగును (Rice stem-borer), వరివస్తై నం వి. సేచ.

వరిష్టము నం. వి. మిక్కిలి ప్రేష్టమైనకి, వి. మొయము

వరిష్టముడు నం. వి. ఇం మిక్కిలి ప్రేష్టముడు.

వచుఁడు నం. వి. 1 పెండ్లి కొడుకు 2. రాజు విం ప్రేష్టముడు.

వరుగు వి. ఎండ వేసిన కాయ సెందలగునరి.

వరుటము నం. వి. తలుపు గడియ.

వచుణము నం. వి 1. నీరు. 2. గనము యెక్కు నాలుగవ థాగము

వరుణఁడు నం. వి. 1. సడమటి దివక్కునకు అధిపతి. 2. నీటి దేము

వరుమానము వి. (అర్ధ) వచ్చుబడి, రాబడి.

వరువడి వి. 1. వాదుక, 1 విధము. 3. కాల కాలికలు ప్రాయుటకు ఉపాధాన్యయు దొ. వడి పెట్టట. మా ఒరవడి.

వరువాత వై. అవ్యై. ప్రాతఃకాలము. నం. ప్రాతః.

వరుస వి. 1. ప్రేణి, 2. వరంపర క్రమము. 3 బంధుత్వా క్రమము 4. వంతు.

వరుథము నం. వి. 1. కవచము 2. సర నము 3. తక్కు సమ్ములు.

వరూఫిక నం. వి. (వృక్ష) తృణధాన్యముల లోను, గడ్డి జాతికి చెందిన ఇతర ఉర్ధ్వజ్ఞ

ముం గింజలలోను గల ఏక తీస్కార్డిఫ్లూషిట్ వర్గపశ్చిమికరణము నం. వి. (గచ్ఛ) అవ్యక్తి (Scutellum).

పూర్తిని నం ని దందు, సేన.

వెంట్యుము నం. వి. 1. ముఖ్యము. 2 కో దగినది

పరెష్ట్యోడు నం విజి ముఖ్యము.

వర్గము నం విజి (గచ్ఛ) పద్ధమేకలిగి అంకన్నపుర్ణపాశాంశములేనిది (Quadratic).

ప్రసిప్పుతి నం ని. (గచ్ఛ) రె దూరానుల వర్గమల నిప్పుతి (Duplicate ratio).

ప్రపంచిరాకము క్రోస్ వి (రసొ.) విశేషణ ఇసాంగున శాస్త్రమందు ఒక ఒక మునకు చెందిన అచ్చునుల ప్రతిషేషించు రాసాయనిక ప్రపంచము (Grouped agent), ఉదామొరటి: రమునకు చెంచిన సింహము, వెలిపాదరంచను, అయనుల ప్రతిషేషించుని ప్రాక్రిక్లో, కాముము

పర్కము నం వి (రసొ.) మాన ధగ్గుములు గల ప్రచముల సమూహము (Group)

నం (శీవ) తఃగతి (Class) ను (గచ్ఛ) ఒక రాశిని ఆరాశి పెట్టనే గుణించగా

ల భీము లభీము (Square) | నం 1 ఈ సణ్ణతియ సమూహము 2 భీ ఈ అధ్యాయము, 4 కామము, క్రోధము, తోథము, మోవము, మచము, మాత్సు ద్వ్యము అనునవి అరిపడ్డగ్గర్ ములన్ డును

వర్గమూలనిప్పుతి నం. వి (గచ్ఛ) రెండు రాసుల పర్కమూలముల నిప్పుతి (Sub-duplicate ratio).

వగ్గమూ ము నం వి (గచ్ఛ) ఆనిచేంచి చానిని గుణించిన ఇష్టరాశినియ్ రాశి నాలుగుచేతనే నాలుగును గుణించిన 16 ఉభ్యమును. 16 కు వగ్గమూలము. 4 (Square-root).

వగ్గయుక్కలు నం వి. “అ, ఘ, ఛ, ర్యు, త, థ, థ, థ, థ, థ లు.

రాశి ద్వీతీయ పరిషూషములోగల సమీకరణము, ఒకవరదము యొక్క వర్గమును కలిగియున్న ఒమీకరణము, ఉదా. $ax^2 + bx + c = 0$ (Quadratic equation).

వరీకరణ (షోట్) ఉద్ఘాటకాత్మకము నం వి. (ప్రపంచాన్ని ఉద్ఘాటించులను తఃగతల క్రమమున వరీకరణము చేయుటను గూర్చి తెలియజేయు శాఖ (Taxonomy or Systematic Botany).

వరీకరణము నం. వి. (శీవ.) తీవ్రంగా శాంగములుగా, ఉపభాగములుగా, తరగతులుగా, కుటుంబములు రా విభజించుట. (Classification). నం. వి (గృహా) ఒక ఒకముల ఉట్టలను విడదీయుట, ఉట్టలుతుట ముందు రంగు బట్టలను, తెల్ల బట్టలను, మురకి ఉట్టలను పేర్కేయుట (Sorting).

పట్ట నం వి పేరు వచుశగా | వాసినటెక్కు. (వర్గులు).

పర్వము నం వి. 1. కాంటి 2. రూపము. పర్కము నం. వి. 1. విధుపు 2. జీవి,

పర్చితము నం. విజి వజ్జించిందినది. పర్క్యూడిచార్ఫు ములు నం వి అనవశరమై విధించిందిన పచార్ఫు ములు.

పర్వము నం. వి. విధువదగిన దోషయుక్తాలము విజి. విధువదగిన దోషయుక్తాలము. పర్వములు నం. వి (ప్రపంచాన్ని ఉదిలివ ములలో నొకటి, తీవ్రకణమునకు రంగు నియ్య ఆదిలివములు (Chomoplasts)).

పర్కము నం. వి. (రసొ.) రంగు నియ్య ద్రవ్యము (Pigment). నం. వి చందనము, చందనపుష్టి. వ్యాపారిక ప్రత్యుయము. పర్కము నం. వి. (గృహా.) 10 రుల కలుయక, రంగులపోలిక (Colour-scheme).

పెచ్చుదనమునిచ్చ రంగులు (Warm-colours), చల్లుడనమునిచ్చ పంగులు (Cool colours)

వర్ణగ్రాహకములు నం. 1 (గృహ) విడ్డ లకు తల్లిదండ్రుల పోలకలనిచ్చ లిపకణ ములలోని క్రోమాటిన్ ముక్కలు (Chromosomes).

వర్ణద్రవ్యము నం. 2 (పృష్ఠ) మొక్కల భాగమంక రంగునిచ్చ దార్ధము (Pigment) (ప్రమాతము, మె..).

వర్ణనము సం. 3 ప్రోట్రము. ఇస్తుగుణము లను విపరించుట.

వర్ణపటంధకము నం. 4. చరి. (రాజ) శరీరము డిక్కు ర్థింగు జాతి మూలముగ కలుగు ప్రతి బంధకము ఉండి అమెరికా రాష్ట్రములో సీగోను చూచుపరుతి.

వర్ణంధకము నం. 5. (గృహః) మోర్డాట్ (Mordant) బట్టలకు ఉనును సరగా చట్టించునది ఈదా పటిక, ఉపుమే.. చూపరసాపకము.

వర్ణమాపకము నం. 6. (రసా.) ప్రాపణ ములో రంగునిచ్చ ప్రాపణముల రంగు మొక్క గాఢతనుచట్టి ఆప్రాపణముల సాంగ్రహను నిర్ధరించు పరికరము Chromometer.

వర్ణమాల నం. 7. అకర సమామ్మాయము. (శాతి.) కాంపి ర్థింగులనిచ్చ వీఎడిన వీదుగంగల సను - యము (Spectrum) తెల్లని పెలుతురును పట్టికముచే విరిచి ఒక నిలువుచీలిక స్వీరా లన్న దూరదర్శినిలో చూచినప్పుడు అగపడు రేఖల పరంపర.

వర్ణమాలదర్శికము నం. 8. (శాతి) (Spectroscope) చూ. వర్ణమాల.

వర్ణమాలా మాపకము (నం. వి. శాతి.) (Spectrometer) వర్ణమాల.

లర్డు మాలాలేబిన్ నం. 9 (శాతి) (Spectrograph) చూ. వర్ణమాల.

వర్ణము నం. వి. 1 అక్కరము. 2. రూసము. 3. రంగు 4. బంగారు. 5. పూత రి.జాతి 7. నాలుగు వర్ణములు, బ్రిహమై కుత్తియ వైశ్వయుద్ర జాతులు. 8. కులము.

వర్ణవిపథనము నం. వి. (శాతి) వివిధ వర్ణ ముల కాంపి కిరణము వివిధముగా వక్రిథవించుటచేతఅకిలింగము లొక కిందుపు సొద్ద కెంట్రీకరించుట. (Chromatic aberration)

వర్ణసౌపకము రం. వి (రసా) బట్టలకు రంగువేయునపుడు ఆరంగులను ప్రోగు లలో లగ్గుమగునట్లుచేయగల రంగాల నిక ప్రాపణము (Mordant) ఈదా ఎల్యూమిని యము ప్రోట్రాక్ట్యూడ్.

వర్ణాటుడు నం. వి. 1. గాయకుడు. 2. ముచ్చి చిత్రతారాదు పి. (స్త్రీ) వంపు బ్రిమతుహాదు. వర్ణి నం. వి. 1. బ్రిహమైచార. 2. బ్రిమతాదు. 3. ముచ్చి

వర్చుడు నం. వి. కుమారుడు.

వర్కహాటకము నం. వి. (అర్థ) విదేశము ఎలో వాయిపాము సలుషున్నదు ఎగుము సుల దిగుచుటల అంత్యఘలితము. విదేశ వాటిటాప శేషము, (ఆది అనుకూలముగ గాని ప్రతికూలముగ గాని యందుము).

వర్కప్పువాతా వి. (వాణి.) సంస్క రెముక్క సూలలాఫమో, సష్టుమో తెలియ శేయు కాశా. లాఫనప్పమ్మల కాశావేయుటకు ముందు తొకాశాను తయారుచేయవలెను

వర్కము నం. వి. వాణిష్టము, వాయిపారము, జేహంము.

వర్కతుఁడు నం. వి. వాయిపారి.

వర్కనము నం. వి. 1. నడవడి. 2. జీవనము వర్కని నం. వి. ప్రోవ, కాలిజాడ.

వర్తమానము నం. వి. వృత్తాంతము ఏడ. ఇయగుచున్నది.

వర్తి నం. వి. 1. వత్తి. 2. కంటికాటుక, ఏడ. వర్తించునాదు.

వర్తులము నం ఏడ. గుండ్రచిది

వర్తులము నం వి. 1. మార్గము 2 కనురెప్ప చంపుతి నం. వి మహాశురుషుల ఆధీకము (Death Anniversary).

వర్షక రోకము నం. వి. (వర్ష) శాఖగా

ప్రతీశేందు మొగ (Vegetative bud).

వర్షక కలీకము నం. వి (వర్ష) మొక్క

యైక్క శాగములలో ఒనరుతాపురక

అసయములగాక ఇర్చి వ్యాపారములు

నిర్వితించు తక్కునశాగము (Vegetative body).

వర్షకి నం. వి వడంగి

వర్షశియవ్యక్తి నం. వి. (వర్ష) వర్షకియ

శాగముల (శాఖలు పరుములు మో)

ఎక్కావ్యధి షెందుట. (Vegetative propagation)

వర్షనము నం. వి. 1. పెరుగుట 2 నంకుడు.

వర్షనాపన్శకము నం. వి. (బి.) బీజాణుజ

వగ్గమునకు చెందిన జాగుపు (Sporozoan)

శుక్క కీవిత చరిత్రలో అవోరమును

గ్రహించి పెరుగుచుండుదశ ఉఱా మాసవ

రక్తకణములలోనథిస్కృతికంచు మలేరియా

రోగకీవి (Trophozoite)

వర్షని నం. వి. లీపురుకట్ట.

వర్తిత నం. ఏడ. (గణ.) పొడిగింలిన,

A B C

| | AB రెఖ Cవ. కువరిత

మైనది=పొడిగింబిడినది (Produced)

వర్తిష్టవు నం. ఏడ. వృథిభోండువాదు.

వర్ష నం. వి కుత్రియలు వామాంత మున

పెట్టుకొను గుర్తు. (శ్రుగై గుప్త మొదలగు నవి వాడ.)

వర్షనము నం. వి కవచము.

వర్క్ నం. వి తనంతట మగని వరించు (స్త్రీ). ఏడ ముఖ్యరాలు.

వర్షచ్చాయ నం ఏ. (భూగో.) కొండను రాటినతర్యాత వర్ష దపచములు పొడి యగుటచే కొండల యొక్క రెండవ వైపున వర్ష ము కురియని ప్రదేశము. ఈ ప్రదేశములలో వర్ష ము తక్కువగా మండును

వర్షధర్యరు నం. వి. అంతఃపురస్తు కాపలి వాడు

వర్షము నం వి 1. వాన శి పేడితము. 2 దీపము. 3. సంపత్సరము.

వర్షదహనము నం. వి. (భూగో.) సూర్య కెణ్ణోష్టము వంచ భూమి పైనున్న సీరు చెచ్చు ఆవికామాటి తైకెగచి, చల్ల లడి, వర్షపాతముగ భూమిపై పదుట.

వర్షపాతాతపక్క థిల్యము నం. వి. (భూగో) వద్ద ము. గాలి. ఎండ అను వానికే భూమి ఉపరితలమున కలగు అయగడల.

వర్షాశనము నం. వి. 1 ప్రభువులు. పండితులు. కపులు మొదంగు వారికి సంపత్సు మున కొక ముప్ప యిచ్చెదు సంవక్షర గ్రాస గ్రస్యము. 2 వార్షికము

పరీయుడు నం. ఏడ మిక్కలి వృథుడు వర్షక్కము నం వి 1. ఇర్చిము 2 మిక్కలి చక్కని రూపము. 3. కొలత.

వఱ వి. మేర, హద్దు.

వఱగొడ్డము వి. 1. వంకరమాట, 2. మర్యాద నజికమించుమాట.

వఱడు వి. పెద్దజాతి సక్క.

వఱత వి. పెల్లువ, పీరు. డూ. వఱద.

వఱద వి పెల్లువ, సీటికాలువ.

వఱద కాలువలు వి. వర్ష ము వమృనప్పదు మాప్రమే నిండి పొలములు సీటి వంద తేయ కాలువలు.

వఱదగుడి వి. సూర్యచంద్రాది పరివేషము, గాలిగుడి.

వఱశు వై. వానతేమి నం వర్షాభావః.

వఱలు క్రి. 1. ప్రకాశించు, బస్పు. 2 వ్యాపించు

వఱమట్టు వి. మిక్రిలి వట్టులు (ఎండుటలు)

వఱమాత వై. వి. ప్రాతఃకాలమున, నం. ల్యాపథః.

వఱ్ఱు వి. 1. ద్రవాహము. 2 అతిశయము

వల వి. 1. చేపలుపట్టు ఖాలము 2 సమాసమునందు వఱు శబ్దిస్తు రూపము. ఉదా వలమధు+కడ=వలకడ

వల వై. వి కామము నం వల్.

వలంటీర్ ఇం. వి. (Võ'baateer) నిస్సాయిర్ ముగా ముంబిసు పట్ట పనిచేయవాదు. స్వచ్ఛందసేపకుడు. దూ. వాలంటీర్

వలంతి వి. స్త్రీ

వలకట్టు వి. అనుకూలపరచు,

వలకడ వి. (వలను+కడ) దాంశుదిక్కు

వలకౌక వి. మన్మథ తాపము

వలకౌడు వి. వలపుకాదు.

వలకేలు వి. కుడిచెయ్యి.

వలగొను క్రి. | పరిక్షణముచేయి. తిఱకిపచ్చు

వలగ్గుము నం. వి. నడుము.

వలచు వై. కోరు, కామించు నం. వాంథి. క్రి. వానశేయు

వఱజ్ఞము నం. వి. 1. పరిమడి. 2. పైరు. కి. యుధ్మము. 4. పుదచ్చాము.

వలతి వి 1 స్థానము 2. ఇట్లు.

వలదు వి. ఆధిశ్యము. అవ్యాపక్క.

వలదొర వి. మన్మథుడు.

వలన లప. చంపమీ విభక్తి ప్రపంచయము.

వలనము నం. వి. 1. కంటపాప తిరుగుడు. 2. తిరుగుడు. సంచారము.

వలనము నం. వి. (వృక్ష.) మొగలోనున్న జక్క ముడుచుకొని యందుస్తి (Ptyxis)

వలను వి. 1. ప్రక్క. 2 ఉపాయము, సేర్పు 2. శకునము. 4 పదసీంఘము క. శుచితస్వము కె. బప్పించు '7 అనుకూలయము, విజ 1. కుడి. 2 యుక్తము వలనోప్పు క్రి. అనుకూలించు

వలపక్కము వి (హ్యావ.) (వంసు+వషము) పక్కపాతము.

వలపలగిలక వి. రేఫము,

వలపు వై. చోర్కు. కామము వి. వాసన నం వల్. వార్ధా.

వలప్పక్కత్తె విజ. కాముకుడు.

వలప్పక్కత్తె విజ కాముకి.

వలచి నం వి. 1. ముంజారు 2 చంగ్రజాల

వలమానము నం. విజ. తిరుగుచున్నది

వలము వి. 1. స్థాలయము 2 విస్తాఃము.

వలమురి వి. దాంశుచర్త శంఖము-

వలమురితాలపు వి విష్టువు.

వలయదంతగిరి నం వి. (ఎంక.) స్త్రీ ఫలకము యొక్క అంచు అధిచంద్రాకాంచు

గల దంతములలో నుండుట (Crenate) వలయపరీక్ష నం.వి. (రసా.) ఏడేని రవ్యము లలో మిళతమైక్కెట్లు లపణమున్నదో

లేదో నిరూపించు కోధనము. (R. agrest)

వలయము నం వి కడియము, పృత్తము ఎణ గు డ్రసిటి

వలయములు నం వి. (ఇం) ప్రాణుల శరిము కై గనబదు ఉంగరములవంటి ఆగముల. (Anuli).

వలయతము నం. విజ. చుట్టు బడినది.

వలయనములు నం వి. (ఇం.) శరీరముటైకి ఉంగుముల వచుసలో సేర్పుడిసట్లు కనిండుచు లోపల దానితో సరిగాఖండములు గల క్రిములు(Annelida or Annuliata) ఉదా. వానపాము మొ.

వలయు క్రి. ఇష్టమగు, యుక్తమగు, హాతమగు.

వలవంత ఏ. 1. మన్మథవర్ణిథ. 2. సంతానము వలవంత నై. రాతోపద్రవాదులచే దేశము విడిచి పరచేశమునకేగుట నం. పరావాసః వలనదేశము ఏ. (రాజ., చరి.) పరాధిస దేశము పేరొక రాష్ట్రపరిపొలన క్రింద నున్న దేశము ఉచరిసేశన రాష్ట్రము. 2. ఇతరదేశ గ్రాసలు వలనవచ్చి నివాస మేఘరుచుకొనిన రాష్ట్రము (Colonies) తఱనరాజ్య స్విపరిపొలన ఏ. (రాజ., చరి.) దేశరఙణ విదేశస్వివహారములుగా కాంత రంగికముగా వలపరాష్ట్ర ప్రణలశాఖ్యతా యెత స్విపరిపొలనము (Dominion of states)

వలసుపచ్చినవాడు ఏ. (రాజ., చరి.) వలస దేశములో నివాసమేర్పరుచుకొనినవాడు అన్యదేశమును ఆక్రమించి నివాస మేర్పరుచుకొనినవాడు,

వలాహాకము నం ఏ. 1. మేఘము. 2. కొండ పతి ఏ 1 కంపము. 2. కైత్యము. నం. ఏ కడుపుమీది ముడుర, ముడుర.

వతికి ఏ. భగ్గురుపకు.

వలిగొను తే. చరిగొను, పణకు.

వలితండ్రి ఏ. ఆకసము.

వశితము నం ఏ. 1. చుట్టుండినది. 2. చలపమెందినది

వలిపిష్టు ఏ సన్నుని తెలుపులట్ట.

వలిఫింగొట్టు ఏ. వడకువాడు.

వలిషుం ఏ. మంచుకొండ.

వలిమెలక ఏ. భీమసేనుడు.

వలిషు కే సన్నగిల్ల, ఎత్తువచు

వలీముఖభూమి నం. ఏ. బాసరము.

వలుఁడు త్రువ్విల. స్థూలము. దూ. వల నం. బలద్రా.

వలుకు ఏ. 1. తగవు. 2. ఫలాదుల బిహు మూనము.

వలువ ఏ. సన్నిహితము, బట్ట.

వలె అవ్యో. పోతె (ఉపసూహాచకము). వలెవాటు ఏ. వలెలైవాటుగా తై చుకొనిన ఉత్సరీయము, వల్గులము నం ఏ. చెట్టుమీది పట్ట. వల్కుపము నం. ఏ, పట్టనార నారచీర. వలువు నం. ఏ. రెప్పమీది వెంట్లుక ఏఱ, రక్కుచీది, వల్లైపము నం ఏ పుట్ట. వల్లుకాదు ఏ. శ్రుచూనము. సాసావిధముల పాఠు చెయునది వల్లకి నం. ఏ విఱ. వల్లడి ఏ. ఆకారణసుగు సాపద. విరమ్మ. వల్లన ఏ పేదములలో పగుళానినిప లీచుట వలభము నం ఏ మేలుబాటి గుణము ఏడ. పియమెనది.

వల్లభుడు నం ఏ. ప్రియుడు, స్ట్రోమి. వల్లపి నం. ఏ. చిగిరింపిన లేతకొమ్ము, తిగ. వల్లవుడు నం. ఏ. గొల్లువాడు వల్లి నం. ఏ. 1. తిగ, 2. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని కౌణ్ణి.

వల్లించు క్రి మరలమరల పరించు. పటియ తై. ఏ. వింటిసారి నం డట్లిక. పఱ్ఱారము నం. ఏ. 1. పఱిమహాంరము. 2. ఎండినచేచ. 3. చరిత్రిసేల. 4. అగ్ని. పట్టి ఏ. చెప్పినది మరలచెప్పుట 2 వరుఱుచెప్పాశు పాశము కి. రష్మాపు, ప్రాయ. అవ్యాంగికారము తెలుపునది.

వల్లైపెయు క్రి. మరలమరల పరించు వశ నం. ఏ. ఆడైనుగు. వశంపంచదు నం ఏ లోకువయగువణ్ణు మాటూడువాడు.

వశక్రియ నం ఏ వశికరణ యుంతుము వశముచేసికొనడు మంత తంక్రాది క్రాన్డుము.

వశము నం. ఏ స్ట్రోధినము. వశవర్త నం. ఏ. విశేయుడు.

వశికరణము నం. వి. మండు ప్రొ-మలచేత లోకుగాచేసికొనుట.

వశ్వత నం. వి. (గృహ.) సరిపడకపోపుట కొంతమందికి కొన్ని సమ్మతులు అను కూలముగాపు అట్టి ఆహోరమికినవస్యను తేదా వస్తువులను ధరంచినవస్యదు ఈ ని పలనలపగుఱములు కనఁడును (Alley) వషట్టాగ్రహము నం. వి. అగ్నియందుచేయి వావిరాదితాగ్యగము.

వషట్టాగ్రహము నం. వి. అగ్నియందు వేల్య లడునట్టిది (వాచిస్సు).

పన నం. వి. బొద్దుక్రిండమండు ఉల్లి పొర వంటి క్రొవువై.

పనంతదారువు నం. వి. (పుట) కాండ మలో పనుత కాలమున ఉత్పత్తియైన దారువు (Spring wood)

పనంతము నం. వి. 1. కైక్రాలై మాన ములు 2. భకానోక రాగము. ఏ పను పును సున్నమాను కలిపిన యొఱుకీళు పనతి నం. వి. 1 ఇల్ల. 2 ఉనికి.

పననము నం. వి. 1. వస్తుము 2. ఉనికి పసారా ఏ పంచాది, పంచ పసి తై. ఏ కొనఁక్కనకొల్పుయై, ములు నం. ప్రక్కు

పసిగొను క్రి. పూను, ఉత్సహించు.

పసివాట్టు వి. (పసివాదు+లు) మిక్కితి వామటలు.

పనుంధర నం. వి. కూమి

పనుచేపుడు నం. వి. కృష్ణనితండ్రి, ఆవక చుందుభ

పనుధ నం. వి. ఖూమో త్వా పనువును (బంగారమును) ధరించునది.

పనులు క్రి. తొఱుగు, విఠగు.

పనువు నం. వి. బంగారు, రఘుము, రత్నము పనువులు నం. వి. గంగాధి దేవతలు, అష్ట పనువులు అప్పదు. ధ్రువుడు, పోముళు

అధ్వరుడు, అనీలుడు, ప్రమ్యాముడు. అనలుడు, ప్రథాసుడు.

సూలు హిం. వి. ఆ-యము, ఇము పస్తాదు హిం. వి. ఉపాధ్యాయుడు, కసాతు సేర్పువాదు, పయిలుమాను.

వస్తీ నం. వి. 1 బ్రం. 2. పొత్తికిడుచు.

వస్తూచము నం. వి. (శౌతి.) ఒక చాతమ పరకడ మందు (దూరదర్శిని తేచా సూత్ర ద్వాని) ప్రత్యేవేటియక పస్తువునకుతరు వాసనన్నది కటకముగాని కటక నమ్మె శసముగాని (Object glass).

వస్తుచోర్డైము నం. వి. (శౌతి.) ఏకై నవస్తు ర్యాగట్టిదనము (Strength of the material)

పస్తుఫాపనము నం. వి. (గృహ.) బట్టలను కుభ్రముచేయుట, బట్టలనుదికి కుభ్రము చేయుట, చాకలిపని (Laundry)

పస్తుప్రతిము నం. వి. (హాజి.) దిగుమతి సరకు లను శాము తీసికొని పొపుతకు ముందు దిగుమతించాలు నించపలసిన ప్రతిము (దీనిలో సరకు వివరములు, సుంకములు తెల్లింపవసనా అను వివయములన్నియు ప్రాయపతును.)

పస్తుప్రదర్శనము నం. వి. అప్పుడంచ్చ వ్యాపారులు ఒకచోట వివిధ పస్తువులు ప్రదర్శించి చిక్రయించు చోటు (Exhibition)

పస్తుమార్పిడి వి. (అర్థ.) సరకునకు బదులు సరుకుపుచ్చుకొనుట.

పస్తువు నం. వి. పదార్థము (నాట్య పరిశామలో) కథలెక ఇతి వృత్తము. నం. వి. (శౌతి., గణి.) ప్రప్రయుషుమైనదయు ఆకృతిగలరియనగు రూపము. (Body) నం. వి. (శౌతి.) ఇంగ్రీయములకు గోవర మైన తేదా గోవరమగుకు సమర్థమైన వివయము (Object).

వత్తమాతము నం. వి. (గృహా.) బట్టలను చారి ఉతుకుట, మురికబోపుటకే బట్టలను చాకిపై రావుట, తెక కట్టితో బట్టలను చాడుట. (ఈ మొందు పద్ధతిని ఉత్సికిన బట్టలు త్వరణాలిమగును) (Beating of clothes)

వత్తము నం. వి. బట్ట, చాలి.

వత్తము దఱ (అద్దకము) నం. వి. (గృహా.) బట్టలపీద లిత్రములను అర్ధుట (Printing) పన్నున నం. వి. రస్సని వినిపుము. పహాతి నం. వి. 1 ఎద్దు 2 సది 3 గారి. పహానము నం. వి. 1. పడవ, ఉడ. 2. స్నాయువు. పహానము నం. వి. (శాఖ.) ఒక చోటునుండి వచువు 3 తగులు.

అంకోకబోతికమోసికొని పోవుట (ఆమోసికొని పోండినది దష్టముకావచ్చును. కాముకావచ్చును విద్యుత్తు కావచ్చును) (Conduction)

వచ్చి నంచిక చెపించువాడు. నం. 1. లెక్కస్తు స్తోకము 2. బిధము.

వచ్చేలనము నం. వి. హీఫినము, తిరస్కారము వచ్చును నం. వి. అగ్ని.

వచ్చొన్నిథిఫము నం. వి. కుంకుమ పువ్వు.

వచ్చకము నం. వి. తెలుపు.

వచ్చాడ్జి 3 కుచూహాలము.

వచ్చి నం. వి. కచుపుచీపి ముఖుత.

వచ్చిరుఁడు నం. వి.ఐ. మెల్లుక్కరివాడు,

వచువు 3 తగులు.

వౌ

వా వై. వి. సోదు, వాజర. దూ. వాయి నం.

వాక్

వాంచు వై. శ్రీ వంగళేయ, వంచు, నం. శంక.

వాంచ నం. వి. కోరిక.

వాంచితము నం. వి. కోరిలడినది.

వాంతము నం. వి. కోరిల గ్రఘ్నించినది.

వాంతి నం. వి. కోరు

వాక వై. వి. రదు. వి. వంకర.

వాఁడు వై. వి. 1. సెకయేదు. 2. సేవ. వస.

వాహా వై. శ్రీ. ప్రేశు.

వాఁడులు వై. వి. 1. అలఱ. 2. సెలయేణు.

వాఁచు వై. శ్రీ. 1. ఏకరు. 2. ఉడు.

వాఁధి వి. 1. పదను. 2. కొర్మము, విష

కీడుము, క్రూరము.

వాఁధు అనుమందు (మహాదర్శక ప్రధమైక పదవము) వాఁధి, వై. వి. శ్రీకొండ

కోరిక.

వాకట్టు వి. వాగ్నింధన, కియు

వాకటు రిం. వి. దశ్మాష్టు, విభారణ.

వాకోను శ్రీ. అరచు. మూటాడు.

వాక్కుము నం. వి. ధావముగల చదనము దాయము.

వాక్కూమ్మక్కి నర్ కం. (గృహా.) (vacuum cleaner) ఇది దుమ్మక్కియు విద్యుత్పు యంత్రము, తిచాసీ మొదలగుచాని నంది దుమ్మక్కియుట కుప మోగించు గాలిలేనట్టి యంత్రము.

వాక్కుచ్చే శ్రీ. 1. పెరుకెప్పు. 2. చెప్పు. 3. క్రించు.

వాక్కిల వి. గృహాన్కారము.

వాగ నం. వి. క్రోమునకు తగిలించు పగ్గము.

వాగ్జ్ఞావి. (వాయి + కష్ట) లిత్రానునికుంచే

వాగ్నియితము వై. వి. వాగ్నిచారము, నం. వాగ్నిరం.

వాగుర వి. వి. మృగపత్యాదులను బట్టు ఉరి. ఉమ్మ, వల.

వాగ్ని వి. 1. చిలక, 2. బృహస్పతి. వి. యుక్తియుక్తముగ. మాటాడు

వాయు

వాజ్ఞయము నం వి. శామ.
 వాజ్ఞాలము నం. ~ న్యాయసానములందు
 సాంసుల చెర్పువిషయము, సాక్ష్యము
 వాచంయముఁడు నం. వి. హోని (ముని),
 వాచకము నం వ. 1 వాక్యార్థమును
 తెలిపెడి కల్పించి 2. తంగతి పార్శ్వ
 పునర్కము,
 వాచస్పతి నం వ. సురాచార్యుడు,
 బృహస్పతి
 వాచస్పతక్షము నం వి. ఒక నిఘంటువు పేరు
 వాచస్పుఁడు నం వి. వదరిలోతు.
 వాచస్పుఁడు నం. వి. వదరిలోతు.
 వాచికము నం, వి. సమాచారము, వక్కార్థ
 ము.
 వాచ్యము నం వి. చెక్కరగినది.
 వాచము క్రీ మొరపెట్టు.
 వాచపి వి. రులి చూచుట
 వాజపేయము నం. వి. ఒకార్క యాగము.
 వాజము నం వి 1. ర్యాయి, 2. సీరు. 3
 రెక్క.
 వాజి నం. వి. గుళ్లము.
 వాజ వి రోక.
 వాజమై వి. వి. దద్దుమై. అంబెర,
 వాటచారి నం వి శాటనిరి, పాంధుడు.
 వాటపడైము వి. (వ్యాప) ఆటవిదుపు
 పద్ధము.
 వాటము వి. 1 శారుపుగా నుండునది
 2. అచుకూలమైనది. 2 పొందితైనది.
 వాటము నం వి. 1. తోట. 2 క్రీవ.
 3. ఇండ్ర వరుస. 4. భాగము.
 వాటచారు పాం వి. (వాట.) వ్యాపార
 నంసలలో వాటాలు కల వ్యక్తి (Share
 holder).
 వాటచాతుమై న్యాయము వి. (వాట.) వాటా
 చారుడు, వాటాల వై కట్టపలసిన
 పొమ్మను గడుతులో చెర్పింపనిచోకంపెని

నిర్దేశకులు అతనిని వాటాచారుగ తొల
 ఇంతురు ఇట్లు వాక్య నష్టము చేసిన
 వాటాల వై అదివరు కేచెల్లిందిక సాముణ్ణు
 కంపెని తిరిగి యియ్యక పోశుటదేకాడ,
 ఆ వాటాలను మరియుకనికి అమ్మైట
 కూడ ఇరుగును.

వాటిక నం వి 1. తోట. 2. ఇండ్ర వరుస.
 వాటరాయి వి. దొంగలు విసరివేయుటకు
 వరితీసికానుపోస్తా రాయి.
 వాటులాడు శ్రీ కొట్టులాడు. పోట్లాడు
 వాప పై. వి ఇండ్ర వరుస, బీథి, నం, వాటీ.
 వాటీ.
 వాపిచొఱు క్రీ వడలు, వాడు.
 వాపకట్టు వి వాడ
 వాపకట్టు నరకులు వి (ఆర్) వాడకొను
 టకు అనుమైన వస్తువులు
 వాపకము వి పెస్పము
 వాడగాలి వి మంయమారుతము.
 పాడవదినె పై వి, కులట, సైగ్రిణ.
 వాడ వత్తులను క్రీ మిక్కలిక్కించు.
 వాడు వి వాడుట, వాటిపోవుట. క్రీ.
 ఉపయోగపరచు, మ్లానమవు.
 వాడక వి. 1 ఉపయోగము. 2. పాడి
 3. ఇవాట. 4. అభ్యాసము.
 వాడుక వి (గ్రహా.) | కమము, పరిపాటి,
 నియతచూట్ (Routine).
 వాణి నం. వి. 1. పటుక. 2. సుస్యుతి.
 వాణిజీఁడు నం. వి. సార్థకవాహుడు.
 వాణిజ్యప్రాణికు వ్యి. వి. (వాణి.) సాధారణ
 వ్యాపారములకు వివిధ సేవల వలన
 తోడ్యుదుచ్ఛాయకు (Commercial Bank)
 వాణిజ్య మండలము నం.వి. (వాణి.) వ్యాపా
 రసల సంఘములు, ప్రథమప్రయుషకు
 వ్యాపార విషయములలో సలహాలిచ్చుట.
 తమ ఇక్కణ్ణను ప్రథమప్రయుషకునకు నిచేదిం
 చుట ఇట్టి మండలముల ముఖ్యదేశము.

వాణిజ్యము నం. వి. (ఆర్) వ్యాపారము వరకము. సరకును శాఫముల టొలుకు అమ్ముడై పాతి.

వాణిని నం. వి ఆటక్లె. ముగ్గు.

వాతగానివ్యాధి వి. బట్టలకు రంగు వేయు వాడు రంజకుడు.

వాతఘనము నం. లి. ఆముడపుచెట్టు తృప్తి వాతమును పోగొట్టునది.

వాతనికపేక్కక్రిములు నం. ఏ (గృహ.). గాలి లేకుండ జీవించు క్రిములు (వీనిని సెప్టిక్ టొలుకు ఉపయోగింపులు. ఇవి విస్తీర్ణములను నిరపాయముగ నొన ద్వానము). (Bacteria-Anaerobic).

వాతప్పు వి (వాయి+తప్పు) నోటి వెలు వడిన తప్పుమాట.

వాతము నం వి 1. గాలి, 2. వాతనాడి నీసించిన రోగము.

వాతరంధ్రములు నం వి. (వృక్ష) వృక్ష కాండమ పై భెరదులో నగబడు పగుళ్ళు (వీనిగుండా వాయు ల్పారము జరుగు మండును) (Lenticles)

వాతరోగము నం. వి. (రూపా) వాయి ము చేత నేర్చెదు రోగము. (శాఖా ఔముగ ఈ నొప్పులు శక్తిమునుయ కీళ్ళ పద్ధతిర్వదును). (Rheumatism).

వాతవాడి లింగ అప్రియించుడు, దురు సుగామాటాడువాడు. (ల్పాత + వాడి + కలవాడు).

వాతానుకూల్డుక్రిటణ యంత్రము నం. వి (శాత.) వాతావండమును కాపలసినట్టు చల్లగాగాని, పేట్కాగాని మార్పి డియంత్రము. వాతస్థితి నియంత్రక యంత్రము. (Air Conditioner).

వాతావరీతములు నం. లి. (వ్యాపార). పుట్టన చోటిమండ్లభూరిచే సగుర గొట్టిలడి చానిచే చేరాకాళ్ళాట జే గ్రదివ జేలలు.

(Drift-Soils).

వాతాయనము నం వి. గవాతము. జాలకము వాతాయనము నం వి. (శాత.. గృహం)

అండ్ల లో మనము విడుచుగాలి బయటకి పోపుటకు ఏర్పరిచినకటికీ. (Ventilator),

వాతావరణము నం. వి. (శాత) భూమిని ఖగోళ ములోని మరియే రాణివాగిసి ఆవరించియంచు వాయు మండలము.

(Atmosphere).

వాతావరణాత్మము నం వి. (వృక్ష) శితోష్ణ ములు, వర్ష పాతము ఆర్ద్రీత మొదలగువానిభేషములకు చెట్లుచేమలపై నుండు ప్రభావమును తెలియజేయు శాస్త్రము (Climatology).

వాతికాను పై వి (వాయి+కాప). 1. లంచము 2. సూండిడ.

వాతాలము నం వి. 1. గాలి రోగి 2. సణ్ణా

వాతణ వి. పెదవి

వాతడ్ నం. వి. సుడిగారి.

వాత్సల్యము నం.వి. (గృహం) పుత్రాదులంచు గంపుచేమము, మారిచి.

వాదవము నం వి 1. వీచారి చతుర్మిధ వార్ధ ధ్వని. 2. ప్రొయించుట.

వాదిము నం వి 1. వాగ్దైవాదము, తగవు 2. ఒసవాదము. నం వి. (శాత) ఒక శాస్త్రము పోక్క తక్కుముల నిర్ద్వచనము, ఉడా పంచాంగవాదము (Theory) (గచ్ఛ. శాస్త్రములోని మూల విషయ ముల విపులీకరణ, (Theory).

వాదర పై. వి. (వాసి+దార). కెత్తి యొక్క పదునుగల అంచు.

వాది నం. వి. తగవునకుపోయినవాడు. లిక. వాదించువాడు.

వాదిత్రము నం. వి. 1. తతము. (వీఱ మొదలగు) 2. అప్పద్దము (మడ్డెల మొదలగు) 3. సుచిరము (పిల్లగ్రోవి) 4. ఘనము,

కాళములు మొదలగునవి. అను వార్డై తల్లియము, వార్డైధ్వని.
 వాదు వై. వి. 1. వాదము. 2. కీంర. 3. దాశా. 4. పంతము.
 వాదోదు లి. మాటకుసాహోయము(వా + కోదు). (జేదోదువాదోదు).
 వాద్యము నం. వి. వీణలోనగునవి.
 వాచ లి. వర్ష ము.
 వానెతాప్పు లి. వర్క ధారలు.
 వానెకోయిల లి. 1. చాతకమణి 2. ఒకరకము.
 శాము.
 వానపొము వి ఎఱ్ల, మహీలత.
 వానప్రశ్నము నం లి. ఒక గ్రామము(మూడు వచ్చి).
 వానము నం లి. 1. కట్టుచని. 2. చాప 3. సారంగము.
 వానరము నం. లి. కోతి.
 వాపపుడు సం లి. వినాయకుడు
 వాపన్పుత్రము నం. వి పూర్వికాజెడు తెట్టి
 వాపము నం. లి. 1. గొడగుట 2. విక్కు
 3. సేయబు.
 వాపను లిం లి. 1. మరంవిచ్చిచేయబు.
 2. ఓంపాపుము.
 వాపి లం. లి. నడజాపి, దీర్ఘిక, దిగుడుకాలి
 వాపితము నం లి. 1. వీతపడినది, 2.
 సేయబడినది. 3. గొరుగబడినది.
 వాపు వై. లి. వీచారి వాద్యము వాయిం
 చుట్ట. దు చాయింపు
 వాపుచ్చు క్రి. సోరు తెకు, పచింకు.
 వాపోక లి. ఏడ్చుట. ఆరచుట
 వాపోపు క్రి. అరచు, ఏడ్చు.
 వాపు నం. లి. ఉ క్లిమట్రీ.
 వాపుదేపుడు నం. లి. ఉవుడు,
 వాపునము లి. లేతది,
 వాపువగాయ లి. కీంరగాయక కీంయక్క
 పుగు ఒక దినుమికాయ.

వాపునుడు నం. లి. చిష్టువు. లిల. ప్రాటి
 వాదు
 వాపుము సం లి. భగుము లిల. 1. ఎడమ.
 2. సుందరము. 3. క్రూస్సుము.
 వాపులూరము నం లి. (వాపులూరు) పట్ట.
 వాపి నం. లి. ఆదు గుళ్లము: లి. ప్రోగు,
 రాశి
 వాపు లి. 1 టము 2. బంధుస్వాము,
 (ర్యూవ.) (Omphium). ఇది తంచుటపథిగను,
 అలుంగా శారింపు గ్రవ్ ముగమ ఉప
 యోగపచుచుండును. వాపు Umbelli-
 ferae అను కుటుంబమునకు చెందిన Car-
 um copiticum అను మొక్క పోక్క
 పాడు. (ఈ పెంక్కును Bishop's weed
 అందురు).
 వాయ వై. లి. 1. రోటిలో వాక తడవ పోయు
 ప్రద్వము. 2. కొండసంచిచ్చివ జేల. నం.
 కాగి,
 చాయుదంతము నం. లి. 1. సాలెవాదు. 2
 సేత, సరక క్రైడు పెలక.
 చాయుచుము లిం. లి. ప్రతోర్ముచున కాశ
 మందు ఉంచియిచుగనిచ్చు తోదికము.
 చాయుము లిం. వ్యక్తము.
 చాయుపము నం. లి. కాక
 చాయు వై. 1. సోరు. ముఖము. 2. ఫాద్
 కాక. మం కాక.
 చాయుంధ లి. ఒక దినుముకూరాకు, క్లోర.
 చాయుదా లిం. లి. గడుపు. మితి. న్యాయాది
 చతి విమర్శన్మాత్రి నియమించిన రిపము.
 చాయుచా స్నే జేల. లి. (గృహం, అర్థ.)
 చెల్లించ వంపిన స్నామ్యులో కొంత
 కాగము. ఉండ. లిలెన చిలుపగల స్నే
 పును కొని చానిధరను కొన్ని దశాలో
 చెల్లించుట. (Instalment).
 చాయువాడ స్నే లి. పెంక్కుం క తల్లి.

యువాకోశము నం వి. (జం) ఊపిబతి— తి సించు స్టూపాకార ప్లాట్ (Gas holder) నిర్మాణములోనున్న ఒక్కుక్క సూక్ష్మ వాయువద్దార్థము నం వి. (ఈం. రసా) మైన గాలిగది. (Alveolus)

వాయుగతికాత్మము నం.ఎ. (గచే.) వాయు సంబంధ మైన గడితకాత్మము. (Aerodynamics).

వాయుచూపకము నం. వి (రసా.) సీసాల నుండి కాని ఇతర పాత్రలనుండిగాని గాలిని లాగుట కువయోగించు ఉపకరణము. (Aspirator).

వాయుచ్చుట్రపచన నం. వి. (పృష్ఠ.) కొన్ని శుష్టుఫలములకు బీజముఱకు గాలిలో నాగురుటకు వీలుగానుండు రెక్కలు, రోమ ముల మొదలగునవి గొదుగుపతె నుండు పీరాపు. (Parachute mechanism).

వాయుశాపకము నం వి, (రసా.) వేడిగాలికే వేడిచేయటకు ఉపయోగచు రాగితో చేసిన పెట్టెపంట పరికరము. (Air oven)

వాయుదిశనూచని నం వి. (ఈం. గాలి ఏ దిక్కు నుండి ఏ దిక్కునకునిచు చున్నదో తెలుపు పరి కరము

వాయుద్రవ్యహారం వాయుదిశనూచని శక్తి (సేలలు) నం వి (రసా.) సేలోనంచ రించు వాయువునుండి కొన్ని వాయుభ్రంఖములను వారంచు శక్తి. ఈదా, అమోగ్నియా క్షేత్ర ర్యాగ్లుమజచిదము మొదలగునవి. (Absorption capacity of gases)

వాయుద్రోణి లి నం. వి (రసా.) రాసాయనిక పరిశోధనాలయమందు, వాయుపులపంగ పొంచుటకు నీటిలోనున్న నీటితోటై (Pneumatic trough).

వాయుధారకము నం. వి. (రసా.) వాయు శును నంగ్రహించి యుంచుటకు ఉపయో-

గించు స్టూపాకార ప్లాట్ (Gas holder) వాయువద్దార్థము నం వి. (ఈం. రసా) నిర్మిత రూపము, మనవరిమాణము, లేని పరార్థము (Gas)

వాయుపరాగిదశంపక్కము నం వి. (పృష్ఠ) గాలి మైక్రో పవోయముచే పరాగ సంపర్కము జుగుట (Wind-pollination on Anemophily).

వాయుపూర్కము నం వి. (ఈం. వి.) వాయు పుచే నింపు యంత్రము. (Inflator).

వాయుమాపకము నం. వి (ఈం. వి.) వాయు పరార్థముగా సాంగ్రంతము కొలుచుట కువయోగినిడుపరికరము. (Aerometer).

వాయుయంత్రము నం. వి. (వ్యవస.) ఈ యంత్రమునందు ఎక్కే న స్తుంభమునంటి సిర్మాణము దాని పైకాను రేఖలతో చేయబడిన గాలిచక్రము తిరుగుతుందును. ఒక పొడమైన ఇచుచు ఉపయోగముతో క్రక్కమన కొక నూతిపై నీటిపంపనమరి నీటు పైకి రోడుచుందున (Wind-mill).

వాయుదేచకము నం. వి. (ఈం. వి.) ఒక పాత్ర సుండి గాలిని పై కింపు యూట్రిక సాధనము. (Exhaust pump), గాలిని తీసు చేయు యంత్రము (Air pump).

వాయువిషాన్శాత్మము నం. వి. (ఈం. వి.) వాయు సంబంధ మైన విషాశము. (Aerology).

వాయుపు నం. వి. (భూగో.) గాలి యొక్క చలనము. నం. వి. గాలి.

వాయుసమువస్తితము నం. వి. (ఈం. వి.) కీటోష్ట వికారములులేకుండ ఒక కోటులో నున్న గాలి ఇంచుమంచు ఒకే శాప్టకము ములో సుంచబడినస్తి తిగలది. (Air conditioned).

వాయోడు క్రి. (వా+టదు) మాట చించి యగు, పలుకుటకు భయపడు.

వాయ్య వ తా క ము లు నం. వి. (వ్హోవ.)
గాలితోనిండియందు స్థలములు. (AIR-spaces).

వార వి. (లెక్కలలోని) ఎటుగువ తక్కువలు.
రంటు ఇం. వి. (ఎఱ.) (Warrant) ఒక
నిని చట్టుట కథికాడ పత్రిక. 1. అంగ 2.
తొందరపని.

వారకము నం. వి. గుళ్ళు నడక. ఏఱ
వారి చునది వి. శాకటు లేని కాలమందు
పడ్డిలేకుండ నుపయోగార్థ మితరులకిచ్చి
ఉన్న కాలమందు మరల తుచ్ఛుకొను ధనా
దికము.

వారతొంత నం. వి వే. ట్రై
వారకుట్టు వి. (గృహ) చిన్న విటవాలు
కుట్టు ముదుతను బట్టకతుకుట. (Hemming).

వారడి వి. తేడా, సప్లై.
వారణము నం. వి. 1 నిరోధము. 2 ఏముగు
వారణాశి నం. వి. శాఖి.
వారధి నం. వి. పంచేన. అడకట్ట (ఈ అరము
తెలుగునందే).

వారము నం. వి. 1. సూర్యాన్ని వాపరము.
2. తడవ. కి. సమూహము. వి వారు
వాపము, గుళ్ళము (కొండరి యిర్థమందును
చారశబ్దము. నం. వి గవే గ్రహించి),

వారనత్త్వనిర్దిష్టయశాపనము ఏ. వి (వరి.
రాజ.) ట్రై. # 1701 వం లో ప్రిట్టు
పార్లమెంటుకమరాజువంశియులురాజుభారి
కార వారనత్త్వము వాక్కులు నిరయించు
అధికారము ప్రతిష్ఠ పార్లమెంటునందు
కలదని క్రాపించిన చట్టము. ప్రిట్టుపార్ల
మెంటు ప్రణాస్మామ్యవాక్కులొము అడ్డ
మైన చట్టము.

వారనత్త్వము వి. (వ్హోవ.) స్కరమముగ
నంక్రమించెడి యూసీ.
వారము హిం. వి. వంశవరణపరలో మిగిలిం

ఆస్తికికర్త.
వారాశి నం. వి. నీటికుప్పు, సముద్రము.
వారాహిం నం. వి. 1. ఒక మాతృక. 2. అడవి
యాదు సంద్ర.
వారి నం. వి సీమ,
వారిచరము నం. వి చేప మే,
వారిజిము నం. వి 1 శామర. 2. శంఖము
8 ఉప్పు.

వారితము నం. వి గౌయగు, వాన సీటు
నుండి ఎణ్ణు చునది
వారిదము నం. వి మేఘము వ్య్యా. సీటు
నిచ్చనది.

వారిచి నం. వి. వారాశి, సముద్రము
వారిమసి నం. వి. మేఘము వ్య్యా. సీటు దీసిసి
మసివలె నట్లు చేయును.

వారు టై. ట్రై. ఉదుగు. పదయు. నర్సీ-
వారునకు బహుపదవము. నం వార్క.

వారుణి నం. వి. 1. పదమటి దిక్కు. 2
సారాయి.

వారువము టై. వి. గుళ్ళము, రూ. వార్డ్రుము
నం. వార్క.

వారుప్రి. ట్రై. 1. అచమించు. (వారుయ). 2.
ప్రతీషీంచు.

వార్టు ఇం. వి (Ward) కొన్ని డాండ్లు లేక
వీధులు కలిసిపు. శాగము.

వార్డెను ఇం (Warden) ప్రతిపాలకుడు
కాశాలం చిచ్చాయి చనతి గ్రూహముల
ప్రతిపాలకుడు, ఒకప్రదేశములోని సౌకా
సైనిక స్తోవమ్ములు కాపాడుట కొరకు
ప్రథమముచే వియమితుడైన ఉదోళి

వార్క నం. వి. వృక్షాంతము, సమూచారము
వర్తనము.

వారము నం. పి. కౌగము శిరినది. వి.
1. అశామయము, ఆరోగ్యము. 2 పొల్లు,
వారాకము నం. వి. వంగ.

చార్ట్ ప్రతిక నం.చ. (హ్యాచ.) వార్తలప్రచారము కొరకు నదుపథ ప్రతిక, దీని ప్రతిక ప్రతిదినము ప్రచుంపబడు ప్రతిక వాంమునకొకసారి ల్యాచరణమవు ఒంకెర్ ప్రతిక, ఒకప్రతిక పదుషైదు దినములకు ఒకసారి ప్రచురి పబడు ప్రతిక, మాంప్రతిక సాలకు ఒకసారి పచుండమపుప్రతిక వార్టపశుయు నం వి. 1. శాపడి మోసేదు వాడు 2. సందేశహరుడు.

పార్టీకము నం. వి. ఉక్కాముక్క దునుక్కాఫము అను రైక్కము వేయు |గంధము. వార్డుకరణ కాస్త్రమున సూత్రకారణికే చెప్పు బికని విషయములను చెప్పు గ్రంథము పార్టీకము నం వి. వార్టావపశుము.

పార్టీకము నం వి. రైర్డుక్షము.

పార్టీ నం. వి. సముద్రము

పార్టీ ఓటుయు నం. వి. | డై క్రీపు | బతుక వాడు, కుసిదుడు.

పార్టీకము జాన ఏచేట నియ్యబడు సొమ్మై పార్టీకము నం వి. 1. సంపత్తు | కాంపరిమితి గలది. వానకాలమున బుట్టినది చార్ట్ పబలయము నం. వి (ప్రై) | ల్యాపము యొక్క ప్రకాండములోఁల ఎండ్ కొక్కసారి యొర్పుడు దారువలయము (Annual ring).

పార్టీకవ్యాయము నం. వి (అర్థ) సంవర్సన రము పొడుగునను ఇర్పుపుడు ప్రవ్యాయము (Annual expenditure).

వాలకము వి. 1. రూపు 2. చంచన 3. వేషము.

వాలపొళ్ళి నం. వి. ఇడాపీ స్ట.

వాలము నం. వి తోక 2 క్రీ.

వాలము వై. వి. బెంబులి.

వాలాయము వి. అనివార్యము, అవక్యము, భిరంతరము, వి. నిర్వంధము.

వాలారు వి. (వాలు + అరు) వార్ యొనది

వాలిండి లి. (వాలు + అండి) 1. తోకలేని కోతి 2. నోకలేనిది.

వాలిక వి. 1. దీర్ఘము. 2 వాడియొనది.

వాలిషుయు నం వి పిస్టుపు.

వాలు వై. క్రీ. ట్రైల్యము. నం. వాలి. 1. అతిశయ్యిచు. 2 క్రీందికిద్దు దూ ప్రాలు (గజీ) ఒక దత్తురథ రేఖకు ప్రథమాడుమునకు మధ్యగల కోణము యొక్క టాంజెంటు (Tangent) (Slope gradient)

వాలుక సం. వి. ఇసుక.

వాలగ వి. ఒక రకములేప.

వాలుగుపథి లి స్థిర ములైన కన్నలు గల స్థిరి.

వాలుచూపు వి. ఉదచూపు.

వాలుప్రోట్టు వి. అపరాధ్యాము.

వాలుపుగైయు వి. శూరుడు

వాలుమొగ్గ వి. (హ్యాచ) 1. పిల్లిమిరియము 2 చెగ్గ, ఇలైమిగంతు

వాలుఫ్రెము నం వి పొరపాటము.

వాల్వ్ అం. వి (Valve) ప్రవాహమును ఒకరింణోనే ణానియ్య పరికంము.

వాపి వి బాధువ్యము

వాపిక వి. కుతుక మెనటు లి గంట.

వాపిరి లి ప్రమము, అమగతి, ఉక్కర్మము. లిం అధికము.

వాపురము వై. గుఱ్ఱము. దూ. వార్యము, వాంగము నం వార్యము

వాశతము నం. వి. వాంస కట్టబడినది

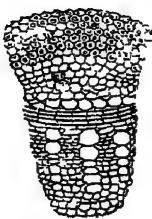
వాపరీ అం. వి. (గృహ) (wisher) నశుము తెఱిముగల మి విశ్వ నీటి కుఱాయిని మూసిన స్థాన నీరు కారకుడ మరను లిగించుటుపొగించు తోలులిశ్శ.

వాస వి పాశము (పెదురు), వానంతము నం. వి. వి. పసంత సంబంధ మైనది. వి. 1. ఎంతె 2. కోముల. 3.

<p>తెప్పుర వాసంతి నం. వి. అదవి మొర్ల, పూలగురిపెండ వాసకము నం.వి, ఇల్ల.</p> <p>వాసక వజీక నం. వి. (ఆలం) పతి పచ్చ వేళకు ఈయనాడు లలంకరించు (స్కి) (వాసపచ్చిక).</p> <p>వాసగృహము నం. వి. భోగగృహము కాపురముండెడి యిల్ల.</p> <p>వాసవ నం వి..1. గంధము. 2. సంస్కరము. (రసా.) ముక్కుచే గ్రహింపబడు జ్ఞానము (odour)</p> <p>వాసవమెలక వి. (పృష్ఠ) పురుషము</p> <p>వాసము నం. వి 1. వత్తము. 2. ఇల్ల (అవాసము). వి. పెమరు.</p> <p>వాసరము నం. వి దివము.</p> <p>వాసపుటు నం. వి. ఇందుడు.</p> <p>వాసి వి. 1 కాతమ్మయిము. 2. ఆధిక్యము. 3. ప్రసిద్ధి. 4. కాగు. 5. పరిచితి ర. లాభము.</p> <p>వాసితము నం. వి. 1. వాసితము. 2 వాసెనకట దినది.</p> <p>వాసుకము నం. వి. వైకుంఠము.</p> <p>వాసుకి నం. వి. 1. సర్వరాజ. 2. మృగ పక్షిధ్వని.</p> <p>వాసుదేశుడు నం. వి. కృష్ణుడు. శ్రీ. వసుదేశురుడు.</p> <p>వాసువు నం.వి. (నాట్యవరిథాషరో) శాలిక వాసెక్టమీ కం.వి. (Vasectomy) స.కాసము కలుగుండుటకు పురుషులకు చేయు తప్పచేయు.</p> <p>వాసెగ్రోటు వి. పిల్లనగ్రోవి, నం.శి.</p> <p>వాసెన సై. వి. అవిరి పోక యొపటి పొక మూర్తి కట్టివగుడ్డి సం.కవాసః:</p>	<p>వాసువము నం వి నత్యము వాసువికము నం. విజ. నిజమై.వ. (గఱి) (Actual) నం. వి. విజ (శాశ్వత) వాసువు యొక్క ఉన్న ఉపికి (కాల్పనికకు విమర్శనము).</p> <p>వాసువ్యము నం. విజ, వసింపరదిసిస్టి.</p> <p>వాసువ్యుదు నం వి. గృహములు.</p> <p>వాసుకుడు నం. వి. వాసు పురుషుడు.</p> <p>వాసువతి నం. వి వాసోష్వతి ఇందుడు.</p> <p>వాసువు నం. వి. 1. ఇంద్లు మొదటైనవి యొర్పురుపరదిసనేల. 2. ఇల్ల.</p> <p>వాసుశాత్రుజ్ఞుడు నం. వి. శిల్పి. వాసు శాత్రుము తెలిసినవాడు.</p> <p>వాసుశాత్రుము నం. వి. దేవాలయములు. గృహములు. సౌధములు నిఃధైయట యుమ యుక్తాయుక్తముల కెలియి తేయు శాత్రుము. వాసుకశ, శిల్పశాత్రుము. కట్టడములలో నేపరితనము (A, chite- cture).</p> <p>వాహకత నం. వి. (శాశ్వత.) వాహంచుటకుగా సామర్థ్యము(Conductivity) మా.వాహ కము</p> <p>వాహనము నం.వి. ఎక్కువగిన ఏనుగులోనగు నది.</p> <p>వాహము నం. వి. 1. గుఱ్ఱము. 2. ఎద్దు 3. భుజము.</p> <p>వాహనము నం. వి. 1. స్వము. 2. మాము కాలువ.</p> <p>వాహికములు నం. వి. (పృష్ఠ.) దారు నాళముల మధ్యను చుట్టును ఉండు దట్ట మెన కణవచములు గల చిన్న కణములు (Tracheids).</p> <p>వాహని నం.వి. 1. నది. 2. జీవానిచేషము: 81 రథములు, 81 ఏనుగులు, 248 గుఱ్ఱ ములు, 406 శాల్పంము గంది,</p>
---	---

వాహినీనాళసూపము నం.

ఏ (పుక) వాహినీ పుంజములన్ని టచె సేరపు దినస్తంథమునంటి నిర్మాణము,

వాహినీపత్రి నం. ఏ. 1.

పముద్రుడు 2. సేనాపతి. వాహినీపుంజము వాహినీపుంజము నం. ఏ. అదిదారువు (పుక) వాహినీనా కూడాపుము వేం లోమండి ఆకుల లో నికి టోషక్క అధోవాహికణ ప్రాణములము పంపుట కును అకు లో నుండి ఉధకోణి నమితి నమితి

వివిధాగములకు గొపోమును పంపుట కును గొట్టి ములుకల నిర్మాణము (Vascular Bundle).

వాహినీ నం. ఏ. 1. స్వాధి. 2. పిహోము, వాటి పై, ఏ. 1. పశుపులపోవు దారి 2. వాధక క్రెమము నం. వాటి.

చి

వి నం. విశేషార్థము. వ్యుతీచేకార్థ మునిచ్చు ఉపసర్గ (విభాగ్యతి, వితంకుమెనదలగువచ్చి) నం. ఏ. పట్టి.

విష్మ అం. ఏ. (Vim) (గృహం) చేతులు కదుగు కొనుటకు కుళాయి అమర్పిస చేసిను పొత్తులు మొ.వానిని శుభ్రపరుచుటకు నుపయోగించు పొడి.

వింగదము పై. ఏ. 1. విసీర్డు ము 2 సుందర ము. 3. శారుమాలై నది. నం. వికటి. వ్యంగ్యి.

వింజామరము ఏ. (పెల్ల + చామరము) తెల్లని చామరము. సురటి.

వింజము పై. ఏ. వింధ్య ప్రోతము. నం. వింధ్యి.

వింట ఏ. వినుట.

వింబికోల ఏ. 1. రాళ్చసివాండ్ యొక్క పని. 2. ధనురాకాఢమగు పనిముట్టు.

వింబిరాళి ఏ. ఏ ధనూరాళి.

వింత ఏ. అబ్బురము, ఆశ్రుర్యము, ఏ. 1. చీకులము. 2. అమదు. 3. అవ్యము. 4.

టొత.

విందు ఏ. 1. ఆశిధ్యము చట్టములోనగు వారకిలు భోఒనము 2 చుట్టము, అశిధి. వింద్రుము నం. ఏ ఒక పర్యాపము.

వింశతి నం. నర్మి. ఇరుపది.

వికచము నం. ఏ. 1, వికసించినది. 2. పెండ్రుకలుచేనిరి. నం. ఏ. కేతువు

వికటము నం. ఏ. 1. చిరివిషైనది. 2. మిక్కులి వంకలైనది.

వికఠనము నం ఏ. ఆత్మస్తుతి.

వికర్తనుడు నం ఏ. సూర్యుడు.

వికర్పనీకరణము నం. ఏ. (రసా) ఒక రోగికమందుగల కర్మనమును ఉచిత రాసాయనిక ప్రక్రియలకే తొలగించుట. (Decarbonisation)

వికర్తణ నం. ఏ (శౌతి.) ఒక దాని కొకటి దూరముగ పోపుట. (Repulsion).

వికలము నం. ఏ. చించెదము కొందినది.

వికలాంగుడు నం. ఏ. అంగహినురు.

వికల్పము నం. ఏ. చించెదము కొందినది. 2. మారుదల

- వికసనము నం. వి. వికాసము
వికసించు నం శ్రీ. వికాసముచాందు, విరియు.
- వికస్యరము నం ఏడ. వికసించునది, సంపులము.
- వికారము నం వి. 1. మారురూపు. 2. తెవుతు
వికారి నం ఏడ. వికారముగలది వి. ముఖ్యమి
మూడువ సంవర్గము.
- వికావికలు ఎడ. చెల్లాచెదరు, సట్టాపంచలు.
- వికాసము నం వి. తెలివి
- వికిరణము నం వి. (రస్సి. శోతి.) కిండ
పుణము (Radiation) (శోతి) ఎట్టి
పదార్థము సహాయము లేకయే శూస్త్రి
ప్రదేశము ర్యాలో వేదిగాని వెలుతురు
గాని వ్యాపించు పీధానము (Radiation)
- వికిరము నం. వి 1. ఖండము 2. పక్క
3. క్రాధ్కాలము దు నిమంతికలు భుజిం
చిన పిరప విస్తరిక ముందు వెనెడు
అన్నాదికము. 4. నూంయి
- వికిరించు శ్రీ (శోతి.) కేస ప్రసారము
గాంచు (Radiate)
- వికిరణము నం ఏ. వెంచల్లులు.
- వికిర్కటాపము నం. వి (శోతి.) ఒక వస్తువు
నుండి పరిసుమలకు వెదలల్లిడిన
శాపము. (Radiant heat).
- వికృతము నం. ఏడ. వికారము నొందినది.
రోత యైనది.
- వికృతి నం. వి. 1. ఇర వరి నాల్స సంవ
శ్వరము 2. వికారము 3. విస్క్రేతి నం.
ఏ. (శోతి.) బలప్రయోగము పలన ఒక
వస్తువు ఆకారమునందు లేదిన మార్పు.
(Strain) ఒక ప్రతిబిలముచే ఒకవస్తువులో
గోచరించు విరూపత యొక్క విస్తారము,
(Strain). ఒప్పార్ఫూలములు కాండముగ
ఒక ఘనపదార్థమునకు సంభవించు వికార
రూపము.
- వికేంద్రాచిములము నం. ఏ. (శోతి.) ఒక
- విందువునుండి పసంచునది (Divergent)
విక్కువిరియు శ్రీ (వియ + వియ)
మిక్కిలి చిచియు
- విక్కు శ్రీ. 1. విష్ణుంబియ, 2. గర్జుంచు
- విక్రమ నం. వి పటునారివ సువశ్వరము,
- విక్రమము నం. వి. 1. అధిక జాము. 2:
చౌర్యము
- విక్రముడు నం. వి 1. విక్రమ కూడా. 2. విష్ణువు
- విక్రయము నం వి. అమృతము
- విక్రయకుడు నం. వి. అమృతము.
- విక్రాంతి నం ఏ విక్రమము,
- విక్రిచెటము నం ఏడ. మిక్కిలి అడబడినది.
- విక్రితము నం. ఏడ. విక్రయములు విష్ణువు
- విక్రయములో నేర్పు
- విక్కుబుడు నం. ఏడ. భయ శోకామలకే
కాస్టు దేతులు విలవిలపోవువాడు.
- విక్షేపము నం ఏ. 1. ఘమ్ము 2 డగ్గ.
- విక్షేపణము నం. ఏ (శోతి.) చెరిపోషుట
(Dispersion)
- విక్షేపము నం ఏ. ఎగరపేయట. కదలిక,
విసువేయట (గచ్చ) ఒక సుఖ రేఖ
యొక్క విపు విండువు నుండి మరియుక
సరళరేఖలైట్ గియులడిన లంబముల మర్య
దూరము (Projection).
- విక్షేపము నం ఏడ. విసరివేయలడినది,
ఎగుపేయలడినది,
- విభ్రాతి నం ఏ. మిక్కిలి ప్రసిద్ధి.
- విఖ్యుడు నం. ఏడ. ముక్కుపోయినవాడు.
నడ్డిముక్కువాడు.
- విగదియ శై. ఏ గదియలో అరవదవశాగము.
24 సెకనులు నం. ఏ. ఘటికా.
- విగతము నం. ఏడ. శోతిగాపోయినది
- విగమము నం. ఏ. 1. నాశము. 2. విభంగము
- విగళనము నం. ఏ మిక్కిలి జారుట.

విగాహము నం లి. స్నానము.

విగుర్తించుక్కే. (విఱుదు + విఱుదు) వక్కగా విచ్చు.

విగ్రహము నం. లి. 1. శరీరము 2. విభాగము. 3. బోమ్మలు. మూర్తి 4. యుద్ధము.

విపటనము నం. లి. (రస.) యాగికములను ఘుటకముల క్రింద విడగొట్టుట. (Decomposition) సంయోగమునకు వియుద్ధము).

విఘ్రాతము నం. లి. 1. అడ్డంకి 2. చెమవు 3. పెద్దదెపు

విఘ్నము నం లి. అంతరాయము అద్దు విఘ్నురాజు నం. లి. వినాయకుడు.

విచక్షణత నం. లి. సేర్పు

విచక్షణాదు నం. లి. విచ్ఛాంసుడు. నం. లి. సేర్పురి

విచక్షణాధికారములు నం. లి. (రాజు, రాన) కాంసరీత్వాన్య అధికారముక్క విచక్షణా వివేకములకు వదారివేసిన అధికారములు (Discretionary powers)

విచలనము నం. లి. (బోతి) బుఖసు-రము తప్పిచరణమట. (నడుట) కాంకిరణము గాలిలోనుండి దిచేని స్పృతికమును ప్రవేశించినపుడు దాని మార్పిమంపు అగును దానికి 'విచలనము' అసేస్ (Deviationality) (గణ) ఒక సిద్ధరాశినుండి దూరముగా బోటు. (Deviation).

విచారణ నం. లి. చర్చ పరిశీలన.

విచారము నం. లి. 1. పంక్తాపము. కోకము. 2. అలోచనము.

విచార్మము నం. లి. విచారింపదగినది.

విచికిత్స నం. లి. సంశయము.

విచిత్రము నం. లి. ఆశ్చర్యము. నం. లి. చుట్టుపడ్డముకలది.

విచారణ వర్తమాల నం. లి. (బోతి) ఉక్కాంతి ప్రథమస్కానమునుండి కాంతి కిరణ

ములు ఒక ప్రవ్యాముద్యారా పంపినపుడు అందరి కొన్ని కాంతికరణ ములనా ప్రవ్యాము ప్రింగివేసి వావిస్తానమున వడ్డి మాలలోవల్లని (చీకటి) చూపల మధ్యవింప చేయునది. (Absorption spectrum) విచ్చేయుక్కే. వచ్చు, విషయముచేయు. విచ్చులవిడి లింగం. యథేచ్చుము. లి. స్ప్యాతం ప్రత్యుము.

విచ్చుపై లింగం. విడిశేయు.

విచ్చుక్కతి లి. అరదూసినక్కతి

విచ్చుటాకు లి. దౌవ్యాకు ఒక చెవి నగ.

విచ్చుత్తి నం. లి. 1. ఎడచాటు. 2. వత్తు భూపచాదులు కొలది డైనము బహిరము గంగజేయు త్రీం శృంగారచేష. 3. పూత. 4. పుకుడు.

విచ్చున్నిలందములు నం. లి. (వ్యాచ.) ఒక ఖండముగాలేక విడివిడిగామున్న భూభాగములు. (Scattered holdings).

విచ్చున్నము నం. లి. 1. ఎడపడినది, సంక బడినది. 2. పూయబడినది.

విచ్చేదము నం. లి. 1. ఎడచాటు 2. నుకుడు.

విజయ నం. లి. 1. గౌధ. 2. దినము ఐమ్మ ఆరవభాగము. 3. ఇరువరిందిన సంవత్సరము

విజయదళము నం. లి. ఆయుధములు పూతిం తెడు ఆశ్వయిష శుద్ధదళమీ.

విజయుడు నం. లి. 1. అర్జునుడు. 2. విష్ణు ద్వారా పాలకులలో హోకడు.

విషాపి నం. లి. 1. చెరుణాతి. 2. విశేషాతి.

విషాతిపదములు నం. లి. (గణ.) వివిధ జాతులకు తెందిన పదములు. (Unlike terms).

విషాపీయము నం. లి. (రస.) ధిన్న-ఖాతు రాజు తెందిన ఘుటకములుగలది. (Heterogenous).

పెజిగేషన నం. వి. మిక్రో జయించనిచ్చ. పెజిగేషను నం వి. మిక్రో జయించనిచ్చ గలవాడు.

విజృంఖణము నం. వి. ఎగసిపాటు, ఉప్పే కము చెఱ రేగుట.

విజృంఖతము నం వి. వికసింఛనది సంపూర్ణము.

విజ్ఞాపి నం. వి. విజ్ఞాపన విన్సుపము,

విజ్ఞాపుండు నం. వి. ప్రసిద్ధుడు.

విజ్ఞానము నం. వి. కాస్త్రాల యందలి వీచేష్టానము.

విజ్ఞాన శాస్త్రము నం. వి. శాస్త్రియ పద్ధతి పురాతన పస్తుతత్వమును గురించి సహాయముగా తెలిసినిన్నిజ్ఞానరాశి(Science) విజ్ఞాను నం. వి. 1 సమయుడు. వి. మిక్రో తెలిసినవాడు.

విజ్ఞాన్ క్రొ. వ్యాపిచు.

విజ్ఞాన్ దు వి. కోదుకావిది, సరికావిది.

విటంకము నం. వి. ఇంటి ముంఖారు నందలి గుప్త గూడు.

విటక్ తె. వి. విటకులాడి. వి. రంకులాడి

విటక్కాడు నం. వి. విటుడు.

విటతుము వి. శాస్త్రమూర్య. (హు విట శాస్త్రము).

విటపము నం. వి. 1. పశురించిన కొమ్మె.

2. లిగురు వి. కొమ్మె 4. బోకెలెనిషెట్టు విటపి నం. వి. చెట్టు భ్రూ. విటపములు కలాది

విటమిన్ B₁₂ ఇం వి. (గృహ.) (Vitamin B₁₂) ఒక విధమగు రక్తపోనతను తొలగించు విటమిన్. (ఇది ఉప్పుడనకరమైన పాండు రోగమును తొలగించును B₁₂ లోపమువలన కొండురోగము కలుగును ఇది కాలేయ కల్గములో మండును).

విటమినులు ఇం. వి. (గృహ.) (Vitamins) అరోగ్యమును పొంది కేయు ఆహారములు 'ఎ' 'చి' 'సి' 'డి' మొ. విటమినులు.

1. విటరాయుండు వై. విటపేష్టుడు. విటీ నం. వి. చూ. విటక్ తె.

విప్పురము నం. వి. ఉరబంది.

విట్టు సం. వి. వలము.

విరండనము నం. వి. 1. అనుకరించుట. 2. వేదలము, మౌసపుమ్ముట.

విడవలి వి బోదకనుపు. ఇండ్లను కంపుగడి.

విడాకులు వి (వ్యావ) ఆర్యా భర్తల ఎడబాటులో | వాసుకొనిన పత్రము.

విడి వి. 1. ప్రశాపము, పరాక్రమము. 2. కోపము. వి. ఒంటరి.

విడికోట్లపు పద్ధతి వి. (వ్యావ) పశువులను కొట్టమిలో కట్టకుండ పిడిగా పడతి క్రేష్టమగు పశువుల యొరువు తయారు చేయ పద్ధతి (Loose box system)

విడగీలు వి. మార్పు వి. పనిశెనిది

విడరల వి. విడియుబోటి, నిడినిచోటు.

విడిది వి పెండ్లికి తరలివర్చిష పెండ్లివారు విడినిచోటు

విడిముది వి. ధనము. (విడియు + ముది).

విడియుము వై. వి. శాంబూలము. ధూ. విడియు, వీచెము, విడ్యుము, విడ్యుము. నం. చీలకా.

విడియు క్రీ. 1. శాటసారులు చారిలో నొకచోట దిగు. 2. జారు సదలు.

విడిషు క్రీ. తెగసుండి చేరుబడు, నిఃపుండు నుండి తొలగు.

విడు క్రీ. పీడు

విడువరి వి. పరిక్యాగ కీలుడు, పదామ్యదు దాత.

విడ్యూరము వై. వి. మూర్చము. వై. వి. 1. మొండితము, 2. ఇక్కట్టు. 3. వింత (వ్యావ). ఎం: విడ్యురమ్.

విడ్యురము నం. వి. ఉప్పుడవము.

వితండము నం. వి. కొవనదరి శాదని వామింథెదు వాదము. (వితండవ్వాదము).

వితంతువు సం. వి. విధవ. ల్యూ. తంతువు (స్క్రూటము) లేనిది

వితంసము సం. వి. మృగపణ్ణదుల బట్టు ఉరిక్కాడు,

బితథము సం. వి. అసత్యమైనది.

వితరణము సం. వి. ఈవి.

బితరణి నం ఏ దా త.

బితర్కము సం. వి. ఊహా, కరిక్కాచుట.

బితర్లి సం. వి. వేదిక, అరుగు

బితలము సం. వి. ఒక అధోలోకము.

బితాకు వి. 1. వెరపెరపాటు, 2. పార వళ్యము, 3. ఎరాకు

బితానము సం. వి. 1. సమూహము, 2. మేలు కట్టు సం ఐ చౌరపలేనిది.

బితాచిత వై. వి. వృథా వృథా. మిక్కుతి చ్యాఫ్ట్మెన్డి.

బితీరము సం. వి. దాటబడినది.

బిత్తనము వి. గింజ

బిత్తము సం. వి. ధనము, సం.వి. 1 విచారించబడినది 2 తెలియబడినది.

బిత్తుల సంపాదకము సం వి (వ్యవస్థాన్ని జాపుల బిత్తు కు వానిని చల్లిమునుపు శేయవలసినప్రశ్నేకప్రక్రియలు (Seed treatment).

బిత్తుల స్విచ్చుత సం ఏ (వ్యాప.). కము లోగాని బిత్తులు కాక్కిశేయండ ఆరోగ్యమైన విగాసండుట (Purity of seed)

బిన్గుండు సం. వి. సేడ్చరి. చోపకాడు,

విదరము సం. వి. చీల్పుల.

బిద్దితము సం. వి. విరకసముచేయ బడినది

బిదారకము సం. వి. చెలమ, విల్ల నూయి సం. వి. చీల్పుల.

బిదారణము సం. వి. చీల్పుల, పొంస. (రసా.) పెద్ద చప్పుదుకోస్తేలదు (Explosion).

బిదారణము సం. వి. (పుట్ట.), కుప్పుఘలములు, పుప్పాడి కిత్తులు భగ్గులు వధ్యి.

(Dehiscence): విదొహము సం. వి. మిక్కుతి దప్పేక.

విదిక్కు సం వి. రెండు దిక్కుల నదుము.

విదితము సం. వి. తెలియబడినది.

విదియ వై. వి. కెండవతిథి సం ద్వీతియా.

విదురుడు సం ఏ. ధృతరాష్ట్రీని తమ్ముడు. వి. తెలిసినవాడు.

విదురుచు క్రీ విదుల్పు, విదిలించు.

విదుషి సం. వి. విచ్ఛాంసురాలు,

విదుషుకుఁడు సం.వి. పరులను దూరువాడు పరిహసికుడు. సం. వి. నూయకచఖుడు, విదేశము సం. వి. ఇతర దేశము.

విదేశాంగనీతి సం. వి. (రాజు, చరి) విదేశ వ్యాపారముపట్ల అవలంబించు రాజునీతి. (Diplomacy).

విదేశమారకము వి. వి. (అధ్య.) అంతర్జాతీయ వాణిజ్యము ఔరుగునపుడు వివిధ దేశములు తమితము బుఱములను తీవ్రమైనపటు వాడు మారకము. (Foreign exchange)

విదేశియుడు సం. వి. ఇం దేశస్తుడు.

విదేశవాణిజ్యప్రతినిధిదత్తుకుయప్పీక సం. వి. (వాజు.) విదేశములైనప్పుడు వాణిజ్య ప్రతినిధి సరకుల విలువ, ఒంగిల సంఖ్య ఉత్కతి స్థానము మొదలైన విషయము ఉపి ఇచ్చు క్రమపట్టిక (Consular invoice).

విదై వై. వి. వదువు, విద్యియ సం. విచ్ఛాం విదువు. 1 చదువు, 2. జ్ఞానము.

విద్యార్థి సం. వి. వదువు కోరువాడు.

విద్యుత్మాహము సం. వి. వర్తమాహము.

విమ్ముచ్చక్కి సం. వి. (శాశ.) ఘర్షణక్కి, రాసాయనికశక్కి మొదలగు వానినుండి ఉథించు బకివిధమైనశక్కి (Electricity).

ద్వ్యాప్తిక్కి కుంపటి వి. వి. (గృహా., శాశ.) విద్యుత్పాత్కోవండచేయట కుపట్టి గించు పరికరము.

విద్యుత్తు సం. వి. మెరపు.

విద్యుత్తేటిక సం. వి. (శాతి) విద్యుత్తు దటు ముం వరున.

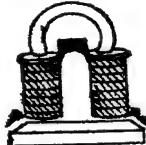
విద్యుత్పుంచయమా వకము సం. వి. (శాతి.) పరిథితముచ్ఛ్యారా ప్రశాపించిన విద్యుత్లై కిని కోచుపరికరమ (Voliametre).

విద్యుత్ స్పృతింగము విద్యుత్లైక సం వి. (శాతి) విద్యుత్ ధ్రువములను రెండిటిసి ఒగ్గరగా తిసికొని వట్టినాఖ్యదు వీపుడ మెరపు (Electric spark).

విద్యుద్గ్రిము సం. వి. (శాతి) విద్యుత్ చ్ఛ్యాహాగ్రము (Electrode),

విద్యుదయస్థాంతము సం.

వి. (శాతి) విద్యుత్తు ప్రేరిత భావము నఁన ప్రేరిత మైన అయి సాగ్యంత గుణము కలిగినఇనుము లేదా ఉత్కు రంతము (Electric magnet).

విద్యుదయ సాగ్యంతము సం. వి. (శాతి)

విద్యుదయ సాగ్యంతము యొక్కభావము. (విద్యుదయసాగ్యంతముగా సుందరు)

విద్యుదయసాగ్యంతికషైతము సం. వి. (శాతి.) విద్యుదయసాగ్యంతిక బాధికావ మును ప్రదర్శించుచోటు (Electro magnetic field).

విద్యుదుక్కెర్చువాళము సం. వి. (శాతి) శూన్యమిలో విద్యుదుక్కెర్చుము ఇనించ శేయు నాకము, (Dishcharge tube).

విద్యుదుక్కెర్చుము సం. వి. (శాతి) విద్యుత్తు ఏక స్థానమునుండి బయటకు ఉద్దమించుట లేదా ప్రవహించుట (Electrical discharge).

విద్యుదుపకరణము సం. వి. (గృహా., శాతి.) విద్యుత్ప్రవాహముతో పనిచేయు పనిమట్లు. (Electric appliances).

విద్యుద్దపిము సం. వి. (శాతి) సాయిసాథి ప్రియిపలన విద్యుత్ప్రక్కినుట్టి తిచేయు ఒక పాత్ర. (Cell),

విద్యుద్దర్వుకము సం. వి. (శాతి) విద్యుత్ పేశమును గుర్తించుట కు, యోగించు సాధనము (Electroscopic)

విద్యుద్వంధకము సం. వి. (శాతి) విద్యుత్తు వాహాగోధక పదార్థము. విద్యుత్ సాపకము (Insulator).

విద్యుద్వాగ్నపకము సం. వి. (శాతి) విద్యుత్ ప్రీపాచాకము. (Conductor)

విద్యుద్దిచ్చేదనము సం. వి. (శాతి. రసా) ఒక విద్యుత్తు చేప ప్రవ్యము (అవణము, ఆమ్లము, ఆరము) సీటిలో కరిగి అయి నులుగా విడిచుట

విద్యుద్దిచ్చేప్యము సం. వి. (శాతి.) విగ్నచ్చ్చ కివలన లవణ ప్రాపావణములు పొయిరాసాయని మార్పు. (Electrolysis).

విద్యుద్దిచ్చేప్యము సం. వి. (శాతి. రసా) లవణములు, ఆరములు, ఆమ్లములలో విచ్చుప్రోవాహము లను విద్యుత్లగ్రములకు కొనిపోగల ప్రవ్యమిచేపము, కనెక్టరా విద్యుత్తు ప్రవచోంచనశుదు రెండు విద్యుత్చాపిష్ట భాగములుగ వేరుచేసుగా చలించు నట్టు విడిచియించు ప్రవ్యము (Electrolytic).

విద్రచి సం. వి. కయిఫలోని బల్ల.

విద్రపము సం. వి. యొద్దుభూమి నుండి పొంచుట, రూ. విద్రాపము.

విద్రావితుడు సం. వి. యొద్దుభూమి నుండి పొరినవారు.

విద్రావ్యము సం. వి. (శాతి. రసా) ఒక ప్రాపావణములో కరగుటకు సమర్థవగునది (Soluble).

విద్రుతము సం. వి. కరగబడినది.

విద్రుమము సం. వి. వగడము, వగడపుతెట్టు

విద్యాంసుడు నం. వి. చదుపరి, లి. ఎక్కలవాడు
విద్యాపత్రు నం. వి. శత్రువు.
విద్యైషణము నం. వి. విశోధము.
విధము నం. వి. ప్రకారము, విధి.
విధవ నం. వి. పెనిఖిటేనిది, అనాధ.
విధాత నం. వి. 1. లిహ్మా. 2. మన్మథుడు.
విధానపరిషత్తు నం. వి. (శాస., రాజ.) రాష్ట్రాల్లోని ద్విసరవనపు విధానమండలిలోని ఎగువ సభ.
పథానము నం. వి. 1. చేయుట. 2. ఆస్తి.
విధానవత నం. వి. (శాస., రాజ.) రాష్ట్రాల్లో ప్రతినిధి సభ, రాష్ట్రాల్లో ద్విసరవనపు విధానమండలిలోని దిగువ సభ.
విధి నం. వి. 1. విధాత. 2. కాలము. 3. చేయుట. 4. భాగ్యము,
విధుంతుముడు నం. వి. రాహుగ్రహము,
విధుతము నం. వి. కదలింపబడినది. బూ, విధూతము.
విధురము నం. వి. ఎడబాటు, విరహము, పైకల్యము.
విధురుడు నం. వి. భార్య వియోగమైన వాడు.
విధులు నం. వి. (పొర., రాజ.) శాయుదు రాజ్యమువట్ల కానున్న సమాజమువట్ల సారవేర్పవలసిన భాద్యతలు.
విధువనము నం. వి. కదలించుట.
విధువు నం. వి. 1. చంద్రుడు. 2. విష్ణువు.
3 బ్రహ్మ. 4. శివుడు.
విధూతము నం. వి. విడవబడినది.
విధూనము నం. వి. 1. రాలుట, దులు పుట. 2. తీసిపేయుట.
విధేయుడు వం. వి. వినయము గంపాడు,
విధ్వము నం. వి. కొలగింపబడినది, ప్రోయోగించినది.
విధ్వంసకచర్య నం. వి. (నాశనము చేయు వరి) సమైక్యాంశువ కార్బూకులు ద్వేష

ముచే యజమానుని ఆస్తిని నష్టచరుచుట. ప్రథములు నెడల ద్వేషముచే ప్రథమై కర్మాగారములను రకుణకొర్కెన నీఖ్యం దులను నాశనము చేయుట. శత్రువుల ప్రేక్షణవే దేశము సుక్క రకుణ వ్యవసను నాశనము చేయుట. దేశ ద్రోహచర్య. (Sabotage).

విధ్వంసము నం. వి. మిక్కలి ధ్వంసము.
వినత నం. వి. గురుత్వంతుని తల్లి.
వినతము నం. వి. వంగినది.
వినతి నం. వి. సమస్కార ము.
విన్మమము నం. వి. మిక్కలి వంగినది.
నం. వి. తగరము (వినమితము).
వినయము నం. వి. 1. అడకువ, 2. గురుళిక.
వినాయకుడు నం. వి. 1. పిఫ్మై శ్యారుడు.
2. బుద్ధుడు. 3. గురువు.
వినాశము నం. వి. చేటు.
వినికి పి వినుట, బూ, వినుకరి.
వినిషుయము నం. వి. వస్తువుల మాచుపు.
పొఱయింపు, మారకము.
వినియుక్తము నం. వి. (రాత., గచ్ఛ., రసా.,)
వినియోగించబడినది. (పి శాస్త్ర జ్ఞానమైన పను, ఒకవస్తువు నిర్మాణమందు ఉనయోగమునకు తేందినచో దానిని వినియుక్త జ్ఞానమందురు). (Applied),
వినియుక్త రసాయన శాత్రుము నం. వి.
(రసా.,) పారిశ్రామిక ద్రవ్యముల నిర్మాణమందు వినియోగించబడు రసాయన శాత్రుజ్ఞానము. (Applied Chemistry).
వినియుక్త శాత్రుము నం. వి. (రసా., శాస.) దాని ప్రయోజనమునకేకాక ఇంకొక ప్రయోజనమునకై వినియోగించబడు శాత్రుము. (Applied Science).
వినియోక్త నం. వి. ఉపయోగించువాడు, ప్రాణుకొనువాడు, కొ మ గో లు దారు (Consumer).

వినియోగదారులు నం. వి. వస్తువులను ఉపయోగించువారు. (Consumers).

వినియోగము నం. వి. ఉపయోగము. (Arrt.).
అనుభోగము.

వినియోజకుడు నం. వి. అనుభోక్త, ఉపయోగించువాడు. (Consumer).

వినియోజకుల సహకార సంఘము నం. వి. (Arrt.).
అనుభోక్త సహకార సంఘము
అనుభోక్తలు సంస్థెన ధరలకు వస్తువులు లభించుటకై ఏర్పాటు చేసి కొన్న సహకార సంఘము (Consumers' Co-operative society).

వినీతుడు నం. వి. 1. జితెంప్రియుడు. 2.
గురువుచేత ఇక్కింబిడినవాడు. 3. విధేయుడు. వి. వర్తకుడు.

విను క్రీ. ఆక్రించు. వి. ఆకాశము. దూ. విన్ము.

వినుకెంపు వి. సూర్యుడు. తృ. విన్నునకు కెంపువంటివాడు, ద్వారమణి.

వినుచూపి వి. వాయవు.

వినుప్రోలు వి. సర్వీము.

వినువాక వి. గంగ.

వినోదక్రింప నం. వి (గృహా). వనోరంజన మును కలుగజేయు పూధనము. (Recreation).

వినోదము నం. వి. విలాసము. క్రీడాదుల చేత ప్రాదు పుచ్చుట.

విన్నుఱదు వై. వి. వెలపెళారు.

విన్నుఱాటు వై. వి. వైవరణ్ణము.

విన్నున వై. వి. వైవరణ్ణము, సూర్యునత. నం. చిన్నమే.

విన్నునుపు వై. వి. నేర్పు, సాధనము. నం. విజ్ఞానమ్.

విన్నుము నం. వి. జెలియబడినది, పొందజడినది.

విన్నుణము వై. వి. నేర్పు. అప్పిరము.

వం. విజ్ఞానమ్.

విన్నూటి వై. వి. సహాగిసి, నం. విజ్ఞాని.

విన్నుస్తుము నం. వి. ఉంచబడినది.

విన్నుసము నం. వి. ఉంచుట. రచనము. నం. వి. (రసా.) వస్తువులను ఒక క్రమము ననుసరించి అమర్యుట (Arrangement).

విపంచి నం. వి. పీణి: (విపంచిక).

విపంచము నం. వి. విక్రయము,

విపణి నం. వి. అంగది. అంగద పరకు, వర్తకుడు.

విపథనము సం. వి. మనము చూచుడిక్కు నుండి సాధారణస్తుతి తిప్పియుండుట.

చూచువానిగతి వేగమునుట్టి వస్తువుగతి దిశయిందగడు మార్పు భూమి కాంతి వేగముల నిష్పత్తి పరిమితమగు, కారణమువలన ఒకపక్కతము యొక్క స్థానము నందున్నట్లు అపరుషానచ్యుతి (Aberration).

విపత్తు సం. వి. ఆపద.

విపర్యైయము నం. వి. 1. మార్పు. 2 ప్రాంతి, నం. వి. (గణ.) ఒక దానికి విరుద్ధమైనది. (Converse). ఒకసిధ్యాంతములోని దాటాంశము ఉపపార్యముగాను ఉపపార్యము దాటాంశముగను గల మరి దొఱక సిధ్యాంతము.

విపర్యస్తము నం. వి. కాచుమారై నది, వ్యవశ్యస్తమైనది.

విపర్యాసము నం. వి. (శాశి.) తలక్రిందగుట. (Inversion). ఉధా. విపర్యాసిత బింబము (Inverted image.)

విపర్యితుడు నం. వి. విద్యాంసుడు, విపొక్కము నం. వి. పరిసాకము. వి. పాకము

చెడివది. (రసా) చక్కగడ అసంపూర్ణముగా అమ్మజనికరణము చెడివపుడు సారాయము, తుగ్గుశ్రుతునుగారి ఏర్పడు. (Fermentation).

విపినము నం. వి. అడవి.

విష్టుల నం వి. భూమి.

విపులము సం విజ. విస్తారమైన పెటపది.

విపొగ్గురు క్రీ. చిరిచిచెందు, వికసించు.

విప్పు ఏ 1. వింపనము. 2. పైశాల్యము.

3. బాహుల్యము క్రీ విడుచు ఇం. (ఱాబ.) జాసనసఫలో ఒక రాజకీయపక్ష ప్రశ్నాధ కుడు, ప్రేచేపకుడు. (Whip).

విప్రకర్మము నం వి దూరము, దశ్వీ.

విప్రకారము నం. వి. తిరస్కారము, వోణము

విప్రకృతుడు నం. విజ. తిరస్కరింపబడిన వాడు.

విప్రకృత్యము నం. విజ, దూరము, దశ్వీ.

విప్రతిపత్తి నం. వి. 1. కలన. సంతాపము.

2 విరోధము.

విప్రయాణము నం. వి. పలాయనము.

విప్రయోగము నం. వి. ప్రీ పురుషుల ఎడ ఆటు.

విప్రలంఘము నం. వి. 1. వింపనము, 2. మిక్రీ వంచనము.

విప్రలభ్య నం. విజ. వంచింపబడినది. (అంం) సంకోశ స్థలమున ప్రియునిగానక మోస పోయి వ్యాఖ్యలన తేందు నాయిక.

విప్రలాపము నం వి. అనంబర్ధముగు వచనము

విప్రవినోది నం. వి. వ్యవోదవ్యు తీచే జీవించు ల్రాప్యూపులలో కొకటెగ.

విప్రపుడు నం. వి. ల్రాప్యూపుడు, పారుడు.

విప్పవకారులు నం. వి. (వ్యాప.) విప్పనము లేపినవారు.

విప్పవము నం వి. (వ్యాపంచరి. ఱాజ, అర్జ)

తీప్రవరివర్తనము, రాజ్యక్రాంతి నం. వి. కొల్ల మొదలగుచేశోప్రవరము విపత్తు

విబుధుడు నం. వి. విద్యాంసుడు.

విబుద్ది వై. విభూతి, భస్మము. నం విభూతి.

విభక్తము నం. విజ చేరుచేయబడినది.

విభక్తఫల దళము సం (వృక్ష.) విడవిడిగా నున్న ఫలం దళములుగలది. (Apocarpous)

విభక్తాండకోశము నం. (వృక్ష.) విభక్తఫల దళములతో సేర్పడినఅండకోశము (Apocarpous Pistil).

విభక్తాండాకయము సం (వృక్ష)

విభక్త ఫలదళ ములు గల అండాకయము (Apocarpous

Ovary) విభక్తాండాకయము

విభక్తి నం వి (వ్యాక) శబ్దముల పరస్పర సంబంధమును దెలియజేయునది.

విభజనము నం వి. చేరుచేయుట,

విభవ నం. వి. రెండవ తెలుగు సంపత్తి ము విభవము నం. వి. సంపద, ఐశ్వర్యము.

విభక్రుడు నం. పి. 1. సూర్యుడు. 2. అగ్ని..

విభాగపత్రము నం. వి. వాటాలణాలికా విభాగము నం. వి. పాలు, భాగము

విభాజకము నం. విజ. విభజించునది నం. వి. (గట) భాగించునది (Divisor).

విభాజనగుణకము నం. వి (రసా) సంపర్కములోనున్న రెండుకలిసిపోని ద్రావముల యందుగల ద్రావ్యసాంద్రతల నిష్పత్తి. (Partition coefficient).

విభాజనము నం. వి. (రసా), రెండు కలిసి పోనటియు ఒక రానిషో కొకటి సంపర్కములోనున్న టీయు ద్రవములకు మధ్య ఉపావ్యముయొక్క రాశి పంచదుట. (Partition).

విభాజితము నం. విజ. చేరుచేయబడినది నం. విజ. (గటి.) భాగించగా వల్పినది.

విభాజ్యకణములు నం. వి. (వృక్ష) విభజన చెందుక్కిగల జీవకణములు (Meristematic cells).

విభాజ్యము నం. విజ. భాగించడగినది.

విభాజ్యము నం. వి. (గణ.) కాగించబడెదు రా.

విభాతము నం. వి. ప్రభాతము, వేకువ.

విభావము నం. వి. 1. పరిచయము, 2. (లలం.) రసోక్ష్యాదపకారణము.

విభావరి నం. వి. 1. రాత్రి. 2. కుంటెనక త్త. 2. హస్పు.

విభావనుము నం. వి. 1. సూర్యుడు. 2. అగ్ని విభాష నం. వి. (వ్యాక.) పికల్వ విధి. సంధి

ప్రవర్తించుట. | పవర్తించబడుట. ఉదా, పూచెగలువలు, పూచెగలువలు పూచెనలు వలు.

విభిషణము నం. వి. మిక్కలి భయంకర మైవది.

విభుదు నం. వి. 1. ప్రభుపు, సర్వవ్యాపకుడు. 2. బ్రహ్మ. 3. శివుడు,

విభూతి నం. వి. తిర్యక్కుండ్రధారులు ధరిం చెడి భస్మము. 2. ఒక పక్కార్యము.

విభేదములు నం. వి. (జీవ) ఒకే జాతికి చెందిన ప్రాణులలో నిర్ణాణమునందును శరీర వ్యాపారములయందును గల భేదములు (Variations).

విభ్రమము నం. వి. 1. నిష్టోరపాటు, భ్రాంతి. 2. శ్ర్యంగారచేప.

విపుందవము నం. వి. (తొత.) మండగిల్లుసట్టు చేయు, వేగము తగ్గించు (త్యరణమువలు విరుద్ధము.) (Retarding).

విపుందితవేగము నం. వి. (తొత.) తగ్గించ పడిన ప్రవేగము. (Retarded velocity)

విపుతుందు నం. వి. శస్త్రు. విష. విరుద్ధ మతము గలవాడు.

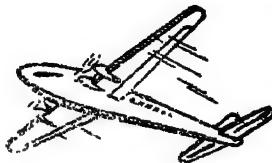
విపుర్వవము నం. వి. విచారణ.

విపులము నం. వి. నిర్మలమైవది.

విపూత నం. వి. సపతితల్లి.

విపూనము నం. వి. -వోక్కుమయ్యానము. ల్యూ. 1. ఇకసమువ సంచరించుపరి. 2. రక్క

వర్తి సౌభము 3. ఉడ. గడ్ఫగుడిషై గల గోపురము. (తొత.) గాలిలో ప్రయాంచు ఉడ. (Air-craft, Aeroplane)

విమానము

విమానవాహకము నం. వి. (తొత.) విమాన ములు దిగుబడు ఎగిరిపోవుటకు అనుమతి ప్రదేశముకలిగిసటడ (Air-craft carrier)

విముఖత్వము నం. వి. వై వై ముఖ్యము, విమేదాభములు నం. వి. (రసా.) క్రొప్పు వంటి సేంప్రియపార్థములు (ఇనీ సిటలో కరగను) (Lipoids).

విమోచనము నం. వి. మిక్కలి విడువు. ఉచ్చారణనము.

విమోటము నం. వి. (తొత.) ఒక తిగు గాని కొంచెము నులిపివచ్చు అరి మరల తొంటిని తిని తిస్కానుట కుపయోగించు బఱము. (Torsion).

విమోహము నం. వి. వలపు.

వియచ్చురుఁడు నం. వి. ఔచరుడు. ల్యూ. ఆకసముస నంచరించువాడు.

వియతలము నం. వి. (రాశ.) అంతర్జాతీయ కాంపిథర్డతలు ప్రత్యేగదేశరకట, కాంపిథర్డతలు, రృష్ణియంచుకొని విర్వర విన అంతరికు విమాన మార్గములు నం. వి. సఫసంలము.

వియమము నం. వి. 1. హాంసాదులను విపర్తించుట. 2. దుఃఖము.

వియోజనము నం. వి. (తొత.. గణ.) వేరు చేయుట. (సంయోజనమునకు విరుద్ధము), ఉడా. ఒక ఘరితబలమును రెండు ఘటిక బలములుగా వేరు చేయుట. (Resolution)

వియ్యంకుడు వై. వి. వియ్యము పొందిన వాడు.

వియ్యము వై. వి. వై వాహిక సంబంధము. నం. వివాహః.

విరంజన చూర్చము నం. వి. (గృహః) రంగును విడదియు పొడి, లట్టను తెలుపు చేయట కుపయోగించు పొడి నం. వి. (రసా.) రంగును తొలగించుట కుపయోగ పదు క్లోరిష్ మిక్రితమైన సున్నము (Bleaching powder)

విరంజనపు నీరు వి. వి (గృహః) తెల్ల లట్టలమీద మరకలు తీయటకు ఉపయోగించు ఉదము. (Javelle water).

విరంజనము నం. వి. (గృహః) లట్టలను తెలుపుచేయట. నం వి (రసా) రంగును తెకుండచేయట. (Bleaching).

విరక్తి నం. వి. విరాగము, వైరాగ్యము.

విరచితము నం. వి. వి విశేషముగ రతీంప బచినది.

విరజ నం. వి. వై కుంరమందలి నది.

విరజాణి వి నవమల్ కొ కుసుమము

విరతము నం. వి. 1. వెలుగు తెనిది. 2. మిక్రూతి విరతి తొందినది, ఉడినది, మరినది.

విరతి నం. వి. విరామము, యతిస్థానము, విరకివిరకైవు క్రి. విలవిలపోపు, విష్ణులంచు విరనము నం. వి. జ. రసముతెనిది, విరుద్ధ రసము గలది.

విరసోత్త నం. వి. చమచోత్త.

విరహము నం. వి విరాణి.

విరహి నం. వి. విరవామూగలవాడు.

విరహిణి నం. వి, విరహముగం క్రి,

విరహాత్మంతిత నం. వి. (అంం) చేతకు నాయకుడు రాకుండుటచే విరహముచే కహాకహాపదు నాయక.

విరశము నం. వి. జ. ఎడమైనది.

విరళ వాయువులు నం వి. (రసా.) వాతా వరణములో మిక్రూతి అరుదుగా దొడకు అగ్నాస్, క్రిష్ణానివంటి వాయువులు. (Rare gases)

విరక్తికరణము నం వి. (రసా) వ్యక్త వస్తుపు వేగముగా చలించునచ్చుదు రానికి పెనుకమన్న వాయువు పటునచిదుట. (Rarefaction).

విరాజమానము నం. వి. జ. మిక్రూతి (పకా శించుచున్నది.

విరాట్లు నం వి. 1. అదిచేపుదు 2. క్రమియుదు. 3. గదుత్యుతుదు.

విరామ విందువు నం వి (రసా) ఏ లి డుపు వద్ద ఒక స్వందించు వస్తుపు చలనచిత్తముగా నుండునో అట్టిచీయువు (Resting point)

విరామము నం. వి. 1. విక్రాంతి, 2. యతిస్థానము.

విరామము నం. వి. ప్రొత.

విరాళము వై. వి. వలపు. వి. ఒక విధమైన మన్న, చండా.

విరాళి వై. వి. క్రమి, వలపు. నం. వివాః. విరాళః.

విరి వి. శుశ్రూ.

విరించి నం వి. | బహ్మా.

విరింటోడి వి. పుష్పమువలె మనోష్ట మైనప్రీ విరియిఖాఱి క్రి. 1. వికసించు. 2. పగులు.

విరుద్ధము నం. వి. విరోధము గలది,

విరూపణము నం. వి. (రసా.) సమాంతర సమతలములు సమాంతరముగావే మిగిలియుండునట్లు ఒక వస్తువులో క్రిగిన వికారము (Shear).

విరూపాత్మందు నం. వి. శిపుదు.

విరూపితము నం. వి. (రసా,) రూపము వికార ముగాచేయిలడినది.

విరేచనము నం. వి. భేది, పాసవము.

విరేచనములవ్యాధి నం. వి. (గృహ) ఆతి సారము (Diarrhoea)

విరోచనుడు నం. వి. ప్రశ్నదుని కొడుకు విరోదచర్య నం. వి. (రాశి) యుద్ధము ప్రాచీంచుటకు తగినంత కాంటముగా సెంచదగినచర్య

విరోధము నం. వి. పగ, ఎకశాటు. విరోధి నం. వి. 1. పగవాడు 2. ఇరువది మూడవ సంవత్సరము

విరోధికృతు నం. వి. నలువదిట్టుదవ సంవత్సరము.

విరోధము నం. వి. (వృక్ష.) భూమిలో మండు భూస్తారి. (stolon)

విరివి వి వి స్ట్రై లింగ. విరోధము విస్తృతము, వెడలైనవని.

విఱుగు క్రీ. 1. తునియి, 2. సాకముచెడు. 3. పెనుదీయి

విఱుగుడు వి. పరిగిన పసువు, లింగ. చిరు పైనది.

విఱుపీసు క్రీ. మిక్కితి నిక్కు.

విలంబనము నం. వి. తోగు, ప్రేలుట.

విలంబశూకి నం. వి. (వృక్ష.) క్రిందికి వేలాడుచుండు

శూకి పుష్పమంటరి (Catkin)

విలక్షణము నం. వి. కారణము లేని యునికి. లింగ. విశేషమైన అకణము గలది

విలంబశూకి

విలక్షుడు నం. వి. 1. సగ్గర 2. ఆశ్చర్య పడినపాడు.

విలగ్నము నం. వి. సన్ననినడుము. లింగ. చక్కగా తగినది.

విలపించు నం. క్రీ. అడలు. అంగలార్పు.

విలయము నం. వి. ప్రశయము.

విలననము నం. వి. 1. ద్రవకాశము 2 క్రిడి వీలాతి వి. 1. దేశము. 2. పదదేశము. హిం. విలాయత్.

వీలాపము నం. వి. దుఃఖముతోది మాట. వీలాపనము నం. వి. ఒయ్యారము, సాగను. 3. జాసుమీదప్రాయు చిరునామా.

విలాసిని నం. వి. 1. విలాపతిట్టున క్రీ. 2. పేళ్ళ.

విలయవేయు క్రీ. సరిమాచు. దూ. విలయచేయు.

విలియా వి (వ్యావ) రూపి.

విలిస్ట్రూడాపణము నం. వి. (రసా) ప్రాఘ్యము చాల తక్కువగా నుచ్చి, ప్రాపము, (Weak solution, diluted solution),

విలీనము నం. వి. 1. కరిగినది. 2. నశించినది. 3. దాగినది.

విలుచు క్రీ పేంటుచ్చి కొను.

విలువ వి (గృహ. అర్థ.) పెల, మూల్యము. (Value)

విలేచనము నం. వి చంగనాడుల ఘూత.

విలేపని నం. వి (రసా.) బల్లపరుపుగ నుండు గరిచై (ముగ్గేదములో ఈ అర్థమునిచ్చుపరము) ‘అల్ఫి’ (Spatula) వీలోకనము నం. వి. మాపు.

విలోదనము నం. వి (రసా.) కదలుట, (Stirring)

విలోపుచలత్వము నం వి (గజ.) రెండు రాసులు తమ గుణం ఘలము అచలమగు నట్టు మారుచుండుట. (Indirect Variation or Inverse Variation).

విలోపునిష్టతి నం. వి. (గజ.) ఒక నిష్టతి లోని ఘూర్ణయిపర పదములను కాయమారు చేయగా నేరుడు నిష్టతి పుట్టుపుట్టు నంఖుల నిష్టతి $\frac{1}{n}$ అనులోమ నిష్టతి డ్యూన $\frac{1}{n}$ విలోపు నిష్టతి యగును. (Inverse Ratio)

విలోపము నం. విజ. అవరోహణక్రమము గలగ. వి 1. పాము 2. కుక్క.

విలోపానుపొతము నం. వి. (గణ.) ఒక పెరుగుచున్న రాళిపై నాథారపడిన ఇంకోకరాళి తగ్గుచు పచ్చిన యొడలగాని, శేదా అటునుండి ఇటుగాని ఆ రెండు రాసుల మధ్యగలిగిన అ ను పా త ము విలోపానుపాతము. ఒక వాయుపు క్రు అయితనము దా సిపై ని సతీడి పోచ్చు కొండి తగుచుండును. అందుచే వాయుపు యొక్క అయితనము ఒత్తిడి విలోపాను పాతములో నున్నవని వ్యవహారము, వ్యక్తి రేకముగా మారు రెండు రాసుల సంబంధము (Inverse proportion).

విల్లు వి ధనుస్సు.

వివక్త నం వి. చెప్పువలెనను కోరిక.

వివరణము నం. వి. వివరము, వ్యాఖ్యానము పివరము నం. వి. రంద్రము.

వివరసూచి నం. వి. (గృహ), వివరముల పట్టి, వివరములనుచూపునది. (Calender)

వివరించు పై. క్రీ. వక్కాణించు.

వివరినము నం. వి. (గృహ). 1. తెలుపు చేయుట. 2. రంగు చోగాట్టుట. (Beeching).

వివర్షుడు నం. విజ. 1. అధముడు. 2. పెల్లారినవాడు,

వివర్తనము నం. వి. (శాతి) మార్గము వక్రమగుట, వక్రిక్షపనము, కాంతి కిరణ ములు ఒక యూనికము నుండి ఇంకోక్కానిలోనికి ప్రవేశించునపుడు వానికి నంభ వించు పంపు (Diffraction).

వివసుడు నం. విజ. వక్కము తప్పినవాడు

వివస్వంతుడు నం. వి. సూర్యుడు.

విచాహము నం. వి. పెండ్లి, (శాహ్నాము, కై ము, ఆర్జు ము, ప్రాణావత్యము, ఆసురము, గాంధర్వము, రాకుషము,

పేరాచము అని వివాహములు అష్ట విధములు).

వివాహాచేపదము నం. వి. (గృహ) విధాకులు, వివాహము రద్దుచేయుట కోర్టు - వ్యాపారి వివాహమును, ద్వుచేయుట (Divorce).

వివిక్తము నం విజ. ఏకాంతము రహస్యము. వివిధవస్తు భండారము నం. వి. (వాణి) సుంపుసూది మొదలు నీనుగు వరకు వస్తుపులు ఒకేచోటు లభించు పణ్ణుళాలలు (Emporia).

వివృతపీచికము నం. వి. (వృక్ష) నగ్గ శీషికము, కొంజపై ఉక్కా నిచ్చు పొంతేని మొక్క. (Gymnosperm).

వివృతము నం. విజ. తెరవబడినది

వివేకము నం. వి. జ్ఞానము, విచారము.

వివేచకము నం. వి. (గణ.) $b^x - bac$ అను సమాసమును $ax^x + bx + c$ అను సమాసము యొక్క వివేచకము అందురు. ద్విఘ్ాత సమీకరణ మూలముల గుణములను చర్చించుకు సహాయపడు ఒక సమాసము. (Discriminant).

వివేచనము నం. వి. వివేకించుట, విమర్శించి చూచి మంచి చెయల నెరుగుట.

వివ్యమ్ముడు పై. వి. అర్జుమదు నం. శిథత్సి.

విశంకులము నం. విజ. విరివి గలది.

విశదము నం. వి. తెల్లు నిది, సృష్టిమైనది.

విశయము నం. వి. 1. వాసథానము. థి, సంశయము.

విశరఫూతము నం. వి. చంపుట, శాధించి చంపాట.

విశల్యకరణే నం. వి. విరిగిన ఎముకల నతుకు ఉపాధి. (దినిలో చేంనవి. సంధాన కరణి, సౌపద్ధుకరణ. సంఖేపకరణి.)

విశనపము నం. వి. 1. చంపుట. 2. కతి

- విశసించొ నం. 2 సంహరించు.
విశాఖము నం. వి. విలుకాదు రెండు పాదముల నడుమ జేడైడముగ నిలుచుట.
విశాఖలు లేనిది
విశాఖఁడు సం వి పణ్ణుఖాదు.
విశారదుఁడు నం. విజ. విద్యాంసుదు సేర్పి.
విశాలము నం. విజ. విరివియైనది.
విశాలనముద్రకాఖ నం. వి. (భూగో.) ఒక పెద్ద ప్రవాహముగ నది సముద్రములో పడుఫలము (Estuary).
విశాలాకీ నం. వి ప్రైమవతి, పార్షవతి.
విశిథి నం. వి. 1. రాజ మార్గము 2. పార విశిథము నం. వి. బాణము.
విశిష్టగురుత్వము నం. వి (థాతి.) ఒక వస్తువు యొక్క ద్రవ్యరాశిక అదే ఖనపరిమాణము గా సిట్ ద్రవ్యరాశిక గల నిప్పత్తి. సమాయతము గల సిటికంటే శేంగ మరి యొద్దియైనను ప్రమాణముగ తీసికానిన ద్రవ్యము కంటే సమ ప్రేపకావక్రమ పరిస్థితులలో ఒక వస్తువు భారము ఎన్ని రెట్లు ఎక్కువ ఉండునో తెలుపు సంఖ్య. (Specific gravity)
విశిష్టము నం. విజ. 1. కూడుకాన్నది. 2. మిక్రోలి విశిష్టమైనది.
విశిష్టాధికారము నం. వి. (శాస.) ప్రశ్లేషార్థికారము, రాజనకు రాష్ట్రపతిక, రాజ్య పాలుకు, సంవిధానము ప్రకార ములు ఉండు అ సా మా న్యాధికార ములు (Prerogatives)
విశిష్టాధత నం. వి. (థాతి) కాపోగ్రత 10°C పొచ్చుట కవసరమగు ఉష్టరాశికిని ఒక గ్రాము సిటి కాపోగ్రత 10°C పొచ్చించుట కవసరమగు ఉష్టతా రాశికిని గల నిప్పత్తి (Specific heat).
విశిష్టము నం. విజ. 1. విశిష్టము 2. మసుమ్యము.
- విశుఁడు నం. వి. 1. పై శ్వించు 2. మసుమ్యము.
విశ్వంఖలము వం. విజ అద్దులేనిది.
విశేషకము నం. వి నొసటి బోట్టు. విజ.
విశేషించేయునది.
విశేషము నం. వి. (వ్యాత.) గుణవాచక కబ్బిము.
విశేషము నం. వి. 1. అతిశయము 2 పొచ్చు 3. భేదము.
విశేషము నం. వి. (వ్యాక.) వస్తువాచక సదము కేవలనామము.
విశ్రమము నం. వి. 1. పద్మవిరామము.
2. ఈరట, విశ్రాంతి.
విశాణము నం. వి. ఈరట, దానము
విశ్రావనము నం. వి. మిక్రోలి ప్రసిద్ధి.
విశ్రుతి నం. వి. 1. ప్రసిద్ధి. 2 - ప్రవాహము
విశ్రుతుడు నం. విజ. వాసికెక్కువాదు.
విశేషంక్రియ నం. వి (జీవ.) అపచయ క్రియ ఉధ్వనిక్రియ (Katabolism-analysis)
విశ్రేషణహ్యమితి నం. వి. (గణ.) ఇదియొక గడితాశ్రుభాగము ఇందు బుబులేఖలు, వృత్తములు, దీర్ఘ వృత్తములు, వినిష్యమితియ ధ్వనిములు చర్చింపబడును. (Analytical geometry).
విశేషము నం. వి. (గణ) విషయ విశాన సద్ధతి. (Analysis) (రసా) ప్రాణిజమందు ధాతునిప్పత్తి నిర్ణయము (Assaying) విడియెటింగ్ (Analysis).
విశేషరసాయనశాస్త్రము నం. వి. (రసా.) ద్రవ్యములక ముల విడిసి గుర్తించు రసాయనశాస్త్రాఖ (Analytical chemistry).
విశేషము నం. వి. ఎడచాటు
విశ్వి నం. వి. భూమి,
విశ్వింధరుఁడు నం. వి. విష్టువు.
విశ్వకర్మ నం. వి. దేవాల్మి.

విశ్వకేతువు నం వి. అనిగద్దుమ. ల్యో. పెక్కుడ్వాములు కొవాడు.

విశ్వాసీనీనము నం. వి. సర్జనులకు హిత ప్రైసరి

విశ్వతోములము నం. వి. అంతట వ్యాపించి నది, స్వతోములము

విశ్వాసులు నం. వి. కాశిష్ట్రవాసియగు శంకరుడు

విశ్వము నం. వి. లోకము, ఎఱ. నమస్తము నం.వి. (శ్రీతి.) ఎక్షార్ట్ ల్యో ప్రపంచము (Universe)

విశ్వాసీనీయము నం. వి. విశ్వసింపదగినది విశ్వాసులు నం. వి. బ్రహ్మ.

విశ్వాస్త నం. వి. బిరువ (కేంద్రములుకలది).

విశ్వస్తము నం. వి. విశ్వసింపబడినవి

విశ్వాసరాహిత్వ తీర్మానము నం.వి. (శ్రీ.. వ్యాఘ మప్పిమండలి పరిపాలనా విధాన మునుగాని లేక ఒక సంస్థ క్రూ కార్య నిర్మాపక వగ్గమునుగాని తీవ్రముగ విమ ర్మిముచు నాట సామర్యములో నమ్రలై కమ తేదని జాపన నఫ్ఫలేకాక ఇతర సభ్యులు ప్రవేశ పెట్టు తీర్మానము.

విషఫుములు నం. వి. (ఐం.) రక్తములో నుత్తాత్రయగు విషసంహోక ప్రిప్ట్యములు (Antitoxins).

విషష్టుడు నం.వి. విషాదమునొందినవాడు.

విషదరము వం. వి పాము. 2. మేషము, (విషము=సీరు, విషము).

విషపడిశము వి. (గృహం) శ్వాసనాశము నకు సంబంధించిన అంటుణ్ణరములు, ఇలు బులు. (Influenza)

విషపుటెరలు ఏ. వి. (వ్యాధి.) ఎలుకలుమై, వానిని చంపుటకు ఉపయోగించు విషము కలిగిన ఆహారములు. (Poisonous baits)

విషమహాపు తీభుజము నం. వి. (గతి.) మూడు భుజములు భిన్నాట్టుములు

(నేర్చైన కొలతలు) కలిగిన తీభుజము, విషమసుజ్తిభుజము(Sealing triangle)

విషమము నం ఎఱ. సమము కానిది.

విషమవలయము నం. ఎఱ. (రసా.) కప్పన వల య యూరికములందు వలయములో బకటీగాని ఎక్కువ గానీ కర్పుక పర మాణు స్థానములు ఇతర ప మాణులు చే నాక్రమించబడిన వలయములు గలది (Hetro cyclic).

విషమాఙ్జమ నం ఏ కిపుదు ల్యో. జేసి కన్స్ట్రులు కలవాడు.

విషమారోరము నం. వి (గృహం) ఈగు పాట్లో లేని ఆహారము, అనువితాహారము, బలము సీమలు ఆహారము. (III balanced diet)

విషమించే నం.క్రి విరోదించు. వ్యక్తిరేఖించు

విషము నం. ఏ 1. గరశము ఇ. జుము.

విషయము నం.వి గ్రంథాదులందు డెరియు నం.ము

విషరక్తత నం. వి (గృహం) విషరక్తమును కలిగించుట రక్తములో విషములు చేరి యుండిన రోగము (Toxaemia)

విషాంశము నం. వి. కొమ్మై, పందికోఁ

విషాదము నం.వి. శేదము, దుఃఖము.

విషవత్తు నం. వి. రేయ పగ లు సమమైన కాలము

విషవత్తులు నం. వి. (మూగో.) సమరాక్రిం దిన కా. ములు, మాప్ప 21 వ తేదీన. సెప్టెంబరు 23 వ తేదీర మట్ట మధ్యాహ్న మార్పులు మన భూమయ్యచేఱకు నడి త్రిప్తినుండుచే ఆ రెండుకోఁలలో భూమి కంతకును అహారో రాత్రములు సమానముగా సుంమట (Equinox).

విష్ణుచి నం. వి. (గృహం) పమన విరేచన వ్యాధి (కలరా).

విష్టంథము నం. వి 1. అడ్డంకి. 2. ఇగవా యోగము 3. గొళ్ళము. (అలం) నాట కాంగము

విష్టిరము నం. వి. 1. పణ్ణ. 2. కోడి. 3. సమతి విష్టపము నం. వి. లోకము.

విష్టము నం. వి. 1. ఆరనము. 2 మూను, 3. ద లు పిడికిలి.

విష్టరక్షముడు నం. వి చీస్టువు శ్వాస. రద్దు పిడికిలువు. టి చెపులు గలవాడు.

విష్టి నం. వి. (వరి.) బేరారి. ప్రతిఫలమివ్వు కుండ బలవంతమగా పనిచేయించుకొనుట నం వి. కూరి, పెట్టి.

విష్టి నం. వి. మలము.

విష్టవదము నం. వి ఆకసము. పాలక్కడలి చీస్టుపది నం. వి. గంగ. శ్వాస. విష్టుపొదిమే పుట్టుకు కాఁఁమగాగలది

చీస్టుపు నం వి విశ్వమంతట వ్యాపించి యుడువాడు. చెన్నదు.

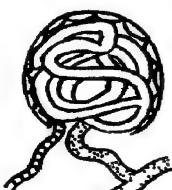
విష్టైక్సెన్సుడు నం. వి. విష్టు సేనాధిపతి.

వినసక్కు ఏ తాళవ్వంతము.

వినరణము నం. వి. (తూరి, రసా.) ఒక వాయవు ఇంకొక ర నిలోనికొని ఒక ప్రావ్యము మరో ల పమలోనికొని ప్రెస-ంచుట. (D iffusion).

వినరము నం. వి. సమూహము.

వినరినాశికలు నం. వి. (అం.) రక్తములో నుండి నప్రతిని సంబంధమగు అనవసర పదార్థమలనుకీనికొను నాటకలు (Malpighian tubules) (ఇవి మూర్కపిండములో నుండును)

వినర్ప్రావరము నం. వి. (అం.) మూర్క పిండ ములోనవ్వ మూర్క నాటకలు బకొప్పకట్టటి ఒవర . ఉఖియుధు

వినర్ప్రావరము కేటికాబూడి ము

రెండు పొడ లగల సంచి. (Malpighian capsule).

వినరము నం. వి. 1. త్వాగము. వినర్లనము, 2 వినర్జీయము. (ఎ)

వినరనము నం. వి తఁచి గ్రూపు. నం. (శైవ) చయాపచయక్రియలో సేర్పడిన శ్వర్థ పర్మాములను శరీరమునుండి బయటిక విషుచుట. శ్వర్థపదార్థము (Excretion) వినర్లనములు నం. వి. (శ్వాస.) మొక్కల శరీరమునుండి బయటిక త్రోసివేయ బదు జిగుబు ద్రవ్యములు మొలు (Excretions).

వినరిప్రపత్రికోధము నం. వి. (తూరి.) తీగ చట్టపడిన గొట్టముపై ఇటునము జారు నట్టి అమర్పుడిన కాలర్ సహాయమున ఆతిగచూపు వి ద్వృ స్ని రో ధ ము ను పో చ్చిం చు ట కు ను తగ్గించుటకు నుప యుక్తమగు పరికరము. (Sliding resistance)

విసారము నం. వి. 1 చేప. 2 కొయ్యి.

విస్తరణ నం. వి. (గఁ) ఒక నమాసమును విప్పి లేంగిగా వాయుట (Expansion) విస్తరము నం. వి. 1. విరివి. 2. పీకము. 3. సమూహము.

విస్తీ నం. వి. విరివియెచది,

విస్తు పై. వి. వాసన. దేహమునగలు దుర్గం ధము. నం. విస్తం.

విస్పురీకరణము నం. వి. (రసా) నూనెలు క్రొప్పు మెదలగు వానిలోనున్న కడ్చ సామముల సంయోగింపజేసి లపణముల వంటి సంయోగప్రధ్వనిములగా మార్పుట (Esterification)

విస్పురము నం. వి. వింట్రైమోత పి. మిక్కలి అధికమైనది.

విస్పురింగము నం. వి. అగ్నికళము.

విస్పోప్పించు నం. వి. తూసు. పొక్కు.

విస్పుయము నం. వి. అశ్వాయము, వింత.

విష్ణురణము నం. వి. మరుపు.
విష్ణుతము నం విజ మండల నొందినది.
విష్ణుతి నం వి మరుపు.
విద్రంభము నం వి. 1 నమ్మకము, స్నేహము
2. ఇగడము
విద్రంభము నం, విజ 1 నమ్మకినది. 2.
అణగినది 3 కాంతినోందినది. 4 అత్యం
తము.
విద్రం నం వి. జర, మునశికము
విహంగమము నం, వి. పులుగు, పణి. రూ.
వివాగము
విహారమము నం వి. విహా-ము

విహాసికము నం వి. వృగు ధ్వనిగల నవ్వు.
విహాయినము నం వి ఆకసము.
విహారము నం. వి. పేదుకగా దినుగుట,
విహాతము నం విజ పిరించబినది.
విహావ్రత నం. విజ తాథవా న తపాన.
విహావ్రత నం విజ క్రీ భయాములచే అన
యవ స్వాధీనము సహితవాము
విహంగిలు ల హేతవముతో కూడిన తిట్లు.
విహంబము నం వి, విలంబము, అలంగ్రము.
విహంచి నం విజ విలంబము చేయువాదు
ా ముప్పరిశేష సంవత్సరము.

రీ

పీఎం. వి. 1. గ్రాము 2 ఉత్సాహము.
3. ఉన్నతి 4. కౌర్యము 5 యుద్ధము
నుండి పూర్తి.
పీఎగు క్రీ. 1. వెనుచీయ. 2 యత్స్వించు.
3 ఉత్సహించు
పీఎం కర్మా ఈ మానుష్యము
పీఎం వి వెనుక మేను, వెన్ను.
పీకాశము నం వి. 1 ప్రకాశము 2.
ఏకాంత సంము.
పీకు వి. 1. పద్ధతి. 2, ఉన్నతి. 2. పరాక్ర
మము 4 ప్రయత్నము.
పీకణము నం. వి అవలోకము, ఈకణము.
పీక్ష్యము నం వి. ఆశ్చర్యము. విజ. చూడ
రగినది.
పీకయనము నం వి పెదుకుట.
పీచి సం. వి. తంగము
పీచు క్రీ గాతి విచరు.
పీచోపులు వి (పీచు + చోపులు) విజా
నురలు.
పీజనము నం వి సురణ, విజనకణ.
పీలీ వి. కొల్ల, లూటి
పీలీటుమ్మ క్రీ. వ్యుతపుమ్మ, నష్టపరచు.

పీలో శం. వి. (రాఖ.. శార.) (Veto) 1.
ప్రశిచెరము 2 విచేపాథికారము. 3.
రద్దు, వ్యప్తానకైనము క్రోస్ పుచ్చు
అధికారము.
పీదు వి. 1, శురము 2 కట్టుము 3.
రందు విధిసినచోటు 4. కొమ్మొగుంపు
క్రీ. వదలు, రడలు, భేదములు, నిర్మించు.
విచోపు
పీదుకొను క్రీ. పోయివచ్చుకనని చెంచుకొని
వదలు.
పీదుకోలు వి పోవ నన్నజ్ఞ.
పీదుపట్టు వి. బిశికము, బిశిరి, వారస్తానము.
పీఇ నం. వి పిచంరి, తంత్రిషాయ్యము, దూ
పిశాము కీటి, పీఇ ను
పీఇము వై. విలింము, రన్ననిపత్రుము,
నం. వయనమ్,
పీఇయ వై. 1. ఉస్తూ మృగము చూక్క
బొద్దు కాయలు 2, పీఇ నం, పీఇచా
పీతము నం విజ. పోయినరి నం. వి.
అంకుశపుపోటు 2. సత్తు తేని విన్న
పీతరాగి నం. వి విరాగుము, కైరాగ్యము
గలవాదు.

వీతి నం వ. 1. పరుగు. 2. తిండ. 3. జీగి, వీరవైష్ణవుడు నం వి. వైష్ణవమున మిక్కుతి
4. గుఱుము,
వీతిపట్టములు నం. వి. అగ్ని.
వీతంచు క్రీ విసరు
విధి నం వి. 1. అండ్లవసు, వచుచ, రాజ
సూర్యము, అంగళ్వాద 2 ఏకాంక
నాటకము, ఉదా శ్రీనాథునిచిథినాటకము
వీసు వి. 1. పసిధి 2. చెరి.
వీర నం వి పెనిమిటి, పుత్రులుగల స్తు.
వీరంధరము నం. వి. 1. నమరి 2. పులుల
పోట్లాట
వీరఃయంతిక నం. వి యుద్ధమంగలి వీచుల
నృత్యార్థికము
వీరడి వి. తిక్క, వెట్టి
వీరభము వై వి. చ క్రైవాద్యము నం వీర
ధ్యాని.
వీరవంగ్ని నం. వి. వీరుని భార్య.
వీరపొణము నం వి. యుద్ధ ప్రాంథమున
అవసానము, వీరులుచేయుగోట్టిపోనము
కల్ప త్రాగుట
వీరభద్ర పక్షురము ఏ వి మిక్కుతి పెద్ద
పక్షుము, హరివాణము
వీరభద్రుడు నం. వి 1. వీర భద్రుడను
ప్రమ లుడు 2. ఏకారశ రుద్రులలో
నొకదు, 3. శివుని కొడుకు.
వీరమద్యములు నం. వి కప్రువీరుల పెట్టు
చెక్కి శూరులు వీరుగా శాలిపెద్ద ప్రేల
ధరించు మాట్లికలు.
వీరము నం. వి. పరాక్రమము, వీరభము.
హి శిరము.
వీరముద్దియులు వై. వి. వీరముద్రిక, వీర
మద్యములు నం వీరముద్రికా.

పట్టుదల గల ఒక తెగ విష్ణుభక్తుడు.
వీరకైవుడు నం వి శివమతమున మిక్కుతి
పటుదల గల ఒక తెగ శివభక్తుడు.
వీరసువు నం వి వీచిని గన్నతల్లి.
వీరాశంసనము నం. వి భయంకర యుద్ధ
భూమి
వీరాశనము నం. వి 1. దేనిమిదను ఆను
కొనక కూర్చు డుట 2 రాత్రిపూటక్క
చేబూని కావలి యుండుట.
వీరుడు నం విజ శూరుడు.
వీరుధము నం. వి. 1. తిగురుగొమ్ము. 2 పొద.
వీర్కుము నం. వి, 1 పరాక్రమము, తేజము.
ప్రభావము 2. రేతన్ని.
వీటిఁడి ఏడ. ఆవివేక, పెగళ.
వీలము ఇం వి. (ఇం) (Velum) భాత్రికలో
భృతము యొక్క అంచులోపలికముడుచు
కొనిచున్న భాగము
వీలు వి. ఆనుకూల్చుము, క్రమము
వీలునామా వి. (హ్యావ.) మరణ శాసనము.
వీపథము నం. వి. 1 కావడి. 2. క్రోవ. 2-
లరుపు,
వీపన వై. నురటి. డూ వీపెన నం వ్యాస
నమ్, వీజనమ్.
వీపరి ఏ వాసుపు
వీపండి వి. గ్రామమునందు కాగప్రకారము
గలిగిన భూప్యతంత్ర్యము.
వీపము వి. రూకలో పదునారపభాగము.
వీపర ఏ, పెతి, కొరత.
వీపరపదు క్రీ. వెరిపిపదు.
వీపె వై. నలవదిపలములు డూ. వీసియ

వు

పుల్సెసో ఇం వి. (రసా.) రేడు మెడలు | గల సీపా. (Woulfe bottle).

వృ

వృంతమధ్యకము నం వి (వృక్) తెండు అభిముఖ ప్రతముల మొక్క వృంతమూల ములమధ్యనుండు కొండఘాగముపైగలది. (Inter-petiolate)

వృంతము నం. వి. 1. తోడిమ 2. చూచుకము. వృంతసహితప్రతము నం. (వృక్.) పృత వృంతముగల ఆకు (Petiolate leaf).

వృంతతరికము నం (వృక్.) ప్రతవృంతము పకు కాండమునకు మధ్యగలది (Intrapetiolate).

వృకము నం. వి 1. తోడియ. 2. కుక్క. వృకుడు నం. వి. పెద్దకడుపుగలవాడు. పృకోదరుడు నం వి ఫిముడు.

వృక్క-కేళిభాజి మండలము నం వి (బి.) మూర్త పిండములో ప్రవేశించు వృక్క కేళిభాజి సిరలోనికి తెరచుకొను ఉఱసిర, నివంబసిర, అధరమహాసిరలోనికి తెరచుకొను వృక్కగ్నిం, ఈ మండలమున ముఖ్యమైన ఒక్క నాశములు. (Renal portal system).

వృక్క సంబంధము నం. వి. (బి.) మూర్త పిండములో సంబంధము గలది. (Renal)

వృక్కరక్కతి నం. (వృక్.) మూర్త పిండాక్కతి (ఆకు, గింజ మొం) (Reniform)

వృకుము నం. వి. చెట్లు. నం. (వృక్షః) చాల ఎత్తగా, లాపైన కాండము, ఎక్కువ చారుపులోడృఢమైన శాఖలుగల మొక్కం (Tree)

వృకుచూము నం. వి. (వృక్.) వృకు శాఖ ఉపోగించి ఉ పడి మొలచివమొక్క.. వృక్షియచూము

(ఇది పరాన్ని భుక్కుకాడు). కదా. కొన్ని అర్పిడములు (Orchids) (Epiphyte)- వృకురేఖ నం వి (భూగో.) ఒకప్రాంతము లోని చెట్ల యొక్క గరిష్ఠాన్ని తిని సూచించు ఊహారేసు.

వృకువాటిక నం. వి. 1. దనికుల గ్రువా ములయందఱి ఉపవసము. 2. చిన్న తోట.

వృకుకాత్మము నం. వి. (వృక్.) వనస్పేతి శాత్మము. ఉద్దిష్టముల (మొక్కల) జీవిత విశేషములను గూర్చి తెలియ శేయు శాత్మము. (Botany),

వృకుసంబంధమగు చమురులు బు. వి (పోవ) వృకుము యొక్క విశాగము సుందిట్టునను లభించు నూసెలు (Vegetable oils).

వృకుషపము నం. వి. చింతపండు.

వృకుపోర సంబంధము నం. వి. (వృక్.) సాధా ఇమగు నిరింద్రియ చదార్థము లతో కింజన్ని సంయోగప్రియ (Photo-synthesis) చే ఉద్దిష్టముల విశాగపోరమును కయ్యారుచేసికొనునది, (Holophytic).

వృకుము నం. వి. 1. చిరగిపది. 2. కోయ లడికది

వృజిషము నం. వి. పాపము, కోపము. కేళము. వి. వక్రము. దూ. వృజనము

వృత్తి నం. వి. 1. వర్షించుట. 2. చుట్టుట.

వృతుడు నం. వి. వుంపటదినవాడు.

వృత్తిఖండము నం. వి. (గజీ) ఒక సరళ రేఖచే వృత్తము నుండి తేరు చేయబడిన వృత్తశాగము. (Segment).

వృత్తము నం. వి. 1. నియత గడములును యక్కిప్రాసములగల పద్ధము 2. నరత కి జీవనము. వి. వట్టుపైనది. కొంచెము గటిట్టునది. (గజీ) ఒక సమ

కలములో ఒక స్థిర విందువు నుండి ఒకే దూ ములో చరించు విందువు యొక్క పథము. (Circle)

వృత్తాంతము సం. ఏ. 1. వర్తమానము. 2. కథ. 3. ప్రస్తావము.

వృత్తి సం. ఏ. 1 జీవనోపాయము. 2. నడవడి. 3. సమాసము. 4. వివరణ గ్రంథము.

వృత్తికళ సం. ఏ. ఒక వృత్తిక సంబంధించిన కళ, సేవు.

వృత్తికళ శికణ కేంద్రము సం. ఏ. వృత్తిక సంబంధించిన శికణ నిమ్మ ఫలము.

వృత్తికారుడు సం. ఏ. 2 వ్యాకరణ సూత్ర ములక లఘు వివరణము ప్రాయమవాడు. 2, ఒక వృత్తిని చేయవాడు.

వృత్తియమానము సం. ఏ (గజి) రేడియసలకు (Radian) సం లం థి, లి న మానము. (Circular measure).

వృత్తము సం. ఏ. 1. చీకటి. 2. కొండ 2. ఈబ్లము. 4. మేఘము.

వృత్తపుటు సం. ఏ. ఇంద్రుడు. శ్రీ వృత్తాసుమని చంపినవాడు.

వృత్త సం. అవ్యా. వ్యర్థము

వృత్తాల్ఫె ఐ. ఏ. (అర్థ.) ఉత్పత్తి ప్రకారముగాక అంగికాంము ప్రకారము గను ఉపి చెల్లించెడి కసీనసు అడై. (Minimum Royalty)

వృత్త సం. ఏ. ముసరిది.

వృత్తాత్మిము సం. ఏ. ముసరితము. (Senility)

వృత్తము సం. ఏ. 1. వృథిబొంచినది. 2. ముదిసినది.

వృత్తి సం. ఏ. 1. పెదుగుట. అభివృత్తి. 2. వడ్డి.

వృత్తిచెందని పిల్లలు (గృహ.) ఎదుగుటలో గాని, తెలివెటలోగాని వెనకపడిన పిల్లలు (టీఱపరిణత శిలువులు). (Retar-

ded Children).

వృద్ధు సం. ఏ. 1. ముసరివాడు. 2. తేలిసినవాడు.

వృశ్చికచోరన్నాయము సం న్యా. రొంగ వాడు రవ్వెముగ కన్న మువేయమండ నేలుకుట్టినచో నోరు మూసికొని చప్పడు చేయక తరిగి పోవునను రితి.

వృశ్చికము సం. ఏ. 1. తేలు. 2 పృపుక రాళి, వృశ్చికవానరన్నాయము సం న్యా. అర్చె కొతి, దాని వికారచేష్ట లతో పాటు తేలు కుట్టినచో మరింప వికాంమగ గంతులు చేయునను రితి.

వృశ్చికాక్షర మధ్యారంత ముంజి సం. ఏ (వృశ్చి) తేలు ఆ కాం ముగా నుండు ఏ క శాఖ య మధ్యాంధ ముంజి.

(Scorp. ois cyme).

వృషంము సం. ఏ. పీఙము.

ముప్పుము.

వృషణయుజము సం. ఏ. మధ్యాంధముంజి (జం) ప్రమం శర్మి

థి తిక కు వెలాడునట్టుంచు దానితై మన్న పొర (Me himum).

వృషధంకము సం. ఏ మాజ్ఞాలము, పిల్లి, రూ. ప్రపరంం ము.

వృషభము సం. ఏ. 1. ఎద్దు. బరవన్న. 2. పుషభ రాళి

పుషరి సం. ఏ. 1. ప్రైరిడి. 2. విధవ.

వృషము సం. ఏ. 1. ఎద్దు. 2. ధంత్రము.

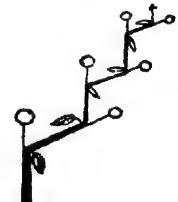
వృషలి సం. ఏ. 1. గౌద్రాలు. 2 తమ్ముడు శిద్దలు గలరి. 3. శూర్పి. 4. కవ్యక.

వృషలుడు సం. ఏ. 1. పాపాత్ముడు. 2.

శూర్పుడు 3. చంద్ర వృద్ధు

వృషాకపొయి సం. ఏ. 1. అణ్ణ. 2.

పార్వతి. 3. శలి. 4. త్రాపేశ్వరా.

వృషాకపి నం. వి. 1. విష్ణువు. 2. శివుడు. వృషి నం. వి. వర్మము, వాన.

3. అగ్ని.

వృషాకు నం వి 1 వీణపుట్టి గంచాదు | వృషి నం. వి. 1. పొట్టెలు. 2. ఉక గౌల్ల
2 ఇంద్రుడు. వాడు లి కృష్ణుడు. 4. ఇంద్రుడు. 5. వహినీ.

వె

వెంగలి వై విజ. మూర్ఖుడు. జరుడు.

నం వికఱి.

వెంచే వి పూర్మము, మదుగురూ. వెంచము.

వెంట వి 1. దారి. 2 వెట, 3, విధము.

అవ్యో వె లడి

వెంటము వి. కుతూహలము, తమి

వెంటి వి కసభసిరి.

వెంట్లువ వి. ఒక రకము ముంగి.

వెండి వి. ఒఱతము. అవ్యో మరియు
(వెండియు).

వెంద్రుక వి. కేళము రూ వెగటుక.

వెందర వి. హింస. హింసము

వెంట వి. విచారము.

వెంబడి అవ్యో. వెంట.

వెంబర విజ దుష్టుడు,

వెంబరవితు విజ దుష్టా గేసరుడు.

వెకరు వై. విజ చెట్టివాడు. నం వికలః

వెక్కు వి. వెడిని.

వెక్కుసపడు క్రై సహింపకుండు.

వెక్కుసము విజ. 1 అధికము. 2. దుర్భము

వెక్కిరించు వై. క్రై పొళనముచేయి.

వెక్కిరి వై. వి. (ఎక్కుతి) విచారము. నం
హిక్కు.

వెక్కురు వై. విజ విచారము పట్టివవాడు.
నం. వికారి.

వెగచు క్రి. వెక్కుపెక్కు యేయు.

వెగటు వై. విజ. విరసము. నం. వికటః.

వెగదు వై. వి. తడచాటు. నం. వికటః.

వెగ్గలము విజ. అధికము.

వెగ్గలీఁడు విజ. అదికరు.

వెచ్చించు వై. క్రి. (వెన్నముచేయి.

వెచ్చ వి. కాక. వెడిని. నం ఉషమై.

వెచ్చకాదు వి విటుడు. విజ. మిక్కిలి
వెచ్చముచేయివాడు.

వెచ్చము వై. వి. 1 ఇంటికప్పయి తిను
ఖండములు రొక్కుమీయక అస్సు దెచ్చు
కొనుట. 2. వ్యాయము. నం. వ్యాయః.

వెచ్చు వై. వి వైద్యుదు నం. వైర్యః.

వెట్లి వై. వి. వెడిని. నం ఉష్టః.

వెట్లకాదు వై. వి. వెనవి.

వెట్లము వై. వి క్రతువు.

వెట్లి వై కూరిలేక చేయుచని నం. విష్ణి:

వెట్లివాడు వి. వెట్లిసనిచేయివాడు.

వెడి వై విజ. 1. అల్పము. 2 విక్కిము.
3. వ్యిథము. నం. వ్యిథః.

వెదుగు వి 1 విచారము. 2. అవివేకము.
నం. వికటః,

వెదుద విజ. విచారము.

వెదులు క్రి. బయలుదేరు, విచారము

వెదవెద విజ. 1. అర్యావము. 2 మృదువు.

వెద్దరి వై వి. వంచకుడు.

వెద్దు వై. వి కపటము, నం. విడంబః.

వెద్దుపెట్టు క్రి. వంచించు.

వెఱుకురు వై కరిర వృకుము, వెలుతురు
చెట్టు. నం వేల్లంతరః.

వెత వై. వి. వ్యిథ.

వెతకు క్రి. గాలించు, అస్యేషించు.

వెద న 1. కౌప్పు, ఇ. విత్తుట. కి. పశుపణ్ణై దుల కలయిక.

వెదగొణ్ణు వ. విత్తులు వేసేడు గొణ్ణు.

వెద్దురు తై. వ. వేషము నం. వేషుకః.

వెనకయ్య తై. వ. వినాయకుడు నం. వినాయకః.

వెనకు క్రి వెనుకు.

వెనిచియన్ తైంద్ర్య ఇం. (గృహ.) (Venetian blinds) రపాకులతలు తలు కిట్టికి ను మూయుట కుపయోగించు పట్టీలపంటి చెక్కులించా రేకులతో అమర్చినపర్మాలు (పీనిని ప్లాస్టిక్ కోకూడ తయారుచేయు దురు)

వెనుక న. 1. పశ్చాధ్యాగము. 2. పదమర. 3. విమ్మట, 4 ఉపేకు. అవ్యా. పెంబడి.

వెనుకటదిన తరగతులు వి. (శాస.) శాఖ దేశ సామాజిక వ్యవస్థలో వెనుకటదిన జాతులు. (Backward classes).

వెనుకటి ఆధారము ఏ వి. (గృహ.) పుట్టు శూర్పోత్తములు చంట పారంపర్యాము. (Back ground)

వెనుకలిపాడు వి. కమ్ముదు, వెనుకటివానకారు వి. (వ్యాప.) అక్షోభ్య, వచంభు నెలలు హన్త, చిత్త, స్వాసి, విచాఫ, అచురాధ శాట్లెలు శరద్యువు (Post-monsoon period).

వెనుండు క్రి, కోకించు.

వెనువెంట అవ్యా. మిక్కిలి వెంబడి

వెన్న తై. వి. (పెళ్ల + రంధ్రి) మిసిమి, సపనిశము.

వెన్నంటు క్రి. పెంబడించు.

వెన్నపుణ వి. వెన్నముద్ద.

వెన్నపుడుగు వి. ఒకరకము పత్రము.

వెన్నముచ్చ వి. వెన్న దొంగ.

వెన్నాడు క్రి. పెంబడించు.

వెన్న వి. 1. కణి. 2. ఇంటి పడ్డిపు. 3

విపు.

వెన్నుము తై. వి. విష్మును నం. విషుసు వెన్నుతెగుట్ట వి (వ్యాప.) స్ట్రోముల కంకు లకుబట్టు తెగుట్టు (Ear-head diseases). వెన్నునంబు వి. అర్జునుడు (వెన్నుని + అంబు = గృష్మా వి. తము).

వెన్నుబాము వి (గృహ.) వెన్నుపూసలో పాచ ముఖ్యమైన ము. (Spinal cord) వెన్నెల వి. (వెలి + .ల) చంద్రిక.

వెన్నెలగుత్తి వి. చంద్రుడు.

వైప్పు వి. జెడిమి,

వైమ్మక్క క్రి. తపించు, సంతాపించు.

వెరపరి విజ. సే గ్రాఫి, ఉపాయకాలి,

వెరవిడి విజ ఉపాయహినుడు

వెరవు వి 1. ఉపాయము. 2. జీవనో పాయము 3. విధము 4. పశము.

వెరవేకి వి 1 విచహారము, 2 భయ జ్య ము.

వెరసీ వి లెక్క, మొత్త ము.

వెరసు వి. అంకెల వరుస.

వెఱ వి 1. వీత, భయము రూ వెఱగు.

వెఱగొందు క్రి. అక్కుర్యాచు.

వెఱచచంచు క్రి భయండు.

వెఱపించు క్రి. అదలించు, అదలగొట్టు, అదలించు.

వెఱపిడి విజ. భయములేనివాడు

వెఱబోమ్మ వి పశుపణ్ణైములు వెరవు గతి గంచు లొమ్మె

వెఱవెఱపాటు వి నివ్వె పాటు.

వెఱ్చి వి. పిచ్చి, అవివేకము విజ. పిచ్చివాడు.

వెఱ్చికంకితెగులు వి (పృష్ఠ) నక్క కోక తెగులు. (ఇది కొన్ని

కృషణాధ్య శాఖ - కు సంభ

రించు వెన్ను తెగుట్టలో నల్గొణిము (Seikolets) అటు తెగులు

పెట్టికంకితెగులు

గంట లేర్పుడుటకు మారుగా ఆకుపవ్యని పోగులు బయలుదే, వెన్ను నక్కుతోక శత్రు కుచ్చుగా నుండును) (Green ear disease).

పెత్తేబాగులు ఏ. పెత్తేవాడు, తెలివిలేనివాడు. పెల ఏ. (ఆర్.) ధం, అరీదు, సాంషేముల చే పథార్ఫములోనుండు మూల్య పరిమాణ మును నిర్ద్యయించుట.

పెల ఏ కొనువస్తువులకిచ్చు చలువ, వస్తును లకు భేస్టు ధ..

పెలగ ఏ కపితము

పెలఁది పై ఏఱ నిర్మలము, ప్రసన్నము ఏ ట్రీ.

పెలఁదుక ఏ (పెలి+ఉక) ఇయది, పెలి.

పెలకట్టుట ట్రీ (గృహా) విలువను స్థాపిం చుట విలువ నిశ్చయి చుట, మూల్యిష్ట

యము (Evaluation).

పెలచు పై ట్రీ. ఖుట్రపద చు

పెటనాడు ఏ టకానోక దేశ ము (ప్రదేశము) లా పెల్చాడు.

పెలచు ఏ. పెలమజాచి

పెలయాలు ఏ (పెల+అలు) వేళ్య

పెలయించు పై ట్రీ. పెల్లిదెంచు, ఆవిష్కరించు. ప్రాక లించు

పెలయు పై. ట్రీ. ఒప్పు. | ప్రకాశించు, ఆవిరి వించు.

పెలపెలఁబొలు ట్రీ వివరించుగు, తెల్ల పోవు పెలారించు ట్రీ పెడలగొట్టు. బాధించు.

పెలార్పు ట్రీ. బయలుపంచు

పెలి ఏ 1. బహిా, ప్రదేశము 2. పెలివేయుట ఏఱ బాహ్యము. పై, ఎ. తెలుపు ఏఱ.

తెల్ల నిది నం వశకు.

పెలికిలు ట్రీ. తిరుగబడు. పీపు క్రిందుగ్గా పరుండు.

పెలిగారము పై. ఏ. గ. గ్రహికము. ఉంకము. నం. ధవళథారా. (గృహా, రసా) ఉంక

ఓము, సిల్పు బట్టలను తేటగా చేయుట కును బట్టల మీది మచ్చులు తీయటకును ఉపయోగించెడి రాసాయనిక ప్రవ్యాము. (ఇది బోర్గామ్మము చొక్క సోడియపు లంఘము). (Borax)

పెలిగిడ్డి ఏ కామధేనువు.

పెలిగుల్ ఏ శంఖము

పెలిగొండ ఏ. క్లెలాసము

పెలిగారు ఏ ఐరావతము.

పెలితి ఏ. తక్కువ.

పెలిదుక్కు ఏ నావతడి దుక్కు

పెలిపుచ్చు ట్రీ. బయలుపచును.

పెలిఖాది ఏ విఖూతి

పెలిఘాను ఏ కల్పాకుము

పెలియు ట్రీ 1. వానకురిసినిలుచు. 2 చాయ యొప్పటిపోవు.

పెలివాడ ఏ సూలపల్లి

పెలివిరియు ట్రీ 1 ఉబుకు. 2 పాచు. అలముకొను రూ పెల్లివి, యు.

పెలివెలు ఏ చంద్రుడు

పెలిసే ఏ. 1. ఇంటిచూము. 2. అటక.

పెలుగు ఏ 1 కిరణము. 1. ప్రకాశము.

పెలుక ఏ. (పెలి+ఉక) తెల్ల న.

పెలుచ ఏ. పాచు రూ పెల్ప.

పెలుచు ట్రీ పెడలుచు, తోలు, నడపు.

పెలుతుదు ఏ 1. ఎండ. 2. ప్రకాశము

పెలువడు ట్రీ (పెలి+పడు) బయలుపచు బయలుదేరు

పెల్లకీ ఏ గడ్డ (పెరుపెల్లకులు)

పెల్లడ పై ఏ. ప్రసిద్ధి.

పెలి పై. ఏ ప్రవాహము, పరంపర, తెలుపు. నం వేత్త.

పెలివాడ ఏ. గంగ.

పెల్లివిరియు ట్రీ. 1 వ్యాపించు 2. ఉబుకు. 3 ప్రకటిశము.

వెల్లవ ఏ. 1. వరద. అధికప్రవాహము.	వెననము వై. న వ్యునము.
2 సేన.	వెనల ఏ పంటకుండ.
వెన వై. వేగము. ఏడ. కిష్మముగ నం విస్పా. వాజి,	వెట్లు క్రీ వెడలు, నిగ్గమించు.

వే

వే నర్సో చదినూతులు. వేలు, సహ్యము ఏడ, ఆదేశము. వై. న వేగముగ వేంచేయు ఏ క్రీ. 1. వమ్మ, 2. కూడ్యండు 3. ఊవు

వేంద్రము ఏ తాపము వేకలి ఏ. గర్భము. వేకరము ఏ ఉండ్రవము. వేకి ఏ. 1. ఔధము 2 వేడిమి. 3. అగ్ని. వేగు క్రీ. తపించు. వేగి వై. ఏ. పుతి నం వ్యుష్మః. వేఘ క్రీ. వేగశేయ. 1. వేలుచు. వేట ఏ. 1. మృగయ. 2. పొశేలు, మేక పోతు

వేటగిరి ఏ వేటకాదు. వేడి ఏ. 1. తాపము. 2. చరకు. 3. వాడిమి. 4. జికాశము.

వేడికంటే ఏ. ఉగ్గాకురు. ఇవుడు. వేడికోయ ఏ. యాచన. వేడిగాలిపెత్తె ఏ. (రసా.) ద్రవ్యశోషణ మున కుపయోగపదు రాగిరేకుచే చేయ లడిన పెట్టె (Hot oven) వేడినీబీజలలు ఏ. (భూగో.) ఉత్తర అమె రికాలోని రాకిపర్యతమండలము గ. కొండ లియా మైక్రానములలోగల వేడి పీటి బుగ్గలు (Hot water springs).

వేడినీలీ బుగ్గలు ఏ. (భూగో.) తప్త రులులు, భూమిలోనికి ఇంకన సీరు చాల లోహీనకు పోయి వేడియై మరియొక భూభాగమునుండి పైకిపచ్చుట. (ఈ వేడి

సీటి బుగ్గలు ఎత్తగా సీటిని లిమ్మును అవిరిని కలిగించును తసిటిలోలోహా పదార్థము లుండుటచే సీ సిను రోగములు పోగొట్టును.

వేడివేలుపు ఏ. 1. పహ్లా. 2. సూర్యాదు. వేడు క్రీ. ప్రార్థించు. వేడుఱు ఏ. ఉన్నాగము. వేపి ఏ కుక్క. వేపు ఏ. వేపుడు. వేపుడు ముక్కలు ఏ (గృహం) తీపి శేక కారపు లభీలు 2 వేచిన కూరముక్కలు (Fritters).

వేకువ ఏ. వేగుళము. వేగ వై. వడి ఏడ త్వరితము, వేగంలీ ఏ. ఇంద్రుడు (వే+కన్న) వేగపాటు ఏ. ఏ. చంద్రముము.

వేగము నం ఏ జము, త్వర. (గజి. శాశ) ఒకవస్తుపు స్థలచలనము రొమ్మక్క రేటు (Velocity).

వేగరి ఏ. వేగువాడు. చారుడు. వేగవృధి నం. ఏ. (గజి.. శాశ) త్వరణము శేచా వేగము ప్లఫిచెం రెడు రితి. (Acceleration).

వేగి నం. ఏ గుణము ఏడ, వడిగలది. వేగిరపాటు వై. ఏ వేగపాటు. వేగిరము వై. ఏ. వేగము, ఏడ. త్వరితము. వేగు క్రీ. తెలుచౌలారు. బుభోదయముగ ఏ. 1 రాజ్యమూళాచారము, 2, చారుడు. వేగుఁజోక్క ఏ. బుక్కుడు.

వేసురు ని వేయమంది,
వెగువాడు ఏ. చారుడు.
వేటు ఏ వేయట ఉప్ప రూ ప్రేటు,
వెడబము వై. ఏ. వేషము, మాయ చంచన
సం. విడంబి.
వేడుక ఏ 1. సంతోషము 2 వినోదము
3 కుపుంహాలము.
వేడుకక తె ఏ. శారిణి (**స్తు**) రంకుటాలు.
వేడుకకాడు ఏ శారుడు
వేషెము వై. ఏ. మండలగతి, వేష్టనము.
సం. వేషనమ్
వేణి నం ఏ. 1 అనేక ప్రవాహముల
కూడిక. 2. కాలువ. 3 వేసలి (సర్వ
కాలముగల ఇది)
వేఱుకము నం. ఏ 1. ఏనుగును బోడిచెడు
బరగోల. 2. గుసులదోలు మునికోలి.
వేఱువు నం. ఏ. వేడురు, పిల పగ్గోవి.
వేతనము నం. ఏ, కృతి. కూరి, చేసినవనికి
ప్రతిఫలముగ నిచ్చు ప్రద్వయము, తీకము.
వేతనముల స్తోత్రు ఏ ఏ (**అర్థాట**) వేతన
ప్రమాణము.
వేతనము నం. ఏ వేము
వేత నం. ఏ. తెలిసినవాడు
వేతము నం ఏ. చేరికిణ్ణ. వేతము.
వేతమునుడు నం ఏ ప్రతిహారుడు, చోపు
దారు, పడిపోరుడు
వేదండము నం, ఏ ఏనుగు.
వెదన సం ఏ ఏనుగు.
వెదన సం. ఏ. కొమ్మి.
వెదము నం. ఏ. దీనిచేక ధర్మార్థముల
సెరుగుదురు కూరిచడువులు, ఇచ్చి నాలు
బుగ్గేదము, యిల ర్యోదము, సామ వెదము
అధింధు వెదము ప్రాచిన భారత ఆర్థి
(ఇండో-ఇరానియను) ధ త్రి గంధ
ములు, బుక్ వెదము:— 1017 వెద
మంత్రములసంహితము, వెదము లన్ని టి
తోమ పురాతనవైనది. బుక్ వెదమం

త్రములకు, పాంశిక (**ఇరానియనులు**
ధర్మాగంధమయిన) ధ్యాన కోకములు
సన్నిహిత సుఖంధము గలడు సామ
వెదము.— వెదమంత్రములకు స్వాములు
కల్పించిగా సరూపమును చూపు సంహిత.
యిల ర్యోదము.— వైచిక తంత్రములను
గుంంచితెపు సంహిత. అధింధు వెదము:-
వెదసహాతలలో చివరిది. ఈ సంహిత
భూత ప్రేత మంత్రములతోను చారిక్రిక
విషయముల్లోను కూడి యున్నది
వేచాంతి నం ఏ. వేదాంతమ్ముతెలిసినవాడు.
వేది సం. ఏ. 1. వేచిక, తిస్సు 2. విద్యాం
సుదు. ఏల. తెలిసినవాడు.|
వేదు ఏ. గెటుమాటలు, వాసన.
వెద్దము ఏ తెలియదగినది.
వేద నం. ఏ. వలువ. బ్రిహ్మ
వేధించు సం త్రి. శాధించు
వెద్దము నం ఏ. గుర్తి విక. తొలగించదగినది
వేసలి వై. ఏ వేణి, కొస్సు, కేళకలాసము.
జట్టు సం. వేణి.
వేను ఏ. చాటుమాట.
వెపచువు సం ఏ. కంచము, స్వరకంచము.
వెపుఱు అవ్యో వేమాచు. మాటమాటి
రూ (వేమాడు, వేము)
వేము ఏ వేపచెట్టు
వేయంచేలవాటు ఏ. విష్టుచక్రము.
వేయు క్రి తెచు, కొట్టు రూ. | వేయు,
వెరము వై. ఏ విరోధము. సం. వైరము,
వెరమి వై. ఏ. విరోధము.
వేరు ఏ. కట్టుయొక్క మూలము.
వేరుచిక తెగులు ఏ (వ్యోవ.) కొన్ని
మొక్కలవేళ్ళకు బూల తెగుట్టు పట్టు
టచే ఆచెకట్టులు వడిపోతు రోగము.
(Root rot) ఉదా. ప్రతి కండి. మొ:
వేరుపురుగు ఏ. వేరుసుపట్టి చెట్టును వాళ
నము చేయునట్టి పురుగు.

వేరునితు ఓ. నాళకదు.

వేటిండి పిణ అవిపెక బూ, వీటిడి

వేల నం ల 1 చెలియిలికట్ పొత్తమే .
2 అనాయాస మండము కి బుధుని
శాంతి 4 దాస్యము

వేలము వై. ల. 1. కిరింమా 2 కత్తి.
3. వేగము. 4. వేలముపాట నం, వేలా
వేలము పాట ల. (వ్యాప) బహిరంగ
క్రయములో ఎకరు ఎక్కువ ధ. కు కొను
టక్కుష్టప్రపదిన వారికి : రకు అమ్ముపద్ధతి
వేలిమి ల హోమము, బూ ప్రేల్మి, ప్రేల్మి,
వేలు ల. ప్రేలు యుక్క రూపాంతరము
వేలచే క్రి. హోమాగ్నియండు సయ్యి
మైదలగు వానిని సమాంచు.

వేలుపు ల. దేవత, దేవతాస్త్రి 2
తోస్యము.

వేలోర్కి వం. ల. (బుగ్గ.) నదినముద్ర
సంగమము పద్మ వై కౌము తక్కువగు
ట-కే సీరుగోడవతె లేచి కడ్జట (Tidal-
flow).

వేల్పుపైకి ల. స్వగ్గము. తృ దేవతలకు
నివాసస్థానము

వేల్పుట్లో ల. గ్రేహస్యత.

వేల్పుచు ల. పూజ, పచ్చి

వేల్పుదాయ ల. అసుర దు. తృ దేవతలకు
క్రువు.

వేల్పులోనము ల. అఖ్యతము.

వేల్పువెళ్లో ల. దేవతాద్వాదు.

వేల్ననము నం ల. చలనము, వేషము

వేల్తితము నం. ఓ. కదలించబడవ

వేవిలి ల. పొందము. ఏ.డ. న్యూనది (పొందము)

వేవిచ్చు ల. భక్తాది వాంఘగులుగు గర్వ
ఉషణము, దౌహృదము.

వేపు క్రి. వేగు.

వేళంతము నం. ల. సిఖ్యగలవిస్మి రల్లము.
వడియ

వేళము నం ల 1 వేళ్లవాడ. 2 కల్లు
8 వేషము

వేళవారము న . ల. పంట సంబారము
వేళత్తిప్రెయి నం ల (రసా) గ కాము
మును తలూపుచేయు ప్రక్రియలోసల్ఫర్
డయూక్సైడ్ (Sulphur dioxide) అక్షి
షన్ (Oxygen) సైట్రోజన్ (Nitrogen)
అక్సైడ్ సీటి ఆపిరి క లియువట్టుచేసి
రాసాయనిక ప్రక్రియ పూర్ణ మగునట్టు
చేయుట కుపుమోగి.చు సీరపు గోడలవో
చేయబడిన పెద్ద పెట్టెల్తో అరిగించు
ప్రక్రియ. (Chamber process).

వేళ్లము నం ల. సదానము, ఇల్లు.

వేళ్లపోశైతి నం ల. (వ్యక్త) టెంప్క్రిక్
గింజకల వకసోటులుగా (Merica-caps)
పనులు కుప్పు ఫలము (Schizocarp).

వేళ్లి నం ల. లోగముది ల్లో అలంకారము
చేత శోభకెండినది

వేషము నం. ల. వే.ము, పత్రభూషణాంగ
ంంకాం ము, మారువేషము

వేష్టము నం ల 1 చుట్టుకొనుట, పాగ
2 చెపిపెలుపరి పాగము. లి. ఒర్చుణము.

వేష్టిచే నం ల. కె. ఇ. ఇంటిష్టైంచు.

వేష్టప వై. ల ధోవతి నం వేష్టతక్షు.

వేసెగి వై. ల వేసపి. నం వైళాఫి.

వేసట ల. క్రమము అలసట

వేసపము వై ల కంచుగాడిన, కూ. వేస
రము నం, వేరసి

వేసరి లి. కాధించువాము

వేసరు క్రి 1 దుఃఖంచు 2. కంట గించు,
కొచ్చు.

వేసవి వై. ల వేసవి కాలము

వేస్టెలైన్ శం (గృహ) (Waist line) నడుము
మధ్యము కడుపు దగ్గర సన్నని కాగము.

వేళ నం. ల. సమయము, కాలము.

వేళము వై. లి. త్యాగితముగ.రూ. కై చుము.

పేర్కోళము ఎ. చిక్క., వరపాటము, ఎగ | తారి (అని పాడుకాలు)

వై

వై కల్పికము నం పిల పికల్పిము క్రాంతి మారుదలవే గలిగినది. (హ్యాక) పికల్పి ముఢి గలుగునిది

వై కల్పితము నం, లి పికలత్వము

వై కుంఠము నం ఎ. విష్ణుసానము, అతయ సానము.

వై కుంటము నం ఎ 1. విష్ణువు 2. ఇంద్రుడు.

వై కృతము నం పిల వికృతిలొందినది వైఛారి నం. వి వాక్యరూపమైక వాక్య.

వై క్రాంతము నం. ఎ. 1. వాసప్రశ్న 2. విష్ణుప్రశ్నలో వొకదు

వై చిత్ర్యము నం ఎ. చిత్ర్యత, వింత.

వై చు త్రి. విసంపేయు, ఎగరపేయు, రుష్య పెజనము నం. ఎ. ప్రసపమగు తల.

వై జయింతము నం. వి ఇంద్రుని నగరు.

వై జయింతి నం. ఎ 1. ఔక్కము 2. విష్ణు మాలిక. 2 విష్ణు ప్రాకారము

వై జాతి వై. ఎ. ఒక తెగ వై శ్రీజాతి.

వై జానికుండు నం పిల. 1. సేర్పారి 2. విశేష జ్ఞానముగఁడవాడు.

వై లీంగీ ఎం (గృహం) (Whiting) ఇది తెల్లని పొడ్రిద్వయము దీనిలో అలంకారపు పెండి సామానులను పాలిష్ (Polish). చేయట కుపయోగింతుగు,

వై లేవరు ఎం. ఎ.(రాష.) [ప్రశ్నమువాడు పరిపూలనా విషయములను గురించించసార్ (పార్లమెంటు) సభ్యులకు ఘంటు. పత్రము.

వై రము పిల వై రము, కీర్మము.

వై రూర్కము నం. ఎ ఒక విధమగు రత్నము పిల్ల క్రవతనము.

వై రణము నం. ఎ. వెదురు బియ్యము.

వై రైకుండు నం. ఎ. వీఱవాయించువాడు

వై తసికుండు నం. వి తూలించివాడు వైతరణి నం వి నంకమనమిడు విష్ణువు.

వై తూకుండు నం. ఎ. వేకువను రాబులకు మేలుకొలుచు పాడువాడు.

వై తర్ఫ్యము నం వి సేచ్చు

వై తర్పిషు నం ఎ 1 డమయంతి 2 రుక్కిణి వై దికము నం పిల వేరమునందుచౌప్పించినది వైతుండు నం వి వేరము తెలిసినవాడు.

వై తుష్ణి నం వి పాండిత్యము దూ. వై దృష్టి

వై దేహకుండు నం వి టిప్పువాడు, పంది.

వై దేహి నం ఎ 1. సీత 2. నరకురాలు.

వై ద్రోషము నం వి రోగానికిత్యా శాస్త్రము.

వై దుష్టుండు నం వి చికిత్సకుడు, వెళ్ల

వై దుర్యుతము నం పిల. (భోతి) వీ దృష్టింధమైనది (Electric)

వై దుర్యుతష్టైతము నం వి (భోతి) విమ్ముత్తు యైక్కు ఉనికిని కచబిల్లచుచోటు. (Electric field).

వై దుర్మాణము నం వి ముండమోపితనము,

వై దేయుండు నం పిల. ముర్ఖుడు.

వై నతేయుండు నం. ఎ. గరుడుడు, వినిశాసనయుడు, అనూరాదు.

వై సము వై. ఎ వినరణము, ఉపాయము కాండము, క్రమము, విధము. దూ పయము నం చివరణమీ

వై పుల్మైము నం. ఎ విపులత్వము.

వై భవము నం. ఎ. విభవము, సంపద

వై మనస్యము నం. ఎ. 1. దుఃఖమనస్కుని శామము. 2. పొదపు. 3. అర్థిపాయ

భేదము.

వైమానికయ్యడు నం. వ. సవతితల్లి కొడుకు
వైమానికము నం. వి. (శాంతి) విమాన

యాన సంబంధమైన. (Aeronautical)
వైమానికయ్యడు నం. వి. విమానమెక్సి
సంబంధమాడు.

వైముల్యము నం. వి. విముల్యము, వ్యక్తి
రేకత

వైయాకణికయ్యడు నం. వి. వ్యాకరణాన్త
పండితుడు.

వైయాత్మము నం. వి. దిట్టతనము,
వైరము నం. వి. విరోధము.

వైరపులు వి అంగారము, కష్టమిస్సి.

వైరపుద్ది నం. వి. ప్రతికారము, పగళిర్పు

కొనుట.

వైరన్ ఇం వి (విర) (Viruses) మాక్కలై
రాఫినిలో చూడలేనంటటి మాక్కలీపులు

వైరస్కము నం. వి. నిష్టము, వెగటు.

వైరాగి నం. వి. కై రాగి

వైరాగ్యము నం. వి. పే మ యే చ్చార హి
కశ్యము లౌకిక మఖములం దిచ్చలేమి

వైరి నం. వి. శిల్పివు.

వైరైన్ ఇం వి (శాంతి). (Wireless) తీసెయ
తెలుండ సంచేషముల పంచు యంతము
మా. రేడియో.

వైవధికుయ్యడు నం. వి. కాం వా మాకుడు

ఎపడి మోయువాడు.

వైవర్గ్యము నం. వి. వేవర్గ్యక, వెల్ల కాము.

వైవస్యముకుయ్యడు నం. వి. 1. యముడు. 2, 3, 4, వి.

వైవాహికము నం. వి. వేవాహ సంబంధ

మైనది.

వైకసము నం. వి. కియ.

వైకాంఖము నం. వి. 1. వైకాంఖ వము.
2, కష్యము ఓ పిలుకాని స్థాసము.

వైకారద్యము నం. వి. సేచ్చు.

వైకాల్ప్రము నం. వి. వికాలత్యము, వెదల్పు
(గభ.) తలచంమాణము (Area)

వైకికము నం. వి. 1 కపటము 2. బోగము
తనము. విఱ దూషము

వైకికుయ్య నం. వి. వేశ్వర్లోలుడు.

వైకెచికము నం. వి. (పరస్పరమాత్మాత్మము
సా పచచార్థముల పేస్సునట్టిది.

వైచుగ్గుడు నం. వి. కోమటి.

వైచువణుయ్యడు నం. వి. కుజెరుడు.

వైశ్వదేవము నం. వి. విశ్వదేవతలనుగూర్చి
చెపెదు హోమాదికము

వైశ్వాసరుయ్యడు నం. వి. అగ్ని.

వైషప్యము నం. వి. ఒదుదొడుకు, విషమ
థాము.

వైష్ణవము నం. వి. విష్ణుసంబంధమైనది.
వి. ఒక మనము.

వైష్ణవుయ్యడు నం. వి. విష్ణుభక్తుడు.

వైశిక వై. వి. కరణ ము. నం. వంపకః.

వైప్రాయి ఇం. వి. (రాజ) (Viceroy) రాజ
ప్రతినిధి. సామంతదేశములలో వలన
రాజ్యములలో అధిరాజ్య రాజ ప్రతినిధి.

వైప్రాయి వై. వి. పెద్దనభ, నం. విహరః.

వైకము విఱ. త్యరికముగ.

వీటి

వీటిదు ఇం. వి. (శాస.) (Voter) ఎన్నుకొను
వాడు, వీటు నిచ్చువాడు, నిర్మాచరుడు.

వీటు ఇం. వి. (శాస., రాస.) (Vote) ఎన్నుకె
ఎన్నికలలో అధిప్రాయమును మాచియట,
ఎన్నికపుతుము.

వీటామీటర్ ఇం. వి. (శాంతి.) (Voltameter)-
విష్యుద్దిష్టమవు చేయట కువయోగించు
సాధనము.

వీటు కు. వి. (Volt) విద్యుత్పుక్కిని కొండ
టో వాడు ఒక ప్రమాణము.

ప్రా

వంగకము నం వి. కొండ, పర్సైతము వ్యంగము నం వి. వ్యంజనచేత డెలియరగిన్ యర్డము, ఒక అర్థశేకము వ్యంజకము నం. వి. 1. ర్యాగ్వీర్ మును ఉఱ్చు కళ్ళము. 2 అధినయము, వ్యంజన నం వి ఒక కళ్ళపుత్రి వ్యంజనము నం. వి 1 కూర, దశాము. 2 లేహ్వాము. వ్యంజితము నం ఎఱ. బయలువుపటినది. ప్రకటితము వ్యంసికుఁడు నం. వి. మోనకాదు వ్యంసికుఁడు నం. వి. గారడివాదు వ్యక్తము నం. వి. తెల్లమైనది, డెలియబడినది. వ్యక్తి. నం వి జాతిఓవేరై ఆ జాతికి ఆ కయ చేన భూపము. వ్యక్తిచరిత్ర నం. వి. (శీవ.) ఒక | పాణి యొక్క అభివృథి చు క్రాంతము. (Outogeny) వ్యక్తిస్థాయవాదము నం వి (రాశ) ప్రత్యక్షిత్వవాదము ప్రత్యక్షిత్వవహా ము లలో రాజ్యము కలుగజేసికొనవాదను వాదము. (సమ్మిణి సామ్యవాదమునకు పేగల్ రిచినిన నిరంకుళ రాజ్యవాదమునకు వ్యక్తిరేకము). వ్యక్తికరణము నం వి. చేతనక్యారోపణము జీవారోపణము. (Personification). వ్యక్తుఁడు నం ఎఱ. విశారదుడు. వ్యగ్రుఁడు నం. వి. వేగిఁఁపసువాదు. ఒకటి మనము తగ్గినపాదు. వ్యంజనము నం. వి విపనకట్ల పీవన. వ్యక్తికరము నం. వి సంతాపము, వ్యాపము పరస్పర మేళనము. వ్యక్తిక్రమము నం. వి. అకము

వ్యక్తిరిక్త నం. ఎఱ. వేరుపడినది. మారుపడిని. వ్యక్తిరేకము నం వి (గఢ) ఏ విషయముకైనను ఓర్పద్దము (Anila-) సం. వి. వేమ వ్యక్తిరేకాలంకారము. వ్యక్తిరేక సంప్రదమాపము నం. వి. (గఢ.) సంస్కృతమునకు వ్యక్తిరేకమైనది ప్రతిఘాతాంకము (Antilogarithm), వ్యక్తిరేకాత్మక ప్రపంచమాపము నం వి (అర్థ) పసురాళి అసాముకంటే అధికముగా నున్నపుడు వస్తు అనుభో? మువలన సుఖమునకు బిమలు కలుగు ఇఱ్పి ది వ్యక్తిరేవనము నం. వి. (గృహా) శేదమను కనబలుచు, తేడాలనుమాపు, వ్యక్తాన్య మును ప్రవర్తించు. (Contrasting). వ్యక్తిపొతము నం వి 1. యుద్ధమున పెను దీయట. 2. కామమాఱు. వ్యవ్యయము నం. వి. 1. కడచాటు 2 కై పరీక్షము, 3 కారుమారు వ్యవ్యస్తము నం ఎఱ. వ్యక్తాన్యపడినది. వ్యధ సం వి శాధ, శ్రీశము, ఆయూపము. వ్యధము నం. వి. తొలిపుట్టుచుట్టు. వ్యధితము నం. ఎఱ. శాధంపటినది, తొత్తపుట్టినది. వ్యధిము నం వి చెద్దుపోవ. వ్యధికము నం. వి. 1. మిక్కాలి కపటము. 2. కులముపేరు చెప్పట. వ్యధిచరించు నం. శ్రీ. తప్పి చుంచు, రంకు పోపు. వ్యధిచారము నం వి. శీకటి తప్పు, శచ్చి చరించుట. వ్యధు నం వి. ఇరువదన తెలుగుసంవక్షపము వ్యయము నం. వి. వెచ్చుము, ఖర్ము.

వ్యవస్థాంతనము నం. వి (శాత.) (ఏ + అ యస్టాంతనము) అయిస్టాంతనము దెక్కు అయిస్టాంత గుడమును పోగొట్టుట (Demagnetisation)

వ్యవస్థాంతనము నం ఏ వి నమ్మి. అప్రెమోజకము వ్యవకలనము నం వి (గజీ) తీసివేట అంక గణితప్రక్రియలలోనోకటి (Subs: ction) వ్యవచేపదము నం. వి 1. ఖ దించుట, కాగించుట, 2. జాణగమనము.

వ్యవధానము నం వి అవకాశము, మరుగు వ్యవధి నం వి. 1. మేర. 2 అవకాశము వ్యవసాయశాస్త్రము నం. వి. (వ్యవ.) క్లెంక్రూపి (Agriculture) ఇంకుక్రూపి యను రెండు ప్రధాన కౌఫలను గురి. ల శెలియ కేనుశాస్త్రము. (Agriculture).

వ్యవసాయ పరిశోధనాస్థానము నం. వి. (వ్యవ.) సస్యములకు దెందిన కొన్సిస్ సమస్యలను పరిశోధించు స్థానము వ్యవసాయ పరిశోధనాలయము నం. వి (వ్యవ.) వ్యవసాయ నంబంధమైన విషయ ముల గూడిపయోగములుచేపి వారిఫలితములను శెలిసికొను చోటు (Agricultural research laboratory).

వ్యవసాయ కౌఫలకు ప్రశ్నేంచి అప్పులనిచ్చు శాంతకు క్ష్యాంతము నం. వి. ప్రయత్నము క్రూపి. వ్యవసాయవిస్తరణ నం. వి. (వ్యవ.) ఉత్తరము వ్యవసాయ విభాగములను పరిశోధనల

ఫలములను వ్యవసాయ దాచలకు తెలియ జేసి వాటిరి ఆచరణలో పెట్టించుట (Agricultural extension)

వ్యవసాయశాస్త్రము నం వి (వ్యవ.) వ్యవసాయమునకు కావలసిన పెట్టుబడి రాబడి లాభము మెలుగలగు నిషయములను గూడు తెలియ జేయు శాస్త్రము (Agricultural economics).

వ్యవసితము నం వి నిశ్చయము ఏడ అను ప్రింపబడినది వ్యవస్త నం. వి. శాస్త్ర రూపీత నియమము. వ్యవహార నం. వి న్యాయాధిపతి ఏడ. కాల్గ్రికర. వ్యవసాయికరు. వ్యవహారమునం. వి 1 తగటు కి న్యాయము 3. వాడుక. 4. జూనము.

వ్యవహారము నం ఏడ. వ్యవధానము కలచి వ్యవాయము నం. వి. 1 తజము, వెలుతురు 2 మరుగు 3 మైదునము వ్యాపించినది వ్యాపినము నం. వి ఒంటరిపాటు వ్యాపి సమప్తి. వ్యాపినము నం. వి. 1 ఆపద. 2. ఆనక్కి. 3 పాపము. 4 కుషూహాలము, వేదుడి. 5. కామ కోధాదులవలన బుట్టినదోసము వ్యాపినము నం. ఏడ. చేరుపడినది. 6. న్యాపించినది వ్యాపికము నం. వి. 1. అల్పియము 2. అసంత్కము. 3. కాధ. 4 సిగు 5. అస్సెర్యూపాటు 6 మోసపు చ్చుట. 7. కామిసిజనాపరాధము వ్యాపికము నం. వి. విటుడు, ముండరి.

వ్యాపి

వ్యాపికరణము నం. వి. కాప్టానుశాస్త్రము.

వ్యాపికరించు నం. ఏడ. చెకరినది.

వ్యాపికలము నం. ఏడ. కలతనాపడినది.

వ్యాపికుతి నం. ఏడ. 1. చేరుపరుచుట, విశద

పరుచుట. 2. ఆచాంతరికరణము.

వ్యాకోచ కండరము నం వి (శా.) కిలు సండలి ఎముకలను సమర్చించినికి తెచ్చు కండరము. (Extension muscle),

వ్యకోచమాపకము నం. వి. (శౌతి) సాధా ఇముగా తాసప్రభావమున గ్రదవ ముల వ్యకోచ పరివూణముల కొలుచు పరికరము (Dilatometer)

వ్యకోచము సం విజ వికసి. లినది రూ వ్యకోచము, వ్యకోషము (శౌతి) కొన్ని కారణముల వలన వస్తుచూమాడ ముంటో కలిగిన వృధి (Expansion).

వ్యభ్య సం. వి. అర్ద వివరణము.

వ్యభ్యత సం విజ. వ్యభ్యనముచేసిన వాడు

వ్యభ్యతము సం. వి వ్యభ్యనము చేయ లినది, చెప్పబడినది.

వ్యభ్యనము సం. వి, వివరణము, ఉఠ వివరణము.

వ్యభ్యతము సం. వి. విఘ్నము, ఔఱ్ప.

వ్యభ్య రనము సం వి, తిరుగుడు

వ్యభ్యము సం. వి. వేగి, పులి.

వ్యభ్యము సం. వి. కపటము, లిపము.

వ్యభ్యము వి, (వ్యభ్యము) తగ్గు, దావా,

వ్యభ్యము సం. వి వాలము.

వ్యభ్య ని. వి. తెలులు, రోగము.

వ్యభ్యితుడు సం విజ. తెలుగుంటు.

వ్యభ్యినిరోధకాహారము సం. వి. (గృహా)

రోగములను దూరముచేయు అవోంము జీవితమును కాపాడు అహారము, ఆరోగ్యమును పెంచాందించు అహారము (Protective foods).

వ్యభ్యితుడు సం. వి లోయవాడు.

వ్యభ్యము సం వి. వ్యానవాయివు, కలిరము నందంతటను వ్యాపించిన ఒక వాయివు.

వ్యభ్యము సం. వి చ్యాపించుట, (శౌతి) ప్రసరణము. (Propagation).

వ్యభ్యాదనము సం. వి. చంపుట. ప్రోహము తలముట.

వ్యభ్యాదితము సం. విజ. చంపబడినది.

వ్యాపార (పు) కమిషన్ ములు వి. (వ్యాప) పెద్దమెత్తున పాశేరువాండ్రెండ్రో రోఫ్ వారీ కూత్తిలతో పెక్కుపశుముల జతలతో గాని, యంతముల సహాయముతో గాని లాభము కొరకు సాగుచేయిలడు కమిషన్ ములు(Commercial holdings)

వ్యాపార పవనములు సం. వి., (భూగోరి) ఉష్ణమండలములో భూమధ్యరేఖ బైపు విచు పవనములు. (పూర్వము వ్యాపారముచేయు నావికులకు ఇవి ఉవయాగ కరముగ సుండుటచే వినికిపేరు కలిగెను) (Trade winds)

వ్యాపించరము సం. వి. 1. పని 2. ఉద్దోగము

వ్యాపార సం వి మాధ్యభావ్యాపాడు. ఏడ వ్యాపారము గలవాడు.

వ్యాపుతీ సం వి. వ్యాపాంము.

వ్యాప్త ము సం విజ. 1. వ్యాపించినది. 2. ప్రసిద్ధికొన్నది.

వ్యాప్తి సం. వి. 1. ప్రసిద్ధికొన్నట. 2. అఖివ్యాప్తి.

వ్యాపుము సం వి. 1. కార. 2. పొగ.

వ్యాపోహము సం. వి. అక్యంతమోహము.

వ్యాయతము సం. విజ. 1. ర్యథ మైనది 2. దీర్ఘమైనది.

వ్యాయముము సం. వి. 1. క్రమము, 2. సాము. 3. నిలువు. 4. కార.

వ్యాయోగ్యము సం వి. ఒక విధముగు కము.

వ్యాలోము సం. విజ. మిక్కలిచలించుపడి.

వ్యావర్తకమూలధనము సం. వి. కార్బ్రూ క్రమ ప్రవలన మూలధనము, వ్యాపారము మొక్క బైనందిన కార్బ్రూకముల అటు, ముండురకులు కొనుటకు. వానిని ఉత్తరించేయుటకు, భవనముల అడ్డె, ఉద్దోగసుల జీతములు మొదలగు వానికి ఉపయోగపడు మూలధనము.

వ్యవర్తనము నం. వి. 1. పెనకకు మరల ట. 2 చుట్టుట.

వ్యవహారికుడు నం. వి. మంత్రి, సచివుడు, వ్యవస్థము నం. వి. ఈ, పెనకకు మరలినది చుట్టుబడినది రూ, వ్యవర్తము.

వ్యవస్థి నం. వి. కొడవి దయ్యము.

వ్యవసంగమ నం వి. మిక్రో ఆస్క్రి.

వ్యవస్కుడు నం. లి. మిక్రో ఆస్క్రి గొన్న వాడు.

వ్యవసపీరము నం. వి. గ్రంథములనుంచి చదువుకొనుట కనపగు కొయ్యి పీరము.

వ్యవసము నం. వి. విపివి. ఏదేని యొకవివయమును విరిచిగా ప్రాయుట (గణ) ఎల్త కేంద్రముగుండాపోవు జ్యో (ఇరి వ్యవర్తములోకిల మిక్రో పెద్ద జ్యో) (Dia-

metre).

వ్యవస్థము నం. వి. (గణ.) వృత్తము యొక్క వ్యవసములో సగము, వృత్త కేంద్రమును, పరిధిలో నొక బిందువును కలుపగా నేరవడు సరళచేఖా ఖండము, (Radius)

వ్యవసుటు నం. వి. పరాశరుని కొదుకు, టైపాయసుకు.

వ్యవహారము నం. వి. 1. వింక్రోలికొట్ట బడి నది. 2, వ్యాథమైనది.

వ్యవహారము నం. వి. పటుకు, పచనము.

వ్యవహారము నం. వి. వచించబడినది.

వ్యవహారము నం. వి. పాములవాడు.

వ్యవహారము నం. వి. 1. పాము. 2 పురి. వి. క్రూరమైనది. రూ వ్యవసము.

పున్రీ

పున్రీక్రూమ నిష్టవ్యతి నియమము నం. వి. (రసా.) ఒక మూలప్రవ్యాప్తి నియత భావముతో సంయోగించు మరి రెండు మూలప్రవ్యములు భారములు. ఈ రెండు పరస్పరము సంయోగించునపుడు కూడ భారములు అనునియమము. (Law of reciprocal proportion).

పున్రీక్రూమము నం. వి. క్రమవిషయము పున్రీక్రూమసంఖ్య నం. వి. (గణ) ఒకటిని లభ్యముగానిచ్చు గుడకము, టికు 1/6 పున్రీక్రూమ సంఖ్య (Reciprocal).

పున్రీక్రూమము నం. వి. 1. సమాధిసుండి మరటట. 2. ప్రతికూల ప్రవర్తనము. 3 మిక్రోలేచుట.

పున్రీక్రూమము నం. వి. 1. పున్రీక్రూమము. 2. పాండిత్యము.

పున్రీక్రూమము నం. వి. (గణ.) ఒక దానినండి పుల్లెనది లేదా ఏదేని గణిత పరికరాల ఫలముగ లభించినది. 8 రింగు అంకె 8 యొక్క వర్గకరణమునఁ అభించినది అందుచే 8 రి 8 యొక్క పున్రీక్రూమము.

పున్రీక్రూమము నం. వి. శాస్త్రాది ఇన్స్టరెంజ్యూని, పండితుడు.

పున్రీక్రూమము నం. వి. పున్రీక్రూమము ని కలిగించవటి.

పున్రీక్రూమము నం. వి. చల్లి.

పున్రీక్రూమము నం. వి. వేగుజాము.

పున్రీక్రూమము నం. వి. ప్రయోజనము.

పున్రీ

పున్రీక్రూమము నం. వి. 1. ఉంచబడినది. 2. విశాల పున్రీక్రూమమునఁ చట్టినది.

మేనది, డట్టమైనది.

పున్రీక్రూమము నం. వి. సేత,

పూర్వాధయుద్ధము నం. వి. (బరి.) సంకుల | పూర్వాధయు నం. వి. 1. మిక్రోలిఫో, మెగ్గి సమకము దంము. 2, సమూహము.

వేళీ

వ్యోకారుడు నం. వి. కమ్మరి, ఇనుమువని చేయివాడు.	వ్యోమచూరి నం. వి. పణి ల్యా. ఆకాశమున చరంచునది.
వ్యోమకేశుడు నం. వి. శంకరుడు. ల్యా. ఆకాశము ఇట్లుగా గలవాడు	వ్యోమధూము నం. వి. మేఘము,
వ్యోమగామి నం. వి. ల్గప్రోంతం ములకు అంతరిక్ష సొకణో (Space ship) ప్రయాణము	వ్యోమసానము నం. వి. ఆకాశమునందు తిఱగు విమానము.
చేయు వర్ణక్రి (Astronaut).	

వ్ర

వ్రంత వి. చల్లము.	వ్రణము నం. వి. గాయము, గద్ద, కురుపు.
వ్రక్క లై. వి. చెక్కు. ఖండము.	వ్రతము నం. వి. నియమము, నోము, ఉపవాసాది పుణ్యకర్మము.
వ్రక్కవాఱు లై. చీలు, నరుకుశువదు.	వ్రతి నం. వి. వ్రతము కలవాడు.
వ్రమ్మ లై. లై. చీల్పు.	వ్రయ్య లై. లై. లిద్దలగు.
వ్రజము నం. వి. 1. పసులమంద. సమూహము. 2. లైవ. 3. పసులకొట్టము.	

వ్రా

వ్రాత వి. దస్తారి, లేఖనము.	వ్రాయి వి. 1. అక్కరము. 2. గిటు. 3. పాచికమీది భోట్టు.
వ్రాతము నం. వి. సమూహము, గుచ్ఛి.	వ్రాలు వి. (వ్రాయి బహుపదము) సంతకము (కేవ్రాలు). లై. 1. కిందికి దిగు. 2. తగ్గి, 3. ఒరగు.
వ్రాతుక్క లు నం. వి. ఉపవయసాది సంస్కరములు లేని వ్రాతములు.	

వ్రీ

వ్రీడ నం. వి. బిడియము, సిగు.	వ్రీహి నం. వి. 1. వద్దు. 2. ధాన్యము.
వ్రీలు లై. చీలు.	వ్రీహిగారము నం. వి. 1 గాడ. 2. వద్దు కొట్టు.
వ్రీలువదు లై. చౌర్యంధ్యములొందు.	

(చై)

వై. వై. గోల్లకుము నం వృష్టిః-
వైఎక వి. అతికయము, హామ్పు.
వైఎకలే వి. గ ఘము, చూలు.
వైఎకన వి బనావు.
వైఎగువి లరువు.
వైఎదు వై. వి. గోల్లడు నం వృష్టిః.

వైఎత వై. వి. గోల్లది.
వైఎల్లియ వి. గోల్లపల్లి.
వైఎల్లు క్రి. క్రిందికి ఊగాదు వి. అంగుళి.
వైఎల్లుచు క్రి. కదుగు, వైఎశేయు,
వైఎల్లు వి. వేలిమి. హాముము, యాజ్ఞము.
వైఎల్లుడి వి. చిటిక. తులి.

శ

శ ఒక అటురము.
శంక నం వి సందేహము భయము.
విచారము.
శంకరుఁడు నం వి శివుడు. ఎఱ. సుఖ
మును గలుగఁశేయువాడు.
శంకించు నం క్రి. సందేహించు, భయచదు
రూ. శంకిల్లు.
శంకతుఁడు నం. వి జి సందేహమందినవాడు
భయమందినవాడు.
శంకువు నం వి (గఁ.) ఒక స్థిరశింధువు
మీదుగా పోసుచు ఒక స్థిరరేఖలు ఖండిం
చుము చిలించడి సరఫ రేఖలే సేర్గాఱుపణిదిన
ఘనరూపము ఒక భుజమును ఆధార
ముగా గొని దానికి సాసేకముగ నొక
ప్రతిభుజమును చుట్టూ ప్రతిప్రించి ఏర్పడు
నొక ఘనమస్తువు. (Conic).
శంకుచేప్పదము నం. వి. (గఁ.) శంకువు
ఒక సముఖలము ఖండించుప్పుడు ఏప్పుడు
అకారము (Conic section).
శ్వంతాకారపృష్ఠము నం. వి. (వృష్ట)
చాల ఎత్తుగా శంకువు ఆకారముగా
పెరుగు సృష్టము (Conifer). ఉధా తైరు
దేవరారు మొదలగునవి
శంఖన్ధము నం. వి. నత్తగుల్ల.
శంఖపొణి నం. వి. విష్ణుపు. ల్లో. శంఖము
చేచియందు ధరించువాడు.

శంఖము నం. వి 1. గుల్ల 2. నొసట
మొముక. వి. ఒక నిది
శంఖిని నం. వి. స్త్రీ ఖాతి విశేషము.
శంప నం. వి మెరుపు రూ సంప.
శంపాలత నం. వి. మెరుపు తీగ.
శంపరారి నం. వి. మన్మథుడు.
శంపలము నం. వి 1. దారిబ తెము. 2.
మాత్స్వర్యము. రూ. 3 సంబశము.
శంపూకము నం. వి. 1. కప్ప చిప్ప 2
సూక, రూ, శంబుకము.
శంపచి నం. వి. కు.చైనకత్త.
శంఘువు నం. వి. 1. ల్రమ్మ. 2. విష్ణుపు. 3.
శివుడు. 4. బుధుడు. రూ. శంఘుడు.
శంప నం. వి. 1. మాట. 2. స్త్రోతము.
3. ఇచ్ఛ.
శంసనము నం. వి. 1. చస్పుట. 2. స్తు తిం
చుట. 3. ఇచ్చించుట
శకులము నం. వి. 1. బండి. 2. శకట
వ్యాహము.
శకము నం. వి 1. ఒకని పరిపాలనతో శేరిన
సంపత్తము. 2. ఒక జాతి.
శకులము నం. వి. 1. చెట్టుపట్ట. నార. 2.
ఉడము.
శకుంతము నం. వి. చణ్ణ. రూ. శకుంతి.
శకునము నం. వి. 1. ఖుఫనూడక నిమి
తము. 2. చణ్ణ.

శక్తని నం. వి. 1. పక్క. 2. దుర్మోధనుని శచి నం. వి ఇంద్రుని భాగాన్ని మేనమామ.

శక్తము నం. వి శేడినచేప.

శక్తత్తు నం. వి వివ్యా.

శక్తి నం. వి (గడ్డి. భోతి) అవల స్థాతిని గాని, ఒకేరిక్కగా చలించెడి స్థాతినిగాని కలుగజేయు బలము, (శక్తి విపిధ రూపములలో నుండిను ఉదా. యొంత్రిక, తేణి, విద్యుతీ. ఉష్ణ, అయస్కాంత, ఉసాయిక, శబ్దిక క్రులు మేరలైనని. (Energy) నం. వి. 1. బలమి 2. చిల్ల కోల, 3. పొర్చుతి ఇచ్చావి శక్తులు మూడు (ఔన, క్రియ, అచ్చ). ఉత్సాహ శక్తిప్రతియము (ఉత్సాహ శక్తి ప్రథురాక్తి, మంత్రశక్తి)

శక్తిజనక పదార్థములు నం. వి. (గృహ) శక్తిజనకాహారము 2. వేడినొ పుట్టించు ఏహిరము 3. శాకనిచ్చ ఆహారము. (Energy giving foods)

శక్తిద్రుఢు నం. వి. కుమారస్వామి. శక్తిపరిమాణము నం. వి. (గృహ) విశాలత, యోగ్యత సామర్థ్యము, శాహచు (Capacity or ability)

శక్తిసమతులనము నం. వి (రాశ.) 1. వివిధ రాష్ట్ర బల కోలనము 2. పదార్కమ సమకోలనము. (Balance of power)

శక్తుదు నం. వి. శక్తిగలవాడు. శక్తు నం. వి. (గడ్డ. భోతి.) ఒక బల శక్తిప్రతిము లేదా విష్ణుతీక్షేత్రములో నుండు ఏదేని శిందును యొక్క శక్తి అనగా వ్రద్వ్యం సంచయము యొక్కగాని ఒక నీకాంక మును ఆధిందును వర్ధుకు తెచ్చుటకగుపని. (potential)

శక్యము నం. వి. సార్వము. అలచి. శక్తుదు నం. వి ఇంద్రుడు. ఖృష్ణ ద్వారా అయమంచే శక్తుదు.

శక్తుడు నం. వి. కుత్సితుడు. మోహకాదు. శతము నం. వి. జనుము 2 బాణము శతకము నం. వి. నూరు పర్వములుగల గ్రంథము విజ. నూరు సంఖ్యగలది.

శతము నం. వి. పండ, నూరు. శతకోటి నం. వి. వజ్రాయుధము, శతశిఖ్మి నం. వి. 1. నాలుగు మూరఱ విచివిగల ఇనుచములండు కణ్ణ 2 ఫిరంగి.

శతశ్రుతి నం. వి. 1 బ్రహ్మ, 2 ఇంద్రుడు. శతపత్రము నం. వి. శాము.

శతపచి నం. వి కట్టితెల్లి రోకటిబండ శతపిషము నం. వి. ఒక నష్టప్రతము. శతమస్యువు నం. వి ఇంద్రుడు. శ్రీ. నూరు యజ్ఞములుచేసినవాడు

శతమానము నం. వి. 1. నూటికాలది. 2. పుస్తి, మంగళమూర్తము.

శతమాడ నం. వి. 1. మెరుపు 2. వజ్రాయుధము.

శతాంగము నం. వి. యుద్ధరథము. శతానందము నం. వి విష్ణురథము.

శతానందుడు నం. వి. 1 బ్రహ్మ, 2. విష్ణుపు.

శతాంకపద్ధతి నం. వి. (గడ్డ.) ఒకొక్కక్కాగము నూరు విభాగములుగా చేయి లడెడి పద్ధతి. (Centesimal system).

శతాపము నం. వి. వజ్రాయుధము. శతావధానము నం. వి సందమందికి కోరిన

విషయములాపై పర్వములను ఆశువుగా కెప్పు ఆపధానప్రక్రియ. (అట్టి పట్ట కలవాడు శతావధాని).

శతరూపము నం. వి. (వ్యౌక.) వర్తమాన కాల శ్రోదకమైన అసమాపక్కిన్ని, ఉదాపచ్చుచుడెను. వ్యవహారమున 'తు' అనునది చేరివాడురు. ఉదా. వస్తున్నారు, పోతున్నారు).

శక్తువు నం. వి. పగతుడు.

- శని సం వి. నవగ్రహముల లో ఏడవ శయ్యె సం వి 1. పదక, 2. పదగుంఫనము.
గ్రహము (Saturn).
- శనివారము సం. వి. ఏడవ వాంము (ఆది వారము చేసగలుకొని).
- శనైక్కరుడు సం వి శని శ్రీ. మెల్లగా నడచువాదు,
- శపథము సం వి బట్టు, రూ శపనము.
- శపించే సం క్రి. తిట్టు
- శఫరి సం వి. ఎగసిచెసు దేచ రూ శఫంము
- శబరుడు న వి 1 బోయ 2. శిపుడు.
- శబరాలయము సం. వి 1. బోయపల్లి, 2. పక్కణము
- శబలము సం. వి చిత్రవర్ణము.
- శబ్దము సం, వి 1. ధ్వని 2. వ్యాకరణ కిషితమయిన శదము
- శబ్దగ్రహము సం.వి 1 చెచి 2 శబ్జానము.
- శబ్దశాస్త్రము సం వి (వ్యౌగ) వ్యాకరణ శాస్త్రము.
- శమంతకమణి సం వి విష్ణువూ సము సందర్శించు.
- శమనము సం. వి. శాంతి పథము. రూ. శామనము.
- శమనుడు సం. వి. యమదు.
- శమము సం వి శాంతి, కామక్రోధాదులు లేక యడగి యుండుట.
- శమించే సం. క్రి. అజగు.
- శమి సం. వి జమ్మిచెట్టు విజ. శమమగల వాదు.
- శమీధాన్యము సం. వి. కాయ్యధాన్యము
- శయనము సం. వి శయ్యె, నిద్ర
- శయనీయము సం వి శయ్య. శ్రీ శయ నింపదగివేది.
- శయము సం వి. 1. శయ్య 2. చెయి. 3. శాము.
- శయాశుఫు సం, వి. పెనుళాము విజ. నిద్ర పోతు రూ. శయముడు
1. పదక, 2. పదగుంఫనము.
2 పిఠము.
- శరణస్తుడు సం వి. కుమారస్వామి.
- శకణము వం వి. 1. రకుకము. రకుణము,
2 గృహము
- శరణార్థుల వునరావాసము సం వి. (వరి., రాజ.) | పశుత్వా పీడనవలన ఇతర దేశముల అముతరలివల్పిన అల్వరంబ్యాక వగ్రప్రజల శరణ చోర్పున దేశము వసతి ఉర్మోగ్రసాకర్మములు, జీవనాధారములు, ఏర్ప రుచుట. ఉదాపాకిస్తాన్ సుండి తరలివచ్చిసులు సుఖ్యాకవర్గములకు భారతదేశముకల్పించిన పునరావాస పనశుటు.
- శరణార్థులు సం. వి (రాజ., శాస.) చూ. కాండికితులు.
- శరణు సం వి. 1. రకుకము, శరణాగతి. 2 సమస్కారము రూ. శరణము.
- శరణుచోచ్చే వి. పిఱ శంచాగతి పొందు.
- శరణుశ్శైలు సం విజ. శరణు చోరదగిన వాదు.
- శరతు సం. వి. 1. ఒక బుబుత్తు (అశ్వయుజ కారీక మాచములు) వెస్ట్రులకాలము. 2. సంవత్సరము. రూ. శరద.
- శరత్తీదారుపు సం వి (ప్రశ) కాండమలో శరణార్థులున ఉత్సవియైన దారుపు. (Autumn wood)
- శరధి సం. వి. 1. విల్లు. సముద్రము.
- శరఫము సం. వి. 1. మీగండ్ల మెకము. 2. బంశెపిల్ల.
- శరము సం. వి. 1. శాణము. 2. రెల్లు. 3. జలము.
- శరవ్యము సం. వి. గురి, అశ్వము.
- శరారి సం. వి. శాతు.
- శరారుపు సం. విజ. మూతకము, వంపునచి.
- శరావము సం.వి. 1. మూతకుడు. 2. మూతక.

శరీర నిర్మాణము సం వి. (శీవ.) శరీరము యే క్నా అపయిపమలలో పరినిర్మాణము.

(Anatomy-Internal anatomy) శాఖల్య నిర్మాణము (External morphology).

శరీరనిర్మాణ పిట్జానము సం వి. (శీవ.) ఒక ప్రాణియే క్నా అపయిపమల లోపలి నిర్మాణమునకు సంబంధించిన జ్ఞానము (Anatomy).

శరీరము సం వి. దేవము.

శరీరవర్ధకములు సం. వి. (గృహా.) దేవాధి వృద్ధినిచేయి అహార పదార్థములు శరీర మును పెంపాండశేయు పదార్థములు. పెనుగురలకు తోడ్పు పదార్థములు (Body Builders).

శరీరావివృద్ధి సం వి. (గృహా) అపయవాధి వృద్ధి శరీరము పెరుగుతు. (Physical growth).

శరీరి సం. వి. ప్రాణి

శర్మర సం. వి. 1. చక్కర. 2. మొందు 3. క్రయ్యి.

శర్పురిషము సం. వి. (వృక్ష.) పిండి పదార్థ మును చక్కురాశేయు మండలము (Diastase).

శర్మము సం. వి. సంతోషము

శర్మరి సం. వి. రాత్రి.

శర్మ్మదు సం. వి. శివుడు ల్యూ. ప్రెకయ కాలమున భూతముల హింసించువాడు.

శర్లకము సం. వి. సాశైపుగు.

శర్లవము సం. వి. మిదుత.

శర్లము సం. వి. 1. ఏదుపందిమాల్లు 2. ఏదు పంది. రూ. 1. శర్లము 2. శర్లవి

శర్లప సం. వి. 1.గొదుగు లోనగుపాని కమ్మి వీఱ మొదలగుపాని వాయించు కొదువు. 2.శాఙము. కి. ఎముక. 4. ఏదు పంది.

శర్లప్పలు, శర్లకుపులు సం. వి. (బం) కంటి

లోని మూర్ఖి పటము యొక్క బయటి పూడిలోనున్న అధివ్యవ జీవకణములు. (బినికి శిప్పుగ్రహణక కి గలదు) (Rods and cones).

శలాటువు సం. వి. పంచశిలి (కాయ).

శల్మాపత్రములు సం. వి. (వృక్ష) ఇవి సాధారణముగా భూమిలోనున్న కాండ ముల రాఘవులపై పొలసులవలె నుండును. వీనికి పత్రపై తముండదు (Scale leaves)

శల్మము సం. వి. 1. ఖాడము 2. నార. రెప పులును.

శల్మములు సం. వి. (వృక్ష) కొన్ని మొగ లకుండుగా కొఱడ పైని గోద మర గుర్తొ ఎంచోయి అగు దు శీలుపైన నిర్మాణములు. (Scales). (ఇవి సాధారణముగా కీతకాలమున ఆకు రాల మొక్కల కుండును).

శల్మప్పుష్టము సం వి (బం)

వీనిచర్మములపై ముండు అధికముగా నుండును.

ఇవి సముద్ర ములో

నుండు జాతువులు ఈ శల్మప్పుష్టము జంపువులలో ప్రత్యేకమైన ఒకప్రసరణ మండలముగాని వీర్భకమండలము గాని లేదు (Echinodermata), ఉదా శల్మ కారక. (Star-fish)

శల్మపస్టము సం. వి (వృష) ఎముకల బూడిద. (Bone ash).

శల్మము సం. వి. 1. ఎముక 2. శాఙము, చిల్లకోల 3. విషము. 4. మేకు 5. ఏదు పందిముల్లు.

శల్మములు సం. వి. (వృక్ష) మొగగాని. శాఫగాని, ముక్కుగామారిన నిర్మాణములు (Spines)

శల్మధిన్నప్పిరితము సం. వి. (వృత్త) ఎముకల పొడిమండి శయ్యాటిచేసేయుభాగు అధి

స్పూరితము (Bone super-phosphate)	నేచిన కంపశి.
కవము నం. వి. 1. పీసగు. 2. ఇలము. వి. నబము	కమ్పులి నం. వి. చోగ్రెలము. బయటిచెవి.
కశకము నం. వి. కుండెలు. రూ. కశము.	కష్టము నం. వి. 1. లేతకసవు. 2. ప్రతిశాహానొని
కశధకుడు నం. వి. చంద్రుడు. తృథి. కశమును ధరించువాదు.	కశనము నం. వి. యింజమువలి పశువరము.
కశాంకుడు నం. వి. చంద్రుడు.	కశ్మము నం. వి. శుభము. విజి శుభకరము.
కశాధనము నం. వి. డెగ. తృథి. కుంచే శును దంపునది.	పుత్రుము. ప్రైప్టుము.
కశోగ్రము నం. వి. కుండెటి పెంట్రుకలతో	కత్తుము నం. వి. 1. ఆయుధము 2. ఇనుము.
	కత్తుమీ నం. వి. చురుకుత్తు. మాదిగక్కత్తు విజి.
	కత్తుముగలవాదు.

శాం

శాంకరుడు నం. వి. 1. వినాయకుడు. 2. కుమారస్వామి తృథి. శంకరుని కొడుకు.	శాగము 3. చేయి.
శాంతము నం. విజి శాంతిబోందినది. నం. వి. 1. కామ క్రోధార్థి రాహిత్యము. 2. ఉనశమనము. 3. తొమ్మిది రసాలనో నొకటి	శాఖలేనిమంత్రి నం. (రాజు) ప్రశ్నేం వరి పాలనశాఖకు నిర్దేశించబడని మంత్రి (Minister without Portfolio)
శాంతి నం. వి. కమనము	శాఖానగరము నం. వి. ఉపనగుము, చేటు శాఖామృగము నం. వి. కోతి. తృథి. చేటు కొమ్ములపై తిరుగు మృగము.
శాంబలి నం. వి. 1. మాయ 2. రతీశేవి.	శాఖాపీనాయిషము నం. వి. (పృష్ఠ) ప్రశాండముపై కొమ్ములు బయలుదేరు తీరు (Mode of branching).
శాంభవి నం. వి. పాగ్యతి.	శాఖి నం. వి. 1. వరుకుము. 2. వేదము. తృథి. శాఖలు కలది.
శాకట్టుచీ నం. వి. (ప్రా.వ.) కూరగాయల తోటును పెంచుట (Vegetable cultivation).	శాఖి నం. వి. 1. కాషాయవస్తుము. 2. దుప్పటి. రూ. శాటిక.
శాకము నం. వి. 1. కూర. 2 చేకు చెట్టు. 3. ఒక దీపిషము.	శాక్యము నం. వి. శరవ్యము, కపటము.
శాకీని నం. వి. ఒక తెగ పిశాచ త్రీ	శాణము నం. వి. సానరాయి. రూ. శాణ.
శాకునము నం. వి. శకున శాస్త్రము,	శాతకుంభము నం. వి. బంగారు. తృథి. శతుంభ పద్మికమున బుట్టినది.
శాకునికుడు నం. వి. పతుల వేటకాడు.	శాతము నం. వి. నుఖము. విజి. 1. వాడి చేయబడినది 2. క్రూకంచినది. (గణి. వ్యాప. -) చెందు రాములమధ్యగల నిష్పత్తి నినూరుచే గుడించగా వచ్చు ఘరము. (Percentage)
శాకురము నం. వి. శక్తి నుత ప్రవర్తకుడు. రూ. శాకేయదు.	కాతోదరి నం. వి. 1. కృషించిన కమ్పుగల త్రీ. 2. త్రీ.
శాక్యముని నం. వి. శాక్య బుద్ధదేపురు.	
శాక్యపీంపాడు నం. వి. శాక్యముని. బుద్ధిశ్రీ.	
శాఫ నం. వి. 1. చెట్టుశామ్మ 2. వేద	

కార్తవము నం. వి. 1. కప్రుత్వము. 2. కప్రుమూహము.

కార్తపుటు నం. వి. కప్రుపు.

కాద్వ్యలము నం. విజ లేకపచ్చిక కలది. రూ. కాద్వ్యలము.

కాపము నం. వి. 1. తిట్టు, 2. బట్టు, శాబకము నం. వి. కూన. దూ. శాబము.

కాశీకుటు నం. వి. వై యూకరణు, శబ్ద కార్తము తెలిసినవాడు.

కామనము నం. వి. 1. కమనము, 2 పదము

కారద నం. వి. 1. సరస్వతి, 2. పార్వతి, కారదము నం. వి. సంవత్సరము. విజ.

కాత్మాలమున బుట్టినది.

కారము నం. వి. 1. చిత్రవర్ణము. 2. జాగ్రత్తసారె.

కారి నం. వి. గోరుపంక దూ. 1, కారిక. 2. ఆదపు సారె.

కారిఫలము నం. వి. సత్త పలక, చదరంగపు సలక.

కారీరము నం. వి. కంరష్టరము.

కార్తము నం వి విష్ణుతు విల్లు, విల్లు, తృతీయంగములో శేయబడినది.

కార్తి నం. వి. విష్ణుతు. తృతీయంగము కల వాడు.

కార్పూలము నం. వి. పులి.

కార్ప్రైరము నం. వి. కటిక కీకటి

కార్విరి నం. వి. 1. రాత్రి, 2. అరువది సంవత్సరములలో నాకటి.

కాల నం. వి. ఇల్లు,

కాతి నం. అవ్యా. ఒక ప్రత్యుయము (ధీశాతి) నం. వి. వరి.

కాలికుటు నం. వి. సాచెవాడు.

కాలిసుడు నం. విజ. దిట్టతముశేనివాడు

కాల్పులి నం. వి. 1. బూరుగచెట్టు, 2. వశ్రద్ధి ద్రీయములలో నాకటి.

కార్వుతదంతములు నం. వి. (గృహం.)

పాలపండ్లు ఊడిన తర్వాత చచ్చివచండ్లు. (permanent teeth).

కార్వుతమునోవ ట్రి విశాన భర్తవిధాకురిల్పిన కాల్యు కార్వుత పోషార్థమై యిమ్మ ధనము.

కార్వుతము నం విజ. నాశనములేనిది.

కార్వుత (మైర్) కిస్టువిధానము వి. (పరి. రాస.) ల్రిటిము కిస్టు ఇండియా కంపెనీ చెండవ ఏవ్ న్యూరుజనరలుఅయిన “కాల్యు వాలీన్” ప్రథము, వంగ, బీహారూప్తము లలో క్రి. శ. 17 ఆరి నం. లో ప్రవేళపెట్టిన బూమి పన్నుల మదింపు, కిస్టు ఇండియా కంపెనీ ప్రథుత్వమునకు. జిమీందాస్పెల్ల తమ అధినములోనున్న భూముల ప్రాంత కెంత కిస్టు నెల్లించవలయునో కార్వుతముగానిద్ద యించి. (Permanent settlement)

కానకుటు నం. విజ. కాసించువాడు.

కాపనక ర్పుత్వము నం. వి. (రాజ రాస.) ప్రథుత్వాంగములలో కొకటి. రాజ్య ములో కాస న ము లు చేయు అధికార పరము, కాసనసభలు. (Legislatures)

కాపనమండలి నం వి (రాస.) ఎగువ సభ (Legislative Council).

కాపనము నం. వి. రాజచేసిన దానము క్రె ప్రాసియిల్పిన కవులు. చట్టము, 2. ఆళ్ళ. 3. కించుట,

కాపనసభలు నం వి. (రాజ., రాస.) కాసన ములుచేయ, సవరి, చు సభలు. (ప్రజామోద ములో ఎన్న కాసినవైనచో, ప్రథుత్వ సారి పాలనా విధానమును, ఆర్థిక విధానమును చుక్కించు అధికారము లుండును).

కాసించు నం. క్రి. 1. ఆళ్ళపించు 2. కించు

కాస్త నం. విజ. కాసించువాడు.

కాసీ నం. వి. 1. ఇళు, 2. వలులది. 3. ఆళ్ళ. 4. కాస్తము.

కాత్రుషులు నం. వి కా స్త్రియ పద్ధతిని వివరించి చెప్పి వస్తువులను అన్వేషించు క్రితికలవాడు. (Scientist).	ముల నుగ్గిడి. చినిపి. (Science).
	కాత్రుషులు నం. వి. కాత్రుషులు తెలిసిన వాసు.
కాత్రుషులు నం. వి. నియమస్తువులను గ్రంథము. నం. వి. (గజీ., శాశ్వత., రసా.) గమనించిన విషయములను క్రోడికరించి విషయస్తువులను వివరించి చెప్పి విషయములను నిర్ణయించి ధర్జు	కాత్రుషులు నం. వి. కాత్రుషులు తెలిసిన వాసు.
	కాత్రుషులు నం. వి. కాత్రుషులు తెలిసిన వాసు.

శి

శింహాంము నం. వి. 1. ఇసున విట్లైము 2. చీమిడి. దూ. సింహాంము.	శిఖరము నం. వి. 1. కొండకొన. 2. చెట్టుకొన. 3. కొన.
శింజ నం. వి. 1. వింటినారిప్రోట 2. అండల చప్పుడు.	శిఖరి నం. వి. 1. కొండ. 2. చెట్టు.
శింబానము నం. వి. శింబా ధ్వనిగలది.	శిఖరిణి నం. వి. 1. చల్ల పులుసు. 2. ఉత్తమి ప్రీ. 3. రోమాచి. 4. నిగరి. 5. వృత్తిచేపము
శింజితము నం. వి. భూషణముల ధ్వని.	శిథి నం. వి. 1. అగ్ని. 2. నామిలి. 3. కోడి. 4. చెట్టు. 5. శాంఘము.
శింజిసి నం. వి. 1. వింటినారి. 2. కాలియండె.	శిరిమిథి నం. వి. చెకుముకిరాయి.
శింశుప నం. వి. ఇరుగుడు చెట్టు	శిథివాహనుడు నం. వి. కుమారస్వామి.
శింశుపము నం. వి. 1. షైలి. 2. సిరుకోపి.	శితము నం. వి. 1. వాడియైనారి. 2. ఎక్కుయైనారి.
శిక్కము నం. వి. కావడి యుట్టి. ఉటి.	శిహాగ్రములు నం. వి. (వ్యౌవ.) గులాబి. రేగు మొదలగు మొక్కలకుండు ముఖులు (Prickles).
శిక్క నం. వి. 1. దూడనము. 2. నిధ్యాశ్వానము 3. దండన. 4. కాసి (Punishment)	శిథి నం. వి. 1. శెల్లనిది. 2. వల్లనిది.
శిక్కించు నం. వి. 1. కాసించు. 2. మంద లించు. 3. దిద్దు.	శితికంఠుడు నం. వి. శిష్టుడు. శ్రుతి. నల్లని కంఠము గలవాడు.
శిక్కితుడు నం. వి. 1. దండింపబడినవాడు. 2. నేర్వరి.	శిథిలము నం. వి. నంధులు వదలినది. శ్రథము.
శిథి నం. వి. 1. జట్టు. 2. నిగ. 3. కొస్క	శిథివిష్టుడు నం. వి. 1. విష్టు. 2. శిష్టుడు. 3. జట్టుతలవాడు. 4. కుష్టురోగి.
శిథాతరువు నం. వి. దీప స్తంభము.	శిథ నం. వి. కొడ. పయగొమ్ము.
శిథావంతుడు నం. వి. అగ్ని. నం. వి. అట్టుముడికలవాడు.	శిథిక నం. వి. వల్లకి.
శిథావశము నం. వి. నెమలిష్టరి. పెల్లిజట్టు దూ. శిథాండము.	శిథిరము నం. వి. దండు విడిసినచోటు.
శిథాండెకము నం. వి. నెమలిష్టరి. పెల్లిజట్టు దూ. శిథాండము.	శిథర నం. వి. 1. నామము. 2. జిన
శిథాండె నం. వి. 1. ధృష్టమ్ముమ్ముని అన్ని. 2. నామిలి. 3. నామిలిష్టరి. 4. కోడి. 5. కాసించు	శిథరము నం. వి. 1. తల. 2. శిథారము. 3. సేవాగ్రము. దూ. శిరము. శిరమ్ము.

శరపొషంచే నం. 7. తలాల్పు.
శరస్పుము నం. వి. 1. శోమిడికము, 2.
కరిటము.
శరప్రము నం. వి. శరప్రాణము. ఇనువ
తోపి.
శరాలుడు నం. వి. లాపు వరములుగల
వాడు.
శరీషము నం. వి. దిరిశనము,
శరోగృహము నం. వి. చంద్రశాల.
శరోజము నం. వి. తలవెంద్రుక.
శరోదంతి నం. వి. (వృక్ష) సూర్యగా రండ
ములవలెనుగ్నప్రతాగము. (Cuspidate)
శరోధి నం. వి. మెడ.
శరోరుహము నం. వి. తలవెంద్రుక.
శరోవారము నం. వి. (గజీ) ఒక కైత్తిజబుజ
శేలమీద మంచబడినది ఇది శుండరీకం
అమువతె ప్రయోగించబడును. $a+b+c$
 $a/(b+c)$ లై అడ్డగీక శరోవారము.
(Vineculum).
శిల నం. వి. రాయి. 2. సెంచెరు. డా. సిల.
శిలాతైలము నం. వి. (గృహ.) పెట్రోల్.
ఉన్ని, సిల్పు, బట్టలను ఖుట్రముచేయు
తేక మరకలుతీయుట కుపయోగించు
నూనె శిలాతైలములోని సులభముగా
అవిరి అయ్యెడి శాగము. (Petrol).
శిలాద్రవము నం. వి. (శాత.) అగ్ని వర్షము
మండి రాయికరిగివచ్చు ద్రవము (Lava).
శిలాపుత్రము నం. వి. ప్రాతపురాయి. రుబ్బ
రాయి.
శిలాయుగము నం. వి. (చరి.) (ఆది) మాన
వుడు రోజు వాడు చనిముట్టును ఆయుధము
లమ కయ్యారుచేయుటకు రాతిని ఉపయోగ
గించిన కాలము.
శిలావిశ్లేషము నం. వి. (శాత.) రాట్లు శిలా
ములై చూర్చు ముగానుగుట. (Disintegrat
tion of rocks)

శిలాస్పులైకము నం. వి. (థూగ.) అరు కోణ
ములుగలస్ఫ్రచ్చమున్స్ప్రచీకము. (Quartz)
(దీనిలో కైలము (si). అమ్మజని (O_2)
ఉండును). (Rock crystal).
శిలి నం. వి. 1. అదుఎఱ్ల. 2 శాణము.
శిలీంద్రఘుత్తై ల. (వృక్ష.) సన్నని సూక్ష్మ
బంధువులచేనే ఎడి (Hyphae) శిలీంద్రము
యొక్క ముఖ్య శరీర శాగముగనుండు
నిరాణాము (Mycelium of the fungus)
శిలీంద్రము నం. వి. 1. అరటిపూవు. 2 ఇట్ల
గొదుగు.
శిలీంద్రములు నం. వి. (వృక్ష) సూక్ష్మర్పింధ
ముల తరగతిలో నొక ఉపతరగతికి చెందిన
ఉన్నిదములు (పీనిక పుత్తపూరితము
ఉండు, అందుచే నివి చరాన్నథుక్కలు
గను. పూతి భుక్కలుగను జీవించు
చుండును.) (Fungi (sl) Fungus)
శిలీంద్రశాత్రుము నం. వి. (టీవ.) శిలీంద్ర
ముల మొదలగు సూక్ష్మ జీవులమగూర్చి
తెలియజేయకాశ్రుము (Mycology).
శిలీములము నం. వి. 1. శాణము. 2.
ముమ్మెద.
శిలోచ్చుయము నం. వి. కొండ,
శిల్పము నం. వి. చిత్రరుపుప్రాయుట, శిల్పల
పని మొదలగునవి.
శిల్పి నర వి. శిల్పకారుడు. బొమ్మలు
చెక్కువాడు.
శివ నం. వి. 1. పాంచ్యతి. 2. నక్క.
శివంకరుడు నం. వి. శుభకరుడు.
శివకము నం. వి. 1. పసులగట్టు గూటము.
2. మేకు.
శివతాతి నం. వి. శివశంకరుడు.
శివము నం. వి. 1. శుభము, 2. సుఖము
3. మోకము.
శివుడు నం. వి. శాశ్వతరుడు, ముక్కుంట.

శిశుకము నం. వి. 1, శిశు. 2 ఉలుచమీను
3. మెసలి.

శిశుకిటకము నం వి. (జి.) డెక్కులు పుష
రుత్సాగ్రహాయవములు లేకుండ. క్రైండ
కిటకమువలెనుండు కిటకదిక్ (Nymph).

శిశువు నం. వి. లిడ.

శిశునంరకణ నం వి. (గృహా) చంటిబిడ్డను
జాగత్కగా పెంచుట (Child care).

శిశునంవక్షణశాల నం. వి. (గృహా) వసి
ఇడ్డలకు కావలనిన సంరకణలుచేయు

బైబ్బ్యూల, (Baby Clinic).

శిశ్చి నం. వి. ఆజ్ఞ.

శిశుయ నం.వి. 1. సదాచార సంపన్నదు.
2. విధేయుడు.

శిశ్చుయు నం. వి. విద్యుతోరకుచేరి నేవించుచు
ఓక్కింపబడువాడు.

శిశ్చు హిం. వి. (వ్యవ., శార.) భూస్వామిత
కౌలుల రుగా నీర్చు యింపబడిన అస్తి
పన్న. (భనర్యాపముగాగాని భాన్యరూప
ముగాగాని) (Rent).

శి

శికరము నం. వి. 1. మంకరము. కి. ఏలుగు
తొండము. దివంపుట్టు మరము.

శిథ్రపొతి నం. వి (వ్యక్త) మెగ్గచుండి
విషుకొనిన వెంటనే రాలిసోవుస్ట్రాపి
(అపులు. మొ.) (Caducous).

శిపుము నం. వి. వడి. లి. వడిగలగి,

శిత నం. వి నాగటిచాలు. భూ. సీత.

శితకము నం. వి. చితకామ ము నం. వి.
(రసా.) గ్రహశామ్యములను శితా.కరించి
గ్రహముగా మార్పుట కువయోగించు వరి
కాము, (Condenser).మా. స్నేరసము.

శితకరుడు నం. వి. చంద్రుడు. చలిపెలుగు.

శితకారు పి. వి. (వ్యవ.) దెంపెలడు ఇనవరి
సెలలు. బైప్ట్, మూల, పూర్వాపాంధ,
ఉత్తరాపాంధ, ప్రశంసము. ధనిష్ట అను
కార్పోలు. హేమంత బుబువు (Winter
season).

శితకిరణుడు నం. వి. చంద్రుడు.

శితనగము నం. వి. హింసాచలము.

శితఫానుడు నం. వి. చంద్రుడు.

శితమందలము నం. వి. (భూగో) ఉత్త
రాధముతో ఆర్కిటిక్ వృత్త ముతోని
ప్రాంతములు, దష్టారముతో అంటా

ర్యూటిక్ వృత్త ముతోని ప్రాంతములు.
ఈ ప్రాంతములలో సూర్యకిరణము తెం
ప్పయు చాల ఏటవాలగ ప్రసరంచుటచే
వేవి కాలములోకూడ చల్లగనే యుం
దును. చలికాలములో విపరిత మైన చలిగ
మందును.

శితమమూబుయు నం. వి. చంగ్రదు ల్యై.
చల్లని కిరణములు కలవాడు

శితము నం. వి. 1. చల్లనిది. 2. అలన
మైనది.

శితము నం. వి (జి.) అలలవలె కదులు
చుండుపొర. (Undulating membrane).

శితయుద్ధము నం. వి. (చరి., రాఖ.) బ్రీషియ
ప్రపంచ యుద్ధానంతరము రష్యాకమ్యూ
నిష్ట కూలమి, పశ్చిమ మిత్రమందలి
కూటచు మధ్య ప్రపంచములో తమ
ప్రశాప షైతములు పెంపొందించు కొను
టకై జఱపుచున్న షైతమైనపోటి, చేరుగ
యుద్ధమునకు రిగక జరుపుచున్న పోటి
(Cold war)

శితలము నం. వి. చల్లనిది.

శితరికరణము నం. వి (శాం) చల్లచేసి
కావ్రకమును తగ్గించుట, (Cooling).

శితప్రావుషము సం. వి. (ఇం.) చ-నము శేరు | శిర్ష ఘణ్యము.

సితిలో చరికాలమను గడుపుట, Hibernalation).

శితాంశుండు సం. వి. చంద్రము.

శితోష్ణసీతి సం వి (భూగో) ఏక ప్రదేశము
లోని అనేక సంవత్సరముల వాతావరణము దొక్క సగటుసీతి పవనసీతి ఎంక్క సగటు ఆయు రంకేళముల యందు గురియు పర్వము మంచు వాయువు యొక్క చష్టోగ్రిష వాయు పుతో నుస్స తేమ మొదలగు వంపులు (Climate)

శిథుపు సం వి, 1. చక్కమైన రామున వేసినకల్లు 2. ఉనుగు చుస్తులందు పుట్టు నుచుము

శిష్టము సం వి. సదకనవి, సన్మగితినవి శిష్టకము సం. వి. శిరస్తోఙము, కిరిటము,

శైర్షము రం. వి. తల. (గజో) భూమి తెదురుగా నుండు కోణందుపు (Vertex).

శిష్టసంబంధము సం. వి. (ఇం.) తలకు సంబంధించుకె.

శిస్తిక సం వి. వాయుము మొటిగు వాసి కుంచు పేరు.

శిస్తోర్థిత సం వి (గడో) భూమి నుండి శిర్షపు లొక్క దూషము. (Altitude)

శిస్టోపము సం. వి. (ఇం) తలరౌమ్యు కలిపి సాచి. (Cephalo-thorax).

శిలమము రం వి దిక్కిగ్రథముల కలిక.

శిలము సం. వి. 1. స్ఫురావము. 2. నుంచి సద్గా.

శిలించు డా. ట్రో. 1. కరిషించు. 2. వాయుకపంచు.

శు

శుంటి సం. వి. ఓంటి.

శుంకుము సం. బిహా. మూడు దు రూ. కుంర.

శుంద సం. వి. 1. తొంకము. 2. కల్లు. 8. చేశ్వర్య.

శుందాలము సం. వి. వినుగు.

శుందత్త సం. వి. ప్రకాశించునట్టి.

శుకము సం. వి. చిలుక.

శుకవాహుండు సం. వి. మన్మథుడు.

శుకుర్కు సం. వి. శోకము.

శుక్కి సం. వి. 1. ముత్తెపుడ్పు 2 శంకము 3 నత్తగుల్ల. 4. తుట్టుపెంచిక.

శుక్కంబు విందున్యాయము సం న్యా. ముక్కుపుతిపులోబడ్డ సీటిందువు ముక్కు మగు నమరీతి.

శుక్కకోకము సం. వి. (ఇం.) శుశువ శరికములో కాంగ్రోపుమగా ముఖ్యమై

శైంగికమైన శివకం కోళము, శుక్కరెడ్డి. (Sperma ozoon)

శుక్కరుప్పము సం. వి. శుక్కకోళములను ఉపయోగారము నిలుపయుంచు కొనుటకు (శ్రీప్రాణి శప్రములోనుందు సంచి.

(Seminal receptacle or Spermatheca) శుక్కగ్రంథి సం. వి. (ఇం.) శుక్కకోళము లను ఉత్సుకించే నుండు గ్రంథి. సృపణము (Testis)

శుక్కజననము సం. వి. (ఇం.) ఆవి శీళాఱు కోళములనుండి శుక్కకోళములు ఉత్సుకించే నుండు విధానము. (Spermatogenesis)

శుక్కదాని సం. వి. (ఇం.) ఉదా మరియుక వానపాము నుండి గ్రహించిన శుక్కకోళములను నిలుపయుంచు కొనుటకు వానపాము శరికములో నుండు సంచి.

(Spermatheca)

శుక్రమాతృకణము నం వి (ఇం) పురుషుని శరీరములో శుక్రకోశములను ఉత్పత్తి చేయు లీవకణము (Spermatocite).

శుక్రము నం వి 1. రేస్టస్టి 2 కంటిపుట్టు

శుక్రవారము నం. వి. క్లెగ్ గు వార ము వారములలో నొక దినము.

శుక్రళిష్టుడు నం వి రాతునుట,

శుక్రాశయము నం. వి (ఇం) స్ట్రీ ప్రోటోటి శరీరములో ప్రవేశపెట్టువ కును. పురుష ప్రాణికి శరీరములో శుక్రకోశములను నిలువ యుంచుకొను నంబి (Seminal Vesicle),

శుక్రుడు నం. వి. 1 అనుర గురువు. శ్రీ తెల్లినివాడు. అగ్ని శ్రీ. తేజస్సు కల వాడు. నవగ్రహములలో నొకటి (Venus)

శుక్ర నం. వి. అయివది సంవత్సరములలో నొకటి

శుక్రవశలము నం. వి. (ఇం.) కమ్మగుర్దుపై మన్న మూడు పోరలలో అన్నిటికంటే పైమన్న పొగ (Sclerotic coat).

శుక్రము నం. వి. 1. తెండి 2. తెలుపు 3 మాపమునకు పూర్వార్థపడము.

శుభి నం. వి. 1. అగ్నిశ్శిఖ అయ్య, 2 ఉపధాశుద్ధు డై నమంత్రి: 3. గ్రీష్మ బుతువు. ఏడ శెల నిరి, పరిశుద్ధుపైవది.

శుద్ధగతికాత్మము నం. వి. (శోటి.) వస్తువుల ప్రవ్యాహారినిగాని వానిపై ప్రపఠించు బఱమునగాని పరిగణించుండ వస్తువుల చలన ప్రకారముల వృందంతొత్తుము. (Kinetics) ఉడా. గెరీటిమో. వస్తుపథవ నియమములు.

శుద్ధత వం. వి. (రసా.) శుద్ధముగాఫుండు స్థితి (Purity).

శుద్ధము నం. వి. 1. తెల్లినిది. 2. దోషము రేనిది. 3. కాగుచేయలడినది; 4. కేపలము.

శుద్ధన్యోరము నం. వి. (శోటి.) ఉపస్యోరముల కలగలుపులేకుండ వినిఱడుస్యోరము. (Pure note)

శుద్ధంతము నం వి 1. అంతాపుండము 2 అంతసుపురట్టి.

శుద్ధి నం. వి. 1. శోధనము 2 మార్జనము 3. కడగుట, 4. పవిత్రత.

శునకము నం వి శుక్ర

శుని నం. వి. ఆదుకుక్క..

శుభంకరుడు నం. వి. శాథమునుచేయువాడు.

శుభంయుపు నం. వి. శాథముతోగూడు కొన్నివాడు.

శుభక్కిత్తు నం. వి. అరువది సంవత్సరములలో నొకటి.

శుభదంతి నం వి. వాయవ్యదిశ యందున్న పుపురంతమును దిగ్గజమునకు శార్యా. ఏడ. చౌర్మిపండ్యుగలది, సుదతి,

శుభము నం ప మంగళము

శుభాకాంతులు నం. వి. స్నేహాతులు మొ. వారికి శుభములు కలుగుతెవని కోరు కొనుచుపంపులేభాప్రతములు (Greetings)

శుభ్రము నం వి. తెల్లి నిరి 2 ప్రకాశించువది

శుక్రాంపువు నం. వి. చుండుదు. దూ శుక్రాంకుడు.

శులుపుము నం. వి 1 సుంకము 2. ఉంకువ. 3. వేళ్ళకిచ్చుధనము

శుల్పుము నం. వి 1. రాగి. 2. లాడు.

శుష్మాష నం. వి. 1. వినిచ్చ. 2. సేవ: 3. చెప్పుట.

శుష్మాషకుఁడు నం. వి. శుష్మాషచేయువాడు. ఇమ్ముడు. సేవడు.

శుష్టుపరికణ నం. వి. (రసా.) గుణాత్మక రాసాయనిక విశేషమ్మాప్రక్రియయందు అరించు ప్రథమాంశము. (Dry test).

శుష్కపతలము నం. వి. (వృష.) కండలేరి కాయ (Dry fruit) (దీని శుకవచము ఎండిపోవును).	నది. పట్టి, పుచ్చిస్తంచు నం. 1. ఎందు. 2. ఇందు. శుష్కము నం. వి. 1. బలిమి. 2. తెఱస్తు. 3. నిప్పు.
శుష్కము నం వి వంటచెరకు విం. ఎంది	

శ్రూ

శూకము నం. వి. 1. శైలుణొండి. 2 వరి ముల్లు. 3. కనికరము నం. వి. (వృష.) కొన్ని దకముల ధాన్య గొంజల చివంసుండు ముల్లువంటి అంగము (Awn).

శూకలము నం వి, రక్షించబడని దుష్టాక్రోము శూకి నం. వి. (వృష.) ఇచి ఏక వర్క్లైఫక పుష్పమంజుసులలో నొర్క కము జుష్పముల అటు కాచలులేని సామాన్య ఏకవర్క్లైఫకము.

శూద నం వి శూద రజాతి (శ్రీ) శూద్రి నం వి శూద్రుని శార్థి శూద్రుండు నం వి సాంవరణివాడు శూనారము నం. వి. 1 టుక్కపాంలు. 2. పాముగ్రుద్దు శూన్యప్రదేశము నం. వి. (శాతి.) ఏ పస్తుసు లేని ప్రదేశము. (Vacuum).

శూన్యము నం. వి. (గం) సున్న = మూల్య రహితము (Null) గాలి లిసివేసి చోటు

(Vacuum) నం. వి. సున్న, విం. పాండు. శూన్యవాడి నం. వి స్వము నాసి యను వాడు.

శూన్యప్రకరణము నం వి (రసా.) ఒక పాతను గాలి చంపు సహాయమున గాలి లేకుండ చేయుట. (Evacuation), శూచుండు నం. వి సూచ్యండు విం యుద్ధము వకు భయపడనివాడు, ప్రశాధుడు శూక్రము నం వి. చేట.

శూచ్యంఖ నం వి రావణుని చెల్లెలు. శూక నం. వి. 1. కొఱ్లు. 2 పెళ్ళు.

శూలదంతము నం. వి. (గృహ.) పన్ను వేయ. (Fang)

శూలపోణి నం. వి తిప్పు ల్యూ. శూలము చేతియందుగలవాడు.

శూలము నం వి 1. ముమ్మునవాలు. 2. ఆక్ష్ముము. 3. ఒక రోగవిశేషము.

శూలి నం. వి. శూలపాణి.

శ్రు

శృంఖల వం. వి. 1. మగహని మొలనూలు. 2. రినుగు కాలి సంకెల. దూ శృంఖలము శృంఖలాప్రక్రియ నం. వి. (రసా.) ఒక మార్పు వెంటడి ఇంకొటి గొలుసుకుతుగా అరించి ప్రక్రియ. (Chain reaction)

శృంఖలితము నం. వి. వంకెల వేయలడివది.

శృంగము నం. వి. (శం). సూత్కుమైన ప్రేయవంటి నిర్మాణము. ముఖ్యముగా శృష్టచంకిక. ప్రాణుల చిన్నప్రేగులోపల

పన్న పొరసై శృంగకములుకాననగును (Villus)

శృంగదితము నం. వి. (శం.) భేక శిశుపు ముక్క శ్వాసనాలుకా చూపములకు ఎదుట నుండు ద్రీతచాపములోనిది. ఒక ఫాగము (Gerotophyl).

శృంగము నం. వి. 1. కొమ్ము. 2. కొండ కొమ్ము. 3. చిన్నస్గోవి. 4. ఉడు కొము. క్షు. కొరకసము.

కృంగములు నం. వి. (జం.) బ్రైసారనము (Hyoid apparatus) లో మన్న కొమ్ముల వుటి ఖాగములు (Comus).

కృంగబెరము నం. వి. అల్లము.

కృంగవక్రసరము నం. వి. (భూగో.) నదీ ప్రవాహములో వంకరణాతిరుగుచు కృంగ వక్రమువలె పాఱు నదీ లో మీప తీ ము. నది 'P' వలె ప్రవహించి మధ్యప్రాంత మును సంరవంతముగ తయారుచేయును. కృంగాటకము నం. వి. చదకము, వాలుగు లోవల కూడలి

కృంగాయితము నం. వి. (భూగ.) ఇది ఒక విధమగు లనిఇము. ఇది స్ఫూర్టామ్మజిదము లోవామ్మజనిదము ఎక్కువాగానుండుమగ్గు లోవా, ఖటిక. సంయుక్త శైలితము

(Horn blend) (ఇది నల్ల ని టొమ్మువంటి రంగుగానుండుటచేత దీనికాపేరు కల్గెను.)

శుంగారము నం. వి. 1. నవరసములలో నొకటి. 2. అలంకారము. విక్రి సింగారము.

శుంగారచొని నం. వి. మన్నభుదు.

శుంగారవనము నం. వి. ఉద్యానవనము

శుంగారి నం. వి. 1. విటుదు. 2. ఏనుగు. విడి. శుంగారము కలవాడు. వి. సింగారి శుంగి నం. వి. 1. పాపమీయ. 2. ఏనుగు 3. కొండ, 4. ప్రమాన.

శుంగియి నం. వి. ఆపు.

శుతము నం. వి. కాచబడినది, పాఱు సేయి లోనగునవి.

శేఖరము నం. వి. సిగదండ, (ఉత్తరవద్ద మైశచో) శేషము

శేముషి నం. వి. బుట్టి, మనీష.

శేపది నం. వి. నిధి. దూ. సేవథి.

శేష నం. వి. అనుగ్రహించి యిచ్చిసాకుతలు సేస.

శేష తోలనపట్టిక నం. వి. (వాఁసి) సంస్కరించుక్కు కాకాలు సరిగ ప్రాయపడినట్లు రూఢి చేసికొనుటకు తయారుచేయుకొకా నిల్చల పట్టి (Trial balance).

శేషము నం. వి. మిగులు, (గఁడి) ఒక రా?ని మరియుక రా?చే శాగింపగా మిగులు రా?చి. (Remainder) (రసా.) వడబిలోక కాగితముపై నిలిచి యుండు ఘన వచ్చారము (Residue).

శేషకయనుడు నం. వి. విష్ణువు.

శేషకై లము నం. వి. తిరుమల.

శేషసిద్ధాంతము నం. వి. (గఁడి.) ఒక ప్రమేయము నొక స మాస ము చే శాగింపగా లభించు శేష మును గురించి తెలియ శేయు సిద్ధాంతము (Remainder Theorem).

శేషాంత్రము నం. వి. (జం.) చిన్నప్రేపులలో

అంత్రములము తపువాత నున్న ఖాగము (Lieuen).

శేషాచలము నం. వి. తిరుమల.

శేషాచి నం. వి. తిరుమల.

శేషాధికారములు నం. వి. (రాశ., రాన.) సంవిధాన తట్ల ములో కేంద్రప్రభుత్వము నకు రాష్ట్రాల తట్ల మునకు విభజింపగా మిగిలిన అధికారములు. అన్దిప్పాధికారములు (Residuary powers) (ఇవి కేంద్రప్రభుత్వమునకు చెందును).

శేషుడు నం. వి. వేయచదగలు గల సర్వ రాజు.

కై త్రితు నం. వి. 1. కొత్తగా చదువు ప్రారం	కై లూషి నం. వి. ఆటక్కెల్, నటి.
శించిన శిమ్ముడు.	కై లూషి నం. వి. ఆటక్కెల్, నటిదు.
కై త్రయిము నం. వి. 1. నల చ, 2. ఇల బు	కై వము సం. వి. శిశుని ప్రధాన కైవముగా
కై కిల్యము నం. వి. (భూగో.) ఖూమి ఉపరి	సంచ మతము.
తలము వైగల నేలలు. కిలలు నదీప్రవాహా	కై వలము నం. వి. సీటాపాచి.
ములచే, తదింద ప్రాకృతిక మాగ్గమల	రూ కైవాలము శేషము.
ర్యారా తరిగిపోవుట.	కై వలములు నం. వి. (ఎక్క)
కై ఉధన్యిందు నం. వి. శిశుదు, గట్టు విలు	సీటాతో పెదగు మొదటింగె ఉప్పిషిములు (Algae).
కై కాదు.	కై పలిని నం. వి. ఏసు, సరి.
కై ఉము నం. వి. కొండ. త్రై, కిలు దీని	కై ప్పిందు నం. వి. శిశుకుదు కై వల ము
యందు గలవు. నం. వి. (భూగో.) నేల	కై శవము నం. వి. (గృహ) శిశుత్యము
యందుందు (ఉప), అధాసువులలో నిని	శాంఘము.
యైకటి.	
కై లారి నం. చ, వట్టువుడు, నటుదు.	

కొంబ వి. (వృష) ఎండిన అల్ల ము, సాంటి | (Dried ginger).

కోకము నం. వి. కొఖమ, చే తపించుట.	కోధకుండు నం. వి. శిథించువాదు.
వగపు.	కోధనవాళము నం. వి. (రసా.) కోధనా
కోచనము నం. వి. వగచుట.	గారములో ప్రవృత్తిభావ పరిషకుపయో
కోచనియము నం. వి. కోకించరగినటి రూ.	గించు గాఱగొట్టము. (Test tube).
కోవితణ్ణము, కోవ్యము.	కోధనము నం. వి. (రసా.) ఒక ప్రవృత్తమును
కోచిస్సు నం. వి. 1. మూర్ఖ్యిరణము. 2.	ఖుద్దముచేయుట. (Purification), నం. వి.
మంటు.	కుట్టిచేయుట, పరికోథించుట., పెదకుట.
కోచిస్సైస్కుండు నం. వి. అగ్ని. త్రై. అంబుల	కోధని నం. వి. శిశురుక్కు
కే బట్టుగా కుపాడు.	కోధితము నం. వి. కోధింపబడినది.
కోణము నం. వి. 1. వరుపు. 2. ఉనది. 3.	కోప నం. వి. పాశురోగము, నం. వి.
నిప్పు.	(గృహ) వెంజువాగ్దారి. నీ రు వట్టు ట
కోణరత్నము నం. వి. కెంపు.	(Oedema) అపోరములో మాంసకృతులు
కోణితము నం. వి. రక్తము.	కోపమువలన కలుగు వ్యాధి.
కోణిమ నం. వి. ఎరుపు. రూ. కోణిమము.	

కోట నం వి. 1. వస్తుభాషచాదుల లే గబుగు కాంతి. 2. కాంతి. 3. ఇన్	కోషణపొత్ర నం. వి. (రసా.) తేమను తొల గించుపొత్ర. (Dessicator)
కోటకృత్త సం వి. అదువది సంవత్స ము లలో కొకటి.	కోషణము సం. వి. 1 ఇంకుట, ఎండుట. సం వి (రసా.) తేమను తొలగించు విదా నము (Dessication).
కోటవనము సం. వి. సుంకర మైనది. వి. గర్భధానము (కయిర్థ ము తెమగునందే)	కోషణము సం. వి. 1. కోషరోగము. 2. కయిరోగము
కోరితము సం. వి. ప్రకాశమొందినది.	కోషరసమంచలము సం వి (బీవ) ఉసికా మండలము జ్యోతిధాతుమండలము, కోష రసమండల కువారముల నాళికలు. (Lymphatic system)
కోవిల్లు వి. క్రి. ప్రకాశించు.	కోషించు సం క్రే ఇంకిపోవు.
కోషకతైలములు సం. వి (గృహా) ఏ వస్తు వున కై నను పూసిపచో గాలిపారి క్యూ లో సారి, పొరక త్రిపోయి ఆ వస్తు పునకు జిడ్డు లేకుండచేయు నూలు, (Drying oils) ఉడా. సీమ అవిసెనూలె (Linseed oil).	

శ్రో

కౌండికుండు సం. వి. కల్లు అమ్మువాడు.	కౌప సం. వి. కృష్ణుడు. వ్రో, శూరుని
కౌండుకుండు సం. వి. 1. కల్లుక్కాగుటు	మనుమడు.
లోనగువానికే మత్తిల్లినవాడు. 2. సే. వి.	కౌర్యము సం వి శూర్యము. ప్రాణిముము.
కౌచము సం. వి. శుచిత్వము	కౌర్మికుడు సం. వి. శుల్మగ్రధ్యముడు.

శ్రోచ్ఛీ

కోపిక్కితము సం. వి. 1. ఇలాదిధార. 2. | కారట.

శ్రు

కృష్ణావము సం. వి. మనవము, ప్రేతభూమి, వల్ల కాదు	గ్యము (ఆ వైరాగ్యము తరువాత నిలు వడు. ఇస్తే ప్రసూతి వైరాగ్యము, పురాణ వైరాగ్యము అను వానిని చెప్పయిరు).
కృష్ణావవైరాగ్యము సం. వి. (కాతి.)	కృష్ణువు సం. వి. గడ్డము మీసము.
కృష్ణావమున నిలిచినప్పుడు/కలుగు వైరా	

శ్రావి

క్యామ వం. వి. 1. వడియోవనముగల త్రీ. 2. యనువ. 3. రేయి. 4. నల్లని త్రీ.	క్యామల సం. వి పార్వతి. విజ. నల్లని నిరి
5 కాఠికాదేవి. విక్ర. చామ.	క్యామలము సం. వి. నలుపు. విజ నల్లని నిరి.
క్యామము వం. వి. 1. మిరియము. 2. అకుపచ్చ. 3. నలుపు. 4. నబ్బు.	క్యామాకము సం. వి. 1. చామలు. 2. ఉక రకమైన ధాన్యము.
	క్యామిక వం. వి. చీకటి, నలుపు.

శైలి

శైలము నం. వి తెలుగురూ శైలము.
శైలము నం. వి డేగ. ల్యూ. వేగముగా | బోసునది.

శైలి

శైలి నం. వి అక్కం. 2. ఆసక్తి,
క్రిష్ణభానుఁడు నం. విఱ. క్రిష్ణగలవాడు.
శైలినము నం. వి. కట్టు. కూర్చు
క్రిష్ణభానువు నం. వి. వేవిశ్వుకల స్త్రీ. విఱ.
క్రిష్ణగలవాడు. ఆసక్తి కలవాడు.
శైలికము నం విఱ (గృహ) పాటు
పడెదు స్వాధావము కేది పనిచేసేదు
స్వాధావము గలది. (Industry)

శైలిఁడు నం. వి (పరి.) కొద్దు థికుపుగా
కొద్దుంఘములో చేర్పుకొనక పూర్వము
కొద్దు ధూస్త సూత్రములను అభ్యసించు
చున్న బాల సన్మానిసి.

శైలిదానము నం. వి. సాంఘికాభివృద్ధి
కార్బైడ్ శైలిములలో నిస్సానికిరమంగ
కాయ కష్టము చేయుట.

శైలిము నం వి 1. అలింట. 2. అలవాటు.
3 సాము.

శైలివిభిననము నం. వి. (ఆర్ట్, వాషి.)
అవసరమునుబట్టి ఒక కార్బైడ్ మును వివి
ధాంకములుగ విఫజించి. పనివాండ్రండ
రచే ఒకొక్క అంశము చోప్పున చేయిం
చుట. ఉదా. కుర్కిలు చేయుట లో 10
మందిని వినియోగించిన సాల రును కుర్కి
మొత్తమును తయారుచేయక, ఒకదు
కుర్కి కాక్కను తయారుచేయుచుండ మటి
యొకదు చిక్కిక వట్టుచుండట. మిగిలిన
వారు కూడ మిగిలిన అంశములను పూర్తి

చేయుట. దీనిపలన ఉత్సాహమ పెరుగుట
ఎవరిపనిలో వారికి సేర్పు ఏర్పడుటవంటి
లాభములు చేకూదును.

శైలికము భాగశతత్త్వము నం. వి (ఆర్ట్).
శైలి విధిజసము చేయపలసిన పనిని బీటై
నన్ని శాగమ. లుచేసి ఒకొక్కక్క భాగ
మును ఒకొక్కక్క శామికుడు చేయుట.
(రీచిపలన పస్టు శాపుదనము సేస్పుతోను
పెర్చ ఎత్తును జపుగును)

శైలిఁము నం. వి. ఆర్డాయించుట.
శైలిపొవరములు నం. వి. (బిం) శిట్
మును గ్రహించు ముఖ్యావయవములను
కప్పియుంచి ఉండించు సాధనములు.
శిట్ ము గ్రహించు బండులు (Auditory
capsules).

శైలి బిందువు నం. వి. (బిం) చెచిలోని
పటల గహనముకు అస్తరుగానుండు
అచిచ్చర జీవకణములలో కొన్ని చాల
పొడపుగానుండి, ఒకొక్కక్క కణమునకు
ఒకొక్కక్క శివణ రోమము (Auditory
hair) ఉండును ఇట్టి జీవకణముల గుంపు
శైలి బిందువు అనందును (Acoustical
spots).

శైలిఁము నం. వి. 1. చెవి. 2 వినికి. 2.
సక్రములలో నొకటి.

శైలియేయము నం. వి. వినదినది.
శైలిము నం. వి. చెవి.

క్రమికు నం. 1 దగ్గర
క్రమయు నం. 2 (లోప) కే. గ్రహించ

ఉదాగం (Audible)

క్రాంతి నం. వి. ఉండు. విక్రా. 3. అలసక్.

క్రాంతుడు నం. వి. యంకి. నిడ. విక్రాంతి
సుందరినవాడు. అలసినవాడు.

క్రాంతిచేధుడు నం. వి. యముదు.

క్రాంతుడు నం. వి. ఇత్తుక్కుము ప్రో. క్రాంతి
దినది

క్రాంతి సంఘవాదయు నం. వి. (రాజ.)

సామ్యవాద సిద్ధాతమార్జున నాకట.

సంఘ పురోధిస్కృతిక కార్పొక చంసుములు
మూలాధారములలచినమ్మువాదయు. పెట్టు
బడి దాచలుండరాదని తీరి అధిమతయు.
(Syndicalism)

క్రాంతియు నం. వి. 1. వినిపించుట 2. ఒక
మాసము. 3. చట్టాగ్గిలపంటి చిన్న సని
మట్టు (Forceps)

క్రాంతియు నం. వి. వినరినది.

క్రితుడు నం. వి. ఉత్తితుసు సంకుదు

క్రియాపతి నం. వి. విష్ణువు లంక్ష్మిశ్ర

క్రీ నం.వి. 1. లంక్ష్మి 2 సంపద, రంగ్ గ్రము
8. కా. 3. 4. అంకాలము. 5. విష్ణుము,

క్రీకరుడు నం. వి. ఇప్పుడు, కాకంఱుడు.

క్రీకరుడు నం. వి. సంపత్కులు

క్రీకర్యము నం. వి. గుచ్ఛిచారుచత్తుము.

క్రీఖలయు నం. వి. చందనము.

క్రీచూర్కము నం. వి. తిరుచూర్కము.

క్రీదుడు నం. వి. కుబేరుడు.

క్రీదరుడు నం. వి. విష్ణువు.

క్రీనివాసుడు నం. వి. విష్ణువు. సేకంశ్యరుడు.

క్రీపతి నం. వి. విష్ణువు. 2. రాజు.

క్రీపుత్రుడు నం. వి. మానుదు. సించూరి.

క్రీపలము నం. వి. మాలేదు.

క్రీపంతము నం. వి. 1. సంపదకలది. 2.
ఎప్పిదముకలది.

క్రీపంతుడు నం. వి. సంపదకలవాడు.

క్రీపుల నం. వి. అరుపది సంపత్కురములలో
నాకటి.

క్రీపులము నం. వి. పెద్దలు క్రాసిపంతుప్రతిక

క్రీత్తైలము నం. వి. పవిత్రతివశ్శైలము. సిం
గట్టు. (కరూల్ జల్లాలోవిది).

క్రుతము నం. వి. 1. వికి. 2. కాత్తుము. | క్రుతి నం. వి. 1 సేదము. 2. తావి. 3. విశి
ష్టా. విఫండినది.

లేకి

ప్రైస్ నం. వి. ఒక నియమము ప్రకారము అమర్చుబడిన సంఘ్యలక్రమము (Progression)

ప్రైస్ నం. వి వరుస. (గడో) ఒక దత్త సాంగ్రహము ప్రకారము ప్రాయించడిన పనముల సముదాయము దత్తసాంగ్రహము నసుసరించి ప్రాయించడిన రాషుల సముదాయము (Progression)

ప్రైస్ నం. వి. గుడాగము

ప్రైస్ నం. వి. 1. శుభము 2. ధన్యము. దా. ప్రైస్ యస్సు.

ప్రైస్ రాజ్యము నం. వి (రాశ.) సామాన్య ఉపాయి ప్రైస్ యస్సునకై ఉపాయిమునకై

సాంఘిక ఆర్థికపంచురాణము. సదుపాయములు కలిగించు రాజ్యము.

ప్రైస్ ధాతుపు నం. వి. (రసా.) వాణావరణ పరిస్థితులకు తెల్పు చెరాని గుణములుగలచాతువు. (Nobel metal) ఉదా. పెండి. బంగారము.

ప్రైస్ నం. వి. కులముడు ప్రైస్ స్క్రేన్ లైన్ లిపి. కోమట్ లిపిదు. పి. కులప్రైస్ ముడు. ఎల్. డిటీ.

ప్రైస్ ముడు నం. వి. కుశేలు. తి. మేలిమి లొంగినవాడు

ప్రైస్ యైము నం. వి. మేలిమి, ప్రైస్ త్యము.

లేకి

ప్రోటము నం. వి. (పి.0.) తుంటి సంబంధ మైనరి. కట్టించిన ప్రైవరి (Pelvic).

ప్రోటి నం. వి. పి.టి.ఎ. పోల.

ప్రోటిచైక్రము నం. వి. (పి.0.) తుంటికి సంబంధించిన ఎనుకల కూర్చు, నిపంచమేళిలము (Pelvic girdle)

ప్రోటిఫంకము నం. వి. మేలిల.

ప్రోటిలుడు నం. వి. పిమ్పుకుంటు, కుంటి. ఇచ్చు పొలము.

ప్రోట్టుట్టులము నం. వి (పి.0) నిపంబ!

మేళిలమునకు ఇరువ్వులమందు గిర్వు వంటి లోతైన శాగము (పీనిలో లోడ అముక దౌంక్షు తల అమరి యుండును).

ప్రోత నం. వి. కి. వినువాడు

ప్రోకమ్ము నం. వి. కి. వినువాడు

ప్రోతము నం. వి. చెవి.

ప్రోత్తియము నం. వి. కి. అల్పముగా వమ్ము వాడు

ప్రోత్తియుడు నం. వి. వేదము చదివిన కొవ్వుడుడు.

లేకి

కొతము నం. వి. వేకమందు విధించబడినరి.

గ్రంథము.

కొతసూత్రములు నం. ఏ. కైరిక రర్పు

శ్రీ

కృత్తిమునం. వి. 1. అల్పుదు. 2. ప్రియము | కృతము నం. వి. కి. కిథించునరి, వదులైనరి. పటుకువాడు.

3లో

కొఫు నం. వి. 1, ప్రశంస. 2. పరిచర్య
3. ఇచ్చు,
కొఫుంచు నం. క్రీ. బాగదు.

కొఫునీయము నం. విజ. బాగదరగినరి. రూ.
కొఫుంచు..

3లో

కొఫుంచు నం. విజ. కేషటో కూడినది.
కొఫుంచు నం. వి. 1. కౌగిలింత. 2. అంటుకోని

యుండుడు.

3లో

కొఫుంచు నం. విజ. 1, పంచదగలది. 2. సభ్యత లుండు నం. వి. ఇర్పుష్టవంతుడు.
కంది.

3లో

కేష నం. వి. (అఱం.) 1. ఒక అలంకారము
కావ్యసుంచములలో నొకటి 2. కలయిక.
కేషప్రగంచి నం. వి. (అఱ.) ఆడతుయగుల
జనసేంద్రియ కాగములలో నుండు ఒక
విరమైకప్రగంచి. గ్రుడ్లు ఒకచాని నొకటి
అంటుకోని యుండుటకై దీనినుండి
సిమెంటువంటిద్రవము ప్రసించుచుండును
(Collectoral gland).

కేషప్రకశ నం. వి. (అఱ.) ప్రేగులోపలి
కాగమున నుండు అస్త్రు (Mucous

membrane). ఈ పొర యుండలి తీవ్కణ
ములు కేషప్రమును ఉత్పత్తి చేయును.
వం. (అఱ.) ప్రేగుముక్క గోడలలో
నున్న నాఱుగు పొరలలో లోపల నుండు
మొదటి పొర (Mucosa) ఉపకేషప్రకశ =
శెండవహర (Sub-mucosa).

కేషప్రము నం. వి. కథము.

కేషప్రలుండు నం. విజ. కథరోగము గం
పాదు, కేషప్రాలుడు.

3లో

కోకము నం. వి. 1. సంస్కృత పద్యము.
2. కిర్తి.

3లో

శ్వాసచుండు నం. వి. చండాలుడు. ల్యో.
శ్వాసము వండుకోనువాదు.
శ్వాసప్రము నం. వి. ఒంధ్రము, పెళ్ళము.

శ్వాసప్రతి నం. వి. సేవ, శుక్కప్రజలముకు.
శ్వాసరుండు నం. వి. పూర్వమారు.
శ్వాసరుండు నం. వి. ఉత్సవమారు.

శ్వాసపుర్ణదు నం. వి. 1. మగని సోదరుడు.	వగువడు ముడి. (Vagus ganglion).
2 శార్యపోదరుడు,	శ్వాసపు వం. వి. శ్వాసము వాయిపు.
శ్వాసపు నం. వి. అత్తగారు.	శ్వాసపు వం. వి. (శ్వాస.) రొంపి సేలలలోను సముద్రపుసీరు నిలువయించు సేలలలోను పెరుగు కొన్ని చొక్కలకు చేచ్చమండి శాఖలుబయలు దేరి గొట్టముల వలె సేలపైకిపొదుచుకొనిపచును (Breathing roots or pneumatophores).
శ్వాసాధిక వ్యాయములు నం. న్యా. కోడలు లేదనిచాని కడ్డకగిలి అత ప్రయతంత్రు రాలై శానులేదనిపరిశి.	శ్వాసపు వం. వి. శ్వాసము నం. వి. శ్వాసము.
శ్వాసియము నం. వి. శుభము, సులము శ్వాసపు నియంత్రిక నాడముడి పుత్తుపండి బయటిక వచ్చినతరువాత ప్రాంచేళనాడిపై	శ్వాసితము నం. వి. శ్వాసము.

శ్వాస

శ్వాసము నం. వి. కుక్క	గొట్టము. (Trachea)
శ్వాసపు వండలము నం. వి. 1 పుట 2. వస్యమృగము	శ్వాసపు వండలము నం. వి. (శం.) ప్రాణ వాయిపును వీటుకొని శాగ్గుపులుము గాలిని పరిచిచేయ క్రియలో సంఘం దించిన అవయవములు. (Respiratory system).
శ్వాసిధము నం. వి. ఏలుపంది.	శ్వాసపు వం. వి. 1 పుటిరి 2. ఉఱ్ఱము
శ్వాసిపు ములో ఉఱ్ఱమున కుహు దము మూర్ఖములో ఉఱ్ఱమును కుహు ప్రక్కనుస్థితిలో (Cavum subcutaneum) ఇది ఎడమ వైపున నుండును	3. వాయిపు
శ్వాసపు ములో ఉఱ్ఱమును కుహు దమునుండి ఉఱ్ఱములలోనికి గాలిని తీసి కొనుటకు వదలుటకు ఉఱ్ఱమోగించు	శ్వాసాపరోధన నం. వి. (గృహా.) ఉక్కరి రిక్కరియగుట, ఉఱ్ఱములిపోవుట, (Suffocation).

శ్వేత

శ్వేత నం. వి. 1. గవ్య 2 ప్రటికము.	శ్వేతద్వయము నం. వి. (శం.) చెమ్ము పామలో బయటి శాగమునుండు సాడికణణాలము (White matter)
శ్వేతకుములు నం. వి. (శం) రక్తములో మన్న తెల్లాళివక్కలములు (White corpuscles or leucocytes).	శ్వేతము నం. వి. 1. వెండి 2. తెలుపు. 3. తెలాసము 4. ఒక ద్రోఘము.
శ్వేతగద్దు నం. వి. శ్వేతప్రకము, హంస శ్వేతప్రము నం. వి. (రహా.) తెల్లాని కాంపి ఇచ్చు వరకు కాంపించిపోది. (White hot).	శ్వేతపాహములు నం. వి. 1. శందులు. 2. అచ్చునుడు.

చై

ష ఒక అకరము.

షండము నం. వి. 1. కామర లోనగువాని సమూహము 2. ఆటోటు.

షంతుఁడు నం. వి. పోగ్గడికాదు, పేడి షట్టుము నం.వి. అదు,

షట్టు-ర్కుములు నం. వి. యజన, యాజన, అధ్యయన, అధ్యాపన, దాన, ప్రతిగ్రహములు.

షట్టు-ర్కుఁడు నం.వి. షట్టు-ర్కులుగలస్ట్రిచ్చార్కుఁడు.

షట్టుదము నం. వి. తుమ్మెద. ల్యూ. ఆరు కాశ్చకటి.

షహాననుదు నం. వి. కుమారస్వామి. షఱ్పుఖుదు ల్యూ ఆరు ముఖములు కలవాడు.

షహ్యము నం. వి. సంగితమున నిష్టాంశులు లో నాకటి,

షహ్యకుఁడు నం.వి. కోణయల్లుడు.

షహింధువు నం. వి. మంట్రగబ్రం.

షహ్నాగము నం. కస్టము.

షహ్నుజి నం. వి. (గణ) ఆరు సం శరేఖల దేశే సేవు క్షేత్రము (Hexagon) షరతు హిం. వి. ప్రతిబంధము.

షరా హిం. వి. నోటు, గమనిక, చిట్ట విపర్చాయు అనుబంధము.

షరాటు హిం. వి. 1. వెండి బంగారు నగల వ్యాపారము. 2. దబ్బపసూలు దేయువాడు. దూ షరాపు

షట్ట్ కం.వి. (గృహ.) (Shirt) కమీష, కుర్రా అంగి

షష్టి నం. వి. అఱువది

షష్టిక నం. వి. ఆరువది దినములలో చండు దాన్యము.

షష్ట్యంకపద్ధతి నం. వి. (గణ.) లంబకోణము 90 డిగ్రీలగను, డిగ్రీని 60 మినిట్లుగను, మినిట్ను 60 సెకండ్లుగను పరిగణించేడి పద్ధతి (Sexagesimal system)

షష్ట్యము నం. వి. ఆరవది.

షష్ట్యి నం. వి. పశుమందు ఆంప తిథి. విష. ఆరవది.

చౌ

చౌదశము నం. వి. మధురారి రసము, తీపి మొదలైన రుచి.

చౌదవము నం. వి. ఆరు స్విరములుగల రాగము.

చౌక్కాటురుఁడు నం. వి. కుమారస్వామి,

ప్ర్యూ. అర్గ్రియులు కలవాడు.

చౌహుకారు హిం. వి. (ఆర్థ.) ఏచేని కృషి వలయ స్థామ్యుగాని వస్తుశామస్రసిగాని కొంతపడ్డిపై అప్పుగ నిచ్చువాడు. పెట్టు బడిదారు(Money lender or merchant)

చై

చెంతోమతము వి. వి. (హరి.) చొన్ దేశ ములో అదినుండి వచ్చుమన్న మతము.

చీవ్యార్ట్ కం.(హాఫ.) (Ship-yard) సౌకాంచార్ము స్థాపనాపరము.

చీపాన్ కం. వి. (గృహ.) (Chiffon) 1. ఇరి ఉల్లిపారవంటి ముదుకలుగల పట్టుబట్ట.

2.దూరివిత మెత్తగాను తేలికగానుండు కేండ్ర.

పీష్ కబాబ్ ఇం.వి. (గృహ) (Shish-kabab) | ఉండ.
ఇచుపణించు చుట్టు పెట్టి కాల్పిన కైమా।

ప్రీస్

మారిటి ఇం. (శాస.ఆర్) (Surety) జామీను | బతుగాని ఒకరు చెల్లించవలసిన శాకీశాను
చారుదు, హోమీచారుదు. ఒక పనిచేయు | చెల్లించుటకుగాని పూచి తీసికొనువాడు.

టై

షైడ్యూల్ ఇం.వి. (శాస., వాసీ.) (Schedule) షైడ్యూల్ తెగలు (శాస.) అనుసూచికలో అనుసూచి సట్టిక షైడ్యూల్కులములు యి (శాస.) అనుసూచి చేర్పబడిన ఆదివాస జాతులకు చెందిన కలోవ్రాయబడిన నిమ్మ కాతి కలములు తెగలు,

టై

షైర్ట్ ఇం. (ఆర్.వాసీ.) (Shares) వాటాలు. | కంపెనీలో ఖాగములు,

ప్రో

బ్రోడశము సం. వి. పదునారు. లిజ. పదునార దినమునచేయు క్రాఫ్ట్ చేపము.
--

రీటీ

షైననము సం. వి. 1. ఉమీయటు, 2. స్నవించుట |

ను

న ఒక యతరము.

సం సం. వి. సం స్క్రూతము సందర్శి ‘సమ్’
అను డానికి చచ్చిన రూపము. చక్కని,
మిక్కలి, అను అర్థము లిచ్చు ఉపసర్గం.
సంకటపదు యి శ్రీ. ఇయకుపదు, శ్రమపదు
పంకటపొలు యి. వి. ఇరు కుసాటు, సంకట
పదుట.

సంకట సం. వి. ఇయకు, రూ. కష్టము.
సంకటములు సం. వి. పలువిధములైన
వ్యాధులకూడిక, - రోగముల కీషప్పచరస్తి.
(Addison's disease),

సంకటీ వి. రాగిపిండి లోపగు చానిలో
వండిన సంకటము, అ బలి.

సంకరణీయి సం. వి. (శీవ.) ఒకటిగాని
యంతకంటె ఎక్కువగాని అనువంశిక
లక్షణముల భేదముగల తల్లిదంప్రొల
యె క్ర్యూసుశాసము (Hybrid).

సంకరము సం. వి. భేదము తెలియని కూడిక
సంకరములు సం. వి. బలరామముడు.

సంకలనము సం. వి. (గజి.) 1. కూడిక.
2. అంకగడిత ప్రప్రకియలో నోటి.
వి. వి. సంఖ్యలనుకూడుట. (Addition)

సంకలనరాశి నం. వి. (గణ.) విడిరాసులను సంకలనరాశి కూడగా లభ్యమగురాళి (Sum).
సంకలనము నం. వి. 1. కూడబడినది.
2. సేలయందు పాతినది.
సంకలనికము నం. వి. (రసా.) రెండు యోగికముల సంకలనము వలన ఏర్పడు యోగికము (Addition compound)
సంకలనియ వై. వి. శృంఖల. దూ. సంకెల సం. వి. శృంఖల.
సంకలనము నం. వి మనోవ్యాపారము, ఎన్నిక.
సంకాళము నం. వి. సమానమైనది. సమీపమైనది.
పంకీర్క పుంత్రివర్గము నం. వి. (రాజ., పరిశోర) విప్రమ మంత్రివర్గము ఏ. ఒక్క పడమువారు అధిక పంఖ్యాపులుగ లేన ప్రపు వివిధపడములతో సేవ్యదిన మంత్రివర్గము, వివిధ ప్రాతివిధక్క మంత్రివర్గము సంకీర్క ఐళము ప్రథమము నం. వి. (రాజశోర.) వివిధపడములు కలిసిన ప్రథమము సంకీర్కము నం. వి. १. కటితోనొకటి కలిసినది సంకీర్క లపణము నం. వి. (రసా.) ఓన్ని లపణములు १ లిసినపుడు అమ్లా పచాధారాగములక్రొత్త విన్యాసములతో సేవ్యదు లపణము, ఉండా. $2\text{KCN} + \text{Ag}(\text{CN}) = \text{KAG} (\text{CN})_2$ పొట్టాసియమ్ సైసైడ్ సిల్వర్ సైసైడ్ రాసాయనికముగ సంయోగించి పొట్టాసియమ్ లపణాధారాగముగను సిల్వర్ సైసైడ్ - ఆమ్లాగముగను ఏర్పడిన లపణము లభించును. ఇది సంకీర్కలపణము. (Complex salt).
సంకు వై. వి. శృంఖలము. నం. శృంఖల.
సంకుచితము నం. వి. సంకోచము నొంది నది, ముడుమున్నది.

సంకుచము నం. వి. జవ్వాజి.
సంకులము సం. వి. 1. పూర్వోత్తర విరుద్ధమైనది (మా-టు). 2 సంకీర్కము.
సంకువు నం. వి. జవ్వాజి పిల్లి.
సంకెల వై. వి. సంకలియ. సం. శృంఖల.
సంకెతము నం. వి. 1 పేరు 2 ఏర్పాటు. 3 సంజ్ఞ. 4. ఒడబాటు. ముందుగా మాటలుకొని యొ గ్రాచుకొని పొందుము. నం. వి. (శోత., రసా., గడో) చిహ్నము. 5 పుత్త వ్యాపమునకు చిహ్నము 'x' పుత్త వ్యాపారమునకు సంకెతము H ఉదిజనికి సంకెతము (Symbol)
సంకెతించే నం. క్రి. 1. పేరుపెట్టు. 2. ఏర్పాటు చేయు. 3 నిర్దేఖించు.
సంకోదచకండరము నం. వి. (సం.) ర్యాప్ ముల యందుడి కవాటము పాపని చేయు కండరము, (Sphincter muscle)
సంకోచనావకాళము నం. వి. (సం.) ఏకకణ జీవులలో సీరు అనపనం పదార్థములుచేరి యుండు రజ్యాయిరు. (అప్పినియమిత కాలములో బయటికి సెల్బ్ వేయబడు చుండును). (Contractile vacuole).
సంకోచము నం. వి. 1. ముకుళిథాపము. 2. సంక్రేషము.
సంకోచించే నం. క్రి. 1. సంకోచము నొందు. 2 అనుమానించు, జంకు.
సంక్రందముడు నం. వి. ఇంద్రుడు.
సంక్రమణము నం. వి. మూర్యుదొక రాళి మండి మగియొక రాళికి ప్రఫేంచుట నం. వి. (శోత.) ఒక చోటగల స్థితి. దశ, రీతి విషయము అను వానిసుండి మరొకచోట గలపీతి, దశ, రీతి విషయము అనువానికి మార్పి. (Transition). నం. వి. (రసా.) చాటుట (Transition), ఉండా. రాంపిక్ గంభకము 960 డ్రీల యొద్దు మోనోక్ నిక్ రూపమునకు సంక్రమణము చేయును.

- సంక్రమించు—సం. క్ర. 1. హామ్పు. ప్రవే సంగడికాదు ఏ. మిత్రును. రూ. సంగడియు.
శించు. 2. ఆక్రమించు.
- సంక్రాంతి సం. ఏ మేషాది సంక్రమణము.
- సంక్షేపణము సం. వి. (రసా) మెల్ల మెల్లగా తినివేయబడుట (Corrigation).
- ఉదా. గాలిలో పెట్టిన ఇనుము క్రమముగా ప్రతిప్రవృగును. ఆ మ్ల ము సంపోగ్రముతో ఎల్యూగ్ మి ని య మ్ల మెల్లగా తినివేయబడును కారిల ము ఇనుము ను తినివేయును.
- సంక్షేపించు సం. వి. సంగ్రహము.
- సంక్షేపించు సం. క్ర. సంగ్రహించు.
- సంక్షేపము సం. వి (పొర) క్లేమము (Welfare).
- సంక్షేపము సం. వి. కలత. వాగ్యకులత. దుఃఖము.
- సంఖ్య సం. వి లెక్క (గజీ.) ఒక రాళితో నున్న వస్తువు లెన్ని యో తెలుపు సంజ్ఞ ఒక రాళిపరిమాణ మెన్ని ప్రమాణములో తెలియ తేయ సంజ్ఞ. (Number).
- సంఖ్యము సం. వి యుద్ధము.
- సంఖ్యాకార్ప్రము సం. వి. (గజీ.) విషయము అకు సంబంధించిన లెక్కలను సంగ్రహించి పొందుపరచి. వాని లక్షణ నిర్దిశయనుసి వాగ్యభాగినించు కాప్తము (Statistics).
- సంగడము వి. జెట్టి సాధన కుపయోగపదు ఇసువగుండు.
- సంగడము వై. 1. సంగడము, స్నేహము సం. సంగడమ్. 2. చేరిఁ, : మీపము. 3. పరవాము. 4. సేవ. 5. జత, సం సంఘర్షణమ్.
- సంగడి వై. 1. సంగడి. 2. స్నేహము, జత. ఇదిగర పార్యుము. పెనుక. 4. సమూహము ర్థ. విధము లే రెండు కాట తొందలుచేరిప్పి కట్టిన కట్టు.
- సంగడికాదు ఏ. మిత్రును. రూ. సంగడియు. సంగడచము సం. వి. స్నేహము, చేరిక. విఱ. యుక్తము.
- సంగడి సం. వి. 1. చేరిక. 2. జ్ఞానము 3. సమాచారము.
- సంగమదుఁగు వి. ఊరికి సమీపముగన్న మదుగు.
- సంగమించువు సం. వి. (గజీ) రెఖలు కలిసికొను విచుటు. (Point of concurrence).
- సంగమము సం. వి. కలయిక, సంయోగము.
- సం. (ఇం.) రెండు థాగములు, కలిసి యుండుట సామాన్యముగా రెండు ఎము కలు కలిసియుండుట. (Sympysis) సం. వి. (గజీ) ఒక విందువుతో రెఖలు కలిసి కొనుట (Concurrence).
- సంగమల వి. (రసా) చలువరాయి ప్రైటిక రూపకణమయి మైన సున్నము రాయి. (Marble).
- సంగమించు సం. క్ర. కలియు.
- సంగము సం. వి కూడిక.
- సంగరము సం. వి. 1. యుద్ధము. 2. ప్రతిజ్ఞ సంగలన పద్ధతి సం. వి. (రసా) పొర్ఫు ములను కలిగించి సమ్ముదిగా చల్లార్పు పద్ధతి, ప్రధికండ పద్ధతి. (Method of fixing).
- సంగాతకత్తె వై. ఏ చెలికత్తె.
- సంగాతకాదు ఏ చెలికాదు. సంగాతి.
- సంగాతము వై. ఏ, చెలిచి, సంగము, సం. సంగశమ్.
- సంగి సం. విఱ. సంగము కలవాడు.
- సంగితము సం. వి గానము.
- సంగోరు వి. సంగమువో.
- సంగోధ గ్రంథి సం. వి. (ఇం.) నిచేచన ప్రసారమునకు క్రొదువున్న గ్రంథి (Conglobate gland).

సంగ్రహము నం వి. చక్కగా గ్రహించుట
సుధైము, సంగ్రహించుట

సంగ్రాహము నం. లి యుద్ధము,

సంగ్రాహము సెం.వి. పిడికిలి, పిడికిట బట్టుట
సంఘట్టనము నం. లి కూరుట, రాపిడి నం.

ఏ. (రసా.) సమ్మేళనములోని పదార్థ
ముండుతులు. (Composition)

సంఘసనము నం. ఏ. (భారి. రసా.)బక్ క్రివ
శా మృ ము ను చల్లారటెట్ ద్రవముగా
మార్పుట. (Condensation).

సంఘనితము నం. ఏ. (భారి. రసా.)
చల్లగాచేసి ఘనముగా మార్పులడినది
(Condensed)

సంఘ నియమావళి నం. ఏ. (వాష)
కంపెనీల అంతర ప్రవర్తిని నియవించు
నిబంధనలను సంచూర్ణ ముగ విశదికరించు
ఇక నియమావళి. (నిలొని మార్గం
ఇములు, వాటాలు, వాని పగీ కరణము,
యంత్రసామాగ్రి ఎప్పటికప్పుడు నూత
నముగా నుం చుట. పారి శామిక సామ
ర్థీము తక్కువగల న ఫలను మూసివేసి
ఎక్కువగా మన్ను వాని చేతనే పనిచేంంచు... మొదటగు పనిలన్నియు రేపరలై
షేపన్ అను పేరుతో విలువబడును విస్తా
రాశ్యోనములు, వా టా ల ను సాకుగా
మార్పుట, కంపెనీ ఖుణములు, నిర్దేశ
కులు; వారి యోగ్యతలు, మైరంగు విష
యములు) (Articles of Association).

సంఘము నం. ఏ. 1. ప్రాచి సమూహము
2. గుంపు.

సంఘురణ నం ఏ. (భారి.)బక వస్తువుకంటిక
దాని ధి కొ నుట. (Collision). ఉదా
చా యు వు లం దుం దు అఱవులు వాని
కష్ట శాక్ కాండముగ సాధారణముగ
అసవరథము చరించుచు ఇక దానితో
నొకటి డీకాసుచు సంకుల స్టీ కిలో

మంచు (Collision).

సంఘురము నం ఏ. 1. ఒర యిక. 2. పోటీ.
3 ప్రాప్తి ప్రాప్తి ప్రాప్తి.

సంఘాత పురణము నం. ఏ. గుంపులుగా
చుమ్పుట.

సంఘుతము నం. ఏ. 1. సమూహము. 2.
దటి దటి.

సంఘుపచించు నం ట్రై. బకటిగా కూడు.
గుంపు గూడు.

సంచయన బిందువు నం ఏ. (నాచి.) ఒక
బిందువున రిరువాగన ను ను సంచయ
ములోని బి దువుల అంచుగానున్న
దానిని నం చయ బిందు నం దు దు.
(Point of accumulation).

సంచయనము నం. ఏ. 1 చచ్చిన రెండవ
బినమున ఎమాకలు ప్రోగుచేయుట. 2.
ప్రోగుచేయుట నం ఏ. 1. ప్రోగు, కూడ
చెట్టుట 2. సమూహము, సాగ్రహము,
పొదుపు చేయుట, ఆచాచేయుట, కూడ
చెట్టుట. (Saving). (గాచి.) కంయక
(Combination).

సంచరణము నం. ఏ. సంచారము, తిరుగుట,
నడుచుట.

సంచాయక ఘుటము నం. ఏ. (భారి.)విస్తు
చ్చకిని నిషేషించి యుంచుటు బీతైన
విద్యుద్ధ లము లేదా ఘుటమాల.

సంచారి నం. ఏ. తిరుగువాడు.

సంచారిక నం. ఏ. కుంటెనక తే

సంచివి గుడ్డలుమెడలైనవానితోగుట్టనషితి.
సంచిక తే. ఏ. చేరికట్టి కుట్టిన పుస్తక
ఖాగము. నం. సంచయః.

సంచికట్టు ఏ. సంచికలుకొని అచేపనిపీద
పుస్తించువాడు. వైద్యుదు.

సంచికపోషక ద్రవ్యము నం. ఏ. (వృక్ష.)
విలువ యుంచుకొనబడిన ఆవోర పదా
రము (Reserve food material).

సంచితము నం. విజ. కూడటటిటరి. ప్రోగ్రాములకినది.

సంచితమూలధనము నం. విజ. (వాసి.) అవి సౌర మూలధనము, వాటావిలువలో శంపెనీ సాధారణముగ రాబట్టుకొనని ఖాగము. ఉడా. ఒకవాటావిలువ రూ. 100 రూ. అయిన అందులో రూ 80 మాత్రమే వాడు దా రుల కట్ట వలయునను కొండము. బుగిలిన రూ. 20లు కంపెనీ ధ్రువించిన సమయమున కాని వాటాదారుడు కట్టనక్కులేదు. దీనిసే సంచితమూలధనమందురు.

సంచితమైదలు వి. మూలధనము.

సంచే. 1. జాప. 2. అందము 3. విధము సంచేతకము నం. వి. (ఎం) ముల్యముగా అంతర్యహాన టైపులో అలైంకి పునరుత్సృతీలో సెంగ్రెనిన కూటములో (Colony) నున్న లక్కుక్కు అఖండమగు జీవి (Zyolid) ఉడా. ఒప్పిలియా.

సంచైపకరణి నం. వి. జీవమునియ్య టపడి సంచేవి నం. విజ. జీవమును కలుగజేయునది సంజ్యోదము నం. వి కాక, వెడిమి, సంచై వై. వి. సంర్ఘము. నం. సంధ్యా. సంచైక వి తెండు ప్రక్కల శాకెడి డుబుడుక్క నడిమి ల్తాడు.

సంచై నం. వి. 1. సైన, 2. చెరు. 3 తెలిపి పరిభాష. 5 సూర్యోదిశాస్య.

సంచై నం. వి. (గృహా.) 1. అభివయము. 2. చెప్ప. 3. తెప్పలసే అభిప్రాయమును తెల్పుటి (Gesture).

సంచై నియ్య నం. వి. 1. చంపుట 2. విన్ఫువించుట, ఘంచులు నం. వి. (గణి.) రాసులు ధన రాసులో బుడిరామలో తేలియజేయుట కుపయోగదు గుర్తు + అనుసరిధన రాసుల్నాము తేలియజేయుట కుపయోగించు గుర్తు — అనుసరిభుడిరాసీలను తేలియ

జేయుట కుపయోగించు గుర్తు (Signs). సంజ్ఞావు నం. విజ. మట్టికాణ్ణవాడు రొడై కాణ్ణవాడు.

సంచితము నం. వి. మీనికెగురుట సంత వై. వి. 1. నిర్మయం బడిన దినమున నుంచెదుబురు 2 వేవపారము వి. చెంత.

సంతకము నం. చేప్రాలు.

సంతతము నం. విజ. 1. ఎల్లప్పుడు 2 ఎడ తెగనిది రూ. సతతము.

సంతతి నం. వి. 1. కులము, 2. సంతానము. 3. పుత్రపూత్ర పారంపర్యము. 4. వసన.

సంతన వై. వి. సంధానము. చేరిక, నం. సంధానమ్.

సంతనకట్టు క్రీ 1. చేరు, సంఖీఫలించు. 2. అయత్తాడు.

సంతనచేయు వై. వి ప్రోగ్రామునేయు.

సంతపదు వై. క్రీ బద్దికపదు

సంతమనము నం. వి. అంతకీనిండిన శ్రీకటి.

సంతరించే క్రీ. 1. సరపరుచు, శేకరించు. 2 రచించు 3. ధరించు 4. కలిగించు.

సంతర్పణము నం. వి తృతీపరుచుట.

సంతసము వై. వి సంతోషము. దూ. సంతోషము, సంతోసము నం. సంతోషః.

సంతాగారము నం. వి. (పరి) గడ ప్రము ఖుల సమా వేళ శ్చలము.

సంతానచతుష్ప్రతివంచెలు వి. వి. (గృహా) కలుగురులిడ్లు ఒకే కాన్పులో కలుగుట (Quadruplets).

సంతాపము నం. వి. 1. బిడ్డ. పుత్రపూత్ర పారంపర్యము, కులము, 2 ఒక కల్ప వృత్తము.

సంతాపము నం. వి. కాక, వెడిమి.

సంతాపించు నం. క్రీ. మిక్కిలి తపించు,

సంతు వై. వి. వంతతి, సంతానము, కులము. నం. సంతతి.

సంతుష్టము నం. విజ (బోటి.) వాతావరణ విషయమై ఒక నియమిత ప్లైన ఉప్పుగ్రహ యందు. అది ఇమ్మాడ్యూకొసగలిగినంత నీటి యావికినికలిగినండి(వాయువు)Saturated

సంతుష్టద్రావణము నం. వి (బోటి) ఒక ప్రాణము ఒక నియతశాపకమును నొద్దు అది లీపముగావించుకోగలిగినంత ప్రాప్యమును కల్పిసది. (Saturated solution). (రసా) ఒక ఉప్పుగ్రహవద్ద మరికొంత ప్రప్యము నేమాత్రము కరిగించుకొనలేని స్థితియందున్న ప్రాణము (Saturated condition)

సంతోషము వై. వి. సంతసము.

సంతోషము నం. వి. సంతసము, ముదము.

సంతోషము వై. వి. సంతసము.

సందంశము నం. వి. (బోటి) పట్టుకారు (Vice), ఒక వస్తువును దౌడలమధ్యన కదల కు డస్టైయంచు పనిమట్టు. దగ్గర ఇదు నట్టుచేయు వీలుగల దౌడలుగలపరికరము (Clamp). (ఇది పరికోధన నాళములు పెద్దలైనవానిని కరించట్టుకొని స్థిరముగ నుంచును)

సందచి వి 1. ఒరసికొను జనసమూహము 2 జనసమూహధ్వని. 3, అతిఖయము, విష. సంకులము.

సందడించే క్రి. సందడిగొను సందడిపదు.

సందరము వై. వి. సముద్రము. మున్నీరు. దూ. సంద్రము. నం సముద్రి.

సందరఘము నం. వి. 1. ప్రశంధము కూర్చు 2. సముద్రము.

సందరిపైంచు నం క్రి. సముద్రము.

సందానము నం. వి, పసుపులగట్టు దామెన.

సంది వై. వి. 1. సందు. 2. రండచేయి. వం సందిః.

సందికడియము వి.సందిట భరంచుకడియము.

సందిగ్రథాపకముము నం. వి. (బోటి. రసా.)

పొత్తాపకమువద్ద ఒక ప్రదవ్యరూపిధ్రవ రూపమున ఉన్నదో, వాయురూపమున ఉన్నదో తెలిసికొన వీలుడదో అట్టి పొత్తాపకము (Critical temperature).

సందిగ్రపేషము నం. వి. (బోటి. రసా) సందిగ్రపేషమునొద్దు ఒక వాయురాషి ప్రదవ్యంచుబట్టిటిటి (Critical pressure).

సందిగ్రము నం. వి సందేహమైశది. (గఁఁ.) కచ్చితముగా నిర్ధారణచేయుటకు వీలుపడ నిది (Ambiguosity)

సందిగ్రాయతసము నం. వి. (బోటి. రసా) సందిగ్రాయతసమునొద్దు ఒక వాయురాషి గ్రహించు ఆయతసము (Critical volume).

సందియుము వై. వి. సందేహము. సంశయము, నం. సందేహః.

సందరి వి. రండచేయి

సందరిదండ వి. కేయూరము పొత్తాపురి.

సందు వై. వి. 1. సంది. 2. ఇరుకుపిధి, 3.

సాంంగము 4. ఎడము. 5. సందధ్వము, నం. సంధిః.

సందుకట్టు వి. మధ్యకాంచి ము.

సందుకొను క్రి 1. వాణపించు 2 కూడు.

3 పరిగ్రహాంచు.

సందె వై. వి. సంద్ర్య. సంజ. నం సంధ్య.

సందెషాము వై. వి. సంధ్యాకాలము. నం.

సంధ్యాయామః.

సందేకము నం. వి. సమూచారము, వార్త.

సందేకహరుడు నం వి దూత.

సందేహము నం. వి సంశయము.

సందోహము నం. వి. గుమీ, గుంపు

సందుధము వై. వి. సందరము. నం. సముద్రః

సంద్రాపము నం. వి. యుద్దముకలన పొత్తాపు.

పలాయనము దూ సంచానము.

సంద్రేశు వై. వి. సముద్రుడు, నం.

సముద్రః.

సంధ సం.వి. 1. పరతిజ్ఞ. 2. మేర, వి. సంధ్య. సంధాత సం. విజ. కూర్చువాడు.

సంధానకరిణి సం.వి. చెడిన అవయవములను కూర్చు ఉపథి.

సంధానప్రక్రియ సం. వి. (రసా.) ఒక ప్రదహమును ఇంకొక దాని చూర్చముతో బాదిగి వేడి నీటి ఈ రెండవ ప్రదహము మొదట దానిపై దృఢముగా తికికొను ఫట్లుకేయు ప్రక్రియ (Cementation). ఉదా ఇనుపక్షిల్లను తొగ్గుతోబాదిగి వేడె క్షించి ఉట్టుగా మార్పుట.

సంధానము సం. వి. కూర్చుట. సం. వి (రసా.) రెండు భాతువులను ఎఱ్లగాకాల్చి అతుకుట. (Wilding).

సంధానవాహినులు సం. వి. (శం.) ఒరిర ముపైనున్న కవహము నుండియు ఉత్సర్గ నాళిల నుండియు రక్తమును తిసికొని పచ్చ రెండు రక్తాశములు (Commisural vessels) ఉదా. వానపాము.

సంధాయక కణికాలము సం. వి (గృహ.) ఒక దానిని మరియుకచానితో పేర్చిఅతుకు కణికాలము. (Connective tissue)

సంధాయకుడు సం. వి. సంధాత.

సంధి సం. వి. 1. కూడిక. 2. క్రూపువుల తోడి పొందు. వి. సంధు. 3. సిరంగము. 5. రూపకముల యండోక అంగము. (వ్యోక.) ముందరి పదము యొక్క ఉపరి యకుము తరువాతి పదము యొక్క మొదటి అడురము ఒకచానితో కొకటి కూడికానుట. ఉదా. వాడు + అన్నము తినెను = వాడన్నము తినెను.

సంధి సం. వి. (శం.) కీలు, వేరుగానున్న రెండు ఎముకలు గాని గట్టిపడిన ఖాగ ములుగాని కలియుచోటు (Joint).

సంధించు సం. క్రి. కూర్చు. దూ. సంధిల్ల, సంధితము సం. విజ. కూర్చుకడినది.

సంధిత్వ వం. వి. సంధిచేసికొను కోరిక.

సంధిపారముతములు సం. (శం.) వేరువేరు ఖాగములు కలిసి ఏర్పడిన కాటు గల జంతువులు (Arthropoda). ఉదా.పీతలు, కీటములు మొదలగువని.

సంధిరపము సం. వి. (శం.) లంతిగిస్కె కీలువడటి కీలులో ఎముకల మధ్యముండు రసము (Synovial fluid).

సంధిరేఖ సం. వి. (వృష.) ఉదావర్త బీజాండమునకు బీజబాధము కలసయ్య స్వంతవరకు ఏర్పడిన చాటు. (Raphe).

సంధివాతము సం. వి (గృహ.) సంధుల వాపులు, వొపులు దీఘు వ్యాపమగు క్రూహాపులు. (Rheumatism).

సంధులు సం. వి. (గృహ.) కీటు, ఒక ఉముకను మరియుక ఎముకనుకూర్చువని. (Joints).

సంధోకము సం. వి. (గృహ.) పట్టుకారు. నిర్మిను శేక చేతితో అంటరాని వస్తువు ఉను తీయటకు ఉపయోగించు చరికంము (Fire tongs or fire-irons).

సంధ్యి శం. వి. 1. పొద్దుపుట్టుటకు ముం దై ఘడియల వరకును, పొద్దుక్కుంటిన వెనుక మూడు ఘడియలు వరకును గల కాలము 2. సంధి. 3. ప్రతిజ్ఞ

సంధ్యాపిద్ర సం. వి. (గృహ.) 1. తీకటి పడెడి సమయమండు నిద్రపోసుట. 2. ప్రవ్మాతి సమయమన గలుగజేయ మైకము. (ఇందుకే మార్పిన్, స్క్రూపోల మిన్ ఆల్గులాయేడ్, మిక్రోమునిక్కురు) (Twilight sleep).

సంపగియ వై. వి. చంపకము. దూ. సంపగి. సంపెగ, సాపగి. సం. చంపకః.

సంపత్తిల్ల వై. క్రి. సిమ్ముధమగు.

సంపత్తి శం. వి. సంపద, సంవర్ధి.

సంపత్తు వం. వి. ఐశ్వర్యము. దూ. సంపద.

సంపన్నము నం. విజ. సంవదతో గూడినది.
స - ల్యాఫ్ట్ మెన్జీ.

సంపర్కము నం. వి. కలయిక. చేరిక.

సంపొతము నం వి. (గణ) 1 ఒకే స్థలము నుగాని లేదా కాలమునుగాని అకమించుట. 2. ఒకదానితోనోకటి పూర్తిగా సరిపోతుట. (Coincidence).

సంపొదకుడు నం. విజ. సంపాదించువాడు.

సంపొదనము నం వి. గడించుట.

సంపొదితము నం. విజ. సంపాదింపబడినది

సంపొదిత లక్షణము నం. ఏ (తీఱి.) శాహ్యపరిస్థితుల వలన ఒక ప్రాణి కీవికములొ ఏడిన లక్షణము (Acquired character).

సంపొద్యము నం. విజ. సంపాదింపబడినది

సంపొపొరి వై. వి. కోమటి. నం. సంఖారచారి.

సంపీడనము నం. వి. (బోతి.) ఏడైన పశ్చతు వేగముగా చలించునప్పుడు వాయువు ముందుకు స్థిరించుటకే పీడనము వృద్ధి చెందుట. (Comprehension).

సంపీడ్యత నం. వి. (బోతి) పైలములు ప్రయోగించినప్పుడు కదించుకొనిపోవుటకు పస్తువునకు గల ప్రాణిణ్ణము. పీడనము పఱన ఘనపరిమాణము తగ్గిడి భ్రమను (Compressibility).

సంపుర్తి చంపు.

సంపుర్తింపు రం వి. 1. బరిణి. 2. ముకుళనము.

సంపులీంచు క్రించుకుంచు,

సంపూర్కకోణము చం.

వి. (గణ) 1 దతకోణ ముతో కతిసి చెందు సమకోణము సంపూర్కకోణములు ఉగుకోణము. (Supplementary angle)

సంపూర్క పరపుష్టములు నం వి (వృక్ష)

తని ఇతర జాతుల మొక్కలపై పూర్తిగా నాధారపడి పరాన్ప భుక్కలుగా పెరుగు మొక్కలు వీని వేట్టు నేలనుండి సారమును తీసికొనబాలక ఇతర జాతుల అంగములను. డిపోషకరసమును వంరించుచుండును (total parasites) ఉదా. సీతమ్మి వార తోస ములు (Dodder) ఆవమలై మొదలునవి

సంపూర్కసంధి నం. వి. (జం) చలసంధి. అన్ని పైలులకును ఎముకలు స్వేచ్ఛగా తిమగుటకు వీలుగానున్నకిలు (Perfect joint).

సంపూర్కాంతర పరాపర్తనము నం వి. (బోతి) చెందు యూనములను విడవియు సమతలము నొద్ద ఇరుగు పరాపర్తనము. (Total internal reflection)

సంపుర్కము నం. విజ. సంయుక్తము. కలిసినది.

సంపేగ వై. వి. సంపగియ, నం చంపకః. నం పెటి వై. వి. ఇనుమును సాగగొట్టు చెర్చ సుక్తి. రూ. సమైక్యటు. నం. శింభి.

సంపత్తి వై. వి. తెక్కుసరిచూచు పెద్ద కండము నం. సంప్రాంతిః

సంప్రతించు క్రి 1 లెక్కసరిచూచు. 2. ఇతరులతో ఆలోచించు.

సంప్రదాయము నం వి. గురుపాంపర్యము.

సంప్రధారణ నం. వి. సమత్తించుట.

సంప్రపంచము నం. వి. 1. యుద్ధము. 2. గమనము.

సంపొత్త పొరసత్క్షము నం. వి. (రాజ) పుడేళ పొరసత్క్షపు పూక్కలు పొందుట. తామండిన విడేళములో ఆడేళశారునిగా గుర్తించుట, కృతసాగపకుడు.

సంప్రోక్షము నం. వి. 1. నిలకరించుట. 2. పరిశుద్ధము చేయుట 8 విగ్రహాదలకు తీవ్రప్రక్షచేయుట.

- సంచంధము నం. వి. 1. చుట్టురికము. 2. కూడిక.
- సంచంధి నం వి. చుట్టుము. విష. సంబంధము కలవాడు.
- సంచంధము చై వి సంబలము, ది రిబ్ తెము. బ్లెము, జీతము దూ. సంబంధము. నం. శంబంధమ్.
- సంబంధించే క్రీ, కల్లురాడు, తెప్పిచు. దూ. సంబంధించు.
- సంబంధము చై. వి. సంభంధము, వేగిసాటు సంతోషము, సందుగు దూ. సంబంధము. నం. సత్కరము:
- సంచంధరి అవ్యాప్తాలగుము. దూ. సంబంధి.
- సంబలము నం వి శంబలము. జీతము ల్లతెము
- సంబంధులు వై. వి సంభరుపు, పావకొస్టు, పాదరణలు. నం. సభరుపు.
- సంబళము చై. వి. సంబంధము.
- సంబళించు క్రీ. సంబంధించు.
- సంబళిక వి. వక్కాక్కుతుంతి. దూ. సంబంధి.
- సంబంధగుప్తి వి. వీచిచాటు సాధనము.
- సంబంధము నం. వి. 1 ఇదు. 2. సంకటము.
- సంబంధరపు | దచ్చుములు చై. వి. (వ్యాపి.) ఆవోర పదార్థములలో అవసరమునుజిబీ రుచిని, పరిమళమును, ఆవోర యోగ్యతను ఎక్కువచేయుటకు చేర్చుటడుయండు వస్తు పులు (Spices and condiments).
- సంబంధము చై. వి. సంబంధము. కూరాలలో వేసెకి : సపరగ్గము. దూ. సంబంధము. నం. సపభారము.
- సంబంధించు చై. క్రీ. 1. ఆదరించు. 2. సెర వెర్డు.
- సంబంధిగలు చై. వి. పావకొస్టు, పాపోములు.
- సంబుధి నం. వి. సంబోధనము.
- సంబెళి వి. సంబంధిక.
- సంబోధనము నం. వి. చుట్టుక. 2. వేంతువు. కీ. కూడిక.
- సంభవించు సం క్రీ సంభవిల్లు.
- సంభాజి నం. వి కుంటెనెక్కు దూ. శంభాజి. సంభాజించు సం. వి. 1. సమూహము. 2. పదార్థ సంచయము.
- సంభారములు నం వి (గృహా.) పర్చుస్తు. ఊనుగాయలు మెంతలైనవి 2 ఏంతులు, ఉసాగములు రాయిగాచెంగ్క మొయిలు మసాల పదార్థములు. (Condiments).
- సంభావన నం. వి. 1. తలపూ 2 సమూహము. 3 ప్రంచ్ఛి (ప్రాక) ఊహా.
- సంభావనియుము నం. విష. సంభావింపదగి నది. దూ. సంభావ్యము
- సంభావించు నం క్రీ తలంచు.
- సంభావితము నం. వి. (గజి.) ఏక్కైన ఒక ఘుట స (విషయము) సంభవించుకు గల అవకాశము విష. సంభావింపదగి (Probability).
- సంభాషణము నం వి చక్కగామాక లాడుట.
- సంభాషించు నం. క్రీ. చక్కగామాటాడు.
- సంభూతము నం. విష. పుట్టినది.
- సంభూతము నం వి. 1. చక్కగా భరింప బడినది 2. చక్కగా భరింపబడినది.
- సంభూతి నం. వి చక్కగా భరించుట. 2. చక్కగా భరించుట.
- సంభోగము నం. వి. 1 మంచిసుఖము 2. సురతము.
- సంభోగించు నం. క్రీ. 1. కలయి 2. రమిచు.
- సంభ్రమము నం. వి. (గృహా.) 1 సంబంధము. 2. వేగింపాటు. 3 భయము. 4. ఆదము.
- సంభ్రమించు నం. క్రీ. చేగి. ప్రెతు.
- సంమేళనములు నం. వి. (పాడి.) విడివిడిగ మున్న ఉత్సాహము సంస్కరణకాని వ్యాపార సంస్కరణకాని సీరిప్పమేస్త లక్ష్మీములను

పారించుటకే ఒకేసంసగ వ్యవహారించుట,
దూ. సమైళనములు.

పంచుకము నం వి. కట్టబడినది.

సంయుత్త నం. వి. యుద్దము.

సంయుమునము నం వి. 1. బంధనము. 2
ప్రతము.

సంయుమని రం. వి. యుముని పట్టణము
సంయుమము నం. వి. హింసాదులవలన విర
మించుట. దూ. సంయూమము.

సంయుమి నం. వి. ముని. త్వీ. సంయుమము
కలవాడు.

సంయుక్తజలము నం. (వ్యాప) సేలయందు
రాసాయనికి ముగ కూడియున్న సీరు
(Combined waters).

సంయుక్తదళ పుష్టి యుతములు నం.
(వ్యక.) ఆకర్షణప్రతిములు కలిసియున్న
పుష్టములగల మొక్కలు (Sympetalace
or gamopetalae)

సంయుక్తదళయుతము నం. (వ్యక.) కలిసి
యున్నాకర్షణప్రతిములగలది (Sympete
taceous or gamopetalous).

సంయుక్త పరాగ కోళము నం (వ్యక.)
పుష్టములోని కింజల్గ్రముల దండములు
విడిండాగుండు పుశ్చాడితితులు కలిసి
యున్న స్థితి (Synogenesious).

సంయుక్తఫలదళము నం. వి.
(వ్యక.) కలిసియున్న ఫల
దళములగల (ఫిలి) (Syncarpous)

సంయుక్త ఫలము నం. వి.

(వ్యక.) ఒక పుష్టము సంయుక్త
మాత్రమేగాక పుష్టముచ్చ ఫలదళము
- మంచయు ఒక పండగా తయారైనది
(Composite or multiple fruit).
ఉదాహరణ, అనాస మొ.

. సంయుక్తమీసంసగ (సైపి పురుష

సంయోగి శ్రీ సంయోగి కలిసి వర్పించన
జీవకణము (Zygote) నం. వి. (పుట్) ఫలదీకుణ మైన అండముతో సేర్పించన జీవ
కణము (Oospore).

సంయుక్తము నం వి. కూడుకొనిసది.

సంయుక్తరక్తకప్రతము నం. వి. (వ్యక.)
కలిసియున్న రక్తమ ప్రతములు గలది.
(Gamosepalous).

సంయుక్తరాష్ట్రములు నం. , వి. (పోర
రాష.) సమైళన రాష్ట్ర ములు. ఛెండరలీ
రాష్ట్రములు.

సంయుక్తసమావేశము నం (రాష) ద్వి
సభా విధానముగల రాజ్యములలో రెండు
ఖాససభలు ఒక విషయమును చర్చించు
టకు ఒకే స్థలములో సమావేశమగులు

సంయుక్తాండకోశము నం. (వ్యక.) కలిసి
యున్న ఫలదళములగల అండకోశము.
(Syncarpous pistil).

సంయుక్తాండాశయము నం (వ్యక.) కలిసి
యున్న ఫలదళములతో సేపుండిన అండా
శయము (Syncarpous ovary).

సంయుక్తాండి నం. (శం) దృష్టికుంటించిన
మూలపదార్థములు అనేక ములుగా కలిసి
వర్పించన కన్చు (Compound eye).

సంయుగము నం. వి యుద్దము.

సంయుగ్తముచెందుట నం. (శం.) రెండు
ఏకకణాంశులు శాశ్వత లికముగా కలిసి
వానిలోనున్న కోహాటిన్ పదార్థమును
పరస్పరముమూర్ఖుకొనుట (Confagation

సంయుగ్త నం. (శం). సంయుగ్తము చెందు
[పాపలలో] హాకటి (Conjugant).

సంయుక్తము నం. (వ్యక.) యొదటి
మండియు ఒకే మెండ్రముండి శాక. ఒకటి
కంచె నెక్కువ మొగ్గలముండి వర్పించన
కాండము. (Sympodium)

సంఘ్యతైకవర్ధ్యకము నం.

(రసా.) రెప్పు గో

శాఖలుగలవక వర్ధ్యికక

పుష్పమంజరి. (Panicle).

సంఘ్యాగక లము నం

(శీ.వ.) సంతానోత్సావక సంఘ్యతైక

జీవకణము (Germ cell) వర్ధ్యికము

సంఘ్యాగభాకనియమము నం వి. (రసా.)

ప్రతి మూల ద్రవ్యమునకు ఒక నియత

భారము డును. అ భారములోనే అది

ఇతర మూలాల ద్రవ్యముల చియత భారము

ఉతో సంఘ్యాగించును అను నియమము

(Law of combining weight).

సంఘ్యాగభాకము నం వి (రసా) ప్రమాణ

ముగ తీసికొనిన ఒక మూల ద్రవ్య

రాశిలో ఇంకొకమూలద్రవ్యము సంఘ్యా

గించు భారము (Combining weight)

సంఘ్యాగము నం. వి. కూడిక. నం. వి

(రసా) 1 రెండు ద్రవ్యములు రాసాయ

నికముగనుచూసించుట (Combination

2 కొన్ని మూలకముల రాసాయన సమ్మేళ

శనమువలన నేర్చిన పదార్థము (Compound).

సంఘ్యాగసాంకేతికములు నం. వి. (రసా.)

రాసాయన పదార్థములలో నున్న మూల

కములను చాని నిప్పిత్తుంచు సూచించు

సూత్రములు (Formulae of compounds

సంఘ్యాగానుపొతము నం. వి (రసా.)

రాసాయనికముగ సంఘ్యాగించు ద్రవ్య

ముల రాశి నిప్పుత్తి (Combining proportion).

పంఘ్యాజకము నం. వి. (శౌతి, రసా) ఒక

ప్రయోగపంకరమునకు పొకరాయిధరము

తగిలించబడిన ఇంకొక అంగపరికరము

జీతము వెనుక తగిలించిన వక్రశంకాఫి

కార నాళము (Converter). నం. వి.

(రసా.) ఒక వనికి ఉద్దిష్టమైన పరికరము ఇంకొక వనికి ఉపయోగపడునట్లు చేయు టుక్కె తగిలించు ఉపకాళము (Adapter).

సంఘ్యాజనాత్మకమైన నం. వి. (గృహ),

(రసా) మూలద్రవ్యముల మధ్య రాసా యనిక సంఘ్యాగమును సంభవించశేయుట (Synthetic).

సంఘ్యాజితము నం వి. 1. మరి యొకధానితో కూపుబడినటి 2. సంఘ్యాగత్తి (Valency)

సంకంపము నం వి. 1. సెగింపాటు. 2. ఆటోపము

సంరభము నం వి. సంరంభము నొందినది.

సంరాము నం. వి. ప్రమోత.

సంఘ్యాభము నం. వి. పెరిగినది.

సంఘ్యాస్తము నం. వి. (గృహ) పుష్టములో నున్న ఒక భాగములోనున్న అంగములు ఒకసినో నొకటి కలిసియున్న స్థితి (Cohesion) ఉదా. పుంకేసంబులు ఒక రాసితో నొకటి కలిసియున్న స్థితి.

సంలాపము నం వి ప్రీతితోడ పుస్పర సంభాషణము.

సంవత్సరము నం వి ఏదు

సంవర్గమానపూర్ణాంకము నం. వి. (గఢి.)

సంవర్గమానములోని పూర్ణాంక భాగము

(డకాంశ) ఘూతాంక పూర్ణాంకము. (Mantissa).

సంవర్గమానము నం.వి (గఢి.) ఘూతాంకము లభుగణకము, ఒక ఆధార సంక్లిష్టము,

వి ఘూతమునకు చౌచ్చించిన, ఇచ్చినద త్ర

సంక్లిష్టమునో ఆ ఘూతమును సూచించు సంక్లిష్ట ఇది దత్తసంక్లిష్ట మొక్క సంపర్గమాసము లేక ఘూతాంకము లేక ఉఘు

గణకము అనబడును (Logarithm). ఉదా.

$M = a^x$. ఇందు $M = d^t$ సంక్లిష్ట $a =$

ఆధార సంక్లిష్ట, $X =$ సంవర్గమానము,

లేదా ఘూతాంకము, లేదా ఉఘుగణకము

$y = Mx$ అయిన అను y యొక్క సంవర్త మూలము, లేక ఫూతాంకము అనుదులు.

సంవర్తము నం. వి. ప్రకయము.

సంవర్తకము నం. వి. (రసా) చాయాచిత్ర ఫలకము (ప్రతము) కై కెమరాలో ఏప్పడిన బుణటిప్రమును కంటి కగవడు నట్లు కడిచేయుటాగికము (Developer).

సంవసధము నం. వి. ఊరు

సంహానము నం. వి. (బోతి) పారప్రేషణము ముఖ్యమనగా ద్రవములందు తాఁ మను గాని విద్యుత్తును గాని ప్రవాహములనే ద్రవ్యమంతట వాటపీటిశేయుట (Convection).

సంహానియ వర్షము నం. వి. (బూగో) పర్ష వహనము భూమధ్యరేఖకు నిఱ్పి ప్రక్కలను, దుకష్టప్రస్తోషములలో నీటిలో నిండిన వాయివు వైకిపోయి వర్షరూప మున తిరిగి భూమిపై బట్టుట

సంవాదము నం. వి. 1 సమాచారము 2. ప్రశ్నాత్ర. రూపమగు సంభాషణము.

సంవాహు డు నం. వి. 1. మోయవాడు. 2. తొలు పిసుకువాడు.

సంవాహనము నం. వి. 1. చక్కగా మోయుట 2. ఒడ్డలు పిసుకుట.

సంబిత్కల్పము నం. వి. (బోవ, రాస) వా ప్రవికముగ న్యాయిధ్యమైన సంబిత్క (కార్టోక్రూ) లేపణటికిని న్యాయినిర్వి హాడకు పకుములమధ్య నారోపింపబట్టు సంబిత్క (Quasi-contract).

సంబిత్క నం. వి. 1 జ్ఞానము. 2. సంకేతము 3. ప్రతిజ్ఞ 4. అంగికాంచు, 5. ఆచారము. 6. యుద్ధము. 7. సంభాషణము దూ, సంవితి.

సంవిధాన న్యాయశాస్త్రము నం. వి. (రాస.)

రాజ్యాంగమునకు సంబంధించిన న్యాయ శాస్త్రము.

సంవిధాన ఒవ రాజతండ్రము సం.వి (రాజ., చరి, పూర్) రాజ్యాంగాధ్యమైన రాజ రికము. రాజు ని., ఈ ముగ పాపాలిం చక రాజ్యాంగ శాసనము ప్రకారము శాద్యతాయితముగా పరిపాలించుట

సంవిధానము నం. వి (రాజ., రాస) రాజ్యాగ శాసనము ప్రథము ప్రపంచ క్రూ హక్కుం ను. భాద్యతలను, పరిపాలనా విధానమును రాజ్య అర్థిక, సాంఘిక వ్యవసాలను స్వప్తిరచు చిల్డుము రాజ్యచూ పాలకులకు పరిపాలనా విధానములో మార్గరట్లా నుండు చట్టుము

సంవిధాన పద నం. వి. (రాజ., చరి. రాజ్యాంగ నిర్మాణ సథ. రాజ్యాంగ పరిపతు.

సంవీతము నం. వి. హారముపతె వేసికొనివ ఆండెము.

సంవృతపీంచకము నం. వి (వృక్ష) ఆవేచిత శీంచకము. గింజపై రణణవిచ్చ పొంలు గల మొక్క. (Angiosperm).

సంవృతము నం. వి. ఇ. చుట్టుకొనబడినది. అవృతము.

సంవేగము నం. వి. సంభ్రమము, వేసిక పాటు. నం. (శీవ) ప్రేరేపణ (Impulse)

సంవేగాత్మకము నం. వి. (గృహ) ముల భముగా వస్తేవికాధము పొందు నట్టిది. (Emotional).

సంవేదకనాడులు నం. వి. (ఇ) జ్ఞానేంద్రియముల (చ ఝము, నాలుక, కన్న, ముక్క, చెచి) నుండి కేంద్ర నాడీమంద లమునకు ప్రేరేపణలు ఉంపు నాడులు. జ్ఞాననాడులు. (Sensory nerves).

సంవేశిని నం. వి. మొగచాల.

సంవ్యాపకము నం. వి. 1. ఉత్తరియము. 2. వత్సరము.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. తిరుగనని యొట్టు పెట్టి కొని యి భద్రముచేయా వాడు.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. సంచేషము.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. సంచేషము.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. సంచేషము.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. సంచేషము (గణి) ఉపాధి దిద్దుల (Correction).

సంశోధితకుడు నం. వి. (గణి) దిద్దులదినది. (Corrected) మా సంశోధనము.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. అప్రయోగించు పంచాంగము నం. వి. అప్రయోగించు.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. అప్రయోగించు నం. వి. అప్రయోగించు.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. అప్రయోగించు నం. వి. అప్రయోగించు.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. అప్రయోగించు నం. వి. (విషాదము) అప్రయోగించు (Anabolism synthesis) ఉదా. కిరణ ఇనసంయోగక్రియ.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. కాగిలింత (వ్యాక) ద్రుతము తదుచూసి వాల్యూలో కూడించానుట ఉదా. పూచెనలువ.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. కాగిలించు.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. చేండరి.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. చేరిక

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. కొలువుకూడము.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. 1. సంసారము 2. శాఖ. 3. యుద్ధప్రారంభము.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. 1. పుట్ట. 2. జరుగు. 3 పోవు

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. సంబంధము చేరిక.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. 1. అలుచిడ్లతోడి యునికి. 2. ప్రపంచము,

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. సంసారము కలవాడు. గృహములు.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. సంసారము.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. సంసారము వోందినది.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. సంసారము,

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. 1. చక్క శేయట. 2. శివమును దహించుట. 3. అనుభూతాధిక్షము. రూ. సంప్రీతియ.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. దేవభావ. విషాదము. చక్క శేయబడినది, వ్యాకరణ ఇక్కితమైనది, పక్కము చేయబడినది,

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. (గృహమ.) 1. ఉత్సవము 2 నాగరికత. (Culture).

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. సంశ్యోదితకుడు.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. 1. చిగుబులోనగు వానిచే నేర్చాచిన పడక. 2, యజ్ఞము.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. 1 పరిచయము. 2. ముతి

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. 1. ఇల్ల, 2. విచివి. 3. సమూహము.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. చక్కగా నిలుచుండు వాడు.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. 1. సన్నిహితము. 2. వచుపురము. 3. చిన్న రాజ్యము. 4. మృత్యువు

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. (వరి.) 1919వ సంసారము ఇందియా ప్రభుత్వము | ప్రకారము ల్కి.శ. 1921వ సంసారములో నీపథ సాఫింపబడెను.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. 1. వచ్చినది. 2. చక్కగా మండినది.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. 1. చావు 2 చక్కనియునికి. సంశ్యోదితకుడు నం. వి. యుద్ధము,

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. చక్కగా చేరినది.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. 1. సమూహము. 2. కలయిక. 3. సత్కమ

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. 1. శరీరము. 2. చంపుట. 3. కలయిక.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. చంపుట, రూ. సంప్రీతము.

సంశ్యోదితకుడు నం. వి. సంహారించువాడు. రూ. సంశోధకుడు.

సంహాత సం. విజ. 1. వర్షసాయోగము.
2. ధర్మశాస్త్రము. విజ. సంధింపబడినది.

సంహాతము సం. విజ. సంవరింపబడినది
మరలింపబడినది.

సంహృతి సం. వి. 1. సంహచితము, 2. మర
లుట.

సకర్మకము సం. వి. (వ్యోక.) కర్మము
యైక్ష | పళ్ళను కలిగించుక్రియ ఉఱ
రాముడు రాపణని చంపెను. (ఎపరిని
చంపెనన్న | పళ్ళ కలుగుచున్నది. కాన
చంపెను అన్నక్రియ సకర్మకము.)

సకలము సం. విజ. 1. సర్వము 2. కలతో
గూడినది.

సకి వై. సభ. చెలి. స్త్రీ దూ. సకియ సం.
సభి.

సకిన వై. 1 కృతిమహితి. 2. కిమచిక్క
3. లోఘ్రు. దూ. సగిన. సం. శకునః.

సకినపుషులుగు వి. వై. దైకంటి.

సకినము వై. శకునము, శుభాశుభ
సూచక నిమిత్తము, శుభాశుభ సూచక
వాట్స. సం. శకునః.

సకినమంచము వి. 1. చిత్రపుచనిచేసిన
మంచము. 2. పరుండి కరలునపుడు కిరు
మని ధ్వనిచేయ మంచము.

సకిలించుక్కి. గుఱ్ఱముకూయు. దూ. సగిలించు

సకుడు వై. సభుదు, చెలికాదు. సం.
సభా.

సక్రత్తు సం. విజ. ఆరుదు.

సక్తము సం. విజ. ఒకధానియిందు లగ్గు
మైనది (మనసు).

సక్తువు సం. వి. పేరలపిండి

సక్షి సం. వి. తొడ.

సక్రమింపుభుసి సం. విజ. (గణ.) కోణ
ములు, ఖంజములు, వేరువేరుగా మండెది
బహుభుసి (Regular polygon).

సక్రియము సం. వి. (గృహా.) 1. చురుకు

దనముగలది. 2. పనిచేయ సమర్థమగుపది
(Active).

సప్తి సం. వి. 1. సకి, చెలిక తె 2. స్నేహి
ముదు, సహాయుడు దూ. సభుదు.

సర్వికోశములు సం. వి (వ్యక.) అభోవాహి
నిలో నూడు ఇత్తలెద గొట్టములకు ప్రిక్ష ను
సహాయుకారిగామందు బకొక్కుక్క జీవకణ
కోశము (Companion cells)

సభ్యము సం. వి. చెలిమి.

సగంధుడు సం. వి స్నేహిసును.

సగటు వై. చదంగమున శకం ము.
(గణ.) రాసుల మొత్తము, రాసుల
సంఖ్య మర్యాగల నిష్పత్తి (గణ) సరా
పర (Average). సం శకటః, సంఘాతః.

సగతు వి. గుఱ్ఱపు పల్ల మునకు ఒత్తనాలతో
చేసిన తిగి మోడిపని.

సగము వై. వి. 1. స్వామి 2. అర్థము. దూ.
సవము, సాము. సం. సామి.

సగోత్తుడు సం. వి. దాయ.

సగ్గారి వై. స్వగాలము, సక్క.. దూ.
సగ్గాలము.

సగినముగ్గిసలు వి. (ఐహ.). ఉడ్డు గుడుపు.

సగ్గు క్రీ. అడగు తగ్గు, దూ ల్చిగ్గు.

సగ్గు వియ్యము వి. (వ్యోవ) సాగో అను
చెట్టు పాలనుండి తయారుచేయ బడివక్కుతి
మధాన్యము (Sago) ఇవి Metroxylon
sagu M Rumphii, M. leave అనుతాల
(Palma) కుటుంబమునకుచెందిన మేక్కల
కాండములలోనిలువచేయబడిన పిండివర్చా
రము నుండి తయారుచేయబడినవి ఈ
మేక్కలు సుమేక్కలా. కావా లోంగ్ డోంగ్
డీచ్ లో విస్తరముగ నుడును. ఈకుటుంబ
బమునకేచెందిన Caryota urens (Indian
sago)లను మేక్కలునుండికూడ ఇవి తయా
రగును. Tapioca (కాఱ్ పెండలము Mani-
hot utilissima) అను మేక్కల వేగ్గులో

నిలువచేయబడిన పిండి తో కూడ సగు
లియ్యము తయారుచేయదురు).

సద్ది వ. చెంబు.

సచ్చాలయము నం. వి. (రాక) ప్రశ్నత్వము
యొక్క ముఖ్యకార్యాలయము మంత్రి
మండలి పరిపాలన వివిధ జాబలకు చెందిన
ప్రశ్నత్వ కార్యాలయందు కచ్చేరి

సచిపుతు నం వి 1. మంత్రి. 2. స్నేహి
తుడు 3. సహాయుడు.

సచ్చుము వి. చిల్ల 1 రోక్కపుఱపు, చేటదులు.

సచ్చే గ్రై చచ్చు

సచ్చిద్రము నం వి. (రసా) రంధ్రములు
గలది (Perforated-porous).

సచ్చాప్రాముడు నం. వి మందియాచాంము
గల శాధ్రుడు.

సజలము నం. వి. (రసా.) ఎక్కువ సీటితో
కలిపినది. (Diluted)

సజాతి నం. (గచ్చ.) ఒకే భాతిక చెందిన, ఒకే
ఫుతకలిగిన (Like).

సజాతిపదములు నం వి (గచ్చ.) ఒకే భాతిక
చెందిన పదములు (Like terms)

సజాతియ నం. వి. (రసా) సమాసజాతి
స్పృష్టములు కలది (Homogeneous).

సజాతియత నం. (పరి, రాజ) శామ, మాతము,
ఆచాంము, సాంప్రదాయములు, చుట్టు
యొక్క బంధముగల ప్రజలు (National-
ity).

సజీవావరణ నం. వి (వ్యోవ.) సీమచింత,
ఖుమ్ము, గోరంట కిత్తనార మొక్కలుమై.
వానితో పెంచిన ఆవరణ. (Live fence).

సజ్జ నం. వి. 1. కవచము. 2. అలంకారము
సజ్జక్ నం. వి పడకట్లు.

సజ్జనుఁడు నం. వి. 1. మంవి కులమున
బుట్టినపాదు. 2. మంవివాదు.

సజీతము నం. వి. 1. కవచము తొడిగినది.
అలంకరింపబడినది.

సజ్జాము నం. వి. 1. కవచము తొడిగిన
వాదు. 2. అలంకరింపబడినవాదు.

సజ్జ పై. వి. 1. గంపులు 2. శిరోగ్నమము
3. సూతికాగ్నమము. 4. ఆయుతము.

వి. బుట్ట, నం. 1. సస్యమ్. 2. సదనమ్.
సజ్జకట్లు వి. ఆయుతము.

సజ్జకమ్మ వి. మనోజ్జు ము

సజ్జనకోల వి. పెత్తము.

సజ్జరసము పై. వి. ఒక ధూపపు ప్రవ్యము
నం. సర్జరసః.

సజ్జాకారము పై. వి. సర్జక చెట్టునుండి
తీయు ఉప్పు. నం సర్జారసః.

సజ్జారము పై. వి. ఏనుగుము కుట్టుచోటు.
నం సామాజాగ్రామ్.

సట పై. వి. కపటము. మోసము. నం. వి.
1. ససాన్వితముల ఇడ. 2. జాలు.

సదపు గ్రై. అపచారించు.

సదలు పై. గ్రై. 1. ఊడు. భీ. జారు. 3.
చదలు. వి చదులుట. దూ. సట్లు నం. క్లోథి.

సడి వి. 1. అపక్కిరి, నిండ. 2. జ్ఞాడ. 3. ధ్వని.

సడించు గ్రై. దంచు.

సదింపులు వి. చక్కగా దంచిన లియ్యము.

సడికియ వి. కుక్క మెడప్రాదు. దూ. సడికె.

సడిసన్న వి. 1. ప్రసిద్ధిగలది. 2. నింద
లేనిపి.

సదుగులు వి. 1. వదుము. కీటు. 2. వంకర
మూటలు.

సడ్డ పై. వి. 1. కుక్కర్. 2. లక్ష్మీము. వం.
క్రిఛా. సాధ్యమ్.

సడ్డకుఁడు పై. వి. తోడియల్లుడు. దూ.
మడకుడు. నం. మడకః.

సడుగు వి. జారు. గ్రై. గొణగు.

సత పై. వి. సప్త, ఏడు. దూ. సక్కా. నం. సప్త.

సతనాల్పు-ల జేపే వి. అగ్ని. సప్తజ్ఞమ్ముడు.

శ్ర్వా. ఏడై నాలుకలున్న దేశపు.

సతతము నం. వి. ఎల్లప్పుడు. ఎడకెగనిది. సత్యంకారము నం. వి. క్రయవిక్రయముల ద్రు. సంతతము. గట్టిమ్మాలు. జట్టి, 2. సత్యంకారి.

పతంపాదితవనములు సం. వి. (బూగ్) మధ్యిద రా. తీరమండలి అడవులు (Evergreen forests) (ఈ వృక్షములు ఆకులు రాణుతు).

సతము వై. వి. కార్యతము. నం. కార్యతమే
సతి నం. వి. 1. పరివ్రత (స్తు). 2. పాండి.
(చరి) చనిపోయిన భర్త చితిలో ప్రవేశ
శంఖి ప్రాణముల విధుచు ప్రాందవ స్తు
సతీర్థ్యాదు నం. వి. కూడ చరువువాడు
సహపారి.

వ్రాగురము సం. వి. సమ్మానము. రూ
సత్కారి. సత్కారి.

సత్కరించు సం. ట. సమానించు.

సత్తవే. వి. సత్యిము, శక్తి. దూ. సత్తవ సత్యముడు నం లిం. అందరికంటే మంచి వాడు | కేముడు.

సత్తుదువు వై. వి. సత్కమ
గృహము. నం, సత్కము.

సర్కారు (సర్టిఫికేషన్) పత. నుం. నెం. 21
వి. ఎ. కి. నెం. నుంచి వెలుపోవబడు.

స్తు వై. వి. 1. ఈ 5. 2. ఒక ఆయురవ్యు.
3. కాఠ. 4. బలము. 5. వాణిజ్యమని కుమా
రదు. వం. ఈ 5.

ప తీర్మాలుపు ని. కుమారస్వామి, శక్తిదురు
షట్టి వై. వి. సత్యము. సత్యము పారము.

ప్ర సమయము. సం. విజా. (సత్క) ఉన్నట్టి 1
చదువురి 2. ప్రశ్నము. 3 సత్కము. 4

సాధువు, వ. ట. నక్కతము. ఇ. సత్త్వము
పట్టిన వె. లి. దేవాబలము. సం. శశ్వము
సంచాచియుణ్ణి. (వ్రహ) చెట్లు

తిసి కొనడగు ఆహారప్రవృత్తములను ఎరువు
దూషమున ఫూమికిచేయుట Manuring.
పత్తుణము నం. వి. 1. మంచిమార్గము. 2.
వహితమార్గము.

గట్టిముట్ల. జట్టి. 2. సత్కార్మ.

వ్యక్తదృష్టి నం. వి. (శీవ) అస్ట్రోమండ్య
నిఃమైన కదపి (Plasmosome).

శ్రీపతి వంచి (వృక్ష.) అందాళయము
మార్కిపండుగాతయూరె నది (True f. uit)

వ్యమ సం వి. 1. నిజము. 2. ఒట్టు. 3.
కృతయుగము. 4. బహులోకము.

ఓర్డరపాము నం. వి. (పరి.రాజ.) తాను
చేయుచున్న పని ధర్మయుక్త మైనధను
ధృతవిశ్వాసముతో ఎదుటి వారిని సత్కార్త
హింస మార్గముల దావిరా శాంతియుత
ముగ ఎదిరించుట.

శ్రీనితము నం. వి. చర్కము. ప్రా. కొత్త విషయము. కొత్తికల కొద్ది కూడినది

శ్రీపతి సం. వి. సత్యాగ్రహము సం. వి. (శ్రీతి) సత్యమని రుజువు వరుచుట.

(Verification).
తము సం. వి. అన్నదానగ్లవాము, భాటు
ప్రాణికి దినీకిల్లు

సి సం. వి ఎడతెగక ద నముచేయువాడు

ప్రయోగము సం. వి. 1. నెక్క, బలము. 2
ప్రయోగము. 3. ఒకగుణము 4. జంతును.

మున్దు నం. వి. (రసా.) ఒక వస్తువు చేయక్కు
నని చేయగలసారము (Active principle)
ఒక రమ్ము వండ. లిజ. తెగరితము.

నము సం. వి. ఇల్లు.
పుద్దము ఐక. వలగిష్ట). దీ. నితపద.

మహముచేయు క్రీ. నలచు. చంపు.
ము వం. వి. సత్క. రూ. సదము. సదము.

ర్ హిం. వి. (పరి) 1. అధ్యక్షతుడు. 2.
మొగలు చక్రవర్తుల కాలములో ధర్మ

దాయముల వివయములలోను మతవ్యవ
హోకములందును సలహాచేస్తూ ఉద్దోష్యి.

సదప్రయోగమునం వి పెండ్లి మూడుఁడవనాటి బ్రాహ్మణుల మహాదాతి ర్యాగర సభ.

సదప్రయోగు నం వి 1. సభ్యుడు యజ్ఞ విధి కి పరిక్షాధికారి.

సదా నం అవ్యో ఎల్లప్పుడు.

సదాగతి నం వి 1 వాయువు 2. మోకము 3 సుంగ్యుడు 4 సర్కేశ్వరుడు.

సదాజలక్షాయివయ ఏ. వి. (భూగో). 1. ఏటి కాలువలు. 2 నదికి ఆవకట్ట కట్టి. సీతిని ఆపి ఎచ్చటికి ఎంచిపోకుండ ఏ ఏచిన సరస్సు.

సదాయు విజ కృథము

సదాతమ్ముడు నం వి 1. విష్ణువు 2 శాక్షీ తుడు.

సదావృత్తి నం వి. బైరాగులు మొకలగు వారికిచ్చ వంట సామగ్రి.

సదాశివుడు నం. వి. ఇవుడు.

సదిక నం, వి (గణ) 1. రిషి. 2. పరిమాణ ములు కలిగిన ఒకరాతి (Vector).

సదుపొయము నం. వి సాకర్యము, అను కూలము (ఈ యథము తెలుగులోనే కలదు.)

సదృశము నం. వి. (గణ.) అసురూపము. నం. వి. సమానము, తగినది. (Corresponding).

సదృశ సమైక్యశములు నం వి (వాటి.) ఒకే పారీక్షామిక ప్రక్రియ లేక దళాలలో పని చేయాచున్న సంస్థలు ఒకటిగ వ్యవహారించుట

సదేశము నం వి. సమీపము.

సద్గు తై. వి. కళ్ళము, చప్పుడు. నం. శబ్ది. సద్గుము వి. గృహము.

సద్గ్యము నం. అవ్యో. అప్పుడు, తత్తుతమము.

సద్యోజాతము నం. వి. (రసా) అప్పుడే పుట్టినది (Nascent) ఉదాశింకు ధాతువు సల్పాన్యాల్కామ్మందు పడజేసిన వెంటనే

అప్రావణములచే జనించు ఉదఱని యొక్క వీళి.

సదుంత్క్రోమ్యోములు ఏ. వి. (శీల) తంప్రీమండి ఒకటి తల్లినుండి ఒక టి పడ్డి. ఒకే ఆకారము గలిగి లక్షగానున్న క్రోమ్యోములు Homologous chromosomes.

సధక్కము నం, వి. 1. సమానము. 2. ద లైముతో కూడినది. సభామము నం. ఏఱ (రసా) పొగలెగయు నరి, పొగలు వెలిగ్గెక్కడునరి. ఉదా. గ్రాఫ నక్రికాములు.

సనాతనుడు నం. వి 1. బ్రాహ్మణ 2. విష్ణువు. 3 ఇవుడు విజ. కావ్యములు.

సనాతము నం. ఏఱ కూడుకొన్నది.

సనాతనుడు నం. ఏఱ. జ్ఞాతి, విజ, సమానుడు.

సనాతి నం. ఏ. జ్ఞాతి, విజ, సమానుడు.

సని వై. ఏ శని. నం శని.

సనిద్ధము నం. ఏ సమీపము విజ సీడముతో గూడినది. సనె ఏ. నూరెడు రాయి. డా. సంకలు, సక్కు, సనెకలు.

సన్ను వై. ఏ. సంష్ఠ, సైగ. నం. సంష్ఠ.

సన్నగాఁడు విజ. అలుపు. డా. సన్నపు వాడు.

సన్నగాలి ఏ. మందమారుతము, పిల్లగాలి.

సన్నగిల్లు తే. సన్నమగు, కీణించు, తగు డా. సన్నగిలు, సన్నవారు.

సన్నద్ధుడు నం వి. 1 కవచము తొడి గినపాడు. 2. ప్రయత్నపడినపాడు.

సన్నము ఏ. సూక్ష్మాన్యము విజ. సూత్మము.

సన్నపానము నం ఏ. 1 కవచము. 2. యత్కము. డా. సన్నపాము

సన్నాయి ఏ. సాద్గ్యరము, హిం మహింపాయి, సన్నాసే వై. ఏ. సన్యాసి. నం. సన్యాసే.

సన్నపాము నం ఏ సన్నపానము.

సన్ని ఏ. కుపాకికొను తెక్కయించుకాపు వంటి కత్తి, డా. సనీఁ.

సన్నికర్మము నం. వి. సమీచము.

సన్నికర్మము నం. వి. సమీచము. ఏఱ.
సమీపించునది.

సన్నిధానము నం. వి. 1. సమీచము 2 ఆక్ర
యము.

సస్నిధి నం. వి. సమీచము.

సన్నిపాతము నం ఏఱ. (గజ. శాత.) ఒక
స్థానమునే ఆక్రమించునది. (Coincident).
నం. వి. జన్మి, సన్నిపాత ఇవ్వము, శంధి.
కలయిక.

సన్నితము నం ఏఱ. సమానము.

సన్నివిష్టుడు నం. ఏఱ. 1. సమీపించినవాడు.
2 కూర్చున్నవాడు.

సన్నివేళనము నం. వి (గృహ.) 1. అమ
రిక. 2 సవరణ. 3. సర్దిపెట్టు. 4. ఇలు
(Arrangement).

సన్నివేళము నం. వి (గృహ.) స్తోత్రము,
అవస్థ (Situation).

సన్నిహికకొణము నం వి (గణ.) ఒక
కొణము రౌ క్రూ ఒక భుంబును రెండవ
వైపు పొడించగా నే న్నదు రెండవ
కొణము (Adjacent angle).

సన్నిహితము నం. ఏఱ. సమీపించినది.

సన్నుతము నం. ఏఱ. చక్కగా స్తుతింపబడినది.

సన్నుతి నం. వి. చక్కనిస్తుతి.

సన్నుతించే నం. ట్రి. స్టోకము కేయు.

సన్నె వి సపె, సప్పెకల్లు.

సన్నాధనము నం. వి గౌంచము. దూ. సమ్మా
నము.

సన్నారించే నం. ట్రి. గౌరవించు దూ.
సమ్మానించు."

సన్యమ స్తుతము నం. ఏఱ. 1. సన్యమింపబడి
నది. 2. సమ్ముంపబడినది. కి.ఉంచబడినది.

సన్యమించు నం. వి. కార్యకర్మముల
విధుతు, ఒక ఆక్రమము.

సన్యమించు నం. వి. సమ్ముంపబడినవాడు.

సన్యమించు నం. వి. సన్యమించిన (స్తు

పశుకఫలము నం. వి
(వృక్ష) అవిదా డ
పశుమలలోసిది యొకటి
బట్టిగాని రెంఘగాని

రంజలను కలగి ఊర్వాస్తి తి సపతుఫలము
గల ద్వి. త్రిఫలదళములుగల అండా
శయమునుండి ఇది తయారగును. గా లిలో
సగురుటకు దీనికి రెక్కులపంటి సాధనము
బండును (Samara)

సపత్తి నం. వి. సపతి.

సపత్తుడు నం. వి శక్తువు.

సపరక్ష నం. వి. 1. పూజ. 2. సేన,

సపాట వి. ముటము, సమము, దూ.
సపాటము.

సపించికరణము నం. వి. చచ్చిన పంచ్రాండవ
కిసమున కేయు క్రొఢ్చము.

సపించుడు నం. వి ఏదూ తడముల లోపతి
జ్ఞాతి.

సప్పితి ను. వి సహాయము

సప్పు నం. వి. ఏదు తంతులుగల వీణ. పరి
వాదిని.

సప్పకము నం సర్పో. ఏడు. ఏఱ. ఏడవరి.

సప్పతంతువు నం. వి. యజ్ఞ ము.

సప్పతి నం. వి. డెబ్బది.

సప్పవధ నం. వి. (ఖండు) గళము, సోదు,
గొంతుగొట్టము. నిగళము (Pharynx).
ఈ రెంటికిని మధ్య సున్న అన్నవాహిక
మూక్క శాగము (Oesophagus)ముక్కు
సోటిద్వా ముకలియుద్వారము Throat.

సప్పమము నం. ఏఱ. ఏడవరి.

సప్పమి నం. వి. పశుమునందు ఏడవతిథి.
ఏఱ. ఏడవరి.

సప్పమస్తుడు నం. వి. అగ్ని.

సప్పశుద్ధిదు నం. వి. సూచ్యదు. త్రో
విదు గుణములు గలవాడు.

స్త్రీ నం వి గుఱ్ఱము.

సప్పము వై. వి. సర్వము, సం. సర్వా.

సప్పపుషుక్కు వై. వి. ఆశ్రేష.

పథలము నం ఎడ 1. ఫలముతోగూడినది.

2. సాఫ్ కము.

స్ట్రోషెము ఇం రాజ చరి.) (Suffragette)

స్త్రీలలు వోటింగు హాచ్కు కావలెనని అందోళనచేయు స్త్రీ

స్ట్రోషెట్ ఇం (రాజ) (Suffrage) ఎంచ్ అలో ఉటుచేయు అవికారము.

సబ్పోనో ఇం (శాస) (Subpoena)కోర్టులో హోకిరు కమ్మని ఉత్సవు .

సబము వై. వి శపము, పీమగు, సం. శప:

సబికము వి ప్రా. నాయిదము, ఈచె.

సబాము వై. వి. స్వభావము. సం.స్విభావః

సబడివిజను ఇం. వి. (పోర.) (Sub-dive-sion) జీలాపుపాలవలోని అంతర్భాగము సబ్మండు వి. 1 అనేక విధములగలది ఉచ్చాపతము. 2. కల్ల.

సబ్సిడీ ఇం వి (Subsidy) లైతులకు పారిక్రా వికులకు ప్రభుత్వము చేయు ధన సహా యము.

సబ్బు వి జిద్దును పోగొట్టు టకకార పున్సువు (Soap).

సబ్బుబంక లి (గృహ) సబ్బుపాడిని నీటిలో కలిపి పండినటిగట పదార్థము, ఇదిపీటలో తేలికగా కరగిపోయి, బట్టిను సులభ ముగాందుకుటు సహాయమును, (Soap gelly).

సబ్బురాయి వి. వి. (రసా.) రాతిచిస్ట రాయి, బలణము రాయి (దీనికి టాల్కు అని పేరు కూడ కలదు. రాసాయనికముగ నిది అమ్ముమెగ్గిపియమ్ సిలికెట్.) (Soap Stone).

సబ్బుప్రోచారి నం వి సహా.రి. 2 సాటి సభ నం. వి. 1. కొలవుకూటము, 2 సమూ

సమూ వి జూదము.

సబ్బుక సం. వి మగనాలు ముత్తెక వు.

సబ్బాజనము నం వి ఉత్తములు లోనగువారి సాలింగనాదులకే సంతోషపద్ధుట.

సబ్బాసదుడు నం వి సబ్బాసారుమ సభ యందుడు ధృజ్ఞము.

సబ్బాహక్కులతమిదే వి. వి (సావ.) శాస సభల ప్రాత్మేకపు హక్కులు నిర్ణయించు కమిటీ.

సబ్బికుడు నం వి. 1. సబ్బాసదుడు. 2. జూద మాకించవాడు.

సభ్యుడు నం.వి.ఐ. 1. సభ యందుడువాడు. మంచివాడు.

సమ నం వి సంవత్స ము.

సమండిసము సం.వి. న్యాయము ఒప్పిదము.

సమకట్టు క్రి. యిస్క్రీచు. సేకంచు, సిద్ధ పచము. ఏర్పరుచు, చేయు, వి కపచము.

సమకలనము, వికికరణము సం. వి. (గఁ) అపకలనమనకు వ్యక్తిరేక చర్య (Integration).

సమకులు క్రి లభించు, సిథించు. దూ. సమ కూడ, సమకూరు.

సమకోను క్రి. సమకురు.

సమకోణము సం వి (గఁ) సంపూర్ణ శ్రుమణ ఇనితమైన కోణములో నాలుగవ శాగము, (Right angle),

సమకోణియము సం వి లంబకోణ విశ్వమైనది (Orthogonal).

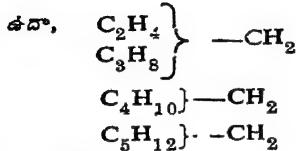
సమకోఱు వి సమకూరటు.

సమకము సం. వి. సయన గోచర మైనది. ఎదురు.

సమఖండత సం. (ఇం) జంతువు యొక్క శరీరము సమఖండములగా మందుట (Metamerism).

సమఖండములు సం వి (ఇం) వరసగా విభజన చెందుచు రేఖాప్రేణివలే సన్న

కొన్ని జంతుల శరీరము యొక్క ఒకా నొక శాగము (Segment metameres). సమగ్రియము నం. వి. (రసా.) కర్పునయోగిక (సంయోగ) ములలో ఒక CH_2 —గణము అంతరముగల యోగిక చంపణకు చెంది నది (Homologous).

సమగ్రియము నం. వి. సమ ప్రము, సంపూర్ణము. సమగ్రియము నం. వి. సమగ్రిక రూ సమగ్రియము సమఫూతత నం. (గణ.) చరణానుల ఫూత సూచీల మొత్తము అన్నివి వరములలో సమ ముగానుండుట (Homogeneity).

సమఫూతసమాసము నం. వి. (గణ.) రాసుల ఫూతముల మొత్తము సమాసముగా మండసమాసము (Homogeneous expression).

సమఫూతస్థాపనము నం. వి. (గణ.) సమఫూతత. స్థాపనము అను నీరెందు ధర్మములను కూడ కలిగిన సమాసము. (Homogeneous symmetrical expression).

సమచతుర్పుజము నం. వి. (గణ.) సమ కొఱములులేక అభిముఖ భుజములు సహా సాంకరముగను సాంలగు భుజములు సమ దీర్ఘ ముగను ఉండు జ్ఞానితీయాకారము (Rhombus).

సమజాతము నం. వి. (గణ.) అవయవ ముల పనులు వేరుగానున్నాను వానికట్టత్తి ఒకటిగా గలది. (Homologous).

సమళ్ళ నం. వి. కీర్తి. రూ సమళ్ళ. నమణి నం. వి. 1. సథ. 2. కీర్తి, సమతలము నం. వి. (గణ.) రెండు ఉండించు కొను పరశరేఖాను పూర్తిగ ఇముట్టు

కొనగలిగిన తలము. తనలోని ఏ రెండు బిందువుల లైను కలుపగా సేప్పు పరశ రేపుకు పూర్తిగా కలిగియందు తలము. (Plane).

సమతలస్తితము నం. వి. (గణ.) ఒకే సమ తలముపై నుండుట.

సమతాపరేల నం. వి. (భూగో) శాప క్రమముమారనిస్తిలో త్రిడికోవాయుపు యొక్కాంపాతనమందలి మాచ్యునుచూపు రేఖ (Isothermal). నం. వి. భూతి వాయుపు శాపక్రమమునకు త్రిడికమధ్యగల సుఖం దను తెలుపు రేఖ (Isothermal).

సమతాళము నం. (గృహ) సమమతమేన. పొచ్చు తగ్గులులేకుండ సరియైన విధ ముగానున్ని చి (Rhythm).

సమతులితము నం. వి. (గృహ) సంసమాన పైనది. చలించనిది, నిర్మలమైనది. నిధా ము గలది. (Balanced) నం. వి. (రసా.) రెండు పైపుల సమాన ధారము గలది (Counterpoised).

సమతులితాపోరము నం. వి. (గృహ) సక్రమాపంము, ఉచితాపోరము, శరీరము పెరుగుటకు తగ్గాలపోరపడార్థము. మిక్రా పోరము (Balanced diet).

సమదర్శి నం. వి. సమముగాజూచువాడు. సమద్విఫలందనరేల నం. వి. (గణ.) రెండు సమశాగములుగాఖండించు రేఖ (Bisection) సమద్విపొర్కువ్వము నం. (వృక్ష) ఆకునకు రెండు పైపులను సమాసముగా వెలుతురు తగ్గులునట్టి అందుచే జాని రెండు పైపులునుపొర్కువ్వముగు అంకర్మిక్కాండము గలది (ఆకు) (Isobilateral leaf).

సమద్విభాష్యము నం. వి. (గణ.) రెండు భుజములు సమాసముగానున్నది. (Isosceles).

సమదీప్తాహసు క్రిథజము నం. వి. (గచే) రెండు భుజములు సమానముగముండు.

క్రిసుషము (Isosceles triangle).

సమదికము నం. వి. మిక్కితి అధికము. సమదిగమము నం. వి. పొందుట.

సమన్నితము నం. వి. కూడుకొన్నది

సమన్నిరిట్టు కం. వి. (శార) (Summons writ), అదిక్కు ఆహ్వానలేఖక్కోర్చులో పోణరు కవ్వని యిచ్చ ఆజ్ఞ

సమపక్క పుష్టములు నం. వి. (వృక్ష.) ఒకసమయమువక్కమువక్కచుపుపొగ్గి తీతులు, కీలాగ్రముకల ఉభయలింగ పుష్టములు (Homogamous flowers)

సమపదము నం. వి. విలుకాదు రెండుకాట్ల సమముగా పెట్టి నియమట.

సమఖాహసుభుజి సం. వి. (గచే) అన్ని భుజములు సమానముగానున్న ఒహసు భుజి (Equilateral polygon)

సమాహసువు నం. వి. (గచే.) సమానభుజములుగలది (Equilateral).

సమాహసుచతుర్భుజము నం. (గచే.) నాలుగు భుజములు సమానముగముండు చతుర్భుజము (Rhombus)

సమాహసు క్రిథజము నం.

(గచే.) మూడు భుజ

ములు సమానముగ

నుండు క్రిథజము సమాహసు

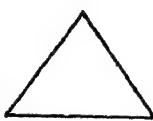
(Equilateral triangle). క్రిథజము

పసుఫారచేఖ నం. వి. (భూగో.) ల్యైచము (ఒక్కిది) మూడిని పరిస్థితులలో కావక్రమములో వాయువు యొక్క అయితన

మందరి మార్పును చూపుచేఖ (Isobar)

సమఫారచేఖలు - నం. వి. (భూగో.) సముద్రపుమట్ల మును సనుపీడన ప్రచేషముగుండ పోష్టు ఊహచేఖలు.

సమము నం. వి. 1. సమానమ్మ. 2. సాధుశు:

సమయము నం. 1. శాలమ్మ. 2. ఆచారమ్మ. 3. పెతిళ్ల. బట్టీ.

సమయు వై. క్రి. చచ్చు. నశించు.

సమరథుడు నం. వి. ఒక విలుకానితో సరిగా శిలిచి పోకెడి యొధుడు.

సమరము నం. వి. యుద్ధము. శ్రీ మరణ ముతో కూడినది.

సమరసము నం. వి. ఒథేదము.

సమహాపము నం. వి. (రసా) సమానమైన స్ఫూర్తిక రూపముగల (Isomorphic or isomorphous), శదా. సోదియం. పొళ్లూ సియం క్లోరెడు రెండును క్రమరూపముగల స్ఫూర్తికము.

సమహాపత నం. వి. (రసా) సమానమైన స్ఫూర్తిక రూపము గలిగియుండుట. (Isomorphism).

సమర్థనము నం. వి. చట్టినది తగినట్లు సచ వెచ్చుట.

సమర్థము నం. వి. 1. అవ్వయయోగ్యమైన యర్థముకలది. 2. హితమైనది.

సమర్పణ (పుము) నం. వి. సమర్పించుట. ఇచ్చుట.

సమర్పుడు నం. వి. సేర్పుకి.

సమర్యాదము నం. వి. సమీపము. వి. సమర్యాదతో కూడినది.

సమబంచచతుర్భుజము నం. వి. (గచే). ఒక జక భుజములు సమాంతరముగానుండు చతుర్భుజము (Trapezium).

సమపర్చి నం. వి. యిముడు. శ్రీ. ఒందరియేడ సమానముగముండువాడు.

సమపర్చిపొతరేఖలు నం. వి. (భూగో.) సమపర్చిపొతముగల ప్రదేశములన్నిటిని కలుపుకేఖలు.

సమపాయము నం. వి. (రసా.) కర్మా వలయ యోగిక సంయోగములందు దిన్న శాశి పరమాణుశులులేనిది Homocyclic.

సమవాయము నం. వి. 1. సమూహము, 2 కూడిన సంబంధము.

- సమవ్త్రీయము నం వి. (శైవ.) అవయవముల ఉత్పత్తి చేరుగానున్న ను ఆపి చేయు పనులు ఒకటిగాగలరి. (Analogous). సమచేతము నం వి. సమవాయము నొంది నది.

సమశిలము నం. (పృష్ఠ.)

ఇది "మధ్యార్థిసారి", పుష్పగుచ్ఛముల తగితో నొకటి, మఖ్యా

తమిపై క్రింగమున్న సమశిలము పుష్పులకు పొడవైన వృంతములును క్రిమ ముగా పైనన్న పుష్పులకు చిన్న చిన్న వృంతములు ఉండుటచే పుష్పులన్నియు దీనిపై ఒకేములు? నుండును (Co-ymb)

సమశిలిష్టస్థాతి నం. వి. (భూగో) కృత రార్థములో క్ర్యూటిక రేఖలు ఆర్కిటిక్ వృత్తమునకు మద్యమున్న ప్రశేషములోను, రక్కి రార్థములో మారారేథలు అంటార్స్టిక్ కృతమునకు మద్యమున్న గ్రాఫేచములోను ఉన్న క్రోషస్థాతి. (ఈ ప్రశేషములో సూక్ష్యదు అన్ని బుఱు పుంటిను వటివాలుగ ప్రశంసుటచే వేడి చరి కూడ మోతాదుగ నుండును).

సమష్టి నం. వి. మొత్తము.

సమష్టిచాధ్వర్త నం. వి. (శాస.) మంత్రులు చేయ పనులకు మంత్రివర్గము ఉమ్మడిగ శాసవశకు లేక విధానశకు చాధ్వర్త వహించుట.

సమష్టివాదము నం. వి. (శాస.) రాజ్యస్విస్వ వాదము, స్వామ్యవాద సిధ్యాంతములలో నొకటి, ఆర్థిక విషయములందు ప్రశాల | చేయస్తు దృష్టి యందుంకొని దేశములో ముఖ్యపరిశులను ఉత్పత్తి స్థాన ములను ప్రశుత్వ రంగములోనికి, కేవలి

లము లాభము కొగకుగాక ప్రశాల అను సములను బట్టి నడిపి చ పలయును వాదము (Collectivism).

సమష్టిసాగుణ్యాంశాలో నిష్ఠా పద్ధతులో సాగుబడిచేయుట, ఉమ్మడి సాగుబడి, సాగుబడిచేయు వా ఎద్దు తమ తమ భూమిం ను ఒకటిగాచేసి సాగుబడిచేసి వ్యాపార లాభమును ఒక నిష్ఠ నిష్ఠతులో పంచుకొనుపద్ధతి (Collective farming).

పుంచెకము కై లి. సమం ము.

సమసనము నం. వి. సుమైచము 2. సమాసము, పదముల చేరిక.

సమసనము నం. వి. సుయుము.

సమస్తానీయములు నం. వి. (రసా) ఆవర్క్రమపట్టికలో ఒకే గడలో నుండు మూల ప్రాణములు (Isotopes).

సమస్తి క్లైట్రములు నం. వి. (గచే) సరూచముగానుండి సంగత శిర్ష ములను కలు పగా లభించు న శరేఖలు అనుష్కము లయ్యాడి క్లైట్రములు. (Homethetics, Similar and similarly situated figures)

సమస్త నం. వి. కై పదము పద్ధతురణ మువైకై ఇచ్చు పద్ధతిపారము. (గచే.) గడితశాస్త్ర సంబంధమైన చిత్రు ప్రశ్న (Problem).

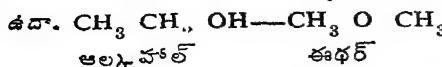
సమస్వరము నం. వి. 1. శాస్త్రమైనది.

2. స్వారసముళిగల ఒకచానితో నొకటి సరిపడునట్లుగా అమృతమి (Harmonious).

సమాంగత నం. వి. (రసా) అవే అవయవములు కలిగియుండుట (Isomerism). మానమాంగము.

సమాంగము నం. వి. (రసా.) అవయవములు అవే అయినపు విప్పాతము భిన్న

ముగమండు యోగికము. (Isomers)

సమాంచలము నం. వి. (వృక్ష.) ఆకు
యొక్క అంచు గీతవలె సమమగా
నున్నది (Entire).

సమాంతర చతుర్భుజము

నం. (గణ.) చతుర్భుజము
యొక్క నాల్చిలైటలు

సమాంతరముగానుండు సమాంతరచతు
నది. (Paralellogram). ర్భుజము
సమాంతరరేఖలు నం. వి. (గణ.) ఒక
తలములో రెండు వైపులను ఎంత దూర
మగా పొడిగించినను కలియని రేఖలు
(Parallel lines).

సమాంతర శిరా విన్యాసము నం. (వృక్ష.)
వ్యత్రి ఫలకము తై నుండు ఊనెలు ఒక దాని
కొకటి సమాంతరముగా నున్న సీరి.
(Parallel venation)

సమాకలనము నం. (గృహ.) జమ. ఇమ
కట్టుట, శాధ్యంకు అకొంటులో డబ్బును
జమచేయుట (Credit).

సమాక్షమృతములు నం. వి. (గణ.) ఒకలు
జతలుగా ఒకేమూలాకముగలవృత్త సము
దాయము. (Coaxial circles).

సమాఖ్య నం. వి. 1. క్రి. వై రు
2, బండుకట్టు.

సమాఖ్య-రాజ్యంగము నం. వి. (రాశి. చరి)
సంఘ రాజ్యము తమ కొక్కుత క్రేయ
మ్యూక్కె కొన్ని రాజ్యములు ఒక కేంద్ర ప్రశుక్కము క్రింద సంఘముగా నేర్చుట,
కేంద్రమునకు ఆరిక విచేచాంగ వ్యుత
వ్యుతములు, రాజుపోకలు, దేశ రక్షణార్థి
కారములు మాత్రము ఇచ్చి. ఆంతరంగిక
ముగ స్వాతంత్రముగా నుండు రాజ్యముల
రాజుకియ పమ్ముళము (Federal Gove-

rnment).

సమాగతము నం. వి. 1. చక్కగావచ్చినది.
2. పొందినది

సమాగమము నం. వి. 1. చక్కనిరాక.
2. ఓండిక.

సమాఘాతము నం. వి. 1. యుద్ధము.
2. వధము.

సమాచారము నం. వి. 1. చక్కగా నడుశుట
2. వృత్తాతము.

సమాజము నం. వి. 1. మసుఫ్యూల గుంపు.
2. సభ. 3. విసుగు.

సమాజ చి రా స చా ర్య క్రైస్తము నం. వి.
(పోర.) గామీణ ప్రజల స్వాత్మముఖాలి
వృధికి శారత ప్రశుత్యము ప్రజల సహారములో వ్యవసాయమును రచాచా
సాకణ్యమును కల్పించుటకు సాగించు
చున్న కార్యిక్రమము (Community
Development Corporation).

సమాద స్తలము నం. వి. (రసా) చదును దా
నున్న క్రిందు ఛాగ ము గలచి (Flat
bottomed).

సమాధానము నం. వి. 1. చక్కగానుంచుట,
2. అంగికారము.

సమాచి నం. వి. మనోలయము, నియమము.

సమానపక్షము నం. (వృక్ష.)
ఉపవ్యతములు సరిసంఖ్యలో
నున్నది (థన్న ప్రతము
(Paripinnate)).

సమానము (పణాతీయము) సమానపక్ష
నం (గణ.) ఒకే జాతికసంబం థన్న వ్యతము
థించినది, ఒకేమూలసంఖ్యక లిగినది (Like).
వై. వి. సమ్మాతి. నం. వి. చాలియందలి
వాయువు. వి. కుల్యము.

సమాసతము నం. వి. 1. ముగించినది. 2.
చంపునది.

సమాప్తము నం ఏఱ. 1. ముగిసినది. 2. చచ్చినది.

సమాప్తి నం. వి. 1. ముగియిక. 2. చాతు.

సమాప్తించు నం. క్రి. 1. ముగించు 2 వంపు సమాయతనదేఖ నం ల (బుగో) అయి

తపము స్థిరముగానున్నస్సుడు తావక్రమ ముతో వాయుషు ప్రేషమంచిలిమార్గును చూపుచేఖ (Isochore).

సమాపేకము నం వి. ఒక చోటగూడుట, ప్రపేళము.

సమాకయము నం. వి. (రాజ., చరి.) మిగ్ర్ కూటమి.

సమానకము నం. వి. శుభ్యాంధ పదముల సమాహము.

సమాసము నం. లి సమర్థములగు పదముల నీకిఫాహము. 2. సంక్లేపము. 3. కేరిక (గచ్.) రాసులసమాహము (Expression)

సమాపోపయుక్తి నం. వి. (ఆర్థ.) అను భోగించిన పస్తురాళియంతటివలన కలిగిన యొత్తము ఉపయోగిత.

శమాహరము నం. వి. చెదరినవి ప్రోగు చేయట, సంక్లేపము. దూ. సమాహరి. ఇము

పమాహాత్మయ నం. ఏఱ. 1. చక్కగా ఉంచ లిడినవాడు. 2. అంగికరంచబడినవాడు. 3. సమాధియందున్నవాడు.

సమాహాయము నం. వి. 1. పేరు. 2. ప్రాండి. 3. దూర్ఘతము. 4. యుద్ధము

సమితి నం. వి. 1 సమాహము. 2 యుద్ధము సమిత్తు నం వి. యుద్ధము, పోరు,

సమిత నం. వి. చిరుగు. వంటిటికు.

సమీకము నం. వి. యుద్ధము, త్వా. పర - స్పృరము కదియంచునది.

సమీకరణము నం. వి. ఒకటిగా చేయట.

సమానముగా జేయుట (గచ్.) రెండురాళి సముద్రాయముల మానవ్యమును తెలుపు నది (Equation).

సమీకణము నం. వి. చక్కగాపరికీరించుట. సమీక్షితారి నం ఏఱ చక్కగా యోచించి వసిచేయవాడు

సమీచినము నం. వి. సత్యము. సరిశుద్ధము తగినది

సమీపము నం లి కేరువ. సమీపించు నం క్రి చే పచ్చ

సమీరణము నం. వి. 1. వాయువు. 2. బాటసారి. త్వా లెస్సుగా చరించువాడు.

సమీరము నం. వి. సమనయసీయ పదవములు స్థలసమీరము, ముగ్ర సమీరము.

సమీరితము నం ఏఱ. 1. చక్కగాపోయి నది. 2. పొరవేయలడినది

సమీరుడు నం వి. వాయువు.

సమీచా నం. వి. కోరిక.

సమీహితము నం వి. కోంబడినది.

సముఖము నం. వి. ఎనురు.

సముచితము నం ఏఱ. మిక్కులి తగినది.

సముచ్చయము నం. వి. 1. చెదరిస వాని కొక టిగా ప్రోగుచేయట. 2. (వ్యక్త.)

విడివిడిగా మన్నవాని కొకచాని యంద స్వయము కల్గించుట, ఉడా. అతడును ఆశేయ

సముచ్చునవిధానము నం. (వ్యక్త.) కొన్ని బహు విదారణ ఫలములతోని గింజలు, పలము గాలికి కడలినపుడు ఎదజల్లి బటు పిధము. (Censer mechanism).

సముచ్చయము నం. వి. 1. బుక్క లి పొడుగు. 2. విరోధము. దూ. సముచ్చా యము.

సముత్థానము నం. వి. ప్రయత్నము.

సముద్రయము నం. వి. 1. చక్కని యుదు యము 2 సమాహము. 3. యుద్ధము.

నం. వి. (ఆర్థ.) ఒక పస్తువుల గుంపు తేడా సమాహము. (Aggregate); (గచ్.) చాసుల సమాహము, (Aggregate).

సముద్రాయంచు శ్రీ. ఉదార్య.

సముద్రకము నం. వి. బరచి.

సముద్రశుభేదు నం. వి. గురువుచే శిక్షించ

బడినవాడు, దుడుకువాడు.

సముద్రాయంచు నం. శ్రీ (విభారి) శూసి కొను

సముద్రతీటి శైలోప్పు స్థితి నం వి (భూగో) : ముదతీ మంలలో గల శిలోప్పిణితి (ఇట్లి శిలోప్పిణితి గల ప్రదేశములలో గరిష్ట కనిష్ఠ ఉపోగ్రహమలలో ఎక్కువభేదము కనిపించు దీశకి భూమిక నీటికి గల విభిన్న మైన ఉచ్చ గాహక శక్తి కారణము.)

సముద్రనవితము నం వి చంద్రదు

సముద్రవచనము నం. వి. (భూగో.) సముద్రము నుండి భూమిపైకి వీచెడి గాలి (Sea breeze.)

సముద్రశుషోటుపొటులు వి. (భూగో.) నూర్చందుల అకర్షణక్తిచే సముద్రమందికి నీటిమట్టము ప్రతినిధిము రెండు పార్చు పొచ్చును. రెండు పార్చు తగ్గుటి. (పాటు=సముద్రశు నీరు పొచ్చుట. పోటు=సముద్రశు నీరు తగ్గుట.)

సముద్రము నం. వి. పాగరము.

సముద్రయానప్రిమా మి. వి. సముద్రముల పై సరకులను పఠువపుడు వాసిని థిమా చేయి సద్ధతి. (Insurance of Naval goods).

సముద్ర కైవాలము నం. వి. (వృక్ష.) సముద్రపు నీటిలో పెరుగు నాచువంటి ముక్కలు. (Sea weeds).

సముద్ర సంగ్రహము నం. వి. (భూగో.) సములు పముద్రమున కలియు శ్ఫులము.

సమున్వైధుడు నం. వి. గర్భి, చదువచి తమ్ము చదువచగా నెంచుకొనువాడు.

సమున్వైము నం. వి. తడిసినది.

. సమూతి నం. వి. (శం.) ప్రౌఢ్రాయిడ్ |

యొక్క గొట్టమువంటి శాఖలకు లోపల నుండు చిన్న చిన్న అఱవులుగల కణ జాలము. (Coenosarc).

సమూహాఫలమువం వి (వృక్ష.)

బడే పుష్పములోనివిథ క్రాండ

కోళము నుండి తయారైన

ఫలమూహాము(Elaeorio).

ఉదా సేతాఫలము, నంపంగి,

సమూహాము

సమూహాము నం. వి. గుగ్గు.

ఫలము (గజీ) రాసులసమూహాము (Group).

సమ్మిట్ నం. వి. 1. మెక్కాలి సంపద. 2.

నింపు 3. అధివృద్ధి.

సమేతము నం. వి. కూడుకొన్నది.

సమేలము వై. 1. సమైక్యసము 2.

షద్దిక, చేరిక. నం సమైక్యసము.

సమోయిడులు 30 (భూగో.) (Samoyeds)

అసియా మంచు ఏడాడలలో నివసించు మానపులు.

సమైష్ట రేఖలు నం.వి. (భూగో.) భూమిపై

సమైన ఉపోగ్రహ చూపు ఊహో

రేఖలు (భూగో) సముద్రశు మట్టమున

నన్నటుఁ లెక్కంచి నస్తిడు సమైష్ట

గల ప్రదేశములగుండ పోషు ఊహో రేఖలు

సమైతము నం. వి. కష్టమైనది. 40గి

కృతి మైనది. నం. వి. (గృహ) స్వీకండా,

అంగికాఃము. (Acceptance)

సమైతి నం. వి. అంగికారము, ఇన్న.

సమైతించు నం. శ్రీ. అంగికరించు. రూ.

సమైతిస్తులు.

సమైదము నం. వి. సంతోషము.

సమైదము నం. వి. 1. రాయిడి, రాపిడి

2. గుంపు.

సమైనము నం.వి. గౌరపము, సేతాస్తరము

సమైనించు నం. శ్రీ. గౌరచించు.

సమైర్కరము నం. వి. 1. శోషము. 2.

. అక్కా. 3. ఊర్ముటు. *

ప్రమ్మాదని నం. వి. చీఫునుకట్ట.

ప్రమ్మాదికలు వై. వి. పాదరకలు. నం. సంవాహికా.

ప్రమ్మాదికము నం. విజ. 1. ప్రమ్మానము. 2. ప్రమ్మానమైన పరిమితి గలది.

ప్రమ్మాదికము వై. 1. ప్రమ్మానము. 2. కట్టు కాటు. రూ. పమ్మె, పనికేయువారు పని చేయక కట్టుకట్టి తిరుగుకాటుచేయట.

నం. ప్రమ్మాది.

ప్రమ్మాదికము నం. వి. ఎడటి.

ప్రమ్మాదము నం. వి. మిక్కిలి సంతసము.

ప్రమ్మాది వై. కార్బికులుగాని, క్రామికులు గాని టక్ గ్రీపముగ పనిచేయకుండ ఆగి పోపుతిరుగుకాటు.(Strike).నం.ప్రమ్మాది ప్రమ్మాది వి. పెద్దశుక్కె ముద్దు ము వై విశ. ప్రమ్మాది ప్రమ్మాదము నం.వి. కలయిక, ప్రమ్మాది ప్రమ్మాది నం. వి. చక్రవర్తి.

ప్రయోగాన్ ఇం (రసా.) (Cyanogen), ఉది జవయనికాముగల వాయువు. (ఇది నిలువచేసిన ధాన్యములను పాచుచేయు పురుగులను నాళపముచేయట కుపయోగించున).

ప్రయోగి వి. (సంయ+అట). 1. ప్రయోగిక. 2. లీల. 3. సల్లాము, రూ.సయ్యాటము

ప్రయోగించు క్రి. పరిహాసించు,

ప్రయోగించు వి చేరిక, స్నేహము రూ.సయ్యాటి ప్రంగు వి. నావికుడు,

ప్రందుర నం. వి. (రసా.) ప్రమ్మాది ప్రమ్మాది రంగ్రసులు కరిగియండుకి (Porosity) ఉదా. మట్టి కూడా.

ప్రంక వి. 1. అమ్మదగిన పమ్మతు. 2. పస్తుపు. 3. లక్కుము (అర్థ.)అనుభోగ్యి మేలమ్ము టకు సిద్ధముగానున్న పమ్మతు.

ప్రంకుదాలరు వి. వి. (అర్థ.)ప్రంకుమాట్టి డిలో క్రికెప్రమ్మాదముగు విలువగలదాలరు (Dollar sterling).

ప్రంకులనుకూడ బెట్టుటి (వాజీ) వ్యాపార నులు కమయొద్దుముగ్గు సరకును అను లోక్కె కు ప్రభుత్వమునకు తెలియకుండ కూడ తెట్టి కొలది కొలదిగ అమ్ముచు అసాధారణమైన లాభములు పాండుపద్ధతి (Black-marketing).

ప్రంగు వై. వి. శిఘ్రము. నం ప్రాక్, శిఘ్రము సరఫు నం. వి. తేసటీగ.

ప్రంతము నం. వి. తొండ.

ప్రండు వై. 1 ప్రండము. స్త్రీల మెడను ధరించు బంగారు అల్లిక తీగ 2. నూలు దారము. నం. పచండా.

ప్రంజ్ఞాచేణి నం. వి. (గజీ) ఒకచానివైని ఒకటి జారుటకు వీలుగా పమ్మిన రైచు లఘుగులక చిహ్నిత మాపక ప్రేణలుగల కొలుచుయాంతికపరికరము. (Sliderule)

ప్రంజ్ఞి నం వి 1.ప్రోప 2 పరుస. 3.పిధము. ప్రందారు వై వి. కూరుడు. రౌషు..పం. శరధారి

ప్రందు క్రి. పముముగాపంచు

ప్రందరా పొం. వి. (వ్యాపార.) అండ తేయట.

ప్రంపి వి. ద్వారము,

ప్రంపు వై. వి. ప్రముచు నం. వి. 2. ఏథిడ ఐనిఫాండ్. 2. ఆదుకుక్కు.

ప్రంపు వై. వి. స్వేరము, ముకుగాలి, ప్రంపు, స్వేరము. నం. స్వేరక, నం.వి. 1. పోరము 2. గమనపము,

ప్రంపి వి. ప్రముచు పరుస.,

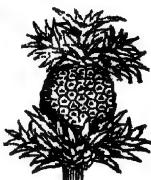
ప్రంప వి. సమీపము.

ప్రంపము నం. విజ. రపముతోగూడికది.

ప్రంపర వై. విజ. మిక్కిలి శిఘ్రముగ,

ప్రంసాక్షణలము నం. వి

(పృష్ఠ.) పుపుమండలి అంకయు కతిసి తయారై విపులములలో నిది ప్రంసాక్షణలము

వుకటి. (దీనిలో ప్రధానాకము మాండలముగా సుందరును (sorosis), ఉదా. అనాస, వసన, మల్చరి సరసి నర. ఏ కొలను. దూ, సరసు సరస్సు. సరసిజనాముడు పఠ. వి. విష్ణువు. సరసిజఫల్వుడు పఠ. వి. బ్రహ్మా. సరసిజము సరసిజాతము సం. వి. తాము. సరసిజము సరసిరుపాము సం. వి. తామర. సరసు క్రై, సరండు. సం, వి సరసి. సరసేయ సం. వి. రసికుడు. సరస్వత్తి సం వి. 1. పలుకుణిలి. 2. పలుకు. 3 ఒక నది. సరస్సు సం వి. సరని. సరళము సం. వి. (గణ.) ఏకఘాతియము. (Linear). సరళపుష్టములు సం. వి. (పృశ) పుష్టములో పలయములో ప్రతి పలయములో నున్న ము ఆయన గా ఉత్కపతములు ఆకర్షణక (స్తుతములు) రథములు. ఒకే మారింగానున్న పుష్ట లు (Regular flowers). సరళము సం. వి. కౌదాల్మ్రము గలది. వంకర కానిది దూ. సరాళము. సం. వి. (గణ.) 1. లంబము 2. శాఖలు తెని బుఱురేభి. (Normal). (ప్రాక.) గ. జ. ద, ద, బలు. సరళములు. సరళరేఖ సం. వి. (గణ.) ఒక చలన విందుపు ఒకేరిక్కుగా చలి చుపచ్చుడేవడిన విందు పథము. (Straight line). సరళ (మైన) వడ్డి వి (గణ.) అశుభక కలియని వడ్డి (Simple interest). సరళవర్తగళ పం. వి. (గణ.) ఒక వర్త లతు పడి పెంట ఏకరూపముగ చలించు చుపు విందుపురుది గియబడిన లంబము దుక్క పాదము అపరులు వాగ్నము పే సరిషాదు వి. మేరి. దూ. సరుడు.

గ్రహించు చలనరీతి (Simple harmonic motion). సరాగము వి. బద్దిక పం. వి. తాగములో గూడినది సరాతి వి గోడవలె గుడా ర ము చుట్టు వైచిన తెర. సరాతి వి నరసి చూడగానైన సమత్వము. నర వై వి. వోకము, గుచ్ఛము. వి 1. సమము, యుక్తము. 2. ససూప్తి. పూర్జ ముగా అవ్యై అంగికారార్థము. సం. సరిం. సరిచెచు పం. క్రై పోపు. సరిచ్చుక్కే. సరిపదు. సరికదచు క్రై. ముందు మించు, మీరు. సరిగ వై పం. వోంము 2. ఇకి. పం. సరికా. క్రైకి. సరికొను క్రై చంపు. సరిచెయు పా. క్రై. చక్కనిచేయు, సాంకము. చేయు (భోత.) పరికరములను ఉపయుక్త ముగాచేయు (Adjust). సరిచొచు వై. క్రై. సంప్రతించు. సరిచొచుట క్రై. (గణ.) ఒక ప్రావచనము గాని సమీకరణముగాని సరిగానున్నచియు చేనిదియు చూచుట (Verification). సరిపూడు క్రై. సమానమగు. సరితు పం. వి. నది. సరికుత్తి పం. వి. సముద్రుడు. సరిదాఁడు క్రై, దృష్టాంతమగు. సరిపదు వై. క్రై అనుకూలమగు యుక్త మగు, అసమానమగు. సరిపెట్టు క్రై. 1. సరిచేయు. 2. చంపు. సరిపోపు క్రై. 1. సమాఘనగు 2. సమాధానమగు. 3. అయిచోపు 4. నశించు. సరిప్రాధు వై. వి. అర్థ రాత్రము. వేరియ వ. పగుళ్ళప్రాతిన సందు, ఇందు.

సరీస్పృష్టము నం. వి. పాము. ప్రాకుడు జంటలు.

సరీస్పృష్టము లు నం. వి. (జం) చల్లని సెత్తురు చర్చిముపై పెంకువలె నుండు గట్టి ని రాక్కి ఇ ము లు, ఊపిరి తిక్కులు, రెండు బృహద్ధమున చాపములుగల ప్లిపు వంటిన జంటలు (Reptilia). ఉదా లల్లి, తొడ మొనలి పాము, తాళేలు. మొ, సరుగు క్రి. పెరుగు, పరిల్ల.

సరుగుడు వి. (వృక్ష) సరవిచెట్టు. దూ, సదుపుడు.

సరుడు వి. 1. శాణ ము. 2. గరభేని శాణము.

సరుదు లి ఎల్ల. 2. వరద.

సరువాకేత్తములు నం. వి. (గచ.) ఒక దాని కోణములు మరియుక దాని కోణముల లభో వరుసగా సమానముగ నుంచు వాని సదృశ భుజముల నిష్పత్తి సమానముగ నుండు సరథ రేఖాత్మక కేత్తములు. (Similar figures).

సరూపత నం. వి. (గచ.)

ఒక సమశీల్ప లోని

ఒక కేత్తములోని

కోణములు రెండవ సరూపత్తికిభుజములు కేత్తములోని కోణములకు వరుసగా సమానముగను. ఒక దానిలోని భుజములు రెండవ దానిలోని భుజములకు వరుసగా సమాన నిష్పత్తిలోను ఉండు ధ్వనిము (Similitude).

సరూపతాకేంద్రము నం. వి. (గచ.) సమ స్థిత కేత్తములలోని సంగత కీర్తములను

కలుచేగా సేవ్యాయ సాశ రేఖలు అనుష్టక ములగుఖిందును. Centre of similitude, సరెండర్ విలువ వి. వి. విదురలమూల్యము.

థిమర్సెనిన వ్యక్తి ప్రీమియము వాయి దాలను చెల్లించుటకు శక్తిశేక కొని ఇతర

కారణమ లవల్ గాని. థిమర్ వదులుకొని ఒట్టు దాఖలా సాముగ్గె రాబట్టుకొసరదలలచి నచో ఆన టికిదానికిగల విదురల విలువ. (Surrender-value).

వరేసు వి. ఒక దీనుసుబంక. ప్రజము అన బిడునది లి (రఘు.) రష్టుకుకఱ్జ అలికించు కంక పదార్థము. (ఇది పశుపు, డెక్కులు ఉడికించి తయారుచేయబడును). (Glue). సరోణము సం వి. 1. తామర. 2 తాము కోలను.

వర్గున్ ఇం. వి. (Circus) | కీడాకారులు జంటలు ప్రదర్శించు సాహాసోపేతమగు వినోద ప్రదర్శనము.

వర్గురు హిం వి. 1. ప్రశ్నఃప్రము. 2. కీల్లా, పరగచా, ప్రథ త్వమువారు.

సరీస్పృష్టకోచ్చ ఇం. వి. (శాస.) (Circuit court) సంచార స్వాధ్యాయము.

సరీస్పృష్ట జడ్డి ఇం. వి. (శాస.) (Circuit judge) సంచార స్వాధ్యమూర్తి.

సర్కము నం. వి. 1. అధ్యాయము. 2. విసర్జనము. 3. సిక్సుయము 4. స్వాధావము. కీ ప్రైట్.

సర్కము నం. వి. (వృక్ష) సాధారణముగా శంక్వాకార సృష్టముల కాండములలో నుండు వసుపురంగు గల ఘనపదార్థము. (ఇది సిటిలో కచుగదు. సారాయము టర్పెంటై నీలలో కచుగును). (Resin). నం. వి. మద్ది.

సర్కములు నం. వి. (వృక్ష.) పౌలక్కలనుండి విసర్పించబడు ప్రవ్యములలో నివి యొకటి (Resins).

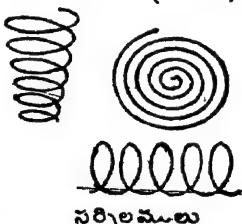
సర్కరపత్రము నం. వి. (గృహా.) అర పూస, దీనిని సబ్బు చేయుటలో ఎక్కువగుటమును కొంచెను రంగు నిష్పక కును ఉపయోగించు ఇవి కొన్ని చెట్ల మొక్కలు ప్రస్వించు రసమునుండి జనించును (Rosin).

సర్కారును ఇం ఏ. (ఆర్) (Sur-tax) సరకు లీక విధించిన పన్ను తె వెరోక పన్ను విధించుట.

సర్టిఫికెట్లు ఇం. ఏ (Certificate) యొగ్గేతా సత్రము. నిదర్శనపత్రము. ప్రమాణ పత్రము.

శ్రవ్యంచ్ హిం.ఏ. (రాజ) గ్రామపంచాయతి అధ్యక్షుడు
సర్వము సం. ఏ. పాము, సచ్చము.
పర్పి సం. ఏ. 1. సేఱు 2. ఆలము. 3. రోగిచేషము.

పర్పిల కపాటము సం. ఏ. (ఎం) మెలికలు తి గియుండు కపాటము (Spiral valve)
పర్పికనొకము సం. ఏ. (రసా) మెలికలు గల గొట్టము.
పర్పిలము సం. ఏ. (గజీ) ద్వారా ధారవతై తై చుట్టు కొని పోసు రేఖ. స్పీంగు ఆకారము గల రేఖ. (Helix).

పర్పిలములు

పర్పిలంపో సం. ఏ. భూమి.

పర్పిజినము సం. ఏ.ఐ, అందరకు పొత తైనది

పర్పితితు సం. ఏ. అరువది సంవత్సరములో వొకటి:

పర్పిజ్ఞాయు సం. ఏ. 1, బుద్ధుడు. 2. కిఫుడు.
ఏం: అన్నియు జెరిగివాదు,

పర్పితోర్చుడము సం. ఏ. పాతుగు ప్రక్కం వాకింధు గల రాజగృహము.

పర్పితోర్చులము సం. ఏ. 1. ఆకాశము.
2. ఆలము.

పర్పితోముఖుడు సం. ఏ. 1. ఆత్మ. 2.

బిహ్వా కి కిఫుడు.

పర్పిత మం. ఏ అవ్యా. అంతట.

పర్పిథా నం. అస్తి. అన్నిరిధముల.

పర్పిదా నం. అవ్యా. ఎల్లిపుడు.

పర్పిపక్ష సమావేశము నం. ఏ. (హ్యావ.)
అన్నిపకుములు తేరి జరువు నభ (All Parties Conference).

పర్పిభక్తికము సం. ఏ. (ఎం) అన్ని రకము
లై న అహిరమును తిముట్టిది. (Omnivorous).

పర్పిభక్తుడు సం. ఏ. అగ్ని.

పర్పిమంగళ సం. ఏ సార్వాం.

పర్పిము సం. (పర్పి.) సమాప్తము, అంతయు

పర్పిల సం. ఏ చిల్లికోల, శాయల

పర్పిసమాప్తము సం. ఏ. (గజీ.) అన్ని
అంగములు ఒక దాని కొకటి వరుసగా
సమాప్తముగా నున్నది (Identical Congruent).

పర్పినమీకరణము సం. ఏ. (గజీ.) రాసు
ల మీ నాధారసడని సమీకరణము. (Identity).

పర్పి సామాన్య మానవ హక్కుల ప్రకటన
ఏ. (పరి..రాజ) ఒక్కరాజు సమితి ఆర్థి
సాంఘిక నభ, సాధారణ సభా సమైత
ములో సి ప్రకటన క్రి. ఐ. 1948లో
కావించినది (ఈ ప్రకటన ప్రకారము
ప్రపంచములోని ప్రతిమానవునకు ప్రతి
జాతికి స్వపంప్రముగా బ్రాహుముటు హక్కు
గలరు ప్రపంచములో నేడేశమండైనసు
ఖాతి, మత లైంగిక విచక్ష, భానిస
వార్షిపారము, భానిస తనము, పసికాలుర
క్రమ ఉండరాదు).

పర్పింగీణము సం. ఏ. 1, ఎల్ల యవయ
ములసంఖయములోగూడిపది. 2. ఎల్ల యవ
యువతుల లందు వాగ్దాసించినది,

పర్యాధికారకాసనము నం. వి. (కాన..చరి) టుగ్గుడు రాజగు ఎనిమిదవ పోస్తీ కాంమలో గ్రిటిష్ పార్లెమెంటు ఇంగ్లందు రాజకు లోక వ్యవహారము లలోసేగాక మహిషయములలో గూడ సర్పాధికారము కలదని ఆమోదించిన చట్టము.

పర్యాధికారిద్దులు నం., వి. కాక్య బుద్దుడు సర్పము నం. వి. ఆవాలు సంపత్తిక వి. 1. చిస్టుగోనె 2. కొన్సిప్రెచేశ ముల ధాన్యము కొలమాసము.

పలగ వి పాలు. దూ. సలపి.

పలపా హిం వి. ఆలోచన.

పలాక వై. వి. కలాక. కమ్మి నం.కలాకా పలాపము వి. సముద్రమలో ముత్తెపుచిపు తేరుట.

పలి వి. చప్పుడు. సందడి.

పలించు వై. క్రి. చలించు నం. చల్.

పలికము విం అంగుము.

పలిగ వి. ప్రాపు పలిలము వై. వి. కొలుపుడుచానిని కొలుపు నుండి క్రోయిటు. నం. చాలికమ్.

పలిలము నం. వి. సీరి.

పలగ వి. ధాన్యము కొలుచునపుడు గురు మక్కలయుంచుకుచ్చ. పెచ్చు. దూ. సలుపు పలగు వై. వి. కుల్మాము. ఏదుపంచి. దూ. సలుపు. నం. కల్యాకు.

పలుపు క్రి. చేయు. దూ. చలుపు.

పల్లకి నం. వి. అందుగుచెట్టు.

పల్లాపము నం. వి. పరస్పర సంభాషణము. దూ. స్కల్లింపము.

పవ వి. జాద.

పడకి వి. సప్పడి.

పవిత్ర వై. సప్పత్తి. నం. సప్పత్తి.

పుపతితల్లి వి. మారుకల్లి. విమాత.

పుషు వై. వి. సమత. సామ్యము. నం.

సమత్వమ్,
సపదరించు వై. క్రి ధరించు. తాల్పు.
సపనము నం. వి. యజ్ఞము.
సపము వై. వి. యజ్ఞము, ఇస్తుము
సపమయన్నాడు నం. వి. స్నేహితుడు.
విజ. సమాన వయస్సు కలవాడు
సపర వి చక్కనైనది. చరులైనది. దూ.
సపరస
సపరణ వి. 1. వాహనాద్యలంకరణము. 2.
పరికరము 3. సేవ. 4. సౌమ్యము. దూ.
సపరణము.
సపరణచేయు క్రి సపరణించు. వాహనా
దుల సలంకరించు
సపరించు క్రి 1. అలంకరించు. 2. చక్క
బరుచు 3. కూర్చు. 4. తాల్పు. చేయు.
సపరింత వి సపరింపు
సపరిల్లు క్రి. అందమగు.
సపరుచు క్రి. సపరించు.
సపాయి వి. 1. మేహరోగము 2. పడవపెద్ద
మోకు.
సపారి హిం వి. ప్రశ్న. యుక్కిప్రశ్న.
సపాలు హిం. వి. ఎదుర్కొనుట, ప్రశిఫుట
ము (Challenge).
సపవి అవ్యో అని, అని చెప్పి.
సపవిత నం. వి. 1. సూమ్యాడు. 2. కండ్రి.
దూ. సపవిత్రుడు.
సపవితి నం. వి. 1. తల్లి. 2. ఆపు.
సపవితము నం. వి. సమీపము, సపేళము.
సప్యము నం. వి. 1. ఎదు. 2. కుడి. 2.
ప్రతికూలము.
సప్పడి వి సపడి,
సపే. 1. కాగు 2. అరోగ్యము. 3 నిగ్గ.
సపుభు విజ. సాధువు.
సప్పునములు నం.విజ. (సం) శ్శారియుజంకు
పులు (Mammals)

పస్యవరిష్టనము నం. వి. (వ్యవ.) ఆయు వైదలను తగినరీతిని మార్పులు సేర్వము చేయుట (Rotation of crop).

సప్యము నం. వి. ప్రైరు. డా. శస్యము.
సప్యనంగ్రహణము పం. వి. (వ్యవ.) ప్రైరు పంటకు ఎచ్చిన తర్వాతచేయ పమలు.
(Harvest etc. of crops)

సహా నం. వి. భూమి.

సహాకార నిరాకరణోద్యమము నం. వి. (చరి. రాశ.) మహాత్మాగాంధి భారతదేశ స్వాతంత్ర్యము సాధించుటకై మొదటి సాంగ భారత బాషియు కాంగ్రెసు పార్టీ విధానములో క్రి.శ. 1920వ సం. 10° ఈ యుద్యమమును ప్రవేశపెట్టుపు. భారతి యులు శాసనసభలలో ప్రవేశించరాద నియు ఇంగ్లీషు విద్యావిధానము ప్రకారము పార్టీ ప్రార్థికలున్న పార్టీల అకు, విద్యాలయములకు వెళ్ళాడనియు విదేశవత్తుములు వాడరావియు, కాయుద్యమము అండలు విధించెను. (Non co-operation).

సహాకార పరపతి సంఘము వి. వి. (అధ.).
సహాకార సంఘ సభులకు ప్రశ్నికావసరముల కొరకు తట్టున్న వడ్డిక బుఱముల నిచ్చుసంఘ (Co-operative credit society)
సహాకార పొదిపరిక్రమ కేంద్రము వి. వి.
సహాకార దదిమంధన గృహము. సహాకార పద్ధతులపై పాల పరిక్రమ నడుషుట (Co-operative dairy farm).

సహాకారము నం. వి. వ్యాపి, సమిపీ కార్బ్రైట అమ గుర్తించి వ్యక్తులు సంఘముగా చేపి పరస్పర పాపాయ్యక భావముతో వాని సేయుట. నం. వి. తియ్యమామిడిచెట్టు.

సహాకార వ్యవహారయు జ్ఞాతములు పం. వి. (వ్యవ.) క్షోందరు కర్మకులు ఒకటిగాచేరి పెద్ద యొత్తువ ఒకచోట వ్యవస్థాయము

చేయు జ్ఞాతము (Co-operative Agricultural lands).

సహాకార శిలీంద్రములు నం. వి. (వ్యవ.) చెట్టు చేపుల నాక్రయించి పెరుగుతు వాని వెళ్ళకు నిర్తజనివ్యుతికాతరగతి శిలీంద్రములు (Mycorrhiza).

సహాకార సంఘములు నం. వి. (అధ.) ఒకరి కొకచు సహాయము కొరకేర్చడిన సంఘ ములు. (ఈ సంఘములద్వారా కృషికి కావలసిన వివిధ పస్తుపామగ్రిని ధనయాప ముగాని పస్తురూపముగాని పొంద పచ్చును (Co-operative societies).

సహాకార సంస్థలు నం. వి. (అధ.). సహాకారము నిచ్చుటకై సేవుడిన పెద్ద సంఘ ములు. (Co-operative Institutes).

సహాకార(పు) పేద్యము నం. వి. (వ్యవ.) క్షోందరు వ్యాపాయ వారులు ఒకే భూభం డమున పరస్పర సహాయముతో చేయు సేర్వము, (Co-operative farming).

సహాకారి నం. వి. సహాయుడు.

సహాగమనము నం. వి. 1. కూడ లోపుట.
2. భద్రతో భార్య చిత్తికొచ్చుట.

సహాచిరి నం. వి. 1. భార్య 2. స్నేహితురాలు.
వి.ఐ. కూడదిరుగుసరి.

సహాచరుడు నం. వి. మిత్రుడు. వి.ఐ. కూడ దిరుగువాడు.

సహాజ నం. వి. తోడ బుట్టిపది.
సహాజజ్ఞానము నం. వి. (అధ.) వివేకముతో గాని అమఫవముతో గాని నియితము లేనట్లు జంతువులు తమ సహాయైన ప్రేరిపడ పాయముతో ప్రవర్తించుట.
(Instinct).

సహాజము నం. వి. స్వస్థావము. వి.ఐ. కూడ బెట్టిపది. (శాశి.) పక్కతికమగుడు మైవరి. (Narmal).

సహజక క్రి సం. వి. (రసా.) ఒక యోగిక మందు అంతర్నిహాతమైన క్రి (Intrinsic energy).

సహజసత్యములు నం. వి. (రాష. , చరి.) ప్రాక్రిక మేన హక్కులు ప్రాక్రికిటాథికారములు, జన్మతః లభించిన హక్కులు, వాణ్ణితంత్రము, మాతస్వతంత్రము, కుటుంబసత్యము, ఓచించుట కు గఁ. హక్కులు.

సహజివన పద్ధతి నం. వి. (రాష. , చరి) ఖిన్న రాజకీయ సాంఘిక దృక్ప్రథములు కలిగియుండియు శా తియుతముగ సహనముతో ఇంతియాంతర్జాతీయ సమస్యల పరిష్కారములో ఒకరటో నొకరు సహక రించుట, రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానంతరము కమ్యూనిస్టు దాచ్యు సహకారము కోరి, బ్రిటిష్ ప్రధానమంత్రి అయిన సర్ లీన్ స్టేట్ చర్చిల్ అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల్యుట్రెన లిస్ట్ హోపర్ ప్రతిపాదించిన విశేషంగ నీతి పద్ధతి (Co-existence)

సహజివనము నం. వి. (వృక్ష) ఒక తాగి ప్రాణియు మరియుక తంగళి ప్రాణియు కలిసి పరస్పర లాభ దాయకముగా ఓచించుట (Symbiosis).

సహజీవి నం. వి. (ఒం) సహజివనముచేయు ప్రాణులో ఒకటి. (Symbiont).

సహదరించి నం. వి. కార్య.

సహాయుడు నం. వి. కూడ చదువువాడు.

సహాధార్యులు

సహావానము నం. వి. 1. కూడనుండుట 2. శైవహము

సహావేదనసాధులు నం. వి. (ఒం.) పరిచాహా సాడి మండలమునకు చెందిన ఒక తరగతి సాడులు. (Sympathetic nerves).

సహాశికణము నం. వి. భాలబాలికలు కలసి చదువుకొచుట. (Co-education).

సహావమన్యయము నం. వి. (రోత., గజీ రసా) ఒక దానితో నింటాకదానిని సంబంధమునకు తెచ్చుట. రెండిటి నుఫ్ర్య ఆనురూప్యమును గాని సంబంధమును గాని సాపీంచుట.

సహావదంష్ట్రీము నం. వి పారీగము, వేయి కోంలుగల చేప.

సహావప్రతము నం. వి కమలము, తామర. సహావపొదుడు నం. వి. 1. విష్ణువు.

2. సూర్యుడు

సహావుము నం. వేయి.

సహాస్రాంశువు నం. వి సూర్యుడు వేవెలుగు.

సహాస్రాంశుడు నం. వి. ఇంద్రుడు. వేగంటి

సహాస్రము నం. వి. మట్టుక్రములో నొకటి. (అది శిరస్సునందుందును).

సహాస్రయుడు నం. వి సహాపాతి.

సహాయకోశికలు నం. వి (వృక్ష) ప్రభూతమ్యములో అండకణమునకు చెంచుక వైపునమాడు కణములు ఇవి శందికరణమునకు సహాయపడును. (Synergids),

సహాయనిరాకరణము నం. వి (చరి) శాతియత సహాయ నిరాకరణము, (శాతిచేశ స్వాతంత్ర్యమునకై మహాత్మాగాంధి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువెట్ల అపలంబించిన పద్ధతి).

సహాయుడు నం. వి. 1. తోడగువాడు 2. స్నేహితుడు.

సహాయుడే, కి. ఇర్పు.

సహాతము నం. వి. కూడుకొన్నది. అవ్యో (తేషగున) సహార్థకము, దూ. సయితమ్ము.

సహామ్మావు నం. వి. ఇం ఇర్పువాడు.

సహామ్మావుయుడు నం. వి. మంచిమస్సు, ఉవాడు.

సహాదరుడు నం. వి. తోడబు టైనహాదు.
సహాదరి నం. వి. తోడబు టైనది.
సహ్యము నం. వి. 1. ఆరోగ్యము. 2 ఒక
కొండ. ఏజ. సహింపదగినది.

సహించే క్రి. దుఃఖంచు.
సతువు క్రి. పరము మొ వి. బోతెత్తు రూ.
చెలుశు. ఏడ భారమైనది.
సతువు పై. క్రి. సదయ, నం. క్లాఫ్.

నొ

సా పై. ఏడ సగము, సమాచారమునంచు
'సాము' శబ్దమునకు ఆర్యకరచేపము
లోపించగా మిగిలిన రూపము, ఉడా.
సామేచు. నం. సామి.
సాంకషము నం. వి. సంఖుమదము, ఇవాజి.
సాంకాలిక నం. వి. ప్రతికినము వచ్చువడై.
సాంకెతికము నం. వి. (రసా.) ఒక వస్తువు
యొక్క రాసాయనిక సంఘట్టనమును
ఛాలియశేయ స్కేపము (చిహ్నము) ల
కూర్చు (Formula) (గణ) రాసులకు
మారుగ చాడెడి గుర్తు (Symbol).
సాంకెతికములు నం. వి. (రసా) రసాయన
మూలద్రవ్యములను సూచించు గుర్తులు
(Symbols)

సాంఖ్యకకాత్మము నం. వి. | పఱల యొక్క
సామాజికపరముల యక్క సాంఖీకారిక
పరిస్థితులనుగురించి క్రమపద్ధతిలో ఒపయ
ములను సేకరించుచాత్రము (Statistics)
ఈ సాంఖ్యకచాత్రము.

సాంఖ్యిక వస్తుగుణానియమము నం. వి
(పాత.), ఒక కర్మగాంములో ఉత్పత్తి
చేయుచున్న వస్తువులన్నియు ఒకే కమెన
వేయని రుబుచేసి కొనుటకు సా. ఖ్యక
చాత్రుచుయోగము, (ఇట్లి ప్రయోగము
~~ప్రయోగము~~ చాల కర్మగాంములలో
ప్రవేశపెట్టినాయ).

సాంగత్యము నం. వి. కూడిక.

సాంఖీకము నం. వి. (గృహా) కలుపుగోలు
తనము. ఏడ 1. స్టైన్హబు ద్రిగులది. 2.

సహావాసేప్పగలది (Social)
సాంఖీకవద్దత నం. వి. సామాజిక క్రేయో
రాజ్యము తన పొరులకు వార్ధకము.
కోగము, నిరుద్యోగము మొ॥ సమయము
లలో కలిగించు వసతులు.
పాంఖీకకాత్మము నం. వి. మానవునకు,
మానవసంఘములకు. గం పస్సిపొక
సంబంధమునుగురించి లోధించుచాత్రము.
సాంక్రానము నం. వి ఉపాయాలు, అయ
సయము.

సాంత్క్యము నం. వి. 1. సామోపాయము.
2. దాష్టాణము.

సాంద్రత నం. వి. (శాత.) ఒక వస్తువు
యొక్క ప్రద్రవ్యచారికి, దాని మనవారి
మాణమునకును గల నిష్పత్తి (Density).
(శాత.రసా) ప్రద్రవ్యచారికిని ఆయతనము
నకును గల నిష్పత్తి లేదా ఏకాంకాయ
కవములోనుండు ప్రద్రవ్యచారి

సాంద్రత = ప్రవ్యచారి. (శాత.) ఒక
ఏకాంకు ఆయతనములో నుండి మాను

వులు లేక ఆయనులు (Concentration)

సాంద్రచాప్టత నం. వి. (శాత.) సాంద్ర
తను కనుగొనుటను ఉపయోగపడు పాత
(Specific gravity bottle)

సాంద్రచాపాతకము నం. వి. (రసా శాత.)
ప్రద్రవ్యమున సాంద్రతను కొలుచుపాతకము
(Pyrometer),

సాంద్రము నం. వి. భట్టమైనది.

సాంప్రదీకరణము నం. వి. (బోలి. రసా.) ఒక వీకాంకము విస్తృతముగా చోటులో ప్రదవ్యరాశిని ఎక్కువచేయట (Concentration).

సాంపరాయము నం. వి. 1. యుద్ధము. 2. ఆపద. 3. రాగలాలము. దూ నంస రాయము.

సాంపరాయికము నం. వి. యుద్ధము. దూ. నంపరాయికము.

సాంప్రతము సం. అవ్యా. 1.. యుక్తము. 2. ఇప్పుడు.

సాంప్రదాయక ప్రతినిధిత్వము నం. వి (రాజ., చరి.) సాంఫుక ప్రాతినిధ్యము రాజ్య కొసపస్తలలో రాజకీయ పడు శైధముల పై గాక కులమత పై మహ్యములు ఆధారముగాతీసికొనిప్రాతినిధ్యమిచ్చుట సాంప్రాణి¹ వి (వ్యవ.) ఇది Siyarak beano-zoin అను చెట్టు యొక్క కాండమునుండి లభించు చమురు పదార్థము. ఇది దూప ప్రదవ్యమగ ఉపయోగములోనున్నది ఒక విధమైన ధూపప్రదవ్యము. దూ సామ్రాటి సాంప్రాణి² వై. వి. ఉత్సవమాక్యము. నం. సమ్మాట.

సాంయోగ్తికుడు నం వి ఉడవర్కుడు సాంయోగీనుడు నం విజ. యుద్ధమునందు సేర్చు గలవాడు.

సాంపత్సరికము నం. వి. ఆళ్లికము. విజ సంపత్సరాంతమున ఇరుగునది.

సాంక్రుతిక్రుతి. కాపాదు. పెంచు.

సాంగు క్రి. 1 దీర్ఘ మగు రంచాకారముగ సేలమైవాలు. దూ చాగు

సాంఖ్యాలు ఏ. సగముపాలు.

సాకతము వి. 1. కొరడింపు 2. అనుగ్రహము.

సాకిము వి. 1. ఉత్సవము. 2. సచము. దూ సాక.

సాకల్యము నం వి. సకలక్ష్ము. అంతయు

సాకిరి పై. వి సాకి.

సాకు వి సచము దూ. సాకము,

సాక్షితాప్రము నం. వి. ఎదుటనగపడుట.

సాక్షి నం విజ చూచవాడు

సాక్షీము నం. వి సాకి కనిచిని చెప్పినవి

సాకము¹ వి. సేయు మౌ నవి నింపన సిక్కే తోదు.

సాగరము నం. వి 1. సముద్రము 2. నినుగు చెపియందలి మచము.

సాగు క్రి. 1 పోవు ప్రిపర్లు. 2. యత్మించు. దూ. చాచు (ప్రైవ్) దుక్కము. పనులుచేసి విస్తనములు చల్లటకు జేలను సీద్దముచేయట (Tillage).

సాగుబాటు వి ఇరుగుపాటు.

సాగుబడి వి. 1 సేద్దము. 2. సాగుపాటు.

సాగనంపు క్రి. పయనించు వారిని కొంత దూరముకొనిపోయి విధుచు.

సాచివ్యము నం.వి. సచివ్యము మంత్రిత్వము.

సాచాతనము నం. వి. 1. సచాతిత్వము. 2. పోలిక.

సాంచిత్వము వై. సచాజము. నం. సచాజః.

సాచ్చి వి బ్రహమస్తునిచ్చి మనోకటి మార్పు కొనుట, వినిమయము, పరిప్రకసము. దూ. సాటూ, సాటూకోటి.

సాటి విజ సమానము దూ. సాటిక.

సాతు వై. వి. 1. సాంధుకము. 2. సాంధుకజన సమూహము నం. సాంధుక్కుము.

సాత్మికము నం. విజ. సాత్మీగుణమువలన కలిగినది.

సాదన వై. వి. సాధనము. అభ్యాసము. వం. సాధనా.

సాదనకాదు వి. మల్లదు.

సాదనశోదు వి. మల్లదు.

సాదనము నం. వి. ఇల్లు. దూ. సదనము.

సాదనము¹ వి. అన్నము.

సాదము నం. వి. 1. క్రమ. 2. నాకము.
3 ప్రాపు.
సాది నం వి. 1. గుజ్జు రాశు 2. మావ టీడు. 3 సారధి
సాదు వై లిక సాధు మంచివాయు మంచి నం. సాధు:
సాదృశ్యము నం ల పోలిక.
సాధకము నం లిక సాధించునది
సాధన నం. వి (గజీ) గడిత సమయాను పరిష్కారముట (Solving) 1 సాధించుట
2 ఉపకరణము. 3. ఉపాయము (భోళి)
పరిశోధనాగారములో ఉపయోగపడు పంకరము (Apparatus) (బోళి, గజీ, రసా) పనిచేయు పరికరము. ఈదా తూచుటకు త్రాము (Appliance).
సాధనియము నం. లిక. సాధించునది.
సాధరక్తియము నం ల పోలిక.
సాధారణ నం లి. అచువది సంవత్సరము లలో ఒకటి.
సాధారణ నం లిక. (గజీ) సరవ్య విషయములకు సంబంధించినది (General) పి. (రసా) విశేషమునకు విరుద్ధము (Normal). ఈదా ఉదఱని పంచాంగు యొక్క సాధారణస్థితి
సాధారణోద్దిష్టదము నం లి (వృక్ష) అన్ని వశశులు అనుకూలముగా నుండుణ్ణల ములో పెరుగు మొక్క (Mesopnyte)
సాధించు నం. లక్ష. సంపెరు
సాధించు నం. లి (గజీ) 1 సమీక్షణ ములల న్ని అజ్ఞాతరాసులను కనుగొనుట
2. గడితసమయాలను పరిష్కారముట (Solving).
సాధిష్టము నం. లి. 1 మిక్కలి చదిలము మిక్కలి మంచిది
సాధించునడు నం. లిక. 1. ఎంక్కువ హిత వర, 2 ఎక్కువమంచివాయు. 3. చక్కని

వాయు.
సాధ్యము నం లిక. సాధించునది దూ. సాధనియము.
సాధ్యపోరము నం. వి. (వ్యవ.) గుప్తహారము (Available plant food).
సావ్యంము నం. లి లితి.
సాధించు నం. వి. పతిప్రవ.
సాధ లై. లి. శాసము, మండల ఎచ్చు తగ్గులు మొ వి పోఫుటక్కె దాచెచిరాయి. కత్తులు నూరెడి రాయి, గంధము తీసెడి రాయి నం శాసా.
సానటోరియము ఇం. లి 'గృహ' (Sanatorium) ఆరోగ్యవరము. ఆరోగ్యము కొరకు రోగులు పోయెకి కోట్లు,
సాని లై. లి. 1. మంత్రసాని 2 అవిష్ట రాలు. 3. వెళ్ళ 4. భార్య నం. స్వామినీ పొనిక వి. మట్టికంచము, మల్ల.
సానుకూల వాణిజ్యవేషము నం. లి. (వాజీ) ఒకదేళము యొక్క ఎగుమతుల పలువు దిగుమతుల విలువకన్న ఎక్కువమూడు.
సానుమంతము నం. లి. కొండ ల్యో. నరియలు కలది.
సానువు నం లి 1. కొండసెత్తము. 2. కోన, త్రోవ, చరయ.
సాస్వద్యము నం. లి. సామీచ్యము.
సాపడు క్రీ భుజించు.
సాపత్క్యము నం. లి. 1. సపత్క్షితము. 2 పగ.
సాపోయి లి భోజనము.
సాపోయాముడు లి. (ఘాట) తించిపోతు.
సాపేక్షసాంద్రత నం లి (బోళి) తాంతమ్యసాంద్రత. ఒక ఘనధ్వనయొగుని ద్రవ్యముగాని సమాయతనములో నీటి న్ను ఎచ్చి రెట్లుటువో సూచించు అంకె. ఇదా. పారంపర్య సాపేక్ష సాంద్రత = 18.6 అనగం. 1 క్యూబిక్ సెంటమీటర్

పాదరసము కూడ్యలిక్ సెంటిమీటర్ నీటి కన్న 18.3 రెల్లుబరువు (Relative density)

సొక్కపదీనము నం. వి. చెలిమి: తృతీ ఏడు మాటలలోకేకపడుఅడుగులలో కలుగువది సొఫల్యము నం. వి. వశలత్యము.

సామంతతంత్రము నం. వి (వరి) క్రీ. 10వ ఛత్రాల్భివరకు యూరప్ లోని ఆఫ్రిక సాంఘిక, రాజకీయ పరిస్థితులు, భూమి నాధారముగ తీసుకొని రాజవకు సామంత ప్రభుత్వాలు ప్రభుత్వాలు కైనకు గల సాంఘిక రాజకీయ హక్కులు విధులు నిర్దయించిన సామాజిక వ్యవస్థ.

సామంతరాజ్యము నం. వి. (వరి., రాజ.) పరాధినరాజ్యము, అన్యతంత్రరాజ్యము, సామంతుడు నం. వి. ఒక దేశపు ఔల్లలకు చేంకనున్న రాజు.

సాంగ్రి నం. వి. 1 సమగ్రగ. 8 ఉనికరణము. 2. పస్తురంకారము.

సామజము నం. వి. వినుగు. తృతీ. సామ వేదమువలన పుట్టిపడి.

సామము నం. వి. 1. ఒక చేదము 2. మంచిమాట 3. ఒకఅనుకూలోపాయము

సామయిక పవనములు నం. వి. ఎల్ల పుడు ఒకే సమయమున పీచు పవనములు.

సామరస్యము నం. వి. సమరసక్యము.

సామర్థ్యము నం. వి. 1. సేర్పు. 2. యొగ్యత (శాశ.) చనిచేయు రేటు. (Power) (గృహ) ఇలము. నత్తువ.

సామాజిక కాత్మము నం. వి. మాసహ్వి సామాజిక సాంస్కృతిక వ్యాపించిన గురించి చెప్పు కాత్మము (Sociology).

సామాజిక సంమిధానసిద్ధాంతము నం. వి. (రాజ., వరి.) సామాజిక మైన ఒడంబడిక, ప్రభుత్వము ప్రజల సామాజిక మైనచప్పింద ముచే జరిగేనీయ రాజ్యము యొక్క

సత్తాకము ప్రజల సమప్పి యిష్టమనియు క్రి.క. 18వ ఛత్రాల్భిము నకుచెందిన ప్రోచ్ రాజకీయకొన్ఱుజ్జు దు "రూసో" క్రాసిన సిద్ధాంతము.

సామాజికుఁడు నం. వి. 1 సమాజమందుండు వాడు. 2. సభ్యుడు 3. ప్రేకుడు.

సామాను హిం వి. వస్తువు సామగ్రి.

సామాన్య కారణరాశి నం. వి (గణ.) దత్త రామలన్నింటున్న కారణాంకము. (Common factor).

సామాన్యకృషి నం. వి (వ్యవ) వరి, తొన్న, ఇంది, ప్రతి. చెరకు మే సహము ఉను పైరుచేయుట (Agronomy or cultivation of field crops).

సామాన్యగుణాంశము నం. వి. (గణ.) 27, 54 అంకలకుచిసామాన్య రుణము (Common multiple).

సామాన్య(పు) | తాను వి (శాశ.) దండముచే చేయిండి సామాన్యముగా వాడుకలో నున్న క్రామ (Common balance).

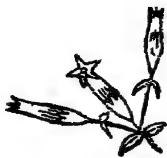
సామాన్యపత్రము నం. వి (వ్యక.) పత్రఫల కము ఒకేముక్కగానున్న ఆకు (Simple leaf)

సామాన్యపొర్కున్సము-స్పృర్పురేల నం. వి. (గణ.) రెండువృత్తములు తనకొకే పై పున మందునట్టు రెండింటిని తాడెడి సరళ రేఖ (Direct common tangent).

సామాన్యఫలము నం. వి. (వ్యక.) ఒము ఫలము ఏకఫలదళము గల అండకోళము నుండి కాని, సంయుక్తాండకోళమును ది కాని తయారై ఒకే పుష్పమునందు బయలుదేరిన వండు (Simple fruit).

సామాన్యమధ్యసప్పర్పుర్పురేల నం. వి. (గణ.) తన కిరు పై పులనున్న రెండు వృత్తము ఉను కాడెడు సరళ రేఖ (Transverse common tangent).

సామాన్య మధ్యరంభ
మంజరి నం. వి స్తుప్ప
దండము పై మూడు
మొగలుండివానిలో
మధ్యనుండు మొగ
పెద్దదిగు, ముందుగా సామాన్య మధ్య
వికసించు నదిగును రంభ మంజరి
ఉన్న పూలగుత్తి (Simple cryme).

సామాన్యము నం. వి సామ్యము. వి.ఐ.సాధారణము. (గచ్.) కొన్ని రాసులన్నింటికి
సంబంధితినది (Common).

సామాన్యబంధము నం వి (రసా.) ఒక
అమ్లమునందలి ప్రైడ్రోజన్ పరమాణువు
లను పూర్తిగాతోంగించుటవలన ఏన్నడి
లవణము (Normal salt).

సామాన్య వివరణము నం. వి. (గచ్.) ఒక
సిధాంతమును సాధారణ పదముల తెల్పు
ప్రవచనము (General enunciation).

సామాన్యస్వర్వర్థారేఖ నం. వి. (గచ్.) రెండు
వృత్తములనుటాకెడిసరఖారేఖ (Common
tangent).

సామాన్యక పర్యక్తకము
నం. వి. (పృక్.) పుష్ప
మంజరి యొక్కముఖ్య
కము పొడవుగా
సుండును. పుష్పలు | పక్కల
సుండి బయలుదేరి లివ
రకు రాసు రాసు చిన్న
విగా సుండును. పుష్పము పర్యక్తకము
లకు కాడలుండును (Simple raceme)

సామి వై. 1. స్వామి. 2 రాఱ. 3. పెని
మితి. 4. కుమారస్వామి. నం. స్వామి.
సామీప్రయము నం. వి. పామీప్రయము, దగ్గర.
సామీరి నం. వి. 1. హానుమంకు. 2. శీముడు.
సాము వై. 1. సగము. 2. వ్యాయామము

3. 1. సామి. 2. క్రమి.

సాముకంటేముక్క వి. పుఖ్యానక్కత్రము.

సాము చాయుక సహకారసేద్యము చి. వి.
ఈ విధానములో వ్యక్తి తనవర్షమున్న
భాక్షైత్రములను, వ్యవసాయపు పని
మట్టలను, పశుపులను, సహకార సంఘము
సక్కాల్పివేసి సహకార సంఘములో సఫ్ట్
డుగ చేరవలెను. సేవ్యముతేసిపుచు తన
కష్టముమట్టి రైము మజూరి ఈయ
బదును. రైతుకుతన భూకమతముపై గాని
వ్యవసాయపు పనిమట్టి పైగాని, పశువు
లాపైగాని ఆస్తిహక్కులుండపు

సాముద్రికము నం. వి. 1. భాగ్యావిసూచిక
2, దేవాలంకాములను తెలుపునది. 8.
సముద్ర సంబంధమైనది.

సామెత వై. వి. లోకోక్తి, సామెతి, నం.
సామ్యాక్తి.

సామేను వి. సగము మేను.

సామ్యము నం. వి సమక్యము, పోలిక.

సామ్యాజ్ఞము నం. వి. 1. సమ్మాట్టు తనము
2. సమ్మాట్టుకు లోపిడినచేకము.

సామ్యాజ్ఞవాదము నం. వి. (వరి.) సామ్యా
జ్ఞములకు దోహాద మియ్య పతెనను
వాదము, సామ్యాజ్ఞము లుండనాచనను
వాదము.

సామ్యాణి వై. వి సాంగ్రాణి,

సాయంకాలము నం. వి. మునిమాపు

సాయంతనము నం. వి. ఐ. సాయంకాలసంబంధ
మైనది.

సాయకము నం. వి. 1 శాణము. 2. కత్తి.

సాయము¹ వై. వి. సాహాయ్యము.

సాయము² నం. వి. 1. సాయంకాలము. 2,
శాణము.

సాయజ్ఞము నం. వి. 1. సహాయాగము.
2. ఒక విధమైన మూర్తి.

సాయిధ పొర్చుంట్ ఐ. వి. (శాస.) కానన సభలలో క్రమణికణ పొరించుకు కు, తన్న చేసిన వారసి అరెస్ట్ నేయుటకా నియుక్తు దయిన అధికారి.

సారంగము నం. వి. 1. జింక. 2. ఏనుగు. 3. తుమ్మెద. 4. వాసకోయిల.

సాంంగి ఐ ఒకవాడ్సైనిచేషము.

సారఘము నం. వి. నేయివంటి వర్ణముగఱ తేనె.

సారణము వి. ఒక తెగ డేగ,

సారణి నం. వి. 1. కాలువ. 2. ఇడ్జస్సురము. 3. ఎలికెడిశంకి. (శాతి) సమాచార దళ్ళాంశమాలను సంకీర్ణముగా తెలియు తేయునది (Table).

సారణిబద్ధము నం. వి. (శాతి, గణ) చూ. సుసారణి, (Tabular).

సారథి నం. వి. 1. చేరునడపుహాదు. 2. వియంత.

సారము నం. వి. 1. ఇవము. 2 ధనము. 3. న్యాయము. 4 లలిచి. 5. చేప 6. మూలగ విం ప్రేషము.వి. (గృహ) ఫల శ్వము. 7. ఫలించుషక్తి (Fertility).

సారమేధము వం. వి. కుక్క.

సారసము నం. వి. 1. శామర. 2. బెగురువక్క సారస్యము నం. వి. సరస్యము.

సారస్వతము నం. వి. నరస్యతీ సబంద మైనది. వి. 1. వాణ్ణయము. 2. శామ సారాయి వై వి. సుర. మర్యాదము రూ. సారాయము. నం. సారః.

సారి వి. కడవ.

సారించు నం. క్రి. 1. శామ. 2. విసరు. 3. సంశేయు.

సారువాఁ, వావకాలమున నీటి యూధార మున పండు పల్లిష పంట.

సారువాపంట వి. (ర్యావ.) వరి మెండటి పంట. సాధారణముగ కేనవిలో ఫలితము

నకు వచ్చు వరిపంట (Paddy first crop) సాహూస్వము నం. వి. 1. సమానమూర్చ్ఛము 2. ఒక విధమైన ముక్కి.

సారె¹ వి. 1. కూతు నుత్తగారింటికి పంపు నశ్యు ఇచ్చెదు వస్తువులు. 2. కుమ్మర వాని చక్రము. (గృహ) పదువు ఆత్మగా రింటికి పోపునపుడు తిసికొనిపోవునామగ్రి పథువు స్వీగ్రహమును నిర్మించుకొనుటకే తలిదంద్రులు సహాయాగ్ఫిచ్చు గృహ సామగ్రి.

సారెఇ వై. 1. శాప. 2. పగడశాలకాయ 3. పాచిక. 4. గోద వంక.

సారెకు అవ్యామాటిము. తిసికొని రావఁలసిన అంకె (Significant figure).

సారము నం. వి. 1. జంతునమూర్చ్ఛము. 2. వర్తకజన సమావొము. విం. అధికుతో కూడినది

సారపాపులు నం. వి. వర్తకుడు. విం. ముఖ్యము.

సారప్రతిికము నం. వి. (శాతి., గణ., రసా) 1. అన్ని విచేషముల నిమించుకొనినది. 2 సర్వవ్యాపకమైనది. (Universal).

సారప్రభామము నం. విం. ఉత్తర దిక్కున నుండు ఏనుగు.

సారప్రభాములు వం. వి. చక్రవర్తి. ల్యో. నమస్త భూమిని ఏలువాడు.

సాల వై. వి. శాల. ఇల్లు, సావడి. నం. శాలా.

సాలగ్రామము నం. వి. విష్ణుమూర్చిచిహ్నిత శిల. రూ. శాలగ్రామము.

సాలదీ శం. వి. (గృహ) (Salad) పచ్చి కాయగూడలను తరిగి పచ్చడినశాఖినినది. ఉడా. ఉమేటాలు. ఉర్లిపాయలు, శాటేక్.

కారెక్ మె. వానిని నిమ్మరసము చల్లి పెట్టినది.	సాంతి ని కాఁము.
సాంఘంతిక సంవి. బొమ్మె శుత్తిక.	సాంతిస్ నం. వి. 1. సరస్వతి. 2. పార్వతి.
సాంఘము సం. వి. 1. పృతము. 2. ప్రాకాం రము లి మద్దిచెట్టు.	3. పత్యవంతుని భారత్.
సాంఘవృతము సం వి. 1 కక్క. 2. కోరి 3. తోడెలు. 4. నక్క..	సాంఘ లి చాతు
సౌలినాయిడ్ బ్రిం (శోశి.) (Solinoid)	సాంఘవులు ని ఆవాలు.
స్వాప్యారముగ చుట్టు బడినరాగితిగచుట్టు.	సాంఘసము నం. వి. 1. తెగువ. దండో పాయము.
సాంఘికు వి. 1. సాంఘవాదు 2 సాంఘప్రధాను.	సాంఘసించే నం. గ్రి. తెగించు.
సాంఘ ¹ వి. 1. ఉన్నిబట్ట. 2. సమ్మని వస్తుము రూ సాంఘవు	సాంఘయ్యము నం. వి. 1. తోడుపాటు 2. సహాయత్వము. 3. స్నేహము.
సాంఘ ² హిం. వి. సంవత్సరము	సాంఘణిము లి. గుఱ్ఱిపుశాల.
సాంఘరి విజ. ప్రతి సంవత్సరమునకు సంబంధించినది. (Annual).	సాంఘణి వి. గుఱ్ఱిపుపాదు, సాంఘాటి.
సాంఘ వై వి. జాలిక సేతసేసి కీంచు ఒక జాతి. సం జాలికః.	సాంఘణి నం. వి. 1 అధ్యాత్మము. 2. కూడిక, రూ. సాంఘత్వము.
సాంఘప్రధాను వై. ఏ ఒకజూతి ప్రధాను. సం. జాలపటః.	సాంఘణి హిం. వి. 1. ప్రతుతు. 2 సాయి, సాయిబు.
సాంఘవాదు వి. సంఘవాయిదు, సేతరి.	సాంఘణి వై అవ్యాపోప్పారుచేయు పోచ్చ రిక. సం.. స్వామిన్ ! వాఁ !
సాంఘోక్యము నం వి. 1 సమావలోకత్వము. 2. ఒక విధమగు ముక్కీ	సాంఘగము నం. వి. తిలతండులన్యాయమున నైన రాగమేళము.
సాంఘోక్యము నం వి. 1 సమావలోకత్వము. 2. ఒక విధమగు ముక్కీ	సాంఘగించే నం, గ్రి మితమగు
సాంఘోక్యము నం వి. 1 సమావలోకత్వము. 2. ఒక విధమగు ముక్కీ	సాంఘగింపు నం వి మేళనము
సాంఘోక్యము నం వి. 1 సమావలోకత్వము. 2. ఒక విధమగు ముక్కీ	సాంఘపము వి. ఒకతెగడేగ రూ. సాంఘము.
సాంఘోక్యము నం వి. 1 సమావలోకత్వము. 2. ఒక విధమగు ముక్కీ	సింకింగ్ ఫండ్ ఇం. వి. (అర్.) (Sinking fund.) మజ్జ నవిధి, బుఱువిమోహనవిధి,
సాంఘోక్యము నం వి. 1 సమావలోకత్వము. 2. ఒక విధమగు ముక్కీ	ప్రతుత్వముగ-ని. వ్యాపాదసంస్థగాని, అప్పాలను తీర్పుకొనుకు ఏశేట ఈనిధికి తమ ఆదాయ మునుండి కొంత సామ్ము చెర్పుచుండురు అప్పగాని దాని పైవడ్డిగాని ఈనిధిమండి చెల్లింతురు.
సాంఘసి వై. వి. 1. కెరికాదు. 2. అంతసు కావరివాదు. నం. సహాయి.	సింహాసనము.

లీ

సింకేర్యాన్ ఇం వి. (శీవ.) (Synkaryon). సంయుక్త శీజమలోనిన్నాషపి (Zygote nucleus).	సింగపుర వై. 1. స్వసింహాదు. 2. ఎరుకు వాదు. నం. సింహా.
	సింగపురమీటి వై. వి. సింహాసనము.

సింగము వై. వి. సింహము. నం. సింహాః. సింగాణి వై. వి. 1. కొమ్ములణోచేసినవిల్లు,

2. విల్లు.ఱూ సింగితి. నం. శాస్త్రమ్, శృంగిటి సింగారము వై. వి. శృంగారము, అంధ కారము. నం. శృంగారము.

సింగారి వై. వి. శృంగాః వతి.

సింగి వై. వి. ఎడకుది. నం. శృంగి, సింగినాదము వై. వి. 1. పొడ, దుప్పి కొమ్ముతోచేసిన సుపిరివాద్యము 2. హేళ నాదులయిందు ఉపయోగించు వాడుక పదము (సింగినాదము జీలకణ్ణ).

సింగిలికము వి. పెద్దనల్ కొత్త సింగిల్ ట్రాన్స్‌ప్రెరట్లోవోట్ అం. వి (రాజి) (Single transferable vote), ఏకైకసంక్రమణియమగువోట్లు. (ఈవోట్లు ఎన్నికకు నిలిచిన అధ్యర్థులమైడ తన అభిమతక్రమమును సూచించును).

సిందురము వై. వి. 1. సిందూరము. 2. కుంకుమ, ఓ.వావిలిచెట్టు. నం. సిందూరమ్. సిందువారః.

సిందువారము నం. వి. వావిలిచెట్టు. సిందూరము నం. వి. కుంకుమ, చెందిరము

సింధురము నం. వి. వెనుగు ల్యూ. కణకల సుండి మదము కారుచుందునది

సింధువు నం. వి. 1. ఎకనరి. 2. సముద్రము 3. తనుగు. 4. నదము. 4. ఒకదేశము

సింపన్ రేఖ వి. వి. (గచే.) పరివృత్తము మీది వదైన విందుపునుండి ప్రిభుషభుజము లకు గీయబడిన లంబముల పొడములకు సంబంధించిన సరిశరేఖ (Simson's line)

సింపోద్యారము నం. వి. తలవాకిలి. సింహానాదము నం. వి. పిరుల గర్జనము.

సింహము నం. వి. 1. కేసరి. సింగము. 2. ఒక రాశి. 3. ల్చేష్టము. (సఫూసో తరపద మైసచో).

సింహసంహానుఁడు నం వి. వి. సర్వాంగ సుందరుడు.

సింహపలోకనము నం. వి. పర్వయేకము. జరిగినవిని తిరిగిచూచుట.

సింహసనము నం. వి. సింహా ముఖమే ఏర్పాన స్ఫూర్ట రత్నమయోన్నత పీతము.

సిక వై. వి. ఇఖ, జట్టు ఱూ సిగ

సికత నం. వి. ఇసుక సేల, మొరచసేల, (రసా) ఇసుక (రాసాయనికముగ నిది సిలిక్ ద్వార్గిష్టమిసిదము) (Silica)

సికాముంగరము వి. ముద్దుముంగంము, మొవారుగల యుంగరము.

సిక్కము నం. వి. తడిసినవి.

సిక్కము నం. వి. 1. మైకము. 2. మెము.

సిగ వై. వి. సిక నం. ఇఖా

సిగబంతి వి. జేఖరము, సికదండ.

సిగము వై. వి. ఇవము, ఆవేశము. ఱూ. సిగము. నం. ఇవా.

సిగర వై. వి. ఇఖరిణి. చల్లలపులును ఱూ. గరి.

సిగరము వై. వి. ఇఖరము. నం. కిఖరమ్.

సిగరి వి. సిగుకలవాదు.

సిగ్గిడి వి. సిగ్గుతెలిరి.

సిగ్గు వి. స్తుత్యాదుఁచే గలుగు మనస్సం కొచము, లజ్జ, బిడియము.

సిగ్గుల్ బం వి. (Signal), 1. సంకేతము 2. గుర్తు, సూచన.

సిల్వ్రోమము అం. వి. (రసా) ఇది సిమ్మె. దబ్బ మొ. పులుపు వండ్ల రసములో మన్న సేంద్రియాల్లు ద్రవ్యము. 'నిమ్మపువ్వి అనునది దిని ఘన్నదవ్వాము.

సిదము వి. 1. ధ్వజము. 2. ధ్వజస్త్రఫము.

సిటి వి. 1. ఏతవు ప్రూన, 2. అంకశము.

సిటిముడి వి. (వ్యావా) రోషము- చిదిముడి, సిత నం. వి. 1. చెక్కెర. 2. తెల్లగంక.

సితపత్రము నం. వి. జుక్కపతకము.

నితము నం. 1. కట్టబడినది.
నితాలుండము నం. 2. (గృహ) కలకండ.

వీక పెల్లము, (Sugar candy),
నితాఫము నం. 3. కర్మారము. దూ,
నితాఫము.

నితుడు నం. 4. కుక్కుడు. విజ. పెల్ల నివాదు.
నిధ్యాయము నై. 1. వెచ్చతు సామ్యు
నందు కూడబెట్టిన ధనము. 2. ఇస్తు
నం నిధ్యాయః

నిధై ని. బుంగ లె లోలులో కుట్టిన
పాత్రము దూ. నిధైయ.

నిద్రగ్నిపాము నం. 4. (గృహ.) ఒక చోట
నుండి మరొక చోటిక జరుపుతకు వీలగు
నట్టు కట్టిన ఇలు. (Pre - fabricated
house).

నిద్రమిషము నం. 5. (వృక్ష.) కీజాణువు.
పుష్ప రహితములగు ఉప్పిజములలో పున
రుక్కారనచేయ తీవకణము (Spore).

నిద్రము నం. 6. 1 అఱుత మైనది. 2.
ఊడేరినది.

నిధ్యాంతము నం. 7. కూరమైన పకుము
2. నవవిధ కోర్చిష గ్రంథములు (గాసీ)
గణిత ప్రాచరణము నంరలి సశ్యమును
నిరూపణచేయ నుచ్చించినది. నిరూపణ
చేయ వీలైన ప్రాథివిక స్వీకృతముకాని
గణిత ప్రాచరణము (Theorem) (గాసీ..
థోస్ రసా) నిరూపించబడు దినిని న
త త్వము తేదా ఉపపత్తులచే దుబివేయ
ఖడవలసిన ప్రమేయము,

నిధ్యాంతి నం. 8. 1. కోర్చిషము తెలిసిన
వాదు. 2 త త్వి కాత్సుము తెలిసిన
వాదు

నిధ్యాంతికరించు నం. 9. నిధ్యాంతముచేయ
నిధ్యాయము నం. 10. నిధ్యాయము, కప్పము.

నిధ్యారము నం. 11. కెలావాలు.

నిధ్యార్థము నం. 12. కాక్ష్య బుద్ధుము.

నిధ్యారి నం. 13. అరువది సంవత్సరముల లో
నోకటి.

నిధ్యాపారము నం. 14. (వ్యోవ.) నేలయం
దున్న సీటిలో క-గి పెంటనే సస్యముల
కుంచొగపడుంచోము. (Readyiy ava-
ilable plant food)

నిధ్యి నం. 15. 1. ఊడేమట 2. అచిమార్గిష్ఠ
సిద్ధులు.

నిధ్యిఉడు నం. 16. అచిమార్గిష్ఠ సిద్ధులు పొందిన
వాదు.

నిధ్యిము నం. 17. సిట్టైము, బొల్లి.

నినీవాలి నం. 18. 1. చంద్రకథ కానపచ్చి

అమావాస్య, 2. పాంచత.

పెపోలు ఇం. 19. (వృక్ష) శుష్క ఆవిచా
ండపలము (దినిలో ఒక గది మాత్రమే
యుచును. దానిలో ఒక గింజ మాత్రమే
యుచును, ఇది అధిస్థిత, ద్విఫలవాళం
చాళయము నుండి ఏర్పడినది) ఉహా.
సూర్యములు

నిధ్యి వే ఇ తడి మూకులు.

నిధ్యితి పి సిగ్గు

నిధ్యితకత్తె పిఱ. సిగ్గుగలది.

నిధ్యిము నై. 20. సిర్డుము. చేపామున
గలుగు కెల్లపొద. కోఫ దూ. పీచియము

సిమెంటు ఇం. 21. (Cement), గోటలు,
ఇంద్రు మె. వి కట్టుటకు, వాటక పై
పూతగా పూయుటకు తయారుచేయబడిన
సున్నపు పొడివంటి పదార్థము

సిర నం. 22. 1. నాడి. 2 ఊడె (ఇం)
ళరితమునుండి గుండెకు రకము తీసి
కొనిపోవు రక్కాలము. (Vein).

సిరంగుము నై. 23. త్రిరంగసాధుము. నం.
త్రిరంగి.

సిరంగము నై. 24. త్రిరంగము.

సిరముము నై. 25. వి. ఇర. తల. నం. తిరం

సీరా పిం. వి. ప్రాయటకు ఉపయోగించు.
చాయ. నం. ఇరా.

సీరాకోటరము నం. వి. (ఇం) (Court reporter)
గుండె కాయ షైక్కు పృష్ఠాగమును
కప్పియుంచు ట్రిక్స్ టాక్టరముగల టుహా
రము, శరీరముమండి తెచ్చివచెఱుర క్రము
దీనితోనికి చేరును (Sinus venosus)

సీరావరిభ నం. వి. (ఇం) ఎమకలోగానివర్పించిన
మరి యితర కణాలములలోగానివర్పించిన
టుహారము. (Sinus).

సీరి వై. వి. 1. శ్రీ, లక్ష్మి. 2 సంపద.
2. శోభ. నం. శ్రీ.

సీరిగందము వై. వి. శ్రీచందనము. వం.
శ్రీగంథః

సీరిగట్టు వై. వి. శ్రీకృష్ణము.

సీరిచూరి వి. మదనుదు.

సీరిమంతుడు వై. వి. శ్రీమంతుడు, నం.
శ్రీమాన్.

సీలబస్ ఇం. వి. (Syllabus) పార్ట్ ప్రెచ్చ
ఇకా సంగ్రహము.

సీలుగు వి. చిత్రు.

సీలువ వి. క్రిస్తును బంధించి వధించిన కొఱ్ఱు
(Cross).

సీలువాకము మి. వి. (వృక్ష.) X వతె
నున్న ఆకర్ష ఇ పత్రపలయము. (Cruciform).

సీవరి వి. చిచిగి, సివ్యంగి, సింహాకః.

సీవము వి. సిగము, చేవకాచేశము.

వి' విటమిన్ ఇం. వి. (గృహః) (Vitamin

'C' 1. ఒళ్ళవిగ్గళ్ళ బలహీనతను తొల
గించు విటమిన్. 2. శరీరికణాలముల
బంధనమునకు తోడ్వడు విటమిన్

సీవిల్ ఇం. వి. (Civil) వ్యాపారాకము
దివాని.

సీవిల్ కోర్ట్ ఇం వి (ఇం) (Civil court)
సీవిల్ దావాలను పరిష్కరించు న్యాయ
స్థానము, ఇప్పి సాంఘిక వ్యక్తపోటములు
పంపురించు న్యాయస్థానము.

సీవిల్ ప్రొసైజర్ కోడ్ ఇం. వి. (ఇం)
(Civil procedure code), సీవిల్ వ్యవ
హారస్థాపితి, ప్రఇం లోధిస్తము నుగురించి,
అధికార స్వయంత్రములను గురించి కలుగు
వివాదములను పంపురించు విధానము
లను చూపుకాసనము, వ్యావహారికస్థాపి
పంపించి.

సీవిల్ లిస్ట్ ఇం. వి. (ఇం) (Civil list).
స్టఫుల్ఫోన్సు తాధికారుల జారితా.

సీవిల్ పర్యోప్సె ఇం. వి. (ఇం) (Civil
service), ఎంపారికోర్ట్ గము, పర
పాలనకు చెంరిన ఉద్యోగము.

సీవిల్ పాకుఱ్లు వి. వి. (ఇం) వ్యవహా
రమునకు సంబంధించిన పాకుఱ్లు.

సీనువు వై. వి. కిశను, చసిల్డ్జ. నం. కిశు.,

సీప్రుక నం వి. సృజించనివ్వ.

సీప్రు వై. వి. 1. అందము, 2. పన్ను. నం.
శస్త్రము, శప్పమ్.

సీప్రు వి. బరిగోల, సిదులు.

తీ

సీ' అవ్యా. జగన్నాథమండు చెప్పుమాట.

సీ' వై. వి. శ్రీ.

సీకాయ వి. కిర్ముసు పోగోప్పిడి యొకాయ.

సీకారి వై. వి. పాట పాడువాడు, గాయ
టడు. వం. శ్రీకారి.

సీక నం. వి. 1. శ్రీశాముని కార్య. 2.
వాగటి చాలు. 3. ఆకాశ గంగ.

సీతాకోకచిలుక ని.

పెద్దరెకగ్రులు ? ల

సూక శురుగు.

(జం) కీటక

ముల లో నిరి

సీతాకోకచిలుక

యొక జాతికి చె దిగది. (ఇదిరంగురంగుల

రెక్కం లో పగడవూట తిరుగుచుండును)

సీతాఘలము నం. వి ఒకానొక పండు

సీతు వై వి. 1. చరి. 2. చరికాఁము. రూ

సీతువు నం. కీటమే.

సీతాప్రారము నం వి చేసుగు, శాఖచే గలుగు ధ్వని.

సీదరము¹ వి. రా ప్రేయము

సీదరము² వై. వి. 1. పాము. 2. పాము కుబుసము. నం క్రిధాః.

సీద్రము వై. చూ. సీదరము.

సీమ¹ వి. 1. దేశము 2. ప్రదేశము. 3. రాజ్యము. 4 ప్రా దేశము.

సీమ² నం. వి 1 ఎల 2. పెదతల.

సీమంతము నం. వి. 1 పాపట. 2. గర్జి స్త్రీలకు చేయు ఒక కుభక ఝ్యము.

సీమంతిని నం. వి త్రీ

సీమాటి వై. వి. ధాగ్యశాలనియగు అడురి. నం. క్రిమతీ.

సీరము నం. వి నాగలి.

సీరపొణి నం. వి. చూలాయుభుదు, బల రాముదు.

సీరానెహాద జం.వి. (భూగ) మంచుకొండలు. ఉత్తర అమెరికాలోని మధ్య ఒర్రుత లేఱలు,

సీరారబ్బుర్ జం.వి.(వ్యోవ) (Caera rubber) చెముదు కుటుంబము (Euphorbiaceae)

నకు చెందిన Manihot glaziovii అను మొక్కపొలనుండి ఈ రబ్బు తయారు చేయుదురు.

సీరి నం. వి. సీరముకలవాడు. బలరాముదు, సీల వి. చీల.

సీలముద వి, చీలమండ.

సీలిచూ జం వి (గృహ) (Cilia) 1. సన్నని రోమములు 2. కనుచెప్పలయంగఠి రోమ ములు.

సీవనము నం వి కుట్టుట.

సీవని నం. వి సూది.

సీవిరి వి 1 వింజాము:ము / 2. ఆలవట్టము.

సీనకము వి 1 కరిటము. 2- ఒకవిధమైన వల్ల బంధము

సీపస్త్రము నం వి (రసీ) పల్పటి రేటు లుగా కొట్టబడ్డ సీసము (Lead foil).

సీసము¹ నం వి (రసీ) క తీతోకోయిబదు నంతటి మెత్తగానుండు ధాతువు. దీని పంగు సీలి ధూసః ముల మధ్యనుండును. ఇది అవర్త్రక్రమపట్టిక నాల్గవ వగ్గమలో నుండును (Lead).

సీసము² వి 1. ఒకడికపు పద్యము. 2. ఒకా నోక మల్ల బంధము.

సీస చేశ్టువిధానము నం. వి. (రసీ) సీరసు గోడలుగల పెద్దతొప్పెలలో సల్వారికామ్ల మును తయారుచేయు విధానము (Lead chamber process)

సీససింధూరము నం. వి. (రసీ.) చక్కని ఎఱ్లంగుల చూర్చు ము ఇది ర్యుసీసితి ఆమ్లజనిదము (Pb2 O3) (Red lead).

సీసపొషాణితము నం వి. (వ్యోవ.) ఇది కీటకములన నాశనముచేయడికుటచ్చొగించు ఒక విషపదార్థము. దీనిలో సీసము తాఁము, ఆమ్లజనియుండును (Lead arsenate).

సీపోక్కొఫ్ జం. వి. (భూగో.) (Seismograph). భూకం వమ్ముల సు కొలుచుట కొయించము.

సు

సు వం అవ్యా. మంచి మిక్కిలి అను అర్థముల నిచ్చుకుపసర్గము ఉదా. సుగంధము సుంకము వై. వి. 1. శుల్ఘము అముడ్రుడు సరకుల కు దొరశనము వారికిచ్చుకున్నా శుల్ఘము 2. తరుగు కి. ప్రతిబంధము నం. శుల్ఘమ్మే సుంకరి వి సుంకము తియు వాడు రూ. సుంక రిదు, సుంకిము.

సుంకు వి 1. కంకిమీదిపూడ 2. గ్రిశ్ వై శఫుడు, రూ, సుంకము.

సుంత విఱ. ఇంచుక, రూ. ఇసుమంత.

సుందరి నం. వి. చక్కని త్రీ.

సుందరుడు నం. విఱ. చక్కని వాడు.

సుకము తై. వి సౌఖ్యము రూ. సుగము. నం. సుఖమ్మే.

సుకవాసి వై. విఱ కష్టపడకుండువాడు. నం. సుఖవాస్.

సుకరము నం. విఱ. సులభము.

సుకెలుడు వం. విఱ. చాతయు భోకయు సై వాడు.

సుకిచి తై. వి. సుఖముగల త్రీ నం. సుఖి సుకెమారము నం. విఱ. కోమలము. (కం) ఒబెలియా (Obelia) ఒలీయ కాథిఫ, ఇలీయాకాథ సెంథము చాని యొక్క వివిధ శాగములు కలిసినప్రాణి. హైద్రా డ్యూడ్ చెట్టు.

సుకుమారుడు నం. విఱ. కోమల మైనవాడు. సుకుమారి నం విఱ. కోమల మైనవది.

సుకృతము నం. వి. 1. పుడ్చుము. 2 శుభము సుకృతి నం. విఱ. 1. పుడ్చుయు. 2. శుభుడు. సుకృతురుడు వై. శుక్రుడు. నం. శుక్రః. సుఖమ్మ నం. వి. 1. సౌఖ్యము. 2. స్వర్గము. సుతరోగము నం. వి. మాశుల మాశ్వన

యవములకు సంబంధించిన వ్యాధి. (venereal disease).

సుఖవాసి నం విఱ. సుకవాసి.

సుఖి నం విఱ. సుఖము గలవాడు.

సుగము వై వి సుకము. నం సుఖం.

సుగది విఱ. సరసుడు.

సుగ్గదితము విఱ. సుఖుటితము. తరకైన శేత.

సుడి వి 1. జలావర్తము, సీటిసుడి 2-రోసూవర్తము, వెంద్రుకలసుడి 3 ఇనిలావర్తము, గాలిసుడి.

సుకేఇదు త్రీ. సుడిచదు, సుకిగొను, చుట్టుకొను.

సుడిగట్టు వి. చక్రవాళ పచ్చితము.

సుడిగాలి వి వాత్య (భూగో) మిక్కిరి వేగముతో గుండముగా గిరిగిర ఇంగిదు గాలి.

సుడిగుండము వి. జలావర్తము ఇనిరి వేగముగా ఇంగిదు నదిలోని సీరు.

సుడిగొట్టు వి గాలి.

సుడిగొరు వి తంతి మీటుట్కై ప్రేరికి శగిలించుకొను లోహాపు గోరు.

సుడియ వి. తమలపాచుల బరువులో సగము. చెం—చులువ

సుడిచు త్రీ. చుట్టిచుట్టి పీచు, చుట్టుకొను.

సుడివడు త్రీ. 1. చుట్టుకొను. 2. కలతపడు.

3. చరించు.

సుడివాయ వి. చక్రాయుధము.

సుడివోపు త్రీ. వ్యర్థమగు.

సుత¹ అవ్యా. మొదలుకొని. ప్రత్యుతి. ఉదా. అదిసెత, నాటిసుత.

సుత² నం. వి. కూతురు.

సుతరాం అవ్యా. (వ్యాప.) వొత్తిగా. రూ సుతరాము, సుతలాం.

సతి వై. వి గ్రంథి, కంరస్వరాదులకు సహాయమగు తండ్రి మొ. వాని ధ్వని నం గ్రంథి.

సుతుడు నం వి కొడుకు

సుతె వి లోహములను సాగగొట్టు సాధనము. భూ. సుత్తియ.

సుప్రాముఁడు రం వి. ఇంద్రుడు.

సువ వి. 1 కొవ 2 తుల.

సుదతి నం. వి త్రీ. శ్వర్ణ. చక్కని సలు వరుస కలది.

సుదర్శనము నం వి విష్ణు చక్రము.

సుధాయము నం వి పెండ్లియందు ఆల్వికిచ్చెడు అఃంఘము

సుధారము నం లిం మిక్కులిచవ్వు

సుద్ది వై. తెల్లిమన్ను నం శుద్ధము

సుద్దిగించు వై. శ్రీ సరిపరుచు

సుద్దిపోడి వి. (గ్రహ.) మరకలు తీయుటము. పనులకు ఉపయోగించు శుద్ధమైన పోడి (French chalk)

సుద్దము వై. లిం. శుద్ధము. సిద్దోమము. నం. శుద్ధమ్.

సుద్ది వై. వి 1. శుద్ది. నం శుద్దిః 2. వృత్తాంశము. మాట నం మా కి.

సుధ నం. వి. 1 అమృతము. 2. పాలు. 3. సున్నము. 4 ఇటుక.

సుధరక్తి నం. వి. దేవశభ.

సుధాంశువు నం. వి. చంద్రుడు. అమృతిరణుడు.

సుధాకరుడు పం. వి. చంద్రుడు.

సుధి నం. వి. విద్యాంసుదు.

సునాయానము నం లిం. మిక్కులి సులభము.

సునాపరుఁడు నం. వి. ఇంద్రుడు. భూశునాశిరుడు. వృథ. గొప్ప సేవకలవాడు.

సున్న వై. 1. శూన్యము. 2. అనుస్యారము. 3. అఖావము.

సున్నగిల్లు వై. శ్రీ. గుండ్రముగు.

సున్నపుటేట వి (రసా) సున్నమునుసిటిలో కంగించి తే. బెట్టినవో ల థ్రై మగు పై తేట (Lime water).

సున్నపుటొలు వి. (ఎసా., కొంచెను పాఠ పత చిక్కగామందు సున్నముకలిసినచీయ. (Milk of lime).

సున్నపుటబ్బే వి (రసా.) సున్నపు రాయి కాల్చి సున్నమును తయారు చేయే కొలిమ (Lime kiln)

సున్నపురాయి వి. (రసా) ఇది భూమిలో దొరుకు ఒక ఖనిషము. ఇది రాసాయనికముగ కాల్చి యం కార్బోనేట్, దీనినుండి సున్నమును తయారుచేయడు. (Lime stone).

సున్నము వై. వి. (రసా) 1. సున్నపు రాయి గాలికెమరు పెట్టి కాల్చించా వచ్చె భప్పుము Calcium oxide = lime ఇందు ముఖ్యముగా నుండు రాసా యి ని క ద్రవ్యము. ఇది జారుగుఱములు గల చూర్చు ము. 2 చూర్చు ము, తెల్లని ఆకారము గల మన్న నం. చూర్చు మ్.

సున్ని వై. వి నలగున్నకె చేసిన పిండి నలగు పిండి. నం. చూర్చు మ్.

సున్నితపు త్రాసు వి. (ఫోతి.) ప్రయోగ శాలలో ఉపయోగించెడి సున్నితమైన త్రాసు. (Physical balance).

సున్నితము వై. లిం. 1. మిక్కులి కోమల పైనది. 2. కచ్చితము. నం. సునిపోతము.

సుప్పుడు వం. వి. గరుత్వంమడు. పుటీ మంచి రెక్కలు గలవాడు.

సుప్పుడు నం. వి. చెలుపు.

సుపొణి వై. వి. 1. మంతెమందలి శుద్ధమైన సీరు. 2. శుద్ధమైన సీరు. 3. ముత్తెము, భూ. సుస్పుణి. నం. సుపాసీయమ్.

సుత్తి నం. వి. విద్రు. 2. తిమ్మకురి.

సుప్రతికము నం. వి. తిఱ్యాన్యదిక్కు సందర్భి వినుగు.

సుప్రతికమై కోర్టు ఆం. (రావ.) Supreme court). ఉన్నత న్యాయస్థానము, కేంద్ర ప్రభుత్వమునకును, రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకును మధ్యవచ్చు తగాదాను రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయ స్థానముల తీర్చుల పై వచ్చు 'అప్పీల్స్ ను' అంతః రాష్ట్రాధికారములను గూర్చిన తగాదాలను, సంఘిధానా ధికారములను గూర్చిన తగవులను తీర్చుచేయు న్యాయస్థానము. అఖల భారత న్యాయస్థానము.

సుఖ్యు క్రి. బయలునడు.

సుప్రహృదాయైడు నం. వి. కుమార సాయమీ.

సుభగ నం. విజ. 1. మనోహరులు 2. కాగ్దవరి.

సుభికము నం. విజ. 1. సులభభికముగలది. 2. కరుశ లేనిది.

సుమంగళి నం. వి. మత్తెడవ, సువాసిని.

సుమనస్సు నం. వి. 1 పుత్రు. 2. వేలుపు. 3. విచ్ఛింసుడు.

సుమము నం. వి. శుభ్రీ, కుసుమము.

సుమారు హిం. వి. కొంచె మెయిశగ్గు. ఇంచు మించు. (గణ.) సరియైన విలువకు జగ్గరగా సుందు విలువ. (Approximate)

సుమాళము వి. సంతోషాదులచే గలుగు పారపక్కము.

సుమాళించ్చే క్రి. సుమాళమునొందు.

సుముఖుడు నం. వి. విచ్ఛానుసుడు. విజ. ప్రసన్నము.

సుమేరుణోక్కతి నం. వి. (భూగో.) ఉత్తరధర్మమువద్ద కనిపించుటాని ఉపాకిరణ ములు..

సుమేరువు నం. వి. మేరుపర్చుతము. తృప్తి ఖరములచే నక్కతాండ్రులను ప్రహించునది.

'సురు' వి. గారిసుడి. 2. గారి.

సురు నం. వి. కల్పు విజ. పెద్ద.

సురంగము నం. వి. సొరంగము.

సురుటి వి ప్రముఖ విశవక్ష్యు

సురుకెని వి కానిలో నాల్గివభాగము.

సురుక్కితారణ్యములు నం. వి. తిం అరణ్యము లావై ప్రభుత్వమునకేకాక ప్రజలకుకూడ వాక్కులండము

సురుదలి నం. వి. కామధేనువు.

సురగాలి వి సుకిగాలి

సురజ్యోష్మ దు నం. వి. ప్రిహ్మాడ్.

సురతము నం. వి. స్త్రీపురుషుల కలయిక, రతి.

సురతాణి టై ఎ. 1. ఇంద్రుడు. 2 ఇంద్రాజి. నం. సురుతాణా.

సురదీర్ఘి క నం. వి. గంగ.

సురదీపుడు నం. వి. అసురుడు. తృప్తి దేవతలకు శిత్రుపు.

సురనిమ్మగ నం. వి. దేవగంగ.

సురపతి నం. వి. ఇంద్రుడు.

సురపున్నాగము నం. వి. ఒకజాతిపొన్ను చెట్టు. సురపొన్ను.

సురఫి నం. వి. 1. కామధేనువు. 2 అవు. 3. వాసరగలువ. 4. సంపెంగ. విజ. 1 మంచివాసనగలది. 2. మనోజ్ఞమైనది.

సురఫికరించు నం క్రి. మంచివాసన కలిగిచేయు.

సురఫిళము నం. విజ. మంచివాసనగలది.

సురమాయి విజ. మిక్కిలి నల్లనిది.

సురమాలి విజ. గాలి వించినది (తలగడ).

సురలు నం. వి. వేలుపులు

సురలోకము నం. వి. స్వర్గము.

సురాచర్యుడు నం. వి. బృహసపుత్రి.

సురాలయము నం. వి. 1. మేరుగరి 2 స్వర్గము.

సురాకము వి. 1. భూతావేశముచే తల ప్రిపుతు. 2. కోపావేశము.

సురాళించే క్రి. దిగదుడుచు.

సురిగ లి. చెన్ను కొమ్ము.

సురియ వై. వి చురియ, చురక త్రి. నం. చురి, చురికా.

సురియాచు వి మాలవాడు. రూ సులేయాచు

సురుగు క్రి. 1. ఆంగ్రేశ్యముగు. 2. పారు. 3 జాడగాటోవు. 4 చలింను

సురుడు వి. దివిటీకి మారుగా కాల్పి పట్టు కొసెదు పెలుతురు కట్టులకట్ట.

సురోదము నం వి. కల్లు సముద్రము

సులభము నం విజ సుఖముగా అధించునది.

సులువు వై. విజ. చులక నది. రూ సుళుఖు నం సులభః.

సులోచనము నం. వి క టియుద్దము.

సువర్ణలవణము నం. వి సోడియం ప్రైచెట (ఆధి చిలీడేశములో గనులలో దొరుకును)

(Salt-petre)

సువర్క్షము నం వి 1. బంగారు. 2. మాడ. విజ. మంచివర్కముకలది.

సువారము వై. వి వంట నం. సూవకార్బోమ్

సువాసిని నం. వి. 1. ముత్తయిడువ. 2. చేరంటాలు

సుషమ నం వి. మిక్కలిచోథ.

సుషమము నం విజ. 1. మనోజ్ఞ మైనది. 2 సమాసైనది.

సుషి నం వి శెజ్జము.

సుషిరము నం. వి. 1. శెజ్జము 2. శెజ్జములు గఁ. పిల్లలనగ్రోవి మొరలగు వార్డ్యము.

సుషుప్తి నం వి ఒడలెరుగని నిద్ర.

సుషుప్పు నం. వి. ఒకసాడి.

సుష్టి వై. వి. 1 సోమరితనము. 2. ఇం. అబ్బు. నం అస్ప్రాఫ్ట్యిం.

సుష్ట్రూముడు నం. వి మిత్రుడు.

సుషుపు వై విజ. సులువు.

సుశుమారి విజ. 1. సుదులుకలవాడు, 2. చుట్ట చేట్టువాడు.

సూర్యా

సూకరము నం.వి. వంది. రూ. కూకరము.

సూకాయము నం వి. (వృక్ష.) ప్రథమాపిణి.

ముల తరగతికి చెందిన ఉధీజిష్మములలో సేల వై బలపరుశుగా. ఆకుచునిరంగుతో నుండి, అడుగున మూలాంగములుగల నిర్మాణము. సూత్రోద్ధిరములకు కూడ నివి వర్తించున (Thallus). సూకాయ కము (Prothallus)

సూక్తుమీములు నం. వి. (గృహ.). కంటికి కనిపించనిమిక్కించి చిన్నుక్కిములు సూక్తు దర్శనిద్యారా చూడగల సూక్తుక్కిములు (Bacteria micro-organisms).

సూక్తుఖండములు నం.ఎం. (శం.). ప్రథాణ ములో మొదటి విభినల ఫరితముగా చేర్చుకొనిశ్శుక్కిపరికములు (Micromeres సూలాండములు = పెద్ద కీపకణములు (Megameres).

సూక్తుగ్రాహకము నం. విజ (శాత, రసా.)

బయటి ప్రథావములకు చురుకుగా, నిశిత ముగా ప్రతికరించునది. (Sensitive).

సూక్తుగ్రాహ్య(హొ)త నం. వి. (శాత.) ఎంత చిన్న విషయములనైన తెలిసికొనుట (Sensitivity).

సూక్తుచీపులు నం. వి. కంటికి కనిపించనిశించానులు (అవికంటికికనబడపు. భూతద్దము తోనే వీటిని చూడనగును) (Bacteria).

సూక్తుతంతువులు నం. వి. (వృక్ష.) బూలు అనబడు తంగతిక చెందిన శిలీంద్రముల శరీరమేర్పుడు సన్నని సూత్ర ములు (Hyphae).

సూక్తుదండ్రికలు నం. వి. సూక్తుటీపులు. ఓపాలపులు (Bacteria)

సూక్ష్మదర్శిని నం. వి. (శోఅ.)
కంటికగవడని సూక్ష్మము
లైస వస్తువులను పెద్దవిగా
చూపు సాధనము (Micro-
scope), సూక్ష్మదర్శిని

సూక్ష్మనాయక నం. వి. (శోఅ.) చాల సన్నిని
కాలువ కలిగిసగొట్టము (Capillarytube)

సూక్ష్మనిర్మాణము నం. వి. (జీవ) శరీరము
యొక్క వివిధావయవములలోగల జీవ
కణ జాలముల చరిత్ర (Histology)

సూక్ష్మము నం. వి. అఱువు. వి. సన్నిము.

సూక్ష్మళిర నం. వి. (వృక్ష) ప్రతఫలకములో
మందు ఊసలన్నోనుండు అంచి సూక్ష్మమైన
తునె (Veinlet).

సూక్ష్మష్టి నం. వి. (ఒం) కొన్ని ఏకకణ
తీపలపునరుత్స్వాధక క్రియతో సంఘంధము
గల లిన్న తీపకణసానము (Micro-
nucleus).

సూక్ష్మకరణము నం. వి. (గచ.) కలిన సమా
పసముదాయములను గణితాత్మక ప్రక్రి
యలనుపంచాగించి సూక్ష్మకరించు విధా
నము (Simplification).

సూచకము నం. వి. 1. సూది. 2. సక్క 3.
కుక్క. 4. కాకి 5. పిల్ల. (రసా.) ఆము
కాంములతో రాసాయనికముగా కలిపిన
మిక్రము యొక్క ఐమ్మదర్శకమునుగాని
ఇంరథర్ము సుగాని సూచించు పదార్థము
(Indices or).

సూచకులు వం. వి. 1. కొండెగాడు 2.
బోధచేయవారు.

సూచన నం. వి. 1. బాడ. 2. గ్రూమ్చుట. 3.
కెబుపుట. 4. చూపు.

సూచి నం. వి. సూది. హూ. మార్పిక, సూచిని,
(గచ.) సూక్షమును సూచించు శంక్షే.
(Index). (ఫూగా.). సూచి. (శోఅ.) 1.

చివైన కొలుచు పరికరముల కొలత గుర్తు
లసుచూపు సూదివంటి పాధనము. 2.
దిక్కును సూచించుసూది (Needle).

సూచించు నం. క్రి. బాడగా తెలియజేసు.
సూచిక నం. వి. (గచ.) బకరాంచి ఏఫూతము
నకు పొచ్చింపబడినరో సూచించు (తెలు
పుడుచేయు) సంఖ్య (Index). ఓడా, గా
ఇచ్చట ల బకరాంచి, గ సూచిక, గ అను
రాంచి గపఫూతమునకు పొగ్గింపబడినదని
సూచించును

సూచికటాహన్యాయము నం. వి. (న్యో.)
ఒక వనివానికి గాబోకటియు, సూది
యొకటియు చేయమని చెప్పు అతడు
శొంత కాలమునకు సూది యిచ్చి, గాయి
మ్మని తొందర చేసినస్సుదు రెంట నొకటి
యిచ్చియండ రెండచ దానికింత తొంద
రేల లునిపరితి.

సూచ్యంగము నం. వి. (ఒం.) సంచివ. టి
జీవకణము మండి పొదుచుకొని వచ్చి.
గ్రూమ్చుకొమ సూప్రతము (Nematocyst)

సూచ్యాకారము నం. వి. (పృక) ముల్లు
వలె సన్నముగా పొదవుగా సూచిగా
మందువరి, (Acicula).

సూచీ వి. 1 గురి. 2 విధము.

సూచికాదు వి. 1, గురికాదు. 2. అంద
గాదు.

సూచిపదు క్రి సరితాకు

సూచిగములు ఎ గాజలు, చేతికదియములు
సూచిదు ఎ కామక.

సూడు ఎ 1. వగ 2. పగజాదు.

సూడుకాదు ఎ శ్రుతు

సూచకము నం. క్రి. 1. పురుట, జాతా
కాము, 2. మైల, మృతాకాము.

సూచి నం. వి. 1. కుటు, 2. క్రిచపర్చతులు;

సూత్రిక నం. వి. కాంతచాలు.

సూతుడు నం వి. (వరి.) ఆవ్యాల కాలము నాటి రాఱయొక్క భారతది రాజు యుద్ధయుతము పెట్టునప్పుడు ఉఠము లోలు యేకాక, ఉత్సాహము కలిగించు వీరోదితగాథలు భర్తములు బోధించుకి సూతుని క్షుముఖ్య రంగ్యము.

సూత్రక్రిములు నం వి

(వైవ) కంటిగ

పదని అతి సూత్రమైన

వలిక పామువంటి ములు. (ఇ) నేలలో ఉండి మొక్కల కాండములను తొలిచి పాడుచేయను ఈ జాతి జంతుశరల శక్తి రము సన్నగా. పొడవుగా, గుండ్రముగా నుండును చీని శక్తి ము ఖండములుగా విఫఱంపబడి యుండు.) (Nematodes)

సూత్రధారుడు నం. వి 1 సాకము శాంచించు ముఖ్యానటుడు 2. సమపువాదు 3. ప్రదం

సూత్రపడు ఏ క్రి. జతపదు.

సూత్రము నం వి 1 సూలిపోగు. 2. జన్మిదము 3 ఏరాపు. 4 శాస్త్రాన సూచన గ్రంథము. (గణి.) కొన్ని పదములలో నేర్చు సమీకరణము. (Formula), ర కొన్ని దర్శముల నుగ్గించు ప్రపచనము.

సూత్రములు నం. వి (గృహ) శియమములు (Principles)

సూత్రించు నం. క్రి. సూత్రముచేయు,

సూదంపురాయి వి అయస్కాంతము.

సూదనము నం. వి. చంపుట విజ. చంపునది.

సూవము వం వి వండినసప్పు

సూది తై. వి సూచి, గుడ్డలు, ట్ర్యూ సాధనము. నం. సూచి

సూదుడు నథ. విజ. వంటవాదు.

సూషి నం. వి. 1. కూతురు. రూ. ప్రసూన.

~~ఇ~~ కొండనాయక. 3 వధస్థాశము.

సూవగాఁడు ఏ. విజ. చంపువాదు.

సూషరి ఏ. విజ. 1. చంపువాదు. 2. పూలముడ్వాదు.

సూనము నం వి. ప్రసంగము పూవు. విజ. శాస్వయము

సూనుడు నం. వి. 1. కొడుకు. 2. తమ్ముదు 3 సూచ్యదు రూ ప్రసూనదు.

సూనుపు నం. వి. 1. కొడుకు 2. కూతురు సూసృతము నం. వి. కుథము. విజ ప్రీయము సంక్లిము తేనది.

సూపము నం. వి. వండినసప్పు.

సూపకార్పుడు నం. విజ. వంటవాదు. రూ. సూపుడు

సూఫీమతము ఏ వి (వరి) ఇస్లామీ మతము లోని సూఛ పెదాంతవాదము. అత్య పవితతతో మోతము సాధింపవచు నన్నియు శాఖోళ్ళరాథపతో నిచితము తేదను వాచిము.

సూపొ హం వి (వరి) మొరలు సామ్రాజ్య ములో అంతర్మానమగు రాజీవాలనా ప్రచే శము సూచీదారు—సూబాను పరిశాంతించువాదు—సిసిపోలాసు).

సూపెరిన్ ఇం వి (ఎప్ట) (Suberin) రొదు తెందు కణముల థిత్తికలలోగల టకవిధమగు ఉకుపచారాము (ఇది ఉష్ణశాఖావాకముకాదు. సిటినొసిచుదు),

సూపొణము తే. వి. శాసుఫయంకం మైన రండ యాంత (సూచియానఫవమని కొండరు) నం సూయానము.

సూపొణము నం వి కండగడ్డ.

సూరి నం. వి కండగడ్డ.

సూరి నం. వి. 1. సూచ్యదు 2 వండితుడు.

సూరెలు ఏ. ఒపు. పార్చువ్వము.

సూరెపొపు వి అలపటుము. గుడ్డతోకట్టివిషన..

సూరెగిలు లై ప్రక్రియ క్రమము.

సూరేకారము వి. పొటాషియు న్యూట్రిషను
వెట్లుపు. (Salt peter) (దినిలోనుప్రతిజని.
పొటాషియం, ఆముజని కలిసియుడును.
ఇది మొక్కలకు ఎరువుగా ఉపయోగ
పడును)

సూర్యుడు నం. వి. పెలుగురేచ.

సూర్యకాంతము నం. వి. సూర్యీరళ్లసోకిప
ప్రభ్లు ఒకరాయి.

సూర్యుగ్రహణము పం. వి. రావు కేషుపు
లలో నేడైన ఒక బిందువు భూమిక వెను
కగా వచ్చినచో సూర్యీ కిరణములు
భూమిపై సోకక సూర్యుగ్రహణము కలు
గును.

సూర్యుతనయ నం. వి. యమున.

సూర్యుతనముడు నం. వి. 1 శని 2 కట్టడు.

సూర్యుదృశ్యగతి నం. వి. (బూగో) సూర్యుడు
పోవుచున్నట్లు కనబడు మార్గము.

సూర్యుపటము నం. వి. ఒకరకము మేలు
మెకమలు వస్తుము.

సూర్యునువర్తిని నం. వి. ప్రాణు తిఱగుడు
చెట్లు.

సూల వై. వి. శూలరోగము. నం శూలా.

సూనకము వి. త్రీలు తలను ధరించెడు తిరు
గుడు చీళ్లు.

సూనరి ఏడ మన్నము పూయువాడు. లేప
గుడు.

స్ట్రె

స్ట్రెక్షను నం. వి. పెదవిమూల, పెలి
ధా. స్ట్రెచ్.

స్ట్రెగము నం. వి. 1 బింబివాంము అయి
ధము. 2. సాగు.

స్ట్రోఱము నం. వి. నక్కలూ. శృగాలము.

స్ట్రెసిన నం. వి. స్ట్రెస్టి.

స్ట్రెక్టి నం. వి. అంటుకము.

స్ట్రెచ్ నం. వి. సాంగ. ధా. స్ట్రెచ్.

స్ట్రెచి నం. వి. 1. క్రోవ. 2. పోక. (గఁఁ.)

ఒక స్టోరిండువు ఒక చల బిందువుతో
కలురు బుబురేఖ (Radius vector)

స్ట్రెచ్ నం. వి. 1 స్ట్రెంచుట. 2. ప్రోటి.
3. స్ట్రోము.

సెంట్రీగ్రెడ్ శం. వి. (టోక.) (Centigrade)

1. నీచగడ్డకట్టు తాపక్రమము జూన్యూప
కముగను. నీరు మంచు తాపక్రమము
ఈ తాంకముగనుగల తాపోగతనుకొలుచు
ఒకపథకి,

నె

సెంటీమీటర్ కం. వి (Centimetre) ఒక
మీటరు కొలమూనములోనురవఫాగము.

సెంటు 1 కం. వి. (Cent) 1. ఎకంములో
సూతవఫాగము. 2. దాలరు నాడెములో
నూతవఫాగము.

సెంటు 2 కం. వి (Scent) 1. జాగన. 2. మగంద
ప్రశ్నము.

సెంట్ లౌన్ అంబుల్చెవ్ సిక్కణ 1 కం. వి.

(హ్యాచ.) రెడ్ ట్రాన్సడశ లికిడ.

సెంట్రల్ హెచెంగ్ కం. వి. (గ్రూహ.) (Cen-
tral heating). గదులను వెన్నచేయుట,
చలికాలములో నివసించు గదులలోని

ఉష్టత తగ్గటుండుటకై గొట్టముల ద్వారా
వేడి ఆవిరి చెదా చెడిసేడు పారు వట్టమర్చుట

పెక వై. వి. కిల, ఆర్గ్యాల, వేడిమి. ధా సెగె.
సెవ. నం. కిలా.

సెకండ్ కం.వి (గచ.) (Second) మినిట్ లో ఏ తరువ శాగము. విముషము. రూ. పరిషతు. పెకెమ.

సెకండ్ ఎ కిలుడు. చిచ్చకంటి. సెకండ్ బెట్లు ఎ పూర్వులు.

సెకండ్ ఎ. అగ్ని. రూ. సెగణేదు. ల్యూ మంటలగంపాదు.

సెకండ్ కం. ఎ (గచ.) (Second) Sec.). సమాజిక ప్రతిభావములోని కర్త ము. దత్త కొండును పన్నిపొతుముగానుండు థుక ముగా పొడపుల నిప్పుత్తి. కోస్ట్ ఇమ చాలీకి ప్ర్యూప్రైముము (Reciprocal).

సెక్ట్ కం. ఎ. (గచ.) (Sector) డింక్స్ వ్యాపారములు. చాలాంఫ ఎల్ కూగాల ప్రైము.

సెక్యూరిటీస్ కం. ఎ (లర్. సెక్ట్ రూ. ఎస.) (Securities) హామీ ప్రకములు. గ్రంతము రె క్స్కోర్. ఇంగ సంస్థల చెయ్యక్కగానీ. వ్యక్తముల హోమీకి వరిలువ ఉపాయి ప్రాముఖ్య.

సెక్యూరిటీ అట్టసెక్ట్ కం. ఎ (ఎం. ఎస.) (Secretary of S.A.C.) అందియామంత్రి శాస్త్రము ప్రిమిష సామూజ్య స్వర్ధమున్నప్పుడు అందియా ప్రభుత్వి వంధులత విషయము చూచుకొమటు ప్రమాదముల్కి ప్రిమిషము నీటి చివ పర్మిటు దుగ్గము. రోట రూ. సెగ్.

సెక్యూరిటీ స్క్రీన్ ట్రై. రోయ్.

సెక్యూరిటీ స్క్రీన్ ట్రై. రోట.

సెక్యూరిటీ. ఈ. కయ్య. పడక. వం. కయ్య.

సెక్యూరిటీ. ఎ. క్రేస్. తరకులు మొ. వారం క్రెస్టుల్కిము తరకులు వం. క్రెస్టు.

సెక్యూరిటీము ఎ (గ్రూప్స్) ఎంగపోయెది ప్ర్యూలు ఉండుతుండుతు. ఎంగపోయెది ప్ర్యూలు ఉండుతుండుతు. రెండి కార్బు వం.

కములలోకూడ ఉపయోగింపురు. దినిలో ముళ్లుమై శాగము అపిట్ కాస్ట్లుము (Vinegar).

సెనేట్ కం.వి (సాత) (Senate) 1.ఉన్నత సభ. [పొన్స్ ఓమోకాసంయుక్త రాష్ట్ర] పుం లోని ఉన్నత కాసనసభ. 2 ప్రాచీన రోష నీకు శాసవస్థ.

సెస్సన్ కె కం.వి సార. (Census) ఇనాథా లెక్కలు.

సెస్సన్ కె కం.వి.సార. (Censor) కాత్తుమును విచేధించ ముద్రణలను సినిమాలమపడి కించించ ఉద్దోశి. పుస్తకములు. ప్రతికిలు ప్రయోగించుటకు ముందును. వినిమా చిత్ర ములు పిడుదలచేయుటకు ముందును అంగపచిం రణస్థితులో ఉత్తరములు పరి శిల్పిలు ఉంటారో.

సెపియించే వై ట్రై. కపియించు.

సెప్పాసు హం అప్పు. లభి రూ. సెప్పాసు. సెప్పార ఎ చెడుగు రూ. సెప్పా.

సెప్పు వై ఎ రిస్ట్రంటము సం శమ్మా.

సెక ఎ కంటి యందాలి రేపు.

సెరగు ఎ. ఆపస.

సెరిమిలిమ్ ఎ. ఎ. (Cerebellum) చిప్పు పెదధు. మెరధులోని క్రింది శాగము.

సెరిటిమ్ కం. ఎ (Cerebrum) పెద్ద పెదధు. మెరధు ఉ శాగము,

సెరిసోన్ కం. (వ్రోప) (Cereson) ఇది పొదరిములోని తయారు చేయబడు ఒక పొయిన ప్రారము. (విశులను దినిలో కణిని ఉర్లిపచ్చి మొక్కలకు చీకు ఉనులు మర్చ ఉనులు పల్లులు)

సెరిటైల్ కం. ఎ. (ఫోట) (Search light). ఎప్పువ దూరము పోగం పమాంచర కుండ పుంచులు.

సెచ్ ట్రై. ఎ. 1. సెలయేరు. 2. చాంప్రు స్టుట్ట. 3. శంగ్రము. 4 నిడుపందిములు.

5. మనికోల యందలి ఇసుపములు. 6. కాడము. 7. ప్రణము నుండి చీము వ్యాపించు రంధ్రము. నం. 1. రు.రి. 2. శ్రీము.

సెలక్ట్‌బ్రై. వి. కాడము.

సెలగు వి. రెచ్కు.

సెలగు క్రీ. ఖండించు. దూ. చెలగు, సెలఫు.

సెలగొమ్మతి వి. ఉపకాథ.

సెలగోల వి. 1. ఒనుల మేసువాని కట్ట.

2. కల్లు గిచువాని కట్ట.

సెలహచి వి. ముండ్లు పంది

సెలపుండు వి. నారి కురుపు.

సెలయు క్రీ. విజ్ఞంథించు. దూ. చెలియు.

సెలయుట వి. కొండయూటు.

సెలయేఱు వి. నిర్మల ము కొండ యేరు.

సెలహాలు క్రీ. సెలవేయా.

సెలవి వై. వి. పెదవి మూల, లృక్షి.

సెలవేచ్చు క్రీ. ఆచ్ఛాపించు.

సెలవిల్లు వి. సెలను బద్దలతో చేసిన విల్లు.

హూ. సెలను విల్లు.

సెలవు క్రీ. సెలగు. వి. 1. ఆళ్ల. 2. ఉప యోగము.

సెలపు లి డకానొక తెట్టు.

సెలక్కు కమిటీ ఇం. (వ్యాప.) (Select Committee) ప్రశ్నోపసంఘము, కాపణ

సులు ఒక చట్టమును గుడంచి ప్రశ్నోక్కముగ రిశిలించుటకు ఏర్పరచినచంఫుము.

సెలనేయమ్ ఇం. వి. (రసా.) (Cellenium)

గంధకము వర్గమునకుచెచినకచధాతువు

సెల్యూలోడ్ ఇం. వి. (ప్రైస.) (Cellulose)

అన్ని వృక్షములలో తీవ్రకణముల గోడలలో నుండు ప్రదవ్యము, ఇది కావ్యము.

ఉడబలి అమ్మజని ఘుటకములుగా గల రాసాయనిక ఒంయోగము.

సెల్యూలోయిడ్ ఇం. వి. (రసా) (Celluloid).

ప్రతిని సత్కామ్ములో ముంచి కడిగి ఈ

క్రింప ప్రదవ్యమును కర్మాములో ఎరిపి

కరగించిన లభ్యమగు ప్రదవ్యము.

సెల్లు వై. వి. సన్నని పత్రము. (రపసెల్లు).

నం చే.మ్

సెలుఁడు వై. వి. శల్వుడు. (గతుల : హా దేవుల మేసమామ) నం. శణ్ణి.

సెల్వ్యులు ఇం. వి. (థూగో) థూమర్యశేల

ప్రాంతపులా ట్యూములు (Sylvan-silvan).

సెన్సు ఇం.వి. (శాస) (Cess) చిల్ల రపస్సులు.

సెస్టోపూల్ ఇం. వి. (గృహా.) (Cess pool)

ముఖకినీల గుంఁ. (దినిని అప్పుడప్పుడు

శుఫ్రము చేయకున్నా. చుట్టుపట్ల థూమి

లోపలి నీటి వాగులు సూక్ష్మకిములతో

నిండి అపాయములను ఇలుగజేయును.)

నీ

సెంద్రియ పదార్థము నం. వి. (శివ.)

ముక్కలకుగాని, జంతువులకుగాని నంబం ధించినశరీరసదారము(Organic matter)

(వ్యాప.) ప్రాంతం శరీరమునకు నంబందించిన పదార్థము. సెలలో నున్న సెంద్రియ పదార్థము, చాల వరకు తెట్టుచేమల యొక్క రాలిన ఆకులు. సేగ్రాము ఎరువులు, చనిపోయిన అంశువుల శరీర శాగములు యొ. వానిచే సేర్పడినది.

సెంద్రియపు పెరువులు వి. వి. (వ్యాప.)

సెంద్రియ పదార్థము పోచుగా నున్న యొరువులు (Organic manures).

సెంద్రియ మండలములు నం. వి. (వ్యాప.)

వయాచనయ క్రియలకు ఉత్సేధమచిను

సత్రజవినంబంధమగు ప్రతేక్కల రసాయన

పదార్థములు (Enzymes) (అవి కీవరన ముచే నుత్పత్తి దేయలడును ఇవి నీటిలో

కంగును)

సేకము నం వి. తదుపుట, చల్లట.
 సేకరణ వై. వి. (గణి) విషయము లను
 పరికొరకు (పోగుచేయట (Collection
 of Data))
 సేకరము వై. వి. సంగతము నం. స్వీకారః
 సేకరించు టై తెచ్చిరిల్ల. వై. క్రి. సంగ
 రొంచ
 సేగి వి. సష్టి. కీడు,
 సేచనము నం వి. చల్లట తదుపుట
 సేతుపు నం. వి. సీలికట్ట.
 సేద వై. వి. శ్రమము బడలిక, నం. స్వీదః.
 సేద్యము వై. వి. కృషి, వ్యవసాయము.
 నం. సేత్యమ్.
 సేద్యకాఁడు వి. కృషిపలుడు
 సేవ నం. వి. దండు. ఐఱ. అధికము, చాల.
 సేవము వి. చిన్నయులి. చీరణము.
 సేవాని వం. వి. కుమారస్వామి, సేవాధిపతి.
 సేవాముఖము నం. వి. 1. ఓ రథములు, కి
 పసుగులు 9గుట్టములు, 16కాలిబంట్లుగల
 సేవ. 2. సేవకు ముందుకాగము.
 సేపు వి కాలము.
 సేమంతిక నం వి. జేమంతి.
 సేపము వై. వి. కైమము, కుభము. నం
 కైమమ్.
 సేరు వి. ఒక కొలత.
 సేల వై. వి. జేల, వత్తుము. నం. జేలమ్.
 సేవ నం. వి. కుళూడు, కొలువు. -
 సేవకుఁడు నం. వి. కొలువుకాదు.
 సేవనము నం వి. 1. కొలువు 2. కుట్ట.
 సేవవి నం వి. (ఫైవ). రెండు కాగములు
 కలియుచోట ఏర్పడినరేఖ (Suture).
 సేవవింయోగము నం వి. (ప్రైక.) అండ
 శయములో వాకగరిమాక్రమేయండును

చక్ర దకముయోక్కు రెండు అంచులు కలి
 పివ సేవనిమీదకాయిషువర్పదును (Mar-
 ginal placentation) (అధర సేవనిపై
 on the ventral suture).

సేవింగ్ డిపోజిట్లు కం. వి. (Savings
 deposits) ఇట్ల నిషేషములపై కొలదిపడ్డి
 • పచుపు, కానికు కైపములనుండి సొమ్ము
 తీయుటకు భాతాచారుడు కొన్ని నిబంధ
 నల ననునచంపలని యుండును.

సేవింగ్ బ్యాంకు కం. వి. (Savings bank)
 పొదుపుబ్యాంకు చిన్న చిన్న మొత్తములు
 చాచుకొనుటకు ఏర్పరిచిన బ్యాంకు, (మన
 దేశ ములో ఇట్ల బ్యాంకులు పోస్టీసు
 లలో పనిచేయుచున్నవి. ఇట్ల బ్యాంకు
 నుండి భాతాచారుడు కొన్ని నియమము
 లకు కట్టుబడి తన పైకము తాను ఉప
 సంహంచుకొనగలదు.

సేవించు నం. క్రి. కొలువు

సేవక్యువ్రణాలిక నం. వి. (వ్యోవ.) తన కనుత
 మును ఆ కూస్విథావమును తనకున్న
 పస్తు సామగ్రిచిట్లే ఏటైట కాను అపట
 చేయవలసిన పైరు. రానికి చేయవలసిన
 వములు ఇర్పు మొదలగు వానికో
 ముందుగా తయారుచేయనలసిన అంచనా
 పొను (Cropping scheme).

సేప్పుము నం. వి. సేమింపుగినది.

సేవ్య విధావములు నం. వి. (వ్యోవ.) వివిధ
 వ్యవసాయపద్ధతులు (Systems of culti-
 vation), మెట్ల సేద్యము, దంపసేద్యము.
 కోట సేద్యము మొదలగునవి

సేప వై. 1. అష్ట. 2. సేపప్రాల. 3.
 పాట. నం. క్రిష్ణమ్.

సేపప్రాల వి. తలప్రాల.

సేపకౌప్పు వి. కొండెనగ.

లేదా

నై వై. అవ్యా. సహా. తోడ. తూ. సయి.
నం. సచో.

పైదోఁదు లి తోబుటువు
నైందువము నం. వి. గుళ్ళము ల్యూ. సింధు
డేశమున పుట్టినవి.

సైము వై. క్రి. 1. సహించు టిఱ్పు. 2.
రుచించు. దూ. సహించు
పైదము లి గోధుమపిండి.
సైకతము నం. వి. ఇసుకించ్చి. ఇసుకించేల.
సైకము లి. మాక్కలము దూ. సయికము.
నైగ వై. లి. సణ్ణ దూ. సయిగ నం. నంక్కా.
సైతము నై అవ్యా సహితము. కూడ దూ
సయితము నం. సహితము.

నైద్ కం. వి. (వ్యోవ)

'(Scythe) పైదు
లను పొడవైన
ముక్కలగాపరణ
ఫోక లి ర మ ను
పొడవైన క త.

నైక

సైద్ధాంతికము నం వి. (రస్స..శాస.)
సైద్ధాంత సంబంధమైనది (Theoretical)
సైద్ధాంతిక పద్ధతి నం. వి. (శాస.) సైద్ధాంతము
నకుఉండినపద్ధతి ప్రయోగపద్ధతికిప్రయోగపద్ధతికిరుద్దము
(Theoretical method).

సైద్ధాంతిక రస్సాట్టునొత్తము నం. వి.
(రస్స.) రస్సాయినొత్త మూరం కావ
ముల ప్రాయోగిక సాపచ, నియమముల
అనుష్టం న. వి. లినిగూర్చిచంపుకాత్తము
నైన్ (గఁ) (Sine) ఒమ్మోద లిఖించు
లోని ర కోణమున కెదురుగా. మంటు
భుజము క క్రమంల పొడవుల నిష్పత్తి
సైపికము క్రి. నం. వి. 1. కీలక మైనయుద్
నీతి. 2. నై నీక మాయోపాయము.

సిసెక్చుకుడు నం. వి. నేనాపథ. కా. సేవ

లోనివాడు

నైన్యము నం. వి. 1. సేనతోకూడినది కి.
నేన 8. ఏష్టునితేసుఱుము లోసోకటి
నైన్యవాదము నం. వి. (రాజ.) పొర్చుక్కుముము
ఉండాలించుట.

నైన్యసహారపద్ధతి నం. వి. (చరి గ్రెంచు
కంసు ఇండియాకంపెనీ ప్రథమక్కుము విధిం
లిన మిముం లోపిడిప - లిపిడ కా. త
సంస్కారాధిషులు నైన్య సపోయితును,
రథంముపొంచు పద్ధతి, (కుచ్ఛడి త్తుసీ
ప్రముఖ క్రి. క 1800 సంవత్సరములో
ప్రవేశపెట్టును)

సైఫస్ కం. వి. (ఫోఫ.) (S phon) వాచా
వాచా పీడనము వంచ నిటిని కొళివచ్చు
వంచ గొట్టుము

సైఫరుకోడు కం. (ఫాన) (Cypher code)
1. ఎప్పాస్ట్ చరన పద్ధతి. 2 పీచాంచు

నైప్పు కమెడిస్ కం. వి. (చరి) ఉప్పుడ్రు
చెంసాంసా పద్ధతి నిచేరికము ఉప్పుడ్రు
చేయబడై క్రి. క. 1927క పంచమ్మా
ములో ప్రిటిషు ప్రథమక్కుముకే నీటిప్రిటిషు
1919 వ ఇ.కియో ప్రథమక్కుము ఉప్పుడ్రు
ప్రారము నియమించాడినది.

నైమూము కం. వి. (శూగ్.) (Simeon)
ఎచారలలో వీచు ఇసుక కుపొములు

నైకంటి వం. వి. 1. గట్టుపాలు. 2 కంటి
కురపు కావికి కె. వంక కలచి క్రీ.
వం. వి. (గ్రూప) కేపాముము కురపు కావి
కొనట, అంచు ఉపకరణముల కొన
క్కుము (కంటిలు).

నైరణ వై. వి. సహాము, టిఱ్పు తూ.
పయి ల, నం. సహాము.

నైరికుతు వం. వి. ఉప్పుపాలు
రిటిము సైనక. వి. 1. దుష్టు. 2. క్రూరు ము.

సైలెట్ ఇం. (వ్యవ.) (Silage). పశుశుల మేతకొకు పెంచుకొన్న, మొక్కకొన్న గంచె మొదలగు పైరులు వెన్నులలో

గంజలు ముదరక మునుచే మొక్కలను కోసి, పాకరపేసి, నిలువచేసిన మేళ ప్రమాగుడు.

సైల

సౌంటి వై. వి. శుంరి, ఎండిన అల్లము. నం. శుంరి.

సౌంటు వై. వి. తప్పు. దోషము నం. శుంరలా.

సౌంతకముతము వి (వ్యవ.) సౌంతముగా సాగుచేసికొనుచున్న వ్యవసాయారుని భూ విస్తీర్ణము (Owner's holding).

సౌంతము వై పి. స్వయంత్రము, స్వయించుము. నం. స్వయంత్రము.

సౌంపు న. 1. సమృద్ధి. 2. సంతోషము. 3. ప్రచన్చుత 4 సుఖము 5. సౌందర్యము

సౌంపిల్లు క్రె సౌంపగు. రూ. సౌంపలు.

సౌంగటలు వి. పగడసాసాట, సెత్తపలక.

సౌంగటు వి. చాడిపోత్తుట.

సౌంగపు వై వి. చొక్కు. పారవళ్యము, నం. మథుమ్,

సౌంగము వై. క్రె. 1 చొక్కు. చుచువళ్యముండు 2. మూర్ఖిల్లు

సౌంగసు వై. వి. అందము. నం. సుకార్.

సౌంగసుకత్తె వి. ఇం అందుక్తె.

సౌంగసుకాయు వి. బిటుకాయు. వి. అందగాయు

సౌంగిముంచు వై. వి. సుఖాచు.

సౌంగిము వై. క్రె. ఇంపగు. 2. నిర్మిత్తము.

సౌంగిపొత్తు వి. కొండ్రము

సౌంగిపొత్తుపోత్తు క్రె. కృశించు.

సౌంత్త. వి. చొట్ట.

సౌంత్తమెన వి. (పృష్ఠ.) అకు యొక్క

అగ్రము మొవచేరియండక మధ్యసొట్ట వలె మన్నరి. (Retuse apex)

సౌంత్తు వై. 1. సత్యము, హక్కు. 2. సామృద్ధి నం ర్యాత్యమ్, సత్యమ్.

సౌంత్తు వై. చితి, పీసుగును కాట్టుటకు పేప కట్టుట ప్రోగు. నం. చితా.

సౌంత్తు వి. 1 గ్రుద్దులోని జెన. 2 ఆచు కాయిల్మీది నూగు. 3. ఊటకాలువ.

సౌంత్తుము వై. వి. స్వర్ణము, బంగారు నం. స్వర్ణమ్

సౌంత్తుమ్ వి. కనుసారి.

సౌంత్తుమ్ వై. చక్కుదనము. నం. సుఫగః

సౌంత్తుదు వై. వి. చక్కనివాడు, సౌంత్తుమ్ వై. వి. మూర్ఖు నం. క్రమః.

సౌంత్తుగొను క్రె. మూర్ఖిల్లు రూ. సౌంత్తు. వోవు. సౌంత్తుపిల్లు.

సౌంత్తు వై. 1. స్వము. 2. ధనము. 3. ఆధరణము. 4. గోధనము 5 ఆధివమ్ముపు

సౌంత్తము వై. వి. సురంగము, గుహావచె కొలిపిన రంధ్రము. నం. సురంగః.

సౌంత్తగు క్రె. లీనమగు.

సౌంత్తడేకె వై. వి. దురాచారుడు. నం. సురప్రోపీ.

సౌంత్తపు వి. కుళము.

సౌంత్తము వై. వి. స్వర్ణము. నం. స్వరః.

సౌంత్తి వి. వరువ, క్రమము

సౌంత్తగు క్రె మూర్ఖిల్లు.

సౌంత్త. వి. తుంబి, రూ. సొర్, సార.

సౌంత్తపు వి. 1. పారవళ్యము. 2. విముళ త్వము.

సౌంత్తము క్రె. 1. మూర్ఖిల్లు. 2. వెనుదీయు

3. వైముళ్యమండు. 4. వైరహ్యమొందు

సౌంత్తము వి. వైముళ్యము, పారవళ్యము.

పొలిసీటు ఇం. వి. (సార) (Solicitor)
కోర్టులోనన్న వ్యాఖ్యముల గురించి ఒకట
వరతవ క్రిధవహించుటకు నేపుచిన
వ్యాయవాది.
పొలిసీటు ఛెనరలు ఇం. వి. (సాన.)

(Solicitor general) ఇంగ్లెండలోని
ప్రభుత్వ న్యాయపాది.
పొవ వి. జాడ. ఔ. సవ. వి. గుగుస.
పొపాముంచు క్రి. ముకరించు, పొక్కరించు

స్టేట్

పోకు క్రి. 1. తగులు. 2. గ్రహమూవే పోద వై. రాగలమేలు కిడులను గూర్చిన
శించు వి. 1. స్వర్ణము 2. రాతుసుడు.
పోకుఱజుక్క వి. మూలా శక్తము.
పోకుబోణ్ణ వి. శుక్రుడు
పోకుదయ్యము వి. వాయువు.
పోకులంజేయ వి. సై. రై. క్రి.
పోకుదు వి. 1. స్వర్ణము. 2 గ్రహము
వేళము. 3. పిశాచము. 4. రాతుసుడు.
పోగ విల దీరము.
పోడియన్ తికము సం. వి. (ప్రోఫ.) ఇది
ఎరువుగా నుపయోగపడును. దీనిలో పోడి
యము నృతణి అముషనికలసియుండును.
(Sodium nitrate).

పోడియము ఇం. వి. (రసా.) (Sodium)
ఉప్పుకోమ్ము ధాకు ధాగమగు మూల
ద్రవ్యము (మెక్కాల కిది యూసక్యూకము)

పోడు విల 1 బ్రిప్పురంద్రము. 2. మాడ
పట్టు

పోథ నం. విల ఏపువాడు, ఉరువాడు.

పోణము వి నాశామూలము, ముక్కుమొదలు

పోద వి. గచ్చు, గార

పోదన వై. వి. 1. కోఠనము, గాలింపు 2
శకునారము రామాయుధాది గ్రంథము
ఉండు రామమువేసి కోధించుట. నం. కోఠ
నము.

పోదరి నం. వి. కోడపుట్టిసది.

పోదరుయ నం. వి. కోడపుట్టిషవాడు

పోదర్యుయ నం. వి. పోదరుయ.

పోద వై. రాగలమేలు కిడులను గూర్చిన
ప్రశ్నము దూ. పోదియ. నం. లోద్యమ్.
పోదకత్తె వై. వి. పోదచెప్పునది.

పోదము వై. వి. చోద్యము, ఆశ్చర్యము
దూ. పోదైము, చోదైము నం చోద్యమ్.

పోన వి. నన్ననివాన, వాన
పోపనము వై. వి. పోపానము, మెట్టు.
నం. పోపానమ్

పోపపశ్చాదు నం వి రాహువునే పట్టబడిన
వాడు (చంద్రుడు లేక సూర్యుడు)

పోపానము నం. వి మెట్టు.

పోపు వి (గృహ) పోపు సంబార ప్రదవ్యము
గను ఉషధిగను ఉపయోగపడును దును.
ఇది Umbelliferae కుటుంబమునకు చెందిన
Pimpinella anisum అనుమెళ్ళ యొళ్ళ
ఎందినపండ్ల (Anise).

పోవెస్టైప్పు ఇం. వి. (గృహ.) (Soup plate)
ఇంగ్లెము వడ్డతిని భోజనము పెట్టునప్పుడు
తిక్కని రసమును వడ్డించుటకు ఉపయో
గించు వచ్చేరము.

పోప వై. వి. కోప. సిబ్బుము, తొర్రి. నం.
కోపా. దూ. పోప, పోలియ.

పోపనము వై. వి. కోఠనము. మంగళము.
నం. కోఠనమ్.

పోప వై. వి. మా. పోప.

పోప వి. 1 ప్రమము. 2. పరాప్రమము.
దూ. పోమము. నం. ప్రము. పోమ్.

పోప్పుధార నం. వి. అకాశగంగ, పాంపుంత.

సోమపీతి నం. వి. 1. సోమపాశముచేయు వాదు. 2. సోమయాజి. యజ్ఞముచేపిన వాదు.	సోమము వై. ల. పరాక్రమము. నం. వి. 2. తిష్టతిగ. 2. ఇంము 8 కర్యాః ము 4. సోమింశము.	3. కుశేతడు. వాయువు. సోమోద్ఘవ నం. వి. వర్ణదాశది. సోయగము వి. చెగ్గడసము.
సోమలత వై. ల. పరాక్రమము. నం. వి. 1. తిష్టతిగ. 2. సోమింశము వాయువు.	సోమలత వై. గపాశము. సోరణగండ్ల, కిటికి.	సోప 1. ఉ కొంత. 2. నికుంపకము. 3 కేచులో నాలినపంతు
సోమలత నం. వి. 1. తిష్టతిగ. 2. సోమ రసము తయారుచేయు తిగ.	సోపు మత్తు. చొక్కు.	సోపు త్రై విపశత్వమునంది ప్రాలు, చొక్కు పదు.
సోమవారము నం. వి వారములో రెండవ దినము.	సోపలింగం కం వి. (సాం.) (Socialism)	సామ్యవాదము, సమాజసారము, ప్రజల సమష్టి లాభము కొరకై సంఘములోని ఆర్థిక వ్యవస్థలు రాజ్యాధినములో నుండి వలయుసియు. సంఘములోని ధనమును సమన్వయపరచి ప్రశందరునుఅనుభవించు సట్లు ప్రఫుత్వము. చూడవలయునవ్విల్యు చెప్పి సిద్ధాంతము, దేశములోని సంఘ నేవలు పజల ప్రశ్నమునుకై ప్రశలంకుమ్మడి పచుకుబడి క్రంద సుధపలయువను వాదము,(సోపలిస్టు) (Socialist)= సామ్య వాద సిద్ధాంతములను వమ్మువాదు.
సోముకు నం. వి. 1. చంద్రుడు, 2. కిష్తుడు.		

సోం

సోందర్భము నం. వి. చక్కనము.
సోకర్మము నం. వి. 1. అనాయాశము.
సులభము. 2. సుకరణాశము

సోకుమార్కము నం. వి. సుకుమారత్వము.
సోఖాయనికుండు నం. వి. రాజల నిద
మేలుకొలుపువాదు. లి. 1. సుఖనిద్రయా
యని ప్రశ్నించువాదు. 2. సోఖను ప్రికుడు

సోఖ్యము నం. వి. సుఖము.
సోంగదికము నం. వి. తెంగటువు
సోగంద్రము నం. వి. వాస్తవ.

సోచికుండు నం. వి. కుట్టుచనివాదు.
సోజన్యము నం. వి. సుజవత్వము, మంచి
తసము.

సోత సే బబల్ కం. వి. (చరి) (South
Sea Bubble) క్రి. 4. 18వ శాస్త్రములో
రివాల్యా తీసిన ఇంగ్లీషు కంపెనీ.

సోదామని నం. వి. మెరచు. దూ. సాదామని.
సోదాయకము నం. వి. స్త్రీ కిచ్చిన ధనము.

సోధము నం. వి. 1. రాజగృహము. కి. మేడ
సోధిషోసాధన్యాయము స్త. వ్యా. మెట్ల

శ్రీయ సక్కుకుండ నొకసారిగ మేడ	పోరి నం. వి. 1. శని. 2. యముదు. శ్ర్యా.
సక్కుట కష్టమను కీతి.	సూర్యునికుమారుడు
శ్రీనికుండ నం. వి. మృగ చణ్ణులు చంపి	పోరికుండ నం. వి. కల్లుమ్మాదు.
వ్యక్తయించి కీవించువాడు.	శైరు ల. 1. అందము. 2. విధము. రూ.
శ్రీప్రీతము నం. వి. 1. నిప్రించుటలోనగు	సవురు.
సమయమలందు శ్రుతుల బైబిలి వంపుట.	శ్రీవర్షకరణి నం. వి. ఒక ఉషధి. (ఇది శాకినది బంగారమగుశందురు).
2. శారతము నందొక ప్రైనామిము	శ్రీవిదల్లుడు నం. ల అంతశురుపు శాచి
శ్రీభాగినేయు నం. వి. శాగ్రహితికూతురు.	వాడు. రూ సొవిదుదు
శ్రీభాగినేయుడు నం. వి. శాగ్రహితికొడుకు	పోరీరము నం. వి. (రసా) మెరూర్యర్కోర్డ్ - పారద ద్ర్యోవారిదము, ఒక వర మాఱుపు పాదరసముతో రెండు క్లోరిన్ (హారిస) పరమాఱుపులు కలిసి ఏర్పడిన పారద యాగికము (Corrosive sublimate) (ఇది బంమైన సూక్కుకీవినాళకము)
శ్రీగ్రాతము నం. వి. మంచి తోడపుట్టు కనము.	శ్రీపీలవణము నం. వి. (రసా,) పారదరసము క్లోరిన్ టో వేగ్వదిన లవణము (Mercuric chloride), (నిత్తులను దీని ప్రావణముతో సాపాట్టి నాడినచో, మెక్కాలకు చీకు తెగుబు చట్టుదు).
శ్రీమంజన్యము నం. వి. 1. సుమహావము.	శ్రీశిలంగము నం. వి. సుకీలవ్యము. మంచి ప్రపత్తిన.
2. తల్పి.	శ్రీష్టవము నం. వి. 1. సుష్టుభావము. గట్టి కనము. 2 గొప్పదనము. 3. నిండుకనము (గచో), ఒక కేంద్రమునకుగాని. అపము పకుగాని ఇరుపై శులనున్న శాగములు సర్వసమానముగమనండుధరము (Symmetry).
శ్రీమృగంధ నం. వి. గులాబిపూవు	శ్రీపంచము నం. వి. సుహృదాయము, సైంహము. దుధము. రూ. సొహృదము. సొహృద్యము, సొహంద్యము.
శ్రీమ్మాదు నం. వి. బుధుము. విష. 1.	
శ్రీప్రేయము నం. వి. ఎష్టు.	
పారథేయ నం. వి. ఆశ్వ.	
పారథ్యము నం. వి. 1. వాసన. 2. ఉపి	
దము కి. గుణంగారవము.	
పారవంపక్కరము నం. వి. (భుగో., వరి.)	
866 రోలు, భూమి సూర్యుని చట్టు	
తిరగి వచ్చు కాలము.	

స్క్ర్యూ

స్క్ర్యూండుము నం. వి. కుమారప్పామి.

స్క్ర్యూంఫల్కెర నం. వి. 1. గందపెట్ట. 2. కలు

పువ కమర్సెడివటీ.

స్క్ర్యూంఫల్కము నం. వి. 1. కూతు. 2. కూచెట్టు

బోరె. 3. యుద్ధము. 4. సమూహము.	ప్రెర్సీ (సైడము)సం. (గృహం) (Scurvy)
రీ, శరీరము. నం. లి (ప్రోఫ.) తోడె	సొవిటమిన్ లోపమువలన కలుగుప్రాణి.
ప్రకాండము (Trunk).	లిగుల్కువాత్రు, పండ్ల మండి రక్తముకారట,
వ్యాపకాల నం. వి. గ్రహాని మొదటిమ్ము.	(ఈ వార్షికి ఆటిక (Calcium) లోపము
వ్యాపకాల వాకము నం. లి. 1. దండు విధసిం	వలనకూడ కలుగవచ్చును.
టోటు. 2. రణం.	వ్యాపకాల ప్రాప్తి పంచాంగి (Sculptor) తకుద్దు.
వ్యాపకాల నం. లి. కారిపాటి.	విగ్రహములు చెక్కు ఇరిపు.

నెగ్రె

స్కేలు (గో.) (Scale): కాంపానము.	మాపించునప్పు దుషయోగించు నిప్పుత్తి.
ఎమయములు పటములు నహియ్యములు	

నెగ్రె

సైక్లైప్రైజర్లు నం. వి. (Sky. scrapers)	అమెరికాలోని 80,40 అంతస్థులపొధాలు
అకాశపొధములు, వింగ్స్-లి ఎక్సెప్లమెండలు.	

నెగ్రె

స్కాపము నం. లి. 1. జారుట. 2. తొట్టు పాటు.	స్కాపింపము నం. వి. 1. జారుట. 2. తొట్టు పాటు.
స్కాపింపు నం. వి. 1. జారుట. 2. తొట్టుపదు.	మోసము.

స్టో, స్టో

స్టోర్మ్ క్రూము నం. వి. స్టోర్మ్ క్రూము. 2 పోర్చు పాటు.	స్టోర్ముచెంబరు నం. లి (చరి) (Star chamber)
స్టోర్ము నం. లి. (స్టోర్ము) ముద్ర, లిపు	ఇంగ్లండు రాజుల ప్రాచీనవార్షయస్థానము.

స్టో

స్టోమర్ నం. లి. (స్టోర్ము) (Steamer). 1. అపి	స్టోముచెంబరు నం. లి (చరి) (Star chamber)
రో వాటు పాటు. భద్ర. ఇడ్లి పాటు	ఇంగ్లండు రాజుల ప్రాచీనవార్షయస్థానము.

స్టో

స్టోప్పెస్ నం. లి. (స్టోప్పెస్) (Steppees). పమ్పుతోస్టోప్పెస్ పమ్పుతోస్టోప్పెస్ (అప్పుతోస్టోప్పెస్)	స్టోప్పెస్ నం. లి. (స్టోప్పెస్) (Steppees). పమ్పుతోస్టోప్పెస్ పమ్పుతోస్టోప్పెస్ (అప్పుతోస్టోప్పెస్)
	ప్రకములు పెరుగు, దాటిలైటింగు, అగ్గియి యూరప్పు స్టోప్పెస్

స్టేపీన్ నం. ఏ. (ఎం.) (Steapsin) మేదః పాచకము (Stearin + papsin) కొవ్వు వదార్థములను ఆనంబంధముగు అమ్ముతులు గను, గ్లాసరినుగను లిడారియ సేంద్రియ మండము.

సైలింగ్ కూరుమి నం. ఏ. (ఎరి.) ఈ కూట

మికచెందు దేళములలో మారకము వృత్తములు పొందుల విలువలో చెలింప వలయును. సైలింగ్ క్రొంతము నం. ఏ. (అర్థ.) పొందు చెలామణి క్రొంతము.

సైలింగ్

స్ట్రోంజియమ్ - నం. ఏ. (రసా) (Strontium) | కార్బియమ్ వర్గమునకు చెందిన మృత్తి |

చాతువు.

సైలింగ్

స్ట్రంజము నం. ఏ. బోడేసిచిన్సు చెట్టు, దుల్చు.

స్ట్రంజెరము నం. ఏ. ఏ ఏనుగు.

స్ట్రంజెరకొప్పి నం. ఏ. (వృష.) ఆఱులై ఫాస్టమున ఉండు లిపిక్స్పర్స్టము క్రింద రెండు, మూడు వరుసలుగా, నిలుపుగా, హారిషకములలో నిండియందు తీవ్రకణ సముద్రాయము (Palisade tissue).

స్ట్రంజనెకము నం. (వృష.) పెరుగుచున్న అవయవముల కొవలయందు గం ప్రవిశాయక తీస్కరణబాలములలో నిది అంత స్ట్రోన్ లిక ఉనకము క్రింద నుండును. (Plerons)

ఇది వాహాని ప్రెంథమును (Vascular cylinder) ఉన్నతి చేయును.

స్ట్రంజనము నం. ఏ. 1. ప్రాసు వడచేయుట.

2. ప్రాస్తక కిచే ప్రక్రంతి ఈ కుల వడగ చేయుట. (బలాగ్గి వాయు స్ట్రంజములు మొదలగునవి)

స్ట్రంజము నం. ఏ. 1. కంటము. 2. ప్రాసు

పాటు, నిశ్చేషిక. నం. ఏ. (తొక., రసా.)

పొదరసములో నింపిన భారపుత్తి గొట్టు

ములో నిరీవియున్న పొదరపోష్ణికి

స్ట్రంజముని పెరు(Column). ఉట్టే కర్కు

మీటరులో కూడ నిది యుండును. నం. ఏ. (రసా.) వాయుపుల తడిని అర్పుటకు ఉచ్చయోగించు కాల్పియం క్లోరెడ్,

కాల్పియం, ఆక్రైస్ మొదలైన ప్రవ్వ

ములతో నింపిన గొట్టు ము (Tower).

స్ట్రంజయత నం. ఏ. స్ట్రంజించువాదు.

స్ట్రంజసంపొగము నం. ఏ.

(వృష.) అండాశయ

ములో మధ్య నిలుపుగా

స్ట్రంజమువలె మన్నారా

యుపు (Placenta)

కై శీఖందములు ప్రతి గరియందును

అమర్పందియందు విధము ఉంచకూర్చు.

(Axile placentation).

స్ట్రంజాకారాదిచ్చుదము నం. ఏ. (ఎం.)

నిలుపుగా నొకటి ప్రక్క మరియుకటి

స్ట్రంజమువలె నమర్పుండిన పొడిచైవ

కీవకణముల పొర (Columnar epithelium)

(కప్ప లేకు లోపల ఉపరుగా

మన్న పొరతో దినిని పొదరసగును).

స్ట్రంజిక నం. ఏ. (ఎం.) ప్రచణ ప్రాస్తక

ములో మన్న ఏన్న ఉద్ది నంట ఎన్నా

(Columella).

స్తు సంధయ నం. వి. పాలుక్రాగు అదువిడ్.

స్తు సంధయుడు నం. వి. పాలుక్రాగు మగ లిడ్.

స్తు నడురీకరణము నం. వి. (గృహ) తల్లి పాలుమాన్వించుట, సంవత్సరము దాటిన

తరువాత శిశువును తల్లి పాలు మరపించి

యతర ఆహారముపై అధారపడునట్లు అలవాటు చేయుట (Weaning).

స్తు నము నం. వి. కుచము.

స్తు నయిత్తువు నం. వి. 1. మ బ్యు 2, ఉరుము.

స్తు నితము నం. వి. ఉరుము.

స్తు న్యోదము నం. వి. (బి.) పాలిచ్చుంచువు క్రిరదము. (Mammal).

స్తు న్యోదము నం. వి. చనుపాలు.

స్తు పకము నం. వి. పూగు తి.

స్తు ఛము చం. వి. 1. అడగినది. ముడిగినది. 2. కదలికశేనిది.

స్తు జ్ఞరోషము నం. వి. నంది.

స్తు రము నం. వి. (శాఖ) పొర. ఉదా. రా.చిపొర.

స్తు వసీయము నం. వి. పొగడగినది.

స్తు వము నం.వి. స్తోత్రము.

శ్రీ

స్తు వి నం. వి. 1. అద్దు, నిరోధము. 2. స్తు మితము నం. వి. 1. కదంనది. 2. సమ్ముద్దము. 3. గు తి.

స్తు మితము నం. వి. 1. కదంనది. 2. తడినది. 3. సెన్డ్రు కలరి.

శ్రీ

స్తు తము నం. వి. శ్రీ. స్తోత్రము. చేయిలదినది. స్తుతి నం. వి. స్తోత్రము.

స్తుతిపొక్కకుఁడు నం. వి. బట్టువాడు. స్తుత్యము నం. వి. స్తుతింపడగినది.

శ్రీ

స్తు పవ్పస్తము నం. వి. కాచేలు. తల్లి. స్తు పవ్పస్తము నం.వి. మట్ట మొదలగుపాని దిఱ్చు. దిఱ్చువంటి పీపు కంది.

శ్రీ

స్తు సుదు నం. వి. టొంగ. స్తు ము నం. వి. 1. కదియుట. 2. స్తు వాము.

స్తు యము నం. వి. టొంగశనము. స్తు య నం. వి. టొంగ.

శ్రీ

శ్రీన్యోదము నం. వి. టొంగశనము. శ్రీమిత్ర్యము నం. వి. 1. నిలుకడ 2. తనివి.

8. తేమ.

ప్రోక్రము

<p>ప్రోక్రము నం. వి. 1. ఒకంక మైనవిషయము.</p> <p>2. వానకోయిల. వి. 2. అంధము. శ్రీ.</p> <p>వావలొట్టు ను కోరుకొననది.</p>	<p>ప్రోక్రము నం. వి. 1. సమూహము. 2.</p> <p>ప్రోక్రము. 2. యజ్ఞము</p> <p>ప్రోమ్యము నం వి. 2. చొగడరగివడి</p>
<p>ప్రోక్రము నం. వి. 2. చొగడ.</p>	

తీర్పి

తీర్పి నం. వి. అధుది.

తీర్పి పొపము నం. వి. వేటువ.

తీర్పి న్యోము నం. వి. (పృష్ఠ.) అండకణము.

తీర్పి న్యోము (Female gamete)

తీర్పి దఫము నం. వి. పెండ్లి మాన్యగు సము

యములతో తీర్పి కట్టున ధనము.

తీర్పి దర్శికి నం. వి. బుముషి. చెరుగు నూనిసరది.

తీర్పి రెఱుకోరము నం. వి. (పృష్ఠ.) || 10 తొం

పిటములు, చెరిడోఫిటములు అముంద్రిష్ట తరగతులలో సేర్పు (తీర్పి ధాగము (Archegonium) (దీవిలో లైట్-సంతము తయారగుపు).

తీర్పి లింగము నం. వి. (పృష్ఠ.) తీర్పి క్షోధక కళము. ఉపా. ఉండ్లు. సీత మొ.

ప్రాణి

ప్రాణికిలము నం. వి. ప్రతకనియమమున మన్మహితు వందుకొనుతు దర్శాదులు పరిశురామి. అగ్నిపోత్ర ముంచుట్టే మమన్మారించిన భూమి.

ప్రాగికము నం. వి. కమ్పు

ప్రాగికము నం. వి. 1. కప్పుండివది. 2. కూర్చుండివది.

ప్రాపత్తి నం. వి. 1. కెర్పు, 2. అంతపురశు కావలివాడు. వి. ప్రోమ్యము.

ప్రాంబము నం. (పృష్ఠ.) శేఖారశ్శుట్టు పెయగు వది. (Terrestrial).

ప్రాంబమనము నం. వి. (భూగో.). రాంకుం యందు సముద్రముపై మన్మహిత్తు

వాయుపు త్రై కముత్రము, కూర్చు ఉస్సు కింకరాయుపు సముద్రము త్రై విచుట.

ప్రాంబము నం. వి. 1. కెప్పుండి. 2. కొమ్పు వేంపాయుపు వం. వి. (భూగో.). భూమిపై సుండి సముద్రముపై చింగాలి (Land Breeze):

ప్రాంబము నం. వి. మునిశివాయ.

ప్రాంబము నం. వి. మునిరి.

ప్రాంబము నం. వి. 1. మిక్కారి భూమిము. 2. మిక్కారిగామ్పుకి.

ప్రాంబము నం. వి. 1. రెంటికంచుంపుకి భూమిము. 2. గొప్పురి. 3. గుండు.

ప్రాండి

ప్రాండిఱు నం. వి. వ్రండిల భూమియందు |

ప్రాండిఱు నం. వి. వ్రండిల భూమియందు, కొ. వ్రండిల భూమియందు,

స్టాబిలిటీ నం. వి. 1. మేకు. 2. కివరు, 3. కొమ్మెంటులనేని చెట్టు ప్రోదు. ఏడ. స్టాబిలిటీ.

స్టాబిలిటీ నం. విజ, ఉండువాదు.

స్టాబిలిటీము వం లిల ఉండగదినది.

స్టాబిలిటీతీడూరము నం. వి. (శాతి.) ఒక చోటి నుండి మరియుక చోటికిసయనించిన దూరము (Displacement).

స్టాబిలిటీట్రంషము నం. వి. (గ్రహమ.) 1. కిలు స్టాబిలిటీ తప్పుట. 2. కిలు తప్పించుట. 3. చెట్టు వరించుట. 4. కెడికించుట. (Dislocation).

స్టాబిలిటీము నం. వి. 1. చోటు ఉనికి. 2. లిలు కాని యథ మప్పుటి లిలుకడ.

స్టాబిలిటీట్రికరణము వం. వి. (శాతి) ఒక వస్తువును ఒక చోటునుండి ఇంకొకచోటికి మార్చుట. (గిహాత్రమ.) ఇంకొక చోటికి తపించుట (Translocation).

స్టాబిలిటీ నం. వి. 1. మర్గవర్తి, దూత. 2. పారువక్కె కాదు.

స్టాబిలిటీ నం. విజ స్టాబిలిటీ కలది.

స్టాబిలిటీకపు(పు)నేలయ లి. వి (వ్యవ.) మట్టి రేఖలులు చాలవరకు అవి పుట్టి సాధనము వండే కూడుకొని ఏర్పడిన నేలయ (Sedentary or local soils). ఈదా ఎల్ర చెక్కు నేలయ. కంకరనేలయ మెదలగునవి. స్టాబిలిటీ నం. వి. స్టాబిలిటి, గుడి పారు వక్కెకాదు.

స్టాబిలిటీలు నం. వి. ఒక ప్రాంతమునకు చెందిన వారు.

స్టాబిలిటీము నం. వి పట్టించుట.

స్టాబిలిటీము వం. వి. స్టాబిలిటి, మంచుడు.

అంతస్థురపు కావలివాంగ్రతలో కొక ఒగ. స్టాబిలిటీ నం. విజ. స్టాబిలిటీ చేయువాదు. స్టాబిలిటీ నం. వి. 1. లిలుపుట. 2. సమాధి చేయుట. 3. స్టాబిలిటీ.

స్టాబిలిటీము నం. విజ 1. లిలుపబడినది. 2. లిక్ష్యయింపబడినది. 3. స్టాబిలిటీపబడినది,

స్టాబిలిటీ వం. విజ. ఉండునది. ఒక చస్టు చరి చున్స్టు కంపన సం ఖ్య లో చౌచుచు తగ్గుచు నుండెడిది. నం. వి. రసమునకు పూర్వాచ్చున రిక్ష్యులి స్టాబిలిటీము(శాతి)సర్క్ష్యుచ్చుత (Pitch). స్టాబిలిట్యుము నం. వి. (శాతి) మార్గులేడ్ ఉచుము (Stability).

స్టాబిలిటీపంఘము నం. వి (శాస.) ఒక సంఘను లేక వ్యాపకమును ప్రత్యేకముగా చూచు టకు నియమించిన కార్బనిర్మాణము సంఘము.

స్టాబిలిటీపేన నం. వి. రాష్ట్రములో రాష్ట్ర ముగ నుండు సేన

స్టాబిలిటీ నం. వి. కంటకుండ.

స్టాబిలిటీపులకార్బన్యుము నం. న్య్యా. ఉండుట మన్మ శుండెదు అన్నమునకు ఒక మెతు మనుపట్టి చూచుటవలె ఒక చానినిఱ్చు పూర్వవిషయ మెరుగుట.

స్టాబిలిటీ నం. విజ. (శాతి) కరంచిది. చలనము లెనిది, స్టాబిలిటీ, మార్గులేనిది. (Stationery). నం. వి. 1. లిటిపారి. 2. కొండ. 3. వృద్ధత్వము.

స్టాబిలిటీపులకము నం. వి. 1. లోట్టు. 2. మైప్రాత. 3. సీబిలుగ్.

సైఫీ

సైఫీటీము నం. విజ. 1. ఉప్పుచి. 2. లిలు కుమ్ము లి. 3. లిక్ష్యయింపబడినది. 4. ప్రభీపులు

చేయుటడినది, సైఫీ నం. వి. 1. ఉనికి. 2. కొండుండుట.

3. నియకడ, 4. మేర. నం. 1. (రసా.)

1. అవస్థ (Phase) 2. మరు, ప్రదర్శన, వాయు, ప్రధానవస్థలో నాకట. 1. ఒక వస్తుషు యొక్క ఉన్నితి. 2. రిట (State). 2. అది ఆకమించిన స్థానము. (స్థాంతి) ఏవు వస్తుషు అయినను ఉన్న విధము, అవస్థ (Mode of existence)

దిక్కోషము నం. 2 (సం) వెన్నముకగల
చాల ఇంపువులలో స్టర్ మైన స్టిని కలుగ
చేయు అవయవముచృతికలో అ.గక ముల
మొరటనుడు సూక్ష్మమైన గుర్తికలు
(Lithocyst or statocyst).

^१ సితిక కి నం. వి. (బో) దాని సితినిచటల ఒక వస్తువునందు సలగానియందు ४ కి
 (Potential energy.)

ప్రతికార్యము నం. వి. (రో.) సమస్యలని
**పీటిలోనున్న బలములనుగురించి, చరించు
 కాలికాశ్యాగము (Statics). ఇది
 యాండ్రికాశ్యాగము (Mechanics) లో
 అంటరాగము.**

స్థితిపోవకత నం. వి (కొకి.) లై బలముల
బలస ఒక వస్తువు విచారమునకు లోపది
వసు బలముల ఉపసంహోరము ఫఃముగ
తన తొంట స్తోత్రాను స్తోత్రరించు గుణము
(Elasticity). ఉదా. రఘురుబంధి.

సైతిస్థావకస్తి నం. వి. (గృహ.) సాగుదు

Elasticity (Elastic कला).

ర నం వీ భూమి.

వర్తైలములు నం. 4 (వ్యవ) గాతి పాచి
వనుకరి, వారించిపోకుండ స్నేహగాములు
నూసెలు (Fixed oils). ఉదా నూపుల
నూసె, అమురము.

స్వరనిష్పత్తి నియమము నం. వి. (రసా) ఒక్కటాగికములోనుండు మూల ప్రవృత్తి మూల రాసులు ఎల్లప్పుడును ఒకే నిష్పత్తి లేని కథిగియుండునను నియమము (Law of constant proportion).

స్తోరము నం. 2 1. కొండ. 2. తెట్లు. 3.
మోకము- విల. నిలుక తైనది, కరలనిది.

నీరరాశి సం. ల (గజ్.) రాః $f = ml$ అను
గతికాల్పు నియమములో m (వస్తువు
యొక్క ప్రద్రవ్య సంచయము) మారనిరాశి
(Constant).

సీరవారము నం. 2. ఇనివారము.

స్థిర విద్యుత్ నం. వి. (పోత.) ప్రపణించని
అనగా ఒక వస్తువులై ప్రోకెన విద్యుత్
(Static electricity)

ಸ್ಥಿರಾನ್ವಯ ಎ. ವಿ. ಒಕ ಹೋಟನುಂಡ ಮರಿಹು ಕ
ಹೋಟಕ ತಿಪ್ಪಣಿಪೋಪುಟು ವೀರುತೆನಿ (ಕೂಸು
ಅಲ್ಲ. ಹೋಟಲು ಮೊನವಿ) ಅನ್ವಯ (Immove-
able property).

స్విరుడు వం. వి. కని,

८०

**మూడ వర. చె. 1. త్వంతము. 2. ఇనుచ
పరిము,**

స్ఫూర్తికష్టు నం. 2 (గచ్ఛ) కూమి పృత్త
శారముగాగట క్రమమైన ప్రియు (Right
circular cone).

**స్వాపము నం. వి.ఐ. స్తుతాకార
ముగసున్న నిర్మాణము
(Cylinder).**

స్తుతకోణ వీపకేణవమితి నం.
అ. (విశ్వ.) కడకవతము

మాచులు

యొక్క మూలందు దట్టముగాగి తీవ్ర
కణాలము (Collenchyma)
స్క్రాఫ్ గ్రాన్ ములు నం. వి. (వ్యోవ.) పశువుల
మేత దినుసులు (Roughages), ఉండు పచ్చ
గడ్డి, పరిగడ్డి, బొస్కుదంటు మొ.
స్క్రాఫ్ నాసము నం. ఏ పంది.
స్క్రాఫ్ మాన్ ము నం. వి. (గట.) స్క్రాఫ్ మైన
అనగా కప్పితముకాని కొంత (Approxima-
tion).
స్క్రాఫ్ ము నం., ఏ గుడారము. ఏక. లలిసి
నది. (గప) యిథార్థమునకు రగ్గరగ్గ
సందునది, అందాబ.

స్క్రాఫ్ లక్షీదు నం. ఏ. 1. మిక్రో ఎంబి

కాదు. 2. మిక్రో కెరివిగలవాడు.
స్క్రాఫ్ మందత్తి న్యోయము నం. న్యో. అయిం
దతీ పక్కతము చిన్నది, చాపున చానిని
చూచుటకే పెద్ద సక్కత మొక చానిని
చూపించి చానిస్తినమునను దనిచూపు
వట్టికి.

స్క్రాఫ్ మాన్ నం. ఏ. (జం.) కొన్ని ఏకకణాలీవు
లలో ఆహార చ్యాపారములకు సంబం
ధించిన పెద్ద జీవకడ సాసము (Macro-
nucleus).

స్క్రాఫ్ చ్యాపారము నం. ఏ. 1. పెళ్ళాయి.
2. బొటిమ.

శ్రీ

స్టేచ్మెంటు నం. ఏ. శరీరభలము. పత్తువ.
స్టేచ్మెంటు నం. ఏ. 1, తీర్పం. 2. పురోహితులు.

ఏ. మిక్రో స్టేరుడు.

శ్రీ

శైల్యము నం. ఏ. శిరత్యము..

శ్రీం

శ్రీలయము నం. ఏ. స్క్రాఫ్ భావము, లావు | శనము, మొద్దుతనము.

శ్రు

శ్రవణము నం. ఏ. స్క్రాఫ్ ము.

శ్రవితము నం. ఏ. స్క్రాఫ్ ము చేసినది.

శ్రవణము నం. ఏ. చారుట.

శ్రవణ నం. ఏ. సహవరము.

శ్రౌ

శ్రావణకుఁడు వం. స్క్రాఫ్ కిలప్రతుఁడు. బ్రిప్పు
చర్యము పూర్తికావించి గృహస్తధర్మము
పకు పత్తువాడు.

శ్రావణకోశ్చము నం. ఏ. విశ్వావిధ్యల

యములలో పట్టిఖ్రద్రులకు పట్టిప్రచాపము
గావించుటకు విర్యాపైన సభ (Convoca-
tion).

శ్రావణకుఁడు నం. ఏ. స్క్రాఫ్ ము చేసినవాడు.

స్టోన్మ నం. వి. ముమక.

స్టోన్మియము నం. వి. నలగుచిండి.

స్టోయుపు నం. వి. నన్నవాము. నం (శం)

ఎముకలను కలిపియుంచు ఆధారకణాల
ముతో స్వీడిన రట్టి, సంధి, బంధనము
(Ligament)

స్టో

స్టోర్ము నం. వి. 1. స్టోముగలది. 2.
మునువుగలది. 3. చిక్కు-నగలది.

స్టోర్మవయనము నం. వి. (గుహ.) నుసుపు స్టోర్ముడు నం. వి. స్టోహితుడు.

స్టో

స్టోతము నం. వి. కారివది.

| స్టోష నం. వి. కోడలు.

స్టో

స్టోహనమునం. వి. (శాం.) కంచెనఫేయుటు
ఫున వస్తువులమర్గు రాపిడినిటగ్రించుటకు
మానెలవంటిద్రవ్యములపూయుట (Lub-
rication)

స్టోహము నం. వి. 1. చంచి. 2. తమరు

స్టోహంచు నం. క్రి. చంచిచేయు

స్టోహతుడు నం. వి. చంచిచాడు,

స్టో

స్టోంకింగ్ నం. (గుహ.) (Sponging)
స్టోంకింగ్ కుఫ్రముచేయుట, స్టోక లేదా
శడిప్పి ఉకో అధ్యాట.స్టోందనము నం. వి. (శాం) ఒక రిగించి
యున్న వీఱిగవంటి దానిని చేతికోలాగి
విభిలిపెట్టి వస్తుదు అటిగ ఇటుసటు చేయు
డుగులాట. ఒక వస్తువు దాని విట్రాంతి
స్థితినుండి ఇటుసటు చరించి మరల మరల
విట్రాంతి స్థానమునకు వచ్చు చలవపురితి.
(Vibration)స్టోందము నం. వి. ఇంచుక కంచము. థూ.
స్టోందనము.స్టోర్మ నం. వి. (అర్థ. వాస) అమురోక్క
తెల్లరుమనరుకుంచే కొనవచెనిటాని
దక్కులు తమలో కాము పోలేపడుట
ఉండున తప్పులు వాసున్న నిశ్చారము

అమురోక్కల మధ్యగల పోటి, మొదట
పరిశీలించి ధండు తగ్గట. రెండవ పరి
శీలించి ధరలు పెరుగుట జరుగును. నం
వి. 1. పోటి, 2. పోరిష. 3. క్రమస
మున్నతి.

స్టోర్మకణము నం. వి. (శం.) బహిక్
ర్మమ క్రిందనుండు జ్ఞానసాంకేతికములు.
(Tactile cells).స్టోర్మజ్ఞాన్ నం. వి. (గచ.) ఒక స్టోర్మము
రెండు స్టోర్మజ్ఞాన్లుకాకెడి విందువు గుండ
పోపు ఖాళీ(Chord of contact).స్టోర్మనము నం. వి. 1. ఆకుడు. 2. ఈషి.
3. వాయువు.స్టోర్మబిందువు నం. వి. (గచ.) ఒకచాని
నాకటి స్టోర్మించుకొను రెండు కేళలపై
ముండు సామాన్య వింతువు. (Point of

contact).

స్వర్ణము నం. వి. 1. 1. శాకుడు. 2. జని.
8. వ్యాధి.

స్వర్ణరేఖ నం. వి. (గఛ.)
(Tangent) చేదవ రేఖ
యొక్క అవధి (Limit).

స్వర్ణవిషములు నం. వి.
(వృష్టి) కీటకముల
యూపిరి గొట్ట ములను
మూసిపేసి వానిని నాశ
పము చేయు చిహ్నములు.
(Contact poisons).

స్వర్ణవృత్తములు నం. వి. (గఛ.) ఒక
వృత్తమును స్వర్ణంచుచుప్ప మరియుక
వృత్తము. (Tangential circle)

స్వర్ణవేది నం. వి. పరుషవేది. ఇనుమును
బంగారు చేయు రసిల.

స్వర్ణసూత్రములు నం. వి. (సం.) కొన్ని
కీటకముల తఱ ముందు థాగమున నుంటు
పొడైన సూత్రములవంటి అవయవ
ములు (Antennae)(ఫినిషోనవి స్వర్ణంచి
వస్తు పులను తెరిసికాగలవు).

స్వష్టము నం. వి. కెల్లి ద్వారా నది.

సౌం

సౌంటకేకు ఎం. వి. (గృహ.) (Sponge cake) గారి బుడగలతో నిండి దూరికర
మెత్తగా నుండునట్టు కార్బిన వలపోంచు

(ఇది మైడాపిండి, గ్రుడ్జులొన. చక్కెర
ము, వానితో తయారుచేసిన వంటకము).

శీన్ని

స్వికరు ఎం. (శాస., రాజ.) (Speaker)
శాసవశాధ్యకుము, లోకసభ లేక రాష్ట్ర విభాగ సభాధ్యకుము, ప్రింస్ కామన్సు

సభాధ్యకుని సంఘారణముగ స్పీకరని
అందురు.

స్విల్

స్విల్కు - నం. వి. స్విల్ము.

స్విల్చించు నం. క్రె. శాకు.

స్విల్క్ర్యము నం. వి. ల. శాకదగివి.

స్విల్ష్టము నం. వి. ల. శాకబదివి.

స్విల్పి శర్ధ. వి శాకుడు.

స్విల్పా నం. వి. కోరిక.

స్విల్పాణియము నం. వి. ల. కోరదగిని.

శా. స్విల్పాము.

శీన్ని

ప్రైంగ్ ఎం. (శాస.) 'Spring) వలయము
లగా చుట్టు లడిన తిగ.

ప్రైంగ్కాటా ఎ. వి. (వ్యాప.) బరువైన
తెప్పుతుంచు హూచుట శుపయోగించు లి
విధమను ఇనువకాటా (Spring balance)

(సినిలో తిగయట, కొక్కెము, ములపం
కము (Dial) అనునిముఖ్యథాగములు.

ప్రైంగ్బాల్స్ ఎ. వి. (శాస.) Spring
balance) ప్రైంగ్ తో చేయిందిన శ్రామ.

స్వ

స్వరు నం. వి. పామువడగ.

స్వరుము నం. వి. (రసా.) అలెగ్యూమినియ మ్యూలాలు ధారుపు, (Aluminum), (ఆది మొక్కలకు సూక్ష్మప్రమాణములో కావ ఉనివ మూరు ద్రవ్యము).

స్వరుమూచులు నం. వి.

(ర్యా.) కొన్ని మొక్కల తీవ్రములలో నేరుదు స్వరుమూచులు సూదుల వంటి ఖనిల స్వరుటికములు (Raphides) ఉఱ. చేమ, కండ మొదఱగనవి.

స్వరు నం. వి పాము ల్యూ. వడగగలది.

స్వరుటికణలము నం. వి. (రసా.) వదారథప్పటి

కములలోనుండినీరు (Water of crystallisation).

స్వరుటికము నం. వి. 1 ఒక లెల్లని రాయి. పటికము (రసా) సమతములచే నేపు ఘనరూపము (Crystal).

స్వరుటికటిల నం. వి. (రసా) వష్టిటియ స్వాటిక భావముగల సిలికన్ ద్రవ్యములని రము SiO_2 కాస్ట్ స్వరుటికము (Crystal sand)

స్వరుటికికరణము నం. వి. (రసా) హాచ్ కాస్ట్ గ్రాల్ లో నంతరుపై ముగానున్న ద్రవ్యమును చల్లార్పిప్పటికములు చేయు విధానము (Crystallisation).

స్వా

స్వాయికణలము రం. వి. (శాస) కొన్ని ఉచిత చ్యాటికముల ఉచసతో ఇఖిడియందు

అలము (Water of crystallisation).

స్వాయికటిలు నం. వి. (శాస.) వరిచ ట్రిట

శిలలు.

స్వాతి నం. వి. పుట్టి.

స్వారము నం. వి. 1. చలనము 2. అధిక

మైవది. దూ. స్వాంము.

స్వీ

స్వీంటన్ ఎం. (పర.) (Sphinx) ప్రాచీన జుక్కప్పటిని రాతికట్టము మానవ ఇరస్సు సింహాశరీరముగల కట్టము, (విటలో అన్ని టికంటె పెద్ద స్వీన్ క్రూ నది.

18'-8" ముఖము. 5'-7" ముక్కులో కైలునది తీరమునమన్నది.)

స్వీతము నం. వి. 1. అధిక మైవది. 2. అలిసి

స్వీ

స్వీరునము నం. వి. భేదించుట.

స్వీరుము నం. వి. 1. పుష్టమైనది. 2. విక శిలివది, నం. వి. పామువడగ.

స్వీరణము నం. వి. 1. అదరుట. 2. కోచుట. స్వీరు(క్రొ) వంచాప్పునిదము నం. వి.

(ఫోఫ.) చినిలో స్వీము ఆములని కంసి యుండును, ఇదినముకలయందు పోతుగ్గా మందును (Phosphorous pentoxide).

స్వీరము వం. వి. (రపా.) కాస్పోరము, మొక్కలకు కావలసిన ఘుఘ్యమైవ స్వీర

ముల గ్రద్వయము లలోనిది స్పోకటి (Phos-
phorous).

స్వరించే నం. లక. 1. అరయ. 2. తోచు.
స్వరితము నం. ఎఱ. 1. అరించది 2.
తోచది.

స్వరింగము నం. వి. మిదుగురు రూ. నిమ్మ
రింగము నం. వి. (శాశ) ఉక అంశరము
గుండ ప్రవహించు. వైద్యశోఖుల్లాము.
(Spark).

స్వావ

స్వావ్ నం. వి. 1. ఉదరట. 2. తోచుట. | 3. వ్యాప. 4. కాంపి.

స్వీప్

స్వీపుకము నం. వి. మ రూ. చి క ము
అమ్మనాదు.

స్వీపునము నం. వి. (శా) శరీరము మండి
షైగ్గలుగా బయలదేరి నం శానము
ఉత్పత్తియగుల, (Budding). నం. వి.
(రస.) శేడి చేసిపచ్చుకు కొన్ని ఉపా
ములు కరకరయిను. ధ్వనిలో పేలట,
(Decrepitation). (లవణమిలో నుమ్మ
వాయ. విచేషముగాని, నీమకాగి బయటి)

పెడలుటలో ఈ ధ్వని వినబడును).

స్వీపుము నం. వి భేరించుట.

స్వీపీత శామ్రము నం. వి. (రష్ట.) రాగి
ఖనిజము మండి రాగిని సాధించు ప్రక్రి
యలో చివచశలోని రాగి కరగియున్న
ధాతువు మండి సంగ్ర్హ జైయోన్డ్రో
వాయువు పైకి ఉటుటుచే నొఱ్ఱులుగా
ఏప్పిన పైనలము గం రాగి చు ది
ధాతుపు (Blister copper).

స్వర్తి

స్వర్తయము నం. వి. 1. గర్వము. 2.
అశ్వించు.

స్వర్తము నం. వి. తలంపు. జ్ఞాతి.
స్వర్తపాశుయు నం. వి. కిష్కును. ల్యో.

మవ్వుతుని పొరించినవాదు.

స్వర్తాంకుశము నం. వి. పెంచి దిద్దిన గోరు.

స్వర్తము నం. వి. మవ్వుతుదు, మరుము,
స్వర్త నం. వి. స్వర్తి నం. వి. స్వరించువాదు.

స్వ్రీ

స్వ్రీకింగ్ ఎం. (గృహ.)
శుశ్రీకృష్ణీద అంం
శారపు కుట్టు
వెయుట (Smoking
honey-comb).
స్వ్రీరకము నం. వి.

స్వ్రీకింగ్

1. జ్ఞాతి తలపు, స్వరించుట, 2. స్వప్తా.

స్వ్రీరిషుయు నం. వి. 1. తలపు పారిపి.

2. స్వరించునట్లు చేయబడినవాదు.

స్వ్రీము నం. వి. స్వ్రీతి సంబంధమైవది

స్క్రై

స్క్రైతము నం. వి. 1. అధరమందుమాత్రము | స్క్రై.
ప్రచారించుచిరువుర్లు. 2. శెతవుర్లు. హా. |

స్క్రైల్

స్క్రైతమునం. విం. కంపణడినరి నం. వి. | 1. కంపా. 2. ధర్మాత్మము. 3. బుద్ధి.

స్క్రైలై

స్క్రైరము నం. విం. 1. కొంచెము వచ్చివది. | 2. విషసించివది,

స్క్రై

స్క్రైందనము నం. వి. 1. కారుట, 2. ఇంచు,	స్క్రైంది నం. విం. కాయిషిడి.
3. రథము.	స్క్రైందిని నం. వి. కోగ.
స్క్రైందము నం. వి. కారుట.	స్క్రైన్సుము నం. విం. కారివది. సుతము.

స్క్రై

స్క్రైరిక నం. వి. కాస్క్రైలోఫ్లైవది. హా. | కాస్క్రై.

స్క్రౌన్

స్క్రౌతము నం. వి. పల్లికా. శీల, కట్ట ఉడివది.
స్క్రౌతి (ప్రూజము) నం.
వి. కట్టు. 2. సంతకి.
నం. వి. (ఎం.) అంతువు
యొక్క-పిండముపెరుగు
ఉలోనిదియొక దళ స్క్రౌతిట్రూజము
(Castrula). | ప్రూజము (కపు)
యొక్క కీర్తకోణ కుహారము చుట్టును
ఒహిఏర్పుము. అంతక్కుము అసు
వానిలోకూడి. ఓంయు పొరల సంత
యుండును, కీర్తకోణకుహారము ఇయుభు

అస్క్రౌంత ముఖము	
చ్యారా కెర చు	
గొనును.	
స్క్రౌనము చం. వి.	
స్క్రౌతము.	స్క్ర్యూనిక
స్క్ర్యూనిక నం. వి. (ఎం.)	దండిక
మశ్యుగుచూ (చెరి)	శంఖము
యొక్క శింది కాగ	అంపుల్లా
ము (Sacculus).	(కప్పుకెలివటి గహాము)

ప్ర

ప్రంసనము నం. వి. 1. క్రిందపడుట.

జారవిదుచుట.

ప్రస్తుతి శి అడగు, తగ్గు,

ప్రనిర్దేశం నం. విష పూర్వండగలవాడు.

ప్రషణము నం. వి. పూర్వందండ.

2. ప్రపంచి నం. వి. సది, విరు.

ప్రపణము నం. వి. కారుట. దూ. ప్రపము.

ప్రావము.

ప్రష్ట నం. వి. ప్రమాణ.

ప్రష్టము నం. విష. జారివది.

ప్రా

ప్రావకము నం. విష కారువది.

ప్రావణము వి. అగసాలెవాని ఒక కొరముట్టు ప్రావిచి వి. జారివది.

ప్రావము నం. వి. కారుట. నం. (గృహం.)

డంట. గ్రంథించి ప్రావము (Secretion)

ప్రావిచి వి. జారివది.

ప్రస్తుతి

ప్రస్తుతి శి. 1. వెనుదీయు. 2. భయపదు.

3. ముదుగు, 4. ముదుతపదు 5. తగ్గు.

6. దుఃఖంచు. 7. చింతించు. 8. మూర్ఖియు.

9. సంకోచించు. వి. 1. చిత్కు 2. దుఃఖము,

3 కోకము. నం. వి. మిల్లివంటి యిష్టోప

పరణము.

ప్రస్తుతము నం. వి. కారివది.

ప్రస్తుతి నం. వి. కారుట,

ప్రస్తుతము నం. వి. ఒక యిష్టోపకపరణము.

వోమ సాధనమైన కొయ్య గరిచె.

ప్రస్తోతి

ప్రస్తోతస్తోసి నం. వి. సది త్వా ప్రపాహము |

శలది.

ప్రస్తోతస్తు నం. వి. 1. ప్రపాహము, విరు

2. సిరువమ్మ మాము.

ప్రస్తుతి

ప్రస్తుతియుము నం. వి. కనది. దూ. స్వకము.

(వ్యోతి, పరకియుము).

ప్రస్తుతిపూము నం. వి. (గృహం.) 1. నివాస

పంచుము, ఇల్లు. 2. కనగృహము (Home).

ప్రస్తుతిపూము నం. వి. ప్రస్తుతము.

ప్రస్తుతిపూము నం. వి. కెలుపు, నిష. కెల్లనిచి

ప్రస్తుతిపూము నం. వి. కనవాడు, భూతి.

ప్రస్తుతంత్రత నం.వి. (గృహం.) తన యిష్టప్రకా

రము, ఆష్టామసారముగ చేయగల్లట

(Independency).

ప్రస్తుతంత్రము నం. వి. సొంతము. (గఢి.)

మిగిలిన రాములతో సంబంధముశేషిరి.

ప్రస్తుతిపూము నం. వి. ఇకధుల యనుమి

లేక కామగా ఏప్పుడు.

ప్రకంపుడు నం. ఏఱ ఒకరిపై ఆధారపడు ద నుండువాడు తన్న శాసు పోషించు కొనువాడు.

ప్రకంపుత్తప్రజ్ఞలనము నం. వ (రసా) ఒక వచ్చును తనంతానే మండిచోపుట (Spon-
taneous combustion).

ప్రకంపు నం. వి. హాక్కు. వ సాత్త
(బ్రోక) ద్రుః మురకు : ०ధియందు రీంను
సంశేషము చూపుడు మార్పు చెందక
అట్టుయిందుట. ఉదా. పూచెనుగలువ.

ప్రదేశము నం. వి. (గృహా.) శాసు నిన
సించు దేశము (Home country)

ప్రదేశ సంపూర్ణములు నం. వ (వరి.) భారత
దేశమే ప్రకంప్రకార్యముకాక పూర్వము
కారణ దేశములో నుండి సామంత రాజ్యములు
(ప్రిని వృపారకులు క్రిచివ్వ
ప్రథుత్తు పరిరక్షణ క్రింద సాముంకులుగా
మండిరి).

ప్రానము నం. వి. శబ్దము, నిస్యానము.

ప్రానితము న . వి. ఉరుము. ఏఱ ప్రోగ్రామినది.

ప్రాచాగ సంపర్కము నం. వి. (వృష.)
ఒక శుష్మములోనున్న పుప్పాది అడే
పుష్మములోనున్న అండకోశ కీలాగ్ర
ము పైగాని. ఆ మొక్క మీదనేయున్న
మరయొక పుష్మములోని గురడకోశ కీలా
గ్రము పైగానివయట (Self pollination)
(ప్రాచాగఫలదీకపణము=Self-fertilization).

ప్రాచుము నం. వి. 1. కం. 2. నిదుర.

ప్రాథాసు నం. వి. అదువది సంపత్యరములలో
ప్రాచట.

ప్రాథాషము నం. వి. స్క్రోఫక్స్ము, ఫట్టుకో
వచ్చు గుణము

ప్రాథుష్మ. నం. వి. 1 విష్మున్. 2. కిత్తుడు. త్వ్య.
ప్రాయముగ పుట్టివహాదు

ప్రాము నం. వి. కీర్తము. వి. శాసు. క్రిచివ్వి.

ప్రయుంధనోపకంగ్రము నం. వి. (అర్థ వాణ)
మూలదనము సేకంచ్చుకొరండు వాటాలు,
నమ్ముర్దథిగాక సంస్థాపిస్తు క్షుణ బుధాంతిక
లాభములనే ఉపయోగించుకొమటు జ్ఞాత్తీ
లన లాభమును పంపే క్షుణ్ణు విధులభ్రం
శాంతవరకువేసి. ఖిగితిన మైత్రమునే
వాటాదారులకు పంచి పెట్టుట చుంచాట
యైనవి, అట్లు నిధులో వేసిసామ్మాను
కూడ మూలదనమువలె ఉపయోగించు
కొనుట పరిపాటియైనది, దీనివలనముక్కు
చైన లాభమేమన బుణిచూతలకు లాచాం
శము శాని, వద్దికావి ఇమ్మ అవసరము
లేదు, దీనివలన ఒక ప్రక్క సంస్థాయైక్క
అట్టిక శైర్యము పెరుగుయండ, రెండవ
ప్రక్క వద్దిగాను, లాచాంశముగాను, సంస్థా
వహింపవలసిన మైత్రము మూత్రము
మూడు

ప్రయుంప్రకాళము నం. వి. (శాతి.) ఈనం
తటకానే పెలుగువిచ్చునది (Luminous).

ప్రయుంధుపు నం. వి. 1. ప్రప్రా. 2 విష్ము.
3. కిత్తుడు. 4. మదనురు.

ప్రయుంపంధ్యత నం. వి. (వృష.) పుష్మము
లోని పుంజేనరములుగాని, ప్రీతి చేసర
ములుగాని అడే పుష్మములో శలదికరణ
మువలు పనికరాశుండట (Self sterility)
ప్రయుంపవ నం. వి. తనంతట భర్త ము
పరించు ప్రీతి.

ప్రయుంపవము నం. వి. తనంతట భర్త ము
పరించుట.

ప్రయుంపంత్తు ప్రీతి నం. వి. (గృహా.) ప్రీతి
చెందుట, తనట శాసు ప్రీతి చెందుట
(Self-content).

ప్రయుంపమృద్దత నం. వి. (అర్థ) ఇటుం
బము నందుగాని, దేశము నందుగాని,
యున్న ప్రజలందరకి. అస్తునస్త్రాములకు
కావల్సిన దినుసులు కొండతల్చుండక్కు తీ

యుచందుట (Self-Sufficiency)

స్వయంసుదృష్టము నం. వి. (గృహ.) స్వయం ప. పూర్వ మైనది (Self-contained).

స్వయంసేవకముకాణములు లి. వి. (వాఁ.) విక్రేతలు తెనిదుకాణములు, క్రేతలు యిట్టి దుకాణములలోనికి పోయి సంకులను తీసి కొని విప్రస్తుతముగా ద్వారము వద్దనున్న గుమాస్తాకు పైకము చెల్లింపున్న (అనగా పస్తువును గుర్తించి వివయములు వర్తించుటకు దుకాణములలో ఎవరును ఉండరు దిని వఱన సంకులను అందించు వారికి అమ్ముఖారికి నిమ్మ శీతములభర్య ఉండక పోపుటవలన సరకులు చౌకగా లించించు వచ్చాకమున్నది)

స్వయరకుణ నం. వి. (గృహ.) తమ్ముళాను ఉంచుకొనుట (Self defence)

స్వయరపెచ్చికి నం. వి. (అం)

శబదమును ఉత్సుక్తి చేయు

అవయవములు గల గరి

పంటిథాగము (Larynx)

నం. వి. (గృహ.) ఇది

గొంతులో కొండనాలు

కము క్రింది థాగమును,

గలదు. ఇది మనమ్ము మిట్రాశాఫి

లకు మాటలాదుటకు దిగ్గికాస్థి

అభారమై యుండును. (Voice box).

స్వయరమాపకము స్వ్యాసదివ్యిభుజము నం. వి. (శాఁ.) ధ్వనిని కొలుచు సరికరము (Sonometer).

స్వయరమాపని నం. వి. (శాఁ.) అనువదన పంచుటన సుపయోగించి ఒక స్వయరము యొక్క స్వాచావమును నిర్ణయించు కువయోగించు ఉపకంఠము (Sonometer).

స్వయరము నం. వి. 1. కంఠధ్వని. 2. ముక్కు గాలి 3. అచ్చు (అచ్చారి) ఉచాత్తాను

చాత్త స్వ్యాసికములు (పేదములోని). 4. పడ్జారి సంగీత స్వీరములు ఏదు. నం. వి. (శాఁ.) సంగీత ధ్వనిలలో ఒక నియత ధ్వనిని సూచించు ఒహ్మా ము (Note). నం. వి. (శాఁ.) ధ్వని యొక్క గుణము (Tone).

స్వీరములు నం. వి. (శాఁ.) విషట కిం తైన ధ్వనిలు (Notes).

స్వీరాట్టు నం. వి. 1. బ్రిహ్మము. 2. ఇంద్రుము.

స్వీరాత్క్షుకము నం. వి. (గఁ.) లైథి వెనిప్పుప్రక్కమనఃఖ్యలు అంక లైథిలో మండునో అట్టి సంఖ్యల పరంపర (వరుస) (Harmonic).

స్వీరూపము నం. వి. 1 స్వాచము. 2. రూపము.

స్వీరోచ్చుత నం. వి. (శాఁ.) ధ్వని యొక్క తీస్తాత (Pitch).

స్వీర్దము నం. .. దేశలోకము.

స్వీరకారుడు నం. వి. కమసాలి

స్వీర్కది వం. వి. పేలుచేయు. ఆకాశగంగ.

స్వీర్కపత్రము నం. వి. (రసా.) బంగారముతో చేయిందన పలుచటి రేకు (Gold leaf).

స్వీర్కపమాణము నం. వి. (అం) ప్రమాణపు నాటములలో నిర్దిష్టారముగల బగాదమునుంచి అట్టి నాటములు వారు కల్గా మంచ ప్రిప్టిపమాణ వద్దతి. 1914 కు ధ్వన్యము అట్టి ప్రమాణము అపెరికా. అర్ధనై దేశములలో అమలులో మండచు.

స్వీరము నం. వి. బంగారము. రూ. సువర్ణము. నం. వి. (రసా.) బంగారము (Gold), నాటములు చేయు థాతులలో విక్కాలి విలువగల థాతువు. ఆపర్కము పట్టికలో మొదటి చర్గములోనిరి స్వీర్తోహ ప్రమాణము నం. వి. (అం).

ప్రవ్యాప్తమాణములో ఇది యొక ప్రమాణము, ఇందు స్వర్ణలోహము ప్రమాణముగ నుండును. ఇందు లంగారు నాటముల చెలామణి యుండదు. కానీ దేశములోని లంగారమును ప్రమాణముగ కలిగి, అంతకంటే ఎక్కువ ప్రవ్యాప్తము దేశమాలో లేకుండిను. 1927 తరువాత ఓంతాలిము మనదేశములో ఈ ప్రమాణము అమలులో నుండిను

స్వర్ణరక్తవినిష్టు ప్రమాణము నం. వి. (లర్థ) దేశమునందలి సామాన్యము నాటమును లంగారములోనికికాక స్వర్ణ ప్రమాణము గల మరియేక దేశపు నాటములోనికి మార్పిడి చేసుకొనుటకు పీలుగల ప్రవ్యాప్తములోనికి స్వర్ణత్వమును నం. వి. 1 చదికము. 2. మంగళప్రమాణములు ఉన్నాయి.

| పమూడివద్దతి.
స్వర్ణరక్తము నం. వి. సంస్థలకు 50 సంగ. లు నిండిన సంద్రఘమునచేయు ఉన్నము (Golden jubilee).

స్వర్ణర్మానుడు నం. వి. రాఘవు.
స్వర్ణల్చము నం విజ. మిక్కలి అల్పము.
స్వర్ణ నం. వి. లోడపుట్టునామె.

స్వర్ణ నైని నం. అప్ప్య. శుభము.
స్వర్ణ నైకము నం వి. 1 చదికము. 2. మంగళప్రమాణము. 3 పాముపడగమీది నల్లనిచేఱి.
4 ఒక గుర్తు.

స్వర్ణము నం విజ నెమ్మదిగా నుండునది.
స్వర్ణత్రీయ నం. వి. మేనకోదలు.
స్వర్ణత్రీయము నం. వి. మేనల్లుడు.

స్వావ్

ప్రాణింతము నం. వి. 1. మనస్సు. 2 గుహలు సుఖములోడి రాక. 2. ఔరకమైన వృత్తము.

ప్రాణితంత్ర్యము నం. వి. స్వితంత్రత. వ్యాతి. పొరతంత్ర్యము.

ప్రాణితి నం. వి. 1. సంజ్ఞాదేవి. 2. నక్తములలో నోకటి.

ప్రాణిదము నం. వి. 1. పానము. 2. రుచి చూచుట

ప్రాణిదుముకుళములు నం. వి. (శం.) రుచిని గ్రహించు జీవకణముల గుంపులు (Taste buds).

ప్రాణిదుధన్యాదు నం. వి. తియ్యవిలుకాడు. మన్మథుడు.

ప్రాణిదుపిండము నం. వి. (శం) సర్వకణ్ణై కదులు ఆంత్ర మూలముచే నేర్చిన మడతలో నుండు గ్రంథి (Pancreas). (ఇది మధురమును ఉత్పత్తిచేయును. కీనిలో

సర్వకణ్ణములు ఉండవచ్చును).

ప్రాణిదుపు నం. విజ. 1. ఇంపైనది. 2. తియ్యినిది. 3. మంచిది

ప్రాణిదూదము నం. వి మంచినిశ్చ సముద్రము ప్రాణిధిమేడు నం. విజ. తవకు లోకుపై వాడు.

ప్రాణిధిసపతిక వం వి. ప్రాణిధిమైడై చెనివిటి గల నాయిక.

ప్రాణిధ్యాయము నం. వి. 1. వేరార్ధ్యాయము. 2. వేదము. 3. ఇపుము.

ప్రాణిధ్యాయు నం. వి. వేరార్ధ్యాయముచేయు వాడు.

ప్రాణిము నం. వి. ర్ధని. దూ. స్వినము.

ప్రాణిపతేయము నం. వి. ధనము.

ప్రాణిపము నం. వి. 1 శయనము. 2 అణ్ణిపము. ప్రాణిథావికపు ఉరువులు వి. (వ్యాప) స్విస్పిధముగా లభించు ఎరువులు (Natural manures) ఉడా. పశువుల మూత్రము వచ్చిరొట్టు ము.

స్వాధావికము నం వి స్వాధావముచేతకలిగినది.	స్వారూప్యము నం వి శ్వర్గలోకతు కొరతము.
స్వాధావికవరీకరణము నం. (శీవ.) మొక్కలను గాని ఇంహసులనుగాని వాని వాని సహాజ స్వాధావములనుబట్టియు, వంచామడుపోవి వానికిగల సరస్వర సంబంధములనుబట్టియు తరగతులుగా విభజించిన క్రమము (Natural classification).	స్వారూప్యము నం వి. ఇంద్రుడు.
స్వాధావికాయస్వాంతము నం. (శోతి.) సహాజముగా అయిస్వాంతక క్రితిని కలిగిన పదార్థము (Natural magnet).	స్వార్థకము నం వి (ప్రాత.) తర్థితప్రత్యయ ములుచేక ముందున్న ఆర్థమే చేసవశరు చాతకూడ ఉండునట్టిది. ఉడా. చిరుత చిర్తుక. ఉరమర—అ. మరిక.
స్వామి నం. వి. 1. బదయడ. 2. కుమార స్వామి. విజ. అధికారి.	స్వావీరశ్యాగము నం (గృహం) స్వార్థమును శాశ్వతముచేయట (Self sacrifice).
స్వామ్యము నం. వి. హక్కు (Right) అది కూడా స్వామిని నం. వి. అధికారిడి.	స్వార్థపరము నం. వి. (గృహం) ఎప్పుడును తస్మై గూడ్చున తఱంపులనే కలిగియందు (Self-centered)
స్వారస్యము నం. వి. హక్కు (Right) అది స్వామ్యము నం. వి. 1. సెమ్మది. 2. స్వార్థక. సుకుమా ము (Daintiness).	స్వార్థపరత నం. వి. (గృహం) తన చాగును చూచుకొనుట (Selfishness).
	స్వామ్యము నం. వి. 1. సెమ్మది. 2. స్వార్థక. స్వాహా నం. వి. అగ్నిభార్య.

నీవీ

స్వేచ్ఛన్నజలము నం వి ఖర్షము చేయబడిన స్వేచ్ఛన్నము నం. వి. 1. స్వేచ్ఛముతో కూడి సీరు (Distilled water).

నది. 2. కరగినది.

నీవీ

స్వేచ్ఛక్ర నం. వి. స్వేచ్ఛ రించువాడు,
స్వేచ్ఛకిరించు నం. క్రి. అంగికరించు.
స్వేచ్ఛతము నం. వి. అంగికారము.
స్వేచ్ఛకృతము నం. విజ. అంగికిరించబడినది,

స్వేచ్ఛయ నం. వి. పతియందుమాక్ర మను రాగము గల నాయిక. వ్యాతి పరకియ.
స్వేచ్ఛయము నం. విజ. తనది. వ్యాతి. పర కియము.

నీవీ

స్వేచ్ఛాజలము నం. వి. (వ్యవహ). అదవసు పదుమ. మొక్కలు వేళ్ళచే దీసికానుటకు వీలుగానుండు మట్టి రేణువులపై పొరగా నంటయందుసీరు (free water).

స్వేచ్ఛావ్యాపారము నం. వి. (ఆర.). ప్రథుత్వ నియంత్రణ కాని కోక్కుము కాని లేని వాటిజ్యము.
స్వేచ్ఛగ్రంథులు నం. వి. (గృహం) ఇవి శరి:

రము నుండి కేళినార్కిలద్వారా మరిని పదార్థములను నీటితో సహా పీల్యుగోని చెమటరూపమున శరీరము మీకికి విచిత్ర పెట్టును (Sweat glands)	మార్పి తిరిగి జల్ల చేసి ప్రపముగా మార్పుట (Distillation)
స్వేదనము నం. వి. (రసా.) మిక్రమము	స్వేదనకోధనము నం. వి. (Distillation) స్వేద మమచే నొక ప్రపమును శుద్ధపరచుట (Rectification)
లోని ప్రవచనార్థము నావిరిగా మార్పి అవిరిని చల్లాచు ప్రపితచింపచేసి స్వేచ్ఛ మైన ప్రవమును బడయు విధానము.	స్వేదని నం. వి పెనము.
మైన ప్రవమును బడయు విధానము.	స్వేదము నం. వి. చెమటవంస ఉటిస్టి (పేను మొదలగునవి).

నైలీ

సైల్వరి నం. వి. స్వేచ్ఛంక్రూడు. రూ. సైల్వరిజి నం ఏఱ రంకుటాలు, జా. డి. సైల్వరుటు.

హా

హాంకారము వై. వి. 1. అహంకారము.	అంగ్గందు పంవిభానములో ముఖ్యమైన చట్టము.
2. అథిమానము నం. అహంకారః.	హాక్కులు వి. (హార, రాశ.) రాజ్యములో శారుడనుఫించు అధికారములు. ఈ హాక్కులు రాజ్యముచే గుర్తించి పోషించ బడువిగా మందును.
హంద నం. వి. వెదలునోరుగల పెద్ద చాక్రము దూ మండి.	హాక్కు పిం. వి. (పరి.) మాక్కుకుటిర్ధయాక్ర పోపులు, మాక్కును దర్శించుడి.
హంత నం. వి. సొంసించువాడు.	హాజోరము వి. ఆస్తానమండపము. రూ. అణారము, హాజూరు, హాజోరము
హంధ నం. వి. గోధ్వని. అపు అరపు.	హాజ్జ వి. పాదము. రూ. ఆజ్జ.
హంధీరుడు నం. వి. క్రీతియుదు. ఏఱ శూరుడు.	హాట్టము నం. వి. అంగదిచి.
హంధ నం. వి. 1. అంత. 2. యొగి. 3. పరమాత్మ. 4. తెల్లగులుము, 5. శరీర వాయు విచేషము. రూ. హంధము.	హాతము నం. వి. 1. సట్ట. 2. బలాక్క రము. 3. ఉట్టొగము.
హంధీరుడు నం. వి. కాలియండె.	హాతహాది నం. వి. పట్టుపట్టి సాధించువాడు
హంధీ నం. వి. ఆశుహంధ.	హాతహము వి. అడుపము, వక్కులాకులుంచు కొను జారియి.
హంధీరు నం. వి. 1. సూర్యుడు. 2. తేపుడు. 3. విష్టువు. 4. ఉపుడు: 5. లోధుడు గుడము తెని చాల.	
హాక్కు పిం. వి. కార్బూక్.	
హాక్కు-ఉచ్చారించు, వి. (ప్రాపి), ఉట్టుండు పార్టు	

హారి నం. లి దెబ్బ కాహారి.

హాతుఁడు నం. విం. 1. కొట్టిందిపవాదు.
2. మనసు చెడినవాదు.

హారి వై. లి. ఏనుగు రూ అలి. నం.
హారి

హార్ట్ లై. అత్తు

హాత్య నం. వి. చంపుట.

హాదము లి. అడను

హాద్దు లి. 1. మేర. ఇజ్జ.

హాననము నం. లి. చంపుట, హాత్య.

హానికోంబ్ ఎం లి. (గృహ.) (Honey-comb) 1. తేసపట్టు, తేటిగలు తేసాను
కూపుగూడు. 2. ఒక విధమైన ఎంతొ
యిదరి కట్టు, దీనిని కుమ్మరమీద తేటి
పట్టు గదులవలె వచ్చుటల్లు కుట్టుదును.

హానము వై. లి హానమంపుదు నం.
హానుమాన్

హానుమంథుఁడు నం. లి. అంజనేయుడు.
రూ. హానుమానుదు.

హానువు నం. లి. 1. శామ. 2. అయ్యుభము
3. చెక్కుతి మీది శాగము నం. (ఎం.)
పైదవుడ ఎముకలలో నొకటి, దీనికూడ
పండ్లు ఉంటును. కిటకముల నోటిశాగము
లలో నొకటి (Maxilla).

హాయము నం. లి. గుణ్ణము. ల్యో త్వరగా
పోషనిది.

హారణము నం. లి 1 హారించుట. 2.
అరణము. 3. శాగహరము.

హారతోకము నం. లి. (వ్యాప.) అస్యువుముగు
ఖటిక గంధకము. (Gypsum). (Casoy)
చాటి నేలలను రాగువరచుటకు దీనిని
నేలలో చేర్చుదురు.

హారించు నం. లి. అరచు. రూ. అడగు,
హారియించు.

హారి నం. లి. 1. విష్ణువు కీ, అందుము. 2.
మార్పుదు. 3. చందుము. 5. యముడు.

6. గుణ్ణము. 7. కోతి 8. పాము. 9.
గారి. 10. కప్ప 11. చిలక. 12.
బంగారువస్నే.

హారిత పత్రము నం. లి. (వృక్ష.) అతుచున్ని
యాకు (Foliage leaf).

హారిత రేఱవులు నం. లి. (వృక్ష) ఫ్రా
హారిశములోనుప్పు రేఱవులు (Chloro-
phyll granules)

హారినము నం. లి. (రస) ఉన్నటోనుప్పు
ఉపధాకు శాగము (Chlorine). (ఇది
మొక్కలకు అవసరమైన ప్రధాన మూల
ద్రవ్యము లో నొకటి)

హారిప్రియ నం. లి. 1. అక్కు. 2. భూమి.
3. ముసి 4. ఏకాదశి.

హారివాసరము, నం. లి. ఏకాదశి

హారిహాయుండు నం. లి. ఇంద్రుండు.

హారిగ లి కేడెము, డాలు. రూ. అరిగు.

హారిచందనము నం. లి. 1 చెందిరము. 2.
వె క్రూ లి. క్రూన్చుకము.

హారిజనుదు నం. లి. అంటరానివాదు.
(అంటరుప్పులకు గాంధీ వెట్టిన పేమ.)

హారిజము నం. లి. జీక, లిం. తెల్ల నిరి.

హారిజి నం. లి. అయితిక. లిం. అతుచున్న
వస్నే గలది.

హారితము నం. లి. 1. అతుచున్నవస్నే. 2.
పచ్చ గుణ్ణము. 3. పచ్చపిట్ట. నం. లి.
శాకము, కూరాకు.

హారితాళము నం. లి. పసుపు రాగుకల ఒక
భిన్నము. లి. హారిదళము, రళము

హారితు నం. లి. 1. దిప్ప. 2. అతుచు
వస్నే. 3. పచ్చగుణ్ణము.

హారిదక్కువుడు నం. లి. ఐర్యుడు. ల్యో
పచ్చగుణ్ణములు కలవాదు.

హారిదళము వై. లి. హారితాళము. రూ.
అరిదళము.

హారిద్ర నం. లి పసుపు.

హరిషువ్వము వి. వివాహమైన నాలవనాటి రాత్రి పెండ్లి వారంరు కలిసి వేడుకగా తుసించుట, బూజము బి.తి అని వాడుక. హరిషువ్వము నం వి 1 వచ్చెము, తట్టు. హరుడు నం, వి ఇత్తుడు హరువు ఏఱ. 1. మనోజీము నాటము. హరుసము వై. వి. హర్షము, సంతోషము. హరుసించు వై. /కి హర్షించు. హర్త నం. ఏఱ. హరించువాడు హర్లోర్ హిం వి. శాతీ. (రాశ) నింపన సంకాపమునకు సానథూతిక చిహ్నముగా సాగుచున్న ప్రవహం విలంబన, అంగోన మూరిపెయట హర్షువ్వము నం. వి, మి టోల్లు హర్షుక్కము చం, వి సి హాము. తృతీ వచ్చుని కన్నులు కలది హర్షుక్కము నం. వి. కుచేండు హర్షము నం వి. సంతోషించుట. హర్షుము నం. వి సంహితము హరిము నం. వి సాగరి దూ హాలము. హాలహరిము నం. వి. హాలహముద్రమున పుట్టి న లిపము. దూ హాలహో ము. హాల హాలము, హో హాలము హోలము హాలయుధుడు నం. వి. బిలారాముడు. హాలాస్తులు నం. వి. (శం) నాపాస్తులు పై కప్పుక్కెలోమూడు రేఖలగల ఎముకలు (Vomites). హరి నం. వి. 1. సాగరి. 2 బిలారాముడు. 2. హోలమురున్నవాడు. హరికుట్టు నం. వి. హోలమురున్నవాడు. దూ. వోలికుడు. హాల్గ్ నం. వి. న్యాగ్ర్ సమూహము. హల్లకము నం. వి. చెంగలువ. హలక్లోలము ఏఱ. అల్లక్లోలము.

హర్లీరకము నం వి స్ట్రీలు పెక్కొద్దుచేరి మండ లా కాం ముగ తిరుగుచుచేయు నృత్యము. హలు నం. వి. వ్యంజనము (కారాద్వీక్షక ములు). హవణించు /కి. 1. అలాకరిము 2. ధరంచు 3 చక్కాలరచు. 4 ఉంచు. హవణిక్ వి అంగుకారము. హవణిలు /కి. 1. ప్రకాశించు. 2. విష్ణంభించు హవణు వి. ఒప్పిరము హవనము నం. వి హారోము, హవము నం. వి. 1. ఆజ్ఞ. 2. పిలువు. 3. యజ్ఞము. హవిస్ము వం. వి. వెల్పుటకు ఇగుర తెట్టన అన్నము. హవ్వాహానుడు నం. వి అగ్ని. దూ హాస్ట్ పెహ్డు. హనుంతి నం వి. కుంపటి. దూ హాసని. హనవనము నం. వి. హాసము. హనవనపాయువు నం. వి. (రసా.) పీలివజ్ఞ హర్షమును జనింపచేయు సైట్రున్సిల్క్రెడ్ కి పేర ప్రయోగపూంపబడును (Laughing gas). హాసించు నం. క్రి. నప్పు. హాసాదు వి అవ్యో. పెద్దలయూ జ్ఞాను విధేయు లభికంచుటయం దుష్టప్రోగ్రామపాపి. దూ. అసాదు. హాసితము నం. వి పండ్లుకనబడువట్లు నప్పెడి నప్పు. హాస్త నం. వి. నశ్క్రముల యందొకటి. హాస్తకళలు నం. వి. (ఆర్థ) చేతిపనులు. హాస్తము నం. వి. 1. చేయి 2. తొండము. 3. మూరా. హాస్తారథము నం. ఏఱ. (పృష.) చేతిప్రేషు వటచీలియండునది (అటు) (Palmatifid). హాస్తి నం. వి. ఏనుగు. తృతీ హాస్తముకండి.

హాస్తిన ఖండు నం. వి. మావటిదు.

హాస్తిని నం. వి 1 అడేమగు. 2. ఒక స్త్రీ జాతి. (కంభని, రద్దిని, లిత్రిణి జాతిలకం ములు)

హాశాది వై వి. 1. అశది పసుపు. 2 పసుపు

వస్తు. నం. హాలదీ.

హాశాధి నం. వి. 1. ష్వర. 2. కలకలద్వారి 2. కొంచెము. దూ. ఫాఫాహాశిక. హాశా హాశి.

ప్రశ్న

హా నం. అవ్యా. అశ్వర్య సంతాపార్థకము దూ. హాపో.

హాంగర్స్ కం. వి. (గృహ) (Hangers) దుస్తులను ముదుతలుపడకుండ నుంచుటకు క్రేణాడ దీయటకు సుపయోగవడు క ప్రశ్నక ఇనుచుటిగ చక్కనిలు

హాండ్యిక్రాఫ్టున్ కం. వి. (హాణ.) (Handicrafts) చేసిపనులు.

హాంహారము వి. 1. హాణారము 2. తలవాకిలి హాంటకము నం. వి. 1. బంగారు 2. ఉమ్మెత హాంటకగద్దుఁడు నం. వి. బ్రహ్మ హీరణణ గద్దు.

హాని నం. వి. 1. తణ్ణువగుట 2 కిడు, హామిక వై. వి. అహమిక, మదము దూ. అమిక.

హాయనము నం. వి. 1. సంవస్పరము. 2 కిము.

హాయి వి సౌభ్యము 2. సమ్మది. హారతుఁడు నం. వి. 1, దొగ 2 జూడరి.

హారతి వై. వి. ఆరతి. నం. ఆరాథికమ్.

హారతి కర్మారము నం. వి. (వ్యవ.) (Lauraceae) అనుమటుంబమువకుచెందిన

Laurus camphor అను తెట్టువేశ్యు శాండములనుండి ఊద్దవ్యమును అస్తి తెలమును తీయదురు (Camphor).

హారము నం. వి. 1. మాట యెనిమిది పేటల ముత్కాగ్దలహరము, 2. యుద్ధము, 3. మాల. (గజ.). దిన్నుములోని క్రింది |

హాగము 1/2 అనిధిన్నములో 2ఱనునది 'హా ము' (Denomination).

హారాత్మకబంధము నం. వి. (గజ.) ఒక సరథ రేఖా ఖండము అంతరముగాను, ఛావ్యముగాను ఒకేనిష్ట్రీలో ఖండించ బధుట (Hormonic section)

హారాత్మకప్రేషిన్ నం వి. (గజ.) వ్యధికృమి రాసుల అంకగడిత ప్రేషిలో నుండి ప్రేషి. (Hormonic progression).

హారి నం వి. 1. మనోళ్ళము, 2. హారించు వాదు, 3. హారింముకలవాదు.

హారిద్రము నం. వి. పసుపువైస్తు.

హార్షము నం. వి. స్నేహము వి. హృదయ సంబంధమైనది.

హార్పురు కం. (భూగో.) ఉడరేపు (Harbour).

హార్మోన్స్ కం.వి. (గృహ.) (Harmones) సిరాన్క గ్రంథులలో ఊరు రసము., (ఇవి శరీర క్రియలను క్రమవరమును) అంతస్తానిపములు.

హార్యము నం. వి. హారించదగినది, హాల నం. వి. సారాయి.

హాలము నం. వి. నాగశి. దూ. హాలము.

హాలహాలము నం. వి. హాలహాలము.

హాలికుఁడు నం. వి. హాలికుఁడు.

హావడి వి. ఉపద్రవము. దూ. ఆవడి. హావము నం. వి. క్రూసేక్రాది వికారములచే కొంచెము తెలియదగిన మనోవికారము,

పోనము నం. వి. వశ్వు (అరు విధములు పోన్యము నం వి. 1. వశ్వు, 2. కేలి. స్త్రీకము, హాసికము విహాసికము, ప్రహాసికము, ప్రహాసికము). పోన్యము నం. వి. విధము, ఆచారము, అభివాసికము).

ట్రై

హింగువు నం. వి. ఇంగువ,

హింగుళము నం. ల. ఇ గిలీకము, ఎణ్ణని ఒక ద్రవ్యము.

హింగుళము నం. వి. (రసా) రసిందూరము, పాదరసము గంథక ముగల యూగ కము (Cinnabar) (గంథకపాదరము—మేరూర్కృతిక్ స్లైట్).

హిందనము నం. వి. 1. వాయ్ ప్రతి క్రమము హిండితము నం. వి. వాయ్ పీంటెన్డి.

హింబాబము నం. వి. కిరిక శాటిచెట్టు.

హింప నం. వి. 1. చంపుట, 2. శాధించుట హింపకుడు నం. వి. హింసించువాడు.

హింపనము నం. వి. హింసించుట.

హింప్రము నం. వి. చంపునది.

హిక్క నం. వి. 1. ఎక్కులి, 2 తైడికంటి యన వక్కి.

హింపీళకము వి. (వరి) ఇస్తాము మత ప్రవక్త అయిన మహమ్మదు మదీనాకు క్రి. 4, 622 లో వలాయత మేనపెట నుండి ఆరంభమును. హిం. హిత్తి హింజారు వి. కాలిక తొక్కుకొనుచ్చ రూ. ఇజారు.

హితకార నిరంకుక ప్రథుత్కము నం. వి. (వరి) క్రి. 4, 17, 18 శాఖములలో బరోపాఖండమును పారించిన నిరంకుక ప్రథుతుల రాజ్యాధికారము

హితము నం. వి. 1. వెనుకటిక మేలు చేయునది, 2. ధరింపలడినది. 3. పోయి వది. 4. ఉంచండినది, 5. తగిపది, 6. ఇష్టము.

హితవు వై. విజ హితము, ఇతము, మంచి

హితవరి వై. విజ ఇతము చై ప్రాణాదు

హితైషి నం. విజ. మంచివికోరువాడు

హిమకరుడు నం వి చంద్రదు.

హిమధాముడు నం. వి చందుడు.

హిమపవనము ను. వి (భూగో.) తీవ్ర మేఘమంచు మధాను

హిమప్రపాతము నం వి (భూగో.) తీవ్ర వేగముచే చెద్దమంచు కిలుల కరిగి కొట్టు లొని వీపుట (Avalanche).

హిమరేఖ నం. వి. (భూగో.) ఎచ్చటకిని మంచుకరగని పర్వతపు మట్టము

హిమవంతము ను. వి. చలిమల, హిమాలయము.

హిమవాలుక నం వి కప్పురము, కరూరము, హిమశిలము నం. వి. (భూగో.) ఇధుముల ద్రుల్లిక్కుదు మంచు కరదు గట్టి యున్న [ప్రదేశము].

హిమశిలు నం. వి. (భూగో.) సముద్రము పై కేలియాదు ఆరిగ్తటిక్ ప్రాంతపు మంచు గడ్డలు.

హిమాంబువు నం. వి. పస్సిరు.

హిమాంశువు నం. వి. చంద్రదు.

హిమాలి నం. వి. హిమసమూహము.

హిమానీనచము నం. వి కిదలుచున్న మంచు, ను. (కిదలు కొండలోయలో సేర్పు దును, ఇవి చాల పొదుగుగా నుడి సంచ తన మునకు కొద్ది అడుగులు మాత్రమే, ఎతు ప్రదేశములనుడె దిగువగా పారుమ. ఉష్ణోగ్రత హిము అగుకొండి ప్రవాహ వేగము హిమగును.)

హిమిక నం. వి. మంచ.

హిరణ్యము నం. విం. బంగారుతో నిండి వది.

హిరణ్యగదుర్ముదు నం. వి. ఒప్పు,

హిరణ్యము నం. వి. 1. బంగారు. 2. మాడ.

3. ధనము. 4. కెకస్సు. 6. గప్ప.

హిరణ్యశేతనుర్ముదు నం. వి. 1. అగ్ని.
2. సూర్యుడు. దూ. హిరణ్యశేతను.

హిమిక్కిచూ కం. వి. (గుహ.) (Hysteria)

మూర్ఖించాయివు మనో వికారములే అన్ని విధములైన సాధులు, అక్రమముగా సనిచేయుటచే కలుగు వికారపు చేపలు, (ఈరి సాధారణముగా బలహీనము చేతను అశాఫంగము చేతను యువతులకు వచ్చు వ్యాది.)

శీయో

హిసధాతువు నం. వి. (రసా.) గాలిక, సీటిక, హిసప్పద్దినాక్షయము నం. వి. ఉక్కతి పెదు సులభముగా మార్పు చెందగల ఛాకువు (Basemetal), ఉదా. ఇనుము, రాగి, జీంకు, సీసము.

హిసము నం. వి. 1. ఉక్కతివది. 2. దూరశివరి. 3. విడువులదివది.

హిసయోనము నం. వి. (రసా.) బుద్దుడు మొడట లోధించిన ప్రకారమే తౌడ్చ భర్ముము ఉండవలయివనియు, తౌడ్చ భర్ములో మార్పులు తేరాదనియు వాదించు పనాతన తౌడ్చ భర్ముము (ప్రతి మానవిక లోధిసత్క్యుడు కాకెదని హిసయోన వాదుల అర్థప్రాయము.)

సుటవలన ఉచ్చులు పెయగుచుండుట. (ఈ స్వాయము అవరణము లోనికి వల్పి వస్తుడు సగటు ఖర్పులు పెయగుచుండుము.

హిమోగ్లోబిన్ కం. వి (Haemoglobin). ప్రాణవాయివుము గ్రహించి తీపికాని పోతు రక్తమునందలి ఎడ్డనిపద్ధతము.

హిర నం. వి. 1. అగ్ని. 2. చీమ.

హిరము నం. వి. వర్జమణి, గప్ప.

హిరియుమ్ కం. వి. (రసా.) (Helium) (సూర్యమండలము వందువుట్లు 1888లో ఉహించబడిన) రంగు వాసన లేని ఒక అదవాయుపే.

పూలు

పూలంకారము నం. వి. పూలమ్మని భ్యునించు దూ. పూలంకృతి.

పూలంకారించు నం. క్రి. పూలమ్మని భ్యునించు పూలంకారించు.

పూలంకి వి. (అట్ట.) దేశియ వినిమయ రఘ చుక్కము.

పూలంకాపలి వి. గమవ వేగము. విం. తేగ వంతము.

పూలుక్కు నం. వి. ఉడుక అనుచర్చు వాద్య విశేషము. దూ. పూలడక్కము.

పూలకము నం. విం. వేల్వుబడివది.

పూలతభుక్కు నం. వి. అగ్ని.

పూలతపపూడు నం. వి. అగ్ని.

పూలకూళముడు నం. వి. అగ్ని.

పూలమా వి. గుణము. దూ. పూలమాయ.

పూలుపత్తు విం. గాప్ప. దూ. పూలుపత్తు.

పూలిక్కి వి. అధావము. దూ. పూలిక్కి.

corps) విచారణలేకుండ నియంధించిన | యచ్చు ఉత్తరము.
పొరుని న్యాయస్థానమందు హోషరుపెట్టి | ప్రార్థితాప్టర్ ఎం.ఎ (Helicopter) నిట్టనిలు
నిర్వంధించుటకూరణముకెల్పునునికోర్టు | పున పైచెచ్చి బిగగల లిన్సు విషానము.

పోటీ

పోటీలు ఎ. మండలి.

పోటుము నం. వి. పాగ్డి. నం. లిం. మూర్ఖుడు.

పోతి సం.వి. 1. అగ్నిశిల, మంట. 2. మాస్ట్ కిరణము. 3 అయ్యుధము.

పోతువు నం. వి. కారణము.

పోమంతము నం. వి. ఒక బుతువు, మంచ కాలము, పంగ్ గ్రిఱ, పుష్టి మాసములు పోమంత బుతువు.

పోమము నం. వి. 1. బంగారు. 2. ఉమ్మెత్త.

పోమించు నం.గ్రై. బంగారగు.

పోమకారుఁడు నం. వి. అగస్టాలెవాడు.

పోమాద్రి నం. వి. బంగారుకొండ మేరుపు.

పోయము నం. లిం. 1. రోత్తుయెనది. 2. విడువద్దనది

పోరంబుఁడు నం. వి. విచ్చుక్కురుఁడు. లిం. కౌర్డముచే గర్జుంచినవాడు.

పోరవి ఎ. పొడవస్క్ కోక.రూ. పోరావో పోరామి ఎ. హింసించుట.

పోరాళము నం. లి. రథికము.

పోల సం. వి 1. తూమెక్రారి వికారము లచే చక్కగా తెలయదగిన మనోవికారము 2. కింప్స్టూరము.

పోలోషనేికరణము నం. వి. (రసా.) ఏకేని ప్రద్వయము లవణమకముతో రాసాయ నికముగ సంఘోగించునట్లు చేయుట (Halogenation).

పోవాకము నం. వి. 1 ప్రోథిమ. 2. తచిని.

పోవిశంచి నం. వి. అదువది సంవత్సరము లతో హోకటి.

పోవ నం. వి. గుఱ్లసుసకిలింక. రూ. పోచై తము.

పోవాకము నం. వి. 1. ఎగతా. 2. తిర స్ఫూరించుట.

పోచి నం. వి. 1. సూర్యుడు. 2. అలింగనము.

పోటీ

పోందవదర్కము నం. వి. భారతదేశము లో | క్రింద కోర్టుల మండి అస్సిస్టు వినుటు,
పైరిక ధర్మముల సంపర్కము వలన | సంవిధావపు హామ్మలు కాపోరుటకు అధి
కరిగిన తీవీకిధావము.

పోందవ నాగరికత నం. వి. (బం.) అర్ధ వాగరికత, ఆర్యవార్య నాగరికతల కల | పోంద్రోజనేషన్ ఎం. వి. (గృహ.) (Hydro-
యిక వధన ఏర్పాట విశేష భారత నాగ | generation) మాసాలను సెయ్యివలె పేరు
రికత.

పోంద్రోజు ఎం. వి. (శా.వ.) (High-Court). | పోంద్రోజన్ము నం. వి. పోవయ్యము.

కాష్టోమందం ఉన్నత వ్యాయస్థావము.

క్రింద కోర్టుల మండి అస్సిస్టు వినుటు,
సంవిధావపు హామ్మలు కాపోరుటకు అధి | పోంద్రోజనేషన్ ఎం. వి. (గృహ.) (Hydro-
కరము గల న్యాయస్థావము.

పోంద్రోజనేషన్ ఎం. వి. (గృహ.) (Hydro- | generation) మాసాలను సెయ్యివలె పేరు
గానునట్లు తేయుటకు ఉరజనిని తగు | పోంద్రోజు కలుపుట (Dalda).

పోవయ్యము నం. వి. పోవయ్యము.

పోపక్ పైప్ మెన్సిన్ ఎం. (గృహ.. వి)

(Hypervitaminosis) కొన్ని విటమినులు ఎక్కువగుటచే కరీరమునకు కలుగు చోచి ఉదా. ఎండ దెబ్బ.

ప్రాపాన్ ఫోడియం కం.

ఎ. (ప్రై) (Hypan thodium) ఇది ఒక

ప్రత్యేకపుష్టమంఝరి ప్రాపాన్ ఫోడియం జీవునందము ఇంక్షప్పినాఖము (Swollen receptacle) ఉక్కహారమువలె నేర్చి దాని లోపి ఉత్తికట పుష్టము ఉండును. పుష్టమంఝరి ప్రాపాన్ జీవునందము నీక రంధ్రమంధును. ఉదా. అత్తి. రావి. మత్తి.

ప్రాపాం ఎ. ఎ. (Hypo) ప్రాపాం భయో వర్ణము, ఒక గంధకముగల రాసాయనిక

వండము, ఓడియమ్ భయోనవ్రేటు.

ప్రాపిడ్ ఎం ఎ. (Hybrid) సంకర జాతిః చెందిన, మిళమైన, ఉదా. ప్రాపిడ్ జొన్నలు.

ప్రామమము నం. ఎ. మాగ్ కిర్ర ము. ఏఱ. 1 మంచుచే కలిగినది. 2 రంగారుచే కలిగినది.

ప్రామము నం. ఎ. వేటవనుమంచుచే కలిగిన అలము. ఏఱ. రంగారుచే కలిగినది.

ప్రామచతి నం. ఎ. 1. పార్యతి. 2. గంగ. 3. పొమపంపునిప్రతిక.

ప్రాయంగపినము నం. ఎ. తారినాదు చిత్తి యెత్తిన ఆపు వెన్న శేక వెన్న కాలిన వేయి.

ప్రాపాం

ప్రాంత ఎ. పరిక్రమము.

ప్రాంతకాఁడు ఎ. షెట్టివాడు.

ప్రాంతకాఁరి షెట్టివాడు.

ప్రాంశ్టు ఎ. రంగారుపట్టు.

ప్రామ్ము ఎ. రంగారు, ప్రామ్ము.

ప్రామ్ముక్క ఏఱ. స్థాలము. రూ. ఒమ్ముక్క.

ప్రాయలు ఎ. (ఎ. లహ.) విలాసము.

ప్రాపాం

ప్రాంహాల్ ఉద్యుము ఎ. ఎ. (ఎరి.) కారకశేము ట్రిటిక్ స్టాప్రాజ్యుములో అంతర్గతముగా నుండి కారణియులకు స్ఫురించాలన కావలయిని క్రి.ఎ.1916న నే. క్రి. అవిచిసింటు కథి, గంగాధర్ తిలక్ నదినిన ఉద్యుము.

ప్రాందము నం. నాప, ఉడ.

ప్రాంత నం. ఏ, బుగ్గెడము కెరినిన బుక్కెర్కు, రూ. ప్రాంతి.

ప్రాంము నం. ఎ. షెర్పి, య్యాము.

ప్రాంక నం. ఎ. 1. అప్రాంకము. 2.

రాఘవరము. 3. గుంటు.

ప్రాంరాట ఎ. ఆటోపము.

ప్రాంరాపోరి ఎ. నిర్మిలామము.

ప్రాంక క. ఎ. పోరి, భక్కనిచేపము.

ప్రాంపండుగ ఎ. కామదహము (పాలుడు కుడి పూడి మనారు ఇరుగు వండుగ).

ప్రాంపైవ్ ఎ. ఎ. (గ్రూప) (Hose pipe)

సిరు పారించుట కువయోగించు రణ్ణరు గొట్టము. (ఈ గొట్టము ఒక కొనమ బుయాకి అనుర్చి తెండన కొనను సిరు తెట్టు వంసిన సీలమునక్క లాగిలొరిపోయి నిటిని పారచిత్తుట పువయోగించును).

పూర్వా

వ్యాస వి. సాగసు, ఉయ్యారము. దూ. | వాఫుసు

పూర్వ్య

పూర్వ్య ३० (గృహా.) (Hue) 1. వానై, పూర్వ్యము ३०. వి. (ప్రోఫ.) సేంట్రియచాయ, 2. కెక, అదుపు.	పూర్వ్యముము ३०. వి. (ప్రోఫ.) పొడ్ఫాస్టము లీటటచే సేలణోసేర్పుడు నొక విధమగు దాఫ్యము (Humus).
--	---

పూ

పూదము నం. వి. ఏటినడుమ లోకుగల పోటు, మదుగు.	పమపులె కనిపించుద్దుపై (Short-sight) దూరపు సస్తునులు పరిగా కనిపించక పోవుట,
పూస్టము నం. వి. మిక్కాలి పొట్టిది.	పూస్టము నం. వి. మరుచ, పొట్టి.
పూస్టము నం. వి. (శాత.) దగ్గరమన్న	పూస్టము నం. వి. మరుచ, పొట్టి.

పూటి

పూటిని నం. వి. 1. వజ్రాయుధము. 2. ఏరు. 3. మెరుపు.	పూటినము నం. వి. (శాత.) తగ్గించుట (Reduction). (రసా.) ఒక రసాయనిక యాగిక మందరిఅమ్మజనిపాటుమరగ్గించుట-
--	---

పూటి

ప్రొటియ నం. వి. 1. సిగ్గ. 2. కోక. దూ. | ప్రొటియ.

పూటి

ప్రొటియ నం. వి. సిగ్గ.	ప్రొటియు నం. వి. సగ్గువర్డువాడు. దూ.
ప్రొటియు నం. వి. సగ్గువాందివచి. దూ.	ప్రొటియు.
ప్రొటియు.	ప్రొటియెరము నం. వి. కుర్చువేరు.

పూటి

ప్రొటియ నం. వి. గుళ్లుపు నశించ, ప్రొటియ. | ప్రొటియు నం. వి. ప్రొటియ.

రై

ప్రాదనము వం. వి. చంతోషించుట, నంతో | ప్రాదితము నం. విజ. నంతోషించబడినది.
మము. దూ. ప్రాదము.

తీవ్య

హైవేస్ట్ సేతువు ఎ. ఎ. (E.A.) బ్రాడ | గొనుట కుచయోగించు నిరోధకముల
ముట, ఘనముల విద్యుద్యాహాకతను కను | వివ్యానము. (Wheat-stone bridge).